إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا الذِّكْرَ وَإِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ

إِنَّهُ لَقُرْآنٌ كَرِيمٌ فِي كِتَابٍ مَكْنُونٍ لَا يَمَسُّهُ إِلَّا الْمُطَهَّرُونَ تَنْزِيلٌ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ

(خادم الحرمين الشريفين) شاه سەلمان كورێ عەبدول عەزیز ئال سعوود

مەلكێ شاهنشیا عەرەبستانا سعوودی شەرەفمەند بوو ب فەرمانا چاپكرنا قورئانا پیرۆز دگەل وەرگێرانا رامانێت وێ

تشرف بالأمر بطباعة هذه الترجمة لمعاني القرآن الكريم
خادم الحرمين الشريفين الملك سلمان بن عبد العزيز آل سعود
ملك المملكة العربية السعودية

وقف لله تعالى من خادم الحرمين الشريفين
الملك سلمان بن عبد العزيز آل سعود
ولا يجوز بيعه
يُوزَّع مجَانًا

ترجمة معاني القرآن الكريم

إلى اللُّغَةِ الكُرْدِيَّة

(اللَّهجة الكُرمانجِيَّة)

إعداد:
الدكتور إسماعيل علي طه

مجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف
بالمدينة المنورة

ئەڤ قورئانا پیرۆز وەقفە ژ (خادم الحرمين الشريفين)
شاه سەلمان کورێ عەبدول عەزیز ئال سعوود
نابیت بێتە فرۆتن
هەروە دهێتە بەلاڤکرن

قورئانا پیرۆز د گەل ڕاڤەکرنا وێ ب زمانێ کوردی

ئامادە کرن دوکتۆر:
ئیسماعیل عەلی تاها

کۆمەلگەها مەلك فەهەد یا چاپکرنا قورئانا پیروز
ل مەدینەیا مونەووەر

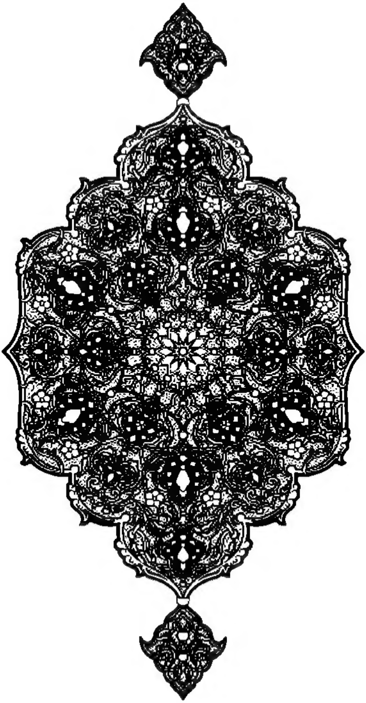

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

مقدمة

بقلم معالي الشيخ الدكتور

عبد اللطيف بن عبد العزيز بن عبد الرحمن آل الشيخ

وزير الشؤون الإسلامية والدعوة والإرشاد

المشرف العام على المجمع

الحمد لله رب العالمين، القائل في كتابه الكريم:

﴿ ... قَدۡ جَآءَكُم مِّنَ ٱللَّهِ نُورٞ وَكِتَٰبٞ مُّبِينٞ ﴾.

والصلاة والسلام على أشرف الأنبياء والمرسلين، نبينا محمد صَلَّى ٱللَّهُ عَلَيۡهِ وَسَلَّمَ، القائل: «**خيركُم مَن تعلَّم القرآن وعلَّمه**».

أما بعد:

فإنفاذاً لتوجيهات خادم الحرمين الشريفين، الملك سلمان بن عبدالعزيز آل سعود -حفظه الله- بالعناية بكتاب الله، والعمل على تيسير نشره، وتوزيعه بين المسلمين في مشارق الأرض ومغاربها، وتفسيره، وترجمة معانيه إلى مختلف لغات العالم.

وإيماناً من وزارة الشؤون الإسلامية والدعوة والإرشاد بالمملكة العربية السعودية، بأهمية ترجمة معاني القرآن الكريم، إلى جميع لغات العالم المهمة؛ تسهيلاً لفهمه على المسلمين الناطقين بغير العربية، وتحقيقاً للبلاغ، المأمور به في قوله صَلَّى ٱللَّهُ عَلَيۡهِ وَسَلَّمَ: «**بلِّغوا عنِّي ولو آية**».

وخدمةً لإخواننا الناطقين باللغة الكردية (اللهجة الكرمانجية)، يطيب لمجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف بالمدينة المنورة، أن يقدم للقارئ الكريم هذه الترجمة إلى اللغة الكردية (اللهجة الكرمانجية)، التي قام بها الدكتور إسماعيل علي طه؛ وراجعها من قبل المجمع الدكتور مصطفى مسلم محمد، وعمار محمد طاهر محمد.

ونحمد الله سبحانه وتعالى أن وفق لإنجاز هذا العمل العظيم، الذي نرجو أن يكون خالصاً لوجهه الكريم، وأن ينفع به الناس.

إننا لندرك أن ترجمة معاني القرآن الكريم -مهما بلغت دقتها- ستكون قاصرة عن أداء المعاني العظيمة التي يدل عليها النص القرآني المعجز، وأن المعاني التي تؤديها الترجمة إنما هي حصيلة ما بلغه علم المترجم في فهم كتاب الله الكريم، وأنه يعتريها ما يعتري عمل البشر كلّه من خطأ ونقص.

ومن ثم نرجو من كل قارئ لهذه الترجمة أن يوافي مجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف بالمدينة النبوية، بما قد يجده فيها من خطأ أو نقص أو زيادة؛ للإفادة من الاستدراكات في الطبعات القادمة إن شاء الله.

والله الموفق، وهو الهادي إلى سواء السبيل، اللَّهُمَّ تقبل منّا إنك أنت السميع العليم.

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

پێشگۆتن

ب پێنووسێ ڕێزدار شێخ دوکتۆر
عەبدولەتیف کورێ عەبدول عەزیز کورێ عەبدولرحمان ئال شێخ
وەزیرێ کاروبارێت ئیسلامی و بانگهلدێری
و ڕاستەڕێکرنێ سەربەرشتێ گشتی یێ کۆڕی

سوپاس هەمی بۆ خودایێ گشت جیهانان، ئەوێ د پەرتۆکا خۆ یا پیرۆزدا گۆتی:

﴿ ... قَدۡ جَآءَكُم مِّنَ ٱللَّهِ نُورٞ وَكِتَٰبٞ مُّبِينٞ ﴾.

و سلاڤ و سەلەوات ل سەر پلە بلندترین پێغەمبەر و هنارتی، پێغەمبەرێ مە موحەمەد، ئەوێ گۆتی:

"خيركُم مَن تعلَّم القرآن وعلَّمه".

ئانکو:

باشترینێ هەوە ئەوە یێ فێری قورئانێ بوویی و خەلك فێرکریی.

ل دویڤ ڕێنماییێت خزمەتکارێ هەردو حەرەمێت پلە بلند، شاه سەلمان کورێ عەبدول عەزیز ئال سعوود، خودێ بپاریزیت، بۆ چاڤدێرییا پەرتۆکا خودێ و کارکرن ل سەر ب ساناهی خستنا وەشاندنا وێ، و بەلاڤکرنا وێ ل سەر موسلمانان، ل ڕۆژهەلات و ڕۆژئاڤاییێت ئەردی، و ڕاڤەکرنا وێ، و وەرگێرانا ڕامانێت وێ بۆ جودا جودا زمانێت جیهانێ.

ژ باوەریيا وەزارەتا كاروبارێت ئیسلامی و بانگ هولدێری و ڕاستەرێكرنێ ل شاهنشینا عەرەبی یا سعوودی ب گرنگیيا وەرگێرانا رامانێت قورئانا پیروز بۆ هەمی زمانێت جیهانێ یێت گرنگ ژ بۆ ب ساناهی خستنا تێگەهشتنا وێ بۆ وان موسلمانێت ب غەیری زمانێ عەرەبی دئاخڤن، و ژ بۆ ب جهئینانا فەرمانا مە پێ هاتییە كرن د گۆتنا پێغەمبەریدا (سلاڤێت خودێ ل سەربن): «بلِّغوا عنِّي ولو آية». ئانكو: ژ من بگەهینن خۆ هەكە ئایەتەك بیت.

وەك خزمەت بۆ برایێت مە یێت ب زمانێ كوردی (شێوازێ كرمانجی) دئاخڤن كۆڕێ شاه فەهەد یێ چاپكرنا (مصحف)ا پیرۆز ل مەدینەیا مونەووەر پێ خۆشە ڤێ وەرگێرانا بۆ زمانێ كوردی (شێوازێ كرمانجی) پێشكێش بكەت، ئەوا دوكتۆر ئیسماعیل عەلی تاها، سگێری پێ ڕابوویی، و دوكتۆر مستەفا مسلم محەمەد، و عەمار محەمەد تاهر محەمەد، لێ زڤرین ل سەر كری.

سوپاسیيا خودێ مەزن دكەین هاریكاری بۆ ب جهئینانا ڤێ كارێ مەزن كری، هیڤیدارین هەمی د ڕێكا خودێدا بیت، و خەلك مفایی ژێ ببینیت.

ئەم دزانین وەرگێرانا ڕامانێت قورئانا مەزن - هندی یا هویر و بنەجه بیت - ناگەهیتە وان ڕامانێت مەزن ئەوێت د ناڤا دەقێ قورئانێدا، و ئەو ڕامانێت وەرگێران ئەدا دكەت ئەنجامێ وێ چەندێیە یا زانستێ وەرگێرانێ گەهشتیێ د تێگەهشتنا پەرتۆكا خودێ یا پیرۆزدا، و هند دێ ژێ گرت هندی ژ كارێ مرۆڤان هەمیا گرتی ژ خەلەتی و كێماسیان.

و پاشی داخوازێ ژ هەر خواندەڤانەکێ ڤێ وەرگێرانێ دکەین.. هەر خەلەتی و کێم و کاسی و زێدەییەکا تێدا ببینیت کۆرێ شاه فەهەد یێ چاپکرنا (مصحف)ا پیرۆز ل مەدینەیا مونەووەر پێ ئاگەهدار بکەت دا ب ئانەهیا خودێ د چاپکرن و وەشانێت بێدا بێنە چارەسەرکرن و مفایێ ژێ ببینیت.

هەر خودێیە هاریکار، و ئەوە ڕێنیشاندەر بۆ ڕێکا ڕاست، خودێوۆ تو ژ مە قەبویل بکە، ب ڕاستی هەر تویی گوهدار و زانا.

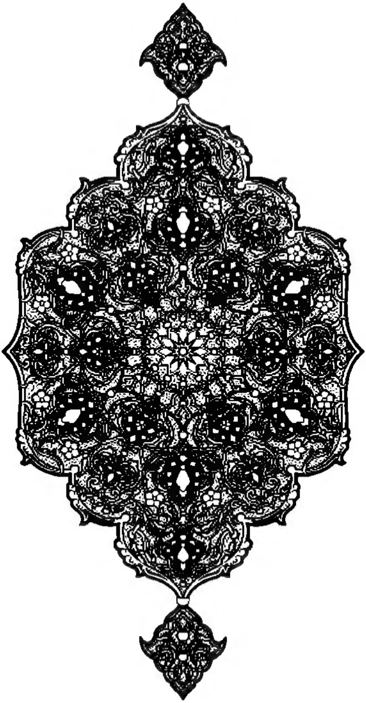

بسم الله الرحمن الرحيم

پێشگۆتنا وەرگێرانێت ڕامانێت قورئانا پیرۆز ڕێخۆشکرن

قورئانا پیرۆز ئاخفتنا خودایێ مەزنە یا ب پیت و ڕامانێت ویڤە بۆ پێغەمبەرێ خۆ موحەممەدی (سلاڤێت خودێ ل سەربن) هنارتی وەك دلۆڤانی بۆ هەمی جیهانا، مزگینیێن و ئاگەهدارکەر و بانگهلدێر د ڕێکا خودێدا ب دەستویرا وی، و چرایەکێ ڕۆنکەر و گەشە، ئەڤە ژی دانەنیاسینەکا کورتە بۆ قورئانا پیرۆز و پەیاما وێ.

دانەنیاسینەکا گشتی ب قورئانا پیرۆز

ئێك: دانەنیاسینا قورئانا پیرۆز، و دیارکرنا ناڤ و سالۆخەتێت وێ:

قورئانا پیرۆز ئەو ئاخڤتنا خودایێ مەزنە ئەوا ب ڕێکا وەحییێ بۆ پێغەمبەرێ خۆ موحەممەدی (سلاڤێت خودێ ل سەربن) ب پەیڤ و ڕامانێت ویڤە هنارتی. ئەوا د (مصحف)یدا هاتییە نڤیسین، و دەست بۆ دەستی هاتییە ڤەگوهاستن، و خواندنا وێ پەرستنە.

و خودایێ ـ مەزن و سەردەست ـ ئەوە ناڤێ وێ وەحیا بۆ پێغەمبەرێ خۆ موحەممەدی (سلاڤێت خودێ ل سەربن) هنارتی کرییە قورئان، خودایێ مەزن گۆت: ﴿ إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا عَلَيْكَ ٱلْقُرْءَانَ تَنزِيلًا ﴾ [الإنسان: ٢٣]، چونکی هێژای هندێیە بێتە خواندن و خۆ ژێ دویر نەئێخن.

هەروەسا خودایێ مەزن ناڤێ وێ کرە (الكتاب)، خودایێ مەزن گۆت: ﴿ إِنَّآ أَنزَلْنَآ إِلَيْكَ ٱلْكِتَٰبَ بِٱلْحَقِّ فَٱعْبُدِ ٱللَّهَ مُخْلِصًا لَّهُ ٱلدِّينَ ﴾ [الزمر: ٢]، چونکی هێژای هندێیە بێتە نڤیسین و پشت گوهـ نەئێخن.

و خودایێ مەزن قورئانا پیرۆز یا سالۆخ دایی کو: ڕاستی و پویچییێ و حەلالی و حەرامی ژێك ڤاڤێر دکەت، و بیرئینانە، و ڕاستەرێبییە، و ڕۆناهییە، و ساخی و سلامەتییە، و حەکیمە، و شیرەتە، و چەندین سالۆخەتێت دی یێت مەزناتییا قورئانا پیرۆز و تەمامییا پەیاما وێ دیار دکەن.

و پەیڤا (مصحف) ژ وان بەرپەڕا هاتییە وەرگرتن یێت قورئانا پیرۆز ل سەر هاتییە نڤیسین، ئەڤ ناڤکرنە سەحابییان دانایە سەر بۆ دیارکرنا وێ پەرتۆکێ ئەوا قورئانا پیرۆز ل سەر بەرپەڕێت وێ هاتییە نڤیسین.

و قورئانا پیرۆز وەحییە ژ دەڤ خودایێ مەزن، جبریلی -سلاڤ ل سەر بن- ئینایە خوارێ سەر دلێ موحەممەد پێغەمبەری (سلاڤێت خودێ ل سەربن)، خودایێ مەزن گۆت: ﴿ وَإِنَّهُۥ لَتَنزِيلُ رَبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ * نَزَلَ بِهِ ٱلرُّوحُ ٱلْأَمِينُ * عَلَىٰ قَلْبِكَ لِتَكُونَ مِنَ ٱلْمُنذِرِينَ * بِلِسَانٍ عَرَبِيٍّ مُّبِينٍ ﴾ [الشعراء: ١٩٢-١٩٥].

و موحەممەد پێغەمبەر (سلاڤێت خودێ ل سەربن) د ڤێ چەندێدا نەیێ جودایە ژ پێغەمبەرێت دی، جبریلی - سلاڤ ل سەر بن - وەحی ژ دەڤ خودایێ مەزن بۆ هەمی برایێت وی یێت پێغەمبەر (سلاڤ ل سەر وان بن) ئینایە خوارێ، و خودایێ مەزن -یێ پاك و پاقژ- بۆ ڤی ئیانەتێ مەزن وی هەلدبژێریت یێ وی بڤێت، خودایێ مەزن گۆت: ﴿ ٱللَّهُ يَصْطَفِى مِنَ ٱلْمَلَٰٓئِكَةِ رُسُلًا وَمِنَ ٱلنَّاسِ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ سَمِيعٌۢ بَصِيرٌ ﴾ [الحج: ٧٥]، و ئەو چێتر دزانیت کی ب کێر وێ چەندێ دئێت و کی ب کێر نائێت، چونکی چێکری چێکرییێت وینە، خودایێ پاك و پاقژ گۆت: ﴿ وَرَبُّكَ يَخْلُقُ مَا يَشَآءُ وَيَخْتَارُ ﴾ [القصص: ٦٨].

دوو: هاتنەخوارا قورئانا پیرۆز:

ڕۆژا دوشەنبی ڕێکەفتی هەڤدەی ڕەمەزانێ سالا (٦١٠ ز) ل شکەفتا حەرایێ -ل ئێك ژ چیایێت مەکەها پیرۆز- هاتنەخوارا

وەحی بۆ پێغەمبەرێ خودێ (سلاڤێت خودێ ل سەربن) ب ڤان ئایەتا دەست پێ كر: ﴿ ٱقۡرَأۡ بِٱسۡمِ رَبِّكَ ٱلَّذِي خَلَقَ ۞ خَلَقَ ٱلۡإِنسَٰنَ مِنۡ عَلَقٍ ۞ ٱقۡرَأۡ وَرَبُّكَ ٱلۡأَكۡرَمُ ۞ ٱلَّذِي عَلَّمَ بِٱلۡقَلَمِ ۞ عَلَّمَ ٱلۡإِنسَٰنَ مَا لَمۡ يَعۡلَمۡ ﴾ [العلق: ١ - ٥]، و ئەڤە ئێكەمین ئایەت بوون ژ قورئانا پیرۆز بۆ پێغەمبەرێ خودێ (سلاڤێت خودێ ل سەربن) هاتین خوارێ.

پێغەمبەر (سلاڤێت خودێ ل سەر بن) زڤری مالا خۆ و ڕپ ڕپا دلێ وییە یێ دلەرزیت ژ ترسیانا ل سەر خۆ، و سەرهاتیا خۆ بۆ هەڤژینا خۆ دەیكا خودان باوەران خەدیجا كچا خوەیلدی (خودێ ژێ رازی بیت) گۆت، و گۆتێ: «ئەز ژ خۆ ترسیام»، خەدیجایێ گۆتێ: (نەخێر، مزگینی بۆ تە بیت، ب خودێ.. خودێ چو جارا تە شەرمزار ناكەت، تو سەرا كەس و كاریت خۆ ددەی، و ڕاستگۆیی د ئاخفتنێدا، و تو یێ خەمخۆری، و ڕێزێ ل مێڤانی دگری، و كار دكەی بۆ ب جهئینانا حەقییێ)، و خەدیجایێ ئەو د گەل خۆ بر و چۆنە دەف (وەرەقە كورێ نەوفەل)، ئەو مرۆڤەكێ شارەزا و تێگەهشتی بوو، ئینا خەدیجایێ گۆتێ: (پسمام گوهێ خۆ بدە برازایێ خۆ دا بەحسێ خۆ بۆ تە بكەت)، ئەو تشتێ پێغەمبەری (سلاڤێت خودێ ل سەر بن) دیتی، بۆ گۆت، وەرەقەی گۆتێ: (ئەڤە ئەو ملیاكەتە[1] یێ خودێ بۆ مووسا پێغەمبەر ئینایییە خوار، خۆزی ئەز مابامە ساخ و شیابام، دەمێ ملەتێ تە تە دەردئێخن بشتەڤانیا تە بكەم)، پێغەمبەری (سلاڤێت خودێ ل سەر بن) گۆتێ: «ما دێ ئەو من دەرئێخن»؟ گۆتێ: (بەلێ.. هەر زەلامەكێ ب وی تشتی هاتی یێ تو پێ هاتی، دژمناتیا وی یا هاتیە كرن، ئەگەر ئەز گەهشتمە وێ

---

[1] مەرەم پێ جبریلە (سلاڤ ل سەر بن)، ئەو ملیاكەتە یێ هنارتنا وەحی بۆ پێغەمبەران پێ هاتییە سپارتن.

ڕۆژێ.. دێ پشتەڤانیا تە کەم و تە سەرئێخم)، پاشی گەلەك ب سەر ڤێ چاڤێکەڤتنێ نەچۆ وەرەقە مر.

و قورئانا پیرۆز هەمی پێکڤە ب ئێك جاری بۆ پێغەمبەرێ خودێ (سلاڤێت خودێ ل سەر بن) نەهاتە خوارێ هەروەکی کتێبێت پێغەمبەرێت بەرێ (سلاڤ ل سەر وان بن) هاتین، قورئان پیچ پیچە د بیست و سێ سالاندا هاتە خوار، ڤێجا یان دا سۆرەتەك ب تەمامی ئێتە خوار، یان هندەك ئایەت ژ سۆرەتەکێ.

و حیکمەت ژ پیچ پیچە هاتنەخوارا قورئانێ و نە پێکڤە[1] موکومکرنا دلێ موحەمەد پێغەمبەرییە (سلاڤێت خودێ ل سەر بن) و بهێزکرنا وییە و بشتەفانیا وییە ب نویبوونا هاتنا جبریلی (سلاڤ ل سەر بن) ب وەحییێ، دا بهێزتر و موکومتر و خۆراگرتر بیت ل بەرامبەر سەررەقیا هەڤپشکچێکەرا و بەرهنگاریا وان بۆ وی ل دەمێ دەستپێکا هنارتنا وی، خودایێ پاك و پاقژ گۆت: ﴿ وَقَالَ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ لَوۡلَا نُزِّلَ عَلَيۡهِ ٱلۡقُرۡءَانُ جُمۡلَةٗ وَٰحِدَةٗۚ كَذَٰلِكَ لِنُثَبِّتَ بِهِۦ فُؤَادَكَۖ وَرَتَّلۡنَٰهُ تَرۡتِيلٗا ﴾ [الفرقان. ٣٢].

هەروەسا هاتنا قورئانا پیرۆز پیچ پیچە و نە پێکڤە حیکمەتەکا دی یا پەروەردەیی یا مەزن تێدایە ئەو ژی ئەوە دا خودان باوەر هێدی هێدی و پلە پلە زانینێ وەربگرن و کار ب ئەحکامێت ئایینی بکەن، دا ب ساناهیتر بیت بۆ فێربوون و تێگەهشتنێ و دەرکەڤتنێ ژ تاریاتییێت نەزانین و گاوری و هەڤپشکچێکرنێ یا هینگێ ئەو تێدا بۆ ڕۆناهیا باوەری و تاکپەرستی و زانینێ.

سێ: نڤێسینا قورئانا پیرۆز:

ژ گرنگترین ڕێکێت پاراستنا دەقا نڤێسینا وانە، و ئەو ئاخفتنا نەئێتە نڤێسین یا بەرهنگارە بۆ ژ بیرکرنێ، و مادەم قورئانا پیرۆز

---

[1] بەرێ خۆ بدە: تەفسیرا (الطبري) ١٠/١٩، و (المرشد الوجيز لأبي شامة المقدسي ص: ٢٨).

هاتییە هنارتن وەك ڕاستەرێی بۆ هەمی جیهانا، حەتا قیامەت ڕادبیت، دڤیا بێتە نڤێسین.

پێغەمبەری (سلاڤێت خودێ ل سەر بن) گرنگی و پویتەکێ باش دایە نڤێسینا وێ، پێغەمبەری (سلاڤێت خودێ ل سەر بن) فەرمان ل هندەك سەحابییێت خۆ کر ئەڤێت نڤێسینێ دزانن ئەو قورئانا پیرۆز بنڤێسن و ئەو کرنە نڤێسەرێت وەحیێ و ناڤدارترینێ وان زەید کورێ (ثابت)ێ ئەنساری بوو (خودێ ژێ ڕازی بیت)(١).

هەر دەمێ وەحی بۆ پێغەمبەرێ خودێ (سلاڤێت خودێ ل سەر بن) هاتبا دا ژ بەر کەت پاشی ئەو تشتێ بۆ هاتی دا بۆ ئێکی ژ نڤێسەرێت وەحیێ بێژیت دا بنڤێسیت، و دگۆت: «ڤان ئایەتا دانتە د وێ سۆرەتێدا ئەوا ئەڤە و ئەڤە تێدا هاتین»(٢)، دا ناڤێ سۆرەتێ بۆ بێژیت، و دا فەرمانێ ل وان کەت ئایەتا تێدا بنڤێسن، پاشی دا فەرمانێ ل سەحابییان کەت خۆ فێری وی تشتی بکەن یێ ژ قورئانا پیرۆز هاتی و ژ بەر بکەن، ڤێجا قورئانا پیرۆز هەمی ل سەر دەمێ وی (سلاڤێت خودێ ل سەر بن) دهاتە نڤێسین د (الرقاع)(٣)دا.

و جبریلی (سلاڤ ل سەر بن) سالێ جارەکێ د گەل پێغەمبەری (سلاڤێت خودێ ل سەر بن) لێزڤڕین ل قورئانا پیرۆز دکر، و سالا پێغەمبەر (سلاڤێت خودێ ل سەر بن) تێدا مری دو جارا لێزڤڕین د گەل کر ب ڕێزبەندکرنا ئایەت و سۆرەتێت وێ هەروەکی د وێ (مصحف)ا نوکەدا هەی ئەڤا د ناڤ دەستێت موسلمانان‌دا

١- تفسير الطبري ١:٢٨.

٢- سنن أبي داود رقم الحديث: ٧٨٩، وسنن الترمذي رقم الحديث: ٣٠٨٦، وأخرجه الحاكم في المستدرك (رقم الحديث: ٣٣٢٥)، وقال. (هذا حديث صحيح على شرط الشيخين ولم يخرجاه).

٣- صحيح البخاري رقم الحديث ٤٥٩٢ و ٤٥٩٣.

وەك ب جهێنان بۆ گۆتنا خودایێ پاك و مەزن: ﴿ إِنَّ عَلَيْنَا جَمْعَهُۥ وَقُرْءَانَهُۥ ۞ فَإِذَا قَرَأْنَٰهُ فَٱتَّبِعْ قُرْءَانَهُۥ ﴾ [القيامة: ١٧- ١٨]، و ﴿ سَنُقْرِئُكَ فَلَا تَنسَىٰٓ ﴾ [الأعلى: ٦].

چار: کۆمکرنا قورئانا پیرۆز د بەرپەڕاندا:

پشتی مرنا پێغەمبەری (سلاڤێت خودێ ل سەر بن) خەلیفەیێ ڕاشد (أبو بكر الصديق) (خودێ ژێ رازی بیت) فەرمان ب کۆمکرنا قورئانێ دا د هندەك بەرپەڕێت ڕێکخستیدا، دا چو ژ قورئانێ نەچیت دەمێ ژبەرکەرێت قورئانێ دمرن یان ئەو پارچێت قورئان ل سەر نڤیسایی (الرقاع) ژ ناڤ دچن، و نڤیسەرێ وەحیێ زەید کورێ (ثابت) (خودێ ژێ رازی بیت) ب ڤی ئەرکی ڕابوو، و پشتی لێ زڤرین لێ کری و پشت ڕاست بوویی ژ دانەبەرێکا یا ل سەر (الرقاع) نڤیسایی و ئەوا د سینگادا (دلاندا) ژبەر.. ئەو بەرپەڕە هەمی دانانە مالا (أبو بكر الصديق) (خودێ ژێ رازی بیت) حەتا چۆیە بەر دلۆڤانیا خودێ، پاشتی ل مالا خەلیفەیێ دووێ عومەرێ کورێ (خطاب)ی (خودێ ژێ رازی بیت) هاتنە پاراستن، و پشتی مرنا وی ل مالا هەڤژینا پێغەمبەری دەیکا خودان باوەران (حفصە) کچا عومەری خودێ ژ هەردووکا ڕازی بیت هاتنە پاراستن⁽¹⁾.

و دەمێ ئیسلام بەلاڤ بوویی، موسلمان پێدڤی گەلەك (مصحف)ـا بوون لێ بخوینن، و هندەك سەحابیا گۆتە خەلیفەیێ ڕاشد (عثمان)ێ کورێ عەفانی (خودێ ژێ رازی بیت) پێدڤییە ئێك (مصحف) هەبیت خەلکی بۆ خواندنێ ل سەر کۆم بکەین، و ببیتە پێشەنگ موسلمان د خواندنا خۆدا ل دویڤ بچن. ئینا

١- صحيح البخاري رقم الحديث: ٤٩٨٦، وسنن الترمذي رقم الحديث ٣١٠٣، ومسند الإمام أحمد رقم الحديث: ٧٦.

(عثمان)ی فەرمان ل کۆمەکا ژبەرکەرێت قورئانا پیرۆز کر ئەوێت نڤیسینێ دزانن ب ڤی ئەرکی ڕابن، و ل پێشییا وان زەید کوڕێ (ثابت) (خودێ ژێ رازی بیت) و پشتگەرمی وان بەرپەڕا بوون ئەوێت قورئان تێدا ل سەر دەمێ (أبو بكر الصديق) (خودێ ژێ رازی بیت) هاتیە کۆمکرن، ڤێجا ئەو بەرپەڕ هەمی د (مصحف)ـەکێدا کۆمکرن، و چەندین دانە ژێ کۆپیکرن، و هەر دانەیەك هنارتە وەلاتەکی ژ وەلاتێت ئیسلامێ یێت مەزن، و فەرمان ل موسلمانا کر چەندین (مصحف)ـا ژێ کۆپی بکەن.

و هندی (مصحف)ـەکا ئەڤرۆ ل جیهانێ ل بەر دەست، چ دەست خەت بن ئان ل چاپخانا چاپکری.. بنیاتێ وان ژ وان (مصحف)ـایە ئەوێت هاتینە کۆپیکرن و هنارتن بۆ وەلاتا، ژێ جودا نینن نە د دەقێ واندا نە د ڕێزبەندییا واندا.

و حەتا نوکە ژی موسلمان پویتەی ددەنە چاپکرنا (مصحف)ـا پیرۆز و ل دویڤ تشتێ نوی دچن د ڕێك و شێواز و تەکنیکێت چاپکرنێدا پێخەمەت ب جهئینانا بلندترین پلەیێت باشی و جوانی و ڕێك و پێکییێ د نڤیسینا دەقێ قورئانێدا ب وێنەیێ وێ یێ بێ هاتیە نڤیسین ل سەردەمێ (عثمان)ێ کوڕێ عەفان (خودێ ژێ رازی بیت) یا بەرنیاس ب وێنەیێ (عثمان)ی.

و کوڕێ شاه فەهەد یێ چاپکرنا (مصحف)ـا پیرۆز ل مەدینا پێغەمبەری ئێکە ژ سیمایێت بەرچاڤ و بەلگەیە ل سەر چاڤدێری و پویتەپێکرنا باش ب قورئانا پیرۆز، و ڕژدییا کاربدەستا ل شاهنشینا عەرەبی یا سعوودی ل سەر پەرتۆکا خودایێ مەزن و پویتەپێکرنا وان ب خزمەتکرنا وێ و ب ساناهیێخستنا ب دەستڤەئینانا (مصحف)ـا پیرۆز ژ لایێ موسلمانانڤە ب باشترین و جوانترین چاپ و بەرگ و جوانی و پاراستن و ڕێك و پێکی و بنەجهی.

پێنج: ڕێزبەندیا (مصحف)ێ و جوزئکرنا وێ:

قورئانا پیرۆز ب سۆرەتا فاتیحێ دەست پێ دکەت، و ب سۆرەتا ئەلناس ب دویماهی دئێت، پێکهاتییە ژ (١١٤) سۆرەتا، و ئەڤ ڕێزبەندییە تەوقیفییە، ئانکو ژ پێغەمبەری (سلاڤێت خودێ ل سەر بن) وەرگرتییە، نە ل دویڤ ڕێزبەندیا هاتنەخوارێیە، چونکی ئێکەمین سۆرەت هاتییە خوارێ سۆرەتا ئەلعەلەق بوو، بەلێ ڕێزبەندیا وێ د (مصحف)یدا (٩٦)ـە، و سەحابییان ڕێزبەندیا ئایەت و سۆرەتا ژ خواندنا پێغەمبەری (سلاڤێت خودێ ل سەربن) بۆ قورئانا پیرۆز دزانین[1].

ئەڤرۆ قورئان یا لێکڤەکرییە ل سەر سیهـ جوزئا (پشکا)، و هەر جوزئەك لێکڤەکرییە بۆ دو حزبا، و هەر حزبەك لێکڤەکرییە بۆ چار چارێکا، و باراپتر ژ ڤێ لێکڤەکرنێ ئجتیهادە ژ دەڤ زانایان، پێخەمەت ب ساناهیکرنا خواندنا قورئانا پیرۆز ل سەر موسلمانان.

شەش: فێربوونا قورئانا پیرۆز:

موسلمانا پویتەیەکێ مەزن یێ داییە فێربوونا قورئانا پیرۆز و ژبەرکرنا دەقێ وێ و خواندنا وێ هەروەکی بۆ پێغەمبەرێ خودێ (سلاڤێت خودێ ل سەر بن) هاتییە خوارێ، و خواندەڤانێت سەحابییان و ژبەرکەرێت وان نیشا تابعییان دایە و ئەو فێرکرینە حەتا دەقێ وێ گرتی و باراستی، و ل سەر هەر ئایەتەکێ ڕاوەستاندینە حەتا د ڕامانێت وێ گەهشتین، ڤێجا فێری زانین و کریارێ هەمییێ بووینە، پاشی تابعییێت ژبەرکەر قوتابخانە بۆ فێرکرنا خواندنا وێ دامەزراندینە، و پێگری ب وی تشتی کرییە یێ ژ سەحابییان فێر

---

[1] نقله الداني في المقنع (ص: ٨) عن الإمام مالك بن أنس.

بووین ژ ئالییێت خواندنا وێ و گرتنا دەقێ وێ و هژمارتنا پیت و پەیڤێت وێ، و ڕێزبەندیا سۆرەت و ئایەتێت وێ، و باش خواندنا وێ (تەجوید)، و بنەجهکرنا ب جهێنانا وێ و چەوانییا خواندنا وێ ب دورستی، ڤێجا قورئانا پیرۆز وەلێ هات بێتە فێرکرن و ژبەرکرن و خواندن، و فێرخواز (قوتابی) ژ شێخێ خۆ ژ بێت قورئان ژبەر وەرگرتییە ب دەڤی و ئێکسەر و ب زمانێ عەرەبی یێ پەتی زیندی و تەڕ هەروەکی بۆ پێغەمبەرێ خودێ (سلاڤێت خودێ ل سەر بن) هاتییە خوار حەتا ڕۆژا مە یا ئەڤرۆ.

و قورئانا پیرۆز ب چەند ڕێکەکا (خواندنەکا) دئێتە خواندن کو چەوانییا خواندنا پەیڤ و تیپێت قورئانێ و ڕێکا خواندنا وانە، ئەوا تابعیان ژ خواندەڤانێت ژبەرکەر ژ سەحابیان وەرگرتی، ئەوێت (ئانکو سەحابیان) ژ پێغەمبەری (سلاڤێت خودێ ل سەر بن) وەرگرتییە، ناڤداترین خواندن د سەردەمێ مەدا خواندنا (عاصم) ژ ڤەگێڕانا قوتابییێ وی (حفص) کوڕێ سلێمان، و خواندنا (نافع) ژ ڤەگێڕانا قوتابییێ وی (عثمان) کوڕێ سەعید یێ بەرنیاس ب (وەرش)، و ژ وان ڤەگێڕانا (الدوري)یە ژ ئەبی عەمرێ بەصری، و ڤەگێڕانا قالون ژ نافع.

حەفت: ڕاڤەکرنا قورئانا پیرۆز:

ڕاڤەکرنا قورئانێ ئانکو دیارکرنا ڕامانێت وێ[1]، و ئارمانجا ئاخڤتنێ ب جهـنانێت حەتا مرۆڤ ل سەر ناڤەڕۆك و ڕامانا وێ نەراوەستیت، و خودایێ مەزن خواندەڤانێ قورئانا پیرۆز هان دایە د ڕامانێت وێ بگەهیت، خودایێ پاك گۆت: ﴿ كِتَٰبٌ أَنزَلۡنَٰهُ إِلَيۡكَ مُبَٰرَكٞ لِّيَدَّبَّرُوٓاْ ءَايَٰتِهِۦ وَلِيَتَذَكَّرَ أُوْلُواْ ٱلۡأَلۡبَٰبِ ﴾ [ص: ٢٩]، و هزرکرن ئانکو: تێگەهشتن.

---

[1] بەرێ خۆ بدە: البرهان للزركشي ١٣/١.

و پێغەمبەری (سلاڤێت خودێ ل سەر بن) ئەو تشتێ سەحابی ژ رامانێت قورئانا پیرۆز تێ نەگەهشتبان بۆ رون دکرن[1]، بەلێ شارەزاییا وان د زمانێ عەرەبیدا ل وی دەمی و هاتنا قورئانا پیرۆز ب زمانێ وان وەل وان کر گەلەك پێدڤی پسیارکرنا رامانێت ئایەتێت قورئانا پیرۆز نەبن، ب بۆرینا سالا پێدڤییا خەلکی بۆ راڤەکرنێ زێدەبوو.

و ئەو تشتێ ژ پێغەمبەرێ خودێ (سلاڤێت خودێ ل سەر بن) هاتییە زانین و ڤەگێران و ژ سەحابییێت وی و قوتابییێت وان ژ تابعیان سەبارەت راڤەکرنا قورئانا پیرۆز دئێتە هژمارتن وەك کاکلك (ناڤۆك) بۆ زانستێ راڤەکرنێ، گۆتنێ راڤەکرن ب وی تشتێ هاتییە ڤەگێران ئەڤا دئێتە هژمارتن گرنگترین رێك بۆ تێگەهشتنا قورئانا پیرۆز، چونکی تێگەهشتنا بابکێ ئێکێ بۆ ئایەتێت قورئانا پیرۆز بۆ مە دیار دکەت، ب رێکا شارەزاییا وی بابکی د زمانێ عەرەبیدا، و ژیانا وان د گەل رویدان و سەروبەرا ئەوێت ل دەمێ هاتنا قورئانا پیرۆز هاتی رویدایین.

۱) جۆرێت راڤەکرنێ:

ئاراستەیێت زانایێت راڤەکرنێ بوونە گەلەك ل دویڤ گەلەکیا پویتەپێکرنێت وان یێت زانستی، ڤێجا هندەك راڤەکرن دەرکەڤتن گرنگی ددا دیارکرنا لایێ زمانی یێ قورئانا پیرۆز، و هندەك راڤەکرنا گرنگی ددا دیارکرنا حوکمێت فقهی، و هندەکێت دی گرنگی ددا لایێت مێژوویی یان عەقلی یان رەفتاری و یێت وەکی وان، و ب ئاڤاکرن ل سەر ڤێ چەندێ زانایان تەفسیر بۆ دو پشکا لێکڤەکر:

---

[1] بەرێ خۆ بدە: تفسیر الطبری ۱/۳۷، و مقدمة في أصول التفسير لابن تيمية ص: ۳۵.

یا ئێکێ: تەفسیرکرن ب وی تشتێ هاتییە ڤەگێڕان، کو ئەو تشتە یێ هاتییە ڤەگوهاستن ژ پێغەمبەرێ خودێ (سلاڤێت خودێ ل سەر بن) و سەحابییێت وی و تابعییان.

یا دوویێ: ڕاڤەکرن ب بۆچوونێ یان ئجتیهادا ئاڤاکری ل سەر شەنگستەیێت زانستی یێت دورست.

٢) باشترین ڕێکێت تەفسیرێ و پێگرکێت وێ:

راڤەکرن ب وی تشتێ هاتییە ڤەکێڕان ئەوە پێشەنگ د ڕاڤەکرنا قورئانا پیرۆزدا، چونکی ژ پێغەمبەری (سلاڤێت خودێ ل سەر بن) یان ژ سەحابییێت وی ڤەگوهاستییە، و قوتابییێت وان ژ تابعییان، و ئەو ڤێ چەندێ ژ هەمییان باشتر دزانن، بەلێ ئەگەر تێگەهشتنا ئایەتێت قورئانا پیرۆز پێدڤی پتر ڕۆنکرنێ بن کو د ڕاڤەکرنێ ب وی تشتێ هاتییە ڤەگێڕاندا نەبیت.. پێدڤییە ڕاڤەکەر ڤان پێگرکێت ل خوارێ بەرچاف وەربگریت:

١- بەرچاف وەرگرتنا وی تشتێ هاتییە سەلماندن د ڕاڤەکرنێدا ب وی تشتێ هاتییە ڤەگێڕان ژ دیارکرنا ڕامانێت ئایەتان، و خۆدویرتێخستن ژ وی تشتێ هەڤدژ د گەل.

٢ هەڤگونجینا ڕاڤەکرنێ بۆ ڕامانێت گشتی یێت قورئانا پیرۆز یێ هاتی و سونەتا پێغەمبەری (سلاڤێت خودێ ل سەر بن) ڕۆنکرین، ڤێ نابیت ڕاڤەکەر ڕاڤەکرنەکێ بینیت هەڤدژ بیت د گەل وان ڕامانا، چونکی قورئانا پیرۆز هندەک هندەکێ ڕاڤە دکەت و د گەل ئێک هەڤدژ نینە، و سونەتا پێغەمبەری یا هاتی وەك ڕۆنکەر و ڕاڤەکەر بۆ وی تشتێ ب تەڤگری د قورئانا پیرۆزدا هاتی.

٣- زانینا شەنگستە و بنەمایێت زمانێ عەرەبی د ڕامانا پەیڤان و د پێکهاتا ڕستەیان و ئالییێت کارئینانێدا، و قورئانا پیرۆز ب زمانێ عەرەبی هاتیە خوار، و دڤێت ل بەر ڕۆناهیا شەنگستە و بنەمایێت وێ تێ بگەهن.

٤- زڤڕاندنا ئایەتێت مەخسەد ڤەشارتی بۆ ئایەتێت ڕۆن و ئاشکەرا، چونکی قورئانا پیرۆز هندەك هندەکێ ڕاڤە دکەت، و ڕامانا پترییا ئایەتێت قورئانا پیرۆز یا ڕۆن و ئاشکەرایە، و ڕامانا هندەك ئایەتان ژی یا ڤەشارتییە و باش ڕۆن نینە و ڤێ دبیت هندەك ب دورستی تێ نەگەهن، و زڤڕاندنا وان بۆ وان ئایەتێت ڕامان ڕۆن و ئاشکەرا دێ بیتە هاریکار بۆ تێگەهشتنا وان و دیاربوونا ڕامانێت وان، خودایێ پاك و پاقژ گۆت: ﴿هُوَ ٱلَّذِيٓ أَنزَلَ عَلَيۡكَ ٱلۡكِتَٰبَ مِنۡهُ ءَايَٰتٞ مُّحۡكَمَٰتٌ هُنَّ أُمُّ ٱلۡكِتَٰبِ وَأُخَرُ مُتَشَٰبِهَٰتٞۖ فَأَمَّا ٱلَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمۡ زَيۡغٞ فَيَتَّبِعُونَ مَا تَشَٰبَهَ مِنۡهُ ٱبۡتِغَآءَ ٱلۡفِتۡنَةِ وَٱبۡتِغَآءَ تَأۡوِيلِهِۦۖ وَمَا يَعۡلَمُ تَأۡوِيلَهُۥٓ إِلَّا ٱللَّهُۗ وَٱلرَّٰسِخُونَ فِي ٱلۡعِلۡمِ يَقُولُونَ ءَامَنَّا بِهِۦ كُلّٞ مِّنۡ عِندِ رَبِّنَاۗ وَمَا يَذَّكَّرُ إِلَّآ أُوْلُواْ ٱلۡأَلۡبَٰبِ﴾ [آل عمران: ٧].

٥- مفاوەرگرتن ژ ڕاستییێت زانستی یێت خۆجە و نەگوهۆڕ دەمێ ڕاڤەکرنا ئایەتێت گەردوونی، و خۆدویرێخستن ژ کارئینانا بیردۆزێت زانستی د ڕاڤەکرنا قورئانا پیرۆزدا، دا قورئانا پیرۆزدا ب هندەك ڕامانێت نەهەبن ب کۆتەکی ژێ نەئێنە زانین.

٦- خۆدویرێخستن ژ ڕاڤەکرنێت خراب ئەڤێت ڕامانێت ئاخڤتنا خودایێ مەزن دویر دئێخن ژ ڕاستییێت شەریعەتێ پاك و پاقژ، و ژ شەنگستە و بنەمایێت زمانێ عەرەبی دەردئێخن، چ ب مەرەما لادانێ، یان ژی ژ نەزانینا زمانێ عەرەبی و ڕامانێت وی و ئالییێت کارئینانا وی، یان ژ ئەگەرێ هزرکرنا هندەك ڕامانێت خراب کو ئاخڤتنا خودێ یا پاك و پاقژە ژ وان هزرا.

هەشت: ئیعجازا قورئانا پیرۆز:

ئیعجاز د ئیدیەمیدا: سالۆخدانەکا مەزنترە ژ شیانا تینانا تشتەکی ژ کاری یان بۆچۆنێ یان رێڤەبرنێ، و موعجیزە سالۆخەتدانا رویدانەکێیە بۆ دیارکرنا هندەك نیشان و گرۆڤەیێت قاسد و پێغەمبەران (سلاف ل سەر وان بن) و ئەڤ دەربرینە د قورئانا پیرۆزدا نەهاتییە، بەلێ نیشان (آیە) و گرۆڤە (برهان) و یێت وەکی وان هاتینە.

و قورئانا پیرۆز ئاخفتنا خودایێ مەزنە، و هند تەمامی د راماتێت ویدا، و جوانی د ئایەت و پەیڤ و (مبانی)یێت ویدا هەنە، کو ژ شیانێت مرۆڤا مەزنترە و مرۆڤ نەشێت یێت وەسا چێکەن، خودایێ مەزن گۆت: ﴿ الٓرۚ كِتَـٰبٌ أُحۡكِمَتۡ ءَايَـٰتُهُۥ ثُمَّ فُصِّلَتۡ مِن لَّدُنۡ حَكِيمٍ خَبِيرٍ ﴾ [هود: ١].

و هەڤپشکچێکەرا پێکۆل کر گۆمانێ بێخنە ژێدەرێ قورئانا پیرۆز و خەلکی ژێ دویر بێخن ب رێکا چێکرنا درەوا و ئاژراندنا گۆمانا[1]، ڤێجا خودایێ پاك و باقژ هندەك ئایەت ئینانە خوار تێدا قەبێ وان خواست ئەو بشێت قورئانەکا وەکی قورئانا پیرۆز ضێ کەن، یان دەه سۆرەتا ژ قورئانێ، یان سۆرەتەکێ ب تنێ، ئەگەر ئەو راست دبێژن[2]، بەلێ نەشیان وێ چەندێ بکەن، و گەهشتنە وێ باوەرێ کو هەرچەندە قورئانا پیرۆز ب زمانێ عەرەبییە بەلێ ئەو نەشێن خۆ ل بەندا وێ باڤێژن یان تێکا وەکی وێ چێکەن، خودایێ مەزن گۆت: ﴿ أَمۡ يَقُولُونَ ٱفۡتَرَىٰهُۖ قُلۡ فَأۡتُواْ بِسُورَةٖ مِّثۡلِهِۦ وَٱدۡعُواْ مَنِ ٱسۡتَطَعۡتُم مِّن دُونِ ٱللَّهِ إِن كُنتُمۡ صَٰدِقِينَ ﴾ [یونس: ٣٨].

---

[1] بەرێ خۆ بدە ڤان ئایەتان: (الأنعام: ٧ و ٢٥)، و (الأنبیاء ٥)، و (سبأ: ٤٣)، و (یس: ٦٩) و (الصافات: ٣٦)، و (ص: ٤)، و (الطور: ٣٠).

[2] بەرێ خۆ بدە ڤان ئایەتان: (البقرة ٢٣)، و (یونس ٣٨)، و (هود ١٣)، و(الطور. ٣٤).

و قورئانا پیرۆز ب ڕەنگەکێ ئاشکرا و دەنگەکێ بلند ڕاگەهاند کو مرۆڤ هەمی و ئەجنە ژی بچنە هاری وان نەشێن قورئانەکا وەکی قورئانا پیرۆز بینن، خۆ ئەگەر هاریکاریا ئێکدو ژی بکەن: ﴿ قُل لَّئِنِ ٱجۡتَمَعَتِ ٱلۡإِنسُ وَٱلۡجِنُّ عَلَىٰٓ أَن يَأۡتُواْ بِمِثۡلِ هَٰذَا ٱلۡقُرۡءَانِ لَا يَأۡتُونَ بِمِثۡلِهِۦ وَلَوۡ كَانَ بَعۡضُهُمۡ لِبَعۡضٖ ظَهِيرٗا ﴾ [الإسراء: ٨٨].

و قورئانا پیرۆز موعجیزەیە چونکی ئاخفتنا خودێیە و نەوەکی ئاخفتنا چێکریانە، و ئەو نیشان و گرۆڤەیە ب پەیڤ و ئایەت و زمانێ خۆڤە و ئەو ڕەنگێت ڕەوانبێژییێ یێت تێدا، و ئەو دەنگ و باس و چیرۆکێت تێدا، و ئەو حوکم و یاسایێت تێدا، و هێزا کارتێکرنا دەروونی و وژدانێ، و ئەو ڕاستییێت زانستێ یێت جهێ شانازییێ یێت تێدا.

و چەند زانایێت سروشتی، و ستێرناسییێ، و ئەوێت کاری د بیاڤێ زانستێ ژیانێ و نوژدارییێ و یێت وەکی واندا دکەن ماینە حێبەتی ژ بەحسکرنا قورئانا پیرۆز بۆ ڕاستییێت زانستی و ئاماژەیێت گەردوونی ئەوێت پەیوەندی ب وان زانستانڤە هەی یێت ئەو کار تێدا دکەن، ب دەربڕینەکا زانستی یا هویر، کو نائێتە هزرکرن دەرکەڤن ژ پێغەمبەرەکێ نەخواندەڤان د ناڤ ئوممەتەکا نەخواندەڤاندا، و د جیهانەکێدا کو چو ژ وان دیاردەیان نەدزانی، و بوو ئەگەر کو هژمارەك ژ وان موسلمان ببن، چونکی ئەوان زانی کو ئەو تشتێ د قورئانا پیرۆزدا هاتی چێ نابیت ئاخفتنا مرۆڤان بیت، بەلێ ئەو ئاخفتنا ئافراندەرێ گەردوونی و مرۆڤانە.

و چەند ئایەت د قورئانا پیرۆزدا هەنە بەلگە و گرۆڤن ل سەر تێکیا خودایێ مەزن و جوانێ و داهێنانا چێکرییێت وی، خودایێ مەزن گۆت: ﴿ سَنُرِيهِمۡ ءَايَٰتِنَا فِي ٱلۡأٓفَاقِ وَفِيٓ أَنفُسِهِمۡ حَتَّىٰ يَتَبَيَّنَ لَهُمۡ أَنَّهُ ٱلۡحَقُّۗ أَوَلَمۡ يَكۡفِ بِرَبِّكَ أَنَّهُۥ عَلَىٰ كُلِّ شَيۡءٖ شَهِيدٌ ﴾ [فصلت: ٥٣].

نەهـ: وەرگێڕانا رامانێت قورئانا پیرۆز:

وەرگێڕان ڤەگوهاستنا زمانەکیە بۆ زمانەکێ دی[1]، و وەرگێڕان یا بێ زەحمەت نینە، چونکی دانەبەرێکا زمانی تێکە ژ پێکهاتێت دەقی، و دبیت یا ب زەحمەت بیت پاراستن ل سەر رامانا زمانی بێتە کرن بۆ وێ دانەبەرێکێ دەمێ دەق دئێتە وەرگێڕان بۆ زمانەکێ دی[2].

ڤێجا ئەگەر ئەڤە حال و سەروبەرێ وەرگێڕانێ بیت د وان دەقاندا یێت مرۆڤ ددەنە بەرێك، چو پێ نەڤێت زەحمەتا وەرگێڕانا قورئانا پیرۆز دێ گەلەك پتر بیت، چونکی ئەو ئاخڤتنا خودێیە یا ب زمانێ عەرەبی ژ دەڤ خودێ هاتیە خوار، و ئەو ـ قورئان ـ ب گۆتن و رامانا خۆڤە ب رێکا وەحیێ یا ژ دەڤ خودایێ مەزنڤە هاتی، و بۆ چو کەسان نینە بێژیت: ئەز رامانا قورئانا پیرۆز هەمیێ دزانم، ئان ژی بێژیت: ئەز دشێم بەیڤێت وێ ب ئاوایەکێ دی بدەمە بەرێك وەکی دەقێ وێ یێ عەرەبی.

و د گەل زەحمەتا وەرگێڕانا قورئانا پیرۆز، زانایێت موسلمان دوپات دکەن کو پێدڤیە قورئانا پیرۆز و پەیاما وێ بگەهیتە هەمی ئوممەتێت ئەردی ب چ زمان باخڤن، و ئەڤ چەندە ب جهـ نائێت ئیللا ب رێکا وەرگێڕانێ[3].

و وەرگێڕانا قورئانا پیرۆز بۆ زمانێت دی دێ بیتە[4]:

---

[1] بەرێ خۆ بدە: لسان العرب لابن منظور (مادەترجم ورجم).

[2] بەرێ خۆ بدە: دلالة الألفاظ لإبراهيم قيس ص: ١٧١ـ١٧٥، وفن الترجمة لمحمد عوض محمد ص: ١٩.

[3] بەرێ خۆ بدە: ابن تيمية: مجموع الفتاوى ٤/١١١.

[4] بەرێ خۆ بدە: مجموع الفتاوى لابن تيمية ٤/١١٥ و ٥٤٢، والتفسير والمفسرون، لمحمد حسين الذهبي ١/٢٢.

١- ئان وەرگێرانا رامانێت قورئانا پیرۆزە، و ئەو وەرگێرانا بێ تەفسیرە، ویا ڤەبڕییە ل سەر دیارکرنا گۆتنێت دەقێ قورئانی.

٢- ئان ژی وەرگێرانەکا تەفسیرییە دئێتە زەنگینکرن ب شرۆڤەکرن و رۆنکرنێ، ئەو وەکی تەفسیرا قورئانا پیرۆزە ب زمانەکی نەیێ عەرەبی.

و هندی وەرگێرانا رامانێت قورئانا پیرۆز یا هویر و بنەجه بیت، و هندی وەرگێری شیانێت هەردو زمانان هەبن، و شارەزایی ب رامانێت ئایەتان هەبیت، ئەو وەرگێران نائێتە ناڤکرن ب قورئان، ژ بەر دو ئەگەران[1]:

ئێك: قورئانا پیرۆز ئاخڤتنا خودایێ مەزنە، یا ب زمانێ عەرەبی هاتییە خوار، و ئەو یا ل گوپیتکا ئەزمان و ئاخڤتن و ئەحکامان، ڤێجا دوبارەکرنا ب بەرێکفەئینانا ئایەتێت وێ ب زمانەکێ دی نەیێ عەرەبی وەناکەت ب قورئان بێتە ناڤکرن.

دو: وەرگێران دەربڕینێ ژ تێگەهشتنا وەرگێری دکەت بۆ رامانێت قورئانا پیرۆز، و ئەو ژ ڤی ئالیڤە وەکی تەفسیرییە، و کا چاوا نابێژنە تەفسیرێ قورئان، هەروەسا نابیت بێژنە وەرگێرانێ ژی قورئان.

و ژ بۆ کو وەرگێرانا رامانێت قورئانا پیرۆز بێتە قەبویلکرن پێدڤییە ئەوا زانایان بۆ دانایی ژ پێگرکێت دیارکرنا رامانێت قورئانا پیرۆز بێنە ب جهێنان، د گەل هندێ ژی هشیاری و ئاگەهی هەبیت نەکو وەرگێڕ پەردەیەکێ بۆ خۆ ب کار بینیت کو رامانێت ڤاڕێ بۆ قورئانا پیرۆز بینیت. ئان ژی کرێتی و نەشرینی بەرامبەر رێ و

---

[1] بەرێ خۆ بدە: المجموع شرح المهذب للنووي ٣/٣٤٢.

رەسمێت موسلمانان و پیرۆزییێت وان تێدا بیت. و ئەڤەیە گەلەك ژ وەرگێرانێت رۆژهەلاتناسان ئەوێت ژ بێبەختی و درەو خۆ ب موسلمان ددانن شێلی کرین، و وانا هندەك عەقیدە و بیروباوەرێت ڕزی و گەنی یێت ل دەڤ، پێکۆلێ دکەن بنەما و پڕبهایێت دینێ ئیسلاما مەزن ژ بن ببەن، و عەقیدەیا ڕاست و دورست و شریعەتێ وێ یێ ناڤنجی بریندار بکەن.

لەوا کورێ شاه فەهەد یێ چاپکرنا (مصحف)ـا پیرۆز ل مەدینەیا پێغەمبەری وەشانا وەرگێرانێت بەجهـ و موکوم یێت قورئانا پیرۆز ب ستۆیێ خۆڤە گرتییە، وەك خەمخوارن کو پەیاما قورئانا پیرۆز یا بلند و پڕ بها بگەهیتە وان یێت ب غەیری زمانێ عەرەبی دئاخڤن و ب زمانێت وان یێت ڕەسەن.

و سوپاس هەمی بۆ خودایێ گشت جیهانان، و سلاڤێت خودێ ل سەر پێغەمبەرێ مە موحەمەدی بن و ل سەر مال و سەحابییێت وی هەمیا بن، و تابعییان، و یێت ب قەنجی ب دوی کەڤتین هەتا ڕۆژا قیامەتێ.

سۆرەتا فاتیحە

ل مەکەهێ هاتیە خوارێ (٧) ئایەتە

﴿١﴾ بسم الله الرحمن الرحيم، ب ناڤێ خودایێ دلۆڤان و پڕ دلۆڤان. ﴿٢﴾ سوپاس هەمی بۆ خودایێ گشت جیهانان. ﴿٣﴾ [ئەو خودایێ] دلۆڤان و پڕ دلۆڤان. ﴿٤﴾ [ئەو خودایێ] خودانێ ڕۆژا جزادانێ. ﴿٥﴾ [خودێوۆ] تنێ ئەم تە دپەرێسین، و هاریکارییێ ژ تە ب تنێ دخوازین. ﴿٦﴾ مە ڕاستەڕێ بکە. ﴿٧﴾ ڕێکا وان کەسێت تە کەرەم [قەنجی] د گەل کرین، نە ڕێکا وان کەسێت تە کەرب و غەزەب لێ کری، و نە ڕێکا کەسێت ڕێ بەرزەکری.

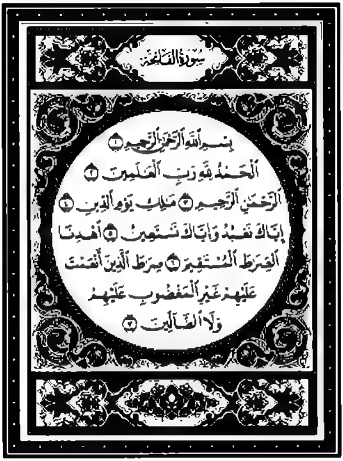

سُورَةُ الفَاتِحَةِ

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ ١
ٱلۡحَمۡدُ لِلَّهِ رَبِّ ٱلۡعَٰلَمِينَ ٢
ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ ٣ مَٰلِكِ يَوۡمِ ٱلدِّينِ ٤
إِيَّاكَ نَعۡبُدُ وَإِيَّاكَ نَسۡتَعِينُ ٥ ٱهۡدِنَا
ٱلصِّرَٰطَ ٱلۡمُسۡتَقِيمَ ٦ صِرَٰطَ ٱلَّذِينَ أَنۡعَمۡتَ
عَلَيۡهِمۡ غَيۡرِ ٱلۡمَغۡضُوبِ عَلَيۡهِمۡ
وَلَا ٱلضَّآلِّينَ ٧

---

* پێغەمبەری (سلاڤێت خودێ ل سەر بن) گۆت: «ئەز ب وی کەسێ یێ ڕوحا مە د دەستێ ویدا خودێ نە د تەوراتێدا و نە د ئنجیلێدا و نە د زەبووریدا و نە د قورئانێدا وەکی سۆرەتا فاتیحێ نەئینایە خوار».

* دیسا پێغەمبەر (سلاڤێت خودێ ل سەر بن) د فەرموودەکا قودسیدا دبێژیت: «خودایێ مەزن دبێژیت: من نڤێژ د ناڤبەرا خۆ و بەندەیێ خۆدا ب نیڤی یێ ژێکڤەکری، و بەندەیێ من چ بخوازیت دێ دەمێ، ڤێجا ئەگەر بەندەی گۆت ﴿ٱلۡحَمۡدُ لِلَّهِ رَبِّ ٱلۡعَٰلَمِينَ﴾ خودێ دێ بێژیت: بەندەیێ من شوکور و سوپاسیا من کر، و ئەگەر گۆت ﴿ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ﴾ خودێ دێ بێژیت: بەندەیێ من پەسن و مەدحێت من کرن، و ئەگەر گۆت: ﴿مَٰلِكِ يَوۡمِ ٱلدِّينِ﴾ خودێ دێ بێژیت: بەندەیێ من ئەز مەزن و خودان دەستهەلات دانام. و ئەگەر گۆت: ﴿إِيَّاكَ نَعۡبُدُ وَإِيَّاكَ نَسۡتَعِينُ﴾ خودێ دێ بێژیت: ئەڤە د ناڤبەرا من و بەندەیێ من دایە، و بەندەیێ من چ بخوازیت دێ دەمێ. و ئەگەر گۆت ﴿ٱهۡدِنَا ٱلصِّرَٰطَ ٱلۡمُسۡتَقِيمَ، صِرَٰطَ ٱلَّذِينَ أَنۡعَمۡتَ عَلَيۡهِمۡ غَيۡرِ ٱلۡمَغۡضُوبِ عَلَيۡهِمۡ وَلَا ٱلضَّآلِّينَ﴾ خودێ دێ بێژیت: ئەڤە بۆ بەندەیێ منە، و کا بەندەیێ من چ بخوازیت ئەز دێ دەمێ.

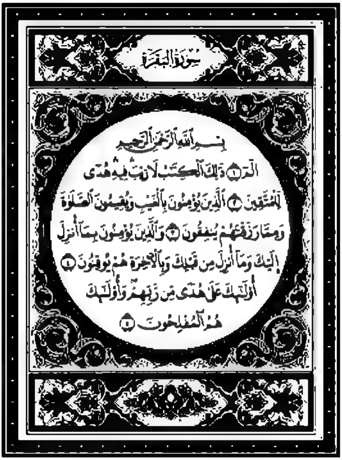

سُورَةُ البَقَرَةِ

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ
الٓمٓ ﴿١﴾ ذَٰلِكَ ٱلۡكِتَٰبُ لَا رَيۡبَۛ فِيهِۛ هُدٗى
لِّلۡمُتَّقِينَ ﴿٢﴾ ٱلَّذِينَ يُؤۡمِنُونَ بِٱلۡغَيۡبِ وَيُقِيمُونَ ٱلصَّلَوٰةَ
وَمِمَّا رَزَقۡنَٰهُمۡ يُنفِقُونَ ﴿٣﴾ وَٱلَّذِينَ يُؤۡمِنُونَ بِمَآ أُنزِلَ
إِلَيۡكَ وَمَآ أُنزِلَ مِن قَبۡلِكَ وَبِٱلۡأٓخِرَةِ هُمۡ يُوقِنُونَ ﴿٤﴾
أُوْلَٰٓئِكَ عَلَىٰ هُدٗى مِّن رَّبِّهِمۡۖ وَأُوْلَٰٓئِكَ
هُمُ ٱلۡمُفۡلِحُونَ ﴿٥﴾

سۆرەتا بەقەرە

ل مەدینەیێ هاتیە خوارێ (٢٨٦) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحیم

﴿١﴾ ب ڤی رەنگی دئێتە خواندن (ئەلف، لام، میم) و ئەڤە تەمامیا تیپێت عەرەبینە کو (٢٨) تیپن، نیشانن ل سەر ئیعجازا قورئانێ کو عەرەبان بێ چێ نابیت قورئانەکا وەکی ڤێ چێ بکەن، د گەل هندێ هەر ژ وان حەرفان پێک هاتیە ئەوێت ئەو ئاخفتنا خۆ بێ چێ دکەن. ﴿٢﴾ ئەڤە ئەو قورئانە کو گۆمان تێدا نینە [ژ دەڤ خودێ هاتیە] و رێکا راستەرێکرنێیە بۆ پارێزکاران. ﴿٣﴾ [پارێزکار] ئەون ئەوێت باوەرییێ ب غەیبێ [تشتێ نەپەنی و نەدیار] دئینن، و بەردەوام نڤێژان دکەن، و ژ تشتێ مە داییێ سەدەقەیان ژێ ددەن. ﴿٤﴾ و ئەو ئەون یێت باوەرییێ ب وێ دئینن ئەوا بۆ تە و بۆ [پێغەمبەرێت] بەری تە هاتی و ژ ئاخرەتێ ژی بێ گۆمانن. ﴿٥﴾ ئەها ئەڤەنە ل سەر راستەرێکرنا خودایێ خۆ، و هەر ئەڤەنە د سەرفەراز.

---

* پێغەمبەر (سلاڤێت خودێ ل سەر بن) دبێژیت: «مالێت خۆ نەکەنە گۆڕ، ب راستی ئەو مالا سۆرەتا بەقەرە تێدا دهێتە خواندن شەیتان ناچیتە تێڤە».

* ئەبو هورەیرە دبێژیت: پێغەمبەری (سلاڤێت خودێ ل سەر بن) شاندەکێ پێکهاتی ژ چەندەکان هنارت، ئینا پێغەمبەری پسیارا خواندنا وان کر کا هەر ئێکی چەند قورئان ژبەرە، هەر ئێکی گۆت کا چەند قورئان ژبەرە، هەتا گەهشتیە زەلامەکی ژ وان هەمییان بچویکتر گۆتێ: «فلان کەس تە چ قورئان ژبەرە؟»، ئینا گۆت: فلان سۆرەت و فلان سۆرەت و سۆرەتا بەقەرە ژی. ئینا پێغەمبەری گۆت: «تە سۆرەتا بەقەرە ژبەرە؟» گۆت: بەلێ.. ئینا پێغەمبەری گۆت: «هەرە تو میرێ وانی» ئینا زەلامەکی ژ رێسپییێت وان گۆت: ئەز ب خودێ کەمە چو تشتان ئەز ژ ژبەرکرنا سۆرەتا بەقەرە نەدامە پاش ترسا هندێ نەبیت ئەز نەشێم پێ رابم، ئینا پێغەمبەری (سلاڤێت خودێ ل سەر بن) گۆت: «قورئانێ بزانن و بخوینن ب راستی نموونەیا وی یێ دخوینیت و پێ رادبیت وەکی همبانکەکێیە یا تژی مسک و بێهن خۆشی بیت و بێهنا وێ بدەتە هەمی جهان، و نموونەیا وی یێ دزانیت و پێ نەرابیت وەکی همبانکەکا تژی مسکە و یا گرێدایی بیت».

* دیسا پێغەمبەری (سلاڤێت خودێ ل سەر بن) گۆت: «سۆرەتا بەقەرە بخوینن، خواندنا وێ بەرەکەتە و هێلانا وێ پەشێمانیە، و سێزبەند نەشێنێ».

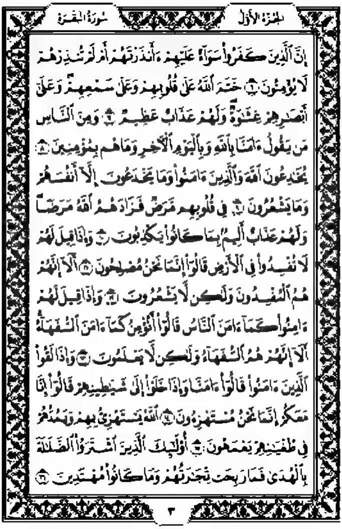

الجزء الأول سورة البقرة

إِنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ سَوَآءٌ عَلَيۡهِمۡ ءَأَنذَرۡتَهُمۡ أَمۡ لَمۡ تُنذِرۡهُمۡ
لَا يُؤۡمِنُونَ ﴿٦﴾ خَتَمَ ٱللَّهُ عَلَىٰ قُلُوبِهِمۡ وَعَلَىٰ سَمۡعِهِمۡۖ وَعَلَىٰٓ
أَبۡصَٰرِهِمۡ غِشَٰوَةٞۖ وَلَهُمۡ عَذَابٌ عَظِيمٞ ﴿٧﴾ وَمِنَ ٱلنَّاسِ
مَن يَقُولُ ءَامَنَّا بِٱللَّهِ وَبِٱلۡيَوۡمِ ٱلۡأٓخِرِ وَمَا هُم بِمُؤۡمِنِينَ ﴿٨﴾
يُخَٰدِعُونَ ٱللَّهَ وَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَمَا يَخۡدَعُونَ إِلَّآ أَنفُسَهُمۡ
وَمَا يَشۡعُرُونَ ﴿٩﴾ فِي قُلُوبِهِم مَّرَضٞ فَزَادَهُمُ ٱللَّهُ مَرَضٗاۖ
وَلَهُمۡ عَذَابٌ أَلِيمُۢ بِمَا كَانُواْ يَكۡذِبُونَ ﴿١٠﴾ وَإِذَا قِيلَ لَهُمۡ
لَا تُفۡسِدُواْ فِي ٱلۡأَرۡضِ قَالُوٓاْ إِنَّمَا نَحۡنُ مُصۡلِحُونَ ﴿١١﴾ أَلَآ إِنَّهُمۡ
هُمُ ٱلۡمُفۡسِدُونَ وَلَٰكِن لَّا يَشۡعُرُونَ ﴿١٢﴾ وَإِذَا قِيلَ لَهُمۡ
ءَامِنُواْ كَمَآ ءَامَنَ ٱلنَّاسُ قَالُوٓاْ أَنُؤۡمِنُ كَمَآ ءَامَنَ ٱلسُّفَهَآءُۗ
أَلَآ إِنَّهُمۡ هُمُ ٱلسُّفَهَآءُ وَلَٰكِن لَّا يَعۡلَمُونَ ﴿١٣﴾ وَإِذَا لَقُواْ
ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ قَالُوٓاْ ءَامَنَّا وَإِذَا خَلَوۡاْ إِلَىٰ شَيَٰطِينِهِمۡ قَالُوٓاْ إِنَّا
مَعَكُمۡ إِنَّمَا نَحۡنُ مُسۡتَهۡزِءُونَ ﴿١٤﴾ ٱللَّهُ يَسۡتَهۡزِئُ بِهِمۡ وَيَمُدُّهُمۡ
فِي طُغۡيَٰنِهِمۡ يَعۡمَهُونَ ﴿١٥﴾ أُوْلَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ ٱشۡتَرَوُاْ ٱلضَّلَٰلَةَ
بِٱلۡهُدَىٰ فَمَا رَبِحَت تِّجَٰرَتُهُمۡ وَمَا كَانُواْ مُهۡتَدِينَ ﴿١٦﴾

٣

﴿٦﴾ ڕاستی ئەو کەسێت گاور بوویین ل دەڤ وان تێکە، تو چ وان بترسینی چ نەترسینی، ئەو هەر باوەرییێ نائینن. ﴿٧﴾ خودێ مۆرا ل سەر دل و گوهێت وان دانایی و پەردە یا تێختییە بەر چاڤێت وان، و ئیزایەکا مەزن بۆ وان یا هەی. ﴿٨﴾ و هندەك هەنە ژ خەلکی دبێژن: مە باوەری ب خودێ و ڕۆژا ئاخرەتێ [دویماهییێ] هەیە، بەلێ ب ڕاستی ئەو ب خۆ بێ باوەرن. ﴿٩﴾ دڤێن خودێ و خودان باوەران بخاپینن، و ژ خۆ پێڤەتر کەسێ ناخاپینن و پێ نوزانن ژی. ﴿١٠﴾ د دلێ [دەروونێ] واندا نەساخی هەیە، ڤێجا خودێ نەساخیا وان پتر لێ کر، و ژ بەر درەوکرنا وان بەرهنگاری ئیزایەکا ب ئێش کرن. ﴿١١﴾ و هەر گاڤەکا ژ وانڕا بێتە گۆتن: خرابییێ د ئەردیدا نەکەن، دبێژن: ئەم تنێ قەنجیکەر و باشی خوازین. ﴿١٢﴾ بەلێ هەر ئەڤەنە خرابییێ دکەن، بەلێ ب خۆ ناحەسن. ﴿١٣﴾ و هەر گاڤەکا ژ وانڕا بێتە گۆتن: دێ هوین ژی، وەکی خەلکێ دی باوەرییێ بینن، دبێژن: ئەم ژی وەکی نەفامان باوەرییێ بینن؟! [هشیاربن] هەر ئەون نەفام و پێ نوزانن ژی. ﴿١٤﴾ هەر دەمەکێ گەهشتنە کەسێت باوەری ئینایین دبێژنێ: مە ژی باوەری ئینایییە، و هەر وەختەکێ د گەل هەڤالێت خۆ یێت شەیتان ڤەدەربوون [مانە ب تنێ] دبێژن: ئەم هەر د گەل هەوەینە، ئەم بەس ترانەیان بۆ خۆ ب وان دکەین. ﴿١٥﴾ خودێ دێ جزایێ ترانەیێت وان دەتێ، و مۆلەتا هندێ دەتێ هەر د خرابیا خۆدا بزڤڕن. ﴿١٦﴾ ئەڤە ئەون یێت بەرزەبوون [تارییاتی] ب ڕاستەڕێیێ کرین، ڤێجا کرین و فرۆتنا [بازرگانیا] وان فایدە [قازانج] نەکرییە و ئەو ب خۆ ژی ب سەر ڕێیا ڕاست هلنەبوویینە.

مَثَلُهُمۡ كَمَثَلِ ٱلَّذِي ٱسۡتَوۡقَدَ نَارٗا فَلَمَّآ أَضَآءَتۡ مَا حَوۡلَهُۥ
ذَهَبَ ٱللَّهُ بِنُورِهِمۡ وَتَرَكَهُمۡ فِي ظُلُمَٰتٖ لَّا يُبۡصِرُونَ ﴿١٧﴾ صُمُّۢ
بُكۡمٌ عُمۡيٞ فَهُمۡ لَا يَرۡجِعُونَ ﴿١٨﴾ أَوۡ كَصَيِّبٖ مِّنَ ٱلسَّمَآءِ فِيهِ
ظُلُمَٰتٞ وَرَعۡدٞ وَبَرۡقٞ يَجۡعَلُونَ أَصَٰبِعَهُمۡ فِيٓ ءَاذَانِهِم مِّنَ
ٱلصَّوَٰعِقِ حَذَرَ ٱلۡمَوۡتِۚ وَٱللَّهُ مُحِيطُۢ بِٱلۡكَٰفِرِينَ ﴿١٩﴾ يَكَادُ ٱلۡبَرۡقُ
يَخۡطَفُ أَبۡصَٰرَهُمۡۖ كُلَّمَآ أَضَآءَ لَهُم مَّشَوۡاْ فِيهِ وَإِذَآ أَظۡلَمَ عَلَيۡهِمۡ
قَامُواْۚ وَلَوۡ شَآءَ ٱللَّهُ لَذَهَبَ بِسَمۡعِهِمۡ وَأَبۡصَٰرِهِمۡۚ إِنَّ ٱللَّهَ عَلَىٰ
كُلِّ شَيۡءٖ قَدِيرٞ ﴿٢٠﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ ٱعۡبُدُواْ رَبَّكُمُ ٱلَّذِي
خَلَقَكُمۡ وَٱلَّذِينَ مِن قَبۡلِكُمۡ لَعَلَّكُمۡ تَتَّقُونَ ﴿٢١﴾ ٱلَّذِي جَعَلَ لَكُمُ
ٱلۡأَرۡضَ فِرَٰشٗا وَٱلسَّمَآءَ بِنَآءٗ وَأَنزَلَ مِنَ ٱلسَّمَآءِ مَآءٗ فَأَخۡرَجَ
بِهِۦ مِنَ ٱلثَّمَرَٰتِ رِزۡقٗا لَّكُمۡۖ فَلَا تَجۡعَلُواْ لِلَّهِ أَندَادٗا وَأَنتُمۡ
تَعۡلَمُونَ ﴿٢٢﴾ وَإِن كُنتُمۡ فِي رَيۡبٖ مِّمَّا نَزَّلۡنَا عَلَىٰ عَبۡدِنَا فَأۡتُواْ
بِسُورَةٖ مِّن مِّثۡلِهِۦ وَٱدۡعُواْ شُهَدَآءَكُم مِّن دُونِ ٱللَّهِ إِن
كُنتُمۡ صَٰدِقِينَ ﴿٢٣﴾ فَإِن لَّمۡ تَفۡعَلُواْ وَلَن تَفۡعَلُواْ فَٱتَّقُواْ ٱلنَّارَ
ٱلَّتِي وَقُودُهَا ٱلنَّاسُ وَٱلۡحِجَارَةُۖ أُعِدَّتۡ لِلۡكَٰفِرِينَ ﴿٢٤﴾

﴿١٧﴾ مەتەلا وان وەکی مەتەلا وی کەسییە ئەوێ ئاگرەك هەلکری [دۆرماندۆرێت خۆ ببینیت] گاڤا ئاگری ڕۆناهی دایین، چار کناریت وی خودایێ مەزن ڕۆناهیا وان بر و هێلانە د تاریەکێدا کو تێدی ئەو نەبینن. ﴿١٨﴾ ئەڤە د کەڕن، لالن، کۆرمنە، ڤێجا ئەو بەر ب ڕێکا ڕاستڤە نازڤڕنەڤە. ﴿١٩﴾ [یان مەتەلا وان وەکی مەتەلا ڤان کەسانە] بارانەکا ب ڕێژ و ڕەشەعەورەکێ تاری تێدا شریقە شریڤا عەورانە و برسڤین و ڤەدانا برویسیان، و ژ بەر برویسیان و ژ ترسا مرنێ تلیێت خۆ بکەنە د گوهێت خۆدا [بەلێ دڤیا زانیانە] خودێ ب سەر بێ باوەراندا [گاوران] سەردەستە و ژ وان ب ئاگەهە. ﴿٢٠﴾ نێزیکە [ڕۆناهیا] برویسییێ وان کۆرە بکەت، هەر گاڤەکا ڕۆناهی دا وان دچن، و گاڤا لێ بوو تاری ڕەق ڕادوەستن، و هەکە خودێ حەزکربایە، دا وان ژ گوه و چاڤان کەت. ب ڕاستی خودێ ل سەر هەمی تشتی خودان شیانە. ﴿٢١﴾ گەلی مرۆڤان، خودایێ خۆ بپەرێسن، ئەو خودایێ هوین و یێت بەری هەوە ئافراندین، دا هوین بێنە پارستن. ﴿٢٢﴾ ئەو خودایێ ئەرد بۆ هەوە دەشت کری [کو ب کێر ژیانێ بهێت] و ئەسمان کرییە ئاڤاهی، باران بۆ هەوە ژ ئەسمانی (ژ ئەوران) ئینایییە خوارێ، و هەمی ڕەنگێت فێقی [بۆ هەوە پێ شین کر] و دەرئێخستن. ئێدی هوین ژی چو هەڤبەران بۆ خودێ [چێ نەکەن] و هوین ب خۆ دزانن [خودێ چو هەڤبەر نینن]. ﴿٢٣﴾ و ئەگەر هوین ژ وێ [نامەیا] مە بۆ بەندەیێ خۆ [کو پێغەمبەرە] ئینایییە خوار ب گۆمانن [کێم کێم] سۆرەتەکێ ب تنێ وەکی وێ بینن، و ژ بلی خودێ گازی هەمی هاریکارێت خۆ ژی بکەن [بلا بێنە هاری هەوە] ئەگەر هوین ڕاست دبێژن. ﴿٢٤﴾ ڤێجا ئەگەر هوین [ڤی کاری] نەکەن و هوین ناکەن ژی [چونکی هوین نەشێن] ئێدی خۆ ژ وی ئاگری بپارێزن ئەوێ داردوویێ وی، مرۆڤ و بەر، و بۆ گاوران هاتییە بەرهەڤکرن.

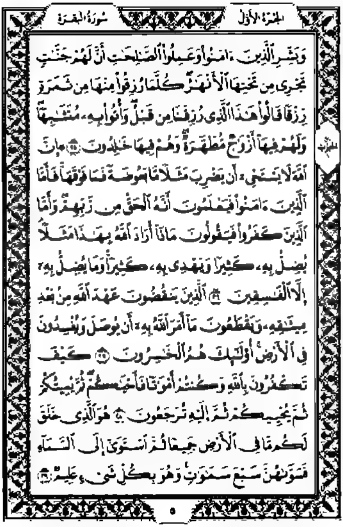

الجزء الأول سورة البقرة

وَبَشِّرِ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّٰلِحَٰتِ أَنَّ لَهُمۡ جَنَّٰتٖ
تَجۡرِي مِن تَحۡتِهَا ٱلۡأَنۡهَٰرُۖ كُلَّمَا رُزِقُواْ مِنۡهَا مِن ثَمَرَةٖ
رِّزۡقٗا قَالُواْ هَٰذَا ٱلَّذِي رُزِقۡنَا مِن قَبۡلُۖ وَأُتُواْ بِهِۦ مُتَشَٰبِهٗاۖ
وَلَهُمۡ فِيهَآ أَزۡوَٰجٞ مُّطَهَّرَةٞۖ وَهُمۡ فِيهَا خَٰلِدُونَ ٢٥ إِنَّ
ٱللَّهَ لَا يَسۡتَحۡيِۦٓ أَن يَضۡرِبَ مَثَلٗا مَّا بَعُوضَةٗ فَمَا فَوۡقَهَاۚ فَأَمَّا
ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ فَيَعۡلَمُونَ أَنَّهُ ٱلۡحَقُّ مِن رَّبِّهِمۡۖ وَأَمَّا
ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ فَيَقُولُونَ مَاذَآ أَرَادَ ٱللَّهُ بِهَٰذَا مَثَلٗاۘ
يُضِلُّ بِهِۦ كَثِيرٗا وَيَهۡدِي بِهِۦ كَثِيرٗاۚ وَمَا يُضِلُّ بِهِۦٓ
إِلَّا ٱلۡفَٰسِقِينَ ٢٦ ٱلَّذِينَ يَنقُضُونَ عَهۡدَ ٱللَّهِ مِنۢ بَعۡدِ
مِيثَٰقِهِۦ وَيَقۡطَعُونَ مَآ أَمَرَ ٱللَّهُ بِهِۦٓ أَن يُوصَلَ وَيُفۡسِدُونَ
فِي ٱلۡأَرۡضِۚ أُوْلَٰٓئِكَ هُمُ ٱلۡخَٰسِرُونَ ٢٧ كَيۡفَ
تَكۡفُرُونَ بِٱللَّهِ وَكُنتُمۡ أَمۡوَٰتٗا فَأَحۡيَٰكُمۡۖ ثُمَّ يُمِيتُكُمۡ
ثُمَّ يُحۡيِيكُمۡ ثُمَّ إِلَيۡهِ تُرۡجَعُونَ ٢٨ هُوَ ٱلَّذِي خَلَقَ
لَكُم مَّا فِي ٱلۡأَرۡضِ جَمِيعٗا ثُمَّ ٱسۡتَوَىٰٓ إِلَى ٱلسَّمَآءِ
فَسَوَّىٰهُنَّ سَبۡعَ سَمَٰوَٰتٖۚ وَهُوَ بِكُلِّ شَيۡءٍ عَلِيمٞ ٢٩

٥

﴿٢٥﴾ مزگینیێ بدە وان کەسێت باوەری ئینایین و کار و کریارێت قەنج کرین کو بارا وان ئەو بەحەشتن ئەوێت ڕویبار د بنڕا دهەرکن (دچن)، هەر گاڤەکا فێقیەك ژی ژێ دایێ، دێ بێژن: ئەڤە بوو بەری نوکە دایە مە، و ئەو فێقیێ بۆ وان دئینە دان (بەردەست کرن) وەکی ئێکە [بەلێ تام نەئێکە] و بۆ وان [د بەحەشتێدا] هەڤسەرێت پاك و پاقژ هەنە و ئەو هەروهەر تێدانە. ﴿٢٦﴾ ب ڕاستی خودێ هەر مەتەلەکا بینیت شەرمێ ژێ ناکەت، ڤێجا [ئەو مەتەل] پێشی بیت یان تشتەکێ ماستر و پێهەلتر بیت، و ئەو کەسێت باوەری ئینایین دزانن [ئینانا ڤان مەتەل و نموونەیان] ڕاستیە ژ خودایێ وان، و هندی ئەون یێت گاوربوویین دبێژن: خودێ چ ژ ڤان نموونەیان ڤیاییە؟ [خودێ] گەلەکان پێ سەردا دبەت و گومڕا دکەت، و گەلەکان پێ ڕاستەرێ دکەت و کەسێ پێ گومڕا ناکەت ئەگەر ئەو ب خۆ ئەو نەبن یێت ژ ڕێ دەرکەفتی. ﴿٢٧﴾ ئەو ژ ڕێدەرکەفتیێت پەیمانا خودێ پشتی موکومکرنێ دشکێنن، و هەڤبەندیێت خودێ فەرمان پێ دایین دبڕن، و خرابیێ د ئەردیدا دکەن، ئەها ئەڤەنە بەرزیان و خوسارەت. ﴿٢٨﴾ ڤێجا چاوا هوین باوەرییێ ب خودایی نائینن؟ و هوین د مری بوون، هوین زیندی کرن، پاشی دێ هەوە مرینیت، پاشی دێ هەوە زیندی کەتەڤە، و پاشی دێ هەر بەر ب ویڤە زڤڕن. ﴿٢٩﴾ [ئەو خودایێ] هەمی تشت بۆ هەوە د ئەردیدا ئافراندی، پاشی بەرێ خۆ دا ئەسمانی و کرنە حەفت ئەسمان، و هەر ئەوە ب هەمی تشتان زانا.

وَإِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلَـٰٓئِكَةِ إِنِّى جَاعِلٌ فِى ٱلْأَرْضِ خَلِيفَةً ۖ قَالُوٓا۟
أَتَجْعَلُ فِيهَا مَن يُفْسِدُ فِيهَا وَيَسْفِكُ ٱلدِّمَآءَ وَنَحْنُ نُسَبِّحُ
بِحَمْدِكَ وَنُقَدِّسُ لَكَ ۖ قَالَ إِنِّىٓ أَعْلَمُ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٣٠﴾ وَعَلَّمَ
ءَادَمَ ٱلْأَسْمَآءَ كُلَّهَا ثُمَّ عَرَضَهُمْ عَلَى ٱلْمَلَـٰٓئِكَةِ فَقَالَ
أَنۢبِـُٔونِى بِأَسْمَآءِ هَـٰٓؤُلَآءِ إِن كُنتُمْ صَـٰدِقِينَ ﴿٣١﴾ قَالُوا۟ سُبْحَـٰنَكَ
لَا عِلْمَ لَنَآ إِلَّا مَا عَلَّمْتَنَآ ۖ إِنَّكَ أَنتَ ٱلْعَلِيمُ ٱلْحَكِيمُ ﴿٣٢﴾ قَالَ يَـٰٓـَٔادَمُ
أَنۢبِئْهُم بِأَسْمَآئِهِمْ ۖ فَلَمَّآ أَنۢبَأَهُم بِأَسْمَآئِهِمْ قَالَ أَلَمْ أَقُل
لَّكُمْ إِنِّىٓ أَعْلَمُ غَيْبَ ٱلسَّمَـٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ وَأَعْلَمُ مَا تُبْدُونَ
وَمَا كُنتُمْ تَكْتُمُونَ ﴿٣٣﴾ وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَـٰٓئِكَةِ ٱسْجُدُوا۟ لِـَٔادَمَ
فَسَجَدُوٓا۟ إِلَّآ إِبْلِيسَ أَبَىٰ وَٱسْتَكْبَرَ وَكَانَ مِنَ ٱلْكَـٰفِرِينَ ﴿٣٤﴾ وَقُلْنَا
يَـٰٓـَٔادَمُ ٱسْكُنْ أَنتَ وَزَوْجُكَ ٱلْجَنَّةَ وَكُلَا مِنْهَا رَغَدًا حَيْثُ
شِئْتُمَا وَلَا تَقْرَبَا هَـٰذِهِ ٱلشَّجَرَةَ فَتَكُونَا مِنَ ٱلظَّـٰلِمِينَ ﴿٣٥﴾ فَأَزَلَّهُمَا
ٱلشَّيْطَـٰنُ عَنْهَا فَأَخْرَجَهُمَا مِمَّا كَانَا فِيهِ ۖ وَقُلْنَا ٱهْبِطُوا۟ بَعْضُكُمْ
لِبَعْضٍ عَدُوٌّ ۖ وَلَكُمْ فِى ٱلْأَرْضِ مُسْتَقَرٌّ وَمَتَـٰعٌ إِلَىٰ حِينٍ ﴿٣٦﴾ فَتَلَقَّىٰٓ
ءَادَمُ مِن رَّبِّهِۦ كَلِمَـٰتٍ فَتَابَ عَلَيْهِ ۚ إِنَّهُۥ هُوَ ٱلتَّوَّابُ ٱلرَّحِيمُ ﴿٣٧﴾

﴿٣٠﴾ دەمێ خودایێ تە گۆتیە ملیاکەتان ئەز دێ جهگرەکێ [جهێ ئێك و دو بگرن] ب سەر ئەردی ئێخم، ملیاکەتان گۆت: ئەرێ تو دێ وی ئێخیە سەر ئەردی [دنیایێ] یێ خرابیێ تێدا بکەت، و خوینێ بڕێژیت، و ئەم ب حەمدا تە تەسبیح و تەقدیسا تە دکەین [ئانکو تە ژ هەر کێماسیەکێ پاك و پاقژ دکەین] [خودایی] گۆت: ڕاستیا ئەز دزانم هوین نوزانن. ﴿٣١﴾ [ئێجا خودێ] هەمی ناڤ نیشا ئادەم دان، و پاشی [خودێ ئەو ناڤ] ئێخستنە بەرژکا [بەر چاڤێت] ملیاکەتان، و گۆت: ئەگەر هوین ڕاست دبێژن، ناڤێ ڤان بۆ من بێژن. ﴿٣٢﴾ ملیاکەتان گۆت: هەر تویی ژ هەمی کێماسیان پاك و پاقژ، مە ژ وێ زانینێ پێڤەتر نینە یا تە نیشا مە دایی، ب ڕاستی هەر تویی زانا و کار بنەجە. ﴿٣٣﴾ [خودێ گۆت]: هەی ئادەم: کا ناڤێت وان بۆ وان بێژە [دا بزانن کێم زانینن]، دەمێ ئادەم ناڤێت وان گۆتین [ئینا] خودێ گۆت: ما من نەگۆتە هەوە ئەز نەبەنیێت ئەرد و ئەسمانان دزانم، و هەروەسا ئەز ئاشکرا و نەئاشکرا یا هوین دکەن ژی ئەز دزانم. ﴿٣٤﴾ دەمێ من گۆتیە ملیاکەتان سوجدەیێ [سوجدەیا سلاڤ و ڕێزگرتنێ] بۆ ئادەم ببەن هەمیان سوجدە بر، ئیبلیس تێ نەبیت، خۆ دا پاش و خۆ مەزن دیت [ب ڤێ چەندێ] بوو ئێك ژ گاوران. ﴿٣٥﴾ و مە گۆت: هەی ئادەم تو و کابانیا خۆ د بەحەشتێدا ئاکنجی ببن و ژ هەر جهێ هەوە بڤێت بێ منەت [بەرفرەه] ژێ بخۆن، بەلێ خۆ نێزیکی ڤێ دارێ نەکەن، هوین دێ ژ ستەمکاران ئێنە هەژمارتن. ﴿٣٦﴾ [بەلێ پاشی شەیتانی ئەو پێ هنگاڤتن [د بەر خەلەتیێرا کرن] و دەرئێخستن [ژ بەحەشتێ] ژ وێ یا ئەو تێدا، مە ژی گۆتە وان: ژێ دەرکەڤن هەرنە خوارێ، هندەك ژ هەوە ل هندەکان نەیار و دژمن، و هەتا دەمەکێ دیارکری [ل دەڤ خودێ] د ئەردیدا ئاکنجی ببن و مفایی ژێ وەرگرن. ﴿٣٧﴾ پاشی ئادەم چەند ئاخفتنەك ژ خودایێ خۆ وەرگرتن [و بۆ خۆ پێ هیڤیا لێبۆرینێ ژ خودایێ خۆ خواست] خودێ لێ خۆش بوو، و تۆبەیا وی قەبویل کر، ب ڕاستی خودێیە تۆبەوەرگر و دلۆڤان.

قُلْنَا ٱهْبِطُوا۟ مِنْهَا جَمِيعًا فَإِمَّا يَأْتِيَنَّكُم مِّنِّى هُدًى فَمَن تَبِعَ
هُدَاىَ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٣٨﴾ وَٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟
وَكَذَّبُوا۟ بِـَٔايَٰتِنَآ أُو۟لَٰٓئِكَ أَصْحَٰبُ ٱلنَّارِ هُمْ فِيهَا خَٰلِدُونَ ﴿٣٩﴾
يَٰبَنِىٓ إِسْرَٰٓءِيلَ ٱذْكُرُوا۟ نِعْمَتِىَ ٱلَّتِىٓ أَنْعَمْتُ عَلَيْكُمْ وَأَوْفُوا۟ بِعَهْدِىٓ
أُوفِ بِعَهْدِكُمْ وَإِيَّٰىَ فَٱرْهَبُونِ ﴿٤٠﴾ وَءَامِنُوا۟ بِمَآ أَنزَلْتُ مُصَدِّقًا
لِّمَا مَعَكُمْ وَلَا تَكُونُوٓا۟ أَوَّلَ كَافِرٍۭ بِهِۦ وَلَا تَشْتَرُوا۟ بِـَٔايَٰتِى
ثَمَنًا قَلِيلًا وَإِيَّٰىَ فَٱتَّقُونِ ﴿٤١﴾ وَلَا تَلْبِسُوا۟ ٱلْحَقَّ بِٱلْبَٰطِلِ وَتَكْتُمُوا۟
ٱلْحَقَّ وَأَنتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٤٢﴾ وَأَقِيمُوا۟ ٱلصَّلَوٰةَ وَءَاتُوا۟ ٱلزَّكَوٰةَ
الحزب وَٱرْكَعُوا۟ مَعَ ٱلرَّٰكِعِينَ ﴿٤٣﴾ ۞ أَتَأْمُرُونَ ٱلنَّاسَ بِٱلْبِرِّ
وَتَنسَوْنَ أَنفُسَكُمْ وَأَنتُمْ تَتْلُونَ ٱلْكِتَٰبَ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٤٤﴾
وَٱسْتَعِينُوا۟ بِٱلصَّبْرِ وَٱلصَّلَوٰةِ وَإِنَّهَا لَكَبِيرَةٌ إِلَّا عَلَى ٱلْخَٰشِعِينَ ﴿٤٥﴾
ٱلَّذِينَ يَظُنُّونَ أَنَّهُم مُّلَٰقُوا۟ رَبِّهِمْ وَأَنَّهُمْ إِلَيْهِ رَٰجِعُونَ ﴿٤٦﴾
يَٰبَنِىٓ إِسْرَٰٓءِيلَ ٱذْكُرُوا۟ نِعْمَتِىَ ٱلَّتِىٓ أَنْعَمْتُ عَلَيْكُمْ وَأَنِّى فَضَّلْتُكُمْ
عَلَى ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿٤٧﴾ وَٱتَّقُوا۟ يَوْمًا لَّا تَجْزِى نَفْسٌ عَن نَّفْسٍ شَيْـًٔا
وَلَا يُقْبَلُ مِنْهَا شَفَٰعَةٌ وَلَا يُؤْخَذُ مِنْهَا عَدْلٌ وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ ﴿٤٨﴾

﴿٣٨﴾ مە گۆتە [وان] هوین هەمی ژ بەحەشتێ داکەڤن [بۆ سەر ئەردی]، هەر گاڤەکا ڕاستەڕێکرنەك ژ بەرێ منڤە بۆ هەوە هات [کو کتێبا خودێیە یان هنارتنا پێغەمبەریە]، ڤێجا هەر کەسێ ب دویڤ ڕاستەڕێکرنا من بکەڤیت [ڕۆژا قیامەتێ]، نە ترس بۆ هەیە و نە خەم دگەهیتێ. ﴿٣٩﴾ بەلێ ئەو کەسێت گاور بووین و ئایەتێت مە درەو دەرێخستین ئەو دۆژەهینە [جەهنەمینە] و هەروهەر دێ د دۆژەهێدا بن. ﴿٤٠﴾ [گەلی ئسرائیلیان] ئەو قەنجیێت من د گەل هەوە کرین بینە بیرا خۆ، و پەیمانا هەوە د گەل من دایی ب جهـ بکەن، ئەز ژی دێ ئەوێ پەیمانا هەوە ب جهـ ئینم، و ب تنێ ژ من بترسن (ژ من ب تنێ بترسن). ﴿٤١﴾ و باوەرییێ ب وێ کتێبا مە ئیناییە خوارێ [کو قورئانە] بینن، کو ڕاستیا وان کتێبانە یێت بەر دەستێ هەوە [کو ئنجیل و تەوراتن]، و نە گاورێت پێشیێ بن [ب ڤێ قورئانێ]، و ئایەتێت من ب ئەرزان نەفرۆشن، و پارێزکاریا من ب تنێ بکەن. ﴿٤٢﴾ و هەقیێ [کو قورئانا هنارتیە] تێکەلی نەهەقیێ نەکەن [و ڕابن] هەقیێ ڤەشێرن، و هوین ژێ ب ئاگەهـ [و هوین دزانن کو هوین تێکەلیێ دکەن]. ﴿٤٣﴾ نڤێژان بکەن و زەکاتا مالێ خۆ بدەن [وەکی موسلمانان] و د گەل داچەمیایان [ڕاکعان] داچەمن [فەرمانا وان ب شەنگستێت ئیسلامێ هاتەکرن، و د گەل موسلمانان نڤێژان ب کۆم (ب جەماعەت) بکەن، و وەکی وان بچنە ڕکووعێ، چونکی داچەمیان د نڤێژا واندا نینە]. ﴿٤٤﴾ هوین چاوا فەرمانا خەلکی ب خێرێ [باشیێ] دکەن، و هوین خۆ ب خۆ [خۆ] ژ بیر دکەن، و هوین خۆ ب خۆ کتێبێت بەر دەستێ خۆ [کو ئنجیل و تەوراتن] دخوینن، ڤێجا ما هوین ئاقلەکی بۆ خۆ ناگرن. ﴿٤٥﴾ و پشتا خۆ ب بێنفرەهیێ و نڤێژێ گرێ بدەن [قاهیم بکەن]، و ئەڤە یا گرانە ل سەر هەر کەسەکی، ئەو نەبن یێت ژ خودێ ترس. ﴿٤٦﴾ ئەو [خودێ ترس] ئەون یێت بێ گۆمان ژ هندێ کو دێ هەر بەردەستێ خودایێ خۆ ڕاوەستن، و هەر دێ ب بال ویڤە زڤڕن. ﴿٤٧﴾ گەلی ئسرائیلیان بیرا خۆ و وان خێر و خۆشیێت من د گەل هەوە کرین بینن، [ب ڕاستی و هنگی] من قەدرێ هەوە ب سەر یێ هەمی خەلکی ئێخست. ﴿٤٨﴾ و ژ ڕۆژەکێ [ڕۆژا قیامەتیە] بترسن و خۆ بپارێزن، کو کەس تێدا شوینا کەسێ نەئێتە سزاکرن، و مەهدەر و بەرەڤانی تێدا چو ناگرن، و بەدەل ژ کەسێ نائێتە وەرگرتن، و هاریکاریا کەسێ ژی نائێتەکرن.

وَإِذْ نَجَّيْنَٰكُم مِّنْ ءَالِ فِرْعَوْنَ يَسُومُونَكُمْ سُوٓءَ ٱلْعَذَابِ
يُذَبِّحُونَ أَبْنَآءَكُمْ وَيَسْتَحْيُونَ نِسَآءَكُمْ ۚ وَفِى ذَٰلِكُم بَلَآءٌ
مِّن رَّبِّكُمْ عَظِيمٌ ﴿٤٩﴾ وَإِذْ فَرَقْنَا بِكُمُ ٱلْبَحْرَ فَأَنجَيْنَٰكُمْ
وَأَغْرَقْنَآ ءَالَ فِرْعَوْنَ وَأَنتُمْ تَنظُرُونَ ﴿٥٠﴾ وَإِذْ وَٰعَدْنَا مُوسَىٰٓ
أَرْبَعِينَ لَيْلَةً ثُمَّ ٱتَّخَذْتُمُ ٱلْعِجْلَ مِنۢ بَعْدِهِۦ وَأَنتُمْ ظَٰلِمُونَ ﴿٥١﴾
ثُمَّ عَفَوْنَا عَنكُم مِّنۢ بَعْدِ ذَٰلِكَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٥٢﴾
وَإِذْ ءَاتَيْنَا مُوسَى ٱلْكِتَٰبَ وَٱلْفُرْقَانَ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ﴿٥٣﴾
وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِۦ يَٰقَوْمِ إِنَّكُمْ ظَلَمْتُمْ أَنفُسَكُم بِٱتِّخَاذِكُمُ
ٱلْعِجْلَ فَتُوبُوٓا۟ إِلَىٰ بَارِئِكُمْ فَٱقْتُلُوٓا۟ أَنفُسَكُمْ ذَٰلِكُمْ
خَيْرٌ لَّكُمْ عِندَ بَارِئِكُمْ فَتَابَ عَلَيْكُمْ ۚ إِنَّهُۥ هُوَ ٱلتَّوَّابُ
ٱلرَّحِيمُ ﴿٥٤﴾ وَإِذْ قُلْتُمْ يَٰمُوسَىٰ لَن نُّؤْمِنَ لَكَ حَتَّىٰ نَرَى ٱللَّهَ
جَهْرَةً فَأَخَذَتْكُمُ ٱلصَّٰعِقَةُ وَأَنتُمْ تَنظُرُونَ ﴿٥٥﴾ ثُمَّ بَعَثْنَٰكُم
مِّنۢ بَعْدِ مَوْتِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٥٦﴾ وَظَلَّلْنَا عَلَيْكُمُ
ٱلْغَمَامَ وَأَنزَلْنَا عَلَيْكُمُ ٱلْمَنَّ وَٱلسَّلْوَىٰ ۖ كُلُوا۟ مِن طَيِّبَٰتِ
مَا رَزَقْنَٰكُمْ ۖ وَمَا ظَلَمُونَا وَلَٰكِن كَانُوٓا۟ أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿٥٧﴾

﴿٤٩﴾ بینە بیرا خۆ رۆژا مە هوین ژ دەستێت فیرعەونیان قورتال کرین، کو [وان] ئێزا و نەخۆشیەکا پیس ددا بەر هەوە، کورێت هەوە سەرژێ دکرن، و کچێت هەوە [بۆ خدامیا خۆ] دهێلان، و ب ڕاستی [ئێزا و نەخۆشیا هەوە ددیت، و ڕزگارکرنا خودێ بۆ هەوە] ئەزموونەکا [ئمتیحانەکا] مەزنە ژ خودێ. ﴿٥٠﴾ [هەروەسا] بیرا خۆ بینن دەمێ مە دەریا بۆ هەوە کرییە دو فلق [و ڕێك بۆ هەوە تێختیێ]، و مە هوین دەربازکرین [قورتالکرین]، و ل پێش چاڤێت هەوە مە فیرعەونی خەندقاندین. ﴿٥١﴾ و بیرا خۆ بینن دەمێ مە ژڤان ب چل شەڤان دایییە مووسایی، [و د پشترا هەوە لەزکر]، و پشتی هنگی هەوە گۆلك پەراست [کرە پەرستی]، و ب ڤی ڕەنگی هەوە ستەم ل خۆ کر. ﴿٥٢﴾ (دگەل هندێ ژی) پاشی مە ل هەوە نەگرت وەکی ئەڤا دیتر، [بیرا خۆ بینن] دا هوین د سوپاسدار بن. ﴿٥٣﴾ هەروەسا بیرا خۆ بینن دەمێ مە تەوراتا ڤاڤێرکەر [جوداکەر] [د ناڤبەرا هەقیێ و نەهەقیێدا] بۆ مووسایی هنارتی، دا هوین [پێ] ڕاستەڕێ بین.

﴿٥٤﴾ بینە بیرا خۆ دەمێ مووسایی گۆتیە ملەتێ خۆ: ملەتێ من! هەوە [ب پەرستنا گۆلکی] ستەم ل خۆ کر، ڤێجا دڤێت هوین تۆبە بکەن و ل خودێ بزڤرنەڤە، و خۆ بکوژن، ئەڤە ل دەڤ خودایێ هەوە بۆ هەوە چێترە [پشتی دەست ب کوشتنێ کرین] تۆبەیا هەوە وەرگرت، و ب ڕاستی هەر ئەوە تۆبەوەرگر و دلۆڤان. ﴿٥٥﴾ و بیرا خۆ بینن دەمێ هەوە گۆتیە مووسایی: هەتا ئەم ب چاڤێت خۆ خودایێ تە نەبینین، ئەم [د بنیرا] باوەرییێ ب تە نائینین، ژ بەر هندێ برویسیێ هوین هنگاڤتن، و هەوە ب چاڤێت خۆ دیت. ﴿٥٦﴾ پاشی مە هوین پشتی مرنا هەوە زێندی کرن [ساخ کرن]، بەلکی هوین سوپاسیا [خێر و خۆشی و کەرەمێت] خودێ بکەن. ﴿٥٧﴾ مە عەور ل هنداڤی هەوە کرنە سهوانە [کو سهێ ل هەوە بکەن] و گەزۆ و سەلوا (سویسك) مە بۆ هەوە هنارتن، ڤێجا ژ حەلالێ پاك و پاقژێ مە ب رزقێ هەوە کری، بخۆن. و ئەوان [ب کار و کریارێت خۆ یێت نە د ڕێدا و نەدورست] زیان نەگەهاندییە مە، بەلکی هەر زیان ل خۆ کرینە.

وَإِذْ قُلْنَا ٱدْخُلُوا۟ هَٰذِهِ ٱلْقَرْيَةَ فَكُلُوا۟ مِنْهَا حَيْثُ شِئْتُمْ
رَغَدًا وَٱدْخُلُوا۟ ٱلْبَابَ سُجَّدًا وَقُولُوا۟ حِطَّةٌ نَّغْفِرْ لَكُمْ
خَطَٰيَٰكُمْ ۚ وَسَنَزِيدُ ٱلْمُحْسِنِينَ ﴿٥٨﴾ فَبَدَّلَ ٱلَّذِينَ
ظَلَمُوا۟ قَوْلًا غَيْرَ ٱلَّذِى قِيلَ لَهُمْ فَأَنزَلْنَا عَلَى ٱلَّذِينَ ظَلَمُوا۟
رِجْزًا مِّنَ ٱلسَّمَآءِ بِمَا كَانُوا۟ يَفْسُقُونَ ﴿٥٩﴾ ۞ وَإِذِ ٱسْتَسْقَىٰ
مُوسَىٰ لِقَوْمِهِۦ فَقُلْنَا ٱضْرِب بِّعَصَاكَ ٱلْحَجَرَ ۖ فَٱنفَجَرَتْ
مِنْهُ ٱثْنَتَا عَشْرَةَ عَيْنًا ۖ قَدْ عَلِمَ كُلُّ أُنَاسٍ مَّشْرَبَهُمْ ۖ كُلُوا۟
وَٱشْرَبُوا۟ مِن رِّزْقِ ٱللَّهِ وَلَا تَعْثَوْا۟ فِى ٱلْأَرْضِ مُفْسِدِينَ ﴿٦٠﴾
وَإِذْ قُلْتُمْ يَٰمُوسَىٰ لَن نَّصْبِرَ عَلَىٰ طَعَامٍ وَٰحِدٍ فَٱدْعُ لَنَا
رَبَّكَ يُخْرِجْ لَنَا مِمَّا تُنۢبِتُ ٱلْأَرْضُ مِنۢ بَقْلِهَا وَقِثَّآئِهَا
وَفُومِهَا وَعَدَسِهَا وَبَصَلِهَا ۖ قَالَ أَتَسْتَبْدِلُونَ ٱلَّذِى هُوَ
أَدْنَىٰ بِٱلَّذِى هُوَ خَيْرٌ ۚ ٱهْبِطُوا۟ مِصْرًا فَإِنَّ لَكُم مَّا سَأَلْتُمْ ۗ
وَضُرِبَتْ عَلَيْهِمُ ٱلذِّلَّةُ وَٱلْمَسْكَنَةُ وَبَآءُو بِغَضَبٍ مِّنَ
ٱللَّهِ ۗ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ كَانُوا۟ يَكْفُرُونَ بِـَٔايَٰتِ ٱللَّهِ وَيَقْتُلُونَ
ٱلنَّبِيِّۦنَ بِغَيْرِ ٱلْحَقِّ ۗ ذَٰلِكَ بِمَا عَصَوا۟ وَّكَانُوا۟ يَعْتَدُونَ ﴿٦١﴾

﴿٥٨﴾ [گەلی ئسرائیلیان] بینە بیرا خۆ وەختێ مە گۆتییە هەوە، هەرنە د ڤی گوندێ [مەقدس] دا و ب بەرفرەهی و ل جهێ هەوە بڤێت ژێ بخۆن، و چەماندی [خۆشکاندی بۆ خودایێ هویین ژ بەرزەبوونێ رزگار کرین] بدەنە ژۆر، و بێژن: خودێوۆ گونەهێت مە داقوتە، دا ئەم ژی ل گونەهێت هەوە ببۆرین و نەهێلین، خێرا قەنجیکاران ئەم دێ پتر لێ کەین. ﴿٥٩﴾ بەلێ ئەوێت ستەم و زۆرداری کرین، ئەو فەرمانا خودێ لێ کری [کو بێژن گونەهێت مە داقوتە] ب تشتەکێ دی یێ ژێ نەهاتییە خواستن گوهارت، [ڤێجا ژ بەر هندێ] و ژ بەر نەگوهداری و ژ رێدەرکەڤتنا وان، مە ئیزایەك ژ ئەسمانی ب سەر واندا باراند ئەوێت ستەم کرین. ﴿٦٠﴾ بینە بیرا خۆ دەمێ مووسایی داخوازا ئاڤێ [بۆ هەوە] کری [پشتی هویین تێنی بووین]، ئینا مە گۆتێ: دارێ خۆ ل کەڤری بدە [هەر کەڤرەکێ هەبیت]، [پشتی مووسایی دارێ خۆ ل کەڤری دایی، دوازدە کانی ژێ زان [تەمەتی هەژمارا ئویجاخێت وان]، و هەر ئێکی کانیا خۆ زانی [نیاسی] [و مە گۆت]، ژ رزقێ خودێ بخۆن و ڤەخۆن، و د ئەردیدا بەر ب خرابیێ نەچن [و نەبنە ژ خرابان].

﴿٦١﴾ و بینە بیرا خۆ دەمێ هەوە گۆتییە [پێغەمبەرێ خۆ]: هەی مووسا ئەم نەشێین بێنا خۆ ل سەر ئێك رەنگێ خوارنێ فرەه بکەین، بۆ مە داخوازێ ژ خودایێ خۆ بکە، کا چ ژ ئەردی دەردکەڤیت: ژ زەرزەوات و خیار و سیر و نیسك و پیڤازان، بۆ مە شین بکەت، [مووسایی] گۆت: ئەرێ [هەوە دڤێت] یێ باش [ژ خوارنێ] ب یێ بێخێر بگوهۆرن. هەرنە بازێری [هەر بازێرەکێ هەبیت] یێ هەوە خواستی دێ بۆ هەوە ئێتە جهـ خودێ رسوایی و بێ رویمەتی ب سەر واندا دارێتییە، ب کەربا خودێڤە ڤەگەریان، ئەڤە هەمی ژ بەر هندێ چونکی وان باوەری ب ئایەتێت خودێ نەدئینان، و ب بێ بەختی و نەهەقی پێغەمبەرێت خودێ دکوشتن، هەر ژ نەگوهداری و زێدەگاڤیا وان.

إِنَّ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَٱلَّذِينَ هَادُواْ وَٱلنَّصَٰرَىٰ وَٱلصَّٰبِـِٔينَ مَنۡ
ءَامَنَ بِٱللَّهِ وَٱلۡيَوۡمِ ٱلۡأٓخِرِ وَعَمِلَ صَٰلِحٗا فَلَهُمۡ أَجۡرُهُمۡ عِندَ
رَبِّهِمۡ وَلَا خَوۡفٌ عَلَيۡهِمۡ وَلَا هُمۡ يَحۡزَنُونَ ٦٢ وَإِذۡ أَخَذۡنَا
مِيثَٰقَكُمۡ وَرَفَعۡنَا فَوۡقَكُمُ ٱلطُّورَ خُذُواْ مَآ ءَاتَيۡنَٰكُم
بِقُوَّةٖ وَٱذۡكُرُواْ مَا فِيهِ لَعَلَّكُمۡ تَتَّقُونَ ٦٣ ثُمَّ تَوَلَّيۡتُم
مِّنۢ بَعۡدِ ذَٰلِكَۖ فَلَوۡلَا فَضۡلُ ٱللَّهِ عَلَيۡكُمۡ وَرَحۡمَتُهُۥ لَكُنتُم مِّنَ
ٱلۡخَٰسِرِينَ ٦٤ وَلَقَدۡ عَلِمۡتُمُ ٱلَّذِينَ ٱعۡتَدَوۡاْ مِنكُمۡ فِي ٱلسَّبۡتِ
فَقُلۡنَا لَهُمۡ كُونُواْ قِرَدَةً خَٰسِـِٔينَ ٦٥ فَجَعَلۡنَٰهَا نَكَٰلٗا لِّمَا
بَيۡنَ يَدَيۡهَا وَمَا خَلۡفَهَا وَمَوۡعِظَةٗ لِّلۡمُتَّقِينَ ٦٦ وَإِذۡ قَالَ
مُوسَىٰ لِقَوۡمِهِۦٓ إِنَّ ٱللَّهَ يَأۡمُرُكُمۡ أَن تَذۡبَحُواْ بَقَرَةٗۖ قَالُوٓاْ
أَتَتَّخِذُنَا هُزُوٗاۖ قَالَ أَعُوذُ بِٱللَّهِ أَنۡ أَكُونَ مِنَ ٱلۡجَٰهِلِينَ ٦٧
قَالُواْ ٱدۡعُ لَنَا رَبَّكَ يُبَيِّن لَّنَا مَا هِيَۚ قَالَ إِنَّهُۥ يَقُولُ إِنَّهَا
بَقَرَةٞ لَّا فَارِضٞ وَلَا بِكۡرٌ عَوَانُۢ بَيۡنَ ذَٰلِكَۖ فَٱفۡعَلُواْ مَا
تُؤۡمَرُونَ ٦٨ قَالُواْ ٱدۡعُ لَنَا رَبَّكَ يُبَيِّن لَّنَا مَا لَوۡنُهَاۚ قَالَ إِنَّهُۥ
يَقُولُ إِنَّهَا بَقَرَةٞ صَفۡرَآءُ فَاقِعٞ لَّوۡنُهَا تَسُرُّ ٱلنَّٰظِرِينَ ٦٩

﴿٦٢﴾ ب ڕاستی ئەوێت باوەری ئینایی [کو موسلمانن پەیکەفتیێت پێغەمبەری] و ئەوێت بووینە جوهی [پەیکەفتیێت مووسایی] و فەلەیان [پەیکەفتیێت عیسایی] و سابئیان [جورەکە ژ جوهی و فەلەیان ڤەبووینە ستێران دپەرێسن، و هندەك دبێژن: ملیاکەتان دپەرێسن]. هەر کەسێ ژ ڤان ب دورستی باوەرییێ ب خودێ و ڕۆژا قیامەتێ بینیت، و کار و کریارێت چاك بکەت، دێ ژ بەرێ خودێ خۆڤە ئێتە خەلاتکرن [ڕۆژا قیامەتێ] نە ترس بۆ هەیە، نە ژی ب خەم دکەڤیت. ﴿٦٣﴾ و بینە بیرا خۆ دەمێ مە پەیمانا موکومکرنێ ژ هەوە وەرگرتی [کو هوین ل سەر تەوراتێ بچن و کار پێ بکەن]، و مە چیایێ (طوور) ل هنداف هەوە بلندکر، و مە [گۆتە هەوە] ئەڤا مە بۆ هەوە هنارتی ب مجداهی وەربگرن و لێ دڕژد بن، و بینە بیرا خۆ کا چ تێدایە و خۆ ژ بیرڤە نەکەن، دا بێنە پارستن ژ ئیزایێ. ﴿٦٤﴾ بەلێ پشتی ڤێ [دان و وەرگرتنا پەیمانا موکومکری] هەوە پشتا خۆ دا پەیمانێ، و ئەگەر نە ژ کەرەم و دلۆڤانیا خودێ بایە، هوین دا ڕاست ژ خوسارەت و بەرزیانان بن. ﴿٦٥﴾ بێ گۆمان هوین دزانن کا مە چ ب سەرێ وان ئینا [ئەوێت داینە سەر بڕیارا خودێ]، و ڕۆژا شەنبیێ دەست درێژی کرین، مە گۆتە وان بینە مەیمونکێت ڕسوا و ڕەزیل. ﴿٦٦﴾ و ئەڤ سزایە مە کرە پاشڤەبرنەك بۆ خەلکێ هنگی و بۆ یێت پشتی وان ژی، و مە کرە چامە بۆ پاریزکاران. ﴿٦٧﴾ بۆ ملەتێ خۆ بێژە دەمێ مووسایی گۆتییە ملەتێ خۆ: [ب ڕاستی] خودێ فەرمانا هەوە دکەت هوین چێلەکێ سەرژێکەن، گۆتن: تو بۆ خۆ ترانەیان ب مە دکەی؟! [مووسایی] گۆت: ئەز خۆ ب خودێ دپارێزم کو ئەز ژ نەزانان بم. ﴿٦٨﴾ گۆتن: کا ژ خودایێ خۆ بخوازە بۆ مە دیار بکەت، کا ئەو چ چێلە؟ [مووسایی گۆت: خودێ] دبێژیت: نەیا پیرە و نەیا جوانە ژی [بچویك] د ناڤبەرا هەردویاندایە، ئێدی وێ بکەن یا فەرمانا هەوە پێ هاتییە کرن. ﴿٦٩﴾ گۆتن: کا بێژە خودایێ خۆ بلا بۆ مە دیار بکەت، ڕەنگێ وێ [چێلێ] یێ چاوایە؟ [مووسایی گۆت خودێ] دبێژیت: ئەو چێلە [ڕەنگێ وێ] زەرەکێ تارییە یێت بەر لێ [ب دیتنا وێ] کەیف خۆش دبن.

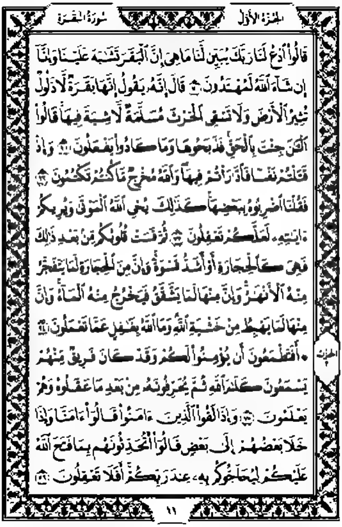
الجزء الأول
سورة البقرة
الحزب
١١

قَالُوا ادْعُ لَنَا رَبَّكَ يُبَيِّن لَّنَا مَا هِيَ إِنَّ الْبَقَرَ تَشَابَهَ عَلَيْنَا وَإِنَّا
إِن شَاءَ اللَّهُ لَمُهْتَدُونَ ﴿٧٠﴾ قَالَ إِنَّهُ يَقُولُ إِنَّهَا بَقَرَةٌ لَّا ذَلُولٌ
تُثِيرُ الْأَرْضَ وَلَا تَسْقِي الْحَرْثَ مُسَلَّمَةٌ لَّا شِيَةَ فِيهَا قَالُوا
الْآنَ جِئْتَ بِالْحَقِّ فَذَبَحُوهَا وَمَا كَادُوا يَفْعَلُونَ ﴿٧١﴾ وَإِذْ
قَتَلْتُمْ نَفْسًا فَادَّارَأْتُمْ فِيهَا وَاللَّهُ مُخْرِجٌ مَّا كُنتُمْ تَكْتُمُونَ ﴿٧٢﴾
فَقُلْنَا اضْرِبُوهُ بِبَعْضِهَا كَذَٰلِكَ يُحْيِي اللَّهُ الْمَوْتَىٰ وَيُرِيكُمْ
آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿٧٣﴾ ثُمَّ قَسَتْ قُلُوبُكُم مِّن بَعْدِ ذَٰلِكَ
فَهِيَ كَالْحِجَارَةِ أَوْ أَشَدُّ قَسْوَةً وَإِنَّ مِنَ الْحِجَارَةِ لَمَا يَتَفَجَّرُ
مِنْهُ الْأَنْهَارُ وَإِنَّ مِنْهَا لَمَا يَشَّقَّقُ فَيَخْرُجُ مِنْهُ الْمَاءُ وَإِنَّ
مِنْهَا لَمَا يَهْبِطُ مِنْ خَشْيَةِ اللَّهِ وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٧٤﴾
۞ أَفَتَطْمَعُونَ أَن يُؤْمِنُوا لَكُمْ وَقَدْ كَانَ فَرِيقٌ مِّنْهُمْ
يَسْمَعُونَ كَلَامَ اللَّهِ ثُمَّ يُحَرِّفُونَهُ مِن بَعْدِ مَا عَقَلُوهُ وَهُمْ
يَعْلَمُونَ ﴿٧٥﴾ وَإِذَا لَقُوا الَّذِينَ آمَنُوا قَالُوا آمَنَّا وَإِذَا
خَلَا بَعْضُهُمْ إِلَىٰ بَعْضٍ قَالُوا أَتُحَدِّثُونَهُم بِمَا فَتَحَ اللَّهُ
عَلَيْكُمْ لِيُحَاجُّوكُم بِهِ عِندَ رَبِّكُمْ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٧٦﴾

﴿٧٠﴾ گۆتن: کا ژ خودایێ خۆ بخوازە بۆ مە دیار بکەت ئەو چ چێلە؟ [چێل ب ڤان سالۆخەتان گەلەکن] ل بەر مە بەرزەبوو، ئەگەر خودێ حەز بکەت ئەم دێ ب سەر هەلبین. ﴿٧١﴾ [مووسایی گۆت] خودێ دبێژیت: ئەو چێلە نەیا سەرنەرمە ئەردی بکێلیت، و نە ژی چاندنیێ ئاڤ ددەت، و یا بێ کێماسیە و تێک رەنگە ژی، گۆتن: ئەها ژ نوی تە راستی بۆ مە گۆت. [پشتی ب دەست خۆ ئێخستین] سەرژێکرن و هند نەمابوو وەنەکەن. ﴿٧٢﴾ بینە بیرا خۆ [گەلی ئسرائیلیان] دەمێ هەوە مرۆڤەک کوشتی و ل سەر کوشتنا وی، هەوە جڕەبڕ کری و هەر ئێک ژ هەوە کوشتنا وی دکرە د ستویێ یێ دیدا، و خودێ دێ ئاشکەراکەت، یێ هوین ڤەدشێرن!!!. ﴿٧٣﴾ مە گۆت: کا هندەک گۆشتێ چێلێ [چێلا سەرژێکری] و گۆشتێ وی لێک بدەن [دێ ساخ بیت و بۆ هەوە بێژیت: کا کێ کوشتیە]، ئەها هۆسا و ب ڤی رەنگی خودێ مریان زێندی دکەتەڤە، و نیشانێت [شیانا خۆ] بەرچاڤ دکەت، بەلکی هوین عەقلەکی بۆ خۆ بگرن. ﴿٧٤﴾ پشتی ڤێ [هەمیێ] دلێت هەوە رەق بوون، وەکی کەڤران لێ هاتن، بێژە رەقتر ژی، چونکی ب راستی هندەک کەڤر یێت هەین ڕووبار ژێ دەردکەڤن و هندەک یێت هەین ددەرزن ئاڤ ژێ دزێت، و هندەک ژی یێت هەین ژ ترسا خودێ دادکەڤن، و خودێ ژ وی تشتێ هوین دکەن نەیێ بێ ئاگەهە. ﴿٧٥﴾ [گەلی موسلمانان] هەوە چاڤە [ملەتەکێ هۆسا] باوەرییێ ب هەوە بینن [موسلمان ببن] و دەستەکەک ژ وان هەبوون گوهدارییا ئاخفتنا خودێ دکرن، و پشتی تێ دگەهشتن ڤارێ دکرن و بێ ژی دزانین کو یێ ڤێ دکەن. ﴿٧٦﴾ و ئەگەر گەهشتنە خودان باوەران دێ بێژن: مە ژی باوەری ئینایە، و ئەگەر ب تنێ دگەهنە ئێک و ڤێک دکەڤن، دبێژنە [ئێکدو] هوین چاوا سوحبەتا [پەسن و ڕەوشا پێغەمبەری ئەوا د تەوراتێدا هاتی] دگەل وان دکەن، دا ل دەڤ خودایێ هەوە ل سەر هەوە بکەنە ئمهانە، ما هوین ئاقلەکێ ناگرن.

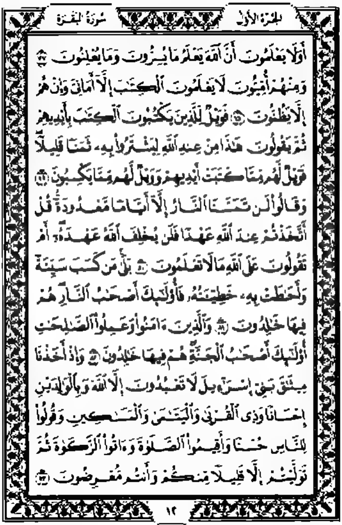

الجزء الأول
سورة البقرة

أَوَلَا يَعۡلَمُونَ أَنَّ ٱللَّهَ يَعۡلَمُ مَا يُسِرُّونَ وَمَا يُعۡلِنُونَ ٧٧
وَمِنۡهُمۡ أُمِّيُّونَ لَا يَعۡلَمُونَ ٱلۡكِتَٰبَ إِلَّآ أَمَانِيَّ وَإِنۡ هُمۡ
إِلَّا يَظُنُّونَ ٧٨ فَوَيۡلٞ لِّلَّذِينَ يَكۡتُبُونَ ٱلۡكِتَٰبَ بِأَيۡدِيهِمۡ
ثُمَّ يَقُولُونَ هَٰذَا مِنۡ عِندِ ٱللَّهِ لِيَشۡتَرُواْ بِهِۦ ثَمَنٗا قَلِيلٗاۖ
فَوَيۡلٞ لَّهُم مِّمَّا كَتَبَتۡ أَيۡدِيهِمۡ وَوَيۡلٞ لَّهُم مِّمَّا يَكۡسِبُونَ ٧٩
وَقَالُواْ لَن تَمَسَّنَا ٱلنَّارُ إِلَّآ أَيَّامٗا مَّعۡدُودَةٗۚ قُلۡ
أَتَّخَذۡتُمۡ عِندَ ٱللَّهِ عَهۡدٗا فَلَن يُخۡلِفَ ٱللَّهُ عَهۡدَهُۥٓۖ أَمۡ
تَقُولُونَ عَلَى ٱللَّهِ مَا لَا تَعۡلَمُونَ ٨٠ بَلَىٰۚ مَن كَسَبَ سَيِّئَةٗ
وَأَحَٰطَتۡ بِهِۦ خَطِيٓـَٔتُهُۥ فَأُوْلَٰٓئِكَ أَصۡحَٰبُ ٱلنَّارِۖ هُمۡ
فِيهَا خَٰلِدُونَ ٨١ وَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّٰلِحَٰتِ
أُوْلَٰٓئِكَ أَصۡحَٰبُ ٱلۡجَنَّةِۖ هُمۡ فِيهَا خَٰلِدُونَ ٨٢ وَإِذۡ أَخَذۡنَا
مِيثَٰقَ بَنِيٓ إِسۡرَٰٓءِيلَ لَا تَعۡبُدُونَ إِلَّا ٱللَّهَ وَبِٱلۡوَٰلِدَيۡنِ
إِحۡسَانٗا وَذِي ٱلۡقُرۡبَىٰ وَٱلۡيَتَٰمَىٰ وَٱلۡمَسَٰكِينِ وَقُولُواْ
لِلنَّاسِ حُسۡنٗا وَأَقِيمُواْ ٱلصَّلَوٰةَ وَءَاتُواْ ٱلزَّكَوٰةَ ثُمَّ
تَوَلَّيۡتُمۡ إِلَّا قَلِيلٗا مِّنكُمۡ وَأَنتُم مُّعۡرِضُونَ ٨٣

﴿٧٧﴾ ڤێجا ما نوزانن؟! چ یێ ڤەشێرن و چ یێ ئاشکەرا بکەن، خودێ پێ ئاگەهە؟!. ﴿٧٨﴾ هندەك ژ وان نەخواندەوارن، چو ژ کتێبێ [تەوراتێ] نوزانن هێڤی تێ نەبن [ئەو درەون یێت وان ژ پێشیێت خۆ وەرگرتین کو دبێژن: ژ چل رۆژان پێڤەتر ئەو ئاتێنە ئیزادان]، و وان ژ بلی هزر و تەخمینێ چو یێ دی [مەخسەد راستی و بەلگەنە] نینە. ﴿٧٩﴾ وەی نەخۆشی و ئیزا بۆ وان بیت یێت کتێبێ ب دەستێت خۆ دنڤیسن، و پاشی دبێژن: ئەڤ [کتێبە] ژ دەڤ خودێیە، دا ئەرزان بفرۆشن، ئیزا و نەخۆشی بۆ وان بیت، ژ بەر تشتێ ب دەستێ وان هاتیە نڤیسین و ژ بەر تشتێ ب دەست خۆڤە ئینایین. ﴿٨٠﴾ و گۆتن هەما چەند رۆژەکان [رۆژێت تێدا گۆلك پەراستین] دێ ئاگر ب مە کەڤیت! بێژە وان: ئەرێ ما هەوە پەیمانەك ب ڤێ چەندێ ژ خودێ وەرگرتیە و خودێ ل پەیمانا خۆ لێڤە نابیت؟ [هوین هۆ د پشت راست] یان ژێ تشتێ هوین ژێ نە پێ ئاگەه د دەرهەقێ خودێدا دبێژن. ﴿٨١﴾ [نەخێر وەنینە] ب راستی هەر کەسەکێ گونەهەکێ بکەت، و گونەها وی سەری ژێ بستینیت [لێ بێتە ئێك کو ژێ دەرنەکەڤیت] ئەڤە دۆژەهینە و هەروهەر دێ تێدا بن. ﴿٨٢﴾ بەلێ ئەوێت باوەری ئینایین و کار و کریارێت قەنج کرین، ئەڤە بەحەشتینە و هەروهەر دێ تێدا بن. ﴿٨٣﴾ بۆ ملەتێ خۆ بێژە دەمێ مە پەیمانا موکوم ژ ئسرائیلیان وەرگرتی، کو ژ بلی خودێ چو نەپەرێسن و چاکیێ د دەرهەقێ دەیباب و کەس و کار و سێوی و بەلنگازاندا بکەن، و ئاخڤتنا خێرێ و شرین د گەل خەلکی بکەن، و بەردەوام نڤێژان بکەن و زەکاتێ بدەن، پاشی هەوە کێمەك تێ نەبن [پەیمانا خۆ شکاند] و پشتا خۆ دایێ و هوین هەر پەیمان شکێنن.

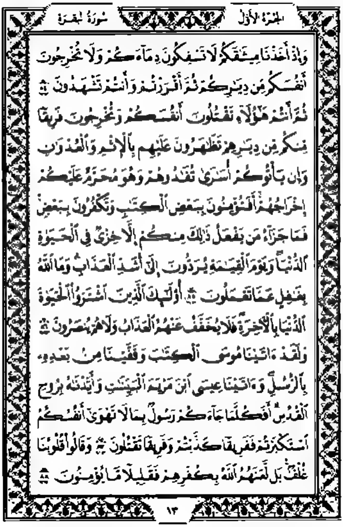

الجزء الأول سورة البقرة

وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَٰقَكُمْ لَا تَسْفِكُونَ دِمَآءَكُمْ وَلَا تُخْرِجُونَ
أَنفُسَكُم مِّن دِيَٰرِكُمْ ثُمَّ أَقْرَرْتُمْ وَأَنتُمْ تَشْهَدُونَ ﴿٨٤﴾
ثُمَّ أَنتُمْ هَٰٓؤُلَآءِ تَقْتُلُونَ أَنفُسَكُمْ وَتُخْرِجُونَ فَرِيقًا
مِّنكُم مِّن دِيَٰرِهِمْ تَظَٰهَرُونَ عَلَيْهِم بِٱلْإِثْمِ وَٱلْعُدْوَٰنِ
وَإِن يَأْتُوكُمْ أُسَٰرَىٰ تُفَٰدُوهُمْ وَهُوَ مُحَرَّمٌ عَلَيْكُمْ
إِخْرَاجُهُمْ أَفَتُؤْمِنُونَ بِبَعْضِ ٱلْكِتَٰبِ وَتَكْفُرُونَ بِبَعْضٍ
فَمَا جَزَآءُ مَن يَفْعَلُ ذَٰلِكَ مِنكُمْ إِلَّا خِزْيٌ فِى ٱلْحَيَوٰةِ
ٱلدُّنْيَا وَيَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ يُرَدُّونَ إِلَىٰٓ أَشَدِّ ٱلْعَذَابِ وَمَا ٱللَّهُ
بِغَٰفِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٨٥﴾ أُو۟لَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ ٱشْتَرَوُا۟ ٱلْحَيَوٰةَ
ٱلدُّنْيَا بِٱلْءَاخِرَةِ فَلَا يُخَفَّفُ عَنْهُمُ ٱلْعَذَابُ وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ ﴿٨٦﴾
وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا مُوسَى ٱلْكِتَٰبَ وَقَفَّيْنَا مِنۢ بَعْدِهِۦ
بِٱلرُّسُلِ وَءَاتَيْنَا عِيسَى ٱبْنَ مَرْيَمَ ٱلْبَيِّنَٰتِ وَأَيَّدْنَٰهُ بِرُوحِ
ٱلْقُدُسِ أَفَكُلَّمَا جَآءَكُمْ رَسُولٌۢ بِمَا لَا تَهْوَىٰٓ أَنفُسُكُمُ
ٱسْتَكْبَرْتُمْ فَفَرِيقًا كَذَّبْتُمْ وَفَرِيقًا تَقْتُلُونَ ﴿٨٧﴾ وَقَالُوا۟ قُلُوبُنَا
غُلْفٌۢ بَل لَّعَنَهُمُ ٱللَّهُ بِكُفْرِهِمْ فَقَلِيلًا مَّا يُؤْمِنُونَ ﴿٨٨﴾

١٣

﴿٨٤﴾ بینە بیرا خۆ [گەلێ ئیسرائیلیان] دەمێ مە پەیمانا موكومكری ژ هەوە ستاندی، كو خوینا ئێكدو نەڕێژن و ئێكدو ژ سەر جهـ و وارێت خۆ ب خۆ دەرنەئێخن، هەوە ب خۆ ئەڤە پەسەندكر، و هوین ب خۆ شاهدن. ﴿٨٥﴾ پاشی ئەها هوین ئەڤنە ئێكدودكوژن و دەستەكەكێ ژ خۆ ب خۆ ژ وارێ وان دەردئێخن و ب گونەهـ و دژمنایی لێ دادچڕن [كۆم دبن]. [پشتەڤانیا ئێكدو دكەن ل سەر دەرئێخستنا وان] و ئەگەر هندەك ژ وان ب ئاڤێ دبلاتیێ هاتنە دەڤ هەوە، هوین بەدەلێ پێشڤە ددەن [كا چاوا حەرامە هندەك ژ هەوە بمینە د ئێخسیریێدا و هوین بەدەلێ پێشڤە بدەن، ئەها وەسا حەرامە ژی هوین ئێكدو بكوژن یان ژ جهێت ئێكدو دەربێخن] و ل سەر هەوە یا حەرام بوو دەرئێخستنا وان. ڤێجا هوین باوەریێ ب هندەك كتێبێ دئینن و باوەریێ ب هندەكێ نائینن. هەر كەسەكێ ژ هەوە ڤێ چەندێ بكەت جزایێ وی د دنیایێدا ژ شەرمزاری و ڕسواییێ پێڤەتر نینە، و ڕۆژا ڕابوونێ [ڕۆژا قیامەتێ] ژی دێ بەرێ وی كەڤنە دژوارترین ئیزایێ، خودێ نەیێ بێ ئاگەهە ژ وێ یا هوین دكەن. ﴿٨٦﴾ [ب ڕاستی] ئەڤەنە یێت ژیانا دنیایێ ب ئاخرەتێ كڕین، و نە ئیزا ل سەر وان سڤك دبیت، و نە هاریكاریا وان دئێتەكرن. ﴿٨٧﴾ ب سویند كتێب [كو تەوراتە] مە بۆ مووسایی ئینا و مە پێغەمبەر د پشترا هنارتن، و مە موعجیزە و نیشانێت ئاشكەرا دانە عیسایی و مە پشتا وی ب جانێ پیرۆز [جبرائیلی] گرت و قاهیم كر. ئەرێ هەر جارەكا پێغەمبەرەك ب وێ بۆ هەوە هات یا نە ب دلێ هەوە هوین دێ ڕابن خۆ مەزن كەن و دەستەكەكێ درەوین دەرئێخن [وەكی عیسایی و موحەممەدی]، و دەستەكەكێ كوژن [وەكی زەكەریایی و یەحیایی]؟. ﴿٨٨﴾ دبێژن دلێت مە ب كاڤلانكن [د كاڤلانكاندانە] [ژ بەر هندێ یا موحەممەد، دبێژن: ئەم تێ ناگەهین] [وەنینە وەكی ئەو دبێژن] بەلكی خودێ ژ بەر گاوریا وان ئەو یێت ژ دلۆڤانیا خۆ بێ بار كرین، و كێمەك ژ وان [نە گەلەك] باوەریێ دئینن.

وَلَمَّا جَآءَهُمۡ كِتَٰبٞ مِّنۡ عِندِ ٱللَّهِ مُصَدِّقٞ لِّمَا مَعَهُمۡ
وَكَانُواْ مِن قَبۡلُ يَسۡتَفۡتِحُونَ عَلَى ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ فَلَمَّا
جَآءَهُم مَّا عَرَفُواْ كَفَرُواْ بِهِۦۚ فَلَعۡنَةُ ٱللَّهِ عَلَى ٱلۡكَٰفِرِينَ ﴿٨٩﴾
بِئۡسَمَا ٱشۡتَرَوۡاْ بِهِۦٓ أَنفُسَهُمۡ أَن يَكۡفُرُواْ بِمَآ أَنزَلَ ٱللَّهُ
بَغۡيًا أَن يُنَزِّلَ ٱللَّهُ مِن فَضۡلِهِۦ عَلَىٰ مَن يَشَآءُ مِنۡ عِبَادِهِۦۖ
فَبَآءُو بِغَضَبٍ عَلَىٰ غَضَبٖۚ وَلِلۡكَٰفِرِينَ عَذَابٞ مُّهِينٞ ﴿٩٠﴾
وَإِذَا قِيلَ لَهُمۡ ءَامِنُواْ بِمَآ أَنزَلَ ٱللَّهُ قَالُواْ نُؤۡمِنُ بِمَآ أُنزِلَ
عَلَيۡنَا وَيَكۡفُرُونَ بِمَا وَرَآءَهُۥ وَهُوَ ٱلۡحَقُّ مُصَدِّقٗا لِّمَا
مَعَهُمۡۗ قُلۡ فَلِمَ تَقۡتُلُونَ أَنۢبِيَآءَ ٱللَّهِ مِن قَبۡلُ إِن كُنتُم
مُّؤۡمِنِينَ ﴿٩١﴾ ۞ وَلَقَدۡ جَآءَكُم مُّوسَىٰ بِٱلۡبَيِّنَٰتِ ثُمَّ
ٱتَّخَذۡتُمُ ٱلۡعِجۡلَ مِنۢ بَعۡدِهِۦ وَأَنتُمۡ ظَٰلِمُونَ ﴿٩٢﴾ وَإِذۡ
أَخَذۡنَا مِيثَٰقَكُمۡ وَرَفَعۡنَا فَوۡقَكُمُ ٱلطُّورَ خُذُواْ
مَآ ءَاتَيۡنَٰكُم بِقُوَّةٖ وَٱسۡمَعُواْۖ قَالُواْ سَمِعۡنَا وَعَصَيۡنَا
وَأُشۡرِبُواْ فِي قُلُوبِهِمُ ٱلۡعِجۡلَ بِكُفۡرِهِمۡۚ قُلۡ بِئۡسَمَا
يَأۡمُرُكُم بِهِۦٓ إِيمَٰنُكُمۡ إِن كُنتُم مُّؤۡمِنِينَ ﴿٩٣﴾

﴿٨٩﴾ و دەمێ کتێب بۆ وان ژ دەڤ خودێ هاتی [کو قورئانە] ڕاستدەرێخا وان [کتێبانە] یێت د گەل وان و بەری هنگی [بەری هاتنا قورئانێ] داخوازا سەرکەفتنێ پێ [ژ خودێ] دخواستن ل سەر [نەیارێت خۆ] یێت گاور، بەلێ دەمێ ئەو کتێبا وان ژێ دگۆت و دنیاسی بۆ وان هاتی، باوەری پێ نەئینان و گاوربوون و لەعنەتا خودێ ل گاوران بیت. **﴿٩٠﴾** پیسە فرۆتنە وان خۆ پێ فرۆتی، و ژ زکرەشی گاوربووین ب وێ کتێبا مە ئینایییە خوارێ، کو خودێ ژ کەرەما خۆ ل سەر هەر بەندەیەکێ بڤێت [وێ کتێبێ بینتە خوارێ]، ڤێجا هێژایی غەزەبەك ل سەر غەزەبەکێ ڤەگەڕیان [ژ بەر گاوریا وان ب (عیسایی و موحەممەدی)]، و ئیزابەکا هەتکبەر بۆ گاوران هەیە. **﴿٩١﴾** و هەر دەمەکێ بۆ وان بێتە گۆتن: باوەریێ بینن ب ئەوا خودێ ئینایییە خوارێ [کو قورئانە] دبێژن: ئەم بەس باوەریێ ب وێ دئینین ئەوا بۆ مە هاتییە هنارتن [کو تەوراتە] و باوەریێ ب ئەوێت دیتر نائینین، و ئەو [ئانکو قورئان] ڕاستدەرێخا وان کتێبانە یێت د گەل وان، بێژە [وان هەکە ڕاستە هوین باوەریێ ب تەوراتێ دئینن] پا هەوە بۆچی پێغەمبەرێت خودێ بەری نوکە دکوشتن [وەکی یەحیایی و زەکەریایی]. **﴿٩٢﴾** بێ گومان مووسا بۆ هەوە [بەری نوکە] ب موعجیزە و نیشانێت ئاشکەرا هات، و پشتی هنگێ هەوە گۆلك پەراست [کرە پەرستی]، و ب ڤێ ڕەنگی هەوە ستەم ل خۆ کر. **﴿٩٣﴾** بینە بیرا خۆ دەمێ مە پەیمانا موکومکری ژ هەوە ستاندی [کو کار ب تەوراتێ بکەن]، و مە چیایێ (طوور) ل هنداڤا هەوە بلندکر [و مە گۆتە هەوە] ئەڤا مە بۆ هەوە هنارتی لێ د بجد بن و گوهداریا وێ بکەن، گۆتن: مە [ئاخفتنا تە] بهیست بەلێ ئەم پێ [ب گۆتنا تە] ناکەین، و ڤیانا گۆلکی ژ بەر گاوریا وان تێکەلی دلێ وان بوویە، بێژە [وان]: پیسە تشتە باوەریا هەوە، هەوە د بەرڕا دکەت [کو پەرستنا گۆلکیە] ئەگەر هوین خودان باوەرن.

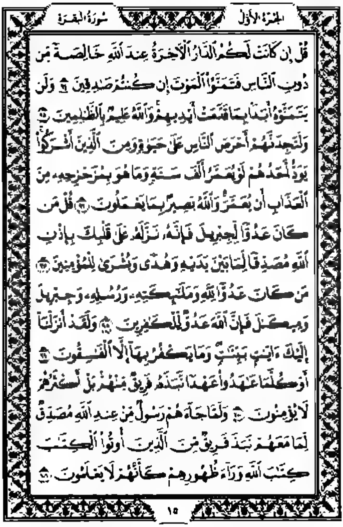

الجزء الأول سورة البقرة

قُلْ إِن كَانَتْ لَكُمُ الدَّارُ الْآخِرَةُ عِندَ اللَّهِ خَالِصَةً مِّن
دُونِ النَّاسِ فَتَمَنَّوُا الْمَوْتَ إِن كُنتُمْ صَادِقِينَ ﴿٩٤﴾ وَلَن
يَتَمَنَّوْهُ أَبَدًا بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ ۗ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ ﴿٩٥﴾
وَلَتَجِدَنَّهُمْ أَحْرَصَ النَّاسِ عَلَىٰ حَيَاةٍ وَمِنَ الَّذِينَ أَشْرَكُوا ۚ
يَوَدُّ أَحَدُهُمْ لَوْ يُعَمَّرُ أَلْفَ سَنَةٍ وَمَا هُوَ بِمُزَحْزِحِهِ مِنَ
الْعَذَابِ أَن يُعَمَّرَ ۗ وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِمَا يَعْمَلُونَ ﴿٩٦﴾ قُلْ مَن
كَانَ عَدُوًّا لِّجِبْرِيلَ فَإِنَّهُ نَزَّلَهُ عَلَىٰ قَلْبِكَ بِإِذْنِ
اللَّهِ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ وَهُدًى وَبُشْرَىٰ لِلْمُؤْمِنِينَ ﴿٩٧﴾
مَن كَانَ عَدُوًّا لِّلَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَرُسُلِهِ وَجِبْرِيلَ
وَمِيكَالَ فَإِنَّ اللَّهَ عَدُوٌّ لِّلْكَافِرِينَ ﴿٩٨﴾ وَلَقَدْ أَنزَلْنَا
إِلَيْكَ آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ ۖ وَمَا يَكْفُرُ بِهَا إِلَّا الْفَاسِقُونَ ﴿٩٩﴾
أَوَكُلَّمَا عَاهَدُوا عَهْدًا نَّبَذَهُ فَرِيقٌ مِّنْهُم ۚ بَلْ أَكْثَرُهُمْ
لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٠٠﴾ وَلَمَّا جَاءَهُمْ رَسُولٌ مِّنْ عِندِ اللَّهِ مُصَدِّقٌ
لِّمَا مَعَهُمْ نَبَذَ فَرِيقٌ مِّنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ
كِتَابَ اللَّهِ وَرَاءَ ظُهُورِهِمْ كَأَنَّهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٠١﴾

١٥

﴿٩٤﴾ بێژە [وان]: ئەگەر ئاخرەت [بەحەشت] ژ ڤی خەلکی هەمییێ، بەس بۆ هەوە ب تنێ ل دەڤ خودێ، یا ئەگەر هوین ڕاست دبێژن داخوازا مرنێ بکەن. ﴿٩٥﴾ ب ڕاستی چوجا مرنێ ناخوازن، چونکی دزانن وان ب دەستێت خۆ چ گونەه کرینە، و خودێ ب ستەمکاران زانا و ئاگەهدارە. ﴿٩٦﴾ ڕاستی تو ب خۆ یێ وان دبینی ژ خەلکی هەمییێ پتر دڕژدن ل سەر ژیانێ، خۆ ژ بوتپەرێسان ژی پتر، هەرەك ژ وان حەز دکەت هزار سالان بژیت و [ژی درێژی ژی] کەسێ ژ ئیزایێ دویر ناێخیت، و خودێ دبینیت کا ئەو چ دکەن. ﴿٩٧﴾ بێژە [وان]: هەر کەسێ دژمن بیت بۆ جبریل [جبرائیل]، [دڤێت بزانیت ئەوێ دژمنیا خودێ دکەت]، چونکی ب ڕاستی [جبرائیل] وی [ب دەستویریا خودێ] ئەو [قورئان] ب سەر دلێ تەدا داڕێتیە، ڕاستدەرێخا کتێبێت بەری خۆیە و ڕاستەڕێیی و مزگینیە بۆ خودان باوەران. ﴿٩٨﴾ و هەر کەسێ دژمنیا خودێ و ملیاکەتان و پێغەمبەرێت وی و جبرائیل و میکائیل بکەت [گاورە]، و ب دورستی خودێ دژمنێ گاورانە. ﴿٩٩﴾ ب ڕاستی مە نیشانێت ئاشکەراکەر بۆ تە هنارتینە، ژ بلی ژ ڕێدەرکەڤتیان کەسێ دیتر ژێ بێ باوەر و گاور نابیت [ئینکار ناکەت]. ﴿١٠٠﴾ ئەرێ هەر جارەکا [نیشانێت ئاشکەراکەر بۆ وان هاتن، باوەرییێ پێ نائینن و گاور دبن] پەیمانەك دان، دەستەکەك ژ وان ب پشت گوهێ خۆڤە دهاڤێژن و دشکێنن، بەلکی باراپتر ژ وان هەر باوەرییێ نائینن. ﴿١٠١﴾ و دەمێ پێغەمبەرەك ژ دەڤ خودێ بۆ وان هاتیە هنارتن، و کتێبێت وان ڕاست دەرێخستین [کو ژ نك خودێنە]، دەستەکەك ژ وان یێت کتێب بۆ هاتی، کتێبا خودێ ب پشت گوهێ خۆڤە هاڤێتن، دێ بێژی چو ژێ نوزانن [کو ئەڤە ژ دەڤ خودێیە].

وَاتَّبَعُوا مَا تَتْلُوا الشَّيَاطِينُ عَلَىٰ مُلْكِ سُلَيْمَانَ ۖ وَمَا كَفَرَ
سُلَيْمَانُ وَلَٰكِنَّ الشَّيَاطِينَ كَفَرُوا يُعَلِّمُونَ النَّاسَ
السِّحْرَ وَمَا أُنزِلَ عَلَى الْمَلَكَيْنِ بِبَابِلَ هَارُوتَ وَمَارُوتَ ۚ
وَمَا يُعَلِّمَانِ مِنْ أَحَدٍ حَتَّىٰ يَقُولَا إِنَّمَا نَحْنُ فِتْنَةٌ فَلَا
تَكْفُرْ ۖ فَيَتَعَلَّمُونَ مِنْهُمَا مَا يُفَرِّقُونَ بِهِ بَيْنَ الْمَرْءِ
وَزَوْجِهِ ۚ وَمَا هُم بِضَارِّينَ بِهِ مِنْ أَحَدٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ ۚ
وَيَتَعَلَّمُونَ مَا يَضُرُّهُمْ وَلَا يَنفَعُهُمْ ۚ وَلَقَدْ عَلِمُوا لَمَنِ
اشْتَرَاهُ مَا لَهُ فِي الْآخِرَةِ مِنْ خَلَاقٍ ۚ وَلَبِئْسَ مَا شَرَوْا بِهِ
أَنفُسَهُمْ ۚ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿١٠٢﴾ وَلَوْ أَنَّهُمْ آمَنُوا وَاتَّقَوْا
لَمَثُوبَةٌ مِّنْ عِندِ اللَّهِ خَيْرٌ ۖ لَّوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿١٠٣﴾
يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقُولُوا رَاعِنَا وَقُولُوا انظُرْنَا
وَاسْمَعُوا ۗ وَلِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١٠٤﴾ مَّا يَوَدُّ
الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ وَلَا الْمُشْرِكِينَ
أَن يُنَزَّلَ عَلَيْكُم مِّنْ خَيْرٍ مِّن رَّبِّكُمْ ۗ وَاللَّهُ يَخْتَصُّ
بِرَحْمَتِهِ مَن يَشَاءُ ۚ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ﴿١٠٥﴾

﴿١٠٢﴾ [ئسرائیل] ب دویڤ خواندنا شەیتانی کەتن ئەوا ل سەر وەختێ سلێمان [پێغەمبەری] ل سەر خەلکی دهاتە خواندن، سلێمان ب خۆ گاور نەبوویبوو [و کەس فێری سێربەندیێ نەکربوو] بەلێ شەیتان گاور بووبوون، و خەلك فێری سێربەندیێ دکرن، و خودێ سێربەندی ب سەر دو ملیاکەتاندا نەئینابیە خوار [بەلێ شەیتانان خەلك فێری سێربەندیێ دکرن، ژ وان هارووت و مارووت کو ژ مرۆڤان دهێنە هەژمارتن] و ڤان هەردویان هارووت و مارووت ل بابل سێربەندی نیشا خەلکی ددان، و کەس فێر نەدکرن هەتا نەگۆتبانێ هندی ئەمین ئەم ئەزموون و جەربەبە، هشیاربە گاور نەبە، و وێ ژ وان فێر دبن یا پێ ژن و مێران ژێك دکەن، و نەشێن زیانێ بگەهینە کەسەکێ ئەگەر دەستویرا خودێ پێ نەهاتبیت [خودێ نەقدیر نەکربیت] خۆ فێری وێ دکەن یا زیانێ دگەهینە وان، نە مفایی [فایدەی]. و ڕاستی ئەوێ سێربەندی ب کتێبێت خودێ کری زانی وی ل ئاخرەتێ چو بار و پشك نینن، چ پیسە تشتە یێ وان خۆ پێ فرۆتی، ئەگەر بزانن. ﴿١٠٣﴾ ئەگەر وان باوەری ئینابایە و پارێزکاری کربایە [ژ ئێزا و ڕۆژا قیامەتێ ترسیابانە]، خەلاتێ خودێ بۆ وان چێتربوو ئەگەر زانیانە. ﴿١٠٤﴾ گەلی خودان باوەران [دەمێ هەوە دڤێت د گەل پێغەمبەری باخڤن و هەوە دڤێت بێژنێ خۆ ل مە بگرە، مۆلەتێ بدە مە] نەبێژنێ: [راعنا] [ژ بەر کو جوهی ڤێ پەیڤێ دبێژن و ڕامانەکا کرێت ددەنێ] بەلێ بێژن: [انظرنا] خۆ ل مە بگرە و مۆلەتێ بدە مە [ژ بەر کو ڤێ پەیڤێ ژ ڕامانەکێ پێڤەتر ژێ ناچیت و جوهی نەشێن ڕامانەکا دی بدەنێ] و گوهدارییێ بکەن، و بۆ گاوران ئیزایەکا دژوار هەیە. ﴿١٠٥﴾ ئەوێت گاوربووین ژ خودان کتێبان و بوتپەرێسان، نەڤێت و پێ خۆش نینە، خێر و کەرەمەك ژ نك خودایێ هەوە ب سەر هەوەدا بێت. و خودێ دلۆڤانیا خۆ ب سەر ویدا دادڕێژیت یێ وی دڤێت، و ب ڕاستی خودێ خودان کەرەمەکێ مەزنە.

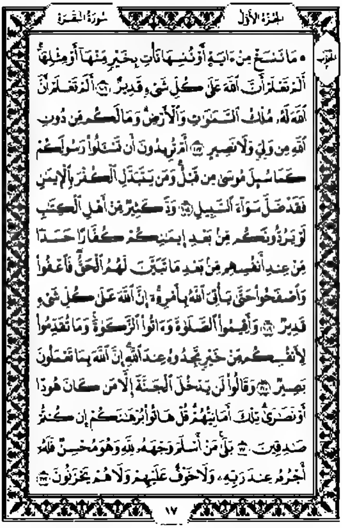

الجُزْءُ الأَوَّلُ — سُورَةُ البَقَرَةِ

۞ مَا نَنسَخْ مِنْ ءَايَةٍ أَوْ نُنسِهَا نَأْتِ بِخَيْرٍ مِّنْهَآ أَوْ مِثْلِهَآۗ
أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ ٱللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٖ قَدِيرٌ ١٠٦ أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ
ٱللَّهَ لَهُۥ مُلْكُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِۗ وَمَا لَكُم مِّن دُونِ
ٱللَّهِ مِن وَلِيّٖ وَلَا نَصِيرٍ ١٠٧ أَمْ تُرِيدُونَ أَن تَسْـَٔلُواْ رَسُولَكُمْ
كَمَا سُئِلَ مُوسَىٰ مِن قَبْلُۗ وَمَن يَتَبَدَّلِ ٱلْكُفْرَ بِٱلْإِيمَٰنِ
فَقَدْ ضَلَّ سَوَآءَ ٱلسَّبِيلِ ١٠٨ وَدَّ كَثِيرٞ مِّنْ أَهْلِ ٱلْكِتَٰبِ
لَوْ يَرُدُّونَكُم مِّنۢ بَعْدِ إِيمَٰنِكُمْ كُفَّارًا حَسَدٗا
مِّنْ عِندِ أَنفُسِهِم مِّنۢ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمُ ٱلْحَقُّۖ فَٱعْفُواْ
وَٱصْفَحُواْ حَتَّىٰ يَأْتِيَ ٱللَّهُ بِأَمْرِهِۦٓۗ إِنَّ ٱللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٖ
قَدِيرٞ ١٠٩ وَأَقِيمُواْ ٱلصَّلَوٰةَ وَءَاتُواْ ٱلزَّكَوٰةَۚ وَمَا تُقَدِّمُواْ
لِأَنفُسِكُم مِّنْ خَيْرٖ تَجِدُوهُ عِندَ ٱللَّهِۗ إِنَّ ٱللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ
بَصِيرٞ ١١٠ وَقَالُواْ لَن يَدْخُلَ ٱلْجَنَّةَ إِلَّا مَن كَانَ هُودًا
أَوْ نَصَٰرَىٰۗ تِلْكَ أَمَانِيُّهُمْۗ قُلْ هَاتُواْ بُرْهَٰنَكُمْ إِن كُنتُمْ
صَٰدِقِينَ ١١١ بَلَىٰۚ مَنْ أَسْلَمَ وَجْهَهُۥ لِلَّهِ وَهُوَ مُحْسِنٞ فَلَهُۥٓ
أَجْرُهُۥ عِندَ رَبِّهِۦ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ١١٢

١٧

﴿١٠٦﴾ حوكمێ هەر ئایەتەكا ئەم ل جهێ تێكا دی بدانین یان ژ سەر دلێ تە ببەین [ژ بیرا تە ببەین] دێ ژ وێ چێتر، یان وەكی وێ ئینین، ما تو نوزانی خودێ ل سەر هەمی تشتان دەستهەلاتدار و شیاندارە. ﴿١٠٧﴾ ما تو نوزانی مالداریا ئەرد و ئەسمانان هەر یا خودێیە، و ژ بلی خودێ هەوە چو هاریكار و چو پشتەڤان نینن. ﴿١٠٨﴾ یان [گەلی موسلمانان] هەوە ژی دڤێت هوین ژ پێغەمبەرێ خۆ بپرسن، هەروەكی بەری نوكە [ژ بەرێ جوهیانڤە] پسیار ژ مووسایی هاتیە كرن [ب راستی] ئەو كەسێ باوەرییێ ب گاورییێ بگوهۆڕیت، [بێ گومان] ئەوی رێكا راست بەرزەكر. ﴿١٠٩﴾ گەلەك ژ خودان كتێبان [جوهی و فەلەیان] ژ زكرەشی بێ خۆشە [و دخوازن] پشتی باوەری ئینان و موسلمانبوونا هەوە، و پشتی هەقی و راستی بۆ وان [ب خۆ ژی] دیار و ئاشكەرا بوویی، هەوە ڤەگەرینەڤە سەر گاورییێ، ڤێجا هوین ل وان ببۆرن و چاڤێت خۆ ژ وان بگرن، هەتا خودێ فەرمانا خۆ [ب جیهادێ] دهنێریت. [ب راستی] خودێ ل سەر هەمی تشتان شیاندار و دەستهەلاتدارە. ﴿١١٠﴾ و نڤێژان [بەردەوام] بكەن و زەكاتێ [یا مالێ خۆ] بدەن و [بزانن] هەر خێرەكا هوین ل پێشیا خۆ بهنێرن، هوین دێ ل دەڤ خودێ [خەلاتێ وێ] بینن، و خودێ ب هەر كار و كریارەكا هوین دكەن ئاگەهدارە و دبینیت. ﴿١١١﴾ و گۆتن [مەخسەد جوهی و فەلەیان]: بێ جوهی، یان فەلە نەبیت قەد ناچیتە بەحەشتێ، و ئەڤە خۆزیكێت وانن. بێژێ: ئەگەر هوین راست دبێژن كا دەلیل و نیشانێت خۆ بینن. ﴿١١٢﴾ [نەوەسایە وەكی ئەو دبێژن] یێ خۆ سپارتە خودێ، و ئەو ب خۆ ژی یێ قەنجیكار بیت، وی خەلاتێ خۆ ل دەڤ خودایێ خۆ هەیە، و نە ترس بۆ هەیە، نە ژی ب خەم دكەڤیت.

وَقَالَتِ ٱلْيَهُودُ لَيْسَتِ ٱلنَّصَٰرَىٰ عَلَىٰ شَىْءٍ وَقَالَتِ ٱلنَّصَٰرَىٰ
لَيْسَتِ ٱلْيَهُودُ عَلَىٰ شَىْءٍ وَهُمْ يَتْلُونَ ٱلْكِتَٰبَ ۗ كَذَٰلِكَ
قَالَ ٱلَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ مِثْلَ قَوْلِهِمْ ۚ فَٱللَّهُ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ
يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ فِيمَا كَانُوا۟ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿١١٣﴾ وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّن
مَّنَعَ مَسَٰجِدَ ٱللَّهِ أَن يُذْكَرَ فِيهَا ٱسْمُهُۥ وَسَعَىٰ فِى خَرَابِهَآ ۚ
أُو۟لَٰٓئِكَ مَا كَانَ لَهُمْ أَن يَدْخُلُوهَآ إِلَّا خَآئِفِينَ ۚ لَهُمْ فِى
ٱلدُّنْيَا خِزْىٌ وَلَهُمْ فِى ٱلْءَاخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١١٤﴾ وَلِلَّهِ ٱلْمَشْرِقُ
وَٱلْمَغْرِبُ ۚ فَأَيْنَمَا تُوَلُّوا۟ فَثَمَّ وَجْهُ ٱللَّهِ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ وَٰسِعٌ عَلِيمٌ ﴿١١٥﴾
وَقَالُوا۟ ٱتَّخَذَ ٱللَّهُ وَلَدًا ۗ سُبْحَٰنَهُۥ ۖ بَل لَّهُۥ مَا فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ
وَٱلْأَرْضِ ۖ كُلٌّ لَّهُۥ قَٰنِتُونَ ﴿١١٦﴾ بَدِيعُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ ۖ
وَإِذَا قَضَىٰٓ أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُۥ كُن فَيَكُونُ ﴿١١٧﴾ وَقَالَ
ٱلَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ لَوْلَا يُكَلِّمُنَا ٱللَّهُ أَوْ تَأْتِينَآ ءَايَةٌ ۗ
كَذَٰلِكَ قَالَ ٱلَّذِينَ مِن قَبْلِهِم مِّثْلَ قَوْلِهِمْ ۘ تَشَٰبَهَتْ
قُلُوبُهُمْ ۗ قَدْ بَيَّنَّا ٱلْءَايَٰتِ لِقَوْمٍ يُوقِنُونَ ﴿١١٨﴾ إِنَّآ أَرْسَلْنَٰكَ
بِٱلْحَقِّ بَشِيرًا وَنَذِيرًا ۖ وَلَا تُسْـَٔلُ عَنْ أَصْحَٰبِ ٱلْجَحِيمِ ﴿١١٩﴾

﴿١١٣﴾ جوهیان گۆت: فەلە، نە ل سەر هەقینە، و فەلەیان گۆت: جوهی نە ل سەر هەقینە. [هەردو جویێن باوەرییێ ب دینێ ئێکدو و ب پێغەمبەرێت ئێکدو نائینن] و هەردو ژی کتێبێ [تەورات و ئنجیلێ] دخوینن، هەروەسا ئەوێت نەزان و نەخواندەوار ژی [کو بوتپەرێسن] وەکی گۆتنا وان [د دەمەکێ موحەمەد پێغەمبەریدا] گۆت، ڤێجا رۆژا قیامەتێ خودێ دێ کەڤیتە د ناڤبەرا واندا [دێ ناڤبەرا وان ساف کەت]، ل سەر وی تشتێ ئەو تێدا ژێك جودا. ﴿١١٤﴾ ما کی ژ وی ستەمکارترە؟ [کەس ژ وی ستەمکارتر نینە] ئەوێ نەهێلیت ناڤێ خودێ ل مزگەفتێت خودێ بێتە ئینان و ل بەر دگەڕیت کاڤل و وێران بکەت، ئەڤ مرۆڤە [ئەوێت ل کاڤلکرن و وێرانکرنا مزگەفتان دگەڕێن] دڤیا ئەڤ مرۆڤە بێ ترس نەچنە د مزگەفتانڤە، ڕسوایی و شەرمزاری د دنیایێدا بۆ وان هەیە، و ڕۆژا قیامەتێ ژی دێ ب بەر ئیزایەکا دژوار کەڤن. ﴿١١٥﴾ ڕۆژهەلات و ڕۆژئاڤا [هەردو] هەر یێت خودێنە، هەر جهەکێ هوین بەرێ خۆ بدەنێ، خودێ لێیە، ب ڕاستی [د دلۆڤانی و کەرەما خۆدا] خودێ یێ بەرفرەهـ و زانایە. ﴿١١٦﴾ گۆتن [مەخسەد جوهی و فەلە و بوت پەرێسن]: خودێ زارۆیەك بۆ خۆ ڕاکریە، و خودێ ژ ڤێ چەندێ یێ پاك و پاقژە، و هندی د ئەرد و ئەسماناندا هەیە یێ ویە، و ل بەر فەرمانا ویە [خودێ چو هەوجەیی ب ڕاکرنا زارۆیی نینە]. ﴿١١٧﴾ داهێنەرێ ئەرد و ئەسمانان گاڤا کار و فەرمانەك ڤیا دێ بێژتێ هەبە دێ بیت. ﴿١١٨﴾ و یێت نەزان و بێ ئاگەه ژ کتێبان [بوت پەرێسێت عەرەبان] گۆتن: بلا خودێ د گەل مە باخڤیت، یان نیشانەك ژ دەڤ بۆ مە بێت، [دا بۆ مە دیاربیت موحەمەد پێغەمبەرە وەکی ئەو دبێژیت]. هۆسا ئەڤێت بەری وان ژی، وەکی گۆتنا وان دگۆتن، دلێت وان دچنە سەرێك [وەکی ئێکن]، و ب ڕاستی مە بەلگە و نیشان یێت ڕۆنکرین بۆ یێت هەڤییێ پەسەند دکەن و خۆ ددەنە بەر. ﴿١١٩﴾ ب ڕاستی مە تو ب هەقی یێ هنارتی دا ببیە مزگینیێ و ئاگەهدارکەر، و پسیارا دۆژەهیان ژ تە ناێتەکرن.

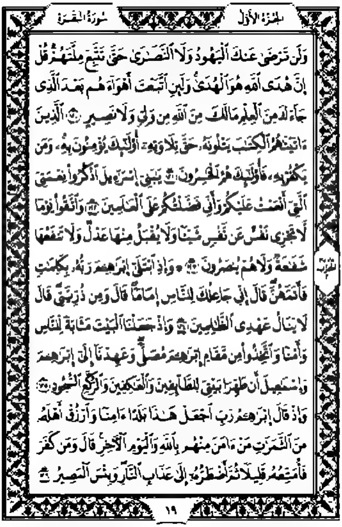

الجُزْءُ الأَوَّلُ سُورَةُ البَقَرَةِ

وَلَن تَرۡضَىٰ عَنكَ ٱلۡيَهُودُ وَلَا ٱلنَّصَٰرَىٰ حَتَّىٰ تَتَّبِعَ مِلَّتَهُمۡۗ قُلۡ
إِنَّ هُدَى ٱللَّهِ هُوَ ٱلۡهُدَىٰۗ وَلَئِنِ ٱتَّبَعۡتَ أَهۡوَآءَهُم بَعۡدَ ٱلَّذِي
جَآءَكَ مِنَ ٱلۡعِلۡمِ مَا لَكَ مِنَ ٱللَّهِ مِن وَلِيّٖ وَلَا نَصِيرٍ ١٢٠ ٱلَّذِينَ
ءَاتَيۡنَٰهُمُ ٱلۡكِتَٰبَ يَتۡلُونَهُۥ حَقَّ تِلَاوَتِهِۦٓ أُوْلَٰٓئِكَ يُؤۡمِنُونَ بِهِۦۗ وَمَن
يَكۡفُرۡ بِهِۦ فَأُوْلَٰٓئِكَ هُمُ ٱلۡخَٰسِرُونَ ١٢١ يَٰبَنِيٓ إِسۡرَٰٓءِيلَ ٱذۡكُرُواْ نِعۡمَتِيَ
ٱلَّتِيٓ أَنۡعَمۡتُ عَلَيۡكُمۡ وَأَنِّي فَضَّلۡتُكُمۡ عَلَى ٱلۡعَٰلَمِينَ ١٢٢ وَٱتَّقُواْ يَوۡمٗا
لَّا تَجۡزِي نَفۡسٌ عَن نَّفۡسٖ شَيۡـٔٗا وَلَا يُقۡبَلُ مِنۡهَا عَدۡلٞ وَلَا تَنفَعُهَا
شَفَٰعَةٞ وَلَا هُمۡ يُنصَرُونَ ١٢٣ ۞ وَإِذِ ٱبۡتَلَىٰٓ إِبۡرَٰهِـۧمَ رَبُّهُۥ بِكَلِمَٰتٖ الرُّبع
فَأَتَمَّهُنَّۖ قَالَ إِنِّي جَاعِلُكَ لِلنَّاسِ إِمَامٗاۖ قَالَ وَمِن ذُرِّيَّتِيۖ قَالَ
لَا يَنَالُ عَهۡدِي ٱلظَّٰلِمِينَ ١٢٤ وَإِذۡ جَعَلۡنَا ٱلۡبَيۡتَ مَثَابَةٗ لِّلنَّاسِ
وَأَمۡنٗا وَٱتَّخِذُواْ مِن مَّقَامِ إِبۡرَٰهِـۧمَ مُصَلّٗىۖ وَعَهِدۡنَآ إِلَىٰٓ إِبۡرَٰهِـۧمَ
وَإِسۡمَٰعِيلَ أَن طَهِّرَا بَيۡتِيَ لِلطَّآئِفِينَ وَٱلۡعَٰكِفِينَ وَٱلرُّكَّعِ ٱلسُّجُودِ ١٢٥
وَإِذۡ قَالَ إِبۡرَٰهِـۧمُ رَبِّ ٱجۡعَلۡ هَٰذَا بَلَدًا ءَامِنٗا وَٱرۡزُقۡ أَهۡلَهُۥ
مِنَ ٱلثَّمَرَٰتِ مَنۡ ءَامَنَ مِنۡهُم بِٱللَّهِ وَٱلۡيَوۡمِ ٱلۡأٓخِرِۖ قَالَ وَمَن كَفَرَ
فَأُمَتِّعُهُۥ قَلِيلٗا ثُمَّ أَضۡطَرُّهُۥٓ إِلَىٰ عَذَابِ ٱلنَّارِۖ وَبِئۡسَ ٱلۡمَصِيرُ ١٢٦

١٩

﴿١٢٠﴾ ب ڕاستی جوهی و فەلە ژ تە قایل نابن هەتا تو نەچیە سەر دینێ وان، بێژە وان: ب ڕاستی ڕاستەڕێیا خودێ، ئەوە ڕاستەڕێیا دورست، ئەگەر تو ب دویڤ دلخوازیا وان بکەڤی، پشتی [هەڤی بۆ تە ئاشکەرابوویی] ڕاستی تە زانی، پاشی تە چو هاریکار و پشتەڤان ل دەڤ خودێ نابن. ﴿١٢١﴾ ئەوێت مە کتێب بۆ ئینایین و دورست [کا چاوا هاتیە خوارێ وەسا] دخوینن، ئەها ئەڤە باوەرییێ پێ دئینن و هەر کەسێ [باوەرییێ پێ نەئینیت] و گاوربیت ئەو بەر زیان و خوسارەتن. ﴿١٢٢﴾ گەلی ئسرائیلیان بینە بیرا خۆ ئەو کەرەم و خۆشیێت من د گەل هەوە کرین و [هنگێ] من قەدرێ هەوە ب سەر یێ هەمی خەلکی ئێخست. ﴿١٢٣﴾ و ڕوژەکێ [کو ڕوژا قیامەتیە] بترسن، و خۆ بپارێزن کو کەس تێدا ژ ێش کەسێڤە ناتێتە جزادان، و بەدەل ژ کەسێ ناتێتە وەرگرتن، و مەهدەر و بەرەڤانی تێدا چو ناگرن، و هاریکاریا کەسێ ژی ناتێتەکرن. ﴿١٢٤﴾ و بۆ ملەتێ خۆ [هەی موحەممەد] بێژە: دەمێ خودێ ئیبراهیم ب چەند پەیڤەکان جەرباندی و [ئیبراهیم] ب دورستی ئەو پەیڤ ب جە ئینابن و پێ ڕابوویی، خودێ گۆتی: دێ تە کەمە پێشی بۆ خەلکی، ئیبراهیم گۆتی: دوینده‌ها من ژی [بکە پێشی]، خودێ گۆتی: سۆز و پەیمانا من ژ ستەمکاران ناگریت. ﴿١٢٥﴾ و بۆ ملەتێ خۆ [هەی موحەممەد] بێژە دەمێ مە کەعبە بۆ خەلکی کریە جهێ لێ زڤرینێ و جهێ تەناهیێ. و هوین جهێ ئیبراهیم بۆ خۆ بکەنە جهێ نڤێژان، و مە فەرمان ل ئیبراهیم و ئیسماعیل کرن کو مالا من بۆ تەوافکەر و ئیعتیکافکەران [خلوەتنشینی] و داچەمایی و سوجدەبران [نڤێژکەران] پاقژ بکەن. ﴿١٢٦﴾ و بۆ ملەتێ خۆ بێژە: دەمێ ئیبراهیم [دوعا ژ خودایێ خۆ کرین] گۆتی: خودێوۆ تو ڤی جهی بکە باژێرەکێ ئێمن، و خەلکێ وی یێ باوەری ب تە و ڕوژا قیامەتێ ئینا، ژ فێقیان بدێ، [خودێ] گۆت: یێ گاور بیت ژی ئەز دێ پێ خۆشکەم و پاشی ئەز دێ کێشمە د ئاگرێ دۆژەهێدا [ژ بەر گاوریا وان]، و پیسە بنەجهە.

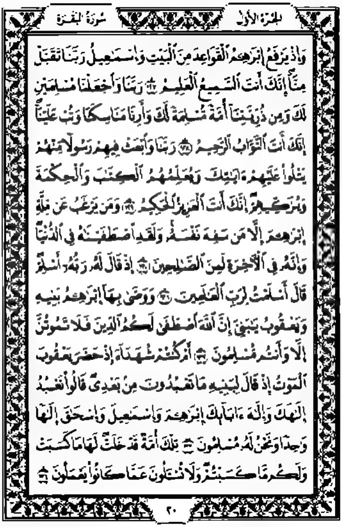

الجزء الأول سورة البقرة

وَإِذۡ يَرۡفَعُ إِبۡرَٰهِـۧمُ ٱلۡقَوَاعِدَ مِنَ ٱلۡبَيۡتِ وَإِسۡمَٰعِيلُ رَبَّنَا تَقَبَّلۡ
مِنَّآۖ إِنَّكَ أَنتَ ٱلسَّمِيعُ ٱلۡعَلِيمُ ﴿١٢٧﴾ رَبَّنَا وَٱجۡعَلۡنَا مُسۡلِمَيۡنِ
لَكَ وَمِن ذُرِّيَّتِنَآ أُمَّةٗ مُّسۡلِمَةٗ لَّكَ وَأَرِنَا مَنَاسِكَنَا وَتُبۡ عَلَيۡنَآۖ
إِنَّكَ أَنتَ ٱلتَّوَّابُ ٱلرَّحِيمُ ﴿١٢٨﴾ رَبَّنَا وَٱبۡعَثۡ فِيهِمۡ رَسُولٗا مِّنۡهُمۡ
يَتۡلُواْ عَلَيۡهِمۡ ءَايَٰتِكَ وَيُعَلِّمُهُمُ ٱلۡكِتَٰبَ وَٱلۡحِكۡمَةَ
وَيُزَكِّيهِمۡۖ إِنَّكَ أَنتَ ٱلۡعَزِيزُ ٱلۡحَكِيمُ ﴿١٢٩﴾ وَمَن يَرۡغَبُ عَن مِّلَّةِ
إِبۡرَٰهِـۧمَ إِلَّا مَن سَفِهَ نَفۡسَهُۥۚ وَلَقَدِ ٱصۡطَفَيۡنَٰهُ فِي ٱلدُّنۡيَاۖ
وَإِنَّهُۥ فِي ٱلۡأٓخِرَةِ لَمِنَ ٱلصَّٰلِحِينَ ﴿١٣٠﴾ إِذۡ قَالَ لَهُۥ رَبُّهُۥٓ أَسۡلِمۡۖ
قَالَ أَسۡلَمۡتُ لِرَبِّ ٱلۡعَٰلَمِينَ ﴿١٣١﴾ وَوَصَّىٰ بِهَآ إِبۡرَٰهِـۧمُ بَنِيهِ
وَيَعۡقُوبُ يَٰبَنِيَّ إِنَّ ٱللَّهَ ٱصۡطَفَىٰ لَكُمُ ٱلدِّينَ فَلَا تَمُوتُنَّ
إِلَّا وَأَنتُم مُّسۡلِمُونَ ﴿١٣٢﴾ أَمۡ كُنتُمۡ شُهَدَآءَ إِذۡ حَضَرَ يَعۡقُوبَ
ٱلۡمَوۡتُ إِذۡ قَالَ لِبَنِيهِ مَا تَعۡبُدُونَ مِنۢ بَعۡدِيۖ قَالُواْ نَعۡبُدُ
إِلَٰهَكَ وَإِلَٰهَ ءَابَآئِكَ إِبۡرَٰهِـۧمَ وَإِسۡمَٰعِيلَ وَإِسۡحَٰقَ إِلَٰهٗا
وَٰحِدٗا وَنَحۡنُ لَهُۥ مُسۡلِمُونَ ﴿١٣٣﴾ تِلۡكَ أُمَّةٞ قَدۡ خَلَتۡۖ لَهَا مَا كَسَبَتۡ
وَلَكُم مَّا كَسَبۡتُمۡۖ وَلَا تُسۡـَٔلُونَ عَمَّا كَانُواْ يَعۡمَلُونَ ﴿١٣٤﴾

٢٠

﴿١٢٧﴾ و بۆ ملەتێ خۆ بێژە: دەمێ ئیبراهیم و ئیسماعیل بنسترا [ئاڤاهیێ] کەعبەیێ ڕادکرن [دگۆتن] خودێوۆ ژ مە قەبویل بکە، ب ڕاستی هەر تویی گوهدار و زانا. ﴿١٢٨﴾ خودێوۆ تو مە بکە ژ مرۆڤێت خۆ سپارتیە تە، و دویندها مە ژی بکە ملەتەکێ خۆ سپارتیە تە [ل بەر فەرمانا تە ڕاوەستیایی]، و ڕێ و نیشانێت حەجێ نیشا مە بدە، و تۆبەیا مە قەبویل بکە، و ب ڕاستی تویی یێ هەر تۆبەوەرگر و دلۆڤان. ﴿١٢٩﴾ خودێوۆ پێغەمبەرەکی ژ وان بۆ وان بهنێرە، نیشانێت [ئایەتێت] تە بۆ وان بخوینیت و کتێب و ئاقلدارییێ نیشا وان بدەت، و دلێ وان پاك و پاقژ بکەت، ب ڕاستی هەر تویی یێ سەردەست و کاربنەجە و فەرمانڕەوا. ﴿١٣٠﴾ کی دێ خۆ ژ ڕێکا ئیبراهیم دەتە پاش ئەو نەبیت یێ خۆ بکەتە ساویلکە، و ب ڕاستی د دنیایێدا مە ئەو [ئانکو ئیبراهیم] هەلبژارت، و ئەو د ئاخرەتێدا ژی ژ کێرهاتی و سەرڕاستانە. ﴿١٣١﴾ بۆ وان بێژە: دەمێ خودێ گۆتییێ: خۆ بسپێرە من [ئانکو ل بەر فەرمانا من ڕاوەستە] گۆت: من خۆ سپارتە خودایێ هەمی جیهانان. ﴿١٣٢﴾ و ئیبراهیم قەویاتی [وەسیەت] ل کوڕێت خۆ کرن ب ڤی دینی، و یەعقووب ژی هەروەسا [گۆت]: کوڕێت من بێ گۆمان خودێ ئەڤ دینە بۆ هەوە هلبژارت، [هشیار بن] نەمرن هوین نە موسلمان. ﴿١٣٣﴾ گەلی جوهییان ما هوین د حازر بوون دەمێ یەعقووب ل بەر مرنێ [ئانکو هوین نە د حازربوون] گۆتییە زارۆیێت خۆ: پشتی من هوین دێ چ پەرێسن؟ گۆتن: ئەم دێ خودایێ تە و خودایێ باب و باپیرێت تە ئیبراهیم و ئیسماعیل و ئیسحاق پەرێسین (عەبدینین)، خودایەکێ ب تنێ، و ئەم [بەس] ل بەر فەرمانا وی ب تنێنە. ﴿١٣٤﴾ ئەو ملەتەك بوو چۆ، کار و کریارێت وان بۆ وانن، و یێت هەوە بۆ هەوەنە، و هوین ب بەر کار و کریارێت وان ناکەڤن [پرسا وان ژ هەوە نائێتە کرن].

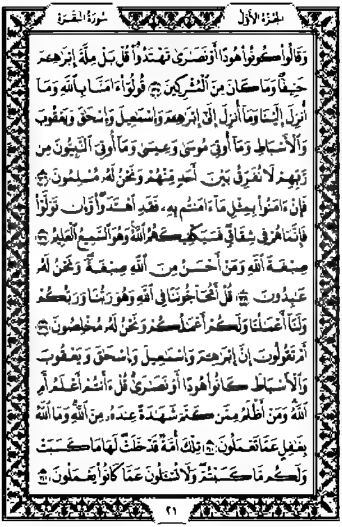
الجزء الأول
سورة البقرة
٢١

وَقَالُواْ كُونُواْ هُودًا أَوْ نَصَٰرَىٰ تَهْتَدُواْۗ قُلْ بَلْ مِلَّةَ إِبْرَٰهِـۧمَ
حَنِيفًاۖ وَمَا كَانَ مِنَ ٱلْمُشْرِكِينَ ١٣٥ قُولُوٓاْ ءَامَنَّا بِٱللَّهِ وَمَآ
أُنزِلَ إِلَيْنَا وَمَآ أُنزِلَ إِلَىٰٓ إِبْرَٰهِـۧمَ وَإِسْمَٰعِيلَ وَإِسْحَٰقَ وَيَعْقُوبَ
وَٱلْأَسْبَاطِ وَمَآ أُوتِيَ مُوسَىٰ وَعِيسَىٰ وَمَآ أُوتِيَ ٱلنَّبِيُّونَ مِن
رَّبِّهِمْ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِّنْهُمْ وَنَحْنُ لَهُۥ مُسْلِمُونَ ١٣٦
فَإِنْ ءَامَنُواْ بِمِثْلِ مَآ ءَامَنتُم بِهِۦ فَقَدِ ٱهْتَدَواْۖ وَّإِن تَوَلَّوْاْ
فَإِنَّمَا هُمْ فِي شِقَاقٍۖ فَسَيَكْفِيكَهُمُ ٱللَّهُۚ وَهُوَ ٱلسَّمِيعُ ٱلْعَلِيمُ ١٣٧
صِبْغَةَ ٱللَّهِ وَمَنْ أَحْسَنُ مِنَ ٱللَّهِ صِبْغَةًۖ وَنَحْنُ لَهُۥ
عَٰبِدُونَ ١٣٨ قُلْ أَتُحَآجُّونَنَا فِي ٱللَّهِ وَهُوَ رَبُّنَا وَرَبُّكُمْ
وَلَنَآ أَعْمَٰلُنَا وَلَكُمْ أَعْمَٰلُكُمْ وَنَحْنُ لَهُۥ مُخْلِصُونَ ١٣٩
أَمْ تَقُولُونَ إِنَّ إِبْرَٰهِـۧمَ وَإِسْمَٰعِيلَ وَإِسْحَٰقَ وَيَعْقُوبَ
وَٱلْأَسْبَاطَ كَانُواْ هُودًا أَوْ نَصَٰرَىٰۗ قُلْ ءَأَنتُمْ أَعْلَمُ أَمِ
ٱللَّهُۗ وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّن كَتَمَ شَهَٰدَةً عِندَهُۥ مِنَ ٱللَّهِۗ وَمَا ٱللَّهُ
بِغَٰفِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ١٤٠ تِلْكَ أُمَّةٌ قَدْ خَلَتْۖ لَهَا مَا كَسَبَتْ
وَلَكُم مَّا كَسَبْتُمْۖ وَلَا تُسْـَٔلُونَ عَمَّا كَانُواْ يَعْمَلُونَ ١٤١

﴿١٣٥﴾ خودان کتێبان [جوهی و فەلەیان] گۆتنە [موسلمانان]: ببنە جوهی یان فەلە، هوین دێ ڕاستەڕێ بن، بێژە [وان ئەوەسایە]: ئەم دێ ل سەر دینێ ئیبراهیم بین، دینەکێ ڤەدەر ژ خواری و خرابیێ، و ئیبراهیم ب خۆ ژی نە ژ موشرکان بوو. ﴿١٣٦﴾ بێژن: [د بەرسڤا واندا]: مە باوەری ب خودێ هەیە، و ب وێ یا بۆ مە ئینایییە خوارێ [کو قورئانە] و ب یا بۆ ئیبراهیم و ئیسماعیل و ئیسحاق و یەعقووب و کوڕێت وی، و ب ئەوا بۆ مووسایی و عیسایی هاتی، و ب یا بۆ پێغەمبەرێت دیتر ژی ژ نک خودێ هاتی، و ئەم فەرقێ [جوداییێ] نائێخینە نافبەرا کەس ژ وان و ئەم ل بەر فەرمانا وینە. ﴿١٣٧﴾ ئەگەر وان باوەری وەکی هەوە [ب هەمی پێغەمبەران] ئینا، ئەڤە ئەو ڕاستەڕێ بوون، ئەگەر ژ خۆ پشت تێ [د ڤێ باوەرییێ] کرن، ئەڤە ئەو ییت کەڤتینە ڕکێ، و خودێ بەسی تەیە بۆ وان [کو وان ژ تە بدەتە پاش] و ئەو گوهدار و زانایە [ب تشتێ دبێژن و ڤەدشێرن]. ﴿١٣٨﴾ ڕێکا خودێ [کو ئیسلامە] بگرن، و ما ڕێکەک ژ ڕێکا خودێ [دینێ خودێ، نیشان و ڕەنگێت خودێ] چێتر و جوانتر هەیە؟ و ئەم بێ وی دپەرێسین (عەبدینین). ﴿١٣٩﴾ بێژە [وان]: هوین جرەبڕێ د [دەرهەقێ دینێ] خودێدا دکەن د گەل مە و ئەوە خودانێ مە و هەوە. و کار و کریارێت مە بۆ مەنە و ییت هەوە بۆ هەوەنە [هەر ئێک ژ مە دێ جزایێ کار و کریارێت خۆ ب خۆ خۆت] و ئەم بۆ [خودێ] دلێش و دلسۆزین. ﴿١٤٠﴾ یان هوین دبێژن ئیبراهیم و ئیسماعیل و ئیسحاق و یەعقووب و کوڕێت وی، جوهی بوون یان فەلە بوون، بێژە وان: ما هوین چێتر دزانن یان خودێ؟. کی ژ وی ستەمکارترە [گونەهکارترە] یێ ڕاستییێ ڤەدشێریت [ئەوا د دەرهەقێ پێغەمبەری د تەوراتێ و ئنجیلێدا هاتی]، و ب ڕاستی خودێ نە بێ بێ ئاگەهە ژ وێ یا هوین دکەن. ﴿١٤١﴾ ئەو ملەتەک بوو چۆ، کار و کریارێت وان بۆ وانن و ییت هەوە بۆ هەوەنە، و هوین ب بەر و کار و کریارێت وان ناکەڤن [پرسا وان ژ هەوە نائێتە کرن].

۞ سَيَقُولُ ٱلسُّفَهَآءُ مِنَ ٱلنَّاسِ مَا وَلَّىٰهُمْ عَن قِبْلَتِهِمُ ٱلَّتِى كَانُوا۟
عَلَيْهَا ۚ قُل لِّلَّهِ ٱلْمَشْرِقُ وَٱلْمَغْرِبُ ۚ يَهْدِى مَن يَشَآءُ إِلَىٰ صِرَٰطٍ
مُّسْتَقِيمٍ ﴿١٤٢﴾ وَكَذَٰلِكَ جَعَلْنَٰكُمْ أُمَّةً وَسَطًا لِّتَكُونُوا۟
شُهَدَآءَ عَلَى ٱلنَّاسِ وَيَكُونَ ٱلرَّسُولُ عَلَيْكُمْ شَهِيدًا ۗ وَمَا
جَعَلْنَا ٱلْقِبْلَةَ ٱلَّتِى كُنتَ عَلَيْهَآ إِلَّا لِنَعْلَمَ مَن يَتَّبِعُ ٱلرَّسُولَ
مِمَّن يَنقَلِبُ عَلَىٰ عَقِبَيْهِ ۚ وَإِن كَانَتْ لَكَبِيرَةً إِلَّا عَلَى ٱلَّذِينَ
هَدَى ٱللَّهُ ۗ وَمَا كَانَ ٱللَّهُ لِيُضِيعَ إِيمَٰنَكُمْ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ
بِٱلنَّاسِ لَرَءُوفٌ رَّحِيمٌ ﴿١٤٣﴾ قَدْ نَرَىٰ تَقَلُّبَ وَجْهِكَ فِى ٱلسَّمَآءِ ۖ
فَلَنُوَلِّيَنَّكَ قِبْلَةً تَرْضَىٰهَا ۚ فَوَلِّ وَجْهَكَ شَطْرَ ٱلْمَسْجِدِ
ٱلْحَرَامِ ۚ وَحَيْثُ مَا كُنتُمْ فَوَلُّوا۟ وُجُوهَكُمْ شَطْرَهُۥ ۗ وَإِنَّ
ٱلَّذِينَ أُوتُوا۟ ٱلْكِتَٰبَ لَيَعْلَمُونَ أَنَّهُ ٱلْحَقُّ مِن رَّبِّهِمْ ۗ وَمَا ٱللَّهُ
بِغَٰفِلٍ عَمَّا يَعْمَلُونَ ﴿١٤٤﴾ وَلَئِنْ أَتَيْتَ ٱلَّذِينَ أُوتُوا۟ ٱلْكِتَٰبَ
بِكُلِّ ءَايَةٍ مَّا تَبِعُوا۟ قِبْلَتَكَ ۚ وَمَآ أَنتَ بِتَابِعٍ قِبْلَتَهُمْ ۚ
وَمَا بَعْضُهُم بِتَابِعٍ قِبْلَةَ بَعْضٍ ۚ وَلَئِنِ ٱتَّبَعْتَ أَهْوَآءَهُم مِّنۢ
بَعْدِ مَا جَآءَكَ مِنَ ٱلْعِلْمِ ۙ إِنَّكَ إِذًا لَّمِنَ ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿١٤٥﴾

﴿١٤٢﴾ ساویلکە و نەفامێت خەلکی [ژ جوهی و مونافقان] نێزیك دێ بێژن: چ بەرێ وان ژ قیلەیا وان، ئەوا ئەو ل سەر، وەرگێڕا [د بەرسڤا واندا] بێژە: ڕۆژهەلات و ڕۆژئاڤا [هەردو] یێت خودێنە، هەچییێ [خودێ] بڤێت دێ بەرێ وی دەتە ڕێکا ڕاست [هەق]. ﴿١٤٣﴾ و هەروەسا مە هوین کرنە کۆمەکا ناڤنجی، دا هوین بنە شاهد ل سەر خەلکی، و دا پێغەمبەر ژی ل سەر هەوە ببیتە شاهد. و مە فەرمانا تە نەکر، بەرێ خۆ بدەیە [بەیتولمەقدسێ]. پاشی بەرێ خۆ ژێ وەرگێڕیە کەعبێ، بۆ هندێ نەبیت دا [ئەم] بزانین کا کی [ل هەر جهەکێ هەبیت] دێ گوهداریا تە کەت، و کی دێ پاشڤە زڤڕیت و گاور بیتەڤە، دیت ئەڤ گوهۆڕینە ل سەر هندەکان یا گران بیت، ژ بلی وی یێ خودێ ڕاستەڕێ کریت، ب ڤێ فەرمانێ خودێ بەرستا هەوە [نڤێژێت هەوە بۆ بەیتولمەقدسێ] بەرزە ناکەت، ب ڕاستی خودێ د ڕاستا خەلکیدا گەلەك یێ دلۆڤانە. ﴿١٤٤﴾ ب ڕاستی مە ددیت تە بەرێ خۆ ل ئەسمانی دگێڕا [ب هیڤیا هندێ بەرێ تە بێتە وەرگێڕان بۆ کەعبێ]. [بێ گۆمان] دێ بەرێ تە دەینە قیلەیەکا تو پێ ڕازی. بەرێ خۆ بدە ڕاستا کەعبێ، و هەر جهەکێ هوین لێ بن بەرێ خۆ بدەنە ڕاستا کەعبێ، ب ڕاستی ئەوێت [بەری نوکە] کتێب بۆ هاتین، دزانن کو ئەڤە [ئەڤ بەروەرگێڕانە] هەقییە ژ خودایێ وان، و خودێ نە یێ بێ ئاگەهە ژ وێ یا ئەو دکەن. ﴿١٤٥﴾ خۆ تو بۆ وان کەسێت کتێب بۆ هاتین، چ نیشانا گۆمانبڕ بینی، ئەو ب دویڤ قیلەیا تە ناکەڤن، [بلا بێ هیڤی ببن] تو ژی نابیت [سەر ژ نوی] ب دویڤ قیلەیا وان بکەڤی، و ئەو ب خۆ ژی [مەخسەد جوهی و فەلە] ب دویڤ قیلەیا ئێکدو ناکەڤن، و ئەگەر تو ب دویڤ دلخوازییا وان بکەڤی پشتی زانین بۆ تە هاتی، ب ڕاستی وێ گاڤێ تو ژی دێ ژ ستەمکاران ئێیە هەژمارتن.

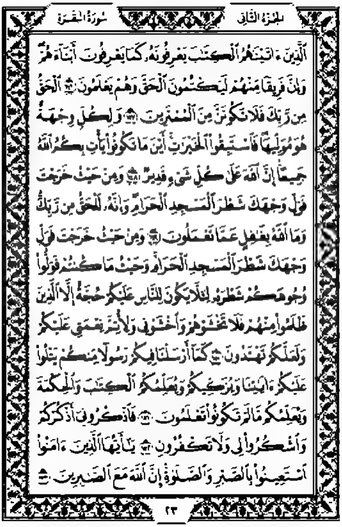

الجزء الثاني سورة البقرة

ٱلَّذِينَ ءَاتَيۡنَٰهُمُ ٱلۡكِتَٰبَ يَعۡرِفُونَهُۥ كَمَا يَعۡرِفُونَ أَبۡنَآءَهُمۡۖ
وَإِنَّ فَرِيقٗا مِّنۡهُمۡ لَيَكۡتُمُونَ ٱلۡحَقَّ وَهُمۡ يَعۡلَمُونَ ﴿١٤٦﴾ ٱلۡحَقُّ
مِن رَّبِّكَۖ فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ ٱلۡمُمۡتَرِينَ ﴿١٤٧﴾ وَلِكُلّٖ وِجۡهَةٌ
هُوَ مُوَلِّيهَاۖ فَٱسۡتَبِقُواْ ٱلۡخَيۡرَٰتِۚ أَيۡنَ مَا تَكُونُواْ يَأۡتِ بِكُمُ ٱللَّهُ
جَمِيعًاۚ إِنَّ ٱللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيۡءٖ قَدِيرٞ ﴿١٤٨﴾ وَمِنۡ حَيۡثُ خَرَجۡتَ
فَوَلِّ وَجۡهَكَ شَطۡرَ ٱلۡمَسۡجِدِ ٱلۡحَرَامِۖ وَإِنَّهُۥ لَلۡحَقُّ مِن رَّبِّكَۗ
وَمَا ٱللَّهُ بِغَٰفِلٍ عَمَّا تَعۡمَلُونَ ﴿١٤٩﴾ وَمِنۡ حَيۡثُ خَرَجۡتَ فَوَلِّ
وَجۡهَكَ شَطۡرَ ٱلۡمَسۡجِدِ ٱلۡحَرَامِۚ وَحَيۡثُ مَا كُنتُمۡ فَوَلُّواْ
وُجُوهَكُمۡ شَطۡرَهُۥ لِئَلَّا يَكُونَ لِلنَّاسِ عَلَيۡكُمۡ حُجَّةٌ إِلَّا ٱلَّذِينَ
ظَلَمُواْ مِنۡهُمۡ فَلَا تَخۡشَوۡهُمۡ وَٱخۡشَوۡنِي وَلِأُتِمَّ نِعۡمَتِي عَلَيۡكُمۡ
وَلَعَلَّكُمۡ تَهۡتَدُونَ ﴿١٥٠﴾ كَمَآ أَرۡسَلۡنَا فِيكُمۡ رَسُولٗا مِّنكُمۡ يَتۡلُواْ
عَلَيۡكُمۡ ءَايَٰتِنَا وَيُزَكِّيكُمۡ وَيُعَلِّمُكُمُ ٱلۡكِتَٰبَ وَٱلۡحِكۡمَةَ
وَيُعَلِّمُكُم مَّا لَمۡ تَكُونُواْ تَعۡلَمُونَ ﴿١٥١﴾ فَٱذۡكُرُونِيٓ أَذۡكُرۡكُمۡ
وَٱشۡكُرُواْ لِي وَلَا تَكۡفُرُونِ ﴿١٥٢﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ
ٱسۡتَعِينُواْ بِٱلصَّبۡرِ وَٱلصَّلَوٰةِۚ إِنَّ ٱللَّهَ مَعَ ٱلصَّٰبِرِينَ ﴿١٥٣﴾

٢٣

﴿١٤٦﴾ ب ڕاستی ئەوێت مە کتێب [ئنجیل و تەورات] بۆ هنارتین، یان دایینێ ئەو وی [پێغەمبەری] وەکی زارۆێت خۆ دنیاسن، ب ڕاستی دەستەکەک ژ وان، هەقییێ ڤەدشێرن [ئانکو سالۆخەتێت پێغەمبەری] و دزانن کو هەقییێ ڤەدشێرن. ﴿١٤٧﴾ [ئەڤ قیبلە گوهارتنە] هەقییە، ژ نک خودایێ تە، ڤێجا ژ دودلان نەبە. ﴿١٤٨﴾ و هەر ئێکێ قیبلەیەک هەیە بەرێ خۆ ددەتێ [ئانکو هەر دینەکی قیبلەیا خۆ هەیە]، خودێ بۆ وان ئاشکەرا کرییە، و بەرێ وان داییێ. ڤێجا دەست ب خێران بکەن و بکەنە بەرەبەزینک، و هەر جهەکێ هوین لێ بن، خودێ دێ هەوە هەمیان ئینیت [کۆم کەت، دا هەر ئێک جزایێ خۆ وەربگریت]، بێ گومان خودێ ل سەر هەمی تشتی دەستهەلاتدارە. ﴿١٤٩﴾ و هەر جهەکێ تو پێڤە بچی بەرێ خۆ بدە ڕاستا کەعبەیێ، ب ڕاستی هەقی هەر ئەڤەیە، و ب ڕاستی خودێ نەیێ بێ ئاگەهە ژ وێ یا هوین دکەن. ﴿١٥٠﴾ و هەر جهەکێ تو ژێ دەرکەفتی بەرێ خۆ بدە ڕاستا کەعبەیێ، و هەر جهەکێ هوین لێ بن بەرێ خۆ بدەنە ڕاستا وێ، دا خەلکی چو هەجەت ل سەر هەوە نەمینن، ژ بلی وان ئەوێت ستەمکار، ئێدی هوین ژ [ئاخفتنێت] وان نەترسن و ژ من بترسن، دا ئەز کەرەما خۆ ل سەر هەوە تمام بکەم، [بەرێ هەوە بدەمە قیبلەیا بابێ هەوە ئیبراهیم] و دا هوین ڕاستەڕێ بن. ﴿١٥١﴾ لەوما مە پێغەمبەرەک هەر ژ هەوە بۆ هەوە هنارت، دا نیشانێت مە بۆ هەوە بخوینیت، و دل و دەروونێ هەوە بشۆت و پاقژ بکەت، و کتێب [کو قورئانە] و سونەتێ [ڕێکا پێغەمبەری] نیشا هەوە بدەت، و تشتێ هەوە نەدزانی نیشا هەوە بدەت. ﴿١٥٢﴾ ڤێجا [ب گوهداری و پەرستنێ] من بینە بیرا خۆ، ئەز ژی [ب خەلاتکرن و گونەهـ ژێبرنێ] دێ هەوە ئینمە بیرا خۆ. و هوین سوپاسی و شوکورا من بکەن و کەرەمێت من ژ بیرا خۆ نەبەن [ژ بەر چاڤێت خۆ نەبەن].

﴿١٥٣﴾ گەلی خودان باوەران، هوین پشتا خۆ ب بێنفرەهیێ و نڤێژان گری بدەن، [هاریکاریان بۆ خۆ بخوازن]، و ب ڕاستی خودێ د گەل بێنفرەهـ و سەبرکێشانە.

وَلَا تَقُولُوا۟ لِمَن يُقْتَلُ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ أَمْوَٰتٌۢ ۚ بَلْ أَحْيَآءٌ وَلَـٰكِن
لَّا تَشْعُرُونَ ﴿١٥٤﴾ وَلَنَبْلُوَنَّكُم بِشَىْءٍ مِّنَ ٱلْخَوْفِ وَٱلْجُوعِ
وَنَقْصٍ مِّنَ ٱلْأَمْوَٰلِ وَٱلْأَنفُسِ وَٱلثَّمَرَٰتِ ۗ وَبَشِّرِ ٱلصَّـٰبِرِينَ ﴿١٥٥﴾
ٱلَّذِينَ إِذَآ أَصَـٰبَتْهُم مُّصِيبَةٌ قَالُوٓا۟ إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّآ إِلَيْهِ رَٰجِعُونَ ﴿١٥٦﴾
أُو۟لَـٰٓئِكَ عَلَيْهِمْ صَلَوَٰتٌ مِّن رَّبِّهِمْ وَرَحْمَةٌ ۖ وَأُو۟لَـٰٓئِكَ
هُمُ ٱلْمُهْتَدُونَ ﴿١٥٧﴾ ۞ إِنَّ ٱلصَّفَا وَٱلْمَرْوَةَ مِن شَعَآئِرِ ٱللَّهِ ۖ الربع
فَمَنْ حَجَّ ٱلْبَيْتَ أَوِ ٱعْتَمَرَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِ أَن يَطَّوَّفَ بِهِمَا ۚ
وَمَن تَطَوَّعَ خَيْرًا فَإِنَّ ٱللَّهَ شَاكِرٌ عَلِيمٌ ﴿١٥٨﴾ إِنَّ ٱلَّذِينَ
يَكْتُمُونَ مَآ أَنزَلْنَا مِنَ ٱلْبَيِّنَـٰتِ وَٱلْهُدَىٰ مِنۢ بَعْدِ مَا بَيَّنَّـٰهُ
لِلنَّاسِ فِى ٱلْكِتَـٰبِ ۙ أُو۟لَـٰٓئِكَ يَلْعَنُهُمُ ٱللَّهُ وَيَلْعَنُهُمُ ٱللَّـٰعِنُونَ ﴿١٥٩﴾
إِلَّا ٱلَّذِينَ تَابُوا۟ وَأَصْلَحُوا۟ وَبَيَّنُوا۟ فَأُو۟لَـٰٓئِكَ أَتُوبُ عَلَيْهِمْ ۚ
وَأَنَا ٱلتَّوَّابُ ٱلرَّحِيمُ ﴿١٦٠﴾ إِنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ وَمَاتُوا۟ وَهُمْ
كُفَّارٌ أُو۟لَـٰٓئِكَ عَلَيْهِمْ لَعْنَةُ ٱللَّهِ وَٱلْمَلَـٰٓئِكَةِ وَٱلنَّاسِ أَجْمَعِينَ ﴿١٦١﴾
خَـٰلِدِينَ فِيهَا ۖ لَا يُخَفَّفُ عَنْهُمُ ٱلْعَذَابُ وَلَا هُمْ يُنظَرُونَ ﴿١٦٢﴾
وَإِلَـٰهُكُمْ إِلَـٰهٌ وَٰحِدٌ ۖ لَّآ إِلَـٰهَ إِلَّا هُوَ ٱلرَّحْمَـٰنُ ٱلرَّحِيمُ ﴿١٦٣﴾

﴿١٥٤﴾ و هوین د ڕاستا ئەوێت د ڕێکا خودێدا دئێنە کوشتن، نەبێژن: د مرینە [نە] بەلکی ئەو د ساخن، بەلێ هەوە های ژێ نینە. ﴿١٥٥﴾ [گەلی خودان باوەران] ب ڕاستی ئەم دێ هەوە ب هندەك ترسێ و برسێ، و کێمکرنا مال و مالداریێ و جان و بەر و بەرهەمان، جەڕبینین و [تو هەی موحەممەد] مزگینیێ بدە بێنفرەهـ و سەبرکێشان. ﴿١٥٦﴾ ئەوێت هەر گاڤەکا بەلایەك [ئاتافەك] ب سەرێ وان هات، دبێژن: ب ڕاستی ئەم هەر یێت خودێینە [ئانکو ئەم بەندەیێت وینە]، و هەر دێ ب بال ویڤە زڤڕین. ﴿١٥٧﴾ سلاڤ [لێنەگرتن و گونەهـ ژێبرن] و دلۆڤانیا خودێ بۆ ئەڤانە، و هەر ئەڤەنە ڕاستەڕێ و دورستەڕێ. ﴿١٥٨﴾ ب ڕاستی سەفا و مەروە، [ناڤن بۆ دو چیاکێت مەکەهێ] ژ ڕێ و نیشانێت [دینێ] خودێنە. ڤێجا هەر کەسێ حەجێ بکەت یان عومرەیێ، چو ل سەر نینە [ئەگەر] د ناڤبەرا هەردووکاندا بێت و بچیت، و هەچیێ ژ دەڤ خۆ باشیێ بکەت [خودێ باشیا وی بێ بەرانبەر ناهێلیت]. ب ڕاستی خودێ سوپاسدار [بەرانبەری تشتێ کێم گەلەکێ ددەت] و زانایە. ﴿١٥٩﴾ ب ڕاستی کەسێت نیشانێت ئاشکەراکەر و ڕاستەڕێنیا مە ئینایییە خوارێ، پشتی مە بۆ خەلکی د کتێباندا [ئانکو د تەورات و ئنجیلێدا] ڕۆنکری، ڤەدشێرن، خودێ لەعنەتێ ل ڤان دکەت، و لەعنەتکەر ژی لەعنەتان لێ دکەن. ﴿١٦٠﴾ ژ بلی وان ئەوێت پشتی هنگێ تۆبە کرین و قەنجی کرین و تشتێ ڤەشارتی ئاشکەرا کرین، ئەڤێت هەنێ ئەز دێ تۆبەیێ دەمە سەر وان، و ئەزم تۆبەوەرگر و دلۆڤان. ﴿١٦١﴾ ب ڕاستی ئەوێت گاور بووین، و مرین و ئەو گاور، ئەوان لەعنەتا خودێ و ملیاکەتان و هەمی مرۆڤان ل سەر بیت. ﴿١٦٢﴾ هەروهەر ئەو دێ تێدا [د ئاگر و لەعنەتێدا] مینن، ئیزا ل سەر وان سڤك نابیت، و مۆلەت بۆ وان نائێتە دان. ﴿١٦٣﴾ [گەلی خودان باوەران] خودایێ هەوە هەر ئێك خودایە، ژ بلی وی چو پەرستی [خودا] نینن، ئەوە دلۆڤانێ پڕ دلۆڤانی.

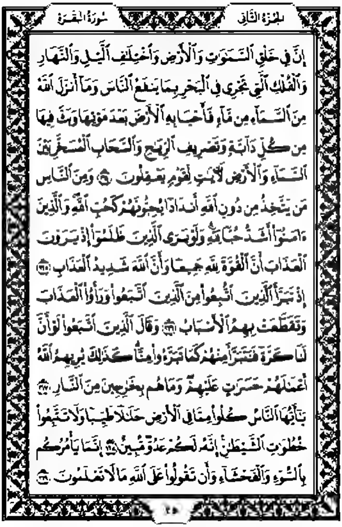
الجزء الثاني
سورة البقرة
٢٥

إِنَّ فِي خَلْقِ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ وَٱخْتِلَٰفِ ٱلَّيْلِ وَٱلنَّهَارِ
وَٱلْفُلْكِ ٱلَّتِي تَجْرِي فِي ٱلْبَحْرِ بِمَا يَنفَعُ ٱلنَّاسَ وَمَآ أَنزَلَ ٱللَّهُ
مِنَ ٱلسَّمَآءِ مِن مَّآءٍ فَأَحْيَا بِهِ ٱلْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَبَثَّ فِيهَا
مِن كُلِّ دَآبَّةٍ وَتَصْرِيفِ ٱلرِّيَٰحِ وَٱلسَّحَابِ ٱلْمُسَخَّرِ بَيْنَ
ٱلسَّمَآءِ وَٱلْأَرْضِ لَأٓيَٰتٍ لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ١٦٤ وَمِنَ ٱلنَّاسِ
مَن يَتَّخِذُ مِن دُونِ ٱللَّهِ أَندَادًا يُحِبُّونَهُمْ كَحُبِّ ٱللَّهِ وَٱلَّذِينَ
ءَامَنُوٓا۟ أَشَدُّ حُبًّا لِّلَّهِ ۗ وَلَوْ يَرَى ٱلَّذِينَ ظَلَمُوٓا۟ إِذْ يَرَوْنَ
ٱلْعَذَابَ أَنَّ ٱلْقُوَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًا وَأَنَّ ٱللَّهَ شَدِيدُ ٱلْعَذَابِ ١٦٥
إِذْ تَبَرَّأَ ٱلَّذِينَ ٱتُّبِعُوا۟ مِنَ ٱلَّذِينَ ٱتَّبَعُوا۟ وَرَأَوُا۟ ٱلْعَذَابَ
وَتَقَطَّعَتْ بِهِمُ ٱلْأَسْبَابُ ١٦٦ وَقَالَ ٱلَّذِينَ ٱتَّبَعُوا۟ لَوْ أَنَّ
لَنَا كَرَّةً فَنَتَبَرَّأَ مِنْهُمْ كَمَا تَبَرَّءُوا۟ مِنَّا ۗ كَذَٰلِكَ يُرِيهِمُ ٱللَّهُ
أَعْمَٰلَهُمْ حَسَرَٰتٍ عَلَيْهِمْ ۖ وَمَا هُم بِخَٰرِجِينَ مِنَ ٱلنَّارِ ١٦٧
يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ كُلُوا۟ مِمَّا فِي ٱلْأَرْضِ حَلَٰلًا طَيِّبًا وَلَا تَتَّبِعُوا۟
خُطُوَٰتِ ٱلشَّيْطَٰنِ ۚ إِنَّهُۥ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ ١٦٨ إِنَّمَا يَأْمُرُكُم
بِٱلسُّوٓءِ وَٱلْفَحْشَآءِ وَأَن تَقُولُوا۟ عَلَى ٱللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ١٦٩

﴿١٦٤﴾ ب ڕاستی چێکرنا ئەرد و ئەسمانان و هاتن و چۆنا شەڤ و ڕۆژان، و گەمیێت د دەریایێدا دگەڕن، و مفای دگەهیننە خەلکی، و ئەو ئاڤا [بارانان] خودێ ژ ئەسمانان دادڕێژیت، و پێ ئەردی پشتی مرنا وی [هشکاتیێ] زیندی دکەتەڤە [شین دکەت]، و هەمی ڕەنگێت جانەوەران تێدا [د ئەردیدا] بەلاڤ کرین، و ئینان و برنا بایی و عەورێت دانایی د ناڤبەرا ئەرد و ئەسماناندا، ئەڤە هەمی نیشانن [ل سەر هەبی و دەستهەلاتداریا خودێ]، بۆ وان کەسێت ژیر و ئاقلدار. ﴿١٦٥﴾ [شوینا هزرا خۆ د ئیشانیێت تاك و تەنیاییا خودێدا بکەن] هندەك مرۆڤ هەنە بەڤل و هەڤبەران بۆ خودێ چێ دکەن، وەکی حەژێکرنا خودێ حەژێ دکەن، بەلێ یێت باوەری ئینایین پتر حەژ خودێ دکەن، و ئەگەر ئەوێت ستەمکار زانیایە دەمێ ئیزایێ دبینن، کو هەمی هێز و شیان یا خودێیە [و کەسێ چو شیان نینە]، و ب ڕاستی ئیزایا خودێ گەلەك یا دژوارە. ﴿١٦٦﴾ هنگێ کەنکەنە و گرگرە دەمێ ئیزایێ دبینن، و ژ هەمی هەڤبەندیان ڤەدقەتێن و ژ خۆ بێزار دبن، و دەستێ خۆ ژ دویکەڤتیێت خۆ بەر ددەن و خۆ ژێ بەری دکەن. ﴿١٦٧﴾ و دویکەڤتیان گۆت: خۆزی جارەکا دی ئەم ڤەگەڕیابایینە سەر دنیایێ، دا مە ژی خۆ ژ وان شویشتبایە هەروەکی وان خۆ ژ مە شویشتی، هۆسا خودێ کار و کریارێت وان ددەتە ڕوییێ وان، دا بینە کول و کۆڤان و پەشێمانی و کەسەر، و ئەو ژ ئاگری ژی [چو جا] دەرناکەڤن. ﴿١٦٨﴾ گەلی مرۆڤان هەر تشتێ د ئەردیدا پاقژ و حەلال بخۆن، و ب دویڤ پێنگاڤێت شەیتانی نەکەڤن. ب ڕاستی ئەو دژمنەکێ ئاشکەرایە بۆ هەوە. ﴿١٦٩﴾ [چونکی] ئەو فەرمانا هەوە بەس ب هندێ دکەت، هوین خرابی و نەڕێفیێ [کرێتیێ] بکەن، و د ڕاستا خودێدا وێ بێژن یا هوین نەزانن.

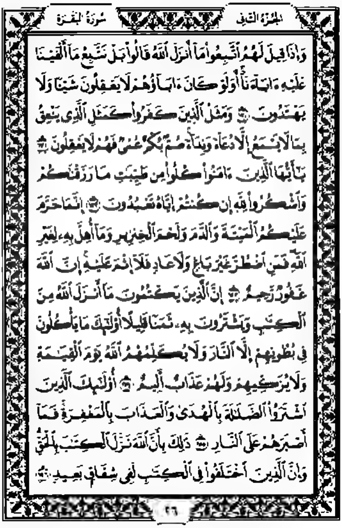

الجزء الثاني سورة البقرة

وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ ٱتَّبِعُوا۟ مَآ أَنزَلَ ٱللَّهُ قَالُوا۟ بَلْ نَتَّبِعُ مَآ أَلْفَيْنَا
عَلَيْهِ ءَابَآءَنَآ ۗ أَوَلَوْ كَانَ ءَابَآؤُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ شَيْـًٔا وَلَا
يَهْتَدُونَ ﴿١٧٠﴾ وَمَثَلُ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ كَمَثَلِ ٱلَّذِى يَنْعِقُ
بِمَا لَا يَسْمَعُ إِلَّا دُعَآءً وَنِدَآءً ۚ صُمٌّۢ بُكْمٌ عُمْىٌ فَهُمْ لَا يَعْقِلُونَ ﴿١٧١﴾
يَـٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ كُلُوا۟ مِن طَيِّبَـٰتِ مَا رَزَقْنَـٰكُمْ
وَٱشْكُرُوا۟ لِلَّهِ إِن كُنتُمْ إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ ﴿١٧٢﴾ إِنَّمَا حَرَّمَ
عَلَيْكُمُ ٱلْمَيْتَةَ وَٱلدَّمَ وَلَحْمَ ٱلْخِنزِيرِ وَمَآ أُهِلَّ بِهِۦ لِغَيْرِ
ٱللَّهِ ۖ فَمَنِ ٱضْطُرَّ غَيْرَ بَاغٍ وَلَا عَادٍ فَلَآ إِثْمَ عَلَيْهِ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ
غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٧٣﴾ إِنَّ ٱلَّذِينَ يَكْتُمُونَ مَآ أَنزَلَ ٱللَّهُ مِنَ
ٱلْكِتَـٰبِ وَيَشْتَرُونَ بِهِۦ ثَمَنًا قَلِيلًا ۙ أُو۟لَـٰٓئِكَ مَا يَأْكُلُونَ
فِى بُطُونِهِمْ إِلَّا ٱلنَّارَ وَلَا يُكَلِّمُهُمُ ٱللَّهُ يَوْمَ ٱلْقِيَـٰمَةِ
وَلَا يُزَكِّيهِمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١٧٤﴾ أُو۟لَـٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ
ٱشْتَرَوُا۟ ٱلضَّلَـٰلَةَ بِٱلْهُدَىٰ وَٱلْعَذَابَ بِٱلْمَغْفِرَةِ ۚ فَمَآ
أَصْبَرَهُمْ عَلَى ٱلنَّارِ ﴿١٧٥﴾ ذَٰلِكَ بِأَنَّ ٱللَّهَ نَزَّلَ ٱلْكِتَـٰبَ بِٱلْحَقِّ ۗ
وَإِنَّ ٱلَّذِينَ ٱخْتَلَفُوا۟ فِى ٱلْكِتَـٰبِ لَفِى شِقَاقٍۭ بَعِيدٍ ﴿١٧٦﴾

٢٦

﴿١٧٠﴾ و هەر گاڤەکا گۆتبانێ: [مەخسەد پوت پەرێسن] ب دویڤ وێ بکەڤن یا خودێ هنارتی، دگۆتن: نەخێر ئەم دێ ب دویڤ وێ کەڤین ئەوا مە باب و باپیرێت خۆ ل سەر دیتین، بلا باب و باپیرێت وان چو نەزانن ژی، و کەسەکێ ژی [بۆ هەقیێ] راستەرێ نەکەن؟. ﴿١٧١﴾ مەتەلا ئەوێت گاوربووین وەکی مەتەلا وی [شڤانی]یە یێ ل تەرشێ خۆ دکەتە قێری و تەرش ب خۆ، ژ بلی دەنگ دۆر و قێرینێ چو یێ دی نابیست، [ئەڤ گاورە ژی وەکی وی تەرشینە، ئاخفتنێ دبهیسن بەس تێ ناگەهن]. کەڕن، لالن، کۆرەنە، چو ب ناڤ عەقلێ واندا ناچیت. ﴿١٧٢﴾ گەلی خودان باوەران ژ وی حەلالێ مە ب رزقێ هەوە کری بخۆن، و سوپاسیا خودێ بکەن، ئەگەر [راست] هوین وی ب تنێ دپەرێسن. ﴿١٧٣﴾ ب راستی خودێ، بەس مرار و خوین [یا ڕۆن] و گۆشتێ بەرازان و تشتێ نەبۆ خودێ هاتیە سەرژێکرن، ل سەر هەوە حەرام کریە. بەلێ هەر کەسەکێ نەچار بیتە خوارنا ئەڤان ژی، یێ دل تێ هەبیت و بەس هەوجەیا خۆ پێ بقەتینیت، چو گونەه ل سەر نینە، ب راستی خودێ گونەهـژێبەر و دلۆڤانە. ﴿١٧٤﴾ ب راستی ئەو کەسێت ئەوا خودێ د کتێبێدا ئینایە خوار ڤەدشێرن و ئەرزان دفرۆشن، ئەڤە ژ ئاگری پێڤەتر چو یێ دی ناخۆن، و ڕۆژا قیامەتێ خودێ [ب دلۆڤانی] وان نائاخێڤیت، و گونەهێت وان ژێ نابەت، و ئیزایەکا دژوار دێ دەتە بەر وان. ﴿١٧٥﴾ ئەڤەنە، ئەوێت ڕاستەڕێیی داینە ب گۆمڕاییێ، و گونەهـژێبرن داینە ب ئیزاییێ، چەند بێنا وان یا فرەهە ل سەر ئاگری، [ئانکو چەند بێنفرەهـ و ڕکۆینە ل سەر وان کار و کریارێت بەرێ وان ددەتە ئاگرێ دۆژەهێ]. ﴿١٧٦﴾ ئەڤ ئیزایە ژ بەر هندێیە، کو خودێ کتێب [قورئان] ب هەقی و ڕاستیێ هنارت [وان باوەری پێ نەئینا]، و ب ڕاستی ئەوێت دودل بووین [کو جوهی و فەلەنە] ل سەر کتێبێ [قورئانێ]، د ڕکۆییەکا دویری هەقیێ دانە.

الحزب

۞ لَّيْسَ ٱلْبِرَّ أَن تُوَلُّوا۟ وُجُوهَكُمْ قِبَلَ ٱلْمَشْرِقِ وَٱلْمَغْرِبِ
وَلَٰكِنَّ ٱلْبِرَّ مَنْ ءَامَنَ بِٱللَّهِ وَٱلْيَوْمِ ٱلْءَاخِرِ وَٱلْمَلَٰٓئِكَةِ
وَٱلْكِتَٰبِ وَٱلنَّبِيِّۦنَ وَءَاتَى ٱلْمَالَ عَلَىٰ حُبِّهِۦ ذَوِى ٱلْقُرْبَىٰ وَٱلْيَتَٰمَىٰ
وَٱلْمَسَٰكِينَ وَٱبْنَ ٱلسَّبِيلِ وَٱلسَّآئِلِينَ وَفِى ٱلرِّقَابِ وَأَقَامَ
ٱلصَّلَوٰةَ وَءَاتَى ٱلزَّكَوٰةَ وَٱلْمُوفُونَ بِعَهْدِهِمْ إِذَا عَٰهَدُوا۟
وَٱلصَّٰبِرِينَ فِى ٱلْبَأْسَآءِ وَٱلضَّرَّآءِ وَحِينَ ٱلْبَأْسِ ۗ أُو۟لَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ
صَدَقُوا۟ ۖ وَأُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْمُتَّقُونَ ﴿١٧٧﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ كُتِبَ
عَلَيْكُمُ ٱلْقِصَاصُ فِى ٱلْقَتْلَى ۖ ٱلْحُرُّ بِٱلْحُرِّ وَٱلْعَبْدُ بِٱلْعَبْدِ وَٱلْأُنثَىٰ
بِٱلْأُنثَىٰ ۚ فَمَنْ عُفِىَ لَهُۥ مِنْ أَخِيهِ شَىْءٌ فَٱتِّبَاعٌۢ بِٱلْمَعْرُوفِ وَأَدَآءٌ
إِلَيْهِ بِإِحْسَٰنٍ ۗ ذَٰلِكَ تَخْفِيفٌ مِّن رَّبِّكُمْ وَرَحْمَةٌ ۗ فَمَنِ ٱعْتَدَىٰ
بَعْدَ ذَٰلِكَ فَلَهُۥ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١٧٨﴾ وَلَكُمْ فِى ٱلْقِصَاصِ حَيَوٰةٌ يَٰٓأُو۟لِى
ٱلْأَلْبَٰبِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿١٧٩﴾ كُتِبَ عَلَيْكُمْ إِذَا حَضَرَ
أَحَدَكُمُ ٱلْمَوْتُ إِن تَرَكَ خَيْرًا ٱلْوَصِيَّةُ لِلْوَٰلِدَيْنِ وَٱلْأَقْرَبِينَ
بِٱلْمَعْرُوفِ ۖ حَقًّا عَلَى ٱلْمُتَّقِينَ ﴿١٨٠﴾ فَمَنۢ بَدَّلَهُۥ بَعْدَمَا سَمِعَهُۥ
فَإِنَّمَآ إِثْمُهُۥ عَلَى ٱلَّذِينَ يُبَدِّلُونَهُۥٓ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿١٨١﴾

﴿١٧٧﴾ [چاكى] فەنجيا ڕاست و دورست، نە بەس ئەوە هوين [دەمێ نڤێژكرنێ] بەرێ خۆ بدەنە ڕۆژهەلاتێ يان ڕۆژئاڤايێ، چاكيا ڕاست و دورست ئەوە مرۆڤ باوەرييێ ب خودێ و ڕۆژا قيامەتێ و ملياكەتان و كتيبان [يێت ئەسمانى] و پێغەمبەران بينيت، و مالى د سەر حەژێكرنا ويڕا بدەتە كەس و كار و سێوى و بەلنگاز و ڕێڤنگ و خوازخوازۆك و ديلان [و كۆلەيان ژ بۆ ڕزگاركرنا وان]، و نڤێژان بەردەوام بكەت، و زەكاتێ بدەت، و ئەو پەيمانا دايى ب جە بينيت، و بێهنا خۆ ل سەر ترس و تەنگاڤى و هەژارى و نەساخيان و دەمێ شەڕى، بكێشيت. [خودانێت ڤان سالۆخەتان] د ڕاستن و هەر ئەڤەنە تەقوادار. ﴿١٧٨﴾ گەلى خودان باوەران، [د دەرهەقێ كوشتنێدا] مە تۆل [قاس] ل سەر هەوە دانا [ئانكو گونەهكار ب گونەها خۆ بێتە جزاكرن، و كوژەك ب تنێ بێتە كوشتن]. مرۆڤێ ئازاد ب مرۆڤێ ئازاد، يێ بەندە ب يێ بەندە، و ژن بەرانبەرى ژنێ، و دڤێت كەسێ ژ بەرێ برايێ خۆڤە ب دانا خوينێ هاتيە عەفووكرن، ڕێكا باش بگريت، و تازە ژێ بخوازيت، دڤێت كوژەك ژى بێ كێماسى و بێ گيرۆكرن خوينا وى بدەتێ. و ئەڤ بڕيارە [گوهارتنا كوشتنێ ب دانا خوينێ] بارسڤكاتى و دلۆڤانيە ژ خودايێ هەوە. و هەر كەسێ پشتى پێكهاتنێ زێدەگاڤيێ بكەت، ئيزا و نەخۆشيەكا دژوار [ڕۆژا قيامەتێ] بۆ وى هەيە. ﴿١٧٩﴾ گەلى ئاقلداران د تۆلێدا [كوشتنا كوژەكى ب تنێ] بۆ هەوە ژيانە [خۆ دانەپاشا كوژەكى ژيانا وى د گەل يا خەلكى دێ تێتە پارستن]، بەلكى هوين پارێزكارييێ بكەن. ﴿١٨٠﴾ ل سەر هەوە هاتە دانان، ئەگەر ئێك ژ هەوە كەفتە بەر مرنێ، و مالەكێ مەزن ب پاش خۆڤە هێلا، وەسيەتێ ب فەنجى بكەت بۆ دەيبابان و كەس و كاران، و ئەڤ وەسيەتە ئەركە ل سەر پارێزكاران. ﴿١٨١﴾ ڤێجا هەر كەسەكێ پشتى بهيستى بگوهۆڕيت، ب ڕاستى گونەهـ د ستۆيێ وانە يێت [وەسيەتێ] دگوهۆڕن، و ب ڕاستى خودێ گوهدێر و زانايە.

فَمَنْ خَافَ مِن مُّوصٍ جَنَفًا أَوْ إِثْمًا فَأَصْلَحَ بَيْنَهُمْ فَلَا إِثْمَ
عَلَيْهِ إِنَّ ٱللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٨٢﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ كُتِبَ
عَلَيْكُمُ ٱلصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى ٱلَّذِينَ مِن قَبْلِكُمْ
لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿١٨٣﴾ أَيَّامًا مَّعْدُودَٰتٍ فَمَن كَانَ
مِنكُم مَّرِيضًا أَوْ عَلَىٰ سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِّنْ أَيَّامٍ أُخَرَ وَعَلَى
ٱلَّذِينَ يُطِيقُونَهُۥ فِدْيَةٌ طَعَامُ مِسْكِينٍ فَمَن تَطَوَّعَ خَيْرًا
فَهُوَ خَيْرٌ لَّهُۥ وَأَن تَصُومُوا۟ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿١٨٤﴾
شَهْرُ رَمَضَانَ ٱلَّذِىٓ أُنزِلَ فِيهِ ٱلْقُرْءَانُ هُدًى لِّلنَّاسِ
وَبَيِّنَٰتٍ مِّنَ ٱلْهُدَىٰ وَٱلْفُرْقَانِ فَمَن شَهِدَ مِنكُمُ
ٱلشَّهْرَ فَلْيَصُمْهُ وَمَن كَانَ مَرِيضًا أَوْ عَلَىٰ سَفَرٍ فَعِدَّةٌ
مِّنْ أَيَّامٍ أُخَرَ يُرِيدُ ٱللَّهُ بِكُمُ ٱلْيُسْرَ وَلَا يُرِيدُ بِكُمُ
ٱلْعُسْرَ وَلِتُكْمِلُوا۟ ٱلْعِدَّةَ وَلِتُكَبِّرُوا۟ ٱللَّهَ عَلَىٰ مَا
هَدَىٰكُمْ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿١٨٥﴾ وَإِذَا سَأَلَكَ
عِبَادِى عَنِّى فَإِنِّى قَرِيبٌ أُجِيبُ دَعْوَةَ ٱلدَّاعِ إِذَا دَعَانِ
فَلْيَسْتَجِيبُوا۟ لِى وَلْيُؤْمِنُوا۟ بِى لَعَلَّهُمْ يَرْشُدُونَ ﴿١٨٦﴾

﴿١٨٢﴾ [پشتی هنگی] هەچیێ پێ حەسیا وەسیەتکەر بەر ب گونەهێ چویە، چ ژ خەلەتی بیت [بێ دەستی] چ ژی ژ قەستان، و رابیت نافبەرا وەسیەتلێکریان [ئانکو میراتخوران] خوش بکەت چو گونەه ل سەر نینە، ب راستی هەر خودێیە یێ گونەهان ژێ دبەت، و هەر ئەوە یێ دلوڤان. ﴿١٨٣﴾ گەلی خودان باوەران، رۆژی ل سەر هەوە هاتە نڤیسین، هەروەکی ل سەر یێت بەری هەوە ژی هاتیە نڤیسین، بەلکی هوین پارێزکارییێ بکەن. ﴿١٨٤﴾ چەند رۆژەکێن [دیارکرینە] ڤێجا هەچیێ ژ هەوە یێ نەساخ بیت [تێدا] یان ل سەر وەغەرەکێ بیت، بلا تەمەتی هەژمارا رۆژێت خوارین بگریتەڤە، و ئەو کەسێت گەلەك زەحمەت و نەخوشیێ ب گرتنا وانڤە دبەن، بلا د پێش خوارنا هەر رۆژیەکێڤە، خوارنا بەلنگازەکی ل سەر خو بێخن و بدەن، و هەچیێ پتر ژی ل سەر خو بێخیت و بدەت بو وی گەلەك خێرترە، و رۆژیگرتن بو هەوە چێترە ئەگەر هوین بزانن. ﴿١٨٥﴾ [ئەڤ چەند رۆژە] هەیڤا رەمەزانێیە، ئەو هەیڤا قورئان تێدا هاتیە خوارێ، راستەرێیە بو خەلکی، و نیشانێت راستەرێیی و ڤاڤارتێنە [ژێك جوداکرنا هەقیێ و نەهەقیێ] ڤێجا هەر کەسێ ژ هەوە ئەڤ هەیڤە ب سەردا هات [ل مال بیت و نە ل سەر وەغەرێ بیت] بلا رۆژیان بگریت، و هەچیێ [تێدا] یێ نەساخ بیت، یان ل سەر وەغەرەکێ بیت، [بو وی هەیە بخوت] و بلا تەمەتی هەژمارا رۆژێت خوارین وەختەکێ دی بگریتەڤە، خودێ دڤێت ل سەر هەوە ساناهی بکەت، نەڤێت ل سەر هەوە گران بکەت [ب زەحمەت بێخیت]، دا هوین هەیڤا رەمەزانێ تەمام بکەن پاشی خودایی، مەزن بکەن [بێژن: (الله أکبر)] ل سەر راستەرێکرنا وی بو هەوە، و دا هوین سوپاسی و شوکورا خودێ بکەن. ﴿١٨٦﴾ و ئەگەر بەندەیێت من، پرسا من ژ تە کرن، ئەز یێ نێزیکم، یێ گازی من بکەت دێ د هەوارێ ئێم، و بەرسڤا گازیا وی دەم، ڤێجا بلا گوهداریا من بکەن و باوەرییێ ب من بینن، دا راستەرێ بن.

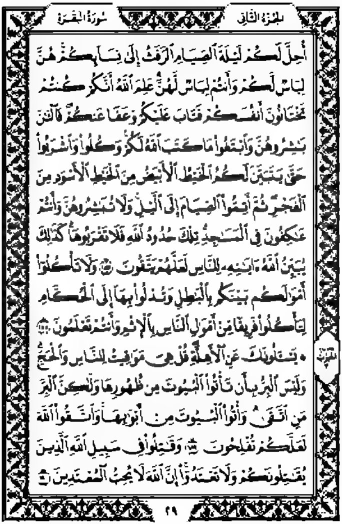

الجزء الثاني
سورة البقرة

أُحِلَّ لَكُمْ لَيْلَةَ ٱلصِّيَامِ ٱلرَّفَثُ إِلَىٰ نِسَآئِكُمْ هُنَّ
لِبَاسٌ لَّكُمْ وَأَنتُمْ لِبَاسٌ لَّهُنَّ عَلِمَ ٱللَّهُ أَنَّكُمْ كُنتُمْ
تَخْتَانُونَ أَنفُسَكُمْ فَتَابَ عَلَيْكُمْ وَعَفَا عَنكُمْ فَٱلْـَٔـٰنَ
بَـٰشِرُوهُنَّ وَٱبْتَغُوا۟ مَا كَتَبَ ٱللَّهُ لَكُمْ وَكُلُوا۟ وَٱشْرَبُوا۟
حَتَّىٰ يَتَبَيَّنَ لَكُمُ ٱلْخَيْطُ ٱلْأَبْيَضُ مِنَ ٱلْخَيْطِ ٱلْأَسْوَدِ مِنَ
ٱلْفَجْرِ ثُمَّ أَتِمُّوا۟ ٱلصِّيَامَ إِلَى ٱلَّيْلِ وَلَا تُبَـٰشِرُوهُنَّ وَأَنتُمْ
عَـٰكِفُونَ فِى ٱلْمَسَـٰجِدِ تِلْكَ حُدُودُ ٱللَّهِ فَلَا تَقْرَبُوهَا كَذَٰلِكَ
يُبَيِّنُ ٱللَّهُ ءَايَـٰتِهِۦ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ ﴿١٨٧﴾ وَلَا تَأْكُلُوٓا۟
أَمْوَٰلَكُم بَيْنَكُم بِٱلْبَـٰطِلِ وَتُدْلُوا۟ بِهَآ إِلَى ٱلْحُكَّامِ
لِتَأْكُلُوا۟ فَرِيقًا مِّنْ أَمْوَٰلِ ٱلنَّاسِ بِٱلْإِثْمِ وَأَنتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿١٨٨﴾
• يَسْـَٔلُونَكَ عَنِ ٱلْأَهِلَّةِ قُلْ هِىَ مَوَٰقِيتُ لِلنَّاسِ وَٱلْحَجِّ الربع
وَلَيْسَ ٱلْبِرُّ بِأَن تَأْتُوا۟ ٱلْبُيُوتَ مِن ظُهُورِهَا وَلَـٰكِنَّ ٱلْبِرَّ
مَنِ ٱتَّقَىٰ وَأْتُوا۟ ٱلْبُيُوتَ مِنْ أَبْوَٰبِهَا وَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ
لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿١٨٩﴾ وَقَـٰتِلُوا۟ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ ٱلَّذِينَ
يُقَـٰتِلُونَكُمْ وَلَا تَعْتَدُوٓا۟ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يُحِبُّ ٱلْمُعْتَدِينَ ﴿١٩٠﴾

٢٩

﴿١٨٧﴾ چۆنا هەوە بۆ نڤینا ژنێن شەڤێت هەیڤا ڕەمەزانێ هاتە دورستکرن. ئەو کراسن بۆ هەوە و هوین کراسن بۆ وان، خودێ زانی هوین خۆ ناگرن، و دێ خیانەتێ ل خۆ کەن، تۆبە دا سەر هەوە و ل هەوە بۆری، ڤێ گاڤێ [ژ ئیرە و پێدا] [شەڤێت ڕەمەزانێ] هەڕنە نڤینا هەڤسەرێت خۆ، و وێ بخوازن یا خودێ بۆ هەوە نڤیسی، و [ب شەڤ] بخۆن و ڤەخۆن هەتا سپیاتیا ڕۆژێ بۆ هەوە ژ تاریاتیا شەڤێ جودا دبیت [دیار دبیت]، و ڕۆژیێ ژی هەتا شەڤێ [کو پشتی ڕۆژئاڤابوونێیە] تەمام بکەن، و نەچنە نڤینا خۆ دەمێ خلوەییا مزگەفتێ [دەمێ هوین دکەڤنە د ئعتیکافێدا ل مزگەفتێ] ئەڤە، ئان و پەرژانێت خودێنە، خۆ نێزیک نەکەن [و نەدەنە سەر] هۆسا خودێ نیشانێت خۆ بۆ خەلکی دیار دکەت، بەلکی پارێزکاریێ بکەن. ﴿١٨٨﴾ و مالێ ئێکدو ب نەهەقی نەخۆن، و نەکەنە بەرتیل بۆ فەرمانبەران، دا پشکەکێ ژ مالێ خەلکی ب نەهەقی بخۆن ژ بەرێ دەستەکێ ژ هەوەڤە، و هوین دزانن نەهەقیە. ﴿١٨٩﴾ و پسیارا هەیڤێ ژ تە دکەن [بۆچی دئێتە گوهۆڕین زراڤ دبیت و پاشی بەربەر ستویر دبیت هەتا تەکووز دبیت] بێژە: ئەو نیشانێت وەختانە بۆ خەلکی، و بۆ حەجێ [دەمێت پەرستنا خۆ و دەمێ کار و بارێت خۆ پێ دناسن]. و نە ژ قەنجیێیە هوین د پشت خانیڕا بێنە د ژوورڤە، بەلێ قەنجی ئەوە پارێزکاریێ بکەن، و د دەرگەهانڕا بێنە د مالانڤە، و پارێزکاریا خودێ بکەن، دا هوین سەرفەراز بن. ﴿١٩٠﴾ و [گەلی خودان باوەران] د ڕێکا خودێدا شەڕێ وان بکەن یێت شەڕێ هەوە دکەن، و زێدەگاڤیێ [ستەمکاریێ] نەکەن، ب ڕاستی خودێ حەژ زێدەگاڤان [ستەمکاران] ناکەت.

وَاقْتُلُوهُمْ حَيْثُ ثَقِفْتُمُوهُمْ وَأَخْرِجُوهُم مِّنْ حَيْثُ أَخْرَجُوكُمْ وَالْفِتْنَةُ
أَشَدُّ مِنَ الْقَتْلِ وَلَا تُقَاتِلُوهُمْ عِندَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ حَتَّىٰ يُقَاتِلُوكُمْ
فِيهِ فَإِن قَاتَلُوكُمْ فَاقْتُلُوهُمْ كَذَٰلِكَ جَزَاءُ الْكَافِرِينَ ﴿١٩١﴾ فَإِنِ انتَهَوْا
فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٩٢﴾ وَقَاتِلُوهُمْ حَتَّىٰ لَا تَكُونَ فِتْنَةٌ وَيَكُونَ
الدِّينُ لِلَّهِ فَإِنِ انتَهَوْا فَلَا عُدْوَانَ إِلَّا عَلَى الظَّالِمِينَ ﴿١٩٣﴾ الشَّهْرُ الْحَرَامُ
بِالشَّهْرِ الْحَرَامِ وَالْحُرُمَاتُ قِصَاصٌ فَمَنِ اعْتَدَىٰ عَلَيْكُمْ فَاعْتَدُوا
عَلَيْهِ بِمِثْلِ مَا اعْتَدَىٰ عَلَيْكُمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ مَعَ
الْمُتَّقِينَ ﴿١٩٤﴾ وَأَنفِقُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا تُلْقُوا بِأَيْدِيكُمْ إِلَى التَّهْلُكَةِ
وَأَحْسِنُوا إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ ﴿١٩٥﴾ وَأَتِمُّوا الْحَجَّ وَالْعُمْرَةَ لِلَّهِ
فَإِنْ أُحْصِرْتُمْ فَمَا اسْتَيْسَرَ مِنَ الْهَدْيِ وَلَا تَحْلِقُوا رُءُوسَكُمْ حَتَّىٰ يَبْلُغَ
الْهَدْيُ مَحِلَّهُ فَمَن كَانَ مِنكُم مَّرِيضًا أَوْ بِهِ أَذًى مِّن رَّأْسِهِ فَفِدْيَةٌ
مِّن صِيَامٍ أَوْ صَدَقَةٍ أَوْ نُسُكٍ فَإِذَا أَمِنتُمْ فَمَن تَمَتَّعَ بِالْعُمْرَةِ إِلَى الْحَجِّ
فَمَا اسْتَيْسَرَ مِنَ الْهَدْيِ فَمَن لَّمْ يَجِدْ فَصِيَامُ ثَلَاثَةِ أَيَّامٍ فِي الْحَجِّ
وَسَبْعَةٍ إِذَا رَجَعْتُمْ تِلْكَ عَشَرَةٌ كَامِلَةٌ ذَٰلِكَ لِمَن لَّمْ يَكُنْ أَهْلُهُ حَاضِرِي
الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿١٩٦﴾

﴿١٩١﴾ و [گەلی خودان باوەران]، ئەوان [بوت
پەرێسان] بكوژن، ل هەر جهەكێ ب دەست هەوە
بكەڤن، و كا چاوا وان هوین [ژ مەكەهێ] دەرێخستن،
هوین ژی وان دەربێخن، ب ڕاستی ئەو نەخوشیا
ئەوان بۆ موسلمانان چێكری، دا ژ دینێ وان وەرگێڕن،
مەزنترە ژ كوشتنێ. و شەڕێ وان ل دەڤ حەرەمێ
[مەكەهێ] نەكەن، هەتا ئەو شەڕێ هەوە نەكەن،
ئەگەر وان شەڕێ هەوە كر هوین ژی شەڕێ وان
بكەن، جزایێ گاوران هۆسانە. ﴿١٩٢﴾ ڤێجا ئەگەر
وان دەست ژ [ئێزادانا موسلمانان و شەڕێ وان]
بەردا [و موسلمان بوون]، ب ڕاستی خودێ یێ
لێنەگر و دلۆڤانە. ﴿١٩٣﴾ و هوین [گەلی موسلمانان]،
شەڕێ وان بكەن، دا ڕێكا ئیسلامێ نەئێتە گرتن، و
دینێ خودێ ببیتە سەرپشكێ هەمی دینان، و ئەگەر
[گاوران] دەست ژ دژمنایییێ و شەڕی كێشان، شەڕێ
وان نەكەن، شەڕ و دژمنایی بەس د گەل ستەمكارانە.
﴿١٩٤﴾ و هەیڤا حەرام [و ب حورمەت] ب هەیڤا
حەرامە [ئەگەر وان حورمەتا هەیڤێ شكاند و شەڕ
تێدا د گەل هەوە كرن، هوین ژی بشكێنن و شەڕی د گەل بكەن]، و هەر تشتەكێ نەدورست هوین پێ
لێ بن، و دەستدرێژییێ ل سەر بكەن، تۆل (قساس) تێدایە [ئانكو تێك د پێش تێكڤەیە و ئەگەر وان
حورمەتا هەیڤێت حەرامكری شكاند، دێ ب سەرێ واندا شكێت]. و هەچیێ دەستدرێژی ل سەر هەوە
كر، هوین ژی ئەمەت دەستدرێژیا وان، دەستدرێژییێ ل سەر بكەن، و ژ خودێ بترسن و بزانن خودێ
د گەل پارێزكارانە. ﴿١٩٥﴾ و د ڕێكا خودێدا [د جیهادێدا] مالێ خۆ بمەزێخن، و خۆ ب دەستێت خۆ
نەهاڤێژنە د مالوێرانێیدا [خۆ د هیلاك نەبەن]، و قەنجیێ بكەن، ب ڕاستی خودێ حەژ قەنجیكاران دكەت.
﴿١٩٦﴾ [گەلی موسلمانان] حەج و عومرەیا خۆ، ئەگەر هەوە دەست پێ كر و ئیحرام گرێدان بینە سەری،
و ئەگەر هوین ئاسێ بوون [چ ژ نەشیان و ڕێگرتنێ، چ ژ نەساخیێ] چ پێ بەردەست و ساناهی، ژ قوربانان
بدەن [و ژ ئیحرامان وەرنە دەرێ] و سەرێ خۆ نەتراشن هەتا قوربان نەگەهنە جهێ خۆ [ل وێرێ سەر
ژێ بكەن، پاشی سەرێ خۆ بتراشن] و هەچیێ ژ هەوە یێ نەساخ بیت، یان ئەزیەتەك د سەریدا بیت
[و نەچار بیت سەرێ خۆ بتراشیت] بلا تێك ژ ڤان بەدەلان بدەت [سێ] ڕۆژییان بگریت، یان خوارنا
[شەش مرۆڤان] بدەت، یان ژی پەزەكی بكەتە خێر، و ئەگەر هوین ئێمن بوون، و تێكی ڤیا پشتی دویماهیهاتنا
عومرەیێ ب خۆ خۆش بیت [ژ ئیحرامان بێتەدەر هەتا دەمێ حەجێ] چ قوربان ساناهیترە بلا وی بدەت، و
ئەگەر ب دەست نەكەڤت، بلا سێ ڕۆژییان هەر د حەجێدا بگریت، و حەفتان پشتی دزڤڕیتەڤە، ئەڤە بوونە
دەه ڕۆژێت دورست، ئەڤ بڕیارە (حكم) [خۆ خۆشبوون (ژ ئیحرام دەركەڤتن)، د نافبەرا عومرەیێ و
حەجێدا] بەس بۆ وانە یێت مالێت وان نە ل حەرەمێ [مەكەهێ] و ژ خودێ بترسن [پارێزكاریا خودێ
بكەن] و بزانن جزایێ خودێ [ب ڕاستی] جزایەكێ دژوارە.

ٱلۡحَجُّ أَشۡهُرٞ مَّعۡلُومَٰتٞۚ فَمَن فَرَضَ فِيهِنَّ ٱلۡحَجَّ فَلَا
رَفَثَ وَلَا فُسُوقَ وَلَا جِدَالَ فِي ٱلۡحَجِّۗ وَمَا تَفۡعَلُواْ مِنۡ
خَيۡرٖ يَعۡلَمۡهُ ٱللَّهُۗ وَتَزَوَّدُواْ فَإِنَّ خَيۡرَ ٱلزَّادِ ٱلتَّقۡوَىٰۖ
وَٱتَّقُونِ يَٰٓأُوْلِي ٱلۡأَلۡبَٰبِ ١٩٧ لَيۡسَ عَلَيۡكُمۡ جُنَاحٌ
أَن تَبۡتَغُواْ فَضۡلٗا مِّن رَّبِّكُمۡۚ فَإِذَآ أَفَضۡتُم مِّنۡ
عَرَفَٰتٖ فَٱذۡكُرُواْ ٱللَّهَ عِندَ ٱلۡمَشۡعَرِ ٱلۡحَرَامِۖ
وَٱذۡكُرُوهُ كَمَا هَدَىٰكُمۡ وَإِن كُنتُم مِّن قَبۡلِهِۦ
لَمِنَ ٱلضَّآلِّينَ ١٩٨ ثُمَّ أَفِيضُواْ مِنۡ حَيۡثُ أَفَاضَ
ٱلنَّاسُ وَٱسۡتَغۡفِرُواْ ٱللَّهَۚ إِنَّ ٱللَّهَ غَفُورٞ رَّحِيمٞ ١٩٩
فَإِذَا قَضَيۡتُم مَّنَٰسِكَكُمۡ فَٱذۡكُرُواْ ٱللَّهَ كَذِكۡرِكُمۡ
ءَابَآءَكُمۡ أَوۡ أَشَدَّ ذِكۡرٗاۗ فَمِنَ ٱلنَّاسِ مَن يَقُولُ
رَبَّنَآ ءَاتِنَا فِي ٱلدُّنۡيَا وَمَا لَهُۥ فِي ٱلۡأٓخِرَةِ مِنۡ خَلَٰقٖ ٢٠٠
وَمِنۡهُم مَّن يَقُولُ رَبَّنَآ ءَاتِنَا فِي ٱلدُّنۡيَا حَسَنَةٗ
وَفِي ٱلۡأٓخِرَةِ حَسَنَةٗ وَقِنَا عَذَابَ ٱلنَّارِ ٢٠١ أُوْلَٰٓئِكَ
لَهُمۡ نَصِيبٞ مِّمَّا كَسَبُواْ وَٱللَّهُ سَرِيعُ ٱلۡحِسَابِ ٢٠٢

﴿١٩٧﴾ هندی حەجە هەیڤێت خۆ یێت دیار و ئاشکەرا هەنە، و هەر کەسێ [ئیحرام گرێدان] حەج ل سەر خۆ ئێخست، [دڤێت بزانیت د حەجێدا] چوونا نڤینا ژنێ و ئاخفتنێت کەشەفرێت و جرەبڕ و مەدەڕکی د حەجێدا نینە، و نەدورستە. هەر خێر و قەنجیەکا هوین بکەن خودێ پێ ئاگەهە. و کارێ خۆ بکەن [بۆ وەغەرا دنیایێ] و ب ڕاستی چێترین خۆکارکرن [بۆ وەغەرا قیامەتێ] پارێزکارییە، و گەلی ئاقلداران پارێزکاریا من بکەن. ﴿١٩٨﴾ چو گونەهـ بۆ هەوە تێدا نینە هوین [دەمێ حەجێ] کەرەم و خێران ژ خودایێ خۆ بخوازن [ئانکو بازرگانیێ بکەن]، ڤێجا ئەگەر هوین ژ عەرەفاتێ داڕژیانە خوارێ زکرێ خودێ ل مەشعەرولحەرامێ (جهەکە کو دبێژنێ موزدەلیفە) بکەن و هوین وەسا زکرێ وی بکەن، هەروەکی وی [خودێ] هوین ڕاستەڕێ کرین، و هوین ب خۆ بەری نوکە ژ ڕێ بەرزەیان بوون. ﴿١٩٩﴾ پاشێ داڕژنە خوارێ ژ [موزدەلیفەیێ]، وی جهێ خەلک ژێ دادڕژتە خوارێ، و داخوازا گونەهـ ژێبرنێ ژ خودێ بخوازن، ب ڕاستی خودێیە گونەهـ ژێبەر و دلۆڤان. ﴿٢٠٠﴾ ڤێجا ئەگەر هەوە ڕێ و نیشانێت خۆ یێت حەجێ ب دویماهی ئینان، خودێ بینە بیرا خۆ کا چاوا هوین باب و باپیرێت خۆ دئینە بیرا خۆ، [بەحسێ باشیێت وان دکەن] بەلکو [ژ باب و باپیرێت خۆ] پتر خودێ بینە بیرا خۆ، هندەک مرۆڤ هەنە [ب ڤی ڕەنگی داخوازێ دکەن]، دبێژن: خودایێ مە، د دنیایێدا چاکیێ د گەل مە بکە و د ئاخرەتێدا وان چو بار و پشک نینن و د زڕبارن. ﴿٢٠١﴾ و هندەک ژی [ژ مرۆڤان] هەنە [ب ڤی ڕەنگی داخوازێ دکەن] دبێژن: خودایێ مە، تو د دنیایێدا قەنجیێ د گەل مە بکە، و د ئاخرەتێدا قەنجیێ د گەل مە بکە، و مە ژ ئیزا و نەخۆشیا ئاگرێ دۆژەهێ بپارێزە. ﴿٢٠٢﴾ ڤێجا ئەڤان ژ بەر کار و کریارێت کرین بار و پشکەک هەیە و خودێ د حسابێدا یێ دەست سڤکە.

الحزب ٤

۞ وَٱذۡكُرُواْ ٱللَّهَ فِيٓ أَيَّامٖ مَّعۡدُودَٰتٖۚ فَمَن تَعَجَّلَ فِي
يَوۡمَيۡنِ فَلَآ إِثۡمَ عَلَيۡهِ وَمَن تَأَخَّرَ فَلَآ إِثۡمَ عَلَيۡهِۖ لِمَنِ
ٱتَّقَىٰۗ وَٱتَّقُواْ ٱللَّهَ وَٱعۡلَمُوٓاْ أَنَّكُمۡ إِلَيۡهِ تُحۡشَرُونَ ﴿٢٠٣﴾
وَمِنَ ٱلنَّاسِ مَن يُعۡجِبُكَ قَوۡلُهُۥ فِي ٱلۡحَيَوٰةِ ٱلدُّنۡيَا
وَيُشۡهِدُ ٱللَّهَ عَلَىٰ مَا فِي قَلۡبِهِۦ وَهُوَ أَلَدُّ ٱلۡخِصَامِ ﴿٢٠٤﴾
وَإِذَا تَوَلَّىٰ سَعَىٰ فِي ٱلۡأَرۡضِ لِيُفۡسِدَ فِيهَا وَيُهۡلِكَ ٱلۡحَرۡثَ
وَٱلنَّسۡلَۚ وَٱللَّهُ لَا يُحِبُّ ٱلۡفَسَادَ ﴿٢٠٥﴾ وَإِذَا قِيلَ لَهُ ٱتَّقِ ٱللَّهَ
أَخَذَتۡهُ ٱلۡعِزَّةُ بِٱلۡإِثۡمِۚ فَحَسۡبُهُۥ جَهَنَّمُۖ وَلَبِئۡسَ
ٱلۡمِهَادُ ﴿٢٠٦﴾ وَمِنَ ٱلنَّاسِ مَن يَشۡرِي نَفۡسَهُ ٱبۡتِغَآءَ
مَرۡضَاتِ ٱللَّهِۚ وَٱللَّهُ رَءُوفُۢ بِٱلۡعِبَادِ ﴿٢٠٧﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ
ءَامَنُواْ ٱدۡخُلُواْ فِي ٱلسِّلۡمِ كَآفَّةٗ وَلَا تَتَّبِعُواْ خُطُوَٰتِ
ٱلشَّيۡطَٰنِۚ إِنَّهُۥ لَكُمۡ عَدُوّٞ مُّبِينٞ ﴿٢٠٨﴾ فَإِن زَلَلۡتُم مِّنۢ بَعۡدِ
مَا جَآءَتۡكُمُ ٱلۡبَيِّنَٰتُ فَٱعۡلَمُوٓاْ أَنَّ ٱللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٢٠٩﴾
هَلۡ يَنظُرُونَ إِلَّآ أَن يَأۡتِيَهُمُ ٱللَّهُ فِي ظُلَلٖ مِّنَ ٱلۡغَمَامِ
وَٱلۡمَلَٰٓئِكَةُ وَقُضِيَ ٱلۡأَمۡرُۚ وَإِلَى ٱللَّهِ تُرۡجَعُ ٱلۡأُمُورُ ﴿٢١٠﴾

﴿٢٠٣﴾ و هوین خودێ د چه‌ند ڕۆژه‌كێت هه‌ژمارتیدا [كو ڕۆژا یازدێ و دوازدێ و سێزدێیه ژ زیلحججه‌یێ] بینه بیرا خۆ [و زكرێ (الله أكبر) ل دویف نڤێژان و د گه‌ل ڕه‌جمێ بكه‌ن]، و هه‌ر كه‌سێ له‌زێ ل ڕه‌جمێ بكه‌ت و د دو ڕۆژاندا ب جه بینیت چو گونه‌هـ بۆ نینه، و یێ گیرۆبیت [بۆ هه‌ر سێ ڕۆژان بهێلیت] چو گونه‌هـ ل سه‌ر نینه، ئه‌ڤه بۆ وییه یێ ژ خودێ بترسیت، و پارێزكاریا خودێ بكه‌ت، و بزانن هوین دێ به‌ر ب ویڤه ئینه كۆمكرن. ﴿٢٠٤﴾ ژ مرۆڤان هنده‌ك هه‌نه ئاخفتنا وان د دنیایێدا گه‌له‌ك یا ب دلێ ته‌یه، و خودێ دكه‌ته شاهد ل سه‌ر یا د دلێ خۆدا، و ئه‌و ب خۆ دژوارترین دژمنن. ﴿٢٠٥﴾ و هه‌ر گاڤه‌كا پشت دا هه‌وه، و ژ ده‌ڤ هه‌وه چۆ د ئه‌ردیدا دگه‌ڕیت، دا خرابیێ تێدا بكه‌ت، و ده‌رامه‌ت و ڕه‌ڤێژێ پویچ و وێران بكه‌ت، و خودێ حه‌ژ پویچاتی و وێرانكرنێ ناكه‌ت. ﴿٢٠٦﴾ و هه‌ر ده‌مه‌كێ بۆ [ڤی دوڕوی] بێته گۆتن: ژ خودێ بترسه، سه‌رێ وی مه‌زن دبیت ب گونه‌هێ [ژ خۆ ناگریت بهێلیت]، هه‌ما دۆژه‌هـ به‌سی وییه، و ئه‌و ج پیسه جهه. ﴿٢٠٧﴾ و هنده‌ك ژ مرۆڤان ژی هه‌نه، جانێ خۆ د به‌ر ڕازیبوونا خودێدا دده‌ن، و خودێ د گه‌ل به‌نده‌یان دلۆڤانه. ﴿٢٠٨﴾ گه‌لی خودان باوه‌ران، ب سه‌ر و زار و دلێ خۆڤه بینه موسلمان، و ئیسلامه‌تیێ هه‌میێ وه‌رگرن، و نه‌ده‌نه دویف ده‌وسێت شه‌یتانی، ب ڕاستی ئه‌و بۆ هه‌وه دژمنه‌كێ ئاشكه‌را ئاشكه‌رایه. ﴿٢٠٩﴾ و ئه‌گه‌ر پشتی نیشانێت ئاشكه‌را بۆ هه‌وه هاتین، هوین ته‌حسین، و ژ هه‌قیێ [كو ئیسلامه] ڤاڕێبوون، بزانن خودێ یێ سه‌رده‌ست و كاربنه‌جهه. ﴿٢١٠﴾ ل هیڤیا چنه؟! خودێ د ناڤ سیه‌را عه‌ورانڕا و د گه‌ل ملیاكه‌تان ب سه‌ر واندا بێت [هاتنه‌كا بێ چاوایی كو شایی (لائیقی) مه‌زناتیيا خودێ بیت]، [دا حسابێ د گه‌ل هه‌وه بكه‌ت]، و فه‌رمانا خودێ [ب ئیزادانا هه‌وه] دویماهی پێ هات، و هه‌می كاروبار هه‌ر ب بال خودێڤه دزڤڕن و [ئه‌و هه‌ر كاره‌كی جزایێ وی دده‌تێ].

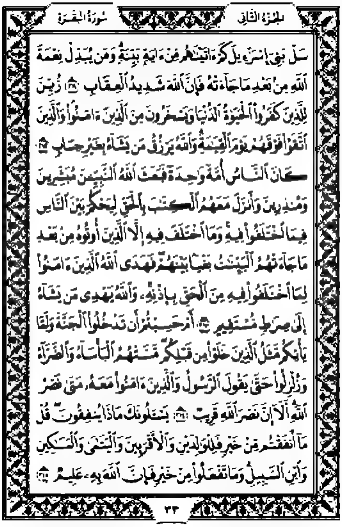

الجزء الثاني سورة البقرة

سَلۡ بَنِيٓ إِسۡرَٰٓءِيلَ كَمۡ ءَاتَيۡنَٰهُم مِّنۡ ءَايَةِۭ بَيِّنَةٖۗ وَمَن يُبَدِّلۡ نِعۡمَةَ
ٱللَّهِ مِنۢ بَعۡدِ مَا جَآءَتۡهُ فَإِنَّ ٱللَّهَ شَدِيدُ ٱلۡعِقَابِ ٢١١ زُيِّنَ
لِلَّذِينَ كَفَرُواْ ٱلۡحَيَوٰةُ ٱلدُّنۡيَا وَيَسۡخَرُونَ مِنَ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْۘ وَٱلَّذِينَ
ٱتَّقَوۡاْ فَوۡقَهُمۡ يَوۡمَ ٱلۡقِيَٰمَةِۗ وَٱللَّهُ يَرۡزُقُ مَن يَشَآءُ بِغَيۡرِ حِسَابٖ ٢١٢
كَانَ ٱلنَّاسُ أُمَّةٗ وَٰحِدَةٗ فَبَعَثَ ٱللَّهُ ٱلنَّبِيِّـۧنَ مُبَشِّرِينَ
وَمُنذِرِينَ وَأَنزَلَ مَعَهُمُ ٱلۡكِتَٰبَ بِٱلۡحَقِّ لِيَحۡكُمَ بَيۡنَ ٱلنَّاسِ
فِيمَا ٱخۡتَلَفُواْ فِيهِۚ وَمَا ٱخۡتَلَفَ فِيهِ إِلَّا ٱلَّذِينَ أُوتُوهُ مِنۢ بَعۡدِ
مَا جَآءَتۡهُمُ ٱلۡبَيِّنَٰتُ بَغۡيَۢا بَيۡنَهُمۡۖ فَهَدَى ٱللَّهُ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ
لِمَا ٱخۡتَلَفُواْ فِيهِ مِنَ ٱلۡحَقِّ بِإِذۡنِهِۦۗ وَٱللَّهُ يَهۡدِي مَن يَشَآءُ
إِلَىٰ صِرَٰطٖ مُّسۡتَقِيمٍ ٢١٣ أَمۡ حَسِبۡتُمۡ أَن تَدۡخُلُواْ ٱلۡجَنَّةَ وَلَمَّا
يَأۡتِكُم مَّثَلُ ٱلَّذِينَ خَلَوۡاْ مِن قَبۡلِكُمۖ مَّسَّتۡهُمُ ٱلۡبَأۡسَآءُ وَٱلضَّرَّآءُ
وَزُلۡزِلُواْ حَتَّىٰ يَقُولَ ٱلرَّسُولُ وَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ مَعَهُۥ مَتَىٰ نَصۡرُ
ٱللَّهِۗ أَلَآ إِنَّ نَصۡرَ ٱللَّهِ قَرِيبٞ ٢١٤ يَسۡـَٔلُونَكَ مَاذَا يُنفِقُونَۖ قُلۡ
مَآ أَنفَقۡتُم مِّنۡ خَيۡرٖ فَلِلۡوَٰلِدَيۡنِ وَٱلۡأَقۡرَبِينَ وَٱلۡيَتَٰمَىٰ وَٱلۡمَسَٰكِينِ
وَٱبۡنِ ٱلسَّبِيلِۗ وَمَا تَفۡعَلُواْ مِنۡ خَيۡرٖ فَإِنَّ ٱللَّهَ بِهِۦ عَلِيمٞ ٢١٥

٣٣

﴿٢١١﴾ [هەی موحەممەد و گەلی موسلمانان] ژ ئسرائیلیان بپرسە! كا مە چەند نیشان و موعجیزەیێت ئاشكەرا داینە وان [ل سەر دەستێ پێغەمبەرێت وان]، ڤێجا كەسێ خێر و كەرەمێت خودێ، پشتی بۆ هاتین بگوهۆڕیت، [ڕاستەڕێكرنا خودێ بدەتە ب گاوریێ]، ئیزا و نەخۆشیا خودێ [د ڕاستا ویدا] گەلەكا دژوارە. ﴿٢١٢﴾ ژین و ژیارا دنیایێ بۆ گاوران یا هاتیە خەملاندن، [ژ بەرێ شەیتانیڤە چاڤ ل وان هاتینە تاریكرن، ئاخرەتێ نابینن] و تڕانەیان بۆ خۆ ب خودان باوەران دكەن، و ئەوێت پارێزكاریا خودێ كرین ڕۆژا قیامەتێ د سەر وانڕانە، و یێ خودێ بڤێت دێ بێ هەژمار دەتێ. ﴿٢١٣﴾ ژ ڕێڤە خەلك هەمی تێك بوون [هەتا دەمێ نووح پێغەمبەر ژی تێك دین بوون، ژ نووحی و پێدا جودایی كەڤتەناڤبەرا وان]، ڤێجا خودێ پێغەمبەر هنارتن مزگینێن و ئاگەهداركەر، و كتێب ب هەقیێ پێرا [دگەل وان] هنارتن، دا حوكمی د ناڤبەرا خەلكیدا بكەن ل سەر تشتێ خەلك تێدا نەتێك و ژێك جودا، د ڕاستا لێ هەڤیێدا ئەو ژێك جودابوون، ئەوێت كتێب بۆ هاتین [دا ژێكجودابوون نەمینیت] ئەڤە ژی پشتی نیشانێت ئاشكەراكەر گەهشتینە وان، و ژ زكرەشی. ئەوێت باوەری ئینایین خودێ ب دەستویرا خۆ ب سەر هەقیا خودان كتێب تێدا نەتێك، هلكرن. و یێ خودێ بڤێت دێ بەرێ وی دەتە ڕێكەكا ڕاست [هەق].

﴿٢١٤﴾ [گەلی موسلمانان]، هەوە ل بەرە هوین بچنە بەحەشتێ، و هێژ ئەو نەهاتیە سەرێ هەوە یا هاتیە سەرێ یێت بەری هەوە. ترس و تەنگافی و نەخۆشیان هنگاڤتن، هندە هەژیان [هند نەخۆشی و ئیزا بۆ وان چێبوو]، هەتا وێ ڕادەیێ كو پێغەمبەر و یێت باوەری پێ ئینایی پێكڤە دگۆتن: كا كەنگی هاریكاریا خودێ دێ بۆ مە ئێت؟ [د وی دەمیدا مزگینیا خودێ بۆ وان هات]. و ب ڕاستی هندی هاریكاری و پشتەڤانیا خودێیە یا نێزیكە [نەیا دویرە]. ﴿٢١٥﴾ ژ تە دپرسن: كا دێ چ مەزیێخن [د ڕێكا خودێدا]؟ بێژە: هەر خێرەكا هوین بدەن، بلا بۆ دەیباب و نێزیك (كەس و كار) و سێوی و بەلنگاز و ڕێڤینگان بیت، و هەر خێرەكا هوین بكەن ب ڕاستی خودێ پێ ئاگەهە.

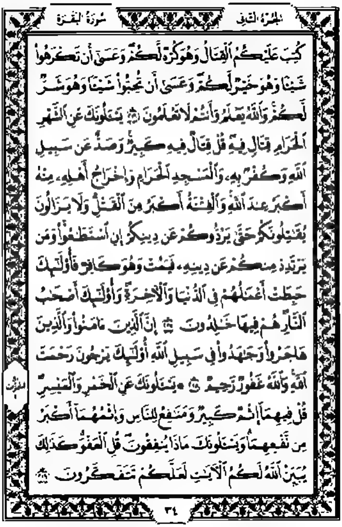

الجُزْءُ الثَّانِي سُورَةُ البَقَرَةِ

كُتِبَ عَلَيْكُمُ ٱلْقِتَالُ وَهُوَ كُرْهٌ لَّكُمْ وَعَسَىٰٓ أَن تَكْرَهُوا۟
شَيْـًٔا وَهُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ وَعَسَىٰٓ أَن تُحِبُّوا۟ شَيْـًٔا وَهُوَ شَرٌّ
لَّكُمْ وَٱللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿٢١٦﴾ يَسْـَٔلُونَكَ عَنِ ٱلشَّهْرِ
ٱلْحَرَامِ قِتَالٍ فِيهِ قُلْ قِتَالٌ فِيهِ كَبِيرٌ وَصَدٌّ عَن سَبِيلِ
ٱللَّهِ وَكُفْرٌۢ بِهِۦ وَٱلْمَسْجِدِ ٱلْحَرَامِ وَإِخْرَاجُ أَهْلِهِۦ مِنْهُ
أَكْبَرُ عِندَ ٱللَّهِ وَٱلْفِتْنَةُ أَكْبَرُ مِنَ ٱلْقَتْلِ وَلَا يَزَالُونَ
يُقَٰتِلُونَكُمْ حَتَّىٰ يَرُدُّوكُمْ عَن دِينِكُمْ إِنِ ٱسْتَطَٰعُوا۟ وَمَن
يَرْتَدِدْ مِنكُمْ عَن دِينِهِۦ فَيَمُتْ وَهُوَ كَافِرٌ فَأُو۟لَٰٓئِكَ
حَبِطَتْ أَعْمَٰلُهُمْ فِى ٱلدُّنْيَا وَٱلْءَاخِرَةِ وَأُو۟لَٰٓئِكَ أَصْحَٰبُ
ٱلنَّارِ هُمْ فِيهَا خَٰلِدُونَ ﴿٢١٧﴾ إِنَّ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَٱلَّذِينَ
هَاجَرُوا۟ وَجَٰهَدُوا۟ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ أُو۟لَٰٓئِكَ يَرْجُونَ رَحْمَتَ
ٱللَّهِ وَٱللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٢١٨﴾ ۞ يَسْـَٔلُونَكَ عَنِ ٱلْخَمْرِ وَٱلْمَيْسِرِ
قُلْ فِيهِمَآ إِثْمٌ كَبِيرٌ وَمَنَٰفِعُ لِلنَّاسِ وَإِثْمُهُمَآ أَكْبَرُ
مِن نَّفْعِهِمَا وَيَسْـَٔلُونَكَ مَاذَا يُنفِقُونَ قُلِ ٱلْعَفْوَ كَذَٰلِكَ
يُبَيِّنُ ٱللَّهُ لَكُمُ ٱلْـَٔايَٰتِ لَعَلَّكُمْ تَتَفَكَّرُونَ ﴿٢١٩﴾

٣٤

﴿٢١٦﴾ شەڕكرن [د ڕێكا خودێدا]، ل سەر هەوە هاتە نڤیسین، و ئەو ب خۆ بۆ هەوە نەخۆشە، و ل سەر هەوە یا گرانە، دبیت هەوە تشتەك نەڤێت، و ئەو ب خۆ باشی بیت بۆ هەوە، و دبیت هوین حەژ تشتەكی بكەن، و ئەو ب خۆ خرابی بیت بۆ هەوە، و خودێ دزانیت [كا باشیا هەوە د چ ڕایە] و هوین نوزانن. ﴿٢١٧﴾ پسیارا بڕیارا (حكم) شەڕكرنێ د هەیڤێت حەرامكریدا [زیلقیعدە، زیلحیجە، و موحەڕەم و ڕەجەبێ] ژ تە دكەن، كا شەڕ تێدا هەیە؟! بێژە: شەڕكرن د واندا [گونەهەكا] مەزنە، و ڕێگرتن ژ ڕێكا خودێ و نەباوەری ئینان پێ، و دەرگەهـ گرتنا كەعبەیێ ل سنگێ خەلكی، و دەرئێخستنا خەلكێ مەكەهێ [كو ئەڤە هەمی گاورێت مەكەهێ دكر]، مەزنترە ل دەڤ خودێ [ژ شەڕێ د هەیڤێت حەرامكریدا]، و ئێزا و نەخۆشیا هوین ددەنە بەر موسلمانان، دا بەرێ وان ژ دینێ وان بێتە وەرگێڕان، ژ كوشتنێ مەزنترە. و [بوت پەرێس و گاور] دێ هەر شەڕی د گەل هەوە كەن، هەتا ڕێكا هەوە ل سەر دینێ هەوە دگوهێزن -ئەگەر شیان- چ یێ ژ هەوە ژ دینێ خۆ وەرگەڕیت و بمریت و ئەو یێ گاور ئەها ئەڤەنە كار و كریارێت وان د دنیایێ و ئاخرەتێدا پویچ دبن، و ئەڤەنە دۆژەهی و هەروهەر دێ تێدا بن. ﴿٢١٨﴾ ب ڕاستی ئەوێت باوەری ئینایین، و ئەوێت مشەختبووین، و جیهاد د ڕێكا خودێدا كرین ئەڤە ل هیڤیا دلۆڤانیا خودێنە، و خودێ لێنەگر و دلۆڤانە. ﴿٢١٩﴾ پسیارا مەی و قوماری ژ تە دكەن، بێژە: زیان و گونەهەكا مەزن یا د هەردوكاندا، و قازانج ژی د هەردوكاندا هەیە، بەلێ زیانا وان پترە ژ قازانجێ وان، [هەروەسا] پسیاری ژ تە دكەن، كا چ [ژ مالێ] خۆ بدەن، بێژە: یێ ژ هەوجەییا هەوە زێدە. هۆسا خودێ نیشانێت [هەبین و زەبەردەستیا خۆ] بۆ هەوە دیار دكەت، دا هوین هزرا خۆ بكەن.

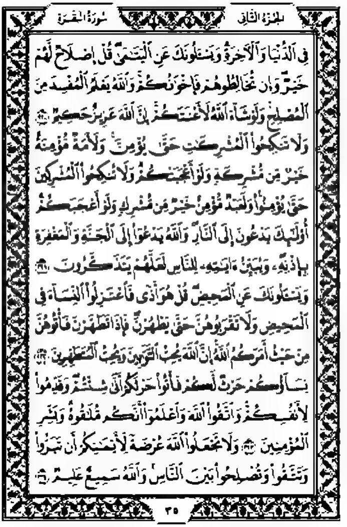

فِي ٱلدُّنۡيَا وَٱلۡأٓخِرَةِۗ وَيَسۡـَٔلُونَكَ عَنِ ٱلۡيَتَٰمَىٰۖ قُلۡ إِصۡلَاحٞ لَّهُمۡ
خَيۡرٞۖ وَإِن تُخَالِطُوهُمۡ فَإِخۡوَٰنُكُمۡۚ وَٱللَّهُ يَعۡلَمُ ٱلۡمُفۡسِدَ مِنَ
ٱلۡمُصۡلِحِۚ وَلَوۡ شَآءَ ٱللَّهُ لَأَعۡنَتَكُمۡۚ إِنَّ ٱللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٞ ﴿٢٢٠﴾
وَلَا تَنكِحُواْ ٱلۡمُشۡرِكَٰتِ حَتَّىٰ يُؤۡمِنَّۚ وَلَأَمَةٞ مُّؤۡمِنَةٌ
خَيۡرٞ مِّن مُّشۡرِكَةٖ وَلَوۡ أَعۡجَبَتۡكُمۡۗ وَلَا تُنكِحُواْ ٱلۡمُشۡرِكِينَ
حَتَّىٰ يُؤۡمِنُواْۚ وَلَعَبۡدٞ مُّؤۡمِنٌ خَيۡرٞ مِّن مُّشۡرِكٖ وَلَوۡ أَعۡجَبَكُمۡۗ
أُوْلَٰٓئِكَ يَدۡعُونَ إِلَى ٱلنَّارِۖ وَٱللَّهُ يَدۡعُوٓاْ إِلَى ٱلۡجَنَّةِ وَٱلۡمَغۡفِرَةِ
بِإِذۡنِهِۦۖ وَيُبَيِّنُ ءَايَٰتِهِۦ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمۡ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٢٢١﴾
وَيَسۡـَٔلُونَكَ عَنِ ٱلۡمَحِيضِۖ قُلۡ هُوَ أَذٗى فَٱعۡتَزِلُواْ ٱلنِّسَآءَ فِي
ٱلۡمَحِيضِ وَلَا تَقۡرَبُوهُنَّ حَتَّىٰ يَطۡهُرۡنَۖ فَإِذَا تَطَهَّرۡنَ فَأۡتُوهُنَّ
مِنۡ حَيۡثُ أَمَرَكُمُ ٱللَّهُۚ إِنَّ ٱللَّهَ يُحِبُّ ٱلتَّوَّٰبِينَ وَيُحِبُّ ٱلۡمُتَطَهِّرِينَ ﴿٢٢٢﴾
نِسَآؤُكُمۡ حَرۡثٞ لَّكُمۡ فَأۡتُواْ حَرۡثَكُمۡ أَنَّىٰ شِئۡتُمۡۖ وَقَدِّمُواْ
لِأَنفُسِكُمۡۚ وَٱتَّقُواْ ٱللَّهَ وَٱعۡلَمُوٓاْ أَنَّكُم مُّلَٰقُوهُۗ وَبَشِّرِ
ٱلۡمُؤۡمِنِينَ ﴿٢٢٣﴾ وَلَا تَجۡعَلُواْ ٱللَّهَ عُرۡضَةٗ لِّأَيۡمَٰنِكُمۡ أَن تَبَرُّواْ
وَتَتَّقُواْ وَتُصۡلِحُواْ بَيۡنَ ٱلنَّاسِۚ وَٱللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٞ ﴿٢٢٤﴾

﴿٢٢٠﴾ د دنیایێ و ئاخرەتێدا [بزانن یێ ژ هەوجەیا هەوە زێدە د دنیایێدا بیخنە د خزمەتا ئاخرەتێدا]. و پسیارا ئێتیم و سێویان ژ تە دکەن، بێژە: قەنجی د گەل وان چێترە، و ئەگەر هوین مالێ وان د گەل یێ خۆ تێکەل بکەن، [و پێکڤە بژین] برایێت هەوە [یێت دینی]نە، و خودێ خراب و قەنجان ژێك دناسیت، و ئەگەر خودێ ڤیابایە دا هەوە تەنگاڤ کەت، ب ڕاستی خودێ زال و کاربنەجهە. ﴿٢٢١﴾ نەڤێت هەڤال و هۆگران بۆ خودێ چێ دکەن، مارە نەکەن هەتا موسلمان نەبن، و جاریەکا موسلمان ژ ژنەکا [موشرك] چێترە هەکە خۆ دلێ هەوە ژی ل سەر بیت، و کچێت خۆ ل موشرکان مارە نەکەن هەتا موسلمان نەبن. بەندەیەکێ موسلمان ژ زەلامەکێ موشرك چێترە، هەکە خۆ ب دلێ هەوە ژی بیت، [ئەو هەڤال و هۆگر چێکەر] بەرێ مرۆڤی ددەنە ئاگری، و خودێ ب دەستویرا خۆ بەرێ مرۆڤی ددەتە بەحەشتێ و لێ خۆشبوونێ و نیشانێت [هەیین و دەستهەلاتداریا] خۆ بۆ خەلکی دیار دکەت، بەلکی [پێڤەچۆن و تۆبە] بێتە بیرا وان. ﴿٢٢٢﴾ و پسیارا بێ نڤێژییێ [چۆنا نڤینا ژنێ د بێ نڤێژییێدا] ژ تە دکەن [هەی موحەممەد]، بێژە: بێ نڤێژی [نڤینا ژنێ د بێ نڤێژییێدا] زیان و ئێزایە، نەچنە نڤینا ژنان د بێ نڤێژییێدا، و نێزیکی وان نەبن [نەچنە نڤینا وان] هەتا پاقژ نەبن [ژ بێ نڤێژییێ خلاس نەبن و خوینا وان ڕانەوەستیت]، ڤێجا ئەگەر خۆ شویشتن، و خۆ ب نڤێژ ئێخستن، هەڕنە نڤینا وان، هەروەکی خودێ گۆتیە هەوە، ب ڕاستی خودێ حەژ تۆبەداران دکەت، و هەروەسا حەژ پاقژان ژی دکەت. ﴿٢٢٣﴾ ژنکێت هەوە زەڤینە بۆ هەوە [جهێ شینکرنا دویندەهێنە]، ڤێجا کا هەوە چاوا بڤێت هەڕنە زەڤیا خۆ [هەڕنە نڤینا ژنا خۆ]، و کار و کریارێت باش بدەنە پێشیا خۆ [بەری خۆ بهنێرن]، و ژ خودێ بترسن و بزانن هوین هەر دێ گەهنە خودێ، و مزگینیێ بدە باوەرداران. ﴿٢٢٤﴾ و سویندخوارنا خۆ ب خودێ نەکەنە هەجەت و مهانە، بۆ نەکرنا باشیێ و پاریزکاریێ و خۆشکرنا ناڤبەرا خەلکی، و خودێ یێ گوهدار و زانایە.

لَّا يُؤَاخِذُكُمُ ٱللَّهُ بِٱللَّغْوِ فِيٓ أَيْمَٰنِكُمْ وَلَٰكِن يُؤَاخِذُكُم بِمَا كَسَبَتْ
قُلُوبُكُمْ وَٱللَّهُ غَفُورٌ حَلِيمٌ ﴿٢٢٥﴾ لِّلَّذِينَ يُؤْلُونَ مِن نِّسَآئِهِمْ تَرَبُّصُ
أَرْبَعَةِ أَشْهُرٍ فَإِن فَآءُو فَإِنَّ ٱللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٢٢٦﴾ وَإِنْ عَزَمُوا۟
ٱلطَّلَٰقَ فَإِنَّ ٱللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٢٧﴾ وَٱلْمُطَلَّقَٰتُ يَتَرَبَّصْنَ بِأَنفُسِهِنَّ
ثَلَٰثَةَ قُرُوٓءٍ وَلَا يَحِلُّ لَهُنَّ أَن يَكْتُمْنَ مَا خَلَقَ ٱللَّهُ فِيٓ أَرْحَامِهِنَّ
إِن كُنَّ يُؤْمِنَّ بِٱللَّهِ وَٱلْيَوْمِ ٱلْءَاخِرِ وَبُعُولَتُهُنَّ أَحَقُّ بِرَدِّهِنَّ فِي
ذَٰلِكَ إِنْ أَرَادُوٓا۟ إِصْلَٰحًا وَلَهُنَّ مِثْلُ ٱلَّذِي عَلَيْهِنَّ بِٱلْمَعْرُوفِ
وَلِلرِّجَالِ عَلَيْهِنَّ دَرَجَةٌ وَٱللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٢٢٨﴾ ٱلطَّلَٰقُ مَرَّتَانِ
فَإِمْسَاكٌۢ بِمَعْرُوفٍ أَوْ تَسْرِيحٌۢ بِإِحْسَٰنٍ وَلَا يَحِلُّ لَكُمْ أَن تَأْخُذُوا۟
مِمَّآ ءَاتَيْتُمُوهُنَّ شَيْـًٔا إِلَّآ أَن يَخَافَآ أَلَّا يُقِيمَا حُدُودَ ٱللَّهِ
فَإِنْ خِفْتُمْ أَلَّا يُقِيمَا حُدُودَ ٱللَّهِ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا فِيمَا ٱفْتَدَتْ
بِهِۦ تِلْكَ حُدُودُ ٱللَّهِ فَلَا تَعْتَدُوهَا وَمَن يَتَعَدَّ حُدُودَ ٱللَّهِ فَأُو۟لَٰٓئِكَ
هُمُ ٱلظَّٰلِمُونَ ﴿٢٢٩﴾ فَإِن طَلَّقَهَا فَلَا تَحِلُّ لَهُۥ مِنۢ بَعْدُ حَتَّىٰ تَنكِحَ زَوْجًا
غَيْرَهُۥ فَإِن طَلَّقَهَا فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَآ أَن يَتَرَاجَعَآ إِن ظَنَّآ أَن
يُقِيمَا حُدُودَ ٱللَّهِ وَتِلْكَ حُدُودُ ٱللَّهِ يُبَيِّنُهَا لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿٢٣٠﴾

﴿٢٢٥﴾ خودێ ب سویندا بێ نیەت و یا بوریيە ناخڤتن ل هەوە ناگریت، بەلێ دێ وێ سویندێ ل هەوە گریت، یا ژ دلێ هەوە دەردکەڤیت، و خودێ گونەهـ ژێبەر و بێنفرەهە [لەزێ ل جزاکرنێ ناکەت].
﴿٢٢٦﴾ ئەو زەلامێت سویند دخۆن کو نەچنە نڤینا ژنێت خۆ، بۆ وان هەیە چار هەیڤان خۆ بگرن، و ئەگەر لێڤەبوون و [سویندا خۆ شکاندن] دڤێت بزانن خودێ لێبەگر و دلۆڤانە. ﴿٢٢٧﴾ [و ئەگەر لێڤە نەبوون] و بەردان کرنە دلێ خۆ، [دڤێت بزانن] ب ڕاستی خودێ یێ گوهدار و زانایە. ﴿٢٢٨﴾ و ژنێت بەردایی [ئشکرا یێت ڤەگوهاستیە] دڤێت بەری شوی بکەن، سێ ژڤانان (بێ نڤێژیان، یان پاقژبیان) خۆ بگرن، و بۆ وان نەدورستە تشتێ خودێ د مالبچویکێ واندا چێکری ڤەشێرن، ئەگەر [ڕاست] باوەرییێ ب خودێ و ڕۆژا قیامەتێ دئینن. و بۆ زەلامێت وان [بەری ژڤانێت (بێ نڤێژیێت) وان ب دویماهی بێن] پتر هەق هەیە وان بزڤرینەڤە، ئەگەر [نیەتا وان یا خێرێ بیت] و پێکهاتن بڤێن ب قەنجی. و ژنان ژی هەقێ عەدەتی ل سەر زەلامان هەیە هەروەکی زەلامان هەق ل سەر وان هەی، و زەلامان پەیسکەک هەیە د سەر وانڕا [ئەو ژی ژ بەر مالخۆیاتی و بەرپسیاریا ویيە ژ کاروبارێت مالێ] و خودێ یێ سەردەست و کاربنەجهە.
﴿٢٢٩﴾ بەردان [بەردانا لێ زڤرین تێدا ـ الطلاق الرجعي] دو جارانە، [پشتی هەر جارەکێ ژ ڤان] ڤێجا یان دەست دەینانە سەر ب قەنجی، یان دەست ژ سەرڕاکرنە ب قەنجی، و نەدورستە بۆ هەوە هوین تشتەکی ژ مەهرا هەوە داییە وان بیەن، ئەو نەبیت ئەگەر هەردو خۆ ل تخوبێت خودێ نەگرن، ڤێجا ئەگەر هوین ترسیان هەردو خۆ ل تخوبێت خودێ ناگرن. گونەهـ ل سەر هەردوکان نینە [ژن بەرانبەر بەردانا خۆ، هندەک ژ مەهرا خۆ بۆ زەلامێ خۆ بهێلیت، و زەلام وەربگریت بەرانبەر بەردانا وێ] ژن تشتەکی د پێش بەردانا خۆڤە بدەت، و ئەڤە بڕیار و تخوبێت خودێنە نەدەنە سەر، و یێت ددەنە سەر بڕیار و تخوبێت خودێ، ئەو ستەمکار ب خۆنە. ﴿٢٣٠﴾ ڤێجا ئەگەر [جارا سێێ] بەردا، ئیدی ب کێر وی [مێرێ ئێکێ] نائێت، هەتا شوی ب مێرەکێ دی نەکەت، ڤێجا ئەگەر مێرێ دویێ ژی بەردا، چو ل سەر وان [مێرێ ئێکێ و ژنکێ] نینە جارەکا دی لێک بزڤرنەڤە، ئەگەر د وێ هزرێدا بن کو دێ فەرمان و بڕیارێت (ئەحکامێت) خودێ ب جه ئینن، و ئەڤەنە تخویب و بڕیارێت خودێ، بۆ وان کەسێت دزانن و تێ دگەهن، [خودێ] دیار دکەت.

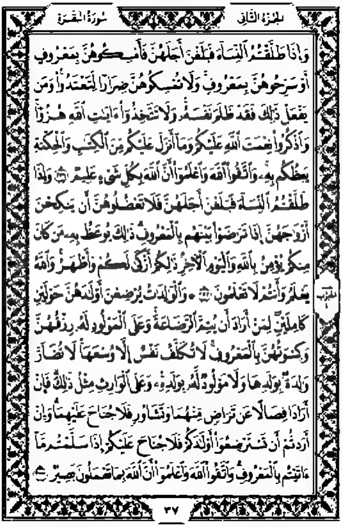

الجزء الثاني سورة البقرة

وَإِذَا طَلَّقْتُمُ ٱلنِّسَآءَ فَبَلَغْنَ أَجَلَهُنَّ فَأَمْسِكُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ
أَوْ سَرِّحُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍۚ وَلَا تُمْسِكُوهُنَّ ضِرَارًا لِّتَعْتَدُوا۟ۚ وَمَن
يَفْعَلْ ذَٰلِكَ فَقَدْ ظَلَمَ نَفْسَهُۥۚ وَلَا تَتَّخِذُوٓا۟ ءَايَٰتِ ٱللَّهِ هُزُوًاۚ
وَٱذْكُرُوا۟ نِعْمَتَ ٱللَّهِ عَلَيْكُمْ وَمَآ أَنزَلَ عَلَيْكُم مِّنَ ٱلْكِتَٰبِ وَٱلْحِكْمَةِ
يَعِظُكُم بِهِۦۚ وَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ وَٱعْلَمُوٓا۟ أَنَّ ٱللَّهَ بِكُلِّ شَىْءٍ عَلِيمٌ ۝ وَإِذَا
طَلَّقْتُمُ ٱلنِّسَآءَ فَبَلَغْنَ أَجَلَهُنَّ فَلَا تَعْضُلُوهُنَّ أَن يَنكِحْنَ
أَزْوَٰجَهُنَّ إِذَا تَرَٰضَوْا۟ بَيْنَهُم بِٱلْمَعْرُوفِۗ ذَٰلِكَ يُوعَظُ بِهِۦ مَن كَانَ
مِنكُمْ يُؤْمِنُ بِٱللَّهِ وَٱلْيَوْمِ ٱلْءَاخِرِۗ ذَٰلِكُمْ أَزْكَىٰ لَكُمْ وَأَطْهَرُۗ وَٱللَّهُ
يَعْلَمُ وَأَنتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ۝ ۞ وَٱلْوَٰلِدَٰتُ يُرْضِعْنَ أَوْلَٰدَهُنَّ حَوْلَيْنِ
كَامِلَيْنِۖ لِمَنْ أَرَادَ أَن يُتِمَّ ٱلرَّضَاعَةَۚ وَعَلَى ٱلْمَوْلُودِ لَهُۥ رِزْقُهُنَّ
وَكِسْوَتُهُنَّ بِٱلْمَعْرُوفِۚ لَا تُكَلَّفُ نَفْسٌ إِلَّا وُسْعَهَاۚ لَا تُضَآرَّ
وَٰلِدَةٌۢ بِوَلَدِهَا وَلَا مَوْلُودٌ لَّهُۥ بِوَلَدِهِۦۚ وَعَلَى ٱلْوَارِثِ مِثْلُ ذَٰلِكَۗ فَإِنْ
أَرَادَا فِصَالًا عَن تَرَاضٍ مِّنْهُمَا وَتَشَاوُرٍ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَاۗ وَإِنْ
أَرَدتُّمْ أَن تَسْتَرْضِعُوٓا۟ أَوْلَٰدَكُمْ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ إِذَا سَلَّمْتُم مَّآ
ءَاتَيْتُم بِٱلْمَعْرُوفِۗ وَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ وَٱعْلَمُوٓا۟ أَنَّ ٱللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ۝

حزب

٣٧

﴿٢٣١﴾ هەر گاڤەكا هەوە ژی [ب دو تەلاقان (بەركان)] بەردان، و ئەو گەهشتنە دویماهیكا دەمێ خۆ گرتنێ، ڤێجا یان ب قەنجی دەستێ خۆ دانە سەر وان، یان ژی ب قەنجی دەستێ خۆ ژ سەر وان ڕاكەن (ئانكو بەردەن)، و ب مەرەما ئێزادان و دەستدرێژییێ دەستێ خۆ نەدانە سەر وان، و هەر كەسێ ڤێ بكەت، ئەوی [ب ڕاستی] ستەم ل خۆ كر، و نیشان و بڕیارێت خودێ نەكەنە ترانە و یاری، و نیعمەت و كەرەما خودێ د گەل هەوە كری بینە بیرا خۆ (ژ بیر نەكەن)، و [هەروەسا] ئەو كتێب و ئاقلداریا [ڕێكا پێغەمبەری] ب سەر هەوەدا داڕێتی، ئەوا هەوە پێ شیرەت دكەت، بینە بیرا خۆ و ژ بیر نەكەن و ژ خودێ بترسن، و بزانن [بێ گۆمان] خودێ ژ هەمی تشتی ب ئاگەهە. ﴿٢٣٢﴾ و هەر گاڤەكا هەوە ژن بەردان، و ژڤانێ خۆ تەمامكرن [و ڤیان ل زەلامێت خۆ بزڤڕن] نەكەڤنە د ڕێكا واندا، و نەبنە ئاستەنگ، كو ل زەلامێت خۆ بزڤڕنەڤە، ئەگەر هەردو د ناڤبەرا خۆدا ب قەنجی پێك خۆش بوون. ئەڤێ ئەو بۆ خۆ دكەنە دەرس یێت باوەری ب خودێ و ڕۆژا قیامەتێ هەبین، و ئەڤە [ئەڤ بڕیار و ڕاستەڕێكرنە] بۆ هەوە چێتر و پاقژترە و خودێ دزانیت و هوین نوزانن. ﴿٢٣٣﴾ و دەیكێت بچویك شیر [ئەوێت بەردایی] دێ دو سالێت دورست شیری دەنە بچویكێت خۆ، ئەڤە بۆ یا بڤێت شیردانا خۆ تەمام بكەت، و بابێ بچویكی ل دویڤ شیانا خۆ، خوارن و ڤەخوارن و جلكێت ژنێ [دەیكا بچویكی] ل سەرن، و هەر تێكی هند ژێ دێتە خواستن هندی بشێت، نە دەیك بابێ بچویكی ئێزا بدەت و بئێشینیت (هند ژێ بخوازیت كو پێ چێ نەبیت)، و نە باب دەیكێ ب بچویكی ئێزا بدەت و بئێشینیت (هندێ نەدەتێ كو بشێت د بەر خۆدا بدەت)، و میراتخۆرێ بچویكی ژی دڤێت یێ هۆسا بیت. و ئەگەر وان ڤیا ب دلخۆشی و مشێورەت [بەری وەختی] بچویكی ژ شیر ڤە بكەن، چو گونەهـ ل سەر وان نینە، و ئەگەر هەوە ڤیا دایینان بۆ بچویكێت خۆ بگرن، چو گونەهـ ل سەر هەوە نینە ئەگەر هوین هەقێ شیرێ وان ب دورستی بدەنێ، و ژ خودێ بترسن و بزانن تشتێ هوین دكەن خودێ دبینیت.

وَٱلَّذِينَ يُتَوَفَّوۡنَ مِنكُمۡ وَيَذَرُونَ أَزۡوَٰجٗا يَتَرَبَّصۡنَ بِأَنفُسِهِنَّ
أَرۡبَعَةَ أَشۡهُرٖ وَعَشۡرٗاۖ فَإِذَا بَلَغۡنَ أَجَلَهُنَّ فَلَا جُنَاحَ عَلَيۡكُمۡ
فِيمَا فَعَلۡنَ فِيٓ أَنفُسِهِنَّ بِٱلۡمَعۡرُوفِۗ وَٱللَّهُ بِمَا تَعۡمَلُونَ خَبِيرٞ ﴿٢٣٤﴾
وَلَا جُنَاحَ عَلَيۡكُمۡ فِيمَا عَرَّضۡتُم بِهِۦ مِنۡ خِطۡبَةِ ٱلنِّسَآءِ
أَوۡ أَكۡنَنتُمۡ فِيٓ أَنفُسِكُمۡۚ عَلِمَ ٱللَّهُ أَنَّكُمۡ سَتَذۡكُرُونَهُنَّ
وَلَٰكِن لَّا تُوَاعِدُوهُنَّ سِرًّا إِلَّآ أَن تَقُولُواْ قَوۡلٗا مَّعۡرُوفٗاۚ
وَلَا تَعۡزِمُواْ عُقۡدَةَ ٱلنِّكَاحِ حَتَّىٰ يَبۡلُغَ ٱلۡكِتَٰبُ أَجَلَهُۥۚ
وَٱعۡلَمُوٓاْ أَنَّ ٱللَّهَ يَعۡلَمُ مَا فِيٓ أَنفُسِكُمۡ فَٱحۡذَرُوهُۚ وَٱعۡلَمُوٓاْ
أَنَّ ٱللَّهَ غَفُورٌ حَلِيمٞ ﴿٢٣٥﴾ لَّا جُنَاحَ عَلَيۡكُمۡ إِن طَلَّقۡتُمُ ٱلنِّسَآءَ
مَا لَمۡ تَمَسُّوهُنَّ أَوۡ تَفۡرِضُواْ لَهُنَّ فَرِيضَةٗۚ وَمَتِّعُوهُنَّ عَلَى
ٱلۡمُوسِعِ قَدَرُهُۥ وَعَلَى ٱلۡمُقۡتِرِ قَدَرُهُۥ مَتَٰعَۢا بِٱلۡمَعۡرُوفِۖ حَقًّا عَلَى
ٱلۡمُحۡسِنِينَ ﴿٢٣٦﴾ وَإِن طَلَّقۡتُمُوهُنَّ مِن قَبۡلِ أَن تَمَسُّوهُنَّ وَقَدۡ
فَرَضۡتُمۡ لَهُنَّ فَرِيضَةٗ فَنِصۡفُ مَا فَرَضۡتُمۡ إِلَّآ أَن يَعۡفُونَ
أَوۡ يَعۡفُوَاْ ٱلَّذِي بِيَدِهِۦ عُقۡدَةُ ٱلنِّكَاحِۚ وَأَن تَعۡفُوٓاْ أَقۡرَبُ لِلتَّقۡوَىٰۚ
وَلَا تَنسَوُاْ ٱلۡفَضۡلَ بَيۡنَكُمۡۚ إِنَّ ٱللَّهَ بِمَا تَعۡمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٢٣٧﴾

﴿٢٣٤﴾ ژ هەوە ئەوێت دمرن و ژنان ب پاش خۆڤە دهێلن، دڤێت [ئەڤ ژنە بەری شوی بکەن] چار هەیڤ و دەهـ ڕۆژان خۆ بگرن، ڤێجا ئەگەر گەهشتنە دویماهیا دەمێ خۆگرتنێ، چو گونەهـ ل سەر هەوە نینە، ئەو دویڤ عادەتی کارێ خۆ بکەن [دا بێنە خواستن و جارەکا دی شویکەن] و خودێ ب کار و کریارێت هوین دکەن ئاگەهدار و شارەزایە. ﴿٢٣٥﴾ و گونەهـ ل سەر هەوە نینە [نە د گونەهکارن]، هوین [بێژنێ بەری ڕۆژێت خۆگرتنێ ب دویماهی بێن] ب ڕەنگەکی تێ بگەهینن کو هەوە دل پێ ل سەر. یان بێخنە د دلێ خۆدا [چ گاڤا ڕۆژێت خۆگرتنێ تەمامبوون مار بکەن]، [بەلێ نابیت هوین تێکەر بخوازن] خودێ زانی هوین دێ سوحبەتا وان کەن [کو هەوە دلێ ل سەر وان] بەلێ چو ژڤانان ب دزیکیڤە نەدەنە وان ژ بلی هندێ هوین ئاخفتنەکا عەدەتی بێژن [بدەنێ] [وەکی هێژ تو یا ل سەر خۆ، من دل تێ هەیە تێکا وەکی تە بۆ خۆ بینم، کو تێ بگەهیت پێ، تە چ ل بەرە]، و مار نەکەن هەتا دەمێ وێ یێ خۆگرتنێ ب دویماهیک نەئێت، و بزانن خودێ یا د دلێ هەوەدا دزانیت، [ڤێجا ژ بەر هندێ] خۆ ژێ بپارێزن [ب کرنا تاعەتان و دانەپاشا گونەهان] و گوهداریا وی بکەن، و بزانن بێ گۆمان خودێ گونەهـ ژێبەر و بێنفرەهە ل سەر جزادانێ. ﴿٢٣٦﴾ چو گونەهـ ل سەر هەوە نینە، ئەگەر هوین ژنان بەردەن بەری هوین بچنە نڤینا وان، یان مەهرەکێ [مارەکێ] بۆ وان ڤەبڕن، دەستفرەهـ ل دویڤ دەستفرەهیا خۆ، دەستەنگ ل دویڤ دەستەنگیا خۆ، دڤێت هەر ئێك متا و بەرگالەکی [ئانکو تشتەکی بۆ دلێ وان] بدەنە وان، تشتەك بیت ب وی ڕەنگێ خودێ پێ ڕازی و ل دویڤ ئیجادا (عورفێ) خەلکی، ئەڤە ئەرکەکە ل سەر قەنجیکاران. ﴿٢٣٧﴾ و هەکە هەوە [ژن] بەردان بەری هوین بچنە نڤینا وان، و هەوە بەری هنگی مارا وێ دیار کربیت. نیڤا هەوە ڤەبڕی [دڤێت هوین بدەنێ] ژ بلی هندێ ئەو ب خۆ وێ نیڤێ بهێلیت، یان ئەوێ مارکرن د دەستدا، هەمیێ (هەمی مەهرێ) بۆ ژنێ بهێلیت. و ئەگەر هوین [مەخسەد پێ هەردوکن و بارابتر زەلامە] بهێلن [و هەمی مارێ بدەنێ و ب نیڤی نەکەن]، و هەچیێ پێ دی ئازا بکەت پتر نێزکی پارێزکاریێ، و قەنجی و چاکیێ د ناڤبەرا خۆدا ژ بیر نەکەن، ب ڕاستی خودێ ب کار و کریارێت هوین دکەن ب ئاگەهە و دبینیت.

حَٰفِظُواْ عَلَى ٱلصَّلَوَٰتِ وَٱلصَّلَوٰةِ ٱلۡوُسۡطَىٰ وَقُومُواْ لِلَّهِ
قَٰنِتِينَ ﴿٢٣٨﴾ فَإِنۡ خِفۡتُمۡ فَرِجَالًا أَوۡ رُكۡبَانٗاۖ فَإِذَآ أَمِنتُمۡ
فَٱذۡكُرُواْ ٱللَّهَ كَمَا عَلَّمَكُم مَّا لَمۡ تَكُونُواْ تَعۡلَمُونَ ﴿٢٣٩﴾
وَٱلَّذِينَ يُتَوَفَّوۡنَ مِنكُمۡ وَيَذَرُونَ أَزۡوَٰجٗا
وَصِيَّةٗ لِّأَزۡوَٰجِهِم مَّتَٰعًا إِلَى ٱلۡحَوۡلِ غَيۡرَ إِخۡرَاجٖۚ فَإِنۡ
خَرَجۡنَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيۡكُمۡ فِي مَا فَعَلۡنَ فِيٓ أَنفُسِهِنَّ
مِن مَّعۡرُوفٖۗ وَٱللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٞ ﴿٢٤٠﴾ وَلِلۡمُطَلَّقَٰتِ مَتَٰعُۢ
بِٱلۡمَعۡرُوفِۖ حَقًّا عَلَى ٱلۡمُتَّقِينَ ﴿٢٤١﴾ كَذَٰلِكَ يُبَيِّنُ
ٱللَّهُ لَكُمۡ ءَايَٰتِهِۦ لَعَلَّكُمۡ تَعۡقِلُونَ ﴿٢٤٢﴾ ۞ أَلَمۡ تَرَ
إِلَى ٱلَّذِينَ خَرَجُواْ مِن دِيَٰرِهِمۡ وَهُمۡ أُلُوفٌ حَذَرَ ٱلۡمَوۡتِ
فَقَالَ لَهُمُ ٱللَّهُ مُوتُواْ ثُمَّ أَحۡيَٰهُمۡۚ إِنَّ ٱللَّهَ لَذُو فَضۡلٍ
عَلَى ٱلنَّاسِ وَلَٰكِنَّ أَكۡثَرَ ٱلنَّاسِ لَا يَشۡكُرُونَ ﴿٢٤٣﴾
وَقَٰتِلُواْ فِي سَبِيلِ ٱللَّهِ وَٱعۡلَمُوٓاْ أَنَّ ٱللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٞ ﴿٢٤٤﴾ مَّن
ذَا ٱلَّذِي يُقۡرِضُ ٱللَّهَ قَرۡضًا حَسَنٗا فَيُضَٰعِفَهُۥ لَهُۥٓ أَضۡعَافٗا
كَثِيرَةٗۚ وَٱللَّهُ يَقۡبِضُ وَيَبۡصُۜطُ وَإِلَيۡهِ تُرۡجَعُونَ ﴿٢٤٥﴾

﴿٢٣٨﴾ [گەلی موسلمانان] بەردەوام بن ل سەر نڤێژێت خۆ، و نڤێژا ئێڤاری [ژ بیر نەکەن] و ب گوهداری ب بەر خودێڤە ڕابن، و هوین وی ژ دل بپەرێسن [نڤێژان بکەن]. ﴿٢٣٩﴾ ڤێجا ئەگەر هوین [ژ بەر شەڕی یان ژ بەر هەر تشتەکێ دیتر] ترسیان، [نڤێژێت خۆ] پەیادە یان سویار بکەن، [و پاشی] ئەگەر هوین ئێمن بوون، وەسا خودێ بپەرێسن [نڤێژان بکەن] وەکی وی هوین فێرکرین و بەری هنگی هەوە نەدزانی. ﴿٢٤٠﴾ و ژ هەوە ئەوێت دمرن و ژنان ب پاش خۆڤە دهێلن، دڤێت وەسیەتێ بۆ هەڤسەرێت خۆ بکەن کو سالەکێ د مالدا بمینن، و بێنە خودانکرن و نەئێنە دەرێخستن، [ب وی شەرتی کو مالا هەڤسەرێت خۆ نەهێلن و د ڤی دەمیدا شوی نەکەن]، و ئەگەر ئەو ژ دەڤ خۆ دەرکەڤتن، چو گونەه ل سەر هەوە نینە، چ یا ئەو ل دویڤ عەدەتێ ل خۆ بکەن [کو خۆ بخەملینن و هندەک بێنە پێش بۆ دیتنێ] خودێ سەردەست و کاربنەجهە. ﴿٢٤١﴾ و ژنێت بەردایی، دڤێت متا و خەلاتەکێ قەنج بۆ بێتە ڤەبرین [ژ بەرێ زەلامانڤە بێتە دان]، و ئەڤە هەقە ل سەر کەسێت تەقوادار و ژ خودێ ترس. ﴿٢٤٢﴾ هۆسا خودێ بڕیار و نیشانێت خۆ بۆ هەوە دیار دکەت، بەلکی هوین ئەقلەکی بۆ خۆ [ژێ] بگرن. ﴿٢٤٣﴾ ما تە چیرۆکا وان نەبهیستیە ئەوێت ژ وار و وەلاتێ خۆ دەرکەڤتین و ئەو ب هزارانن ژ مرنێ ڕەڤین (ژ ترسا مرنێ)، خودێ گۆتە وان بمرن [مرن] پاشی ساخکرنەڤە، ب ڕاستی خودێ گەلە قەنجی و کەرەم ل سەر خەلکی هەنە، بەلێ بارابتر ژ خەلکی [ژ مرۆڤان] ناشوکورین و سوپاسی ناکەن [قەنجی و کەرەما خودێ نائێتە بەرچاڤان]. ﴿٢٤٤﴾ ڤێجا [گەلی خودان باوەران] د ڕێکا خودێدا شەڕی بکەن و بزانن [بێ گومان] خودێ گوهدێر و زانایە. ﴿٢٤٥﴾ ڤێجا کیە قەرەکێ باش د گەل خودێ بکەت [قەنجیێ بکەت دا خودێ خەلات بکەت]، دا خودێ هندی وی [قەری] و تەمەتی وی بۆ زێدە بکەت، و خودێیە، یێ کێم و زێدە دکەت، و ئەوە یێ هوین دێ چنە بەر دەستان و ب بالڤە زڤڕن.

أَلَمْ تَرَ إِلَى ٱلْمَلَإِ مِنۢ بَنِىٓ إِسْرَٰٓءِيلَ مِنۢ بَعْدِ مُوسَىٰٓ إِذْ
قَالُوا۟ لِنَبِىٍّ لَّهُمُ ٱبْعَثْ لَنَا مَلِكًا نُّقَٰتِلْ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ
قَالَ هَلْ عَسَيْتُمْ إِن كُتِبَ عَلَيْكُمُ ٱلْقِتَالُ أَلَّا تُقَٰتِلُوا۟
قَالُوا۟ وَمَا لَنَآ أَلَّا نُقَٰتِلَ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ وَقَدْ أُخْرِجْنَا
مِن دِيَٰرِنَا وَأَبْنَآئِنَا فَلَمَّا كُتِبَ عَلَيْهِمُ ٱلْقِتَالُ تَوَلَّوْا۟
إِلَّا قَلِيلًا مِّنْهُمْ وَٱللَّهُ عَلِيمٌۢ بِٱلظَّٰلِمِينَ ﴿٢٤٦﴾ وَقَالَ لَهُمْ
نَبِيُّهُمْ إِنَّ ٱللَّهَ قَدْ بَعَثَ لَكُمْ طَالُوتَ مَلِكًا
قَالُوٓا۟ أَنَّىٰ يَكُونُ لَهُ ٱلْمُلْكُ عَلَيْنَا وَنَحْنُ أَحَقُّ
بِٱلْمُلْكِ مِنْهُ وَلَمْ يُؤْتَ سَعَةً مِّنَ ٱلْمَالِ قَالَ إِنَّ ٱللَّهَ
ٱصْطَفَىٰهُ عَلَيْكُمْ وَزَادَهُۥ بَسْطَةً فِى ٱلْعِلْمِ وَٱلْجِسْمِ
وَٱللَّهُ يُؤْتِى مُلْكَهُۥ مَن يَشَآءُ وَٱللَّهُ وَٰسِعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٤٧﴾
وَقَالَ لَهُمْ نَبِيُّهُمْ إِنَّ ءَايَةَ مُلْكِهِۦٓ أَن يَأْتِيَكُمُ
ٱلتَّابُوتُ فِيهِ سَكِينَةٌ مِّن رَّبِّكُمْ وَبَقِيَّةٌ مِّمَّا
تَرَكَ ءَالُ مُوسَىٰ وَءَالُ هَٰرُونَ تَحْمِلُهُ ٱلْمَلَٰٓئِكَةُ
إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَءَايَةً لَّكُمْ إِن كُنتُم مُّؤْمِنِينَ ﴿٢٤٨﴾

﴿٢٤٦﴾ ما تە چیرۆکا کەنکەنەیێت ئسرائیلیان پشتی مووسا پێغەمبەر بهیستیە، گاڤا گۆتینە پێغەمبەرەکێ خۆ: میرەکی بۆ مە ڕاکە [فڕێکە دا ئەم د بن سەرۆکاتیا ویڤە] شەڕی د ڕێکا خودێدا بکەین، پێغەمبەرێ وان گۆت: ئەز دترسم شەڕ ل سەر هەوە بێتە نڤیسین و هوین شەڕی نەکەن، [خۆ پاشڤە بکێشن]. گۆتن: ئێجا ما بۆچ ئەم شەڕی د ڕێکا خودێدا ناکەین و [پشتی] ئەم ژ ئاڤ وار و کچ و کوڕێت خۆ هاتینە دەرێخستن؟! بەلێ دەمێ شەڕ (جیهاد) ل سەر وان هاتیە نڤیسین، هەمیان پشت دا شەڕی، کێمەک تێ نەبن، و خودێ ب ئاگەهە ژ ستەمکاران.

﴿٢٤٧﴾ و پێغەمبەرێ وان گۆتە وان: خودێ طالووت بۆ هەوە ب میرینی هنارتیە، گۆتن: [گۆتنە پێغەمبەرێ خۆ] دێ چاوا بیتە میرێ مە و ئەم ژ وی هێژاتری میرینێنە، و ئەو نەگەلەکێ ب مالە؟! [پێغەمبەرێ وان] گۆت: خودێ ئەو ل سەر هەوە هلبژارتیە [و خودێ ژ کەرەما خۆ] زێدە زانین و قەلافەت و گەوردەکێ باش ژی یێ دایێ، و خودێ ملک و مالداریا خۆ ددەتە وی یێ وی بڤێت، ب ڕاستی [د دلۆڤانی و کەرەما خۆدا] خودێ یێ بەرفرەهـ و زانایە.

﴿٢٤٨﴾ پێغەمبەرێ وان گۆتە وان: نیشانا میرینیا وی ئەوە: سندرویک بۆ هەوە بێت کو دلڕەحەتی و دلخۆشی ژ نک خودایێ هەوە و شوینهاییت بنەمالا مووسا پێغەمبەر و هاروونی تێدا بن، و ملیاکەت هەلگرن. ب ڕاستی ئەڤ چەندە نیشانەکا ئاشکەرایە بۆ هەوە، ئەگەر هوین خودان باوەر بن.

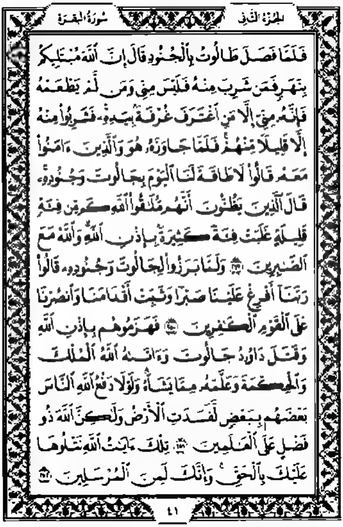

الجزء الثاني — سورة البقرة

فَلَمَّا فَصَلَ طَالُوتُ بِٱلۡجُنُودِ قَالَ إِنَّ ٱللَّهَ مُبۡتَلِيكُم
بِنَهَرٖ فَمَن شَرِبَ مِنۡهُ فَلَيۡسَ مِنِّي وَمَن لَّمۡ يَطۡعَمۡهُ
فَإِنَّهُۥ مِنِّيٓ إِلَّا مَنِ ٱغۡتَرَفَ غُرۡفَةَۢ بِيَدِهِۦۚ فَشَرِبُواْ مِنۡهُ
إِلَّا قَلِيلٗا مِّنۡهُمۡۚ فَلَمَّا جَاوَزَهُۥ هُوَ وَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ
مَعَهُۥ قَالُواْ لَا طَاقَةَ لَنَا ٱلۡيَوۡمَ بِجَالُوتَ وَجُنُودِهِۦۚ
قَالَ ٱلَّذِينَ يَظُنُّونَ أَنَّهُم مُّلَٰقُواْ ٱللَّهِ كَم مِّن فِئَةٖ
قَلِيلَةٍ غَلَبَتۡ فِئَةٗ كَثِيرَةَۢ بِإِذۡنِ ٱللَّهِۗ وَٱللَّهُ مَعَ
ٱلصَّٰبِرِينَ ٢٤٩ وَلَمَّا بَرَزُواْ لِجَالُوتَ وَجُنُودِهِۦ قَالُواْ
رَبَّنَآ أَفۡرِغۡ عَلَيۡنَا صَبۡرٗا وَثَبِّتۡ أَقۡدَامَنَا وَٱنصُرۡنَا
عَلَى ٱلۡقَوۡمِ ٱلۡكَٰفِرِينَ ٢٥٠ فَهَزَمُوهُم بِإِذۡنِ ٱللَّهِ
وَقَتَلَ دَاوُۥدُ جَالُوتَ وَءَاتَىٰهُ ٱللَّهُ ٱلۡمُلۡكَ
وَٱلۡحِكۡمَةَ وَعَلَّمَهُۥ مِمَّا يَشَآءُۗ وَلَوۡلَا دَفۡعُ ٱللَّهِ ٱلنَّاسَ
بَعۡضَهُم بِبَعۡضٖ لَّفَسَدَتِ ٱلۡأَرۡضُ وَلَٰكِنَّ ٱللَّهَ ذُو
فَضۡلٍ عَلَى ٱلۡعَٰلَمِينَ ٢٥١ تِلۡكَ ءَايَٰتُ ٱللَّهِ نَتۡلُوهَا
عَلَيۡكَ بِٱلۡحَقِّۚ وَإِنَّكَ لَمِنَ ٱلۡمُرۡسَلِينَ ٢٥٢

٤١

﴿٢٤٩﴾ ڤێجا دەمێ طالووتی لەشکەر [ژ باژێری] دەرئێخستی، گۆتە وان: ب ڕاستی خودێ دێ هەوە ب ڕووبارەکی جەڕبینیت، ڤێجا هەچیێ ژێ ڤەخوار نە ژ [لەشکەرێ] منە، و یێ ژێ نەڤەخۆت ژ [لەشکەرێ] منە، ژ بلی هندێ کو تێلك مستەکێ ژێ ڤەخۆت [دا تێنا خۆ پێ بشکێنیت] هەمیان ژێ ڤەخوار، کەتەکا کێم نێ نەبیت، و دەمێ طالووت و ئەوێت باوەری د گەل ئینایین ژ [رووباری] دەرباز بوویین گۆتن: ئەڤرۆ مە شیانا شەڕێ جالووت و لەشکەرێ وی نینە. بەلێ ئەوێت پشت ڕاست کو دێ بەرانبەری خودێ بن، گۆتن: چەند جاران کۆمەکا بچویك ب ئانەهیا خودێ ب سەر کۆمەکا مەزن کەفتیە؟! و خودێ د گەل سەبرکێش و بێنفرەهانە. ﴿٢٥٠﴾ دەمێ [طالووت و لەشکەرێ وی] بەرانبەری جالووت و لەشکەرێ وی بوویین، گۆتن: خودێوو بێنفرەهیێ ب سەر مەدا داڕێژە و مە قاهیم بکە [پێیێت مە موکوم بکە و ڕاگرە]، و مە ب سەر گاوران (جالووت و لەشکەرێ وی) بێخە. ﴿٢٥١﴾ ڤێجا ب ئانەهیا خودێ [طالووت و لەشکەرێ وی]، ئەو [جالووت و لەشکەرێ وی] شکاندن، و داوودی جالووت کوشت، ڤێجا خودێ میرینی و پێغەمبەراتی دانێ، و تشتێ خودێ ڤیایی نیشا دا. و ئەگەر خودێ هندەك ب هندەکان نەدابانە پاش، دا ئەرد پویچ بیت، [خودانێت پویچاتیان دا دەستێ خۆ دانە سەر و وێران کەن]. بەلێ خودێ خودان کەرەمە ل سەر هەمی جیهانان. ﴿٢٥٢﴾ ئەڤە [ئەڤ چیرۆکە] ژ نیشانێت خودێنە ئەم بۆ تە دخوینین، و تو ب خۆ ژی [ب ڕاستی] ژ پێغەمبەرانی.

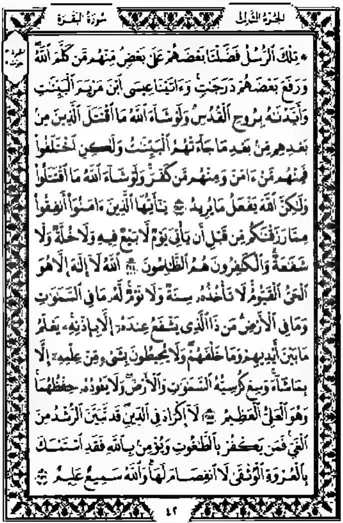

الجزء الثالث سورة البقرة

۞ تِلْكَ ٱلرُّسُلُ فَضَّلْنَا بَعْضَهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ مِّنْهُم مَّن كَلَّمَ ٱللَّهُ
وَرَفَعَ بَعْضَهُمْ دَرَجَٰتٍ وَءَاتَيْنَا عِيسَى ٱبْنَ مَرْيَمَ ٱلْبَيِّنَٰتِ
وَأَيَّدْنَٰهُ بِرُوحِ ٱلْقُدُسِ وَلَوْ شَآءَ ٱللَّهُ مَا ٱقْتَتَلَ ٱلَّذِينَ مِنۢ
بَعْدِهِم مِّنۢ بَعْدِ مَا جَآءَتْهُمُ ٱلْبَيِّنَٰتُ وَلَٰكِنِ ٱخْتَلَفُوا۟
فَمِنْهُم مَّنْ ءَامَنَ وَمِنْهُم مَّن كَفَرَ وَلَوْ شَآءَ ٱللَّهُ مَا ٱقْتَتَلُوا۟
وَلَٰكِنَّ ٱللَّهَ يَفْعَلُ مَا يُرِيدُ ﴿٢٥٣﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓا۟ أَنفِقُوا۟
مِمَّا رَزَقْنَٰكُم مِّن قَبْلِ أَن يَأْتِىَ يَوْمٌ لَّا بَيْعٌ فِيهِ وَلَا خُلَّةٌ وَلَا
شَفَٰعَةٌ وَٱلْكَٰفِرُونَ هُمُ ٱلظَّٰلِمُونَ ﴿٢٥٤﴾ ٱللَّهُ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ
ٱلْحَىُّ ٱلْقَيُّومُ لَا تَأْخُذُهُۥ سِنَةٌ وَلَا نَوْمٌ لَّهُۥ مَا فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ
وَمَا فِى ٱلْأَرْضِ مَن ذَا ٱلَّذِى يَشْفَعُ عِندَهُۥٓ إِلَّا بِإِذْنِهِۦ يَعْلَمُ
مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ بِشَىْءٍ مِّنْ عِلْمِهِۦٓ إِلَّا
بِمَا شَآءَ وَسِعَ كُرْسِيُّهُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ وَلَا يَـُٔودُهُۥ حِفْظُهُمَا
وَهُوَ ٱلْعَلِىُّ ٱلْعَظِيمُ ﴿٢٥٥﴾ لَآ إِكْرَاهَ فِى ٱلدِّينِ قَد تَّبَيَّنَ ٱلرُّشْدُ مِنَ
ٱلْغَىِّ فَمَن يَكْفُرْ بِٱلطَّٰغُوتِ وَيُؤْمِنۢ بِٱللَّهِ فَقَدِ ٱسْتَمْسَكَ
بِٱلْعُرْوَةِ ٱلْوُثْقَىٰ لَا ٱنفِصَامَ لَهَا وَٱللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٥٦﴾

٤٢

﴿٢٥٣﴾ ئەو پێغەمبەرێت [مە بەحسێ وان د ڤێ سۆرەتێدا کری]، مە هندەك ژ وان ب سەر هندەکان ئێخستین، هندەك ژ وان [وەکی مووسایی] خودێ ئاخافتیە و [خودێ] هندەك ژ وان پێکا وان بلند کریە [کریە سەروەرێ هەمی پێغەمبەران کو پێغەمبەرێ مەیە (سلاڤێت خودێ ل سەر بن)]. و مە موعجیزە و نیشانێت ئاشکەرا دانە عیسایێ کورێ مەریەمێ و مە پشتا وی ب جانێ پیرۆز [جبرائیل] قاهیم کر، [پشتی هنارتنا پێغەمبەران و نیشانێت ئاشکەرا ژێك چۆنە باش و ژێك جودایی پەیدابوو، و کێشا هندێ خەلك تێکدو بکوژن]. و ئەگەر خودێ ڤیابایە ئێت پشتی وان [پێغەمبەران] شەرێ تێکدو نەدکرن، پشتی نیشانێت ئاشکەرا بۆ هاتین، بەلێ ژێك جودابوون. ڤێجا هندەك ژ وان باوەری ئینان و هندەك ژی گاور بوون، و ئەگەر خودێ ڤیابایە ب شەڕ نەدکەڤتن، بەلێ خودێ وێ دکەت یا وی دڤێت. ﴿٢٥٤﴾ گەلی خودان باوەران، ژ وی ڕزقی بدەن، یێ مە داییە هەوە، بەری ڕۆژەك ب سەر هەوەدا بێت، نە کڕین و فرۆتن تێدایە [هوین خۆ بکڕن] و نە هەڤالینی و نە مەهدەر تێدایە [بەرەڤانی ژ هەوە بێتەکرن]، و گاورن [وێ ڕۆژێ] ستەمکار. ﴿٢٥٥﴾ [گەلی خودان باوەران] خودا هەر ئێك خودایە، ژ بلی وی چو پەرستی [خودا] نینن، ئەوە یێ چو پەرستنێت دورست ژ بلی وی نەیی، ئەوە یێ هەروهەر مایی و [و د هەمی کاروبارێت هەبوونێدا] ڕێبەر، نە د نقرۆسك دچیت و نە د خەو.. هندی د ئەسمانان‌دا و هندی ل سەر ڕوویێ ئەردی، هەمی یێ ویە، کیە [ژ بەندەیێت خودێ بشێت] مەهدەرێ ل دەف بکەت بێی دەستویرا وی؟! خودێ ژ کار و کریارێت وان کرین و ێت دێ کەن، ب ئاگەهە، و [ئەو] ب سەر چو زانینا وی هلنابن، ئەو نەبیت یا وی [خودایی] ڤیایی، [ب ڕێکا پێغەمبەرێت خۆ] و کورسیا وی [خودێ دزانیت کا چیە] ئەرد و ئەسمان ڤەگرتینە، و ڕاگرتنا هەردوکان ژی [ئەرد و ئەسمانان] لێ [ل خودێ] یا گران نینە. و ئەوە یێ خودان ڕێز و مەزنایی و پێکا بلند.
﴿٢٥٦﴾ کۆتەکی و خورتی د دینیدا نینە [ب خورتی خەلك بێتە موسلمانکرن] ب سویند (باوەری ئینان) و نەراستی (گاوری) ژێك هاتنە ڤاڤارتن (ژێك هاتنە نیاسین)، ڤێجا کەسێ پشتا خۆ بدەتە سەرێ گاوریێ [ئەوێ شوینا خودێ دئێتە پەرستن] و باوەرییێ پێ نەئینیت، و باوەرییێ ب خودێ بینیت، ئەوی خۆ ب جنیلێ (قولپا) موکومڤە گرت [ئانکو ڕێکا سەرفەرازیێ] کو ڤەڕەسیان بۆ نینە و خودێ گوهدێر و زانایە.

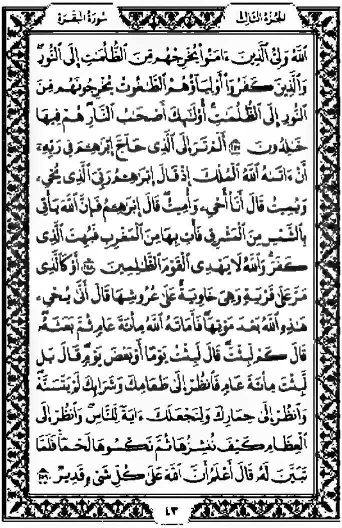

الجزء الثالث سورة البقرة

ٱللَّهُ وَلِيُّ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ يُخۡرِجُهُم مِّنَ ٱلظُّلُمَٰتِ إِلَى ٱلنُّورِۖ
وَٱلَّذِينَ كَفَرُوٓاْ أَوۡلِيَآؤُهُمُ ٱلطَّٰغُوتُ يُخۡرِجُونَهُم مِّنَ
ٱلنُّورِ إِلَى ٱلظُّلُمَٰتِۗ أُوْلَٰٓئِكَ أَصۡحَٰبُ ٱلنَّارِۖ هُمۡ فِيهَا
خَٰلِدُونَ ﴿٢٥٧﴾ أَلَمۡ تَرَ إِلَى ٱلَّذِي حَآجَّ إِبۡرَٰهِـۧمَ فِي رَبِّهِۦٓ
أَنۡ ءَاتَىٰهُ ٱللَّهُ ٱلۡمُلۡكَ إِذۡ قَالَ إِبۡرَٰهِـۧمُ رَبِّيَ ٱلَّذِي يُحۡيِۦ
وَيُمِيتُ قَالَ أَنَا۠ أُحۡيِۦ وَأُمِيتُۖ قَالَ إِبۡرَٰهِـۧمُ فَإِنَّ ٱللَّهَ يَأۡتِي
بِٱلشَّمۡسِ مِنَ ٱلۡمَشۡرِقِ فَأۡتِ بِهَا مِنَ ٱلۡمَغۡرِبِ فَبُهِتَ ٱلَّذِي
كَفَرَۗ وَٱللَّهُ لَا يَهۡدِي ٱلۡقَوۡمَ ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿٢٥٨﴾ أَوۡ كَٱلَّذِي
مَرَّ عَلَىٰ قَرۡيَةٖ وَهِيَ خَاوِيَةٌ عَلَىٰ عُرُوشِهَا قَالَ أَنَّىٰ يُحۡيِۦ
هَٰذِهِ ٱللَّهُ بَعۡدَ مَوۡتِهَاۖ فَأَمَاتَهُ ٱللَّهُ مِاْئَةَ عَامٖ ثُمَّ بَعَثَهُۥۖ
قَالَ كَمۡ لَبِثۡتَۖ قَالَ لَبِثۡتُ يَوۡمًا أَوۡ بَعۡضَ يَوۡمٖۖ قَالَ بَل
لَّبِثۡتَ مِاْئَةَ عَامٖ فَٱنظُرۡ إِلَىٰ طَعَامِكَ وَشَرَابِكَ لَمۡ يَتَسَنَّهۡۖ
وَٱنظُرۡ إِلَىٰ حِمَارِكَ وَلِنَجۡعَلَكَ ءَايَةٗ لِّلنَّاسِۖ وَٱنظُرۡ إِلَى
ٱلۡعِظَامِ كَيۡفَ نُنشِزُهَا ثُمَّ نَكۡسُوهَا لَحۡمٗاۚ فَلَمَّا
تَبَيَّنَ لَهُۥ قَالَ أَعۡلَمُ أَنَّ ٱللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيۡءٖ قَدِيرٞ ﴿٢٥٩﴾

٤٣

﴿٢٥٧﴾ خودێ هاریكار و پشتەڤانێ وانە یێت باوەری ئینایین، وان ژ تاریستانان دەردئێخیتە ڕوناهیێ، و ئەوێت گاوربوویین، شەیتان و سەرێت گاوریێ، هاریكار و پشتەڤانێت وانن، وان ژ ڕوناهیێ دەردئێخنە تاریستانان، ئەڤە دۆژەهینە و هەروهەر دێ تێدا مینن. ﴿٢٥٨﴾ ئەرێ ما تە چیرۆكا وی نەبهیستییە، ئەوێ جڕەبڕ د گەل ئیبراهیم [پێغەمبەر] د ڕاستا خودێدا كری، پشتی خودێ ب ملك و مال ئێخستی و مەزنكری، [ڤێجا ب ملك و مالێ خۆ خڕایی و د سەرداچۆیی] دەمێ ئیبراهیم گۆتی: خودایێ منە یێ ساخ دكەت و دمرینیت، گۆت: ئەز ژی ساخ دكەم و دمرینم! [دو مرۆڤ ئینان، ئێك بەردا و ئێك كوشت] ئیبراهیم گۆت [گۆتێ]: خودێ ڕۆژێ ژ ملێ ڕۆژهەلاتێڤە دئینیت (دەردئێخیت)، [ئەگەر تو ڕاست دبێژی] تو ژ ملێ ڕۆژئاڤاییڤە بینە (دەربێخە)، زمان ل ڤی گاوری شكەست و گوهشی، و خودێ ملەتێ ستەمكار ڕاستەڕێ ناكەت. ﴿٢٥٩﴾ دیسا ما تە چیرۆكا یێ د بەر گوندەكێڕا بۆری نەبهیستییە، ئەو گوندێ كاڤل و خانیێت وی ب سەر دیواراندا هەرفتی [دەمێ] گۆتی: كەنگی خودێ دێ ڤی گوندی پشتی كاڤلبونا وی ئاڤاكەتەڤە؟! ڤێجا خودێ ئەو ب خۆ سەد سالان مراند، پاشی ساخكرەڤە، [خودێ ب ڕێكا ملیاكەتی] پسیار ژێ كر، گۆتێ: تو چەند [مری] مایی؟ گوت: ڕۆژكێ یان دانەكێ ڕۆژێ، [خودێ ب ڕێكا ملیاكەتی] گۆتێ: نە، تو سەد سالان [مری] مایی، بەرێ خۆ بدە خوارن و ڤەخوارنا خۆ، نەهاتییە گوهۆڕین [هێژ ل سەر تام و ڕەنگێ خۆ یێ بەرێ مایییە]، و بەرێ خۆ بدە كەرێ خۆ [دا بزانی كا چاوا مری ساخ دبنەڤە] و دا تە بكەینە نیشان و دەلیل بۆ خەلكی، [ل سەر ساخبونا پشتی مرنێ]، و بەرێ خۆ بدە هەستیان ئەم چاوا دەینە ئێك و پاشی ب گۆشتی كراس دكەین، ڤێجا دەمێ بۆ دیاربوویی [و ب سەرێ وی ب خۆ هاتی]، گۆت: ئەز دزانم كو خودێ خودان شیانە ل سەر كرنا هەمی تشتی.

وَإِذْ قَالَ إِبْرَٰهِـۧمُ رَبِّ أَرِنِى كَيْفَ تُحْىِ ٱلْمَوْتَىٰ ۖ قَالَ أَوَلَمْ
تُؤْمِن ۖ قَالَ بَلَىٰ وَلَٰكِن لِّيَطْمَئِنَّ قَلْبِى ۖ قَالَ فَخُذْ أَرْبَعَةً مِّنَ
ٱلطَّيْرِ فَصُرْهُنَّ إِلَيْكَ ثُمَّ ٱجْعَلْ عَلَىٰ كُلِّ جَبَلٍ مِّنْهُنَّ جُزْءًا
ثُمَّ ٱدْعُهُنَّ يَأْتِينَكَ سَعْيًا ۚ وَٱعْلَمْ أَنَّ ٱللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٢٦٠﴾
مَّثَلُ ٱلَّذِينَ يُنفِقُونَ أَمْوَٰلَهُمْ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ كَمَثَلِ حَبَّةٍ
أَنۢبَتَتْ سَبْعَ سَنَابِلَ فِى كُلِّ سُنۢبُلَةٍ مِّاْئَةُ حَبَّةٍ ۗ وَٱللَّهُ
يُضَٰعِفُ لِمَن يَشَآءُ ۗ وَٱللَّهُ وَٰسِعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٦١﴾ ٱلَّذِينَ يُنفِقُونَ
أَمْوَٰلَهُمْ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ ثُمَّ لَا يُتْبِعُونَ مَآ أَنفَقُوا۟ مَنًّا وَلَآ
أَذًى ۙ لَّهُمْ أَجْرُهُمْ عِندَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ
يَحْزَنُونَ ﴿٢٦٢﴾ ۞ قَوْلٌ مَّعْرُوفٌ وَمَغْفِرَةٌ خَيْرٌ مِّن صَدَقَةٍ ربع
يَتْبَعُهَآ أَذًى ۗ وَٱللَّهُ غَنِىٌّ حَلِيمٌ ﴿٢٦٣﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟
لَا تُبْطِلُوا۟ صَدَقَٰتِكُم بِٱلْمَنِّ وَٱلْأَذَىٰ كَٱلَّذِى يُنفِقُ مَالَهُۥ
رِئَآءَ ٱلنَّاسِ وَلَا يُؤْمِنُ بِٱللَّهِ وَٱلْيَوْمِ ٱلْءَاخِرِ ۖ فَمَثَلُهُۥ كَمَثَلِ
صَفْوَانٍ عَلَيْهِ تُرَابٌ فَأَصَابَهُۥ وَابِلٌ فَتَرَكَهُۥ صَلْدًا ۖ لَّا يَقْدِرُونَ
عَلَىٰ شَىْءٍ مِّمَّا كَسَبُوا۟ ۗ وَٱللَّهُ لَا يَهْدِى ٱلْقَوْمَ ٱلْكَٰفِرِينَ ﴿٢٦٤﴾

﴿٢٦٠﴾ و [و بۆ ملەتێ خۆ بێژە] دەمێ ئیبراهیم گۆتی: خودێوۆ، نیشا من بدە کا تو چاوا مریان ساخ دکەی؟ [خودێ] گۆت: ما تە باوەری [ب شیانا من] نەئینایە؟ گۆت: بەلێ [من باوەری هەیە]، بەس دا دلێ من تەنا ببیت، [خودێ] گۆتێ: چار بالەفڕان بینە، [سەرژێکە] و گۆشتێ وان ل دەڤ خۆ لێک بدە [د ناڤ ئێک هەلکە]، پاشی هەر چیایەکی پارچەیەکا گۆشتێ هەر ئێک ژ وان دانە سەر، پاشی گازی بکە وان، ب لەز دێ ئێنە دەڤ تە، و بزانە کو [ب ڕاستی] خودێ بێهەمپاتی و کاربنەجهە. ﴿٢٦١﴾ مەتەلا ئەوێت مالێ خۆ د ڕێکا خودێدا دمەزێخن وەکی مەتەلا دندکەکێیە حەفت گوڵی دابن، هەر گولیەکێ سەد دندک تێدا بن، و خودێ بۆ یێ بڤێت هندی دی لێ دکەت، و ب ڕاستی [د دلۆڤانی و کەرەما خۆدا] خودێ یێ بەرفرەهە و زانایە. ﴿٢٦٢﴾ ئەوێت مالێ خۆ د ڕێکا خودێدا دمەزێخن، نە دکەنە منەت و نە دکەنە چکی [کو ئەزیەتێ بێ بگەهینە یێ مال داینێ و هەڕۆ بدەنە ڕوییێ وان]، ئەڤان خەلاتێ خۆ ل دەڤ خودایێ خۆ هەیە، و نە ترس [ڕۆژا قیامەتێ] بۆ وان هەیە و نە ژی ب خەم دکەڤن. ﴿٢٦٣﴾ ئاخفتنەکا خۆش و لێنەگرتن [ژ یێ ددەت بۆ یێ دخوازیت] چێترە ژ خێرەکێ ئەزیەت د دویڤدا بێت، و خودێ یێ دەولەمەندە [منەت ب مالێ هەوە نینە] و لەزێ ل جزادانێ ناکەت. ﴿٢٦٤﴾ گەلی خودان باوەران خێر و قەنجییێت (سەدەقەیێت) خۆ ب منەت و چکییێ (ئەزیەتێ) پویچ نەکەن، وەکی ئەوێ مالێ خۆ بۆ ڕویمەتێ دمەزێخیت، و ئەو ژ خودێ و ڕۆژا ئاخرەتێ بێ باوەر، مەتەلا وی وەکی مەتەلا تەحتەکێیە ئاخ ل سەر بیت و تاڤیەکا بارانێ ژێ بگریت [ئاخێ ژێ بشۆت] و ڕویت و حولی بهێلیت، [ئەڤێت هۆسا، ئەوێت مالێ خۆ دکەنە منەت و چکی بۆ یێ ددەنێ و بێ دئێشینن] مالێ وان هەمی ژ دەست وان دەردکەڤیت [ژ خێرا وی بێ بارن، نەشێن مالێ خۆ ژی بزڤڕیننەڤە، پشتی بۆ ڕویمەتێ داین] و خودێ مرۆڤێت گاور ڕاستەڕێ ناکەن.

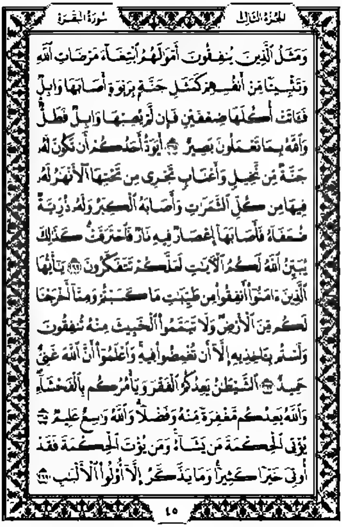
الجزء الثالث
سورة البقرة

وَمَثَلُ ٱلَّذِينَ يُنفِقُونَ أَمْوَٰلَهُمُ ٱبْتِغَآءَ مَرْضَاتِ ٱللَّهِ
وَتَثْبِيتًا مِّنْ أَنفُسِهِمْ كَمَثَلِ جَنَّةٍۭ بِرَبْوَةٍ أَصَابَهَا وَابِلٌ
فَـَٔاتَتْ أُكُلَهَا ضِعْفَيْنِ فَإِن لَّمْ يُصِبْهَا وَابِلٌ فَطَلٌّ
وَٱللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٢٦٥﴾ أَيَوَدُّ أَحَدُكُمْ أَن تَكُونَ لَهُۥ
جَنَّةٌ مِّن نَّخِيلٍ وَأَعْنَابٍ تَجْرِى مِن تَحْتِهَا ٱلْأَنْهَٰرُ لَهُۥ
فِيهَا مِن كُلِّ ٱلثَّمَرَٰتِ وَأَصَابَهُ ٱلْكِبَرُ وَلَهُۥ ذُرِّيَّةٌ
ضُعَفَآءُ فَأَصَابَهَآ إِعْصَارٌ فِيهِ نَارٌ فَٱحْتَرَقَتْ ۗ كَذَٰلِكَ
يُبَيِّنُ ٱللَّهُ لَكُمُ ٱلْـَٔايَٰتِ لَعَلَّكُمْ تَتَفَكَّرُونَ ﴿٢٦٦﴾ يَٰٓأَيُّهَا
ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓا۟ أَنفِقُوا۟ مِن طَيِّبَٰتِ مَا كَسَبْتُمْ وَمِمَّآ أَخْرَجْنَا
لَكُم مِّنَ ٱلْأَرْضِ ۖ وَلَا تَيَمَّمُوا۟ ٱلْخَبِيثَ مِنْهُ تُنفِقُونَ
وَلَسْتُم بِـَٔاخِذِيهِ إِلَّآ أَن تُغْمِضُوا۟ فِيهِ ۚ وَٱعْلَمُوٓا۟ أَنَّ ٱللَّهَ غَنِىٌّ
حَمِيدٌ ﴿٢٦٧﴾ ٱلشَّيْطَٰنُ يَعِدُكُمُ ٱلْفَقْرَ وَيَأْمُرُكُم بِٱلْفَحْشَآءِ ۖ
وَٱللَّهُ يَعِدُكُم مَّغْفِرَةً مِّنْهُ وَفَضْلًا ۗ وَٱللَّهُ وَٰسِعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٦٨﴾
يُؤْتِى ٱلْحِكْمَةَ مَن يَشَآءُ ۚ وَمَن يُؤْتَ ٱلْحِكْمَةَ فَقَدْ
أُوتِىَ خَيْرًا كَثِيرًا ۗ وَمَا يَذَّكَّرُ إِلَّآ أُو۟لُوا۟ ٱلْأَلْبَٰبِ ﴿٢٦٩﴾

٤٥

﴿٢٦٥﴾ و مەتەلا ئەوێت مالێ خۆ ژ بۆ ڕازیبوونا خودێ و موکومکرن و ڕاگرتنا دلێت خۆ دمەزێخن وەکی مەتەلا باغەکی [جنێکەکێ]یە ل سەر گرەکی، ئاڤیەکا بارانێ لێ بدەت دوقات بەرێ خۆ بگریت، ئەگەر ئاڤیا بارانێ لێ نەدەت، هویربارانەک لێ بێت. و خودێ ب هەر کار و کریارەکا هوین دکەن ئاگەهدارە و دبینیت. ﴿٢٦٦﴾ ئەرێ ئێک ژ هەوە هەیە بڤێت چەمەک ژ دارقەسپ و مێوان هەبیت، و ڕوبار د بەردا بچن، و هەمی فێقی تێدا هەبیت، و پیراتی ب سەردا بێت، و وی لاوازی هەبیت و دویندەهەکا لاواز هەبیت، و بابەلیسکەکا ب ئاگر ل چەمێ وی بدەت، ڤێجا بسۆژیت. وەکی ڤێ مەتەلێ خودێ نیشانێت خۆ بۆ هەوە دیار دکەت، بەلکی هوین [ڕاست] هزرا خۆ بکەن. ﴿٢٦٧﴾ گەلی خودان باوەران ژ حەلال باشێ هەوە ب دەست خۆڤە ئینایی و پەیداکری، و ژ وی یێ مە بۆ هەوە ژ ئەردی دەرێخستی بمەزێخن [د ڕێکا خودێدا بدەن] و یێ پێخێر ژێ نەکەنە خێر، ئەوێ هوین ب خۆ، ئەگەر نە ژ تێکا شەرمێ بیت وەرناگرن و چاڤێت خۆ ژ پێخێریا وی ناگرن [و پێ قایل نابن] و بزانن خودێیە دەولەمەند و شایێ سوپاسێ. ﴿٢٦٨﴾ شەیتان هەوە ژ هەژارییێ دترسینیت و هەوە د بەر قەلسی و چرویکاتییێ ڕا دکەت، و خودێ سۆزا لێبۆرین و زێدەدانێ ددەتە هەوە، و خودێ [د دلۆڤانی و کەرەما خۆدا] دەستفرەهـ و زانایە. ﴿٢٦٩﴾ زێدە زانین و کاربنەجهیێ ددەتە وی یێ وی بڤێت، و یێ خودێ زێدە زانین و کاربنەجهی دایێ، کەرەمەکا مەزن د گەل هاتەکرن، و ژ ئاقلداران پێڤەتر کەس هزرا خۆ د ڤێدا ناکەت و وەرناگریت.

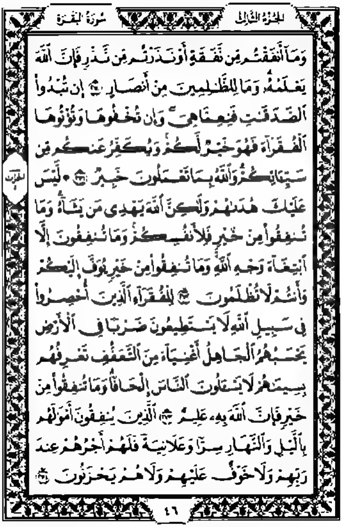

الجُزْءُ الثَّالِثُ سُورَةُ البَقَرَةِ

وَمَآ أَنفَقۡتُم مِّن نَّفَقَةٍ أَوۡ نَذَرۡتُم مِّن نَّذۡرٖ فَإِنَّ ٱللَّهَ
يَعۡلَمُهُۥۗ وَمَا لِلظَّٰلِمِينَ مِنۡ أَنصَارٍ ٢٧٠ إِن تُبۡدُواْ
ٱلصَّدَقَٰتِ فَنِعِمَّا هِيَۖ وَإِن تُخۡفُوهَا وَتُؤۡتُوهَا
ٱلۡفُقَرَآءَ فَهُوَ خَيۡرٞ لَّكُمۡۚ وَيُكَفِّرُ عَنكُم مِّن
سَيِّـَٔاتِكُمۡۗ وَٱللَّهُ بِمَا تَعۡمَلُونَ خَبِيرٞ ٢٧١ ۞لَّيۡسَ
عَلَيۡكَ هُدَىٰهُمۡ وَلَٰكِنَّ ٱللَّهَ يَهۡدِي مَن يَشَآءُۗ وَمَا
تُنفِقُواْ مِنۡ خَيۡرٖ فَلِأَنفُسِكُمۡۚ وَمَا تُنفِقُونَ إِلَّا
ٱبۡتِغَآءَ وَجۡهِ ٱللَّهِۚ وَمَا تُنفِقُواْ مِنۡ خَيۡرٖ يُوَفَّ إِلَيۡكُمۡ
وَأَنتُمۡ لَا تُظۡلَمُونَ ٢٧٢ لِلۡفُقَرَآءِ ٱلَّذِينَ أُحۡصِرُواْ
فِي سَبِيلِ ٱللَّهِ لَا يَسۡتَطِيعُونَ ضَرۡبٗا فِي ٱلۡأَرۡضِ
يَحۡسَبُهُمُ ٱلۡجَاهِلُ أَغۡنِيَآءَ مِنَ ٱلتَّعَفُّفِ تَعۡرِفُهُم
بِسِيمَٰهُمۡ لَا يَسۡـَٔلُونَ ٱلنَّاسَ إِلۡحَافٗاۗ وَمَا تُنفِقُواْ مِنۡ
خَيۡرٖ فَإِنَّ ٱللَّهَ بِهِۦ عَلِيمٌ ٢٧٣ ٱلَّذِينَ يُنفِقُونَ أَمۡوَٰلَهُم
بِٱلَّيۡلِ وَٱلنَّهَارِ سِرّٗا وَعَلَانِيَةٗ فَلَهُمۡ أَجۡرُهُمۡ عِندَ
رَبِّهِمۡ وَلَا خَوۡفٌ عَلَيۡهِمۡ وَلَا هُمۡ يَحۡزَنُونَ ٢٧٤

الحزب

٤٦

﴿٢٧٠﴾ هەر تشتەكێ مەزاختنێ، یێ هەوە مەزاختی و هەر نەزرەكێ هەوە ل سەر خۆ تێخستی، خودێ پێ دزانیت، و ستەمكاران چو پشتەڤان و هاریكار نینن. ﴿٢٧١﴾ ئەگەر هوین خێر و سەدەقەێت خۆ ئاشكەرا كەن، ئەڤە خوش شۆلە، و ئەگەر هوین ب ڤەشارتن بدەنە ژار و خێزانان، هێژ خێرتر و چێترە بۆ هەوە، [ب ڤی كاری باش خودێ] دێ هەوە ژ گونەهان شۆت، و خودێ ب كار و كریارێت هوین دكەن شارەزایە. ﴿٢٧٢﴾ [هەی پێغەمبەر] ڕاستەڕێكرنا وان [ب كۆتەكی] نە ل سەر تەیە، بەلێ خودێیە، یێ وی بڤێت ڕاستەڕێ دكەت، و چ خێرا هوین بدەن و بمەزێنخن بۆ هەوە ب خۆیە، و تشتێ هوین ب خێر بدەن و بمەزێنخن، بلا بەس ژ بۆ ڕوییێ خودێ بیت، و هەر خێرەكا هوین بكەن و بمەزێنخن دێ [خەلات و جزاییێ وێ ب زێدەیی] گەهیتە هەوە و غەدر (ستەم) ل هەوە ناێتە كرن. ﴿٢٧٣﴾ [هوین خێرا خۆ] بدەنە [وان] دەست تەنگ و ژاران، ئەوێت د ڕێكا خودێدا هاتینە گرێدان. [ئەوێت ماینە ب جیهادێڤە و خۆ فرۆتینە خودێ] و نەشێن ژ بەر جیهادێ دەركەڤنە بازرگانیەكێ یان شۆلەكی، یێ نەشارەزا هزرا دەولەمەندان ژ وان دكەت، (چونكی) ژ پاقژییا خۆ، ل خۆ دەرناێخن دەست تەنگ و ژارن. تو دێ وان ب ڕەنگ و سیمایێ وان نیاسی [كو دەست تەنگ و ژارن] تشتی ژ كەسێ ناخوازن و خوازۆكیێ ناكەن، هەر تشتەكێ باشێ هوین بدەن و بمەزێنخن، خودێ ژێ ب ئاگەهە. ﴿٢٧٤﴾ ئەوێت مالێ خۆ ب شەڤ و ڕۆژ، نەپەنی و ئاشكەرا ددەن و دمەزێنخن، ئەوان خەلاتێ خۆ ل دەڤ خودایێ خۆ هەیە و [ڕۆژا قیامەتێ] نە ترس ل سەر وان هەیە و نە ژێ ب خەم دكەڤن.

ٱلَّذِينَ يَأْكُلُونَ ٱلرِّبَوٰاْ لَا يَقُومُونَ إِلَّا كَمَا يَقُومُ ٱلَّذِي
يَتَخَبَّطُهُ ٱلشَّيْطَٰنُ مِنَ ٱلْمَسِّۚ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوٓاْ إِنَّمَا ٱلْبَيْعُ
مِثْلُ ٱلرِّبَوٰاْۗ وَأَحَلَّ ٱللَّهُ ٱلْبَيْعَ وَحَرَّمَ ٱلرِّبَوٰاْۚ فَمَن جَآءَهُۥ
مَوْعِظَةٞ مِّن رَّبِّهِۦ فَٱنتَهَىٰ فَلَهُۥ مَا سَلَفَ وَأَمْرُهُۥٓ إِلَى ٱللَّهِۖ وَمَنْ
عَادَ فَأُوْلَٰٓئِكَ أَصْحَٰبُ ٱلنَّارِۖ هُمْ فِيهَا خَٰلِدُونَ ﴿٢٧٥﴾ يَمْحَقُ
ٱللَّهُ ٱلرِّبَوٰاْ وَيُرْبِي ٱلصَّدَقَٰتِۗ وَٱللَّهُ لَا يُحِبُّ كُلَّ كَفَّارٍ أَثِيمٍ ﴿٢٧٦﴾
إِنَّ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّٰلِحَٰتِ وَأَقَامُواْ ٱلصَّلَوٰةَ
وَءَاتَوُاْ ٱلزَّكَوٰةَ لَهُمْ أَجْرُهُمْ عِندَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ
وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٢٧٧﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ ٱتَّقُواْ ٱللَّهَ
وَذَرُواْ مَا بَقِيَ مِنَ ٱلرِّبَوٰٓاْ إِن كُنتُم مُّؤْمِنِينَ ﴿٢٧٨﴾ فَإِن لَّمْ تَفْعَلُواْ
فَأْذَنُواْ بِحَرْبٖ مِّنَ ٱللَّهِ وَرَسُولِهِۦۖ وَإِن تُبْتُمْ فَلَكُمْ رُءُوسُ
أَمْوَٰلِكُمْ لَا تَظْلِمُونَ وَلَا تُظْلَمُونَ ﴿٢٧٩﴾ وَإِن كَانَ
ذُو عُسْرَةٖ فَنَظِرَةٌ إِلَىٰ مَيْسَرَةٖۚ وَأَن تَصَدَّقُواْ خَيْرٞ لَّكُمْۖ
إِن كُنتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٢٨٠﴾ وَٱتَّقُواْ يَوْمٗا تُرْجَعُونَ فِيهِ إِلَى
ٱللَّهِۖ ثُمَّ تُوَفَّىٰ كُلُّ نَفْسٖ مَّا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿٢٨١﴾

﴿٢٧٥﴾ ئەوێت سەلەفێ و زێدەییێ دخۆن، [ڕۆژا قیامەتێ] وەکی وی [ژ گۆڕان] ڕادبن، ئەوێ تەبزیی (طەبزیی)، ئەوێ شەیتانی دین کری و هنگاڤتی، چونکی ئەوان دگۆت: هەما کڕین و فرۆتن ژی وەکی سەلەفێیە، و خودێ کڕین و فرۆتن دورست کریە، و سەلەف دورست نەکریە، ڤێجا یێ شیرەتا خودێ گەهشتێ و سەلەف هێلا و دەست ژێ کێشا، ئەڤا کری و بۆری خودێ لێ ناگریت [ئانکو ئەڤ حوکمە ژ یا بۆری ناگریت]. و ئەو د دەست خودێدایە [بڤێت لێ ناگریت و بڤێت دێ ئیزا دەت]، و هەچییێ لێ زڤڕیڤە [سەلەفێ بخۆت پشتی بڕیار و شیرەتا خودێ گەهشتییێ] دۆژەهییە، هەروهەر دێ تێدا مینیت. ﴿٢٧٦﴾ خودێ سەلەفێ بێ بەرەکەت دکەت، و مالێ خێر و سەدەقە ژێ بێتە دان زێدە دکەت و بەرەکەتێ دئێخیتێ [سەدەقەیان ڕادکەت]، و خودێ حەز زێدەگاور و تێرگونەهان ناکەت. ﴿٢٧٧﴾ ب ڕاستی ئەوێت باوەری ئینایین و کار و کریارێت قەنج کرین، و بەردەوام نڤێژ کرین و زەکاتا مالێ خۆ دایین، ئەڤان خەلاتێ خۆ ل دەڤ خودێ هەیە، و [ڕۆژا قیامەتێ] نە ترس ل سەر وانە و نە ژی ب خەم دکەڤن. ﴿٢٧٨﴾ گەلی خودان باوەران ژ خودێ بترسن، و ئەو سەلەفا هەوە مایە ل خەلکی بهێلن، ئەگەر [ڕاست] هوین خودان باوەرن. ﴿٢٧٩﴾ ڤێجا ئەگەر هەوە [ئەڤە] نەکر، خۆ بۆ شەڕێ خودێ و پێغەمبەرێ وی کار بکەن [چونکی ب ڕاستی ئەڤە د ڕاستا خودێ و پێغەمبەرێ ویدا شەڕە هوین دکەن]. و ئەگەر هوین لێڤەبوون و هەوە تۆبە کر، سەرێ مالێ هەوە یێ هەوەیە [ب ڤی ڕەنگی] نە هوین ستەمێ [ل دەینداران] دکەن [ب وەرگرتنا زێدەییێ] و نە ستەم ل هەوە دێتە کرن [ب گیرۆکرنا دانا مالێ هەوە ژ بەرێ وانڤە]. ﴿٢٨٠﴾ و ئەگەر [دەینداری هەوە] دەست تەنگ بیت، خۆ لێ بگرن هەتا دەستێ خۆ دگریت، و ئەگەر هوین [دەینێ خۆ] بۆ بهێلن و گەردەنا وی ئازا بکەن، بۆ هەوە چێترە ئەگەر هوین بزانن. ﴿٢٨١﴾ و ژ وێ ڕۆژێ بترسن یا هوین تێدا ب بال خودێڤە دزڤڕن، پاشی هەر ئێکی ل دویڤ کار و کریارێت وی حسێب دێ د گەل ئێتە کرن، و ستەم ل کەس ژ وان نائێتە کرن [نە خێرێت وان کێم دبن، نە ژی گونەهێت وان پتر لێ دئێن].

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ إِذَا تَدَايَنتُم بِدَيۡنٍ إِلَىٰٓ أَجَلٖ مُّسَمّٗى
فَٱكۡتُبُوهُۚ وَلۡيَكۡتُب بَّيۡنَكُمۡ كَاتِبُۢ بِٱلۡعَدۡلِۚ وَلَا يَأۡبَ
كَاتِبٌ أَن يَكۡتُبَ كَمَا عَلَّمَهُ ٱللَّهُۚ فَلۡيَكۡتُبۡ وَلۡيُمۡلِلِ
ٱلَّذِي عَلَيۡهِ ٱلۡحَقُّ وَلۡيَتَّقِ ٱللَّهَ رَبَّهُۥ وَلَا يَبۡخَسۡ مِنۡهُ شَيۡـٔٗاۚ
فَإِن كَانَ ٱلَّذِي عَلَيۡهِ ٱلۡحَقُّ سَفِيهًا أَوۡ ضَعِيفًا أَوۡ لَا يَسۡتَطِيعُ
أَن يُمِلَّ هُوَ فَلۡيُمۡلِلۡ وَلِيُّهُۥ بِٱلۡعَدۡلِۚ وَٱسۡتَشۡهِدُواْ شَهِيدَيۡنِ
مِن رِّجَالِكُمۡۖ فَإِن لَّمۡ يَكُونَا رَجُلَيۡنِ فَرَجُلٞ وَٱمۡرَأَتَانِ
مِمَّن تَرۡضَوۡنَ مِنَ ٱلشُّهَدَآءِ أَن تَضِلَّ إِحۡدَىٰهُمَا فَتُذَكِّرَ
إِحۡدَىٰهُمَا ٱلۡأُخۡرَىٰۚ وَلَا يَأۡبَ ٱلشُّهَدَآءُ إِذَا مَا دُعُواْۚ وَلَا تَسۡـَٔمُوٓاْ
أَن تَكۡتُبُوهُ صَغِيرًا أَوۡ كَبِيرًا إِلَىٰٓ أَجَلِهِۦۚ ذَٰلِكُمۡ أَقۡسَطُ
عِندَ ٱللَّهِ وَأَقۡوَمُ لِلشَّهَٰدَةِ وَأَدۡنَىٰٓ أَلَّا تَرۡتَابُوٓاْ إِلَّآ أَن تَكُونَ
تِجَٰرَةً حَاضِرَةٗ تُدِيرُونَهَا بَيۡنَكُمۡ فَلَيۡسَ عَلَيۡكُمۡ جُنَاحٌ
أَلَّا تَكۡتُبُوهَاۗ وَأَشۡهِدُوٓاْ إِذَا تَبَايَعۡتُمۡۚ وَلَا يُضَآرَّ كَاتِبٞ
وَلَا شَهِيدٞۚ وَإِن تَفۡعَلُواْ فَإِنَّهُۥ فُسُوقُۢ بِكُمۡۗ وَٱتَّقُواْ
ٱللَّهَۖ وَيُعَلِّمُكُمُ ٱللَّهُۗ وَٱللَّهُ بِكُلِّ شَيۡءٍ عَلِيمٞ ٢٨٢

﴿٢٨٢﴾ گەلی کەسێت هەوە باوەری ئینایی، ئەگەر هەوە دەینەك هەتا دەمەکێ دەستیشانکری و فەبڕی د گەل ئێکدو کر، بنڤیسن. و بلا قەلەمدارەك د ناڤبەرا هەوەدا ب وژدان بنڤیسیت، و بلا کەس ژ قەلەمداران خۆ ئاسێ نەکەت کو بنڤیسیت، وەکی خودێ ئیشادایی بنڤیسیت. بلا بنڤیسیت، و یێ دەیندار ب خۆ بلا بۆ [یێ دنڤیسیت] بێژیت (بۆ بخوینیت)، و بلا ژ خودایێ خۆ بترسیت، و چو [ژ دەینی] کێم نەکەت، و ئەگەر ئەوێ دەیندار یێ کێم ئاقل و نەزان بیت یان یێ بێ چارە و لاواز بیت [چ ژ پیرانی یان ژ بچویکاتی]. یان نەو ب خۆ نەشێت بێژیت و بخوینیت، بلا ئەوێ ژێ بەرپرس، ب وژدان و دورست بۆ [یێ دنڤیسیت] بێژیت، و دو زەلامان، ژ ێت خۆ، ل سەر بکەنە شاهد، و ئەگەر دو زەلام نەبن، بلا زەلامەك و دو ژن بن، ژ وان ێت هوین ژێ رازی، ئەگەر ئێکێ ژ بیر کر، دا یا دی بینتە بیرا وێ، و بلا شاهد خۆ ئاسێ نەکەن ئەگەر هاتنە داخوازکرن، [بۆ شادەییێ]. و زڤێر نەبن [بێ خیرەت نەبن] کو [دەینی] هەتا دەمێ وی یێ دەستنیشانکری بنڤیسن، چ بچویك بیت چ مەزن. ئەڤە بۆ هەوە دورستترە ل دەڤ خودێ و بۆ شادەییێ ژێ بنەجهترە و راستترە و نێزیکترە کو هوین [د دان و هەژمارێدا] ب گومان نەکەڤن، ژ بلی هندێ کو کڕین و فرۆتنەکا دەست ب دەست بیت هوین د ناڤبەرا خۆدا بکەن، [هنگێ] چو گونەهـ ل سەر هەوە نینە، هوین نەنڤیسن. و شاهدان بگرن، ئەگەر هەوە کڕین و فرۆتن کر، و بلا زیان نەگەهیتە یێ دنڤیسیت و شاهدان، و ئەگەر هوین زیانێ بگەهیننە وان، [کریارا هەوە] ئەڤە ژ رێ دەرکەفتن و گونەهکارییە بۆ هەوە. و ژ خودێ بترسن، خودێ دێ هەوە تێگەهینیت و نیشا هەوە دەت، و خودێ ژ هەر تشتەکی ب ئاگەهە.

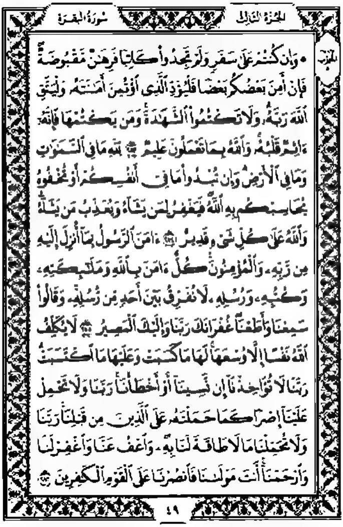
سُورَةُ البَقَرَةِ
الجُزءُ الثَّالِثُ
الحِزب

۞ وَإِن كُنتُمْ عَلَىٰ سَفَرٍ وَلَمْ تَجِدُوا۟ كَاتِبًا فَرِهَٰنٌ مَّقْبُوضَةٌ
فَإِنْ أَمِنَ بَعْضُكُم بَعْضًا فَلْيُؤَدِّ ٱلَّذِى ٱؤْتُمِنَ أَمَٰنَتَهُۥ وَلْيَتَّقِ
ٱللَّهَ رَبَّهُۥ ۗ وَلَا تَكْتُمُوا۟ ٱلشَّهَٰدَةَ ۚ وَمَن يَكْتُمْهَا فَإِنَّهُۥٓ
ءَاثِمٌ قَلْبُهُۥ ۗ وَٱللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ ﴿٢٨٣﴾ لِّلَّهِ مَا فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ
وَمَا فِى ٱلْأَرْضِ ۗ وَإِن تُبْدُوا۟ مَا فِىٓ أَنفُسِكُمْ أَوْ تُخْفُوهُ
يُحَاسِبْكُم بِهِ ٱللَّهُ ۖ فَيَغْفِرُ لِمَن يَشَآءُ وَيُعَذِّبُ مَن يَشَآءُ ۗ
وَٱللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢٨٤﴾ ءَامَنَ ٱلرَّسُولُ بِمَآ أُنزِلَ إِلَيْهِ
مِن رَّبِّهِۦ وَٱلْمُؤْمِنُونَ ۚ كُلٌّ ءَامَنَ بِٱللَّهِ وَمَلَٰٓئِكَتِهِۦ
وَكُتُبِهِۦ وَرُسُلِهِۦ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِّن رُّسُلِهِۦ ۚ وَقَالُوا۟
سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا ۖ غُفْرَانَكَ رَبَّنَا وَإِلَيْكَ ٱلْمَصِيرُ ﴿٢٨٥﴾ لَا يُكَلِّفُ
ٱللَّهُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا ۚ لَهَا مَا كَسَبَتْ وَعَلَيْهَا مَا ٱكْتَسَبَتْ ۗ
رَبَّنَا لَا تُؤَاخِذْنَآ إِن نَّسِينَآ أَوْ أَخْطَأْنَا ۚ رَبَّنَا وَلَا تَحْمِلْ
عَلَيْنَآ إِصْرًا كَمَا حَمَلْتَهُۥ عَلَى ٱلَّذِينَ مِن قَبْلِنَا ۚ رَبَّنَا
وَلَا تُحَمِّلْنَا مَا لَا طَاقَةَ لَنَا بِهِۦ ۖ وَٱعْفُ عَنَّا وَٱغْفِرْ لَنَا
وَٱرْحَمْنَآ ۚ أَنتَ مَوْلَىٰنَا فَٱنصُرْنَا عَلَى ٱلْقَوْمِ ٱلْكَٰفِرِينَ ﴿٢٨٦﴾

٤٩

﴿٢٨٣﴾ و ئەگەر هوین ل سەر وەغەرێ بن، و کەس نەبیت بنڤیسیت، تشتەکی بکەنە گەرەو [رەهینە]، [شوینا نڤیسینا دەینی] کو پێشڤە بێتە دان، و ئەگەر هوین ژێك ئێمن بوون [خودانێ دەینی باوەری ب دەینداری هات، و دەین ل سەر نەنڤیسی و ب گەرەوێ رازی بوو]، ڤێجا بلا ئەوێ خودانێ دەینی باوەریا خۆ دایێ [کو دەیندارە] دەینێ خۆ بدەت، بلا ژ خودایێ خۆ بترسیت، و هوین شادەییێ (شادەییا خۆ) نەڤەشێرن، و هەچیێ ڤەشێریت یێ گونەهکارە، و خودێ ب هەر کار و کریارەکا هوین دکەن ئاگەهدارە. ﴿٢٨٤﴾ هندی د ئەرد و ئەسماناندا یێ خودێیە، ڤێجا تشتێ د دلێ خۆدا هوین چ دیار بکەن چ هوین ڤەشێرن، خودێ دێ هەر حسابا وی د گەل هەوە کەت. ڤێجا یێ وی بڤێت لێ ناگریت و یێ بڤێت دێ ئیزا دەت، و خودێ ل سەر [کرنا] هەمی تشتان خودان شیانە. ﴿٢٨٥﴾ پێغەمبەری باوەری ئینایە ب تشتێ بۆ [وی] ژ دەڤ خودێ هاتی، و خودان باوەران ژی، هەمیان باوەری ب خودێ و ملیاکەتێت وی و کتێبێت وی و پێغەمبەرێت وی ئینایە [و دبێژن] ئەم فەرقێ (جوداییێ) نائێخینە ناڤبەرا چو پێغەمبەرێت وی، و هەمیان تێکدا (پێغەمبەری و خودان باوەران) گۆت: [خودێوۆ] مە بهیست و مە گوهداری کر، ل مە ببۆرە خودێوۆ، جهێ مە هەر تویی [دویماهیکا مە ئەوە یا ل دەڤ تە]. ﴿٢٨٦﴾ خودێ هەر کەسەکی ژ بارێ وی زێدەتر لێ ناکەت، ڤێجا چ یا بکەت [چ قەنج چ خراب] بۆ خۆ دکەت و ل خۆ دکەت، خودێوۆ ل مە نەگرە ئەگەر مە تشتەك ژ بیر کر یان ئەم خەلەت بووین، خودێوۆ بارەکێ هند گران ل مە نەکە وەکی وی یێ تە ل پێت بەری مە کری [کو جوهی بوون] خودێوۆ وی بارێ ل مە نەکە یێ ئەم نەشێین راکەین (هلگرین)، و ل مە ببۆرە، و گونەهێت مە ژێ ببە، و دلۆڤانییێ ب مە ببە، تو پشتەڤانێ مەیی، و مە ب سەر کۆما گاوران ئێخە.

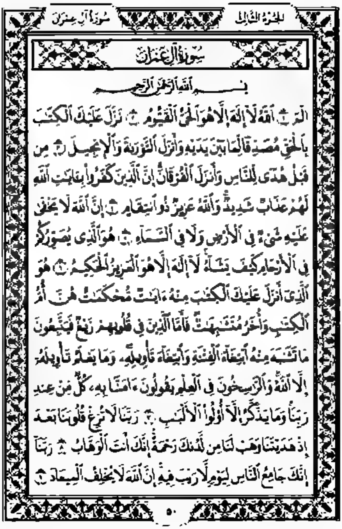

الجزء الثالث سورة آل عمران

سورة آل عمران

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

الٓمٓ ﴿١﴾ ٱللَّهُ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ ٱلۡحَيُّ ٱلۡقَيُّومُ ﴿٢﴾ نَزَّلَ عَلَيۡكَ ٱلۡكِتَٰبَ
بِٱلۡحَقِّ مُصَدِّقٗا لِّمَا بَيۡنَ يَدَيۡهِ وَأَنزَلَ ٱلتَّوۡرَىٰةَ وَٱلۡإِنجِيلَ ﴿٣﴾ مِن
قَبۡلُ هُدٗى لِّلنَّاسِ وَأَنزَلَ ٱلۡفُرۡقَانَۗ إِنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ بِـَٔايَٰتِ ٱللَّهِ
لَهُمۡ عَذَابٞ شَدِيدٞۗ وَٱللَّهُ عَزِيزٞ ذُو ٱنتِقَامٍ ﴿٤﴾ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يَخۡفَىٰ
عَلَيۡهِ شَيۡءٞ فِي ٱلۡأَرۡضِ وَلَا فِي ٱلسَّمَآءِ ﴿٥﴾ هُوَ ٱلَّذِي يُصَوِّرُكُمۡ
فِي ٱلۡأَرۡحَامِ كَيۡفَ يَشَآءُۚ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ ٱلۡعَزِيزُ ٱلۡحَكِيمُ ﴿٦﴾ هُوَ
ٱلَّذِيٓ أَنزَلَ عَلَيۡكَ ٱلۡكِتَٰبَ مِنۡهُ ءَايَٰتٞ مُّحۡكَمَٰتٌ هُنَّ أُمُّ
ٱلۡكِتَٰبِ وَأُخَرُ مُتَشَٰبِهَٰتٞۖ فَأَمَّا ٱلَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمۡ زَيۡغٞ فَيَتَّبِعُونَ
مَا تَشَٰبَهَ مِنۡهُ ٱبۡتِغَآءَ ٱلۡفِتۡنَةِ وَٱبۡتِغَآءَ تَأۡوِيلِهِۦۖ وَمَا يَعۡلَمُ تَأۡوِيلَهُۥٓ
إِلَّا ٱللَّهُۗ وَٱلرَّٰسِخُونَ فِي ٱلۡعِلۡمِ يَقُولُونَ ءَامَنَّا بِهِۦ كُلّٞ مِّنۡ عِندِ
رَبِّنَاۗ وَمَا يَذَّكَّرُ إِلَّآ أُوْلُواْ ٱلۡأَلۡبَٰبِ ﴿٧﴾ رَبَّنَا لَا تُزِغۡ قُلُوبَنَا بَعۡدَ
إِذۡ هَدَيۡتَنَا وَهَبۡ لَنَا مِن لَّدُنكَ رَحۡمَةًۚ إِنَّكَ أَنتَ ٱلۡوَهَّابُ ﴿٨﴾ رَبَّنَآ
إِنَّكَ جَامِعُ ٱلنَّاسِ لِيَوۡمٖ لَّا رَيۡبَ فِيهِۚ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يُخۡلِفُ ٱلۡمِيعَادَ ﴿٩﴾

٥٠

سۆرەتا ئالیعمران

ل مەدینەیێ هاتیە خوارێ (٢٠٠) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ [ب ڤی رەنگی دئێتە خواندن] ئەلف، لام، میم [و ئەڤە تەمامیا تیپێت عەرەبینە کو (٢٨) تیپن، و نیشانن ل سەر ئیعجازا قورئانێ کو عەرەبان بێ چێ نابیت قورئانەکا وەکی ڤێ قورئانێ بدانن، هەر چەندە ژ وان تیپان پێک هاتیە و ئاخفتنا خۆ پێ چێ دکەن]. ﴿٢﴾ خودا هەر ئێک خودایە، ژ وی پێڤەتر چو پەرستی [خودا] نینن، ئەوە یێ چو پەرستیێت دورست ژ وی پێڤەتر نەیی، ئەوە یێ هەروهەر مایی و [هەمی کاروبارێت هەبوونێدا] رێبەر. ﴿٣﴾ ب هەقیێ کتێب ب سەر تەدا داڕێت (ئانکو بۆ تە ئینا خوار) [کو قورئانە] ڕاستەرێخا کتێبێت بەری خۆیە، کو تەورات و ئنجیل ژی [بەری تە ب سەر مووسایی و عیسایی] دا داڕێتینە. ﴿٤﴾ بەری نوکە [ئانکو بەری قورئانێ] ڕاستەرێخ بوون بۆ خەلکی و [ئەو کتێب هنارتن] یێت ڤاڤێرکەر (جوداکەر) [د ناڤبەرا هەقی و نەهەقیێدا] ب ڕاستی ئەوێت باوەری ب نیشانێت خودێ [کتێبێت وی] نەئینایین، ئیزا و نەخۆشیەکا دژوار ل پێشیا وانە (بۆ وان هەیە) و خودێ یێ سەردەست و تۆلڤەکەرە. ﴿٥﴾ ب ڕاستی چو تشت ل بەر خودێ بەرزە نابن، نە ل ئەردی و نە ل ئەسمانی. ﴿٦﴾ و ئەوە یێ هەوە د مالبچویکاندا ب وی ئاوایی چێدکەت یێ وی دڤێت، چو پەرستی نینن ژ بلی وی، و ئەوە یێ هەر زال و کاربنەجهـ. ﴿٧﴾ ئەوە یێ کتێب [کو قورئانە] ب سەر تەدا ئینایە خوار، هندەک ئایەتێت وێ دڕۆن و ئاشکەرانە [مەخسەد و مەرەما وان یا دیار دیارە] و ئەون هیمڤین و ماکا کتێبێ و [بناخە و بنیاتا ئایەتێت دی]. و هندەکێت دی [هەنە] د مەخسەد ڤەشارتی (ئانکو مەخسەدا وان نەیا ئاشکەرا ئاشکەرایە) ڤێجا ئەڤێت، ڤاڕێبوون ژ ڕاستیێ د دلێ واندا هەی، ب دویڤ وان دکەڤن (ب وانڤە دبینن) ئەوێت مەخسەد نەئاشکەرا، ژ بۆ هلێنخستنا فتنەیێ یان ژ بۆ ڤاڕێکرنا مەخسەدێ [کو وێ مەخسەدێ بدەنێ یا وان دڤێت]. و ژ خودێ پێڤەتر کەس مەخسەدا وان نوزانیت. و ئەڤێت زێدەزانا دبێژن: مە باوەری ب هەمییێ هەیە، هەمی ژ دەڤ خودایێ مە هاتیە، و ژ بلی ئاقلداران کەسێ دی هزرا خۆ د ڤێ چەندێدا ناکەت [و ل خۆ نازڤڕیت]. ﴿٨﴾ خودێوۆ تو دلێت مە پشتی تە ئەم [د ڕاستا ئایەتێت خۆدا] ڕاستەرێ کرین، خوار نەکە، و ژ کنارێ خۆڤە دلۆڤانیەکێ ب سەر مە داڕێژە، ب ڕاستی هەر تویی یێ تێرکەرەم. ﴿٩﴾ خودێوۆ [ب ڕاستی] تویی خڕڤەکەرێ مرۆڤان بۆ ڕۆژەکا بێ گۆمان، و خودێ ل سۆزا خۆ لێڤە نابیت.

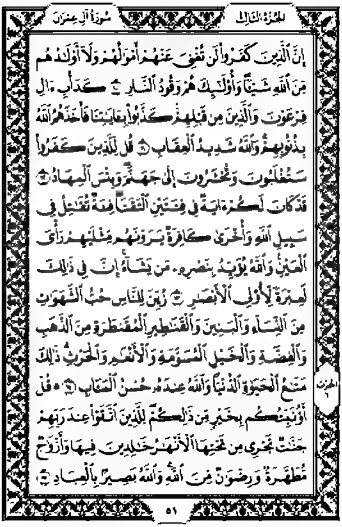

إِنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ لَن تُغۡنِيَ عَنۡهُمۡ أَمۡوَٰلُهُمۡ وَلَآ أَوۡلَٰدُهُم
مِّنَ ٱللَّهِ شَيۡـٔٗاۖ وَأُوْلَٰٓئِكَ هُمۡ وَقُودُ ٱلنَّارِ ١٠ كَدَأۡبِ ءَالِ
فِرۡعَوۡنَ وَٱلَّذِينَ مِن قَبۡلِهِمۡۚ كَذَّبُواْ بِـَٔايَٰتِنَا فَأَخَذَهُمُ ٱللَّهُ
بِذُنُوبِهِمۡۗ وَٱللَّهُ شَدِيدُ ٱلۡعِقَابِ ١١ قُل لِّلَّذِينَ كَفَرُواْ
سَتُغۡلَبُونَ وَتُحۡشَرُونَ إِلَىٰ جَهَنَّمَۖ وَبِئۡسَ ٱلۡمِهَادُ ١٢
قَدۡ كَانَ لَكُمۡ ءَايَةٞ فِي فِئَتَيۡنِ ٱلۡتَقَتَاۖ فِئَةٞ تُقَٰتِلُ فِي
سَبِيلِ ٱللَّهِ وَأُخۡرَىٰ كَافِرَةٞ يَرَوۡنَهُم مِّثۡلَيۡهِمۡ رَأۡيَ
ٱلۡعَيۡنِۚ وَٱللَّهُ يُؤَيِّدُ بِنَصۡرِهِۦ مَن يَشَآءُۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ
لَعِبۡرَةٗ لِّأُوْلِي ٱلۡأَبۡصَٰرِ ١٣ زُيِّنَ لِلنَّاسِ حُبُّ ٱلشَّهَوَٰتِ
مِنَ ٱلنِّسَآءِ وَٱلۡبَنِينَ وَٱلۡقَنَٰطِيرِ ٱلۡمُقَنطَرَةِ مِنَ ٱلذَّهَبِ
وَٱلۡفِضَّةِ وَٱلۡخَيۡلِ ٱلۡمُسَوَّمَةِ وَٱلۡأَنۡعَٰمِ وَٱلۡحَرۡثِۗ ذَٰلِكَ
مَتَٰعُ ٱلۡحَيَوٰةِ ٱلدُّنۡيَاۖ وَٱللَّهُ عِندَهُۥ حُسۡنُ ٱلۡمَـَٔابِ ١٤ ۞ قُلۡ
أَؤُنَبِّئُكُم بِخَيۡرٖ مِّن ذَٰلِكُمۡۖ لِلَّذِينَ ٱتَّقَوۡاْ عِندَ رَبِّهِمۡ
جَنَّٰتٞ تَجۡرِي مِن تَحۡتِهَا ٱلۡأَنۡهَٰرُ خَٰلِدِينَ فِيهَا وَأَزۡوَٰجٞ
مُّطَهَّرَةٞ وَرِضۡوَٰنٞ مِّنَ ٱللَّهِۗ وَٱللَّهُ بَصِيرُۢ بِٱلۡعِبَادِ ١٥

الحزب ٦

﴿١٠﴾ ب ڕاستی ئەوێت گاور بووین نە مالێ وان، نە ژی عەیالێ وان فایدەیی وان ناکەت، و وان ژ ئیزا و نەخوشیا خودێ ناپارێزن [بزانن] هەر ئەون داردوویێ ئاگرێ دوژەهێ. ﴿١١﴾ ئەو ژی هەروەکی بنەمالا فیرعەونی و پێت بەری وی [کو مال و عەیالێ وان چو مفا نەگەهاندنە وان] ئایەتێت مە درەو دەرێخستن، ڤێجا خودێ ژ بەر گونەهێت وان ئەو هنگافتن و ئیزادان، و خودێ گەلەك یێ ئیزا دژوارە. ﴿١٢﴾ بێژە ئەوێت گاور بووین [و باوەری نەئینایین]: نێزیك هوین دێ شکێن، و هوین [ڕوژا قیامەتێ] بەر ب دوژەهێ دێ ئێنە کومکرن، و ئەو چ پیسە جهە [ڤێجا ب سەرکەفتنا ئوحدێ خوش نەبن]!. ﴿١٣﴾ و ب سویند بو هەوە دەرس و نیشان د هەردو جویناندا هەبوون، دەمێ کەفتینە بەرێك [د شەڕێ بەدرێدا]، کومەك (تیپەك) ژ وان د ڕێکا خودێدا شەڕی دکەن، و کوما دی گاورن [سێ جاران ئەمەتی موسلمانان بوون د گەل هندێ ژی]، کوما باوەری ئینایی ب دیتنا چاڤان دوجا هندی خو دبینن، و خودێ ب پشتەڤانیا خو وی ب سەر دئێخیت یێ وی بڤێت، د ڤێ چەندێدا چام و دەرسەك هەیە بو ئاقلدار و ئاقلگران. ﴿١٤﴾ حەزێکرنا دلخوازیان ژ ژنان و کوران، و مالداریا گەلەك و ل سەرێك ژ زێڕ و زیڤان و هەسپێت دوریکری و تەرش و کەوالان و ڕەز و زەڤیان، ئەڤە هەمی بەرگالێت ژیانا دنیایێنە و د چاڤێت خەلکیدا هاتینە شرینکرن، و دویماهیکا باش ئەوە یا ل دەڤ خودێ. ﴿١٥﴾ [هەی موحەمەد] بێژە [وان]: ئەرێ ئەز بو هەوە، یا ژ ڤێ خرێ چێتر بێژم؟ بو وان ئەوێت پارێزکاری کرین، ژ بەرێ خودایێ وانڤە بەحەشتێت ڕوبار د ناڤڕا دچن هەنە و هەروهەر دێ تێدا بن، و ژنکێت هەڤەرێت پاقژ، و قایلبوونا خودێ، هەنە، و خودێ بەندەیێت خو دبینیت [کو هەر ئێك شایی چیە].

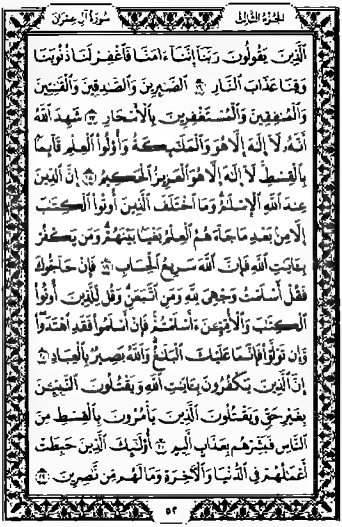

الجزء الثالث
سورة آل عمران
٥٢

ٱلَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَآ إِنَّنَآ ءَامَنَّا فَٱغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا
وَقِنَا عَذَابَ ٱلنَّارِ ﴿١٦﴾ ٱلصَّٰبِرِينَ وَٱلصَّٰدِقِينَ وَٱلْقَٰنِتِينَ
وَٱلْمُنفِقِينَ وَٱلْمُسْتَغْفِرِينَ بِٱلْأَسْحَارِ ﴿١٧﴾ شَهِدَ ٱللَّهُ
أَنَّهُۥ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ وَٱلْمَلَٰٓئِكَةُ وَأُو۟لُوا۟ ٱلْعِلْمِ قَآئِمًۢا
بِٱلْقِسْطِ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ ٱلْعَزِيزُ ٱلْحَكِيمُ ﴿١٨﴾ إِنَّ ٱلدِّينَ
عِندَ ٱللَّهِ ٱلْإِسْلَٰمُ وَمَا ٱخْتَلَفَ ٱلَّذِينَ أُوتُوا۟ ٱلْكِتَٰبَ
إِلَّا مِنۢ بَعْدِ مَا جَآءَهُمُ ٱلْعِلْمُ بَغْيًۢا بَيْنَهُمْ وَمَن يَكْفُرْ
بِـَٔايَٰتِ ٱللَّهِ فَإِنَّ ٱللَّهَ سَرِيعُ ٱلْحِسَابِ ﴿١٩﴾ فَإِنْ حَآجُّوكَ
فَقُلْ أَسْلَمْتُ وَجْهِىَ لِلَّهِ وَمَنِ ٱتَّبَعَنِ وَقُل لِّلَّذِينَ أُوتُوا۟
ٱلْكِتَٰبَ وَٱلْأُمِّيِّۦنَ ءَأَسْلَمْتُمْ فَإِنْ أَسْلَمُوا۟ فَقَدِ ٱهْتَدَوا۟
وَّإِن تَوَلَّوْا۟ فَإِنَّمَا عَلَيْكَ ٱلْبَلَٰغُ وَٱللَّهُ بَصِيرٌۢ بِٱلْعِبَادِ ﴿٢٠﴾
إِنَّ ٱلَّذِينَ يَكْفُرُونَ بِـَٔايَٰتِ ٱللَّهِ وَيَقْتُلُونَ ٱلنَّبِيِّۦنَ
بِغَيْرِ حَقٍّ وَيَقْتُلُونَ ٱلَّذِينَ يَأْمُرُونَ بِٱلْقِسْطِ مِنَ
ٱلنَّاسِ فَبَشِّرْهُم بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿٢١﴾ أُو۟لَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ حَبِطَتْ
أَعْمَٰلُهُمْ فِى ٱلدُّنْيَا وَٱلْءَاخِرَةِ وَمَا لَهُم مِّن نَّٰصِرِينَ ﴿٢٢﴾

﴿١٦﴾ ئەو پارێزكارێت دبێژن: خودێوۆ ب ڕاستی مە باوەری ئینایە، گونەهێت مە ژێ ببە، و مە ژ ئێزا و نەخۆشیا دۆژەهێ بپارێزە. ﴿١٧﴾ ئەوێت بێنفرەه و ڕاستگۆ و گوهدار، و مالـمەزێخ د ڕێكا خودێدا، و ئەوێت بەرسپێدەیان [خودێ دپەرێسن و] داخوازا ژێبرنا گونەهان ژ خودێ دكەن. ﴿١٨﴾ ب ڕاستی خودێ شادەیی دا و دیار كر كو چو پەرستی نینن ژ بلی وی، و ملیاكەت و خودان زانین ژی [عەینی شادەییێ ددەن] كو ئەوە خودانێ ترازیا دورست، و ژ وی پێڤەتر چو پەرستی نینن، و ئەوە یێ سەردەست و كاربنەجه. ﴿١٩﴾ ب ڕاستی دینێ ڕاست و دورست ل دەف خودێ ئیسلامە، و ئەوێت كتێب بۆ هاتین، [د ڕاستا ئیسلامێدا] هنگێ ژێك جودابوون دەمێ نیشانێت ئاشكەرا و زانین بۆ وان هاتی، و ژ كرەشی كەڤتیە د ناڤ واندا. و هەر كەسێ باوەرییێ ب ئایەتێت خودێ نەئینیت، [دڤێت بزانیت] ب ڕاستی خودێ یێ حساب سڤكە [د حسابا خۆدا، گەلەكێ دەست سڤكە]. ﴿٢٠﴾ و ئەگەر وان جرەبڕ [د ڕاستا دینێ خودێدا] د گەل تە كر، تو بێژە [وان]: من بەرێ خۆ دا خودێ، و من و هندی د گەل من، مە خۆ سپارتێ، و بێژە ئەوێت كتێب بۆ هاتین [جوهی و فەلە] و نەخواندەواران [بوت پەرێسێت مەكەهێ]: هوین ژی موسلمان بوون [هەوە ژی خۆ سپارتە خودێ؟ ئانكو هوین ژی موسلمان بین]؟ ڤێجا ئەگەر ئەو موسلمان بوون، ژ خۆ ئەو ڕاستەرێ بوون، و ئەگەر ڕوییێ خۆ ژ ئیسلامێ وەرگێران [دڤێت بزانن] یا ل سەر تە گەهاندنا گۆتنا خودێیە، و خودێ بەندەیێت خۆ هەمییان دبینیت. ﴿٢١﴾ ب ڕاستی ئەوێت بێ باوەر ژ ئایەتێت خودێ، و ژ بێ بەختی و ب نەهەقی پێغەمبەرێت خودێ دكوژن، و وان دكوژن ئەوێت داخوازا باشی و ڕاستییێ دكەن، مزگینیا ئیزایەكا دژوار بدە وان. ﴿٢٢﴾ ئەها ئەڤنە ئەوێت كار و كریارێت وان د دنیا و ئاخرەتێدا پویچ دبن، ئەون د بێ پشتەڤان و بێ هاریكار.

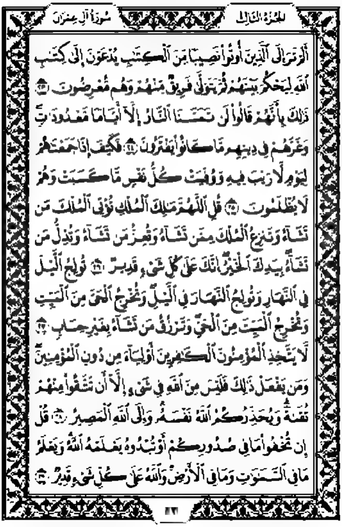
الجزء الثالث
سورة آل عمران

أَلَمۡ تَرَ إِلَى ٱلَّذِينَ أُوتُواْ نَصِيبٗا مِّنَ ٱلۡكِتَٰبِ يُدۡعَوۡنَ إِلَىٰ كِتَٰبِ
ٱللَّهِ لِيَحۡكُمَ بَيۡنَهُمۡ ثُمَّ يَتَوَلَّىٰ فَرِيقٞ مِّنۡهُمۡ وَهُم مُّعۡرِضُونَ ٢٣
ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمۡ قَالُواْ لَن تَمَسَّنَا ٱلنَّارُ إِلَّآ أَيَّامٗا مَّعۡدُودَٰتٖۖ
وَغَرَّهُمۡ فِي دِينِهِم مَّا كَانُواْ يَفۡتَرُونَ ٢٤ فَكَيۡفَ إِذَا جَمَعۡنَٰهُمۡ
لِيَوۡمٖ لَّا رَيۡبَ فِيهِ وَوُفِّيَتۡ كُلُّ نَفۡسٖ مَّا كَسَبَتۡ وَهُمۡ
لَا يُظۡلَمُونَ ٢٥ قُلِ ٱللَّهُمَّ مَٰلِكَ ٱلۡمُلۡكِ تُؤۡتِي ٱلۡمُلۡكَ مَن
تَشَآءُ وَتَنزِعُ ٱلۡمُلۡكَ مِمَّن تَشَآءُ وَتُعِزُّ مَن تَشَآءُ وَتُذِلُّ مَن
تَشَآءُۖ بِيَدِكَ ٱلۡخَيۡرُۖ إِنَّكَ عَلَىٰ كُلِّ شَيۡءٖ قَدِيرٞ ٢٦ تُولِجُ ٱلَّيۡلَ
فِي ٱلنَّهَارِ وَتُولِجُ ٱلنَّهَارَ فِي ٱلَّيۡلِۖ وَتُخۡرِجُ ٱلۡحَيَّ مِنَ ٱلۡمَيِّتِ
وَتُخۡرِجُ ٱلۡمَيِّتَ مِنَ ٱلۡحَيِّۖ وَتَرۡزُقُ مَن تَشَآءُ بِغَيۡرِ حِسَابٖ ٢٧
لَّا يَتَّخِذِ ٱلۡمُؤۡمِنُونَ ٱلۡكَٰفِرِينَ أَوۡلِيَآءَ مِن دُونِ ٱلۡمُؤۡمِنِينَۖ
وَمَن يَفۡعَلۡ ذَٰلِكَ فَلَيۡسَ مِنَ ٱللَّهِ فِي شَيۡءٍ إِلَّآ أَن تَتَّقُواْ مِنۡهُمۡ
تُقَىٰةٗۗ وَيُحَذِّرُكُمُ ٱللَّهُ نَفۡسَهُۥۗ وَإِلَى ٱللَّهِ ٱلۡمَصِيرُ ٢٨ قُلۡ
إِن تُخۡفُواْ مَا فِي صُدُورِكُمۡ أَوۡ تُبۡدُوهُ يَعۡلَمۡهُ ٱللَّهُۗ وَيَعۡلَمُ
مَا فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِي ٱلۡأَرۡضِۗ وَٱللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيۡءٖ قَدِيرٞ ٢٩

٥٣

﴿٢٣﴾ ما تو نەدیت خودێ بارەك ژ كتێبێ دایییە وان [كو جوهی و فەلەنە] نابینی؟! بۆ كتێبا خودێ [كو تەوراتە] دئێنە داخوازكرن، دا حوكمی د ناڤبەرا واندا بكەت، پاشی دەستەكەك ژ وان ڕوییێ خۆ ژێ وەردگێڕن و ئەو پشتەڕێنە. ﴿٢٤﴾ [وان ئەڤە كر] چونكی گۆتن: هەما چەند ڕۆژەكان [ڕۆژێت تێدا گۆلك پەراستین] دێ ئاگر ب مە كەڤیت. و ئەو تشتێ ئەوا ب سەر دینێ خۆڤە زێدە دكر ئەو خڕاندن و د سەردابرن. ﴿٢٥﴾ ڤێجا ئەو دێ چ كەن دەمێ ئەم وان بۆ ڕۆژەكا بێ گۆمان كۆم دكەین، و هەر كەسەك تێدا دگەهیتە وێ یا وی كری (جزایێ خۆ دستینیت)، و ستەم ل كەس ژ وان ناێتە كرن. [نە خێرێت وان كێم دبن، نە ژی گونەهێت وان پتر لێ دئێن]. ﴿٢٦﴾ بێژە: خودێوۆ تویی خودانێ ملك و مالداریێ: یێ تە بڤێت مال و مالداریێ ددەییێ، و یێ تە بڤێت ملك و مالداریێ ژێ دستینی، و یێ تە بڤێت خۆشڤی و ب ڕویمەت دكەی، و یێ تە بڤێت ڕسوا دكەی. خێر هەمی ئەوە یا د دەست تەدا، چ یا تە بڤێت تو دشێی بكەی و شیانداری. ﴿٢٧﴾ شەڤێ دكەیە د ناڤ ڕۆژێدا و ڕۆژێ دكەیە د ناڤ شەڤێدا [هەردووكان ب ڤێ چەندێ كورت و درێژ دكەی]، و تو یێ زێندی ژ یێ مری و یێ مری ژ یێ زێندی دەردئێخی، و یێ تە بڤێت [خێر و كەرەما خۆ] بێ كار و بێ هەژمار ددەییێ. ﴿٢٨﴾ بلا [خودان باوەر] گاوران [ئەوێت گاوربوویین] شوینا خودان باوەران نەكەنە دۆست و پشتەڤان، و هەچییێ ڤێ بكەت نە ژ خودێیە ب چو ڕەنگان، ژ بلی هندێ هوین خۆ ژ وان ب دورستی بپارێزن، خودێ هەوە هشیاری [ئێزا] خۆ دكەت [و هەوە ئاگەهدار دكەت] و [بزانن] دویماهیك هەر خودێیە هوین لێ بزڤڕنەڤە. ﴿٢٩﴾ بێژە: تشتێ د دلێ خۆدا، هوین ڤەشێرن چ دیاركەن، خودێ پێ ئاگەهە [و دزانیت]، دزانیت كا چ د ئەرد و ئەسماناندا هەیە، و ب ڕاستی خودێ هەمی پێ چێ دبیت، و ل سەر هەمی تشتی دەستهەلاتدار و خودان شیانە.

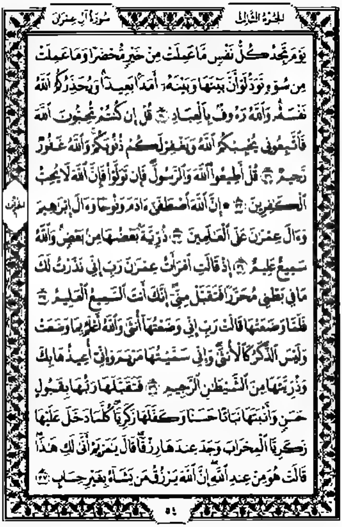

يَوۡمَ تَجِدُ كُلُّ نَفۡسٖ مَّا عَمِلَتۡ مِنۡ خَيۡرٖ مُّحۡضَرٗا وَمَا عَمِلَتۡ
مِن سُوٓءٖ تَوَدُّ لَوۡ أَنَّ بَيۡنَهَا وَبَيۡنَهُۥٓ أَمَدَۢا بَعِيدٗاۗ وَيُحَذِّرُكُمُ ٱللَّهُ
نَفۡسَهُۥۗ وَٱللَّهُ رَءُوفُۢ بِٱلۡعِبَادِ ٣٠ قُلۡ إِن كُنتُمۡ تُحِبُّونَ ٱللَّهَ
فَٱتَّبِعُونِي يُحۡبِبۡكُمُ ٱللَّهُ وَيَغۡفِرۡ لَكُمۡ ذُنُوبَكُمۡۚ وَٱللَّهُ غَفُورٞ
رَّحِيمٞ ٣١ قُلۡ أَطِيعُواْ ٱللَّهَ وَٱلرَّسُولَۖ فَإِن تَوَلَّوۡاْ فَإِنَّ ٱللَّهَ لَا يُحِبُّ
ٱلۡكَٰفِرِينَ ٣٢ ۞ إِنَّ ٱللَّهَ ٱصۡطَفَىٰٓ ءَادَمَ وَنُوحٗا وَءَالَ إِبۡرَٰهِيمَ
وَءَالَ عِمۡرَٰنَ عَلَى ٱلۡعَٰلَمِينَ ٣٣ ذُرِّيَّةَۢ بَعۡضُهَا مِنۢ بَعۡضٖۗ وَٱللَّهُ
سَمِيعٌ عَلِيمٌ ٣٤ إِذۡ قَالَتِ ٱمۡرَأَتُ عِمۡرَٰنَ رَبِّ إِنِّي نَذَرۡتُ لَكَ
مَا فِي بَطۡنِي مُحَرَّرٗا فَتَقَبَّلۡ مِنِّيٓۖ إِنَّكَ أَنتَ ٱلسَّمِيعُ ٱلۡعَلِيمُ ٣٥
فَلَمَّا وَضَعَتۡهَا قَالَتۡ رَبِّ إِنِّي وَضَعۡتُهَآ أُنثَىٰ وَٱللَّهُ أَعۡلَمُ بِمَا وَضَعَتۡ
وَلَيۡسَ ٱلذَّكَرُ كَٱلۡأُنثَىٰۖ وَإِنِّي سَمَّيۡتُهَا مَرۡيَمَ وَإِنِّيٓ أُعِيذُهَا بِكَ
وَذُرِّيَّتَهَا مِنَ ٱلشَّيۡطَٰنِ ٱلرَّجِيمِ ٣٦ فَتَقَبَّلَهَا رَبُّهَا بِقَبُولٍ
حَسَنٖ وَأَنۢبَتَهَا نَبَاتًا حَسَنٗا وَكَفَّلَهَا زَكَرِيَّاۖ كُلَّمَا دَخَلَ عَلَيۡهَا
زَكَرِيَّا ٱلۡمِحۡرَابَ وَجَدَ عِندَهَا رِزۡقٗاۖ قَالَ يَٰمَرۡيَمُ أَنَّىٰ لَكِ هَٰذَاۖ
قَالَتۡ هُوَ مِنۡ عِندِ ٱللَّهِۖ إِنَّ ٱللَّهَ يَرۡزُقُ مَن يَشَآءُ بِغَيۡرِ حِسَابٍ ٣٧

﴿٣٠﴾ رۆژا هەر ئێك ج خێرا كری بەرچاڤ دبینیت، و ج خرابیا كری ژی [وەسا دبینیت]، [هنگی] وی پێ خۆشە، دەمەكێ دویر و درێژ، د نافبەرا وی و وان كریاراندا هەبایە [و دەفتەرا كار و كریارێت خۆ نەدیتبایە]. و خودێ هەوە هشیاری خۆ دكەت (ژ خۆ دترسینیت)، و خودێ د ڕاستا بەندەیێت خۆدا پڕ دلۆڤانە. ﴿٣١﴾ [هەی موحەمەد] بێژە: [وان] ئەگەر هوین [ب دورستی] حەژ خودێ دكەن، ل دویڤ من وەرن [رێكا من بگرن] خودێ دێ حەژ هەوە كەت، و گونەهێت هەوە دێ ژێ بەت، [و ب ڕاستی] خودێ گونەهـژێبەر و دلۆڤانە. ﴿٣٢﴾ و بێژە [وان]: گوهداریا خودێ و پێغەمبەرێ وی بكەن، ڤێجا ئەگەر وان ڕوییێ خۆ وەرگێڕا، [بلا بزانن] ب ڕاستی خودێ حەژ گاوران ناكەت. ﴿٣٣﴾ ب ڕاستی خودێ ئادەم و نووح و بنەمالا ئیبراهیم و بنەمالا عمران ژ ناڤ هەمی جیهانان ئەو هلبژارتن. ﴿٣٤﴾ [ئەڤە هەمی] دویندەهەكن، هندەك ژ هندەكانە [د ئیەت و پارێزكاری و موسلمانەتیا خۆدا ژێكن]، و [ب ڕاستی] خودێ گوهدار و زانایە. ﴿٣٥﴾ بینە بیرا خۆ دەمێ ژنا عمرانی گۆتی: خودێوۆ [ب ڕاستی] ئەڤێ د زكێ خۆدا، خۆسەر من گۆری تە كریە [بۆ تە كریە نەدر]، [ژ بۆ خزمەتا مالا تە بكەت]، [خودێوۆ] ژ من وەرگرە، ب ڕاستی هەر تویی گوهدێر و زانا. ﴿٣٦﴾ ڤێجا دەمێ بوویی، گۆت: خودێوۆ، ب ڕاستی من كچا بوویی (ئانكو یێ من ب خۆ دڤیا كوڕ بوو) و خودێ چێتر دزانیت كا ج بوویە، و كوڕ نەوەكی كچێیە [و وەكی وی ب كێر خزمەتا من ڤیایی نائێت]، و ب ڕاستی من ناڤێ وێ كریە مەریەم، و ئەز وێ و دویندەها وێ ب تە دپارێزم ژ شەیتانێ دویری دلۆڤانیێ. ﴿٣٧﴾ ڤێجا خودایێ وێ ب ئاوایەكێ جوان [مەریەم] ب نەدر قەبویل كر (وەرگرت)، و لاو پەروەردەكر و جوان ڕاكر، و زەكەریایی سەرەگوهی لێ كر و خودانی ژێ كر، چەند زەكەریا چۆبایە دەڤ د جهێ پەرستنا ویدا، ڤێقی و خوارن ل دەڤ ددیت، و دگۆت: مەریەمێ، ئەڤە بۆ تە ژ كیڤە دئێت؟! گۆت: ئەڤە ژ نك خودێ [بۆ من دئێت]، و خودێ یێ بڤێت بێ هەژمار كەرەم و خێران د گەل دكەت و ددەتێ.

هُنَالِكَ دَعَا زَكَرِيَّا رَبَّهُۥۖ قَالَ رَبِّ هَبۡ لِي مِن لَّدُنكَ ذُرِّيَّةٗ
طَيِّبَةًۖ إِنَّكَ سَمِيعُ ٱلدُّعَآءِ ﴿٣٨﴾ فَنَادَتۡهُ ٱلۡمَلَٰٓئِكَةُ وَهُوَ قَآئِمٞ
يُصَلِّي فِي ٱلۡمِحۡرَابِ أَنَّ ٱللَّهَ يُبَشِّرُكَ بِيَحۡيَىٰ مُصَدِّقَۢا بِكَلِمَةٖ
مِّنَ ٱللَّهِ وَسَيِّدٗا وَحَصُورٗا وَنَبِيّٗا مِّنَ ٱلصَّٰلِحِينَ ﴿٣٩﴾ قَالَ رَبِّ
أَنَّىٰ يَكُونُ لِي غُلَٰمٞ وَقَدۡ بَلَغَنِيَ ٱلۡكِبَرُ وَٱمۡرَأَتِي عَاقِرٞۖ قَالَ
كَذَٰلِكَ ٱللَّهُ يَفۡعَلُ مَا يَشَآءُ ﴿٤٠﴾ قَالَ رَبِّ ٱجۡعَل لِّيٓ ءَايَةٗۖ
قَالَ ءَايَتُكَ أَلَّا تُكَلِّمَ ٱلنَّاسَ ثَلَٰثَةَ أَيَّامٍ إِلَّا رَمۡزٗاۗ وَٱذۡكُر
رَّبَّكَ كَثِيرٗا وَسَبِّحۡ بِٱلۡعَشِيِّ وَٱلۡإِبۡكَٰرِ ﴿٤١﴾ وَإِذۡ قَالَتِ
ٱلۡمَلَٰٓئِكَةُ يَٰمَرۡيَمُ إِنَّ ٱللَّهَ ٱصۡطَفَىٰكِ وَطَهَّرَكِ وَٱصۡطَفَىٰكِ
عَلَىٰ نِسَآءِ ٱلۡعَٰلَمِينَ ﴿٤٢﴾ يَٰمَرۡيَمُ ٱقۡنُتِي لِرَبِّكِ وَٱسۡجُدِي
وَٱرۡكَعِي مَعَ ٱلرَّٰكِعِينَ ﴿٤٣﴾ ذَٰلِكَ مِنۡ أَنۢبَآءِ ٱلۡغَيۡبِ نُوحِيهِ إِلَيۡكَۚ
وَمَا كُنتَ لَدَيۡهِمۡ إِذۡ يُلۡقُونَ أَقۡلَٰمَهُمۡ أَيُّهُمۡ يَكۡفُلُ مَرۡيَمَ
وَمَا كُنتَ لَدَيۡهِمۡ إِذۡ يَخۡتَصِمُونَ ﴿٤٤﴾ إِذۡ قَالَتِ ٱلۡمَلَٰٓئِكَةُ
يَٰمَرۡيَمُ إِنَّ ٱللَّهَ يُبَشِّرُكِ بِكَلِمَةٖ مِّنۡهُ ٱسۡمُهُ ٱلۡمَسِيحُ عِيسَى
ٱبۡنُ مَرۡيَمَ وَجِيهٗا فِي ٱلدُّنۡيَا وَٱلۡأٓخِرَةِ وَمِنَ ٱلۡمُقَرَّبِينَ ﴿٤٥﴾

﴿٣٨﴾ هنگی زەکەریایی داخواز ژ خودێ کر، گۆت: خودێوۆ تو ژ نك خۆ دویندەهەکا پاقژ بدە من، ب ڕاستی تویی دوعاوەرگر. ﴿٣٩﴾ ڤێجا ملیاکەتان گازیکرێ، و ئەو ل سەر نڤێژێ یێ ڕاوەستایی بوو د میحرابێدا، گۆتنێ: خودێ مزگینیا یەحیایی ددەتە تە، باوەرییێ ب [هاتنا] پەیڤا خودێ [کو عیسایە] دئینیت، و سەروەر و خۆڕاگرە و پێغەمبەرەکە ژ قەنجان. ﴿٤٠﴾ زەکەریایی گۆت: خودێوۆ چاوا دێ من کوڕەك هەبیت، و ئەز هۆ یێ پیر و دانعەمر، و ژنا من ژی یا خرش [زاڕۆك نابن] گۆت: وەسایە هەر کارەکێ خودێ بڤێت دێ کەت. ﴿٤١﴾ [زەکەریا] گۆت: خودێوۆ تشتەکی بۆ من بکە نیشان، [خودێ] گۆت: نیشانا تە ئەوە سێ ڕۆژان [تو نەشێی] د گەل خەلکی باخڤی، ب ئیشارەتان نەبیت، و گەلەك ناڤێ خودایێ خۆ بینە [گەلەك بپەرێسە]، و سپێدە و ئێڤاران خودایێ خۆ ژ کێماسیان پاقژ بکە. ﴿٤٢﴾ بینە بیرا خۆ دەمێ ملیاکەتان گۆتی مەریەمێ: ب ڕاستی خودێ تو یا هلبژارتی [و ژ کار و کریارێت نەدورست] یا پاقژکری و قەدرێ تە ب سەر یێ هەمی ژنێت جیهانێ ئێخستییە. ﴿٤٣﴾ مەریەمێ [بەرانبەر ڤان کەرەمان] بەردەوام خودایێ خۆ بپەرێسە، و ل بەر فەرمانا وی بە، و د گەل نڤێژکەران نڤێژان بکە. ﴿٤٤﴾ ئەڤە (ئەڤ بەحسە) ژ سالۆخێت غەیبێنە، ب وەحی ئەم بۆ تە دهنێرین، تو نە ل دەڤ وان بووی دەمێ قەلەمێت خۆ [بۆ پشك کێشانێ] ددانان، کا کی دێ سەرەگوهیا مەریەمێ کەت، هەروەسا تو نە ل دەڤ وان بووی دەمێ وان [ل سەر ڤێ سەرەگوهیێ] جڕەبڕ دکر. ﴿٤٥﴾ د وێ گاڤێدا ملیاکەتان گۆت: مەریەمێ ب ڕاستی خودێ مزگینیێ ب پەیڤەکا خۆ [کو عیسا بوو] ددەتە تە، ناڤێ وی مەسیحە (ئانکو یێ پیرۆزە، یان دەستێ وی یێ پیرۆزە هەر کەسێ ب دەستێ خۆ ڤەمالی نەخۆشیا وی نەما، یان جبریل ئەو ڤەمالییە ژ بەر هندێ دبێژنێ مەسیح، یان ژ بەر هندێ یێ گەڕۆك بوو و ل چو جهان ئاکنجی نەبوویە، یان پێیێت وی د حولی بوون و گۆزەك نەبوون) عیسایە کوڕێ مەریەمێ، د دنیا و ئاخرەتێدا خودان ڕویمەتە و ژ نێزیکانە ژی [بۆ خودێ].

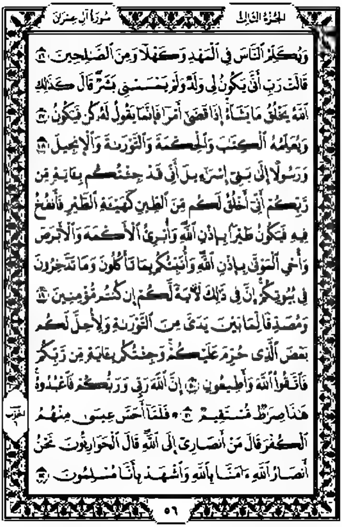

وَيُكَلِّمُ ٱلنَّاسَ فِي ٱلۡمَهۡدِ وَكَهۡلٗا وَمِنَ ٱلصَّٰلِحِينَ ٤٦
قَالَتۡ رَبِّ أَنَّىٰ يَكُونُ لِي وَلَدٞ وَلَمۡ يَمۡسَسۡنِي بَشَرٞۖ قَالَ كَذَٰلِكِ
ٱللَّهُ يَخۡلُقُ مَا يَشَآءُۚ إِذَا قَضَىٰٓ أَمۡرٗا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُۥ كُن فَيَكُونُ ٤٧
وَيُعَلِّمُهُ ٱلۡكِتَٰبَ وَٱلۡحِكۡمَةَ وَٱلتَّوۡرَىٰةَ وَٱلۡإِنجِيلَ ٤٨
وَرَسُولًا إِلَىٰ بَنِيٓ إِسۡرَٰٓءِيلَ أَنِّي قَدۡ جِئۡتُكُم بِـَٔايَةٖ مِّن
رَّبِّكُمۡ أَنِّيٓ أَخۡلُقُ لَكُم مِّنَ ٱلطِّينِ كَهَيۡـَٔةِ ٱلطَّيۡرِ فَأَنفُخُ
فِيهِ فَيَكُونُ طَيۡرَۢا بِإِذۡنِ ٱللَّهِۖ وَأُبۡرِئُ ٱلۡأَكۡمَهَ وَٱلۡأَبۡرَصَ
وَأُحۡيِ ٱلۡمَوۡتَىٰ بِإِذۡنِ ٱللَّهِۖ وَأُنَبِّئُكُم بِمَا تَأۡكُلُونَ وَمَا تَدَّخِرُونَ
فِي بُيُوتِكُمۡۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَأٓيَةٗ لَّكُمۡ إِن كُنتُم مُّؤۡمِنِينَ ٤٩
وَمُصَدِّقٗا لِّمَا بَيۡنَ يَدَيَّ مِنَ ٱلتَّوۡرَىٰةِ وَلِأُحِلَّ لَكُم
بَعۡضَ ٱلَّذِي حُرِّمَ عَلَيۡكُمۡۚ وَجِئۡتُكُم بِـَٔايَةٖ مِّن رَّبِّكُمۡ
فَٱتَّقُواْ ٱللَّهَ وَأَطِيعُونِ ٥٠ إِنَّ ٱللَّهَ رَبِّي وَرَبُّكُمۡ فَٱعۡبُدُوهُۚ
هَٰذَا صِرَٰطٞ مُّسۡتَقِيمٞ ٥١ ۞ فَلَمَّآ أَحَسَّ عِيسَىٰ مِنۡهُمُ
ٱلۡكُفۡرَ قَالَ مَنۡ أَنصَارِيٓ إِلَى ٱللَّهِۖ قَالَ ٱلۡحَوَارِيُّونَ نَحۡنُ
أَنصَارُ ٱللَّهِ ءَامَنَّا بِٱللَّهِ وَٱشۡهَدۡ بِأَنَّا مُسۡلِمُونَ ٥٢

﴿٤٦﴾ [هێژ] د لاندکێدا و ب پیراتی ژی د گەل خەلکی دئاخفیت و ژ چاکانە [ژی]. ﴿٤٧﴾ [مەریەمێ] گۆت: خودێوۆ دێ چاوا من کوڕ هەبیت، و کەسێ خۆ نەگەهاندییە من و نێزیکی من نەبوویی؟! [خودێ] گۆت: هۆسایە، ئەوێ خودێ بڤێت چێ دکەت، و گاڤا کار و فەرمانەك ڤیا [بەس] دێ بێژتێ ببە، دێ بیت. ﴿٤٨﴾ و خودێ دێ وی [ئانکو عیسایی] فێری نڤێسین و زانین و تەورات و ئنجیلێ کەت. ﴿٤٩﴾ و دێ کەتە پێغەمبەرەك بۆ ئسرائیلیان، [هەی عیسا بێژە وان] من نیشانەك ژ نك خودایێ هەوەڤە بۆ هەوە ئینایییە، ئەز بۆ هەوە ژ ئەڤنێ تشتی ل سەر ڕەنگێ بالەفران چێ دکەم و پف دکەمێ، ب دەستویرا خودێ دبیتە بالەفر، و کۆرمێ د زکماکدا کۆرە و یێ لەش بەلەك ئەز ساخ دکەم، و مریان ئەز زێندی دکەم ب دەستویرا خودێ، و دزانم کا هوین چ د مالدا دخۆن و چ هلدگرن. ب ڕاستی ئەڤە هەمی نیشانەکا ئاشکەرایە بۆ هەوە، ئەگەر هوین خودان باوەر بن. ﴿٥٠﴾ و ئەزێ هاتیم کتێبا بەری خۆ کو تەوراتە ڕاست دەربێخم (کو ئەوێ مزگینیا هاتنا من دابوو هەوە و سالۆخەتێت من دابوونە هەوە)، و دا هندەك ژ وان تشتێت بۆ هەوە هاتبنە حەرامکرن، بۆ هەوە حەلال بکەم، و من نیشانەك ژ نك خودایێ هەوەڤە بۆ هەوە ئینایییە، ڤێجا پارێزکاریا خودێ بکەن و گوهێ خۆ بدەنە من. ﴿٥١﴾ ب ڕاستی خودێ خودایێ من و هەوەیە، ڤێجا وی بپەرێسن، ڕێکا ڕاست ئەڤەیە. ﴿٥٢﴾ دەمێ عیسایی زانی کو ئەو باوەرییێ بێ نائینن، گۆت: کی د ڕێکا خودێدا هاریکار و پشتەڤانێ منە؟ سەرپشك و سەربژارەیان گۆت: ئەم هاریکار و پشتەڤانێت [دینێ] خودێنە، مە باوەری ب خودێ ئینایییە، و تو شاهد بە [ڕۆژا قیامەتێ] کو ئەم [ب ڕاستی] موسلمانین.

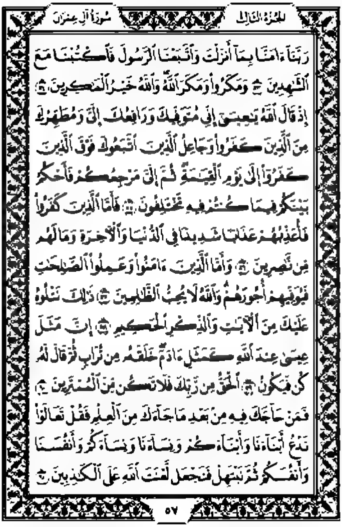

الجزء الثالث سورة آل عمران

رَبَّنَآ ءَامَنَّا بِمَآ أَنزَلۡتَ وَٱتَّبَعۡنَا ٱلرَّسُولَ فَٱكۡتُبۡنَا مَعَ
ٱلشَّٰهِدِينَ ﴿٥٣﴾ وَمَكَرُواْ وَمَكَرَ ٱللَّهُۖ وَٱللَّهُ خَيۡرُ ٱلۡمَٰكِرِينَ ﴿٥٤﴾
إِذۡ قَالَ ٱللَّهُ يَٰعِيسَىٰٓ إِنِّي مُتَوَفِّيكَ وَرَافِعُكَ إِلَيَّ وَمُطَهِّرُكَ
مِنَ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ وَجَاعِلُ ٱلَّذِينَ ٱتَّبَعُوكَ فَوۡقَ ٱلَّذِينَ
كَفَرُوٓاْ إِلَىٰ يَوۡمِ ٱلۡقِيَٰمَةِۖ ثُمَّ إِلَيَّ مَرۡجِعُكُمۡ فَأَحۡكُمُ
بَيۡنَكُمۡ فِيمَا كُنتُمۡ فِيهِ تَخۡتَلِفُونَ ﴿٥٥﴾ فَأَمَّا ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ
فَأُعَذِّبُهُمۡ عَذَابٗا شَدِيدٗا فِي ٱلدُّنۡيَا وَٱلۡأٓخِرَةِ وَمَا لَهُم
مِّن نَّٰصِرِينَ ﴿٥٦﴾ وَأَمَّا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّٰلِحَٰتِ
فَيُوَفِّيهِمۡ أُجُورَهُمۡۗ وَٱللَّهُ لَا يُحِبُّ ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿٥٧﴾ ذَٰلِكَ نَتۡلُوهُ
عَلَيۡكَ مِنَ ٱلۡأٓيَٰتِ وَٱلذِّكۡرِ ٱلۡحَكِيمِ ﴿٥٨﴾ إِنَّ مَثَلَ
عِيسَىٰ عِندَ ٱللَّهِ كَمَثَلِ ءَادَمَۖ خَلَقَهُۥ مِن تُرَابٖ ثُمَّ قَالَ لَهُۥ
كُن فَيَكُونُ ﴿٥٩﴾ ٱلۡحَقُّ مِن رَّبِّكَ فَلَا تَكُن مِّنَ ٱلۡمُمۡتَرِينَ ﴿٦٠﴾
فَمَنۡ حَآجَّكَ فِيهِ مِنۢ بَعۡدِ مَا جَآءَكَ مِنَ ٱلۡعِلۡمِ فَقُلۡ تَعَالَوۡاْ
نَدۡعُ أَبۡنَآءَنَا وَأَبۡنَآءَكُمۡ وَنِسَآءَنَا وَنِسَآءَكُمۡ وَأَنفُسَنَا
وَأَنفُسَكُمۡ ثُمَّ نَبۡتَهِلۡ فَنَجۡعَل لَّعۡنَتَ ٱللَّهِ عَلَى ٱلۡكَٰذِبِينَ ﴿٦١﴾

٥٧

﴿٥٣﴾ خودێوۆ مە باوەری ب یا تە دارێتی و ئینایە خوارێ ئینا، و ئەم ب دویڤ پێغەمبەری کەڤتین [و مە رێکا وی گرت]، ڤێجا تو مە د گەل شاهدان بنڤێسە [شاهدێت باوەرییێ ب تە و کتێب و پێغەمبەرێت تە دئینن، و شادەیییێ بۆ یەکاتیا تە ددەن]. ﴿٥٤﴾ و [جوهییان بۆ کوشتنا عیسایی] پیلان و تۆرین گێران، و خودێ بەرسنگێ وان گرت، و تۆرێت خۆ دانان، و خودێ چێترین تۆرینگێڕ و نەخشەکێشە. ﴿٥٥﴾ و بۆ ملەتێ خۆ بێژە دەمێ خودێ گۆتی: هەی عیسا ئەز دێ تە پارێزم ژ وان هەتا دویماهیکا تە دئێت، و دێ تە کێشمە دەڤ خۆ، و دێ تە قورتال کەم [ژ خرابیان و ژ خرابیا] ئەوێت گاوربوویین. و ئەوێت ب دویڤ تە کەڤتین دێ وان ب سەر وان ئەوێت گاوربوویین ئێخم هەتا رۆژا قیامەتێ، پاشی زڤڕینا هەوە هەمیان ب بال منڤەیە، و ئەز دێ حوکمی د ناڤبەرا هەوەدا کەم، ل سەر تشتێ هوین تێدا نەئێک. ﴿٥٦﴾ ڤێجا ئەوێت گاوربوویین، ب ڕاستی ئەز دێ وان د دنیایێ و ئاخرەتێدا ب بەر ئیزایەکا دژوار ئێخم، و ئەوان چو هاریکار و پشتەڤان ژی نینن. ﴿٥٧﴾ و ئەوێت باوەری ئینایین و کار و کریارێت چاک کرین، خودێ دێ خەلاتێ وان ب دورستی دەتە وان، و خودێ حەژ ستەمکاران ناکەت. ﴿٥٨﴾ [هەی موحەمەد] ئەڤا ئەم بۆ تە دبێژین ژ نیشان و بیرئینانێت بنەجهە [قورئانە]. ﴿٥٩﴾ ب ڕاستی مەتەلا عیسایی ل دەڤ خودێ وەکی مەتەلا ئادەمە، [خودێ] ئادەم ژ ئاخێ چێکر، پاشی گۆتێ: بە [مرۆڤ]، بوو [مرۆڤ]. ﴿٦٠﴾ ئەڤە هەقیە [د دەرهەڤا بوونا عیسایدا] ژ دەڤ خودایێ تە، ڤێجا تو [تێدا] نەبە ژ دودلان. ﴿٦١﴾ هەچیێ جڕەبڕێ د دەرهەقێ ویدا (د دەرهەقێ عیسایدا) د گەل تە بکەت پشتی ڕاستی [د دەرهەڤا ویدا] بۆ تە هاتی، بێژە [وان]: وەرن [کۆم بین] دا کورێت خۆ و یێت هەوە، ژنکێت خۆ و یێت هەوە، و خۆ و هەوە ڤەخوینین، و پاشی ڤێکرا نفرینان بکەین، و لەعنەتان ل درەوینان بارینین [بێژین لەعنەت ل درەوینان بن].

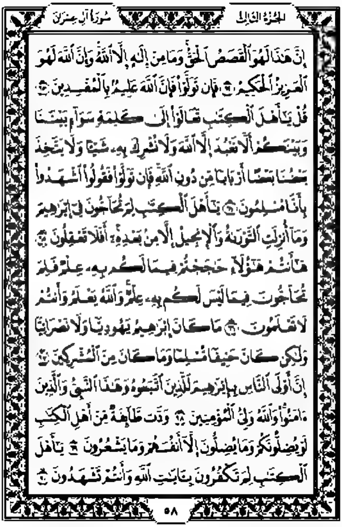

إِنَّ هَٰذَا لَهُوَ ٱلْقَصَصُ ٱلْحَقُّ ۚ وَمَا مِنْ إِلَٰهٍ إِلَّا ٱللَّهُ ۚ وَإِنَّ ٱللَّهَ لَهُوَ
ٱلْعَزِيزُ ٱلْحَكِيمُ ﴿٦٢﴾ فَإِن تَوَلَّوْا۟ فَإِنَّ ٱللَّهَ عَلِيمٌۢ بِٱلْمُفْسِدِينَ ﴿٦٣﴾
قُلْ يَٰٓأَهْلَ ٱلْكِتَٰبِ تَعَالَوْا۟ إِلَىٰ كَلِمَةٍ سَوَآءٍۭ بَيْنَنَا
وَبَيْنَكُمْ أَلَّا نَعْبُدَ إِلَّا ٱللَّهَ وَلَا نُشْرِكَ بِهِۦ شَيْـًٔا وَلَا يَتَّخِذَ
بَعْضُنَا بَعْضًا أَرْبَابًا مِّن دُونِ ٱللَّهِ ۚ فَإِن تَوَلَّوْا۟ فَقُولُوا۟ ٱشْهَدُوا۟
بِأَنَّا مُسْلِمُونَ ﴿٦٤﴾ يَٰٓأَهْلَ ٱلْكِتَٰبِ لِمَ تُحَآجُّونَ فِىٓ إِبْرَٰهِيمَ
وَمَآ أُنزِلَتِ ٱلتَّوْرَىٰةُ وَٱلْإِنجِيلُ إِلَّا مِنۢ بَعْدِهِۦٓ ۚ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٦٥﴾
هَٰٓأَنتُمْ هَٰٓؤُلَآءِ حَٰجَجْتُمْ فِيمَا لَكُم بِهِۦ عِلْمٌ فَلِمَ
تُحَآجُّونَ فِيمَا لَيْسَ لَكُم بِهِۦ عِلْمٌ ۚ وَٱللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنتُمْ
لَا تَعْلَمُونَ ﴿٦٦﴾ مَا كَانَ إِبْرَٰهِيمُ يَهُودِيًّا وَلَا نَصْرَانِيًّا
وَلَٰكِن كَانَ حَنِيفًا مُّسْلِمًا وَمَا كَانَ مِنَ ٱلْمُشْرِكِينَ ﴿٦٧﴾
إِنَّ أَوْلَى ٱلنَّاسِ بِإِبْرَٰهِيمَ لَلَّذِينَ ٱتَّبَعُوهُ وَهَٰذَا ٱلنَّبِىُّ وَٱلَّذِينَ
ءَامَنُوا۟ ۗ وَٱللَّهُ وَلِىُّ ٱلْمُؤْمِنِينَ ﴿٦٨﴾ وَدَّت طَّآئِفَةٌ مِّنْ أَهْلِ ٱلْكِتَٰبِ
لَوْ يُضِلُّونَكُمْ وَمَا يُضِلُّونَ إِلَّآ أَنفُسَهُمْ وَمَا يَشْعُرُونَ ﴿٦٩﴾ يَٰٓأَهْلَ
ٱلْكِتَٰبِ لِمَ تَكْفُرُونَ بِـَٔايَٰتِ ٱللَّهِ وَأَنتُمْ تَشْهَدُونَ ﴿٧٠﴾

﴿٦٢﴾ ب ڕاستی ئەڤیە ئەو سەرهاتیا دورست و ڕاست، [د دەرهەقێ عیسایدا هاتییە گۆتن] و چو پەرستی ژ بلی خودێ نینن، و ب ڕاستی خودێیە یێ سەردەست و کاربنەجه. ﴿٦٣﴾ ڤێجا ئەگەر ڕوییێ خۆ [ژ ڤێ ڕاستیێ] وەرگێڕان، ب ڕاستی خودێ ژ خرابکاران ب ئاگەهە. ﴿٦٤﴾ [هەی موحەممەد] بێژە [وان]: گەلی خودان کتێبان (جوهی و فەلەنە)، وەرنە سەر وێ ئاخفتنێ یا ئەم و هوین تێدا تێک، کو ئەم و هوین ژ خودێ پێڤەتر چو نەپەرێسین، و چو هەڤال و هەڤپشکان بۆ چێ نەکەین، و هندەک ژ مە هندەکان نەدانە جهێ خودێ [و بۆ داچەمن]، ڤێجا ئەگەر ڕوییێ خۆ وەرگێڕان و پشت تێ کرن، بێژنە وان: ئەڤە هوین شاهد کو ئەم موسلمانین [و مە سەرێ گوهدارییێ بۆ خودێ چەماند]. ﴿٦٥﴾ گەلی خودان کتێبان بۆچ هوین جڕەبڕێ ل سەر ئیبراهیم دکەن [هەر تێک ژ هەوە دبێژیت: ئیبراهیم ژ مەیە]، و تەورات و ئنجیل پشتی وی یێت هاتینە خوارێ، ما هوین ئاقلێ خۆ نائیننە سەرێ خۆ؟! ﴿٦٦﴾ [گەلی جوهی و فەلەیان] ئەها ئەڤە هوین یێ جڕەبڕێ دکەن ل سەر وی تشتێ هوین ژێ دزانن [هەر چەندە هوین ب جە ژێ نائینن]، ڤێجا ما بۆچ هوین دێ جڕەبڕێ ل سەر وی کەن یێ هوین چو ژێ نەزانن؟! خودێ دزانیت [کا ئیبراهیم چ بوو] و هوین نوزانن. ﴿٦٧﴾ ئیبراهیم نە جوهی بوو و نە فەلە. بەلکی ئیبراهیم ژ هەمی نەڕاستی و خوارییان یێ ڤەدەربوو، و سەرێ گوهدارییێ بۆ خودێ چەماندبوو، و نە ژ وان بوو یێت هەڤال و هەڤپشکان بۆ خودێ چێ دکەن. ﴿٦٨﴾ ب ڕاستی یێت ژ هەمی مرۆڤان پتر نێزیکی ئیبراهیم ئەو بوون یێت ڕێکا وی گرتین، و ئەڤ پێغەمبەرەیە و یێت باوەری پێ ئینایین، و خودێ هاریکار و پشتەڤانێ خودان باوەرانە. ﴿٦٩﴾ دەستەکەکێ ژ خودان کتێبان، ڤیا هەوە د سەردا بەن، و بخڕینن، بەلێ ئەو ژ بلی خۆ کەسێ دیتر د سەردانابەن، و پێ نوزانن ژی [ب خۆ ژی ناحەسن کو خۆ د سەردادبەن]. ﴿٧٠﴾ گەلی خودان کتێبان (جوهی و فەلەیان): هوین بۆچ باوەرییێ ب قورئانێ نائینن، و هوین [ب خۆ] دزانن کو هەقە.

يَٰٓأَهۡلَ ٱلۡكِتَٰبِ لِمَ تَلۡبِسُونَ ٱلۡحَقَّ بِٱلۡبَٰطِلِ وَتَكۡتُمُونَ ٱلۡحَقَّ
وَأَنتُمۡ تَعۡلَمُونَ ﴿٧١﴾ وَقَالَت طَّآئِفَةٞ مِّنۡ أَهۡلِ ٱلۡكِتَٰبِ ءَامِنُواْ
بِٱلَّذِيٓ أُنزِلَ عَلَى ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَجۡهَ ٱلنَّهَارِ وَٱكۡفُرُوٓاْ ءَاخِرَهُۥ
لَعَلَّهُمۡ يَرۡجِعُونَ ﴿٧٢﴾ وَلَا تُؤۡمِنُوٓاْ إِلَّا لِمَن تَبِعَ دِينَكُمۡ قُلۡ إِنَّ
ٱلۡهُدَىٰ هُدَى ٱللَّهِ أَن يُؤۡتَىٰٓ أَحَدٞ مِّثۡلَ مَآ أُوتِيتُمۡ أَوۡ يُحَآجُّوكُمۡ
عِندَ رَبِّكُمۡۗ قُلۡ إِنَّ ٱلۡفَضۡلَ بِيَدِ ٱللَّهِ يُؤۡتِيهِ مَن يَشَآءُۗ وَٱللَّهُ
وَٰسِعٌ عَلِيمٞ ﴿٧٣﴾ يَخۡتَصُّ بِرَحۡمَتِهِۦ مَن يَشَآءُۗ وَٱللَّهُ ذُو ٱلۡفَضۡلِ
ٱلۡعَظِيمِ ﴿٧٤﴾ ۞وَمِنۡ أَهۡلِ ٱلۡكِتَٰبِ مَنۡ إِن تَأۡمَنۡهُ بِقِنطَارٖ
يُؤَدِّهِۦٓ إِلَيۡكَ وَمِنۡهُم مَّنۡ إِن تَأۡمَنۡهُ بِدِينَارٖ لَّا يُؤَدِّهِۦٓ إِلَيۡكَ
إِلَّا مَا دُمۡتَ عَلَيۡهِ قَآئِمٗاۗ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمۡ قَالُواْ لَيۡسَ عَلَيۡنَا فِي
ٱلۡأُمِّيِّـۧنَ سَبِيلٞ وَيَقُولُونَ عَلَى ٱللَّهِ ٱلۡكَذِبَ وَهُمۡ يَعۡلَمُونَ ﴿٧٥﴾
بَلَىٰۚ مَنۡ أَوۡفَىٰ بِعَهۡدِهِۦ وَٱتَّقَىٰ فَإِنَّ ٱللَّهَ يُحِبُّ ٱلۡمُتَّقِينَ ﴿٧٦﴾
إِنَّ ٱلَّذِينَ يَشۡتَرُونَ بِعَهۡدِ ٱللَّهِ وَأَيۡمَٰنِهِمۡ ثَمَنٗا قَلِيلًا
أُوْلَٰٓئِكَ لَا خَلَٰقَ لَهُمۡ فِي ٱلۡأٓخِرَةِ وَلَا يُكَلِّمُهُمُ ٱللَّهُ وَلَا يَنظُرُ
إِلَيۡهِمۡ يَوۡمَ ٱلۡقِيَٰمَةِ وَلَا يُزَكِّيهِمۡ وَلَهُمۡ عَذَابٌ أَلِيمٞ ﴿٧٧﴾

﴿٧١﴾ گەلی خودان کتیبان بۆچ هوین هەقیێ [کو قورئانا هنارتیە] تێکەلی نەهەقییێ دکەن، و [رادبن] هەقییێ فەدشێرن، و هوین دزانن [کو هوین تێکەلکرنێ دکەن]. ﴿٧٢﴾ دەستەکەکێ ژ خودان کتیبان [کو جوهی بوون] گۆت: سپێدێ باوەرییێ ب وێ بینن، ئەوا بۆ ئەوێت باوەری ئینایین هاتی، و ئێڤاری جارەکا دی پشتا خۆ بدەنێ، دا ئەو ژی لێڤەبین، [و گۆمان بکەڤتە د دلێ واندا بەرانبەری ئیسلامێ]. ﴿٧٣﴾ و بەس ژ وی باوەر بکەن یێ ل سەر دینێ هەوە [باوەرییا خۆ ب کەسێ دیتر نەئینن]، [ئاخفتن یا جوهیانە، پشتی پیلانا موسلمانبوونا سەرێ رۆژێ و گاوربوونا دویماهییا وێ دانایین]. بێژە [وان]: ب راستی راستەرێیی، راستەرێیا خودێیە. ڤێجا ئەو یا مایی تشتەک بۆ بێت، وەکی یا بۆ هەوە هاتی، و ل دەڤ خودێ هەوە شەرمزار دەربێخیت، و ئاخفتنا وی ب سەر یا هەوە بکەڤیت. [هەی موحەممەد] تو بێژە [وان]: دان و کەرەم ب دەستێ خودێنە ددەتە وی یێ وی بڤێت، و خودێ [د کەرەم و دانا خۆدا] یێ دەستفرەهـ و پڕ زانایە. ﴿٧٤﴾ و دلۆڤانییا خۆ ب سەر ویدا دادڕێژیت یێ وی بڤێت، و ب ڕاستی خودێ خودان کەرەمەکا مەزنە. ﴿٧٥﴾ هندەک ژ خودان کتیبان [ئانکو جوهی] هەنە، ئەگەر تو مالەکێ مەزن ب ئەمانەت بدەیە ڤێ، دێ ل تە زڤرینیت، و هندەک ژی هەنە ئەگەر تو دینارەکێ ب ئەمانەت بدەیە ڤێ ئەگەر تو ب دویڤڤە نەبی و داخوازا هەقێ خۆ ژێ نەکەی ل تە نازڤرینیت، چونکی دبێژن: خوارنا مالێ نەخواندەواران [ئانکو عەرەبان]، نەگونەهە بۆ مە، و درەوێ ژ کیسێ خودێ دکەن، و ئەو دزانن ئەڤا ئەو دکەن درەوە. ﴿٧٦﴾ [ئەڤا ئەو دبێژن کو مالێ نەخواندەواران بۆ وان دورستە] وەسا نینە، هەر کەسێ سۆز و پەیمانا خۆ ب جە بینیت و پارێزکارییا خودێ بکەت [بلا بزانیت] خودێ ژی حەژ تەقواداران دکەت. ﴿٧٧﴾ ب ڕاستی ئەو کەسێت سۆز و پەیمانێت دایینە خودێ و سویندێت خۆ ئەرزان دفرۆشن، ئەڤان چو بار و پشک د ئاخرەتێدا نینە، و خودێ [ب دلۆڤانی] وان نائاخڤیت، و ڕۆژا قیامەتێ بەرێ خۆ نادەتە وان، و گونەهێت وان ژێ نابەت، و ئیزایەکا دژوار دێ دەتە بەر وان.

وَإِنَّ مِنْهُمْ لَفَرِيقًا يَلْوُۥنَ أَلْسِنَتَهُم بِٱلْكِتَٰبِ لِتَحْسَبُوهُ
مِنَ ٱلْكِتَٰبِ وَمَا هُوَ مِنَ ٱلْكِتَٰبِ وَيَقُولُونَ هُوَ مِنْ
عِندِ ٱللَّهِ وَمَا هُوَ مِنْ عِندِ ٱللَّهِ وَيَقُولُونَ عَلَى ٱللَّهِ ٱلْكَذِبَ
وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿٧٨﴾ مَا كَانَ لِبَشَرٍ أَن يُؤْتِيَهُ ٱللَّهُ ٱلْكِتَٰبَ
وَٱلْحُكْمَ وَٱلنُّبُوَّةَ ثُمَّ يَقُولَ لِلنَّاسِ كُونُوا۟ عِبَادًا لِّى مِن
دُونِ ٱللَّهِ وَلَٰكِن كُونُوا۟ رَبَّٰنِيِّـۧنَ بِمَا كُنتُمْ تُعَلِّمُونَ
ٱلْكِتَٰبَ وَبِمَا كُنتُمْ تَدْرُسُونَ ﴿٧٩﴾ وَلَا يَأْمُرَكُمْ أَن
تَتَّخِذُوا۟ ٱلْمَلَٰٓئِكَةَ وَٱلنَّبِيِّـۧنَ أَرْبَابًا ۗ أَيَأْمُرُكُم بِٱلْكُفْرِ بَعْدَ
إِذْ أَنتُم مُّسْلِمُونَ ﴿٨٠﴾ وَإِذْ أَخَذَ ٱللَّهُ مِيثَٰقَ ٱلنَّبِيِّـۧنَ لَمَآ ءَاتَيْتُكُم
مِّن كِتَٰبٍ وَحِكْمَةٍ ثُمَّ جَآءَكُمْ رَسُولٌ مُّصَدِّقٌ لِّمَا
مَعَكُمْ لَتُؤْمِنُنَّ بِهِۦ وَلَتَنصُرُنَّهُۥ ۚ قَالَ ءَأَقْرَرْتُمْ وَأَخَذْتُمْ
عَلَىٰ ذَٰلِكُمْ إِصْرِى ۖ قَالُوٓا۟ أَقْرَرْنَا ۚ قَالَ فَٱشْهَدُوا۟ وَأَنَا۠ مَعَكُم
مِّنَ ٱلشَّٰهِدِينَ ﴿٨١﴾ فَمَن تَوَلَّىٰ بَعْدَ ذَٰلِكَ فَأُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ
ٱلْفَٰسِقُونَ ﴿٨٢﴾ أَفَغَيْرَ دِينِ ٱللَّهِ يَبْغُونَ وَلَهُۥٓ أَسْلَمَ مَن فِى
ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ طَوْعًا وَكَرْهًا وَإِلَيْهِ يُرْجَعُونَ ﴿٨٣﴾

﴿٧٨﴾ و دەستەکەك ژ وان هەیە [گاڤا کتێبا خودێ دخوینن] ئەزمانێ خۆ خوارومار دکەن، دا هوین هزر بکەن ئەو [ڤارێکرنا (تحریف) وان کری و ئەو خواندنا ئەو دخوینن] ژ کتێبێیە [و ژ کەلامێ خودێیە] و ئەو ب خۆ نە ژ کتێبێیە [و نە ژ کەلامێ خودێیە] دبێژن: (مەخسەد خواندنا ئەو دخوینن): ئەڤە ژ نك خودێ هاتیە، و ئەو ب خۆ، نە ژ دەڤ خودێ هاتیە، و درەوان ژ کیسێ خودێ دکەن، و ئەو دزانن کو درەون ژی. ﴿٧٩﴾ بۆ چو مرۆڤان دورست نینە، خودێ کتێب و ناقلداری و پێغەمبەراتیێ بدەتێ، پاشی بێژتە خەلکی: ببنە بەندەیێت من، نە یێت خودێ (من بپەرێسن شوینا خودێ)، بەلکی دێ بێژتە وان: مرۆڤێت خودێ بن د نیشادانا خۆ یا کتێبێدا، [د خواندنا خۆدا دەمێ هوین کتێبا خودێ دخوینن]. ﴿٨٠﴾ و نابێژتە هەوە ملیاکەت و پێغەمبەران بکەنە خودێ، ما دێ بەرێ هەوە دەتە گاوریێ پشتی هوین موسلمان بووین؟!. ﴿٨١﴾ بینە بیرا خۆ [هەی خودانێت کتێبان (مەخسەد جوهی و فەلە)]، دەمێ خودێ پەیمانا موکومکری ژ پێغەمبەران ستاندی، ئەگەر من کتێب و پێغەمبەراتیەك دا هەوە، پاشی پێغەمبەرەك بۆ هەوە هات، ئەو تشتێ من دایە هەوە راست دەرێخست، هوین دێ باوەریێ پێ ئینن، و پشتەڤانیا وی کەن. خودێ گۆتە وان: هەوە پەسەند کر [ئەڤا من گۆتی] و هەوە ل سەر هندێ پەیمانا من قەبویلە؟ گۆتن: [بەلێ] مە پەسەند کر، [خودێ] گۆت: پا شاهد بن ئەز ژی د گەل هەوە [ل سەر پەسەندکرن و قایلبوونا هەوە و شادەییا هەوە] ژ شاهدانم. ﴿٨٢﴾ ڤێجا هەچیێ پاشی ڕوییێ خۆ [ژ ڤێ پەیمانێ] وەرگێریت [و پەیمانێ بشکێنیت و باوەریێ ب تە نەئینیت]، ب ڕاستی ئەو ژ ڕێدەرکەڤتی و پشتەڕێیانە. ﴿٨٣﴾ ئەرێ ما ئەو دینەکێ دی ژ بلی دینێ خودێ دخوازن؟! و خودێ ئەوە یێ هندی د ئەرد و ئەسمانان‌دا [ژ ملیاکەت و مرۆڤ و ئەجنەیان] چ ب ڤیان چ ب نەڤیان سەرێ گوهداریێ بۆ چەماندین و خۆ سپارتینێ، و هەمی ژی هەر دێ ب بال ویڤە زڤڕن.

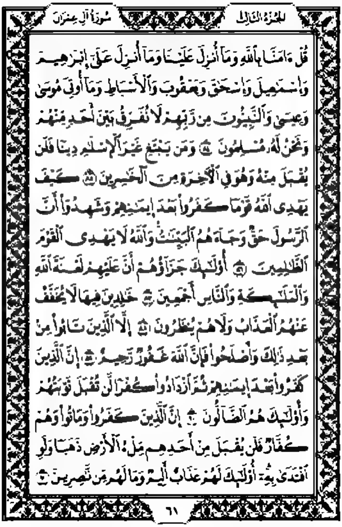

الجزء الثالث
سورة آل عمران
٦١

قُلْ ءَامَنَّا بِٱللَّهِ وَمَآ أُنزِلَ عَلَيْنَا وَمَآ أُنزِلَ عَلَىٰٓ إِبْرَٰهِيمَ
وَإِسْمَٰعِيلَ وَإِسْحَٰقَ وَيَعْقُوبَ وَٱلْأَسْبَاطِ وَمَآ أُوتِىَ مُوسَىٰ
وَعِيسَىٰ وَٱلنَّبِيُّونَ مِن رَّبِّهِمْ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِّنْهُمْ
وَنَحْنُ لَهُۥ مُسْلِمُونَ ﴿٨٤﴾ وَمَن يَبْتَغِ غَيْرَ ٱلْإِسْلَٰمِ دِينًا فَلَن
يُقْبَلَ مِنْهُ وَهُوَ فِى ٱلْءَاخِرَةِ مِنَ ٱلْخَٰسِرِينَ ﴿٨٥﴾ كَيْفَ
يَهْدِى ٱللَّهُ قَوْمًا كَفَرُوا۟ بَعْدَ إِيمَٰنِهِمْ وَشَهِدُوٓا۟ أَنَّ
ٱلرَّسُولَ حَقٌّ وَجَآءَهُمُ ٱلْبَيِّنَٰتُ ۚ وَٱللَّهُ لَا يَهْدِى ٱلْقَوْمَ
ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿٨٦﴾ أُو۟لَٰٓئِكَ جَزَآؤُهُمْ أَنَّ عَلَيْهِمْ لَعْنَةَ ٱللَّهِ
وَٱلْمَلَٰٓئِكَةِ وَٱلنَّاسِ أَجْمَعِينَ ﴿٨٧﴾ خَٰلِدِينَ فِيهَا لَا يُخَفَّفُ
عَنْهُمُ ٱلْعَذَابُ وَلَا هُمْ يُنظَرُونَ ﴿٨٨﴾ إِلَّا ٱلَّذِينَ تَابُوا۟ مِنۢ
بَعْدِ ذَٰلِكَ وَأَصْلَحُوا۟ فَإِنَّ ٱللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٨٩﴾ إِنَّ ٱلَّذِينَ
كَفَرُوا۟ بَعْدَ إِيمَٰنِهِمْ ثُمَّ ٱزْدَادُوا۟ كُفْرًا لَّن تُقْبَلَ تَوْبَتُهُمْ
وَأُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلضَّآلُّونَ ﴿٩٠﴾ إِنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ وَمَاتُوا۟ وَهُمْ
كُفَّارٌ فَلَن يُقْبَلَ مِنْ أَحَدِهِم مِّلْءُ ٱلْأَرْضِ ذَهَبًا وَلَوِ
ٱفْتَدَىٰ بِهِۦٓ ۗ أُو۟لَٰٓئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ وَمَا لَهُم مِّن نَّٰصِرِينَ ﴿٩١﴾

﴿٨٤﴾ [هەی موحەممەد] تو بێژە وان: مە باوەری ب خودێ و تشتێ ب سەر مەدا هاتییە خوارێ [کو قورئانە] و یێ ب سەر ئیبراهیم و ئیسماعیل و یەعقووب و دویندەها وی و یێ بۆ مووسایی و عیسایی و پێغەمبەران ژ نک خودێ هاتی، هەیە، و ئەم جوداییێ نائێخینە د ناڤبەرا کەس ژ واندا، و ئەم ل بەر فەرمانا وینە، و سەرێ گوهدارییێ بۆ دچەمینین و خۆ دسپێرینێ. ﴿٨٥﴾ چ کەسێ ژ بلی ئیسلامێ دینەکێ دی بگریت، ژێ نائێتە قەبویلکرن، و [دڤێت بزانن] کو ئەو د ئاخرەتێدا ژ خوسارەتانە. ﴿٨٦﴾ چاوا خودێ دێ ملەتەکی راستەرێ کەت، کو پشتی باوەری ئینایین، و شادەیی دایین کو پێغەمبەر راست پێغەمبەرە و نیشانێت ئاشکەرا [و موعجیزە] بۆ وان هاتین [ژ نوی] گاور بووبین؟! و خودێ ملەتێ ستەمکار راستەرێ ناکەت. ﴿٨٧﴾ ئەڤان جزایێ وان ئەڤەیە: لەعنەتا خودێ و یا ملیاکەتان و یا هەمی مرۆڤان دێ ل سەر وان بیت. ﴿٨٨﴾ هەروهەر دێ [د ئاگر و لەعنەتێدا] مینن، و ئیزا و نەخۆشی ل سەر وان سڤك نابیت، و نائێتە مۆلەتدان ژی. ﴿٨٩﴾ ژ بلی وان ئەوێت پشتی هنگی تۆبەکرین و قەنجی کرین، [کار و کریارێت باش کرین] ب راستی خودێیە گونەهـ ژێبەر و دلۆڤان. ﴿٩٠﴾ ئەڤێت پشتی باوەرئینانا خۆ گاور بووین، و پاشی زێدەتر گاور بووین، تۆبەیا وان [ل بەر مرنێ] نائێتە وەرگرتن، و ئەها ئەڤەنە رێبەرزە و گومڕا. ﴿٩١﴾ ب راستی ئەڤێت گاوربووبین، و مرین و ئەو گاور، ئەگەر ئێك ژ وان رویێ ئەردی تژی زێڕ بەدەلێ بدەت، ژێ نائێتە وەرگرتن، و ئەڤان ئیزایەکا زێدە دژوار بۆ هەیە، و وان چو پشتەڤان و هاریکار نینن.

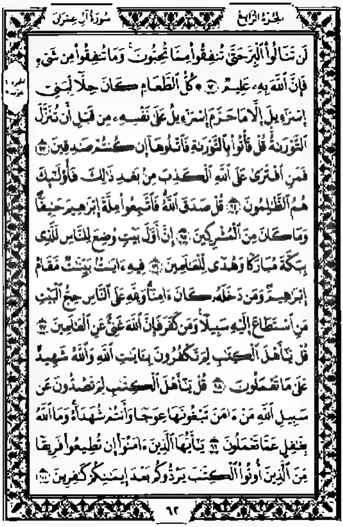

الجزء الرابع سورة آل عمران

لَن تَنَالُوا۟ ٱلْبِرَّ حَتَّىٰ تُنفِقُوا۟ مِمَّا تُحِبُّونَ ۚ وَمَا تُنفِقُوا۟ مِن شَىْءٍ
فَإِنَّ ٱللَّهَ بِهِۦ عَلِيمٌ ﴿٩٢﴾ ۞ كُلُّ ٱلطَّعَامِ كَانَ حِلًّا لِّبَنِىٓ
إِسْرَٰٓءِيلَ إِلَّا مَا حَرَّمَ إِسْرَٰٓءِيلُ عَلَىٰ نَفْسِهِۦ مِن قَبْلِ أَن تُنَزَّلَ
ٱلتَّوْرَىٰةُ ۗ قُلْ فَأْتُوا۟ بِٱلتَّوْرَىٰةِ فَٱتْلُوهَآ إِن كُنتُمْ صَٰدِقِينَ ﴿٩٣﴾
فَمَنِ ٱفْتَرَىٰ عَلَى ٱللَّهِ ٱلْكَذِبَ مِنۢ بَعْدِ ذَٰلِكَ فَأُو۟لَٰٓئِكَ
هُمُ ٱلظَّٰلِمُونَ ﴿٩٤﴾ قُلْ صَدَقَ ٱللَّهُ ۗ فَٱتَّبِعُوا۟ مِلَّةَ إِبْرَٰهِيمَ حَنِيفًا
وَمَا كَانَ مِنَ ٱلْمُشْرِكِينَ ﴿٩٥﴾ إِنَّ أَوَّلَ بَيْتٍ وُضِعَ لِلنَّاسِ لَلَّذِى
بِبَكَّةَ مُبَارَكًا وَهُدًى لِّلْعَٰلَمِينَ ﴿٩٦﴾ فِيهِ ءَايَٰتٌۢ بَيِّنَٰتٌ مَّقَامُ
إِبْرَٰهِيمَ ۖ وَمَن دَخَلَهُۥ كَانَ ءَامِنًا ۗ وَلِلَّهِ عَلَى ٱلنَّاسِ حِجُّ ٱلْبَيْتِ
مَنِ ٱسْتَطَاعَ إِلَيْهِ سَبِيلًا ۚ وَمَن كَفَرَ فَإِنَّ ٱللَّهَ غَنِىٌّ عَنِ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿٩٧﴾
قُلْ يَٰٓأَهْلَ ٱلْكِتَٰبِ لِمَ تَكْفُرُونَ بِـَٔايَٰتِ ٱللَّهِ وَٱللَّهُ شَهِيدٌ
عَلَىٰ مَا تَعْمَلُونَ ﴿٩٨﴾ قُلْ يَٰٓأَهْلَ ٱلْكِتَٰبِ لِمَ تَصُدُّونَ عَن
سَبِيلِ ٱللَّهِ مَنْ ءَامَنَ تَبْغُونَهَا عِوَجًا وَأَنتُمْ شُهَدَآءُ ۗ وَمَا ٱللَّهُ
بِغَٰفِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٩٩﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓا۟ إِن تُطِيعُوا۟ فَرِيقًا
مِّنَ ٱلَّذِينَ أُوتُوا۟ ٱلْكِتَٰبَ يَرُدُّوكُم بَعْدَ إِيمَٰنِكُمْ كَٰفِرِينَ ﴿١٠٠﴾

٦٢

﴿٩٢﴾ ب ڕاستی، هوین ناگەهنە ڕاستیا قەنجییێ، هەتا هوین وی نەمەزینخن [د ڕێکا خودێدا] یێ هوین گەلە حەزێ دکەن، و چ تشتێ هوین بمەزینخن خودێ پێ دزانیت. ﴿٩٣﴾ هەمی خوارن بۆ ئسرائیلیان یا دورست بوو [حەلال بوو] ئەو تێ نەبیت یا ئسرائیل [یەعقووب پێغەمبەر] ل سەر خۆ دورست نەکری [حەرام کری] بەری تەورات بێتە خوارێ، [موحەممەد] بێژە [وان]: ئەگەر هوین ڕاست دبێژن [د ڕاستن] تەوراتێ بینن و بخوینن [کا تەوراتێ چ د دەرهەقێ هەوەدا گۆتیە]. ﴿٩٤﴾ ڤێجا پشتی ڤێ هەچییێ درەوان ژ کیسێ خودێ بکەت، ب ڕاستی هەر ئەون یێت ستەمکار. ﴿٩٥﴾ [هەی موحەممەد] بێژە: خودێ ڕاست گۆتیە [کا چ د دەرهەقێ ئیبراهیمدا گۆتییە، و کا چ بۆ تە د قورئانێدا ئینایە]، ڤێجا ب دویڤ دینێ ئیبراهیم بکەڤن، کو دینەکێ ڤەدەرە ژ خواری و خرابیێ، و ئەو ب خۆ ژی (ئیبراهیم پێغەمبەر) نە ژ وانە بیت هەڤال و هۆگران بۆ خودێ چێ دکەن. ﴿٩٦﴾ ب ڕاستی ئاڤاهیێ ئێکێ یێ بۆ خەلکی [و پەرستنا خودێ] هاتیە دانان، ئەوە یێ ل مەکەهێ [هاتیە دانان] کو [جهەکێ] پیرۆزە (و تێر خێر و بێرە)، و جهێ ڕاستەڕێکرنێیە بۆ هەمی خەلکی. ﴿٩٧﴾ و نیشانێت ئاشکەرا لێ هەنە، [وەکی چیاکێ سەفا و مەروا و هەمی ڕێ و نیشانێت حەجێ، و ژ وان هەر کەسێ خرابی کریە د دلێ خۆدا د ڕاستا وێدا، بۆ نەمایە]، و بنەجها ئیبراهیم و هەچییێ ب ژۆر کەڤت، ئێمن بوو، و خودێ ل سەر خەلکی هەیە، هەچییێ بشێت (ئانکو پێ چێ بیت) قەست بکەتێ [بۆ جهێنانا کار و کریارێت حەجێ]، و هەچییێ گاور [ژی] بیت [باوەرییێ ب خودێ نەئینیت]، ڤێجا ب ڕاستی خودێ پاکی (منەت) ب خەلکی هەمییێ نینە. ﴿٩٨﴾ بێژە: گەلی خودان کتێبان بۆچ هوین خۆ بێ باوەر دکەن ژ ئایەتێت خودێ [کو قورئانە]، ب ڕاستی کار و کریارێت هوین دکەن خودێ دبینیت و پێ ب ئاگەهە. ﴿٩٩﴾ بێژە گەلی خودان کتێبان: بۆچ هەچییێ باوەری ئینایی، هوین ڕێکا خودێ لێ دگرن، هەوە دڤێت یا خوار و ڤێچ بیت [و ل بەر دلێ خەلکی ڕەش دکەن]، و هوین ب خۆ ژی دبینن [و دزانن ڕێکا ڕاست و دورست هەر ئەوە]، نێ خودێ نەیێ بێ ئاگەهە ژ وێ یا هوین دکەن. ﴿١٠٠﴾ گەلی مرۆڤێت هەوە باوەری ئینایی، ئەگەر هوین گوهێ خۆ بدەنە دەستەکەکێ ژ وان یێت کتێب بۆ هاتین، جارەکا دی پشتی باوەری ئینانا هەوە دێ هەوە کەنە گاور.

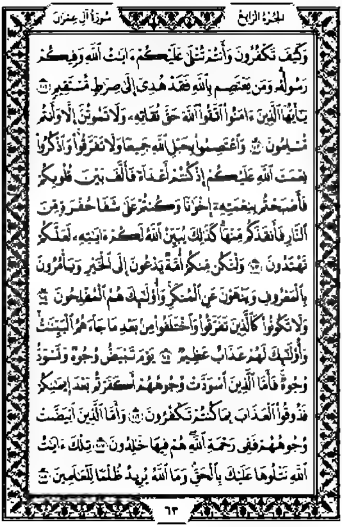

الجزء الرابع
سورة آل عمران
٦٣

وَكَيْفَ تَكْفُرُونَ وَأَنتُمْ تُتْلَىٰ عَلَيْكُمْ ءَايَٰتُ ٱللَّهِ وَفِيكُمْ
رَسُولُهُۥ ۗ وَمَن يَعْتَصِم بِٱللَّهِ فَقَدْ هُدِىَ إِلَىٰ صِرَٰطٍ مُّسْتَقِيمٍ ١٠١
يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ ٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ حَقَّ تُقَاتِهِۦ وَلَا تَمُوتُنَّ إِلَّا وَأَنتُم
مُّسْلِمُونَ ١٠٢ وَٱعْتَصِمُوا۟ بِحَبْلِ ٱللَّهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا۟ ۚ وَٱذْكُرُوا۟
نِعْمَتَ ٱللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ كُنتُمْ أَعْدَآءً فَأَلَّفَ بَيْنَ قُلُوبِكُمْ
فَأَصْبَحْتُم بِنِعْمَتِهِۦٓ إِخْوَٰنًا وَكُنتُمْ عَلَىٰ شَفَا حُفْرَةٍ مِّنَ
ٱلنَّارِ فَأَنقَذَكُم مِّنْهَا ۗ كَذَٰلِكَ يُبَيِّنُ ٱللَّهُ لَكُمْ ءَايَٰتِهِۦ لَعَلَّكُمْ
تَهْتَدُونَ ١٠٣ وَلْتَكُن مِّنكُمْ أُمَّةٌ يَدْعُونَ إِلَى ٱلْخَيْرِ وَيَأْمُرُونَ
بِٱلْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ ٱلْمُنكَرِ ۚ وَأُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْمُفْلِحُونَ ١٠٤
وَلَا تَكُونُوا۟ كَٱلَّذِينَ تَفَرَّقُوا۟ وَٱخْتَلَفُوا۟ مِنۢ بَعْدِ مَا جَآءَهُمُ ٱلْبَيِّنَٰتُ ۚ
وَأُو۟لَٰٓئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ١٠٥ يَوْمَ تَبْيَضُّ وُجُوهٌ وَتَسْوَدُّ
وُجُوهٌ ۚ فَأَمَّا ٱلَّذِينَ ٱسْوَدَّتْ وُجُوهُهُمْ أَكَفَرْتُم بَعْدَ إِيمَٰنِكُمْ
فَذُوقُوا۟ ٱلْعَذَابَ بِمَا كُنتُمْ تَكْفُرُونَ ١٠٦ وَأَمَّا ٱلَّذِينَ ٱبْيَضَّتْ
وُجُوهُهُمْ فَفِى رَحْمَةِ ٱللَّهِ ۖ هُمْ فِيهَا خَٰلِدُونَ ١٠٧ تِلْكَ ءَايَٰتُ
ٱللَّهِ نَتْلُوهَا عَلَيْكَ بِٱلْحَقِّ ۗ وَمَا ٱللَّهُ يُرِيدُ ظُلْمًا لِّلْعَٰلَمِينَ ١٠٨

﴿١٠١﴾ ڤێجا هوین دێ چاوا گاور بن و ئایەتێت خودێ ل سەر هەوە دئێنە خواندن، و پێغەمبەرێ خودێ [ب خۆ ژی] د ناڤ هەوەدا؟! و هەچیێ رێکا خودێ بگریت و پشتا خۆ پێ گرێدەت، ئەو راستەرێ بوو، و بەرێ وی کەفتە رێکا راست.

﴿١٠٢﴾ گەلی مرۆڤێت هەوە باوەری ئینایین، ب دورستایی پارێزکاریا خودێ بکەن، [و هشیار بن] نەمرن هوین نەموسلمان. ﴿١٠٣﴾ و هوین هەمی خۆ ب دینێ خودێ و کتێبا ویڤە بگرن، و ژێک بەلاڤ نەبن، و نیعمەت و کەرەما خودێ د گەل هەوە کری بینە بیرا خۆ [ژ بیر نەکەن] دەمێ هوین [هێژ موسلمان نەبووین] لێک دژمن، [خودێ] دلێت هەوە گەهاندنە ئێک و هوین ژ دەولەت و کەرەما خودێ بوونە برایێت ئێک، و هوین ل سەر لێڤا کۆرەکا ئاگری بوون [نێزیک بوو بداهرێێنێ]، خودێ هوین ژێ قورتال کرن، هۆسا خودێ نیشانێت خۆ بۆ هەوە دیار دکەت، دا هوین راستەرێ بن. ﴿١٠٤﴾ بلا هوین هەمی بنە ملەتەک، داخوازا قەنجیێ بکەن و فەرمانا چاکیێ بکەن، و خەلکی ژ خرابیێ بدەنە پاش، و هەر ئەڤەنە د سەرفەراز. ﴿١٠٥﴾ و وەکی وان نەبن ئەوێت ژێکڤە بووین و بەلاڤ بووین، پشتی نیشانێت خودێ یێت ئاشکەرا بۆ هاتین، ئەها ئیزایەکا مەزن بۆ ئەڤانە.

﴿١٠٦﴾ رۆژا هندەک رۆی [ب گوهداریێ و پەرستنا خودێ] سپی دبن، و هندەک ژی [ب گاوریێ و گونەهان] رەش دبن، ئەڤێت رویێت وان رەش بووین دێ بێژنێ: هوین گاور بوون پشتی هەوە باوەری ئینایی؟ دێ ڤێجا تامکەنە ئیزایا گاوربوونا خۆ. ﴿١٠٧﴾ و هندی ئەون ئەوێت رۆی سپی بووین ئەو د دلۆڤانیا خودێ دانە، [د بەحەشتا وی دانە]، و هەروهەر دێ تێدا بن. ﴿١٠٨﴾ ئەڤە ئایەت و نیشانێت خودێنە، ئەم ب راست و دورستی ل سەر تە دخوینین و خودێ نەئەوە یێ ستەمێ ل بەندەیان بکەت [خێرا وان کێم بکەت یان گونەهێت وان زێدە بکەت، یان ئێکی شوینا ئێکێ دی جزا بکەت].

وَلِلَّهِ مَا فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِي ٱلۡأَرۡضِۚ وَإِلَى ٱللَّهِ تُرۡجَعُ ٱلۡأُمُورُ ﴿١٠٩﴾
كُنتُمۡ خَيۡرَ أُمَّةٍ أُخۡرِجَتۡ لِلنَّاسِ تَأۡمُرُونَ بِٱلۡمَعۡرُوفِ
وَتَنۡهَوۡنَ عَنِ ٱلۡمُنكَرِ وَتُؤۡمِنُونَ بِٱللَّهِۗ وَلَوۡ ءَامَنَ أَهۡلُ
ٱلۡكِتَٰبِ لَكَانَ خَيۡرٗا لَّهُمۚ مِّنۡهُمُ ٱلۡمُؤۡمِنُونَ وَأَكۡثَرُهُمُ
ٱلۡفَٰسِقُونَ ﴿١١٠﴾ لَن يَضُرُّوكُمۡ إِلَّآ أَذٗىۖ وَإِن يُقَٰتِلُوكُمۡ
يُوَلُّوكُمُ ٱلۡأَدۡبَارَ ثُمَّ لَا يُنصَرُونَ ﴿١١١﴾ ضُرِبَتۡ عَلَيۡهِمُ
ٱلذِّلَّةُ أَيۡنَ مَا ثُقِفُوٓاْ إِلَّا بِحَبۡلٖ مِّنَ ٱللَّهِ وَحَبۡلٖ مِّنَ ٱلنَّاسِ
وَبَآءُو بِغَضَبٖ مِّنَ ٱللَّهِ وَضُرِبَتۡ عَلَيۡهِمُ ٱلۡمَسۡكَنَةُۚ ذَٰلِكَ
بِأَنَّهُمۡ كَانُواْ يَكۡفُرُونَ بِـَٔايَٰتِ ٱللَّهِ وَيَقۡتُلُونَ ٱلۡأَنۢبِيَآءَ
بِغَيۡرِ حَقّٖۚ ذَٰلِكَ بِمَا عَصَواْ وَّكَانُواْ يَعۡتَدُونَ ﴿١١٢﴾ ۞ لَيۡسُواْ
سَوَآءٗۗ مِّنۡ أَهۡلِ ٱلۡكِتَٰبِ أُمَّةٞ قَآئِمَةٞ يَتۡلُونَ ءَايَٰتِ ٱللَّهِ
ءَانَآءَ ٱلَّيۡلِ وَهُمۡ يَسۡجُدُونَ ﴿١١٣﴾ يُؤۡمِنُونَ بِٱللَّهِ وَٱلۡيَوۡمِ
ٱلۡأٓخِرِ وَيَأۡمُرُونَ بِٱلۡمَعۡرُوفِ وَيَنۡهَوۡنَ عَنِ ٱلۡمُنكَرِ
وَيُسَٰرِعُونَ فِي ٱلۡخَيۡرَٰتِۖ وَأُوْلَٰٓئِكَ مِنَ ٱلصَّٰلِحِينَ ﴿١١٤﴾ وَمَا
يَفۡعَلُواْ مِنۡ خَيۡرٖ فَلَن يُكۡفَرُوهُۗ وَٱللَّهُ عَلِيمُۢ بِٱلۡمُتَّقِينَ ﴿١١٥﴾

﴿١٠٩﴾ هندی د ئەرد و ئەسمانانـدا، هەمی یێ خودێیە، و هەمی کاروبار دێ هەر ب بال ویڤە زڤڕن. ﴿١١٠﴾ هوین [گەلێ موسلمانان] باشترین ملەتن بۆ خەلکی هاتین، چونکی هوین فەرمانێ ب کرنا قەنجییێ دکەن و ڕێکێ ل خرابییێ دگرن، و هوین باوەرییێ ژی ب خودێ دئینن، و ئەگەر خودان کتێبان باوەری ئینابایە، بۆ وان باشتربوو، هندەك ژ وان (ژ خودان کتێبان) خودان باوەرن [ئانکو باوەری یا ب پێغەمبەری ئینایی] و باراپتر ژی ژ ڕێ دەرکەفتینە. ﴿١١١﴾ چو زیانێ ناگەهینە هەوە، ئەزیەت [ب دەڤی، و ب بێ بەختییێ] تێ نەبیت. و ئەگەر شەڕی د گەل هەوە بکەن، [دێ شکێن و خۆ ناگرن] و دێ بازدەن، و پاشی هاریکاریا وان ژی ناێتەکرن. ﴿١١٢﴾ هەر جهەکێ ئەو لێ بن، خودێ ڕسوایی و بێ ڕویمەتی ب سەر واندا گرتیە [داڕێتیە]، ئابێژم خۆ ب وەریسێ خودێڤە بگرن [موسلمان بن] و خۆ ب وەریسێ [عەهدێ] موسلمانانڤە بگرن. و ب کەرب و کینا خودێڤە زڤڕین، و ڕسوایی ل وان هاتە تێك، ئەڤە هەمی ژ بەر هندێ، چونکی وان باوەری ب ئایەتێت خودێ نەدئینا و ژ بێ بەختی و ب نەهەقی پێغەمبەرێت خودێ دکوشتن، ئەڤە ژی هەر ب نەگوهدارییا خۆ و زێدەگاڤی ژی [د سەرڕا] دکرن. ﴿١١٣﴾ هەمی [خودان کتێب مەخسەد جوهی] وەکی ئێك نینن، هندەك ژ وان هەنە دورستن، و ل بەر فەرمانا خودێ د ڕاوەستاینە، و ب شەڤ ئایەتێت خودێ [کو قورئانە] دخوینن، و بۆ خودێ ئەنیا خۆ ددانە ئاخێ [ب شەڤ قورئانێ ل سەر نڤێژان دخوینن]. ﴿١١٤﴾ باوەرییێ ب خودێ و ڕوژا ئاخرەتێ دئینن، و فەرمانێ ب باشییێ دکەن و ڕێ ل خرابییێ دگرن، و لەزێ ل قەنجییان دکەن، و ئەڤە (ئانکو خودانێت ڤان سالوخەتان) ژ کێرهاتی و سەرڕاستانە. ﴿١١٥﴾ و چ قەنجییا ئەو بکەن، ژێ بێ بار نابن و خودێ ژ پارێزکاران ب ئاگەهە.

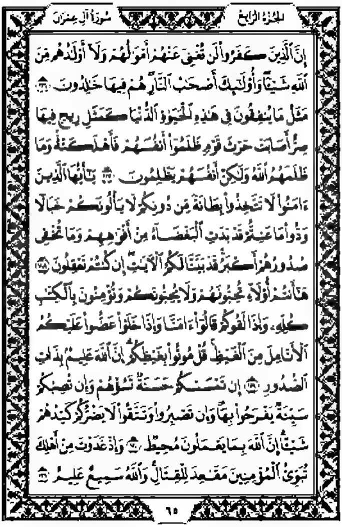

الجزء الرابع سورة آل عمران

إِنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ لَن تُغۡنِيَ عَنۡهُمۡ أَمۡوَٰلُهُمۡ وَلَآ أَوۡلَٰدُهُم مِّنَ
ٱللَّهِ شَيۡـٔٗاۖ وَأُوْلَٰٓئِكَ أَصۡحَٰبُ ٱلنَّارِۖ هُمۡ فِيهَا خَٰلِدُونَ ١١٦
مَثَلُ مَا يُنفِقُونَ فِي هَٰذِهِ ٱلۡحَيَوٰةِ ٱلدُّنۡيَا كَمَثَلِ رِيحٖ فِيهَا
صِرٌّ أَصَابَتۡ حَرۡثَ قَوۡمٖ ظَلَمُوٓاْ أَنفُسَهُمۡ فَأَهۡلَكَتۡهُۚ وَمَا
ظَلَمَهُمُ ٱللَّهُ وَلَٰكِنۡ أَنفُسَهُمۡ يَظۡلِمُونَ ١١٧ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ
ءَامَنُواْ لَا تَتَّخِذُواْ بِطَانَةٗ مِّن دُونِكُمۡ لَا يَأۡلُونَكُمۡ خَبَالٗا
وَدُّواْ مَا عَنِتُّمۡ قَدۡ بَدَتِ ٱلۡبَغۡضَآءُ مِنۡ أَفۡوَٰهِهِمۡ وَمَا تُخۡفِي
صُدُورُهُمۡ أَكۡبَرُۚ قَدۡ بَيَّنَّا لَكُمُ ٱلۡأٓيَٰتِۖ إِن كُنتُمۡ تَعۡقِلُونَ ١١٨
هَٰٓأَنتُمۡ أُوْلَآءِ تُحِبُّونَهُمۡ وَلَا يُحِبُّونَكُمۡ وَتُؤۡمِنُونَ بِٱلۡكِتَٰبِ
كُلِّهِۦ وَإِذَا لَقُوكُمۡ قَالُوٓاْ ءَامَنَّا وَإِذَا خَلَوۡاْ عَضُّواْ عَلَيۡكُمُ
ٱلۡأَنَامِلَ مِنَ ٱلۡغَيۡظِۚ قُلۡ مُوتُواْ بِغَيۡظِكُمۡۗ إِنَّ ٱللَّهَ عَلِيمُۢ بِذَاتِ
ٱلصُّدُورِ ١١٩ إِن تَمۡسَسۡكُمۡ حَسَنَةٞ تَسُؤۡهُمۡ وَإِن تُصِبۡكُمۡ
سَيِّئَةٞ يَفۡرَحُواْ بِهَاۖ وَإِن تَصۡبِرُواْ وَتَتَّقُواْ لَا يَضُرُّكُمۡ كَيۡدُهُمۡ
شَيۡـًٔاۗ إِنَّ ٱللَّهَ بِمَا يَعۡمَلُونَ مُحِيطٞ ١٢٠ وَإِذۡ غَدَوۡتَ مِنۡ أَهۡلِكَ
تُبَوِّئُ ٱلۡمُؤۡمِنِينَ مَقَٰعِدَ لِلۡقِتَالِۗ وَٱللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ١٢١

٦٥

﴿١١٦﴾ ب ڕاستی ئەوێت گاور بووین، مال و زارۆكێت وان مفایێ وان ناكەت، و ئیزایا خودێ ژ وان نادەتە پاش، و ئەڤە دۆژەهینە و هەروهەر دێ تێدا بن. ﴿١١٧﴾ مەتەلا كەسێ مالێ خۆ ب ڕویمەتی د ڤێ دنیایێدا دمەزینخیت وەكی مەتەلا بایەكێ ب سڕ و سەقەمە ب سەر چاندنیا ملەتەكی ستەمكاردا بێت و پویچ بكەت، [و چو مفایی بۆ خۆ ژێ وەرنەگرن، هۆسا گاور ژی، مفایی ژ كارێت خۆ یێت قەنج ناكەن]. خودێ ستەم ل وان نەكریە بەلێ وان [ب كار و كریارێت خۆ یێت نە د ڕێدا و نەدورست] ستەم و زیان ل خۆ كرینە. ﴿١١٨﴾ گەلی خودان باوەران ژ بلی خۆ [موسلمانان] كەسێ دیتر [شوینا خودان باوەران] نەكەنە دۆست و بژارتییێت خۆ، ئەو تەخسیرییێ د ئەزیەتكەهاندنا هەوەدا ناكەن، هیڤیان دكەن [و دخوازن] بەرتەنگی و وەستیان بۆ هەوە چێ بیت، كین و نەڤیان ژ دەڤێ وان دیاربوو [و دباریت]، و یا د دلێ واندا هێژ مەزنترە ژی. ب ڕاستی مە بۆ هەوە، ئایەت و نیشان [ل سەر پێدڤیا دلسۆزییێ د دینیدا و دۆستینیا موسلمانان و نەدۆستینیا گاوران] ئاشكەرا كرن، ئەگەر ئاقلەك د سەرێ هەوەدا هەبیت. ﴿١١٩﴾ ئەها ئەڤە هوینێ حەژ وان دكەن، و ئەو حەژ هەوە ناكەن، و هوین باوەرییێ ب كتێبێت هاتینە خوارێ هەمییان دئینن [دگەل هندێ ژی ئەو هەر حەژ هەوە ناكەن]. و ئەگەر گەهشتنە هەوە و هوین دیتن دێ بێژن: مە ژی باوەری ئینا، و ئەگەر ڤەدەربوون و مانە ب تنێ، و پشتا هەوە كەڤتە وان، ژ كەربان‌دا بۆ هەوە تلان دگەزن و دكرێنن، بێژە: ب كەرب و كینێت خۆڤە بمرن، ب ڕاستی خودێ ژ وێ ب ئاگەهە یا د سینگاندا [ڤەشارتی]. ﴿١٢٠﴾ ئەگەر خۆشیەك بگەهیتە هەوە، پێ نەخۆش دبن، و ئەگەر نەخۆشیەك بگەهیتە هەوە، كەیفا وان پێ دئێت، و ئەگەر هوین بێنا خۆ [ل سەر ئەزیەتا وان بكێشن] و پارێزكارییێ بكەن، فند و فێلێت [نەخشكێشانا] وان چو زیانێ ناگەهیننە هەوە، ب ڕاستی ئەو كارێ ئەو دكەن خودێ پێ ئاگەهە. ﴿١٢١﴾ [بینە بیرا خۆ] وێ دەمێ سپێدێ زوی تو ژ مال دەركەڤتی، دا جهێ شەڕی بۆ خودان باوەران كار بكەی، و خودێ پێ گوهدار و زانایە.

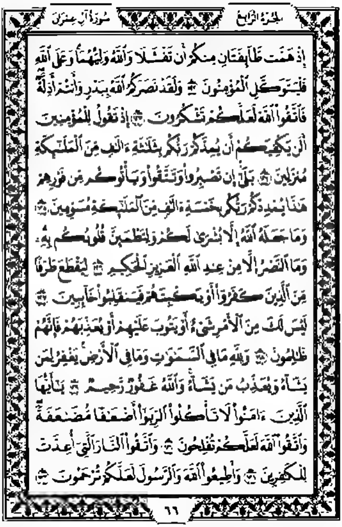

الجزء الرابع سورة آل عمران

إِذۡ هَمَّت طَّآئِفَتَانِ مِنكُمۡ أَن تَفۡشَلَا وَٱللَّهُ وَلِيُّهُمَاۗ وَعَلَى ٱللَّهِ
فَلۡيَتَوَكَّلِ ٱلۡمُؤۡمِنُونَ ﴿١٢٢﴾ وَلَقَدۡ نَصَرَكُمُ ٱللَّهُ بِبَدۡرٖ وَأَنتُمۡ أَذِلَّةٞۖ
فَٱتَّقُواْ ٱللَّهَ لَعَلَّكُمۡ تَشۡكُرُونَ ﴿١٢٣﴾ إِذۡ تَقُولُ لِلۡمُؤۡمِنِينَ
أَلَن يَكۡفِيَكُمۡ أَن يُمِدَّكُمۡ رَبُّكُم بِثَلَٰثَةِ ءَالَٰفٖ مِّنَ ٱلۡمَلَٰٓئِكَةِ
مُنزَلِينَ ﴿١٢٤﴾ بَلَىٰٓۚ إِن تَصۡبِرُواْ وَتَتَّقُواْ وَيَأۡتُوكُم مِّن فَوۡرِهِمۡ
هَٰذَا يُمۡدِدۡكُمۡ رَبُّكُم بِخَمۡسَةِ ءَالَٰفٖ مِّنَ ٱلۡمَلَٰٓئِكَةِ مُسَوِّمِينَ ﴿١٢٥﴾
وَمَا جَعَلَهُ ٱللَّهُ إِلَّا بُشۡرَىٰ لَكُمۡ وَلِتَطۡمَئِنَّ قُلُوبُكُم بِهِۦۗ
وَمَا ٱلنَّصۡرُ إِلَّا مِنۡ عِندِ ٱللَّهِ ٱلۡعَزِيزِ ٱلۡحَكِيمِ ﴿١٢٦﴾ لِيَقۡطَعَ طَرَفٗا
مِّنَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوٓاْ أَوۡ يَكۡبِتَهُمۡ فَيَنقَلِبُواْ خَآئِبِينَ ﴿١٢٧﴾
لَيۡسَ لَكَ مِنَ ٱلۡأَمۡرِ شَيۡءٌ أَوۡ يَتُوبَ عَلَيۡهِمۡ أَوۡ يُعَذِّبَهُمۡ فَإِنَّهُمۡ
ظَٰلِمُونَ ﴿١٢٨﴾ وَلِلَّهِ مَا فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِي ٱلۡأَرۡضِۚ يَغۡفِرُ لِمَن
يَشَآءُ وَيُعَذِّبُ مَن يَشَآءُۚ وَٱللَّهُ غَفُورٞ رَّحِيمٞ ﴿١٢٩﴾ يَٰٓأَيُّهَا
ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ لَا تَأۡكُلُواْ ٱلرِّبَوٰٓاْ أَضۡعَٰفٗا مُّضَٰعَفَةٗۖ
وَٱتَّقُواْ ٱللَّهَ لَعَلَّكُمۡ تُفۡلِحُونَ ﴿١٣٠﴾ وَٱتَّقُواْ ٱلنَّارَ ٱلَّتِيٓ أُعِدَّتۡ
لِلۡكَٰفِرِينَ ﴿١٣١﴾ وَأَطِيعُواْ ٱللَّهَ وَٱلرَّسُولَ لَعَلَّكُمۡ تُرۡحَمُونَ ﴿١٣٢﴾

٦٦

﴿١٢٢﴾ دەمێ دو دەستەك ژ هەوە، نێزیك بوو دا شكێن و ژ هەوە ڤەبن [و زڤڕنەڤە] و سست بن، و خودێ پشتەڤانێ وانە [ژ بەر هندێ پارستن و نەهێلا سست بین و د گەل دوورییان بزڤڕن]. و بلا خودان باوەر پشتا خۆ ب خودێ موكوم بكەن. ﴿١٢٣﴾ ب سویند خودێ شەڕێ بەدرێ، هوین ب سەرئێخستن و هاریكارییا هەوە كر، و هوین بیچەك. ڤێجا پارێزكارییا خودێ بكەن ، دا هوین سوپاسییا [خێر و خۆشی و كەرمێت] وی بكەن. ﴿١٢٤﴾ بینە بیرا خۆ [ڕۆژا بەدرێ] دەمێ تە گۆتییە خودان باوەران، ما نەبەسی هەوەیە خودێ بۆ هاریكارییا هەوە سێ هزار ملیاكەتان بینیتە خوارێ. ﴿١٢٥﴾ بەلێ، ئەگەر هوین بێنا خۆ [ل سەر شەڕی] فرەهـ بكەن و خۆ بپارێزن، د ڤێ گاڤێدا [دژمن] بێنە هەوە و ب سەر هەوەدا بگرن، خودێ دێ پشتەڤانیا هەوە ب هنارتنا پێنج هزار ملیاكەتێت نیشانكری كەت. ﴿١٢٦﴾ خودێ [ئەڤ هاریكارییە] نەدكر ئەگەر ژ بەر هندێ نەبایە دا ببیتە مزگینیەك بۆ هەوە [كو هوین دێ ب سەركەڤن] و دا دلێت هەوە پێ تەنا بن [و ترسا دژمنی ژ بەر پیچەكیا هەژمارا هەوە، ژ دلێ هەوە دەركەڤیت] و هندی سەركەفتنە ژ نك خودایێ سەردەست و كار بنەجهە. ﴿١٢٧﴾ [و خودێ ئەڤ پشتەڤانی و هاریكارییە كرییە] دا گوهەكی [تالیەكی] ژ بەر گاوران ڤەكەت و ژ ناڤ ببەت، یان دا دلێ وان ب كول و خەم بێخیت، و وان [وەسا] شەرمزار بكەت كو سەرشۆڕ و بێ هیڤی بزڤڕنەڤە. ﴿١٢٨﴾ [هەی موحەممەد، بزانە] تە چو دەست د ڤی كاروباریدا نینە [هەمی د دەست خودێ دایە چ یا وی بڤێت دێ ل وان كەت]، چ تۆبەیێ بدەتە سەر وان [پشتی پەشێمان دبن] و چ ژێ وان ئیزا بدەت [ئەگەر هەر ل سەر گونەهێ مان]. و ب ڕاستی ئەو ستەمكارن. ﴿١٢٩﴾ چ د ئەرد و ئەسماناندا هەیە، هەمی یێ خودێیە، ڤێجا یێ وی بڤێت لێ ناگریت و دێ گونەهێت وی ژێ بەت، و یێ بڤێت دێ ئیزا دەت، و خودێ گونەهـ ژێبەر و دلۆڤانە. ﴿١٣٠﴾ گەلی خودان باوەران، سەلەفێ ب زێدەییا گەلەجاركی نەخۆن [مەخسەد سەلەفێ بێلن و سەرێ مالێ خۆ ب تنێ وەرگرن بێ زێدەیی]، و پارێزكارییا خودێ بكەن، هێڤیا هندێ دا هوین سەرفەراز بین. ﴿١٣١﴾ و خۆ بپارێزن ژ ئاگرێ (دۆژەها) بۆ گاوران هاتییە بەرهەڤكرن. ﴿١٣٢﴾ و گوهدارییا خودێ و پێغەمبەری بكەن، دا خودێ دلۆڤانییێ ب هەوە بیەت.

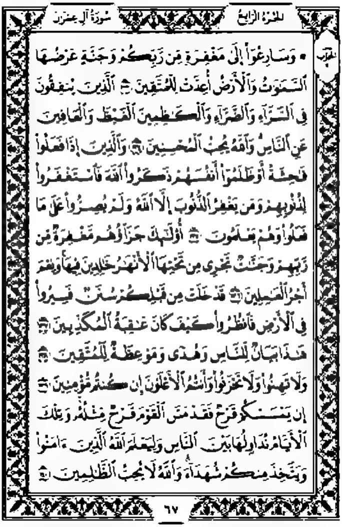

الجزء الرابع
سورة آل عمران
الحزب
٦٧

۞ وَسَارِعُوٓاْ إِلَىٰ مَغۡفِرَةٖ مِّن رَّبِّكُمۡ وَجَنَّةٍ عَرۡضُهَا
ٱلسَّمَٰوَٰتُ وَٱلۡأَرۡضُ أُعِدَّتۡ لِلۡمُتَّقِينَ ﴿١٣٣﴾ ٱلَّذِينَ يُنفِقُونَ
فِي ٱلسَّرَّآءِ وَٱلضَّرَّآءِ وَٱلۡكَٰظِمِينَ ٱلۡغَيۡظَ وَٱلۡعَافِينَ
عَنِ ٱلنَّاسِۗ وَٱللَّهُ يُحِبُّ ٱلۡمُحۡسِنِينَ ﴿١٣٤﴾ وَٱلَّذِينَ إِذَا فَعَلُواْ
فَٰحِشَةً أَوۡ ظَلَمُوٓاْ أَنفُسَهُمۡ ذَكَرُواْ ٱللَّهَ فَٱسۡتَغۡفَرُواْ
لِذُنُوبِهِمۡ وَمَن يَغۡفِرُ ٱلذُّنُوبَ إِلَّا ٱللَّهُ وَلَمۡ يُصِرُّواْ عَلَىٰ مَا
فَعَلُواْ وَهُمۡ يَعۡلَمُونَ ﴿١٣٥﴾ أُوْلَٰٓئِكَ جَزَآؤُهُم مَّغۡفِرَةٞ مِّن
رَّبِّهِمۡ وَجَنَّٰتٞ تَجۡرِي مِن تَحۡتِهَا ٱلۡأَنۡهَٰرُ خَٰلِدِينَ فِيهَاۚ وَنِعۡمَ
أَجۡرُ ٱلۡعَٰمِلِينَ ﴿١٣٦﴾ قَدۡ خَلَتۡ مِن قَبۡلِكُمۡ سُنَنٞ فَسِيرُواْ
فِي ٱلۡأَرۡضِ فَٱنظُرُواْ كَيۡفَ كَانَ عَٰقِبَةُ ٱلۡمُكَذِّبِينَ ﴿١٣٧﴾
هَٰذَا بَيَانٞ لِّلنَّاسِ وَهُدٗى وَمَوۡعِظَةٞ لِّلۡمُتَّقِينَ ﴿١٣٨﴾
وَلَا تَهِنُواْ وَلَا تَحۡزَنُواْ وَأَنتُمُ ٱلۡأَعۡلَوۡنَ إِن كُنتُم مُّؤۡمِنِينَ ﴿١٣٩﴾
إِن يَمۡسَسۡكُمۡ قَرۡحٞ فَقَدۡ مَسَّ ٱلۡقَوۡمَ قَرۡحٞ مِّثۡلُهُۥۚ وَتِلۡكَ
ٱلۡأَيَّامُ نُدَاوِلُهَا بَيۡنَ ٱلنَّاسِ وَلِيَعۡلَمَ ٱللَّهُ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ
وَيَتَّخِذَ مِنكُمۡ شُهَدَآءَۗ وَٱللَّهُ لَا يُحِبُّ ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿١٤٠﴾

﴿١٣٣﴾ [گەلی خودان باوەران] لەز ل ژێبرنا گونەهان ژ بەرێ خودایێ خۆڤە و ل بەحەشتا فرەهیا وێ فرەهیا ئەرد و ئەسمانان بکەن، ئەو بەحەشتا بۆ پارێزکاران هاتیە بەرهەڤکرن. ﴿١٣٤﴾ [ئەو پارێزکارێنت] د بەرفرەهی و تەنگاڤیێدا [د دەولەمەندی و دەستکورتیێدا] مالێ خۆ دمەزێخن، و کەربا خۆ دادعویرن و ڤەدشێرن [ستەمێ ژ کەرباندا ل کەسێ ناکەن] و د ڕاستا خۆدا خەلکی ئازا دکەن، و خودێ ژی حەژ قەنجیکاران دکەت. ﴿١٣٥﴾ و ئەوێت (پارێزکارێنت) ئەگەر گونەهەکێ دکەن یان ژی ستەمێ ل خۆ دکەن، ناڤێ خودایێ خۆ دئینن و خودێ دئینە بیرا خۆ، و داخوازا گونەهـ ژێبرنێ ژ خودێ دخوازن، ما کی ژ بلی خودێ گونەهان ژێ دبەت، و ڕکهانێ ل سەر گونەها کرین ناکەن (هەر نامینە ل سەر و دهێلن و ئیەتا لێ نەزڤرینێ دکەنە دلێ خۆ). و ئەو دزانن [وان خەلەتی کر و نابیت هەر ل سەر بمینن، و دڤێت توبە بکەن، و دزانن کەس ژ خودێ پێڤە گونەهێت وان ژێ نابەت]. ﴿١٣٦﴾ ئەڤان خەلاتێ وان ژێبرنا گونەهانە ژ بەرێ خودایێ وانڤە و بەحەشتێت ڕووبار د بنڕا دهەرکن و دچن، و هەروهەر دێ تێدا بن، و بەحەشت چ خۆش خەلاتە بۆ کریارکەرێت قەنج. ﴿١٣٧﴾ [گەلی خودان باوەران] بێ گۆمان بەری هەوە ڕویدانێت بۆرین [ڕێکا (سونەتا) خودێ د ڕاستا ئەوێت نایەتێت وی دەرێخستین و باوەری ب پێغەمبەرێت وی نەئینایین]. ڤێجا هوین د ئەردیدا بگەڕن بەرێ خۆ بدەنێ و بزانن کا دویماهیکا ئەوێت [نایەتێت خودێ] درەو دەرێخستین یا چاوا بوو و چ بوو؟ ﴿١٣٨﴾ ئەڤ قورئانە بەیانە بۆ هەمی خەلکی و ڕاستەڕێکرن و چامەیە بۆ پارێزکاران. ﴿١٣٩﴾ و هوین [گەلی خودان باوەران] سست نەبن و ب خەم نەکەڤن، و هوین د سەر وانڕانە، ئەگەر هوین خودان باوەر بن [نە سست بن و نە ب خەم بکەڤن]. ﴿١٤٠﴾ ئەگەر هوین [د ئوحدێدا] بریندار بووین [و بوت پەریسان شیابنە هەوە]، ب ڕاستی وەکی ڤێ ب سەرێ وان ژی هاتبوو [ڕۆژا بەدرێ، بەلێ سست نەبوون و دەستێت خۆ د بەر خۆدا نەبەردان، و جارەکا دی زڤڕینە شەڕێ هەوە، ڤێجا یا باش ئەوە هوین ژ وان چێتر بن، د بێ هێڤی نەبوون و سست نەبوونێدا]. و ڤان ڕۆژان [جار شکەستن و جار سەرکەڤتن] د ناڤبەرا خەلکیدا دگێڕینین [ئەزموونە بۆ خەلکی]، دا خودێ ئەوێت باوەری ئینایین [و سەبری دکێشن] بناسیت، و هندەکان ژ هەوە ب شەهیدبوونێ خەلات بکەت، و ب ڕاستی خودێ حەژ ستەمکاران ناکەت.

وَلِيُمَحِّصَ ٱللَّهُ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَيَمْحَقَ ٱلْكَٰفِرِينَ ﴿١٤١﴾ أَمْ
حَسِبْتُمْ أَن تَدْخُلُواْ ٱلْجَنَّةَ وَلَمَّا يَعْلَمِ ٱللَّهُ ٱلَّذِينَ جَٰهَدُواْ
مِنكُمْ وَيَعْلَمَ ٱلصَّٰبِرِينَ ﴿١٤٢﴾ وَلَقَدْ كُنتُمْ تَمَنَّوْنَ ٱلْمَوْتَ مِن
قَبْلِ أَن تَلْقَوْهُ فَقَدْ رَأَيْتُمُوهُ وَأَنتُمْ تَنظُرُونَ ﴿١٤٣﴾ وَمَا مُحَمَّدٌ
إِلَّا رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِن قَبْلِهِ ٱلرُّسُلُ أَفَإِيْن مَّاتَ أَوْ قُتِلَ
ٱنقَلَبْتُمْ عَلَىٰٓ أَعْقَٰبِكُمْ وَمَن يَنقَلِبْ عَلَىٰ عَقِبَيْهِ فَلَن يَضُرَّ
ٱللَّهَ شَيْـًٔا وَسَيَجْزِى ٱللَّهُ ٱلشَّٰكِرِينَ ﴿١٤٤﴾ وَمَا كَانَ
لِنَفْسٍ أَن تَمُوتَ إِلَّا بِإِذْنِ ٱللَّهِ كِتَٰبًا مُّؤَجَّلًا وَمَن يُرِدْ
ثَوَابَ ٱلدُّنْيَا نُؤْتِهِۦ مِنْهَا وَمَن يُرِدْ ثَوَابَ ٱلْءَاخِرَةِ نُؤْتِهِۦ مِنْهَا
وَسَنَجْزِى ٱلشَّٰكِرِينَ ﴿١٤٥﴾ وَكَأَيِّن مِّن نَّبِىٍّ قَٰتَلَ مَعَهُۥ
رِبِّيُّونَ كَثِيرٌ فَمَا وَهَنُواْ لِمَآ أَصَابَهُمْ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ وَمَا ضَعُفُواْ
وَمَا ٱسْتَكَانُواْ وَٱللَّهُ يُحِبُّ ٱلصَّٰبِرِينَ ﴿١٤٦﴾ وَمَا كَانَ قَوْلَهُمْ إِلَّآ أَن
قَالُواْ رَبَّنَا ٱغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَإِسْرَافَنَا فِىٓ أَمْرِنَا وَثَبِّتْ أَقْدَامَنَا
وَٱنصُرْنَا عَلَى ٱلْقَوْمِ ٱلْكَٰفِرِينَ ﴿١٤٧﴾ فَـَٔاتَىٰهُمُ ٱللَّهُ ثَوَابَ
ٱلدُّنْيَا وَحُسْنَ ثَوَابِ ٱلْءَاخِرَةِ وَٱللَّهُ يُحِبُّ ٱلْمُحْسِنِينَ ﴿١٤٨﴾

﴿١٤١﴾ و دا خودێ ئەوێت باوەری ئینایین ژ گونەهان بشۆت و گاوران ژی قڕ بکەت. ﴿١٤٢﴾ [گەلی موسلمانان] هوین هزر دکەن بچنە بەحەشتێ بێی خودێ بزانیت کا ئەوێت جیهاد کرین و سەبر کێشایین ژ هەوە، کی بوون؟!. ﴿١٤٣﴾ ب سویند بەری هوین مرنێ ببینن هەوە مرن دخواست [هەوە حەز دکر شەڕەك چێ ببیت، دا هوین تێدا شەهید ببن]، و ب ڕاستی هەوە مرن دیت [و هوین ب خۆ ژی نێزیکی مرنێ بوون و هەڤالێت هەوە ل پێش چاڤێت هەوە هاتنە شەهیدکرن]. و هەوە ددیت [وەختێ هەڤالێت هەوە دهاتنە کوشتن]. ﴿١٤٤﴾ و موحەمەد پێغەمبەرەکە ژ پێغەمبەران، و گەلەك پێغەمبەر بەری وی هاتینە و چۆیینە، ڤێجا ئەگەر مر، یان هاتە کوشتن، هوین دێ ب پاشڤە زڤڕن، [و هلگەڕنە سەر گاورییێ] و هەچییێ ژ هەوە ب پاشڤە بزڤڕیتەڤە [و گاور ببیت] چو زیانێ ناگەهینیتە خودێ، و خودێ دێ خەلاتێ سوپاسداران [ئەوێت خۆ ڕاگرتین و ب پاشڤە نەزڤڕین] دەتێ. ﴿١٤٥﴾ نینە کەسەك بمریت بێ دەستویرا خودێ [ئانکو بێ دەستویرا خودێ کەس نامریت] [مرن] ب ڕۆژا خۆ تشتەکێ نڤیسی یێ دیارکرییە [ئانکو نڤیسییە، نە پێش دکەڤیت و نە پاش دکەڤیت]، و هەچییێ [ب کار و کریارێت خۆ] دنیا بڤێت ئەم دێ ژێ دەینێ و یێ [ب کار و کریارێت خۆ] خێرا ئاخرەتێ بڤێت دێ ژێ دەینێ، و سوپاسداران دێ خەلات کەین. ﴿١٤٦﴾ چەند پێغەمبەر هەبوون، گەلەك مرۆڤێت خودێ [ژ زانا و چاکان] د گەل وان شەڕ [د ڕێکا خودێدا] کرینە، و سست نەبوون ژ بەر ئەوا د ڕێکا خودێدا دیتین، و بێ هێز و لاواز نەبوون و ستۆیێ خۆ خوار نەکرن [سەرێت خۆ نەچەماندن]. و خودێ ژی حەژ بێنفرەهان دکەت. ﴿١٤٧﴾ و ئاخڤتنا وان ژی هەر ئەڤە بوو: خودێوۆ ل گونەهێت مە و زێدەگاڤیا مە ببۆرە، و مە قایم بکە [پێیێت مە موکم بکە و ڕابگرە] و مە ب سەر ملەتێ گاور بێخە. ﴿١٤٨﴾ ڤێجا خودێ خێرا دنیا و ئاخرەتێ دا وان [سەرکەفتن و دەستکەفتن دانێ] و خودێ حەژ قەنجیکەران دکەت.

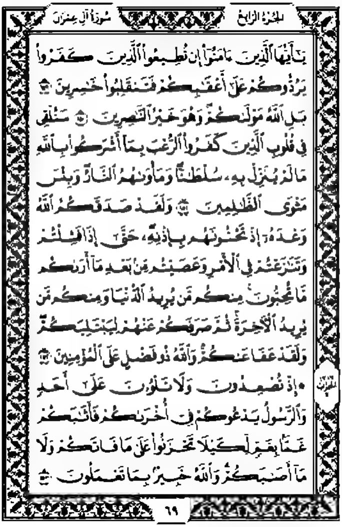
الجزء الرابع
سورة آل عمران
الربع
٦٩

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ إِن تُطِيعُواْ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ
يَرُدُّوكُمۡ عَلَىٰٓ أَعۡقَٰبِكُمۡ فَتَنقَلِبُواْ خَٰسِرِينَ ١٤٩
بَلِ ٱللَّهُ مَوۡلَىٰكُمۡۖ وَهُوَ خَيۡرُ ٱلنَّٰصِرِينَ ١٥٠ سَنُلۡقِي
فِي قُلُوبِ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ ٱلرُّعۡبَ بِمَآ أَشۡرَكُواْ بِٱللَّهِ
مَا لَمۡ يُنَزِّلۡ بِهِۦ سُلۡطَٰنٗاۖ وَمَأۡوَىٰهُمُ ٱلنَّارُۖ وَبِئۡسَ
مَثۡوَى ٱلظَّٰلِمِينَ ١٥١ وَلَقَدۡ صَدَقَكُمُ ٱللَّهُ
وَعۡدَهُۥٓ إِذۡ تَحُسُّونَهُم بِإِذۡنِهِۦۖ حَتَّىٰٓ إِذَا فَشِلۡتُمۡ
وَتَنَٰزَعۡتُمۡ فِي ٱلۡأَمۡرِ وَعَصَيۡتُم مِّنۢ بَعۡدِ مَآ أَرَىٰكُم
مَّا تُحِبُّونَۚ مِنكُم مَّن يُرِيدُ ٱلدُّنۡيَا وَمِنكُم مَّن
يُرِيدُ ٱلۡأٓخِرَةَۚ ثُمَّ صَرَفَكُمۡ عَنۡهُمۡ لِيَبۡتَلِيَكُمۡۖ
وَلَقَدۡ عَفَا عَنكُمۡۗ وَٱللَّهُ ذُو فَضۡلٍ عَلَى ٱلۡمُؤۡمِنِينَ ١٥٢
۞ إِذۡ تُصۡعِدُونَ وَلَا تَلۡوُۥنَ عَلَىٰٓ أَحَدٖ
وَٱلرَّسُولُ يَدۡعُوكُمۡ فِيٓ أُخۡرَىٰكُمۡ فَأَثَٰبَكُمۡ
غَمَّۢا بِغَمّٖ لِّكَيۡلَا تَحۡزَنُواْ عَلَىٰ مَا فَاتَكُمۡ وَلَا
مَآ أَصَٰبَكُمۡۚ وَٱللَّهُ خَبِيرُۢ بِمَا تَعۡمَلُونَ ١٥٣

﴿١٤٩﴾ [گەلی موسلمانان] ئەگەر هوین ب گۆتنا ئەوێت گاور بووین بکەن دێ هەوە خڕینن و زڤڕینتە سەر گاورییێ، ڤێجا هوین دێ ڤەگەڕنەڤە، زیاندار و خوسارەت. ﴿١٥٠﴾ [ئەو نەدۆستێت هەوەنە، گوهدارییا وان نەکەن] بەلکی خودێ هاریکار و پشتەڤانێ هەوەیە و ئەو باشترین هاریکار و پشتەڤانە. ﴿١٥١﴾ ئەم نێزیک دێ ترس و لەرزێ ئێخینە د ناڤ دلێ گاوراندا، ژ بەر شرکا وان دکر ژ نەهەقی و بێ تشتەک بۆ هەبیت، و جهێ وان دۆژەهە و چ پیسە جهە جهێ ستەمکاران. ﴿١٥٢﴾ ب سویند گاڤا هەوە نەیارێ خۆ ب دەستویر و ئزنەها خودێ [ئێخستیە پێشیا خۆ] و شکاندی و قوتبڕ کری [ب کوشتنێ] خودێ ئەو پەیمانا دایە هەوە [کو هەوە ب سەربێخیت] ب جهـ ئینا. بەلێ پشتی خودێ ئەوا هەوە دڤیا نیشا هەوە دایی، د وێ گاڤێدا هوین سست بوون و ژێکڤەبوون و هەوە نەگوهداری کر [ئەو جهێت پێغەمبەری بۆ هەوە دانایین، هەوە هێلان]. هندەکان ژ هەوە دنیا [دەستکەڤتی] دڤیا [جهێت خۆ بەردان و هێلان]، و هندەکان ژ هەوە ئاخرەت دڤیا [ل جهێت خۆ مان و بەرنەدان]، پاشی [خودێ] هوین ژ وان ڕزگار کرن [ب شکەستنێ] دا هەوە بجەڕبینیت، و خودێ هوین ئازاکرن [پشتی هوین پەشیمان بووین]، و خودێ خودان کەرەم و منەتە ل سەر خودان باوەران. ﴿١٥٣﴾ بینە بیرا خۆ [گەلی موسلمانان] دەمێ هوین ل دویڤ سەرێ خۆ دڕەڤین و ل کەسێ نەدزڤڕین، و پێغەمبەری ل پشت هەوە د گەل ئەڤێت مایی گازی هەوە دکر [بەلێ هوین ل پاش خۆ نەدزڤڕین و هوین هەر دڕەڤین]، و خودێ کۆڤان ل سەر کۆڤانێ ب سەر هەوەدا دارێت، دا هوین خەمێ ژ وی تشتی نەخۆن یێ ژ دەست هەوە چۆیی [کو سەرکەفتن بوو]، و خەمێ ژ وی نەخۆن یێ هوین هنگاڤتین [کو شکەستن بوو]، و خودێ ب ئاگەهە ژ وی یێ هوین دکەن.

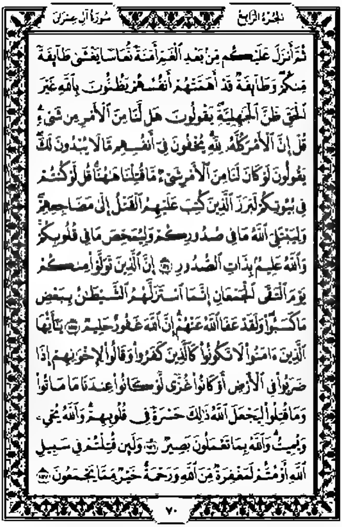

الجزء الرابع سورة آل عمران

ثُمَّ أَنزَلَ عَلَيْكُم مِّنۢ بَعْدِ ٱلْغَمِّ أَمَنَةً نُّعَاسًا يَغْشَىٰ طَآئِفَةً
مِّنكُمْ ۖ وَطَآئِفَةٌ قَدْ أَهَمَّتْهُمْ أَنفُسُهُمْ يَظُنُّونَ بِٱللَّهِ غَيْرَ
ٱلْحَقِّ ظَنَّ ٱلْجَٰهِلِيَّةِ ۖ يَقُولُونَ هَل لَّنَا مِنَ ٱلْأَمْرِ مِن شَىْءٍ ۗ
قُلْ إِنَّ ٱلْأَمْرَ كُلَّهُۥ لِلَّهِ ۗ يُخْفُونَ فِىٓ أَنفُسِهِم مَّا لَا يُبْدُونَ لَكَ ۖ
يَقُولُونَ لَوْ كَانَ لَنَا مِنَ ٱلْأَمْرِ شَىْءٌ مَّا قُتِلْنَا هَٰهُنَا ۗ قُل لَّوْ كُنتُمْ
فِى بُيُوتِكُمْ لَبَرَزَ ٱلَّذِينَ كُتِبَ عَلَيْهِمُ ٱلْقَتْلُ إِلَىٰ مَضَاجِعِهِمْ ۖ
وَلِيَبْتَلِىَ ٱللَّهُ مَا فِى صُدُورِكُمْ وَلِيُمَحِّصَ مَا فِى قُلُوبِكُمْ ۗ
وَٱللَّهُ عَلِيمٌۢ بِذَاتِ ٱلصُّدُورِ ﴿١٥٤﴾ إِنَّ ٱلَّذِينَ تَوَلَّوْا۟ مِنكُمْ
يَوْمَ ٱلْتَقَى ٱلْجَمْعَانِ إِنَّمَا ٱسْتَزَلَّهُمُ ٱلشَّيْطَٰنُ بِبَعْضِ
مَا كَسَبُوا۟ ۖ وَلَقَدْ عَفَا ٱللَّهُ عَنْهُمْ ۗ إِنَّ ٱللَّهَ غَفُورٌ حَلِيمٌ ﴿١٥٥﴾ يَٰٓأَيُّهَا
ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ لَا تَكُونُوا۟ كَٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ وَقَالُوا۟ لِإِخْوَٰنِهِمْ إِذَا
ضَرَبُوا۟ فِى ٱلْأَرْضِ أَوْ كَانُوا۟ غُزًّى لَّوْ كَانُوا۟ عِندَنَا مَا مَاتُوا۟
وَمَا قُتِلُوا۟ لِيَجْعَلَ ٱللَّهُ ذَٰلِكَ حَسْرَةً فِى قُلُوبِهِمْ ۗ وَٱللَّهُ يُحْىِۦ
وَيُمِيتُ ۗ وَٱللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿١٥٦﴾ وَلَئِن قُتِلْتُمْ فِى سَبِيلِ
ٱللَّهِ أَوْ مُتُّمْ لَمَغْفِرَةٌ مِّنَ ٱللَّهِ وَرَحْمَةٌ خَيْرٌ مِّمَّا يَجْمَعُونَ ﴿١٥٧﴾

٧٠

﴿١٥٤﴾ پاشی خودێ پشتی کۆڤانێ تێمناهی و تەناهی و هێژین [خەو و چاڤگرتن] ب سەر هەوەدا دارێت، دەستەکەک ژ هەوە د نڤرۆسک دچن [پشتی و مستیانێ تەنا دبن] و دەستەکەک ژی کەنبوونە د دەردێ خۆدا و بەس د خەما خۆدا بوون [ژ ترساندا خەو ژ چاڤان ڤەرەڤی] و هزرا نە د ڕێدا [کو خودێ پێغەمبەرێ خۆ سەرناتێخیت] ژ خودێ دکرن، وەکی نەزانان، دبێژن: ما کار و بارەک ب دەستێ مە هەیە؟ [ژ سەرکەفتنێ یان شکەستنێ] بێژە: [هەی موحەممەد] هەمی کاروبار ب خودێنە [چاوا بڤێت دێ وەسا بیت]. وێ د سینگێ خۆدا ڤەدشێرن یا بۆ تە ئاشکەرا نەکەن، دبێژن: ئەگەر کاروبارەک د دەست مەدا هەبایە، ئەم ل ڤێرێ نەدهاتینە کوشتن، بێژە: ئەگەر هوین خۆ د خانیێت خۆڤە ژی بانە، دیسا ئەوێت کوشتن ل سەر وان هاتیە نڤیسین، دا بۆ کوشتنا خۆ دەرکەڤن، دا خودێ ئەوا د سینگێ هەوەدا هەی بجەرپێنیت، و دا یا د دلێ هەوەدا [ژ بانگ و ئاوازێت شەیتانی] پاقژ بکەت. و خودێ ئاگەهدارە ژ وێ یا د سینگ و دلاندا. ﴿١٥٥﴾ ب ڕاستی ئەوێت ڕۆژا هەردو کۆم ڤێک کەفتین [ڕۆژا ئوحدێ] و پشت داینە شەری و ڕەڤین، ب ڕاستی شەیتانی ئەو د سەردابرن و تەحساندن ژ بەر گونەهێت وان کرین، ب ڕاستی خودێ ل وان بۆری و ئازاکرن. و ب ڕاستی خودێ گونەهـ ژێبەر و پێنفرەهە ل سەر جزادانێ. ﴿١٥٦﴾ گەلی خودان باوەران، هوین ژی وەکی وان نەبن، ئەوێت گاور بووین و بۆ برایێت خۆ [چ یێت بابێ یان یێت دووریاتیێ] دگۆتن چ گاڤا دەرکەڤتبانە بازرگانیەکێ یان وەغەرەکێ، یان ژی خەزاکەربانە [مربان یان ژی هاتبانە کوشتن]: ئەگەر ل دەڤ مە بانە نەدمرن و نەدهاتنە کوشتن، دا خودێ ڤێ باوەرا وان بکەتە کول و کۆڤان د دلێ واندا. و خودێیە ساخ دکەت و دمرینیت، و خودێ ئاگەهدارە ب کار و کریارێت هوین دکەن و دبینیت. ﴿١٥٧﴾ و ئەگەر هوین د ڕێکا خودێدا هاتنە کوشتن یان ژی مرن، ب ڕاستی لێبۆرینا خودێ و دلۆڤانیا وی بۆ هەوە ژ وان تشتان ئەوێت هوین [بۆ ژین و ژیارا دنیایێ] کۆم دکەن چێترە.

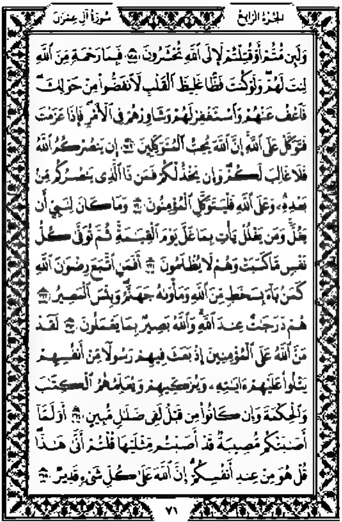

الجزء الرابع
سورة آل عمران

ولئن متم أو قتلتم لإلى الله تحشرون ﴿١٥٨﴾ فبما رحمة من الله لنت لهم ولو كنت فظا غليظ القلب لانفضوا من حولك فاعف عنهم واستغفر لهم وشاورهم في الأمر فإذا عزمت فتوكل على الله إن الله يحب المتوكلين ﴿١٥٩﴾ إن ينصركم الله فلا غالب لكم وإن يخذلكم فمن ذا الذي ينصركم من بعده وعلى الله فليتوكل المؤمنون ﴿١٦٠﴾ وما كان لنبي أن يغل ومن يغلل يأت بما غل يوم القيامة ثم توفى كل نفس ما كسبت وهم لا يظلمون ﴿١٦١﴾ أفمن اتبع رضوان الله كمن باء بسخط من الله ومأواه جهنم وبئس المصير ﴿١٦٢﴾ هم درجات عند الله والله بصير بما يعملون ﴿١٦٣﴾ لقد من الله على المؤمنين إذ بعث فيهم رسولا من أنفسهم يتلوا عليهم آياته ويزكيهم ويعلمهم الكتاب والحكمة وإن كانوا من قبل لفي ضلال مبين ﴿١٦٤﴾ أولما أصابتكم مصيبة قد أصبتم مثليها قلتم أنى هذا قل هو من عند أنفسكم إن الله على كل شيء قدير ﴿١٦٥﴾

﴿١٥٨﴾ و ئەگەر هوین مرن یان هاتنە کوشتن [بزانن] هوین دێ هەر بەر ب خودێڤە ئێنە کۆمکرن. ﴿١٥٩﴾ [هەی موحەممەد] ژ بەر وێ دلۆڤانیا خودێ ب تە بری تو بۆ وان نەرم بووی، و هەکە تو مرۆڤەکێ هشکێ دلڕەق بایی دا ژ دۆرێت تە ڤەڕەڤن، [ژ بەر هندێ] ل وان ببۆرە و داخوازا گونەهـ ژێبرنێ بۆ وان ژ خودێ بخوازە، و مشێورەتا وان د کاروبارانـدا بکە [د وان کاروبارێت وەحی بێ نەهاتی] و ئەگەر تە [پشتی مشێورەتێ] خۆ ئێك دل کر و بڕیارا خۆ دا [و ڕەئیا خۆ ڤەبڕی]، پشتا خۆ ب خودێ ڕاست بکە، و ب ڕاستی خودێ حەژ وان دکەت یێت پشتا خۆ ب خودێ ڕاست دکەن. ﴿١٦٠﴾ ئەگەر خودێ هاریکاری و پشتەڤانیا هەوە بکەت [و هەوە سەربێخیت] شکەستن بۆ هەوە نینە، و کەس ل سەر هەوە زال نابیت، و ئەگەر هاریکاری و پشتەڤانیا هەوە نەکەت و هەوە بشکێنیت، کی هەیە ژ خودێ پێڤە هاریکاریا هەوە بکەت؟ و بلا خودان باوەر پشتا خۆ ب خودێ گەرم بکەن. ﴿١٦١﴾ چو پێغەمبەران [ئەو ماف نینە] خیانەتێ بکەن و بەختێ خۆ خراب بکەن، و هەر کەسێ خیانەتێ بکەت، ڕۆژا قیامەتێ، ئەو ب خیانەتا خۆڤە دێ ئێتە حازرکرن، پاشی هەر ئێکی ل دویڤ کار و کریارێت وی حسێب دێ دگەل ئێتە کرن. و ستەم ل کەس ژ وان نائێتە کرن [نە خێرێت وان کێم دبن، نە ژی گونەهێت وان پتر لێ دئێن]. ﴿١٦٢﴾ ئەرێ ما ئەوێ قایلبوون و ڕازیبوونا خودێ ل بەر، و دخوازیت وەکی ویە، یێ ب نەڕازیبوونا خودێڤە ڤەگەڕیایی، و جهێ وی دۆژەهە [کو] چ پیسە جهە. ﴿١٦٣﴾ [نە، هەردو جوین نەوەکی ئێکن ل دەڤ خودێ] هەر ئێك ژ وان ل دەڤ خودێ پەیسکەکە، و خودێ دبینیت کا ئەو چ دکەن [خودێ ژ کریارێت وان ب ئاگەهە]. ﴿١٦٤﴾ خودێ خێر و کەرەم دگەل باوەری ئینایان کر، دەمێ پێغەمبەرەك هەر ژ وان بۆ وان هنارتی، نیشانێت مە بۆ وان بخوینیت [ئانکو قورئانێ نیشا وان بدەت] و دل و هناڤێت وان بشۆت و ڤەشۆت و پاقژ بکەت. و کتێب [کو قورئانە] و سونەتێ [کو ڕێکا پێغەمبەرییە] نیشا وان بدەت، هەر چەندە بەری نوکە د بەرزەبوون و گومڕاییەکا ئاشکەرادا بوون. ﴿١٦٥﴾ ئەرێ [گەلی موسلمانان] دەمێ هوین بەرهنگاری ئاتافەکێ بوویین [کو ڕۆژا ئوحدێ حەفتێ ژ هەوە هاتنە کوشتن] و دوجا هندی وێ هەوە ب سەرێ وان ئینا [ڕۆژا بەدرێ هەوە حەفتێ ژێ کوشتن و حەفتێ ژێ ئێخسیر و دیل کرن]، و هوین دبێژن ئەڤ [بەلایە] چاوا و ژ کیڤە هات؟! بێژە [وان: مەخسەد پێ موسلمانن] ئەڤە [ئەڤ بەلایە] ژ هەوە ب خۆیە [دەمێ هەوە جهێت خۆ بەردایین و نەگوهداریا فەرمانا پێغەمبەری کری]. ب ڕاستی خودێ خودان شیانە ل سەر هەمی تشتی.

وَمَآ أَصَٰبَكُمۡ يَوۡمَ ٱلۡتَقَى ٱلۡجَمۡعَانِ فَبِإِذۡنِ ٱللَّهِ وَلِيَعۡلَمَ ٱلۡمُؤۡمِنِينَ ﴿١٦٦﴾
وَلِيَعۡلَمَ ٱلَّذِينَ نَافَقُواْۚ وَقِيلَ لَهُمۡ تَعَالَوۡاْ قَٰتِلُواْ فِي سَبِيلِ ٱللَّهِ
أَوِ ٱدۡفَعُواْۖ قَالُواْ لَوۡ نَعۡلَمُ قِتَالٗا لَّٱتَّبَعۡنَٰكُمۡۗ هُمۡ لِلۡكُفۡرِ يَوۡمَئِذٍ
أَقۡرَبُ مِنۡهُمۡ لِلۡإِيمَٰنِۚ يَقُولُونَ بِأَفۡوَٰهِهِم مَّا لَيۡسَ فِي قُلُوبِهِمۡۚ
وَٱللَّهُ أَعۡلَمُ بِمَا يَكۡتُمُونَ ﴿١٦٧﴾ ٱلَّذِينَ قَالُواْ لِإِخۡوَٰنِهِمۡ وَقَعَدُواْ
لَوۡ أَطَاعُونَا مَا قُتِلُواْۗ قُلۡ فَٱدۡرَءُواْ عَنۡ أَنفُسِكُمُ ٱلۡمَوۡتَ إِن
كُنتُمۡ صَٰدِقِينَ ﴿١٦٨﴾ وَلَا تَحۡسَبَنَّ ٱلَّذِينَ قُتِلُواْ فِي سَبِيلِ ٱللَّهِ
أَمۡوَٰتَۢاۚ بَلۡ أَحۡيَآءٌ عِندَ رَبِّهِمۡ يُرۡزَقُونَ ﴿١٦٩﴾ فَرِحِينَ بِمَآ ءَاتَىٰهُمُ
ٱللَّهُ مِن فَضۡلِهِۦ وَيَسۡتَبۡشِرُونَ بِٱلَّذِينَ لَمۡ يَلۡحَقُواْ بِهِم
مِّنۡ خَلۡفِهِمۡ أَلَّا خَوۡفٌ عَلَيۡهِمۡ وَلَا هُمۡ يَحۡزَنُونَ ﴿١٧٠﴾ ۞ يَسۡتَبۡشِرُونَ الحزب ٨
بِنِعۡمَةٖ مِّنَ ٱللَّهِ وَفَضۡلٖ وَأَنَّ ٱللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجۡرَ
ٱلۡمُؤۡمِنِينَ ﴿١٧١﴾ ٱلَّذِينَ ٱسۡتَجَابُواْ لِلَّهِ وَٱلرَّسُولِ مِنۢ بَعۡدِ مَآ أَصَابَهُمُ
ٱلۡقَرۡحُۚ لِلَّذِينَ أَحۡسَنُواْ مِنۡهُمۡ وَٱتَّقَوۡاْ أَجۡرٌ عَظِيمٌ ﴿١٧٢﴾
ٱلَّذِينَ قَالَ لَهُمُ ٱلنَّاسُ إِنَّ ٱلنَّاسَ قَدۡ جَمَعُواْ لَكُمۡ فَٱخۡشَوۡهُمۡ
فَزَادَهُمۡ إِيمَٰنٗا وَقَالُواْ حَسۡبُنَا ٱللَّهُ وَنِعۡمَ ٱلۡوَكِيلُ ﴿١٧٣﴾

﴿١٦٦﴾ و یا هاتیە سەرێ هەوە، دەمێ هەردو کۆم کەفتینە بەرانبەری ئێك [مەحمەد ژێ موسلمان و گاورێت قورەیشیان ڕۆژا ئوحدێ] ب دەستویرا خودێ بوو، و دا خودان باوەر ئاشکەرا ببن [ئەوێت بێن ل سەر نەخۆشییێ کێشایین و خۆ ڕاگرتین]. ﴿١٦٧﴾ [و دیسا] دا ئەوێت دوڕوویاتی کرین بێنە نیاسین و [ئاشکەرا ببن]. گۆتنە وان [مەحمەد بێ دوڕووینە]: وەرن د ڕێکا خودێدا شەڕی [جیهادێ] بکەن، یان ژی [ئەگەر هوین د ڕێکا خودێدا نەکەن] بەرگرییێ ژ خۆ بکەن، گۆتن: ئەگەر مە زانیایە دێ بیتە شەڕ، ئەم دا خۆ دەینە د گەل هەوە [و شەڕی کەین]، ئەو [ب ڤێ گۆتنا خۆ] وێ ڕۆژێ هند نێزیکی باوەرییێ نینن هندی نێزیکی گاورییێ، وێ ب ئەزمانێ خۆ دبێژن یا نە ل سەر دلێ وان، و خودێ چێتر دزانیت کا ئەو چ [د دلێ خۆدا] ڤەدشێرن. ﴿١٦٨﴾ ئەوێت ڕوینشتین [شەڕ نەکرین] و گۆتینە برایێت خۆ، ئەگەر ب یا مە کربانە [و دەرنەکەتبانە شەڕی و هەر ژ مالێت خۆ دەرنەکەتبانە] نە دهاتنە کوشتن، بێژە [وان] ئەگەر هوین ڕاست دبێژن مرنێ ژ خۆ بدەنە پاش. ﴿١٦٩﴾ هزر نەکەن ئەوێت د ڕێکا خودێدا هاتینە کوشتن د مرینە [وەکی هەر ئێك دمریت]، [نەء] بەلکی ئەو ل دەڤ خودایێ خۆ د ساخن ڕزقێ خۆ دخۆن. ﴿١٧٠﴾ دلخۆشن ب ئەوا خودێ ب کەرەما خۆ دایییە وان و د گەل وان کری، و ئەو مزگینییێ ددەنە یێت ب پشت خۆڤە هێلایین، و هێژ نەگەهشتینە وان [و شەهید نەبووین] کو ترس ل سەر وان نینە [ژ ئیزایێ ڕۆژا قیامەتێ] و ب خەم ژی ناکەڤن [ب هێلانا دنیایێ]. ﴿١٧١﴾ و ئەو ب وێ خێر و کەرەما خودێ د گەل وان کری دلخۆش دبن و مزگینییێ ددەن کو ب ڕاستی خودێ خێرا باوەرئینانیان بەرزە ناکەت. ﴿١٧٢﴾ [باوەرئینانیێ ئەون] ئەوێت پشتی برینداری و نەخۆشییا ئوحدێ ژی ب سەردا هاتی هەر ژ گوهدارییا خودێ و پێغەمبەری دەرنەکەفتین، [و د گەل پێغەمبەری ل دویڤ ئەبو سوفیان و لەشکەرێ وی هاتن پشتی ژ ئوحدێ زڤڕین]، بۆ وان ئەوێت قەنجی کرین و پارێزکاری کرین خەلاتەکێ مەزن هەیە. ﴿١٧٣﴾ ئەوێت خەلکی [مەحمەد بێ مرۆڤەك بوو، ئەبو سوفیان هنارت کو بێژتە وان] گۆتینێ: خەلکی [نەیارێت هەوە] لەشکەرێ بۆ هەوە [بۆ بنبڕکرنا هەوە] کۆمکری، ژ خۆ بترسن و هشیار بن، [شوینا بترسن] باوەرییا وان پتر لێ هات و [ژ بەر هندێ] گۆتن: خودێ بەسی مەیە و پشتەڤان هەما هەر خودێیە.

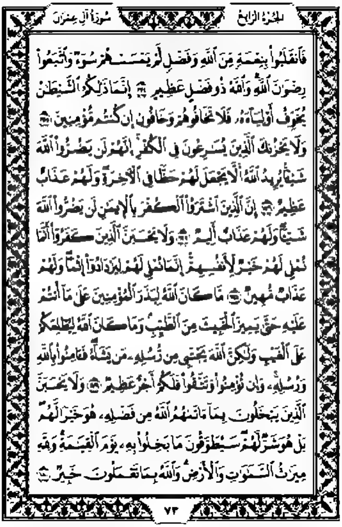

الجزء الرابع سورة آل عمران

فَٱنقَلَبُوا۟ بِنِعْمَةٍ مِّنَ ٱللَّهِ وَفَضْلٍ لَّمْ يَمْسَسْهُمْ سُوٓءٌ وَٱتَّبَعُوا۟
رِضْوَٰنَ ٱللَّهِ ۗ وَٱللَّهُ ذُو فَضْلٍ عَظِيمٍ ﴿١٧٤﴾ إِنَّمَا ذَٰلِكُمُ ٱلشَّيْطَٰنُ
يُخَوِّفُ أَوْلِيَآءَهُۥ فَلَا تَخَافُوهُمْ وَخَافُونِ إِن كُنتُم مُّؤْمِنِينَ ﴿١٧٥﴾
وَلَا يَحْزُنكَ ٱلَّذِينَ يُسَٰرِعُونَ فِى ٱلْكُفْرِ ۚ إِنَّهُمْ لَن يَضُرُّوا۟ ٱللَّهَ
شَيْـًٔا ۗ يُرِيدُ ٱللَّهُ أَلَّا يَجْعَلَ لَهُمْ حَظًّا فِى ٱلْـَٔاخِرَةِ ۖ وَلَهُمْ عَذَابٌ
عَظِيمٌ ﴿١٧٦﴾ إِنَّ ٱلَّذِينَ ٱشْتَرَوُا۟ ٱلْكُفْرَ بِٱلْإِيمَٰنِ لَن يَضُرُّوا۟ ٱللَّهَ
شَيْـًٔا وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١٧٧﴾ وَلَا يَحْسَبَنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُوٓا۟ أَنَّمَا
نُمْلِى لَهُمْ خَيْرٌ لِّأَنفُسِهِمْ ۚ إِنَّمَا نُمْلِى لَهُمْ لِيَزْدَادُوٓا۟ إِثْمًا ۚ وَلَهُمْ
عَذَابٌ مُّهِينٌ ﴿١٧٨﴾ مَّا كَانَ ٱللَّهُ لِيَذَرَ ٱلْمُؤْمِنِينَ عَلَىٰ مَآ أَنتُمْ
عَلَيْهِ حَتَّىٰ يَمِيزَ ٱلْخَبِيثَ مِنَ ٱلطَّيِّبِ ۗ وَمَا كَانَ ٱللَّهُ لِيُطْلِعَكُمْ
عَلَى ٱلْغَيْبِ وَلَٰكِنَّ ٱللَّهَ يَجْتَبِى مِن رُّسُلِهِۦ مَن يَشَآءُ ۖ فَـَٔامِنُوا۟ بِٱللَّهِ
وَرُسُلِهِۦ ۚ وَإِن تُؤْمِنُوا۟ وَتَتَّقُوا۟ فَلَكُمْ أَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿١٧٩﴾ وَلَا يَحْسَبَنَّ
ٱلَّذِينَ يَبْخَلُونَ بِمَآ ءَاتَىٰهُمُ ٱللَّهُ مِن فَضْلِهِۦ هُوَ خَيْرًا لَّهُم ۖ
بَلْ هُوَ شَرٌّ لَّهُمْ ۖ سَيُطَوَّقُونَ مَا بَخِلُوا۟ بِهِۦ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ ۗ وَلِلَّهِ
مِيرَٰثُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ ۗ وَٱللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿١٨٠﴾

٧٣

﴿١٧٤﴾ ڤێجا [ژ بەر پشتگەرمیا وان ب خودێ، بێ شەڕ] و ب خێر و کەرەمێت خودێ ڤەگەڕیان و چو نەخۆشی نەگەهشتنە وان، و ب دویڤ ڤایلبوون و ڕازیبوونا خودێ کەفتن [دەمێ ب برینێت خۆڤە ب دویڤ لەشکەرێ قورەیشیان کەفتین]، و خودێ خودانێ کەرەمەکا مەزنە. ﴿١٧٥﴾ ب ڕاستی ئەوێ [گۆتییە هەوە خەلک و نەیارێت هەوە بۆ هەوە یێت کۆم بوویین دا هەوە بترسینن و سار بکەن ژ جیهادێ] ئەو شەیتانە، دۆستێت خۆ دترسینیت، ڤێجا ژ وان نەترسن، و ژ من بترسن، ئەگەر ب ڕاستی هوین خودان باوەرن. ﴿١٧٦﴾ و خەمێ ژ وان نەخۆ، ئەوێت لەزێ ل گاورییێ دکەن، ب ڕاستی ئەو چو زیانێ ناگەهینە خودێ، و خودێ دڤێت چو پشک و باران [ژ خەلاتی] ڕۆژا ئاخرەتێ بۆ وان تەرخان نەکەت و نەخۆشی و ئیزایەکا مەزن [وێ ڕۆژێ] بۆ وان هەیە. ﴿١٧٧﴾ ب ڕاستی ئەوێت گاوری ب باوەرییێ کڕی چو زیانێ ناگەهینە خودێ، و بۆ وان ئیزایەکا دژوار هەیە. ﴿١٧٨﴾ ئەوێت گاور بوویین بلا هزر نەکەن مۆلەتا [بێدانا] ئەم ددەینە وان [چ ژی درێژی بیت چ خۆشحالی] بۆ باشیا وانە، ئەو بێنا ئەم ل وان فرەهـ دکەین ژ بۆ هندێیە کو گونەهێت وان زێدە بن، و ئیزایەکا هەتکبەر ژی بۆ وان هەیە. ﴿١٧٩﴾ [هەی موحەممەد] خودێ خودان باوەران [موسلمانان] ل سەر ڤی دەستووداریێ هوین تێدا [تێکەل] ناهێلیت، هەتا قەنج و خرابان ژێک نەڤاڤێریت. و خودێ هەوە ب سەر وێ تشتێ نە ل بەر چاڤان و نهێنی هلناکەت [کو غەیبە]، بەلێ خودێ ژ ناڤ پێغەمبەرێت خۆ یێ بڤێت دێ هەلبژێریت و [ئاگەهدار کەت، هەروەکی پێغەمبەرێ خۆ موحەممەد (سلاڤێت خودێ ل سەر بن) ب سەر دوڕوویان هلکری]، ڤێجا باوەرییێ ب خودێ و پێغەمبەرێت وی بینن، و ئەگەر هوین باوەرییێ بینن و پارێزکارییێ بکەن خەلاتەکێ مەزن بۆ هەوە هەیە. ﴿١٨٠﴾ و بلا ئەوێت قەلسییێ د وی تشتیدا دکەن یێ خودێ ژ کەرەما خۆ داییە وان، هزر نەکەن ئەڤە باشییە بۆ وان، بەلکی ئەڤە بۆ وان خرابییە، ڕۆژا قیامەتێ ئەڤ چڕوکی و قەلساتییە دێ ل وان تێتە تێک [ئانکو دێ پێ تێنە ئیزادان] و میراتێ ئەرد و ئەسمانان هەر بۆ خودێیە، و خودێ ب هەر کار و کریارەکا هوین دکەن ئاگەهدارە.

لَقَدْ سَمِعَ ٱللَّهُ قَوْلَ ٱلَّذِينَ قَالُوٓاْ إِنَّ ٱللَّهَ فَقِيرٌ وَنَحْنُ أَغْنِيَآءُ
سَنَكْتُبُ مَا قَالُواْ وَقَتْلَهُمُ ٱلْأَنۢبِيَآءَ بِغَيْرِ حَقٍّ وَنَقُولُ
ذُوقُواْ عَذَابَ ٱلْحَرِيقِ ﴿١٨١﴾ ذَٰلِكَ بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيكُمْ
وَأَنَّ ٱللَّهَ لَيْسَ بِظَلَّامٍ لِّلْعَبِيدِ ﴿١٨٢﴾ ٱلَّذِينَ قَالُوٓاْ إِنَّ ٱللَّهَ
عَهِدَ إِلَيْنَآ أَلَّا نُؤْمِنَ لِرَسُولٍ حَتَّىٰ يَأْتِيَنَا بِقُرْبَانٍ
تَأْكُلُهُ ٱلنَّارُ قُلْ قَدْ جَآءَكُمْ رُسُلٌ مِّن قَبْلِى بِٱلْبَيِّنَٰتِ
وَبِٱلَّذِى قُلْتُمْ فَلِمَ قَتَلْتُمُوهُمْ إِن كُنتُمْ صَٰدِقِينَ ﴿١٨٣﴾
فَإِن كَذَّبُوكَ فَقَدْ كُذِّبَ رُسُلٌ مِّن قَبْلِكَ جَآءُو
بِٱلْبَيِّنَٰتِ وَٱلزُّبُرِ وَٱلْكِتَٰبِ ٱلْمُنِيرِ ﴿١٨٤﴾ كُلُّ نَفْسٍ
ذَآئِقَةُ ٱلْمَوْتِ وَإِنَّمَا تُوَفَّوْنَ أُجُورَكُمْ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ
فَمَن زُحْزِحَ عَنِ ٱلنَّارِ وَأُدْخِلَ ٱلْجَنَّةَ فَقَدْ فَازَ وَمَا
ٱلْحَيَوٰةُ ٱلدُّنْيَآ إِلَّا مَتَٰعُ ٱلْغُرُورِ ﴿١٨٥﴾ ۞ لَتُبْلَوُنَّ فِىٓ
أَمْوَٰلِكُمْ وَأَنفُسِكُمْ وَلَتَسْمَعُنَّ مِنَ ٱلَّذِينَ أُوتُواْ
ٱلْكِتَٰبَ مِن قَبْلِكُمْ وَمِنَ ٱلَّذِينَ أَشْرَكُوٓاْ أَذًى كَثِيرًا
وَإِن تَصْبِرُواْ وَتَتَّقُواْ فَإِنَّ ذَٰلِكَ مِنْ عَزْمِ ٱلْأُمُورِ ﴿١٨٦﴾

الحزب ٨

﴿١٨١﴾ ب سویند خودێ گۆتنا وان ئەوێت گۆتین خودێ یێ هەژارە (فەقیرە) و ئەم دەولەمەندین، بیستییە. ب ڕاستی ئەڤا وان گۆتی [د ڕاستا خودێدا] و کوشتنا وان ژ بێ بەختی بۆ پێغەمبەران [بەری نوکە] ئەم دێ نڤیسین، [و وان دێ ل سەر جزاکەین]، و دێ بێژینە وان تامکەنە ئیزایا دۆژەهێ. ﴿١٨٢﴾ [ئەڤ ئیزایە] ژ بەر وێیە یا هەوە ب دەستێت خۆ بەری نوکە کری، و خودێ ب ڕاستی د ڕاستا بەندێت خۆدا نە یێ ستەمکارە. ﴿١٨٣﴾ ئەو ئەون یێت گۆتین خودێ پەیمان ژ مە وەرگرتییە کو ئەم باوەرییێ ب چو پێغەمبەران نەئینین، هەتا ئەو پێغەمبەر قوربانەکێ بۆ مە نەئینیت و ئاگرەک [ژ ژوردا نەئێت] بسۆژیت، [هەی موحەمەد] بێژە [وان] نێ پێغەمبەر بەری من ب نیشانێت ئاشکەرا و ب وێ تشتێ هوین دبێژن هاتبوون، پا هەوە بۆچی کوشتن، هەکە هوین ڕاست دبێژن؟! ﴿١٨٤﴾ ڤێجا ئەگەر وان تو درەوین دانایی [باوەر ژ تە نەکرن] [خەمێ نەخۆ]، ب ڕاستی گەلەک پێغەمبەر بەری تە ژی ب نیشانێت ئاشکەرا و ب کتێبێت ئەسمانی و ب کتێبا ڕۆنکەر هاتبوون، [دگەل هندێ ژی] درەوین هاتنە دانان. ﴿١٨٥﴾ هەر جاندارەکێ هەبیت دێ تامکەتە مرنێ [و دێ شەربەتا مرنێ ڤەخۆت]، و ب ڕاستی ڕۆژا قیامەتێ هوین [هەمی] دێ جزایێ خۆ وەرگرن. ڤێجا هەر کەسێ ژ ئاگری دویرکەڤت و چۆ د بەحەشتێدا، ئەها ئەو ب سەرکەفت و سەرفەراز بوو، و هندی ژیانا دنیاییە ژ خەمل و خێر و پەرتالێ خاباندنێ پێڤەتر نینە. ﴿١٨٦﴾ ب سویند هوین دێ ب مال و حال و جانێ خۆ تێنە جەرباندن، و هوین دێ گەلەک ئیزا و نەخۆشیێ ژ وان بینن یێت بەری هەوە کتێب بۆ هاتین و ژ وان یێت هەڤال و هۆگر بۆ خودێ چێکرین، ڤێجا ئەگەر هوین بێنا خۆ فرەه بکەن و پارێزکارییێ بکەن، [بزانن] کو ئەڤە [بێنفرەهی و پارێزکاری] ژ وان کارانە یێت دڤێت مرۆڤ ل سەر بێ هشیار و ڕژد بیت.

﴿١٨٧﴾ و بۆ ملەتێ خۆ بێژە: دەمێ خودێ ژ وان ئەوێت کتێب بۆ هاتین سۆز و پەیمان ستاندی [و گۆتیە وان] کو هوین بێ گۆمان دێ ڤێ کتێبێ بۆ خەلکی ڕۆن و ئاشکەراکەن و چو یێ ژێ نافەشێرن، [بەلێ ئەو سۆز و پەیمانا وان دایی] ب پشت خۆڤە هێلان [ئانکو پشتا خۆ دانێ]. و [سۆز و پەیمانا خۆ] ب بهایەکێ کێم فرۆتن، و نە چو بازار بوو وان کری. ﴿١٨٨﴾ [هەی موحەممەد] هزر نەکە ئەوێت ب کریارێت خۆ دلخۆش دبن [کو ئەو جوهیێت نیشانێت موحەممەد پێغەمبەر ئەوێت د تەوراتێدا هاتین ڤەشارتین ب ڤی کاری خۆ دلخۆش بووین دێ ژ ئیزایا خودێ ڕزگاربن] و دڤێن دەستخۆشیا وان بێتەکرن ل سەر وێ یا نەکرین. هزر نەکە ئەڤە دێ ژ ئیزایێ قورتال بن، ئیزا و نەخۆشیەکا دژوار بۆ ڤان هەیە. ﴿١٨٩﴾ و سەر و سامانێ ئەرد و ئەسمانان هەر یێ خودێیە، و خودێ ب خۆ ژی ل سەر هەمی تشتان دەستهەلاتدار و خودان شیانە. ﴿١٩٠﴾ ب ڕاستی چێکرنا ئەرد و ئەسمانان، و هاتن و چۆنا شەڤ و ڕۆژان نیشانن [ل سەر هەبوون و دەستهەلاتداریا خودێ] بۆ کەسێت ژیر و ئاقلدار. ﴿١٩١﴾ [کەسێت ژیر و ئاقلدار] ئەوێت ڕاوەستیایی [ل سەر پیان] و ڕوینشتی و ل سەر تەنشتێ (کێلەکێ) درێژکری، خودێ دئینە بیرا خۆ و زکرێ خودێ دکەن و هزرا خۆ د چێکرنا ئەرد و ئەسمانان دا دکەن، [و دبێژن]: خودێوۆ [ئەڤ جیهانە] تە ژ قەستا چێ نەکریە. پاکی [ژ هەمی کێماسیان] هەر بۆ تەیە، [و ئەم تە ژ کێماسیان و تە ژ چێکرنا ژ قەستا و پویچ پاقژ دکەین]. ڤێجا تو مە ژ ئاگرێ دۆژەهێ بپارێزە. ﴿١٩٢﴾ خودێوۆ، ب ڕاستی کەسێ تو بکەیە د ئاگریدا تە ڕسوا و شەرمزار کر، و ستەمکاران چو پشتەڤان و هاریکار نینن. ﴿١٩٣﴾ خودێوۆ، ب ڕاستی مە گولێ بوو، بانگهلدێرەک بۆ باوەرئینانێ یێ گازی دکەت [باوەرییێ ب خودێ و پێغەمبەری بینن]، ڤێجا مە باوەری ئینا، خودێوۆ ل مە ببۆرە و دانگێ ل سەر گونەهێت مە بگرە (ئانکو ژێ ببە)، و خەلەتی و خراپیێت مە ژێ ببە و مە د گەل قەنجیکاران بمرینە [ئانکو مە ژی ژ وان حسێب بکە، و مە ب هەڤالینیا وان شایی بکە]. ﴿١٩٤﴾ خودێوۆ، چ پەیمانا تە ل سەر زمانێ پێغەمبەران دایی بدە مە [کو بەحەشتە و بۆ یێ ژ گوهداریا فەرمانا تە دەرنەکەڤیت]، و [خودێوۆ] مە ڕسوا و شەرمزار نەکە ڕۆژا قیامەتێ، ب ڕاستی تو ژ سۆزا خۆ لێڤەنابی.

وَإِذْ أَخَذَ ٱللَّهُ مِيثَٰقَ ٱلَّذِينَ أُوتُوا۟ ٱلْكِتَٰبَ لَتُبَيِّنُنَّهُۥ لِلنَّاسِ
وَلَا تَكْتُمُونَهُۥ فَنَبَذُوهُ وَرَآءَ ظُهُورِهِمْ وَٱشْتَرَوْا۟ بِهِۦ ثَمَنًا
قَلِيلًا فَبِئْسَ مَا يَشْتَرُونَ ﴿١٨٧﴾ لَا تَحْسَبَنَّ ٱلَّذِينَ يَفْرَحُونَ بِمَآ
أَتَوا۟ وَّيُحِبُّونَ أَن يُحْمَدُوا۟ بِمَا لَمْ يَفْعَلُوا۟ فَلَا تَحْسَبَنَّهُم
بِمَفَازَةٍ مِّنَ ٱلْعَذَابِ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١٨٨﴾ وَلِلَّهِ مُلْكُ
ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ وَٱللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٨٩﴾ إِنَّ فِى
خَلْقِ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ وَٱخْتِلَٰفِ ٱلَّيْلِ وَٱلنَّهَارِ لَءَايَٰتٍ
لِّأُو۟لِى ٱلْأَلْبَٰبِ ﴿١٩٠﴾ ٱلَّذِينَ يَذْكُرُونَ ٱللَّهَ قِيَٰمًا وَقُعُودًا
وَعَلَىٰ جُنُوبِهِمْ وَيَتَفَكَّرُونَ فِى خَلْقِ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ
رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هَٰذَا بَٰطِلًا سُبْحَٰنَكَ فَقِنَا عَذَابَ ٱلنَّارِ ﴿١٩١﴾
رَبَّنَآ إِنَّكَ مَن تُدْخِلِ ٱلنَّارَ فَقَدْ أَخْزَيْتَهُۥ وَمَا لِلظَّٰلِمِينَ مِنْ
أَنصَارٍ ﴿١٩٢﴾ رَّبَّنَآ إِنَّنَا سَمِعْنَا مُنَادِيًا يُنَادِى لِلْإِيمَٰنِ أَنْ
ءَامِنُوا۟ بِرَبِّكُمْ فَـَٔامَنَّا رَبَّنَا فَٱغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَكَفِّرْ عَنَّا
سَيِّـَٔاتِنَا وَتَوَفَّنَا مَعَ ٱلْأَبْرَارِ ﴿١٩٣﴾ رَبَّنَا وَءَاتِنَا مَا وَعَدتَّنَا عَلَىٰ
رُسُلِكَ وَلَا تُخْزِنَا يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ إِنَّكَ لَا تُخْلِفُ ٱلْمِيعَادَ ﴿١٩٤﴾

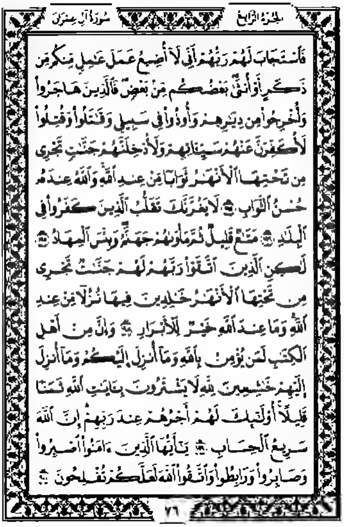
الجُزءُ الرَّابِعُ
سُورَةُ آلِ عِمْرَانَ

فَٱسْتَجَابَ لَهُمْ رَبُّهُمْ أَنِّي لَآ أُضِيعُ عَمَلَ عَٰمِلٖ مِّنكُم مِّن
ذَكَرٍ أَوْ أُنثَىٰۖ بَعْضُكُم مِّنۢ بَعْضٖۖ فَٱلَّذِينَ هَاجَرُواْ
وَأُخْرِجُواْ مِن دِيَٰرِهِمْ وَأُوذُواْ فِي سَبِيلِي وَقَٰتَلُواْ وَقُتِلُواْ
لَأُكَفِّرَنَّ عَنْهُمْ سَيِّـَٔاتِهِمْ وَلَأُدْخِلَنَّهُمْ جَنَّٰتٖ تَجْرِي
مِن تَحْتِهَا ٱلْأَنْهَٰرُ ثَوَابٗا مِّنْ عِندِ ٱللَّهِۚ وَٱللَّهُ عِندَهُۥ
حُسْنُ ٱلثَّوَابِ ١٩٥ لَا يَغُرَّنَّكَ تَقَلُّبُ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ فِي
ٱلْبِلَٰدِ ١٩٦ مَتَٰعٞ قَلِيلٞ ثُمَّ مَأْوَىٰهُمْ جَهَنَّمُۖ وَبِئْسَ ٱلْمِهَادُ ١٩٧
لَٰكِنِ ٱلَّذِينَ ٱتَّقَوْاْ رَبَّهُمْ لَهُمْ جَنَّٰتٞ تَجْرِي
مِن تَحْتِهَا ٱلْأَنْهَٰرُ خَٰلِدِينَ فِيهَا نُزُلٗا مِّنْ عِندِ
ٱللَّهِۗ وَمَا عِندَ ٱللَّهِ خَيْرٞ لِّلْأَبْرَارِ ١٩٨ وَإِنَّ مِنْ أَهْلِ
ٱلْكِتَٰبِ لَمَن يُؤْمِنُ بِٱللَّهِ وَمَآ أُنزِلَ إِلَيْكُمْ وَمَآ أُنزِلَ
إِلَيْهِمْ خَٰشِعِينَ لِلَّهِ لَا يَشْتَرُونَ بِـَٔايَٰتِ ٱللَّهِ ثَمَنٗا
قَلِيلًاۚ أُوْلَٰٓئِكَ لَهُمْ أَجْرُهُمْ عِندَ رَبِّهِمْۗ إِنَّ ٱللَّهَ
سَرِيعُ ٱلْحِسَابِ ١٩٩ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ ٱصْبِرُواْ
وَصَابِرُواْ وَرَابِطُواْ وَٱتَّقُواْ ٱللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ٢٠٠

٧٦

﴿١٩٥﴾ ڤێجا خودێ دوعایا وان وەرگرت [ب گۆتنا خۆ]: ئەز کار و کریارێت چو کریارکەران ژ هەوە بەرزە ناکەم چ مێر چ ژن، هەر هندەك ژ هەوە ژ هندەکانن [ئانکو ژێدەرێ هەوە ژن و مێران هەر ئێکە و فەرق و جودایی د ناڤبەرا هەوەدا نینە]. ڤێجا ئەوێت مشەخت بووین و ژ وەلاتێ خۆ هاتینە دەرئێخستن، و د ڕێیا مندا هاتینە ئێشاندن و شەڕ [شەڕێ دژمنێت خودێ] کرین و شەڕێ وان [ژ ئالیێ نەیارێت خودێڤە] هاتیە کرن، ب ڕاستی ئەز دێ گونەهێت وان ڕاکەم و ژێبەم، و ئەوان دێ کەمە د وان بەحەشتاندا ئەوێت ڕویبار د بندا دهەرکن (دچن). [ئەڤ خەلاتێ هەنێ] کەرەمەك و خەلاتەکە ژ خودێ [ددەتە وان]، و نێ خودێ باشترین خەلات و جزا ل دەڤ هەیە. ﴿١٩٦﴾ گەڕیان و هاتن و چۆنا ئەوێت گاور بووین د باژێراندا، بلا تە نەخاپینیت. ﴿١٩٧﴾ خۆشی و بەرگالەکا کێمە [یا دنیایێ بەرانبەری یا ئاخرەتێ]، پاشی دویماهی و جهێ وان هەر دۆژەهە و ئەو چ پیسە جهە. ﴿١٩٨﴾ بەلێ ئەوێت پارێزکاریا خودایێ خۆ کرین، بەحەشتێت ڕویبار د بندا دهەرکن بۆ وان هەنە، و هەروهەر دێ تێدا بن، ئێورگەهەکە ژ نك خودێ، و یێ ل نك خودێ هەی بۆ قەنجیکاران چێترە [ژ وێ خۆشی و بەرگالا ب ڕێکا گەڕیانا دنیایێ دئێت]. ﴿١٩٩﴾ ب ڕاستی هندەك ژ خودانێت کتێبان هەنە کو باوەریێ ب خودێ دئینن و ب ئەوا بۆ هەوە هاتی [ژ نك خودێ کو قورئانە]، و ب وێ یا بۆ وان هاتی، و ژ خودێ دترسن [ل بەر فەرمانا وی د ڕاوەستاینە] و نیشانێت خودێ ب بهایەکێ کێم نافرۆشن [ئانکو سالۆخێت پێغەمبەران د کتێبێت خۆدا ڤاڕێ ناکەن بەرانبەری بهایەکێ کێم]. ئەڤان خەلاتێ خۆ ل نك خودێ هەیە و خودێ د حسابێدا یێ سڤکە. ﴿٢٠٠﴾ گەلی ئەوێت هەوە باوەری ئینایی پێنا خۆ [ل سەر گوهداریێ] فرەهـ بکەن و [ل سەر جیهادا گاوران] بێنفرەبن و خۆ ڕابگرن، و دل و دەروونێ خۆ ب خودێ گرێ بدەن، و پارێزکاریا خودێ بکەن، هیڤیە ب ڤێ چەندێ هوین سەرفەرازبن.

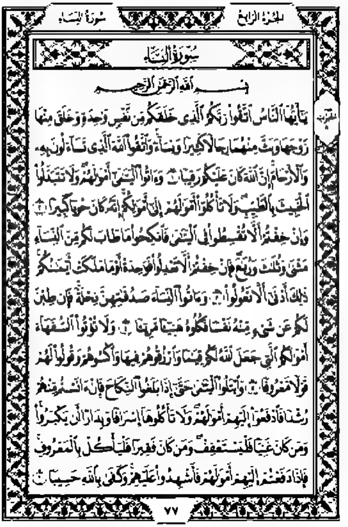

الجزء الرابع سورة النساء

سُورَةُ النِّسَاءِ

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

حزب

يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ ٱتَّقُواْ رَبَّكُمُ ٱلَّذِي خَلَقَكُم مِّن نَّفۡسٖ وَٰحِدَةٖ وَخَلَقَ مِنۡهَا
زَوۡجَهَا وَبَثَّ مِنۡهُمَا رِجَالٗا كَثِيرٗا وَنِسَآءٗۚ وَٱتَّقُواْ ٱللَّهَ ٱلَّذِي تَسَآءَلُونَ بِهِۦ
وَٱلۡأَرۡحَامَۚ إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ عَلَيۡكُمۡ رَقِيبٗا ١ وَءَاتُواْ ٱلۡيَتَٰمَىٰٓ أَمۡوَٰلَهُمۡۖ وَلَا تَتَبَدَّلُواْ
ٱلۡخَبِيثَ بِٱلطَّيِّبِۖ وَلَا تَأۡكُلُوٓاْ أَمۡوَٰلَهُمۡ إِلَىٰٓ أَمۡوَٰلِكُمۡۚ إِنَّهُۥ كَانَ حُوبٗا كَبِيرٗا ٢
وَإِنۡ خِفۡتُمۡ أَلَّا تُقۡسِطُواْ فِي ٱلۡيَتَٰمَىٰ فَٱنكِحُواْ مَا طَابَ لَكُم مِّنَ ٱلنِّسَآءِ
مَثۡنَىٰ وَثُلَٰثَ وَرُبَٰعَۖ فَإِنۡ خِفۡتُمۡ أَلَّا تَعۡدِلُواْ فَوَٰحِدَةً أَوۡ مَا مَلَكَتۡ أَيۡمَٰنُكُمۡۚ
ذَٰلِكَ أَدۡنَىٰٓ أَلَّا تَعُولُواْ ٣ وَءَاتُواْ ٱلنِّسَآءَ صَدُقَٰتِهِنَّ نِحۡلَةٗۚ فَإِن طِبۡنَ
لَكُمۡ عَن شَيۡءٖ مِّنۡهُ نَفۡسٗا فَكُلُوهُ هَنِيٓـٔٗا مَّرِيٓـٔٗا ٤ وَلَا تُؤۡتُواْ ٱلسُّفَهَآءَ
أَمۡوَٰلَكُمُ ٱلَّتِي جَعَلَ ٱللَّهُ لَكُمۡ قِيَٰمٗا وَٱرۡزُقُوهُمۡ فِيهَا وَٱكۡسُوهُمۡ وَقُولُواْ لَهُمۡ
قَوۡلٗا مَّعۡرُوفٗا ٥ وَٱبۡتَلُواْ ٱلۡيَتَٰمَىٰ حَتَّىٰٓ إِذَا بَلَغُواْ ٱلنِّكَاحَ فَإِنۡ ءَانَسۡتُم مِّنۡهُمۡ
رُشۡدٗا فَٱدۡفَعُوٓاْ إِلَيۡهِمۡ أَمۡوَٰلَهُمۡۖ وَلَا تَأۡكُلُوهَآ إِسۡرَافٗا وَبِدَارًا أَن يَكۡبَرُواْۚ
وَمَن كَانَ غَنِيّٗا فَلۡيَسۡتَعۡفِفۡۖ وَمَن كَانَ فَقِيرٗا فَلۡيَأۡكُلۡ بِٱلۡمَعۡرُوفِۚ
فَإِذَا دَفَعۡتُمۡ إِلَيۡهِمۡ أَمۡوَٰلَهُمۡ فَأَشۡهِدُواْ عَلَيۡهِمۡۚ وَكَفَىٰ بِٱللَّهِ حَسِيبٗا ٦

٧٧

سۆرەتا نیساء

ل مەدینەیێ هاتیە خوارێ (١٧٦) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ خەلکینۆ پارێزکاریا خودایێ خۆ بکەن [باوەرییێ پێ بینن و پەرێسن] ئەوێ هوین ژ ئێك گیانی ب تنێ ئافراندین [و ئەوی خودایی ژ وی گیانی] هەڤـەرا وی ژێ چێکر [ئافراند] و ژ ڤان هەردوکان گەلەك ژن و مێر دان و بەلاڤکرن، و هوین پارێزکاریا خودێ بکەن، ئەوێ هوین ب ناڤێ وی تشتان ژ ئێکدو دخوازن، و هشیاری مرۆڤانییێ بن [نەقەتینن] ب ڕاستی خودێ ل سەر هەوە زێرەڤانە. ﴿٢﴾ و مالێ سێوییان بدەنێ، مالێ خۆ یێ پیخنیر [و حەلال] ب یێ وان یێ باش [و حەرام بۆ هەوە] نەگوهۆڕن، و مالێ وان د ناڤ مالێ خۆدا نەخۆن [ئانکو مالێ وان تێکەلی یێ خۆ نەکەن، ب ئنیەتا خوارنا مالێ وان]. ب ڕاستی [ئەڤ کارە] گونەهەکا مەزنە. ﴿٣﴾ و ئەگەر هوین ترسیان د ڕاستا کچێت سێویدا [ئەوێت هوین خودانییێ ژێ دکەن] [ئەگەر مار بکەن] دادوەرییێ نەکەن [و مافێت وان ب دورستی نەدەنێ، وان بهێلن]، ڤێجا ژنێت دیتر یێت هەوە پێ خۆش، دویان، سیان، چاران مار بکەن، بەلێ ئەگەر هوین بترسن د ناڤبەرا واندا وەکهەڤییێ [عەدالەتێ] نەکەن، ژنەکێ ب تنێ بینن [و نابیت پتر بینن] یان ژ جاریێ یێت خۆ مار بکەن، ئەڤە [هێلانا هەوە بۆ سێوییان، دا خورتییێ لێ نەکەن و مافێ وان نەخۆن و ئێك ژن ب تنێ، ئەگەر هوین بترسن دادگەرییێ د ناڤبەرا واندا نەکەن] ڕێکا ژ هەمییان نێزیکترە کو هوین خۆ ژ ستەمکرنێ بپارێزن و بدەنە پاش. ﴿٤﴾ و مارا ژنان ب خۆشی بدەنێ، و هەکە وان [ژنان] تشتەك ژ مارا خۆ ب خۆشی [و ب دلێ خۆ] بۆ هەوە هێلا [و گەردەنا هەوە ئازا کر]، تێدی بخۆن ل هەوە حەلال بیت و نۆشی جان بیت. ﴿٥﴾ و هوین مالێ ساویلکەیان [ژ بچویك و دین و دەست دڕێاییان] نەدەنە ڤان، ئەو [مالێ] خودێ بۆ هەوە کریە ئەگەرێ بەردەوامیا ژیانێ [و ژیان ل سەر ڕادوەستیت] بێ خودان بکەن و ب جلك بێخن، و ئاخفتنا خێرێ بۆ وان بێژن [ئانکو ئەگەر هوین ب ئاقل کەتن دێ مالێ هەوە دمینە هەوە]. ﴿٦﴾ و سێوییان بجەڕبینن هەتا بالق دبن [و دئێنە ژنان یان شوییان]، و ئەگەر هەوە دیتن بالق بوون و ب ئاقل کەتن، مالێ وان بدەنە ڤێ، و لەزێ لێ نەکەن بخۆن ژ ترسا مەزنبوونا وان [ترسا هندێ کو وی مالی ژ هەوە بستینن]. و هەچییێ دەولەمەند بیت بلا [چو مالی بەرانبەری خودانیا خۆ ژ سێوییان ڕانەکەت] و یێ دل پاقژ بیت. و هەچییێ خێزان (فەقیر) بیت بلا تەمەتی زەحمەتا خۆ و ل دویڤ هەوجەییا خۆ بخۆت، و ئەگەر هەوە مالێ وان دا وان، شاهدان ل سەر بگرن [کا هەوە مالێ سێوییان هەمی دایێ یان ژێ نە]، و خودێ بۆ هەوە بەسە زێرەڤان و حسابدار.

لِلرِّجَالِ نَصِيبٌ مِّمَّا تَرَكَ ٱلْوَٰلِدَانِ وَٱلْأَقْرَبُونَ وَلِلنِّسَآءِ نَصِيبٌ
مِّمَّا تَرَكَ ٱلْوَٰلِدَانِ وَٱلْأَقْرَبُونَ مِمَّا قَلَّ مِنْهُ أَوْ كَثُرَ نَصِيبًا
مَّفْرُوضًا ﴿٧﴾ وَإِذَا حَضَرَ ٱلْقِسْمَةَ أُو۟لُوا۟ ٱلْقُرْبَىٰ وَٱلْيَتَٰمَىٰ
وَٱلْمَسَٰكِينُ فَٱرْزُقُوهُم مِّنْهُ وَقُولُوا۟ لَهُمْ قَوْلًا مَّعْرُوفًا ﴿٨﴾
وَلْيَخْشَ ٱلَّذِينَ لَوْ تَرَكُوا۟ مِنْ خَلْفِهِمْ ذُرِّيَّةً ضِعَٰفًا
خَافُوا۟ عَلَيْهِمْ فَلْيَتَّقُوا۟ ٱللَّهَ وَلْيَقُولُوا۟ قَوْلًا سَدِيدًا ﴿٩﴾ إِنَّ
ٱلَّذِينَ يَأْكُلُونَ أَمْوَٰلَ ٱلْيَتَٰمَىٰ ظُلْمًا إِنَّمَا يَأْكُلُونَ فِى
بُطُونِهِمْ نَارًا وَسَيَصْلَوْنَ سَعِيرًا ﴿١٠﴾ يُوصِيكُمُ ٱللَّهُ فِىٓ
أَوْلَٰدِكُمْ لِلذَّكَرِ مِثْلُ حَظِّ ٱلْأُنثَيَيْنِ فَإِن كُنَّ نِسَآءً
فَوْقَ ٱثْنَتَيْنِ فَلَهُنَّ ثُلُثَا مَا تَرَكَ وَإِن كَانَتْ وَٰحِدَةً فَلَهَا
ٱلنِّصْفُ وَلِأَبَوَيْهِ لِكُلِّ وَٰحِدٍ مِّنْهُمَا ٱلسُّدُسُ مِمَّا تَرَكَ إِن
كَانَ لَهُۥ وَلَدٌ فَإِن لَّمْ يَكُن لَّهُۥ وَلَدٌ وَوَرِثَهُۥٓ أَبَوَاهُ فَلِأُمِّهِ ٱلثُّلُثُ فَإِن
كَانَ لَهُۥٓ إِخْوَةٌ فَلِأُمِّهِ ٱلسُّدُسُ مِنۢ بَعْدِ وَصِيَّةٍ يُوصِى بِهَآ
أَوْ دَيْنٍ ءَابَآؤُكُمْ وَأَبْنَآؤُكُمْ لَا تَدْرُونَ أَيُّهُمْ أَقْرَبُ لَكُمْ
نَفْعًا فَرِيضَةً مِّنَ ٱللَّهِ إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿١١﴾

﴿٧﴾ زەلامان د وی (مالێ) دەیباب و کەس و کاران ب پاش خۆڤە هێلایی، بار و پشکەك هەیە، و ژنان ژی ژ وی (مالێ) دەیبابان و کەس و کاران ب پاش خۆڤە هێلایی، بار و پشك هەیە، چ کێم چ زێدە، پشکەکە [ژ بەرێ خودێڤە] هاتیە دانان. ﴿٨﴾ و ئەگەر دەمێ لێکڤەکرنێ، کەس و کار و سێوی و بەلنگاز ئامادەبوون، تشتەکی ژ وی میراتی بدەنە وان، و ئاخڤتنەکا بێ ئەزیەت بێژنە وان. ﴿٩﴾ و ئەوێت ژ هندێ بترسن، ئەگەر ب پاش خۆڤە دویندەهەکا بێ چارە بهێلن، ستەم لێ بێتەکرن [دڤێت هەر ب وی چاڤی بەرێ خۆ بدەنە سێویێت ئەو خودانیێ ژێ دکەن، و یا ئەگەر ئەڤرۆ ئەو بێ مربایە، کا وی دڤیا چاوا سەرەگوهیا زارۆکێت وی هاتبایەکرن، ئەها دڤێت ئەو ژی یێ وەسا بیت دگەل سێویێت ئەو سەرەگوهیا وان دکەت]، ڤێجا بلا ژ خودێ بترسن و ئاخڤتنا ڕاست دگەل وان بکەن [ئانکو چاوا دگەل زارۆکێت خۆ دئاخڤن، و دبێژنێ: کوڕێ من، کچا من، هەر ڤێ ئاخڤتنێ دگەل سێویان ژی بکەن]. ﴿١٠﴾ ئەوێت مالێ سێویان ژ بێ بەختی و ب نەهەقی دخۆن، ب ڕاستی تنێ ئەو بێ ئاگری تژی زکێ خۆ دکەن و دخۆن، و زوی دێ چنە د ئاگرێ دۆژەهێدا. ﴿١١﴾ د دەرهەقێ زارۆکێت هەوەدا خودێ [ب ڤی ڕەنگی] فەرمانا هەوە دکەت، کو بارا کوڕی تەمەتی بارا دو کچانە، و ئەگەر زارۆکێت هەوە کچ بن و ژ دویان پتر بن، دوسێکا میراتی بۆ وانە، و ئەگەر [میراتخۆر] کچەك ب تنێ بیت، نیڤ [یا میراتی] بۆ وێیە، و دەیبابێت وێ [یێ مری] هەر ئێکی شەشێك دگەهیتێ، ئەگەر [ئەوێ مری] زارۆك هەبیت [چ کوڕ بن، چ کچ] و ئەگەر چو زارۆك [چ کوڕ، چ کچ] نەبن و دەیبابێت وی بوونە میراتخۆرێت وی، سێك بۆ دەیکا وییە، و ئەگەر [ئەوێ مری] برا هەبن [خویشك و برا، دو یان پتر]، شەشێك بۆ دەیکا وییە، [ئەڤ پشك و بارە دێ ئێنە لێکڤەکرن] پشتی جهێنانا وەسیەتا مری کری یان ژی [دەرئێخستنا] قەران [دەینان]. بابێت هەوە و زارۆکێت هەوە، هوین نوزانن کی ژ وان پتر د خێرا هەوەدایە [ژ بەر هندێ خودێ هەر ئێکی پشك و بارێت وی دیارکرن]، ئەڤ ئەرکە ژ بەرێ خودێڤە ل سەر هەوە هاتە دانان، ب ڕاستی خودێ یێ زانا و کار بنەجهە.

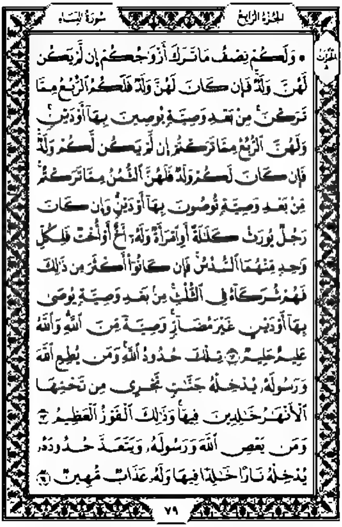

الجزء الرابع سورة النساء

الحزب

۞ وَلَكُمۡ نِصۡفُ مَا تَرَكَ أَزۡوَٰجُكُمۡ إِن لَّمۡ يَكُن
لَّهُنَّ وَلَدٞۚ فَإِن كَانَ لَهُنَّ وَلَدٞ فَلَكُمُ ٱلرُّبُعُ مِمَّا
تَرَكۡنَۚ مِنۢ بَعۡدِ وَصِيَّةٖ يُوصِينَ بِهَآ أَوۡ دَيۡنٖۚ
وَلَهُنَّ ٱلرُّبُعُ مِمَّا تَرَكۡتُمۡ إِن لَّمۡ يَكُن لَّكُمۡ وَلَدٞۚ
فَإِن كَانَ لَكُمۡ وَلَدٞ فَلَهُنَّ ٱلثُّمُنُ مِمَّا تَرَكۡتُمۚ
مِّنۢ بَعۡدِ وَصِيَّةٖ تُوصُونَ بِهَآ أَوۡ دَيۡنٖۗ وَإِن كَانَ
رَجُلٞ يُورَثُ كَلَٰلَةً أَوِ ٱمۡرَأَةٞ وَلَهُۥٓ أَخٌ أَوۡ أُخۡتٞ فَلِكُلِّ
وَٰحِدٖ مِّنۡهُمَا ٱلسُّدُسُۚ فَإِن كَانُوٓاْ أَكۡثَرَ مِن ذَٰلِكَ
فَهُمۡ شُرَكَآءُ فِي ٱلثُّلُثِۚ مِنۢ بَعۡدِ وَصِيَّةٖ يُوصَىٰ
بِهَآ أَوۡ دَيۡنٍ غَيۡرَ مُضَآرّٖۚ وَصِيَّةٗ مِّنَ ٱللَّهِۗ وَٱللَّهُ
عَلِيمٌ حَلِيمٞ ﴿١٢﴾ تِلۡكَ حُدُودُ ٱللَّهِۚ وَمَن يُطِعِ ٱللَّهَ
وَرَسُولَهُۥ يُدۡخِلۡهُ جَنَّٰتٖ تَجۡرِي مِن تَحۡتِهَا
ٱلۡأَنۡهَٰرُ خَٰلِدِينَ فِيهَاۚ وَذَٰلِكَ ٱلۡفَوۡزُ ٱلۡعَظِيمُ ﴿١٣﴾
وَمَن يَعۡصِ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥ وَيَتَعَدَّ حُدُودَهُۥ
يُدۡخِلۡهُ نَارًا خَٰلِدٗا فِيهَا وَلَهُۥ عَذَابٞ مُّهِينٞ ﴿١٤﴾

٧٩

﴿١٢﴾ و نیڤا میراتێ ژنێت [هەڤـەرێت] هەوە هێلایی بۆ هەوەیە [پشتی مرنێ] ئەگەر وان چو زارۆك [كور یان كچ] نەبن [نە ژ هەوە، و نە ژ چو زەلامێت دی] و ئەگەر وان زارۆكەك هەبیت، چارێكەك ژ میراتێ وان هێلایی بۆ هەوەیە [هەلبەت] پشتی جهێنانا وەسیەتا كری و [دەرێخستنا] قەران [دەینان] و ئەگەر هەوە چو زارۆك نەبن [كور یان كچ، ژ وێ یان ژ ێكا دی]، چارێكا میراتێ هەوە بۆ هەڤـەرێت هەوەیە، و ئەگەر هەوە زارۆكەك هەبیت هەشتێكا میراتێ هەوە بۆ وانە، پشتی جهێنانا وەسیەتا هەوە كری و دەرێخستنا قەران، و ئەگەر زەلامەك یان ژنەك بێ عەیال و بێ باب [مەخسەد یا بێ دوێندەهـ و باب و باپیر بیت] مر، و برایەك یان خویشكەكا [ژ دەیكێ] هەبیت شەشێك بۆ هەر ێكییە و ئەگەر ژ ێكی پتر بن هەمی د سێكێدا د هەڤپشكن، پشتی جهێنانا وەسیەتا بێ زیان و دەرێخستنا قەران، ئەڤە فەرمانە ژ خودێ، و خودێ زانا و حەلیمە [ئانكو لەزێ ل جزادانێ ناكەت]. ﴿١٣﴾ ئەڤە فەرمان و تخوییت خودێنە، و هەر ێكێ گوهداریا خودێ و پێغەمبەرێ وی بكەت، دێ ێخیتە د بەحەشتاندا ئەوێت ڕوبار د بەررا و د ناڤرا دهەرِكن، و هەروهەر دێ تێدا بن، و ئەڤەیە سەركەفتنا مەزن. ﴿١٤﴾ و یێ گوهداریا خودێ و پێغەمبەرێ وی نەكەت و بدەتە سەر تخوییت وی [فەرمانێت وی ب جهـ نەئینیت] دێ ێخیتە د ناڤ ئاگریدا كو هەروهەر تێدا بیت، و ئیزایەكا ب ڕسوا و ڕەزالەت بۆ ویە.

وَٱلَّٰتِي يَأۡتِينَ ٱلۡفَٰحِشَةَ مِن نِّسَآئِكُمۡ فَٱسۡتَشۡهِدُواْ عَلَيۡهِنَّ
أَرۡبَعَةٗ مِّنكُمۡۖ فَإِن شَهِدُواْ فَأَمۡسِكُوهُنَّ فِي ٱلۡبُيُوتِ
حَتَّىٰ يَتَوَفَّىٰهُنَّ ٱلۡمَوۡتُ أَوۡ يَجۡعَلَ ٱللَّهُ لَهُنَّ سَبِيلٗا ﴿١٥﴾
وَٱلَّذَانِ يَأۡتِيَٰنِهَا مِنكُمۡ فَـَٔاذُوهُمَاۖ فَإِن تَابَا وَأَصۡلَحَا
فَأَعۡرِضُواْ عَنۡهُمَآۗ إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ تَوَّابٗا رَّحِيمًا ﴿١٦﴾
إِنَّمَا ٱلتَّوۡبَةُ عَلَى ٱللَّهِ لِلَّذِينَ يَعۡمَلُونَ ٱلسُّوٓءَ بِجَهَٰلَةٖ
ثُمَّ يَتُوبُونَ مِن قَرِيبٖ فَأُوْلَٰٓئِكَ يَتُوبُ ٱللَّهُ عَلَيۡهِمۡۗ
وَكَانَ ٱللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمٗا ﴿١٧﴾ وَلَيۡسَتِ ٱلتَّوۡبَةُ لِلَّذِينَ
يَعۡمَلُونَ ٱلسَّيِّـَٔاتِ حَتَّىٰٓ إِذَا حَضَرَ أَحَدَهُمُ ٱلۡمَوۡتُ
قَالَ إِنِّي تُبۡتُ ٱلۡـَٰٔنَ وَلَا ٱلَّذِينَ يَمُوتُونَ وَهُمۡ كُفَّارٌۚ
أُوْلَٰٓئِكَ أَعۡتَدۡنَا لَهُمۡ عَذَابًا أَلِيمٗا ﴿١٨﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ
ءَامَنُواْ لَا يَحِلُّ لَكُمۡ أَن تَرِثُواْ ٱلنِّسَآءَ كَرۡهٗاۖ وَلَا تَعۡضُلُوهُنَّ
لِتَذۡهَبُواْ بِبَعۡضِ مَآ ءَاتَيۡتُمُوهُنَّ إِلَّآ أَن يَأۡتِينَ بِفَٰحِشَةٖ
مُّبَيِّنَةٖۚ وَعَاشِرُوهُنَّ بِٱلۡمَعۡرُوفِۚ فَإِن كَرِهۡتُمُوهُنَّ فَعَسَىٰٓ
أَن تَكۡرَهُواْ شَيۡـٔٗا وَيَجۡعَلَ ٱللَّهُ فِيهِ خَيۡرٗا كَثِيرٗا ﴿١٩﴾

﴿١٥﴾ و ئەوێت زنایێ دکەن ژ ژنکێت هەوە، چار شاهدان ژ خۆ ل سەر بگرن، ڤێجا ئەگەر شادەیی ل سەر دان، د مالێت واندە ئاسێ بکەن هەتا دمرن، یان ژی هەتا خودێ رێکەکا فورتالبوونێ بۆ ڤەدکەت و ددانیت [هەلبەت ئەڤ فەرمانە یا دەستپێکا ئیسلامێ بوو، پاشی هاتە راکرن]. ﴿١٦﴾ و ئەوێت دکەڤنە د زنایێدا ژ هەوە [چ ژن چ مێر] بئێشینن، و ئەگەر تۆبەکرن و خۆ باشکرن، ژێ بگەرِن، ب راستی خودێ یێ تۆبەوەرگر و دلۆڤانە. ﴿١٧﴾ ب راستی تۆبەیا وان ب تنێ دئێتە وەرگرتن و قەبویل کرن ئەوێت ژ نەزانین گونەهێ دکەن، پاشی ژ نێزیک و زوی [ژ وێ کرنێ پەشێمان دبن] ل خۆ دزڤرن و تۆبە دکەن، ڤێجا خودێ تۆبەیا ڤان قەبویل دکەت [و تۆبەیێ ددەتە سەر] و خودێ زانا و کاربنەجهە. ﴿١٨﴾ و تۆبە بۆ وان نینە، ئەوێت کار و کریارێت خراب و گونەهان دکەن [دمینە د گونەهێدا، و ل خۆ نازڤرن] هەتا ئێک ژ وان دکەڤیتە بەر مرنێ [ژ نوی] بێژیت: تەها ژ نوی من تۆبەیە [و ئەز پەشێمانم]، و [تۆبە] بۆ وان ژی نینە یێت دمرن، و ئەو گاور، ئیزایەکا ب دەرد و دژوار مە بۆ ڤان بەرهەڤکرییە. ﴿١٩﴾ گەلی ئەوێت هەوە باوەری ئینایین نەدورستە هوین ب کۆتەکی بینە میراتخۆرێت ژنان [ئانکو وەکی هەر میراتەکی بگەهینە خۆ و دەستێ خۆ دانە سەر]، و بۆ هەوە نەدورستە هوین رێکا وان بگرن و نەهێلن شوی بکەن، دا هندەکێ ژ وی مالێ هەوە دایە وان [ژ مەهرا وان] ژێ وەرگرن، ژ بلی وێ، ئەگەر خەلەتیەکا ئاشکەرا بکەت، و ب باشی و قەنجی د گەلدا بن و سەرەدەرییێ د گەل بکەن. و ئەگەر هەوە نەڤیان [بێنا خۆ لێ فرەهکەن و بەرنەدەن] چونکی دبیت هوین ژ تشتەکی بێزار بن و هەوە نەڤێت، و خودێ خێرەکا مەزن ئێخستبیتە تێدا.

وَإِنْ أَرَدتُّمُ ٱسْتِبْدَالَ زَوْجٍ مَّكَانَ زَوْجٍ وَءَاتَيْتُمْ
إِحْدَىٰهُنَّ قِنطَارًا فَلَا تَأْخُذُوا۟ مِنْهُ شَيْـًٔا ۚ أَتَأْخُذُونَهُۥ
بُهْتَٰنًا وَإِثْمًا مُّبِينًا ﴿٢٠﴾ وَكَيْفَ تَأْخُذُونَهُۥ وَقَدْ أَفْضَىٰ
بَعْضُكُمْ إِلَىٰ بَعْضٍ وَأَخَذْنَ مِنكُم مِّيثَٰقًا غَلِيظًا ﴿٢١﴾
وَلَا تَنكِحُوا۟ مَا نَكَحَ ءَابَآؤُكُم مِّنَ ٱلنِّسَآءِ
إِلَّا مَا قَدْ سَلَفَ ۚ إِنَّهُۥ كَانَ فَٰحِشَةً وَمَقْتًا وَسَآءَ
سَبِيلًا ﴿٢٢﴾ حُرِّمَتْ عَلَيْكُمْ أُمَّهَٰتُكُمْ وَبَنَاتُكُمْ
وَأَخَوَٰتُكُمْ وَعَمَّٰتُكُمْ وَخَٰلَٰتُكُمْ وَبَنَاتُ
ٱلْأَخِ وَبَنَاتُ ٱلْأُخْتِ وَأُمَّهَٰتُكُمُ ٱلَّٰتِىٓ أَرْضَعْنَكُمْ
وَأَخَوَٰتُكُم مِّنَ ٱلرَّضَٰعَةِ وَأُمَّهَٰتُ نِسَآئِكُمْ
وَرَبَٰٓئِبُكُمُ ٱلَّٰتِى فِى حُجُورِكُم مِّن نِّسَآئِكُمُ
ٱلَّٰتِى دَخَلْتُم بِهِنَّ فَإِن لَّمْ تَكُونُوا۟ دَخَلْتُم بِهِنَّ فَلَا
جُنَاحَ عَلَيْكُمْ وَحَلَٰٓئِلُ أَبْنَآئِكُمُ ٱلَّذِينَ مِنْ
أَصْلَٰبِكُمْ وَأَن تَجْمَعُوا۟ بَيْنَ ٱلْأُخْتَيْنِ إِلَّا
مَا قَدْ سَلَفَ ۗ إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ غَفُورًا رَّحِيمًا ﴿٢٣﴾

﴿٢٠﴾ و ئەگەر هەوە ڤیا ژنەکێ شوینا ژنەکا دی [پشتی بەردانێ] بینن، و تیك ژ وان هەوە مالەکێ مەزن [ب ناڤێ مەهرێ] دایێ، چو ژ وی [مالی] ژێ نەستینن [هوین وی مالی] چاوا دێ ژ بێ بەختی و ب گونەهەکا مەزن ژێ ستینن. ﴿٢١﴾ ئەرێ چاوا هوین دێ وی مالی ژێ ستینن و هوین چوینە دەڤ ئێکدو [و هوین ب تنێ ماینە د گەلێك] و [وەختێ مەهرکرنێ] وان پەیمانا موکوم ژ هەوە ستاندیە. ﴿٢٢﴾ و هوین وان ژنان مار نەکەن ئەوێت بابێت هەوە مارکرین، ژ بلی وێ ئەوا هەوە بەری ڤێ فەرمانێ ئینابیت، ب ڕاستی ئەو کارەکێ زێدە کرێت بوو، و پیسەکار و پیسەڕێك بوو. ﴿٢٣﴾ ل سەر هەوە هاتە حەرامکرن و نەدورستکرن [مارکرنا] دەیکێت هەوە، و کچێت هەوە، و خویشکێت هەوە، و مەتێت هەوە، و خالەتێت هەوە، و برازایێت هەوە، و خوارزایێت هەوە، و دەیکێت هەوە یێت شیری [دایێت هەوە]، و خویشکێت هەوە یێت شیری، و خەسویێت هەوە، و نەڤسیێت هەوە یێت د مالا هەوەدا مەزن بووین، ژ وان ژنێت نڤین د ناڤبەرا هەوە و واندا چێبوویی، ئەگەر نڤین نەبیت دناڤبەرا هەوە و واندا چو گونەهـ بۆ هەوە تێدا نینە هوین وان نەڤسیان ماربکەن. و بویکێت هەوە یێت کوڕێت هەوە یێت دورست، و [دیسا حەرامە] هوین د ناڤبەرا دو خویشکان د مارکرنێدا کۆم بکەن، ئەو نەبیت ئەوا هەوە بەری ڤێ فەرمانێ کریت، ب ڕاستی خودێ گونەهـ ژێبەر و دلۆڤانە.

وَٱلۡمُحۡصَنَٰتُ مِنَ ٱلنِّسَآءِ إِلَّا مَا مَلَكَتۡ أَيۡمَٰنُكُمۡۖ
كِتَٰبَ ٱللَّهِ عَلَيۡكُمۡۚ وَأُحِلَّ لَكُم مَّا وَرَآءَ ذَٰلِكُمۡ أَن تَبۡتَغُواْ
بِأَمۡوَٰلِكُم مُّحۡصِنِينَ غَيۡرَ مُسَٰفِحِينَۚ فَمَا ٱسۡتَمۡتَعۡتُم بِهِۦ
مِنۡهُنَّ فَـَٔاتُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ فَرِيضَةٗۚ وَلَا جُنَاحَ عَلَيۡكُمۡ فِيمَا
تَرَٰضَيۡتُم بِهِۦ مِنۢ بَعۡدِ ٱلۡفَرِيضَةِۚ إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ عَلِيمًا
حَكِيمٗا ٢٤ وَمَن لَّمۡ يَسۡتَطِعۡ مِنكُمۡ طَوۡلًا أَن يَنكِحَ
ٱلۡمُحۡصَنَٰتِ ٱلۡمُؤۡمِنَٰتِ فَمِن مَّا مَلَكَتۡ أَيۡمَٰنُكُم مِّن
فَتَيَٰتِكُمُ ٱلۡمُؤۡمِنَٰتِۚ وَٱللَّهُ أَعۡلَمُ بِإِيمَٰنِكُمۚ بَعۡضُكُم
مِّنۢ بَعۡضٖۚ فَٱنكِحُوهُنَّ بِإِذۡنِ أَهۡلِهِنَّ وَءَاتُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ
بِٱلۡمَعۡرُوفِ مُحۡصَنَٰتٍ غَيۡرَ مُسَٰفِحَٰتٖ وَلَا مُتَّخِذَٰتِ
أَخۡدَانٖۚ فَإِذَآ أُحۡصِنَّ فَإِنۡ أَتَيۡنَ بِفَٰحِشَةٖ فَعَلَيۡهِنَّ نِصۡفُ
مَا عَلَى ٱلۡمُحۡصَنَٰتِ مِنَ ٱلۡعَذَابِۚ ذَٰلِكَ لِمَنۡ خَشِيَ ٱلۡعَنَتَ
مِنكُمۡۚ وَأَن تَصۡبِرُواْ خَيۡرٞ لَّكُمۡۗ وَٱللَّهُ غَفُورٞ رَّحِيمٞ ٢٥
يُرِيدُ ٱللَّهُ لِيُبَيِّنَ لَكُمۡ وَيَهۡدِيَكُمۡ سُنَنَ ٱلَّذِينَ
مِن قَبۡلِكُمۡ وَيَتُوبَ عَلَيۡكُمۡۗ وَٱللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٞ ٢٦

﴿٢٤﴾ و [مارکرنا] ژنێت شویکری و ب مێر [بۆ هەوە حەرامە] ژ بلی وان یێت [ب خەزایێ بوویینە] جێرییێت هەوە [و ئەگەر جێری یا شویکری بیت بۆ خودانی (سەرکارێ وێ) دورست نینە هەتا زەلامێ وێ دمریت یان دئێتە بەردان] ئەڤە فەرمانا خودێیە ل سەر هەوە هاتە دانان و نڤیسین [بۆ کەسێ نابیت بدەتە سەر] و ژ بلی ڤان یێت بۆرین، هەکە هوین مارا وان بدەنێ و دەهمەن پاقژ بن و زناکەر نەبن، بۆ هەوە دورست و حەلالن، ڤێجا هەچییا هەوە خۆشی ب نڤینا وان دیت [ئانکو مارکر] مارا وان [ئەوا هەوە د ناڤ خۆدا دیارکری] ب ئەرك بدەنێ، و گونەهـ ل سەر هەوە نینە پشتی هەوە مەهر دیارکری د گەلێك پێك بێن [ئانکو ژ وێ مارا دیارکری ب قایلبوونا هەوە هەردوکان، کێمتر بدەنە وان، یان ژی ژ وێ مارێ پتر بدەنە وان]، ب ڕاستی خودێ یێ زانا و کاربنەجهە. ﴿٢٥﴾ و هەچیێ ژ هەوە نەشیا [ب مالێ خۆ] ژنەکا ئازاد و خودان باوەر و دەهمەن پاقژ مار بکەت [و بۆ خۆ بینیت] ڤێجا بلا جێرییێت خۆ ژ کچێت موسلمان مار بکەت [ئەگەر شیان هەبن یا ئازاد مار بکەن، نەدورستە یا جێری مار بکەن، و دیسا نەدورستە جێرییا نەموسلمان مار بکەن]، و خودێ ب باوەرییا هەوە چێتر دزانیت [ئانکو دبیت باوەرییا هندە جێرییان ب هێز و موکومتر بیت ژ یا ئازادکری] هوین ژ ئێکن [ئانکو هوین هەردو مرۆڤن چ هوین بەندە بن چ هوین ئازادکری بن هوین د مرۆڤاتییێدا ئێکن]. ئێدی ب دەستویرا سەرکارێت وان مار بکەن، و مەهرا وان ب قەنجی [ب ئاوایەکێ دورست و شەرعی و گونجایی د گەل سەروبەری] بدەنە وان [ئەڤ جێرییە بۆ هەوە دورستە مار بکەن ب وی شەرتی] د دەهمەن پاقژ بن و زناکەرێت ئاشکەرا نەبن، و خودانێت یارێت نهێنی نەبن، ڤێجا وەختێ شویکرن و کەڤتنە د کرێتییێدا [ئانکو د زناییێدا] نیڤا جزایێ ژنێت ئازاد ل سەر وانە، ئەڤ فەرمانە [مارکرنا جێرییان] بۆ وی دورستە، یێ ژ خۆ بترسیت [ئەگەر ژنێ نەئینیت] دێ کەڤیتە د گونەهێدا [ئانکو د زناییێدا] و ئەگەر خۆ ڕابگرن [و جێرییێ مار نەکەن] بۆ هەوە باشترە، و خودێ گونەهـ ژێبەر و دلۆڤانە. ﴿٢٦﴾ خودێ [ب ڤان فەرمانان] دڤێت بۆ هەوە دیارکەت [کا چ ل سەر هەوە حەلالە و چ حەرامە]، و بەرێ هەوە بدەتە ڕێ و ڕەوشتێت یێت بەری هەوە [ژ پێغەمبەر و چاکان]، و تۆبەیێ بدەتە سەر هەوە، و خودێ زانا و کاربنەجهە.

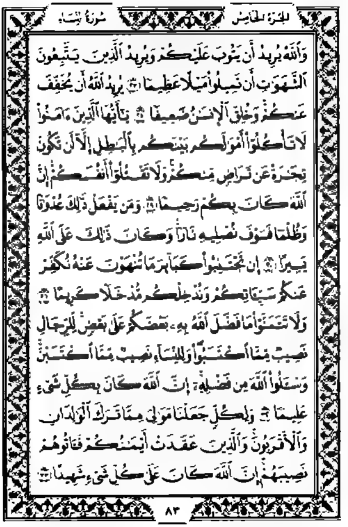

الجزء الخامس سورة النساء

وَٱللَّهُ يُرِيدُ أَن يَتُوبَ عَلَيۡكُمۡ وَيُرِيدُ ٱلَّذِينَ يَتَّبِعُونَ ٱلشَّهَوَٰتِ أَن تَمِيلُواْ مَيۡلًا عَظِيمٗا ٢٧ يُرِيدُ ٱللَّهُ أَن يُخَفِّفَ عَنكُمۡۚ وَخُلِقَ ٱلۡإِنسَٰنُ ضَعِيفٗا ٢٨ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ لَا تَأۡكُلُوٓاْ أَمۡوَٰلَكُم بَيۡنَكُم بِٱلۡبَٰطِلِ إِلَّآ أَن تَكُونَ تِجَٰرَةً عَن تَرَاضٖ مِّنكُمۡۚ وَلَا تَقۡتُلُوٓاْ أَنفُسَكُمۡۚ إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ بِكُمۡ رَحِيمٗا ٢٩ وَمَن يَفۡعَلۡ ذَٰلِكَ عُدۡوَٰنٗا وَظُلۡمٗا فَسَوۡفَ نُصۡلِيهِ نَارٗاۚ وَكَانَ ذَٰلِكَ عَلَى ٱللَّهِ يَسِيرًا ٣٠ إِن تَجۡتَنِبُواْ كَبَآئِرَ مَا تُنۡهَوۡنَ عَنۡهُ نُكَفِّرۡ عَنكُمۡ سَيِّـَٔاتِكُمۡ وَنُدۡخِلۡكُم مُّدۡخَلٗا كَرِيمٗا ٣١ وَلَا تَتَمَنَّوۡاْ مَا فَضَّلَ ٱللَّهُ بِهِۦ بَعۡضَكُمۡ عَلَىٰ بَعۡضٖۚ لِّلرِّجَالِ نَصِيبٞ مِّمَّا ٱكۡتَسَبُواْۖ وَلِلنِّسَآءِ نَصِيبٞ مِّمَّا ٱكۡتَسَبۡنَۚ وَسۡـَٔلُواْ ٱللَّهَ مِن فَضۡلِهِۦٓۚ إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ بِكُلِّ شَيۡءٍ عَلِيمٗا ٣٢ وَلِكُلّٖ جَعَلۡنَا مَوَٰلِيَ مِمَّا تَرَكَ ٱلۡوَٰلِدَانِ وَٱلۡأَقۡرَبُونَۚ وَٱلَّذِينَ عَقَدَتۡ أَيۡمَٰنُكُمۡ فَـَٔاتُوهُمۡ نَصِيبَهُمۡۚ إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ عَلَىٰ كُلِّ شَيۡءٖ شَهِيدًا ٣٣

٨٣

﴿٢٧﴾ خودێ دڤێت [ب ڤان بڕیاران] تۆبەیێ بداتە سەر هەوە، و ئەوێت ب دویڤ دلخوازیان [مەخسەد ژێ پێت حەرام] دکەڤن، دڤێت هوین گەلەك ب ڕەخێ وانڤە بچن [ئانكو كار و كریارێت وان بكەن]. ﴿٢٨﴾ و خودێ دڤێت ل سەر هەوە سڤك بكەت [ئانكو كارێ هەوە ب ساناهی بێخیت، ب دانا وی بۆ هەوە شەریعەتەكێ ساناهی و گونجایی د گەل سروشتێ مرۆڤی]، ب ڕاستی مرۆڤ بێ هێز و لاواز هاتیە چێكرن [ئانكو نەشێت بێنا خۆ ل سەر دلخوازیان فرەه بكەت]. ﴿٢٩﴾ گەلی خودان باوەران مالێ خۆ [تێكدو] د نافبەرا خۆدا ب نەهەقی نەخۆن [وەكی سەلەفێ و قومارێ و زەبنكرنێ (احتكار) و دزیێ... هتد]، بازرگانیەكا هوین ل سەر قایل نەبن تێ نەبیت [ئانكو ب كڕین و فرۆتنان هەردو نالییێت قایل بخۆن و ب ڕێكێت دورست] و خۆ [ژ بێ هیڤیبوونێ] نەكوژن یان تێكدو نەكوژن ب ڕاستی خودێ د گەل هەوە یێ دلۆڤانە. ﴿٣٠﴾ و هەچیێ [ژ هەوە ڤان نەدورستییێت بۆری] ژ ستەمی و زێدەگافی ڤێ بكەت، دێ وی كەینە د ئاگرێ دۆژەهێدا، و ئەڤە ب خۆ ل دەڤ خودێ ب ساناهیە. ﴿٣١﴾ ئەگەر هوین خۆ ژ گونەهێت مەزن [شركێ و كوشتنێ و دزیێ و سێربەندیێ... هتد] بدەنە پاش، گونەهێت هەوە یێت بچویك دێ پەردەپۆش كەین و ژێبەین و ڤەشێرین، و هەوە دێ بەینە جهەكێ دلخۆش و باش. ﴿٣٢﴾ و هوین دلخوازیا وی تشتێ كو خودێ هندەك ژ هەوە پێ ب سەر هندەكێت دی ئێخستین، نەكەن [ئانكو خۆزیا هندێ بكەی خودێ ژ وی بستینیت و بدەتە تە]، و زەلامان پشك و بار ژ كار و كریارێت كرین هەنە، و ژنان پشك و بار ژ كار و كریارێت كرین هەنە، و داخوازا كەرەما خودێ بكەن، ب ڕاستی خودێ ب هەمی تشتی ئاگەهدارە. ﴿٣٣﴾ و مە میراتگر بۆ هەر ئێكی دانانە ژ میراتێ دەیباب و كەس و كاران هێلایی، و ئەوێت هەوە پەیمان داینێ [كو ببنە میراتگرێت هەوە] پشك و بارێت وان بدەنێ [هەلبەت ئەڤ فەرمانە ل دەستپێكا ئیسلامێ بوو، پاشی هاتە ڕاكرن ب گۆتنا خودێ ﴿وَأُوْلُواْ ٱلۡأَرۡحَامِ بَعۡضُهُمۡ أَوۡلَىٰ بِبَعۡضٖ﴾ ب ڕاستی خودێ ل سەر هەمی تشتان بەرهەڤ و شاهدە.

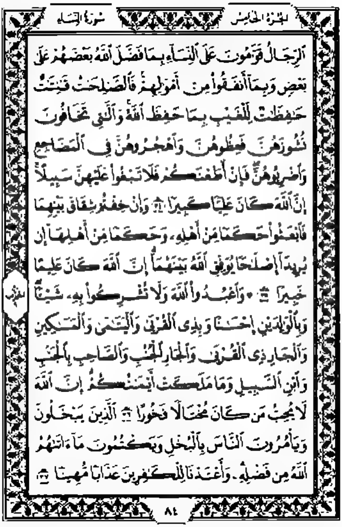
الجزء الخامس
سورة النساء
٨٤

ٱلرِّجَالُ قَوَّٰمُونَ عَلَى ٱلنِّسَآءِ بِمَا فَضَّلَ ٱللَّهُ بَعۡضَهُمۡ عَلَىٰ
بَعۡضٖ وَبِمَآ أَنفَقُواْ مِنۡ أَمۡوَٰلِهِمۡۚ فَٱلصَّٰلِحَٰتُ قَٰنِتَٰتٌ
حَٰفِظَٰتٞ لِّلۡغَيۡبِ بِمَا حَفِظَ ٱللَّهُۚ وَٱلَّٰتِي تَخَافُونَ
نُشُوزَهُنَّ فَعِظُوهُنَّ وَٱهۡجُرُوهُنَّ فِي ٱلۡمَضَاجِعِ
وَٱضۡرِبُوهُنَّۖ فَإِنۡ أَطَعۡنَكُمۡ فَلَا تَبۡغُواْ عَلَيۡهِنَّ سَبِيلًاۗ
إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ عَلِيّٗا كَبِيرٗا ﴿٣٤﴾ وَإِنۡ خِفۡتُمۡ شِقَاقَ بَيۡنِهِمَا
فَٱبۡعَثُواْ حَكَمٗا مِّنۡ أَهۡلِهِۦ وَحَكَمٗا مِّنۡ أَهۡلِهَآ إِن
يُرِيدَآ إِصۡلَٰحٗا يُوَفِّقِ ٱللَّهُ بَيۡنَهُمَآۗ إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ عَلِيمًا
خَبِيرٗا ﴿٣٥﴾ ۞ وَٱعۡبُدُواْ ٱللَّهَ وَلَا تُشۡرِكُواْ بِهِۦ شَيۡـٔٗاۖ
وَبِٱلۡوَٰلِدَيۡنِ إِحۡسَٰنٗا وَبِذِي ٱلۡقُرۡبَىٰ وَٱلۡيَتَٰمَىٰ وَٱلۡمَسَٰكِينِ
وَٱلۡجَارِ ذِي ٱلۡقُرۡبَىٰ وَٱلۡجَارِ ٱلۡجُنُبِ وَٱلصَّاحِبِ بِٱلۡجَنۢبِ
وَٱبۡنِ ٱلسَّبِيلِ وَمَا مَلَكَتۡ أَيۡمَٰنُكُمۡۗ إِنَّ ٱللَّهَ
لَا يُحِبُّ مَن كَانَ مُخۡتَالٗا فَخُورًا ﴿٣٦﴾ ٱلَّذِينَ يَبۡخَلُونَ
وَيَأۡمُرُونَ ٱلنَّاسَ بِٱلۡبُخۡلِ وَيَكۡتُمُونَ مَآ ءَاتَىٰهُمُ
ٱللَّهُ مِن فَضۡلِهِۦۗ وَأَعۡتَدۡنَا لِلۡكَٰفِرِينَ عَذَابٗا مُّهِينٗا ﴿٣٧﴾

﴿٣٤﴾ زەلام سەرکار و سەرپەرشتیێت کاروبارێت ژنانە [ئانکو دڤێت ئەو ل بەر خزمەتا وان بن و ب کاروبارێت وان رابن] ژ بەر کو خودێ هندەك ب سەر هندەکان ئێخستینە، و ژ بەر کو [زەلام] مالێ خۆ [د بەر واندا] دمەزێخن، ڤێجا ژنێت چاك [کارراست] گوهدارێت خودێ و زەلامێت خۆنە [و ب ئەرکێ خۆ رادبن د راستا خودێدا، و باشی د راستا زەلامێت خۆدا] و بۆ مال و ناموسا [زەلامێت خۆ] د پشت ویرا، ب هاریکاریا خودێ پارێزەرن، و ئەو ژنێت هوین ژێ دترسن کو گوهداریا هەوە نەکەن [خۆ ل سەر زەلامێ خۆ مەزن بکەن و مافێت وان نەدەنێ] شیرەتان ل وان بکەن [و ژ خودێ و ئیزایا رۆژا قیامەتێ بترسینن] [و ئەگەر پاشڤەچۆن باشە، و نابیت چو رێکێت دی بگری، و ئەگەر نە] خۆ ژ نڤینا وان بدەنە پاش [ئانکو ل سەر نڤینا وێ بی، بەلێ پشتا خۆ بدەیێ و پویتە پێ نەکەی، و هەکە ب ڤێ چەندێ ژی نەهاتە رێ] ڤێجا لێ بدەن [بەلێ لێدانەکا بێ ئێش] ڤێجا ئەگەر گوهێ خۆ دانە هەوە، هوین چو هێجەتان هلنەئێخن [کو هوین خورتیێ و ستەمێ لێ بکەن]، ب راستی خودێ یێ بلند و مەزنە [ئانکو پشتی گوهداریا هەوە کرین، ئەگەر ستەمێ لێ بکەن، بزانن خودێ ژ هەمیان مەزنترە و ل سەر هەوە دەستهەلاتدارە هەروەکی هوین ل سەر وان دەستهەلاتدار، و بۆ هەوە ناهێلیت]. ﴿٣٥﴾ و ئەگەر هوین ترسیان ناڤبەرا وان نەخۆش بیت و ژێك نەگرن، دادوەرەکی ژ مرۆڤێت زەلامی و دادوەرەکێ دی ژ مرۆڤێت ژنێ هەلبژێرن [و فرێکەنە دەف ئێك، دا پێکڤە بەرێ خۆ بدەنە ئارێشەیێ و چارەسەر بکەن] ڤێجا هەکە ب راستی وان [هەردو دادوەران] بڤێت وان پێك بینن و ناڤبەرا وان خۆش بکەن، خودێ دێ وان ئێخیتە بەرێك، ب راستی خودێ زانا و شارەزایە. ﴿٣٦﴾ و هوین خودێ بپەرێسن و چو هۆگر و هەڤبەران بۆ چێ نەکەن، و د گەل دەیبابان د چاك بن [دیسا] و د گەل کەس و کار و سێوی و بەلنگاز و جیرانێت دبنە مرۆڤێت هەوە، و جیرانێت چو مرۆڤانی د گەل هەوە نەیی و هەڤالێ رێکێ یان هەڤسەرا خۆ و رێڤینگ و بەندەیێت هەوە، ب راستی خودێ حەژ قەبەیێ پەسەندەر ناکەت [ئەوێ کەسێ ژ خۆ مەزنتر و بلندتر نەبینیت و ببینیت ئەو ل سەر غەیری خۆدایە]. ﴿٣٧﴾ ئەوێت [ئانکو قەبە و دفن بلند] چرویکیێ دکەن [د راستا فەرمانا خودێدا و د راستا دەیباب و کەس و کاراندا... هتد]، و فەرمانا خەلکی ژی ب چرویکیێ دکەن، و وێ کەرەما خودێ د گەل کری ڤەدشێرن، و خودێ ئیزایەکا هەتکبەر بۆ گاوران بەرهەڤکرییە.

وَٱلَّذِينَ يُنفِقُونَ أَمۡوَٰلَهُمۡ رِئَآءَ ٱلنَّاسِ وَلَا يُؤۡمِنُونَ بِٱللَّهِ
وَلَا بِٱلۡيَوۡمِ ٱلۡأٓخِرِۗ وَمَن يَكُنِ ٱلشَّيۡطَٰنُ لَهُۥ قَرِينٗا فَسَآءَ
قَرِينٗا ﴿٣٨﴾ وَمَاذَا عَلَيۡهِمۡ لَوۡ ءَامَنُواْ بِٱللَّهِ وَٱلۡيَوۡمِ ٱلۡأٓخِرِ وَأَنفَقُواْ
مِمَّا رَزَقَهُمُ ٱللَّهُۚ وَكَانَ ٱللَّهُ بِهِمۡ عَلِيمًا ﴿٣٩﴾ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يَظۡلِمُ
مِثۡقَالَ ذَرَّةٖۖ وَإِن تَكُ حَسَنَةٗ يُضَٰعِفۡهَا وَيُؤۡتِ مِن لَّدُنۡهُ
أَجۡرًا عَظِيمٗا ﴿٤٠﴾ فَكَيۡفَ إِذَا جِئۡنَا مِن كُلِّ أُمَّةِۭ بِشَهِيدٖ
وَجِئۡنَا بِكَ عَلَىٰ هَٰٓؤُلَآءِ شَهِيدٗا ﴿٤١﴾ يَوۡمَئِذٖ يَوَدُّ ٱلَّذِينَ
كَفَرُواْ وَعَصَوُاْ ٱلرَّسُولَ لَوۡ تُسَوَّىٰ بِهِمُ ٱلۡأَرۡضُ وَلَا يَكۡتُمُونَ
ٱللَّهَ حَدِيثٗا ﴿٤٢﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ لَا تَقۡرَبُواْ ٱلصَّلَوٰةَ وَأَنتُمۡ
سُكَٰرَىٰ حَتَّىٰ تَعۡلَمُواْ مَا تَقُولُونَ وَلَا جُنُبًا إِلَّا عَابِرِي
سَبِيلٍ حَتَّىٰ تَغۡتَسِلُواْۚ وَإِن كُنتُم مَّرۡضَىٰٓ أَوۡ عَلَىٰ سَفَرٍ أَوۡ جَآءَ
أَحَدٞ مِّنكُم مِّنَ ٱلۡغَآئِطِ أَوۡ لَٰمَسۡتُمُ ٱلنِّسَآءَ فَلَمۡ تَجِدُواْ مَآءٗ
فَتَيَمَّمُواْ صَعِيدٗا طَيِّبٗا فَٱمۡسَحُواْ بِوُجُوهِكُمۡ وَأَيۡدِيكُمۡۗ
إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ عَفُوًّا غَفُورًا ﴿٤٣﴾ أَلَمۡ تَرَ إِلَى ٱلَّذِينَ أُوتُواْ نَصِيبٗا مِّنَ
ٱلۡكِتَٰبِ يَشۡتَرُونَ ٱلضَّلَٰلَةَ وَيُرِيدُونَ أَن تَضِلُّواْ ٱلسَّبِيلَ ﴿٤٤﴾

﴿٣٨﴾ و ئەوێت مالێ خۆ ب ڕوپمەتیا مرۆڤان دمەزێنخن، و باوەرییێ نە ب خودێ دئینن و نە ب ڕۆژا قیامەتێ، و هەر کەسێ شەیتان هەڤالێ وی بیت [ب یا وی بکەت و ل دویڤ وی بچیت] پیسە هەڤالە [چونکی دێ بەرێ وی دەتە خراپییێ وەکی قەبەیی و خۆمەزنکرنێ و چرویکی و ڕوپمەتییێ... هتد]. ﴿٣٩﴾ ما چ زیان دا گەهیتە وان ئەگەر باوەری ب خودێ و ڕۆژا قیامەتێ ئینابانە، و ژ تشتێ خودێ دایییە وان سەدەقە ژێ دابانە، و خودێ ب وان ئاگەهدارە [کا هەر ئێکی ئنیەتا وی چیە]. ﴿٤٠﴾ بێ گۆمان خودێ تەمەت دندکەکێ [ئەوا د ناڤ تیرۆژکا ڕۆژێدا] ستەمێ ل کەسێ ناکەت، ئەگەر [ئەو دندک] باشی بیت [خودێ] چەندجارکی لێ دکەت، و دێ خەلاتەکێ مەزن دەتێ. ﴿٤١﴾ ڤێجا ئەو دێ د چ کراسدا بن دەمێ ئەم بۆ هەر ملەتەکی شاهدەکی دئینین [پێغەمبەرێت وان شادەییێ ل سەر وان ددەن] و ئەم تە ژی ل سەر ڤان دکەینە شاهد. ﴿٤٢﴾ وێ ڕۆژێ [ڕۆژا قیامەتێ] ئەوێت گاوربوویین و گوهداریا پێغەمبەری نەکرین، حەز دکەن ئەرد بێتە کەلاشتن، و تێدا بچن و د گەل ئاخێ ببنە ئێک، [وێ ڕۆژێ] نەشێن چو ئاخفتنان ژ خودێ ڤەشێرن. ﴿٤٣﴾ گەلی خودان باوەران، نێزیکی نڤێژێ نەبن دەمێ هوین سەرخۆش هەتا هوین بزانن کا هوین چ دبێژن، دیسا دەمێ لەش د بێ نڤێژییێدا [جەنابەتێدا] ژ بلی کو هوین ڕێبار بن هەتا خۆ دشۆن، و ئەگەر هوین نەخۆش بن [نەشێن ئاڤێ ب کاربینن] یان ژی ڕێڤینگ و ڕێبار بن [د سەفەرێدا بن] یان ئێک ژ هەوە ژ دەستاڤێ هات یان چۆیتە نڤینا ژنێ، و ئاڤ [بۆ دەستنڤێژ و لەش پاقژکرنێ] ب دەست هەوە نەکەڤیت، تەیەمومێ ب ئاخەکا پاقژ بکەن، سەروچاڤ و دەستان ڤەمالن، ب ڕاستی خودێ گونەهـ ژێبەر و دلۆڤانە. ﴿٤٤﴾ ما تە نەدیت ئەوێت [خودێ] بارەک ژ زانینا کتێبێ [کو تەوراتە] داییێ، گومڕاییێ و بەرزەبیییێ پێ دکڕن، و وان دڤێت هوین ژی د سەردا بچن.

وَٱللَّهُ أَعۡلَمُ بِأَعۡدَآئِكُمۡۚ وَكَفَىٰ بِٱللَّهِ وَلِيّٗا وَكَفَىٰ بِٱللَّهِ نَصِيرٗا ﴿٤٥﴾
مِّنَ ٱلَّذِينَ هَادُواْ يُحَرِّفُونَ ٱلۡكَلِمَ عَن مَّوَاضِعِهِۦ وَيَقُولُونَ
سَمِعۡنَا وَعَصَيۡنَا وَٱسۡمَعۡ غَيۡرَ مُسۡمَعٖ وَرَٰعِنَا لَيَّۢا بِأَلۡسِنَتِهِمۡ
وَطَعۡنٗا فِي ٱلدِّينِۚ وَلَوۡ أَنَّهُمۡ قَالُواْ سَمِعۡنَا وَأَطَعۡنَا وَٱسۡمَعۡ وَٱنظُرۡنَا
لَكَانَ خَيۡرٗا لَّهُمۡ وَأَقۡوَمَ وَلَٰكِن لَّعَنَهُمُ ٱللَّهُ بِكُفۡرِهِمۡ فَلَا يُؤۡمِنُونَ
إِلَّا قَلِيلٗا ﴿٤٦﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ أُوتُواْ ٱلۡكِتَٰبَ ءَامِنُواْ بِمَا نَزَّلۡنَا
مُصَدِّقٗا لِّمَا مَعَكُم مِّن قَبۡلِ أَن نَّطۡمِسَ وُجُوهٗا فَنَرُدَّهَا
عَلَىٰٓ أَدۡبَارِهَآ أَوۡ نَلۡعَنَهُمۡ كَمَا لَعَنَّآ أَصۡحَٰبَ ٱلسَّبۡتِۚ وَكَانَ أَمۡرُ
ٱللَّهِ مَفۡعُولًا ﴿٤٧﴾ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يَغۡفِرُ أَن يُشۡرَكَ بِهِۦ وَيَغۡفِرُ مَا دُونَ
ذَٰلِكَ لِمَن يَشَآءُۚ وَمَن يُشۡرِكۡ بِٱللَّهِ فَقَدِ ٱفۡتَرَىٰٓ إِثۡمًا عَظِيمًا ﴿٤٨﴾
أَلَمۡ تَرَ إِلَى ٱلَّذِينَ يُزَكُّونَ أَنفُسَهُمۚ بَلِ ٱللَّهُ يُزَكِّي مَن يَشَآءُ
وَلَا يُظۡلَمُونَ فَتِيلًا ﴿٤٩﴾ ٱنظُرۡ كَيۡفَ يَفۡتَرُونَ عَلَى ٱللَّهِ ٱلۡكَذِبَۖ
وَكَفَىٰ بِهِۦٓ إِثۡمٗا مُّبِينًا ﴿٥٠﴾ أَلَمۡ تَرَ إِلَى ٱلَّذِينَ أُوتُواْ نَصِيبٗا
مِّنَ ٱلۡكِتَٰبِ يُؤۡمِنُونَ بِٱلۡجِبۡتِ وَٱلطَّٰغُوتِ وَيَقُولُونَ
لِلَّذِينَ كَفَرُواْ هَٰٓؤُلَآءِ أَهۡدَىٰ مِنَ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ سَبِيلًا ﴿٥١﴾

﴿٤٥﴾ و خودێ چێتر دژمنێت هەوە دنیاسیت [ژێ ب ئاگەه بن]، و بەسی هەوەیە خودێ [بۆ هەوە] سەمیان و بەسی هەوەیە خودێ [بۆ هەوە] پشتەڤان. ﴿٤٦﴾ جوهی ئاخفتنێ ڤارێ دکەن [ئانکو دگوهۆڕن] و دبێژن: ب ئەزمان خوارێ یان ب تان هاڤێتن ل دینی مە ئاخفتنا تە بهیست، بەلێ ئەم پێ ناکەین، و گولێ بە و تە گولێ نەبیت [مەخسەدا وان نفرینە ئانکو بمری یان کەر ببی] و [دبێژن] (راعنا) [مەخسەدا وان ژێ ڕامانەکا نەیا جوانە] و ئەگەر وان گۆتبایە، مە [گۆتنا تە] بهیست و ئەم ب گۆتنا تە دکەین، و (انظرنا) [شوینا (راعنا) ئانکو خۆ ل مە بگرە و مۆلەتێ بدە مە] بۆ وان باشتر و دورستتر بوو، بەلێ ژ بەر گاوریا وان خودێ ئەو دویری دلۆڤانیا خۆ ئێخستن، ڤێجا ژ بلی باوەرەکا کێم باوەریێ نائینن [ئەو ژی باوەریەکا لاوازە ب هندەك پێغەمبەر و کتێبان]. ﴿٤٧﴾ هەی گەلی ئەوێت کتێب بۆ هاتین [ئانکو جوهی و فەلە] باوەریێ ب وێ کتێبا مە ئینایە خوارێ [کو قورئانە] بینن کو ب ڕاستی ژ وان کتێبانە یێت بەر دەستی هەوە [کو ئنجیل و تەوراتن] بەری ئەم هندە سەروچاڤان بەرەڤاژی بکەین و لێك بزڤڕینین یان ژێ دویری دلۆڤانیا خودێ بێخین، هەروەکی ئەوێت داینە سەر بڕیارا خودێ ڕۆژا شەنیێ مە دویری دلۆڤانیا خۆ ئێخستین و لەعنەت لێ کرین، و ب ڕاستی فەرمانا خودێ هەر دێ ئێتە جە [ئانکو لێڤەبوون بۆ نینە]. ﴿٤٨﴾ ب ڕاستی خودێ گونەها چێکرنا هەڤال و هۆگران بۆ خودێ ژێ نابەت و گونەهێت دیتر ئەڤێت مایین [ژ بلی شرکێ] ژێ دبەت بۆ یێ بڤێت، و ب ڕاستی هەر کەسێ هەڤالەکی بۆ خودێ چێکەت، ب سویند وی گونەهەکا مەزن کر. ﴿٤٩﴾ ما تو وان نابینی و نانیاسی ئەوێت خۆ پاك و پاقژ [ژ گونەهان] دبینن و ددانن [کو جوهی و فەلەنە دەمێ دبێژن: ئەم مرۆڤێت خودێینە و ئەم یێت بێ گونەهین]، خودێیە یێ بڤێت ژ گونەهان پاك و پاقژ دکەت، و تەمەت دەزیێ بەرکێ قەسپێ ژی ستەم لێ نائێتە کرن. ﴿٥٠﴾ بەرێ خۆ بدێ کا چاوا ئەو درەوان ب ناڤێ خودێ دکەن؟ و بەسی وانە ئەڤ گونەها مەزن و ئاشکەرا. ﴿٥١﴾ ئەرێ تو دبینی ئەوێت بارەك ژ زانینان بۆ هاتی، باوەریێ ب بوت و شەیتانی دئینن، و دبێژنە ئەوێت گاوربوویین [مەخسەد ژێ قورەیشینە] ئەڤە ژ وان یێت باوەری ئینایین [کو موسلمانن] باشتر و ڕاسترن.

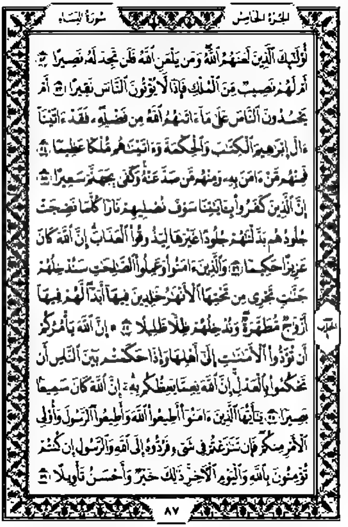

الجزء الخامس سورة النساء

أُوْلَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ لَعَنَهُمُ ٱللَّهُۖ وَمَن يَلۡعَنِ ٱللَّهُ فَلَن تَجِدَ لَهُۥ نَصِيرًا ﴿٥٢﴾
أَمۡ لَهُمۡ نَصِيبٞ مِّنَ ٱلۡمُلۡكِ فَإِذٗا لَّا يُؤۡتُونَ ٱلنَّاسَ نَقِيرًا ﴿٥٣﴾ أَمۡ
يَحۡسُدُونَ ٱلنَّاسَ عَلَىٰ مَآ ءَاتَىٰهُمُ ٱللَّهُ مِن فَضۡلِهِۦۖ فَقَدۡ ءَاتَيۡنَآ
ءَالَ إِبۡرَٰهِيمَ ٱلۡكِتَٰبَ وَٱلۡحِكۡمَةَ وَءَاتَيۡنَٰهُم مُّلۡكًا عَظِيمٗا ﴿٥٤﴾
فَمِنۡهُم مَّنۡ ءَامَنَ بِهِۦ وَمِنۡهُم مَّن صَدَّ عَنۡهُۚ وَكَفَىٰ بِجَهَنَّمَ سَعِيرًا ﴿٥٥﴾
إِنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ بِـَٔايَٰتِنَا سَوۡفَ نُصۡلِيهِمۡ نَارٗا كُلَّمَا نَضِجَتۡ
جُلُودُهُم بَدَّلۡنَٰهُمۡ جُلُودًا غَيۡرَهَا لِيَذُوقُواْ ٱلۡعَذَابَۗ إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ
عَزِيزًا حَكِيمٗا ﴿٥٦﴾ وَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّٰلِحَٰتِ سَنُدۡخِلُهُمۡ
جَنَّٰتٖ تَجۡرِي مِن تَحۡتِهَا ٱلۡأَنۡهَٰرُ خَٰلِدِينَ فِيهَآ أَبَدٗاۖ لَّهُمۡ فِيهَآ
أَزۡوَٰجٞ مُّطَهَّرَةٞۖ وَنُدۡخِلُهُمۡ ظِلّٗا ظَلِيلًا ﴿٥٧﴾ ۞ إِنَّ ٱللَّهَ يَأۡمُرُكُمۡ الحزب
أَن تُؤَدُّواْ ٱلۡأَمَٰنَٰتِ إِلَىٰٓ أَهۡلِهَا وَإِذَا حَكَمۡتُم بَيۡنَ ٱلنَّاسِ أَن
تَحۡكُمُواْ بِٱلۡعَدۡلِۚ إِنَّ ٱللَّهَ نِعِمَّا يَعِظُكُم بِهِۦٓۗ إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ سَمِيعَۢا
بَصِيرٗا ﴿٥٨﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ أَطِيعُواْ ٱللَّهَ وَأَطِيعُواْ ٱلرَّسُولَ وَأُوْلِي
ٱلۡأَمۡرِ مِنكُمۡۖ فَإِن تَنَٰزَعۡتُمۡ فِي شَيۡءٖ فَرُدُّوهُ إِلَى ٱللَّهِ وَٱلرَّسُولِ إِن كُنتُمۡ
تُؤۡمِنُونَ بِٱللَّهِ وَٱلۡيَوۡمِ ٱلۡأٓخِرِۚ ذَٰلِكَ خَيۡرٞ وَأَحۡسَنُ تَأۡوِيلًا ﴿٥٩﴾

٨٧

﴿٥٢﴾ ئەڤە ئەون ئەوێت خودێ لەعنەت لێ کرین [دویری دلۆڤانییا خۆ ئێخستین]، و هەر ئێکێ خودێ دویری دلۆڤانییا خۆ بێخیت، ب ڕاستی تو چو هاریکاران بۆ نابینی [دەستێ وی بگریت و ڕاستەڕێ بکەت]. ﴿٥٣﴾ یان ژی وان بارەك د خوداییێدا هەیە [ئانکو وان چو پشك و بار د خوداییێدا نینن، و ئەگەر هەبانە ژی ژ چڕویکی و قەلسی] تەمەت تیڤلێ بەرکێ قەسپێ ژی نەددانە خەلکی. ﴿٥٤﴾ یان حەسویدیێ ب خەلکی [ب پێغەمبەری و موسلمانان] دبەن، ژ وێ کەرەما خودێ د گەل کری [بۆچی حەسویدیێ ب موحەمەدی دبەن و ئەو نە کەسێ ئێکێیە خودێ کەرەم د گەل کری و کریە پێغەمبەر]، و ب سویند [بەری وی] مە پێغەمبەراتی و کتێب دابوونە بنەمالا ئیبراهیمی [ئانکو مە پێغەمبەر ژ دویندەها ئیبراهیمی ژی هنارتن ژ بەنی ئسرائیلیان]، و مە مالداری و سەرداریەکا مەزن دابوو وان. ﴿٥٥﴾ [د گەل هندێ ژی کو پێغەمبەر هەر ژ وان بوون] بەلێ هندەکان باوەری پێ ئینان، و هندەکان ژی پشتا خۆ دانێ و باوەری پێ نەئینان [ڤێجا چاوا دێ باوەریێ ب تە ئینن؟!]، ئاگر و سۆتنا دۆژەهێ بەسی وانە. ﴿٥٦﴾ ب ڕاستی ئەوێت باوەری ب نیشان و ئایەتێت مە نەئینایین، ئەم دێ وان هاڤێژینە د ناڤ ئاگریدا، هەر گاڤەکا چەرمێ وان سۆت و هاتە براشتن، ئەم دێ چەرمێ وان ب هندەك چەرمێ دی گوهۆڕین دا تامکەنە ئیزایێ، ب ڕاستی خودێ یێ زال و کاربنەجهە. ﴿٥٧﴾ و ئەوێت باوەری ئینایین و کار و کریارێت قەنج کرین، ئەم دێ وان کەینە د بەحەشتاندا، ئەوێت ڕوییار د بنڕا دچن، و هەروهەر تێدانە، و بۆ وان [د بەحەشتێدا] هەڤسەرێت پاك و پاقژ هەنە و دێ وان ئێخینە بن سیبەرەکا درێژ و تێر سیبەر. ﴿٥٨﴾ ب ڕاستی خودێ فەرمانا هەوە دکەت هوین ئەمانەتێ بدەنە خودانێت وان، و هەر گاڤەکا هوین دادوەریێ د ناڤبەرا خەلکیدا بکەن، ب دادڤانی دادوەریێ بکەن، ب ڕاستی ئەڤە باشترین شیرەتە خودێ ل هەوە دکەت، ب ڕاستی خودێ گوهدێر و بینەرە. ﴿٥٩﴾ گەلی ئەوێت هەوە باوەری ئینایین، گوهداریا خودێ بکەن، و گوهداریا پێغەمبەری بکەن، و کار ب دەستێت خۆ. ڤێجا ئەگەر هوین ل سەر تشتەکی ژێکڤەبوون و ب هەڤڕك چۆن، هوین ل خودێ و پێغەمبەری بزڤڕن ئەگەر هەوە باوەری ب خودێ و ڕۆژا قیامەتێ هەبیت، ئەڤ کارێ هەوە [تشتێ هوین ل سەر ب هەڤڕك چۆیین بزڤڕینە خودێ و پێغەمبەری]، بۆ هەوە چێترە و دویماهیك خێرترە.

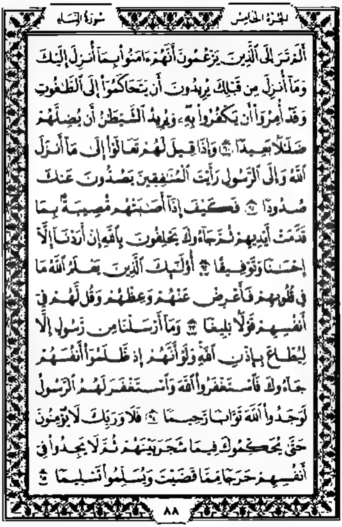

الجزء الخامس سورة النساء

أَلَمۡ تَرَ إِلَى ٱلَّذِينَ يَزۡعُمُونَ أَنَّهُمۡ ءَامَنُواْ بِمَآ أُنزِلَ إِلَيۡكَ
وَمَآ أُنزِلَ مِن قَبۡلِكَ يُرِيدُونَ أَن يَتَحَاكَمُوٓاْ إِلَى ٱلطَّٰغُوتِ
وَقَدۡ أُمِرُوٓاْ أَن يَكۡفُرُواْ بِهِۦۖ وَيُرِيدُ ٱلشَّيۡطَٰنُ أَن يُضِلَّهُمۡ
ضَلَٰلَۢا بَعِيدٗا ٦٠ وَإِذَا قِيلَ لَهُمۡ تَعَالَوۡاْ إِلَىٰ مَآ أَنزَلَ
ٱللَّهُ وَإِلَى ٱلرَّسُولِ رَأَيۡتَ ٱلۡمُنَٰفِقِينَ يَصُدُّونَ عَنكَ
صُدُودٗا ٦١ فَكَيۡفَ إِذَآ أَصَٰبَتۡهُم مُّصِيبَةُۢ بِمَا
قَدَّمَتۡ أَيۡدِيهِمۡ ثُمَّ جَآءُوكَ يَحۡلِفُونَ بِٱللَّهِ إِنۡ أَرَدۡنَآ إِلَّآ
إِحۡسَٰنٗا وَتَوۡفِيقًا ٦٢ أُوْلَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ يَعۡلَمُ ٱللَّهُ مَا
فِي قُلُوبِهِمۡ فَأَعۡرِضۡ عَنۡهُمۡ وَعِظۡهُمۡ وَقُل لَّهُمۡ فِيٓ
أَنفُسِهِمۡ قَوۡلَۢا بَلِيغٗا ٦٣ وَمَآ أَرۡسَلۡنَا مِن رَّسُولٍ إِلَّا
لِيُطَاعَ بِإِذۡنِ ٱللَّهِۚ وَلَوۡ أَنَّهُمۡ إِذ ظَّلَمُوٓاْ أَنفُسَهُمۡ
جَآءُوكَ فَٱسۡتَغۡفَرُواْ ٱللَّهَ وَٱسۡتَغۡفَرَ لَهُمُ ٱلرَّسُولُ
لَوَجَدُواْ ٱللَّهَ تَوَّابٗا رَّحِيمٗا ٦٤ فَلَا وَرَبِّكَ لَا يُؤۡمِنُونَ
حَتَّىٰ يُحَكِّمُوكَ فِيمَا شَجَرَ بَيۡنَهُمۡ ثُمَّ لَا يَجِدُواْ فِيٓ
أَنفُسِهِمۡ حَرَجٗا مِّمَّا قَضَيۡتَ وَيُسَلِّمُواْ تَسۡلِيمٗا ٦٥

٨٨

﴿٦٠﴾ ئه‌رێ تو [حیه‌تی نامینی] نابینی ئه‌وێت ل نك خۆ هزر دكه‌ن، وان باوه‌ری ب وێ [قورئانێ] ئه‌وا بۆ ته هاتیه خوارێ و ب وان یێت بۆ یێت به‌ری ته ژی هاتینه خوارێ ئینایه، و دڤێن بۆ دادوه‌ریێ بچنه ده‌ف وی یێ دادیێ ب فه‌رمانا خودێ نه‌كه‌ت، و ئه‌و ب خۆ ژی فه‌رمانا وان یا هاتیه كرن باوه‌ریێ پێ نه‌ئینن، و ب ڕاستی شه‌یتانی دڤێت وان پیس پیس سه‌ردا به‌ت [كو باش دویری ڕاستیێ بن].

﴿٦١﴾ و گاڤا بۆ وان بێته گۆتن: هوین ل به‌ر وان بڕیاران وه‌رن یێت خودێ هنارتین و وه‌رنه ده‌ف پێغه‌مبه‌ری، تو دێ دوڕوییان بینی، ڕوییێ خۆ ژ ته وه‌ردگێڕن. ﴿٦٢﴾ ئێجا دێ د چ كراسدا بن و دێ چ كه‌ن، ده‌مێ ئاتافه‌ك ب سه‌ر واندا دئێت، هه‌ر ژ وێ یا وان ب ده‌ستێت خۆ ب سه‌رێ خۆ ئینایی [كو بڕیارا (حوكمێ) ته هێلایینه و ب یا تاغوتی ڕازیبووینه]، پاشی دئێنه ده‌ف ته، ب خودێ سویند دخۆن و [دبێژن]: ژ قه‌نجی و چاكی و پێكئینانێ پێڤه‌تر مه نه‌ڤیایه. ﴿٦٣﴾ ئه‌و [دوڕوی دره‌وان دكه‌ن] خودێ دزانیت كا چ د دلێ واندایه، سزاكرنا وان بهێله، و شیره‌تان ل وان بكه [ژ دویماهیكا دوڕوییاتیێ بترسینه] و شیره‌ته‌كا كارلێكه‌ر و ئاشكه‌را د ناڤبه‌را خۆ و واندا بۆ [وان] بێژه. ﴿٦٤﴾ و مه چو پێغه‌مبه‌ر نه‌هنارتینه ئه‌گه‌ر ژ به‌ر هندێ نه‌بیت دا ب ده‌ستویرا خودێ گوهدارییا وی بێته كرن، و هه‌كه گاڤا وان سته‌م ل خۆ كری [تو هێلایی و ب بڕیارا ته ڕازی نه‌بووین]، هاتبانه ده‌ف ته و داخوازا گونه‌هـ ژێبرنێ ژ خودێ كربانه، و پێغه‌مبه‌ری ژی داخوازا گونه‌هـ ژێبرنێ بۆ وان كربایه، دا زانن خودێ گه‌له‌كێ تۆبه‌وه‌رگر و دلۆڤانه.

﴿٦٥﴾ وه‌سا نینه، ب خودایێ ته سویند دخۆم ئه‌و نابنه خودان باوه‌ر [باوه‌ریێ نائینن] هه‌تا هه‌ر تشته‌كێ ئه‌و هه‌ڤركیێ ل سه‌ر دكه‌ن، ته نه‌كه‌نه حه‌كه‌م ل سه‌ر، پاشی به‌رانبه‌ر بڕیارا ته چو دلته‌نگیێ د دلێ خۆدا نه‌بینن، پاشی ب دورستی خۆ هلپه‌سێرنه ته [ئانكو ب دورستی گوهدارییا ته بكه‌ن و فه‌رمان و بڕیارێت ته ب جهـ بینن].

وَلَوْ أَنَّا كَتَبْنَا عَلَيْهِمْ أَنِ ٱقْتُلُوٓا۟ أَنفُسَكُمْ أَوِ ٱخْرُجُوا۟ مِن
دِيَٰرِكُم مَّا فَعَلُوهُ إِلَّا قَلِيلٌ مِّنْهُمْ ۖ وَلَوْ أَنَّهُمْ فَعَلُوا۟ مَا يُوعَظُونَ
بِهِۦ لَكَانَ خَيْرًا لَّهُمْ وَأَشَدَّ تَثْبِيتًا ﴿٦٦﴾ وَإِذًا لَّءَاتَيْنَٰهُم
مِّن لَّدُنَّآ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿٦٧﴾ وَلَهَدَيْنَٰهُمْ صِرَٰطًا مُّسْتَقِيمًا ﴿٦٨﴾
وَمَن يُطِعِ ٱللَّهَ وَٱلرَّسُولَ فَأُو۟لَٰٓئِكَ مَعَ ٱلَّذِينَ أَنْعَمَ ٱللَّهُ
عَلَيْهِم مِّنَ ٱلنَّبِيِّـۧنَ وَٱلصِّدِّيقِينَ وَٱلشُّهَدَآءِ وَٱلصَّٰلِحِينَ ۚ
وَحَسُنَ أُو۟لَٰٓئِكَ رَفِيقًا ﴿٦٩﴾ ذَٰلِكَ ٱلْفَضْلُ مِنَ ٱللَّهِ ۚ وَكَفَىٰ
بِٱللَّهِ عَلِيمًا ﴿٧٠﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ خُذُوا۟ حِذْرَكُمْ
فَٱنفِرُوا۟ ثُبَاتٍ أَوِ ٱنفِرُوا۟ جَمِيعًا ﴿٧١﴾ وَإِنَّ مِنكُمْ لَمَن لَّيُبَطِّئَنَّ
فَإِنْ أَصَٰبَتْكُم مُّصِيبَةٌ قَالَ قَدْ أَنْعَمَ ٱللَّهُ عَلَىَّ إِذْ لَمْ أَكُن
مَّعَهُمْ شَهِيدًا ﴿٧٢﴾ وَلَئِنْ أَصَٰبَكُمْ فَضْلٌ مِّنَ ٱللَّهِ لَيَقُولَنَّ كَأَن
لَّمْ تَكُنۢ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُۥ مَوَدَّةٌ يَٰلَيْتَنِى كُنتُ مَعَهُمْ
فَأَفُوزَ فَوْزًا عَظِيمًا ﴿٧٣﴾ ۞ فَلْيُقَٰتِلْ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ ٱلَّذِينَ
يَشْرُونَ ٱلْحَيَوٰةَ ٱلدُّنْيَا بِٱلْءَاخِرَةِ ۚ وَمَن يُقَٰتِلْ فِى سَبِيلِ
ٱللَّهِ فَيُقْتَلْ أَوْ يَغْلِبْ فَسَوْفَ نُؤْتِيهِ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿٧٤﴾

﴿٦٦﴾ و ب ڕاستی هەکە مە ل سەر وان نڤیسیبایە خۆ بکوژن، یان ژ وەلاتێ خۆ دەرکەڤن ب فەرمانا مە نەدکرن ژ بلی کێمەکێ ژ وان، و ئەگەر وان ب شیرەتێت ل وان دهاتەکرن کربایە، بۆ وان چێتر و بنەجهتر بوو [مەخسەد بۆ دنیا و ئاخرەتا وان چێتر بوو، و باوەریا وان دا چێتر و پتر بنەجە و موکوم بیت]. ﴿٦٧﴾ و ب ڕاستی هنگی ئەم دا خەلاتەکێ مەزن دەینە وان. ﴿٦٨﴾ و ئەم دا وان ڕاستەڕێ کەین. ﴿٦٩﴾ [ژ خۆ وەسایە] هەر کەسێ گوهداریا خودێ و پێغەمبەری بکەت، ڤێجا ئەو هەڤالێت وانن یێت خودێ قەنجی د گەل کرین ژ پێغەمبەر و ڕاستگۆ و شەهید و قەنجیکاران، و ئەڤە چ خۆش هەڤالن. ﴿٧٠﴾ ئەڤ خێرە [نیعمەتە] ژ خودێ ژ بەر وانن، و بەس خودێ دزانیت کا کی هێژای کەرەم و خێرا وییە. ﴿٧١﴾ گەلی خودان باوەران [هوین بەرانبەری نەیارێت خۆ ئامادە بن] و هشیار و کارکری بن، دەست دەست یان ژی ب هەڤڕا و پێکڤە هێرشێ بەنە سەر نەیاران. ﴿٧٢﴾ و ب ڕاستی هندەك ژ هەوە یێت هەین خۆ ڤەدهێلن و گیرۆ دکەن، ڤێجا [بەرێ خۆ ددەنێ] ئەگەر ئاتافەك [ژ کوشتنێ و شکەستنێ] ب سەر هەوەدا هات، دبێژن: ب سویند خودێ قەنجی د گەل مە کر [خێرا مە ڤیا]، ئەم د گەل وان نەبووین. ﴿٧٣﴾ و ئەگەر کەرەمەك ژ خودێ گەهشتە هەوە [ژ سەرکەفتن و دەستکەفتیان] دێ بێژن: هەروەکی بەری نوکە چو ڤیان و ناسین د ناڤبەرا هەوە و ویدا نەبی: خۆزی ئەز د گەل وان بامە، دا ئەز ژی ب سەرفەرازیەکا مەزن سەرفەراز بامە. ﴿٧٤﴾ ڤێجا بلا ئەوێت ژیانا ئاخرەتێ ب ژیانا دنیایێ کڕین، د ڕێکا خودێدا جیهادێ [شەڕی] بکەن، و هەر کەسێ د ڕێکا خودێدا جیهادێ بکەت، ڤێجا بێتە کوشتن یان سەرفەراز سەربکەڤیت، ب ڕاستی ئەم دێ خەلاتەکێ مەزن دەینێ.

وَمَا لَكُمْ لَا تُقَٰتِلُونَ فِي سَبِيلِ ٱللَّهِ وَٱلْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ ٱلرِّجَالِ
وَٱلنِّسَآءِ وَٱلْوِلْدَٰنِ ٱلَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَآ أَخْرِجْنَا مِنْ هَٰذِهِ ٱلْقَرْيَةِ ٱلظَّالِمِ
أَهْلُهَا وَٱجْعَل لَّنَا مِن لَّدُنكَ وَلِيًّا وَٱجْعَل لَّنَا مِن لَّدُنكَ نَصِيرًا ﴿٧٥﴾
ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ يُقَٰتِلُونَ فِي سَبِيلِ ٱللَّهِ ۖ وَٱلَّذِينَ كَفَرُواْ يُقَٰتِلُونَ فِي
سَبِيلِ ٱلطَّٰغُوتِ فَقَٰتِلُوٓاْ أَوْلِيَآءَ ٱلشَّيْطَٰنِ ۖ إِنَّ كَيْدَ ٱلشَّيْطَٰنِ
كَانَ ضَعِيفًا ﴿٧٦﴾ أَلَمْ تَرَ إِلَى ٱلَّذِينَ قِيلَ لَهُمْ كُفُّوٓاْ أَيْدِيَكُمْ وَأَقِيمُواْ
ٱلصَّلَوٰةَ وَءَاتُواْ ٱلزَّكَوٰةَ فَلَمَّا كُتِبَ عَلَيْهِمُ ٱلْقِتَالُ إِذَا فَرِيقٌ مِّنْهُمْ
يَخْشَوْنَ ٱلنَّاسَ كَخَشْيَةِ ٱللَّهِ أَوْ أَشَدَّ خَشْيَةً ۚ وَقَالُواْ رَبَّنَا لِمَ كَتَبْتَ
عَلَيْنَا ٱلْقِتَالَ لَوْلَآ أَخَّرْتَنَآ إِلَىٰٓ أَجَلٍ قَرِيبٍ ۗ قُلْ مَتَٰعُ ٱلدُّنْيَا قَلِيلٌ
وَٱلْءَاخِرَةُ خَيْرٌ لِّمَنِ ٱتَّقَىٰ وَلَا تُظْلَمُونَ فَتِيلًا ﴿٧٧﴾ أَيْنَمَا تَكُونُواْ
يُدْرِككُّمُ ٱلْمَوْتُ وَلَوْ كُنتُمْ فِي بُرُوجٍ مُّشَيَّدَةٍ ۗ وَإِن تُصِبْهُمْ حَسَنَةٌ
يَقُولُواْ هَٰذِهِۦ مِنْ عِندِ ٱللَّهِ ۖ وَإِن تُصِبْهُمْ سَيِّئَةٌ يَقُولُواْ هَٰذِهِۦ مِنْ
عِندِكَ ۚ قُلْ كُلٌّ مِّنْ عِندِ ٱللَّهِ ۖ فَمَالِ هَٰٓؤُلَآءِ ٱلْقَوْمِ لَا يَكَادُونَ يَفْقَهُونَ
حَدِيثًا ﴿٧٨﴾ مَّآ أَصَابَكَ مِنْ حَسَنَةٍ فَمِنَ ٱللَّهِ ۖ وَمَآ أَصَابَكَ مِن سَيِّئَةٍ
فَمِن نَّفْسِكَ ۚ وَأَرْسَلْنَٰكَ لِلنَّاسِ رَسُولًا ۚ وَكَفَىٰ بِٱللَّهِ شَهِيدًا ﴿٧٩﴾

﴿٧٥﴾ هەوە خێرە؟ بۆچی هوین د ڕێکا خودێدا شەڕی ناکەن ژ بەر تەبەسەر و پێ دەستهەلاتان ژ زەلام و ژن و بچویکان، ئەوێت [گازی دکەن] دبێژن: خودێوۆ تو مە ژ ڤی گوندێ خەلک ستەمکار دەربێخە، و بۆ مە هاریکارەکی ژ دەڤ خۆ بهنێرە، و بۆ مە پشتەڤانەکی ژ دەڤ خۆ بهنێرە. ﴿٧٦﴾ ئەوێت باوەری ئینایین، د ڕێکا خودێدا شەڕی دکەن، و ئەوێت گاوربوویین د ڕێکا سەرێ گاوریێدا [ئەوێ شوینا خودێ دئێتە پەرستن] شەڕی دکەن، ڤێجا [گەلی خودان باوەران] هوین شەڕێ دۆست و پارێت شەیتانی بکەن، ب ڕاستی کارێ شەیتانی [بەرانبەر پێ خودێ] یێ بێ هێز بوو. ﴿٧٧﴾ ئەرێ ما تە ئەو نەدیتن ئەوێت [ل مەکەهێ] بۆ دهاتە گۆتن، هوین دەستێ خۆ بکێشن [و شەڕی نەکەن] و نڤێژان بکەن و زەکاتا مالێ خۆ بدەن، ڤێجا گاڤا [ل مەدینەیێ] شەڕ [د ڕێکا خودێدا] ل سەر وان هاتیە نڤیسین، د وێ گاڤێدا دەستەکەک ژ وان ژ مرۆڤان دترسیان وەکی ترسا وان ژ خودێ، بەلکی پتر ژ مرۆڤان دترسیان، و گۆتن: خودێوۆ بۆچی تە شەڕ ل سەر مە نڤیسی، بلا تە ئەڤ شەڕە ب پاش ئێخستبایە و دەرفەت دابایە مە [مە خۆشی ب خۆ بربایە و ئەم ب مرن چۆبایینە]، بێژە: خۆشیا دنیایێ یا کێمە و ئاخرەت بۆ یێ پارێزکاریێ بکەت چێترە، و تەمەت دەزیێ نیڤا بەرکێ فەسیێ ستەم ل هەوە نائێتەکرن [نە خێرێت هەوە کێم دبن و نە گونەهێت هەوە دئێنە زێدەکرن]. ﴿٧٨﴾ هوین ل کیڤە بن [ل ویرێ بن]، خۆ هوین د کەلهێت ئاسێڤە ژی بن، هەر مرن دێ گەهیتە هەوە، و ئەگەر قەنجی و خێرەک گەهشتە وان، دبێژن: ئەڤە ژ خودێیە، و ئەگەر نەخۆشییەک ب سەرێ وان هات، دبێژن: ئەڤ نەخۆشییە [ژ بێ وەغەریا] تەیە، بێژە [ئەوەسایە وەکی هوین دبێژن] هەمی تشت [خۆشی و نەخۆشی و دان و چێکرن] ژ خودێیە، ڤێجا ڤان مرۆڤان خێرە چو ئاخفتنان تێناگەهن [کو چو پێی خودێ نابیت]. ﴿٧٩﴾ هەر خێرەکا بگەهیتە تە ژ خودێیە، و هەر نەخۆشییەکا ب سەرێ تە بێت ژ تەیە [ئانکو ئەڤە ئەوە یا دەستێت تە کری و تە ب کار و کریارێت خۆ ب سەرێ خۆ ئینایی] و مە تو ب پێغەمبەرینی بۆ خەلکی هنارتی [و ئەدەرا خودێ ژ بەرتەنگی و بەرفرەهی و خۆشی و نەخۆشیێ نە ب دەستێ تەیە] و شادەییا خودێ [ل سەر ڤێ چەندێ] بەسە.

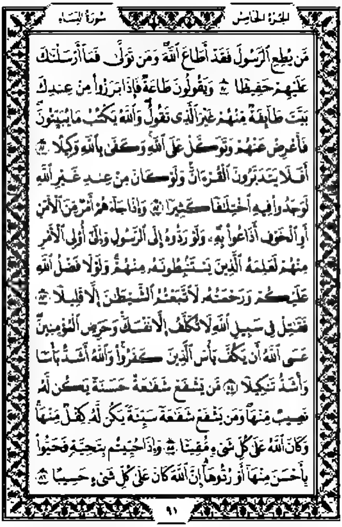

مَن يُطِعِ ٱلرَّسُولَ فَقَدۡ أَطَاعَ ٱللَّهَۖ وَمَن تَوَلَّىٰ فَمَآ أَرۡسَلۡنَٰكَ
عَلَيۡهِمۡ حَفِيظٗا ٨٠ وَيَقُولُونَ طَاعَةٞ فَإِذَا بَرَزُواْ مِنۡ عِندِكَ
بَيَّتَ طَآئِفَةٞ مِّنۡهُمۡ غَيۡرَ ٱلَّذِي تَقُولُۖ وَٱللَّهُ يَكۡتُبُ مَا يُبَيِّتُونَۖ
فَأَعۡرِضۡ عَنۡهُمۡ وَتَوَكَّلۡ عَلَى ٱللَّهِۚ وَكَفَىٰ بِٱللَّهِ وَكِيلًا ٨١
أَفَلَا يَتَدَبَّرُونَ ٱلۡقُرۡءَانَۚ وَلَوۡ كَانَ مِنۡ عِندِ غَيۡرِ ٱللَّهِ
لَوَجَدُواْ فِيهِ ٱخۡتِلَٰفٗا كَثِيرٗا ٨٢ وَإِذَا جَآءَهُمۡ أَمۡرٞ مِّنَ ٱلۡأَمۡنِ
أَوِ ٱلۡخَوۡفِ أَذَاعُواْ بِهِۦۖ وَلَوۡ رَدُّوهُ إِلَى ٱلرَّسُولِ وَإِلَىٰٓ أُوْلِي ٱلۡأَمۡرِ
مِنۡهُمۡ لَعَلِمَهُ ٱلَّذِينَ يَسۡتَنۢبِطُونَهُۥ مِنۡهُمۡۗ وَلَوۡلَا فَضۡلُ ٱللَّهِ
عَلَيۡكُمۡ وَرَحۡمَتُهُۥ لَٱتَّبَعۡتُمُ ٱلشَّيۡطَٰنَ إِلَّا قَلِيلٗا ٨٣
فَقَٰتِلۡ فِي سَبِيلِ ٱللَّهِ لَا تُكَلَّفُ إِلَّا نَفۡسَكَۚ وَحَرِّضِ ٱلۡمُؤۡمِنِينَۖ
عَسَى ٱللَّهُ أَن يَكُفَّ بَأۡسَ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْۚ وَٱللَّهُ أَشَدُّ بَأۡسٗا
وَأَشَدُّ تَنكِيلٗا ٨٤ مَّن يَشۡفَعۡ شَفَٰعَةً حَسَنَةٗ يَكُن لَّهُۥ
نَصِيبٞ مِّنۡهَاۖ وَمَن يَشۡفَعۡ شَفَٰعَةٗ سَيِّئَةٗ يَكُن لَّهُۥ كِفۡلٞ مِّنۡهَاۗ
وَكَانَ ٱللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيۡءٖ مُّقِيتٗا ٨٥ وَإِذَا حُيِّيتُم بِتَحِيَّةٖ فَحَيُّواْ
بِأَحۡسَنَ مِنۡهَآ أَوۡ رُدُّوهَآۗ إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ عَلَىٰ كُلِّ شَيۡءٍ حَسِيبًا ٨٦

﴿٨٠﴾ هەر كەسێ گوهدارییا پێغەمبەری بكەت، ب راستی ئەوی گوهدارییا خودێ كرییە، و یێ رویێ خۆ [ژ پێغەمبەری] وەرگێریت [و گوهدارییا وی نەكەت]، مە تو نەهنارتی كو ل سەر وان پارێزڤان بی [ب كۆتەكی بەرێ وان بدەیە باشی و باوەرییێ]. ﴿٨١﴾ [بەرانبەری تە] دبێژن: [فەرمانا تە ل سەر چاڤێت مە] ئەم دێ گوهدارییا تە كەین، هەر گاڤەكا ئەو ژ دەڤ تە چۆن، دەستەكەك ژ وان د شەڤێدا وێ دكەن و وێ دبێژن نە ئەوا تە گۆتی، و كاچ ب شەڤ دبێژن و دكەن خودێ دنڤیسیت، ئێدی تو دەست ژ وان بەردە و پویتە پێ نەكە و خۆ ب خودێ پشت گەرم بكە، و بەسی تەیە خودێ پشتەڤانێ تە بیت. ﴿٨٢﴾ ڤێجا بۆچی هزرا خۆ [باش] د قورئانێدا ناكەن، و ئەگەر قورئان ژ دەڤ ئێكێ دی هاتبایە ژ بلی خودێ، دا گەلەك تشتێت ڤێكنەكەفتی و نەوەكهەڤ تێدا بینن [و وەكی ڤێ تێدا نەبینن، بلا بزانن بێ گۆمان ژ دەڤ خودێیە و موحەمەد پێغەمبەرە]. ﴿٨٣﴾ و ئەگەر خەبەرەك ژ سەركەفتنێ یان شكەستنێ گەهشتە وان [ئانكو دوورییان] دێ بەلاڤكەن، و ئەگەر وان ئەو خەبەر گەهاندبایە پێغەمبەری [هیار ژێ كربانە] یان ژێ [گەهاندبایە] سەركارێت خۆ، ئەوێت ڤان خەبەران ژێك دنیاسن، و راستییێ ژ نەراستییێ جودا دكەن، و ئەگەر كەرەم و دلۆڤانییا خودێ ل سەر هەوە نەبایە كێمەك تێ نەبن یێت دێ هەمی دا ب دویف شەیتانی كەڤن. ﴿٨٤﴾ ڤێجا تو د رێكا خودێدا شەڕی بكە، خۆ هەكە تو یێ ب تنێ ژی بی، تو دێ ژ كار و كریارێت خۆ ب تنێ بەرپرس بی، و خودان باوەران سەرگەرم بكە [پالدە بۆ شەڕكرنێ]، بێ گۆمان خودێ خرابی و زیانا ئەوێت بوویینە گاور دێ ژ هەوە دەتە پاش و ڤەگریت، و خودێ ب هێزترە و جزادانا وی دژوارترە. ﴿٨٥﴾ هەر كەسێ بەرەڤانییەكا خێرێ بكەت [مەهدەرا ڤەنجییێ بكەت] وی بارەك ژ وێ مەهدەرێ هەیە، و هەر كەسێ بەرەڤانییا خرابییێ بكەت، بارەك ژ گونەها وێ بەرەڤانییێ بۆ وییە، و خودێ ل سەر هەمی تشتان دەستهەلاتدار و شاهدە [جزایی بەرانبەر هەمی تشتان ددەت]. ﴿٨٦﴾ هەر گاڤەكا سلاڤ ل هەوە هاتەكرن، هوین چێتر بەرسڤا وێ بدەن یان ژی وەكی وێ ڤەگێڕن، ب راستی خودێ ل سەر هەمی تشتان حسێبدارە.

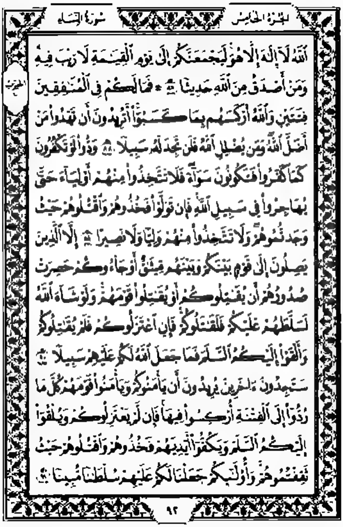

الجزء الخامس سورة النساء

ٱللَّهُ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ لَيَجۡمَعَنَّكُمۡ إِلَىٰ يَوۡمِ ٱلۡقِيَٰمَةِ لَا رَيۡبَ فِيهِۗ
وَمَنۡ أَصۡدَقُ مِنَ ٱللَّهِ حَدِيثٗا ﴿٨٧﴾ ۞ فَمَا لَكُمۡ فِي ٱلۡمُنَٰفِقِينَ
فِئَتَيۡنِ وَٱللَّهُ أَرۡكَسَهُم بِمَا كَسَبُوٓاْۚ أَتُرِيدُونَ أَن تَهۡدُواْ مَنۡ
أَضَلَّ ٱللَّهُۖ وَمَن يُضۡلِلِ ٱللَّهُ فَلَن تَجِدَ لَهُۥ سَبِيلٗا ﴿٨٨﴾ وَدُّواْ لَوۡ تَكۡفُرُونَ
كَمَا كَفَرُواْ فَتَكُونُونَ سَوَآءٗۖ فَلَا تَتَّخِذُواْ مِنۡهُمۡ أَوۡلِيَآءَ حَتَّىٰ
يُهَاجِرُواْ فِي سَبِيلِ ٱللَّهِۚ فَإِن تَوَلَّوۡاْ فَخُذُوهُمۡ وَٱقۡتُلُوهُمۡ حَيۡثُ
وَجَدتُّمُوهُمۡۖ وَلَا تَتَّخِذُواْ مِنۡهُمۡ وَلِيّٗا وَلَا نَصِيرًا ﴿٨٩﴾ إِلَّا ٱلَّذِينَ
يَصِلُونَ إِلَىٰ قَوۡمِۭ بَيۡنَكُمۡ وَبَيۡنَهُم مِّيثَٰقٌ أَوۡ جَآءُوكُمۡ حَصِرَتۡ
صُدُورُهُمۡ أَن يُقَٰتِلُوكُمۡ أَوۡ يُقَٰتِلُواْ قَوۡمَهُمۡۚ وَلَوۡ شَآءَ ٱللَّهُ
لَسَلَّطَهُمۡ عَلَيۡكُمۡ فَلَقَٰتَلُوكُمۡۚ فَإِنِ ٱعۡتَزَلُوكُمۡ فَلَمۡ يُقَٰتِلُوكُمۡ
وَأَلۡقَوۡاْ إِلَيۡكُمُ ٱلسَّلَمَ فَمَا جَعَلَ ٱللَّهُ لَكُمۡ عَلَيۡهِمۡ سَبِيلٗا ﴿٩٠﴾
سَتَجِدُونَ ءَاخَرِينَ يُرِيدُونَ أَن يَأۡمَنُوكُمۡ وَيَأۡمَنُواْ قَوۡمَهُمۡ كُلَّ مَا
رُدُّوٓاْ إِلَى ٱلۡفِتۡنَةِ أُرۡكِسُواْ فِيهَاۚ فَإِن لَّمۡ يَعۡتَزِلُوكُمۡ وَيُلۡقُوٓاْ
إِلَيۡكُمُ ٱلسَّلَمَ وَيَكُفُّوٓاْ أَيۡدِيَهُمۡ فَخُذُوهُمۡ وَٱقۡتُلُوهُمۡ حَيۡثُ
ثَقِفۡتُمُوهُمۡۚ وَأُوْلَٰٓئِكُمۡ جَعَلۡنَا لَكُمۡ عَلَيۡهِمۡ سُلۡطَٰنٗا مُّبِينٗا ﴿٩١﴾

٩٢

﴿٨٧﴾ [گەلی مرۆڤان] خودێ ئەوە یێ ژ وی پێڤەتر چو پەرستی [خودێ] نەیی، بێ گۆمان دێ هەوە هەمییان ڕۆژا قیامەتێ کو چو گۆمان د وێ ڕۆژێدا نینە دێ کۆم کەت، و کی ژ خودێ ئاخڤتن ڕاستتر هەیە [ئانکو کەس نینە]؟!. ﴿٨٨﴾ هەوە خێرە هوین هۆ د ڕاستا دوڕوییاندا بوویینە دو جوین؟ و خودێ ئەو ژ بەر کار و کریارێت کرین ڤەگەڕاندنەڤە [گاورییێ]. ئەرێ هەوە دڤێت یێ خودێ گومڕا و بەرزەکری ڕاستەڕێ بکەن؟ و هەچییێ خودێ گومڕا و بەرزەکر تێدی تو چو ڕێکان بۆ نابینی [کو ئێک بۆ بیتە ڕاستەڕێکەر]. ﴿٨٩﴾ [وان دوڕوییان] پێ خۆشە و حەز دکەن هوین ژی گاور ببن، هەروەکی ئەو گاوربووین، دا هوین و ئەو وەکی ئێک لێ بهێن، ڤێجا هوین چو دۆست و پشتەڤانان ژ وان نەگرن، هەتا ئەو ب دورستی باوەرییێ ب ئارمانجا مشەختبوونا د ڕێکا خودێدا نەئینن. ڤێجا ئەگەر وان پشتا خۆ داین، بگرن و بکوژن، هەر جهێ لێ بن و ب دەست هەوە بکەڤن، و هوین ڤەت چو دۆست و هاریکاران ژێ نەگرن.

﴿٩٠﴾ ئەو نەبن ئەوێت خۆ بگەهێنە هندەکان [ئانکو خۆ دئاڤێنە بەختێ وان] کو پەیمان د ناڤبەرا هەوە و واندا هەیە [دەستێ خۆ نەکەنە ڤان و نەکوژن] یان ئەوێت دئێنە دەڤ هەوە و دلێ وان نەگریت [و بەرتەنگ بیت] نە شەڕێ هەوە بکەن و نە شەڕێ ملەتێ خۆ.. و ئەگەر خودێ ڤیابایە [دلتەنگ نەدبوون] دا ل سەر هەوە زال و دەستهەلاتدار کەت و شەڕێ هەوە کەن. ڤێجا ئەگەر بەرهنگاری هەوە نەبوون، و شەڕێ هەوە نەکرن، و ئاشتی ڤیان و دەستێ دۆستینی و ئاشتییێ بۆ هەوە درێژ کر، [بزانن] خودێ بۆ شەڕێ وان چو ڕێ نەداینە هەوە. ﴿٩١﴾ ب ڕاستی هوین دێ جوینەکێ دی [ژ دوڕوییان] بینن، دڤێن ژ هەوە [ب دوڕوییاتییێ] پشت ڕاست و ئێمن بن و ژ ملەتێ خۆ ژی [ب گاورییێ] پشت ڕاست و ئێمن بن. و هەر گاڤەکا هاتنە داخوازکرن بۆ گاورییێ و بۆ شەڕێ هەوە، لێ دزڤڕن. ڤێجا ئەگەر ئەو دەستێ خۆ ژ شەڕ و بەرهنگارییا هەوە نەکێشن و ئاشتییێ ژ هەوە نەخوازن، بگرن و بکوژن ل کیڤە ببینن، ئەها مە بۆ هەوە ل سەر ڤان هێجەتەکا ئاشکەرا ژی دا [کو هوین ژ بەر دژمنییا وان یا ئاشکەرا بکوژن].

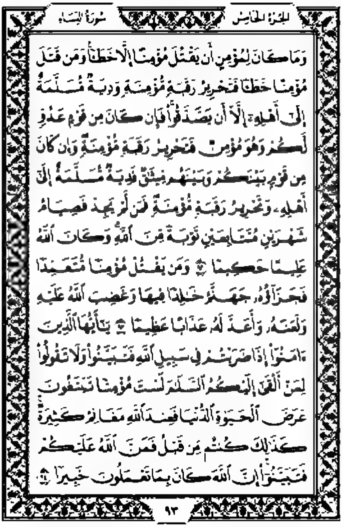

الجزء الخامس سورة النساء

وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ أَن يَقْتُلَ مُؤْمِنًا إِلَّا خَطَـًٔا ۚ وَمَن قَتَلَ
مُؤْمِنًا خَطَـًٔا فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مُّؤْمِنَةٍ وَدِيَةٌ مُّسَلَّمَةٌ
إِلَىٰٓ أَهْلِهِۦٓ إِلَّآ أَن يَصَّدَّقُوا۟ ۚ فَإِن كَانَ مِن قَوْمٍ عَدُوٍّ
لَّكُمْ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مُّؤْمِنَةٍ ۖ وَإِن كَانَ
مِن قَوْمٍۭ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُم مِّيثَـٰقٌ فَدِيَةٌ مُّسَلَّمَةٌ إِلَىٰٓ
أَهْلِهِۦ وَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مُّؤْمِنَةٍ ۖ فَمَن لَّمْ يَجِدْ فَصِيَامُ
شَهْرَيْنِ مُتَتَابِعَيْنِ تَوْبَةً مِّنَ ٱللَّهِ ۗ وَكَانَ ٱللَّهُ
عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿٩٢﴾ وَمَن يَقْتُلْ مُؤْمِنًا مُّتَعَمِّدًا
فَجَزَآؤُهُۥ جَهَنَّمُ خَـٰلِدًا فِيهَا وَغَضِبَ ٱللَّهُ عَلَيْهِ
وَلَعَنَهُۥ وَأَعَدَّ لَهُۥ عَذَابًا عَظِيمًا ﴿٩٣﴾ يَـٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ
ءَامَنُوٓا۟ إِذَا ضَرَبْتُمْ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ فَتَبَيَّنُوا۟ وَلَا تَقُولُوا۟
لِمَنْ أَلْقَىٰٓ إِلَيْكُمُ ٱلسَّلَـٰمَ لَسْتَ مُؤْمِنًا تَبْتَغُونَ
عَرَضَ ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا فَعِندَ ٱللَّهِ مَغَانِمُ كَثِيرَةٌ ۚ
كَذَٰلِكَ كُنتُم مِّن قَبْلُ فَمَنَّ ٱللَّهُ عَلَيْكُمْ
فَتَبَيَّنُوٓا۟ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا ﴿٩٤﴾

٩٣

﴿٩٢﴾ بۆ چو باوەریدار و موسلمانان نابیت و نەدورستە باوەریدارەکی بکوژیت، ب بێ دەستی نەبیت، و هەر کەسێ باوەریدارەکی ب بێ دەستی بکوژیت، دڤێت [جزایێ خۆ] بەندەیەکێ موسلمان ئازا بکەت، و خوینێ بدەتە مرۆڤێت وی، ژ بلی هندێ هەکە ئەو خوینێ بێ بهێلن، و هەکە ئەو [کوشتی] ژ ملەتەکێ دژمن بیت بۆ هەوە، و ئەو [کوشتی] یێ موسلمان بیت، دڤێت بەس بەندەیەکێ موسلمان ئازا بکەت، و ئەگەر ئەو [کوشتی] ژ ملەتەکی بیت پەیمان د ناڤبەرا هەوە و واندا هەبیت، ئێدی [جزایێ وی ئەڤەیە] خوینا وی بدەتە مرۆڤێت وی، و بەندەیەکێ موسلمان ئازا بکەت. ڤێجا یێ بەندە ب دەست نەکەڤیت [یان شیان نەبن ب دەست خۆ بینیت] تۆبەیا وی [ئەوە]: دو هەیڤان ل سەرێك [بێ ڤەبرین ئەو نەبیت یێ دەستویری هەبیت، وەکی نەساخیێ، ژڤان و چلکان و...] ب رۆژی بیت، ب راستی خودێ یێ زانا و کاربنەجهە. ﴿٩٣﴾ و هەر کەسێ موسلمانەکی، بێ غالی و غەرەز و ژ قەستا بکوژیت، جزایێ وی دۆژەهە، هەروهەر دێ تێدا مینیت، و خودێ کەرب ژێ راکریە و دویری دلۆڤانیا خۆ ئێختیە، و خودێ بۆ وی ئیزابەکا مەزن بەرهەڤکریە. ﴿٩٤﴾ گەلی خودان باوەران هەر گاڤەکا هوین د رێکا خودێدا بۆ جیهادێ دەرکەڤتن، [لەزێ ل شەری نەکەن] و موسلمان و گاوران ژێك بناسن، و ئەوێ سلاڤ [یا موسلمانەتییێ] ل هەوە کر، نەبێژنێ تو نەموسلمانی، بۆ مشا و بەرتالەکێ ژیانا دنیایێ، و ل دەڤ خودێ دەستکەڤتیێت مەزن هەنە، [ژ بیر نەکەن] هوین ژی بەری نوکە وەسا بوون، ڤێجا خودێ کەرەم د گەل هەوە کر [و هوین راستەرێ کرن] [لەزێ ل کوشتنێ نەکەن] و ب دورستی بزانن و ژێك بناسن، ب راستی خودێ ب تشتێ هوین دکەن یێ ئاگەهدارە.

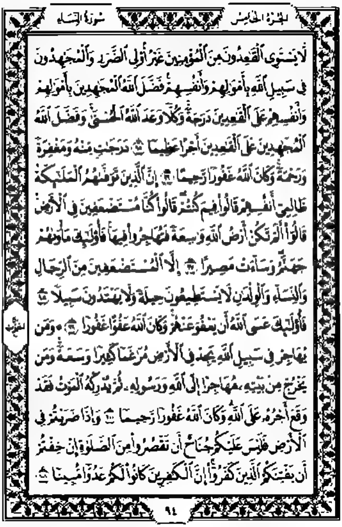

الجزء الخامس سورة النساء

لَّا يَسْتَوِي الْقَٰعِدُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ غَيْرُ أُولِي الضَّرَرِ وَالْمُجَٰهِدُونَ
فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَٰلِهِمْ وَأَنفُسِهِمْ فَضَّلَ اللَّهُ الْمُجَٰهِدِينَ بِأَمْوَٰلِهِمْ
وَأَنفُسِهِمْ عَلَى الْقَٰعِدِينَ دَرَجَةً وَكُلًّا وَعَدَ اللَّهُ الْحُسْنَىٰ وَفَضَّلَ اللَّهُ
الْمُجَٰهِدِينَ عَلَى الْقَٰعِدِينَ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿٩٥﴾ دَرَجَٰتٍ مِّنْهُ وَمَغْفِرَةً
وَرَحْمَةً وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَّحِيمًا ﴿٩٦﴾ إِنَّ الَّذِينَ تَوَفَّىٰهُمُ الْمَلَٰٓئِكَةُ
ظَالِمِيٓ أَنفُسِهِمْ قَالُوا فِيمَ كُنتُمْ قَالُوا كُنَّا مُسْتَضْعَفِينَ فِي الْأَرْضِ
قَالُوٓا أَلَمْ تَكُنْ أَرْضُ اللَّهِ وَٰسِعَةً فَتُهَاجِرُوا فِيهَا فَأُولَٰٓئِكَ مَأْوَىٰهُمْ
جَهَنَّمُ وَسَآءَتْ مَصِيرًا ﴿٩٧﴾ إِلَّا الْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ الرِّجَالِ
وَالنِّسَآءِ وَالْوِلْدَٰنِ لَا يَسْتَطِيعُونَ حِيلَةً وَلَا يَهْتَدُونَ سَبِيلًا ﴿٩٨﴾
فَأُولَٰٓئِكَ عَسَى اللَّهُ أَن يَعْفُوَ عَنْهُمْ وَكَانَ اللَّهُ عَفُوًّا غَفُورًا ﴿٩٩﴾ ۞ وَمَن
يُهَاجِرْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ يَجِدْ فِي الْأَرْضِ مُرَٰغَمًا كَثِيرًا وَسَعَةً وَمَن
يَخْرُجْ مِن بَيْتِهِۦ مُهَاجِرًا إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِۦ ثُمَّ يُدْرِكْهُ الْمَوْتُ فَقَدْ
وَقَعَ أَجْرُهُۥ عَلَى اللَّهِ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَّحِيمًا ﴿١٠٠﴾ وَإِذَا ضَرَبْتُمْ فِي
الْأَرْضِ فَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَن تَقْصُرُوا مِنَ الصَّلَوٰةِ إِنْ خِفْتُمْ
أَن يَفْتِنَكُمُ الَّذِينَ كَفَرُوٓا إِنَّ الْكَٰفِرِينَ كَانُوا لَكُمْ عَدُوًّا مُّبِينًا ﴿١٠١﴾

٩٤

﴿٩٥﴾ موسلمانێت روینشتی [ژ جیهادێ] ئەو ئەبن یێت زیان یێ کەڤتی، نەوەکی وانن، یێت ب خۆ و مالێ خۆ جیهادێ د رێکا خودێدا دکەن، ب راستی خودێ ئەوێت ب خۆ و مالێ خۆ جیهادێ د رێکا خودێدا دکەن، پەیسکەکێ ب سەر ئەوێت روینشتی [و عوزرا خۆ هەی] ئێخستینە، و خودێ ژڤانێ چاکیێ ب هەمیان دایە، و خودێ موجاهد (جیهادکەر) ب خەلاتەکێ مەزن ب سەر روینشتیان ئێخستینە. ﴿٩٦﴾ پلە و پایە و گونەهـ ژێبرن و دلۆڤانی ل دەڤ خودێنە، و خودێ یێ گونەهـ ژێبەر و دلۆڤانە. ﴿٩٧﴾ ب راستی ئەوێت ستەم ل خۆ کرین [مشەخت نەبووین و مایینە د ناڤ گاوراندا] ملیاکەت جانێ وان دکێشن و دبێژنێ: هوین ل سەر چ بوون؟ دێ بێژن: ب راستی ئەم د ئەردیدا بەلنگاز و بێچارە بووین [ئەم نەدشیاین مشەخت ببین و ئەم نەدشیاین موسلمانەتیا خۆ ژێ ئاشکەرا بکەین] ملیاکەت دێ بێژنێ: ئەرێ ما ئەردێ خودێ یێ بەرفرەهـ نەبوو هوین مشەخت ببنێ؟ ڤێجا ئەڤان جهێ وان دۆژەهە و چ بیسە دوماهیکە. ﴿٩٨﴾ ژ بلی وان یێت [ب دورستی] بەلنگاز و نەچار، ژ زەلام و ژن و بچویکان، ئەوێت بێ رێك و نەشێن رێکەکا دەرکەڤتنێ بگرن. ﴿٩٩﴾ ڤێجا ئەڤان خودێ دێ لێ بۆریت، و ژ خۆ خودێ لێبۆر و گونەهـ ژێبەرە. ﴿١٠٠﴾ و هەر کەسێ بۆ رێکا خودێ مشەخت ببیت، دێ ل سەر دفنا ملەتێ خۆ، جهی بۆ خۆ د ئەردیدا کەت، و بەرفرەهیێ د رزقیدا بینیت. و هەر کەسێ بۆ خودێ و پێغەمبەرێ وی ب مشەخت ژ مالا خۆ دەرکەڤیت، پاشی [د رێکێدا بەری بگەهیتە جهێ ڤیایی] بمریت، بێ شك خێرا وی [تەمام] ل سەر خودێ کەڤت [بۆ بنڤێسیت]، و خودێ ب خۆ یێ گونەهـ ژێبەر و دلۆڤانە. ﴿١٠١﴾ و ئەگەر هەوە وەغەرەك [ئانکو سەفەرەك] د ئەردیدا کر، چو گونەهـ ل سەر هەوە نینە، هوین نڤێژا [چار رکاعەت] کورت بکەن، ئەگەر هوین ترسیان ئەوێت گاور هەوە ئەزیەت بدەن، ب راستی گاور بۆ هەوە دژمنێت ئاشکەرانە.

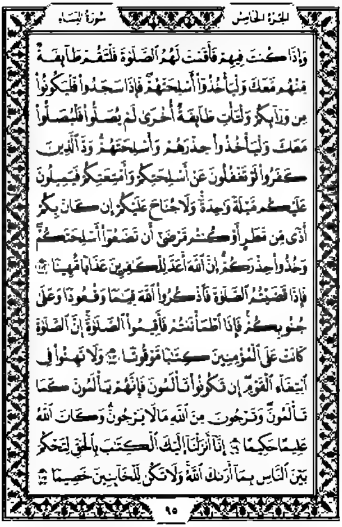

الجزء الخامس سورة النساء

وَإِذَا كُنتَ فِيهِمْ فَأَقَمْتَ لَهُمُ ٱلصَّلَوٰةَ فَلْتَقُمْ طَآئِفَةٌ
مِّنْهُم مَّعَكَ وَلْيَأْخُذُوٓا۟ أَسْلِحَتَهُمْ فَإِذَا سَجَدُوا۟ فَلْيَكُونُوا۟
مِن وَرَآئِكُمْ وَلْتَأْتِ طَآئِفَةٌ أُخْرَىٰ لَمْ يُصَلُّوا۟ فَلْيُصَلُّوا۟
مَعَكَ وَلْيَأْخُذُوا۟ حِذْرَهُمْ وَأَسْلِحَتَهُمْ ۗ وَدَّ ٱلَّذِينَ
كَفَرُوا۟ لَوْ تَغْفُلُونَ عَنْ أَسْلِحَتِكُمْ وَأَمْتِعَتِكُمْ فَيَمِيلُونَ
عَلَيْكُم مَّيْلَةً وَٰحِدَةً ۚ وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ إِن كَانَ بِكُمْ
أَذًى مِّن مَّطَرٍ أَوْ كُنتُم مَّرْضَىٰٓ أَن تَضَعُوٓا۟ أَسْلِحَتَكُمْ ۖ
وَخُذُوا۟ حِذْرَكُمْ ۗ إِنَّ ٱللَّهَ أَعَدَّ لِلْكَٰفِرِينَ عَذَابًا مُّهِينًا ﴿١٠٢﴾
فَإِذَا قَضَيْتُمُ ٱلصَّلَوٰةَ فَٱذْكُرُوا۟ ٱللَّهَ قِيَٰمًا وَقُعُودًا وَعَلَىٰ
جُنُوبِكُمْ ۚ فَإِذَا ٱطْمَأْنَنتُمْ فَأَقِيمُوا۟ ٱلصَّلَوٰةَ ۚ إِنَّ ٱلصَّلَوٰةَ
كَانَتْ عَلَى ٱلْمُؤْمِنِينَ كِتَٰبًا مَّوْقُوتًا ﴿١٠٣﴾ وَلَا تَهِنُوا۟ فِى
ٱبْتِغَآءِ ٱلْقَوْمِ ۖ إِن تَكُونُوا۟ تَأْلَمُونَ فَإِنَّهُمْ يَأْلَمُونَ كَمَا
تَأْلَمُونَ ۖ وَتَرْجُونَ مِنَ ٱللَّهِ مَا لَا يَرْجُونَ ۗ وَكَانَ ٱللَّهُ
عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿١٠٤﴾ إِنَّآ أَنزَلْنَآ إِلَيْكَ ٱلْكِتَٰبَ بِٱلْحَقِّ لِتَحْكُمَ
بَيْنَ ٱلنَّاسِ بِمَآ أَرَىٰكَ ٱللَّهُ ۚ وَلَا تَكُن لِّلْخَآئِنِينَ خَصِيمًا ﴿١٠٥﴾

٩٥

﴿١٠٢﴾ و گاڤا تو [موحەممەد پێغەمبەرە و یێت د دویڤدا دئێن ـ ژ سەروەران ـ هەتا ڕۆژا قیامەتێ] د ناڤ واندا بی، و تە ڤیا نڤێژا جەماعەت [وەختێ د ترسێدا] بۆ بکەی، بلا دەستەکەک ژ وان [پشتی دبنە دو جوین] د گەل تە نڤێژێ بکەن، و بلا چەکێ خۆ هلگرن [و جوینا دی دڤێت بەرانبەر دژمنی ڕاوەستیت]، ڤێجا هەر گاڤەکا سوجدە برن [و نڤێژا خۆ ڕکعەتەک یان ب تەمامی ل پشت تە کرن] تێدی بلا ئەو ل پشت هەوە ڕاوەستن [و زێرەڤانیێ بکەن] و بلا دەستەکا دی [ئەوا بەرانبەر نەیاران ڕاوەستیای] یا نڤێژ نەکری بهێت و د گەل تە نڤێژێ بکەت، و بلا د هشیار و سەرخۆ بن و چەکێ وان د گەلدا بیت. ئەوێت گاوربوویین، هیڤیان دکەن، کو هوین ژ چەک و کەل و پەلێت خۆ بێ ئاگەهـ بن، دا ئەو ژی تێدی پێکڤە ب سەر هەوەدا بگرن و هێرشێ بکەنە هەوە. چو گونەهـ ل سەر هەوە نینە ئەگەر ئەزیەتەک ژ بارانێ ب هەوە بکەڤیت یان ژی هوین د نەساخ بن، چەکێ خۆ دانن، بەلێ هەوە باش ئاگەهـ ژ خۆ هەبیت و هشیار بن، ب ڕاستی خودێ ئیزایەکا هەتکەر بۆ گاوران بەرهەڤکرییە. ﴿١٠٣﴾ ڤێجا هەر گاڤەکا [ب ئاوایێ بۆری] هەوە نڤێژا خۆ کر، تێدی هوین ل سەر پیان و ڕوینشتی و ل سەر کێلەکان درێژکری زکرێ خودێ بکەن و خودێ بینە بیرا خۆ، ڤێجا ئەگەر هوین ژ دژمنی ئێمن بوون [کو چو هێرشان نائینە سەر هەوە] هوین نڤێژا خۆ [ب وی ڕەنگی، ئەوێ خودێ فەرمانا هەوە پێ کری و د دەمێ دەستیشانکریدا] بکەن، ب ڕاستی نڤێژ ل سەر باوەریداران ئەرکە و دەمدارە [ئانکو دەمێ خۆ یێ دەستیشانکری یێ هەی]. ﴿١٠٤﴾ [گەلی خودان باوەران] هوین ب دویڤ گەریان و داخوازکرنا نەیاران سست و بێزار نەبن، [چونکی] ئەگەر هوین [ب دویڤ واندا و د شەڕێ واندا] دئێشن، ب ڕاستی کا چاوا هوین دئێشن ئەو ژی دئێشن [و ئەگەر ئەو بێنا خۆ ل سەر نەهەقیا خۆ فرەهـ دکەن و خۆ ل بەر ڤان ئێش و نەخۆشییان دگرن، دڤێت هوین ژ وان چێتر خۆ ڕاگرن چونکی] ئەو هیڤیا هوین ژ خودێ دخوازن [ژ خەلاتێ مەزن و خێرێ] ئەو ناخوازن، ب ڕاستی خودێ یێ زانا و کاربنەجهە. ﴿١٠٥﴾ ب ڕاستی مە ئەڤ کتێبە [کو قورئانە] ب هەقی و ڕاستیێ بۆ تە ئینا خوار، دا تو حوکمی د ناڤبەرا واندا ب وێ بکەی یا خودێ نیشا تە دایی، و بۆ خائینان پشتەڤان نەبە.

وَٱسۡتَغۡفِرِ ٱللَّهَۖ إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ غَفُورٗا رَّحِيمٗا ﴿١٠٦﴾ وَلَا تُجَٰدِلۡ
عَنِ ٱلَّذِينَ يَخۡتَانُونَ أَنفُسَهُمۡۚ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يُحِبُّ مَن كَانَ
خَوَّانًا أَثِيمٗا ﴿١٠٧﴾ يَسۡتَخۡفُونَ مِنَ ٱلنَّاسِ وَلَا يَسۡتَخۡفُونَ
مِنَ ٱللَّهِ وَهُوَ مَعَهُمۡ إِذۡ يُبَيِّتُونَ مَا لَا يَرۡضَىٰ مِنَ ٱلۡقَوۡلِۚ
وَكَانَ ٱللَّهُ بِمَا يَعۡمَلُونَ مُحِيطًا ﴿١٠٨﴾ هَٰٓأَنتُمۡ هَٰٓؤُلَآءِ
جَٰدَلۡتُمۡ عَنۡهُمۡ فِي ٱلۡحَيَوٰةِ ٱلدُّنۡيَا فَمَن يُجَٰدِلُ ٱللَّهَ عَنۡهُمۡ
يَوۡمَ ٱلۡقِيَٰمَةِ أَم مَّن يَكُونُ عَلَيۡهِمۡ وَكِيلٗا ﴿١٠٩﴾ وَمَن يَعۡمَلۡ
سُوٓءًا أَوۡ يَظۡلِمۡ نَفۡسَهُۥ ثُمَّ يَسۡتَغۡفِرِ ٱللَّهَ يَجِدِ ٱللَّهَ غَفُورٗا
رَّحِيمٗا ﴿١١٠﴾ وَمَن يَكۡسِبۡ إِثۡمٗا فَإِنَّمَا يَكۡسِبُهُۥ عَلَىٰ نَفۡسِهِۦۚ
وَكَانَ ٱللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمٗا ﴿١١١﴾ وَمَن يَكۡسِبۡ خَطِيٓـَٔةً أَوۡ إِثۡمٗا
ثُمَّ يَرۡمِ بِهِۦ بَرِيٓـٔٗا فَقَدِ ٱحۡتَمَلَ بُهۡتَٰنٗا وَإِثۡمٗا مُّبِينٗا ﴿١١٢﴾
وَلَوۡلَا فَضۡلُ ٱللَّهِ عَلَيۡكَ وَرَحۡمَتُهُۥ لَهَمَّت طَّآئِفَةٞ مِّنۡهُمۡ
أَن يُضِلُّوكَ وَمَا يُضِلُّونَ إِلَّآ أَنفُسَهُمۡۖ وَمَا يَضُرُّونَكَ
مِن شَيۡءٖۚ وَأَنزَلَ ٱللَّهُ عَلَيۡكَ ٱلۡكِتَٰبَ وَٱلۡحِكۡمَةَ وَعَلَّمَكَ
مَا لَمۡ تَكُن تَعۡلَمُۚ وَكَانَ فَضۡلُ ٱللَّهِ عَلَيۡكَ عَظِيمٗا ﴿١١٣﴾

﴿١٠٦﴾ و داخوازا گونەهـ ژێبرنێ بکە [ژ بەر ئەوا تە کرییە دلێ خۆ، کو تو بەرەڤانییێ ژ طوعمێ کورێ ئیبریقی و دەستەکا وی بکەی یان بێ جوی سزابدەی]، ب ڕاستی خودێ گونەهـ ژێبەر و دلۆڤانە. ﴿١٠٧﴾ هەڤرکی و جڕەبڕێ ژ پێش وانڤە نەکە، ئەوێت [ب گونەهان] خیانەتێ ل خۆ دکەن. ب ڕاستی خودێ حەژ زێدەخاینێ گونەهکار ناکەت. ﴿١٠٨﴾ [ئەوێت دوڕوی.. خیانەتا خۆ] ژ مرۆڤان [ژ ترس و شەرمان] ڤەدشێرن و ژ خودێ ناڤەشێرن، و خودێ د گەل واندا بوو وەختێ ب شەڤ وان ڕەنییێت، خودێ پێ نەخۆش و پێ نەڕازی، د گەل ئێك دگێڕان. و ب ڕاستی خودێ ب وی تشتێ ئەو دکەن پاش ئاگەهدارە. ﴿١٠٩﴾ ئەها ئەڤە هەوە پشتەڤانی و بەرەڤانی د ژیانا دنیایێدا ژ وان کر، ڤێجا کی دێ ڕۆژا قیامەتێ بەرانبەری خودێ بەرەڤانییێ ژ وان کەت؟! یان کی دێ خۆ دەتە بەر وان و کریارا وان ب ستۆیێ خۆڤە گریت [کو وان ژ ئیزایا دۆژەهێ ڕەها بکەت]. ﴿١١٠﴾ و هەر کەسێ کارەکێ خراب بکەت [کو ئەزیەتا وی بگەهیتە هندەکێت دی و پێ بێشن] یان ستەمێ ل خۆ بکەت [ئانکو گونەهان بکەت] پاشی داخوازا گونەهـ ژێبرنێ ژ خودێ بخوازیت، دێ بینیت خودێ یێ گونەهـ ژێبەر و دلۆڤانە. ﴿١١١﴾ و هەر کەسێ گونەهەکێ بکەت، زیانێ ل خۆ دکەت، ب ڕاستی خودێ یێ زانا و کاربەجهە. ﴿١١٢﴾ و هەر کەسێ گونەهەکا بچویك یان یا مەزن [یان خەلەتییەکێ] بکەت پاشی ب ئێکێ بێ غالیغەرەز ڤەنیت، ب ڕاستی وی بێ بەختی و گونەهەکا ئاشکەرا ئێخستە سەر خۆ. ﴿١١٣﴾ [هەی موحەمەد] ئەگەر کەرەم و دلۆڤانییا خودێ ل سەر تە نەبایە، دەستەکەك ژ وان ل بەربوو تە د سەردا بەن، بەلێ ئەو ژ خۆ پێڤەتر کەسێ د سەردا نابەن [چونکی سەرئەنجامێ کارێ وان هەر ل وان دزڤڕیت] و ئەو قەت نەشێن چو زیانێ بگەهیننە تە، ژ لایێ خۆڤە خودێ قورئان و سوننەت بۆ تە هنارتن [ڤێجا دێ چاوا شێن زیانەکێ گەهیننە تە، خودێ دێ تە پارێزیت ئەو چەند بزاڤێ بکەن] و تشتێ تە چو ژێ نەدزانی ب تە دا زانین، ب ڕاستی خودێ کەرەمەکا مەزن د گەل تە کرییە.

الحزب

۞ لَّا خَيْرَ فِي كَثِيرٍ مِّن نَّجْوَاهُمْ إِلَّا مَنْ أَمَرَ بِصَدَقَةٍ
أَوْ مَعْرُوفٍ أَوْ إِصْلَاحٍ بَيْنَ النَّاسِ ۚ وَمَن يَفْعَلْ ذَٰلِكَ
ابْتِغَاءَ مَرْضَاتِ اللَّهِ فَسَوْفَ نُؤْتِيهِ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿١١٤﴾ وَمَن
يُشَاقِقِ الرَّسُولَ مِن بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُ الْهُدَىٰ وَيَتَّبِعْ غَيْرَ
سَبِيلِ الْمُؤْمِنِينَ نُوَلِّهِ مَا تَوَلَّىٰ وَنُصْلِهِ جَهَنَّمَ ۖ وَسَاءَتْ
مَصِيرًا ﴿١١٥﴾ إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَن يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ
ذَٰلِكَ لِمَن يَشَاءُ ۚ وَمَن يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا
بَعِيدًا ﴿١١٦﴾ إِن يَدْعُونَ مِن دُونِهِ إِلَّا إِنَاثًا وَإِن يَدْعُونَ
إِلَّا شَيْطَانًا مَّرِيدًا ﴿١١٧﴾ لَّعَنَهُ اللَّهُ ۘ وَقَالَ لَأَتَّخِذَنَّ مِنْ
عِبَادِكَ نَصِيبًا مَّفْرُوضًا ﴿١١٨﴾ وَلَأُضِلَّنَّهُمْ وَلَأُمَنِّيَنَّهُمْ
وَلَآمُرَنَّهُمْ فَلَيُبَتِّكُنَّ آذَانَ الْأَنْعَامِ وَلَآمُرَنَّهُمْ
فَلَيُغَيِّرُنَّ خَلْقَ اللَّهِ ۚ وَمَن يَتَّخِذِ الشَّيْطَانَ وَلِيًّا مِّن
دُونِ اللَّهِ فَقَدْ خَسِرَ خُسْرَانًا مُّبِينًا ﴿١١٩﴾ يَعِدُهُمْ
وَيُمَنِّيهِمْ ۖ وَمَا يَعِدُهُمُ الشَّيْطَانُ إِلَّا غُرُورًا ﴿١٢٠﴾ أُولَٰئِكَ
مَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ وَلَا يَجِدُونَ عَنْهَا مَحِيصًا ﴿١٢١﴾

﴿١١٤﴾ چو خێر د گەلەك ئاخفتن و پستەپستا واندا نینە، ئەو تێ نەبیت یێ فەرمانا خێرێ یان قەنجیێ یان ئاشتکرن و پێکئینانا د ناڤبەرا هەڤرکاندا بکەت، و هەر کەسێ [ئەڤا بۆری] بۆ ڕوییێ خودێ بکەت، ب ڕاستی ئەم دێ خەلاتەکێ مەزن دەینێ. ﴿١١٥﴾ و هەر کەسێ پشتی ڕێکا ڕاست بۆ دیاربوویی و دژاتییا پێغەمبەری بکەت، و ڕێکا بێ باوەران بگریت، ئەم ژی دێ بەرێ وی دەینە وێ ڕێکا ئەو لێ زڤڕی، و ئەم دێ وی کەینە د دۆژەهێدا، کو پیسە دویماهیك و پیسە قۆناخە. ﴿١١٦﴾ ب ڕاستی خودێ [گونەها] یێت هەڤال و هۆگران بۆ چێ دکەن ژێ نابەت، و ژ بلی ڤێ [گونەهێ] خودێ بۆ وی یێ بڤێت گونەها وی ژێ دبەت، و هەر کەسێ شریکان بۆ خودێ چێکەت ب سویند ئەو بەرزەبوونەکا پیس [دویر] بەرزەبوویە. ﴿١١٧﴾ [ئەو موشرك] ژ بلی خودێ گازی و پەرستنا هندەك پەرستییێت مێ دکەن [وەکی لات و عوززا و مەنات و نائیلە... هتد، و ب ڤێ پەرستنێ و گازیکرنێ]، ب تنێ شەیتانێ خرابیێ دپەرێسن و هەوار دکەنێ. ﴿١١٨﴾ خودێ دویرتێخست ژ دلۆڤانییا خۆ [لەعنەت لێ باراندن]، سویند خوار و گۆت: ئەز دێ بارەکا ئاشکەرا ژ بەندەیێت تە بۆ خۆ تێخم. ﴿١١٩﴾ و ئەز دێ وان ژ ڕێکا ڕاست بەرزەکەم، و دێ وان ب هیڤی تێخم [کو دێ ژی درێژ بن و دێ هزرکەن هێژ زوییە تۆبە بکەن، و ل خۆ بزڤڕن هەتا ژیانا خۆ هەمییێ ب ڤان هیڤیان دبەنە سەری] و ئەز دێ فەرمانا وان کەم، ڤێجا ئەو دێ گوهێت تەرشان ژێڤەکەن [کو بێنە نیشانکرن ئەو پێشکێشن بۆ پەرستی و بوتان]، و ئەز دێ فەرمانا وان کەم کو ئەو چێکرییان یان دینێ خودێ بگوهۆڕن. و هەر کەسێ شەیتانی ل جهێ خودێ بۆ خۆ بکەتە هاریکار و پشتەڤان، تێدی ب سویند ئەو ب بەر زیانەکا ئاشکەرا کەڤت. ﴿١٢٠﴾ [شەیتان] ژڤان و پەیمانێت [درەو] ددەتە وان و وان ب هیڤی دتێخیت، و شەیتان ژ خاپاندنێ پێڤەتر نادەتە بەر وان. ﴿١٢١﴾ ئەڤان [دویکەفتییێت شەیتانی] جهێ وان [ڕۆژا قیامەتێ] دۆژەهە، و چو ڕێکێت ژێ دەرکەفتن و ڕەهابوونێ نابینن.

وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّٰلِحَٰتِ سَنُدْخِلُهُمْ جَنَّٰتٍ
تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الْأَنْهَٰرُ خَٰلِدِينَ فِيهَا أَبَدًا وَعْدَ اللَّهِ
حَقًّا وَمَنْ أَصْدَقُ مِنَ اللَّهِ قِيلًا ﴿١٢٢﴾ لَّيْسَ بِأَمَانِيِّكُمْ
وَلَا أَمَانِيِّ أَهْلِ الْكِتَٰبِ مَن يَعْمَلْ سُوٓءًا يُجْزَ بِهِۦ
وَلَا يَجِدْ لَهُۥ مِن دُونِ اللَّهِ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا ﴿١٢٣﴾ وَمَن
يَعْمَلْ مِنَ الصَّٰلِحَٰتِ مِن ذَكَرٍ أَوْ أُنثَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ
فَأُولَٰٓئِكَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ وَلَا يُظْلَمُونَ نَقِيرًا ﴿١٢٤﴾ وَمَنْ
أَحْسَنُ دِينًا مِّمَّنْ أَسْلَمَ وَجْهَهُۥ لِلَّهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ وَاتَّبَعَ
مِلَّةَ إِبْرَٰهِيمَ حَنِيفًا وَاتَّخَذَ اللَّهُ إِبْرَٰهِيمَ خَلِيلًا ﴿١٢٥﴾ وَلِلَّهِ
مَا فِي السَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ
مُّحِيطًا ﴿١٢٦﴾ وَيَسْتَفْتُونَكَ فِي النِّسَآءِ قُلِ اللَّهُ يُفْتِيكُمْ
فِيهِنَّ وَمَا يُتْلَىٰ عَلَيْكُمْ فِي الْكِتَٰبِ فِي يَتَٰمَى النِّسَآءِ
الَّٰتِي لَا تُؤْتُونَهُنَّ مَا كُتِبَ لَهُنَّ وَتَرْغَبُونَ أَن تَنكِحُوهُنَّ
وَالْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ الْوِلْدَٰنِ وَأَن تَقُومُوا لِلْيَتَٰمَىٰ بِالْقِسْطِ
وَمَا تَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِهِۦ عَلِيمًا ﴿١٢٧﴾

﴿١٢٢﴾ و ئەوێت باوەری ئینایین و کار و کریارێت قەنج کرین، ب ڕاستی ئەم دێ وان بەینە د وان بەحەشتاندا ئەوێت ڕوبار د بندا دەهرکن (دچن) و ئەو هەروهەر دێ تێدا مینن، ئەڤە سۆز و پەیمانەکا ڕاستە ژ خودێ، و ما کی ژ خودێ ڕاستگۆتر هەیە؟ ﴿١٢٣﴾ گەلی ئەوێت هەوە باوەری ئینایین، و گەلی خودانێت کتێبان [جزا و خەلاتی خودێ] نە ب هیڤییێت هەوەیە و نە ب هیڤییێت خودانێت کتێبانە [کو جوهی و فەلەنە]، هەر کەسێ [ژ هەوە یان ژ وان] خرابی و گونەهەکێ بکەت، دێ پێ ئێتە جزادان، و ژ خودێ پێڤەتر چو هاریکار و پشتەڤانان بۆ خۆ نابینیت. ﴿١٢٤﴾ و هەر کەسێ کار و کریارێت قەنج بکەت چ ژن چ مێر، و ئەو خودان باوەر بیت، ئەها ئەڤە دێ چنە بەحەشتێ، و تەمەت خیچا بەرکێ قەسپێ ستەم لێ نائێتەکرن [ئانکو کێمترین ستەم لێ نائێتە کرن]. ﴿١٢٥﴾ ما دینێ کێ ژ یێ وی چێترە ئەوێ ب دورستی خۆ سپارتیە خودێ و ئەو کارڕاست و قەنج ژی، و بوویە دویکەڤتییێ دینێ ئیبراهیمی، کو دینەکێ قەدەرە ژ خواری و خرابییێ، و خودێ ژی ئیبراهیم کرە زێدەخۆشڤییێ خۆ. ﴿١٢٦﴾ هندی د ئەرد و ئەسماناندا هەمی یێ خودێیە، و خودێ ژی ب هەر تشتەکی [چ بچویک چ مەزن] باش یێ ئاگەهدارە. ﴿١٢٧﴾ [هەی موحەمەد] ئەوا د دەرهەقێ ژنێدا [کا چ بڕیار و ئەحکام د دەرهەقێ واندا هەنە] ژ تە دپرسن، بێژە: خودێ دێ بۆ هەوە ڤێ چەندێ ڕۆن کەت، و ئەوا بۆ هەوە ژ قورئانێ دئێتە خواندن ڕۆنکرن و بەرسڤە، [ئیشارەتە بۆ ئایەتا سێیێ ژ سورەتا (ئەلنیساء)، و ڕامانا وێ ژی ئەڤەیە [ئەگەر هوین ترسیان د ڕاستا کچێت سێویدا ئەوێت هوین خودانییێ ژێ دکەن، ئەگەر مار بکەن، دادگەرییێ نەکەن، و مافێت وان ب دورستی نەدەنێ، وان بهێلن، و ژنێت دی یێت هەوە پێ خۆش مار بکەن]، [خودێ دێ بۆ هەوە دیارکەت و ئەوا ژ قورئانێ بۆ هەوە دئێتە خواندن]، کا چ د ڕاستا سێوییێندا هەیە ئەوا هوین میراتێ خودێ بۆ ڤەبڕی نەدەنێ، و هەوە دڤێت مار بکەن [ژ بەر جوانیا وێ، دا مەهرا ئەو هەژی نەدەنێ، یان ژی هەما هەر نەهێلن شوی بکەت، دا مالێ وان بۆ هەوە بمینیت] [ئانکو خودێ بۆ هەوە دیار دکەت، هوین چو ژ ڤان د ڕاستا سێوییێندا نەکەن، و ستەمێ لێ نەکەن نە ژ ڕێکا میراتیڤە نە ژ ڕێکا مەهر و شویکرنا وێڤە] و خودێ بڕیارا کوڕێت بچویک دێ بۆ هەوە دیارکەت [ماف و میراتێ وان بدەنێ و بێ بار نەکەن] و خودێ بۆ هەوە بڕیارا سێوییان [چ کوڕ چ کچ] دیار دکەت کو هوین دادوەرییێ د هەمی کاروبارێت واندا بکەن، هەر خێر و قەنجییا هوین بکەن ب ڕاستی خودێ پێ یێ ئاگەهە.

وَإِنِ امْرَأَةٌ خَافَتْ مِنْ بَعْلِهَا نُشُوزًا أَوْ إِعْرَاضًا فَلَا جُنَاحَ
عَلَيْهِمَا أَنْ يُصْلِحَا بَيْنَهُمَا صُلْحًا وَالصُّلْحُ خَيْرٌ
وَأُحْضِرَتِ الْأَنْفُسُ الشُّحَّ وَإِنْ تُحْسِنُوا وَتَتَّقُوا فَإِنَّ اللَّهَ
كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا ﴿١٢٨﴾ وَلَنْ تَسْتَطِيعُوا أَنْ تَعْدِلُوا
بَيْنَ النِّسَاءِ وَلَوْ حَرَصْتُمْ فَلَا تَمِيلُوا كُلَّ الْمَيْلِ فَتَذَرُوهَا
كَالْمُعَلَّقَةِ وَإِنْ تُصْلِحُوا وَتَتَّقُوا فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ
غَفُورًا رَحِيمًا ﴿١٢٩﴾ وَإِنْ يَتَفَرَّقَا يُغْنِ اللَّهُ كُلًّا مِنْ سَعَتِهِ
وَكَانَ اللَّهُ وَاسِعًا حَكِيمًا ﴿١٣٠﴾ وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ
وَمَا فِي الْأَرْضِ وَلَقَدْ وَصَّيْنَا الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ
قَبْلِكُمْ وَإِيَّاكُمْ أَنِ اتَّقُوا اللَّهَ وَإِنْ تَكْفُرُوا فَإِنَّ لِلَّهِ
مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَكَانَ اللَّهُ غَنِيًّا حَمِيدًا ﴿١٣١﴾
وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَكَفَىٰ بِاللَّهِ وَكِيلًا ﴿١٣٢﴾
إِنْ يَشَأْ يُذْهِبْكُمْ أَيُّهَا النَّاسُ وَيَأْتِ بِآخَرِينَ وَكَانَ
اللَّهُ عَلَىٰ ذَٰلِكَ قَدِيرًا ﴿١٣٣﴾ مَنْ كَانَ يُرِيدُ ثَوَابَ الدُّنْيَا فَعِنْدَ اللَّهِ
ثَوَابُ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَكَانَ اللَّهُ سَمِيعًا بَصِيرًا ﴿١٣٤﴾

﴿١٢٨﴾ و ئەگەر ژن ترسیا زەلامێ وێ ژێ دویر کەڤیت و ڕوییێ خۆ ژێ وەرگێڕیت یان دەست ژێ بەردەت، گونەهـ ل سەر وان نینە هەردو د گەل ئێك بێکبێن [تفاقەکێ د گەل ئێك بکەن]، [ڕۆژێت خۆ یان هندەکان ژێ یان هندەك نەفەقەی یان مەهرێ یان هندەکێ ژێ، بێ بهێلیت و ڕازی بیت، و ب ڤێ بێهێلانێ زەلام د گەل بمینیت]. و پێکهاتن و ئاشتبوون چێترە، و چڕویکاتی د گەل نەفسێ هاتیە بەرهەڤکرن، [ئانکو نەفس ل سەر چڕویکاتیێ ڕابوویە و یا پێڤە گرێدایە، نە ژن چو ب زەلامێ خۆ دهێلیت و نە زەلام مافێ وێ ددەتێ، ئەگەر دلێ خۆ دا سەر ئێکا دی هاشی دتێنە بالدان کو ڤێ سروشتی بهێلن] ڤێجا ئەگەر هوین قەنجییێ بکەن [و ل ئێکدو ب هەجەت نەبن و د گەلێك بقەتینن] و خۆ ژ ستەم و مافخوارنێ بپارێزن [بزانن] ب ڕاستی خودێ ب تشتێ هوین دکەن ئاگەهدارە. ﴿١٢٩﴾ چوجا هوین نەشێن د ناڤبەرا ژناندا دادوەرییێ بکەن [مەخسەد عەدالەتا ڕاست و دورست و تەکووز]، خۆ هوین د بجد ژێ بن. ڤێجا [ئەوا دلێ هەوە ل سەر نەمایی] ب ئێکجاری بەرێ خۆ ژێ وەرنەگێڕن، ڤێجا هوین وێ وەکی یا هەلاویستی بهێلن [نەیا ب زەلامە، و نەیا بێ زەلامە]، و ئەگەر هوین خەلەتییێت خۆ چێکەن [و فەرق و جودایییێ نەکەن] و پارێزکارییا خودێ بکەن [ژ هەمی کار و کریارێت خودێ ژێ نەرازی، وەکی: ستەم و فەرق و جودایییا د ناڤبەرا ژناندا] ب ڕاستی خودێ گونەهـژێبەر و دلۆڤانە. ﴿١٣٠﴾ و ئەگەر ئەو هەردو [ژن و مێر] ژێکڤەبوون [ژن هاتە بەردان] خودێ وان هەردووکان دێ ژ کەرەما خۆ زەنگین و بێ مەنەت کەت [ئانکو وان هەوجەیی ئێکدو ناکەت] ب ڕاستی خودێ [د دلۆڤانی و کەرەما خۆدا] یێ بەرفرەهـ و کاربنەجهە. ﴿١٣١﴾ هندی د ئەرد و ئەسماناندا یێ خودێیە، ب ڕاستی مە فەرمانا، ئەوێت بەری هەوە مە کتێب دایێ، کر و یا هەوە ژی دکەین کو پارێزکارییا خودێ بکەن، و ئەگەر هوین گاوربوون ب ڕاستی هندی د ئەرد و ئەسماناندا یێ خودێیە، [و هوین چو زیانێ ناگەهیننە خودێ] خودێ یێ بێ منەتە و هێژایی سوپاسییە. ﴿١٣٢﴾ هندی د ئەرد و ئەسماناندا یێ خودێیە، و خودێ بەسە پشتەڤان بیت. ﴿١٣٣﴾ و ئەگەر خودێ بڤێت دێ هەوە بەرئاتافکەت [هەوە مرینیت و قڕکەت] گەلی مرۆڤان، و هندەکێت دی [شوینا هەوە] دێ ئینیت، و ب ڕاستی خودێ ل سەر ڤی کاری یێ دەستهەلاتدارە. ﴿١٣٤﴾ و هەر کەسێ خێرا دنیایێ [ب تنێ بەرانبەر کار و کریارێت خۆ] بڤێت، [بلا بزانن] خودێ خێرا دنیا و ئاخرەتێ ل دەڤە [ڤێجا بۆچی هوین خۆشییا کێم ددەنە ب یا گەلەك و بۆچی هوین ب دنیایێ ب تنێ د ڕازینە]، و خودێ ب وێ کارێ هوین دکەن بیسەر و بینەرە.

۞ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ كُونُواْ قَوَّٰمِينَ بِٱلۡقِسۡطِ شُهَدَآءَ لِلَّهِ وَلَوۡ
عَلَىٰٓ أَنفُسِكُمۡ أَوِ ٱلۡوَٰلِدَيۡنِ وَٱلۡأَقۡرَبِينَۚ إِن يَكُنۡ غَنِيًّا أَوۡ فَقِيرٗا
فَٱللَّهُ أَوۡلَىٰ بِهِمَاۖ فَلَا تَتَّبِعُواْ ٱلۡهَوَىٰٓ أَن تَعۡدِلُواْۚ وَإِن تَلۡوُۥٓاْ
أَوۡ تُعۡرِضُواْ فَإِنَّ ٱللَّهَ كَانَ بِمَا تَعۡمَلُونَ خَبِيرٗا ﴿١٣٥﴾ يَٰٓأَيُّهَا
ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ ءَامِنُواْ بِٱللَّهِ وَرَسُولِهِۦ وَٱلۡكِتَٰبِ ٱلَّذِي نَزَّلَ
عَلَىٰ رَسُولِهِۦ وَٱلۡكِتَٰبِ ٱلَّذِيٓ أَنزَلَ مِن قَبۡلُۚ وَمَن يَكۡفُرۡ
بِٱللَّهِ وَمَلَٰٓئِكَتِهِۦ وَكُتُبِهِۦ وَرُسُلِهِۦ وَٱلۡيَوۡمِ ٱلۡأٓخِرِ فَقَدۡ ضَلَّ
ضَلَٰلَۢا بَعِيدًا ﴿١٣٦﴾ إِنَّ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ ثُمَّ كَفَرُواْ ثُمَّ ءَامَنُواْ ثُمَّ
كَفَرُواْ ثُمَّ ٱزۡدَادُواْ كُفۡرٗا لَّمۡ يَكُنِ ٱللَّهُ لِيَغۡفِرَ لَهُمۡ وَلَا لِيَهۡدِيَهُمۡ
سَبِيلَۢا ﴿١٣٧﴾ بَشِّرِ ٱلۡمُنَٰفِقِينَ بِأَنَّ لَهُمۡ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿١٣٨﴾ ٱلَّذِينَ
يَتَّخِذُونَ ٱلۡكَٰفِرِينَ أَوۡلِيَآءَ مِن دُونِ ٱلۡمُؤۡمِنِينَۚ أَيَبۡتَغُونَ
عِندَهُمُ ٱلۡعِزَّةَ فَإِنَّ ٱلۡعِزَّةَ لِلَّهِ جَمِيعٗا ﴿١٣٩﴾ وَقَدۡ نَزَّلَ عَلَيۡكُمۡ فِي
ٱلۡكِتَٰبِ أَنۡ إِذَا سَمِعۡتُمۡ ءَايَٰتِ ٱللَّهِ يُكۡفَرُ بِهَا وَيُسۡتَهۡزَأُ بِهَا فَلَا
تَقۡعُدُواْ مَعَهُمۡ حَتَّىٰ يَخُوضُواْ فِي حَدِيثٍ غَيۡرِهِۦٓ إِنَّكُمۡ إِذٗا مِّثۡلُهُمۡۗ
إِنَّ ٱللَّهَ جَامِعُ ٱلۡمُنَٰفِقِينَ وَٱلۡكَٰفِرِينَ فِي جَهَنَّمَ جَمِيعًا ﴿١٤٠﴾

﴿١٣٥﴾ گەلی خودان باوەران ب دادوەرییێ ڕابن [خۆ ژێ نەدەنە پاش و د بنیڕا ستەمێ نەکەن] و شادەییێ بۆ خودێ بدەن، ئەگەر خۆ ل سەر هەوە و دەیباب و کەس و کاران ژی بیت. ئەگەر ئەو د زەنگین بن یان د هەژار بن، خودێ ژ وان هەردووکان هەژێترە [هوین خاترێ بۆ بگرن] ئێجا ب دویڤ دلخوازیا خۆ نەکەڤن، کو هوین دادوەرییێ نەکەن. و ئەگەر هوین ئەزمانێ خۆ تێك بدەن [و شادەییێ بگوهۆڕن] یان ژێ نەدەن [و ڤەشێرن] بزانن خودێ ب تشتێ هوین دکەن ئاگەهدارە. ﴿١٣٦﴾ گەلی خودان باوەران، خۆ ل سەر باوەریا ب خودێ و پێغەمبەری و کتێبا وی ب سەر پێغەمبەرێ خۆدا ئینایە خوارێ و کتێبێت بەری نوکە هنارتین، ڕاگرن و بمینن، و هەر کەسێ باوەرییێ ب خودێ و ملیاکەتێت وی و کتێبێت وی و پێغەمبەرێت وی و ڕۆژا قیامەتێ نەئینیت، ب سویند ئەو کویر و دویر بەرزەبوو. ﴿١٣٧﴾ ب ڕاستی ئەوێت باوەری ئینایین، پاشی گاوربووین، پاشی دیسا باوەری ئینایین، پاشی د دویڤڕا دیسا گاوربووین، پاشی گاوریا وان زێدەبوویی و ل سەر گاورییێ مرین، ئێدی خودێ وان ئازا ناکەت، و گونەهێت وان ژێ نابەت و ڕاستەڕێ ناکەت. ﴿١٣٨﴾ [هەی موحەممەد] مزگینییێ بدە دوڕوییان کو ب ڕاستی ئیزایەکا ب ژان بۆ وان هەیە. ﴿١٣٩﴾ ئەوێت گاوران شوینا خودان باوەران بۆ خۆ دکەنە دۆست و پشتەڤان، ئەرێ وان ڕێز و سەرفەرازی ژ وان دڤێت؟! ب ڕاستی ڕێز و سەرفەرازی هەر یا خودێیە [ئانکو ڕێز و سەرفەرازییێ بەس ژ خودێ بخوازن]. ﴿١٤٠﴾ ب ڕاستی خودێ د قورئانێدا بۆ هەوە ئینایە خوار، و هەر گاڤەکا هەوە بهیست ترانە یان گاوری ب ئایەتێت خودێ دئێتەکرن، د گەل وان [ئانکو ترانەکەران] نەڕوینە خوارێ هەتا سوحبەتەکا دی دکەن [ئانکو هەتا سوحبەتا خۆ دگوهۆڕن]. و ئەگەر هوین وێ گاڤێ د گەل ڕوینشتن، هوین ژی دێ وەکی وان لێ ئێن، بێ گومان خودێ دوڕوییان و گاوران پێکڤە د دۆژەهێدا دێ کۆمکەت.

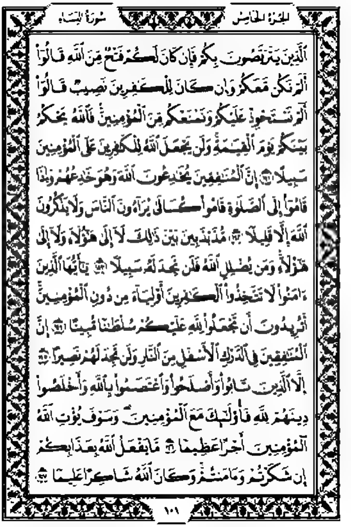

الجُزْءُ الخَامِسُ
سُورَةُ النِّسَاءِ

ٱلَّذِينَ يَتَرَبَّصُونَ بِكُمۡ فَإِن كَانَ لَكُمۡ فَتۡحٞ مِّنَ ٱللَّهِ قَالُوٓاْ
أَلَمۡ نَكُن مَّعَكُمۡ وَإِن كَانَ لِلۡكَٰفِرِينَ نَصِيبٞ قَالُوٓاْ
أَلَمۡ نَسۡتَحۡوِذۡ عَلَيۡكُمۡ وَنَمۡنَعۡكُم مِّنَ ٱلۡمُؤۡمِنِينَۚ فَٱللَّهُ يَحۡكُمُ
بَيۡنَكُمۡ يَوۡمَ ٱلۡقِيَٰمَةِۗ وَلَن يَجۡعَلَ ٱللَّهُ لِلۡكَٰفِرِينَ عَلَى ٱلۡمُؤۡمِنِينَ
سَبِيلًا ١٤١ إِنَّ ٱلۡمُنَٰفِقِينَ يُخَٰدِعُونَ ٱللَّهَ وَهُوَ خَٰدِعُهُمۡ وَإِذَا
قَامُوٓاْ إِلَى ٱلصَّلَوٰةِ قَامُواْ كُسَالَىٰ يُرَآءُونَ ٱلنَّاسَ وَلَا يَذۡكُرُونَ
ٱللَّهَ إِلَّا قَلِيلٗا ١٤٢ مُّذَبۡذَبِينَ بَيۡنَ ذَٰلِكَ لَآ إِلَىٰ هَٰٓؤُلَآءِ وَلَآ إِلَىٰ
هَٰٓؤُلَآءِۚ وَمَن يُضۡلِلِ ٱللَّهُ فَلَن تَجِدَ لَهُۥ سَبِيلٗا ١٤٣ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ
ءَامَنُواْ لَا تَتَّخِذُواْ ٱلۡكَٰفِرِينَ أَوۡلِيَآءَ مِن دُونِ ٱلۡمُؤۡمِنِينَۚ
أَتُرِيدُونَ أَن تَجۡعَلُواْ لِلَّهِ عَلَيۡكُمۡ سُلۡطَٰنٗا مُّبِينًا ١٤٤ إِنَّ
ٱلۡمُنَٰفِقِينَ فِي ٱلدَّرۡكِ ٱلۡأَسۡفَلِ مِنَ ٱلنَّارِ وَلَن تَجِدَ لَهُمۡ نَصِيرًا ١٤٥
إِلَّا ٱلَّذِينَ تَابُواْ وَأَصۡلَحُواْ وَٱعۡتَصَمُواْ بِٱللَّهِ وَأَخۡلَصُواْ
دِينَهُمۡ لِلَّهِ فَأُوْلَٰٓئِكَ مَعَ ٱلۡمُؤۡمِنِينَۖ وَسَوۡفَ يُؤۡتِ ٱللَّهُ
ٱلۡمُؤۡمِنِينَ أَجۡرًا عَظِيمٗا ١٤٦ مَّا يَفۡعَلُ ٱللَّهُ بِعَذَابِكُمۡ
إِن شَكَرۡتُمۡ وَءَامَنتُمۡۚ وَكَانَ ٱللَّهُ شَاكِرًا عَلِيمٗا ١٤٧

١٠١

﴿١٤١﴾ ئەوێت خۆ دگرن و زیرەڤانیا هەوە دکەن [کا دێ چ ب سەرێ هەوە ئێت] ڤێجا ئەگەر سەرکەفتنەك و خێرەك ژ دەڤ خودێ بۆ هەوە هات، دێ بێژن ما ئەم ژی د گەل هەوە نەبووین؟ [مە ژی د دەستکەفتیدا پشکدار بکەن] و ئەگەر سەرکەفتن بارا گاوران بیت، دێ بێژن: ما ئەم یێت ب سەر هەوەدا د زال نەبووین؟ [بەلێ مە هوین نەکوشتن و نەتێخسیرکرن و د ناڤ واندا مە هاریکاریا هەوە نەکر؟] و ما مە هوین ژ موسلمانان نەپاراستن [ڤێجا کا بارا مە بدەنە مە] ڕۆژا قیامەتێ خودێ دێ فەرمانێ و حوکمی د ناڤبەرا واندا کەت، و ژ خۆ خودێ چوجا ڕێ و فەرسەتێ نادەتە گاوران، موسلمانان قڕ بکەن. ﴿١٤٢﴾ ب ڕاستی دوڕوییان [دڤێن] خودێ بخاپینن، و خودێ ب خۆ وان ڕادکێشیتە سەرداچۆنا وان، و گاڤا ڕابوونە نڤێژێ، ب سستی ڕادبن و پێش چاڤێت خەلکی نڤێژێ دکەن، کێم جار نەبن خودێ نائینە بیرا خۆ [مەخسەد د نڤێژێدا، چونکی ژ بەر خەلکی دکەن و ترسا خودێ تێدا ناکەن]. ﴿١٤٣﴾ ئەو [دوڕوی د ناڤبەرا موسلمان و گاورانداا یێت مایین] نە ژ وان و نە ژ وانن، و ب ڕاستی ئەوێ خودێ بەرزەکر، تو چو ڕێکان بۆ نابینی ڤەگەڕیتەڤە. ﴿١٤٤﴾ گەلی خودان باوەران، گاوران شوینا موسلمانان دۆست و پشتەڤان نەگرن، ئەرێ هەوە دڤێت [ب ڤی کارێ خۆ] نیشانەکا ب هێز و ئاشکەرا بدەنە خودێ [هەوە ژ بەر ئیزا بدەت]. ﴿١٤٥﴾ ب ڕاستی دوڕوی د بنێ دۆژەهێدانە، و چو هاریکار بۆ وان نینن [وان ژ ئیزایا دۆژەهێ قورتال بکەن]. ﴿١٤٦﴾ ژ بلی وان یێت پەشێمان بووین و تۆبەکرین، و کاروبارێت خۆ دورست و چاك کرین، و خۆ ب کتێبا خودێ و سوننەتا پێغەمبەریڤە گرتین و ب کار و کریارێت خۆ ڕازیبووین و ڕوییێ خودێ ب تنێ ڤیایین. ئێدی ئەڤە [ڕۆژا قیامەتێ] دێ د گەل خودان باوەران بن، و ب ڕاستی خودێ دێ خەلاتەکێ مەزن دەتە خودان باوەران. ﴿١٤٧﴾ ما خودێ چ هەوجەیی و مەنەت ب ئیزادانا هەوە هەیە، ئەگەر هوین سوپاسی و شوکورا خودێ بکەن و باوەرییێ پێ بینن؟ [ئەڤە چو ژ گەنجخانەیا خودێ زێدە ناکەت، دیسا ئیزادانا وی بۆ هەوە چو ژ گەنجخانەیا وی کێم ناکەت]. و خودێ ب خۆ ژی سوپاسگۆزارێ زانایە [ئانکو بەندەیێت خۆ ل سەر گوهداریا خۆ خەلات دکەت].

لَّا يُحِبُّ اللَّهُ الْجَهْرَ بِالسُّوءِ مِنَ الْقَوْلِ إِلَّا مَن ظُلِمَ ۚ وَكَانَ
اللَّهُ سَمِيعًا عَلِيمًا ﴿١٤٨﴾ إِن تُبْدُوا خَيْرًا أَوْ تُخْفُوهُ أَوْ تَعْفُوا عَن
سُوءٍ فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ عَفُوًّا قَدِيرًا ﴿١٤٩﴾ إِنَّ الَّذِينَ يَكْفُرُونَ
بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ وَيُرِيدُونَ أَن يُفَرِّقُوا بَيْنَ اللَّهِ وَرُسُلِهِ وَيَقُولُونَ
نُؤْمِنُ بِبَعْضٍ وَنَكْفُرُ بِبَعْضٍ وَيُرِيدُونَ أَن يَتَّخِذُوا
بَيْنَ ذَٰلِكَ سَبِيلًا ﴿١٥٠﴾ أُولَٰئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ حَقًّا ۚ وَأَعْتَدْنَا
لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا مُّهِينًا ﴿١٥١﴾ وَالَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ
وَلَمْ يُفَرِّقُوا بَيْنَ أَحَدٍ مِّنْهُمْ أُولَٰئِكَ سَوْفَ يُؤْتِيهِمْ
أُجُورَهُمْ ۗ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَّحِيمًا ﴿١٥٢﴾ يَسْأَلُكَ أَهْلُ الْكِتَابِ
أَن تُنَزِّلَ عَلَيْهِمْ كِتَابًا مِّنَ السَّمَاءِ ۚ فَقَدْ سَأَلُوا مُوسَىٰ أَكْبَرَ
مِن ذَٰلِكَ فَقَالُوا أَرِنَا اللَّهَ جَهْرَةً فَأَخَذَتْهُمُ الصَّاعِقَةُ بِظُلْمِهِمْ ۚ
ثُمَّ اتَّخَذُوا الْعِجْلَ مِن بَعْدِ مَا جَاءَتْهُمُ الْبَيِّنَاتُ فَعَفَوْنَا
عَن ذَٰلِكَ ۚ وَآتَيْنَا مُوسَىٰ سُلْطَانًا مُّبِينًا ﴿١٥٣﴾ وَرَفَعْنَا فَوْقَهُمُ
الطُّورَ بِمِيثَاقِهِمْ وَقُلْنَا لَهُمُ ادْخُلُوا الْبَابَ سُجَّدًا وَقُلْنَا
لَهُمْ لَا تَعْدُوا فِي السَّبْتِ وَأَخَذْنَا مِنْهُم مِّيثَاقًا غَلِيظًا ﴿١٥٤﴾

﴿١٤٨﴾ خودێ حەژ دیارکرنا ئاخفتنێت کرێت ناکەت، ژ وی نەبیت یێ ستەملێکری [ئەو ژی دا بەرەڤانییێ ژ خۆ بکەت]. و خودێ گوهدێر و زانایە. ﴿١٤٩﴾ ئەگەر هوین قەنجی و خێرێ ئاشکەرا بکەن یان ژی ڤەشێرن یان ژی ژ خرابییەکێ ببۆرن، ڤێجا ب ڕاستی خودێ لێبەگر و خودان شیانە. ﴿١٥٠﴾ ب ڕاستی ئەوێت باوەرییێ ب خودێ و پێغەمبەرێت وی نەئینن و دڤێن فەرق و جوداهییێ بێخنە د ناڤبەرا خودێ و پێغەمبەرێت ویدا، و دبێژن ئەم باوەرییێ ب هندەک پێغەمبەران دئینین و ب هندەکان نائینین، و دڤێن بۆ خۆ ڕێکەکا ناڤنجی د ناڤبەرا [باوەری و گاورییێدا] بگرن. ﴿١٥١﴾ بێ گومان ئەڤە ب دورستی گاورن، و مە ئیزایەکا هەتکبەر بۆ گاوران بەرهەڤکرییە. ﴿١٥٢﴾ و ئەوێت باوەری ب خودێ و پێغەمبەرێت وی ئینایین و فەرق و جوداهی د ناڤبەرا واندا نەکرین، [و باوەری ب هەمی پێغەمبەران ئینایی] ئەها ئەڤان خودێ دێ خەلاتێ وان دەتێ، و خودێ ب خۆ ژی گونەهـ ژێبەر و دلۆڤانە. ﴿١٥٣﴾ خودانێت کتێبان ژ تە دخوازن، تو کتێبەکێ بۆ وان ژ ئەسمانی بینییە خوارێ ب سویند وان ژ ڤێ مەزنتر ژ مووسایی خواست، گۆتنە [مووسایی] کا خودێ ب ئاشکەرایی نیشا مە بدە، و ژ بەر ستەمکارییا وان برویسیا ئاگری ل ئەسمانا ئەو گرتن، و پشتی نیشانێت ئاشکەراکەر ژی بۆ هاتین، دیسا گۆلک بۆ خۆ گرتن و پەرستن، پاشی ئەم لێ بۆرین، و مە نیشانێت ئاشکەراکەر دانە مووسایی. ﴿١٥٤﴾ ژ بەر کو دا پەیمانا وان یا موکوم بیت، مە [چیایێ] (طوور) ڕاکرە هنداڤ سەرێ وان و مە فەرمانا وان کر: داچەمیایی [و خۆشکاندی بۆ خودایێ ئەو ژ بەرزەبوونێ ڕزگارکرین] د دەرگەهێ قودسێرا بدەنە ژۆر، و مە فەرمانا وان کر زێدەگاڤییێ د شەنبییێدا نەکەن [و نەدەنە سەر بڕیارا خودێ] و مە پەیمانا موکومکری ژ وان ستاندن.

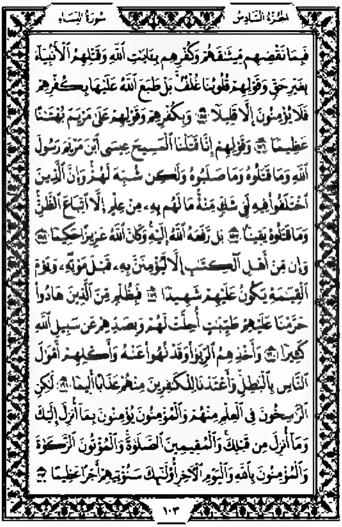

الجزء السادس سورة النساء

فَبِمَا نَقۡضِهِم مِّيثَٰقَهُمۡ وَكُفۡرِهِم بِـَٔايَٰتِ ٱللَّهِ وَقَتۡلِهِمُ ٱلۡأَنۢبِيَآءَ
بِغَيۡرِ حَقّٖ وَقَوۡلِهِمۡ قُلُوبُنَا غُلۡفُۢۚ بَلۡ طَبَعَ ٱللَّهُ عَلَيۡهَا بِكُفۡرِهِمۡ
فَلَا يُؤۡمِنُونَ إِلَّا قَلِيلٗا ﴿١٥٥﴾ وَبِكُفۡرِهِمۡ وَقَوۡلِهِمۡ عَلَىٰ مَرۡيَمَ بُهۡتَٰنًا
عَظِيمٗا ﴿١٥٦﴾ وَقَوۡلِهِمۡ إِنَّا قَتَلۡنَا ٱلۡمَسِيحَ عِيسَى ٱبۡنَ مَرۡيَمَ رَسُولَ
ٱللَّهِ وَمَا قَتَلُوهُ وَمَا صَلَبُوهُ وَلَٰكِن شُبِّهَ لَهُمۡۚ وَإِنَّ ٱلَّذِينَ
ٱخۡتَلَفُواْ فِيهِ لَفِي شَكّٖ مِّنۡهُۚ مَا لَهُم بِهِۦ مِنۡ عِلۡمٍ إِلَّا ٱتِّبَاعَ ٱلظَّنِّۚ
وَمَا قَتَلُوهُ يَقِينَۢا ﴿١٥٧﴾ بَل رَّفَعَهُ ٱللَّهُ إِلَيۡهِۚ وَكَانَ ٱللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمٗا ﴿١٥٨﴾
وَإِن مِّنۡ أَهۡلِ ٱلۡكِتَٰبِ إِلَّا لَيُؤۡمِنَنَّ بِهِۦ قَبۡلَ مَوۡتِهِۦۖ وَيَوۡمَ
ٱلۡقِيَٰمَةِ يَكُونُ عَلَيۡهِمۡ شَهِيدٗا ﴿١٥٩﴾ فَبِظُلۡمٖ مِّنَ ٱلَّذِينَ هَادُواْ
حَرَّمۡنَا عَلَيۡهِمۡ طَيِّبَٰتٍ أُحِلَّتۡ لَهُمۡ وَبِصَدِّهِمۡ عَن سَبِيلِ ٱللَّهِ
كَثِيرٗا ﴿١٦٠﴾ وَأَخۡذِهِمُ ٱلرِّبَوٰاْ وَقَدۡ نُهُواْ عَنۡهُ وَأَكۡلِهِمۡ أَمۡوَٰلَ
ٱلنَّاسِ بِٱلۡبَٰطِلِۚ وَأَعۡتَدۡنَا لِلۡكَٰفِرِينَ مِنۡهُمۡ عَذَابًا أَلِيمٗا ﴿١٦١﴾ لَّٰكِنِ
ٱلرَّٰسِخُونَ فِي ٱلۡعِلۡمِ مِنۡهُمۡ وَٱلۡمُؤۡمِنُونَ يُؤۡمِنُونَ بِمَآ أُنزِلَ إِلَيۡكَ
وَمَآ أُنزِلَ مِن قَبۡلِكَۚ وَٱلۡمُقِيمِينَ ٱلصَّلَوٰةَۚ وَٱلۡمُؤۡتُونَ ٱلزَّكَوٰةَ
وَٱلۡمُؤۡمِنُونَ بِٱللَّهِ وَٱلۡيَوۡمِ ٱلۡأٓخِرِ أُوْلَٰٓئِكَ سَنُؤۡتِيهِمۡ أَجۡرًا عَظِيمًا ﴿١٦٢﴾

١٠٣

﴿١٥٥﴾ ڤێجا ژ بەر پەیمان شکاندن و باوەری نەئینانا وان ب نیشان و ئایەتێت خودێ، و کوشتنا وان ژ بێ بەختی و نەهەقی بۆ پێغەمبەران، و گۆتنا وان دلێت مە ب کاڤلانکن [ژ بەر هندێ تێ ناگەهین] [وەنینە وەکی ئەو دبێژن] بەلکی خودێ ژ بەر گاوریا وان پێت بەردەسەر کرین، ڤێجا کێمەک ژ وان [نە گەلەک] باوەریێ پێ دئینن. ﴿١٥٦﴾ دیسا ژ بەر نەباوەرئینانا وان ب عیسایی و گۆتنا وان یا زندەیێ بەخت ل سەر مەریەمێ. ﴿١٥٧﴾ دیسا ژ بەر گۆتنا وان ب ڕاستی مە عیسایێ کوڕێ مەریەمێ کو پێغەمبەرێ خودێیە، مە یێ کوشتی، و وان ب خۆ ژی نە عیسا کوشتبیە و نە ل دار دایە [ئانکو ل سەر داران نەکوشتبیە و هەلاویستیە] بەلێ ل بەر وان [ئەوێ کوشتی و عیسا] وەکی ئێک لێ هاتن، و ئەو ب خۆ ژی ل سەر کوشتنا عیسایی ب گۆمانن، و چو زانین پێ نینن ژ بلی دویکەڤتنا گۆمانێ، و ب ڕاستی وان عیسا نەکوشتیە. ﴿١٥٨﴾ بەلێ خودێ ئەو ب بال خۆڤە بلندکریە، و خودێ ب خۆ یێ سەردەست و کاربنەجهـ و فەرمانڕەوایە. ﴿١٥٩﴾ چو کەس ژ خوداتیێت کتێبان [مەخسەد جوهی و فەلەنە] نامینن باوەریێ ب عیسایی نەئینن بەری مرنا وی [دەمێ دئێتە خوارێ بۆ کوشتنا دەجالی]، و ڕۆژا قیامەتێ ل سەر هەمیان دێ بیتە شاهد [کو وی یێ گەهاندی ئەو بەندەیێ خودێیە و پێغەمبەرە]. ﴿١٦٠﴾ ڤێجا ژ بەر ستەما جوهیان دکر و ژ بەر ڕێگرتنا وان یا گەلەک بۆ ڕێکا خودێ، مە ژی هندەک تشتێت پاقژ و بۆ وان دورست و حەلال، ل سەر نەدورستکرن. ﴿١٦١﴾ و دیسا ژ بەر وەرگرتن و خوارنا وان بۆ سەلەفێ و ئەو ب خۆ فەرمانا وان هاتبوو کرن ومنەکەن، و ژ بەر خوارنا وان بۆ مالێ خەلکی ژ بێ بەختی و ژ نەهەقی [من ژی تشتێ بۆ وان پاقژ و دورست، نەدورست کر]. و ب ڕاستی مە ئیزایەکا ب ژان بۆ گاوران ژ وان بەرهەڤکریە. ﴿١٦٢﴾ بەلێ ژ وان یێت ڕەهوان و شارەزا د زانینێدا [وەکی عەبدوللایێ کوڕێ سەلامی و ئەسەدێ کوڕێ عوبەیدی و ئەسەدێ کوڕێ سەعیە] و یێت باوەری ئینایین، باوەریێ ب ئەوا بۆ تە و بۆ [پێغەمبەرێت] بەری تە هاتی دئینن، و بەردەوام نڤێژان دکەن و زەکاتێ ددەن، و باوەریێ ب خودێ و ڕۆژا قیامەتێ دئینن، ب ڕاستی ئەم ڤان دێ خەلاتەکێ مەزن دەینێ.

الحزب

إِنَّآ أَوۡحَيۡنَآ إِلَيۡكَ كَمَآ أَوۡحَيۡنَآ إِلَىٰ نُوحٖ وَٱلنَّبِيِّـۧنَ مِنۢ بَعۡدِهِۦۚ
وَأَوۡحَيۡنَآ إِلَىٰٓ إِبۡرَٰهِيمَ وَإِسۡمَٰعِيلَ وَإِسۡحَٰقَ وَيَعۡقُوبَ
وَٱلۡأَسۡبَاطِ وَعِيسَىٰ وَأَيُّوبَ وَيُونُسَ وَهَٰرُونَ وَسُلَيۡمَٰنَۚ
وَءَاتَيۡنَا دَاوُۥدَ زَبُورٗا ١٦٣ وَرُسُلٗا قَدۡ قَصَصۡنَٰهُمۡ عَلَيۡكَ
مِن قَبۡلُ وَرُسُلٗا لَّمۡ نَقۡصُصۡهُمۡ عَلَيۡكَۚ وَكَلَّمَ ٱللَّهُ مُوسَىٰ
تَكۡلِيمٗا ١٦٤ رُّسُلٗا مُّبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ لِئَلَّا يَكُونَ لِلنَّاسِ
عَلَى ٱللَّهِ حُجَّةُۢ بَعۡدَ ٱلرُّسُلِۚ وَكَانَ ٱللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمٗا ١٦٥
لَّٰكِنِ ٱللَّهُ يَشۡهَدُ بِمَآ أَنزَلَ إِلَيۡكَۖ أَنزَلَهُۥ بِعِلۡمِهِۦۖ وَٱلۡمَلَٰٓئِكَةُ
يَشۡهَدُونَۚ وَكَفَىٰ بِٱللَّهِ شَهِيدًا ١٦٦ إِنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ
وَصَدُّواْ عَن سَبِيلِ ٱللَّهِ قَدۡ ضَلُّواْ ضَلَٰلَۢا بَعِيدًا ١٦٧ إِنَّ ٱلَّذِينَ
كَفَرُواْ وَظَلَمُواْ لَمۡ يَكُنِ ٱللَّهُ لِيَغۡفِرَ لَهُمۡ وَلَا لِيَهۡدِيَهُمۡ
طَرِيقًا ١٦٨ إِلَّا طَرِيقَ جَهَنَّمَ خَٰلِدِينَ فِيهَآ أَبَدٗاۚ وَكَانَ
ذَٰلِكَ عَلَى ٱللَّهِ يَسِيرٗا ١٦٩ يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ قَدۡ جَآءَكُمُ ٱلرَّسُولُ بِٱلۡحَقِّ
مِن رَّبِّكُمۡ فَـَٔامِنُواْ خَيۡرٗا لَّكُمۡۚ وَإِن تَكۡفُرُواْ فَإِنَّ لِلَّهِ
مَا فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِۚ وَكَانَ ٱللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمٗا ١٧٠

﴿١٦٣﴾ ب ڕاستی مە وەحی بۆ تە هنارت هەروەکی مە وەحی بۆ نووح و پێغەمبەرێت پشتی وی هاتین هنارتی. و مە وەحی بۆ ئیبراهیمی و ئیسماعیل و ئیسحاق و یەعقووب و کورێت وی و عیسا و ئەییووب و یوونس و هاروون و سولەیمان، و [مە کتێبا ب ناڤێ] زەبوور دا داوودی. ﴿١٦٤﴾ و پێغەمبەر مە هنارتن ژ وان یێت مە بەری نوکە سەرهاتیا وان بۆ تە ڤەگێڕایی و هندەك پێغەمبەرێت دی ژی مە هنارتن، و بەحسێ وان مە بۆ تە نەکرییە، و ب ڕاستی خودێ د گەل مووسا ئاخفتییە. ﴿١٦٥﴾ ئەو پێغەمبەر مزگینیێن و ئاگەهدارکەر بوون، دا مرۆڤان بەرانبەری خودێ پشتی هنارتنا پێغەمبەران، چو هێجەت نەمینن، و خودێ ب خۆ ژی یێ زالکەر و کاربنەجهە. ﴿١٦٦﴾ بەلێ خودێ شادەییێ ب وێ کتێبا ب زانینا خۆ بۆ تە ئینایییە خوارێ ددەت [کو ئەڤ قورئانە ژ دەڤ خودێیە و تو پێغەمبەری] و ملیاکەت ژی شادەییێ ددەن، و شادەییا خودێ بەسە. ﴿١٦٧﴾ ئەوێت گاوربوویین و مرۆڤان ژی ژ ڕێکا خودێ ددەنە پاش، ب ڕاستی ئەو بەرزەبوونەکا دویر بەرزەبوونە. ﴿١٦٨﴾ ب ڕاستی ئەوێت گاوربوویین و ستەم کرین، ب ڕاستی خودێ لێ نابۆرێت و بەرێ وان نادەتە چو ڕێکێت [سەرفەرازیێ]. ﴿١٦٩﴾ ژ بلی ڕێکا دۆژەهێ کو هەروهەر دێ تێدا مینن، و ئەڤە ب خۆ ل دەڤ خودێ ب ساناهییە. ﴿١٧٠﴾ گەلی مرۆڤان ب ڕاستی پێغەمبەرەك ژ لایێ خودایێ هەوەڤە ب دینەکێ هەق و ڕاست هات، ڤێجا باوەرییێ پێ بینن بۆ هەوە چێترە، و ئەگەر باوەرییێ پێ نەئینن و بینە گاور [بزانن] هەر تشتێ د ئەرد و ئەسماناندا هەی بۆ خودێیە، و خودێ ب خۆ یێ زانا و کاربنەجهە.

يَٰٓأَهۡلَ ٱلۡكِتَٰبِ لَا تَغۡلُواْ فِي دِينِكُمۡ وَلَا تَقُولُواْ عَلَى
ٱللَّهِ إِلَّا ٱلۡحَقَّۚ إِنَّمَا ٱلۡمَسِيحُ عِيسَى ٱبۡنُ مَرۡيَمَ رَسُولُ ٱللَّهِ
وَكَلِمَتُهُۥٓ أَلۡقَىٰهَآ إِلَىٰ مَرۡيَمَ وَرُوحٞ مِّنۡهُۖ فَـَٔامِنُواْ بِٱللَّهِ
وَرُسُلِهِۦۖ وَلَا تَقُولُواْ ثَلَٰثَةٌۚ ٱنتَهُواْ خَيۡرٗا لَّكُمۡۚ إِنَّمَا ٱللَّهُ
إِلَٰهٞ وَٰحِدٞۖ سُبۡحَٰنَهُۥٓ أَن يَكُونَ لَهُۥ وَلَدٞۘ لَّهُۥ مَا فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ
وَمَا فِي ٱلۡأَرۡضِۗ وَكَفَىٰ بِٱللَّهِ وَكِيلٗا ﴿١٧١﴾ لَّن يَسۡتَنكِفَ
ٱلۡمَسِيحُ أَن يَكُونَ عَبۡدٗا لِّلَّهِ وَلَا ٱلۡمَلَٰٓئِكَةُ ٱلۡمُقَرَّبُونَۚ
وَمَن يَسۡتَنكِفۡ عَنۡ عِبَادَتِهِۦ وَيَسۡتَكۡبِرۡ فَسَيَحۡشُرُهُمۡ
إِلَيۡهِ جَمِيعٗا ﴿١٧٢﴾ فَأَمَّا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّٰلِحَٰتِ
فَيُوَفِّيهِمۡ أُجُورَهُمۡ وَيَزِيدُهُم مِّن فَضۡلِهِۦۖ وَأَمَّا ٱلَّذِينَ
ٱسۡتَنكَفُواْ وَٱسۡتَكۡبَرُواْ فَيُعَذِّبُهُمۡ عَذَابًا أَلِيمٗا وَلَا
يَجِدُونَ لَهُم مِّن دُونِ ٱللَّهِ وَلِيّٗا وَلَا نَصِيرٗا ﴿١٧٣﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ
قَدۡ جَآءَكُم بُرۡهَٰنٞ مِّن رَّبِّكُمۡ وَأَنزَلۡنَآ إِلَيۡكُمۡ نُورٗا مُّبِينٗا ﴿١٧٤﴾
فَأَمَّا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ بِٱللَّهِ وَٱعۡتَصَمُواْ بِهِۦ فَسَيُدۡخِلُهُمۡ فِي
رَحۡمَةٖ مِّنۡهُ وَفَضۡلٖ وَيَهۡدِيهِمۡ إِلَيۡهِ صِرَٰطٗا مُّسۡتَقِيمٗا ﴿١٧٥﴾

﴿١٧١﴾ هەی خودانێت کتێبان [مەخسەد فەلەنە] هوین توندیێ د دینێ خۆدا نەکەن [کا دینێ هەوە یێ چاوایە وەسا وەربگرن، عیسا پێغەمبەرە و بەندەیێ خودێیە، و حاشا نەکوڕێ خودێیە]. و ژ ڕاستی و هەقیێ پێڤەتر د ڕاستا خودێدا نەبێژن، ب ڕاستی هندی عیسایە مەسیحێ کوڕێ مەریەمێ، پێغەمبەرێ خودێیە و ب پەیڤا خۆ [بیە] چێکریە، کو ئاراستەی مەریەمێ کربوو، و ئەو جانەکە ژ خودێ. ڤێجا باوەریێ ب خودێ و پێغەمبەرێت وی بینن، و هوین [د دەرهەقێ خودێدا نەبێژن] [خودێ] سێنە، ڤێ ئاخفتنێ بهێلن، بۆ هەوە چێترە. ب ڕاستی خودێ پەرستیبەکێ تەك و تنێیە، یێ پاك و پاقژ و بلندە ژ هندێ کو زارۆکەك بۆ هەبیت. و کا چ د ئەرد و ئەسماناندا هەیە یێ خودێیە و بەسە کو ڕاگر و ڕێڤەبەرێ [ئەرد و ئەسمانانە و هەچیێ تێدا هەی]. ﴿١٧٢﴾ عیسا خۆ مەزن ناکەت کو بەندەیێ خودێ بیت و ملیاکەتێت نێزیکێت خودێ ژی، و هەر کەسێ خۆ ژ پەرستنا وی بلندتر لێ بکەت و خۆ مەزن بکەت، ب ڕاستی خودێ دێ وان هەمییان ل دەڤ خۆ کۆمکەت. ﴿١٧٣﴾ ڤێجا ئەوێت باوەری ئینایین و کار و کریارێت قەنج کرین، ئەڤانە خودێ دێ کرییا وان دەتێ، و ژ کەرەما خۆ هێژ پتر دێ دەتێ، بەلێ ئەوێت خۆ بلند دیتین و خۆ مەزنکرین، ئێدی خودێ دێ وان ب بەر ئیزایەکا ب ژان ئێخیت. و ژ بلی خودێ چو هاریکار و پشتەڤانان بۆ خۆ نابینن. ﴿١٧٤﴾ گەلی مرۆڤان ب ڕاستی نیشان و بەلگەیەکا گۆمانبڕ ژ لایێ خودایێ هەوەڤە بۆ هەوە هات [کو پێغەمبەرە و چو هێجەتان بۆ هەوە نەهێلیت، هەمی تشتان بۆ هەوە ڕاست و دورست دیار بکەت]، و مە ڕۆناهیەکا ڕۆنکەر [کو قورئانە] بۆ هەوە هنارت. ﴿١٧٥﴾ ڤێجا ئەوێت باوەری ب خودێ ئینایین و خۆ ب وێ باوەریێ و قورئانێڤە گرتین. خودێ وان دێ گەهینیتە دلۆڤانی [بەحەشتا] و کەرەما خۆ و دێ وان ڕاستەڕێ کەت.

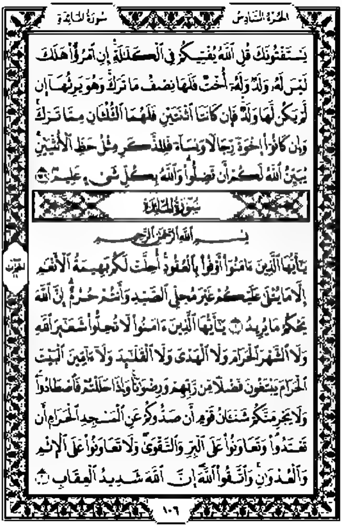

الجزء السادس
سورة المائدة
الحزب
١٠٦

يَسۡتَفۡتُونَكَ قُلِ ٱللَّهُ يُفۡتِيكُمۡ فِي ٱلۡكَلَٰلَةِۚ إِنِ ٱمۡرُؤٌاْ هَلَكَ
لَيۡسَ لَهُۥ وَلَدٞ وَلَهُۥٓ أُخۡتٞ فَلَهَا نِصۡفُ مَا تَرَكَۚ وَهُوَ يَرِثُهَآ إِن
لَّمۡ يَكُن لَّهَا وَلَدٞۚ فَإِن كَانَتَا ٱثۡنَتَيۡنِ فَلَهُمَا ٱلثُّلُثَانِ مِمَّا تَرَكَۚ
وَإِن كَانُوٓاْ إِخۡوَةٗ رِّجَالٗا وَنِسَآءٗ فَلِلذَّكَرِ مِثۡلُ حَظِّ ٱلۡأُنثَيَيۡنِۗ
يُبَيِّنُ ٱللَّهُ لَكُمۡ أَن تَضِلُّواْۗ وَٱللَّهُ بِكُلِّ شَيۡءٍ عَلِيمُۢ ﴿١٧٦﴾

سُورَةُ المَائِدَةِ

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ أَوۡفُواْ بِٱلۡعُقُودِۚ أُحِلَّتۡ لَكُم بَهِيمَةُ ٱلۡأَنۡعَٰمِ
إِلَّا مَا يُتۡلَىٰ عَلَيۡكُمۡ غَيۡرَ مُحِلِّي ٱلصَّيۡدِ وَأَنتُمۡ حُرُمٌۗ إِنَّ ٱللَّهَ
يَحۡكُمُ مَا يُرِيدُ ﴿١﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ لَا تُحِلُّواْ شَعَٰٓئِرَ ٱللَّهِ
وَلَا ٱلشَّهۡرَ ٱلۡحَرَامَ وَلَا ٱلۡهَدۡيَ وَلَا ٱلۡقَلَٰٓئِدَ وَلَآ ءَآمِّينَ ٱلۡبَيۡتَ
ٱلۡحَرَامَ يَبۡتَغُونَ فَضۡلٗا مِّن رَّبِّهِمۡ وَرِضۡوَٰنٗاۚ وَإِذَا حَلَلۡتُمۡ فَٱصۡطَادُواْۚ
وَلَا يَجۡرِمَنَّكُمۡ شَنَـَٔانُ قَوۡمٍ أَن صَدُّوكُمۡ عَنِ ٱلۡمَسۡجِدِ ٱلۡحَرَامِ أَن
تَعۡتَدُواْۘ وَتَعَاوَنُواْ عَلَى ٱلۡبِرِّ وَٱلتَّقۡوَىٰۖ وَلَا تَعَاوَنُواْ عَلَى ٱلۡإِثۡمِ
وَٱلۡعُدۡوَٰنِۚ وَٱتَّقُواْ ٱللَّهَۖ إِنَّ ٱللَّهَ شَدِيدُ ٱلۡعِقَابِ ﴿٢﴾

﴿١٧٦﴾ [هەی موحەممەد] پسیارا میراتێ وی مری ئەوێ نە باب و باپیر و نە کوڕ و نە نەڤی هەبن، ژ تە دکەن [کا چاوانە] بێژە: ژ خۆ خودێ دێ بۆ هەوە میراتێ وی دیارکەت، ئەگەر مرۆڤەک مر و چو زارۆک و نەڤی [دویندەهـ] نەبن و چو باب و باپیر ژی نەبن و خویشکەکا [دەیابی یان یا بابێ ئەیا دەیکێ ب تنێ] هەبیت، نیڤا میراتێ وی بۆ خویشکا ویە، و ئەگەر خویشک مر و چو دویندەهـ و باب و باپیر نەبن، برا دبیتە میراتخۆرێ وێ، و ئەگەر ژ دو خویشکان و پتر بن، دوسێکا میراتی بۆ وانە، و ئەگەر خویشک و برا د گەلێک بن، بارا برایی تەمەتی بارا دو خویشکانە. دا هوین ماڤێ کەسێ نەخۆن و د سەردا نەچن، خودێ بۆ هەوە ڕۆن دکەت، و ب ڕاستی خودێ ب هەمی تشتان پێ زانا و ئاگەهدارە.

سۆرەتا مائیدە

ل مەدینەیێ هاتیە خوارێ (١٢٠) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ گەلی ئەوێت هەوە باوەری ئینایین، سۆز و پەیمانێت خودێ ژ هەوە وەرگرتین، ب جهـ بینن، گیاندارێت ڕاگرتنێ یێت گیاخۆر [وەکی کەوالی و حێشتران و چێلان] بۆ هەوە دورست بوون، ژ بلی ئەڤێت دێ بۆ هەوە ئێنە خواندن، و دیسا ژ بلی نێچیرکرنا وان و هوین د ئیحراماندا [بۆ حەجێ یان عومرەیێ] و نێچیرێ بۆ خۆ دورست نەکەن و هوین د ئیحراماندا. ب ڕاستی خودێ چ بڤێت دێ بڕیارێ پێ دەت و حوکمی پێ کەت. ﴿٢﴾ گەلی ئەوێت هەوە باوەری ئینایین، ئەدمنە سەر ڕێ و نیشانێت دینێ خودێ، و حورمەتا هەیڤێت حەرامکری و ب ڕێزمەت [کو (زی القعدە)، و (زی الحجە)، و موحەڕەم، و ڕەجەبن] نەشکێنن [و شەڕی تێدا نەکەن] و ڕێکا قوربانان و ئەرشێت ڕستك د ستۆیدا [کو دیارینە بۆ کەعبەیێ] نەگرن، و بۆ خۆ دورست نەکەن، و بۆ خۆ دورست نەکەن هوین ڕێکا وان بگرن، ئەوێت ژ بەر دەستڤەئینانا کەرەم و ڕازیبوونا خودایێ خۆ قەستا مالا خودێ دکەن. هەر وەختێ هوین ژ ئیحرامان دەرکەفتن ڤێجا نێچیرا خۆ بکەن. و بلا نەڤیانا هەوە بۆ دەستەکێ کو [سالا حودەیبیە] ڕێکا کەعبەیێ ل هەوە گرتبوو وە ل هەوە نەکەت هوین دەستدرێژییێ بکەن، و ل سەر باشی و پارێزکاریا خودێ هاریکارێت ئێک بن. و ل سەر گونەهـ و دەستدرێژییێ هاریکارێت ئێک نەبن. و پارێزکاریا خودێ بکەن، و ب ڕاستی جزایێ خودێ جزایەکێ دژوارە.

حُرِّمَتۡ عَلَيۡكُمُ ٱلۡمَيۡتَةُ وَٱلدَّمُ وَلَحۡمُ ٱلۡخِنزِيرِ وَمَآ أُهِلَّ لِغَيۡرِ ٱللَّهِ بِهِۦ
وَٱلۡمُنۡخَنِقَةُ وَٱلۡمَوۡقُوذَةُ وَٱلۡمُتَرَدِّيَةُ وَٱلنَّطِيحَةُ وَمَآ أَكَلَ
ٱلسَّبُعُ إِلَّا مَا ذَكَّيۡتُمۡ وَمَا ذُبِحَ عَلَى ٱلنُّصُبِ وَأَن تَسۡتَقۡسِمُواْ
بِٱلۡأَزۡلَٰمِۚ ذَٰلِكُمۡ فِسۡقٌۗ ٱلۡيَوۡمَ يَئِسَ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ مِن دِينِكُمۡ فَلَا
تَخۡشَوۡهُمۡ وَٱخۡشَوۡنِۚ ٱلۡيَوۡمَ أَكۡمَلۡتُ لَكُمۡ دِينَكُمۡ وَأَتۡمَمۡتُ عَلَيۡكُمۡ
نِعۡمَتِي وَرَضِيتُ لَكُمُ ٱلۡإِسۡلَٰمَ دِينٗاۚ فَمَنِ ٱضۡطُرَّ فِي مَخۡمَصَةٍ
غَيۡرَ مُتَجَانِفٖ لِّإِثۡمٖ فَإِنَّ ٱللَّهَ غَفُورٞ رَّحِيمٞ ﴿٣﴾ يَسۡـَٔلُونَكَ مَاذَآ
أُحِلَّ لَهُمۡۖ قُلۡ أُحِلَّ لَكُمُ ٱلطَّيِّبَٰتُ وَمَا عَلَّمۡتُم مِّنَ ٱلۡجَوَارِحِ
مُكَلِّبِينَ تُعَلِّمُونَهُنَّ مِمَّا عَلَّمَكُمُ ٱللَّهُۖ فَكُلُواْ مِمَّآ أَمۡسَكۡنَ عَلَيۡكُمۡ
وَٱذۡكُرُواْ ٱسۡمَ ٱللَّهِ عَلَيۡهِۖ وَٱتَّقُواْ ٱللَّهَۚ إِنَّ ٱللَّهَ سَرِيعُ ٱلۡحِسَابِ ﴿٤﴾
ٱلۡيَوۡمَ أُحِلَّ لَكُمُ ٱلطَّيِّبَٰتُۖ وَطَعَامُ ٱلَّذِينَ أُوتُواْ ٱلۡكِتَٰبَ حِلّٞ لَّكُمۡ
وَطَعَامُكُمۡ حِلّٞ لَّهُمۡۖ وَٱلۡمُحۡصَنَٰتُ مِنَ ٱلۡمُؤۡمِنَٰتِ وَٱلۡمُحۡصَنَٰتُ
مِنَ ٱلَّذِينَ أُوتُواْ ٱلۡكِتَٰبَ مِن قَبۡلِكُمۡ إِذَآ ءَاتَيۡتُمُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ
مُحۡصِنِينَ غَيۡرَ مُسَٰفِحِينَ وَلَا مُتَّخِذِيٓ أَخۡدَانٖۗ وَمَن يَكۡفُرۡ
بِٱلۡإِيمَٰنِ فَقَدۡ حَبِطَ عَمَلُهُۥ وَهُوَ فِي ٱلۡأٓخِرَةِ مِنَ ٱلۡخَٰسِرِينَ ﴿٥﴾

﴿٣﴾ [گۆشتێ] مراران و خوینێ [یا ڕۆن] و گۆشتێ بەرازان و یێ نە ژ بۆ خودێ هاتیە سەرژێکرن و [گۆشتێ] تەرشا هاتیە فەتساندن، و [گۆشتێ تەرشا] ب داروبەران هاتیە کوشتن و [گۆشتێ تەرشا] کەڤتی [و مری] و [گۆشتێ تەرشا] ب قۆچان مربیت و [گۆشتێ] دەهبەیان خواری، ئەو نەبیت یا هوین ڤێرا دگەهن و ڤەدکوژن، و [گۆشتێ تەرشا] کو ل سەر کەڤرێت چکلاندی دئێنە ڤەکوشتن، ل سەر هەوە هاتە حەرامکرن، دیسا هوین بەخت و ئێغبالا خۆ ژ فالڤەگرتنێ بخوازن ل سەر هەوە هاتە حەرامکرن [ژ ڕێز و سەروبەرێت عەرەبان ئەو بوو ئەگەر وان کارەك ل بەربایە چ وەغەربایە چ ژنئینان یان هەر تشتەکێ دی، بەختێ خۆ ب ڕێکا فالڤەگرتنێ دجەڕباندن، سێ تیر هەبوون ل سەر ئێکێ نڤیسی بوو، «خودێ فەرمانا من دکەت»، یا دووێ «خودێ من ناهێلیت» و یا سێیێ یا بێ نڤیسین بوو، و دا ئێکێ ژ کاڤلانکێ کێشن، ئەگەر دەرکەڤتبایە «بکە»، دا کەت و ئەگەر دەرکەڤتبا «نەکە»، نەدکر، و ئەگەر یا بێ نڤیسین بایە دا کەتە د ناڤدا و جارەکا دی کێشیت]، و کارنینانا ڤێ گونەهێ دەرکەڤتنە ژ ڕێکا ڕاست، ئەڤرۆ ئەوێت گاوربووین یێت بێ هیڤی بووین دینێ هەوە پوپیچ بکەن، و هەوە ژێ دەربێخن، ڤێجا هوین ژ وان نەترسن و ژ من بترسن، ئەڤرۆ من دینێ هەوە تەمام کر [کێماسی تێدا نەمایە ژ بەر هندێ نابیت چو ژێ بێتە کێمکرن و چو لێ زێدە بیت] و من خێلك و کەرەمێت خۆ بۆ هەوە تەکووزکرن. [بگرە ژ ڕاستەڕێکرنێ و تەکووزکرنا دینی و ڤەکرنا مەکەهێ و بێ هیڤیکرنا گاوران ژ دینێ هەوە کو بشێن پوپیچکەن و نەهێلن] و من دینێ ئیسلامێ بۆ هەوە هەلبژارت و ئەو دینە ل دەڤ خودێ و چێێت دی نە، بەلێ هەر کەسێ ژ برساندا نەچار بیتە [خوارنا مراری و نەدورستکری یێت د دویڤدا] یێ کو دل ل سەر گونەهێ هەبیت [و بخۆزت گونەهـ ل سەر نینە] ب ڕاستی خودێ گونەهـ ژێبەر و دلۆڤانە. ﴿٤﴾ [هەی موحەممەد] ئەو ژ تە دپرسن کا چ بۆ وان هاتیە دورستکرن [حەلالکرن] بێژە: تشتێ پاقژ بۆ هەوە هاتە دورستکرن، و ئەو نێچیرا جانەوەرێت جەڕباندی [ڤێرکری وەکی سە و شاهینی] ب وی شەرتی کو هوین فێری وێ بکەن یا خودێ نیشا هەوە دایی، [ئانکو ئەگەر گۆتێ هەرە، بچیت، ئەگەر گۆتێ وەرە بهێت، و ئەگەر گرت بۆ خودانێ خۆ بگریت، نە بۆ خۆ، و ئەگەر گۆتێ بهێلە، بهێلیت]. ڤێجا ئەو نێچیرا بۆ هەوە دگرن، ناڤێ خودێ ل سەر بینن [وەختێ هوین دهنێرنێ، یان ڤێرا دگەهن و ڤەدکوژن] و بخۆن، و پارێزکاریا خودێ بکەن، ب ڕاستی خودێ د حسابیدا یێ دەست سڤکە. ﴿٥﴾ ئەڤرۆ تشتێ پاك و پاقژ بۆ هەوە هاتە دورستکرن، و دەستکوژێ خودان کتێبان [ئانکو جوهی و فەلەیان] بۆ هەوە دورستە، و یێ هەوە ژی بۆ وان یێ دورستە، و کچێت شەریف و پاك و پاقژ و ئازاد ژ موسلمانان، و کچێت دەهمەن پاقژ ژ ئەوێت بەری هەوە کتێب بۆ هاتین [کو جوهی و فەلەنە] بۆ هەوە دورستە مار بکەن، ئەگەر هوین مەهرا وان بدەنێ، و د دەهمەن پاقژ بن، و زناکەر نەبن، و وان ب دزیڤە بۆ خۆ نەکەنە یار، و هەر کەسێ شوینا باوەریێ بێت گاور بیت، بێ گۆمان وی کار و کریارێت خۆ پوپیچ کرن، و ڕۆژا قیامەتێ ژی ئەو یێ بەرزیانە.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ إِذَا قُمۡتُمۡ إِلَى ٱلصَّلَوٰةِ فَٱغۡسِلُواْ
وُجُوهَكُمۡ وَأَيۡدِيَكُمۡ إِلَى ٱلۡمَرَافِقِ وَٱمۡسَحُواْ بِرُءُوسِكُمۡ
وَأَرۡجُلَكُمۡ إِلَى ٱلۡكَعۡبَيۡنِۚ وَإِن كُنتُمۡ جُنُبٗا فَٱطَّهَّرُواْۚ
وَإِن كُنتُم مَّرۡضَىٰٓ أَوۡ عَلَىٰ سَفَرٍ أَوۡ جَآءَ أَحَدٞ مِّنكُم مِّنَ
ٱلۡغَآئِطِ أَوۡ لَٰمَسۡتُمُ ٱلنِّسَآءَ فَلَمۡ تَجِدُواْ مَآءٗ فَتَيَمَّمُواْ صَعِيدٗا
طَيِّبٗا فَٱمۡسَحُواْ بِوُجُوهِكُمۡ وَأَيۡدِيكُم مِّنۡهُۚ مَا يُرِيدُ ٱللَّهُ
لِيَجۡعَلَ عَلَيۡكُم مِّنۡ حَرَجٖ وَلَٰكِن يُرِيدُ لِيُطَهِّرَكُمۡ
وَلِيُتِمَّ نِعۡمَتَهُۥ عَلَيۡكُمۡ لَعَلَّكُمۡ تَشۡكُرُونَ ٦
وَٱذۡكُرُواْ نِعۡمَةَ ٱللَّهِ عَلَيۡكُمۡ وَمِيثَٰقَهُ ٱلَّذِي وَاثَقَكُم
بِهِۦٓ إِذۡ قُلۡتُمۡ سَمِعۡنَا وَأَطَعۡنَاۖ وَٱتَّقُواْ ٱللَّهَۚ إِنَّ ٱللَّهَ عَلِيمُۢ
بِذَاتِ ٱلصُّدُورِ ٧ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ كُونُواْ قَوَّٰمِينَ
لِلَّهِ شُهَدَآءَ بِٱلۡقِسۡطِۖ وَلَا يَجۡرِمَنَّكُمۡ شَنَـَٔانُ قَوۡمٍ عَلَىٰٓ
أَلَّا تَعۡدِلُواْۚ ٱعۡدِلُواْ هُوَ أَقۡرَبُ لِلتَّقۡوَىٰۖ وَٱتَّقُواْ ٱللَّهَۚ إِنَّ
ٱللَّهَ خَبِيرُۢ بِمَا تَعۡمَلُونَ ٨ وَعَدَ ٱللَّهُ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ
وَعَمِلُواْ ٱلصَّٰلِحَٰتِ لَهُم مَّغۡفِرَةٞ وَأَجۡرٌ عَظِيمٞ ٩

﴿٦﴾ گەلی خودان باوەران، ئەگەر هەوە ڤیا ڕابن نڤێژێ بکەن [و هوین پێت بێ دەستنڤێژ بن] ئێدی هوین سەروچاڤێت خۆ و دەستێت خۆ هەتا ئەنیشکا بشۆن، و سەرێ خۆ ڤەماڵن، و پێت خۆ هەتا گوزەکان بشۆن، و ئەگەر هوین د بێ نڤێژ بن [ب جەنابەت بن] خۆ بشۆن، و ئەگەر هوین د نەساخ بن، یان ل سەر وەغەرێ بن، یان ئێک ژ هەوە ژ تارەتێ [دەستاڤێ] هات، یان هوین چۆبنە نڤینا ژنێ، و ئاڤ ب دەست هەوە نەکەڤت [کو تێرا هەوە بکەت دەستنڤێژێ پێ بگرن یان سەرێ خۆ پێ بشۆن]، ب ئاخەکا پاقژ تەیەمومێ بکەن، و سەروچاڤ و دەستێت خۆ پێ ڤەماڵن، خودێ [ب ڤێ فەرمانێ کو هوین ب ئاڤێ یان ب ئاخێ خۆ پاقژ بکەن، وەختێ هەوە دڤێت نڤێژان بکەن یان ب هەمی فەرمانێت خۆ] نەڤێت بەرتەنگی و زەحمەتێ بۆ هەوە چێکەت، بەلێ دڤێت هەوە ژ گونەهان پاقژ بکەت و خێنکێت خۆ ل سەر هەوە تەمام بکەت، دا هوین سوپاسیا وی بکەن. ﴿٧﴾ [گەلی خودان باوەران] خێنك و کەرەمێت خودێ و وێ پەیمانا خودێ د گەل هەوە گرێدایی بینە بیرا خۆ [کو پەیمانا عەقەبەیە] وەختێ هەوە گۆتی مە بهیست و مە گوهداری کر، و پارێزکاریا خودێ بکەن، بێ گومان خودێ ب ئاگەهە ژ وێ یا د سنگ و دلاندا ڤەشارتی. ﴿٨﴾ گەلی خودان باوەران ل بەر فەرمانا خودێ د ڕاوەستایی بن [و هەمی تشتان ژ بۆ خودێ پێ ڕابن]، و ب ڕاستی شادەییێ بدەن، و بلا نەڤیانا هەوە بۆ دەستەکێ، هەوە پال نەدەت هوین دادوەریێ [عەدالەتێ] نەکەن، [بلا هەوە نەڤێت ژێ] و دادوەریێ بکەن ئەو نێزیکترە بۆ پارێزکاریێ، و پارێزکاریا خودێ بکەن، ب ڕاستی کارێ هوین دکەن خودێ پێ ئاگەهە. ﴿٩﴾ خودێ پەیمانا دایییە ئەوێت باوەری پێ ئینایین و کار و کریارێت قەنج کرین، کو گونەهـ ژێبرن و خەلاتەکێ مەزن بارا وانە.

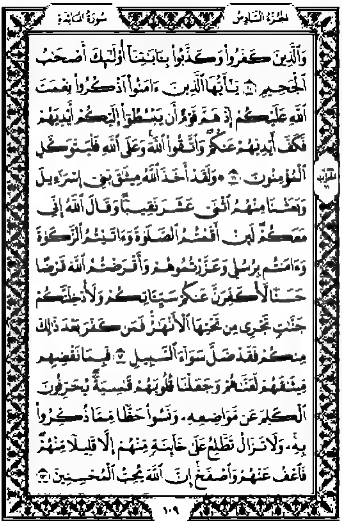
سُورَةُ المَائِدَةِ
الجُزْءُ السَّادِسُ
الربع
١٠٩

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ
الْجَحِيمِ ﴿١٠﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اذْكُرُوا نِعْمَتَ
اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ هَمَّ قَوْمٌ أَنْ يَبْسُطُوا إِلَيْكُمْ أَيْدِيَهُمْ
فَكَفَّ أَيْدِيَهُمْ عَنْكُمْ ۖ وَاتَّقُوا اللَّهَ ۚ وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ
الْمُؤْمِنُونَ ﴿١١﴾ ۞ وَلَقَدْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَائِيلَ
وَبَعَثْنَا مِنْهُمُ اثْنَيْ عَشَرَ نَقِيبًا ۖ وَقَالَ اللَّهُ إِنِّي
مَعَكُمْ ۖ لَئِنْ أَقَمْتُمُ الصَّلَاةَ وَآتَيْتُمُ الزَّكَاةَ
وَآمَنْتُمْ بِرُسُلِي وَعَزَّرْتُمُوهُمْ وَأَقْرَضْتُمُ اللَّهَ قَرْضًا
حَسَنًا لَأُكَفِّرَنَّ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَلَأُدْخِلَنَّكُمْ
جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ ۚ فَمَنْ كَفَرَ بَعْدَ ذَٰلِكَ
مِنْكُمْ فَقَدْ ضَلَّ سَوَاءَ السَّبِيلِ ﴿١٢﴾ فَبِمَا نَقْضِهِمْ
مِيثَاقَهُمْ لَعَنَّاهُمْ وَجَعَلْنَا قُلُوبَهُمْ قَاسِيَةً ۖ يُحَرِّفُونَ
الْكَلِمَ عَنْ مَوَاضِعِهِ ۙ وَنَسُوا حَظًّا مِمَّا ذُكِّرُوا
بِهِ ۚ وَلَا تَزَالُ تَطَّلِعُ عَلَىٰ خَائِنَةٍ مِنْهُمْ إِلَّا قَلِيلًا مِنْهُمْ ۖ
فَاعْفُ عَنْهُمْ وَاصْفَحْ ۚ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ ﴿١٣﴾

﴿١٠﴾ بەلێ ئەو کەسێت گاوربوویین و ئایەتێت مە درەو دەرێخستین، ئەو دۆژەهینە [جەهنەمینە]. ﴿١١﴾ گەلی خودان باوەران قەنجییا خودێ د گەل هەوە کری بینە بیرا خۆ، وەختێ دەستەکێ ڤیایی دەستێت خۆ ب خرابیێ درێژ بکەنە هەوە، دەستێت وان ژ هەوە دانە پاش، و پارێزکارییا خودێ بکەن، و بلا خودان باوەر پشتا خۆ ب خودێ موکوم بکەن. ﴿١٢﴾ بێ گۆمان خودێ پەیمانا موکوم ژ ئسرائیلیان وەرگرت، و دوازدە شاهد و بەرپرس ئاڤدارکرن و بۆ هنارتن، و خودێ گۆتە وان ب ڕاستی ئەز پشتەڤان و هاریکارێ هەوەمە، ئەگەر هوین نڤێژان ب دورستایی بکەن، و زەکاتا مالێ خۆ بدەن، و باوەرییێ ب پێغەمبەرێت من بینن و پشتەڤانییا وان بکەن و قەدرێ وان بگرن، و قەرەکێ باش د گەل خودێ بکەن [ئانکو خێر و خێراتان د ڕێکا خودێدا بکەن]. ب ڕاستی ئەز دێ گونەهێت هەوە ژێ بەم و دێ هەوە تێخمە د وان بەحەشتاندا ئەوێت ڕوبار د بنڕا دەرکن، ڤێجا هەچییێ پشتی ڤێ گاور بیت بێ گۆمان وی ڕێکا ڕاست بەرزە کر. ﴿١٣﴾ و ژ بەر شکاندنا وان بۆ سۆز و پەیمانێت خۆ، مە لەعنەت ل وان کر [مە ژ دلۆڤانییا خۆ دویرێخستن] و مە دلێ وان ڕەق کر، تەوراتێ ڤارێ دکەن و دگوهۆڕن، و پشکەکا باش [ژێ] کو فەرمانا وان پێ دهاتەکرن، هێلان و ژ بیرا خۆ برن، [هەی موحەممەد] کێمەک ژ وان نەبن [ئەو ژی ئەون یێت موسلمان بوویین] یێت دێ بەردەوام دێ خیانەتێ [و شکاندنا سۆز و پەیمانان هەتا ڕۆژا قیامەتێ] ژێ بینی، ڤێجا لێ ببۆرە و چاڤێت خۆ ژێ بگرە. ب ڕاستی خودێ حەژ قەنجیکاران دکەت.

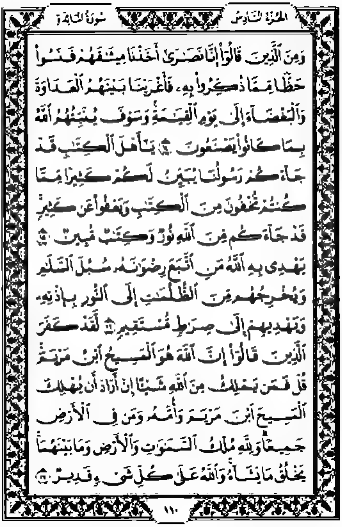

الجزء السادس سورة المائدة

وَمِنَ ٱلَّذِينَ قَالُوٓاْ إِنَّا نَصَٰرَىٰٓ أَخَذۡنَا مِيثَٰقَهُمۡ فَنَسُواْ
حَظّٗا مِّمَّا ذُكِّرُواْ بِهِۦ فَأَغۡرَيۡنَا بَيۡنَهُمُ ٱلۡعَدَاوَةَ
وَٱلۡبَغۡضَآءَ إِلَىٰ يَوۡمِ ٱلۡقِيَٰمَةِۚ وَسَوۡفَ يُنَبِّئُهُمُ ٱللَّهُ
بِمَا كَانُواْ يَصۡنَعُونَ ١٤ يَٰٓأَهۡلَ ٱلۡكِتَٰبِ قَدۡ
جَآءَكُمۡ رَسُولُنَا يُبَيِّنُ لَكُمۡ كَثِيرٗا مِّمَّا
كُنتُمۡ تُخۡفُونَ مِنَ ٱلۡكِتَٰبِ وَيَعۡفُواْ عَن كَثِيرٖۚ
قَدۡ جَآءَكُم مِّنَ ٱللَّهِ نُورٞ وَكِتَٰبٞ مُّبِينٞ ١٥
يَهۡدِي بِهِ ٱللَّهُ مَنِ ٱتَّبَعَ رِضۡوَٰنَهُۥ سُبُلَ ٱلسَّلَٰمِ
وَيُخۡرِجُهُم مِّنَ ٱلظُّلُمَٰتِ إِلَى ٱلنُّورِ بِإِذۡنِهِۦ
وَيَهۡدِيهِمۡ إِلَىٰ صِرَٰطٖ مُّسۡتَقِيمٖ ١٦ لَّقَدۡ كَفَرَ
ٱلَّذِينَ قَالُوٓاْ إِنَّ ٱللَّهَ هُوَ ٱلۡمَسِيحُ ٱبۡنُ مَرۡيَمَۚ
قُلۡ فَمَن يَمۡلِكُ مِنَ ٱللَّهِ شَيۡـًٔا إِنۡ أَرَادَ أَن يُهۡلِكَ
ٱلۡمَسِيحَ ٱبۡنَ مَرۡيَمَ وَأُمَّهُۥ وَمَن فِي ٱلۡأَرۡضِ
جَمِيعٗاۗ وَلِلَّهِ مُلۡكُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِ وَمَا بَيۡنَهُمَاۚ
يَخۡلُقُ مَا يَشَآءُۚ وَٱللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيۡءٖ قَدِيرٞ ١٧

١١٠

﴿١٤﴾ ژ وان ژی ئەوێت گۆتین، ئەم هاریكار و پشتەڤانێت عیسایینە، مە پەیمان وەرگرت، پشكەكا باش ژێ ئەڤا پەیمان ل سەر هاتییە ستاندن ب پشت گوهێ خۆڤە هاڵێتن و ژ بیركرن، [و ژ بەر هندێ] مە دژمناتی و نەڤیان ئێخستە د ناڤ واندا هەتا ڕۆژا قیامەتێ، و خودێ دێ وان ب كار و كریارێت وان كرین ئاگەهدار كەت [و دێ جزایێ شكاندنا پەیمانا خۆ خۆن]. ﴿١٥﴾ گەلی خودان كتێبان ب ڕاستی پێغەمبەرێ مە [موحەممەد] بۆ هەوە هات، دا گەلەكا هەوە ژ كتێبێت خۆ ڤەشارتی [وەكی سالۆخێت پێغەمبەری، بڕیارا ڕەجمێ، سەرهاتییا خودانێت شەنبییێ... هتد.] ئاشكەرا بكەت، و ژ گەلەكێ ژی دبۆریت [ئەوا هوین ژ تەورات و ئنجیلێ ڤەدشێرن، ئاشكەرا ناكەت]. ب سویند ژ دەڤ خودایێ هەوە ڕۆناهییەك [كو پێغەمبەرە] و كتێبەكا ئاشكەراكەر [كو قورئانە] بۆ هەوە هات. ﴿١٦﴾ خودێ ب وێ [كتێبێ] ئەوێت ب دویڤ ڕازیبوونا خودێ دكەڤن ڕاستەڕێ دكەتە ڕێكا سلامەتییێ و ڕزگاربوونێ، و وان ب دەستویرا خۆ ژ تاریستانان دەردئێخیتە بەر ڕۆناهییێ، و وان ڕاستەڕێ دكەت. ﴿١٧﴾ ب ڕاستی ئەوێت گۆتین: مەسیحێ كوڕێ مەریەمێ خودێیە ئەو گاوربوون [ژ بەر ڤێ گۆتنێ]. [هەی موحەممەد] بێژە وان: ئەرێ ئەگەر خودێ بڤێت، عیسایێ كوڕێ مەریەمێ و دەیكا وی، و هندی د ئەردیدا هەین بەرزیان و وێران بكەت، كی دشێت نەهێلیت و خۆ بدەتە بەر بڕیارا خودێ؟ و سەر و سامانێ ئەرد و ئەسمانان و تشتێ د ناڤبەرا هەردووكاندا هەر یێ خودێیە، چ یا بڤێت دێ چێكەت. نێ خودێ ل سەر هەمی تشتان دەستهەلاتدار و خودان شیانە.

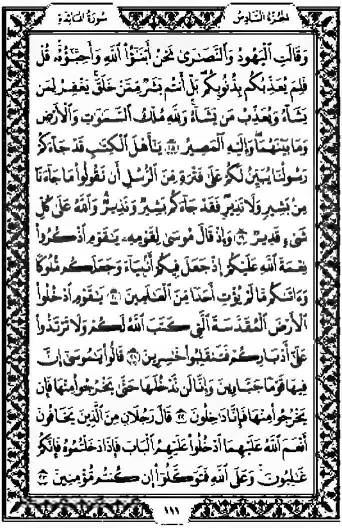

سُورَةُ المَائِدَة الجُزْءُ السَّادِسُ

وَقَالَتِ ٱلْيَهُودُ وَٱلنَّصَٰرَىٰ نَحْنُ أَبْنَٰٓؤُا۟ ٱللَّهِ وَأَحِبَّٰٓؤُهُۥ ۚ قُلْ
فَلِمَ يُعَذِّبُكُم بِذُنُوبِكُم ۖ بَلْ أَنتُم بَشَرٌ مِّمَّنْ خَلَقَ ۚ يَغْفِرُ لِمَن
يَشَآءُ وَيُعَذِّبُ مَن يَشَآءُ ۚ وَلِلَّهِ مُلْكُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ
وَمَا بَيْنَهُمَا ۖ وَإِلَيْهِ ٱلْمَصِيرُ ﴿١٨﴾ يَٰٓأَهْلَ ٱلْكِتَٰبِ قَدْ جَآءَكُمْ
رَسُولُنَا يُبَيِّنُ لَكُمْ عَلَىٰ فَتْرَةٍ مِّنَ ٱلرُّسُلِ أَن تَقُولُوا۟ مَا جَآءَنَا
مِنۢ بَشِيرٍ وَلَا نَذِيرٍ ۖ فَقَدْ جَآءَكُم بَشِيرٌ وَنَذِيرٌ ۗ وَٱللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ
شَىْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٩﴾ وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِۦ يَٰقَوْمِ ٱذْكُرُوا۟
نِعْمَةَ ٱللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ جَعَلَ فِيكُمْ أَنۢبِيَآءَ وَجَعَلَكُم مُّلُوكًا
وَءَاتَىٰكُم مَّا لَمْ يُؤْتِ أَحَدًا مِّنَ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿٢٠﴾ يَٰقَوْمِ ٱدْخُلُوا۟
ٱلْأَرْضَ ٱلْمُقَدَّسَةَ ٱلَّتِى كَتَبَ ٱللَّهُ لَكُمْ وَلَا تَرْتَدُّوا۟
عَلَىٰٓ أَدْبَارِكُمْ فَتَنقَلِبُوا۟ خَٰسِرِينَ ﴿٢١﴾ قَالُوا۟ يَٰمُوسَىٰٓ إِنَّ
فِيهَا قَوْمًا جَبَّارِينَ وَإِنَّا لَن نَّدْخُلَهَا حَتَّىٰ يَخْرُجُوا۟ مِنْهَا فَإِن
يَخْرُجُوا۟ مِنْهَا فَإِنَّا دَٰخِلُونَ ﴿٢٢﴾ قَالَ رَجُلَانِ مِنَ ٱلَّذِينَ يَخَافُونَ
أَنْعَمَ ٱللَّهُ عَلَيْهِمَا ٱدْخُلُوا۟ عَلَيْهِمُ ٱلْبَابَ فَإِذَا دَخَلْتُمُوهُ فَإِنَّكُمْ
غَٰلِبُونَ ۚ وَعَلَى ٱللَّهِ فَتَوَكَّلُوٓا۟ إِن كُنتُم مُّؤْمِنِينَ ﴿٢٣﴾

١١١

﴿١٨﴾ جوهی و فەلە دبێژن: ئەم زارۆكێت خودێ و خۆشڤیێت وینە، بێژە: [ئەگەر وەیە وەكی هوین دبێژن] پا بۆچی هەوە ب گونەهێت هەوە ئیزا ددەت، بەلێ هوین مرۆڤن وەكی هەمی مرۆڤێت خودێ چێكرین. ڤێجا یێ وی بڤێت لێ ناگریت، و یێ بڤێت دێ ئیزا دەت. و سەر و سامانێ ئەرد و ئەسمانان و تشتێ د ناڤبەرا واندا هەر یێ خودێیە، و [بزانن] دویماهیك هەر خودێیە هوین لێ بزڤڕنەڤە. ﴿١٩﴾ گەلی خودان كتێبان: دا هوین نەبێژن [پشتی ڤەبڕینا پێغەمبەران] چو مزگێنیێن و ئاگەهداركەر بۆ مە نەهاتینە، پێغەمبەرێ مە، پشتی ڤەبڕین و سستبوونا هنارتنا پێغەمبەران بۆ هەوە هات دا كاروبارێت دینی بۆ هەوە ئاشكەرا بكەت، یێ گۆمان مزگێنیێن و ئاگەهداركەر بۆ هەوە هات، و خودێ ل سەر هەمی تشتان دەستهەلاتدارە. ﴿٢٠﴾ [گەلی ئسرائیلیان] بینە بیرا خۆ دەمێ مووسایی گۆتییە ملەتێ خۆ: ملەتێ من بیرا خۆ ل وان خێر و خۆشیێت خودێ د گەل هەوە كرین بینن، وەختێ پێغەمبەر ژ هەوە ڕاكرین، و هندەك ژ هەوە كرینە میر و مەلك [یان هوین خانەدان و حالخۆش كرن، ب ژن و مال و خدام و خولام تێخستن]. و ئەو قەدر دا هەوە یێ نەدایییە كەسێ ژ دنیایێ هەمییێ. ﴿٢١﴾ ملەتێ من هەڕنە سەر ئەردێ پیرۆز [كو قودسە] ئەوێ خودێ بۆ هەوە نڤیسی [ئەڤە هندی ئەو د چاك و باش بوون، بەلێ وەختێ خراب بوویین ژێ هاتنە دەرئێخستن]. و ب پاشدا نەزڤڕن ژ ترساندا، هوین دێ خوسارەت بن. ﴿٢٢﴾ گۆتن: یا مووسا ب ڕاستی هندەك كەسێت ب هێز و زەبردەست تێدانە، و ئەم ناچینە تێدا هەتا ئەو ژێ دەرنەكەڤن، و ئەگەر ئەو ژێ دەركەڤتن ئەم دێ چینە تێدا. ﴿٢٣﴾ دو زەلامان ژ وان ئەوێت ژ خودێ دترسن، و خودێ كەرەم د گەل كری گۆتن: [ژ هێز و كەلەخ و مەزنییا وان نەترسن] ب سەر واندا بگرن د دەرگەهیدا، ڤێجا ئەگەر هوین چۆنە تێدا دێ ئەو شكێن و هوین دێ ب سەركەڤن. و پشتا خۆ ب خودێ موكوم بكەن ئەگەر هوین خودان باوەر بن.

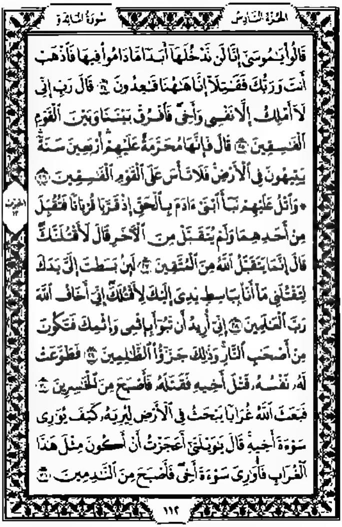

الجزء السادس سورة المائدة

قَالُوا۟ يَـٰمُوسَىٰٓ إِنَّا لَن نَّدْخُلَهَآ أَبَدًا مَّا دَامُوا۟ فِيهَا فَٱذْهَبْ أَنتَ وَرَبُّكَ فَقَـٰتِلَآ إِنَّا هَـٰهُنَا قَـٰعِدُونَ ٢٤ قَالَ رَبِّ إِنِّى لَآ أَمْلِكُ إِلَّا نَفْسِى وَأَخِى فَٱفْرُقْ بَيْنَنَا وَبَيْنَ ٱلْقَوْمِ ٱلْفَـٰسِقِينَ ٢٥ قَالَ فَإِنَّهَا مُحَرَّمَةٌ عَلَيْهِمْ ۛ أَرْبَعِينَ سَنَةً ۛ يَتِيهُونَ فِى ٱلْأَرْضِ ۚ فَلَا تَأْسَ عَلَى ٱلْقَوْمِ ٱلْفَـٰسِقِينَ ٢٦ ۞ وَٱتْلُ عَلَيْهِمْ نَبَأَ ٱبْنَىْ ءَادَمَ بِٱلْحَقِّ إِذْ قَرَّبَا قُرْبَانًا فَتُقُبِّلَ مِنْ أَحَدِهِمَا وَلَمْ يُتَقَبَّلْ مِنَ ٱلْـَٔاخَرِ قَالَ لَأَقْتُلَنَّكَ ۖ قَالَ إِنَّمَا يَتَقَبَّلُ ٱللَّهُ مِنَ ٱلْمُتَّقِينَ ٢٧ لَئِنۢ بَسَطتَ إِلَىَّ يَدَكَ لِتَقْتُلَنِى مَآ أَنَا۠ بِبَاسِطٍ يَدِىَ إِلَيْكَ لِأَقْتُلَكَ ۖ إِنِّىٓ أَخَافُ ٱللَّهَ رَبَّ ٱلْعَـٰلَمِينَ ٢٨ إِنِّىٓ أُرِيدُ أَن تَبُوٓأَ بِإِثْمِى وَإِثْمِكَ فَتَكُونَ مِنْ أَصْحَـٰبِ ٱلنَّارِ ۚ وَذَٰلِكَ جَزَٰٓؤُا۟ ٱلظَّـٰلِمِينَ ٢٩ فَطَوَّعَتْ لَهُۥ نَفْسُهُۥ قَتْلَ أَخِيهِ فَقَتَلَهُۥ فَأَصْبَحَ مِنَ ٱلْخَـٰسِرِينَ ٣٠ فَبَعَثَ ٱللَّهُ غُرَابًا يَبْحَثُ فِى ٱلْأَرْضِ لِيُرِيَهُۥ كَيْفَ يُوَٰرِى سَوْءَةَ أَخِيهِ ۚ قَالَ يَـٰوَيْلَتَىٰٓ أَعَجَزْتُ أَنْ أَكُونَ مِثْلَ هَـٰذَا ٱلْغُرَابِ فَأُوَٰرِىَ سَوْءَةَ أَخِى ۖ فَأَصْبَحَ مِنَ ٱلنَّـٰدِمِينَ ٣١

الحزب ١٢

١١٢

﴿٢٤﴾ گۆتن: هەی مووسا ب ڕاستی هندی ئەو تێدا بن، ئەم قەت ناچینە تێدا [مەخسەد باژێرێ قودسێیە] تو و خودایێ خۆ هەرن شەڕی بکەن ئەم دێ ل ڤێرێ دڕوینشتی بین [ئانکو تو و خودایێ خۆ وان دەربێخن، مە تاقەتا وان نینە]. ﴿٢٥﴾ [مووسایی گۆت:] خودێوۆ بەس من شۆلە ب خۆ و برایێ خۆ هەیە، ڤێجا نافبەرا مە و ڤی ملەتێ ژ ڕێ دەرکەڤتی ناڤبڕ بکە. ﴿٢٦﴾ [خودێ] گۆت: ئەو ئەرد هەتا چل سالان ل وان حەرامە و نەدورستە، د ئەردیدا بزڤڕن و نەکەڤنە ل سەر چو ڕێکان [ئانکو هەتا چل سالێت دی ئەو دێ ل وێ دەشتێ مینن بەرزە و ناچنە د باژێرێ قودسێدا]. ڤێجا خەمێ بۆ ملەتێ گاور نەخۆ. ﴿٢٧﴾ سالۆخێ کوڕێت ئادەم ب دورستی ل سەر وان بخوینە، هەر ئێکی ژ وان قوربانەک دابوو، ژ ئێکی هاتە وەرگرتن و ژ یێ دی نەهاتە وەرگرتن، [ئەوێ قوربانێ وی نەهاتیە وەرگرتن] گۆت: بێ گۆمان ئەز دێ تە کوژم. [برایێ وی ئەوێ قوربانێ وی هاتیە وەرگرتن] گۆت: هندی خودێیە ب ڕاستی بەس ژ پارێزکاران وەردگریت. ﴿٢٨﴾ ئەگەر تو دەستێ خۆ درێژکەیە من، دا من بکوژی، ئەز دەستێ خۆ درێژ ناکەمە تە دا تە بکوژم، ب ڕاستی ئەز ژ خودایێ هەمی جیهانێ دترسم. ﴿٢٩﴾ و من دڤێت تو گونەها من و خۆ هەلگری، و بیبە دۆژەهی. نێ هەر ئەڤەیە جزایێ ستەمکاران. ﴿٣٠﴾ دلێ وی گرت برایێ خۆ بکوژیت و گوهداریا دلێ خۆ کر و برایێ خۆ کوشت. ڤێجا بوو ژ وان یێت خوسارەت. ﴿٣١﴾ ئێدی خودێ قڕەک هنارت و ب دەمێ خۆ ئەرد کۆلا، دا نیشا بدەت کا دێ چاوا تەرمێ برایێ خۆ ڤەشێریت، گۆت: خۆلی ب سەرێ من، من نەشیا ئەز وەکی ڤێ قڕێ ژی بم تەرمێ برایێ خۆ ڤەشێرم، ڤێجا بوو ژ پەشێمانان.

مِنْ أَجْلِ ذَٰلِكَ كَتَبْنَا عَلَىٰ بَنِيٓ إِسْرَٰٓءِيلَ أَنَّهُۥ مَن قَتَلَ
نَفْسًۢا بِغَيْرِ نَفْسٍ أَوْ فَسَادٍ فِي ٱلْأَرْضِ فَكَأَنَّمَا قَتَلَ
ٱلنَّاسَ جَمِيعًا وَمَنْ أَحْيَاهَا فَكَأَنَّمَآ أَحْيَا ٱلنَّاسَ
جَمِيعًاۚ وَلَقَدْ جَآءَتْهُمْ رُسُلُنَا بِٱلْبَيِّنَٰتِ ثُمَّ إِنَّ كَثِيرًا
مِّنْهُم بَعْدَ ذَٰلِكَ فِي ٱلْأَرْضِ لَمُسْرِفُونَ ﴿٣٢﴾ إِنَّمَا
جَزَٰٓؤُاْ ٱلَّذِينَ يُحَارِبُونَ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥ وَيَسْعَوْنَ فِي
ٱلْأَرْضِ فَسَادًا أَن يُقَتَّلُوٓاْ أَوْ يُصَلَّبُوٓاْ أَوْ تُقَطَّعَ أَيْدِيهِمْ
وَأَرْجُلُهُم مِّنْ خِلَٰفٍ أَوْ يُنفَوْاْ مِنَ ٱلْأَرْضِۚ ذَٰلِكَ
لَهُمْ خِزْيٌ فِي ٱلدُّنْيَاۖ وَلَهُمْ فِي ٱلْأٓخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿٣٣﴾
إِلَّا ٱلَّذِينَ تَابُواْ مِن قَبْلِ أَن تَقْدِرُواْ عَلَيْهِمْۖ فَٱعْلَمُوٓاْ
أَنَّ ٱللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٣٤﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ ٱتَّقُواْ
ٱللَّهَ وَٱبْتَغُوٓاْ إِلَيْهِ ٱلْوَسِيلَةَ وَجَٰهِدُواْ فِي سَبِيلِهِۦ
لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٣٥﴾ إِنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ لَوْ أَنَّ لَهُم
مَّا فِي ٱلْأَرْضِ جَمِيعًا وَمِثْلَهُۥ مَعَهُۥ لِيَفْتَدُواْ بِهِۦ مِنْ
عَذَابِ يَوْمِ ٱلْقِيَٰمَةِ مَا تُقُبِّلَ مِنْهُمْۖ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٣٦﴾

﴿٣٢﴾ ژ بەر فێ [کوشتنا کورێت ئادەمی بۆ تێکدو] مە ل سەر ئسرائیلیان نڤیسیە، ب ڕاستی هەر کەسێ مرۆڤەکی بێ بەرانبەر یان ژی ژ بۆ خرابیێ د ئەردیدا بکوژیت، هەروەکی وی هەمی مرۆڤ کوشتین، و هەر کەسێ بیتە ئەگەرێ ژیانا ئێکی هەروەکی بوویە ئەگەرێ ژیانا هەمی مرۆڤان، ب ڕاستی پێغەمبەرێت مە بۆ وان ب نیشانێت ئاشکەراکەر هاتن، پاشی ب ڕاستی پشتی هاتنا وان ژی [یا پێغەمبەران ژی] گەلەک ژ وان زێدە خرابیێ د ئەردیدا دکەن. ﴿٣٣﴾ ب ڕاستی ئەوێت دژاتی و شەڕی د گەل خودێ و پێغەمبەرێ وی دکەن، و د ئەردیدا دگەڕن دا خرابیێ تێدا بکەن، جزایێ وان ئەوە بێنە کوشتن یان ب دارانڤە بێنە هلاویستن، یان ژی دەست و پێیێت وان چەپ و ڕاست بێنە ژێڤەکرن، یان ژی ژ وەلاتێ خۆ بێنە دویرئێخستن، ئەڤ جزایە د دنیایێدا بۆ وان هەتکبەریە، و د ڕۆژا قیامەتێدا ئیزایەکا مەزن بۆ وان هەیە. ﴿٣٤﴾ ژ بلی وان ئەوێت ل خۆ زڤڕین و تۆبەکرین، بەری هوین بشێن بگرن [و جزا بکەن]، بزانن ب ڕاستی خودێ لێنەگر و دلۆڤانە. ﴿٣٥﴾ گەلی خودان باوەران، پارێزکاریا خودێ بکەن، دا هوین بگەهنە ڕازیبوونا وی ل ڕێکان بگەڕن، [ئانکو ڕێکێت ڕازیبوونا وی بگرن و لێ بگەڕن] و جیهادێ د ڕێکا خودێدا بکەن، دا هوین سەرفەراز بن. ﴿٣٦﴾ ب ڕاستی ئەوێت گاوربوویین، ئەگەر هندی د ئەردیدا یێ وان بیت و هندی دی ژی د گەل، دا پێش خۆڤە بدەن، و ژ ئیزایا ڕۆژا قیامەتێ ڕزگار ببن، ژ وان نائێتە وەرگرتن [و ئەو ژ وێ ئیزایێ ڕەها نابن] و ئیزایەکا ب ژان بارا وانە.

يُرِيدُونَ أَن يَخۡرُجُواْ مِنَ ٱلنَّارِ وَمَا هُم بِخَٰرِجِينَ مِنۡهَاۖ
وَلَهُمۡ عَذَابٞ مُّقِيمٞ ﴿٣٧﴾ وَٱلسَّارِقُ وَٱلسَّارِقَةُ فَٱقۡطَعُوٓاْ
أَيۡدِيَهُمَا جَزَآءَۢ بِمَا كَسَبَا نَكَٰلٗا مِّنَ ٱللَّهِۗ وَٱللَّهُ عَزِيزٌ
حَكِيمٞ ﴿٣٨﴾ فَمَن تَابَ مِنۢ بَعۡدِ ظُلۡمِهِۦ وَأَصۡلَحَ فَإِنَّ ٱللَّهَ
يَتُوبُ عَلَيۡهِۚ إِنَّ ٱللَّهَ غَفُورٞ رَّحِيمٌ ﴿٣٩﴾ أَلَمۡ تَعۡلَمۡ أَنَّ ٱللَّهَ
لَهُۥ مُلۡكُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِ يُعَذِّبُ مَن يَشَآءُ وَيَغۡفِرُ
لِمَن يَشَآءُۗ وَٱللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيۡءٖ قَدِيرٞ ﴿٤٠﴾ ۞ يَٰٓأَيُّهَا
ٱلرَّسُولُ لَا يَحۡزُنكَ ٱلَّذِينَ يُسَٰرِعُونَ فِي ٱلۡكُفۡرِ مِنَ
ٱلَّذِينَ قَالُوٓاْ ءَامَنَّا بِأَفۡوَٰهِهِمۡ وَلَمۡ تُؤۡمِن قُلُوبُهُمۡۛ وَمِنَ
ٱلَّذِينَ هَادُواْۛ سَمَّٰعُونَ لِلۡكَذِبِ سَمَّٰعُونَ لِقَوۡمٍ
ءَاخَرِينَ لَمۡ يَأۡتُوكَۖ يُحَرِّفُونَ ٱلۡكَلِمَ مِنۢ بَعۡدِ مَوَاضِعِهِۦۖ
يَقُولُونَ إِنۡ أُوتِيتُمۡ هَٰذَا فَخُذُوهُ وَإِن لَّمۡ تُؤۡتَوۡهُ
فَٱحۡذَرُواْۚ وَمَن يُرِدِ ٱللَّهُ فِتۡنَتَهُۥ فَلَن تَمۡلِكَ لَهُۥ مِنَ ٱللَّهِ
شَيۡـًٔاۚ أُوْلَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ لَمۡ يُرِدِ ٱللَّهُ أَن يُطَهِّرَ قُلُوبَهُمۡۚ لَهُمۡ
فِي ٱلدُّنۡيَا خِزۡيٞۖ وَلَهُمۡ فِي ٱلۡأٓخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٞ ﴿٤١﴾

﴿٣٧﴾ وان دڤێت [ڕۆژا قیامەتێ] ژ ئاگری دەرکەڤن، بەلێ ئەو ژێ دەرناکەڤن و بۆ وان ئیزایەکا ب دۆم و بەردەوام هەیە. ﴿٣٨﴾ و زەلامێ دز و ژنا دز دەستێت وان [د گرێچکێرا] ببڕن، جزایێ کارێ وان کری، و ئەڤە پاشڤەبرنەکە ژ خودێ [دا ئەو ب پاشڤە بچن و دزیێ نەکەن و خەلک وان بۆ خۆ بکەنە چامە]، و خودێ ب خۆ ژی سەردەست و کارینەجهە. ﴿٣٩﴾ ڤێجا هەر کەسێ [دزەکی] پشتی [ب دزیا خۆ] ستەم ل خۆ کری، پەشێمان بیت و ل خۆ بزڤڕیت و تۆبە بکەت و خۆ چێکەت و باش بکەت، ب ڕاستی خودێ دێ تۆبەیێ دەتە سەر، ب ڕاستی خودێ گونەهـ ژێبەر و دلۆڤانە. ﴿٤٠﴾ ما تو نوزانی کو ب ڕاستی سەر و سامانێ ئەرد و ئەسمانان یێ خودێیە، یێ بڤێت دێ ب بەر ئیزایێ ئێخیت، یێ بڤێت دێ ئازاکەت، و خودێ ب خۆ ژی ل سەر هەمی تشتان یێ دەستهەلاتدارە. ﴿٤١﴾ هەی پێغەمبەر، بلا تە ب خەم نەئێخن ئەوێت خۆش ب بەر گاوریێڤە دچن [ژ دوڕوییان] ئەوێت سەرەڤ دبێژن: باوەری مە ئینایە، و ئەو ب خۆ هێژ دلێت وان د بێ باوەرن، و دیسا [بلا تە ب خەم نەئێخن] ئەوێت بوویینە جوهی، زێدە گوهدارییا درەوان دکەن، و گوهدارییێ بۆ دەستەکەکا دی دکەن کو [ژ مەزنانی] نەهاتینە دەڤ تە، ئاخڤتنان ڤارێ دکەن و ژ جهێ وان دبەن، دبێژنە [هەڤالێت خۆ]: ئەگەر موحەممەد ب وێ هاتە هەوە یا مە ڤارێ کری ژێ وەرگرن، و ئەگەر ب وێ نەهاتە هەوە، هشیار بن [باوەر ژێ نەکەن] و یێ خودێ بەرزەبوون و گاوری بۆ ڤیایی، ڤێجا تو نابینی تێک هەبیت تشتێ خودێ ڤیایی نەهێلیت چێ ببیت. ئەڤە ئەون یێت خودێ نەڤیایی دلێت وان پاقژ بکەت، ڕوی ڕەشی و شەرمزاری بۆ وان بیت د دنیایێدا و ئیزایەکا مەزن د ئاخرەتێ ژیدا بۆ وان هەیە.

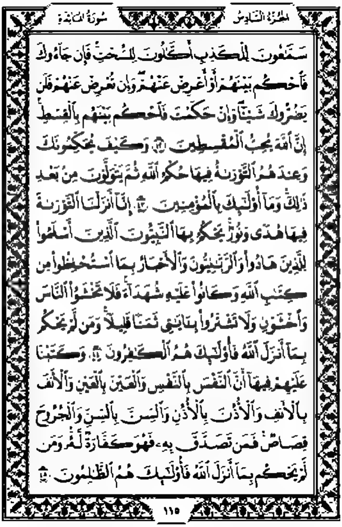
الجزء السادس سورة المائدة

سَمَّٰعُونَ لِلۡكَذِبِ أَكَّٰلُونَ لِلسُّحۡتِۚ فَإِن جَآءُوكَ
فَٱحۡكُم بَيۡنَهُمۡ أَوۡ أَعۡرِضۡ عَنۡهُمۡۖ وَإِن تُعۡرِضۡ عَنۡهُمۡ فَلَن
يَضُرُّوكَ شَيۡـٔٗاۖ وَإِنۡ حَكَمۡتَ فَٱحۡكُم بَيۡنَهُم بِٱلۡقِسۡطِۚ
إِنَّ ٱللَّهَ يُحِبُّ ٱلۡمُقۡسِطِينَ ٤٢ وَكَيۡفَ يُحَكِّمُونَكَ
وَعِندَهُمُ ٱلتَّوۡرَىٰةُ فِيهَا حُكۡمُ ٱللَّهِ ثُمَّ يَتَوَلَّوۡنَ مِنۢ بَعۡدِ
ذَٰلِكَۚ وَمَآ أُوْلَٰٓئِكَ بِٱلۡمُؤۡمِنِينَ ٤٣ إِنَّآ أَنزَلۡنَا ٱلتَّوۡرَىٰةَ
فِيهَا هُدٗى وَنُورٞۚ يَحۡكُمُ بِهَا ٱلنَّبِيُّونَ ٱلَّذِينَ أَسۡلَمُواْ
لِلَّذِينَ هَادُواْ وَٱلرَّبَّٰنِيُّونَ وَٱلۡأَحۡبَارُ بِمَا ٱسۡتُحۡفِظُواْ مِن
كِتَٰبِ ٱللَّهِ وَكَانُواْ عَلَيۡهِ شُهَدَآءَۚ فَلَا تَخۡشَوُاْ ٱلنَّاسَ
وَٱخۡشَوۡنِ وَلَا تَشۡتَرُواْ بِـَٔايَٰتِي ثَمَنٗا قَلِيلٗاۚ وَمَن لَّمۡ يَحۡكُم
بِمَآ أَنزَلَ ٱللَّهُ فَأُوْلَٰٓئِكَ هُمُ ٱلۡكَٰفِرُونَ ٤٤ وَكَتَبۡنَا
عَلَيۡهِمۡ فِيهَآ أَنَّ ٱلنَّفۡسَ بِٱلنَّفۡسِ وَٱلۡعَيۡنَ بِٱلۡعَيۡنِ وَٱلۡأَنفَ
بِٱلۡأَنفِ وَٱلۡأُذُنَ بِٱلۡأُذُنِ وَٱلسِّنَّ بِٱلسِّنِّ وَٱلۡجُرُوحَ
قِصَاصٞۚ فَمَن تَصَدَّقَ بِهِۦ فَهُوَ كَفَّارَةٞ لَّهُۥۚ وَمَن
لَّمۡ يَحۡكُم بِمَآ أَنزَلَ ٱللَّهُ فَأُوْلَٰٓئِكَ هُمُ ٱلظَّٰلِمُونَ ٤٥

١١٥

﴿٤٢﴾ گوهداریـــیا درەوان دکەن، و بەرتیل و مالێ حەرام و نەدورســت دخـۆن، ڤێجـا ئەگـەر ئـەو هاتنـە دەڤ تـە [دا حوکمی د ناڤبەرا واندا بکەی] ڤێجا تە دڤێت حوکمی د ناڤبـەرا وانـدا بکـە و یان ڕویـــێ خـۆ ژێ وەرگێـرە. د بنـبڕا ئەشێن زیانەکێ بگەهیننە تـە، و ئەگـەر تـە حوکم د ناڤبـەرا واندا کر، ڤێجـا حوکمی ب دادوەری د ناڤبەرا وانـدا بکە، ب ڕاسـتی خـودێ حـەژ دادوەران (عادلان) دکـەت. ﴿٤٣﴾ و چـاوا ئـەو قەسـتا تـە دکـەن و حوکمێ تـە دخـوازن؟! و تـەورات ل دەڤ وانـە، بڕیـارا خـودێ تێدایـە [کا حوکمێ زناکەری چـیـە] و پاشـی پشتا خۆ ددەنـە حوکمێ تـە [ئـەوێ وەکـی یێ تەوراتێ]، و ب ڕاسـتی ڤان بـاوەری نەئینایـــیـە و نە ژ خـودان باوەرانن. ﴿٤٤﴾ ب ڕاسـتی مە تەورات ئینایـــیـە خوار، ڕاسـتەڕێـی و ڕۆناهـی تێدایـە، و پێغەمبەرێـت خـۆ سـپارتینە خودێ ل دویـڤ تەوراتـێ حوکـم بـۆ جوهیـــیان دکـرن، دیـسا خودێنـاس و زانایـان ژی حوکـم ب وێ دکـر ئـەوا ژێ هاتیـــیە خواسـتن کو بپارێـزن ژ گوهۆڕیـن و ڤاڕێکرنێ، و ئەو زێرەڤان بوون ل سـەر وان [ل سـەر جوهیـــیان، دا نەئێتـە گوهۆڕیـن]، [گەلی زانا و ڕێـبەرێت جوهیـــیان] ژ مرۆڤان نەترسـن [کـو ئەگەر هوین ڕاستیـــێ بێژن، دێ زیانـێ گەهیـنە هـەوە]، و هویـن ژ من بترسـن، و ئایەتێت من ئـەرزان نەفرۆشـن، و هەر کەسـێ حوکمی ب وێ نەکـەت یـا من ئینایـــیـە خوارێ ئـەو ژ گاورانە. ﴿٤٥﴾ و هەر د وێ [کتێـبێدا کو تەوراتە] مە ل سـەر ئـسرائیلیـــیان نڤیـسی، جانێ کوشـتی [ئەڤـا هاتیـە کوشـتن] ب ئەڤـا کوژەکـیـە، و چاف ب چاڤـیـە، و دفن ب دفنیـــیە و گوهـ ب گوهـیـــیـە، و ددان ب ددانیـــیـە، و برینـان تۆل یا تێدا [ئانکو برین ب برینیـــیە و بەرانبـەری ئێکن]. و هەر کەسـێ [مافێ خـۆ ببەخشیـت، و ل گونەهـکاری] ببۆریت [و تۆلێ لـێ ڤەنەکەت]، ئـەو لێبۆرین دێ بـۆ بیتە گونەهـ ڕاکـەر. و هـەر کەسـێ حوکمی ب ئەوا مە ئینایـــیە خـوارێ نەکـەت، ئـەو ژ زۆرداران‌ە.

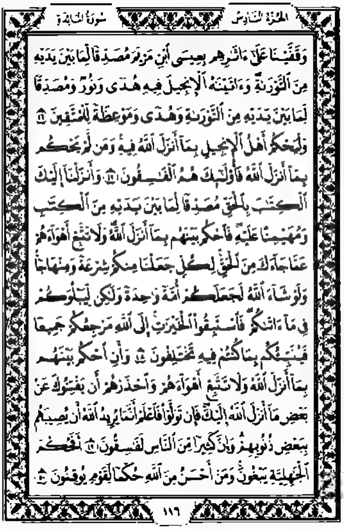

وَقَفَّيْنَا عَلَىٰٓ ءَاثَٰرِهِم بِعِيسَى ٱبْنِ مَرْيَمَ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ
مِنَ ٱلتَّوْرَىٰةِ وَءَاتَيْنَٰهُ ٱلْإِنجِيلَ فِيهِ هُدًى وَنُورٌ وَمُصَدِّقًا
لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ ٱلتَّوْرَىٰةِ وَهُدًى وَمَوْعِظَةً لِّلْمُتَّقِينَ ﴿٤٦﴾
وَلْيَحْكُمْ أَهْلُ ٱلْإِنجِيلِ بِمَآ أَنزَلَ ٱللَّهُ فِيهِ وَمَن لَّمْ يَحْكُم
بِمَآ أَنزَلَ ٱللَّهُ فَأُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْفَٰسِقُونَ ﴿٤٧﴾ وَأَنزَلْنَآ إِلَيْكَ
ٱلْكِتَٰبَ بِٱلْحَقِّ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ ٱلْكِتَٰبِ
وَمُهَيْمِنًا عَلَيْهِ فَٱحْكُم بَيْنَهُم بِمَآ أَنزَلَ ٱللَّهُ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَآءَهُمْ
عَمَّا جَآءَكَ مِنَ ٱلْحَقِّ لِكُلٍّ جَعَلْنَا مِنكُمْ شِرْعَةً وَمِنْهَاجًا
وَلَوْ شَآءَ ٱللَّهُ لَجَعَلَكُمْ أُمَّةً وَٰحِدَةً وَلَٰكِن لِّيَبْلُوَكُمْ
فِى مَآ ءَاتَىٰكُمْ فَٱسْتَبِقُوا۟ ٱلْخَيْرَٰتِ إِلَى ٱللَّهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًا
فَيُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ﴿٤٨﴾ وَأَنِ ٱحْكُم بَيْنَهُم
بِمَآ أَنزَلَ ٱللَّهُ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَآءَهُمْ وَٱحْذَرْهُمْ أَن يَفْتِنُوكَ عَنۢ
بَعْضِ مَآ أَنزَلَ ٱللَّهُ إِلَيْكَ فَإِن تَوَلَّوْا۟ فَٱعْلَمْ أَنَّمَا يُرِيدُ ٱللَّهُ أَن يُصِيبَهُم
بِبَعْضِ ذُنُوبِهِمْ وَإِنَّ كَثِيرًا مِّنَ ٱلنَّاسِ لَفَٰسِقُونَ ﴿٤٩﴾ أَفَحُكْمَ
ٱلْجَٰهِلِيَّةِ يَبْغُونَ وَمَنْ أَحْسَنُ مِنَ ٱللَّهِ حُكْمًا لِّقَوْمٍ يُوقِنُونَ ﴿٥٠﴾

﴿٤٦﴾ و د دویف وانرا [پێغەمبەرێت ئسرائیلیان]، مە عیسایێ کوڕێ مەریەمێ هنارت، کو ڕاستەدەرێخێ کتێبا بەری خۆیە کو تەوراتە، و مە ئنجیل دایێ، ڕاستەڕێی و ڕۆناهی تێدایە، و ڕاستەدەرێخا کتێبا بەری خۆیە، کو تەوراتە، و ڕاستەڕێی و شیرەتە بۆ پارێزکاران. ﴿٤٧﴾ و خودانێت ئنجیلێ، بلا حوکمی ب وێ بکەن ئەوا خودێ د ئنجیلێدا ئینایییە خوار، و هەر کەسێ حوکمی ب وێ نەکەت ئەوا خودێ ئینایییە خوار، ئەو ژ ڕێکا ڕاست و باوەرییێ دەرن. ﴿٤٨﴾ [هەی موحەممەد] مە کتێب [کو قورئانە] ب هەقییێ بۆ تە هنارت، ڕاستەدەرێخا کتێبێت بەری خۆیە و شاهدە ل سەر وان [کا چ ڕاستە و چ نە، و کا چ ژێ هاتییە گوهۆڕین]، ڤێجا حوکمی ب ئەوا خودێ ئینایییە خوار د ناڤبەرا واندا بکە، و هەڤییا بۆ تە هاتی کو قورئانە نەهێلە، و ب دویڤ دلخوازییا وان نەکەڤە. مە هەر ئێک ژ هەوە [مەخسەد پێ جوهی و فەلە و موسلمانن] ڕێکەک و بەرنامەیەک پێ دایێ، و ئەگەر خودێ ڤیابایە، دا هەمییان کەتە ئێک ملەت [ئێک دین و ئێک بەرنامە] دا هەوە ب ئەوا دایییە هەوە [کو هوین کرینە گەلەک دین] بجەربینیت، ڤێجا دەست ب خێران بکەن، و بکەنە بەرەبەزێنک. زڤڕینا هەوە هەمییان ب بال خودێڤەیە، ڤێجا [وێ ڕۆژێ، ڕۆژا قیامەتێ] ئەز دێ هەوە ب وی تشتێ هوین تێدا نەئێک و جودا ئاگەهدار کەم. ﴿٤٩﴾ [و مە ئەڤ قورئانە ب هەقییێ بۆ تە هنارتییە] دا تو حوکمی ب ئەوا خودێ بۆ تە ئینایییە خوار د ناڤبەرا واندا بکەی، و ب دویڤ دلخوازییا وان نەکەڤە، هشیار بە، نەکو ئەو بەرێ تە ژ هندەکا خودێ بۆ تە ئینایییە خوارێ وەرگێڕن، ڤێجا ئەگەر وان ڕوییێ خۆ ژ [حوکمێ] تە وەرگێڕان، بزانە خودێ دڤێت وان ب هندەک گونەهێت وان، ئێزا بدەت. ب ڕاستی گەلەک خەلک ژ ڕێکا ڕاست د دەرن. ﴿٥٠﴾ ئەرێ وان حوکمێ غەیری خودێ دڤێت؟! ما حوکمێ کێ ژ یێ خودێ چێترە، و ئەوێت موکوم باوەری ئینایین باش ڤێ دزانن.

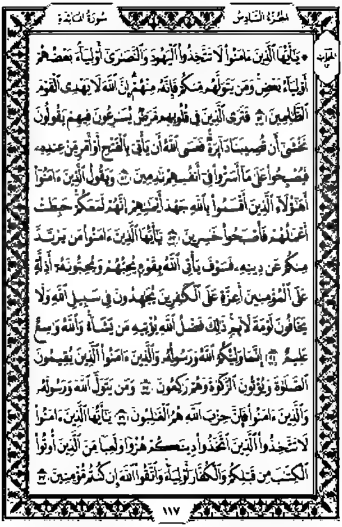

سُورَةُ المَائِدَة الجُزْءُ السَّادِسُ

۞ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ لَا تَتَّخِذُواْ ٱلۡيَهُودَ وَٱلنَّصَٰرَىٰٓ أَوۡلِيَآءَۘ بَعۡضُهُمۡ
أَوۡلِيَآءُ بَعۡضٖۚ وَمَن يَتَوَلَّهُم مِّنكُمۡ فَإِنَّهُۥ مِنۡهُمۡۗ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يَهۡدِي ٱلۡقَوۡمَ
ٱلظَّٰلِمِينَ ٥١ فَتَرَى ٱلَّذِينَ فِي قُلُوبِهِم مَّرَضٞ يُسَٰرِعُونَ فِيهِمۡ يَقُولُونَ
نَخۡشَىٰٓ أَن تُصِيبَنَا دَآئِرَةٞۚ فَعَسَى ٱللَّهُ أَن يَأۡتِيَ بِٱلۡفَتۡحِ أَوۡ أَمۡرٖ مِّنۡ عِندِهِۦ
فَيُصۡبِحُواْ عَلَىٰ مَآ أَسَرُّواْ فِيٓ أَنفُسِهِمۡ نَٰدِمِينَ ٥٢ وَيَقُولُ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ
أَهَٰٓؤُلَآءِ ٱلَّذِينَ أَقۡسَمُواْ بِٱللَّهِ جَهۡدَ أَيۡمَٰنِهِمۡ إِنَّهُمۡ لَمَعَكُمۡۚ حَبِطَتۡ
أَعۡمَٰلُهُمۡ فَأَصۡبَحُواْ خَٰسِرِينَ ٥٣ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ مَن يَرۡتَدَّ
مِنكُمۡ عَن دِينِهِۦ فَسَوۡفَ يَأۡتِي ٱللَّهُ بِقَوۡمٖ يُحِبُّهُمۡ وَيُحِبُّونَهُۥٓ أَذِلَّةٍ
عَلَى ٱلۡمُؤۡمِنِينَ أَعِزَّةٍ عَلَى ٱلۡكَٰفِرِينَ يُجَٰهِدُونَ فِي سَبِيلِ ٱللَّهِ وَلَا
يَخَافُونَ لَوۡمَةَ لَآئِمٖۚ ذَٰلِكَ فَضۡلُ ٱللَّهِ يُؤۡتِيهِ مَن يَشَآءُۚ وَٱللَّهُ وَٰسِعٌ
عَلِيمٌ ٥٤ إِنَّمَا وَلِيُّكُمُ ٱللَّهُ وَرَسُولُهُۥ وَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ ٱلَّذِينَ يُقِيمُونَ
ٱلصَّلَوٰةَ وَيُؤۡتُونَ ٱلزَّكَوٰةَ وَهُمۡ رَٰكِعُونَ ٥٥ وَمَن يَتَوَلَّ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥ
وَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ فَإِنَّ حِزۡبَ ٱللَّهِ هُمُ ٱلۡغَٰلِبُونَ ٥٦ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ
لَا تَتَّخِذُواْ ٱلَّذِينَ ٱتَّخَذُواْ دِينَكُمۡ هُزُوٗا وَلَعِبٗا مِّنَ ٱلَّذِينَ أُوتُواْ
ٱلۡكِتَٰبَ مِن قَبۡلِكُمۡ وَٱلۡكُفَّارَ أَوۡلِيَآءَۚ وَٱتَّقُواْ ٱللَّهَ إِن كُنتُم مُّؤۡمِنِينَ ٥٧

١١٧

﴿٥١﴾ گەلی خودان باوەران، جوهی و فەلەیان بۆ خۆ نەکەنە دۆست و پشتەڤان، و ئەو خۆ ب خۆ پشتەڤانێت تێکدونە، و هەچییێ ژ هەوە وان بۆ خۆ بکەتە دۆست و پشتەڤان. ڤێجا ب ڕاستی ئەو ژ وانە، و خودێ ملەتێ زۆردار ڕاستەڕێ ناکەت. ﴿٥٢﴾ ڤێجا تو دبینی ئەوێت نەساخی د دل و دەروونێ واندا هەی، بۆ دۆستینی و هاریکاریا وان ب لەزن، [د دلێ خۆدا] دبێژن: ئەم دترسین نەخۆشیەك بۆ مە چێ ببیت [کو هەوجەی وان ببین]. ڤێجا هیڤی هەیە، خودێ سەرکەفتنەکێ یان ژی فەرمانەکێ ژ دەڤ خۆ [ب پاشڤەبرن و شکەستنا جوهیان و دیارکرنا نهێنیێت دووڕوییان] بدەتە هەوە، ڤێجا ئەو [دووڕوی] ل سەر ئەوا د دلێ خۆدا ڤەشارتین [کو دۆستینی و هاریکاریا جوهیانە، ژ ترسا کو ڕۆژ ل موسلمانان بقولبیت] پەشێمان ببن. ﴿٥٣﴾ و ئەوێت باوەری ئینایین دێ بێژنە وان [جوهیان]: ئەوێت هەنێ بوون ژ هەمی دلێ خۆ سویند خوارین کو د گەل هەوەنە، کار و کریارێت وان پویچ بوون و ئەو ب خۆ ژی خوسارەت بوون. ﴿٥٤﴾ گەلی خودان باوەران هەچییێ ژ هەوە، ژ دینێ خۆ دەرکەڤیت، [زیانێ ناگەهینیتە خودێ] خودێ دێ هندەکێت دی شوینا وان ئینیت، کو خودێ حەژ وان دکەت، و ئەو ژی حەژێ دکەن، د ڕاستا موسلماناندا خۆ دشکێنن و بەرانبەر گاوران خوڕت و سەربلندن، جیهادێ د ڕێکا خودێدا دکەن، و بۆ خودێ ژ لۆمەییا کەسێ ناترسن و باکی پێ نینە، و ئەڤە کەرەما خودێیە، ددەتە وی یێ بڤێت، و خودێ [د دلۆڤانی و کەرەما خۆدا] یێ بەرفرەهـ و زانایە. ﴿٥٥﴾ ب ڕاستی پشتەڤانێ هەوە بەس خودێیە، و پێغەمبەرێ وی، و ئەوێت باوەری ئینایین، ئەوێت بەردەوام نڤێژان دکەن، و زەکاتێ ددەن و خۆ بۆ خودێ دچەمینن و دشکێنن و ل بەر فەرمانا وی د ڕاوەستیایی. ﴿٥٦﴾ و هەر کەسێ خودێ و پێغەمبەرێ وی و موسلمانان بۆ خۆ بکەتە پشتەڤان و هاریکار، [بلا بزانیت] ب ڕاستی هاریکارێت دینێ خودێ و کۆما وی د سەرکەفتینە. ﴿٥٧﴾ گەلی خودان باوەران هوین وان ئەوێت دینێ هەوە دکەنە تڕانە و یاری، ژ ئەوێت بەری نوکە کتێب بۆ هاتین [مەخسەد جوهی و فەلەنە] و گاوران بۆ خۆ نەکەنە دۆست و هاریکار، و پارێزکاریا خودێ بکەن [ئانکو هشیار بن وان نەکەنە پشتەڤان و هاریکار و خۆشڤی] ئەگەر هوین خودان باوەر بن.

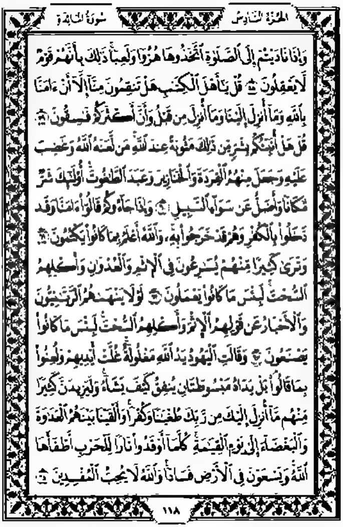

وَإِذَا نَادَيۡتُمۡ إِلَى ٱلصَّلَوٰةِ ٱتَّخَذُوهَا هُزُوٗا وَلَعِبٗاۚ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمۡ قَوۡمٞ
لَّا يَعۡقِلُونَ ﴿٥٨﴾ قُلۡ يَٰٓأَهۡلَ ٱلۡكِتَٰبِ هَلۡ تَنقِمُونَ مِنَّآ إِلَّآ أَنۡ ءَامَنَّا
بِٱللَّهِ وَمَآ أُنزِلَ إِلَيۡنَا وَمَآ أُنزِلَ مِن قَبۡلُ وَأَنَّ أَكۡثَرَكُمۡ فَٰسِقُونَ ﴿٥٩﴾
قُلۡ هَلۡ أُنَبِّئُكُم بِشَرّٖ مِّن ذَٰلِكَ مَثُوبَةً عِندَ ٱللَّهِۚ مَن لَّعَنَهُ ٱللَّهُ وَغَضِبَ
عَلَيۡهِ وَجَعَلَ مِنۡهُمُ ٱلۡقِرَدَةَ وَٱلۡخَنَازِيرَ وَعَبَدَ ٱلطَّٰغُوتَۚ أُوْلَٰٓئِكَ شَرّٞ
مَّكَانٗا وَأَضَلُّ عَن سَوَآءِ ٱلسَّبِيلِ ﴿٦٠﴾ وَإِذَا جَآءُوكُمۡ قَالُوٓاْ ءَامَنَّا وَقَد
دَّخَلُواْ بِٱلۡكُفۡرِ وَهُمۡ قَدۡ خَرَجُواْ بِهِۦۚ وَٱللَّهُ أَعۡلَمُ بِمَا كَانُواْ يَكۡتُمُونَ ﴿٦١﴾
وَتَرَىٰ كَثِيرٗا مِّنۡهُمۡ يُسَٰرِعُونَ فِي ٱلۡإِثۡمِ وَٱلۡعُدۡوَٰنِ وَأَكۡلِهِمُ
ٱلسُّحۡتَۚ لَبِئۡسَ مَا كَانُواْ يَعۡمَلُونَ ﴿٦٢﴾ لَوۡلَا يَنۡهَىٰهُمُ ٱلرَّبَّٰنِيُّونَ
وَٱلۡأَحۡبَارُ عَن قَوۡلِهِمُ ٱلۡإِثۡمَ وَأَكۡلِهِمُ ٱلسُّحۡتَۚ لَبِئۡسَ مَا كَانُواْ
يَصۡنَعُونَ ﴿٦٣﴾ وَقَالَتِ ٱلۡيَهُودُ يَدُ ٱللَّهِ مَغۡلُولَةٌۚ غُلَّتۡ أَيۡدِيهِمۡ وَلُعِنُواْ
بِمَا قَالُواْۘ بَلۡ يَدَاهُ مَبۡسُوطَتَانِ يُنفِقُ كَيۡفَ يَشَآءُۚ وَلَيَزِيدَنَّ كَثِيرٗا
مِّنۡهُم مَّآ أُنزِلَ إِلَيۡكَ مِن رَّبِّكَ طُغۡيَٰنٗا وَكُفۡرٗاۚ وَأَلۡقَيۡنَا بَيۡنَهُمُ ٱلۡعَدَٰوَةَ
وَٱلۡبَغۡضَآءَ إِلَىٰ يَوۡمِ ٱلۡقِيَٰمَةِۚ كُلَّمَآ أَوۡقَدُواْ نَارٗا لِّلۡحَرۡبِ أَطۡفَأَهَا
ٱللَّهُۚ وَيَسۡعَوۡنَ فِي ٱلۡأَرۡضِ فَسَادٗاۚ وَٱللَّهُ لَا يُحِبُّ ٱلۡمُفۡسِدِينَ ﴿٦٤﴾

﴿٥٨﴾ و وەختێ هوین بانگێ نڤێژێ ددەن، ئەو ترانە و یارییان بۆ خۆ پێ دکەن، چونکی ئەو ملەتەکێ نەفام و بێ ئەقلن. ﴿٥٩﴾ بێژە: خودان کتێبێ [مەخسەد جوهی و فەلەنە] هوین چو کێم و کاسییان ل سەر مە ناگرن، ئەو نەبیت کو مە باوەری ب خودێ ئینایە، و ب وێ یا بۆ مە هاتییە خوارێ کو قورئانە، و ب وێ یا بەری نوکە [بۆ پێغەمبەران] هاتییە خوارێ، ئەڤە و باراپتر ژ هەوە ژ ڕێ دەرکەفتینە. ﴿٦٠﴾ [هەی موحەممەد] بێژە وان: ئەرێ ئەز بۆ هەوە بێژم کا کی ل دەف خودێ عەیبدارتر و ئیزا خراپترە؟! ئەوە یێ خودێ لەعنەت لێ کری، و ژ دلۆڤانیا خۆ دویر ئێخستی، و خودێ [ژ بەر گونەهێت وی] لێ کەربگرتی بوویی، و هندەك ژ وان کرینە مەیموینك و بەراز و کۆرە کۆلەیێت سەرگاوران، ئەڤان [ڕۆژا قیامەتێ] خراپترین جە بۆ وانە، و ڕێ بەرزەترن ژی. ﴿٦١﴾ ئەگەر بێنە دەف هەوە دێ بێژن: مە باوەری یا هەی [و ئەو ب خۆ نەوەسایە] ب ڕاستی ئەو ب گاورییێڤە هاتن و هەر ب گاورییێ ژێڤە دەرکەفتن. و خودێ چێتر دزانیت کا چ ڤەدشارتن. ﴿٦٢﴾ و تو دێ بینی گەلەك ژ وان لەزێ ل گونەهـ و دەستدرێژی و نەیارییێ و خوارنا حەرامی دکەن. چ پیسە کارە ئەو دکەن. ﴿٦٣﴾ بلا خودێناس و زانایان، ئەو ژ گۆتنێت وان یێت ب گونەهـ و ژ خوارنا حەرامی، دابانە پاش، و چ پیسە کارە ئەو دکەن. ﴿٦٤﴾ و جوهییان گۆت: دەستێ خودێ یێ گرتییە، دەستێ وان پێنە گرێدان [نفرینە ل وان دئێتە کرن، ب چرویکییێ، یان ژی ب هندێ دەستێت وان ب زنجیرێت دۆژەهێ پێنە گرێدان]، و ژ دلۆڤانیا خودێ دویرکەفتن ژ بەر گۆتنا کرین، بەلێ هەردو دەستێت وی [ئانکو یێت خودێ] ڤەکرینە، چاوا بڤێت وەسا دمەزێخیت. و ب ڕاستی ئەڤ قورئانا بۆ تە هاتییە خوارێ، گاوری و زێدەگاڤی و خرابییا وان پتر لێ دکەت، و مە کەرب و کین و دژمناتی ئێخستییە د ناڤبەرا واندا هەتا ڕۆژا قیامەتێ، هەر گاڤەکا ڤیان ئاگرەکێ شەڕی [ل سەر پێغەمبەری] هەلکەن، خودێ دڤەمرینیت، و د ئەردیدا دگەڕن خرابییان بکەن، و خودێ حەژ خرابکاران ناکەت.

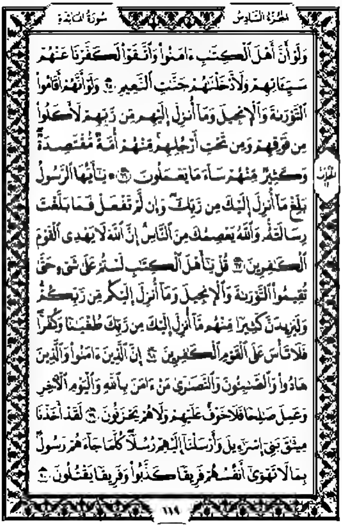

الجزء السادس سورة المائدة

وَلَوۡ أَنَّ أَهۡلَ ٱلۡكِتَٰبِ ءَامَنُواْ وَٱتَّقَوۡاْ لَكَفَّرۡنَا عَنۡهُمۡ
سَيِّـَٔاتِهِمۡ وَلَأَدۡخَلۡنَٰهُمۡ جَنَّٰتِ ٱلنَّعِيمِ ٦٥ وَلَوۡ أَنَّهُمۡ أَقَامُواْ
ٱلتَّوۡرَىٰةَ وَٱلۡإِنجِيلَ وَمَآ أُنزِلَ إِلَيۡهِم مِّن رَّبِّهِمۡ لَأَكَلُواْ
مِن فَوۡقِهِمۡ وَمِن تَحۡتِ أَرۡجُلِهِمۚ مِّنۡهُمۡ أُمَّةٞ مُّقۡتَصِدَةٞۖ
وَكَثِيرٞ مِّنۡهُمۡ سَآءَ مَا يَعۡمَلُونَ ٦٦ ۞ يَٰٓأَيُّهَا ٱلرَّسُولُ
بَلِّغۡ مَآ أُنزِلَ إِلَيۡكَ مِن رَّبِّكَۖ وَإِن لَّمۡ تَفۡعَلۡ فَمَا بَلَّغۡتَ
رِسَالَتَهُۥۚ وَٱللَّهُ يَعۡصِمُكَ مِنَ ٱلنَّاسِۗ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يَهۡدِي ٱلۡقَوۡمَ
ٱلۡكَٰفِرِينَ ٦٧ قُلۡ يَٰٓأَهۡلَ ٱلۡكِتَٰبِ لَسۡتُمۡ عَلَىٰ شَيۡءٍ حَتَّىٰ
تُقِيمُواْ ٱلتَّوۡرَىٰةَ وَٱلۡإِنجِيلَ وَمَآ أُنزِلَ إِلَيۡكُم مِّن رَّبِّكُمۡۗ
وَلَيَزِيدَنَّ كَثِيرٗا مِّنۡهُم مَّآ أُنزِلَ إِلَيۡكَ مِن رَّبِّكَ طُغۡيَٰنٗا وَكُفۡرٗاۖ
فَلَا تَأۡسَ عَلَى ٱلۡقَوۡمِ ٱلۡكَٰفِرِينَ ٦٨ إِنَّ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَٱلَّذِينَ
هَادُواْ وَٱلصَّٰبِـُٔونَ وَٱلنَّصَٰرَىٰ مَنۡ ءَامَنَ بِٱللَّهِ وَٱلۡيَوۡمِ ٱلۡأٓخِرِ
وَعَمِلَ صَٰلِحٗا فَلَا خَوۡفٌ عَلَيۡهِمۡ وَلَا هُمۡ يَحۡزَنُونَ ٦٩ لَقَدۡ أَخَذۡنَا
مِيثَٰقَ بَنِيٓ إِسۡرَٰٓءِيلَ وَأَرۡسَلۡنَآ إِلَيۡهِمۡ رُسُلٗاۖ كُلَّمَا جَآءَهُمۡ رَسُولُۢ
بِمَا لَا تَهۡوَىٰٓ أَنفُسُهُمۡ فَرِيقٗا كَذَّبُواْ وَفَرِيقٗا يَقۡتُلُونَ ٧٠

١١٩

﴿٦٥﴾ ئەگەر خودان کتێبان باوەری ئینابایە، و پارێزکاریا خودێ کربایە، ئەم دا گونەهێت وان ل سەر راکەین و دا بەینە بەحەشتێت تژی خێك و خۆشی. ﴿٦٦﴾ و ئەگەر وان تەورات و ئنجیل و یا بۆ وان ژ خودایێ وان هاتییە خواری راگرتبایە و کار پێ کربایە، ب راستی دا د سەر خۆرا و د بن خۆرا و دا ل هنداڤی، خۆن [ئانکو خودێ دا بۆ وان رێکان ساناهی کەت کو رزقی ژ ئەرد و ئەسمانان بخۆن]. ژ وان هندەك د ناڤنجینە [ئەو ژی ئەون یێت باوەری ئینایین، وەکی عەبدوللایێ کورێ سەلامی و یێت وەکی وی] و گەلەك ژ وان د خرابن و پیسەکارە دکەن. ﴿٦٧﴾ هەی پێغەمبەر چ بۆ تە هاتییە خواری ژ خودایێ تە بگەهینە [چو ژێ نەڤەشێرن] و ئەگەر تو وەنەکەی، [ئەگەهینی و ڤەشێری] تە پەیاما وی نەگەهاند. و خودێ دێ تە ژ مرۆڤان پارێزیت. ب راستی خودێ مرۆڤێت گاور راستەرێ ناکەت. ﴿٦٨﴾ [هەی موحەممەد] بێژە: گەلی خودان کتێبان، هوین ل سەر چو هەقییێ نینن، هەتا هوین تەورات و ئنجیلێ و ئەوا ژ خودایێ هەوە [کو ئەڤ قورئانەیە] بۆ هەوە هاتییە خوارێ، رانەگرن و کار پێ نەکەن، و ب راستی ئەڤ قورئانا بۆ تە هاتییە خوارێ گاوری و زێدەگاڤی و خرابیا وان پتر لێ دکەت. ڤێجا بۆ مرۆڤێت گاور ب خەمنەکەڤە.
﴿٦٩﴾ ب راستی ئەوێت باوەری ئینایین [کو موسلمانن دویکەڤتییێت پێغەمبەری] و یێت بووینە جوهی [دویکەڤتییێت مووسایی] و فەلە [دویکەڤتییێت عیسایی] و سابئی [جوینەکە، ژ جوهی و فەلەیان ڤەبوویینە، ستێران دپەرێسن، و هندەك دبێژن ملیاکەتان دپەرێسن] هەر کەسێ ژ ڤان ب دورستی باوەرییێ ب خودێ و رۆژا قیامەتێ بینیت، و کار و کریارێت چاك بکەت [دێ ژ بەرێ خودێڤە ئێتە خەلاتکرن، و رۆژا قیامەتێ] نە ترس بۆ هەیە، و نە ژی ب خەم دکەڤن. ﴿٧٠﴾ ب راستی مە پەیمانا موکومکری ژ ئسرائیلیان وەرگرت، و مە پێغەمبەر بۆ هنارتن، و هەر گاڤەکا پێغەمبەرەك بۆ وان ب وێ یا نە ب دلێ وان دهات، دەستەکەك درەوین دەردئێخستن [وەکی عیسا و موحەممەد]، و دەستەکەك دکوشتن [وەکی زەکەریا و یەحیایی].

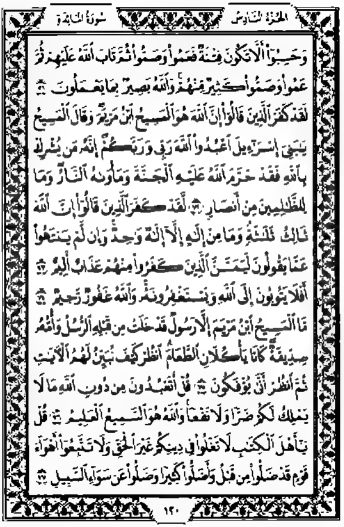

الجزء السادس سورة المائدة

وَحَسِبُوٓا۟ أَلَّا تَكُونَ فِتْنَةٌ فَعَمُوا۟ وَصَمُّوا۟ ثُمَّ تَابَ ٱللَّهُ عَلَيْهِمْ ثُمَّ
عَمُوا۟ وَصَمُّوا۟ كَثِيرٌ مِّنْهُمْ ۚ وَٱللَّهُ بَصِيرٌۢ بِمَا يَعْمَلُونَ ﴿٧١﴾
لَقَدْ كَفَرَ ٱلَّذِينَ قَالُوٓا۟ إِنَّ ٱللَّهَ هُوَ ٱلْمَسِيحُ ٱبْنُ مَرْيَمَ ۖ وَقَالَ ٱلْمَسِيحُ
يَٰبَنِىٓ إِسْرَٰٓءِيلَ ٱعْبُدُوا۟ ٱللَّهَ رَبِّى وَرَبَّكُمْ ۖ إِنَّهُۥ مَن يُشْرِكْ
بِٱللَّهِ فَقَدْ حَرَّمَ ٱللَّهُ عَلَيْهِ ٱلْجَنَّةَ وَمَأْوَىٰهُ ٱلنَّارُ ۖ وَمَا
لِلظَّٰلِمِينَ مِنْ أَنصَارٍ ﴿٧٢﴾ لَّقَدْ كَفَرَ ٱلَّذِينَ قَالُوٓا۟ إِنَّ ٱللَّهَ
ثَالِثُ ثَلَٰثَةٍ ۘ وَمَا مِنْ إِلَٰهٍ إِلَّآ إِلَٰهٌ وَٰحِدٌ ۚ وَإِن لَّمْ يَنتَهُوا۟
عَمَّا يَقُولُونَ لَيَمَسَّنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ مِنْهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٧٣﴾
أَفَلَا يَتُوبُونَ إِلَى ٱللَّهِ وَيَسْتَغْفِرُونَهُۥ ۚ وَٱللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٧٤﴾
مَّا ٱلْمَسِيحُ ٱبْنُ مَرْيَمَ إِلَّا رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِن قَبْلِهِ ٱلرُّسُلُ وَأُمُّهُۥ
صِدِّيقَةٌ ۖ كَانَا يَأْكُلَانِ ٱلطَّعَامَ ۗ ٱنظُرْ كَيْفَ نُبَيِّنُ لَهُمُ ٱلْءَايَٰتِ
ثُمَّ ٱنظُرْ أَنَّىٰ يُؤْفَكُونَ ﴿٧٥﴾ قُلْ أَتَعْبُدُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ مَا لَا
يَمْلِكُ لَكُمْ ضَرًّا وَلَا نَفْعًا ۚ وَٱللَّهُ هُوَ ٱلسَّمِيعُ ٱلْعَلِيمُ ﴿٧٦﴾ قُلْ
يَٰٓأَهْلَ ٱلْكِتَٰبِ لَا تَغْلُوا۟ فِى دِينِكُمْ غَيْرَ ٱلْحَقِّ وَلَا تَتَّبِعُوٓا۟ أَهْوَآءَ
قَوْمٍ قَدْ ضَلُّوا۟ مِن قَبْلُ وَأَضَلُّوا۟ كَثِيرًا وَضَلُّوا۟ عَن سَوَآءِ ٱلسَّبِيلِ ﴿٧٧﴾

١٢٠

﴿٧١﴾ وان هزر دکر کو چو ئیزا و بەلا ب سەرێ وان نائێن [ژ بەر وێ یا وان ب سەرێ پێغەمبەران دئینا، و ئەو پەیمانێت وان ددان و شکاندن]، ڤێجا [ژ هەفی و ڕاستەرێیێ] کۆرە و کەڕ بوون، [پاشی پەشێمان بوون و ل خۆ زڤڕین] پاشی خودێ تۆبە دا سەر وان، پاشی گەلەك ژ وان کۆرە و کەڕ بوون، و خودێ دبینیت کا ئەو چ دکەن. ﴿٧٢﴾ ب ڕاستی ئەوێت گۆتین: خودێ مەسیحێ کوڕێ مەریەمێیە گاوربوون [بوونە گاور]، و مەسیحی ب خۆ ژی گۆتیە: گەلی ئسرائیلیان خودێ بپەرێسن کو خودایێ من و خودایێ هەوەیە، و ب ڕاستی هەر کەسێ هەڤپشکان بۆ خودێ چێکەت، ب سویند خودێ بەحەشت ل سەر وی حەرام کرییە و جهێ وی ئاگر و دۆژەهە، ئێ ستەمکاران قەت چو هاریکار بۆ نینن.

﴿٧٣﴾ ب ڕاستی ئەوێت گۆتین: خودێ ئێکە ژ سێیان گاوربوون [بوونە گاور]، و چو پەرستی نینن ژ خودێ پێڤەتر و ئەگەر ئەوا دبێژن بەس نەکەن و نەهێلن، بێ گۆمان دێ ئیزایەکا ب ژان ژ وان ئەوێت گاوربوویین گریت. ﴿٧٤﴾ ڤێجا ما ئەو [ژ ڤان ئاخفتنێت پویچ و نەهەق د دەرهەقێ خودێ و پێغەمبەرێ وی عیسایێ کوڕێ مەریەمێدا] تۆبە ناکەن و داخوازا گونەهـ ژێبرنێ ناکەن؟ ب ڕاستی خودێ لێنەگر و دلۆڤانە.

﴿٧٥﴾ مەسیحێ کوڕێ مەریەمێ ژ پێغەمبەری پێڤەتر نینە، و بەری وی پێغەمبەرێت هاتین و چۆیین، و دەیکا وی ژی زێدە یا ڕاستگۆ بوو، هەردووکان ژی خوارن دخوار، بەرێ خۆ بدێ چاوا ئەم نیشانان بۆ وان ئاشکەرا دکەین [ل سەر نەوەیییا گۆتنا وان د دەرهەقێ عیسایی و دەیکا ویدا] و بەرێ خۆ بدێ کا چاوا [ژ هەقییێ و نیشانێت ئاشکەرا ل سەر ڕاستییا عیسایی] دئێنە ڤاڕێکرن. ﴿٧٦﴾ [هەی موحەممەد] بێژە: هوین چاوا وی شوینا خودێ دپەرێسن ئەوێ نە مفایێ دگەهینتە هەوە نە زیانێ. و خودێیە گوهدێر و زانا.

﴿٧٧﴾ بێژە گەلی خودان کتێبان زێدەگاڤییێ د دینێ خۆدا و د دویڤچۆنا هەقییێدا نەکەن [ڤێجا هوین تشتی، ژ جهێ وی بلندتر لێ بکەن، هەروەکی هەوە عیسا ـ ژ زێدەگاڤی ـ ژ پێغەمبەراتییێ بلندتر لێ کری] و ب دویڤ دلخوازییا هندەك مرۆڤان [ئەوێت بەری هەوە] نەکەڤن، ب ڕاستی بەری نوکە یێت بەرزەبوویین، و ژ ڕێکا ڕاست دەرکەڤتین، و گەلەك ژی د گەل خۆ یێت بەرزەکرین و سەردابرین، و ڕێکا ڕاست بەرزەکرن.

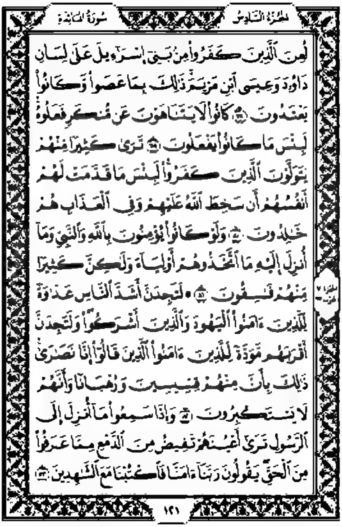

الجزء السابع سورة المائدة

لُعِنَ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ مِنۢ بَنِيٓ إِسۡرَٰٓءِيلَ عَلَىٰ لِسَانِ
دَاوُۥدَ وَعِيسَى ٱبۡنِ مَرۡيَمَۚ ذَٰلِكَ بِمَا عَصَواْ وَّكَانُواْ
يَعۡتَدُونَ ﴿٧٨﴾ كَانُواْ لَا يَتَنَاهَوۡنَ عَن مُّنكَرٖ فَعَلُوهُۚ
لَبِئۡسَ مَا كَانُواْ يَفۡعَلُونَ ﴿٧٩﴾ تَرَىٰ كَثِيرٗا مِّنۡهُمۡ
يَتَوَلَّوۡنَ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْۚ لَبِئۡسَ مَا قَدَّمَتۡ لَهُمۡ
أَنفُسُهُمۡ أَن سَخِطَ ٱللَّهُ عَلَيۡهِمۡ وَفِي ٱلۡعَذَابِ هُمۡ
خَٰلِدُونَ ﴿٨٠﴾ وَلَوۡ كَانُواْ يُؤۡمِنُونَ بِٱللَّهِ وَٱلنَّبِيِّ وَمَآ
أُنزِلَ إِلَيۡهِ مَا ٱتَّخَذُوهُمۡ أَوۡلِيَآءَ وَلَٰكِنَّ كَثِيرٗا
مِّنۡهُمۡ فَٰسِقُونَ ﴿٨١﴾ ۞ لَتَجِدَنَّ أَشَدَّ ٱلنَّاسِ عَدَٰوَةٗ
لِّلَّذِينَ ءَامَنُواْ ٱلۡيَهُودَ وَٱلَّذِينَ أَشۡرَكُواْۖ وَلَتَجِدَنَّ
أَقۡرَبَهُم مَّوَدَّةٗ لِّلَّذِينَ ءَامَنُواْ ٱلَّذِينَ قَالُوٓاْ إِنَّا نَصَٰرَىٰۚ
ذَٰلِكَ بِأَنَّ مِنۡهُمۡ قِسِّيسِينَ وَرُهۡبَانٗا وَأَنَّهُمۡ
لَا يَسۡتَكۡبِرُونَ ﴿٨٢﴾ وَإِذَا سَمِعُواْ مَآ أُنزِلَ إِلَى
ٱلرَّسُولِ تَرَىٰٓ أَعۡيُنَهُمۡ تَفِيضُ مِنَ ٱلدَّمۡعِ مِمَّا عَرَفُواْ
مِنَ ٱلۡحَقِّۖ يَقُولُونَ رَبَّنَآ ءَامَنَّا فَٱكۡتُبۡنَا مَعَ ٱلشَّٰهِدِينَ ﴿٨٣﴾

١٢١

﴿٧٨﴾ لەعنەت ل وان ئسرائیلیان هاتەكرن، ئەوێت گاوربوویین، ل سەر ئەزمانێ داوودی و عیسایێ كورێ مەریەمێ، ژ بەر نەگوهداریا وان، و زێدەگافی ژی دكرن. ﴿٧٩﴾ وان [جوهیان] تێكدو ژ چو خرابیێت دكرن، نەددانە پاش. چ پیسە كار بوو وان دكر. ﴿٨٠﴾ [هەی موحەمەد] تو گەلەك ژ وان دێ بینی [ژ كەرێت موسلمانان‌دا] دۆستینی و پشتەڤانییا ئەوێت گاوربوویین [ژ موشركان] دكەن. ب ڕاستی ئەڤە پیسە شۆلە وان دایییە بەری خۆ، كەرب و غەزەبا خودێ ل سەر وان بیت، و ئەو دێ هەر د دۆژەهێدا مینن. ﴿٨١﴾ ئەگەر وان باوەری ب خودێ و پێغەمبەری و وان ئایەتێت بۆ پێغەمبەری هاتین ئینابایە، وان دۆستینی و پشتەڤانیا وان [موشركان] نەدكر، بەلێ باراپتر ژ وان ژ ڕێ دەركەفتینە. ﴿٨٢﴾ ب ڕاستی دێ بینی بێ ژ هەمییان دژمنتر بۆ ئەوێت باوەری ئینایین، جوهینە و ئەوێت هەڤپشك بۆ خودێ چێكرین. و ب ڕاستی دێ بینی بێ حەژێكرنا وی پتر بۆ ئەوێت باوەری ئینایین، ئەون ئەوێت دبێژن ئەم هاریكارین [دویكەفتیێت عیسایینە]، [ئەڤ ئایەتە د دەرهەقێ نەجاشیدا هاتبوو خوارێ] چونكی زانا و خودێناس د ناڤ واندا هەبوون، و وان ب خۆ ژی خۆ مەزن نەدكر. ﴿٨٣﴾ هەر وەختەكێ ئەو ئایەتێت بۆ پێغەمبەری هاتین دبهیستن، چاڤێت وان تژی ڕۆندك دبوون ژ بەر وێ هەقیيا وان دزانی، دبێژن: خودێوۆ مە باوەری ب تە ئینا، ڤێجا تو مە ژ شاهدان بنڤیسە، [شاهدێت باوەریێ ب تە و كتێب و پێغەمبەرێت تە دئینن، و شادەییێ بۆ یەكاتیيا تە ددەن].

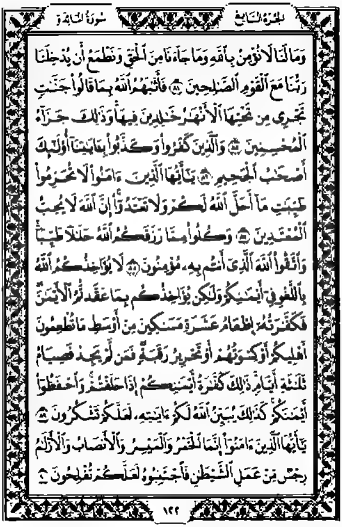

الجزء السابع سورة المائدة

وَمَا لَنَا لَا نُؤْمِنُ بِٱللَّهِ وَمَا جَآءَنَا مِنَ ٱلْحَقِّ وَنَطْمَعُ أَن يُدْخِلَنَا
رَبُّنَا مَعَ ٱلْقَوْمِ ٱلصَّٰلِحِينَ ﴿٨٤﴾ فَأَثَٰبَهُمُ ٱللَّهُ بِمَا قَالُوا۟ جَنَّٰتٍ
تَجْرِى مِن تَحْتِهَا ٱلْأَنْهَٰرُ خَٰلِدِينَ فِيهَا ۚ وَذَٰلِكَ جَزَآءُ
ٱلْمُحْسِنِينَ ﴿٨٥﴾ وَٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ وَكَذَّبُوا۟ بِـَٔايَٰتِنَآ أُو۟لَٰٓئِكَ
أَصْحَٰبُ ٱلْجَحِيمِ ﴿٨٦﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ لَا تُحَرِّمُوا۟
طَيِّبَٰتِ مَآ أَحَلَّ ٱللَّهُ لَكُمْ وَلَا تَعْتَدُوٓا۟ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يُحِبُّ
ٱلْمُعْتَدِينَ ﴿٨٧﴾ وَكُلُوا۟ مِمَّا رَزَقَكُمُ ٱللَّهُ حَلَٰلًا طَيِّبًا ۚ
وَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ ٱلَّذِىٓ أَنتُم بِهِۦ مُؤْمِنُونَ ﴿٨٨﴾ لَا يُؤَاخِذُكُمُ ٱللَّهُ
بِٱللَّغْوِ فِىٓ أَيْمَٰنِكُمْ وَلَٰكِن يُؤَاخِذُكُم بِمَا عَقَّدتُّمُ ٱلْأَيْمَٰنَ ۖ
فَكَفَّٰرَتُهُۥٓ إِطْعَامُ عَشَرَةِ مَسَٰكِينَ مِنْ أَوْسَطِ مَا تُطْعِمُونَ
أَهْلِيكُمْ أَوْ كِسْوَتُهُمْ أَوْ تَحْرِيرُ رَقَبَةٍ ۖ فَمَن لَّمْ يَجِدْ فَصِيَامُ
ثَلَٰثَةِ أَيَّامٍ ۚ ذَٰلِكَ كَفَّٰرَةُ أَيْمَٰنِكُمْ إِذَا حَلَفْتُمْ ۚ وَٱحْفَظُوٓا۟
أَيْمَٰنَكُمْ ۚ كَذَٰلِكَ يُبَيِّنُ ٱللَّهُ لَكُمْ ءَايَٰتِهِۦ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٨٩﴾
يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓا۟ إِنَّمَا ٱلْخَمْرُ وَٱلْمَيْسِرُ وَٱلْأَنصَابُ وَٱلْأَزْلَٰمُ
رِجْسٌ مِّنْ عَمَلِ ٱلشَّيْطَٰنِ فَٱجْتَنِبُوهُ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٩٠﴾

١٢٢

﴿٨٤﴾ و ما بۆچی ئەم باوەرییێ ب خودێ و ب هەقیا بۆ مە هاتی نائینین، و ئەم دخوازین خودایێ مە، مە بێخیتە د گەل مرۆڤێت چاك و باش [ئانكو مە بكەتە هەڤالێت پێغەمبەری و خودێناسان، و مە بەتە بەحەشتێ]. ﴿٨٥﴾ ڤێجا خودێ بەرانبەری ئەوا گۆتین، ب بەحەشتێت ڕوبیار دبنڕا دچن خەلاتكرن، كو هەروهەر دێ تێدا بن، و ئەڤەیە خەلاتێ قەنجیكاران. ﴿٨٦﴾ و ئەوێت گاوربوویین، و ئایەتێت مە درەو دانایین، ئەو دۆژەهینە. ﴿٨٧﴾ گەلی خودان باوەران، ئەو تشتێت خۆش ئەوێت خودێ بۆ هەوە حەلال كرین ل خۆ حەرام نەكەن، و زێدەگاڤیان نەكەن، ب ڕاستی خودێ حەژ زێدەگاڤان ناكەت [ئەڤ ئایەتە د دەرهەقێ هندەك سەحابیاندا هاتە خوارێ، ل بەر بوون ژ ترسێت خودێدا گۆشتی و ژنان و تشتێت خۆش بهێلن و ل خۆ حەرام بكەن]. ﴿٨٨﴾ [گەلی خودان باوەران] ئەو تشتێ مە دایە هەوە حەلال و پاقژ بخۆن. و پارێزكاریا خودێ بكەن، ئەو خودایێ هەوە باوەری پێ هەی. ﴿٨٩﴾ خودێ ب سویندا بێ نیەت و ئەوا بوویە ئاخفتن، ل هەوە ناگریت، بەلێ دێ وێ سویندێ ل هەوە گریت ئەوا ژ دلێ هەوە دەردكەڤیت. ڤێجا [ئەگەر ب ڤی ڕەنگی هەوە سویند خوار و هەوە شكاند، یان هەوە ڤیا بشكێنن] جزایێ وێ [و ژێبرنا گونەها سویندێ] زاددانا دەهـ مرۆڤێت بەلنگازە ژ زادێ ناڤنجی، ئەوێ [ڕۆژانە] هوین ددەنە مالا خۆ، یان ژی ب جلك ئێخستنا وانە [وان دەهان هەرئێكێ جلكەك] یان ژی ئازادكرنا بەندەیەكییە، ڤێجا هەچیێ چو ژ ڤان نەدیت [و پێ چێ نەبوو] دڤێت سێ ڕۆژیان بگریت، ئەڤەیە ڕاكرنا [كەفارەتا] سویندا هەوە، ئەگەر هەوە شكاند. و سویندێت خۆ بپارێزن [نە لەزێ ل سویندخوارنێ بكەن، و نە لەزێ ل شكاندنا وێ بكەن، و بێ كەفارەت نەهێلن ئەگەر هەوە شكاند]. ب ڤی ڕەنگی خودێ ئایەتێت خۆ بۆ هەوە ئاشكەرا دكەت، دا هوین سوپاسیا وی بكەن. ﴿٩٠﴾ گەلی خودان باوەران، ب ڕاستی مەی و قومار و بوتێت چكلاندی و دانایی [ل دۆر كەعبێ و تێدا] هەرمی و پیسن، ژ كار و عەمەلێ شەیتانینە، ڤێجا هوین خۆ ژێ بدەنە پاش و خۆ ژێ دویر بێخن، دا هوین سەرفەراز بین.

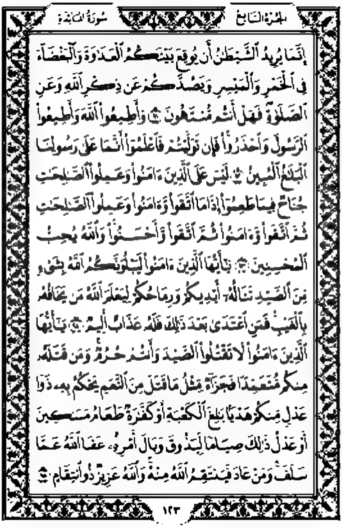

الجزء السابع سورة المائدة

إِنَّمَا يُرِيدُ ٱلشَّيْطَٰنُ أَن يُوقِعَ بَيْنَكُمُ ٱلْعَدَٰوَةَ وَٱلْبَغْضَآءَ
فِى ٱلْخَمْرِ وَٱلْمَيْسِرِ وَيَصُدَّكُمْ عَن ذِكْرِ ٱللَّهِ وَعَنِ
ٱلصَّلَوٰةِ فَهَلْ أَنتُم مُّنتَهُونَ ﴿٩١﴾ وَأَطِيعُوا۟ ٱللَّهَ وَأَطِيعُوا۟
ٱلرَّسُولَ وَٱحْذَرُوا۟ فَإِن تَوَلَّيْتُمْ فَٱعْلَمُوٓا۟ أَنَّمَا عَلَىٰ رَسُولِنَا
ٱلْبَلَٰغُ ٱلْمُبِينُ ﴿٩٢﴾ لَيْسَ عَلَى ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ
جُنَاحٌ فِيمَا طَعِمُوٓا۟ إِذَا مَا ٱتَّقَوا۟ وَّءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ
ثُمَّ ٱتَّقَوا۟ وَّءَامَنُوا۟ ثُمَّ ٱتَّقَوا۟ وَّأَحْسَنُوا۟ ۗ وَٱللَّهُ يُحِبُّ
ٱلْمُحْسِنِينَ ﴿٩٣﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ لَيَبْلُوَنَّكُمُ ٱللَّهُ بِشَىْءٍ
مِّنَ ٱلصَّيْدِ تَنَالُهُۥٓ أَيْدِيكُمْ وَرِمَاحُكُمْ لِيَعْلَمَ ٱللَّهُ مَن يَخَافُهُۥ
بِٱلْغَيْبِ ۚ فَمَنِ ٱعْتَدَىٰ بَعْدَ ذَٰلِكَ فَلَهُۥ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٩٤﴾ يَٰٓأَيُّهَا
ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ لَا تَقْتُلُوا۟ ٱلصَّيْدَ وَأَنتُمْ حُرُمٌ ۚ وَمَن قَتَلَهُۥ
مِنكُم مُّتَعَمِّدًا فَجَزَآءٌ مِّثْلُ مَا قَتَلَ مِنَ ٱلنَّعَمِ يَحْكُمُ بِهِۦ ذَوَا
عَدْلٍ مِّنكُمْ هَدْيًۢا بَٰلِغَ ٱلْكَعْبَةِ أَوْ كَفَّٰرَةٌ طَعَامُ مَسَٰكِينَ
أَوْ عَدْلُ ذَٰلِكَ صِيَامًا لِّيَذُوقَ وَبَالَ أَمْرِهِۦ ۗ عَفَا ٱللَّهُ عَمَّا
سَلَفَ ۚ وَمَن عَادَ فَيَنتَقِمُ ٱللَّهُ مِنْهُ ۗ وَٱللَّهُ عَزِيزٌ ذُو ٱنتِقَامٍ ﴿٩٥﴾

١٢٣

﴿٩١﴾ ب ڕاستی شەیتانی دڤێت دژمنایی و نەڤیانێ ب مەی و قومارێ بێخیتە د ناڤبەرا هەوەدا، و هەوە ژ بیرئینانا خودێ و نڤێژێ بدەتە پاش، ڤێجا ما هەوە نەبەسە؟! [ئانکو بەسە بهێلن]. ﴿٩٢﴾ و گوهدارییا خودێ بکەن، و گوهدارییا پێغەمبەری بکەن، و هشیار بن [ژ وێ بێ ئەمرییێ یا هوین پێ ژ فەرمانا خودێ و پێغەمبەری دەرکەڤن]، و هەکە هەوە بەرێ خۆ وەرگێڕا و نەگوهداری کر بزانن ب ڕاستی بەس گەهاندنا ڤێ پەیاما ئاشکەراکەر ل سەر پێغەمبەرێ مەیە. ﴿٩٣﴾ [هندەك ژ سەحابیێت پێغەمبەری (سلاڤێت خودێ ل سەر پێغەمبەری بن) مربوون بەری حەرامکرنا مەی و قومارێ، ڤێجا هندەك سەحابیان گۆت: ئەرێ پا ئەڤێت بەری نوکە مرین، بەری مەی و قومار حەرام ببن، حوکمێ وان چییە؟! ئینا ئەڤ ئایەتە هاتە خوارێ] چو گونەهـ ل سەر وان نینە، ئەوێت باوەری ئینایین و کار و کریارێت چاك کرین ل سەر ئەوا وان کری [ژ ڤەخوارنا مەیێ و کرنا قومارێ بەری حەرام ببن]. ئەگەر بەری هنگی خۆ ژ حەرامی یان شرکێ پاراستبیت، و باوەری ب خودێ ئینابیت و کار و کریارێت قەنج کربن، پاشی خۆ ژ وی حەرامی دابنە پاش یێ وان باوەری پێ ئینایی، و پاشی بەردەوام بوویین ل سەر خۆپارستنێ و کار و کریارێت قەنج کربن، و خودێ ب خۆ ژی حەژ قەنجیکاران دکەت. ﴿٩٤﴾ گەلی خودان باوەران، ب ڕاستی خودایێ هەوە [وەختێ هوین د ئیحرامانـدا] ب وێ نێچیرا هوین ب دەست و ڕمێت خۆ دکەن هەوە دجەربینیت، دا خودێ دیار بکەت کا کی نەپەنی ژ خودێ دترسیت، ڤێجا هەر کەسێ پشتی ڤێ [ئانکو پشتی هاتییە دیارکرن، کا چ حەرامە ل سەر وان کەسێت د ئیحراماندا] زێدەگاڤییێ بکەت [بلا بزانیت] ب ڕاستی ئیزایەکا ب ژان و دژوار بۆ هەیە. ﴿٩٥﴾ گەلی خودان باوەران، نێچیرێ نەکوژن، و هوین د ئیحراماندا [هەتا هوین ژێ دەرنەکەڤن]، و هەچییێ ژ هەوە ژ قەستا [نێچیرێ] بکوژیت، جزایێ وی تەرشەکێ وەکی نێچیرا کوشتییە، [بکەتە قوربان شوینا نێچیرا کوشتی] دو مرۆڤێت دادوەر بڕیارێ پێ بدەن، دیارییەکە [ئەو قوربان] بگەهیتە کەعبێ [ئانکو دڤێت ئەو قوربان ل مەکەهێ بێتە سەرژێکرن] یان شوینا قوربانی [تەمەتی بهایێ نێچیرێ] بکەتە خوارنا بەلنگازان یان بەرانبەر [وێ خوارنێ] ب ڕۆژی بیت، دا تامکەتە جزایێ کارێ خۆ، و خودێ ل یا بەری نوکە بۆری [بەری ئەڤ ئایەتە د دەرهەقێ ئیحرامکەریدا بێتە خوارێ]. بەلێ هەر کەسێ لێ بزڤڕیتەڤە خودێ دێ تۆلێ لێ ڤەکەت، و نێ خودێ دەستهەلاتدار و تۆلڤەکەرە.

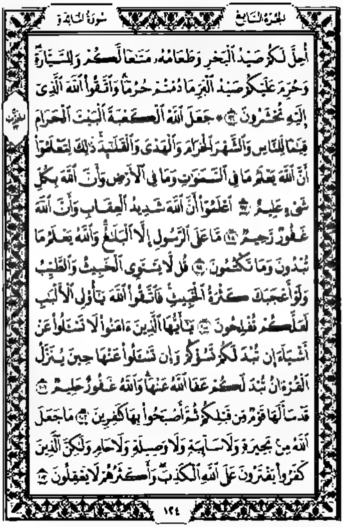

الجزء السابع سورة المائدة

أُحِلَّ لَكُمۡ صَيۡدُ ٱلۡبَحۡرِ وَطَعَامُهُۥ مَتَٰعٗا لَّكُمۡ وَلِلسَّيَّارَةِۖ
وَحُرِّمَ عَلَيۡكُمۡ صَيۡدُ ٱلۡبَرِّ مَا دُمۡتُمۡ حُرُمٗاۗ وَٱتَّقُواْ ٱللَّهَ ٱلَّذِيٓ
إِلَيۡهِ تُحۡشَرُونَ ﴿٩٦﴾ ۞جَعَلَ ٱللَّهُ ٱلۡكَعۡبَةَ ٱلۡبَيۡتَ ٱلۡحَرَامَ
قِيَٰمٗا لِّلنَّاسِ وَٱلشَّهۡرَ ٱلۡحَرَامَ وَٱلۡهَدۡيَ وَٱلۡقَلَٰٓئِدَۚ ذَٰلِكَ لِتَعۡلَمُوٓاْ
أَنَّ ٱللَّهَ يَعۡلَمُ مَا فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِي ٱلۡأَرۡضِ وَأَنَّ ٱللَّهَ بِكُلِّ
شَيۡءٍ عَلِيمٌ ﴿٩٧﴾ ٱعۡلَمُوٓاْ أَنَّ ٱللَّهَ شَدِيدُ ٱلۡعِقَابِ وَأَنَّ ٱللَّهَ
غَفُورٞ رَّحِيمٞ ﴿٩٨﴾ مَّا عَلَى ٱلرَّسُولِ إِلَّا ٱلۡبَلَٰغُۗ وَٱللَّهُ يَعۡلَمُ مَا
تُبۡدُونَ وَمَا تَكۡتُمُونَ ﴿٩٩﴾ قُل لَّا يَسۡتَوِي ٱلۡخَبِيثُ وَٱلطَّيِّبُ
وَلَوۡ أَعۡجَبَكَ كَثۡرَةُ ٱلۡخَبِيثِۚ فَٱتَّقُواْ ٱللَّهَ يَٰٓأُوْلِي ٱلۡأَلۡبَٰبِ
لَعَلَّكُمۡ تُفۡلِحُونَ ﴿١٠٠﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ لَا تَسۡـَٔلُواْ عَنۡ
أَشۡيَآءَ إِن تُبۡدَ لَكُمۡ تَسُؤۡكُمۡ وَإِن تَسۡـَٔلُواْ عَنۡهَا حِينَ يُنَزَّلُ
ٱلۡقُرۡءَانُ تُبۡدَ لَكُمۡ عَفَا ٱللَّهُ عَنۡهَاۗ وَٱللَّهُ غَفُورٌ حَلِيمٞ ﴿١٠١﴾
قَدۡ سَأَلَهَا قَوۡمٞ مِّن قَبۡلِكُمۡ ثُمَّ أَصۡبَحُواْ بِهَا كَٰفِرِينَ ﴿١٠٢﴾ مَا جَعَلَ
ٱللَّهُ مِنۢ بَحِيرَةٖ وَلَا سَآئِبَةٖ وَلَا وَصِيلَةٖ وَلَا حَامٖ وَلَٰكِنَّ ٱلَّذِينَ
كَفَرُواْ يَفۡتَرُونَ عَلَى ٱللَّهِ ٱلۡكَذِبَۖ وَأَكۡثَرُهُمۡ لَا يَعۡقِلُونَ ﴿١٠٣﴾

١٢٤

﴿٩٦﴾ نێچیرا دەریایان و خوارنا وان بۆ هەوە دورست بوو، دا بۆ هەوە ناکنجی و ڕێیاران بیتە متا، و مفایی ژێ وەرگرن، بەلێ هندی هوین د ئیحرامان‌دا بن نێچیرا کویڤی و چۆلی ل سەر هەوە هاتییە حەرامکرن، و پارێزکارییا خودێ بکەن، ئەوێ هوین ل دەف دێتە کۆمکرن. ﴿٩٧﴾ خودێ کەعبە، ئەوا ب بەیتولحەرام دێتە نافکرن، بۆ مرۆڤان کرە جهێ سەروبەرکرنا کاروباران، و هەیڤێت حەرامکری کرنە ئەگەرا بەردەوامییا ئێمناهی و ژیانێ، و قوربانێت [دیاری بۆ کەعبێ] نیشانکری و یێت نەنیشانکری کرنە ئەگەرا قەتاندنا هەوجەییا هەژاران، دا بزانن خودێ ئەوا د ئەرد و ئەسماناندا دزانیت، و هندی خودێیە ب ڕاستی ب هەمی تشتان زانا و ئاگەهدارە. ﴿٩٨﴾ و بزانن جزایێ خودێ ب ڕاستی جزایەکێ دژوارە، و ب ڕاستی خودێ لێنەگر و دلۆڤانە. ﴿٩٩﴾ یا پێغەمبەری ژ گەهاندنا پەیاما خودێ پێڤەتر نینە، و خودێ ب خۆ ئاشکەرا و نەئاشکەرایا هوین دکەن، دزانیت و پێ ئاگەهە. ﴿١٠٠﴾ [هەی موحەممەد] بێژە وان: پیس و پاقژ [ئانکو حەرام و حەلال، یان گاور و موسلمان، یان گونەهکار و گوهدار] وەکی ئێک نینن، خۆ هەکە تو ب گەلەکی و بۆشاتییا پیساتیێ عەجێبگرتی ژێ بی، ڤێجا گەلی ئاقلداران پارێزکارییا خودێ بکەن دا هوین سەرفەراز بن. ﴿١٠١﴾ گەلی خودان باوەران پرسا وان تشتان [ژ پێغەمبەری] نەکەن ئەوێت ئەگەر بۆ هەوە ئاشکەرا بن هوین پێ نەخۆش ببن، و ئەگەر هوین د وەختێ هاتنا قورئانێدا پرسا وان بکەن، دێ بۆ هەوە ئاشکەرا بن، خودێ هوین ژ پرس و پسیارێت بۆری ئازاکرن. و خودێ ب خۆ ژێ گونەهـ ژێبەر و دلۆڤانە و سزا لەزلێنەکەرە. ﴿١٠٢﴾ ب ڕاستی بەری هەوە هندەک ملەتان ئەڤ پرسە [ژ پێغەمبەرێت خۆ] کرن، پاشی کار پێ نەکرن و پێ گاوربوون. ﴿١٠٣﴾ خودێ دورست نەکرییە و فەرمان پێ نەدایییە ئەڤ کارە بێتەکرن، حێشترا پێنج جاران زایت و جارا پێنجێ نێر ئینابیت، گوهێ وێ بێتە دڕینکرن و بێتە بەردان بۆ بوتان، و حێشتر بێتە ئازادکرن بۆ بوتان چونکی خودان پێ ژ گرفتارییەکێ دەرکەفتی، و حێشترا جەمکەکێ نێر و مێ بیت دگۆتن: مێ و نێر گەهشتنە ئێک و هەردو] بۆ بوتان بێنە ئازادکرن، و حێشترا نێرا دەهـ سالان دهاتە بەردان د ناڤ حێشتراندا ئازادکرن بۆ بوتان. بەلێ ئەوێت گاوربوویین درەوان ب ناڤێ خودێ دکەن، و باراپتر ژ وان نوزانن ژێ [کو درەوان دکەن].

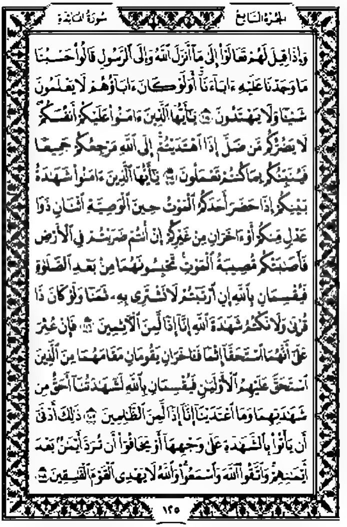

الجُزْءُ السَّابِعُ سُورَةُ المَائدَةِ

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْاْ إِلَىٰ مَآ أَنزَلَ ٱللَّهُ وَإِلَى ٱلرَّسُولِ قَالُواْ حَسْبُنَا
مَا وَجَدْنَا عَلَيْهِ ءَابَآءَنَآ أَوَلَوْ كَانَ ءَابَآؤُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ
شَيْـًٔا وَلَا يَهْتَدُونَ ﴿١٠٤﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ عَلَيْكُمْ أَنفُسَكُمْ
لَا يَضُرُّكُم مَّن ضَلَّ إِذَا ٱهْتَدَيْتُمْ إِلَى ٱللَّهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًا
فَيُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٠٥﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ شَهَٰدَةُ
بَيْنِكُمْ إِذَا حَضَرَ أَحَدَكُمُ ٱلْمَوْتُ حِينَ ٱلْوَصِيَّةِ ٱثْنَانِ ذَوَا
عَدْلٍ مِّنكُمْ أَوْ ءَاخَرَانِ مِنْ غَيْرِكُمْ إِنْ أَنتُمْ ضَرَبْتُمْ فِى ٱلْأَرْضِ
فَأَصَٰبَتْكُم مُّصِيبَةُ ٱلْمَوْتِ تَحْبِسُونَهُمَا مِنۢ بَعْدِ ٱلصَّلَوٰةِ
فَيُقْسِمَانِ بِٱللَّهِ إِنِ ٱرْتَبْتُمْ لَا نَشْتَرِى بِهِۦ ثَمَنًا وَلَوْ كَانَ ذَا
قُرْبَىٰ وَلَا نَكْتُمُ شَهَٰدَةَ ٱللَّهِ إِنَّآ إِذًا لَّمِنَ ٱلْـَٔاثِمِينَ ﴿١٠٦﴾ فَإِنْ عُثِرَ
عَلَىٰٓ أَنَّهُمَا ٱسْتَحَقَّآ إِثْمًا فَـَٔاخَرَانِ يَقُومَانِ مَقَامَهُمَا مِنَ ٱلَّذِينَ
ٱسْتَحَقَّ عَلَيْهِمُ ٱلْأَوْلَيَٰنِ فَيُقْسِمَانِ بِٱللَّهِ لَشَهَٰدَتُنَآ أَحَقُّ مِن
شَهَٰدَتِهِمَا وَمَا ٱعْتَدَيْنَآ إِنَّآ إِذًا لَّمِنَ ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿١٠٧﴾ ذَٰلِكَ أَدْنَىٰٓ
أَن يَأْتُواْ بِٱلشَّهَٰدَةِ عَلَىٰ وَجْهِهَآ أَوْ يَخَافُوٓاْ أَن تُرَدَّ أَيْمَٰنٌۢ بَعْدَ
أَيْمَٰنِهِمْ وَٱتَّقُواْ ٱللَّهَ وَٱسْمَعُواْ وَٱللَّهُ لَا يَهْدِى ٱلْقَوْمَ ٱلْفَٰسِقِينَ ﴿١٠٨﴾

١٢٥

﴿١٠٤﴾ و گاڤا بۆ وان هاتە گۆتن: وەرن بۆ وێ یا خودێ ئینایییە خوار، و وەرنە دەڤ پێغەمبەری [ئانكو ل دویڤ وێ هەڕن یا خودێ ئینایییە خوار كو قورئانە، و ل دویڤ پێغەمبەری هەڕن]. دبێژن: ئەڤا مە باب و باپیرێت خۆ ل سەر دیتی بەسی مەیە، ئەرێ ئەگەر باب و باپیرێت هەوە چو نەزانن و ڕاستەڕێكرنێ ژی نەكەن [دیسا ڕێكا وان هەر بەسی هەوەیە؟!].

﴿١٠٥﴾ گەلی خودان باوەران، هەوە ئاگەه ژ خۆ هەبیت، ئەگەر هوین د ڕاستەڕێكری بن، یێت سەرداچوویی و بەرزە، زیانێ ناگەهیننە هەوە، زڤڕینا هەوە هەمییان ب بال خودێڤەیە، ڤێجا دێ هەوە ئاگەهداری وێ كەت یا هەوە كری [ئانكو دێ هەوە ل دویڤ كار و كریارێت هەوە جزاكەت].

﴿١٠٦﴾ گەلی خودان باوەران، گاڤا ئێك ژ هەوە وەختێ وەسیەتێ، كەڤتە بەر مرنێ، دو مرۆڤێت دادوەر ژ خۆ [ئانكو موسلمان] وەك شاهد بگرن، ڤێجا ئەگەر هوین د ڕێ و ڕێباراندا بن [ئانكو د وەغەرێدا] و كەڤتە بەر مرنێ [و موسلمان ب دەست هەوە نەكەڤتن] دو كەسێت دی نە ژ هەوە بگرن [بكەنە شاهد]، و ئەگەر هوین ل وان شاهدان ب گۆمان كەڤتن [كو ڕاستییێ بێژن]، هوین وان هەردو شاهدان پشتی نڤێژێ [ئانكو نڤێژا ئێڤاری، یان هەر نڤێژەكا هەبیت] بینن، و بلا هەردو [هۆسا] سویند بخۆن [ب خودێ] ئەم ژ درەو بەرانبەر تشتەكی سویند ب خودێ ناخۆین خۆ هەكە مرۆڤێ مە ژی بیت، و ئەم شادەییا خودێ ناڤەشێرین، ئەگەر مە شادەییا خۆ ڤەشارت وێ گاڤێ ئەم ژ گونەهكارانین. ﴿١٠٧﴾ ڤێجا ئەگەر بۆ هەوە دیاربوو كو هەردو شاهد هەژی گونەهێ بوویینە [و شادەییا خۆ دورست نەدایینە]، بلا دو میراتخۆر، یان دوییێت ژ هەمییان نێزیكتر بۆ مری ل جهێ وان هەردو شاهدان ڕابن، و ب خودێ سویند بخۆن، كو شادەییا وان ژ شادەییا یێت دی ڕاسترە، و ئەم [ب سویندا خۆ] ژ ڕاستییێ دەرنەكەڤتینە، ئەگەر مە [ژ بێ بەختی] شادەیی ل سەر وان دا هنگی ئەم دێ ژ ستەمكاران بین.

﴿١٠٨﴾ ئەڤ شادەییا ب ڤی ڕەنگی بۆ هەوە چێترە دا شادەیی وەكی خۆ بێتە دان [ئانكو ب دورستی بێتە دان]، یان بترسن [ئانكو شاهد] سویندێت وان ب هندە سویندێت دی ژێ بێتە ڤەگێڕان [و درەوا وان ئاشكەرا ببیت و شەرمزار ببن]. و پارێزكارییا خودێ بكەن و گوهدار بن. و نێ خودێ مرۆڤێت ژ ڕێ دەركەڤتی ڕاستەڕێ ناكەت.

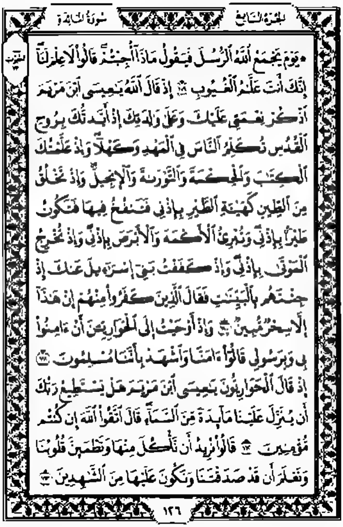
الجزء السابع
سورة المائدة
١٢٦

يَوۡمَ يَجۡمَعُ ٱللَّهُ ٱلرُّسُلَ فَيَقُولُ مَاذَآ أُجِبۡتُمۡۖ قَالُواْ لَا عِلۡمَ لَنَآۖ
إِنَّكَ أَنتَ عَلَّٰمُ ٱلۡغُيُوبِ ١٠٩ إِذۡ قَالَ ٱللَّهُ يَٰعِيسَى ٱبۡنَ مَرۡيَمَ
ٱذۡكُرۡ نِعۡمَتِي عَلَيۡكَ وَعَلَىٰ وَٰلِدَتِكَ إِذۡ أَيَّدتُّكَ بِرُوحِ
ٱلۡقُدُسِ تُكَلِّمُ ٱلنَّاسَ فِي ٱلۡمَهۡدِ وَكَهۡلٗاۖ وَإِذۡ عَلَّمۡتُكَ
ٱلۡكِتَٰبَ وَٱلۡحِكۡمَةَ وَٱلتَّوۡرَىٰةَ وَٱلۡإِنجِيلَۖ وَإِذۡ تَخۡلُقُ
مِنَ ٱلطِّينِ كَهَيۡـَٔةِ ٱلطَّيۡرِ بِإِذۡنِي فَتَنفُخُ فِيهَا فَتَكُونُ
طَيۡرَۢا بِإِذۡنِيۖ وَتُبۡرِئُ ٱلۡأَكۡمَهَ وَٱلۡأَبۡرَصَ بِإِذۡنِيۖ وَإِذۡ تُخۡرِجُ
ٱلۡمَوۡتَىٰ بِإِذۡنِيۖ وَإِذۡ كَفَفۡتُ بَنِيٓ إِسۡرَٰٓءِيلَ عَنكَ إِذۡ
جِئۡتَهُم بِٱلۡبَيِّنَٰتِ فَقَالَ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ مِنۡهُمۡ إِنۡ هَٰذَآ
إِلَّا سِحۡرٞ مُّبِينٞ ١١٠ وَإِذۡ أَوۡحَيۡتُ إِلَى ٱلۡحَوَارِيِّـۧنَ أَنۡ ءَامِنُواْ
بِي وَبِرَسُولِي قَالُوٓاْ ءَامَنَّا وَٱشۡهَدۡ بِأَنَّنَا مُسۡلِمُونَ ١١١
إِذۡ قَالَ ٱلۡحَوَارِيُّونَ يَٰعِيسَى ٱبۡنَ مَرۡيَمَ هَلۡ يَسۡتَطِيعُ رَبُّكَ
أَن يُنَزِّلَ عَلَيۡنَا مَآئِدَةٗ مِّنَ ٱلسَّمَآءِۖ قَالَ ٱتَّقُواْ ٱللَّهَ إِن كُنتُم
مُّؤۡمِنِينَ ١١٢ قَالُواْ نُرِيدُ أَن نَّأۡكُلَ مِنۡهَا وَتَطۡمَئِنَّ قُلُوبُنَا
وَنَعۡلَمَ أَن قَدۡ صَدَقۡتَنَا وَنَكُونَ عَلَيۡهَا مِنَ ٱلشَّٰهِدِينَ ١١٣

﴿١٠٩﴾ [هشیار بن] ڕۆژا خودێ پێغەمبەران کۆم دکەت، دێ بێژیتە وان: چاوا بەرسڤا هەوە [ژ بەرێ ملەتێت هەوەڤە] هاتەدان؟ دێ بێژن: ئەم نزانین، ب ڕاستی هەر تویی زانایێ نهێنیان [ئانکو تو چێتر دزانی]. ﴿١١٠﴾ و بۆ ملەتێ خۆ بێژە دەمێ خودێ گۆتی: عیسایێ کوڕێ مەریەمێ، ئەو نیعمەت و کەرەمێت من د گەل تە و دەیکا تە کرین بینە بیرا خۆ، بینە بیرا خۆ وەختێ مە ب جانێ پیرۆز [ب جبریل] پشتەڤانیا تە کری، وەختێ د لاندکێدا و پشتی تو مەزن بوویی [وەکی ئێك] تو د گەل خەلکی دئاخفتی، و بینە بیرا خۆ وەختێ من تو فێری نڤێسین و تێگەهشتن و کاربەجهیێ و تەوراتێ و ئنجیلێ کری، و بینە بیرا خۆ وەختێ تە ب دەستویرا من ژ تەقنێ پەیکەرێ باڵندەیان چێدکر، و تە پف دکرێ و ب دەستویرا من دبوو باڵندەیەك، و ب دەستویرا من تە یێت د زکماکدا کۆرە و بەلەکەیی ساخ دکرن، بینە بیرا خۆ وەختێ تە مری ب دەستویرا من زیندی دکرن، و بینە بیرا خۆ وەختێ من ئەزیەتا ئسرائیلیان ژ تە دایە پاش، وەختێ تو ب نیشانێت ئاشکەراکەر بۆ وان هاتی، و ئەوێت گاوربووین ژ وان، گۆت: ئەڤە ژ سێرەبەندیێ ئاشکەرا پێڤەتر نینە. ﴿١١١﴾ و بۆ ملەتێ خۆ بێژە دەمێ مە ئیلهام دایە هاریکارێت عیسایی [و ئێختیە سەر دلێ وان] کو باوەریێ ب من بینن و ب پێغەمبەرێ من، گۆتن: مە باوەری ئینا، و تو شاهدبە کو ب ڕاستی ئەم موسلمانین. ﴿١١٢﴾ بۆ ملەتێ خۆ بێژە دەمێ هاریکاران (حەواریان) گۆتیە عیسایێ کوڕێ مەریەمێ: ئەرێ خودایێ تە دشێت سفرەیەکا خوارنێ بۆ مە ژ ئەسمانان بینتە خوارێ؟! [عیسایی] گۆت: ژ خودێ بترسن [ئانکو ڤێ نەبێژن و نەکەن] ئەگەر هوین خودان باوەرن. ﴿١١٣﴾ گۆتن: مە دڤێت ئەم ژێ بخۆین و دلێ مە ئێمن بیت، و بزانین تو ڕاست بۆ مە ڕاستیێ دبێژی، و دا ئەم ژێ ل سەر ببینە شاهد.

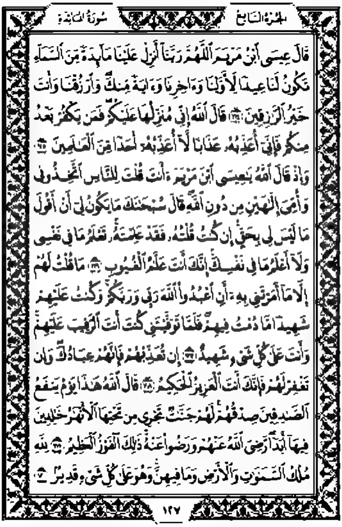

الجزء السابع
سورة المائدة

قَالَ عِيسَى ٱبۡنُ مَرۡيَمَ ٱللَّهُمَّ رَبَّنَآ أَنزِلۡ عَلَيۡنَا مَآئِدَةٗ مِّنَ ٱلسَّمَآءِ
تَكُونُ لَنَا عِيدٗا لِّأَوَّلِنَا وَءَاخِرِنَا وَءَايَةٗ مِّنكَۖ وَٱرۡزُقۡنَا وَأَنتَ
خَيۡرُ ٱلرَّٰزِقِينَ ١١٤ قَالَ ٱللَّهُ إِنِّي مُنَزِّلُهَا عَلَيۡكُمۡۖ فَمَن يَكۡفُرۡ بَعۡدُ
مِنكُمۡ فَإِنِّيٓ أُعَذِّبُهُۥ عَذَابٗا لَّآ أُعَذِّبُهُۥٓ أَحَدٗا مِّنَ ٱلۡعَٰلَمِينَ ١١٥
وَإِذۡ قَالَ ٱللَّهُ يَٰعِيسَى ٱبۡنَ مَرۡيَمَ ءَأَنتَ قُلۡتَ لِلنَّاسِ ٱتَّخِذُونِي
وَأُمِّيَ إِلَٰهَيۡنِ مِن دُونِ ٱللَّهِۖ قَالَ سُبۡحَٰنَكَ مَا يَكُونُ لِيٓ أَنۡ أَقُولَ
مَا لَيۡسَ لِي بِحَقٍّۚ إِن كُنتُ قُلۡتُهُۥ فَقَدۡ عَلِمۡتَهُۥۚ تَعۡلَمُ مَا فِي نَفۡسِي
وَلَآ أَعۡلَمُ مَا فِي نَفۡسِكَۚ إِنَّكَ أَنتَ عَلَّٰمُ ٱلۡغُيُوبِ ١١٦ مَا قُلۡتُ لَهُمۡ
إِلَّا مَآ أَمَرۡتَنِي بِهِۦٓ أَنِ ٱعۡبُدُواْ ٱللَّهَ رَبِّي وَرَبَّكُمۡۚ وَكُنتُ عَلَيۡهِمۡ
شَهِيدٗا مَّا دُمۡتُ فِيهِمۡۖ فَلَمَّا تَوَفَّيۡتَنِي كُنتَ أَنتَ ٱلرَّقِيبَ عَلَيۡهِمۡۚ
وَأَنتَ عَلَىٰ كُلِّ شَيۡءٖ شَهِيدٌ ١١٧ إِن تُعَذِّبۡهُمۡ فَإِنَّهُمۡ عِبَادُكَۖ وَإِن
تَغۡفِرۡ لَهُمۡ فَإِنَّكَ أَنتَ ٱلۡعَزِيزُ ٱلۡحَكِيمُ ١١٨ قَالَ ٱللَّهُ هَٰذَا يَوۡمُ يَنفَعُ
ٱلصَّٰدِقِينَ صِدۡقُهُمۡۚ لَهُمۡ جَنَّٰتٞ تَجۡرِي مِن تَحۡتِهَا ٱلۡأَنۡهَٰرُ خَٰلِدِينَ
فِيهَآ أَبَدٗاۖ رَّضِيَ ٱللَّهُ عَنۡهُمۡ وَرَضُواْ عَنۡهُۚ ذَٰلِكَ ٱلۡفَوۡزُ ٱلۡعَظِيمُ ١١٩ لِلَّهِ
مُلۡكُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِ وَمَا فِيهِنَّۚ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيۡءٖ قَدِيرُۢ ١٢٠

﴿١١٤﴾ عیسایێ کوڕێ مەریەمێ گۆت: خودێوۆ خودایێ مە، سفرەیەکێ ژ ئەسمانان بۆ مە بینە خوارێ، دا بۆ مە ببیتە جەژن، بۆ بێت سەردەمێ مە و پشتی مە، و ببیتە نیشانەك ژ تە [ل سەر شیانا تە و ڕاستیا پێغەمبەراتیا من]، و بکە ڕزقێ مە [ڤێ سفرەیێ] و تو چێترین ڕازقی. ﴿١١٥﴾ خودێ گۆت: ب ڕاستی ئەز دێ بۆ هەوە ئینمە خوارێ، ڤێجا کی ژ هەوە پشتی هنگی گاور ببیت، ئەز دێ ب ئیزایەکێ وی ئیزادەم کو کەسێ د جیهانێدا وەسا ئیزا نادەم.

﴿١١٦﴾ و بۆ ملەتێ خۆ بێژە دەمێ خودێ گۆتیە [عیسایێ کوڕێ مەریەمێ]: عیسایێ کوڕێ مەریەمێ، ئەرێ ما تە گۆتیە خەلکی من و دەیکا من شوینا خودێ بپەرێسن، [عیسایی] گۆت: ئەز تە ژ گۆتنێت وان پاقژ دکەم و پاقژی بۆ تە بیت، و من هەق نینە یا بۆ من نەدورست بێژم، ئەگەر من وە گۆتبیت پێ گومان تو دزانی، تو دزانی کا چ د دلێ من دایە، و ئەز چو ژ نهێنیا تە نوزانم. ب ڕاستی هەر تویی زانایێ تشتێ نەدیار و نهێنیان. ﴿١١٧﴾ ژ بلی تشتێ تە فەرمانا من پێ کری، چو یێ دی من نەگۆتیە وان، خودێ، خودایێ من و خۆ بپەرێسن، و ئەز شاهد بووم ل سەر وان هندی ئەز د ناڤ واندا، بەلێ وەختێ تە ئەز ژ ناڤ وان ڕاکریم، تو زیرەڤان بوویی ل سەر وان، و تو ب خۆ ژی هەمی تشتان دبینی و ل سەر شاهدی. ﴿١١٨﴾ ئەگەر تو وان ئیزا بدەی ئەو بەندەیێت تەنە، و ئەگەر تو ل وان نەگری ب ڕاستی تو یێ دەستهەلاتدار و کاربنەجهی. ﴿١١٩﴾ خودێ گۆت: ئەڤە ئەو ڕۆژە یا ڕاستبێژ مفایی ژ ڕاستبێژیا خۆ دبینن، بەحەشتێت ڕوبار د بنڕا دچن بۆ وانن، هەروهەر دێ تێدا بن، خودێ ژ وان ڕازییە، و ئەو ژی ب خەلاتێ خودێ د قایلن، و سەرفەرازیا مەزن ئەها ئەڤەیە.

﴿١٢٠﴾ ملك و مالداریا ئەرد و ئەسمانان و هندی تێدا یێ خودێیە، و خودێ ب خۆ ژی ل سەر هەمی تشتان یێ دەستهەلاتدارە.

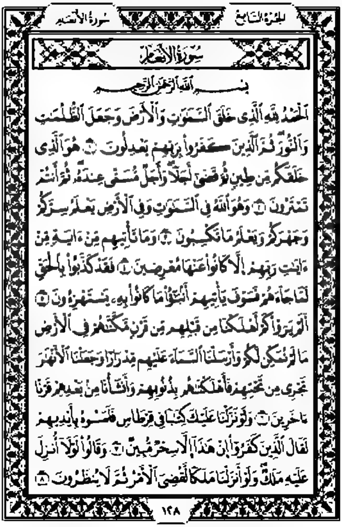

الجزء السابع سورة الأنعام

سُورَةُ الأَنعَامِ

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

ٱلۡحَمۡدُ لِلَّهِ ٱلَّذِي خَلَقَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضَ وَجَعَلَ ٱلظُّلُمَٰتِ
وَٱلنُّورَۖ ثُمَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ بِرَبِّهِمۡ يَعۡدِلُونَ ١ هُوَ ٱلَّذِي
خَلَقَكُم مِّن طِينٖ ثُمَّ قَضَىٰٓ أَجَلٗاۖ وَأَجَلٞ مُّسَمًّى عِندَهُۥۖ ثُمَّ أَنتُمۡ
تَمۡتَرُونَ ٢ وَهُوَ ٱللَّهُ فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَفِي ٱلۡأَرۡضِ يَعۡلَمُ سِرَّكُمۡ
وَجَهۡرَكُمۡ وَيَعۡلَمُ مَا تَكۡسِبُونَ ٣ وَمَا تَأۡتِيهِم مِّنۡ ءَايَةٖ مِّنۡ
ءَايَٰتِ رَبِّهِمۡ إِلَّا كَانُواْ عَنۡهَا مُعۡرِضِينَ ٤ فَقَدۡ كَذَّبُواْ بِٱلۡحَقِّ
لَمَّا جَآءَهُمۡ فَسَوۡفَ يَأۡتِيهِمۡ أَنۢبَٰٓؤُاْ مَا كَانُواْ بِهِۦ يَسۡتَهۡزِءُونَ ٥
أَلَمۡ يَرَوۡاْ كَمۡ أَهۡلَكۡنَا مِن قَبۡلِهِم مِّن قَرۡنٖ مَّكَّنَّٰهُمۡ فِي ٱلۡأَرۡضِ
مَا لَمۡ نُمَكِّن لَّكُمۡ وَأَرۡسَلۡنَا ٱلسَّمَآءَ عَلَيۡهِم مِّدۡرَارٗا وَجَعَلۡنَا ٱلۡأَنۡهَٰرَ
تَجۡرِي مِن تَحۡتِهِمۡ فَأَهۡلَكۡنَٰهُم بِذُنُوبِهِمۡ وَأَنشَأۡنَا مِنۢ بَعۡدِهِمۡ قَرۡنًا
ءَاخَرِينَ ٦ وَلَوۡ نَزَّلۡنَا عَلَيۡكَ كِتَٰبٗا فِي قِرۡطَاسٖ فَلَمَسُوهُ بِأَيۡدِيهِمۡ
لَقَالَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوٓاْ إِنۡ هَٰذَآ إِلَّا سِحۡرٞ مُّبِينٞ ٧ وَقَالُواْ لَوۡلَآ أُنزِلَ
عَلَيۡهِ مَلَكٞۖ وَلَوۡ أَنزَلۡنَا مَلَكٗا لَّقُضِيَ ٱلۡأَمۡرُ ثُمَّ لَا يُنظَرُونَ ٨

١٢٨

سۆرەتا ئەنعام

ل مەکەهێ هاتیيە خوارێ (١٦٥) ئايەتە

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ پەسن و سوپاسی بۆ وی خودايی ئەوێ ئەرد و ئەسمان دابین و تاریاتی و رۆناهی [یان شەڤ و ڕۆژ یان باوەری و گاوری] چێکرین، پشتی ڤێ هەمیێ ئەوێت باوەری ب خودایێ خۆ نەئینایین هەڤبەران بۆ [خودایێ خۆ] ددانن، و بەرێ خۆ ژێ وەردگێڕن. ﴿٢﴾ خودێیە [ئەوە] یێ هوین ژ تەڤنێ چێکرین، پاشی وەختەکێ نەدیار بۆ مرنێ دانا، وەختێ دیار ل دەڤ ویە، و پشتی ڤێ هوین ژ ڤەژینێ دودل دبن؟!. ﴿٣﴾ و هەر ئەو خودێیە هەژی پەرستنێ د ئەرد و ئەسماناندا، و ئەوە نهێنی و ئاشکەرایيا هەوە دزانیت، و هەر تشتێ هوین دکەن پێ ئاگەهە. ﴿٤﴾ و چو نیشان ژ نیشانێت خودایێ وان ژ قورئانێ بۆ وان نائێن ئەگەر ئەو بەرێ خۆ ژێ وەرنەگێڕن و پاتکا خۆ نەدەنێ. ﴿٥﴾ ڤێجا ب ڕاستی دەمێ ئەڤ ڕاستیيە [کو قورئانە] بۆ وان هاتی، وان درەو دەرئێخست، نێزیك بەحس و خەبەرێت وان ترانە پێ دکرن دێ بێن [دەمێ ئیزایا خودێ ڕۆژا قیامەتێ ب سەر واندا دئێت]. ﴿٦﴾ ما نابینن چەند ملەت بەری وان مە بەرئاتاف کرینە، و مە ئەو هێز و شیان دابوو وان د ئەردیدا، یا مە نەدايیە هەوە، و مە بارانێت ب ڕێژ و بۆش ب سەر واندا باراندن و مە ڕویبار د ناڤ دارو باریێ وانڕا دبن وانڕا برن، بەلێ ژ بەر گونەهێت وان، مە ئەو بەرئاتافکرن، و شوینا وان مە هندە ملەتێت دی ئینان. ﴿٧﴾ [هەی موحەمەد] ئەگەر ئەم کتێبەکا وەسا ب سەر تەدا بینینە خوارێ [وەکی ئەو دبێژن] یا نڤیسی د کاغەزاندا، ئەو ب خۆ دەستێ خۆ بکەنێ، دیسا ئەوێت گاوربوويين هەر دا بێژن، ئەڤە ژ سێربەندیيەکا ئاشکەرا پێڤەتر نینە. ﴿٨﴾ گۆتن: دێ بلا ملیاکەتەك د گەل [موحەمەدی] هاتبایە هنارتن [دا مە ژێ باوەر ژێ کربایە] و ئەگەر مە ملیاکەتەك هنارتبایە [وەکی ئەو دخوازن] نێ دا بیتە دویماهیکا وان، پاشی نەدهاتنە گیرۆکرن ژێ.

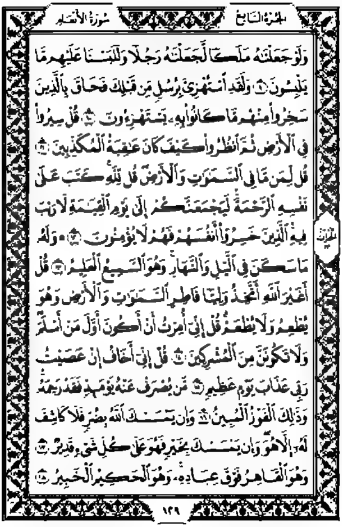
الجُزءُ السَّابِع
سُورَةُ الأَنعَام
الحِزب
١٢٩

وَلَوْ جَعَلْنَٰهُ مَلَكًا لَّجَعَلْنَٰهُ رَجُلًا وَلَلَبَسْنَا عَلَيْهِم مَّا
يَلْبِسُونَ ﴿٩﴾ وَلَقَدِ ٱسْتُهْزِئَ بِرُسُلٍ مِّن قَبْلِكَ فَحَاقَ بِٱلَّذِينَ
سَخِرُوا۟ مِنْهُم مَّا كَانُوا۟ بِهِۦ يَسْتَهْزِءُونَ ﴿١٠﴾ قُلْ سِيرُوا۟
فِى ٱلْأَرْضِ ثُمَّ ٱنظُرُوا۟ كَيْفَ كَانَ عَٰقِبَةُ ٱلْمُكَذِّبِينَ ﴿١١﴾
قُل لِّمَن مَّا فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ قُل لِّلَّهِ كَتَبَ عَلَىٰ
نَفْسِهِ ٱلرَّحْمَةَ لَيَجْمَعَنَّكُمْ إِلَىٰ يَوْمِ ٱلْقِيَٰمَةِ لَا رَيْبَ
فِيهِ ٱلَّذِينَ خَسِرُوٓا۟ أَنفُسَهُمْ فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٢﴾ ۞ وَلَهُۥ
مَا سَكَنَ فِى ٱلَّيْلِ وَٱلنَّهَارِ وَهُوَ ٱلسَّمِيعُ ٱلْعَلِيمُ ﴿١٣﴾ قُلْ
أَغَيْرَ ٱللَّهِ أَتَّخِذُ وَلِيًّا فَاطِرِ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ وَهُوَ
يُطْعِمُ وَلَا يُطْعَمُ قُلْ إِنِّىٓ أُمِرْتُ أَنْ أَكُونَ أَوَّلَ مَنْ أَسْلَمَ
وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ ٱلْمُشْرِكِينَ ﴿١٤﴾ قُلْ إِنِّىٓ أَخَافُ إِنْ عَصَيْتُ
رَبِّى عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿١٥﴾ مَّن يُصْرَفْ عَنْهُ يَوْمَئِذٍ فَقَدْ رَحِمَهُۥ
وَذَٰلِكَ ٱلْفَوْزُ ٱلْمُبِينُ ﴿١٦﴾ وَإِن يَمْسَسْكَ ٱللَّهُ بِضُرٍّ فَلَا كَاشِفَ
لَهُۥٓ إِلَّا هُوَ وَإِن يَمْسَسْكَ بِخَيْرٍ فَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٧﴾
وَهُوَ ٱلْقَاهِرُ فَوْقَ عِبَادِهِۦ وَهُوَ ٱلْحَكِيمُ ٱلْخَبِيرُ ﴿١٨﴾

﴿٩﴾ و ئەگەر ئەو پێغەمبەر مە کربایە ملیاکەت، دا کەینە زەلام، و دا هەر جلکێ ئەو [پێغەمبەر] دکەنە بەر خۆ کەینە بەر وان. ﴿١٠﴾ [هەی موحەمەد] ب سویند ئەو پێغەمبەرێت بەری تە ژی هاتین، ترانە ب وان ژی هاتبوونە کرن، ڤێجا ئەوا وان ترانە پێ دکر ئەو هنگاڤتن و بەرئاتاف کرن. ﴿١١﴾ [هەی موحەمەد] بێژە [وان]: د ئەردیدا بگەڕن، پاشی بەرێ خۆ بدەنێ کا دویماهیکا درەودەرێخان [ئەوێت نیشانێت خودێ درەو دانایین] بوو چ. ﴿١٢﴾ بێژە: ئەرێ هندی د ئەرد و ئەسماناندا هەی، یێ کێیە؟ [ئەشێن بەرسڤێ بدەن و دێ بێ دەنگ مینن] بێژە: یێ خودێیە، ئەوێ دلۆڤانی ل سەر خۆ نڤیسی. ب ڕاستی ئەو دێ هەوە ڕۆژا قیامەتێ کۆمکەت، چو گۆمان تێدا [د هاتنا ڕێدا] نینە. ئەوێت خۆ خوسارەت کرین ئەون یێت باوەری نەئینایین. ﴿١٣﴾ و کا چ د شەڤ و ڕۆژاندا هەیە، هەر یێ وییە، و ئەو ب خۆ ژی یێ گوهدێر و زانایە. ﴿١٤﴾ بێژە: ئەرێ ئەز هاریکار و پشتەڤانەکی ژ بلی خودێ بگرم؟ و ئەو [ئانکو خودێ] چێکەرێ ئەرد و ئەسمانانە، و ئەو ڕزقی ددەت و ئەو ناخۆت [هەوجەیی ب هندێ نینە کەس خوارنێ بدەتێ]، بێژە: ب ڕاستی فەرمانا من هاتییە کرن ئەز موسلمانێ ئێکێ بم، و نەبمە ژ وان یێت هەڤپشکان بۆ خودێ چێ دکەن. ﴿١٥﴾ بێژە ب ڕاستی ئەز ژ ئیزایا ڕۆژا مەزن دترسم، ئەگەر ئەز نەگوهداریا خودایێ خۆ بکەم. ﴿١٦﴾ و هەر کەسێ وێ ڕۆژێ ئیزا ژێ نەگریت و ژێ هاتە وەرگێڕان، ب ڕاستی [خودێ] دلۆڤانی پێ بر، و ئەها ئەڤەیە سەرکەفتنا ئاشکەرا. ﴿١٧﴾ و ئەگەر خودێ زیانەکێ بگەهینیتە تە، کەس نینە ڕاکەت، ئەو نەبیت، و ئەگەر باشییەکێ بگەهینیتە تە [ژ خێر و بەرفرەهی و سلامەتیێ و... هتد کەس نینە ل تە ڤەگریت]، ئێ هەر ئەوە دەستهەلاتدار ل سەر هەمی تشتان. ﴿١٨﴾ و هەر ئەوە یێ سەردەست ل سەر بەندەیێت خۆ، و هەر ئەوە یێ کاربنەجهـ و شارەزا.

قُلْ أَيُّ شَيْءٍ أَكْبَرُ شَهَٰدَةً ۖ قُلِ ٱللَّهُ ۖ شَهِيدٌۢ بَيْنِى وَبَيْنَكُمْ ۚ وَأُوحِىَ إِلَىَّ هَٰذَا
ٱلْقُرْءَانُ لِأُنذِرَكُم بِهِۦ وَمَنۢ بَلَغَ ۚ أَئِنَّكُمْ لَتَشْهَدُونَ أَنَّ مَعَ ٱللَّهِ ءَالِهَةً
أُخْرَىٰ ۚ قُل لَّآ أَشْهَدُ ۚ قُلْ إِنَّمَا هُوَ إِلَٰهٌ وَٰحِدٌ وَإِنَّنِى بَرِىٓءٌ مِّمَّا
تُشْرِكُونَ ﴿١٩﴾ ٱلَّذِينَ ءَاتَيْنَٰهُمُ ٱلْكِتَٰبَ يَعْرِفُونَهُۥ كَمَا يَعْرِفُونَ أَبْنَآءَهُمُ
ٱلَّذِينَ خَسِرُوٓا۟ أَنفُسَهُمْ فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٢٠﴾ وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ ٱفْتَرَىٰ عَلَى
ٱللَّهِ كَذِبًا أَوْ كَذَّبَ بِـَٔايَٰتِهِۦٓ ۗ إِنَّهُۥ لَا يُفْلِحُ ٱلظَّٰلِمُونَ ﴿٢١﴾ وَيَوْمَ نَحْشُرُهُمْ
جَمِيعًا ثُمَّ نَقُولُ لِلَّذِينَ أَشْرَكُوٓا۟ أَيْنَ شُرَكَآؤُكُمُ ٱلَّذِينَ كُنتُمْ تَزْعُمُونَ ﴿٢٢﴾
ثُمَّ لَمْ تَكُن فِتْنَتُهُمْ إِلَّآ أَن قَالُوا۟ وَٱللَّهِ رَبِّنَا مَا كُنَّا مُشْرِكِينَ ﴿٢٣﴾
ٱنظُرْ كَيْفَ كَذَبُوا۟ عَلَىٰٓ أَنفُسِهِمْ ۚ وَضَلَّ عَنْهُم مَّا كَانُوا۟ يَفْتَرُونَ ﴿٢٤﴾
وَمِنْهُم مَّن يَسْتَمِعُ إِلَيْكَ ۖ وَجَعَلْنَا عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ أَكِنَّةً أَن يَفْقَهُوهُ
وَفِىٓ ءَاذَانِهِمْ وَقْرًا ۚ وَإِن يَرَوْا۟ كُلَّ ءَايَةٍ لَّا يُؤْمِنُوا۟ بِهَا ۚ حَتَّىٰٓ إِذَا
جَآءُوكَ يُجَٰدِلُونَكَ يَقُولُ ٱلَّذِينَ كَفَرُوٓا۟ إِنْ هَٰذَآ إِلَّآ أَسَٰطِيرُ
ٱلْأَوَّلِينَ ﴿٢٥﴾ وَهُمْ يَنْهَوْنَ عَنْهُ وَيَنْـَٔوْنَ عَنْهُ ۖ وَإِن يُهْلِكُونَ إِلَّآ
أَنفُسَهُمْ وَمَا يَشْعُرُونَ ﴿٢٦﴾ وَلَوْ تَرَىٰٓ إِذْ وُقِفُوا۟ عَلَى ٱلنَّارِ فَقَالُوا۟
يَٰلَيْتَنَا نُرَدُّ وَلَا نُكَذِّبَ بِـَٔايَٰتِ رَبِّنَا وَنَكُونَ مِنَ ٱلْمُؤْمِنِينَ ﴿٢٧﴾

﴿١٩﴾ [هەی موحەممەد] بێژە: ئەرێ چ شادەیی ژ هەمییان مەزنترە؟! [پشتی وان خواستی تێك شادەییێ بۆ پێغەمبەری بدەت]، [و ئەگەر وان خۆ بێ دەنگ کر] بێژە: خودێ شاهدە د ناڤبەرا من و هەوەدا، کو ئەڤ قورئانە بۆ من هاتییە هنارتن، دا ئەز هەوە و هەچییێ دگەهیتێ پێ بدەمە ئاگەهدارکرن و پێ بترسینم، ئەرێ هوین شادەییێ ددەن کو پەرستییەکێ دی د گەل خودێ هەیە؟! بێژە: ئەز ب خۆ وێ شادەییێ نادەم، تو بێژە: ب ڕاستی ئەو پەرستییە، خودایەکێ تاك و تەنیایە و ئەز یێ بەریمە ژ وێ شرکا هوین دکەن، [یان ئەز یێ بەریمە ژ وان ئەوێت هوین بۆ خودێ دکەنە هەڤپشك]. ﴿٢٠﴾ ئەوێت مە کتێب داینێ [مەخسەد ژێ جوهی و فەلەنە] پێغەمبەری دنیاسن [ژ سالۆخێت وی یێت د کتێبێت واندا هاتین] هەروەکی زاڕۆکێت خۆ دنیاسن، و ئەوێت خۆ خوسارەت کرین، ئەون یێت باوەری نەئینایین. ﴿٢١﴾ ئەرێ ما کی ژ وی ستەمکارترە ئەوێ درەوەکێ ژ کیسێ خودێ بکەت یان ژی نیشان و ئایەتێت وی درەو بدانیت؟ ب ڕاستی ستەمکار سەرفەراز نابن. ﴿٢٢﴾ [هەی موحەممەد بینە بیرا وان] ڕۆژا ئەم وان هەمییان کۆم دکەین [کو ڕۆژا قیامەتێیە]، پاشی ئەم دێ بێژینە هەڤپشك چێکەران، کا ئەو هەڤپشکێت هەوە، یێت هەوە ژ درەو دگرتن [کا ل کیڤەنە]؟. ﴿٢٣﴾ پاشی بەرسڤ و دویماهیکا گاوربیا وان [د وێ ڕۆژێدا دێ ئێتە سەر هندێ] دێ بێژن: ب خودێ کو خودایێ مەیە، ئەم نە ژ هەڤپشك چێکەران [موشرکان] بووین. ﴿٢٤﴾ بەرێ خۆ بدێ کا چاوا ئەو درەوێ ل خۆ دکەن، و ئەو هزرا وان دکر [ژ مەهدەر و بەرەڤانییا بوتان] ل وان بەرزە بوو. ﴿٢٥﴾ و ژ وان هندەك هەنە [وەختێ تو قورئانێ دخوینی] گوهدارییا تە دکەن، و دا چو [ژ قورئانێ] تێ نەگەهن، مە پەردە ئێخستینە سەر دلێت وان، و گرانی ئێخستییە د گوهێت واندا، و ئەگەر ئەو هەمی نیشانان ژی ببینن، هەر باوەرییێ پێ نائینن. و ئەگەر هاتنە دەڤ تە مەدەڕکییێ د گەل تە دکەن، و ئەوێت گاوربووین دبێژن: ئەڤە ژ چیڤانۆکێت بەرێ پێڤەتر نینە. ﴿٢٦﴾ و ئەو خەلکی ژ قورئانێ ددەنە پاش و ئەو ب خۆ ژی ژێ دویر دکەڤن، و ئەو ژ خۆ پێڤەتر کەسێ بەرئاتاف ناکەن و ئەو ب خۆ ناحەسن ژی. ﴿٢٧﴾ و ئەگەر تو وان ببینی وەختێ [ڕۆژا قیامەتێ] ل سەر ئاگری دئێنە ڕاوەستاندن [دا دیمەنەکێ ب ترس بینی]، ڤێجا دبێژن: خۆزی ئەم لێ ڤەگەڕاندباینە [دنیایێ]، و مە نیشان و ئایەتێت خودایێ خۆ درەو نەدانابانە، و ئەم بووباینە ژ وان یێت باوەری ئینایین.

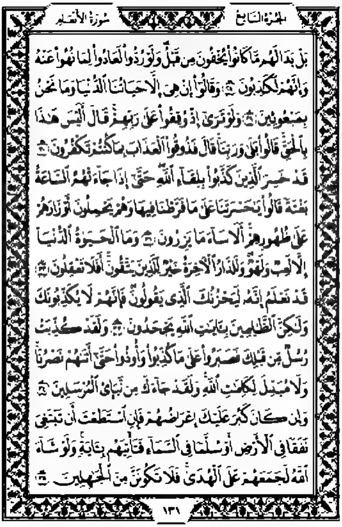

الجزء السابع سورة الأنعام

بَلْ بَدَا لَهُم مَّا كَانُوا۟ يُخْفُونَ مِن قَبْلُ ۖ وَلَوْ رُدُّوا۟ لَعَادُوا۟ لِمَا نُهُوا۟ عَنْهُ
وَإِنَّهُمْ لَكَٰذِبُونَ (٢٨) وَقَالُوٓا۟ إِنْ هِىَ إِلَّا حَيَاتُنَا ٱلدُّنْيَا وَمَا نَحْنُ
بِمَبْعُوثِينَ (٢٩) وَلَوْ تَرَىٰٓ إِذْ وُقِفُوا۟ عَلَىٰ رَبِّهِمْ ۚ قَالَ أَلَيْسَ هَٰذَا
بِٱلْحَقِّ ۚ قَالُوا۟ بَلَىٰ وَرَبِّنَا ۚ قَالَ فَذُوقُوا۟ ٱلْعَذَابَ بِمَا كُنتُمْ تَكْفُرُونَ (٣٠)
قَدْ خَسِرَ ٱلَّذِينَ كَذَّبُوا۟ بِلِقَآءِ ٱللَّهِ ۖ حَتَّىٰٓ إِذَا جَآءَتْهُمُ ٱلسَّاعَةُ
بَغْتَةً قَالُوا۟ يَٰحَسْرَتَنَا عَلَىٰ مَا فَرَّطْنَا فِيهَا وَهُمْ يَحْمِلُونَ أَوْزَارَهُمْ
عَلَىٰ ظُهُورِهِمْ ۚ أَلَا سَآءَ مَا يَزِرُونَ (٣١) وَمَا ٱلْحَيَوٰةُ ٱلدُّنْيَآ
إِلَّا لَعِبٌ وَلَهْوٌ ۖ وَلَلدَّارُ ٱلْءَاخِرَةُ خَيْرٌ لِّلَّذِينَ يَتَّقُونَ ۗ أَفَلَا تَعْقِلُونَ (٣٢)
قَدْ نَعْلَمُ إِنَّهُۥ لَيَحْزُنُكَ ٱلَّذِى يَقُولُونَ ۖ فَإِنَّهُمْ لَا يُكَذِّبُونَكَ
وَلَٰكِنَّ ٱلظَّٰلِمِينَ بِـَٔايَٰتِ ٱللَّهِ يَجْحَدُونَ (٣٣) وَلَقَدْ كُذِّبَتْ
رُسُلٌ مِّن قَبْلِكَ فَصَبَرُوا۟ عَلَىٰ مَا كُذِّبُوا۟ وَأُوذُوا۟ حَتَّىٰٓ أَتَىٰهُمْ نَصْرُنَا ۚ
وَلَا مُبَدِّلَ لِكَلِمَٰتِ ٱللَّهِ ۚ وَلَقَدْ جَآءَكَ مِن نَّبَإِى۟ ٱلْمُرْسَلِينَ (٣٤)
وَإِن كَانَ كَبُرَ عَلَيْكَ إِعْرَاضُهُمْ فَإِنِ ٱسْتَطَعْتَ أَن تَبْتَغِىَ
نَفَقًا فِى ٱلْأَرْضِ أَوْ سُلَّمًا فِى ٱلسَّمَآءِ فَتَأْتِيَهُم بِـَٔايَةٍ ۚ وَلَوْ شَآءَ
ٱللَّهُ لَجَمَعَهُمْ عَلَى ٱلْهُدَىٰ ۚ فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ ٱلْجَٰهِلِينَ (٣٥)

١٣١

﴿٢٨﴾ [نەء.. وەسا نینە وەكی ئەو دخوازن] بەلكی [ڤێ خوزییێ دخوازن] ژ بەر ئەوا وان بەری نوكە د دنیایێدا دڤەشارت [ژ گاوری و دوڕوویاتی و كریارێت خراب] بۆ وان دیار بوو [و زانین بێ گومان ئەڤرۆ ئەو بەرناتاڤن]، و ئەگەر بێنە زڤڕاندن [بۆ دنیایێ] جارەكا دی دێ زڤڕنە وێ یا فەرمانا وان هاتییە كرن ژێ دویركەڤن، و ب ڕاستی ئەو درەوكەرن. ﴿٢٩﴾ گۆتن: ژ ژیانا دنیایێ پێڤەتر چو ژیانێت دی نینن، و ئەم پشتی مرنێ زێندی نابینەڤە. ﴿٣٠﴾ و ئەگەر تو وان ببینی وەختێ ئەو بەرانبەر خودایێ خۆ ڕادوەستن [دێ تشتەكێ مەزن بینی] [كو خودێ] دبێژیت: ما ئەڤە نە ئەو ڕاستیبە [ئەوا هەوە باوەری پێ نەدئینا]؟ دبێژن: بەلێ سویند ب خودایێ مە [ئەڤە ڕاستییە و هەقە] خودێ گۆت: دێ ڤێجا تامكەنە نیزایێ ژ بەر وێ گاورییا هەوە دكر. ﴿٣١﴾ ب ڕاستی ئەوێت دیدارا خودێ درەو دانایین خوسارەت بوون، هەتا ژ نشكەكێڤە ڕۆژا قیامەتێ ب سەر واندا هاتی، و بارێ وان یێ گونەهان یێ ل سەر پشتا وان و گۆتن: وەی بۆ ڤێ پەشێمانییێ ل سەر تەخسیری و سستییا مە كری، وەی چ بارەكێ پیە ل سەر پشتا وان. ﴿٣٢﴾ ب ڕاستی ژینا دنیایێ ژ ترانە و دلخوازییێ پێڤەتر نینە، و ب ڕاستی ئاخرەت بۆ ئەوێت پارێزكارییێ دكەن چێترە، ما هوین ئاقلێ خۆ نائینە سەرێ خۆ؟!. ﴿٣٣﴾ ب ڕاستی ئەم دزانین ئەوا ئەو دبێژن: [كو تو سێربەندی یان خێڤزانكی یان هەلبەستڤانی یان دینی] تە ب خەم دئێخیت، نێ ئەو نە، تە درەوین ددانن، بەلكی ستەمكار باوەرییێ ب نیشان و ئایەتێت خودێ نائینن. ﴿٣٤﴾ ب ڕاستی بەری تە ژی [خەلكی] هندەك پێغەمبەرێت ب درەوین نافكرین و دانایین، بەلێ بێنا خۆ ل سەر درەودانانا خۆ فرەهكرن و هاتنە ئێشاندن، هەتا هاریكارییا مە بۆ وان هاتی، و چو گوهۆڕین بۆ پەیمانێت خودێ نینە [كو دێ هەر هاریكارییا خودان باوەران كەت]، و ب ڕاستی ژ بەحس و خەبەرێت پێغەمبەران بۆ تە هاتن [ئەو پێغەمبەرێت باوەری پێ نەهاتییە ئینان، و هاتینە ئێشاندن، و كا چاوا مە ئەو رزگار كرن و هاریكارییا وان كر]. ﴿٣٥﴾ و ئەگەر ڕوی وەرگێڕانا وان [ژ ڤی دینی] ل سەر تە یا گران بیت، ڤێجا ئەگەر تە پێ چێ بیت كو بنیڤەكێ (نەفەقەكێ) د ئەردیدا چێكەی یان پێستركەكێ ب ئەسمانیڤە بیەی، دا نیشانەكێ [د ئەردیدا یان د ئەسمانیدا] بۆ وان بینی، بكە، [بەلێ تو نەشێی، ڤێجا خۆ هند ب خەم نەئێخە، و بلا هند ل سەر تە یا گران نەبیت] و ئەگەر خودێ ڤیابایە دا وان هەمییان ل سەر ڕاستەڕێییێ كۆم كەت، ڤێجا نەبە ژ نەزانان.

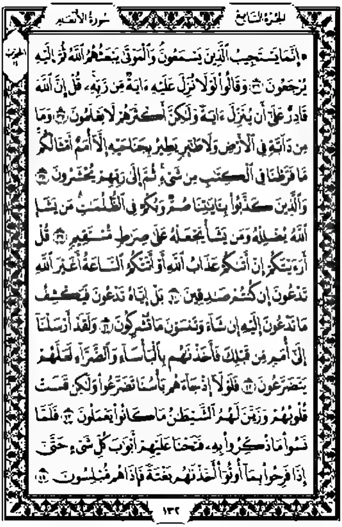

الجزء السابع سورة الأنعام

الحزب

إِنَّمَا يَسْتَجِيبُ ٱلَّذِينَ يَسْمَعُونَ وَٱلْمَوْتَىٰ يَبْعَثُهُمُ ٱللَّهُ ثُمَّ إِلَيْهِ
يُرْجَعُونَ ﴿٣٦﴾ وَقَالُوا۟ لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ ءَايَةٌ مِّن رَّبِّهِۦ ۚ قُلْ إِنَّ ٱللَّهَ
قَادِرٌ عَلَىٰٓ أَن يُنَزِّلَ ءَايَةً وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٧﴾ وَمَا
مِن دَآبَّةٍ فِى ٱلْأَرْضِ وَلَا طَٰٓئِرٍ يَطِيرُ بِجَنَاحَيْهِ إِلَّآ أُمَمٌ أَمْثَالُكُم ۚ
مَّا فَرَّطْنَا فِى ٱلْكِتَٰبِ مِن شَىْءٍ ۚ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّهِمْ يُحْشَرُونَ ﴿٣٨﴾
وَٱلَّذِينَ كَذَّبُوا۟ بِـَٔايَٰتِنَا صُمٌّ وَبُكْمٌ فِى ٱلظُّلُمَٰتِ ۗ مَن يَشَإِ
ٱللَّهُ يُضْلِلْهُ وَمَن يَشَأْ يَجْعَلْهُ عَلَىٰ صِرَٰطٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿٣٩﴾ قُلْ
أَرَءَيْتَكُمْ إِنْ أَتَىٰكُمْ عَذَابُ ٱللَّهِ أَوْ أَتَتْكُمُ ٱلسَّاعَةُ أَغَيْرَ ٱللَّهِ
تَدْعُونَ إِن كُنتُمْ صَٰدِقِينَ ﴿٤٠﴾ بَلْ إِيَّاهُ تَدْعُونَ فَيَكْشِفُ
مَا تَدْعُونَ إِلَيْهِ إِن شَآءَ وَتَنسَوْنَ مَا تُشْرِكُونَ ﴿٤١﴾ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَآ
إِلَىٰٓ أُمَمٍ مِّن قَبْلِكَ فَأَخَذْنَٰهُم بِٱلْبَأْسَآءِ وَٱلضَّرَّآءِ لَعَلَّهُمْ
يَتَضَرَّعُونَ ﴿٤٢﴾ فَلَوْلَآ إِذْ جَآءَهُم بَأْسُنَا تَضَرَّعُوا۟ وَلَٰكِن قَسَتْ
قُلُوبُهُمْ وَزَيَّنَ لَهُمُ ٱلشَّيْطَٰنُ مَا كَانُوا۟ يَعْمَلُونَ ﴿٤٣﴾ فَلَمَّا
نَسُوا۟ مَا ذُكِّرُوا۟ بِهِۦ فَتَحْنَا عَلَيْهِمْ أَبْوَٰبَ كُلِّ شَىْءٍ حَتَّىٰٓ
إِذَا فَرِحُوا۟ بِمَآ أُوتُوٓا۟ أَخَذْنَٰهُم بَغْتَةً فَإِذَا هُم مُّبْلِسُونَ ﴿٤٤﴾

١٣٢

﴿٣٦﴾ ب ڕاستی ئەو دێ باوەرییێ ئینن ئەوێت [ب گوهـ و دلان] دبهیسن، و ئەوێت دلمری [ئانكو گاور] خودێ دێ وان پشتی مرنێ [ڕۆژا قیامەتێ] ساخكەتەڤە، پاشی هەر دێ ب بال ویڤە [ب بال خودێڤە] ئێنە زڤڕاندن. ﴿٣٧﴾ و گۆتن: كا بلا نیشانەك ژ خودایێ وی بۆ مە هاتبایە [وەكی ملیاكەتان، یان چیا بۆ بلند بانە، دا مە باوەر ژێ كربایە]. بێژە وان: ب ڕاستی خودێ دشێت نیشانەكێ بینیت، [كو وان بڤێت نەڤێت باوەرییێ بینن، بەلێ خودێ ئەو د گەل هنارتنا پێغەمبەران سەربەست و ئازاد هێلاینە بۆ جەرباندن]، بەلێ باراپتر ژ وان نزانن [پشتی نیشانێ دێ چ ب سەرێ وان ئێت]. ﴿٣٨﴾ نینە جانەوەرەك ل سەر ڕوییێ ئەردی بچیت یان بالەفڕەك ب چەنگێت خۆ بفڕیت، هەكە ئەو ژی [د ژین، و مرن، و چێكرن، و ڤەژین و هەوجەییا خۆدا] وەكی هەوە كۆم نەبن، و مە چو [ژ هەوجەییێت هەوە] د كتێبێدا [مەخسەد پێ دەبێ باراستییە] نەهێلایە و ژ بیر نەكریە، ڤێجا پاشی ئەو دێ ب بال خودایێ خۆڤە ئێنە كۆمكرن. ﴿٣٩﴾ و ئەوێت نیشان و ئایەتێت مە درەو دانایین ئەو كەڕ و لالن د تاریستانێدا، و هەر كەسێ خودێ بڤێت دێ گۆمڕا كەت و هەر كەسێ بڤێت دێ ڕاستەڕێ كەت. ﴿٤٠﴾ [هەی موحەممەد بێژە وان]: كا بۆ من بێژن: ئەگەر ئیزایا خودێ ب سەر هەوەدا هات، یان ڕۆژا قیامەتێ، ئەرێ هوین [د ڤی كراسیدا] ژ خودێ پێڤەتر دێ هەوارا خۆ گەهیننە ئێكێ دی؟! ئەگەر هوین ڕاست دبێژن. ﴿٤١﴾ نە، هوین ژ وی پێڤەتر گازی كەسێ دی ناكەن [ئەگەر وی بڤێت] ئەوا هوین بۆ لاڤلاڤێ دكەن، دێ ژ سەر هەوە ڕاكەت، و ئەوێت هەوە كرینە هەڤپشك، هوین دێ ژ بیر كەن [نە هەوارا خۆ دگەهیننێ و نە هوین ل هیڤییێنە ئیزایێ ژ هەوە بدەتە پاش، چونكی دێ بۆ هەوە دیار بیت چو مفا ئەڤرۆ د واندا نینە]. ﴿٤٢﴾ ب ڕاستی مە پێغەمبەر بۆ ملەتێت بەری تە هنارتینە [چونكی دژی وان ڕاوەستیاینە، و نەگوهدارییا وان كرینە]، ڤێجا مە ژی ئەو ب هەژاری و نەساخییان هنگاڤتن، بەلكی [ل خۆ بزڤڕن] خۆ بۆ خودێ بشكێنن و لاڤلاڤێ ژێ بكەن. ﴿٤٣﴾ بلا وەختێ ئیزایا مە گەهشتییە وان خۆ شكاندبان و لاڤلاڤ كربان، بەلێ دلێت وان ڕەق بوون، و ئەو كارێ وان دكر شەیتانی بۆ دخەملاند و ل بەر چاڤێت وان جوان دكر. ﴿٤٤﴾ ڤێجا وەختێ وان چام بۆ خۆ ژ تشتێ هاتییە سەرێ وان وەرنەگرتی و ژ بیرا خۆ بری، مە ژی دەرگەهێت هەمی تشتان بۆ وان ڤەكرن [ژ خێر و كەرەمان]، هەتا كەیفا وان هاتی ب ئەڤا بۆ وان هاتییە دان، ژ نشكەكێڤە مە هنگاڤتن و بەرئاتاف كرن، ڤێجا ژ نوی بێ هیڤی بوون.

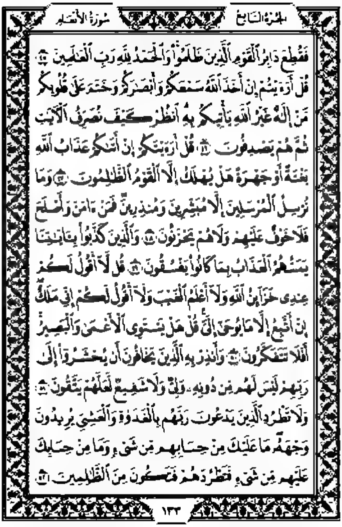

الجزء السابع
سورة الأنعام

فَقُطِعَ دَابِرُ ٱلْقَوْمِ ٱلَّذِينَ ظَلَمُوا۟ ۚ وَٱلْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿٤٥﴾
قُلْ أَرَءَيْتُمْ إِنْ أَخَذَ ٱللَّهُ سَمْعَكُمْ وَأَبْصَٰرَكُمْ وَخَتَمَ عَلَىٰ قُلُوبِكُم
مَّنْ إِلَٰهٌ غَيْرُ ٱللَّهِ يَأْتِيكُم بِهِ ۗ ٱنظُرْ كَيْفَ نُصَرِّفُ ٱلْءَايَٰتِ
ثُمَّ هُمْ يَصْدِفُونَ ﴿٤٦﴾ قُلْ أَرَءَيْتَكُمْ إِنْ أَتَىٰكُمْ عَذَابُ ٱللَّهِ
بَغْتَةً أَوْ جَهْرَةً هَلْ يُهْلَكُ إِلَّا ٱلْقَوْمُ ٱلظَّٰلِمُونَ ﴿٤٧﴾ وَمَا
نُرْسِلُ ٱلْمُرْسَلِينَ إِلَّا مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ ۖ فَمَنْ ءَامَنَ وَأَصْلَحَ
فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٤٨﴾ وَٱلَّذِينَ كَذَّبُوا۟ بِـَٔايَٰتِنَا
يَمَسُّهُمُ ٱلْعَذَابُ بِمَا كَانُوا۟ يَفْسُقُونَ ﴿٤٩﴾ قُل لَّآ أَقُولُ لَكُمْ
عِندِى خَزَآئِنُ ٱللَّهِ وَلَآ أَعْلَمُ ٱلْغَيْبَ وَلَآ أَقُولُ لَكُمْ إِنِّى مَلَكٌ ۖ
إِنْ أَتَّبِعُ إِلَّا مَا يُوحَىٰٓ إِلَىَّ ۚ قُلْ هَلْ يَسْتَوِى ٱلْأَعْمَىٰ وَٱلْبَصِيرُ ۚ
أَفَلَا تَتَفَكَّرُونَ ﴿٥٠﴾ وَأَنذِرْ بِهِ ٱلَّذِينَ يَخَافُونَ أَن يُحْشَرُوٓا۟ إِلَىٰ
رَبِّهِمْ ۙ لَيْسَ لَهُم مِّن دُونِهِۦ وَلِىٌّ وَلَا شَفِيعٌ لَّعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ ﴿٥١﴾
وَلَا تَطْرُدِ ٱلَّذِينَ يَدْعُونَ رَبَّهُم بِٱلْغَدَوٰةِ وَٱلْعَشِىِّ يُرِيدُونَ
وَجْهَهُۥ ۖ مَا عَلَيْكَ مِنْ حِسَابِهِم مِّن شَىْءٍ وَمَا مِنْ حِسَابِكَ
عَلَيْهِم مِّن شَىْءٍ فَتَطْرُدَهُمْ فَتَكُونَ مِنَ ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿٥٢﴾

﴿٤٥﴾ ڤێجا ڕەو ڕویشالێت وی ملەتێ ستەم کری، هاتنە بڕین، و هەمی پەسن و سوپاسی بۆ خودایێ هەمی جیهانان. ﴿٤٦﴾ [هەی موحەممەد] بێژە وان: بێژنە من ئەگەر خودێ هوین ژ چاڤ و گوهان کرن، و دلێت هەوە مۆرکرن [تاری و کۆرە کرن] چ پەرستی ژ خودێ پێڤەتر دشێت [بهیستن و دیتنا هەوە] بۆ هەوە بینیتەڤە؟ بەرێ خۆ بدێ کا ئەم ب چەند ڕەنگان نیشانان [بۆ وان] دئینین، و ئەو هەر پاشکا خۆ ددەنێ. ﴿٤٧﴾ بێژە وان کا بۆ من بێژن ئەگەر ئیزایا خودێ ژ نشکەکێڤە یان ئاشکەرا بگەهیتە هەوە، ئەرێ ما ژ ملەتێ ستەمکار پێڤەتر هەیە بەرئاتاف بیت؟!. ﴿٤٨﴾ و ئەم پێغەمبەران ناهنێرین ئەگەر مزگینیێن و ئاگەهدارکەر نەبن، ڤێجا یێ باوەری ئینا و کار و کریارێت قەنج کرن، [ڕۆژا قیامەتێ] نە ترس ل سەر وان هەیە و نە ژی ب خەم دکەڤن. ﴿٤٩﴾ و ئەوێت نیشان و ئایەتێت مە درەو دانایین، ئیزا دێ وان گریت ژ بەر ژ ڕێ دەرکەفتنا وان. ﴿٥٠﴾ بێژە: ئەز نابێژمە هەوە من خزینەیێت [گەنجینەیێت] خودێ یێت هەین، و ئەز غەیبێ (ڤەشارتیان) نوزانم، و ئەز نابێژمە هەوە ژی ئەز ملیاکەتم، ژ وەحیا بۆ من هاتی پێڤەتر، ل دویڤ چو یێن دی ناچم، بێژە [وان]: ئەرێ یێ کۆرە و یێ ب چاڤ وەکی ئێکن؟! ما هوین هزرا خۆ ناکەن. ﴿٥١﴾ و تو، ئەوێت دترسن ل دەڤ خودایێ خۆ بێنە کۆمکرن ب ڤێ قورئانێ ئاگەهدار و هشیار بکە، وان ژ وی پێڤەتر چو هاریکار و بەرەڤان و مەهدەرچی نینن، دا ئەو پارێزکاریا خودێ بکەن. ﴿٥٢﴾ [هەی موحەممەد] تو ئەوێت سپێدە و ئێڤاران گازی خودایێ خۆ دکەن [و خودێ دپەرێسن] و [ب پەرستن و گازیا خۆ] قایلبوون و ڕازیبوونا خودێ دخوازن، دەرنەئێخە، نە چو حسێبا وان ل سەر تەیە و نە چو حسێبا تە ل سەر وانە، ڤێجا ئەگەر تو وان دەربێخی، دێ بیە ژ زۆرداران.

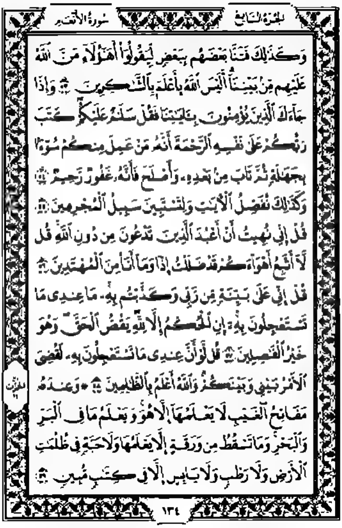

الجزء السابع سورة الأنعام

وَكَذَٰلِكَ فَتَنَّا بَعْضَهُم بِبَعْضٍ لِّيَقُولُوٓا۟ أَهَٰٓؤُلَآءِ مَنَّ ٱللَّهُ
عَلَيْهِم مِّنۢ بَيْنِنَآ ۗ أَلَيْسَ ٱللَّهُ بِأَعْلَمَ بِٱلشَّٰكِرِينَ ﴿٥٣﴾ وَإِذَا
جَآءَكَ ٱلَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِـَٔايَٰتِنَا فَقُلْ سَلَٰمٌ عَلَيْكُمْ ۖ كَتَبَ
رَبُّكُمْ عَلَىٰ نَفْسِهِ ٱلرَّحْمَةَ ۖ أَنَّهُۥ مَنْ عَمِلَ مِنكُمْ سُوٓءًۢا
بِجَهَٰلَةٍ ثُمَّ تَابَ مِنۢ بَعْدِهِۦ وَأَصْلَحَ فَأَنَّهُۥ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٥٤﴾
وَكَذَٰلِكَ نُفَصِّلُ ٱلْءَايَٰتِ وَلِتَسْتَبِينَ سَبِيلُ ٱلْمُجْرِمِينَ ﴿٥٥﴾
قُلْ إِنِّى نُهِيتُ أَنْ أَعْبُدَ ٱلَّذِينَ تَدْعُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ ۚ قُل
لَّآ أَتَّبِعُ أَهْوَآءَكُمْ ۙ قَدْ ضَلَلْتُ إِذًا وَمَآ أَنَا۠ مِنَ ٱلْمُهْتَدِينَ ﴿٥٦﴾
قُلْ إِنِّى عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِّن رَّبِّى وَكَذَّبْتُم بِهِۦ ۚ مَا عِندِى مَا
تَسْتَعْجِلُونَ بِهِۦٓ ۚ إِنِ ٱلْحُكْمُ إِلَّا لِلَّهِ ۖ يَقُصُّ ٱلْحَقَّ ۖ وَهُوَ
خَيْرُ ٱلْفَٰصِلِينَ ﴿٥٧﴾ قُل لَّوْ أَنَّ عِندِى مَا تَسْتَعْجِلُونَ بِهِۦ لَقُضِىَ
ٱلْأَمْرُ بَيْنِى وَبَيْنَكُمْ ۗ وَٱللَّهُ أَعْلَمُ بِٱلظَّٰلِمِينَ ﴿٥٨﴾ ۞ وَعِندَهُۥ
مَفَاتِحُ ٱلْغَيْبِ لَا يَعْلَمُهَآ إِلَّا هُوَ ۚ وَيَعْلَمُ مَا فِى ٱلْبَرِّ
وَٱلْبَحْرِ ۚ وَمَا تَسْقُطُ مِن وَرَقَةٍ إِلَّا يَعْلَمُهَا وَلَا حَبَّةٍ فِى ظُلُمَٰتِ
ٱلْأَرْضِ وَلَا رَطْبٍ وَلَا يَابِسٍ إِلَّا فِى كِتَٰبٍ مُّبِينٍ ﴿٥٩﴾

الحزب ١٤

١٣٤

﴿٥٣﴾ [ب ڤـی ڕەنگـی] مـە هنـدەك ژ وان ب هندەكێت دی جەڕبانـدن، دا [گرەگـر و کەنکەنـە] بێژن: ئـەرێ ئەڤەنـە یێـت خـودێ د نـاڤ مـەدا کـەرەم د گـەل کری؟ ئـەرێ مـا خـودێ شـوکورداران چێتر نانیاسـیت؟! ﴿٥٤﴾ و گاڤا ئەوێـت بـاوەری ب نیشـان و ئایەتێـت مـە ئینایـین هاتنـە دەڤ تـە، بێژە: [وان] سـلاڤ ل سـەر هـەوە بـن، خودایێ هەوە دلۆڤانی ل سـەر خۆ نڤیسـیـیـە، کـو ب ڕاسـتی هەچیێ ژ هـەوە ژ نەزانـین خرابیـیـەکێ بکـەت، پاشـی تۆبە بکەت و قەنجیـیێ بکـەت [خودێ دێ وی ئازاکەت]، ب ڕاسـتی خـودێ لێبـەگر و دلۆڤانە. ﴿٥٥﴾ و ب ڤـی ئاوایـی ئـەم نیشـانان بـاش و ب درێـژی ئاشـکەرا دکەیـن، دا ڕێـکا گونەهـکاران [گـاوران] ئاشـکەرا بیـت. ﴿٥٦﴾ [هـەی موحەمـەد] بێـژە وان: ب ڕاسـتی ئـەز ژ پەرسـتنا وان، ئەوێـت هوین ژ بـلی خودێ دپەرێسـن، بـێ هاتیمـە پاشـڤەلێدان [ئانکـو پشـت ڕاسـت بن ئـەز وان ناپەرێسـم] بێـژە: ب ڕاسـتی ئەز ب دویـڤ دلخوازیـیـا هـەوە ناکەڤـم [ئەگەر ئـەز ب دویڤ دلخوازیـیـا هـەوە کەڤـم]، وێ گاڤـێ ئـەز دێ د سـەردا چـم، و ئـەز ژ وان نابـم ئەوێـت هاتینـە ڕاسـتەڕێکرن. ﴿٥٧﴾ [هەی موحەمەد] بێژە [وان] ب ڕاسـتی من نیشـانەکا گۆمانبڕ ژ خودایێ خۆ هەیە [کو ب ڕاستی ئەز یێ ل سـەر ڕێکا ڕاسـت] و هوین درەو ددانـن. [و باوەرییێ پێ نائینـن] و ئـەوا (ئیزایا) هویـن لـەزێ لێ دکەن، نـە ل دەڤ منە. بڕیـار بەس یا خودێیـە، و ئەوە ڕاستیـیێ دبێژیت و ڕۆن دکـەت، و ئـەوە چێتریـن حاکـم. ﴿٥٨﴾ بێژە: ئەگـەر ئـەو ئیزایا هویـن لەزێ لـێ دکەن، ب مـن بایە، نوکە ئـەوا د ناڤبـەرا مـن و هـەوەدا سـاف بیا. ئێ خـودێ سـتەمکاران چێتر دنیاسـیت. ﴿٥٩﴾ و کلیلێت (خزینەیـێت) غەیبێ (نەپەنـی و ڤەشارتیـیان) ل دەڤ وینـە و ژ وی پێڤەتـر (ژ خـودێ پێڤەتر) کەس پێ نوزانیـت و [خودێ] تشـتێ ل سـەر ئـەردی و د ئاڤێـدا هـەی دزانیـت، و بەلگـەك [ژ جهـێ خـۆ] ناکەڤیت ئەگەر پـێ نەزانیـت، و چو دنـدك د نـاڤ ئەردیـدا نینـن، و چو تەڕ و هشـك نینـن ئەگەر ئەو نەزانیـت، و د دەپێ پارسـتیدا یێ نڤیسـی نەبیت.

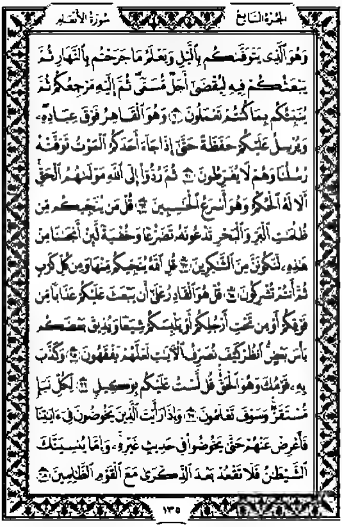

الجزء السابع سورة الأنعام

وَهُوَ ٱلَّذِى يَتَوَفَّىٰكُم بِٱلَّيۡلِ وَيَعۡلَمُ مَا جَرَحۡتُم بِٱلنَّهَارِ ثُمَّ
يَبۡعَثُكُمۡ فِيهِ لِيُقۡضَىٰٓ أَجَلٞ مُّسَمّٗىۖ ثُمَّ إِلَيۡهِ مَرۡجِعُكُمۡ ثُمَّ
يُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمۡ تَعۡمَلُونَ ٦٠ وَهُوَ ٱلۡقَاهِرُ فَوۡقَ عِبَادِهِۦۖ
وَيُرۡسِلُ عَلَيۡكُمۡ حَفَظَةً حَتَّىٰٓ إِذَا جَآءَ أَحَدَكُمُ ٱلۡمَوۡتُ تَوَفَّتۡهُ
رُسُلُنَا وَهُمۡ لَا يُفَرِّطُونَ ٦١ ثُمَّ رُدُّوٓاْ إِلَى ٱللَّهِ مَوۡلَىٰهُمُ ٱلۡحَقِّۚ
أَلَا لَهُ ٱلۡحُكۡمُ وَهُوَ أَسۡرَعُ ٱلۡحَٰسِبِينَ ٦٢ قُلۡ مَن يُنَجِّيكُم مِّن
ظُلُمَٰتِ ٱلۡبَرِّ وَٱلۡبَحۡرِ تَدۡعُونَهُۥ تَضَرُّعٗا وَخُفۡيَةٗ لَّئِنۡ أَنجَىٰنَا مِنۡ
هَٰذِهِۦ لَنَكُونَنَّ مِنَ ٱلشَّٰكِرِينَ ٦٣ قُلِ ٱللَّهُ يُنَجِّيكُم مِّنۡهَا وَمِن كُلِّ كَرۡبٖ
ثُمَّ أَنتُمۡ تُشۡرِكُونَ ٦٤ قُلۡ هُوَ ٱلۡقَادِرُ عَلَىٰٓ أَن يَبۡعَثَ عَلَيۡكُمۡ عَذَابٗا مِّن
فَوۡقِكُمۡ أَوۡ مِن تَحۡتِ أَرۡجُلِكُمۡ أَوۡ يَلۡبِسَكُمۡ شِيَعٗا وَيُذِيقَ بَعۡضَكُم
بَأۡسَ بَعۡضٍۗ ٱنظُرۡ كَيۡفَ نُصَرِّفُ ٱلۡأٓيَٰتِ لَعَلَّهُمۡ يَفۡقَهُونَ ٦٥ وَكَذَّبَ
بِهِۦ قَوۡمُكَ وَهُوَ ٱلۡحَقُّۚ قُل لَّسۡتُ عَلَيۡكُم بِوَكِيلٖ ٦٦ لِّكُلِّ نَبَإٖ
مُّسۡتَقَرّٞۚ وَسَوۡفَ تَعۡلَمُونَ ٦٧ وَإِذَا رَأَيۡتَ ٱلَّذِينَ يَخُوضُونَ فِيٓ ءَايَٰتِنَا
فَأَعۡرِضۡ عَنۡهُمۡ حَتَّىٰ يَخُوضُواْ فِي حَدِيثٍ غَيۡرِهِۦۚ وَإِمَّا يُنسِيَنَّكَ
ٱلشَّيۡطَٰنُ فَلَا تَقۡعُدۡ بَعۡدَ ٱلذِّكۡرَىٰ مَعَ ٱلۡقَوۡمِ ٱلظَّٰلِمِينَ ٦٨

١٣٥

﴿٦٠﴾ ئەوە د شەڤێدا هەوە دنڤینیت، و دزانیت د ڕۆژێدا كا هەوە چ ب دەست و پیان كرییە، و پاشی هەوە تێدا هشیار دكەت، دا [ڕزقا هەوە] بگەهینە وەختێ خۆ یێ دیاركری و تەمام بیت، پاشی زڤڕینا هەوە بۆ دەڤ وییە، پاشی ئەوا هەوە كری، دێ هەوە پێ ئاگەهداركەت. ﴿٦١﴾ و هەر ئەوە زال ل سەر بەندەییت خۆ سەردەست، و ئەوە ملیاكەتیت پارێزڤان ب سەر هەوەدا دهنێریت، هەتا دەمێ مرنا تێك ژ هەوە دئێت هنارتییت مە دمرینن [جانێ وی دكێشن]، و ئەو تەخسیری و كێماسییێ ناكەن. ﴿٦٢﴾ پاشی ئەو [پشتی مرنێ] دێ ب بال خودایێ خۆ یێ دورست ڤە ئێنە زڤڕاندن هشیار بن، و [بزانن] بڕیار هەر یا وییە و ئەو دەست سڤكترین حسێبدارە. ﴿٦٣﴾ [هەی موحەمەد] بێژە: كی هەوە ژ تەنگاڤییت هشكاتی و ئاڤێ ڕزگار دكەت وەختێ ئاشكەرا و نەپەنی دبێتە لاڤلاڤ و هەوارهەوارا هەوە، [هەوە دگۆت] ب ڕاستی ئەگەر ڤێ جارێ ژی مە ڕزگار بكەت ئەم دێ ژ شوكورداران بین. ﴿٦٤﴾ بێژە: خودێیە هەوە ژ وان هەمی تەنگاڤی و نەخۆشی و كۆڤانان ڕزگار دكەت، و هوین [هێژ] هەڤپشكان بۆ چێ دكەن!! ﴿٦٥﴾ بێژە: ئەو [خودێ] دشێت هنداڤی هەوە یان د بن پێیت هەوەدا ئیزایەكێ ب سەر هەوەدا بینیت، یان ژی هەوە ژێكڤەكەت و بكەتە دەستەك دەستەك، و هندەكان ژ هەوە ب هندەكان بێشینیت، بەرێ خۆ بدێ كا ئەم چاوا نیشانان ب هەمی ڕەنگان ئاشكەرا دكەین، دا تێ بگەهن [خرابییا خۆ بهێلن و بۆ خۆ تۆبە بكەن]. ﴿٦٦﴾ و ملەتێ تە قورئان درەو دانا [و باوەری پێ نەئینا]، و ڕاستی و هەقی هەر ئەوە. بێژە: ئەز نە بەرپرسم ژ هەوە. ﴿٦٧﴾ هەر سالۆخەكی (خەبەرەكی) دویاهیكەكا هەی [كا ڕاستە یان نە]، و پاشی هوین ب خۆ ژی دێ زانن [كا ئەو قورئان ڕاستە یان نە]. ﴿٦٨﴾ و هەر گاڤەكا تە ئەو دیتن ئەوێت ترانەیان بۆ خۆ ب نیشان و ئایەتێت مە دكەن، ڕوییێ خۆ ژ وان وەرگێڕە [و د گەل نەڕوینە] هەتا ئەو نەچنە سوحبەتەكا دی، ڤێجا ئەگەر شەیتانی ژ بیرا تە بر [كو دڤێت تو د گەل وان نەڕوینی و پاتكا خۆ بدەیێ]، پشتی بیرهاتنێ تو ل دەڤ ستەمكاران نەڕوینە.

وَمَا عَلَى ٱلَّذِينَ يَتَّقُونَ مِنْ حِسَابِهِم مِّن شَيْءٍ وَلَٰكِن
ذِكْرَىٰ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ ﴿٦٩﴾ وَذَرِ ٱلَّذِينَ ٱتَّخَذُوا۟ دِينَهُمْ
لَعِبًا وَلَهْوًا وَغَرَّتْهُمُ ٱلْحَيَوٰةُ ٱلدُّنْيَا ۚ وَذَكِّرْ بِهِۦٓ أَن
تُبْسَلَ نَفْسٌۢ بِمَا كَسَبَتْ لَيْسَ لَهَا مِن دُونِ ٱللَّهِ وَلِىٌّ
وَلَا شَفِيعٌ وَإِن تَعْدِلْ كُلَّ عَدْلٍ لَّا يُؤْخَذْ مِنْهَآ ۗ أُو۟لَٰٓئِكَ
ٱلَّذِينَ أُبْسِلُوا۟ بِمَا كَسَبُوا۟ ۖ لَهُمْ شَرَابٌ مِّنْ حَمِيمٍ
وَعَذَابٌ أَلِيمٌۢ بِمَا كَانُوا۟ يَكْفُرُونَ ﴿٧٠﴾ قُلْ أَنَدْعُوا۟ مِن دُونِ
ٱللَّهِ مَا لَا يَنفَعُنَا وَلَا يَضُرُّنَا وَنُرَدُّ عَلَىٰٓ أَعْقَابِنَا بَعْدَ إِذْ
هَدَىٰنَا ٱللَّهُ كَٱلَّذِى ٱسْتَهْوَتْهُ ٱلشَّيَٰطِينُ فِى ٱلْأَرْضِ
حَيْرَانَ لَهُۥٓ أَصْحَٰبٌ يَدْعُونَهُۥٓ إِلَى ٱلْهُدَى ٱئْتِنَا ۗ قُلْ إِنَّ
هُدَى ٱللَّهِ هُوَ ٱلْهُدَىٰ ۖ وَأُمِرْنَا لِنُسْلِمَ لِرَبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿٧١﴾ وَأَنْ
أَقِيمُوا۟ ٱلصَّلَوٰةَ وَٱتَّقُوهُ ۚ وَهُوَ ٱلَّذِىٓ إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴿٧٢﴾ وَهُوَ
ٱلَّذِى خَلَقَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ بِٱلْحَقِّ ۖ وَيَوْمَ يَقُولُ كُن
فَيَكُونُ ۚ قَوْلُهُ ٱلْحَقُّ ۚ وَلَهُ ٱلْمُلْكُ يَوْمَ يُنفَخُ فِى ٱلصُّورِ ۚ
عَٰلِمُ ٱلْغَيْبِ وَٱلشَّهَٰدَةِ ۚ وَهُوَ ٱلْحَكِيمُ ٱلْخَبِيرُ ﴿٧٣﴾

﴿٦٩﴾ و چو حسێب و گونەها وان [ئەوێت ترانەیان بۆ خۆ ب ئایەتێت خودێ دکەن] ناکەڤتە سەر ئەوێت پارێزکاریا خودێ دکەن [ئەگەر خۆ ژ وان پاراستن و ل جڤاتێت وان نەروینشتن] بەلێ شیرەتکرن و ئاگەهدارکرن و بیرئینان ل سەر وانە [ئانکو پارێزکاران]، دا ل خۆ بزڤڕن و ترانەیان بۆ خۆ ب ئایەتێت خودێ نەکەن. ﴿٧٠﴾ تو [هەی موحەممەد] دەست ژ وان بەردە ئەوێت دینێ خۆ کرینە ترانە و مژویلاهی و ژیانا دنیایێ ئەو د سەردا برین، و تو ب قورئانێ وان شیرەت بکە و بینە بیرا وان، دا کار و کریارێت کەسەکی خودانێ خۆ ب بەر ئیزایێ نەئێخیت، و وی ژ خودێ پێڤەتر چو بەرەڤان و هاریکار و مەهدەرچی نینن، [و دا ژ ڤێ ئیزایێ رزگار بیت] هندی ب پێش خۆڤە [مالی] بدەت ژێ نائێتە وەرگرتن، ئەڤە ئەون یێت کەفتینە بەر ئیزایێ ژ بەر کار و کریارێت وان دکرن، ڤەخوارنا ئاڤەکا کەل و شارپایی و ئیزایەکا ب ژان و دژوار بۆ وان هەیە ژ بەر گاوریا وان دکر. ﴿٧١﴾ [هەی موحەممەد] بێژە: ئەرێ ئەم دێ چاوا ئێکی ژ بلی خودێ پەرێسین، نە مفایی دگەهینیتە مە و نە ژی زیانێ..؟ و جارەکا دی پاشداکێش بین [مەخسەد ڤەگەرینە تاریاتی و گاوریێ]، پشتی خودێ ئەم راستەرێ کرین، وەکی وی یێ شەیتانی راکێشایی و ژ رێکا راست دەرئێخستی، و پەریشان کری، و هندەک هەڤال هەبن ڤەخوینن بۆ راستەرێیێ؟! بێژە ب راستی، راستەرێیی، راستەرێیا خودێیە [ئانکو ئیسلامە] و فەرمانا مە یا هاتیە کرن ئەم خۆ بسپێرینە خودایێ هەمی جیهانان. ﴿٧٢﴾ و [دیسا فەرمانا مە هاتیە کرن] ئەم بەردەوام نڤێژان بکەین و پارێزکاریا خودێ بکەین، و هەر ئەوە یێ هوین هەمی [رۆژا قیامەتێ] ل دەڤ کۆم دبن. ﴿٧٣﴾ و هەر ئەوە ئەرد و ئەسمان ب راستی چێکرین، و رۆژا بێژیت هەبە دێ بیت، گۆتنا وی راستە. و خودانی و سەروەری یا ویە رۆژا بۆق دئێنە پفکرن، ئەوە زانایێ بەرچاڤ و نەبەرچاڤان، و هەر ئەوە شارەزا و کاربنەجهـ

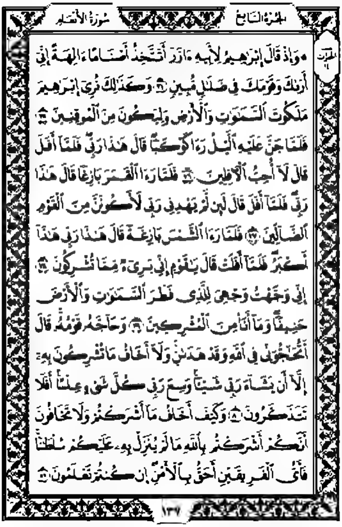

الجزء السابع سورة الأنعام

وَإِذْ قَالَ إِبْرَٰهِيمُ لِأَبِيهِ ءَازَرَ أَتَتَّخِذُ أَصْنَامًا ءَالِهَةً إِنِّيٓ
أَرَىٰكَ وَقَوْمَكَ فِي ضَلَٰلٖ مُّبِينٖ ٧٤ وَكَذَٰلِكَ نُرِيٓ إِبْرَٰهِيمَ
مَلَكُوتَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ وَلِيَكُونَ مِنَ ٱلْمُوقِنِينَ ٧٥
فَلَمَّا جَنَّ عَلَيْهِ ٱلَّيْلُ رَءَا كَوْكَبٗاۖ قَالَ هَٰذَا رَبِّيۖ فَلَمَّآ أَفَلَ
قَالَ لَآ أُحِبُّ ٱلْءَافِلِينَ ٧٦ فَلَمَّا رَءَا ٱلْقَمَرَ بَازِغٗا قَالَ هَٰذَا
رَبِّيۖ فَلَمَّآ أَفَلَ قَالَ لَئِن لَّمْ يَهْدِنِي رَبِّي لَأَكُونَنَّ مِنَ ٱلْقَوْمِ
ٱلضَّآلِّينَ ٧٧ فَلَمَّا رَءَا ٱلشَّمْسَ بَازِغَةٗ قَالَ هَٰذَا رَبِّي هَٰذَآ
أَكْبَرُۖ فَلَمَّآ أَفَلَتْ قَالَ يَٰقَوْمِ إِنِّي بَرِيٓءٞ مِّمَّا تُشْرِكُونَ ٧٨
إِنِّي وَجَّهْتُ وَجْهِيَ لِلَّذِي فَطَرَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ
حَنِيفٗاۖ وَمَآ أَنَا۠ مِنَ ٱلْمُشْرِكِينَ ٧٩ وَحَآجَّهُۥ قَوْمُهُۥۚ قَالَ
أَتُحَٰٓجُّوٓنِّي فِي ٱللَّهِ وَقَدْ هَدَىٰنِۚ وَلَآ أَخَافُ مَا تُشْرِكُونَ بِهِۦٓ
إِلَّآ أَن يَشَآءَ رَبِّي شَيْـٔٗاۚ وَسِعَ رَبِّي كُلَّ شَيْءٍ عِلْمًاۚ أَفَلَا
تَتَذَكَّرُونَ ٨٠ وَكَيْفَ أَخَافُ مَآ أَشْرَكْتُمْ وَلَا تَخَافُونَ
أَنَّكُمْ أَشْرَكْتُم بِٱللَّهِ مَا لَمْ يُنَزِّلْ بِهِۦ عَلَيْكُمْ سُلْطَٰنٗاۚ
فَأَيُّ ٱلْفَرِيقَيْنِ أَحَقُّ بِٱلْأَمْنِۖ إِن كُنتُمْ تَعْلَمُونَ ٨١

١٣٧

﴿٧٤﴾ و گاڤا ئیبراهیمی گۆتییە بابێ خۆ ئازەر: چاوا تو بوتان دکەیە پەرستی، ب ڕاستی ئەز تە و ملەتێ تە د بەرزەبوونەکا ئاشکەرادا دبینم. ﴿٧٥﴾ و هۆسا مە مەزناتیا ئەرد و ئەسمانان ب ئیبراهیم دا دیتن، دا ببیتە ژ وان یێت ژ دل باوەرییێ دئینن. ﴿٧٦﴾ ڤێجا وەختێ شەڤ ب سەرداهاتی و تاری بوویی، ستێرەك دیت، گۆت: ئەڤە خودایێ منە [ئەڤە دا بەرسڤا وان بدەت و هیچ پیچە وان ب نك خۆڤە بینیت، و بۆ وان نەزانین و خەلەتیا وان دیار بکەت دەمێ ئەو تێکێ دی ژ بلی خودێ دپەرێسن]. بەلێ دەمێ ئەو [ستێر] ئاڤا بوویی، [ئیبراهیمی] گۆت: ب ڕاستی من ئەو نەڤێن یێت ئاڤا دبن. ﴿٧٧﴾ ڤێجا گاڤا وی دیتی هەیڤ دەرکەفت، گۆت: ئەڤە خودایێ منە، بەلێ وەختێ ئاڤابوویی گۆت: ب ڕاستی ئەگەر خودایێ من، من ڕاستەڕێ نەکەت، ئەز دێ ژ ملەتێ بەرزەبوویی بم. ﴿٧٨﴾ و گاڤا وی دیتی ڕۆژ دەرکەفت، گۆت: ئەڤە خودایێ منە، ئەڤە مەزنترە، بەلێ وەختێ ئاڤابوویی، گۆت: گەلی ملەتێ من ب ڕاستی ئەز ژ وان یێ بەریمە ئەوێت هوین دکەنە هەڤپشك [بۆ خودێ]. ﴿٧٩﴾ ب ڕاستی من بەرێ خۆ دا وی [ئانکو من خۆ ب گیان و بەرستڤە سپارتە خودێ] ئەوێ ئەرد و ئەسمان چێکرین، بەرێ خۆ ژ هەمی تشتان وەرگێڕم بۆ ئیسلامێ، و ب ڕاستی ئەز نە ژ وانم یێت هەڤپشکان چێ دکەن. ﴿٨٠﴾ و ملەتێ وی [د ڕاستا خودێدا] جڕەبڕ و گەنگەشە د گەلدا کر، ئینا گۆت: ئەرێ هوین چاوا جڕەبڕێ د دەرهەقێ خودێدا د گەل من دکەن، و بێ شك وی ئەز یێ ڕاستەڕێ کریم؟. و ئەز ژ وان ناترسم ئەوێت هوین [بۆ خودێ] دکەنە هەڤپشك [کو زەرەرەکێ بگەهینە من]، ئەو نەبیت یا خودێ حەزکری. زانینا خودێ هند یا بەرفرەهە هەمی تشتان دگریت [و بێی زانینا وی چو زیان و مفا ناگەهنە کەسێ]. ڤێجا ما هوین بۆ خۆ چو دەرس و چامەیان ناگرن. ﴿٨١﴾ و ئەز چاوا ژ وان تشتان ئەوێت هوین دکەنە هەڤپشك بترسم؟! و هوین بێ ترس و بێی هەوە بەلگە و نیشانەك هەبیت هەڤپشکان بۆ خودێ چێ دکەن، ئەرێ کی ژ مە هێژاتری ئێمنییێیە ئەگەر هوین ئەو بن یێت دزانن؟!.

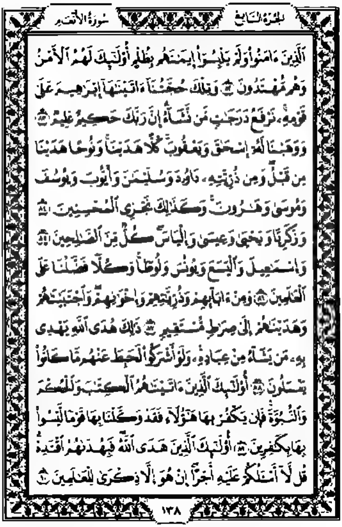

الجزء السابع سورة الأنعام

ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَلَمۡ يَلۡبِسُوٓاْ إِيمَٰنَهُم بِظُلۡمٍ أُوْلَٰٓئِكَ لَهُمُ ٱلۡأَمۡنُ
وَهُم مُّهۡتَدُونَ ٨٢ وَتِلۡكَ حُجَّتُنَآ ءَاتَيۡنَٰهَآ إِبۡرَٰهِيمَ عَلَىٰ
قَوۡمِهِۦۚ نَرۡفَعُ دَرَجَٰتٖ مَّن نَّشَآءُۗ إِنَّ رَبَّكَ حَكِيمٌ عَلِيمٞ ٨٣
وَوَهَبۡنَا لَهُۥٓ إِسۡحَٰقَ وَيَعۡقُوبَۚ كُلًّا هَدَيۡنَاۚ وَنُوحًا هَدَيۡنَا
مِن قَبۡلُۖ وَمِن ذُرِّيَّتِهِۦ دَاوُۥدَ وَسُلَيۡمَٰنَ وَأَيُّوبَ وَيُوسُفَ
وَمُوسَىٰ وَهَٰرُونَۚ وَكَذَٰلِكَ نَجۡزِي ٱلۡمُحۡسِنِينَ ٨٤
وَزَكَرِيَّا وَيَحۡيَىٰ وَعِيسَىٰ وَإِلۡيَاسَۖ كُلّٞ مِّنَ ٱلصَّٰلِحِينَ ٨٥
وَإِسۡمَٰعِيلَ وَٱلۡيَسَعَ وَيُونُسَ وَلُوطٗاۚ وَكُلّٗا فَضَّلۡنَا عَلَى
ٱلۡعَٰلَمِينَ ٨٦ وَمِنۡ ءَابَآئِهِمۡ وَذُرِّيَّٰتِهِمۡ وَإِخۡوَٰنِهِمۡۖ وَٱجۡتَبَيۡنَٰهُمۡ
وَهَدَيۡنَٰهُمۡ إِلَىٰ صِرَٰطٖ مُّسۡتَقِيمٖ ٨٧ ذَٰلِكَ هُدَى ٱللَّهِ يَهۡدِي
بِهِۦ مَن يَشَآءُ مِنۡ عِبَادِهِۦۚ وَلَوۡ أَشۡرَكُواْ لَحَبِطَ عَنۡهُم مَّا كَانُواْ
يَعۡمَلُونَ ٨٨ أُوْلَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ ءَاتَيۡنَٰهُمُ ٱلۡكِتَٰبَ وَٱلۡحُكۡمَ
وَٱلنُّبُوَّةَۚ فَإِن يَكۡفُرۡ بِهَا هَٰٓؤُلَآءِ فَقَدۡ وَكَّلۡنَا بِهَا قَوۡمٗا لَّيۡسُواْ
بِهَا بِكَٰفِرِينَ ٨٩ أُوْلَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ هَدَى ٱللَّهُۖ فَبِهُدَىٰهُمُ ٱقۡتَدِهۡۗ
قُل لَّآ أَسۡـَٔلُكُمۡ عَلَيۡهِ أَجۡرًاۖ إِنۡ هُوَ إِلَّا ذِكۡرَىٰ لِلۡعَٰلَمِينَ ٩٠

١٣٨

﴿٨٢﴾ ئەوێت باوەری ئینابین و ستەم و شرك تێکەلی باوەریا خۆ نەکرین، ئەڤا ئێمنی [ژ ئیزایا خودێ] بۆ وانە و ئەون یێت هاتینە راستەرێکرن. ﴿٨٣﴾ ئەڤە بەلگە و نیشانێت مەنە، مە دایینە ئیبراهیمی دا هەمبەری ملەتێ خۆ سەربکەڤیت، مە کی بڤێت ئەم دێ وی پایەبلند کەین، ب راستی خودایێ تە یێ کاربنەجهـ و زانایە. ﴿٨٤﴾ و مە ئیسحاق و [کورێ ئیسحاق] یەعقووب دانێ، و مە هەمی راستەرێ کرن و مە بەری وان، نووح ژی راستەرێ کربوو، و ژ دویندەها وی ژی داوود و سولەیمان و ئەییووب و یووسف و مووسا و هاروون [مە راستەرێ کربوون] و هۆسا ئەم قەنجیکاران خەلات دکەین. ﴿٨٥﴾ و زەکەریا و یەحیا و عیسا و ئلیاس [ژی مە راستەرێ کرن]، ئەڤە هەمی ژ قەنجان بوون. ﴿٨٦﴾ و ئیسماعیل و ئەلیەسەع و یوونس و (لووط) [ژی مە راستەرێ کرن]، و ئەڤە هەمی مە [ب پێغەمبەراتیێ] قەدرێ وان ب سەر یێ هەمی خەلکی ئێخست. ﴿٨٧﴾ و مە هندەك ژ باب و باپیر و دویندەهـ و برایێت وان هەلبژارتن، و مە راستەرێ کرن. ﴿٨٨﴾ ئەڤە راستەرێیا خودێیە، ژ بەندەیێت خۆ یێ بڤێت پێ راستەرێ دکەت، و ئەگەر وان هەڤال و هەڤپشك بۆ خودێ چێکربانە، دا کار و کریارێت وان کرین بوویچ بن. ﴿٨٩﴾ ئەڤێت بۆری (پێغەمبەرێت بۆری) ئەون یێت مە کتێب و زانین و پێغەمبەراتی دایینێ، ڤێجا ئەگەر [قورەیشی] باوەریێ [ب ڤان پێغەمبەران] نەئینن، ئێدی ب راستی ئەم دێ ئێخینە بەرێ ملەتەکێ دی، کو ڤەت گاوریێ پێ نەکەن. ﴿٩٠﴾ ئەڤە ئەون یێت خودێ راستەرێ کرین، ڤێجا ل دویڤ راستەرێکرنا وان هەرە، بێژە: ئەز [بەرانبەری پێغەمبەراتیا خۆ] چو کرێ ژ هەوە ناخوازم، ب راستی ئەڤە [مەخسەد پێ قورئانە] شیرەت و بیرئینانە بۆ هەمی خەلکی.

وَمَا قَدَرُوا۟ ٱللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِۦٓ إِذْ قَالُوا۟ مَآ أَنزَلَ ٱللَّهُ عَلَىٰ بَشَرٍ مِّن شَىْءٍ ۗ
قُلْ مَنْ أَنزَلَ ٱلْكِتَٰبَ ٱلَّذِى جَآءَ بِهِۦ مُوسَىٰ نُورًا وَهُدًى
لِّلنَّاسِ ۖ تَجْعَلُونَهُۥ قَرَاطِيسَ تُبْدُونَهَا وَتُخْفُونَ كَثِيرًا ۖ وَعُلِّمْتُم
مَّا لَمْ تَعْلَمُوٓا۟ أَنتُمْ وَلَآ ءَابَآؤُكُمْ ۖ قُلِ ٱللَّهُ ۖ ثُمَّ ذَرْهُمْ فِى خَوْضِهِمْ
يَلْعَبُونَ ﴿٩١﴾ وَهَٰذَا كِتَٰبٌ أَنزَلْنَٰهُ مُبَارَكٌ مُّصَدِّقُ ٱلَّذِى بَيْنَ
يَدَيْهِ وَلِتُنذِرَ أُمَّ ٱلْقُرَىٰ وَمَنْ حَوْلَهَا ۚ وَٱلَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِٱلْءَاخِرَةِ
يُؤْمِنُونَ بِهِۦ ۖ وَهُمْ عَلَىٰ صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ ﴿٩٢﴾ وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ
ٱفْتَرَىٰ عَلَى ٱللَّهِ كَذِبًا أَوْ قَالَ أُوحِىَ إِلَىَّ وَلَمْ يُوحَ إِلَيْهِ شَىْءٌ
وَمَن قَالَ سَأُنزِلُ مِثْلَ مَآ أَنزَلَ ٱللَّهُ ۗ وَلَوْ تَرَىٰٓ إِذِ ٱلظَّٰلِمُونَ فِى
غَمَرَٰتِ ٱلْمَوْتِ وَٱلْمَلَٰٓئِكَةُ بَاسِطُوٓا۟ أَيْدِيهِمْ أَخْرِجُوٓا۟ أَنفُسَكُمُ ۖ
ٱلْيَوْمَ تُجْزَوْنَ عَذَابَ ٱلْهُونِ بِمَا كُنتُمْ تَقُولُونَ عَلَى ٱللَّهِ غَيْرَ
ٱلْحَقِّ وَكُنتُمْ عَنْ ءَايَٰتِهِۦ تَسْتَكْبِرُونَ ﴿٩٣﴾ وَلَقَدْ جِئْتُمُونَا
فُرَٰدَىٰ كَمَا خَلَقْنَٰكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَتَرَكْتُم مَّا خَوَّلْنَٰكُمْ وَرَآءَ
ظُهُورِكُمْ ۖ وَمَا نَرَىٰ مَعَكُمْ شُفَعَآءَكُمُ ٱلَّذِينَ زَعَمْتُمْ أَنَّهُمْ فِيكُمْ
شُرَكَٰٓؤُا۟ ۚ لَقَد تَّقَطَّعَ بَيْنَكُمْ وَضَلَّ عَنكُم مَّا كُنتُمْ تَزْعُمُونَ ﴿٩٤﴾

﴿٩١﴾ و ب ڕاستی وەختێ وان گۆتی: خودێ چو تشت بۆ چو مرۆڤان نەهنارتییە، وان [ئانكو ئسرائیلییان] ب دورستی وەك پێدڤی ڕێز ل خودێ نەگرتییە، [و ب دورستی وەك پێدڤی وان خودێ نەناسییە]، [هەی موحەممەد] بێژە: ئەرێ كێ ئەو كتێبا مووسا پێ هاتی، كو ڕۆناهی و ڕاستەڕێییە بۆ خەلكی هنارتییە، ئەوا كو هوین پارچە پارچە ل سەر بەڕان دنڤیسن، [یا هەوە پێ خۆش] ئاشكەرا دكەن [بۆ خەلكی دبێژن] و گەلەكێ [ژ یا هەوە پێ نەخۆش] هوین ڤەدشێرن، و هەوە [ب وێ كتێبێ كو تەوراتە] ئەو زانی یا نە هەوە و نە دەییابێت هەوە زانی؟. بێژە: خودێیە [یێ ئینایییە خوارێ]، پاشی وان بهێلە بلا د نەهەقییا خۆدا بلەیزن. ﴿٩٢﴾ و ئەڤە [ئەڤ قورئانە] كتێبەكە مە ئینایییە خوارێ، یا پیرۆز و پڕ خێر و بەرەكەتە [بۆ خەلكی] و ڕاستدەرێخا كتێبێت بەری خۆیە، دا تو خەلكێ مەكەهێ و دەوروبەرێت وێ پێ ئاگەهدار بكەی و بترسینی، و ئەوێت باوەرییێ ب ڕۆژا قیامەتێ دئینن، باوەرییێ پێ (ب قورئانێ) دئینن و ئەو نڤێژا خۆ دپارێزن. ﴿٩٣﴾ ما كی ژ وی ستەمكارترە یێ درەوێ ژ كیسێ خودێ بكەت، یان بێژیت: وەحیا بۆ من هاتی و چو وەحی بۆ نەهاتییە، یان ژی ئەوێ بێژیت: ئەز ژی وەكی وێ یا خودێ ئینایییە خوارێ دێ ئینمە خوارێ. ڤێجا هەكە تو ستەمكاران ببینی وەختێ ئەو د سەكەراتا مرنێدا، و ملیاكەت دەستێت خۆ درێژ دكەنێ [دا جانێ وان بكێشن دا دیمەنەكێ عەجیب و ب ترس ببینی] [ڤێجا دبێژنێ]: خۆ خلاس بكەن [خۆ ژ ڤێ سەكەراتێ دەربێخن، یان ژی خۆ ژ دەستێت مە ڕزگار بكەن یان ژی جانێ خۆ ب دەست مەڤە بەرنەدەن]، ئەڤرۆ هوین ب ئیزایەكا ب ژان و هەتكبەر دێ ئێنە جزاكرن، ژ بەر ئەوا هەوە ب نەهەقی د ڕاستا خودێدا دگۆت، و هەوە خۆ ل سەر نیشانێت خودێ مەزن دكر [و هەوە باوەری پێ نەدئینا]. ﴿٩٤﴾ ب سویند هوین هەمی دێ ئێك ئێكە بەر ب مە ئێن، هەروەكی مە جارا ئێكێ هوین دایین. و هەوە دەست ژ وێ بەردا و پشت داوێ یا مە دابییە هەوە [ژ مال و سامان و خۆزی و كەل و پەلێت دنیایێ]، و كا مەهدەرچییێت هەوە، ئەوێت هەوە دگۆتن ئەڤە هەڤال و هەڤپشكێت خودێنە، كا ئەم د گەل هەوە نابینین؟ ب سویند ئەوا د ناڤبەرا هەوەدا نەما، و ئەوێت هەوە مەهدەرچی و پشتەڤان بۆ خۆ ددانان ل هەوە بەرزە بوون.

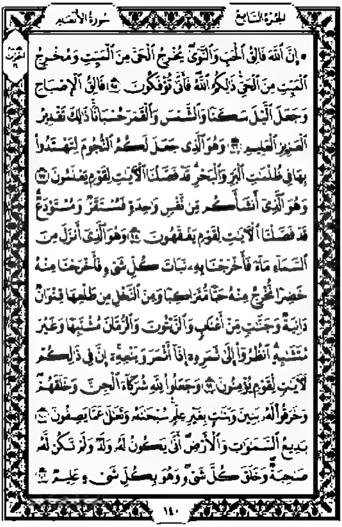

الجزء السابع سورة الأنعام

الحزب

۞ إِنَّ ٱللَّهَ فَالِقُ ٱلۡحَبِّ وَٱلنَّوَىٰۖ يُخۡرِجُ ٱلۡحَيَّ مِنَ ٱلۡمَيِّتِ وَمُخۡرِجُ
ٱلۡمَيِّتِ مِنَ ٱلۡحَيِّۚ ذَٰلِكُمُ ٱللَّهُۖ فَأَنَّىٰ تُؤۡفَكُونَ ٩٥ فَالِقُ ٱلۡإِصۡبَاحِ
وَجَعَلَ ٱلَّيۡلَ سَكَنٗا وَٱلشَّمۡسَ وَٱلۡقَمَرَ حُسۡبَانٗاۚ ذَٰلِكَ تَقۡدِيرُ
ٱلۡعَزِيزِ ٱلۡعَلِيمِ ٩٦ وَهُوَ ٱلَّذِي جَعَلَ لَكُمُ ٱلنُّجُومَ لِتَهۡتَدُواْ
بِهَا فِي ظُلُمَٰتِ ٱلۡبَرِّ وَٱلۡبَحۡرِۗ قَدۡ فَصَّلۡنَا ٱلۡأٓيَٰتِ لِقَوۡمٖ يَعۡلَمُونَ ٩٧
وَهُوَ ٱلَّذِيٓ أَنشَأَكُم مِّن نَّفۡسٖ وَٰحِدَةٖ فَمُسۡتَقَرّٞ وَمُسۡتَوۡدَعٞۗ
قَدۡ فَصَّلۡنَا ٱلۡأٓيَٰتِ لِقَوۡمٖ يَفۡقَهُونَ ٩٨ وَهُوَ ٱلَّذِيٓ أَنزَلَ مِنَ
ٱلسَّمَآءِ مَآءٗ فَأَخۡرَجۡنَا بِهِۦ نَبَاتَ كُلِّ شَيۡءٖ فَأَخۡرَجۡنَا مِنۡهُ
خَضِرٗا نُّخۡرِجُ مِنۡهُ حَبّٗا مُّتَرَاكِبٗا وَمِنَ ٱلنَّخۡلِ مِن طَلۡعِهَا قِنۡوَانٞ
دَانِيَةٞ وَجَنَّٰتٖ مِّنۡ أَعۡنَابٖ وَٱلزَّيۡتُونَ وَٱلرُّمَّانَ مُشۡتَبِهٗا وَغَيۡرَ
مُتَشَٰبِهٍۗ ٱنظُرُوٓاْ إِلَىٰ ثَمَرِهِۦٓ إِذَآ أَثۡمَرَ وَيَنۡعِهِۦٓۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكُمۡ
لَأٓيَٰتٖ لِّقَوۡمٖ يُؤۡمِنُونَ ٩٩ وَجَعَلُواْ لِلَّهِ شُرَكَآءَ ٱلۡجِنَّ وَخَلَقَهُمۡۖ
وَخَرَقُواْ لَهُۥ بَنِينَ وَبَنَٰتِۭ بِغَيۡرِ عِلۡمٖۚ سُبۡحَٰنَهُۥ وَتَعَٰلَىٰ عَمَّا يَصِفُونَ ١٠٠
بَدِيعُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِۖ أَنَّىٰ يَكُونُ لَهُۥ وَلَدٞ وَلَمۡ تَكُن لَّهُۥ
صَٰحِبَةٞۖ وَخَلَقَ كُلَّ شَيۡءٖۖ وَهُوَ بِكُلِّ شَيۡءٍ عَلِيمٞ ١٠١

١٤٠

﴿٩٥﴾ ب ڕاستی خودێیە دندك و بەركان دبەقینیت [ئانكو ئەوە دندك و بەركان كەر دكەت و بستێك و كیزیكی ژێ دەردئێخیت دا شین بیت]، زێندیان ژ مریان دەردئێخیت و ژ مریان زێندیان دەردئێخیت، ئەڤەیە خودێ، ڤێجا چاوا هوین خۆ ژ هەقیێ ددەنە پاش. ﴿٩٦﴾ ئەوە سپێدە دەرئێخ و ئەوە شەڤ كریە جهێ بێهنڤەدانێ (ئیورینێ)، و ڕۆژ و هەیڤ كرینە جهێ حسێبان [كو خەلك وەختێت خۆ پێ بزانن]، ئەڤێت هەنێ ژ دانانا خودایێ سەردەست و پڕزانایە. ﴿٩٧﴾ و هەر ئەوە ستێر بۆ هەوە دایین [تێختینە ئەسمانی] دا هوین ڕێكا خۆ د تاریستانێت هشكاتی و دەریایاندا پێ بزانن، ب ڕاستی مە نیشان باش و ب درێژی ئاشكەرا كرن بۆ وان یێت دزانن. ﴿٩٨﴾ و ئەوە هوین ژ ئێك جان دایین، پاشی هوین د پشتا باباندا بنەجە بوون و كەڤتنە د مالبچویكاندا، ب ڕاستی مە ئایەت و نیشان باش و ب درێژی ئاشكەراكرن بۆ یێت تێ دگەهن. ﴿٩٩﴾ و ئەوە باران ژ ئەسمانی (ژ عەوران) ئینایە خوار، و مە ب وێ ئاڤێ زیلك و بستیكا هەمی تشتان دەرئێخستیە، و مە شینكاتی ژێ دا، و ژ وی شینكاتی دندكێت پێكڤە و ل سەرێك دەردئێخین، و مە [ب وێ ئاڤێ] دارقەسپ ژێ دەرئێخستینە، و ژ گولیا وێ، ئویشیێت پێدا شۆڕ و بەردەست دەردئێخین، و مە [ب وێ ئاڤێ] ڕەز و باغ ژێ دەرئێخستینە، ژ تری و زەیتوین و هناران، یێت وەكی ئێك و نەوەكی ئێك [ئەمەتی ئێك و ئێك ڕەنگ و نەئێك تام]، بەرێ خۆ بدەنە بەرێ وێ وەكی دەردكەڤیت و دگەهیت [كا چاوا دەردكەڤیت، بشكۆژ كەكا بچویك و هەتا مەزن دبیت و دگەهیت]. ب ڕاستی د ڤاندا نیشانێت هەین بۆ یێت باوەری هەین. ﴿١٠٠﴾ و وان ئەجنە، كو خودێ چێكرینە، كرینە هەڤپشك بۆ خودێ و ژ نەزانین كوڕ و كچ [ژ بێ بەختی] بۆ دانایینە، خودێ پاك و پاقژ و بلندە ژ سالۆخەت و نیشانێت ئەو دبێژن. ﴿١٠١﴾ یێ ئەرد و ئەسمان چێكرین چاوا دێ كوڕ و كچ هەبن و وی چو ژن نەبی؟! و وی ب خۆ هەمی تشت یێت چێكرین، و ئەو ب هەمی تشتان ئاگەهدارە.

ذَٰلِكُمُ ٱللَّهُ رَبُّكُمۡۖ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَۖ خَٰلِقُ كُلِّ شَيۡءٖ فَٱعۡبُدُوهُۚ
وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيۡءٖ وَكِيلٞ ﴿١٠٢﴾ لَّا تُدۡرِكُهُ ٱلۡأَبۡصَٰرُ وَهُوَ
يُدۡرِكُ ٱلۡأَبۡصَٰرَۖ وَهُوَ ٱللَّطِيفُ ٱلۡخَبِيرُ ﴿١٠٣﴾ قَدۡ جَآءَكُم
بَصَآئِرُ مِن رَّبِّكُمۡۖ فَمَنۡ أَبۡصَرَ فَلِنَفۡسِهِۦۖ وَمَنۡ عَمِيَ فَعَلَيۡهَاۚ
وَمَآ أَنَا۠ عَلَيۡكُم بِحَفِيظٖ ﴿١٠٤﴾ وَكَذَٰلِكَ نُصَرِّفُ ٱلۡأٓيَٰتِ
وَلِيَقُولُواْ دَرَسۡتَ وَلِنُبَيِّنَهُۥ لِقَوۡمٖ يَعۡلَمُونَ ﴿١٠٥﴾ ٱتَّبِعۡ
مَآ أُوحِيَ إِلَيۡكَ مِن رَّبِّكَۖ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَۖ وَأَعۡرِضۡ عَنِ ٱلۡمُشۡرِكِينَ ﴿١٠٦﴾
وَلَوۡ شَآءَ ٱللَّهُ مَآ أَشۡرَكُواْۗ وَمَا جَعَلۡنَٰكَ عَلَيۡهِمۡ حَفِيظٗاۖ
وَمَآ أَنتَ عَلَيۡهِم بِوَكِيلٖ ﴿١٠٧﴾ وَلَا تَسُبُّواْ ٱلَّذِينَ يَدۡعُونَ
مِن دُونِ ٱللَّهِ فَيَسُبُّواْ ٱللَّهَ عَدۡوَۢا بِغَيۡرِ عِلۡمٖۗ كَذَٰلِكَ زَيَّنَّا لِكُلِّ أُمَّةٍ
عَمَلَهُمۡ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّهِم مَّرۡجِعُهُمۡ فَيُنَبِّئُهُم بِمَا كَانُواْ يَعۡمَلُونَ ﴿١٠٨﴾
وَأَقۡسَمُواْ بِٱللَّهِ جَهۡدَ أَيۡمَٰنِهِمۡ لَئِن جَآءَتۡهُمۡ ءَايَةٞ لَّيُؤۡمِنُنَّ
بِهَاۚ قُلۡ إِنَّمَا ٱلۡأٓيَٰتُ عِندَ ٱللَّهِۖ وَمَا يُشۡعِرُكُمۡ أَنَّهَآ إِذَا جَآءَتۡ
لَا يُؤۡمِنُونَ ﴿١٠٩﴾ وَنُقَلِّبُ أَفۡـِٔدَتَهُمۡ وَأَبۡصَٰرَهُمۡ كَمَا لَمۡ
يُؤۡمِنُواْ بِهِۦٓ أَوَّلَ مَرَّةٖ وَنَذَرُهُمۡ فِي طُغۡيَٰنِهِمۡ يَعۡمَهُونَ ﴿١١٠﴾

﴿١٠٢﴾ [ئەوێ پەسنکری ب سالۆخەت و نیشانێت بۆری] ئەو خودایێ هەوەیە، ژ وی پێڤەتر چو پەرستی [خودێ] نینن، ئەوە چێکەرێ هەمی تشتان، وی بپەرێسن، و ئەوە چاڤدێر ل سەر هەمی تشتان. ﴿١٠٣﴾ چاڤ ناگەهنێ [ب دورستی نابینن، بەلێ ئاخرەتێ باوەریدار دێ بینن هەروەکی وی ب خۆ ژڤان پێ دایی ﴿وُجُوهٞ يَوۡمَئِذٖ نَّاضِرَةٌ • إِلَىٰ رَبِّهَا نَاظِرَةٞ﴾]، و ئەو ب خۆ باش دبینیت، و ڕاستیا چاڤان ل بەر بەرزە نابیت، و ئەو هویربین و شارەزایە. ﴿١٠٤﴾ ب ڕاستی بەلگە و نیشانێت بەرچاڤ [کو وەحی و قورئانە] ژ بەرێ خودایێ هەوەڤە بۆ هەوە هاتن، ڤێجا هەر کەسێ ڕاستی دیت [باوەری پێ ئینا] بۆ خۆیە، و هەر کەسێ ژ دیتنا ڕاستیێ کۆرە بیت زیانێ ل خۆ دکەت، و ئەز نە زێرەڤانم ل سەر هەوە [ئەز بەس پێغەمبەر و بانگهلدێرم]. ﴿١٠٥﴾ و هۆسا ئەم بەلگە و نیشانان ب درێژی ئاشکەرا دکەین، و ئەو دبێژن [مەخسەد موشرکن دمێ گولێ دبن]، تە ئەڤە یا خواندی [ئانکو تە ئەڤە یا د کتێبێت فەلە و جوهیاندا خواندی] و دا بۆ ئەوێت دزانن ئاشکەرا بکەین. ﴿١٠٦﴾ ل دویڤ وێ هەرە یا ب وەحی بۆ تە هاتی ژ بەرێ خودایێ تەڤە، ژ وی پێڤەتر چو پەرستی [خودێ] نینن، و ژ موشرکان بگەڕە [هەلبەت ئەڤە بەری ئایەتا شەڕی بێتە خوارێ]. ﴿١٠٧﴾ و ئەگەر خودێ ڤیابایە وان هەڤپشك بۆ چێ نەدکرن. و مە تو ل سەر وان نەکریە زێرەڤان، و تو ل سەر وان نەچاڤدێری. ﴿١٠٨﴾ و خەبەرا نەبێژنە وان ئەوێت شوینا خودێ دئێنە پەرستن [ژ بوت و پەرستیان]، ئەگەر ئەو ژی ژ زێدەگاڤی و ژ نەزانی و نەبارەتی دێ خەبەران بێژنە خودێ. ب ڤی ڕەنگی مە کار و کریارێت هەر ملەتەکێ د چاڤێت واندا خەملاندینە [هەر ئێك ب کار و کریارێت خۆ یێ شایی و ڕازییە]، پاشی زڤڕینا وان ب بال خودایێ وانڤەیە. ڤێجا دێ وان ب کار و کریارێت وان کرین ئاگەهدارکەت. ﴿١٠٩﴾ و ب خودێ سویند خوارن سویندێت خۆ یێت مەزن. ئەگەر ئایەتەك و موعجیزەیەك بۆ وان بێت دێ باوەریێ پێ ئینن، بێژە: [محەمەد پێغەمبەرە] ب ڕاستی نیشان و موعجیزە ل دەڤ خودێنە. ما هوین چ دزانن ئەگەر نیشان و موعجیزە بۆ بێن دێ باوەریێ ئینن [ئانکو ئەگەر موعجیزە و نیشانان ب چاڤێ سەرێ خۆ بینن هەر باوەریێ نائینن]. ﴿١١٠﴾ و ئەم دل و چاڤێت وان دێ وەرگێڕین [کو هەڤیێ تێ نەگەهن و نەبینن، هەکە موعجیزە بۆ بێن ژی] هەروەکی جارا ئێکێ باوەری پێ نەئینایین، و ئەم دێ وان هێلین د خرابیا خۆدا بزڤڕن.

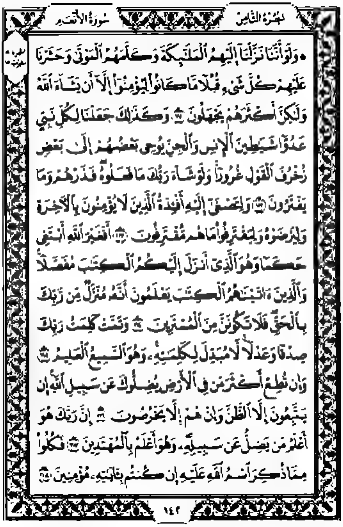

الجزء الثامن سورة الأنعام

۞وَلَوْ أَنَّنَا نَزَّلْنَا إِلَيْهِمُ الْمَلَائِكَةَ وَكَلَّمَهُمُ الْمَوْتَىٰ وَحَشَرْنَا
عَلَيْهِمْ كُلَّ شَيْءٍ قُبُلًا مَّا كَانُوا لِيُؤْمِنُوا إِلَّا أَن يَشَاءَ اللَّهُ
وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ يَجْهَلُونَ ﴿١١١﴾ وَكَذَٰلِكَ جَعَلْنَا لِكُلِّ نَبِيٍّ
عَدُوًّا شَيَاطِينَ الْإِنسِ وَالْجِنِّ يُوحِي بَعْضُهُمْ إِلَىٰ بَعْضٍ
زُخْرُفَ الْقَوْلِ غُرُورًا ۚ وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ مَا فَعَلُوهُ ۖ فَذَرْهُمْ وَمَا
يَفْتَرُونَ ﴿١١٢﴾ وَلِتَصْغَىٰ إِلَيْهِ أَفْئِدَةُ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ
وَلِيَرْضَوْهُ وَلِيَقْتَرِفُوا مَا هُم مُّقْتَرِفُونَ ﴿١١٣﴾ أَفَغَيْرَ اللَّهِ أَبْتَغِي
حَكَمًا وَهُوَ الَّذِي أَنزَلَ إِلَيْكُمُ الْكِتَابَ مُفَصَّلًا ۚ
وَالَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَعْلَمُونَ أَنَّهُ مُنَزَّلٌ مِّن رَّبِّكَ
بِالْحَقِّ ۖ فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُمْتَرِينَ ﴿١١٤﴾ وَتَمَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ
صِدْقًا وَعَدْلًا ۚ لَّا مُبَدِّلَ لِكَلِمَاتِهِ ۚ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿١١٥﴾
وَإِن تُطِعْ أَكْثَرَ مَن فِي الْأَرْضِ يُضِلُّوكَ عَن سَبِيلِ اللَّهِ ۚ إِن
يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَإِنْ هُمْ إِلَّا يَخْرُصُونَ ﴿١١٦﴾ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ
أَعْلَمُ مَن يَضِلُّ عَن سَبِيلِهِ ۖ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ ﴿١١٧﴾ فَكُلُوا
مِمَّا ذُكِرَ اسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ إِن كُنتُم بِآيَاتِهِ مُؤْمِنِينَ ﴿١١٨﴾

١٤٢

﴿١١١﴾ و ئەگەر مە ملیاکەت بۆ وان هنارتبانە، و مری ژی د گەل وان ئاخفتبانە، و مە هەمی تشت ل بەر چاڤان کۆمکربانە، هەر باوەری نەدئینان، ئەو نەبن ئەوێت خودێ ڤیابی باوەریێ بینن، بەلێ باراپتر ژ وان نوزانن [کو ڕاستەڕێکرن ژ خودێیە]. ﴿١١٢﴾ و ب ڤی ڕەنگی مە بۆ هەر پێغەمبەرەکی شەیتانێت مرۆڤ و ئەجنەیان کرینە دژمن، ژ بۆ سەردابرنێ ئاخفتنێت خەملاندی و جوانکری د گوهێ ئێکدودا دبێژن. و ئەگەر خودایێ تە ڤیابایە وان وەنەدکر [ئانکو دژمنیا پێغەمبەران نەدکر]. ڤێجا [ژ بەر هندێ] وان و درەوێت وان بهێلە. ﴿١١٣﴾ و دا ل دلێ وان بێت، ئەوێت بێ باوەر ژ ڕۆژا قیامەتێ، و دا ب دویڤ بکەڤن و پێ [ب نەهەقیێ] قایل بن، و دا وێ بکەن ئەوا دکەن. ﴿١١٤﴾ [هەی موحەممەد بێژە:] ئەرێ ئەز ژ خودێ پێڤەتر حاکمەکی [دادوەرەکی] دی بخوازم؟! و وی ئەڤ کتێبە [کو قورئانە] یا کو ب دویر و درێژی تشتان دیار دکەت بۆ هەوە ئینایە خوارێ. و ئەوێت مە کتێب بۆ ئینایین دزانن کو ئەڤ [قورئانە] یا هەقە، ژ بەرێ خودایێ تە ڤە هاتیە، ڤێجا ژ گۆمانداران نەبە [کو ئەو ڤێ ڕاستیێ دزانن]. ﴿١١٥﴾ و ب ڕاستی پەیڤێت خودایێ تە [پەیمانا خودێ دایە پێغەمبەرێ خۆ ب سەرکەفتنێ] ڕاست و دورست هاتن، و چو گوهۆڕین بۆ فەرمانێت خودێ نینە، و ئەو [خودێ] بێ گوهدێر و زانایە. ﴿١١٦﴾ و ئەگەر تو گوهێ خۆ بدەیە باراپتر ژ ئەوێت د ئەردیدا، دێ تە ژ ڕێکا خودێ دەرئێخن و بەرزەکەن، ئەو بەس ل دویڤ گۆمانێ دچن، و ژ درەوان پێڤەتر ناکەن. ﴿١١٧﴾ ب ڕاستی خودایێ تە ئەوێت ژ ڕێکا وی دەرکەفتین ژ وان چێتر دنیاسیت، و ئەو ڕاستەڕێکریان ژی چێتر دنیاسیت. ﴿١١٨﴾ ڤێجا ژ وی یێ ناڤێ خودێ ل سەر هاتی بخۆن، ئەگەر هەوە باوەری ب نیشان و ئایەتێت وی هەنە.

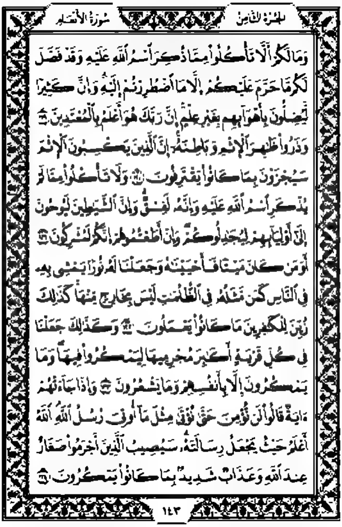

الجزء الثامن سورة الأنعام

وَمَا لَكُمْ أَلَّا تَأْكُلُوا۟ مِمَّا ذُكِرَ ٱسْمُ ٱللَّهِ عَلَيْهِ وَقَدْ فَصَّلَ
لَكُم مَّا حَرَّمَ عَلَيْكُمْ إِلَّا مَا ٱضْطُرِرْتُمْ إِلَيْهِ وَإِنَّ كَثِيرًا
لَّيُضِلُّونَ بِأَهْوَآئِهِم بِغَيْرِ عِلْمٍ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِٱلْمُعْتَدِينَ ﴿١١٩﴾
وَذَرُوا۟ ظَٰهِرَ ٱلْإِثْمِ وَبَاطِنَهُۥٓ إِنَّ ٱلَّذِينَ يَكْسِبُونَ ٱلْإِثْمَ
سَيُجْزَوْنَ بِمَا كَانُوا۟ يَقْتَرِفُونَ ﴿١٢٠﴾ وَلَا تَأْكُلُوا۟ مِمَّا لَمْ
يُذْكَرِ ٱسْمُ ٱللَّهِ عَلَيْهِ وَإِنَّهُۥ لَفِسْقٌ وَإِنَّ ٱلشَّيَٰطِينَ لَيُوحُونَ
إِلَىٰٓ أَوْلِيَآئِهِمْ لِيُجَٰدِلُوكُمْ وَإِنْ أَطَعْتُمُوهُمْ إِنَّكُمْ لَمُشْرِكُونَ ﴿١٢١﴾
أَوَمَن كَانَ مَيْتًا فَأَحْيَيْنَٰهُ وَجَعَلْنَا لَهُۥ نُورًا يَمْشِى بِهِۦ
فِى ٱلنَّاسِ كَمَن مَّثَلُهُۥ فِى ٱلظُّلُمَٰتِ لَيْسَ بِخَارِجٍ مِّنْهَا كَذَٰلِكَ
زُيِّنَ لِلْكَٰفِرِينَ مَا كَانُوا۟ يَعْمَلُونَ ﴿١٢٢﴾ وَكَذَٰلِكَ جَعَلْنَا
فِى كُلِّ قَرْيَةٍ أَكَٰبِرَ مُجْرِمِيهَا لِيَمْكُرُوا۟ فِيهَا وَمَا
يَمْكُرُونَ إِلَّا بِأَنفُسِهِمْ وَمَا يَشْعُرُونَ ﴿١٢٣﴾ وَإِذَا جَآءَتْهُمْ
ءَايَةٌ قَالُوا۟ لَن نُّؤْمِنَ حَتَّىٰ نُؤْتَىٰ مِثْلَ مَآ أُوتِىَ رُسُلُ ٱللَّهِ ٱللَّهُ
أَعْلَمُ حَيْثُ يَجْعَلُ رِسَالَتَهُۥ سَيُصِيبُ ٱلَّذِينَ أَجْرَمُوا۟ صَغَارٌ
عِندَ ٱللَّهِ وَعَذَابٌ شَدِيدٌۢ بِمَا كَانُوا۟ يَمْكُرُونَ ﴿١٢٤﴾

١٤٣

﴿١١٩﴾ ڤێجا هوین بۆچی ژ وی [گۆشتی] یێ ناڤێ خودێ ل سەر هاتییە ئینان ناخۆن؟ و ب سویند تشتێ بۆ هەوە نەدورست ب درێژی دیارکرییە، [نابیت بدەنە سەر] ژ بلی کو هوین نەچار ببنێ. و ب ڕاستی گەلەك خەلك ژ نەزانین ب دویڤ دلخوازییا خۆ دکەڤن و خەلکی ژێ سەردا دبەن. و ب ڕاستی خودایێ تە، ئەوێت زێدەگاڤیێ دکەن، چێتر دنیاسیت. ﴿١٢٠﴾ و هوین دەست ژ گونەها پێشچاڤ و نەپێشچاڤ بەردەن و بهێلن. ب ڕاستی ئەوێت گونەهان دکەن، دێ ب وان گونەهێت کرین تێنە جزاکرن. ﴿١٢١﴾ و هوین ژ وی [گۆشتی] یێ ناڤێ خودێ [ژ قەستا و بێ ژ بیرکرن] ل سەر نەهاتیە ئینان، نەخۆن، و ب ڕاستی [خوارنا گۆشتێ ڤان تەرشان] دەرکەفتنە ژ ڕێکا خودێ. و ب ڕاستی شەیتان نیشا هەڤالێت خۆ ددەن [د گوهێ واندا بانگ ددەن ، و گۆمانان نیشا وان ددەن] دا جڕەبڕێ د گەل هەوە بکەن، و ئەگەر هوین گوهێ خۆ بدەنە وان، ب ڕاستی هوین ژی دێ بنە ژ موشرکان. ﴿١٢٢﴾ ما ئەوێ [دلێ وی ب گاوریێ] مری بیت، و پاشی مە ئەو [ب باوەریێ] زێندی کربیت، و مە ڕۆناهیەك بۆ چێ کربیت، پێ د ناڤ خەلکیدا بچیت، ما وەکی وییە یێ د تاریستانێدا [تاریستانا گاوریێ] کو قەت ژێ دەرنەکەڤیت؟! [ئەرێ وەکی ئێکن؟ قەت وەکی ئێك نابن]، ئەها هۆسا ئەوێ گاوران دکر بۆ هاتیە خەملاندن.

﴿١٢٣﴾ و هەر ب ڤی ڕەنگی مە د هەمی گونداندا کەنکەنە و گرەگرێت وان گونەهکار دانایینە، دا ئەو [مەزن] خاپاندن و خراپیێ تێدا بگێڕن، و ژ خۆ پێڤەتر کەسێ ناخاپینن، و ب خۆ ناحەسن ژی. ﴿١٢٤﴾ گاڤا ئایەت و نیشانەك بۆ وان هات، [ئەو کەنکەنە] دبێژن: ئەم باوەریێ نائینین هەتا بۆ مە ژی [ئایەت و نیشان ژ خودێ] نەئێن، هەروەکی بۆ پێغەمبەرێت خودێ هاتین. و خودێ ب خۆ چێتر دزانیت کا دێ پێغەمبەراتیا خۆ دەتە کێ. ئەوێت گونەهـ کرین دێ ژ خودێ بەرهنگاری سڤکی و ڕەزالەت و ئیزایەکا دژوار بن، ژ بەر خراپیا وان دکر.

فَمَن يُرِدِ ٱللَّهُ أَن يَهْدِيَهُۥ يَشْرَحْ صَدْرَهُۥ لِلْإِسْلَٰمِ ۖ وَمَن
يُرِدْ أَن يُضِلَّهُۥ يَجْعَلْ صَدْرَهُۥ ضَيِّقًا حَرَجًا كَأَنَّمَا
يَصَّعَّدُ فِى ٱلسَّمَآءِ ۚ كَذَٰلِكَ يَجْعَلُ ٱللَّهُ ٱلرِّجْسَ عَلَى ٱلَّذِينَ
لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٢٥﴾ وَهَٰذَا صِرَٰطُ رَبِّكَ مُسْتَقِيمًا ۗ قَدْ فَصَّلْنَا
ٱلْءَايَٰتِ لِقَوْمٍ يَذَّكَّرُونَ ﴿١٢٦﴾ ۞ لَهُمْ دَارُ ٱلسَّلَٰمِ عِندَ
رَبِّهِمْ ۖ وَهُوَ وَلِيُّهُم بِمَا كَانُوا۟ يَعْمَلُونَ ﴿١٢٧﴾ وَيَوْمَ يَحْشُرُهُمْ
جَمِيعًا يَٰمَعْشَرَ ٱلْجِنِّ قَدِ ٱسْتَكْثَرْتُم مِّنَ ٱلْإِنسِ ۖ وَقَالَ
أَوْلِيَآؤُهُم مِّنَ ٱلْإِنسِ رَبَّنَا ٱسْتَمْتَعَ بَعْضُنَا بِبَعْضٍ وَبَلَغْنَآ
أَجَلَنَا ٱلَّذِىٓ أَجَّلْتَ لَنَا ۚ قَالَ ٱلنَّارُ مَثْوَىٰكُمْ خَٰلِدِينَ فِيهَآ
إِلَّا مَا شَآءَ ٱللَّهُ ۗ إِنَّ رَبَّكَ حَكِيمٌ عَلِيمٌ ﴿١٢٨﴾ وَكَذَٰلِكَ نُوَلِّى
بَعْضَ ٱلظَّٰلِمِينَ بَعْضًۢا بِمَا كَانُوا۟ يَكْسِبُونَ ﴿١٢٩﴾
يَٰمَعْشَرَ ٱلْجِنِّ وَٱلْإِنسِ أَلَمْ يَأْتِكُمْ رُسُلٌ مِّنكُمْ
يَقُصُّونَ عَلَيْكُمْ ءَايَٰتِى وَيُنذِرُونَكُمْ لِقَآءَ يَوْمِكُمْ
هَٰذَا ۚ قَالُوا۟ شَهِدْنَا عَلَىٰٓ أَنفُسِنَا ۖ وَغَرَّتْهُمُ ٱلْحَيَوٰةُ ٱلدُّنْيَا
وَشَهِدُوا۟ عَلَىٰٓ أَنفُسِهِمْ أَنَّهُمْ كَانُوا۟ كَٰفِرِينَ ﴿١٣٠﴾

﴿١٢٥﴾ ڤێجا هەر کەسێ خودێ بڤێت ڕاستەڕێ بکەت، دێ سنگێ وی بۆ وەرگرتنا ئیسلامێ ڤەکەت، و هەر کەسێ بڤێت گومڕا بکەت، دێ سنگێ وی وەسا تەنگ کەت [وەختێ دبێژنێ موسلمان بە] هەروەکی سەرئەڤراز دچیتە ئەسمانی، ب ڤی ڕەنگی، خودێ پیساتی و ئیزایێ ددانیتە سەر وان، ئەوێت باوەرییێ نەئینن. ﴿١٢٦﴾ و ئەڤە [دینێ تو ل سەر، هەی موحەمەد] ڕێکا خودایێ تەیە و یا ڕاستە، و ب سویند مە ب درێژی ئایەت و نیشان ئاشکەرا کرن بۆ کەسێت چام وەرگر. ﴿١٢٧﴾ بەحەشتا تەنا و ئێمن بۆ وانە ژ بەرێ خودایێ وانڤە، و ئەوە پشتەڤانێ وان، ژ بەر کار و کریارێت وان دکرن. ﴿١٢٨﴾ و ئەو ڕۆژا کو هەمییان کۆم دکەت [دێ بێژتە وان] گەلی ئەجنەیان [مەخسەد پێ شەیتانن] هەوە گەلەک ژ مرۆڤان کێشانە تایێ خۆ و د سەردا برن، و هەڤال و دۆستێت وان ژ مرۆڤان گۆتن [دێ بێژن]: خودێوۆ مە هەردووکان مفا بۆ خۆ ژ ئێکدو وەرگرت [مرۆڤان ڕێکێت دلخوازییێ ژ وان وەرگرتن، و شەیتان ژی گەهشتنە مرادا خۆ، دەمێ مرۆڤان گوهداریا وان کری، و بووینە هەڤال و دۆستێت وان] و ئەم گەهشتینە وی وەختێ تە بۆ مە دانایی و ئاشکەرا کری، [خودێ] دێ بێژیت: ئاگر جهێ هەوەیە، دێ هەروهەر تێدا بن، هندی خودێ بڤێت. ب ڕاستی خودایێ تە کاربنەجهـ و پڕزانایە. ﴿١٢٩﴾ و ئەها ب ڤی ڕەنگی هندەک ستەمکاران دێ ب سەر هندەکێت دی ئێخین، ژ بەر کار و کریارێت خراب ئەوێت وان دکرن. ﴿١٣٠﴾ گەلی ئەجنە و مرۆڤان ئەرێ ما پێغەمبەر ژ هەوە ب خۆ بۆ هەوە نەهاتن، نیشان و ئایەتێت من بۆ هەوە بێژن، و هەوە ژ ڤێ ڕۆژێ بترسینن؟ گۆتن [دێ بێژن]: بەلێ ئەم شادەیێ ل سەر خۆ ددەین [کو پێغەمبەر هاتبوون]، بەلێ ژیانا دنیایێ ئەو خاپاندن و د سەردا برن، و شادەیی ل سەر خۆ دان کو ب ڕاستی ئەو د گاور بوون.

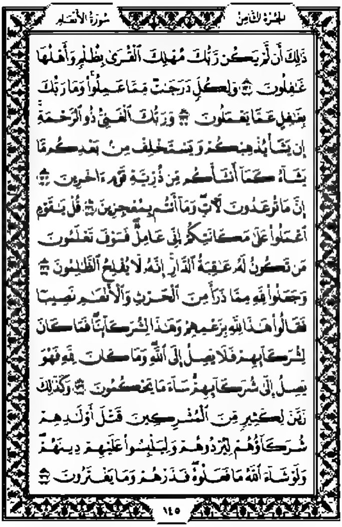

ذَٰلِكَ أَن لَّمْ يَكُن رَّبُّكَ مُهْلِكَ ٱلْقُرَىٰ بِظُلْمٍ وَأَهْلُهَا
غَٰفِلُونَ ﴿١٣١﴾ وَلِكُلٍّ دَرَجَٰتٌ مِّمَّا عَمِلُوا۟ ۚ وَمَا رَبُّكَ
بِغَٰفِلٍ عَمَّا يَعْمَلُونَ ﴿١٣٢﴾ وَرَبُّكَ ٱلْغَنِىُّ ذُو ٱلرَّحْمَةِ ۚ
إِن يَشَأْ يُذْهِبْكُمْ وَيَسْتَخْلِفْ مِنۢ بَعْدِكُم مَّا
يَشَآءُ كَمَآ أَنشَأَكُم مِّن ذُرِّيَّةِ قَوْمٍ ءَاخَرِينَ ﴿١٣٣﴾
إِنَّ مَا تُوعَدُونَ لَءَاتٍ ۖ وَمَآ أَنتُم بِمُعْجِزِينَ ﴿١٣٤﴾ قُلْ يَٰقَوْمِ
ٱعْمَلُوا۟ عَلَىٰ مَكَانَتِكُمْ إِنِّى عَامِلٌ ۖ فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ
مَن تَكُونُ لَهُۥ عَٰقِبَةُ ٱلدَّارِ ۗ إِنَّهُۥ لَا يُفْلِحُ ٱلظَّٰلِمُونَ ﴿١٣٥﴾
وَجَعَلُوا۟ لِلَّهِ مِمَّا ذَرَأَ مِنَ ٱلْحَرْثِ وَٱلْأَنْعَٰمِ نَصِيبًا
فَقَالُوا۟ هَٰذَا لِلَّهِ بِزَعْمِهِمْ وَهَٰذَا لِشُرَكَآئِنَا ۖ فَمَا كَانَ
لِشُرَكَآئِهِمْ فَلَا يَصِلُ إِلَى ٱللَّهِ ۖ وَمَا كَانَ لِلَّهِ فَهُوَ
يَصِلُ إِلَىٰ شُرَكَآئِهِمْ ۗ سَآءَ مَا يَحْكُمُونَ ﴿١٣٦﴾ وَكَذَٰلِكَ
زَيَّنَ لِكَثِيرٍ مِّنَ ٱلْمُشْرِكِينَ قَتْلَ أَوْلَٰدِهِمْ
شُرَكَآؤُهُمْ لِيُرْدُوهُمْ وَلِيَلْبِسُوا۟ عَلَيْهِمْ دِينَهُمْ ۖ
وَلَوْ شَآءَ ٱللَّهُ مَا فَعَلُوهُ ۖ فَذَرْهُمْ وَمَا يَفْتَرُونَ ﴿١٣٧﴾

﴿١٣١﴾ ئەڤە (هاتنا پێغەمبەران بۆ وان) ژ بەر هندێ بوو کو ب ڕاستی خودایێ تە چو باژێر و گوندان ب ستەم و نەهەقی بەرئاتاف ناکەت، و خەلکێ وان د بێ ئاگەه بن، و های ژ چو نەبیت. ﴿١٣٢﴾ و هەر ئێکی [ژ قەنج و خرابان] پلەك و پەیسکێت خۆ یێت هەین ژ بەر کارێ وان کری، و نە خودایێ تە یێ بێ ئاگەهـ نینە ژ کار و کریارێت ئەو دکەن. ﴿١٣٣﴾ و خودایێ تە یێ دەولەمەند و خودان دلۆڤانییە، ئەگەر بڤێت هەوە هەمییان دێ تێ بەت [دێ بەرئاتاف کەت و ژ بن بەت]، و هەر کەسێ [خودێ] بڤێت دێ پشتی هەوە ئاکنجی کەت، و شوینا هەوە ئینیت، هەروەکی هوین ژ دوندەها ملەتەکێ دی داین. ﴿١٣٤﴾ ب ڕاستی تشتێ پەیمان پێ هاتییە دان بۆ هەوە، دێ هەر ئێت، و هوین نەشێن ڕاگرن، یان خودێ نەچار بکەن [کو ئەو وێ پەیمانێ ب سەرێ هەوە نەئینیت]. ﴿١٣٥﴾ بێژە: ملەتێ من، هوین ل سەر ڕیا خۆ بن، و کا هوین ل سەر چنە وێ بکەن، ئەز ژی دێ یا خۆ کەم، ڤێجا ڕۆژا قیامەتێ هوین ب ڕاستی دێ زانن کا دویماهیا کێ دێ یا خێرێ بیت [یا مە یان یا هەوە]؟ نێ ب ڕاستی ستەمکار سەرفەراز نابن. ﴿١٣٦﴾ و موشرکان ژ وان تشتێت کو خودێ چێکرین ژ چاندنێ و تەرشی پشکەك بۆ خودێ تێخستینە و ل دویڤ گۆتنا خۆ [یا بێ دەلیل و بێ نیشان] گۆتن: ئەڤە بارا خودێیە، و ئەڤە ژی بارا پەرستییێت [بوتێت] مەیە، ئەوا بارا بوتان ناگەهیتە خودێ، بەلێ ئەوا بارا خودێ دگەهیتە بوتان، چ پیسە حوکمە ئەو دکەن. ﴿١٣٧﴾ و ب ڤی ڕەنگی پشکێت وان، ژ موشرکان، کوشتنا بچویکێت وان [ب دەستێت وان و ب ساخی] بۆ گەلەك ژ وان خەملاند، دا وان تێ بەن، و دینێ وان ژی ل سەر وان تێکەل بکەت [کو هەقی و نەهەقیێ ژێك جودا نەکەن]، ئەگەر خودێ ڤیابایە وان وەنەدکر، ڤێجا تو وان و درەوێت ئەو دکەن بهێلە.

وَقَالُواْ هَٰذِهِۦٓ أَنۡعَٰمٞ وَحَرۡثٌ حِجۡرٞ لَّا يَطۡعَمُهَآ إِلَّا مَن نَّشَآءُ
بِزَعۡمِهِمۡ وَأَنۡعَٰمٌ حُرِّمَتۡ ظُهُورُهَا وَأَنۡعَٰمٞ لَّا يَذۡكُرُونَ
ٱسۡمَ ٱللَّهِ عَلَيۡهَا ٱفۡتِرَآءً عَلَيۡهِۚ سَيَجۡزِيهِم بِمَا كَانُواْ
يَفۡتَرُونَ ﴿١٣٨﴾ وَقَالُواْ مَا فِي بُطُونِ هَٰذِهِ ٱلۡأَنۡعَٰمِ خَالِصَةٞ
لِّذُكُورِنَا وَمُحَرَّمٌ عَلَىٰٓ أَزۡوَٰجِنَاۖ وَإِن يَكُن مَّيۡتَةٗ
فَهُمۡ فِيهِ شُرَكَآءُۚ سَيَجۡزِيهِمۡ وَصۡفَهُمۡۚ إِنَّهُۥ حَكِيمٌ
عَلِيمٞ ﴿١٣٩﴾ قَدۡ خَسِرَ ٱلَّذِينَ قَتَلُوٓاْ أَوۡلَٰدَهُمۡ سَفَهَۢا بِغَيۡرِ
عِلۡمٖ وَحَرَّمُواْ مَا رَزَقَهُمُ ٱللَّهُ ٱفۡتِرَآءً عَلَى ٱللَّهِۚ قَدۡ ضَلُّواْ
الربع وَمَا كَانُواْ مُهۡتَدِينَ ﴿١٤٠﴾ ۞ وَهُوَ ٱلَّذِيٓ أَنشَأَ جَنَّٰتٖ
مَّعۡرُوشَٰتٖ وَغَيۡرَ مَعۡرُوشَٰتٖ وَٱلنَّخۡلَ وَٱلزَّرۡعَ مُخۡتَلِفًا
أُكُلُهُۥ وَٱلزَّيۡتُونَ وَٱلرُّمَّانَ مُتَشَٰبِهٗا وَغَيۡرَ مُتَشَٰبِهٖۚ
كُلُواْ مِن ثَمَرِهِۦٓ إِذَآ أَثۡمَرَ وَءَاتُواْ حَقَّهُۥ يَوۡمَ حَصَادِهِۦۖ
وَلَا تُسۡرِفُوٓاْۚ إِنَّهُۥ لَا يُحِبُّ ٱلۡمُسۡرِفِينَ ﴿١٤١﴾ وَمِنَ ٱلۡأَنۡعَٰمِ
حَمُولَةٗ وَفَرۡشٗاۚ كُلُواْ مِمَّا رَزَقَكُمُ ٱللَّهُ وَلَا تَتَّبِعُواْ
خُطُوَٰتِ ٱلشَّيۡطَٰنِۚ إِنَّهُۥ لَكُمۡ عَدُوّٞ مُّبِينٞ ﴿١٤٢﴾

﴿١٣٨﴾ [ژ دەڤ خۆ] گۆتن ئەڤ تەرش و چاندنە د قەدەغەکرینە [ئانکو نابیت کەس دەستێ خۆ بکەتێ، چونکی پشکا بوتانە] نابیت کەس ژێ بخۆت، ژ بلی وی یێ مە بڤێت [ژ خولام و خزمەتکارێت بوتان]، [و گۆتن]: ئەڤە هندەك تەرشن سویاربوونا وان نەدورستە و حەرامە، و هندەك تەرشان ژی [دگەل سەرژێکرنێ] ناڤێ خودێ ل سەر نائینن، و ڤێ کریارێ ژ درەو ب بال خودێڤە لێ ددەن، خودێ دێ وان ب درەوا وان دکر، جزاکەت. ﴿١٣٩﴾ و وان [موشرکان] گۆت: تشتێ د زکێ ڤان تەرشاندا هەمی بەس بۆ زەلامێت مەیە، و حەرامە ل سەر ژنێت مە، بەلێ ئەگەر بوو، یێ مری، هەمی [ژن و مێر] تێدا پشکدارن، نێزیك خودێ دێ وان ب صالۆخەکرنا وان جزاکەت [ژ بەر حەلالکرن و حەرامکرنا بێ دەلیل و بێ نیشان]. ب ڕاستی خودێ یێ کاربنەجه و زانایە. ﴿١٤٠﴾ ب سویند، ئەوێت بچویکێت خۆ ژ نەفامی و خشیمی کوشتین بەرزیان و خوسارەت بوون، و ئەوێت ئەو رزقێ خودێ دایێ، ژ درەو ژ کیسێ خودێ ل سەر خۆ حەرامکرین، بەرزیان و خوسارەت بوون، ئەڤە گومڕا بوون، و قەت نە د ڕاستەڕێ بوون. ﴿١٤١﴾ و هەر ئەوە جنیك و باغ [ژ گەلەك جوینان] داین، سەرئەرد [وەکی مێوێ و گوندۆری و شتی و کولندی... و هتد] و بلند ل سەر بنێ خۆ، [وەکی دارێت فێقی] و دار قەسپ و شینکاتی کو فێقیێ وان ڕەنگ و ڕەنگە، و زەیتوین و هنار یێت داین، وەکی ئێك و نەوەکی ئێك [دبیت تەمەتی ئێك بن، و نەئێك تام بن، و نەتەمەتی ئێك بن]، ڤێجا وەختێ ئەو دار هاتنە بەری و فێقی دان، ژێ بخۆن و زەکاتا وان ڕۆژا چنینێ بدەن، و دەرێژییێ (ئیسراف) نەکەن، ب ڕاستی خودێ حەژ دەستلربایان ناکەت. ﴿١٤٢﴾ و تەرش [گەلەك جوین] داینە هەوە، هندەك بۆ باری [و هندەکان ژێ ڤەکوژن، و شیری ژێ بدۆشن، و مفایی ژ موی و هریا وان وەرگرن] و نڤینان ژێ چێکەن، و ژ وێ یا خودێ کریە رزقێ هەوە بخۆن، و ب دویڤ پێنگاڤێت شەیتانی نەکەڤن، ب ڕاستی شەیتان بۆ هەوە دژمنەکێ ئاشکەرا و دیارە.

ثَمَٰنِيَةَ أَزۡوَٰجٖۖ مِّنَ ٱلضَّأۡنِ ٱثۡنَيۡنِ وَمِنَ ٱلۡمَعۡزِ ٱثۡنَيۡنِۗ
قُلۡ ءَآلذَّكَرَيۡنِ حَرَّمَ أَمِ ٱلۡأُنثَيَيۡنِ أَمَّا ٱشۡتَمَلَتۡ عَلَيۡهِ
أَرۡحَامُ ٱلۡأُنثَيَيۡنِۖ نَبِّـُٔونِي بِعِلۡمٍ إِن كُنتُمۡ صَٰدِقِينَ ١٤٣
وَمِنَ ٱلۡإِبِلِ ٱثۡنَيۡنِ وَمِنَ ٱلۡبَقَرِ ٱثۡنَيۡنِۗ قُلۡ ءَآلذَّكَرَيۡنِ
حَرَّمَ أَمِ ٱلۡأُنثَيَيۡنِ أَمَّا ٱشۡتَمَلَتۡ عَلَيۡهِ أَرۡحَامُ ٱلۡأُنثَيَيۡنِۖ
أَمۡ كُنتُمۡ شُهَدَآءَ إِذۡ وَصَّىٰكُمُ ٱللَّهُ بِهَٰذَاۚ فَمَنۡ
أَظۡلَمُ مِمَّنِ ٱفۡتَرَىٰ عَلَى ٱللَّهِ كَذِبٗا لِّيُضِلَّ ٱلنَّاسَ بِغَيۡرِ
عِلۡمٍۚ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يَهۡدِي ٱلۡقَوۡمَ ٱلظَّٰلِمِينَ ١٤٤ قُل لَّآ أَجِدُ
فِي مَآ أُوحِيَ إِلَيَّ مُحَرَّمًا عَلَىٰ طَاعِمٖ يَطۡعَمُهُۥٓ إِلَّآ أَن يَكُونَ
مَيۡتَةً أَوۡ دَمٗا مَّسۡفُوحًا أَوۡ لَحۡمَ خِنزِيرٖ فَإِنَّهُۥ رِجۡسٌ أَوۡ
فِسۡقًا أُهِلَّ لِغَيۡرِ ٱللَّهِ بِهِۦۚ فَمَنِ ٱضۡطُرَّ غَيۡرَ بَاغٖ وَلَا عَادٖ
فَإِنَّ رَبَّكَ غَفُورٞ رَّحِيمٞ ١٤٥ وَعَلَى ٱلَّذِينَ هَادُواْ حَرَّمۡنَا
كُلَّ ذِي ظُفُرٖۖ وَمِنَ ٱلۡبَقَرِ وَٱلۡغَنَمِ حَرَّمۡنَا عَلَيۡهِمۡ
شُحُومَهُمَآ إِلَّا مَا حَمَلَتۡ ظُهُورُهُمَآ أَوِ ٱلۡحَوَايَآ أَوۡ مَا ٱخۡتَلَطَ
بِعَظۡمٖۚ ذَٰلِكَ جَزَيۡنَٰهُم بِبَغۡيِهِمۡۖ وَإِنَّا لَصَٰدِقُونَ ١٤٦

﴿١٤٣﴾ و ژ تەرشـان هەشـت جـزت [گۆشـت حـەلال] [داینـه]، ژ پـەزێ سـپی نێر و مێ، و ژ بزنی نێر و مێ. بێژە: ئـەرێ خـودێ ژ ڤـان یـێ نێر حـەرام کریـه؟ یان ژ وان یـێ مێ؟ یـان ژێ یا (تێـژکا) د مالبچویکێ مێاندا؟ کا ژ زانـین بـۆ من بێژن، ئەگـەر هویـن ڕاسـتگۆنه. ﴿١٤٤﴾ و ژ حێشـتران جۆتـەك [نێر و مێ] و ژ چێلان جۆتـەك [نێر و مێ]، [مـه داینـه هـەوە]. بێـژە: ئـەرێ خـودێ ژ ڤـان یێ نـێر حـەرام کریـه؟ یـان ژ وان یێ مـێ؟ یـان ژێ یـا (تێـژکا) د مالبچویکێ مێانـدا؟ یـان ژێ هویـن یێـت ئامـاده و حازربـوون وەختێ خـودێ فەرمـان ب ڤێ چەنـدێ دایـیـه هـەوە؟!! ڤێجـا مـا کـی ژ وی سـتەمکارتره ئـەوێ درەوێ ژ کیسێ خـودێ بکـەت، دا ژ نەزانـین خەلکـی د سـەردا بـبـەت؟ و ب ڕاسـتی خـودێ مرۆڤێـت سـتەمکار ڕاسـتەڕێ ناکـەت. ﴿١٤٥﴾ [هـەی موحەمـەد] بێژە: [گاورێـت مەکەهێ] ئەز د وێ وەحیێـدا یـا بـۆ مـن هاتی [کـو قورئانـه] تشـتەکێ حـەرام و نەدورسـت ل سـەر هـەر تێکێ هەبیـت نابینم، ژ بلی مـراری یـان ژێ خوینـەکا ڕۆن یـان ژێ گۆشـتێ بـەرازی، نێ ئـەو پیـسـه، یـان ژێ ژ گونەهـ ناڤێ غەیری خودێ ل سـەر ئینـا بیت، ڤێجـا هەر کەسـێ نەچار ببیـت [ژ برسـاندا ژ حەرامێ بـۆری بخـۆت] بەلێ بێی کو دل ل سـەر هەبیـت و زێـده بدەته بەر [چـو گونەهـ ل سـەر نینـه]، ب ڕاسـتی خودایـێ تـه گونەهـ ژێبـەر و دلۆڤانـه. ﴿١٤٦﴾ و مـه هەمـی جانەوەرێت ب پەنج ل سـەر جوهیـان حـەرام و نەدورسـتکرن، و ژ چێـل و پـەزان، مـه بـەزێ وان ژ بلی یێ ب پشـتا وانڤه ژ لایێ زکێڤه و ب عویـر و ڕویڤیکانڤـه، یـان یـێ تێکـەل هەسـتی، مـه ل سـەر وان حەرامکر، و ئـەڤ جزایه ژ بـەر سـتەم و خرابیا وان، مـه دا بـەر وان، و بـێ گۆمـان ئەم ڕاسـتبێژین.

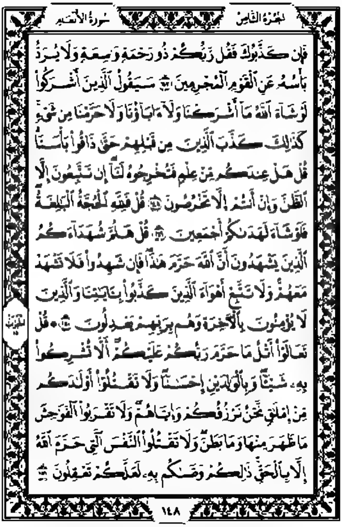

فَإِن كَذَّبُوكَ فَقُل رَّبُّكُمْ ذُو رَحْمَةٍ وَٰسِعَةٍ وَلَا يُرَدُّ
بَأْسُهُۥ عَنِ ٱلْقَوْمِ ٱلْمُجْرِمِينَ ﴿١٤٧﴾ سَيَقُولُ ٱلَّذِينَ أَشْرَكُوا۟
لَوْ شَآءَ ٱللَّهُ مَآ أَشْرَكْنَا وَلَآ ءَابَآؤُنَا وَلَا حَرَّمْنَا مِن شَىْءٍ
كَذَٰلِكَ كَذَّبَ ٱلَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ حَتَّىٰ ذَاقُوا۟ بَأْسَنَا
قُلْ هَلْ عِندَكُم مِّنْ عِلْمٍ فَتُخْرِجُوهُ لَنَآ إِن تَتَّبِعُونَ إِلَّا
ٱلظَّنَّ وَإِنْ أَنتُمْ إِلَّا تَخْرُصُونَ ﴿١٤٨﴾ قُلْ فَلِلَّهِ ٱلْحُجَّةُ ٱلْبَٰلِغَةُ
فَلَوْ شَآءَ لَهَدَىٰكُمْ أَجْمَعِينَ ﴿١٤٩﴾ قُلْ هَلُمَّ شُهَدَآءَكُمُ
ٱلَّذِينَ يَشْهَدُونَ أَنَّ ٱللَّهَ حَرَّمَ هَٰذَا فَإِن شَهِدُوا۟ فَلَا تَشْهَدْ
مَعَهُمْ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَآءَ ٱلَّذِينَ كَذَّبُوا۟ بِـَٔايَٰتِنَا وَٱلَّذِينَ
لَا يُؤْمِنُونَ بِٱلْءَاخِرَةِ وَهُم بِرَبِّهِمْ يَعْدِلُونَ ﴿١٥٠﴾ قُلْ
تَعَالَوْا۟ أَتْلُ مَا حَرَّمَ رَبُّكُمْ عَلَيْكُمْ أَلَّا تُشْرِكُوا۟
بِهِۦ شَيْـًٔا وَبِٱلْوَٰلِدَيْنِ إِحْسَٰنًا وَلَا تَقْتُلُوٓا۟ أَوْلَٰدَكُم
مِّنْ إِمْلَٰقٍ نَّحْنُ نَرْزُقُكُمْ وَإِيَّاهُمْ وَلَا تَقْرَبُوا۟ ٱلْفَوَٰحِشَ
مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا بَطَنَ وَلَا تَقْتُلُوا۟ ٱلنَّفْسَ ٱلَّتِى حَرَّمَ ٱللَّهُ
إِلَّا بِٱلْحَقِّ ذَٰلِكُمْ وَصَّىٰكُم بِهِۦ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿١٥١﴾

﴿١٤٧﴾ ڤێجا ئەگەر باوەر ژ تە نەکرن، و وان تو درەوین دانابی، بێژە: خودایێ هەوە خودان دلۆڤانییەکا بەرفرەهە [لەزێ ل جزادانا هەوە ناکەت، بەلێ د گەل دلۆڤانیا وی یا بەرفرەهـ]، ئیزایا وی ژ مرۆڤێت گونەهکار نائێتە وەرگێڕان. ﴿١٤٨﴾ ئەوێت هەڤال و هەڤپشك بۆ خودێ چێکرین دێ بێژن: ئەگەر خودێ ڤیابایە، نە مە و نە باب و باپیرێت مە، هەڤپشك چێ نەدکرن، و مە چو تشت [ل دەڤ خۆ] حەرام نەدکر، هەر هۆسا ئەوێت بەری وان ژی پێغەمبەرێت خۆ درەوین دانان و باوەری پێ نەئینان، هەتا تامکرینە ئیزایا مە، بێژە: ئەرێ هەوە دەلیل و زانینەك [ل سەر وێ گۆتنا هوین دکەن] هەیە؟ [ئێشا مە بدەن] ب ڕاستی هوین ژ گۆمانێ پێڤەتر ل دویڤ چو یێ دی ناچن، و هوین ژ بلی درەوێ چو یێ دی نابێژن. ﴿١٤٩﴾ بێژە: ئێ دەلیلێ ب هێز و گۆمانبڕ یێ خودێیە، ئەگەر ڤیابایە [هەوە ڕاستەڕێ بکەت] دا هەوە هەمییان ڕاستەڕێ کەت. ﴿١٥٠﴾ بێژە: کا شاهدێت خۆ بینن، ئەوێت [وێ] شادەییێ ددەن کو خودێ ئەڤە یێت حەرامکرین [مەخسەد ئەو جورێت حێشترانن ئەوێت وان حەرامکرین، و تشتێت دی (بزڤرە ئایەتا (١٠٣) ژ سۆرەتا مائیدە))]، ڤێجا ئەگەر [ژ نەهەقی] شادەیی دان، تو شادەییێ د گەل وان نەدە. و ب دویڤ دلخوازییا وان نەکەڤە، ئەوێت ئایەت و نیشانێت مە درەو دانایین، و ئەوێت باوەرییێ ب قیامەتێ نەئینن، و هەڤبەران بۆ خودایێ خۆ ددانن، و بەرێ خۆ ژێ وەردگێڕن. ﴿١٥١﴾ بێژە وەرن دا ئەوێ خودێ ل سەر هەوە حەرامکری بۆ هەوە بخوینم، و بێژم: چو تشتان بۆ خودێ نەکەنە هەڤپشك، و د گەل دەیبابان د قەنج بن، و زارۆکێت خۆ ژ ترسا برسێ نەکوژن، ئەم ڕزقێ هەوە و یێ وان ددەین، و نێزیکی گونەهان نەبن چ یێت ئاشکەرا و چ یێت نەپەنی، و ئەو نەفسا خودێ کوشتنا وێ حەرامکری، نەکوژن ژ بۆ تۆلڤەکرنێ [بەرانبەر کوشتنەکێ] نەبیت. ئەهـا ئەڤەیە خودێ فەرمانا هەوە پێ کری، دا هوین ئەقلەکی بۆ خۆ بگرن [و بەرهنگاری گونەهان نەبن].

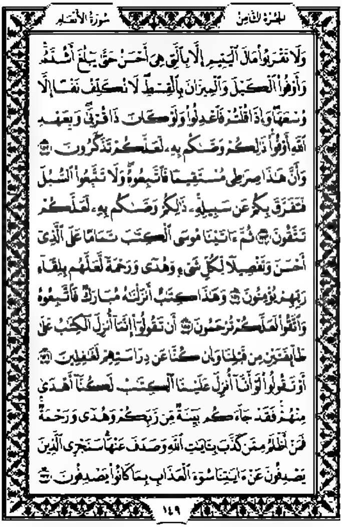
الجزء الثامن
سورة الأنعام
١٤٩

وَلَا تَقۡرَبُواْ مَالَ ٱلۡيَتِيمِ إِلَّا بِٱلَّتِي هِيَ أَحۡسَنُ حَتَّىٰ يَبۡلُغَ أَشُدَّهُۥۚ
وَأَوۡفُواْ ٱلۡكَيۡلَ وَٱلۡمِيزَانَ بِٱلۡقِسۡطِۖ لَا نُكَلِّفُ نَفۡسًا إِلَّا
وُسۡعَهَاۖ وَإِذَا قُلۡتُمۡ فَٱعۡدِلُواْ وَلَوۡ كَانَ ذَا قُرۡبَىٰۖ وَبِعَهۡدِ
ٱللَّهِ أَوۡفُواْۚ ذَٰلِكُمۡ وَصَّىٰكُم بِهِۦ لَعَلَّكُمۡ تَذَكَّرُونَ ﴿١٥٢﴾
وَأَنَّ هَٰذَا صِرَٰطِي مُسۡتَقِيمًا فَٱتَّبِعُوهُۖ وَلَا تَتَّبِعُواْ ٱلسُّبُلَ
فَتَفَرَّقَ بِكُمۡ عَن سَبِيلِهِۦۚ ذَٰلِكُمۡ وَصَّىٰكُم بِهِۦ لَعَلَّكُمۡ
تَتَّقُونَ ﴿١٥٣﴾ ثُمَّ ءَاتَيۡنَا مُوسَى ٱلۡكِتَٰبَ تَمَامًا عَلَى ٱلَّذِيٓ
أَحۡسَنَ وَتَفۡصِيلٗا لِّكُلِّ شَيۡءٖ وَهُدٗى وَرَحۡمَةٗ لَّعَلَّهُم بِلِقَآءِ
رَبِّهِمۡ يُؤۡمِنُونَ ﴿١٥٤﴾ وَهَٰذَا كِتَٰبٌ أَنزَلۡنَٰهُ مُبَارَكٞ فَٱتَّبِعُوهُ
وَٱتَّقُواْ لَعَلَّكُمۡ تُرۡحَمُونَ ﴿١٥٥﴾ أَن تَقُولُوٓاْ إِنَّمَآ أُنزِلَ ٱلۡكِتَٰبُ عَلَىٰ
طَآئِفَتَيۡنِ مِن قَبۡلِنَا وَإِن كُنَّا عَن دِرَاسَتِهِمۡ لَغَٰفِلِينَ ﴿١٥٦﴾
أَوۡ تَقُولُواْ لَوۡ أَنَّآ أُنزِلَ عَلَيۡنَا ٱلۡكِتَٰبُ لَكُنَّآ أَهۡدَىٰ
مِنۡهُمۡۚ فَقَدۡ جَآءَكُم بَيِّنَةٞ مِّن رَّبِّكُمۡ وَهُدٗى وَرَحۡمَةٞۚ
فَمَنۡ أَظۡلَمُ مِمَّن كَذَّبَ بِـَٔايَٰتِ ٱللَّهِ وَصَدَفَ عَنۡهَاۗ سَنَجۡزِي ٱلَّذِينَ
يَصۡدِفُونَ عَنۡ ءَايَٰتِنَا سُوٓءَ ٱلۡعَذَابِ بِمَا كَانُواْ يَصۡدِفُونَ ﴿١٥٧﴾

﴿١٥٢﴾ و نێزیکی مالێ سێوی نەبن، ئەگەر بۆ خێرا وی نەبیت [کو بۆ پارێزن و بۆ شۆل پێ بکەن]، هەتا ب دورستی تێ نەگەهیت و بالق نەبیت، و هوین ب دورستی پیڤان و کێشانێ [د کڕین و فرۆتنێت خۆدا] بکەن، و ئەم کەسێ ژ شیانا وی زێدەتر ژێ ناخوازین، و ئەگەر هوین ئاخڤتن، ڕاستییێ بێژن، خۆ هەکە ئەوێ هوین د دەرهەقێ ویدا دئاخڤن مرۆڤێ هەوە ژی بیت، و پەیمانا هەوە د گەل خودێ دایی ب جە بینن، ئەڤەیە خودێ ئەمرێ هەوە پێ کری، دا هوین بیڤەبچن و تۆبە بێنە بیرا هەوە. ﴿١٥٣﴾ و ب ڕاستی ئەڤەیە ڕێکا من، کو ڕێکەکا ڕاست و دورستە، ڤێجا بگرن و ل دویڤ هەڕن، و چو ڕێکێت دی نەگرن، دێ هەوە ژ ڕێکا خودێ دەرئێخن و هەوە ژێکڤەکەن. ئەها ئەڤەیە خودێ فەرمانا هەوە پێ دکەت، دا هوین پارێزکارییا خودێ بکەن. ﴿١٥٤﴾ و مە تەورات دا مووسایی، کو تەمامکرنا قەنجییێ ل سەر وی یێ قەنجی کری، و ئاشکەراکەرە ب درێژی بۆ هەمی تشتان [ئەو بڕیارێت ئەو د دینێ خۆدا هەوجە دبنێ]، و ڕاستەڕێکەرە [ڕێکا ڕاستەڕێکرنێیە] و دلۆڤانییە، دا ئەو باوەرییێ ب دیدارا (لیقائا) خودایێ خۆ بینن. ﴿١٥٥﴾ و ئەڤ قورئانە کتێبەکا پیرۆزە مە بۆ تە ئینایییە خوارێ، ڤێجا ل دویڤ هەڕن، و هشیار بن ژێ دەرنەکەڤن، دا هوین ب بەر دلۆڤانییا خودێ بکەڤن. ﴿١٥٦﴾ [و ئەڤ قورئانا پیرۆز مە ئینایییە خوارێ] دا هوین نەبێژن: [گەلی قورەیشیان] کتێب بەس بۆ هەردو دەستەکێت بەری مە [جوهی و فەلەیان] یێت هاتینە خوارێ، و ئەم ب خۆ ژی چو ژ خواندنا کتێبێت وان نوزانین، و ژێ بێ ئاگەهین. ﴿١٥٧﴾ و دا هوین نەبێژن: ب ڕاستی ئەگەر کتێب بۆ مە هاتبایە، ئەم دا ژ وان [ژ جوهی و فەلەیان] ڕاستەڕێتر بین، ڤێجا ب ڕاستی نیشان و دەلیلەک ژ خودایێ هەوە [کو قورئانە] بۆ هەوە هات، کو ڕێکا ڕاستەڕێیی و دلۆڤانییە، ڤێجا ما کی ژ وی ستەمکارترە یێ ئایەتێت خودێ درەو دانایین [و ددانیت]، و ڕوییێ خۆ ژێ وەرگێڕیت و خەلکی ژی ژێ ددەتە پاش؟ ئەوێت ڕوییێ خۆ ژ قورئانا مە وەردگێڕن، و خەلکی ژی ژێ ددەنە پاش، ئەم دێ وان ب ئیزایەکا دژوار ئیزا دەین ژ بەر ڕوی وەرگێڕانا وان.

هَلْ يَنظُرُونَ إِلَّآ أَن تَأْتِيَهُمُ ٱلْمَلَٰٓئِكَةُ أَوْ يَأْتِىَ رَبُّكَ أَوْ يَأْتِىَ بَعْضُ
ءَايَٰتِ رَبِّكَ يَوْمَ يَأْتِى بَعْضُ ءَايَٰتِ رَبِّكَ لَا يَنفَعُ نَفْسًا إِيمَٰنُهَا
لَمْ تَكُنْ ءَامَنَتْ مِن قَبْلُ أَوْ كَسَبَتْ فِىٓ إِيمَٰنِهَا خَيْرًا ۗ قُلِ ٱنتَظِرُوٓا۟
إِنَّا مُنتَظِرُونَ ﴿١٥٨﴾ إِنَّ ٱلَّذِينَ فَرَّقُوا۟ دِينَهُمْ وَكَانُوا۟ شِيَعًا لَّسْتَ مِنْهُمْ
فِى شَىْءٍ ۚ إِنَّمَآ أَمْرُهُمْ إِلَى ٱللَّهِ ثُمَّ يُنَبِّئُهُم بِمَا كَانُوا۟ يَفْعَلُونَ ﴿١٥٩﴾
مَن جَآءَ بِٱلْحَسَنَةِ فَلَهُۥ عَشْرُ أَمْثَالِهَا ۖ وَمَن جَآءَ بِٱلسَّيِّئَةِ
فَلَا يُجْزَىٰٓ إِلَّا مِثْلَهَا وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿١٦٠﴾ قُلْ إِنَّنِى هَدَىٰنِى رَبِّىٓ
إِلَىٰ صِرَٰطٍ مُّسْتَقِيمٍ دِينًا قِيَمًا مِّلَّةَ إِبْرَٰهِيمَ حَنِيفًا ۚ وَمَا كَانَ
مِنَ ٱلْمُشْرِكِينَ ﴿١٦١﴾ قُلْ إِنَّ صَلَاتِى وَنُسُكِى وَمَحْيَاىَ وَمَمَاتِى لِلَّهِ
رَبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿١٦٢﴾ لَا شَرِيكَ لَهُۥ ۖ وَبِذَٰلِكَ أُمِرْتُ وَأَنَا۠ أَوَّلُ ٱلْمُسْلِمِينَ ﴿١٦٣﴾
قُلْ أَغَيْرَ ٱللَّهِ أَبْغِى رَبًّا وَهُوَ رَبُّ كُلِّ شَىْءٍ ۚ وَلَا تَكْسِبُ كُلُّ
نَفْسٍ إِلَّا عَلَيْهَا ۚ وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ ۚ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُم
مَّرْجِعُكُمْ فَيُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ﴿١٦٤﴾ وَهُوَ ٱلَّذِى جَعَلَكُمْ
خَلَٰٓئِفَ ٱلْأَرْضِ وَرَفَعَ بَعْضَكُمْ فَوْقَ بَعْضٍ دَرَجَٰتٍ لِّيَبْلُوَكُمْ فِى
مَآ ءَاتَىٰكُمْ ۗ إِنَّ رَبَّكَ سَرِيعُ ٱلْعِقَابِ وَإِنَّهُۥ لَغَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٦٥﴾

﴿١٥٨﴾ ل هیڤیا چنە؟ ئەو ل هیڤینە ملیاکەت [روح کێشان] بۆ وان بێت [و ڕوحا وان بکێشیت]، یان ژی ل هیڤیا هاتنا خودایێ تەنە [ڕۆژا قیامەتێ، دا حوکمی د ناڤبەرا واندا بکەت]، یان ژی ئەو ل هیڤیا هندەك نیشان و ئایەتێت خودایێ تەنە [بێت ڕۆژا قیامەتێ، و ژ نوی باوەرییێ بینن]. ڕۆژا نیشانێت قیامەتێ دئێن ئێدی باوەریئینانا کەسێ مفایی ناگەهینیێ، ئەگەر بەری هنگی باوەری نەئینابیت، یان ژی باشی و قەنجی د باوەریا خۆدا نەکریبیت. بێژە: ل هیڤیا وێ ڕۆژێ بن، ب ڕاستی ئەم ب خۆ ژی یێ ل هیڤییێ. ﴿١٥٩﴾ ب ڕاستی ئەوێت دینێ خۆ پارچە پارچە کرین و ل سەر ژێك جودا بووین [کو هندەکێ وەردگرن و هندەکێ دهێلن، و باوەرییێ ب هندەك پێغەمبەران دئینن و ب هندەکان نائینن، وەکی جوهی و فەلەیان]، و ئەو ب خۆ ژی بووینە دەستەك دەستەك، تە شۆلە ژ وان نینە [کا خودێ دێ چ سزا دەتە بەر وان، و تو ژ وان نەبەرپرسی]، و حسابا وان بەس ل دەڤ خودێیە، پاشی ئەو دێ وان ب کار و کریارێت وان ئاگەهدار کەت. ﴿١٦٠﴾ هەر کەسێ [ڕۆژا قیامەتێ] ب خێرەکێ بێت، خودێ دێ دەهـ جار وەکی وێ خێرێ دەتێ [و یێ بڤێت دێ بۆ بتر لێ کەت هەتا حەفت سەد قاتان و بتر]، و هەر کەسێ ب گونەهەکێ بێت، ب گونەهەکا وەکی وێ پێڤەتر نائێتە جزاکرن، و ستەم لێ نائێتە کرن [نە خێرێت وی کێم دبن و نە گونەهـ ل سەر زێدە دبن]. ﴿١٦١﴾ [هەی موحەمەد] بێژە [وان]: ب ڕاستی خودایێ من ئەز یێ ڕاستەرێ کریمە ڕێکەکا (دینەکێ) ڕاست و بێ خوارییە، دینێ ئیبراهیمییە، کو دینەکێ ڤەدەرە ژ خواری و خرابییێ، و ئەو ب خۆ ژی [ئانکو ئیبراهیم] نە ژ موشرکان بوو. ﴿١٦٢﴾ [هەی موحەمەد] بێژە [وان]: ب ڕاستی نڤێژا من، و هەر تشتێ ئەز ڤەکوژم، یان پەرستن و عیبادەتێ من، و ژیانا من و مرنا من، خرڤە بۆ خودایێ هەمی جیهانانە. ﴿١٦٣﴾ هەڤال و هەڤپشك بۆ نینن، و فەرمانا من ب ڤێ هاتییە کرن، و ئەز ب خۆ موسلمانێ ئێکێمە. ﴿١٦٤﴾ [هەی موحەمەد] بێژە [وان]: ئەز چاوا ژ بلی خودێ خودایەکێ دی بۆ خۆ بگرم، و ئەو ب خۆ خودایێ هەمی تشتانە؟! و کەس نائێتە ئێزادان ب وێ گونەهێ نەبیت یا وی کری، و کەس گونەها کەسێ هەلناگریت، پاشی زڤرینا هەوە هەر ب بال خودایێ هەوەڤەیە، ڤێجا [وێ ڕۆژێ کو ڕۆژا قیامەتێیە] دێ [خودێ] هەوە ب وی تشتێ هوین تێدا ژێك جودا و نەئێك، ئاگەهدار کەت. ﴿١٦٥﴾ و ئەوە هوین د ئەردیدا کرینە جهگرتی [پشتی ملەتێت بۆری ڤەبریاین]، و هندەك ژ هەوە ب پێك و پەیسکان ب سەر هندەکێت دی ئێخستن، دا هەوە ب وی تشتێ دایییە هەوە بجەربینیت، ب ڕاستی خودایێ تە زوی ئێزایێ ددەتە بەر وان یێت جەرباندی، و ب ڕاستی ئەو گونەهـ ژێبەر و دلۆڤانە.

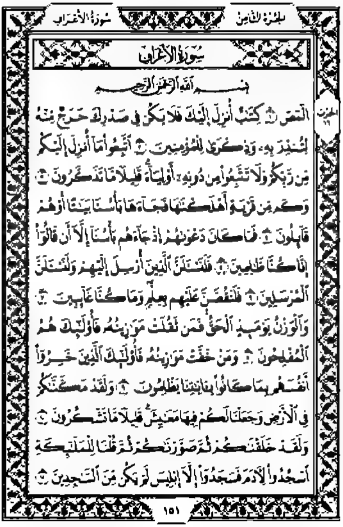

الجزء الثامن — سورة الأعراف

سُورَةُ الأَعۡرَافِ

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

الحزب

الٓمٓصٓ ﴿١﴾ كِتَٰبٌ أُنزِلَ إِلَيۡكَ فَلَا يَكُن فِي صَدۡرِكَ حَرَجٞ مِّنۡهُ
لِتُنذِرَ بِهِۦ وَذِكۡرَىٰ لِلۡمُؤۡمِنِينَ ﴿٢﴾ ٱتَّبِعُواْ مَآ أُنزِلَ إِلَيۡكُم
مِّن رَّبِّكُمۡ وَلَا تَتَّبِعُواْ مِن دُونِهِۦٓ أَوۡلِيَآءَۗ قَلِيلٗا مَّا تَذَكَّرُونَ ﴿٣﴾
وَكَم مِّن قَرۡيَةٍ أَهۡلَكۡنَٰهَا فَجَآءَهَا بَأۡسُنَا بَيَٰتًا أَوۡ هُمۡ
قَآئِلُونَ ﴿٤﴾ فَمَا كَانَ دَعۡوَىٰهُمۡ إِذۡ جَآءَهُم بَأۡسُنَآ إِلَّآ أَن قَالُوٓاْ
إِنَّا كُنَّا ظَٰلِمِينَ ﴿٥﴾ فَلَنَسۡـَٔلَنَّ ٱلَّذِينَ أُرۡسِلَ إِلَيۡهِمۡ وَلَنَسۡـَٔلَنَّ
ٱلۡمُرۡسَلِينَ ﴿٦﴾ فَلَنَقُصَّنَّ عَلَيۡهِم بِعِلۡمٖۖ وَمَا كُنَّا غَآئِبِينَ ﴿٧﴾
وَٱلۡوَزۡنُ يَوۡمَئِذٍ ٱلۡحَقُّۚ فَمَن ثَقُلَتۡ مَوَٰزِينُهُۥ فَأُوْلَٰٓئِكَ هُمُ
ٱلۡمُفۡلِحُونَ ﴿٨﴾ وَمَنۡ خَفَّتۡ مَوَٰزِينُهُۥ فَأُوْلَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ خَسِرُوٓاْ
أَنفُسَهُم بِمَا كَانُواْ بِـَٔايَٰتِنَا يَظۡلِمُونَ ﴿٩﴾ وَلَقَدۡ مَكَّنَّٰكُمۡ
فِي ٱلۡأَرۡضِ وَجَعَلۡنَا لَكُمۡ فِيهَا مَعَٰيِشَۗ قَلِيلٗا مَّا تَشۡكُرُونَ ﴿١٠﴾
وَلَقَدۡ خَلَقۡنَٰكُمۡ ثُمَّ صَوَّرۡنَٰكُمۡ ثُمَّ قُلۡنَا لِلۡمَلَٰٓئِكَةِ
ٱسۡجُدُواْ لِأٓدَمَ فَسَجَدُوٓاْ إِلَّآ إِبۡلِيسَ لَمۡ يَكُن مِّنَ ٱلسَّٰجِدِينَ ﴿١١﴾

١٥١

سۆرەتا ئەعراف

ل مەککەهێ هاتییە خوارێ (٢٠٦) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ ب ڤی ڕەنگی دئێتە خواندن: ئەلف، لام، میم، صاد، و ئەڤە ژ تیپێت عەرەبینە کو هەمی تێکدا (٢٨) تیپن، نیشانن ل سەر ئیعجازا قورئانێ ڕامان ژێ ئەڤەیە کو عەرەبان بێ چێ نابیت قورئانەکا وەکی ڤێ قورئانێ بدانن، هەرچەندە زمانێ وان هەر ژ ڤان حەرفان پێک هاتییە. ﴿٢﴾ ئەڤ قورئانە کتێبەکە بۆ تە هاتییە خوارێ، ڤێجا بلا سینگێ تە تەنگ نەبیت [ژ بەر هەلویستێ موشرکان ژ تە و ڤێ کتێبێ]، دا تو وان ب ڤێ قورئانێ بترسینی و هشیار بکەی، و دا ببیتە بیرئینان بۆ خودان باوەران. ﴿٣﴾ [گەلی موسلمانان] ل دویڤ وێ هەرن ئەوا ژ دەڤ خودایێ هەوە بۆ هەوە هاتییە خوارێ [کو قورئانە] و ژ بلی خودێ ب دویڤ چو هاریکار و دۆستان نەکەڤن [چ بوت و چ خێڤزانک و چ سەرەگاور]، و هوین کێم پێڤە دچن و دئینە بیرا خۆ. ﴿٤﴾ و گەلەک گوند و باژێر مە وێرانکرن، ئیزایا مە ب شەڤ و ئەو نڤستی [وەکی ملەتێ (لووط) پێغەمبەر] یان ژی د نیڤا ڕۆژێدا و د خەوا نیڤرۆدا [وەکی ملەتێ شوعەیب پێغەمبەر] ب سەر واندا هات. ﴿٥﴾ ڤێجا وەختێ ئیزایا مە ب سەر واندا هاتی، وان چو ئاخفتن نەبوو، ژ بلی کو گۆتن: ب ڕاستی ئەم ستەمکار بووین [لەوا ئەڤە هاتە سەرێ مە، و چو ستەم ل مە نەهاتییە کرن]. ﴿٦﴾ بێ گۆمان ئەم دێ پسیارا وان [ملەتان] کەین، ئەوێت پێغەمبەر بۆ چۆیین [کا وان چاوا پێشوازییا وان کر، و چاوا بەرسڤا وان دا؟] و دێ پسیارا پێغەمبەران ژی کەین [ئەوێت بۆ وان هاتینە هنارتن کا وان ملەتان گوهێ خۆ دایینە وان یان نە؟]. ﴿٧﴾ بێ گۆمان ئەم دێ ژ زانین بۆ وان بێژین کا چ د ناڤبەرا واندا چێبوویە، و نەکو ئەم نەیێت حازر و دیاربووین [هەتا تشتەک ل بەر مە بەرزە بیت]. ﴿٨﴾ وێ ڕۆژێ کێشان و سەنگ یا ڕاست و دورستە [بێ کێم و کاسییە] ڤێجا هەر کەسێ ترازییا وی گران بوو، [و سەرێ ترازییا کار و کریارێت وی یێت قەنج ژ یێت خراب گرانتر لێ هات] ئەڤە ئەون یێت سەرفەراز. ﴿٩﴾ و هەر کەسێ ترازییا وی سڤک بوو [و سەرێ ترازییا کار و کریارێت وی یێت خراب ژ یێت قەنج گرانتر لێ هات]، ئەڤە ئەون یێت وان خۆ خوسارەت کرین، ژ بەر وێ گاوری و باوەری نەئینانا وان ب نیشان و ئایەتێت مە دکر. ﴿١٠﴾ و مە هوین د ئەردیدا بنەجهکرن، و هەمی ئەگەرێت ژینێ ژ خوارن و ڤەخوارنێ مە بۆ هەوە کرنە تێدا، [دگەل هندێ ژی] کێمەک ژ هەوە شوکورا خودێ دکەن. ﴿١١﴾ و ب سویند مە هوین چێکرینە [ئادەم بابێ هەمی مرۆڤان مە ژ هەڕیێ چێکرییە] پاشی مە [ئادەم] ب وێنە و شکل ئێخست، پاشی مە گۆتە ملیاکەتان سوجدەیێ [سوجدەیا سلاڤ و ڕێز گرتنێ] بۆ ئادەمی ببەن، هەمییان سوجدە بر، ئبلیس تێ نەبیت، نە ژ سوجدەبران بوو.

قَالَ مَا مَنَعَكَ أَلَّا تَسْجُدَ إِذْ أَمَرْتُكَ قَالَ أَنَا خَيْرٌ مِّنْهُ خَلَقْتَنِي مِن نَّارٍ
وَخَلَقْتَهُۥ مِن طِينٍ ﴿١٢﴾ قَالَ فَٱهْبِطْ مِنْهَا فَمَا يَكُونُ لَكَ أَن تَتَكَبَّرَ
فِيهَا فَٱخْرُجْ إِنَّكَ مِنَ ٱلصَّٰغِرِينَ ﴿١٣﴾ قَالَ أَنظِرْنِيٓ إِلَىٰ يَوْمِ يُبْعَثُونَ ﴿١٤﴾
قَالَ إِنَّكَ مِنَ ٱلْمُنظَرِينَ ﴿١٥﴾ قَالَ فَبِمَآ أَغْوَيْتَنِي لَأَقْعُدَنَّ لَهُمْ
صِرَٰطَكَ ٱلْمُسْتَقِيمَ ﴿١٦﴾ ثُمَّ لَءَاتِيَنَّهُم مِّنۢ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ وَمِنْ خَلْفِهِمْ
وَعَنْ أَيْمَٰنِهِمْ وَعَن شَمَآئِلِهِمْ وَلَا تَجِدُ أَكْثَرَهُمْ شَٰكِرِينَ ﴿١٧﴾ قَالَ
ٱخْرُجْ مِنْهَا مَذْءُومًا مَّدْحُورًا لَّمَن تَبِعَكَ مِنْهُمْ لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنكُمْ
أَجْمَعِينَ ﴿١٨﴾ وَيَٰٓـَٔادَمُ ٱسْكُنْ أَنتَ وَزَوْجُكَ ٱلْجَنَّةَ فَكُلَا مِنْ حَيْثُ
شِئْتُمَا وَلَا تَقْرَبَا هَٰذِهِ ٱلشَّجَرَةَ فَتَكُونَا مِنَ ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿١٩﴾ فَوَسْوَسَ
لَهُمَا ٱلشَّيْطَٰنُ لِيُبْدِيَ لَهُمَا مَا وُۥرِىَ عَنْهُمَا مِن سَوْءَٰتِهِمَا وَقَالَ
مَا نَهَىٰكُمَا رَبُّكُمَا عَنْ هَٰذِهِ ٱلشَّجَرَةِ إِلَّآ أَن تَكُونَا مَلَكَيْنِ
أَوْ تَكُونَا مِنَ ٱلْخَٰلِدِينَ ﴿٢٠﴾ وَقَاسَمَهُمَآ إِنِّي لَكُمَا لَمِنَ ٱلنَّٰصِحِينَ ﴿٢١﴾
فَدَلَّىٰهُمَا بِغُرُورٍ فَلَمَّا ذَاقَا ٱلشَّجَرَةَ بَدَتْ لَهُمَا سَوْءَٰتُهُمَا وَطَفِقَا
يَخْصِفَانِ عَلَيْهِمَا مِن وَرَقِ ٱلْجَنَّةِ وَنَادَىٰهُمَا رَبُّهُمَآ أَلَمْ أَنْهَكُمَا عَن
تِلْكُمَا ٱلشَّجَرَةِ وَأَقُل لَّكُمَآ إِنَّ ٱلشَّيْطَٰنَ لَكُمَا عَدُوٌّ مُّبِينٌ ﴿٢٢﴾

﴿١٢﴾ [خـودێ] گۆتـێ: چ وەل تـە كـر تـو سـوجدەیێ نەبـەی، دەمـێ مـن فەرمانـا تـە پـێ كـری؟ گـۆت: ب ڕاسـتی ئـەز ژ وی چێترم، تە ئـەز یێ ژ ئاگـری چێكریم، و تـە ئـەو یێ ژ هەڕیـێ چێكـری. ﴿١٣﴾ [خـودێ] گـۆت: ژ جهێ خۆ و ژ بەحەشـتێ داكەڤە [سـەر ئەردی] چونكی بـۆ تـە دورسـت نینـە تـو خـۆ تێدا [ل سـەر ئەمرێ مـن] مـەزن بكـەی. ژێ دەركەڤە، [ب ڕاسـتی] تـو ژ ڕەزیـل و ڕسـواپانی. ﴿١٤﴾ [ئبلیسـی] گـۆت: مۆلەتێ بـدە مـن هەتـا ڕۆژا مری ژ گـۆڕان ڕادبن [من بهێلـە سـاخ]. ﴿١٥﴾ [خـودێ] گـۆت: ب ڕاسـتی تو یێ مۆلـەت دایـی. ﴿١٦﴾ [ئبلیسـی] گـۆت: ژ بەر كـو تە ئەز گومـڕا كـرم و د سـەردا بـرم، ب سـویند ئـەز دێ بۆ وان د ڕێـكا تـە یـا ڕاسـتدا ڕوینـم [و دێ وان ژێ دەمە پاش، و كەڤمـە د ڕێـكا واندا]. ﴿١٧﴾ پاشـی ئەز دێ ژ پێشـیـا وانڤـە و ژ پشـتا وانڤە و ژ ملـێ وان یێ ڕاسـتێڤە و ژ ملێ وان یـێ چەپێڤـە ئێمـە وان [مەخسـەد ژ هەمـی ڕەخانڤـە دێ ڕێكێـت خـراب ب بـەر وان ئێخـم و وان د سـەردا بـەم] كـو تـو باراپـتر ژ وان شـوكوردار و خـودان بـاوەر نەبینـی. ﴿١٨﴾ [خـودێ] گـۆت: ب ڕسـوایی و عەیـبداری و دەرئێخسـتی ژێ دەركەڤـە، ب سـویند هەر كەسـێ ب دویـڤ تـە بكەڤیـت [بـلا بزانـن] ئـەز دێ دۆژەهێ ب هـەوە هەمیـیـان تـژی كـەم. ﴿١٩﴾ و هەی ئـادەم، تو و كابانیـیا خـۆ د بەحەشـتێدا ئاكنجـی بـن، و ژ هـەر جهێ هەوە بڤێـت بێ منەت ژێ بخـۆن، بەلێ خـۆ نێزیكی ڤێ دارێ نەكـەن، ئەگـەر هویـن دێ ژ سـتەمكاران ئێنـە هەژمارتن. ﴿٢٠﴾ بەلێ شـەیتانی وەسـواس و گۆمان ئێخسـتە دلـێ وان [و د بـەر خەلەتیـێـڕا كـرن] دا شـەرمگەهێ (عەورەتێ) وان یێ ڤەشـارتی بۆ وان دیار بكـەت، و گۆت (گۆتـە وان): خودایـێ هـەوە هوین ژ ڤێ دارێ نەدابـیـنە پاش ژ بەر هنـدێ نەبیت دا هوین هـەردو نەبنە ملیاكەت یـان ژی هەروهـەر د بەحەشـتێدا نەمینـن. ﴿٢١﴾ و [شـەیتانی] بۆ وان سـویند خوار كو ب ڕاسـتی مـن خێرا هەوە دڤێـت. ﴿٢٢﴾ ڤێجـا ب فنـد و فێـلان ئـەو خاپانـدن و نزمكـرن و ئینانە خـوارێ [و د بەر خەلەتیـێـڕا كـرن] ڤێجا وەختـێ ژ دارێ خواریـن شـەرمگەهێا وان بـۆ وان دیاربـوو، و دەسـت هاڤێتـنێ بەلگێـت بەحەشـتێ ژێڤەكـرن و خـۆ پـێ نخافتـن، و خـودێ وان گازی كـرە وان: ما مـن هویـن ژ وێ دارێ نەدابوونە پـاش [و نەهێـیا هەوە ژێ نەكربـوو]، و مـا مـن نەگۆتبـوو هەوە، ب ڕاسـتی شـەیتان بـۆ هـەوە دژمنەكێ دیـار و ئاشـكەرایە.

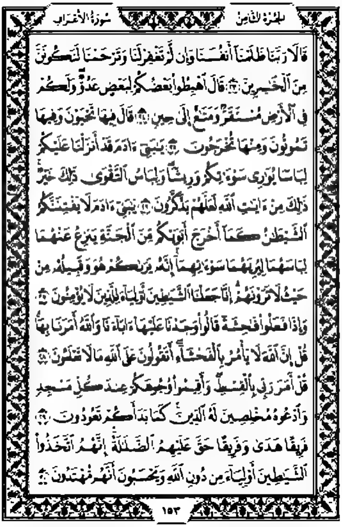

الجزء الثامن سورة الأعراف

قَالَا رَبَّنَا ظَلَمۡنَآ أَنفُسَنَا وَإِن لَّمۡ تَغۡفِرۡ لَنَا وَتَرۡحَمۡنَا لَنَكُونَنَّ
مِنَ ٱلۡخَٰسِرِينَ ﴿٢٣﴾ قَالَ ٱهۡبِطُواْ بَعۡضُكُمۡ لِبَعۡضٍ عَدُوّٞۖ وَلَكُمۡ
فِي ٱلۡأَرۡضِ مُسۡتَقَرّٞ وَمَتَٰعٌ إِلَىٰ حِينٖ ﴿٢٤﴾ قَالَ فِيهَا تَحۡيَوۡنَ وَفِيهَا
تَمُوتُونَ وَمِنۡهَا تُخۡرَجُونَ ﴿٢٥﴾ يَٰبَنِيٓ ءَادَمَ قَدۡ أَنزَلۡنَا عَلَيۡكُمۡ
لِبَاسٗا يُوَٰرِي سَوۡءَٰتِكُمۡ وَرِيشٗاۖ وَلِبَاسُ ٱلتَّقۡوَىٰ ذَٰلِكَ خَيۡرٞۚ
ذَٰلِكَ مِنۡ ءَايَٰتِ ٱللَّهِ لَعَلَّهُمۡ يَذَّكَّرُونَ ﴿٢٦﴾ يَٰبَنِيٓ ءَادَمَ لَا يَفۡتِنَنَّكُمُ
ٱلشَّيۡطَٰنُ كَمَآ أَخۡرَجَ أَبَوَيۡكُم مِّنَ ٱلۡجَنَّةِ يَنزِعُ عَنۡهُمَا
لِبَاسَهُمَا لِيُرِيَهُمَا سَوۡءَٰتِهِمَآۚ إِنَّهُۥ يَرَىٰكُمۡ هُوَ وَقَبِيلُهُۥ مِنۡ
حَيۡثُ لَا تَرَوۡنَهُمۡۗ إِنَّا جَعَلۡنَا ٱلشَّيَٰطِينَ أَوۡلِيَآءَ لِلَّذِينَ لَا يُؤۡمِنُونَ ﴿٢٧﴾
وَإِذَا فَعَلُواْ فَٰحِشَةٗ قَالُواْ وَجَدۡنَا عَلَيۡهَآ ءَابَآءَنَا وَٱللَّهُ أَمَرَنَا بِهَاۗ
قُلۡ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يَأۡمُرُ بِٱلۡفَحۡشَآءِۖ أَتَقُولُونَ عَلَى ٱللَّهِ مَا لَا تَعۡلَمُونَ ﴿٢٨﴾
قُلۡ أَمَرَ رَبِّي بِٱلۡقِسۡطِۖ وَأَقِيمُواْ وُجُوهَكُمۡ عِندَ كُلِّ مَسۡجِدٖ
وَٱدۡعُوهُ مُخۡلِصِينَ لَهُ ٱلدِّينَۚ كَمَا بَدَأَكُمۡ تَعُودُونَ ﴿٢٩﴾
فَرِيقًا هَدَىٰ وَفَرِيقًا حَقَّ عَلَيۡهِمُ ٱلضَّلَٰلَةُۚ إِنَّهُمُ ٱتَّخَذُواْ
ٱلشَّيَٰطِينَ أَوۡلِيَآءَ مِن دُونِ ٱللَّهِ وَيَحۡسَبُونَ أَنَّهُم مُّهۡتَدُونَ ﴿٣٠﴾

١٥٣

﴿٢٣﴾ و هەردووكان [ئادەم و حەوايێ] گۆت: خودايێ مە، مە ستەم ل خۆ كر، و ئەگەر تو ل مە نەبۆری و گونەهێت مە ژێ نەبەی و دلۆڤانییێ ب مە نەبەی، ب سویند ئەم دێ ژ خوسارەتان بین. ﴿٢٤﴾ مە گۆت [وان]: هوین هەمی ژ بەحەشتێ داكەڤن، هەڕنە خوارێ، هندەك ژ هەوە ل هندەكان نەیار و دژمن، و هەتا دەمەكێ دیاركری [ل دەڤ خودێ]، د ئەردیدا ئاكنجی ببن، و مفایی ژێ وەرگرن. ﴿٢٥﴾ [خودێ] گۆت: هوین دێ تێدا (د ئەردیدا) ژین و تێدا مرن، و هوین دێ ژێ دەركەڤن [بۆ قیامەتێ]. ﴿٢٦﴾ گەلی دویندەها ئادەمی ب ڕاستی مە جلكەك بۆ هەوە هنارت [ئانكو مە نیشا هەوە دا كو هوین هەمی ڕەنگێت بەڕۆك و جلكان چێ بكەن] كو شەرمگەهێ هەوە ڤەشێریت، و جلكەك هەوە جوان بكەت و بخەملینیت، و جلكێ تەقواداری و باوەرییێ باشترە، ئەڤە ژ نیشان و كەرەمێت خودێنە بەلكی بینە بیرا خۆ. ﴿٢٧﴾ گەلی دویندەها ئادەمی: [هشیاری خۆ بن] شەیتان هەوە د سەردا نەبەت، هەروەكی دەیبابێت هەوە ژ بەحەشتێ دەرێخستین، جلكێ وان ژ بەر وان دكەت، دا شەرمگەهێ وان نیشا وان بدەت، ب ڕاستی ئەو (شەیتان) و دەستەكا خۆ هەوە دبینن و هوین وان نابینن. ب ڕاستی مە شەیتان كرینە دۆست و هەڤال بۆ وان یێت باوەرییێ نەئینن. ﴿٢٨﴾ و [ئەوێت باوەرییێ نەئینن] هەر گاڤەكا كریارەكا كریت و پیس كرن [وەكی شركێ یان زڤڕین ب ڕویسی ل دۆر كەعبەیێ... هتد] دبێژن: مە باب و باپیرێت خۆ یێت ل سەر [ڤی كاری] دیتین و خودێ ب خۆ فەرمانا مە یا پێكری. بێژە: ب ڕاستی خودێ فەرمانێ ب كریارێت كریت ناكەت، هوین وێ ژ كیس خودێ دبێژن یا هوین نەزانن؟!!. ﴿٢٩﴾ بێژە: خودایێ من فەرمان ب ڕاستی و هەقییێ كرییە، و هوین هەمی د وەختێ هەر نڤێژەكێدا و ل هەر جهەكێ هەبیت بەرێ خۆ بدەنە خودێ، و ژ دل وی ب تنێ بپەرێسن، و كا چاوا وی جارا ئێكێ هوین چێكرینە، دێ جارەكا دی وەسا هەوە ساخكەتەڤە (دێ زڤڕنەڤە). ﴿٣٠﴾ دەستەكەك [خودێ] ڕاستەڕێكرن [كو موسلمانن]، و دەستەكەك ژی هێژایی گومڕابوونێ بوون [كو گاورن]، وان شەیتان شوینا خودێ پشتەڤان و هاریكار بۆ خۆ گرتن و هزر دكەن ژی كو ئەو د ڕاستەڕێكرینە.

الحزب ١٦

۞ يَٰبَنِيٓ ءَادَمَ خُذُواْ زِينَتَكُمۡ عِندَ كُلِّ مَسۡجِدٖ وَكُلُواْ وَٱشۡرَبُواْ
وَلَا تُسۡرِفُوٓاْۚ إِنَّهُۥ لَا يُحِبُّ ٱلۡمُسۡرِفِينَ ٣١ قُلۡ مَنۡ حَرَّمَ زِينَةَ ٱللَّهِ
ٱلَّتِيٓ أَخۡرَجَ لِعِبَادِهِۦ وَٱلطَّيِّبَٰتِ مِنَ ٱلرِّزۡقِۚ قُلۡ هِيَ لِلَّذِينَ ءَامَنُواْ
فِي ٱلۡحَيَوٰةِ ٱلدُّنۡيَا خَالِصَةٗ يَوۡمَ ٱلۡقِيَٰمَةِۗ كَذَٰلِكَ نُفَصِّلُ ٱلۡأٓيَٰتِ
لِقَوۡمٖ يَعۡلَمُونَ ٣٢ قُلۡ إِنَّمَا حَرَّمَ رَبِّيَ ٱلۡفَوَٰحِشَ مَا ظَهَرَ مِنۡهَا وَمَا
بَطَنَ وَٱلۡإِثۡمَ وَٱلۡبَغۡيَ بِغَيۡرِ ٱلۡحَقِّ وَأَن تُشۡرِكُواْ بِٱللَّهِ مَا لَمۡ يُنَزِّلۡ
بِهِۦ سُلۡطَٰنٗا وَأَن تَقُولُواْ عَلَى ٱللَّهِ مَا لَا تَعۡلَمُونَ ٣٣ وَلِكُلِّ أُمَّةٍ
أَجَلٞۖ فَإِذَا جَآءَ أَجَلُهُمۡ لَا يَسۡتَأۡخِرُونَ سَاعَةٗ وَلَا يَسۡتَقۡدِمُونَ ٣٤
يَٰبَنِيٓ ءَادَمَ إِمَّا يَأۡتِيَنَّكُمۡ رُسُلٞ مِّنكُمۡ يَقُصُّونَ عَلَيۡكُمۡ ءَايَٰتِي فَمَنِ
ٱتَّقَىٰ وَأَصۡلَحَ فَلَا خَوۡفٌ عَلَيۡهِمۡ وَلَا هُمۡ يَحۡزَنُونَ ٣٥ وَٱلَّذِينَ كَذَّبُواْ
بِـَٔايَٰتِنَا وَٱسۡتَكۡبَرُواْ عَنۡهَآ أُوْلَٰٓئِكَ أَصۡحَٰبُ ٱلنَّارِۖ هُمۡ فِيهَا
خَٰلِدُونَ ٣٦ فَمَنۡ أَظۡلَمُ مِمَّنِ ٱفۡتَرَىٰ عَلَى ٱللَّهِ كَذِبًا أَوۡ كَذَّبَ
بِـَٔايَٰتِهِۦٓۚ أُوْلَٰٓئِكَ يَنَالُهُمۡ نَصِيبُهُم مِّنَ ٱلۡكِتَٰبِۖ حَتَّىٰٓ إِذَا جَآءَتۡهُمۡ
رُسُلُنَا يَتَوَفَّوۡنَهُمۡ قَالُوٓاْ أَيۡنَ مَا كُنتُمۡ تَدۡعُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِۖ
قَالُواْ ضَلُّواْ عَنَّا وَشَهِدُواْ عَلَىٰٓ أَنفُسِهِمۡ أَنَّهُمۡ كَانُواْ كَٰفِرِينَ ٣٧

﴿٣١﴾ گەلی دویندەها ئادەمی، د گەل هەر نڤێژەکێ یان تەوافەکێ جلکێت خۆ یێت جوان بکەنە بەر خۆ و بخۆن و ڤەخۆن و دەرێژیێ و دەستدرێژیێ نەکەن، ب ڕاستی خودێ حەژ دەستدرێژیان ناکەت. ﴿٣٢﴾ [هەی موحەممەد] بێژە: [وان ئەوێت ڕویس ل دۆر کەعبێ دزڤڕن و تشتێ خودێ بۆ وان دورست کری ژ خوارنان ل سەر خۆ حەرام دکەن] کێ ل سەر هەوە حەرام کرییە، ب وان جلکێت خودێ داینە هەوە هوین خۆ جوان بکەن، یان خۆشیێ ب وان خوارنێت خۆش ببەن، ئەوێت خودێ داینە بەندەیێت خۆ؟ بێژە: ئەڤە د ژیانا دنیایێدا بۆ وانن یێت باوەری ئینایین [و گاور ژی د گەل هەڤپشکن]، بەلێ ڕۆژا قیامەتێ خوسەر بۆ وان ب تنێنە، [ئانکو بۆ خودان باوەران]، هۆسا ئەم نیشان و ئایەتێت خۆ ڕۆن و ئاشکەرا دکەین بۆ وان یێت دزانن و تێ دگەهن. ﴿٣٣﴾ بێژە: ب ڕاستی خودایێ من گونەهێت مەزن، یێت ئاشکەرا و یێت نەهێنی و هەمی ڕەنگێت گونەهان د گەل زۆرداریا ژ بێ بەختی حەرامکرینە و [دیسا حەرام کرییە] هوین هەڤال و هەڤپشکان بێ دەلیل و نیشانەك بێ هاتیت بۆ خودێ چێکەن و [دیسا حەرام کرییە]، هوین وێ ژ کیسێ خودێ بێژن یا هوین نەزانن. ﴿٣٤﴾ و هەر ملەتەکی وەختەکێ دیارکری یێ هەی، ڤێجا هەر گاڤەکا وەختێ وان هات نە بیستەکێ پاش دکەڤن و نە بیستەکێ پێش دکەڤن. ﴿٣٥﴾ گەلی دویندەها ئادەمی ئەگەر پێغەمبەر ژ هەوە بۆ هەوە هاتن ئایەت و نیشانێت مە ل سەر هەوە خواندن [کتێبا من بۆ هەوە خواندن و ئەحکامێت من بۆ هەوە دیارکرن، گوهدارییا وان بکەن و ڕێکا وان بگرن]، ڤێجا هەر کەسێ پارێزکارییا خودێ بکەت و کار و کریارێت قەنج بکەت، نە ترس ل سەر وان هەیە و نە ب خەم ژی دکەڤن [ژ بەر ئەوا د دنیایێدا بەرهنگاری وان بوویی]. ﴿٣٦﴾ و ئەوێت ئایەت و نیشانێت مە درەو دانایین و خۆ ژێ مەزنتر دیتین، ئەڤە دۆژەهینە و هەروهەر دێ د ئاگرێ دۆژەهێدا بن. ﴿٣٧﴾ ڤێجا ما کی ژ وی ستەمکارترە ئەوێ درەوێ ژ کیسێ خودێ دکەت، یان ژی نیشان و ئایەتێت وی درەو بدانیت؟ ئەڤە دێ گەهنە پارا خۆ ئەوا بۆ وان هاتییە نڤیسین [ژ دنیایێ]، هەتا ملیاکەتێت مە دئێنە وان و جانێ وان دستینن، و دبێژن: کا ئەوێت هەوە شوینا خودێ دپەرستن؟ دێ بێژن: ئەو ل مە بەرزەبوون، و شادەیێ ل سەر خۆ دان کو ب ڕاستی ئەو د گاوربوون.

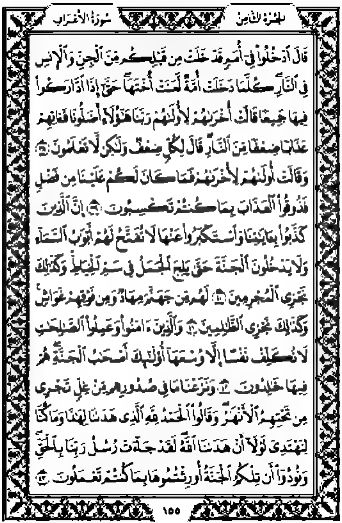

قَالَ ٱدۡخُلُواْ فِيٓ أُمَمٖ قَدۡ خَلَتۡ مِن قَبۡلِكُم مِّنَ ٱلۡجِنِّ وَٱلۡإِنسِ
فِي ٱلنَّارِۖ كُلَّمَا دَخَلَتۡ أُمَّةٞ لَّعَنَتۡ أُخۡتَهَاۖ حَتَّىٰٓ إِذَا ٱدَّارَكُواْ
فِيهَا جَمِيعٗا قَالَتۡ أُخۡرَىٰهُمۡ لِأُولَىٰهُمۡ رَبَّنَا هَٰٓؤُلَآءِ أَضَلُّونَا فَـَٔاتِهِمۡ
عَذَابٗا ضِعۡفٗا مِّنَ ٱلنَّارِۖ قَالَ لِكُلّٖ ضِعۡفٞ وَلَٰكِن لَّا تَعۡلَمُونَ ٣٨
وَقَالَتۡ أُولَىٰهُمۡ لِأُخۡرَىٰهُمۡ فَمَا كَانَ لَكُمۡ عَلَيۡنَا مِن فَضۡلٖ
فَذُوقُواْ ٱلۡعَذَابَ بِمَا كُنتُمۡ تَكۡسِبُونَ ٣٩ إِنَّ ٱلَّذِينَ
كَذَّبُواْ بِـَٔايَٰتِنَا وَٱسۡتَكۡبَرُواْ عَنۡهَا لَا تُفَتَّحُ لَهُمۡ أَبۡوَٰبُ ٱلسَّمَآءِ
وَلَا يَدۡخُلُونَ ٱلۡجَنَّةَ حَتَّىٰ يَلِجَ ٱلۡجَمَلُ فِي سَمِّ ٱلۡخِيَاطِۚ وَكَذَٰلِكَ
نَجۡزِي ٱلۡمُجۡرِمِينَ ٤٠ لَهُم مِّن جَهَنَّمَ مِهَادٞ وَمِن فَوۡقِهِمۡ غَوَاشٖۚ
وَكَذَٰلِكَ نَجۡزِي ٱلظَّٰلِمِينَ ٤١ وَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّٰلِحَٰتِ
لَا نُكَلِّفُ نَفۡسًا إِلَّا وُسۡعَهَآ أُوْلَٰٓئِكَ أَصۡحَٰبُ ٱلۡجَنَّةِۖ هُمۡ
فِيهَا خَٰلِدُونَ ٤٢ وَنَزَعۡنَا مَا فِي صُدُورِهِم مِّنۡ غِلّٖ تَجۡرِي
مِن تَحۡتِهِمُ ٱلۡأَنۡهَٰرُۖ وَقَالُواْ ٱلۡحَمۡدُ لِلَّهِ ٱلَّذِي هَدَىٰنَا لِهَٰذَا وَمَا كُنَّا
لِنَهۡتَدِيَ لَوۡلَآ أَنۡ هَدَىٰنَا ٱللَّهُۖ لَقَدۡ جَآءَتۡ رُسُلُ رَبِّنَا بِٱلۡحَقِّۖ
وَنُودُوٓاْ أَن تِلۡكُمُ ٱلۡجَنَّةُ أُورِثۡتُمُوهَا بِمَا كُنتُمۡ تَعۡمَلُونَ ٤٣

﴿٣٨﴾ [و خودێ ئەڤە] گۆت [وان]، هوین د گەل ملەتێت بەری هەوە بۆرین ژ ئەجنە و مرۆڤان هەرنە د ناڤ ئاگریدا، هەر وەختێ کۆم و دەستەکەك چۆنە تێدا، لەعنەتان ل یێ بەری خۆ دکەن [چونکی وان ددانین ئەگەر بۆ سەرداچۆنا خۆ] هەتا هەمی تێدا دگەهنە ئێك، یێت پاشیێ [ئەوێت دویماهیا هەمییان چۆیینە تێدا دویکەفتییێت گرەگر و کەنکەنانە] د ڕاستا یێت پێشیێدا دێ بێژن: خودایێ مە، ئەها ئەڤنە ئەم گومڕا کرین و د سەردا برین، ڤێجا تو دوقات ئیزایێ بدە بەر وان، [خودێ] دێ بێژیت: بۆ هەر ئێکێ ژ هەوە ئیزا دوقاتە، بەلێ هوین پێ ناحەسن [ئانکو چ کۆم و دەستەك نوزانن کا ئیزایا کۆم و دەستەکا دی چەندە]. ﴿٣٩﴾ پێشییێت وان دێ بێژنە دویکەفتییێت خۆ [یێت د دویڤ خۆڕا] هوین ژ مە چێتر نینن، ڤێجا ئیزایێ بخۆن و تامکەنێ [هەروەکی مە خواری] ژ بەر کار و کریارێت هەوە دکرن [ژ گونەهـ و خرابییان].

﴿٤٠﴾ ب ڕاستی ئەوێت باوەری ب نیشان و ئایەتێت مە نەئینایین و درەو دانایین و خۆ ل سەر مەزن دبتین، دەرگەهێت ئەسمانی بۆ وان نائێنە ڤەکرن [کو جانێ وان یان دوعایێت وان یان کارێ وان سەربکەڤیت] و ئەو ناچنە بەحەشتێ هەتا حێشتر د کونا دەرزیکێڕا نەچیت، و ئەم هۆسا گونەهکاران ئیزا ددەین.

﴿٤١﴾ دۆشەکا بن وان و لحێفا ل سەر وان دێ ژ جەهنەمێ بن، و ب ڤی ڕەنگی ئەم ستەمکاران ئیزا ددەین.

﴿٤٢﴾ و ئەوێت باوەری ئینایین و کار و کریارێت قەنج کرین، ئەم کەسەکی ژ بارێ وی زێدەتر ژێ ناخوازین، ئەو بەحەشتینە، و هەروهەر دێ د بەحەشتێدا بن. ﴿٤٣﴾ و مە کەرب و ئەڤیان ژ دلێت وان ئینادەر، ڕویبار د بن وانڕا دچن، و گۆتن سوپاسی هەمی بۆ خودێ، ئەوێ ئەم بۆ ڤێ ڕاستەڕێ کرین [و ئەڤە کریە ڕزقێ مە] و ئەگەر خودێ ئەم ڕاستەڕێ نەکربایە، ئەم ڕاستەڕێ نەدبوویین [و ئەڤە نەدبوو ڕزقێ مە]، ب سویند پێغەمبەرێت خودایێ مە ب هەقییێ هاتبوون، و گازی وان هاتەکرن: ئەو [ئەڤ بەحەشتا نوکە هوین تێدا] ئەو بەحەشتە ئەوا هەوە ب کار و کریارێت خۆ گەهاندییە خۆ.

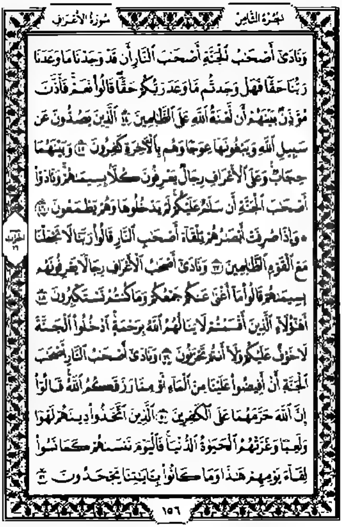

الجزء الثامن سورة الأعراف

وَنَادَىٰٓ أَصۡحَٰبُ ٱلۡجَنَّةِ أَصۡحَٰبَ ٱلنَّارِ أَن قَدۡ وَجَدۡنَا مَا وَعَدَنَا
رَبُّنَا حَقّٗا فَهَلۡ وَجَدتُّم مَّا وَعَدَ رَبُّكُمۡ حَقّٗاۖ قَالُواْ نَعَمۡۚ فَأَذَّنَ
مُؤَذِّنُۢ بَيۡنَهُمۡ أَن لَّعۡنَةُ ٱللَّهِ عَلَى ٱلظَّٰلِمِينَ ٤٤ ٱلَّذِينَ يَصُدُّونَ عَن
سَبِيلِ ٱللَّهِ وَيَبۡغُونَهَا عِوَجٗا وَهُم بِٱلۡأٓخِرَةِ كَٰفِرُونَ ٤٥ وَبَيۡنَهُمَا
حِجَابٞۚ وَعَلَى ٱلۡأَعۡرَافِ رِجَالٞ يَعۡرِفُونَ كُلَّۢا بِسِيمَىٰهُمۡۚ وَنَادَوۡاْ
أَصۡحَٰبَ ٱلۡجَنَّةِ أَن سَلَٰمٌ عَلَيۡكُمۡۚ لَمۡ يَدۡخُلُوهَا وَهُمۡ يَطۡمَعُونَ ٤٦
۞وَإِذَا صُرِفَتۡ أَبۡصَٰرُهُمۡ تِلۡقَآءَ أَصۡحَٰبِ ٱلنَّارِ قَالُواْ رَبَّنَا لَا تَجۡعَلۡنَا
مَعَ ٱلۡقَوۡمِ ٱلظَّٰلِمِينَ ٤٧ وَنَادَىٰٓ أَصۡحَٰبُ ٱلۡأَعۡرَافِ رِجَالٗا يَعۡرِفُونَهُم
بِسِيمَىٰهُمۡ قَالُواْ مَآ أَغۡنَىٰ عَنكُمۡ جَمۡعُكُمۡ وَمَا كُنتُمۡ تَسۡتَكۡبِرُونَ ٤٨
أَهَٰٓؤُلَآءِ ٱلَّذِينَ أَقۡسَمۡتُمۡ لَا يَنَالُهُمُ ٱللَّهُ بِرَحۡمَةٍۚ ٱدۡخُلُواْ ٱلۡجَنَّةَ
لَا خَوۡفٌ عَلَيۡكُمۡ وَلَآ أَنتُمۡ تَحۡزَنُونَ ٤٩ وَنَادَىٰٓ أَصۡحَٰبُ ٱلنَّارِ أَصۡحَٰبَ
ٱلۡجَنَّةِ أَنۡ أَفِيضُواْ عَلَيۡنَا مِنَ ٱلۡمَآءِ أَوۡ مِمَّا رَزَقَكُمُ ٱللَّهُۚ قَالُوٓاْ
إِنَّ ٱللَّهَ حَرَّمَهُمَا عَلَى ٱلۡكَٰفِرِينَ ٥٠ ٱلَّذِينَ ٱتَّخَذُواْ دِينَهُمۡ لَهۡوٗا
وَلَعِبٗا وَغَرَّتۡهُمُ ٱلۡحَيَوٰةُ ٱلدُّنۡيَاۚ فَٱلۡيَوۡمَ نَنسَىٰهُمۡ كَمَا نَسُواْ
لِقَآءَ يَوۡمِهِمۡ هَٰذَا وَمَا كَانُواْ بِـَٔايَٰتِنَا يَجۡحَدُونَ ٥١

الحزب ١٦

١٥٦

﴿٤٤﴾ بەحەشتیـان گـازی دۆژەهیـان کـر: [گـەلی جەهنەمیـان] ب ڕاستی ئـەم گەهشتینە وێ یا خودایێ مە دایـیە مـە و مە دیت، ئەرێ هـەوە ژی ئەو پەیمانا خودایێ هـەوە دایـیە هەوە ب دورستی دیت؟ گۆتـن: بەلـێ [مـە دیـت] پاشـی بانگهلدێرەکی د نـاڤ وانـدا گـازی کـر: ب ڕاسـتی لەعنەتا خـودێ ل سـەر ستەمکاران بیـت. ﴿٤٥﴾ ئەوێت دکەڤنە د ڕێـکا خودێدا [و خەلکی ژێ ددەنـە پـاش] و دڤێن یـا خواروڤیچ بیـت [و ل بـەر دلـێ خەلکی ڕەش دکـەن و دزانـن ژی ڕێـکا ڕاسـت و دورسـت هەر ئـەوە]، و ئـەو ب خۆ ژی باوەریـیێ ب ڕۆژا ئاخرەتـێ نائینـن. ﴿٤٦﴾ و د ناڤبـەرا هەردوکانـدا [جەهنەمی و بەحەشتیـان] ناڤبڕەك هەیە، و ل سـەر ناڤـبڕێ هندەك زەلام هەنە [ئەون یـێت خێر و گونەهێت وان هندی ئێك لـێ هاتین، نـە خێرێت وان پـترن کـو بچنـە بەحەشتێ، و نـە گونەهێـت وان پـترن کـو بچنە دۆژەهـێ، ل وێرێ یـێت هاتینە ڕاوەستاندن هەتـا خـودێ فەرمانـێ د دەرهەقێ وانـدا ددەت] ئـەو هـەردوکان [جەهنەمی و بەحەشتیـان] ب سیما و سـەروچاڤێت وان دناسـن، گـازی خەلکێ بەحەشتێ دکـەن: سـلاڤ ل هەوە بـن، ئەو ب خـۆ هێژ نەچۆیـنە بەحەشتێ بەلـێ حـەز دکـەن و ل وێ هیڤیـینە. ﴿٤٧﴾ هـەر وەختەکێ بـەرێ وان بۆ ڕەخـێ جەهنەمیـان هاتە وەرگێڕان، دبێـژن: خودایـێ مـە تو مە نەبە د گـەل مرۆڤێت ستەمکار. ﴿٤٨﴾ و خودانێت ناڤبڕێ (ئەعرافیـان) گـازی هندەك زەلامـان [یـێت دۆژەهی] کـر، ب سـەر و چاڤـان دناسـین، گۆتـن: کۆمکرن [یـا مـالی و خزمەتـکاران] و خۆمەزنکرنـا هـەوە چ مفـا گەهانـدە هـەوە. ﴿٤٩﴾ ئـەرێ ئەڤە [بەحەشتي] ئـەون ئەوێت هەوە سـویند دخـوار خـودێ دلۆڤانیـیێ ب وان نابـەت [و ناچنە بەحەشتێ]؟ هەرنـە بەحەشتێ، نـە ترس بـۆ هەوە هەیـە و نـە هوین ب خـەم دکەڤن. ﴿٥٠﴾ و دۆژەهی گـازی دکەنە بەحەشتیـان، هندەك ژ ئاڤێ یـان ژ ئەوا خودێ دایـیە هەوە ب سـەر مـەدا دارێژن، دێ بێژن: ب ڕاستی خودێ ئەڤە هەردو یـێ ل سـەر گـاوران حەرامکرین.

﴿٥١﴾ ئەوێـت دینـێ خـۆ کرینـە مژویلاهی و ترانە، و ژیانـا دنیایێ ئەو د سـەردا برین. ڤێجا ئەڤرۆ [ڕۆژا قیامەتێ] ئـەم ژی دێ وان برسـی و تێنـی هێلینـە د ئاگریـدا، هەروەکـی وان ژی دیتنا ڤـێ ڕۆژێ ژ بیرا خۆ بـری، و باوەری ب ئایـەت و نیشـانێت مـە نەئینایـی.

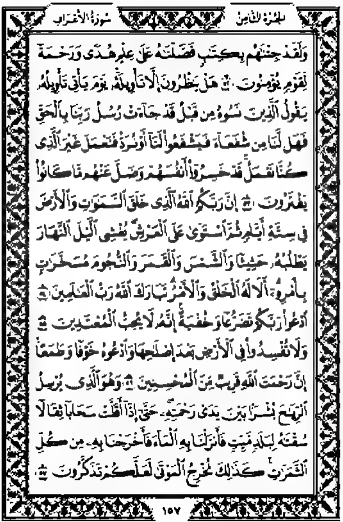

الجزء الثامن سورة الأعراف

وَلَقَدۡ جِئۡنَٰهُم بِكِتَٰبٖ فَصَّلۡنَٰهُ عَلَىٰ عِلۡمٍ هُدٗى وَرَحۡمَةٗ
لِّقَوۡمٖ يُؤۡمِنُونَ ٥٢ هَلۡ يَنظُرُونَ إِلَّا تَأۡوِيلَهُۥۚ يَوۡمَ يَأۡتِي تَأۡوِيلُهُۥ
يَقُولُ ٱلَّذِينَ نَسُوهُ مِن قَبۡلُ قَدۡ جَآءَتۡ رُسُلُ رَبِّنَا بِٱلۡحَقِّ
فَهَل لَّنَا مِن شُفَعَآءَ فَيَشۡفَعُواْ لَنَآ أَوۡ نُرَدُّ فَنَعۡمَلَ غَيۡرَ ٱلَّذِي
كُنَّا نَعۡمَلُۚ قَدۡ خَسِرُوٓاْ أَنفُسَهُمۡ وَضَلَّ عَنۡهُم مَّا كَانُواْ
يَفۡتَرُونَ ٥٣ إِنَّ رَبَّكُمُ ٱللَّهُ ٱلَّذِي خَلَقَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضَ
فِي سِتَّةِ أَيَّامٖ ثُمَّ ٱسۡتَوَىٰ عَلَى ٱلۡعَرۡشِۖ يُغۡشِي ٱلَّيۡلَ ٱلنَّهَارَ
يَطۡلُبُهُۥ حَثِيثٗا وَٱلشَّمۡسَ وَٱلۡقَمَرَ وَٱلنُّجُومَ مُسَخَّرَٰتِۭ
بِأَمۡرِهِۦٓۗ أَلَا لَهُ ٱلۡخَلۡقُ وَٱلۡأَمۡرُۗ تَبَارَكَ ٱللَّهُ رَبُّ ٱلۡعَٰلَمِينَ ٥٤
ٱدۡعُواْ رَبَّكُمۡ تَضَرُّعٗا وَخُفۡيَةًۚ إِنَّهُۥ لَا يُحِبُّ ٱلۡمُعۡتَدِينَ ٥٥
وَلَا تُفۡسِدُواْ فِي ٱلۡأَرۡضِ بَعۡدَ إِصۡلَٰحِهَا وَٱدۡعُوهُ خَوۡفٗا وَطَمَعًاۚ
إِنَّ رَحۡمَتَ ٱللَّهِ قَرِيبٞ مِّنَ ٱلۡمُحۡسِنِينَ ٥٦ وَهُوَ ٱلَّذِي يُرۡسِلُ
ٱلرِّيَٰحَ بُشۡرَۢا بَيۡنَ يَدَيۡ رَحۡمَتِهِۦۖ حَتَّىٰٓ إِذَآ أَقَلَّتۡ سَحَابٗا ثِقَالٗا
سُقۡنَٰهُ لِبَلَدٖ مَّيِّتٖ فَأَنزَلۡنَا بِهِ ٱلۡمَآءَ فَأَخۡرَجۡنَا بِهِۦ مِن كُلِّ
ٱلثَّمَرَٰتِۚ كَذَٰلِكَ نُخۡرِجُ ٱلۡمَوۡتَىٰ لَعَلَّكُمۡ تَذَكَّرُونَ ٥٧

١٥٧

﴿٥٢﴾ و ب ڕاستی مە كتێبەك [كو قورئانە] بۆ وان [قورەیشیان] ئینا، و مە ئەحكامێت وێ ژ زانین ب درێژی دیاركرن، و بۆ وان یێت باوەرییێ دئینن ڕاستەڕێكەرە [و ڕێكا هیدایەتێیە] و دلۆڤانییە. ﴿٥٣﴾ ئەرێ خۆ دگرن كا دویماهیا وێ دێ چیتە سەر چ؟ ئەو ل هیڤیا چو نینن ئاشكەرابوونا دویماهیا ڤێ نەبیت [ئانكو ل هیڤیا هندێنە ژڤان و گەفێت د ڤێ كتێبێدا هاتین ژ خەلات و جزایان دێ ڕاست دەركەڤن یان نە؟]. ڤێجا وەختێ دویماهیا وێ دئێت [كو ڕۆژا قیامەتێیە] ئەوێت بەری نوكە پشتا خۆ دایینێ و ژ بیرا خۆ برین، دێ بێژن: ب سویند پێغەمبەرێت خودایێ مە ب هەقییێ بۆ مە هاتبوون، ئەرێ ڤێجا ئەڤرۆ مەهدەرچی هەنە ل مەهدەرا مە بێن [ئانكو خۆزی ئەڤرۆ ئێك بۆ مە بیایە بەرەڤان و مەهدەرچی] یان ژی [بۆ دنیایێ] هاتباینە زڤڕاندن، دا مە ئەو كارە كربایە نە ئەوێ مە دكر؟ ب سویند وان خۆ خوسارەت كر، و ئەو درەوا وان دكر [بەرەڤانی و مەهدەرا بوتان] ل وان بەرزەبوو. ﴿٥٤﴾ ب ڕاستی خودایێ هەوە خودێیە ئەوێ ئەرد و ئەسمان د شەش ڕۆژاندا دایین، پاشی بلند بوو سەر عەرشی [بلندبوونەكا هێژایی خودێ، و بێ چاوایی] شەڤێ ب سەر ڕۆژێ دادەت [و ڕۆناهیا وێ هلدچینت] ب لەز ب دویڤ دكەڤیت، و ڕۆژ و هەیڤ و ستێر ژی یێت دایین، و ئەو ل بەر فەرمانا وی د ڕاوەستاینە. بزانن: دان و دانەكار [یا گەردوونی] ب وییە، پاكی و بلندی و پڕ خێر و بەرەكەت بوو خودایێ هەمی جیهانان. ﴿٥٥﴾ هوین خۆ شكاندی و ب ترس و ب ئاشكەرایی و بەرزەیی دوعا ژ خودایێ خۆ بكەن، ب ڕاستی خودێ حەژ زێدەگاڤان ناكەت [ئەوێت زێدە ددەنە بەر د دوعایاندا، و دەنگێ خۆ گەلەك بلند دكەن]. ﴿٥٦﴾ و خرابییێ د ئەردیدا نەكەن پشتی چاككرنا وی (ب هاتنا پێغەمبەران و دیاركرنا بەرنامەیێ خودێ) و ب ترس و هیڤی دوعا ژ خودێ بكەن، ب ڕاستی دلۆڤانییا خودێ نێزیكی قەنجیخوازانە. ﴿٥٧﴾ و هەر ئەوە بای بەری ڕەحما خۆ [ئانكو بارانێ] ب مزگینی دهنێریت، گاڤا عەورێت گران [بای] ب ئاڤێ هەلگرتن، ئەم بەرێ وان ددەینە وەلاتەكێ هشك، و پێ ئاڤ ددەین، و ئەم ئاڤێ بۆ وان ژ عەوران دئینین، و ب وێ ئاڤێ هەمی ڕەنگێت فێقی مە دەرئێخستن، و هۆسا [كا چاوا ئەردێ مری و هشك مە ساخ و شین كر] مریان ژی [ڕۆژا قیامەتێ] دێ زێندی كەینەڤە [و ژ گۆڕان دێ ڕاكەینەڤە] دا هوین دەرسان ژێ وەرگرن [و بزانن چو فەرقی د ناڤبەرا ساخكرنا ئەردی و مریاندا نینە].

وَٱلْبَلَدُ ٱلطَّيِّبُ يَخْرُجُ نَبَاتُهُۥ بِإِذْنِ رَبِّهِۦ ۖ وَٱلَّذِى خَبُثَ لَا يَخْرُجُ
إِلَّا نَكِدًا ۚ كَذَٰلِكَ نُصَرِّفُ ٱلْـَٔايَٰتِ لِقَوْمٍ يَشْكُرُونَ ﴿٥٨﴾
لَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِۦ فَقَالَ يَٰقَوْمِ ٱعْبُدُوا۟ ٱللَّهَ مَا لَكُم
مِّنْ إِلَٰهٍ غَيْرُهُۥٓ إِنِّىٓ أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿٥٩﴾
قَالَ ٱلْمَلَأُ مِن قَوْمِهِۦٓ إِنَّا لَنَرَىٰكَ فِى ضَلَٰلٍ مُّبِينٍ ﴿٦٠﴾ قَالَ يَٰقَوْمِ
لَيْسَ بِى ضَلَٰلَةٌ وَلَٰكِنِّى رَسُولٌ مِّن رَّبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿٦١﴾
أُبَلِّغُكُمْ رِسَٰلَٰتِ رَبِّى وَأَنصَحُ لَكُمْ وَأَعْلَمُ مِنَ ٱللَّهِ
مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٦٢﴾ أَوَعَجِبْتُمْ أَن جَآءَكُمْ ذِكْرٌ مِّن رَّبِّكُمْ
عَلَىٰ رَجُلٍ مِّنكُمْ لِيُنذِرَكُمْ وَلِتَتَّقُوا۟ وَلَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿٦٣﴾
فَكَذَّبُوهُ فَأَنجَيْنَٰهُ وَٱلَّذِينَ مَعَهُۥ فِى ٱلْفُلْكِ وَأَغْرَقْنَا ٱلَّذِينَ
كَذَّبُوا۟ بِـَٔايَٰتِنَآ ۚ إِنَّهُمْ كَانُوا۟ قَوْمًا عَمِينَ ﴿٦٤﴾ ۞ وَإِلَىٰ الحزب ١٦
عَادٍ أَخَاهُمْ هُودًا ۗ قَالَ يَٰقَوْمِ ٱعْبُدُوا۟ ٱللَّهَ مَا لَكُم مِّنْ إِلَٰهٍ
غَيْرُهُۥٓ ۚ أَفَلَا تَتَّقُونَ ﴿٦٥﴾ قَالَ ٱلْمَلَأُ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ مِن قَوْمِهِۦٓ
إِنَّا لَنَرَىٰكَ فِى سَفَاهَةٍ وَإِنَّا لَنَظُنُّكَ مِنَ ٱلْكَٰذِبِينَ ﴿٦٦﴾
قَالَ يَٰقَوْمِ لَيْسَ بِى سَفَاهَةٌ وَلَٰكِنِّى رَسُولٌ مِّن رَّبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿٦٧﴾

﴿٥٨﴾ ئەردێ ب خێروبێر و باش، دەرامەتێ وی ب دەستویرا خودێ [باش] دئێت (نموونەیە بۆ مرۆڤێ ئیماندار هاتییە گۆتن، کو ئەوێ باشە و کار و کریارێت وی ژی دێ د باش بن) و ئەردێ پیس و کێرنەهاتی، ژ دەرامەتێ بێخێر پێڤەتر ژێ نائێت [نموونەیە بۆ مرۆڤێ گاور هاتییە گۆتن، کو ئەوێ کێرنەهاتییە و کار و کریارێت وی ژی کێرنەهاتی دئێن]، و ئەم هۆسا و ب هەمی ڕەنگان نیشانان بۆ یێت سوپاسیا خودێ دکەن ئاشکەرا دکەین. ﴿٥٩﴾ و ب سویند مە نووح [ب پێغەمبەراتی] بۆ ملەتێ وی هنارت، گۆت: گەلی ملەتێ من، خودێ ب تنێ بپەرێسن، ب ڕاستی هەوە ژ وی پێڤەتر چو خودێ نینن، ب ڕاستی [ئەگەر هوین تێکێ دی ژ وی پێڤەتر بپەرێسن] ئەز ژ ئیزایا ڕۆژەکا مەزن [ڕۆژا قیامەتێ، یان تۆفانێ] ل سەر هەوە دترسم. ﴿٦٠﴾ کەنکەنەیێت ملەتێ وی گۆتن: ب ڕاستی ئەم [ب ڤێ داخوازا تە کو ئەم خودێیەکێ ب تنێ بپەرێسین] تە د گومڕایی و بەرزەبوونەکا ئاشکەرادا دبینین. ﴿٦١﴾ نووحی گۆت: گەلی ملەتێ من، چو گومڕایی و بەرزەبوون ل دەف من نینە، بەلێ ئەز پێغەمبەرم [بۆ هەوە] ژ نک خودانێ هەمی جیهانان. ﴿٦٢﴾ پەیامێت خودایێ خۆ دگەهینمە هەوە، و هەوە شیرەت دکەم، و یا ئەز ژ خودێ دزانم هوین نوزانن. ﴿٦٣﴾ ئەرێ هوین حێبەتی دبن و دوێر ددانن کتێبەک ژ خودایێ هەوە ل سەر ئەزمانێ زەلامەکی ژ هەوە بۆ هەوە بێت؟ دا هەوە [ژ دویماهیا هەوە] بترسینیت، و دا هوین پارێزکاریا خودێ بکەن، دا ب بەر دلۆڤانیا خودێ بکەڤن. ﴿٦٤﴾ باوەری پێ نەئینان و درەوین دانان، ڤێجا مە ئەو [ئانکو نووح] و یێت د گەل د گەمیێدا، رزگار کرن، و ئەوێت باوەری نەئینایین، و نیشان و ئایەتێت مە درەو دانایین، مە [د ئاڤێدا] خەندقاندن. و ب ڕاستی ئەو، ملەتەکێ کۆرەبوون [هەقی نەددیتن و دل یێت ژێ تاری بوون]. ﴿٦٥﴾ بۆ ملەتێ عادی هەر ژ وان ب خۆ مە هوود [ب پێغەمبەراتی] هنارت، گۆت: گەلی ملەتێ من، خودێ بپەرێسن، ب ڕاستی هەوە ژ وی پێڤەتر چو خودێ نینن، ئەرێ ما هوین ژ ئیزایا وی ناترسن. ﴿٦٦﴾ کەنکەنەیێت ملەتێ وی ئەوێت گاوربوویین گۆتن: ئەم تە دبینین تو یێ عەقل سڤکی، و ب ڕاستی ئەم تە ژ درەوینان ددانین. ﴿٦٧﴾ گۆت: گەلی ملەتێ من، چو عەقل سڤکی ل دەف من نینە، بەلێ ئەز پێغەمبەرم ژ نک خودانێ هەمی جیهانان.

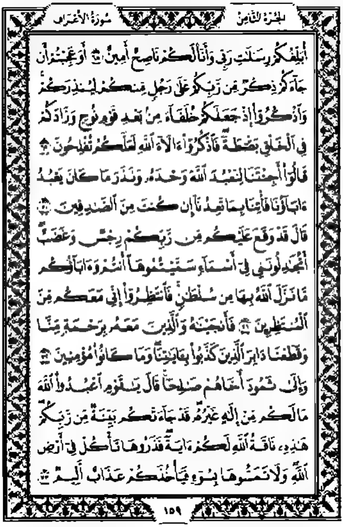

الجزء الثامن سورة الأعراف

أُبَلِّغُكُمْ رِسَٰلَٰتِ رَبِّي وَأَنَا۠ لَكُمْ نَاصِحٌ أَمِينٌ ﴿٦٨﴾ أَوَعَجِبْتُمْ أَن
جَآءَكُمْ ذِكْرٌ مِّن رَّبِّكُمْ عَلَىٰ رَجُلٍ مِّنكُمْ لِيُنذِرَكُمْ
وَٱذْكُرُوٓا۟ إِذْ جَعَلَكُمْ خُلَفَآءَ مِنۢ بَعْدِ قَوْمِ نُوحٍ وَزَادَكُمْ
فِى ٱلْخَلْقِ بَصْۜطَةً فَٱذْكُرُوٓا۟ ءَالَآءَ ٱللَّهِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٦٩﴾
قَالُوٓا۟ أَجِئْتَنَا لِنَعْبُدَ ٱللَّهَ وَحْدَهُۥ وَنَذَرَ مَا كَانَ يَعْبُدُ
ءَابَآؤُنَا فَأْتِنَا بِمَا تَعِدُنَآ إِن كُنتَ مِنَ ٱلصَّٰدِقِينَ ﴿٧٠﴾
قَالَ قَدْ وَقَعَ عَلَيْكُم مِّن رَّبِّكُمْ رِجْسٌ وَغَضَبٌ
أَتُجَٰدِلُونَنِى فِىٓ أَسْمَآءٍ سَمَّيْتُمُوهَآ أَنتُمْ وَءَابَآؤُكُم
مَّا نَزَّلَ ٱللَّهُ بِهَا مِن سُلْطَٰنٍ فَٱنتَظِرُوٓا۟ إِنِّى مَعَكُم مِّنَ
ٱلْمُنتَظِرِينَ ﴿٧١﴾ فَأَنجَيْنَٰهُ وَٱلَّذِينَ مَعَهُۥ بِرَحْمَةٍ مِّنَّا
وَقَطَعْنَا دَابِرَ ٱلَّذِينَ كَذَّبُوا۟ بِـَٔايَٰتِنَا وَمَا كَانُوا۟ مُؤْمِنِينَ ﴿٧٢﴾
وَإِلَىٰ ثَمُودَ أَخَاهُمْ صَٰلِحًا قَالَ يَٰقَوْمِ ٱعْبُدُوا۟ ٱللَّهَ
مَا لَكُم مِّنْ إِلَٰهٍ غَيْرُهُۥ قَدْ جَآءَتْكُم بَيِّنَةٌ مِّن رَّبِّكُمْ
هَٰذِهِۦ نَاقَةُ ٱللَّهِ لَكُمْ ءَايَةً فَذَرُوهَا تَأْكُلْ فِىٓ أَرْضِ
ٱللَّهِ وَلَا تَمَسُّوهَا بِسُوٓءٍ فَيَأْخُذَكُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٧٣﴾

١٥٩

﴿٦٨﴾ ئەز پەیام و بڕیارێت خودایێ خۆ دگەهینمە هەوە، و ئەز بۆ هەوە شیرەتکارەکێ دلسۆز و دلنیشم. ﴿٦٩﴾ ئەرێ هوین حێبەتی دبن و دویر ددانن کتێبەك ژ خودایێ هەوە ل سەر ئەزمانێ زەلامەکی ژ هەوە بۆ هەوە بهێت؟ دا هەوە [ژ ئیزا و دیدارا خودێ] بترسینیت. و بینە بیرا خۆ وەختێ خودێ هوین کرینە ئاکنجییێت ئەردی پشتی د هیلاکبرنا ملەتێ نووحی، و هێز و قەلافەت ژ وان پتر دا هەوە، ڤێجا نیعمەت و کەرەمێت خودێ بینە بیرا خۆ دا هوین سەرفەراز بن. ﴿٧٠﴾ گۆتن: ئەرێ تو بۆ مە هاتی دا ئەم خودێ ب تنێ بپەرێسین؟! و ئەوێت باب و باپیرێت مە دپەرستن بهێلین؟! ڤێجا وێ ئیزایا تو پێ گەفان ل مە دکەی و دترسینی، بۆ مە بینە ئەگەر تو ژ ڕاستبێژانی. ﴿٧١﴾ [هوود پێغەمبەر] گۆت: هوین هەژی جزا و کەربا خودێ بوون، هوین چاوا جڕەبڕێ د هندەك ناڤاندا د گەل من دکەن کو هەوە و باب و باپیرێت هەوە [ژ نك خۆ] یێت دانایین؟ خودێ چو دەلیل و نیشان پێ نەئینایینە خوارێ، خۆ [ل هیڤیا ژڤان و ئیزایا خودێ ئەوا هوین دخوازن] بگرن، ئەز ژی د گەل هەوە دێ ژ چاڤەڕێیان بم. ﴿٧٢﴾ ڤێجا [وەختێ ئیزا ب سەر واندا هاتی] مە هوود و یێت د گەل ب دلۆڤانیا خۆ ڕزگار کرن، و ئەوێت باوەری ب ئایەتێت مە نەدئینان و درەو ددانان، مە بنبڕ کرن و هەکە هێلابان ژی هەر باوەری نەدئینان. ﴿٧٣﴾ و بۆ (ثەموود) برایێ وان صالح مە [ب پێغەمبەراتی] هنارت، گۆت: گەلی ملەتێ من، خودێ بپەرێسن، ب ڕاستی هەوە ژ وی پێڤەتر چو خودێ نینن. ب ڕاستی نیشانەکا ئاشکەرا [مەخسەد موعجیزەیەکا مەزن، ئەو ژی دەرکەفتنا حێشترێیە ژ بەری] ژ خودایێ هەوە، بۆ هەوە هات. ئەڤە حێشترا خودێیە موعجیزەیەکە بۆ هەوە [ل سەر ڕاستیا من]، ڤێجا بهێلن د ئەردێ خودێدا بچەریت، و دەستێ خۆ ب خرابی نەگەهینێ، ئەگەر دێ بەرهنگاری ئیزایەکا ب ژان و دژوار بن.

وَٱذْكُرُوٓا۟ إِذْ جَعَلَكُمْ خُلَفَآءَ مِنۢ بَعْدِ عَادٍ وَبَوَّأَكُمْ
فِى ٱلْأَرْضِ تَتَّخِذُونَ مِن سُهُولِهَا قُصُورًا وَتَنْحِتُونَ
ٱلْجِبَالَ بُيُوتًا ۖ فَٱذْكُرُوٓا۟ ءَالَآءَ ٱللَّهِ وَلَا تَعْثَوْا۟ فِى
ٱلْأَرْضِ مُفْسِدِينَ ﴿٧٤﴾ قَالَ ٱلْمَلَأُ ٱلَّذِينَ ٱسْتَكْبَرُوا۟ مِن
قَوْمِهِۦ لِلَّذِينَ ٱسْتُضْعِفُوا۟ لِمَنْ ءَامَنَ مِنْهُمْ أَتَعْلَمُونَ
أَنَّ صَٰلِحًا مُّرْسَلٌ مِّن رَّبِّهِۦ ۚ قَالُوٓا۟ إِنَّا بِمَآ أُرْسِلَ بِهِۦ
مُؤْمِنُونَ ﴿٧٥﴾ قَالَ ٱلَّذِينَ ٱسْتَكْبَرُوٓا۟ إِنَّا بِٱلَّذِىٓ
ءَامَنتُم بِهِۦ كَٰفِرُونَ ﴿٧٦﴾ فَعَقَرُوا۟ ٱلنَّاقَةَ وَعَتَوْا۟ عَنْ
أَمْرِ رَبِّهِمْ وَقَالُوا۟ يَٰصَٰلِحُ ٱئْتِنَا بِمَا تَعِدُنَآ إِن كُنتَ
مِنَ ٱلْمُرْسَلِينَ ﴿٧٧﴾ فَأَخَذَتْهُمُ ٱلرَّجْفَةُ فَأَصْبَحُوا۟ فِى دَارِهِمْ
جَٰثِمِينَ ﴿٧٨﴾ فَتَوَلَّىٰ عَنْهُمْ وَقَالَ يَٰقَوْمِ لَقَدْ أَبْلَغْتُكُمْ
رِسَالَةَ رَبِّى وَنَصَحْتُ لَكُمْ وَلَٰكِن لَّا تُحِبُّونَ ٱلنَّٰصِحِينَ ﴿٧٩﴾
وَلُوطًا إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِۦٓ أَتَأْتُونَ ٱلْفَٰحِشَةَ مَا سَبَقَكُم
بِهَا مِنْ أَحَدٍ مِّنَ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿٨٠﴾ إِنَّكُمْ لَتَأْتُونَ ٱلرِّجَالَ
شَهْوَةً مِّن دُونِ ٱلنِّسَآءِ ۚ بَلْ أَنتُمْ قَوْمٌ مُّسْرِفُونَ ﴿٨١﴾

﴿٧٤﴾ و بینە بیرا خۆ وەختێ خودێ هوین ئینایین و د ئەردیدا ئاکنجی کرین پشتی خودێ عێلا عاد بەرناتاف کری. ل دەشتێت وێ [هوین] قەسران ئاڤا دکەن و چیایان دکۆلن دکەنە خانی، ڤێجا قەنجی و کەرەمێت خودێ بینە بیرا خۆ، و د ئەردیدا بەر ب خرابیێڤە نەچن. ﴿٧٥﴾ کەنکەنەبێت ملەتێ وی ئەوێت خۆ مەزن کرین، گۆتنە وان ئەوێت هاتینە ئەبەسەرکرن، ژ وان ئەوێت باوەری ئینایین. ئەرێ هوین ل وێ باوەرێنە کو (صالح) ژ بەرێ خودایێ خۆڤە [ب پێغەمبەراتی] هاتیە هنارتن. [ئەبەسەران] گۆت: بەلێ [وەسانە] ب ڕاستی ئەو تشتێ ئەو پێ هاتی ئەم ژێ ب باوەرین. ﴿٧٦﴾ بەلێ ئەوێت خۆ مەزن کرین گۆتن: ب ڕاستی ئەم ب وی یێ هەوە باوەری پێ ئینایی، بێ باوەر و گاورین. ﴿٧٧﴾ ڤێجا وان حێشتر کوشت، و ژ فەرمانا خودایێ خۆ دەرکەفتن [خۆ ل سەر مەزن دیتن و ڕکێانا فەرمانا خودێ کرن] و گۆتن: یا (صالح)، هەکە ڕاست تو ژ پێغەمبەرانی، وێ ژڤانا تو گەفێ پێ ل مە دکەی بۆ مە بینە. ﴿٧٨﴾ ڤێجا بیڤەلەرزا ب هێز ئەو هنگاڤتن [هەروەکی وان داخواز دکر] ڤێجا ئەو ل سەر چۆکان د خانیێت خۆدا مری و بێ بزاف مان. ﴿٧٩﴾ ڤێجا [صالحی] پشتا خۆ دا وان و گۆت: گەلی ملەتێ من، ب سویند من پەیاما خودایێ خۆ گەهاندە هەوە [و من هوین ژ ئیزایا وی ترساندن] و من شیرەت ل هەوە کرن، بەلێ یا هوین حەژ شیرەتکاران ناکەن. ﴿٨٠﴾ و [مە (لووط) ژی ب پێغەمبەرینی بۆ ملەتێ وی هنارت] وەختێ (لووطی)ی گۆتیە ملەتێ خۆ: ئەرێ هوین چاوا وێ پویچاتیێ دکەن، یا کەسێ ل چو جیهانان بەری هەوە نەکری؟!!. ﴿٨١﴾ ب ڕاستی هوین هەر ژ حیزاتی دچنە دەف زەلامان شوینا ژنان، بەلێ هوین نفشەکێن زێدەگاڤیان دکەن.

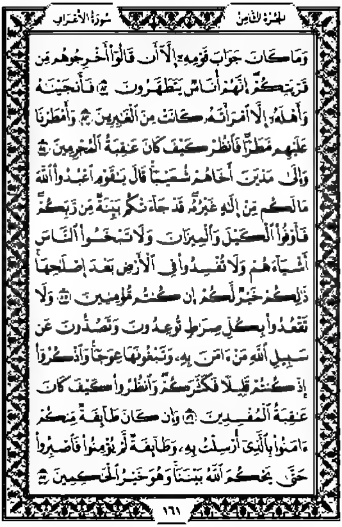

الجزء الثامن سورة الأعراف

وَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِۦٓ إِلَّآ أَن قَالُوٓاْ أَخْرِجُوهُم مِّن
قَرْيَتِكُمْ ۖ إِنَّهُمْ أُنَاسٌ يَتَطَهَّرُونَ ﴿٨٢﴾ فَأَنجَيْنَٰهُ
وَأَهْلَهُۥٓ إِلَّا ٱمْرَأَتَهُۥ كَانَتْ مِنَ ٱلْغَٰبِرِينَ ﴿٨٣﴾ وَأَمْطَرْنَا
عَلَيْهِم مَّطَرًا ۖ فَٱنظُرْ كَيْفَ كَانَ عَٰقِبَةُ ٱلْمُجْرِمِينَ ﴿٨٤﴾
وَإِلَىٰ مَدْيَنَ أَخَاهُمْ شُعَيْبًا ۗ قَالَ يَٰقَوْمِ ٱعْبُدُواْ ٱللَّهَ
مَا لَكُم مِّنْ إِلَٰهٍ غَيْرُهُۥ ۖ قَدْ جَآءَتْكُم بَيِّنَةٌ مِّن رَّبِّكُمْ ۖ
فَأَوْفُواْ ٱلْكَيْلَ وَٱلْمِيزَانَ وَلَا تَبْخَسُواْ ٱلنَّاسَ
أَشْيَآءَهُمْ وَلَا تُفْسِدُواْ فِى ٱلْأَرْضِ بَعْدَ إِصْلَٰحِهَا ۚ
ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنتُم مُّؤْمِنِينَ ﴿٨٥﴾ وَلَا
تَقْعُدُواْ بِكُلِّ صِرَٰطٍ تُوعِدُونَ وَتَصُدُّونَ عَن
سَبِيلِ ٱللَّهِ مَنْ ءَامَنَ بِهِۦ وَتَبْغُونَهَا عِوَجًا ۚ وَٱذْكُرُوٓاْ
إِذْ كُنتُمْ قَلِيلًا فَكَثَّرَكُمْ ۖ وَٱنظُرُواْ كَيْفَ كَانَ
عَٰقِبَةُ ٱلْمُفْسِدِينَ ﴿٨٦﴾ وَإِن كَانَ طَآئِفَةٌ مِّنكُمْ
ءَامَنُواْ بِٱلَّذِىٓ أُرْسِلْتُ بِهِۦ وَطَآئِفَةٌ لَّمْ يُؤْمِنُواْ فَٱصْبِرُواْ
حَتَّىٰ يَحْكُمَ ٱللَّهُ بَيْنَنَا ۚ وَهُوَ خَيْرُ ٱلْحَٰكِمِينَ ﴿٨٧﴾

١٦١

﴿٨٢﴾ و ملەتێ وی چو بەرسڤ نەبوون ژ بلی کو گۆتن [(لووط)ی و یێت باوەری پێ ئینایین]: ڤان ژ گوندێ خۆ دەربێخن، ب ڕاستی ئەو خۆ پاقژ ددانن. ﴿٨٣﴾ ڤێجا مە ئەو و مرۆڤێت وی [ئەوێت باوەری پێ ئینایین] رزگار کرن، ژنا وی تێ نەبیت، ژ یێت مایی بوو [د ناڤ عەزابێدا]. ﴿٨٤﴾ و مە بارانەک ب سەر واندا داڕێت [بارانەکا ئەنتیکە، بەرێت سۆتی ب سەر واندا باراندن]، ڤێجا بەرێ خۆ بدێ کا دویماهیا گونەهکاران بوو چ. ﴿٨٥﴾ و مە بۆ خەلکێ مەدیەنێ برایێ وان شوعەیب پێغەمبەر هنارت، گۆت: گەلی ملەتێ من، خودێ [ب تنێ] بپەرێسن، ب ڕاستی هەوە ژ وی پێڤەتر چو خودایێت دی نینن، ب ڕاستی نیشانەک و موعجیزەیەک ژ خودایێ هەوە بۆ هەوە هات، ڤێجا ب دورستی کێشان و پیڤانێ بکەن، و تشتێت خەلکی [د کێشان و پیڤانێدا] کێم نەکەن، و خرابیێ د ئەردیدا نەکەن پشتی دورستکرنا وی [ب هنارتنا پێغەمبەران و ئینانەخوارا کتێبان]. ئەڤە [کێشان و پیڤانا دورست] بۆ هەوە چێترە ئەگەر هوین باوەر [ژ من] بکەن. ﴿٨٦﴾ و ل سەر هەمی ڕێکان نەڕوینن، و خودان باوەران ب کوشتنێ بترسینن، و یێ باوەری ب خودێ ئینایی هوین ژ ڕێکان ددەنە پاش و هەوە [ڕێکا خودێ] خوار و ڤیچ دڤێت [و ل بەر دلێ خەلکی ڕەش دکەن]، و بینە بیرا خۆ [تاکو سوپاسیا خودێ بکەن]، وەختێ هوین د کێم [خودێ] هوین زێدەکرن، و بەرێ خۆ بدەنێ کا دویماهیا خرابکاران بوو چ. ﴿٨٧﴾ و ئەگەر دەستەکەکێ ژ هەوە باوەری ب وێ ئینا یا ئەز پێ هاتیمە هنارتن، و دەستەکەکێ باوەری نەئینا، بێنا خۆ فرەهـ بکەن هەتا خودێ حوکمی د ناڤبەرا مەدا دکەت و ئەو چێترین حاکمە.

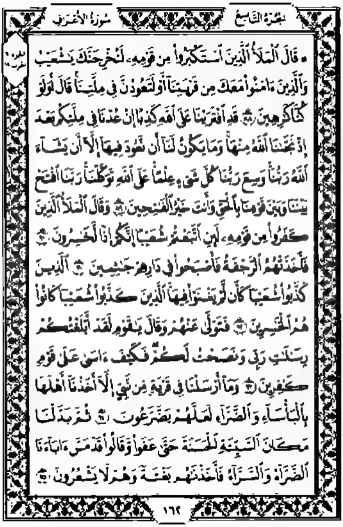

۞ قَالَ ٱلْمَلَأُ ٱلَّذِينَ ٱسْتَكْبَرُوا۟ مِن قَوْمِهِۦ لَنُخْرِجَنَّكَ يَٰشُعَيْبُ
وَٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ مَعَكَ مِن قَرْيَتِنَآ أَوْ لَتَعُودُنَّ فِى مِلَّتِنَا ۚ قَالَ أَوَلَوْ
كُنَّا كَٰرِهِينَ ﴿٨٨﴾ قَدِ ٱفْتَرَيْنَا عَلَى ٱللَّهِ كَذِبًا إِنْ عُدْنَا فِى مِلَّتِكُم بَعْدَ
إِذْ نَجَّىٰنَا ٱللَّهُ مِنْهَا ۚ وَمَا يَكُونُ لَنَآ أَن نَّعُودَ فِيهَآ إِلَّآ أَن يَشَآءَ
ٱللَّهُ رَبُّنَا ۚ وَسِعَ رَبُّنَا كُلَّ شَىْءٍ عِلْمًا ۚ عَلَى ٱللَّهِ تَوَكَّلْنَا ۚ رَبَّنَا ٱفْتَحْ
بَيْنَنَا وَبَيْنَ قَوْمِنَا بِٱلْحَقِّ وَأَنتَ خَيْرُ ٱلْفَٰتِحِينَ ﴿٨٩﴾ وَقَالَ ٱلْمَلَأُ ٱلَّذِينَ
كَفَرُوا۟ مِن قَوْمِهِۦ لَئِنِ ٱتَّبَعْتُمْ شُعَيْبًا إِنَّكُمْ إِذًا لَّخَٰسِرُونَ ﴿٩٠﴾
فَأَخَذَتْهُمُ ٱلرَّجْفَةُ فَأَصْبَحُوا۟ فِى دَارِهِمْ جَٰثِمِينَ ﴿٩١﴾ ٱلَّذِينَ
كَذَّبُوا۟ شُعَيْبًا كَأَن لَّمْ يَغْنَوْا۟ فِيهَا ۚ ٱلَّذِينَ كَذَّبُوا۟ شُعَيْبًا كَانُوا۟
هُمُ ٱلْخَٰسِرِينَ ﴿٩٢﴾ فَتَوَلَّىٰ عَنْهُمْ وَقَالَ يَٰقَوْمِ لَقَدْ أَبْلَغْتُكُمْ
رِسَٰلَٰتِ رَبِّى وَنَصَحْتُ لَكُمْ ۖ فَكَيْفَ ءَاسَىٰ عَلَىٰ قَوْمٍ
كَٰفِرِينَ ﴿٩٣﴾ وَمَآ أَرْسَلْنَا فِى قَرْيَةٍ مِّن نَّبِىٍّ إِلَّآ أَخَذْنَآ أَهْلَهَا
بِٱلْبَأْسَآءِ وَٱلضَّرَّآءِ لَعَلَّهُمْ يَضَّرَّعُونَ ﴿٩٤﴾ ثُمَّ بَدَّلْنَا
مَكَانَ ٱلسَّيِّئَةِ ٱلْحَسَنَةَ حَتَّىٰ عَفَوا۟ وَّقَالُوا۟ قَدْ مَسَّ ءَابَآءَنَا
ٱلضَّرَّآءُ وَٱلسَّرَّآءُ فَأَخَذْنَٰهُم بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٩٥﴾

﴿٨٨﴾ کەنکەنەیێت ملەتێ وی ئەوێت خۆ مەزن دکرن، گۆتن: هەی شوعەیب، ب ڕاستی ئەم دێ تە و یێت د گەل تە باوەری ئینایین ژ گوندێ خۆ دەرێخین، یان ژی هوین دێ زڤڕنەڤە سەر دینێ مە. [شوعەیبی] گۆت: خۆ هەکە مە دینێ هەوە نەڤێت ژی؟ ﴿٨٩﴾ ب ڕاستی ئەڤە مە درەو د گەل خودێ کر، گەر ئەم بزڤڕینە سەر دینێ هەوە پشتی خودێ ئەم ژێ ڕزگارکرین، و زڤڕاندن بۆ مە قەت چێنابیت. ئاگەهداری و زانینا خودایێ مە هەمی تشت پێت گرتین، مە پشتا خۆ ب خودێ گرێدا، خودێوۆ ب هەقییێ حوکمی د نابەرا مە و ملەتێ مەدا بکە و تو چێترین حاکمی. ﴿٩٠﴾ و کەنکەنەیێت ملەتێ وی، ئەوێت گاوربوویین گۆتن: [گەلی ملەتێ مە] ب ڕاستی ئەگەر هوین ب دویڤ شوعەیبی کەڤتن هوین دێ د خوسارەت بن. ﴿٩١﴾ ڤێجا بیڤەلەرزا ب هێز ئەو هنگاڤتن، و ئەو ل سەر چۆکان و مری د خانییێت خۆدا مان. ﴿٩٢﴾ ئەوێت شوعەیب درەوین دانایین هەروەکی ئەو نە د ڤی گوندیدا و نە ئاکنجییێت ڤی گوندی، [ئانکو بێ سەروشوین چۆن] و ئەوێت شوعەیب درەوین دانایین ئەو بیێت خوسارەت بوون. ﴿٩٣﴾ ڤێجا پشتا خۆ دا وان و گۆت: گەلی ملەتێ من، ب ڕاستی من پەیام و فەرمانێت خودێ گەهاندنە هەوە و من شیرەت ل هەوە کرن، ڤێجا ما ئەز دێ چاوا بۆ ملەتەکێ گاور ب خەم کەڤم. ﴿٩٤﴾ و مە چو پێغەمبەر بۆ چو گوندان نەهنارتینە، ئەگەر مە ب بەرتەنگی و نەساخییان خەلکێ وان نەجەڕباندبن، دا هشیار ببن و خۆ بۆ خودێ بشکێنن. ﴿٩٥﴾ پاشی مە بەرفرەهی ل جهێ بەرتەنگییێ دانا [دا سوپاسیا خودێ بکەن] هەتا هەبی بوویین [بوویینە ئێز مال و ئێز زارۆك] و گۆتن: باب و باپیرێت مە بەرتەنگییێ هنگاڤتبوون، پاشی بەرفرەهییێ [نەدانە هزرا خۆ کو ئەڤە جەڕباندنە]، ڤێجا ژ نشکەکێڤە مە ئەو بەرئاتاڤکرن و وان های ژ خۆ نە.

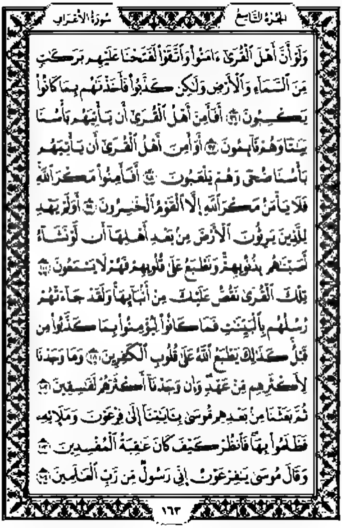

الجزء التاسع سورة الأعراف

وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ ٱلْقُرَىٰٓ ءَامَنُوا۟ وَٱتَّقَوْا۟ لَفَتَحْنَا عَلَيْهِم بَرَكَٰتٍ
مِّنَ ٱلسَّمَآءِ وَٱلْأَرْضِ وَلَٰكِن كَذَّبُوا۟ فَأَخَذْنَٰهُم بِمَا كَانُوا۟
يَكْسِبُونَ ﴿٩٦﴾ أَفَأَمِنَ أَهْلُ ٱلْقُرَىٰٓ أَن يَأْتِيَهُم بَأْسُنَا
بَيَٰتًا وَهُمْ نَآئِمُونَ ﴿٩٧﴾ أَوَأَمِنَ أَهْلُ ٱلْقُرَىٰٓ أَن يَأْتِيَهُم
بَأْسُنَا ضُحًى وَهُمْ يَلْعَبُونَ ﴿٩٨﴾ أَفَأَمِنُوا۟ مَكْرَ ٱللَّهِ
فَلَا يَأْمَنُ مَكْرَ ٱللَّهِ إِلَّا ٱلْقَوْمُ ٱلْخَٰسِرُونَ ﴿٩٩﴾ أَوَلَمْ يَهْدِ
لِلَّذِينَ يَرِثُونَ ٱلْأَرْضَ مِنۢ بَعْدِ أَهْلِهَآ أَن لَّوْ نَشَآءُ
أَصَبْنَٰهُم بِذُنُوبِهِمْ ۚ وَنَطْبَعُ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا يَسْمَعُونَ ﴿١٠٠﴾
تِلْكَ ٱلْقُرَىٰ نَقُصُّ عَلَيْكَ مِنْ أَنۢبَآئِهَا ۚ وَلَقَدْ جَآءَتْهُمْ
رُسُلُهُم بِٱلْبَيِّنَٰتِ فَمَا كَانُوا۟ لِيُؤْمِنُوا۟ بِمَا كَذَّبُوا۟ مِن
قَبْلُ ۚ كَذَٰلِكَ يَطْبَعُ ٱللَّهُ عَلَىٰ قُلُوبِ ٱلْكَٰفِرِينَ ﴿١٠١﴾ وَمَا وَجَدْنَا
لِأَكْثَرِهِم مِّنْ عَهْدٍ ۖ وَإِن وَجَدْنَآ أَكْثَرَهُمْ لَفَٰسِقِينَ ﴿١٠٢﴾
ثُمَّ بَعَثْنَا مِنۢ بَعْدِهِم مُّوسَىٰ بِـَٔايَٰتِنَآ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَإِي۟هِۦ
فَظَلَمُوا۟ بِهَا ۖ فَٱنظُرْ كَيْفَ كَانَ عَٰقِبَةُ ٱلْمُفْسِدِينَ ﴿١٠٣﴾
وَقَالَ مُوسَىٰ يَٰفِرْعَوْنُ إِنِّى رَسُولٌ مِّن رَّبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿١٠٤﴾

١٦٣

﴿٩٦﴾ و ئەگەر خەلكێ وان گوندان [ئەوێت مە پێغەمبەر بۆ هنارتین و بەرئاتاف كرین] باوەری ب خودێ ئینابانە و پارێزكاری كربانە، دا دەرگەهێ بەرەكەتێت ئەرد و ئەسمانان بۆ ڤەكەین، بەلێ ئێشان و پێغەمبەرێت مە درەو دانان [نە باوەری ئینان و نە تەقوایا خودێ كرن] ڤێجا مە ئەو ب وان كار و كریارێت وان دكرن گرتن، و ب بەر ئیزایێ ئێخستن. ﴿٩٧﴾ ئەرێ خەلكێ وان گوندان ژ خۆ پشت ڕاست و ئێمن بوون، كو ئیزایا مە ب شەڤ ب سەر واندا نەئێت، و ئەو د نڤستی. ﴿٩٨﴾ یان ژی ئەرێ خەلكێ وان گوندان پشت ڕاست بوون كو ئیزایا مە [دەملدەست و ژ نشكەكێڤە] ئێشتەگەهێ وان نەگریت، و ئەو یێت مژویل ب تشتێ بێ مفاڤە. ﴿٩٩﴾ یان ژی ئەو ئێمن بوون ژ تەكبیرا خودێ [كو وان ب بەر ئیزایێ بێخیت چ ب شەڤ چ ب ڕۆژ]. و كەس ژ تەكبیرا خودێ ئێمن نابیت، ئەو نەبن یێت خوسارەت. ﴿١٠٠﴾ ئەرێ بۆ وان دیارنەبوو ئەوێت ئەرد ب میراتی گەهشتییێ پشتی خودان نەمایین، كو ب ڕاستی ئەگەر مە [خودێ] بڤێت دێ وان ب گونەهێت وان هنگێڤین و ئیزادمین [هەروەكی مە یێت بەری وان هنگاڤتین]، و دلێت وان دێ مۆركەین [نە هەقی بچیتە تێدا و نە نەهەقی ژێ دەركەڤیت]، كو وان گوهـ هەقیێ نەبیت. ﴿١٠١﴾ گوندێت بۆریین [ژ ملەتێ نووح پێغەمبەر بگرە هەتا یێ شوعەیب پێغەمبەر] [ئەڤە] چەند بەحس و خەبەرەكێت وانە ئەم بۆ تە دبێژین [كا چ ب سەرێ وان هات و كا ڕكهانا وان بوو چ؟] ب ڕاستی پێغەمبەرێت وان ب نیشانێت ئاشكەرا و موعجیزەیان بۆ وان هاتن، بەلێ ئەو، ئەو نەبوون باوەرییێ بینن [چ بەری هاتنا موعجیزەیان، چ پشتی هاتنا وان] چونكی وان ئەو [پێغەمبەر] بەری هنگی درەوین دانابوون، و هۆسا خودێ دلێت گاوران مۆر دكەت. ﴿١٠٢﴾ و باراپتر ژ وان مە خودان سۆز و پەیمان نەدیتن [ئانكو كارێ وان شكاندنا پەیمانان بوو]، و مە باراپتر ژ وان ژ ڕێ دەركەڤتی دیتن. ﴿١٠٣﴾ پشتی ڤان [پێغەمبەرێت بۆریین] مە مووسا ب نیشان و موعجیزەیێت خۆ بۆ فیرعەونی و دەستەكا وی هنارت، ڤێجا وان باوەری پێ نەئینا، كا بڕێنێ دویماهیا خرابكاران بوو چ؟. ﴿١٠٤﴾ مووسایی گۆت: فیرعەونۆ ب ڕاستی ئەز پێغەمبەرێ خودایێ هەمی جیهانانم [ب پێغەمبەری بۆ هەوە هاتیمە].

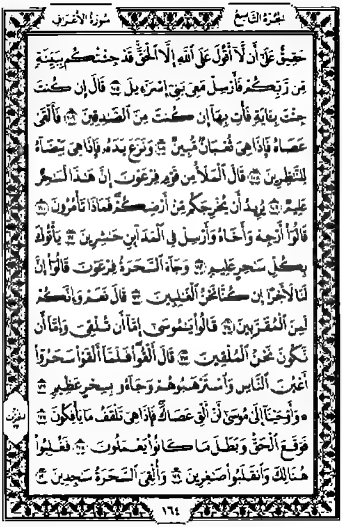

الجزء التاسع سورة الأعراف

حَقِيقٌ عَلَىٰٓ أَن لَّآ أَقُولَ عَلَى ٱللَّهِ إِلَّا ٱلۡحَقَّۚ قَدۡ جِئۡتُكُم بِبَيِّنَةٖ
مِّن رَّبِّكُمۡ فَأَرۡسِلۡ مَعِيَ بَنِيٓ إِسۡرَٰٓءِيلَ ﴿١٠٥﴾ قَالَ إِن كُنتَ
جِئۡتَ بِـَٔايَةٖ فَأۡتِ بِهَآ إِن كُنتَ مِنَ ٱلصَّٰدِقِينَ ﴿١٠٦﴾ فَأَلۡقَىٰ
عَصَاهُ فَإِذَا هِيَ ثُعۡبَانٞ مُّبِينٞ ﴿١٠٧﴾ وَنَزَعَ يَدَهُۥ فَإِذَا هِيَ بَيۡضَآءُ
لِلنَّٰظِرِينَ ﴿١٠٨﴾ قَالَ ٱلۡمَلَأُ مِن قَوۡمِ فِرۡعَوۡنَ إِنَّ هَٰذَا لَسَٰحِرٌ
عَلِيمٞ ﴿١٠٩﴾ يُرِيدُ أَن يُخۡرِجَكُم مِّنۡ أَرۡضِكُمۡۖ فَمَاذَا تَأۡمُرُونَ ﴿١١٠﴾
قَالُوٓاْ أَرۡجِهۡ وَأَخَاهُ وَأَرۡسِلۡ فِي ٱلۡمَدَآئِنِ حَٰشِرِينَ ﴿١١١﴾ يَأۡتُوكَ
بِكُلِّ سَٰحِرٍ عَلِيمٖ ﴿١١٢﴾ وَجَآءَ ٱلسَّحَرَةُ فِرۡعَوۡنَ قَالُوٓاْ إِنَّ
لَنَا لَأَجۡرًا إِن كُنَّا نَحۡنُ ٱلۡغَٰلِبِينَ ﴿١١٣﴾ قَالَ نَعَمۡ وَإِنَّكُمۡ
لَمِنَ ٱلۡمُقَرَّبِينَ ﴿١١٤﴾ قَالُواْ يَٰمُوسَىٰٓ إِمَّآ أَن تُلۡقِيَ وَإِمَّآ أَن
نَّكُونَ نَحۡنُ ٱلۡمُلۡقِينَ ﴿١١٥﴾ قَالَ أَلۡقُواْۖ فَلَمَّآ أَلۡقَوۡاْ سَحَرُوٓاْ
أَعۡيُنَ ٱلنَّاسِ وَٱسۡتَرۡهَبُوهُمۡ وَجَآءُو بِسِحۡرٍ عَظِيمٖ ﴿١١٦﴾
۞ وَأَوۡحَيۡنَآ إِلَىٰ مُوسَىٰٓ أَنۡ أَلۡقِ عَصَاكَۖ فَإِذَا هِيَ تَلۡقَفُ مَا يَأۡفِكُونَ ﴿١١٧﴾
فَوَقَعَ ٱلۡحَقُّ وَبَطَلَ مَا كَانُواْ يَعۡمَلُونَ ﴿١١٨﴾ فَغُلِبُواْ
هُنَالِكَ وَٱنقَلَبُواْ صَٰغِرِينَ ﴿١١٩﴾ وَأُلۡقِيَ ٱلسَّحَرَةُ سَٰجِدِينَ ﴿١٢٠﴾

١٦٤

﴿١٠٥﴾ پێدڤیـیـە ل سـەر من، ژ ڕاستی و هەقیـێ پێڤەتر د ڕاستا خودێدا نەبێژم. ب ڕاستی من موعجیزە و نیشانەکا ئاشکەرا ژ دەڤ خودایێ هەوە بۆ هەوە ئینایە [کو ڕاستیا پێغەمبەراتیا من دیار بکەت] ئێجا ئسرائیلیان د گەل من بهنێرە. ﴿١٠٦﴾ [ئێجا فیرعەونی بەرسڤا مووسایی دا و گۆت]: ئەگەر ڕاست تو ب موعجیزەیەکێ هاتبی کا بینە ئەگەر تو ژ ڕاستگۆیان بی. ﴿١٠٧﴾ ئێجا دارێ خۆ هاڤێت، بوو مارەکێ مەزن و دورست. ﴿١٠٨﴾ و دەستێ خۆ ژ باخەلا خۆ دەرئێخست، سپی دەرکەفت بۆ تەماشەڤانان. ﴿١٠٩﴾ کەنکەنەیان ژ ملەتێ فیرعەونی گۆتن: ب ڕاستی ئەڤە سێرەبەندەکێ زێدە زانایە. ﴿١١٠﴾ دڤێت هەوە ژ ئەردێ هەوە [کو (مصر)ـە ب سێرەبەندیا خۆ] دەربێخیت، ئێجا کا هوین چ دبێژن، و کا چ فەرمانێ ددەن. ﴿١١١﴾ گۆتن: وی و برایێ وی فێ گاڤێ گیرۆکە، و تو کۆمڤەکەران بهنێرە باژێران. ﴿١١٢﴾ بلا هەمی سێرەبەندێت زێدە زانا بۆ تە بینن. ﴿١١٣﴾ [هنارتە د دویڤ هەمی سێرەبەندانڕا] ئێجا وەختێ هاتینە دەڤ فیرعەونی، گۆتن: ئەرێ مە خەلاتێ خۆ هەیە ئەگەر ئەم سەرکەڤتین؟ ﴿١١٤﴾ [فیرعەونی] گۆت: بەلێ.. [هەوە خەلاتێ خۆ یێ هەی] و هوین دێ ژ نێزیکێت من ژی بن [ئانکو بنە ئەندامێت جڤاتا من]. ﴿١١٥﴾ سێرەبەندان گۆت: هەی مووسا، یان تو دێ ئاڤێژی [نوکە] یان ئەم دێ ئاڤێژین [ئانکو بۆ خۆ هەلبژێرە تە دڤێت دەستپێکێ تو دارێ خۆ باڤێژە، تە دڤێت ئەم دێ ئاڤێژین]. ﴿١١٦﴾ مووسایی گۆت: هوین باڤێژن، ڤێجا وەختێ وان وەریس و دارێت خۆ ئاڤێتین، سێرە ل چاڤێت خەلکی کرن و ترساندن [و هزرکرن ئەڤە ب دورستی مارن نەکو سێرەیە]، و سێرەبەندییەکا مەزن ئینان و کرن. ﴿١١٧﴾ و مە وەحی بۆ مووسایی هنارت، دارێ خۆ باڤێژە [ڤێجا وەختێ دارێ خۆ ئاڤێتی]، وی دارێ وەریس و دارێت وان ب تێکجاری داعویران. ﴿١١٨﴾ و ب ڕاستی هەقی ئاشکەرا بوو و کارێ وان [سێرەبەندان] کری، پویچ بوو. ﴿١١٩﴾ و سێرەبەند ل وێرێ شکەستن و ڕەزیل و ڕسوا ڤەگەریان. ﴿١٢٠﴾ و سێرەبەند کەڤتن و سوجدە برن.

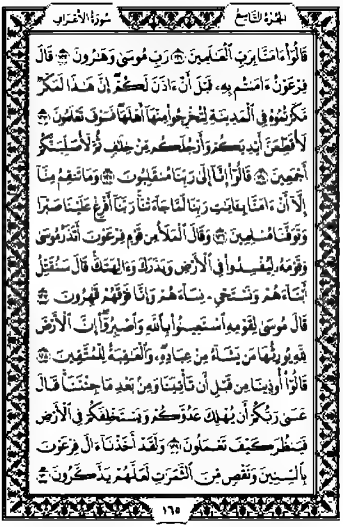

الجُزۡءُ التَّاسِعُ سُورَةُ الأَعۡرَافِ

قَالُوٓاْ ءَامَنَّا بِرَبِّ ٱلۡعَٰلَمِينَ ﴿١٢١﴾ رَبِّ مُوسَىٰ وَهَٰرُونَ ﴿١٢٢﴾ قَالَ
فِرۡعَوۡنُ ءَامَنتُم بِهِۦ قَبۡلَ أَنۡ ءَاذَنَ لَكُمۡۖ إِنَّ هَٰذَا لَمَكۡرٞ
مَّكَرۡتُمُوهُ فِي ٱلۡمَدِينَةِ لِتُخۡرِجُواْ مِنۡهَآ أَهۡلَهَاۖ فَسَوۡفَ تَعۡلَمُونَ ﴿١٢٣﴾
لَأُقَطِّعَنَّ أَيۡدِيَكُمۡ وَأَرۡجُلَكُم مِّنۡ خِلَٰفٖ ثُمَّ لَأُصَلِّبَنَّكُمۡ
أَجۡمَعِينَ ﴿١٢٤﴾ قَالُوٓاْ إِنَّآ إِلَىٰ رَبِّنَا مُنقَلِبُونَ ﴿١٢٥﴾ وَمَا تَنقِمُ مِنَّآ
إِلَّآ أَنۡ ءَامَنَّا بِـَٔايَٰتِ رَبِّنَا لَمَّا جَآءَتۡنَاۚ رَبَّنَآ أَفۡرِغۡ عَلَيۡنَا صَبۡرٗا
وَتَوَفَّنَا مُسۡلِمِينَ ﴿١٢٦﴾ وَقَالَ ٱلۡمَلَأُ مِن قَوۡمِ فِرۡعَوۡنَ أَتَذَرُ مُوسَىٰ
وَقَوۡمَهُۥ لِيُفۡسِدُواْ فِي ٱلۡأَرۡضِ وَيَذَرَكَ وَءَالِهَتَكَۚ قَالَ سَنُقَتِّلُ
أَبۡنَآءَهُمۡ وَنَسۡتَحۡيِۦ نِسَآءَهُمۡ وَإِنَّا فَوۡقَهُمۡ قَٰهِرُونَ ﴿١٢٧﴾
قَالَ مُوسَىٰ لِقَوۡمِهِ ٱسۡتَعِينُواْ بِٱللَّهِ وَٱصۡبِرُوٓاْۖ إِنَّ ٱلۡأَرۡضَ
لِلَّهِ يُورِثُهَا مَن يَشَآءُ مِنۡ عِبَادِهِۦۖ وَٱلۡعَٰقِبَةُ لِلۡمُتَّقِينَ ﴿١٢٨﴾
قَالُوٓاْ أُوذِينَا مِن قَبۡلِ أَن تَأۡتِيَنَا وَمِنۢ بَعۡدِ مَا جِئۡتَنَاۚ قَالَ
عَسَىٰ رَبُّكُمۡ أَن يُهۡلِكَ عَدُوَّكُمۡ وَيَسۡتَخۡلِفَكُمۡ فِي ٱلۡأَرۡضِ
فَيَنظُرَ كَيۡفَ تَعۡمَلُونَ ﴿١٢٩﴾ وَلَقَدۡ أَخَذۡنَآ ءَالَ فِرۡعَوۡنَ
بِٱلسِّنِينَ وَنَقۡصٖ مِّنَ ٱلثَّمَرَٰتِ لَعَلَّهُمۡ يَذَّكَّرُونَ ﴿١٣٠﴾

١٦٥

﴿١٢١﴾ گۆتن: مە باوەری ب خودانێ هەمی جیهانان ئینا. ﴿١٢٢﴾ خودێ و خودانێ مووسا و هاروونی. ﴿١٢٣﴾ فیرعەونی گۆت: ئەرێ هەوە باوەری پێ ئینا بەری ئەز دەستویریێ بدەمە هەوە؟ ب ڕاستی ئەڤە فند و فێلەکە هەوە د ڤی باژێریدا گێڕایی، دا هوین خەلکێ وی ژێ دەربێخن، نێ هوین دێ زانن [کا ئەز دێ چ ئینمە سەرێ هەوە]. ﴿١٢٤﴾ ب ڕاستی ئەز دێ دەست و پێیێت هەوە چەپ و ڕاست ژێڤەکەم، پاشی ئەز دێ هەوە هەمییان [ب دارانڤە] هەلاویسم [هەتا هوین دمرن]. ﴿١٢٥﴾ [سێرەبەندان گۆت: خەم نینە]، ب ڕاستی ئەم دێ ب بال خودایێ خۆڤە ڤەگەڕین. ﴿١٢٦﴾ و تو مە عەیبدار و لەکەدار ناکەی ژ بەر هندێ نەبیت، کو مە باوەری ب نیشان و ئایەتێت [موعجیزەییێت] خودایێ خۆ ئینایییە، وەختێ بۆ مە هاتین، خودێوۆ سەبری ب سەر مەدا داڕێژە، و مە ڕاگرە، و مە موسلمان بمرینە. ﴿١٢٧﴾ کەنکەنەییێت ملەتێ فیرعەونی گۆتن: ئەرێ ما دێ [تو] مووسایی و ملەتێ وی هێلی خرابیێ د ئەردیدا بکەن، و تە و پەرستییێت تە بهێلن؟ [فیرعەونی] گۆت: کوڕێت وان [ئانکو زەلامێت وان] دێ کوژین، و ژنێت وان دێ هێلینە ساخ [دا خدامیێیا مە بکەن]، و ئەم سەردەستی وانین و ئەو بن دەستی مەنە. ﴿١٢٨﴾ مووسایی گۆتە ملەتێ خۆ: پشتا خۆ ب خودێ گرێدەن، و هاریکارییێ ژ وی بخوازن، و بێنا خۆ فرەھ بکەن و خۆ ڕاگرن، ب ڕاستی ئەردی یێ خودێیە ددەتە وی بەندەیێت خۆ یێ وی بڤێت، و دویماهیک هەر بۆ پارێزکارانە. ﴿١٢٩﴾ گۆتن: بەری تو بێی ئەم پێت هاتینە ئێشاندن، و پشتی تو هاتی ژی ئەم پێت دئێنە ئێشاندن [ڤێجا نوزا کەنگی دێ ڕزگار بین؟] [مووسایی] گۆت: هیڤیا من ئەوە خودایێ هەوە دژمنێ هەوە د هیلاک ببەت، و هەوە شوینا وان د ئەردیدا ئاکنجی بکەت، ڤێجا دێ بەرێ خۆ دەتێ کا هوین دێ چ کەن. ﴿١٣٠﴾ و ب سویند مە فیرعەون و ملەتێ وی ب هشکەسالان و کێم دەرامەتییێ هنگاڤتن، دا ل خۆ بزڤڕن.

فَإِذَا جَآءَتۡهُمُ ٱلۡحَسَنَةُ قَالُواْ لَنَا هَٰذِهِۦۖ وَإِن تُصِبۡهُمۡ سَيِّئَةٞ
يَطَّيَّرُواْ بِمُوسَىٰ وَمَن مَّعَهُۥٓۗ أَلَآ إِنَّمَا طَٰٓئِرُهُمۡ عِندَ ٱللَّهِ
وَلَٰكِنَّ أَكۡثَرَهُمۡ لَا يَعۡلَمُونَ ﴿١٣١﴾ وَقَالُواْ مَهۡمَا تَأۡتِنَا بِهِۦ
مِنۡ ءَايَةٖ لِّتَسۡحَرَنَا بِهَا فَمَا نَحۡنُ لَكَ بِمُؤۡمِنِينَ ﴿١٣٢﴾ فَأَرۡسَلۡنَا
عَلَيۡهِمُ ٱلطُّوفَانَ وَٱلۡجَرَادَ وَٱلۡقُمَّلَ وَٱلضَّفَادِعَ وَٱلدَّمَ
ءَايَٰتٖ مُّفَصَّلَٰتٖ فَٱسۡتَكۡبَرُواْ وَكَانُواْ قَوۡمٗا مُّجۡرِمِينَ ﴿١٣٣﴾
وَلَمَّا وَقَعَ عَلَيۡهِمُ ٱلرِّجۡزُ قَالُواْ يَٰمُوسَى ٱدۡعُ لَنَا رَبَّكَ بِمَا
عَهِدَ عِندَكَۖ لَئِن كَشَفۡتَ عَنَّا ٱلرِّجۡزَ لَنُؤۡمِنَنَّ لَكَ
وَلَنُرۡسِلَنَّ مَعَكَ بَنِيٓ إِسۡرَٰٓءِيلَ ﴿١٣٤﴾ فَلَمَّا كَشَفۡنَا عَنۡهُمُ
ٱلرِّجۡزَ إِلَىٰٓ أَجَلٍ هُم بَٰلِغُوهُ إِذَا هُمۡ يَنكُثُونَ ﴿١٣٥﴾ فَٱنتَقَمۡنَا
مِنۡهُمۡ فَأَغۡرَقۡنَٰهُمۡ فِي ٱلۡيَمِّ بِأَنَّهُمۡ كَذَّبُواْ بِـَٔايَٰتِنَا وَكَانُواْ عَنۡهَا
غَٰفِلِينَ ﴿١٣٦﴾ وَأَوۡرَثۡنَا ٱلۡقَوۡمَ ٱلَّذِينَ كَانُواْ يُسۡتَضۡعَفُونَ
مَشَٰرِقَ ٱلۡأَرۡضِ وَمَغَٰرِبَهَا ٱلَّتِي بَٰرَكۡنَا فِيهَاۖ وَتَمَّتۡ كَلِمَتُ
رَبِّكَ ٱلۡحُسۡنَىٰ عَلَىٰ بَنِيٓ إِسۡرَٰٓءِيلَ بِمَا صَبَرُواْۖ وَدَمَّرۡنَا
مَا كَانَ يَصۡنَعُ فِرۡعَوۡنُ وَقَوۡمُهُۥ وَمَا كَانُواْ يَعۡرِشُونَ ﴿١٣٧﴾

﴿١٣١﴾ ڤێجا هەر گاڤەکا باشی و کەرەمەك گەهشتبایە وان، دگۆتن: ئەڤە ژ بەر مەیە، و ئەگەر نەخۆشییەکێ [ژ بەر هشکەسالان] هنگاڤتبانە، مووسا و یێت د گەل دکرنە ئەگەرا بێ وەغەریا خۆ، بزانن ب ڕاستی، هەر تشتێ ژ خۆشی و نەخۆشیێ بگەهیتە وان ژ خودێیە، بەلێ پا باراپتر ژ وان نوزانن [کو هەر نەخۆشییەکا ب سەرێ وان هاتی ژ بەر گونەهێت وانە، و نە ژ بەر مووساییە]. ﴿١٣٢﴾ گۆتن [هەی مووسا]: هەر موعجیزەیەکا تو بۆ مە بینی، دا مە ژ سەر وی دینی بەی نەوێ ئەم ل سەر، ئەم باوەریێ ب تە نائینین. ﴿١٣٣﴾ ڤێجا مە ژی بارانەکا دژوار و کولی و سپیە و بەق و خوین ب سەر واندا ئینان کو ئەڤە نیشانێت گەلەڕەنگن، ڤێجا [پشتی هاتنا ڤان نیشانان ژی] خۆ مەزن کرن [و باوەری نەئینان]، ب ڕاستی ئەو ملەتەکێ گونەهکار بوون. ﴿١٣٤﴾ ڤێجا دەمێ ئیزا و عەزاب ب سەر واندا هاتی، گۆتن: هەی مووسا، تو بۆ مە ب وی قەدرێ خودێ دایییە تە [کو پێغەمبەراتییە] داخواز بکە، هەکە تو ڤێ ئیزا و بەلایێ ژ سەر مە ڕاکەی، ب ڕاستی ئەم دێ باوەریێ ب تە ئینین، و ب ڕاستی ئەم دێ ئسرائیلیان د گەل تە هنێرین. ﴿١٣٥﴾ ڤێجا وەختێ مە ئەو بەلا و ئیزا ژ سەر وان ڕاکری، هەتا وەختەکێ دیارکری، کو دێ گەهنێ، پەیمانا خۆ شکاندن [و ل ئاخفتنا خۆ لێڤەبوون]. ﴿١٣٦﴾ ڤێجا مە تۆل ژ وان ڤەکر و مە ئەو د دەریایێدا خەندقاندن، چونکی وان ئایەت و نیشانێت مە درەو ددانان و ژێ د بێ ئاگەهـ بوون. ﴿١٣٧﴾ و مە ئەو ملەتێ هاتییە تەپەسەرکرن، کرە میراتگرێ ئەردێ شامێ ب ڕۆژهەلات و ڕۆژئاڤاڤە، ئەو ئەردێ مە پیرۆزکری [تێر خێروبێر کری]. و ژڤانێ خودایێ تە [کو دێ وی ئەردی] بۆ ئسرائیلیان [هێلیت] ب جه هات، ژ بەر سەبرا وان کێشایی، و ئەوا فیرعەونی و ملەتێ وی دکر، و ئەوا وان ئاڤا دکر مە هەڕافت.

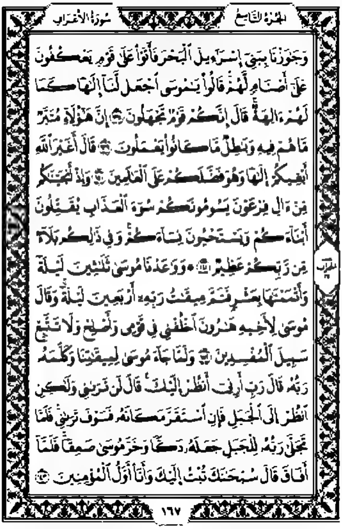
سُورَةُ الأَعْرَافِ
الجُزْءُ التَّاسِعُ
الحزب
١٦٧

وَجَٰوَزْنَا بِبَنِيٓ إِسْرَٰٓءِيلَ ٱلْبَحْرَ فَأَتَوْا۟ عَلَىٰ قَوْمٍ يَعْكُفُونَ
عَلَىٰٓ أَصْنَامٍ لَّهُمْ ۚ قَالُوا۟ يَٰمُوسَى ٱجْعَل لَّنَآ إِلَٰهًا كَمَا
لَهُمْ ءَالِهَةٌ ۚ قَالَ إِنَّكُمْ قَوْمٌ تَجْهَلُونَ ﴿١٣٨﴾ إِنَّ هَٰٓؤُلَآءِ مُتَبَّرٌ
مَّا هُمْ فِيهِ وَبَٰطِلٌ مَّا كَانُوا۟ يَعْمَلُونَ ﴿١٣٩﴾ قَالَ أَغَيْرَ ٱللَّهِ
أَبْغِيكُمْ إِلَٰهًا وَهُوَ فَضَّلَكُمْ عَلَى ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿١٤٠﴾ وَإِذْ أَنجَيْنَٰكُم
مِّنْ ءَالِ فِرْعَوْنَ يَسُومُونَكُمْ سُوٓءَ ٱلْعَذَابِ ۖ يُقَتِّلُونَ
أَبْنَآءَكُمْ وَيَسْتَحْيُونَ نِسَآءَكُمْ ۚ وَفِى ذَٰلِكُم بَلَآءٌ
مِّن رَّبِّكُمْ عَظِيمٌ ﴿١٤١﴾ ۞ وَوَٰعَدْنَا مُوسَىٰ ثَلَٰثِينَ لَيْلَةً
وَأَتْمَمْنَٰهَا بِعَشْرٍ فَتَمَّ مِيقَٰتُ رَبِّهِۦٓ أَرْبَعِينَ لَيْلَةً ۚ وَقَالَ
مُوسَىٰ لِأَخِيهِ هَٰرُونَ ٱخْلُفْنِى فِى قَوْمِى وَأَصْلِحْ وَلَا تَتَّبِعْ
سَبِيلَ ٱلْمُفْسِدِينَ ﴿١٤٢﴾ وَلَمَّا جَآءَ مُوسَىٰ لِمِيقَٰتِنَا وَكَلَّمَهُۥ
رَبُّهُۥ قَالَ رَبِّ أَرِنِىٓ أَنظُرْ إِلَيْكَ ۚ قَالَ لَن تَرَىٰنِى وَلَٰكِنِ
ٱنظُرْ إِلَى ٱلْجَبَلِ فَإِنِ ٱسْتَقَرَّ مَكَانَهُۥ فَسَوْفَ تَرَىٰنِى ۚ فَلَمَّا
تَجَلَّىٰ رَبُّهُۥ لِلْجَبَلِ جَعَلَهُۥ دَكًّا وَخَرَّ مُوسَىٰ صَعِقًا ۚ فَلَمَّآ
أَفَاقَ قَالَ سُبْحَٰنَكَ تُبْتُ إِلَيْكَ وَأَنَا۠ أَوَّلُ ٱلْمُؤْمِنِينَ ﴿١٤٣﴾

﴿١٣٨﴾ و مە ئسرائیلی ژ دەریایێ دەرباز کرن، گەهشتنە دەڤ ملەتەکی ب بوتێت خۆڤە بوون، دپەرستن. ئینا گۆتن: هەی مووسا تو ژی بۆ مە پەرستیەکی بدانە هەروەکی ڤان پەرستی هەین. [مووسایی] گۆت: ب راستی هوین ملەتەکێ نەزانن. ﴿١٣٩﴾ ب راستی ئەڤە د هیلاك چۆینە و کارێ ئەو دکەن [کو پەرستنا بوتانە] یێ پویچە. ﴿١٤٠﴾ [مووسایی] گۆت: ئەرێ ئەز ژ خودێ پێڤەتر پەرستیەکێ دیتر بۆ هەوە بخوازم؟! و وی قەدرێ هەوە ب سەر یێ هەمی خەلکی ئێخستیە. ﴿١٤١﴾ بینە بیرا خۆ دەمێ مە هوین ژ دەستێت فیرعەونیان قورتال کرین، کو وان ئیزا و نەخۆشیەکا پیس و دژوار ددا بەر هەوە، کورێت هەوە دکوشتن، و کچێت هەوە [بۆ خدامینیێ] دهێلان، و ب راستی ئەڤها د ڤێدا [ئیزا و نەخۆشیا هەوە ددیت، و رزگارکرنا هەوە ژ بەرێ خودێڤە] ئەزموونەکا [ئمتیحانەکا] مەزن بوو ژ خودایێ هەوە. ﴿١٤٢﴾ و مە سیه شەڤان ژڤان دا مووسایی، و مە دەهێت دی ژی لێ زێدەکرن، ڤێجا وەختێ [دیدارێ دگەل] خودایێ وی بوونە چل شەڤێت دورست، و مووسایی گۆتە برایێ خۆ هاروونی جهێ من بگرە د ناڤ ملەتێ مندا، و قەنجییێ بکە و رێکا خرابکاران نەگرە. ﴿١٤٣﴾ ڤێجا وەختێ مووسا ل دویڤ وەختێ مە دانایی هاتی، و خودایێ وی دگەل ئاخفتی [بێی کو ئێك د ناڤبەرا واندا هەبیت]، [مووسایی] گۆت: خودێو خۆ نیشا من بدە، تە ببینم، [خودێ] گۆت: ب راستی تو قەت من نابینی، بەلێ بەرێ خۆ بدە چیایی، ئەگەر ل جهێ خۆ ما، دێ تو من بینی، ڤێجا وەختێ خودایێ وی بۆ چیایی دیاربوویی [دیاربوونەکا هێژایی وی و یا بێ چاوایی]، ڤێجا چیا پرت پرت بوو، و دگەل ئەردی راست بوو. و مووسا کەفت و های ژ خۆ نەما، ڤێجا دەمێ ب سەر خۆڤە هاتی و هشیاربوویی، گۆت: ئەز تە ژ هەمی کێماسیان پاقژ دکەم، من توبەیە جارەکا دی ڤێ داخوازێ بکەم و ئەز خودان باوەرێ ئێکێمە.

قَالَ يَٰمُوسَىٰٓ إِنِّي ٱصۡطَفَيۡتُكَ عَلَى ٱلنَّاسِ بِرِسَٰلَٰتِي وَبِكَلَٰمِي
فَخُذۡ مَآ ءَاتَيۡتُكَ وَكُن مِّنَ ٱلشَّٰكِرِينَ ﴿١٤٤﴾ وَكَتَبۡنَا
لَهُۥ فِي ٱلۡأَلۡوَاحِ مِن كُلِّ شَيۡءٖ مَّوۡعِظَةٗ وَتَفۡصِيلٗا لِّكُلِّ
شَيۡءٖ فَخُذۡهَا بِقُوَّةٖ وَأۡمُرۡ قَوۡمَكَ يَأۡخُذُواْ بِأَحۡسَنِهَاۚ سَأُوْرِيكُمۡ
دَارَ ٱلۡفَٰسِقِينَ ﴿١٤٥﴾ سَأَصۡرِفُ عَنۡ ءَايَٰتِيَ ٱلَّذِينَ يَتَكَبَّرُونَ
فِي ٱلۡأَرۡضِ بِغَيۡرِ ٱلۡحَقِّ وَإِن يَرَوۡاْ كُلَّ ءَايَةٖ لَّا يُؤۡمِنُواْ بِهَا
وَإِن يَرَوۡاْ سَبِيلَ ٱلرُّشۡدِ لَا يَتَّخِذُوهُ سَبِيلٗا وَإِن يَرَوۡاْ سَبِيلَ
ٱلۡغَيِّ يَتَّخِذُوهُ سَبِيلٗاۚ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمۡ كَذَّبُواْ بِـَٔايَٰتِنَا
وَكَانُواْ عَنۡهَا غَٰفِلِينَ ﴿١٤٦﴾ وَٱلَّذِينَ كَذَّبُواْ بِـَٔايَٰتِنَا
وَلِقَآءِ ٱلۡأٓخِرَةِ حَبِطَتۡ أَعۡمَٰلُهُمۡۚ هَلۡ يُجۡزَوۡنَ إِلَّا مَا كَانُواْ
يَعۡمَلُونَ ﴿١٤٧﴾ وَٱتَّخَذَ قَوۡمُ مُوسَىٰ مِنۢ بَعۡدِهِۦ مِنۡ حُلِيِّهِمۡ
عِجۡلٗا جَسَدٗا لَّهُۥ خُوَارٌۚ أَلَمۡ يَرَوۡاْ أَنَّهُۥ لَا يُكَلِّمُهُمۡ
وَلَا يَهۡدِيهِمۡ سَبِيلًاۘ ٱتَّخَذُوهُ وَكَانُواْ ظَٰلِمِينَ ﴿١٤٨﴾
وَلَمَّا سُقِطَ فِيٓ أَيۡدِيهِمۡ وَرَأَوۡاْ أَنَّهُمۡ قَدۡ ضَلُّواْ قَالُواْ لَئِن
لَّمۡ يَرۡحَمۡنَا رَبُّنَا وَيَغۡفِرۡ لَنَا لَنَكُونَنَّ مِنَ ٱلۡخَٰسِرِينَ ﴿١٤٩﴾

﴿١٤٤﴾ [خودێ] گۆت: هەی مووسا، ب ڕاستی من ب پێغەمبەراتیا خۆ و ب ئاخفتنا خۆ، تو ل سەر خەلکی هەلبژارتی و کریە سەرپشك، ڤێجا ئەڤا من دایە تە [ژ تێگەهشتن و پێغەمبەراتیێ] بگرە، و ژ شوکورداران بە. ﴿١٤٥﴾ و مە بۆ مووسایی ل سەر دەپێت تەوراتێ هەمی تشت ژ شیرەت و ئەحکامان ب درێژی نڤیسینە. ڤێجا ب هێز و ژ دل وەربگرە، و فەرمانا ملەتێ خۆ ژی بکە یا چێتر وەربگرن [وەکی لێ بۆرین و تۆلڤەکرنێ، ئانکو وێ بکەن یا پتر خێر بۆ وان پێ دئێتە نڤیسین]، و ب ڕاستی نێزیك ئەز دێ خانیێت ژ ڕێ دەرکەفتیان [وەکی فیرعەونی و ملەتێ وی] نیشا هەوە دەم [کا چ ل وارێ وان هاتیە]. ﴿١٤٦﴾ ئەز ناهێلم ئەوێت ژ بێ بەختی و ژ نەهەقی خۆ د ئەردیدا مەزن دکەن، د نیشان و ئایەتێت من بگەهن، و ئەگەر هەمی نیشان و ئایەتان ژی ببینن، دیسا باوەریێ پێ نائینن، و ئەگەر ڕێکا هیدایەتێ و ڕاستیێ ببینن ژی ناگرن، و ناکەنە ڕێکا خۆ، و ئەگەر ڕێکا خرابیێ و بەرزەبوونێ ببینن دێ بۆ خۆ کەنە ڕێك، چونکی ئایەت و نیشانێت مە درەو ددانان، و ژێ دبێ ئاگەهـ بوون. ﴿١٤٧﴾ و ئەوێت نیشان و ئایەتێت مە و دیتنا ئاخرەتێ درەو ددانان، کار و کریارێت وان [یێت چاك] پویچ بوون، ما ئەو دێ ژ جزایێ کارێ خۆ پێڤەتر بینن! ﴿١٤٨﴾ و ملەتێ مووسایی، پشتی [چۆنا] وی، [پشتی مووسا چۆیە ژڤانێ خودایێ خۆ] ژ چەکێت خۆ [ژ زێر و زینەتێ د گەل وان] گۆلکەك چێکرن، لەشەکێ بێ گیان بوو دەنگێ چێلێ هەبوو، ما نەددیتن وی [گۆلکی] ئەو نەدئاخفتن و بەرێ وان نەددا چو ڕێکان، [و گۆلك] ب پەرستی بۆ خۆ کرنە پەرستی، و ئەو ب خۆ د ستەمکاران بوون. ﴿١٤٩﴾ ڤێجا وەختێ پەشیمان بوویین و زانین یێت گومڕا بوویین، گۆتن: ئەگەر خودایێ مە دلۆڤانیێ ب مە نەبەت، و گونەهێت مە ژێ نەبەت، ب ڕاستی ئەم دێ ژ خوسارەتان بین.

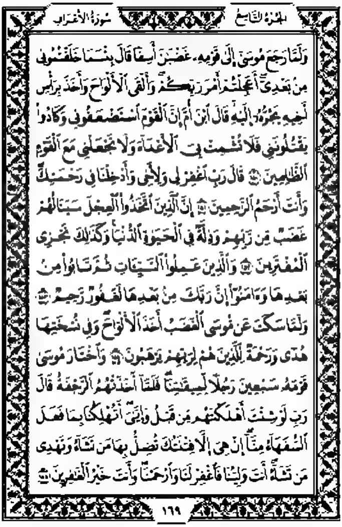

الجُزءُ التَّاسِعُ سُورَةُ الأَعرَافِ

وَلَمَّا رَجَعَ مُوسَىٰٓ إِلَىٰ قَوۡمِهِۦ غَضۡبَٰنَ أَسِفٗا قَالَ بِئۡسَمَا خَلَفۡتُمُونِي
مِنۢ بَعۡدِيٓۖ أَعَجِلۡتُمۡ أَمۡرَ رَبِّكُمۡۖ وَأَلۡقَى ٱلۡأَلۡوَاحَ وَأَخَذَ بِرَأۡسِ
أَخِيهِ يَجُرُّهُۥٓ إِلَيۡهِۚ قَالَ ٱبۡنَ أُمَّ إِنَّ ٱلۡقَوۡمَ ٱسۡتَضۡعَفُونِي وَكَادُواْ
يَقۡتُلُونَنِي فَلَا تُشۡمِتۡ بِيَ ٱلۡأَعۡدَآءَ وَلَا تَجۡعَلۡنِي مَعَ ٱلۡقَوۡمِ
ٱلظَّٰلِمِينَ ١٥٠ قَالَ رَبِّ ٱغۡفِرۡ لِي وَلِأَخِي وَأَدۡخِلۡنَا فِي رَحۡمَتِكَۖ
وَأَنتَ أَرۡحَمُ ٱلرَّٰحِمِينَ ١٥١ إِنَّ ٱلَّذِينَ ٱتَّخَذُواْ ٱلۡعِجۡلَ سَيَنَالُهُمۡ
غَضَبٞ مِّن رَّبِّهِمۡ وَذِلَّةٞ فِي ٱلۡحَيَوٰةِ ٱلدُّنۡيَاۚ وَكَذَٰلِكَ نَجۡزِي
ٱلۡمُفۡتَرِينَ ١٥٢ وَٱلَّذِينَ عَمِلُواْ ٱلسَّيِّـَٔاتِ ثُمَّ تَابُواْ مِنۢ
بَعۡدِهَا وَءَامَنُوٓاْ إِنَّ رَبَّكَ مِنۢ بَعۡدِهَا لَغَفُورٞ رَّحِيمٞ ١٥٣
وَلَمَّا سَكَتَ عَن مُّوسَى ٱلۡغَضَبُ أَخَذَ ٱلۡأَلۡوَاحَۖ وَفِي نُسۡخَتِهَا
هُدٗى وَرَحۡمَةٞ لِّلَّذِينَ هُمۡ لِرَبِّهِمۡ يَرۡهَبُونَ ١٥٤ وَٱخۡتَارَ مُوسَىٰ
قَوۡمَهُۥ سَبۡعِينَ رَجُلٗا لِّمِيقَٰتِنَاۖ فَلَمَّآ أَخَذَتۡهُمُ ٱلرَّجۡفَةُ قَالَ
رَبِّ لَوۡ شِئۡتَ أَهۡلَكۡتَهُم مِّن قَبۡلُ وَإِيَّٰيَۖ أَتُهۡلِكُنَا بِمَا فَعَلَ
ٱلسُّفَهَآءُ مِنَّآۖ إِنۡ هِيَ إِلَّا فِتۡنَتُكَ تُضِلُّ بِهَا مَن تَشَآءُ وَتَهۡدِي
مَن تَشَآءُۖ أَنتَ وَلِيُّنَا فَٱغۡفِرۡ لَنَا وَٱرۡحَمۡنَاۖ وَأَنتَ خَيۡرُ ٱلۡغَٰفِرِينَ ١٥٥

١٦٩

﴿١٥٠﴾ و وەختێ مووسا [ژ ژڤانا خودایێ خۆ] ب سەر ملەتێ خۆدا ڤەگەڕیایی، زێدە کەربگرتی و خەمگین ڤەگەریا، گۆت: پیسە شۆل بوو هەوە پشتی من کری [دەمێ هەوە گۆلک پەرستی] ئەرێ هەوە لەز ل فەرمانا خودێ کر [هەوە چ بوو؟ هەوە گۆلک پەرست، و هەوە خۆ نەگرت هەتا ئەز ژ ژڤانێ خودێ دزڤڕم، و فەرمانا خودێ بۆ هەوە دبێژم] و مووسایی دەپێت تەوراتێ ئاڤێتن، و دەست ئاڤێتە سەرێ برایێ خۆ، گرت و ب بەر خۆڤە کێشا، [هاروونی] گۆت: هەی کوڕێ دەیکا من، ب ڕاستی ملەتی ئەز بێزارکرم و نێزیک بوو من بکوژن، ڤێجا تو کەیفا نەیاران ب من نەئینە، و من نەدە د گەل ملەتێ ستەمکار [و من ژ وان حسێب نەکە]. ﴿١٥١﴾ [مووسایی] گۆت: خودێوو، گونەهێت من و برایێ من ژێ بە و مە هەردوکان ب بەر دلۆڤانییا خۆ بێخە، و تویی ژ هەمی دلۆڤانان دلۆڤانتر. ﴿١٥٢﴾ ب ڕاستی ئەوێت گۆلک پەرستین نێزیک دێ کەربا خودایێ وان و ڕسوایی د ژیانا دنیاییدا وان گریت، و هۆسا ئەم درەوینان ئێزا ددەین. ﴿١٥٣﴾ و ئەوێت کار و کریارێت خراب کرین، پاشی تۆبە کرین، و دلێشی و دلسۆزی د باوەریا خۆدا کرین، ب ڕاستی خودایێ تە پشتی ڤێ تۆبەیێ، گونەهـ ژێبەر و دلۆڤانە. ﴿١٥٤﴾ ڤێجا دەمێ کەربا مووسایی داهاتی، دەپێت تەوراتێ ڕاکرن، ئەوا [تەوراتا] ڕێکا ڕاستەڕێیی و دلۆڤانییێ تێدا نڤیسی، بۆ وان یێت ژ خودایێ خۆ دترسن. ﴿١٥٥﴾ و مووسایی ژ ملەتێ خۆ حەفتێ زەلام ژێ گرتن بۆ وەختێ مە دانایی [دا داخوازا لێبۆرینێ و لێنەگرتنێ ژ خەلەتییا خۆ یا مەزن بکەن، وەختێ گۆلک پەرستین]، ڤێجا دەمێ بیڤەلەرزا ب هێز ئەو گرتین [کەڤتن و نەهشبوون]، ئینا [مووسایی] گۆت: خودێوو ئەگەر تە ڤیابایە بەری نوکە دا من و وان د هیلاک بەی، ما دێ مە ب کریارا ساویلکەیان د هیلاک بەی؟ ئەڤە ژ جەڕباندن و ئەزموونا تە پێڤەتر نینە، یێ تە بڤێت ب وێ جەڕباندنێ گومڕا دکەی، و یێ تە بڤێت پێ ڕاستەڕێ دکەی، تویی سەمیان و هاریکارێ مە، ڤێجا ل گونەهێت مە ببۆرە و دلۆڤانییێ ب مە بە، و ب ڕاستی تو چێترین لێنەگری.

* وَٱكۡتُبۡ لَنَا فِي هَٰذِهِ ٱلدُّنۡيَا حَسَنَةٗ وَفِي ٱلۡأٓخِرَةِ
إِنَّا هُدۡنَآ إِلَيۡكَۚ قَالَ عَذَابِيٓ أُصِيبُ بِهِۦ مَنۡ أَشَآءُۖ وَرَحۡمَتِي
وَسِعَتۡ كُلَّ شَيۡءٖۚ فَسَأَكۡتُبُهَا لِلَّذِينَ يَتَّقُونَ وَيُؤۡتُونَ
ٱلزَّكَوٰةَ وَٱلَّذِينَ هُم بِـَٔايَٰتِنَا يُؤۡمِنُونَ ﴿١٥٦﴾ ٱلَّذِينَ يَتَّبِعُونَ
ٱلرَّسُولَ ٱلنَّبِيَّ ٱلۡأُمِّيَّ ٱلَّذِي يَجِدُونَهُۥ مَكۡتُوبًا عِندَهُمۡ
فِي ٱلتَّوۡرَىٰةِ وَٱلۡإِنجِيلِ يَأۡمُرُهُم بِٱلۡمَعۡرُوفِ وَيَنۡهَىٰهُمۡ
عَنِ ٱلۡمُنكَرِ وَيُحِلُّ لَهُمُ ٱلطَّيِّبَٰتِ وَيُحَرِّمُ عَلَيۡهِمُ
ٱلۡخَبَٰٓئِثَ وَيَضَعُ عَنۡهُمۡ إِصۡرَهُمۡ وَٱلۡأَغۡلَٰلَ ٱلَّتِي كَانَتۡ
عَلَيۡهِمۡۚ فَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ بِهِۦ وَعَزَّرُوهُ وَنَصَرُوهُ وَٱتَّبَعُواْ
ٱلنُّورَ ٱلَّذِيٓ أُنزِلَ مَعَهُۥٓ أُوْلَٰٓئِكَ هُمُ ٱلۡمُفۡلِحُونَ ﴿١٥٧﴾
قُلۡ يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ إِنِّي رَسُولُ ٱللَّهِ إِلَيۡكُمۡ جَمِيعًا ٱلَّذِي
لَهُۥ مُلۡكُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِۖ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ يُحۡيِۦ وَيُمِيتُۖ
فَـَٔامِنُواْ بِٱللَّهِ وَرَسُولِهِ ٱلنَّبِيِّ ٱلۡأُمِّيِّ ٱلَّذِي يُؤۡمِنُ بِٱللَّهِ
وَكَلِمَٰتِهِۦ وَٱتَّبِعُوهُ لَعَلَّكُمۡ تَهۡتَدُونَ ﴿١٥٨﴾ وَمِن
قَوۡمِ مُوسَىٰٓ أُمَّةٞ يَهۡدُونَ بِٱلۡحَقِّ وَبِهِۦ يَعۡدِلُونَ ﴿١٥٩﴾

﴿١٥٦﴾ و تو د ڤێ جیهانێدا قەنجیێ بۆ مە بنڤیسە [ژ ژیانەکا خۆش، و دویماهیکەکا باش، و سەرفەرازی بۆ کارێ باش] و ل ئاخرەتێ ژی قەنجیێ بدە مە [کو بەحەشتە]، ب ڕاستی مە ب بال تەڤە تۆبە کریە. [خودێ] گۆت: هەر کەسێ من بڤێت دێ ب ئیزایا خۆ هنگێڤم، و دلۆڤانیا من هەمی تشتان ڤەدگریت، ڤێجا ئەز دێ [ڤێ دلۆڤانیێ] سبەهی و خۆسەر [ڕۆژا قیامەتێ] بۆ وان نڤێسم ئەوێت پارێزکاریا من دکەن، و زەکاتا خۆ ددەن، و باوەریێ ب هەمی کتێب و پێغەمبەرێت مە دئینن. ﴿١٥٧﴾ و ئەوێت ل دویڤ هنارتی و پێغەمبەرێ نەخواندەوار دچن، ئەوێ سالۆخەت و نیشانێت وی ل دەڤ خۆ د تەورات و ئنجیلێدا دبینن، فەرمانا وان ب قەنجیێ دکەت، و وان ژ خرابیێ ددەتە پاش، و تشتێ پاقژ بۆ وان دورست دکەت، و تشتێ پیس ل سەر وان حەرام دکەت، و بارێ وان یێ گران ل سەر وان ڕادکەت، و قەیدێت وان خۆ پێ گرێدایی ل سەر وان ڕادکەت [ئانکو وی بارێ وان، ژ وان ئەحکامێت وان خۆ پێ گرێدایی ژ نەدورستکرنا هندەك خوارنان و ژێڤەکرنا جهێ پیس ژ جلکێ وان و سۆتنا دەستکەڤتیان (الغنائم)... هتد، سڤك کر]، ڤێجا ئەوێت باوەری پێ ئینایین، و ڕێز لێ گرتین، و هاریکاریا وی ل سەر نەیاران کری، و ب دویڤ وێ ڕۆناهیێ کەڤتین ئەوا د گەل وی هاتی [کو قورئانە]، ئەڤە ئەون یێت سەرفەراز. ﴿١٥٨﴾ بێژە: گەلی مرۆڤان، ب ڕاستی ئەز پێغەمبەرێ خودێمە بۆ هەوە هەمییان، ئەو خودایێ ملکێ ئەرد و ئەسمانان یێ وی، چو پەرستی نینن ژ وی پێڤەتر، ئەوە ژیانێ ددەت، و دبەت، ڤێجا باوەریێ ب خودێ و پێغەمبەرێ وی بینن، ئەو پێغەمبەرێ نەخواندەوار، ئەوێ (ئەو پێغەمبەرێ) باوەریێ ب خودێ و کتێبێت وی دئینیت، و ل دویڤ وی هەرن، دا هوین ڕاستەرێ ببن. ﴿١٥٩﴾ و دەستەکەك ژ ملەتێ مووسایی هەیە، بەرێ خەلکی ب ڕاستی و هەقیێ ددەنە ڕێکا ڕاست، و ب هەقیێ و ڕاستیێ ژی فەرمانداریێ و حوکمی دکەن.

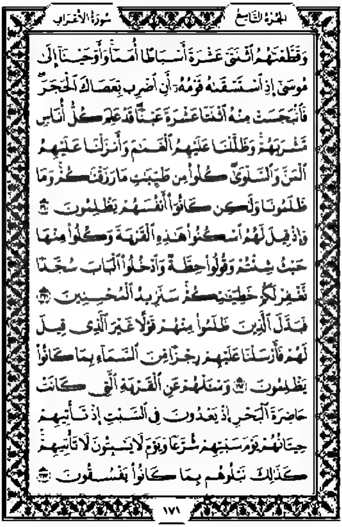

الجزء التاسع سورة الأعراف

وَقَطَّعۡنَٰهُمُ ٱثۡنَتَيۡ عَشۡرَةَ أَسۡبَاطًا أُمَمٗاۚ وَأَوۡحَيۡنَآ إِلَىٰ
مُوسَىٰٓ إِذِ ٱسۡتَسۡقَىٰهُ قَوۡمُهُۥٓ أَنِ ٱضۡرِب بِّعَصَاكَ ٱلۡحَجَرَۖ
فَٱنۢبَجَسَتۡ مِنۡهُ ٱثۡنَتَا عَشۡرَةَ عَيۡنٗاۖ قَدۡ عَلِمَ كُلُّ أُنَاسٖ
مَّشۡرَبَهُمۡۚ وَظَلَّلۡنَا عَلَيۡهِمُ ٱلۡغَمَٰمَ وَأَنزَلۡنَا عَلَيۡهِمُ
ٱلۡمَنَّ وَٱلسَّلۡوَىٰۖ كُلُواْ مِن طَيِّبَٰتِ مَا رَزَقۡنَٰكُمۡۚ وَمَا
ظَلَمُونَا وَلَٰكِن كَانُوٓاْ أَنفُسَهُمۡ يَظۡلِمُونَ ﴿١٦٠﴾
وَإِذۡ قِيلَ لَهُمُ ٱسۡكُنُواْ هَٰذِهِ ٱلۡقَرۡيَةَ وَكُلُواْ مِنۡهَا
حَيۡثُ شِئۡتُمۡ وَقُولُواْ حِطَّةٞ وَٱدۡخُلُواْ ٱلۡبَابَ سُجَّدٗا
نَّغۡفِرۡ لَكُمۡ خَطِيٓـَٰٔتِكُمۡۚ سَنَزِيدُ ٱلۡمُحۡسِنِينَ ﴿١٦١﴾
فَبَدَّلَ ٱلَّذِينَ ظَلَمُواْ مِنۡهُمۡ قَوۡلًا غَيۡرَ ٱلَّذِي قِيلَ
لَهُمۡ فَأَرۡسَلۡنَا عَلَيۡهِمۡ رِجۡزٗا مِّنَ ٱلسَّمَآءِ بِمَا كَانُواْ
يَظۡلِمُونَ ﴿١٦٢﴾ وَسۡـَٔلۡهُمۡ عَنِ ٱلۡقَرۡيَةِ ٱلَّتِي كَانَتۡ
حَاضِرَةَ ٱلۡبَحۡرِ إِذۡ يَعۡدُونَ فِي ٱلسَّبۡتِ إِذۡ تَأۡتِيهِمۡ
حِيتَانُهُمۡ يَوۡمَ سَبۡتِهِمۡ شُرَّعٗا وَيَوۡمَ لَا يَسۡبِتُونَ لَا تَأۡتِيهِمۡۚ
كَذَٰلِكَ نَبۡلُوهُم بِمَا كَانُواْ يَفۡسُقُونَ ﴿١٦٣﴾

١٧١

﴿١٦٠﴾ و مە ملەتێ مووسایی کرە دوازدە دەستەك و تویجاخ، و دەمێ ملەتێ وی ئاڤ ژێ خواستی، مە وەحی بۆ هنارت: دارێ خۆ ل کەڤری بدە [هەر کەڤرەکێ هەبیت]، پشتی مووسایی دارێ خۆ ل کەڤری دایی، دوازدە کانی ژێ زان و دەرکەفتن [تەمەت هەژمارا تویجاخێت وان]، و هەر تیرەکێ کانیا خۆ زانی و نیاسی، و مە عەور ل هنداڤی وان کرنە سیهوانە [کو سیهێ ل وان بکەن] و گەزۆ و سویسك مە ب سەر واندا باراندن، ڤێجا ژ حەلالێ پاك و پاقژێ مە ب ڕزقێ هەوە کری بخۆن، و ئەوان [ب کار و کریارێت خۆ یێت نە د ڕێدا و نەدورست] زیان ل مە نەکرییە، بەلکی هەر یا ل خۆ کرین. ﴿١٦١﴾ و وەختێ خودێ گۆتیە وان [مەخسەد بنی ئسرائیلیان] هەرنە د ڤی گوندیدا [قودسێ] و ب بەرفرەهی و ل جهێ هەوە بڤێت ژێ بخۆن، و بێژن: خودێوو گونەهێت مە ژ مە داقوتە، و داچەمایی [و خۆشکاندی بۆ خودایێ هوین ژ بەرزەبوونێ ڕزگار کرین] بدەنە ژۆر، دێ ل گونەهێت هەوە بۆرم و ناهێلم، و ئەم دێ خێرا قەنجیکاران پتر لێ کەین. ﴿١٦٢﴾ بەلێ ئەوێت ستەم و زۆرداری کرین، ئەو فەرمانا خودێ ل وان کری [کو بێژن گونەهێت مە ژ مە داقوتە]، ب تشتەکێ دی یێ ژێ نەهاتییە خواستن، گوهارتن [ڤێجا ژ بەر هندێ]، و ژ بەر نەگوهداری و ستەما وان دکر مە ئیزایەك ژ ئەسمانی ب سەر واندا هنارت. ﴿١٦٣﴾ و تو [هەی موحەممەد] پسیارا وی گوندێ نێزیکی دەریایێ [ژ ئسرائیلیان] بکە، وەختێ وان د ڕۆژا شەنبییدا دەستدرێژی کرین، وەختێ ڕۆژا شەنبییێ ماسییێت وان سەر ئاڤ دبوون، و ڕۆژا نە شەنبی [کو یا بۆ وان دورست تێدا بگرن] نەدهاتن، مە هۆسا و ژ بەر ژ ڕێ دەرکەفتنا وان ب ڤێ بەلایێ جەرباندن [کو ڕۆژا بۆ وان نەدورست ماسیان بگرن، ماسییێت ئاشکەرا سەرئاڤ بین، و ڕۆژا بۆ وان دورست بگرن، ماسی نەئێن و دیار نەبن].

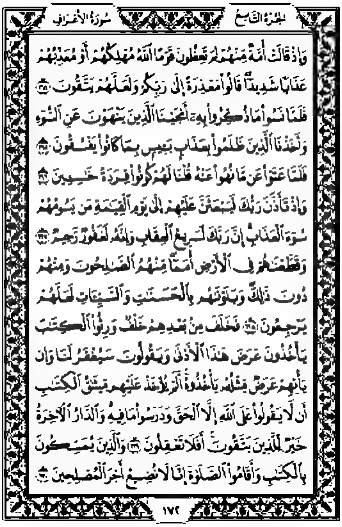

الجزء التاسع سورة الأعراف

وَإِذْ قَالَتْ أُمَّةٌ مِّنْهُمْ لِمَ تَعِظُونَ قَوْمًا ٱللَّهُ مُهْلِكُهُمْ أَوْ مُعَذِّبُهُمْ
عَذَابًا شَدِيدًا قَالُوا۟ مَعْذِرَةً إِلَىٰ رَبِّكُمْ وَلَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ ﴿١٦٤﴾
فَلَمَّا نَسُوا۟ مَا ذُكِّرُوا۟ بِهِۦٓ أَنجَيْنَا ٱلَّذِينَ يَنْهَوْنَ عَنِ ٱلسُّوٓءِ
وَأَخَذْنَا ٱلَّذِينَ ظَلَمُوا۟ بِعَذَابٍ بَـِٔيسٍۭ بِمَا كَانُوا۟ يَفْسُقُونَ ﴿١٦٥﴾
فَلَمَّا عَتَوْا۟ عَن مَّا نُهُوا۟ عَنْهُ قُلْنَا لَهُمْ كُونُوا۟ قِرَدَةً خَـٰسِـِٔينَ ﴿١٦٦﴾
وَإِذْ تَأَذَّنَ رَبُّكَ لَيَبْعَثَنَّ عَلَيْهِمْ إِلَىٰ يَوْمِ ٱلْقِيَـٰمَةِ مَن يَسُومُهُمْ
سُوٓءَ ٱلْعَذَابِ ۗ إِنَّ رَبَّكَ لَسَرِيعُ ٱلْعِقَابِ ۖ وَإِنَّهُۥ لَغَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٦٧﴾
وَقَطَّعْنَـٰهُمْ فِى ٱلْأَرْضِ أُمَمًا ۖ مِّنْهُمُ ٱلصَّـٰلِحُونَ وَمِنْهُمْ
دُونَ ذَٰلِكَ ۖ وَبَلَوْنَـٰهُم بِٱلْحَسَنَـٰتِ وَٱلسَّيِّـَٔاتِ لَعَلَّهُمْ
يَرْجِعُونَ ﴿١٦٨﴾ فَخَلَفَ مِنۢ بَعْدِهِمْ خَلْفٌ وَرِثُوا۟ ٱلْكِتَـٰبَ
يَأْخُذُونَ عَرَضَ هَـٰذَا ٱلْأَدْنَىٰ وَيَقُولُونَ سَيُغْفَرُ لَنَا وَإِن
يَأْتِهِمْ عَرَضٌ مِّثْلُهُۥ يَأْخُذُوهُ ۚ أَلَمْ يُؤْخَذْ عَلَيْهِم مِّيثَـٰقُ ٱلْكِتَـٰبِ
أَن لَّا يَقُولُوا۟ عَلَى ٱللَّهِ إِلَّا ٱلْحَقَّ وَدَرَسُوا۟ مَا فِيهِ ۗ وَٱلدَّارُ ٱلْـَٔاخِرَةُ
خَيْرٌ لِّلَّذِينَ يَتَّقُونَ ۗ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿١٦٩﴾ وَٱلَّذِينَ يُمَسِّكُونَ
بِٱلْكِتَـٰبِ وَأَقَامُوا۟ ٱلصَّلَوٰةَ إِنَّا لَا نُضِيعُ أَجْرَ ٱلْمُصْلِحِينَ ﴿١٧٠﴾

١٧٢

﴿١٦٤﴾ و وەختێ دەستەكەكێ ژ وان گۆتی [گەلی دەستەكا شیرەتكاران] هوین بۆ چ خەلكەكی شیرەت دكەن، كو خودێ دێ وان د هیلاك بەت، یان ژی دێ وان ب بەر ئیزایەكا دژوار ئێخیت، [كۆما شیرەتكار] گۆت: بۆ هندێیە دا بۆ مە ل دەڤ خودایێ هەوە ببیتە هەجەت (مهانە)، و بەلكی ئەو ل خۆ بزڤڕن و خۆ بپارێزن. ﴿١٦٥﴾ ڤێجا وەختێ وان، ئەو شیرەتێت ل وان دهاتنە كرن، ژ بیرا خۆ برین و بهێتە بێ نەكرین، مە ئەوێت بەرگەریان دكرن كو خرابی نەئێتە كرن رزگار كرن، و مە ئەوێت ستەم دكرن [یێت د ئەزموونا خۆدا كەفتین و یێت خۆ ل سەر خرابیێ بێ دەنگ كرین] ب ئیزایەكا ب ژان و دژوار هنگاڤتن، ژ بەر ژ رێ دەركەفتنا وان. ﴿١٦٦﴾ ڤێجا وەختێ وان خۆ مەزن كرین ل سەر تشتێ نەهیبا وان ژێ هاتییە كرن، و زندەگاڤیا خۆ نەهێلایین، مە گۆتە وان: ببنە مەیمونكێت رسوا و رەزیل. ﴿١٦٧﴾ و بۆ ملەتێ خۆ بێژە: وەختێ خودایێ تە [ئێشییێت ئسرائیلیان] ئاگەهدار كرین، كو خودایێ تە هندەك مرۆڤێت وەسا ب سەر واندا دێ هنێریت، كو هەتا رۆژا قیامەتێ ئیزا و نەخۆشییەكا ب ژان و دژوار بدەنە بەر وان، و ب راستی خودایێ تە جزا ب لەزە [ئانكو جزاكرنا وی یا ب لەزە]، و خودایێ تە ب راستی گونەهـ ژێبەر و دلۆڤانە. ﴿١٦٨﴾ و مە ئەو (ئسرائیل) د ئەردیدا كرنە كۆم كۆم [و مە ژێكفەكرن]، هندەك ژ وان د قەنج و كێرهاتی بوون [ئەڤێت باوەری ب موحەممەد پێغەمبەر ئینایین، و یێت بەری هاتنا وی مرین]، و هندەك ژ وان د وەسا نەبوون، ڤێجا مە ئەو ب خۆشی و نەخۆشیان جەرباندن، دا ل خۆ بزڤڕن. ﴿١٦٩﴾ و د دویڤ ڤانڕا [ئەڤێت تێكەل، قەنج و خراب] دەستەكەك هات چو خێر تێدا نە، بوونە وێرسێت تەوراتێ [دخوینن، بەلێ كار پێ ناكەن] و لەزێ ل ئەڤا ئێزیك و كێم دكەن [كو دنیایە، و پشتا خۆ ددەنە هەڤییێ] و دبێژن: دێ خودێ مە ئازاكەت و ل مە ناگریت، و ئەگەر مایەكێ دی ژی وەكی وێ ب دەست وان بكەڤیت دێ راكەن [ل نك نەخەمە، حەلالە یان حەرامە؟] ئەرێ ما پەیمان د تەوراتێدا ژ وان نەهاتبوو ستاندن، كو ئەو ژ راستییێ پێڤەتر چو پێ دی ل سەر ناڤێ خودێ نەبێژن؟ [ڤێجا چاوا حەرامی دخۆن و دبێژن: خودێ ل مە ناگریت] و وان تەورات یا خواندی كا چ تێدایە. و ئاخرەت بۆ وان، یێت پارێزكاریا خودێ دكەن چێترە، ڤێجا ما هوین ئاقلێ خۆ نائێننە سەرێ خۆ. ﴿١٧٠﴾ و ئەوێت تەوراتێ دگرن و كار پێ دكەن، و نڤێژان [كا چاوا فەرمانا وان پێ هاتییە كرن] بەردەوام دكەن، ب راستی ئەم خێرا قەنجیكاران بەرزە ناكەین.

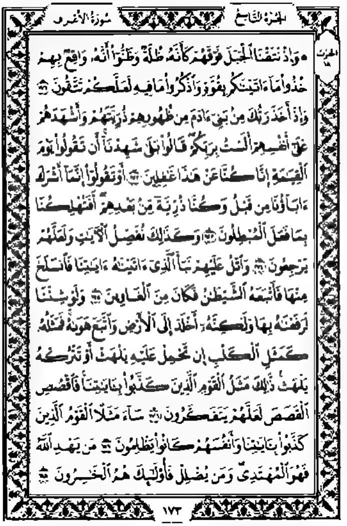

الجُزْءُ التَّاسِع — سُورَةُ الأَعْرَاف

الحزب ١٧

۞ وَإِذْ نَتَقْنَا ٱلْجَبَلَ فَوْقَهُمْ كَأَنَّهُۥ ظُلَّةٌ وَظَنُّوٓا۟ أَنَّهُۥ وَاقِعٌۢ بِهِمْ
خُذُوا۟ مَآ ءَاتَيْنَٰكُم بِقُوَّةٍ وَٱذْكُرُوا۟ مَا فِيهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ۝١٧١
وَإِذْ أَخَذَ رَبُّكَ مِنۢ بَنِىٓ ءَادَمَ مِن ظُهُورِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ وَأَشْهَدَهُمْ
عَلَىٰٓ أَنفُسِهِمْ أَلَسْتُ بِرَبِّكُمْ ۖ قَالُوا۟ بَلَىٰ ۛ شَهِدْنَآ ۛ أَن تَقُولُوا۟ يَوْمَ
ٱلْقِيَٰمَةِ إِنَّا كُنَّا عَنْ هَٰذَا غَٰفِلِينَ ۝١٧٢ أَوْ تَقُولُوٓا۟ إِنَّمَآ أَشْرَكَ
ءَابَآؤُنَا مِن قَبْلُ وَكُنَّا ذُرِّيَّةً مِّنۢ بَعْدِهِمْ ۖ أَفَتُهْلِكُنَا
بِمَا فَعَلَ ٱلْمُبْطِلُونَ ۝١٧٣ وَكَذَٰلِكَ نُفَصِّلُ ٱلْءَايَٰتِ وَلَعَلَّهُمْ
يَرْجِعُونَ ۝١٧٤ وَٱتْلُ عَلَيْهِمْ نَبَأَ ٱلَّذِىٓ ءَاتَيْنَٰهُ ءَايَٰتِنَا فَٱنسَلَخَ
مِنْهَا فَأَتْبَعَهُ ٱلشَّيْطَٰنُ فَكَانَ مِنَ ٱلْغَاوِينَ ۝١٧٥ وَلَوْ شِئْنَا
لَرَفَعْنَٰهُ بِهَا وَلَٰكِنَّهُۥٓ أَخْلَدَ إِلَى ٱلْأَرْضِ وَٱتَّبَعَ هَوَىٰهُ ۚ فَمَثَلُهُۥ
كَمَثَلِ ٱلْكَلْبِ إِن تَحْمِلْ عَلَيْهِ يَلْهَثْ أَوْ تَتْرُكْهُ
يَلْهَث ۚ ذَّٰلِكَ مَثَلُ ٱلْقَوْمِ ٱلَّذِينَ كَذَّبُوا۟ بِـَٔايَٰتِنَا ۚ فَٱقْصُصِ
ٱلْقَصَصَ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ ۝١٧٦ سَآءَ مَثَلًا ٱلْقَوْمُ ٱلَّذِينَ
كَذَّبُوا۟ بِـَٔايَٰتِنَا وَأَنفُسَهُمْ كَانُوا۟ يَظْلِمُونَ ۝١٧٧ مَن يَهْدِ ٱللَّهُ
فَهُوَ ٱلْمُهْتَدِى ۖ وَمَن يُضْلِلْ فَأُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْخَٰسِرُونَ ۝١٧٨

١٧٣

﴿١٧١﴾ و بینە بیرا خۆ دەمێ مە چیایێ (طور) ل هنداڤی وان وەکی بانەکی یان سەهوانەکێ بلندکری، هزر دکرن دێ ب سەر واندا ئێت، [مە گۆتە وان] ئەڤا مە بۆ هەوە هنارتی ژ دل و ب هێز وەربگرن و لێ د ڕژد بن. و بینە بیرا خۆ کا چ تێدایە و خۆ ژ بیرڤە نەکەن، دا ژ نیزایێ بێنە پاراستن. ﴿١٧٢﴾ و وەختێ خودایێ تە ژ پشتا ئادەمی، دویندەها وی دەرئێخستی، و هەر ئەو [دویندەهـ] ل سەر دویندەهێ ب خۆ کرنە شاهد، [وی وەختی خودێ گۆتە وان]: ما ئەز نە خودایێ هەوە مە؟ گۆتن: بەلێ، ئەم شادەیییێ ددەین، ئەڤە دا هوین ڕۆژا قیامەتێ نەبێژن، ئەم ژ ڤێ د بێ ئاگەهـ بووین. ﴿١٧٣﴾ یان ژی دا هوین نەبێژن [ئەم چ بکەین] باب و باپیرێت مە بەری مە هەڤال و هەڤپشك [بۆ خودێ] چێکربوون، و ئەم ژی دویندەهەك بووین پشتی وان هاتین [مە ژ نك خۆ هەڤال و هەڤپشك چێ نەکرینە، مە چاڤ ل وان کر]، ڤێجا ما دێ مە ب کریارا گومڕایان د هیلاك بەی؟. ﴿١٧٤﴾ و هۆسا ئەم نیشانان ب درێژی و ب هەمی ئاوایان ڕۆن دکەین، دا [پویچییا ئەو ل سەر بهێلن] بزڤرن [بۆ هەقییێ]. ﴿١٧٥﴾ [هەی موحەممەد] تو بۆ وان [ئانکو ئسرائیلیان]، سەرهاتییا وی مرۆڤی بێژە و بخوینە، ئەوێ مە زانینا نیشان و ئایەتێت خۆ دایییێ، پاشی ئەو ژ زانینا وان ئایەتان دەرکەڤت و خۆ ژێ کێشا [هەروەکی مار ژ کەڤلێ خۆ دەردکەڤیت]، ڤێجا شەیتان ب دویڤ کەفت و خۆ گەهاندێ، و بوو ژ وان یێت زێدە گومڕا و بەرزە. ﴿١٧٦﴾ و ئەگەر مە ڤیابایە ئەم دا وی ب وێ زانینا مە داییێ بلندکەین و قەدری دەینێ، بەلێ ئەو ما ب دنیایێڤە، و ب دویڤ دلخوازییا خۆ کەفت، ڤێجا مەتەلا وی [د خرابییێدا] وەکی مەتەلا سەیییە ئەگەر لێ بخوڕی و دەربێخی، دێ حلکەحلکێ کەت [ئانکو دێ ئەزمانێ خۆ دەرئێخیت] و ئەگەر بهێلی و دەرنەئێخی ژی، هەر دێ حلکەحلکێ کەت، و ئەڤ مەتەلە مەتەلا وانە یێت نیشانێت مە درەو دانایین و باوەری پێ نەئینایین [ئانکو ئەو ژی وەکی سەیینە چ شیرەتان ل وان بکەی یان لێ نەکەی، وەکی ئێکە، نائێنە سەر ڕێکا ڕاست]. ڤێجا ڤان چیرۆکان بۆ ڤەگێڕە، دا هزرا خۆ تێدا بکەن. ﴿١٧٧﴾ چ مەتەلەکا پیسە وان کەسان هەی، ئەوێت نیشان و ئایەتێت مە درەو دانایین، و ئەوان ستەم ل خۆ ب خۆ کرییە [نە ل کەسێ دی]. ﴿١٧٨﴾ ئەوێ خودێ ڕاستەڕێ بکەت هەر ئەوە ڕاستەڕێکری، و هەر کەسێ [ژ بەر کار و کریارێت وی] گومڕا و بەرزە بکەت، نێ هەر ئەوەن یێت خوسارەت.

وَلَقَدْ ذَرَأْنَا لِجَهَنَّمَ كَثِيرًا مِّنَ الْجِنِّ وَالْإِنسِ لَهُمْ قُلُوبٌ لَّا يَفْقَهُونَ
بِهَا وَلَهُمْ أَعْيُنٌ لَّا يُبْصِرُونَ بِهَا وَلَهُمْ آذَانٌ لَّا يَسْمَعُونَ بِهَا
أُولَٰئِكَ كَالْأَنْعَامِ بَلْ هُمْ أَضَلُّ أُولَٰئِكَ هُمُ الْغَافِلُونَ ﴿١٧٩﴾ وَلِلَّهِ
الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ فَادْعُوهُ بِهَا وَذَرُوا الَّذِينَ يُلْحِدُونَ فِي أَسْمَائِهِ
سَيُجْزَوْنَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٨٠﴾ وَمِمَّنْ خَلَقْنَا أُمَّةٌ يَهْدُونَ بِالْحَقِّ
وَبِهِ يَعْدِلُونَ ﴿١٨١﴾ وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا سَنَسْتَدْرِجُهُم
مِّنْ حَيْثُ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٨٢﴾ وَأُمْلِي لَهُمْ إِنَّ كَيْدِي مَتِينٌ ﴿١٨٣﴾ أَوَلَمْ
يَتَفَكَّرُوا مَا بِصَاحِبِهِم مِّن جِنَّةٍ إِنْ هُوَ إِلَّا نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿١٨٤﴾
أَوَلَمْ يَنظُرُوا فِي مَلَكُوتِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا خَلَقَ اللَّهُ
مِن شَيْءٍ وَأَنْ عَسَىٰ أَن يَكُونَ قَدِ اقْتَرَبَ أَجَلُهُمْ فَبِأَيِّ حَدِيثٍ
بَعْدَهُ يُؤْمِنُونَ ﴿١٨٥﴾ مَن يُضْلِلِ اللَّهُ فَلَا هَادِيَ لَهُ وَيَذَرُهُمْ
فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ ﴿١٨٦﴾ يَسْأَلُونَكَ عَنِ السَّاعَةِ أَيَّانَ مُرْسَاهَا
قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا عِندَ رَبِّي لَا يُجَلِّيهَا لِوَقْتِهَا إِلَّا هُوَ ثَقُلَتْ فِي
السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ لَا تَأْتِيكُمْ إِلَّا بَغْتَةً يَسْأَلُونَكَ كَأَنَّكَ حَفِيٌّ عَنْهَا
قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا عِندَ اللَّهِ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٨٧﴾

﴿١٧٩﴾ ب سویند مە گەلەك ئەجنە و مرۆڤ بۆ دۆژەهێ یێت چێکربن، وان دل یێت هەبن، هەقییێ پێ تێ ناگەهن، و چاڤ یێت هەین، پێ نابینن، و گوهـ یێت هەین پێ گولێ نابن (نابهیسن)، ئەڤە وەکی تەرش و کەوالانە [مفایی بۆ خۆ ژ ئەندامێت هەستکرنێ نابینن] بەلکی هێژ بەرزە و گومڕاترن، ئەڤەنە یێت ئاگەهـ ژ خۆ نەبی. ﴿١٨٠﴾ و [هەمی] باشناڤ بۆ خودێنە، ڤێجا ب وان دوعایان ژێ بکەن، و هوین وان بهێلن ئەوێت دەستکارییێ د ناڤێت ویدا (یێت خودێ) دکەن، دێ ئەو گەهنە جزایێ کارێ خۆ. ﴿١٨١﴾ و ژ وان ئەوێت مە چێکرین (دەستەکەك) هەیە، ب هەقییێ ڕاستەڕێییێ دکەن و پێ [ب هەقییێ] دادوەرییێ دکەن. ﴿١٨٢﴾ و ئەوێت نیشان و ئایەتێت مە درەو دانایین، دێ مۆلەتێ دەینێ، هێج هێچە دێ وان نێزیکی وی تشتی کەین یێ وان بەرئاتاف بکەت بێی ب خۆ بحەسن. ﴿١٨٣﴾ ئەز دێ مۆلەتێ دەمێ [و جزاکرنا وان ب پاش تێخم]، ب ڕاستی گرتن و ئێزایا من یا ب هێز و دژوارە. ﴿١٨٤﴾ ئەرێ ما نادەنە هزرا خۆ کو چو دیناتی ل دەڤ هەڤالێ وان (کو پێغەمبەرە) نینە؟ بەلێ ئەو ژ ئاگەهدارکەرەکێ ئاشکەرا پێڤەتر نینە.

﴿١٨٥﴾ ئەرێ ما ئەو هزرا خۆ د مەزناتییا ئەرد و ئەسمانان و د تشتێ خودێ چێکریدا ناکەن، و دبیت وەختێ مرنا وان [یان ئێزادانا وان ژ بەر گاورییا وان] نێزیك بوویت، ڤێجا ما ئەو پشتی قورئانێ باوەرییێ ب کیژ ئاخفتنێ دئینن؟. ﴿١٨٦﴾ و هەر کەسێ خودێ [ب کار و کریارێت وی یێت خراب] گومڕا و بەرزە بکەت، نێ کەس نینە وی ڕاستەڕێ بکەت، و دێ وان هێلین هەر د خرابییا خۆدا بزڤڕن. ﴿١٨٧﴾ [هەی موحەممەد] پسیارا ڕۆژا قیامەتێ ژ تە دکەن، کا کەنگییە و کەنگی دێ تێت؟ بێژە: ب ڕاستی زانینا وەختێ هاتنا وێ بەس ل دەڤ خودایێ منە، کەس نەشێت وەختێ وێ بدەتە ئاشکەراکرن خودێ نەبیت، ژ ئەرد و ئەسمانان مەزنترە بزانن [یان ڕۆژا دئێت یا گرانە ل سەر ئەرد و ئەسمانان] ب سەر هەوەدا نائێت ژ نشکەکێڤە نەبیت، پسیارا وێ ژ تە دکەن، هەروەکی تو دزانی و لێ دگەڕی، بێژە: ب ڕاستی زانینا [هاتنا] وێ [ڕۆژێ] بەس ل دەڤ خودێیە، بەلێ باراپتر ژ خەلکی [ڤێ ڕاستییێ] نوزانن.

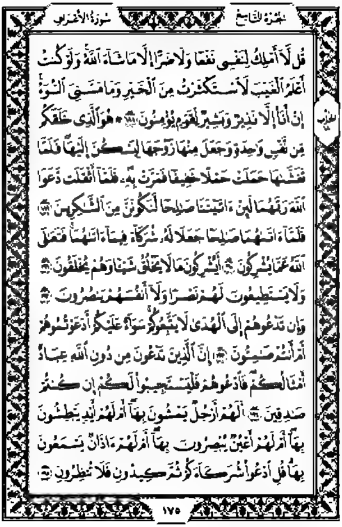
الجزء التاسع
سورة الأعراف
حزب
١٧٥

قُل لَّآ أَمْلِكُ لِنَفْسِي نَفْعًا وَلَا ضَرًّا إِلَّا مَا شَآءَ ٱللَّهُۚ وَلَوْ كُنتُ
أَعْلَمُ ٱلْغَيْبَ لَٱسْتَكْثَرْتُ مِنَ ٱلْخَيْرِ وَمَا مَسَّنِيَ ٱلسُّوٓءُۚ
إِنْ أَنَا۠ إِلَّا نَذِيرٌ وَبَشِيرٌ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿١٨٨﴾ ۞ هُوَ ٱلَّذِي خَلَقَكُم
مِّن نَّفْسٍ وَٰحِدَةٍ وَجَعَلَ مِنْهَا زَوْجَهَا لِيَسْكُنَ إِلَيْهَاۖ فَلَمَّا
تَغَشَّىٰهَا حَمَلَتْ حَمْلًا خَفِيفًا فَمَرَّتْ بِهِۦۖ فَلَمَّآ أَثْقَلَت دَّعَوَا
ٱللَّهَ رَبَّهُمَا لَئِنْ ءَاتَيْتَنَا صَٰلِحًا لَّنَكُونَنَّ مِنَ ٱلشَّٰكِرِينَ ﴿١٨٩﴾
فَلَمَّآ ءَاتَىٰهُمَا صَٰلِحًا جَعَلَا لَهُۥ شُرَكَآءَ فِيمَآ ءَاتَىٰهُمَاۚ فَتَعَٰلَى
ٱللَّهُ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿١٩٠﴾ أَيُشْرِكُونَ مَا لَا يَخْلُقُ شَيْـًٔا وَهُمْ يُخْلَقُونَ ﴿١٩١﴾
وَلَا يَسْتَطِيعُونَ لَهُمْ نَصْرًا وَلَآ أَنفُسَهُمْ يَنصُرُونَ ﴿١٩٢﴾
وَإِن تَدْعُوهُمْ إِلَى ٱلْهُدَىٰ لَا يَتَّبِعُوكُمْۚ سَوَآءٌ عَلَيْكُمْ أَدَعَوْتُمُوهُمْ
أَمْ أَنتُمْ صَٰمِتُونَ ﴿١٩٣﴾ إِنَّ ٱلَّذِينَ تَدْعُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ عِبَادٌ
أَمْثَالُكُمْۖ فَٱدْعُوهُمْ فَلْيَسْتَجِيبُوا۟ لَكُمْ إِن كُنتُمْ
صَٰدِقِينَ ﴿١٩٤﴾ أَلَهُمْ أَرْجُلٌ يَمْشُونَ بِهَآۖ أَمْ لَهُمْ أَيْدٍ يَبْطِشُونَ
بِهَآۖ أَمْ لَهُمْ أَعْيُنٌ يُبْصِرُونَ بِهَآۖ أَمْ لَهُمْ ءَاذَانٌ يَسْمَعُونَ
بِهَاۗ قُلِ ٱدْعُوا۟ شُرَكَآءَكُمْ ثُمَّ كِيدُونِ فَلَا تُنظِرُونِ ﴿١٩٥﴾

﴿١٨٨﴾ [هەی موحەممەد] بێژە: نە ب دەستێ منە مفایەکی بگەهینمە خۆ، یان زیانەکێ ژ خۆ بدەمە پاش، ئەو نەبیت یا خودێ حەزکری، و ئەگەر من غەیب [تشتێ نەئاشکرا و نەبوویی] زانیبایە، دا پتر فایدەکەم و خوسارەت نەدبووم [و زیان نەدگەهشتە من] و ئەز ژ ئاگەهدارکەر و مزگینیی پێڤەتر نینم، بۆ وی ملەتێ باوەرییێ بینیت. ﴿١٨٩﴾ و ئەوە [ئانکو خودێیە] هوین ژ ئێک کەس ب تنێ چێکرین، و هەڤەرا وی ژی ژێ چێکر، دا پێنا (سەبرا) وی پێ بێت و ل دەڤ ڤەهەسیێت، ڤێجا وەختێ جزییە نڤینا وێ، ب حال کەڤت، حالەکێ سڤك، و ما د ڤی حالیدا، ڤێجا وەختێ گران بوویی، [و بچویك د زکیدا مەزن بوویی] وێ و زەلامێ خۆ دوعا ژ خودێ کرن: ئەگەر تو زارۆکەکێ ب کێرهاتی بدەیە مە، ئەم دێ ژ شوکورداران بین. ﴿١٩٠﴾ ڤێجا وەختێ خودێ [دوعایا وان قەبویل کری] و زارۆکەکێ ب کێرهاتی دایێ، هندە دویندەها وان هەڤپشکان [ب ڤێ دانێ] بۆ [خودێ] چێ دکەن، و خودێ بلندتر و پاقژترە ژ وێ شرکا ئەو دکەن. [ئەڤ ئایەتە بەحسێ هندە دویندەها ئادەم پێغەمبەر و حەوایێ دکەت دەمێ خودێ دویندەهـ دایێ شوینا سوپاسیا خودێ بکەن هەڤپشکان بۆ خودێ چێ دکەن چ ب ناڤکرنا وان ب ناڤێت خەنەت بکەنە بەندە نە بۆ خودێ یان غەیری خودێ ـ ئەوێ ئەو کەرم د گەل کری ـ دپەرێسن].

﴿١٩١﴾ ئەرێ ئەو وی بۆ خودێ دکەنە هەڤپشك یێ چو چێ نەکەت، و ئەو ب خۆ یێت هاتینە چێکرن.

﴿١٩٢﴾ و ئەو نەشێن هاریکاریا وان بکەن [خۆ ئەگەر ژێ بخوازن ژی]، و نەشێن هاریکاریا خۆ ژی بکەن. ﴿١٩٣﴾ و ئەگەر هوین گازی وان [بوتان] بکەن بۆ ڕاستەڕێیییێ، ل دویڤ هەوە نائێن [چونکی بەرن و د بێ ڕوحن]، وەکی ئێکە چ هوین گازی وان بکەن یان بێ دەنگ بمینن و گازی وان نەکەن.

﴿١٩٤﴾ ب ڕاستی ئەوێت هوین دپەرێسن چێکرییێت خودێنە، وەکی هەوە، ڤێجا گازی وان بکەن بلا بەرسڤا هەوە بدەن!! ئەگەر هوین ڕاست دبێژن. ﴿١٩٥﴾ ئەرێ ما وان [بوتان] پێ هەنە پێ ب ڕێڤە بچن؟ یان دەست هەنە پێ دریان بدانن؟ یان چاڤ هەنە پێ ببینن؟ یان گوهـ هەنە پێ گولێ بن؟!! بێژە: هوین گازی هەمی هەڤپشکێت خۆ بکەن، پاشی هوین و ئەو پێکڤە پیلانێ بۆ من بگێڕن و چو دەرفەتێ ژی نەدەنە من.

إِنَّ وَلِـِّۧيَ ٱللَّهُ ٱلَّذِي نَزَّلَ ٱلۡكِتَٰبَۖ وَهُوَ يَتَوَلَّى ٱلصَّٰلِحِينَ ﴿١٩٦﴾
وَٱلَّذِينَ تَدۡعُونَ مِن دُونِهِۦ لَا يَسۡتَطِيعُونَ نَصۡرَكُمۡ
وَلَآ أَنفُسَهُمۡ يَنصُرُونَ ﴿١٩٧﴾ وَإِن تَدۡعُوهُمۡ إِلَى ٱلۡهُدَىٰ لَا يَسۡمَعُواْۖ
وَتَرَىٰهُمۡ يَنظُرُونَ إِلَيۡكَ وَهُمۡ لَا يُبۡصِرُونَ ﴿١٩٨﴾ خُذِ ٱلۡعَفۡوَ
وَأۡمُرۡ بِٱلۡعُرۡفِ وَأَعۡرِضۡ عَنِ ٱلۡجَٰهِلِينَ ﴿١٩٩﴾ وَإِمَّا يَنزَغَنَّكَ
مِنَ ٱلشَّيۡطَٰنِ نَزۡغٞ فَٱسۡتَعِذۡ بِٱللَّهِۚ إِنَّهُۥ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٠٠﴾ إِنَّ
ٱلَّذِينَ ٱتَّقَوۡاْ إِذَا مَسَّهُمۡ طَٰٓئِفٞ مِّنَ ٱلشَّيۡطَٰنِ تَذَكَّرُواْ
فَإِذَا هُم مُّبۡصِرُونَ ﴿٢٠١﴾ وَإِخۡوَٰنُهُمۡ يَمُدُّونَهُمۡ فِي ٱلۡغَيِّ ثُمَّ
لَا يُقۡصِرُونَ ﴿٢٠٢﴾ وَإِذَا لَمۡ تَأۡتِهِم بِـَٔايَةٖ قَالُواْ لَوۡلَا ٱجۡتَبَيۡتَهَاۚ
قُلۡ إِنَّمَآ أَتَّبِعُ مَا يُوحَىٰٓ إِلَيَّ مِن رَّبِّيۚ هَٰذَا بَصَآئِرُ مِن رَّبِّكُمۡ
وَهُدٗى وَرَحۡمَةٞ لِّقَوۡمٖ يُؤۡمِنُونَ ﴿٢٠٣﴾ وَإِذَا قُرِئَ ٱلۡقُرۡءَانُ
فَٱسۡتَمِعُواْ لَهُۥ وَأَنصِتُواْ لَعَلَّكُمۡ تُرۡحَمُونَ ﴿٢٠٤﴾ وَٱذۡكُر رَّبَّكَ
فِي نَفۡسِكَ تَضَرُّعٗا وَخِيفَةٗ وَدُونَ ٱلۡجَهۡرِ مِنَ ٱلۡقَوۡلِ بِٱلۡغُدُوِّ
وَٱلۡأٓصَالِ وَلَا تَكُن مِّنَ ٱلۡغَٰفِلِينَ ﴿٢٠٥﴾ إِنَّ ٱلَّذِينَ عِندَ رَبِّكَ
لَا يَسۡتَكۡبِرُونَ عَنۡ عِبَادَتِهِۦ وَيُسَبِّحُونَهُۥ وَلَهُۥ يَسۡجُدُونَ ۩ ﴿٢٠٦﴾ سجدة

﴿١٩٦﴾ ب ڕاستی پشتەڤان و هاریکارێ من خودێیە، ئەوێ قورئان ئینایییە خوارێ، و ئەوە هاریکاریا قەنجیکاران دکەت. ﴿١٩٧﴾ و ئەوێت هوین ژ بلی خودێ دپەرێسن، نەشێن هاریکاریا هەوە بکەن، و نەشێن هاریکاریا خۆ ژی بکەن. ﴿١٩٨﴾ و ئەگەر هوین گازی وان [بوتان] بکەن بۆ ڕێکا ڕاست، گول هەوە نابن، و تو دبینی بەرێ وان یێ ل تە، بەلێ ئەو ب خۆ نابینن. ﴿١٩٩﴾ لێبەگرتنێ و کار و ئالییێ ساناهی بگرە، و فەرمانێ ب کار و کریارێت قەنج بکە، و ڕوییێ خۆ ژ نەفامان وەرگێڕە. ﴿٢٠٠﴾ و هەر وەختەکێ وەسواسەك ژ شەیتانی بگەهیتە تە، خۆ ب خودێ بپارێزە، ب ڕاستی ئەو یێ گوهدێر و زانایە. ﴿٢٠١﴾ ب ڕاستی ئەوێت پارێزکاری کرین، هەر وەختەکێ وەسواسەك ژ شەیتانی گەهشتە وان، [فەرمانا خودێ] هاتە بیرا وان، ڤێجا ب خۆ دحەسن، و چاڤێت وان باش ڕۆن دبن، [و دزانن ئەڤە وەسواسا شەیتانییە، خۆ ژ گونەهێ ڤەدکێشن و گوهێ خۆ نادەنە شەیتانی]. ﴿٢٠٢﴾ و برایێت وان [ژ شەیتانان] هاریکاریا وان [گاوران] دکەن د خرابییێدا، و پاشی دەست ژ خرابیا وان بەرنادەن.

﴿٢٠٣﴾ و ئەگەر تو بۆ وان چو موعجیزەیان نەئینی، دێ بێژن: بلا تە تشتەك ژ دەڤ خۆ ئینابایە [بۆ ترانە]، بێژە: ئەز ل دویڤ وی تشتی دچم یێ کو وەحی بۆ من پێ هاتیت ژ بەرێ خودایێ منڤە، ئەڤ قورئانە نیشان و دەلیلێت ئاشکەرانە ژ خودایێ هەوە، و ڕێکا هیدایەتێ و دلۆڤانییە بۆ ملەتێ باوەرییێ بینیت.

﴿٢٠٤﴾ و ئەگەر قورئان هاتە خواندن [د نڤێژێدا و ژ دەرڤەی نڤێژێ ژی] گوهێ خۆ بدەنێ و بێ دەنگ بن، دا دلۆڤانی ب هەوە بێتە برن. ﴿٢٠٥﴾ و خودایێ خۆ ب ترس و ئاشکەراییڤە و ب نهێنی و ئاڤنجیڤە (ناڤبەرا دەنگێ نزم و یێ بلند) سپێدە و ئێڤاران بینە بیرا خۆ، و ژ بێ ئاگەهان نەبە. ﴿٢٠٦﴾ ب ڕاستی ئەوێت ل دەڤ خودایێ تە [کو ملیاکەتن] خۆ ل سەر پەرستنا خودێ مەزن ناکەن و خودێ [ژ هەمی کێماسیان] پاقژ دکەن، و هەر بۆ خودێ سوجدەیان دبەن.

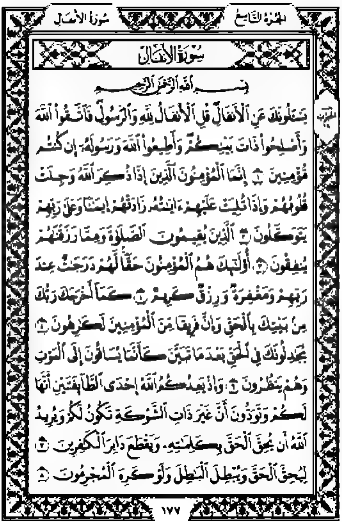
الجزء التاسع سورة الأنفال

سورة الأنفال

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

يَسْـَٔلُونَكَ عَنِ ٱلْأَنفَالِ قُلِ ٱلْأَنفَالُ لِلَّهِ وَٱلرَّسُولِ فَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ
وَأَصْلِحُوا۟ ذَاتَ بَيْنِكُمْ وَأَطِيعُوا۟ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥٓ إِن كُنتُم
مُّؤْمِنِينَ ﴿١﴾ إِنَّمَا ٱلْمُؤْمِنُونَ ٱلَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ ٱللَّهُ وَجِلَتْ
قُلُوبُهُمْ وَإِذَا تُلِيَتْ عَلَيْهِمْ ءَايَٰتُهُۥ زَادَتْهُمْ إِيمَٰنًا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ
يَتَوَكَّلُونَ ﴿٢﴾ ٱلَّذِينَ يُقِيمُونَ ٱلصَّلَوٰةَ وَمِمَّا رَزَقْنَٰهُمْ
يُنفِقُونَ ﴿٣﴾ أُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْمُؤْمِنُونَ حَقًّا لَّهُمْ دَرَجَٰتٌ عِندَ
رَبِّهِمْ وَمَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ ﴿٤﴾ كَمَآ أَخْرَجَكَ رَبُّكَ
مِنۢ بَيْتِكَ بِٱلْحَقِّ وَإِنَّ فَرِيقًا مِّنَ ٱلْمُؤْمِنِينَ لَكَٰرِهُونَ ﴿٥﴾
يُجَٰدِلُونَكَ فِى ٱلْحَقِّ بَعْدَمَا تَبَيَّنَ كَأَنَّمَا يُسَاقُونَ إِلَى ٱلْمَوْتِ
وَهُمْ يَنظُرُونَ ﴿٦﴾ وَإِذْ يَعِدُكُمُ ٱللَّهُ إِحْدَى ٱلطَّآئِفَتَيْنِ أَنَّهَا
لَكُمْ وَتَوَدُّونَ أَنَّ غَيْرَ ذَاتِ ٱلشَّوْكَةِ تَكُونُ لَكُمْ وَيُرِيدُ
ٱللَّهُ أَن يُحِقَّ ٱلْحَقَّ بِكَلِمَٰتِهِۦ وَيَقْطَعَ دَابِرَ ٱلْكَٰفِرِينَ ﴿٧﴾
لِيُحِقَّ ٱلْحَقَّ وَيُبْطِلَ ٱلْبَٰطِلَ وَلَوْ كَرِهَ ٱلْمُجْرِمُونَ ﴿٨﴾

١٧٧

سۆرەتا ئەنفال

ل مەدینەیێ هاتییە خوارێ (٧٥) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ پسیارا دەستکەفتییێت (خەزایێ) ژ تە دکەن [کا دێ چاوا ئێنە بەلاڤکرن، نەخاسمە پشتی ژێك جودابوون ل سەر دەستکەفتییێت بەدرێ پەیدابوویی]، بێژە: دەستکەفتی بۆ خودێ و پێغەمبەرینە [ئانکو بەلاڤکرنا وان ب هیڤیا پێغەمبەریڤەیە]، ڤێجا پارێزکاریا خودێ بکەن [ل سەر دەستکەفتیان ژێکڤە نەبن، و ل بەر فەرمانا خودێ ڕاوەستن]، و نالبەرا خۆ دورست بکەن، و گوهداریا خودێ و پێغەمبەرێ وی بکەن ئەگەر هوین خودان باوەر بن. ﴿٢﴾ ب ڕاستی خودان باوەر بەس ئەون، ئەوێت ئەگەر ناڤێ خودێ هاتە ئینان، دلێت وان ژ ترساندا خۆ دقوتن، و ئەگەر قورئان ل سەر وان هاتە خواندن، باوەریا وان پتر لێ دئێت، و پشتا خۆ ب خودێ مرکوم و گەرم دکەن. ﴿٣﴾ و ئەوێت بەردەوام [و ب ڕەنگێ پێدڤی] نڤێژان دکەن، و ژ تشتێ مە دایێ خێران ددەن. ﴿٤﴾ ئەها ئەڤەنە خودان باوەرێت ڕاست و دورست، وان ل دەڤ خودایێ خۆ پێنك و پایە و گونەهـ ژێبرن و ڕزقەکێ بەرفرەهـ هەیە. ﴿٥﴾ [حوکمێ ژێکڤەکرنا دەستکەفتییان ب دویماهیك هات، دێ ب وی ڕەنگی بیت یێ خودێ بڤێت، د گەل هندێ کو ب دلێ هندەکان نینە ژی] هەروەکی خودایێ تە تو ژ مەدینەیێ دەرئێخستی بۆ بەدرێ [بۆ کارەکێ تەقدیرا وی ل سەر بوو]، و هندەك ژ خودان باوەران ئەڤە پێ نەخۆش بوو. ﴿٦﴾ پشتی بۆ وان ڕاستی دیاربوویی کو دێ سەرکەڤن، جڕەبڕێ [د دەرهەقێ شەڕیدا] د گەل تە دکەن، [و وان شەڕ پێ نەخۆشە] دێ بێژی بۆ کوشتنێ دئێنە هاژۆتن، و کوشتنێ ب چاڤێت خۆ دبینن. ﴿٧﴾ و بینە بیرا خۆ وەختێ خودێ ژڤان ب ئێك ژ دویان دایییە هەوە [کاروانێ قورەیشییان، یان سەرکەفتن ل سەر لەشکەرێ وان]، بەلێ هوین حەز دکەن یا بێ شەڕ بگەهیتە هەوە [کو کاروانە]، و خودێ دڤێت ب ئایەتێت خۆ ئەوێت هاتینە خوارێ ل سەر شەڕی، هەقییێ بنەجە بکەت، و گاوران بنبڕ بکەت. ﴿٨﴾ و دا هەقییێ [کو ئیسلامە] بنەجە بکەت، و پویچاتییێ پویچ بکەت، چەند نە ب دلێ گونەهکاران [بوت پەرێسان] ژی بیت.

إِذْ تَسْتَغِيثُونَ رَبَّكُمْ فَاسْتَجَابَ لَكُمْ أَنِّي مُمِدُّكُم بِأَلْفٍ
مِّنَ الْمَلَٰٓئِكَةِ مُرْدِفِينَ ﴿٩﴾ وَمَا جَعَلَهُ اللَّهُ إِلَّا بُشْرَىٰ
وَلِتَطْمَئِنَّ بِهِۦ قُلُوبُكُمْ وَمَا النَّصْرُ إِلَّا مِنْ عِندِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ
عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿١٠﴾ إِذْ يُغَشِّيكُمُ النُّعَاسَ أَمَنَةً مِّنْهُ وَيُنَزِّلُ
عَلَيْكُم مِّنَ السَّمَآءِ مَآءً لِّيُطَهِّرَكُم بِهِۦ وَيُذْهِبَ عَنكُمْ
رِجْزَ الشَّيْطَٰنِ وَلِيَرْبِطَ عَلَىٰ قُلُوبِكُمْ وَيُثَبِّتَ بِهِ الْأَقْدَامَ ﴿١١﴾
إِذْ يُوحِي رَبُّكَ إِلَى الْمَلَٰٓئِكَةِ أَنِّي مَعَكُمْ فَثَبِّتُوا الَّذِينَ
ءَامَنُوا سَأُلْقِي فِي قُلُوبِ الَّذِينَ كَفَرُوا الرُّعْبَ فَاضْرِبُوا
فَوْقَ الْأَعْنَاقِ وَاضْرِبُوا مِنْهُمْ كُلَّ بَنَانٍ ﴿١٢﴾ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ
شَآقُّوا اللَّهَ وَرَسُولَهُۥ وَمَن يُشَاقِقِ اللَّهَ وَرَسُولَهُۥ فَإِنَّ اللَّهَ
شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿١٣﴾ ذَٰلِكُمْ فَذُوقُوهُ وَأَنَّ لِلْكَٰفِرِينَ
عَذَابَ النَّارِ ﴿١٤﴾ يَٰٓأَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوٓا إِذَا لَقِيتُمُ الَّذِينَ
كَفَرُوا زَحْفًا فَلَا تُوَلُّوهُمُ الْأَدْبَارَ ﴿١٥﴾ وَمَن يُوَلِّهِمْ يَوْمَئِذٍ
دُبُرَهُۥٓ إِلَّا مُتَحَرِّفًا لِّقِتَالٍ أَوْ مُتَحَيِّزًا إِلَىٰ فِئَةٍ فَقَدْ بَآءَ
بِغَضَبٍ مِّنَ اللَّهِ وَمَأْوَىٰهُ جَهَنَّمُ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ ﴿١٦﴾

﴿٩﴾ بینە بیرا خۆ وەختێ [د شەڕێ بەدریدا] **لاڤلاڤ** و هەوار هەوارا هەوە: هەوە سەرکەفتن و هاریکاری ژ خودایێ خۆ دخواست، ئینا بەرسڤا هەوە دا، ب ڕاستی ئەز دێ ب هزار ملیاکەتێت ل دویڤ ئێک پشتەڤانیا هەوە کەم. ﴿١٠﴾ و ئەڤ هاریکاریە بۆ هەوە کر، دا بۆ هەوە ببیتە مزگینی ژ بەرێ خودێڤە، و دا دلێت هەوە پێ تەنا ببن [کو هوین دێ سەرکەڤن]، و ب ڕاستی سەرکەفتن بەس ب دەستێ خودێیە، ب ڕاستی خودێ یێ سەردەست و کاربنەجهە. ﴿١١﴾ و بینە بیرا خۆ دەمێ خەوەکا سڤک دلێ هەوە گرتی، و خودێ ژ نک خۆ هوین پێ دلتەنا کرین و باران بۆ هەوە ژ ئەسمانی باراندی، دا هەوە پێ پاقژ بکەت [شویشتنێ ل سەر خۆ ڕاکەن، و دەستنڤێژێت خۆ بگرن و نڤێژێت خۆ بکەن]، و دا ئاوازێت شەیتانی ژ دەڤ هەوە ببەت [هوین نەبێژن ئەم دکێمین و ئەو گەلەکن]، و دا دلێت هەوە ب بێنفرەهیێ موکوم بکەت، و پیێان پێ ڕابگریت [و ل بن پیێت هەوە گزر بکەت و نەبنە تەقن]. ﴿١٢﴾ بینە بیرا خۆ دەمێ خودایێ تە وەحی بۆ ملیاکەتان هنارتی، ب ڕاستی ئەز یێ د گەل هەوە، ڤێجا مزگینیێ ب سەرکەفتنێ بدەنە ئەوێت باوەری ئینایین و وان ڕاگرن، ئەز دێ ترس و لەرزێ ئێخمە د دلێت واندا ئەوێت گاور بوویین، ڤێجا هوین دربان دانە ستۆ و سەرتلێت وان. ﴿١٣﴾ چونکی وان دژاتیا خودێ و پێغەمبەرێ وی دکر، و هەر کەسێ دژاتیا خودێ و پێغەمبەرێ وی بکەت [بلا بزانیت] هندی جزایێ خودێیە، ب ڕاستی جزایەکێ دژوارە. ﴿١٤﴾ ئەڤە ئیزایا هەوەیە ڤێجا تامکەنێ، [و بزانن] ب ڕاستی [ڕۆژا قیامەتێ] ئاگرێ دۆژەهێ بۆ گاورانە. ﴿١٥﴾ گەلی ئەوێت هەوە باوەری ئینایین، ئەگەر هوین [د شەڕیدا] کەفتە بەر سینگێ گاوران، پشتا خۆ نەدەنە وان و ژ وان نەرەڤن. ﴿١٦﴾ و هەر کەسێ وێ ڕۆژێ پشتا خۆ بدەتە وان و ژ وان برەڤیت، ژ بلی وی یێ ل بەر بیت بچیتە چەنگەکێ دی یێ شەڕی یان خۆ ڤەکێشیت، دا جارەکا دی ب هێزتر بزڤڕیتەڤە، یان خۆ بدەتە د گەل دەستەکەکا دی، ڤێجا ب ڕاستی ئەوێ پشتا خۆ بدەتە وان و ژ وان برەڤیت [ژ بلی ئەوێت مەبەستا وان هاتینە دیاریکرن] هێژایی غەزەبا خودێ بوو، و جهێ وی دۆژەهە و پیسە جهە.

فَلَمْ تَقْتُلُوهُمْ وَلَٰكِنَّ اللَّهَ قَتَلَهُمْ ۚ وَمَا رَمَيْتَ إِذْ رَمَيْتَ
وَلَٰكِنَّ اللَّهَ رَمَىٰ ۚ وَلِيُبْلِيَ الْمُؤْمِنِينَ مِنْهُ بَلَاءً حَسَنًا ۚ
إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿١٧﴾ ذَٰلِكُمْ وَأَنَّ اللَّهَ مُوهِنُ كَيْدِ
الْكَافِرِينَ ﴿١٨﴾ إِن تَسْتَفْتِحُوا فَقَدْ جَاءَكُمُ الْفَتْحُ ۖ وَإِن
تَنتَهُوا فَهُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ ۖ وَإِن تَعُودُوا نَعُدْ وَلَن تُغْنِيَ عَنكُمْ
فِئَتُكُمْ شَيْئًا وَلَوْ كَثُرَتْ وَأَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٩﴾
يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَا تَوَلَّوْا عَنْهُ
وَأَنتُمْ تَسْمَعُونَ ﴿٢٠﴾ وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ قَالُوا سَمِعْنَا وَهُمْ
لَا يَسْمَعُونَ ﴿٢١﴾ ۞ إِنَّ شَرَّ الدَّوَابِّ عِندَ اللَّهِ الصُّمُّ الْبُكْمُ
الَّذِينَ لَا يَعْقِلُونَ ﴿٢٢﴾ وَلَوْ عَلِمَ اللَّهُ فِيهِمْ خَيْرًا لَّأَسْمَعَهُمْ ۖ
وَلَوْ أَسْمَعَهُمْ لَتَوَلَّوا وَّهُم مُّعْرِضُونَ ﴿٢٣﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ
آمَنُوا اسْتَجِيبُوا لِلَّهِ وَلِلرَّسُولِ إِذَا دَعَاكُمْ لِمَا يُحْيِيكُمْ ۖ
وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَحُولُ بَيْنَ الْمَرْءِ وَقَلْبِهِ وَأَنَّهُ إِلَيْهِ
تُحْشَرُونَ ﴿٢٤﴾ وَاتَّقُوا فِتْنَةً لَّا تُصِيبَنَّ الَّذِينَ ظَلَمُوا
مِنكُمْ خَاصَّةً ۖ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٢٥﴾

﴿١٧﴾ ڤێجا نە هەوە ئەو دکوشتن، بەلێ خودێ ئەو کوشتن و نە تو بوویی [هەی پێغەمبەر وەختێ خیز گەهشتییە سەروچاڤێت هەمییان] تە هاڤێتی وەختێ تە هاڤێتی، بەلێ خودێ هاڤێت، و دا خودێ ب ڤێ [هاریکرن و سەرئێخستنێ] قەنجی و کەرەمەکا باش د گەل خودان باوەران بکەت، ب ڕاستی خودێ گوهدێر و زێدە زانایە. ﴿١٨﴾ مەخسەد [ژ ڤان هاریکاریان] ئەوە [خودێ قەنجییێ د گەل خودان باوەران بکەت، و پیلانێت گاوران سست بکەت]، ب ڕاستی خودێ لاوازکەرێ پیلانێت گاورانە. ﴿١٩﴾ [گەلی موشرکان] ئەگەر هوین سەرکەڤتنێ دخوازن [بۆ وی یێ ڕاست و دورست]، ڤێجا سەرکەڤتن ل دویڤ داخوازا هەوە هات [کا کی چێتر و دورستترە، خودێ ئەو ب سەرئێخست]، و ئەگەر هوین نەیارەتییا [پێغەمبەری و موسلمانان] بهێلن و بەس بکەن، نێ ئەڤە بۆ هەوە چێترە، و ئەگەر هوین بزڤڕنەڤە [گاوریێ و دژمناتییێ]، ئەم ژی دێ [بۆ هاریکاریا پێغەمبەری و شکاندنا گاوران] زڤڕینەڤە، و کۆم و هەژمارا هەوە چو مفایی ناگەهیتە هەوە، هوین چەند گەلەك ژی بن، و ب ڕاستی خودێ یێ د گەل خودان باوەران. ﴿٢٠﴾ گەلی خودان باوەران، گوهدارییا خودێ و پێغەمبەرێ وی بکەن، و پێغەمبەری نەهێلن و پشتا خۆ نەدەنێ، و گوهێ هەوە ب دورستایی لێ کا چ دبێژیت. ﴿٢١﴾ و وەکی وان نەبن ئەوێت گۆتین مە بهیست [کو ئەو دوڕوی و جوهینە] و ئەو ب خۆ [بهیستنەکا ب مفا] نابهیسن. ﴿٢٢﴾ ب ڕاستی خرابترین جاندار ل دەڤ خودێ، ئەون ئەوێت کەڕ و لال، ئەوێت تێ نەگەهن [کا چ د خێرا واندایە چ د خێرا واندا نینە، هەلبەت ئەڤ ئایەتە د دەرهەقێ هندەك مرۆڤان ژ ئوجاخا (عبد الدار)دا هاتە خوار، دگۆتن: ئەم د ڕاستا وی تشتیدا یێ موحەمەد پێ هاتی دکەڕ و کۆرە و لالین]. ﴿٢٣﴾ و ئەگەر خێرەك د واندا [د کەڕ و لالاندا] هەبایە، دا خودێ هەڤییێ ب گوهێ وان ئێخیت، و ئەگەر ب گوهێ وان ئێخستبایە ژی، هەر دا پشتا خۆ دەنێ و ڕوییێ خۆ ژ باوەرییێ وەرگێڕن. ﴿٢٤﴾ گەلی خودان باوەران، بەرسڤا خودێ و پێغەمبەری بدەن [ئانکو ب لەز گوهدارییا خودێ و پێغەمبەری بکەن] دەمێ بۆ وی تشتی گازی هەوە دکەت یێ هەوە زیندی دکەت، و بزانن خودێ مرۆڤی و دلێ مرۆڤی ژێك دکەت [ئانکو دل دمرینیت و دگوهۆڕیت]، و ب ڕاستی هوین دێ ب بال ویڤە ئێنە کۆمکرن. ﴿٢٥﴾ و خۆ ژ ئاتافەکێ بپارێزن، نەبەس دێ وان ب تنێ گریت، ژ هەوە، ئەوێت ستەم کرین، و بزانن جزایێ خودێ ب ڕاستی جزایەکێ دژوارە.

وَٱذْكُرُوٓا۟ إِذْ أَنتُمْ قَلِيلٌ مُّسْتَضْعَفُونَ فِى ٱلْأَرْضِ تَخَافُونَ
أَن يَتَخَطَّفَكُمُ ٱلنَّاسُ فَـَٔاوَىٰكُمْ وَأَيَّدَكُم بِنَصْرِهِۦ وَرَزَقَكُم
مِّنَ ٱلطَّيِّبَٰتِ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٢٦﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟
لَا تَخُونُوا۟ ٱللَّهَ وَٱلرَّسُولَ وَتَخُونُوٓا۟ أَمَٰنَٰتِكُمْ وَأَنتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٢٧﴾
وَٱعْلَمُوٓا۟ أَنَّمَآ أَمْوَٰلُكُمْ وَأَوْلَٰدُكُمْ فِتْنَةٌ وَأَنَّ ٱللَّهَ
عِندَهُۥٓ أَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿٢٨﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓا۟ إِن تَتَّقُوا۟
ٱللَّهَ يَجْعَل لَّكُمْ فُرْقَانًا وَيُكَفِّرْ عَنكُمْ سَيِّـَٔاتِكُمْ
وَيَغْفِرْ لَكُمْ ۗ وَٱللَّهُ ذُو ٱلْفَضْلِ ٱلْعَظِيمِ ﴿٢٩﴾ وَإِذْ يَمْكُرُ بِكَ
ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ لِيُثْبِتُوكَ أَوْ يَقْتُلُوكَ أَوْ يُخْرِجُوكَ ۚ وَيَمْكُرُونَ
وَيَمْكُرُ ٱللَّهُ ۖ وَٱللَّهُ خَيْرُ ٱلْمَٰكِرِينَ ﴿٣٠﴾ وَإِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ
ءَايَٰتُنَا قَالُوا۟ قَدْ سَمِعْنَا لَوْ نَشَآءُ لَقُلْنَا مِثْلَ هَٰذَآ ۙ إِنْ هَٰذَآ
إِلَّآ أَسَٰطِيرُ ٱلْأَوَّلِينَ ﴿٣١﴾ وَإِذْ قَالُوا۟ ٱللَّهُمَّ إِن كَانَ هَٰذَا
هُوَ ٱلْحَقَّ مِنْ عِندِكَ فَأَمْطِرْ عَلَيْنَا حِجَارَةً مِّنَ ٱلسَّمَآءِ
أَوِ ٱئْتِنَا بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿٣٢﴾ وَمَا كَانَ ٱللَّهُ لِيُعَذِّبَهُمْ وَأَنتَ
فِيهِمْ ۚ وَمَا كَانَ ٱللَّهُ مُعَذِّبَهُمْ وَهُمْ يَسْتَغْفِرُونَ ﴿٣٣﴾

﴿٢٦﴾ و بینە بیرا خۆ وەختێ هوین ل مەکەهێ د کێم و بندەست، هوین دترسیان خەلك [ئانکو موشرکێت مەکەهێ] ب لەز هەوە بگرن، ڤێجا [خودێ] هوین حەواندن [و مەدینە بۆ هەوە کرە ئێورگەهـ و پەناگەهـ]، و ب هاریکاریا خۆ [ڕۆژا بەدرێ] پشتەڤانیا هەوە کر، و ڕزقێ پاك و پاقژ دا هەوە، دا هوین سوپاسیا خودێ بکەن. ﴿٢٧﴾ گەلی خودان باوەران: خیانەتێ ل خودێ و پێغەمبەری نەکەن [کو هوین فەرمانێت وان بهێلن و ڕێکا وان نەگرن، و گونەهان بکەن]، و خیانەتێ د ئەمانەتێت خۆدا نەکەن، و هوین دزانن ئەڤا هەوە د ڕاستا ئەمانەتێدا کری خیانەتە. ﴿٢٨﴾ و بزانن ب ڕاستی زارۆك و مالێ هەوە، جەڕباندنە بۆ هەوە، و [بزانن] ب ڕاستی خودێ خەلاتەکێ مەزن ل دەڤە [ڤێجا خەمێ ژ وی خەلاتی بخۆن، و بلا زارۆك و مالێ هەوە وی خەلاتی ژ دەست هەوە نەکەن]. ﴿٢٩﴾ گەلی خودان باوەران ئەگەر هوین پارێزکاریا خودێ بکەن، دێ ڤاڤێرێ دەتە هەوە [کو هوین ڕاستی و پویچیێ ژێك ڤاڤێرن و ژێك جودا بکەن]، و گونەهێت هەوە دێ پویچکەت و دێ ل هەوە بۆریت، و نێ خودێیە خودانێ کەرەما مەزن. ﴿٣٠﴾ و بینە بیرا خۆ وەختێ ئەوێت گاور بوویین، تۆیین و نەخشە بۆ تە ددانان، دا تە زیندان بکەن و گرێ بدەن یان تە بکوژن، یان تە [ژ مەکەهێ] دەربێخن، و فند و فێلان دکەن و نەخشەیان ددانن، و خودێ ژی نەخشەیان ددانیت [تەکبیرێ دکەت]، و خودێ چێترین تەکبیرکەرە. ﴿٣١﴾ وەختێ ئایەتێت مە ب سەر واندا دهاتنە خواندن، دگۆتن: مە بهیستن، ئەگەر مە ڤیابایە، ئەم ژی دا وەکی ڤان ئایەتان بێژین، و ئەڤە ژ ئەفسانەیێت پێشیان پێڤەتر نینە. ﴿٣٢﴾ و بینە بیرا خۆ دەمێ وان گۆتی: خودێوۆ ئەگەر ئەڤە [ئەڤا موحەممەدی پێ هاتی] هەقی بیت ژ نك تە هاتیت، تو بەرانەك ژ کەڤران ژ ئەسمانی ب سەر مەدا ببارینە، یان ئیزایەکا ب ژان و دژوار بۆ مە بینە. ﴿٣٣﴾ و خودێ وان ئیزا نادەت [هەمیان ب گشتی ب بەر ئیزا ناتێخیت] و تو [هەی موحەممەد] د ناڤ واندا.. و خودێ وان ب بەر ئیزایێ ناتێخیت، و ئەو داخوازا گونەهـ ژێبرنێ بکەن.

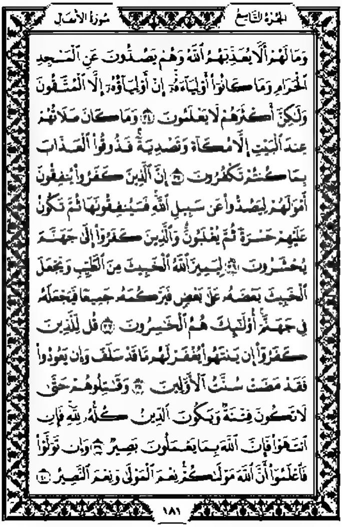
الجزء التاسع
سورة الأنفال
١٨١

وَمَا لَهُمۡ أَلَّا يُعَذِّبَهُمُ ٱللَّهُ وَهُمۡ يَصُدُّونَ عَنِ ٱلۡمَسۡجِدِ
ٱلۡحَرَامِ وَمَا كَانُوٓاْ أَوۡلِيَآءَهُۥٓۚ إِنۡ أَوۡلِيَآؤُهُۥٓ إِلَّا ٱلۡمُتَّقُونَ
وَلَٰكِنَّ أَكۡثَرَهُمۡ لَا يَعۡلَمُونَ ٣٤ وَمَا كَانَ صَلَاتُهُمۡ
عِندَ ٱلۡبَيۡتِ إِلَّا مُكَآءٗ وَتَصۡدِيَةٗۚ فَذُوقُواْ ٱلۡعَذَابَ
بِمَا كُنتُمۡ تَكۡفُرُونَ ٣٥ إِنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ يُنفِقُونَ
أَمۡوَٰلَهُمۡ لِيَصُدُّواْ عَن سَبِيلِ ٱللَّهِۚ فَسَيُنفِقُونَهَا ثُمَّ تَكُونُ
عَلَيۡهِمۡ حَسۡرَةٗ ثُمَّ يُغۡلَبُونَۗ وَٱلَّذِينَ كَفَرُوٓاْ إِلَىٰ جَهَنَّمَ
يُحۡشَرُونَ ٣٦ لِيَمِيزَ ٱللَّهُ ٱلۡخَبِيثَ مِنَ ٱلطَّيِّبِ وَيَجۡعَلَ
ٱلۡخَبِيثَ بَعۡضَهُۥ عَلَىٰ بَعۡضٖ فَيَرۡكُمَهُۥ جَمِيعٗا فَيَجۡعَلَهُۥ
فِي جَهَنَّمَۚ أُوْلَٰٓئِكَ هُمُ ٱلۡخَٰسِرُونَ ٣٧ قُل لِّلَّذِينَ
كَفَرُوٓاْ إِن يَنتَهُواْ يُغۡفَرۡ لَهُم مَّا قَدۡ سَلَفَ وَإِن يَعُودُواْ
فَقَدۡ مَضَتۡ سُنَّتُ ٱلۡأَوَّلِينَ ٣٨ وَقَٰتِلُوهُمۡ حَتَّىٰ
لَا تَكُونَ فِتۡنَةٞ وَيَكُونَ ٱلدِّينُ كُلُّهُۥ لِلَّهِۚ فَإِنِ
ٱنتَهَوۡاْ فَإِنَّ ٱللَّهَ بِمَا يَعۡمَلُونَ بَصِيرٞ ٣٩ وَإِن تَوَلَّوۡاْ
فَٱعۡلَمُوٓاْ أَنَّ ٱللَّهَ مَوۡلَىٰكُمۡۚ نِعۡمَ ٱلۡمَوۡلَىٰ وَنِعۡمَ ٱلنَّصِيرُ ٤٠

﴿٣٤﴾ و وان چ هەیە نەهێلیت خودێ وان ب بەر ئیزا بێخیت [پشتی تو و موسلمانێت لاواز ژ ناڤ وان دەرکەڤتین] و ما بۆچی خودێ وان ئیزا نادەت، و ئەو رێکا خەلکی ژ مزگەفتا حەرام [کەعبێ] دگرن، و ئەو ب خۆ نەخودانێت مزگەفتێ.. خودانێت وێ ژ پارێزکاران پێڤەتر کەسێ دی نینە، بەلێ باراپتر ژ وان ڤێ نوزانن. ﴿٣٥﴾ و نڤێژا وان د مزگەفتێدا ژ فیتیان و دەستقوتانێ پێڤەتر چو یێ دی نەبوو، ڤێجا ژ بەر وێ گاوریا هەوە دکر ئیزایێ بخۆن. ﴿٣٦﴾ ب ڕاستی ئەوێت گاور بوویین، مال و سامانێ خۆ دمەزێخن، دا ڕێکا خودێ ژ خەلکی بگرن، ڤێجا ئەو دێ مال و سامانێ خۆ مەزێخن، و پاشی دێ بۆ وان بیتە کول و کۆڤان و پاشی دێ شکێن ژی، و ئەوێت گاور بوویین دێ د جەهنەمێدا ئێنە کۆمکرن. ﴿٣٧﴾ دا خودێ باش و خراپان [ئانکو موسلمان و گاوران] ژێک ڤاڤێریت، و خراپان ب دانیتە سەر خراپان و خران کۆمکەتە سەرێك، ڤێجا هەمیان دێ کەتە د دۆژەهێدا، و ئەڤنە یێت خوسارەت. ﴿٣٨﴾ [هەی موحەممەد] بێژە وان: ئەوێت گاور بوویین، ئەگەر دەست ژ دژمناتیا خودێ و پێغەمبەری بەردەن و موسلمان بین، تشتێ بۆری ل وان نائێتە گرتن، و ئەگەر بزڤڕنەڤە [ژ شەڕێ پێغەمبەری و دژمناتیا وی]، ب سویند ڕێکا خودێ د ڕاستا واندا و ئەوێت وەکی وان یا دیارە کا چ بوو؟! ﴿٣٩﴾ و هوین [گەلی موسلمانان] شەڕێ وان بکەن دا ڕێکا ئیسلامێ نەئێتە گرتن، و دا دینێ خودێ بیتە سەرپشکێ هەمی دینان، ڤێجا ئەگەر [گاوران] دەست ژ دژمناتیێ و شەڕی و گاوریێ بەردان [و موسلمان بوون]، ب ڕاستی تشتێ ئەو دکەن خودێ دبینیت. ﴿٤٠﴾ و ئەگەر وان [دەست ژ کریارێت خۆ بەرنەدا] پشتا خۆ دا هەوە، ڤێجا هوین بزانن خودێ پشتەڤانێ هەوەیە، و ئەو باشترین پشتەڤان و باشترین هاریکارە.

۞ وَٱعۡلَمُوٓاْ أَنَّمَا غَنِمۡتُم مِّن شَيۡءٖ فَأَنَّ لِلَّهِ خُمُسَهُۥ وَلِلرَّسُولِ
وَلِذِي ٱلۡقُرۡبَىٰ وَٱلۡيَتَٰمَىٰ وَٱلۡمَسَٰكِينِ وَٱبۡنِ ٱلسَّبِيلِ إِن
كُنتُمۡ ءَامَنتُم بِٱللَّهِ وَمَآ أَنزَلۡنَا عَلَىٰ عَبۡدِنَا يَوۡمَ ٱلۡفُرۡقَانِ
يَوۡمَ ٱلۡتَقَى ٱلۡجَمۡعَانِۗ وَٱللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيۡءٖ قَدِيرٌ ﴿٤١﴾ إِذۡ
أَنتُم بِٱلۡعُدۡوَةِ ٱلدُّنۡيَا وَهُم بِٱلۡعُدۡوَةِ ٱلۡقُصۡوَىٰ وَٱلرَّكۡبُ
أَسۡفَلَ مِنكُمۡۚ وَلَوۡ تَوَاعَدتُّمۡ لَٱخۡتَلَفۡتُمۡ فِي ٱلۡمِيعَٰدِ
وَلَٰكِن لِّيَقۡضِيَ ٱللَّهُ أَمۡرٗا كَانَ مَفۡعُولٗا لِّيَهۡلِكَ مَنۡ
هَلَكَ عَنۢ بَيِّنَةٖ وَيَحۡيَىٰ مَنۡ حَيَّ عَنۢ بَيِّنَةٖۗ وَإِنَّ ٱللَّهَ
لَسَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٤٢﴾ إِذۡ يُرِيكَهُمُ ٱللَّهُ فِي مَنَامِكَ قَلِيلٗاۖ
وَلَوۡ أَرَىٰكَهُمۡ كَثِيرٗا لَّفَشِلۡتُمۡ وَلَتَنَٰزَعۡتُمۡ فِي ٱلۡأَمۡرِ
وَلَٰكِنَّ ٱللَّهَ سَلَّمَۚ إِنَّهُۥ عَلِيمُۢ بِذَاتِ ٱلصُّدُورِ ﴿٤٣﴾ وَإِذۡ
يُرِيكُمُوهُمۡ إِذِ ٱلۡتَقَيۡتُمۡ فِيٓ أَعۡيُنِكُمۡ قَلِيلٗا وَيُقَلِّلُكُمۡ
فِيٓ أَعۡيُنِهِمۡ لِيَقۡضِيَ ٱللَّهُ أَمۡرٗا كَانَ مَفۡعُولٗاۗ وَإِلَى ٱللَّهِ
تُرۡجَعُ ٱلۡأُمُورُ ﴿٤٤﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ إِذَا لَقِيتُمۡ فِئَةٗ
فَٱثۡبُتُواْ وَٱذۡكُرُواْ ٱللَّهَ كَثِيرٗا لَّعَلَّكُمۡ تُفۡلِحُونَ ﴿٤٥﴾

﴿٤١﴾ و بزانن ب ڕاستی هەر دەستکەڤتیەکێ ب دەست هەوە بکەڤیت، پێنجێك ژێ بۆ خودێ و پێغەمبەری و مرۆڤێت وی [ژ بابکێ هاشم و (موطەلب)ی] و سێویان و قەلەندەر و ڕێڤنگانە، ئەگەر هەوە باوەری ب خودێ و ب ئەوا مە ڕۆژا بەدرێ بۆ بەندەیێ خۆ ئینایە خوارێ، ئینایت [ڕۆژا هەقی و نەهەقی ژێك هاتینە ڤاڤارتن] ڕۆژا هەردو دەستەك [گاور و موسلمان] کەڤتینە بەرئێك، و خودێ ب خۆ ل سەر هەمی تشتان یێ دەستهەلاتدارە. ﴿٤٢﴾ وەختێ هوین ل ڕەخێ نهالا نێزیکی مەدینەیێ و ئەو [قورەیشی] ل ڕەخێ نهالا دویری مەدینەیێ، و کاروان [یێ قورەیشیان] د بن هەوەدا بوو، و ئەگەر هەوە ژڤان دابایە ئێکدو، هەوە ژێك نەدگرت و هوین نەدبوونە ئاخفتنەك [کێمیا هەوە، دا هەوە سست کەت، و ترسا پێغەمبەری د دلێت واندا، دا وان سست کەت، و هوین نەدکەڤتنە بەرئێك]، بەلێ خودێ یێ ژڤان هوین ل ڤی جهی گەهاندنە ئێك، دا خودێ وێ بکەت یا دڤیا بیت [کو سەرئێخستنا موسلمانان بوو، و شکاندنا گاوران بوو]، و دا یێ گاور بوویی ب بەلگە و نیشان گاور بیت، و دا یێ باوەری ئینایی ب بەلگە و نیشان باوەرییێ بینیت، و ب ڕاستی خودێ گوهدێر و زێدە زانایە. ﴿٤٣﴾ و بینە بیرا خۆ وەختێ خودێ ئەو کێم د خەونێدا نیشا تە دایین، و ئەگەر ئەو گەلەك نیشا تە دابانە، هوین دا سست و نەچار بن و دا ترسن، و دا ل سەر کارێ شەڕی ب جڕە چن، بەلێ خودێ سلامەتی دا [ئەڤە هەمی چێ نەدبوو]، ب ڕاستی خودێ ئاگەهەداری وێیە یا د سینگاندا [ڤەشارتی]. ﴿٤٤﴾ و بینە بیرا خۆ وەختێ هوین [د شەڕیدا] کەڤتینە بەرئێك، مە ئەو ل بەر چاڤێت هەوە کێمکرن [دا جەسارەتا هەوە پتر لێ بێت]، و مە هوین ژی ل بەر چاڤێت وان کێمکرن [دا ژ خۆ پشت ڕاست بن و کارێ خۆ ب دورستی نەکەن]، دا خودێ وێ بکەت یا دڤیا بیت، و هەمی کاروبار هەر ب بال خودێڤە دزڤڕن [هەر کارەکی جزایێ وی ددەتێ]. ﴿٤٥﴾ گەلی خودان باوەران ئەگەر هوین کەڤتنە بەرانبەری کۆم و دەستەکا گاوران خۆ ڕاگرن، و خودێ گەلەك بینە بیرا خۆ، دا هوین سەرفەراز بن.

وَأَطِيعُواْ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥ وَلَا تَنَٰزَعُواْ فَتَفۡشَلُواْ وَتَذۡهَبَ
رِيحُكُمۡۖ وَٱصۡبِرُوٓاْۚ إِنَّ ٱللَّهَ مَعَ ٱلصَّٰبِرِينَ ﴿٤٦﴾ وَلَا تَكُونُواْ
كَٱلَّذِينَ خَرَجُواْ مِن دِيَٰرِهِم بَطَرٗا وَرِئَآءَ ٱلنَّاسِ وَيَصُدُّونَ
عَن سَبِيلِ ٱللَّهِۚ وَٱللَّهُ بِمَا يَعۡمَلُونَ مُحِيطٞ ﴿٤٧﴾ وَإِذۡ زَيَّنَ
لَهُمُ ٱلشَّيۡطَٰنُ أَعۡمَٰلَهُمۡ وَقَالَ لَا غَالِبَ لَكُمُ ٱلۡيَوۡمَ مِنَ
ٱلنَّاسِ وَإِنِّي جَارٞ لَّكُمۡۖ فَلَمَّا تَرَآءَتِ ٱلۡفِئَتَانِ نَكَصَ
عَلَىٰ عَقِبَيۡهِ وَقَالَ إِنِّي بَرِيٓءٞ مِّنكُمۡ إِنِّيٓ أَرَىٰ مَا لَا
تَرَوۡنَ إِنِّيٓ أَخَافُ ٱللَّهَۚ وَٱللَّهُ شَدِيدُ ٱلۡعِقَابِ ﴿٤٨﴾ إِذۡ يَقُولُ
ٱلۡمُنَٰفِقُونَ وَٱلَّذِينَ فِي قُلُوبِهِم مَّرَضٌ غَرَّ هَٰٓؤُلَآءِ دِينُهُمۡۗ
وَمَن يَتَوَكَّلۡ عَلَى ٱللَّهِ فَإِنَّ ٱللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٞ ﴿٤٩﴾ وَلَوۡ
تَرَىٰٓ إِذۡ يَتَوَفَّى ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ ٱلۡمَلَٰٓئِكَةُ يَضۡرِبُونَ
وُجُوهَهُمۡ وَأَدۡبَٰرَهُمۡ وَذُوقُواْ عَذَابَ ٱلۡحَرِيقِ ﴿٥٠﴾ ذَٰلِكَ
بِمَا قَدَّمَتۡ أَيۡدِيكُمۡ وَأَنَّ ٱللَّهَ لَيۡسَ بِظَلَّٰمٖ لِّلۡعَبِيدِ ﴿٥١﴾
كَدَأۡبِ ءَالِ فِرۡعَوۡنَ وَٱلَّذِينَ مِن قَبۡلِهِمۡۚ كَفَرُواْ بِـَٔايَٰتِ ٱللَّهِ
فَأَخَذَهُمُ ٱللَّهُ بِذُنُوبِهِمۡۚ إِنَّ ٱللَّهَ قَوِيّٞ شَدِيدُ ٱلۡعِقَابِ ﴿٥٢﴾

﴿٤٦﴾ و هوین [گەلی خودان باوەران] گوهدارییا خودێ و پێغەمبەرێ وی بکەن و بەرهنگاری ئێکدو نەبن، هوین دێ سست بن و هەوە هێز و شیان نامینیت. و بێهنا خۆ فرەهـ بکەن، ب ڕاستی خودێ دگەل بێنفرەهـ و سەبرکێشانە. ﴿٤٧﴾ و وەکی وان نەبن ئەوێت ژ مەزنانی و بۆ ناڤ و دەنگێ خۆ، ژ مالا خۆ دەرکەتین، و ڕێکا خودێ ل خەلکی دگرن، و ب ڕاستی ئەو کارێ ئەو دکەن خودێ پێ ئاگەهـدارە. ﴿٤٨﴾ و وەختێ شەیتانی کارێ وان د چاڤێ واندا جوانکری و گۆتییە وان: ئەڤرۆ کەس نەشێتە هەوە و کەس ب سەر هەوە ناکەڤیت، و ئەز پشتەڤان و هاریکارێ هەوەمە. ڤێجا وەختێ هەردو دەستەك بەرهەمبەری ئێك بوویین، ل سەر پاشپانییێت خۆ زڤڕی [و ڕەڤی] و گۆت: من شۆله ب هەوە نینە، ب ڕاستی یا ئەز دبینم هوین نابینن، و ب ڕاستی ئەز ژ خودێ دترسم و خودێ یێ جزا دژوار و جزا گرانە. ﴿٤٩﴾ و بیژە وان وەختێ دوڕوییان و ئەوێت نەساخی د دلێت واندا هەی، دگۆت: ڤان موسلمانان، دینێ وان ئەو د سەردا برن [دینێ وان ئەو د بەر کارەکێڕا کرن ژ وان یێ مەزنتر]، و هەر کەسێ پشتا خۆ ب خودێ موکوم بکەت، ب ڕاستی خودێ سەردەست و کاربنەجهە. ﴿٥٠﴾ و ئەگەر تو وان بینی وەختێ ملیاکەت ڕوحا وان ئەوێت گاور بوویین دستینن، و بەر و پشتێت وان دقوتن [دا دیمەنەکێ ب ترس بینی] [و ملیاکەت دێ بێژنە وان] تامکەنە ئیزایا دۆژەهێ. ﴿٥١﴾ و ئەڤە ئەوە یا دەستێت هەوە کری، و ب ڕاستی خودێ چو ستەمێ ل بەندەیان ناکەت. ﴿٥٢﴾ وان ژی وەکی فیرعەونی و یێت بەری وی باوەری ب نیشان و ئایەتێت مە نەئینان، ڤێجا خودێ ئەو ب گونەهێت وان هنگاڤتن و ئیزادان، و ب ڕاستی خودێ یێ ب هێز و ئیزا دژوارە.

ذَٰلِكَ بِأَنَّ ٱللَّهَ لَمۡ يَكُ مُغَيِّرٗا نِّعۡمَةً أَنۡعَمَهَا عَلَىٰ قَوۡمٍ حَتَّىٰ
يُغَيِّرُواْ مَا بِأَنفُسِهِمۡ وَأَنَّ ٱللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٞ ﴿٥٣﴾ كَدَأۡبِ ءَالِ
فِرۡعَوۡنَ وَٱلَّذِينَ مِن قَبۡلِهِمۡۚ كَذَّبُواْ بِـَٔايَٰتِ رَبِّهِمۡ فَأَهۡلَكۡنَٰهُم
بِذُنُوبِهِمۡ وَأَغۡرَقۡنَآ ءَالَ فِرۡعَوۡنَۚ وَكُلّٞ كَانُواْ ظَٰلِمِينَ ﴿٥٤﴾
إِنَّ شَرَّ ٱلدَّوَآبِّ عِندَ ٱللَّهِ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ فَهُمۡ لَا يُؤۡمِنُونَ ﴿٥٥﴾
ٱلَّذِينَ عَٰهَدتَّ مِنۡهُمۡ ثُمَّ يَنقُضُونَ عَهۡدَهُمۡ فِي كُلِّ
مَرَّةٖ وَهُمۡ لَا يَتَّقُونَ ﴿٥٦﴾ فَإِمَّا تَثۡقَفَنَّهُمۡ فِي ٱلۡحَرۡبِ فَشَرِّدۡ بِهِم
مَّنۡ خَلۡفَهُمۡ لَعَلَّهُمۡ يَذَّكَّرُونَ ﴿٥٧﴾ وَإِمَّا تَخَافَنَّ مِن قَوۡمٍ
خِيَانَةٗ فَٱنۢبِذۡ إِلَيۡهِمۡ عَلَىٰ سَوَآءٍۚ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يُحِبُّ ٱلۡخَآئِنِينَ ﴿٥٨﴾
وَلَا يَحۡسَبَنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ سَبَقُوٓاْۚ إِنَّهُمۡ لَا يُعۡجِزُونَ ﴿٥٩﴾
وَأَعِدُّواْ لَهُم مَّا ٱسۡتَطَعۡتُم مِّن قُوَّةٖ وَمِن رِّبَاطِ ٱلۡخَيۡلِ
تُرۡهِبُونَ بِهِۦ عَدُوَّ ٱللَّهِ وَعَدُوَّكُمۡ وَءَاخَرِينَ مِن دُونِهِمۡ
لَا تَعۡلَمُونَهُمُ ٱللَّهُ يَعۡلَمُهُمۡۚ وَمَا تُنفِقُواْ مِن شَيۡءٖ فِي سَبِيلِ
ٱللَّهِ يُوَفَّ إِلَيۡكُمۡ وَأَنتُمۡ لَا تُظۡلَمُونَ ﴿٦٠﴾ ۞ وَإِن جَنَحُواْ لِلسَّلۡمِ
فَٱجۡنَحۡ لَهَا وَتَوَكَّلۡ عَلَى ٱللَّهِۚ إِنَّهُۥ هُوَ ٱلسَّمِيعُ ٱلۡعَلِيمُ ﴿٦١﴾

﴿٥٣﴾ ئەڤە خودێ ب سەرێ وان ئینا، چونکی ب ڕاستی ئەو قەنجی و کەرەما خودێ د گەل ملەتەکی کری، خودێ وێ قەنجیێ ناگوهۆڕیت [ژێ ناستینیت و وان ئێزا نادەت] هەتا ئەو ملەت خۆ ب خۆ، خۆ نەگوهۆڕن [سوپاسیا وی بهێلن و فەرمانێت وی ب پشت گوهێ خۆڤە باڤێژن]، و ب ڕاستی خودێ بێ گوهدێر و زانایە. ﴿٥٤﴾ و وان ژی وەکی بنەمالا فیرعەونی و یێت بەری وان [ب دەستێت خۆ ئەو قەنجی و کەرەم ژ خۆ کرن، ژ بیرکرن کا کێ ئەڤ خێر و کەرەمە د گەل وان کرن] نیشان و موعجیزەیێت خودایێ خۆ درەو دانان، ڤێجا مە ژی ژ بەر گونەهێت وان ئەو د هیلاک برن، و مە بنەمالا فیرعەونی [د ئاڤێدا] خەندقاندن، و ب ڕاستی ئەو هەمی [بنەمالا فیرعەونی و یێت د گەل خەندقین و کوشتییێت قورەیشیان] د ستەمکار بوون. ﴿٥٥﴾ ب ڕاستی خرابترین جاندار ل دەڤ خودێ ئەون، ئەوێت ل سەر گاوریێ گاور بووین و ڕژد بووین، و د بنڕا ئەو باوەریێ نائینن. ﴿٥٦﴾ ئەوێت تە سۆز و پەیمان ژێ ستاندین، پاشی هەر جار سۆز و پەیمانا خۆ دشکێنن، و ئەو خۆ ژ ترس و شەرما دویماهیکا ڤێ شکاندنێ ناپارێزن. ﴿٥٧﴾ [هەی موحەممەد] هەر دەمەکێ تو ل سەر وان سەردەست و دەستهەلاتدار بی، تو وێ بریندارکرن و کوشتنێ ب سەرێ وان بینە کو بۆ یێت پشت خۆ ببنە چام و عیبرەت [و ئێدی جورئەت نەکەن شەڕی د گەل تە بکەن، ژ ترسا ئەڤا ب سەرێ هەڤالێت وان هاتی]، دا پێڤە بچن. ﴿٥٨﴾ و هەر وەختەکێ تو ترسایی کو هندەک پەیمانا خۆ د گەل تە بشکێنن و خیانەتێ د گەل تە بکەن، ڤێجا وان ئاگەهدار بکە کو پەیمان د ناڤبەرا هەوەدا نەما، وەکی وان ل بەر، ب ڕاستی خودێ حەژ خائینان ناکەت. ﴿٥٩﴾ و بلا ئەوێت گاوربووین [و ڕۆژا بەدرێ ژ کوشتن و ئێخسیریێ ڕزگاربووین] وێ هزرێ نەکەن ئەو ژ ئێزایا خودێ قورتالبوون، ئەو مە نەچار ناکەن [ئەم وان ب بەر ئێزا نەئێخین]. ﴿٦٠﴾ و هوین ژی [گەلی خودان باوەران] هندی هەوە پێ چێ بیت ژ هێزێ و هەسپێت گرێدایی بۆ وان بەرهەڤ بکەن کو هوین پێ [ب وێ هێزێ] دژمنێت خودێ و دژمنێت خۆ و هندەکێت ژ بلی ڤان هوین نانیاسن، خودێ وان دنیاسیت، چاڤترساندی بکەن و هەر تشتەکێ هوین د ڕێکا خودێدا بمەزێخن، دێ خێرا وێ ل هەوە ب خۆ زڤڕیت، بێی ستەم ل هەوە بێتەکرن [خێرێت هەوە بێنە کێمکرن یان بێنە ژ بیرکرن]. ﴿٦١﴾ و ئەگەر ئەو [دژمن] بەر ب ئاشتیێڤە هاتن، ڤێجا تو ژی بەر ب ئاشتیێڤە هەرە، و پشتا خۆ ب خودێ گەرم و مرکوم بکە، ب ڕاستی ئەوە بێ گوهدێر و زێدەزانا.

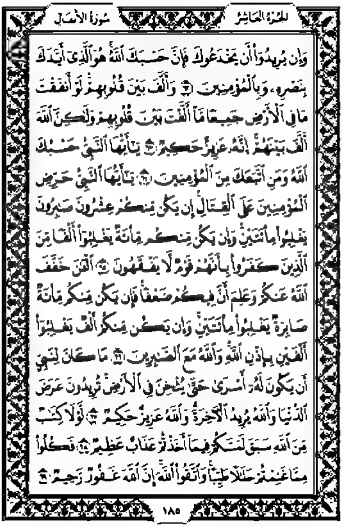

الجزء العاشر سورة الأنفال

وَإِن يُرِيدُوٓاْ أَن يَخۡدَعُوكَ فَإِنَّ حَسۡبَكَ ٱللَّهُۚ هُوَ ٱلَّذِيٓ أَيَّدَكَ
بِنَصۡرِهِۦ وَبِٱلۡمُؤۡمِنِينَ ٦٢ وَأَلَّفَ بَيۡنَ قُلُوبِهِمۡۚ لَوۡ أَنفَقۡتَ
مَا فِي ٱلۡأَرۡضِ جَمِيعٗا مَّآ أَلَّفۡتَ بَيۡنَ قُلُوبِهِمۡ وَلَٰكِنَّ ٱللَّهَ
أَلَّفَ بَيۡنَهُمۡۚ إِنَّهُۥ عَزِيزٌ حَكِيمٞ ٦٣ يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّبِيُّ حَسۡبُكَ
ٱللَّهُ وَمَنِ ٱتَّبَعَكَ مِنَ ٱلۡمُؤۡمِنِينَ ٦٤ يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّبِيُّ حَرِّضِ
ٱلۡمُؤۡمِنِينَ عَلَى ٱلۡقِتَالِۚ إِن يَكُن مِّنكُمۡ عِشۡرُونَ صَٰبِرُونَ
يَغۡلِبُواْ مِاْئَتَيۡنِۚ وَإِن يَكُن مِّنكُم مِّاْئَةٞ يَغۡلِبُوٓاْ أَلۡفٗا مِّنَ
ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ بِأَنَّهُمۡ قَوۡمٞ لَّا يَفۡقَهُونَ ٦٥ ٱلۡـَٰٔنَ خَفَّفَ
ٱللَّهُ عَنكُمۡ وَعَلِمَ أَنَّ فِيكُمۡ ضَعۡفٗاۚ فَإِن يَكُن مِّنكُم مِّاْئَةٞ
صَابِرَةٞ يَغۡلِبُواْ مِاْئَتَيۡنِۚ وَإِن يَكُن مِّنكُمۡ أَلۡفٞ يَغۡلِبُوٓاْ
أَلۡفَيۡنِ بِإِذۡنِ ٱللَّهِۗ وَٱللَّهُ مَعَ ٱلصَّٰبِرِينَ ٦٦ مَا كَانَ لِنَبِيٍّ
أَن يَكُونَ لَهُۥٓ أَسۡرَىٰ حَتَّىٰ يُثۡخِنَ فِي ٱلۡأَرۡضِۚ تُرِيدُونَ عَرَضَ
ٱلدُّنۡيَا وَٱللَّهُ يُرِيدُ ٱلۡأٓخِرَةَۗ وَٱللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٞ ٦٧ لَّوۡلَا كِتَٰبٞ
مِّنَ ٱللَّهِ سَبَقَ لَمَسَّكُمۡ فِيمَآ أَخَذۡتُمۡ عَذَابٌ عَظِيمٞ ٦٨ فَكُلُواْ
مِمَّا غَنِمۡتُمۡ حَلَٰلٗا طَيِّبٗاۚ وَٱتَّقُواْ ٱللَّهَۚ إِنَّ ٱللَّهَ غَفُورٞ رَّحِيمٞ ٦٩

١٨٥

﴿٦٢﴾ و ئەگەر وان [ب وێ ئاشتیبوونێ] ڤیا تە بخاپینن [مۆلەتێ بۆ خۆ چێکەن، دا کارێ خۆ باش بکەن]، [خەمێ نەخۆ] ڤێجا ب ڕاستی خودێ بەسی تەیە، ئەوە یێ تو ب پشتەڤانیا خۆ و یا موسلمانان ب هێز ئێخستی. ﴿٦٣﴾ و ئەوە یێ دلێت وان [یێت ئەوس و خەزرەجیان] گەهاندینە ئێك، و ئەگەر هندی د ئەردیدا هەی، هەمی تە دابایە، تە نەدشیا تو دلێت وان بگەهینیە ئێك، بەلێ خودێ گەهاندنە ئێك، ب ڕاستی خودێ یێ سەردەست و کاربنەجهە. ﴿٦٤﴾ هەی پێغەمبەر، خودێ بەسی تەیە و بەسی وانە ژی ئەوێت ڕێکا تە گرتین ژ خودان باوەران. ﴿٦٥﴾ هەی پێغەمبەر تو ئاڤێ ل خودان باوەران بدە و وان گەرم بکە ل سەر شەڕی، ئەگەر بیستێت سەبرکێش ژ هەوە هەبن، دێ شێنە دوسەدان، و ئەگەر سەد کەس ژ هەوە هەبن دێ شێنە هزاران ژ گاوران، چونکی ئەو ملەتەکن [هەقیێ] تێ ناگەهن [ڤێجا بەرهەمبەری خودان باوەران خۆ ڕاناگرن]. ﴿٦٦﴾ ئەها ڤێ گاڤێ خودێ ل سەر هەوە سڤك کر، و زانی لاوازییەکا ل دەڤ هەوە هەی، ڤێجا ئەگەر سەدێت سەبرکێش و چەسپان ژ هەوە هەبن، دێ شێنە دوسەدان، و ئەگەر هزار ژ هەوە هەبن، ب دەستویرا خودێ دێ شێنە دو هزاران، و ب ڕاستی خودێ د گەل بێنفرەهـ و سەبرکێشانە. ﴿٦٧﴾ بۆ چو پێغەمبەران دورست نینە ئێخسیر هەبن [و بەدەلێ بەرانبەر وەرگرن]، هەتا کوشتنەکا زێدە د ئەردیدا نەکەن [دا گاور ڕسوا ببن و پشتەڤانێت وان کێم ببن] و هەوە [ب وەرگرتنا بەدەلێ بەرانبەر ئازاکرنا وان]، پەرتال و متایێ دنیایێ دڤێت، و خودێ خێرا ئاخرەتێ بۆ هەوە دڤێت، و خودێ ب خۆ سەردەست و کاربنەجهە. ﴿٦٨﴾ و ئەگەر ژ بەر حوکمێ خودێ یێ بەری نوکە نەبایە [کو خودێ ژ بەر ئجتیهادا خەلەت کەسێ ئیزا نادەت]، دا ئیزایەکا مەزن ژ بەر بەدەلا هەوە وەرگرتی، هەوە هنگێڤیت. ﴿٦٩﴾ ڤێجا ژ وی مالێ ب دەست هەوە کەڤتی [کو غەنیمەیە] بخۆن، حەلال و پاقژە، و [ژ نوکە ویڤە] ژ خودێ بترسن [و ئەدەبە سەر وی تشتی یێ خودێ دەستویر پێ نەدایی] و خودێ گونەهـ ژێبەر و زێدە دلۆڤانە.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّبِيُّ قُل لِّمَن فِيٓ أَيۡدِيكُم مِّنَ ٱلۡأَسۡرَىٰٓ إِن يَعۡلَمِ ٱللَّهُ
فِي قُلُوبِكُمۡ خَيۡرٗا يُؤۡتِكُمۡ خَيۡرٗا مِّمَّآ أُخِذَ مِنكُمۡ وَيَغۡفِرۡ لَكُمۡۚ
وَٱللَّهُ غَفُورٞ رَّحِيمٞ ﴿٧٠﴾ وَإِن يُرِيدُواْ خِيَانَتَكَ فَقَدۡ خَانُواْ ٱللَّهَ
مِن قَبۡلُ فَأَمۡكَنَ مِنۡهُمۡۗ وَٱللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٧١﴾ إِنَّ ٱلَّذِينَ
ءَامَنُواْ وَهَاجَرُواْ وَجَٰهَدُواْ بِأَمۡوَٰلِهِمۡ وَأَنفُسِهِمۡ فِي سَبِيلِ
ٱللَّهِ وَٱلَّذِينَ ءَاوَواْ وَّنَصَرُوٓاْ أُوْلَٰٓئِكَ بَعۡضُهُمۡ أَوۡلِيَآءُ بَعۡضٖۚ وَٱلَّذِينَ
ءَامَنُواْ وَلَمۡ يُهَاجِرُواْ مَا لَكُم مِّن وَلَٰيَتِهِم مِّن شَيۡءٍ حَتَّىٰ يُهَاجِرُواْۚ
وَإِنِ ٱسۡتَنصَرُوكُمۡ فِي ٱلدِّينِ فَعَلَيۡكُمُ ٱلنَّصۡرُ إِلَّا عَلَىٰ قَوۡمِۭ
بَيۡنَكُمۡ وَبَيۡنَهُم مِّيثَٰقٞۗ وَٱللَّهُ بِمَا تَعۡمَلُونَ بَصِيرٞ ﴿٧٢﴾ وَٱلَّذِينَ
كَفَرُواْ بَعۡضُهُمۡ أَوۡلِيَآءُ بَعۡضٍۚ إِلَّا تَفۡعَلُوهُ تَكُن فِتۡنَةٞ فِي
ٱلۡأَرۡضِ وَفَسَادٞ كَبِيرٞ ﴿٧٣﴾ وَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَهَاجَرُواْ وَجَٰهَدُواْ
فِي سَبِيلِ ٱللَّهِ وَٱلَّذِينَ ءَاوَواْ وَّنَصَرُوٓاْ أُوْلَٰٓئِكَ هُمُ ٱلۡمُؤۡمِنُونَ
حَقّٗاۚ لَّهُم مَّغۡفِرَةٞ وَرِزۡقٞ كَرِيمٞ ﴿٧٤﴾ وَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ مِنۢ بَعۡدُ
وَهَاجَرُواْ وَجَٰهَدُواْ مَعَكُمۡ فَأُوْلَٰٓئِكَ مِنكُمۡۚ وَأُوْلُواْ ٱلۡأَرۡحَامِ
بَعۡضُهُمۡ أَوۡلَىٰ بِبَعۡضٖ فِي كِتَٰبِ ٱللَّهِۚ إِنَّ ٱللَّهَ بِكُلِّ شَيۡءٍ عَلِيمُۢ ﴿٧٥﴾

﴿٧٠﴾ هەی پێغەمبەر، بێژە وان ئێخسیرێت د ناڤ دەستێت هەوەدا، ئەگەر خودێ بزانیت خێرا د هەوەدا هەی و نیەتا هەوە یا دورستە، دێ ژ وێ چێتر دەتە هەوە یا ژ هەوە هاتیە وەرگرتن، و دێ ل گونەهێت هەوە بۆریت، و خودێ گونەهـ ژێبەر و دلۆڤانە. ﴿٧١﴾ و ئەگەر وان بڤێت خیانەتێ ل تە بکەن، ب ڕاستی وان بەری نوکە خیانەتا ل خودێ کری، ڤێجا تو ب سەر وان ئێخستی [و ئەگەر ئەو جارەکا دی بزڤڕنە سەر خیانەتا خۆ، جارەکا دی خودێ دێ تە ب سەر وان ئێخیت]، و خودێ زێدەزانا و کاربنەجهە. ﴿٧٢﴾ ب ڕاستی ئەوێت باوەری ئینایین و مشەخت بوویین، و ب سەر و مالێ خۆ جیهاد د ڕێکا خودێدا کرین، و ئەوێت موسلمان ڤەحەواندین و هاریکاریا وان کرین، ئەڤە هەمی هاریکار و میراتخۆرێت ئێکن، و ئەوێت باوەری ئینایین و مشەخت نەبوویین، ل سەر هەوە نەواجبە هوین هاریکاریا وان بکەن، و میراتخۆری د ناڤبەرا هەوەدا نینە، هەتا مشەخت نەبن، و ئەگەر هاریکاری ژ هەوە خواستن، هاریکاریا وان بکەن، ژ بلی هندێ هاریکاریا هەوە ل سەر ملەتەکی بخوازن د ناڤبەرا هەوە و واندا پەیمانەك هەبیت، و کارێ هوین دکەن خودێ دبینیت. ﴿٧٣﴾ و ئەوێت گاوربوویین هندەك هاریکارێت هندەکانە [ئانکو هاریکار و پشتەڤانێت ئێکن]، و ئەگەر هوین ژی هاریکاری و پشتەڤانیا ئێکدو نەکەن، دێ بەلا و خرابیەکا مەزن د ئەردیدا چێبیت. ﴿٧٤﴾ و ئەوێت باوەری ئینایین و مشەخت بوویین، و جیهاد د ڕێکا خودێدا کرین، و ئەوێت مشەخت ڤەحەواندین و هاریکاریا وان کرین، ئەها ئەڤەنە خودان باوەرێت ڕاست و دورست. گونەهـ ژێبرن و دانەکا ب ڕێز و ب قەدر بۆ وان هەیە. ﴿٧٥﴾ و ئەوێت پشتی هنگی باوەری ئینایین و مشەخت بوویین، و جیهاد د گەل هەوە کرین، ئەها ئەڤە ژ هەوەنە. و د بەرنامە و حوکمێ خودێدا مرۆڤێت ئێك ژ بیانیان هەژیترن بینە میراتخۆرێت ئێکدو. ب ڕاستی خودێ ئاگەهـ ژ هەمی تشتی هەیە.

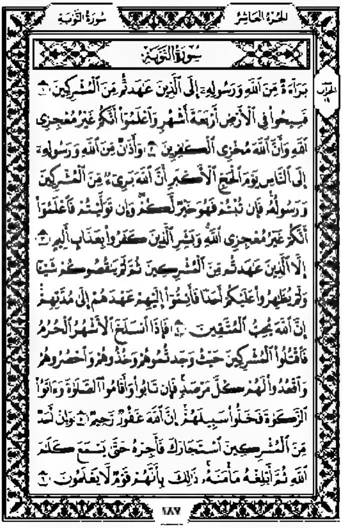

الجزء العاشر سورة التوبة

سُورَةُ التَّوۡبَةِ

بَرَآءَةٞ مِّنَ ٱللَّهِ وَرَسُولِهِۦٓ إِلَى ٱلَّذِينَ عَٰهَدتُّم مِّنَ ٱلۡمُشۡرِكِينَ ١
فَسِيحُواْ فِي ٱلۡأَرۡضِ أَرۡبَعَةَ أَشۡهُرٖ وَٱعۡلَمُوٓاْ أَنَّكُمۡ غَيۡرُ مُعۡجِزِي
ٱللَّهِ وَأَنَّ ٱللَّهَ مُخۡزِي ٱلۡكَٰفِرِينَ ٢ وَأَذَٰنٞ مِّنَ ٱللَّهِ وَرَسُولِهِۦٓ
إِلَى ٱلنَّاسِ يَوۡمَ ٱلۡحَجِّ ٱلۡأَكۡبَرِ أَنَّ ٱللَّهَ بَرِيٓءٞ مِّنَ ٱلۡمُشۡرِكِينَ
وَرَسُولُهُۥۚ فَإِن تُبۡتُمۡ فَهُوَ خَيۡرٞ لَّكُمۡۖ وَإِن تَوَلَّيۡتُمۡ فَٱعۡلَمُوٓاْ
أَنَّكُمۡ غَيۡرُ مُعۡجِزِي ٱللَّهِۗ وَبَشِّرِ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ٣
إِلَّا ٱلَّذِينَ عَٰهَدتُّم مِّنَ ٱلۡمُشۡرِكِينَ ثُمَّ لَمۡ يَنقُصُوكُمۡ شَيۡـٔٗا
وَلَمۡ يُظَٰهِرُواْ عَلَيۡكُمۡ أَحَدٗا فَأَتِمُّوٓاْ إِلَيۡهِمۡ عَهۡدَهُمۡ إِلَىٰ مُدَّتِهِمۡۚ
إِنَّ ٱللَّهَ يُحِبُّ ٱلۡمُتَّقِينَ ٤ فَإِذَا ٱنسَلَخَ ٱلۡأَشۡهُرُ ٱلۡحُرُمُ
فَٱقۡتُلُواْ ٱلۡمُشۡرِكِينَ حَيۡثُ وَجَدتُّمُوهُمۡ وَخُذُوهُمۡ وَٱحۡصُرُوهُمۡ
وَٱقۡعُدُواْ لَهُمۡ كُلَّ مَرۡصَدٖۚ فَإِن تَابُواْ وَأَقَامُواْ ٱلصَّلَوٰةَ وَءَاتَوُاْ
ٱلزَّكَوٰةَ فَخَلُّواْ سَبِيلَهُمۡۚ إِنَّ ٱللَّهَ غَفُورٞ رَّحِيمٞ ٥ وَإِنۡ أَحَدٞ
مِّنَ ٱلۡمُشۡرِكِينَ ٱسۡتَجَارَكَ فَأَجِرۡهُ حَتَّىٰ يَسۡمَعَ كَلَٰمَ
ٱللَّهِ ثُمَّ أَبۡلِغۡهُ مَأۡمَنَهُۥۚ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمۡ قَوۡمٞ لَّا يَعۡلَمُونَ ٦

١٨٧

سۆرەتا تەوبە

ل مەدینەیێ هاتیە خوارێ (١٢٩) ئایەتە

﴿١﴾ ئەڤە بەرائەتە [ژ پەیمانێ دەرکەفتنە] ژ خودێ و پێغەمبەرێ وی، بۆ وان ئەوێت هەوە پەیمان د گەل دایین ژ موشرکان. ﴿٢﴾ ڤێجا [گەلی گاوران] چار هەیڤان [مەخسەد هەیڤێت حەرامکرینە کو شەڕ تێدا پێنەکرن: (رجب، ژی القعدە، ژی الحجە، محرم)] بێ ترس و ئێمن د ئەردیدا بگەڕن، و بزانن هوین نەشێن خودێ نەچار بکەن [کو هەوە ب بەر ئیزایێ نەئێخیت]، و ب ڕاستی خودێ ڕسواکەرێ گاورانە. ﴿٣﴾ و ئەڤە ئاگەهدارکرنە ژ بەرێ خودێ و پێغەمبەرێ ویڤە، د ڕۆژا جەژنا حەجیاندا، بۆ هەمی خەلکی، کو خودێ و پێغەمبەرێ وی د بەرینە ژ موشرکان [ئەوێت پەیمانا خۆ دشکێنن]، ڤێجا ئەگەر تۆبە بکەن، ئەڤە د خێرا هەوەدایە و ئەگەر هوین ڕوییێ خۆ وەرگێڕن [و ل سەر شرکا خۆ بمینن] ڤێجا بزانن هوین نە نەچارکەرێت خودێنە، [کو وەلێ بکەن نەشێت هەوە ئیزا بدەت] و [تو هەی موحەممەد] مزگینیێ ب ئیزایەکا ب ژان و دژوار بدە ئەوێت گاور بوویین. ﴿٤﴾ و ژ بلی وان [موشرکان] ئەوێت هەوە پەیمان دایینێ پاشی وان چو ژ پەیمانا خۆ کێم نەکرییت و نەبوویینە پشتەڤان و هاریکارێت کەسەکێ ل سەر هەوە، پەیمانا وان بگەهیننە وەختێ وێ یێ دیارکری، ب ڕاستی خودێ حەژ پارێزکاران دکەت [ئەوێت پارێزکارییا خودێ د وێ تشتیدا دکەن ئەوێ ل سەر وان حەرامکری و پەیمانا خۆ ب جە دئینن]. ﴿٥﴾ ڤێجا ئەگەر هەیڤێت ب ڕویمەت و حەرامکری بۆرین و دەرکەفتن، هەمی موشرکان بکوژن، ل هەر جهەکێ هوین لێ ببینن و ب دەست هەوە بکەڤن، و بگرن و ئێخسیر بکەن و ل دۆر بزڤڕن و هەمی زێرەڤانگەهان لێ بگرن، ڤێجا ئەگەر تۆبەکرن و نڤێژکرن و زەکاتا مالێ خۆ دان، ڤێجا ڕێکا وان بەردەن، ب ڕاستی خودێ گونەهـ ژێبەر و دلۆڤانە.

﴿٦﴾ و ئەگەر ئێک ژ موشرکان خۆ هاڤێتە بەختێ تە، بحەوینە دا کەلامێ خودێ گولێ ببیت [و قورئانێ بۆ بخوینە]، پاشی بگەهینە وی جهێ یێ لێ ئێمن ببیت، چونکی ب ڕاستی ئەو ملەتەکێ نەزانن.

كَيۡفَ يَكُونُ لِلۡمُشۡرِكِينَ عَهۡدٌ عِندَ ٱللَّهِ وَعِندَ رَسُولِهِۦٓ
إِلَّا ٱلَّذِينَ عَٰهَدتُّمۡ عِندَ ٱلۡمَسۡجِدِ ٱلۡحَرَامِۖ فَمَا ٱسۡتَقَٰمُواْ
لَكُمۡ فَٱسۡتَقِيمُواْ لَهُمۡۚ إِنَّ ٱللَّهَ يُحِبُّ ٱلۡمُتَّقِينَ ٧
كَيۡفَ وَإِن يَظۡهَرُواْ عَلَيۡكُمۡ لَا يَرۡقُبُواْ فِيكُمۡ إِلّٗا وَلَا
ذِمَّةٗۚ يُرۡضُونَكُم بِأَفۡوَٰهِهِمۡ وَتَأۡبَىٰ قُلُوبُهُمۡ وَأَكۡثَرُهُمۡ
فَٰسِقُونَ ٨ ٱشۡتَرَوۡاْ بِـَٔايَٰتِ ٱللَّهِ ثَمَنٗا قَلِيلٗا فَصَدُّواْ عَن
سَبِيلِهِۦٓۚ إِنَّهُمۡ سَآءَ مَا كَانُواْ يَعۡمَلُونَ ٩ لَا يَرۡقُبُونَ
فِي مُؤۡمِنٍ إِلّٗا وَلَا ذِمَّةٗۚ وَأُوْلَٰٓئِكَ هُمُ ٱلۡمُعۡتَدُونَ ١٠ فَإِن
تَابُواْ وَأَقَامُواْ ٱلصَّلَوٰةَ وَءَاتَوُاْ ٱلزَّكَوٰةَ فَإِخۡوَٰنُكُمۡ فِي
ٱلدِّينِۗ وَنُفَصِّلُ ٱلۡأٓيَٰتِ لِقَوۡمٖ يَعۡلَمُونَ ١١ وَإِن
نَّكَثُوٓاْ أَيۡمَٰنَهُم مِّنۢ بَعۡدِ عَهۡدِهِمۡ وَطَعَنُواْ فِي دِينِكُمۡ
فَقَٰتِلُوٓاْ أَئِمَّةَ ٱلۡكُفۡرِ إِنَّهُمۡ لَآ أَيۡمَٰنَ لَهُمۡ لَعَلَّهُمۡ
يَنتَهُونَ ١٢ أَلَا تُقَٰتِلُونَ قَوۡمٗا نَّكَثُوٓاْ أَيۡمَٰنَهُمۡ
وَهَمُّواْ بِإِخۡرَاجِ ٱلرَّسُولِ وَهُم بَدَءُوكُمۡ أَوَّلَ مَرَّةٍۚ
أَتَخۡشَوۡنَهُمۡۚ فَٱللَّهُ أَحَقُّ أَن تَخۡشَوۡهُ إِن كُنتُم مُّؤۡمِنِينَ ١٣

﴿٧﴾ چاوا موشرکان دێ پەیمان ل دەڤ خودێ و پێغەمبەرێ وی هەبن، ژ بلی وان ئەوێت هەوە پەیمان ل کەعبەیێ دایین، هندی ئەو د گەل هەوە د ڕاست بن، هوین ژی د گەل وان د ڕاست بن، ب ڕاستی خودێ حەژ پارێزکاران دکەت [جهێنانا پەیمانێ ژ پارێزکارییێ یە]. ﴿٨﴾ چاوا [دێ وان پەیمانا خودێ و پێغەمبەری هەبیت] ئەگەر ئەو ب سەر هەوە بکەڤن، مرۆڤانی و پەیمانێ بەرچاڤ ناگرن، ب دەڤێ خۆ هەوە ڕازی دکەن [ئانکو دەڤەرمییێ د گەل هەوە دکەن، و دلێ وان ل سەر هەوە تژی کەرب و کینە]، و دلێ وان ناگریت [ئەو ئەوا د گەل هەوە دبێژن ب جە بینت]، و باراپتر ژ وان ڕێ دەرکەڤتینە. ﴿٩﴾ ئایەت و نیشانێت خودێ ب بهایەکێ کێم فرۆتن، و ڕێکا خودێ ل خەلکی گرتن، ب ڕاستی ئەڤا ئەو دکەن گەلەک کرێتە. ﴿١٠﴾ [نە بەس د ڕاستا تە ب تنێدا وەسانە] ئەو د ڕاستا چو خودان باوەراندا پەیمان و مرۆڤانییێ بەرچاڤ ناگرن، و ئەها ئەڤەنە، زێدەگاڤیکەر [یێت ددەنە سەر تان و پەژانێ خودێ]. ﴿١١﴾ ئەگەر تۆبەکرن و نڤێژکرن و زەکات دان، ڤێجا برایێت هەوەنە د دینیدا، و ئەم ب درێژی و ب هەمی ڕەنگان نیشان و ئایەتێت خۆ بۆ وان دیار دکەین، ئەوێت دزانن. ﴿١٢﴾ و ئەگەر پەیمانێت خۆ ئەوێت ب سویند موکوم کرین، پشتی د گەل هەوە دایین بشکێنن، و ئەزماندرێژی د ڕاستا دینێ هەوەدا کرن [تانە تێ قوتان]، ڤێجا سەرێت گاورییێ بکوژن، ب ڕاستی وان چو سویند و پەیمان نینن، بەلکی بەس بکەن و ب پاشڤە بچن. ﴿١٣﴾ ئەرێ ما هوین [گەلی موسلمانان] شەڕێ وان ناکەن، ئەوێت سویند و پەیمانێت خۆ شکاندین، و ل بەر بوون پێغەمبەری دەربێخن، و دەستپێکێ وان شەڕ د گەل هەوە کربوو، ما هوین ژ وان دترسن [لەوا هوین شەڕێ وان ناکەن]؟ خودێ هەژیترە هوین ژێ بترسن ئەگەر هوین خودان باوەر بن.

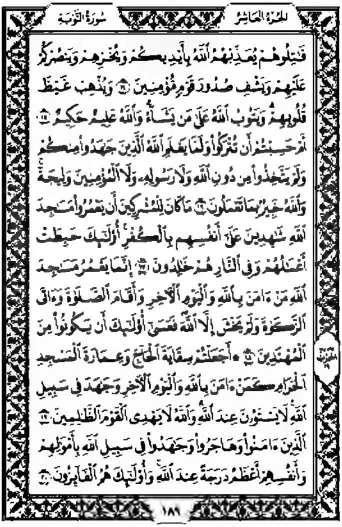

الجُزْءُ العَاشِر سُورَةُ التَّوْبَة

قَٰتِلُوهُمْ يُعَذِّبْهُمُ ٱللَّهُ بِأَيْدِيكُمْ وَيُخْزِهِمْ وَيَنصُرْكُمْ
عَلَيْهِمْ وَيَشْفِ صُدُورَ قَوْمٍ مُّؤْمِنِينَ ١٤ وَيُذْهِبْ غَيْظَ
قُلُوبِهِمْ ۗ وَيَتُوبُ ٱللَّهُ عَلَىٰ مَن يَشَآءُ ۗ وَٱللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ١٥
أَمْ حَسِبْتُمْ أَن تُتْرَكُوا۟ وَلَمَّا يَعْلَمِ ٱللَّهُ ٱلَّذِينَ جَٰهَدُوا۟ مِنكُمْ
وَلَمْ يَتَّخِذُوا۟ مِن دُونِ ٱللَّهِ وَلَا رَسُولِهِۦ وَلَا ٱلْمُؤْمِنِينَ وَلِيجَةً ۚ
وَٱللَّهُ خَبِيرٌۢ بِمَا تَعْمَلُونَ ١٦ مَا كَانَ لِلْمُشْرِكِينَ أَن يَعْمُرُوا۟ مَسَٰجِدَ
ٱللَّهِ شَٰهِدِينَ عَلَىٰٓ أَنفُسِهِم بِٱلْكُفْرِ ۚ أُو۟لَٰٓئِكَ حَبِطَتْ
أَعْمَٰلُهُمْ وَفِى ٱلنَّارِ هُمْ خَٰلِدُونَ ١٧ إِنَّمَا يَعْمُرُ مَسَٰجِدَ
ٱللَّهِ مَنْ ءَامَنَ بِٱللَّهِ وَٱلْيَوْمِ ٱلْءَاخِرِ وَأَقَامَ ٱلصَّلَوٰةَ وَءَاتَى
ٱلزَّكَوٰةَ وَلَمْ يَخْشَ إِلَّا ٱللَّهَ ۖ فَعَسَىٰٓ أُو۟لَٰٓئِكَ أَن يَكُونُوا۟ مِنَ
ٱلْمُهْتَدِينَ ١٨ ۞ أَجَعَلْتُمْ سِقَايَةَ ٱلْحَآجِّ وَعِمَارَةَ ٱلْمَسْجِدِ
ٱلْحَرَامِ كَمَنْ ءَامَنَ بِٱللَّهِ وَٱلْيَوْمِ ٱلْءَاخِرِ وَجَٰهَدَ فِى سَبِيلِ
ٱللَّهِ ۚ لَا يَسْتَوُۥنَ عِندَ ٱللَّهِ ۗ وَٱللَّهُ لَا يَهْدِى ٱلْقَوْمَ ٱلظَّٰلِمِينَ ١٩
ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَهَاجَرُوا۟ وَجَٰهَدُوا۟ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ بِأَمْوَٰلِهِمْ
وَأَنفُسِهِمْ أَعْظَمُ دَرَجَةً عِندَ ٱللَّهِ ۚ وَأُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْفَآئِزُونَ ٢٠

١٨٩

﴿١٤﴾ شەڕێ وان بکەن، خودێ دێ وان ب دەستێت هەوە [ب کوشتنێ] ئیزادەت و [ب تێخسیر کرنێ] ڕسوا کەت، و هەوە ب سەر وان ئێخیت و دلێت دەستەکەکا موسلمانان هێن کەت. ﴿١٥﴾ و دێ کەربا دلێت وان [موسلمانان] داڕێژیت، و خودێ تۆبەیێ ددەتە سەر وی یێ بڤێت، و خودێ ب خۆ یێ زانا و کاربنەجهە. ﴿١٦﴾ ئەرێ هوین ل وێ هزرێنە [هۆسا بێ جەڕباندن] بێنە هێلان، و خودێ نەزانیت کێ ژ هەوە جیهاد کریە و کێ ژ هەوە ژ بلی خودێ و پێغەمبەرێ وی و موسلمانان، کەسەك بۆ خۆ نەکریە نێزیك و خۆشتڤی، و خودێ ژ هەر کارەکێ هوین دکەن ئاگەهدارە [ئانکو هوین ل وێ هزرێنە بێنە هێلان، بێی کو جیهادێ بکەن و خۆ ژ موشرکان بشۆن]. ﴿١٧﴾ بۆ موشرکان نابیت و نەدورستە، و ئەو ب خۆ شادەییێ ب گاورییێ ل سەر خۆ ددەن، کو ئەو مزگەفتێت خودێ ئاڤا بکەن، کار و کریارێت ڤان [ئەوێت شانازییێ پێ دبەن] پویچ بوون، و هەروهەر دێ د ئاگریدا مینن. ﴿١٨﴾ ب ڕاستی بەس ئەو دێ مزگەفتێت خودێ ئاڤاکەت، ئەوێ باوەری ب خودێ و ب ڕۆژا ئاخرەتێ ئینایی، و نڤێژێ بکەت و زەکاتێ بدەت، و ژ خودێ پێڤە ژ کەسێ نەترسیت، ڤێجا هێڤییە ئەڤە ژ ڕاستەڕێکریان بن. ﴿١٩﴾ ئەرێ هوین [کارێ] ئاڤدانا حەجیان و ئاڤاکرنا [سەخبێکرنا ئاڤاهیێ] کەعبەیێ، وەکی [کارێ] وی ددانن ئەوێ باوەری ب خودێ و ڕۆژا قیامەتێ ئینایی و جیهاد د ڕێکا خودێدا کری، ئەڤە ل دەڤ خودێ نەوەکی ئێکن، و خودێ ب خۆ ملەتێ ستەمکار ڕاستەڕێ ناکەت. ﴿٢٠﴾ ئەوێت باوەری ئینایین و مشەخت بوویین و جیهاد ب خۆ و مالێ خۆ د ڕێکا خودێدا کرین، ل دەڤ خودێ پایە و پەییکێت وان بلندترن، [ئانکو قەدرێ وان مەزنترە]. و ئەڤا ئەڤنە یێت سەرفەراز.

يُبَشِّرُهُمْ رَبُّهُم بِرَحْمَةٍ مِّنْهُ وَرِضْوَٰنٍ وَجَنَّٰتٍ لَّهُمْ فِيهَا
نَعِيمٌ مُّقِيمٌ ﴿٢١﴾ خَٰلِدِينَ فِيهَآ أَبَدًا إِنَّ ٱللَّهَ عِندَهُۥٓ أَجْرٌ
عَظِيمٌ ﴿٢٢﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ لَا تَتَّخِذُوٓا۟ ءَابَآءَكُمْ
وَإِخْوَٰنَكُمْ أَوْلِيَآءَ إِنِ ٱسْتَحَبُّوا۟ ٱلْكُفْرَ عَلَى ٱلْإِيمَٰنِ
وَمَن يَتَوَلَّهُم مِّنكُمْ فَأُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلظَّٰلِمُونَ ﴿٢٣﴾ قُلْ إِن
كَانَ ءَابَآؤُكُمْ وَأَبْنَآؤُكُمْ وَإِخْوَٰنُكُمْ وَأَزْوَٰجُكُمْ
وَعَشِيرَتُكُمْ وَأَمْوَٰلٌ ٱقْتَرَفْتُمُوهَا وَتِجَٰرَةٌ تَخْشَوْنَ
كَسَادَهَا وَمَسَٰكِنُ تَرْضَوْنَهَآ أَحَبَّ إِلَيْكُم مِّنَ ٱللَّهِ
وَرَسُولِهِۦ وَجِهَادٍ فِى سَبِيلِهِۦ فَتَرَبَّصُوا۟ حَتَّىٰ يَأْتِىَ ٱللَّهُ
بِأَمْرِهِۦ وَٱللَّهُ لَا يَهْدِى ٱلْقَوْمَ ٱلْفَٰسِقِينَ ﴿٢٤﴾ لَقَدْ نَصَرَكُمُ
ٱللَّهُ فِى مَوَاطِنَ كَثِيرَةٍ وَيَوْمَ حُنَيْنٍ إِذْ أَعْجَبَتْكُمْ
كَثْرَتُكُمْ فَلَمْ تُغْنِ عَنكُمْ شَيْـًٔا وَضَاقَتْ عَلَيْكُمُ
ٱلْأَرْضُ بِمَا رَحُبَتْ ثُمَّ وَلَّيْتُم مُّدْبِرِينَ ﴿٢٥﴾ ثُمَّ أَنزَلَ ٱللَّهُ
سَكِينَتَهُۥ عَلَىٰ رَسُولِهِۦ وَعَلَى ٱلْمُؤْمِنِينَ وَأَنزَلَ جُنُودًا
لَّمْ تَرَوْهَا وَعَذَّبَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ وَذَٰلِكَ جَزَآءُ ٱلْكَٰفِرِينَ ﴿٢٦﴾

﴿٢١﴾ خودایێ وان مزگینیێ ب دلۆڤانییێ ژ دەڤ خۆ، و ب ڕازیبوونێ و بەحەشتێت بۆ وان خۆشی تێدا بەردەوام، ددەتێ. ﴿٢٢﴾ هەروهەر دێ تێدا بن، ب ڕاستی خەلاتێ مەزن ئەوە ئەوێ ل دەڤ خودێ. ﴿٢٣﴾ گەلی خودان باوەران، باب و باپیر و برایێت خۆ نەهەلگرن هەڤال و خۆشتڤی، ئەگەر وان گاوری شوینا باوەرییێ هەلبژارت، و هەر کەسێ ژ هەوە وان بۆ خۆ بکەتە خۆشتڤی [پشتی گاوری هەلبژارتی]، ئەڤە ئەو ژ ستەمکارانە. ﴿٢٤﴾ بێژە: ئەگەر بابێت هەوە و زارۆکێت هەوە و برایێت هەوە و ژنێت هەوە، و عەشیرەتا هەوە و مالێ هەوە ب دەست خۆڤە ئینایی، و بازرگانیا هوین ژێ بترسن بشکێت و نەچیت، و خانیێت هەوە پێ خۆش، ل دەڤ هەوە شرینتر و خۆشتڤیتر بن ژ خودێ و پێغەمبەرێ وی و ژ جیهادا د ڕێکا خودێدا، ڤێجا خۆ بگرن هەتا فەرمانا خودێ دئێت، و خودێ ب خۆ ملەتێ ژ ڕێ دەرکەڤتی ڕاستەڕێ ناکەت. ﴿٢٥﴾ ب سویند خودێ هوین ل گەلەک جهان ب سەرتێخستن، و هاریکاریا هەوە کر [وەکی بەدرێ و حودەیبییێ و خەیبەرێ و ڤەکرنا مەکەهێ]، و ڕۆژا حونەینێ ژی [هاریکاریا هەوە کر]، گەلەکیا هەوە هوین گەرمکرن [و هەوە گۆت: ئەڤرۆ گەلەک بەرامبەر کێمەکا ناشکێین] و ڤێ گەلەکیێ چو فایدە ژێ نەگەهاندە هەوە، و چو ژ هەوە نەدا پاش، و ئەرد ب بەرفرەهیا خۆڤە ل هەوە بەرتەنگ بوو، پاشی هەوە بەرێ خۆ وەرگێڕا و هوین ڕەڤین. ﴿٢٦﴾ پاشی خودێ [پشتی هوین ڕەڤین] دلخۆشیا خۆ ب سەر پێغەمبەرێ خۆ و خودان باوەراندا ئینا خوارێ، و لەشکەرەک [بۆ پشتەڤانیا هەوە] ئینا خوارێ، هەوە نەددیتن، و ئەوێت گاوربوویین ئەشکەنجەدان و ئەڤەیە جزایێ گاوران.

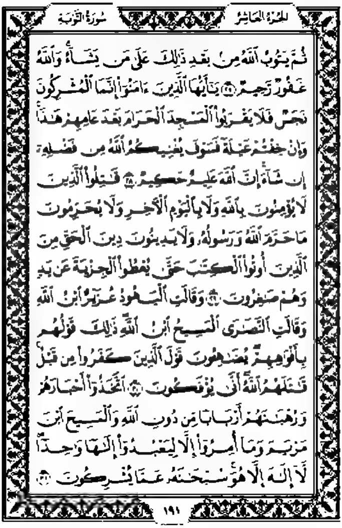

الجُزْءُ العَاشِرُ
سُورَةُ التَّوْبَةِ
١٩١

ثُمَّ يَتُوبُ ٱللَّهُ مِنۢ بَعۡدِ ذَٰلِكَ عَلَىٰ مَن يَشَآءُۚ وَٱللَّهُ
غَفُورٞ رَّحِيمٞ ٢٧ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ إِنَّمَا ٱلۡمُشۡرِكُونَ
نَجَسٞ فَلَا يَقۡرَبُواْ ٱلۡمَسۡجِدَ ٱلۡحَرَامَ بَعۡدَ عَامِهِمۡ هَٰذَاۚ
وَإِنۡ خِفۡتُمۡ عَيۡلَةٗ فَسَوۡفَ يُغۡنِيكُمُ ٱللَّهُ مِن فَضۡلِهِۦٓ
إِن شَآءَۚ إِنَّ ٱللَّهَ عَلِيمٌ حَكِيمٞ ٢٨ قَٰتِلُواْ ٱلَّذِينَ
لَا يُؤۡمِنُونَ بِٱللَّهِ وَلَا بِٱلۡيَوۡمِ ٱلۡأٓخِرِ وَلَا يُحَرِّمُونَ
مَا حَرَّمَ ٱللَّهُ وَرَسُولُهُۥ وَلَا يَدِينُونَ دِينَ ٱلۡحَقِّ مِنَ
ٱلَّذِينَ أُوتُواْ ٱلۡكِتَٰبَ حَتَّىٰ يُعۡطُواْ ٱلۡجِزۡيَةَ عَن يَدٖ
وَهُمۡ صَٰغِرُونَ ٢٩ وَقَالَتِ ٱلۡيَهُودُ عُزَيۡرٌ ٱبۡنُ ٱللَّهِ
وَقَالَتِ ٱلنَّصَٰرَى ٱلۡمَسِيحُ ٱبۡنُ ٱللَّهِۖ ذَٰلِكَ قَوۡلُهُم
بِأَفۡوَٰهِهِمۡۖ يُضَٰهِـُٔونَ قَوۡلَ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ مِن قَبۡلُۚ
قَٰتَلَهُمُ ٱللَّهُۖ أَنَّىٰ يُؤۡفَكُونَ ٣٠ ٱتَّخَذُوٓاْ أَحۡبَارَهُمۡ
وَرُهۡبَٰنَهُمۡ أَرۡبَابٗا مِّن دُونِ ٱللَّهِ وَٱلۡمَسِيحَ ٱبۡنَ
مَرۡيَمَ وَمَآ أُمِرُوٓاْ إِلَّا لِيَعۡبُدُوٓاْ إِلَٰهٗا وَٰحِدٗاۖ
لَّآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَۚ سُبۡحَٰنَهُۥ عَمَّا يُشۡرِكُونَ ٣١

﴿٢٧﴾ پاشی خودێ پشتی ڤێ تۆبەیێ ددەتە سەر وی یێ وی بڤێت و خودێ ب خۆ گونەهـ ژێبەر و دلۆڤانە. ﴿٢٨﴾ گەلی خودان باوەران، ب ڕاستی هندی موشرکن دپیسن [پیسیا وان یا شرکێ و سالۆخەت و هزروبیرانە]، ڤێجا بلا پشتی ڤێ سالێ [کو سالا نەهێ مشەختی بوو] نێزیکی مزگەفتا کەعبێ نەبن، [و نابیت ژ نوکە و پێڤە بێنە کەعبێ بۆ حەجێ و عومرەیێ] و ئەگەر هوین [ژ نەهاتنا وان بۆ مزگەفتێ] ژ خیزانیێ (هەژاریێ) بترسن [چونکی ب هاتنا وان ڕمواجەك دکەڤیتە کڕین و فرۆتنا هەوە]، ڤێجا ئەگەر خودێ بڤێت دێ هەوە ژ کەرەما خۆ دەولەمەند کەت. ب ڕاستی خودێ یێ زانا و کاربنەجهە. ﴿٢٩﴾ [گەلی خودان باوەران] شەڕی د گەل وان بکەن ئەوێت باوەرییێ ب خودێ و ڕۆژا قیامەتێ نەئینن، و ئەوا خودێ و پێغەمبەرێ وی حەرامکری، حەرام نەکەن، و دینێ ڕاست بۆ خۆ نەکەنە دین، ژ وان ئەوێت کتێب بۆ هاتین [جوهی و فەلە] هەتا ب دەستێت خۆ زێرەسەرێ ددەن و ئەو یێت شکەستی. ﴿٣٠﴾ و جوهییان گۆت: عوزەیر کوڕێ خودێیە، و فەلەیان گۆت: عیسا کوڕێ خودێیە، ئەڤە گۆتنا وانە ئەو ب دەڤێ خۆ [ڤێ] دبێژن [بێ نیشان و بێ بەلگە و گۆترە]، چاڤ ل وان دکەن یێت بەری وان گاور بوویین [د چەرخ و سەردەمێت بۆریدا وەکی یۆنان و ڕۆمانان]، خودێ وان بکوژیت [لەعنەتان ل وان بکەت]، چاوا ئەو بەرێ خۆ ژ هەقییێ وەردگێڕن بۆ پویچییێ؟! ﴿٣١﴾ ئەوان [مەخسەد جوهی و فەلە] زانا و عیبادەتکەرێت خۆ و عیسایێ کوڕێ مەریەمێ بۆ خۆ خودا دانایینە، و فەرمانا وان نەهاتییە کرن ژ خودایەکێ زێدەتر بپەرێسن، کو ژ وی پێڤەتر چو خودایێت دی نینن، و ب ڕاستی ئەو یێ پاك و پاقژە ژ وی سالۆخێ ئەوێ موشرك ددەنێ.

يُرِيدُونَ أَن يُطْفِـُٔواْ نُورَ ٱللَّهِ بِأَفْوَٰهِهِمْ وَيَأْبَى ٱللَّهُ إِلَّآ أَن
يُتِمَّ نُورَهُۥ وَلَوْ كَرِهَ ٱلْكَٰفِرُونَ ﴿٣٢﴾ هُوَ ٱلَّذِىٓ أَرْسَلَ
رَسُولَهُۥ بِٱلْهُدَىٰ وَدِينِ ٱلْحَقِّ لِيُظْهِرَهُۥ عَلَى ٱلدِّينِ
كُلِّهِۦ وَلَوْ كَرِهَ ٱلْمُشْرِكُونَ ﴿٣٣﴾ ۞ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ الحزب ٢٠
ءَامَنُوٓاْ إِنَّ كَثِيرًا مِّنَ ٱلْأَحْبَارِ وَٱلرُّهْبَانِ لَيَأْكُلُونَ
أَمْوَٰلَ ٱلنَّاسِ بِٱلْبَٰطِلِ وَيَصُدُّونَ عَن سَبِيلِ ٱللَّهِ ۗ وَٱلَّذِينَ
يَكْنِزُونَ ٱلذَّهَبَ وَٱلْفِضَّةَ وَلَا يُنفِقُونَهَا فِى
سَبِيلِ ٱللَّهِ فَبَشِّرْهُم بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿٣٤﴾ يَوْمَ يُحْمَىٰ عَلَيْهَا
فِى نَارِ جَهَنَّمَ فَتُكْوَىٰ بِهَا جِبَاهُهُمْ وَجُنُوبُهُمْ
وَظُهُورُهُمْ ۖ هَٰذَا مَا كَنَزْتُمْ لِأَنفُسِكُمْ فَذُوقُواْ مَا كُنتُمْ
تَكْنِزُونَ ﴿٣٥﴾ إِنَّ عِدَّةَ ٱلشُّهُورِ عِندَ ٱللَّهِ ٱثْنَا عَشَرَ
شَهْرًا فِى كِتَٰبِ ٱللَّهِ يَوْمَ خَلَقَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ مِنْهَآ
أَرْبَعَةٌ حُرُمٌ ۚ ذَٰلِكَ ٱلدِّينُ ٱلْقَيِّمُ ۚ فَلَا تَظْلِمُواْ فِيهِنَّ
أَنفُسَكُمْ ۚ وَقَٰتِلُواْ ٱلْمُشْرِكِينَ كَآفَّةً كَمَا
يُقَٰتِلُونَكُمْ كَآفَّةً ۚ وَٱعْلَمُوٓاْ أَنَّ ٱللَّهَ مَعَ ٱلْمُتَّقِينَ ﴿٣٦﴾

﴿٣٢﴾ دڤێن [و ل بەر دگەڕن] ڕۆناهیا خودێ [كو قورئانە] ب دەڤێت خۆ بڤەمرینن، و خودێ ناهێلیت، هەتا ڕۆناهیا خۆ تەمام نەكەت و ب سەرنەئێخیت، خۆ گاوران پێ نەخۆش ژی بیت. ﴿٣٣﴾ ئەو [خودێ] ئەوە یێ پێغەمبەرێ خۆ ب ڕێكا ڕاستەڕێكرنێ [كو قورئانە] و ب دینێ ڕاست هنارتی، دا بكەتە سەرێنكا هەمی دینان، و ب سەر هەمی دینان بێخیت، بلا موشركان پێ نەخۆش ژی بیت. ﴿٣٤﴾ گەلی ئەوێت هەوە باوەری ئینایین، ب ڕاستی گەلەك ژ زانا و عیادەتكەران [ژ فەلە و جوهیان] مالێ خەلكی ب نەهەقی دخۆن [ب ڕێكا بەرتیلێ و سەلەفێ و حەرامیێ]، و ڕێكا خودێ ژ خەلكی دگرن، و ئەوێت زێر و زیڤان ددانە سەرێك [و هەقێ خودێ ژێ دەرنەئێخن] و د ڕێكا خودێدا نەمەزێخن، ڤێجا [هەی موحەممەد] تو مزگینیێ ب ئیزایەكا ب ژان و دژوار بدە وان. ﴿٣٥﴾ ڕۆژا [زێڕ و زیڤ] د ئاگرێ جەهنەمێدا دئێنە سۆركرن و گەرمكرن، و ئەنیێت وان و تەنشتێت وان و پشتێت وان پێ دئێنە داخكرن، [دێ بێژنە وان] ئەها ئەڤە ئەوە یا هەوە بۆ خۆ دانایە سەرێك، ڤێجا تامكەنە وێ [بخۆن] یا هەوە بۆ خۆ دانایە سەرێك. ﴿٣٦﴾ ب ڕاستی ژ ڕۆژا خودێ ئەرد و ئەسمان چێكرین، هەژمارا مەهان ل دەڤ خودێ دوازدە مەهن، هەروەكی خودێ د كتێبا خۆدا [دەپێ پارستی] بنەجهكری، ژ وان مەهان چار ژێ ب ڕویمەتن [د وان مەهاندا (ژو القعدە، ژو الحجە، موحەررەم و ڕەجەب) شەڕ و كوشتن تێدا نەدورستە]، ئەڤەیە [ئیسلامە] دینێ ڕاست و دورست [ئەوێ قەدرێ ڤان مەهان دگریت]، ڤێجا د ڤان مەهاندا ستەمێ ل خۆ نەكەن [ئانكو كوشتنێ تێدا نەكەن]. و هوین هەمی پێكڤە شەڕێ موشركان بكەن، هەروەكی ئەو هەمی پێكڤە شەڕێ هەوە دكەن، و بزانن خودێ د گەل پارێزكارانە.

إِنَّمَا ٱلنَّسِيٓءُ زِيَادَةٞ فِي ٱلۡكُفۡرِۖ يُضَلُّ بِهِ ٱلَّذِينَ
كَفَرُواْ يُحِلُّونَهُۥ عَامٗا وَيُحَرِّمُونَهُۥ عَامٗا لِّيُوَاطِـُٔواْ
عِدَّةَ مَا حَرَّمَ ٱللَّهُ فَيُحِلُّواْ مَا حَرَّمَ ٱللَّهُۚ زُيِّنَ لَهُمۡ
سُوٓءُ أَعۡمَٰلِهِمۡۗ وَٱللَّهُ لَا يَهۡدِي ٱلۡقَوۡمَ ٱلۡكَٰفِرِينَ ٣٧
يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ مَا لَكُمۡ إِذَا قِيلَ لَكُمُ
ٱنفِرُواْ فِي سَبِيلِ ٱللَّهِ ٱثَّاقَلۡتُمۡ إِلَى ٱلۡأَرۡضِۚ أَرَضِيتُم
بِٱلۡحَيَوٰةِ ٱلدُّنۡيَا مِنَ ٱلۡأٓخِرَةِۚ فَمَا مَتَٰعُ ٱلۡحَيَوٰةِ
ٱلدُّنۡيَا فِي ٱلۡأٓخِرَةِ إِلَّا قَلِيلٌ ٣٨ إِلَّا تَنفِرُواْ يُعَذِّبۡكُمۡ
عَذَابًا أَلِيمٗا وَيَسۡتَبۡدِلۡ قَوۡمًا غَيۡرَكُمۡ وَلَا تَضُرُّوهُ
شَيۡـٔٗاۗ وَٱللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيۡءٖ قَدِيرٌ ٣٩ إِلَّا تَنصُرُوهُ
فَقَدۡ نَصَرَهُ ٱللَّهُ إِذۡ أَخۡرَجَهُ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ ثَانِيَ ٱثۡنَيۡنِ
إِذۡ هُمَا فِي ٱلۡغَارِ إِذۡ يَقُولُ لِصَٰحِبِهِۦ لَا تَحۡزَنۡ إِنَّ ٱللَّهَ
مَعَنَاۖ فَأَنزَلَ ٱللَّهُ سَكِينَتَهُۥ عَلَيۡهِ وَأَيَّدَهُۥ بِجُنُودٖ
لَّمۡ تَرَوۡهَا وَجَعَلَ كَلِمَةَ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ ٱلسُّفۡلَىٰۗ
وَكَلِمَةُ ٱللَّهِ هِيَ ٱلۡعُلۡيَاۗ وَٱللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ٤٠

﴿٣٧﴾ ب ڕاستی گیرۆکرنا [پاشئێخستنا] ڕویمەتا مەهێ بۆ مەهەکا دی [ئانکو گوهۆڕینا وان هەیڤێت خودان ڕویمەت و شەڕ تێدا حەرام ب هندەك مەهێت دی، دا ڕویمەتێ وێ بشکێنن] زێدەبوونە د گاوریێدا، ئەوێت گاوربوویین پێ بەرزە و گومڕا دبن، سالەکێ حەلال دکەن و سالا دی حەرام دکەن، دا هندی وێ هەژمارێ لێ بکەن یا خودێ حەرامکری، ڤێجا ئەو ب ڤێ کریارا خۆ حەرامێ خودێ حەلال دکەن. کارێ وان یێ خراب یێ بۆ وان هاتییە خەملاندن، و خودێ ب خۆ ژی ئەوێت گاور ڕاستەڕێ ناکەت. ﴿٣٨﴾ گەلی خودان باوەران هەوە خێرە، ئەگەر بۆ هەوە هاتە گۆتنێ، هوین هەمی د ڕێکا خودێدا دەرکەڤن بۆ جیهادێ، [هوین] د ئەردیدا لەش گران دبن، ئەرێ هەوە ژیانا ئاخرەتێ دا ب ژیانا دنیایێ؟ ڤێجا [بزانن] خۆشیا ژیانا دنیایێ ل بەر یا ئاخرەتێ چو نینە، یا کێم و بێ قیمەتە. ﴿٣٩﴾ و ئەگەر هوین [گەلی خودان باوەران] هەمی پێکڤە نەچنە جیهادێ، دێ خودێ ب ئیزایەکا دژوار هەوە ئیزادەت، و دێ هەوە ب غەیری هەوە گوهۆڕیت. و هوین نەشێن چو زیانێ ژی بگەهینن، ب ڕاستی خودێ ل سەر هەمی تشتان یێ دەستهەلاتدارە. ﴿٤٠﴾ ئەگەر هوین [گەلی خودان باوەران] پشتەڤانی و هاریکاریا وی [پێغەمبەرێ من، موحەممەد] نەکەن، نێ ب ڕاستی خودێ هاریکاریا وی کر، وەختێ گاوران ئەو [پێغەمبەر ل مەکەهێ] تێك ژ دویان [کو ئەبو بەکرە] دەرئێخستی، وەختێ ئەو هەردو د شکەفتێڤە بوون، دەمێ دگۆتە هەڤالێ خۆ [ئەبو بەکری] ب خەم نەکەڤە، نێ خودێ یێ د گەل مە، [هنگی] خودێ دلڕەحەتیا خۆ ب سەردا داڕێت و پشتەڤانیا وی ب لەشکەرەکی کر هەوە نەددیت، و داخوازا گاوران بۆ [شرکێ و گاوریێ] ب بن ئێخست، و داخوازا خودێ [بۆ ئیسلامێ] ب سەرئێخست و بلندکر، و خودێ ب خۆ سەردەست و کاربنەجهە.

انفِرُوا۟ خِفَافًا وَثِقَالًا وَجَٰهِدُوا۟ بِأَمْوَٰلِكُمْ وَأَنفُسِكُمْ
فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٤١﴾
لَوْ كَانَ عَرَضًا قَرِيبًا وَسَفَرًا قَاصِدًا لَّٱتَّبَعُوكَ
وَلَٰكِنۢ بَعُدَتْ عَلَيْهِمُ ٱلشُّقَّةُ وَسَيَحْلِفُونَ بِٱللَّهِ
لَوِ ٱسْتَطَعْنَا لَخَرَجْنَا مَعَكُمْ يُهْلِكُونَ أَنفُسَهُمْ وَٱللَّهُ
يَعْلَمُ إِنَّهُمْ لَكَٰذِبُونَ ﴿٤٢﴾ عَفَا ٱللَّهُ عَنكَ لِمَ أَذِنتَ لَهُمْ
حَتَّىٰ يَتَبَيَّنَ لَكَ ٱلَّذِينَ صَدَقُوا۟ وَتَعْلَمَ ٱلْكَٰذِبِينَ ﴿٤٣﴾
لَا يَسْتَـْٔذِنُكَ ٱلَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِٱللَّهِ وَٱلْيَوْمِ ٱلْءَاخِرِ أَن
يُجَٰهِدُوا۟ بِأَمْوَٰلِهِمْ وَأَنفُسِهِمْ وَٱللَّهُ عَلِيمٌۢ بِٱلْمُتَّقِينَ ﴿٤٤﴾
إِنَّمَا يَسْتَـْٔذِنُكَ ٱلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِٱللَّهِ وَٱلْيَوْمِ ٱلْءَاخِرِ
وَٱرْتَابَتْ قُلُوبُهُمْ فَهُمْ فِى رَيْبِهِمْ يَتَرَدَّدُونَ ﴿٤٥﴾ ۞ وَلَوْ
أَرَادُوا۟ ٱلْخُرُوجَ لَأَعَدُّوا۟ لَهُۥ عُدَّةً وَلَٰكِن كَرِهَ ٱللَّهُ ٱنۢبِعَاثَهُمْ
فَثَبَّطَهُمْ وَقِيلَ ٱقْعُدُوا۟ مَعَ ٱلْقَٰعِدِينَ ﴿٤٦﴾ لَوْ خَرَجُوا۟ فِيكُم
مَّا زَادُوكُمْ إِلَّا خَبَالًا وَلَأَوْضَعُوا۟ خِلَٰلَكُمْ يَبْغُونَكُمُ
ٱلْفِتْنَةَ وَفِيكُمْ سَمَّٰعُونَ لَهُمْ وَٱللَّهُ عَلِيمٌۢ بِٱلظَّٰلِمِينَ ﴿٤٧﴾

﴿٤١﴾ و هوین [گەلی خودان باوەران] ب دلخوازی و دلنەخوازی و ب گەنج و پیرەمێرڤە و ب سوار و پەیادەڤە و د خۆشی و نەخۆشیاندا و ب زارۆك و بێ زارۆکڤە و ب بارسڤکی و ب بارگرانیڤە و ب مال و جانێ خۆڤە، جیهادێ د ڕێکا خودێدا بکەن، ئەڤە بۆ هەوە چێترە ئەگەر هوین بزانن. ﴿٤٢﴾ ئەگەر [گازیکرنا تە هەی موحەممەد بۆ شەڕی نەبایە] و بۆ دەستکەفتیەکێ نێزیك بایە یان ژی بۆ وەغەرەکا ناڤنجی بایە [نەیا دویر و نەیا نێزیك بایە]، ب ڕاستی دا ل دویڤ تە ئێن، بەلێ ب ڕاستی زەحمەت و وەستاندنێ ئەو دویرتێخستن و لەشگران کرن، و دێ ب خودێ سویند خۆن [و دێ بێژن:] ئەگەر ئەم شیابایە، ب ڕاستی دا د گەل هەوە دەرکەڤین [ب ڤەمانا خۆ ژ جیهادێ] خۆ بەرئاتاف دکەن، و خودێ ب خۆ دزانیت ئەو درەوینن. ﴿٤٣﴾ خودێ ل تە نەگریت و تە ئازاکەت [هەی موحەممەد]، بۆچی تە دەستویرا وان دا، بەری ئەوێت ڕاستی گۆتین، بۆ تە دیار بن و تو درەوینان بناسی. ﴿٤٤﴾ ئەوێت باوەریێ ب خودێ و ڕۆژا قیامەتێ دئینن، دەستویریێ ژ تە ناخوازن کو ئەو ب خۆ و مالێ خۆ جیهادێ د ڕێکا خودێدا بکەن، و خودێ ئاگەهـ ژ پارێزکاران هەیە. ﴿٤٥﴾ بەلێ بەس ئەو دەستویریێ ژ تە دخوازن [ژ جیهادێ ڤەمینن] ئەوێت باوەری ب خودێ و ڕۆژا قیامەتێ نەی، و دلێت وان ب گومان، ڤێجا ئەو د گومان و دودلیا خۆدا دزڤڕن. ﴿٤٦﴾ و ئەگەر [ڕاست دبێژن] وان ڤیابایە دەرکەڤن [بۆ جیهادێ] دا کاری بۆ کەن، بەلێ خودێ ڕابوونا وان نەڤیا، ڤێجا ل بەر وان گران کر، و گۆتنە ئێکدو د گەل ڕوینشتیان [بچویك و پیرەمێر و ژنان] بروینن. ﴿٤٧﴾ و ئەگەر ئەو د گەل هەوە دەرکەفتبانە ژی، ژ خرابیێ پێڤەتر ل هەوە زێدە نەدکرن، و دا د ناڤ هەوەدا ئێن و چن و خرابیێ هەلئێخن، سەرگێڕیێ بۆ هەوە دخوازن، و د ناڤ هەوەدا یێت هەین [سست و لاواز] گوهداریا وان دکەن، و خودێ ئاگەهـ ژ ستەمکاران هەیە.

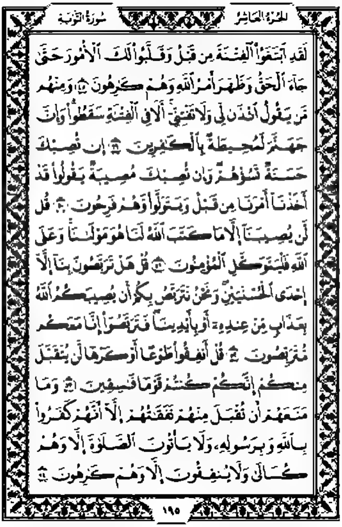

لَقَدِ ٱبۡتَغَوُاْ ٱلۡفِتۡنَةَ مِن قَبۡلُ وَقَلَّبُواْ لَكَ ٱلۡأُمُورَ حَتَّىٰ
جَآءَ ٱلۡحَقُّ وَظَهَرَ أَمۡرُ ٱللَّهِ وَهُمۡ كَٰرِهُونَ ﴿٤٨﴾ وَمِنۡهُم
مَّن يَقُولُ ٱئۡذَن لِّي وَلَا تَفۡتِنِّيٓۚ أَلَا فِي ٱلۡفِتۡنَةِ سَقَطُواْۗ وَإِنَّ
جَهَنَّمَ لَمُحِيطَةُۢ بِٱلۡكَٰفِرِينَ ﴿٤٩﴾ إِن تُصِبۡكَ
حَسَنَةٞ تَسُؤۡهُمۡۖ وَإِن تُصِبۡكَ مُصِيبَةٞ يَقُولُواْ قَدۡ
أَخَذۡنَآ أَمۡرَنَا مِن قَبۡلُ وَيَتَوَلَّواْ وَّهُمۡ فَرِحُونَ ﴿٥٠﴾ قُل
لَّن يُصِيبَنَآ إِلَّا مَا كَتَبَ ٱللَّهُ لَنَا هُوَ مَوۡلَىٰنَاۚ وَعَلَى
ٱللَّهِ فَلۡيَتَوَكَّلِ ٱلۡمُؤۡمِنُونَ ﴿٥١﴾ قُلۡ هَلۡ تَرَبَّصُونَ بِنَآ إِلَّآ
إِحۡدَى ٱلۡحُسۡنَيَيۡنِۖ وَنَحۡنُ نَتَرَبَّصُ بِكُمۡ أَن يُصِيبَكُمُ ٱللَّهُ
بِعَذَابٖ مِّنۡ عِندِهِۦٓ أَوۡ بِأَيۡدِينَاۖ فَتَرَبَّصُوٓاْ إِنَّا مَعَكُم
مُّتَرَبِّصُونَ ﴿٥٢﴾ قُلۡ أَنفِقُواْ طَوۡعًا أَوۡ كَرۡهٗا لَّن يُتَقَبَّلَ
مِنكُمۡ إِنَّكُمۡ كُنتُمۡ قَوۡمٗا فَٰسِقِينَ ﴿٥٣﴾ وَمَا
مَنَعَهُمۡ أَن تُقۡبَلَ مِنۡهُمۡ نَفَقَٰتُهُمۡ إِلَّآ أَنَّهُمۡ كَفَرُواْ
بِٱللَّهِ وَبِرَسُولِهِۦ وَلَا يَأۡتُونَ ٱلصَّلَوٰةَ إِلَّا وَهُمۡ
كُسَالَىٰ وَلَا يُنفِقُونَ إِلَّا وَهُمۡ كَٰرِهُونَ ﴿٥٤﴾

﴿٤٨﴾ ب ڕاستی وان بەری نوكە ژی [بەری تەبووكێ] كارێ خرابیێ بۆ هەوە دكر، و هەمی كار بۆ تە دنیان و دبرن [پیلان و نۆیین بۆ تە دگێڕان، دا تە ژ جیهادێ سست بكەن]، هەتا ڕۆژا هەقییێ هاتی [هاریكاری و پشتەڤانیا تە هاتیە كرن] و دینێ خودێ ب سەركەفتی، و وان [ئەڤێت ڤەمایین ژ جیهادێ] نەڤە نەدڤیا و د سەر وانڕا ئەڤە هاتەكرن. ﴿٤٩﴾ هەیە ژ وان دبێژتە تە دەستویرا من بدە [ئەز نەئێمە شەڕێ ڕۆمێ]، و من نەئێخە د گونەهێدا، بزانن گونەهـ ئەوە یا ئەو كەفتینێ و یا ئەو تێدا [كو حەز دكەن ڤەمینن]، ب ڕاستی جەهنەم یا وەرهاتیە ل دۆر گاوران. ﴿٥٠﴾ ئەگەر قەنجییەك [سەركەفتن و دەستكەفتیەك] بگەهیتە تە پێ نەخۆش دبن، و ئەگەر خرابیەك [د ڕێكا خودێدا بێتە سەرێ تە چ بریندار كرن چ كوشتن] دێ بێژن: ب ڕاستی مە بەری نوكە كارێ خۆ كربوو، [لەوا ئەم دەرنەكەفتین] و بەرێ خۆ ددەنە مالێت خۆ و ئەو یێت كەیفخۆش. ﴿٥١﴾ بێژە: ب ڕاستی چو بەلا و ئاتاف مە ناهنگێڤن، ئەو نەبن یێت خودێ بۆ مە نڤیسین، هەر ئەوە [خودێیە] پشتەڤان و هاریكارێ مە، ڤێجا بلا خودان باوەر پشتا خۆ ب خودێ گرێ بدەن. ﴿٥٢﴾ بێژە [هەی موحەممەد] ما هوین ل هیڤیێنە چ ب سەرێ مە بێت، ژ بلی ئێك ژ دو قەنجیان [سەركەفتن و سەربلندی، یان ژی شەهیدبوون و لێبۆرین]، و ب ڕاستی ئەم ژی بۆ هەوە ل هیڤیێنە [ئێك ژ دویان ب سەرێ هەوە بێت]، خودێ ب ئیزایەكێ ژ دەڤ خۆ هەوە بهنگێڤیت یان ب دەستێت مە [هەوە بدەتە كوشتن ل سەر گاوریێ]، ڤێجا چاڤەڕێ بن، ئەم ژی د گەل هەوە چاڤەڕێنە. ﴿٥٣﴾ [هەی موحەممەد] تو بێژە: [وان دووڕوییان] چ ب دلێ خۆ و چ بێ دلێ خۆ، مالێ خۆ بدەن، هەر ژ هەوە نائێتە قەبویلكرن. ب ڕاستی هوین ملەتەكێ ژ ڕێ دەركەفتینە. ﴿٥٤﴾ و چو نەهێلا مەزاختن و خێرێت وان ژ وان بێنە وەرگرتن، ئەو نەبیت كو وان باوەری ب خودێ و پێغەمبەرێ وی نەئینا، و نڤێژێ ناكەن ئەگەر ب خرچ و خاڤی نەبیت، و چو نادەن و نامەزێخن ئەگەر ژ نەچاری نەبیت.

فَلَا تُعۡجِبۡكَ أَمۡوَٰلُهُمۡ وَلَآ أَوۡلَٰدُهُمۡۚ إِنَّمَا يُرِيدُ ٱللَّهُ لِيُعَذِّبَهُم
بِهَا فِي ٱلۡحَيَوٰةِ ٱلدُّنۡيَا وَتَزۡهَقَ أَنفُسُهُمۡ وَهُمۡ كَٰفِرُونَ ٥٥
وَيَحۡلِفُونَ بِٱللَّهِ إِنَّهُمۡ لَمِنكُمۡ وَمَا هُم مِّنكُمۡ وَلَٰكِنَّهُمۡ
قَوۡمٞ يَفۡرَقُونَ ٥٦ لَوۡ يَجِدُونَ مَلۡجَـًٔا أَوۡ مَغَٰرَٰتٍ أَوۡ مُدَّخَلٗا
لَّوَلَّوۡاْ إِلَيۡهِ وَهُمۡ يَجۡمَحُونَ ٥٧ وَمِنۡهُم مَّن يَلۡمِزُكَ فِي
ٱلصَّدَقَٰتِ فَإِنۡ أُعۡطُواْ مِنۡهَا رَضُواْ وَإِن لَّمۡ يُعۡطَوۡاْ مِنۡهَآ إِذَا
هُمۡ يَسۡخَطُونَ ٥٨ وَلَوۡ أَنَّهُمۡ رَضُواْ مَآ ءَاتَىٰهُمُ ٱللَّهُ وَرَسُولُهُۥ
وَقَالُواْ حَسۡبُنَا ٱللَّهُ سَيُؤۡتِينَا ٱللَّهُ مِن فَضۡلِهِۦ وَرَسُولُهُۥٓ
إِنَّآ إِلَى ٱللَّهِ رَٰغِبُونَ ٥٩ ۞ إِنَّمَا ٱلصَّدَقَٰتُ لِلۡفُقَرَآءِ وَٱلۡمَسَٰكِينِ
وَٱلۡعَٰمِلِينَ عَلَيۡهَا وَٱلۡمُؤَلَّفَةِ قُلُوبُهُمۡ وَفِي ٱلرِّقَابِ
وَٱلۡغَٰرِمِينَ وَفِي سَبِيلِ ٱللَّهِ وَٱبۡنِ ٱلسَّبِيلِۖ فَرِيضَةٗ
مِّنَ ٱللَّهِۗ وَٱللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٞ ٦٠ وَمِنۡهُمُ ٱلَّذِينَ يُؤۡذُونَ
ٱلنَّبِيَّ وَيَقُولُونَ هُوَ أُذُنٞۚ قُلۡ أُذُنُ خَيۡرٖ لَّكُمۡ يُؤۡمِنُ
بِٱللَّهِ وَيُؤۡمِنُ لِلۡمُؤۡمِنِينَ وَرَحۡمَةٞ لِّلَّذِينَ ءَامَنُواْ
مِنكُمۡۚ وَٱلَّذِينَ يُؤۡذُونَ رَسُولَ ٱللَّهِ لَهُمۡ عَذَابٌ أَلِيمٞ ٦١

الحزب ٢٠

﴿٥٥﴾ ڤێجا بلا مال و زارۆكێت وان [یێت گەلەك] تە عەجێبگرتی نەكەن، خودێ دڤێت د ژیانا دنیایێدا وان پێ ئەزیەت بدەت، و پاشی وان بمرینیت و ئەو گاور. ﴿٥٦﴾ [دوڕوی] ب خودێ سویند دخۆن كو ئەو ژ هەوەنە و یێت د گەل هەوە، و ئەو ب خۆ نە ژ هەوەنە، بەلێ ئەو دەستەكەكن دترسن [ئەوا هاتییە سەرێ گاوران ب سەرێ وان ژی بێت، ژ بەر هندێ ژ درەو بۆ هەوە سویند دخۆن، كو موسلمانن و خودان باوەرن وەكی هەوە، و ئەو ب خۆ وەسا نینە]. ﴿٥٧﴾ و ئەگەر وان ئاسێگەهەك [كو تێدا هاتبانە پارستن]، یان شكەفتەك [كو تێدا نەهاتبانە دیتن]، یان ژێرزەمینەك [كو چۆبانە تێدا] دیتبایە، دا ب لەز بەرێ خۆ دەنێ [ژ ترساندا]. ﴿٥٨﴾ و هندەك ژ وان د لێكڤەكرنا دەستكەڤتیاندا، تە لەكەدار دكەن، و تانان دهاڤێژنە تە، ڤێجا ئەگەر ژ وی مالی گەهشتە وان ڕازی بوون، و ئەگەر نەگەهشتە وان عێجز و نەڕازی دبن. ﴿٥٩﴾ و ئەگەر ب وی تشتێ كو خودێ و پێغەمبەرێ وی دایییە وان [ژ دەستكەڤتی و غەنیمەیان] ڕازی بانە، و گۆتبانە: خودێ بەسی مەیە، خودێ دێ ژ كەرەما خۆ دەتە مە و پێغەمبەرێ وی ژی [ژ كەرەما خودێ دێ دەتە مە]، و ب ڕاستی ئەم ل هیڤیا خودایێ خۆینە [ئەڤە دا بۆ وان چێتر بیت]. ﴿٦٠﴾ ب ڕاستی زەكات بەس بۆ وانە ئەوێت هەژار و بەلنگاز، و ئەوێت ل سەر شۆل دكەن [بۆ كۆمكرنا زەكاتێ]، و ئەوێت دلێ وان بەر ب ئیسلامێڤە دئێتە كێشان [ژ كەسێت موسلمان بوویین و هێژ موكوم نەبوویین، یان گرەگرێت گاوران دا ژ زیانا وان بێتە پاشڤەبرن و دلێ وان بۆ ئیسلامێ بێتە نەرمكرن]، و بۆ ئازادكرنا بەندەیان و بۆ دەینداران، و بۆ ڕێیا خودێ (جیهادێ ب هەمی ڕەنگانڤە) و ڕێڤنگانە، ئەڤە فەرزە ژ دەڤ خودێ، و خودێ ب خۆ یێ زانا و كاربنەجهە. ﴿٦١﴾ و ژ وان [دوڕوییان] هەنە ئەزیەتێ دگەهیننە پێغەمبەری و دبێژن: ئەو گوهێ خۆ ددەتە هەمی تشتان و هەمییێ باوەر دكەت، بێژە: بەلێ ئەو گوهداریا هەمی تشتی دكەت، بەلێ گوهداریا وی بۆ خێرا هەوەیە، باوەرییێ ب خودێ دئینیت و باوەر ژ خودان باوەران دكەت، و دلۆڤانییە بۆ ئەوێت باوەری ئینایین ژ هەوە، و ئەوێت ئەزیەتێ دگەهیننە پێغەمبەرێ خودێ، ئیزایەكا ب ژان و دژوار بۆ وان هەیە.

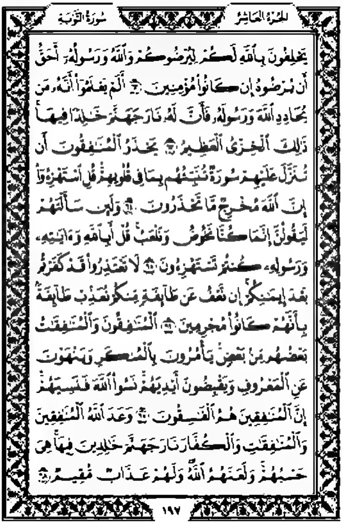
الجزء العاشر
سورة التوبة
١٩٧

يَحْلِفُونَ بِٱللَّهِ لَكُمْ لِيُرْضُوكُمْ وَٱللَّهُ وَرَسُولُهُۥٓ أَحَقُّ
أَن يُرْضُوهُ إِن كَانُوا۟ مُؤْمِنِينَ ﴿٦٢﴾ أَلَمْ يَعْلَمُوٓا۟ أَنَّهُۥ مَن
يُحَادِدِ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥ فَأَنَّ لَهُۥ نَارَ جَهَنَّمَ خَٰلِدًا فِيهَا
ذَٰلِكَ ٱلْخِزْىُ ٱلْعَظِيمُ ﴿٦٣﴾ يَحْذَرُ ٱلْمُنَٰفِقُونَ أَن
تُنَزَّلَ عَلَيْهِمْ سُورَةٌ تُنَبِّئُهُم بِمَا فِى قُلُوبِهِمْ قُلِ ٱسْتَهْزِءُوٓا۟
إِنَّ ٱللَّهَ مُخْرِجٌ مَّا تَحْذَرُونَ ﴿٦٤﴾ وَلَئِن سَأَلْتَهُمْ
لَيَقُولُنَّ إِنَّمَا كُنَّا نَخُوضُ وَنَلْعَبُ قُلْ أَبِٱللَّهِ وَءَايَٰتِهِۦ
وَرَسُولِهِۦ كُنتُمْ تَسْتَهْزِءُونَ ﴿٦٥﴾ لَا تَعْتَذِرُوا۟ قَدْ كَفَرْتُم
بَعْدَ إِيمَٰنِكُمْ إِن نَّعْفُ عَن طَآئِفَةٍ مِّنكُمْ نُعَذِّبْ طَآئِفَةًۢ
بِأَنَّهُمْ كَانُوا۟ مُجْرِمِينَ ﴿٦٦﴾ ٱلْمُنَٰفِقُونَ وَٱلْمُنَٰفِقَٰتُ
بَعْضُهُم مِّنۢ بَعْضٍ يَأْمُرُونَ بِٱلْمُنكَرِ وَيَنْهَوْنَ
عَنِ ٱلْمَعْرُوفِ وَيَقْبِضُونَ أَيْدِيَهُمْ نَسُوا۟ ٱللَّهَ فَنَسِيَهُمْ
إِنَّ ٱلْمُنَٰفِقِينَ هُمُ ٱلْفَٰسِقُونَ ﴿٦٧﴾ وَعَدَ ٱللَّهُ ٱلْمُنَٰفِقِينَ
وَٱلْمُنَٰفِقَٰتِ وَٱلْكُفَّارَ نَارَ جَهَنَّمَ خَٰلِدِينَ فِيهَا هِىَ
حَسْبُهُمْ وَلَعَنَهُمُ ٱللَّهُ وَلَهُمْ عَذَابٌ مُّقِيمٌ ﴿٦٨﴾

﴿٦٢﴾ بۆ هەوە ب خودێ سویند دخۆن، دا هەوە ڕازی بکەن، و خودێ و پێغەمبەرێ وی هێژاترن ئەو ڕازی بکەن، ئەگەر ڕاست ئەو ژ خودان باوەران بن. ﴿٦٣﴾ ئەرێ ما وان نەزانیە، هەر کەسێ دژاتی و دژمناتیا خودێ و پێغەمبەرێ وی بکەت، نێ ب ڕاستی ئاگرێ دۆژەهێ بۆ ویە و دێ هەروهەر تێدا بیت، ئەڤە ڕسواتی و شەرمزاریا مەزن. ﴿٦٤﴾ دوڕوی دترسن سۆرەتەك د دەرهەقێ واندا [ئان ل سەر وان] بێتە خوارێ، یا د دلێ واندا [ئەشارتی] بۆ وان بێژیت، [هەی موحەمەد] بێژە [وان]: تڕانەیان بکەن، نێ ئەوا هوین ژێ دترسن، خودێ دێ ئاشکەرا کەت. ﴿٦٥﴾ و ئەگەر تو پسیارا وان بکەی [ژ وی تشتێ وان گۆتی] دێ سویند خۆن و بێژن مە بەس تڕانە د ناڤەرا خۆدا دکرن و بەس ئاخفتن بوو، و مە چو مەخسەد پێ نەبوون. بێژە: ئەرێ هەوە تڕانە ب خودێ و ئایەتێت وی و پێغەمبەرێ وی دکرن؟! ﴿٦٦﴾ [هەی موحەمەد بێژە دوڕوییان:] مهانە و هەجەتان نەگرن (عوزران نەخوازن) [ژ هەوە ناێنە وەرگرتن]، ب ڕاستی هوین گاوربوون پشتی هەوە باوەری ئینایی، ئەگەر ئەم ل دەستەکەکێ ژ هەوە ببۆرین و ئازا بکەین [ئەوێت دوڕوییاتیا خۆ هێلایین] دەستەکەکێ دێ ئیزا دەین، چونکی ئەو ب ڕاستی گونەهکار بوون. ﴿٦٧﴾ دوڕوی ژ ژن و مێران ژ ئێکن [ئانکو هەمی وەکی ئێکن د دوڕوییاتیێدا]، فەرمانێ ب خرابیێ دکەن و ڕێ ل باشیێ دگرن، و دەستێت خۆ دگرن (دمچینن) و قەلساتیێ دکەن، خودێ ژ بیرکرن [فەرمانا وی ب پشت گوهێ خۆڤە هاڤێتن] خودێ ژی ئەو هێلان [و دلۆڤانی و کەرەما خۆ ژ وان بڕی]، ب ڕاستی دوڕوی ئەون یێت ژ ڕێ دەرکەڤتین. ﴿٦٨﴾ خودێ بۆ دوڕوییان ژ ژن و مێران و گاوران ئاگرێ دۆژەهێ بەرهەڤ کریە، و هەروهەر دێ تێدا بن و ئەو بەسی وانە، و خودێ ئەو یێت ژ دلۆڤانیا خۆ دویرئێخستین، و ئیزایەکا هەروهەر بۆ وان هەیە.
]

كَٱلَّذِينَ مِن قَبۡلِكُمۡ كَانُوٓاْ أَشَدَّ مِنكُمۡ قُوَّةٗ وَأَكۡثَرَ أَمۡوَٰلٗا
وَأَوۡلَٰدٗا فَٱسۡتَمۡتَعُواْ بِخَلَٰقِهِمۡ فَٱسۡتَمۡتَعۡتُم بِخَلَٰقِكُمۡ
كَمَا ٱسۡتَمۡتَعَ ٱلَّذِينَ مِن قَبۡلِكُم بِخَلَٰقِهِمۡ وَخُضۡتُمۡ
كَٱلَّذِي خَاضُوٓاْۚ أُوْلَٰٓئِكَ حَبِطَتۡ أَعۡمَٰلُهُمۡ فِي ٱلدُّنۡيَا
وَٱلۡأٓخِرَةِۖ وَأُوْلَٰٓئِكَ هُمُ ٱلۡخَٰسِرُونَ ﴿٦٩﴾ أَلَمۡ يَأۡتِهِمۡ
نَبَأُ ٱلَّذِينَ مِن قَبۡلِهِمۡ قَوۡمِ نُوحٖ وَعَادٖ وَثَمُودَ وَقَوۡمِ
إِبۡرَٰهِيمَ وَأَصۡحَٰبِ مَدۡيَنَ وَٱلۡمُؤۡتَفِكَٰتِۚ أَتَتۡهُمۡ رُسُلُهُم
بِٱلۡبَيِّنَٰتِۖ فَمَا كَانَ ٱللَّهُ لِيَظۡلِمَهُمۡ وَلَٰكِن كَانُوٓاْ
أَنفُسَهُمۡ يَظۡلِمُونَ ﴿٧٠﴾ وَٱلۡمُؤۡمِنُونَ وَٱلۡمُؤۡمِنَٰتُ بَعۡضُهُمۡ
أَوۡلِيَآءُ بَعۡضٖۚ يَأۡمُرُونَ بِٱلۡمَعۡرُوفِ وَيَنۡهَوۡنَ عَنِ ٱلۡمُنكَرِ
وَيُقِيمُونَ ٱلصَّلَوٰةَ وَيُؤۡتُونَ ٱلزَّكَوٰةَ وَيُطِيعُونَ ٱللَّهَ
وَرَسُولَهُۥٓۚ أُوْلَٰٓئِكَ سَيَرۡحَمُهُمُ ٱللَّهُۗ إِنَّ ٱللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٞ ﴿٧١﴾
وَعَدَ ٱللَّهُ ٱلۡمُؤۡمِنِينَ وَٱلۡمُؤۡمِنَٰتِ جَنَّٰتٖ تَجۡرِي مِن تَحۡتِهَا
ٱلۡأَنۡهَٰرُ خَٰلِدِينَ فِيهَا وَمَسَٰكِنَ طَيِّبَةٗ فِي جَنَّٰتِ عَدۡنٖۚ
وَرِضۡوَٰنٞ مِّنَ ٱللَّهِ أَكۡبَرُۚ ذَٰلِكَ هُوَ ٱلۡفَوۡزُ ٱلۡعَظِيمُ ﴿٧٢﴾

﴿٦٩﴾ [گەلی دوڕوییان] هوین ژی وەکی ئەوێت بەری خۆ، ئەو ژ هەوە ب هێزتر بوون، و پتر ژ هەوە مال و زارۆ هەبوون، ڤێجا وان خۆشی ب بارا خۆ ژ دنیایێ بر، و هەوە ژی کەیف و خۆشی ب بارا خۆ بر، و هوین کەفتنە د پویچاتییێدا هەروەکی ئەو کەفتینە د پویچاتییێدا، [خودانێت ڤان سالۆخان] ئەڤان کار و کریارێت وان د دنیا و ئاخرەتێدا پویچ بوون، و هەر ئەڤەنە زیانکار. ﴿٧٠﴾ ما بۆ [دوڕوییان] بەحسێ یێت بەری وان نەهاتییە کرن [کا چ ب سەرێ وان هات]، ملەتێ نووح، و عاد [ملەتێ هوود پێغەمبەر]، و (سەموود) [ملەتێ صالح پێغەمبەر]، و ملەتێ ئیبراهیم پێغەمبەر و خەلکێ مەدیەنێ [ملەتێ شوعەیب پێغەمبەر]، و گوندێت هاتینە سەروبنکرن [گوندێت (لووط) پێغەمبەر]، پێغەمبەرێت وان ب نیشان و بەلگەیێت ئاشکەراکەر بۆ وان هاتن [وان باوەری ب پێغەمبەرێت خۆ نەئینا، ڤێجا خودێ ئیزا ب سەردا دارێت]، ڤێجا خودێ نە ئەوە یێ ستەمێ ل وان بکەت، بەلێ وان ب خۆ ستەم ل خۆ کر. ﴿٧١﴾ زەلام و ژنێت خودان باوەران هاریکار و پشتەڤانێت ئێکن، فەرمانێ ب قەنجی و باشییێ دکەن و رێکێ ل خرابییێ دگرن، و نڤێژێت خۆ [ب رەنگێ پێدڤی] دکەن و زەکاتێ ددەن، و گوهدارییا خودێ و پێغەمبەرێ وی دکەن، ئەڤان خودێ دێ دلۆڤانییێ پێ بەت، ب راستی خودێ سەردەست و کاربنەجهە. ﴿٧٢﴾ خودێ سۆزا دایییە خودان باوەران، ژ ژن و مێران، کو بەحەشتێت رووبار د بنرا دچن و دئێن و هەروهەر تێدا بن، و خانییێت خۆش د بەحەشتا عەدەنێدا بکەتە بارا وان، و رازیبوونا خودێ ژ ڤێ هەمییێ مەزنترە، و ئەڤەیە سەرفەرازییا مەزن.

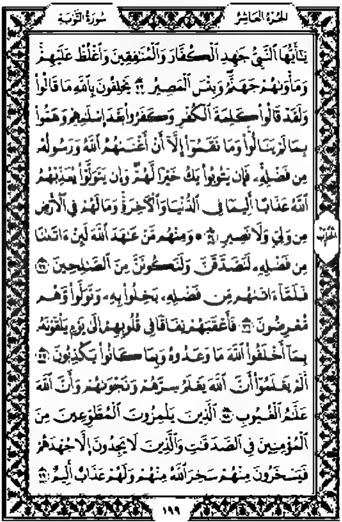

يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّبِيُّ جَٰهِدِ ٱلۡكُفَّارَ وَٱلۡمُنَٰفِقِينَ وَٱغۡلُظۡ عَلَيۡهِمۡۚ
وَمَأۡوَىٰهُمۡ جَهَنَّمُۖ وَبِئۡسَ ٱلۡمَصِيرُ ٧٣ يَحۡلِفُونَ بِٱللَّهِ مَا قَالُواْ
وَلَقَدۡ قَالُواْ كَلِمَةَ ٱلۡكُفۡرِ وَكَفَرُواْ بَعۡدَ إِسۡلَٰمِهِمۡ وَهَمُّواْ
بِمَا لَمۡ يَنَالُواْۚ وَمَا نَقَمُوٓاْ إِلَّآ أَنۡ أَغۡنَىٰهُمُ ٱللَّهُ وَرَسُولُهُۥ
مِن فَضۡلِهِۦۚ فَإِن يَتُوبُواْ يَكُ خَيۡرٗا لَّهُمۡۖ وَإِن يَتَوَلَّوۡاْ يُعَذِّبۡهُمُ
ٱللَّهُ عَذَابًا أَلِيمٗا فِي ٱلدُّنۡيَا وَٱلۡأٓخِرَةِۚ وَمَا لَهُمۡ فِي ٱلۡأَرۡضِ
مِن وَلِيّٖ وَلَا نَصِيرٖ ٧٤ ۞ وَمِنۡهُم مَّنۡ عَٰهَدَ ٱللَّهَ لَئِنۡ ءَاتَىٰنَا
مِن فَضۡلِهِۦ لَنَصَّدَّقَنَّ وَلَنَكُونَنَّ مِنَ ٱلصَّٰلِحِينَ ٧٥
فَلَمَّآ ءَاتَىٰهُم مِّن فَضۡلِهِۦ بَخِلُواْ بِهِۦ وَتَوَلَّواْ وَّهُم
مُّعۡرِضُونَ ٧٦ فَأَعۡقَبَهُمۡ نِفَاقٗا فِي قُلُوبِهِمۡ إِلَىٰ يَوۡمِ يَلۡقَوۡنَهُۥ
بِمَآ أَخۡلَفُواْ ٱللَّهَ مَا وَعَدُوهُ وَبِمَا كَانُواْ يَكۡذِبُونَ ٧٧
أَلَمۡ يَعۡلَمُوٓاْ أَنَّ ٱللَّهَ يَعۡلَمُ سِرَّهُمۡ وَنَجۡوَىٰهُمۡ وَأَنَّ ٱللَّهَ
عَلَّٰمُ ٱلۡغُيُوبِ ٧٨ ٱلَّذِينَ يَلۡمِزُونَ ٱلۡمُطَّوِّعِينَ مِنَ
ٱلۡمُؤۡمِنِينَ فِي ٱلصَّدَقَٰتِ وَٱلَّذِينَ لَا يَجِدُونَ إِلَّا جُهۡدَهُمۡ
فَيَسۡخَرُونَ مِنۡهُمۡ سَخِرَ ٱللَّهُ مِنۡهُمۡ وَلَهُمۡ عَذَابٌ أَلِيمٌ ٧٩

﴿٧٣﴾ هەی پێغەمبەر جیهادێ د گەل گاور و دوڕوییان بکە، و ل سەر وان بشدینە، و جهێ وان جەهنەمە و پیسە دویماهیکە. ﴿٧٤﴾ [دوڕوی] ب خودێ سویند دخۆن، وان نەگۆتیە [ئەگەر ڕاست موحەمەد پێغەمبەر بیت، ئەم ژ کەران ژی خرابترین] و ب ڕاستی وان پەیڤا گاوریێ گۆت، و پشتی موسلمان بوویین گاور بوونەڤە، و ئەو کرنە دلێ خۆ یا ب دەست وانڤە نەهاتی [کو کوشتنا پێغەمبەرییە]، و چو کێماسی و ڕەخنە ل سەر [پێغەمبەری] نەبوون، ئەو نەبیت خودێ و پێغەمبەرێ وی ئەو ژ کەرەما خودێ بێ منەت کرن. ڤێجا ئەگەر ئەو تۆبە بکەن، تۆبە بۆ وان چێترە و ئەگەر ئەو ڕوییێ خۆ [ژ تۆبە و باوەرییێ] وەرگێڕن، ب ڕاستی خودێ دێ وان د دنیا و ئاخرەتێدا ب بەر ئیزایەکا ب ژان و دژوار ئێخیت، و وان د ئەردیدا چو هەڤال و پشتەڤان و هاریکار نابن [وان ژ ئیزایێ ڕزگار بکەن]. ﴿٧٥﴾ و ژ وان [دوڕوییان] هەنە پەیمانێ د گەل خودێ ددەن، ئەگەر [خودێ] ژ کەرەما خۆ مالی بدەتە مە، ب ڕاستی و ب سویند ئەم دێ خێر و سەدەقەیان دەین، و ئەم دێ بینە ژ مرۆڤێت قەنجیکار. ﴿٧٦﴾ ڤێجا وەختێ [خودێ] ژ کەرەما خۆ مال دایێ، [وان دوڕوییان] قەلسی و چرویکی کرن [و چو خێر نەدان، وەکی سویند خوارین]، و پشتا خۆ دانێ [دانە پەیمانا خۆ] و ئەو د ڕوی وەرگێرانا خۆدا ڕکهشک. ﴿٧٧﴾ ڤێجا [چرویکییێ] دوڕوییاتییەکا بەردەوام هێلا د دلێ واندا، هەتا ڕۆژا دگەهنە خودێ، ژ بەر جهنەئینانا پەیمانا وان دایێ، و ژ بەر درەوێت وان دکرن. ﴿٧٨﴾ ئەرێ ما وان نەزانییە، خودێ نهێنی و پستەپستا وان دزانیت، و ب ڕاستی خودێ زندە زانایێ نهێنیانە. ﴿٧٩﴾ ئەو [دوڕوییێت] چکێیان ددەنە خودان باوەرێن، ژ دل و گیان [گەلەک] سەدەقەیان ددەن [دبێژن: ئەڤە بۆ ڕویمەتییێیە نە ژ بۆ ڕازیبوونا خودێیە]، و [ژ خودان باوەران] ئەوێت چو نەبین بدەن ژ بلی پێچیبوونا خۆ، [دوڕوی] ترانەیان بۆ خۆ پێ دکەن [و دبێژن: خودێ چو پاکی ب ڤێ کێمێ نینە]، خودێ ئەو جزادان ل سەر ترانەپێت وان، و ئیزایەکا ب ژان و دژوار بۆ وان هەیە.

ٱسۡتَغۡفِرۡ لَهُمۡ أَوۡ لَا تَسۡتَغۡفِرۡ لَهُمۡ إِن تَسۡتَغۡفِرۡ لَهُمۡ سَبۡعِينَ مَرَّةٗ
فَلَن يَغۡفِرَ ٱللَّهُ لَهُمۡۚ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمۡ كَفَرُواْ بِٱللَّهِ وَرَسُولِهِۦۗ
وَٱللَّهُ لَا يَهۡدِي ٱلۡقَوۡمَ ٱلۡفَٰسِقِينَ ﴿٨٠﴾ فَرِحَ ٱلۡمُخَلَّفُونَ بِمَقۡعَدِهِمۡ
خِلَٰفَ رَسُولِ ٱللَّهِ وَكَرِهُوٓاْ أَن يُجَٰهِدُواْ بِأَمۡوَٰلِهِمۡ وَأَنفُسِهِمۡ
فِي سَبِيلِ ٱللَّهِ وَقَالُواْ لَا تَنفِرُواْ فِي ٱلۡحَرِّۗ قُلۡ نَارُ جَهَنَّمَ أَشَدُّ حَرّٗاۚ
لَّوۡ كَانُواْ يَفۡقَهُونَ ﴿٨١﴾ فَلۡيَضۡحَكُواْ قَلِيلٗا وَلۡيَبۡكُواْ كَثِيرٗا جَزَآءَۢ
بِمَا كَانُواْ يَكۡسِبُونَ ﴿٨٢﴾ فَإِن رَّجَعَكَ ٱللَّهُ إِلَىٰ طَآئِفَةٖ
مِّنۡهُمۡ فَٱسۡتَـٔۡذَنُوكَ لِلۡخُرُوجِ فَقُل لَّن تَخۡرُجُواْ مَعِيَ أَبَدٗا وَلَن
تُقَٰتِلُواْ مَعِيَ عَدُوًّاۖ إِنَّكُمۡ رَضِيتُم بِٱلۡقُعُودِ أَوَّلَ مَرَّةٖ فَٱقۡعُدُواْ
مَعَ ٱلۡخَٰلِفِينَ ﴿٨٣﴾ وَلَا تُصَلِّ عَلَىٰٓ أَحَدٖ مِّنۡهُم مَّاتَ أَبَدٗا وَلَا تَقُمۡ
عَلَىٰ قَبۡرِهِۦٓۖ إِنَّهُمۡ كَفَرُواْ بِٱللَّهِ وَرَسُولِهِۦ وَمَاتُواْ وَهُمۡ فَٰسِقُونَ ﴿٨٤﴾
وَلَا تُعۡجِبۡكَ أَمۡوَٰلُهُمۡ وَأَوۡلَٰدُهُمۡۚ إِنَّمَا يُرِيدُ ٱللَّهُ أَن يُعَذِّبَهُم
بِهَا فِي ٱلدُّنۡيَا وَتَزۡهَقَ أَنفُسُهُمۡ وَهُمۡ كَٰفِرُونَ ﴿٨٥﴾ وَإِذَآ
أُنزِلَتۡ سُورَةٌ أَنۡ ءَامِنُواْ بِٱللَّهِ وَجَٰهِدُواْ مَعَ رَسُولِهِ ٱسۡتَـٔۡذَنَكَ
أُوْلُواْ ٱلطَّوۡلِ مِنۡهُمۡ وَقَالُواْ ذَرۡنَا نَكُن مَّعَ ٱلۡقَٰعِدِينَ ﴿٨٦﴾

﴿٨٠﴾ چ تو داخوازا گونەهـ ژێبرنێ بۆ وان [دوڕوییان] بکەی، یان ژی داخوازا گونەهـ ژێبرنێ بۆ وان نەکەی، خۆ ئەگەر حەفتێ جاران داخوازا گونەهـ ژێبرنێ بۆ وان بکەی، هەر خودێ گونەهێت وان ژێ نابەت، چونکی ب ڕاستی وان باوەری ب خودێ و پێغەمبەرێ وی نەئینا، و خودێ ب خۆ ملەتێ ژ ڕێ دەرکەڤتی، ڕاستەڕێ ناکەت. ﴿٨١﴾ ئەوێت ڤەمابین [ژ دوڕوییێت دەستویر خواستین، و نەچۆینە تەبووکێ] ب ڕوینشتنا خۆ [د مالێت خۆدا]، پشتی پێغەمبەرێ خودێ چۆیی، خۆشبوون، و نەڤیان ب خۆ و مالێ خۆ جیهادێ د ڕێکا خودێدا بکەن، و گۆتنە [خەلکی] د گەرمێدا دەرنەکەڤن، بێژە: ئاگرێ جەهنەمێ گەرمترە، ئەگەر ئەو تێ بگەهن. ﴿٨٢﴾ ڤێجا بلا پیچەک بکەنن، و گەلەک بکەنە گری، جزایێ کار و کریارێت وان کرین. ﴿٨٣﴾ ڤێجا ئەگەر خودێ تو [ژ تەبووکێ] ڤەگەڕاندیە مەدینەیێ ل نک دەستەکێ ژ وان [ژ یێت ڤەمایی]، و دەستویر ژ تە خواستن بۆ دەرکەڤتنێ [بۆ خەزایەکا دی ژ بلی تەبووکێ]، بێژە: هوین چو جاران د گەل من دەرناکەڤن، و هوین چو جاران د گەل من شەڕێ چو دژمنان ناکەن، ب ڕاستی هوین جارا ئێکێ ب ڕوینشتنا خۆ د خۆش بوون، ڤێجا هوین ژی د گەل ڤەماییان بمینە ڕوینشتی. ﴿٨٤﴾ [هەی موحەمەد] هەر کەسێ ژ وان بمریت نڤێژێ ل سەر نەکەی، و ل سەر گۆڕێ وی [د وەختێ ڤەشارتنێدا] ڕانەوەستە، ب ڕاستی وان باوەری ب خودێ و پێغەمبەرێ وی نەئیناییە، و مرن و ئەو ژ ڕێ دەرکەڤتی. ﴿٨٥﴾ و ب مال و زاڕۆکێت وان عەجێگرتی نەبە، ب ڕاستی خودێ دڤێت د دنیایێدا وان پێ ئیزا بدەت، و وان بمرینیت و ئەو گاور. ﴿٨٦﴾ و ئەگەر سوورەتەک هاتە خوارێ، و تێدا هاتبیت باوەرییێ ب خودێ بینن، و د گەل پێغەمبەرێ وی جیهادێ بکەن، ئەوێت دەولەمەند دەستویرییێ ژ تە دخوازن و دبێژن: بهێلن ئەم ژی د گەل ڕوینشتییان بمینین.

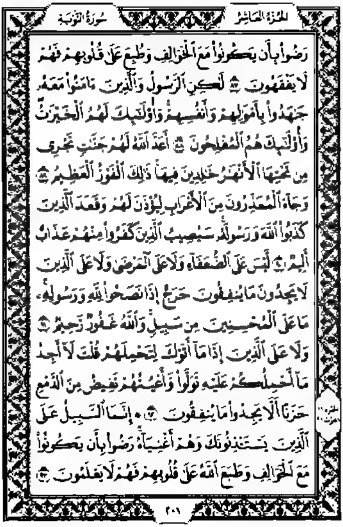

الجزء العاشر سورة التوبة

رَضُواْ بِأَن يَكُونُواْ مَعَ ٱلۡخَوَالِفِ وَطُبِعَ عَلَىٰ قُلُوبِهِمۡ فَهُمۡ
لَا يَفۡقَهُونَ ﴿٨٧﴾ لَٰكِنِ ٱلرَّسُولُ وَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ مَعَهُۥ
جَٰهَدُواْ بِأَمۡوَٰلِهِمۡ وَأَنفُسِهِمۡۚ وَأُوْلَٰٓئِكَ لَهُمُ ٱلۡخَيۡرَٰتُۖ
وَأُوْلَٰٓئِكَ هُمُ ٱلۡمُفۡلِحُونَ ﴿٨٨﴾ أَعَدَّ ٱللَّهُ لَهُمۡ جَنَّٰتٖ تَجۡرِي
مِن تَحۡتِهَا ٱلۡأَنۡهَٰرُ خَٰلِدِينَ فِيهَاۚ ذَٰلِكَ ٱلۡفَوۡزُ ٱلۡعَظِيمُ ﴿٨٩﴾
وَجَآءَ ٱلۡمُعَذِّرُونَ مِنَ ٱلۡأَعۡرَابِ لِيُؤۡذَنَ لَهُمۡ وَقَعَدَ ٱلَّذِينَ
كَذَبُواْ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥۚ سَيُصِيبُ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ مِنۡهُمۡ عَذَابٌ
أَلِيمٞ ﴿٩٠﴾ لَّيۡسَ عَلَى ٱلضُّعَفَآءِ وَلَا عَلَى ٱلۡمَرۡضَىٰ وَلَا عَلَى ٱلَّذِينَ
لَا يَجِدُونَ مَا يُنفِقُونَ حَرَجٌ إِذَا نَصَحُواْ لِلَّهِ وَرَسُولِهِۦۚ
مَا عَلَى ٱلۡمُحۡسِنِينَ مِن سَبِيلٖۚ وَٱللَّهُ غَفُورٞ رَّحِيمٞ ﴿٩١﴾
وَلَا عَلَى ٱلَّذِينَ إِذَا مَآ أَتَوۡكَ لِتَحۡمِلَهُمۡ قُلۡتَ لَآ أَجِدُ
مَآ أَحۡمِلُكُمۡ عَلَيۡهِ تَوَلَّواْ وَّأَعۡيُنُهُمۡ تَفِيضُ مِنَ ٱلدَّمۡعِ
حَزَنًا أَلَّا يَجِدُواْ مَا يُنفِقُونَ ﴿٩٢﴾ ۞ إِنَّمَا ٱلسَّبِيلُ عَلَى
ٱلَّذِينَ يَسۡتَـٔۡذِنُونَكَ وَهُمۡ أَغۡنِيَآءُۚ رَضُواْ بِأَن يَكُونُواْ
مَعَ ٱلۡخَوَالِفِ وَطَبَعَ ٱللَّهُ عَلَىٰ قُلُوبِهِمۡ فَهُمۡ لَا يَعۡلَمُونَ ﴿٩٣﴾

٢٠١

﴿٨٧﴾ ئەو ڕازی بوون د گەل ژنان بمینن، و خودێ دلێ وان مۆرکر، ڤێجا ئەو ژ بەر هندێ تێ ناگەهن [کا چ سەرکەفتن و خۆشی د جیهادێدایە، چ ئەزیەت و نەخۆشی د ڕوینشتنێدایە]. ﴿٨٨﴾ بەلێ پێغەمبەری و ئەوێت باوەری د گەل ئینابین، ب خۆ و مالێ خۆ جیهاد کرن، خێروبێرێت دنیایێ و ئاخرەتێ بۆ وانن، و ئەون یێت سەرفەراز. ﴿٨٩﴾ خودێ بەحەشتێت ڕویبار دبنڕا دچن بۆ وان بەرهەڤکرینە، هەروهەر دێ تێدا مینن، و ئەڤەیە سەرکەفتنا مەزن. ﴿٩٠﴾ و کۆچەرێت عەرەبان [ئەوێت ل دەشتێ ناکنجی] ئەوێت هەجەت گرتین، دا دەستویری بۆ وان بێنە دان [کو بمینن و پشکدارییێ د ئەبووکێدا نەکەن]، و ئەوێت خودێ و پێغەمبەرێ وی درەوین دانایین، ئەو ڕوینشتن [هەر نەهاتن عوزرێ ژی بخوازن]، ئەوێت گاوربوویین ژ وان، ئێزیلک دێ ئیزایەکا ب ژان و دژوار وان گریت. ﴿٩١﴾ گونەهـ ل سەر لاواز و نەساخ و ئەوێت چو نەبینن [بۆ جیهادێ] خەرج بکەن نینە [ئەگەر پشکدارییێ د جیهادێدا نەکەن]، ئەگەر ئەو باوەرییێ ب خودێ و پێغەمبەری بینن، و گوهداریا وان بکەن، چو گونەهـ ل سەر خودان عوزران نینە و گازندە ژێ ناێتەکرن، خودێ ب خۆ گونەهـژێبەر و دلۆڤانە. ﴿٩٢﴾ و چو گونەهـ ل سەر وان نینە ئەوێت وەختێ بێنە دەڤ تە دا تو وان سویار بکەی، تە گۆت: من چو نینە هەوە لێ سویار بکەم، بەرێ خۆ وەرگێڕان و چاڤێت وان تژی ڕۆندك دبوون ژ خەماندا، چونکی وان چو نەددیت د ڕێکا خودێدا بمەزێخن. ﴿٩٣﴾ ب ڕاستی ڕێکا جزادانێ و ژێ وەرنەگرتنێ و گونەهکارکرنێ، بەس ل سەر وانە ئەوێت دەستویرییێ ژ تە دخوازن [کو نەێنە جیهادێ]، و ئەو ب خۆ یێت دەولەمەند، ڕازی بوون د گەل ژنان [ڕوینشتی] بمینن، و خودێ دلێ وان مۆرکرییە، ڤێجا ژ بەر هندێ ئەو نوزانن.

يَعْتَذِرُونَ إِلَيْكُمْ إِذَا رَجَعْتُمْ إِلَيْهِمْ قُل لَّا تَعْتَذِرُوا
لَن نُّؤْمِنَ لَكُمْ قَدْ نَبَّأَنَا اللَّهُ مِنْ أَخْبَارِكُمْ وَسَيَرَى
اللَّهُ عَمَلَكُمْ وَرَسُولُهُ ثُمَّ تُرَدُّونَ إِلَىٰ عَالِمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ
فَيُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٩٤﴾ سَيَحْلِفُونَ بِاللَّهِ
لَكُمْ إِذَا انقَلَبْتُمْ إِلَيْهِمْ لِتُعْرِضُوا عَنْهُمْ فَأَعْرِضُوا
عَنْهُمْ إِنَّهُمْ رِجْسٌ وَمَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ جَزَاءً بِمَا كَانُوا
يَكْسِبُونَ ﴿٩٥﴾ يَحْلِفُونَ لَكُمْ لِتَرْضَوْا عَنْهُمْ فَإِن
تَرْضَوْا عَنْهُمْ فَإِنَّ اللَّهَ لَا يَرْضَىٰ عَنِ الْقَوْمِ الْفَاسِقِينَ ﴿٩٦﴾
الْأَعْرَابُ أَشَدُّ كُفْرًا وَنِفَاقًا وَأَجْدَرُ أَلَّا يَعْلَمُوا حُدُودَ
مَا أَنزَلَ اللَّهُ عَلَىٰ رَسُولِهِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٩٧﴾ وَمِنَ
الْأَعْرَابِ مَن يَتَّخِذُ مَا يُنفِقُ مَغْرَمًا وَيَتَرَبَّصُ بِكُمُ
الدَّوَائِرَ عَلَيْهِمْ دَائِرَةُ السَّوْءِ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٩٨﴾ وَمِنَ
الْأَعْرَابِ مَن يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَيَتَّخِذُ مَا يُنفِقُ
قُرُبَاتٍ عِندَ اللَّهِ وَصَلَوَاتِ الرَّسُولِ أَلَا إِنَّهَا قُرْبَةٌ لَّهُمْ
سَيُدْخِلُهُمُ اللَّهُ فِي رَحْمَتِهِ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٩٩﴾

﴿٩٤﴾ [هەی پێغەمبەر] دەمێ هوین ژ جیهادێ ڤەدگەڕن، [دوڕوی] دێ ئێن داخوازا لێبۆرینێ ژ هەوە کەن، بێژە: داخوازا لێبۆرینێ نەکەن [چو عوزران نەخوازن]، ئەم باوەر ژ هەوە ناکەین، ب ڕاستی خودێ ئەم ب سەر سالۆخێت هەوە هلکرین، و خودێ و پێغەمبەرێ وی دێ کریارێت هەوە بینن [کا دێ خرابی و دوڕوییاتییا خۆ هێلن، یان دێ هەر ل سەر مینن]، پاشی دێ زڤڕنە دەڤ زانایێ نەبەنی و ئاشکەرایان، و دێ هەوە ئاگەهداری کار و کریارێت هەوە کەت [دێ هەوە ل دویف کریارێت هەوە نیزادەت]. ﴿٩٥﴾ گاڤا هوین زڤڕینە دەڤ وان، دێ بۆ هەوە ب خودێ سویند خۆن، دا هوین ل وان ببۆرن و لێ نەگرن، ڤێجا هوین ڕوییێ خۆ ژ وان وەرگێڕن، ب ڕاستی ئەو د پیسن و جهێ وان دۆژەهە، جزایێ کریارێت وان کرین. ﴿٩٦﴾ بۆ هەوە سویند دخۆن، دا هوین ژ وان ڕازی بن، و ئەگەر هوین ژ وان ڕازی ژی بن. ب ڕاستی خودێ ژ ملەتێ ژ ڕێ دەرکەفتی ڕازی نابیت. ﴿٩٧﴾ گاوری و دوڕوییاتییا کۆچەرێت عەرەبان [ئەعرابان] پترە [ژ یا خەلکێ باژێران]، و شایێترن، ئەو بڕیار و ئەحکامێت خودێ ل سەر پێغەمبەرێ خۆ نیناینە خوارێ نەزانن [پێدڤییە بزانین زێدەگاوری و دوڕوییاتییا وان یا هندێیە ئەو ل دویف سەرێ خۆ یێت ڕابووین، و کەس نەبوو وان شیرەت بکەت و ژ زانایان د دویر بوون، و چو ژ کتێبا خودێ و سونەتا پێغەمبەرێ وی نوزانن]. و خودێ ب خۆ یێ زانا و کاربنەجهە. ﴿٩٨﴾ و ژ وان ئەعرابان، هەنە تشتێ دکەنە خێر ب خوسارەتی ددانن، و ل هیڤییێنە بەلا و ئاتاف بێنە سەرێ هەوە، بەلا و ئاتاف ب سەرێ وان بهێن و خودێ ب خۆ یێ گوهدێر و زانایە. ﴿٩٩﴾ و ژ ئەعرابان ژی هەنە باوەرییێ ب خودێ و ڕۆژا قیامەتێ دئینن، و تشتێ دمەزێخن، نێزیکبوون ژ خودێ دبینن، و [ژ مەزاختنا خۆ] دوعایێت پێغەمبەری و داخوازا گونەهـ ژێبرنێ دڤێن. بلا ب ئاگەهـ بن کو ئەڤ مەزاختنە نێزیکبوونە بۆ وان [وان نێزیکی ڕازیبوون و دلۆڤانییا خودێ دکەت]، خودێ دێ وان ئێخیتە بەر دلۆڤانییا خۆ [ئانکو د بەحەشتێدا]، ب ڕاستی خودێ گونەهـ ژێبەر و دلۆڤانە.

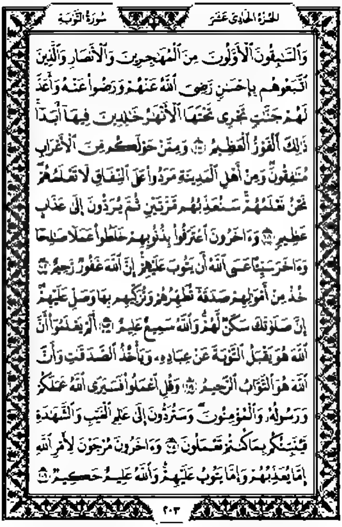

الجزء الحادي عشر
سورة التوبة

وَٱلسَّٰبِقُونَ ٱلۡأَوَّلُونَ مِنَ ٱلۡمُهَٰجِرِينَ وَٱلۡأَنصَارِ وَٱلَّذِينَ ٱتَّبَعُوهُم بِإِحۡسَٰنٖ رَّضِيَ ٱللَّهُ عَنۡهُمۡ وَرَضُواْ عَنۡهُ وَأَعَدَّ لَهُمۡ جَنَّٰتٖ تَجۡرِي تَحۡتَهَا ٱلۡأَنۡهَٰرُ خَٰلِدِينَ فِيهَآ أَبَدٗاۚ ذَٰلِكَ ٱلۡفَوۡزُ ٱلۡعَظِيمُ ١٠٠ وَمِمَّنۡ حَوۡلَكُم مِّنَ ٱلۡأَعۡرَابِ مُنَٰفِقُونَۖ وَمِنۡ أَهۡلِ ٱلۡمَدِينَةِ مَرَدُواْ عَلَى ٱلنِّفَاقِ لَا تَعۡلَمُهُمۡۖ نَحۡنُ نَعۡلَمُهُمۡۚ سَنُعَذِّبُهُم مَّرَّتَيۡنِ ثُمَّ يُرَدُّونَ إِلَىٰ عَذَابٍ عَظِيمٖ ١٠١ وَءَاخَرُونَ ٱعۡتَرَفُواْ بِذُنُوبِهِمۡ خَلَطُواْ عَمَلٗا صَٰلِحٗا وَءَاخَرَ سَيِّئًا عَسَى ٱللَّهُ أَن يَتُوبَ عَلَيۡهِمۡۚ إِنَّ ٱللَّهَ غَفُورٞ رَّحِيمٌ ١٠٢ خُذۡ مِنۡ أَمۡوَٰلِهِمۡ صَدَقَةٗ تُطَهِّرُهُمۡ وَتُزَكِّيهِم بِهَا وَصَلِّ عَلَيۡهِمۡۖ إِنَّ صَلَوٰتَكَ سَكَنٞ لَّهُمۡۗ وَٱللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ١٠٣ أَلَمۡ يَعۡلَمُوٓاْ أَنَّ ٱللَّهَ هُوَ يَقۡبَلُ ٱلتَّوۡبَةَ عَنۡ عِبَادِهِۦ وَيَأۡخُذُ ٱلصَّدَقَٰتِ وَأَنَّ ٱللَّهَ هُوَ ٱلتَّوَّابُ ٱلرَّحِيمُ ١٠٤ وَقُلِ ٱعۡمَلُواْ فَسَيَرَى ٱللَّهُ عَمَلَكُمۡ وَرَسُولُهُۥ وَٱلۡمُؤۡمِنُونَۖ وَسَتُرَدُّونَ إِلَىٰ عَٰلِمِ ٱلۡغَيۡبِ وَٱلشَّهَٰدَةِ فَيُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمۡ تَعۡمَلُونَ ١٠٥ وَءَاخَرُونَ مُرۡجَوۡنَ لِأَمۡرِ ٱللَّهِ إِمَّا يُعَذِّبُهُمۡ وَإِمَّا يَتُوبُ عَلَيۡهِمۡۗ وَٱللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٞ ١٠٦

﴿١٠٠﴾ و پێشییێت ئێکێ ژ مشەخت و هاریکاران و ئەوێت ب قەنجی ب دویڤ وان کەڤتین، خودێ ژ وان رازی بوویە و ئەو ژی [ب تشتێ خودێ دایییە وان] رازی بوویە، بەحەشتێت ڕویبار د بنڕا دچن بۆ وان بەرهەڤکرینە، و هەروهەر دێ تێدا مینن، ئەڤە سەرکەفتنا مەزن. ﴿١٠١﴾ و ژ وان ئەعرابێت دۆرماندۆری هەوە دوڕوی هەنە، و ژ خەلکێ مەدینەیێ ژی هەنە پەلەوان ل سەر دوڕوییاتیێ، تو وان نانیاسی، ئەم وان دنیاسین، دوقات ئەم دێ وان ئیزادەین [د دنیایێدا ب شەرمزاریێ و ئیزایا گۆڕێ، و ل ئاخرەتێ ب ئیزایا دۆژەهێ]، پاشی دێ ئێنە ڤەگێڕان بۆ ئیزایەکا مەزن [ڕۆژا قیامەتێ]. ﴿١٠٢﴾ و هندەکێت دی ژ خەلکێ مەدینەیێ [ژ وان بوون ئەوێت ژ تەبووکێ ڤەمایین] گونەهێت خۆ ل سەر خۆ ئاشکەرا کرن، کارێ خۆ یێ چاك [جیهادا خۆ یا بەری تەبووکێ] و هندەکێ دی یێ خراب [ڤەمانا خۆ ژ تەبووکێ] تێکەل کرن، بەلکی خودێ تۆبەیا وان قەبویل بکەت، ب ڕاستی خودێ گونەهـژێبەر و دلۆڤانە. ﴿١٠٣﴾ زەکاتێ ژ مالێ وان وەرگرە، وان پێ پاك و پاقژ بکە ژ گونەهان، و بۆ وان [پشتی تو زەکاتێ ژ وان وەردگری] دوعایان بکە، ب ڕاستی دوعایێت تە بۆ وان ڤەهەسیان و دلرەحەتییە، و خودێ ب خۆ گوهدێر و دلۆڤانە. ﴿١٠٤﴾ ئەرێ ما نوزانن هەر خودێیە یێ تۆبەیا بەندەیێت خۆ و زەکاتا وان وەردگریت، و ب ڕاستی هەر خودێیە تۆبەوەرگر و دلۆڤان. ﴿١٠٥﴾ [هەی موحەممەد] بێژە: [وان ئەوێت تۆبە کرین] [چ کارێ هەوە پێ خۆش] بکەن، خودێ و پێغەمبەرێ وی و خودان باوەر دێ کارێ هەوە بینن، و ب ڕاستی هوین هەمی دێ ب بال زانایێ نهێنی و بەرچاڤانڤە ئێنە ڤەگەڕاندن، ڤێجا ئەو دێ هەوە ب کریارێت هەوە دکرن، ئاگەهدار کەت. ﴿١٠٦﴾ و هندەکێت دی [ژ وان یێت ژ تەبووکێ ڤەمایین: (موراەیێ کوڕێ ڕەبیع و کەعبێ کوڕێ مالك و هیلالێ کوڕێ ئومەیە)] هەنە، کاروبارێ وان یێ ڕاوەستایییە هەتا فەرمانا خودێ د ڕاستا واندا دیار دبیت، ئان دێ وان ئیزا دەت ئان [خودێ] دێ تۆبەیا وان قەبویل کەت، و خودێ ب خۆ یێ زانا و کاربنەجهە.

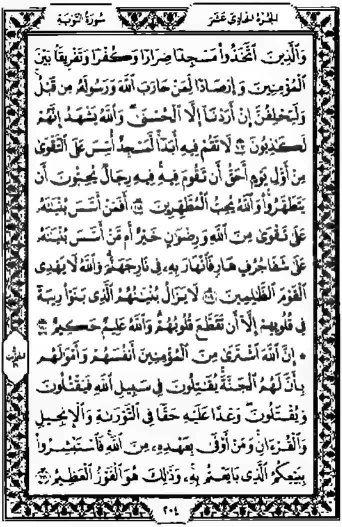
الجزء الحادي عشر
سورة التوبة
ربع
٢٠٤

وَٱلَّذِينَ ٱتَّخَذُواْ مَسۡجِدٗا ضِرَارٗا وَكُفۡرٗا وَتَفۡرِيقَۢا بَيۡنَ
ٱلۡمُؤۡمِنِينَ وَإِرۡصَادٗا لِّمَنۡ حَارَبَ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥ مِن قَبۡلُۚ
وَلَيَحۡلِفُنَّ إِنۡ أَرَدۡنَآ إِلَّا ٱلۡحُسۡنَىٰۖ وَٱللَّهُ يَشۡهَدُ إِنَّهُمۡ
لَكَٰذِبُونَ ١٠٧ لَا تَقُمۡ فِيهِ أَبَدٗاۚ لَّمَسۡجِدٌ أُسِّسَ عَلَى ٱلتَّقۡوَىٰ
مِنۡ أَوَّلِ يَوۡمٍ أَحَقُّ أَن تَقُومَ فِيهِۚ فِيهِ رِجَالٞ يُحِبُّونَ أَن
يَتَطَهَّرُواْۚ وَٱللَّهُ يُحِبُّ ٱلۡمُطَّهِّرِينَ ١٠٨ أَفَمَنۡ أَسَّسَ بُنۡيَٰنَهُۥ
عَلَىٰ تَقۡوَىٰ مِنَ ٱللَّهِ وَرِضۡوَٰنٍ خَيۡرٌ أَم مَّنۡ أَسَّسَ بُنۡيَٰنَهُۥ
عَلَىٰ شَفَا جُرُفٍ هَارٖ فَٱنۡهَارَ بِهِۦ فِي نَارِ جَهَنَّمَۗ وَٱللَّهُ لَا يَهۡدِي
ٱلۡقَوۡمَ ٱلظَّٰلِمِينَ ١٠٩ لَا يَزَالُ بُنۡيَٰنُهُمُ ٱلَّذِي بَنَوۡاْ رِيبَةٗ
فِي قُلُوبِهِمۡ إِلَّآ أَن تَقَطَّعَ قُلُوبُهُمۡۗ وَٱللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ١١٠
۞ إِنَّ ٱللَّهَ ٱشۡتَرَىٰ مِنَ ٱلۡمُؤۡمِنِينَ أَنفُسَهُمۡ وَأَمۡوَٰلَهُم
بِأَنَّ لَهُمُ ٱلۡجَنَّةَۚ يُقَٰتِلُونَ فِي سَبِيلِ ٱللَّهِ فَيَقۡتُلُونَ
وَيُقۡتَلُونَۖ وَعۡدًا عَلَيۡهِ حَقّٗا فِي ٱلتَّوۡرَىٰةِ وَٱلۡإِنجِيلِ
وَٱلۡقُرۡءَانِۚ وَمَنۡ أَوۡفَىٰ بِعَهۡدِهِۦ مِنَ ٱللَّهِۚ فَٱسۡتَبۡشِرُواْ
بِبَيۡعِكُمُ ٱلَّذِي بَايَعۡتُم بِهِۦۚ وَذَٰلِكَ هُوَ ٱلۡفَوۡزُ ٱلۡعَظِيمُ ١١١

﴿١٠٧﴾ و ئەوێت [ژ وان دوڕوویان ئەوێت ڤەمایین ژ تەبووکێ] مزگەفتەک بۆ زیان گەهاندنێ [ب موسلمانان]، و ب هێزکرنا گاورییێ و ژێکڤەکرنا خودان باوەران، و بۆ خۆبەرهەڤکرن و خۆگرتنێ ل هیڤیا وی یێ بەری نوکە شەڕێ خودێ و پێغەمبەرێ وی کری، ئاڤاکرین، و سویند ژی دخۆن کو مە ژ قەنجییێ پێڤەتر [ژ ئاڤاکرنا مزگەفتێ] چو یێ دی نەڤیایە، و خودێ شادەیییێ ددەت کو ئەو ب ڕاستی [د ڤێ سویندخوارنا خۆدا] درەوینن. ﴿١٠٨﴾ چوجا لێ ڕانەوەستە و نڤێژێ تێدا نەکە، ئەو مزگەفتا جارا ئێکێ ل سەر تەقوا و ترسا خودێ هاتییە ئاڤاکرن، هەژیترە تو نڤێژێ تێدا بکەی، هندە زەلام یێت تێدا هەین دڤێن خۆ پاقژ بکەن [ب دەستنڤێژگرتنێ و خۆشویشتنێ و دویرکەفتنا گونەهان]، و خودێ ب خۆ ژی حەژ خۆپاقژکەران دکەت. ﴿١٠٩﴾ ئەرێ ئەوێ خیم و بنیاتێ (بنەرێ) [ئاڤاهیێ دینێ] خۆ ل سەر پارێزکاری و ڕازیبوونا خودێ ئاڤاکری چێترە، یان ژی ئەوێ خیمێ [ئاڤاهیێ دینێ] خۆ ل سەر لێڤا کەندالەکێ هەڕفتە ئاڤاکری، ڤێجا [ئاڤاهیێ وان یێ ل سەر لێڤا کەندالی] ئەو هەڕفاندنە د ئاگرێ دۆژەهێدا، و خودێ ب خۆ ملەتێ ستەمکار ڕاستەڕێ ناکەت. ﴿١١٠﴾ ئەو ئاڤاهیێ وان ئاڤاکری دێ هەر مینیت، گومان و دودلی د دلێ واندا، هەتا دلێ وان ژێکڤە دبیت و دمرن [ئانکو هندی د ساخن دێ ئەو ئاڤاهی گومانێ د دلێت واندا هێلیت]، و خودێ ب خۆ زانا و کاربنەجهە. ﴿١١١﴾ ب ڕاستی خودێ جان و مالێ خودان باوەران، ژ وان کڕییە بەرانبەری هندێ بەحەشتێ بدەتە وان، ئەڤە چونکی ئەو د ڕێکا خودێدا جیهادێ دکەن، ڤێجا ئەو [گاوران] دکوژن و دئێنە کوشتن ژی، ئەڤە پەیمانەکا بنەجهە ل سەر وی [خودێ] د تەورات و ئنجیل و قورئانێدا، و کی هەیە وەکی خودێ پەیمانا خۆ ب جە بینیت؟ ڤێجا هوین ب وێ کڕینا خۆ یا هوین پێ هاتینە فرۆتنێ [کو بەحەشتە] شاد و کەیفخۆش بن، ئەڤ سەرفەرازییا مەزن ئەها ئەڤەیە.

ٱلتَّٰٓئِبُونَ ٱلْعَٰبِدُونَ ٱلْحَٰمِدُونَ ٱلسَّٰٓئِحُونَ
ٱلرَّٰكِعُونَ ٱلسَّٰجِدُونَ ٱلْءَامِرُونَ بِٱلْمَعْرُوفِ
وَٱلنَّاهُونَ عَنِ ٱلْمُنكَرِ وَٱلْحَٰفِظُونَ لِحُدُودِ ٱللَّهِ
وَبَشِّرِ ٱلْمُؤْمِنِينَ ﴿١١٢﴾ مَا كَانَ لِلنَّبِيِّ وَٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓا۟
أَن يَسْتَغْفِرُوا۟ لِلْمُشْرِكِينَ وَلَوْ كَانُوٓا۟ أُو۟لِى قُرْبَىٰ
مِنۢ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمْ أَنَّهُمْ أَصْحَٰبُ ٱلْجَحِيمِ ﴿١١٣﴾ وَمَا
كَانَ ٱسْتِغْفَارُ إِبْرَٰهِيمَ لِأَبِيهِ إِلَّا عَن مَّوْعِدَةٍ وَعَدَهَآ
إِيَّاهُ فَلَمَّا تَبَيَّنَ لَهُۥٓ أَنَّهُۥ عَدُوٌّ لِّلَّهِ تَبَرَّأَ مِنْهُ إِنَّ إِبْرَٰهِيمَ
لَأَوَّٰهٌ حَلِيمٌ ﴿١١٤﴾ وَمَا كَانَ ٱللَّهُ لِيُضِلَّ قَوْمًۢا بَعْدَ إِذْ
هَدَىٰهُمْ حَتَّىٰ يُبَيِّنَ لَهُم مَّا يَتَّقُونَ إِنَّ ٱللَّهَ بِكُلِّ شَىْءٍ
عَلِيمٌ ﴿١١٥﴾ إِنَّ ٱللَّهَ لَهُۥ مُلْكُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ يُحْىِۦ
وَيُمِيتُ وَمَا لَكُم مِّن دُونِ ٱللَّهِ مِن وَلِىٍّ وَلَا نَصِيرٍ ﴿١١٦﴾
لَّقَد تَّابَ ٱللَّهُ عَلَى ٱلنَّبِىِّ وَٱلْمُهَٰجِرِينَ وَٱلْأَنصَارِ ٱلَّذِينَ
ٱتَّبَعُوهُ فِى سَاعَةِ ٱلْعُسْرَةِ مِنۢ بَعْدِ مَا كَادَ يَزِيغُ قُلُوبُ
فَرِيقٍ مِّنْهُمْ ثُمَّ تَابَ عَلَيْهِمْ إِنَّهُۥ بِهِمْ رَءُوفٌ رَّحِيمٌ ﴿١١٧﴾

﴿١١٢﴾ [خودان باوەر] تۆبەدارن ژ هەمی گونەهان، و ل بەر فەرمانا خودێ د ڕاوەستاینە، و دلسۆزن د پەرستنا خودا، و سوپاسیا خودێ د هەمی کراساندا دکەن، و ڕۆژیگر و کەریدمنە د ڕێکا خودێدا، و نڤێژکەرن و فەرماندەنە ب چاکیان، و ڕێنەدەنە و ورێگرن بۆ خرابیان، و پارێزەرن بۆ بڕیار و ئەحکام و تخویبێت خودێ، و مزگینیێ [ب بەحەشتێ] بدە خودان باوەرێت هۆسا. ﴿١١٣﴾ نەدورستە بۆ پێغەمبەری و خودان باوەران، داخوازا گونەهـ ژێبرنێ بۆ موشرکان بکەن، خۆ ئەگەر مرۆڤێت وان ژی بن [و حەژ وان ژی بکەن]، پشتی بۆ وان دیاربوویی، کو ئەو موشرك ب ڕاستی دۆژهینە. ﴿١١٤﴾ و داخوازا گونەهـ ژێبرنا ئیبراهیم بۆ بابێ خۆ نەدهاتەکرن، ئەگەر ژ بەیانەکێ نەبایە کو وی دابوو بابێ خۆ [وەختێ گۆتییێ ب ڕاستی ئەز دێ داخوازا گونەهـ ژێبرنێ بۆ تە ژ خودێ کەم]، ڤێجا وەختێ بۆ دیاربوویی [کو بابێ وی] نەیارێ خودێیە، دەست ژێ بەردان و بەرائەتا خۆ ژێ کر، ب ڕاستی ئیبراهیم ژ خودێ ترس و ب نالـال و لێزور و نەرم و حەلیمە. ﴿١١٥﴾ و خودێ چو ملەتان گومڕا و بەرزە ناکەت پشتی ڕاستەڕێ کرین، هەتا بۆ وان دیار نەکەت کا دێ خۆ ژ چ پارێزن، و ب ڕاستی خودێ ب هەمی تشتان پێ زانایە. ﴿١١٦﴾ ب ڕاستی ملکێ ئەرد و ئەسمانان یێ خودێیە، ئەو ساخ دکەت و ئەو دمرینیت، و ژ بلی خودێ هەوە چو هاریکار و چو پشتەڤان نینن. ﴿١١٧﴾ ب ڕاستی خودێ تۆبە دا سەر پێغەمبەری [گونەهێت وی ژێبرن ژ بەر دەستویردانا وی بۆ دوڕوییان، کو ڕۆژا تەبوکێ ڤەمینن] و مشەختیان و هاریکاران [خەلکێ مەدینەیێ]، ئەوێت وەختێ تەنگاڤییێ خۆ دابینە د گەل پێغەمبەری، پشتی نێزیك بوویی دلێت دەستەکێ بۆ هندێ بچن، ڤەمینن [و ژ بەر گرانی و زەحمەتێ خۆ نەدمنە د گەل پێغەمبەری]، پاشی خودێ تۆبە دانا سەر وان و گونەهێت وان ژێبرن. ب ڕاستی ئەو بۆ وان زێدە ب ڕەحم و دلۆڤانە.

وَعَلَى ٱلثَّلَٰثَةِ ٱلَّذِينَ خُلِّفُواْ حَتَّىٰٓ إِذَا ضَاقَتۡ عَلَيۡهِمُ ٱلۡأَرۡضُ
بِمَا رَحُبَتۡ وَضَاقَتۡ عَلَيۡهِمۡ أَنفُسُهُمۡ وَظَنُّوٓاْ أَن لَّا مَلۡجَأَ
مِنَ ٱللَّهِ إِلَّآ إِلَيۡهِ ثُمَّ تَابَ عَلَيۡهِمۡ لِيَتُوبُوٓاْۚ إِنَّ ٱللَّهَ هُوَ ٱلتَّوَّابُ
ٱلرَّحِيمُ ﴿١١٨﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ ٱتَّقُواْ ٱللَّهَ وَكُونُواْ مَعَ
ٱلصَّٰدِقِينَ ﴿١١٩﴾ مَا كَانَ لِأَهۡلِ ٱلۡمَدِينَةِ وَمَنۡ حَوۡلَهُم
مِّنَ ٱلۡأَعۡرَابِ أَن يَتَخَلَّفُواْ عَن رَّسُولِ ٱللَّهِ وَلَا يَرۡغَبُواْ
بِأَنفُسِهِمۡ عَن نَّفۡسِهِۦۚ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمۡ لَا يُصِيبُهُمۡ ظَمَأٞ
وَلَا نَصَبٞ وَلَا مَخۡمَصَةٞ فِي سَبِيلِ ٱللَّهِ وَلَا يَطَـُٔونَ مَوۡطِئٗا
يَغِيظُ ٱلۡكُفَّارَ وَلَا يَنَالُونَ مِنۡ عَدُوّٖ نَّيۡلًا إِلَّا كُتِبَ
لَهُم بِهِۦ عَمَلٞ صَٰلِحٌۚ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجۡرَ ٱلۡمُحۡسِنِينَ ﴿١٢٠﴾
وَلَا يُنفِقُونَ نَفَقَةٗ صَغِيرَةٗ وَلَا كَبِيرَةٗ وَلَا يَقۡطَعُونَ
وَادِيًا إِلَّا كُتِبَ لَهُمۡ لِيَجۡزِيَهُمُ ٱللَّهُ أَحۡسَنَ مَا كَانُواْ
يَعۡمَلُونَ ﴿١٢١﴾ ۞ وَمَا كَانَ ٱلۡمُؤۡمِنُونَ لِيَنفِرُواْ كَآفَّةٗۚ
فَلَوۡلَا نَفَرَ مِن كُلِّ فِرۡقَةٖ مِّنۡهُمۡ طَآئِفَةٞ لِّيَتَفَقَّهُواْ فِي ٱلدِّينِ
وَلِيُنذِرُواْ قَوۡمَهُمۡ إِذَا رَجَعُوٓاْ إِلَيۡهِمۡ لَعَلَّهُمۡ يَحۡذَرُونَ ﴿١٢٢﴾

الحزب ٢١

﴿١١٨﴾ [هەروەسا] تۆبە دا سەر وان هەرسێکێت [ل مەدینەیێ مایین و ژ تەبووکێ] ڤەمایین، [هاتنە جزاکرن ب ڤەبرینا پەیوەندییان، و ب تێکەلی نەکرنا وان و ژ ڤەمانا خۆ وەسا پەشێمان بوون]، هەتا ئەرد ب بەرفرەهییا خۆڤە ل وان تەنگ بوویی و بینا وان چلك بوویی و وان زانی، چو پەنا و پارێزەر ژ ئیزایا خودێ نینن ژ بلی ئەو بزڤرنە خودێ [ب تۆبەکرنێ و ب داخوازا گونەهـ ژێبرنێ]، پاشی خودێ تۆبە دا سەر وان، دا خۆ ل سەر تۆبەیا خۆ ڕاگرن و دا ژ تۆبەداران بن، ب ڕاستی خودێ زێدە تۆبەوەرگر و دلۆڤانە. ﴿١١٩﴾ گەلی خودان باوەران پارێزکارییا خودێ بکەن و د گەل ڕاستگۆیان بن. ﴿١٢٠﴾ نابیت بۆ خەلکێ مەدینەیێ و ئەعرابێت [کۆچەرە عەرەب] ل دۆرێت مەدینەیێ خۆ ژ پێغەمبەرێ خودێ ڤەهێلن [و خۆ نەدەنە د گەل د جیهادێدا]، و جانێ خۆ ژ گیانێ پێغەمبەری خۆشتر بڤێن [کو ل خۆ هشیار بن، و خۆ پارێزن، و پێغەمبەری نە..] چونکی چو تێناتی و وەستیان، و چو برساتی د ڕێکا خودێدا ناگەهیتە وان، و ناچنە چو جهان [ب پێت خۆ یان ب سومێت دەوارێت خۆ] کو پێ کەرێت گاوران ڤەکەن و دلێت وان بێشینن و زیانەکێ ناگەهیننە دژمنی [ب کوشتنێ یان تێخسیرکرنێ یان بریندارکرنێ]، ئەگەر خودێ پێ کارەکێ چاك بۆ وان نەنڤیسیت، ب ڕاستی خودێ خێرا قەنجیخوازان بەرزە ناکەت. ﴿١٢١﴾ و چو مالی نادەن، چ کێم چ گەلەك، و چو نهالان نابڕن ئەگەر خودێ بۆ وان ب خێر نەنڤیسیت، دا خودێ ژ کریارێت وان چێتر، وان خەلات بکەت [ڤان کاران ب خێر بۆ وان دنڤیسیت]. ﴿١٢٢﴾ و نابیت خودان باوەر هەمی پێکڤە دەرکەڤنە جیهادێ، ڤێجا بلا ژ هەر تیپەکێ ژ وان کێمەك بچن و دەرکەڤن، دا خۆ د دینیدا شارەزا بکەن، و دا ملەتێ خۆ [ئەوێت چۆیینە جیهادێ] ئاگەهدار بکەن وەختێ دزڤرنە دەڤ وان، دا ئەو [ملەتێ] خۆ بپارێزن ژ وی تشتێ دڤێت خۆ ژێ پارێزن.

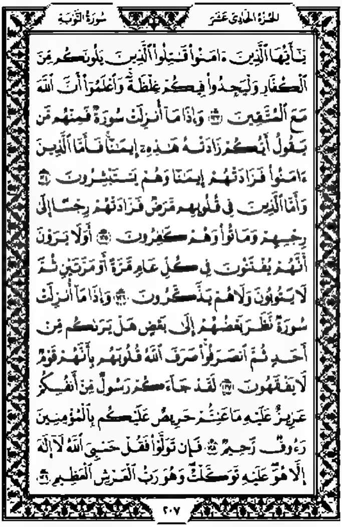

الجزء الحادي عشر
سورة التوبة

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ قَٰتِلُواْ ٱلَّذِينَ يَلُونَكُم مِّنَ
ٱلۡكُفَّارِ وَلۡيَجِدُواْ فِيكُمۡ غِلۡظَةٗۚ وَٱعۡلَمُوٓاْ أَنَّ ٱللَّهَ
مَعَ ٱلۡمُتَّقِينَ ١٢٣ وَإِذَا مَآ أُنزِلَتۡ سُورَةٞ فَمِنۡهُم مَّن
يَقُولُ أَيُّكُمۡ زَادَتۡهُ هَٰذِهِۦٓ إِيمَٰنٗاۚ فَأَمَّا ٱلَّذِينَ
ءَامَنُواْ فَزَادَتۡهُمۡ إِيمَٰنٗا وَهُمۡ يَسۡتَبۡشِرُونَ ١٢٤
وَأَمَّا ٱلَّذِينَ فِي قُلُوبِهِم مَّرَضٞ فَزَادَتۡهُمۡ رِجۡسًا إِلَىٰ
رِجۡسِهِمۡ وَمَاتُواْ وَهُمۡ كَٰفِرُونَ ١٢٥ أَوَلَا يَرَوۡنَ
أَنَّهُمۡ يُفۡتَنُونَ فِي كُلِّ عَامٖ مَّرَّةً أَوۡ مَرَّتَيۡنِ ثُمَّ
لَا يَتُوبُونَ وَلَا هُمۡ يَذَّكَّرُونَ ١٢٦ وَإِذَا مَآ أُنزِلَتۡ
سُورَةٞ نَّظَرَ بَعۡضُهُمۡ إِلَىٰ بَعۡضٍ هَلۡ يَرَىٰكُم مِّنۡ
أَحَدٖ ثُمَّ ٱنصَرَفُواْۚ صَرَفَ ٱللَّهُ قُلُوبَهُم بِأَنَّهُمۡ قَوۡمٞ
لَّا يَفۡقَهُونَ ١٢٧ لَقَدۡ جَآءَكُمۡ رَسُولٞ مِّنۡ أَنفُسِكُمۡ
عَزِيزٌ عَلَيۡهِ مَا عَنِتُّمۡ حَرِيصٌ عَلَيۡكُم بِٱلۡمُؤۡمِنِينَ
رَءُوفٞ رَّحِيمٞ ١٢٨ فَإِن تَوَلَّوۡاْ فَقُلۡ حَسۡبِيَ ٱللَّهُ لَآ إِلَٰهَ
إِلَّا هُوَۖ عَلَيۡهِ تَوَكَّلۡتُۖ وَهُوَ رَبُّ ٱلۡعَرۡشِ ٱلۡعَظِيمِ ١٢٩

٢٠٧

﴿١٢٣﴾ گەلی خودان باوەران شەڕێ وان گاوران بکەن ئەوێت نێزیکی هەوە، و بلا هەوە ب هێز و مێرخاس و چەسپان ببینن، و بزانن ب ڕاستی خودێ د گەل پارێزکارانە. ﴿١٢٤﴾ و هەر وەختێ سۆرەتەک بێتە خوارێ، هندەک ژ وان [دوڕوییان بۆ تێکدو] دبێژن: ئەرێ ئەڤێ [سۆرەتێ] باوەرییا کێ ژ هەوە پتر لێ کر؟ [بێژە: بەلێ] ئەوێت باوەری ئینایین [هەر گاڤەکا سۆرەتەک بێتە خوارێ] باوەرییا وان پتر لێ کر، و ئەو پێ دلشاد و کەیفخۆش دبن [چونکی باوەرییا وان پتر لێ دئێت]. ﴿١٢٥﴾ و بەلێ ئەوێت گۆمان و دوڕوییاتی و شرک و گاوری د دلێت واندا، [هاتنا سۆرەتان] پیسی ل سەر پیسیێ ل وان زێدەکر، و ل سەر گاورییێ مرن. ﴿١٢٦﴾ ئەرێ ما ئەو نابینن سالێ جارەکێ یان دو جاران، ئەم وان [ب نەساخی و هشکاتی، و ب بەرتەنگی و برسێ، و ب بەلا و ناتاڤان] دجەڕبینین و ئمتیحانە دکەین، پاشی نە تۆبە دکەن و نە ژی دئینە بیرا خۆ، و نە پێڤەدچن. ﴿١٢٧﴾ و هەر وەختێ سۆرەتەک بێتە خوارێ هندەک ژ وان [دوڕوییان] بەرێ خۆ ددەنە هندەکان [و دبێژن:] ئەرێ کەس [ژ خودان باوەران] هەوە دبینیت؟ [دا ل ڤێرێ بچین] پاشی ڤەرەڤین، خودێ دلێت وان [ژ هەقیێ و ڕاستەڕێییێ] وەرگێڕان، چونکی ب ڕاستی ئەو ملەتەکن بێ فامن و هەقییێ تێ ناگەهن. ﴿١٢٨﴾ ب ڕاستی پێغەمبەرەکێ وەسا یێ ژ هەوە بۆ هەوە هاتی، وەستیانا هەوە ل سەر وی یا گرانە [تانکو وی پێ نەخۆشە هوین زەحمەتێ بکێشن و ئێزا بگەهیتە هەوە]، ل سەر ڕاستەڕێکرنا هەوە یێ ڕژدە [و یێ هشیارە ل سەر باوەرییا هەوە]، و بۆ خودان باوەران زێدە دلسۆز و ب ڕەحمە. ﴿١٢٩﴾ ڤێجا ئەگەر وان ڕوییێ خۆ ژ باوەرییێ [و هەقییێ] وەرگێڕا، بێژە: ئەو خودایێ کو ژ بلی وی چو خودا و چو پەرستی نەیی، بەسی منە، ب ڕاستی من پشتا خۆ ب وی گەرم و موکوم کر، و ئەوە خودانێ عەرشێ مەزن.

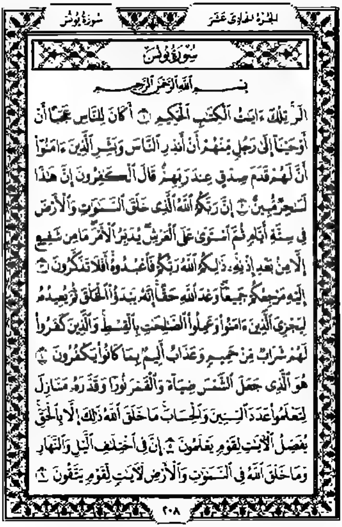

الجزء الحادي عشر
سورة يونس

سورة يونس

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

الٓرۚ تِلۡكَ ءَايَٰتُ ٱلۡكِتَٰبِ ٱلۡحَكِيمِ ١ أَكَانَ لِلنَّاسِ عَجَبًا أَنۡ
أَوۡحَيۡنَآ إِلَىٰ رَجُلٖ مِّنۡهُمۡ أَنۡ أَنذِرِ ٱلنَّاسَ وَبَشِّرِ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ
أَنَّ لَهُمۡ قَدَمَ صِدۡقٍ عِندَ رَبِّهِمۡۗ قَالَ ٱلۡكَٰفِرُونَ إِنَّ هَٰذَا
لَسَٰحِرٞ مُّبِينٌ ٢ إِنَّ رَبَّكُمُ ٱللَّهُ ٱلَّذِي خَلَقَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضَ
فِي سِتَّةِ أَيَّامٖ ثُمَّ ٱسۡتَوَىٰ عَلَى ٱلۡعَرۡشِۖ يُدَبِّرُ ٱلۡأَمۡرَۖ مَا مِن شَفِيعٍ
إِلَّا مِنۢ بَعۡدِ إِذۡنِهِۦۚ ذَٰلِكُمُ ٱللَّهُ رَبُّكُمۡ فَٱعۡبُدُوهُۚ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ٣
إِلَيۡهِ مَرۡجِعُكُمۡ جَمِيعٗاۖ وَعۡدَ ٱللَّهِ حَقًّاۚ إِنَّهُۥ يَبۡدَؤُاْ ٱلۡخَلۡقَ ثُمَّ يُعِيدُهُۥ
لِيَجۡزِيَ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّٰلِحَٰتِ بِٱلۡقِسۡطِۚ وَٱلَّذِينَ كَفَرُواْ
لَهُمۡ شَرَابٞ مِّنۡ حَمِيمٖ وَعَذَابٌ أَلِيمُۢ بِمَا كَانُواْ يَكۡفُرُونَ ٤
هُوَ ٱلَّذِي جَعَلَ ٱلشَّمۡسَ ضِيَآءٗ وَٱلۡقَمَرَ نُورٗا وَقَدَّرَهُۥ مَنَازِلَ
لِتَعۡلَمُواْ عَدَدَ ٱلسِّنِينَ وَٱلۡحِسَابَۚ مَا خَلَقَ ٱللَّهُ ذَٰلِكَ إِلَّا بِٱلۡحَقِّۚ
يُفَصِّلُ ٱلۡأٓيَٰتِ لِقَوۡمٖ يَعۡلَمُونَ ٥ إِنَّ فِي ٱخۡتِلَٰفِ ٱلَّيۡلِ وَٱلنَّهَارِ
وَمَا خَلَقَ ٱللَّهُ فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِ لَأٓيَٰتٖ لِّقَوۡمٖ يَتَّقُونَ ٦

٢٠٨

سۆرەتا یوونس

ل مەکەهێ هاتیە خوارێ (١٠٩) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحیم

﴿١﴾ ب ڤی ڕەنگی دئێتە خواندن (ئەلف، لام، ڕا) سێ تیپن ژ (٢٨) تیپێت زمانێ عەرەبی، نیشانن ل سەر ئیعجازا قورئانێ کو عەرەبان پێ چێنابیت قورئانەکا وەکی ڤێ بدانن، هەرچەندە ئەڤ قورئانە ژ عەینی وان تیپان پێکهاتیە ئەوێت ئەو ئاخڤتنا خۆ پێ چێ دکەن. ئەڤەنە ئایەتێت کتێبا پیرۆز و بنەجه و دویر ژ گۆمانێ. ﴿٢﴾ ئەرێ ئەڤە بۆ خەلکی جهێ عەجێبیێیە مە بۆ زەلامەکی ژ وان وەحی هنارت، [مە وەحی بۆ وی هنارت و مە گۆتێ:] خەلکی ئاگەهدار بکە [و ژ ڕۆژا قیامەتێ بترسینە]، و مزگینیێ بدە ئەوێت باوەری ئینایین، کو ب ڕاستی بۆ وان ل دەڤ خودایێ وان بەراهیەکا کەرەمێ و خەلات و پێکەکا بلند هەیە، گاوران گۆت: ب ڕاستی ئەڤە [ئەڤ پێغەمبەرە] سێربەندەکێ ئاشکەرایە. ﴿٣﴾ ب ڕاستی خودایێ هەوە ئەو خودایە یێ ئەرد و ئەسمان د شەش ڕۆژاندا چێکرین، پاشی بلند بوو سەر عەرشێ خۆ [بلندبوونەکا هێژایی وی، و بێ چاوایی]، تەکبیرا کاروباران دکەت، چو مەهدەرچی نینن، پشتی دەستویردانا وی نەبیت، ئەو [خودایێ ب ڤان سالۆخەتان دئێتە سالۆخدان] خودایێ هەوەیە، ڤێجا وی بپەرێسن، ما هوین بۆ خۆ چامەکێ ناگرن. ﴿٤﴾ ڤەگەڕیانا هەوە هەمیان ب بال ویڤەیە، [و ئەڤە] ب ڕاستی پەیمانا خودێیە و ڕاستە، ب ڕاستی ئەو جارا ئێکێ دەست ب ئافراندنێ دکەت، پاشی [پشتی مرنێ] دێ زڤرینیتەڤە، دا ئەوێت باوەری ئینایین و کار و کریارێت قەنج کرین ب دادی و ب عەدالەت خەلات بکەت، و ئەوێت گاوربوویین بۆ وان ڤەخوارنەکا زێدە کەلیایی و ئێزایەکا ب ژان و دژوار هەیە، ژ بەر وێ گاوریێ یا دکرن. ﴿٥﴾ و ئەوی [خودێ] ڕۆژ بۆ هەوە کریە چرا و هەیڤ کریە ڕۆناهی، و کرە قوناخ قوناخ دا هوین هەژمارا سالان و حسێبا خۆ بزانن، و خودێ ژ قەستا ئەڤە چێ نەکریە ئەگەر بۆ هەقیێ نەبیت [هەقی و ڕاستی پێ بێتە زانین و ئەم بگەهینە مەزناتییا خودێ و وی بپەرێسین]. نیشان و ئایەتان ب درێژی [خودێ] بۆ وان ئاشکەرا دکەت ئەوێت دزانن. ﴿٦﴾ ب ڕاستی د هاتن و چۆنا شەڤ و ڕۆژاندا، و د هەر تشتێ خودێ د ئەرد و ئەسماناندا چێکری، نیشان و بەلگەنە بۆ وان یێت پارێزکاریێ دکەن، و ژ خودێ دترسن.

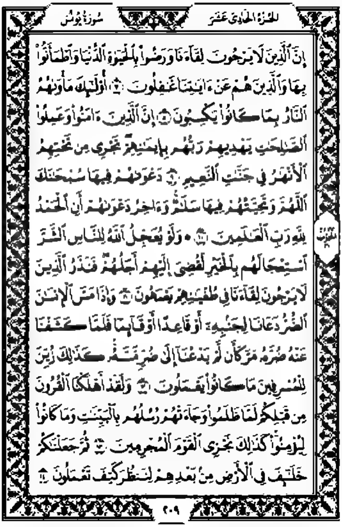

الجزء الحادي عشر
سورة يونس

إِنَّ ٱلَّذِينَ لَا يَرۡجُونَ لِقَآءَنَا وَرَضُواْ بِٱلۡحَيَوٰةِ ٱلدُّنۡيَا وَٱطۡمَأَنُّواْ
بِهَا وَٱلَّذِينَ هُمۡ عَنۡ ءَايَٰتِنَا غَٰفِلُونَ ٧ أُوْلَٰٓئِكَ مَأۡوَىٰهُمُ
ٱلنَّارُ بِمَا كَانُواْ يَكۡسِبُونَ ٨ إِنَّ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ
ٱلصَّٰلِحَٰتِ يَهۡدِيهِمۡ رَبُّهُم بِإِيمَٰنِهِمۡۖ تَجۡرِي مِن تَحۡتِهِمُ
ٱلۡأَنۡهَٰرُ فِي جَنَّٰتِ ٱلنَّعِيمِ ٩ دَعۡوَىٰهُمۡ فِيهَا سُبۡحَٰنَكَ
ٱللَّهُمَّ وَتَحِيَّتُهُمۡ فِيهَا سَلَٰمٞۚ وَءَاخِرُ دَعۡوَىٰهُمۡ أَنِ ٱلۡحَمۡدُ
لِلَّهِ رَبِّ ٱلۡعَٰلَمِينَ ١٠ ۞ وَلَوۡ يُعَجِّلُ ٱللَّهُ لِلنَّاسِ ٱلشَّرَّ
ٱسۡتِعۡجَالَهُم بِٱلۡخَيۡرِ لَقُضِيَ إِلَيۡهِمۡ أَجَلُهُمۡۖ فَنَذَرُ ٱلَّذِينَ
لَا يَرۡجُونَ لِقَآءَنَا فِي طُغۡيَٰنِهِمۡ يَعۡمَهُونَ ١١ وَإِذَا مَسَّ ٱلۡإِنسَٰنَ
ٱلضُّرُّ دَعَانَا لِجَنۢبِهِۦٓ أَوۡ قَاعِدًا أَوۡ قَآئِمٗا فَلَمَّا كَشَفۡنَا
عَنۡهُ ضُرَّهُۥ مَرَّ كَأَن لَّمۡ يَدۡعُنَآ إِلَىٰ ضُرّٖ مَّسَّهُۥۚ كَذَٰلِكَ زُيِّنَ
لِلۡمُسۡرِفِينَ مَا كَانُواْ يَعۡمَلُونَ ١٢ وَلَقَدۡ أَهۡلَكۡنَا ٱلۡقُرُونَ
مِن قَبۡلِكُمۡ لَمَّا ظَلَمُواْ وَجَآءَتۡهُمۡ رُسُلُهُم بِٱلۡبَيِّنَٰتِ وَمَا كَانُواْ
لِيُؤۡمِنُواْۚ كَذَٰلِكَ نَجۡزِي ٱلۡقَوۡمَ ٱلۡمُجۡرِمِينَ ١٣ ثُمَّ جَعَلۡنَٰكُمۡ
خَلَٰٓئِفَ فِي ٱلۡأَرۡضِ مِنۢ بَعۡدِهِمۡ لِنَنظُرَ كَيۡفَ تَعۡمَلُونَ ١٤

٢٠٩

﴿٧﴾ ب ڕاستی ئەوێت حەژ دیتنا مە نەکەن، و ب ژیانا دنیایێ ڕازی بووبین و پێڤە ڕسیان [پێڤەمان]، و ئەوێت ژ نیشان و ئایەتێت مە بێ ئاگەهـ ﴿٨﴾ ئەڤان جهێ وان ئاگرە، ژ بەر کار و کریارێت وان کرین. ﴿٩﴾ ب ڕاستی ئەوێت باوەری ئینایین و کار و کریارێت قەنج کرین، خودێ ژ بەر باوەریا وان دێ وان ڕاستەرێ کەتە بەحەشتا پڕ خێر، کو ڕویبار د بنڕا دچن. ﴿١٠﴾ دوعا و گازیا وان د بەحەشتێدا ئەڤەیە: خودێوۆ ئەم تە ژ هەمی کێماسیان پاقژ دکەین، و درووودا وان سلاڤە، و دویماهیک دوعایا وان ئەڤەیە: هەمی پەسن و شوکور بۆ خودێ، خودانێ هەمی جیهانان. ﴿١١﴾ ئەگەر خودێ بۆ خەلکی لەز ل خرابیێ کربایە، وەکی لەزا ئەو دکەن بۆ باشیێ [ئانکو خەلکی چاوا دڤێت لەز ل دوعایا وان یا خێرێ بێتەکرن، وەسا خودێ لەز ل دوعایا وان یا خرابیێ ژی کربایە، دا وان تێ بەت وەختێ وان نفرین ل خۆ دکرن]، دا مرن، و دا ڕوحا وان بێتە ستاندن، ڤێجا ئەوێت هزرا دیتنا مە نەکەن، ئەم دێ وان هێلین د خرابیا خۆدا بزڤڕن. ﴿١٢﴾ و هەر وەختێ نەخۆشیەک بگەهیتە مرۆڤی، ل سەر تەنشتا خۆ [ئانکو درێژکری] یان ڕوینشتی یان ڕاوەستایی گازی و هەوارا خۆ دگەهینیتە مە، ڤێجا وەختێ مە نەخۆشیا وی ڕاکر، وەسا دچیت [ژ بیر دکەت] هەروەکی چو نەخۆشی ب سەری نەهاتین و هەوارا خۆ نەگەهاندییە مە، هۆسا بۆ زێدە خرابان کار و کریارێت وان هاتینە خەملاندن و جوانکرن. ﴿١٣﴾ ب سویند مە خەلکێ چەرخێت بەری هەوە د هیلاک برن و ئیزا دان وەختێ وان [ب شرک و گاورییێ] ستەم کری، و پێغەمبەرێت وان ب بەلگە و نیشان و موعجیزاتێت ئاشکەراکەر بۆ وان هاتین [دا باوەرییێ پێ بینن، و باوەری پێ نەئینان]، و ئەو نە ئەو بوون باوەرییێ بینن [ئەگەر هێلابانە، و د هیلاک نەبربانە]، و هۆسا ئەم ئەوێت گونەهکار جزا دکەین. ﴿١٤﴾ پاشی، پشتی وان، مە هوین کرنە جهنشینێت وان د ئەردیدا، دا بینین کا هوین دێ چ کار و کریاران کەن.

وَإِذَا تُتۡلَىٰ عَلَيۡهِمۡ ءَايَاتُنَا بَيِّنَٰتٖ قَالَ ٱلَّذِينَ لَا يَرۡجُونَ
لِقَآءَنَا ٱئۡتِ بِقُرۡءَانٍ غَيۡرِ هَٰذَآ أَوۡ بَدِّلۡهُۚ قُلۡ مَا يَكُونُ
لِيٓ أَنۡ أُبَدِّلَهُۥ مِن تِلۡقَآيِٕ نَفۡسِيٓۖ إِنۡ أَتَّبِعُ إِلَّا مَا يُوحَىٰٓ إِلَيَّۖ
إِنِّيٓ أَخَافُ إِنۡ عَصَيۡتُ رَبِّي عَذَابَ يَوۡمٍ عَظِيمٖ ﴿١٥﴾ قُل
لَّوۡ شَآءَ ٱللَّهُ مَا تَلَوۡتُهُۥ عَلَيۡكُمۡ وَلَآ أَدۡرَىٰكُم بِهِۦۖ
فَقَدۡ لَبِثۡتُ فِيكُمۡ عُمُرٗا مِّن قَبۡلِهِۦٓۚ أَفَلَا تَعۡقِلُونَ ﴿١٦﴾
فَمَنۡ أَظۡلَمُ مِمَّنِ ٱفۡتَرَىٰ عَلَى ٱللَّهِ كَذِبًا أَوۡ كَذَّبَ بِـَٔايَٰتِهِۦٓۚ
إِنَّهُۥ لَا يُفۡلِحُ ٱلۡمُجۡرِمُونَ ﴿١٧﴾ وَيَعۡبُدُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ
مَا لَا يَضُرُّهُمۡ وَلَا يَنفَعُهُمۡ وَيَقُولُونَ هَٰٓؤُلَآءِ شُفَعَٰٓؤُنَا
عِندَ ٱللَّهِۚ قُلۡ أَتُنَبِّـُٔونَ ٱللَّهَ بِمَا لَا يَعۡلَمُ فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَلَا
فِي ٱلۡأَرۡضِۚ سُبۡحَٰنَهُۥ وَتَعَٰلَىٰ عَمَّا يُشۡرِكُونَ ﴿١٨﴾ وَمَا
كَانَ ٱلنَّاسُ إِلَّآ أُمَّةٗ وَٰحِدَةٗ فَٱخۡتَلَفُواْۚ وَلَوۡلَا كَلِمَةٞ
سَبَقَتۡ مِن رَّبِّكَ لَقُضِيَ بَيۡنَهُمۡ فِيمَا فِيهِ يَخۡتَلِفُونَ ﴿١٩﴾
وَيَقُولُونَ لَوۡلَآ أُنزِلَ عَلَيۡهِ ءَايَةٞ مِّن رَّبِّهِۦۖ فَقُلۡ إِنَّمَا
ٱلۡغَيۡبُ لِلَّهِ فَٱنتَظِرُوٓاْ إِنِّي مَعَكُم مِّنَ ٱلۡمُنتَظِرِينَ ﴿٢٠﴾

﴿١٥﴾ و وەختێ نیشان و ئایەتێت مە یێت ئاشکەراکەر ب سەر واندا دئێنە خواندن، ئەوێت نە ل هیڤیا دیتنا مە [و باوەری ب ڕۆژا قیامەتێ نەیی، دبێژن:] کا قورئانەکا دی ژ بلی ڤێ بینە، یان ژی ڤێ [قورئانێ] بگوهۆڕە، بێژە: ئەز نەشێم و من هەق نینە ئەز ژ دەڤ خۆ بگوهۆڕم، ئەز ل دویڤ چو ناچم ژ وێ پێڤەتر یا ب وەحی بۆ من دئێت، ب ڕاستی ئەز ژ ئیزایا ڕۆژەکا مەزن دترسم، ئەگەر نەگوهداریا خودایێ خۆ بکەم. ﴿١٦﴾ بێژە: ئەگەر خودێ ڤیابایە [ئەڤ قورئانە] من بۆ هەوە نەدخواند و هەوە هەر پێ نەدزانی ژی [ئانکو خودێ ئەڤ قورئانە ل سەر زمانێ من نیشا هەوە نەددا]. نێ [هوین ب خۆ ژی دزانن] من بەری نوکە ژینکێ د ناڤ هەوەدا بری، [ئەگەر ئەز ئەو بامە یێ ژ نک خۆ قورئانێ چێکەم، دا بەری نوکە ژی چێکەم] ئەرێ ما هوین ئەقلێ خۆ نائینە سەرێ خۆ [بزانن ئەڤ قورئانە ژ دەڤ خودێیە و پێغەمبەری ژ دەڤ خۆ نەئینایییە هەتا بشێت بگوهۆڕیت]. ﴿١٧﴾ ڤێجا ما کی ژ وی ستەمکارترە ئەوێ درەوان ب ناڤێ خودێ دکەت، یان ژی ئایەتێت خودێ درەو ددانیت، ب ڕاستی گونەهکار سەرفەراز نابن. ﴿١٨﴾ و ژ بلی خودێ وی دپەرێسن یێ نە زیانێ دگەهینیتە وان نە مفایی.. و دبێژن: ئەڤە مەهدەرچییێت مە نە ل دەڤ خودێ، [هەی موحەممەد] بێژە: ئەرێ ما هوین دێ وی تشتی نیشا خودێ دەن یێ کو نەزانیت یێ د ئەرد و ئەسماناندا هەی؟! و ب ڕاستی خودێ یێ پاک و باقژە ژ وێ شرکا ئەو دکەن. ﴿١٩﴾ و دەستپێکێ خەلک هەمی ملەتەک بوون، پاشی ژێک جودا بوون و ئەگەر ژ بەر فەرمانا خودێ نەبایە [کو وان پێکڤە ئیزا نادەت]، دا حوکمی و دادگەرییێ د وی تشتیدا کەت ئەوێ ئەو ل سەر ژێک جودا. ﴿٢٠﴾ و دبێژن: بلا موعجیزەیەک و نیشانەک ژ خودایێ وی بۆ هاتبایە [دا مە ژی باوەری پێ ئینابایە] بێژە: غەیب کارێ خودێیە و موعجیزە ب فەرمانا وینە، ڤێجا چاڤەڕێ بن ب ڕاستی ئەز ژی د گەل هەوە ژ چاڤەڕێیانم.

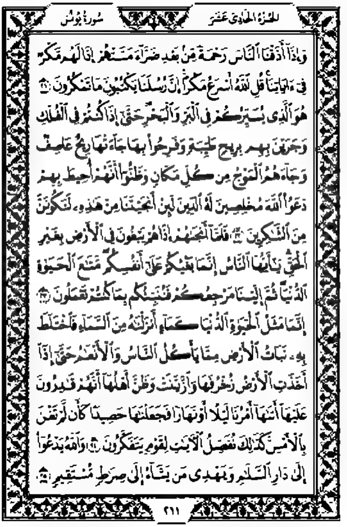

الجزء الحادي عشر سورة يونس

وَإِذَآ أَذَقۡنَا ٱلنَّاسَ رَحۡمَةٗ مِّنۢ بَعۡدِ ضَرَّآءَ مَسَّتۡهُمۡ إِذَا لَهُم مَّكۡرٞ
فِيٓ ءَايَاتِنَاۚ قُلِ ٱللَّهُ أَسۡرَعُ مَكۡرًاۚ إِنَّ رُسُلَنَا يَكۡتُبُونَ مَا تَمۡكُرُونَ ﴿٢١﴾
هُوَ ٱلَّذِي يُسَيِّرُكُمۡ فِي ٱلۡبَرِّ وَٱلۡبَحۡرِۖ حَتَّىٰٓ إِذَا كُنتُمۡ فِي ٱلۡفُلۡكِ
وَجَرَيۡنَ بِهِم بِرِيحٖ طَيِّبَةٖ وَفَرِحُواْ بِهَا جَآءَتۡهَا رِيحٌ عَاصِفٞ
وَجَآءَهُمُ ٱلۡمَوۡجُ مِن كُلِّ مَكَانٖ وَظَنُّوٓاْ أَنَّهُمۡ أُحِيطَ بِهِمۡ
دَعَوُاْ ٱللَّهَ مُخۡلِصِينَ لَهُ ٱلدِّينَ لَئِنۡ أَنجَيۡتَنَا مِنۡ هَٰذِهِۦ لَنَكُونَنَّ
مِنَ ٱلشَّٰكِرِينَ ﴿٢٢﴾ فَلَمَّآ أَنجَىٰهُمۡ إِذَا هُمۡ يَبۡغُونَ فِي ٱلۡأَرۡضِ بِغَيۡرِ
ٱلۡحَقِّۗ يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ إِنَّمَا بَغۡيُكُمۡ عَلَىٰٓ أَنفُسِكُمۖ مَّتَٰعَ ٱلۡحَيَوٰةِ
ٱلدُّنۡيَاۖ ثُمَّ إِلَيۡنَا مَرۡجِعُكُمۡ فَنُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمۡ تَعۡمَلُونَ ﴿٢٣﴾
إِنَّمَا مَثَلُ ٱلۡحَيَوٰةِ ٱلدُّنۡيَا كَمَآءٍ أَنزَلۡنَٰهُ مِنَ ٱلسَّمَآءِ فَٱخۡتَلَطَ
بِهِۦ نَبَاتُ ٱلۡأَرۡضِ مِمَّا يَأۡكُلُ ٱلنَّاسُ وَٱلۡأَنۡعَٰمُ حَتَّىٰٓ إِذَآ
أَخَذَتِ ٱلۡأَرۡضُ زُخۡرُفَهَا وَٱزَّيَّنَتۡ وَظَنَّ أَهۡلُهَآ أَنَّهُمۡ قَٰدِرُونَ
عَلَيۡهَآ أَتَىٰهَآ أَمۡرُنَا لَيۡلًا أَوۡ نَهَارٗا فَجَعَلۡنَٰهَا حَصِيدٗا كَأَن لَّمۡ تَغۡنَ
بِٱلۡأَمۡسِۚ كَذَٰلِكَ نُفَصِّلُ ٱلۡأٓيَٰتِ لِقَوۡمٖ يَتَفَكَّرُونَ ﴿٢٤﴾ وَٱللَّهُ يَدۡعُوٓاْ
إِلَىٰ دَارِ ٱلسَّلَٰمِ وَيَهۡدِي مَن يَشَآءُ إِلَىٰ صِرَٰطٖ مُّسۡتَقِيمٖ ﴿٢٥﴾

٢١١

﴿٢١﴾ و وەختێ ئەم بەرفرەهیەکێ ددەینە خەلکی [ئانکو خەلکێ مەکەهێ] پشتی تەنگافی و هشکاتیێ هنگافتین، دێ بینی ئایەت و نیشانێت مە درەو ددانن، و ئانان تێ دقوتن و نەخشەیان بۆ دکێشن، بێژە: خودێ د جزایێ خۆدا ب لەزترە، ب ڕاستی ئەو فەند و فێلا هوین دکەن، ملیاکەتێت مە دنڤیسن. ﴿٢٢﴾ ئەوە هەوە د هشکاتی و ئاڤێدا دگێڕینیت [ئانکو ئەوە شیانێ ددەتە هەوە، هوین ب پیان و دەواران و گەمیان و ئالاڤێت دی قوبناخێت درێژ ببڕن]. هەتا هوین دچنە د گەمیێدا، و بایەکێ نەرم گەمیێ دبەت و [ئەوێت تێدا] پێ کەیف خۆش ببوون، وی وەختی بایەکێ ب بارۆڤە بەر ب گەمیێڤە بێت و پێلێت ئاڤێ ژ هەمی ڕەخان ل وان بێنە تێک، و ئەو هزر بۆ وان چێبوو کو دۆرماندۆری وان هاتە گرتن و مانە د ناڤ پێلانرا، دوعا ژ دل و مێلاك ژ خودێ کرن، ئەگەر تە ئەم ژ ڤێ تەنگافیێ ڕزگارکرین، ب ڕاستی ئەم دێ ژ شوکورداران بین. ﴿٢٣﴾ ڤێجا وەختێ ئەو ڕزگارکرین، [جارەکا دی] پێ کو وان ماف هەبیت ستەمێ د ئەردیدا دکەن، گەلی مرۆڤان ب ڕاستی ستەما هەوە هەر ل سەر هەوە ب خۆیە [ئانکو زیانا ستەمێ هەر دێ ل هەوە زڤڕیت]، ئەڤە خۆشیێت ژیانا دنیایێنە، پاشی زڤڕینا هەوە هەمیان بۆ دەڤ مەیە [ب بال مەڤەیە]، ڤێجا ئەم دێ هەوە ئاگەهداری وێ کەین یا هەوە د دنیایێدا دکر. ﴿٢٤﴾ ب ڕاستی هندی ژیانا دنیایێیە وەکی ئاڤەکێیە مە ژ ئەسمانی باراندی، ڤێجا ب ڤێ ئاڤێ ئەو شینکاتیێ گەلەڕەنگ و تێکەل دەرکەفت یێ کو مرۆڤ و جانەوەر [هەردو] دخۆن، گاڤا کو ئەرد ب شینکاتیا خۆ دخەملیت و جوان دبیت، و خودانێت وێ [خەلکێ ئەردی] هزر دکەن ئەو دشێن بچنن و مفایی ژێ وەرگرن، [هنگی] فەرمانا مە ب شەڤ یان ب ڕۆژ ب سەردا هات، ڤێجا مە وەکی زەڤیا دوری لێ کر، هەروەکی بەری نوکە ئەو شینکاتی نەبی. ئەها ب ڤی ڕەنگی ئەم ئایەت و نیشانێت خۆ ب درێژی ئاشکەرا دکەین بۆ وان یێت هزرا خۆ دکەن. ﴿٢٥﴾ و خودێ بۆ ئاڤاهیێ ئاشتی و ئەناهیێ [کو بەحەشتە] بانگ و گازیێ هلددێریت، و یێ وی بڤێت دێ بەرێ وی دەتە ڕێکا ڕاست.

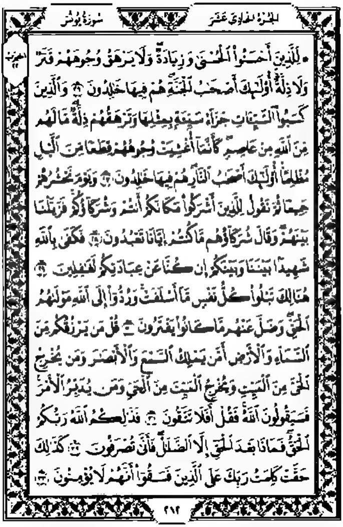

الجزء الحادي عشر سورة يونس

● لِّلَّذِينَ أَحْسَنُوا۟ ٱلْحُسْنَىٰ وَزِيَادَةٌ ۖ وَلَا يَرْهَقُ وُجُوهَهُمْ قَتَرٌ
وَلَا ذِلَّةٌ ۚ أُو۟لَٰٓئِكَ أَصْحَٰبُ ٱلْجَنَّةِ ۖ هُمْ فِيهَا خَٰلِدُونَ ﴿٢٦﴾ وَٱلَّذِينَ
كَسَبُوا۟ ٱلسَّيِّـَٔاتِ جَزَآءُ سَيِّئَةٍۭ بِمِثْلِهَا وَتَرْهَقُهُمْ ذِلَّةٌ ۖ مَّا لَهُم
مِّنَ ٱللَّهِ مِنْ عَاصِمٍ ۖ كَأَنَّمَآ أُغْشِيَتْ وُجُوهُهُمْ قِطَعًا مِّنَ ٱلَّيْلِ
مُظْلِمًا ۚ أُو۟لَٰٓئِكَ أَصْحَٰبُ ٱلنَّارِ ۖ هُمْ فِيهَا خَٰلِدُونَ ﴿٢٧﴾ وَيَوْمَ نَحْشُرُهُمْ
جَمِيعًا ثُمَّ نَقُولُ لِلَّذِينَ أَشْرَكُوا۟ مَكَانَكُمْ أَنتُمْ وَشُرَكَآؤُكُمْ ۚ فَزَيَّلْنَا
بَيْنَهُمْ ۖ وَقَالَ شُرَكَآؤُهُم مَّا كُنتُمْ إِيَّانَا تَعْبُدُونَ ﴿٢٨﴾ فَكَفَىٰ بِٱللَّهِ
شَهِيدًۢا بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ إِن كُنَّا عَنْ عِبَادَتِكُمْ لَغَٰفِلِينَ ﴿٢٩﴾
هُنَالِكَ تَبْلُوا۟ كُلُّ نَفْسٍ مَّآ أَسْلَفَتْ ۚ وَرُدُّوٓا۟ إِلَى ٱللَّهِ مَوْلَىٰهُمُ
ٱلْحَقِّ ۖ وَضَلَّ عَنْهُم مَّا كَانُوا۟ يَفْتَرُونَ ﴿٣٠﴾ قُلْ مَن يَرْزُقُكُم مِّنَ
ٱلسَّمَآءِ وَٱلْأَرْضِ أَمَّن يَمْلِكُ ٱلسَّمْعَ وَٱلْأَبْصَٰرَ وَمَن يُخْرِجُ
ٱلْحَىَّ مِنَ ٱلْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ ٱلْمَيِّتَ مِنَ ٱلْحَىِّ وَمَن يُدَبِّرُ ٱلْأَمْرَ ۚ
فَسَيَقُولُونَ ٱللَّهُ ۚ فَقُلْ أَفَلَا تَتَّقُونَ ﴿٣١﴾ فَذَٰلِكُمُ ٱللَّهُ رَبُّكُمُ
ٱلْحَقُّ ۖ فَمَاذَا بَعْدَ ٱلْحَقِّ إِلَّا ٱلضَّلَٰلُ ۖ فَأَنَّىٰ تُصْرَفُونَ ﴿٣٢﴾ كَذَٰلِكَ
حَقَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ عَلَى ٱلَّذِينَ فَسَقُوٓا۟ أَنَّهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٣٣﴾

٢١٢

﴿٢٦﴾ بۆ ئەوێت چاکی و قەنجی کرین [ئانکو ب چێترین ئاوا فەرمانا خودێ ب جە ئینابین]. قەنجی و جهێ باش و هێژ [پتر کو دیتنا خودێیە] د بەحەشتێدا هەیە، و سەروچاڤێت وان نە تۆزەوی دبن و نە ژی ڕسوا دبن، ئەڤە بەحەشتینە و هەروهەر دێ تێدا مینن. ﴿٢٧﴾ و ئەوێت کار و کریارێت خراب کرین جزایێ وان ئەمەتی گونەهێت وانە، و ڕویڕەشی و ڕسوایی سەروچاڤێت وان دگریت، و وان چو پارێزڤان نینن، وان ژ ئیزایا خودێ بپارێزن، سەروچاڤێت وان هەروەکی کەرەکێ شەڤا ڕەش و تاری گرتین، ئەڤە دۆژەهینە و هەروهەر ئەو دێ تێدا مینن. ﴿٢٨﴾ و ڕۆژا ئەم هەمیان کۆم دکەین، پاشی دێ بێژینە وان ئەوێت هەڤال و هۆگر بۆ خودێ چێکرین، هوین و پەرستییێت خۆ ل جهێ خۆ بن، ڤێجا مە ئەو ژێکڤەکرن و مە ناڤبەرا وان بڕی، و پەرستییێت وان گۆتە وان: هەوە نە بەس ئەم ب تنێ پەرستین [ئانکو نە مە فەرمانا هەوە کرییە هوین مە بپەرێسن بەلێ هەوە ب دلخوازیا خۆ شەیتان پەرست، وەختێ هوین د سەردا برین و فەرمانا هەوە کری هوین مە بپەرێسن]. ﴿٢٩﴾ و هەر ئەڤە بەسە کو خودێ د ناڤبەرا مە و هەوەدا شاهد بیت، کو ئەم ژ پەرستنا هەوە دبێ ئاگەهـ بووین. ﴿٣٠﴾ وێ ڕۆژێ [ڕۆژا قیامەتێ] هەر نەفسەك دێ کار و کریارێت خۆ بینیت و تامکەتێ، و هەمی ب بال خودایێ خۆڤە، پەرستییێ ڕاست و دورست، دێ ئێنە ڤەگەڕاندن، و ئەو درەوا وان دکر ل وان بەرزە بوو. ﴿٣١﴾ بێژە: کێ ڕزقێ هەوە ل ئەردی [ب شینکاتی] و ئەسمانان [ب بارانێ] ددەت؟ یان ژی کێ پێ چێ دبیت، گوهـ و چاڤان بدەت [و ژ ئاتافان بپارێزیت د گەل نازکیا وان]، و کییە ساخی ژ مری دەردئێخیت و مری ژ ساخی دەردئێخیت، و کییە کاروبارێت دنیایێ ب ڕێڤە دبەت؟ دێ بێژن خودێیە، بێژە: پا بۆچ هوین پارێزکاریا خودێ ناکەن؟! ﴿٣٢﴾ ڤێجا [ئەوێ ئەڤێ هەمییێ دکەت] ئەوە خودێ، خودایێ هەوە یێ ڕاست و هەق، ڤێجا ما تشتەك پشتی هەقییێ هەیە ژ گومڕایی و بەرزەبوونێ پێڤەتر [ئانکو پشتی هەقییێ، بەرزەبوون]، ڤێجا چاوا هوین ڕوییێ خۆ ژ هەقییێ وەردگێڕن بۆ گومڕاییێ. ﴿٣٣﴾ ئەها هۆسا فەرمانا ئیزایا خودایێ تە بۆ ژ ڕێ دەرکەڤتیان واجب بوو، چونکی ب ڕاستی ئەو باوەرییێ نائینن.

قُلْ هَلْ مِن شُرَكَآئِكُم مَّن يَبْدَؤُا۟ ٱلْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُۥ ۚ قُلِ ٱللَّهُ يَبْدَؤُا۟
ٱلْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُۥ ۖ فَأَنَّىٰ تُؤْفَكُونَ ﴿٣٤﴾ قُلْ هَلْ مِن شُرَكَآئِكُم مَّن يَهْدِىٓ
إِلَى ٱلْحَقِّ ۚ قُلِ ٱللَّهُ يَهْدِى لِلْحَقِّ ۗ أَفَمَن يَهْدِىٓ إِلَى ٱلْحَقِّ أَحَقُّ أَن
يُتَّبَعَ أَمَّن لَّا يَهِدِّىٓ إِلَّآ أَن يُهْدَىٰ ۖ فَمَا لَكُمْ كَيْفَ تَحْكُمُونَ ﴿٣٥﴾
وَمَا يَتَّبِعُ أَكْثَرُهُمْ إِلَّا ظَنًّا ۚ إِنَّ ٱلظَّنَّ لَا يُغْنِى مِنَ ٱلْحَقِّ شَيْـًٔا ۚ
إِنَّ ٱللَّهَ عَلِيمٌۢ بِمَا يَفْعَلُونَ ﴿٣٦﴾ وَمَا كَانَ هَٰذَا ٱلْقُرْءَانُ أَن يُفْتَرَىٰ
مِن دُونِ ٱللَّهِ وَلَٰكِن تَصْدِيقَ ٱلَّذِى بَيْنَ يَدَيْهِ وَتَفْصِيلَ ٱلْكِتَٰبِ
لَا رَيْبَ فِيهِ مِن رَّبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿٣٧﴾ أَمْ يَقُولُونَ ٱفْتَرَىٰهُ ۖ قُلْ فَأْتُوا۟ بِسُورَةٍ
مِّثْلِهِۦ وَٱدْعُوا۟ مَنِ ٱسْتَطَعْتُم مِّن دُونِ ٱللَّهِ إِن كُنتُمْ صَٰدِقِينَ ﴿٣٨﴾
بَلْ كَذَّبُوا۟ بِمَا لَمْ يُحِيطُوا۟ بِعِلْمِهِۦ وَلَمَّا يَأْتِهِمْ تَأْوِيلُهُۥ ۚ كَذَٰلِكَ
كَذَّبَ ٱلَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ ۖ فَٱنظُرْ كَيْفَ كَانَ عَٰقِبَةُ ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿٣٩﴾
وَمِنْهُم مَّن يُؤْمِنُ بِهِۦ وَمِنْهُم مَّن لَّا يُؤْمِنُ بِهِۦ ۚ وَرَبُّكَ أَعْلَمُ
بِٱلْمُفْسِدِينَ ﴿٤٠﴾ وَإِن كَذَّبُوكَ فَقُل لِّى عَمَلِى وَلَكُمْ عَمَلُكُمْ ۖ أَنتُم
بَرِيٓـُٔونَ مِمَّآ أَعْمَلُ وَأَنَا۠ بَرِىٓءٌ مِّمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٤١﴾ وَمِنْهُم مَّن
يَسْتَمِعُونَ إِلَيْكَ ۚ أَفَأَنتَ تُسْمِعُ ٱلصُّمَّ وَلَوْ كَانُوا۟ لَا يَعْقِلُونَ ﴿٤٢﴾

﴿٣٤﴾ بێژە: ئەرێ ئێك ژ وان ئەوێت هەوە كرینە هەڤپشك بۆ خودێ هەیە دەست ب ئافراندنێ بكەت؟ پاشی جارەكا دی [پشتی مرنێ] بزڤڕینیتەڤە؟! بێژە: بەس خودێیە جارا ئێكێ تشتی چێ دكەت پاشی [پشتی مرنێ] دزڤڕینیتەڤە، ڤێجا چاوا هوین بەرێ خۆ ژ ڕێكا ڕاست وەردگێڕن. ﴿٣٥﴾ بێژە: ئەرێ ئێك ژ بوت و پەرستییێت هەوە هەیە ڕاستەڕێكرنێ بۆ ڕاستی و هەقییێ بكەت؟! بێژە: خودێ ڕاستەڕێكرنێ بۆ ڕاستی و هەقییێ دكەت، ڤێجا یێ ڕاستەڕێكرنێ بۆ ڕاستییێ و هەقییێ دكەت هێژاترە دویڤچوون بۆ بێتەكرن، یان یێ خۆ ڕاستەڕێ نەكەت ئەگەر نەئێتە ڕاستەڕێكرن؟ ڤێجا هەوە خێرە، هوین چاوا وان و خودێ دئێنە ڕێزەكێ؟! ﴿٣٦﴾ باراپتر ژ وان ژ گۆمانێ پێڤەتر ل دویڤ چو یێ دی ناچن [ل وێ هزرێ كو دێ بوتێت وان بەرەڤانییێ ژێ كەن یان ڕاست پەرستینە]، ب ڕاستی گۆمان مرۆڤی ژ هەقییێ بێ منەت ناكەت [ئانكو گۆمان جهێ هەقییێ ناگریت]، و ب ڕاستی خودێ ب ئەوا ئەو دكەن ئاگەهدارە. ﴿٣٧﴾ نەدورستە و نابیت ئەڤ قورئانە ئاخڤتنا غەیری خودێ بیت، بەلێ ڕاستدەرئێخا كتێبێت بەری خۆیە [ئانكو تەورات و ئنجیلێ]، و ئاشكەراكەرە ب درێژی بۆ بڕیار و ئەحكامێت خودێ، گۆمان تێدا نینە ژ دەڤ خودانێ هەمی جیهانانە. ﴿٣٨﴾ یان ژی دبێژن: [موحەممەدی ئەڤ قورئانە] ژ دەڤ خۆ ئینایییە [ئانكو وی دانایییە و ب بال خودێڤە لێ ددەت] بێژە: پا كا [ئەگەر هوین ڕاست دبێژن، و وەكی هەوە بێت] سوورەتەكێ وەكی وێ بینن، و هەر كەسەكێ هوین بشێن ژی ژ بلی خودێ، هاریكارییێ ژێ بخوازن، ئەگەر هوین ڕاست دبێژن [ئەڤ قورئانە ژ چێكرنا موحەممەدە]. ﴿٣٩﴾ بەلكی وان قورئان درەو دانا و باوەری پێ نەئینا، بەری تێ بگەهن و ڕاستییا وێ بزانن، و هێژ بۆ وان ڕاستی و هەقییا تێدا، ئاشكەرا نەبوویی. وەسا یێت بەری وان ژی [كتێب و پێغەمبەرێت مە] درەو ددانان، ڤێجا بەرێ خۆ بدێ كا دویماهیكا ستەمكاران بوو چ!! ﴿٤٠﴾ و هندەك ژ وان [ئەوێت تو بۆ هاتییە هنارتن، هەی موحەممەد] باوەرییێ ب ڤێ قورئانێ دئینن، و هندەك باوەرییێ پێ نائینن، و خودایێ تە چێتر خرابكاران دنیاسیت. ﴿٤١﴾ و ئەگەر وان تو درەوین دانایی و باوەری ب تە نەئینا، بێژە: كریارێت من بۆ منن و كریارێت هەوە بۆ هەوەنە [ئانكو جزایێ كارێ من بۆ منە و جزایێ كارێ هەوە بۆ هەوەیە]، هوین بەرینە ژ وێ یا ئەز دكەم و ئەز ژی یێ بەریمە ژ وێ یا هوین دكەن [هەر ئێك دێ جزایێ كار و كریارێت خۆ خۆت]. ﴿٤٢﴾ و هندەك ژ وان گوهێ خۆ ددەنە تە [وەختێ تو قورئانێ دخوینی]، [بەلێ ئەگەر ئەو د كەڕ بن]، ئەرێ تو دشێی كەڕی وەلێ بكەی كو گولێ بیت خۆ ئەگەر د بێ ئاقل ژی بن.

وَمِنۡهُم مَّن يَنظُرُ إِلَيۡكَۚ أَفَأَنتَ تَهۡدِي ٱلۡعُمۡيَ وَلَوۡ كَانُواْ لَا يُبۡصِرُونَ ﴿٤٣﴾
إِنَّ ٱللَّهَ لَا يَظۡلِمُ ٱلنَّاسَ شَيۡـٔٗا وَلَٰكِنَّ ٱلنَّاسَ أَنفُسَهُمۡ
يَظۡلِمُونَ ﴿٤٤﴾ وَيَوۡمَ يَحۡشُرُهُمۡ كَأَن لَّمۡ يَلۡبَثُوٓاْ إِلَّا سَاعَةٗ مِّنَ ٱلنَّهَارِ
يَتَعَارَفُونَ بَيۡنَهُمۡۚ قَدۡ خَسِرَ ٱلَّذِينَ كَذَّبُواْ بِلِقَآءِ ٱللَّهِ وَمَا كَانُواْ
مُهۡتَدِينَ ﴿٤٥﴾ وَإِمَّا نُرِيَنَّكَ بَعۡضَ ٱلَّذِي نَعِدُهُمۡ أَوۡ نَتَوَفَّيَنَّكَ
فَإِلَيۡنَا مَرۡجِعُهُمۡ ثُمَّ ٱللَّهُ شَهِيدٌ عَلَىٰ مَا يَفۡعَلُونَ ﴿٤٦﴾ وَلِكُلِّ
أُمَّةٖ رَّسُولٞۖ فَإِذَا جَآءَ رَسُولُهُمۡ قُضِيَ بَيۡنَهُم بِٱلۡقِسۡطِ وَهُمۡ
لَا يُظۡلَمُونَ ﴿٤٧﴾ وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَٰذَا ٱلۡوَعۡدُ إِن كُنتُمۡ صَٰدِقِينَ ﴿٤٨﴾
قُل لَّآ أَمۡلِكُ لِنَفۡسِي ضَرّٗا وَلَا نَفۡعًا إِلَّا مَا شَآءَ ٱللَّهُۗ لِكُلِّ أُمَّةٍ
أَجَلٌۚ إِذَا جَآءَ أَجَلُهُمۡ فَلَا يَسۡتَـٔۡخِرُونَ سَاعَةٗ وَلَا يَسۡتَقۡدِمُونَ ﴿٤٩﴾
قُلۡ أَرَءَيۡتُمۡ إِنۡ أَتَىٰكُمۡ عَذَابُهُۥ بَيَٰتًا أَوۡ نَهَارٗا مَّاذَا يَسۡتَعۡجِلُ مِنۡهُ
ٱلۡمُجۡرِمُونَ ﴿٥٠﴾ أَثُمَّ إِذَا مَا وَقَعَ ءَامَنتُم بِهِۦٓۚ ءَآلۡـَٰٔنَ وَقَدۡ كُنتُم بِهِۦ
تَسۡتَعۡجِلُونَ ﴿٥١﴾ ثُمَّ قِيلَ لِلَّذِينَ ظَلَمُواْ ذُوقُواْ عَذَابَ ٱلۡخُلۡدِ
ربع هَلۡ تُجۡزَوۡنَ إِلَّا بِمَا كُنتُمۡ تَكۡسِبُونَ ﴿٥٢﴾ ۞ وَيَسۡتَنۢبِـُٔونَكَ
أَحَقٌّ هُوَۖ قُلۡ إِي وَرَبِّيٓ إِنَّهُۥ لَحَقّٞۖ وَمَآ أَنتُم بِمُعۡجِزِينَ ﴿٥٣﴾

﴿٤٣﴾ و هندەك ژ وان بەرێ خۆ ددەتە تە [نیشانێت پێغەمبەراتیێ تە دبینن، د گەل هندێ ژی باوەرییێ ب تە نائینن، هەچكو كۆرە مفایی بۆ خۆ ژ وێ دیتنێ نابینن]، ڤێجا ئەگەر ئەو كۆرە بن نەبینن، ئەرێ تو دشێی هەقیێ پێ بدەیە دیتن، خۆ ئەگەر دلتاری ژی بن. ﴿٤٤﴾ ب ڕاستی خودێ چو ستەمێ ل مرۆڤان ناكەت، بەلێ مرۆڤ ب خۆ ستەمێ ل خۆ دكەن. ﴿٤٥﴾ و ڕۆژا خودێ وان كۆم دكەت [كو ڕۆژا قیامەتێیە]، ئەو د وەسانە هەروەكی ئەو ژ بستەكێ ژ ڕۆژێ پێڤەتر د ئەردیدا نەمابنە تێكدو دنیاسن [هەروەكی ئەڤە ژ مێژ نینە ژێك ڤەبووین]، ب ڕاستی ئەوێت دیتنا خودێ [ڕۆژا قیامەتێ] درەو دانایین، خوسارەت بوون و نە ل سەر ڕێكا ڕاست بوون. ﴿٤٦﴾ و ئەگەر ئەم د ژیانا تەدا، هندەك ژ وێ ئیزایا مە بۆ وان پەیمان پێ دایی، ب بەر چاڤێت تە بێخین [دا چاڤێت تە پێ ڕۆن بن (ئەڤە ب جە هات)] یان ئەگەر تە بمرینین ژی [بەری ب بەر چاڤێت تە بێخین]، نێ زڤڕینا وان هەر ب بال مەڤەیە [ڕۆژا قیامەتێ دێ هەر تێنە جزاكرن، نە د دنیایێدا د ئاخرەتێدا]. پاشی خودێ ب خۆ ژی شاهدە ل سەر ئەوا ئەو دكەن. ﴿٤٧﴾ و هەر ملەتەكی پێغەمبەرەك هەیە، ڤێجا وەختێ پێغەمبەرێ وان [ڕۆژا قیامەتێ] بۆ وان هات [و شادەیی ل سەر ملەتێ خۆ دا، كو وی پەیاما خودێ ڕۆن و ئاشكەرا یا گەهاندی، و كا وان چ هەلویست ژ وی و پەیاما خودێ هەبوو] ب دادگەری حوكم د ناڤبەرا واندا هاتەكرن، و ستەم ل وان نائێتەكرن.

﴿٤٨﴾ و دبێژن: كەنگی ئەو پەیمان و ژڤان [ئەوا هوین مە ب ئیزایا وێ دترسینن] دێ ئێت، ئەگەر هوین ڕاست دبێژن. ﴿٤٩﴾ [هەی موحەممەد] بێژە: نە د دەستێ مندایە مفایەكی بگەهینمە خۆ، یان زیانەكێ ژ خۆ بدەمە پاش، ئەو نەبیت یا خودێ حەزكری، هەر ملەتەكی دویماهیكەكا ئاشكەرا یا هەی [تێدا پێ ئێنە جزاكرن یان ژی تێدا بمرن]، ڤێجا ئەگەر وەختێ وان هات، نە بستەكێ دئێنە پێش، و نە بستەكێ دچنە پاش.

﴿٥٠﴾ كا بۆ من بێژن ئەگەر ئیزایا خودێ د شەڤێدا [و هوین یێت ڕازایی] یان ژی د ڕۆژێدا [و هوین ل سەر شۆلی] بۆ هەوە بهێت [هوین دێ چ كەن؟]، ڤێجا گونەهكار لەزێ ل هاتنا چ دكەن؟! ﴿٥١﴾ ڤێجا ئەرێ پشتی ئەو ئیزا دئێت ژ نوی دێ باوەرییێ ئینن؟! ئەرێ ڤێ گاڤێ؟ [هوین باوەرییێ دئینن] و هەوە بەری نوكە لەز ل هاتنا ئیزایێ دكر. ﴿٥٢﴾ پاشی بۆ ئەوێت ستەم كرین هاتە گۆتن: تامكەنە ئیزایا هەروهەر [بخۆن]، ئەرێ ما هوین ژ یا هەوە كری پێڤەتر دئێنە جزاكرن. ﴿٥٣﴾ و ژ تە دپرسن: ئەرێ [ئەو ئیزایا ئەم پێ دئێینە ترساندن، و ژڤان بۆ مە پێ دئێتە دان] ئەو ڕاستە؟ بێژە: ئەرێ ب خودێ، ئەو هەقە و ڕاستە [تشتێ پەیمان بۆ هەوە ب هاتنا وێ هاتییە دان، دێ هەر ئێت]، و هوین نەشێن لەگرن، یان خودێ نەچار بكەن كو ئەو نەئێینە سەرێ هەوە.

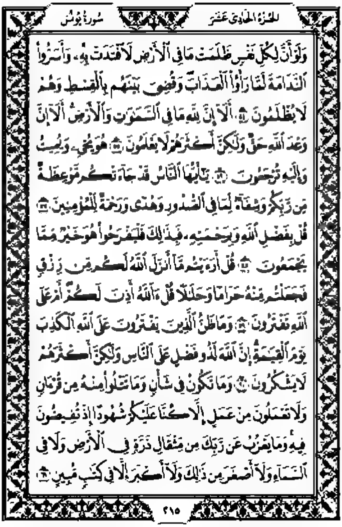

الجزء الحادي عشر سورة يونس

وَلَوۡ أَنَّ لِكُلِّ نَفۡسٖ ظَلَمَتۡ مَا فِي ٱلۡأَرۡضِ لَٱفۡتَدَتۡ بِهِۦۗ وَأَسَرُّواْ
ٱلنَّدَامَةَ لَمَّا رَأَوُاْ ٱلۡعَذَابَۖ وَقُضِيَ بَيۡنَهُم بِٱلۡقِسۡطِ وَهُمۡ
لَا يُظۡلَمُونَ ٥٤ أَلَآ إِنَّ لِلَّهِ مَا فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِۗ أَلَآ إِنَّ
وَعۡدَ ٱللَّهِ حَقّٞ وَلَٰكِنَّ أَكۡثَرَهُمۡ لَا يَعۡلَمُونَ ٥٥ هُوَ يُحۡيِۦ وَيُمِيتُ
وَإِلَيۡهِ تُرۡجَعُونَ ٥٦ يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ قَدۡ جَآءَتۡكُم مَّوۡعِظَةٞ
مِّن رَّبِّكُمۡ وَشِفَآءٞ لِّمَا فِي ٱلصُّدُورِ وَهُدٗى وَرَحۡمَةٞ لِّلۡمُؤۡمِنِينَ ٥٧
قُلۡ بِفَضۡلِ ٱللَّهِ وَبِرَحۡمَتِهِۦ فَبِذَٰلِكَ فَلۡيَفۡرَحُواْ هُوَ خَيۡرٞ مِّمَّا
يَجۡمَعُونَ ٥٨ قُلۡ أَرَءَيۡتُم مَّآ أَنزَلَ ٱللَّهُ لَكُم مِّن رِّزۡقٖ
فَجَعَلۡتُم مِّنۡهُ حَرَامٗا وَحَلَٰلٗا قُلۡ ءَآللَّهُ أَذِنَ لَكُمۡۖ أَمۡ عَلَى
ٱللَّهِ تَفۡتَرُونَ ٥٩ وَمَا ظَنُّ ٱلَّذِينَ يَفۡتَرُونَ عَلَى ٱللَّهِ ٱلۡكَذِبَ
يَوۡمَ ٱلۡقِيَٰمَةِۗ إِنَّ ٱللَّهَ لَذُو فَضۡلٍ عَلَى ٱلنَّاسِ وَلَٰكِنَّ أَكۡثَرَهُمۡ
لَا يَشۡكُرُونَ ٦٠ وَمَا تَكُونُ فِي شَأۡنٖ وَمَا تَتۡلُواْ مِنۡهُ مِن قُرۡءَانٖ
وَلَا تَعۡمَلُونَ مِنۡ عَمَلٍ إِلَّا كُنَّا عَلَيۡكُمۡ شُهُودًا إِذۡ تُفِيضُونَ
فِيهِۚ وَمَا يَعۡزُبُ عَن رَّبِّكَ مِن مِّثۡقَالِ ذَرَّةٖ فِي ٱلۡأَرۡضِ وَلَا فِي
ٱلسَّمَآءِ وَلَآ أَصۡغَرَ مِن ذَٰلِكَ وَلَآ أَكۡبَرَ إِلَّا فِي كِتَٰبٖ مُّبِينٍ ٦١

٢١٥

﴿٥٤﴾ و ئەگەر هەر کەسێ ستەم [گاوری] کری، هندی د ئەردیدا یێ وی بیت، دێ [ڕۆژا قیامەتێ] پێش خۆڤە دەت [بەس دا ژ ئیزایا وێ ڕۆژێ قورتال بیت]، پەشێمانیا خۆ ڤەدشێرن دەمێ ئیزایێ دبینن [دا کەیفا موسلمانان پێ نەئێت، بەلێ وەختێ دکەڤنە تێدا نەشێنە خۆ، و ب دەنگێ بلند پەشێمانیا خۆ ئاشکەرا دکەن]، و ب دادگەری فەرمان و حوکم د ناڤبەرا واندا هاتەکرن، و ستەم ل وان نائێتە کرن. ﴿٥٥﴾ ئاگەهدار بن [هشیار بن]، ب ڕاستی هندی د ئەرد و ئەسماناندا یێ خودێیە، هشیار بن ب ڕاستی پەیمانا خودێ یا ڕاستە [و هەر دێ ئێت]، بەلێ باراپتر ژ وان ڤێ نزانن. ﴿٥٦﴾ و هەر ئەوە یێ زێندی دکەت و دمرینیت، و ب ڕاستی هوین هەر دێ ب بال ویڤە زڤڕن. ﴿٥٧﴾ گەلی مرۆڤان ب ڕاستی شیرەتەک بۆ هەوە ژ بەرێ خودایێ هەوەڤە هات [کو قورئانە]، و ئەو دەرمان و سلامەتییە بۆ یا د دل و سینگاندا، و ڕاستەڕێیی و دلۆڤانییە بۆ خودان باوەران. ﴿٥٨﴾ [هەی موحەممەد] بێژە: بلا ب کەرەم و دلۆڤانیا خودێ شاد بن [بلا شاد بن ب وێ قورئانا خودێ ب ڕزقێ وان کری و بەرێ وان داییە ڕاستەڕێییێ، ئانکو هیدایەتێ]، ڤێجا بلا ئەو ب ڤێ شاد بن، چونکی [کەرەم و دلۆڤانیا خودێ، ئانکو هیدایەت] بۆ وان چێترە ژ یا ئەو کۆم دکەن و بزاڤێ بۆ دکەن. ﴿٥٩﴾ [هەی موحەممەد] بێژە: کا بۆ من بێژن ئەو ڕزقێ خودێ داییە هەوە [و هوین پارچە پارچە دکەن]، هندەکێ ژ دەڤ خۆ حەلال دکەن و هندەکێ حەرام دکەن، بێژە: ئەرێ خودێ دەستویرا هەوە ب ڤێ چەندێ داییە؟! یان هوین درەوان ب ناڤێ خودێ دکەن. ﴿٦٠﴾ ئەو چ هزر دکەن ئەوێت درەوان ژ کیس خودێ دکەن کا ڕۆژا قیامەتێ خودێ دێ چ ئیزا دەتە بەر وان، ب ڕاستی خودێ خودان کەرەمە ل سەر مرۆڤان [وەختێ پێغەمبەرێت خۆ بۆ وان هنارتین و ڕاستی و نەڕاستی بۆ وان دیارکری]، بەلێ د گەل هندێ ژی باراپتر ژ وان سوپاسیا خودێ ناکەن. ﴿٦١﴾ [هەی موحەممەد] هەر کار و کراسەکێ تێدا بی و هەر پشکەکا قورئانێ یا تو بخوینی، و هەر کار و کریارەکا هوین بکەن، ئەگەر ئەم ل سەر زێرەڤان و شاهد نەبین دەمێ هوین دچنە د ناڤدا [هەمییان ئەم دهەژمێرین و دنڤێسین]، و چو تشت د ئەرد و ئەسماناندا ل بەر خودایێ تە بەرزە نابیت، ژ دندکا تۆزێ بگرە، و چ بچویکتر و چ مەزنتر، ئەڤە هەمی یێت د کتێبەکا ئاشکەراکەردا [کو دەپێ پارستییە].

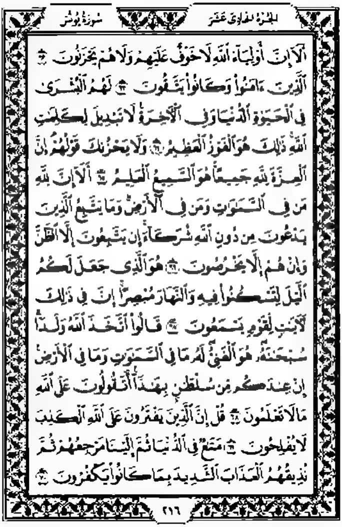

أَلَآ إِنَّ أَوْلِيَآءَ ٱللَّهِ لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٦٢﴾
ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَكَانُوا۟ يَتَّقُونَ ﴿٦٣﴾ لَهُمُ ٱلْبُشْرَىٰ
فِى ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا وَفِى ٱلْءَاخِرَةِ ۚ لَا تَبْدِيلَ لِكَلِمَـٰتِ
ٱللَّهِ ۚ ذَٰلِكَ هُوَ ٱلْفَوْزُ ٱلْعَظِيمُ ﴿٦٤﴾ وَلَا يَحْزُنكَ قَوْلُهُمْ ۘ إِنَّ
ٱلْعِزَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًا ۚ هُوَ ٱلسَّمِيعُ ٱلْعَلِيمُ ﴿٦٥﴾ أَلَآ إِنَّ لِلَّهِ
مَن فِى ٱلسَّمَـٰوَٰتِ وَمَن فِى ٱلْأَرْضِ ۗ وَمَا يَتَّبِعُ ٱلَّذِينَ
يَدْعُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ شُرَكَآءَ ۚ إِن يَتَّبِعُونَ إِلَّا ٱلظَّنَّ
وَإِنْ هُمْ إِلَّا يَخْرُصُونَ ﴿٦٦﴾ هُوَ ٱلَّذِى جَعَلَ لَكُمُ
ٱلَّيْلَ لِتَسْكُنُوا۟ فِيهِ وَٱلنَّهَارَ مُبْصِرًا ۚ إِنَّ فِى ذَٰلِكَ
لَءَايَـٰتٍ لِّقَوْمٍ يَسْمَعُونَ ﴿٦٧﴾ قَالُوا۟ ٱتَّخَذَ ٱللَّهُ وَلَدًا ۗ
سُبْحَـٰنَهُۥ ۖ هُوَ ٱلْغَنِىُّ ۖ لَهُۥ مَا فِى ٱلسَّمَـٰوَٰتِ وَمَا فِى ٱلْأَرْضِ ۚ
إِنْ عِندَكُم مِّن سُلْطَـٰنٍۭ بِهَـٰذَآ ۚ أَتَقُولُونَ عَلَى ٱللَّهِ
مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٦٨﴾ قُلْ إِنَّ ٱلَّذِينَ يَفْتَرُونَ عَلَى ٱللَّهِ ٱلْكَذِبَ
لَا يُفْلِحُونَ ﴿٦٩﴾ مَتَـٰعٌ فِى ٱلدُّنْيَا ثُمَّ إِلَيْنَا مَرْجِعُهُمْ ثُمَّ
نُذِيقُهُمُ ٱلْعَذَابَ ٱلشَّدِيدَ بِمَا كَانُوا۟ يَكْفُرُونَ ﴿٧٠﴾

﴿٦٢﴾ ئاگەهدار بن، مرۆڤێت خودێ نە ترس بۆ وان هەیە [کو خودێ وان ب بەر ئیزایێ بێخیت]، و نە ب خەم دکەڤن [ل سەر هێلانا دنیایێ و تشتێ ژ وان چۆیی]. ﴿٦٣﴾ [مرۆڤێت خودێ] ئەوێت [ژ دل] باوەری ئینایین، و [پاشی ڕاست و دورست] پارێزکاریا خودێ کرین. ﴿٦٤﴾ د ژیانا دنیایێ و ئاخرەتێدا مزگینی بۆ وان هەیە [مزگینیا دنیایێ ئەوە یا ملیاکەت ددەنێ د گەل ڕوحکێشانێ، یان ژی خەونا چاکە یا ئەو دبینن، یان ژی یا ب وانڤە دێتە دیتن، و مزگینیا ئاخرەتێ بەحەشتە]، و ئەڤ چو گوهۆڕین بۆ پەیمانا خودێ نینە، و ئەڤەیە سەرفەرازیا مەزن. ﴿٦٥﴾ و ئاخفتنا وان بلا تە ب خەم نەئێخیت [کو دبێژنە تە تو نە پێغەمبەری، و تانان ل تە و پەیاما تە دقوتن]، ب ڕاستی سەردەستی و دەستهەلاتداری هەمی یا خودێیە [ڤێجا مادێ چاوا شێن ڕێکێ ل پەیاما تە گرن، هەتا تو خەمێ ژ گۆتنا وان بخۆی]، و هەر ئەوە گوهدێری زێدەزانا. ﴿٦٦﴾ بزانن و ئاگەهدار بن، ب ڕاستی هەچیێ د ئەرد و ئەسماناندا یێ خودێیە، [ڤێجا چاوا دێ شێن ئەزیەتا تە کەن، ب تشتەکێ خودێ حەز نەکری] و ئەوێت غەیری خودێ دپەرێسن ئەو هەڤال و هەڤپشکێت ئەو بۆ خودێ چێ دکەن، نە هەڤال و هەڤپشکن بۆ خودێ [چونکی خودێ چو هەڤال و هەڤپشك نینن]، و ب ڕاستی ئەو ژ گۆمانێ پێڤەتر ل دویف چو یێ دی ناچن، و ئەو ب ڕاستی ژ درەوان پێڤەتر ناکەن. ﴿٦٧﴾ ئەوە [خودێیە] یێ شەڤ بۆ هەوە دایی، دا هوین تێدا ڤەهەسن، و ڕۆژ بۆ هەوە ڕۆنکری [دا هوین پەرگاریا خۆ تێدا بکەن، و کاروبارێت خۆ تێدا ب سەروبەر بکەن]، ب ڕاستی د ڤان تشتاندا نیشان گەلەك هەنە، بۆ وان یێت گوهداریا دورست دکەن. ﴿٦٨﴾ گۆتن خودێ بۆ خۆ کوڕەکێ گرتی [وەسا نینە] خودێ ژ ڤان گۆتنێت ئەو دکەن یێ پاقژە، ئەو یێ دەولەمەند و بێ منەتە، هندی د ئەرد و ئەسماناندا هەیی، یێ وییە، و هەوە چو بەلگە و نیشان ب ڤێ چەندێ نینن، چاوا تشتێ هەوە چو ئاگەهـ پێ نەیی د دەرهەقێ خودێدا دبێژن؟! ﴿٦٩﴾ بێژە: ب ڕاستی ئەوێت درەوێ د ڕاستا خودێدا دکەن سەرفەراز نابن. ﴿٧٠﴾ [ب ڤێ درەوێ ئەگەر مفایەکێ کێم د دنیایێدا گەهاندنە خۆ] مفایەکێ کێمێ دنیایێیە، پاشی زڤڕینا وان ب بال مەڤەیە، پاشی دێ ئیزایەکا دژوار دەینە بەر وان، ژ بەر گاوریا وان دکر.

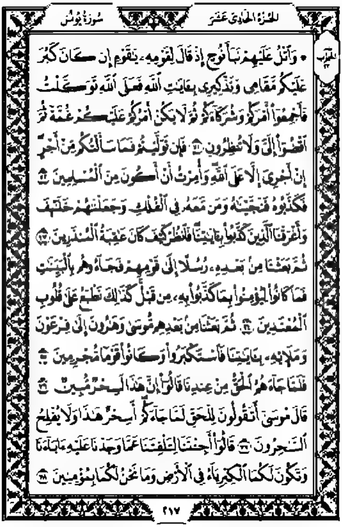

سُورَةُ يُونُس — الجُزءُ الحَادِي عَشَر

۞ وَٱتۡلُ عَلَيۡهِمۡ نَبَأَ نُوحٍ إِذۡ قَالَ لِقَوۡمِهِۦ يَٰقَوۡمِ إِن كَانَ كَبُرَ
عَلَيۡكُم مَّقَامِي وَتَذۡكِيرِي بِـَٔايَٰتِ ٱللَّهِ فَعَلَى ٱللَّهِ تَوَكَّلۡتُ
فَأَجۡمِعُوٓاْ أَمۡرَكُمۡ وَشُرَكَآءَكُمۡ ثُمَّ لَا يَكُنۡ أَمۡرُكُمۡ عَلَيۡكُمۡ غُمَّةٗ ثُمَّ
ٱقۡضُوٓاْ إِلَيَّ وَلَا تُنظِرُونِ ٧١ فَإِن تَوَلَّيۡتُمۡ فَمَا سَأَلۡتُكُم مِّنۡ أَجۡرٍۖ
إِنۡ أَجۡرِيَ إِلَّا عَلَى ٱللَّهِۖ وَأُمِرۡتُ أَنۡ أَكُونَ مِنَ ٱلۡمُسۡلِمِينَ ٧٢
فَكَذَّبُوهُ فَنَجَّيۡنَٰهُ وَمَن مَّعَهُۥ فِي ٱلۡفُلۡكِ وَجَعَلۡنَٰهُمۡ خَلَٰٓئِفَ
وَأَغۡرَقۡنَا ٱلَّذِينَ كَذَّبُواْ بِـَٔايَٰتِنَاۖ فَٱنظُرۡ كَيۡفَ كَانَ عَٰقِبَةُ ٱلۡمُنذَرِينَ ٧٣
ثُمَّ بَعَثۡنَا مِنۢ بَعۡدِهِۦ رُسُلًا إِلَىٰ قَوۡمِهِمۡ فَجَآءُوهُم بِٱلۡبَيِّنَٰتِ
فَمَا كَانُواْ لِيُؤۡمِنُواْ بِمَا كَذَّبُواْ بِهِۦ مِن قَبۡلُۚ كَذَٰلِكَ نَطۡبَعُ عَلَىٰ قُلُوبِ
ٱلۡمُعۡتَدِينَ ٧٤ ثُمَّ بَعَثۡنَا مِنۢ بَعۡدِهِم مُّوسَىٰ وَهَٰرُونَ إِلَىٰ فِرۡعَوۡنَ
وَمَلَإِيْهِۦ بِـَٔايَٰتِنَا فَٱسۡتَكۡبَرُواْ وَكَانُواْ قَوۡمٗا مُّجۡرِمِينَ ٧٥
فَلَمَّا جَآءَهُمُ ٱلۡحَقُّ مِنۡ عِندِنَا قَالُوٓاْ إِنَّ هَٰذَا لَسِحۡرٞ مُّبِينٞ ٧٦
قَالَ مُوسَىٰٓ أَتَقُولُونَ لِلۡحَقِّ لَمَّا جَآءَكُمۡۖ أَسِحۡرٌ هَٰذَا وَلَا يُفۡلِحُ
ٱلسَّٰحِرُونَ ٧٧ قَالُوٓاْ أَجِئۡتَنَا لِتَلۡفِتَنَا عَمَّا وَجَدۡنَا عَلَيۡهِ ءَابَآءَنَا
وَتَكُونَ لَكُمَا ٱلۡكِبۡرِيَآءُ فِي ٱلۡأَرۡضِ وَمَا نَحۡنُ لَكُمَا بِمُؤۡمِنِينَ ٧٨

٢١٧

﴿٧١﴾ [هەی موحەممەد] تو سەرهاتیا نووحی [بۆ گاورێت مەکەهێ] بخوینە وەختێ گۆتییە ملەتێ خۆ، ملەتێ من ئەگەر مانا من د ناڤ هەوەدا، و شیرەتێت من ب ئایەت و نیشانێت خودێ ل سەر هەوە یا گران و مەزن بیت [هەر تشتێ هەوە پێ چێ بیت د راستا مندا بکەن]، من خۆ هەلپەسارتە خودێ و پشتا خۆ پێ گریدا. ڤێجا خۆ بکەنە ئێك و خۆ و پەرستییێت خۆ کۆمکەنە سەرێك، و یا هەوە ل بەر ئاشکەرا بکەن [کا هەوە چ پێ چێ دبیت د راستا مندا بکەن، بکەن] و پاشی ئەو کریارا هەوە دڤێت د دەرهەقێ مندا بکەن [و ب سەرێ من بینن] بکەن، و مۆلەتێ ژی نەدەنە من. ﴿٧٢﴾ ڤێجا ئەگەر هەوە پشتا خۆ دا شیرەت و بیرئینانا من، من چو هەق و بەرانبەر ژ هەوە نەخواستییە [هەتا هوین ژ بەر هندێ شیرەتا من وەرنەگرن و رویێ خۆ ژ من وەرگێڕن] کریا من [هەق و بەرانبەرێ من] ل سەر خودێیە. فەرمانا من یا هاتییە کرن کو ئەز ژ موسلمانان بم. ﴿٧٣﴾ بەلێ وان ئەو درەوین دانا، ڤێجا مە ئەو و ئەوێت د گەل وی د گەمییێدا رزگار کرن، و مە کرنە جهنشینێت گاوران، و مە ئەوێت باوەری ب ئایەتێت مە نەئینایین و درەو دانایین، خەندقاندن. ڤێجا بەرێ خۆ بدێ کا دویماهیکا وان یێت گەف لێ هاتینەکرن و هاتینە ترساندن کا یا چاوا بوو. ﴿٧٤﴾ پاشی مە پشتی نووحی، پێغەمبەر بۆ ملەتێت وان هنارتن، ڤێجا ب نیشان و بەلگەیێت ئاشکەراکەر بۆ وان هاتن، بەلێ ئەو نە ئەو بوون یێت باوەرییێ ب وی تشتی بینن یێ کو وان بەری هنگی درەو دانایی، هۆسا ئەم دلێت زێدەگاڤیکەران مۆر دکەین. ﴿٧٥﴾ پاشی مە پشتی وان، مووسا و هاروون ب نیشان و بەلگەیێت خۆ بۆ فیرعەونی و گرەگرێت وی هنارتن، خۆ مەزنکرن و خۆ نەبە دیتن، [و باوەری پێ نەئینان] ب راستی ئەو ملەتەکێ گونەهکار بوون. ﴿٧٦﴾ ڤێجا وەختێ هەقی و راستی ژ دەڤ مە بۆ وان هاتی، گۆتن ب راستی ئەڤە سحر و سێرەبەندییەکا ئاشکەرایە. ﴿٧٧﴾ مووسایی گۆت: ئەرێ هوین دبێژنە هەقییێ پشتی بۆ هەوە هاتی، ئەڤە سێرەبەندییە، ئەرێ ئەڤە سحر و سێرەبەندییە؟! ب راستی سێرەبەند ب سەرناکەڤن و سەرفەراز نابن. ﴿٧٨﴾ گۆتن: ئەرێ تو بۆ مە هاتی، دا مە ژ وێ بدەیە پاش یا مە باب و باپیرێت خۆ ل سەر دیتین؟! و دا مەزناتی د ئەردیدا بەس بۆ هەوە هەردویان بیت، ئەم باوەر ژ هەوە هەردویان ناکەین.

وَقَالَ فِرۡعَوۡنُ ٱئۡتُونِي بِكُلِّ سَٰحِرٍ عَلِيمٖ ٧٩ فَلَمَّا جَآءَ ٱلسَّحَرَةُ
قَالَ لَهُم مُّوسَىٰٓ أَلۡقُواْ مَآ أَنتُم مُّلۡقُونَ ٨٠ فَلَمَّآ أَلۡقَوۡاْ قَالَ
مُوسَىٰ مَا جِئۡتُم بِهِ ٱلسِّحۡرُۖ إِنَّ ٱللَّهَ سَيُبۡطِلُهُۥٓ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يُصۡلِحُ
عَمَلَ ٱلۡمُفۡسِدِينَ ٨١ وَيُحِقُّ ٱللَّهُ ٱلۡحَقَّ بِكَلِمَٰتِهِۦ وَلَوۡ كَرِهَ
ٱلۡمُجۡرِمُونَ ٨٢ فَمَآ ءَامَنَ لِمُوسَىٰٓ إِلَّا ذُرِّيَّةٞ مِّن قَوۡمِهِۦ عَلَىٰ
خَوۡفٖ مِّن فِرۡعَوۡنَ وَمَلَإِيْهِمۡ أَن يَفۡتِنَهُمۡۚ وَإِنَّ فِرۡعَوۡنَ لَعَالٖ
فِي ٱلۡأَرۡضِ وَإِنَّهُۥ لَمِنَ ٱلۡمُسۡرِفِينَ ٨٣ وَقَالَ مُوسَىٰ يَٰقَوۡمِ إِن
كُنتُمۡ ءَامَنتُم بِٱللَّهِ فَعَلَيۡهِ تَوَكَّلُوٓاْ إِن كُنتُم مُّسۡلِمِينَ ٨٤
فَقَالُواْ عَلَى ٱللَّهِ تَوَكَّلۡنَا رَبَّنَا لَا تَجۡعَلۡنَا فِتۡنَةٗ لِّلۡقَوۡمِ ٱلظَّٰلِمِينَ ٨٥
وَنَجِّنَا بِرَحۡمَتِكَ مِنَ ٱلۡقَوۡمِ ٱلۡكَٰفِرِينَ ٨٦ وَأَوۡحَيۡنَآ إِلَىٰ مُوسَىٰ
وَأَخِيهِ أَن تَبَوَّءَا لِقَوۡمِكُمَا بِمِصۡرَ بُيُوتٗا وَٱجۡعَلُواْ بُيُوتَكُمۡ
قِبۡلَةٗ وَأَقِيمُواْ ٱلصَّلَوٰةَۗ وَبَشِّرِ ٱلۡمُؤۡمِنِينَ ٨٧ وَقَالَ مُوسَىٰ
رَبَّنَآ إِنَّكَ ءَاتَيۡتَ فِرۡعَوۡنَ وَمَلَأَهُۥ زِينَةٗ وَأَمۡوَٰلٗا فِي ٱلۡحَيَوٰةِ
ٱلدُّنۡيَا رَبَّنَا لِيُضِلُّواْ عَن سَبِيلِكَۖ رَبَّنَا ٱطۡمِسۡ عَلَىٰٓ أَمۡوَٰلِهِمۡ
وَٱشۡدُدۡ عَلَىٰ قُلُوبِهِمۡ فَلَا يُؤۡمِنُواْ حَتَّىٰ يَرَوُاْ ٱلۡعَذَابَ ٱلۡأَلِيمَ ٨٨

﴿٧٩﴾ و فیرعەونی گۆت: کا هەر سێرەبەندەکێ زێدەزانا بۆ من بینن. ﴿٨٠﴾ ڤێجا وەختێ سێرەبەند هاتین، مووسایی گۆتە وان: کا باڤێژن یا هەوە دڤێت باڤێژن [ژ ڕستك و وەریسێت خۆ]، سحرا هەوە دڤێت بکەن، بکەن. ﴿٨١﴾ ڤێجا وەختێ وان [وەریسێت خۆ] هاڤێتین [و سحرا خۆ کرین]، مووسایی گۆت: ئەو تشتێ هەوە کری و ئینایی سحرە، ب ڕاستی خودێ زوی دێ پویچکەت، ب ڕاستی خودێ کارێ خرابان ڕاست نائێبیت. ﴿٨٢﴾ و خودێ دێ ب کەلامێ خۆ [ئەوێ ب وەحی بۆ وان ئینایی] هەقییێ ئاشکەراکەت و سەرئێخیت، خۆ ئەگەر گونەهکار و خرابان نەڤێت ژی. ﴿٨٣﴾ ڤێجا [دگەل دیتنا ڤان موعجیزە و ئایەتان ژی] کەسێ باوەری ب مووسایی نەئینا، کێمەکا دوینده‌ها ئسرائیلییان نەبیت، و دلێ وان ژی یێ ب ترس بوو ژ فیرعەونی و کەنکەنەیێت وی، نەکو ب خورتی وان ژ دینێ وان ڤەکەن و ئەزیەت بدەن، ب ڕاستی فیرعەون یێ زال و دەستهەلاتدار بوو د ئەردیدا، و ب ڕاستی ئەو ژ گونەهکارێت زێدە خراب بوو. ﴿٨٤﴾ و مووسایی گۆت: ملەتێ من، ئەگەر هەوە ڕاست باوەری ب خودێ ئینایییە، پا خۆ هلپەسێرنێ و پشتا خۆ پێ گرێدەن، ئەگەر هوین ئەو بن یێت هەوە خۆ سپارتییە خودێ. ﴿٨٥﴾ ئینا گۆتن: ب ڕاستی مە خۆ هلپەسارتە خودێ، و مە پشتا خۆ پێ موکوم کر، خودایێ مە تو مە ب دەستێت گاور و ستەمکاران جەڕبە نەکەی [و مە نەئێخیە د بن ئیزا و ئەزیەتا وان، کو مە ژ دینێ مە ڤەکەن]. ﴿٨٦﴾ و ب ڕەحما خۆ مە ژ ملەتێ گاور ڕزگار بکە. ﴿٨٧﴾ و مە وەحی بۆ مووسایی و برایێ وی هنارت، هوین هەردو د مسریدا هندە خانییان بۆ ملەتێ خۆ ئامادە بکەن، و خانییێت خۆ بکەنە مزگەفت و بەرقیلە بکەن [و هۆسا ب نهێنی] نڤێژان د وان خانییانڤە بکەن، و مزگینییێ [ب سەرکەفتنێ] بدە خودان باوەران. ﴿٨٨﴾ و مووسایی گۆت: هەی خودایێ مە، ب ڕاستی تە د ژیانا دنیاییدا زینەت و گەلەك جۆیێت مالی یێت داینە فیرعەونی و کەنکەنەیێت وی، و خودایێ مە ئەڤە ژی یا بوویە ئەگەرا هندێ بەندەیێت تە ژ ڕێکا تە دەربێخن و بەرزە بکەن، خودایێ مە، تو مالێ وان بێ سەروشوین بکە و دلێت وان ڕەق بکە، نێ هەتا ئەو ئیزایا ب ژان و دژوار نەبینن، باوەرییێ نائینن.

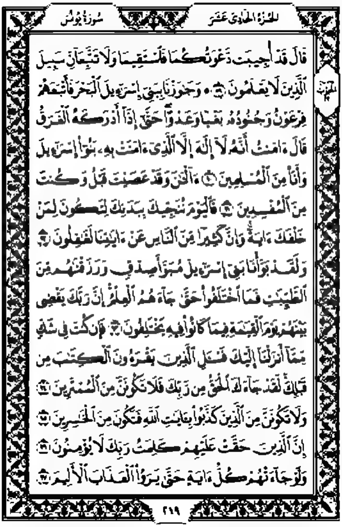

الجزء الحادي عشر سورة يونس

قَالَ قَدْ أُجِيبَت دَّعْوَتُكُمَا فَٱسْتَقِيمَا وَلَا تَتَّبِعَآنِّ سَبِيلَ
ٱلَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٨٩﴾ ۞ وَجَٰوَزْنَا بِبَنِىٓ إِسْرَٰٓءِيلَ ٱلْبَحْرَ فَأَتْبَعَهُمْ
فِرْعَوْنُ وَجُنُودُهُۥ بَغْيًا وَعَدْوًا ۖ حَتَّىٰٓ إِذَآ أَدْرَكَهُ ٱلْغَرَقُ
قَالَ ءَامَنتُ أَنَّهُۥ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا ٱلَّذِىٓ ءَامَنَتْ بِهِۦ بَنُوٓا۟ إِسْرَٰٓءِيلَ
وَأَنَا۠ مِنَ ٱلْمُسْلِمِينَ ﴿٩٠﴾ ءَآلْـَٰٔنَ وَقَدْ عَصَيْتَ قَبْلُ وَكُنتَ
مِنَ ٱلْمُفْسِدِينَ ﴿٩١﴾ فَٱلْيَوْمَ نُنَجِّيكَ بِبَدَنِكَ لِتَكُونَ لِمَنْ
خَلْفَكَ ءَايَةً ۚ وَإِنَّ كَثِيرًا مِّنَ ٱلنَّاسِ عَنْ ءَايَٰتِنَا لَغَٰفِلُونَ ﴿٩٢﴾
وَلَقَدْ بَوَّأْنَا بَنِىٓ إِسْرَٰٓءِيلَ مُبَوَّأَ صِدْقٍ وَرَزَقْنَٰهُم مِّنَ
ٱلطَّيِّبَٰتِ فَمَا ٱخْتَلَفُوا۟ حَتَّىٰ جَآءَهُمُ ٱلْعِلْمُ ۚ إِنَّ رَبَّكَ يَقْضِى
بَيْنَهُمْ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ فِيمَا كَانُوا۟ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿٩٣﴾ فَإِن كُنتَ فِى شَكٍّ
مِّمَّآ أَنزَلْنَآ إِلَيْكَ فَسْـَٔلِ ٱلَّذِينَ يَقْرَءُونَ ٱلْكِتَٰبَ مِن
قَبْلِكَ ۚ لَقَدْ جَآءَكَ ٱلْحَقُّ مِن رَّبِّكَ فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ ٱلْمُمْتَرِينَ ﴿٩٤﴾
وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ ٱلَّذِينَ كَذَّبُوا۟ بِـَٔايَٰتِ ٱللَّهِ فَتَكُونَ مِنَ ٱلْخَٰسِرِينَ ﴿٩٥﴾
إِنَّ ٱلَّذِينَ حَقَّتْ عَلَيْهِمْ كَلِمَتُ رَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٩٦﴾
وَلَوْ جَآءَتْهُمْ كُلُّ ءَايَةٍ حَتَّىٰ يَرَوُا۟ ٱلْعَذَابَ ٱلْأَلِيمَ ﴿٩٧﴾

٢١٩

﴿٨٩﴾ [خودێ] گۆتە وان [ئانكو مووسایی و هاروونی]: ب ڕاستی دوعایا هەوە هاتە قەبویلكرن، ڤێجا هوین هەردو خۆ ڕاگرن [بمینە ل سەر باوەریا خۆ]، و ڕێكا ئەوێت نەزان نەگرن. ﴿٩٠﴾ و مە ئسرائیل ژ دەریایێ دەربازكرن، و فیرعەون و لەشكەرێ خۆ ژ نەهەقی و ژ بێ بەختی دانە دویڤ وان، هەتا فیرعەون كەڤتیە بەر خەندقاندنێ گۆت: من باوەری ئینا كو ب ڕاستی ژ بلی وی خودایێ ئسرائیلیان باوەری پێ ئینایی، چو خودایێت دی نینن، و ئەز ژ خودان باوەرانم. ﴿٩١﴾ ژ نوی تە باوەری ئینا [ژ نوی تو باوەریێ دئینی، پشتی تو ژ ژیانێ بێ هیڤی بوویی؟]، و تە بەری نوكە نەگوهداری دكر، و تو ژ خرابكاران بوویی؟! ﴿٩٢﴾ ئەڤرۆ ئەم دێ كەلەخێ تە ژ ئاڤێ دەرئێخین، دا تو بۆ یێت د دویڤ خۆدا بییە چام و عیبرەت. ب ڕاستی گەلەك ژ خەلكی ژ نیشان و ئایەتێت مە، د بێ ئاگەهن. ﴿٩٣﴾ و مە ئسرائیل ل جهەكێ باش ئاكنجی كرن، و مە ڕزقەكێ پاقژ دا وان، و ئەو ل سەر دینێ خۆ ژێك جودا نەبوون هەتا تەورات بۆ وان نەهاتی، ب ڕاستی خودایێ تە ڕۆژا قیامەتێ دێ حوكمی د ناڤبەرا واندا كەت، ل سەر وی تشتێ ئەو تێدا ژێك جودا. ﴿٩٤﴾ ڤێجا ئەگەر تو ب وی تشتێ مە بۆ تە ئینایییە خواری بێ دودل، پسیارا وان بكە ئەوێت بەری تە كتێبێت ئەسمانی [تەوراتێ و ئنجیلێ] دخوینن، ب سویند هەقییە ژ خودایێ تە بۆ تە هاتی، ڤێجا هشیاربە ژ دودلان نەبە. ﴿٩٥﴾ و نەبە ژ وان ئەوێت نیشان و ئایەتێت خودێ درەو دانایین، ئەگەر تو ژی دێ ژ زیانكاران بی. ﴿٩٦﴾ ب ڕاستی ئەوێت عەزابا خودێ ل سەر واجب بوویی، باوەریێ نائینن [ئانكو دێ مرن و ئەو گاور]. ﴿٩٧﴾ و ئەگەر هەمی نیشان و ئایەتێت خودێ بگەهنە وان، باوەریێ نائینن هەتا ئیزایا ب ژان و دژوار نەبینن [هنگی ژ نوی دێ باوەریێ ئینن وەكی فیرعەونی، بەلێ هنگی باوەریا وان فایدەی وان ناكەت].

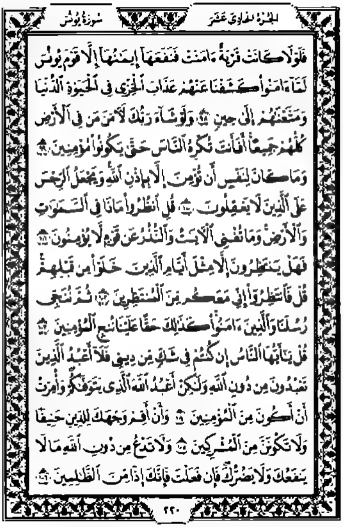

فَلَوْلَا كَانَتْ قَرْيَةٌ ءَامَنَتْ فَنَفَعَهَآ إِيمَٰنُهَآ إِلَّا قَوْمَ يُونُسَ
لَمَّآ ءَامَنُواْ كَشَفْنَا عَنْهُمْ عَذَابَ ٱلْخِزْيِ فِي ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا
وَمَتَّعْنَٰهُمْ إِلَىٰ حِينٍ ﴿٩٨﴾ وَلَوْ شَآءَ رَبُّكَ لَءَامَنَ مَن فِي ٱلْأَرْضِ
كُلُّهُمْ جَمِيعًاۚ أَفَأَنتَ تُكْرِهُ ٱلنَّاسَ حَتَّىٰ يَكُونُواْ مُؤْمِنِينَ ﴿٩٩﴾
وَمَا كَانَ لِنَفْسٍ أَن تُؤْمِنَ إِلَّا بِإِذْنِ ٱللَّهِۚ وَيَجْعَلُ ٱلرِّجْسَ
عَلَى ٱلَّذِينَ لَا يَعْقِلُونَ ﴿١٠٠﴾ قُلِ ٱنظُرُواْ مَاذَا فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ
وَٱلْأَرْضِۚ وَمَا تُغْنِي ٱلْءَايَٰتُ وَٱلنُّذُرُ عَن قَوْمٍ لَّا يُؤْمِنُونَ ﴿١٠١﴾
فَهَلْ يَنتَظِرُونَ إِلَّا مِثْلَ أَيَّامِ ٱلَّذِينَ خَلَوْاْ مِن قَبْلِهِمْۚ
قُلْ فَٱنتَظِرُوٓاْ إِنِّي مَعَكُم مِّنَ ٱلْمُنتَظِرِينَ ﴿١٠٢﴾ ثُمَّ نُنَجِّي
رُسُلَنَا وَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْۚ كَذَٰلِكَ حَقًّا عَلَيْنَا نُنجِ ٱلْمُؤْمِنِينَ ﴿١٠٣﴾
قُلْ يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ إِن كُنتُمْ فِي شَكٍّ مِّن دِينِي فَلَآ أَعْبُدُ ٱلَّذِينَ
تَعْبُدُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ وَلَٰكِنْ أَعْبُدُ ٱللَّهَ ٱلَّذِي يَتَوَفَّىٰكُمْۖ وَأُمِرْتُ
أَنْ أَكُونَ مِنَ ٱلْمُؤْمِنِينَ ﴿١٠٤﴾ وَأَنْ أَقِمْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ حَنِيفًا
وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ ٱلْمُشْرِكِينَ ﴿١٠٥﴾ وَلَا تَدْعُ مِن دُونِ ٱللَّهِ مَا لَا
يَنفَعُكَ وَلَا يَضُرُّكَۖ فَإِن فَعَلْتَ فَإِنَّكَ إِذًا مِّنَ ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿١٠٦﴾

﴿٩٨﴾ ئێجا بلا گوندەکی ژ وان گوندێت مە برینە هیلاکێ باوەری ئینابایە بەری مە ئیزا ب سەرێ وان دئینا، دا باوەریا وان مفا گەهاندبایە وان، وەکی ملەتێ یوونس پێغەمبەر [ئانکو ژ بلی ملەتێ یوونس پێغەمبەر چو گوند و باژێران بەری هاتنا عەزابێ باوەری نەئینایییە کو باوەریا وان فایدەی وان کربیت]، ئێجا وەختێ ملەتێ یوونس پێغەمبەر [بەری هاتنا عەزابێ] باوەری ئینایی، مە ژێ عەزاب و ئیزایا هەتکبەر د ژیانا دنیاییدا ل سەر وان ڕاکر، و مە هەتا دەمەکێ دیارکری [ئانکو دەمێ مرنێ] خۆشی و چاکی پێ دانە وان. ﴿٩٩﴾ و ئەگەر خودایێ تە ڤیابایە، دا هندی ل سەر ڕویێ ئەردی هەمی باوەریێ بینن، ڤێجا ما تو دێ خورتیێ ل خەلکی کەی دا باوەریێ بینن؟! ﴿١٠٠﴾ و کەس نەشێت باوەریێ بینیت ئەو نەبیت یێ خودێ دەستویرا وی دایی [ئانکو ژ بلی وان یێت خودێ دەستویرا باوەریئینانا وان دایی، کەسێ دیتر نەشێت ژ دەڤ خۆ باوەریێ بینیت]، و خودێ دێ ئیزا و ڕسواییێ ب سەر واندا ئینیت، ئەوێت عەقلێ خۆ د نیشان و ئایەتێت خودێدا ب کارنەئینن. ﴿١٠١﴾ بێژە: [گەلی گاوران] کا بەرێ خۆ بدەنە ئەرد و ئەسمانان کا چ تێدا هەیە؟ بەلێ نیشان و ئایەت و ترساندن دێ چ گەهینە وان ئەوێت باوەریێ نەئینن. ﴿١٠٢﴾ ڤێجا ئەرێ ئەو ل هیڤیا وان ڕوژانە ئەوێت بۆ یێت بەری وان هاتین [باوەری ب پێغەمبەران نەدئینان و ژ بەر هندێ خودێ ئیزادان]، [هەی موحەممەد] بێژە: خۆ بگرن ئەز ژی د گەل هەوە دێ خۆ گرم [دێ ژ چاڤەڕێیان بم]. ﴿١٠٣﴾ پاشی ئەم [وەختێ هاتنا ئیزایێ و ئاتاف] پێغەمبەرێت خۆ و یێت باوەری ب وان ئینایین ڕزگار دکەین، و هۆسا حەقی و ڕاستی ل سەر مە دکەڤیت، ئەم خودان باوەران ڕزگار بکەین. ﴿١٠٤﴾ [هەی موحەممەد] بێژە: گەلی مرۆڤان ئەگەر هوین د دینێ مندا یێت دودل و ب گۆمان بن، ئەز ئەوێت هوین ژ بلی خودێ دپەرێسن، ناپەرێسم، بەلێ ئەز وی خودایی ب تنێ دپەرێسم ئەوێ هەوە دمرینیت، و فەرمانا من یا هاتییە کرن ئەز ژ خودان باوەران بم. ﴿١٠٥﴾ و [فەرمانا من یا هاتییە کرن] ئەز خۆ ڕاست و دورست بکەم بۆ دینێ ڕاست و دویر ژ خواری و نەهەقییێ، و ئەز ژ موشرکان نەبم. ﴿١٠٦﴾ و ژ بلی خودێ ئەز گازی و هەوارا خۆ نەگەهینمە وی، یێ نە مفایی دگەهینیتە من و نە زیانێ [ر هۆسا فەرمانا من یا هاتییە کرن]، ڤێجا ئەگەر تە ئەڤە [نەگوهداریا خودێ] کر، ب ڕاستی وی وەختی دێ ژ ستەمکاران بی.

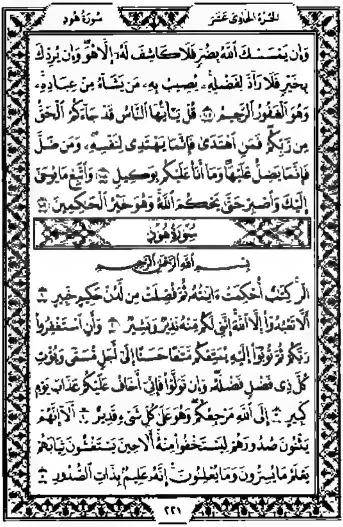

سُورَةُ هُود
الجُزْءُ الحَادِي عَشَر

وَإِن يَمۡسَسۡكَ ٱللَّهُ بِضُرّٖ فَلَا كَاشِفَ لَهُۥٓ إِلَّا هُوَۖ وَإِن يُرِدۡكَ
بِخَيۡرٖ فَلَا رَآدَّ لِفَضۡلِهِۦۚ يُصِيبُ بِهِۦ مَن يَشَآءُ مِنۡ عِبَادِهِۦۚ
وَهُوَ ٱلۡغَفُورُ ٱلرَّحِيمُ ١٠٧ قُلۡ يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ قَدۡ جَآءَكُمُ ٱلۡحَقُّ
مِن رَّبِّكُمۡۖ فَمَنِ ٱهۡتَدَىٰ فَإِنَّمَا يَهۡتَدِي لِنَفۡسِهِۦۖ وَمَن ضَلَّ
فَإِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيۡهَاۖ وَمَآ أَنَا۠ عَلَيۡكُم بِوَكِيلٖ ١٠٨ وَٱتَّبِعۡ مَا يُوحَىٰٓ
إِلَيۡكَ وَٱصۡبِرۡ حَتَّىٰ يَحۡكُمَ ٱللَّهُۚ وَهُوَ خَيۡرُ ٱلۡحَٰكِمِينَ ١٠٩

سُورَةُ هُود

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

الٓرۚ كِتَٰبٌ أُحۡكِمَتۡ ءَايَٰتُهُۥ ثُمَّ فُصِّلَتۡ مِن لَّدُنۡ حَكِيمٍ خَبِيرٍ ١
أَلَّا تَعۡبُدُوٓاْ إِلَّا ٱللَّهَۚ إِنَّنِي لَكُم مِّنۡهُ نَذِيرٞ وَبَشِيرٞ ٢ وَأَنِ ٱسۡتَغۡفِرُواْ
رَبَّكُمۡ ثُمَّ تُوبُوٓاْ إِلَيۡهِ يُمَتِّعۡكُم مَّتَٰعًا حَسَنًا إِلَىٰٓ أَجَلٖ مُّسَمّٗى وَيُؤۡتِ
كُلَّ ذِي فَضۡلٖ فَضۡلَهُۥۖ وَإِن تَوَلَّوۡاْ فَإِنِّيٓ أَخَافُ عَلَيۡكُمۡ عَذَابَ يَوۡمٖ
كَبِيرٍ ٣ إِلَى ٱللَّهِ مَرۡجِعُكُمۡۖ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيۡءٖ قَدِيرٌ ٤ أَلَآ إِنَّهُمۡ
يَثۡنُونَ صُدُورَهُمۡ لِيَسۡتَخۡفُواْ مِنۡهُۚ أَلَا حِينَ يَسۡتَغۡشُونَ ثِيَابَهُمۡ
يَعۡلَمُ مَا يُسِرُّونَ وَمَا يُعۡلِنُونَۚ إِنَّهُۥ عَلِيمُۢ بِذَاتِ ٱلصُّدُورِ ٥

﴿١٠٧﴾ و ئەگەر خودێ [بۆ جەرباندنا تە] زیانێ بگەهینیتە تە، کەس نینە ڕاکەت، ئەو نەبیت، و ئەگەر خودێ خێرەك بۆ تە ڤیا، کەس نینە بشێت ڕێکێ ل کەرەما وی بگریت، خودێ کەرەما خۆ ددەتە وی، ژ بەندەیێت خۆ، یێ وی بڤێت، و هەر ئەوە گونەهـ ژێبەر و دلۆڤان. ﴿١٠٨﴾ بێژە: گەلی مرۆڤان ب سویند هەقی ژ بەرێ خودێڤە بۆ هەوە هات [کو ئەڤ قورئانەیە]، ڤێجا هەر کەسێ ڕاستەڕێ بوو، ئەو بۆ خۆ ڕاستەڕێ بوو، و هەر کەسێ ژ ڕێ دەرکەڤت و سەرداچۆ، ب ڕاستی زیان ل خۆ کر، و ئەز ل سەر هەوە پارێزڤان نینم [ئانکو ئەز نە پارێزڤانێ هەوەمە]. ﴿١٠٩﴾ و ل دوی وێ وەحیێ هەڕە یا بۆ تە دئێت، و بێنا خۆ فرەهـ بکە هەتا خودێ حوکمی [د ناڤبەرا تە و ملەتێ تەدا] دکەت، و هەر ئەوە چێترین حاکم.

سۆرەتا هوود

ل مەکەهێ هاتیە خوارێ (١٢٣) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ [ئەلف لام ڕا، ئەڤە سێ تیپن ژ (٢٨) تیپێت زمانێ عەرەبی، نیشانن ل سەر ئیعجازا ڤێ قورئانێ کو عەرەبان پێ چێنابیت قورئانەکا وەکی ڤێ بدانن، هەرچەندە زمانێ وان ژ عەینی تیپان پێك هاتیە]، ئەڤە کتێبەکە ئایەتێت وێ ب ڕێك و پێکی و موکومی هاتینە دارێتن، پاشی هاتە جوداکرن [ئایەتێت ئەحکامان جودا، و شیرەت و چیرۆك جودا... هتد] ژ بەرێ خودایێ کاربنەجهـ و شارەزاڤە. ﴿٢﴾ [ئانکو ناڤەرۆکا وان ئایەتێت هاتینە موکومکرن و جوداکرن ئەڤەیە] ژ بلی خودێ کەسێ دی نەپەرێسن، ب ڕاستی ئەز ژ نك خودێڤە بۆ هەوە مزگینیدەر و ئاگەهدارکەرم. ﴿٣﴾ و داخوازا گونەهـ ژێبرنێ ژ خودایێ خۆ بکەن، پاشی ژ کریارێت خۆ پەشێمان ببن، و تۆبە بکەن و ل خودێ بزڤڕن، دا ئەو ژیانا هەوە ب چاکی هەتا دەمەکێ ئاشکەراکری خۆش بکەت، و دا کەرەما خۆ د گەل هەر خودان تاعەت و کارەکێ قەنج بکەت، و ئەگەر بەرێ خۆ [ژ ڤێ فەرمانێ] وەرگێڕن، ڤێجا ب ڕاستی ترسا من ژ ئیزایا ڕۆژەکا مەزنە ب سەر هەوەدا بهێت کو ڕۆژا قیامەتێیە. ﴿٤﴾ [بزانن] زڤڕینا هەوە ب بال خودێڤەیە، و ئەو ب خۆ ژی ل سەر هەمی تشتان یێ دەستهەلاتدارە. ﴿٥﴾ ئاگەهدار بن و هشیار بن، ئەو سینگێ خۆ ب دژمنیێ دپێچن [ئانکو دوڕوینە] دا خۆ ژ پێغەمبەری ڤەشێرن، هشیار بن دەمێ ئەو جلکێت خۆ ل خۆ دپێچن، خودێ ب ئاگەهە ژ وێ یا ئەو نەپەنی و ئاشکەرا، دکەن. ب ڕاستی ئەو یێ ب ئاگەهە ژ وی یێ د دلان و سینگاندا ڤەشارتی.

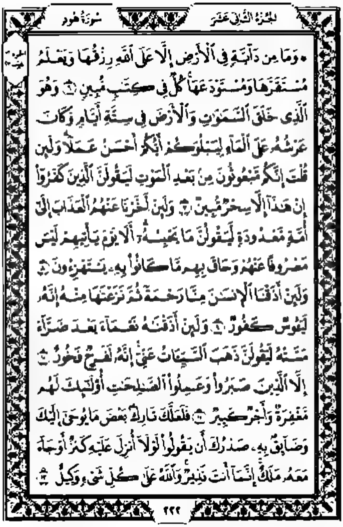

۞ وَمَا مِن دَآبَّةٖ فِي ٱلۡأَرۡضِ إِلَّا عَلَى ٱللَّهِ رِزۡقُهَا وَيَعۡلَمُ
مُسۡتَقَرَّهَا وَمُسۡتَوۡدَعَهَاۚ كُلّٞ فِي كِتَٰبٖ مُّبِينٖ ٦ وَهُوَ
ٱلَّذِي خَلَقَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٖ وَكَانَ
عَرۡشُهُۥ عَلَى ٱلۡمَآءِ لِيَبۡلُوَكُمۡ أَيُّكُمۡ أَحۡسَنُ عَمَلٗاۗ وَلَئِن
قُلۡتَ إِنَّكُم مَّبۡعُوثُونَ مِنۢ بَعۡدِ ٱلۡمَوۡتِ لَيَقُولَنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُوٓاْ
إِنۡ هَٰذَآ إِلَّا سِحۡرٞ مُّبِينٞ ٧ وَلَئِنۡ أَخَّرۡنَا عَنۡهُمُ ٱلۡعَذَابَ إِلَىٰٓ
أُمَّةٖ مَّعۡدُودَةٖ لَّيَقُولُنَّ مَا يَحۡبِسُهُۥٓۗ أَلَا يَوۡمَ يَأۡتِيهِمۡ لَيۡسَ
مَصۡرُوفًا عَنۡهُمۡ وَحَاقَ بِهِم مَّا كَانُواْ بِهِۦ يَسۡتَهۡزِءُونَ ٨
وَلَئِنۡ أَذَقۡنَا ٱلۡإِنسَٰنَ مِنَّا رَحۡمَةٗ ثُمَّ نَزَعۡنَٰهَا مِنۡهُ إِنَّهُۥ
لَيَـُٔوسٞ كَفُورٞ ٩ وَلَئِنۡ أَذَقۡنَٰهُ نَعۡمَآءَ بَعۡدَ ضَرَّآءَ
مَسَّتۡهُ لَيَقُولَنَّ ذَهَبَ ٱلسَّيِّـَٔاتُ عَنِّيٓۚ إِنَّهُۥ لَفَرِحٞ فَخُورٌ ١٠
إِلَّا ٱلَّذِينَ صَبَرُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّٰلِحَٰتِ أُوْلَٰٓئِكَ لَهُم
مَّغۡفِرَةٞ وَأَجۡرٞ كَبِيرٞ ١١ فَلَعَلَّكَ تَارِكُۢ بَعۡضَ مَا يُوحَىٰٓ إِلَيۡكَ
وَضَآئِقُۢ بِهِۦ صَدۡرُكَ أَن يَقُولُواْ لَوۡلَآ أُنزِلَ عَلَيۡهِ كَنزٌ أَوۡ جَآءَ
مَعَهُۥ مَلَكٌۚ إِنَّمَآ أَنتَ نَذِيرٞۚ وَٱللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيۡءٖ وَكِيلٌ ١٢

﴿٦﴾ چو جاندار د ئەردیدا نینن ئەگەر رزقێ وان ل سەر خودێ نەبیت، و دزانیت جهێ ئەو لێ [د ئەردیدا یان د پشتاندا بەری هەبیت]، و جهێ لێ خۆجە دبیت [د مالبچویکاندا یان د گۆڕاندا، و جهێ لێ دمریت]، ئەڤە هەمی د کتێبەکا ئاشکەرادانە کو دەپێ پارستییە. ﴿٧﴾ و ئەو ئەوە یێ ئەرد و ئەسمان د شەش ڕۆژاندا چێکری، و عەرشێ وی ل سەر ئاڤێ بوو [بەری ئەرد و ئەسمان بێنە چێکرن] دا هەوە بجەڕبینیت کا کارێ کێ ژ هەوە باشترە [ژ یێ کێ]، و ئەگەر بێژی، ب ڕاستی هوین پشتی مرنێ دێ ساخ بنەڤە، ئەوێت گاوربوویین دێ بێژن: ئەڤە ژ سێرەبەندییەکا ئاشکەرا پێڤەتر نینە. ﴿٨﴾ و ئەگەر ئەم ئیزا و جزاکرنا وان هەتا دەمەکێ ئاشکەرا گیرۆ بکەین، [ئەوێت گاور] دێ بێژن: کا ئەو ئیزایا دا بۆ مە ئێت، چ ڕێ لێ گرتییە؟ هشیار بن! ڕۆژا ئەو ئیزا بۆ وان دئێت، ژ وان نائێتە ڤەگرتن، و ئەو ئیزایا وان ترانە پێ دکر و لەز لێ دکر، دۆرماندۆرێت وان گرتن. ﴿٩﴾ و ئەگەر ئەم ژ ڕەحمێ خۆ ڤە نیعمەت و دلۆڤانییەکێ بگەهینینە مرۆڤی پاشی مە ژێ ڤەگرت، ئەو [ژ دلۆڤانیا مە] زوی بێ هیڤی دبیت، و ئەو ڤەنجییێت بەرێ، مە دگەل کرین ژ بیرا خۆ دبەت. ﴿١٠﴾ و ب ڕاستی ئەگەر ئەم پشتی تەنگاڤی و نەخۆشییێ نیعمەتان دگەل بکەین و بگەهینێ دێ بێژیت: نێ تەنگاڤی و نەخۆشی ل سەر من نەمان [چۆن]، ڤێجا یێ بەتران و ڤەبەیە. ﴿١١﴾ ژ بلی وان مرۆڤان یێت بێنا خۆ فرەهـ کرین و کار و کریارێت ڤەنج کرین [ئەڤە د هەردو کراساندا ل بەر خۆ ڕادوەستن، و ئەگەر خودێ خێر و کەرەمەک دگەل وان کر، سوپاسیا خودێ دکەن و ئەگەر ئاتافەک یان نەخۆشییەک ب سەرێ وان هات، ژ ڕەحما خودێ بێ هیڤی نابن] بۆ ڤان گونەهـ ژێبرن، و خەلاتەکێ مەزن هەیە. ﴿١٢﴾ تێ هەیە تو هندەک ژ وەحیا بۆ تە هاتی، بهێلی و دلێ تە تەنگ ببیت، چونکی دبێژن: بلا گەنجخانەیەک بۆ هاتبایە خوارێ، یان ملیاکەتەک دگەل هاتبایە شادەیی بۆ دابایە، [دا مە ژی باوەری پێ ئینابایە] تو بەس ئاگەهدارکەری، و خودێیە ل سەر هەمی تشتان پارێزڤان و چاڤدێر.

أَمْ يَقُولُونَ ٱفْتَرَىٰهُ ۖ قُلْ فَأْتُوا۟ بِعَشْرِ سُوَرٍ مِّثْلِهِۦ مُفْتَرَيَـٰتٍ
وَٱدْعُوا۟ مَنِ ٱسْتَطَعْتُم مِّن دُونِ ٱللَّهِ إِن كُنتُمْ صَـٰدِقِينَ ﴿١٣﴾
فَإِلَّمْ يَسْتَجِيبُوا۟ لَكُمْ فَٱعْلَمُوٓا۟ أَنَّمَآ أُنزِلَ بِعِلْمِ ٱللَّهِ وَأَن
لَّآ إِلَـٰهَ إِلَّا هُوَ ۖ فَهَلْ أَنتُم مُّسْلِمُونَ ﴿١٤﴾ مَن كَانَ يُرِيدُ ٱلْحَيَوٰةَ
ٱلدُّنْيَا وَزِينَتَهَا نُوَفِّ إِلَيْهِمْ أَعْمَـٰلَهُمْ فِيهَا وَهُمْ فِيهَا
لَا يُبْخَسُونَ ﴿١٥﴾ أُو۟لَـٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ لَيْسَ لَهُمْ فِى ٱلْـَٔاخِرَةِ إِلَّا
ٱلنَّارُ ۖ وَحَبِطَ مَا صَنَعُوا۟ فِيهَا وَبَـٰطِلٌ مَّا كَانُوا۟ يَعْمَلُونَ ﴿١٦﴾
أَفَمَن كَانَ عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِّن رَّبِّهِۦ وَيَتْلُوهُ شَاهِدٌ مِّنْهُ وَمِن قَبْلِهِۦ
كِتَـٰبُ مُوسَىٰٓ إِمَامًا وَرَحْمَةً ۚ أُو۟لَـٰٓئِكَ يُؤْمِنُونَ بِهِۦ ۚ وَمَن يَكْفُرْ
بِهِۦ مِنَ ٱلْأَحْزَابِ فَٱلنَّارُ مَوْعِدُهُۥ ۚ فَلَا تَكُ فِى مِرْيَةٍ مِّنْهُ ۚ إِنَّهُ
ٱلْحَقُّ مِن رَّبِّكَ وَلَـٰكِنَّ أَكْثَرَ ٱلنَّاسِ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٧﴾ وَمَنْ
أَظْلَمُ مِمَّنِ ٱفْتَرَىٰ عَلَى ٱللَّهِ كَذِبًا ۚ أُو۟لَـٰٓئِكَ يُعْرَضُونَ عَلَىٰ
رَبِّهِمْ وَيَقُولُ ٱلْأَشْهَـٰدُ هَـٰٓؤُلَآءِ ٱلَّذِينَ كَذَبُوا۟ عَلَىٰ رَبِّهِمْ ۚ
أَلَا لَعْنَةُ ٱللَّهِ عَلَى ٱلظَّـٰلِمِينَ ﴿١٨﴾ ٱلَّذِينَ يَصُدُّونَ عَن سَبِيلِ
ٱللَّهِ وَيَبْغُونَهَا عِوَجًا وَهُم بِٱلْـَٔاخِرَةِ هُمْ كَـٰفِرُونَ ﴿١٩﴾

﴿١٣﴾ یان ژی دبێژن: [موحەممەدی ئەڤ قورئانە] ژ نک خۆ یا چێکری [و ژ درەو ب پال خودێڤە لێ ددەت] بێژە: ئەگەر هوین ڕاست دبێژن: کا دەهـ سۆرەتێت وەکی وێ ژ دەڤ خۆ بینن، ئەگەر ڕاستە ئەز ژ نک خۆ چێ دکەم. و بۆ ڤێ چەندێ و بۆ هاریکاریا خۆ، هەر کەسێ هوین بشێن ژ بلی خودێ داخوازێ ژێ بکەن، داخوازێ ژێ بکەن. ﴿١٤﴾ ڤێجا ئەگەر وان بەرسڤا هەوە نەدا [و نەچار بوون و نەشیان وێ بکەن یا هوین ژێ دخوازن]، بزانن ب ڕاستی ئەڤ قورئانە ب زانینا خودێ ب تنێ هاتیە خوارێ، چو پەرستی ژ خودێ پێڤەتر نینن، ڤێجا ما هوین موسلمان نابن. ﴿١٥﴾ هەر کەسێ ژیان و خەملا دنیایێ بڤێت، ئەم دێ بێ کێماسی بەرانبەر کارێ وان دەینە وان و د دنیایێدا چو ژ وان نائێتە کێمکرن. ﴿١٦﴾ ئەڤان د ئاخرەتێدا ژ ئاگری پێڤەتر چو یێ دی بۆ نینە، و کار و کریارێت وان د دنیایێدا کرین، د ئاخرەتێدا پویچ بوون، و کارێ وان دکر هەمی یێ پویچە [چونکی بۆ خودێ نەهاتیە کرن]. ﴿١٧﴾ ئەرێ یێ بەلگە و نیشانەکا ئاشکەرا ژ ڕەخێ خودێڤە هەبیت، و شاهدەک ژی ژ بەرێ خودێڤە د گەل هەبیت و ب هێز بێخیت [کو قورئانە]، و بەری قورئانێ ژی کتێبا مووسایی کو پێشی و دلۆڤانی بوو، شادەییێ بۆ بدەت، ئەڤێت هەنێ [ئەڤێت ب ڤان سالۆخەتان هاتینە پەسنکرن کو بەلگە و نیشان د گەلن، و شاهد ل دویڤ شاهدی، شادەییێ بۆ ددەن] باوەرییێ ب پێغەمبەری و قورئانێ دئینن، و هەر کەسێ ژ خەلکێ مەکەهێ و هەمی خودانێت دینان، باوەرییێ ب پێغەمبەری و قورئانێ نەئینیت و گاور بیت، ب ڕاستی ئاگر جهێ ویە، ڤێجا بلا بۆ تە چو گۆمان د دەرهەقا قورئانێدا چێ نەبیت، ب ڕاستی ئەڤ قورئانە ژ خودایێ تەیە، بەلێ باراپتر ژ مرۆڤان باوەرییێ نائینن. ﴿١٨﴾ ئەرێ ما کی ژ وی ستەمکارترە ئەوێ درەوان ژ کیسێ خودایێ خۆ دکەت، ئەڤێت هۆسا دێ بەرانبەری خودێ ئێنە ڕاوەستاندن، و شاهد [ژ ملیاکەت و پێغەمبەران] دێ بێژن: ئەڤەنە درەو ژ کیسێ خودێ دکرن، بزانن! ب ڕاستی لەعنەتا خودێ ل ستەمکاران بیت. ﴿١٩﴾ ئەو [ستەمکار] یێت ڕێکا خودێ ژ خەلکی دگرن و دڤێن یا خوار و ڤیچ بیت [دا خەلکی ژێ بدەنە پاش]، و وان ب خۆ باوەری ب ڕۆژا قیامەتێ نەی.

أُوْلَٰٓئِكَ لَمۡ يَكُونُواْ مُعۡجِزِينَ فِي ٱلۡأَرۡضِ وَمَا كَانَ لَهُم مِّن دُونِ
ٱللَّهِ مِنۡ أَوۡلِيَآءَۘ يُضَٰعَفُ لَهُمُ ٱلۡعَذَابُۚ مَا كَانُواْ يَسۡتَطِيعُونَ
ٱلسَّمۡعَ وَمَا كَانُواْ يُبۡصِرُونَ ﴿٢٠﴾ أُوْلَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ خَسِرُوٓاْ
أَنفُسَهُمۡ وَضَلَّ عَنۡهُم مَّا كَانُواْ يَفۡتَرُونَ ﴿٢١﴾ لَا جَرَمَ أَنَّهُمۡ
فِي ٱلۡأٓخِرَةِ هُمُ ٱلۡأَخۡسَرُونَ ﴿٢٢﴾ إِنَّ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ
ٱلصَّٰلِحَٰتِ وَأَخۡبَتُوٓاْ إِلَىٰ رَبِّهِمۡ أُوْلَٰٓئِكَ أَصۡحَٰبُ ٱلۡجَنَّةِۖ
هُمۡ فِيهَا خَٰلِدُونَ ﴿٢٣﴾ ۞مَثَلُ ٱلۡفَرِيقَيۡنِ كَٱلۡأَعۡمَىٰ وَٱلۡأَصَمِّ الحزب
وَٱلۡبَصِيرِ وَٱلسَّمِيعِۚ هَلۡ يَسۡتَوِيَانِ مَثَلًاۚ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿٢٤﴾
وَلَقَدۡ أَرۡسَلۡنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوۡمِهِۦٓ إِنِّي لَكُمۡ نَذِيرٞ مُّبِينٌ ﴿٢٥﴾
أَن لَّا تَعۡبُدُوٓاْ إِلَّا ٱللَّهَۖ إِنِّيٓ أَخَافُ عَلَيۡكُمۡ عَذَابَ يَوۡمٍ أَلِيمٖ ﴿٢٦﴾
فَقَالَ ٱلۡمَلَأُ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ مِن قَوۡمِهِۦ مَا نَرَىٰكَ إِلَّا بَشَرٗا مِّثۡلَنَا
وَمَا نَرَىٰكَ ٱتَّبَعَكَ إِلَّا ٱلَّذِينَ هُمۡ أَرَاذِلُنَا بَادِيَ ٱلرَّأۡيِ
وَمَا نَرَىٰ لَكُمۡ عَلَيۡنَا مِن فَضۡلِۭ بَلۡ نَظُنُّكُمۡ كَٰذِبِينَ ﴿٢٧﴾
قَالَ يَٰقَوۡمِ أَرَءَيۡتُمۡ إِن كُنتُ عَلَىٰ بَيِّنَةٖ مِّن رَّبِّي وَءَاتَىٰنِي رَحۡمَةٗ مِّنۡ
عِندِهِۦ فَعُمِّيَتۡ عَلَيۡكُمۡ أَنُلۡزِمُكُمُوهَا وَأَنتُمۡ لَهَا كَٰرِهُونَ ﴿٢٨﴾

﴿٢٠﴾ ئەڤە نەشێن خودێ نەچار بکەن کو وان د ئەردیدا ئیزا نەدەت، و وان ژ بلی خودێ چو پشتەڤان نینن وان ژ ئیزایا خودێ بدەتە پاش، ئیزا ل سەر دوقات لێ دئێت، و ئەوان نەدشیا ڕاستیێ گولێ بین، و نەدشیان ژی ڕاستیێ ببینن. ﴿٢١﴾ ئەڤان زیان ل خۆ کریە و ئەو درەوا وان دکر [کو مەعدەریا بوتانە] ل وان بەرزەبوو. ﴿٢٢﴾ ب ڕاستی و بێ گۆمان ڕۆژا قیامەتێ هەر ئەو د خوسارەتن. ﴿٢٣﴾ ب ڕاستی ئەوێت باوەری ئینایین، و کار و کریارێت قەنج کرین، و د ڕاستا خودێدا خۆ شکاندین و ترسیایین و ب بال خودایێ خۆڤە زڤڕین، ئەڤە بەحەشتینە و هەروهەر دێ د بەحەشتێدا مینن. ﴿٢٤﴾ مەتەلا هەردو جوین و دەستەکان، وەکی یێ کۆرە و یێ کەڕ، و یێ ب چاڤ و یێ ب گوهە، ئەرێ ما ئەڤە وەکی ئێکن؟ ئەرێ ما هوین هزرا خۆ ناکەن؟! ﴿٢٥﴾ ب سویند مە نووح پێغەمبەر بۆ ملەتێ وی هنارت [گۆتە وان]، ب ڕاستی ئەز بۆ هەوە ئاگەهدارکەرەکێ ئاشکەرامە. ﴿٢٦﴾ ژ خودێ پێڤەتر چو یێ دی نەپەرێسن، ب ڕاستی ئەز دترسم [ئەگەر هوین باوەر ژ من نەکەن] ئیزایا ڕۆژەکا گران و دژوار ب سەر هەوەدا بێت. ﴿٢٧﴾ گرەگرێت ملەتێ وی ئەوێت گاوربوویین گۆتنێ: ئەم تە ژ مرۆڤەکێ وەکی خۆ پێڤەتر نابینین [ئانکو تو ژی وەکی مەیی، و ئەم تە پێغەمبەر نابینین]، و ئەم نابینین کەسەکێ وەسا ب دویڤ تە کەڤتبیت ژ فەقیر و ژارێت مە پێڤەتر.. ئەوێت سادە و ساویلکە. و ئەم نابینین هوین تشتەکێ ژ مە زێدەتر و چێترن، بەلکی ئەم هەوە درەوین دبینین [ڤێجا چاوا دێ باوەریێ ب هەوە ئینین]. ﴿٢٨﴾ [نووح پێغەمبەر بەرسڤا وان دا] گۆت: ملەتێ من کا بۆ من بێژن: ئەگەر من نیشان و بەلگەیێت ئاشکەرا ژ نک خودایێ خۆ هەبن [کو ئاشکەرا بیت ئەز پێغەمبەرم]، و دلۆڤانی ژ نک خۆ ب من بریبیت، و پێغەمبەراتی دابیتە من [و ئەو بەلگە و نیشان و ئەو دلۆڤانیە کو پێغەمبەراتیە] ژ هەوە هاتبیتە ڤەشارتن و ل بەر هەوە بەرزە بوویبیت، ئەرێ ما ئەز دشێم هەوە نەچار بکەم، و ب خورتی باوەریێ بێخمە د دلێت هەوەدا، و هەوە ب خۆ نەڤێت.

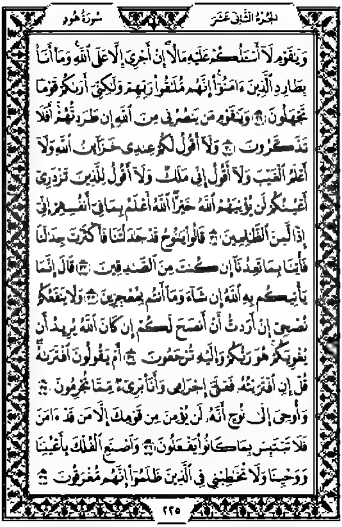

الجزء الثاني عشر سورة هود

وَيَٰقَوۡمِ لَآ أَسۡـَٔلُكُمۡ عَلَيۡهِ مَالًاۖ إِنۡ أَجۡرِيَ إِلَّا عَلَى ٱللَّهِۚ وَمَآ أَنَا۠
بِطَارِدِ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْۚ إِنَّهُم مُّلَٰقُواْ رَبِّهِمۡ وَلَٰكِنِّيٓ أَرَىٰكُمۡ قَوۡمٗا
تَجۡهَلُونَ ﴿٢٩﴾ وَيَٰقَوۡمِ مَن يَنصُرُنِي مِنَ ٱللَّهِ إِن طَرَدتُّهُمۡۚ أَفَلَا
تَذَكَّرُونَ ﴿٣٠﴾ وَلَآ أَقُولُ لَكُمۡ عِندِي خَزَآئِنُ ٱللَّهِ وَلَآ
أَعۡلَمُ ٱلۡغَيۡبَ وَلَآ أَقُولُ إِنِّي مَلَكٞ وَلَآ أَقُولُ لِلَّذِينَ تَزۡدَرِيٓ
أَعۡيُنُكُمۡ لَن يُؤۡتِيَهُمُ ٱللَّهُ خَيۡرًاۖ ٱللَّهُ أَعۡلَمُ بِمَا فِيٓ أَنفُسِهِمۡ إِنِّيٓ
إِذٗا لَّمِنَ ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿٣١﴾ قَالُواْ يَٰنُوحُ قَدۡ جَٰدَلۡتَنَا فَأَكۡثَرۡتَ جِدَٰلَنَا
فَأۡتِنَا بِمَا تَعِدُنَآ إِن كُنتَ مِنَ ٱلصَّٰدِقِينَ ﴿٣٢﴾ قَالَ إِنَّمَا
يَأۡتِيكُم بِهِ ٱللَّهُ إِن شَآءَ وَمَآ أَنتُم بِمُعۡجِزِينَ ﴿٣٣﴾ وَلَا يَنفَعُكُمۡ
نُصۡحِيٓ إِنۡ أَرَدتُّ أَنۡ أَنصَحَ لَكُمۡ إِن كَانَ ٱللَّهُ يُرِيدُ أَن
يُغۡوِيَكُمۡۚ هُوَ رَبُّكُمۡ وَإِلَيۡهِ تُرۡجَعُونَ ﴿٣٤﴾ أَمۡ يَقُولُونَ ٱفۡتَرَىٰهُۖ
قُلۡ إِنِ ٱفۡتَرَيۡتُهُۥ فَعَلَيَّ إِجۡرَامِي وَأَنَا۠ بَرِيٓءٞ مِّمَّا تُجۡرِمُونَ ﴿٣٥﴾
وَأُوحِيَ إِلَىٰ نُوحٍ أَنَّهُۥ لَن يُؤۡمِنَ مِن قَوۡمِكَ إِلَّا مَن قَدۡ ءَامَنَ
فَلَا تَبۡتَئِسۡ بِمَا كَانُواْ يَفۡعَلُونَ ﴿٣٦﴾ وَٱصۡنَعِ ٱلۡفُلۡكَ بِأَعۡيُنِنَا
وَوَحۡيِنَا وَلَا تُخَٰطِبۡنِي فِي ٱلَّذِينَ ظَلَمُوٓاْ إِنَّهُم مُّغۡرَقُونَ ﴿٣٧﴾

٢٢٥

﴿٢٩﴾ هەی ملەتێ من، ئەز بەرانبەری گەهاندنا نامەیا خودێ، چو مالی ژ هەوە ناخوازم، چونكی خەلاتێ من بەس ل سەر خودێیە، و ئەز وان كەسێت باوەری ئینایین [ئەوێت هوین فەقیر و ژار دبینن] ژ دەڤ خۆ ناكەمە دەرێ، چونكی ب ڕاستی ئەو دێ گەهنە خودایێ خۆ [دێ وان خەلات كەت]، بەلێ ب ڕاستی ئەز دبینم هوین ملەتەكن، خۆ نەزان دكەن [دەمێ هوین وان كێم دبینن و خۆ چێتر دبینن]. ﴿٣٠﴾ هەی ملەتێ من، ئەرێ كی دێ هاریكاریا من كەت بەرانبەر خودێ [ئەگەر ئەز ئیزادام و تۆلا وان ژ من ڤەكر] گاڤا من دەرئێخستن، ما هوین هزرا خۆ ناكەن؟ ﴿٣١﴾ [هەی ملەتێ من] و ئەز نابێژمە هەوە خزینە و گەنجخانەیێت خودێ یێت ل دەڤ من [كا وەرن دا بدەمە هەوە]، و ب ڕاستی تشتێ نەدیار و نەبەرچاڤ ژی ئەز نوزانم، و ئەز نابێژم ئەز ملیاكەتم ژی، و ئەز نابێژمە وان ئەوێت د چاڤێت هەوەدا كێم و شكەستی، خودێ كەرەمێ د گەل وان ناكەت، خودێ چێتر یا د دلێ واندا دزانیت، ئەگەر من وەگۆت هنگی ئەز ژ ستەمكارانم. ﴿٣٢﴾ گۆتن: هەی نووح ب ڕاستی تە جرەبڕ د گەل مە كر، و تە زێدە د گەل مە درێژكر، ئەگەر تو ڕاست دبێژی ئەو ئیزایا تو مە پێ دترسینی بۆ مە بینە. ﴿٣٣﴾ گۆت: ئەگەر خودێ ڤیا دێ ب سەر هەوەدا ئینیت، و هوین نەشێن ڕێكێ لێ بگرن، و خودێ نەچار بكەن كو هەوە ئیزا نەدەت. ﴿٣٤﴾ و شیرەتێت من فایدەیێ هەوە ناكەن، ئەگەر من ڤیا هەوە شیرەت بكەم و خودێ ڤیا هەوە گومڕا و بەرزە بكەت، ئەوە خودایێ هەوە و هوین دێ ب بال ویڤە زڤڕن. ﴿٣٥﴾ یان ژی [موشركێت مەكەهێ] دبێژن: چیرۆكا نووحی ئەڤامە [یان ئەڤ قورئانە موحەمەد] ژ دەڤ خۆ چێكربیە، [هەی موحەمەد] بێژە: ئەگەر من ژ دەڤ خۆ چێكریت و ئینایت، گونەها من بۆ منە و ئەز یێ بەریمە ژ وێ گونەها هوین دكەن [ب باڤەلێدانا درەوێ ب بال منڤە]. ﴿٣٦﴾ و وەحی بۆ نووحی هاتە هنارتن، ژ وان پێڤەتر ئەوێت باوەری ئینایین كەسێ دیتر ژ ملەتێ تە باوەریێ نائینیت، ڤێجا [مادەم كەسێ دی ژ ملەتێ تە باوەریێ نائینیت] ب خەم نەكەڤە ژ كارێ وان دكر [كو وان تو درەوین ددانایی و ئەزیەتا تە دكرن، وەختێ تۆلڤەكرنێ ژ وان هات]. ﴿٣٧﴾ كا تو گەمییێ ل بەرچاڤێت مە و ب چاڤدێری و پارێزیا مە و ب وەحییا مە چێكە، و تو مەهدەرێ ژ من نەخوازە بۆ وان ئەوێت ستەم كرین، بێ گۆمان ئەو د خەندقینە [دێ هەر خەندقن].

وَيَصۡنَعُ ٱلۡفُلۡكَ وَكُلَّمَا مَرَّ عَلَيۡهِ مَلَأٞ مِّن قَوۡمِهِۦ سَخِرُواْ مِنۡهُۚ
قَالَ إِن تَسۡخَرُواْ مِنَّا فَإِنَّا نَسۡخَرُ مِنكُمۡ كَمَا تَسۡخَرُونَ ٣٨
فَسَوۡفَ تَعۡلَمُونَ مَن يَأۡتِيهِ عَذَابٞ يُخۡزِيهِ وَيَحِلُّ عَلَيۡهِ عَذَابٞ
مُّقِيمٌ ٣٩ حَتَّىٰٓ إِذَا جَآءَ أَمۡرُنَا وَفَارَ ٱلتَّنُّورُ قُلۡنَا ٱحۡمِلۡ فِيهَا
مِن كُلّٖ زَوۡجَيۡنِ ٱثۡنَيۡنِ وَأَهۡلَكَ إِلَّا مَن سَبَقَ عَلَيۡهِ ٱلۡقَوۡلُ
وَمَنۡ ءَامَنَۚ وَمَآ ءَامَنَ مَعَهُۥٓ إِلَّا قَلِيلٞ ٤٠ ۞ وَقَالَ ٱرۡكَبُواْ فِيهَا
بِسۡمِ ٱللَّهِ مَجۡر۪ىٰهَا وَمُرۡسَىٰهَآۚ إِنَّ رَبِّي لَغَفُورٞ رَّحِيمٞ ٤١
وَهِيَ تَجۡرِي بِهِمۡ فِي مَوۡجٖ كَٱلۡجِبَالِ وَنَادَىٰ نُوحٌ ٱبۡنَهُۥ
وَكَانَ فِي مَعۡزِلٖ يَٰبُنَيَّ ٱرۡكَب مَّعَنَا وَلَا تَكُن مَّعَ ٱلۡكَٰفِرِينَ ٤٢
قَالَ سَـَٔاوِيٓ إِلَىٰ جَبَلٖ يَعۡصِمُنِي مِنَ ٱلۡمَآءِۚ قَالَ لَا عَاصِمَ ٱلۡيَوۡمَ
مِنۡ أَمۡرِ ٱللَّهِ إِلَّا مَن رَّحِمَۚ وَحَالَ بَيۡنَهُمَا ٱلۡمَوۡجُ فَكَانَ مِنَ
ٱلۡمُغۡرَقِينَ ٤٣ وَقِيلَ يَٰٓأَرۡضُ ٱبۡلَعِي مَآءَكِ وَيَٰسَمَآءُ أَقۡلِعِي
وَغِيضَ ٱلۡمَآءُ وَقُضِيَ ٱلۡأَمۡرُ وَٱسۡتَوَتۡ عَلَى ٱلۡجُودِيِّۖ وَقِيلَ
بُعۡدٗا لِّلۡقَوۡمِ ٱلظَّٰلِمِينَ ٤٤ وَنَادَىٰ نُوحٞ رَّبَّهُۥ فَقَالَ رَبِّ إِنَّ ٱبۡنِي
مِنۡ أَهۡلِي وَإِنَّ وَعۡدَكَ ٱلۡحَقُّ وَأَنتَ أَحۡكَمُ ٱلۡحَٰكِمِينَ ٤٥

الحزب

﴿٣٨﴾ نووح پێغەمبەری گەمی چێ دکر، و هەر گاڤەکا گرەگرێت ملەتێ وی د بەررا بۆرییانە، ترانە بۆ خۆ پێ دکرن، نووحی گۆتە وان ئەگەر هوین [ژ بەر چێکرنا گەمیێ ل سەر ئاخێ] ترانەیان ب مە دکەن، نێ ئەم ژی [وەختێ ئیزا و تۆفانێ] کا چاوا هوین [ئەڤرۆ] ترانەیان ب مە دکەن، ئەم ژی وەسا دێ ترانەیان ب هەوە کەین. ﴿٣٩﴾ ڤێجا ئێزیك هوین دێ زانن، کا ئیزا دێ بۆ کێ ئێت کو وی ڕسوا و شەرمزار بکەت؟ و ئیزایەکا هەروهەر [کو یا ڕۆژا قیامەتێیە] ب سەردا بێت؟ ﴿٤٠﴾ و [نووحی گەمیا خۆ چێ دکر، و ملەتێ وی د بەردەوام بوون د ترانەپێکرنا خۆدا] هەتا وەختێ فەرمانا مە هاتی، و ئیزایا مە ب سەر واندا هاتی، و ئاڤ د تەنویرێ زایی و هلاڤێتی، مە گۆتە نووحی ژ هەر نێر و مێیەکی [ژ جانەوەرێت د ئەردیدا] و کەس و کارێت خۆ، ئەو نەبن ئەوێت فەرمانا مە ب ئیزادانا وان بۆری، و ئەوێت باوەری ئینایین د گەمیێدا بهلگرە و سوارکە، و ژ هەژمارەکا کێم پێڤەتر باوەری پێ نەئینا بوو. ﴿٤١﴾ گۆت [نووحی گۆتە هەڤالێت خۆ] ب ناڤێ خودێ سواری گەمیێ بن، و ناڤێ خودێ بێن وەختێ گەمی دچیت و وەختێ ڕادوەستیت، ب ڕاستی خودایێ من گونەهـژێبەر و دلۆڤانە [ڤێجا نەترسن، خودێ دێ هەوە ڕزگارکەت]. ﴿٤٢﴾ و گەمیێ ئەو د ناڤ هندەك پێلاندا دبرن وەکی چیایان بوون، و وی وەختی نووحی گازی کوڕێ خۆ کر، و کوڕێ وی یێ ژێ دویر و ڤەدەر بوو: کوڕێ من، د گەل مە سوار ببە و نەمینە د گەل گاوران و [ژ گاوران نەبە ئەڤرۆ ئەو یێت خەندقینە]. ﴿٤٣﴾ کوڕێ وی گۆت: ئەز دێ خۆ دەمە چیایەکی من ژ خەندقینێ بپارێزیت، [نووحی] گۆت: ئەڤرۆ [بۆ کەسێ] چو پارێزی بەرانبەر فەرمانا خودێ نینە، ئەو نەبیت یێ خودێ دلۆڤانی پێ بری، [ئەڤرۆ کەس ژ ئیزایا خودێ نائێتە پاراستن]، و پێلا ئاڤێ کەڤتە د ناڤبەرا واندا، ڤێجا ئەو ژی بوو ژ وان یێت خەندقین. ﴿٤٤﴾ [پشتی ملەتێ نووح پێغەمبەر ب تۆفانێ چۆیین، ژ بلی وان ئەوێت د گەمیێدا] فەرمان هاتەدان، ئەردۆ ئاڤا خۆ ڤەخۆ، و ئەسمانۆ تو ژی ئاڤا خۆ ڕابگرە و بەسکە، و ئاڤ خەوری، و فەرمانا خودێ ب جە هات [نووح و یێت باوەری د گەل ئینایین ڕزگار بوون و یێت دی ب تۆفانێ خەندقین]، و گەمی ل سەر چیایێ جوودی ڕاوەستیا [چیایەکە دکەڤیتە کوردستانا بن دەستێ تورکیا] و هاتە گۆتن [ملیاکەتان گۆت]: هیلاك و بنبڕی بۆ ملەتێ ستەمکار بیت. ﴿٤٥﴾ و نووحی گازی خودایێ خۆ کر و گۆت: خودێوۆ ب ڕاستی کوڕێ من ژ مالا منە، و ب ڕاستی پەیمانا تە یا هەقە [کو دێ مالا من ڕزگار کەی]، و تو ژ هەمی حاکمان زانا و دادپەروەرتری.

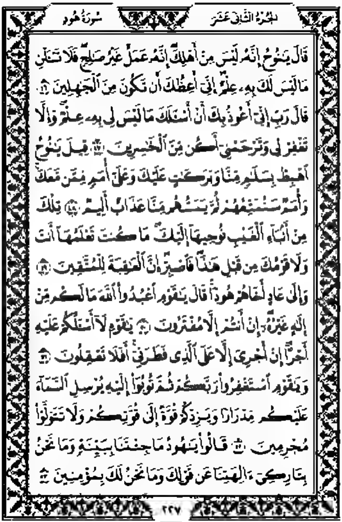

الجزء الثاني عشر سورة هود

قَالَ يَٰنُوحُ إِنَّهُۥ لَيْسَ مِنْ أَهْلِكَ ۖ إِنَّهُۥ عَمَلٌ غَيْرُ صَٰلِحٍ ۖ فَلَا تَسْـَٔلْنِ
مَا لَيْسَ لَكَ بِهِۦ عِلْمٌ ۖ إِنِّىٓ أَعِظُكَ أَن تَكُونَ مِنَ ٱلْجَٰهِلِينَ ﴿٤٦﴾
قَالَ رَبِّ إِنِّىٓ أَعُوذُ بِكَ أَنْ أَسْـَٔلَكَ مَا لَيْسَ لِى بِهِۦ عِلْمٌ ۖ وَإِلَّا
تَغْفِرْ لِى وَتَرْحَمْنِىٓ أَكُن مِّنَ ٱلْخَٰسِرِينَ ﴿٤٧﴾ قِيلَ يَٰنُوحُ
ٱهْبِطْ بِسَلَٰمٍ مِّنَّا وَبَرَكَٰتٍ عَلَيْكَ وَعَلَىٰٓ أُمَمٍ مِّمَّن مَّعَكَ ۚ
وَأُمَمٌ سَنُمَتِّعُهُمْ ثُمَّ يَمَسُّهُم مِّنَّا عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٤٨﴾ تِلْكَ
مِنْ أَنۢبَآءِ ٱلْغَيْبِ نُوحِيهَآ إِلَيْكَ ۖ مَا كُنتَ تَعْلَمُهَآ أَنتَ
وَلَا قَوْمُكَ مِن قَبْلِ هَٰذَا ۖ فَٱصْبِرْ ۖ إِنَّ ٱلْعَٰقِبَةَ لِلْمُتَّقِينَ ﴿٤٩﴾
وَإِلَىٰ عَادٍ أَخَاهُمْ هُودًا ۚ قَالَ يَٰقَوْمِ ٱعْبُدُوا۟ ٱللَّهَ مَا لَكُم مِّنْ
إِلَٰهٍ غَيْرُهُۥٓ ۖ إِنْ أَنتُمْ إِلَّا مُفْتَرُونَ ﴿٥٠﴾ يَٰقَوْمِ لَآ أَسْـَٔلُكُمْ عَلَيْهِ
أَجْرًا ۖ إِنْ أَجْرِىَ إِلَّا عَلَى ٱلَّذِى فَطَرَنِىٓ ۚ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٥١﴾
وَيَٰقَوْمِ ٱسْتَغْفِرُوا۟ رَبَّكُمْ ثُمَّ تُوبُوٓا۟ إِلَيْهِ يُرْسِلِ ٱلسَّمَآءَ
عَلَيْكُم مِّدْرَارًا وَيَزِدْكُمْ قُوَّةً إِلَىٰ قُوَّتِكُمْ وَلَا تَتَوَلَّوْا۟
مُجْرِمِينَ ﴿٥٢﴾ قَالُوا۟ يَٰهُودُ مَا جِئْتَنَا بِبَيِّنَةٍ وَمَا نَحْنُ
بِتَارِكِىٓ ءَالِهَتِنَا عَن قَوْلِكَ وَمَا نَحْنُ لَكَ بِمُؤْمِنِينَ ﴿٥٣﴾

٢٢٧

﴿٤٦﴾ [خودێ] گۆت: هەی نووح ب ڕاستی ئەو نە ژ مالا تەیە، ئەو کارەکێ نەهاتییە [مەهەدەرا تە بۆ کوڕێ تە کارەکێ نە هێژا و لایقی تەیە]، ڤێجا پسیارا وی تشتی ژ من نەکە یێ تە ئاگەهـ ژێ نەبی، ب ڕاستی ئەز شیرەتان ل تە دکەم، دا تو ژ نەزانان نەبی. ﴿٤٧﴾ نووحی گۆت: خودێوۆ ب ڕاستی ئەز خۆ ب تە دپارێزم کو ئەز پسیار و داخوازا تشتەکی ژ تە بکەم من ئاگەهـ ژێ نەبیت، ئەخۆ ئەگەر تو ل من نەبۆری و دلۆڤانییێ ب من نەبەی [ژ بەر ئەڤا من کری]، ب ڕاستی ئەز دێ ژ خوسارەتان بم. ﴿٤٨﴾ گۆتێ: هەی نووح، ب سلامەتی و ئێمناهیيا مە پەیابە (داکەڤە)، و خێر و نیعمەتێت بەردەوام بۆ تە و ملەتێت دگەل تە [ملەتێت ژ دویندەها وان بێت دگەمیێدا]، و هندە ملەتان [ئەوێت بووینە گاور و هەر ژ دویندەها وان] دێ ژینەکا خۆش د دنیایێدا دەینە وان، پاشی ڕۆژا قیامەتێ ئیزایەکا ب ژان و دژوار، دێ ژ نک مە، وان هنگێڤیت. ﴿٤٩﴾ [هەی موحەمەد] ئەڤە [چیرۆکا نووح پێغەمبەری] ژ سالۆخ و بەحسێت غەیبێنە، ب وەحی بۆ تە دهنێرین، بەری نوکە نە تە چو ژێ دزانی نە ملەتێ تە.. ڤێجا بێنا خۆ فرەهـ بکە، ب ڕاستی دویماهیکا باش بۆ پارێزکارانە. ﴿٥٠﴾ و مە بۆ ملەتێ عاد، برایێ وان هوود ب پێغەمبەری هنارت، گۆت: هەی ملەتێ من، خودێ بپەرێسن هەوە ژ وی پێڤەتر چو خودا و پەرستی نینن [ئەوێت هوین بۆ خودێ دکەنە هەڤپشك، ب ڤی کارێ خۆ] ژ درەوان پێڤەتر هوین ناکەن. ﴿٥١﴾ هەی ملەتێ من، ئەز بەرانبەری ڤێ ڕاگەهاندنێ و ڤان شیرەتان چو کرێ و هەقی ژ هەوە ناخوازم، هەقێ من بەس ل سەر وییە یێ ئەز دایيم و چێکریم، ڤێجا ما هوین تێ ناگەهن. ﴿٥٢﴾ و هەی ملەتێ من، داخوازا گونەهـ ژێبرن و لێبۆرینێ ژ خودایێ خۆ بخوازن، پاشی ل خودێ بزڤڕن و تۆبە بکەن، دێ باراناێت بۆش ب سەر هەوەدا بارینیت، و دێ هێزێ ل سەر هێزا هەوە زێدەکەت، و پشتا خۆ نەدەنە گازییا ئەز ڕابەری هەوە دکەم، و ڕوییێ خۆ ژ هەقییێ وەرنەگێڕن و هوین گونەهکار. ﴿٥٣﴾ گۆتن: هەی هوود تە چو بەلگە و نیشانێت ئاشکەرا بۆ مە نەئینایینە [ل سەر ڕاستییا پێغەمبەراتییا خۆ]، دا ئەم باوەر ژ تە بکەین، و ئەم [ژ بەر ئاخفتنا تە] دەست ژ پەرستییێت خۆ بەرنادەین و ناهێلین، و ئەم باوەرییێ ژی ب تە نائینین.

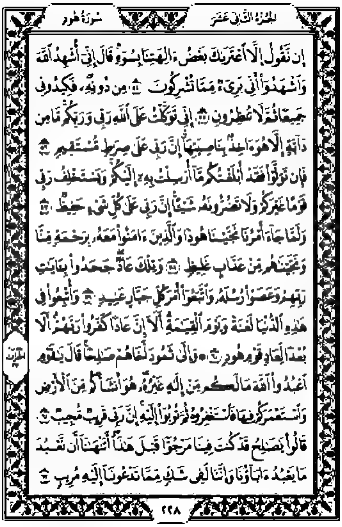

الجزء الثاني عشر سورة هود

إِن نَّقُولُ إِلَّا ٱعۡتَرَىٰكَ بَعۡضُ ءَالِهَتِنَا بِسُوٓءٖۗ قَالَ إِنِّيٓ أُشۡهِدُ ٱللَّهَ
وَٱشۡهَدُوٓاْ أَنِّي بَرِيٓءٞ مِّمَّا تُشۡرِكُونَ ٥٤ مِن دُونِهِۦۖ فَكِيدُونِي
جَمِيعٗا ثُمَّ لَا تُنظِرُونِ ٥٥ إِنِّي تَوَكَّلۡتُ عَلَى ٱللَّهِ رَبِّي وَرَبِّكُمۚ مَّا مِن
دَآبَّةٍ إِلَّا هُوَ ءَاخِذُۢ بِنَاصِيَتِهَآۚ إِنَّ رَبِّي عَلَىٰ صِرَٰطٖ مُّسۡتَقِيمٖ ٥٦
فَإِن تَوَلَّوۡاْ فَقَدۡ أَبۡلَغۡتُكُم مَّآ أُرۡسِلۡتُ بِهِۦٓ إِلَيۡكُمۡۚ وَيَسۡتَخۡلِفُ رَبِّي
قَوۡمًا غَيۡرَكُمۡ وَلَا تَضُرُّونَهُۥ شَيۡـًٔاۚ إِنَّ رَبِّي عَلَىٰ كُلِّ شَيۡءٍ حَفِيظٞ ٥٧
وَلَمَّا جَآءَ أَمۡرُنَا نَجَّيۡنَا هُودٗا وَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ مَعَهُۥ بِرَحۡمَةٖ مِّنَّا
وَنَجَّيۡنَٰهُم مِّنۡ عَذَابٍ غَلِيظٖ ٥٨ وَتِلۡكَ عَادٞۖ جَحَدُواْ بِـَٔايَٰتِ
رَبِّهِمۡ وَعَصَوۡاْ رُسُلَهُۥ وَٱتَّبَعُوٓاْ أَمۡرَ كُلِّ جَبَّارٍ عَنِيدٖ ٥٩ وَأُتۡبِعُواْ فِي
هَٰذِهِ ٱلدُّنۡيَا لَعۡنَةٗ وَيَوۡمَ ٱلۡقِيَٰمَةِۗ أَلَآ إِنَّ عَادٗا كَفَرُواْ رَبَّهُمۡۗ أَلَا
بُعۡدٗا لِّعَادٖ قَوۡمِ هُودٖ ٦٠ ۞ وَإِلَىٰ ثَمُودَ أَخَاهُمۡ صَٰلِحٗاۚ قَالَ يَٰقَوۡمِ
ٱعۡبُدُواْ ٱللَّهَ مَا لَكُم مِّنۡ إِلَٰهٍ غَيۡرُهُۥۖ هُوَ أَنشَأَكُم مِّنَ ٱلۡأَرۡضِ
وَٱسۡتَعۡمَرَكُمۡ فِيهَا فَٱسۡتَغۡفِرُوهُ ثُمَّ تُوبُوٓاْ إِلَيۡهِۚ إِنَّ رَبِّي قَرِيبٞ مُّجِيبٞ ٦١
قَالُواْ يَٰصَٰلِحُ قَدۡ كُنتَ فِينَا مَرۡجُوّٗا قَبۡلَ هَٰذَآۖ أَتَنۡهَىٰنَآ أَن نَّعۡبُدَ
مَا يَعۡبُدُ ءَابَآؤُنَا وَإِنَّنَا لَفِي شَكّٖ مِّمَّا تَدۡعُونَآ إِلَيۡهِ مُرِيبٖ ٦٢

٢٢٨

﴿٥٤﴾ و ئەم ژ ڤێ ئاخفتنێ پێڤەتر نابێژینە تە [چونکی تو دژمناتیا پەرستییێت مە دکەی]، هندەك پەرستییێت مە تو یێ هنگاڤتی و زیانا گەهاندییە تە، و تو ڤان ئاخفتنان ژ دەڤ خۆ دبێژی، [هوودی] گۆت: ب ڕاستی ئەز خودێ دکەمە شاهد، و هوین ژی شاهد بن کو ب ڕاستی ئەز ژ وان یێت هوین ژ بلی خودێ بۆ خودێ دکەنە هەڤپشك، یێ بەریمە. ﴿٥٥﴾ ڤێجا هوین هەمی پێکڤە پیلان و تۆریان بۆ من بگێڕن، پاشی قەت مۆلەتێ نەدەنە من [بەلێ د گەل هندێ ژی چو ژ هەوە ناێت]. ﴿٥٦﴾ ب ڕاستی من پشتا خۆ ب خودێ گرێدا، ئەو خودایێ منە و خودایێ هەوەیە ژی، جاندارەك ل سەر ڕوییێ ئەردی نینە، ئەمرێ وی د دەست خودێدا نەبیت و د بن دەستهەلاتا ویڤە نەبیت، و ب ڕاستی خودایێ من د گەل هەڤبینیە [و هەوە ل سەر من زال ناکەت]. ﴿٥٧﴾ ڤێجا ئەگەر هوین ڕوییێ خۆ ژ باوەرییێ وەرگێڕن، ب ڕاستی ئەوا ئەز پێ هاتیم، من گەهاندە هەوە [و ژ بەر ڤێ ڕاوەستیانا هەوە، خودێ دێ هەوە د هیلاك بەت]، و دێ ملەتەکێ دیتر ل شوینا هەوە ئینیت، و هوین چو زیانێ ژی ناگەهینێ. ب ڕاستی خودایێ من پارێزڤانە ل سەر هەمی تشتان. ﴿٥٨﴾ ڤێجا وەختێ ئیزایا مە هاتی، مە هوود و یێت د گەل باوەری ئینایین ب ڕەحما خۆ ڕزگار کرن، و مە ئەو ژ ئیزایەکا گران و دژوار قورتالکرن. ﴿٥٩﴾ و ئەڤە عادن [ئانکو ئەڤە گۆڕ و شوینوارێت وانن، بەرێ خۆ بدەنێ کا چ ب سەرێ وان هات و ژ بەر چ؟] باوەری ب نیشان و ئایەت و موعجیزەیێت خودێ نەئینان، و نەگوهدارییا پێغەمبەرێت وی کر [یێ پێغەمبەرەکی درەوین بدانیت، وەیە هەچکو وی هەمی پێغەمبەر درەوین دانایین]، و ب دویڤ فەرمانا هەر خۆمەزنکەرەکێ زێدە خراب و هەق دژمن، کەڤتن. ﴿٦٠﴾ د ڤێ دنیایێدا و ڕۆژا قیامەتێ ژی لەعنەت ب دویڤ هاتینە ئێخستن، ملەتێ عاد باوەری ب خودایێ خۆ نەئینا، ڤێجا هیلاك بۆ عاد بن، ملەتێ هوودی.

﴿٦١﴾ و بۆ ملەتێ (سەموود)ی، مە برایێ وان صالح پێغەمبەر بۆ وان هنارت، گۆت: هەی ملەتێ من خودێ بپەرێسن، هەوە ژ وی پێڤەتر چو خودا و پەرستی نینن، ئەوی هوین یێت ژ ئاخێ چێکرین [بابێ هەوە ئادەم یێ ژ ئاخێ چێکری و هوین دویندەها وینە]، و هوین کرنە ئاڤاکەر و ئاکنجییێت ئەردی، ڤێجا داخوازا گونەهـ ژێبرنێ و لێبۆرینێ ژێ بکەن، پاشی لێ بزڤڕن و تۆبە بکەن، ب ڕاستی خودایێ من یێ نێزیك و بەرسڤدەرە. ﴿٦٢﴾ گۆتن [ملەتێ وی گۆت]: هەی صالح ب ڕاستی تو بەری نوکە جهێ هیڤیا مە بوویی [کو تو بییە سەرۆکێ مە]، ئەرێ تو چاوا مە ژ پەرستنا وان پەرستییان ددەیە پاش، ئەوێت باب و باپیرێت مە پەرستنا وان دکر، و ب ڕاستی ئەم ب خۆ ژ وی تشتێ تو گازییا مە بۆ دکەی [کو پەرستنا خودێ ب تنێ و هێلانا پەرستییێت مەیە] ب شك و دودلین.

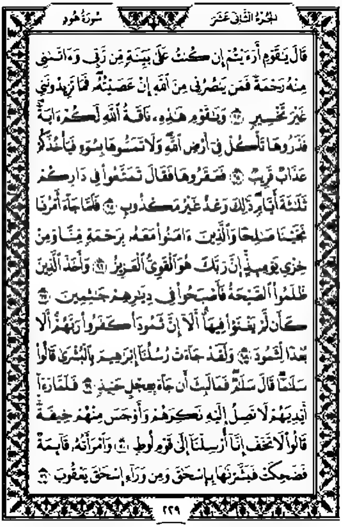

الجُزۡءُ الثَّانِي عَشَرَ سُورَةُ هُودٍ

قَالَ يَٰقَوۡمِ أَرَءَيۡتُمۡ إِن كُنتُ عَلَىٰ بَيِّنَةٖ مِّن رَّبِّي وَءَاتَىٰنِي
مِنۡهُ رَحۡمَةٗ فَمَن يَنصُرُنِي مِنَ ٱللَّهِ إِنۡ عَصَيۡتُهُۥۖ فَمَا تَزِيدُونَنِي
غَيۡرَ تَخۡسِيرٖ ﴿٦٣﴾ وَيَٰقَوۡمِ هَٰذِهِۦ نَاقَةُ ٱللَّهِ لَكُمۡ ءَايَةٗۖ
فَذَرُوهَا تَأۡكُلۡ فِيٓ أَرۡضِ ٱللَّهِۖ وَلَا تَمَسُّوهَا بِسُوٓءٖ فَيَأۡخُذَكُمۡ
عَذَابٞ قَرِيبٞ ﴿٦٤﴾ فَعَقَرُوهَا فَقَالَ تَمَتَّعُواْ فِي دَارِكُمۡ
ثَلَٰثَةَ أَيَّامٖۖ ذَٰلِكَ وَعۡدٌ غَيۡرُ مَكۡذُوبٖ ﴿٦٥﴾ فَلَمَّا جَآءَ أَمۡرُنَا
نَجَّيۡنَا صَٰلِحٗا وَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ مَعَهُۥ بِرَحۡمَةٖ مِّنَّا وَمِنۡ
خِزۡيِ يَوۡمِئِذٍۚ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ ٱلۡقَوِيُّ ٱلۡعَزِيزُ ﴿٦٦﴾ وَأَخَذَ ٱلَّذِينَ
ظَلَمُواْ ٱلصَّيۡحَةُ فَأَصۡبَحُواْ فِي دِيَٰرِهِمۡ جَٰثِمِينَ ﴿٦٧﴾
كَأَن لَّمۡ يَغۡنَوۡاْ فِيهَآۗ أَلَآ إِنَّ ثَمُودَاْ كَفَرُواْ رَبَّهُمۡۗ أَلَا
بُعۡدٗا لِّثَمُودَ ﴿٦٨﴾ وَلَقَدۡ جَآءَتۡ رُسُلُنَآ إِبۡرَٰهِيمَ بِٱلۡبُشۡرَىٰ قَالُواْ
سَلَٰمٗاۖ قَالَ سَلَٰمٞۖ فَمَا لَبِثَ أَن جَآءَ بِعِجۡلٍ حَنِيذٖ ﴿٦٩﴾ فَلَمَّا رَءَآ
أَيۡدِيَهُمۡ لَا تَصِلُ إِلَيۡهِ نَكِرَهُمۡ وَأَوۡجَسَ مِنۡهُمۡ خِيفَةٗۚ
قَالُواْ لَا تَخَفۡ إِنَّآ أُرۡسِلۡنَآ إِلَىٰ قَوۡمِ لُوطٖ ﴿٧٠﴾ وَٱمۡرَأَتُهُۥ قَآئِمَةٞ
فَضَحِكَتۡ فَبَشَّرۡنَٰهَا بِإِسۡحَٰقَ وَمِن وَرَآءِ إِسۡحَٰقَ يَعۡقُوبَ ﴿٧١﴾

٢٢٩

﴿٦٣﴾ گۆت [صالح پێغەمبەر گۆت]: هەی ملەتێ من بێژنە من، ئەگەر من نیشان و بەلگەیێت ئاشكەرا ژ خودایێ خۆ هەبن [كو بۆ هەوە ئاشكەرا بیت، ئەز پێغەمبەرم]، و ڕەحم و دلۆڤانی ب من بریت [كو پێغەمبەراتی دایتە من]، ڤێجا ئەگەر [پشتی ڤێ خێرێ] ئەز نەگوهداریا وی بكەم، [و ب ڕاگەهاندنێ ڕانەبم و د ڕێكا پەرستنا بوتاندا ڕانەوەستم] كێ دشێت بەرانبەری خودێ هاریكاریا من بكەت، و ئیزایا وی ژ من بدەتە پاش، ڤێجا [ملەتێ من هوین ب ڤێ ئاخفتنا خۆ: (چاوا تو مە ژ پەرستنا وان پەرستیان ددەیە پاش ئەوێت باب و باپیرێت مە پەرستنا وان دكر)] هوین ژ زیانێ پێڤەتر چو ل من زێدە ناكەن.

﴿٦٤﴾ هەی ملەتێ من، ئەڤە حێشترا خودێیە بۆ هەوە نیشان و موعجیزەیەكا ئاشكەرا، ڤێجا بهێلن د ئەردێ خودێدا بچەریت و نەئێشینن و ئەزیەت نەدەن [بكوژن یان ڤەكوژن]، دا ئیزا و ئاتافەكا نێزیك هەوە نەگریت.

﴿٦٥﴾ ڤێجا [وان گوهێ خۆ نەدا صالحی] حێشتر كوشتن، ئینا صالحی گۆتە وان، سێ ڕۆژان ب شاهی و كەیف، د مالێت خۆدا بژین، پاشی هوین دێ ئیزایا خودێ بینن، ب ڕاستی ئەڤە ژڤان و پەیمانەكا ڕاستە، بێ درەوە. ﴿٦٦﴾ ڤێجا وەختێ ئیزایا مە هاتی، مە صالح و یێت باوەری د گەل ئینایین، ب ڕەحما خۆ ژ ئیزا و شەرمزاری و ڕسوایییا وێ ڕۆژێ ڕزگار كرن، ب ڕاستی خودایێ تە یێ ب هێز و دەستهەلاتدارە.

﴿٦٧﴾ ڤێجا دەنگەكێ ب هێز [ژ ئەسمانیڤە هات] ئەو هنگاڤتن، ڤێجا ئەو ل سەر چۆكان د خانییێت خۆدا مرن، و بێ بزاڤ مان. ﴿٦٨﴾ [ئەڤە ب سەرێ وان هات و بێ سەروشوین بوون] هەروەكی ئەو ل وێرێ ئاكنجی نەبوویین و چو ئاڤاهی ل جهێ وان نەی، و ملەتێ (سەموود) باوەری ب خودایێ خۆ نەئینا، ڤێجا هیلاك و دویری ژ دلۆڤانییا خودێ بۆ ملەتێ (سەموود). ﴿٦٩﴾ و ب ڕاستی هنارتییێت مە [كو ملیاكەتن] ب مزگینیڤە هاتنە دەڤ ئیبراهیمی و گۆتن: ئەم سلاڤان ل تە دكەین، ئیبراهیمی گۆت: سلاڤ ل سەر هەوە بن، ڤێجا گەلەك پێڤە نەچۆ هەتا ئیبراهیمی، گۆلكەكێ ل سەر بەران براشتی، بۆ ئینایی. ﴿٧٠﴾ ڤێجا گاڤا ئیبراهیمی دیتی دەستێت وان ناگەهنێ [ئانكو دەستێت خۆ درێژ ناكەنە گۆشتێ گۆلكی بۆ خوارنێ] نەنیاسین، و د دلێ خۆدا ژ وان ترسیا، ئینا ملیاكەتان گۆت: نەترسە ئەم بۆ ملەتێ (لووطی) یێت هاتینە هنارتن. ﴿٧١﴾ و كابانییا ئیبراهیمی ژ پێڤە یا ڕاوەستایی بوو، ئینا كەنی [ژ كەیفا نەمانا ترسا ئیبراهیم، یان ژی ژ كەیفا هندێ كو ملەتێ (لووطی) دێ گەهیتە جزایێ خۆ]، ڤێجا مە مزگینی ب بوونا ئیسحاقی دایێ، و مە مزگینی دایێ دێ ئیسحاقی كوڕەك هەبیت كو یەعقووبە.

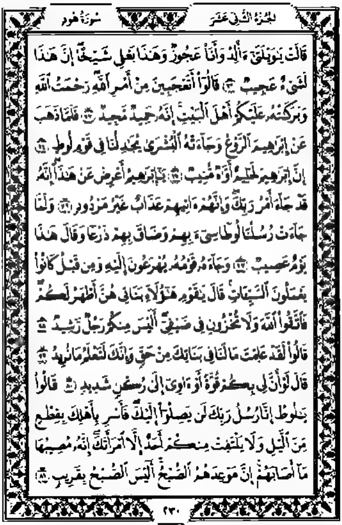

الجُزْءُ الثَّانِي عَشَرَ سُورَةُ هُود

قَالَتۡ يَٰوَيۡلَتَىٰٓ ءَأَلِدُ وَأَنَا۠ عَجُوزٞ وَهَٰذَا بَعۡلِي شَيۡخًاۖ إِنَّ هَٰذَا
لَشَيۡءٌ عَجِيبٞ ﴿٧٢﴾ قَالُوٓاْ أَتَعۡجَبِينَ مِنۡ أَمۡرِ ٱللَّهِۖ رَحۡمَتُ ٱللَّهِ
وَبَرَكَٰتُهُۥ عَلَيۡكُمۡ أَهۡلَ ٱلۡبَيۡتِۚ إِنَّهُۥ حَمِيدٞ مَّجِيدٞ ﴿٧٣﴾ فَلَمَّا ذَهَبَ
عَنۡ إِبۡرَٰهِيمَ ٱلرَّوۡعُ وَجَآءَتۡهُ ٱلۡبُشۡرَىٰ يُجَٰدِلُنَا فِي قَوۡمِ لُوطٍ ﴿٧٤﴾
إِنَّ إِبۡرَٰهِيمَ لَحَلِيمٌ أَوَّٰهٞ مُّنِيبٞ ﴿٧٥﴾ يَٰٓإِبۡرَٰهِيمُ أَعۡرِضۡ عَنۡ هَٰذَآۖ إِنَّهُۥ
قَدۡ جَآءَ أَمۡرُ رَبِّكَۖ وَإِنَّهُمۡ ءَاتِيهِمۡ عَذَابٌ غَيۡرُ مَرۡدُودٖ ﴿٧٦﴾ وَلَمَّا
جَآءَتۡ رُسُلُنَا لُوطٗا سِيٓءَ بِهِمۡ وَضَاقَ بِهِمۡ ذَرۡعٗا وَقَالَ هَٰذَا
يَوۡمٌ عَصِيبٞ ﴿٧٧﴾ وَجَآءَهُۥ قَوۡمُهُۥ يُهۡرَعُونَ إِلَيۡهِ وَمِن قَبۡلُ كَانُواْ
يَعۡمَلُونَ ٱلسَّيِّـَٔاتِۚ قَالَ يَٰقَوۡمِ هَٰٓؤُلَآءِ بَنَاتِي هُنَّ أَطۡهَرُ لَكُمۡۖ
فَٱتَّقُواْ ٱللَّهَ وَلَا تُخۡزُونِ فِي ضَيۡفِيٓۖ أَلَيۡسَ مِنكُمۡ رَجُلٞ رَّشِيدٞ ﴿٧٨﴾
قَالُواْ لَقَدۡ عَلِمۡتَ مَا لَنَا فِي بَنَاتِكَ مِنۡ حَقّٖ وَإِنَّكَ لَتَعۡلَمُ مَا نُرِيدُ ﴿٧٩﴾
قَالَ لَوۡ أَنَّ لِي بِكُمۡ قُوَّةً أَوۡ ءَاوِيٓ إِلَىٰ رُكۡنٖ شَدِيدٖ ﴿٨٠﴾ قَالُواْ
يَٰلُوطُ إِنَّا رُسُلُ رَبِّكَ لَن يَصِلُوٓاْ إِلَيۡكَۖ فَأَسۡرِ بِأَهۡلِكَ بِقِطۡعٖ
مِّنَ ٱلَّيۡلِ وَلَا يَلۡتَفِتۡ مِنكُمۡ أَحَدٌ إِلَّا ٱمۡرَأَتَكَۖ إِنَّهُۥ مُصِيبُهَا
مَآ أَصَابَهُمۡۚ إِنَّ مَوۡعِدَهُمُ ٱلصُّبۡحُۚ أَلَيۡسَ ٱلصُّبۡحُ بِقَرِيبٖ ﴿٨١﴾

٢٣٠

﴿٧٢﴾ [کابانیا ئیبراهیمی] گۆت: وەیلا ل من خۆلی سەرێ ئەزێ، من دێ بچویك بن؟! و ئەز یا پیرەژن، و ئەڤە زەلامێ منە پیرەمێرە، ب ڕاستی ئەڤە تشتەکێ عەجێبە. ﴿٧٣﴾ [ملیاکەتان] گۆتن: ئەرێ تو ژ فەرمانا خودێ عەجێبگرتی دبی [چو تشت ل دەڤ خودێ ب زەحمەت نینە، و هوین مالەکا مال پێغەمبەرن، دڤێت ئەڤە ل هەوە عەجێب نەبیت، ئەگەر تو بزانی ئەمرێ خودێیە]، ئەڤە دلۆڤانی و بەرەکەت و پیرۆزبایا خودێیە دایە هەوە خەلکێ مالا ئیبراهیمی، ب ڕاستی ئەو هێژایی سوپاسییە و یێ پایەبلندە. ﴿٧٤﴾ ڤێجا وەختێ ترسا ئیبراهیمی چۆیی و مزگینی بۆ هاتی، دەست ب جڕەبڕێ د گەل هنارتییێت مە کر، د دەرهەقێ ملەتێ (لووط) پێغەمبەردا [بەلکی ئیزایێ ل سەر وان گیرۆ بکەت]. ﴿٧٥﴾ [چونکی] ب ڕاستی ئیبراهیم ژ وان بوو ئەوێت ل سەرخۆ و نەرم و حەلیم و تۆبەکار، و دل ب ئێش ژ ترسێت خودێدا. ﴿٧٦﴾ [ملیاکەتان گۆتە ئیبراهیمی] هەی ئیبراهیم ڤێ جڕەبڕێ بهێلە، فەرمانا خودایێ تە ب ئیزادانا وان یا هاتی، ب ڕاستی ئیزایەك دێ وان گریت ڤەگرتن بۆ نینە [نە ب دوعایان و نە ب جڕەبڕێ]. ﴿٧٧﴾ ڤێجا وەختێ هنارتییێت مە [ل سەر ڕەنگێ مێڤانان] هاتینە دەڤ (لووطی)، ب هاتنا وان نەخۆش بوو و بێ تەنگاڤ بوو [ترسیا دەستدرێژی ل سەر وان بێتەکرن و ئەو مێڤانێت وی]، و گۆت: ب ڕاستی ئەڤە ڕۆژەکا گران و ب بەلایە. ﴿٧٨﴾ [وەختێ ملەتێ وی ب مێڤانێت وی زانی] ملەتێ وی ب لەز هاتنە دەڤ (لووطی)، و بەری هنگی وان کرێتی دکرن [ئالۆڤەتی زەلامان دبوون، ژ بەر هندێ ب لەز هاتن، و ئەڤە ب کرێتی نەهاتە بەرچاڤێت وان، پێ شەرم بکەن]، ئینا (لووطی) گۆتە وان، هەی ملەتێ من ئەڤە ژنکێت هەوە بۆ هەوە ژ ڤان مێڤانان پاقژترن، ڤێجا ژ خودێ بترسن و من د مێڤانێت مندا شەرمزار نەکەن، ئەرێ ما کەسێ تێگەهشتی و ب ئاقل د ناڤ هەوەدا نینە؟! ﴿٧٩﴾ [ملەتێ وی] گۆتن: تو دزانی دلێ مە ناچیتە ژنکێت مە، و ب ڕاستی تو دزانی کا مە چ دڤێت! ﴿٨٠﴾ [(لووطی)] گۆت: خۆزی من هێزەك هەبایە، یان ژی پشتەڤانەکێ ب هێز من هەبایە [هوین دا بینن کا ئەز دا چاوا هەوە پاشڤە بەم]. ﴿٨١﴾ [ملیاکەتان] گۆتن: هەی (لووط)، ب ڕاستی ئەم هنارتییێت خودایێ تەینە، ئەو نەشێن دەستێ خۆ بکەنە تە، ڤێجا تو مرۆڤێت خۆ د وەختەکێ شەڤێدا ژ گوندی دەربێخە، و بلا کەس ژ هەوە ب پشت خۆڤە نەزڤڕیت، ژنا تە تێ نەبیت، ب ڕاستی ئەوا ب سەرێ وان دئێت دێ ب سەرێ وی ژی ئێت، ب ڕاستی وەختێ ئیزادانا وان سپێدەیە، ئەرێ ما سپێدە یا نێزیك نینە؟!

فَلَمَّا جَآءَ أَمۡرُنَا جَعَلۡنَا عَٰلِيَهَا سَافِلَهَا وَأَمۡطَرۡنَا عَلَيۡهَا
حِجَارَةٗ مِّن سِجِّيلٖ مَّنضُودٖ ﴿٨٢﴾ مُّسَوَّمَةً عِندَ رَبِّكَۖ
وَمَا هِيَ مِنَ ٱلظَّٰلِمِينَ بِبَعِيدٖ ﴿٨٣﴾ ۞ وَإِلَىٰ مَدۡيَنَ أَخَاهُمۡ
شُعَيۡبٗاۚ قَالَ يَٰقَوۡمِ ٱعۡبُدُواْ ٱللَّهَ مَا لَكُم مِّنۡ إِلَٰهٍ غَيۡرُهُۥۖ
وَلَا تَنقُصُواْ ٱلۡمِكۡيَالَ وَٱلۡمِيزَانَۖ إِنِّيٓ أَرَىٰكُم بِخَيۡرٖ
وَإِنِّيٓ أَخَافُ عَلَيۡكُمۡ عَذَابَ يَوۡمٖ مُّحِيطٖ ﴿٨٤﴾ وَيَٰقَوۡمِ
أَوۡفُواْ ٱلۡمِكۡيَالَ وَٱلۡمِيزَانَ بِٱلۡقِسۡطِۖ وَلَا تَبۡخَسُواْ ٱلنَّاسَ
أَشۡيَآءَهُمۡ وَلَا تَعۡثَوۡاْ فِي ٱلۡأَرۡضِ مُفۡسِدِينَ ﴿٨٥﴾ بَقِيَّتُ
ٱللَّهِ خَيۡرٞ لَّكُمۡ إِن كُنتُم مُّؤۡمِنِينَۚ وَمَآ أَنَا۠ عَلَيۡكُم
بِحَفِيظٖ ﴿٨٦﴾ قَالُواْ يَٰشُعَيۡبُ أَصَلَوٰتُكَ تَأۡمُرُكَ أَن نَّتۡرُكَ
مَا يَعۡبُدُ ءَابَآؤُنَآ أَوۡ أَن نَّفۡعَلَ فِيٓ أَمۡوَٰلِنَا مَا نَشَٰٓؤُاْۖ إِنَّكَ
لَأَنتَ ٱلۡحَلِيمُ ٱلرَّشِيدُ ﴿٨٧﴾ قَالَ يَٰقَوۡمِ أَرَءَيۡتُمۡ إِن كُنتُ
عَلَىٰ بَيِّنَةٖ مِّن رَّبِّي وَرَزَقَنِي مِنۡهُ رِزۡقًا حَسَنٗاۚ وَمَآ أُرِيدُ أَنۡ
أُخَالِفَكُمۡ إِلَىٰ مَآ أَنۡهَىٰكُمۡ عَنۡهُۚ إِنۡ أُرِيدُ إِلَّا ٱلۡإِصۡلَٰحَ
مَا ٱسۡتَطَعۡتُۚ وَمَا تَوۡفِيقِيٓ إِلَّا بِٱللَّهِۚ عَلَيۡهِ تَوَكَّلۡتُ وَإِلَيۡهِ أُنِيبُ ﴿٨٨﴾

الحزب

﴿٨٢﴾ ڤێجا وەختێ ئیزایا مە هاتی، مە گوندێ وان سەروبن كر، و مە كەڤرێت ناخێ ل دویڤ ئێك ب سەر واندا باراندن. ﴿٨٣﴾ ئەڤ كەڤرێت هەریێ یێت ب نیشان بوون ژ بەرێ خودایێ تەڤە، و ئەڤ كەڤرە ژ ستەمكاران نەیێت دویرن [هەر ستەمكارەكێ هەبیت، ئەو بن یان قورەیشی، یان هەر ستەمكارەكێ دی]. ﴿٨٤﴾ و مە بۆ مەدیەنێ، برایێ وان شوعەیب هنارت، گۆت: هەی ملەتێ من خودێ بپەریسن، ژ خودێ پێڤەتر هەوە چو خودا و پەرستی نینن، و پیڤان و كێشانێ كێم نەكەن، ئەز هەوە، هەیی و دەولەمەند دبینم. [و ئەگەر هوین دەست ژ كێمكرنا پیڤان و كێشانێ بەرنەدەن] ب ڕاستی ئەز ژ ئیزایا ڕۆژەكا ل هەوە وەرهاتی دترسم. ﴿٨٥﴾ و هەی ملەتێ من هوین ب دورستی پیڤان و كێشانێ [د كڕین و فرۆتنێت خۆدا] بكەن، و دادیێ تێدا بكەن، و تشتێت خەلكی [ب چو ڕێكان] ژێ كێم نەكەن، و د ئەردیدا نەگەڕن خرابیێ تێدا بكەن. ﴿٨٦﴾ ئەڤا بۆ هەوە ژ حەلالێ هەوە دمینیت بۆ هەوە چێترە [ژ وێ یا ب كێمكرنا كێشان و پیڤانێ دگەهیتە هەوە]، ئەگەر هوین ب ڕاستی خودان باوەر بن، و ئەز ب خۆ نەزێرەڤانم ل سەر هەوە [دا حسێبا هەوە بكەم، بەلێ ئەز بەس ئاگەهداركەرم]. ﴿٨٧﴾ [ملەتێ وی] گۆتن: هەی شوعەیب، ئەرێ نڤێژێت تە ئەمرێ تە دكەن ئەم دەست ژ وان پەرستیان بەردەین ئەوێت باب و باپیرێت مە دپەرستن، یان ئەم ب كەیفا خۆ و وەكی مە دڤێت دەستكاریێ د مالێ خۆدا نەكەین [ژ دان و وەرگرتن و كێمكرن و زێدەكرنێ] ب ڕاستی تو مرۆڤەكێ نەرم و حەلیم و شارەزایی!! ﴿٨٨﴾ گۆت: هەی ملەتێ من كا بێژنە من، ئەرێ ئەگەر من نیشان و بەلگەییێت ئاشكەرا ژ خودایێ خۆ هەبن [ل سەر وی تشتێ ئەز داخوازا هەوە بۆ دكەم]، و ڕزقەكێ باش [كو پێغەمبەراتییە یان دەولەمەندییە] ژ دەڤ خۆ دایە من [ئەرێ ما ئەز دێ شیرەتكرنا هەوە هێلم، ئەگەر هوین شیرەتێ ژ من وەرنەگرن]، و من ب خۆ د بنیرا نەڤێت ئەز هەوە ژ تشتەكی بدەمە پاش، و ئەز ب خۆ بكەم، ژ چاكخوازییێ پێڤەتر هندی بشێم من چو یێ دی بۆ هەوە نەڤێت [ژ ڤی تشتێ ئەز بۆ هەوە دبێژم]، و ب سەرهەلبوونا من بەس ب خودێیە، من پشتا خۆ پێ گرێدا، و د هەمی كاروبارێت خۆدا ئەز بەس ل وی دزڤڕم.

وَيَٰقَوۡمِ لَا يَجۡرِمَنَّكُمۡ شِقَاقِيٓ أَن يُصِيبَكُم مِّثۡلُ مَآ أَصَابَ
قَوۡمَ نُوحٍ أَوۡ قَوۡمَ هُودٍ أَوۡ قَوۡمَ صَٰلِحٖۚ وَمَا قَوۡمُ لُوطٖ مِّنكُم
بِبَعِيدٖ ﴿٨٩﴾ وَٱسۡتَغۡفِرُواْ رَبَّكُمۡ ثُمَّ تُوبُوٓاْ إِلَيۡهِۚ إِنَّ رَبِّي
رَحِيمٞ وَدُودٞ ﴿٩٠﴾ قَالُواْ يَٰشُعَيۡبُ مَا نَفۡقَهُ كَثِيرٗا مِّمَّا تَقُولُ
وَإِنَّا لَنَرَىٰكَ فِينَا ضَعِيفٗاۖ وَلَوۡلَا رَهۡطُكَ لَرَجَمۡنَٰكَۖ وَمَآ أَنتَ
عَلَيۡنَا بِعَزِيزٖ ﴿٩١﴾ قَالَ يَٰقَوۡمِ أَرَهۡطِيٓ أَعَزُّ عَلَيۡكُم مِّنَ ٱللَّهِ
وَٱتَّخَذۡتُمُوهُ وَرَآءَكُمۡ ظِهۡرِيًّاۖ إِنَّ رَبِّي بِمَا تَعۡمَلُونَ
مُحِيطٞ ﴿٩٢﴾ وَيَٰقَوۡمِ ٱعۡمَلُواْ عَلَىٰ مَكَانَتِكُمۡ إِنِّي عَٰمِلٞۖ
سَوۡفَ تَعۡلَمُونَ مَن يَأۡتِيهِ عَذَابٞ يُخۡزِيهِ وَمَنۡ هُوَ كَٰذِبٞۖ
وَٱرۡتَقِبُوٓاْ إِنِّي مَعَكُمۡ رَقِيبٞ ﴿٩٣﴾ وَلَمَّا جَآءَ أَمۡرُنَا نَجَّيۡنَا
شُعَيۡبٗا وَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ مَعَهُۥ بِرَحۡمَةٖ مِّنَّا وَأَخَذَتِ
ٱلَّذِينَ ظَلَمُواْ ٱلصَّيۡحَةُ فَأَصۡبَحُواْ فِي دِيَٰرِهِمۡ جَٰثِمِينَ ﴿٩٤﴾
كَأَن لَّمۡ يَغۡنَوۡاْ فِيهَآۗ أَلَا بُعۡدٗا لِّمَدۡيَنَ كَمَا بَعِدَتۡ ثَمُودُ ﴿٩٥﴾
وَلَقَدۡ أَرۡسَلۡنَا مُوسَىٰ بِـَٔايَٰتِنَا وَسُلۡطَٰنٖ مُّبِينٍ ﴿٩٦﴾ إِلَىٰ فِرۡعَوۡنَ
وَمَلَإِيْهِۦ فَٱتَّبَعُوٓاْ أَمۡرَ فِرۡعَوۡنَۖ وَمَآ أَمۡرُ فِرۡعَوۡنَ بِرَشِيدٖ ﴿٩٧﴾

﴿٨٩﴾ هەی ملەتێ من بلا دژمنی و نەڤیانا هەوە بۆ من، هەوە بەر ب هندێڤە نەبەت، ئەو بێتە سەرێ هەوە یا ب سەرێ ملەتێ نووحی و ملەتێ هوودی و ملەتێ صالحی هاتی، و ملەتێ (لووطی) ژ هەوە نەیێ دویرە. ﴿٩٠﴾ و داخوازا گونەهـ ژێبرن و لێبۆرینێ ژ خودایێ خۆ بکەن، پاشی لێ بزڤرن و تۆبە بکەن، ب ڕاستی خودایێ من دلۆڤان و حەژێکەرە بۆ قەنجیکاران. ﴿٩١﴾ [ملەتێ وی] گۆتن: هەی شوعەیب، ئەم گەلەك ئاخفتنێت تە دبێژی تێ ناگەهین، و ب ڕاستی ئەم تە لاواز و بێ چارە د ناڤ خۆدا دبینین، و ئەگەر ل سەر خاترا عەشیرەتا تە نەبایە، دا تە ب بەران کوژین، و تو ب خۆ نە هندێ ب ڕێز و ڕویمەتی ل دەڤ مە، یان نە هندێ ب زەحمەتی. ﴿٩٢﴾ [شوعەیبی] گۆت: هەی ملەتێ من، ئەرێ عەشیرەتا من ل دەڤ هەوە ژ خودێ خۆشڤیتر و ب قەدرترە، و هەوە فەرمانا وی یا ب پشت گوهێ خۆڤە هاڤێتی، ب ڕاستی خودایێ من ب کارێ هوین دکەن زانایە، و چو ل بەر بەرزە نابیت. ﴿٩٣﴾ و هەی ملەتێ من، کا هوین ل سەر چ کارینە، بکەن، ئەز ژی دێ ل سەر کارێ خۆ بم، ڤێجا هوین دێ زانن کا ئیزا دێ بۆ کێ ئێت کو وی ڕسوا و شەرمزار بکەت، و کا کی درەوینە، ڤێجا چاڤەڕێ بن ئەز ژی د گەل هەوە چاڤەڕێمە. ﴿٩٤﴾ ڤێجا وەختێ ئیزایا مە هاتی، مە شوعەیب و ئەوێت باوەری د گەل ئینایین ب دلۆڤانییا خۆ رزگار کرن، و دەنگەکێ ب هێز ئەوێت ستەمکاری کرین گرتن و هنگاڤتن، ڤێجا ئەو ل سەر چۆکان د خانیێت خۆدا مرن و بێ بزاڤ مان. ﴿٩٥﴾ هەروەکی ئەو ل وێرێ نە د ئاکنجی، و وێرێ چوجا ئاڤا نەبوویی، ڤێجا هیلاك و دویری ژ دلۆڤانییا خودێ بۆ خەلکێ مەدیەنێ، هەروەکی (سەموود) ژ دلۆڤانییا خودێ دویرکەڤتی. ﴿٩٦﴾ و ب ڕاستی مە مووسا ب نیشان و موعجیزەیێت خۆ، و ب بەلگە و نیشانێت ئاشکەرا هنارت. ﴿٩٧﴾ بۆ فیرعەونی و گرەگرێت وی، بەلێ ئەو ل دویڤ فەرمانا فیرعەونی چۆن و گوهێ خۆ دانە وی، و فەرمانا فیرعەونی ب خۆ نەیا دورست بوو.

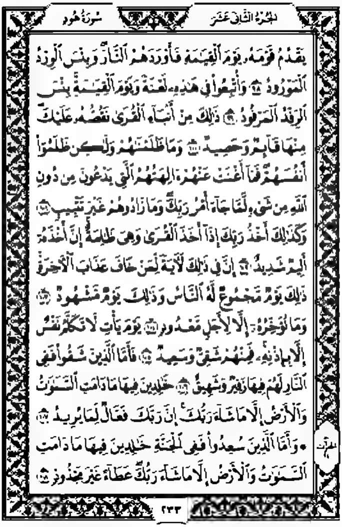
الجزء الثاني عشر
سورة هود
٢٣٣

يَقْدُمُ قَوْمَهُۥ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ فَأَوْرَدَهُمُ ٱلنَّارَ ۖ وَبِئْسَ ٱلْوِرْدُ
ٱلْمَوْرُودُ ﴿٩٨﴾ وَأُتْبِعُوا۟ فِى هَٰذِهِۦ لَعْنَةً وَيَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ ۚ بِئْسَ
ٱلرِّفْدُ ٱلْمَرْفُودُ ﴿٩٩﴾ ذَٰلِكَ مِنْ أَنۢبَآءِ ٱلْقُرَىٰ نَقُصُّهُۥ عَلَيْكَ ۖ
مِنْهَا قَآئِمٌ وَحَصِيدٌ ﴿١٠٠﴾ وَمَا ظَلَمْنَٰهُمْ وَلَٰكِن ظَلَمُوٓا۟
أَنفُسَهُمْ ۖ فَمَآ أَغْنَتْ عَنْهُمْ ءَالِهَتُهُمُ ٱلَّتِى يَدْعُونَ مِن دُونِ
ٱللَّهِ مِن شَىْءٍ لَّمَّا جَآءَ أَمْرُ رَبِّكَ ۖ وَمَا زَادُوهُمْ غَيْرَ تَتْبِيبٍ ﴿١٠١﴾
وَكَذَٰلِكَ أَخْذُ رَبِّكَ إِذَآ أَخَذَ ٱلْقُرَىٰ وَهِىَ ظَٰلِمَةٌ ۚ إِنَّ أَخْذَهُۥٓ
أَلِيمٌ شَدِيدٌ ﴿١٠٢﴾ إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَءَايَةً لِّمَنْ خَافَ عَذَابَ ٱلْءَاخِرَةِ ۚ
ذَٰلِكَ يَوْمٌ مَّجْمُوعٌ لَّهُ ٱلنَّاسُ وَذَٰلِكَ يَوْمٌ مَّشْهُودٌ ﴿١٠٣﴾
وَمَا نُؤَخِّرُهُۥٓ إِلَّا لِأَجَلٍ مَّعْدُودٍ ﴿١٠٤﴾ يَوْمَ يَأْتِ لَا تَكَلَّمُ نَفْسٌ
إِلَّا بِإِذْنِهِۦ ۚ فَمِنْهُمْ شَقِىٌّ وَسَعِيدٌ ﴿١٠٥﴾ فَأَمَّا ٱلَّذِينَ شَقُوا۟ فَفِى
ٱلنَّارِ لَهُمْ فِيهَا زَفِيرٌ وَشَهِيقٌ ﴿١٠٦﴾ خَٰلِدِينَ فِيهَا مَا دَامَتِ ٱلسَّمَٰوَٰتُ
وَٱلْأَرْضُ إِلَّا مَا شَآءَ رَبُّكَ ۚ إِنَّ رَبَّكَ فَعَّالٌ لِّمَا يُرِيدُ ﴿١٠٧﴾
۞ وَأَمَّا ٱلَّذِينَ سُعِدُوا۟ فَفِى ٱلْجَنَّةِ خَٰلِدِينَ فِيهَا مَا دَامَتِ
ٱلسَّمَٰوَٰتُ وَٱلْأَرْضُ إِلَّا مَا شَآءَ رَبُّكَ ۖ عَطَآءً غَيْرَ مَجْذُوذٍ ﴿١٠٨﴾

﴿٩٨﴾ [فیرعەون] دێ ڕۆژا قیامەتێ كەڤیتە پێشیا ملەتێ خۆ، و دێ وان بەتە ناڤ ئاگری، و چ پیسە جهە، ئاگر جهێ مرۆڤی بیت. ﴿٩٩﴾ و ئەو د ڤێ دنیایێدا و ڕۆژا قیامەتێ ژی هاتنە دویرئێخستن ژ دلۆڤانیا خودێ، و چ دانەكا خرابە هاتیە دان بۆ وان [كو د دنیایێ و ئاخرەتێدا هاتینە دویرئێخستن ژ دلۆڤانیا خودێ]. ﴿١٠٠﴾ و ئەڤە بەحس و خەبەرێت گوندانە ئەم بۆ تە ڤەدگێڕین، هندەك ژ وان گوندان یێت مایین، و هندەك ژێ بێ سەروشوینن. ﴿١٠١﴾ و مە ستەم ل وان نەكریە [وەختێ مە ئەو ژ بەر كریارێت وان ئیزا دایین] بەلێ وان ب خۆ ستەم ل خۆ كر [ب گاوری و گونەهێت بوویینە ئەگەرێ تێچوونا وان]، ڤێجا وەختێ فەرمانا خودایێ تە هاتی [ب ئیزادانا وان]، بوت و پەرستییێت وان ئەوێت وان ژ بلی خودێ هەوار دكرنێ و دپەرستن فایدەیی وان نەدا، و ئیزا ژ وان نەدا پاش، و ژ زیانێ و هیلاكێ پێڤەتر سەنەمێت وان چو یێ دی ل وان زێدە نەكر. ﴿١٠٢﴾ و هۆسا ئیزادانا خودایێ تە، خەلكێ وان گوندان دگریت وەختێ ئەو ستەمكار، ب ڕاستی ئیزادانا خودایێ تە زێدە ب ژان و گرانە. ﴿١٠٣﴾ ب ڕاستی ئەڤە [سەرهاتییێت بۆرین] نیشان و دەرسن بۆ وان ئەوێت ژ ئیزایا ڕۆژا قیامەتێ دترسن، و ئەو ڕۆژەكە هەمی مرۆڤ دێ بۆ تێنە كۆمكرن و دێ بینن. ﴿١٠٤﴾ و ئەم [وێ ڕۆژێ] گیرۆ ناكەین، و ب پاش ناێخین، ئەگەر بۆ ڕۆژەكا دیاركری نەبیت. ﴿١٠٥﴾ ڕۆژا دئێت كەس نائاخڤیت ب دەستویرا خودێ نەبیت، ڤێجا هندەك ژ وان بەخت ڕەش و بەرتیزانە، و هندەك ژێ بەختەوەر و كەیفخۆشن. ﴿١٠٦﴾ ڤێجا هندی ئەون ئەوێت بەخت ڕەش بوویین، ئەو د ئاگریدانە، و وان تێدا بێن بەردان و بێن هلكێشانەكا ب كول و كۆڤان هەیە. ﴿١٠٧﴾ و هەروهەر دێ تێدا بن، هندی ئەرد و ئەسمان هەبن [ئەرد و ئەسمانێت قیامەتێ]، ژ بلی گونەهكارێت موسلمانان، ئەمەت گونەهێت خۆ دێ ئیزایێ خۆن، و ب حەزكرنا خودێ دێ ژێ دەركەڤن، ب ڕاستی خودایێ تە چ یا بڤێت دێ كەت. ﴿١٠٨﴾ و هندی ئەون ئەوێت بەختەوەر بوویین د بەحەشتێدانە، هەروهەر دێ تێدا بن، هندی ئەرد و ئەسمان هەبن، ژ بلی هندێ ئەگەر خودێ بڤێت وان دەربێخیت، و ئەڤە خەلاتەكێ بێ ڤەبڕ و بێ دوماهیكە.

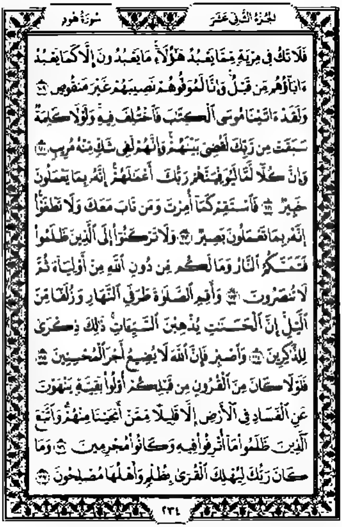

فَلَا تَكُ فِي مِرْيَةٍ مِّمَّا يَعْبُدُ هَٰٓؤُلَآءِۚ مَا يَعْبُدُونَ إِلَّا كَمَا يَعْبُدُ
ءَابَآؤُهُم مِّن قَبْلُۚ وَإِنَّا لَمُوَفُّوهُمْ نَصِيبَهُمْ غَيْرَ مَنقُوصٖ ١٠٩
وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا مُوسَى ٱلْكِتَٰبَ فَٱخْتُلِفَ فِيهِۚ وَلَوْلَا كَلِمَةٞ
سَبَقَتْ مِن رَّبِّكَ لَقُضِيَ بَيْنَهُمْۚ وَإِنَّهُمْ لَفِي شَكّٖ مِّنْهُ مُرِيبٖ ١١٠
وَإِنَّ كُلّٗا لَّمَّا لَيُوَفِّيَنَّهُمْ رَبُّكَ أَعْمَٰلَهُمْۚ إِنَّهُۥ بِمَا يَعْمَلُونَ
خَبِيرٞ ١١١ فَٱسْتَقِمْ كَمَآ أُمِرْتَ وَمَن تَابَ مَعَكَ وَلَا تَطْغَوْاْۚ
إِنَّهُۥ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٞ ١١٢ وَلَا تَرْكَنُوٓاْ إِلَى ٱلَّذِينَ ظَلَمُواْ
فَتَمَسَّكُمُ ٱلنَّارُ وَمَا لَكُم مِّن دُونِ ٱللَّهِ مِنْ أَوْلِيَآءَ ثُمَّ
لَا تُنصَرُونَ ١١٣ وَأَقِمِ ٱلصَّلَوٰةَ طَرَفَيِ ٱلنَّهَارِ وَزُلَفٗا مِّنَ
ٱلَّيْلِۚ إِنَّ ٱلْحَسَنَٰتِ يُذْهِبْنَ ٱلسَّيِّـَٔاتِۚ ذَٰلِكَ ذِكْرَىٰ
لِلذَّٰكِرِينَ ١١٤ وَٱصْبِرْ فَإِنَّ ٱللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ ٱلْمُحْسِنِينَ ١١٥
فَلَوْلَا كَانَ مِنَ ٱلْقُرُونِ مِن قَبْلِكُمْ أُوْلُواْ بَقِيَّةٖ يَنْهَوْنَ
عَنِ ٱلْفَسَادِ فِي ٱلْأَرْضِ إِلَّا قَلِيلٗا مِّمَّنْ أَنجَيْنَا مِنْهُمْۗ وَٱتَّبَعَ
ٱلَّذِينَ ظَلَمُواْ مَآ أُتْرِفُواْ فِيهِ وَكَانُواْ مُجْرِمِينَ ١١٦ وَمَا
كَانَ رَبُّكَ لِيُهْلِكَ ٱلْقُرَىٰ بِظُلْمٖ وَأَهْلُهَا مُصْلِحُونَ ١١٧

﴿١٠٩﴾ [هەی موحەمەد] ڤێجا تو ژ پویچیا پەرستنا وان ب گۆمان نەبە، ئەڤە هەر وان دپەرێسن ئەوێت باب و باپیرێت وان بەری نوکە دپەرستن، و ب راستی ئەم دێ هەقێ وان و بارا وان ژ ئیزایێ بێ کێماسی دەینە وان. ﴿١١٠﴾ و ب راستی مە تەورات بۆ مووسایی ئینا و دایێ، پاشی ملەتێ وی ل سەر ڤێ کتێبێ ژێک جودابوون [هندەکان باوەری پێ ئینا، و هندەکان باوەری پێ نەئینا]، و ئەگەر پەیمانا پاشئێخستنا ئیزایا وان [بۆ رۆژا قیامەتێ] ژ خودایێ تە نەبایە، دا حوکمی د نافبەرا واندا کەت، و ب راستی ئەوێت تە درەوین ددانن، د راستا ڤێ قورئانێدا یان د راستا ئیزایێدا ب گۆمانن. ﴿١١١﴾ و ب راستی خودایێ تە بێ کێم و کاسی جزایێ کار و کریارێت هەر کەسەکی ددەت، ب راستی خودایێ تە ب کارێ ئەو دکەن ئاگەهدار و شارەزایە. ﴿١١٢﴾ ڤێجا رێکا خودێ بگرە و خۆ سەرراست بکە، هەروەکی ئەمرێ تە و ئەوێت تۆبەکرین د گەل تە هاتییە کرن، و نەدەنە سەر تخوبێت خودێ، و ب راستی ئەو ب کار و کریارێت هوین دکەن بینەرە. ﴿١١٣﴾ و ب چو رەنگان مەیلا ستەمکاران نەکەن، ئەگەر ئاگر دێ هەوە هنگێڤیت [و دێ د ئاگرێ واندا سۆژن]. و هەوە ژ خودێ پێڤە چو پشتەڤان نینن، و هاریکاریا هەوە ژی نائێتە کرن. ﴿١١٤﴾ [هەی موحەمەد] تو د هەردو رەخێت رۆژێدا [سپێدێ و ئێڤاری] و پشکەکێ ژ شەڤێ، نڤێژێ بکە، ب راستی خێر و چاکی گونەهان پویچ دکەن، و ئەڤە دەرس و چامەیە بۆ وی یێ پێڤە بچیت. ﴿١١٥﴾ و بێنا خۆ فرەهـ بکە [ل سەر وێ خۆراگرتنا ئەمرێ تە پێ هاتییە کرن، و مەیل نەگرتنا ستەمکاران و کرنا نڤێژان]، ب راستی خودێ خەلاتێ قەنجیکاران بەرزە ناکەت. ﴿١١٦﴾ بلا چەرخێت بەری هەوە زانایێت خودان هزر و ئەقل و ب دین بانە، و نەهێیا خرابییێ د ئەردیدا کربانە، دا مە هەمی ب بەر ئیزایێ نەئێخستبانە، بەلێ کێمەک ژ وان ئەو بوون ئەوێت زانا و خودان هزر و ئەقل و دین، و نەهێیا خرابییێ دکرن، و ئەو ئەو بوون ئەوێت مە رزگار کرین، و هندی ئەوێت ستەمکار بوون، ب دویڤ وێ خۆشییێ کەڤتن یا تێدا، و ئەو یێت گونەهکار بوون. ﴿١١٧﴾ و خودایێ تە نەئەو بوو یێ گوند ب ستەم و نەهەقی د هیلاک بربانە، و خەلکێ وان ب خۆ یێ قەنجیکار.

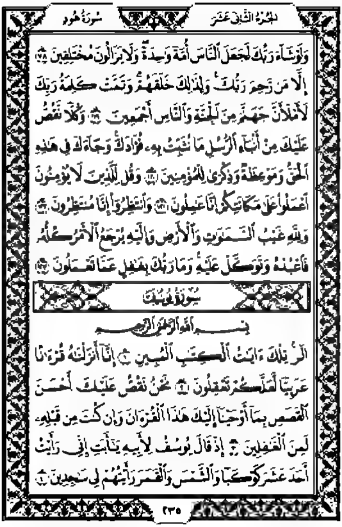

وَلَوْ شَآءَ رَبُّكَ لَجَعَلَ ٱلنَّاسَ أُمَّةً وَٰحِدَةً وَلَا يَزَالُونَ مُخْتَلِفِينَ ﴿١١٨﴾
إِلَّا مَن رَّحِمَ رَبُّكَ وَلِذَٰلِكَ خَلَقَهُمْ وَتَمَّتْ كَلِمَةُ رَبِّكَ
لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنَ ٱلْجِنَّةِ وَٱلنَّاسِ أَجْمَعِينَ ﴿١١٩﴾ وَكُلًّا نَّقُصُّ
عَلَيْكَ مِنْ أَنۢبَآءِ ٱلرُّسُلِ مَا نُثَبِّتُ بِهِۦ فُؤَادَكَ وَجَآءَكَ فِى هَٰذِهِ
ٱلْحَقُّ وَمَوْعِظَةٌ وَذِكْرَىٰ لِلْمُؤْمِنِينَ ﴿١٢٠﴾ وَقُل لِّلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ
ٱعْمَلُوا۟ عَلَىٰ مَكَانَتِكُمْ إِنَّا عَٰمِلُونَ ﴿١٢١﴾ وَٱنتَظِرُوٓا۟ إِنَّا مُنتَظِرُونَ ﴿١٢٢﴾
وَلِلَّهِ غَيْبُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ وَإِلَيْهِ يُرْجَعُ ٱلْأَمْرُ كُلُّهُۥ
فَٱعْبُدْهُ وَتَوَكَّلْ عَلَيْهِ وَمَا رَبُّكَ بِغَٰفِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿١٢٣﴾

سُورَةُ يُوسُفَ

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

الٓر تِلْكَ ءَايَٰتُ ٱلْكِتَٰبِ ٱلْمُبِينِ ﴿١﴾ إِنَّآ أَنزَلْنَٰهُ قُرْءَٰنًا
عَرَبِيًّا لَّعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿٢﴾ نَحْنُ نَقُصُّ عَلَيْكَ أَحْسَنَ
ٱلْقَصَصِ بِمَآ أَوْحَيْنَآ إِلَيْكَ هَٰذَا ٱلْقُرْءَانَ وَإِن كُنتَ مِن قَبْلِهِۦ
لَمِنَ ٱلْغَٰفِلِينَ ﴿٣﴾ إِذْ قَالَ يُوسُفُ لِأَبِيهِ يَٰٓأَبَتِ إِنِّى رَأَيْتُ
أَحَدَ عَشَرَ كَوْكَبًا وَٱلشَّمْسَ وَٱلْقَمَرَ رَأَيْتُهُمْ لِى سَٰجِدِينَ ﴿٤﴾

﴿١١٨﴾ و ئەگەر خودایێ تە ڤیابایە [جودایی نەبایە]، دا هەمی مرۆڤان کەتە تێك ملەت، و ل سەر تێك ڕێکێ کزم کەت [وەکی ملیاکەتان]، و [مرۆڤ] بەردەوام دێ د ژێك جودا بن [هەر تێك ل دویڤ دلێ خۆ دێ ڕێکا خۆ بۆ خۆ هەلبژێریت]. ﴿١١٩﴾ ئەو نەبیت یێ خودێ دلۆڤانی پێ بری [کو ئەو ژی ئەهلێ سوننەتێ و جەماعەتێنە]، و ژ بەر هندێ [دا دلۆڤانییێ پێ بیەت] یێت داین، و فەرمانا خودایێ تە بۆری [ئەوا دیێژیت] ب ڕاستی ئەز دێ جەهنەمێ ژ مرۆڤ و ئەجنەیان تژی کەم. ﴿١٢٠﴾ و هەمی دەنگ و باسێت پێغەمبەران بۆ تە ڤەدگێرین [ب چیرۆك دیێژین]، دا دلێ تە پێ موکوم بکەین، و د ڤێ سۆرەتێدا، هەقی، بۆ تە هات [کو چیرۆکێت پێغەمبەرانن، و کا چ ب سەرێ وان هات] و چامە و شیرەت و بیرئینانە، بۆ خودان باوەران. ﴿١٢١﴾ و [هەی موحەمەد] بێژە ئەوێت باوەرییێ نەئینن: ل سەر کارێ خۆ بن، و ل سەر ڕێکا خۆ بمینن، ئەم ژی ل سەر کار و ڕێکا خۆینە. ﴿١٢٢﴾ و چاڤەڕێ بن ب ڕاستی ئەم ژی چاڤەڕێینە [و دێ هوین زانن کا دویماهیك بۆ کێیە؟]. ﴿١٢٣﴾ و زانینا غەیبا ئەرد و ئەسمانان ل دەڤ خودێیە، و هەمی کاروبار دێ ب بال ویڤە زڤڕن، ڤێجا وی بپەرێسە و خۆ هلپەسێرە وی، و پشتا خۆ ب وی گرێ بدە، و خودایێ تە ژ کار و کریارێت هوین دکەن نەیێ بێ ئاگەهە.

سۆرەتا یووسف

ل مەکەهێ هاتیە خوارێ (١١١) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ هۆسا دێتە خواندن ئەلف، لام، ڕا، ئەڤە سێ تیپن ژ (٢٨) تیپێت زمانێ عەرەبی، نیشانن ل سەر ئیعجازا ڤێ قورئانێ کو عەرەبان پێ چێ نابیت قورئانەکا وەکی ڤێ بدانن، هەرچەندە زمانێ وان ژ عەینی تیپان پێکهاتییە و ئەڤە ئایەتێت قورئانا ڕۆنکەرن. ﴿٢﴾ ب ڕاستی مە ئەڤ قورئانە ب زمانێ عەرەبی ئینا خوارێ، دا هوین تێ بگەهن. ﴿٣﴾ ئەم باشترین چیرۆك و سەرهاتییان [یێت ملەتێت بەرێ] بۆ تە ڤەدگێرین، ب ڕێکا وەحیا مە بۆ تە ئینایی ژ ڤێ قورئانێ، هەرچەندە بەری ئەڤ قورئانە بۆ تە بێیت، تو ژێ ژ بێ ئاگەهان بوویی [ژ چیرۆکا یووسفی و چیرۆکێت دی ژی]. ﴿٤﴾ وەختێ یووسفی گۆتییە بابێ خۆ: بابۆ.. من د خەونا خۆدا دیت یازدە ستێر و ڕۆژ و هەیڤ بۆ من د سوجدەییدا بوون.

قَالَ يَٰبُنَيَّ لَا تَقۡصُصۡ رُءۡيَاكَ عَلَىٰٓ إِخۡوَتِكَ فَيَكِيدُواْ لَكَ كَيۡدًاۖ
إِنَّ ٱلشَّيۡطَٰنَ لِلۡإِنسَٰنِ عَدُوّٞ مُّبِينٞ ۝٥ وَكَذَٰلِكَ يَجۡتَبِيكَ
رَبُّكَ وَيُعَلِّمُكَ مِن تَأۡوِيلِ ٱلۡأَحَادِيثِ وَيُتِمُّ نِعۡمَتَهُۥ عَلَيۡكَ
وَعَلَىٰٓ ءَالِ يَعۡقُوبَ كَمَآ أَتَمَّهَا عَلَىٰٓ أَبَوَيۡكَ مِن قَبۡلُ إِبۡرَٰهِيمَ
وَإِسۡحَٰقَۚ إِنَّ رَبَّكَ عَلِيمٌ حَكِيمٞ ۝٦ ۞لَّقَدۡ كَانَ فِي يُوسُفَ
وَإِخۡوَتِهِۦٓ ءَايَٰتٞ لِّلسَّآئِلِينَ ۝٧ إِذۡ قَالُواْ لَيُوسُفُ وَأَخُوهُ أَحَبُّ
إِلَىٰٓ أَبِينَا مِنَّا وَنَحۡنُ عُصۡبَةٌ إِنَّ أَبَانَا لَفِي ضَلَٰلٖ مُّبِينٍ ۝٨
ٱقۡتُلُواْ يُوسُفَ أَوِ ٱطۡرَحُوهُ أَرۡضٗا يَخۡلُ لَكُمۡ وَجۡهُ أَبِيكُمۡ
وَتَكُونُواْ مِنۢ بَعۡدِهِۦ قَوۡمٗا صَٰلِحِينَ ۝٩ قَالَ قَآئِلٞ مِّنۡهُمۡ
لَا تَقۡتُلُواْ يُوسُفَ وَأَلۡقُوهُ فِي غَيَٰبَتِ ٱلۡجُبِّ يَلۡتَقِطۡهُ بَعۡضُ
ٱلسَّيَّارَةِ إِن كُنتُمۡ فَٰعِلِينَ ۝١٠ قَالُواْ يَٰٓأَبَانَا مَا لَكَ لَا تَأۡمَ۬نَّا عَلَىٰ
يُوسُفَ وَإِنَّا لَهُۥ لَنَٰصِحُونَ ۝١١ أَرۡسِلۡهُ مَعَنَا غَدٗا يَرۡتَعۡ وَيَلۡعَبۡ
وَإِنَّا لَهُۥ لَحَٰفِظُونَ ۝١٢ قَالَ إِنِّي لَيَحۡزُنُنِيٓ أَن تَذۡهَبُواْ بِهِۦ وَأَخَافُ
أَن يَأۡكُلَهُ ٱلذِّئۡبُ وَأَنتُمۡ عَنۡهُ غَٰفِلُونَ ۝١٣ قَالُواْ لَئِنۡ
أَكَلَهُ ٱلذِّئۡبُ وَنَحۡنُ عُصۡبَةٌ إِنَّآ إِذٗا لَّخَٰسِرُونَ ۝١٤

﴿٥﴾ [بابێ وی] گۆت: كورێ من، خەونا خۆ بۆ برایێت خۆ نەبێژە، ئەگەر [تو خەونا خۆ بۆ وان بێژی] دێ پیلانان بۆ تە دانن، ب ڕاستی شەیتان بۆ مرۆڤی دژمنەكێ ئاشكەرایە [دێ حەسویدییێ تێخیتە د دلێ واندا، و وان د بەر دژمنایییا ئەڕا كەت]. ﴿٦﴾ هۆسا خودایێ تە، تە هەلدبژێریت و ڕاڤەكرنا خەونان نیشا تە ددەت، و نیعمەتا خۆ ل سەر تە و مالا یەعقووب تەمام دكەت هەروەكی بەری نوكە ل سەر هەردو بابێت تە، ئیبراهیم و ئیسحاقی تەمامكری، ب ڕاستی خودایێ تە یێ زانا و كاربنەجهە. ﴿٧﴾ ب ڕاستی بۆ پسیاركەران ژ جوهییان بەلگە و نیشان [ل سەر ڕاستییا پێغەمبەرانییا تە] و بۆ مرۆڤان چامە و عیبرەت یێت د چیرۆكا یووسف و برایێت ویدا هەین. ﴿٨﴾ وەختێ برایێت یووسفی گۆتین: یووسف و برایێ خۆ ژ مە خۆشڤیتر ل دەڤ بابێ مە، و ئەم ب خۆ كۆمەكین، ب ڕاستی بابێ مە یێ د خەلەتییەكا ئاشكەرادا [وەختێ ئەو پتر حەژ یووسف و برایێ وی دكەت، و وان ب سەر مە دتێخیت]. ﴿٩﴾ [برایێت وی گۆتن:] یووسفی بكوژن، یان ژی باڤێژنە ئەردەكێ دویر [كو نەشێت بزڤڕیت] بابێ هەوە دێ بۆ هەوە ب تنێ مینیت، و بشتی ڤێ گونەهێ [تۆبە بكەن]، و ببنە مرۆڤێت قەنجیكار. ﴿١٠﴾ ئێك ژ وان گۆت: یووسفی نەكوژن، و ئەگەر هەوە ڤێت تشتەكی ب سەری بینن باڤێژنە د تارییا بنێ بیرێدا، هندەك كاروانی دێ هەلگرن [و د گەل خۆ دێ بەنە جهەكێ دویر كو ژ بابێ خۆ بەرزە بیت]. ﴿١١﴾ [پشتی نەخشە كێشابین و ئێك دەنگ بووین ل سەر پیلان و تۆبیا خۆ، دەست ب پێنگاڤێت ب كار كرن، و هاتنە دەڤ بابێ خۆ] گۆتن: بابۆ.. بۆچی باوەرییا تە ل سەر یووسفی ب مە نائێت، و ب ڕاستی مە خێرا وی دڤێت، و ئەم بۆ وی دلسۆزین. ﴿١٢﴾ سوبەهی د گەل مە بهنێرە، دا تێر فێقی بخۆت و تێر یاریان بكەت، و ب ڕاستی ئەم بۆ وی پارێزڤانین. ﴿١٣﴾ [یەعقووبێ بابێ یووسفی] گۆت: ب ڕاستی بێنا من نائێت، و دێ ب خەم كەڤم هوین وی ببەن، و ئەز دترسم هەوە های ژێ نە، گورگ وی بخۆت. ﴿١٤﴾ گۆتن: ئەگەر گورگ وی بخۆت، و ئەم ب خۆ كۆمەكا ب هێز، هنگی ئەمین یێت خوسارەت.

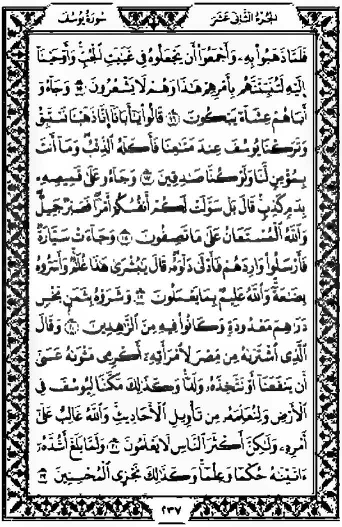

فَلَمَّا ذَهَبُواْ بِهِۦ وَأَجۡمَعُوٓاْ أَن يَجۡعَلُوهُ فِي غَيَٰبَتِ ٱلۡجُبِّۚ وَأَوۡحَيۡنَآ
إِلَيۡهِ لَتُنَبِّئَنَّهُم بِأَمۡرِهِمۡ هَٰذَا وَهُمۡ لَا يَشۡعُرُونَ ﴿١٥﴾ وَجَآءُوٓ
أَبَاهُمۡ عِشَآءٗ يَبۡكُونَ ﴿١٦﴾ قَالُواْ يَٰٓأَبَانَآ إِنَّا ذَهَبۡنَا نَسۡتَبِقُ
وَتَرَكۡنَا يُوسُفَ عِندَ مَتَٰعِنَا فَأَكَلَهُ ٱلذِّئۡبُۖ وَمَآ أَنتَ
بِمُؤۡمِنٖ لَّنَا وَلَوۡ كُنَّا صَٰدِقِينَ ﴿١٧﴾ وَجَآءُو عَلَىٰ قَمِيصِهِۦ
بِدَمٖ كَذِبٖۚ قَالَ بَلۡ سَوَّلَتۡ لَكُمۡ أَنفُسُكُمۡ أَمۡرٗاۖ فَصَبۡرٞ جَمِيلٞۖ
وَٱللَّهُ ٱلۡمُسۡتَعَانُ عَلَىٰ مَا تَصِفُونَ ﴿١٨﴾ وَجَآءَتۡ سَيَّارَةٞ
فَأَرۡسَلُواْ وَارِدَهُمۡ فَأَدۡلَىٰ دَلۡوَهُۥۖ قَالَ يَٰبُشۡرَىٰ هَٰذَا غُلَٰمٞۚ وَأَسَرُّوهُ
بِضَٰعَةٗۚ وَٱللَّهُ عَلِيمُۢ بِمَا يَعۡمَلُونَ ﴿١٩﴾ وَشَرَوۡهُ بِثَمَنِۭ بَخۡسٖ
دَرَٰهِمَ مَعۡدُودَةٖ وَكَانُواْ فِيهِ مِنَ ٱلزَّٰهِدِينَ ﴿٢٠﴾ وَقَالَ
ٱلَّذِي ٱشۡتَرَىٰهُ مِن مِّصۡرَ لِٱمۡرَأَتِهِۦٓ أَكۡرِمِي مَثۡوَىٰهُ عَسَىٰٓ
أَن يَنفَعَنَآ أَوۡ نَتَّخِذَهُۥ وَلَدٗاۚ وَكَذَٰلِكَ مَكَّنَّا لِيُوسُفَ فِي
ٱلۡأَرۡضِ وَلِنُعَلِّمَهُۥ مِن تَأۡوِيلِ ٱلۡأَحَادِيثِۚ وَٱللَّهُ غَالِبٌ عَلَىٰٓ
أَمۡرِهِۦ وَلَٰكِنَّ أَكۡثَرَ ٱلنَّاسِ لَا يَعۡلَمُونَ ﴿٢١﴾ وَلَمَّا بَلَغَ أَشُدَّهُۥٓ
ءَاتَيۡنَٰهُ حُكۡمٗا وَعِلۡمٗاۚ وَكَذَٰلِكَ نَجۡزِي ٱلۡمُحۡسِنِينَ ﴿٢٢﴾

﴿١٥﴾ ڤێجا وەختێ وان ئەو د گەل خۆ بری، هەمیان خۆ کرنە ئێك وی بێخنە د بنێ بیرێدا [و وەختێ وان ئەڤ نەخشەیە بۆ دگێڕا، و کار دکر باڤێژنە د بیرێدا]، مە وەحی بۆ یووسفی هنارت، دێ ڤی کارێ وان بۆ وان بێژی، و وان های ژ خۆ نە. ﴿١٦﴾ و ب شەڤ هاتنە دەڤ بابێ خۆ و دکرنە گری. ﴿١٧﴾ گۆتن: ب ڕاستی ئەم چۆبوویین مە بەریکانە دکر، و مە یووسف هێلابوو ل دەڤ تشتێت خۆ، و گورگی ئەو خوار، و تو قەت ژ مە باوەر ناکەی، خۆ ئەگەر ئەم د ڕاستگۆ ژی بین. ﴿١٨﴾ و خوینەکا ژ درەو ل قەمیسێ وی دابوون [و قەمیسێ ب خوینڤە بۆ بابێ خۆ ئینان، دا باوەر ژ وان بکەت کو گورگی یووسف یێ خواری]. یەعقووبی گۆت: [نەخێر وەنینە چو گورگان یووسف نەخوارییە، و ئەڤە خوینەکا ژ درەوە هەوە ل قەمیسێ وی دایی] بەلێ دلخوازیا هەوە کارەکێ مەزن د دەرهەقێ یووسفیدا بۆ هەوە خەملاندییە، و ل بەر هەوە ب ساناهی ئێخستییە، ڤێجا بێنفرەهیا من بێنفرەهییەکا جوانە، گازندە تێدا بەس بۆ خودێیە، و ئەز هاریکارییێ ژ خودێ دخوازم ل سەر ڤێ یا هوین دبێژن. ﴿١٩﴾ و کاروانەك هات [ل سەر وێ بیرێ دانا] و ئاڤگێڕێ خۆ هنارتن [دا بۆ وان ئاڤێ ژ بیرێ هەلکێشیت]، ڤێجا وی ژی سەتلا خۆ داهێلا بیرێ [یووسفی خۆ ب سەتلێ و وەریسیڤە گرت و بێ دەرکەڤت] ئینا گۆت: وەی ڤێ مزگینیێ، ئەڤە لاوەکە، و ئاڤگێڕان یووسف ژ هەڤالێت خۆ ڤەشارت و نەگۆتە وان مە یێ ژ بیرێ ئینابیە دەر، و بۆ فرۆتنێ د گەل خۆ برن، و خودێ ب خۆ ب ئەوا ئەو دکەن [برایێت یووسفی و یێ ئەو کڕی] ب ئاگەهـ و زانایە.

﴿٢٠﴾ و برایێت وی ئەو ب بهایەکێ کێم، ب چەند دەرهەمەکان فرۆتە وان، ل دەڤ وان هند یێ ب بها نەبوو [و هند دل ل سەر نەبوون، لەوا ب بهایەکێ کێم فرۆتن]. ﴿٢١﴾ و ئەوێ یووسف ل مسرێ کڕی گۆتە ژنا خۆ: قەدرێ وی بگرە، و جهێ وی خۆش بکە، بەلکی ب کێر مە بهێت یان ژی بکەینە کوڕێ خۆ، و هۆسا [مە ئەو ژ برایێت وی ڕزگارکر و ژ بیرێ ئینا دەرێ و برە د مالەکا زەنگیندا کو حەژێ بکەن، و حسێب بکەن کوڕێ خۆ] مە ئەو خۆجە کر د ئەردێ مسرێدا [و بوو خودانێ ئەمر و نەهییان]، و دا ڕاڤەکرنا خەونان نیشا بدەین و خودێ ل سەر کارێ خۆ یێ زالە [ئانکو چاوا بڤێت دێ وەسا کەت]، بەلێ باراپتر ژ خەلکی ڤێ نوزانن. ﴿٢٢﴾ ڤێجا وەختێ یووسف گەهشتیە کاملاتیا خۆ [ژ ئەقل و هێزێڤە]، مە پێغەمبەراتی و زانین دایێ، و هۆسا ئەم قەنجیکاران خەلات دکەین.

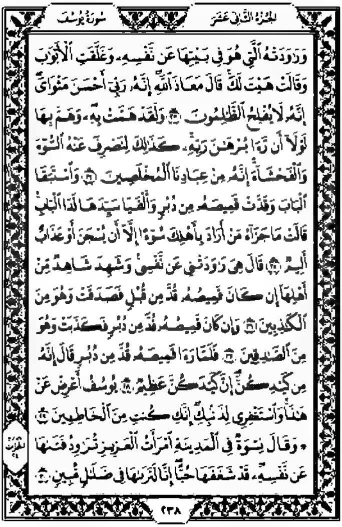

الجزء الثاني عشر سورة يوسف

وَرَٰوَدَتۡهُ ٱلَّتِي هُوَ فِي بَيۡتِهَا عَن نَّفۡسِهِۦ وَغَلَّقَتِ ٱلۡأَبۡوَٰبَ
وَقَالَتۡ هَيۡتَ لَكَۚ قَالَ مَعَاذَ ٱللَّهِۖ إِنَّهُۥ رَبِّيٓ أَحۡسَنَ مَثۡوَايَۖ
إِنَّهُۥ لَا يُفۡلِحُ ٱلظَّٰلِمُونَ ﴿٢٣﴾ وَلَقَدۡ هَمَّتۡ بِهِۦۖ وَهَمَّ بِهَا
لَوۡلَآ أَن رَّءَا بُرۡهَٰنَ رَبِّهِۦۚ كَذَٰلِكَ لِنَصۡرِفَ عَنۡهُ ٱلسُّوٓءَ
وَٱلۡفَحۡشَآءَۚ إِنَّهُۥ مِنۡ عِبَادِنَا ٱلۡمُخۡلَصِينَ ﴿٢٤﴾ وَٱسۡتَبَقَا
ٱلۡبَابَ وَقَدَّتۡ قَمِيصَهُۥ مِن دُبُرٖ وَأَلۡفَيَا سَيِّدَهَا لَدَا ٱلۡبَابِۚ
قَالَتۡ مَا جَزَآءُ مَنۡ أَرَادَ بِأَهۡلِكَ سُوٓءًا إِلَّآ أَن يُسۡجَنَ أَوۡ عَذَابٌ
أَلِيمٞ ﴿٢٥﴾ قَالَ هِيَ رَٰوَدَتۡنِي عَن نَّفۡسِيۚ وَشَهِدَ شَاهِدٞ مِّنۡ
أَهۡلِهَآ إِن كَانَ قَمِيصُهُۥ قُدَّ مِن قُبُلٖ فَصَدَقَتۡ وَهُوَ مِنَ
ٱلۡكَٰذِبِينَ ﴿٢٦﴾ وَإِن كَانَ قَمِيصُهُۥ قُدَّ مِن دُبُرٖ فَكَذَبَتۡ وَهُوَ
مِنَ ٱلصَّٰدِقِينَ ﴿٢٧﴾ فَلَمَّا رَءَا قَمِيصَهُۥ قُدَّ مِن دُبُرٖ قَالَ إِنَّهُۥ
مِن كَيۡدِكُنَّۖ إِنَّ كَيۡدَكُنَّ عَظِيمٞ ﴿٢٨﴾ يُوسُفُ أَعۡرِضۡ عَنۡ
هَٰذَاۚ وَٱسۡتَغۡفِرِي لِذَنۢبِكِۖ إِنَّكِ كُنتِ مِنَ ٱلۡخَاطِـِٔينَ ﴿٢٩﴾
۞ وَقَالَ نِسۡوَةٞ فِي ٱلۡمَدِينَةِ ٱمۡرَأَتُ ٱلۡعَزِيزِ تُرَٰوِدُ فَتَىٰهَا
عَن نَّفۡسِهِۦۖ قَدۡ شَغَفَهَا حُبًّاۖ إِنَّا لَنَرَىٰهَا فِي ضَلَٰلٖ مُّبِينٖ ﴿٣٠﴾

٢٣٨

﴿٢٣﴾ و ئەوا یووسف د مالا ویدا [کابانیا سەروەرێ مسرێ] بۆ دەستڤەدانا خۆ [بۆ نڤیا خۆ] ب فندوفێل داخوازا یووسف کر، و دەرگەهـ هەمی گرتن، و گۆتە یووسف: دێ ب لەز بێشڤە وەرە [یووسفی] گۆت: ئەز خۆ ب خودێ دپارێزم ژ وی تشتێ تو ژ من دخوازی، ب ڕاستی مالخۆیێ مالێ [سەروەرێ مسرێ] سەروەرێ منە، وی قەنجی یێت د گەل من کرین و جهێ من یێ خۆشکری، ب ڕاستی خودێ خائین و ستەمکاران سەرفەراز ناکەت. ﴿٢٤﴾ ب ڕاستی وێ ئەو کرە د دلێ خۆدا و قەستا وی کر، و ئەگەر یووسف ژی نیشان و بەلگەیێت خودایێ خۆ نەدیتبان، دا کەتە دلێ خۆ دربەکێ دانیتێ، یان دا بەر ب وێڤە چیت، وەسا مە نیشانا خودایێ وی نیشادا، دا خیانەت و دەهمەنپیسیێ ژێ بدەینە پاش، ب ڕاستی ئەو ژ بەندەیێت مە یێت هەلبژارتیە. ﴿٢٥﴾ و هەردو بەزینە دەرگەهی [یووسفی دڤیا دەرگەهی ڤەکەت و بڕەڤیت، و ژنا سەروەری دڤیا د بەررا بکەت، دا نەهێلیت دەرکەڤیت]، و قەمیسێ وی ژ پشتڤە گرت و کێشا و دڕاند، و هەردووکان زەلامێ ژنێ د دەرگەهیدا دیت، ئینا ژنێ گۆت: جزایێ وی کەسی چیە یێ خرابی بۆ مالا تە بڤێت و خیانەتێ ل تە بکەت، ژ هندێ پێڤەتر بێتە زیندانکرن یان ب ئیزایەکا دژوار بێتە ئیزادان. ﴿٢٦﴾ [یووسف] گۆت: وێ ب خورتی ئەز داخوازکرمە دەڤ خۆ [ئەز ژ بەر وێ ڕەڤیم دا دەرکەڤم، تو هاتیە د دەرگەهیدا] و د وی وەختیدا شاهدەکی ژ مالا وێ شادەیی دا [و گۆت]: ئەگەر قەمیسێ وی [یێ یووسفی] ژ بەرڤە دڕیابیت، ژنا تە ڕاست دبێژیت، و ئەو [یووسف] ژ درەوینانە. ﴿٢٧﴾ و ئەگەر قەمیسێ یووسف ژ پشتڤە دڕیابیت [ئەوێ] درەو کر و [یووسف] ژ ڕاستگۆیانە. ﴿٢٨﴾ ڤێجا وەختێ دیتی قەمیسێ وی ژ پشتڤە یێ هاتیە دڕاندن، ئینا گۆت: ب ڕاستی ئەڤە ژ فندوفێلێت هەوەنە، ب ڕاستی فندوفێلێت هەوە ژنان د مەزنن. ﴿٢٩﴾ [زەلامێ ژنێ (سەروەرێ مسرێ)] گۆت: هەی یووسف چاڤێ خۆ ژ ڤێ تشتی بگرە، و بۆ کەسێ نەبێژە و [گۆتە ژنێ] تو ژی داخوازا لێبۆرینێ ژ گونەها خۆ بکە، ب ڕاستی تو ژ مرۆڤێت خەلەت بوویی. ﴿٣٠﴾ و کۆمەکا ژنان د بازێڕیدا گۆتن: ژنا سەروەرێ مسرێ بەردەستکێ خۆ داخواز دکەتە دەڤ خۆ، ب ڕاستی ڤیانا وی پەردەیا دلێ وێ هنگاڤتیە، ب ڕاستی ئەم وێ د خەلەتیەکا ئاشکەرادا دبینین.

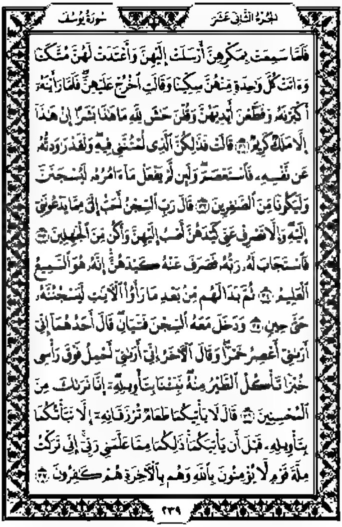

الجُزۡءُ الثَّانِي عَشَرَ سُورَةُ يُوسُفَ

فَلَمَّا سَمِعَتۡ بِمَكۡرِهِنَّ أَرۡسَلَتۡ إِلَيۡهِنَّ وَأَعۡتَدَتۡ لَهُنَّ مُتَّكَـٔٗا
وَءَاتَتۡ كُلَّ وَٰحِدَةٖ مِّنۡهُنَّ سِكِّينٗا وَقَالَتِ ٱخۡرُجۡ عَلَيۡهِنَّۖ فَلَمَّا رَأَيۡنَهُۥٓ
أَكۡبَرۡنَهُۥ وَقَطَّعۡنَ أَيۡدِيَهُنَّ وَقُلۡنَ حَٰشَ لِلَّهِ مَا هَٰذَا بَشَرًا إِنۡ هَٰذَآ
إِلَّا مَلَكٞ كَرِيمٞ ﴿٣١﴾ قَالَتۡ فَذَٰلِكُنَّ ٱلَّذِي لُمۡتُنَّنِي فِيهِۖ وَلَقَدۡ رَٰوَدتُّهُۥ
عَن نَّفۡسِهِۦ فَٱسۡتَعۡصَمَۖ وَلَئِن لَّمۡ يَفۡعَلۡ مَآ ءَامُرُهُۥ لَيُسۡجَنَنَّ
وَلَيَكُونٗا مِّنَ ٱلصَّٰغِرِينَ ﴿٣٢﴾ قَالَ رَبِّ ٱلسِّجۡنُ أَحَبُّ إِلَيَّ مِمَّا يَدۡعُونَنِيٓ
إِلَيۡهِۖ وَإِلَّا تَصۡرِفۡ عَنِّي كَيۡدَهُنَّ أَصۡبُ إِلَيۡهِنَّ وَأَكُن مِّنَ ٱلۡجَٰهِلِينَ ﴿٣٣﴾
فَٱسۡتَجَابَ لَهُۥ رَبُّهُۥ فَصَرَفَ عَنۡهُ كَيۡدَهُنَّۚ إِنَّهُۥ هُوَ ٱلسَّمِيعُ
ٱلۡعَلِيمُ ﴿٣٤﴾ ثُمَّ بَدَا لَهُم مِّنۢ بَعۡدِ مَا رَأَوُاْ ٱلۡأٓيَٰتِ لَيَسۡجُنُنَّهُۥ
حَتَّىٰ حِينٖ ﴿٣٥﴾ وَدَخَلَ مَعَهُ ٱلسِّجۡنَ فَتَيَانِۖ قَالَ أَحَدُهُمَآ إِنِّيٓ
أَرَىٰنِيٓ أَعۡصِرُ خَمۡرٗاۖ وَقَالَ ٱلۡأٓخَرُ إِنِّيٓ أَرَىٰنِيٓ أَحۡمِلُ فَوۡقَ رَأۡسِي
خُبۡزٗا تَأۡكُلُ ٱلطَّيۡرُ مِنۡهُۖ نَبِّئۡنَا بِتَأۡوِيلِهِۦٓۖ إِنَّا نَرَىٰكَ مِنَ
ٱلۡمُحۡسِنِينَ ﴿٣٦﴾ قَالَ لَا يَأۡتِيكُمَا طَعَامٞ تُرۡزَقَانِهِۦٓ إِلَّا نَبَّأۡتُكُمَا
بِتَأۡوِيلِهِۦ قَبۡلَ أَن يَأۡتِيَكُمَاۚ ذَٰلِكُمَا مِمَّا عَلَّمَنِي رَبِّيٓۚ إِنِّي تَرَكۡتُ
مِلَّةَ قَوۡمٖ لَّا يُؤۡمِنُونَ بِٱللَّهِ وَهُم بِٱلۡأٓخِرَةِ هُمۡ كَٰفِرُونَ ﴿٣٧﴾

٢٣٩

﴿٣١﴾ ڤێجا وەختێ [ژنا سەروەری] نەکامیا وان بیستی، هنارتە دویڤ وانرا، و بالگەهـ بۆ ئامادەکرن، و هەر ئێکێ کێرەك بۆ ئینا و داڤێ، ئینا گۆتە یووسف: دەرکەڤە ناڤ وان [خۆ نیشا وان بدە]، ڤێجا وەختێ چاڤێ وان ب یووسفی کەڤتی، مەزن و بێ نموونە دانان [های ژ خۆ نەمان]، و دەستێت خۆ بڕین و گۆتن: حاشای خودێ ئەڤە مرۆڤ بیت، ئەڤە ژ ملیاکەتەکێ ب ڕێز و خودان قەدر پێڤەتر نینە. ﴿٣٢﴾ [ئینا ژنا سەروەرێ مسرێ] گۆت: ئەها ئەڤە بوو یا هەوە بۆ من دکرە کێماسی و ئەز پێ لۆمەدار دکرم، و ب ڕاستی من ئەو یێ داخوازکریە دەڤ خۆ، و خۆ دا پاش و خۆ ئاسێ کر، و ئەگەر ئەو تشتێ ئەز ژێ دخوازم نەکەت، بێ گۆمان دێ ئێتە زیندانکرن، و دێ بیتە ژ وان ئەوێت ڕسوا و ڕزیل. ﴿٣٣﴾ یووسفی گۆت: خودێوۆ، من زیندان پێ خۆشترە ژ وێ یا ئەو داخوازا من بۆ دکەن، و ئەگەر تو فندوفێلێت وان ژ من نەدەیە پاش، دێ ب نك وانڤە چم، و دێ بمە ژ نەزانان. ﴿٣٤﴾ ڤێجا خودێ دوعایا وی قەبویل کر، و فندوفێلێت وان ژێ دانە پاش، ب ڕاستی خودێ گوهدێر و زانایە. ﴿٣٥﴾ پاشی بۆ وان [کاربدەستان] وەسا دیاربوو، پشتی بەلگە و نیشان ل سەر بێ گونەهی و ڕوی سپاتیا یووسفی دیتین، [یا باش ئەوە] هەتا دەمەکێ نەیێ ئاشکەرا زیندان بکەن [دا هزرا گونەهکاریێ ژێ بێتەکرن، و شەرما خۆ ژێ پێ بڤەشێرن].

﴿٣٦﴾ و دو گەنج د گەل وی چۆنە د زیندانێڤە [ئێك ئاپێژێ خوندکاری بوو، یێ دی ئاڤگێڕێ وی بوو]، ئێك ژ وان گۆت: من د خەونا خۆدا ددیت من ترێ دگڤاشت و مەی (عەرەق) چێ دکر، و یێ دی گۆت: من ددیت نان ل سەر سەرێ من بوو و بالندەیان ژێ دخوار، ڤێجا تو بۆ مە ڕاڤەکرنا ڤێ بێژە، ب ڕاستی ئەم تە خۆش مرۆڤ و جوامێر دبینین. ﴿٣٧﴾ [یووسفی گۆت] هێژ خوارن نەهاتیە بەر هەوە ئەگەر من بۆ هەوە نەگۆتبیت کا چ خوارنە، بەری بۆ هەوە بێت، و ئەڤە ئەو زانینەیە یا خودایێ من نیشا من دایی، ب ڕاستی من دینێ ملەتەکی یێ هێلایی باوەرییێ ب خودێ نائینن، و ژ ئاخرەتێ ژی بێ باوەرن.

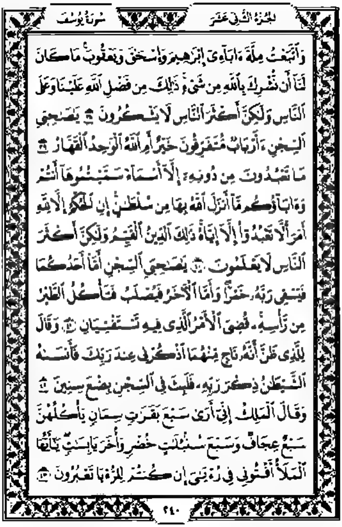
الجزء الثاني عشر
سورة يوسف

وَٱتَّبَعۡتُ مِلَّةَ ءَابَآءِيٓ إِبۡرَٰهِيمَ وَإِسۡحَٰقَ وَيَعۡقُوبَۚ مَا كَانَ
لَنَآ أَن نُّشۡرِكَ بِٱللَّهِ مِن شَيۡءٖۚ ذَٰلِكَ مِن فَضۡلِ ٱللَّهِ عَلَيۡنَا وَعَلَى
ٱلنَّاسِ وَلَٰكِنَّ أَكۡثَرَ ٱلنَّاسِ لَا يَشۡكُرُونَ ٣٨ يَٰصَٰحِبَيِ
ٱلسِّجۡنِ ءَأَرۡبَابٞ مُّتَفَرِّقُونَ خَيۡرٌ أَمِ ٱللَّهُ ٱلۡوَٰحِدُ ٱلۡقَهَّارُ ٣٩
مَا تَعۡبُدُونَ مِن دُونِهِۦٓ إِلَّآ أَسۡمَآءٗ سَمَّيۡتُمُوهَآ أَنتُمۡ
وَءَابَآؤُكُم مَّآ أَنزَلَ ٱللَّهُ بِهَا مِن سُلۡطَٰنٍۚ إِنِ ٱلۡحُكۡمُ إِلَّا لِلَّهِ
أَمَرَ أَلَّا تَعۡبُدُوٓاْ إِلَّآ إِيَّاهُۚ ذَٰلِكَ ٱلدِّينُ ٱلۡقَيِّمُ وَلَٰكِنَّ أَكۡثَرَ
ٱلنَّاسِ لَا يَعۡلَمُونَ ٤٠ يَٰصَٰحِبَيِ ٱلسِّجۡنِ أَمَّآ أَحَدُكُمَا
فَيَسۡقِي رَبَّهُۥ خَمۡرٗاۖ وَأَمَّا ٱلۡأٓخَرُ فَيُصۡلَبُ فَتَأۡكُلُ ٱلطَّيۡرُ
مِن رَّأۡسِهِۦۚ قُضِيَ ٱلۡأَمۡرُ ٱلَّذِي فِيهِ تَسۡتَفۡتِيَانِ ٤١ وَقَالَ
لِلَّذِي ظَنَّ أَنَّهُۥ نَاجٖ مِّنۡهُمَا ٱذۡكُرۡنِي عِندَ رَبِّكَ فَأَنسَىٰهُ
ٱلشَّيۡطَٰنُ ذِكۡرَ رَبِّهِۦ فَلَبِثَ فِي ٱلسِّجۡنِ بِضۡعَ سِنِينَ ٤٢
وَقَالَ ٱلۡمَلِكُ إِنِّيٓ أَرَىٰ سَبۡعَ بَقَرَٰتٖ سِمَانٖ يَأۡكُلُهُنَّ
سَبۡعٌ عِجَافٞ وَسَبۡعَ سُنۢبُلَٰتٍ خُضۡرٖ وَأُخَرَ يَابِسَٰتٖۖ يَٰٓأَيُّهَا
ٱلۡمَلَأُ أَفۡتُونِي فِي رُءۡيَٰيَ إِن كُنتُمۡ لِلرُّءۡيَا تَعۡبُرُونَ ٤٣

٢٤٠

﴿٣٨﴾ و من دینێ باب و باپیرێت خۆ ئیبراهیم و ئیسحاق و یەعقووبی گرت، و بۆ مە [مال پێغەمبەران] دورست نینە ئەم تشتەکی بۆ خودێ بکەینە هەڤپشك، و ئەڤە [کو ئەم پێغەمبەر ژ گونەهان پارستینە] کەرەما خودێیە، ل سەر مە و ل سەر مرۆڤان [دەمێ پێغەمبەر بۆ ڕاستەڕێکرنا وان هاتینە هنارتن]، بەلێ پا باراپتر ژ مرۆڤان [ڤێ نوزانن] سوپاسیا خودێ ناکەن. ﴿٣٩﴾ هەی هەڤالێت من یێت زیندانێ، ئەرێ پەرستییێت بەلاڤ و جودا جودا چێترن، یان خودایێ تاك و تەنیا، ئەوێ هەمی تشت بۆ مەزناتیا خۆ داچەماندین. ﴿٤٠﴾ ئەو پەرستییێت هوین ژ بلی خودێ دپەرێسن ژ ناڤان پێڤەتر نینن، هەوە و باب و باپیرێت خۆ یێت ب ناڤکرین [و پەرستی دانایین]، خودێ چو بەلگە و نیشان پێ نەهنارتینە، ژ خودێ پێڤەتر کەس حوکمی د چێکریاندا ناکەت، ئەمرێ کری کو هوین ژ وی پێڤەتر چو نەپەرێسن، ئەڤە دینێ ڕاست و دورستە بەلێ باراپتر ژ خەلکی ڤێ نوزانن. ﴿٤١﴾ هەی هەڤالێت من یێت زیندانێ، هندی ئێك ژ هەوەیە دێ زڤڕیتەڤە سەر کارێ خۆ، و دێ مەیێ (عەرەقێ) دەتە سەروەرێ خۆ، و هندی یێ دیە دێ ب دارڤە ئێتە هەلاویستن و دێ ئێتە کوشتن، و بالندە دێ سەرێ وی خۆن، و ئەو کارێ هوین هەردو ژ من دپرسن ب دویماهیك هات و [ئەوا من گۆتیە هەوە] دێ هەر چێ بیت ژی. ﴿٤٢﴾ و یووسفی گۆتە وی، یێ وی هزردکر، ژ هەردووکان ئەو دێ ئێتە بەردان، بەحسێ من ل دەڤ خوندکارێ خۆ بکە [چیرۆکا من بۆ بێژە بەلکی من ژ ڤێرێ دەربێخیت و بزانیت ئەز یێ بێ گونەهم] بەلێ شەیتانی ژ بیرێ بر بەحسێ یووسفی بۆ خوندکارێ خۆ بکەت. ڤێجا چەند سالەکان یووسف ما د زیندانێڤە. ﴿٤٣﴾ [پشتی دەمەکی خوندکارێ مسرێ ب خۆ، خەونەك دیت و هەمی خەونزان کۆمکرن، بەلێ کەس ب سەر ڕاڤەکرنا خەونا وی هەلنەبوو] خوندکاری گۆت: ب ڕاستی من د خەونێدا ددیت، حەفت چێلێت قەلەو، حەفتێت لاواز ئەو [یێت قەلەو] دخوارن، و من ددیت حەفت گولییێت کەسك یێت دانگرتی، حەفتێت دی یێت هشك خۆ تێ ئالاندبوون و کەڤتبوونە سەر، ڤێجا گەلی ڕویسپی و ماقویلان، ڕاڤەکرنا ڤێ خەونا من، بۆ من بێژن، ئەگەر هوین ڕاڤەکرنا خەونان بزانن.

قَالُوٓاْ أَضۡغَٰثُ أَحۡلَٰمٖۖ وَمَا نَحۡنُ بِتَأۡوِيلِ ٱلۡأَحۡلَٰمِ بِعَٰلِمِينَ ﴿٤٤﴾
وَقَالَ ٱلَّذِي نَجَا مِنۡهُمَا وَٱدَّكَرَ بَعۡدَ أُمَّةٍ أَنَا۠ أُنَبِّئُكُم بِتَأۡوِيلِهِۦ
فَأَرۡسِلُونِ ﴿٤٥﴾ يُوسُفُ أَيُّهَا ٱلصِّدِّيقُ أَفۡتِنَا فِي سَبۡعِ بَقَرَٰتٖ
سِمَانٖ يَأۡكُلُهُنَّ سَبۡعٌ عِجَافٞ وَسَبۡعِ سُنۢبُلَٰتٍ خُضۡرٖ
وَأُخَرَ يَابِسَٰتٖ لَّعَلِّيٓ أَرۡجِعُ إِلَى ٱلنَّاسِ لَعَلَّهُمۡ يَعۡلَمُونَ ﴿٤٦﴾ قَالَ
تَزۡرَعُونَ سَبۡعَ سِنِينَ دَأَبٗا فَمَا حَصَدتُّمۡ فَذَرُوهُ فِي سُنۢبُلِهِۦٓ إِلَّا
قَلِيلٗا مِّمَّا تَأۡكُلُونَ ﴿٤٧﴾ ثُمَّ يَأۡتِي مِنۢ بَعۡدِ ذَٰلِكَ سَبۡعٞ شِدَادٞ يَأۡكُلۡنَ
مَا قَدَّمۡتُمۡ لَهُنَّ إِلَّا قَلِيلٗا مِّمَّا تُحۡصِنُونَ ﴿٤٨﴾ ثُمَّ يَأۡتِي مِنۢ بَعۡدِ ذَٰلِكَ
عَامٞ فِيهِ يُغَاثُ ٱلنَّاسُ وَفِيهِ يَعۡصِرُونَ ﴿٤٩﴾ وَقَالَ ٱلۡمَلِكُ ٱئۡتُونِي
بِهِۦۖ فَلَمَّا جَآءَهُ ٱلرَّسُولُ قَالَ ٱرۡجِعۡ إِلَىٰ رَبِّكَ فَسۡـَٔلۡهُ مَا بَالُ
ٱلنِّسۡوَةِ ٱلَّٰتِي قَطَّعۡنَ أَيۡدِيَهُنَّۚ إِنَّ رَبِّي بِكَيۡدِهِنَّ عَلِيمٞ ﴿٥٠﴾
قَالَ مَا خَطۡبُكُنَّ إِذۡ رَٰوَدتُّنَّ يُوسُفَ عَن نَّفۡسِهِۦۚ قُلۡنَ حَٰشَ
لِلَّهِ مَا عَلِمۡنَا عَلَيۡهِ مِن سُوٓءٖۚ قَالَتِ ٱمۡرَأَتُ ٱلۡعَزِيزِ ٱلۡـَٰٔنَ حَصۡحَصَ
ٱلۡحَقُّ أَنَا۠ رَٰوَدتُّهُۥ عَن نَّفۡسِهِۦ وَإِنَّهُۥ لَمِنَ ٱلصَّٰدِقِينَ ﴿٥١﴾ ذَٰلِكَ
لِيَعۡلَمَ أَنِّي لَمۡ أَخُنۡهُ بِٱلۡغَيۡبِ وَأَنَّ ٱللَّهَ لَا يَهۡدِي كَيۡدَ ٱلۡخَآئِنِينَ ﴿٥٢﴾

﴿٤٤﴾ گۆتن: ئەڤە تێکەلەخەونن، ئەم چو ژ ڕاڤەکرنا تێکەلەخەونان نوزانین. ﴿٤٥﴾ و ئەوێ ژ وان هەردووکان [ئەوێت د گەل یووسفی د زیندانێڤە] هاتیە بەردان، و پشتی دەمەکێ درێژ ژ نوی یووسف هاتیە بیرێ، گۆت: ئەز دێ بۆ هەوە ڕاڤەکرنا ڤێ خەونێ بێژم، کا من بهنێرنە زیندانێ دەڤ یووسفی. ﴿٤٦﴾ [ڤێجا وەختێ چۆیە دەڤ یووسفی د زیندانێڤە] گۆت: یووسف هەی مرۆڤێ زێدە ڕاستگۆ، کا بۆ مە ڤێ خەونێ ڕاڤە بکە، حەفت چێلێت لاواز حەفت چێلێت قەلەو دخوارن، و حەفت گولێت هشك خۆ ب سەر حەفتێت کەسك دادابوو، دا ئەز بزڤڕمە ناڤ خەلکی، و ڕاڤەکرنا ڤێ خەونێ بزانن و قەدرێ تە ژی بزانن، و تە ژ زیندانێ دەربێخن. ﴿٤٧﴾ [یووسفی] گۆت: حەفت سالان ل سەرێك و بێ ڤەبرین، وەکی هەرجار چاندنا خۆ بکەن، ڤێجا یێ هەوە دروی بهێلنە د گولیا ویدا، ئەو کێم نەبیت ئەوا هوین دخۆن. ﴿٤٨﴾ پاشی پشتی هنگی [ڤان سالان] دێ حەفت هشکە سالێت گران هێن ئەڤا هەوە بۆ هلگرتی و دانایە سەرێك، هەمییێ دێ خۆن، ئەو کێم نەبیت یێ هەوە بۆ تۆڤی ڕاکری. ﴿٤٩﴾ پاشی پشتی ڤان سالان، سالەك دێ ئێت، باران دێ ب خەلکیڕا گەهن [دێ بیتە بەرفرەهی]، و دێ بۆ خۆ تێدا دۆشاڤێ و شەربەتێ و ڕوینی ڤەگرن. ﴿٥٠﴾ و خوندکاری گۆت: کا یووسفی بۆ من بینن، ڤێجا وەختێ ئێلچیێ خوندکاری هاتیە دەڤ، [یووسفی] گۆتێ: بزڤڕە دەڤ خوندکارێ خۆ، و بێژێ [پسیارێ ژێ بکە] وان ژنان چ بوو ئەوێت دەستێت خۆ برین؟ ب ڕاستی خودایێ من ئاگەهـ ژ فندوفێلێت وان هەیە. ﴿٥١﴾ [خوندکاری گازی وان ژنان کر] و گۆتێ: هەوە چ بوو وەختێ هەوە یووسف داخوازکرییە دەڤ خۆ [ئەرێ هەوە خرابییەك ژێ دیتبوو] گۆتن: حاشایێ خودێ [ئەو خرابییەکێ بکەت] مە چو خرابی ژێ نەدیتییە [وێ گاڤێ] ژنا سەروەری گۆت: نەها ڤێ گاڤێ ڕاستی دیاربوو، من ئەو یێ داخوازکری و ئەو یێ بەرییە، و ئەو ب ڕاستی ژ ڕاستگۆیانە. ﴿٥٢﴾ یووسف گۆت: من ئەڤ داخوازە کر [کو خوندکار پسیارا وان ژنان بکەت، کا وان چ بوو، بەری ئەز ژ زیندانێ دەرکەڤم] دا سەروەر [عەزیزێ مسرێ] بزانیت من د پشتڕا خیانەت لێ نەکرییە، ب ڕاستی خودێ فندوفێلێت خائینان ب سەر نائێخیت.

وَمَآ أُبَرِّئُ نَفۡسِيٓۚ إِنَّ ٱلنَّفۡسَ لَأَمَّارَةُۢ بِٱلسُّوٓءِ إِلَّا مَا رَحِمَ رَبِّيٓۚ
إِنَّ رَبِّي غَفُورٞ رَّحِيمٞ ﴿٥٣﴾ وَقَالَ ٱلۡمَلِكُ ٱئۡتُونِي بِهِۦٓ أَسۡتَخۡلِصۡهُ
لِنَفۡسِيۖ فَلَمَّا كَلَّمَهُۥ قَالَ إِنَّكَ ٱلۡيَوۡمَ لَدَيۡنَا مَكِينٌ أَمِينٞ ﴿٥٤﴾
قَالَ ٱجۡعَلۡنِي عَلَىٰ خَزَآئِنِ ٱلۡأَرۡضِۖ إِنِّي حَفِيظٌ عَلِيمٞ ﴿٥٥﴾ وَكَذَٰلِكَ
مَكَّنَّا لِيُوسُفَ فِي ٱلۡأَرۡضِ يَتَبَوَّأُ مِنۡهَا حَيۡثُ يَشَآءُۚ نُصِيبُ
بِرَحۡمَتِنَا مَن نَّشَآءُۖ وَلَا نُضِيعُ أَجۡرَ ٱلۡمُحۡسِنِينَ ﴿٥٦﴾ وَلَأَجۡرُ
ٱلۡأٓخِرَةِ خَيۡرٞ لِّلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَكَانُواْ يَتَّقُونَ ﴿٥٧﴾ وَجَآءَ
إِخۡوَةُ يُوسُفَ فَدَخَلُواْ عَلَيۡهِ فَعَرَفَهُمۡ وَهُمۡ لَهُۥ مُنكِرُونَ ﴿٥٨﴾
وَلَمَّا جَهَّزَهُم بِجَهَازِهِمۡ قَالَ ٱئۡتُونِي بِأَخٖ لَّكُم مِّنۡ أَبِيكُمۡۚ أَلَا
تَرَوۡنَ أَنِّيٓ أُوفِي ٱلۡكَيۡلَ وَأَنَا۠ خَيۡرُ ٱلۡمُنزِلِينَ ﴿٥٩﴾ فَإِن لَّمۡ تَأۡتُونِي
بِهِۦ فَلَا كَيۡلَ لَكُمۡ عِندِي وَلَا تَقۡرَبُونِ ﴿٦٠﴾ قَالُواْ سَنُرَٰوِدُ عَنۡهُ أَبَاهُ
وَإِنَّا لَفَٰعِلُونَ ﴿٦١﴾ وَقَالَ لِفِتۡيَٰنِهِ ٱجۡعَلُواْ بِضَٰعَتَهُمۡ فِي رِحَالِهِمۡ
لَعَلَّهُمۡ يَعۡرِفُونَهَآ إِذَا ٱنقَلَبُوٓاْ إِلَىٰٓ أَهۡلِهِمۡ لَعَلَّهُمۡ يَرۡجِعُونَ ﴿٦٢﴾
فَلَمَّا رَجَعُوٓاْ إِلَىٰٓ أَبِيهِمۡ قَالُواْ يَٰٓأَبَانَا مُنِعَ مِنَّا ٱلۡكَيۡلُ
فَأَرۡسِلۡ مَعَنَآ أَخَانَا نَكۡتَلۡ وَإِنَّا لَهُۥ لَحَٰفِظُونَ ﴿٦٣﴾

﴿٥٣﴾ و ئەز ب ڕاستی خۆ بەری ناکەم کو چو خەلەتیان ناکەم [یووسفی ئەڤ ئاخفتنە ژ جوامێرییا خۆ گۆت]، ب ڕاستی نەفس زێدە خرایخوازە، ئەو [نەفس] تنێ نەبیت یا خودێ دلۆڤانی پێ بری و پاراستی، ب ڕاستی خودایێ من گونەهـ ژێبەر و دلۆڤانە. ﴿٥٤﴾ و خوندکاری گۆت: وی [یووسفی] بۆ من بینن، ئەز دێ وی بۆ خۆ ب تنێ گرم [ڤێجا وەختێ یووسف هاتیە دەڤ خوندکاری] د گەل ئاخفت و گۆتێ: تو ئەڤرۆ ل دەڤ مە خودان جە و خودان دەستهەلات و ئەمینداری ل سەر هەمی تشتان. ﴿٥٥﴾ یووسفی گۆت: تو من دانە سەر گەنجخانەیێت مسرێ [گەنجخانەیێت پارە و خوارن تێدا، دا ب عەدالەت بەلاڤ بکەت و بکەتە ڕێکەک پێ بگەهینە خەلکێ مسرێ، دا پەرستنا بوتان بهێلن و باوەرییێ ب خودێ بینن]، ب ڕاستی ئەز یێ ئەمین و پارێزەرم، و زانامە ب ڕێکێت بەلاڤکرنا وان. ﴿٥٦﴾ و هۆسا [مە ئەو ژ زیندانێ دەرێخست و ئێخستە دلێ خوندکاری، دا بداتە سەر گەنجخانەیێت مسرێ] مە یووسف د مسرێدا ب جە کر کو خودان شیان و ئەمر بیت، هەر جهێ بڤێت ل مسرێ بۆ خۆ بکەتە جە و خانی، و ئەم ب دلۆڤانیا خۆ قەنجی و کەرەمان دگەهینینە وی یێ مە بڤێت، و ئەم خەلاتێ قەنجیکاران بەرزە ناکەین. ﴿٥٧﴾ و خەلاتێ ئاخرەتێ بۆ وان، ئەوێت باوەری ئینایین و ژ خودێ دترسیان، چێترە. ﴿٥٨﴾ و برایێت یووسف هاتن و چۆنە دەڤ، وی ئەو نیاسین، و وان ئەو نەدنیاسی. ﴿٥٩﴾ ڤێجا وەختێ یووسف بارێ وان داگرتی، گۆت: ئەگەر هوین جارەکا دی هاتن برایێ خۆ یێ بابێ بۆ من بینن، ما هوین نابینن ئەز ب دورستی دپیڤم، و ئەز چێترین قەدرگرم بۆ مێڤانان. ﴿٦٠﴾ ڤێجا ئەگەر هوین وی برایێ خۆ بۆ مە نەئینن، هەوە چو بار ل دەڤ من نینن، و نێزیکی من ژی نەبن. ﴿٦١﴾ گۆتن: ب ڕاستی ئەم دێ داخوازێ ژ بابێ وی کەین و د بەرڕا کەین، و ئەم دێ کەین و بێ تەقسیری. ﴿٦٢﴾ و یووسفی گۆتە خزمەتکارێت خۆ: متایێ وان بێخنە د ناڤ بارێت واندا، بەلکی وەختێ دزڤڕنە ناڤ مرۆڤێت خۆ پێ بحەسن [وان خوارن پێ بەرانبەر یا ژ مسرێ ئینایی]، و بەلکی جارەکا دی بزڤڕنەڤە. ﴿٦٣﴾ ڤێجا وەختێ زڤڕینە دەڤ بابێ خۆ، گۆتن: بابۆ ژ پێڤانێ [ژ نیرە و پێڤە] ئەم هاتینە بێ بارکرن [ئەگەر تو برایێ مە د گەل مە نەهنێری]، ڤێجا برایێ مە د گەل مە بهنێرە دا تشتێ مە بڤێت بۆ مە بێتە پێڤان، هەبیت، و ب ڕاستی ئەم دێ چاڤێ خۆ باش دەینێ.

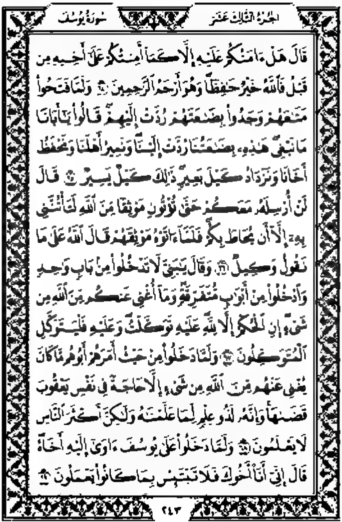

قَالَ هَلْ ءَامَنُكُمْ عَلَيْهِ إِلَّا كَمَآ أَمِنتُكُمْ عَلَىٰٓ أَخِيهِ مِن
قَبْلُ فَٱللَّهُ خَيْرٌ حَٰفِظًا وَهُوَ أَرْحَمُ ٱلرَّٰحِمِينَ ﴿٦٤﴾ وَلَمَّا فَتَحُوا۟
مَتَٰعَهُمْ وَجَدُوا۟ بِضَٰعَتَهُمْ رُدَّتْ إِلَيْهِمْ قَالُوا۟ يَٰٓأَبَانَا
مَا نَبْغِى هَٰذِهِۦ بِضَٰعَتُنَا رُدَّتْ إِلَيْنَا وَنَمِيرُ أَهْلَنَا وَنَحْفَظُ
أَخَانَا وَنَزْدَادُ كَيْلَ بَعِيرٍ ذَٰلِكَ كَيْلٌ يَسِيرٌ ﴿٦٥﴾ قَالَ
لَنْ أُرْسِلَهُۥ مَعَكُمْ حَتَّىٰ تُؤْتُونِ مَوْثِقًا مِّنَ ٱللَّهِ لَتَأْتُنَّنِى
بِهِۦٓ إِلَّآ أَن يُحَاطَ بِكُمْ فَلَمَّآ ءَاتَوْهُ مَوْثِقَهُمْ قَالَ ٱللَّهُ عَلَىٰ مَا
نَقُولُ وَكِيلٌ ﴿٦٦﴾ وَقَالَ يَٰبَنِىَّ لَا تَدْخُلُوا۟ مِنۢ بَابٍ وَٰحِدٍ
وَٱدْخُلُوا۟ مِنْ أَبْوَٰبٍ مُّتَفَرِّقَةٍ وَمَآ أُغْنِى عَنكُم مِّنَ ٱللَّهِ مِن
شَىْءٍ إِنِ ٱلْحُكْمُ إِلَّا لِلَّهِ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَعَلَيْهِ فَلْيَتَوَكَّلِ
ٱلْمُتَوَكِّلُونَ ﴿٦٧﴾ وَلَمَّا دَخَلُوا۟ مِنْ حَيْثُ أَمَرَهُمْ أَبُوهُم مَّا كَانَ
يُغْنِى عَنْهُم مِّنَ ٱللَّهِ مِن شَىْءٍ إِلَّا حَاجَةً فِى نَفْسِ يَعْقُوبَ
قَضَىٰهَا وَإِنَّهُۥ لَذُو عِلْمٍ لِّمَا عَلَّمْنَٰهُ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ ٱلنَّاسِ
لَا يَعْلَمُونَ ﴿٦٨﴾ وَلَمَّا دَخَلُوا۟ عَلَىٰ يُوسُفَ ءَاوَىٰٓ إِلَيْهِ أَخَاهُ
قَالَ إِنِّىٓ أَنَا۠ أَخُوكَ فَلَا تَبْتَئِسْ بِمَا كَانُوا۟ يَعْمَلُونَ ﴿٦٩﴾

﴿٦٤﴾ گۆت: ئەرێ ئەز ژ هەوە تێمن بیم ل سەر، هەروەکی بەری نوکە ئەز ژ هەوە تێمن بوویـیم ل سەر برایێ وی یووسف [و هوین دزانن کا چ ب سەرێ وی هات]، و خودێ چێترین پارێزڤانە، و دلۆڤانترین دلۆڤانە [ئانکو من ئەو هێڤیا ب هێڤیا خودێڤە ئەو پارێزیێ بۆ من لێ بکەت، و ل من بزڤڕینیتەڤە، ئەگەر بهێلمە ب هێڤیا هەوەڤە، ئەو ژی دێ د رێکا یووسفیدا چیت]. ﴿٦٥﴾ ڤێجا وەختێ بارێت خۆ ڤەکرین، متایێ خۆ دیتن یێ ل وان هاتیە زڤڕاندن، گۆتن: بابۆ ما مە چ یێ دی دڤێت، ئەڤە متایێ مە یێ ل مە هاتیە زڤڕاندن [ڤێجا برایێ مە د گەل مە بهنێرە]، ئەم دێ خوارنێ بۆ مرۆڤێت خۆ ئینین، و برایێ خۆ پارێزین و بارێ حێشترەکێ دێ ل خۆ زێدەکەین، و ئەڤ بارە ل سەر خوندکاری نە گەلەکە. ﴿٦٦﴾ [یەعقووبی] گۆت: هەتا هوین بۆ من ئەهد نەکەن ب خودێ، کو هوین دێ بۆ من ئینەڤە، ژ بلی هندێ دژوماندۆرێت هەوە بێنە گرتن و هوین نەچار ببن [ئەگەر نە، ئەز د گەل هەوە ناهنێرم]، ڤێجا وەختێ وان ئەهد (پەیمان) دایێ، گۆت: خودێ ل سەر ئەوا هوین دبێژن ئاگەهدار و زێرەڤانە. ﴿٦٧﴾ و [یەعقووبی] گۆت: کوڕێت من د دەرگەهەکی ب تنێ را نەچنە ژوور، و د گەلەك دەرگەهانرا هەرنە ژوور، و ئەز نەشێم ئەو تشتێ خودێ بۆ هەوە نڤیسی ژ هەوە بدەمە پاش، و حوکم و فەرمان بەس یێت خودێنە، من پشتا خۆ پێ گریدا، و یێت بڤێن پشتا خۆ قاهیم بکەن، بلا پشتا خۆ ب خودێ قاهیم بکەن. [ئەوێت خۆ دهێلنە ب هێڤیـیەکێڤە بلا خۆ بهێلنە ب هێڤیا خودێڤە]. ﴿٦٨﴾ ڤێجا وەختێ ئەو ب ژوور کەفتین وەکی بابێ وان گۆتیە وان، و وی [یەعقووبی] نەدشیا تشتێ خودێ بۆ وان ڤیایی (نڤیسی) ڤەگریت یان ژێ بدەتە پاش، بەلێ تشتەك د دلێ ویدا بوو وی ژ دلێ خۆ دەرئێخست [دڤیا کوڕێت وی پێکڤە نەئێنە دیتن و کەس چاڤان ل وان نەدەت، لەوا گۆتە وان: پێکڤە د ئێك دەرگەهیرا نەچنە ژوور]، و ب راستی ئەو [یەعقووب] یێ خودان زانینە [دزانیت ئەدەرا خودێ دێ هەر ئێت و کەس نەشێت خۆ بدەتە بەر و ڤەگریت] ژ وێ زانینا مە ئیشا دایی، بەلێ پا باراپتر ژ مرۆڤان ڤێ نوزانن. ﴿٦٩﴾ ڤێجا وەختێ چۆینە دەڤ یووسف، [یووسف] برایێ خۆ ئینا دەڤ خۆ، گۆتێ: ئەز برایێ تەمە [یێ دەیابی]، ڤێجا تو ژ بەر ئەوا وان دکر ب خەم نەکەڤە.

فَلَمَّا جَهَّزَهُم بِجَهَازِهِمْ جَعَلَ ٱلسِّقَايَةَ فِى رَحْلِ أَخِيهِ
ثُمَّ أَذَّنَ مُؤَذِّنٌ أَيَّتُهَا ٱلْعِيرُ إِنَّكُمْ لَسَٰرِقُونَ ﴿٧٠﴾ قَالُوا۟
وَأَقْبَلُوا۟ عَلَيْهِم مَّاذَا تَفْقِدُونَ ﴿٧١﴾ قَالُوا۟ نَفْقِدُ صُوَاعَ ٱلْمَلِكِ
وَلِمَن جَآءَ بِهِۦ حِمْلُ بَعِيرٍ وَأَنَا۠ بِهِۦ زَعِيمٌ ﴿٧٢﴾ قَالُوا۟ تَٱللَّهِ
لَقَدْ عَلِمْتُم مَّا جِئْنَا لِنُفْسِدَ فِى ٱلْأَرْضِ وَمَا كُنَّا سَٰرِقِينَ ﴿٧٣﴾
قَالُوا۟ فَمَا جَزَٰٓؤُهُۥٓ إِن كُنتُمْ كَٰذِبِينَ ﴿٧٤﴾ قَالُوا۟ جَزَٰٓؤُهُۥ
مَن وُجِدَ فِى رَحْلِهِۦ فَهُوَ جَزَٰٓؤُهُۥ كَذَٰلِكَ نَجْزِى ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿٧٥﴾
فَبَدَأَ بِأَوْعِيَتِهِمْ قَبْلَ وِعَآءِ أَخِيهِ ثُمَّ ٱسْتَخْرَجَهَا مِن
وِعَآءِ أَخِيهِ كَذَٰلِكَ كِدْنَا لِيُوسُفَ مَا كَانَ لِيَأْخُذَ أَخَاهُ
فِى دِينِ ٱلْمَلِكِ إِلَّآ أَن يَشَآءَ ٱللَّهُ نَرْفَعُ دَرَجَٰتٍ مَّن نَّشَآءُ
ربع وَفَوْقَ كُلِّ ذِى عِلْمٍ عَلِيمٌ ﴿٧٦﴾ ۞ قَالُوٓا۟ إِن يَسْرِقْ
فَقَدْ سَرَقَ أَخٌ لَّهُۥ مِن قَبْلُ فَأَسَرَّهَا يُوسُفُ فِى نَفْسِهِۦ
وَلَمْ يُبْدِهَا لَهُمْ قَالَ أَنتُمْ شَرٌّ مَّكَانًا وَٱللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا
تَصِفُونَ ﴿٧٧﴾ قَالُوا۟ يَٰٓأَيُّهَا ٱلْعَزِيزُ إِنَّ لَهُۥٓ أَبًا شَيْخًا كَبِيرًا
فَخُذْ أَحَدَنَا مَكَانَهُۥٓ إِنَّا نَرَىٰكَ مِنَ ٱلْمُحْسِنِينَ ﴿٧٨﴾

﴿٧٠﴾ ڤێجا وەختێ بارێت وان داگرتین، ترارێ ئاڤەخوارنێ کرە د بارێ برایێ خۆ یێ دەیابیدا [پشتی کاروان ب رێ کەفتی]، پاشی بانگهلدێرەکی گازیکر گەلی کاروانییان [راوەستن] هوین دزیکەرن [هەوە دزی یا کری]. ﴿٧١﴾ [برایێت یووسفی] ل وان زڤڕین و گۆتن: چ یێ هەوە بەرزەبوویە. ﴿٧٢﴾ گۆتن: ترارێ ئاڤەخوارنا خوندکاری یێ بەرزەبوویی، و هەر کەسێ بینیت [بەری ئەم سەحکەینە هەوە]، دێ بارەکێ حێشترێ دەینێ و ئەز کەفیل. ﴿٧٣﴾ [برایێت یووسفی] گۆتن: ب خودێ هوین ب خۆ دزانن، ئەم نەهاتینە دا خرابیێ د ئەردیدا بکەین، و مە چوجا دزی نەکرییە [و ئەم نە دزیکەرین]. ﴿٧٤﴾ گۆتن: پا جزایێ وی یێ ترار دزی چیە، ئەگەر هوین درەوین دەرکەفتن؟ ﴿٧٥﴾ [برایێت یووسف] گۆتن: هەر کەسێ ترار د بارێ ویدا هاتە دیتن، ئەو ب خۆ شوینا تراریە، ئەم هۆسا دزیکەران جزا دکەین. ﴿٧٦﴾ ڤێنا ژ بارێ وان دەست پێ کر، بەری یێ برایێ خۆ [دا شکێ نەبن کو ئەڤە پیلانەکە هاتیە دانان]، پاشی [ترار] ژ بارێ برایێ خۆ یێ دەیابی ئینادەر، و هۆسا مە ئەو کار نیشادا [دا بگەهیتە وێ تشتێ وی دڤیا]، و ئەو نەدشیا برایێ خۆ ل دویڤ بڕیارا [حوکمێ] خوندکاری بگەهینیتە خۆ [ئەگەر ئەڤە نەکربایە] ژ بلی حەزکرنا خودێ، هەر کەسێ مە بڤێت دێ پایەبلند کەین، و د سەر هەر زانایەکیڕا یێ ژێ زاناتر و شارەزاتر هەیە. ﴿٧٧﴾ [برایێت یووسف] گۆتن: ئەگەر وی دزی کربیت، ب ڕاستی برایەکێ وی ژی بەری وی دزی کریوو، و یووسف ئاخفتنا وان داعویرا و خۆ ب سەرڤە نەبر، یا د دلێ خۆدا بۆ وان دیار نەکر، گۆت: کەس ژ هەوە خرابتر نینە [هوین ئەون یێت هەوە برایێ خۆ ژ بابێ خۆ دزی]، و ئەوا هوین دبێژن، خودێ چێتر دزانیت. ﴿٧٨﴾ گۆتن: ئەزیەنی، ب ڕاستی وی [مەخسەد برایێ دەیابی یێ یووسف] بابەکێ پیر و دانعەمر یێ هەی [بێنا وی بێی وی نائێت]، ڤێجا تو ئێکی ژ مە شوینا وی بگرە، ب ڕاستی ئەم تە ژ قەنجیکاران دبینین [ڤێجا ڤێ قەنجیێ د گەل مە بکە].

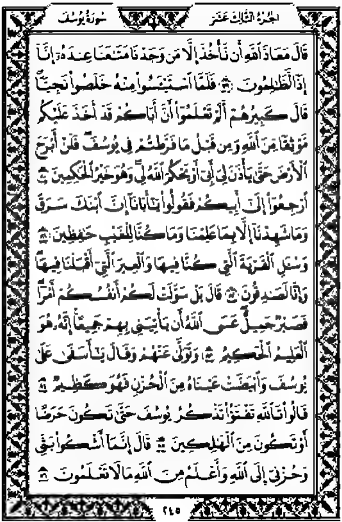

الجُزْءُ الثَّالِثَ عَشَر سُورَةُ يُوسُف

قَالَ مَعَاذَ ٱللَّهِ أَن نَّأۡخُذَ إِلَّا مَن وَجَدۡنَا مَتَٰعَنَا عِندَهُۥٓ إِنَّآ
إِذٗا لَّظَٰلِمُونَ ٧٩ فَلَمَّا ٱسۡتَيۡـَٔسُواْ مِنۡهُ خَلَصُواْ نَجِيّٗاۖ
قَالَ كَبِيرُهُمۡ أَلَمۡ تَعۡلَمُوٓاْ أَنَّ أَبَاكُمۡ قَدۡ أَخَذَ عَلَيۡكُم
مَّوۡثِقٗا مِّنَ ٱللَّهِ وَمِن قَبۡلُ مَا فَرَّطتُمۡ فِي يُوسُفَۖ فَلَنۡ أَبۡرَحَ
ٱلۡأَرۡضَ حَتَّىٰ يَأۡذَنَ لِيٓ أَبِيٓ أَوۡ يَحۡكُمَ ٱللَّهُ لِيۖ وَهُوَ خَيۡرُ ٱلۡحَٰكِمِينَ ٨٠
ٱرۡجِعُوٓاْ إِلَىٰٓ أَبِيكُمۡ فَقُولُواْ يَٰٓأَبَانَآ إِنَّ ٱبۡنَكَ سَرَقَ
وَمَا شَهِدۡنَآ إِلَّا بِمَا عَلِمۡنَا وَمَا كُنَّا لِلۡغَيۡبِ حَٰفِظِينَ ٨١
وَسۡـَٔلِ ٱلۡقَرۡيَةَ ٱلَّتِي كُنَّا فِيهَا وَٱلۡعِيرَ ٱلَّتِيٓ أَقۡبَلۡنَا فِيهَاۖ
وَإِنَّا لَصَٰدِقُونَ ٨٢ قَالَ بَلۡ سَوَّلَتۡ لَكُمۡ أَنفُسُكُمۡ أَمۡرٗاۖ
فَصَبۡرٞ جَمِيلٌۖ عَسَى ٱللَّهُ أَن يَأۡتِيَنِي بِهِمۡ جَمِيعًاۚ إِنَّهُۥ هُوَ
ٱلۡعَلِيمُ ٱلۡحَكِيمُ ٨٣ وَتَوَلَّىٰ عَنۡهُمۡ وَقَالَ يَٰٓأَسَفَىٰ عَلَىٰ
يُوسُفَ وَٱبۡيَضَّتۡ عَيۡنَاهُ مِنَ ٱلۡحُزۡنِ فَهُوَ كَظِيمٞ ٨٤
قَالُواْ تَٱللَّهِ تَفۡتَؤُاْ تَذۡكُرُ يُوسُفَ حَتَّىٰ تَكُونَ حَرَضًا
أَوۡ تَكُونَ مِنَ ٱلۡهَٰلِكِينَ ٨٥ قَالَ إِنَّمَآ أَشۡكُواْ بَثِّي
وَحُزۡنِيٓ إِلَى ٱللَّهِ وَأَعۡلَمُ مِنَ ٱللَّهِ مَا لَا تَعۡلَمُونَ ٨٦

٢٤٥

﴿٧٩﴾ [یووسف] گۆت: خودێ نەکەت، ئەم ئێکی ژ وی پێڤەتر بگرین، یێ مە مالێ خۆ ل دەڤ گرتی [خودێ مە ژ ڤێ پارێزیت]، ب ڕاستی [ئەگەر ئەم وەبکەین]، وی وەختی ئەم دێ ژ ستەمکاران بین.

﴿٨٠﴾ ڤێجا وەختێ ئەو ژێ بێ هیڤی بوویین، خۆ ڤەدەرکرن و بوو پست پستا وان د گەل ئێك، برایێ وان یێ ژ هەمییان مەزنتر گۆت: ئەرێ ما هوین نوزانن بابێ هەوە پەیمانا ژ هەوە وەرگرتی [کو هوین کوڕێ وی بپارێزن، و بۆ بزڤڕیننەڤە]، و ما هوین نوزانن هەوە بەری نوکە چ ستی یا د دەرهەقێ یووسفدا کری. ڤێجا ئەز ئەردێ مسرێ ناهێلم هەتا بابێ من دەستویریێ من نەدەت، یان خودێ بڕیارا خۆ د دەرهەقێ مندا بدەت [کو ژێ دەرکەڤم یان بمرم، یان شیانێ بدەتە من ئەز برایێ خۆ ژ وان بستینم]، و ئەو چێترین حاکمە. ﴿٨١﴾ بزڤڕنەڤە دەڤ بابێ خۆ و بێژنێ: بابۆ.. کوڕێ تە دزی کر، و مە شادەیی ل سەر نەدایییە ب وی نەبیت یێ مە [ژ شەریعەتێ تە] زانی [کو یێ دزیێ بکەت، دێ پێشڤە تێتە گرتن]، و مە چو ژ غەیبێ نەدزانی [وەختێ مە پەیمان دایییە تە، مە نەدزانی دێ دزیێ کەت و تێتە گرتن]. ﴿٨٢﴾ [و ئەگەر تو باوەر نەکەی] پسیارا خەلکێ وی گوندی بکە ئەوێ ئەم چۆیینێ [مەخسەد ئێکی بێنزە مسرێ و پسیارا خەلکێ وێ بکە]، دیسا پسیارا وی کاروانی بکە ئەوێ ئەم د گەل هاتین، و ب ڕاستی ئەم ڕاست دبێژین.

﴿٨٣﴾ [پشتی ئەو زڤڕینە دەڤ بابێ خۆ و ئاخڤتنا برایێ مەزن بۆ گۆتی]، ئینا [یەعقووبی] گۆت: بەلێ دلێ هەوە کارەك ل بەر هەوە جوان کر و هەوە کر، ڤێجا پێتفرەهیا من پێتفرەهییەکا جوانە و یا بێ گازندەیە، هیڤی دکەم خودێ هەمییان ل من بزڤڕینیت [یووسف و برایێ وی و ئەڤێ دی ئەوێ مایییە ل مسرێ]، ب ڕاستی خودێ یێ زانایە [ب ڕەوشا من]، و کاربنەجهە [د ڤێ جەرباندنێدا بۆ من]. ﴿٨٤﴾ و یەعقووبی بەرێ خۆ ژ وان وەرگێڕا، و گۆت: ئاخ بۆ کول و کۆڤانێت یووسف، و هەردو چاڤێت وی ژ خەمێت یووسفیدا سپی بوون [هندی ڕۆندك باراندن]، و یێ تێر و تژی بوو ژ کەربێ، و کەربا خۆ دادعویرا. ﴿٨٥﴾ گۆتن: ب خودێ تو هەر دێ مینی هزرا یووسفی کەی، هەتا تو بەر ب هیلاکێڤە دچی یان ژێ دمری. ﴿٨٦﴾ گۆت: ب ڕاستی ئەز کول و کۆڤانێت خۆ بەس حەوالەی خودێ دکەم، و یا ئەز ژ خودێ دزانم، هوین نوزانن [خەونا یووسف خەونەکا ڕاستە و دێ هەر چێ بیت].

يَٰبَنِيَّ ٱذۡهَبُواْ فَتَحَسَّسُواْ مِن يُوسُفَ وَأَخِيهِ وَلَا تَاْيۡـَٔسُواْ
مِن رَّوۡحِ ٱللَّهِۖ إِنَّهُۥ لَا يَاْيۡـَٔسُ مِن رَّوۡحِ ٱللَّهِ إِلَّا ٱلۡقَوۡمُ
ٱلۡكَٰفِرُونَ ﴿٨٧﴾ فَلَمَّا دَخَلُواْ عَلَيۡهِ قَالُواْ يَٰٓأَيُّهَا ٱلۡعَزِيزُ
مَسَّنَا وَأَهۡلَنَا ٱلضُّرُّ وَجِئۡنَا بِبِضَٰعَةٖ مُّزۡجَىٰةٖ فَأَوۡفِ لَنَا
ٱلۡكَيۡلَ وَتَصَدَّقۡ عَلَيۡنَآۖ إِنَّ ٱللَّهَ يَجۡزِي ٱلۡمُتَصَدِّقِينَ ﴿٨٨﴾
قَالَ هَلۡ عَلِمۡتُم مَّا فَعَلۡتُم بِيُوسُفَ وَأَخِيهِ إِذۡ أَنتُمۡ
جَٰهِلُونَ ﴿٨٩﴾ قَالُوٓاْ أَءِنَّكَ لَأَنتَ يُوسُفُۖ قَالَ أَنَا۠ يُوسُفُ
وَهَٰذَآ أَخِيۖ قَدۡ مَنَّ ٱللَّهُ عَلَيۡنَآۖ إِنَّهُۥ مَن يَتَّقِ وَيَصۡبِرۡ فَإِنَّ
ٱللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجۡرَ ٱلۡمُحۡسِنِينَ ﴿٩٠﴾ قَالُواْ تَٱللَّهِ لَقَدۡ
ءَاثَرَكَ ٱللَّهُ عَلَيۡنَا وَإِن كُنَّا لَخَٰطِـِٔينَ ﴿٩١﴾ قَالَ لَا تَثۡرِيبَ
عَلَيۡكُمُ ٱلۡيَوۡمَۖ يَغۡفِرُ ٱللَّهُ لَكُمۡۖ وَهُوَ أَرۡحَمُ ٱلرَّٰحِمِينَ ﴿٩٢﴾
ٱذۡهَبُواْ بِقَمِيصِي هَٰذَا فَأَلۡقُوهُ عَلَىٰ وَجۡهِ أَبِي يَأۡتِ
بَصِيرٗا وَأۡتُونِي بِأَهۡلِكُمۡ أَجۡمَعِينَ ﴿٩٣﴾ وَلَمَّا فَصَلَتِ
ٱلۡعِيرُ قَالَ أَبُوهُمۡ إِنِّي لَأَجِدُ رِيحَ يُوسُفَۖ لَوۡلَآ أَن
تُفَنِّدُونِ ﴿٩٤﴾ قَالُواْ تَٱللَّهِ إِنَّكَ لَفِي ضَلَٰلِكَ ٱلۡقَدِيمِ ﴿٩٥﴾

﴿٨٧﴾ کوڕێت من، هەرن ل یووسف و برایێ وی بگەڕن و ژ ڕەحما خودێ بێ هیڤی نەبن، و ب ڕاستی ژ بلی گاوران کەسێ دی ژ ڕەحما خودێ بێ هیڤی نابیت. ﴿٨٨﴾ ڤێجا وەختێ ئەو چوینە دەف یووسفی، گۆتن: هەی وەزیر، ب ڕاستی ئەم و مرۆڤێت خۆ یێت بێ چارە بووین [ژ برساندا]، و مە متایەکێ بێ سەروبەر و بێ بها یێ ئینایی، ڤێجا [ب ڤی متایێ مە یێ بێ سەروبەر] یان تمام بۆ مە بپێڤە و خێرا خۆ د گەل مە بکە [ل مە نەگرە ژ بەر بێ سەروبەریا متایێ مە، یان زێدەی متایێ مە بدە مە، یان برایێ مە ژ کەرەما خۆ بەردە]، ب ڕاستی خودێ دێ خەلاتێ خێرکەران دەتن. ﴿٨٩﴾ [یووسفی] گۆت: ئەرێ هوین دزانن هەوە چ ب سەرێ یووسف و برایێ وی ئینایە، دەمێ هوین یێت نەزان؟! ﴿٩٠﴾ گۆتن: ئەرێ تو یووسف ب خۆیی، گۆت: ئەرێ ئەز یووسفم و ئەڤە ژی برایێ منە [یێ دەیابی]، ب ڕاستی خودێ کەرەم د گەل مە کر، ب ڕاستی هەر کەسێ پارێزکاریا خودێ بکەت، و بێنا خۆ فرەهـ بکەت، خودێ خێرا [چو] قەنجیکاران بەرزە ناکەت. ﴿٩١﴾ گۆتن: ب خودێ، خودێ تو ب سەر مە ئێخستی، و ب قەدرتر و بلندتر لێ کری، و ب ڕاستی ئەم ب خۆ د خەلەت بووین. ﴿٩٢﴾ [یووسفی] گۆت: ئەڤرۆ ئەز ل هەوە ناگرم، و گازندە ل سەر هەوە نینە [ما دەم هەوە خەلەتی ل سەر خۆ ئاشکەرا کر، ئەز ل هەوە ناگرم]، خودێ ل هەوە ناگریت یان خودێ ل هەوە نەگریت [و گونەهێت هەوە بغەفرینیت]، و ئەو ژ هەمی دلۆڤانان دلۆڤانترە. ﴿٩٣﴾ ئەڤی قەمیسێ من ببەن، بدانە سەر سەروچاڤێت بابێ من، چاڤێت وی دێ ڕۆن بن، و هوین هەمی مالێت خۆ بینە دەف من. ﴿٩٤﴾ ڤێجا وەختێ کاروان ژ مسرێ دەرکەفتی، بابێ وان گۆت [بۆ حازرێت ل دەف جهێ خۆ ل ئەردێ کەنعان]: بێنا یووسفی یا دئێتە من، و ئەگەر هەوە ئەز بێ هۆش و بیر خەرفتی نەدانابم، دا ژ من باوەر کەن. ﴿٩٥﴾ گۆتن: ب خودێ هێژ تو یێ ل سەر ئێك و دویا خۆ یا کەڤن [زێدە حەژێکرنا یووسفی].

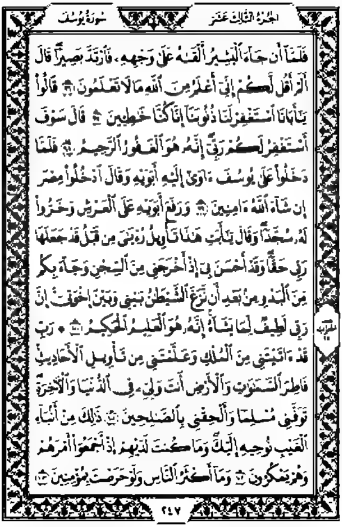

الجزء الثالث عشر سورة يوسف

فَلَمَّآ أَن جَآءَ ٱلۡبَشِيرُ أَلۡقَىٰهُ عَلَىٰ وَجۡهِهِۦ فَٱرۡتَدَّ بَصِيرٗاۖ قَالَ
أَلَمۡ أَقُل لَّكُمۡ إِنِّيٓ أَعۡلَمُ مِنَ ٱللَّهِ مَا لَا تَعۡلَمُونَ ٩٦ قَالُواْ
يَٰٓأَبَانَا ٱسۡتَغۡفِرۡ لَنَا ذُنُوبَنَآ إِنَّا كُنَّا خَٰطِـِٔينَ ٩٧ قَالَ سَوۡفَ
أَسۡتَغۡفِرُ لَكُمۡ رَبِّيٓۖ إِنَّهُۥ هُوَ ٱلۡغَفُورُ ٱلرَّحِيمُ ٩٨ فَلَمَّا
دَخَلُواْ عَلَىٰ يُوسُفَ ءَاوَىٰٓ إِلَيۡهِ أَبَوَيۡهِ وَقَالَ ٱدۡخُلُواْ مِصۡرَ
إِن شَآءَ ٱللَّهُ ءَامِنِينَ ٩٩ وَرَفَعَ أَبَوَيۡهِ عَلَى ٱلۡعَرۡشِ وَخَرُّواْ
لَهُۥ سُجَّدٗاۖ وَقَالَ يَٰٓأَبَتِ هَٰذَا تَأۡوِيلُ رُءۡيَٰيَ مِن قَبۡلُ قَدۡ جَعَلَهَا
رَبِّي حَقّٗاۖ وَقَدۡ أَحۡسَنَ بِيٓ إِذۡ أَخۡرَجَنِي مِنَ ٱلسِّجۡنِ وَجَآءَ بِكُم
مِّنَ ٱلۡبَدۡوِ مِنۢ بَعۡدِ أَن نَّزَغَ ٱلشَّيۡطَٰنُ بَيۡنِي وَبَيۡنَ إِخۡوَتِيٓۚ إِنَّ
رَبِّي لَطِيفٞ لِّمَا يَشَآءُۚ إِنَّهُۥ هُوَ ٱلۡعَلِيمُ ٱلۡحَكِيمُ ١٠٠ ۞ رَبِّ
قَدۡ ءَاتَيۡتَنِي مِنَ ٱلۡمُلۡكِ وَعَلَّمۡتَنِي مِن تَأۡوِيلِ ٱلۡأَحَادِيثِۚ
فَاطِرَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِ أَنتَ وَلِيِّۦ فِي ٱلدُّنۡيَا وَٱلۡأٓخِرَةِۖ
تَوَفَّنِي مُسۡلِمٗا وَأَلۡحِقۡنِي بِٱلصَّٰلِحِينَ ١٠١ ذَٰلِكَ مِنۡ أَنۢبَآءِ
ٱلۡغَيۡبِ نُوحِيهِ إِلَيۡكَۖ وَمَا كُنتَ لَدَيۡهِمۡ إِذۡ أَجۡمَعُوٓاْ أَمۡرَهُمۡ
وَهُمۡ يَمۡكُرُونَ ١٠٢ وَمَآ أَكۡثَرُ ٱلنَّاسِ وَلَوۡ حَرَصۡتَ بِمُؤۡمِنِينَ ١٠٣

٢٤٧

﴿٩٦﴾ ئینجا وه‌ختێ مزگینین هاتی، قه‌میسێ یووسفی ئاڤێتیه سه‌ر سه‌روچاڤێت وی، چاڤێت وی ڕۆن بوونه‌ڤه، گۆت: من نه‌دگۆته هه‌وه [بێنا یووسفی یا دێته من، یان من نه‌دگۆته هه‌وه هه‌ڕن لێ بگه‌ڕن ژ ڕه‌حما خودێ بێ هیڤی نه‌بن]، و یا ئه‌ز ژ خودێ دزانم، هوین نوزانن. ﴿٩٧﴾ گۆتن: بابۆ.. داخوازا لێبه‌گرتن و گونه‌هـ ژێبرنێ بۆ مه [ژ خودێ] بکه، ب ڕاستی ئه‌م یێت گونه‌هکار بووین. ﴿٩٨﴾ [یه‌عقووبی] گۆت: پاشی ئه‌ز دێ بۆ هه‌وه داخوازا گونه‌هـ ژێبرنێ ژ خودایێ خۆ که‌م، ب ڕاستی هه‌ر ئه‌وه یێ گونه‌هـ ژێبه‌ر و دلۆڤان. ﴿٩٩﴾ ئینجا وه‌ختێ چۆینه ده‌ف یووسف، ده‌یابێت خۆ برنه ده‌ف خۆ، و گۆت: خودێ حه‌زکه‌ت، ب پشت ڕاستی و ئێمنی وه‌رنه مسرێ. ﴿١٠٠﴾ و یووسف، ده‌یابێت خۆ بلندکرن و دانانه سه‌ر ته‌ختی، و هه‌می [ده‌یاب و برایێت وی پێکڤه] بۆ چۆنه سوجده‌یێ [و ئه‌ڤ سوجده‌یه ل ده‌ف وان یا دورست بوو، و ل جهێ سلاڤێ و قه‌درگرتنێ بوو، وه‌کی د پێشڤه‌ڕابوونێ و ماچکرنا ده‌ستی]، و [یووسفی] گۆت: بابۆ.. ئه‌ڤه ڕاڤه‌کرنا خه‌ونا منه یا من به‌ری نوکه دیتی، خودایێ من ئه‌و کره ڕاستی، و قه‌نجی و که‌ره‌م د گه‌ل من کر، وه‌ختێ ئه‌ز ژ زیندانێ ڕزگار کریم و هوین ژ ده‌شتێ و کۆچه‌راتیێ ئینایینه ڤێرێ، پشتی شه‌یتانی ناڤبه‌را من و برایێت من نه‌خۆش [خراب] کری، ب ڕاستی خودایێ من چ بڤێت، هویرک دکه‌ت، ب ڕاستی ئه‌و یێ زانا و کاربنه‌جهه. ﴿١٠١﴾ خودێوۆ.. ته ژ ملك و مالداریێ دا من، و ته ڕاڤه‌کرنا خه‌ونان نیشا من دا، تویی هه‌ی چێکه‌رێ ئه‌رد و ئه‌سمانان، تویی پشته‌ڤان و هاریکارێ من د دنیایێ و ئاخره‌تێدا، من موسلمان بمرینه، و من بگه‌هینه ڕاستکاران. ﴿١٠٢﴾ [هه‌ی موحه‌مه‌د] ئه‌ڤه [چیرۆکا یووسف پێغه‌مبه‌ر و برایێت وی] ژ به‌حس و سالۆخێت نه‌دیارن، ب وه‌حی ئه‌م بۆ ته دبێژین، و تو ل ده‌ف وان [برایێت یووسفی] نه‌بوویی وه‌ختێ خۆ کرینه ئێك [دا یووسف باڤێژنه د بیرێدا]، و وان پیلان بۆ دگێڕا. ﴿١٠٣﴾ باراپتر ژ مرۆڤان باوه‌ریێ نائینن، خۆ تو ل سه‌ر یێ ڕژد بی ژی.

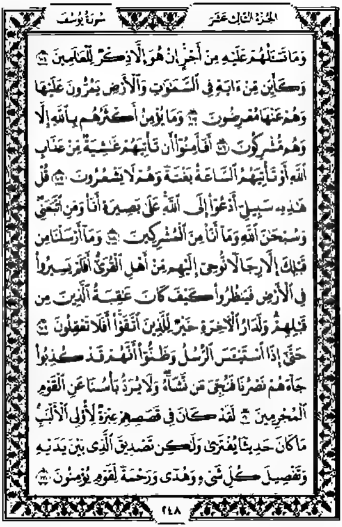

الجزء الثالث عشر سورة يوسف

وَمَا تَسْـَٔلُهُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِّلْعَٰلَمِينَ ﴿١٠٤﴾
وَكَأَيِّن مِّنْ ءَايَةٍ فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ يَمُرُّونَ عَلَيْهَا
وَهُمْ عَنْهَا مُعْرِضُونَ ﴿١٠٥﴾ وَمَا يُؤْمِنُ أَكْثَرُهُم بِٱللَّهِ إِلَّا
وَهُم مُّشْرِكُونَ ﴿١٠٦﴾ أَفَأَمِنُوٓا۟ أَن تَأْتِيَهُمْ غَٰشِيَةٌ مِّنْ عَذَابِ
ٱللَّهِ أَوْ تَأْتِيَهُمُ ٱلسَّاعَةُ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿١٠٧﴾ قُلْ
هَٰذِهِۦ سَبِيلِىٓ أَدْعُوٓا۟ إِلَى ٱللَّهِ عَلَىٰ بَصِيرَةٍ أَنَا۠ وَمَنِ ٱتَّبَعَنِى
وَسُبْحَٰنَ ٱللَّهِ وَمَآ أَنَا۠ مِنَ ٱلْمُشْرِكِينَ ﴿١٠٨﴾ وَمَآ أَرْسَلْنَا مِن
قَبْلِكَ إِلَّا رِجَالًا نُّوحِىٓ إِلَيْهِم مِّنْ أَهْلِ ٱلْقُرَىٰٓ أَفَلَمْ يَسِيرُوا۟
فِى ٱلْأَرْضِ فَيَنظُرُوا۟ كَيْفَ كَانَ عَٰقِبَةُ ٱلَّذِينَ مِن
قَبْلِهِمْ وَلَدَارُ ٱلْءَاخِرَةِ خَيْرٌ لِّلَّذِينَ ٱتَّقَوْا۟ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿١٠٩﴾
حَتَّىٰٓ إِذَا ٱسْتَيْـَٔسَ ٱلرُّسُلُ وَظَنُّوٓا۟ أَنَّهُمْ قَدْ كُذِبُوا۟
جَآءَهُمْ نَصْرُنَا فَنُجِّىَ مَن نَّشَآءُ وَلَا يُرَدُّ بَأْسُنَا عَنِ ٱلْقَوْمِ
ٱلْمُجْرِمِينَ ﴿١١٠﴾ لَقَدْ كَانَ فِى قَصَصِهِمْ عِبْرَةٌ لِّأُو۟لِى ٱلْأَلْبَٰبِ
مَا كَانَ حَدِيثًا يُفْتَرَىٰ وَلَٰكِن تَصْدِيقَ ٱلَّذِى بَيْنَ يَدَيْهِ
وَتَفْصِيلَ كُلِّ شَىْءٍ وَهُدًى وَرَحْمَةً لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿١١١﴾

٢٤٨

﴿١٠٤﴾ و تو ژى [هەى موحەمەد] چو حەق و كرێیان ژ وان ناخوازى [بەرانبەر قورئانێ و ئەڤا تو بۆ وان دبێژى، وەكى زانایێت جوهییان دكەن]، و ئەڤ قورئانە ب تنێ دەرس و بیرئینانە بۆ هەمى خەلكى [نە بەس بۆ قورەیشییان ب تنێ]. ﴿١٠٥﴾ و چەند گەلەك ئایەتێت خودێ د ئەرد و ئەسماناندا ئەوێت ئەو د بەررا دبۆرن، و رویێ خۆ ژێ وەردگێڕن. ﴿١٠٦﴾ و باراپتر ژ وان باوەریێ ب خودێ نائینن، ئەگەر ئەو هەر د وى وەختیدا هەڤپشكان بۆ خودێ چێ نەكەن. ﴿١٠٧﴾ ڤێجا ئەرێ ئەو پشت ڕاست بوون، ئیزایەكا دژوار ژ دەڤ خودێ بۆ وان نائێت، یان ڕۆژا قیامەتێ ژ نشكەكێڤە ب سەر واندا نائێت، و وان هاى ژ خۆ نە؟! ﴿١٠٨﴾ [هەى موحەمەد] بێژە: ئەڤە ڕێكا منە [كو دەعوە و بانگهلدێریە بۆ ڤى دینى]، و ئەز ب زانین و ب بەلگەیێت ئاشكەرا بانگى بۆ ڕێكا خودێ هلدێرم، ئەز و هندى ب دویڤ من كەفتین، و پاقژى بۆ خودێ بیت ژ هەمى كێماسییان، و ئەز نە ژ وانم یێت هەڤپشكان بۆ خودێ چێ دكەن. ﴿١٠٩﴾ و مە بەرى تە چو پێغەمبەر نەشاندینە ژ خەلكێ گوندان، مە وەحى بۆ هنارتیت، ئەگەر زەلام نەبن [ئانكو مرۆڤ بوون نە ملیاكەت..]، ڤێجا ما ئەو د ئەردیدا ناگەڕن [و بزانن]، كا دویماهیكا یێت بەرى وان بوو چ؟ و ب ڕاستى ئاخرەت بۆ پارێزكاران چێترە، ڤێجا ما هوین ڤێ نوزانن. ﴿١١٠﴾ گاڤا پێغەمبەر [ژ باوەرى ئینانا ملەتێت خۆ] بێ هیڤى بووین، و هزر كرین كو ئەو درەوین هاتنە دانان ژ بەرێ ملەتێت خۆڤە، و سەركەفتنا ئەو ل هیڤییێ نەهات، وێ دەمێ سەركەفتن و هاریكاریا مە گەهشتە وان، ڤێجا ئەو هاتە ڕزگاركرن یێ مە ڤیایى [پێغەمبەر و یێت باوەرى د گەل ئینایین]، و ئیزایا مە ژ ملەتێ گونەهكار نائێتە ڤەگرتن و ژێ نادەینە پاش. ﴿١١١﴾ ب ڕاستى د سەرهاتییێت واندا دەرس و چامە هەبوون بۆ ئاقلداران، ئەڤ قورئانە نە ئاخڤتنەكا چێكرییە [هەروەكى گاور دبێژن]، بەلێ ڕاستدەرئێخا كتێبێت بەرى خۆیە، و دیاركەر و ڕۆنكەرە ب درێژى بۆ هەمى كاروبارێت دینى، و ڕاستەڕێیى و دلۆڤانییە بۆ وان ئەوێت باوەریێ دئینن.

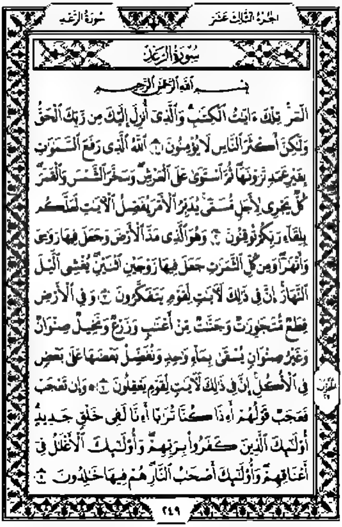

الجزء الثالث عشر سورة الرعد

سورة الرعد

بسم الله الرحمن الرحيم

الٓمٓرۚ تِلۡكَ ءَايَٰتُ ٱلۡكِتَٰبِۗ وَٱلَّذِيٓ أُنزِلَ إِلَيۡكَ مِن رَّبِّكَ ٱلۡحَقُّ
وَلَٰكِنَّ أَكۡثَرَ ٱلنَّاسِ لَا يُؤۡمِنُونَ ١ ٱللَّهُ ٱلَّذِي رَفَعَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ
بِغَيۡرِ عَمَدٖ تَرَوۡنَهَاۖ ثُمَّ ٱسۡتَوَىٰ عَلَى ٱلۡعَرۡشِۖ وَسَخَّرَ ٱلشَّمۡسَ وَٱلۡقَمَرَۖ
كُلّٞ يَجۡرِي لِأَجَلٖ مُّسَمّٗىۚ يُدَبِّرُ ٱلۡأَمۡرَ يُفَصِّلُ ٱلۡأٓيَٰتِ لَعَلَّكُم
بِلِقَآءِ رَبِّكُمۡ تُوقِنُونَ ٢ وَهُوَ ٱلَّذِي مَدَّ ٱلۡأَرۡضَ وَجَعَلَ فِيهَا رَوَٰسِيَ
وَأَنۡهَٰرٗاۖ وَمِن كُلِّ ٱلثَّمَرَٰتِ جَعَلَ فِيهَا زَوۡجَيۡنِ ٱثۡنَيۡنِۖ يُغۡشِي ٱلَّيۡلَ
ٱلنَّهَارَۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَأٓيَٰتٖ لِّقَوۡمٖ يَتَفَكَّرُونَ ٣ وَفِي ٱلۡأَرۡضِ
قِطَعٞ مُّتَجَٰوِرَٰتٞ وَجَنَّٰتٞ مِّنۡ أَعۡنَٰبٖ وَزَرۡعٞ وَنَخِيلٞ صِنۡوَانٞ
وَغَيۡرُ صِنۡوَانٖ يُسۡقَىٰ بِمَآءٖ وَٰحِدٖ وَنُفَضِّلُ بَعۡضَهَا عَلَىٰ بَعۡضٖ
فِي ٱلۡأُكُلِۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَأٓيَٰتٖ لِّقَوۡمٖ يَعۡقِلُونَ ٤ ۞ وَإِن تَعۡجَبۡ
فَعَجَبٞ قَوۡلُهُمۡ أَءِذَا كُنَّا تُرَٰبًا أَءِنَّا لَفِي خَلۡقٖ جَدِيدٍۗ
أُوْلَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ بِرَبِّهِمۡۖ وَأُوْلَٰٓئِكَ ٱلۡأَغۡلَٰلُ فِيٓ
أَعۡنَاقِهِمۡۖ وَأُوْلَٰٓئِكَ أَصۡحَٰبُ ٱلنَّارِۖ هُمۡ فِيهَا خَٰلِدُونَ ٥

٢٤٩

سۆرەتا ڕەعد

ل مەدینەیێ هاتییە خوارێ (٤٣) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ ب ڤی ڕەنگی دئێتە خواندن ئەلف لام، میم، ڕا، و ئەڤ تیپە ئیشارەتن ل سەر ئیعجازا قورئانێ، و ئەڤ ئایەتێت ڤێ سۆرەتێ ئایەتێت قورئانێنە، قورئانا ژ دەڤ خودایێ تە بۆ تە هاتییە خوارێ، كو قورئانەكا هەق و دورستە، بەلێ باراپتر ژ مرۆڤان باوەریێ ب ڤێ هەڤیێ نائینن، ئەڤە [سۆرەتە] ئایەتێت كتێبا (قورئانا) ڕۆنكەرن. ﴿٢﴾ ئەو خودایێ ئەسمان وەكی هوین دبینن بێ ستوین بلندكرین، پاشی بلندبوو سەر عەرشی [بلندبوونەكا بێ چاوایی و لائقی وی] و ڕۆژ و هەیڤ بن ئەمری خۆ كرن [ئێخستنە د بەرژەوەندییا بەنییاندا]، و هەمی دئێن و دچن هەتا ڕۆژەكا دیاركری ل دەڤ خودێ [كو ڕۆژا قیامەتێیە] و كاروبارێت ئافراندنێ ب ڕێڤە دبەت و ئایەت و نیشانان بۆ هەوە ڕۆن دكەت [دا هوین بێ بگەهنە تاك و تەنیاییا خودێ و دەستهەلاتدارییا وی پێ بناسن]، بەلكی هوین بێ گۆمان باوەریێ ب ژڤانێ خودایێ خۆ بینن كو ڕۆژا قیامەتێیە. ﴿٣﴾ و ئەو خودایێ ئەرد ژ بەرێك كێشایی و دەشتكری [كو ب كێر ژیانێ بهێت]، و چیایێت بنەجهـ [كو بۆ ئەردی بنە سنگ و نەهێلن ژ بەرێك بچیت]، و ڕوبار تێخستنە تێدا، و ژ هەمی ڕەنگێت فێقی جۆت جۆتە دان [نێر و مێ، بچویك و مەزن، ترش و تەحل، تیژ و شرین... هتد] شەڤێ ب سەر ڕۆژێ داددەت، و ب ڕاستی ئەڤە [ئەڤێت بۆرین ژ بەرێك كێشانا ئەردی، هەتا دان و چێكرنا فێقیێ ڕەنگ ڕەنگ] نیشان و بەلگەنە بۆ وان ئەوێت هزرا خۆ تێدا دكەن.

﴿٤﴾ و د ئەردیدا هندە پارچەیێت ب ڕەخێكڤە و نێزیكی ئێك [بەلێ نەوەكی ئێكن، ئەڤە یێ قەلەوە و ئەڤە نە] و جنێكێت تری و چاندنێ و دارقەسپێت وەكی ئێك [دو تا ژ ئێك بنێ دەركەفتی] یێت هەین نەوەكی ئێك [هەر ئێك ل سەر بنێ خۆ]، یێت هەین هەمی ب ئێك ئاڤ دئێنە ئاڤدان، و ئەم خوارنا هندەكان ب سەر هندەكان دئێخین، ب ڕاستی ئەڤە هەمی [كو ئەرد ب سەرێكڤەیە و نەوەكی ئێكە، و ئێك ئەرد چەند ڕەنگێت شینكاتی ژێ دەردكەڤن، و گەلە ڕەنگێت فێقی ل سەر ئاخەكێ شین دبن، و ب ئاڤەكێ دئێنە ئاڤدان بەلێ تام و ڕەنگێت وان ژێك جودانە]، نیشان و بەلگەنە بۆ وان ئەوێت تێ دگەهن و ئەقلێ خۆ ددەنە شۆلی.

﴿٥﴾ و ئەگەر تو بۆ تشتەكی عەجێگرتی بی، ئاخڤتنا وان جهێ عەجێگرتنێیە و عەجێبە، دەمێ دبێژن ئەرێ پشتی ئەم دبینە ئاخ، جارەكا دی دێ ساخ بینەڤە؟! ئەڤە ئەون یێت باوەری ب هێز و شیانا خودێ نەیی، و ئەڤە ئەون یێت زنجیر و قەید د ستۆیاندا، و ئەڤە دۆژەهینە و هەروهەر دێ د دۆژەهێدا مینن.

وَيَسۡتَعۡجِلُونَكَ بِٱلسَّيِّئَةِ قَبۡلَ ٱلۡحَسَنَةِ وَقَدۡ خَلَتۡ مِن
قَبۡلِهِمُ ٱلۡمَثُلَٰتُۗ وَإِنَّ رَبَّكَ لَذُو مَغۡفِرَةٖ لِّلنَّاسِ عَلَىٰ ظُلۡمِهِمۡۖ
وَإِنَّ رَبَّكَ لَشَدِيدُ ٱلۡعِقَابِ ﴿٦﴾ وَيَقُولُ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ لَوۡلَآ
أُنزِلَ عَلَيۡهِ ءَايَةٞ مِّن رَّبِّهِۦٓۗ إِنَّمَآ أَنتَ مُنذِرٞۖ وَلِكُلِّ قَوۡمٍ
هَادٍ ﴿٧﴾ ٱللَّهُ يَعۡلَمُ مَا تَحۡمِلُ كُلُّ أُنثَىٰ وَمَا تَغِيضُ ٱلۡأَرۡحَامُ
وَمَا تَزۡدَادُۖ وَكُلُّ شَيۡءٍ عِندَهُۥ بِمِقۡدَارٍ ﴿٨﴾ عَٰلِمُ ٱلۡغَيۡبِ
وَٱلشَّهَٰدَةِ ٱلۡكَبِيرُ ٱلۡمُتَعَالِ ﴿٩﴾ سَوَآءٞ مِّنكُم مَّنۡ
أَسَرَّ ٱلۡقَوۡلَ وَمَن جَهَرَ بِهِۦ وَمَنۡ هُوَ مُسۡتَخۡفِۭ بِٱلَّيۡلِ وَسَارِبُۢ
بِٱلنَّهَارِ ﴿١٠﴾ لَهُۥ مُعَقِّبَٰتٞ مِّنۢ بَيۡنِ يَدَيۡهِ وَمِنۡ خَلۡفِهِۦ
يَحۡفَظُونَهُۥ مِنۡ أَمۡرِ ٱللَّهِۗ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يُغَيِّرُ مَا بِقَوۡمٍ حَتَّىٰ يُغَيِّرُواْ
مَا بِأَنفُسِهِمۡۗ وَإِذَآ أَرَادَ ٱللَّهُ بِقَوۡمٖ سُوٓءٗا فَلَا مَرَدَّ لَهُۥۚ وَمَا
لَهُم مِّن دُونِهِۦ مِن وَالٍ ﴿١١﴾ هُوَ ٱلَّذِي يُرِيكُمُ ٱلۡبَرۡقَ خَوۡفٗا
وَطَمَعٗا وَيُنشِئُ ٱلسَّحَابَ ٱلثِّقَالَ ﴿١٢﴾ وَيُسَبِّحُ ٱلرَّعۡدُ بِحَمۡدِهِۦ
وَٱلۡمَلَٰٓئِكَةُ مِنۡ خِيفَتِهِۦ وَيُرۡسِلُ ٱلصَّوَٰعِقَ فَيُصِيبُ بِهَا
مَن يَشَآءُ وَهُمۡ يُجَٰدِلُونَ فِي ٱللَّهِ وَهُوَ شَدِيدُ ٱلۡمِحَالِ ﴿١٣﴾

﴿٦﴾ و ئەو لەزا جزاكرنێ ل تە دكەن بەری باشیێ [ژ لەکەڤە دگۆتن كا ئیزایا تو مە پێ دترسینی، بۆچی بۆ مە نائێت؟]، و ب ڕاستی بەری وان جزایێت بۆرین، ئەو جزایێت ب سەرێ یێت وەكی وان هاتین، ئەوێت ئایەت و پێغەمبەرێت خۆ درەوین دانایین، ب ڕاستی خودایێ تە بۆ مرۆڤان د سەر ستەما وانڕا لێنەگر و گونەهـژێبەرە، و ب ڕاستی خودایێ تە یێ ئیزاگرانە.

﴿٧﴾ و ئەوێت گاوربوویین دبێژن: بلا موعجیزەیەك ژ دەڤ خودایێ وی بۆ هاتبا خوارێ [بێی كو چو بۆ ڤێ قورئانێ و موعجیزەیێت دی یێت دیتین وەكی كەربوونا هەیڤێ و زانا ئاڤێ د ناڤ تلاندا... هتد، بدانن] ب ڕاستی بەس تو ئاگەهداركەری [ئانكو تو یێ هاتییە هنارتن، دا وان هشیار بكەی و بترسینی] و هەر ملەتەكی پێغەمبەرێ خۆ یێ هەی [ئانكو هەر پێغەمبەرەكی دێ ڕەنگەكێ موعجیزەیان دەینێ].

﴿٨﴾ و ب ڕاستی خودێ دزانیت كا هەر مێیەك ب چ ئاڤس و ئاڤا دبیت و كا مالبچویك ب چ كێم دبیت [ب بوونا بچویكی] و كا ب چ زێدە دبیت [ب چێبوونا بچویكی]، و هەر تشتەكێ هەبیت ل دەڤ وی [ل دەڤ خودێ]، وەختێ خۆ یێ دەستنیشانكری یێ هەی، نەدچیتە پاش و نەدئێتە پێش. ﴿٩﴾ زانایێ تشتێ ڤەشارتی [غەیبێ] و تشتێ بەرچاڤە، یێ مەزنە هەمی تشت د بن ویدانە، و یێ بلندە د سەر هەمی تشتانڕایە ب خۆیاتی و سالۆخ و كریارێت خۆڤە. ﴿١٠﴾ ل دەڤ وی تێكە، چ تێك ژ هەوە د دلێ خۆدا ئاخڤتنا خۆ بێژیت یان ئاشكەرا.. و چ تێك ژ هەوە خۆ ب شەڤێ ڤەشێریت، و چ ڕۆژێ ب ڕێكا خۆ بچیت، هەر دزانیت. ﴿١١﴾ بۆ ڤان [مەخسەد یێ ئاخڤتنا خۆ د دلێ خۆدا دبێژیت یان ئاشكەرا دكەت، و یێ خۆ ب شەڤێ ڤەدشێریت و ڕۆژێ ب ڕێكا خۆ دچیت] ملیاكەتێت هەین ل دویڤ ئێك و د دۆر وەردئێن، و وان ب ئەمرێ خودێ ژ سینگی و پشتێڤە دپارێزن، ب ڕاستی خودێ سەروبەرێ چو ملەتان ناگوهۆڕیت و خێر و كەرەمێت خۆ ژ وان نابڕیت، هەتا ئەو ژ دەڤ خۆ نەگوهۆڕن، و ئەگەر خودێ بەلایەك و ئاتافەك بۆ ملەتەكی ڤیا، چو ڤەگرتن بۆ نینە، و وان ژ بلی خودێ چو پشتەڤان نینن [هەوارا خۆ بگەهینتێ]. ﴿١٢﴾ و ئەوە برویسیان بۆ ترسێ و تەمایێ [تەمایا هاتنا بارانێ] نیشا هەوە ددەت، و هەر ئەوە عەورێت گرانێت بارانێ چێ دكەت. ﴿١٣﴾ و هەر ئەوە برویسی تەسبیح و پەسنا وی دكەن، و ژ كێماسیان پاقژ دكەن، و ملیاكەت ژی ژ ترسا ئیزایا وی تەسبیحا وی دكەن، و برویسیان دهنێریت هەر كەسێ بڤێت دێ پێ هنگێڤیت [دگەل ڤێ ژی هێژ] ئەو ب خۆ جڕەبڕێ د دەرهەقێ خودێدا دكەن، و ل شیانا خودێ ب شكن، و ب ڕاستی خودێ یێ تەكبیر موكومە بۆ نەیارێت خۆ.

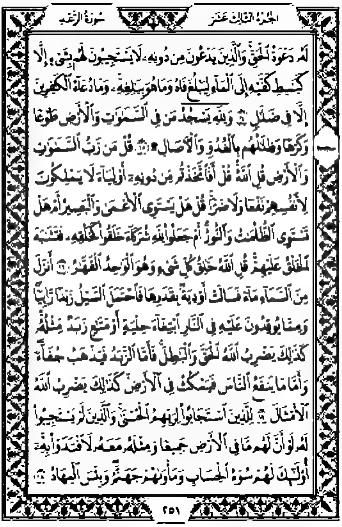

الجزء الثالث عشر سورة الرعد

لَهُۥ دَعۡوَةُ ٱلۡحَقِّۖ وَٱلَّذِينَ يَدۡعُونَ مِن دُونِهِۦ لَا يَسۡتَجِيبُونَ لَهُم بِشَيۡءٍ إِلَّا
كَبَٰسِطِ كَفَّيۡهِ إِلَى ٱلۡمَآءِ لِيَبۡلُغَ فَاهُ وَمَا هُوَ بِبَٰلِغِهِۦۚ وَمَا دُعَآءُ ٱلۡكَٰفِرِينَ
إِلَّا فِي ضَلَٰلٖ ١٤ وَلِلَّهِ يَسۡجُدُ مَن فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِ طَوۡعٗا
وَكَرۡهٗا وَظِلَٰلُهُم بِٱلۡغُدُوِّ وَٱلۡأٓصَالِ۩ ١٥ قُلۡ مَن رَّبُّ ٱلسَّمَٰوَٰتِ
وَٱلۡأَرۡضِ قُلِ ٱللَّهُۚ قُلۡ أَفَٱتَّخَذۡتُم مِّن دُونِهِۦٓ أَوۡلِيَآءَ لَا يَمۡلِكُونَ
لِأَنفُسِهِمۡ نَفۡعٗا وَلَا ضَرّٗاۚ قُلۡ هَلۡ يَسۡتَوِي ٱلۡأَعۡمَىٰ وَٱلۡبَصِيرُ أَمۡ هَلۡ
تَسۡتَوِي ٱلظُّلُمَٰتُ وَٱلنُّورُۗ أَمۡ جَعَلُواْ لِلَّهِ شُرَكَآءَ خَلَقُواْ كَخَلۡقِهِۦ فَتَشَٰبَهَ
ٱلۡخَلۡقُ عَلَيۡهِمۡۚ قُلِ ٱللَّهُ خَٰلِقُ كُلِّ شَيۡءٖ وَهُوَ ٱلۡوَٰحِدُ ٱلۡقَهَّٰرُ ١٦ أَنزَلَ
مِنَ ٱلسَّمَآءِ مَآءٗ فَسَالَتۡ أَوۡدِيَةُۢ بِقَدَرِهَا فَٱحۡتَمَلَ ٱلسَّيۡلُ زَبَدٗا رَّابِيٗاۖ
وَمِمَّا يُوقِدُونَ عَلَيۡهِ فِي ٱلنَّارِ ٱبۡتِغَآءَ حِلۡيَةٍ أَوۡ مَتَٰعٖ زَبَدٞ مِّثۡلُهُۥۚ
كَذَٰلِكَ يَضۡرِبُ ٱللَّهُ ٱلۡحَقَّ وَٱلۡبَٰطِلَۚ فَأَمَّا ٱلزَّبَدُ فَيَذۡهَبُ جُفَآءٗۖ
وَأَمَّا مَا يَنفَعُ ٱلنَّاسَ فَيَمۡكُثُ فِي ٱلۡأَرۡضِۚ كَذَٰلِكَ يَضۡرِبُ ٱللَّهُ
ٱلۡأَمۡثَالَ ١٧ لِلَّذِينَ ٱسۡتَجَابُواْ لِرَبِّهِمُ ٱلۡحُسۡنَىٰۚ وَٱلَّذِينَ لَمۡ يَسۡتَجِيبُواْ
لَهُۥ لَوۡ أَنَّ لَهُم مَّا فِي ٱلۡأَرۡضِ جَمِيعٗا وَمِثۡلَهُۥ مَعَهُۥ لَٱفۡتَدَوۡاْ بِهِۦٓۚ
أُوْلَٰٓئِكَ لَهُمۡ سُوٓءُ ٱلۡحِسَابِ وَمَأۡوَىٰهُمۡ جَهَنَّمُۖ وَبِئۡسَ ٱلۡمِهَادُ ١٨

٢٥١

﴿١٤﴾ کەلیما تەوحیدێ (لا إله إلا الله) یا ویە و داخوازا دوعایا ڕاست ژ ویە، و ئەوێت گازییا غەیری خودێ دکەن گازییا وان ب تشتەکی ناێتە وەرگرتن، و ئەڤە وەکی ویە یێ هەردو دەستێت خۆ درێژکرینە ئاڤێ دا ئاڤ بگەهیتە دەڤێ وی، و ئاڤ ب خۆ ناگەهیتێ، و دوعا و عیبادەتێ گاوران بۆ بوتان، ژ گومڕاییێ و بەرزەبوونێ پێڤەتر نینە. ﴿١٥﴾ و کا چ د ئەرد و ئەسماناندا هەیە، و سیبەرا وان ژی سپێدە و ئێڤاران بڤێت نەڤێت سوجدەیێ بۆ خودێ دبەن [ئانکو د بن بڕیار و فەرمانا خودێڤەنە]. ﴿١٦﴾ [هەی موحەممەد] بێژە: کی خودانێ ئەرد و ئەسمانانە؟ بێژە: خودێیە، [پاشی] بێژە: ئەرێ چاوا هەوە ژ بلی خودێ پشتەڤان و پەرستی گرتینە، نەشێن مفایەکی یان زیانەکێ بگەهیننە خۆ ب خۆ؟ [پاشی] بێژە: ئەرێ مرۆڤێ کۆرە [گاور] و ب چاڤ [موسلمان] وەکی ئێکن، یان ژی تاریاتی و ڕۆناهی وەکی ئێکن [گاوری و باوەری]، یان ژی وان هندە هەڤپشك بۆ خودێ دانایینە، چێکری وەکی چێکرییێت وی نافراندینە؟! ڤێجا چێکری ل دەڤ وان وەکی ئێك لێ هاتینە، ژێك ناناسن؟! بێژە: خودێ چێکەرێ هەمی تشتییە، و ئەو یێ تاك و تەنیا و سەردەست و دەستهەلاتدارە ل سەر هەمی تشتان. ﴿١٧﴾ [مەتەلا هەقیێ و پویچییێ و پەرستنا خودێ و پەرستنا پویچ و بوتان وەکی ڤێیە] خودێ باران ژ ئەسمانان دارێت، ڤێجا هەر شیڤ و نهالەکێ تەمەتی وێ ئاڤ تێرا چۆ [نهالا بچویك کێم ئاڤ تێرا چۆ، و یا مەزن گەلەك]، ڤێجا لەیی و لێمشت چۆن و کەفەکا بلند د گەل خۆ ڕاکر [ئەڤە ئەو مەتەلە یا خودێ گۆتی، د دەرهەقێ هەقیێ و پویچییێدا، مەتەلا هەقیێ د بەجهیا خۆدا، و پویچییێ د نەمانا خۆدا، وەکی بارانییە ژ ئەسمانان بێتە سەر ئەردی و بینە لەیی و لێمشت و کەڤێ د گەل خۆ ڕاکەت، هندی هەقییە ئەو ئاڤا سپیە ئەوا د ئەردیدا دمینیت، و هندی پویچییە ئەو کەفە ئەوا ب کێر چو نەئێت و کەس مفایی ژێ نەکەت]، و [مەتەلا دی] وەکی وی تشتییە ئەوێ هوین ئاگری ل سەر هەلدکەن، دا بۆ خۆ بگەهنە چەکەکێ ژنان وەکی زێڕی و زیڤی، یان دا بگەهنە متایەکێ دی وەکی ڕساسی و سفری، ئەڤە ژی وەکی وێ ئاڤێ کەفەك ب سەر دکەڤیت، و ب ڤی ڕەنگی خودێ بۆ دیارکرنا هەقیێ و پویچییێ مەتەلان دئینیت، ڤێجا ئەو کەفا ب سەر دکەڤیت [چ ب سەر ئاڤێ و چ ب سەر حەلاندنا مەعدەنان وەکی زێڕی و زیڤی و سفری و ڕساسی] بێ مفا دچیت و نامینیت، بەلێ ئەوا مفایی دگەهینیتە خەلکی و ب کێر دئێت [وەکی ئاڤێ و مەعدەنێ پاقژ] د ئەردیدا دمینیت [ئانکو هەقی هۆسا دێ مینیت و پویچی دێ چیت و ب کێر نائێت]، هۆسا خودێ مەتەلان دئینیت. ﴿١٨﴾ یێت بەرسڤا خودایێ خۆ دایین بەحەشت بۆ وانە، و ئەوێت بەرسڤا خودایێ خۆ نەدایین [ڕۆژا قیامەتێ] ئەگەر هندی د ئەردیدا هەی یێ وان بایە، و هندی دی ژی دگەل، دا د بێش خۆڤە دەن [بەلێ ژ وان نائێتە وەرگرتن، و ژ ئیزایێ ڕزگار نابن]، ئەها ڤان حسابەکا ڕەش یا هەی، و جهێ وان دۆژەهە و پیسە جهە.

الحزب

۞أَفَمَن يَعْلَمُ أَنَّمَآ أُنزِلَ إِلَيْكَ مِن رَّبِّكَ ٱلْحَقُّ كَمَنْ هُوَ أَعْمَىٰٓۚ إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ
أُو۟لُوا۟ ٱلْأَلْبَٰبِ ﴿١٩﴾ ٱلَّذِينَ يُوفُونَ بِعَهْدِ ٱللَّهِ وَلَا يَنقُضُونَ ٱلْمِيثَٰقَ ﴿٢٠﴾
وَٱلَّذِينَ يَصِلُونَ مَآ أَمَرَ ٱللَّهُ بِهِۦٓ أَن يُوصَلَ وَيَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ
وَيَخَافُونَ سُوٓءَ ٱلْحِسَابِ ﴿٢١﴾ وَٱلَّذِينَ صَبَرُوا۟ ٱبْتِغَآءَ وَجْهِ رَبِّهِمْ
وَأَقَامُوا۟ ٱلصَّلَوٰةَ وَأَنفَقُوا۟ مِمَّا رَزَقْنَٰهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً وَيَدْرَءُونَ
بِٱلْحَسَنَةِ ٱلسَّيِّئَةَ أُو۟لَٰٓئِكَ لَهُمْ عُقْبَى ٱلدَّارِ ﴿٢٢﴾ جَنَّٰتُ عَدْنٍ يَدْخُلُونَهَا
وَمَن صَلَحَ مِنْ ءَابَآئِهِمْ وَأَزْوَٰجِهِمْ وَذُرِّيَّٰتِهِمْۖ وَٱلْمَلَٰٓئِكَةُ يَدْخُلُونَ
عَلَيْهِم مِّن كُلِّ بَابٍ ﴿٢٣﴾ سَلَٰمٌ عَلَيْكُم بِمَا صَبَرْتُمْۚ فَنِعْمَ عُقْبَى ٱلدَّارِ ﴿٢٤﴾
وَٱلَّذِينَ يَنقُضُونَ عَهْدَ ٱللَّهِ مِنۢ بَعْدِ مِيثَٰقِهِۦ وَيَقْطَعُونَ
مَآ أَمَرَ ٱللَّهُ بِهِۦٓ أَن يُوصَلَ وَيُفْسِدُونَ فِى ٱلْأَرْضِۙ أُو۟لَٰٓئِكَ لَهُمُ
ٱللَّعْنَةُ وَلَهُمْ سُوٓءُ ٱلدَّارِ ﴿٢٥﴾ ٱللَّهُ يَبْسُطُ ٱلرِّزْقَ لِمَن يَشَآءُ
وَيَقْدِرُۚ وَفَرِحُوا۟ بِٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا وَمَا ٱلْحَيَوٰةُ ٱلدُّنْيَا فِى ٱلْءَاخِرَةِ إِلَّا
مَتَٰعٌ ﴿٢٦﴾ وَيَقُولُ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ لَوْلَآ أُنزِلَ عَلَيْهِ ءَايَةٌ مِّن رَّبِّهِۦۗ قُلْ
إِنَّ ٱللَّهَ يُضِلُّ مَن يَشَآءُ وَيَهْدِىٓ إِلَيْهِ مَنْ أَنَابَ ﴿٢٧﴾ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟
وَتَطْمَئِنُّ قُلُوبُهُم بِذِكْرِ ٱللَّهِۗ أَلَا بِذِكْرِ ٱللَّهِ تَطْمَئِنُّ ٱلْقُلُوبُ ﴿٢٨﴾

﴿١٩﴾ ئەرێ ئەوێ دزانیت ئەڤا بۆ تە ژ دەڤ خودایێ تە هاتیـیە خوارێ وەحییە و ڕاستە، وەکی ویـیە یـێ کۆرە و ڤـێ نەزانیت [کو ئەڤە ڕاستە و هەقە]، و ب ڕاستی ئەو ب تنێ دێ بۆ خۆ پێڤەچن ئەوێت تێگەهشتی و ئاقلدار. ﴿٢٠﴾ [و ئاقلدار] ئەون ئەوێت پەیمانا خودێ ب جھ دئینن، و ئەو پەیمانا وان دایـیە خودێ ناشکێنن. ﴿٢١﴾ و ئەون ئەوێت یا خودێ فەرمان پێ دایی ب گەهینە ئێك، دگەهینە ئێك [وەکی مرۆڤانیێ و چاڤدێریا ئێتیم و هەژاران]، و ژ خودایێ خۆ دترسن و پارێزکاریا وی دکەن، و سەهمێ ژ حسابا ڕۆژەکا ڕەش دکەن. ﴿٢٢﴾ و ئەون یێت بۆ ئکارێ (رازیبوونا) خودێ بێنا خۆ فرەه دکەن [ل سەر گوهداریا خودێ، و ل سەر تشتێ حەرام، و ل سەر قەدەرا خودێ]، و ئڤێژێت خۆ وەکی خودێ ژێ ڤیایی دکەن، و ئاشکەرا و نەپەنی ژ وی رزقێ مە دایـێ ددەن و دکەنە خێر، و باشیێ شوینا خرابیێ ددانن، و خرابیێ ب باشیێ ددەنە پاش، ئەڤان خەلاتێ وان بەحەشتە. ﴿٢٣﴾ بەحەشتێت ئاکنجیبوونێ، ئەوێت ئەو و ئەوێت قەنج ژ دەیباب و هەڤژین و دوینده‌ها خۆ دچنە تێدا، و ملیاکەت د هەمی دەرگەهانرا ب سەر واندا دچن [سەرا وان ددەن]. ﴿٢٤﴾ [دبێژنێ] سلاڤ ل هەوە بن ژ بەر وێ بێنفرەهیا هەوە ل سەر پارێزکاریا خودێ کری، هەوە پیرۆز بیت ئەڤ دویماهیکا هۆسا یا جوان. ﴿٢٥﴾ و ئەوێت پەیمانا خودێ پشتی موکومکرنێ دشکێنن، و ئەو تشتێ خودێ فەرمان پێ کری بگەهیتە ئێك دبڕن، و خرابیێ د ئەردیدا دکەن، ئەڤان لەعنەت و دویرکەڤتن ژ دلۆڤانیا خودێ بۆ وان بیت، و دویماهیکەکا خراب ژی بۆ وان یا هەی. ﴿٢٦﴾ خودێ بۆ یێ بڤێت رزقی بەرفرەه و کێم دکەت، و ئەو ب ژینا دنیایێ [ئەو تشتێ خودێ دایـیێ] شایی بوون، و ژیانا دنیایێ ل بەر ئاخرەتێ ژ متایەکێ کێم پێڤەتر نینە. ﴿٢٧﴾ و ئەوێت گاوربوویین دبێژن: دێ بلا موعجیزەیەك بۆ وی [ژی] ژ دەڤ خودایێ وی هاتبایە [وەکی موعجیزەیێت مووسا پێغەمبەر و عیسا پێغەمبەری]، بێژە: [ئەو کارەکە ب دەستێ خودێیە، ڤێجا یێ خودێ ڕاستەڕێ نەکری، موعجیزە ژێ فایدەی وی ناکەن]، خودێ هەر کەسێ بڤێت دێ بەرزەکەت، و هەر کەسێ ب تەوبەیێ ب بالڤە بزڤڕیت، دێ ڕاستەڕێ کەت. ﴿٢٨﴾ [ئەوێت ب بال خودێڤە زڤڕین و هاتینە ڕاستەڕێکرن] ئەون ئەوێت باوەری ئینایین و دلێ وان ب بیرئینان و زکرێ خودێ ڤەدهەسیت و تەنا دبیت، [باش] بزانن دل ب بیرئینان و زکرێ خودێ ڤەدهەسن و تەنا دبن.

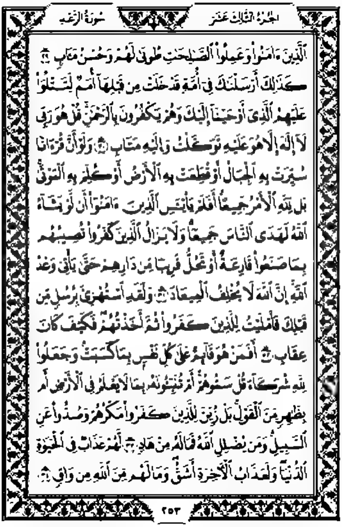

الجزء الثالث عشر

سورة الرعد

ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّٰلِحَٰتِ طُوبَىٰ لَهُمۡ وَحُسۡنُ مَـَٔابٖ ﴿٢٩﴾
كَذَٰلِكَ أَرۡسَلۡنَٰكَ فِيٓ أُمَّةٖ قَدۡ خَلَتۡ مِن قَبۡلِهَآ أُمَمٞ لِّتَتۡلُوَاْ
عَلَيۡهِمُ ٱلَّذِيٓ أَوۡحَيۡنَآ إِلَيۡكَ وَهُمۡ يَكۡفُرُونَ بِٱلرَّحۡمَٰنِۚ قُلۡ هُوَ رَبِّي
لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ عَلَيۡهِ تَوَكَّلۡتُ وَإِلَيۡهِ مَتَابِ ﴿٣٠﴾ وَلَوۡ أَنَّ قُرۡءَانٗا
سُيِّرَتۡ بِهِ ٱلۡجِبَالُ أَوۡ قُطِّعَتۡ بِهِ ٱلۡأَرۡضُ أَوۡ كُلِّمَ بِهِ ٱلۡمَوۡتَىٰۗ
بَل لِّلَّهِ ٱلۡأَمۡرُ جَمِيعًاۗ أَفَلَمۡ يَاْيۡـَٔسِ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ أَن لَّوۡ يَشَآءُ
ٱللَّهُ لَهَدَى ٱلنَّاسَ جَمِيعٗاۗ وَلَا يَزَالُ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ تُصِيبُهُم
بِمَا صَنَعُواْ قَارِعَةٌ أَوۡ تَحُلُّ قَرِيبٗا مِّن دَارِهِمۡ حَتَّىٰ يَأۡتِيَ وَعۡدُ
ٱللَّهِۚ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يُخۡلِفُ ٱلۡمِيعَادَ ﴿٣١﴾ وَلَقَدِ ٱسۡتُهۡزِئَ بِرُسُلٖ مِّن
قَبۡلِكَ فَأَمۡلَيۡتُ لِلَّذِينَ كَفَرُواْ ثُمَّ أَخَذۡتُهُمۡۖ فَكَيۡفَ كَانَ
عِقَابِ ﴿٣٢﴾ أَفَمَنۡ هُوَ قَآئِمٌ عَلَىٰ كُلِّ نَفۡسِۭ بِمَا كَسَبَتۡۗ وَجَعَلُواْ
لِلَّهِ شُرَكَآءَ قُلۡ سَمُّوهُمۡۚ أَمۡ تُنَبِّـُٔونَهُۥ بِمَا لَا يَعۡلَمُ فِي ٱلۡأَرۡضِ أَم
بِظَٰهِرٖ مِّنَ ٱلۡقَوۡلِۗ بَلۡ زُيِّنَ لِلَّذِينَ كَفَرُواْ مَكۡرُهُمۡ وَصُدُّواْ عَنِ
ٱلسَّبِيلِۗ وَمَن يُضۡلِلِ ٱللَّهُ فَمَا لَهُۥ مِنۡ هَادٖ ﴿٣٣﴾ لَّهُمۡ عَذَابٞ فِي ٱلۡحَيَوٰةِ
ٱلدُّنۡيَاۖ وَلَعَذَابُ ٱلۡأٓخِرَةِ أَشَقُّۖ وَمَا لَهُم مِّنَ ٱللَّهِ مِن وَاقٖ ﴿٣٤﴾

٢٥٣

﴿٢٩﴾ ئەوێت باوەری ئینایین و کار و کریارێت قەنج کرین، خۆشترین ژیان و باشترین دویماهیك بۆ وان هەیە. ﴿٣٠﴾ و هۆسا [کا چاوا مە پێغەمبەر بەری تە هنارتینە] مە تو ژی هنارتیە ناڤ ئوممەتەکێ، بەری وان گەلەك ئوممەت ییێت هاتین و چوویین، دا ئەوا مە بۆ تە ب وەحی هنارتی بۆ وان بخوینی، و ئەو ب خۆ بێ باوەرن ژ خودێ، بێژە: ئەو خودایێ منە، ژ وی پێڤەتر چو خودا نینن، من خۆ هەلپەسارتێ و پشتا خۆ پێ موکوم کر، و زڤرینا من هەر ب بال ویڤەیە. ﴿٣١﴾ و ئەگەر ب [خواندنا] کتێبەکێ چیا ژ جهێ خۆ چۆبانە و ئەرد پێ پەق پەق بووبایە، و مری پێ هاتبانە ئاخاڤتن [دا ئەڤ قورئانە بیت]، بەلێ هەمی کاروبار ب خودێنە، ئەرێ ئەوێت باوەری ئینایین ژ باوەری ئینانا گاوران بێ هیڤی نەبوویینە، و بزانن نێ ئەگەر خودێ ڤیابایە، دا هەمی مرۆڤان ڕاستەڕێ کەت، و ئەوێت گاوربوویین ژ بەر یا وان کری بەردەوام ئاتاف و نەخۆشی دێ ب سەرێ وان ئێن، یان ژی ئەو بەلا و ئاتاف دێ نێزیکی مالێت وان بن [ڤێجا بلا بترسن ئەکو سەرشەڤیت وان ب سەر واندا بێنە خوارێ یان وان بهنگێڤیت] هەتا ژڤانێ خودێ دئێت [بۆ وان، بمرن یان قیامەت ل وان ڕابیت]، خودێ ژ پەیمانا خۆ لێڤە نابیت. ﴿٣٢﴾ ب ڕاستی ترانە ب پێغەمبەرێت بەری تە ژی ییێت هاتینە کرن، ڤێجا مە دەلیڤە و مۆلەت دا وان ییێت باوەری نەئینایین [و مە ل دویڤ وان بەردا]، پاشی مە ئەو ب ئیزایا خۆ هنگاڤتن، ڤێجا بەرێ خۆ بدێ کا جزا و ئیزایا من بۆ وان یا چاوا بوو. ﴿٣٣﴾ ئەرێ ئەوێ زێرەڤان و شاهد ل سەر هەمی کەسان و ئاگەهدار ب هەمی کار و کریارێت وان، چ قەنج چ خراب، و هەر ئێکێ جزایێ وی ل دویڤ کارێ وی بدەتێ، وەکی ویە یێ نەڤە هەمی نەیی، کو بوت و سەنەمێت هەوەنە [ئانکو ئەو خودایێ ب ئاگەهـ ژ هەمی تشتان و ڕێڤەبەرێ جیهانێ، ئەوەکی وان بوتانە ئەوێت موشرکان بۆ کرینە هەڤپشك] و [گاوران] هەڤپشك بۆ خودێ چێکرینە، [هەی موحەممەد] بێژە: کا ناڤ و سالۆخێ وان هەڤپشکێت هەوە بۆ خودێ چێکرین بێژن [وان چ سالۆخ هەنە پێ هێژایی پەرستنێ بن]، یان ژی هوین خودێ ئاگەهداری وێ دکەن یا ئەو د ئەردیدا ژێ بێ ئاگەهـ؟! [کو ئەوە ـ ب دیتنا هەوە ـ هەڤپشك هەنە پێ نوزانیت]، یان ژی هوین ئاخڤتنەکا بێ بنیات و نەڕاست دکەن.. [نەخێر وەنینە یا ئەو دبێژن و دکەن، خودێ چو هەڤپشك نینن]، بەلکی فند و فێلێت وان [شەیتانی و گاوری و دژمنیا وان بۆ ئیسلامێ و چێکرنا هەڤپشکان بۆ خودێ] بۆ وان هاتینە خەملاندن، و ژ ڕێکا خودێ ییێت هاتینە پاشڤەبرن، و هەر کەسێ خودێ گومڕا و بەرزە بکەت، ڕاستەڕێکەر بۆ نینە. ﴿٣٤﴾ د دنیایێدا دێ ڤان گاوران هەڤتووشی ئیزایەکێ کەین [ب کوشتنێ و ئێخسیرکرنێ و هەمی ڕەنگێت ئاتافان]، و ب ڕاستی ئیزایا ئاخرەتێ ل سەر وان گرانتر و مەزنترە، و وان چو پارێزڤان نینن وان ژ ئیزایا خودێ بپارێزن.

مَّثَلُ ٱلْجَنَّةِ ٱلَّتِى وُعِدَ ٱلْمُتَّقُونَ ۖ تَجْرِى مِن تَحْتِهَا ٱلْأَنْهَٰرُ ۖ
أُكُلُهَا دَآئِمٌ وَظِلُّهَا ۚ تِلْكَ عُقْبَى ٱلَّذِينَ ٱتَّقَوا۟ ۖ وَّعُقْبَى
ٱلْكَٰفِرِينَ ٱلنَّارُ ﴿٣٥﴾ وَٱلَّذِينَ ءَاتَيْنَٰهُمُ ٱلْكِتَٰبَ يَفْرَحُونَ
بِمَآ أُنزِلَ إِلَيْكَ ۖ وَمِنَ ٱلْأَحْزَابِ مَن يُنكِرُ بَعْضَهُۥ ۚ قُلْ إِنَّمَآ
أُمِرْتُ أَنْ أَعْبُدَ ٱللَّهَ وَلَآ أُشْرِكَ بِهِۦٓ ۚ إِلَيْهِ أَدْعُوا۟ وَإِلَيْهِ مَـَٔابِ ﴿٣٦﴾
وَكَذَٰلِكَ أَنزَلْنَٰهُ حُكْمًا عَرَبِيًّا ۚ وَلَئِنِ ٱتَّبَعْتَ أَهْوَآءَهُم بَعْدَ
مَا جَآءَكَ مِنَ ٱلْعِلْمِ مَا لَكَ مِنَ ٱللَّهِ مِن وَلِىٍّ وَلَا وَاقٍ ﴿٣٧﴾ وَلَقَدْ
أَرْسَلْنَا رُسُلًا مِّن قَبْلِكَ وَجَعَلْنَا لَهُمْ أَزْوَٰجًا وَذُرِّيَّةً ۚ وَمَا كَانَ
لِرَسُولٍ أَن يَأْتِىَ بِـَٔايَةٍ إِلَّا بِإِذْنِ ٱللَّهِ ۗ لِكُلِّ أَجَلٍ كِتَابٌ ﴿٣٨﴾
يَمْحُوا۟ ٱللَّهُ مَا يَشَآءُ وَيُثْبِتُ ۖ وَعِندَهُۥٓ أُمُّ ٱلْكِتَٰبِ ﴿٣٩﴾ وَإِن مَّا
نُرِيَنَّكَ بَعْضَ ٱلَّذِى نَعِدُهُمْ أَوْ نَتَوَفَّيَنَّكَ فَإِنَّمَا عَلَيْكَ ٱلْبَلَٰغُ
وَعَلَيْنَا ٱلْحِسَابُ ﴿٤٠﴾ أَوَلَمْ يَرَوْا۟ أَنَّا نَأْتِى ٱلْأَرْضَ نَنقُصُهَا
مِنْ أَطْرَافِهَا ۚ وَٱللَّهُ يَحْكُمُ لَا مُعَقِّبَ لِحُكْمِهِۦ ۚ وَهُوَ سَرِيعُ
ٱلْحِسَابِ ﴿٤١﴾ وَقَدْ مَكَرَ ٱلَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ فَلِلَّهِ ٱلْمَكْرُ جَمِيعًا ۖ
يَعْلَمُ مَا تَكْسِبُ كُلُّ نَفْسٍ ۗ وَسَيَعْلَمُ ٱلْكُفَّٰرُ لِمَنْ عُقْبَى ٱلدَّارِ ﴿٤٢﴾

﴿٣٥﴾ رەوشـا وێ بەحەشـتێ ئـەوا ژڤـان بۆ پارێـزكاران پێ هاتیـیە دان، ڕوبار د بنڕا دچن و فێقی و سـیەرا وێ بەردەوامـن [نـە فێقی خلاس دبیت وەكی یـێ دنیایـێ، و نـە سـیەر كێـم دبیـت و دچیـت]، و ئەڤـە دویماهیكا وان ئەوێـت پارێـزكاری كریـن، و دویماهیـكا گـاوران ژی ئاگـرە. ﴿٣٦﴾ و ئەوێـت كتێـب بـۆ هاتـین [جوهی و فەلەیـێت موسلمـان بوویـن وەكی عەبدوللایـێ كوڕێ سـەلامی و نەجاشـی و... هتد] كەیفـا وان ب وێ دئێت یـا بۆ تـە هاتی [كـو ئـەڤ قورئانەیـە، چونكـی د كتێبێت وانـدا شـاهد و مزگینـی بۆ هەنـە]، و هندەك دەسـتەك و كـۆم یـێت هەیـن [ژ جوهـی و فەلەیان ئەوێـت باوەری ب موحەممەدی نەئینایـین] باوەرییـێ ب هندەك قورئانێ نائینـن، بێـژە: ب ڕاسـتی فەرمانا من یا ب هندێ هاتییـە كـرن، ئەز خـودێ ب تنێ بپەرێسـم و چو هەڤپشـكان بۆ چێ نەكـەم، و ئـەز خەلكـی بـەس بـۆ ڕێـك و پەرسـتنا وی تنـێ ڤەخوینـم، و زڤڕینا مـن هـەر ب بـال ویڤەیـە. ﴿٣٧﴾ [كا چـاوا مـە كتێـب بـەری تـە ب زمانـێ وان ملەتـان هنارتینـە یـێت پێغەمبـەر بۆ چۆیـین] وەسـا مە ئـەڤ قورئانـە بـۆ تە ب زمانێ عەرەبی ئینایـیـە خـوارێ، و ئەگەر تو ب دویڤ دلخوازیـیا وان بكەڤی پشـتی وێ زانینا بـۆ تـە هاتـی [ئەگەر پشـتی ڤێ تـو گوهێ خۆ بدەیـە دلخوازیـیا وان]، ڤێجا تە ژ بلی خودێ چـو هاریكار و پارێزڤـان نینـن [تـە ژ ئیزایـا خـودێ بپارێـزن]. ﴿٣٨﴾ و ب ڕاسـتی مـە بەری تـە پێغەمبـەر یـێت هنارتین [ئەو ژی وەكـی تـە مـرۆڤ بـوون] و مـە ب ژن و دویندەهـ ئێخسـتبوون، و بۆ چـو پێغەمبەران بـەری تە چێ نەدبوو موعجیزەیەكێ بینیـت، ئەگـەر ب دەسـتویرا خـودێ نەبایـە، هـەر تشـتەكێ هەبیـت وەختێ خـۆ یـێ دیاركری و كتێبـا خـۆ یـا تێـدا نڤێسـی هەیـە [نەدئێتـە پێش و نەدچیتـە پاش]. ﴿٣٩﴾ [و د ڤێ كتێبێـدا] هەچییـا خودێ بڤێـت ژێ دبـەت، و هەچیـیا بڤێـت دهێلیـت، و كتێبا سـەرەكی و ئەسـل [كـو دەپێ پارسـتییـە] ل دەڤ وییـە. ﴿٤٠﴾ و ب ڕاسـتی ئەگـەر ئـەم هندەك ژ وێ ئیزایا مە ژڤان و پەیمان پێ دایـیـە وان، ب سـەرێ وان بینین [هێژ تو یـێ ساخ] و نیشـا تـە بدەین، یـان ژی [هێژ مە نیشـا تـە نەدایی] ئەم تـە بمرینین، ڤێجا ب ڕاسـتی بـەس گەهاندنا ڤێ پەیامێ ل سـەر تەیـە، و حسـاب و جزایـێ وان ل سـەر مەیـە [نە ل سـەر تەیـە]. ﴿٤١﴾ ئـەرێ ما ئـەو نابینن ئـەم ئـەردی ل دژمناندۆرێت وان كێم دكەیـن، [و ئـەردێ وان بەربـەر كێم دكەیـن، و موسـلمانان ل سـەر وان سەردەسـت دكەین، و ب دەسـت موسلمـانانڤە بەرددەین]، و خـودێ حوكمی دكەت و كـەس نینە حوكمێ وی ڤەگریـت، و ئـەو ب خۆ یـێ حـسێب سـڤكە. ﴿٤٢﴾ و ب ڕاسـتی گاورێت بـەری وان [بەری خەلكێ مەكەهێ] پیلان و تۆڕیـین ب خرابی بـۆ پێغەمبەرێت خـۆ گێڕان، و خـودێ ب هەمی پیلان و تۆڕیـنان یـێ ئاگەهدارە [ئانكـو نەخشەكێشـانا كەسـێ بەرانبەری نەخشەكێشـانا خـودێ نینە]، دزانیت كا هەر كەسـەك چ دكـەت، و گاور دێ زانـن كا دویماهیكا كێ [یـا وان یان یا موسـلمانان] دێ یـا باش بیت.

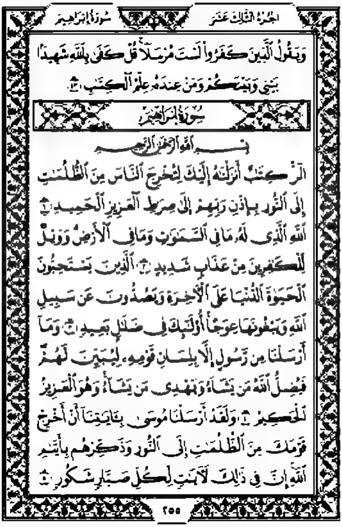

الجزء الثالث عشر سورة إبراهيم

وَيَقُولُ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ لَسْتَ مُرْسَلًاۚ قُلْ كَفَىٰ بِٱللَّهِ شَهِيدَۢا بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ وَمَنْ عِندَهُۥ عِلْمُ ٱلْكِتَٰبِ ﴿٤٣﴾

سُورَةُ إِبْرَاهِيمَ

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

الٓرۚ كِتَٰبٌ أَنزَلْنَٰهُ إِلَيْكَ لِتُخْرِجَ ٱلنَّاسَ مِنَ ٱلظُّلُمَٰتِ إِلَى ٱلنُّورِ بِإِذْنِ رَبِّهِمْ إِلَىٰ صِرَٰطِ ٱلْعَزِيزِ ٱلْحَمِيدِ ﴿١﴾ ٱللَّهِ ٱلَّذِي لَهُۥ مَا فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِي ٱلْأَرْضِۗ وَوَيْلٌ لِّلْكَٰفِرِينَ مِنْ عَذَابٖ شَدِيدٍ ﴿٢﴾ ٱلَّذِينَ يَسْتَحِبُّونَ ٱلْحَيَوٰةَ ٱلدُّنْيَا عَلَى ٱلْأٓخِرَةِ وَيَصُدُّونَ عَن سَبِيلِ ٱللَّهِ وَيَبْغُونَهَا عِوَجًاۚ أُوْلَٰٓئِكَ فِي ضَلَٰلِۭ بَعِيدٖ ﴿٣﴾ وَمَآ أَرْسَلْنَا مِن رَّسُولٍ إِلَّا بِلِسَانِ قَوْمِهِۦ لِيُبَيِّنَ لَهُمْۖ فَيُضِلُّ ٱللَّهُ مَن يَشَآءُ وَيَهْدِي مَن يَشَآءُۚ وَهُوَ ٱلْعَزِيزُ ٱلْحَكِيمُ ﴿٤﴾ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ بِـَٔايَٰتِنَآ أَنْ أَخْرِجْ قَوْمَكَ مِنَ ٱلظُّلُمَٰتِ إِلَى ٱلنُّورِ وَذَكِّرْهُم بِأَيَّىٰمِ ٱللَّهِۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَأٓيَٰتٖ لِّكُلِّ صَبَّارٖ شَكُورٖ ﴿٥﴾

٢٥٥

﴿٤٣﴾ و ئەوێت گاوربوویین دبێژن: تو نە پێغەمبەری، [هەی موحەممەد] بێژە: بەسی منە خودێ د ناڤبەرا من و هەوەدا، و ئەوێت زانینا کتێیان ل دەڤ هەی [ژ وان ئەوێت موسلمان بوویین وەکی عەبدوللایێ کوڕێ سەلامی و نەجاشی]، شاهد بن ل سەر پێغەمبەرینیا من.

سۆرەتا ئیبراهیم

ل مەککەهێ هاتیە خوارێ (٥٢) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحیم

﴿١﴾ ب ڤی ڕەنگی دئێتە خواندن، ئەلف، لام، ڕا، ئەڤ قورئانە کتێبەکە مە بۆ تە ئینایییە خوارێ دا مرۆڤان ژ تاریستانێ [تاریستانا شرك و گاورییێ] ب دەستویریا خودێ دەربێخیە ڕۆناهیا باوەرییێ، ڕێکا خودایێ سەردەست و هێژایی شوکور و سوپاسییێ. ﴿٢﴾ ئەو خودایێ هندی د ئەرد و ئەسماناندا هەی یێ وی، و هیلاك و نەخۆشی بۆ گاوران بیت ژ ئیزایەکا دژوار و گران. ﴿٣﴾ ئەوێت ژیانا دنیایێ ب سەر یا ئاخرەتێ دئێخن، و ڕێکا خودێ ل بەر خەلکی دگرن، و خوار و ڤێچ دخوازن، دا خەلکی ژێ بدەنە پاش، ئەڤە یێت د گومڕاییەکا دویر و ناشکەرادا. ﴿٤﴾ و مە چو پێغەمبەر نەهنارتینە ئەگەر ب زمانێ وی ملەتی نەبیت یێ مە بۆ هنارتی [دا فەرمان و بەرنامەیێ خودێ] بۆ وان دیار بکەت، [پشتی پێغەمبەر بۆ وان دیار دکەت، ئەو نەشێت کەسێ ڕاستەرێ بکەت]، ڤێجا یێ خودێ بڤێت دێ گومڕا و بەرزەکەت، و یێ بڤێت ژی دێ ڕاستەرێ کەت، و ئەوە یێ سەردەست و کاربنەجهـ. ﴿٥﴾ و ب سویند مە مووسا ب موعجیزەیێت خۆ [کو نەهـ موعجیزە بوون] هنارت، [و مە گۆتێ] ملەتێ خۆ ئسرائیلیان [ئەوێت کەڤتینە د بن عەبدینیا فیرعەونیدا] ژ تاریستانا گاورییێ دەربێخە ڕۆناهیا باوەرییێ، و ڕویدان و قەومینێت خودێ [ئەوێت ب سەرێ ملەتان هاتین و پێ د هیلاك چۆیین] بینە بیرا وان، ب ڕاستی د ئینانەبیرا ڤان ڕویدانان‌دا نیشان و بەلگەیێت [مەزن] یێت هەین [ل سەر شیان و دەستهەلاتداریا خودێ] بۆ هەر ئێکێ گەلەك سەبرکێش و زێدە سوپاسدار بیت.

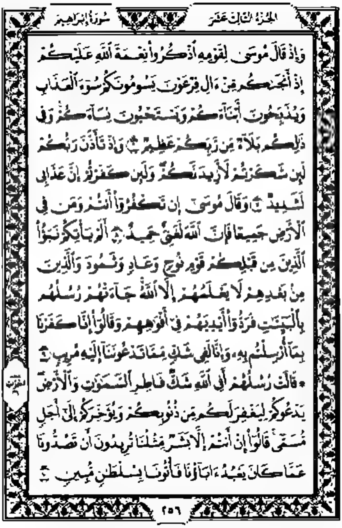

الجزء الثالث عشر
سورة إبراهيم

وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ اذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ أَنجَاكُم مِّنْ آلِ فِرْعَوْنَ يَسُومُونَكُمْ سُوءَ الْعَذَابِ وَيُذَبِّحُونَ أَبْنَاءَكُمْ وَيَسْتَحْيُونَ نِسَاءَكُمْ ۚ وَفِي ذَٰلِكُم بَلَاءٌ مِّن رَّبِّكُمْ عَظِيمٌ ۝ وَإِذْ تَأَذَّنَ رَبُّكُمْ لَئِن شَكَرْتُمْ لَأَزِيدَنَّكُمْ ۖ وَلَئِن كَفَرْتُمْ إِنَّ عَذَابِي لَشَدِيدٌ ۝ وَقَالَ مُوسَىٰ إِن تَكْفُرُوا أَنتُمْ وَمَن فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا فَإِنَّ اللَّهَ لَغَنِيٌّ حَمِيدٌ ۝ أَلَمْ يَأْتِكُمْ نَبَأُ الَّذِينَ مِن قَبْلِكُمْ قَوْمِ نُوحٍ وَعَادٍ وَثَمُودَ ۛ وَالَّذِينَ مِن بَعْدِهِمْ ۛ لَا يَعْلَمُهُمْ إِلَّا اللَّهُ ۚ جَاءَتْهُمْ رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ فَرَدُّوا أَيْدِيَهُمْ فِي أَفْوَاهِهِمْ وَقَالُوا إِنَّا كَفَرْنَا بِمَا أُرْسِلْتُم بِهِ وَإِنَّا لَفِي شَكٍّ مِّمَّا تَدْعُونَنَا إِلَيْهِ مُرِيبٍ ۝ ۞ قَالَتْ رُسُلُهُمْ أَفِي اللَّهِ شَكٌّ فَاطِرِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ ۖ يَدْعُوكُمْ لِيَغْفِرَ لَكُم مِّن ذُنُوبِكُمْ وَيُؤَخِّرَكُمْ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى ۚ قَالُوا إِنْ أَنتُمْ إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُنَا تُرِيدُونَ أَن تَصُدُّونَا عَمَّا كَانَ يَعْبُدُ آبَاؤُنَا فَأْتُونَا بِسُلْطَانٍ مُّبِينٍ ۝

٢٥٦

﴿٦﴾ و بینە بیرا خۆ وەختێ مووسایی گۆتییە ملەتێ خۆ: نیعمەت و کەرەمێت خودێ بینە بیرا خۆ، وەختێ هویین ژ فیرعەونییان ڕزگار کرین، کو وان ئیزایەکا خراب و دژوار ددا بەر هەوە، کوڕێت هەوە دکوشتن و ژن و کچێت هەوە [بۆ خدامینیا خۆ] دهێلان، ب ڕاستی ئەڤە ئەزموون و جەڕباندنەکا مەزن بوو بۆ هەوە. ﴿٧﴾ و بینە بیرا خۆ وەختێ خودایێ هەوە ڕاگەهاندی [و هویین ئاگەهدار کرین] ئەگەر هویین شوکور و سوپاسیا خودێ بکەن، ئەز دێ نیعمەتێت خۆ ل هەوە زێدەکەم، و ئەگەر هویین چاڤکۆرەییێ بکەن، و نیعمەتێت من نەئینە بەر چاڤێت خۆ [ئانکو سوپاسیا نیعمەتێت من نەکەن] هنگی بزانن ئیزایا مە یا گران و دژوارە. ﴿٨﴾ مووسایی گۆت: ئەگەر هویین و هندی ئەوێت د ئەردیدا هەین گاور بین [یان سوپاسیا نیعمەتێت خودێ نەکەن]، ب ڕاستی خودێ یێ بێ منەتە و چو پاکی ب هەوە نینە [و سوپاسی و شوکورا هەوە چو لێ زێدە ناکەت، و نەسوپاسیا هەوە چو لێ کێم ناکەت]، و هێژایی سوپاسییێیە [چونکی نیعمەتێت وی گەلەکن، و فایدەیێ سوپاسداریا وی هەر ل هەوە دزڤڕیت]. ﴿٩﴾ ئەرێ بەحس و خەبەرێت ئەوێت بەری هەوە بۆ هەوە نەهاتییە، ملەتێ نووح و عاد و (سەموود) و یێت پشتی وان هاتین، ژ بلی خودێ کەس نوزانیت کا چەند بوون، پێغەمبەرێت وان ب موعجیزە و نیشانێت ئاشکەراکەر بۆ هاتن، ڤێجا هەردو دەستێت خۆ ژ کەرباندا کێشانە د دەڤێت خۆدا و گەزتن، و گۆتن: ب ڕاستی ئەم باوەرییێ ب وی تشتی نائینین یێ هویین پێ هاتین، و ب ڕاستی ئەم بەرانبەری وی تشتێ هویین داخوازا مە بۆ دکەن ب گومانین [ژێ بێ باوەرین]. ﴿١٠﴾ پێغەمبەرێت وان گۆتن: ئەرێ [هەوە] شک و گومانەک د خودێدا هەیە، چێکەرێ ئەرد و ئەسمانان داخوازا هەوە دکەت، دا گونەهێت هەوە ژێ ببەت [یێت وی بڤێن]، و هەوە هەتا وەختەکێ دیارکری بهێلیت و گیرۆ بکەت، گۆتن: هویین ژی مرۆڤن وەکی مە، هەوە دڤێت هویین بەرێ مە ژ وان پەرستییان وەرگێڕن، ئەوێت باب و باپیرێت مە دپەرستن، ڤێجا [ئەگەر هویین ڕاست پێغەمبەر بن] کا بەلگە و نیشانەکا ڕۆن و دیار بۆ مە بینن.

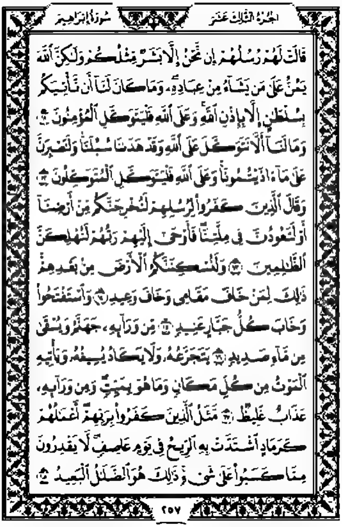

الجزء الثالث عشر
سورة إبراهيم

قَالَتۡ لَهُمۡ رُسُلُهُمۡ إِن نَّحۡنُ إِلَّا بَشَرٞ مِّثۡلُكُمۡ وَلَٰكِنَّ ٱللَّهَ
يَمُنُّ عَلَىٰ مَن يَشَآءُ مِنۡ عِبَادِهِۦۖ وَمَا كَانَ لَنَآ أَن نَّأۡتِيَكُم
بِسُلۡطَٰنٍ إِلَّا بِإِذۡنِ ٱللَّهِۚ وَعَلَى ٱللَّهِ فَلۡيَتَوَكَّلِ ٱلۡمُؤۡمِنُونَ ﴿١١﴾
وَمَا لَنَآ أَلَّا نَتَوَكَّلَ عَلَى ٱللَّهِ وَقَدۡ هَدَىٰنَا سُبُلَنَاۚ وَلَنَصۡبِرَنَّ
عَلَىٰ مَآ ءَاذَيۡتُمُونَاۚ وَعَلَى ٱللَّهِ فَلۡيَتَوَكَّلِ ٱلۡمُتَوَكِّلُونَ ﴿١٢﴾
وَقَالَ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ لِرُسُلِهِمۡ لَنُخۡرِجَنَّكُم مِّنۡ أَرۡضِنَآ
أَوۡ لَتَعُودُنَّ فِي مِلَّتِنَاۖ فَأَوۡحَىٰٓ إِلَيۡهِمۡ رَبُّهُمۡ لَنُهۡلِكَنَّ
ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿١٣﴾ وَلَنُسۡكِنَنَّكُمُ ٱلۡأَرۡضَ مِنۢ بَعۡدِهِمۡۚ
ذَٰلِكَ لِمَنۡ خَافَ مَقَامِي وَخَافَ وَعِيدِ ﴿١٤﴾ وَٱسۡتَفۡتَحُواْ
وَخَابَ كُلُّ جَبَّارٍ عَنِيدٖ ﴿١٥﴾ مِّن وَرَآئِهِۦ جَهَنَّمُ وَيُسۡقَىٰ
مِن مَّآءٖ صَدِيدٖ ﴿١٦﴾ يَتَجَرَّعُهُۥ وَلَا يَكَادُ يُسِيغُهُۥ وَيَأۡتِيهِ
ٱلۡمَوۡتُ مِن كُلِّ مَكَانٖ وَمَا هُوَ بِمَيِّتٖۖ وَمِن وَرَآئِهِۦ
عَذَابٌ غَلِيظٞ ﴿١٧﴾ مَّثَلُ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ بِرَبِّهِمۡۖ أَعۡمَٰلُهُمۡ
كَرَمَادٍ ٱشۡتَدَّتۡ بِهِ ٱلرِّيحُ فِي يَوۡمٍ عَاصِفٖۖ لَّا يَقۡدِرُونَ
مِمَّا كَسَبُواْ عَلَىٰ شَيۡءٖۚ ذَٰلِكَ هُوَ ٱلضَّلَٰلُ ٱلۡبَعِيدُ ﴿١٨﴾

٢٥٧

﴿١١﴾ پێغەمبەرێت وان گۆتنە وان: [ڕاستە] ئەم ژی مرۆڤین، وەکی هەوە، بەلێ خودێ کەرەما خۆ ب پێغەمبەراتیێ د گەل وی بەندەیی دکەت یێ وی بڤێت [و وی وەسا ڤیا ڤێ کەرەمێ د گەل مە بکەت]، و بۆ مە نەدورستە ئەم نیشان و بەلگەیەکی بۆ هەوە بینین ئەگەر ب دەستویریا خودێ نەبیت، و بلا خودان باوەر پشتا خۆ ب خودێ گەرم بکەن. ﴿١٢﴾ و ما مە چ دەستویردان هەیە ئەم خۆ ب هێڤیا خودێڤە نەهێلین، و پشتا خۆ پێ گەرم نەکەین، ب ڕاستی وی بەرێ مە یێ دایە وان ڕێکان یێت ئەم وی پێ بناسین، و ب سویند ئەم دێ بێنا خۆ فرەهـ کەین ل سەر وێ ئەزیەتا هەوە گەهاندیە مە، و بلا پشتگەرمیخواز پشتا خۆ بەس ب خودێ [ب تنێ] گەرم بکەن. ﴿١٣﴾ و ئەوێت گاوربوویین گۆتنە پێغەمبەرێت خۆ: ب سویند ئەم دێ هەوە ژ ئەردێ خۆ دەرتێخین، یان هوین دێ جارەکا دی زڤڕنەڤە سەر دینێ مە، ڤێجا هنگی خودێ وەحی بۆ وان هنارت، بێ گومان دێ ستەمکاران د هیلاك بەین. ﴿١٤﴾ و بێ گومان ئەم دێ هەوە پشتی وان ل سەر ئەردێ وان ئاکنجی کەین [ئەو ئەردێ ئەوان گەف ل هەوە دکرن کو هەوە ژێ دەربێخن]، ئەڤ بەیانە [ڤرکرن و نەهێلانا وان، و ئاکنجیکرنا هەوە ل جهێ وان] بۆ وییە ئەوێ ژ ڕاوەستیانا بەرهەمبەری من و ڕۆژا قیامەتێ بترسیت. ﴿١٥﴾ و پێغەمبەران داخوازا سەرکەفتنێ ژ خودایێ خۆ کر [ل سەر نەیاران]، [ڤێجا خودێ بۆ ئینا]، و هەمی خۆمەزنکەرێت زێدە سەرڕەق خوسارەت و بێ هیڤی بوون. ﴿١٦﴾ و [وێ ڕۆژێ] جەهنەم و دۆژەهـ ب دویڤ وانڤەیە، و دێ ب ئاڤا کێم و زوخێ تێنە ئاڤدانێ [دێ ئاڤا کێم و زوخێ دەنە وان]. ﴿١٧﴾ دێ ب زەحمەت داقورچینیت و نەشێت خۆش داعویریت، و مرن ژ هەمی ڕەخانڤە دێتێ، بەلێ نامریت [کو تەنا بیت] و ئیزایەکا گران یا ل دویڤ وی. ﴿١٨﴾ مەتەلا وان ئەوێت باوەری ب خودایێ خۆ نەئینایین، کار و کریارێت وان وەکی خۆلیەکێنە هوڕەبایەك ل ڕۆژەکا ب هوڕوبا لێ بدەت، ئەو نەشێن خێر و کریارێت خۆ ب دەست خۆڤە بینن [چونکی ب گاوریێ یێت پویچ کرین، وەکی خۆلیا هوڕەبای بری ناتێتە زڤڕاندن] ئەها ئەڤەیە گومڕاییا کویر و دویر.

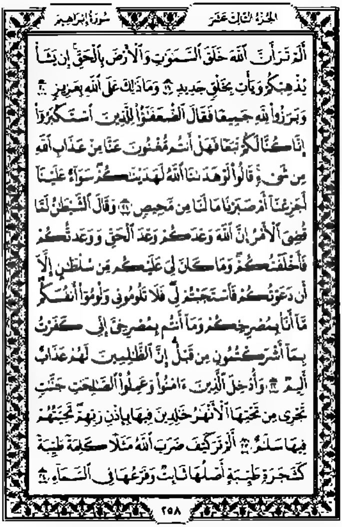

الجزء الثالث عشر سورة إبراهيم

أَلَمْ تَرَ أَنَّ ٱللَّهَ خَلَقَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ بِٱلْحَقِّ إِن يَشَأْ
يُذْهِبْكُمْ وَيَأْتِ بِخَلْقٍ جَدِيدٍ ١٩ وَمَا ذَٰلِكَ عَلَى ٱللَّهِ بِعَزِيزٍ ٢٠
وَبَرَزُوا۟ لِلَّهِ جَمِيعًا فَقَالَ ٱلضُّعَفَٰٓؤُا۟ لِلَّذِينَ ٱسْتَكْبَرُوٓا۟
إِنَّا كُنَّا لَكُمْ تَبَعًا فَهَلْ أَنتُم مُّغْنُونَ عَنَّا مِنْ عَذَابِ ٱللَّهِ
مِن شَىْءٍ ۚ قَالُوا۟ لَوْ هَدَىٰنَا ٱللَّهُ لَهَدَيْنَٰكُمْ ۖ سَوَآءٌ عَلَيْنَآ
أَجَزِعْنَآ أَمْ صَبَرْنَا مَا لَنَا مِن مَّحِيصٍ ٢١ وَقَالَ ٱلشَّيْطَٰنُ لَمَّا
قُضِىَ ٱلْأَمْرُ إِنَّ ٱللَّهَ وَعَدَكُمْ وَعْدَ ٱلْحَقِّ وَوَعَدتُّكُمْ
فَأَخْلَفْتُكُمْ ۖ وَمَا كَانَ لِىَ عَلَيْكُم مِّن سُلْطَٰنٍ إِلَّآ
أَن دَعَوْتُكُمْ فَٱسْتَجَبْتُمْ لِى ۖ فَلَا تَلُومُونِى وَلُومُوٓا۟ أَنفُسَكُم ۖ
مَّآ أَنَا۠ بِمُصْرِخِكُمْ وَمَآ أَنتُم بِمُصْرِخِىَّ ۖ إِنِّى كَفَرْتُ
بِمَآ أَشْرَكْتُمُونِ مِن قَبْلُ ۗ إِنَّ ٱلظَّٰلِمِينَ لَهُمْ عَذَابٌ
أَلِيمٌ ٢٢ وَأُدْخِلَ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ جَنَّٰتٍ
تَجْرِى مِن تَحْتِهَا ٱلْأَنْهَٰرُ خَٰلِدِينَ فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِمْ ۖ تَحِيَّتُهُمْ
فِيهَا سَلَٰمٌ ٢٣ أَلَمْ تَرَ كَيْفَ ضَرَبَ ٱللَّهُ مَثَلًا كَلِمَةً طَيِّبَةً
كَشَجَرَةٍ طَيِّبَةٍ أَصْلُهَا ثَابِتٌ وَفَرْعُهَا فِى ٱلسَّمَآءِ ٢٤

٢٥٨

﴿١٩﴾ ئەرێ ما تە نەزانییە خودێ ئەرد و ئەسمان ب زانایی و حیکمەت چێکرینە [کو ب ڕێکا وان بگەهنە دەستهەلاتداریا خودێ]، ئەگەر بڤێت دێ هەوە بەت و مرینیت، و هندەک مرۆڤێت نوی دێ ئینیت. ﴿٢٠﴾ و ئەڤە ل بەر خودێ نەیا ب زەحمەتە. ﴿٢١﴾ و [ڕۆژا قیامەتێ] ئەو هەمی [ب کار و کریارێت خۆڤە] دێ بەرانبەری خودێ ئاشکەرا بن، ڤێجا [وی وەختی] بندەست و بەلنگاز دێ بێژنە وان یێت ئەو تەبەسەرکرین و خۆ مەزنکرین [ئەوێت ئەو سەردابرین و نەهێلایین باوەرییێ بینن] ئەم دویکەڤتیێت هەوە بووین، ئەرێ هوین دشێن تشتەکی ژ ئیزایا خودێ ژ مە بدەنە پاش، دێ بێژن: ئەگەر خودێ ئەم ڕاستەڕێ کربانە ئەم ژی دا هەوە ڕاستەڕێ کەین، وەکی ئێکە بۆ مە، چ ئەم نالنالیێ بکەین، و چ ئەم بێنا خۆ فرەهـ بکەین، ڕزگاربوونا مە نینە. ﴿٢٢﴾ [ڤێجا وەختێ حەق و حساب ب دویماهیک دئێت، و بەحەشتی دچنە د بەحەشتێدا، و دۆژەهی دچنە د دۆژەهێدا] شەیتان دێ بێژیت: ب ڕاستی خودێ پەیمان ب دورستی دابوو هەوە، و من ژی پەیمان دابوو هەوە [کو چو حساب و بەحەشت و دۆژەهـ نینن]، ڤێجا من درەو ل هەوە کر، و من چو دەستهەلات ل سەر هەوە نەبوو [ئەز ب خورتی و کۆتەکی بێ بەرێ هەوە بدەمە گاورییێ و گونەهان]، ژ بلی هندێ من گازی هەوە کر، و هوین ژی ل دویڤ گازیا من هاتن [هەوە گوهێ خۆ دا من و بوونە گاور]، ڤێجا گازندەیان ژ من نەکەن، و گازندەیان ژ خۆ بکەن، ئەز نەشێم د هەوارا هەوە بێم و هەوە ژ ئیزاییێ ڕزگار بکەم، و هوین ژی نەشێن د هەوارا من بێن و من ژ ئیزاییێ ڕزگار بکەن. ب ڕاستی ئەز یێ بەریمە ژ کریارا هەوە ئەز د دنیایێدا پێ کریمە هەڤپشک بۆ خودێ، بێ گومان بۆ ستەمکاران ئیزایەکا ب ژان و دژوار هەیە. ﴿٢٣﴾ و ئەوێت باوەری ئینایین و کار و کریارێت قەنج کرین، ڕەوانەی وان بەحەشتان کرن ئەوێت ڕوبیار د بنڕا دچن، و ب دەستویریا خودایێ خۆ دێ هەروهەر تێدا مینن، و ملیاکەت سلاڤێ وان دکەن. ﴿٢٤﴾ ئەرێ ما تە نەدیت کا چاوا خودێ مەتەلەک ئینا و ڕۆنکر، پەیڤا پاک و پاقژ [کو (لا إله إلا الله)ـە] وەکی دارەکا پاقژە، بنێ وێ و ڕە و ڕویشالێت وێ یێت د ئەردیدا چۆیین، و یا بنەجهە و تایێت وێ یێت ل بەر ئەسمانی.

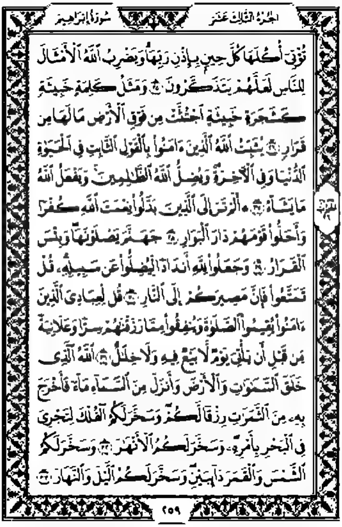

الجزء الثالث عشر سورة إبراهيم

تُؤۡتِيٓ أُكُلَهَا كُلَّ حِينِۭ بِإِذۡنِ رَبِّهَاۗ وَيَضۡرِبُ ٱللَّهُ ٱلۡأَمۡثَالَ
لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمۡ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٢٥﴾ وَمَثَلُ كَلِمَةٍ خَبِيثَةٖ
كَشَجَرَةٍ خَبِيثَةٍ ٱجۡتُثَّتۡ مِن فَوۡقِ ٱلۡأَرۡضِ مَا لَهَا مِن
قَرَارٖ ﴿٢٦﴾ يُثَبِّتُ ٱللَّهُ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ بِٱلۡقَوۡلِ ٱلثَّابِتِ فِي ٱلۡحَيَوٰةِ
ٱلدُّنۡيَا وَفِي ٱلۡأٓخِرَةِۖ وَيُضِلُّ ٱللَّهُ ٱلظَّٰلِمِينَۚ وَيَفۡعَلُ ٱللَّهُ
مَا يَشَآءُ ﴿٢٧﴾ ۞ أَلَمۡ تَرَ إِلَى ٱلَّذِينَ بَدَّلُواْ نِعۡمَتَ ٱللَّهِ كُفۡرٗا
وَأَحَلُّواْ قَوۡمَهُمۡ دَارَ ٱلۡبَوَارِ ﴿٢٨﴾ جَهَنَّمَ يَصۡلَوۡنَهَاۖ وَبِئۡسَ
ٱلۡقَرَارُ ﴿٢٩﴾ وَجَعَلُواْ لِلَّهِ أَندَادٗا لِّيُضِلُّواْ عَن سَبِيلِهِۦۗ قُلۡ
تَمَتَّعُواْ فَإِنَّ مَصِيرَكُمۡ إِلَى ٱلنَّارِ ﴿٣٠﴾ قُل لِّعِبَادِيَ ٱلَّذِينَ
ءَامَنُواْ يُقِيمُواْ ٱلصَّلَوٰةَ وَيُنفِقُواْ مِمَّا رَزَقۡنَٰهُمۡ سِرّٗا وَعَلَانِيَةٗ
مِّن قَبۡلِ أَن يَأۡتِيَ يَوۡمٞ لَّا بَيۡعٞ فِيهِ وَلَا خِلَٰلٌ ﴿٣١﴾ ٱللَّهُ ٱلَّذِي
خَلَقَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضَ وَأَنزَلَ مِنَ ٱلسَّمَآءِ مَآءٗ فَأَخۡرَجَ
بِهِۦ مِنَ ٱلثَّمَرَٰتِ رِزۡقٗا لَّكُمۡۖ وَسَخَّرَ لَكُمُ ٱلۡفُلۡكَ لِتَجۡرِيَ
فِي ٱلۡبَحۡرِ بِأَمۡرِهِۦۖ وَسَخَّرَ لَكُمُ ٱلۡأَنۡهَٰرَ ﴿٣٢﴾ وَسَخَّرَ لَكُمُ
ٱلشَّمۡسَ وَٱلۡقَمَرَ دَآئِبَيۡنِۖ وَسَخَّرَ لَكُمُ ٱلَّيۡلَ وَٱلنَّهَارَ ﴿٣٣﴾

٢٥٩

﴿٢٥﴾ هەمی وەختان ب دەستویریا خودایێ خۆ بەر و فێقیێ خۆ ددەت، و خودێ مەتەلان بۆ مرۆڤان دئینیت بەلکی [هزرا خۆ تێدا بکەن] بۆ خۆ پێڤە بچن. ﴿٢٦﴾ و مەتەلا پەیڤا پیس [پەیڤا گاوری و بەرزەبوونێ] وەکی دارەکا پیسە ب ڕە و ڕویشالڤە ژ ئەردی هاتیە هلکێشان، چو ڕاوەستیان و خۆجهی بۆ نینە [هەروەسا پەیڤا گاوریێ خۆڕاگرتن و بەرەکەت نینە]. ﴿٢٧﴾ خودێ ئەوێت باوەری ئینایین ب ئاخفتنا بنەجە ڕادگریت [کو پەیڤا (لا إله إلا الله)] د ژیانا دنیایێدا [ئانکو وەختێ د گۆڕیدا پسیار ژێ دئێتەکرن] و د قیامەتێ ژیدا و ل بەر ستەمکاران بەرزە دکەت [نەشێن بەرسڤا خۆ د گۆڕیدا بدەن، و بێ بەرسڤن ژی ڕۆژا حسێب د گەل دئێتەکرن]، و خودێ چ بڤێت وێ دکەت. ﴿٢٨﴾ ئەرێ ما تە نەدیت، ئەوێت نیعمەت و کەرەما خودێ ژ چاڤکۆرەیی گوهارتی، و ملەتێ خۆ [ب سەرەڕیا خۆ] کێشاینە خانیێ بنبڕی و هیلاکێ. ﴿٢٩﴾ ئەو خانی دۆژەهە دێ چنە تێدا، و دێ تامکەنە گەرما وێ، و چ پیسە بنەجهە. ﴿٣٠﴾ و وان هەڤال و هەڤپشك بۆ خودێ چێکرینە، دا خەلکی ژ ڕێکا خودێ دەربێخن [هەی موحەممەد] بێژە [وان]: ل سەر خۆشیێت خۆ بن، دویماهیکا هەوە هەر ئاگرە. ﴿٣١﴾ [هەی موحەممەد] بێژە بەندەیێت من ئەوێت باوەری ئینایین: [کا چاوا مە فەرمانا وان کرییە] بلا نڤێژان بکەن و ژ ڕزقێ مە دایییە وان، بلا ژ نەپەنی و ئاشکەرا، خێران ژێ بدەن، بەری هاتنا وێ ڕۆژێ، ئەوا نە کڕین و نە فرۆتن و نە دۆستینی و نە هەڤالینی، تێدا هەی. ﴿٣٢﴾ خودێ ئەوە یێ ئەرد و ئەسمان چێکرین و باران ژ ئەسمانی ئینایییە خوارێ، ڤێجا [ب وێ بارانێ] ڤێقیێت ڕەنگ ڕەنگ ییێت بۆ هەوە دەرئێخستین و کرینە ڕزقێ هەوە، و گەمی بۆ هەوە ییێت سەرنەرم کرین و ب ساناهی ئێخستین، دا ب ئەمرێ خودێ د دەریایێدا بچن، [و هەوە و تشتێت هەوە ژ جهەکی ببەنە جهەکێ دی]. و ڕووبار بۆ هەوە ساناهی و بەردەست کرن [دا هوین ژێ ڤەخۆن و تۆڤچێنیا خۆ پێ بکەن]. ﴿٣٣﴾ و ڕۆژ و هەیڤ ژی ییێت ب بەر خزمەتا هەوە ئێخستین، و بەردەوامن د ڕاستکرنێدا (اصلاح) یان بەردەوامن د چۆنێدا بێ ڕاوەستیان، و شەڤ و ڕۆژ ژی ییێت بۆ هەوە ساناهی کرین [دا هوین د شەڤێدا ڤەهەسن و د ڕۆژێدا بۆ خۆ شۆل بکەن].

وَءَاتَىٰكُم مِّن كُلِّ مَا سَأَلۡتُمُوهُۚ وَإِن تَعُدُّواْ نِعۡمَتَ ٱللَّهِ
لَا تُحۡصُوهَآۗ إِنَّ ٱلۡإِنسَٰنَ لَظَلُومٞ كَفَّارٞ ﴿٣٤﴾ وَإِذۡ قَالَ إِبۡرَٰهِيمُ
رَبِّ ٱجۡعَلۡ هَٰذَا ٱلۡبَلَدَ ءَامِنٗا وَٱجۡنُبۡنِي وَبَنِيَّ أَن نَّعۡبُدَ
ٱلۡأَصۡنَامَ ﴿٣٥﴾ رَبِّ إِنَّهُنَّ أَضۡلَلۡنَ كَثِيرٗا مِّنَ ٱلنَّاسِۖ فَمَن
تَبِعَنِي فَإِنَّهُۥ مِنِّيۖ وَمَنۡ عَصَانِي فَإِنَّكَ غَفُورٞ رَّحِيمٞ ﴿٣٦﴾ رَّبَّنَآ
إِنِّيٓ أَسۡكَنتُ مِن ذُرِّيَّتِي بِوَادٍ غَيۡرِ ذِي زَرۡعٍ عِندَ بَيۡتِكَ
ٱلۡمُحَرَّمِ رَبَّنَا لِيُقِيمُواْ ٱلصَّلَوٰةَ فَٱجۡعَلۡ أَفۡـِٔدَةٗ مِّنَ ٱلنَّاسِ
تَهۡوِيٓ إِلَيۡهِمۡ وَٱرۡزُقۡهُم مِّنَ ٱلثَّمَرَٰتِ لَعَلَّهُمۡ يَشۡكُرُونَ ﴿٣٧﴾
رَبَّنَآ إِنَّكَ تَعۡلَمُ مَا نُخۡفِي وَمَا نُعۡلِنُۗ وَمَا يَخۡفَىٰ عَلَى ٱللَّهِ
مِن شَيۡءٖ فِي ٱلۡأَرۡضِ وَلَا فِي ٱلسَّمَآءِ ﴿٣٨﴾ ٱلۡحَمۡدُ لِلَّهِ ٱلَّذِي
وَهَبَ لِي عَلَى ٱلۡكِبَرِ إِسۡمَٰعِيلَ وَإِسۡحَٰقَۚ إِنَّ رَبِّي لَسَمِيعُ
ٱلدُّعَآءِ ﴿٣٩﴾ رَبِّ ٱجۡعَلۡنِي مُقِيمَ ٱلصَّلَوٰةِ وَمِن ذُرِّيَّتِيۚ رَبَّنَا
وَتَقَبَّلۡ دُعَآءِ ﴿٤٠﴾ رَبَّنَا ٱغۡفِرۡ لِي وَلِوَٰلِدَيَّ وَلِلۡمُؤۡمِنِينَ
يَوۡمَ يَقُومُ ٱلۡحِسَابُ ﴿٤١﴾ وَلَا تَحۡسَبَنَّ ٱللَّهَ غَٰفِلًا عَمَّا يَعۡمَلُ
ٱلظَّٰلِمُونَۚ إِنَّمَا يُؤَخِّرُهُمۡ لِيَوۡمٖ تَشۡخَصُ فِيهِ ٱلۡأَبۡصَٰرُ ﴿٤٢﴾

﴿٣٤﴾ و هەر تشتێ هەوە ژێ خواستی یێ دایە هەوە، و ئەگەر هوین نیعمەت و کەرەمێت خودێ بهژمێرن هوین نەشێن بهژمێرن [چونکی هندی گەلەکن ب دویماهیك نائێن]، ب ڕاستی مرۆڤ زێدە ستەمکار و زێدە چاڤنقە. ﴿٣٥﴾ و بینە بیرا خۆ وەختێ ئیبراهیم پێغەمبەر گۆتی: خودێوۆ تو ڤی باژێری [مەکەهێ] ئێمن بکە و بکە جهێ ئێمنیێ، و من و زارۆکێت من ژ پەرستنا بوتان دویربێخە. ﴿٣٦﴾ خودێوۆ ب ڕاستی وان بوتان گەلەك مرۆڤ یێت د سەردابرین، ڤێجا هەچیێ ل دویڤ من هات و ڕێکا من گرت ئەو ژ منە، و یێ گوهێ خۆ نەدا من، ب ڕاستی تو یێ گونەهـ ژێبەر و دلۆڤانی. ﴿٣٧﴾ خودایێ مە ب ڕاستی من هندەك ژ دویندەها خۆ [ئیسماعیل و بچویکێت وی]، یێت ل نهالەکا بێ شینکاتی ل دەڤ مالا تە یا موحەرەم [کەعبێ] ئاکنجی کرین، خودایێ مە، دا نڤێژان [تێدا] بکەن، ڤێجا دلێ هندەك مرۆڤان ب نك وانڤە بە [بچنە دەڤ وان، و ئەو ب تنێ نەمینن]، و ڤێقییێت ڕەنگ ب ڕزقێ وان بکە، دا سوپاسیا تە بکەن. ﴿٣٨﴾ خودایێ مە ب ڕاستی ئەوا ئەم ڤەدشێرین و نەڤەشێرین تو دزانی، و چو تشت د ئەرد و ئەسمانیدا ل بەر خودێ بەرزە نابن. ﴿٣٩﴾ هەمی شوکور و سوپاسی بۆ وی خودایی ئەوێ ب پیراتی ئیسماعیل و ئیسحاق دایینە من، ب ڕاستی خودایێ من یێ گوهدێر و دوعا قەبویلکەرە. ﴿٤٠﴾ خودێوۆ تو من و هندەکان ژ دویندەها من ژ نڤێژکەران [ب ڕەنگێ پێدڤی] دانە، خودایێ مە، و دوعایا مە قەبویل بکە. ﴿٤١﴾ خودایێ مە گونەهێت من و دەیبابێت من و خودان باوەران، ڕۆژا حەڤ و حساب دئێتەکرن، ژێ ببە [دوعا بۆ دەیبابێت خۆ کرن بەری بزانیت ئەو دژمنێت خودێنە]. ﴿٤٢﴾ و هزر نەکە خودێ یێ بێ ئاگەهە ژ وێ یا ستەمکار دکەن، نێ [ب تنێ] حسێب و جزایێ وان بۆ ڕۆژەکێ ب پاش دئێخیت، چاڤ تێدا بەق دبن و ژ ترساندا نانقن.

مُهْطِعِينَ مُقْنِعِي رُءُوسِهِمْ لَا يَرْتَدُّ إِلَيْهِمْ طَرْفُهُمْ
وَأَفْئِدَتُهُمْ هَوَاءٌ (٤٣) وَأَنذِرِ ٱلنَّاسَ يَوْمَ يَأْتِيهِمُ ٱلْعَذَابُ
فَيَقُولُ ٱلَّذِينَ ظَلَمُوا۟ رَبَّنَآ أَخِّرْنَآ إِلَىٰٓ أَجَلٍ قَرِيبٍ نُّجِبْ
دَعْوَتَكَ وَنَتَّبِعِ ٱلرُّسُلَ ۗ أَوَلَمْ تَكُونُوٓا۟ أَقْسَمْتُم مِّن قَبْلُ
مَا لَكُم مِّن زَوَالٍ (٤٤) وَسَكَنتُمْ فِى مَسَـٰكِنِ ٱلَّذِينَ ظَلَمُوٓا۟
أَنفُسَهُمْ وَتَبَيَّنَ لَكُمْ كَيْفَ فَعَلْنَا بِهِمْ وَضَرَبْنَا لَكُمُ
ٱلْأَمْثَالَ (٤٥) وَقَدْ مَكَرُوا۟ مَكْرَهُمْ وَعِندَ ٱللَّهِ مَكْرُهُمْ
وَإِن كَانَ مَكْرُهُمْ لِتَزُولَ مِنْهُ ٱلْجِبَالُ (٤٦) فَلَا
تَحْسَبَنَّ ٱللَّهَ مُخْلِفَ وَعْدِهِۦ رُسُلَهُۥٓ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ عَزِيزٌ
ذُو ٱنتِقَامٍ (٤٧) يَوْمَ تُبَدَّلُ ٱلْأَرْضُ غَيْرَ ٱلْأَرْضِ وَٱلسَّمَـٰوَٰتُ ۖ
وَبَرَزُوا۟ لِلَّهِ ٱلْوَٰحِدِ ٱلْقَهَّارِ (٤٨) وَتَرَى ٱلْمُجْرِمِينَ يَوْمَئِذٍ
مُّقَرَّنِينَ فِى ٱلْأَصْفَادِ (٤٩) سَرَابِيلُهُم مِّن قَطِرَانٍ وَتَغْشَىٰ
وُجُوهَهُمُ ٱلنَّارُ (٥٠) لِيَجْزِىَ ٱللَّهُ كُلَّ نَفْسٍ مَّا كَسَبَتْ ۚ
إِنَّ ٱللَّهَ سَرِيعُ ٱلْحِسَابِ (٥١) هَـٰذَا بَلَـٰغٌ لِّلنَّاسِ وَلِيُنذَرُوا۟ بِهِۦ
وَلِيَعْلَمُوٓا۟ أَنَّمَا هُوَ إِلَـٰهٌ وَٰحِدٌ وَلِيَذَّكَّرَ أُو۟لُوا۟ ٱلْأَلْبَـٰبِ (٥٢)

﴿٤٣﴾ وێ ڕۆژێ ئەو ب لەزن [و ل کەسێ نازڤڕن]، و سەرێت وان سەرنەڤرازن [ژ ترساندا کەس بەرێ خۆ نادەتە کەسێ، و چاڤێت هەمیان سەرنەڤرازن کا دێ حسیا وێ چاوا بیت]، و چاڤێت وان زیق دمینن و ناکەڤنە سەرێك، و دلێت وان ڤالا دبن ژ تێگەهشتنێ [ژ ترس و گومشینێ]. ﴿٤٤﴾ [هەی موحەممەد] مرۆڤان ژ وێ ڕۆژا ئیزا بۆ وان دئێت [کو ڕۆژا قیامەتێیە] بترسینە، ئێجا ئەوێت ستەمکاری کرین دێ بێژن: خودایێ مە، هەتا وەختەکێ نێزیك مە بهێلە، دا ئەم بەرسڤا بانگ و گازیا تە بدەین، و ڕێکا پێغەمبەران بگرین و ل دویڤ وان بچین [و ملیاکەت دێ بێژنێ]، ما هەوە بەری نوکە سویند نەخواربوو هوین دێ د ئەردیدا مینن و چو قیامەت نینن. ﴿٤٥﴾ و ما هوین نە ئەو بوون، ئەوێت هوین ل جهێ وان ئاکنجی بوویین ئەوێت ستەم ل خۆ کرین؟ و بۆ هەوە دیاربوو کا مە چ ل وان کر، و مە بۆ هەوە مەتەل دیارکرن و نیشان [بەلێ هەوە بۆ خۆ چو ژێ نەگرت]. ﴿٤٦﴾ ب ڕاستی وان [موشرکێت مەکەهێ] پیلان و تۆڕێن [بۆ پویچکرنا ئیسلامێ و بەرسینگگرتنا هەقیێ و کوشتنا پێغەمبەری] گێڕان، و جزایێ پیلانگێڕان یێ ل دەڤ خودێ، و خودێ پێ ئاگەهە، و هەرچەندە ئەو پیلانێت ئەوان گێڕاین، دا چیایان ژ جهـ بەن [و پیلانێت وان ئەو نەبوون یێت بشێن چیایان (کو ئیسلام و بانگ و گازیا ئیسلامێیە) ژ بن بکەن و ژ جهـ ببەن]. ﴿٤٧﴾ هزر نەکە ئەو پەیمانا خودێ دایییە پێغەمبەرێت خۆ لێڤە بیت و ب جهـ نەئینیت، ب ڕاستی خودێ یێ سەردەست و تۆلڤەکەرە. ﴿٤٨﴾ ڕۆژا ئەڤ ئەردە ب ئەردەکێ دی، و ئەسمان ب هندەك ئەسمانێت دی دئێنە گوهۆڕین، و هەمی ژ گۆڕان بۆ خودایێ ب تنێ و سنۆچەمێن دەردکەڤن. ﴿٤٩﴾ و د وێ ڕۆژێدا [ڕۆژا قیامەتێ] دێ بینی گاور و موشرك پێکڤە یێت هاتینە قەید و زنجیرکرن [یان دەست و پیێت وان د قەید و زنجیراندا یێت گەهاندینە ئێك]. ﴿٥٠﴾ جلکێت وان ژ قەترانێنە [قەتران دۆنەکە ژ دارەکێ دئێتە وەرگرتن دبێژنێ (ئەبهەل) و دئێتە کەلاندن، حێشترا گوڕی پێ دئێتە دۆنکرن، و ئەو ب خۆ یا نویسەك و پێهن پیس و تیژ و ئاگرگرە، جەهنەمی ڕۆژا قیامەتێ دێ پێ ئێنە هنوین، هەتا وەکی جلکان لێ دئێت ل بەر وان، دا تیژی و کەنیاتی و گەزتن و زوی ئاگر گرتن ل سەر وان کۆم ببن]. و ئاگر ل سەر سەروچاڤێت وان بلند دبیت و هەمییێ ڤەدگریت. ﴿٥١﴾ دا خودێ جزایێ هەر مرۆڤەکی کا چ کار و کریار کرینە [ژ باشی و خرابییان] بدەتێ، و ب ڕاستی خودێ د حەق و حسابێدا یێ دەست سڤکە. ﴿٥٢﴾ ئەڤ قورئانە ڕاگەهاندنەکە بۆ هەمی مرۆڤان، و دا پێ بێنە شیرەتکرن و ترساندن و ئاگەهدارکرن، و دا بزانن [ب وان بەلگە و نیشانێت ڕۆن و ئاشکەرا تێدا] ب ڕاستی ئەو [یێ هێژایی پەرستنێ] خودایەکێ تاك و تەنیایە، و دا خودان ئاقل و ئاقلدار بۆ خۆ چام و عیبرەتان ژێ وەرگرن.

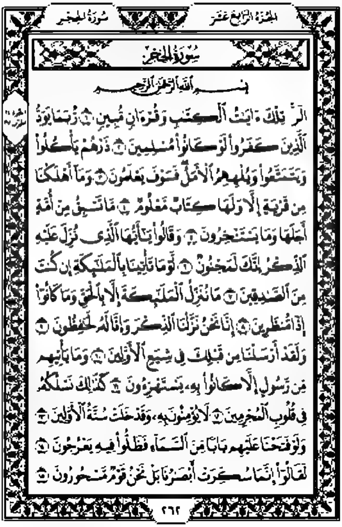

الجزء الرابع عشر
سورة الحجر

سُورَةُ الحِجۡرِ

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

الٓرۚ تِلۡكَ ءَايَٰتُ ٱلۡكِتَٰبِ وَقُرۡءَانٖ مُّبِينٖ ١ رُّبَمَا يَوَدُّ
ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ لَوۡ كَانُواْ مُسۡلِمِينَ ٢ ذَرۡهُمۡ يَأۡكُلُواْ
وَيَتَمَتَّعُواْ وَيُلۡهِهِمُ ٱلۡأَمَلُۖ فَسَوۡفَ يَعۡلَمُونَ ٣ وَمَآ أَهۡلَكۡنَا
مِن قَرۡيَةٍ إِلَّا وَلَهَا كِتَابٞ مَّعۡلُومٞ ٤ مَّا تَسۡبِقُ مِنۡ أُمَّةٍ
أَجَلَهَا وَمَا يَسۡتَـٔۡخِرُونَ ٥ وَقَالُواْ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِي نُزِّلَ عَلَيۡهِ
ٱلذِّكۡرُ إِنَّكَ لَمَجۡنُونٞ ٦ لَّوۡ مَا تَأۡتِينَا بِٱلۡمَلَٰٓئِكَةِ إِن كُنتَ
مِنَ ٱلصَّٰدِقِينَ ٧ مَا نُنَزِّلُ ٱلۡمَلَٰٓئِكَةَ إِلَّا بِٱلۡحَقِّ وَمَا كَانُوٓاْ
إِذٗا مُّنظَرِينَ ٨ إِنَّا نَحۡنُ نَزَّلۡنَا ٱلذِّكۡرَ وَإِنَّا لَهُۥ لَحَٰفِظُونَ ٩
وَلَقَدۡ أَرۡسَلۡنَا مِن قَبۡلِكَ فِي شِيَعِ ٱلۡأَوَّلِينَ ١٠ وَمَا يَأۡتِيهِم
مِّن رَّسُولٍ إِلَّا كَانُواْ بِهِۦ يَسۡتَهۡزِءُونَ ١١ كَذَٰلِكَ نَسۡلُكُهُۥ
فِي قُلُوبِ ٱلۡمُجۡرِمِينَ ١٢ لَا يُؤۡمِنُونَ بِهِۦ وَقَدۡ خَلَتۡ سُنَّةُ ٱلۡأَوَّلِينَ ١٣
وَلَوۡ فَتَحۡنَا عَلَيۡهِم بَابٗا مِّنَ ٱلسَّمَآءِ فَظَلُّواْ فِيهِ يَعۡرُجُونَ ١٤
لَقَالُوٓاْ إِنَّمَا سُكِّرَتۡ أَبۡصَٰرُنَا بَلۡ نَحۡنُ قَوۡمٞ مَّسۡحُورُونَ ١٥

٢٦٢

سۆرەتا حیجر

ل مەکەهێ هاتییە خوارێ (٩٩) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحیم

﴿١﴾ [ب ڤی ڕەنگی دئێتە خواندن، ئەلف، لام، ڕا، ئیشارەتن بۆ ئیعجازا قورئانێ] ئەڤە ئایەتێت کتێب و قورئانا ڕۆنکەرن. ﴿٢﴾ ئەوێت گاوربوویین [وەختێ سەرکەفتنا موسلمانان دبینن یان وەختێ بۆ وان دیار دبیت ئەو د خەلەت بوون، و دبن ل دەڤ خودێ بەس موسلمانەتییە]، تێ هەیە خۆزیان بخوازن کو د موسلمانبانە. ﴿٣﴾ بهێلە بخۆن و ڤەخۆن و خۆشییان ببەن، و هیڤی و ئومێد، وان ژ بیرڤە بکەن، دێ زانن [کا دویماهیکا کار و کریارێت وان دێ بیتە چ؟!]. ﴿٤﴾ و مە خەلکێ چو گوندان د هیلاك نەبرییە ئەگەر [هیلاکبوونا وان] وەختەکێ دیارکری نەبیت. ﴿٥﴾ و چو ملەت د بەری وەختێ خۆڕا [وەختێ مرنێ و تێچۆنێ] ناکەن، و ژ وەختێ خۆ ژی نائێنە گیرۆکرن. ﴿٦﴾ و [گاوران] گۆتن، هەی ئەو کەسێ قورئان بۆ هاتییە خوارێ، ب ڕاستی تو یێ دینی. ﴿٧﴾ کا بلا تە ملیاکەت بۆ مە ئینابانە [کو مە دیتبان و شادەیی بۆ تە دابانە، یان ئەم جزاکربانە ل سەر درەوین دانانا مە بۆ تە]، ئەگەر تو ڕاست دبێژی [و تو پێغەمبەری]. ﴿٨﴾ و ئەم ملیاکەتان نائینینە خوارێ ئەگەر بۆ حیکمەتەکێ نەبیت، ئینانا وان بخوازیت، و ئەگەر مە ملیاکەت ئینابانە خوارێ [وەکی ئەو پێشنیار دکەن]، دەرفەت بۆ وان نەدهاتە دان. ﴿٩﴾ ب ڕاستی مە قورئان یا ئینایییە خوارێ و ب ڕاستی ئەم ب خۆ ژی بۆ پارێزڤانین و دێ پارێزین. ﴿١٠﴾ ب سویند مە پێغەمبەر بۆ ملەتێت بەری تە ژی یێت هنارتین. ﴿١١﴾ و چو پێغەمبەر بۆ وان نەدچۆن، ئەگەر وان [ئەوێت بۆ هاتین] تڕانە پێ نەکربانە. ﴿١٢﴾ و وەسا ئەم بەرزەبوونێ دئێخینە د دلێت گونەهکاراندا. ﴿١٣﴾ باوەرییێ ب قورئانێ نائینن، و ڕێکا خودێ د ملەتێت بۆریدا هۆسا یا چۆیی [هەر ملەتەکێ پێغەمبەر درەوین دانایی، خودێ یێت د هیلاك برین]. ﴿١٤﴾ و ئەگەر مە دەرگەهەك بۆ وان ل ئەسمانی ڤەکربایە و تێڕا سەرکەفتبانە. ﴿١٥﴾ [دیسا] دا بێژن: چاڤێت مە یێت هاتینە گرێدان و گرتن، بەلکی سێرە (سحر) یا ل مە هاتییە کرن.

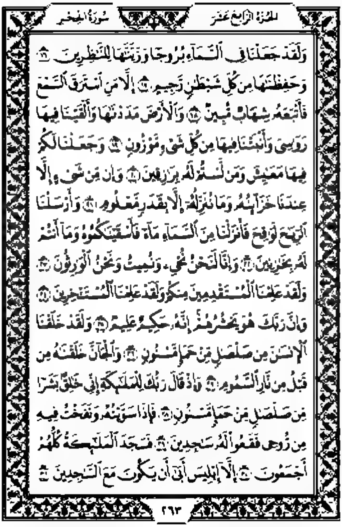

وَلَقَدْ جَعَلْنَا فِي ٱلسَّمَآءِ بُرُوجًا وَزَيَّنَّٰهَا لِلنَّٰظِرِينَ ﴿١٦﴾
وَحَفِظْنَٰهَا مِن كُلِّ شَيْطَٰنٍ رَّجِيمٍ ﴿١٧﴾ إِلَّا مَنِ ٱسْتَرَقَ ٱلسَّمْعَ
فَأَتْبَعَهُۥ شِهَابٌ مُّبِينٌ ﴿١٨﴾ وَٱلْأَرْضَ مَدَدْنَٰهَا وَأَلْقَيْنَا فِيهَا
رَوَٰسِيَ وَأَنۢبَتْنَا فِيهَا مِن كُلِّ شَيْءٍ مَّوْزُونٍ ﴿١٩﴾ وَجَعَلْنَا لَكُمْ
فِيهَا مَعَٰيِشَ وَمَن لَّسْتُمْ لَهُۥ بِرَٰزِقِينَ ﴿٢٠﴾ وَإِن مِّن شَيْءٍ إِلَّا
عِندَنَا خَزَآئِنُهُۥ وَمَا نُنَزِّلُهُۥٓ إِلَّا بِقَدَرٍ مَّعْلُومٍ ﴿٢١﴾ وَأَرْسَلْنَا
ٱلرِّيَٰحَ لَوَٰقِحَ فَأَنزَلْنَا مِنَ ٱلسَّمَآءِ مَآءً فَأَسْقَيْنَٰكُمُوهُ وَمَآ أَنتُمْ
لَهُۥ بِخَٰزِنِينَ ﴿٢٢﴾ وَإِنَّا لَنَحْنُ نُحْيِۦ وَنُمِيتُ وَنَحْنُ ٱلْوَٰرِثُونَ ﴿٢٣﴾
وَلَقَدْ عَلِمْنَا ٱلْمُسْتَقْدِمِينَ مِنكُمْ وَلَقَدْ عَلِمْنَا ٱلْمُسْتَـْٔخِرِينَ ﴿٢٤﴾
وَإِنَّ رَبَّكَ هُوَ يَحْشُرُهُمْ إِنَّهُۥ حَكِيمٌ عَلِيمٌ ﴿٢٥﴾ وَلَقَدْ خَلَقْنَا
ٱلْإِنسَٰنَ مِن صَلْصَٰلٍ مِّنْ حَمَإٍ مَّسْنُونٍ ﴿٢٦﴾ وَٱلْجَآنَّ خَلَقْنَٰهُ مِن
قَبْلُ مِن نَّارِ ٱلسَّمُومِ ﴿٢٧﴾ وَإِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلَٰٓئِكَةِ إِنِّي خَٰلِقٌۢ بَشَرًا
مِّن صَلْصَٰلٍ مِّنْ حَمَإٍ مَّسْنُونٍ ﴿٢٨﴾ فَإِذَا سَوَّيْتُهُۥ وَنَفَخْتُ فِيهِ
مِن رُّوحِي فَقَعُواْ لَهُۥ سَٰجِدِينَ ﴿٢٩﴾ فَسَجَدَ ٱلْمَلَٰٓئِكَةُ كُلُّهُمْ
أَجْمَعُونَ ﴿٣٠﴾ إِلَّآ إِبْلِيسَ أَبَىٰٓ أَن يَكُونَ مَعَ ٱلسَّٰجِدِينَ ﴿٣١﴾

﴿١٦﴾ و مە رێك بێت تێختینە د ئەسمانیدا [ستێرێت گەرۆك تێدا دئێن و دچن]، و مە [ئەسمانێ دنیایێ] بۆ تەماشەکەران یێ خەملاندی. ﴿١٧﴾ و مە ئەسمان ژ هەر شەیتانەکێ رەجماندی یێ پارستی. ﴿١٨﴾ ژ بلی وی یێ ب دزیڤە گوهدارییێ بکەت، ڤێجا دێ بزۆتەکێ دیار [پارچەیەکە ژ هەسارێ (کەوکەبان)] ب دویڤ کەڤیت. ﴿١٩﴾ و مە ئەرد یێ دەشت کری، و مە چیایێت بنەجهـ یێت تێختینە تێدا [دا بۆ بنە سنگ و نەلڤلڤیت]، و مە هەمی تشت ب پیڤان و کێشان [ل دویڤ هەوجەییێ] تێدا یێت شینکرین. ﴿٢٠﴾ و مە ژیارا بۆ هەوە و بۆ وان ژی، یێت هوین نەرازقێت وان، تێخستییە تێدا [وەکی عەیال و خزمەتکار و جانەوەران، دا هوین هزر نەکەن هوین رزقێ وان ددەن]. ﴿٢١﴾ و چو تشت نینە [بەندە مفایی ژێ بکەن] ئەگەر ژێدەر و سەروکانییا وان ل دەڤ مە نەبیت، و ئەگەر ب ئەندازەیەکا دیارکری نەبیت ئەم نادەین و ناهنێرین. ﴿٢٢﴾ و مە با دارئاڤزکەر [و عەوره‌هەلگر] یێ هنارتی، ڤێجا مە باران ژ ئەسمانی دارێت و مە هوین پێ ئاڤدان [هوین و ئەرد و جانەوەرێت هەوە]، و هەوە ب خۆ نەدشیا هوین ڤەگرن [ئەگەر مە بۆ هەوە ڤەنەگرتایە]. ﴿٢٣﴾ و ب راستی ئەم ب تنێ ژیانێ ددەین و دمرینین، و میراتگر [یێ دنیایێ هەمییێ] ئەمین. ﴿٢٤﴾ و ب راستی ئەم دزانین پێشییێت هەوە [ژ دویندەها ئادەمی] کی بوویە و کی مرییە، و کی مایییە و کی دێ بیت هەتا رۆژا قیامەتێ. ﴿٢٥﴾ و ب راستی خودایێ تە دێ وان هەمییان [رۆژا قیامەتێ] کۆم کەت، ب راستی خودێ یێ کاربنەجهـ و زانایە. ﴿٢٦﴾ و ب راستی مە مرۆڤ ژ تەقنەکا رەشا گەنیا کزرا وێنەکری یێ چێکری. ﴿٢٧﴾ و بەری وان مە ئەجنە یێت ژ ئاگرەکێ سنجری چێکرین. ﴿٢٨﴾ وەختێ خودایێ تە گۆتییە ملیاکەتان: ب راستی ئەز دێ مرۆڤەکی ژ تەقنەکا رەشا گەنیا کزرا وێنەکری چێ کەم. ﴿٢٩﴾ و ئەگەر من دورست کر و من روح دایێ، ڤێجا هوین هەمی بۆ هەرنە سوجدەیێ. ﴿٣٠﴾ و ملیاکەت هەمی بۆ چۆنە سوجدەیێ. ﴿٣١﴾ ئبلیس (شەیتان) تێ نەبیت، نەڤیا د گەل وان بیت ئەوێت چۆینە سوجدەیێ.

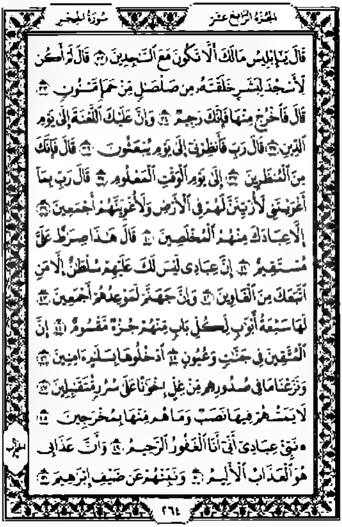

الجزء الرابع عشر
سورة الحجر

قَالَ يَٰٓإِبۡلِيسُ مَا لَكَ أَلَّا تَكُونَ مَعَ ٱلسَّٰجِدِينَ ﴿٣٢﴾ قَالَ لَمۡ أَكُن
لِّأَسۡجُدَ لِبَشَرٍ خَلَقۡتَهُۥ مِن صَلۡصَٰلٖ مِّنۡ حَمَإٖ مَّسۡنُونٖ ﴿٣٣﴾
قَالَ فَٱخۡرُجۡ مِنۡهَا فَإِنَّكَ رَجِيمٞ ﴿٣٤﴾ وَإِنَّ عَلَيۡكَ ٱللَّعۡنَةَ إِلَىٰ يَوۡمِ
ٱلدِّينِ ﴿٣٥﴾ قَالَ رَبِّ فَأَنظِرۡنِيٓ إِلَىٰ يَوۡمِ يُبۡعَثُونَ ﴿٣٦﴾ قَالَ فَإِنَّكَ
مِنَ ٱلۡمُنظَرِينَ ﴿٣٧﴾ إِلَىٰ يَوۡمِ ٱلۡوَقۡتِ ٱلۡمَعۡلُومِ ﴿٣٨﴾ قَالَ رَبِّ بِمَآ
أَغۡوَيۡتَنِي لَأُزَيِّنَنَّ لَهُمۡ فِي ٱلۡأَرۡضِ وَلَأُغۡوِيَنَّهُمۡ أَجۡمَعِينَ ﴿٣٩﴾
إِلَّا عِبَادَكَ مِنۡهُمُ ٱلۡمُخۡلَصِينَ ﴿٤٠﴾ قَالَ هَٰذَا صِرَٰطٌ عَلَيَّ
مُسۡتَقِيمٌ ﴿٤١﴾ إِنَّ عِبَادِي لَيۡسَ لَكَ عَلَيۡهِمۡ سُلۡطَٰنٌ إِلَّا مَنِ
ٱتَّبَعَكَ مِنَ ٱلۡغَاوِينَ ﴿٤٢﴾ وَإِنَّ جَهَنَّمَ لَمَوۡعِدُهُمۡ أَجۡمَعِينَ ﴿٤٣﴾
لَهَا سَبۡعَةُ أَبۡوَٰبٖ لِّكُلِّ بَابٖ مِّنۡهُمۡ جُزۡءٞ مَّقۡسُومٌ ﴿٤٤﴾ إِنَّ
ٱلۡمُتَّقِينَ فِي جَنَّٰتٖ وَعُيُونٍ ﴿٤٥﴾ ٱدۡخُلُوهَا بِسَلَٰمٍ ءَامِنِينَ ﴿٤٦﴾
وَنَزَعۡنَا مَا فِي صُدُورِهِم مِّنۡ غِلٍّ إِخۡوَٰنًا عَلَىٰ سُرُرٖ مُّتَقَٰبِلِينَ ﴿٤٧﴾
لَا يَمَسُّهُمۡ فِيهَا نَصَبٞ وَمَا هُم مِّنۡهَا بِمُخۡرَجِينَ ﴿٤٨﴾
۞ نَبِّئۡ عِبَادِيٓ أَنِّيٓ أَنَا ٱلۡغَفُورُ ٱلرَّحِيمُ ﴿٤٩﴾ وَأَنَّ عَذَابِي
هُوَ ٱلۡعَذَابُ ٱلۡأَلِيمُ ﴿٥٠﴾ وَنَبِّئۡهُمۡ عَن ضَيۡفِ إِبۡرَٰهِيمَ ﴿٥١﴾

٢٦٤

﴿٣٢﴾ [خودێ] گۆت: هەی ئبلیس تە چیە، بۆچی تو د گەل سوجدەبران نەبوویی. ﴿٣٣﴾ گۆت: ئەز نە ئەوم [نەلائیقی منە] یێ بۆ مرۆڤەکی کو تە ژ تەقنەکا ڕەشا گەنیا کزرا وێنەکری چێکری، بچمە سوجدێ. ﴿٣٤﴾ [خودێ] گۆت: ڤێجا تو ژێ [ژ ناڤ ملیاکەتان، یان ژ بەحەشتێ، یان ژ ئەسمانی، یان ژ ناڤ کەرەمێت من] دەرکەڤە، ب ڕاستی تو یێ زڕباری ژ دلۆڤانیا من. ﴿٣٥﴾ و لەعنەت ل تە بن هەتا ڕۆژا قیامەتێ. ﴿٣٦﴾ [شەیتانی] گۆت: خودایێ من هەتا ڕۆژا قیامەتێ و ڕابوونێ، خۆ ل من بگرە [و من نەمرینە]. ﴿٣٧﴾ [خودێ] گۆت: تو ژ خۆلێگرتیانی. ﴿٣٨﴾ هەتا وەختێ دیارکری [وەختێ پفکرنا بۆڤا ئێکێ، کو هەمی دمرن و کەس نامینت]. ﴿٣٩﴾ [شەیتانی] گۆت: خودێوۆ چونکی تە ئەز [بۆ خاترا وان] گومڕا و بەرزەکرم، ب سویند ئەز دێ گونەهان بۆ وان د دنیایێدا خەملینم [و وان د بەر خرابیێڕا کەم]، و هەمیان دێ د سەردا بەم [د بەر گومڕایی و بەرزەبوونێڕا کەم]. ﴿٤٠﴾ ژ بلی وان بەندەیێت تە، ئەوێت بژارە و سەرپشك. ﴿٤١﴾ [خودێ] گۆت: [ئەڤ ئاخفتنا تو دبێژی کو تو نەشێی بەندەیێت من یێت بژارە و سەرپشك د سەردا بەی] ئەڤە ڕێکەکە ل سەر منە ئەز ڕابگرم و بپارێزم. ﴿٤٢﴾ ب ڕاستی تە دەستهەلات ل سەر بەندەیێت من نینە، و ژ بلی وان ئەوێت ب دویڤ تە دکەڤن ژ سەرداچوییان. ﴿٤٣﴾ و ب ڕاستی دۆژەهـ ژڤان و جهێ وان هەمییانە [سەرداچوییانە]. ﴿٤٤﴾ [دۆژەهێ] حەفت دەرگەهـ یێت هەین، و هەر دەرگەهەکی پشکەکا دیارکری یا بۆ هەی. ﴿٤٥﴾ ب ڕاستی پارێزکار د ناڤ باغ و کانیاندانە. ﴿٤٦﴾ [ملیاکەت دێ بێژنێ] ب سلامەتی و ئێمنی هەرنە د ناڤ وان باغ و کانییاندا. ﴿٤٧﴾ و مە ئەو کەرب و کینا د دلێت واندا هەی ئینادەر، ڤێجا ئەو برا [وەکی برایێت ئێك] ل سەر تەختان بەرانبەری ئێکن. ﴿٤٨﴾ تێدا [د بەحەشتێدا] ناوەستن، و ئەو ژێ نائێنە دەرئێخستن. ﴿٤٩﴾ [هەی موحەممەد] بەندەیێت من ئاگەهدار بکە، کو ب ڕاستی ئەزم گونەهـ ژێبەر و دلۆڤان. ﴿٥٠﴾ و ب ڕاستی ئیزایا منە ئیزایا دژوارە. ﴿٥١﴾ و بەحسێ مێڤانێت ئیبراهیمی بۆ وان بکە.

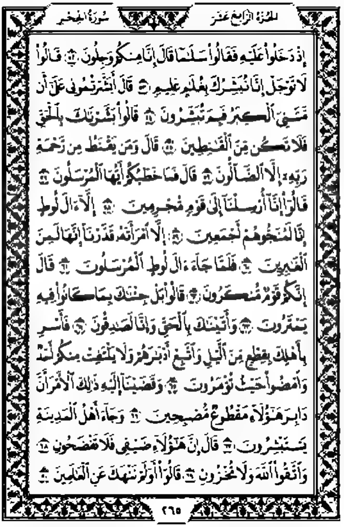

الجزء الرابع عشر سورة الحجر

إِذْ دَخَلُوا۟ عَلَيْهِ فَقَالُوا۟ سَلَٰمًا قَالَ إِنَّا مِنكُمْ وَجِلُونَ (٥٢) قَالُوا۟
لَا تَوْجَلْ إِنَّا نُبَشِّرُكَ بِغُلَٰمٍ عَلِيمٍ (٥٣) قَالَ أَبَشَّرْتُمُونِى عَلَىٰٓ أَن
مَّسَّنِىَ ٱلْكِبَرُ فَبِمَ تُبَشِّرُونَ (٥٤) قَالُوا۟ بَشَّرْنَٰكَ بِٱلْحَقِّ
فَلَا تَكُن مِّنَ ٱلْقَٰنِطِينَ (٥٥) قَالَ وَمَن يَقْنَطُ مِن رَّحْمَةِ
رَبِّهِۦٓ إِلَّا ٱلضَّآلُّونَ (٥٦) قَالَ فَمَا خَطْبُكُمْ أَيُّهَا ٱلْمُرْسَلُونَ (٥٧)
قَالُوٓا۟ إِنَّآ أُرْسِلْنَآ إِلَىٰ قَوْمٍ مُّجْرِمِينَ (٥٨) إِلَّآ ءَالَ لُوطٍ
إِنَّا لَمُنَجُّوهُمْ أَجْمَعِينَ (٥٩) إِلَّا ٱمْرَأَتَهُۥ قَدَّرْنَآ إِنَّهَا لَمِنَ
ٱلْغَٰبِرِينَ (٦٠) فَلَمَّا جَآءَ ءَالَ لُوطٍ ٱلْمُرْسَلُونَ (٦١) قَالَ
إِنَّكُمْ قَوْمٌ مُّنكَرُونَ (٦٢) قَالُوا۟ بَلْ جِئْنَٰكَ بِمَا كَانُوا۟ فِيهِ
يَمْتَرُونَ (٦٣) وَأَتَيْنَٰكَ بِٱلْحَقِّ وَإِنَّا لَصَٰدِقُونَ (٦٤) فَأَسْرِ
بِأَهْلِكَ بِقِطْعٍ مِّنَ ٱلَّيْلِ وَٱتَّبِعْ أَدْبَٰرَهُمْ وَلَا يَلْتَفِتْ مِنكُمْ أَحَدٌ
وَٱمْضُوا۟ حَيْثُ تُؤْمَرُونَ (٦٥) وَقَضَيْنَآ إِلَيْهِ ذَٰلِكَ ٱلْأَمْرَ أَنَّ
دَابِرَ هَٰٓؤُلَآءِ مَقْطُوعٌ مُّصْبِحِينَ (٦٦) وَجَآءَ أَهْلُ ٱلْمَدِينَةِ
يَسْتَبْشِرُونَ (٦٧) قَالَ إِنَّ هَٰٓؤُلَآءِ ضَيْفِى فَلَا تَفْضَحُونِ (٦٨)
وَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ وَلَا تُخْزُونِ (٦٩) قَالُوٓا۟ أَوَلَمْ نَنْهَكَ عَنِ ٱلْعَٰلَمِينَ (٧٠)

٢٦٥

﴿٥٢﴾ وەختێ چوینە دەڤ، و گۆتن: سلاڤ ل تە بن، [ئیبراهیمی] گۆت: ب ڕاستی ئەم ژ هەوە دترسین. ﴿٥٣﴾ گۆتن: نەترسە ب ڕاستی ئەم مزگینیا کورەکێ زانا ددەینە تە. ﴿٥٤﴾ گۆت: ئەرێ پشتی ئەز پیربوویم هوین مزگینیێ ددەنە من؟ ڤێجا ب چ مزگینیێ ددەنە من؟! ﴿٥٥﴾ وان گۆت: مە مزگینیا ڕاست و دورست دا تە، ڤێجا ژ بێ هیڤیان نەبە. ﴿٥٦﴾ ئیبراهیمی گۆت: ما کی ژ دلۆڤانیا خودێ بێ هیڤی دبیت، ژ بلی ژ ڕێدەرکەڤتیان. ﴿٥٧﴾ [پشتی ئیبراهیمی زانی ملیاکەتن] گۆت: گەلی هنارتیان هەوە خێرە [هوین بۆ چ هاتینە هنارتن]؟ ﴿٥٨﴾ گۆتن: ئەم ب ئیزایەکا دژوارڤە، بۆ ملەتەکێ گونەهکار یێت هاتینە هنارتن [کو ملەتێ (لووط)یە]. ﴿٥٩﴾ ژ بلی مالا (لووطی)، ب ڕاستی ئەم وان هەمییان دێ ڕزگارکەین. ﴿٦٠﴾ ژنا وی تێ نەبیت، ب ڕاستی مە تەو یا دانایی، ژ وان ئەوێت د ناڤ ئیزایێدا دمینن. ﴿٦١﴾ ڤێجا وەختێ ئەو هنارتی، هاتینە دەڤ بنەمالا (لووطی). ﴿٦٢﴾ (لووطی) گۆت: هوین ملەتەکێ بیانی و نەناسن. ﴿٦٣﴾ گۆتن: [ئەم ب چو تشتێ وەسا نەهاتینە کو تو مە نەناسی، ئەم قاسدێت خودێنە] ئەم ب وێ ئیزایێڤە بۆ تە یێت هاتین، یا ملەتێ تە د هاتنا وێدا ب شک. ﴿٦٤﴾ و مە ڕاستیا بۆ تە ئینایی [کو ئیزادانا وانە]، و ب ڕاستی ئەم ڕاستیێژین. ﴿٦٥﴾ ڤێجا د وەختەکێ شەڤێدا، مرۆڤێت خۆ دەربێخە و تو ل دویڤ وان هەرە [نەکو ئێک ژ وان بمینیت یان ب پاش خۆڤە بزڤڕیت، و د ئیزایا واندا بکەڤیت]، و بلا کەس ژ هەوە ب پاش خۆڤە نەزڤڕیت [و بەرێ خۆ نەدەتێ کا چ ب سەرێ وان دئێت]، و هەرنە وی جهی یێ فەرمانا هەوە پێ هاتییە کرن. ﴿٦٦﴾ و مە وەحی بۆ (لووطی) هنارت، کو ئەڤان هەمییان وەختێ سپێدە ب سەر واندا دئێت، دێ ئێنە قوتبڕکرن. ﴿٦٧﴾ و خەلکێ باژێری هاتن ب کەیفخۆشی مزگینی ددانە ئێک و دو [بۆ کرنا خرابیێ]. ﴿٦٨﴾ (لووطی) گۆت: ئەڤە مێڤانێت منن، من شەرمزار نەکەن. ﴿٦٩﴾ و ژ خودێ بترسن [د دەرهەقا مێڤانێت مندا]، و هەتکا من نەبەن. ﴿٧٠﴾ [خەلکێ باژێری] گۆتن: ما مە تو ژ مێڤانکرنا بیانیان نەدابوویە پاش.

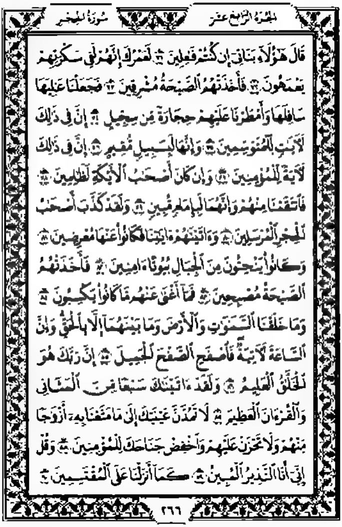

الجزء الرابع عشر سورة الحجر

قَالَ هَٰٓؤُلَآءِ بَنَاتِيٓ إِن كُنتُمۡ فَٰعِلِينَ ﴿٧١﴾ لَعَمۡرُكَ إِنَّهُمۡ لَفِي سَكۡرَتِهِمۡ
يَعۡمَهُونَ ﴿٧٢﴾ فَأَخَذَتۡهُمُ ٱلصَّيۡحَةُ مُشۡرِقِينَ ﴿٧٣﴾ فَجَعَلۡنَا عَٰلِيَهَا
سَافِلَهَا وَأَمۡطَرۡنَا عَلَيۡهِمۡ حِجَارَةٗ مِّن سِجِّيلٍ ﴿٧٤﴾ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ
لَأٓيَٰتٖ لِّلۡمُتَوَسِّمِينَ ﴿٧٥﴾ وَإِنَّهَا لَبِسَبِيلٖ مُّقِيمٍ ﴿٧٦﴾ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ
لَأٓيَةٗ لِّلۡمُؤۡمِنِينَ ﴿٧٧﴾ وَإِن كَانَ أَصۡحَٰبُ ٱلۡأَيۡكَةِ لَظَٰلِمِينَ ﴿٧٨﴾
فَٱنتَقَمۡنَا مِنۡهُمۡ وَإِنَّهُمَا لَبِإِمَامٖ مُّبِينٖ ﴿٧٩﴾ وَلَقَدۡ كَذَّبَ أَصۡحَٰبُ
ٱلۡحِجۡرِ ٱلۡمُرۡسَلِينَ ﴿٨٠﴾ وَءَاتَيۡنَٰهُمۡ ءَايَٰتِنَا فَكَانُواْ عَنۡهَا مُعۡرِضِينَ ﴿٨١﴾
وَكَانُواْ يَنۡحِتُونَ مِنَ ٱلۡجِبَالِ بُيُوتًا ءَامِنِينَ ﴿٨٢﴾ فَأَخَذَتۡهُمُ
ٱلصَّيۡحَةُ مُصۡبِحِينَ ﴿٨٣﴾ فَمَآ أَغۡنَىٰ عَنۡهُم مَّا كَانُواْ يَكۡسِبُونَ ﴿٨٤﴾
وَمَا خَلَقۡنَا ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضَ وَمَا بَيۡنَهُمَآ إِلَّا بِٱلۡحَقِّۗ وَإِنَّ
ٱلسَّاعَةَ لَأٓتِيَةٞۖ فَٱصۡفَحِ ٱلصَّفۡحَ ٱلۡجَمِيلَ ﴿٨٥﴾ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ
ٱلۡخَلَّٰقُ ٱلۡعَلِيمُ ﴿٨٦﴾ وَلَقَدۡ ءَاتَيۡنَٰكَ سَبۡعٗا مِّنَ ٱلۡمَثَانِي
وَٱلۡقُرۡءَانَ ٱلۡعَظِيمَ ﴿٨٧﴾ لَا تَمُدَّنَّ عَيۡنَيۡكَ إِلَىٰ مَا مَتَّعۡنَا بِهِۦٓ أَزۡوَٰجٗا
مِّنۡهُمۡ وَلَا تَحۡزَنۡ عَلَيۡهِمۡ وَٱخۡفِضۡ جَنَاحَكَ لِلۡمُؤۡمِنِينَ ﴿٨٨﴾ وَقُلۡ
إِنِّيٓ أَنَا ٱلنَّذِيرُ ٱلۡمُبِينُ ﴿٨٩﴾ كَمَآ أَنزَلۡنَا عَلَى ٱلۡمُقۡتَسِمِينَ ﴿٩٠﴾

٢٦٦

﴿٧١﴾ گۆت: ئەڤە ژنێت هەوە كچێت منن، ئەگەر هەوە دڤێت هەڕن نڤینا وان و گرێ خۆ دارێژن. ﴿٧٢﴾ سویند ب ژیێ تە [سویندە ژ خودێ ب ژیێ پێغەمبەری]، ئەو د بەرێشان و گێژن، د گرێ خودا. ﴿٧٣﴾ دگەل ڕۆژهەلاتێ قیژییەكا ب هێز ئەو هنگافتن. ﴿٧٤﴾ ڤێجا مە بازێرێ وان سەروبن كر [و ئەو هێلانە د ناڤدا]، و مە هندەك خڕبەرێت ئاخا سۆتی ب سەر واندا باراندن. ﴿٧٥﴾ و ب ڕاستی ئەڤ ڕویدانێت هەنێ ئایەت و نیشانن بۆ كەسێت هشیار و شارەزا. ﴿٧٦﴾ و ب ڕاستی [كاڤلێت وان] ل سەر ڕێكان [ڕێ و ڕێبارێت وان]، هێژ وەكی خۆ یێت ماین. ﴿٧٧﴾ و ب ڕاستی ئەڤە [سەرهاتیا وان، و كا چ ب سەرێ وان هات وەختێ د ڕێكا خودێدا ڕاوەستیایین و ماینە ل سەر سەرڕەقی و خرابیا خۆ] دەرس و نیشانەكە بۆ خودان باوەران. ﴿٧٨﴾ خەلكێ وارێ تێر داروبار و تێكڕا [ملەتێ شوعەیبی] د ستەمكار بوون. ﴿٧٩﴾ ڤێجا مە تۆل ل وان ڤەكر، و ب ڕاستی ئەڤ هەردووكە [مەدیەن بازێرێ شوعەیب پێغەمبەر، و سەدووم گوندێ (لووط) پێغەمبەر] كاڤلێت وان ل سەر ڕێكەكا دیارن. ﴿٨٠﴾ و خەلكێ حیجرێ [گوندێ صالح پێغەمبەر و مالێت (سەموود)، كو دكەڤتە د ناڤبەرا (مەدینە)یێ و تەبووكێدا] پێغەمبەر درەوین دانان. ﴿٨١﴾ و مە موعجیزەیێت خۆ بۆ وان ئینان [ژ وان موعجیزەیا حێشترێ]، ڤێجا پشتا خۆ دانێ و ڕوییێ خۆ ژێ وەرگێڕان [ژ بەر هندێ ژی ئەو حێشتر كوشتن، و بێ ئەمرییا پێغەمبەرێ خۆ كرن]. ﴿٨٢﴾ و وان خانیێت ئێمن بۆ خۆ د چیایاندا دكۆلان [دا نەهەرفن و دویری دزیكەر و دژمنان بن، یان ل دویڤ هزركرنا وان دا ژ ئیزایا خودێ د ئێمن بن]. ﴿٨٣﴾ ڤێجا د گەل هەلاتنا سپێدەیێ، قیژییەكا ب هێز ئەو هنگافتن [و قوتبڕكرن]. ﴿٨٤﴾ و ئەوا وان ب دەست خۆڤە ئینایی [ژ كۆلانا خانیێت ئاسێ د چیایاندا]، ئەو ژ ئیزایا خودێ ڕزگار نەكرن [و مفا نەگەهاندە وان]. ﴿٨٥﴾ و مە ئەرد و ئەسمان و هندێ د ناڤبەرا واندا، چێ نەكرینە ئەگەر ب هەقییێ نەبیت [ئانكو مە یێت ب دادپەروەری چێكرین، دا هەر ئێك ب كریارا خۆ بێتە جزاكرن]، و ب ڕاستی ڕۆژا قیامەتێ هەر دێ ئێت، ڤێجا تو ل وان ببۆرە، لێبۆرینەكا نەرم و حەلیم. ﴿٨٦﴾ و ب ڕاستی خودایێ تە یە زێدەچێكەر و زێدەزانا. ﴿٨٧﴾ و مە حەفت ئایەتێت هەر دئێنە دووبارەكرن [كو فاتیحەیە]، و قورئانا مەزن یێت دایینە تە. ﴿٨٨﴾ ڤێجا [هەی موحەممەد] چاڤێ خۆ نەبە وێ خۆشی و نیعمەتا مە دایییە هندەك ژ وان [نەموسلمانان]، و خەمێ ژ وان نەخۆ [كو باوەرییێ ب تە نائینن]، و خۆ بۆ خودان باوەران بشكێنە [خۆ بۆ وان ب ساناهی بێخە]. ﴿٨٩﴾ و بێژە: ب ڕاستی ئەز ئاگەهداركەرەكێ ڕۆنكەرم [ب ئاشكەرایی ئەز دبێژمە هەوە، ژ هەوە ناڤەشێرم، دێ ئیزا ب سەر هەوەدا ئێت]. ﴿٩٠﴾ هەروەكی مە ب سەر جوهی و فەلەباندا ئینایییە خوارێ.

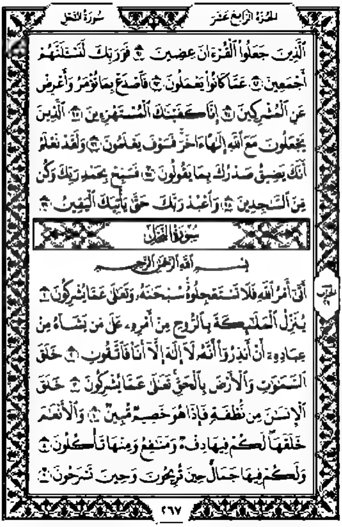

الجزء الرابع عشر
سورة النحل

ٱلَّذِينَ جَعَلُوا۟ ٱلْقُرْءَانَ عِضِينَ ﴿٩١﴾ فَوَرَبِّكَ لَنَسْـَٔلَنَّهُمْ
أَجْمَعِينَ ﴿٩٢﴾ عَمَّا كَانُوا۟ يَعْمَلُونَ ﴿٩٣﴾ فَٱصْدَعْ بِمَا تُؤْمَرُ وَأَعْرِضْ
عَنِ ٱلْمُشْرِكِينَ ﴿٩٤﴾ إِنَّا كَفَيْنَٰكَ ٱلْمُسْتَهْزِءِينَ ﴿٩٥﴾ ٱلَّذِينَ
يَجْعَلُونَ مَعَ ٱللَّهِ إِلَٰهًا ءَاخَرَ ۚ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ﴿٩٦﴾ وَلَقَدْ نَعْلَمُ
أَنَّكَ يَضِيقُ صَدْرُكَ بِمَا يَقُولُونَ ﴿٩٧﴾ فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَكُن
مِّنَ ٱلسَّٰجِدِينَ ﴿٩٨﴾ وَٱعْبُدْ رَبَّكَ حَتَّىٰ يَأْتِيَكَ ٱلْيَقِينُ ﴿٩٩﴾

سُورَةُ النَّحْلِ

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

أَتَىٰٓ أَمْرُ ٱللَّهِ فَلَا تَسْتَعْجِلُوهُ ۚ سُبْحَٰنَهُۥ وَتَعَٰلَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿١﴾
يُنَزِّلُ ٱلْمَلَٰٓئِكَةَ بِٱلرُّوحِ مِنْ أَمْرِهِۦ عَلَىٰ مَن يَشَآءُ مِنْ
عِبَادِهِۦٓ أَنْ أَنذِرُوٓا۟ أَنَّهُۥ لَآ إِلَٰهَ إِلَّآ أَنَا۠ فَٱتَّقُونِ ﴿٢﴾ خَلَقَ
ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ بِٱلْحَقِّ ۚ تَعَٰلَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٣﴾ خَلَقَ
ٱلْإِنسَٰنَ مِن نُّطْفَةٍ فَإِذَا هُوَ خَصِيمٌ مُّبِينٌ ﴿٤﴾ وَٱلْأَنْعَٰمَ
خَلَقَهَا ۗ لَكُمْ فِيهَا دِفْءٌ وَمَنَٰفِعُ وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ ﴿٥﴾
وَلَكُمْ فِيهَا جَمَالٌ حِينَ تُرِيحُونَ وَحِينَ تَسْرَحُونَ ﴿٦﴾

﴿٩١﴾ ئەوێت قورئان پارچە پارچە کرین [باوەریێ ب هندەکێ دئینن، و ژ هندەکێ بێ باوەرن]. ﴿٩٢﴾ ڤێجا ب خودایێ تە کەم، ئەم دێ پسیارێ ژ وان هەمیان کەین [ئێك ئێك]. ﴿٩٣﴾ ژ کار و کریارێت وان دکرن. ﴿٩٤﴾ ڤێجا ئەوا فەرمانا تە پێ دئێتەکرن ئاشکەرا بکە، و رویێ خۆ ژ موشرکان وەرگێڕە، و پویتەی ب وان نەکە. ﴿٩٥﴾ ب ڕاستی مە بەلا ترانەکەران ژ تە ڤەکر [کو پێنج کەس بوون: وەلیدێ کوڕێ موغیرەی و (عاسێ) کوڕێ وائیل و ئەسوەدێ کوڕێ (موتەلیب) و ئەسوەدێ کوڕێ (عبد یغوسی) و (حارسێ) کوڕێ قەیسی، خودێ ب ئاتافەکێ برن و بەلا وان ژ پێغەمبەری ڤەکر]. ﴿٩٦﴾ ئەوێت پەرستیەکێ دی د گەل خودێ پەرستی ددانن، ڤێجا ئەو دێ زانن [کا دویماهیا وان ل ئاخرەتێ دێ یا چاوا بیت]. ﴿٩٧﴾ و ب ڕاستی ئەم دزانین کو دلێ تە، ب ئەوا ئەو دبێژن، تەنگ دبیت. ﴿٩٨﴾ ڤێجا تو ب پەسەندکرنا خودایێ خۆ، خودایێ خۆ ژ کێم و کاسیان پاقژ بکە، و ژ سوجدەبەران بە [ئانکو هەر نەخۆشیەکا بگەهیتە تە، تەسبیحات و زکرێ خودێ و نڤێژ، دێ ل سەر تە سڤك کەن]. ﴿٩٩﴾ و هەتا دمری [ئانکو هندی یێ ساخی] خودایێ خۆ بپەرێسە.

سۆرەتا نەحل

ل مەکەهێ هاتیە خوارێ (١٢٨) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ ئەمرێ خودێ هات [ئانکو قیامەت نێزیك بوو]، ڤێجا لەزێ لێ نەکەن، ب ڕاستی خودێ ژ وێ شرکا ئەو دکەن یێ پاقژ و بلندە. ﴿٢﴾ [خودێ] ملیاکەتان [جبریل و ئەوێت د گەلدا ژ پارێزڤانێت وەحیێ] ب وەحیێ و ب ئەمرێ خۆ ل سەر وی بەندەیێ خۆ یێ وی بڤێت دئینیتە خوارێ [دا مرۆڤان هشیار بکەن و]، دا ئاگەهـ...

﴿٣﴾ ئەرد و ئەسمان ب هەقیێ و بۆ حیکمەتەکێ [نە گۆترە] چێکرینە، ڤێجا خودێ د سەر وێ شرکێرایە یا ئەو دکەن [حاشای خودێ ژ وێ شرکا ئەو دکەن]. ﴿٤﴾ مرۆڤ یێ ژ چپکەکێ چێکری، ڤێجا [پشتی ئافراندنا وی تمام بووی] ئەو وەکی هەڤڕکەکێ ئاشکەرایە [بۆ خودایێ خۆ ئەوێ ئەو ژ ئاڤەکا کێم چێکری].

﴿٥﴾ و تەرش [حێشتر و چێل و پەز و بزن] ژی یێت چێکرین، بۆ هەوە گەرماتی یا تێدا [ئانکو ئەو جلکێت هوین خۆ پێ گەرم دکەن ژ هری و مویێ وان چێ دکەن]، و هندەك فایدەیێت دی ژی بۆ هەوە یێت تێدا هەین، و هوین دخۆن ژی. ﴿٦﴾ و بۆ هەوە جوانی یا د هاتنا واندا هەی [وەختێ ئێڤاری ژ چەرێ ڤەدگەڕن]، و د بەردانا واندا ژی [وەختێ سپێدەیێ بەرددەنە چەرێ].

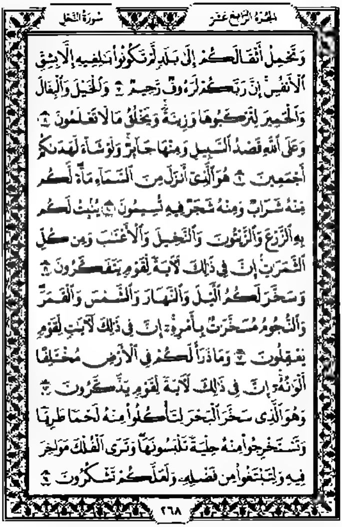

الجزء الرابع عشر سورة النحل

وَتَحۡمِلُ أَثۡقَالَكُمۡ إِلَىٰ بَلَدٖ لَّمۡ تَكُونُواْ بَٰلِغِيهِ إِلَّا بِشِقِّ
ٱلۡأَنفُسِۚ إِنَّ رَبَّكُمۡ لَرَءُوفٞ رَّحِيمٞ ٧ وَٱلۡخَيۡلَ وَٱلۡبِغَالَ
وَٱلۡحَمِيرَ لِتَرۡكَبُوهَا وَزِينَةٗۚ وَيَخۡلُقُ مَا لَا تَعۡلَمُونَ ٨
وَعَلَى ٱللَّهِ قَصۡدُ ٱلسَّبِيلِ وَمِنۡهَا جَآئِرٞۚ وَلَوۡ شَآءَ لَهَدَىٰكُمۡ
أَجۡمَعِينَ ٩ هُوَ ٱلَّذِيٓ أَنزَلَ مِنَ ٱلسَّمَآءِ مَآءٗۖ لَّكُم
مِّنۡهُ شَرَابٞ وَمِنۡهُ شَجَرٞ فِيهِ تُسِيمُونَ ١٠ يُنۢبِتُ لَكُم
بِهِ ٱلزَّرۡعَ وَٱلزَّيۡتُونَ وَٱلنَّخِيلَ وَٱلۡأَعۡنَٰبَ وَمِن كُلِّ
ٱلثَّمَرَٰتِۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَأٓيَةٗ لِّقَوۡمٖ يَتَفَكَّرُونَ ١١
وَسَخَّرَ لَكُمُ ٱلَّيۡلَ وَٱلنَّهَارَ وَٱلشَّمۡسَ وَٱلۡقَمَرَۖ
وَٱلنُّجُومُ مُسَخَّرَٰتُۢ بِأَمۡرِهِۦٓۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَأٓيَٰتٖ لِّقَوۡمٖ
يَعۡقِلُونَ ١٢ وَمَا ذَرَأَ لَكُمۡ فِي ٱلۡأَرۡضِ مُخۡتَلِفًا
أَلۡوَٰنُهُۥٓۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَأٓيَةٗ لِّقَوۡمٖ يَذَّكَّرُونَ ١٣
وَهُوَ ٱلَّذِي سَخَّرَ ٱلۡبَحۡرَ لِتَأۡكُلُواْ مِنۡهُ لَحۡمٗا طَرِيّٗا
وَتَسۡتَخۡرِجُواْ مِنۡهُ حِلۡيَةٗ تَلۡبَسُونَهَاۖ وَتَرَى ٱلۡفُلۡكَ مَوَاخِرَ
فِيهِ وَلِتَبۡتَغُواْ مِن فَضۡلِهِۦ وَلَعَلَّكُمۡ تَشۡكُرُونَ ١٤

٢٦٨

﴿٧﴾ و بارێت هەوە یێت گران بۆ باژێرەکی هەلدگرن، کو هوین نەدگەهشتنێ ب زەحمەتەکا زەحمەت نەبایە، ب ڕاستی خودایێ هەوە یێ میهرەبان و دلۆڤانە. ﴿٨﴾ و هەسپ و هێستر و کەر یێت بۆ هەوە چێکرین دا هوین لێ سویار ببن [و بارێت خۆ پێ ڤەگوهێزن]، و جوانیە ژی بۆ هەوە [وەختێ هوین لێ سوار دبن و ب سواریا خۆ شاهی دبن]، و ژ نشتێ هەوە زانین پێ نەبی ژی دێ چێ کەت [وەکی ئالاڤێت هاتن و چوونێ]. ﴿٩﴾ و ل سەر خودێیە ڕێکا ڕاست [نیشا بەندەیێت خۆ بدەت و بۆ ڕۆن بکەت] و هندەك ڕێ هەنە یێت خوار و ڤێچن [ئەو ژی ڕێکێت بەرزەبوون و گاوریێ و ڕێکێت خەلکێت سەرداچویینە، ئەوێت ب دویڤ دلخوازیان کەفتین]، و ئەگەر خودێ ڤیابایە دا هەوە هەمیان ڕاستەڕێ کەت. ﴿١٠﴾ ئەو ئەوە یێ ئاڤ بۆ هەوە ژ عەوران ئینایە خوار، هوین ژێ ڤەدخۆن، و ژ وێ ئاڤێ شینکاتی و داروبار شین دبیت، و هوین تەرشێت خۆ لێ دچەرینن. ﴿١١﴾ و خودێ بۆ هەوە پێ [ب وێ ئاڤێ] چاندن و زەیتوین و دارقەسپ و تری و هەمی ڕەنگێت فێقی شین دکەت، ب ڕاستی د ڤێ چەندێدا بەلگە و نیشان بۆ وان یێت هەین ئەوێت هزرا خۆ دکەن. ﴿١٢﴾ و خودێ شەڤ و ڕۆژ، و هەیڤ و ڕۆژ یێت ئێخستینە د بەرژەوەندیا هەوەدا، و ستێر ژی ب ئەمرێ وی سەرنەرم و موسەخەرن. ب ڕاستی ئەڤە نیشان و بەلگەنە بۆ وان ئەوێت عەقلێ خۆ ددەنە شۆلی. ﴿١٣﴾ و هەر تشتەکێ ڕەنگ ڕەنگێ د ئەردیدا بۆ هەوە چێکری [ژ جانەوەر و شینکاتی و مەعدەنان]، ب ڕاستی ئەڤە نیشان و بەلگەنە بۆ وان ئەوێت بۆ خۆ چام و عیبرەتان وەردگرن. ﴿١٤﴾ و هەر ئەوە دەریا ئێخستیە د بن خزمەتا هەوەدا، دا هوین گۆشتێ نوی و تەر ژێ بخۆن و دا هوین لۆلۆ و مەرجانان ژێ دەربێخن و بکەنە بەر خۆ، و تو گەمیێت مەزن تێدا دبینی ئاڤێ شەق دکەن و دچن، و دا هوین ب ڕێکا دەریایێ بازرگانیێ بکەن و دا هوین سوپاسیا وی بکەن.

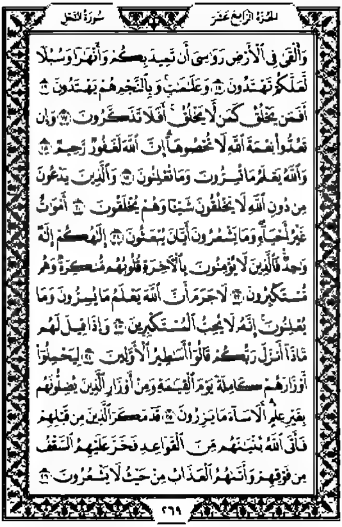

الجزء الرابع عشر
سورة النحل

وَأَلْقَىٰ فِي الْأَرْضِ رَوَاسِيَ أَن تَمِيدَ بِكُمْ وَأَنْهَارًا وَسُبُلًا
لَّعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ﴿١٥﴾ وَعَلَامَاتٍ ۚ وَبِالنَّجْمِ هُمْ يَهْتَدُونَ ﴿١٦﴾
أَفَمَن يَخْلُقُ كَمَن لَّا يَخْلُقُ ۗ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿١٧﴾ وَإِن
تَعُدُّوا نِعْمَةَ اللَّهِ لَا تُحْصُوهَا ۗ إِنَّ اللَّهَ لَغَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٨﴾
وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تُسِرُّونَ وَمَا تُعْلِنُونَ ﴿١٩﴾ وَالَّذِينَ يَدْعُونَ
مِن دُونِ اللَّهِ لَا يَخْلُقُونَ شَيْئًا وَهُمْ يُخْلَقُونَ ﴿٢٠﴾ أَمْوَاتٌ
غَيْرُ أَحْيَاءٍ ۖ وَمَا يَشْعُرُونَ أَيَّانَ يُبْعَثُونَ ﴿٢١﴾ إِلَٰهُكُمْ إِلَٰهٌ
وَاحِدٌ ۚ فَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ قُلُوبُهُم مُّنكِرَةٌ وَهُم
مُّسْتَكْبِرُونَ ﴿٢٢﴾ لَا جَرَمَ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا يُسِرُّونَ وَمَا
يُعْلِنُونَ ۚ إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْتَكْبِرِينَ ﴿٢٣﴾ وَإِذَا قِيلَ لَهُم
مَّاذَا أَنزَلَ رَبُّكُمْ ۙ قَالُوا أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ ﴿٢٤﴾ لِيَحْمِلُوا
أَوْزَارَهُمْ كَامِلَةً يَوْمَ الْقِيَامَةِ ۙ وَمِنْ أَوْزَارِ الَّذِينَ يُضِلُّونَهُم
بِغَيْرِ عِلْمٍ ۗ أَلَا سَاءَ مَا يَزِرُونَ ﴿٢٥﴾ قَدْ مَكَرَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ
فَأَتَى اللَّهُ بُنْيَانَهُم مِّنَ الْقَوَاعِدِ فَخَرَّ عَلَيْهِمُ السَّقْفُ
مِن فَوْقِهِمْ وَأَتَاهُمُ الْعَذَابُ مِنْ حَيْثُ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٢٦﴾

٢٦٩

﴿١٥﴾ و چیایێت مەزن و بنەجه یێت ئێخستینە د
ئەردیدا دا ئەرد هەوە ڕاگریت، و ڕوبار و ڕێك
ژی بۆ هەوە یێت کرینە تێدا، دا هوین ب وان
ڕوبار و ڕێکان ڕاستەڕێ ببن بۆ ئارمانجێت خۆ.
﴿١٦﴾ و گەلەك نیشان و عەلامەت یێت ئێخستینە
د ئەردیدا کو ڕێکان بۆ خۆ پێ بزانن، و ب ستێران
ژی ڕێکا خۆ دزانن. ﴿١٧﴾ ڤێجا ئەرێ ئەوێ
ئافراندنێ دکەت وەکی ویە یێ ئافراندنێ نەکەت
[نەشێت بکەت]. ڤێجا ما هوین هزرا خۆ ناکەن.
﴿١٨﴾ و ئەگەر هوین نیعمەتێت خودێ [ل سەر خۆ]
بهژمێرن هوین نەشێن بهژمێرن [نائێنە هەژمارتن]،
و ب ڕاستی خودێ یێ گونەهـ ژێبەر و دلۆڤانە.
﴿١٩﴾ و خودێ ئەوا هوین ڤەدشێرن و ئەوا هوین
ئاشکەرا دکەن دزانیت. ﴿٢٠﴾ و ئەوێت ئەو ژ بلی
خودێ دپەرێسن و هەوارا خۆ دگەهینێ، چو چێ
ناکەن و چو نادەن و ئەو ب خۆ چێکری و داینە.
﴿٢١﴾ ئەو یێت مرینە و نەیێت ساخن، و ئەو ب
خۆ نوزانن کەنگی دێ ئێنە ڕاکرن بۆ قیامەتێ.
﴿٢٢﴾ و خودایێ هەوە خودایەکێ ب تنێیە، ڤێجا ئەوێت باوەرییێ ب ئاخرەتێ نەئینن، دلێت وان باوەری
تێدا نینە و چو نایاسن، و چو تێدا ناچیت، و ئەو خۆ د سەر هەڤییرا دبینن. ﴿٢٣﴾ ڕاستە و بێ گۆمانە
خودێ ئەوا ئەو ڤەدشێرن و ئەوا ئەو ئاشکەرا دکەن دزانیت، ب ڕاستی خودێ حەژ خۆمەزنکەران ناکەت.
﴿٢٤﴾ و ئەگەر بۆ وان بێتە گۆتن: خودایێ هەوە چ ئینایە خوارێ، دێ بێژن: ئەفسانەیێت پێشیان یێت
ئینایە خوارێ. ﴿٢٥﴾ [و وان ئەڤ بێ بەختییە کر] دا ئەو هەمی گونەهێت خۆ، و هندەك گونەهێت وان
ژی، ئەوێت ئەوان ژ نەزانین د سەردابرین، ڕوژا قیامەتێ هەلبگرن، بزانن ئەو بارەکێ پیس هەلدگرن و پیە
گونەهە ئەو دکەن. ﴿٢٦﴾ ب ڕاستی یێت بەری وان پیلان و تۆرێن گێڕان [دا خەلکی ژ پێغەمبەران ڤەڕەڤینن،
و ئەو تشتێ ئەو پێ هاتین کو وەحییا خودێیە درەو بدانن]. ڤێجا خودێ ئاڤاهیێ وان ژ بن کر و بان ب سەر
واندا هاتە خوارێ، و ئیزا ژ وی ڕەخێڤە هاتە وان یا هزرا وان بۆ نەدچۆ.

ثُمَّ يَوۡمَ ٱلۡقِيَٰمَةِ يُخۡزِيهِمۡ وَيَقُولُ أَيۡنَ شُرَكَآءِيَ ٱلَّذِينَ
كُنتُمۡ تُشَٰٓقُّونَ فِيهِمۡۚ قَالَ ٱلَّذِينَ أُوتُواْ ٱلۡعِلۡمَ إِنَّ ٱلۡخِزۡيَ
ٱلۡيَوۡمَ وَٱلسُّوٓءَ عَلَى ٱلۡكَٰفِرِينَ ٢٧ ٱلَّذِينَ تَتَوَفَّىٰهُمُ ٱلۡمَلَٰٓئِكَةُ
ظَالِمِيٓ أَنفُسِهِمۡۖ فَأَلۡقَوُاْ ٱلسَّلَمَ مَا كُنَّا نَعۡمَلُ مِن سُوٓءِۭۚ بَلَىٰٓۚ
إِنَّ ٱللَّهَ عَلِيمُۢ بِمَا كُنتُمۡ تَعۡمَلُونَ ٢٨ فَٱدۡخُلُوٓاْ أَبۡوَٰبَ جَهَنَّمَ
خَٰلِدِينَ فِيهَاۖ فَلَبِئۡسَ مَثۡوَى ٱلۡمُتَكَبِّرِينَ ٢٩ ۞ وَقِيلَ
لِلَّذِينَ ٱتَّقَوۡاْ مَاذَآ أَنزَلَ رَبُّكُمۡۚ قَالُواْ خَيۡرٗاۗ لِّلَّذِينَ أَحۡسَنُواْ فِي
هَٰذِهِ ٱلدُّنۡيَا حَسَنَةٞۚ وَلَدَارُ ٱلۡأٓخِرَةِ خَيۡرٞۚ وَلَنِعۡمَ دَارُ ٱلۡمُتَّقِينَ ٣٠
جَنَّٰتُ عَدۡنٖ يَدۡخُلُونَهَا تَجۡرِي مِن تَحۡتِهَا ٱلۡأَنۡهَٰرُۖ
لَهُمۡ فِيهَا مَا يَشَآءُونَۚ كَذَٰلِكَ يَجۡزِي ٱللَّهُ ٱلۡمُتَّقِينَ ٣١
ٱلَّذِينَ تَتَوَفَّىٰهُمُ ٱلۡمَلَٰٓئِكَةُ طَيِّبِينَ يَقُولُونَ سَلَٰمٌ عَلَيۡكُمُ
ٱدۡخُلُواْ ٱلۡجَنَّةَ بِمَا كُنتُمۡ تَعۡمَلُونَ ٣٢ هَلۡ يَنظُرُونَ إِلَّآ أَن
تَأۡتِيَهُمُ ٱلۡمَلَٰٓئِكَةُ أَوۡ يَأۡتِيَ أَمۡرُ رَبِّكَۚ كَذَٰلِكَ فَعَلَ ٱلَّذِينَ مِن
قَبۡلِهِمۡۚ وَمَا ظَلَمَهُمُ ٱللَّهُ وَلَٰكِن كَانُوٓاْ أَنفُسَهُمۡ يَظۡلِمُونَ ٣٣
فَأَصَابَهُمۡ سَيِّـَٔاتُ مَا عَمِلُواْ وَحَاقَ بِهِم مَّا كَانُواْ بِهِۦ يَسۡتَهۡزِءُونَ ٣٤

﴿٢٧﴾ پاشی ڕۆژا قیامەتێ خودێ دێ وان ڕسوا و ڕەزیل کەت، و دێ بێژیتە وان: کا ئەو هەڤپشکێت من ئەوێت هەوە ل سەر خاترا وان هەڤڕکی و دژمنی [یا پێغەمبەر و موسلمانان] دکر، [د وی وەختیدا] ئەوێت خودێ زانین دایی [ژ زانا و بانگهلدێران] دێ بێژن: ب ڕاستی ئەڤرۆ [کو ڕۆژا قیامەتێیە] شەرمزاری و ڕسوایی و ئێزا بۆ گاورانە. ﴿٢٨﴾ ئەوێت ستەم ل خۆ کرین، وەختێ ملیاکەت ڕوحێت وان دکێشن دەست ژ هەڤڕکی و دژمنییێ بەردان و تەسلیمی ئەمرێ خودێ بوون، دێ بێژن: مە چو خرابی نەدکر. بەلێ [کارێ هەوە خرابی بوو] ب ڕاستی خودێ دزانیت کا هەوە چ دکر. ﴿٢٩﴾ ڤێجا د دەرگەهێت جەهنەمێرا هەڕنە ژۆر، هەروهەر تێدا (د جەهنەمێدا) بمینن، ڤێجا جهێ خۆمەزنکەران چەندێ پیسە. ﴿٣٠﴾ و گۆتنە پارێزکاران: خودایێ هەوە چ ئینایە خوارێ؟ گۆتن: قەنجی. یێت قەنجی د ڤێ دنیایێدا کرین دێ قەنجی بۆ وان هەبیت و خێر و خەلاتێ ئاخرەتێ [بۆ وان ژ قەنجیا د دنیایێدا گەهشتیە وان] چێتر و پترە، و ب ڕاستی باشترین ئاڤاهیێ پارێزکاران ئاڤاهیێ ئاخرەتێیە. ﴿٣١﴾ [ئەو ئاڤاهی] بەحەشتێت خۆجهیێنە دێ چنە تێدا، ڕویبار د بنڕا دچن و وان چ بڤێت یێ تێدا هەی، و هۆسا خودێ پارێزکاران خەلات دکەت. ﴿٣٢﴾ ئەوێت ملیاکەت ڕوحێت وان دکێشن، و ئەو یێت پاك و پاقژ ژ شرك و گونەهان، ملیاکەت سلاڤ دکەنە وان و دبێژنێ (السلام علیکم) سلاڤ ل سەر هەوە بن [د خۆشییێدا بمینن] و ژ بەر کار و کریارێت هەوە کرین هەڕنە د بەحەشتێدا. ﴿٣٣﴾ ئەرێ ئەو ل هیڤیا چنە، ئەو ل هیڤیێنە ملیاکەت [یێت ڕوحکێشانێ] بۆ وان بێن [ڕوحا وان بستینن]، یان ژی ل هیڤیێنە ئەمرێ خودایێ تە [ب ئێزادانا وان] بێت، هۆسا ئەوێت بەری وان ژی چۆیین وەکی وان دکر [و ژ بەر کار و کریارێت وان، خودێ د هیلاك برن]، و خودێ ستەم ل وان نەکرییە بەلێ وان ب خۆ ستەم ل خۆ کر. ﴿٣٤﴾ ڤێجا جزایێ کریارێت وان ئەو هنگاڤتن، و ئەوا وان ترانە بۆ خۆ پێ دکر [کو ئێزایا خودێیە] ب سەر واندا هات و دۆرماندۆرێت وان گرتن.

وَقَالَ ٱلَّذِينَ أَشۡرَكُواْ لَوۡ شَآءَ ٱللَّهُ مَا عَبَدۡنَا مِن دُونِهِۦ مِن
شَيۡءٖ نَّحۡنُ وَلَآ ءَابَآؤُنَا وَلَا حَرَّمۡنَا مِن دُونِهِۦ مِن شَيۡءٖۚ كَذَٰلِكَ
فَعَلَ ٱلَّذِينَ مِن قَبۡلِهِمۡۚ فَهَلۡ عَلَى ٱلرُّسُلِ إِلَّا ٱلۡبَلَٰغُ ٱلۡمُبِينُ ﴿٣٥﴾
وَلَقَدۡ بَعَثۡنَا فِي كُلِّ أُمَّةٖ رَّسُولًا أَنِ ٱعۡبُدُواْ ٱللَّهَ
وَٱجۡتَنِبُواْ ٱلطَّٰغُوتَۖ فَمِنۡهُم مَّنۡ هَدَى ٱللَّهُ وَمِنۡهُم مَّنۡ
حَقَّتۡ عَلَيۡهِ ٱلضَّلَٰلَةُۚ فَسِيرُواْ فِي ٱلۡأَرۡضِ فَٱنظُرُواْ كَيۡفَ
كَانَ عَٰقِبَةُ ٱلۡمُكَذِّبِينَ ﴿٣٦﴾ إِن تَحۡرِصۡ عَلَىٰ هُدَىٰهُمۡ
فَإِنَّ ٱللَّهَ لَا يَهۡدِي مَن يُضِلُّۖ وَمَا لَهُم مِّن نَّٰصِرِينَ ﴿٣٧﴾
وَأَقۡسَمُواْ بِٱللَّهِ جَهۡدَ أَيۡمَٰنِهِمۡ لَا يَبۡعَثُ ٱللَّهُ مَن يَمُوتُۚ بَلَىٰ
وَعۡدًا عَلَيۡهِ حَقّٗا وَلَٰكِنَّ أَكۡثَرَ ٱلنَّاسِ لَا يَعۡلَمُونَ ﴿٣٨﴾
لِيُبَيِّنَ لَهُمُ ٱلَّذِي يَخۡتَلِفُونَ فِيهِ وَلِيَعۡلَمَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوٓاْ
أَنَّهُمۡ كَانُواْ كَٰذِبِينَ ﴿٣٩﴾ إِنَّمَا قَوۡلُنَا لِشَيۡءٍ إِذَآ أَرَدۡنَٰهُ أَن نَّقُولَ
لَهُۥ كُن فَيَكُونُ ﴿٤٠﴾ وَٱلَّذِينَ هَاجَرُواْ فِي ٱللَّهِ مِنۢ بَعۡدِ مَا ظُلِمُواْ
لَنُبَوِّئَنَّهُمۡ فِي ٱلدُّنۡيَا حَسَنَةٗۖ وَلَأَجۡرُ ٱلۡأٓخِرَةِ أَكۡبَرُۚ لَوۡ كَانُواْ
يَعۡلَمُونَ ﴿٤١﴾ ٱلَّذِينَ صَبَرُواْ وَعَلَىٰ رَبِّهِمۡ يَتَوَكَّلُونَ ﴿٤٢﴾

﴿٣٥﴾ و ئەوێت هەڤال و هەڤپشك بۆ خودێ چێكرین گۆتن: ئەگەر خودێ ڤیابایە نە مە و نە باب و باپیرێت مە، كەسێ دی ژ بلی خودێ نەدپەرست، و مە چو تشت [ل دەڤ خۆ] پێی وی حەرام نەدكر، و هۆسا ئەوێت بەری وان ژی خودانێت خۆ و ڤێ بوون [عەینی درەوێ دكرن]، ڤێجا ما تشتەك ل سەر پێغەمبەران هەبە ژ بلی ڕاگەهاندنا ئاشكەرا.

﴿٣٦﴾ ب سویند مە بۆ هەر ملەتەكی پێغەمبەرەك هنارتیە [دا بێژنە وان] خودێ ب تنێ بپەرێسن، و پەرستنا غەیری خودێ نەكەن [وەكی سەرەگاوران و شەیتانی و بوتان و خێڤزانكان]، ڤێجا هندەك ژ وان خودێ یێت ڕاستەرێ كرین، و هندەكان ژێ گومڕایی و بەرزەبوون بۆ كەفت. ڤێجا د ئەردیدا بگەڕن و بەرێ خۆ بدەنێ كا دویماهیا درەوینان [وەكی ملەتێ عاد و (سەموود) و ملەتێ نووح و شوعەیب] بوو چ؟!

﴿٣٧﴾ هندی تو خۆ بێشینی و هندی تو یێ هشیار بی ل سەر ڕاستەرێكرنا وان [تو نەشێی وان ڕاستەرێ بكەی]، و ب ڕاستی خودێ وی ڕاستەرێ ناكەت، ئەوێ وی گومڕا و بەرزەكری [ئانكو یێ خودێ گومڕایی بۆ ڤیایی و ڕێكا گومڕاییێ گرتی، كەس نەشێت ڕاستەرێ بكەت]، و وان چو پشتەڤان و هاریكار نینن [دەستێ وان بگرن و ڕاستەرێ بكەن، یان ئیزایا خودێ ژ وان بدەنە پاش]. ﴿٣٨﴾ و وان سویندێت مەزن ب خودێ سویند خوارن كو یێ مر خودێ ساخ ناكەتەڤە، بەلێ.. [خودێ دێ هەمی مریان ساخ كەتەڤە] و ئەڤە سۆز و پەیمانە ژ دەڤ خودێ، بەلێ باراپتر ژ مرۆڤان نوزانن. ﴿٣٩﴾ [وان پشتی مرنێ دێ ساخكەتەڤە] دا بۆ وان ئەوا ئەو تێدا ژێك جودا دیار بكەت، و دا ئەوێت گاوربوویین [باوەری نەئینایین كو خودێ دێ وان ساخكەتەڤە] بزانن كو وان درەو دكر. ﴿٤٠﴾ ب ڕاستی ئاخفتنا مە ئەڤیە گاڤا مە بڤێت تشتەك هەبیت، ئەم بێژین هەبە دێ هەبیت. ﴿٤١﴾ و ئەوێت بۆ خودێ مشەخت بوویین پشتی ستەم لێ هاتییە كرن، ئەم دێ وان ل جهەكێ دی یێ باش د ڤێ ژیانێدا ئاكنجی كەین، و خەلاتێ ئاخرەتێ هێژ مەزنترە ئەگەر ئەو بزانن. ﴿٤٢﴾ ئەو ئەون [ئەوێت ستەم ل وان هاتییە كرن و هاتینە ئێزادان و ژ وەلاتێ خۆ هاتینە دەرێخستن] ئەوێت پێهنا خۆ فرەهـ كرین و سەبر كێشایین [ل سەر نەخۆشییان]، و پشتا خۆ ب خودێ گەرم دكەن.

وَمَآ أَرۡسَلۡنَا مِن قَبۡلِكَ إِلَّا رِجَالٗا نُّوحِيٓ إِلَيۡهِمۡۚ فَسۡـَٔلُوٓاْ أَهۡلَ
ٱلذِّكۡرِ إِن كُنتُمۡ لَا تَعۡلَمُونَ ﴿٤٣﴾ بِٱلۡبَيِّنَٰتِ وَٱلزُّبُرِۗ وَأَنزَلۡنَآ إِلَيۡكَ
ٱلذِّكۡرَ لِتُبَيِّنَ لِلنَّاسِ مَا نُزِّلَ إِلَيۡهِمۡ وَلَعَلَّهُمۡ يَتَفَكَّرُونَ ﴿٤٤﴾
أَفَأَمِنَ ٱلَّذِينَ مَكَرُواْ ٱلسَّيِّـَٔاتِ أَن يَخۡسِفَ ٱللَّهُ بِهِمُ ٱلۡأَرۡضَ
أَوۡ يَأۡتِيَهُمُ ٱلۡعَذَابُ مِنۡ حَيۡثُ لَا يَشۡعُرُونَ ﴿٤٥﴾ أَوۡ يَأۡخُذَهُمۡ
فِي تَقَلُّبِهِمۡ فَمَا هُم بِمُعۡجِزِينَ ﴿٤٦﴾ أَوۡ يَأۡخُذَهُمۡ عَلَىٰ تَخَوُّفٖ فَإِنَّ
رَبَّكُمۡ لَرَءُوفٞ رَّحِيمٌ ﴿٤٧﴾ أَوَلَمۡ يَرَوۡاْ إِلَىٰ مَا خَلَقَ ٱللَّهُ مِن شَيۡءٖ
يَتَفَيَّؤُاْ ظِلَٰلُهُۥ عَنِ ٱلۡيَمِينِ وَٱلشَّمَآئِلِ سُجَّدٗا لِّلَّهِ وَهُمۡ دَٰخِرُونَ ﴿٤٨﴾
وَلِلَّهِ يَسۡجُدُ مَا فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِي ٱلۡأَرۡضِ مِن دَآبَّةٖ
وَٱلۡمَلَٰٓئِكَةُ وَهُمۡ لَا يَسۡتَكۡبِرُونَ ﴿٤٩﴾ يَخَافُونَ رَبَّهُم مِّن فَوۡقِهِمۡ
وَيَفۡعَلُونَ مَا يُؤۡمَرُونَ۩ ﴿٥٠﴾ ۞ وَقَالَ ٱللَّهُ لَا تَتَّخِذُوٓاْ إِلَٰهَيۡنِ
ٱثۡنَيۡنِۖ إِنَّمَا هُوَ إِلَٰهٞ وَٰحِدٞ فَإِيَّٰيَ فَٱرۡهَبُونِ ﴿٥١﴾ وَلَهُۥ مَا فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ
وَٱلۡأَرۡضِ وَلَهُ ٱلدِّينُ وَاصِبًاۚ أَفَغَيۡرَ ٱللَّهِ تَتَّقُونَ ﴿٥٢﴾ وَمَا بِكُم مِّن
نِّعۡمَةٖ فَمِنَ ٱللَّهِۖ ثُمَّ إِذَا مَسَّكُمُ ٱلضُّرُّ فَإِلَيۡهِ تَجۡـَٔرُونَ ﴿٥٣﴾ ثُمَّ إِذَا
كَشَفَ ٱلضُّرَّ عَنكُمۡ إِذَا فَرِيقٞ مِّنكُم بِرَبِّهِمۡ يُشۡرِكُونَ ﴿٥٤﴾

سجدة
الحزب ٢٨

﴿٤٣﴾ و مە بەری تە كەس نەشاندییە، ئەم وەحییێ بۆ بهنێرین، ئەگەر زەلام نەبن [ئانكو هەر پێغەمبەرەكێ هاتییە هنارتن زەلامە و مرۆڤە و نە ملیاكەتە]، ڤێجا ئەگەر هوین [ڤێ] نەزانن ژ زانا و خودان زانینان بپرسن [ئانكو گەلی قورەیشییان ئەگەر هوین ڤێ نەزانن پسیارا خودان كتێبان (جوهی و فەلەیان) بكەن، دا بۆ هەوە بێژن كو هەمی پێغەمبەر مرۆڤ بوون، نە ملیاكەت..]. ﴿٤٤﴾ مە [ئەو پێغەمبەر] ب نیشان و بەلگەیێت ئاشكەراكەر [كو ببنە نیشانێت ڕۆن ل سەر ڕاستیا وان] و ب كتێبان هنارتن، و مە قورئان بۆ تە ئینا خوار، دا تو بۆ مرۆڤان ئەوا بۆ وان هاتی، ئاشكەرا بكەی، و بەلكی هزرا خۆ بكەن و ل خۆ بزڤڕن. ﴿٤٥﴾ ئەرێ ما ئەوێت پیلان و تۆڕێت خرابییێ گێڕایین [دا خەلكی د سەردا ببەن یان دا تە ب دربێ زەلامەكی بكوژن]، پشت ڕاست بوویینە كو خودێ وان د ئەردیدا نابەتە خوارێ، یان ئیزا ژ وی ڕەخێڤە بۆ وان ناێت یێ وان هزر ژێ نەدكر؟! ﴿٤٦﴾ یان ژی ئیزا د وەغەر و كار و چۆن و هاتن و بازرگانیا واندا وان بهنگێڤیت، ڤێجا نە بشێن ژێ برەڤن و نە بشێن ژ خۆ بدەنە پاش. ﴿٤٧﴾ یان ژی دەمێ ئەو ب ترس [كو ژ بن بچن و یا ب سەرێ یێت بەری وان هاتی بێتە سەرێ وان ژی] وان بهنگێڤیت و ئیزایێ بدەتە وان، ب ڕاستی خودایێ هەوە میهرەبان و دلۆڤانە. ﴿٤٨﴾ ئەرێ ما ئەو بەرێ خۆ نادەنە وان تشتێت خودێ چێكرین، كا چاوا سیەرا وان ڕاست و چەپ دئێتە ڤەگوهاستن و خوار دبیت، و خۆشكاندی سوجدەیێ بۆ خودێ دبەن. ﴿٤٩﴾ و هندی د ئەرد و ئەسماناندا هەی، ژ جانەوەران و ملیاكەت ژی هەمی سوجدەیێ بۆ خودێ دبەن و خۆ مەزن ناكەن. ﴿٥٠﴾ ئەو ژ خودایێ خۆ یێ د سەر خۆڕا دترسن، و ئەمرێ وان ب چ هاتییە كرن وێ دكەن. ﴿٥١﴾ و خودێ ئەمر كر: دو پەرستییان نەگرن [پەرستنا دو خودایان نەكەن]، ب ڕاستی خودایێ هەوە ب تنێ ئێكە، و ژ من ب تنێ بترسن. ﴿٥٢﴾ و چ د ئەرد و ئەسماناندا هەیە بۆ وییە، و تاعەت و گوهداری و پەرستن و دلێشیا بەردەوام بۆ وییە، ئەرێ ڤێجا هوین خۆ ب ئێكێ دی ژ بلی خودێ دپارێزن و دترسن. ﴿٥٣﴾ و هەر نیعمەت و كەرەمەكا هوین تێدا بن ژ خودێیە، پاشی هەر وەختەكێ نەخۆشییەك گەهشتە هەوە، ڤێجا دێ هوین لاڤلاڤا خۆ ب هەوار و دەنگێ بلند گەهینە وی. ﴿٥٤﴾ پاشی هەر وەختەكێ ئەو نەخۆشی ل سەر هەوە ڕاكر، دەستەكەك ژ هەوە هەڤپشكان بۆ خودایێ خۆ چێ دكەن.

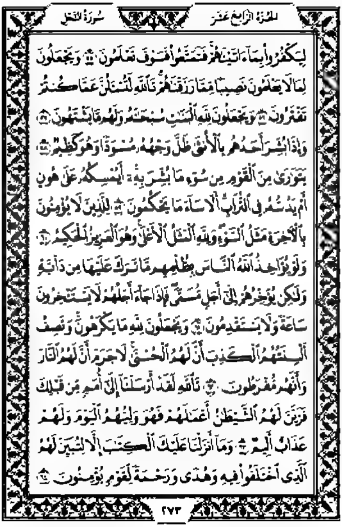

الجزء الرابع عشر سورة النحل

لِيَكۡفُرُواْ بِمَآ ءَاتَيۡنَٰهُمۡۚ فَتَمَتَّعُواْ فَسَوۡفَ تَعۡلَمُونَ ﴿٥٥﴾ وَيَجۡعَلُونَ
لِمَا لَا يَعۡلَمُونَ نَصِيبٗا مِّمَّا رَزَقۡنَٰهُمۡۗ تَٱللَّهِ لَتُسۡـَٔلُنَّ عَمَّا كُنتُمۡ
تَفۡتَرُونَ ﴿٥٦﴾ وَيَجۡعَلُونَ لِلَّهِ ٱلۡبَنَٰتِ سُبۡحَٰنَهُۥ وَلَهُم مَّا يَشۡتَهُونَ ﴿٥٧﴾
وَإِذَا بُشِّرَ أَحَدُهُم بِٱلۡأُنثَىٰ ظَلَّ وَجۡهُهُۥ مُسۡوَدّٗا وَهُوَ كَظِيمٞ ﴿٥٨﴾
يَتَوَٰرَىٰ مِنَ ٱلۡقَوۡمِ مِن سُوٓءِ مَا بُشِّرَ بِهِۦٓۚ أَيُمۡسِكُهُۥ عَلَىٰ هُونٍ
أَمۡ يَدُسُّهُۥ فِي ٱلتُّرَابِۗ أَلَا سَآءَ مَا يَحۡكُمُونَ ﴿٥٩﴾ لِلَّذِينَ لَا يُؤۡمِنُونَ
بِٱلۡأٓخِرَةِ مَثَلُ ٱلسَّوۡءِۖ وَلِلَّهِ ٱلۡمَثَلُ ٱلۡأَعۡلَىٰۚ وَهُوَ ٱلۡعَزِيزُ ٱلۡحَكِيمُ ﴿٦٠﴾
وَلَوۡ يُؤَاخِذُ ٱللَّهُ ٱلنَّاسَ بِظُلۡمِهِم مَّا تَرَكَ عَلَيۡهَا مِن دَآبَّةٖ
وَلَٰكِن يُؤَخِّرُهُمۡ إِلَىٰٓ أَجَلٖ مُّسَمّٗىۖ فَإِذَا جَآءَ أَجَلُهُمۡ لَا يَسۡتَـٔۡخِرُونَ
سَاعَةٗ وَلَا يَسۡتَقۡدِمُونَ ﴿٦١﴾ وَيَجۡعَلُونَ لِلَّهِ مَا يَكۡرَهُونَۚ وَتَصِفُ
أَلۡسِنَتُهُمُ ٱلۡكَذِبَ أَنَّ لَهُمُ ٱلۡحُسۡنَىٰۖ لَا جَرَمَ أَنَّ لَهُمُ ٱلنَّارَ
وَأَنَّهُم مُّفۡرَطُونَ ﴿٦٢﴾ تَٱللَّهِ لَقَدۡ أَرۡسَلۡنَآ إِلَىٰٓ أُمَمٖ مِّن قَبۡلِكَ
فَزَيَّنَ لَهُمُ ٱلشَّيۡطَٰنُ أَعۡمَٰلَهُمۡ فَهُوَ وَلِيُّهُمُ ٱلۡيَوۡمَ وَلَهُمۡ
عَذَابٌ أَلِيمٞ ﴿٦٣﴾ وَمَآ أَنزَلۡنَا عَلَيۡكَ ٱلۡكِتَٰبَ إِلَّا لِتُبَيِّنَ لَهُمُ
ٱلَّذِي ٱخۡتَلَفُواْ فِيهِ وَهُدٗى وَرَحۡمَةٗ لِّقَوۡمٖ يُؤۡمِنُونَ ﴿٦٤﴾

٢٧٣

﴿٥٥﴾ [ئەو ڤی كاری دكەن] دا چاڤێت خۆ ژ وان كەرەم و نیعمەتان بگرن ئەوێت مە د گەل وان كرین، ڤێجا هوین د خۆشییێدا بمینن بەلێ هوین دێ زانن [كا دویماهییا هەوە دێ بیتە چ؟]. ﴿٥٦﴾ ئەو پشكەكێ ژ وی رزقێ مە دایییە وان، بۆ وان [بوتان] ددانن ئەوێت چو تشتی نەزانن، ب خودێ [رۆژا قیامەتێ] پسیارا هەوە دێ ل سەر وان درەوان ئێتەكرن ئەوێت هەوە دكرن. ﴿٥٧﴾ و وان [ملیاكەت] كچ بۆ خودێ دانان، [حاشای خودێ] خودێ ژ ڤێ گۆتنا وان یێ پاك و پاقژە، و كا وان چ دڤیا ئەو بۆ خۆ ددانان. ﴿٥٨﴾ و هەر وەختێ مزگینی ب كچێ بۆ ئێكی بێتە دان [كو خودێ كچەكا دایێ]، دێ ناڤچاڤێت وی تێكچن و رەش بن، و دێ كەربگرتی بیت و دێ كەربێ داعویریت. ﴿٥٩﴾ ژ بەر مزگینیا خراب و ل سەر گران، خۆ ژ خەلكی ڤەدشێریت [و نوزانیت] ئەرێ وێ كچێ شكەستی و رەزیل بهێلیت، یان ژی ب ساخی بن ئاخ بكەت، هشیار بن پیسە حوكمە ئەو دكەن [وەختێ ئەو كچێت ئەو پێ نەخۆش ب بال خودێڤە لێ ددەن، و كوران ب بال خۆڤە لێ ددەن]. ﴿٦٠﴾ ئەوێت باوەرییێ ب ئاخرەتێ نەئینن سالۆخەتێ پیس و خراب بۆ وانە، و سالۆخەتێ پاك و بلند بۆ خودێیە و ئەوە یێ سەردەست و كاربنەجه. ﴿٦١﴾ و ئەگەر خودێ مرۆڤان ب ستەما وان ئیزا بدەت [ئانكو ژ بەر ستەما وان ئیزا بۆ وان ئینابایە]، تشتێ ل سەر رویێ ئەردی بلڤلڤیت نەدهێلا، بەلێ وان بۆ وەختەكێ دیاركری گیرۆ دكەت [كو رۆژا قیامەتێیە]، ڤێجا ئەگەر وەختێ وان هات، نە بێستەكێ ل پاش و نە بێستەكێ پێش دكەڤن. ﴿٦٢﴾ و وێ بۆ خودێ ددانن یا وان بۆ خۆ نەڤێت [ئانكو كچان بۆ خودێ ددانن، و وان ب خۆ كچ نەڤێن] و ژ درەو دبێژن: ب راستی بەحەشت بۆ مەیە [ئەگەر قیامەت ژی هەبیت]، ب راستی ئاگر بۆ وانە و ئەو دێ ل پێشییێ بن، و دێ تێدا ئێنە هێلان و ئێنە ژ بیركرن. ﴿٦٣﴾ ب خودێ بەری تە مە بۆ گەلەك ملەتان پێغەمبەر هنارتینە، ڤێجا شەیتانی كریارێت وان یێت خراب بۆ وان خەملاندن، ڤێجا ئەڤرۆ [كو رۆژا قیامەتێیە] شەیتان سەركار و ئەكێ وانە [ڤێجا بلا ل هیڤییێ بن كا شەیتان دێ چ هاریكارییا وان كەت]، و ئیزایەكا دژوار بۆ وان هەیە. ﴿٦٤﴾ و مە ئەڤ قورئانە بۆ تە ئینایییە خوارێ، دا تو بۆ وان دیار بكەی ئەوا ئەو تێدا ب گۆمان و دودل و [مە ئەڤ قورئانە بۆ تە ئینایییە خوارێ]، دا ببیتە رێكا راستەرێیی و دلۆڤانییێ بۆ وان ئەوێت باوەرییێ دئینن.

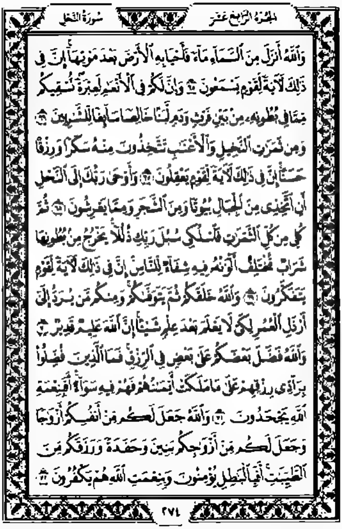

الجزء الرابع عشر سورة النحل

وَٱللَّهُ أَنزَلَ مِنَ ٱلسَّمَآءِ مَآءً فَأَحْيَا بِهِ ٱلْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَآ ۚ إِنَّ فِي
ذَٰلِكَ لَءَايَةً لِّقَوْمٍ يَسْمَعُونَ ﴿٦٥﴾ وَإِنَّ لَكُمْ فِي ٱلْأَنْعَٰمِ لَعِبْرَةً ۖ نُّسْقِيكُم
مِّمَّا فِي بُطُونِهِۦ مِنۢ بَيْنِ فَرْثٍ وَدَمٍ لَّبَنًا خَالِصًا سَآئِغًا لِّلشَّٰرِبِينَ ﴿٦٦﴾
وَمِن ثَمَرَٰتِ ٱلنَّخِيلِ وَٱلْأَعْنَٰبِ تَتَّخِذُونَ مِنْهُ سَكَرًا وَرِزْقًا
حَسَنًا ۗ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَءَايَةً لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿٦٧﴾ وَأَوْحَىٰ رَبُّكَ إِلَى ٱلنَّحْلِ
أَنِ ٱتَّخِذِي مِنَ ٱلْجِبَالِ بُيُوتًا وَمِنَ ٱلشَّجَرِ وَمِمَّا يَعْرِشُونَ ﴿٦٨﴾ ثُمَّ
كُلِي مِن كُلِّ ٱلثَّمَرَٰتِ فَٱسْلُكِي سُبُلَ رَبِّكِ ذُلُلًا ۚ يَخْرُجُ مِنۢ بُطُونِهَا
شَرَابٌ مُّخْتَلِفٌ أَلْوَٰنُهُۥ فِيهِ شِفَآءٌ لِّلنَّاسِ ۗ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَءَايَةً لِّقَوْمٍ
يَتَفَكَّرُونَ ﴿٦٩﴾ وَٱللَّهُ خَلَقَكُمْ ثُمَّ يَتَوَفَّىٰكُمْ ۚ وَمِنكُم مَّن يُرَدُّ إِلَىٰٓ
أَرْذَلِ ٱلْعُمُرِ لِكَيْ لَا يَعْلَمَ بَعْدَ عِلْمٍ شَيْـًٔا ۚ إِنَّ ٱللَّهَ عَلِيمٌ قَدِيرٌ ﴿٧٠﴾
وَٱللَّهُ فَضَّلَ بَعْضَكُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ فِي ٱلرِّزْقِ ۚ فَمَا ٱلَّذِينَ فُضِّلُوا۟
بِرَآدِّي رِزْقِهِمْ عَلَىٰ مَا مَلَكَتْ أَيْمَٰنُهُمْ فَهُمْ فِيهِ سَوَآءٌ ۚ أَفَبِنِعْمَةِ
ٱللَّهِ يَجْحَدُونَ ﴿٧١﴾ وَٱللَّهُ جَعَلَ لَكُم مِّنْ أَنفُسِكُمْ أَزْوَٰجًا
وَجَعَلَ لَكُم مِّنْ أَزْوَٰجِكُم بَنِينَ وَحَفَدَةً وَرَزَقَكُم مِّنَ
ٱلطَّيِّبَٰتِ ۚ أَفَبِٱلْبَٰطِلِ يُؤْمِنُونَ وَبِنِعْمَتِ ٱللَّهِ هُمْ يَكْفُرُونَ ﴿٧٢﴾

٢٧٤

﴿٦٥﴾ و خودێ ئاڤ [باران] ژ ئەسمانی ئینا خوارێ، ڤێجا ئەرد پشتی مری [هشك بوویی] ساخكر و شینكر، ب ڕاستی ئەڤە بەلگە و نیشانەكا ئاشكەرایە بۆ وان ئەوێت ژ دل گوهێ خۆ ددەنێ. ﴿٦٦﴾ و ب ڕاستی بۆ هەوە د تەرشاندا [د پەز و چێل و حێشتراندا، د چێكرن و سەرنەرمكرنا واندا بۆ هەوە] دەرس و چامە هەنە، و د زكێ واندا د ناڤبەرا ڕیخێ و خوینێدا شیرەكێ زەلال و پاڕزنی ددەینە هەوە كو ب ساناهی د گەوریا واندا بچیت یێت ڤەدخۆن. ﴿٦٧﴾ و هوین ژ فێقیێ دارقەسپێ و مێوێت تری مەیێ [ئارەقێ] و ڕزقێ پاك و چاك [وەكی ترشی و ڕیچۆلێ و قەسپ و مێویژان و دۆشاڤێ و شەربەتێ... هتد] ژێ دگرن و چێ دكەن، ب ڕاستی ئەڤە بەلگە و نیشانەكە بۆ وان ئەوێت ئەقلێ خۆ ددەنە شۆلی. ﴿٦٨﴾ و خودایێ تە ئیلهام دا مێشا هنگڤینی، كو جهێ خۆ ل چیا و داران و د وان ئاڤاهیێت دئێنە ئاڤاكرندا بكە. ﴿٦٩﴾ پاشی ژ هەمی فێقیان بخۆ، ڤێجا ئەو ڕێكێت خودایێ تە ئیلهاما تە پێ كری ب ساناهی بگرە و تێڕا هەرە. و د ناڤ هناڤێت وێدا ڤەخوارنەكا ڕەنگ ڕەنگ دەردكەڤیت، دەرمانە بۆ مرۆڤان، ب ڕاستی ئەڤە نیشانەكا ئاشكەرایە بۆ وان ئەوێت هزرا خۆ دكەن. ﴿٧٠﴾ و خودێ هوین یێت چێكرین پاشی دێ هەوە مرینیت و هندەك ژ هەوە دێ ئێنە هێلان هەتا ژییێ نەهشییێ، دا پشتی هاتییە هێلان پشتی زانینێ چو نەزانیت، ب ڕاستی خودێ خودان شیان و زانایە. ﴿٧١﴾ و خودێ هندەك ژ هەوە ب سەر هندەكان ئێخستینە د ڕزقیدا، ڤێجا ئەوێت خودێ ڕزق داییێ و ب سەر یێت دی هاتینە ئێخستن، بەرهەڤ نینن ڕزقێ خۆ بدەنە كۆلەیێت خۆ دا هەمی وەك ئێك لێ بێن [پا چاوا ئەو دورست دكەن بەندەیێت خودێ د ملكێ خودێدا پشكدار بكەن و بێنە ڕێزەكێ]. ئەرێ ئەو نیعمەتێت خودێ نائینە بەرچاڤێت خۆ؟!. ﴿٧٢﴾ و خودێ بۆ هەوە ژ نفشێ هەوە هەڤسەر و هەڤژین چێكرینە، و كوڕ و نەڤی ژ وان هەڤسەران دایینە هەوە، و تشتێ پاك و پاقژ كرییە ڕزقێ هەوە، ئەرێ ڤێجا ئەو باوەرییێ ب پویچییێ و باتل دئینن [كو بوتێت وان زیانێ یان مفایی دگەهینە وان]، و چاڤێت خۆ ژ كەرەم و نیعمەتێت خودێ دگرن.

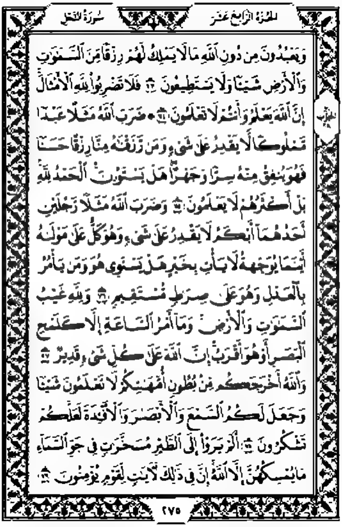

الجزء الرابع عشر سورة النحل

وَيَعۡبُدُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ مَا لَا يَمۡلِكُ لَهُمۡ رِزۡقٗا مِّنَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ
وَٱلۡأَرۡضِ شَيۡـٔٗا وَلَا يَسۡتَطِيعُونَ ﴿٧٣﴾ فَلَا تَضۡرِبُواْ لِلَّهِ ٱلۡأَمۡثَالَۚ
إِنَّ ٱللَّهَ يَعۡلَمُ وَأَنتُمۡ لَا تَعۡلَمُونَ ﴿٧٤﴾ ۞ضَرَبَ ٱللَّهُ مَثَلًا عَبۡدٗا
مَّمۡلُوكٗا لَّا يَقۡدِرُ عَلَىٰ شَيۡءٖ وَمَن رَّزَقۡنَٰهُ مِنَّا رِزۡقًا حَسَنٗا
فَهُوَ يُنفِقُ مِنۡهُ سِرّٗا وَجَهۡرًاۖ هَلۡ يَسۡتَوُۥنَۚ ٱلۡحَمۡدُ لِلَّهِۚ
بَلۡ أَكۡثَرُهُمۡ لَا يَعۡلَمُونَ ﴿٧٥﴾ وَضَرَبَ ٱللَّهُ مَثَلٗا رَّجُلَيۡنِ
أَحَدُهُمَآ أَبۡكَمُ لَا يَقۡدِرُ عَلَىٰ شَيۡءٖ وَهُوَ كَلٌّ عَلَىٰ مَوۡلَىٰهُ
أَيۡنَمَا يُوَجِّههُّ لَا يَأۡتِ بِخَيۡرٍ هَلۡ يَسۡتَوِي هُوَ وَمَن يَأۡمُرُ
بِٱلۡعَدۡلِ وَهُوَ عَلَىٰ صِرَٰطٖ مُّسۡتَقِيمٖ ﴿٧٦﴾ وَلِلَّهِ غَيۡبُ
ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِۚ وَمَآ أَمۡرُ ٱلسَّاعَةِ إِلَّا كَلَمۡحِ
ٱلۡبَصَرِ أَوۡ هُوَ أَقۡرَبُۚ إِنَّ ٱللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيۡءٖ قَدِيرٞ ﴿٧٧﴾
وَٱللَّهُ أَخۡرَجَكُم مِّنۢ بُطُونِ أُمَّهَٰتِكُمۡ لَا تَعۡلَمُونَ شَيۡـٔٗا
وَجَعَلَ لَكُمُ ٱلسَّمۡعَ وَٱلۡأَبۡصَٰرَ وَٱلۡأَفۡـِٔدَةَ لَعَلَّكُمۡ
تَشۡكُرُونَ ﴿٧٨﴾ أَلَمۡ يَرَوۡاْ إِلَى ٱلطَّيۡرِ مُسَخَّرَٰتٖ فِي جَوِّ ٱلسَّمَآءِ
مَا يُمۡسِكُهُنَّ إِلَّا ٱللَّهُۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَأٓيَٰتٖ لِّقَوۡمٖ يُؤۡمِنُونَ ﴿٧٩﴾

﴿٧٣﴾ و وان ژ بلی خودێ دپەرێسن ئەوێت نە شیان هەی ڕزقەکی ژ ئەسمانان بۆ وان بهێنن [وەکی بارانێ] و نە دشێن ڕزقەکی بۆ وان ژ ئەردی دەربێخن [وەکی داروبار و شینکاتی]، و خۆ ئەگەر بڤێن ژی بکەن هەر نەشێن. ﴿٧٤﴾ ڤێجا چو نموونەیان بۆ خودێ نەئینن [چونکی خودێ ئێکە و کەس وەکی وی نینە، و وان دگۆت خودێ خودانێ هەمی گەردوونییە، ئەو ژ هندێ مەزنترە ئەم ئێکسەر وی بپەرێسین، ڤێجا دڤێت هندەک د ناڤبەرا مە و ویدا بن]، ب ڕاستی خودێ [خرابیا نموونەیا هوین دئینن] دزانیت و هوین ب خۆ نوزانن [کا ئەڤ نموونەیە چەند نەیا د جهێ خۆدایە]. ﴿٧٥﴾ خودێ نموونەیەک ئینا، کۆلەیەکێ بێ هێز و نەچار کو نەشێت چو ب دەست خۆڤە بینیت، و ئێکێ دی مە کەرەم د گەل کربیت و ڕزقەکێ باش ژ دەڤ خۆ مە دایێ، ڤێجا نهێنی و ئاشکەرا ژێ دمەزێخیت [د ڕێکێت خێرێدا]، ئەرێ ما ئەڤە وەکی ئێکن [ئەرێ بەندەیێ ئازاد و یێ د بن کۆلەتیێڤە و ب خودان وەکی ئێکن، ئەها هۆسا خودایێ ڕزقدار و چێکەر، و بەرێت ئەو دپەرێسن نەوەکی ئێکن]، و حەمد و سەنا هەمی بۆ خودێنە بەلێ باراپتر ژ وان نوزانن. ﴿٧٦﴾ و خودێ نموونەیەک ئینا و دیارکر، دو زەلامان، ئێک ژ وان یێ کەڕ بیت و نەشێت چو بکەت [چونکی یێ بێ فامە و نەشێت باخڤیت]، و ئەو خۆ ب خۆ بارە ل سەر خودانێ خۆ و سەرکارێ خۆ [چونکی نەشێت ب کارێ خۆ ڕابیت]، هەر جهێ بەرێ وی بدەتێ سەرفراز نابیت و خێر ژێ چێ نابیت. ڤێجا ئەرێ ئەڤە و [یێ دورست و ژیر و ژیهاتی] ئەوێ فەرمانێ ب دادپەروەرییێ دکەت و ئەو ب خۆ ژی ل سەر ڕێکا ڕاست و دورست بیت وەکی ئێکن [مەخسەد ژ ئینانا ڤێ نموونەیێ ئەوە کو ئەو بوتێت هشک و بێ ئەزمان ئەوێت ئەو بۆ خۆ دکەنە هەڤپشک وەکی خودێ نابن]. ﴿٧٧﴾ و زانینا غەیبا ئەرد و ئەسمانان یا خودێیە [و کەس د گەل پشکدار نینە]، و کارێ ڕۆژا قیامەتێ ل دەڤ خودێ [د هاتن و لەزوبەز و ساناهیوونا خۆدا] وەکی گرتن و ڤەکرنا چاڤییە یان هێژ نێزیکترە، و ب ڕاستی خودێ ل سەر هەمی تشتان یێ دەستهەلاتدارە. ﴿٧٨﴾ و خودێ هوین ژ زکێت دەیکێت هەوە دەرئێخستن [بچویک و لاواز] هەوە چو نەدزانی، و گوهـ و چاڤ و دل دانە هەوە، دا هوین سوپاسی و شوکورا خودێ بکەن [دا هوین هەر ئەندامەکی ژ ڤان د جهێ وی یێ دورستدا ب کاربینن]. ﴿٧٩﴾ ئەرێ ما ئەو بەرێ خۆ نادەنە باڵندەیان، وەسا یێت هاتینە چێکرن کو ب ساناهی ل ئەسمانی بفڕن، و کەس وان ڕانا گریت و ناپارێزیت خودێ نەبیت، ب ڕاستی ئەڤە بەلگە و نیشانن [ل سەر دەستهەلاتداریا خودێ] بۆ وان ئەوێت باوەرییێ دئینن.

وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُم مِّنۢ بُيُوتِكُمْ سَكَنًا وَجَعَلَ لَكُم مِّن جُلُودِ
الْأَنْعَامِ بُيُوتًا تَسْتَخِفُّونَهَا يَوْمَ ظَعْنِكُمْ وَيَوْمَ إِقَامَتِكُمْ
وَمِنْ أَصْوَافِهَا وَأَوْبَارِهَا وَأَشْعَارِهَا أَثَاثًا وَمَتَاعًا إِلَىٰ حِينٍ ﴿٨٠﴾
وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُم مِّمَّا خَلَقَ ظِلَالًا وَجَعَلَ لَكُم مِّنَ
الْجِبَالِ أَكْنَانًا وَجَعَلَ لَكُمْ سَرَابِيلَ تَقِيكُمُ
الْحَرَّ وَسَرَابِيلَ تَقِيكُم بَأْسَكُمْ كَذَٰلِكَ يُتِمُّ نِعْمَتَهُ
عَلَيْكُمْ لَعَلَّكُمْ تُسْلِمُونَ ﴿٨١﴾ فَإِن تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا عَلَيْكَ
الْبَلَاغُ الْمُبِينُ ﴿٨٢﴾ يَعْرِفُونَ نِعْمَتَ اللَّهِ ثُمَّ يُنكِرُونَهَا
وَأَكْثَرُهُمُ الْكَافِرُونَ ﴿٨٣﴾ وَيَوْمَ نَبْعَثُ مِن كُلِّ أُمَّةٍ
شَهِيدًا ثُمَّ لَا يُؤْذَنُ لِلَّذِينَ كَفَرُوا وَلَا هُمْ يُسْتَعْتَبُونَ ﴿٨٤﴾
وَإِذَا رَأَى الَّذِينَ ظَلَمُوا الْعَذَابَ فَلَا يُخَفَّفُ عَنْهُمْ وَلَا هُمْ
يُنظَرُونَ ﴿٨٥﴾ وَإِذَا رَأَى الَّذِينَ أَشْرَكُوا شُرَكَاءَهُمْ قَالُوا
رَبَّنَا هَٰؤُلَاءِ شُرَكَاؤُنَا الَّذِينَ كُنَّا نَدْعُو مِن دُونِكَ
فَأَلْقَوْا إِلَيْهِمُ الْقَوْلَ إِنَّكُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿٨٦﴾ وَأَلْقَوْا إِلَى
اللَّهِ يَوْمَئِذٍ السَّلَمَ وَضَلَّ عَنْهُم مَّا كَانُوا يَفْتَرُونَ ﴿٨٧﴾

﴿٨٠﴾ و خودێ خانیێت هەوە بۆ هەوە كرینە جهێ ئاكنجیبوونێ، و ژ پێستێت تەرشان بۆ هەوە خانی چێكرینە [وەكی كوین و ڕەشمالان] كو ڕۆژا هوین ئاكنجی دبن و كوینێت خۆ ڤەددەن، و ڕۆژا هوین وەغەرێ دكەن د سڤكن بۆ هەوە و ژ هریا پەزی و لڤایا حێشتران و مویێ بزنان ناڤمالی بۆ هەوە چێ كریە، مفایی بۆ خۆ ژێ وەرگرن هەتا دەمەكی [هەتا وەختێ مرنێ]. ﴿٨١﴾ و خودێ بۆ هەوە ژ وی تشتێ وی چێكری سێبەر و سە دایێ [دا ژ گەرما ڕۆژێ پێ بپارێزن] و بۆ هەوە شكەفت ئێخستینە د چیایاندا، و جلك [ژ هریێ] بۆ هەوە چێكرین، هەوە ژ گەرما ڕۆژێ بپارێزن و دیسا هندە جلك یێت دایینە هەوە [وەكی زری كومزریان] هەوە ژ دژواریا شەڕی بپارێزن، و هۆسا كەرەم و قەنجیێت خۆ ل سەر هەوە تمام دكەت، دا هوین ب دورستی خۆ بسپێرنە خودێ [ل بەر ئەمرێ وی ڕاوەستن]. ﴿٨٢﴾ ڤێجا ئەگەر وان ڕوییێ خۆ وەرگێڕا [و موسلمان نەبوون پشتی ڤان نیشان و بەلگەیان ژی، چو ل سەر تە نینە و تو چو خوسارەت نابی] یا ل سەر تە، ب ڕاستی بەس ڕاگەهاندنا ئاشكەرایە. ﴿٨٣﴾ ئەو نیعمەت و كەرەمێت خودێ [ب دەڤی] دزانن، پاشی [ب كریارێت خۆ] ئینكار دكەن [وەختێ ئەو تێكێ دی ژ بلی خودانێ ڤان نیعمەتان دپەرێسن] و باراپتر ژ وان چاڤنقن، و نیعمەتێت خودێ ئینكار دكەن. ﴿٨٤﴾ و ڕۆژا ئەم ژ هەر ملەتەكی شاهدەكی [كو پێغەمبەرێ وانە] بۆ دئینین، پاشی دەستویری بۆ گاوران نائێتەدان كو عوزرا خۆ بخوازن و ژ وان نائێتە خواستن ئەو ژ خرابیا خۆ بزڤڕن، و ژ نوی خودایێ خۆ ب گۆتەكێ یان ب كریارەكێ ڕازی بكەن [چونكی ڕۆژا قیامەتێ نە ڕۆژا كاریە، بەلێ ڕۆژا جزاكرن و خەلاتانە ل سەر كار و كریارێت دنیایێ]. ﴿٨٥﴾ و وەختێ ستەمكار ئێزا و عەزابێ دبینن، ڤێجا ئێزایا وان نە ل سەر وان سڤك دبیت، و نە ژی مۆلەت و دەرفەت بۆ وان دئێتەدان [سەر ژ نوی تۆبە بكەن]. ﴿٨٦﴾ وەختێ موشرك ئەوێت بۆ خودێ كرینە هەڤپشك [كو پەرستیێت وانن] دبینن، دێ بێژن: خودێوۆ ئەڤە ئەو هەڤپشكێت مەنە ئەوێت مە بۆ تە چێكرین و مە شوینا تە دپەرستن [ڤێجا هەقێ مە ژ وان چێكە، وان ئەم د سەردابرین]، ڤێجا پەرستیێن ئاخفتنا وان ل وان زڤڕاند، ب ڕاستی هوین درەوینن [مە چوجا نە گۆتیە هەوە مە بپەرێسن]. ﴿٨٧﴾ د وێ ڕۆژێدا ئەوێت ستەمكار و گاور تەسلیمی حوكمێ خودێ دبن، و ئەو هزرا وان دكر [كو بوت و پەرستیێت وان دێ مەهدەر و بەرەڤانیێ بۆ كەن] ل وان بەرزەبوو.

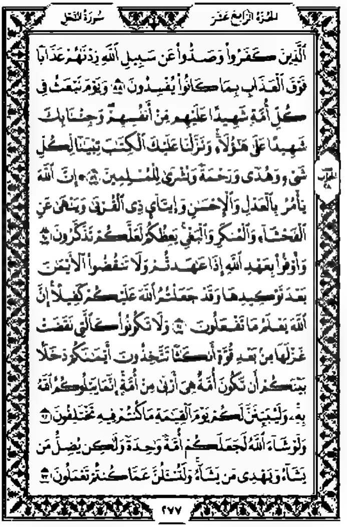

ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ وَصَدُّواْ عَن سَبِيلِ ٱللَّهِ زِدۡنَٰهُمۡ عَذَابٗا
فَوۡقَ ٱلۡعَذَابِ بِمَا كَانُواْ يُفۡسِدُونَ ﴿٨٨﴾ وَيَوۡمَ نَبۡعَثُ فِي
كُلِّ أُمَّةٖ شَهِيدًا عَلَيۡهِم مِّنۡ أَنفُسِهِمۡۖ وَجِئۡنَا بِكَ
شَهِيدًا عَلَىٰ هَٰٓؤُلَآءِۚ وَنَزَّلۡنَا عَلَيۡكَ ٱلۡكِتَٰبَ تِبۡيَٰنٗا لِّكُلِّ
شَيۡءٖ وَهُدٗى وَرَحۡمَةٗ وَبُشۡرَىٰ لِلۡمُسۡلِمِينَ ﴿٨٩﴾ ۞ إِنَّ ٱللَّهَ
يَأۡمُرُ بِٱلۡعَدۡلِ وَٱلۡإِحۡسَٰنِ وَإِيتَآيِٕ ذِي ٱلۡقُرۡبَىٰ وَيَنۡهَىٰ عَنِ
ٱلۡفَحۡشَآءِ وَٱلۡمُنكَرِ وَٱلۡبَغۡيِۚ يَعِظُكُمۡ لَعَلَّكُمۡ تَذَكَّرُونَ ﴿٩٠﴾
وَأَوۡفُواْ بِعَهۡدِ ٱللَّهِ إِذَا عَٰهَدتُّمۡ وَلَا تَنقُضُواْ ٱلۡأَيۡمَٰنَ
بَعۡدَ تَوۡكِيدِهَا وَقَدۡ جَعَلۡتُمُ ٱللَّهَ عَلَيۡكُمۡ كَفِيلًاۚ إِنَّ
ٱللَّهَ يَعۡلَمُ مَا تَفۡعَلُونَ ﴿٩١﴾ وَلَا تَكُونُواْ كَٱلَّتِي نَقَضَتۡ
غَزۡلَهَا مِنۢ بَعۡدِ قُوَّةٍ أَنكَٰثٗا تَتَّخِذُونَ أَيۡمَٰنَكُمۡ دَخَلَۢا
بَيۡنَكُمۡ أَن تَكُونَ أُمَّةٌ هِيَ أَرۡبَىٰ مِنۡ أُمَّةٍۚ إِنَّمَا يَبۡلُوكُمُ ٱللَّهُ
بِهِۦۚ وَلَيُبَيِّنَنَّ لَكُمۡ يَوۡمَ ٱلۡقِيَٰمَةِ مَا كُنتُمۡ فِيهِ تَخۡتَلِفُونَ ﴿٩٢﴾
وَلَوۡ شَآءَ ٱللَّهُ لَجَعَلَكُمۡ أُمَّةٗ وَٰحِدَةٗ وَلَٰكِن يُضِلُّ مَن
يَشَآءُ وَيَهۡدِي مَن يَشَآءُۚ وَلَتُسۡـَٔلُنَّ عَمَّا كُنتُمۡ تَعۡمَلُونَ ﴿٩٣﴾

الحزب

﴿٨٨﴾ ئەوێت گاور بوویین و خەلك ژی ژ ڕێكا خودێ داینە پاش [چ ب خورتی، چ ژی ب خەملاندنا گاوریێ ل بەر وان]، دێ ئیزایێ ل سەر ئیزایێ ل سەر وان زێدەكەین [جارەكێ چونكی هێژایی وێ ئیزاینە، یا دوێ ژ بەر سەردابرنا خەلكی] ژ بەر وێ خرابیا وان دكر. ﴿٨٩﴾ و بینە بیرا وان ڕوژا ئەم بۆ هەر ملەتەكی ژ وان ب خۆ، شاهدەكی ل سەر وان دئینین [پێغەمبەرێت وانن، دا شادەییێ ل سەر وان بدەن]، و ئەم تە ژی ل سەر ڤان [موسلمانان] شاهد دئینین. و مە ئەڤ قورئانە بۆ تە ئینا خوارێ، كو ڕۆنكەرا هەمی تشتانە و ڕێكا هیدایەتێیە، و دلۆڤانی و مزگینیە بۆ موسلمانان. ﴿٩٠﴾ ب ڕاستی خودێ فەرمانێ ب دادپەروەریێ و قەنجیێ و هاریكاریا كەس و كاران ب دانێ، دكەت، و نەهیێ ژ هەمی گونەهێت كرێت و كریارێت نە د گەل سرۆشتێ مرۆڤان و كریارێت تەرێڤ [ئەوێت شریعەتی دورست نەكرین] و ستەم و خۆمەزنكرنێ دكەت، خودێ ڤان شیرەتان ل هەوە دكەت دا هوین بۆ خۆ پێڤە بچن. ﴿٩١﴾ و هوین سۆز و پەیمانێت خۆ ب جهـ بینن گاڤا هەوە سۆز و پەیمان دا، و سویندێت خۆ پشتی هەوە، خودێ ل سەر خۆ كریە شاهد و زێرەڤان و موكومكرین نەشكێنن، ب ڕاستی تشتێ هوین دكەن خودێ دزانیت و پێ ئاگەهە. ﴿٩٢﴾ ڤێجا هوین ژی وەكی وێ [ژنێ] نەبن ئەوا هریا خۆ پشتی موكوم ڕێسایی كریە هریڤە [ئانكو سۆز و پەیمانان نەدەن و موكوم كەن پاشی بشكێنن، وەكی وێ ژنێ ئەوا ڕیسێ خۆ كریەهریڤە]، و سویندخوارنا خۆ بكەنە حیلە و حەوالە و ڕێكا خاپاندنێ د ناڤبەرا خۆ ب خۆدا، چونكی هوین دبینن هندەك [كو قورەیشینە] ب مال و مرۆڤان پترن ژ هندەكێت دی [موسلمانن]، ب ڕاستی خودێ هەوە ب ڤان سۆز و پەیمانان دجەڕبینیت [كا سۆز و پەیمانا هەوە دایە پێغەمبەری هوین دێ ب جهـ ئینن یان دێ شكێنن چونكی قورەیشی پتر و ب هێزترن ژ موسلمانان] و [خودێ] دێ ڕوژا قیامەتێ ئەو تشتێ هوین تێدا ژێك جودا، بۆ هەوە ئاشكەراكەت [و هەر ئێكی دێ جزایێ وی دەتێ]. ﴿٩٣﴾ و ئەگەر خودێ حەزكربایە دا هەوە هەمیان پێكڤە كەتە ئێك ملەت و ئێك دین، بەلێ یێ خودێ بڤێت دێ ژ ڕێكا ڕاست بەرزەكەت و یێ بڤێت دێ ڕاستەڕێ كەت، و ب ڕاستی پسیار ژ هەوە دێ ئێتەكرن ل سەر وان كریاران یێت هەوە دكرن.

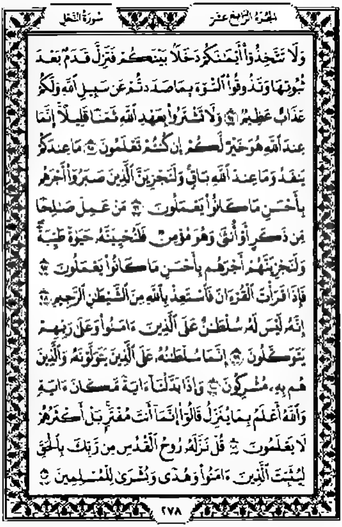

الجُزۡءُ الرَّابِعَ عَشَرَ سُورَةُ النَّحۡلِ

وَلَا تَتَّخِذُوٓاْ أَيۡمَٰنَكُمۡ دَخَلَۢا بَيۡنَكُمۡ فَتَزِلَّ قَدَمُۢ بَعۡدَ
ثُبُوتِهَا وَتَذُوقُواْ ٱلسُّوٓءَ بِمَا صَدَدتُّمۡ عَن سَبِيلِ ٱللَّهِۖ وَلَكُمۡ
عَذَابٌ عَظِيمٞ ٩٤ وَلَا تَشۡتَرُواْ بِعَهۡدِ ٱللَّهِ ثَمَنٗا قَلِيلًاۚ إِنَّمَا
عِندَ ٱللَّهِ هُوَ خَيۡرٞ لَّكُمۡ إِن كُنتُمۡ تَعۡلَمُونَ ٩٥ مَا عِندَكُمۡ
يَنفَدُ وَمَا عِندَ ٱللَّهِ بَاقٖۗ وَلَنَجۡزِيَنَّ ٱلَّذِينَ صَبَرُوٓاْ أَجۡرَهُم
بِأَحۡسَنِ مَا كَانُواْ يَعۡمَلُونَ ٩٦ مَنۡ عَمِلَ صَٰلِحٗا
مِّن ذَكَرٍ أَوۡ أُنثَىٰ وَهُوَ مُؤۡمِنٞ فَلَنُحۡيِيَنَّهُۥ حَيَوٰةٗ طَيِّبَةٗۖ
وَلَنَجۡزِيَنَّهُمۡ أَجۡرَهُم بِأَحۡسَنِ مَا كَانُواْ يَعۡمَلُونَ ٩٧
فَإِذَا قَرَأۡتَ ٱلۡقُرۡءَانَ فَٱسۡتَعِذۡ بِٱللَّهِ مِنَ ٱلشَّيۡطَٰنِ ٱلرَّجِيمِ ٩٨
إِنَّهُۥ لَيۡسَ لَهُۥ سُلۡطَٰنٌ عَلَى ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَلَىٰ رَبِّهِمۡ
يَتَوَكَّلُونَ ٩٩ إِنَّمَا سُلۡطَٰنُهُۥ عَلَى ٱلَّذِينَ يَتَوَلَّوۡنَهُۥ وَٱلَّذِينَ
هُم بِهِۦ مُشۡرِكُونَ ١٠٠ وَإِذَا بَدَّلۡنَآ ءَايَةٗ مَّكَانَ ءَايَةٖ
وَٱللَّهُ أَعۡلَمُ بِمَا يُنَزِّلُ قَالُوٓاْ إِنَّمَآ أَنتَ مُفۡتَرِۭۚ بَلۡ أَكۡثَرُهُمۡ
لَا يَعۡلَمُونَ ١٠١ قُلۡ نَزَّلَهُۥ رُوحُ ٱلۡقُدُسِ مِن رَّبِّكَ بِٱلۡحَقِّ
لِيُثَبِّتَ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَهُدٗى وَبُشۡرَىٰ لِلۡمُسۡلِمِينَ ١٠٢

٢٧٨

﴿٩٤﴾ و هوین [گەلی موسلمانان] سویندێت خۆ نەکەنە ڕێکا حیلە و حەوالە و غەدر و خیانەتێ د نافبەرا خۆدا، ڤێجا ژ بەر هندێ پێ ل سەر ڕێکا ڕاست بتەحسن و ژ هەڤییێ دەرکەڤن پشتی بنەجه بوویین، و ئیزا و عەزاب [ل دنیایێ] هەوە بهنگێڤیت ژ بەر دانەپاشا خەلکی ژ دینێ خودێ [ب سویند و پەیمانێت ژ درەو] [و ڕۆژا قیامەتێ] بۆ هەوە ئیزایەکا مەزن هەیە. ﴿٩٥﴾ و پەیمانا هەوە د گەل خودێ دایی [کو هوین پشتەڤانی و هاریکاریا پێغەمبەری بکەن و ڕێکا وی بگرن و بەرنەدەن]، ب بهایەکێ کێم نەگوهۆڕن و نەفرۆشن، ب ڕاستی ئەوا ل دەڤ خودێ بۆ هەوە چێترە ئەگەر هوین بزانن. ﴿٩٦﴾ [چونکی] ئەوا ل دەڤ هەوە [ژ سامان و زێڕ و زینەتان] نامینیت [چەند گەلەك ژی بیت]، بەلێ ئەوا ل دەڤ خودێ دێ مینیت، و ب ڕاستی ئەوێت [ژ بەر مە هاتینە ئیزادان و نەخۆشی گەهشتییێ] و سەبر کێشایین، ب ڕاستی ئەم دێ ژ کار و کریارێت وان چێتر وان خەلات کەین. ﴿٩٧﴾ هەر کەسێ کارێ قەنج بکەت و خودان باوەر ژی بیت ژ ژن و مێران، دێ ژیانەکا سەرفەراز و پاقژ د ڤێ دنیایێدا دەینێ و [ڕۆژا قیامەتێ] ئەم دێ ژ کار و کریارێت وان چێتر وان خەلات کەین. ﴿٩٨﴾ ڤێجا ئەگەر تە ڤیا قورئانێ بخوینی، ژ خودێ بخوازە تە ژ وەسواس و ئاوازێت شەیتانێ لەعنەتی و ژ ڕەحما خودێ دەرێخستی بپارێزیت [ئانکو بێژە (أعوذ بالله من الشيطان الرجيم) دا شەیتان تە ژ تێگەهشتنا قورئانێ و کارپێکرنا وێ دویر نەئێخیت]. ﴿٩٩﴾ ب ڕاستی وی چو دەستهەلات ل سەر وان نینە ئەوێت باوەری ئینایین، و پشتا خۆ ب خودایێ خۆ گەرم دکەن. ﴿١٠٠﴾ ب ڕاستی دەستهەلاتداریا وی بەس ل سەر وانە ئەوێت ب دویڤ وی کەڤتین، و وی دکەنە دۆستێ خۆ و بۆ خۆ دکەنە سەرکار و ڕێبەر، و ئەوێت بۆ خودێ هەڤپشکان چێ دکەن. ﴿١٠١﴾ و ئەگەر ئەم ئایەتەکێ ل جهێ ئایەتەکا دی بینین [ئانکو فەرمانا ئایەتەکێ ب فەرمانا ئایەتەکا دی ڕاکەین و نەسخ کەین]، و خودێ چێتر دزانیت کا ئەو چ دئینیتە خوارێ [ئانکو خودێ چێتر دزانیت کا چ ب کێر مرۆڤان دهێت و چ پتر د خێرا واندایە] دێ بێژن: تو [هەی موحەممەد] درەوان ب ناڤێ خودێ دکەی، بەلکی باراپتر ژ وان [چو ژ حیکمەت و نهێنیا نەسخکرنێ] نوزانن. ﴿١٠٢﴾ [هەی موحەممەد] بێژە وان: ب ڕاستی جبریل ئەڤ قورئانە ژ دەڤ خودایێ تە ب هەقییڤە [پێ خەلەتی و گرێدایی ب حیکمەتێڤە] ئینایییە خوارێ، دا ئەوێت باوەری ئینایین موکوم بکەت، و دا ببیتە مزگینی و ڕاستەڕێیی بۆ موسلمانان.

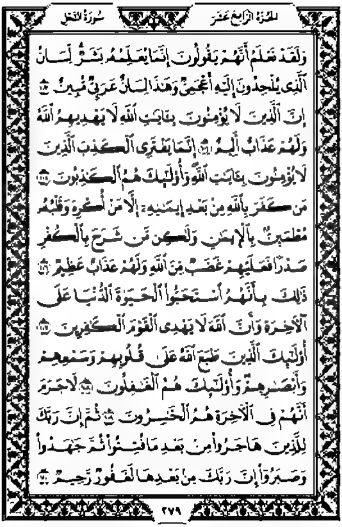

وَلَقَدْ نَعْلَمُ أَنَّهُمْ يَقُولُونَ إِنَّمَا يُعَلِّمُهُۥ بَشَرٌ لِّسَانُ
ٱلَّذِى يُلْحِدُونَ إِلَيْهِ أَعْجَمِىٌّ وَهَٰذَا لِسَانٌ عَرَبِىٌّ مُّبِينٌ ﴿١٠٣﴾
إِنَّ ٱلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِـَٔايَٰتِ ٱللَّهِ لَا يَهْدِيهِمُ ٱللَّهُ
وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١٠٤﴾ إِنَّمَا يَفْتَرِى ٱلْكَذِبَ ٱلَّذِينَ
لَا يُؤْمِنُونَ بِـَٔايَٰتِ ٱللَّهِ وَأُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْكَٰذِبُونَ ﴿١٠٥﴾
مَن كَفَرَ بِٱللَّهِ مِنۢ بَعْدِ إِيمَٰنِهِۦٓ إِلَّا مَنْ أُكْرِهَ وَقَلْبُهُۥ
مُطْمَئِنٌّۢ بِٱلْإِيمَٰنِ وَلَٰكِن مَّن شَرَحَ بِٱلْكُفْرِ
صَدْرًا فَعَلَيْهِمْ غَضَبٌ مِّنَ ٱللَّهِ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١٠٦﴾
ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمُ ٱسْتَحَبُّوا۟ ٱلْحَيَوٰةَ ٱلدُّنْيَا عَلَى
ٱلْـَٔاخِرَةِ وَأَنَّ ٱللَّهَ لَا يَهْدِى ٱلْقَوْمَ ٱلْكَٰفِرِينَ ﴿١٠٧﴾
أُو۟لَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ طَبَعَ ٱللَّهُ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ وَسَمْعِهِمْ
وَأَبْصَٰرِهِمْ وَأُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْغَٰفِلُونَ ﴿١٠٨﴾ لَا جَرَمَ
أَنَّهُمْ فِى ٱلْـَٔاخِرَةِ هُمُ ٱلْخَٰسِرُونَ ﴿١٠٩﴾ ثُمَّ إِنَّ رَبَّكَ
لِلَّذِينَ هَاجَرُوا۟ مِنۢ بَعْدِ مَا فُتِنُوا۟ ثُمَّ جَٰهَدُوا۟
وَصَبَرُوٓا۟ إِنَّ رَبَّكَ مِنۢ بَعْدِهَا لَغَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١١٠﴾

﴿١٠٣﴾ و ب سویند ئەم دزانین کو ئەو دبێژن: [ئەڤێ قورئانێ] مرۆڤەك [یەنی ئادەمەك نە ملیاکەتەك وەکی ئەو دبێژیت] نیشا وی ددەت. [ئەڤە دێ چاوا کەڤتە بەرێك] و ئەوێ هزرا وان بۆ دچیت [کو وی موحەمەد یێ فێری قورئانێ کری]، زمانێ وی بیانی و نە عەرەبییە [چو ژ ڕەوانبێژیا عەرەبی نوزانیت]، و ئەڤ قورئانە زمانەکێ عەرەبی یێ خودان بەیان و فەساحەتە. ﴿١٠٤﴾ ب ڕاستی ئەوێت باوەرییێ ب ئایەتێت خودێ [قورئانێ] نەئینن، خودێ وان [هندی ل سەر گاورییێ بن] ڕاستەڕێ ناکەت، و [ڕۆژا قیامەتێ] بۆ وان ئیزایەکا دژوار و ب ژان هەیە. ﴿١٠٥﴾ ئەو درەوان دکەن ئەوێت باوەرییێ ب ئایەتێت خودێ [قورئانێ] نەئینن، [ڤێجا چاوا درەو دێ کەڤتە ڕەنگێ پێغەمبەری و ئەو کەسێ تێکیە باوەری ب قورئانێ ئینایی] و ئەڤێت هۆ دبێژن ئەون درەوکەر. ﴿١٠٦﴾ هەر کەسێ پشتی باوەری ئینایێ باوەرییێ ب خودێ نەئینیت [و گاور بیت]، ژ بلی وی یێ خورتی لێ هاتیە کرن و دلێ وی یێ تژی باوەری، بەلێ ئەوێ دلێ وی بۆ گاورییێ ڤەبیت و پێ خۆش بیت، غەزەب و کەربا خودێ ل سەر وان بیت، و ئیزایەکا مەزن بۆ وان هەیە. ﴿١٠٧﴾ ئەڤە [ئیزایا ژێگۆتی] چونکی وان ژیانا دنیایێ هەلبژارت و ب سەر ئاخرەتێ ئێخست و پتر ڤیا، و ب ڕاستی خودێ ئەوێت گاوربوویین ڕاستەڕێ ناکەت. ﴿١٠٨﴾ ئەڤە ئەون ئەوێت خودێ مۆر ل سەر دل و گوهـ و چاڤێت وان دانایی، و ئەڤەنە یێت بێ ئاگەهـ. ﴿١٠٩﴾ ب ڕاستی و بێ شك ئەڤەنە یێت خوسارەت ڕۆژا قیامەتێ. ﴿١١٠﴾ پاشی ب ڕاستی خودایێ تە بۆ ئەوێت مشەخت بوویین [ژ مەکەهێ] پشتی هاتینە ئێزادان، پاشی [پشتی مشەختبوونێ] جیهاد کرین، و سەبر [ل سەر جیهادێ] کێشایین، ب ڕاستی خودایێ تە پشتی ڤێ [مشەختبوون و جیهاد و سەبرکێشانێ] یێ گونەهـ ژێبەر و لێبەگر و دلۆڤانە.

يَوْمَ تَأْتِي كُلُّ نَفْسٍ تُجَادِلُ عَن نَّفْسِهَا وَتُوَفَّىٰ كُلُّ
نَفْسٍ مَّا عَمِلَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿١١١﴾ وَضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا
قَرْيَةً كَانَتْ آمِنَةً مُّطْمَئِنَّةً يَأْتِيهَا رِزْقُهَا رَغَدًا مِّن
كُلِّ مَكَانٍ فَكَفَرَتْ بِأَنْعُمِ اللَّهِ فَأَذَاقَهَا اللَّهُ لِبَاسَ
الْجُوعِ وَالْخَوْفِ بِمَا كَانُوا يَصْنَعُونَ ﴿١١٢﴾ وَلَقَدْ جَاءَهُمْ
رَسُولٌ مِّنْهُمْ فَكَذَّبُوهُ فَأَخَذَهُمُ الْعَذَابُ وَهُمْ ظَالِمُونَ ﴿١١٣﴾
فَكُلُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ حَلَالًا طَيِّبًا وَاشْكُرُوا
نِعْمَتَ اللَّهِ إِن كُنتُمْ إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ ﴿١١٤﴾ إِنَّمَا حَرَّمَ
عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةَ وَالدَّمَ وَلَحْمَ الْخِنزِيرِ وَمَا أُهِلَّ لِغَيْرِ
اللَّهِ بِهِ ۖ فَمَنِ اضْطُرَّ غَيْرَ بَاغٍ وَلَا عَادٍ فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ
رَّحِيمٌ ﴿١١٥﴾ وَلَا تَقُولُوا لِمَا تَصِفُ أَلْسِنَتُكُمُ الْكَذِبَ
هَٰذَا حَلَالٌ وَهَٰذَا حَرَامٌ لِّتَفْتَرُوا عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ ۚ إِنَّ
الَّذِينَ يَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ لَا يُفْلِحُونَ ﴿١١٦﴾ مَتَاعٌ قَلِيلٌ
وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١١٧﴾ وَعَلَى الَّذِينَ هَادُوا حَرَّمْنَا مَا قَصَصْنَا عَلَيْكَ
مِن قَبْلُ ۖ وَمَا ظَلَمْنَاهُمْ وَلَٰكِن كَانُوا أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿١١٨﴾

﴿١١١﴾ [بینه بیرا خۆ] رۆژا هه‌ر كه‌سه‌ك دئێت [كو رۆژا قیامه‌تیه] و د به‌ر خۆ ب تنێدا جڕه‌بڕێ دكه‌ت، و جزایێ كارێ هه‌ر كه‌سه‌كی دێ ئێته دان و سته‌م ل وان نائێته‌كرن [نه خێرێت وان كێم دبن، نه ژی خرابی ل سه‌ر وان زێده دبن]. ﴿١١٢﴾ و خودێ [خه‌لكێ] گونده‌كی دكه‌ته نموونه، ژین و ژیارا خۆ ته‌نا و ته‌سه‌ل دبۆراندن، و ژ هه‌می ره‌خانڤه رزقه‌كێ به‌رفره‌هـ بۆ وان دهات، به‌لێ شوینا شوكور و سوپاسیا خودێ بكه‌ن، نیعمه‌ت و كه‌ره‌مێت وی [یێت خودێ] نه‌ئینانه به‌ر چاڤێت خۆ و نه شوكوراندن. خودێ ژی كراسێ برسێ و ترسێ كره به‌ر وان و ژار و ژێر كرن، ژ به‌ر وان كار و كریارێت ئه‌وان دكرن. ﴿١١٣﴾ ب سویند پێغه‌مبه‌ره‌ك هه‌ر ژ وان ب خۆ بۆ وان هات، باوه‌ری پێ نه‌ئینان و دره‌وین دانان، ڤێجا ئیزایێ ئه‌و هنگاڤتن و ئه‌و یێت سته‌مكار. ﴿١١٤﴾ ڤێجا هوین [گه‌لی مرۆڤان] ژ وی رزقێ خودێ داییه هه‌وه ب دورستی [ب حه‌لالی] و پاقژی بخۆن، و سوپاسیا نیعمه‌تا خودێ بكه‌ن ئه‌گه‌ر هوین راست وی ب تنێ دپه‌رێسن. ﴿١١٥﴾ ب تنێ [گۆشتێ] مرار و خوین [یا رۆن] و گۆشتێ به‌رازی، و یێ نه بۆ خودێ هاتیه سه‌رژێكرن، ل سه‌ر هه‌وه هاتیه حه‌رامكرن، به‌لێ یێ نه‌چار و مه‌جبورر بیت [ئه‌ڤێت بۆری بخۆت]، ب وی شه‌رتی دل ل سه‌ر نه‌بیت و ژ هه‌وجه‌یێ نه‌بۆرینیت [خودێ لێ ناگریت چونكی]، ب راستی خودێ گونه‌هـ ژێبه‌ر و دلۆڤانه. ﴿١١٦﴾ ئه‌كو هوین ژ دره‌و [بێ به‌لگه و نیشان] ڤی حه‌لالكه‌ن و ڤی حه‌رامكه‌ن و بێژن: ئه‌ڤه دورسته [حه‌لاله] و ئه‌ڤه نه‌دورسته [حه‌رامه]، دا هوین پێ دره‌وان ژ كیسێ خودێ بكه‌ن. ب راستی ئه‌وێت دره‌وان ب ناڤێ خودێ دكه‌ن سه‌رفه‌راز نابن. ﴿١١٧﴾ د ڤێ دنیایێدا دێ خۆشیه‌كا كێم به‌ن، و رۆژا قیامه‌تێ دێ كه‌ڤنه د ئیزایه‌كا زێده ب ژاندا. ﴿١١٨﴾ و ل سه‌ر جوهیان ژی، ئه‌و تشتێ به‌ری نوكه مه بۆ ته گۆتی [كو حه‌رامه] مه حه‌رام كریه. و مه ب ڤێ [حه‌رامكرنێ] سته‌م ل وان نه‌كریه، به‌لێ وان ب خۆ سته‌م ل خۆ دكر.

ثُمَّ إِنَّ رَبَّكَ لِلَّذِينَ عَمِلُوا۟ ٱلسُّوٓءَ بِجَهَٰلَةٍ ثُمَّ تَابُوا۟ مِنۢ بَعْدِ
ذَٰلِكَ وَأَصْلَحُوٓا۟ إِنَّ رَبَّكَ مِنۢ بَعْدِهَا لَغَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١١٩﴾ إِنَّ
إِبْرَٰهِيمَ كَانَ أُمَّةً قَانِتًا لِّلَّهِ حَنِيفًا وَلَمْ يَكُ مِنَ ٱلْمُشْرِكِينَ ﴿١٢٠﴾
شَاكِرًا لِّأَنْعُمِهِ ٱجْتَبَىٰهُ وَهَدَىٰهُ إِلَىٰ صِرَٰطٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿١٢١﴾
وَءَاتَيْنَٰهُ فِى ٱلدُّنْيَا حَسَنَةً ۖ وَإِنَّهُۥ فِى ٱلْـَٔاخِرَةِ لَمِنَ ٱلصَّٰلِحِينَ ﴿١٢٢﴾
ثُمَّ أَوْحَيْنَآ إِلَيْكَ أَنِ ٱتَّبِعْ مِلَّةَ إِبْرَٰهِيمَ حَنِيفًا ۖ وَمَا كَانَ
مِنَ ٱلْمُشْرِكِينَ ﴿١٢٣﴾ إِنَّمَا جُعِلَ ٱلسَّبْتُ عَلَى ٱلَّذِينَ ٱخْتَلَفُوا۟
فِيهِ ۚ وَإِنَّ رَبَّكَ لَيَحْكُمُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ فِيمَا
كَانُوا۟ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿١٢٤﴾ ٱدْعُ إِلَىٰ سَبِيلِ رَبِّكَ بِٱلْحِكْمَةِ
وَٱلْمَوْعِظَةِ ٱلْحَسَنَةِ ۖ وَجَٰدِلْهُم بِٱلَّتِى هِىَ أَحْسَنُ ۚ إِنَّ رَبَّكَ
هُوَ أَعْلَمُ بِمَن ضَلَّ عَن سَبِيلِهِۦ ۖ وَهُوَ أَعْلَمُ بِٱلْمُهْتَدِينَ ﴿١٢٥﴾
وَإِنْ عَاقَبْتُمْ فَعَاقِبُوا۟ بِمِثْلِ مَا عُوقِبْتُم بِهِۦ ۖ وَلَئِن
صَبَرْتُمْ لَهُوَ خَيْرٌ لِّلصَّٰبِرِينَ ﴿١٢٦﴾ وَٱصْبِرْ وَمَا صَبْرُكَ
إِلَّا بِٱللَّهِ ۚ وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ وَلَا تَكُ فِى ضَيْقٍ مِّمَّا يَمْكُرُونَ ﴿١٢٧﴾
إِنَّ ٱللَّهَ مَعَ ٱلَّذِينَ ٱتَّقَوا۟ وَّٱلَّذِينَ هُم مُّحْسِنُونَ ﴿١٢٨﴾

﴿١١٩﴾ پاشى ب ڕاستى خودايێ تە بۆ ئەوێت ژ نەزانين گونەهـ كرين، و پشتى هنگى پەشێمان بوويين و تۆبە كرين و كار و كرياريێت قەنج كرين، ب ڕاستى خودايێ تە پشتى ڤێ [پەشێمانى و تۆبەكرنێ] گونەهـ ژێبەر و دلۆڤانە. ﴿١٢٠﴾ ب ڕاستى ئيبراهيم، ب تنێ، ملەتەك بوو [ئانكو قەنجيا ملەتەكى ل دەڤ وى ب تنێ هەبوو، يان زانايێ خێرێ بوو، و هەچيێ د دويڤڕا هاتى بۆ خۆ (خێر) ژێ وەرگرتيە، يان د وى شەريعەتيدا يێ زانا بوو ئەوێ خودێ بۆ هەمى ملەتان هنارتى، يان وەختەكى ئەو ب تنێ خودان باوەر بوو، و مرۆڤێت وى هەمى د گاوربوون] ل بەر ئەمرێ خودێ يێ ڕاوەستايى بوو، و ژ خوارى و خرابيێ يێ ڤەدەر بوو، و ئەو ب خۆ ژى نە ژ موشركان بوو. ﴿١٢١﴾ شوكوردارێ نيعمەتێت خودێ بوو، خودێ ئەو هەلبژارت بوو، و ڕاستەڕێ كربوو بۆ دينێ ڕاست و دورست. ﴿١٢٢﴾ و مە د دنيايێدا كەرەم د گەل كر [كرە پێغەمبەر، يان كوڕێت باش دانێ، يان ناڤدێركر د ناڤ هەمى ديناندا، يان ئەو كەرەم گۆتنا مەيە دەمێ ئەم دبێژين: (كما صليت على ابراهيم)] و ب ڕاستى ئەو د ئاخرەتيدا ژ بەحەشتيانە. ﴿١٢٣﴾ پاشى [هەى موحەممەد] مە وەحى بۆ تە هنارت [و مە گۆتە تە] دينێ ئيبراهيمى بگرە، دينەكێ ڤەدەرە ژ خوارى و پويچيێ، و ئەو ب خۆ ژى نە ژ موشركان بوو. ﴿١٢٤﴾ ب ڕاستى شەنبى ل سەر وان ب تنێ هاتە دانان [كو ڕێزێ لێ بگرن و شۆل تێدا نەكەن] ئەوێت تێدا ژێك جودا بوويين، و ب ڕاستى ڕۆژا قيامەتێ خودايێ تە دێ حوكمى و بڕيارێ د ناڤبەرا واندا كەت ل سەر وى تشتێ ئەو تێدا ژێك جودا. ﴿١٢٥﴾ و ب حيكمەت [ئانكو ب ئاخفتنا بنەجهـ و موكوم و ب دەليل و نيشان و ب نەرمى و ب ئاوايەكێ كارلێكەر] و شيرەتا قەنج [كو پێ بزانن تە ب وان شيرەتان خێرا وان دڤێت، و تە چو مەرەمێت دى نينن يان ژى ب قورئانێ ئەوا كو ئەو ب خۆ حيكمەت و شيرەتكارەكا قەنج]، بانگهلدێرە بۆ ڕێكا خودايێ خۆ [كو ئيسلامە]، و ب وێ ڕێكێ دان و ستاندنێ د گەل وان بكە يا ژ هەميان چێتر. ب ڕاستى خودايێ تە چێتر دزانيت كا كێ ڕێكا وى بەرزەكرين، و كا كێنە ڕاستەڕێ بوويين [ئانكو خودێ چێتر وان دنياسيت، يێ خێر تێدا بيت دێ ڕاستەڕێ كەت، و يێ گومڕا بيت ڕاستەڕێيا وى نە ب تەيە]. ﴿١٢٦﴾ و ئەگەر هەوە تۆلڤەكرن ڤيا ڤێجا هندى (تەمەتى) ئەوا ب سەرێ هەوە هاتى تۆلێ بستينن، و ئەگەر هوين سەبرێ بكێشن [و يێ بەرانبەرى خۆ ئازابكەن و تۆلێ ژێڤەنەكەن، پشتى هوين سەردەستى وى دبن]، ئێ ئەڤە بۆ بێنفرەهان باشتر و چێترە. ﴿١٢٧﴾ و سەبرا خۆ بكێشە [ل سەر وێ ئەزيەتا بۆ تە چێ دبيت] و ئەگەر سەبرا تە ژ خودێ نەبيت، بێ هاريكاريا وى سەبرا تە سەرناگريت، و خەما وان نەخۆ [گاڤا باوەرى نەئينان] و دلتەنگ نەبە ژ بەر پيلان و تۆريێت ئەو ددانن. ﴿١٢٨﴾ ب ڕاستى خودێ يێ د گەل وان ئەوێت پارێزكار و قەنجيكار و قەنجيخواز [ب پشتەڤانى و هاريكاريا خۆ].

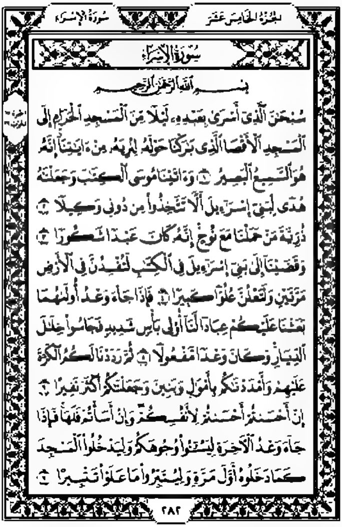

الجزء الخامس عشر سورة الإسراء

سُورَةُ الإِسۡرَاءِ

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

سُبۡحَٰنَ ٱلَّذِيٓ أَسۡرَىٰ بِعَبۡدِهِۦ لَيۡلٗا مِّنَ ٱلۡمَسۡجِدِ ٱلۡحَرَامِ إِلَى
ٱلۡمَسۡجِدِ ٱلۡأَقۡصَا ٱلَّذِي بَٰرَكۡنَا حَوۡلَهُۥ لِنُرِيَهُۥ مِنۡ ءَايَٰتِنَآۚ إِنَّهُۥ
هُوَ ٱلسَّمِيعُ ٱلۡبَصِيرُ ١ وَءَاتَيۡنَا مُوسَى ٱلۡكِتَٰبَ وَجَعَلۡنَٰهُ
هُدٗى لِّبَنِيٓ إِسۡرَٰٓءِيلَ أَلَّا تَتَّخِذُواْ مِن دُونِي وَكِيلٗا ٢
ذُرِّيَّةَ مَنۡ حَمَلۡنَا مَعَ نُوحٍۚ إِنَّهُۥ كَانَ عَبۡدٗا شَكُورٗا ٣
وَقَضَيۡنَآ إِلَىٰ بَنِيٓ إِسۡرَٰٓءِيلَ فِي ٱلۡكِتَٰبِ لَتُفۡسِدُنَّ فِي ٱلۡأَرۡضِ
مَرَّتَيۡنِ وَلَتَعۡلُنَّ عُلُوّٗا كَبِيرٗا ٤ فَإِذَا جَآءَ وَعۡدُ أُولَىٰهُمَا
بَعَثۡنَا عَلَيۡكُمۡ عِبَادٗا لَّنَآ أُوْلِي بَأۡسٖ شَدِيدٖ فَجَاسُواْ خِلَٰلَ
ٱلدِّيَارِۚ وَكَانَ وَعۡدٗا مَّفۡعُولٗا ٥ ثُمَّ رَدَدۡنَا لَكُمُ ٱلۡكَرَّةَ
عَلَيۡهِمۡ وَأَمۡدَدۡنَٰكُم بِأَمۡوَٰلٖ وَبَنِينَ وَجَعَلۡنَٰكُمۡ أَكۡثَرَ نَفِيرًا ٦
إِنۡ أَحۡسَنتُمۡ أَحۡسَنتُمۡ لِأَنفُسِكُمۡۖ وَإِنۡ أَسَأۡتُمۡ فَلَهَاۚ فَإِذَا
جَآءَ وَعۡدُ ٱلۡأٓخِرَةِ لِيَسُـُٔواْ وُجُوهَكُمۡ وَلِيَدۡخُلُواْ ٱلۡمَسۡجِدَ
كَمَا دَخَلُوهُ أَوَّلَ مَرَّةٖ وَلِيُتَبِّرُواْ مَا عَلَوۡاْ تَتۡبِيرًا ٧

٢٨٢

سۆرەتا ئیسراء

ل مەكەهێ هاتیە خوارێ (١١١) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحیم

﴿١﴾ ژ هەمی كێماسیان پاك و پاقژە، ئەوێ بەندەیێ خۆ د شەڤەكێدا ژ مزگەفتا مەسجدولحەرام بۆ مزگەفتا ئەقسا [كو قودسە] ب شەڤ بری، ئەوا مە دۆرماندۆری وێ ب خێر و بەرەكەت ئێخستی [ب ڕوبیار و فێقی ئێخستی و كربیە جهێ چەند پێغەمبەران]، دا ئەم نیشان و ئایەتێت خۆ [ل سەر دەستهەلاتداریا خۆ] نیشا [پێغەمبەری] بدەین، ب ڕاستی ئەو ب خۆ یێ گوهدێر و بینەرە. ﴿٢﴾ و مە تەورات دا موسایی، و مە بۆ ئسرائیلیان كرە ڕێكا هیدایەتێ، [و مە گۆتە وان] ژ بلی خودێ چو پەرستیان نەگرن كو كاروبارێت خۆ ب هیڤیێڤە بهێلن. ﴿٣﴾ دویندەها ئەوێت مە د گەل نوحی هەلگرتین [و ڕزگاركرین، مە بابێت هەوە ژ تۆفانێ ڕزگار كرن، ڤێجا سوپاسیا نیعمەتا خودێ بكەن] ب ڕاستی نووح بەندەیەكێ زێدە شوكوردار بوو. ﴿٤﴾ و مە ئسرائیل د تەوراتێدا، ئاگەهدار كرن كو ب ڕاستی هوین دێ دوجا خرابیێ د ئەردیدا كەن، و ب ڕاستی [ب خرابی و ستەما خۆ] هوین دێ ب سەر خەلكی كەڤن سەركەڤتنەكا گەلەك مەزن. ﴿٥﴾ ڤێجا گاڤا وەختێ جزادانا جارا ئێكێ هات، ئەم دێ هندەك بەندەیێت خۆ یێت خودان هێز و شیان د شەڕاندا ب سەر هەوەدا هنێرین، كو د ناڤ وەلاتێ هەوەدا بێن و بچن و كوشتنێ بێخنە ناڤ هەوە، و ئەڤە ژڤانەكێ ڕاست و دورستە و هەر دێ ئێت. ﴿٦﴾ پاشی [پشتی هەوە تۆبەكری و هوین پەشێمان بووین] مە هێزا هەوە جارەكا دی زڤڕاندڤە، دا هوین ل سەر وان زال بین و سەربكەڤن، و مە هوین ب مال و كوڕان ب هێز ئێخستن، و مە لەشكەرێ هەوە ژ یێ نەیارێت هەوە پتر لێ كر. ﴿٧﴾ و ئەگەر هوین قەنجیێ [چ گۆتن چ كریار] بكەن، هوین دێ ل خۆ كەن، و ئەگەر هوین خرابیێ [چ گۆتن چ كریار] بكەن، هوین دێ [زیانێ] ل خۆ كەن. ڤێجا گاڤا ژڤانێ جزادانا دووێ هات [و هەوە دەست ب خرابیان كر، دیسا ئەم دێ وان بەندەیێت خورت و ب هێز ب سەر هەوەدا هنێرین وەكی جارا ئێكێ]، دا [وێ ئێزا و ئەزیەتێ پێ بدەنە بەر هەوە] سەروچاڤێت هەوە ب كول و كۆڤان بێخن و دا بچنە د مزگەفتێڤە [مزگەفتا قودسێ]، هەروەكی جارا ئێكێ چوینە تێڤە [و كەڤتینە د ناڤ وەلاتێ هەوەدا و كوشتن ئێخستیە ناڤ هەوە و ب خورتی هوین دەرئێخستین]، و دا هەر تشتێ ئەو ل سەر زال بین كاڤل و وێران بكەن و ژ بن ببەن.

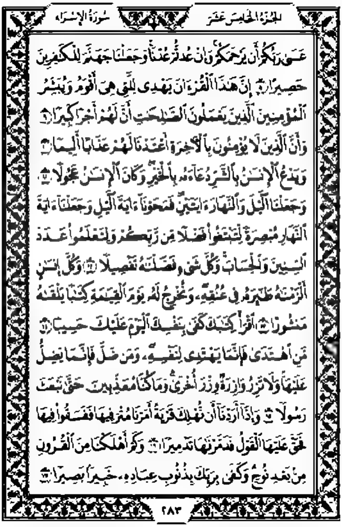

عَسَىٰ رَبُّكُمْ أَن يَرْحَمَكُمْ وَإِنْ عُدتُّمْ عُدْنَا وَجَعَلْنَا جَهَنَّمَ لِلْكَٰفِرِينَ
حَصِيرًا ٨ إِنَّ هَٰذَا ٱلْقُرْءَانَ يَهْدِى لِلَّتِى هِىَ أَقْوَمُ وَيُبَشِّرُ
ٱلْمُؤْمِنِينَ ٱلَّذِينَ يَعْمَلُونَ ٱلصَّٰلِحَٰتِ أَنَّ لَهُمْ أَجْرًا كَبِيرًا ٩
وَأَنَّ ٱلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِٱلْءَاخِرَةِ أَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ١٠
وَيَدْعُ ٱلْإِنسَٰنُ بِٱلشَّرِّ دُعَآءَهُۥ بِٱلْخَيْرِ وَكَانَ ٱلْإِنسَٰنُ عَجُولًا ١١
وَجَعَلْنَا ٱلَّيْلَ وَٱلنَّهَارَ ءَايَتَيْنِ فَمَحَوْنَآ ءَايَةَ ٱلَّيْلِ وَجَعَلْنَآ ءَايَةَ
ٱلنَّهَارِ مُبْصِرَةً لِّتَبْتَغُوا۟ فَضْلًا مِّن رَّبِّكُمْ وَلِتَعْلَمُوا۟ عَدَدَ
ٱلسِّنِينَ وَٱلْحِسَابَ وَكُلَّ شَىْءٍ فَصَّلْنَٰهُ تَفْصِيلًا ١٢ وَكُلَّ إِنسَٰنٍ
أَلْزَمْنَٰهُ طَٰٓئِرَهُۥ فِى عُنُقِهِۦ وَنُخْرِجُ لَهُۥ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ كِتَٰبًا يَلْقَىٰهُ
مَنشُورًا ١٣ ٱقْرَأْ كِتَٰبَكَ كَفَىٰ بِنَفْسِكَ ٱلْيَوْمَ عَلَيْكَ حَسِيبًا ١٤
مَّنِ ٱهْتَدَىٰ فَإِنَّمَا يَهْتَدِى لِنَفْسِهِۦ وَمَن ضَلَّ فَإِنَّمَا يَضِلُّ
عَلَيْهَا وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ وَمَا كُنَّا مُعَذِّبِينَ حَتَّىٰ نَبْعَثَ
رَسُولًا ١٥ وَإِذَآ أَرَدْنَآ أَن نُّهْلِكَ قَرْيَةً أَمَرْنَا مُتْرَفِيهَا فَفَسَقُوا۟ فِيهَا
فَحَقَّ عَلَيْهَا ٱلْقَوْلُ فَدَمَّرْنَٰهَا تَدْمِيرًا ١٦ وَكَمْ أَهْلَكْنَا مِنَ ٱلْقُرُونِ
مِنۢ بَعْدِ نُوحٍ وَكَفَىٰ بِرَبِّكَ بِذُنُوبِ عِبَادِهِۦ خَبِيرًۢا بَصِيرًا ١٧

﴿٨﴾ [پشتی جارا دووێ ژی ئەگەر هوین پەشێمان بین و جارەکا دی تۆبە بکەن و گونەهان بهێلن] دبیت خودایێ هەوە ڕەحمێ ب هەوە ببەت و هەوە ئازا بکەت، و ئەگەر هوین زڤڕینەڤە [سەر کار و کریارێت خۆ بێت خراب] ئەم ژی دێ زڤڕینەڤە [سەر ئیزادانا هەوە] و دۆژەهـ مە بۆ گاوران یا کریە زیندان. ﴿٩﴾ ب ڕاستی ئەڤ قورئانە بەرێ مرۆڤی ددەتە وێ ڕێکێ یا ژ هەمییان ڕاستتر، و مزگینییێ ددەتە خودان باوەران، ئەوێت کار و کریارێت ڕاست و دورست دکەن کو وان خەلاتەکێ مەزن یێ هەی. ﴿١٠﴾ و ب ڕاستی ئەوێت باوەرییێ ب ئاخرەتێ نەئینن، مە ئیزا و عەزابەکا دژوار و ب ژان بۆ وان یا بەرهەڤکری. ﴿١١﴾ و مرۆڤ کا چاوا دوعایا خێرێ بۆ خۆ دکەت، وەسا نفرینان ژی ل خۆ دکەت [ڤێجا ئەگەر ئەو نفرینا مرۆڤی ل خۆ کری خودێ قەبویل کربایە د جهدا مرۆڤ دا تێ چیت، بەلێ خودێ ژ کەرەم و ڕەحما خۆ وان نفرینان قەبویل ناکەت]، و مرۆڤ هەر یێ ب لەزە [و ژ بەر وێ لەزێ کا چاوا داخوازا خێرێ دکەت، وەسا داخوازا خرابییێ ژی بۆ خۆ دکەت]. ﴿١٢﴾ و شەڤ و ڕۆژ [دویف ئێک هاتنا وان و د ناڤێکداچۆنا وان، کورتی و درێژیا وان] مە کرنە دو دەلیل و نیشان [ل سەر دەستهەلاتداریا خودێ]، ڤێجا مە نیشانا شەڤێ کرە تاری و مە نیشانا ڕۆژێ کرە ڕۆناهی، دا هوین [ب ڕۆناهیا ڕۆژێ و ب کارێ تێدا دکەن] ژ کەرەما خودایێ خۆ بخوازن، و دا هوین هەژمارا سالان [و هەیڤان] و حسێبێ بزانن، و هەمی تشت [ژ دینی و دنیایێ] مە یێ ب بەرفرەهی ئاشکەراکری [مە دویر و درێژ یێ دیارکری]. ﴿١٣﴾ و هەر مرۆڤەکی مە کارێ وی یێ تێخستییە ستۆیێ وی، و ڕۆژا قیامەتێ دەفتەرا کار و کریارێت وی دێ بۆ دەرئێخین، دێ ڤەکری بینیت. ﴿١٤﴾ [ئەڤە دەفتەرا کار و کریارێت تەیە] دەفتەرا خۆ بخوینە، ڤێجا تو ب خۆ ئەڤرۆ بەسی خۆیی حسێبێ دگەل خۆ بکەی. ﴿١٥﴾ هەر کەسێ ڕاستەڕێ بوویی، ب ڕاستی بۆ خۆ یێ ڕاستەڕێ بوویی، و هەر کەسێ گومڕا و بەرزەبوویی زیانێ بەس ل خۆ دکەت، و کەس گونەها کەسێ ڕاناکەت، و هەتا ئەم پێغەمبەران نەهنێرین ئیزادان و عەزابێ نادەین. ﴿١٦﴾ و ئەگەر مە ڤیا ئەم [خەلکێ] گوندەکی د هیلاک بەین، ئەم دێ فەرمانێ ب گوهداری و تاعەتێ دەینە دەولەمەند و سەرکار و سەروەرێت وان، ڤێجا ژ ڕێکا ڕاست دەرکەڤتن و فەرمانا مە ب جهـ نەئینان، ڤێجا هێژایی ژڤان و گەڤ بوون و مە گوند کاڤل و وێران کر و مە ژ بن کر. ﴿١٧﴾ و مە چەند [ئانکو گەلەک] ملەت ژ چەرخێت بۆری یێت پشتی نووحی د هیلاک برینە [وەکی (سەموود) و عاد]، و بەسە کو خودایێ تە ئاگەهدار و بینەرێ گونەهێت بەندەیێت خۆ بیت.

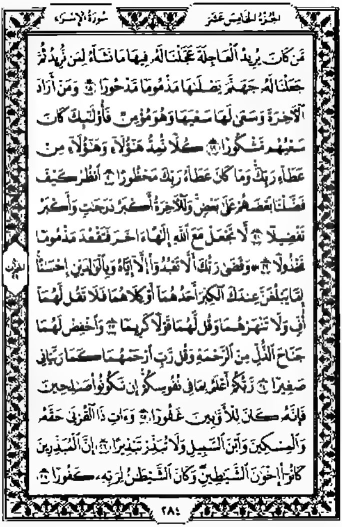

الجزء الخامس عشر
سورة الإسراء

مَن كَانَ يُرِيدُ ٱلْعَاجِلَةَ عَجَّلْنَا لَهُۥ فِيهَا مَا نَشَآءُ لِمَن نُّرِيدُ ثُمَّ
جَعَلْنَا لَهُۥ جَهَنَّمَ يَصْلَىٰهَا مَذْمُومًا مَّدْحُورًا ﴿١٨﴾ وَمَنْ أَرَادَ
ٱلْـَٔاخِرَةَ وَسَعَىٰ لَهَا سَعْيَهَا وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَأُو۟لَـٰٓئِكَ كَانَ
سَعْيُهُم مَّشْكُورًا ﴿١٩﴾ كُلًّا نُّمِدُّ هَـٰٓؤُلَآءِ وَهَـٰٓؤُلَآءِ مِنْ
عَطَآءِ رَبِّكَ وَمَا كَانَ عَطَآءُ رَبِّكَ مَحْظُورًا ﴿٢٠﴾ ٱنظُرْ كَيْفَ
فَضَّلْنَا بَعْضَهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ وَلَلْـَٔاخِرَةُ أَكْبَرُ دَرَجَـٰتٍ وَأَكْبَرُ
تَفْضِيلًا ﴿٢١﴾ لَّا تَجْعَلْ مَعَ ٱللَّهِ إِلَـٰهًا ءَاخَرَ فَتَقْعُدَ مَذْمُومًا
مَّخْذُولًا ﴿٢٢﴾ ۞ وَقَضَىٰ رَبُّكَ أَلَّا تَعْبُدُوٓا۟ إِلَّآ إِيَّاهُ وَبِٱلْوَٰلِدَيْنِ إِحْسَـٰنًا
إِمَّا يَبْلُغَنَّ عِندَكَ ٱلْكِبَرَ أَحَدُهُمَآ أَوْ كِلَاهُمَا فَلَا تَقُل لَّهُمَآ
أُفٍّ وَلَا تَنْهَرْهُمَا وَقُل لَّهُمَا قَوْلًا كَرِيمًا ﴿٢٣﴾ وَٱخْفِضْ لَهُمَا
جَنَاحَ ٱلذُّلِّ مِنَ ٱلرَّحْمَةِ وَقُل رَّبِّ ٱرْحَمْهُمَا كَمَا رَبَّيَانِى
صَغِيرًا ﴿٢٤﴾ رَّبُّكُمْ أَعْلَمُ بِمَا فِى نُفُوسِكُمْ إِن تَكُونُوا۟ صَـٰلِحِينَ
فَإِنَّهُۥ كَانَ لِلْأَوَّٰبِينَ غَفُورًا ﴿٢٥﴾ وَءَاتِ ذَا ٱلْقُرْبَىٰ حَقَّهُۥ
وَٱلْمِسْكِينَ وَٱبْنَ ٱلسَّبِيلِ وَلَا تُبَذِّرْ تَبْذِيرًا ﴿٢٦﴾ إِنَّ ٱلْمُبَذِّرِينَ
كَانُوٓا۟ إِخْوَٰنَ ٱلشَّيَـٰطِينِ وَكَانَ ٱلشَّيْطَـٰنُ لِرَبِّهِۦ كَفُورًا ﴿٢٧﴾

الحزب

٢٨٤

﴿١٨﴾ و هەر كەسێ [ب كریارێت خۆ] دنیا بڤێت، ئەم د دنیایێدا بۆ وی تشتێ مە بڤێت [نە یێ وی بڤێت و دخوازیت] ب لەز دێ دەینێ، پاشی [ڕۆژا قیامەتێ] دۆژەهـ مە یا بۆ ئێخستی و ئامادەكری، دێ ڕەزیل و دویرئێخستی ژ دلۆڤانیا خودێ چیتە تێدا. ﴿١٩﴾ و هەر كەسێ [ب كار و كریارێت خۆ] ئاخرەت بڤێت و كارێ ئاخرەتێ بكەت و یێ خودان ئیمان ژی بیت، ئەڤان كارێ وان دێ ژێ ئێتە وەرگرتن و قەبویل كرن. ﴿٢٠﴾ ئەم ژ دانا خودایێ تە ددەینە هەمیان و كەسێ ژێ بێ بار ناكەین، چ یێت ژیانا دنیایێ ڤیاین و چ ئەوێت ژیانا ئاخرەتێ ڤیایین، و چ ئەوێت هەردو ڤیایین و چ كافر و چ خودان باوەر، و دانا خودایێ تە ژ كەسێ یا ڤەگرتی نینە. ﴿٢١﴾ [هەی موحەمەد] بەرێ خۆ بدەیێ كا مە چاوا هندەك ژ وان ب سەر هندەكێت دی ئێخستینە [ب مالی و قەدری و ساخلەمیێ و... هتد]، و دەرەجەیێت ئاخرەتێ مەزنترن و فەرقترن. ﴿٢٢﴾ و چو هەڤپشكان بۆ خودێ چێ نەكە، و ژ بلی وی كەسێ دی نەپەرێسە ئەگەر دێ یێ ڕسوا و لۆمەدار و بێ هاریكار بی. ﴿٢٣﴾ و خودایێ تە فەرمانا دایی هوین پەرستنا وی ب تنێ بكەن، و د گەل دەیابان د قەنج بن، و ئەگەر ئێك ژ وان یان هەردو ل دەڤ تە پیربوون، تو [د خزمەتكرنا واندا] نەبێژە وان (ئۆف) ژی [كو تو وەستیان و بێزاریا خۆ ژ وان دیار بكەی]، و ل وان نەخورە و وان پاشڤە نەبە و [شوینا (ئۆف ئۆف)] ئاخڤتنەكا نەرم و جوان د گەل وان بكە. ﴿٢٤﴾ و خۆ زێدە بۆ وان بشكێنە و زێدە دلۆڤانیێ د ڕاستا واندا بكە [زێدە خۆ بۆ وان نەرم بكە و خۆ بشكێنە، و وان بینە دەڤ خۆ و خودان بكە، هەروەكی وان ب بچویكاتی تو ب بەر خۆڤە ئینایی و خودانكری] و بێژە: خودێوۆ دلۆڤانیێ ب وان ببە هەروەكی وان ب بچویكاتی دلۆڤانی ب من بری، و ئەز مەزن كریم. ﴿٢٥﴾ خودایێ هەوە ئەوا د دلێت هەوەدا هەی چێتر دزانیت، و ئەگەر هوین د باش بن و تۆبە بكەن [دێ ل هەوە بۆریت چونكی]، خودێ بۆ وان ئەوێت زێدە ل خۆ دزڤڕن گونەهـ ژێبەرە. ﴿٢٦﴾ و ماف و هەقێ كەس و كاران [ژ سەرەدان و حەژێكرن و هاریكاریێ... هتد]، و بەلنگاز و ڕێڤنگان بدەیێ، و دەستدڕیاییێ دەستدڕیانێ [د مالێ خۆدا] نەكە [دەستدڕیان ئەوە مرۆڤ مالێ خۆ د نەگوهداریا خودێدا بمەزێخیت یان بێخیتە نە د جهێ هەژیدا]. ﴿٢٧﴾ ب ڕاستی یێت دەستدڕیاییێ برایێت شەیتانینە، و شەیتان د نیعمەتێت خودایێ خۆدا یێ چاڤنق بوو [و برایینیا وان د ڤێرێدایە شەیتانی شوكور و سوپاسیا نیعمەتا خودێ نەكر، ئەڤە ژی وەختێ مالێ خۆ د گوهداریا خودێدا نەمەزێخن، ئەڤە وان سوپاسیا خودێ نەكر، و ئەو و شەیتان بوونە برایێت ئێك].

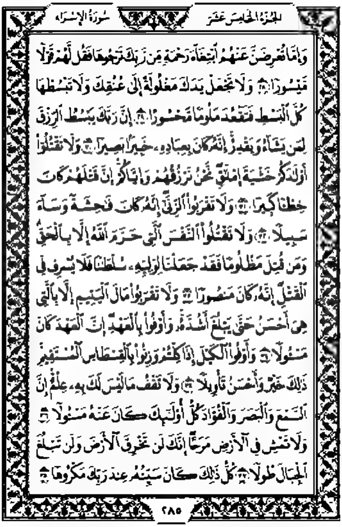

وَإِمَّا تُعۡرِضَنَّ عَنۡهُمُ ٱبۡتِغَآءَ رَحۡمَةٖ مِّن رَّبِّكَ تَرۡجُوهَا فَقُل لَّهُمۡ قَوۡلٗا
مَّيۡسُورٗا ﴿٢٨﴾ وَلَا تَجۡعَلۡ يَدَكَ مَغۡلُولَةً إِلَىٰ عُنُقِكَ وَلَا تَبۡسُطۡهَا
كُلَّ ٱلۡبَسۡطِ فَتَقۡعُدَ مَلُومٗا مَّحۡسُورًا ﴿٢٩﴾ إِنَّ رَبَّكَ يَبۡسُطُ ٱلرِّزۡقَ
لِمَن يَشَآءُ وَيَقۡدِرُۚ إِنَّهُۥ كَانَ بِعِبَادِهِۦ خَبِيرَۢا بَصِيرٗا ﴿٣٠﴾ وَلَا تَقۡتُلُوٓاْ
أَوۡلَٰدَكُمۡ خَشۡيَةَ إِمۡلَٰقٖۖ نَّحۡنُ نَرۡزُقُهُمۡ وَإِيَّاكُمۡۚ إِنَّ قَتۡلَهُمۡ كَانَ
خِطۡـٔٗا كَبِيرٗا ﴿٣١﴾ وَلَا تَقۡرَبُواْ ٱلزِّنَىٰٓۖ إِنَّهُۥ كَانَ فَٰحِشَةٗ وَسَآءَ
سَبِيلٗا ﴿٣٢﴾ وَلَا تَقۡتُلُواْ ٱلنَّفۡسَ ٱلَّتِي حَرَّمَ ٱللَّهُ إِلَّا بِٱلۡحَقِّۗ
وَمَن قُتِلَ مَظۡلُومٗا فَقَدۡ جَعَلۡنَا لِوَلِيِّهِۦ سُلۡطَٰنٗا فَلَا يُسۡرِف فِّي
ٱلۡقَتۡلِۖ إِنَّهُۥ كَانَ مَنصُورٗا ﴿٣٣﴾ وَلَا تَقۡرَبُواْ مَالَ ٱلۡيَتِيمِ إِلَّا بِٱلَّتِي
هِيَ أَحۡسَنُ حَتَّىٰ يَبۡلُغَ أَشُدَّهُۥۚ وَأَوۡفُواْ بِٱلۡعَهۡدِۖ إِنَّ ٱلۡعَهۡدَ كَانَ
مَسۡـُٔولٗا ﴿٣٤﴾ وَأَوۡفُواْ ٱلۡكَيۡلَ إِذَا كِلۡتُمۡ وَزِنُواْ بِٱلۡقِسۡطَاسِ ٱلۡمُسۡتَقِيمِۚ
ذَٰلِكَ خَيۡرٞ وَأَحۡسَنُ تَأۡوِيلٗا ﴿٣٥﴾ وَلَا تَقۡفُ مَا لَيۡسَ لَكَ بِهِۦ عِلۡمٌۚ إِنَّ
ٱلسَّمۡعَ وَٱلۡبَصَرَ وَٱلۡفُؤَادَ كُلُّ أُوْلَٰٓئِكَ كَانَ عَنۡهُ مَسۡـُٔولٗا ﴿٣٦﴾
وَلَا تَمۡشِ فِي ٱلۡأَرۡضِ مَرَحًاۖ إِنَّكَ لَن تَخۡرِقَ ٱلۡأَرۡضَ وَلَن تَبۡلُغَ
ٱلۡجِبَالَ طُولٗا ﴿٣٧﴾ كُلُّ ذَٰلِكَ كَانَ سَيِّئُهُۥ عِندَ رَبِّكَ مَكۡرُوهٗا ﴿٣٨﴾

﴿٢٨﴾ و ئەگەر تو ڕویێ خۆ ژ شەرماندا و ژ بەر نەبوونا ڕزقێ خودایێ خۆ ژ وان وەرگێری [چونکی چو د دەستێ تەدا نینە بدەیە وان]، ڤێجا تو ئاخفتنەکا خۆش و نەرم د گەل وان بکە. ﴿٢٩﴾ و دەستێ خۆ ژ قەلسی نەئاڤێژە حەفکا خۆ [کو چو ژ دەستێ تە دەرنەکەڤیت]، و دەستێت خۆ ئێکجار ژی ڤەنەکە [کو تو دەرێژییێ بکەی. ڕێکەکا ناڤنجی د ناڤبەرا چرویکی و دەرێژییێدا بگرە]، و [ئەگەر وەنەکەی] دێ بیە ژ لۆمەدار و دەستڤالا و ڕویتان. ﴿٣٠﴾ ب ڕاستی خودایێ تە یێ بڤێت ڕزقێ وی بۆ زێدە و کێم دکەت، ب ڕاستی ئەو ئاگەهدار و بینەرێ بەندەیێت خۆیە. ﴿٣١﴾ و بچویکێت خۆ ژ ترسا هەژارییێ نەکوژن، هەر ئەم ڕزقێ وان و یێ هەوە ژی ددەین، ب ڕاستی کوشتنا وان گونەهەکا مەزنە. ﴿٣٢﴾ و نێزیکی زنایێ و دەهمەن پیسییێ نەبن، ب ڕاستی ئەو کارەکێ زێدەکرێتە و ڕێکا وێ پیس ڕێکە. ﴿٣٣﴾ و ئەو نەفسا خودێ کوشتنا وێ حەرامکری ژ بلی هندێ ب بەر تۆلێ بێتە تێخستن، نەکوژن، و هەر کەسێ بێ غال و غەرەز بێتە کوشتن، ڤێجا ب ڕاستی مە دەستهەلاتا دایە خوینەرگرێ وی، ڤێجا بلا ژ تخویبان نەبۆریت [کو ئێکێ دی بکوژیت یان بشتی کوشتنێ کارەکێ دی لێ بکەت]، و خودێ ئەو دەستهەلات دایێ و هاریکاری بۆ کری. ﴿٣٤﴾ و نێزیکی مالێ سێوی نەبن، ئەگەر ب باشترین ڕێك نەبیت [کو بێ مالێ وی بپارێزی و شۆل بێ بکەی] هەتا بالغ و ئاقل نەبن، و پەیمانا خۆ ب جهـ بینن، ب ڕاستی پسیارا پەیمانێ دێ ژ هەوە تێتەکرن. ﴿٣٥﴾ و پیڤانێ ب دورستی [بێ کێماسی] بپێڤن ئەگەر هەوە پیڤان کر، و ب ترازییا ڕاست و دورست بکێشن، ئەڤە بۆ هەوە چێترە و دویماهیکەکا باشترە. ﴿٣٦﴾ و تشتێ تو چو ژێ نەزانی ل دویڤ نەچە، ب ڕاستی مرۆڤ ژ گوهـ و چاڤ و دلێ خۆ بەرپرسە. ﴿٣٧﴾ ب شاهی و مەزناتی ل سەر ئەردی ب ڕێڤە نەچە، ب ڕاستی تو ب چۆنا خۆ نەشێی ئەردی کون بکەی و بکەلێشی، و تو ب درێژییێ ژی ناگەهیە چیایان. ﴿٣٨﴾ ئەڤە هەمی [کریارێت بۆری یێت خودێ فەرمانا مە ب نەکرنا وان کری]، کرنا وان هەمییان ل دەڤ خودایێ تە گونەهە.

ذَٰلِكَ مِمَّآ أَوۡحَىٰٓ إِلَيۡكَ رَبُّكَ مِنَ ٱلۡحِكۡمَةِۗ وَلَا تَجۡعَلۡ مَعَ ٱللَّهِ إِلَٰهًا
ءَاخَرَ فَتُلۡقَىٰ فِي جَهَنَّمَ مَلُومًا مَّدۡحُورًا ٣٩ أَفَأَصۡفَىٰكُمۡ رَبُّكُم
بِٱلۡبَنِينَ وَٱتَّخَذَ مِنَ ٱلۡمَلَٰٓئِكَةِ إِنَٰثًاۚ إِنَّكُمۡ لَتَقُولُونَ قَوۡلًا عَظِيمًا ٤٠
وَلَقَدۡ صَرَّفۡنَا فِي هَٰذَا ٱلۡقُرۡءَانِ لِيَذَّكَّرُواْ وَمَا يَزِيدُهُمۡ إِلَّا نُفُورًا ٤١
قُل لَّوۡ كَانَ مَعَهُۥٓ ءَالِهَةٌ كَمَا يَقُولُونَ إِذًا لَّٱبۡتَغَوۡاْ إِلَىٰ ذِي ٱلۡعَرۡشِ سَبِيلًا ٤٢
سُبۡحَٰنَهُۥ وَتَعَٰلَىٰ عَمَّا يَقُولُونَ عُلُوًّا كَبِيرًا ٤٣ تُسَبِّحُ لَهُ ٱلسَّمَٰوَٰتُ
ٱلسَّبۡعُ وَٱلۡأَرۡضُ وَمَن فِيهِنَّۚ وَإِن مِّن شَيۡءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمۡدِهِۦ وَلَٰكِن
لَّا تَفۡقَهُونَ تَسۡبِيحَهُمۡۚ إِنَّهُۥ كَانَ حَلِيمًا غَفُورًا ٤٤ وَإِذَا قَرَأۡتَ
ٱلۡقُرۡءَانَ جَعَلۡنَا بَيۡنَكَ وَبَيۡنَ ٱلَّذِينَ لَا يُؤۡمِنُونَ بِٱلۡأٓخِرَةِ حِجَابًا
مَّسۡتُورًا ٤٥ وَجَعَلۡنَا عَلَىٰ قُلُوبِهِمۡ أَكِنَّةً أَن يَفۡقَهُوهُ وَفِيٓ ءَاذَانِهِمۡ
وَقۡرًاۚ وَإِذَا ذَكَرۡتَ رَبَّكَ فِي ٱلۡقُرۡءَانِ وَحۡدَهُۥ وَلَّوۡاْ عَلَىٰٓ أَدۡبَٰرِهِمۡ نُفُورًا ٤٦
نَّحۡنُ أَعۡلَمُ بِمَا يَسۡتَمِعُونَ بِهِۦٓ إِذۡ يَسۡتَمِعُونَ إِلَيۡكَ وَإِذۡ هُمۡ نَجۡوَىٰٓ
إِذۡ يَقُولُ ٱلظَّٰلِمُونَ إِن تَتَّبِعُونَ إِلَّا رَجُلًا مَّسۡحُورًا ٤٧ ٱنظُرۡ
كَيۡفَ ضَرَبُواْ لَكَ ٱلۡأَمۡثَالَ فَضَلُّواْ فَلَا يَسۡتَطِيعُونَ سَبِيلًا ٤٨
وَقَالُوٓاْ أَءِذَا كُنَّا عِظَٰمًا وَرُفَٰتًا أَءِنَّا لَمَبۡعُوثُونَ خَلۡقًا جَدِيدًا ٤٩

﴿٣٩﴾ ئەڤە [مەحەممەد ئەو بڕیارێت بۆرین ژ گۆتنا خودێ ﴿وَلَا تَجۡعَلۡ مَعَ ٱللَّهِ إِلَٰهًا ءَاخَرَ﴾ هەتا ڤێ ئایەتێ] هندەك ژ وان حیكمەتانە ئەوێت خودایێ تە ب وەحی بۆ تە هنارتین، و چو پەرستیان د گەل خودێ نەگرە [ئەگەر وەبكەی]، دێ شەرمزار و دویرێختی ژ دلۆڤانیا خودێ بۆ جەهنەمێ تێیە هاڤێتن. **﴿٤٠﴾** ئێجا ئەرێ خودایێ هەوە كوڕ خۆسەر بۆ هەوە تێخستن، و بۆ خۆ ژ ملیاكەتان كچ دانان؟! ب ڕاستی هوین ئاخفتنەكا گەلەك مەزن [د كرێتی و نەجوانیا خۆدا] دكەن، [وەختێ هوین خۆ ب قەدرتر دبینن و كوڕان بۆ خۆ ددانن، و ئەوێت هەوە نەڤێن كو كچن بۆ خودێ دتێخن]. **﴿٤١﴾** ب ڕاستی مە دوبارە و ب درێژی و ب گەلەڕەنگان [بەلگە و نموونە] د ڤێ قورئانێدا ئینایینە، دا بیرا خۆ بینن، بەلێ [دوبارەكرن و درێژی ئینانا ڤان نیشانان] ژ بلی دویركەفتن ژ هەقییێ چو یێ دی ل وان زێدە ناكەت. **﴿٤٢﴾** بێژە ئەگەر د گەل خودێ هندەك پەرستییێت دی هەبانە هەروەكی ئەو دبێژن، دا بزاڤێ كەن ب ڕێكەكێ خۆ نێزیكی خودانێ عەرشی بكەن [یان ژی دا بزاڤێ كەن ل سەر خودانێ عەرشی زال بن هەروەكی هەمی خوێندكار د دنیایێدا ڤێ كاری دكەن]. **﴿٤٣﴾** خودێ یێ پاك و پاقژ و زێدە بلندە ژ وێ یا ئەو دبێژن. **﴿٤٤﴾** و هەر حەفت ئەسمان و ئەرد و هندێ تێدا هەمی خودێ ژ كێماسییان پاقژ دكەن، و چو تشت نینن سوپاسییا خودێ ب پاقژی نەكەن، بەلێ هوین تەسبیحا وان تێناگەهن، ب ڕاستی خودێ لەزێ ل جزایی ناكەت و یێ گونەهـ ژێبەرە. **﴿٤٥﴾** و هەر وەختێ تو قورئانێ دخوینی، ئەم پەردەیەكێ دناڤبەرا تە و ئەوێت باوەرییێ ب ئاخرەتێ نەئینن ددانین [كو قورئانێ تێنەگەهن]. **﴿٤٦﴾** و مە پەردە ل سەر دلێت وان یێت دانایین دا قورئانێ تێنەگەهن، و مە گرانی یا ئێخستییە د گوهێت واندا [كو گول قورئانێ نەبن]، و هەر وەختێ د قورئانێدا تە ناڤێ خودایێ خۆ ب یەكتایی ئینا [تە گۆت خودایێ من تاك و تەنایە، و بێ هەڤال و هۆگر و هەڤپشكە]، پشتا خۆ ددەنە تە و دڕەڤن [دا گولێ نەبن خودێ ئێكە]. **﴿٤٧﴾** ئەم چێتر دزانین كا بۆچی ئەو گوهدارییا تە دكەن وەختێ ئەو گوهدارییا تە دكەن، [گوهدارییا تە دكەن بۆ تڕانەكرنێ ب تە و قورئانێ] و [دیسا] مە چێتر ئاگەهـ ژێ هەیە وەختێ پستەپستێ دكەن، و دەڤێ خۆ دبەنە بەر گوهێت ئێكدو، وەختێ ستەمكار دبێژن: ئەرێ هوین ل دویڤ دچن مرۆڤەكێ سێرلێكری و عەقلجۆیی پێڤەتر نینە. **﴿٤٨﴾** بەرێ خۆ بدێ كا چاوا ئەو نموونەیان بۆ تە دئینن [دبێژن: ساحرە، شاعرە و هەلبەستڤانە، دینە... هتد]، و ئەو [ب ڤان بێ بەختییان] گومڕا و بەرزەبوون، و نەشێن ڕێكا هەقییێ بگرن [یان ب سەر چو ڕێكان هەلنابن د بەرنەڤل بن، كو بشێن پێ تانان د تە بقوتن]. **﴿٤٩﴾** و گۆتن ئەرێ ئەگەر ئەم بووینە هەستی و هەلوەرییاین و پرت و بەلاڤە بووین، جارەكا دی دێ زێندی بینەڤە و بینە مرۆڤەكێ نوی.

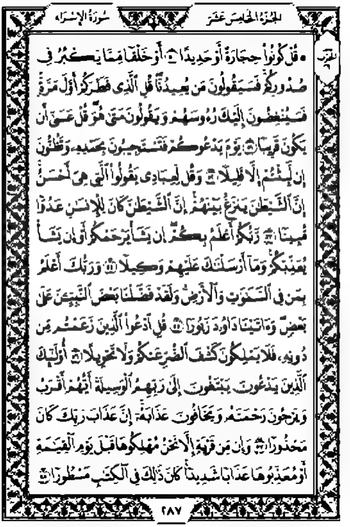

الحزب

۞ قُلْ كُونُوا۟ حِجَارَةً أَوْ حَدِيدًا ﴿٥٠﴾ أَوْ خَلْقًا مِّمَّا يَكْبُرُ فِى
صُدُورِكُمْ ۚ فَسَيَقُولُونَ مَن يُعِيدُنَا ۖ قُلِ ٱلَّذِى فَطَرَكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ ۚ
فَسَيُنْغِضُونَ إِلَيْكَ رُءُوسَهُمْ وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هُوَ ۖ قُلْ عَسَىٰٓ أَن
يَكُونَ قَرِيبًا ﴿٥١﴾ يَوْمَ يَدْعُوكُمْ فَتَسْتَجِيبُونَ بِحَمْدِهِۦ وَتَظُنُّونَ
إِن لَّبِثْتُمْ إِلَّا قَلِيلًا ﴿٥٢﴾ وَقُل لِّعِبَادِى يَقُولُوا۟ ٱلَّتِى هِىَ أَحْسَنُ ۚ
إِنَّ ٱلشَّيْطَٰنَ يَنزَغُ بَيْنَهُمْ ۚ إِنَّ ٱلشَّيْطَٰنَ كَانَ لِلْإِنسَٰنِ عَدُوًّا
مُّبِينًا ﴿٥٣﴾ رَّبُّكُمْ أَعْلَمُ بِكُمْ ۖ إِن يَشَأْ يَرْحَمْكُمْ أَوْ إِن يَشَأْ
يُعَذِّبْكُمْ ۚ وَمَآ أَرْسَلْنَٰكَ عَلَيْهِمْ وَكِيلًا ﴿٥٤﴾ وَرَبُّكَ أَعْلَمُ
بِمَن فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ ۗ وَلَقَدْ فَضَّلْنَا بَعْضَ ٱلنَّبِيِّۦنَ عَلَىٰ
بَعْضٍ ۖ وَءَاتَيْنَا دَاوُۥدَ زَبُورًا ﴿٥٥﴾ قُلِ ٱدْعُوا۟ ٱلَّذِينَ زَعَمْتُم مِّن
دُونِهِۦ فَلَا يَمْلِكُونَ كَشْفَ ٱلضُّرِّ عَنكُمْ وَلَا تَحْوِيلًا ﴿٥٦﴾ أُو۟لَٰٓئِكَ
ٱلَّذِينَ يَدْعُونَ يَبْتَغُونَ إِلَىٰ رَبِّهِمُ ٱلْوَسِيلَةَ أَيُّهُمْ أَقْرَبُ
وَيَرْجُونَ رَحْمَتَهُۥ وَيَخَافُونَ عَذَابَهُۥٓ ۚ إِنَّ عَذَابَ رَبِّكَ كَانَ
مَحْذُورًا ﴿٥٧﴾ وَإِن مِّن قَرْيَةٍ إِلَّا نَحْنُ مُهْلِكُوهَا قَبْلَ يَوْمِ ٱلْقِيَٰمَةِ
أَوْ مُعَذِّبُوهَا عَذَابًا شَدِيدًا ۚ كَانَ ذَٰلِكَ فِى ٱلْكِتَٰبِ مَسْطُورًا ﴿٥٨﴾

﴿٥٠﴾ [هەی موحەمەد] بێژە: هوین ببنە بەر یان ئاسن. ﴿٥١﴾ یان ژی هەر تشتەکێ دی یێ کو هوین د دلێ خۆدا مەزنتر (ب زەحمەتتر) دبینن [هوین ببنە چ، ببنە ئەو، هەر پشتی مرنێ دێ ساخ بنەڤە]، ڤێجا ئەو دێ بێژن: کی دێ مە زڤڕینیتەڤە [پشتی ئەم بوویچ دبین] بێژە: ئەو دێ هەوە زڤڕینیتەڤە ئەوێ هوین جارا ئێکێ چێکرین، ئەو دێ سەرێ خۆ [بۆ ترانەپێکرنێ] ل تە هەژینن و دێ بێژن: ئەڤە کەنگیە، بێژە: دبیت یا نێزیك بیت. ﴿٥٢﴾ ڕۆژا گازی هەوە دکەت [دا ژ گۆڕان ڕابن]، و ڤێجا هوین دێ ب سوپاسیا ویڤە بەرسڤێ دەن [و ژ گۆڕان دێ ڕابن و دێ بەر ب مەیدانا حەشرێڤە چن]، و هوین دێ هزرکەن ژ دەمەکێ کێم پێڤەتر هوین د گۆڕێدا نەمایینە. ﴿٥٣﴾ [هەی موحەمەد] بێژە بەندەیێت من [خودان باوەران] وەختێ [دگەل هەڤپشك چێکەران] دئاخڤن، بلا باشترین ئاخڤتنێ بکەن، ب ڕاستی شەیتان [ب ڕێکا ئاخڤتنێت ڕەق و زڤر] خرابیێ دئێخیتە د ناڤەرا واندا، ب ڕاستی شەیتان بۆ مرۆڤی دژمنەکێ ئاشکەرایە. ﴿٥٤﴾ خودایێ هەوە، هەوە چێتر دناسیت، ئەگەر بڤێت دێ دلۆڤانیێ ب هەوە بەت، و ئەگەر بڤێت دێ هەوە ئیزادەت، و مە تو نەهنارتی دا تو ل سەر وان بیبە زێرەڤان و بەرپرس [کو ب کۆتەکی وان بینیە سەر ئیمانێ]. ﴿٥٥﴾ و خودایێ تە ب وان یێت د ئەرد و ئەسماناندا هەین زاناترە [کا کینە و کا چاوانن و هەرئێك هێژاییێ چیە؟] و ب ڕاستی مە هندەك پێغەمبەر یێت ب قەدرتر ئێخستین ژ هندەکێت دی، و زەبوور مە یا دایە داوودی. ﴿٥٦﴾ [هەی موحەمەد] بێژە [موشرکان] کا گازی وان بکەن ئەوێت هەوە هزر دکر کو ئەو خودێنە ژ بلی خودێ [بلا هاریکاریا هەوە بکەن]، نێ ئەو نەشێن چو زیانێ ل سەر هەوە ڕاکەن یان ژ هەوە ڤەگوهێزن بۆ هندەکێت دی. ﴿٥٧﴾ ئەوێت ئەو [موشرك] دپەرێسن [و بۆ خۆ خودا حسێب کرین وەکی ملیاکەت و مرۆڤ و ئەجنەیان]، کا کی ژ وان پتر نێزیکی خودێیە، ئەها ئەو دا بگەهنە ڕازیبوونا خودایێ خۆ بۆ خۆ ل ڕێکان دگەڕن، و ب پەرستنا خودێ دلۆڤانیا وی دخوازن و ژ ئیزایا وی دترسن، ب ڕاستی ئیزایا خودایێ تە گەلەکا گرانە، هەمی ژێ دترسن و خۆ ژێ دپارێزن. ﴿٥٨﴾ نینە گوندەك [ژ گوندێت گاوران یان گونەهکاران] ئەگەر ئەم بەری ڕۆژا قیامەتێ د هیلاك نەبەین یان ژی بەرهنگاری ئیزایەکا دژوار نەکەین، ئەڤە د کتێبێدا [د دەپێ پارستیدا (لەوحێ مەحفووز)] یا نڤیسیە.

وَمَا مَنَعَنَآ أَن نُّرْسِلَ بِٱلْـَٔايَٰتِ إِلَّآ أَن كَذَّبَ بِهَا ٱلْأَوَّلُونَ ۚ
وَءَاتَيْنَا ثَمُودَ ٱلنَّاقَةَ مُبْصِرَةً فَظَلَمُوا۟ بِهَا ۚ وَمَا نُرْسِلُ بِٱلْـَٔايَٰتِ
إِلَّا تَخْوِيفًا ﴿٥٩﴾ وَإِذْ قُلْنَا لَكَ إِنَّ رَبَّكَ أَحَاطَ بِٱلنَّاسِ ۚ وَمَا جَعَلْنَا
ٱلرُّءْيَا ٱلَّتِىٓ أَرَيْنَٰكَ إِلَّا فِتْنَةً لِّلنَّاسِ وَٱلشَّجَرَةَ ٱلْمَلْعُونَةَ
فِى ٱلْقُرْءَانِ ۚ وَنُخَوِّفُهُمْ فَمَا يَزِيدُهُمْ إِلَّا طُغْيَٰنًا كَبِيرًا ﴿٦٠﴾
وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَٰٓئِكَةِ ٱسْجُدُوا۟ لِءَادَمَ فَسَجَدُوٓا۟ إِلَّآ إِبْلِيسَ
قَالَ ءَأَسْجُدُ لِمَنْ خَلَقْتَ طِينًا ﴿٦١﴾ قَالَ أَرَءَيْتَكَ هَٰذَا ٱلَّذِى
كَرَّمْتَ عَلَىَّ لَئِنْ أَخَّرْتَنِ إِلَىٰ يَوْمِ ٱلْقِيَٰمَةِ لَأَحْتَنِكَنَّ
ذُرِّيَّتَهُۥٓ إِلَّا قَلِيلًا ﴿٦٢﴾ قَالَ ٱذْهَبْ فَمَن تَبِعَكَ مِنْهُمْ فَإِنَّ
جَهَنَّمَ جَزَآؤُكُمْ جَزَآءً مَّوْفُورًا ﴿٦٣﴾ وَٱسْتَفْزِزْ مَنِ ٱسْتَطَعْتَ
مِنْهُم بِصَوْتِكَ وَأَجْلِبْ عَلَيْهِم بِخَيْلِكَ وَرَجِلِكَ وَشَارِكْهُمْ
فِى ٱلْأَمْوَٰلِ وَٱلْأَوْلَٰدِ وَعِدْهُمْ ۚ وَمَا يَعِدُهُمُ ٱلشَّيْطَٰنُ إِلَّا
غُرُورًا ﴿٦٤﴾ إِنَّ عِبَادِى لَيْسَ لَكَ عَلَيْهِمْ سُلْطَٰنٌ ۚ وَكَفَىٰ
بِرَبِّكَ وَكِيلًا ﴿٦٥﴾ رَّبُّكُمُ ٱلَّذِى يُزْجِى لَكُمُ ٱلْفُلْكَ فِى
ٱلْبَحْرِ لِتَبْتَغُوا۟ مِن فَضْلِهِۦٓ ۚ إِنَّهُۥ كَانَ بِكُمْ رَحِيمًا ﴿٦٦﴾

﴿٥٩﴾ چو تشت نەبوو ڕێگر ئەم موعجیزەیان [هەروەکی خەلکێ مەکەهێ ژ تە دخوازن کو تو سەفایێ بۆ بکەیە زێر و چیایێت مەکەهێ ژ وان دویربێخی] بهنێرین، ئەو نەبیت، یێت بەری وان موعجیزە مە بۆ هنارتین و باوەری پێ نەئینان و درەو دانان [ڤێجا مە بەرئاتاف کرن، ئەگەر ئەڤە ژی وەکی وان بکەن و وەکی وان هێژایی ئاتافەکێ بین] و مە حێشتر دا (سەموود) [ملەتێ صالح پێغەمبەر وەک موعجیزەیەک] نیشانەکا ڕۆنکەر، ڤێجا وان ستەم ل خۆ کر [و خۆ بەرهنگاری ئیزایێ کر چونکی وان گوهێ خۆ نەدا صالحی و حێشتر کوشت] و ئەم موعجیزەیان ناهنێرین ئەگەر بۆ ترساندنێ نەبن.

﴿٦٠﴾ و بینە بیرا خۆ وەختێ مە گۆتییە تە، ب ڕاستی خودایێ تە ب دورستی دەستهەلات ل سەر هەمی مرۆڤان هەیە [و هەمی یێت د بن دەستێ ویڤە]، و ئەو دیتنا مە ب تە [شەڤا میعراجێ (چۆنا تە بۆ ئەسمانان)] داییە دیتنێ، مە ب تە نەددا دیتنێ ئەگەر بۆ جەرباندنا خەلکی نەبایە [کا دێ چاوا سەرەدەرییێ د گەل ڤێ ڕویدانا عنتیکە کەن]. و دارا لەعنەت لێ کری د قورئانێدا هاتی [کو دارا زەقورمێیە] مە نەئیناییە ئەگەر ژ بەر جەرباندنا مرۆڤان نەبیت. و ئەم وان [ب بەلگە و نیشان و موعجیزەیێت ئاشکەرا کو وان ڕاوەستینن و پاشڤە بەن] دترسینین، بەلێ ئەڤ ترساندنە چو ل وان زێدەناکەت ژ بلی زێدە سەرداچوونێ.

﴿٦١﴾ و وەختێ مە گۆتییە ملیاکەتان بۆ ئادەمی هەڕنە سوجدەیێ [سوجدەیا ڕێز گرتنێ نەیا پەرستنێ] هەمییان سوجدە بر [ئبلیس] تێ نەبیت، گۆت: ئەز چاوا سوجدەیێ بۆ وی ببەم، ئەوێ تە ژ هەڕییێ چێکری؟!

﴿٦٢﴾ [شەیتانی] گۆت: کا بۆ من بێژە، ئەڤێ تە قەدرێ وی ب سەر یێ من ئێخستی، و ئەز ب خۆ ژ وی ب قەدرتر، ب ڕاستی ئەگەر تو من هەتا ڕۆژا قیامەتێ بهێلی دێ ب سەر دویندەها ویدا گرم، و د سەردا بەم و دێ ڕە و ڕیشالێت باشییێ ژ ناڤ وان هەلکێشم، کێمەک ژ وان تێ نەبن [ئەو ژی ئەون یێت خودێ پاراستین ب گۆتنا خۆ ﴿إِنَّ عِبَادِى لَيْسَ لَكَ عَلَيْهِمْ سُلْطَٰنٌ﴾، ئانکو ب ڕاستی بەندەیێت من تە چو دەستهەلات ل سەر وان نینە]. ﴿٦٣﴾ [خودێ] گۆت: هەڕە [ئەڤە مە تو هێلایی و یا تە پێ چێ ببیت بکە]، ڤێجا هەر کەسێ گوهێ خۆ بدەتە تە و ب دویڤ تە بکەڤیت، دۆژەهـ جزایێ هەوە هەمییانە کو جزایەکێ تمامە.

﴿٦٤﴾ هەچییێ تە شیایێ ژ وان، ب گازییا خۆ بتارینە و د سەردا بە، و ب سویار و پەیایێت خۆڤە گازی وان بکە، و د مال و زارۆکێت واندا پشکدار بە، و سۆز و پەیمانان بدە وان، و شەیتان ژ خاپاندنێ پێڤەتر چو نادەتە وان. ﴿٦٥﴾ ب ڕاستی بەندەیێت من [یێت پارێزکار و ڕاستکار] تە چو دەستهەلات ل سەر وان نینە، بەسی وانە خودایێ تە بۆ وان زێرەڤان و پشتەڤان بیت. ﴿٦٦﴾ [گەلی مرۆڤان] خودایێ هەوە ئەوە یێ ب ساناهی و هێدی گەمییان د دەریایاندا دبەت، دا هوین ل دویڤ خێر و کەرەما وی بگەڕن [ئانکو دا هوین داخوازا قازانجێ بازرگانییێ بکەن]، ب ڕاستی خودێ بۆ هەوە یێ دلۆڤانە.

وَإِذَا مَسَّكُمُ ٱلضُّرُّ فِي ٱلْبَحْرِ ضَلَّ مَن تَدْعُونَ إِلَّآ إِيَّاهُۖ فَلَمَّا
نَجَّىٰكُمْ إِلَى ٱلْبَرِّ أَعْرَضْتُمْۚ وَكَانَ ٱلْإِنسَٰنُ كَفُورًا ﴿٦٧﴾ أَفَأَمِنتُمْ
أَن يَخْسِفَ بِكُمْ جَانِبَ ٱلْبَرِّ أَوْ يُرْسِلَ عَلَيْكُمْ حَاصِبًا ثُمَّ
لَا تَجِدُوا۟ لَكُمْ وَكِيلًا ﴿٦٨﴾ أَمْ أَمِنتُمْ أَن يُعِيدَكُمْ فِيهِ تَارَةً
أُخْرَىٰ فَيُرْسِلَ عَلَيْكُمْ قَاصِفًا مِّنَ ٱلرِّيحِ فَيُغْرِقَكُم بِمَا كَفَرْتُمْ
ثُمَّ لَا تَجِدُوا۟ لَكُمْ عَلَيْنَا بِهِۦ تَبِيعًا ﴿٦٩﴾ ۞ وَلَقَدْ كَرَّمْنَا بَنِيٓ
ءَادَمَ وَحَمَلْنَٰهُمْ فِي ٱلْبَرِّ وَٱلْبَحْرِ وَرَزَقْنَٰهُم مِّنَ ٱلطَّيِّبَٰتِ
وَفَضَّلْنَٰهُمْ عَلَىٰ كَثِيرٍ مِّمَّنْ خَلَقْنَا تَفْضِيلًا ﴿٧٠﴾ يَوْمَ نَدْعُوا۟
كُلَّ أُنَاسٍۭ بِإِمَٰمِهِمْۖ فَمَنْ أُوتِيَ كِتَٰبَهُۥ بِيَمِينِهِۦ فَأُو۟لَٰٓئِكَ
يَقْرَءُونَ كِتَٰبَهُمْ وَلَا يُظْلَمُونَ فَتِيلًا ﴿٧١﴾ وَمَن كَانَ
فِي هَٰذِهِۦٓ أَعْمَىٰ فَهُوَ فِي ٱلْءَاخِرَةِ أَعْمَىٰ وَأَضَلُّ سَبِيلًا ﴿٧٢﴾ وَإِن
كَادُوا۟ لَيَفْتِنُونَكَ عَنِ ٱلَّذِيٓ أَوْحَيْنَآ إِلَيْكَ لِتَفْتَرِيَ
عَلَيْنَا غَيْرَهُۥۖ وَإِذًا لَّٱتَّخَذُوكَ خَلِيلًا ﴿٧٣﴾ وَلَوْلَآ أَن ثَبَّتْنَٰكَ
لَقَدْ كِدتَّ تَرْكَنُ إِلَيْهِمْ شَيْـًٔا قَلِيلًا ﴿٧٤﴾ إِذًا لَّأَذَقْنَٰكَ ضِعْفَ
ٱلْحَيَوٰةِ وَضِعْفَ ٱلْمَمَاتِ ثُمَّ لَا تَجِدُ لَكَ عَلَيْنَا نَصِيرًا ﴿٧٥﴾

﴿٦٧﴾ و ئەگەر نەخۆشییەك د دەریایێدا بگەهیتە هەوە، ڤێجا ئەوێت هوین ژ بلی خودێ دپەرێسن و هەوارێ بۆ دبەن، ژ بیرا هەوە دچن و خودێ ب تنێ دمینیتە ل بیرا هەوە [ژ خودێ پێڤەتر هوین کەسێ نابینن د هانا هەوە بهێت، و هەوە ڕزگار بکەت]، ڤێجا وەختێ هوین ڕزگار کرن و برنە دیمی هەوە ڕوییێ خۆ ژ باوەرییێ وەرگێڕا [و دزڤڕنە سەر تێك و دویا خۆ کو پەرستنا بوتانە]، و ب ڕاستی مرۆڤ پێ نە شوکوردارە، بۆ نیعمەتێت خودێ نائینیتە بەر چاڤێت خۆ. ﴿٦٨﴾ ئەرێ هوین پشت ڕاست بوون کو خودێ هەوە ل ڕەخێ دیمی د ئەردیدا نابەتە خوارێ، یان ژی هوربایەکێ ب بەرەشیشك ب سەر هەوەدا نائینیت، پاشی هوین کەسێ نەبینن خۆ ل هەوە بکەتە خودان، و ب کاروبارێت هەوە ڕابیت و هەوە ژ ئێزایا خودێ بپارێزیت. ﴿٦٩﴾ یان ژی هوین تێمن بوون کو جارەکا دی خودێ هەوە نازڤڕینیتەڤە دەریایێ و بایەکێ ب هێز کو هەر تشتێ بکەڤیتە بەر بێت و باڤێژیت ب سەر هەوەدا نائینیت، ژ بەر گاوریا هەوە [یان چاڤنقیا هەوە] هەوە بخەندقینیت، پاشی هوین کەسێ نەبینن تۆلا هەوە ژ مە بخوازیت. ﴿٧٠﴾ و ب ڕاستی مە دویندەها ئادەمی یێت ب ڕێز و ڕویمەت ئێخستین، و مە ئەو د دیمی و ئاڤێدا یێت هەلگرتین و گێڕاندین [ئانکو مە شیانا دایییە هەوە، هوین ب پیان و دەواران و گەمیان و ئالەتێت دی قوناخێت درێژ ببڕن]، و ڕزقێ پاك و پاقژ مە دا وان، و مە ئەو ب سەر گەلەك چێکرییێت خۆ ئێخستن و ب قەدرتر لێ کرن. ﴿٧١﴾ [بۆ ملەتێ خۆ بێژە:] ڕۆژا ئەم گازی هەمی مرۆڤان دکەین هەر تێك ب پێشییێ خۆڤە [خودانێت تەوراتێ ب تەوراتێ، و یێت ئنجیلێ ب ئنجیلێ، و یێت قورئانێ ب قورئانێ، یان ژی ب پێغەمبەرێت خۆڤە یان ژی ب کتێبا کاروبارێت خۆڤە]، ڤێجا هەر کەسێ کتێبا وی ب دەستێ ڕاستێ بۆ بێتە دان، ئەڤە دێ کتێبا خۆ خوینن و تەمەتی دەزییێ پشتا بەرکێ قەسپێ ستەم ل وان نائێتەکرن [کو خێرەکا وان کێم بیت یان گونەهەك ل سەر وان زێدە ببیت]. ﴿٧٢﴾ ئەوێ د ڤێ دنیایێدا پێ کۆرە بیت [دلتاری بیت و هەقییێ نەبینیت]، ئەو د ئاخرەتێدا ژی پێ کۆرەیە و گومڕاترە ژی [و نائێتە ڕاستەڕێکرن بۆ ڕێکا ڕزگاربوونێ]. ﴿٧٣﴾ و چو نەمابوو هەڤپشك چێکەر (موشرك) دا تە د سەردا بەن، و تە خاپینن ژ وێ وەحییا مە بۆ تە هنارتی، دا تو ژبلی وێ وەحییا مە بۆ تە هنارتی ب سەر مەڤە نی، ئەها هنگی، دا تە بۆ خۆ کەنە دۆست و هەڤال. ﴿٧٤﴾ و ئەگەر مە تو ڕانەگرتبایی و نەپاراستبایی، نێزیك بوو تو دا پیچەکێ ب ڕەخێ وانڤە چی. ﴿٧٥﴾ ڤێجا ئەگەر تە وەکربایە [و تە گوهێ خۆ دابایە وان]، ئەم دا تە دوقات د دنیایێ و ئاخرەتێدا ب بەر ئێزا ئێخین، پاشی تە بۆ خۆ کەس نەددیت پشتەڤانییا تە بکەت، و دەستان بۆ تە ل سەر مە بهلینیت.

وَإِن كَادُوا۟ لَيَسْتَفِزُّونَكَ مِنَ ٱلْأَرْضِ لِيُخْرِجُوكَ مِنْهَا
وَإِذًا لَّا يَلْبَثُونَ خِلَٰفَكَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿٧٦﴾ سُنَّةَ مَن قَدْ أَرْسَلْنَا
قَبْلَكَ مِن رُّسُلِنَا وَلَا تَجِدُ لِسُنَّتِنَا تَحْوِيلًا ﴿٧٧﴾ أَقِمِ
ٱلصَّلَوٰةَ لِدُلُوكِ ٱلشَّمْسِ إِلَىٰ غَسَقِ ٱلَّيْلِ وَقُرْءَانَ ٱلْفَجْرِ
إِنَّ قُرْءَانَ ٱلْفَجْرِ كَانَ مَشْهُودًا ﴿٧٨﴾ وَمِنَ ٱلَّيْلِ فَتَهَجَّدْ
بِهِۦ نَافِلَةً لَّكَ عَسَىٰٓ أَن يَبْعَثَكَ رَبُّكَ مَقَامًا مَّحْمُودًا ﴿٧٩﴾
وَقُل رَّبِّ أَدْخِلْنِى مُدْخَلَ صِدْقٍ وَأَخْرِجْنِى مُخْرَجَ صِدْقٍ
وَٱجْعَل لِّى مِن لَّدُنكَ سُلْطَٰنًا نَّصِيرًا ﴿٨٠﴾ وَقُلْ جَآءَ ٱلْحَقُّ وَزَهَقَ
ٱلْبَٰطِلُ إِنَّ ٱلْبَٰطِلَ كَانَ زَهُوقًا ﴿٨١﴾ وَنُنَزِّلُ مِنَ ٱلْقُرْءَانِ مَا هُوَ
شِفَآءٌ وَرَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ وَلَا يَزِيدُ ٱلظَّٰلِمِينَ إِلَّا خَسَارًا ﴿٨٢﴾
وَإِذَآ أَنْعَمْنَا عَلَى ٱلْإِنسَٰنِ أَعْرَضَ وَنَـَٔا بِجَانِبِهِۦ وَإِذَا مَسَّهُ
ٱلشَّرُّ كَانَ يَـُٔوسًا ﴿٨٣﴾ قُلْ كُلٌّ يَعْمَلُ عَلَىٰ شَاكِلَتِهِۦ فَرَبُّكُمْ أَعْلَمُ
بِمَنْ هُوَ أَهْدَىٰ سَبِيلًا ﴿٨٤﴾ وَيَسْـَٔلُونَكَ عَنِ ٱلرُّوحِ قُلِ ٱلرُّوحُ مِنْ
أَمْرِ رَبِّى وَمَآ أُوتِيتُم مِّنَ ٱلْعِلْمِ إِلَّا قَلِيلًا ﴿٨٥﴾ وَلَئِن شِئْنَا لَنَذْهَبَنَّ
بِٱلَّذِىٓ أَوْحَيْنَآ إِلَيْكَ ثُمَّ لَا تَجِدُ لَكَ بِهِۦ عَلَيْنَا وَكِيلًا ﴿٨٦﴾

﴿٧٦﴾ و چو نەمابوو دا ب دژمنایییا خۆ تە عێجز و تەنگاڤ کەن، دا تە ژ مەکەهێ دەربێخن [و ئەگەر وان ئەڤە کربایە و وان تو دەرئێخستبایی]، هنگی پشتی تە، ئەو ژ دەمەکێ کێم پێڤەتر نەدمان. ﴿٧٧﴾ ئەڤە رێکا مەیە د گەل پێغەمبەرێت مە، ئەوێت مە بەری تە هنارتین [کو ئەم وی ملەتی بەرئاڤ کەین ئەوێ پێغەمبەرێ خۆ ژ ناڤ خۆ دەردئێخیت]، و تو چو گوهۆڕینێ بۆ رێکا مە [ڤێ] نابینی. ﴿٧٨﴾ وەختێ رۆژ ل نیڤا ئەسمانی وەردگەڕیت هەتا شەڤارییێ تو نڤێژان بکە، و نڤێژا سپێدێ ژ بیر نەکە [نڤێژا سپێدێ ب قورئانێ هاتە ب ناڤکرن چونکی قورئان ب درێژی ل سەر دئێتە خواندن]، چونکی ب راستی نڤێژا سپێدەییان ملیاکەت ل سەر شاهدن [ب شەڤ و رۆژ تێدا حازر دبن، و خۆ تێدا پێك دگوهۆڕن، ڤێجا هەردو جویین ل سەر دبنە شاهد]. ﴿٧٩﴾ و وەختەکی ژ شەڤێ، رابە نڤێژان ب قورئانێ بکە [ئانکو قورئانێ تێدا بخوینە] کو فەرزەکا زێدەیە [ل سەر هەر پێنج نڤێژان] بۆ تە ب تنێ، دا خودایێ تە ب وان نڤێژان تە بگەهینیتە جهێ پەسنکری [ئەو جهێ سوپاسییا تە تێدا دئێتەکرن رۆژا مەحشەرا مەزن دکەی].

﴿٨٠﴾ بێژە: خودێوۆ هەر کاروبارەکێ هەبیت ب رەنگەکێ تو پێ رازی، ب من بدەکرن و من بکە د ناڤدا، و هەر کاروبارەکێ هەبیت ب رەنگەکێ تو پێ رازی من ژێ دەربێخە، و تو ژ دەڤ خۆ من ب هێز بێخە و هاریکارییا من بکە. ﴿٨١﴾ و بێژە: هەقی و ئیسلام و ئەو ژڤانێ خودێ ب سەرکەفتنا وان دایی هات، و پویچی و شیرك چۆ نەما، ب راستی پویچی و شیرك هەر یا چۆییە. ﴿٨٢﴾ و ئەم هندەك ئایەت و سۆرەتان ژ قورئانێ دئینینە خوارێ، دەرمان و دلۆڤانینە بۆ خودان باوەران، و ژ زیانێ پێڤەتر ل ستەمکاران زێدە ناکەن. ﴿٨٣﴾ و هەر وەختەکێ مە کەرەم و نیعمەت د گەل مرۆڤی کر، رویێ خۆ وەرگێڕا [ژ بیرئینان و سوپاسییا خودێ]، و ژ مەزناتی خۆ [ژ مە] دویرئێخست، و هەر وەختێ نەخۆشییەکێ هنگاڤت گەلەك بێ هیڤی دبیت. ﴿٨٤﴾ [هەی موحەممەد] بێژە: هەر ئێك وەکی خۆ [کا یێ چاوایە وەسا] کار دکەت، ڤێجا خودایێ هەوە چێتر دزانیت کا کی راستەرێترە. ﴿٨٥﴾ و ئەو پسیارا روحێ ژ تە دکەن [کا چیە؟] بێژە: روح ژ کارێ خودایێ منە [ئانکو ئەو ب تنێ و ب دورستاهی دزانیت کا چیە]، و ژ کێمەکا زانینێ پێڤەتر بۆ هەوە نەهاتیە دان. ﴿٨٦﴾ و ب سویند ئەگەر مە ڤیابایە، ئەو قورئانا مە بۆ تە هنارتی دا ژ سەر دلێ تە بەین، و پاشی تە بۆ خۆ کەس نەددیت پشتەڤانییا تە بکەت.

إِلَّا رَحۡمَةٗ مِّن رَّبِّكَۚ إِنَّ فَضۡلَهُۥ كَانَ عَلَيۡكَ كَبِيرٗا ﴿٨٧﴾ قُل
لَّئِنِ ٱجۡتَمَعَتِ ٱلۡإِنسُ وَٱلۡجِنُّ عَلَىٰٓ أَن يَأۡتُواْ بِمِثۡلِ هَٰذَا ٱلۡقُرۡءَانِ
لَا يَأۡتُونَ بِمِثۡلِهِۦ وَلَوۡ كَانَ بَعۡضُهُمۡ لِبَعۡضٖ ظَهِيرٗا ﴿٨٨﴾
وَلَقَدۡ صَرَّفۡنَا لِلنَّاسِ فِي هَٰذَا ٱلۡقُرۡءَانِ مِن كُلِّ مَثَلٖ فَأَبَىٰٓ أَكۡثَرُ
ٱلنَّاسِ إِلَّا كُفُورٗا ﴿٨٩﴾ وَقَالُواْ لَن نُّؤۡمِنَ لَكَ حَتَّىٰ تَفۡجُرَ
لَنَا مِنَ ٱلۡأَرۡضِ يَنۢبُوعًا ﴿٩٠﴾ أَوۡ تَكُونَ لَكَ جَنَّةٞ مِّن نَّخِيلٖ
وَعِنَبٖ فَتُفَجِّرَ ٱلۡأَنۡهَٰرَ خِلَٰلَهَا تَفۡجِيرًا ﴿٩١﴾ أَوۡ تُسۡقِطَ ٱلسَّمَآءَ
كَمَا زَعَمۡتَ عَلَيۡنَا كِسَفًا أَوۡ تَأۡتِيَ بِٱللَّهِ وَٱلۡمَلَٰٓئِكَةِ
قَبِيلًا ﴿٩٢﴾ أَوۡ يَكُونَ لَكَ بَيۡتٞ مِّن زُخۡرُفٍ أَوۡ تَرۡقَىٰ فِي ٱلسَّمَآءِ
وَلَن نُّؤۡمِنَ لِرُقِيِّكَ حَتَّىٰ تُنَزِّلَ عَلَيۡنَا كِتَٰبٗا نَّقۡرَؤُهُۥۗ قُلۡ
سُبۡحَانَ رَبِّي هَلۡ كُنتُ إِلَّا بَشَرٗا رَّسُولٗا ﴿٩٣﴾ وَمَا مَنَعَ ٱلنَّاسَ
أَن يُؤۡمِنُوٓاْ إِذۡ جَآءَهُمُ ٱلۡهُدَىٰٓ إِلَّآ أَن قَالُوٓاْ أَبَعَثَ ٱللَّهُ بَشَرٗا
رَّسُولٗا ﴿٩٤﴾ قُل لَّوۡ كَانَ فِي ٱلۡأَرۡضِ مَلَٰٓئِكَةٞ يَمۡشُونَ مُطۡمَئِنِّينَ
لَنَزَّلۡنَا عَلَيۡهِم مِّنَ ٱلسَّمَآءِ مَلَكٗا رَّسُولٗا ﴿٩٥﴾ قُلۡ كَفَىٰ بِٱللَّهِ
شَهِيدَۢا بَيۡنِي وَبَيۡنَكُمۡۚ إِنَّهُۥ كَانَ بِعِبَادِهِۦ خَبِيرَۢا بَصِيرٗا ﴿٩٦﴾

﴿٨٧﴾ بەلێ مە ئەڤە، ژ دلۆڤانییا خودایێ تە، بۆ تە ئەڤیاییە [کو ئەم ژ سەر دلێ تە ڕاکەین و ژ بیرا تە بەین]، ب ڕاستی کەرەما خودێ ل سەر تە گەلەکە. ﴿٨٨﴾ بێژە: ب سویند ئەگەر مرۆڤ و ئەجنە هەمی پێکڤە کۆم ببن کو ئەو قورئانەکا وەکی ڤێ قورئانێ بینن، نەشێن وەکی وێ بینن خۆ ئەگەر هەمی بۆ ئێکدو پشتەڤان و هاریکار ژی بن. ﴿٨٩﴾ و ب ڕاستی مە بۆ مرۆڤان هەمی نموونە، و گەلەک جاران و ب ڕێکێت جودا جودا، د ڤێ قورئانێدا یێت ئینایین، بەلێ باراپتر ژ مرۆڤان ڕێکا ڕازی نەبوون و ئینکاریێ گرتن. ﴿٩٠﴾ و گۆتن: قەد ئەم باوەرییێ ب تە نائینین هەتا تو کانییەکێ بۆ مە ژ ئەردی دەرنەئێخی. ﴿٩١﴾ یان ژی جنێکەکا دارقەسپان و مێوێت تری تە هەبیت، ڤێجا تو ڕووباران د ناڤڕا دەربێخی و د بنڕا ببەی. ﴿٩٢﴾ یان ژی ئەسمانی پرت پرت ب سەر مەدا بینی هەروەکی تو دبێژی، یان ژی تو خودێ و ملیاکەتان بینی و ئەم ببینین. ﴿٩٣﴾ یان ژی تە خانییەک ژ زێڕی هەبیت، یان ژی بچییە ئەسمانان، خۆ تو بچییە ئەسمانان ژی دیسا ئەم باوەرییێ ب تە نائینین، هەتا تو کتێبەکێ بۆ مە نەئینی کو ئەم بخوینین [و ببیتە شاهد و بەلگە ل سەر پێغەمبەراتییا تە]، بێژە: پاک و پاقژی بۆ خودایێ من بیت، ما ئەز چمە ژ مرۆڤەکێ پێغەمبەر پێڤەتر. ﴿٩٤﴾ و چو تشتان مرۆڤ [مەخسەد خەلکێ مەکەهێ] پشتی هاتنا ڕاستەڕێییێ ژ باوەرییێ نەدا پاش، ئەو نەبیت [ژ نەزانین] دگۆتن: ئەرێ خودێ مرۆڤەک، پێغەمبەر هنارتییە؟! ﴿٩٥﴾ بێژە: ئەگەر خەلکێ ئەردی ملیاکەتبان، و وەکی هەوە ب ساناهی ل سەر ئەردی هاتن و چۆن کربانە، دا ئەم ژی ملیاکەتەکێ پێغەمبەر ژ ئەسمانان بۆ وان هنێرین. ﴿٩٦﴾ بێژە: بەسی منە خودێ د ناڤبەرا من و هەوەدا شادەییێ ل سەر پێغەمبەرینیا من بدەت، ب ڕاستی ئەو شارەزا و بینەرێ بەندەیێت خۆیە.

وَمَن يَهۡدِ ٱللَّهُ فَهُوَ ٱلۡمُهۡتَدِۖ وَمَن يُضۡلِلۡ فَلَن تَجِدَ لَهُمۡ أَوۡلِيَآءَ
مِن دُونِهِۦۖ وَنَحۡشُرُهُمۡ يَوۡمَ ٱلۡقِيَٰمَةِ عَلَىٰ وُجُوهِهِمۡ عُمۡيٗا وَبُكۡمٗا
وَصُمّٗاۖ مَّأۡوَىٰهُمۡ جَهَنَّمُۖ كُلَّمَا خَبَتۡ زِدۡنَٰهُمۡ سَعِيرٗا ﴿٩٧﴾
ذَٰلِكَ جَزَآؤُهُم بِأَنَّهُمۡ كَفَرُواْ بِـَٔايَٰتِنَا وَقَالُوٓاْ أَءِذَا كُنَّا عِظَٰمٗا
وَرُفَٰتًا أَءِنَّا لَمَبۡعُوثُونَ خَلۡقٗا جَدِيدًا ﴿٩٨﴾ ۞ أَوَلَمۡ يَرَوۡاْ أَنَّ ٱللَّهَ
ٱلَّذِي خَلَقَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضَ قَادِرٌ عَلَىٰٓ أَن يَخۡلُقَ مِثۡلَهُمۡ
وَجَعَلَ لَهُمۡ أَجَلٗا لَّا رَيۡبَ فِيهِ فَأَبَى ٱلظَّٰلِمُونَ إِلَّا كُفُورٗا ﴿٩٩﴾
قُل لَّوۡ أَنتُمۡ تَمۡلِكُونَ خَزَآئِنَ رَحۡمَةِ رَبِّيٓ إِذٗا لَّأَمۡسَكۡتُمۡ خَشۡيَةَ
ٱلۡإِنفَاقِۚ وَكَانَ ٱلۡإِنسَٰنُ قَتُورٗا ﴿١٠٠﴾ وَلَقَدۡ ءَاتَيۡنَا مُوسَىٰ تِسۡعَ
ءَايَٰتِۭ بَيِّنَٰتٖۖ فَسۡـَٔلۡ بَنِيٓ إِسۡرَٰٓءِيلَ إِذۡ جَآءَهُمۡ فَقَالَ لَهُۥ فِرۡعَوۡنُ
إِنِّي لَأَظُنُّكَ يَٰمُوسَىٰ مَسۡحُورٗا ﴿١٠١﴾ قَالَ لَقَدۡ عَلِمۡتَ مَآ أَنزَلَ
هَٰٓؤُلَآءِ إِلَّا رَبُّ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِ بَصَآئِرَ وَإِنِّي لَأَظُنُّكَ
يَٰفِرۡعَوۡنُ مَثۡبُورٗا ﴿١٠٢﴾ فَأَرَادَ أَن يَسۡتَفِزَّهُم مِّنَ ٱلۡأَرۡضِ
فَأَغۡرَقۡنَٰهُ وَمَن مَّعَهُۥ جَمِيعٗا ﴿١٠٣﴾ وَقُلۡنَا مِنۢ بَعۡدِهِۦ لِبَنِيٓ إِسۡرَٰٓءِيلَ
ٱسۡكُنُواْ ٱلۡأَرۡضَ فَإِذَا جَآءَ وَعۡدُ ٱلۡأٓخِرَةِ جِئۡنَا بِكُمۡ لَفِيفٗا ﴿١٠٤﴾

الحزب ٣٠

﴿٩٧﴾ و ئەوێ خودێ ڕاستەڕێ بکەت، ئەوە یێ ڕاستەڕێکری، و هەر کەسێ خودێ [ژ بەر کار و کریارێت وی] وی گومڕا و بەرزە بکەت، ڤێجا ژ بلی خودێ تو چو هاریکاران بۆ نابینی، و ئەم ڕۆژا قیامەتێ دێ وان ل سەر سەروچاڤان کۆرە و کەڕ و لال کۆمکەین، و جهێ وان دۆژەهە و هەر وەختێ گوڕیا وێ داهات، ئەم گوڕی و سۆتنێ لێ زێدە دکەین. ﴿٩٨﴾ ئەڤە جزایێ وانە چونکی وان باوەری ب نیشان و بەلگەیێت مە نەدئینان [و باوەر نەدکرن دێ ڕابنەڤە] و دگۆتن: ئەرێ ئەگەر ئەم بوینە هەستی و ئاخ، جارەکا دی دێ زێندی بینەڤە کو بینە چێکریەکێ نوی. ﴿٩٩﴾ ئەرێ ما ئەو نابینن ب ڕاستی ئەو خودایێ ئەرد و ئەسمان چێکرین [ئەڤێ بشێت ڤان ئەرد و ئەسمانان چێکەت]، دشێت وەکی وان [ژ مرۆڤان] چێکەت، و وەختەک بۆ وان [مرنا وان و ڕابوونا وان ژ گۆڕان] یێ دانایی شک تێدا نینە، بەلێ ستەمکاران ژ ڕێکا گاوریێ پێڤەتر نەگرت. ﴿١٠٠﴾ [هەی موحەمەد] بێژە: ئەگەر هوین خودانێت گەنجینە و گەنجخانەیێت کەرەما خودایێ من بانە، هوین دا قەلسیێ کەن [و هەوە نەددا کەسێ] ژ ترسا خلاسبوونا وێ، ئێ مرۆڤ گەلەکێ چرویک و چاڤترسیاییە. ﴿١٠١﴾ و ب ڕاستی مە نەهـ موعجیزەیێت ئاشکەرا دانە مووسایی، ڤێجا پسیارا ئسرائیلیان بکە وەختێ ئەڤ موعجیزە بۆ هاتین [دا بۆ هەمی جوهیان ڕاستیا ڤێ تشتێ پێغەمبەری گۆتی دیار ببیت، و ل سەر خۆ بینە شاهد]، ڤێجا فیرعەونی گۆتێ: هەی مووسا ئەز وەسا هزر دکەم تو یێ سێرەلێکری و ئەقلچۆیی. ﴿١٠٢﴾ [مووسایی] گۆت: ب ڕاستی تو دزانی ئەڤ موعجیزەیێت بۆ من هاتین کو نیشان و بەلگەیێت ئاشکەرانە، ژ خودایێ ئەرد و ئەسمانان پێڤەتر کەسێ دی نەئینایینە خوارێ، و ب ڕاستی هەی فیرعەون ئەز تە هیلاکچۆیی دبینم. ﴿١٠٣﴾ و فیرعەونی ڤیا [ئسرائیلیان] ژ مسرێ دەربێخیت و وان ئەنگاف بکەت، ڤێجا مە ئەو و هندی دگەل، هەمی [د دەریایێدا] خەندقاندن. ﴿١٠٤﴾ و پشتی ڤێ مە گۆتە ئسرائیلیان ل وی ئەردی ئاکنجی ببن [ئەوێ فیرعەونی دڤیا هەوە ژێ دەربێخیت]، ڤێجا ئەگەر وەختێ ڕۆژا قیامەتێ هات، هەوە هەمیان پێکڤە دێ ئینین [ژ گۆڕان ڕاکەین، دا حوکوم د ناڤبەرا هەوەدا بێتەکرن].

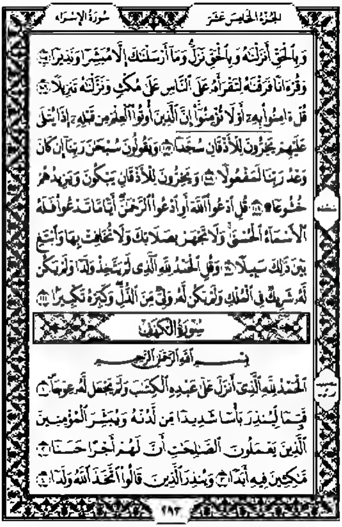

الجزء الخامس عشر
سورة الإسراء

وَبِٱلۡحَقِّ أَنزَلۡنَٰهُ وَبِٱلۡحَقِّ نَزَلَۗ وَمَآ أَرۡسَلۡنَٰكَ إِلَّا مُبَشِّرٗا وَنَذِيرٗا ﴿١٠٥﴾
وَقُرۡءَانٗا فَرَقۡنَٰهُ لِتَقۡرَأَهُۥ عَلَى ٱلنَّاسِ عَلَىٰ مُكۡثٖ وَنَزَّلۡنَٰهُ تَنزِيلٗا ﴿١٠٦﴾
قُلۡ ءَامِنُواْ بِهِۦٓ أَوۡ لَا تُؤۡمِنُوٓاْۚ إِنَّ ٱلَّذِينَ أُوتُواْ ٱلۡعِلۡمَ مِن قَبۡلِهِۦٓ إِذَا يُتۡلَىٰ
عَلَيۡهِمۡ يَخِرُّونَۤ لِلۡأَذۡقَانِۤ سُجَّدٗا ﴿١٠٧﴾ وَيَقُولُونَ سُبۡحَٰنَ رَبِّنَآ إِن كَانَ
وَعۡدُ رَبِّنَا لَمَفۡعُولٗا ﴿١٠٨﴾ وَيَخِرُّونَ لِلۡأَذۡقَانِ يَبۡكُونَ وَيَزِيدُهُمۡ
خُشُوعٗا۩ ﴿١٠٩﴾ قُلِ ٱدۡعُواْ ٱللَّهَ أَوِ ٱدۡعُواْ ٱلرَّحۡمَٰنَۖ أَيّٗا مَّا تَدۡعُواْ فَلَهُ
ٱلۡأَسۡمَآءُ ٱلۡحُسۡنَىٰۚ وَلَا تَجۡهَرۡ بِصَلَاتِكَ وَلَا تُخَافِتۡ بِهَا وَٱبۡتَغِ
بَيۡنَ ذَٰلِكَ سَبِيلٗا ﴿١١٠﴾ وَقُلِ ٱلۡحَمۡدُ لِلَّهِ ٱلَّذِي لَمۡ يَتَّخِذۡ وَلَدٗا وَلَمۡ يَكُن
لَّهُۥ شَرِيكٞ فِي ٱلۡمُلۡكِ وَلَمۡ يَكُن لَّهُۥ وَلِيّٞ مِّنَ ٱلذُّلِّۖ وَكَبِّرۡهُ تَكۡبِيرَۢا ﴿١١١﴾

سُورَةُ الكَهۡفِ

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

ٱلۡحَمۡدُ لِلَّهِ ٱلَّذِيٓ أَنزَلَ عَلَىٰ عَبۡدِهِ ٱلۡكِتَٰبَ وَلَمۡ يَجۡعَل لَّهُۥ عِوَجَاۜ ﴿١﴾
قَيِّمٗا لِّيُنذِرَ بَأۡسٗا شَدِيدٗا مِّن لَّدُنۡهُ وَيُبَشِّرَ ٱلۡمُؤۡمِنِينَ
ٱلَّذِينَ يَعۡمَلُونَ ٱلصَّٰلِحَٰتِ أَنَّ لَهُمۡ أَجۡرًا حَسَنٗا ﴿٢﴾
مَّٰكِثِينَ فِيهِ أَبَدٗا ﴿٣﴾ وَيُنذِرَ ٱلَّذِينَ قَالُواْ ٱتَّخَذَ ٱللَّهُ وَلَدٗا ﴿٤﴾

٢٩٣

﴿١٠٥﴾ و مە قورئان ب هەقییڤە ئینایییە خوارێ، [دا هەقییێ و ڕاستییێ ئاشکەرا بکەت] و ب هەقییڤە یا هاتییە خوارێ، و مە تو نەهنارتی بۆ هندێ نەبیت بییە مزگینیین و ئاگەهدارکەر. ﴿١٠٦﴾ و مە قورئان جودا جودا بۆ تە ئینا خوار دا تو هێدی هێدی بۆ خەلکی بخوینی، و مە پیچ پیچە [ل دویڤ بەرژەوەندییان] ئینا خوارێ. ﴿١٠٧﴾ بێژە: چ هوین باوەرییێ پێ بینن یان پێ نەئینن، ب ڕاستی ئەوێت زانین [ب قورئانێ و ب هاتنا پێغەمبەری] بەری نوکە بۆ هاتی، گاڤا قورئان بۆ وان هاتە خواندن، ب لەز دکەڤنە سەر سەروچاڤێت خۆ، بۆ سوجدەبرنێ. ﴿١٠٨﴾ و دبێژن: پاك و پاقژی [ژ هەمی کێماسییان] بۆ خودایێ مە بیت، ب ڕاستی پەیمانا خودایێ مە دایی، هات. ﴿١٠٩﴾ و دکەڤنە سەر سەروچاڤێت خۆ و سوجدەیێ دبەن، و دکەنە گری و [خواندنا قورئانێ] ترسا وان پتر لێ دکەت. ﴿١١٠﴾ بێژە: حەزکەی ب ناڤێ خودێ گازی بکەن، حەزکەی ب ناڤێ دلۆڤان گازی بکەن، ب کیژ ناڤی گازی دکەن، گازی بکەن، نێ خودێ باشناڤ یێت هەین، و تو نڤێژا خۆ ب دەنگێ بلند نەکە و د دلێ خۆدا ژی نەکە [کو کەسێ گول دەنگێ تە نەبیت]، و ڕێکەکێ بگرە د ناڤبەرا هەردوکاندا بیت. ﴿١١١﴾ و بێژە: پەسن و سوپاسی هەمی بۆ وی خودایی ئەوێ چو زارۆك بۆ خۆ نەگرتین، و چو هەڤپشك د مالدارییێدا بۆ نەیی، و پێ چو هاریکار و پشتەڤان ژ هەوجەیی بۆ نەیی، و وی ژ هەمی کێم و کاسییان مەزنتر لێ بکە [کو زارۆك یان هەڤپشك یان پشتەڤان و هاریکار هەبن].

سۆرەتا کەهف

ل مەکەهێ هاتییە خوارێ (١١٠) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ سوپاس و پەسن هەمی بۆ وی خودایی، ئەوێ قورئان بۆ بەندەیێ خۆ ئینایییە خوارێ، و چو خواری و کێماسی نەکرییە تێدا. ﴿٢﴾ کتێبەکا ڕاست و بێ جودایییە و پارێزڤانا کتێبێت بەری خۆیە، دا گاور و گونەهکاران ژ ئیزایەکا دژوار بترسینیت و مزگینییێ بدەتە خودان باوەران، ئەوێت کار و کریارێت قەنج دکەن، کو ب ڕاستی خەلاتەکێ باش بۆ وان هەیە کو بەحەشتە. ﴿٣﴾ و هەروهەر دێ د ناڤدا [د ناڤ بەحەشتێدا] مینن. ﴿٤﴾ و [دیسا] دا ئەوان، ئەوێت گۆتین خودێ زارۆکەکێ بۆ خۆ گرتی [ژ ئیزایێ] بترسینیت.

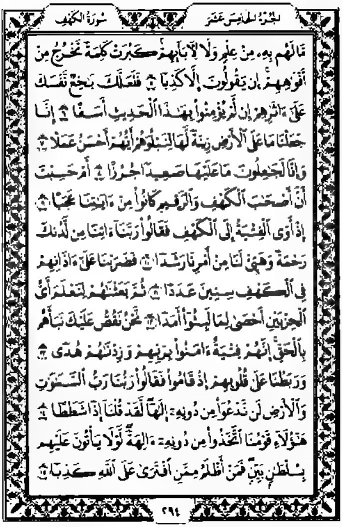

الجزء الخامس عشر سورة الكهف

مَّا لَهُم بِهِۦ مِنۡ عِلۡمٖ وَلَا لِأٓبَآئِهِمۡۚ كَبُرَتۡ كَلِمَةٗ تَخۡرُجُ مِنۡ
أَفۡوَٰهِهِمۡۚ إِن يَقُولُونَ إِلَّا كَذِبٗا ﴿٥﴾ فَلَعَلَّكَ بَٰخِعٞ نَّفۡسَكَ
عَلَىٰٓ ءَاثَٰرِهِمۡ إِن لَّمۡ يُؤۡمِنُواْ بِهَٰذَا ٱلۡحَدِيثِ أَسَفًا ﴿٦﴾ إِنَّا
جَعَلۡنَا مَا عَلَى ٱلۡأَرۡضِ زِينَةٗ لَّهَا لِنَبۡلُوَهُمۡ أَيُّهُمۡ أَحۡسَنُ عَمَلٗا ﴿٧﴾
وَإِنَّا لَجَٰعِلُونَ مَا عَلَيۡهَا صَعِيدٗا جُرُزًا ﴿٨﴾ أَمۡ حَسِبۡتَ
أَنَّ أَصۡحَٰبَ ٱلۡكَهۡفِ وَٱلرَّقِيمِ كَانُواْ مِنۡ ءَايَٰتِنَا عَجَبًا ﴿٩﴾
إِذۡ أَوَى ٱلۡفِتۡيَةُ إِلَى ٱلۡكَهۡفِ فَقَالُواْ رَبَّنَآ ءَاتِنَا مِن لَّدُنكَ
رَحۡمَةٗ وَهَيِّئۡ لَنَا مِنۡ أَمۡرِنَا رَشَدٗا ﴿١٠﴾ فَضَرَبۡنَا عَلَىٰٓ ءَاذَانِهِمۡ
فِي ٱلۡكَهۡفِ سِنِينَ عَدَدٗا ﴿١١﴾ ثُمَّ بَعَثۡنَٰهُمۡ لِنَعۡلَمَ أَيُّ
ٱلۡحِزۡبَيۡنِ أَحۡصَىٰ لِمَا لَبِثُوٓاْ أَمَدٗا ﴿١٢﴾ نَّحۡنُ نَقُصُّ عَلَيۡكَ نَبَأَهُم
بِٱلۡحَقِّۚ إِنَّهُمۡ فِتۡيَةٌ ءَامَنُواْ بِرَبِّهِمۡ وَزِدۡنَٰهُمۡ هُدٗى ﴿١٣﴾
وَرَبَطۡنَا عَلَىٰ قُلُوبِهِمۡ إِذۡ قَامُواْ فَقَالُواْ رَبُّنَا رَبُّ ٱلسَّمَٰوَٰتِ
وَٱلۡأَرۡضِ لَن نَّدۡعُوَاْ مِن دُونِهِۦٓ إِلَٰهٗاۖ لَّقَدۡ قُلۡنَآ إِذٗا شَطَطًا ﴿١٤﴾
هَٰٓؤُلَآءِ قَوۡمُنَا ٱتَّخَذُواْ مِن دُونِهِۦٓ ءَالِهَةٗۖ لَّوۡلَا يَأۡتُونَ عَلَيۡهِم
بِسُلۡطَٰنِۭ بَيِّنٖۖ فَمَنۡ أَظۡلَمُ مِمَّنِ ٱفۡتَرَىٰ عَلَى ٱللَّهِ كَذِبٗا ﴿١٥﴾

٢٩٤

﴿٥﴾ نە ئەو و نە باب و باپیرێت وان چو ژ هندێ نوزانن، ئەڤە ئاخفتنەکا مەزنە ژ دەڤێ وان دەردکەڤیت، و ئەو ژ درەوێ پێڤەتر نابێژن. ﴿٦﴾ ڤێجا تێ هەیە تو ژ خەم و کۆڤانان خۆ بکوژی، ئەگەر ئەو باوەرییێ ب ڤێ قورئانێ نەئینن. ﴿٧﴾ و ب ڕاستی تشتێ ل سەر ئەردی هەی، مە یێ بۆ کریە خەمل و جوانی، دا وان (مرۆڤان) بجەڕبینین کا کی ژ وان یێ کار باشترە. ﴿٨﴾ ب ڕاستی هندی ل سەر ئەردی [ژ خەمل و جوانییێ و هەر تشتێ تێدا ڕۆژا دویماهیکا دنیایێ]، دێ کەینە ئاخەکا ڕویت و ڕەوال و بێ شینکاتی. ﴿٩﴾ ئەرێ تە هزر کر [هەی موحەممەد] کو خەلکێ شکەفتێ و ڕەقیمێ [ڕەقیم یان ناڤێ وی چیایە یێ شکەفت لێ، یان ئەو نهالە ئەڤا شکەفت تێدا، یان ناڤێ گوندێ وانە، یان ناڤێ وی تەختەبەری بوو یێ ناڤێ وان ل سەر نڤیسی، و باراپتر ژ تەفسیرزانان ل سەر ئەڤا دویماهیێنە] ژ نیشان و موعجیزەیێت مە یێت عەجێبە [ئانکو هزر نەکە ئەڤە ژ هەمی نیشان و موعجیزەیێت مە عەجێبترە]. ﴿١٠﴾ بێژە وان، دەمێ وان گەنج و لاوان خۆ گەهاندیە شکەفتێ، و وان گۆت: خودێوۆ، تو دلۆڤانییەکێ ژ دەڤ خۆ ب مە بدە [ل ئاخرەتێ ل مە ببۆرە، و مە ئێمن بکە ژ نەیاران، و ڕزقی ل ڤێ دنیایێ بدە مە]، و ڤی کارێ مە ڕاست بکە و ب ساناهی بێخە. ﴿١١﴾ و د شکەفتێدا چەند قەدەر سال و زەمانان، مە پەردا خەوێ ب سەر گوهێت وان دادا [کو وان گول چو نەبیت و هەر نڤستی بمینن]. ﴿١٢﴾ پاشی مە ئەو ژ خەوێ هشیارکرن، دا بزانین کا کی ژ هەردو جویان دزانیت، کا ئەو چەند مایینە [ئەڤە ئیشارەتە کو ئەو ل سەر وەختێ مانا خەلکێ شکەفتێ د شکەفتێدا، د ژێک جودا بوون]. ﴿١٣﴾ ئەم سەرهاتیا وان ب دورستی بۆ تە ڤەدگێرین، ب ڕاستی ئەو هندەک خورت و لاو بوون باوەری ب خودایێ خۆ ئینابوون، و مە ژی پتر ڕاستەڕێکرن [و مە ڕاگرتن و دلێ وان موکومتر لێ کر، کو خۆ ل بەر هەر نەخۆشیەکا هەبیت بگرن]. ﴿١٤﴾ و مە دلێت وان [ب سەبر و ڕاستی و ڕاگرتنێ] قاهیم کرن، وەختێ [بەرانبەری خوندکاری] ڕابوویین، و گۆتین: خودایێ مە، خودایێ ئەرد و ئەسمانانە، ژ بلی وی ئەم چو خودایێت دی ناپەرێسین [و ئەگەر مە ژ بلی وی تێکێ دی پەرست] هنگی ب ڕاستی ئەم ئاخفتنەکا دویر ژ هەقییێ دبێژین. ﴿١٥﴾ ئەڤێت هە، ملەتێ مە [خەلکێ بازێرێ مە] شوینا خودێ، چەند پەرستیەکێت دی دپەرێسن. کا بلا نیشانەکا ئاشکەرا ل سەر خوداییێیا وان بینن، ما کی ژ وی ستەمکارترە یێ درەوان ب ناڤێ خودێ بکەت؟

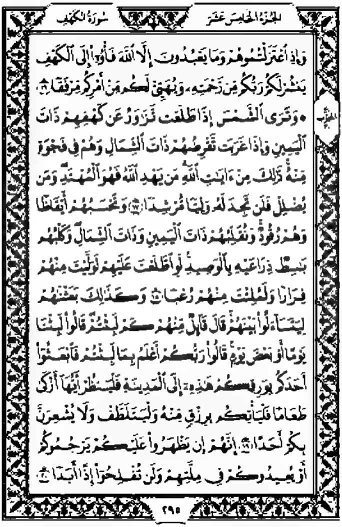

الجزء الخامس عشر
سورة الكهف

وَإِذِ ٱعْتَزَلْتُمُوهُمْ وَمَا يَعْبُدُونَ إِلَّا ٱللَّهَ فَأْوُۥٓا۟ إِلَى ٱلْكَهْفِ
يَنشُرْ لَكُمْ رَبُّكُم مِّن رَّحْمَتِهِۦ وَيُهَيِّئْ لَكُم مِّنْ أَمْرِكُم مِّرْفَقًا ﴿١٦﴾
۞ وَتَرَى ٱلشَّمْسَ إِذَا طَلَعَت تَّزَٰوَرُ عَن كَهْفِهِمْ ذَاتَ
ٱلْيَمِينِ وَإِذَا غَرَبَت تَّقْرِضُهُمْ ذَاتَ ٱلشِّمَالِ وَهُمْ فِى فَجْوَةٍ
مِّنْهُ ذَٰلِكَ مِنْ ءَايَٰتِ ٱللَّهِ مَن يَهْدِ ٱللَّهُ فَهُوَ ٱلْمُهْتَدِ وَمَن
يُضْلِلْ فَلَن تَجِدَ لَهُۥ وَلِيًّا مُّرْشِدًا ﴿١٧﴾ وَتَحْسَبُهُمْ أَيْقَاظًا
وَهُمْ رُقُودٌ وَنُقَلِّبُهُمْ ذَاتَ ٱلْيَمِينِ وَذَاتَ ٱلشِّمَالِ وَكَلْبُهُم
بَٰسِطٌ ذِرَاعَيْهِ بِٱلْوَصِيدِ لَوِ ٱطَّلَعْتَ عَلَيْهِمْ لَوَلَّيْتَ مِنْهُمْ
فِرَارًا وَلَمُلِئْتَ مِنْهُمْ رُعْبًا ﴿١٨﴾ وَكَذَٰلِكَ بَعَثْنَٰهُمْ
لِيَتَسَآءَلُوا۟ بَيْنَهُمْ قَالَ قَآئِلٌ مِّنْهُمْ كَمْ لَبِثْتُمْ قَالُوا۟ لَبِثْنَا
يَوْمًا أَوْ بَعْضَ يَوْمٍ قَالُوا۟ رَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِمَا لَبِثْتُمْ فَٱبْعَثُوٓا۟
أَحَدَكُم بِوَرِقِكُمْ هَٰذِهِۦٓ إِلَى ٱلْمَدِينَةِ فَلْيَنظُرْ أَيُّهَآ أَزْكَىٰ
طَعَامًا فَلْيَأْتِكُم بِرِزْقٍ مِّنْهُ وَلْيَتَلَطَّفْ وَلَا يُشْعِرَنَّ
بِكُمْ أَحَدًا ﴿١٩﴾ إِنَّهُمْ إِن يَظْهَرُوا۟ عَلَيْكُمْ يَرْجُمُوكُمْ
أَوْ يُعِيدُوكُمْ فِى مِلَّتِهِمْ وَلَن تُفْلِحُوٓا۟ إِذًا أَبَدًا ﴿٢٠﴾

٢٩٥

﴿١٦﴾ و گاڤا هەوە خۆ ژ وان و یێت ئەو شوینا خودێ
دپەرێسن [ژ بوتان]، دویر ئێخست و خۆ ژێ دا
پاش، ڤێجا خۆ بگەهینە [هەڕنە] شکەفتێ، خودایێ
هەوە دێ بەروباڤێ دلۆڤانیا خۆ ل سەر هەوە فرەهـ
کەت، و کاروبارێ هوین تێدا و تشتێ هوین مفایی
ژێ وەردگرن، ژ خوارن و ڤەخوارنێ، دێ بۆ هەوە
ب ساناهی ئێخیت. ﴿١٧﴾ و تو دێ بینی وەختێ ڕۆژ
دهەلێت تێرۆژکێت وێ ڕێکا خۆ ل سەر ڕەخێ ڕاستێ
یێ شکەفتێ دگوهێزیت، و وەختێ ئاڤا دبیت ژ ملێ
چەپێڤە ل وان نادەت، و ژ وان دبوریت و ئەو د نیڤا
شکەفتێڤە بوون [ئانکو نە هەلاتنێ و نە ئاڤابوونێ،
ڕۆژێ ل وان نەددا هەر چەندە دەرێ شکەفتێ یێ
ڤەکری ژی بوو، و ئەو د نیڤا ویدا بوون]، ئەڤە ژ
نیشانێت [دەستهەلاتداریا] خودێنە، و هەر کەسێ
خودێ ڕاستەرێ بکەت، نێ ئەوە ڕاستەرێکری، و هەر
کەسێ گومڕا و بەرزە بکەت، نێ تو چو هاریکار و
ڕێبەر و ڕێناسان بۆ نابینی. ﴿١٨﴾ و یا ژ تەڤە دهشیارن
و ئەو ب خۆ د نڤستینە [چونکی چاڤێت وان د ڤەکری
بوون و ئەو ب خۆ د نڤستی بوون]، و مە ئەو ل سەر تەنشتا ڕاستێ و چەپێ دقولپاندن و دزڤڕاندن، و سەیێ
وان ژی هەردو دەستێت وی ل بەر دەرازینکا شکەفتێ د درێژکری بوون، و ئەگەر تە ئەو دیبانە [ل سەر وی
حالی] دا [دلێ تە] تژی ترس بیت و دا ژێ ڕەڤی. ﴿١٩﴾ [و مە چاوا ئەو نڤاندبوون] وەسا مە ئەو هشیار
ژی کرن، دا د ناڤبەرا خۆدا پسیار بکەن [کا ئەو چەند مایینە د شکەفتێڤە]، ئێکی ژ وان گۆت: ئەرێ هوین
چەند مایینە؟ گۆتن: ڕۆژەکێ یان دانەکێ ڕۆژێ [و ئەوێت بۆ وان نەدیار کا چەند مایینە نڤستی] گۆتن:
خودێ دزانیت کا هوین چەند مایینە، ڤێجا کا ئێکی ژ خۆ ب ڤان پارەییێت خۆ بهنێرنە باژێری، بلا بەرێ
خۆ بدەتێ کا چ خوارن ژ هەمییان حەلالتر و پاقژترە بلا بۆ هەوە بینیت، بەلێ بلا یێ هشیار بیت [هویر
بەرێ خۆ بدەتێ، دا نەئێتە نیاسین و دا کەس د سەردا نەبەت و نەخاپینیت]، کەسێ ب هەوە نەحەسینیت.
﴿٢٠﴾ ب ڕاستی ئەگەر ئەو ب سەر هەوە هەلبن دێ هەوە ب کەڤران کوژن، یان دێ هەوە زڤڕینە سەر دینێ
خۆ [و ئەگەر هوین زڤڕینە سەر دینێ وان]، هوین وێ وەختی چوجا سەرفراز نابن.

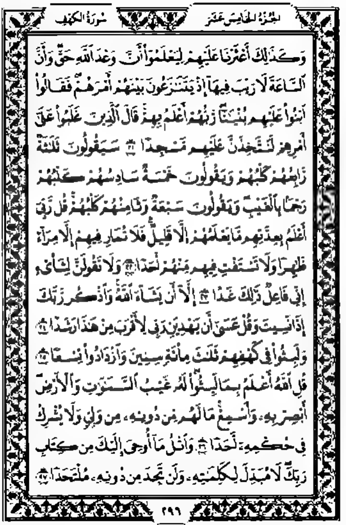

الجُزۡءُ الخَامِسَ عَشَرَ سُورَةُ الكَهۡفِ

وَكَذَٰلِكَ أَعۡثَرۡنَا عَلَيۡهِمۡ لِيَعۡلَمُوٓاْ أَنَّ وَعۡدَ ٱللَّهِ حَقّٞ وَأَنَّ
ٱلسَّاعَةَ لَا رَيۡبَ فِيهَآ إِذۡ يَتَنَٰزَعُونَ بَيۡنَهُمۡ أَمۡرَهُمۡۖ فَقَالُواْ
ٱبۡنُواْ عَلَيۡهِم بُنۡيَٰنٗاۖ رَّبُّهُمۡ أَعۡلَمُ بِهِمۡۚ قَالَ ٱلَّذِينَ غَلَبُواْ عَلَىٰٓ
أَمۡرِهِمۡ لَنَتَّخِذَنَّ عَلَيۡهِم مَّسۡجِدٗا ﴿٢١﴾ سَيَقُولُونَ ثَلَٰثَةٞ
رَّابِعُهُمۡ كَلۡبُهُمۡ وَيَقُولُونَ خَمۡسَةٞ سَادِسُهُمۡ كَلۡبُهُمۡ
رَجۡمَۢا بِٱلۡغَيۡبِۖ وَيَقُولُونَ سَبۡعَةٞ وَثَامِنُهُمۡ كَلۡبُهُمۡۚ قُل رَّبِّيٓ
أَعۡلَمُ بِعِدَّتِهِم مَّا يَعۡلَمُهُمۡ إِلَّا قَلِيلٞۗ فَلَا تُمَارِ فِيهِمۡ إِلَّا مِرَآءٗ
ظَٰهِرٗا وَلَا تَسۡتَفۡتِ فِيهِم مِّنۡهُمۡ أَحَدٗا ﴿٢٢﴾ وَلَا تَقُولَنَّ لِشَاْيۡءٍ
إِنِّي فَاعِلٞ ذَٰلِكَ غَدًا ﴿٢٣﴾ إِلَّآ أَن يَشَآءَ ٱللَّهُۚ وَٱذۡكُر رَّبَّكَ
إِذَا نَسِيتَ وَقُلۡ عَسَىٰٓ أَن يَهۡدِيَنِ رَبِّي لِأَقۡرَبَ مِنۡ هَٰذَا رَشَدٗا ﴿٢٤﴾
وَلَبِثُواْ فِي كَهۡفِهِمۡ ثَلَٰثَ مِاْئَةٖ سِنِينَ وَٱزۡدَادُواْ تِسۡعٗا ﴿٢٥﴾
قُلِ ٱللَّهُ أَعۡلَمُ بِمَا لَبِثُواْۖ لَهُۥ غَيۡبُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِۖ
أَبۡصِرۡ بِهِۦ وَأَسۡمِعۡۚ مَا لَهُم مِّن دُونِهِۦ مِن وَلِيّٖ وَلَا يُشۡرِكُ
فِي حُكۡمِهِۦٓ أَحَدٗا ﴿٢٦﴾ وَٱتۡلُ مَآ أُوحِيَ إِلَيۡكَ مِن كِتَابِ
رَبِّكَۖ لَا مُبَدِّلَ لِكَلِمَٰتِهِۦ وَلَن تَجِدَ مِن دُونِهِۦ مُلۡتَحَدٗا ﴿٢٧﴾

٢٩٦

﴿٢١﴾ و هۆسا مە خەلك ب وان حەساندن و ب سەر وان هەلكرن دەمێ خەلكی د ناڤبەرا خۆدا جڕەبڕ و گەنگەشە ل سەر ڕابوونا پشتی مرنێ دكرن، دا [ئەو خەلك] بزانن پەیمانا خودێ [ب ڕابوونا پشتی مرنێ] ڕاستە و هەر دێ تێت، و شك و گۆمان د قیامەتێدا نینە [مە ئەو چاوا د خەو برن وەسا مە هشیاركرن]، د وی وەختیدا [وەختێ وان ئەو هۆسا دیتین، و ئەو ل پێش چاڤان مراندین] د ناڤ خۆدا جڕەبڕ دكرن، ڤێجا هندەكان دگۆت: گونبەتەكێ ل سەر وان ئاڤا بكەن، خودایێ وان چێتر دزانیت [ژ وان ئەوێت ب سەر وان هەلبوویین و جڕەبڕێ ل سەر وان دكەن، كا ئەو كی بوون و كا كارێ وان چ بوو]، و ئەوێت ب سەر وان هەلبوویین گۆتن: ئەم دێ مزگەفتەكێ [ل بەر دەرێ شكەفتێ] ل سەر وان ئاڤاكەین. ﴿٢٢﴾ [ئەوێت بەحسێ وان كرین ژ جوهیان ل سەر وەختێ پێغەمبەری] دێ بێژن: ئەو سێ بوون، یێ چارێ سەیێ وان بوو [و هندەكێت دی ژ وان] دبێژن: پێنج بوون، یێ شەشێ سەیێ وان بوو، هەما ژ نك خۆ و بێ بەلگە هۆ دبێژن، [و هندەكێت دی ژ وان] دبێژن: ئەو حەفت بوون و یێ هەشتێ سەیێ وان بوو، بێژە: خودایێ من هەژمارا وان چێتر دزانیت [كا ئەو چەند بوون]، كەس [هەژمارا وان] نوزانیت كێمەك تێ نەبن، ڤێجا تو د ڕاستا وان خۆرت و لاواندا ژ گەنگەشەیەكا بەرچاڤ و ئاشكەرا [وەكی ئەڤا مە بۆ تە وەحی پێ هنارتی، بێ كێم و زێدەیی] پێڤەتر نەكە، و پسیارا وان ژ كەسێ نەكە [ئەڤ وەحیا مە بۆ تە هنارتی د دەرهەقێ واندا بەسی تەیە]. ﴿٢٣﴾ و [هەی موحەممەد] تو بۆ كرنا چو تشتی نەبێژە، ئەز سوبەهی دێ ڤی [تشتی] كەم. ﴿٢٤﴾ ئەگەر نەبێژی: هەكە خودێ حەز بكەت [ئانكو بێژە: ئەگەر خودێ حەز بكەت ئەز دێ ڤی تشتی كەم]، و ئەگەر تە ژ بیر كر [تو بێژی (ئەگەر خودێ حەز بكەت)] خودایێ خۆ بینە بیرا خۆ [داخوازا لێبورینێ ژێ بكە، و بێژە: (ئەگەر خودێ حەز بكەت ـ إن شاء الله)]، و بێژە: ئەز هیڤی دكەم خودایێ من بەرێ من بدەتە ڕێكا ژ ڤێ چێتر [ئانكو هیڤی دكەم شوینا ڤێ ژ بیركرنێ خودێ بەرێ من بدەتە خێرەكێ ژ ڤێ ژ بیركرنێ یا چێتر بیت]. ﴿٢٥﴾ و ئەو سێ سەد سالان [نڤستی] د شكەفتا خۆدا مان [ل دویڤ حسێبا ڕۆژێ] و نەهـ سالێت دی لێ زێدە كرن [ل دویڤ حسێبا هەیڤێ]. ﴿٢٦﴾ بێژە: خودێ چێتر دزانیت كا ئەو چەند مایینە [نڤستی د شكەفتێدا]، و غەیبا ئەرد و ئەسمانان یا وییە، چەندێ ب چاڤە و چەندێ ب گوهە. و وان [خەلكێ ئەرد و ئەسمانان] ژ بلی خودێ چو هاریكار نینن و خودێ كەسێ د حوكمێ خۆدا پشكدار ناكەت. ﴿٢٧﴾ [و هەی موحەممەد] ژ كتێبا خودایێ خۆ ئەوا ب وەحی بۆ تە هاتی بخوینە، و چو گوهۆڕین بۆ پەیڤێت وێ نینە [ئانكو كەس نەشێت بگوهۆڕیت]، و تە ژ بلی وی ژی، كەس نینە تە ڤەحەوینیت.

وَٱصْبِرْ نَفْسَكَ مَعَ ٱلَّذِينَ يَدْعُونَ رَبَّهُم بِٱلْغَدَوٰةِ وَٱلْعَشِيِّ
يُرِيدُونَ وَجْهَهُۥ ۖ وَلَا تَعْدُ عَيْنَاكَ عَنْهُمْ تُرِيدُ زِينَةَ ٱلْحَيَوٰةِ
ٱلدُّنْيَا ۖ وَلَا تُطِعْ مَنْ أَغْفَلْنَا قَلْبَهُۥ عَن ذِكْرِنَا وَٱتَّبَعَ هَوَىٰهُ وَكَانَ
أَمْرُهُۥ فُرُطًا ﴿٢٨﴾ وَقُلِ ٱلْحَقُّ مِن رَّبِّكُمْ ۖ فَمَن شَآءَ فَلْيُؤْمِن وَمَن
شَآءَ فَلْيَكْفُرْ ۚ إِنَّآ أَعْتَدْنَا لِلظَّـٰلِمِينَ نَارًا أَحَاطَ بِهِمْ سُرَادِقُهَا ۚ
وَإِن يَسْتَغِيثُوا۟ يُغَاثُوا۟ بِمَآءٍ كَٱلْمُهْلِ يَشْوِى ٱلْوُجُوهَ ۚ بِئْسَ
ٱلشَّرَابُ وَسَآءَتْ مُرْتَفَقًا ﴿٢٩﴾ إِنَّ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟
ٱلصَّـٰلِحَـٰتِ إِنَّا لَا نُضِيعُ أَجْرَ مَنْ أَحْسَنَ عَمَلًا ﴿٣٠﴾ أُو۟لَـٰٓئِكَ
لَهُمْ جَنَّـٰتُ عَدْنٍ تَجْرِى مِن تَحْتِهِمُ ٱلْأَنْهَـٰرُ يُحَلَّوْنَ فِيهَا مِنْ أَسَاوِرَ
مِن ذَهَبٍ وَيَلْبَسُونَ ثِيَابًا خُضْرًا مِّن سُندُسٍ وَإِسْتَبْرَقٍ مُّتَّكِـِٔينَ
فِيهَا عَلَى ٱلْأَرَآئِكِ ۚ نِعْمَ ٱلثَّوَابُ وَحَسُنَتْ مُرْتَفَقًا ﴿٣١﴾ ۞ وَٱضْرِبْ
لَهُم مَّثَلًا رَّجُلَيْنِ جَعَلْنَا لِأَحَدِهِمَا جَنَّتَيْنِ مِنْ أَعْنَـٰبٍ وَحَفَفْنَـٰهُمَا
بِنَخْلٍ وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمَا زَرْعًا ﴿٣٢﴾ كِلْتَا ٱلْجَنَّتَيْنِ ءَاتَتْ أُكُلَهَا وَلَمْ
تَظْلِم مِّنْهُ شَيْـًٔا ۚ وَفَجَّرْنَا خِلَـٰلَهُمَا نَهَرًا ﴿٣٣﴾ وَكَانَ لَهُۥ ثَمَرٌ فَقَالَ
لِصَـٰحِبِهِۦ وَهُوَ يُحَاوِرُهُۥٓ أَنَا۠ أَكْثَرُ مِنكَ مَالًا وَأَعَزُّ نَفَرًا ﴿٣٤﴾

﴿٢٨﴾ [هەی موحەممەد] تو سەبرێ خۆ ل سەر وان بکێشە، و وان نەهێلە ئەوێت سپێدە و ئێڤاران گازی خودایێ خۆ دکەن [و خودایێ خۆ دپەرێسن، و ب پەرستن و گازیا خۆ]، قایلبوون و ڕازیبوونا خودایێ خۆ دڤێن، و بەرێ خۆ ژ وان وەرنەگێڕە [چەند د هەژار و دەست تەنگ بن بۆ هندە کەنکەنە و کرەگران]، و تە دڤێت زەنگین و خەلکێ دنیایێ ل دیوانا تە بن و گوهێ خۆ نەدە وی یێ مە دلێ وی ژ بیرئینانا خۆ بێ ئاگەه کری، و ب دویڤ دلخوازیا خۆ کەتی، و کارێ وی زێدە خرابیە. ﴿٢٩﴾ و بێژە: هەق [هەر] ئەوە ئەوێ ژ دەڤ خودایێ هەوە هاتی [کو ئیسلام و قورئانە]، ڤێجا هەر کەسێ بڤێت بلا باوەرییێ بینیت، و هەر کەسێ بڤێت ژی بلا گاور بیت، ب ڕاستی مە بۆ ستەمکاران ئاگرەکێ وەسا یێ بەرهەڤکری، کو گوڕیا وی یا ل وان هاتیە ئێك، و ئەگەر هەوار کرن [ئاڤەك خواستن] دێ بەرسڤا وان ب ئاڤەکا وەکی سفرێ حەلیایی ئێتەدان [وەسا یا شاریایە] سەروچاڤان دبرێژیت، چ پیسە ڤەخوارنە و چ پیسە جهە لێ خۆجهـ دبن. ﴿٣٠﴾ ب ڕاستی ئەوێت باوەری ئینایین و کار و کریارێت ڕاست و قەنج کرین، ب ڕاستی ئەم خەلاتێ وی یێ کارێ ڕاست و قەنج کری بەرزە ناکەین. ﴿٣١﴾ ئەڤان بەحەشتێت ئاکنجیبوونێ بۆ وانن، کو ڕوبار د بنڕا دچن، ئەو د وێ بەحەشتێدا ب بازنێت زێڕی دێتە خەملاندن، و جلکێت کەسکێت ئارمیشێ تەنك و ستویر دێ کەنە بەر خۆ، و د پالدایینە ل سەر تەختێت چارچەڤکری، چ خەلاتەکێ باشە و چ خۆش جهە لێ خۆجهـ و ئاکنجی. ﴿٣٢﴾ و نموونەیا دو زەلامان بۆ وان بێژە، مە ئێك ژ وان دو جنێکێت هەمی جوریێت تری تێدا دابوویێ، و مە دۆرماندۆرێت هەردو جنێکان ب دارقەسپان گرتبوو، و ناڤبەرا هەردو جنێکان ژی کربوو چاندن. ﴿٣٣﴾ هەردو جنێك کەڤتبوونە بەری، و چو [چو سالان] ژێ کێم نەدبوو [هەردەم بەرێ وان یێ تمام بوو]، و مە ڕوبار تێخستبوو د ناڤبەرا هەردووکاندا. ﴿٣٤﴾ و [خودانێ هەردو جنێکان] هندەك مالێ دی ژی هەبوو، ڤێجا دان و ستاندن د گەل هەڤالێ خۆ کر، و گۆتێ: ئەز ژ تە ب مالترم، و ئەز ژ تە ب هێزتر و ب پشتەڤانترم.

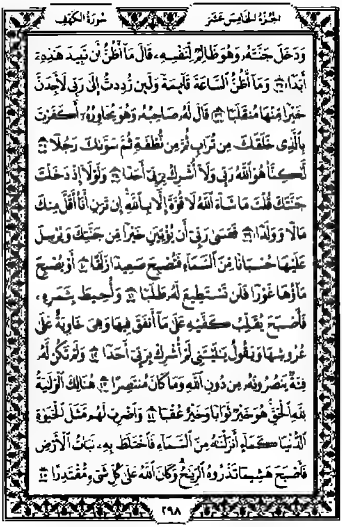

الجزء الخامس عشر سورة الكهف

وَدَخَلَ جَنَّتَهُۥ وَهُوَ ظَالِمٌ لِّنَفْسِهِۦ قَالَ مَآ أَظُنُّ أَن تَبِيدَ هَٰذِهِۦٓ
أَبَدًا ﴿٣٥﴾ وَمَآ أَظُنُّ ٱلسَّاعَةَ قَآئِمَةً وَلَئِن رُّدِدتُّ إِلَىٰ رَبِّى لَأَجِدَنَّ
خَيْرًا مِّنْهَا مُنقَلَبًا ﴿٣٦﴾ قَالَ لَهُۥ صَاحِبُهُۥ وَهُوَ يُحَاوِرُهُۥٓ أَكَفَرْتَ
بِٱلَّذِى خَلَقَكَ مِن تُرَابٍ ثُمَّ مِن نُّطْفَةٍ ثُمَّ سَوَّىٰكَ رَجُلًا ﴿٣٧﴾
لَّٰكِنَّا۠ هُوَ ٱللَّهُ رَبِّى وَلَآ أُشْرِكُ بِرَبِّىٓ أَحَدًا ﴿٣٨﴾ وَلَوْلَآ إِذْ دَخَلْتَ
جَنَّتَكَ قُلْتَ مَا شَآءَ ٱللَّهُ لَا قُوَّةَ إِلَّا بِٱللَّهِ إِن تَرَنِ أَنَا۠ أَقَلَّ مِنكَ
مَالًا وَوَلَدًا ﴿٣٩﴾ فَعَسَىٰ رَبِّىٓ أَن يُؤْتِيَنِ خَيْرًا مِّن جَنَّتِكَ وَيُرْسِلَ
عَلَيْهَا حُسْبَانًا مِّنَ ٱلسَّمَآءِ فَتُصْبِحَ صَعِيدًا زَلَقًا ﴿٤٠﴾ أَوْ يُصْبِحَ
مَآؤُهَا غَوْرًا فَلَن تَسْتَطِيعَ لَهُۥ طَلَبًا ﴿٤١﴾ وَأُحِيطَ بِثَمَرِهِۦ
فَأَصْبَحَ يُقَلِّبُ كَفَّيْهِ عَلَىٰ مَآ أَنفَقَ فِيهَا وَهِىَ خَاوِيَةٌ عَلَىٰ
عُرُوشِهَا وَيَقُولُ يَٰلَيْتَنِى لَمْ أُشْرِكْ بِرَبِّىٓ أَحَدًا ﴿٤٢﴾ وَلَمْ تَكُن لَّهُۥ
فِئَةٌ يَنصُرُونَهُۥ مِن دُونِ ٱللَّهِ وَمَا كَانَ مُنتَصِرًا ﴿٤٣﴾ هُنَالِكَ ٱلْوَلَٰيَةُ
لِلَّهِ ٱلْحَقِّ هُوَ خَيْرٌ ثَوَابًا وَخَيْرٌ عُقْبًا ﴿٤٤﴾ وَٱضْرِبْ لَهُم مَّثَلَ ٱلْحَيَوٰةِ
ٱلدُّنْيَا كَمَآءٍ أَنزَلْنَٰهُ مِنَ ٱلسَّمَآءِ فَٱخْتَلَطَ بِهِۦ نَبَاتُ ٱلْأَرْضِ
فَأَصْبَحَ هَشِيمًا تَذْرُوهُ ٱلرِّيَٰحُ وَكَانَ ٱللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ مُّقْتَدِرًا ﴿٤٥﴾

٢٩٨

﴿٣٥﴾ و چۆ د ناڤ جنێکا خۆدا، د گەل وێ ستەمێ ئەوا وی ل خۆ کری، گۆت: ئەز باوەر ناکەم ڕۆژەك هەبیت ئەڤ جنێکە نەمینیت، و دویماهیکەك بۆ هەبیت. ﴿٣٦﴾ و ئەز باوەر ناکەم قیامەت ژی هەبیت، و ئەگەر [هەبیت ژی و ئەز خودانێ ڤی ڕەز و باغ و مالیەتی و] ئەز بێمە زڤڕاندن ب بال خودایێ خۆڤە، ب ڕاستی ئەز دێ جنێکەکا ژ ڤێ چێتر و جهەکێ چێتر بۆ خۆ بینم. ﴿٣٧﴾ هەڤالێ وی لێ زڤڕاند و گۆتێ: ئەرێ تە خۆ بێ باوەر کر ژ وی خودایی، ئەوێ تو جارا ئێکێ ژ ئاخێ، پاشی ژ چپکەکا ئاڤێ چێکری، پاشی تو کریە زەلامەکێ دورست و بێ کێم و کاسی. ﴿٣٨﴾ بەلێ ئەز مرۆڤەکم باوەریێ دئینم کو خودێ خودانێ منە، و ئەز چو هەڤپشکان بۆ خودایێ خۆ چێناکەم. ﴿٣٩﴾ بلا وەختێ تو دچۆیە د ناڤ جنێکا خۆدا، تە گۆتبایە: ئەڤە ئەوە یا خودێ حەزکری، بێی خودێ چو هێز و شیان نینن، و ئەگەر تو من بینی مال و زارۆکێت من ژ یێت تە کێمترن. ﴿٤٠﴾ ئەز هیڤی دکەم خودایێ من جنێکەکا ژ یا تە چێتر بدەتە من، و ئاتافەکێ ژ ئەسمانی [وەکی برویسیان] ب سەر جنێکا تەدا بینیت، و بکەتە ئەردەکێ ڕویت و ڕەوال و حولی. ﴿٤١﴾ یان ژی ئاڤا وێ د ئەردیدا بیەتە خواری، کو تو نەشێی ل دویڤ بچی و بزڤڕینیەڤە. ﴿٤٢﴾ و فێقیێ وی هەمی پویچ بوو، ئەما، ڤێجا دەستێت خۆ [لێکدان]، بەرویشت کرن [ژ پەشێمانیێ] ل سەر وی مالێ لێ مەزاختی، و جنێك هەمی ب سەرێکدا هاتبوو خواری، ئینا گۆت: خۆزی من چو شریك بۆ خودایێ خۆ چێ نەکربانە. ﴿٤٣﴾ وی چو دەستەك نەبوون ژ بلی خودێ، د هەواری بێن و هاریکاریا وی بکەن، و وی ب خۆ ژی پێ چێ نەدبوو بەرەڤانیێ ژ خۆ بکەت. ﴿٤٤﴾ ئەها د ڤی کراسیدا هاریکاری بەس ژ خودێیە [کەسێ دی نەشێت هاریکاریێ بکەت]، چێترین خەلات ئەوە یێ ئەو ددەت، و چێترین دویماهیك ئەوە یا ئەو ددەت. ﴿٤٥﴾ بێژە وان هندی دنیایە وەکی ئاڤەکێیە مە ژ ئەسمانان ئینابیتە خواری، و ب ڤێ ئاڤێ گول و گیایێ ئەردی هەمی تێکڕا شین بوو، و پاشی بوو پویش و پەلەخ و بای بەلاڤەکر و تەڕابەڕا کر، و خودێ ل سەر هەمی تشتان خودان دەستهەلاتە.

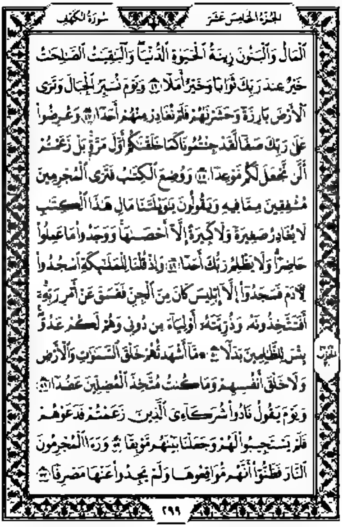

ٱلۡمَالُ وَٱلۡبَنُونَ زِينَةُ ٱلۡحَيَوٰةِ ٱلدُّنۡيَاۖ وَٱلۡبَٰقِيَٰتُ ٱلصَّٰلِحَٰتُ
خَيۡرٌ عِندَ رَبِّكَ ثَوَابٗا وَخَيۡرٌ أَمَلٗا ٤٦ وَيَوۡمَ نُسَيِّرُ ٱلۡجِبَالَ وَتَرَى
ٱلۡأَرۡضَ بَارِزَةٗ وَحَشَرۡنَٰهُمۡ فَلَمۡ نُغَادِرۡ مِنۡهُمۡ أَحَدٗا ٤٧ وَعُرِضُواْ
عَلَىٰ رَبِّكَ صَفّٗا لَّقَدۡ جِئۡتُمُونَا كَمَا خَلَقۡنَٰكُمۡ أَوَّلَ مَرَّةِۭۚ بَلۡ زَعَمۡتُمۡ
أَلَّن نَّجۡعَلَ لَكُم مَّوۡعِدٗا ٤٨ وَوُضِعَ ٱلۡكِتَٰبُ فَتَرَى ٱلۡمُجۡرِمِينَ
مُشۡفِقِينَ مِمَّا فِيهِ وَيَقُولُونَ يَٰوَيۡلَتَنَا مَالِ هَٰذَا ٱلۡكِتَٰبِ
لَا يُغَادِرُ صَغِيرَةٗ وَلَا كَبِيرَةً إِلَّآ أَحۡصَىٰهَاۚ وَوَجَدُواْ مَا عَمِلُواْ
حَاضِرٗاۗ وَلَا يَظۡلِمُ رَبُّكَ أَحَدٗا ٤٩ وَإِذۡ قُلۡنَا لِلۡمَلَٰٓئِكَةِ ٱسۡجُدُواْ
لِأٓدَمَ فَسَجَدُوٓاْ إِلَّآ إِبۡلِيسَ كَانَ مِنَ ٱلۡجِنِّ فَفَسَقَ عَنۡ أَمۡرِ رَبِّهِۦٓۗ
أَفَتَتَّخِذُونَهُۥ وَذُرِّيَّتَهُۥٓ أَوۡلِيَآءَ مِن دُونِي وَهُمۡ لَكُمۡ عَدُوُّۢۚ
بِئۡسَ لِلظَّٰلِمِينَ بَدَلٗا ٥٠ ۞ مَّآ أَشۡهَدتُّهُمۡ خَلۡقَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِ
وَلَا خَلۡقَ أَنفُسِهِمۡ وَمَا كُنتُ مُتَّخِذَ ٱلۡمُضِلِّينَ عَضُدٗا ٥١
وَيَوۡمَ يَقُولُ نَادُواْ شُرَكَآءِيَ ٱلَّذِينَ زَعَمۡتُمۡ فَدَعَوۡهُمۡ
فَلَمۡ يَسۡتَجِيبُواْ لَهُمۡ وَجَعَلۡنَا بَيۡنَهُم مَّوۡبِقٗا ٥٢ وَرَءَا ٱلۡمُجۡرِمُونَ
ٱلنَّارَ فَظَنُّوٓاْ أَنَّهُم مُّوَاقِعُوهَا وَلَمۡ يَجِدُواْ عَنۡهَا مَصۡرِفٗا ٥٣

﴿٤٦﴾ مال و زارۆك ڕەوشا ژیانا دنیایێنە، و كار و كریارێت قەنج و گوهداریا خودێ، بۆ هەوە ل دەڤ خودایێ تە ب خێرتر و ب هێڤیترن. ﴿٤٧﴾ و بیژە وان ڕۆژا ئەم چیایان ژ بن دكەین، و تو ئەردی ئاشكەرا [بێ گر و چیا و كەند و كۆر] دبینی، و ئەم وان هەمیان كۆم دكەین، كەسێ ژ وان ناهێلین. ﴿٤٨﴾ و هەمی پێكڤە بەرانبەری خودایێ تە ب ڕێز هاتنە ڕاوەستاندن، ب ڕاستی كا چارا تێكێ مە هوین چاوا دابوون [رویس و پێخواس و سەركۆل و بێ مال و زارۆك]، هوین وەسا جارەكا دی هاتنە بەر دەستێ مە، هەوە هزر دكر ئەم چو ژڤانان بۆ هەوە نادانین [هەوە هزر دكر قیامەت نینە]. ﴿٤٩﴾ و كتێب [یێت كار و كریارێت وان] هاتنە دانان [ئانكو هەر ئێك ب سەر كار و كریارێت خۆ هەلبوو]، ڤێجا وێ ڕۆژێ دێ گونەهكاران بینی، وەختێ ئەو كریارێت خۆ د كتێبێدا دبینن ژێ دترسن، و دبێژن: وەی خۆلی ب سەرێ مە، ئەڤە چ كتێبە؟ چو هویر و گر نینن هێلابن و تێ بۆری بیت و نەنڤیسین، و هەر گونەهەكا وان د دنیایێدا كری دیتن یا نڤیسیە، و خودایێ تە ستەمێ ل كەسێ ناكەت. ﴿٥٠﴾ و بێژە وان، دەمێ مە گۆتیە ملیاكەتان بۆ ئادەمی هەرنە سوجدەیێ [سوجدەیا ڕێزگرتنێ نەیا پەرستنێ]، ڤێجا هەمی چوونە سوجدەیێ [ئبلیس] تێ نەبیت، ئەو ژ ئەجنەیان بوو، و ژ ئەمرێ خودایێ خۆ دەركەڤت، ئەرێ هوین وی و دویندەها وی شوینا من بۆ خۆ دكەنە پشتەڤان، و ئەو دژمنێت هەوە، چ پیسە گوهۆرینە ستەمكار دكەن [وەختێ خودێ دهێلن و شەیتانی بۆ خۆ دكەنە پشتەڤان]. ﴿٥١﴾ من ئەو [ئبلیس و دویندەها وی] ل سەر چێكرنا ئەرد و ئەسمانان نە حازركربوون، و نە ل سەر چێكرنا وان ب خۆ ژی، و ئەز نە ئەوم یێ ئەوێت خەلكی د سەردا دبەن، بۆ خۆ بكەمە هاریكار. ﴿٥٢﴾ و ڕۆژا [خودێ] دبێژیت: كا گازی وان هەڤپشكان بكەن ئەوێت هەوە دكرنە هەڤپشك بۆ من [كا دێ فایدەی هەوە كەن و دێ شێن مەهدەرێ بۆ هەوە بكەن!]، ئینا هەوار كرنە وان، بەلێ بەرسڤا وان نەدان، و مە جهێ هیلاكێ [كو دۆژەهە] ئێخستە د ناڤبەرا واندا. ﴿٥٣﴾ و گونەهكاران ئاگر دیت و ل دەڤ وان بوو ئێقین و گومان نەما، ئەو دێ كەڤنە تێدا و چو چارە بۆ خۆ نەدیتن كو وان ژێ [ژ ئاگری] بدەنە پاش.

وَلَقَدْ صَرَّفْنَا فِي هَٰذَا الْقُرْآنِ لِلنَّاسِ مِن كُلِّ مَثَلٍ ۚ وَكَانَ
الْإِنسَانُ أَكْثَرَ شَيْءٍ جَدَلًا ﴿٥٤﴾ وَمَا مَنَعَ النَّاسَ أَن يُؤْمِنُوا
إِذْ جَاءَهُمُ الْهُدَىٰ وَيَسْتَغْفِرُوا رَبَّهُمْ إِلَّا أَن تَأْتِيَهُمْ سُنَّةُ
الْأَوَّلِينَ أَوْ يَأْتِيَهُمُ الْعَذَابُ قُبُلًا ﴿٥٥﴾ وَمَا نُرْسِلُ الْمُرْسَلِينَ
إِلَّا مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ ۚ وَيُجَادِلُ الَّذِينَ كَفَرُوا بِالْبَاطِلِ
لِيُدْحِضُوا بِهِ الْحَقَّ ۖ وَاتَّخَذُوا آيَاتِي وَمَا أُنذِرُوا هُزُوًا ﴿٥٦﴾
وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّن ذُكِّرَ بِآيَاتِ رَبِّهِ فَأَعْرَضَ عَنْهَا وَنَسِيَ
مَا قَدَّمَتْ يَدَاهُ ۚ إِنَّا جَعَلْنَا عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ أَكِنَّةً أَن يَفْقَهُوهُ
وَفِي آذَانِهِمْ وَقْرًا ۖ وَإِن تَدْعُهُمْ إِلَى الْهُدَىٰ فَلَن يَهْتَدُوا إِذًا
أَبَدًا ﴿٥٧﴾ وَرَبُّكَ الْغَفُورُ ذُو الرَّحْمَةِ ۖ لَوْ يُؤَاخِذُهُم بِمَا كَسَبُوا
لَعَجَّلَ لَهُمُ الْعَذَابَ ۚ بَل لَّهُم مَّوْعِدٌ لَّن يَجِدُوا مِن دُونِهِ
مَوْئِلًا ﴿٥٨﴾ وَتِلْكَ الْقُرَىٰ أَهْلَكْنَاهُمْ لَمَّا ظَلَمُوا وَجَعَلْنَا
لِمَهْلِكِهِم مَّوْعِدًا ﴿٥٩﴾ وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِفَتَاهُ لَا أَبْرَحُ حَتَّىٰ
أَبْلُغَ مَجْمَعَ الْبَحْرَيْنِ أَوْ أَمْضِيَ حُقُبًا ﴿٦٠﴾ فَلَمَّا بَلَغَا مَجْمَعَ
بَيْنِهِمَا نَسِيَا حُوتَهُمَا فَاتَّخَذَ سَبِيلَهُ فِي الْبَحْرِ سَرَبًا ﴿٦١﴾

﴿٥٤﴾ و ب ڕاستی مە بۆ مرۆڤـان د ڤێ قورئانێدا ژ هەمی ڕەنگـان نموونە ئینایـینە، بەلێ مرۆڤ ژ هەمی تشتان پـتر یـێ مـەدەڕك و ڤاویـش کێشـە. ﴿٥٥﴾ و چو تشـتی مرۆڤ ژ هنـدێ نەدانە پـاش کـو باوەرییـێ بینن، و داخـوازا لێبۆرینێ ژ خودایـێ خۆ بکـەن، پشـتی ڕاسـتەڕێیی پێغەمبـەر و قورئـان] بـۆ وان هاتی، ئـەو نەبیـت دویمـاهیـا ئەوێت بەرێ ب سـەرێ وان بێت، یـان ژی هەمـی ڕەنگێـت ئیزایـێ ب ئاشـکەرایی بـۆ وان بێـن. ﴿٥٦﴾ و ئـەم پێغەمبـەران ناهنێریـن ئەگـەر بـۆ هنـدێ نەبیـت دا ببنـە مزگینیدەر و ئاگەهدارکـەر، و ئەوێـت گاوربوویـین ب پویچییـێ جڕەبڕێ دکەن، دا هەقیـێ پێ بێ هێز بکـەن و نەهێلن و ببـەن، و بەلگە و نیشـانێت من [کـو قورئانـە] و ئیزایا پێ هاتیە ترسـاندن ب ترانـە وەردگـرن. ﴿٥٧﴾ و مـا کی ژ وی سـتەمکارترە یـێ ب نیشـان و ئایەتێـت خـودێ بێتـە شـیرەتکرن، پاشـی پشـتا خـۆ بدەتێ [هزرا خـۆ تێـدا نەکـەت و خۆ تـێ نەگەهینیـت]، و کریارێـت ب دەسـتێ خـۆ کریـن [ژ خرابی و گونەهـان] ژ بیر بکـەت [هـزرا خـۆ د دویمـاهیکا وانـدا نەکـەت]. و دا د قورئانێ نەگەهن، مە پەردە یـێت ئێخسـتینە سـەر دلێت وان، و مـە کەڕاتی و گرانـی یا ئێخستیـە د گوهێت وانـدا، و ئەگەر داخـوازا وان بکەی بۆ ڕاستەڕێیـێ ژی [باوەرییـێ و قورئانێ] ئـەو چو جـا ڕاسـتەڕێ نابـن [چونکی نە هەقییـێ دبینن، و نـە گولێ دبـن، و نە تـێ دگەهن]. ﴿٥٨﴾ و خودایـێ تـە گونەهـژێبـەر و خودان دلۆڤانیـیـە، ئەگەر خودێ ل وان گرتبایـە ژ بەر ئەوا وان کری، دا لـەزێ ل ئیزادانا وان کـەت، بەلێ وان ژڤانـەك یـێ هەی [گاڤا هـات]، وان چو جـە نینن وان لەحەوینیـت. ﴿٥٩﴾ ئەڤە ئـەو گوندێن ئەوێـت مە د هیلاك بریـن دەمێ وان سـتەم کـری، و مـە بـۆ د هیلاکبرنـا وان ژڤانەکێ ئاشـکەرا دانابـوو [گەلی قورەیشیـیـان دویـر نەدانـن ئـەوا ب سـەرێ وان هاتـی، ب سـەرێ هـەوە ژی بێـت]. ﴿٦٠﴾ و بێژە وان وەختـێ مووسـایی گۆتییـە خزمەتکارێ خۆ ئـەز دێ هنگی ڕاوەسـتم هەتا دگەهمـە جهێ تێکەلبوونا هـەردو دەریایان، یـان ژی وەختەکێ درێژ، ب سـالان ئـەز دێ چم [هەتا بگەهمە وی جهـی]. ﴿٦١﴾ ڤێجا وەختێ گەهشتییـە جهێ تێکەلبوونـا هـەردو دەریایان، ماسیـیێ خـۆ ژ بیرکرن، ڤێجا [ماسیـیێ وان] ڕێـکا خۆ د ناڤ دەریایـێدا گرت و چۆ.

فَلَمَّا جَاوَزَا قَالَ لِفَتَىٰهُ ءَاتِنَا غَدَآءَنَا لَقَدْ لَقِينَا مِن سَفَرِنَا
هَٰذَا نَصَبًا ﴿٦٢﴾ قَالَ أَرَءَيْتَ إِذْ أَوَيْنَآ إِلَى ٱلصَّخْرَةِ فَإِنِّي نَسِيتُ
ٱلْحُوتَ وَمَآ أَنسَىٰنِيهُ إِلَّا ٱلشَّيْطَٰنُ أَنْ أَذْكُرَهُۥ وَٱتَّخَذَ سَبِيلَهُۥ
فِي ٱلْبَحْرِ عَجَبًا ﴿٦٣﴾ قَالَ ذَٰلِكَ مَا كُنَّا نَبْغِ فَٱرْتَدَّا عَلَىٰٓ ءَاثَارِهِمَا
قَصَصًا ﴿٦٤﴾ فَوَجَدَا عَبْدًا مِّنْ عِبَادِنَآ ءَاتَيْنَٰهُ رَحْمَةً مِّنْ عِندِنَا
وَعَلَّمْنَٰهُ مِن لَّدُنَّا عِلْمًا ﴿٦٥﴾ قَالَ لَهُۥ مُوسَىٰ هَلْ أَتَّبِعُكَ عَلَىٰٓ أَن
تُعَلِّمَنِ مِمَّا عُلِّمْتَ رُشْدًا ﴿٦٦﴾ قَالَ إِنَّكَ لَن تَسْتَطِيعَ مَعِيَ
صَبْرًا ﴿٦٧﴾ وَكَيْفَ تَصْبِرُ عَلَىٰ مَا لَمْ تُحِطْ بِهِۦ خُبْرًا ﴿٦٨﴾ قَالَ
سَتَجِدُنِيٓ إِن شَآءَ ٱللَّهُ صَابِرًا وَلَآ أَعْصِي لَكَ أَمْرًا ﴿٦٩﴾ قَالَ فَإِنِ
ٱتَّبَعْتَنِي فَلَا تَسْـَٔلْنِي عَن شَيْءٍ حَتَّىٰٓ أُحْدِثَ لَكَ مِنْهُ ذِكْرًا ﴿٧٠﴾
فَٱنطَلَقَا حَتَّىٰٓ إِذَا رَكِبَا فِي ٱلسَّفِينَةِ خَرَقَهَا قَالَ أَخَرَقْتَهَا
لِتُغْرِقَ أَهْلَهَا لَقَدْ جِئْتَ شَيْـًٔا إِمْرًا ﴿٧١﴾ قَالَ أَلَمْ أَقُلْ إِنَّكَ
لَن تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبْرًا ﴿٧٢﴾ قَالَ لَا تُؤَاخِذْنِي بِمَا نَسِيتُ وَلَا
تُرْهِقْنِي مِنْ أَمْرِي عُسْرًا ﴿٧٣﴾ فَٱنطَلَقَا حَتَّىٰٓ إِذَا لَقِيَا غُلَٰمًا فَقَتَلَهُۥ
قَالَ أَقَتَلْتَ نَفْسًا زَكِيَّةًۢ بِغَيْرِ نَفْسٍ لَّقَدْ جِئْتَ شَيْـًٔا نُّكْرًا ﴿٧٤﴾

﴿٦٢﴾ ڤێجا وەختێ ژ وێرێ [جهێ گەهشتنا هەردو دەریایان] بۆرین، مووسایی گۆتە خزمەتکارێ خۆ، کا زادێ مە بینە، ب راستی مە زەحمەت د ڤێ وەغەرا خۆدا دیت. ﴿٦٣﴾ گۆت: دئێتە بیرا تە وەختێ ئەم ل بەر کەڤری ڕوینشتین؟! من ماسی ل وێرێ هێلا و ژ بیرکر، و ژ شەیتانی پێڤەتر ژ بیرا من نەبر ئەز بێژمە تە، وی ماسی [ئەوێ مری] ڕێکا خۆ ب ئاوایەکێ عەجێب د ناڤ دەریایێدا گرت و چۆ. ﴿٦٤﴾ [مووسایی] گۆت: ئەها تشتێ مە دڤیا ئەڤەبوو، ڤێجا هەردو ل دەوسا (شۆپا) خۆ زڤڕینەڤە. ﴿٦٥﴾ و هەردووکان بەندەیەک ژ بەندەیێت مە [خدر پێغەمبەر] دیت، مە دلۆڤانی ژ نک خۆ پێ بربوو [و تێگەهشتن و ئەقل ژ نک خۆ دابوویێ]، و مە ژ دەڤ خۆ فێری زانینەکێ کربوو. ﴿٦٦﴾ [مووسایی] گۆت ئەرێ دێ هێلی ئەز د گەل تە بێم، بەلێ تو وێ زانینێ نیشا من بدەیی یا نیشا تە هاتییە دان، کو بۆ من ببیتە ڕێبەر؟ ﴿٦٧﴾ گۆت: ب راستی تو نەشێی بێهنا خۆ د گەل من فرەهـ بکەی. ﴿٦٨﴾ و دێ چاوا بێهنا خۆ ل سەر تشتەکی فرەهکەی، تو تێنەگەهی و چو بۆ تە ل سەر نەهاتییە گۆتن؟ ﴿٦٩﴾ [مووسایی] گۆت: خودێ حەزکەت دێ من بینی بێنفرەهـ و ئەز [د چو تشتاندا] بێ ئەمریا تە ناکەم. ﴿٧٠﴾ گۆت: ئەگەر تە خۆ دا د گەل من، پسیارا چو تشتان ژ من نەکە، هەتا ئەز ب خۆ وی تشتی بۆ تە نەبێژم. ﴿٧١﴾ ڤێجا هەردو ب ڕێ کەڤتن، دەمێ ل گەمیێ سویار بوویین، یێ مووسا د گەل، گەمی کونکر، [مووسایی] گۆتێ: تە کونکر دا خەلکی تێدا بخەندقینی؟! ب راستی ئەڤە تشتەکێ مەزن بوو تە کری. ﴿٧٢﴾ گۆت: ما من نەگۆتبوو تە ب راستی تو نەشێی بێهنا خۆ د گەل من فرەهـ بکەی؟ ﴿٧٣﴾ [مووسایی] گۆت: ل من نەگرە تشتێ من ژ بیرکری، و بارێ من هند گران نەکە کو ئەز نەشێم د گەل تە بێم. ﴿٧٤﴾ ڤێجا هەردو چۆن هەتا بچویکەک دیتین، ئینا [یێ مووسا د گەل] ئەو بچویک کوشت [مووسایی] گۆت: ئەرێ تە چاوا مرۆڤەکێ پاقژ و بێ گونەهـ و نە د بەر کەسێدا کوشت؟! ب راستی ئەڤە تشتەکێ زێدە خراب بوو تە کری.

قَالَ أَلَمْ أَقُل لَّكَ إِنَّكَ لَن تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبْرًا ﴿٧٥﴾ قَالَ إِن
سَأَلْتُكَ عَن شَيْءٍ بَعْدَهَا فَلَا تُصَاحِبْنِي قَدْ بَلَغْتَ مِن لَّدُنِّي
عُذْرًا ﴿٧٦﴾ فَانطَلَقَا حَتَّىٰ إِذَا أَتَيَا أَهْلَ قَرْيَةٍ اسْتَطْعَمَا أَهْلَهَا فَأَبَوْا
أَن يُضَيِّفُوهُمَا فَوَجَدَا فِيهَا جِدَارًا يُرِيدُ أَن يَنقَضَّ فَأَقَامَهُ
قَالَ لَوْ شِئْتَ لَتَّخَذْتَ عَلَيْهِ أَجْرًا ﴿٧٧﴾ قَالَ هَٰذَا فِرَاقُ بَيْنِي
وَبَيْنِكَ سَأُنَبِّئُكَ بِتَأْوِيلِ مَا لَمْ تَسْتَطِع عَّلَيْهِ صَبْرًا ﴿٧٨﴾ أَمَّا
السَّفِينَةُ فَكَانَتْ لِمَسَاكِينَ يَعْمَلُونَ فِي الْبَحْرِ فَأَرَدتُّ أَنْ
أَعِيبَهَا وَكَانَ وَرَاءَهُم مَّلِكٌ يَأْخُذُ كُلَّ سَفِينَةٍ غَصْبًا ﴿٧٩﴾ وَأَمَّا
الْغُلَامُ فَكَانَ أَبَوَاهُ مُؤْمِنَيْنِ فَخَشِينَا أَن يُرْهِقَهُمَا طُغْيَانًا
وَكُفْرًا ﴿٨٠﴾ فَأَرَدْنَا أَن يُبْدِلَهُمَا رَبُّهُمَا خَيْرًا مِّنْهُ زَكَاةً وَأَقْرَبَ
رُحْمًا ﴿٨١﴾ وَأَمَّا الْجِدَارُ فَكَانَ لِغُلَامَيْنِ يَتِيمَيْنِ فِي الْمَدِينَةِ
وَكَانَ تَحْتَهُ كَنزٌ لَّهُمَا وَكَانَ أَبُوهُمَا صَالِحًا فَأَرَادَ رَبُّكَ أَن
يَبْلُغَا أَشُدَّهُمَا وَيَسْتَخْرِجَا كَنزَهُمَا رَحْمَةً مِّن رَّبِّكَ
وَمَا فَعَلْتُهُ عَنْ أَمْرِي ذَٰلِكَ تَأْوِيلُ مَا لَمْ تَسْطِع عَّلَيْهِ صَبْرًا ﴿٨٢﴾
وَيَسْأَلُونَكَ عَن ذِي الْقَرْنَيْنِ قُلْ سَأَتْلُو عَلَيْكُم مِّنْهُ ذِكْرًا ﴿٨٣﴾

﴿٧٥﴾ [یێ مووسا د گەل] گۆت: ما من نەگۆتە تە تو نەشێی بێهنا خۆ د گەل من فرەهـ بکەی؟ ﴿٧٦﴾ [مووسایی] گۆت: ئەگەر من پشتی ڤێ، پسیارا تشتەکێ دی ژ تە کر، هەڤالینیا من نەکە، و ب ڕاستی تو ژ ڕەخێ منڤە یێ دەستوبردایی. ﴿٧٧﴾ ئینا جارەکا دی هەردوکان، دا ڕێ هەتا گەهشتینە گوندەکی، خوارن ژ خەلکێ گوندی خواستن، بەلێ خەلکێ گوندی خوارن نەدا وان و مێڤان نەکرن. دیوارەك ل وی گوندی دیتن نێزیك بوو بەڕفیت و ب سەرێکدا بێت، ئینا [یێ مووسا دگەل] ئەو دیوار ڕاکر و دورستکر، [مووسایی] گۆت: تە دشیا تو هالەتیا خۆ وەرگری [ئانکو بلا تە تشتەك بەرانبەری دورستکرنا دیواری وەرگرتبایە، دا مە ژی خوارنەك بۆ خۆ پێ کڕیبایە، ژ خەلکێ ڤی گوندێ نان نەدایە مە و ئەم مێڤان نەکرین]. ﴿٧٨﴾ [خدری] گۆت: ئەها ئەڤە وەختێ ژێکڤەبوونا من و تەیە، [ژ نوی] ئەز دێ بۆ تە ڕاڤەکرنا وان تشتان بێژم، ئەوێت تە نەشیایی بێهنا خۆ ل سەر فرەهـ بکەی. ﴿٧٩﴾ هندی گەمی بوو یا هندەك بەلنگازان بوو د دەریایێدا بۆ خۆ شۆل دکرن، من ڤیا ئەز ب عەیب بێخم چونکی خوندکارەك د ڕێکا واندا بوو، هەر گەمیەکا دورست و بێ عەیب هەبایە ب خورتی ژ خودانان دستاند [ڤێجا من ڤیا ئەز کون بکەم، دا بێیت یا کونە و ب کێرناهێت]. ﴿٨٠﴾ و هندی بچویك بوو، دەیبابێت وی د خودان باوەر بوون، ئەم ترسیاین [وەختێ مەزن دبیت] دەیبابێت خۆ ب خرابیا خۆ بەر ب گاوری و سەرداچوونێڤە ببەت [هندی هند حەژێ دکرن]. ﴿٨١﴾ ڤێجا مە ڤیا، خودایێ وان، شوینا وی بچویکی، بچویکەکێ چێتر و پاقژتر و دلۆڤانتر بدەتە وان. ﴿٨٢﴾ و هندی دیوار بوو، یێ دو بچویکێت سێوی بوو ژ خەلکێ باژێری، و گەنجخانەیەکا وان هەردو سێویان دبن وی دیواریڤە بوو، و بابێ وان ژی یێ ڕاستکار و قەنج بوو، ڤێجا خودایێ تە ڤیا [ئەز دیوارێ وان دورست بکەم] هەردو بچویك بگەهنە تمامیا عەقلێ خۆ، و گەنجخانەیا خۆ دەربێخن، ئەڤە دلۆڤانییەکە ژ خودایێ تە ب وان بری، و من ئەڤ تشتە ژ دەڤ خۆ نەکرینە، و ئەڤەیە ڕاڤەکرنا تشتێ من کری و تە نەشیایی بێهنا خۆ ل سەر فرەهـ بکەی. ﴿٨٣﴾ [هەی موحەمەد] ئەو پسیارا خودانێ ڕۆژهەلات و ڕۆژئاڤابێ [زیلقەرنەینی] ژ تە دکەن [کا کی بوو، و چیرۆکا وی چاوا بوو؟]، بێژە: ئەز دێ بۆ هەوە د ڕاستا ویدا قورئانێ خوینم.

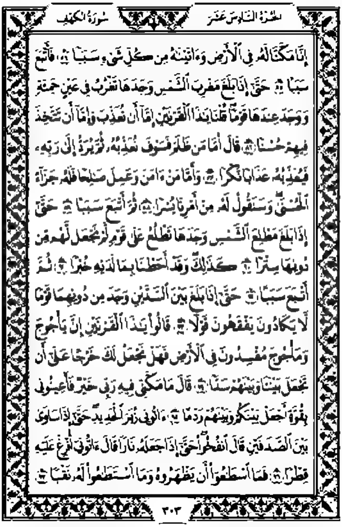

الجزء السادس عشر سورة الكهف

إِنَّا مَكَّنَّا لَهُۥ فِى ٱلْأَرْضِ وَءَاتَيْنَٰهُ مِن كُلِّ شَىْءٍ سَبَبًا ﴿٨٤﴾ فَأَتْبَعَ
سَبَبًا ﴿٨٥﴾ حَتَّىٰٓ إِذَا بَلَغَ مَغْرِبَ ٱلشَّمْسِ وَجَدَهَا تَغْرُبُ فِى عَيْنٍ حَمِئَةٍ
وَوَجَدَ عِندَهَا قَوْمًا قُلْنَا يَٰذَا ٱلْقَرْنَيْنِ إِمَّآ أَن تُعَذِّبَ وَإِمَّآ أَن تَتَّخِذَ
فِيهِمْ حُسْنًا ﴿٨٦﴾ قَالَ أَمَّا مَن ظَلَمَ فَسَوْفَ نُعَذِّبُهُۥ ثُمَّ يُرَدُّ إِلَىٰ رَبِّهِۦ
فَيُعَذِّبُهُۥ عَذَابًا نُّكْرًا ﴿٨٧﴾ وَأَمَّا مَنْ ءَامَنَ وَعَمِلَ صَٰلِحًا فَلَهُۥ جَزَآءً
ٱلْحُسْنَىٰ وَسَنَقُولُ لَهُۥ مِنْ أَمْرِنَا يُسْرًا ﴿٨٨﴾ ثُمَّ أَتْبَعَ سَبَبًا ﴿٨٩﴾ حَتَّىٰٓ
إِذَا بَلَغَ مَطْلِعَ ٱلشَّمْسِ وَجَدَهَا تَطْلُعُ عَلَىٰ قَوْمٍ لَّمْ نَجْعَل لَّهُم مِّن
دُونِهَا سِتْرًا ﴿٩٠﴾ كَذَٰلِكَ وَقَدْ أَحَطْنَا بِمَا لَدَيْهِ خُبْرًا ﴿٩١﴾ ثُمَّ
أَتْبَعَ سَبَبًا ﴿٩٢﴾ حَتَّىٰٓ إِذَا بَلَغَ بَيْنَ ٱلسَّدَّيْنِ وَجَدَ مِن دُونِهِمَا قَوْمًا
لَّا يَكَادُونَ يَفْقَهُونَ قَوْلًا ﴿٩٣﴾ قَالُوا۟ يَٰذَا ٱلْقَرْنَيْنِ إِنَّ يَأْجُوجَ
وَمَأْجُوجَ مُفْسِدُونَ فِى ٱلْأَرْضِ فَهَلْ نَجْعَلُ لَكَ خَرْجًا عَلَىٰٓ أَن
تَجْعَلَ بَيْنَنَا وَبَيْنَهُمْ سَدًّا ﴿٩٤﴾ قَالَ مَا مَكَّنِّى فِيهِ رَبِّى خَيْرٌ فَأَعِينُونِى
بِقُوَّةٍ أَجْعَلْ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ رَدْمًا ﴿٩٥﴾ ءَاتُونِى زُبَرَ ٱلْحَدِيدِ حَتَّىٰٓ إِذَا سَاوَىٰ
بَيْنَ ٱلصَّدَفَيْنِ قَالَ ٱنفُخُوا۟ حَتَّىٰٓ إِذَا جَعَلَهُۥ نَارًا قَالَ ءَاتُونِىٓ أُفْرِغْ عَلَيْهِ
قِطْرًا ﴿٩٦﴾ فَمَا ٱسْطَٰعُوٓا۟ أَن يَظْهَرُوهُ وَمَا ٱسْتَطَٰعُوا۟ لَهُۥ نَقْبًا ﴿٩٧﴾

٣٠٣

﴿٨٤﴾ و ب ڕاستی مە ئەو د ئەردیدا ب هێز و شیان
تێخستبوو [چاوا بڤێت وێ د ئەردیدا بكەت]، و [دا
بگەهینە ئارمانجا خۆ] مە هەمی ڕێكێت زانین و شیانێ
دابوونێ. ﴿٨٥﴾ ڤێجا [دا بگەهیتە ڕۆژئاڤابوونێ] ڕێكەك
گرت [و چۆ]. ﴿٨٦﴾ هەتا گەهشتیە جهێ ئاڤابوونا
ڕۆژێ، دیت ڕۆژ د كانیەكا ئەقەڕەشیدا ئاڤا دبیت،
و ملەتەك ل وێرێ دیت، مە گۆت: ئەی زیلقەرنەین
یان وان ب ئیزا بكوژە، یان ژی چاك و نەرم بە د گەل
وان [و هێدی هێدی و ب خۆشی وان بینە سەر ڕێكا
ڕاست]. ﴿٨٧﴾ [زیلقەرنەینی] گۆت: هندی ئەوە یێ
ستەم كری [هەڤپشك بۆ خودێ چێكرین] ئەم دێ وی
ب ئیزا كوژین، پاشی ئەو دێ ب بال خودایێ خۆڤە
ئێتە زڤڕاندن، و [خودایێ وی] ئیزایەكا زێدە و دژوار و
نەدیتی [كەسێ نەدیتی] دێ دەتە بەر وان. ﴿٨٨﴾ و بەلێ
هەر كەسێ باوەرییێ بینیت و كار و كریارێت قەنج و
ڕاست بكەت، خەلاتێ وی بەحەشتە و ئەم ژ ڕەخێ
خۆڤە دێ فەرمانێت ساناهی لێ كەین [ئانكو ئەم
بارێ وی گران ناكەین و ل سەر ب زەحمەت ناتێخین].
﴿٨٩﴾ و [دا بگەهیتە ڕۆژهەلاتێ] ڕێكەك گرت [و چۆ]. ﴿٩٠﴾ هەتا گەهشتیە جهێ دەستپێكێ [ئەولی] ڕۆژ
لێ ددەت، ل وێرێ ڕۆژ دیت، ل سەر ملەتەكی دهەلێت مە چو بۆ وان چێ نەكربوو كو ڕۆژ ل وان نەدەت
[بێ جلك و بێ ئاڤاهی بوون]. ﴿٩١﴾ وەسا [كا چ ب سەرێ خەلكێ ڕۆژئاڤایێ ئینا، ئەو ب سەرێ خەلكێ
ڕۆژهەلاتی ژی ئینا، یێ باوەری ئینای هێلا، و یێ گاور بووی و ل سەر گاوریا خۆ مای كوشت] و ب
ڕاستی مە ئاگەهـ ژ هەمییێ هەبوو چ ئەوێ هەی و چ ئەوێ دهاتەكرن. ﴿٩٢﴾ پاشی ڕێكەك گرت [و چۆ].
﴿٩٣﴾ هەتا گەهشتیە د ناڤبەرا دو چیایاندا، ل وێرێ ملەتەك دیت چو زمان نەدزانین [یێ وان ب خۆ نەبایە].
﴿٩٤﴾ وان گۆت: هەی زیلقەرنەین یەئجووج و مەئجووج خرابیێ د ئەردێ مەدا دكەن، ئەگەر ئەم پشكەكێ
ژ مالێ خۆ بۆ تە بدانین، تو دێ د ناڤبەرا مە و واندا ئاڤبڕەكێ چێكەی؟ ﴿٩٥﴾ [زیلقەرنەینی] گۆت: ئەو
مال و ملك و شیانا خودایێ من دایییە من، ژ وێ پشكا هوین ژ مالێ خۆ بۆ من دئێخن چێترە، ڤێجا ب
هێزێ [ب زەلامان و ئالاڤان] هاری من بكەن، دا د ناڤبەرا هەوە و واندا ئاڤبڕ و سكرەكێ موكوم چێكەم.
﴿٩٦﴾ قەدو پرتێت ئاسنی بۆ من بینن [ڤێجا ئەو قەدو پرت د نیڤەكا هەردو ڕەخاندا دانانە سەرێك]، هەتا
هەردو ڕەخ گەهاندینە ئێك [پاشی زیلقەرنەینی] گۆتە [وان]: ب كویرهان پفكەنێ و ئاگری خۆش بكەن
[وان ژی ئاگر خۆش كر هەتا ئاسن سۆر بوویی] و بوویە ئاگر [زیلقەرنەینی] گۆت: سفرێ حەلیایی بۆ
من بینن دا دارێژمە سەر. ﴿٩٧﴾ [ڤێجا ئاڤبڕ و سكرەكێ زێدە موكوم و قایم د ناڤبەرا واندا چێكر] وان نەشیا
د سەررا بهێن [هندی یێ بلند بوو]، و نەشیان كون بكەن ژی [هندی یێ قایم بوو].

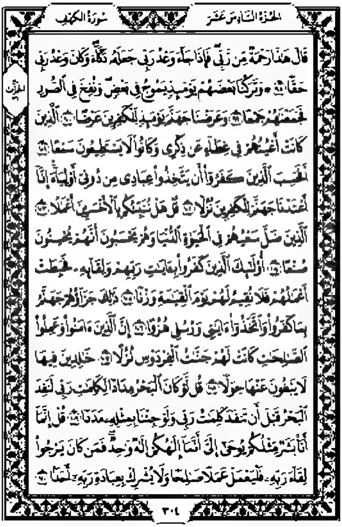

الجزء السادس عشر سورة الكهف

قَالَ هَٰذَا رَحْمَةٌ مِّن رَّبِّي ۖ فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ رَبِّي جَعَلَهُ دَكَّاءَ ۖ وَكَانَ وَعْدُ رَبِّي
حَقًّا ﴿٩٨﴾ ۞ وَتَرَكْنَا بَعْضَهُمْ يَوْمَئِذٍ يَمُوجُ فِي بَعْضٍ ۖ وَنُفِخَ فِي الصُّورِ
فَجَمَعْنَاهُمْ جَمْعًا ﴿٩٩﴾ وَعَرَضْنَا جَهَنَّمَ يَوْمَئِذٍ لِّلْكَافِرِينَ عَرْضًا ﴿١٠٠﴾ الَّذِينَ
كَانَتْ أَعْيُنُهُمْ فِي غِطَاءٍ عَن ذِكْرِي وَكَانُوا لَا يَسْتَطِيعُونَ سَمْعًا ﴿١٠١﴾
أَفَحَسِبَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَن يَتَّخِذُوا عِبَادِي مِن دُونِي أَوْلِيَاءَ ۚ إِنَّا
أَعْتَدْنَا جَهَنَّمَ لِلْكَافِرِينَ نُزُلًا ﴿١٠٢﴾ قُلْ هَلْ نُنَبِّئُكُم بِالْأَخْسَرِينَ أَعْمَالًا ﴿١٠٣﴾
الَّذِينَ ضَلَّ سَعْيُهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَهُمْ يَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ يُحْسِنُونَ
صُنْعًا ﴿١٠٤﴾ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ وَلِقَائِهِ فَحَبِطَتْ
أَعْمَالُهُمْ فَلَا نُقِيمُ لَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَزْنًا ﴿١٠٥﴾ ذَٰلِكَ جَزَاؤُهُمْ جَهَنَّمُ
بِمَا كَفَرُوا وَاتَّخَذُوا آيَاتِي وَرُسُلِي هُزُوًا ﴿١٠٦﴾ إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ كَانَتْ لَهُمْ جَنَّاتُ الْفِرْدَوْسِ نُزُلًا ﴿١٠٧﴾ خَالِدِينَ فِيهَا
لَا يَبْغُونَ عَنْهَا حِوَلًا ﴿١٠٨﴾ قُل لَّوْ كَانَ الْبَحْرُ مِدَادًا لِّكَلِمَاتِ رَبِّي لَنَفِدَ
الْبَحْرُ قَبْلَ أَن تَنفَدَ كَلِمَاتُ رَبِّي وَلَوْ جِئْنَا بِمِثْلِهِ مَدَدًا ﴿١٠٩﴾ قُلْ إِنَّمَا
أَنَا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ يُوحَىٰ إِلَيَّ أَنَّمَا إِلَٰهُكُمْ إِلَٰهٌ وَاحِدٌ ۖ فَمَن كَانَ يَرْجُو
لِقَاءَ رَبِّهِ فَلْيَعْمَلْ عَمَلًا صَالِحًا وَلَا يُشْرِكْ بِعِبَادَةِ رَبِّهِ أَحَدًا ﴿١١٠﴾

٣٠٤

﴿٩٨﴾ [زیلقەرنەینی] گۆت: ئەڤە [مەخسەد ئەڤ ناڤبرە] دلوڤانییەکە ژ خودایێ من، گاڤا وەختێ ژڤانێ خودایێ من [ب هەرفتنا وێ] هات، خودایێ من دێ دگەل ئەردی دەشت کەت، ب راستی ژڤانێ خودایێ من [ب هەرفتنا ڤێ ناڤبرێ و دەرکەڤتنا یەئجووج و مەئجووجان] راستە و هەر دێ ئێت. ﴿٩٩﴾ و د وێ رۆژێدا [رۆژا دەرکەڤتنا یەئجووج و مەئجووجان یان رۆژا قیامەتێ] ئەم دێ هێلین مرۆڤ وەکی پێلێت دەریایێ ب ناڤ ئێک بکەڤن، و بۆڤا دوویێ هاتە لێدان [مە هەمی ساخکرن] و مە هەمی پێکڤە کۆمکرن. ﴿١٠٠﴾ و د وێ رۆژێدا [رۆژا ئەم وان هەمییان کۆم دکەین، کو رۆژا قیامەتێیە] دێ دۆژەهێ بۆ گاوران بەرچاڤکەین و نیشا وان دەین. ﴿١٠١﴾ ئەوێت چاڤێت وان، ژ بیرئینان و تێگەهشتنا بەلگە و نیشانێت من، گرتی و پەردە ل سەر، و نەدشیان گوهدارییا قورئانێ بکەن. ﴿١٠٢﴾ ئەرێ ئەوێت گاوربوویین هزرکرن کو ئەو دێ شێن بەندەیێت من [ملیاکەت و عیسا پێغەمبەری و شەیتانان] شوینا من کەنە پشتەڤان بۆ خۆ، ب راستی مە دۆژەهـ بۆ گاوران یا کرییە وارگەهـ. ﴿١٠٣﴾ [هەی موحەمەد] بێژە: ئەرێ بێژمە هەوە [گەلی مرۆڤان] کا کی ژ هەمییان پتر د کریارێت خۆدا د خوسارەتن؟ ﴿١٠٤﴾ [ئەو ئەون] ئەوێت کار و کریارێت وان د ژیانا دنیایێدا [ب گاورییێ] هویچ بوویین، و ئەو ل وێ هزرێ بوون کو قەنجی بوو وان دکر. ﴿١٠٥﴾ ئەڤە ئەون ئەوێت باوەری ب نیشان و بەرهەمبەربوونا خودێ نەئینایین، ڤێجا [ژ بەر هندێ] کار و کریارێت وان هویچ بوون، [دیسا ژ بەر ڤێ چەندێ] رۆژا قیامەتێ ئەم چو قەدر و قیمەتی بۆ وان نادانین. ﴿١٠٦﴾ ئەڤە جزایێ وان دۆژەهە ژ بەر باوەری نەئینانا وان، و یارییێکرنا وان ب نیشان و بەلگە و پێغەمبەرێت من. ﴿١٠٧﴾ ب راستی ئەوێت باوەری ئینایین و کار و کریارێت قەنج کرین، بەحەشتا فیردەوس بۆ وان وارگەهە. ﴿١٠٨﴾ هەروهەر دێ تێدا بن، و نەڤێن ژێ دەرکەڤنە جهەکێ دی. ﴿١٠٩﴾ بێژە: ئەگەر دەریا ببنە حوبر بۆ پەیڤێت خودایێ من [و پێ بێنە نڤێسین]، دێ ئاڤا دەریایان ب دوماهی ئێت بەری پەیڤێت خودایێ من ب دوماهی بێن، و ئەگەر هندی وان ژی بینە سەر هەر دێ ب دوماهی ئێن، و پەیڤێت خودایێ من ب دوماهی نائێن. ﴿١١٠﴾ [هەی موحەمەد] بێژە: ئەز ژی مرۆڤەکم وەکی هەوە، وەحی بۆ من دئێت، کو ب راستی خودایێ هەوە خودایەکێ ب تنێیە، ڤێجا هەر کەسێ خەلاتێ خودێ بڤێت و ژ ئیزایا وی بترسیت و ل هیڤییا بەرهەمبەربوونا خودێ بیت، بلا کار و کریارێت قەنج بکەت، و کەسێ نەکەتە هەڤپشک د پەرستنا خودایێ خۆدا.

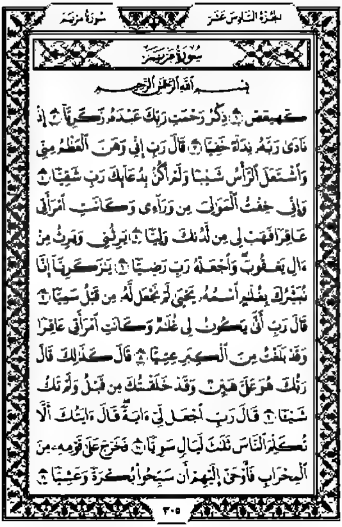

الجزء السادس عشر
سورة مريم

سُورَةُ مَرۡيَمَ

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

كٓهيعٓصٓ ١ ذِكۡرُ رَحۡمَتِ رَبِّكَ عَبۡدَهُۥ زَكَرِيَّآ ٢ إِذۡ
نَادَىٰ رَبَّهُۥ نِدَآءً خَفِيّٗا ٣ قَالَ رَبِّ إِنِّي وَهَنَ ٱلۡعَظۡمُ مِنِّي
وَٱشۡتَعَلَ ٱلرَّأۡسُ شَيۡبٗا وَلَمۡ أَكُنۢ بِدُعَآئِكَ رَبِّ شَقِيّٗا ٤
وَإِنِّي خِفۡتُ ٱلۡمَوَٰلِيَ مِن وَرَآءِي وَكَانَتِ ٱمۡرَأَتِي
عَاقِرٗا فَهَبۡ لِي مِن لَّدُنكَ وَلِيّٗا ٥ يَرِثُنِي وَيَرِثُ مِنۡ
ءَالِ يَعۡقُوبَۖ وَٱجۡعَلۡهُ رَبِّ رَضِيّٗا ٦ يَٰزَكَرِيَّآ إِنَّا
نُبَشِّرُكَ بِغُلَٰمٍ ٱسۡمُهُۥ يَحۡيَىٰ لَمۡ نَجۡعَل لَّهُۥ مِن قَبۡلُ سَمِيّٗا ٧
قَالَ رَبِّ أَنَّىٰ يَكُونُ لِي غُلَٰمٞ وَكَانَتِ ٱمۡرَأَتِي عَاقِرٗا
وَقَدۡ بَلَغۡتُ مِنَ ٱلۡكِبَرِ عِتِيّٗا ٨ قَالَ كَذَٰلِكَ قَالَ
رَبُّكَ هُوَ عَلَيَّ هَيِّنٞ وَقَدۡ خَلَقۡتُكَ مِن قَبۡلُ وَلَمۡ تَكُ
شَيۡـٔٗا ٩ قَالَ رَبِّ ٱجۡعَل لِّيٓ ءَايَةٗۚ قَالَ ءَايَتُكَ أَلَّا
تُكَلِّمَ ٱلنَّاسَ ثَلَٰثَ لَيَالٖ سَوِيّٗا ١٠ فَخَرَجَ عَلَىٰ قَوۡمِهِۦ مِنَ
ٱلۡمِحۡرَابِ فَأَوۡحَىٰٓ إِلَيۡهِمۡ أَن سَبِّحُواْ بُكۡرَةٗ وَعَشِيّٗا ١١

٣٠٥

سۆرەتا مەریەم

ل مەكەهێ هاتیە خوارێ (٩٨) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحیم

﴿١﴾ [هژمارا دئێتە خواندن: كاف، ها، یا، عەین، صاد، و راڤەكرنا ڤان رەنگە تیان د سۆرەتێت بۆریدا هاتیە دیاركرن]. ﴿٢﴾ [ئەڤا بۆ تە دئێتە خواندن] بیرئینانا دلۆڤانیا خودایێ تەیە ب بەندەیێ خۆ زەكەریا [ئەم بۆ تە ڤەدگێرین]. ﴿٣﴾ وەختێ ب دەنگەكێ نزم گازی خودایێ خۆ كری. ﴿٤﴾ گۆت: خودێوۆ ب راستی هەستیێ من [ژ پیراتی] بێ ست و خاڤ بووی، و سەرێ منێ سپی بووی، خودێوۆ ئەز چوجا ژ دوعاكرنا تە بێ هیڤی نەبوویمە، و چوجا هیڤیێن ژ تە نابرم. ﴿٥﴾ [خودێوۆ] ب راستی ئەز ژ مرۆڤێت خۆ یێت خوینێ [پسام و كەس و كارێت خۆ] دترسم، [كو پشتی من ب دورستی ب كارێ ڤی دینی نەرابن، و ئەمانەتێ نەپارێزن و ب دنیایێڤە مژویل ببن، و ڤی دینی بەرزە بكەن] و [تو دزانی] كابانیا [ژنا] من زێ بچویك نابن، ڤێجا تو ژ دەڤ خۆ [ژ كەرەما خۆ] كورەكی بدە من. ﴿٦﴾ دا ببیتە وێرسێ من و وێرسێ بنەمالا یەعقووبی [وێرسیا زانین و پێغەمبەراتیێ نەیا مالی]، و خودێوۆ بكە ژ وان ئەوێت تو ژێ رازی. ﴿٧﴾ هەی زەكەریا ب راستی ئەم مزگینیا كورەكی ددەینە تە، ناڤێ وی یەحیایە، مە بەری نوكە كەس ب ڤی ناڤی ب ناڤ نەكریە. ﴿٨﴾ [زەكەریایی] گۆت: خودێوۆ چاوا دێ من كورەك هەبیت؟ و ژنا من بچویك نابن، و ئەز ب خۆ ژی هندێ پیربوویم، ئەزێ كەڤتیم. ﴿٩﴾ [خودێ] گۆت: هۆسا خودایێ تە حەزكریە، و گۆت: ئەڤە ل بەر من یا ب ساناهیە، و بەری وی من، تو ب خۆ ژی بێ چێكری و تو چو نەبووی. ﴿١٠﴾ [زەكەریایی] گۆت: خودێوۆ، نیشانەكێ بدە من [ئەز پێ بزانم كابانیا من یا گرانەیە]، [خودێ] گۆت: نیشانا تە ئەڤەیە تو نەشێی سێ شەڤ و رۆژان، و تو یێ دورست، د گەل خەلكی باخڤی. ﴿١١﴾ ڤێنا ل سەر میحرابێ بەرانبەری ملەتێ خۆ راوەستیا [نەشیا د گەل وان باخڤیت]، ڤێجا ب ئیشارەتان گۆتە وان سپێدە و ئێڤاران خودایێ خۆ ژ كێماسیان پاقژ بكەن.

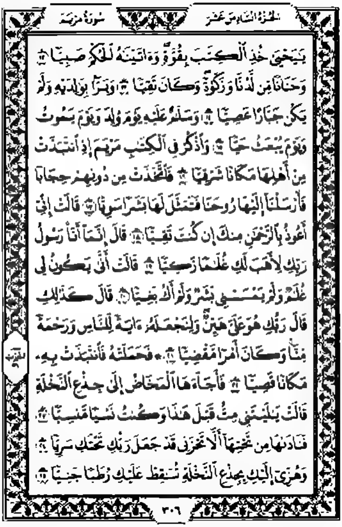

الجزء السادس عشر سورة مريم

يَٰيَحْيَىٰ خُذِ ٱلْكِتَٰبَ بِقُوَّةٍ وَءَاتَيْنَٰهُ ٱلْحُكْمَ صَبِيًّا ﴿١٢﴾
وَحَنَانًا مِّن لَّدُنَّا وَزَكَوٰةً وَكَانَ تَقِيًّا ﴿١٣﴾ وَبَرًّا بِوَٰلِدَيْهِ وَلَمْ
يَكُن جَبَّارًا عَصِيًّا ﴿١٤﴾ وَسَلَٰمٌ عَلَيْهِ يَوْمَ وُلِدَ وَيَوْمَ يَمُوتُ
وَيَوْمَ يُبْعَثُ حَيًّا ﴿١٥﴾ وَٱذْكُرْ فِى ٱلْكِتَٰبِ مَرْيَمَ إِذِ ٱنتَبَذَتْ
مِنْ أَهْلِهَا مَكَانًا شَرْقِيًّا ﴿١٦﴾ فَٱتَّخَذَتْ مِن دُونِهِمْ حِجَابًا
فَأَرْسَلْنَآ إِلَيْهَا رُوحَنَا فَتَمَثَّلَ لَهَا بَشَرًا سَوِيًّا ﴿١٧﴾ قَالَتْ إِنِّىٓ
أَعُوذُ بِٱلرَّحْمَٰنِ مِنكَ إِن كُنتَ تَقِيًّا ﴿١٨﴾ قَالَ إِنَّمَآ أَنَا۠ رَسُولُ
رَبِّكِ لِأَهَبَ لَكِ غُلَٰمًا زَكِيًّا ﴿١٩﴾ قَالَتْ أَنَّىٰ يَكُونُ لِى
غُلَٰمٌ وَلَمْ يَمْسَسْنِى بَشَرٌ وَلَمْ أَكُ بَغِيًّا ﴿٢٠﴾ قَالَ كَذَٰلِكِ
قَالَ رَبُّكِ هُوَ عَلَىَّ هَيِّنٌ وَلِنَجْعَلَهُۥٓ ءَايَةً لِّلنَّاسِ وَرَحْمَةً
مِّنَّا وَكَانَ أَمْرًا مَّقْضِيًّا ﴿٢١﴾ ۞ فَحَمَلَتْهُ فَٱنتَبَذَتْ بِهِۦ
مَكَانًا قَصِيًّا ﴿٢٢﴾ فَأَجَآءَهَا ٱلْمَخَاضُ إِلَىٰ جِذْعِ ٱلنَّخْلَةِ
قَالَتْ يَٰلَيْتَنِى مِتُّ قَبْلَ هَٰذَا وَكُنتُ نَسْيًا مَّنسِيًّا ﴿٢٣﴾
فَنَادَىٰهَا مِن تَحْتِهَآ أَلَّا تَحْزَنِى قَدْ جَعَلَ رَبُّكِ تَحْتَكِ سَرِيًّا ﴿٢٤﴾
وَهُزِّىٓ إِلَيْكِ بِجِذْعِ ٱلنَّخْلَةِ تُسَٰقِطْ عَلَيْكِ رُطَبًا جَنِيًّا ﴿٢٥﴾

٣٠٦

﴿١٢﴾ هەی یەحیا ڤێ کتێبێ [کو تەوراتە] ب هێز و ڕژد وەربگرە و حوکمی پێ بکە، و هەر ژ بچویکانی مە عەقل و تێگەهشتنا تەوراتێ دابوویێ. ﴿١٣﴾ و مە ژ دەڤ خۆ دلۆڤانی بۆ بربوو، و دابوویێ [کو یێ دلۆڤان بیت بۆ دەیبابێت خۆ و خەلکی]، و مە ئەو پاقژ و پیرۆزکر، و ئەو ب خۆ ژی یێ پارێزکار بوو. ﴿١٤﴾ و یێ باش بوو بۆ دەیبابێت خۆ، و خۆ مەزن نەدکر و یێ نەگوهدار نەبوو. ﴿١٥﴾ و سلاڤ ل سەر بن ڕۆژا بووی، و ڕۆژا دمریت، و ڕۆژا پشتی مرنێ زێندی دبیەڤە. ﴿١٦﴾ [هەی موحەمەد] تو د ڤی قورئانێدا بەحسێ مەریەمێ بکە، دەمێ خۆ ژ مرۆڤێت خۆ ڤەدەرکری، و ڕۆژهەلاتا مزگەفتێ [قودسێ] بۆ خۆ کریە جهـ [دا عیبادەتێ تێدا بکەت]. ﴿١٧﴾ ڤێجا وێ پەردەیەك ئێخستە د ناڤبەرا خۆ و واندا، مە جبریل هنارتە دەڤ، و خۆ بۆ ئینا سەر ڕەنگێ مرۆڤەکێ دورست. ﴿١٨﴾ [ئینا مەریەمێ گۆت] ئەز خۆ ب خودێ ژ تە دپارێزم، ئەگەر تو ئەو بی یێ ژ خودێ بترسی [نێزیکی من نەبە]. ﴿١٩﴾ [جبریلی] گۆت: ب ڕاستی ئەز بەس هنارتیێ خودایێ تەمە [ئەز یێ هنارتیم] دا کورەکێ پاك و پاقژ بدەمە تە. ﴿٢٠﴾ [مەریەمێ] گۆت: چاوا دێ من کورەك بیت، و هەتا نوکە کەسێ دەستێ خۆ نەکریە من [کەس نێزیکی من نەبوویە]، و ئەز ب خۆ ژی نەیا دەهەن پیس؟! ﴿٢١﴾ گۆت: هۆسا خودایێ تە حەزکریە [تە بچویك هەبیت بێی شوی بکەی و بێی کەس دەستێ خۆ بکەتە تە]، و گۆت: ئەڤە ل بەر خودایێ تە تشتەکێ ب ساناهیە [ئەم هۆسا دێ وی دەین]، دا بکەینە نیشانەك [ل سەر شیان و دەستهەلاتداریا خۆ] بۆ مرۆڤان، و دا بکەینە دلۆڤانیەك ژ مە [هەر بۆ مرۆڤان]، و ئەڤ تشتە خودێ حەزکربوو، و دا هەر ئێت. ﴿٢٢﴾ ڤێجا [مەریەم] ب حال کەفت، ڤێجا ژ بەر هندێ چۆ جهەکێ دویر. ﴿٢٣﴾ ڤێجا ژانێت بچویکبوونێ، بەرێ وێ دا قورمێ دارقەسپێ [هەروەکی دڤیا خۆ ب تشتەکیڤە بگریت] و گۆت: خۆزی ئەز بەری ڤێ مربامە، و تشتەکێ بێ قیمەت و هاڤێتی بامە و هاتبامە ژ بیرکرن [نەکو ئەڤە ب سەرێ من هاتبایە]. ﴿٢٤﴾ ڤێجا [وەختێ ئەڤ ئاخفتنە گۆتی و هۆسا ب خەم کەفتی] [جبریل یان عیسای] د بنڤە گازی کرێ، خەمێ نەخۆ، خودایێ تە جۆکەکا ئاڤێ یا ئێخستیە بن تە. ﴿٢٥﴾ و قورمێ دارقەسپێ ب نك خۆڤە بهەژینە، (ڕطەب)ێت تەڕ و گەهشتی دێ ب سەر تەدا وەریێن [و دا بزانیت خودێ کەرەما د گەل کری و خەمێت وێ سڤك ببن کانیا ئاڤێ ل دەڤ دەرئێخست و جۆك ژێ دچۆ، و قورمێ دارا هشك شینکر و ئینا بەری، و ب هەژیانا وێ و ئەو ب خۆ یا لاواز، (ڕطەب) ژێ وەراندن].

فَكُلِي وَٱشۡرَبِي وَقَرِّي عَيۡنٗاۖ فَإِمَّا تَرَيِنَّ مِنَ ٱلۡبَشَرِ أَحَدٗا فَقُولِيٓ
إِنِّي نَذَرۡتُ لِلرَّحۡمَٰنِ صَوۡمٗا فَلَنۡ أُكَلِّمَ ٱلۡيَوۡمَ إِنسِيّٗا ﴿٢٦﴾ فَأَتَتۡ
بِهِۦ قَوۡمَهَا تَحۡمِلُهُۥۖ قَالُواْ يَٰمَرۡيَمُ لَقَدۡ جِئۡتِ شَيۡـٔٗا فَرِيّٗا ﴿٢٧﴾
يَٰٓأُخۡتَ هَٰرُونَ مَا كَانَ أَبُوكِ ٱمۡرَأَ سَوۡءٖ وَمَا كَانَتۡ
أُمُّكِ بَغِيّٗا ﴿٢٨﴾ فَأَشَارَتۡ إِلَيۡهِۖ قَالُواْ كَيۡفَ نُكَلِّمُ مَن كَانَ فِي
ٱلۡمَهۡدِ صَبِيّٗا ﴿٢٩﴾ قَالَ إِنِّي عَبۡدُ ٱللَّهِ ءَاتَىٰنِيَ ٱلۡكِتَٰبَ وَجَعَلَنِي
نَبِيّٗا ﴿٣٠﴾ وَجَعَلَنِي مُبَارَكًا أَيۡنَ مَا كُنتُ وَأَوۡصَٰنِي بِٱلصَّلَوٰةِ
وَٱلزَّكَوٰةِ مَا دُمۡتُ حَيّٗا ﴿٣١﴾ وَبَرَّۢا بِوَٰلِدَتِي وَلَمۡ يَجۡعَلۡنِي
جَبَّارٗا شَقِيّٗا ﴿٣٢﴾ وَٱلسَّلَٰمُ عَلَيَّ يَوۡمَ وُلِدتُّ وَيَوۡمَ أَمُوتُ
وَيَوۡمَ أُبۡعَثُ حَيّٗا ﴿٣٣﴾ ذَٰلِكَ عِيسَى ٱبۡنُ مَرۡيَمَۖ قَوۡلَ ٱلۡحَقِّ
ٱلَّذِي فِيهِ يَمۡتَرُونَ ﴿٣٤﴾ مَا كَانَ لِلَّهِ أَن يَتَّخِذَ مِن وَلَدٖۖ سُبۡحَٰنَهُۥٓۚ
إِذَا قَضَىٰٓ أَمۡرٗا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُۥ كُن فَيَكُونُ ﴿٣٥﴾ وَإِنَّ ٱللَّهَ رَبِّي وَرَبُّكُمۡ
فَٱعۡبُدُوهُۚ هَٰذَا صِرَٰطٞ مُّسۡتَقِيمٞ ﴿٣٦﴾ فَٱخۡتَلَفَ ٱلۡأَحۡزَابُ مِنۢ
بَيۡنِهِمۡۖ فَوَيۡلٞ لِّلَّذِينَ كَفَرُواْ مِن مَّشۡهَدِ يَوۡمٍ عَظِيمٍ ﴿٣٧﴾ أَسۡمِعۡ بِهِمۡ
وَأَبۡصِرۡ يَوۡمَ يَأۡتُونَنَا لَٰكِنِ ٱلظَّٰلِمُونَ ٱلۡيَوۡمَ فِي ضَلَٰلٖ مُّبِينٖ ﴿٣٨﴾

﴿٢٦﴾ ڤێجا [وان ڕوتەبان] بخۆ و [وێ ئاڤێ] ڤەخۆ، و چاڤێت تە بلا [ب وی بچویکی کو عیسایە] ڕۆن و گەش بن، و بلا دلێ تە پێ خۆش بیت، و ئەگەر تە مرۆڤەك دیت، بێژە: ب ڕاستی من بۆ خودایێ دلۆڤان نەزرا دایی، ئەز ژ خەلکی یا ب ڕۆژی بم و نەئاخڤم، ڤێجا ئەڤرۆ ئەز چو مرۆڤان نائاخێڤم. ﴿٢٧﴾ ڤێجا پاشی [مەریەمێ] بچویکێ خۆ هەلگرت، و ئینا دەڤ مرۆڤێت خۆ [ملەتێ وێ بەرسینگێ وێ گرت] و گۆتن: هەی مەریەم ب سویند تە تشتەکێ زێدە خراب و نەبوویی، یێ کری. ﴿٢٨﴾ هەی خویشکا هاروونی نە بابێ تە یێ خراب بوو، و نە دەیکا تە یا دەهمەن پیس بوو. ﴿٢٩﴾ ڤێجا [مەریەمێ] ئیشارەت کرە عیسایی، گۆتن: ئەم چاوا د گەل بچویکەکێ ساڤا د لاندکێدا باخڤین. ﴿٣٠﴾ [عیسایی] گۆت: ئەز بەندەیێ خودێمە، ئنجیلا دایە من، و ئەز یێ کریمە پێغەمبەر [ئانکو خودێ یا بۆ من نڤیسی، ئنجیلێ بدەتە من و من بکەتە پێغەمبەر]. ﴿٣١﴾ و ئەز یێ پیرۆزکریم ئەز ل کیڤە بم، و ئەمرێ من یێ ب نڤێژ و زەکاتێ کری، هندی ئەز یێ ساخ بم. ﴿٣٢﴾ [دیسا ئەمرێ من یێ کری] ئەز بۆ دەیکا خۆ یێ باش بم [و قەدرێ وێ بگرم]، و ئەز نەکریمە خۆمەزنکەر و نەگوهدار، و ئەز ژ ڕەحما خۆ بێ هیڤی نەکریمە. ﴿٣٣﴾ سلاڤ ل سەر من بن، ڕۆژا ئەز بوویم و ڕۆژا ئەز دمرم، و ڕۆژا پشتی مرنێ زێندی دبمەڤە. ﴿٣٤﴾ ئەڤەیە ڕاستیا عیسایێ کوڕێ مەریەمێ [نە ئەوا فەلە دبێژن]، و ئەوا ئەو تێدا ب گۆمان. ﴿٣٥﴾ نە شایی (لائقی) خودێیە کوڕەك هەبیت [وی پاکی ب کەسێ نینە]، ئەو [ژ ڤان گۆتنان] یێ پاقژە، ئەگەر کار و فەرمانەك ڤیا، دێ بێژیتێ هەبە دێ بیت. ﴿٣٦﴾ ب ڕاستی خودێ خودانێ من و هەوەیە، ڤێجا وی پەرێسن، ئەڤەیە ڕێکا ڕاست. ﴿٣٧﴾ بەلێ پشتی عیسایی، دەستەك و کۆمێت [ئسرائیلیان] د ڕاستا ویدا، ژێك جودا بوون [هەر ئێکی تشتەك دگۆت، هندەکان کرە خودێ ب خۆ، و هندەکان کرە کوڕێ خودێ، و هندەکان کرە ئێك ژ سێ خودێیان، هندەکان دەیکا وی ب دەهمەن پیسێ گونەهکار کر]، ڤێجا ئێزا و نەخۆشی بۆ وان بیت ئەوێت بێ باوەر ژ دیتنا ڕۆژەکا مەزن [کو ڕۆژا قیامەتێیە]. ﴿٣٨﴾ ڕۆژا دئێتە دەڤ مە [کو ڕۆژا قیامەتێیە] چەند باش گوهلێ دبن و چەند باش دبینن، بەلێ ستەمکار ئەڤرۆ [د ڤێ دنیایێدا] د بەرزەبوونەکا ئاشکەرادانە.

وَأَنذِرْهُمْ يَوْمَ ٱلْحَسْرَةِ إِذْ قُضِيَ ٱلْأَمْرُ وَهُمْ فِي غَفْلَةٍ وَهُمْ
لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٣٩﴾ إِنَّا نَحْنُ نَرِثُ ٱلْأَرْضَ وَمَنْ عَلَيْهَا وَإِلَيْنَا يُرْجَعُونَ ﴿٤٠﴾
وَٱذْكُرْ فِي ٱلْكِتَٰبِ إِبْرَٰهِيمَ إِنَّهُۥ كَانَ صِدِّيقًا نَّبِيًّا ﴿٤١﴾ إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ
يَٰٓأَبَتِ لِمَ تَعْبُدُ مَا لَا يَسْمَعُ وَلَا يُبْصِرُ وَلَا يُغْنِي عَنكَ شَيْـًٔا ﴿٤٢﴾
يَٰٓأَبَتِ إِنِّي قَدْ جَآءَنِي مِنَ ٱلْعِلْمِ مَا لَمْ يَأْتِكَ فَٱتَّبِعْنِيٓ أَهْدِكَ صِرَٰطًا
سَوِيًّا ﴿٤٣﴾ يَٰٓأَبَتِ لَا تَعْبُدِ ٱلشَّيْطَٰنَ إِنَّ ٱلشَّيْطَٰنَ كَانَ لِلرَّحْمَٰنِ
عَصِيًّا ﴿٤٤﴾ يَٰٓأَبَتِ إِنِّيٓ أَخَافُ أَن يَمَسَّكَ عَذَابٌ مِّنَ ٱلرَّحْمَٰنِ
فَتَكُونَ لِلشَّيْطَٰنِ وَلِيًّا ﴿٤٥﴾ قَالَ أَرَاغِبٌ أَنتَ عَنْ ءَالِهَتِي
يَٰٓإِبْرَٰهِيمُ لَئِن لَّمْ تَنتَهِ لَأَرْجُمَنَّكَ وَٱهْجُرْنِي مَلِيًّا ﴿٤٦﴾ قَالَ
سَلَٰمٌ عَلَيْكَ سَأَسْتَغْفِرُ لَكَ رَبِّيٓ إِنَّهُۥ كَانَ بِي حَفِيًّا ﴿٤٧﴾
وَأَعْتَزِلُكُمْ وَمَا تَدْعُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ وَأَدْعُواْ رَبِّي عَسَىٰٓ أَلَّآ
أَكُونَ بِدُعَآءِ رَبِّي شَقِيًّا ﴿٤٨﴾ فَلَمَّا ٱعْتَزَلَهُمْ وَمَا يَعْبُدُونَ مِن
دُونِ ٱللَّهِ وَهَبْنَا لَهُۥٓ إِسْحَٰقَ وَيَعْقُوبَ وَكُلًّا جَعَلْنَا نَبِيًّا ﴿٤٩﴾
وَوَهَبْنَا لَهُم مِّن رَّحْمَتِنَا وَجَعَلْنَا لَهُمْ لِسَانَ صِدْقٍ عَلِيًّا ﴿٥٠﴾
وَٱذْكُرْ فِي ٱلْكِتَٰبِ مُوسَىٰٓ إِنَّهُۥ كَانَ مُخْلَصًا وَكَانَ رَسُولًا نَّبِيًّا ﴿٥١﴾

﴿٣٩﴾ [هەی موحەممەد] تو وان ژ رۆژا کەسەرێ و زێدەپەشێمانییێ بترسینە [رۆژا خراب ل سەر خرابییا خۆ پەشێمان دبیت، و باش ل سەر کێمیا باشییا خۆ پەشێمان دبیت]، رۆژا حسێب ب دویماهیك دئێت [رۆژا بەحەشتی دچنە بەحەشتێ و دۆژەهی دچنە دۆژەهێ]، و بەلێ ئەو [ژ ڤێ رۆژێ] د بێ ئاگەهن، و باوەرییێ پێ نائینن. ﴿٤٠﴾ ب راستی ئەم دێ بینە وێرسێت ئەردی و هندی ل سەر ئەردی، [و ژ بلی مە کەس نامینیت] و هەمی دێ ب بال مەڤە زڤڕن. ﴿٤١﴾ [هەی موحەممەد] تو د ڤێ قورئانێدا بەحسێ سەرهاتییا ئیبراهیمی بکە، ب راستی ئەو پێغەمبەرەکێ زێدە راستبێژ بوو [یان زێدە باوەری ب ئایەتێت خودێ هەبوو]. ﴿٤٢﴾ دەمێ گۆتییە بابێ خۆ، بابۆ تو بۆچی وی دپەرێسی، یێ نە گولێ دبیت و نە دبینیت، و نەشێت تە ژ چو تشتی بێ منەت بکەت [ئانکو نەشێت چو ژ تە بدەتە پاش]؟! ﴿٤٣﴾ بابۆ، ب راستی ئەو زانین یا بۆ من هاتی [کو وەحییە] بۆ تە نەهاتییە، ڤێجا گوهێ خۆ بدە من و ل دویڤ من وەرە، ئەز دێ بەرێ تە دەمە رێکەکا راست یا بێ کێماسی. ﴿٤٤﴾ بابۆ گوهێ خۆ نەدە شەیتانی، و بوتان نەپەرێسە، ب راستی شەیتان ئەوە یێ نەگوهدارییا خودایێ دلۆڤان کری. ﴿٤٥﴾ بابۆ ب راستی ئەز دترسم ئیزایەك ژ نك خودایێ دلۆڤان، تە بهنگێڤیت، ڤێجا ژ بەر هندێ بییە هەڤال و ئاگرێ شەیتانی. ﴿٤٦﴾ [بابێ وی گۆتێ]: هەی ئیبراهیم ئەرێ تو بەرێ خۆ ژ پەرستییێت من وەردگێڕی؟! ئەگەر ئەڤا تو دبێژی تو نەهێلی، ئەز دێ تە ب بەران کوژم، و وەختەکێ درێژ ژی من بهێلە. ﴿٤٧﴾ [ئیبراهیمی] گۆت: سلاڤ ل سەر تە بن [ب خاترا تە]، ئەز دێ داخوازا لێنەگرتنێ بۆ تە ژ خودایێ خۆ کەم، خودایێ من زێدە خێر و کەرەمە، پێت د گەل من کرین، و زێدە چاڤدێرییا من یا کری. ﴿٤٨﴾ و ئەز دێ خۆ ژ هەوە و یێت هوین ژ بلی خودێ دپەرێسن، دویر ئێخم و دەمە پاش، و ئەز دێ دوعایێ ژ خودایێ خۆ ب تنێ کەم [و وی ب تنێ پەرێسم]، هیڤی دکەم ئەز ب گازیکرنا خودایێ خۆ بێ هیڤی نەبم. ﴿٤٩﴾ ڤێجا دەمێ ئیبراهیم، ئەو و ئەوێت وان ژ بلی خودێ دپەرستن هێلایین، مە ئیسحاق [کورێ وی] و یەعقووب [نەڤییێ وی] دانێ، و مە هەمی ژی کرنە پێغەمبەر. ﴿٥٠﴾ و مە ژ دلۆڤانییا خۆ خێرێت دنیایێ و ئاخرەتێ دانە وان، و مە ناڤێ وان ب قەنجی و سەرفەرازی د ناڤ خەلکیدا هێلا [کو هەمی ئایین ب باشی بەحسێ وان دکەن]. ﴿٥١﴾ و د ڤێ قورئانێدا بەحسێ مووسایی بکە، ب راستی ئەو یێ بژارە بوو، و ئەو ژ پێغەمبەرێت مەزن بوو.

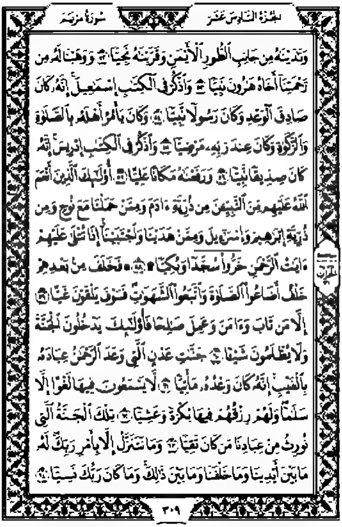

وَنَٰدَيۡنَٰهُ مِن جَانِبِ ٱلطُّورِ ٱلۡأَيۡمَنِ وَقَرَّبۡنَٰهُ نَجِيّٗا ﴿٥٢﴾ وَوَهَبۡنَا لَهُۥ مِن
رَّحۡمَتِنَآ أَخَاهُ هَٰرُونَ نَبِيّٗا ﴿٥٣﴾ وَٱذۡكُرۡ فِي ٱلۡكِتَٰبِ إِسۡمَٰعِيلَۚ إِنَّهُۥ كَانَ
صَادِقَ ٱلۡوَعۡدِ وَكَانَ رَسُولٗا نَّبِيّٗا ﴿٥٤﴾ وَكَانَ يَأۡمُرُ أَهۡلَهُۥ بِٱلصَّلَوٰةِ
وَٱلزَّكَوٰةِ وَكَانَ عِندَ رَبِّهِۦ مَرۡضِيّٗا ﴿٥٥﴾ وَٱذۡكُرۡ فِي ٱلۡكِتَٰبِ إِدۡرِيسَۚ إِنَّهُۥ
كَانَ صِدِّيقٗا نَّبِيّٗا ﴿٥٦﴾ وَرَفَعۡنَٰهُ مَكَانًا عَلِيًّا ﴿٥٧﴾ أُوْلَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ أَنۡعَمَ
ٱللَّهُ عَلَيۡهِم مِّنَ ٱلنَّبِيِّـۧنَ مِن ذُرِّيَّةِ ءَادَمَ وَمِمَّنۡ حَمَلۡنَا مَعَ نُوحٖ وَمِن
ذُرِّيَّةِ إِبۡرَٰهِيمَ وَإِسۡرَٰٓءِيلَ وَمِمَّنۡ هَدَيۡنَا وَٱجۡتَبَيۡنَآۚ إِذَا تُتۡلَىٰ عَلَيۡهِمۡ
ءَايَٰتُ ٱلرَّحۡمَٰنِ خَرُّواْۤ سُجَّدٗاۤ وَبُكِيّٗا۩ ﴿٥٨﴾ ۞فَخَلَفَ مِنۢ بَعۡدِهِمۡ
خَلۡفٌ أَضَاعُواْ ٱلصَّلَوٰةَ وَٱتَّبَعُواْ ٱلشَّهَوَٰتِۖ فَسَوۡفَ يَلۡقَوۡنَ غَيًّا ﴿٥٩﴾
إِلَّا مَن تَابَ وَءَامَنَ وَعَمِلَ صَٰلِحٗا فَأُوْلَٰٓئِكَ يَدۡخُلُونَ ٱلۡجَنَّةَ
وَلَا يُظۡلَمُونَ شَيۡـٔٗا ﴿٦٠﴾ جَنَّٰتِ عَدۡنٍ ٱلَّتِي وَعَدَ ٱلرَّحۡمَٰنُ عِبَادَهُۥ
بِٱلۡغَيۡبِۚ إِنَّهُۥ كَانَ وَعۡدُهُۥ مَأۡتِيّٗا ﴿٦١﴾ لَّا يَسۡمَعُونَ فِيهَا لَغۡوًا إِلَّا
سَلَٰمٗاۖ وَلَهُمۡ رِزۡقُهُمۡ فِيهَا بُكۡرَةٗ وَعَشِيّٗا ﴿٦٢﴾ تِلۡكَ ٱلۡجَنَّةُ ٱلَّتِي
نُورِثُ مِنۡ عِبَادِنَا مَن كَانَ تَقِيّٗا ﴿٦٣﴾ وَمَا نَتَنَزَّلُ إِلَّا بِأَمۡرِ رَبِّكَۖ لَهُۥ
مَا بَيۡنَ أَيۡدِينَا وَمَا خَلۡفَنَا وَمَا بَيۡنَ ذَٰلِكَۚ وَمَا كَانَ رَبُّكَ نَسِيّٗا ﴿٦٤﴾

﴿٥٢﴾ و مە ژ ڕەخێ ڕاستێ یێ چیایێ (طوور) گازی کری، و مە نێزیکی خۆ کر [نێزیکیا پێك و پایەیێ، نە نێزیکیا جهی] هەتا مە ئاخافتی، و وی گول ئاخفتنا مە بووی. ﴿٥٣﴾ و مە ژ دلۆڤانی و کەرەما خۆ برایێ وی هاروون د گەل کرە پێغەمبەر. ﴿٥٤﴾ و د ڤێ قورئانێدا بەحسێ ئیسماعیل پێغەمبەر بکە، ب ڕاستی ئەو یێ پەیمان ڕاست بوو و پێغەمبەر بوو. ﴿٥٥﴾ وی ئەمرێ مالا خۆ ب نڤێژکرن و زەکاتدانێ دکر، و ئەو ب خۆ ژی ل دەڤ خودایێ خۆ جهێ ڕازیبوونێ بوو. ﴿٥٦﴾ و تو د ڤێ قورئانێدا بەحسێ ئدریس پێغەمبەر بکە، ب ڕاستی ئەو پێغەمبەرەکێ زێدە ڕاستگۆ بوو. ﴿٥٧﴾ و مە ئەو هلدا جهەکێ بلند. ﴿٥٨﴾ ئەڤە [پێغەمبەرێت بۆرین] ئەو پێغەمبەرن ئەوێت خودێ کەرەما خۆ د گەل کری، ئەوێت ژ دویندەها ئادەمی و ژ وان ئەوێت د گەل نووح پێغەمبەر ڕاکرین [د گەمیێدا]، و ئەوێت ژ دویندەها ئیبراهیمی و ژ دویندەها یەعقووبی و ژ وان ئەوێت مە ڕاستەڕێکرین و هەلبژارتین، هەر وەختێ ئایەتێت خودایێ دلۆڤان ل سەر وان دئێنە خواندن [ژ ترسا خودێ] دکەڤن و ب گریڤە دچنە سوجدەیێ. ﴿٥٩﴾ ڤێجا پشتی وان [پاشان] دویندەهەکا خراب هات، نڤێژ هێلان و ب دویڤ دلخوازیان کەفتن، ڤێجا ئەو دێ نەخۆشی و ئیزایێ بینن. ﴿٦٠﴾ ژ بلی وان ئەوێت تۆبەکرین [ژ کریارێت خۆ پەشێمان بووین]، و باوەری ئینایین و کار و کریارێت باش کرین، ڤێجا ئەڤە دێ چنە بەحەشتێ و چو ستەم ل وان نائێتە کرن [چو ژ خەلاتێ وان نائێتە کێمکرن]. ﴿٦١﴾ ئەو بەحەشت بەحەشتێت ئاکنجیبوونێنە ئەوێت خودایێ دلۆڤان ژڤان پێ دایییە بەندەیێت خۆ، و وان باوەری پێ ئینایی بێی بینن، و ژڤانێ خودێ هەر دێ ب جە ئێت. ﴿٦٢﴾ د بەحەشتێدا وان گول ئاخفتنا پویچ و پەلاچ نابیت، ژ سلاڤێ پێڤەتر، و سپێدە و ئێڤاران [بەردەوام و بێ ڤەبڕین] ڕزقێ وان دئێتە بەر وان. ﴿٦٣﴾ ئەڤە ئەو بەحەشتە ئەوا ئەم دکەینە ڕزقێ وان بەندەیێت خۆ، ئەوێت پارێزکار. ﴿٦٤﴾ [وەختێ جبریل ل پێغەمبەری گیرۆبووی و پێغەمبەر ژ بەر هندێ نەخۆش بووی، خودێ ئەمر دا جبریل بێژیت]: و ئەم ملیاکەت نائێینە خوارێ ئەگەر ب ئەمرێ خودایێ تە و ب دەستویریا وی نەبیت، هندێ بەری مە و هندێ پشتی مە و هندێ د ناڤبەرا هەردوویاندا، هەمی یێ خودێیە و ب ئەمرێ ویە، و خودایێ تە [چو ژ کاروبارێت بەندەیان] ژ بیر ناکەت [ڤێجا تو ژ بیر نەکریە].

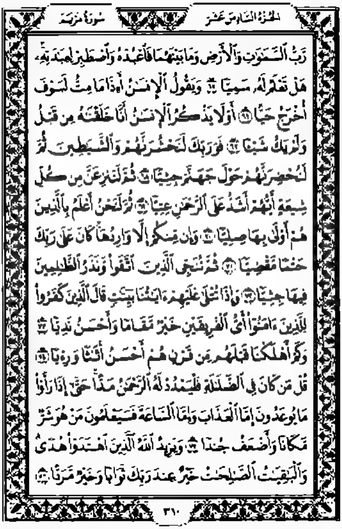

الجزء السادس عشر سورة مريم

رَبُّ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِ وَمَا بَيۡنَهُمَا فَٱعۡبُدۡهُ وَٱصۡطَبِرۡ لِعِبَٰدَتِهِۦۚ
هَلۡ تَعۡلَمُ لَهُۥ سَمِيّٗا ٦٥ وَيَقُولُ ٱلۡإِنسَٰنُ أَءِذَا مَا مِتُّ لَسَوۡفَ
أُخۡرَجُ حَيًّا ٦٦ أَوَلَا يَذۡكُرُ ٱلۡإِنسَٰنُ أَنَّا خَلَقۡنَٰهُ مِن قَبۡلُ
وَلَمۡ يَكُ شَيۡـٔٗا ٦٧ فَوَرَبِّكَ لَنَحۡشُرَنَّهُمۡ وَٱلشَّيَٰطِينَ ثُمَّ
لَنُحۡضِرَنَّهُمۡ حَوۡلَ جَهَنَّمَ جِثِيّٗا ٦٨ ثُمَّ لَنَنزِعَنَّ مِن كُلِّ
شِيعَةٍ أَيُّهُمۡ أَشَدُّ عَلَى ٱلرَّحۡمَٰنِ عِتِيّٗا ٦٩ ثُمَّ لَنَحۡنُ أَعۡلَمُ بِٱلَّذِينَ
هُمۡ أَوۡلَىٰ بِهَا صِلِيّٗا ٧٠ وَإِن مِّنكُمۡ إِلَّا وَارِدُهَاۚ كَانَ عَلَىٰ رَبِّكَ
حَتۡمٗا مَّقۡضِيّٗا ٧١ ثُمَّ نُنَجِّي ٱلَّذِينَ ٱتَّقَواْ وَّنَذَرُ ٱلظَّٰلِمِينَ
فِيهَا جِثِيّٗا ٧٢ وَإِذَا تُتۡلَىٰ عَلَيۡهِمۡ ءَايَٰتُنَا بَيِّنَٰتٖ قَالَ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ
لِلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ أَيُّ ٱلۡفَرِيقَيۡنِ خَيۡرٞ مَّقَامٗا وَأَحۡسَنُ نَدِيّٗا ٧٣
وَكَمۡ أَهۡلَكۡنَا قَبۡلَهُم مِّن قَرۡنٍ هُمۡ أَحۡسَنُ أَثَٰثٗا وَرِءۡيٗا ٧٤
قُلۡ مَن كَانَ فِي ٱلضَّلَٰلَةِ فَلۡيَمۡدُدۡ لَهُ ٱلرَّحۡمَٰنُ مَدًّاۚ حَتَّىٰٓ إِذَا رَأَوۡاْ
مَا يُوعَدُونَ إِمَّا ٱلۡعَذَابَ وَإِمَّا ٱلسَّاعَةَ فَسَيَعۡلَمُونَ مَنۡ هُوَ شَرّٞ
مَّكَانٗا وَأَضۡعَفُ جُندٗا ٧٥ وَيَزِيدُ ٱللَّهُ ٱلَّذِينَ ٱهۡتَدَوۡاْ هُدٗىۗ
وَٱلۡبَٰقِيَٰتُ ٱلصَّٰلِحَٰتُ خَيۡرٌ عِندَ رَبِّكَ ثَوَابٗا وَخَيۡرٞ مَّرَدًّا ٧٦

٣١٠

﴿٦٥﴾ خودایێ ئەرد و ئەسمانان و [خودایێ] هندی د نافبەرا واندا [هەر ئەوە]، ڤێجا وی بپەرێسە، و خۆ ل سەر پەرستنا وی ڕابگرە، ئەرێ ما تو هەڤکویەکی بۆ دبینی [ما تێك هەیە هەڤبەرێ وی بیت؟!]. ﴿٦٦﴾ و مرۆڤ [یێ گاور] دبێژیت: ئەرێ ما ئەگەر ئەز مرم، جارەکا دی دێ زیندی بمەڤە. ﴿٦٧﴾ ئەرێ ما مرۆڤی بیر نائیت، مە بەری نوکە ئەو یێ دایی، و ئەو چو نەبوو. ﴿٦٨﴾ ب خودایێ تە کەم دێ وان و شەیتانان پێکڤە کۆمکەین، پاشی ئەم دێ وان ل سەر چۆکان ل دۆر دۆژەهێ خڕکەین. ﴿٦٩﴾ پاشی ئەم دێ ژ هەر کۆمەکێ [ژ کۆمێت ل سەر خەلەتییێ پێکهاتین]، وی دەرئێخین یێ ژ هەمییان ب جورئەت و ب وێرتر ل سەر نەگوهدارییا خودێ [کو سەروەر و سەردارێت وانن د خرابییێدا، تێك تێکە دێ هاڤێژینە د ئاگریدا]. ﴿٧٠﴾ پاشی ئەم چێتر دزانین کا کی ژ وان هێژاترە ل پێشییێ باڤێژینە د دۆژەهێدا، و تامکەتە ئێزایا وی. ﴿٧١﴾ و کەس ژ هەوە نینە د سەرڕا (د سەر دۆژەهێڕا) نەچیت [خودان باوەر دێ د سەرڕا بۆرنە بەحەشتێ، و گاور دێ کەڤنە تێدا] ئەڤە فەرمانەکا ڤەبڕییە ژ خودایێ تە. ﴿٧٢﴾ پاشی ئەوێت پارێزکارییا خودێ کرین ئەم دێ وان ڕزگارکەین، و ئەم دێ ستەمکاران ل سەر چۆکان تێدا هێلین. ﴿٧٣﴾ و هەر دەمێ ئایەتێت مە یێت ڕۆن و ئاشکەرا بۆ وان (موشرکان) دهاتە خواندن، ئەوێت گاوربوویین دگۆتنە ئەوێت باوەری ئینایین [گەلی خودان باوەران کا بەرێ خۆ بدەنێ]، ژ مە ڤان هەردو جویان [خودان باوەرێت هەژار و گاورێت زەنگین]، جهێ کێ ژ مە چێترە، و دیوانا کێ ژ مە خۆشترە؟! ﴿٧٤﴾ و مە چەند ملەت بەری وان د هیلاك برینە، مال و ئاڤاهیا وان ژ یا وان چێتر بوو، و سەر و خولکێ وان ژ یێ وان خۆشتر بوو. ﴿٧٥﴾ [هەی موحەممەد] بێژە [وان ئەوێت هزر دکەن ئەو چێترن و ئەو یێت ل سەر هەقییێ]: ژ مە و هەوە کا کی د تارییاتی و بەرزەبوونێدایە، بلا خودایێ دلۆڤان ل دویڤ بەردەت، و بهێلیتە د ئەوا ئەو تێدا، هەتا وێ دبینن یا خودێ ژڤان پێ دایی، ڤێجا یان ئێزایا ڤێ دنیایێ دێ بینن یان ژی ئێزایا ئاخرەتێ دێ بینن، ئێ وێ ڕۆژێ دێ زانن کا جهێ کێ خرابترە و لەشکەرێ کێ لاوازترە؟ ﴿٧٦﴾ و ئەوێت ڕاستەڕێ بوویین، خودێ ڕاستەڕێییا وان دێ پتر لێ کەت، و کار و کریارێت قەنج ئەوێت بۆ مرۆڤی ل دەڤ خودێ دمینن، ل دەڤ خودایێ تە ب خێرترن و دویماهیکا وان باشترە [ژ وان تشتان ئەوێت ئەو خۆ پێ مەزن دکەن ژ مال و مالدارییێ].

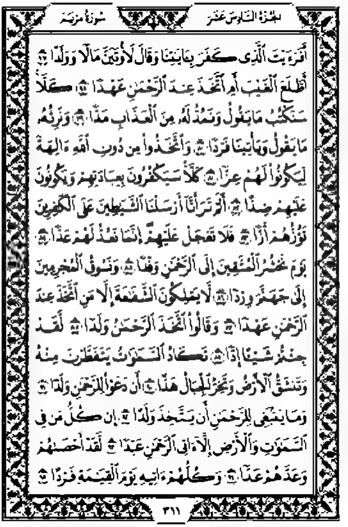

الجزء السادس عشر سورة مريم

أَفَرَءَيۡتَ ٱلَّذِي كَفَرَ بِـَٔايَٰتِنَا وَقَالَ لَأُوتَيَنَّ مَالٗا وَوَلَدًا ٧٧
أَطَّلَعَ ٱلۡغَيۡبَ أَمِ ٱتَّخَذَ عِندَ ٱلرَّحۡمَٰنِ عَهۡدٗا ٧٨ كَلَّاۚ
سَنَكۡتُبُ مَا يَقُولُ وَنَمُدُّ لَهُۥ مِنَ ٱلۡعَذَابِ مَدّٗا ٧٩ وَنَرِثُهُۥ
مَا يَقُولُ وَيَأۡتِينَا فَرۡدٗا ٨٠ وَٱتَّخَذُواْ مِن دُونِ ٱللَّهِ ءَالِهَةٗ
لِّيَكُونُواْ لَهُمۡ عِزّٗا ٨١ كَلَّاۚ سَيَكۡفُرُونَ بِعِبَادَتِهِمۡ وَيَكُونُونَ
عَلَيۡهِمۡ ضِدًّا ٨٢ أَلَمۡ تَرَ أَنَّآ أَرۡسَلۡنَا ٱلشَّيَٰطِينَ عَلَى ٱلۡكَٰفِرِينَ
تَؤُزُّهُمۡ أَزّٗا ٨٣ فَلَا تَعۡجَلۡ عَلَيۡهِمۡۖ إِنَّمَا نَعُدُّ لَهُمۡ عَدّٗا ٨٤
يَوۡمَ نَحۡشُرُ ٱلۡمُتَّقِينَ إِلَى ٱلرَّحۡمَٰنِ وَفۡدٗا ٨٥ وَنَسُوقُ ٱلۡمُجۡرِمِينَ
إِلَىٰ جَهَنَّمَ وِرۡدٗا ٨٦ لَّا يَمۡلِكُونَ ٱلشَّفَٰعَةَ إِلَّا مَنِ ٱتَّخَذَ عِندَ
ٱلرَّحۡمَٰنِ عَهۡدٗا ٨٧ وَقَالُواْ ٱتَّخَذَ ٱلرَّحۡمَٰنُ وَلَدٗا ٨٨ لَّقَدۡ
جِئۡتُمۡ شَيۡـًٔا إِدّٗا ٨٩ تَكَادُ ٱلسَّمَٰوَٰتُ يَتَفَطَّرۡنَ مِنۡهُ
وَتَنشَقُّ ٱلۡأَرۡضُ وَتَخِرُّ ٱلۡجِبَالُ هَدًّا ٩٠ أَن دَعَوۡاْ لِلرَّحۡمَٰنِ وَلَدٗا ٩١
وَمَا يَنۢبَغِي لِلرَّحۡمَٰنِ أَن يَتَّخِذَ وَلَدًا ٩٢ إِن كُلُّ مَن فِي
ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِ إِلَّآ ءَاتِي ٱلرَّحۡمَٰنِ عَبۡدٗا ٩٣ لَّقَدۡ أَحۡصَىٰهُمۡ
وَعَدَّهُمۡ عَدّٗا ٩٤ وَكُلُّهُمۡ ءَاتِيهِ يَوۡمَ ٱلۡقِيَٰمَةِ فَرۡدًا ٩٥

٣١١

﴿٧٧﴾ [هەی موحەمەد] ئەرێ تە دیت و بۆ تە بێژم سەرهاتیا وی ئەوێ باوەری ب ئایەتێت مە نەئینایی و ئینكار كرین [و باوەرنەكری جارەكا دی پشتی مرنێ دێ ساخكەینەڤە]، و گۆت: [ڕۆژا ئەز ژ گۆڕێ ڕادبم و زێندی دبمەڤە] دێ مال و عەیالەكێ زێدەتر بۆ من ئێتە دان [ئەڤ ئایەتە د دەرهەقێ (وائیلێ كوڕێ عاسی)یدا هاتیە خوارێ (خەبابێ كوڕێ ئەرتی) دەینەك ل سەر بوو، دەینێ خۆ ژێ خواست، گۆتێ: هەتا تو خۆ بێ باوەر نەكەی ژ موحەمەدی، ئەز دەینێ تە نادەمە تە، ئینا گۆت: ب خودێ ئەز ژێ بێ باوەر نابم هەتا تو نەمری و ساخ ببیەڤە، ئینا گۆت: دەمێ ڕادبمەڤە وەرە دەڤ من، دێ دەینێ تە دەمە تە]. ﴿٧٨﴾ ئەرێ ئەو ب سەر غەیبێ هلبوویە، یان ژی سۆز و پەیمانەك [ب ڤێ چەندێ] ژ خودێ وەرگرتیە. ﴿٧٩﴾ نەخێر وەسا نینە [بلا پاشڤە بچیت ڤێ ئاخڤتنێ نەكەت] ئەو ئاخڤتنا ئەو دكەت ئەم دێ نڤیسین، و ئەم دێ ئیزایێ ل سەر زێدە درێژكەین. ﴿٨٠﴾ و ئەوا ئەو دبێژیت [ژ مال و عەیالی] ئەم دێ بینە وێرس [پشتی ئەم وی د هیلاك دبەین]، و ئەو ب تنێ تەك زەلام دێ ئێتە دەڤ مە. ﴿٨١﴾ و ئەوان غەیری خودێ بۆ خۆ كرنە پەرستی، دا بۆ وان ببنە هێز و پشتەڤانی. ﴿٨٢﴾ نەخێر وەسا نینە [بلا وێ هزرێ نەكەن]، پەرستییێت وان ڕۆژا قیامەتێ دێ ئینكارا پەرستنا وان كەن، و دێ بۆ وان بنە دژ. ﴿٨٣﴾ ئەرێ ما تو نابینی، مە شەیتانێت سەردەستی گاوران كرین، دا وان بزخینن و ب تارینن و دبەر گونەهانرا بكەن. ﴿٨٤﴾ ئینجا تو [ل هیلاكا وان] پێ ب لەز نەبە، ئەم ڕۆژێت وان [یان كریارێت وان] بۆ وان دهەژمێرین [ڕۆژ و كریارێت وان ل سەر وان ب حسێبن]. ﴿٨٥﴾ ڕۆژا [قیامەتێ] ئەم پارێزكاران دەستەك دەستەك ل دەڤ خودایێ دلۆڤان [ب ڕێز و ڕویمەت] كۆم دكەین. ﴿٨٦﴾ و ڕۆژا ئەم گونەهكاران ژی ب تنێ [وەكی حێشترا تێنی ئەوا قەستا ئاڤێ دكەت] دهاژۆینە دۆژەهێ. ﴿٨٧﴾ [وێ ڕۆژێ] نە كەس مەهدەرێ دكەت و نە مەهدەر بۆ كەسێ دئێتەكرن، بۆ وی نەبیت یێ خودایێ دلۆڤان پەیمان ب (لا إله إلا الله) دایێ. ﴿٨٨﴾ [و گاوران] گۆتن: خودایێ دلۆڤان زاڕۆكەكێ بۆ خۆ دایی [و ئەڤە گۆتنا جوهی و فەلە و وان عەرەبانە ئەوێت دگۆتن: ملیاكەت كچێت خودێنە]. ﴿٨٩﴾ ب سویند [گەلی موشركان] هەوە ئاخڤتنەكا زێدە كرێت و زێدە مەزن كریە. ﴿٩٠﴾ [ئاخڤتنا هەوە هند یا مەزنە] وەختە ئەسمان ژ بەر تێك تێك ببن، و ئەرد بكەلشیت و كەركەر ببیت، و چیا ب سەرێكدا بەرڤن. ﴿٩١﴾ چونكی هەوە زاڕۆك بۆ خودایێ دلۆڤان دانان. ﴿٩٢﴾ و نە شایی (لائق) خودایێ دلۆڤانە زاڕۆكان بۆ خۆ بدانیت. ﴿٩٣﴾ تشتەك نینە د ئەرد و ئەسماناندا ب بەندەیی نەئێتە دەڤ خودایێ دلۆڤان [ئینجا خودێ چ پاكی ب زاڕۆكان هەیە؟]. ﴿٩٤﴾ ب سویند [خودێ ئەو هەمی] ب حسێب پێك زەبت كرین، و هویر هویر پێك هەژمارتین [كەس بەرزە نابیت و كەس گیرۆ نابیت، هەمی دێ ل بەر دەستێ وی بەرهەڤ بن]. ﴿٩٥﴾ و ڕۆژا قیامەتێ هەمی كتكتە و ب تنێ، دێ ئێنە بەر دەستێ خودێ.

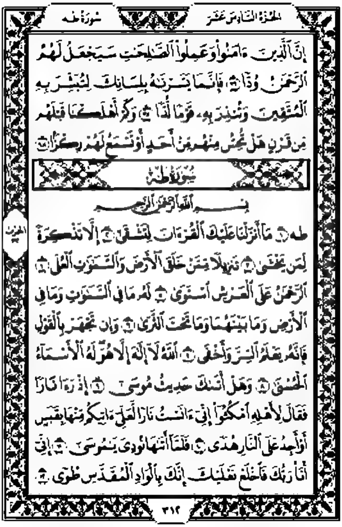

الجزء السادس عشر سورة طه

إِنَّ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّٰلِحَٰتِ سَيَجۡعَلُ لَهُمُ
ٱلرَّحۡمَٰنُ وُدّٗا ﴿٩٦﴾ فَإِنَّمَا يَسَّرۡنَٰهُ بِلِسَانِكَ لِتُبَشِّرَ بِهِ
ٱلۡمُتَّقِينَ وَتُنذِرَ بِهِۦ قَوۡمٗا لُّدّٗا ﴿٩٧﴾ وَكَمۡ أَهۡلَكۡنَا قَبۡلَهُم
مِّن قَرۡنٍ هَلۡ تُحِسُّ مِنۡهُم مِّنۡ أَحَدٍ أَوۡ تَسۡمَعُ لَهُمۡ رِكۡزَۢا ﴿٩٨﴾

سُورَةُ طه

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

الحزب

طه ﴿١﴾ مَآ أَنزَلۡنَا عَلَيۡكَ ٱلۡقُرۡءَانَ لِتَشۡقَىٰٓ ﴿٢﴾ إِلَّا تَذۡكِرَةٗ
لِّمَن يَخۡشَىٰ ﴿٣﴾ تَنزِيلٗا مِّمَّنۡ خَلَقَ ٱلۡأَرۡضَ وَٱلسَّمَٰوَٰتِ ٱلۡعُلَى ﴿٤﴾
ٱلرَّحۡمَٰنُ عَلَى ٱلۡعَرۡشِ ٱسۡتَوَىٰ ﴿٥﴾ لَهُۥ مَا فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِي
ٱلۡأَرۡضِ وَمَا بَيۡنَهُمَا وَمَا تَحۡتَ ٱلثَّرَىٰ ﴿٦﴾ وَإِن تَجۡهَرۡ بِٱلۡقَوۡلِ
فَإِنَّهُۥ يَعۡلَمُ ٱلسِّرَّ وَأَخۡفَى ﴿٧﴾ ٱللَّهُ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَۖ لَهُ ٱلۡأَسۡمَآءُ
ٱلۡحُسۡنَىٰ ﴿٨﴾ وَهَلۡ أَتَىٰكَ حَدِيثُ مُوسَىٰٓ ﴿٩﴾ إِذۡ رَءَا نَارٗا
فَقَالَ لِأَهۡلِهِ ٱمۡكُثُوٓاْ إِنِّيٓ ءَانَسۡتُ نَارٗا لَّعَلِّيٓ ءَاتِيكُم مِّنۡهَا بِقَبَسٍ
أَوۡ أَجِدُ عَلَى ٱلنَّارِ هُدٗى ﴿١٠﴾ فَلَمَّآ أَتَىٰهَا نُودِيَ يَٰمُوسَىٰٓ ﴿١١﴾ إِنِّيٓ
أَنَا۠ رَبُّكَ فَٱخۡلَعۡ نَعۡلَيۡكَ إِنَّكَ بِٱلۡوَادِ ٱلۡمُقَدَّسِ طُوٗى ﴿١٢﴾

٣١٢

﴿٩٦﴾ ب ڕاستی ئەوێت باوەری ئینایین و کار و کریارێت قەنج کرین، خودایێ دلۆڤان دێ وان خۆشتڤی کەت [ئانکو حەژێکرنا وان دێ ئێخیتە د دلێ مرۆڤاندا]. ﴿٩٧﴾ ڤێجا ب ڕاستی مە قورئان ب زمانێ تە ب ساناهی هنارت، دا تو پێ مزگینیێ بدەیە پارێزکاران، و دا تو ملەتەکێ جڕەبڕ زڤڕ و ڕەق پێ بترسینی. ﴿٩٨﴾ و مە چەند ملەت بەری وان یێت د هیلاك برین و ڤەبراندین، ئەرێ ما یێزنەکا ئێك ژ وان دبینە تە، یان ژی تو کێشا ئێك ژ وان گولێ دبی؟! [هەمی بێ سەروشوین چۆن و نەمان، کا چاوا مە ئەو بنبڕکرن، ئەم دشێین ڤان ژی وەسا بنبڕ بکەین].

سۆرەتا طاها

ل مەکەهێ هاتیە خوارێ (١٣٥) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحیم

﴿١﴾ [هۆسا دێتە خواندن (طاها)، ئەڤە و هەمی تیپێت دەستپێکا سۆرەتان ئیشارەتن ل سەر ئیعجازا قورئانێ]. ﴿٢﴾ [هەی موحەممەد] مە قورئان ل سەر تە نەئینایە خوارێ، دا تو بوەستی و زەحمەتێ بەی [ژ بەر زێدە خەمخوارنا تە ل سەر گاوری و نەباوەری ئینانا وان، و ڕاوەستیانا تە یا زێدە درێژ ل سەر نڤێژێ]. ﴿٣﴾ [مە ئەڤ قورئانە نەئینایە خوار] ژ بەر هندێ نەبیت دا بیتە بیرئینان بۆ وان ئەوێت ژ خودێ دترسن. ﴿٤﴾ [ئەڤ قورئانە] ژ نك وی یا هاتیە خوارێ، ئەوێ ئەرد و ئەسمانێت بلند چێکرین. ﴿٥﴾ خودایێ دلۆڤان ل سەر عەرشێ خۆ بلندبوو [بلندبوونەکا لائقی وی و یا بێ چاوایی]. ﴿٦﴾ و هندێ د ئەرد و ئەسماناندا و هندێ د نافبەرا واندا، و هندێ د بن ئەردێ ژێڤە هەر یێ ویە. ﴿٧﴾ و ئەگەر تو دەنگێ خۆ [بۆ دوعایێ و زکری] بلند بکەی [یان ژی د دلێ خۆدا بێژی، ل دەڤ خودێ هەر ئێکە]، ب ڕاستی خودێ نهێنی، و نشتێ ژێ ڤەشارتیتر و نەهێنیتر ژی دزانیت. ﴿٨﴾ خودێ ئێکە و ژ وی پێڤەتر چو خودایێت دی نینن، و باشناڤ و ناڤێت گەلەپیرۆز هەر یێت وینە. ﴿٩﴾ ما سەرهاتیا مووسایی بۆ تە نەهاتیە؟! ﴿١٠﴾ دەمێ ئاگرەك [ژ دویرڤە] دیتی، ئینا گۆتە مالا خۆ: ل ڤێرێ بن، ب ڕاستی ئاگرەك ب بەرچاڤێ من کەفت [ئەز دێ چم بەرێ خۆ دەمێ] بەلکی ئەز بۆ هەوە بزوتکەکێ ژێ بینم، یان ئەز ڕێناسەکێ ل دەڤ ئاگری بینم [ڕێکێ نیشا مە بدەت]. ﴿١١﴾ ڤێجا وەختێ هاتیە دەڤ [ئاگری]، گازیەك هاتێ: هەی مووسا. ﴿١٢﴾ ب ڕاستی ئەز خودایێ تەمە، ڤێجا تو پێلاڤێت خۆ بێخە، تو یێ ل نهالا پیرۆز، (طووا) یێ.

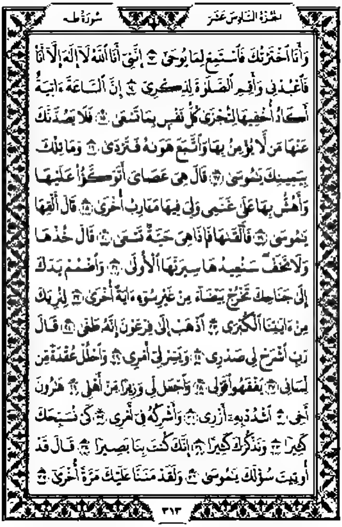

الجُزْءُ السَّادِسَ عَشَرَ سُورَةُ طه

وَأَنَا ٱخْتَرْتُكَ فَٱسْتَمِعْ لِمَا يُوحَىٰ ﴿١٣﴾ إِنَّنِيٓ أَنَا ٱللَّهُ لَآ إِلَٰهَ إِلَّآ أَنَا۠
فَٱعْبُدْنِي وَأَقِمِ ٱلصَّلَوٰةَ لِذِكْرِيٓ ﴿١٤﴾ إِنَّ ٱلسَّاعَةَ ءَاتِيَةٌ
أَكَادُ أُخْفِيهَا لِتُجْزَىٰ كُلُّ نَفْسِۭ بِمَا تَسْعَىٰ ﴿١٥﴾ فَلَا يَصُدَّنَّكَ
عَنْهَا مَن لَّا يُؤْمِنُ بِهَا وَٱتَّبَعَ هَوَىٰهُ فَتَرْدَىٰ ﴿١٦﴾ وَمَا تِلْكَ
بِيَمِينِكَ يَٰمُوسَىٰ ﴿١٧﴾ قَالَ هِيَ عَصَايَ أَتَوَكَّؤُاْ عَلَيْهَا
وَأَهُشُّ بِهَا عَلَىٰ غَنَمِي وَلِيَ فِيهَا مَـَٔارِبُ أُخْرَىٰ ﴿١٨﴾ قَالَ أَلْقِهَا
يَٰمُوسَىٰ ﴿١٩﴾ فَأَلْقَىٰهَا فَإِذَا هِيَ حَيَّةٌ تَسْعَىٰ ﴿٢٠﴾ قَالَ خُذْهَا
وَلَا تَخَفْ سَنُعِيدُهَا سِيرَتَهَا ٱلْأُولَىٰ ﴿٢١﴾ وَٱضْمُمْ يَدَكَ
إِلَىٰ جَنَاحِكَ تَخْرُجْ بَيْضَآءَ مِنْ غَيْرِ سُوٓءٍ ءَايَةً أُخْرَىٰ ﴿٢٢﴾ لِنُرِيَكَ
مِنْ ءَايَٰتِنَا ٱلْكُبْرَى ﴿٢٣﴾ ٱذْهَبْ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ إِنَّهُۥ طَغَىٰ ﴿٢٤﴾ قَالَ
رَبِّ ٱشْرَحْ لِي صَدْرِي ﴿٢٥﴾ وَيَسِّرْ لِيٓ أَمْرِي ﴿٢٦﴾ وَٱحْلُلْ عُقْدَةً مِّن
لِّسَانِي ﴿٢٧﴾ يَفْقَهُواْ قَوْلِي ﴿٢٨﴾ وَٱجْعَل لِّي وَزِيرًا مِّنْ أَهْلِي ﴿٢٩﴾ هَٰرُونَ
أَخِي ﴿٣٠﴾ ٱشْدُدْ بِهِۦٓ أَزْرِي ﴿٣١﴾ وَأَشْرِكْهُ فِيٓ أَمْرِي ﴿٣٢﴾ كَيْ نُسَبِّحَكَ
كَثِيرًا ﴿٣٣﴾ وَنَذْكُرَكَ كَثِيرًا ﴿٣٤﴾ إِنَّكَ كُنتَ بِنَا بَصِيرًا ﴿٣٥﴾ قَالَ قَدْ
أُوتِيتَ سُؤْلَكَ يَٰمُوسَىٰ ﴿٣٦﴾ وَلَقَدْ مَنَنَّا عَلَيْكَ مَرَّةً أُخْرَىٰ ﴿٣٧﴾

٣١٣

﴿١٣﴾ و من تو [بۆ پێغەمبەراتیێ] بێ هەلبژارتی، ڤێجا تو گوهداریا وێ بکە یا ب وەحی بۆ تە دئێت. ﴿١٤﴾ ب ڕاستی ئەزم خودێ [ئانکو ئەڤێ گازی تە دکەت، ئەوە خودێ]، و چو پەرستی ژ بلی من هێژایی پەرستنێ نینن، ڤێجا من ب تنێ بپەرێسە و نڤێژێ بکە، دا ئەز ل بیرا تە بم [یان ژی ل وەختێ بیرئینانا من (کو نڤێژە) نڤێژێ بکە]. ﴿١٥﴾ ب ڕاستی قیامەت دێ هەر ئێت، ئەز کەسێ پێ ناحەسینم [کا کەنگی دێ ئێت، ڤێجا کەس نوزانیت کا کەنگی دێ ئێت]، دا هەر کەس ب کار و کریارێت دکەت، ێتە جزاکرن. ﴿١٦﴾ ڤێجا بلا ئەوێت باوەریێ پێ [ب هاتنا ڕۆژا قیامەتێ] نەئینن، و ب دویڤ دلخوازیا خۆ کەفتین، بەرێ تە ژێ وەرنەگێڕن [و تە ژ باوەریێنان و خۆکارکرنێ بۆ وێ ڕۆژێ سارنەکەن]، ئەگەر تو ژی دێ د هیلاك چی. ﴿١٧﴾ هەی مووسا ئەو چیە د دەستێ تە یێ ڕاستێدا؟ [دا مووسا بزانیت داری ویە، نە تشتەکێ دیە د دەستێ ویدا]. ﴿١٨﴾ [مووسایی] گۆت: ئەو دارێ منە، ئەز ددەمە بەر خۆ، و ئەز بەلگێت داران بۆ پەزێ خۆ پێ دوەرینم، و هندەك هەوجەییێت دی ژی من پێ هەین. ﴿١٩﴾ [خودێ] گۆت: هەی مووسا وی داری [ژ دەستێ خۆ] باڤێژە. ﴿٢٠﴾ ڤێجا مووسایی [دار] هاڤێت، هند دیت [ب قودرەتا خودێ] بوو مارەك، ب لەز و سڤك دچۆ. ﴿٢١﴾ [خودێ] گۆت: ڕاکە و نەترسە، جارەکا دی ئەم دێ وەکی بەرێ زڤڕینینەڤە. ﴿٢٢﴾ و دەستێ خۆ بیە بن کەفشێ خۆ، دێ بێ نەساخی و بێ ئێش، سپی و برسقی دەرکەڤیت [هەر چەندە دەستێت وی د ڕەش ئەسمەر بوون]، ئەڤە ژی موعجیزەیەکا دیە [ژ بلی یا داری]. ﴿٢٣﴾ [ڤێ موعجیزەیێ ژی د گەل یا دی وەرگرە] دا ئەم هندەك نیشان و موعجیزەیێت خۆ یێت مەزن نیشا تە بدەین [ل سەر دەستهەلاتداریا خۆ ل سەر هەمی تشتان]. ﴿٢٤﴾ هەڕە دەڤ فیرعەونی، ب ڕاستی ئەو زێدە یێ د سەردا چۆیی. ﴿٢٥﴾ گۆت: خودێو بێنا من فرەهـ بکە [دا بشێم خۆ ل بەر بارێ پێغەمبەراتیێ بگرم، و سەبرێ ل سەر ئەزیەت و ئاخفتنێت فیرعەونی و دەستەکا وی بکێشم]. ﴿٢٦﴾ و کاروبارێ من، بۆ من ب ساناهی بێخە. ﴿٢٧﴾ و [خودێو] گرێکەکا ئەزمانێ من ڤەکە. ﴿٢٨﴾ دا ئاخفتنا من تێ بگەهن. ﴿٢٩﴾ و ئێکی ژ مالا من، بۆ من بکە پشتەڤان و هاریکار. ﴿٣٠﴾ و بلا ئەو ژی هاروونێ برایێ من بیت. ﴿٣١﴾ پشتا من پێ قایم بکە، و پێ ب هێز بێخە. ﴿٣٢﴾ و تو وی بکە هەڤال و هەڤپشکێ من د پێغەمبەراتیێدا. ﴿٣٣﴾ دا ئەم پێکڤە و گەلەك، تە ژ کێم و کاسیان پاقژ بکەین. ﴿٣٤﴾ و دا پێکڤە و گەلەك زکرێ تە بکەین، و تە ب دوعایێ و پەرستنێ بینینە بیرا خۆ. ﴿٣٥﴾ ب ڕاستی تە ئاگەهـ ژ مە هەیە. ﴿٣٦﴾ [خودێ] گۆت: هەی مووسا یا تە دڤیا و تە دخواست، بۆ تە هات. ﴿٣٧﴾ ب سویند جارەکا دی ژی مە کەرەم و نیعمەت د گەل تە کربوو [ڕۆژا مە تو ژ دەستێت فیرعەونی ڕزگارکری، دەمێ کوڕ د ناڤ ئسرائیلیاندا بووبانە دکوشتن].

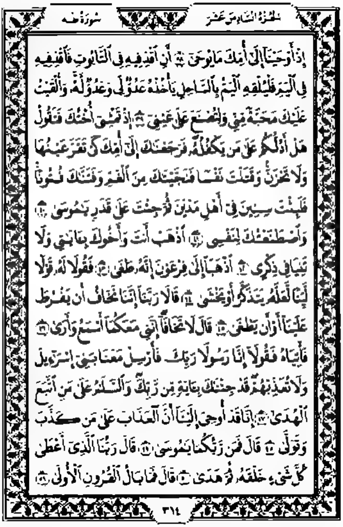

الجُزءُ السَّادِسَ عَشَرَ سُورَةُ طه

إِذۡ أَوۡحَيۡنَآ إِلَىٰٓ أُمِّكَ مَا يُوحَىٰٓ ٣٨ أَنِ ٱقۡذِفِيهِ فِي ٱلتَّابُوتِ فَٱقۡذِفِيهِ
فِي ٱلۡيَمِّ فَلۡيُلۡقِهِ ٱلۡيَمُّ بِٱلسَّاحِلِ يَأۡخُذۡهُ عَدُوّٞ لِّي وَعَدُوّٞ لَّهُۥۚ وَأَلۡقَيۡتُ
عَلَيۡكَ مَحَبَّةٗ مِّنِّي وَلِتُصۡنَعَ عَلَىٰ عَيۡنِيٓ ٣٩ إِذۡ تَمۡشِيٓ أُخۡتُكَ فَتَقُولُ
هَلۡ أَدُلُّكُمۡ عَلَىٰ مَن يَكۡفُلُهُۥۖ فَرَجَعۡنَٰكَ إِلَىٰٓ أُمِّكَ كَيۡ تَقَرَّ عَيۡنُهَا
وَلَا تَحۡزَنَۚ وَقَتَلۡتَ نَفۡسٗا فَنَجَّيۡنَٰكَ مِنَ ٱلۡغَمِّ وَفَتَنَّٰكَ فُتُونٗاۚ
فَلَبِثۡتَ سِنِينَ فِيٓ أَهۡلِ مَدۡيَنَ ثُمَّ جِئۡتَ عَلَىٰ قَدَرٖ يَٰمُوسَىٰ ٤٠
وَٱصۡطَنَعۡتُكَ لِنَفۡسِي ٤١ ٱذۡهَبۡ أَنتَ وَأَخُوكَ بِـَٔايَٰتِي وَلَا
تَنِيَا فِي ذِكۡرِي ٤٢ ٱذۡهَبَآ إِلَىٰ فِرۡعَوۡنَ إِنَّهُۥ طَغَىٰ ٤٣ فَقُولَا لَهُۥ قَوۡلٗا
لَّيِّنٗا لَّعَلَّهُۥ يَتَذَكَّرُ أَوۡ يَخۡشَىٰ ٤٤ قَالَا رَبَّنَآ إِنَّنَا نَخَافُ أَن يَفۡرُطَ
عَلَيۡنَآ أَوۡ أَن يَطۡغَىٰ ٤٥ قَالَ لَا تَخَافَآۖ إِنَّنِي مَعَكُمَآ أَسۡمَعُ وَأَرَىٰ ٤٦
فَأۡتِيَاهُ فَقُولَآ إِنَّا رَسُولَا رَبِّكَ فَأَرۡسِلۡ مَعَنَا بَنِيٓ إِسۡرَٰٓءِيلَ
وَلَا تُعَذِّبۡهُمۡۖ قَدۡ جِئۡنَٰكَ بِـَٔايَةٖ مِّن رَّبِّكَۖ وَٱلسَّلَٰمُ عَلَىٰ مَنِ ٱتَّبَعَ
ٱلۡهُدَىٰٓ ٤٧ إِنَّا قَدۡ أُوحِيَ إِلَيۡنَآ أَنَّ ٱلۡعَذَابَ عَلَىٰ مَن كَذَّبَ
وَتَوَلَّىٰ ٤٨ قَالَ فَمَن رَّبُّكُمَا يَٰمُوسَىٰ ٤٩ قَالَ رَبُّنَا ٱلَّذِيٓ أَعۡطَىٰ
كُلَّ شَيۡءٍ خَلۡقَهُۥ ثُمَّ هَدَىٰ ٥٠ قَالَ فَمَا بَالُ ٱلۡقُرُونِ ٱلۡأُولَىٰ ٥١

٣١٤

﴿٣٨﴾ وەختێ [تو بووی] مە ئەو ئیلهام دا دەیكا تە، یا مە دایییێ. ﴿٣٩﴾ [ئەو ئیلهام ژی ئەڤە بوو] كو ئەوی [كوڕكێ خۆ، مووسایی] بكە د سندۆقەكێدا، و باڤێژە د ڕوبارێ نیلیدا، دا ئاڤ وی بدەتە ڕەخەكی، ئێك دێ وی بەت دژمنێ منە ژی و دژمنێ وییە ژی، و من ژ دەڤ خۆ تو خۆشتڤی كربووی، دا د بن چاڤدێریا منڤە بێیە خودانكرن. ﴿٤٠﴾ وەختێ خویشكا تە ل دویڤ تە دهات، و دگۆتە مالا فیرعەونی [وەختێ بۆ تە ل دایەكێ دگەڕیان، پشتی تە شیرێ كەسێ نەخواری] ئەرێ ئەز وێ مالێ نیشا هەوە بدەم یا خودانی و سەرەگوهیێ ژێ بكەت [ئەوان گۆتە خویشكا تە: بەلێ، خویشكا تە ژی دەیكا تە نیشا وان دا]، ڤێجا جارەكا دی مە تو زڤڕاندیە دەڤ دەیكا تە، دا چاڤێت وێ ب تە ڕۆن بن، و دا ب خەم نەكەڤیت [و پشتی تو مەزن بووی] وەختێ تە ئێك [ب خەلەتیڤە] كوشتی، ڤێجا مە تو ژ خەما وێ كوشتنێ ڕزگاركری، و مە تو ب بەر گەلەك بەلا و تاتاڤان ئێخستی، بەلێ هەر گاڤ مە تو قورتال دكری. و چەند سالەكان تو مایییە د ناڤ خەلكێ مەدیەنێدا [باژێرێ شوعەیبی]، پاشی ل دویڤ وەختێ مە دانایی [كو ئەز دێ تێدا د گەل تە ئاخڤم و دێ تە كەمە پێغەمبەر] تو هاتی هەی مووسا. ﴿٤١﴾ و من تو ژێگرتی و هەلبژارتی بۆ وەحی و پێغەمبەراتیا خۆ. ﴿٤٢﴾ هەرە تو و برایێ خۆ، ب موعجیزەیێت منڤە، و سستیێ د بیرئینانا مندا نەكەن [دا بۆ هەوە ببیتە هاریكار د جهئینانا ئەركێ هەوەدا]. ﴿٤٣﴾ هەردو هەرنە دەڤ فیرعەونی، ب ڕاستی ئەو زێدە یێ سەرداچۆیی. ﴿٤٤﴾ ڤێجا ب ئاخڤتنەكا نەرم د گەل باخڤن، بەلكی ل خۆ بزڤڕیت، و گوهێ خۆ بدەتە هەڤییێ یان ژی [ژ هاتنا ئیزایا هوین ژێ دبێژن] بترسیت. ﴿٤٥﴾ [مووسا و هاروونی] گۆتن: خودێوۆ ئەم دترسین [دەرفەتێ نەدەتە مە ئەم د گەل باخڤین] لەزێ ل ئیزادانا مە بكەت، یان زێدەتر د سەردا بچیت [د دەرهەقێ مەدا وێ بێژیت یا نەلائیق و یا نەتێیە گۆتن، یان ژی مە هند بێشینیت ژ هەمییێ بیەتە دەرێ]. ﴿٤٦﴾ [خودێ] گۆت: نەترسن ئەز یێ د گەل هەوە [هەمی تشتان]، گولێ دبم و دبینم [كا چ د ناڤبەرا هەوەدا دقەومیت]. ﴿٤٧﴾ ڤێجا هوین هەردو هەرنە دەڤ و بێژنێ: ب ڕاستی ئەم هنارتییێت خودایێ تەینە، ئسرائیلیان د گەل مە بهنێرە [ژ وان ڤەبە، و ژ بن ئێخسیری و كۆلەتییێ دەربێخە] ئێدی وان ئیزا نەدە، و ب سویند مە نیشان و موعجیزەیێت ئاشكەرا ژ دەڤ خودایێ تە بۆ تە ئینایینە [كو بۆ مە ببنە نیشان و شاهد كو ئەم ڕاست پێغەمبەرێت خودێینە]، و سلامەتی ژ ئیزایا خودێ، بۆ وییە یێ ڕێكا ڕاست گرتی و باوەری ب خودێ ئینایی. ﴿٤٨﴾ ب ڕاستی وەحی بۆ مە هاتیە، كو ئیزا و هیلاك [د دنیایێ و ئاخرەتێدا] بۆ وییە یێ ئایەت و پێغەمبەران درەو بدانن، و پشتا خۆ بدەنێ و باوەرییێ پێ نەئینن. ﴿٤٩﴾ [فیرعەونی] گۆت: خودایێ هەوە كییە، هەی مووسا؟ ﴿٥٠﴾ [مووسا یی] گۆت: خودایێ مە ئەوە یێ هەر تشتەكێ چێكری، ئەو دایییێ [ژ ڕەنگ و وێنەیان] یێ ب كێر وی بهێت، پاشی هەمی ڕاستەڕێكرن [بۆ وێ ئارمانجێ یا ئەو بۆ هاتیە چێكرن]. ﴿٥١﴾ [فیرعەونی] گۆت: باشە پا حالێ ملەتێت بەرێ دێ چ بیت؟ [بۆچ نائێنە ساخكرن و حساب د گەل نائێتەكرن؟ ئەگەر ئەڤا هوین دبێژن یا ڕاست بیت].

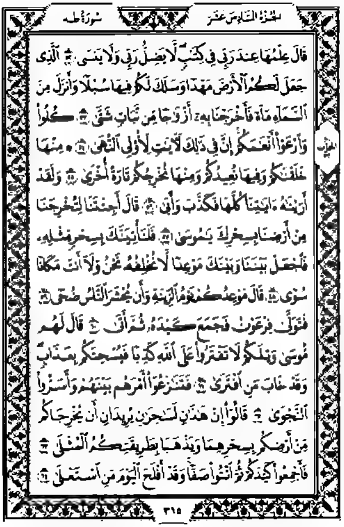

الجزء السادس عشر سورة طه

قَالَ عِلۡمُهَا عِندَ رَبِّي فِي كِتَٰبٖۖ لَّا يَضِلُّ رَبِّي وَلَا يَنسَى ﴿٥٢﴾ ٱلَّذِي
جَعَلَ لَكُمُ ٱلۡأَرۡضَ مَهۡدٗا وَسَلَكَ لَكُمۡ فِيهَا سُبُلٗا وَأَنزَلَ مِنَ
ٱلسَّمَآءِ مَآءٗ فَأَخۡرَجۡنَا بِهِۦٓ أَزۡوَٰجٗا مِّن نَّبَاتٖ شَتَّىٰ ﴿٥٣﴾ كُلُواْ
وَٱرۡعَوۡاْ أَنۡعَٰمَكُمۡۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَأٓيَٰتٖ لِّأُوْلِي ٱلنُّهَىٰ ﴿٥٤﴾ ۞ مِنۡهَا
خَلَقۡنَٰكُمۡ وَفِيهَا نُعِيدُكُمۡ وَمِنۡهَا نُخۡرِجُكُمۡ تَارَةً أُخۡرَىٰ ﴿٥٥﴾ وَلَقَدۡ
أَرَيۡنَٰهُ ءَايَٰتِنَا كُلَّهَا فَكَذَّبَ وَأَبَىٰ ﴿٥٦﴾ قَالَ أَجِئۡتَنَا لِتُخۡرِجَنَا
مِنۡ أَرۡضِنَا بِسِحۡرِكَ يَٰمُوسَىٰ ﴿٥٧﴾ فَلَنَأۡتِيَنَّكَ بِسِحۡرٖ مِّثۡلِهِۦ
فَٱجۡعَلۡ بَيۡنَنَا وَبَيۡنَكَ مَوۡعِدٗا لَّا نُخۡلِفُهُۥ نَحۡنُ وَلَآ أَنتَ مَكَانٗا
سُوٗى ﴿٥٨﴾ قَالَ مَوۡعِدُكُمۡ يَوۡمُ ٱلزِّينَةِ وَأَن يُحۡشَرَ ٱلنَّاسُ ضُحٗى ﴿٥٩﴾
فَتَوَلَّىٰ فِرۡعَوۡنُ فَجَمَعَ كَيۡدَهُۥ ثُمَّ أَتَىٰ ﴿٦٠﴾ قَالَ لَهُم
مُّوسَىٰ وَيۡلَكُمۡ لَا تَفۡتَرُواْ عَلَى ٱللَّهِ كَذِبٗا فَيُسۡحِتَكُم بِعَذَابٖۖ
وَقَدۡ خَابَ مَنِ ٱفۡتَرَىٰ ﴿٦١﴾ فَتَنَٰزَعُوٓاْ أَمۡرَهُم بَيۡنَهُمۡ وَأَسَرُّواْ
ٱلنَّجۡوَىٰ ﴿٦٢﴾ قَالُوٓاْ إِنۡ هَٰذَٰنِ لَسَٰحِرَٰنِ يُرِيدَانِ أَن يُخۡرِجَاكُم
مِّنۡ أَرۡضِكُم بِسِحۡرِهِمَا وَيَذۡهَبَا بِطَرِيقَتِكُمُ ٱلۡمُثۡلَىٰ ﴿٦٣﴾
فَأَجۡمِعُواْ كَيۡدَكُمۡ ثُمَّ ٱئۡتُواْ صَفّٗاۚ وَقَدۡ أَفۡلَحَ ٱلۡيَوۡمَ مَنِ ٱسۡتَعۡلَىٰ ﴿٦٤﴾

الحزب

٣١٥

﴿٥٢﴾ [مووسایی] گۆت: زانینا کار و کریار و حالێ وان ل دەڤ خودایێ من د دەبێ پارستیدا نڤیسیە، خودایێ من د چو تشتاندا خەلەت نابیت، و چو ژ بیر ناکەت. ﴿٥٣﴾ ئەوێ ئەرد بۆ هەوە خۆشکری و دەشتکری [و بەرهەڤکری بۆ ژیانا هەوە]، و رێك بۆ هەوە تێخستینە تێدا، و باران ژ ئەسمانی (ژ ئەوران) بۆ هەوە باراندین، ڤێجا مە هەمی رەنگ و جوینێت گل و گیایی و شینکاتی، ئەوێت نەوەکی ئێك و ژێك جودا [د فایدەیێن خۆدا و د رەنگێ خۆدا و د تاما خۆدا و د بێنا خۆدا] پێ دەرئێخستن. ﴿٥٤﴾ ژێ بخۆن و تەرش و کەوالێ خۆ لێ بچەرینن، و ب راستی ئەڤە نیشان و ئایەتێت رۆنن بۆ ئاقلداران. ﴿٥٥﴾ مە هوین یێت ژ ئاخێ چێکرین و دێ هەوە زڤرینینەڤە تێدا [پشتی هوین دمرن]، و جارەکا دی دێ هەوە ژێ دەرئێخینەڤە. ﴿٥٦﴾ ب سویند مە هەمی موعجیزەیێت خۆ [هەر نەهـ] نیشا فیرعەونی دان [ئێخستە بەرچاڤان]، بەلێ هەمی درەو دانان، و رازی نەبوو باوەرییێ بینیت و رێکا هەقییێ بگریت. ﴿٥٧﴾ [فیرعەونی] گۆت: هەی مووسا ئەرێ تو بۆ مە هاتی، دا مە ب سێرەبەندیا خۆ ژ ئەردێ مە دەربێخی. ﴿٥٨﴾ ڤێجا [ژ بەر هندێ] ئەم ژی دێ ب سێرەبەندیەکا وەکی یا تە ئێینە تە، ڤێجا ژڤانەکی بۆ مە و خۆ بدانە ل جهەکێ دەشت، کەس ژ مە پشتا خۆ نەدەتە ڤی ژڤانی، نە ئەم، نە تو. ﴿٥٩﴾ [مووسایی] گۆت: ژڤانێ هەوە [کو ئەم و هوین تێدا بگەهینە ئێك] بلا رۆژا جەژنێ [رۆژا خۆ خەملاندنێ] بیت [دا هەمی ئامادە بین]، و خەلك تێشتەگەهێ کۆم بین. ﴿٦٠﴾ ڤێجا فیرعەونی پشتا خۆ دا مووسایی و چوو، و هەمی فندوفێل و سێرەبەندێت خۆ کۆمکرن، پاشی [رۆژا جەژنێ] هات. ﴿٦١﴾ مووسایی گۆتە وان، وەی ئیزا و نەخۆشی بۆ هەوە بیت، درەوان ب ناڤێ خودێ نەکەن [نەبێژن موعجیزەیێت وی سحرن]، ئەگەر دێ هەوە ب ئیزایەکێ بنبڕکەت، و ب راستی ئەو خوسارەت بوو، ئەوێ درەوان ب ناڤێ خودێ بکەت. ﴿٦٢﴾ [سێرەبەند، پشتی مووسا بۆ وان ئاخفتی] ژێك جودا بوون [هندەکان گۆت: ئەو ژی وەکی مە سێرەبەندە، و هندەکان گۆت: ئەڤە نە ئاخڤتنا سێرەبەندانە]، و خۆ خلوەکرن و بوو پستەپستا وان. ﴿٦٣﴾ گۆتن: ئەڤە هەردو سێرەبەندن، دڤێن هەوە ب سێرەبەندیا خۆ ژ ئەردێ هەوە دەربێخن، و دڤێن دینێ هەوە یێ ژ هەمیان چێتر نەهێلن. ﴿٦٤﴾ ڤێجا هێز و نەخشەیێت خۆ کۆمکەنە سەرێك و کارێ خۆ باش بکەن، پاشی ئێك رێز [بۆ ژڤانی] وەرن، و ب سویند ئەڤرۆ ئەوێ سەرفەرازە ئەوێ سەربکەڤیت.

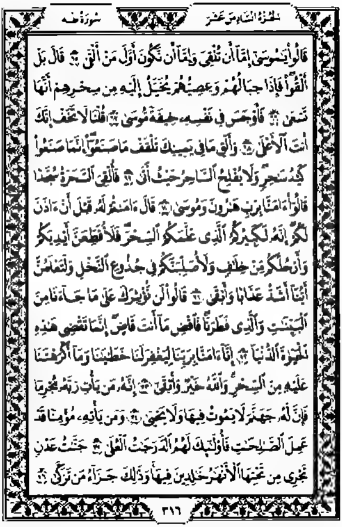

الجزء السادس عشر — سورة طه

قَالُواْ يَٰمُوسَىٰٓ إِمَّآ أَن تُلۡقِيَ وَإِمَّآ أَن نَّكُونَ أَوَّلَ مَنۡ أَلۡقَىٰ ﴿٦٥﴾ قَالَ بَلۡ
أَلۡقُواْۖ فَإِذَا حِبَالُهُمۡ وَعِصِيُّهُمۡ يُخَيَّلُ إِلَيۡهِ مِن سِحۡرِهِمۡ أَنَّهَا
تَسۡعَىٰ ﴿٦٦﴾ فَأَوۡجَسَ فِي نَفۡسِهِۦ خِيفَةٗ مُّوسَىٰ ﴿٦٧﴾ قُلۡنَا لَا تَخَفۡ إِنَّكَ
أَنتَ ٱلۡأَعۡلَىٰ ﴿٦٨﴾ وَأَلۡقِ مَا فِي يَمِينِكَ تَلۡقَفۡ مَا صَنَعُوٓاْۖ إِنَّمَا صَنَعُواْ
كَيۡدُ سَٰحِرٖۖ وَلَا يُفۡلِحُ ٱلسَّاحِرُ حَيۡثُ أَتَىٰ ﴿٦٩﴾ فَأُلۡقِيَ ٱلسَّحَرَةُ سُجَّدٗا
قَالُوٓاْ ءَامَنَّا بِرَبِّ هَٰرُونَ وَمُوسَىٰ ﴿٧٠﴾ قَالَ ءَامَنتُمۡ لَهُۥ قَبۡلَ أَنۡ ءَاذَنَ
لَكُمۡۖ إِنَّهُۥ لَكَبِيرُكُمُ ٱلَّذِي عَلَّمَكُمُ ٱلسِّحۡرَۖ فَلَأُقَطِّعَنَّ أَيۡدِيَكُمۡ
وَأَرۡجُلَكُم مِّنۡ خِلَٰفٖ وَلَأُصَلِّبَنَّكُمۡ فِي جُذُوعِ ٱلنَّخۡلِ وَلَتَعۡلَمُنَّ
أَيُّنَآ أَشَدُّ عَذَابٗا وَأَبۡقَىٰ ﴿٧١﴾ قَالُواْ لَن نُّؤۡثِرَكَ عَلَىٰ مَا جَآءَنَا مِنَ
ٱلۡبَيِّنَٰتِ وَٱلَّذِي فَطَرَنَاۖ فَٱقۡضِ مَآ أَنتَ قَاضٍۖ إِنَّمَا تَقۡضِي هَٰذِهِ
ٱلۡحَيَوٰةَ ٱلدُّنۡيَآ ﴿٧٢﴾ إِنَّآ ءَامَنَّا بِرَبِّنَا لِيَغۡفِرَ لَنَا خَطَٰيَٰنَا وَمَآ أَكۡرَهۡتَنَا
عَلَيۡهِ مِنَ ٱلسِّحۡرِۗ وَٱللَّهُ خَيۡرٞ وَأَبۡقَىٰٓ ﴿٧٣﴾ إِنَّهُۥ مَن يَأۡتِ رَبَّهُۥ مُجۡرِمٗا
فَإِنَّ لَهُۥ جَهَنَّمَ لَا يَمُوتُ فِيهَا وَلَا يَحۡيَىٰ ﴿٧٤﴾ وَمَن يَأۡتِهِۦ مُؤۡمِنٗا قَدۡ
عَمِلَ ٱلصَّٰلِحَٰتِ فَأُوْلَٰٓئِكَ لَهُمُ ٱلدَّرَجَٰتُ ٱلۡعُلَىٰ ﴿٧٥﴾ جَنَّٰتُ عَدۡنٖ
تَجۡرِي مِن تَحۡتِهَا ٱلۡأَنۡهَٰرُ خَٰلِدِينَ فِيهَاۚ وَذَٰلِكَ جَزَآءُ مَن تَزَكَّىٰ ﴿٧٦﴾

٣١٦

﴿٦٥﴾ [سێرەبەندان] گۆتن: هەی مووسا یان تو باڤێژە یان ئەم بەراهیکێ دێ هاڤێژین، [تە دڤێت دەستێکێ تو دارێ خۆ باڤێژە، نە دڤێت ئەم دێ وەریسێت خۆ هاڤێژین؟]. ﴿٦٦﴾ [مووسایی] گۆت: نە هوین باڤێژن، ڤێجا وەختێ وان وەریس و دارێت خۆ هاڤێتین، ژ سێرەبەندیا وان وەسا هاتە بەر چاڤێت مووسایی کو یێت دلڤلڤن و دچن. ﴿٦٧﴾ ڤێجا [وەختێ مووسایی هۆسا دیتی] د دلێ خۆدا ترسیا. ﴿٦٨﴾ مە گۆتێ: نەترسە، سەرکەفتن هەر یا تەیە. ﴿٦٩﴾ و ئەو تشتێ د دەستێ تە یێ ڕاستێدا باڤێژە [کو دارێ تەیە]، دێ وەریس و دارێت وان داعویریت، و سێرەبەندیا وان دێ پویچ کەت، ب ڕاستی ئەڤا وان کری فندوفێلا سێرەبەندانە [و نەڕاستیە]، و سێرەبەند سەرفەراز نابن ل هەر جهەکێ هەبن. ﴿٧٠﴾ ڤێجا سێرەبەند داچەمیان و چونە سوجدەیێ [پشتی هەقی ئاشکەرا بووی و کارێ وان پویچ بووی]، و گۆتن: مە باوەری ب خودایێ هاروونی و مووسایی ئینا. ﴿٧١﴾ [فیرعەونی] گۆت: ئەرێ هەوە باوەری پێ ئینا بەری ئەز دەستویریا هەوە بدەم؟ ب ڕاستی ئەو مەزنێ (مامۆستایێ) هەوەیە یێ سێرەبەندی نیشا هەوە دایی [فیرعەونی ب ڤێ ئاخفتنێ ڤیا ل بەر خەلکی بەرزەکەت، و وەسا دیارکەت کو ئەڤا مووسایی ژی کری هەر سحرە، و وی دزانی وان چو تشت ل دەڤ مووسایی وەرنەگرتییە، و مووسا ب خۆ ژی نە مەزن و سەیدایێ وانە]، ڤێجا ب سویند ئەز دێ دەست و پێیێت هەوە چەپ و ڕاست ژێڤەکەم، پاشی ئەز دێ هەوە هەمییان ب قورمێت دارقەسپانڤە هەلاویسم [هەتا دمرن]، و هنگی هوین دێ زانن کا ئیزایا کێ ژ مە [یا من یان یا خودایێ مووسایی] دژوارتر و ب دۆمترە. ﴿٧٢﴾ گۆتن: قەد ئەم تە ب سەر وان نیشان و بەلگەیێت ئاشکەرا نەوێت بۆ مە هاتین، و وی خودایێ ئەم چێکرین نائێخین و هەلنابژێرین، ڤێجا تو چ دکەی بکە [و بزانە] بەس تو دشێی د ڤێ دنیایێدا تشتەکی بکەی [تشتێ تە دڤێت تو بکەی بەس یێ ڤێ دنیایێیە، و پشتی ڤێ ئەم دێ چینە دەڤ خودایێ خۆ، و تە چو دەستهەلات ل سەر مە نابیت]. ﴿٧٣﴾ ب ڕاستی مە باوەری ب خودایێ خۆ ئینا، دا ل گونەهێت مە [خەلەتیێت مە]، و گونەها سێرەبەندیێ ئەوا تە ب خورتی ب مە دایییە کرن ببۆریت و ژێ ببەت، و خەلاتێ خودێ چێترە، و جزایێ وی دژوارتر و ب دۆمترە. ﴿٧٤﴾ ب ڕاستی هەر کەسێ، گونەهکار ل سەر گاورییێ، بچیتە بەر دەستێ خودایێ خۆ دۆژەه بۆ وییە، نە تێدا دمریت [دا تەنا ببیت]، و نە زیندی دبیت [دا وەکی مرۆڤان بژیت]. ﴿٧٥﴾ و هەر کەسێ خودان باوەر و ب کار و کریارێت قەنجڤە ب بال [خودایێ خۆ] ڤە بزڤڕیت، ئەها ئەڤان پێك و پایەیێت بلند بۆ وانن. ﴿٧٦﴾ [ئەو پێك و پایە] بەحەشتێت ئاکنجیبوونێنە، ڕووبار د بنڕا دئێن و دچن، و ئەو [خودانێت پێك و پایەیان] هەروهەر دێ تێدا بن، و ئەڤە خەلاتێ ویە ئەوێ خۆ ژ گونەهان پاقژ دکەت و خۆ ژێ دویر دئێخیت.

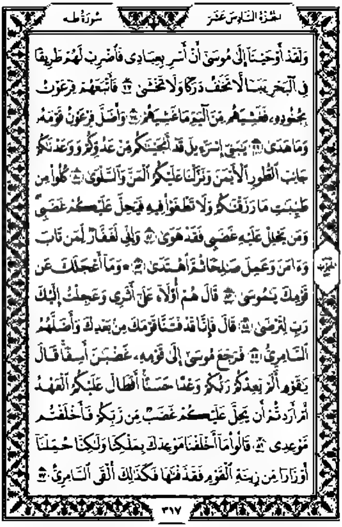

وَلَقَدْ أَوْحَيْنَآ إِلَىٰ مُوسَىٰٓ أَنْ أَسْرِ بِعِبَادِى فَٱضْرِبْ لَهُمْ طَرِيقًا
فِى ٱلْبَحْرِ يَبَسًا لَّا تَخَٰفُ دَرَكًا وَلَا تَخْشَىٰ ﴿٧٧﴾ فَأَتْبَعَهُمْ فِرْعَوْنُ
بِجُنُودِهِۦ فَغَشِيَهُم مِّنَ ٱلْيَمِّ مَا غَشِيَهُمْ ﴿٧٨﴾ وَأَضَلَّ فِرْعَوْنُ قَوْمَهُۥ
وَمَا هَدَىٰ ﴿٧٩﴾ يَٰبَنِىٓ إِسْرَٰٓءِيلَ قَدْ أَنجَيْنَٰكُم مِّنْ عَدُوِّكُمْ وَوَٰعَدْنَٰكُمْ
جَانِبَ ٱلطُّورِ ٱلْأَيْمَنَ وَنَزَّلْنَا عَلَيْكُمُ ٱلْمَنَّ وَٱلسَّلْوَىٰ ﴿٨٠﴾ كُلُوا۟ مِن
طَيِّبَٰتِ مَا رَزَقْنَٰكُمْ وَلَا تَطْغَوْا۟ فِيهِ فَيَحِلَّ عَلَيْكُمْ غَضَبِى
وَمَن يَحْلِلْ عَلَيْهِ غَضَبِى فَقَدْ هَوَىٰ ﴿٨١﴾ وَإِنِّى لَغَفَّارٌ لِّمَن تَابَ
وَءَامَنَ وَعَمِلَ صَٰلِحًا ثُمَّ ٱهْتَدَىٰ ﴿٨٢﴾ ۞ وَمَآ أَعْجَلَكَ عَن
قَوْمِكَ يَٰمُوسَىٰ ﴿٨٣﴾ قَالَ هُمْ أُو۟لَآءِ عَلَىٰٓ أَثَرِى وَعَجِلْتُ إِلَيْكَ
رَبِّ لِتَرْضَىٰ ﴿٨٤﴾ قَالَ فَإِنَّا قَدْ فَتَنَّا قَوْمَكَ مِنۢ بَعْدِكَ وَأَضَلَّهُمُ
ٱلسَّامِرِىُّ ﴿٨٥﴾ فَرَجَعَ مُوسَىٰٓ إِلَىٰ قَوْمِهِۦ غَضْبَٰنَ أَسِفًا ۚ قَالَ
يَٰقَوْمِ أَلَمْ يَعِدْكُمْ رَبُّكُمْ وَعْدًا حَسَنًا ۚ أَفَطَالَ عَلَيْكُمُ ٱلْعَهْدُ
أَمْ أَرَدتُّمْ أَن يَحِلَّ عَلَيْكُمْ غَضَبٌ مِّن رَّبِّكُمْ فَأَخْلَفْتُم
مَّوْعِدِى ﴿٨٦﴾ قَالُوا۟ مَآ أَخْلَفْنَا مَوْعِدَكَ بِمَلْكِنَا وَلَٰكِنَّا حُمِّلْنَآ
أَوْزَارًا مِّن زِينَةِ ٱلْقَوْمِ فَقَذَفْنَٰهَا فَكَذَٰلِكَ أَلْقَى ٱلسَّامِرِىُّ ﴿٨٧﴾

﴿٧٧﴾ ب سویند مە وەحی بۆ مووسایی هنارت: ب شەڤ بەندەیێت مە [ئسرائیلیان] ژ [مسرێ] دەربێخە، و رێکەکا زوها ژ دەریایی بۆ وان بگرە [ئانکو دارێ خۆ ل دەریایێ بدە، دا رێکەکا زوها بۆ وان ڤەبیت و تێرا بچن]، نە هوین بترسن [فیرعەون و تولپا وی] بگەهنە هەوە، و نە هوین ژ خەندقاندنێ بترسن. ﴿٧٨﴾ ڤێجا فیرعەون ب لەشکەرێ خۆڤە ب دویڤ وان کەفتن، و د دەریاییدا ئەو ب سەرێ وان هات یا ب سەرێ وان هاتی [دەریا ل وان هاتە تێك و هەمی خەندقاندن]. ﴿٧٩﴾ [ب ڤی کارێ خۆ] فیرعەونی ملەتێ خۆ گومڕا و بەرزەکر، و بەرێ وان نەدا رێکا ڕاست. ﴿٨٠﴾ گەلی ئسرائیلیان، ب ڕاستی مە هوین ژ دژمنێ هەوە رزگار کرن، و مە ژڤان ل ڕەخێ ڕاستێ بنێ چیایێ (طوور)، دا هەوە [کو خودێ تەوراتێ بدەتە هەوە پشتی مووسا حەفتێ ژ ئسرائیلیان بۆ وی ژڤانی هەلدبژێریت]، و مە گەزۆ و سویسك [بالەفرەکە] بۆ هەوە ئینانە خوارێ. ﴿٨١﴾ ڤێجا ژ حەلالێ پاك و پاقژێ مە ب ڕزقێ هەوە کری بخۆن، و پێ د سەردا نەچن، دا کەربا من هەوە نەگریت، و هەر کەسێ کەربا من ژێ گرت، [ئەو] کەفتە د ئاگریدا. ﴿٨٢﴾ ب ڕاستی ئەز، بۆ هەر کەسێ تۆبە بکەت و باوەرییێ بینیت و کار و کریاریت قەنج بکەت، پاشی خۆ ل سەر ڤێ چەندێ ڕابگریت هەتا دمریت، گونەهـ ژێبەرم. ﴿٨٣﴾ [پشتی ئسرائیل ل دەشتا سینایێ ئاکنجیبووین، مووسایی هاروون هێلا د ناڤ واندا، و چۆ چیایێ (طوور) دگەل حەفتێ زەلامێت ژێگرتی، ل دویڤ ژڤانا خودێ دایی پێ کو تەوراتێ بدەتێ، و مووسا هند پێ ب لەز بوو هەر حەفتێ هێلانە ل پشت خۆ، و د بەری وانرا کر، و گۆتە وان: د دویڤ منڕا وەرن]، هەی مووسا [ئەو] چ بوو تو ل ملەتی ب لەز ئێخستی [کو تو وان بهێلی و د بەری وانرا بکەی]. ﴿٨٤﴾ [مووسایی] گۆت: ئەو یێت د دویڤ منڕا دئێن، و من لەز کر، دا تو ژ من ڕازی بیی. ﴿٨٥﴾ [خودێ] گۆت: ب ڕاستی پشتی تو هاتی، مە ملەتێ تە پێ جەڕباندی، و سامری ئەو یێت د سەردا برین. ﴿٨٦﴾ ئینا مووسا زێدە کەربگرتی و خەمگین زڤڕی ناڤ ملەتێ خۆ، و گۆت: ملەتێ من، ما خودایێ هەوە پەیمانەکا قەنج نەدابوو هەوە [کو تەوراتێ بدەتە هەوە] ئەرێ ما وەختێ وێ [پەیمانێ] هند ل هەوە درێژ بوویبوو؟ [هوین ب ڤی کاری ڕابین] یان ژێ هەوە دڤیا ب ڤێ کریارێ کەربەك ژ خودایێ هەوە [ئێزایەك] هەوە بگریت، ڤێجا هەوە ئەو پەیمانا دایییە من [کو ل سەر ڤی دینی بمینن و چو خەلەتییان نەکەن، هەتا ئەز دزڤڕمەڤە] شکاند و ب جهـ نەئینا. ﴿٨٧﴾ گۆتن: ب ڕاستی مە نە ب کەیفا خۆ پەیمانا تە شکاندییە، بەلێ هندەك زێر و زینەتێت فیرعەونی ل دەڤ مە بوون، مە هاڤێتن [مە هاڤێتنە د ناڤ ئاگریدا دا ژ گونەهێ ڕزگار بین]، و هەروەسا سامری ژی کاچ دگەل بوو هاڤێت [و قالبێ گۆلکەکی د ئاخێدا چێکر، و ئاگر تێدا هەلکر، و ئەو زێر هاڤێتە تێدا، هۆسا گۆلکەك ژ زێری چێکر].

فَأَخۡرَجَ لَهُمۡ عِجۡلٗا جَسَدٗا لَّهُۥ خُوَارٞ فَقَالُواْ هَٰذَآ إِلَٰهُكُمۡ
وَإِلَٰهُ مُوسَىٰ فَنَسِيَ ﴿٨٨﴾ أَفَلَا يَرَوۡنَ أَلَّا يَرۡجِعُ إِلَيۡهِمۡ قَوۡلٗا
وَلَا يَمۡلِكُ لَهُمۡ ضَرّٗا وَلَا نَفۡعٗا ﴿٨٩﴾ وَلَقَدۡ قَالَ لَهُمۡ هَٰرُونُ
مِن قَبۡلُ يَٰقَوۡمِ إِنَّمَا فُتِنتُم بِهِۦۖ وَإِنَّ رَبَّكُمُ ٱلرَّحۡمَٰنُ فَٱتَّبِعُونِي
وَأَطِيعُوٓاْ أَمۡرِي ﴿٩٠﴾ قَالُواْ لَن نَّبۡرَحَ عَلَيۡهِ عَٰكِفِينَ حَتَّىٰ يَرۡجِعَ
إِلَيۡنَا مُوسَىٰ ﴿٩١﴾ قَالَ يَٰهَٰرُونُ مَا مَنَعَكَ إِذۡ رَأَيۡتَهُمۡ ضَلُّوٓاْ ﴿٩٢﴾
أَلَّا تَتَّبِعَنِۖ أَفَعَصَيۡتَ أَمۡرِي ﴿٩٣﴾ قَالَ يَبۡنَؤُمَّ لَا تَأۡخُذۡ بِلِحۡيَتِي
وَلَا بِرَأۡسِيٓۖ إِنِّي خَشِيتُ أَن تَقُولَ فَرَّقۡتَ بَيۡنَ بَنِيٓ إِسۡرَٰٓءِيلَ
وَلَمۡ تَرۡقُبۡ قَوۡلِي ﴿٩٤﴾ قَالَ فَمَا خَطۡبُكَ يَٰسَٰمِرِيُّ ﴿٩٥﴾ قَالَ
بَصُرۡتُ بِمَا لَمۡ يَبۡصُرُواْ بِهِۦ فَقَبَضۡتُ قَبۡضَةٗ مِّنۡ أَثَرِ
ٱلرَّسُولِ فَنَبَذۡتُهَا وَكَذَٰلِكَ سَوَّلَتۡ لِي نَفۡسِي ﴿٩٦﴾ قَالَ
فَٱذۡهَبۡ فَإِنَّ لَكَ فِي ٱلۡحَيَوٰةِ أَن تَقُولَ لَا مِسَاسَۖ وَإِنَّ لَكَ
مَوۡعِدٗا لَّن تُخۡلَفَهُۥۖ وَٱنظُرۡ إِلَىٰٓ إِلَٰهِكَ ٱلَّذِي ظَلۡتَ عَلَيۡهِ
عَاكِفٗاۖ لَّنُحَرِّقَنَّهُۥ ثُمَّ لَنَنسِفَنَّهُۥ فِي ٱلۡيَمِّ نَسۡفًا ﴿٩٧﴾ إِنَّمَآ
إِلَٰهُكُمُ ٱللَّهُ ٱلَّذِي لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَۚ وَسِعَ كُلَّ شَيۡءٍ عِلۡمٗا ﴿٩٨﴾

﴿٨٨﴾ ڤێجا [سامری] بۆ وان [پەیکەرەکێ] لەشێ گۆلکەکێ بێ گیان چێکر، دەنگێ چێلێ هەبوو، ئینا گۆتن: ئەڤەیە خودایێ هەوە و خودایێ مووسایی، وی (مووسایی) یێ ژ بیرکری [کو خودایێ وی ئەڤەیە ل ڤێرێ، و یێ چۆیە چیایێ (طوور) لێ دگەڕیت]. ﴿٨٩﴾ ڤێجا ما ئەو نابینن [ئەو گۆلك] چو ئاخڤتنان ل وان نازڤڕینیت و چو زیان و مفایی ل وان ناکەت؟ ﴿٩٠﴾ و ب سویند بەری مووسا بزڤڕیتەڤە، هاروونی ب خۆ ژی گۆتە وان: ملەتێ من، ب ڕاستی هوین ب ڤی گۆلکی یێت هاتینە جەڕباندن و یێ بۆ هەوە بوویە فتنە، و ب ڕاستی خودایێ هەوە، خودایێ دلۆڤانە، ڤێجا ل دویڤ من وەرن و گوهێ خۆ بدەنە من. ﴿٩١﴾ ئەوان گۆت: ئەم دێ هەر مینینە ل سەر پەرستنا گۆلکی، هەتا مووسا دزڤڕیتەڤە دەڤ مە. ﴿٩٢-٩٣﴾ [پشتی مووسا ژ ڤانا خودێ دایێ زڤڕیەڤە، و هۆسا ملەتێ خۆ دیتی، گۆت:] هەی هاروون چ وەل تە کر، تو وەکی من نەکەی [وەکی من کەربێت تە ڤەنەبن]، و بەرێ وان ژ سەرداچۆنێ وەرنەگێڕی وەختێ تە دیتین د سەرداچۆن، ئەرێ تە فەرمانا من ب پشت گوهێ خۆڤە هاڤێت؟! ﴿٩٤﴾ [هاروونی] گۆت: هەی کوڕێ دەیکا من، سەر و ڕهێت من نەکێشە، ئەز دترسیام [ئەگەر من خورتیەك ل وان کربایە، و ژ کریارا وان کری دابانە پاش، نەیارەتی د ناڤبەرا واندا چێ ببایە، و ب ناڤ تێك کەڤتبانە و]، تو بێژی تە ئسرائیلی ژێکڤەکرن، و تە خۆ ل هیڤیا من نەگرت [ژ بەر هندێ من هێلان هەتا تو بزڤڕی]. ﴿٩٥﴾ [مووسا ل سامری زڤڕی و] گۆتێ: هەی سامری تە بۆچی ئەڤە کر و ژ بەر چ؟ ﴿٩٦﴾ [سامری] گۆت: من ئەو دیت یا وان نەدیتی [من دیت وەختێ جبرائیل هاتییە دەڤ تە و چۆیی]، ڤێجا من مستەکا ئاخێ ژ شوین پێ هەسپێ جبرائیل ڕاکر، و هاڤێتە د ناڤ ئاگریدا [دگەل وی زێڕ و زینەتی]، و هۆسا نەفسا من ئەڤ کارە بۆ من خەملاند و جوان کر. ﴿٩٧﴾ [مووسایی] گۆت: هەڕە ژ ناڤ مە دەرکەڤە، و جزایێ تە د ڤێ دنیایێدا [هندی تو تێدا بژی] ئەوە، نە تو دەستێ خۆ بکەیە کەسێ، و نە کەس دەستێ خۆ بکەتە تە [ئانکو نە تو بشێی تێکەلیا کەسێ بکەی، و نە کەس بشێت تێکەلیا تە بکەت]، و تە ژڤانەکێ هەی ڕۆژا قیامەتێ تو ژێ ناهێیە ڤەگرتن. و بەرێ خۆ بدە پەرستیێ خۆ ئەوێ تو مایییە ل سەر پەرستنا وی، ب سویند ئەم دێ سۆژین، پاشی خۆلیا وی دێ بەلاڤکەین، و هاڤێژینە د دەریایێدا. ﴿٩٨﴾ ب ڕاستی پەرستیێ هەوە، یێ ڕاست و دورست، بەس خودێیە و ژ بلی وی چو پەرستیێت ڕاست و دورست نینن، و زانینا وی هند یا بەرفرەهە هەمی تشتان ڤەدگریت.

﴿٩٩﴾ و هۆسا ئەم سالۆخ و سەرهاتییێت بۆری بۆ تە ڤەدگێڕین، و مە ژ دەڤ خۆ قورئان یا داییە تە.

﴿١٠٠﴾ ڤێجا هەر کەسێ بەرێ خۆ ژێ وەرگێڕیت [و باوەرییێ پێ نەئینیت]، ب ڕاستی ئەو ڕۆژا قیامەتێ دێ بارەکێ گران [ژ ئیزایێ و گونەهێ] هەلگریت.

﴿١٠١﴾ هەروهەر دێ د بن ڤی باریڤە مینن، و چ پیس بارە ڕۆژا قیامەتێ وان هەی. ﴿١٠٢﴾ ڕۆژا پف ل بۆقێ دئێتەکرن، و ئەم ستەمکار و گونەهکاران وێ ڕۆژێ دێ چاڤشین و کۆرەکۆمکەین. ﴿١٠٣﴾ وێ ڕۆژێ دێ پستەپستێ د ناڤبەرا خۆدا کەن [و دێ پسیارێ ژ ئێکدو کەن، ئەرێ ئەم چەند د دنیایێدا ماینە]، ڤێجا د ناڤ خۆدا دبێژن: ژ دەهـ ڕۆژەکان پێڤەتر ئەم نەماینە.

﴿١٠٤﴾ و ئەم ب ئەوا ئەو [د ناڤبەرا خۆدا پستەپستێ ل سەر دکەن] دبێژن، ئاگەهدارتر و زاناترین، دەمێ یێ ژ هەمییان هشیارتر دبێژیت: هوین ژ ڕۆژەکێ پێڤەتر نەماینە. ﴿١٠٥﴾ و ئەو پسیارا چیایان ژ تە دکەن [کا ڕۆژا قیامەتێ دێ چ لێ ئێن] بێژە: خودایێ من دێ ژ بن کەت، پاشی دێ وەکی تۆزێ لێ کەت و بەرەبا کەت [و دێ وەکی هرییا ژەنی لێ کەت]. ﴿١٠٦﴾ ڤێجا دێ ڕویت و ڕەوال کەت، و کەتە دەشت.

﴿١٠٧﴾ [وەسا دێ کەتە دەشت] تو خۆ کەند و کۆر و گرکەکێ تێدا نابینی. ﴿١٠٨﴾ وێ ڕۆژێ [کو ڕۆژا قیامەتێیە] هەمی دێ ل دویڤ گازییا خودێ چن [بۆ مەیدانا حەشرێ]، و ب پشت گوهڤە هاڤێتن بۆ [گازییێ] نینە [کو ل دویڤ گازییێ نەچن و چەپان ل خۆ بدەن]، و هەمی دەنگ بۆ خودایێ دلۆڤان کەربوون، وێ ڕۆژێ ژ پستەپستێ پێڤەتر تو نابهیسی. ﴿١٠٩﴾ وێ ڕۆژێ مەهدەرا کەسێ فایدە ناکەت، ئەو نەبیت یێ خودایێ دلۆڤان دەستویر دایێ، و ژ گۆتنا وی ڕازی [ب تنێ مەهدەرا وی فایدە دکەت].

﴿١١٠﴾ خودێ یێ ئاگەهدارە ژ وان کریاران ئەوێت وان کرین، و ئەوێت ئەو دێ کەن، و ئەو چوجا ب سەر زانینا وی هەلنابن. ﴿١١١﴾ [و وێ ڕۆژێ] هەمی سەروچاڤ بۆ خودایێ هەروهەر مایی و ڕێبەر، [د هەمی کار و کریارێت هەبوونێدا] شکەستن و سەرچەمایی بوون، و ب ڕاستی ئەو خوسارەت بوو، ئەوێ شرک و گاوری د گەل، و کری. ﴿١١٢﴾ و هەر کەسێ کار و کریارێت چاک بکەت، و ئەو ب خۆ ژی یێ خودان باوەر بیت، ڤێجا ئەو، نە ژ ستەمەکێ دترسیت نە ژی ژ کێمکرنەکێ [ئانکو نە دترسیت گونەهێت وی پێنە زێدەکرن، و نە ژی دترسیت خێرێت وی پێنە کێمکرن]. ﴿١١٣﴾ [کا مە چاوا کتێب بەری تە ب زمانێ وان ملەتان هنارتینە، ئەوێت پێغەمبەر مە بۆ هنارتین]، و هۆسا ئەڤ قورئانە ژی مە بۆ تە ب زمانێ عەرەبی هنارتییە، و مە د ڤێ قورئانێدا ب گەلە ڕەنگان نیشان و گەف [ب ئیزادانێ] بۆ وان ئینایینە، دا خۆ [ژ گونەهێ و گاورییێ] بپارێزن، یان ژی دا پێڤەچۆنەکێ بۆ وان چێکەت.

كَذَٰلِكَ نَقُصُّ عَلَيۡكَ مِنۡ أَنۢبَآءِ مَا قَدۡ سَبَقَۚ وَقَدۡ ءَاتَيۡنَٰكَ مِن لَّدُنَّا
ذِكۡرٗا ٩٩ مَّنۡ أَعۡرَضَ عَنۡهُ فَإِنَّهُۥ يَحۡمِلُ يَوۡمَ ٱلۡقِيَٰمَةِ وِزۡرًا ١٠٠
خَٰلِدِينَ فِيهِۖ وَسَآءَ لَهُمۡ يَوۡمَ ٱلۡقِيَٰمَةِ حِمۡلٗا ١٠١ يَوۡمَ يُنفَخُ
فِي ٱلصُّورِۚ وَنَحۡشُرُ ٱلۡمُجۡرِمِينَ يَوۡمَئِذٖ زُرۡقٗا ١٠٢ يَتَخَٰفَتُونَ
بَيۡنَهُمۡ إِن لَّبِثۡتُمۡ إِلَّا عَشۡرٗا ١٠٣ نَّحۡنُ أَعۡلَمُ بِمَا يَقُولُونَ إِذۡ يَقُولُ
أَمۡثَلُهُمۡ طَرِيقَةً إِن لَّبِثۡتُمۡ إِلَّا يَوۡمٗا ١٠٤ وَيَسۡـَٔلُونَكَ عَنِ ٱلۡجِبَالِ
فَقُلۡ يَنسِفُهَا رَبِّي نَسۡفٗا ١٠٥ فَيَذَرُهَا قَاعٗا صَفۡصَفٗا ١٠٦
لَّا تَرَىٰ فِيهَا عِوَجٗا وَلَآ أَمۡتٗا ١٠٧ يَوۡمَئِذٖ يَتَّبِعُونَ ٱلدَّاعِيَ لَا عِوَجَ
لَهُۥۖ وَخَشَعَتِ ٱلۡأَصۡوَاتُ لِلرَّحۡمَٰنِ فَلَا تَسۡمَعُ إِلَّا هَمۡسٗا ١٠٨
يَوۡمَئِذٖ لَّا تَنفَعُ ٱلشَّفَٰعَةُ إِلَّا مَنۡ أَذِنَ لَهُ ٱلرَّحۡمَٰنُ وَرَضِيَ لَهُۥ
قَوۡلٗا ١٠٩ يَعۡلَمُ مَا بَيۡنَ أَيۡدِيهِمۡ وَمَا خَلۡفَهُمۡ وَلَا يُحِيطُونَ بِهِۦ
عِلۡمٗا ١١٠ ۞ وَعَنَتِ ٱلۡوُجُوهُ لِلۡحَيِّ ٱلۡقَيُّومِۖ وَقَدۡ خَابَ مَنۡ حَمَلَ
ظُلۡمٗا ١١١ وَمَن يَعۡمَلۡ مِنَ ٱلصَّٰلِحَٰتِ وَهُوَ مُؤۡمِنٞ فَلَا يَخَافُ
ظُلۡمٗا وَلَا هَضۡمٗا ١١٢ وَكَذَٰلِكَ أَنزَلۡنَٰهُ قُرۡءَانًا عَرَبِيّٗا وَصَرَّفۡنَا
فِيهِ مِنَ ٱلۡوَعِيدِ لَعَلَّهُمۡ يَتَّقُونَ أَوۡ يُحۡدِثُ لَهُمۡ ذِكۡرٗا ١١٣

فَتَعَٰلَى ٱللَّهُ ٱلۡمَلِكُ ٱلۡحَقُّۗ وَلَا تَعۡجَلۡ بِٱلۡقُرۡءَانِ مِن قَبۡلِ أَن
يُقۡضَىٰٓ إِلَيۡكَ وَحۡيُهُۥۖ وَقُل رَّبِّ زِدۡنِي عِلۡمٗا ﴿١١٤﴾ وَلَقَدۡ عَهِدۡنَآ
إِلَىٰٓ ءَادَمَ مِن قَبۡلُ فَنَسِيَ وَلَمۡ نَجِدۡ لَهُۥ عَزۡمٗا ﴿١١٥﴾ وَإِذۡ قُلۡنَا
لِلۡمَلَٰٓئِكَةِ ٱسۡجُدُواْ لِأٓدَمَ فَسَجَدُوٓاْ إِلَّآ إِبۡلِيسَ أَبَىٰ ﴿١١٦﴾
فَقُلۡنَا يَٰٓـَٔادَمُ إِنَّ هَٰذَا عَدُوّٞ لَّكَ وَلِزَوۡجِكَ فَلَا يُخۡرِجَنَّكُمَا
مِنَ ٱلۡجَنَّةِ فَتَشۡقَىٰٓ ﴿١١٧﴾ إِنَّ لَكَ أَلَّا تَجُوعَ فِيهَا وَلَا تَعۡرَىٰ ﴿١١٨﴾
وَأَنَّكَ لَا تَظۡمَؤُاْ فِيهَا وَلَا تَضۡحَىٰ ﴿١١٩﴾ فَوَسۡوَسَ إِلَيۡهِ
ٱلشَّيۡطَٰنُ قَالَ يَٰٓـَٔادَمُ هَلۡ أَدُلُّكَ عَلَىٰ شَجَرَةِ ٱلۡخُلۡدِ وَمُلۡكٖ
لَّا يَبۡلَىٰ ﴿١٢٠﴾ فَأَكَلَا مِنۡهَا فَبَدَتۡ لَهُمَا سَوۡءَٰتُهُمَا وَطَفِقَا
يَخۡصِفَانِ عَلَيۡهِمَا مِن وَرَقِ ٱلۡجَنَّةِۚ وَعَصَىٰٓ ءَادَمُ رَبَّهُۥ فَغَوَىٰ ﴿١٢١﴾
ثُمَّ ٱجۡتَبَٰهُ رَبُّهُۥ فَتَابَ عَلَيۡهِ وَهَدَىٰ ﴿١٢٢﴾ قَالَ ٱهۡبِطَا مِنۡهَا
جَمِيعَۢاۖ بَعۡضُكُمۡ لِبَعۡضٍ عَدُوّٞۖ فَإِمَّا يَأۡتِيَنَّكُم مِّنِّي هُدٗى
فَمَنِ ٱتَّبَعَ هُدَايَ فَلَا يَضِلُّ وَلَا يَشۡقَىٰ ﴿١٢٣﴾ وَمَنۡ أَعۡرَضَ
عَن ذِكۡرِي فَإِنَّ لَهُۥ مَعِيشَةٗ ضَنكٗا وَنَحۡشُرُهُۥ يَوۡمَ ٱلۡقِيَٰمَةِ
أَعۡمَىٰ ﴿١٢٤﴾ قَالَ رَبِّ لِمَ حَشَرۡتَنِيٓ أَعۡمَىٰ وَقَدۡ كُنتُ بَصِيرٗا ﴿١٢٥﴾

﴿١١٤﴾ ڤێجا خودایێ ڕاست و خوندكار [یێ هەمی خوندكار هەوجەی وی]، یێ [ژ وێ شرك و سالۆخەتێ موشرك ددەنێ] بلند و پاقژە، و لەزێ ل [خواندنا] قورئانێ نەكە، هەتا وەحیا خودێ بۆ تە ب دویماهیك نەئێت، و بێژە: خودێوۆ زانینا من زێدە بكە. ﴿١١٥﴾ و ب سویند بەری نوكە مە فەرمان ل ئادەمی كربوو [كو ژ دارەكێ نەخوت]، ڤێجا وی [قەویانی و فەرمانا مە] ژ بیركر، و مە سەبر و خوڕاگرتن [ژ نەخوارنا وێ دارێ] ل دەڤ نەدیت. ﴿١١٦﴾ و بێژە وان: وەختێ مە گۆتییە ملیاكەتان سوجدەیێ بۆ ئادەمی بەن [سوجدەیا سلاف و ڕێزگرتنێ، نە سوجدەیا پەرستنێ]، ئبلیس تێ نەبیت، یێت دی هەمی [بۆ ئادەمی] چوونە سوجدەیێ. ﴿١١٧﴾ ڤێجا مە گۆت: هەی ئادەم، ب ڕاستی ئەڤە دژمنێ تە و ژنا تەیە، ڤێجا [هشیار بن] هەوە ژ بەحەشتێ دەرنەئێخیت، ئەگەر دێ زەحمەت و وەستیانێ بینی [ب ژیانا خۆ یا دنیایێڤە]. ﴿١١٨﴾ تە ئەو بیت، نە تو تێدا [د بەحەشتێدا] برسی ببی، و نە ژی تێدا ڕویس ببی. ﴿١١٩﴾ و نە تێدا تێنی ببی، و نە ژی گەرما هەتاڤێ ل تە ددەت. ﴿١٢٠﴾ ڤێجا شەیتانی وەسواس و گومان ئێخستە دلێ وی [و د بەر خەلەتیرا كر]، گۆت: هەی ئادەم ئەز دارا هەرمانێ و ملكێ بێ ڤەبڕین، نیشا تە بدەم؟ ﴿١٢١﴾ [ڤێجا ب فندوفێلێ خاپاندن و د بەر خەلەتیرا كرن] وان ژ وێ دارێ خوار [ئەو دارا خودێ نەهێیا وان ژێ كری، ڤێجا وەختێ خوارین] شەرمگەها وان (عەورەتا وان) بۆ وان دیاربوو، و دەست هاڤێتنێ بەلگێت بەحەشتێ ژێڤەكرن و دانانە سەر، و ئادەمی نەگوهداریا خودایێ خۆ كر، ڤێجا نەگەهشتە ئارمانجا خۆ [یان ژی ژیانا وی نەخۆش بوو، ب هاتنەخوارا وی بۆ دنیایێ]. ﴿١٢٢﴾ پاشی [ئادەم ژ كریارا خۆ پەشێمان بوو، و توبە كر و] خودایێ وی ئەو بۆ پێغەمبەراتیێ هەلبژارت، و توبە ژێ قەبویل كر و ل سەر قایم كر. ﴿١٢٣﴾ [خودێ] گۆت: هوین هەردو ژ بەحەشتێ داكەڤن [بۆ سەر ئەردی] هندەك ژ هەوە ل هندەكان نەیار و دژمن، و هەر گاڤا ڕاستەڕێكرنەك ژ بەرێ منڤە بۆ هەوە هات [كو كتێبا خودێیە یان هنارتنا پێغەمبەرەكییە]، ڤێجا هەر كەسێ ڕێكا ڕاستەڕێكرنا من بگریت، نە بەرزە دبیت و نە بەرهنگاری نەخۆشیێ دبیت. ﴿١٢٤﴾ و هەر كەسێ ڕوییێ خۆ ژ من و كتێبا من [كو قورئانە] وەرگێڕیت [و باوەرییێ پێ نەئینیت]، ب ڕاستی د ڤێ دنیایێدا بارا وی ژیانەكا تەنگ و تارییە، و ڕۆژا قیامەتێ ئەم دێ وی كۆرە كۆمكەین. ﴿١٢٥﴾ دێ بێژیت: خودێوۆ بۆچی تە ئەز كۆرە ئینایییە مەیدانا حەشرێ؟ و ئەز ب خۆ [د دنیایێدا] یێ ب چاڤ بووم.

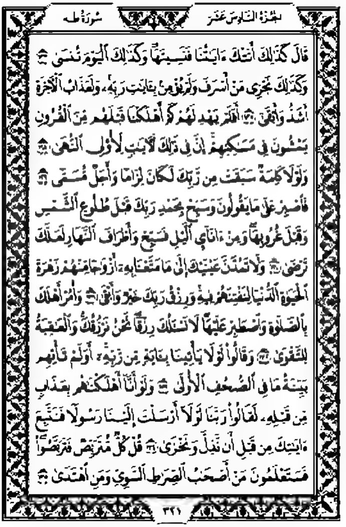

الجزء السادس عشر سورة طه

قَالَ كَذَٰلِكَ أَتَتۡكَ ءَايَٰتُنَا فَنَسِيتَهَاۖ وَكَذَٰلِكَ ٱلۡيَوۡمَ تُنسَىٰ ﴿١٢٦﴾
وَكَذَٰلِكَ نَجۡزِي مَنۡ أَسۡرَفَ وَلَمۡ يُؤۡمِنۢ بِـَٔايَٰتِ رَبِّهِۦۚ وَلَعَذَابُ ٱلۡأٓخِرَةِ
أَشَدُّ وَأَبۡقَىٰٓ ﴿١٢٧﴾ أَفَلَمۡ يَهۡدِ لَهُمۡ كَمۡ أَهۡلَكۡنَا قَبۡلَهُم مِّنَ ٱلۡقُرُونِ
يَمۡشُونَ فِي مَسَٰكِنِهِمۡۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَأٓيَٰتٖ لِّأُوْلِي ٱلنُّهَىٰ ﴿١٢٨﴾
وَلَوۡلَا كَلِمَةٞ سَبَقَتۡ مِن رَّبِّكَ لَكَانَ لِزَامٗا وَأَجَلٞ مُّسَمّٗى ﴿١٢٩﴾
فَٱصۡبِرۡ عَلَىٰ مَا يَقُولُونَ وَسَبِّحۡ بِحَمۡدِ رَبِّكَ قَبۡلَ طُلُوعِ ٱلشَّمۡسِ
وَقَبۡلَ غُرُوبِهَاۖ وَمِنۡ ءَانَآيِٕ ٱلَّيۡلِ فَسَبِّحۡ وَأَطۡرَافَ ٱلنَّهَارِ لَعَلَّكَ
تَرۡضَىٰ ﴿١٣٠﴾ وَلَا تَمُدَّنَّ عَيۡنَيۡكَ إِلَىٰ مَا مَتَّعۡنَا بِهِۦٓ أَزۡوَٰجٗا مِّنۡهُمۡ زَهۡرَةَ
ٱلۡحَيَوٰةِ ٱلدُّنۡيَا لِنَفۡتِنَهُمۡ فِيهِۚ وَرِزۡقُ رَبِّكَ خَيۡرٞ وَأَبۡقَىٰ ﴿١٣١﴾ وَأۡمُرۡ أَهۡلَكَ
بِٱلصَّلَوٰةِ وَٱصۡطَبِرۡ عَلَيۡهَاۖ لَا نَسۡـَٔلُكَ رِزۡقٗاۖ نَّحۡنُ نَرۡزُقُكَۗ وَٱلۡعَٰقِبَةُ
لِلتَّقۡوَىٰ ﴿١٣٢﴾ وَقَالُواْ لَوۡلَا يَأۡتِينَا بِـَٔايَةٖ مِّن رَّبِّهِۦٓۚ أَوَلَمۡ تَأۡتِهِم
بَيِّنَةُ مَا فِي ٱلصُّحُفِ ٱلۡأُولَىٰ ﴿١٣٣﴾ وَلَوۡ أَنَّآ أَهۡلَكۡنَٰهُم بِعَذَابٖ
مِّن قَبۡلِهِۦ لَقَالُواْ رَبَّنَا لَوۡلَآ أَرۡسَلۡتَ إِلَيۡنَا رَسُولٗا فَنَتَّبِعَ
ءَايَٰتِكَ مِن قَبۡلِ أَن نَّذِلَّ وَنَخۡزَىٰ ﴿١٣٤﴾ قُلۡ كُلّٞ مُّتَرَبِّصٞ فَتَرَبَّصُواْۖ
فَسَتَعۡلَمُونَ مَنۡ أَصۡحَٰبُ ٱلصِّرَٰطِ ٱلسَّوِيِّ وَمَنِ ٱهۡتَدَىٰ ﴿١٣٥﴾

٣٢١

﴿١٢٦﴾ [خودێ] گۆت: هۆسا نیشان و ئایەتێت مە بۆ تە هاتن، و تە خۆ لێ کۆرە دکر، و تە ددانە پشت خۆ، و ئەڤرۆ تو ژی وەسا دێ [د ئاگریدا] تێ هێلان و ژ بیرکرن. ﴿١٢٧﴾ و هۆسا ئەم ئەوێت زێدە د ناڤ گونەهێدا چۆیین، و باوەری ب نیشان و ئایەتێت خودایێ خۆ نەئینایین، جزا دکەین، و ئیزایا ئاخرەتێ دژوارتر و بەردەوامترە. ﴿١٢٨﴾ ئەرێ ما ئەو د بێ ئاگەهـ بوون، و خودێ بۆ وان دیارنەکربوو کا مە چەند [ملەت] بەری وان د هیلاك بربوون؟ و ئەو د ناڤ کاڤلەخانێت وانڕا دچن [و ب چاڤێ خۆ وان کاڤلەخانیان دبینن]، ب ڕاستی ئەڤە [شوینوارێت ملەتێت د هیلاکچۆیی] ئایەت و نیشانن، بۆ مرۆڤێت خودان ئەقل. ﴿١٢٩﴾ و ئەگەر پەیمانا پاشئێخستنا ئیزادانا وان [بۆ ڕۆژا قیامەتێ] ژ خودایێ تە نەهاتبایە دان، و ئەگەر وەختەکێ دیارکری [کو ڕۆژا قیامەتێیە] وان نەبایە، دا ئیزادانا وان یا پێدڤی بیت. ﴿١٣٠﴾ ڤێجا سەبرا خۆ ل سەر ئەوا ئەو دبێژن بکێشە، و بەری ڕۆژهەلاتنێ [نڤێژا سپێدێ] و بەری ڕۆژئاڤابوونێ [نڤێژا ئێڤاری]، و هندەك ژ وەختێت شەڤێ [نڤێژا عەیشا]، و سەروبنێت ڕۆژێ [نڤێژا مەغرەب و نیڤرۆ]، خودێ پاك و پاقژ بکە، و حەمدا وی بکە، دا بگەهیە وێ یا پێ ڕازی ببی. ﴿١٣١﴾ و تو چاڤێت خۆ نەبە وان خۆشیان، ژ خەمل و جوانیا دنیایێ، ئەڤێت مە دایینە هندەك گاوران، دا وان پێ بجەربینین، و ڕزقێ خودایێ تە [کا چەند ژ دنیایێ دایییە تە، و ئەو خەلاتێ ئاخرەتێ ئەوێ دێ دەتە تە کو بەحەشتە] چێتر و دۆمدرێژترە. ﴿١٣٢﴾ و فەرمانا مالا خۆ [ملەتێ خۆ] ب نڤێژێ بکە، و تو ژی ل سەر پێ بەردەوام بە، ئەم چو ڕزقی ژ تە ناخوازین [کو تو ڕزقێ خۆ یان یێ مالا خۆ بدەی]، ئەم یێ ڕزقێ تە ددەین، و دویماهیکا ب خێر یا پارێزکارانە. ﴿١٣٣﴾ و گۆتن: بلا وی موعجیزەیەك ژ دەڤ خودایێ خۆ بۆ مە ئینابایە [دا مە باوەر ژێ کربایە]، ئەرێ ما مزگینیا هاتنا پێغەمبەری د کتێبێت بەری نوکەدا بۆ وان نەهاتبوو؟! ﴿١٣٤﴾ و ئەگەر مە ئەو، بەری هاتنا پێغەمبەری و ئینانەخوارا قورئانێ، ب ئیزایەکێ د هیلاك بربانە، دا بێژن خودێوۆ بلا تە پێغەمبەرەك بۆ مە هنارتبایە، دا ئەم ل دویڤ ئایەت و نیشانێت تە چۆبایینە، بەری ئەم [ب ئیزایا دنیایێ] بێینە ڕسواکرن، و [ب ئیزایا ئاخرەتێ] بێینە شەرمزارکرن. ﴿١٣٥﴾ [هەی موحەممەد] بێژە: ئەم هەمی [ئەم و هوین] دچاڤەڕێینە [کا دویماهیا مە و هەوە دێ بیتە چ؟] ڤێجا هوین خۆ بگرن و بەرێ خۆ بدەنێ، دێ زانن کانێ کێنە خودانێت ڕێکا ڕاست و یێت ڕاستەڕێ.. [کا ئەمین یان هوینن].

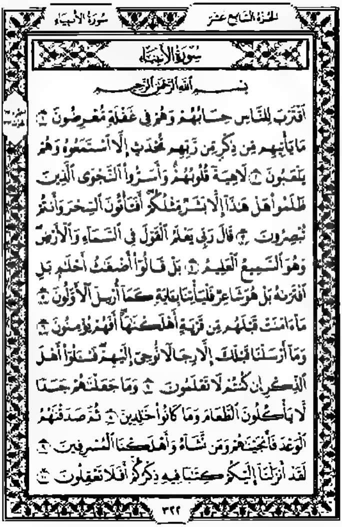

الجزء السابع عشر
سورة الأنبياء

سُورَةُ الأَنبِيَاءِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

اقْتَرَبَ لِلنَّاسِ حِسَابُهُمْ وَهُمْ فِي غَفْلَةٍ مُّعْرِضُونَ ۝١
مَا يَأْتِيهِم مِّن ذِكْرٍ مِّن رَّبِّهِم مُّحْدَثٍ إِلَّا اسْتَمَعُوهُ وَهُمْ
يَلْعَبُونَ ۝٢ لَاهِيَةً قُلُوبُهُمْ وَأَسَرُّوا النَّجْوَى الَّذِينَ
ظَلَمُوا هَلْ هَٰذَا إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ أَفَتَأْتُونَ السِّحْرَ وَأَنتُمْ
تُبْصِرُونَ ۝٣ قَالَ رَبِّي يَعْلَمُ الْقَوْلَ فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ
وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ۝٤ بَلْ قَالُوا أَضْغَاثُ أَحْلَامٍ بَلِ
افْتَرَاهُ بَلْ هُوَ شَاعِرٌ فَلْيَأْتِنَا بِآيَةٍ كَمَا أُرْسِلَ الْأَوَّلُونَ ۝٥
مَا آمَنَتْ قَبْلَهُم مِّن قَرْيَةٍ أَهْلَكْنَاهَا أَفَهُمْ يُؤْمِنُونَ ۝٦
وَمَا أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ إِلَّا رِجَالًا نُّوحِي إِلَيْهِمْ فَاسْأَلُوا أَهْلَ
الذِّكْرِ إِن كُنتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ۝٧ وَمَا جَعَلْنَاهُمْ جَسَدًا
لَّا يَأْكُلُونَ الطَّعَامَ وَمَا كَانُوا خَالِدِينَ ۝٨ ثُمَّ صَدَقْنَاهُمُ
الْوَعْدَ فَأَنجَيْنَاهُمْ وَمَن نَّشَاءُ وَأَهْلَكْنَا الْمُسْرِفِينَ ۝٩
لَقَدْ أَنزَلْنَا إِلَيْكُمْ كِتَابًا فِيهِ ذِكْرُكُمْ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ۝١٠

٣٢٢

سورەتا ئەنبیاء

ل مەکەهێ هاتیـیە خوارێ (١١٢) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ وەختێ حسێبا خەلکی [ل سەر کار و کریاریێت وان کرین کو رۆژا قیامەتێیە] نێزیك بوو، و ئەو ب خۆ ییێت د بێ ئاگەهییەکا تمامدا و [ب دنیایێ و دلخوازیێت دنیایێڤە] د مژویلن. ﴿٢﴾ و نینە چو یێ نوی ژ قورئانێ، ژ دەڤ خودایێ تە، بۆ وان نەئێت، و ئەو ب ترانەڤە گوهداریێ بۆ نەکەن. ﴿٣﴾ دلێت وان د مژویل و بێ ئاگەهن، و ئەوێت ستەمکار پستەپستێ د ناڤبەرا خۆدا دکەن، و دبێژن: ئەرێ ما موحەمەد ژی نە مرۆڤە وەکی هەوە؟ ڤێجا هوین چاوا ل دویڤ سحرێ دچن و هوین ب خۆ دبینن [کو سحرە]. ﴿٤﴾ [پێغەمبەری] گۆت: ب راستی خودایێ من هەر گۆتنەکا د ئەرد و ئەسماناندا دئێتەکرن، ژێ ب ئاگەهە [ڤێجا چاوا پستەپستا هەوە دێ ل بەر بەرزەبیت]، و ئەو ب خۆ گوهدێر و زێدە زانایە [ئاگەهـ ژ هەمی گۆتن و پستەپستان هەیە، و چو ل بەر بەرزە نابیت]. ﴿٥﴾ و گۆتن [ئەڤا موحەمەد دبێژیت نەوەحییە]: تێکەلەخەون و خەونرۆژکن، و دبیت هەما ژ دەڤ خۆ [ئەڤ قورئانە] چێکربیت، و ژ درەو ب بال خودێڤە لێدابیت، و دبیت هەلبەستڤان بیت [و ئەگەر وەسا نینە] بلا وەکی وان پێغەمبەرێت بەری وی هاتینە هنارتن، موعجیزەیەکێ بۆ مە بینیت. ﴿٦﴾ خەلکێ چو ژ وان گوندان، ئەوێت بەری قورەیشیان مە د هیلاك برین، باوەری ب وان موعجیزەیان نەئینایییە، ئەوێت وان ژ پێغەمبەرێت خۆ خواستین، ڤێجا ئەو دێ باوەریێ پێ ئینن؟ [ئەگەر بینن، نە.. ئەو بینن ژی باوەریێ پێ نائینن]. ﴿٧﴾ و مە بەری تە چو پێغەمبەر نەهنارتینە، و وەحی بۆ هنارتیت ئەگەر زەلام نەبن [ئانکو مرۆڤ بوون، نە ملیاکەت بوون]، ڤێجا ئەگەر هوین ڤێ نەزانن پسیارا زانا و خودان کتێبان بکەن [کا پێغەمبەر هاتییە، ئەگەر مرۆڤ نەبیت و زەلام نەبیت؟]. ﴿٨﴾ و مە ئەو پێغەمبەر نەکربوونە لەشەکێ وەسا، کو خوارنێ نەخۆن و مرن بۆ وان نەبیت [ئەو ژی وەکی هەر مرۆڤەکێ هەبیت دمرن]. ﴿٩﴾ پاشی ئەو پەیمانا مە دایییە وان [کو ئەم وان رزگار بکەین، و نەیاریێت وان بەرئاتاف بکەین]، مە ب جهـ کر و راست دەرئێخست، ڤێجا ئەو و ئەوێت مە بڤێن، مە رزگار کرن، و ئەوێت زێدە د گاوری و بەرزەبوونێدا چۆیین، مە بەرئاتاف کرن. ﴿١٠﴾ ب سویند [گەلی مرۆڤان] مە کتێبەك بۆ هەوە ئینایییە خوارێ، سەربلندیا هەوە یا تێدا، ئەرێ ما هوین تێ ناگەهن؟

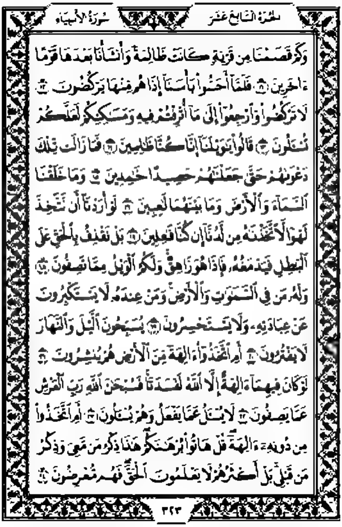

وَكَمۡ قَصَمۡنَا مِن قَرۡيَةٖ كَانَتۡ ظَالِمَةٗ وَأَنشَأۡنَا بَعۡدَهَا قَوۡمًا
ءَاخَرِينَ ١١ فَلَمَّآ أَحَسُّواْ بَأۡسَنَآ إِذَا هُم مِّنۡهَا يَرۡكُضُونَ ١٢
لَا تَرۡكُضُواْ وَٱرۡجِعُوٓاْ إِلَىٰ مَآ أُتۡرِفۡتُمۡ فِيهِ وَمَسَٰكِنِكُمۡ لَعَلَّكُمۡ
تُسۡـَٔلُونَ ١٣ قَالُواْ يَٰوَيۡلَنَآ إِنَّا كُنَّا ظَٰلِمِينَ ١٤ فَمَا زَالَت تِّلۡكَ
دَعۡوَىٰهُمۡ حَتَّىٰ جَعَلۡنَٰهُمۡ حَصِيدًا خَٰمِدِينَ ١٥ وَمَا خَلَقۡنَا
ٱلسَّمَآءَ وَٱلۡأَرۡضَ وَمَا بَيۡنَهُمَا لَٰعِبِينَ ١٦ لَوۡ أَرَدۡنَآ أَن نَّتَّخِذَ
لَهۡوٗا لَّٱتَّخَذۡنَٰهُ مِن لَّدُنَّآ إِن كُنَّا فَٰعِلِينَ ١٧ بَلۡ نَقۡذِفُ بِٱلۡحَقِّ عَلَى
ٱلۡبَٰطِلِ فَيَدۡمَغُهُۥ فَإِذَا هُوَ زَاهِقٞۚ وَلَكُمُ ٱلۡوَيۡلُ مِمَّا تَصِفُونَ ١٨
وَلَهُۥ مَن فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِۚ وَمَنۡ عِندَهُۥ لَا يَسۡتَكۡبِرُونَ
عَنۡ عِبَادَتِهِۦ وَلَا يَسۡتَحۡسِرُونَ ١٩ يُسَبِّحُونَ ٱلَّيۡلَ وَٱلنَّهَارَ
لَا يَفۡتُرُونَ ٢٠ أَمِ ٱتَّخَذُوٓاْ ءَالِهَةٗ مِّنَ ٱلۡأَرۡضِ هُمۡ يُنشِرُونَ ٢١
لَوۡ كَانَ فِيهِمَآ ءَالِهَةٌ إِلَّا ٱللَّهُ لَفَسَدَتَاۚ فَسُبۡحَٰنَ ٱللَّهِ رَبِّ ٱلۡعَرۡشِ
عَمَّا يَصِفُونَ ٢٢ لَا يُسۡـَٔلُ عَمَّا يَفۡعَلُ وَهُمۡ يُسۡـَٔلُونَ ٢٣ أَمِ ٱتَّخَذُواْ
مِن دُونِهِۦٓ ءَالِهَةٗۖ قُلۡ هَاتُواْ بُرۡهَٰنَكُمۡۖ هَٰذَا ذِكۡرُ مَن مَّعِيَ وَذِكۡرُ
مَن قَبۡلِيۚ بَلۡ أَكۡثَرُهُمۡ لَا يَعۡلَمُونَ ٱلۡحَقَّۖ فَهُم مُّعۡرِضُونَ ٢٤

﴿١١﴾ و خەلكێ گەلە گوندان ستەمكار بوون، مە هەمی د هیلاك برن، و مە هندەك ملەتێت دی د دویڤ وانڕا ئینان. ﴿١٢﴾ ڤێجا وەختێ وان ئیزایا مە دیتی و بێ حەسیابین، ل خۆ دان و ژێ ڕەڤین. ﴿١٣﴾ [ملیاكەت دێ بێژنێ] نەكەنە غار و نەڕەڤن، و ل وان نیعمەتان بزڤڕن، ئەوێت هوین پێ بەتران بووین، و ل خانییێت خۆ بزڤڕن، بەلكی پسیار ژ هەوە بێتەكرن [كا ئەڤە چیە ب سەرێ هەوە هاتی، و كا دێ چاوا خۆ ژێ پارێزن، هەر ژ لەكەڤە]. ﴿١٤﴾ گۆتن: وەی ئیزا و نەخۆشی بۆ مە بیت، و خۆلی ب سەرێ مە وەربیت، ب ڕاستی ئەم د ستەمكار بووین. ﴿١٥﴾ ڤێجا بێ ڤەبڕین، ئەڤە نفرینا وان بوو [وەی خۆلی ب سەرێ مە وەربیت]، هەتا مە ئەو وەكی گیایێ دوری لێ كرین و تەمراندین [بێ دەنگ كرین]. ﴿١٦﴾ و مە ئەرد و ئەسمان و هندی د ناڤبەرا واندا هەی، بێ مفا و ژ قەستا نەداینە. ﴿١٧﴾ و ئەگەر مە ڤیابایە خۆ ب تشتەكێڤە مژویل بكەین [وەكی كوڕی و ژنێ]، دا تشتەكی ل دەڤ خۆ بۆ خۆ گرین [نە ئەوێت هوین دبێژن]، ئەگەر ئەم ئەو باینە بێت مە وەكربایە. ﴿١٨﴾ [نە وەنینە وەكی ئەو دبێژن] بەلێ ئەم هەقی و ڕاستیێ ب سەر بویچیێ دئێخین، [هەقی و ڕاستی] پویچیێ ناهێلیت و پویچ دكەت، ڤێجا بویچی دچیت و نامینیت، و ئیزا و نەخۆشی بۆ هەوە بیت ژ بەر وان سالۆخەتێت هوین ب بال خودێڤە لێ ددەن.
﴿١٩﴾ و هندی د ئەرد و ئەسماناندا هەمی یێ خودێیە، و ئەوێت ل دەڤ ژی [ئانكو ملیاكەت] خۆ ل سەر پەرستنا وی مەزن ناكەن، و قەت ناوەستن. ﴿٢٠﴾ شەڤ و ڕۆژان، خودێ ژ هەمی كێماسیان پاقژ دكەن، و سست نابن.
﴿٢١﴾ یان ژی وان هندەك پەرستی بۆ خۆ ل ئەردی گرتینە، ئەو [پەرستی] مریان ساخ دكەن [ب ڕوح دئێخن]. ﴿٢٢﴾ و ئەگەر ژ بلی خودێ هندەك پەرستی د ئەرد و ئەسماناندا هەبانە، دا ئەرد و ئەسمان ب سەرێكدا ئێن و وێران بن، ڤێجا پاك و پاقژی بۆ خودێ بن خودانێ عەرشی، ژ وێ سالۆخەتا ئەو ب بالڤە لێ ددەن.
﴿٢٣﴾ و پسیار ژێ نائێتەكرن كا چ دكەت، بەلێ پسیار ژ وان دێ ئێتەكرن [كا وان چ دكر چونكی ئەو بەندەنە و بەندە ژی ژ كارێ خۆ یێ بەرپرسە]. ﴿٢٤﴾ ئەرێ وان هندەك پەرستییێت دی شوینا خودێ بۆ خۆ كرینە خودێ؟ [هەی موحەممەد] بێژە وان: [ئەگەر ڕاستە ئەو بوتێت هوین دپەرێسن خودێنە، وەكی هوین دبێژن] بەلگە و نیشانا خۆ [ل سەر خوداتییا وان] بینن [و هوین نەشێن چونكی وەسا نینە] و ئەڤە، ئەو كتێبا بۆ من هاتی و كتێبێت بەری من ژی هاتین [چو بەلگە و نیشان بۆ پشتەڤانییا هەوە تێدا نینن]، بەلكی باراپتر ژ موشركان هەقییێ نوزانن، ڤێجا لەوا ڕوییێ خۆ ژێ وەردگێڕن و ژێ بێ ئاگەهن.

وَمَآ أَرۡسَلۡنَا مِن قَبۡلِكَ مِن رَّسُولٍ إِلَّا نُوحِيٓ إِلَيۡهِ أَنَّهُۥ لَآ إِلَٰهَ
إِلَّآ أَنَا۠ فَٱعۡبُدُونِ ٢٥ وَقَالُواْ ٱتَّخَذَ ٱلرَّحۡمَٰنُ وَلَدٗاۗ سُبۡحَٰنَهُۥۚ
بَلۡ عِبَادٞ مُّكۡرَمُونَ ٢٦ لَا يَسۡبِقُونَهُۥ بِٱلۡقَوۡلِ وَهُم
بِأَمۡرِهِۦ يَعۡمَلُونَ ٢٧ يَعۡلَمُ مَا بَيۡنَ أَيۡدِيهِمۡ وَمَا خَلۡفَهُمۡ
وَلَا يَشۡفَعُونَ إِلَّا لِمَنِ ٱرۡتَضَىٰ وَهُم مِّنۡ خَشۡيَتِهِۦ مُشۡفِقُونَ ٢٨
۞وَمَن يَقُلۡ مِنۡهُمۡ إِنِّيٓ إِلَٰهٞ مِّن دُونِهِۦ فَذَٰلِكَ نَجۡزِيهِ
جَهَنَّمَۚ كَذَٰلِكَ نَجۡزِي ٱلظَّٰلِمِينَ ٢٩ أَوَلَمۡ يَرَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوٓاْ
أَنَّ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضَ كَانَتَا رَتۡقٗا فَفَتَقۡنَٰهُمَاۖ وَجَعَلۡنَا
مِنَ ٱلۡمَآءِ كُلَّ شَيۡءٍ حَيٍّۚ أَفَلَا يُؤۡمِنُونَ ٣٠ وَجَعَلۡنَا فِي ٱلۡأَرۡضِ
رَوَٰسِيَ أَن تَمِيدَ بِهِمۡ وَجَعَلۡنَا فِيهَا فِجَاجٗا سُبُلٗا لَّعَلَّهُمۡ
يَهۡتَدُونَ ٣١ وَجَعَلۡنَا ٱلسَّمَآءَ سَقۡفٗا مَّحۡفُوظٗاۖ وَهُمۡ عَنۡ
ءَايَٰتِهَا مُعۡرِضُونَ ٣٢ وَهُوَ ٱلَّذِي خَلَقَ ٱلَّيۡلَ وَٱلنَّهَارَ وَٱلشَّمۡسَ
وَٱلۡقَمَرَۖ كُلّٞ فِي فَلَكٖ يَسۡبَحُونَ ٣٣ وَمَا جَعَلۡنَا لِبَشَرٖ مِّن قَبۡلِكَ
ٱلۡخُلۡدَۖ أَفَإِيْن مِّتَّ فَهُمُ ٱلۡخَٰلِدُونَ ٣٤ كُلُّ نَفۡسٖ ذَآئِقَةُ
ٱلۡمَوۡتِۗ وَنَبۡلُوكُم بِٱلشَّرِّ وَٱلۡخَيۡرِ فِتۡنَةٗۖ وَإِلَيۡنَا تُرۡجَعُونَ ٣٥

﴿٢٥﴾ و مە چو پێغەمبەر بەری تە نەهنارتینە، ئەگەر مە وەحی بۆ نەهنارتیت، و مە نە گۆتبیتێ چو پەرستیێت ڕاست و دورست ژ من پێڤەتر نینن، ڤێجا من ب تنێ بپەرێسن. ﴿٢٦﴾ و گۆتن: خودایێ دلۆڤان زارۆکێت بۆ خۆ چێکرین، و ئەو ب خۆ یێ پاك و پاقژە ژ ڤێ چەندێ، و [ئەوێت ئەو دکەنە زارۆك بۆ خودێ کو ملیاکەتن] بەندەیێت وی یێت ب ڕێز و ڕویمەتن. ﴿٢٧﴾ و ئەو [ملیاکەت] چو ئاخفتنان ناکەن بەری ئاخفتنا خودێ [هەتا خودێ نەبێژیت و فەرمانێ نەدەت، نائاخڤن]، و ئەو ب خۆ ل بەر ئەمرێ وی د ڕاوەستاینە و بێ ئەمریا وی ناکەن. ﴿٢٨﴾ و خودێ دزانیت کا وان چ کریە و کا دێ چ کەن [ئەو چو کار و گۆتنان بێی خودێ ناکەن]، و مەهدەرێ بۆ کەسێ ناکەن، بۆ وی نەبیت یێ خودێ پێ خۆش و بۆ بڤێت [ئەو ژی خودانێت خۆ و ڤێ گۆتنێنە (لا إله إلا الله)]، و ئەو [ملیاکەت] بەردەوام د ترسا خودێدانە. ﴿٢٩﴾ و هەر تێکێ [ژ ملیاکەتان] بێژیت: ئەز پەرستیمە شوینا خودێ، ئەم دێ دۆژەهێ کەینە جزایێ وی، و هۆسا ئەم ستەمکاران جزا دکەین. ﴿٣٠﴾ ئەرێ ما ئەوێت گاوربوویین، نەددیتن و هزرا خۆ ناکەن کو ب ڕاستی ئەرد و ئەسمان پێکڤەبوون، ڤێجا مە ژێکڤەکرن، و هەر تشتەکێ خودان ڕوح مە یێ ژ ئاڤێ چێکری، ئەرێ د گەل ڤێ ژی هێژ ئەو باوەریێ نائینن؟! ﴿٣١﴾ و مە چیایێت بنەجهـ یێت تێخستینە د ئەردیدا، دا نەئێت و نەچیت [ژ جهـ نەچیت]، و مە ڕێکێت فرەهـ یێت تێخستینە تێدا، دا ئەو ب سەر کاروبارێت خۆ هەلبن. ﴿٣٢﴾ و مە ئەسمان یێ کریە بانەکێ پارستی [ژ کەفتنێ]، و ئەو ژ نیشان و بەلگەیێت مە کرینە تێدا [وەکی ڕۆژێ و هەیڤێ و ستێران] بێ ئاگەهن. ﴿٣٣﴾ و خودێ ئەوە، یێ شەڤ و ڕۆژ، و ڕۆژ و هەیڤ دایین، و هەر ئێك د چەرخا خۆدا دچیت و دگەڕیت. ﴿٣٤﴾ و مە بۆ کەسێ بەری تە، نەمری [هەروهەر ساخی] نەدایییە، ئەرێ ئەگەر تو مری ئەو نامرن؟ [ئەڤ ئایەتە د دەرهەقێ واندا هاتە خوارێ ئەوێت دگۆتن: ئەم دێ خۆ لێ گرین هەتا دمریت، و وان هزر نەدکر ئەو ژی دێ مرن].
﴿٣٥﴾ ب ڕاستی هەر نەفسەکا هەبیت دێ مریت، و ئەم هەوە ب قەنجی و خرابیان دجەڕبینین، و هەر هوین دێ ب بال مەڤە زڤڕن.

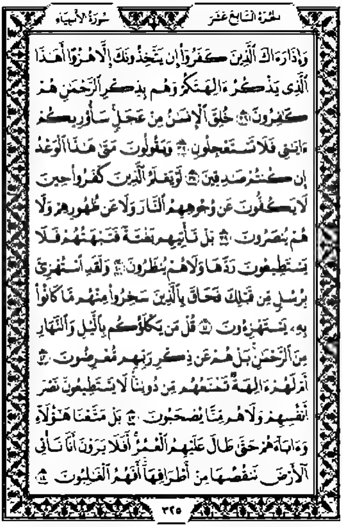

الجزء السابع عشر — سورة الأنبياء

وَإِذَا رَءَاكَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوٓاْ إِن يَتَّخِذُونَكَ إِلَّا هُزُوًا أَهَٰذَا
ٱلَّذِي يَذۡكُرُ ءَالِهَتَكُمۡ وَهُم بِذِكۡرِ ٱلرَّحۡمَٰنِ هُمۡ
كَٰفِرُونَ ٣٦ خُلِقَ ٱلۡإِنسَٰنُ مِنۡ عَجَلٖۚ سَأُوْرِيكُمۡ
ءَايَٰتِي فَلَا تَسۡتَعۡجِلُونِ ٣٧ وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَٰذَا ٱلۡوَعۡدُ
إِن كُنتُمۡ صَٰدِقِينَ ٣٨ لَوۡ يَعۡلَمُ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ حِينَ
لَا يَكُفُّونَ عَن وُجُوهِهِمُ ٱلنَّارَ وَلَا عَن ظُهُورِهِمۡ وَلَا
هُمۡ يُنصَرُونَ ٣٩ بَلۡ تَأۡتِيهِم بَغۡتَةٗ فَتَبۡهَتُهُمۡ فَلَا
يَسۡتَطِيعُونَ رَدَّهَا وَلَا هُمۡ يُنظَرُونَ ٤٠ وَلَقَدِ ٱسۡتُهۡزِئَ
بِرُسُلٖ مِّن قَبۡلِكَ فَحَاقَ بِٱلَّذِينَ سَخِرُواْ مِنۡهُم مَّا كَانُواْ
بِهِۦ يَسۡتَهۡزِءُونَ ٤١ قُلۡ مَن يَكۡلَؤُكُم بِٱلَّيۡلِ وَٱلنَّهَارِ
مِنَ ٱلرَّحۡمَٰنِۚ بَلۡ هُمۡ عَن ذِكۡرِ رَبِّهِم مُّعۡرِضُونَ ٤٢
أَمۡ لَهُمۡ ءَالِهَةٞ تَمۡنَعُهُم مِّن دُونِنَاۚ لَا يَسۡتَطِيعُونَ نَصۡرَ
أَنفُسِهِمۡ وَلَا هُم مِّنَّا يُصۡحَبُونَ ٤٣ بَلۡ مَتَّعۡنَا هَٰٓؤُلَآءِ
وَءَابَآءَهُمۡ حَتَّىٰ طَالَ عَلَيۡهِمُ ٱلۡعُمُرُۗ أَفَلَا يَرَوۡنَ أَنَّا نَأۡتِي
ٱلۡأَرۡضَ نَنقُصُهَا مِنۡ أَطۡرَافِهَآۚ أَفَهُمُ ٱلۡغَٰلِبُونَ ٤٤

٣٢٥

﴿٣٦﴾ و وەختێ ئەوێت گاوربوویین تە دبینن ترانەیان ب تە دکەن، و دبێژنە ئێکدو: ئەڤەیە ب خرابی بەحسێ بوتێت هەوە دکەت؟ [و ئەو پێغەمبەری عەیدار دبینن، کو بەحسێ بوتێت وان ب خرابی بکەت] و ئەو ب خۆ باوەرییێ نائینن کو خودایێ دلۆڤان یێ بێ هەڤال و هەڤپشکە، ڤێجا هەر وەختەکێ بەحسێ تاک و تەنیاییا خودایێ دلۆڤان هاتەکرن، پەسەند ناکەن و باوەرییێ پێ نائینن. ﴿٣٧﴾ مرۆڤ یێ ل سەر لەزێ هاتییە خۆرستکرن و چێکرن [بەری وەختی لەزێ ل تشتی دکەت]. [ئەڤ ئایەتە د دەرهەقێ قورەیشییاندا هاتییە خوارێ، وەختێ وان لەز ل وێ ئیزاییێ دکر ئەوا پێغەمبەری ژێ دگۆت] ئێزیک ئەز دێ نیشان و ئایەتێت خۆ نیشا هەوە دەم، ڤێجا لەزێ ل من نەکەن [کو ئەز بەری وەختێ دیارکری بۆ هەوە بینم]. ﴿٣٨﴾ و دبێژن: کا کەنگییە ئەو ژڤان [هاتنا ئیزاییێ]، ئەگەر هوین ڕاست دبێژن. ﴿٣٩﴾ ئەگەر ئەوێت گاوربوویین زانیبانە وەختێ ئاگر دۆماندۆرێت وان دگریت، ل وان دئێتە ئێک، و نەشێن ئاگری ژ سەروچاڤ و پشتێت خۆ بدەنە پاش، و هاریکاری و پشتەڤانی ژی بۆ وان نائێتەکرن، وان لەز ل ئیزاییێ نەدکر. ﴿٤٠﴾ بەلێ ئەو ئیزا دێ ژ نشکەکێڤە بۆ وان ئێت، و دێ وان شەپرزە و مەندەهۆش کەت [و نوزانن کا چ بکەن]، و نەشێن پاشڤەبەن و دەرفەت ژی بۆ وان نائێتەدان کو ئەو بۆ خۆ تۆبە بکەن، و ل خۆ بزڤڕن. ﴿٤١﴾ و ب سویند ترانە ب پێغەمبەرێت بەری تە ژی یێت هاتینەکرن، ڤێجا تشتێ وان ترانە پێ دکر، ب سەرێ وان هات و ئەو هنگاڤتن. ﴿٤٢﴾ [هەی موحەمەد] بێژە: کێ هەوە ب شەڤ و ڕۆژ ژ ئیزایا خودایێ دلۆڤان دپارێزیت؟ بەلێ ئەو نە ئەون یێنە بیرا خۆ کو خودێیە وان دپارێزیت. ﴿٤٣﴾ یان ژی وان ژ بلی مە هندەک پەرستییێت دی هەنە، وان ژ ئیزایا مە ددەنە پاش؟! ئەو [پەرستییێت وان گرتین] نەشێن هاریکارییا خۆ بکەن [هەتا هاریکارییا وان بکەن]، و بەرەڤانییێ ژ وێ ئیزاییێ ناکەن یا ئەم دئینینە سەرێ وان [یان هاریکاری ژ مە بۆ وان نائێتە دان]. ﴿٤٤﴾ و مە نیعمەت د گەل وان و باب و باپیرێت وان کرن، ژیەکێ درێژ د خۆشیاندا بۆراندین [ڤێجا وان هزر دکر ئەڤ نیعمەتە هەر دێ مینن، و ئەو هەر دێ د دنیایێدا ساخ مینن و نامرن، ڤێجا د سەرداچۆن]، ئەرێ ما ئەو نابینن [و ئێناگەهن] ئەم ئەردێت وان ژ هەمی ڕەخانڤە کێم دکەین [ب دەستێت موسلمانانڤە دبەین، و ژ دەستێت وان دەردئێخین]، یان ژی ما ئەو نابینن ئەم ئەردێ دێم بەرە بەرە کێم دکەین و بەر ئاڤێ دئێخین، ڤێجا ئەون یێت سەرکەفتی [یان ئەمین]؟!

قُلْ إِنَّمَآ أُنذِرُكُم بِٱلْوَحْيِ ۚ وَلَا يَسْمَعُ ٱلصُّمُّ ٱلدُّعَآءَ إِذَا
مَا يُنذَرُونَ ﴿٤٥﴾ وَلَئِن مَّسَّتْهُمْ نَفْحَةٌ مِّنْ عَذَابِ رَبِّكَ
لَيَقُولُنَّ يَٰوَيْلَنَآ إِنَّا كُنَّا ظَٰلِمِينَ ﴿٤٦﴾ وَنَضَعُ ٱلْمَوَٰزِينَ
ٱلْقِسْطَ لِيَوْمِ ٱلْقِيَٰمَةِ فَلَا تُظْلَمُ نَفْسٌ شَيْـًٔا ۖ وَإِن كَانَ
مِثْقَالَ حَبَّةٍ مِّنْ خَرْدَلٍ أَتَيْنَا بِهَا ۗ وَكَفَىٰ بِنَا حَٰسِبِينَ ﴿٤٧﴾
وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا مُوسَىٰ وَهَٰرُونَ ٱلْفُرْقَانَ وَضِيَآءً وَذِكْرًا
لِّلْمُتَّقِينَ ﴿٤٨﴾ ٱلَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُم بِٱلْغَيْبِ وَهُم مِّنَ ٱلسَّاعَةِ
مُشْفِقُونَ ﴿٤٩﴾ وَهَٰذَا ذِكْرٌ مُّبَارَكٌ أَنزَلْنَٰهُ ۚ أَفَأَنتُمْ لَهُۥ
الربع مُنكِرُونَ ﴿٥٠﴾ ۞ وَلَقَدْ ءَاتَيْنَآ إِبْرَٰهِيمَ رُشْدَهُۥ مِن قَبْلُ وَكُنَّا
بِهِۦ عَٰلِمِينَ ﴿٥١﴾ إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِۦ مَا هَٰذِهِ ٱلتَّمَاثِيلُ ٱلَّتِىٓ
أَنتُمْ لَهَا عَٰكِفُونَ ﴿٥٢﴾ قَالُوا۟ وَجَدْنَآ ءَابَآءَنَا لَهَا عَٰبِدِينَ ﴿٥٣﴾ قَالَ
لَقَدْ كُنتُمْ أَنتُمْ وَءَابَآؤُكُمْ فِى ضَلَٰلٍ مُّبِينٍ ﴿٥٤﴾ قَالُوٓا۟ أَجِئْتَنَا
بِٱلْحَقِّ أَمْ أَنتَ مِنَ ٱللَّٰعِبِينَ ﴿٥٥﴾ قَالَ بَل رَّبُّكُمْ رَبُّ ٱلسَّمَٰوَٰتِ
وَٱلْأَرْضِ ٱلَّذِى فَطَرَهُنَّ وَأَنَا۠ عَلَىٰ ذَٰلِكُم مِّنَ ٱلشَّٰهِدِينَ ﴿٥٦﴾
وَتَٱللَّهِ لَأَكِيدَنَّ أَصْنَٰمَكُم بَعْدَ أَن تُوَلُّوا۟ مُدْبِرِينَ ﴿٥٧﴾

﴿٤٥﴾ [هەی موحەمەد] بێژە: ئەز بەس ب وەحیێ هەوە هشیار دکەم و بێ دترسینم، بەلێ بێ کەڕ (نەبهیس) گول گازیێ نابیت دەمێ دێتە ئاگەهدارکرن [ئانکو گەلی موشرکان هوین وەکی مرۆڤێت کەڕن، هوین چو فایدەیی ژ ڤێ هشیارکرنێ نابینن]. ﴿٤٦﴾ و ئەگەر بیچەکا ئیزایا خودایێ تە وان بگریت، دێ بێژن: وەی بۆ ئیزا و نەخۆشیا مە، ب ڕاستی ئەم بێت ستەمکار بووین. ﴿٤٧﴾ و ئەم تەرازوییێت ڕاست و دورست بۆ ڕۆژا قیامەتێ دێ دانین، ڤێجا کەسێ کێمترین ستەم ژی لێ ناێتەکرن [نە خێرێت وی کێم دبن، و نە ژی گونەهێت وی زێدە دبن]، خۆ ئەگەر [خرابی یان باشیا وی] تەمەتی دندکەکا تۆڤێ خەندەلکێ ژی بیت، ئەم دێ ئینین [و بۆ کێشین]، ژ خۆ بۆ حسێب و هەژمارتنێ، ئەم بەسی خۆینە. ﴿٤٨﴾ و ب سویند مە کتێبا جوداکەر [د ناڤبەرا هەقی و نەهەقیێدا] و ڕاستەڕێکەر، و یا ب بیرتین بۆ پارێزکاران، دا مووسایی و هاروونی. ﴿٤٩﴾ [پارێزکار ئەون] ئەوێت دەمێ ب تنێ [کو کەس وان نەبینیت ژی] ژ خودایێ خۆ دترسن، و ئەو خۆ ژ ڕۆژا قیامەتێ ژی دترسن. ﴿٥٠﴾ و ئەڤ قورئانە شیرەت و بیرئینانەکا پیرۆزە، مە ئینایییە خوارێ، ڤێجا چاوا هوین باوەر ناکەن یا ژ دەڤ خودێ هاتی [هەر چەندە هوین دەهەقینن، کو تەورات یا ژ دەڤ خودێ هاتی]. ﴿٥١﴾ ب سویند مە تێگەهشتن و ڕاستەڕێکرن هەر ژ بچویکاتی دابوو ئیبراهیمی، و ب ڕاستی مە دزانی ئەو هێژایی دانا مەیە. ﴿٥٢﴾ وەختێ گۆتییە بابێ خۆ و ملەتێ خۆ، ئەڤە چ بوت و پەیکەرن هوین پێڤەڕسیایین و دپەرێسن. ﴿٥٣﴾ گۆتن: ب ڕاستی مە ددیت باب و باپیرێت مە ئەو دپەرستن [ئەم ژی ژ بەر ڤێ چەندێ وان دپەرێسین]. ﴿٥٤﴾ گۆت: ب ڕاستی هوین ب باب و باپیرێت خۆڤە پێت د بەرزەبوونەکا ئاشکەرادا. ﴿٥٥﴾ گۆتن: ئەرێ تە ڕاستی بۆ مە ئینایییە [ئانکو تو یێ جدی]، یان ژی تو تڕانەیان بۆ خۆ ب مە دکەی. ﴿٥٦﴾ گۆت: [نەخێر ئەو نە خودایێت هەوەنە] بەلێ خودایێ هەوە خودانێ ئەرد و ئەسمانانە، ئەوێ ئەرد و ئەسمان چێکرین، و ئەز ل سەر ڤێ چەندێ [کو خودا خودایێ هەوەیە، و چێکەرێ ئەرد و ئەسمانانە] ژ شاهدامە. ﴿٥٧﴾ و سویند ب خودێ ئەز دێ بوتێت هەوە شکێنم، پشتی هوین ژ دەڤ دچن.

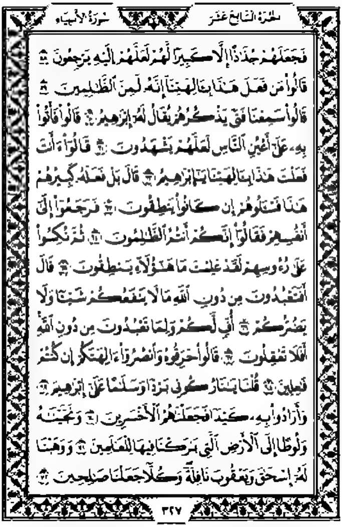

فَجَعَلَهُمْ جُذَٰذًا إِلَّا كَبِيرًا لَّهُمْ لَعَلَّهُمْ إِلَيْهِ يَرْجِعُونَ ﴿٥٨﴾
قَالُوا۟ مَن فَعَلَ هَٰذَا بِـَٔالِهَتِنَآ إِنَّهُۥ لَمِنَ ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿٥٩﴾
قَالُوا۟ سَمِعْنَا فَتًى يَذْكُرُهُمْ يُقَالُ لَهُۥٓ إِبْرَٰهِيمُ ﴿٦٠﴾ قَالُوا۟ فَأْتُوا۟
بِهِۦ عَلَىٰٓ أَعْيُنِ ٱلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَشْهَدُونَ ﴿٦١﴾ قَالُوٓا۟ ءَأَنتَ
فَعَلْتَ هَٰذَا بِـَٔالِهَتِنَا يَٰٓإِبْرَٰهِيمُ ﴿٦٢﴾ قَالَ بَلْ فَعَلَهُۥ كَبِيرُهُمْ
هَٰذَا فَسْـَٔلُوهُمْ إِن كَانُوا۟ يَنطِقُونَ ﴿٦٣﴾ فَرَجَعُوٓا۟ إِلَىٰٓ
أَنفُسِهِمْ فَقَالُوٓا۟ إِنَّكُمْ أَنتُمُ ٱلظَّٰلِمُونَ ﴿٦٤﴾ ثُمَّ نُكِسُوا۟
عَلَىٰ رُءُوسِهِمْ لَقَدْ عَلِمْتَ مَا هَٰٓؤُلَآءِ يَنطِقُونَ ﴿٦٥﴾ قَالَ
أَفَتَعْبُدُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ مَا لَا يَنفَعُكُمْ شَيْـًٔا وَلَا
يَضُرُّكُمْ ﴿٦٦﴾ أُفٍّ لَّكُمْ وَلِمَا تَعْبُدُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ
أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٦٧﴾ قَالُوا۟ حَرِّقُوهُ وَٱنصُرُوٓا۟ ءَالِهَتَكُمْ إِن كُنتُمْ
فَٰعِلِينَ ﴿٦٨﴾ قُلْنَا يَٰنَارُ كُونِى بَرْدًا وَسَلَٰمًا عَلَىٰٓ إِبْرَٰهِيمَ ﴿٦٩﴾
وَأَرَادُوا۟ بِهِۦ كَيْدًا فَجَعَلْنَٰهُمُ ٱلْأَخْسَرِينَ ﴿٧٠﴾ وَنَجَّيْنَٰهُ
وَلُوطًا إِلَى ٱلْأَرْضِ ٱلَّتِى بَٰرَكْنَا فِيهَا لِلْعَٰلَمِينَ ﴿٧١﴾ وَوَهَبْنَا
لَهُۥٓ إِسْحَٰقَ وَيَعْقُوبَ نَافِلَةً ۖ وَكُلًّا جَعَلْنَا صَٰلِحِينَ ﴿٧٢﴾

﴿٥٨﴾ ڤێجا [پشتی چۆیین] ئیبراهیمی هەمی بوتێت وان پرت پرت کرن، بێ مەزن تێ نەبیت، دا بۆ پسیارێ لێ بزڤڕن [پسیار ژێ بکەن کا کێ شکاندینە، و بزانن وان چو پێ چێ نابیت، یان ژی دا بزڤڕنە ئیبراهیمی، دا وی سەنەمی بۆ وان بکەتە نیشان کو ئەو پێت خەلەتن]. ﴿٥٩﴾ [وەختێ زڤڕین و هۆسا بوتێت خۆ شکاندی و پرت پرت کری دیتین] گۆتن: کێ ئەڤە ب سەرێ پەرستییێت مە ئینایییە؟ کێ وەکریت، ب ڕاستی ئەو ژ ستەمکارانە [و دڤێت بێتە جزاکرن]. ﴿٦٠﴾ گۆتن: مە یا بهیستی، لاوەکی ب خرابی بەحسێ وان دکر، دبێژنێ ئیبراهیم. ﴿٦١﴾ گۆتن: کا وی بینە پێش چاڤێت خەلکی، دا ئەوێت دبینن شادەییێ ل سەر بدەن. ﴿٦٢﴾ [وەختێ ئیبراهیم ئینایین] گۆتن: هەی ئیبراهیم ئەرێ تە ئەڤە ب سەرێ پەرستییێت مە ئینایییە. ﴿٦٣﴾ [ئیبراهیمی] گۆت: [نە من وەنەکرییە] بەلکی یێ ژ هەمییان مەزنتر یا وەکری، ڤێجا پسیارا وان [بوتێت شکەستی] بکەن ئەگەر ئەو بن یێت باخڤن [یان تێ بگەهن]. ﴿٦٤﴾ ڤێجا [ئەو بوتپەرست] ل خۆ زڤڕین [وان ب خۆ گۆتە ئێکدو پشتی بۆ وان دیاربووی، ئەو بوتێت وان دپەرستن هندەک لەشێت هشکن، و وان ستەما ل خۆ کری وەختێ ئەو پەرستین یێت نەشێن باخڤن]، و گۆتن: ب ڕاستی هوین یێت ستەمکارن [ئانکو ئەم یێت ستەمکارین وەختێ ئەم ڤان دپەرێسین، نە ئەوێ ئەو شکاندین]. ﴿٦٥﴾ پاشی زڤڕینە سەر نەزانین و ڕکێنا خۆ، و گۆتن: تێ تو ژی دزانی ئەڤ بوتە نائاخڤن. ﴿٦٦﴾ [ئیبراهیمی] گۆت: ڤێجا پا چاوا هوین وان شوینا خودێ دپەرێسن، ئەوێت نە چو مفایی دگەهینە هەوە و نە چو زیانێ. ﴿٦٧﴾ ئۆف بۆ هەوە و بۆ وان یێت هوین شوینا خودێ دپەرێسن، ما هوین ئاقلەکی بۆ خۆ ناگرن [بزانن هوین یێت خەلەتن، وەختێ هوین وان دپەرێسن]. ﴿٦٨﴾ [ڤێجا وەختێ چو نیشان و دەلیل د دەست واندا نەماین] گۆتن: ئیبراهیمی بسۆژن و پەرستییێت خۆ ب سەربێخن، ئەگەر هەوە ل بەرە هوین تشتەکی ل ئیبراهیمی بکەن [هۆسا هوین دێ تۆلا بوتێت خۆ ڤەکەن]. ﴿٦٩﴾ [پشتی وان ئیبراهیم هاڤێتییە ناڤ ئاگری] مە گۆتە [ئاگری] ئاگرۆ بۆ ئیبراهیمی سار بە، و بۆ وی ببە سلامەتی. ﴿٧٠﴾ و وان دڤیا ئیبراهیمی ب ئاگری بسۆژن، بەلێ مە ئەو خوسارەتر و زیانکارتر لێ کرن. ﴿٧١﴾ و مە ئەو [ئیبراهیم] و (لووط) پێغەمبەر ژ وان قورتالکرن، و مە برنە ئەردێ مە بۆ خەلکی پیرۆزکری، و تژی خێر و بەرەکەت کری. ﴿٧٢﴾ و [پشتی مە قورتالکری] مە ئیسحاق دایێ، و یەعقووب ژی د سەرڕا زێدەیی دوعایا وی، مە دایێ، و مە ئەو هەمی [ئیبراهیم، (لووط)، ئیسحاق، یەعقووب] کرنە خودانێت خێرێ و باشییێ.

وَجَعَلْنَٰهُمْ أَئِمَّةً يَهْدُونَ بِأَمْرِنَا وَأَوْحَيْنَآ إِلَيْهِمْ فِعْلَ
ٱلْخَيْرَٰتِ وَإِقَامَ ٱلصَّلَوٰةِ وَإِيتَآءَ ٱلزَّكَوٰةِ ۖ وَكَانُوا۟ لَنَا
عَٰبِدِينَ ﴿٧٣﴾ وَلُوطًا ءَاتَيْنَٰهُ حُكْمًا وَعِلْمًا وَنَجَّيْنَٰهُ مِنَ
ٱلْقَرْيَةِ ٱلَّتِى كَانَت تَّعْمَلُ ٱلْخَبَٰٓئِثَ ۗ إِنَّهُمْ كَانُوا۟ قَوْمَ سَوْءٍ
فَٰسِقِينَ ﴿٧٤﴾ وَأَدْخَلْنَٰهُ فِى رَحْمَتِنَآ ۖ إِنَّهُۥ مِنَ ٱلصَّٰلِحِينَ ﴿٧٥﴾
وَنُوحًا إِذْ نَادَىٰ مِن قَبْلُ فَٱسْتَجَبْنَا لَهُۥ فَنَجَّيْنَٰهُ
وَأَهْلَهُۥ مِنَ ٱلْكَرْبِ ٱلْعَظِيمِ ﴿٧٦﴾ وَنَصَرْنَٰهُ مِنَ ٱلْقَوْمِ
ٱلَّذِينَ كَذَّبُوا۟ بِـَٔايَٰتِنَآ ۚ إِنَّهُمْ كَانُوا۟ قَوْمَ سَوْءٍ فَأَغْرَقْنَٰهُمْ
أَجْمَعِينَ ﴿٧٧﴾ وَدَاوُۥدَ وَسُلَيْمَٰنَ إِذْ يَحْكُمَانِ فِى ٱلْحَرْثِ
إِذْ نَفَشَتْ فِيهِ غَنَمُ ٱلْقَوْمِ وَكُنَّا لِحُكْمِهِمْ شَٰهِدِينَ ﴿٧٨﴾
فَفَهَّمْنَٰهَا سُلَيْمَٰنَ ۚ وَكُلًّا ءَاتَيْنَا حُكْمًا وَعِلْمًا ۚ وَسَخَّرْنَا
مَعَ دَاوُۥدَ ٱلْجِبَالَ يُسَبِّحْنَ وَٱلطَّيْرَ ۚ وَكُنَّا فَٰعِلِينَ ﴿٧٩﴾
وَعَلَّمْنَٰهُ صَنْعَةَ لَبُوسٍ لَّكُمْ لِتُحْصِنَكُم مِّنۢ بَأْسِكُمْ ۖ
فَهَلْ أَنتُمْ شَٰكِرُونَ ﴿٨٠﴾ وَلِسُلَيْمَٰنَ ٱلرِّيحَ عَاصِفَةً تَجْرِى بِأَمْرِهِۦٓ
إِلَى ٱلْأَرْضِ ٱلَّتِى بَٰرَكْنَا فِيهَا ۚ وَكُنَّا بِكُلِّ شَىْءٍ عَٰلِمِينَ ﴿٨١﴾

﴿٧٣﴾ و مە ئەو كرنە پێشی، ب فەرمانا مە ڕاستەڕێكرنێ دكەن، و مە وەحی بۆ وان هنارت كو كارێت چاك بكەن، و نڤێژان بكەن، و زەكاتێ بدەن، و هەمیان ئەم دپەرستین. ﴿٧٤﴾ و (لووط) ژی مە كربوو پێشی، و مە پێغەمبەراتی و تێگەهشتن و زانین دابوویێ، و مە ئەو ژ وی گوندێ پویچاتی دكرن [كو زەلام تالۆڤی زەلامی دبوو] ڕزگار كر، ب ڕاستی ئەو ملەتەكێ خراب و ژ ڕێ دەركەفتی بوون. ﴿٧٥﴾ و مە ئەو [(لووط) پێغەمبەر] ئێخستە د ناڤ دلۆڤانیا خۆدا، ب ڕاستی ئەو ژ قەنجان بوو. ﴿٧٦﴾ و بەری ڤان پێغەمبەران، نووحی ژی گازی خودایێ خۆ كر [كو ئەم وی ڕزگار بكەین و ملەتێ وی د هیلاك بەین، پشتی بێ هیڤی بووی ئەو باوەریێ بینن]، ڤێجا مە دوعایا وی قەبویل كر، و مە ئەو و مالا وی ژ تۆفانێ، و كۆڤانەكا مەزن ڕزگار كرن. ﴿٧٧﴾ و مە ئەو ژ وی ملەتێ نیشان و ئایەتێت مە درەو ددانان، پاراست و بەرەڤانی ژێ كر [كو نەشێن چو ئەزیەتێ بگەهینێ]، ب ڕاستی ئەو ملەتەكێ خراب بوون، ڤێجا ژ بەر هندێ مە ئەو هەمی [بچویك و مەزن] د ئاڤێدا خەندقاندن [چونكی پێت بەردەوام بوون ل سەر گونەهێ]. ﴿٧٨﴾ و بەحسێ داوود و سولەیمانی بكە وەختێ هەردووكان حوكم د دەرهەقێ زەڤیا چاندیدا كری، وەختێ پەزێ هندەكان ب شەڤ كەفتییە د ناڤدا [و پویچ كری] [و هەردووكان شریعەت د ناڤبەرا هەردو جویناندا دكر، خودانێت پەزی و یێت زەڤیێ]، و ئەم ل سەر حوكمێ هەردووكان شاهد بووین، و مە ئاگەه ژێ هەبوو [و داوودی گۆت: دڤێت خودانێ پەزی، پەزێ خۆ شوینا زیانا (زەرەرا) گەهشتییە زەڤیا چاندی، بدەتە خودانێ زەڤیێ]. ﴿٧٩﴾ و مە سولەیمان ب ڤی حوكمی تێگەهاند [و گۆت: دڤێت پەزی بدەینە ڤ خودانێ زەڤیێ، مفایی بۆ خۆ ژێ وەرگریت و زەڤیێ بدەینە ڤ خودانێ پەزی، و چاڤێ خۆ بدەتە زەڤیێ هەتا وەكی وێ شەڤێ لێ دكەت، ئەو شەڤا پەزێ وی كەفتییێ، پاشی ئەو [خودانێ پەزی] زەڤیێ بۆ بهێلیت و یێ دی ژی پەزێ وی بۆ بهێلیت، ئینا داوودی گۆت دێ حوكم ئەو بیت یێ تە گۆتی]، و مە پێغەمبەراتی و زانین و تێگەهشتن دابوونە هەردووكان، و مە چیا و تەیر و تەوال بۆ داوودی سەرنەرم كربوون، د گەل وی حەمد و تەسبیحا خودێ دكرن، و ئەم ڤان تشتان دشێین بكەین، و ئەم دكەین ژی. ﴿٨٠﴾ و مە چێكرنا زری و كومزریان نیشا داوودی دابوو، دا هەوە ژ چەكێ دژمنێ هەوە بپارێزیت، ئەرێ هوین سوپاسیا ڤان نیعمەتان دكەن؟ [ئانكو سوپاسیا ڤان نیعمەتان بكەن]. ﴿٨١﴾ و مە هوڕەبا بۆ سولەیمانی سەرنەرم كربوو، ب ئەمرێ وی بچیتە وی جهێ مە پیرۆز كری، و تژی خێر و بەرەكەت كری [كو ئەردێ شامێیە]، و ب ڕاستی مە ئاگەهـ ژ هەمی تشتی هەبوو [ئانكو هەمی تشت ب زانین و ب ئەمرێ مە چێ دبوو].

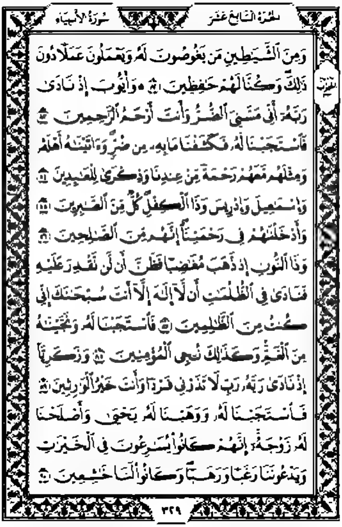

الجزء السابع عشر سورة الأنبياء

وَمِنَ ٱلشَّيَٰطِينِ مَن يَغُوصُونَ لَهُۥ وَيَعۡمَلُونَ عَمَلٗا دُونَ
ذَٰلِكَۖ وَكُنَّا لَهُمۡ حَٰفِظِينَ ٨٢ ۞ وَأَيُّوبَ إِذۡ نَادَىٰ
رَبَّهُۥٓ أَنِّي مَسَّنِيَ ٱلضُّرُّ وَأَنتَ أَرۡحَمُ ٱلرَّٰحِمِينَ ٨٣
فَٱسۡتَجَبۡنَا لَهُۥ فَكَشَفۡنَا مَا بِهِۦ مِن ضُرّٖۖ وَءَاتَيۡنَٰهُ أَهۡلَهُۥ
وَمِثۡلَهُم مَّعَهُمۡ رَحۡمَةٗ مِّنۡ عِندِنَا وَذِكۡرَىٰ لِلۡعَٰبِدِينَ ٨٤
وَإِسۡمَٰعِيلَ وَإِدۡرِيسَ وَذَا ٱلۡكِفۡلِۖ كُلّٞ مِّنَ ٱلصَّٰبِرِينَ ٨٥
وَأَدۡخَلۡنَٰهُمۡ فِي رَحۡمَتِنَآۖ إِنَّهُم مِّنَ ٱلصَّٰلِحِينَ ٨٦
وَذَا ٱلنُّونِ إِذ ذَّهَبَ مُغَٰضِبٗا فَظَنَّ أَن لَّن نَّقۡدِرَ عَلَيۡهِ
فَنَادَىٰ فِي ٱلظُّلُمَٰتِ أَن لَّآ إِلَٰهَ إِلَّآ أَنتَ سُبۡحَٰنَكَ إِنِّي
كُنتُ مِنَ ٱلظَّٰلِمِينَ ٨٧ فَٱسۡتَجَبۡنَا لَهُۥ وَنَجَّيۡنَٰهُ
مِنَ ٱلۡغَمِّۚ وَكَذَٰلِكَ نُـۨجِي ٱلۡمُؤۡمِنِينَ ٨٨ وَزَكَرِيَّآ
إِذۡ نَادَىٰ رَبَّهُۥ رَبِّ لَا تَذَرۡنِي فَرۡدٗا وَأَنتَ خَيۡرُ ٱلۡوَٰرِثِينَ ٨٩
فَٱسۡتَجَبۡنَا لَهُۥ وَوَهَبۡنَا لَهُۥ يَحۡيَىٰ وَأَصۡلَحۡنَا
لَهُۥ زَوۡجَهُۥٓۚ إِنَّهُمۡ كَانُواْ يُسَٰرِعُونَ فِي ٱلۡخَيۡرَٰتِ
وَيَدۡعُونَنَا رَغَبٗا وَرَهَبٗاۖ وَكَانُواْ لَنَا خَٰشِعِينَ ٩٠

٣٢٩

﴿٨٢﴾ و ژ شەیتانان، مە هندەك بۆ سەرنەرم كربوون، خۆ بۆ نقوم دكرنە بنێ دەریایان، دا بۆ لۆلۆ و مەرجانان دەربێخن، و ژ بلی ڤێ ژی، شۆلەكێ دی ژی بۆ دكر [وەكی ئاڤاكرنا باژێران، و ئاڤاهیێت بلند، یێت كو مرۆڤ نەشێن پێ رابن]، و ئەم بۆ وان پارێزڤان بووین [دا ئەو خرابیێ نەكەن، و ژ ئەمرێ سولەیمانی دەرنەكەڤن]. ﴿٨٣﴾ و ئەیووب وەختێ نەساخ بووی گازی خودایێ خۆ كر، خودێوۆ ب راستی دەردەكێ گران ئەز پێ گرتیم، و تو ژ هەمی دلۆڤانان دلۆڤانتری. ﴿٨٤﴾ ئینا مە دوعایا وی قەبویل كر، و ئەو دەردێ گرتی، مە ژێ دا پاش، و مە كورێ و كچێت وی، و جارەكا دی ئەمەتی وان ژ دلۆڤانیا خۆ دانێ، دا عیادەتكەر بیرا خۆ بینن، و بێنا خۆ فرەهـ بكەن، هەروەكی ئەیووبی بێنا خۆ فرەهكری. ﴿٨٥﴾ و بەحسێ ئیسماعیل و ئدریس و (ذا الكفل) بكە، كو هەمی ژ دەستەكا سەبركێشان بوون. ﴿٨٦﴾ مە ژی ئەو ئێخستنە د ناڤ دلۆڤانیا خۆدا [د ناڤ پێغەمبەراتیێ یان بەحەشتێدا]، ب راستی ئەو ژ باشان بوون. ﴿٨٧﴾ و بەحسێ خودانێ نەهنگی بكە، وەختێ كەربگرتی دەركەفتی، و هزركر ئەم ب چو جزایان وی تەنگاڤ ناكەین [ڤێجا ئەو ژ گەمیێ هاتە هاڤێتن، و نەهنگی داعویرا]، ئینا د تاریستاناندا [تاریا شەڤێ، تاریا دەریایێ و تاریا زكێ نەهنگی] هەواركر.. خودێوۆ ب راستی ژ بلی تە چو پەرستی نینن، پاكی و باقژی [ژ هەمی كێماسیان] هەر بۆ تەیە، ب راستی [ئەز هێژایی ڤی جزایێمە و]، من ستەم ل خۆ كر. ﴿٨٨﴾ ڤێجا مە دوعایا وی قەبویل كر، و مە ئەو ژ كۆڤان و تەنگاڤیێ رزگاركر، و هۆسا ئەم خودان باوەران [ژ تەنگاڤیان] رزگار دكەین [ئەگەر هەوارا خۆ بگەهیننە مە]. ﴿٨٩﴾ و بەحسێ [پێغەمبەرێ مە] زەكەریای بكە، وەختێ گازی خودایێ خۆ كری، خودێوۆ، من نەهێلە ب تنێ [بێ كور.. كو ئەو كور ببیتە وێرسێ من و جهێ من بگریت، و ئەگەر تو نەدەیە من ژی، ئەز ب خەم ناكەڤم]، ب راستی تو باشترین وێرسی. ﴿٩٠﴾ مە دوعایا وی قەبویل كر و مە یەحیا دایێ، و مە ژنا وی ب بچویك ئێخست [كو بەری هنگی بچویك نەدبوون]، [مە دوعایێت وان پێغەمبەران قەبویلكرن] چونكی ب راستی وان لەز ل خێران دكرن، و ژ ترسا ئێزایا مە، و تەمایی بۆ نیعمەتێت مە دوعا ژ مە دكرن، و وان بەس بۆ مە خۆ دشكاندن، و ل بەر فەرمانا مە د راوەستیایی بوون.

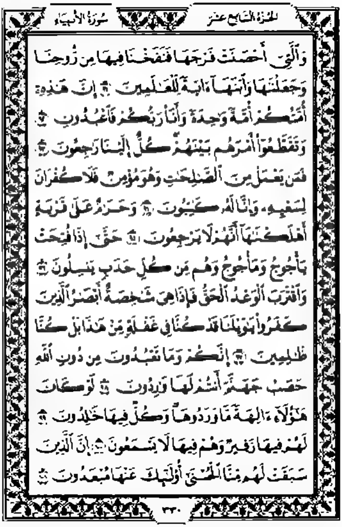

وَٱلَّتِيٓ أَحۡصَنَتۡ فَرۡجَهَا فَنَفَخۡنَا فِيهَا مِن رُّوحِنَا
وَجَعَلۡنَٰهَا وَٱبۡنَهَآ ءَايَةٗ لِّلۡعَٰلَمِينَ ﴿٩١﴾ إِنَّ هَٰذِهِۦٓ
أُمَّتُكُمۡ أُمَّةٗ وَٰحِدَةٗ وَأَنَا۠ رَبُّكُمۡ فَٱعۡبُدُونِ ﴿٩٢﴾
وَتَقَطَّعُوٓاْ أَمۡرَهُم بَيۡنَهُمۡۖ كُلٌّ إِلَيۡنَا رَٰجِعُونَ ﴿٩٣﴾
فَمَن يَعۡمَلۡ مِنَ ٱلصَّٰلِحَٰتِ وَهُوَ مُؤۡمِنٞ فَلَا كُفۡرَانَ
لِسَعۡيِهِۦ وَإِنَّا لَهُۥ كَٰتِبُونَ ﴿٩٤﴾ وَحَرَٰمٌ عَلَىٰ قَرۡيَةٍ
أَهۡلَكۡنَٰهَآ أَنَّهُمۡ لَا يَرۡجِعُونَ ﴿٩٥﴾ حَتَّىٰٓ إِذَا فُتِحَتۡ
يَأۡجُوجُ وَمَأۡجُوجُ وَهُم مِّن كُلِّ حَدَبٖ يَنسِلُونَ ﴿٩٦﴾
وَٱقۡتَرَبَ ٱلۡوَعۡدُ ٱلۡحَقُّ فَإِذَا هِيَ شَٰخِصَةٌ أَبۡصَٰرُ ٱلَّذِينَ
كَفَرُواْ يَٰوَيۡلَنَا قَدۡ كُنَّا فِي غَفۡلَةٖ مِّنۡ هَٰذَا بَلۡ كُنَّا
ظَٰلِمِينَ ﴿٩٧﴾ إِنَّكُمۡ وَمَا تَعۡبُدُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ
حَصَبُ جَهَنَّمَ أَنتُمۡ لَهَا وَٰرِدُونَ ﴿٩٨﴾ لَوۡ كَانَ
هَٰٓؤُلَآءِ ءَالِهَةٗ مَّا وَرَدُوهَاۖ وَكُلّٞ فِيهَا خَٰلِدُونَ ﴿٩٩﴾
لَهُمۡ فِيهَا زَفِيرٞ وَهُمۡ فِيهَا لَا يَسۡمَعُونَ ﴿١٠٠﴾ إِنَّ ٱلَّذِينَ
سَبَقَتۡ لَهُم مِّنَّا ٱلۡحُسۡنَىٰٓ أُوْلَٰٓئِكَ عَنۡهَا مُبۡعَدُونَ ﴿١٠١﴾

﴿٩١﴾ و بەحسێ مەریەمێ بکە، ئەوا خۆ دەهەن پاقژ ڕاگرتی و پارستی، و مە فەرمانا جبریل کر پفکەتە سینگێ وێ [و مە عیسا ئێخستە زکێ وێ]، و مە ئەو و کوڕێ وێ، کرنە نیشانەك [ل سەر دەستهەلاتداریا خودێ] بۆ هەمی خەلکی. ﴿٩٢﴾ ب ڕاستی ئەڤ دینە، دینێ ئیسلامێ [دینێ تەوحیدێیە، و دینێ هەمی پێغەمبەرانە] دینەکێ ب تنێیە، [ئانکو ئێك دینە و ئەوە یێ هەمی پێغەمبەر پێ هاتین] و ئەز خودایێ هەوەمە، ڤێجا [گەلی موسلمانان] پەرستنا من ب تنێ بکەن. ﴿٩٣﴾ [ئەڤ پێغەمبەرە وەکی خەلەکێت زنجیران ل دویڤ ئێك هاتینە، و هەمی ئێك دین بوون، دینێ وان دینێ تەوحیدێ بوو] و دویکەڤتیێت وان ل سەر دینێ خۆ ژێك ڤەقەتیان، و بوونە دەستەك دەستەك و ژێك جودا بوون، و هەمی دێ هەر ب بال مەڤە زڤڕن. ﴿٩٤﴾ ڤێجا هەر کەسێ کار و کریارێت باش بکەت و باوەری ژی هەبیت، بزاڤا وی بەرزە نابیت، و ئەم هەمی کار و کریارێت وی بۆ دنڤیسین. ﴿٩٥﴾ و ل خەلکێ وی گوندی ئەوێ مە [ژ بەر خرابیا وان] د هیلاك بری، حەرام بیت ئەو جارەکا دی بزڤڕنە دنیایێ. ﴿٩٦﴾ هەتا وەختێ سکرێ یەئجووج و مەئجووجان ڤەدبیت، و ئەو ژ هەمی جهێت بلند ب لەز دادکەڤن [ئانکو هندی هند گەلەکن، ژ هەمی ڕێکان دتێن، دا خرابیێ بکەن]. ﴿٩٧﴾ و وەختێ ڕابوونا پشتی مرنێ نێزیك بوو [چونکی دەرکەڤتنا یەئجووج و مەئجووجان ژ نیشانێت قیامەتێنە]، ڤێجا وی وەختی چاڤێت ئەوێت گاوربوویین، ڤەکری و بەق دمینن [و ژ ترساندا ناکەڤنە سەرێك و دبێژن]: وەی ئیزا و نەخۆشی بۆ مە بیت، ب ڕاستی ئەم ژ ڤێ یێت بێ ئاگەهـ بوویین [و مە کارێ خۆ بۆ ڤێ نەکربوو]، بەلکی ئەم یێت ستەمکار بوویین. ﴿٩٨﴾ ب ڕاستی هوین و ئەوێت هوین شوینا خودێ دپەرێسن، ئاردووك و داردوویێ جەهنەمێنە، هوین [دگەل وان] دێ چنە تێدا. ﴿٩٩﴾ و ئەگەر ئەڤە (بوتێت هوین دپەرێسن) پەرستییێت دورست بانە، نەدچۆنە د جەهنەمێدا، و ئەو هەمی ژی تێکدا [بوت و بوتپەرێس] دێ هەروهەر تێدا مینن. ﴿١٠٠﴾ دێتە نالەنال و خڕخڕا سینگێ وان د دۆژەهێدا و [ژ بەر دژواریا ئێزایا دۆژەهێ]، ئەو چو یێ دی نابهیسن. ﴿١٠١﴾ ئەوێت بەری نوکە سۆز و پەیمانا ڕزگاربوونێ، مە ب ڕزقێ وان کری [وەکی عوزەیری و عیسایی و ملیاکەتان]، ئەو ژێ (ژ دۆژەهێ) د دویرن.

لَا يَسۡمَعُونَ حَسِيسَهَاۖ وَهُمۡ فِي مَا ٱشۡتَهَتۡ أَنفُسُهُمۡ
خَٰلِدُونَ ﴿١٠٢﴾ لَا يَحۡزُنُهُمُ ٱلۡفَزَعُ ٱلۡأَكۡبَرُ وَتَتَلَقَّىٰهُمُ
ٱلۡمَلَٰٓئِكَةُ هَٰذَا يَوۡمُكُمُ ٱلَّذِي كُنتُمۡ تُوعَدُونَ ﴿١٠٣﴾
يَوۡمَ نَطۡوِي ٱلسَّمَآءَ كَطَيِّ ٱلسِّجِلِّ لِلۡكُتُبِۚ كَمَا
بَدَأۡنَآ أَوَّلَ خَلۡقٖ نُّعِيدُهُۥۚ وَعۡدًا عَلَيۡنَآۚ إِنَّا كُنَّا
فَٰعِلِينَ ﴿١٠٤﴾ وَلَقَدۡ كَتَبۡنَا فِي ٱلزَّبُورِ مِنۢ بَعۡدِ
ٱلذِّكۡرِ أَنَّ ٱلۡأَرۡضَ يَرِثُهَا عِبَادِيَ ٱلصَّٰلِحُونَ ﴿١٠٥﴾
إِنَّ فِي هَٰذَا لَبَلَٰغٗا لِّقَوۡمٍ عَٰبِدِينَ ﴿١٠٦﴾ وَمَآ أَرۡسَلۡنَٰكَ
إِلَّا رَحۡمَةٗ لِّلۡعَٰلَمِينَ ﴿١٠٧﴾ قُلۡ إِنَّمَا يُوحَىٰٓ إِلَيَّ أَنَّمَآ
إِلَٰهُكُمۡ إِلَٰهٞ وَٰحِدٞۖ فَهَلۡ أَنتُم مُّسۡلِمُونَ ﴿١٠٨﴾
فَإِن تَوَلَّوۡاْ فَقُلۡ ءَاذَنتُكُمۡ عَلَىٰ سَوَآءٖۖ وَإِنۡ أَدۡرِيٓ أَقَرِيبٌ
أَم بَعِيدٞ مَّا تُوعَدُونَ ﴿١٠٩﴾ إِنَّهُۥ يَعۡلَمُ ٱلۡجَهۡرَ مِنَ
ٱلۡقَوۡلِ وَيَعۡلَمُ مَا تَكۡتُمُونَ ﴿١١٠﴾ وَإِنۡ أَدۡرِي لَعَلَّهُۥ
فِتۡنَةٞ لَّكُمۡ وَمَتَٰعٌ إِلَىٰ حِينٖ ﴿١١١﴾ قَٰلَ رَبِّ ٱحۡكُم
بِٱلۡحَقِّۗ وَرَبُّنَا ٱلرَّحۡمَٰنُ ٱلۡمُسۡتَعَانُ عَلَىٰ مَا تَصِفُونَ ﴿١١٢﴾

﴿١٠٢﴾ وان گول پێژنا دۆژەهێ ژێ نابیت [ئانکو دەنگێ ئاگرێ دۆژەهێ ناچیتە گوهێ وان]، و کا دلێ وان د بەحەشتێدا دچیتە چ، دێ هەروهەر بۆ وان هەبیت. ﴿١٠٣﴾ ترسا مەزنا ڕۆژا قیامەتێ وان ب خەم ناتێخیت [چونکی ئەو ژێ د ئێمنن و ژ وان ناگریت]، و ملیاکەت [ل بەر دەرگەهێت بەحەشتێ] ب بەر وانڤە دئێن [و دبێژنێ]: ئەڤە ڕۆژا هەوەیە، ئەو ڕۆژە ئەوا ژڤان بۆ هەوە پێ دهاتە دان. ﴿١٠٤﴾ [بەحسێ وێ ڕۆژێ بۆ بکە] ڕۆژا ئەم ئەسمانی وەکی پێچانا تۆمارێ دپێچین، و [پاشی] کا جارا ئێکێ مە ئەو چاوا چێکربوون، وەسا ئەم دێ وان زڤڕینینەڤە [ئانکو کا مە چاوا ئەو ژ زکێت دەیکێت وان، پێخواس و ڕویس و نەسونەتکری دان، ڕۆژا قیامەتێ ژی وەسا ئەم دێ وان زڤڕینینەڤە]، و ئەڤە پەیمانەکە ل سەر مە [دڤێت ب جهـ بێت]، و ئەم دێ هەر ب جهـ ئینین. ﴿١٠٥﴾ و ب سویند مە د زەبووریدا (کتێبا داوود پێغەمبەری) نڤیسی بوو پشتی تەوراتێ، کو ب ڕاستی بەندەیێت من یێت قەنجیکار [مەخسەد پێ ملەتێ پێغەمبەرێ مەیە] دێ بنە ویرسێت ئەردی. ﴿١٠٦﴾ و ب ڕاستی ئەڤە [ئەڤ سۆرەتە یان ئەڤ قورئانە] بەسی وانە، یێت ب دورستی خودێ دپەرێسن [ئانکو ئەڤ قورئانە بەسی مرۆڤییە، مرۆڤی بگەهینیتە خۆشیا دنیایێ و ئاخرەتێ]. ﴿١٠٧﴾ و [هەی موحەممەد] مە تو نەهنارتی، ئەگەر بۆ هندێ نەبیت، بۆ خەلکێ هەمی جیهانان بیبیە دلۆڤانی. ﴿١٠٨﴾ بێژە: ب ڕاستی بەس ئەو وەحیا بۆ من هاتی ئەڤەیە، کو خودایێ هەوە، خودایەکێ ب تنێیە، ڤێجا موسلمان ببن. ﴿١٠٩﴾ ڤێجا ئەگەر وان بەرێ خۆ ژ ئیسلامێ وەرگێڕا [و موسلمان نەبوون]، بێژە: من هوین هەمی وەکی ئێك ب ئەمرێ خودێ ئاگەهدارکرن، و ئەز نوزانم ئەو ژڤانێ بۆ هەوە هاتیە دان [کو ڕۆژا قیامەتێ و ئیزابا وییە]، یێ نێزیکە یان یێ دویرە [بەلێ هەر دێ ئێت]. ﴿١١٠﴾ و ب ڕاستی خودێ ئاخفتنا ئاشکەرا دزانیت، و یا هوین ڤەدشێرن ژی دزانیت [ئانکو ئەو دژمناتیا هوین ئاشکەرا دکەن بۆ ئیسلامێ و موسلمانان، و ئەو نەڤیان و کەرب و کینا هوین بۆ ئیسلامێ و موسلمانان د سینگێ خۆدا ڤەدشێرن، خودێ پێ ئاگەهدارە، و دێ هەوە ل سەر جزاکەت]. ﴿١١١﴾ و ئەز نوزانم، دبیت [گیرۆبوونا جزاکرنا هەوە] جەرباندن بیت بۆ هەوە [کا هوین دێ چ کەن]، یان ژی دبیت خۆشیەك بیت، هەتا وەختەکێ ئاشکەرا ل دەڤ خودێ هوین تێدا بمینن. ﴿١١٢﴾ [پێغەمبەری] گۆت: خودێوۆ تو حوکمی ب هەقییێ د ناڤبەرا مە و ڤاندا بکە، و خودایێ مە یێ دلۆڤان هاریکارێ مە بیت، ل سەر وان درەوێت هوین د ڕاستا خودێدا دکەن.

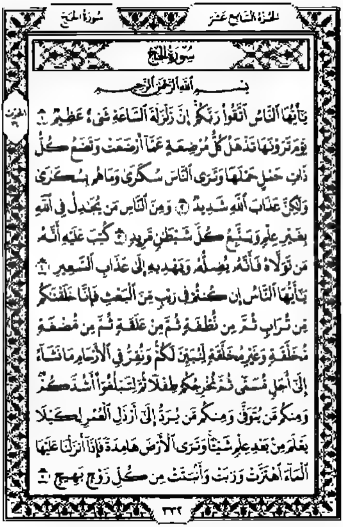

الجزء السابع عشر سورة الحج

سُورَةُ الحَجِّ

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

الحزب

يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ ٱتَّقُواْ رَبَّكُمۡۚ إِنَّ زَلۡزَلَةَ ٱلسَّاعَةِ شَيۡءٌ عَظِيمٞ ١
يَوۡمَ تَرَوۡنَهَا تَذۡهَلُ كُلُّ مُرۡضِعَةٍ عَمَّآ أَرۡضَعَتۡ وَتَضَعُ كُلُّ
ذَاتِ حَمۡلٍ حَمۡلَهَا وَتَرَى ٱلنَّاسَ سُكَٰرَىٰ وَمَا هُم بِسُكَٰرَىٰ
وَلَٰكِنَّ عَذَابَ ٱللَّهِ شَدِيدٞ ٢ وَمِنَ ٱلنَّاسِ مَن يُجَٰدِلُ فِي ٱللَّهِ
بِغَيۡرِ عِلۡمٖ وَيَتَّبِعُ كُلَّ شَيۡطَٰنٖ مَّرِيدٖ ٣ كُتِبَ عَلَيۡهِ أَنَّهُۥ
مَن تَوَلَّاهُ فَأَنَّهُۥ يُضِلُّهُۥ وَيَهۡدِيهِ إِلَىٰ عَذَابِ ٱلسَّعِيرِ ٤
يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ إِن كُنتُمۡ فِي رَيۡبٖ مِّنَ ٱلۡبَعۡثِ فَإِنَّا خَلَقۡنَٰكُم
مِّن تُرَابٖ ثُمَّ مِن نُّطۡفَةٖ ثُمَّ مِنۡ عَلَقَةٖ ثُمَّ مِن مُّضۡغَةٖ
مُّخَلَّقَةٖ وَغَيۡرِ مُخَلَّقَةٖ لِّنُبَيِّنَ لَكُمۡۚ وَنُقِرُّ فِي ٱلۡأَرۡحَامِ مَا نَشَآءُ
إِلَىٰٓ أَجَلٖ مُّسَمّٗى ثُمَّ نُخۡرِجُكُمۡ طِفۡلٗا ثُمَّ لِتَبۡلُغُوٓاْ أَشُدَّكُمۡۖ
وَمِنكُم مَّن يُتَوَفَّىٰ وَمِنكُم مَّن يُرَدُّ إِلَىٰٓ أَرۡذَلِ ٱلۡعُمُرِ لِكَيۡلَا
يَعۡلَمَ مِنۢ بَعۡدِ عِلۡمٖ شَيۡـٔٗاۚ وَتَرَى ٱلۡأَرۡضَ هَامِدَةٗ فَإِذَآ أَنزَلۡنَا عَلَيۡهَا
ٱلۡمَآءَ ٱهۡتَزَّتۡ وَرَبَتۡ وَأَنۢبَتَتۡ مِن كُلِّ زَوۡجِۭ بَهِيجٖ ٥

٣٣٢

سورەتا حەج

ل مەدینەیێ هاتیە خوارێ (٧٨) ئایەنە

بسم الله الرحمن الرحیم

﴿١﴾ گەلی مرۆڤان پارێزکاریا خودایێ خۆ بکەن، ب ڕاستی بیڤەلەرزا ڕۆژا قیامەتێ تشتەكێ مەزنە. ﴿٢﴾ ڕۆژا هوین [وێ بیڤەلەرزێ] دبینن، هەمی دایین و ماك، ساڤاشیرێ خۆ، ژ بیر دكەن و دهێلن، و هەمی ئاڤس و گرانە، بەردهاڤێژن، و دێ مرۆڤان بینی سەرخۆشن، و ئەو ب خۆ نە د سەرخۆشن، بەلێ ئیزایا خودایێ تەیا گرانە. ﴿٣﴾ و هندەك مرۆڤ هەنە [وەكی (نەضرێ)ێ كورێ (حارثی)ی و موشركان] گەنگەشەیێ د دەرهەقێ خودێدا دكەن، بێی كو زانینەك هەبیت [و هزر دكەن خودێ نەشێت جارەكا دی، پشتی مرنێ وان ساخكەتەڤە]، و ب دویڤ هەر شەیتانەكێ خڕیایی و خرابیخواز دكەڤن. ﴿٤﴾ ل سەر وی شەیتانی یێ هاتیە نڤیسین، كو ب ڕاستی ئەوێ ب دویڤ وی بكەڤیت و ڕێكا وی بگریت، ئەو دێ وی بەرزە و گومڕا كەت، و بەرێ وی دێ دەتە ئیزایا ئاگری. ﴿٥﴾ گەلی مرۆڤان ئەگەر هوین ژ ڕابوونا پشتی مرنێ ب گۆمان و دودلن [هوین بەرێ خۆ بدەنە چێكرنا خۆ یا جارا ئێكێ]، ب ڕاستی مە هوین [ئانكو بابێ هەوە ئادەم] جارا ئێكێ یێت ژ ئاخێ چێكرین، پاشی ژ چپكەكێ، پاشی ژ خوینپارەی، پاشی ژ گۆشتپارەیەكا بێ كێماسی و تەكووز، و ژ ئێكا نەتەكووز، دا بۆ هەوە دیار بكەین [ئەم خودان شیانین ل سەر هەمی تشتان]، و ئەم وێ د مالبچویكاندا خۆجە دكەین و ڕادگرین، هەتا وەختەكێ دیاركری، یێ مە بڤێت، پاشی دێ هەوە بچویك دەین [پێچ پێچە دێ هەوە مەزن كەین] دا ب دورستی تێ بگەهن و بالغ ببن، و هندەك ژ هەوە [بەری بالغ ببن] دمرن، و هندەك ژ هەوە دمینن هەتا زێدە پیر و بێ چارە دبن، دا چو تشتان پشتی دزانی نەزانیت، و تو ئەردی دبینی هشك و بێ شینكاتیە، گاڤا مە باران ب سەردا ئینا، ئەو ئەردێ هشك ب شینكاتی دهەژیت و دوەرمیت، و ژ هەمی ڕەنگێت جوان یێت شینكاتی، شین دكەت.

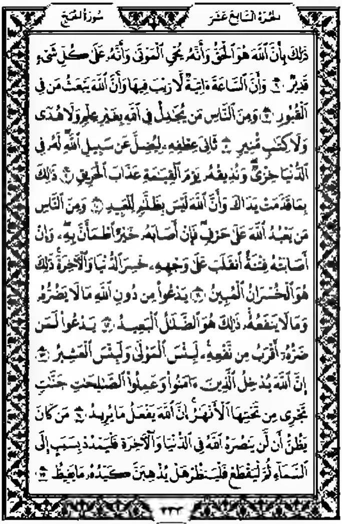

ذَٰلِكَ بِأَنَّ ٱللَّهَ هُوَ ٱلۡحَقُّ وَأَنَّهُۥ يُحۡيِ ٱلۡمَوۡتَىٰ وَأَنَّهُۥ عَلَىٰ كُلِّ شَيۡءٖ
قَدِيرٞ ﴿٦﴾ وَأَنَّ ٱلسَّاعَةَ ءَاتِيَةٞ لَّا رَيۡبَ فِيهَا وَأَنَّ ٱللَّهَ يَبۡعَثُ مَن فِي
ٱلۡقُبُورِ ﴿٧﴾ وَمِنَ ٱلنَّاسِ مَن يُجَٰدِلُ فِي ٱللَّهِ بِغَيۡرِ عِلۡمٖ وَلَا هُدٗى
وَلَا كِتَٰبٖ مُّنِيرٖ ﴿٨﴾ ثَانِيَ عِطۡفِهِۦ لِيُضِلَّ عَن سَبِيلِ ٱللَّهِۖ لَهُۥ فِي
ٱلدُّنۡيَا خِزۡيٞۖ وَنُذِيقُهُۥ يَوۡمَ ٱلۡقِيَٰمَةِ عَذَابَ ٱلۡحَرِيقِ ﴿٩﴾ ذَٰلِكَ
بِمَا قَدَّمَتۡ يَدَاكَ وَأَنَّ ٱللَّهَ لَيۡسَ بِظَلَّٰمٖ لِّلۡعَبِيدِ ﴿١٠﴾ وَمِنَ ٱلنَّاسِ
مَن يَعۡبُدُ ٱللَّهَ عَلَىٰ حَرۡفٖۖ فَإِنۡ أَصَابَهُۥ خَيۡرٌ ٱطۡمَأَنَّ بِهِۦۖ وَإِنۡ
أَصَابَتۡهُ فِتۡنَةٌ ٱنقَلَبَ عَلَىٰ وَجۡهِهِۦ خَسِرَ ٱلدُّنۡيَا وَٱلۡأٓخِرَةَۚ ذَٰلِكَ
هُوَ ٱلۡخُسۡرَانُ ٱلۡمُبِينُ ﴿١١﴾ يَدۡعُواْ مِن دُونِ ٱللَّهِ مَا لَا يَضُرُّهُۥ
وَمَا لَا يَنفَعُهُۥۚ ذَٰلِكَ هُوَ ٱلضَّلَٰلُ ٱلۡبَعِيدُ ﴿١٢﴾ يَدۡعُواْ لَمَن
ضَرُّهُۥٓ أَقۡرَبُ مِن نَّفۡعِهِۦۚ لَبِئۡسَ ٱلۡمَوۡلَىٰ وَلَبِئۡسَ ٱلۡعَشِيرُ ﴿١٣﴾
إِنَّ ٱللَّهَ يُدۡخِلُ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّٰلِحَٰتِ جَنَّٰتٖ
تَجۡرِي مِن تَحۡتِهَا ٱلۡأَنۡهَٰرُۚ إِنَّ ٱللَّهَ يَفۡعَلُ مَا يُرِيدُ ﴿١٤﴾ مَن كَانَ
يَظُنُّ أَن لَّن يَنصُرَهُ ٱللَّهُ فِي ٱلدُّنۡيَا وَٱلۡأٓخِرَةِ فَلۡيَمۡدُدۡ بِسَبَبٍ إِلَى
ٱلسَّمَآءِ ثُمَّ لۡيَقۡطَعۡ فَلۡيَنظُرۡ هَلۡ يُذۡهِبَنَّ كَيۡدُهُۥ مَا يَغِيظُ ﴿١٥﴾

﴿٦﴾ ئەڤە [دانا مرۆڤان، و شێکرنا ئەردێ هشك و رِویت و رِموال، ب هەمی رەنگێت شێکاتیێن] دا بزانن، ب راستی هەبوونا خودێ یا بەجهە [ئانکو چو گۆمان تێدا نینە]، و ئەوە مریان ساخ دکەت، و بێ گۆمان ئەو ل سەر هەمی تشتان یێ دەستهەلاتدارە. ﴿٧﴾ [و دا بزانن] بێ گۆمان رِۆژا قیامەتێ هەر دێ ئێت، و چو گۆمان و دودلی د هاتنا ویدا نینە، و بێ گۆمان هندی د گۆرِاندا، خودێ دێ وان هەمیان ساخکەت و راکەتە ڤە. ﴿٨﴾ و ژ مرۆڤان هندەك یێت هەین بێ زانین و بێ رِێنیشاندەر، و بێ وەحی و بێ کتێبەکا رِۆنکەر [هەبیت]، مەدەرکێ د دەرهەقێ خودێدا دکەن. ﴿٩﴾ ئەو ستۆیێ خۆ ژ مەزناتی و ژ رِوی وەرگێران ژ هەقیێ باددەن، دا مرۆڤان ژ رِێکا خودێ دویربێخن، رِسوایی و شەرمزاری د دنیایێدا بۆ وانە، و رِۆژا قیامەتێ ژی دێ وان کەینە د ئێزابا دۆژەهێ یا مرۆڤسۆزدا. ﴿١٠﴾ ئەڤ ئێزایە ژ بەر وێیە یا تە ب دەستێت خۆ بەری نوکە کری، و خودێ ب راستی د راستا بەندەیێت خۆدا نەیێ ستەمکارە.

﴿١١﴾ و ژ مرۆڤان هندەك یێت هەین ل هەجەتێن [نە د بەجهن، و ب گۆمانن] د پەرستنا خودێدا، ڤێجا ئەگەر قەنجیەك گەهشتێ، دێ ل سەر دینێ خۆ مینیت، و ئەگەر نەخۆشیەك [هەر نەخۆشیەکا هەبیت بۆ جەرِباندنا وی] گەهشتێ، دێ جارەکا دی زڤرِیتەڤە سەر گاوریێ، [و هۆسا] دنیا و ئاخرەت ژ دەست خۆ کرن، ئێ خوسارەتیا بەرچاڤ و ئاشکەرا ئەها ئەڤەیە. ﴿١٢﴾ [ئەڤێ هۆسا زڤرِییە سەر گاوریێ] وی شوینا خودێ دپەرێسیت، یێ کو نە فایدەیی دگەهینیتێ نە ژی زیانێ، ئەها ئەڤەیە بەرزەبوون و گومرِاییا کویر و دویر. ﴿١٣﴾ ئەڤە وی دپەرێسیت یێ کو زیانا وی [د دنیایێ و ئاخرەتێدا] ژ مفاییێ وی [یێ ئەو بۆ ددانن] نێزیکتر، ئەو چ پیسە پشتەڤانە، و چ پیسە هەڤالە [بۆ خۆ گرتی]. ﴿١٤﴾ ب راستی خودێ دێ وان ئەوێت باوەری ئینایین و کار و کریارێت راست و قەنج کرین، بەتە وان بەحەشتان ئەوێت رِوبار د ناڤدا دئێن و دچن، ب راستی خودێ وێ دکەت یا وی بڤێت. ﴿١٥﴾ هەر کەسێ هزر بکەت، خودێ هاریکاریا پێغەمبەرێ خۆ د دنیایێ و ئاخرەتێدا ناکەت و وی ب سەر ناێخیت، بلا [ژ کەربێت خۆدا] وەریسەکی بێخیتە بانی و ستۆیێ خۆ تێ دانیت و خۆ بخەندقینیت، و بلا بەرێ خۆ بدەتێ کا ئەڤا وی کری، سەرکەفتنا خودێ بۆ پێغەمبەری، ئەوا [گاور] بۆ کەربگرتی بوویی، دێ بەت.

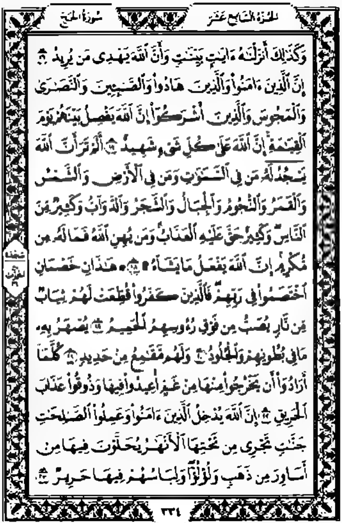

الجزء السابع عشر
سورة الحج

وَكَذَٰلِكَ أَنزَلۡنَٰهُ ءَايَٰتِۭ بَيِّنَٰتٖ وَأَنَّ ٱللَّهَ يَهۡدِي مَن يُرِيدُ ١٦
إِنَّ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَٱلَّذِينَ هَادُواْ وَٱلصَّٰبِـِٔينَ وَٱلنَّصَٰرَىٰ
وَٱلۡمَجُوسَ وَٱلَّذِينَ أَشۡرَكُوٓاْ إِنَّ ٱللَّهَ يَفۡصِلُ بَيۡنَهُمۡ يَوۡمَ
ٱلۡقِيَٰمَةِۚ إِنَّ ٱللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيۡءٖ شَهِيدٌ ١٧ أَلَمۡ تَرَ أَنَّ ٱللَّهَ
يَسۡجُدُۤ لَهُۥ مَن فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَن فِي ٱلۡأَرۡضِ وَٱلشَّمۡسُ
وَٱلۡقَمَرُ وَٱلنُّجُومُ وَٱلۡجِبَالُ وَٱلشَّجَرُ وَٱلدَّوَآبُّ وَكَثِيرٞ مِّنَ
ٱلنَّاسِۖ وَكَثِيرٌ حَقَّ عَلَيۡهِ ٱلۡعَذَابُۗ وَمَن يُهِنِ ٱللَّهُ فَمَا لَهُۥ مِن
مُّكۡرِمٍۚ إِنَّ ٱللَّهَ يَفۡعَلُ مَا يَشَآءُ۩ ١٨ ۞هَٰذَانِ خَصۡمَانِ
ٱخۡتَصَمُواْ فِي رَبِّهِمۡۖ فَٱلَّذِينَ كَفَرُواْ قُطِّعَتۡ لَهُمۡ ثِيَابٞ
مِّن نَّارٖ يُصَبُّ مِن فَوۡقِ رُءُوسِهِمُ ٱلۡحَمِيمُ ١٩ يُصۡهَرُ بِهِۦ
مَا فِي بُطُونِهِمۡ وَٱلۡجُلُودُ ٢٠ وَلَهُم مَّقَٰمِعُ مِنۡ حَدِيدٖ ٢١ كُلَّمَآ
أَرَادُوٓاْ أَن يَخۡرُجُواْ مِنۡهَا مِنۡ غَمٍّ أُعِيدُواْ فِيهَا وَذُوقُواْ عَذَابَ
ٱلۡحَرِيقِ ٢٢ إِنَّ ٱللَّهَ يُدۡخِلُ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّٰلِحَٰتِ
جَنَّٰتٖ تَجۡرِي مِن تَحۡتِهَا ٱلۡأَنۡهَٰرُ يُحَلَّوۡنَ فِيهَا مِنۡ
أَسَاوِرَ مِن ذَهَبٖ وَلُؤۡلُؤٗاۖ وَلِبَاسُهُمۡ فِيهَا حَرِيرٞ ٢٣

نصف الحزب ٣٤

٣٣٤

﴿١٦﴾ و هۆسا مە قورئان ئينا خوار، و قورئان هەمی نيشان و ئايەتێت ئاشكەراكەر، و ب ڕاستی خودێ وی ڕاستەڕێ دكەت، يێ وی بڤێت. ﴿١٧﴾ ب ڕاستی ئەوێت موسلمان بوويين [و باوەری ب موحەممەدی ئينايين]، و ئەوێت بووينە جوهی [دويكەفتيێت مووسايی] و سابئين [جوينەكە ژ جوهی و فەلەيان ڤەبووينە، ستێران دپەرێسن، و هندەك دبێژن ملياكەتان دپەرێسن] و فەلە و ئاگرپەرێس، و ئەوێت هەڤپشك بۆ خودێ دانايين [كو عەرەبێت بوتپەرێس بوون]، خودێ ڕۆژا قيامەتێ دێ حوكمی د ناڤبەرا واندا كەت و وان ژێكڤەكەت، ب ڕاستی خودێ ل سەر هەمی تشتان يێ شياندارە. ﴿١٨﴾ ئەرێ ما تو نابينی، هندی د ئەرد و ئەسماناندا هەی، و ڕۆژ و هەيڤ و ستێر و چيا و دار و جانەوەر، و گەلەك ژ مرۆڤان ژی بۆ خودێ دچنە سوجدەيێ و بن ئەمری وينە، و گەلەك ژ وان ژی هێژايی ئيزايێ دبن [ئەوێت خۆ مەزن دبينن و گوهدارييا خودێ نەكەن]، و هەر كەسێ خودێ وی [ب گاوريێ و نەخۆشيێ] ڕسوا و ڕەزيل بكەت، ڤێجا وی كەس نينە وی ب قەدر بێخيت [و كەيفخۆش بكەت، و ئيزايا خودێ ل سەر ڕاكەت]، ب ڕاستی خودێ چ بڤێت وێ دكەت. ﴿١٩﴾ ئەڤە دو جوينێت هەڤڕكن [جوينا موسلمانان و جوينا گاوران] د ڕاستا خودايێ خۆدا ب هەڤڕك چۆينە، ڤێجا ئەوێت گاوربووين [جوينا گاوران]، دێ جلك ژ ئاگری بۆ وان تێنە كەركرن، و ئاڤا زێدە كەليايی دێ ب سەر سەرێ واندا تێنە ڕێتن. ﴿٢٠﴾ تشتێ د زكێ واندا هەی [ژ ڕويڤيك و بەزی] و پێستێ وان، دێ حەليت. ﴿٢١﴾ و گورزێت ئاسنی ل وان دتێنە دان [ملياكەتێت زێرەڤان د دۆژەهێدا ل سەرێت وان ددەن، ئەگەر ڤيان ژ دۆژەهێ دەركەڤن]. ﴿٢٢﴾ و هەر وەختێ وان ڤيا ژ ئاگری دەركەڤن، ژ بەر وێ هناڤسۆتنا ژ ئاگری دگەهيتە وان، جارەكا دی دێ بۆ ناڤ تێنە ڤەگێڕان، و تامكەنە ئيزايا دۆژەهێ [و ملياكەت دێ بێژنە وان: دێ تامكەنە ئيزايا دۆژەهێ يا مرۆڤسۆژ]. ﴿٢٣﴾ ب ڕاستی خودێ، ئەوێت باوەری ئينايين [جوينا موسلمانان] و كار و كريارێت ڕاست و قەنج كرين، دێ وان بەتە وان بەحەشتان، ئەوێت ڕويبار د بنڕا دئێن و دچن، و تێدا دێنە خەملاندن، ب بازنێت زێری، و ب لۆلۆ و مراريان، و جلكێ وان تێدا ئارمويشە.

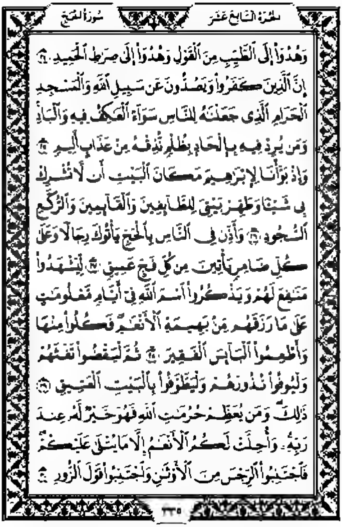

الجزء السابع عشر سورة الحج

وَهُدُوٓاْ إِلَى ٱلطَّيِّبِ مِنَ ٱلۡقَوۡلِ وَهُدُوٓاْ إِلَىٰ صِرَٰطِ ٱلۡحَمِيدِ ﴿٢٤﴾
إِنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ وَيَصُدُّونَ عَن سَبِيلِ ٱللَّهِ وَٱلۡمَسۡجِدِ
ٱلۡحَرَامِ ٱلَّذِي جَعَلۡنَٰهُ لِلنَّاسِ سَوَآءً ٱلۡعَٰكِفُ فِيهِ وَٱلۡبَادِۚ
وَمَن يُرِدۡ فِيهِ بِإِلۡحَادِۭ بِظُلۡمٖ نُّذِقۡهُ مِنۡ عَذَابٍ أَلِيمٖ ﴿٢٥﴾
وَإِذۡ بَوَّأۡنَا لِإِبۡرَٰهِيمَ مَكَانَ ٱلۡبَيۡتِ أَن لَّا تُشۡرِكۡ
بِي شَيۡـٔٗا وَطَهِّرۡ بَيۡتِيَ لِلطَّآئِفِينَ وَٱلۡقَآئِمِينَ وَٱلرُّكَّعِ
ٱلسُّجُودِ ﴿٢٦﴾ وَأَذِّن فِي ٱلنَّاسِ بِٱلۡحَجِّ يَأۡتُوكَ رِجَالٗا وَعَلَىٰ
كُلِّ ضَامِرٖ يَأۡتِينَ مِن كُلِّ فَجٍّ عَمِيقٖ ﴿٢٧﴾ لِّيَشۡهَدُواْ
مَنَٰفِعَ لَهُمۡ وَيَذۡكُرُواْ ٱسۡمَ ٱللَّهِ فِيٓ أَيَّامٖ مَّعۡلُومَٰتٍ
عَلَىٰ مَا رَزَقَهُم مِّنۢ بَهِيمَةِ ٱلۡأَنۡعَٰمِۖ فَكُلُواْ مِنۡهَا
وَأَطۡعِمُواْ ٱلۡبَآئِسَ ٱلۡفَقِيرَ ﴿٢٨﴾ ثُمَّ لۡيَقۡضُواْ تَفَثَهُمۡ
وَلۡيُوفُواْ نُذُورَهُمۡ وَلۡيَطَّوَّفُواْ بِٱلۡبَيۡتِ ٱلۡعَتِيقِ ﴿٢٩﴾
ذَٰلِكَۖ وَمَن يُعَظِّمۡ حُرُمَٰتِ ٱللَّهِ فَهُوَ خَيۡرٞ لَّهُۥ عِندَ
رَبِّهِۦۗ وَأُحِلَّتۡ لَكُمُ ٱلۡأَنۡعَٰمُ إِلَّا مَا يُتۡلَىٰ عَلَيۡكُمۡۖ
فَٱجۡتَنِبُواْ ٱلرِّجۡسَ مِنَ ٱلۡأَوۡثَٰنِ وَٱجۡتَنِبُواْ قَوۡلَ ٱلزُّورِ ﴿٣٠﴾

٣٣٥

﴿٢٤﴾ ئەڤ جوینە [جوینا موسلمانان د ژیانا دنیایێدا] بۆ ئاخفتنا پاقژ و بژوین [کو ئەو ژی پەیڤا ئێکتاییێیە (لا إله إلا الله)] هاتنە ڕاستەڕێکرن، و بۆ ڕێکا خودێ [کو ئیسلامە] ڕاستەڕێ بوون. ﴿٢٥﴾ ب ڕاستی ئەوێت گاوربوویین، و ڕێکا خودێ و مزگەفتا کەعبێ ل خەلکی دگرن، و خەلکی ژێ ددەنە پاش، ئەو مزگەفتا مە بۆ هەمی خەلکی وەکی ئێك دانایی [بێ فەرق و جودایی]، چ یێ وێرێ بیت [ئانکو ئاکنجییێ مەکەهێ بیت]، یان ژی ژ دەرڤە هاتبیت [هەتێ هەمییان وەکی ئێکە، تێدا نڤێژان بکەن، و تەوافا وێ بکەن]، و هەر کەسێ بڤێت و بکەتە د دلێ خودا، د مزگەفتا کەعبێدا گونەهەکێ بکەت، و ژ ڕێکا ڕاست دەرکەڤیت، ئەم دێ ئیزایەکا دژوار دەینێ. ﴿٢٦﴾ و بێژە وان: دەمێ مە جهێ کەعبێ بۆ ئیبراهیمی دیارکری، و کرییە جهێ لێزڤرینێ و پەرستنێ، و مە گۆتێ چو تشتان بۆ من نەکە هەڤال و هەڤپشك، و مالا من [کو کەعبەیە] بۆ تەوافکەر و ئاکنجی و داچەمیایی و سوجدەکەران [نڤێژکەران] پاقژ بکە. ﴿٢٧﴾ و گازی مرۆڤان بکە بۆ حەجێ، ڤێجا پەیادە و سویاری حێشترێت لاواز و وەستیایی، ژ هەمی ڕەخ و ڕوی و کنارێت دنیایێ، دێ قەست کەنێ. ﴿٢٨﴾ دا بۆ خۆ مفایان [یێت دینی و دنیایێ] ببینن، و زکرێ خودێ ل سەر ڤەکوشتنا قوربانان، ژ پەزی و چێلان و حێشتران، بکەن [ئانکو ناڤێ خودێ بینن]، د هندەك ڕۆژێت ئاشکەرادا [کو ڕۆژا قوربانییە و هەرسێ ڕۆژێت د دویڤرا] ل سەر وێ ڕزقێ خودێ دایییە وان ژ گیاندارێت ڕاگرتنێ یێت گیاخۆر [وەکی کەوالی و حێشتران و چێلان]، ڤێجا هوین ژێ [ژ قوربانان] بخۆن، و ژێ بدەنە ژارێ دەست تەنگ. ﴿٢٩﴾ پاشی [پشتی ڤەکوشتنا قوربانی، و ڕەجما ئێکێ] بلا قرێژا خۆ ڕاکەن و پاقژبن [ئەڤا ژ بەر ئیحرامان نەدشیان ژ خۆ ڤەکەن، ڤێجا بلا سەرێ خۆ کورت بکەن یان بتراشن، و مویێت دی ژێڤەکەن، و نینۆکان بتراشن]، و بلا قوربانێت ئێخستینە سەر خۆ، بدەن، و بلا تەوافا مالا پیرۆز بکەن [ئانکو بلا تەوافا (افاضه)یێ بکەن]. ﴿٣٠﴾ کاروبارێت حەجێ ئەڤەنە ئەوێت مە ئەمر پێ کرین، و هەر کەسێ ئەو تشتێ خودێ ئەمر پێ کری بکەت، و ئەوێ حەرامکری نەدەتە سەر و مەزن بدانیت، و ڕێزێ لێ بگریت، ئێ ئەڤە ل دەڤ خودایێ وی بۆ چێترە، [گەلی مرۆڤان] هەمی تەرش [ژ پەزی و حێشتران و چێلان] بۆ هەوە هاتنە حەلالکرن و دورستکرن، ژ بلی وان، ئەوێت حەرامبیا وان، بۆ هەوە د ئایەتا حەرامکرنێدا هاتینە خواندن [بزڤڕنە ئایەتا (٣) ژ سورەتا مائیدە]، ڤێجا خۆ ژ پیسیێ [ئانکو بوتان] پارێزن، و خۆ ژ گۆتنا پویچ و درەوێ و شەهدەمزوریێ پارێزن، و خۆ ژێ دویر بێخن.

حُنَفَآءَ لِلَّهِ غَيۡرَ مُشۡرِكِينَ بِهِۦۚ وَمَن يُشۡرِكۡ بِٱللَّهِ فَكَأَنَّمَا خَرَّ مِنَ
ٱلسَّمَآءِ فَتَخۡطَفُهُ ٱلطَّيۡرُ أَوۡ تَهۡوِي بِهِ ٱلرِّيحُ فِي مَكَانٖ سَحِيقٖ ﴿٣١﴾
ذَٰلِكَۖ وَمَن يُعَظِّمۡ شَعَٰٓئِرَ ٱللَّهِ فَإِنَّهَا مِن تَقۡوَى ٱلۡقُلُوبِ ﴿٣٢﴾
لَكُمۡ فِيهَا مَنَٰفِعُ إِلَىٰٓ أَجَلٖ مُّسَمّٗى ثُمَّ مَحِلُّهَآ إِلَى ٱلۡبَيۡتِ
ٱلۡعَتِيقِ ﴿٣٣﴾ وَلِكُلِّ أُمَّةٖ جَعَلۡنَا مَنسَكٗا لِّيَذۡكُرُواْ ٱسۡمَ ٱللَّهِ عَلَىٰ
مَا رَزَقَهُم مِّنۢ بَهِيمَةِ ٱلۡأَنۡعَٰمِۗ فَإِلَٰهُكُمۡ إِلَٰهٞ وَٰحِدٞ فَلَهُۥٓ
أَسۡلِمُواْۗ وَبَشِّرِ ٱلۡمُخۡبِتِينَ ﴿٣٤﴾ ٱلَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ ٱللَّهُ وَجِلَتۡ
قُلُوبُهُمۡ وَٱلصَّٰبِرِينَ عَلَىٰ مَآ أَصَابَهُمۡ وَٱلۡمُقِيمِي ٱلصَّلَوٰةِ
وَمِمَّا رَزَقۡنَٰهُمۡ يُنفِقُونَ ﴿٣٥﴾ وَٱلۡبُدۡنَ جَعَلۡنَٰهَا لَكُم مِّن شَعَٰٓئِرِ
ٱللَّهِ لَكُمۡ فِيهَا خَيۡرٞۖ فَٱذۡكُرُواْ ٱسۡمَ ٱللَّهِ عَلَيۡهَا صَوَآفَّۖ فَإِذَا وَجَبَتۡ
جُنُوبُهَا فَكُلُواْ مِنۡهَا وَأَطۡعِمُواْ ٱلۡقَانِعَ وَٱلۡمُعۡتَرَّۚ كَذَٰلِكَ سَخَّرۡنَٰهَا
لَكُمۡ لَعَلَّكُمۡ تَشۡكُرُونَ ﴿٣٦﴾ لَن يَنَالَ ٱللَّهَ لُحُومُهَا وَلَا دِمَآؤُهَا
وَلَٰكِن يَنَالُهُ ٱلتَّقۡوَىٰ مِنكُمۡۚ كَذَٰلِكَ سَخَّرَهَا لَكُمۡ لِتُكَبِّرُواْ
ٱللَّهَ عَلَىٰ مَا هَدَىٰكُمۡۗ وَبَشِّرِ ٱلۡمُحۡسِنِينَ ﴿٣٧﴾ ۞ إِنَّ ٱللَّهَ يُدَٰفِعُ
عَنِ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْۗ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يُحِبُّ كُلَّ خَوَّانٖ كَفُورٍ ﴿٣٨﴾

الحزب

﴿٣١﴾ بەرێ خۆ ژ هەمی دینێت پویچ وەرگێڕن، و بەرێ خۆ بدەنە دینێ ڕاست و دورست، و هەڤپشکان بۆ خودێ چێ نەکەن، ب ڕاستی هەر کەسێ هەڤپشکان بۆ خودێ چێ کەت، هەروەکی ژ بلندایییێ ژۆردا کەتی [ئانكو ژ بلندایيا ئیمانێ ژۆردا کەتیە نزماتیا گاوریێ]، ڤێجا باڵندەیەك هێژ ل هەوا خۆ لێ بدەت، یان ژی با وی باڤێژیتە جهەکێ دویر و کویر. ﴿٣٢﴾ ئەڤ ئەمرە خودێ بۆ هەوە ئاشکەراکر و هەر کەسێ ئەمرێت خودێ [ڕێ و نیشانێت دینێ وی ژ وان، قوربان و ڕێ و نیشانێت حەجێ] مەزن بدانیت، وەکی ئەمر پێ هاتی، ب جهـ بکەت، ب ڕاستی ئەڤە [ئانكو مەزن وەرگرتنا ئەمرێت خودێ یان قوربانی] نیشانا ترسیانا دلانە ژ خودێ. ﴿٣٣﴾ و فایدە و مفا بۆ هەوە، د وان قوربانانێدا، یێت هەین [سواربوونا وان و شیر و موی و هریا وان] هەتا وەختەکێ دیارکری [ئانكو هەتا ڕۆژا قوربانی ب خۆ]، پاشی جهێ ڤەکوشتنا وان مالا پیرۆزە. ﴿٣٤﴾ و بۆ هەر ملەتەکی، مە قوربانگەهەك [جهێ سەرژێکرنا قوربانان] یا دانایی، دا ناڤێ خودێ ل سەر وان قوربانان، ژ تەرشێت مە ب ڕزقێ وان کرین، بینن، ڤێجا خودایێ هەوە [ئەوێ هەمی دینێت ئەسمانی ئینایینە خوارێ] ئێك خودایە، ڤێجا خۆ هەلپەسێرنە وی ب تنێ، و مزگینییێ بدە وان ئەوێت خۆ بۆ خودێ دشکێنن، و بەردەوام بەرنەمری وی بن. ﴿٣٥﴾ ئەوێت گاڤا ناڤێ خودێ دئێتە ئینان، دلێ وان ژ ترساندا دلەرزیت، و گاڤا نەخۆشییەك گەهشتە وان، سەبرێ خۆ ل سەر دکێشن، و بەردەوام نڤێژان ب ڕەنگێ پێدڤی دکەن، و ژ تشتێ مە ب ڕزقێ وان کری، دکەنە خێر. ﴿٣٦﴾ و مە چێل و حێشتر یێت دایین و دورستکرین، بۆ هەوە ببنە قوربان، و بۆ هەوە هندەك مفایێت دی ژی یێت تێدا هەین [وەکی سواربوون و شیری و... هتد]، ڤێجا گاڤا هەوە دەست و پێت وان ب ڕێز گرێدان [ئانكو هەوە ڤەکوشتن]، ناڤێ خودێ ل سەر بینن، و وەختێ دکەڤنە سەر تەنشتا خۆ [پشتی دئێنە ڤەکوشتن] ژێ بخۆن، و ژێ بدەنە هەژارێ ڕازی ب ڕزقێ خۆ [ل مالا خۆ]، و یێ خۆ نیشا هەوە ددەت، دا هوین ژێ بدەنێ بێی ژ هەوە بخوازیت، و هۆسا ئەڤە [جانەوەرێت مەزن] مە بۆ هەوە یێت سەرنەرم کرین، دا هوین سوپاسی و شوکورا خودێ بکەن. ﴿٣٧﴾ د بنیڕا نە گۆشتێ وان [قوربانان] و نە خوینا وان ناگەهیتە خودێ، بەلێ ترسیان و گوهدارییا هەوە بۆ خودێ، دێ گەهیتێ، و هۆسا مە بۆ هەوە یێت سەرنەرم کرین، دا هوین خودێ مەزن بناسن [ئانكو بێژن (الله أكبر)]، چونکی وی هوین یێت ڕاستەڕێکرینە ئەحکامێت دینێ خۆ، و مزگینییێ بدە شۆل بنەجهان. ﴿٣٨﴾ ب ڕاستی خودێ زێدە زێدە بەرەڤانییێ ژ وان دکەت، ئەوێت باوەری ئینایین، ب ڕاستی خودێ حەژ هەمی خائنین [ئەوێت خیانەتێ د ئەمانەتێ خودێدا دکەن] و نیعمەت ژ بیرکەران ناکەت.

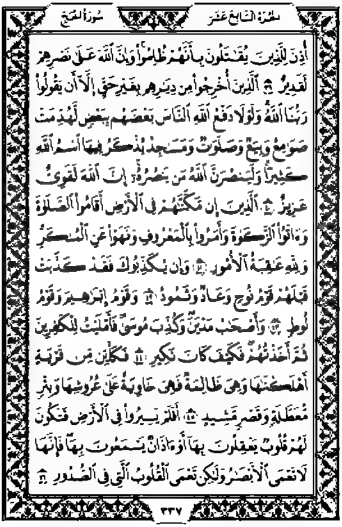

الجزء السابع عشر
سورة الحج

أُذِنَ لِلَّذِينَ يُقَٰتَلُونَ بِأَنَّهُمۡ ظُلِمُواْۚ وَإِنَّ ٱللَّهَ عَلَىٰ نَصۡرِهِمۡ
لَقَدِيرٌ ٣٩ ٱلَّذِينَ أُخۡرِجُواْ مِن دِيَٰرِهِم بِغَيۡرِ حَقٍّ إِلَّآ أَن يَقُولُواْ
رَبُّنَا ٱللَّهُۗ وَلَوۡلَا دَفۡعُ ٱللَّهِ ٱلنَّاسَ بَعۡضَهُم بِبَعۡضٖ لَّهُدِّمَتۡ
صَوَٰمِعُ وَبِيَعٞ وَصَلَوَٰتٞ وَمَسَٰجِدُ يُذۡكَرُ فِيهَا ٱسۡمُ ٱللَّهِ
كَثِيرٗاۗ وَلَيَنصُرَنَّ ٱللَّهُ مَن يَنصُرُهُۥٓۚ إِنَّ ٱللَّهَ لَقَوِيٌّ
عَزِيزٌ ٤٠ ٱلَّذِينَ إِن مَّكَّنَّٰهُمۡ فِي ٱلۡأَرۡضِ أَقَامُواْ ٱلصَّلَوٰةَ
وَءَاتَوُاْ ٱلزَّكَوٰةَ وَأَمَرُواْ بِٱلۡمَعۡرُوفِ وَنَهَوۡاْ عَنِ ٱلۡمُنكَرِۗ
وَلِلَّهِ عَٰقِبَةُ ٱلۡأُمُورِ ٤١ وَإِن يُكَذِّبُوكَ فَقَدۡ كَذَّبَتۡ
قَبۡلَهُمۡ قَوۡمُ نُوحٖ وَعَادٞ وَثَمُودُ ٤٢ وَقَوۡمُ إِبۡرَٰهِيمَ وَقَوۡمُ
لُوطٖ ٤٣ وَأَصۡحَٰبُ مَدۡيَنَۖ وَكُذِّبَ مُوسَىٰ فَأَمۡلَيۡتُ لِلۡكَٰفِرِينَ
ثُمَّ أَخَذۡتُهُمۡۖ فَكَيۡفَ كَانَ نَكِيرِ ٤٤ فَكَأَيِّن مِّن قَرۡيَةٍ
أَهۡلَكۡنَٰهَا وَهِيَ ظَالِمَةٞ فَهِيَ خَاوِيَةٌ عَلَىٰ عُرُوشِهَا وَبِئۡرٖ
مُّعَطَّلَةٖ وَقَصۡرٖ مَّشِيدٍ ٤٥ أَفَلَمۡ يَسِيرُواْ فِي ٱلۡأَرۡضِ فَتَكُونَ
لَهُمۡ قُلُوبٞ يَعۡقِلُونَ بِهَآ أَوۡ ءَاذَانٞ يَسۡمَعُونَ بِهَاۖ فَإِنَّهَا
لَا تَعۡمَى ٱلۡأَبۡصَٰرُ وَلَٰكِن تَعۡمَى ٱلۡقُلُوبُ ٱلَّتِي فِي ٱلصُّدُورِ ٤٦

٣٣٧

﴿٣٩﴾ دەستویریا شەڕی بۆ وان هاتەدان ئەوێت شەڕێ وان دئێتەکرن، ژ بەر وێ ستەما ل وان هاتییە کرن، ب ڕاستی خودێ ل سەر هاریکرن و پشتەڤانیا وان، خودان شیانە. ﴿٤٠﴾ ئەوێت ژ نەهەقی ژ مالێت وان هاتینە دەرئێخستن [گونەها وان بەس ئەو بوو] دگۆتن: خودانێ مە خودێیە، و ئەگەر خودێ هندەك مرۆڤ ب هندەکان نەدابانە پاش، گەلەك سەومەعە و دێر و کنیشتە و مزگەفت، ئەوێت گەلەك ناڤێ خودێ تێدا دئێتە گۆتن، دا ئێنە هەڕافتن (کاڤلکرن)، و ب ڕاستی خودێ دێ وی ب سەرئێخیت و هاریکاریا وی دێ کەت، ئەوێ دینێ خودێ ب سەربێخیت و هاری دینێ وی بکەت، ب ڕاستی خودێ یێ ب هێز و دەستهەلاتدارە. ﴿٤١﴾ [ئەوێت ژ مالێت خۆ هاتینە دەرئێخستن و مشەخت بوویین، یان ژی ئەوێت دینێ خودێ ب سەر دئێخن] ئەون ئەوێت گاڤا مە جهێ وان د ئەردیدا کر و ب هێز ئێخستن، دێ نڤێژان کەن، و زەکاتێ دەن و ئەمری ب قەنجییێ کەن و نەهیا خرابییێ کەن، و ب ڕاستی دویماهیا هەمی تشتان ب دەستێ خودێیە [ئانکو دینێ خۆ هەر دێ ب سەرئێخیت]. ﴿٤٢﴾ و [هەی موحەمەد] ئەگەر [قورەیشی] تە درەوین بدانن [ئەڤە نەتشتەکێ نوییە]، ب ڕاستی بەری وان، ملەتێ نووح و عاد و (سەموود) ژی، پێغەمبەرێت خۆ درەوین یێت دانایین. ﴿٤٣﴾ هەروەسا ملەتێ ئیبراهیم پێغەمبەر و ملەتێ (لووط) پێغەمبەر ژی... ﴿٤٤﴾ و هەروەسا خەلکێ مەدیەنێ ژی [ملەتێ شوعەیب پێغەمبەری ژی، پێغەمبەرێ خۆ شوعەیب درەوین دانان]، و مووسا ژی [ژ بەرێ فیرعەونییانڤە] درەوین هاتە دانان، ڤێجا مە دەرفەت و مۆلەت دا گاوران [و مە تۆلڤەکرن ل وان گیرۆکر]، پاشی مە ئەو ب ئیزایێ هنگاڤتن، ڤێجا بەرێ خۆ بدەیێ، کا نەڕازیبوونا من و گوهۆڕینا من ل سەر وان، یا چاوا بوو. ﴿٤٥﴾ ڤێجا گەلەك گوند، مە یێت د هیلاك برین، و ئەو یێت ستەمکار بوون، ڤێجا خانییێت وان کاڤلن و دیوار ب سەرێکدا هاتینە، و بیر بێ خودانن، و قەسرێت ب گێچێ ئاڤاکری، ڤالا مایینە. ﴿٤٦﴾ ئەرێ ما ئەو د ئەردیدا نەگەڕیاینە [ببینن کا مە چەند ملەت بەری وان بەرئاتاف کرینە، و کاڤلێت وان پێش چاڤن]، دا بۆ خۆ پێڤەبچن، و دل هەبن ئاقلەکی بۆ خۆ پێ بگرن، و گوهـ هەبن شیرەتان گولێ بن، نێ نە چاڤێت وان د کۆرەنە [کو هەقییێ نەبینن]، بەلێ دلێت وان ئەوێت د سینگێ واندا د کۆرەنە.

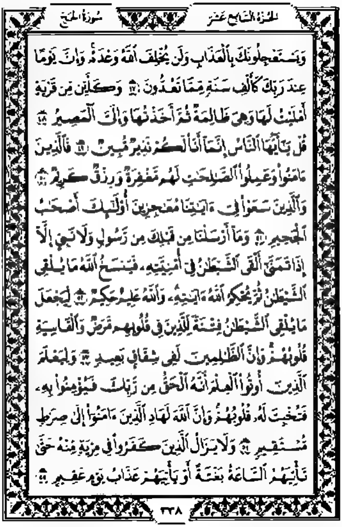

الجزء السابع عشر سورة الحج

وَيَسْتَعْجِلُونَكَ بِالْعَذَابِ وَلَن يُخْلِفَ اللَّهُ وَعْدَهُ وَإِنَّ يَوْمًا
عِندَ رَبِّكَ كَأَلْفِ سَنَةٍ مِّمَّا تَعُدُّونَ ﴿٤٧﴾ وَكَأَيِّن مِّن قَرْيَةٍ
أَمْلَيْتُ لَهَا وَهِيَ ظَالِمَةٌ ثُمَّ أَخَذْتُهَا وَإِلَيَّ الْمَصِيرُ ﴿٤٨﴾
قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّمَا أَنَا لَكُمْ نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿٤٩﴾ فَالَّذِينَ
آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُم مَّغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ ﴿٥٠﴾
وَالَّذِينَ سَعَوْا فِي آيَاتِنَا مُعَاجِزِينَ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ
الْجَحِيمِ ﴿٥١﴾ وَمَا أَرْسَلْنَا مِن قَبْلِكَ مِن رَّسُولٍ وَلَا نَبِيٍّ إِلَّا
إِذَا تَمَنَّىٰ أَلْقَى الشَّيْطَانُ فِي أُمْنِيَّتِهِ فَيَنسَخُ اللَّهُ مَا يُلْقِي
الشَّيْطَانُ ثُمَّ يُحْكِمُ اللَّهُ آيَاتِهِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٥٢﴾ لِّيَجْعَلَ
مَا يُلْقِي الشَّيْطَانُ فِتْنَةً لِّلَّذِينَ فِي قُلُوبِهِم مَّرَضٌ وَالْقَاسِيَةِ
قُلُوبُهُمْ وَإِنَّ الظَّالِمِينَ لَفِي شِقَاقٍ بَعِيدٍ ﴿٥٣﴾ وَلِيَعْلَمَ
الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ أَنَّهُ الْحَقُّ مِن رَّبِّكَ فَيُؤْمِنُوا بِهِ
فَتُخْبِتَ لَهُ قُلُوبُهُمْ وَإِنَّ اللَّهَ لَهَادِ الَّذِينَ آمَنُوا إِلَىٰ صِرَاطٍ
مُّسْتَقِيمٍ ﴿٥٤﴾ وَلَا يَزَالُ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي مِرْيَةٍ مِّنْهُ حَتَّىٰ
تَأْتِيَهُمُ السَّاعَةُ بَغْتَةً أَوْ يَأْتِيَهُمْ عَذَابُ يَوْمٍ عَقِيمٍ ﴿٥٥﴾

٣٣٨

﴿٤٧﴾ [هەی موحەممەد] ئەو لەزا هاتنا ئیزایێ ژ تە دکەن [و دبێژنە تە: ئەگەر تو ڕاست دبێژی، بلا ڤێ گاڤێ ئەو ئیزایا تو مە پێ دترسینی، ب سەرێ مە بێت]، و خودێ ب ڕاستی پەیمانا دایی و لێڤەنابیت، [هنگی ئیزا دێ ئێت، دەمێ وی دەستنیشانکری، و لەزا وان چو کارلێکرنا خۆ د حوکمێ خودێدا نینە]، و ب ڕاستی هزار سالێت هەوە، ڕۆژەکە ل دەڤ خودێ [ئانکو خودایێ تە زێدە یێ حەلیمە، لەزێ ل جزادانێ ناکەت]. ﴿٤٨﴾ و مە دەرفەت و مۆلەت دا چەند گوندان، و ئەو یێت ستەمکار بوون [وەکی هەوە]، پاشی مە ئەو ب ئیزایێ د هیلاک برن، و هەمی هەر ب بال مەڤە دێ زڤڕنەڤە. ﴿٤٩﴾ [هەی موحەممەد] بێژە: گەلی مرۆڤان ئەز بەس ئاگەهدارکەرەکێ ئاشکەرامە بۆ هەوە [و من دەست د ئینانا ئیزایێدا نینە]. ﴿٥٠﴾ ڤێجا ئەوێت باوەری ئینایین، و کار و کریارێت ڕاست و قەنج کرین، بۆ وان لێنەگرتن [گونەهـ ژێبرن]، و ڕزقەکێ باش یێ هەی. ﴿٥١﴾ و ئەوێت بەرگەڕیان د ڕاستا قورئانا مەدا کرین، دا بەتال بکەن، وخەلکی ژ باوەری پێ ئینانێ گران دکەن ئەو دۆژەهینە. ﴿٥٢﴾ و مە چو پێغەمبەر بەری تە نەهنارتینە، ئەگەر وەختێ ئەو [وەحیا بۆ هاتی] دخوینیت، شەیتانی هندەک وەسواس نەهاڤێتیە د ناڤدا، بەلێ خودێ ئەوا شەیتانی هاڤێتییە د ناڤدا [ژ وەسواسێ] ڕادکەت و پویچ دکەت، پاشی ئایەتێت خۆ د دلێ پێغەمبەراندا موکوم و بنەجهـ دکەت، و خودێ زێدە زانا و کاربنەجهە. ﴿٥٣﴾ خودێ ڤێ ڕێ ددەتە شەیتانی، دا ئەو وەسواسا شەیتان چێ دکەت، بۆ ئەوێت شک و دوڕوییاتی د دلێ واندا هەی، و ئەوێت دلێت وان ڕەق [کو ئیمان نەچیتە تێدا، ژ بەر شرکا وان] بیتە بەلا و جەڕباندن، و ب ڕاستی ستەمکار [موشرک و دوڕوی] یێت د ڕکۆیییەکا دویری هەڤیێدا. ﴿٥٤﴾ و دا ئەوێت زانین بۆ هاتییە دان [ئەوێت باوەری ب خودێ و پێغەمبەری هەی، و جوداییێ د ناڤبەرا هەقی و نەهەقیێدا دکەن] بزانن، ب ڕاستی ئەڤ قورئانە وەحیا دورستە ژ خودایێ تە، دا باوەرییێ پێ بینن، و دلێ وان بەرانبەر تەنا بیت و بۆ مە ڤەبیت، ب ڕاستی خودێ بەرێ وان ئەوێت باوەری ئینایین، ددەتە ڕێکا ڕاست. ﴿٥٥﴾ و ئەوێت گاوربوویین، بەردەوام دێ مینە د دودلییێدا، د ڕاستا قورئانێدا، هەتا ژ نشکەکێڤە قیامەت ل وان ڕادبیت، یان ژی ئیزایا ڕۆژا قیامەتێ ب خۆ، بۆ وان بێت.

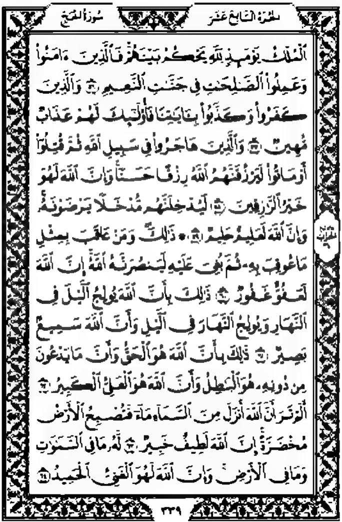

الجُزْءُ السَّابِعَ عَشَرَ سُورَةُ الحَجِّ

ٱلۡمُلۡكُ يَوۡمَئِذٖ لِّلَّهِ يَحۡكُمُ بَيۡنَهُمۡۚ فَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ
وَعَمِلُواْ ٱلصَّٰلِحَٰتِ فِي جَنَّٰتِ ٱلنَّعِيمِ ٥٦ وَٱلَّذِينَ
كَفَرُواْ وَكَذَّبُواْ بِـَٔايَٰتِنَا فَأُوْلَٰٓئِكَ لَهُمۡ عَذَابٞ
مُّهِينٞ ٥٧ وَٱلَّذِينَ هَاجَرُواْ فِي سَبِيلِ ٱللَّهِ ثُمَّ قُتِلُوٓاْ
أَوۡ مَاتُواْ لَيَرۡزُقَنَّهُمُ ٱللَّهُ رِزۡقًا حَسَنٗاۚ وَإِنَّ ٱللَّهَ لَهُوَ
خَيۡرُ ٱلرَّٰزِقِينَ ٥٨ لَيُدۡخِلَنَّهُم مُّدۡخَلٗا يَرۡضَوۡنَهُۥۗ
وَإِنَّ ٱللَّهَ لَعَلِيمٌ حَلِيمٞ ٥٩ ۞ ذَٰلِكَۖ وَمَنۡ عَاقَبَ بِمِثۡلِ
مَا عُوقِبَ بِهِۦ ثُمَّ بُغِيَ عَلَيۡهِ لَيَنصُرَنَّهُ ٱللَّهُۚ إِنَّ ٱللَّهَ
لَعَفُوٌّ غَفُورٞ ٦٠ ذَٰلِكَ بِأَنَّ ٱللَّهَ يُولِجُ ٱلَّيۡلَ فِي
ٱلنَّهَارِ وَيُولِجُ ٱلنَّهَارَ فِي ٱلَّيۡلِ وَأَنَّ ٱللَّهَ سَمِيعُۢ
بَصِيرٞ ٦١ ذَٰلِكَ بِأَنَّ ٱللَّهَ هُوَ ٱلۡحَقُّ وَأَنَّ مَا يَدۡعُونَ
مِن دُونِهِۦ هُوَ ٱلۡبَٰطِلُ وَأَنَّ ٱللَّهَ هُوَ ٱلۡعَلِيُّ ٱلۡكَبِيرُ ٦٢
أَلَمۡ تَرَ أَنَّ ٱللَّهَ أَنزَلَ مِنَ ٱلسَّمَآءِ مَآءٗ فَتُصۡبِحُ ٱلۡأَرۡضُ
مُخۡضَرَّةًۚ إِنَّ ٱللَّهَ لَطِيفٌ خَبِيرٞ ٦٣ لَّهُۥ مَا فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ
وَمَا فِي ٱلۡأَرۡضِۗ وَإِنَّ ٱللَّهَ لَهُوَ ٱلۡغَنِيُّ ٱلۡحَمِيدُ ٦٤

٣٣٩

﴿٥٦﴾ وێ ڕۆژێ [كو ڕۆژا قیامەتێیە] ملك و دەستهەلات بەس بۆ خودێیە، خودێ دێ حوكمی د ناڤبەرا واندا كەت، ڤێجا ئەوێت باوەری ئینایین و كار و كریارێت قەنج كرین، دێ د بەحەشتێت خۆشدا بن. ﴿٥٧﴾ و ئەوێت گاوربوویین و نیشان و ئایەتێت مە درەو دانایین، ئەها ئەڤان، دێ ئیزایەكا ڕسواكەر و شەرمزاركەر بۆ هەبیت. ﴿٥٨﴾ و ئەوێت د ڕێكا خودێدا مشەخت بوویین [مەخسەد پێ ئەوێت ژ مەكەهێ مشەخت بووینە مەدینەیێ]، پاشی هاتینە كوشتن [شەهید بوویین]، یان ژی د مشەختبوونا خۆدا مرین، بێ گۆمان خودێ دێ ڕزقەكێ باش دەتە وان، ب ڕاستی خودێ چێترین ڕزقدارە. ﴿٥٩﴾ خودێ دێ وان بەتە جهەكی [كو بەحەشتە]، ئەو پێ ڕازی بن، و ب ڕاستی خودێ یێ زێدە زانا و حەلیمە [ئانكو لەزێ ل ئیزادانێ ناكەت]. ﴿٦٠﴾ [بڕیارا مە دایی، ئەڤەیە] هەر كەسێ ستەم لێ هاتیەكرن، و ئەو تەمەتی ستەما لێ هاتیەكرن، تۆلا خۆ ڤەكەت، پاشی [جارەكا دی] ستەم لێ بێتەكرن، ب ڕاستی خودێ دێ هاریكاریا وی كەت، و ب ڕاستی خودێ لێبۆر و لێبەگرە [گونەهـ ژێبەرە]. ﴿٦١﴾ ئەڤە [ئانكو ئەڤ هاریكاریە] ژ بەر هندێیە خودێ [یێ خودان شیانە] شەڤێ دكەتە د ڕۆژێدا [ڤێجا ڕۆژێ درێژ دكەت]، و ڕۆژێ دكەتە د شەڤێدا [ڤێجا شەڤێ درێژ دكەت]، و ب ڕاستی خودێ گوهدێر و بینەرە. ﴿٦٢﴾ چێكرنا شەڤ و ڕۆژان هۆسا، دا بزانن خودێ یێ هەقە، و چو پەرستیێت ڕاست و دورست، ژ بلی وی نینن، و دا بزانن ئەوێت ئەو شوینا خودێ دپەرێسن یێت پویچن، و ب ڕاستی خودێ یێ بلند و مەزنە. ﴿٦٣﴾ ئەرێ ما تو نابینی، كو ب ڕاستی خودێ ئاڤێ ژ ئەسمانی دئینیتە خوارێ، ڤێجا ئەرد پێ كەسك دبیت، ب ڕاستی خودێ زێدە هویربین و شارەزایە. ﴿٦٤﴾ هندی د ئەرد و ئەسماناندا هەی یێ وییە، و ب ڕاستی خودێیە یێ زەنگین، و هێژایی سوپاسیێ.

أَلَمۡ تَرَ أَنَّ ٱللَّهَ سَخَّرَ لَكُم مَّا فِي ٱلۡأَرۡضِ وَٱلۡفُلۡكَ تَجۡرِي
فِي ٱلۡبَحۡرِ بِأَمۡرِهِۦ وَيُمۡسِكُ ٱلسَّمَآءَ أَن تَقَعَ عَلَى ٱلۡأَرۡضِ إِلَّا
بِإِذۡنِهِۦٓۚ إِنَّ ٱللَّهَ بِٱلنَّاسِ لَرَءُوفٞ رَّحِيمٞ ﴿٦٥﴾ وَهُوَ ٱلَّذِيٓ
أَحۡيَاكُمۡ ثُمَّ يُمِيتُكُمۡ ثُمَّ يُحۡيِيكُمۡۗ إِنَّ ٱلۡإِنسَٰنَ لَكَفُورٞ ﴿٦٦﴾
لِّكُلِّ أُمَّةٖ جَعَلۡنَا مَنسَكًا هُمۡ نَاسِكُوهُۖ فَلَا يُنَٰزِعُنَّكَ
فِي ٱلۡأَمۡرِۚ وَٱدۡعُ إِلَىٰ رَبِّكَۖ إِنَّكَ لَعَلَىٰ هُدٗى مُّسۡتَقِيمٖ ﴿٦٧﴾
وَإِن جَٰدَلُوكَ فَقُلِ ٱللَّهُ أَعۡلَمُ بِمَا تَعۡمَلُونَ ﴿٦٨﴾ ٱللَّهُ يَحۡكُمُ
بَيۡنَكُمۡ يَوۡمَ ٱلۡقِيَٰمَةِ فِيمَا كُنتُمۡ فِيهِ تَخۡتَلِفُونَ ﴿٦٩﴾
أَلَمۡ تَعۡلَمۡ أَنَّ ٱللَّهَ يَعۡلَمُ مَا فِي ٱلسَّمَآءِ وَٱلۡأَرۡضِۚ إِنَّ
ذَٰلِكَ فِي كِتَٰبٍۚ إِنَّ ذَٰلِكَ عَلَى ٱللَّهِ يَسِيرٞ ﴿٧٠﴾ وَيَعۡبُدُونَ
مِن دُونِ ٱللَّهِ مَا لَمۡ يُنَزِّلۡ بِهِۦ سُلۡطَٰنٗا وَمَا لَيۡسَ لَهُم بِهِۦ
عِلۡمٞۗ وَمَا لِلظَّٰلِمِينَ مِن نَّصِيرٖ ﴿٧١﴾ وَإِذَا تُتۡلَىٰ عَلَيۡهِمۡ ءَايَٰتُنَا
بَيِّنَٰتٖ تَعۡرِفُ فِي وُجُوهِ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ ٱلۡمُنكَرَۖ يَكَادُونَ
يَسۡطُونَ بِٱلَّذِينَ يَتۡلُونَ عَلَيۡهِمۡ ءَايَٰتِنَاۗ قُلۡ أَفَأُنَبِّئُكُم بِشَرّٖ مِّن
ذَٰلِكُمُۗ ٱلنَّارُ وَعَدَهَا ٱللَّهُ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْۖ وَبِئۡسَ ٱلۡمَصِيرُ ﴿٧٢﴾

﴿٦٥﴾ ئەرێ ما تو نابینی، کو ب ڕاستی خودێ، تشتێ
د ئەردیدا هەی، یێ بۆ هەوە سەرنەرم کری [وەکی
جانەوەر و دار و ڕووباران، و... هتد، و هەمی یێت
تێخستیە د خێرا هەوەدا]، و گەمی بۆ هەوە یێت
سەرنەرم کرین ب ئەمرێ خودێ د دەریاییاندا دچن،
و ئەسمانی ڕادگریت، دا نەکەڤیتە سەر ئەردی، ب
دەستویریا وی نەبیت [کو ئەو ژی ڕۆژا قیامەتێیە]،
ب ڕاستی خودێ بۆ مرۆڤان ب ڕەحم و دلۆڤانە.
﴿٦٦﴾ و ئەو ئەوە یێ هوین داین، پاشی دێ هەوە
مرینیت، پاشی دێ هەوە ساخکەتەڤە، ب ڕاستی
مرۆڤ زێدە یێ چاڤنەق و نیعمەت ژ بیرکەرە.
﴿٦٧﴾ و بۆ هەر ملەتەکی [مەخسەد بۆ خەلکێ هەر
دینەکی] مە بەرنامە و ڕێکەک یا دانایی، ئەو ل سەر
دچن و عیبادەتێ خۆ دکەن، ڤێجا گوهێ خۆ نەدەنە
مەدەڕکی و هەڤڕکیا وان، و بلا چو کارلێکرنێ ل تە
نەکەن، و گازی مرۆڤان بکە بۆ پەرستنا خودایێ خۆ،
ب ڕاستی تو یێ ل سەر ڕێکا ڕاستا بێ خواری [کو
ئیسلامە]. ﴿٦٨﴾ و ئەگەر ئەو [پشتی هەقی بۆ وان
ئاشکەرا بووی] جرەبڕێ د گەل تە بکەن، بێژە: تشتێ هوین دکەن خودێ چێتر دزانیت [ئانکو جرەبڕێ د
گەل وان نەکە، و بێژە وان خودێ کریارێت هەوە چێتر دزانیت، و چێتر دزانیت کا هوین هێژایی چ جزایێنە].
﴿٦٩﴾ ڕۆژا قیامەتێ خودێ دێ حوکمی د نافبەرا هەوەدا کەت، ل سەر وی تشتێ هوین [موسلمان و گاوران]
تێدا ژێک جودا. ﴿٧٠﴾ ئەرێ ما تو نوزانی، کو ب ڕاستی هندی د ئەرد و ئەسماناندا هەی خودێ ژێ ب
ئاگەهە؟ ب ڕاستی هەمی [هەمی زانینا ل دۆر ئەرد و ئەسمانان، و کا چ تێدا هەیە] ل دەڤ وی یا نڤیسیە، و
ئەڤە ل دەڤ وی یا ب ساناهیە. ﴿٧١﴾ و ئەو وان شوینا خودێ دپەرێسن، ئەوێت چو بەلگە و نیشان وان
پێ نەیی، و ستەمکاران چو هاریکار و پشتەڤان نینن. ﴿٧٢﴾ و گاڤا ئایەتێت مە یێت ڕۆن و ئاشکەرا ل سەر
وان هاتنە خواندن، تو دێ نەڕازیبوونێ د سەروچاڤێت واندا بینی [هندی کەربگرتی دبن ژێ]، ئەوێت پشتا
خۆ داینە باوەریێ، نێزیکە خۆ د وان وەرکەن ئەوێت ئایەتێت مە بۆ وان دخوینن، بێژە: ئەرێ ئەز بۆ هەوە
یا ژ ڤێ خرابتر و گرانتر بێژم؟ ئێزایا ئاگریە، خودێ پەیمانا پێ دایە وان ئەوێت گاوربووین، و ئەو پیسە
دویماهیکە.

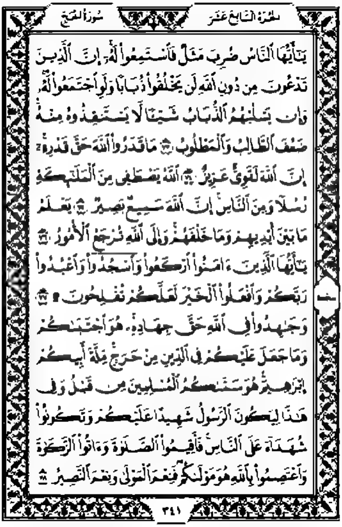

الجزء السابع عشر سورة الحج

يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ ضُرِبَ مَثَلٌ فَٱسْتَمِعُوا۟ لَهُۥٓ ۚ إِنَّ ٱلَّذِينَ
تَدْعُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ لَن يَخْلُقُوا۟ ذُبَابًا وَلَوِ ٱجْتَمَعُوا۟ لَهُۥ ۖ
وَإِن يَسْلُبْهُمُ ٱلذُّبَابُ شَيْـًٔا لَّا يَسْتَنقِذُوهُ مِنْهُ ۚ
ضَعُفَ ٱلطَّالِبُ وَٱلْمَطْلُوبُ ﴿٧٣﴾ مَا قَدَرُوا۟ ٱللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِۦٓ ۗ
إِنَّ ٱللَّهَ لَقَوِىٌّ عَزِيزٌ ﴿٧٤﴾ ٱللَّهُ يَصْطَفِى مِنَ ٱلْمَلَٰٓئِكَةِ
رُسُلًا وَمِنَ ٱلنَّاسِ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ سَمِيعٌۢ بَصِيرٌ ﴿٧٥﴾ يَعْلَمُ
مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ ۗ وَإِلَى ٱللَّهِ تُرْجَعُ ٱلْأُمُورُ ﴿٧٦﴾
يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ ٱرْكَعُوا۟ وَٱسْجُدُوا۟ وَٱعْبُدُوا۟
رَبَّكُمْ وَٱفْعَلُوا۟ ٱلْخَيْرَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ۩ ﴿٧٧﴾
وَجَٰهِدُوا۟ فِى ٱللَّهِ حَقَّ جِهَادِهِۦ ۚ هُوَ ٱجْتَبَىٰكُمْ
وَمَا جَعَلَ عَلَيْكُمْ فِى ٱلدِّينِ مِنْ حَرَجٍ ۚ مِّلَّةَ أَبِيكُمْ
إِبْرَٰهِيمَ ۚ هُوَ سَمَّىٰكُمُ ٱلْمُسْلِمِينَ مِن قَبْلُ وَفِى
هَٰذَا لِيَكُونَ ٱلرَّسُولُ شَهِيدًا عَلَيْكُمْ وَتَكُونُوا۟
شُهَدَآءَ عَلَى ٱلنَّاسِ ۚ فَأَقِيمُوا۟ ٱلصَّلَوٰةَ وَءَاتُوا۟ ٱلزَّكَوٰةَ
وَٱعْتَصِمُوا۟ بِٱللَّهِ هُوَ مَوْلَىٰكُمْ ۖ فَنِعْمَ ٱلْمَوْلَىٰ وَنِعْمَ ٱلنَّصِيرُ ﴿٧٨﴾

٣٤١

﴿٧٣﴾ گەلی مرۆڤان نموونەیەك هاتە دیارکرن، ڤێجا گوهێ خۆ بدەنێ، ب ڕاستی ئەوێت هوین شوینا خودێ دپەرێسن، نەشێن مێشەکێ چێ بکەن (بدەن)، خۆ ئەگەر هەمی پێکڤە [بۆ چێکرنا مێشێ] کۆم ببن ژی، و ئەگەر مێش تشتەکی ژ وان ڕاکەت، ئەو نەشێن ژێ بستینن، داخوازکەر [کو بوتە، ئەوێ دخوازیت تشتێ مێشێ ل سەر ڕاکری بێتە زڤڕاندن] و داخوازکری [کو مێشە، داخوازکریە ژ بەرێ بوتیڤە کو تشتێ وێ بری بزڤڕینیتەڤە]، هەردو ژی [ئانکو مێش و بوت] لاوازن و بێ هێزن. ﴿٧٤﴾ [ب ڕاستی وەختێ ئەو ڤان بوتێت لاواز و بێ هێز دپەرێسن] وان ب ڕەنگەکێ پێدڤی قەدرێ خودێ نەگرتیە [و ب دورستی نەناسیە]، ب ڕاستی خودێ هێزدار و سەردەستە. ﴿٧٥﴾ ب ڕاستی خودێ ژ ملیاکەتان و ژ مرۆڤان ژی، هنارتیان هەلدبژێریت، و بێ گۆمان خودێ گوهدێر و بینەرە. ﴿٧٦﴾ خودێ ژ کار و کریارێت وان کرین و یێت دێ کەن، ب ئاگەهە، و هەمی کاروبار دێ ب بال خودێڤە زڤڕن. ﴿٧٧﴾ هەی ئەو کەسێت هەوە باوەری ئینایین، داچەمیێن و هەڕنە سوجدەیێ [ئانکو نڤێژان ب ڕەنگێ پێدڤی بکەن]، و خودایێ خۆ بپەرێسن، و باشیێ بکەن، دا هوین سەرفەراز بن. ﴿٧٨﴾ و جیهادێ د ڕێکا خودێدا بکەن، جیهادەکا دورست بۆ خودێ کو هوین ژ لۆمەیا کەسێ نەترسن، و شیانێت خۆ هەمیان تێدا بمەزێخن. وی هوین [گەلی موسلمانان، بۆ دینێ خۆ] یێت هەلبژارتین، و چو بەرتەنگی و گرانی [یا زێدەی شیانا هەوە] نەکریە د دینیدا، دینێ هەوە یێ بەرفرەهکری، بەرفرەهیا دینێ بابێ هەوە ئیبراهیمی، و خودێ بەری قورئانێ بینیتە خوارێ د کتێبێت بەریدا، هوین ب ناڤێ موسلمان ب ناڤ کرینە، و د ڤێ قورئانێدا ژی، مە هوین ب عەینی ناڤی ب ناڤ کرینە، دا پێغەمبەر ل سەر هەوە ببیتە شاهد [کو پەیاما خودێ گەهاندە هەوە]، و دا هوین ژی ل سەر خەلکی [ڕۆژا قیامەتێ] ببنە شاهد، ڤێجا نڤێژێت خۆ ب ڕەنگێ پێدڤی و بەردەوام بکەن، و زەکاتا مالێ خۆ بدەن، و خۆ ب ڕێکا خودێ یا ڕاستڤە بگرن، ئەو (خودێ) پشتەڤان و هاریکارێ هەوەیە، و ئەو چەند پشتەڤان و هاریکارەکێ باشە.

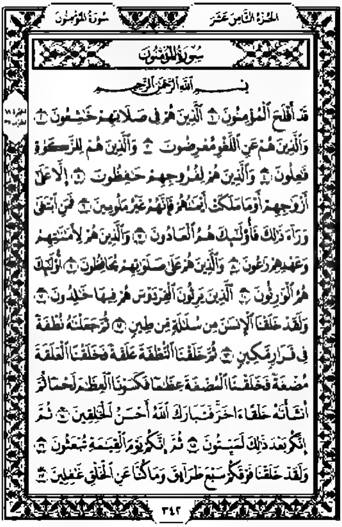

سورة المؤمنون

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

قَدْ أَفْلَحَ ٱلْمُؤْمِنُونَ (١) ٱلَّذِينَ هُمْ فِي صَلَاتِهِمْ خَٰشِعُونَ (٢)
وَٱلَّذِينَ هُمْ عَنِ ٱللَّغْوِ مُعْرِضُونَ (٣) وَٱلَّذِينَ هُمْ لِلزَّكَوٰةِ
فَٰعِلُونَ (٤) وَٱلَّذِينَ هُمْ لِفُرُوجِهِمْ حَٰفِظُونَ (٥) إِلَّا عَلَىٰٓ
أَزْوَٰجِهِمْ أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَٰنُهُمْ فَإِنَّهُمْ غَيْرُ مَلُومِينَ (٦) فَمَنِ ٱبْتَغَىٰ
وَرَآءَ ذَٰلِكَ فَأُوْلَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْعَادُونَ (٧) وَٱلَّذِينَ هُمْ لِأَمَٰنَٰتِهِمْ
وَعَهْدِهِمْ رَٰعُونَ (٨) وَٱلَّذِينَ هُمْ عَلَىٰ صَلَوَٰتِهِمْ يُحَافِظُونَ (٩) أُوْلَٰٓئِكَ
هُمُ ٱلْوَٰرِثُونَ (١٠) ٱلَّذِينَ يَرِثُونَ ٱلْفِرْدَوْسَ هُمْ فِيهَا خَٰلِدُونَ (١١)
وَلَقَدْ خَلَقْنَا ٱلْإِنسَٰنَ مِن سُلَٰلَةٍ مِّن طِينٍ (١٢) ثُمَّ جَعَلْنَٰهُ نُطْفَةً
فِي قَرَارٍ مَّكِينٍ (١٣) ثُمَّ خَلَقْنَا ٱلنُّطْفَةَ عَلَقَةً فَخَلَقْنَا ٱلْعَلَقَةَ
مُضْغَةً فَخَلَقْنَا ٱلْمُضْغَةَ عِظَٰمًا فَكَسَوْنَا ٱلْعِظَٰمَ لَحْمًا ثُمَّ
أَنشَأْنَٰهُ خَلْقًا ءَاخَرَ فَتَبَارَكَ ٱللَّهُ أَحْسَنُ ٱلْخَٰلِقِينَ (١٤) ثُمَّ
إِنَّكُم بَعْدَ ذَٰلِكَ لَمَيِّتُونَ (١٥) ثُمَّ إِنَّكُمْ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ تُبْعَثُونَ (١٦)
وَلَقَدْ خَلَقْنَا فَوْقَكُمْ سَبْعَ طَرَآئِقَ وَمَا كُنَّا عَنِ ٱلْخَلْقِ غَٰفِلِينَ (١٧)

سۆرەتا موئمینوون

ل مەكەهێ هاتیە خوارێ (١١٨) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحیم

﴿١﴾ ب ڕاستی خودان باوەر سەرفەراز بوون. ﴿٢﴾ ئەو [خودان باوەر]ێت خۆشكێن، و ب ترس د نڤێژێت خۆدا. ﴿٣﴾ و ئەوێت [هەمی دەمان] پشتا وان ل گۆتن و كریارێت پویچ [و خۆ ژێ ددەنە پاش]. ﴿٤﴾ و ئەوێت دلێ خۆ ژ شرك و گونەهان پاقژ دكەن [زەكات ل ڤێرێ باراپتر پاقژیا دەروونیە، چونكی ئەڤ ئایەتە ل مەكەهێ هاتیە خوار، و زەكات ل مەدینەیێ هاتیە فەرزكرن، و هندەك زانا دبێژن مەخسەد هەر زەكاتا مالیە]. ﴿٥﴾ و ئەوێت دەهمەن پاقژ و ناموس پارێز. ﴿٦﴾ بۆ هەڤسەرێت خۆ نەبن، یان جارییێت خۆ، و د ڤێدا ل وان نائێتە گرتن. ﴿٧﴾ و هەر كەسێ د سەر ڤانرا دەرباز ببیت [ئانكو ژ هەڤسەر و جاریا خۆ زێدەتر بچیت، ئەو زۆردار و ستەمكارە]، ب ڕاستی ئەڤە ئەون یێت ژ تخویبێ خودێ دەركەڤتین. ﴿٨﴾ و ئەوێت ئەمانەتێ و سۆز و پەیمانا خۆ دپارێزن. ﴿٩﴾ و ئەوێت ل نڤێژێت خۆ هشیار [ب ڕەنگێ پێدڤی و ل وەخت و ب ترس و بەردەوام دكەن]. ﴿١٠﴾ ئەڤەنە (خودانێت ڤان سالۆخەتان) وێرس. ﴿١١﴾ ئەوێت ب وێرسی بەحەشت دگەهیتێ و ئەو دێ هەر تێدا مینن. ﴿١٢﴾ و ب سویند مە مرۆڤ ژ هێڤێنێ هەڕییێ چێكریە. ﴿١٣﴾ پاشی مە ئەو كرە چپكەك، و خۆجهـ كر د مالبچویكیدا. ﴿١٤﴾ پاشی مە ئەو چپكە كرە خوینپارە (خوینەكا قەرسی و پێكڤە)، پاشی مە ئەو خوینپارە كرە گۆشتپارە، پاشی مە ژ گۆشتپارەی هەستی دا، و مە هەستی ب گۆشتی كراسكر و نخافت، پاشی [پشتی ڤان قوناغان، مە ڕوح دایێ]، و كرە چێكرییەكێ دی، و پاكی و بلندی بۆ باشترین و چێترین چێكەر. ﴿١٥﴾ پاشی [پشتی ڤێ چێكرنێ] ب ڕاستی هوین دێ مرن. ﴿١٦﴾ پاشی [پشتی مرنا هەوە ژی] ب ڕاستی ڕۆژا قیامەتێ، هوین دێ ساخ بنەڤە. ﴿١٧﴾ ب سویند مە حەفت ئەسمان یێت د سەر هەوەرا چێكرین، و ئەم ژ چێكرنا وان نە دبێ ئاگەهین [پشتی چێكرنێ ئەم چاڤدێرییێ ژێ لێ دكەین].

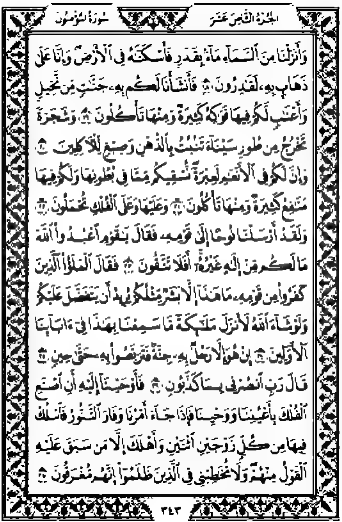

الجُزْءُ الثَّامِنَ عَشَرَ سُورَةُ المُؤْمِنُونَ

وَأَنزَلۡنَا مِنَ ٱلسَّمَآءِ مَآءَۢ بِقَدَرٖ فَأَسۡكَنَّٰهُ فِي ٱلۡأَرۡضِۖ وَإِنَّا عَلَىٰ
ذَهَابِۭ بِهِۦ لَقَٰدِرُونَ ١٨ فَأَنشَأۡنَا لَكُم بِهِۦ جَنَّٰتٖ مِّن نَّخِيلٖ
وَأَعۡنَٰبٖ لَّكُمۡ فِيهَا فَوَٰكِهُ كَثِيرَةٞ وَمِنۡهَا تَأۡكُلُونَ ١٩ وَشَجَرَةٗ
تَخۡرُجُ مِن طُورِ سَيۡنَآءَ تَنۢبُتُ بِٱلدُّهۡنِ وَصِبۡغٖ لِّلۡأٓكِلِينَ ٢٠
وَإِنَّ لَكُمۡ فِي ٱلۡأَنۡعَٰمِ لَعِبۡرَةٗۖ نُّسۡقِيكُم مِّمَّا فِي بُطُونِهَا وَلَكُمۡ فِيهَا
مَنَٰفِعُ كَثِيرَةٞ وَمِنۡهَا تَأۡكُلُونَ ٢١ وَعَلَيۡهَا وَعَلَى ٱلۡفُلۡكِ تُحۡمَلُونَ ٢٢
وَلَقَدۡ أَرۡسَلۡنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوۡمِهِۦ فَقَالَ يَٰقَوۡمِ ٱعۡبُدُواْ ٱللَّهَ
مَا لَكُم مِّنۡ إِلَٰهٍ غَيۡرُهُۥٓۚ أَفَلَا تَتَّقُونَ ٢٣ فَقَالَ ٱلۡمَلَؤُاْ ٱلَّذِينَ
كَفَرُواْ مِن قَوۡمِهِۦ مَا هَٰذَآ إِلَّا بَشَرٞ مِّثۡلُكُمۡ يُرِيدُ أَن يَتَفَضَّلَ عَلَيۡكُمۡ
وَلَوۡ شَآءَ ٱللَّهُ لَأَنزَلَ مَلَٰٓئِكَةٗ مَّا سَمِعۡنَا بِهَٰذَا فِيٓ ءَابَآئِنَا
ٱلۡأَوَّلِينَ ٢٤ إِنۡ هُوَ إِلَّا رَجُلُۢ بِهِۦ جِنَّةٞ فَتَرَبَّصُواْ بِهِۦ حَتَّىٰ حِينٖ ٢٥
قَالَ رَبِّ ٱنصُرۡنِي بِمَا كَذَّبُونِ ٢٦ فَأَوۡحَيۡنَآ إِلَيۡهِ أَنِ ٱصۡنَعِ
ٱلۡفُلۡكَ بِأَعۡيُنِنَا وَوَحۡيِنَا فَإِذَا جَآءَ أَمۡرُنَا وَفَارَ ٱلتَّنُّورُ فَٱسۡلُكۡ
فِيهَا مِن كُلّٖ زَوۡجَيۡنِ ٱثۡنَيۡنِ وَأَهۡلَكَ إِلَّا مَن سَبَقَ عَلَيۡهِ
ٱلۡقَوۡلُ مِنۡهُمۡۖ وَلَا تُخَٰطِبۡنِي فِي ٱلَّذِينَ ظَلَمُوٓاْ إِنَّهُم مُّغۡرَقُونَ ٢٧

٣٤٣

﴿١٨﴾ و مە ئاڤەك ب پیڤان ژ عەوران ئینایە خوارێ [ئانكو ل دویڤ هەوجەییێ، نە هند گەلەك بیت ئەردی هەمییێ بن ئاڤ بكەت و بخەرقینیت، و نە هند كێم بیت پێت ل سەر ئەردی تێنی بمینن، و داروبار نەمینن]، ڤێجا مە ئەو باران [بۆ هەوە] د ئەردیدا هێلا و ڕاگرت [د كانی و ڕوباراندا و... هتد]، و [كا مە چاوا شیا وێ ئاڤێ بینین] ئەم وەسا دشێین وێ ئاڤێ بەین ژی. ﴿١٩﴾ ڤێجا مە بۆ هەوە جنێكێت دارقەسپان و ڕەزێت تری پێ چێكرن، و بۆ هەوە د وان جنێكاندا ژ بلی قەسپان و تری، گەلەك ڕەنگێت دی یێت فێقی یێت هەین و ژ وی فێقی هوین [هەمی سالوەختان] دخۆن. ﴿٢٠﴾ و مە [ب وێ ئاڤێ] دارەك دا، ل چیایێ (طووری سیناء) شین دبیت [كو زەیتوونە]، و فێقییێ وێ دبیتە ڕوین و پێخوارن بۆ یێ بڤێت بخۆت. ﴿٢١﴾ و ب ڕاستی چام و عیبرەت بۆ هەوە یێت د چێلان و حێشتران و پەزیدا [كو هوین پێ بگەهنە مەزناتیا خودێ، ئەگەر هوین هزرا خۆ تێدا بكەن]، ئەم شیرێ وان ددەینە هەوە و گەلەك مفایێت دی ژی بۆ هەوە یێت تێدا هەین، و هوین گۆشتێ وان ژی دخۆن. ﴿٢٢﴾ و هوین سوارێ وان و گەمیان دبن و ل سەر دئێنە هەلگرتن [و د ئاڤ و دێمیدا دئێنە ڤەگوهازتن]. ﴿٢٣﴾ و ب سویند مە نووح [ب پێغەمبەراتی] بۆ ملەتێ وی هنارت، گۆت: ملەتێ من.. خودێ ب تنێ بپەرێسن، هەوە چو پەرستییێت ڕاست و دورست ژ بلی وی نینن، ئەرێ ما هوین ژ ئیزایا وی ناترسن، ئەو خودایێ هەوە، و هوین غەیری وی دپەرێسن. ﴿٢٤﴾ كەنكەنەبێت ملەتێ وی ئەوێت گاوربوویین گۆتن: ئەڤە ژ مرۆڤەكێ وەكی هەوە پێڤەتر نینە، و نەپێغەمبەرە، دڤێت خۆ ل سەر هەوە مەزن بكەت [ئان دڤێت ب ڤێ گۆتنێ خۆ ل سەر هەوە ب قەدر بێخیت]، و ئەگەر خودێ ڤیابایە پێغەمبەرەكی بهنێریت دا ملیاكەتەكی هنێریت، مە ئەڤە ژ باب و باپیرێت خۆ یێت بەرێ گولێ نەبوویە كو پێغەمبەر مرۆڤ بن. ﴿٢٥﴾ ئەو مرۆڤەكێ دینە، ڤێجا ژ بەر هندێ هەتا دەمەكی خۆ لێ بگرن [بەلكی چێ ببیت یان ژی بمریت]. ﴿٢٦﴾ [نووحی] گۆت: خودێوۆ چونكی وان ئەز درەوین دانام، تو هاریكاریا من بكە، و من ب سەر وان بێخە [ئانكو وان د هیلاك بە و بەرناتاف بكە]. ﴿٢٧﴾ ڤێجا مە وەحی بۆ نووحی هنارت، و مە گۆتێ گەمییێ ل بەر چاڤێت مە و ب چاڤدێریا مە و ل دویڤ وەحیا مە چێكە، ڤێجا گاڤا فەرمانا مە هات [كو ئیزا ب سەر واندا بێت]، و ئاڤ د تەنویرێ زا و هلاڤێت، و تو ژ هەر نێر و مێیەكی [ژ وان جانەوەرێت د ئەردیدا]، و مالا خۆ و كەس و كارێت خۆ، ژ بلی وان یێت فەرمانا مە ب هیلاكبرنا وان هاتی و بۆری، بكە د گەمییێدا، و پسیارا وان ژ من نەكە ئەوێت ستەم كرین [كو ئەز وان ڕزگار بكەم]، ب ڕاستی ئەو د خەندقینە [دێ د ئاڤێدا خەندقن].

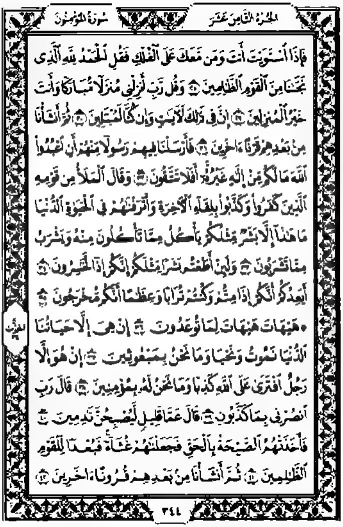

فَإِذَا ٱسۡتَوَيۡتَ أَنتَ وَمَن مَّعَكَ عَلَى ٱلۡفُلۡكِ فَقُلِ ٱلۡحَمۡدُ لِلَّهِ ٱلَّذِي
نَجَّىٰنَا مِنَ ٱلۡقَوۡمِ ٱلظَّٰلِمِينَ ٢٨ وَقُل رَّبِّ أَنزِلۡنِي مُنزَلٗا مُّبَارَكٗا وَأَنتَ
خَيۡرُ ٱلۡمُنزِلِينَ ٢٩ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَأٓيَٰتٖ وَإِن كُنَّا لَمُبۡتَلِينَ ٣٠ ثُمَّ أَنشَأۡنَا
مِنۢ بَعۡدِهِمۡ قَرۡنًا ءَاخَرِينَ ٣١ فَأَرۡسَلۡنَا فِيهِمۡ رَسُولٗا مِّنۡهُمۡ أَنِ ٱعۡبُدُواْ
ٱللَّهَ مَا لَكُم مِّنۡ إِلَٰهٍ غَيۡرُهُۥٓۚ أَفَلَا تَتَّقُونَ ٣٢ وَقَالَ ٱلۡمَلَأُ مِن قَوۡمِهِ
ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ وَكَذَّبُواْ بِلِقَآءِ ٱلۡأٓخِرَةِ وَأَتۡرَفۡنَٰهُمۡ فِي ٱلۡحَيَوٰةِ ٱلدُّنۡيَا
مَا هَٰذَآ إِلَّا بَشَرٞ مِّثۡلُكُمۡ يَأۡكُلُ مِمَّا تَأۡكُلُونَ مِنۡهُ وَيَشۡرَبُ
مِمَّا تَشۡرَبُونَ ٣٣ وَلَئِنۡ أَطَعۡتُم بَشَرٗا مِّثۡلَكُمۡ إِنَّكُمۡ إِذٗا لَّخَٰسِرُونَ ٣٤
أَيَعِدُكُمۡ أَنَّكُمۡ إِذَا مِتُّمۡ وَكُنتُمۡ تُرَابٗا وَعِظَٰمًا أَنَّكُم مُّخۡرَجُونَ ٣٥
۞هَيۡهَاتَ هَيۡهَاتَ لِمَا تُوعَدُونَ ٣٦ إِنۡ هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا
ٱلدُّنۡيَا نَمُوتُ وَنَحۡيَا وَمَا نَحۡنُ بِمَبۡعُوثِينَ ٣٧ إِنۡ هُوَ إِلَّا
رَجُلٌ ٱفۡتَرَىٰ عَلَى ٱللَّهِ كَذِبٗا وَمَا نَحۡنُ لَهُۥ بِمُؤۡمِنِينَ ٣٨ قَالَ رَبِّ
ٱنصُرۡنِي بِمَا كَذَّبُونِ ٣٩ قَالَ عَمَّا قَلِيلٖ لَّيُصۡبِحُنَّ نَٰدِمِينَ ٤٠
فَأَخَذَتۡهُمُ ٱلصَّيۡحَةُ بِٱلۡحَقِّ فَجَعَلۡنَٰهُمۡ غُثَآءٗۚ فَبُعۡدٗا لِّلۡقَوۡمِ
ٱلظَّٰلِمِينَ ٤١ ثُمَّ أَنشَأۡنَا مِنۢ بَعۡدِهِمۡ قُرُونًا ءَاخَرِينَ ٤٢

﴿٢٨﴾ ڤێجا گاڤا تو و ئەوێت د گەل تە، ل گەمیێ سواربوون، بێژە: هەمی سوپاسی و شوكور و حەمد بۆ وی خودایێ، ئەم ژ ملەتێ ستەمكار ڕزگاركرین. ﴿٢٩﴾ و بێژە: خودێوۆ من ئینانەخوارەكا پیرۆز بینە خوارێ [كو ئەم پێ ژ هەمی نەخوشیان د پارستی بین]، و تو ژ هەمی خودان كەرەمان كەرەمدارتری. ﴿٣٠﴾ و ب ڕاستی ئەڤە [سەرهاتیا نووحی] بەلگە و نیشانن [ل سەر شیان و دەستهەلاتداریا خودێ]، هەرچەندە مە ئەو پێ دجەڕباندن [دا دیاربیت كا كی گوهدارە، و كی نەگوهدارە]. ﴿٣١﴾ پاشی مە د دویڤ وانڕا، ملەتەكێ دی ئینا. ﴿٣٢﴾ و مە پێغەمبەرەك بۆ وان هەر ژ وان هنارت [و گۆتە وان] خودێ بپەرێسن، هەوە ژ بلی وی چو پەرستییێت ڕاست و دورست نینن، ڤێجا ما هوین ژ خودێ ناترسن، غەیری وی دپەرێسن. ﴿٣٣﴾ و كەنكەنەییێت ملەتێ وی ئەوێت گاوربوویین، و ڕۆژا قیامەتێ درەو دانایین، و ئەوێت مە خوشی و بەرفرەهی د ژیانا دنیاییدا داییێ [گۆتن]: ئەڤ پێغەمبەرە ژ مرۆڤەكێ وەكی هەوە پێڤەتر نینە، و نەپێغەمبەرە، هوین چ دخۆن و ڤەدخۆن، ئەو ژی وی دخوت و ڤەدخوت. ﴿٣٤﴾ و ئەگەر هوین گوهێ خۆ بدەنە مرۆڤەكێ وەكی خۆ، ب ڕاستی هنگی هوین خوسارەتن. ﴿٣٥﴾ ئەرێ ئەو پەیمانێ ددەتە هەوە و دبێژیت، گاڤا هوین مرن و بوونە ئاخ و هەستی، جارەكا دی [ڕۆژا قیامەتێ] دێ ڕابنەڤە. ﴿٣٦﴾ یا دویر دویرە، پەیمانا بۆ هەوە هاتییە دان ب جهـ بێت، و جارەكا دی هوین ساخ ببنەڤە. ﴿٣٧﴾ چو ژیان نینن، ژ ژیانا مە یا دنیایێ پێڤەتر، هندەك ژ مە دێ مرن و هندەك دێ بن و ژین [و دنیا هەر یا هۆسایە]، و پشتی مرنێ ئەم ساخ نابینەڤە. ﴿٣٨﴾ ئەو ژ بلی هندێ كو زەلامەكێ درەوینە، درەوان ژ كیسێ خودێ دكەت، چو یێ دی نینە، و ئەم باوەر ژێ ناكەین. ﴿٣٩﴾ [پێغەمبەرێ وان] گۆت: [پشتی بۆ دیاربووی كو ئەو د بنێڕا باوەرییێ پێ نائینن] خودێوۆ هاری من بكە، و من ب سەر وان بێخە، و تۆلێت من ل وان ڤەكە چونكی ئەو من درەوین ددانن. ﴿٤٠﴾ [خودێ] گۆت: نێزیك ئەو دێ [ژ كار و كریارێت خۆ، و درەوین دانانا تە] پەشێمان بن. ﴿٤١﴾ ڤێجا هشكەقێرییەكێ ئەو هنگاڤتن، و مە ئەو وەكی لێمشتێ (گلێشێ ئاڤ ب خۆڕا دئینیت) لێ كرن، ڤێجا هیلاك، و دویری ژ دلۆڤانیا خودێ، بۆ ملەتێ ستەمكار بیت. ﴿٤٢﴾ پاشی پشتی وان، مە هندەك دەستەكێت دی ئینان.

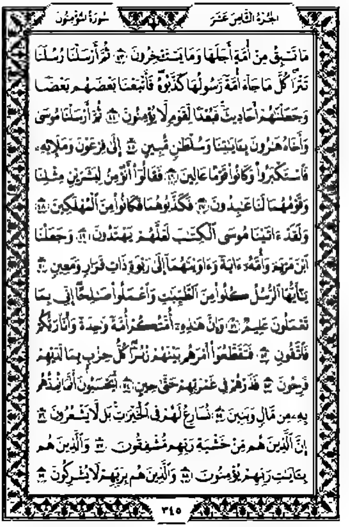

الجُزْءُ الثَّامِنَ عَشَرَ سُورَةُ المُؤْمِنُونَ

مَا تَسْبِقُ مِنْ أُمَّةٍ أَجَلَهَا وَمَا يَسْتَـْٔخِرُونَ ﴿٤٣﴾ ثُمَّ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا
تَتْرَا كُلَّ مَا جَآءَ أُمَّةً رَّسُولُهَا كَذَّبُوهُ فَأَتْبَعْنَا بَعْضَهُم بَعْضًا
وَجَعَلْنَٰهُمْ أَحَادِيثَ فَبُعْدًا لِّقَوْمٍ لَّا يُؤْمِنُونَ ﴿٤٤﴾ ثُمَّ أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ
وَأَخَاهُ هَٰرُونَ بِـَٔايَٰتِنَا وَسُلْطَٰنٍ مُّبِينٍ ﴿٤٥﴾ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَإِي۟هِۦ
فَٱسْتَكْبَرُوا۟ وَكَانُوا۟ قَوْمًا عَالِينَ ﴿٤٦﴾ فَقَالُوٓا۟ أَنُؤْمِنُ لِبَشَرَيْنِ مِثْلِنَا
وَقَوْمُهُمَا لَنَا عَٰبِدُونَ ﴿٤٧﴾ فَكَذَّبُوهُمَا فَكَانُوا۟ مِنَ ٱلْمُهْلَكِينَ ﴿٤٨﴾
وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا مُوسَى ٱلْكِتَٰبَ لَعَلَّهُمْ يَهْتَدُونَ ﴿٤٩﴾ وَجَعَلْنَا
ٱبْنَ مَرْيَمَ وَأُمَّهُۥٓ ءَايَةً وَءَاوَيْنَٰهُمَآ إِلَىٰ رَبْوَةٍ ذَاتِ قَرَارٍ وَمَعِينٍ ﴿٥٠﴾
يَٰٓأَيُّهَا ٱلرُّسُلُ كُلُوا۟ مِنَ ٱلطَّيِّبَٰتِ وَٱعْمَلُوا۟ صَٰلِحًا إِنِّى بِمَا
تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ ﴿٥١﴾ وَإِنَّ هَٰذِهِۦٓ أُمَّتُكُمْ أُمَّةً وَٰحِدَةً وَأَنَا۠ رَبُّكُمْ
فَٱتَّقُونِ ﴿٥٢﴾ فَتَقَطَّعُوٓا۟ أَمْرَهُم بَيْنَهُمْ زُبُرًا كُلُّ حِزْبٍۭ بِمَا لَدَيْهِمْ
فَرِحُونَ ﴿٥٣﴾ فَذَرْهُمْ فِى غَمْرَتِهِمْ حَتَّىٰ حِينٍ ﴿٥٤﴾ أَيَحْسَبُونَ أَنَّمَا نُمِدُّهُم
بِهِۦ مِن مَّالٍ وَبَنِينَ ﴿٥٥﴾ نُسَارِعُ لَهُمْ فِى ٱلْخَيْرَٰتِ بَل لَّا يَشْعُرُونَ ﴿٥٦﴾
إِنَّ ٱلَّذِينَ هُم مِّنْ خَشْيَةِ رَبِّهِم مُّشْفِقُونَ ﴿٥٧﴾ وَٱلَّذِينَ هُم
بِـَٔايَٰتِ رَبِّهِمْ يُؤْمِنُونَ ﴿٥٨﴾ وَٱلَّذِينَ هُم بِرَبِّهِمْ لَا يُشْرِكُونَ ﴿٥٩﴾

٣٤٥

﴿٤٣﴾ و ب ڕاستی چو ملەت د ئیزادان و نەمانا خۆ دا، ب پێش و پاش وی وەختێ بۆ وان هاتییە دانان، ناکەڤن. ﴿٤٤﴾ پاشی مە پێغەمبەرێت خۆ ئێك ل دویڤ ئێکی هنارت، و هەر ملەتێ پێغەمبەرێ وان بۆ دهات پێغەمبەرێ خۆ درەوین ددانان، ڤێجا مە ژی ئێك ل دویڤ ئێکی بەرئاتاف کرن و د هیلاك برن، و مە کرنە سەرهاتی و بێ ئاخفتنا خەلکی، ڤێجا هیلاك و دویری ژ دلۆڤانیا خودێ بۆ وی ملەتی بیت ئەوێ باوەرییێ نەئینیت. ﴿٤٥﴾ پاشی مە مووسا و برایێ وی هاروون، ب موعجیزەیێت خۆڤە و ب بەلگە و نیشانێت ئاشکەراڤە هنارتن. ﴿٤٦﴾ بۆ دەڤ فیرعەونی و ملەتێ وی، بەلێ خۆ مەزن کرن [و باوەری پێ نەئینان]، و ئەو ملەتەکێ دفن بلند بوون. ﴿٤٧﴾ و گۆتن: ئەم چاوا باوەرییێ ب دو مرۆڤان بینین، کو ئەو ژی وەکی مە مرۆڤن و ملەتێ وان سەپان و خزمەتکارێت مەنە. ﴿٤٨﴾ ڤێجا [فیرعەونی و قولپا وی] مووسا و هاروون درەوین دانان، ڤێجا دویماهیا وان د هیلاك چۆن. ﴿٤٩﴾ و ب سویند مە تەورات دا مووسایی، دا ئسرائیل پێ ڕاستەڕێ بن. ﴿٥٠﴾ و مە عیسایێ کوڕێ مەریەمێ و دەیکا وی مەریەم کرنە موعجیزە و نیشانەکا ئاشکەرا [ل سەر هێز و شیانداریا خودێ، وەختێ عیسا بێ باب دایی]، و مە ل جهەکێ بلند و دەشت و ب داروبار و ب کانی ئاکنجی کرن. ﴿٥١﴾ گەلی پێغەمبەران ژ پاك و پاقژێ حەلال بخۆن، و کار و کریارێت باش بکەن، ب ڕاستی تشتێ هوین دکەن ئەز پێ ئاگەهدارم. ﴿٥٢﴾ و بزانن [گەلی پێغەمبەران] ئەڤە دینێ هەوەیە، ئێك دینە [کو دینێ تەوحیدێیە]، و ئەز خودایێ هەوەمە [بێ هەڤال و هەڤپشکم]، ڤێجا پارێزکاریا من بکەن و ژ من بترسن. ﴿٥٣﴾ ڤێجا [دویکەفتییێت پێغەمبەران] د کارێ دینێ خۆدا [هەرچەندە ئێك دینە و د بنیاتا خۆدا ئێکە، دینێ تەوحیدێیە] ژێکڤەبوون و ژێك ڤەقەتیان، و بوونە دەستەك دەستەك و کۆم کۆم، هەر کۆمەك [ئەوێت ژێکڤەبوویین، و ل سەر دینێ خۆ ژێك جودا بوویین]، ب وێ یا وان هەی، دلخۆش و شادن. ﴿٥٤﴾ ڤێجا [هەی موحەممەد] وان د ناڤ نەزانین و بێ ئاگەهیا واندا بهێلە [و ئەنگاڤ نەبە ژ بەر گیرۆبوونا ئیزادانا وان]، هەتا دمرن [پاشی خودێ دێ وان ب ئاگرێ دۆژەهێ ئیزا دەت]. ﴿٥٥﴾ ئەرێ [گاور] هزر دکەن، ئەو مال و عەیالێ ئەم [د دنیایێدا] ددەینە وان. ﴿٥٦﴾ لەزە ئەم بۆ وان ل خێر و خۆشیان دکەین؟ نەخێر [وەسا نینە وەکی ئەو هزر دکەن] نوزانن ئەڤە سەردابرنە، دا پتر گونەهان بکەن و پتر هێژایی جزایی ببن، ئەو ب خۆ ناحەسن ژێ. ﴿٥٧﴾ و ئەوێت ژ ترسا جزایێ خودایێ خۆ، بەردەوام ب ترس و ئەجنقی و هشیار. ﴿٥٨﴾ و ئەوێت باوەرییێ ب ئایەتێت خودایێ خۆ [ئانکو کتێبێت خودایێ خۆ، هەمییان بێ فەرق و جوداهی] دئینن. ﴿٥٩﴾ و ئەوێت چو هەڤال و هەڤپشکان بۆ خودایێ خۆ چێ ناکەن.

وَالَّذِينَ يُؤْتُونَ مَا آتَوا وَّقُلُوبُهُمْ وَجِلَةٌ أَنَّهُمْ إِلَىٰ رَبِّهِمْ رَاجِعُونَ ٦٠
أُولَٰئِكَ يُسَارِعُونَ فِي الْخَيْرَاتِ وَهُمْ لَهَا سَابِقُونَ ٦١ وَلَا نُكَلِّفُ
نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا وَلَدَيْنَا كِتَابٌ يَنطِقُ بِالْحَقِّ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ٦٢
بَلْ قُلُوبُهُمْ فِي غَمْرَةٍ مِّنْ هَٰذَا وَلَهُمْ أَعْمَالٌ مِّن دُونِ ذَٰلِكَ
هُمْ لَهَا عَامِلُونَ ٦٣ حَتَّىٰ إِذَا أَخَذْنَا مُتْرَفِيهِم بِالْعَذَابِ إِذَا هُمْ
يَجْأَرُونَ ٦٤ لَا تَجْأَرُوا الْيَوْمَ إِنَّكُم مِّنَّا لَا تُنصَرُونَ ٦٥ قَدْ كَانَتْ
آيَاتِي تُتْلَىٰ عَلَيْكُمْ فَكُنتُمْ عَلَىٰ أَعْقَابِكُمْ تَنكِصُونَ ٦٦
مُسْتَكْبِرِينَ بِهِ سَامِرًا تَهْجُرُونَ ٦٧ أَفَلَمْ يَدَّبَّرُوا الْقَوْلَ أَمْ
جَاءَهُم مَّا لَمْ يَأْتِ آبَاءَهُمُ الْأَوَّلِينَ ٦٨ أَمْ لَمْ يَعْرِفُوا رَسُولَهُمْ
فَهُمْ لَهُ مُنكِرُونَ ٦٩ أَمْ يَقُولُونَ بِهِ جِنَّةٌ بَلْ جَاءَهُم بِالْحَقِّ
وَأَكْثَرُهُمْ لِلْحَقِّ كَارِهُونَ ٧٠ وَلَوِ اتَّبَعَ الْحَقُّ أَهْوَاءَهُمْ لَفَسَدَتِ
السَّمَاوَاتُ وَالْأَرْضُ وَمَن فِيهِنَّ بَلْ أَتَيْنَاهُم بِذِكْرِهِمْ فَهُمْ
عَن ذِكْرِهِم مُّعْرِضُونَ ٧١ أَمْ تَسْأَلُهُمْ خَرْجًا فَخَرَاجُ رَبِّكَ خَيْرٌ
وَهُوَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ ٧٢ وَإِنَّكَ لَتَدْعُوهُمْ إِلَىٰ صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ ٧٣
وَإِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ عَنِ الصِّرَاطِ لَنَاكِبُونَ ٧٤

﴿٦٠﴾ و ئەوێت سەدەقەیان ژ وی مالی ددەن، یێ خودێ دایییە وان [یان ژی وێ خێر و باشییا ئەو دکەن، دکەن]، و دلێ وان یێ ب ترسە [دترسن خودێ ژ وان قەبویل نەکەت] چونکی دێ هەر ب بال خودێڤە زڤڕن. ﴿٦١﴾ خودانێت ڤان سالۆخەتانێ لەزێ ل خێران دکەن، و بەری خەلکی، خۆ دهاڤێژنە خێرێ. ﴿٦٢﴾ و ئەم کەسێ ژ شیانا وی زێدەتر ژێ ناخوازین [ڤێجا چاوا بشێت، بلا وەسا باشی و خێران بکەت، ئەگەر نەشیا ژ پێڤە نڤێژێ بکەت، بلا ڕوینشتی بکەت...]، و کتێبەکا ل دەڤ مە هەی [کو کتێبا کار و کریارانە] هەقی پێ ئاشکەرا دبیت و ڕاستییێ دبێژیت، و چو ستەم ل وان نائێتەکرن [نە گونەهێت وان ل سەر زێدە دبن، و نە خێرێت وان کێم دبن]. ﴿٦٣﴾ بەلێ دلێت گاوران ژ ڤێ قورئانێ [یان ژ کتێبا کار و کریاران] دبێ ئاگەهن، و وان ژ بلی وێ ئەوا دکەن [کو شرك و گاورییە]، هندەك کارێت خرابێت دی یێت هەین، بۆ کاردکەن. ﴿٦٤﴾ ڤێجا گاڤا مە زەنگین و مەزنێت وان ئەوێت د خێر و خۆشییاندا ڕابوویین، بەرهنگاری تیزا و عەزابێ کرن، دیبە هەوار هەوارا وان. ﴿٦٥﴾ چو زارزار و هەوار هەوارێ ئەڤرۆ نەکەن، چو هاریکاری ژ دەڤ مە بۆ هەوە نینە [هوین پێ بێنە رزگار کرن ژ وێ تیزایا هوین تێدا]. ﴿٦٦﴾ ب سویند قورئانا من د دنیاییێدا بۆ هەوە دهاتە خواندن [و هەوە گولێ دبوو]، و هوین ل سەر پاشپانییێت خۆ دزڤڕین، و هەوە پشتا خۆ دداییێ، و گوهدارییا وێ نەدکر. ﴿٦٧﴾ و هەوە خۆ ب کەعبێ [ل سەر موسلمانان] مەزن دکر [و هەوە دگۆت: ئەم خودانێت کەعبێینە، و کەس ب سەر مە ناکەڤیت]، و هەوە د شەڤبێرێت خۆدا تەعن ددانانە قورئانێ، و د دەرهەقێ وێدا هوین کرێت دئاخفتن. ﴿٦٨﴾ [ئەو وێ دکەن یا دکەن، و گاور دبن و باوەرییێ نائینن، چونکی ئەو د قورئانێ ناگەهن و هزرا خۆ تێدا ناکەن، دا بزانن موعجیزەیە و نیشانا ڕاستییا پێغەمبەرییە، و دا باوەرییێ پێ بینن] ئەرێ ئەو د قورئانێ ناگەهن؟ یان ئەو بۆ وان یا هاتی، یا بۆ باب و باپیرێت وان نەهاتی [ژ بەر هندێ دویر ددانن، و باوەرییێ پێ نائینن]. ﴿٦٩﴾ یان ژی وان پێغەمبەرێ خۆ [بەری نوکە ب ڕاستبێژی و دلپێشی و ئەمینیێ] نەناسییە، لەو باوەرییێ پێ نائینن. ﴿٧٠﴾ یان ژی دبێژن: [موحەممەد] یێ دینە [و ئەو دزانن ئەو ژ وان هەمییان ب ئاقلترە]؟ وەسا نینە وەکی ئەو دبێژن، باوەری نەئینانا وان نە ژ بەر ڤان هەجەتانە، بەلێ [موحەممەدی] ڕاستی [کو ئیسلامە و دینێ دورستە] یا بۆ وان ئینایی، و باراپتر ژ وان حەژ ڕاستییێ ناکەن. ﴿٧١﴾ و ئەگەر هەقی و ڕاستی ل دویڤ دلخوازی و حەزکرنا وان هاتبایە، دا ئەرد و ئەسمان و هندی تێدا پویچ بن، بەلێ مە قورئان دا وان، کو سەربلندیا وان یا تێدا، بەلێ ئەو ڕوییێ خۆ ژ ڤێ قورئانێ و سەربلندیا خۆ وەردگێڕن. ﴿٧٢﴾ یان ژی تو خویك و خەراجەکێ ل سەر پێغەمبەراتیا خۆ ژ وان دخوازی؟ [ژ بەر هندێ باوەر ژ تە ناکەن]، و ب ڕاستی ڕزقێ خودایێ تە و دانا وی بۆ تە چێترە، و ئەو باشترین ڕزقدارە. ﴿٧٣﴾ و ب ڕاستی تو بەرێ وان ددەیە ڕێکا ڕاست [کو ئیسلامە]. ﴿٧٤﴾ و ئەوێت باوەری ب ڕۆژا قیامەتێ نەبی، ئەو ژ ڕێکا ڕاست د ڤەدەرن.

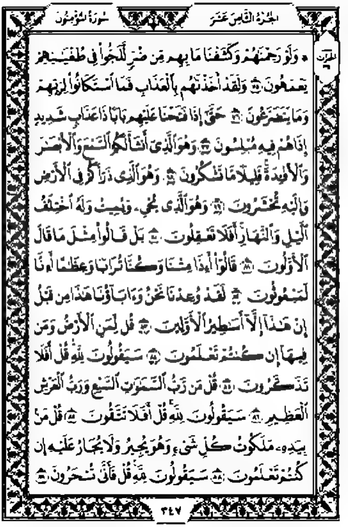

الجزء الثامن عشر سورة المؤمنون

۞ وَلَوْ رَحِمْنَٰهُمْ وَكَشَفْنَا مَا بِهِم مِّن ضُرٍّ لَّلَجُّواْ فِي طُغْيَٰنِهِمْ
يَعْمَهُونَ ﴿٧٥﴾ وَلَقَدْ أَخَذْنَٰهُم بِٱلْعَذَابِ فَمَا ٱسْتَكَانُواْ لِرَبِّهِمْ
وَمَا يَتَضَرَّعُونَ ﴿٧٦﴾ حَتَّىٰٓ إِذَا فَتَحْنَا عَلَيْهِم بَابًا ذَا عَذَابٖ شَدِيدٍ
إِذَا هُمْ فِيهِ مُبْلِسُونَ ﴿٧٧﴾ وَهُوَ ٱلَّذِيٓ أَنشَأَ لَكُمُ ٱلسَّمْعَ وَٱلْأَبْصَٰرَ
وَٱلْأَفْـِٔدَةَۚ قَلِيلٗا مَّا تَشْكُرُونَ ﴿٧٨﴾ وَهُوَ ٱلَّذِي ذَرَأَكُمْ فِي ٱلْأَرْضِ
وَإِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴿٧٩﴾ وَهُوَ ٱلَّذِي يُحْيِۦ وَيُمِيتُ وَلَهُ ٱخْتِلَٰفُ
ٱلَّيْلِ وَٱلنَّهَارِۚ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٨٠﴾ بَلْ قَالُواْ مِثْلَ مَا قَالَ
ٱلْأَوَّلُونَ ﴿٨١﴾ قَالُوٓاْ أَءِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابٗا وَعِظَٰمًا أَءِنَّا
لَمَبْعُوثُونَ ﴿٨٢﴾ لَقَدْ وُعِدْنَا نَحْنُ وَءَابَآؤُنَا هَٰذَا مِن قَبْلُ
إِنْ هَٰذَآ إِلَّآ أَسَٰطِيرُ ٱلْأَوَّلِينَ ﴿٨٣﴾ قُل لِّمَنِ ٱلْأَرْضُ وَمَن
فِيهَآ إِن كُنتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٨٤﴾ سَيَقُولُونَ لِلَّهِۚ قُلْ أَفَلَا
تَذَكَّرُونَ ﴿٨٥﴾ قُلْ مَن رَّبُّ ٱلسَّمَٰوَٰتِ ٱلسَّبْعِ وَرَبُّ ٱلْعَرْشِ
ٱلْعَظِيمِ ﴿٨٦﴾ سَيَقُولُونَ لِلَّهِۚ قُلْ أَفَلَا تَتَّقُونَ ﴿٨٧﴾ قُلْ مَنۢ
بِيَدِهِۦ مَلَكُوتُ كُلِّ شَيْءٖ وَهُوَ يُجِيرُ وَلَا يُجَارُ عَلَيْهِ إِن
كُنتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٨٨﴾ سَيَقُولُونَ لِلَّهِۚ قُلْ فَأَنَّىٰ تُسْحَرُونَ ﴿٨٩﴾

٣٤٧

﴿٧٥﴾ و ئەگەر ئەم دلۆڤانییێ ب وان بەین، و ئەو نەخۆشی و تەنگافیا گەهشتییە وان ل سەر وان ڕاکەین، بێ گومان ئەو دێ پتر ڕژدییێ د زێدە خرابیا خۆدا کەن، و هەر دێ تێدا زڤڕن. ﴿٧٦﴾ و ب سویند مە ئەو بەرهنگاری ئیزایێ کرن، [دگەل هندێ ژی] ئەو خۆ بۆ خودایێ خۆ ناشکێنن، و خۆشکاندی دوعایان ناکەن. ﴿٧٧﴾ [و مانە د ڤی سەروبەریدا] هەتا مە دەرگەهەکێ ئیزا و عەزابەکا دژوار ل سەر وان ڤەکری [ئانکو هەتا ئەمرێ خودێ ب قیامەتێ هاتی، ڤێجا ب بەر وێ ئیزایێ کەڤتن یا وان هزر بۆ نەدکر]، ڤێجا ژ نوی ڕەق ڕاوەستیان و بێ هیڤی بوون. ﴿٧٨﴾ و خودێ ئەوە یێ گوهـ و چاڤ و دل داینە هەوە، و کێمەک ژ هەوە سوپاسیا خودێ دکەن. ﴿٧٩﴾ و خودێیە یێ هوین داینە سەر ئەردی، و ب بال ویڤە دێ زڤڕن و کۆم بن. ﴿٨٠﴾ و ئەوە یێ ساخییێ و مرنێ ددەت، و گوهۆڕینا شەڤ و ڕۆژان [کێمکرن و زێدەکرنا وان] کارێ ویە، ئەرێ ما هوین هزرا خۆ ناکەن، دا تێ بگەهن. ﴿٨١﴾ نە [وان ئەقل نینە، و تێ ناگەهن] ئەوان ژی ئەو گۆت ئەوا ئەوێت کەڤن، بەری وان گۆتی. ﴿٨٢﴾ گۆتن: ئەرێ ئەگەر ئەم مرین و بووینە ئاخ و هەستی، ئەرێ جارەکا دی پشتی مرنێ ئەم دێ ساخینەڤە؟! ﴿٨٣﴾ ب سویند ئەڤ پەیمانە [کو جارەکا دی پشتی مرنێ ئەم دێ ژ گۆڕان ڕابین] دگەل مە و باب و باپیرێت مە هاتبوو دان، بەری هاتنا موحەممەدی [بەلێ یا کا، مە چو باب و باپیرێت خۆ نەدیتن ژ گۆڕان ڕابوویین]، و ئەڤە ژ ئەفسانە و چیڤانۆکان پێڤەتر نینە. ﴿٨٤﴾ [هەی موحەممەد بێژە وان]: باشە ئەرد و هندی تێدا، یێ کێیە؟ ئەگەر هوین ڕاست تشتەکی دزانن. ﴿٨٥﴾ دێ بێژن یێ خودێیە، بێژە [وان]: ڤێجا ما هوین بۆ خۆ چامەکێ ناگرن [پێ بزانن، یێ ئەرد و ئەسمان داین هوین ژی یێت داین، دێ هەوە بەت و ساخکەتەڤە]. ﴿٨٦﴾ [هەی موحەممەد بێژە وان]: کێیە خودانێ هەر حەفت ئەسمانان، و خودانێ عەرشێ مەزن؟ ﴿٨٧﴾ دێ بێژن یێت خودێنە، بێژە: ڤێجا ما هوین ژ ئیزایا وی ناترسن، هوین غەیری وی دپەرێسن؟ ﴿٨٨﴾ بێژە: ملکێ مەزن و گەنجخانەیێت هەمی تشتان د دەستێ کێ دانە؟ و ئەو کییە، یێ بڤێت بەرەڤانییێ ژێ دکەت، و د هەوارا وی دئێت، و کەس نەشێت کەسێ ژ ئیزایا وی بدەتە پاش و بەرەڤانییێ ژێ بکەت، ئەگەر هوین ڕاست تشتەکی دزانن [کا بۆ من بێژن ئەو کییە]؟ ﴿٨٩﴾ دێ بێژن: ئەو هەمی یێت خودێنە، بێژە: ڤێجا پا چاوا هوین دئێنە خاپاندن، و بەرێ هەوە ژ پەرستنا خودێ دئێتە وەرگێڕان.

بَلْ أَتَيْنَٰهُم بِٱلْحَقِّ وَإِنَّهُمْ لَكَٰذِبُونَ ﴿٩٠﴾ مَا ٱتَّخَذَ ٱللَّهُ مِن
وَلَدٍ وَمَا كَانَ مَعَهُۥ مِنْ إِلَٰهٍ إِذًا لَّذَهَبَ كُلُّ إِلَٰهٍۭ بِمَا خَلَقَ
وَلَعَلَا بَعْضُهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ سُبْحَٰنَ ٱللَّهِ عَمَّا يَصِفُونَ ﴿٩١﴾
عَٰلِمِ ٱلْغَيْبِ وَٱلشَّهَٰدَةِ فَتَعَٰلَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٩٢﴾ قُل رَّبِّ
إِمَّا تُرِيَنِّى مَا يُوعَدُونَ ﴿٩٣﴾ رَبِّ فَلَا تَجْعَلْنِى فِى ٱلْقَوْمِ ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿٩٤﴾
وَإِنَّا عَلَىٰٓ أَن نُّرِيَكَ مَا نَعِدُهُمْ لَقَٰدِرُونَ ﴿٩٥﴾ ٱدْفَعْ بِٱلَّتِى
هِىَ أَحْسَنُ ٱلسَّيِّئَةَ ۚ نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَا يَصِفُونَ ﴿٩٦﴾ وَقُل رَّبِّ
أَعُوذُ بِكَ مِنْ هَمَزَٰتِ ٱلشَّيَٰطِينِ ﴿٩٧﴾ وَأَعُوذُ بِكَ رَبِّ أَن
يَحْضُرُونِ ﴿٩٨﴾ حَتَّىٰٓ إِذَا جَآءَ أَحَدَهُمُ ٱلْمَوْتُ قَالَ رَبِّ
ٱرْجِعُونِ ﴿٩٩﴾ لَعَلِّىٓ أَعْمَلُ صَٰلِحًا فِيمَا تَرَكْتُ ۚ كَلَّآ ۚ إِنَّهَا
كَلِمَةٌ هُوَ قَآئِلُهَا ۖ وَمِن وَرَآئِهِم بَرْزَخٌ إِلَىٰ يَوْمِ يُبْعَثُونَ ﴿١٠٠﴾
فَإِذَا نُفِخَ فِى ٱلصُّورِ فَلَآ أَنسَابَ بَيْنَهُمْ يَوْمَئِذٍ وَلَا يَتَسَآءَلُونَ ﴿١٠١﴾
فَمَن ثَقُلَتْ مَوَٰزِينُهُۥ فَأُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْمُفْلِحُونَ ﴿١٠٢﴾ وَمَنْ
خَفَّتْ مَوَٰزِينُهُۥ فَأُو۟لَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ خَسِرُوٓا۟ أَنفُسَهُمْ فِى جَهَنَّمَ
خَٰلِدُونَ ﴿١٠٣﴾ تَلْفَحُ وُجُوهَهُمُ ٱلنَّارُ وَهُمْ فِيهَا كَٰلِحُونَ ﴿١٠٤﴾

﴿٩٠﴾ بەلێ وەسا نینە وەکی ئەو دبێژن، مە ڕاستی و هەقی یا بۆ وان ئینایی [کو پێدڤییە ل دویڤ بچن]، و ب ڕاستی ئەو درەوان دکەن [د گۆتنا خۆدا کو خودێ زارۆکەکێ بۆ خۆ گرتی یان هەڤپشکەکێ هەی]. ﴿٩١﴾ خودێ چو زارۆک بۆ خۆ نەگرتینە، و چو پەرستی ژی د گەل وی نینن [و ئەگەر وەسا بایە وەکی ئەو دبێژن، کو پەرستیەکێ دی د گەل هەبایە]، دا هەر پەرستیەک کا چ چێکریە پێڤە مینیت، و دا هندەک خۆ ب سەر هندەکان ئێخن، خودێ یێ پاک و پاقژە ژ وان سالۆخەتێت ب بالڤە لێ ددەن [ئانکو ژ عەیالی و هەڤپەری]. ﴿٩٢﴾ خودێ زانایێ نهێنی و ئاشکەرایانە، و خودێ د سەر وێ شرکێڕایە یا ئەو دکەن، و ژێ بلندترە. ﴿٩٣﴾ [هەی موحەمەد] بێژە: خودێوۆ ئەگەر ئەو پەیمانا ب ئێزایێ و عەزابێ تە دایییە وان [د دنیایێ و ئاخرەتێدا]، هەر دێ نیشا من دەی. ﴿٩٤﴾ خودێوۆ هنگی تو من نەئێخە د گەل ستەمکاران. ﴿٩٥﴾ و ب ڕاستی ئەم دشێین، ئەو پەیمانا ب ئێزایێ مە دایییە وان، نیشا تە بدەین [و وان هەمییان ب بەر ئێزایێ بێخین، بەلێ خودێ گیرۆ دکەت، چونکی دزانیت هندەک ژ وان دێ باوەرییێ ئینن]. ﴿٩٦﴾ [هەی موحەمەد] خرابییا ئەو د ڕاستا تەدا دکەن، ب باشییێ بدە پاش [ئانکو ب سالۆخەتێت چێتر و باشتر بدە پاش، ئەو ژی لێبۆرین و بەروەگێڕانە ژ کار و کریارێت گاوران]، و ئەم چێتر دزانین کا ئەو چ د ڕاستا تەدا دبێژن. ﴿٩٧﴾ و بێژە: خودێوۆ ئەز خۆ ب تە دپارێزم، ژ پالدان و زخاندن و وەسواسا شەیتانان. ﴿٩٨﴾ و خودێوۆ ئەز خۆ ب تە دپارێزم، ژ بەرهەڤبوون و حازربوونا وان [کو ئەو بشێن ب وەسواس و ئاوازێت خۆ، خرابییەکێ ب من بدەنە کرن]. ﴿٩٩﴾ [بەردەوام ئەو دێ د شرکێ و گونەهێدا بن، یان ب خرابی دێ بەحسێ تە کەن] هەتا وەختێ مرنا ئێک ژ وان دئێت، دێ بێژیت: خودێوۆ، من بزڤڕینەڤە [دنیایێ، دا ئەز تە بپەرێسم]. ﴿١٠٠﴾ دا ئەز کریارا قەنج [د دنیایێدا] ئەوا من هێلایی، بکەم، نەخێر زڤڕین بۆ دنیایێ نینە، نەخێر ڤێجا بلا وێ داخوازێ نەکەن، ئەوا چێ نەبیت، ئەو ئاخڤتنەکە ئەو بۆ خۆ دکەن، و ناڤبڕەک هەتا ڕۆژا قیامەتێ یا ل بەر سینگێ وان [ناهێلیت ئەو بزڤڕنە دنیایێ]. ﴿١٠١﴾ و ئەگەر پف ل بۆڕیێ هاتە دان، هنگی مرۆڤانی [مرۆڤانییا خوینێ] د ناڤبەرا واندا نامینیت [کەسێ ئاگەهـ ژ کەسێ نامینیت خۆ پێ مەزنکەت یان مفایی بگەهینیتێ]، و کەس پسیارا کەسێ ناکەت [هەر ئێک ب خۆڤە یێ مژویلە]. ﴿١٠٢﴾ ڤێجا ئەو کەسێ تەرازوییا وی ب کار و کریارێت قەنج گران بوو، ئەڤە دێ د سەرفەراز بن. ﴿١٠٣﴾ و ئەو کەسێ تەرازوییا وی ب کار و کریارێت قەنج سڤک بیت، ئەڤە ئەون ئەوێت خۆ خوسارەت کرین، و هەروهەر دێ د دۆژەهێدا مینن. ﴿١٠٤﴾ ئاگر سەروچاڤێت وان دسۆژیت، و لێڤێت وان دقورمچن، و ددانێت وان قیچ دبن، و گەلەک کرێت دبن.

أَلَمۡ تَكُنۡ ءَايَٰتِي تُتۡلَىٰ عَلَيۡكُمۡ فَكُنتُم بِهَا تُكَذِّبُونَ ١٠٥
قَالُواْ رَبَّنَا غَلَبَتۡ عَلَيۡنَا شِقۡوَتُنَا وَكُنَّا قَوۡمٗا ضَآلِّينَ ١٠٦
رَبَّنَآ أَخۡرِجۡنَا مِنۡهَا فَإِنۡ عُدۡنَا فَإِنَّا ظَٰلِمُونَ ١٠٧
قَالَ ٱخۡسَـُٔواْ فِيهَا وَلَا تُكَلِّمُونِ ١٠٨ إِنَّهُۥ كَانَ فَرِيقٞ مِّنۡ
عِبَادِي يَقُولُونَ رَبَّنَآ ءَامَنَّا فَٱغۡفِرۡ لَنَا وَٱرۡحَمۡنَا وَأَنتَ
خَيۡرُ ٱلرَّٰحِمِينَ ١٠٩ فَٱتَّخَذۡتُمُوهُمۡ سِخۡرِيًّا حَتَّىٰٓ أَنسَوۡكُمۡ ذِكۡرِي
وَكُنتُم مِّنۡهُمۡ تَضۡحَكُونَ ١١٠ إِنِّي جَزَيۡتُهُمُ ٱلۡيَوۡمَ بِمَا صَبَرُوٓاْ
أَنَّهُمۡ هُمُ ٱلۡفَآئِزُونَ ١١١ قَٰلَ كَمۡ لَبِثۡتُمۡ فِي ٱلۡأَرۡضِ عَدَدَ
سِنِينَ ١١٢ قَالُواْ لَبِثۡنَا يَوۡمًا أَوۡ بَعۡضَ يَوۡمٖ فَسۡـَٔلِ ٱلۡعَآدِّينَ ١١٣
قَٰلَ إِن لَّبِثۡتُمۡ إِلَّا قَلِيلٗاۖ لَّوۡ أَنَّكُمۡ كُنتُمۡ تَعۡلَمُونَ ١١٤
أَفَحَسِبۡتُمۡ أَنَّمَا خَلَقۡنَٰكُمۡ عَبَثٗا وَأَنَّكُمۡ إِلَيۡنَا لَا تُرۡجَعُونَ ١١٥
فَتَعَٰلَى ٱللَّهُ ٱلۡمَلِكُ ٱلۡحَقُّۖ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ رَبُّ ٱلۡعَرۡشِ ٱلۡكَرِيمِ ١١٦
وَمَن يَدۡعُ مَعَ ٱللَّهِ إِلَٰهًا ءَاخَرَ لَا بُرۡهَٰنَ لَهُۥ بِهِۦ
فَإِنَّمَا حِسَابُهُۥ عِندَ رَبِّهِۦٓۚ إِنَّهُۥ لَا يُفۡلِحُ ٱلۡكَٰفِرُونَ ١١٧
وَقُل رَّبِّ ٱغۡفِرۡ وَٱرۡحَمۡ وَأَنتَ خَيۡرُ ٱلرَّٰحِمِينَ ١١٨

﴿١٠٥﴾ [وەختێ ئەو زارزارێ دکەن، خودێ دبێژیتە وان]: ئەرێ ما نیشانێت من (ئایەتێت قورئانا من) بۆ هەوە د دنیایێدا نەدهاتنە خواندن، و هەوە درەو ددانان. ﴿١٠٦﴾ دێ بێژن: خودێوۆ خرابی و دلخوازیا مە، سەر ژ مە ستاند، و ئەم ملەتەکێ گومڕا و سەرکۆرە بووین. ﴿١٠٧﴾ خودێوۆ، مە ژ ئاگرێ دۆژەهێ دەربێخە [و مە بزڤڕینەڤە دنیایێ]، ڤێجا ئەگەر ئەم [پشتی تو مە ژ ئاگری دەردئێخی، و دزڤڕینیەڤە دنیایێ] جارەکا دی ل گاوریێ و خرابیێ و گونەهێ زڤڕین، هنگی ئەم یێت ستەمکارین. ﴿١٠٨﴾ [خودێ] دێ بێژیت: ڕەزیل و ڕسوا تێدا بمینن [تویبن وەکی سەیان] و بێ دەنگ بن، و د گەل من نەئاخڤن. ﴿١٠٩﴾ [ژ بیرا هەوە چۆ، کا هەوە چاوا تڕانە بۆ خۆ ب موسلمانان دکرن؟] ب ڕاستی دەستەکەک ژ بەندەیێت من هەبوون دگۆتن: خودێوۆ مە باوەری ئینا، ڤێجا ل مە نەگرە، و گونەهێت مە ژێ ببە و دلۆڤانیێ ب مە ببە، و تو چێترین دلۆڤانی. ﴿١١٠﴾ [چونکی وان بۆ خۆ ئەڤ دوعایە ژ من دکر] ڤێجا هەوە کرنە پیاریکەر و پێتڕانکێت خۆ [هوین هند مانە ب تڕانەپێکرنا وانڤە]، هەتا [تڕانەپێکرنا] وان ئەز ژ بیرا هەوە بریم، و هەوە [د دنیایێدا] ب وان دکرە کەنی. ﴿١١١﴾ ب ڕاستی من ئەڤرۆ ژ بەر سەبرا وان [ل سەر ئەزیەت و تڕانەپێکرنا هەوە] کێشایی، ئەو خەلاتکرن، ب ڕاستی هەر ئەون یێت سەرفەراز. ﴿١١٢﴾ خودێ دێ بێژیتە وان: هوین چەند سالان د دنیایێدا ماینە؟. ﴿١١٣﴾ دێ بێژن: ئەم ڕۆژەکێ یان ژی دانەکێ ڕۆژێ یێت ماین، کا پسیارا حسابداران بکە. ﴿١١٤﴾ گۆت: [ڕاستە] هوین ژ وەختەکێ کێم پێڤەتر نەماینە، ئەگەر هەوە زانیایە [هوین نەدمانە ب ڤی ژینێ کێفڤە، و هەوە پشتا خۆ نەددا ژیانا هەروهەر و خۆشییێت بەردەوام]. ﴿١١٥﴾ [گەلی مرۆڤان] ئەرێ هوین هزر دکەن، مە هوین ژ قەستا یێت داین [جزا و خەلات نینە]، و هوین جارەکا دی ب بال مەڤە نائێنە زڤڕاندن. ﴿١١٦﴾ ڤێجا خودێ ژ هندێ [کو ژ قەستا هەوە چێ کەت و بدەت] بلندتر و پاقژترە، ئەوە خوندکارێ ڕاست و دورست، چو پەرستییێت ڕاست و دورست ژ بلی وی نینن، ئەوە خودانێ عەرشێ پیرۆز. ﴿١١٧﴾ و هەر کەسێ پەرستیەکێ دی د گەل خودێ بپەرێسیت، وی چو بەلگە و نیشان نەبن، حسێبا وی بەس ل دەڤ خودایێ ویە [ئەو دێ جزایێ وی دەتێ]، ب ڕاستی گاور سەرفەراز نابن. ﴿١١٨﴾ و [هەی موحەممەد] بێژە: خودێوۆ گونەهان ژێ ببە و دلۆڤانیێ ب من ببە، و تو چێترین دلۆڤانی.

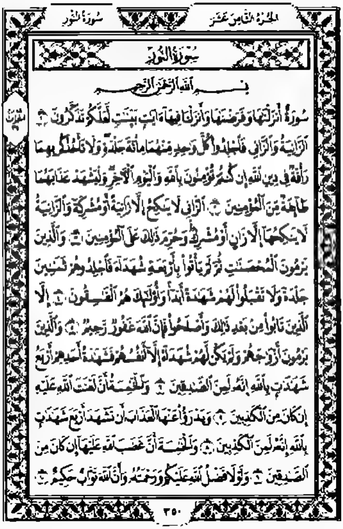

الجزء الثامن عشر سورة النور

سورة النور

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

سُورَةٌ أَنزَلْنَاهَا وَفَرَضْنَاهَا وَأَنزَلْنَا فِيهَا آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ لَّعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿١﴾
الزَّانِيَةُ وَالزَّانِي فَاجْلِدُوا كُلَّ وَاحِدٍ مِّنْهُمَا مِائَةَ جَلْدَةٍ وَلَا تَأْخُذْكُم بِهِمَا
رَأْفَةٌ فِي دِينِ اللَّهِ إِن كُنتُمْ تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَلْيَشْهَدْ عَذَابَهُمَا
طَائِفَةٌ مِّنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٢﴾ الزَّانِي لَا يَنكِحُ إِلَّا زَانِيَةً أَوْ مُشْرِكَةً وَالزَّانِيَةُ
لَا يَنكِحُهَا إِلَّا زَانٍ أَوْ مُشْرِكٌ وَحُرِّمَ ذَٰلِكَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ ﴿٣﴾ وَالَّذِينَ
يَرْمُونَ الْمُحْصَنَاتِ ثُمَّ لَمْ يَأْتُوا بِأَرْبَعَةِ شُهَدَاءَ فَاجْلِدُوهُمْ ثَمَانِينَ
جَلْدَةً وَلَا تَقْبَلُوا لَهُمْ شَهَادَةً أَبَدًا وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ ﴿٤﴾ إِلَّا
الَّذِينَ تَابُوا مِن بَعْدِ ذَٰلِكَ وَأَصْلَحُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٥﴾ وَالَّذِينَ
يَرْمُونَ أَزْوَاجَهُمْ وَلَمْ يَكُن لَّهُمْ شُهَدَاءُ إِلَّا أَنفُسُهُمْ فَشَهَادَةُ أَحَدِهِمْ أَرْبَعُ
شَهَادَاتٍ بِاللَّهِ إِنَّهُ لَمِنَ الصَّادِقِينَ ﴿٦﴾ وَالْخَامِسَةُ أَنَّ لَعْنَتَ اللَّهِ عَلَيْهِ
إِن كَانَ مِنَ الْكَاذِبِينَ ﴿٧﴾ وَيَدْرَأُ عَنْهَا الْعَذَابَ أَن تَشْهَدَ أَرْبَعَ شَهَادَاتٍ
بِاللَّهِ إِنَّهُ لَمِنَ الْكَاذِبِينَ ﴿٨﴾ وَالْخَامِسَةَ أَنَّ غَضَبَ اللَّهِ عَلَيْهَا إِن كَانَ مِنَ
الصَّادِقِينَ ﴿٩﴾ وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ وَأَنَّ اللَّهَ تَوَّابٌ حَكِيمٌ ﴿١٠﴾

٣٥٠

سۆرەتا نوور

ل مەدینەیێ هاتیە خوارێ (٦٤) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ ئەڤە سۆرەتەکە مە ئینایە خوارێ، و ئەحکامێت تێدا، مە یێت فەرزکرین، و مە نیشانێت ئاشکەرا یێت تێدا ئینایە خوار، دا هوین پێڤە بچن [و کار ب وان بڕیاران بکەن]. ﴿٢﴾ زناکەرا شوینەکری و زناکەرێ ژن نەئینایی، هەر ئێکی سەد قامچیان لێ بدەن، و بلا دلێ هەوە ل سەر حسیا دینێ خودێ، نەمینتە ب وانڤە [کو هوین ئەمرێ خودێ ب جهـ نەئینن]، ئەگەر هوین ئەو بن ئەوێت هەوە باوەری ب خودێ و ڕۆژا قیامەتێ هەی، و بلا کۆمەك ژ موسلمانان جزادانا وان ببینن [دا پتر پێڤەبچن و جزایێ وان پتر یێ گران بیت، و دا نێزیکی ڤێ گونەهێ نەبن]. ﴿٣﴾ زەلامێ زناکەر نەهێژایە دەهمەن پاقژەکێ مارە بکەت، یا زناکەر یان یا موشرك هێژایی ویە، و ژنا زناکەر نەهێژایە شوی ب دەهمەن پاقژەکی بکەت، زەلامێ زناکەر یان موشرك هێژایی ویە، و ئەڤ کارە (زنا) ل سەر خودان باوەران یێ هاتیە حەرامکرن. ﴿٤﴾ و ئەوێت ب زنایێ، بێ بەختیێ ل ژنێت دەهمەن پاقژ دکەن، پاشی چار شاهدان ل سەر نەئینن، ڤێجا هەشتێ قامچیان ل وان بدەن، و چو جاران شادەییا وان قەبویل نەکەن، و ب ڕاستی ئەڤە [ئەوێت ژ بێ بەختی ژنێت دەهمەن پاقژ گونەهکار دکەن] ژ ڕێکا ڕاست دەرکەڤتینە. ﴿٥﴾ ئەو نەبن یێت پشتی هنگێ تۆبەکرین، و کریارا خۆ دورستکرین [بێ بەختیا خۆ هەڤاندین، و دیارکرین کو ئەو د شادەییا خۆدا درەوین و بێ بەخت بوون، و تۆبەیا خۆ ئاشکەراکرین] ب ڕاستی خودێ یێ گونەهـ ژێبەر و دلۆڤانە. ﴿٦﴾ و ئەوێت هەڤسەرێت خۆ ب زنایێ گونەهکار دکەن، و ژ بلی خۆ چو شاهد ل سەر نەبن، شادەییا ئێك ژ وان [کو جزایی ل سەر وان ڕاکەت] چار جاران بێژیت و شادەییێ بدەت [ب سویند ئەز د شادەییا خۆدا ژ ڕاستگۆیانم]. ﴿٧﴾ و جارا پێنجێ بێژیت لەعنەتێت خودێ ل سەر من بن، ئەگەر ئەز [د شادەییا خۆدا] ژ درەویان بم. ﴿٨﴾ و ئیزایا دنیایێ دێ ل سەر ژنێ ڕابیت، ئەو چار جاران شادەییێ بدەت [و بێژیت: ئەز سویند دخۆم] ئەو [ب ڤێ شادەییا خۆ] ژ درەوینانە. ﴿٩﴾ و د شادەییا پێنجێدا بێژیت: غەزەبا خودێ ل سەر من بیت، ئەگەر ئەو [د شادەییا خۆدا] ژ ڕاستگۆیان بیت. ﴿١٠﴾ و ئەگەر کەرەم و دلۆڤانیا خودێ ل سەر هەوە نەبایە [دا هوین د هیلاك چن و شەرمزار بن، و دا خودێ لەزێ ل ئیزادانا هەوە کەت]، و خودێ ب ڕاستی تۆبەوەرگر و کاربنەجهە.

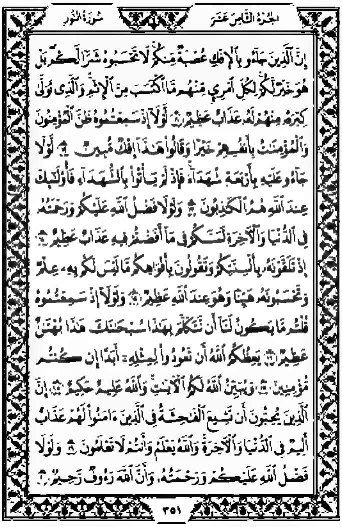

سُورَةُ النُّورِ
الجُزْءُ الثَّامِنَ عَشَرَ

إِنَّ ٱلَّذِينَ جَآءُو بِٱلۡإِفۡكِ عُصۡبَةٞ مِّنكُمۡۚ لَا تَحۡسَبُوهُ شَرّٗا لَّكُمۖ بَلۡ
هُوَ خَيۡرٞ لَّكُمۡۚ لِكُلِّ ٱمۡرِيٕٖ مِّنۡهُم مَّا ٱكۡتَسَبَ مِنَ ٱلۡإِثۡمِۚ وَٱلَّذِي تَوَلَّىٰ
كِبۡرَهُۥ مِنۡهُمۡ لَهُۥ عَذَابٌ عَظِيمٞ ١١ لَّوۡلَآ إِذۡ سَمِعۡتُمُوهُ ظَنَّ ٱلۡمُؤۡمِنُونَ
وَٱلۡمُؤۡمِنَٰتُ بِأَنفُسِهِمۡ خَيۡرٗا وَقَالُواْ هَٰذَآ إِفۡكٞ مُّبِينٞ ١٢ لَّوۡلَا
جَآءُو عَلَيۡهِ بِأَرۡبَعَةِ شُهَدَآءَۚ فَإِذۡ لَمۡ يَأۡتُواْ بِٱلشُّهَدَآءِ فَأُوْلَٰٓئِكَ
عِندَ ٱللَّهِ هُمُ ٱلۡكَٰذِبُونَ ١٣ وَلَوۡلَا فَضۡلُ ٱللَّهِ عَلَيۡكُمۡ وَرَحۡمَتُهُۥ
فِي ٱلدُّنۡيَا وَٱلۡأٓخِرَةِ لَمَسَّكُمۡ فِي مَآ أَفَضۡتُمۡ فِيهِ عَذَابٌ عَظِيمٌ ١٤
إِذۡ تَلَقَّوۡنَهُۥ بِأَلۡسِنَتِكُمۡ وَتَقُولُونَ بِأَفۡوَاهِكُم مَّا لَيۡسَ لَكُم بِهِۦ عِلۡمٞ
وَتَحۡسَبُونَهُۥ هَيِّنٗا وَهُوَ عِندَ ٱللَّهِ عَظِيمٞ ١٥ وَلَوۡلَآ إِذۡ سَمِعۡتُمُوهُ
قُلۡتُم مَّا يَكُونُ لَنَآ أَن نَّتَكَلَّمَ بِهَٰذَا سُبۡحَٰنَكَ هَٰذَا بُهۡتَٰنٌ
عَظِيمٞ ١٦ يَعِظُكُمُ ٱللَّهُ أَن تَعُودُواْ لِمِثۡلِهِۦٓ أَبَدًا إِن كُنتُم
مُّؤۡمِنِينَ ١٧ وَيُبَيِّنُ ٱللَّهُ لَكُمُ ٱلۡأٓيَٰتِۚ وَٱللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ١٨ إِنَّ
ٱلَّذِينَ يُحِبُّونَ أَن تَشِيعَ ٱلۡفَٰحِشَةُ فِي ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ لَهُمۡ عَذَابٌ
أَلِيمٞ فِي ٱلدُّنۡيَا وَٱلۡأٓخِرَةِۚ وَٱللَّهُ يَعۡلَمُ وَأَنتُمۡ لَا تَعۡلَمُونَ ١٩ وَلَوۡلَا
فَضۡلُ ٱللَّهِ عَلَيۡكُمۡ وَرَحۡمَتُهُۥ وَأَنَّ ٱللَّهَ رَءُوفٞ رَّحِيمٞ ٢٠

٣٥١

﴿١١﴾ ب ڕاستی ئەوێت ئەو بێ بەختی [د ڕاستا
عائیشایێ دەیکا موسلمانان‌دا] کرین دەستەکە
[چەندەکن] ژ هەوە، حسێب نەکەن [گەلی مالا ئەبو
بەکری] ئەڤ درەوە بۆ هەوە یا خرابە، بەلێ [ئەڤ
درەوە] بۆ هەوە قەنجی و خێرە [چونکی خودێ
بۆ هەوە دێ ب خێر نڤیسیت، دێ بەرائەتا هەوە ب
وەحیێ دیارکەت، و پاك و پاقژیا وێ دێ کەتە
قورئان و دێ مینیت، و پێڤەچونە بۆ موسلمانان، کو
بۆ خۆ پێڤەبچن و زوی گوهێ خۆ نەدەنە هەمی
ئاخفتنان، و هەر خێر بۆ هەوەیە] و هەر ئێك ژ وان
تەمەتی گونەها خۆ یێ گونەهکارە [گونەها هەر
ئێکی ل دویڤ پێ ئاخفتن و تێکڤەدانا ویە]، و ئەوێ
ژ وان باراپتر بوویە سەرێ سەبەبا ڤێ بێ بەختیێ، ئیزا
و عەزابەکا مەزن یا بۆ وی هەی. ﴿١٢﴾ بلا وەختێ
هەوە [ئەو درەو د ڕاستا عائیشایێدا] بهیستی، زەلام
و ژنێت خودان باوەر، هزرا باشیێ ژ خۆ کربایە
[پێدڤی بوو وان خۆ ل جهێ عائیشایێ و سەفوانی
دانابانە، ئەرێ ئەو ب خۆ دێ کارەکێ هۆسا کەن، دا
زانیبانە (عائیشا و سەفوان) هەردو ژ ڤی کاری دویرتر و پاقژترن]، و بلا گۆتبانە: ئەڤە درەوەکا ئاشکەرایە.
﴿١٣﴾ بلا وان [ئەوێت ب ڤێ بێ بەختی و درەوێ ئاخفتین] چار شاهد ل سەر بێ بەختی و درەوا خۆ ئینابانە
[و نەشێن بینن چونکی بێ بەختیە]، ڤێجا ئەگەر ئەو شاهدان نەئینن، ئەڤە ئەو ل دەڤ خودێ درەوینن.
﴿١٤﴾ و ئەگەر کەرەم و دلۆڤانیا خودێ ل دنیایێ و ئاخرەتێ ل سەر هەوە نەبایە، دا ژ بەر وێ بێ بەختیا
هەوە د دەرهەقێ عائیشایێدا کری، ئیزایەکا مەزن هەوە هنگێڤیت. ﴿١٥﴾ وەختێ هەوە ئەڤ ئاخفتنە ژ ئێکدو
ڤەدگوهاست و هوین پێ دئاخفتن، و هەوە ب دەڤێ خۆ ئەو دگۆت یا چو ڕاستی بۆ نەی، و هەوە ئاگەهك
ژێ نەی، و هوین هزر دکەن ئەڤە چو نینە و تشتەکێ کێمە، و ئەو ب خۆ ل دەڤ خودێ زێدە یێ مەزنە.
﴿١٦﴾ و بلا وەختێ [هەوە ئەو بێ بەختی و درەو، د ڕاستا عائیشایێدا] بهیستی، هەوە گۆتبایە: بۆ مە نەدورستە
و نابیت ئەم ب ڤێ بێ بەختیێ باخڤین، پاکی و پاقژی بۆ خودێ بیت، ئەڤە چەند زێدە بێ بەختیەکا مەزنە.
﴿١٧﴾ خودێ شیرەتان ل هەوە دکەت، دا هوین جارەکا دی نەزڤڕنە بێ بەختیەکا وەکی ڤێ، هندی هوین
یێت ساخ بن، ئەگەر هوین ئەو بن یێت ڕاست هەوە باوەری ئینایی. ﴿١٨﴾ و خودێ بەلگە و نیشانان
[ل سەر ئەحکام و بڕیارێت موکوم] بۆ هەوە ڕوون و ئاشکەرا دکەت [دا پێڤەبچن، و ب سنج و ڕەوشت
بکەڤن]، و خودێ زێدە زانا و کاربنەجهە. ﴿١٩﴾ ب ڕاستی ئەوێت حەز دکەن [و پێ خۆش]، کریارێت زێدە
کرێت و خراب [وەکی زنایێ] د ناڤ واندا بەلاڤ ببن، ئەوێت باوەری ئینایین ئیزایەکا دژوار و ب ژان بۆ
وان د دنیایێ و ئاخرەتێدا یا هەی، و خودێ [ئەوا د دلاندا] دزانیت [کا کێ دڤێت، و حەز دکەت خرابی و
پویچی بەلاڤ ببیت]، و هوین نزانن. ﴿٢٠﴾ و ئەگەر کەرەم و دلۆڤانیا خودێ ل سەر هەوە نەبایە [هوین دا
بەرهنگاری ئیزایەکا مەزن بن]، و ب ڕاستی خودێ زێدە یێ ب ڕەحم و دلۆڤانە.

الحزب ٣٦

۞ يَـٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ لَا تَتَّبِعُواْ خُطُوَٰتِ ٱلشَّيْطَـٰنِۚ وَمَن يَتَّبِعْ
خُطُوَٰتِ ٱلشَّيْطَـٰنِ فَإِنَّهُۥ يَأْمُرُ بِٱلْفَحْشَآءِ وَٱلْمُنكَرِۚ وَلَوْلَا
فَضْلُ ٱللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُۥ مَا زَكَىٰ مِنكُم مِّنْ أَحَدٍ أَبَدًا وَلَـٰكِنَّ
ٱللَّهَ يُزَكِّى مَن يَشَآءُۗ وَٱللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٢١﴾ وَلَا يَأْتَلِ أُوْلُواْ ٱلْفَضْلِ
مِنكُمْ وَٱلسَّعَةِ أَن يُؤْتُوٓاْ أُوْلِى ٱلْقُرْبَىٰ وَٱلْمَسَـٰكِينَ وَٱلْمُهَـٰجِرِينَ
فِى سَبِيلِ ٱللَّهِۖ وَلْيَعْفُواْ وَلْيَصْفَحُوٓاْۗ أَلَا تُحِبُّونَ أَن يَغْفِرَ ٱللَّهُ
لَكُمْۗ وَٱللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٢٢﴾ إِنَّ ٱلَّذِينَ يَرْمُونَ ٱلْمُحْصَنَـٰتِ
ٱلْغَـٰفِلَـٰتِ ٱلْمُؤْمِنَـٰتِ لُعِنُواْ فِى ٱلدُّنْيَا وَٱلْـَٔاخِرَةِ وَلَهُمْ عَذَابٌ
عَظِيمٌ ﴿٢٣﴾ يَوْمَ تَشْهَدُ عَلَيْهِمْ أَلْسِنَتُهُمْ وَأَيْدِيهِمْ وَأَرْجُلُهُم بِمَا
كَانُواْ يَعْمَلُونَ ﴿٢٤﴾ يَوْمَئِذٍ يُوَفِّيهِمُ ٱللَّهُ دِينَهُمُ ٱلْحَقَّ وَيَعْلَمُونَ أَنَّ
ٱللَّهَ هُوَ ٱلْحَقُّ ٱلْمُبِينُ ﴿٢٥﴾ ٱلْخَبِيثَـٰتُ لِلْخَبِيثِينَ وَٱلْخَبِيثُونَ
لِلْخَبِيثَـٰتِۖ وَٱلطَّيِّبَـٰتُ لِلطَّيِّبِينَ وَٱلطَّيِّبُونَ لِلطَّيِّبَـٰتِۚ
أُوْلَـٰٓئِكَ مُبَرَّءُونَ مِمَّا يَقُولُونَۖ لَهُم مَّغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ ﴿٢٦﴾ يَـٰٓأَيُّهَا
ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ لَا تَدْخُلُواْ بُيُوتًا غَيْرَ بُيُوتِكُمْ حَتَّىٰ تَسْتَأْنِسُواْ
وَتُسَلِّمُواْ عَلَىٰٓ أَهْلِهَاۚ ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿٢٧﴾

﴿٢١﴾ گەلی كەسێت هەوە باوەری ئینایی، ب دویڤ پێنگاڤێت شەیتانی نەكەڤن، و هەر كەسێ ل دویڤ پێنگاڤێت شەیتانی بچیت [بلا بزانیت]، ب ڕاستی شەیتان فەرمانێ ب كریارێت زێدە كرێت و خرابیێ دكەت، و ئەگەر ژ كەرەم و دلۆڤانیا خودێ نەبایە [كو دەرگەهێ تۆبەیێ ل هەوە ڤەكری]، كەس ژ هەوە [ژ گونەها وێ بێ بەختیا د ڕاستا عائیشایێدا هاتیە كرن] پاقژ نەدبوو، بەلێ یێ خودێ بڤێت [و هەژی بیت] دێ پاقژكەت، و خودێ ب خۆ گوهدێر و زێدە زانایە. ﴿٢٢﴾ و بلا خودانێت خێر و سەدەقە و كەرەم و بەرفرەهیێ [ئەوێت دەست بەری هەمییان د دینێ خودێدا هەی، كو ئەبو بەكرە] سویند نەخۆن، كو قەنجی و خێرێ د گەل كەس و كارێت خۆ یێت هەژار و بەلنگاز و مشەختی یێت ڕێكا خودێ ناكەن، و بلا ل وان ببۆرن و چاڤێ خۆ ژ وان بگرن و ئازا بكەن، ما هەوە نەڤێت خودێ ل هەوە نەگریت و گونەهێت هەوە ژێ ببەت، و خودێ ب خۆ گونەهـ ژێبەر و دلۆڤانە. ﴿٢٣﴾ ب ڕاستی ئەوێت ژنێت دەهمەن پاقژ و دلساخ و بێ غال و غەرەز و ئاگەهـ ژ چو نەیی و خودان ئیمان [ئەوێت نە چو خرابی دكرن، و نە خرابی د دلیدا، مەخسەد عائیشایە و ژنێت دی یێت پێغەمبەری، و هەر ژنەكا دی یا خودانا ڤان سالۆخەتان] ب زنایێ گونەهكار دكەن، د دنیایێ و ئاخرەتێدا، لەعنەت یێت لێ هاتیەكرن [ئانكو هاتیە دەرئێخستن و دویرئێخستن ژ دلۆڤانیا خودێ]، و ئیزایەكا مەزن بۆ وان یا هەی. ﴿٢٤﴾ [و ئەو ئیزایا مەزن دێ د وێ ڕۆژا ب سەهم و ترسدا بیت، كو ڕۆژا قیامەتێیە] ڕۆژا ئەزمان و دەست و پێت وان، شادەییێ ل سەر وان ددەن، ل سەر وێ ئەوا وان دكر. ﴿٢٥﴾ وێ ڕۆژێ خودێ جزایێ وان یێ ڤەبڕی [یێ بێ كێم و زێدەهی] دێ دەتە وان، و [وێ ڕۆژێ] دێ زانن خودێ یێ عادلە، و ستەمێ ل كەسێ ناكەت. ﴿٢٦﴾ و ژنێت دەهمەن پیس بۆ زەلامێت دەهمەن پیسن، و زەلامێت دەهمەن پیس بۆ ژنێت دەهمەن پیسن، و ژنێت پاك و دەهمەن پاقژ بۆ زەلامێت پاك و دەهمەن پاقژن، و زەلامێت پاك و دەهمەن پاقژ بۆ ژنێت پاك و دەهمەن پاقژن [عائیشا یا پاك و پاقژ بوو، لەوا خودێ كرە هەڤسەرا پێغەمبەرێ خۆ]، ئەڤە [ئەوێت دەهمەن پاقژ، پێغەمبەر و عائیشا و سەفوان] ژ وێ ئاخفتنا ئەو دكەن، یێت پاك و بەرینە، بۆ وان گونەهـ ژێبرن و ڕزقەكێ پیرۆز یێ هەی.

﴿٢٧﴾ گەلی ئەوێت هەوە باوەری ئینایین، نەچنە د چو خانیانڤە ژ بلی خانیێت خۆ، هەتا هوین دەستویریێ وەرنەگرن، و سلاڤ نەكەنە خودانێت وان [كو بێژن (السلام علیكم) ئێمە ژۆر؟ جارەكێ یان سێ جاران]، ئەڤە بۆ هەوە چێترە [كو هوین بێ دەستویری و ژ نشكەكێڤە بچنە ژۆر]، دا هوین كار ب ڤان ڕەوشتان بكەن [د دەرهەقێ دەستویر وەرگرتنێدا بەری بچنە د خانییەكێڤە].

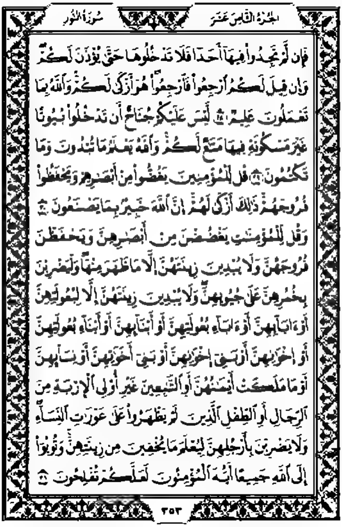

الجُزْءُ الثَّامِنَ عَشَرَ سُورَةُ النُّورِ

فَإِن لَّمْ تَجِدُوا فِيهَا أَحَدًا فَلَا تَدْخُلُوهَا حَتَّىٰ يُؤْذَنَ لَكُمْ
وَإِن قِيلَ لَكُمُ ارْجِعُوا فَارْجِعُوا هُوَ أَزْكَىٰ لَكُمْ وَاللَّهُ بِمَا
تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ ﴿٢٨﴾ لَّيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَن تَدْخُلُوا بُيُوتًا
غَيْرَ مَسْكُونَةٍ فِيهَا مَتَاعٌ لَّكُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تُبْدُونَ وَمَا
تَكْتُمُونَ ﴿٢٩﴾ قُل لِّلْمُؤْمِنِينَ يَغُضُّوا مِنْ أَبْصَارِهِمْ وَيَحْفَظُوا
فُرُوجَهُمْ ذَٰلِكَ أَزْكَىٰ لَهُمْ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا يَصْنَعُونَ ﴿٣٠﴾
وَقُل لِّلْمُؤْمِنَاتِ يَغْضُضْنَ مِنْ أَبْصَارِهِنَّ وَيَحْفَظْنَ
فُرُوجَهُنَّ وَلَا يُبْدِينَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَلْيَضْرِبْنَ
بِخُمُرِهِنَّ عَلَىٰ جُيُوبِهِنَّ وَلَا يُبْدِينَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا لِبُعُولَتِهِنَّ
أَوْ آبَائِهِنَّ أَوْ آبَاءِ بُعُولَتِهِنَّ أَوْ أَبْنَائِهِنَّ أَوْ أَبْنَاءِ بُعُولَتِهِنَّ
أَوْ إِخْوَانِهِنَّ أَوْ بَنِي إِخْوَانِهِنَّ أَوْ بَنِي أَخَوَاتِهِنَّ أَوْ نِسَائِهِنَّ
أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُنَّ أَوِ التَّابِعِينَ غَيْرِ أُولِي الْإِرْبَةِ مِنَ
الرِّجَالِ أَوِ الطِّفْلِ الَّذِينَ لَمْ يَظْهَرُوا عَلَىٰ عَوْرَاتِ النِّسَاءِ
وَلَا يَضْرِبْنَ بِأَرْجُلِهِنَّ لِيُعْلَمَ مَا يُخْفِينَ مِن زِينَتِهِنَّ وَتُوبُوا
إِلَى اللَّهِ جَمِيعًا أَيُّهَ الْمُؤْمِنُونَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٣١﴾

٣٥٣

﴿٢٨﴾ و ئەگەر هەوە كەس تێڤە (د وان خانییانڤە، ئەوێت هەوە دڤێن بچنێ) نەدیت، دیسا نەچنە ژوور هەتا دەستویری بۆ هەوە دئێتە دان، و ئەگەر [خودانێ مالێ] گۆتە هەوە بزڤرن، ڤێجا [ب دلمان] بزڤرن، و زڤڕین بۆ هەوە باشتر و پاقژترە، و خودێ ئاگەهداری وییە ئەوا هوین دكەن. ﴿٢٩﴾ گونەهـ ل سەر هەوە نینە كو هوین [بێ دەستویری] بچنە د وان خانییانڤە، ئەوێت بۆ مالان نەهاتینە ئاڤاكرن [وەكی ئۆتێلان و دەزگەهێت گشتی] ئەوێت هەوە هەوجەیی پێ هەی، و تشتێ هوین ئاشكەرا دكەن یان نەبەنی.. خودێ پێ ئاگەهە [و ئەڤە گەڤە بۆ وی یێ ل دویڤ ڕەوشتێت دەستویر وەرگرتنێ نەچیت، بۆ چۆنەژوورا خانییێت خەلكی]. ﴿٣٠﴾ و بێژە خودان باوەران، بلا چاڤێ خۆ ژ بەریخۆدانا نەدورست و حەرام وەرگێڕن، و بلا دەهمەن و نامویسا خۆ بپارێزن، ئەڤە بۆ وان چێتر و پاقژترە [بكەڤنە د بیاتیا گونەهێدا]، ب ڕاستی خودێ ئاگەهداری وییە، ئەوا ئەو دكەن. ﴿٣١﴾ و بێژە ژنێت خودان باوەران بلا چاڤێت خۆ ژ بەریخۆدانا نەدورست و حەرام وەرگێڕن، و بلا دەهمەن و نامویسا خۆ بپارێزن، و بلا جهێ خەمل و چەكێت خۆ [كو جهێ بازن و حنجول (خلخال) و گوهار و ڕستكێت حەفكێ و ڕستكێت دكەڤنە سەر سینگی و تۆقا سەری] دەرنەئێخن، و دیارنەكەن [بۆ بیانیان]، ژ بلی جهێ دیاربوونا، وێ بڤێ نەڤێ، و بێی نیەتا خراب [وەكی هەردو دەست و سەروچاڤان و گوستیرك و كلێ چاڤان]، و بلا دەرسۆكا خۆ ب سەر سینگێ خۆدا بەردەن [بلا دەرسۆكا وان، پرچ و ستۆ و سینگێ وان، ژ بیانیان ڤەشێریت]، و بلا جهێ خەملا خۆ [ژ بلی هەردو دەست و سەروچاڤان] و جوانیا خۆ [یا سینگی و پرچێ و لنگان]، [بۆ كەسێ] دیار نەكەن، ژ بلی بۆ زەلامێت خۆ یان بابێت خۆ یان خەزوورێت خۆ یان زاڕۆكێت خۆ [یان نەڤییێت خۆ] یان زاڕۆكێت زەلامێت خۆ [ئانكو نەڤییێت خۆ] یان برایێت خۆ یان برازایێت خۆ یان خوارزایێت خۆ یان ژنێت د گەل خۆ [بۆ خزمەتێ یان هەڤالینیێ] یان جاریێت خۆ، یان ئەو زەلامێت تێكەلیا وان دكەن ئەوێت هەوجەیی ب ژنان نەمایی [وەكی خولام و پالە و ساویلكەیان]، یان بچویكێت چو ژ شەهوەتێ نەزانن، و ب سەر شەرمگەها ژنان هەلنەبووین و بلا پێیێت خۆ ل ئەردی نەدەن، دا چەكێ خۆ یێ ڤەشارتی [حنجولێت پییان] ئاشكەرا بكەن، و هوین هەمی گەلی خودان باوەران بیال خدویڤە تۆبە بكەن، دا سەرفەراز بن.

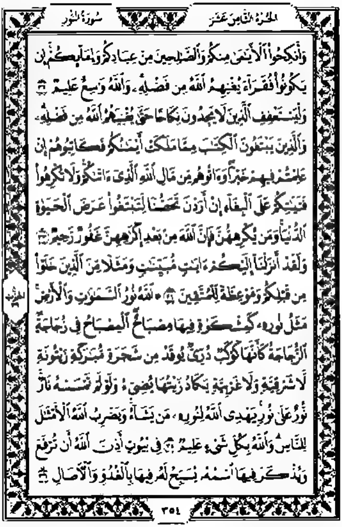

الجزء الثامن عشر سورة النور

وَأَنكِحُوا۟ ٱلْأَيَـٰمَىٰ مِنكُمْ وَٱلصَّـٰلِحِينَ مِنْ عِبَادِكُمْ وَإِمَآئِكُمْ ۚ إِن
يَكُونُوا۟ فُقَرَآءَ يُغْنِهِمُ ٱللَّهُ مِن فَضْلِهِۦ ۗ وَٱللَّهُ وَٰسِعٌ عَلِيمٌ ﴿٣٢﴾
وَلْيَسْتَعْفِفِ ٱلَّذِينَ لَا يَجِدُونَ نِكَاحًا حَتَّىٰ يُغْنِيَهُمُ ٱللَّهُ مِن فَضْلِهِۦ ۗ
وَٱلَّذِينَ يَبْتَغُونَ ٱلْكِتَـٰبَ مِمَّا مَلَكَتْ أَيْمَـٰنُكُمْ فَكَاتِبُوهُمْ إِنْ
عَلِمْتُمْ فِيهِمْ خَيْرًا ۖ وَءَاتُوهُم مِّن مَّالِ ٱللَّهِ ٱلَّذِىٓ ءَاتَىٰكُمْ ۚ وَلَا تُكْرِهُوا۟
فَتَيَـٰتِكُمْ عَلَى ٱلْبِغَآءِ إِنْ أَرَدْنَ تَحَصُّنًا لِّتَبْتَغُوا۟ عَرَضَ ٱلْحَيَوٰةِ
ٱلدُّنْيَا ۚ وَمَن يُكْرِههُّنَّ فَإِنَّ ٱللَّهَ مِنۢ بَعْدِ إِكْرَٰهِهِنَّ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٣٣﴾
وَلَقَدْ أَنزَلْنَآ إِلَيْكُمْ ءَايَـٰتٍ مُّبَيِّنَـٰتٍ وَمَثَلًا مِّنَ ٱلَّذِينَ خَلَوْا۟
مِن قَبْلِكُمْ وَمَوْعِظَةً لِّلْمُتَّقِينَ ﴿٣٤﴾ ۞ ٱللَّهُ نُورُ ٱلسَّمَـٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ ۚ
مَثَلُ نُورِهِۦ كَمِشْكَوٰةٍ فِيهَا مِصْبَاحٌ ۖ ٱلْمِصْبَاحُ فِى زُجَاجَةٍ ۖ
ٱلزُّجَاجَةُ كَأَنَّهَا كَوْكَبٌ دُرِّىٌّ يُوقَدُ مِن شَجَرَةٍ مُّبَـٰرَكَةٍ زَيْتُونَةٍ
لَّا شَرْقِيَّةٍ وَلَا غَرْبِيَّةٍ يَكَادُ زَيْتُهَا يُضِىٓءُ وَلَوْ لَمْ تَمْسَسْهُ نَارٌ ۚ
نُّورٌ عَلَىٰ نُورٍ ۗ يَهْدِى ٱللَّهُ لِنُورِهِۦ مَن يَشَآءُ ۚ وَيَضْرِبُ ٱللَّهُ ٱلْأَمْثَـٰلَ
لِلنَّاسِ ۗ وَٱللَّهُ بِكُلِّ شَىْءٍ عَلِيمٌ ﴿٣٥﴾ فِى بُيُوتٍ أَذِنَ ٱللَّهُ أَن تُرْفَعَ
وَيُذْكَرَ فِيهَا ٱسْمُهُۥ يُسَبِّحُ لَهُۥ فِيهَا بِٱلْغُدُوِّ وَٱلْـَٔاصَالِ ﴿٣٦﴾

٣٥٤

﴿٣٢﴾ و هوین [گەلی خودان باوەران] بۆ ئەوێت ژن نەئینایی، ژنان بینن، و یێت نەشوبکری بدەنە شوی، دیا کۆلەیێت خۆ ژی یێت خودان باوەر، ژنان بۆ بینن، و بدەنە شوی [و بلا خۆ نەفەگرن ژ ژنئینانێ یان ژ شوبکرنێ، ژ بەر دەستەنگی و خیزانیێ]، و ئەگەر ئەو یێت فەقیر ژی بن، خودێ ژ کەرەما خو دێ وان زەنگین کەت [زەنگینیا دل، یان یا مالی، یان هەردووکان پێکفە]، و خودێ یێ زانایە، و کەرەما وی یا بەرفرەهە. ﴿٣٣﴾ و ئەوێت نەشێن ژنێ بینن، بلا پاکی و پاقژیا خۆ بپارێزن [و بلا زەحمەتێ بۆ خۆ چێکەن بۆ فێ چەندێ]، هەتا خودێ ژ کەرەما خۆ وان بێ منەت دکەت [و بشێن ژنێ بینن]، و کۆلەیێت هەوە ئەوێت دڤێن پێکهاتنەکێ (تفاقەکێ) د گەل هەوە بنڤیسن، دا ئازاد بن، ڤێجا هوین تفاقێ و نڤیسکاریێ ل سەر هندەک مالی د گەل وان بکەن و بنڤیسن، ئەگەر هوین بینن د ئەمینن و دشێن ڤێ پێکهاتنێ ب جهـ بینن، و ژ مالێ خودێ ئەوێ خودێ دایە هەوە بدەنە وان، و زنایێ ب خورتی [و نەخورتی] ب جاریێت خۆ نەدەنە کرن، دا هندەک مالێ دنیایێ ب دەست خۆڤە بینن، ئەگەر وان پاقژی بڤێت، و هەر کەسێ ب خورتی زنایێ ب وان بدەتەکرن، و خودێ پشتی خورتیلێکرنا هەوە [بۆ وان]، گونەهـ ژێبەر و دلۆڤانە.

﴿٣٤﴾ ب سویند [گەلی خودان باوەران] مە ئایەت و ئەحکامێت ئاشکەراکەر، و سەرهاتیێت وان ئەوێت بەری هەوە بۆرین بۆ هەوە ئینان، کو چامە و شیرەتێ بۆ پارێزکاران. ﴿٣٥﴾ خودێ ڕۆناهیا ئەرد و ئەسمانانە [ئانکو ئەوە یێ ئەرد و ئەسمانان ڕۆن دکەت]، مەتەلا ڕۆناهیا خودێ [د دلێ بەندەیێ خودان باوەردا] وەکی کولەکەکێیە [د دیواریدا و یا نەفەکری] و چرایەک تێدا بیت، ئەو چرایە د شویشەیەکا زەلال و گەشدا بیت، ئەو شویشە هند یا زەلال بیت، هەروەکی ستێرەک ژ ڕۆژێ، و ئەو چرا ب زەیتا دارەکا پیرۆز هەلبیت [کو دارا زەیتوونێیە]، و ئەو دارە نە هەردەم بەرۆژە و نە هەردەم نزار [ئانکو نە ڕۆژ لێ ددەت هەمی وەختان، و نە ل بەر سیەرێیە هەمی وەختان]، نێزیکە زەیتا وێ ڕۆناهیێ بدەت، خۆ ئەگەر ئاگر ژی فێ نەکەڤیت [ئانکو دلێ خودان باوەر یێ ڕۆنە، ب وێ ڕۆناهیا خودێ کریە تێدا، ب ڕاستەڕێکرنا خودێ کارێ خۆ دکەت، بەری زانین بۆ بێت، و گاڤا زانین بۆ هات ڕۆناهیا وی زێدەتر لێ دئێت، ڤێجا ڕۆناهی دکەڤە سەر ڕۆناهیێ] ڕۆناهی ل سەر ڕۆناهیێیە، یێ خودێ بڤێت ڕاستەڕێ دکەت و بەرێ وی ددەتە ڕۆناهی و هیدایەتا خۆ، و خودێ نموونەیان بۆ مرۆڤان دئینیت و دیار دکەت، و خودێ ئاگەهـ ژ هەمی تشتان هەیە.

﴿٣٦﴾ [ئەو ڕۆناهیا] د مزگەفتاندا ئەو مزگەفتێت خودێ ئەمرکری بلند بێنە ئاڤاکرن، و قەدر و ڕێز بۆ بێنە گرتن، و ئایەتێت خودێ تێدا بێنە خواندن، و زکرێ وی تێدا بێتەکرن، و سپێدە و ئێڤاران [ئانکو پێنج وەختان] نڤێژ بۆ تێدا بێتەکرن.

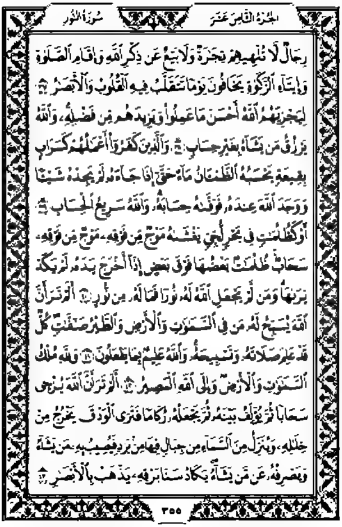

رِجَالٞ لَّا تُلۡهِيهِمۡ تِجَٰرَةٞ وَلَا بَيۡعٌ عَن ذِكۡرِ ٱللَّهِ وَإِقَامِ ٱلصَّلَوٰةِ
وَإِيتَآءِ ٱلزَّكَوٰةِ يَخَافُونَ يَوۡمٗا تَتَقَلَّبُ فِيهِ ٱلۡقُلُوبُ وَٱلۡأَبۡصَٰرُ ٣٧
لِيَجۡزِيَهُمُ ٱللَّهُ أَحۡسَنَ مَا عَمِلُواْ وَيَزِيدَهُم مِّن فَضۡلِهِۦۗ وَٱللَّهُ
يَرۡزُقُ مَن يَشَآءُ بِغَيۡرِ حِسَابٖ ٣٨ وَٱلَّذِينَ كَفَرُوٓاْ أَعۡمَٰلُهُمۡ كَسَرَابِۭ
بِقِيعَةٖ يَحۡسَبُهُ ٱلظَّمۡـَٔانُ مَآءً حَتَّىٰٓ إِذَا جَآءَهُۥ لَمۡ يَجِدۡهُ شَيۡـٔٗا
وَوَجَدَ ٱللَّهَ عِندَهُۥ فَوَفَّىٰهُ حِسَابَهُۥۗ وَٱللَّهُ سَرِيعُ ٱلۡحِسَابِ ٣٩
أَوۡ كَظُلُمَٰتٖ فِي بَحۡرٖ لُّجِّيّٖ يَغۡشَىٰهُ مَوۡجٞ مِّن فَوۡقِهِۦ مَوۡجٞ مِّن فَوۡقِهِۦ
سَحَابٞۚ ظُلُمَٰتُۢ بَعۡضُهَا فَوۡقَ بَعۡضٍ إِذَآ أَخۡرَجَ يَدَهُۥ لَمۡ يَكَدۡ
يَرَىٰهَاۗ وَمَن لَّمۡ يَجۡعَلِ ٱللَّهُ لَهُۥ نُورٗا فَمَا لَهُۥ مِن نُّورٍ ٤٠ أَلَمۡ تَرَ أَنَّ
ٱللَّهَ يُسَبِّحُ لَهُۥ مَن فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِ وَٱلطَّيۡرُ صَٰٓفَّٰتٖۖ كُلّٞ
قَدۡ عَلِمَ صَلَاتَهُۥ وَتَسۡبِيحَهُۥۗ وَٱللَّهُ عَلِيمُۢ بِمَا يَفۡعَلُونَ ٤١ وَلِلَّهِ مُلۡكُ
ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِۖ وَإِلَى ٱللَّهِ ٱلۡمَصِيرُ ٤٢ أَلَمۡ تَرَ أَنَّ ٱللَّهَ يُزۡجِي
سَحَابٗا ثُمَّ يُؤَلِّفُ بَيۡنَهُۥ ثُمَّ يَجۡعَلُهُۥ رُكَامٗا فَتَرَى ٱلۡوَدۡقَ يَخۡرُجُ مِنۡ
خِلَٰلِهِۦ وَيُنَزِّلُ مِنَ ٱلسَّمَآءِ مِن جِبَالٖ فِيهَا مِنۢ بَرَدٖ فَيُصِيبُ بِهِۦ مَن يَشَآءُ
وَيَصۡرِفُهُۥ عَن مَّن يَشَآءُۖ يَكَادُ سَنَا بَرۡقِهِۦ يَذۡهَبُ بِٱلۡأَبۡصَٰرِ ٤٣

﴿٣٧﴾ [ڤان خانییان ئانكو مزگەفتان] هندەك زەلام یێت تێدا، بازرگانی و كڕین و فرۆتن، وان ژ زكر و بیرئینانا خودێ و كرنا نڤێژان و دانا زەكاتێ [بێ ئاگەهـو مژویل] ناكەن، ژ ڕۆژەكێ دترسن [كو ڕۆژا قیامەتێیە] دل و چاڤ تێدا دزڤڕن و ڕاناوەستن [دل خۆ دقوتن، و د ناڤەرا هیڤی و بێ هیڤیێدا دئێن و دچن، و چاڤ ژ ڤی مل بۆ ملێ دی دزڤڕن، كا دێ كەڤنە د گەل كیژ مل، ملێ دۆژەهی یان بەحەشتی یان]. ﴿٣٨﴾ دا خودێ ژ كار و كریارێت وان كرین، چێتر وان خەلات بكەت، و كەرەما خۆ بۆ وان پتر لێ بكەت، و یێ خودێ بڤێت بێ حسێب و بێ هەژمار، ڕزقی ددەتێ. ﴿٣٩﴾ و ئەوێت گاوربووین، كار و كریارێت وان وەكی لەیلانەكێیە، ل ئەردەكێ دەشت و بێ شیكاتی، یێ تێنی [ژ دویرڤە] هزر دكەت ئاڤە، دەمێ دگەهیتە دەڤ دبینیت چو نینە [ئانكو نەئاڤە ڤەخۆت، ڤێجا بێ هیڤی دبیت، هزر دكەت كار و كریارێت باش یێت كرین، و دێ مفای گەهینێ، هەروەكی یێ تێنی هزرا ئاڤێ ژ لەیلانێ كری، ڤێجا دەمێ گەهشتییە دەڤ، دیت چو نینە و نەیتەیوكە، هۆسا یێ گاور ژی ل دویڤ هزرا خۆ، ڕۆژا قیامەتێ دێ ئێت، كو كار و كریارێت هەین، بەلێ دێ بینیت چو كار و كریار نینن، چونكی ب گاورییا خۆ، یێت پویچ كرین]، و دێ بینیت خودێ یێ ل بەر ڕاوەستایە، ڤێجا جزایێ كار و كریارێت وی ب دورستی دێ دەتێ، و خودێ د حسابێدا یێ دەست سڤكە. ﴿٤٠﴾ یان ژی [كار و كریارێت وان] وەكی تاریستانەكێنە، د دەریایەكا پڕ ئاڤ و كویردا بیت، پێل ل سەر بلند بن و ل سەر وان پێلان پێلێت دی هەبن و بلند ببن، و ل سەر وان پێلان عەورەكێ ڕەشێ تاری هەبیت، ئەڤە تاریستانن [تاریستانا عەوران، تاریستانا پێلان، تاریستانا دەریایێ ب خۆ] تاریستان ل سەر تاریستانێیە [تاریستانەكا وەسایە] ئەگەر مرۆڤ دەستێ خۆ دەربێخیت، نەشێت دەستێ خۆ ببینیت [ڤێجا ڤان گاوران ژی ڕێكا خۆ یا تژی تاری كری، چو سیناهیێ نابینن كو ژێ دەركەڤن]، و هەر كەسێ خودێ ڕاستەڕێ نەكەت، كەس نینە وی ڕاستەڕێ بكەت. ﴿٤١﴾ ما تە نەزانییە هندی د ئەرد و ئەسماناندا هەی، و باڵندەیێت جەنگ ڤەكری ل ئەسمانان، هەمی تێكدا، خودێ ژ تشتێ نەهێژا پاقژ دكەن، و ب ڕاستی هەر ئێكێ [ملیاكەتان، مرۆڤان، جناوەران و گیانەوەران] نڤێژ و تەسبیحا خۆ یا زانی، و خودێ زیدە زانا و ب ئاگەهە ژ وێ یا ئەو دكەن. ﴿٤٢﴾ و خودانییا ئەرد و ئەسمانان یا خودێیە [ئەو ب تنێ ئەرد و ئەسمانان دگێڕیت، و دەستكاریێ تێدا دكەت]، و زڤڕین و دویماهیك هەر ب بال خودێڤەیە. ﴿٤٣﴾ ما تو نابینی خودێ، هێدی عەوران [بۆ جهێ بڤێت] دبەت و دهاژۆت، پاشی ددەتە ئێك و كۆم دكەتە سەرێك، و پاشی دئێخینە سەرێك، ڤێجا دێ بینی باران دێ ژێ باریت، و ژ عەورێت وەكی چیایان تەرگێ دبارینیت، ڤێجا یێ بڤێت [ژ بەندەیێت خۆ] پێ دهنگێڤیت، و یێ بڤێت ژێ ددەتە پاش، نێزیكە شەوق و ڕۆناهییا برویسێ، چاڤان كۆرە بكەت.

يُقَلِّبُ ٱللَّهُ ٱلَّيۡلَ وَٱلنَّهَارَۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَعِبۡرَةٗ لِّأُوْلِي ٱلۡأَبۡصَٰرِ ﴿٤٤﴾
وَٱللَّهُ خَلَقَ كُلَّ دَآبَّةٖ مِّن مَّآءٖۖ فَمِنۡهُم مَّن يَمۡشِي عَلَىٰ بَطۡنِهِۦ وَمِنۡهُم مَّن
يَمۡشِي عَلَىٰ رِجۡلَيۡنِ وَمِنۡهُم مَّن يَمۡشِي عَلَىٰٓ أَرۡبَعٖۚ يَخۡلُقُ ٱللَّهُ مَا يَشَآءُۚ
إِنَّ ٱللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيۡءٖ قَدِيرٞ ﴿٤٥﴾ لَّقَدۡ أَنزَلۡنَآ ءَايَٰتٖ مُّبَيِّنَٰتٖۚ
وَٱللَّهُ يَهۡدِي مَن يَشَآءُ إِلَىٰ صِرَٰطٖ مُّسۡتَقِيمٖ ﴿٤٦﴾ وَيَقُولُونَ
ءَامَنَّا بِٱللَّهِ وَبِٱلرَّسُولِ وَأَطَعۡنَا ثُمَّ يَتَوَلَّىٰ فَرِيقٞ مِّنۡهُم مِّنۢ بَعۡدِ
ذَٰلِكَۚ وَمَآ أُوْلَٰٓئِكَ بِٱلۡمُؤۡمِنِينَ ﴿٤٧﴾ وَإِذَا دُعُوٓاْ إِلَى ٱللَّهِ وَرَسُولِهِۦ
لِيَحۡكُمَ بَيۡنَهُمۡ إِذَا فَرِيقٞ مِّنۡهُم مُّعۡرِضُونَ ﴿٤٨﴾ وَإِن يَكُن لَّهُمُ ٱلۡحَقُّ
يَأۡتُوٓاْ إِلَيۡهِ مُذۡعِنِينَ ﴿٤٩﴾ أَفِي قُلُوبِهِم مَّرَضٌ أَمِ ٱرۡتَابُوٓاْ أَمۡ يَخَافُونَ
أَن يَحِيفَ ٱللَّهُ عَلَيۡهِمۡ وَرَسُولُهُۥۚ بَلۡ أُوْلَٰٓئِكَ هُمُ ٱلظَّٰلِمُونَ ﴿٥٠﴾ إِنَّمَا
كَانَ قَوۡلَ ٱلۡمُؤۡمِنِينَ إِذَا دُعُوٓاْ إِلَى ٱللَّهِ وَرَسُولِهِۦ لِيَحۡكُمَ بَيۡنَهُمۡ أَن
يَقُولُواْ سَمِعۡنَا وَأَطَعۡنَاۚ وَأُوْلَٰٓئِكَ هُمُ ٱلۡمُفۡلِحُونَ ﴿٥١﴾ وَمَن
يُطِعِ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥ وَيَخۡشَ ٱللَّهَ وَيَتَّقۡهِ فَأُوْلَٰٓئِكَ هُمُ ٱلۡفَآئِزُونَ ﴿٥٢﴾
۞وَأَقۡسَمُواْ بِٱللَّهِ جَهۡدَ أَيۡمَٰنِهِمۡ لَئِنۡ أَمَرۡتَهُمۡ لَيَخۡرُجُنَّۖ قُل
لَّا تُقۡسِمُواْۖ طَاعَةٞ مَّعۡرُوفَةٌۚ إِنَّ ٱللَّهَ خَبِيرُۢ بِمَا تَعۡمَلُونَ ﴿٥٣﴾

﴿٤٤﴾ خودێیە شەڤ و ڕۆژان وەردگێریت [ل دویڤ ئێك دئینیت، ئێكێ كورت دكەت، ئێكێ درێژ دكەت، و ئێكێ سار دكەت، ئێكێ گەرم دكەت]، ب ڕاستی ئەڤە [ئینان و برنا عەوران، و ئینانەخوارا بارانێ و تەرگێ، و وەرگێڕانا شەڤ و ڕۆژان] چامە و عیبرەتەكە بۆ ئاقلداران. ﴿٤٥﴾ و خودێ هەمی جاندار (خودان ڕوح) ژ ئاڤێ پێت داین، هندەك ژ وان ل سەر زكی دچن [وەكی مار و كرمان]، و هندەك ل سەر دو پیان دچن [وەكی مرۆڤان و بالندەیان]، و هندەك ژی ل سەر چار پیان دچن [وەكی تەرش و دەواران]، و خودێ چ بڤێت و چاوا بڤێت، وەسا چێ دكەت، ب ڕاستی خودێ ل سەر هەمی تشتان خودان شیانە. ﴿٤٦﴾ و ب سویند مە نیشان و بەلگەیێت ئاشكەراكەر یێت هنارتین، و یێ خودێ بڤێت دێ بەرێ وی دەتە ڕێكا ڕاست. ﴿٤٧﴾ و [دوڕوی] دبێژن: مە باوەری ب خودێ و پێغەمبەری ئینا، و مە گوهداریا وان كر، پاشی پشتی ڤێ، دەستەكەك ژ وان ڕوییێ خۆ وەردگێڕن، و ئەڤە، نە ئەون ئەوێت باوەری ئینایین. ﴿٤٨﴾ و ئەگەر داخوازا وان هاتەكرن بۆ حوكمێ خودێ و پێغەمبەری، دا [پێغەمبەر] حوكمی د ناڤبەرا واندا بكەت، دەستەكەك ژ وان پشتا خۆ ددەنێ، و ڕوییێ خۆ وەردگێڕن. ﴿٤٩﴾ و ئەگەر ئەو یێت هەق بن، ب لەز دێ قەستا پێغەمبەری كەن، و دێ گوهداریا وی كەن. ﴿٥٠﴾ ئەرێ [خۆدانەپاشا وان و قەبویلەكرنا حوكمێ تە، ژ بەر هندێیە چونكی] نەساخییەك د دلێ واندایە، یان ژی ل تە ب شكن [هێژ باوەر ناكەن تو پێغەمبەری]، یان ژی دترسن خودێ و پێغەمبەرێ وی ستەمێ ل وان بكەن؟!! [نەخێر ئەڤە هەمی وەسا نینە]، بەلێ ئەو ب خۆ د ستەمكار بوون [لەوا نەچۆنە دەڤ پێغەمبەری، دا حوكمی د ناڤبەرا واندا بكەت]. ﴿٥١﴾ وەختێ خودان باوەر بۆ حوكمێ خودێ و پێغەمبەری دئێنە داخوازكرن، دا [پێغەمبەر] حوكمی د ناڤبەرا واندا بكەت، ئاخفتنا وان بەس ئەڤەیە، دبێژن: مە گولێ بوو، و مە ب جهـ ئینا، و ئەڤەنە یێت سەرفەراز. ﴿٥٢﴾ و هەر كەسێ گوهداریا خودێ و پێغەمبەرێ وی بكەت [ئەمرێ وان ب جهـ بینیت]، و ژ خودێ بترسیت و پارێزكاریا وی بكەت، ئها ئەڤەنە یێت سەركەفتی و سەرفەراز. ﴿٥٣﴾ و [دوڕوییان] ژ كەل سویند خوار، ئەگەر تو ئەمرێ وان بكەی [ژ وەلاتێ خۆ دەركەڤن، یان بۆ خەزایێ دەركەڤن] دێ دەركەڤن، بێژە: [ژ درەو] سویند نەخۆن، تاعەت و گوهداریا هەوە یا ئاشكەرایە [ئەزمانە و كریار د گەل نینە، و سویندا هەوە درەوە]، ب ڕاستی خودێ شارەزایی كارێ هەوەیە.

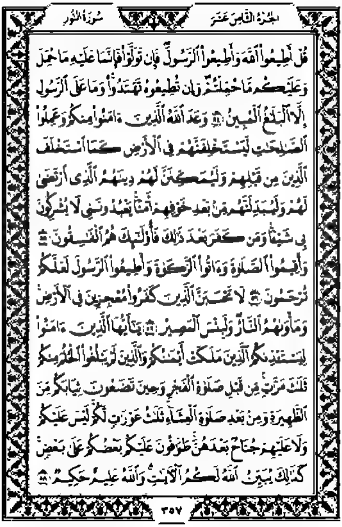

قُلۡ أَطِيعُواْ ٱللَّهَ وَأَطِيعُواْ ٱلرَّسُولَۖ فَإِن تَوَلَّوۡاْ فَإِنَّمَا عَلَيۡهِ مَا حُمِّلَ
وَعَلَيۡكُم مَّا حُمِّلۡتُمۡۖ وَإِن تُطِيعُوهُ تَهۡتَدُواْۚ وَمَا عَلَى ٱلرَّسُولِ
إِلَّا ٱلۡبَلَٰغُ ٱلۡمُبِينُ ﴿٥٤﴾ وَعَدَ ٱللَّهُ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ مِنكُمۡ وَعَمِلُواْ
ٱلصَّٰلِحَٰتِ لَيَسۡتَخۡلِفَنَّهُمۡ فِي ٱلۡأَرۡضِ كَمَا ٱسۡتَخۡلَفَ
ٱلَّذِينَ مِن قَبۡلِهِمۡ وَلَيُمَكِّنَنَّ لَهُمۡ دِينَهُمُ ٱلَّذِي ٱرۡتَضَىٰ
لَهُمۡ وَلَيُبَدِّلَنَّهُم مِّنۢ بَعۡدِ خَوۡفِهِمۡ أَمۡنٗاۚ يَعۡبُدُونَنِي لَا يُشۡرِكُونَ
بِي شَيۡـٔٗاۚ وَمَن كَفَرَ بَعۡدَ ذَٰلِكَ فَأُوْلَٰٓئِكَ هُمُ ٱلۡفَٰسِقُونَ ﴿٥٥﴾
وَأَقِيمُواْ ٱلصَّلَوٰةَ وَءَاتُواْ ٱلزَّكَوٰةَ وَأَطِيعُواْ ٱلرَّسُولَ لَعَلَّكُمۡ
تُرۡحَمُونَ ﴿٥٦﴾ لَا تَحۡسَبَنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ مُعۡجِزِينَ فِي ٱلۡأَرۡضِۚ
وَمَأۡوَىٰهُمُ ٱلنَّارُۖ وَلَبِئۡسَ ٱلۡمَصِيرُ ﴿٥٧﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ
لِيَسۡتَـٔۡذِنكُمُ ٱلَّذِينَ مَلَكَتۡ أَيۡمَٰنُكُمۡ وَٱلَّذِينَ لَمۡ يَبۡلُغُواْ ٱلۡحُلُمَ مِنكُمۡ
ثَلَٰثَ مَرَّٰتٖۚ مِّن قَبۡلِ صَلَوٰةِ ٱلۡفَجۡرِ وَحِينَ تَضَعُونَ ثِيَابَكُم مِّنَ
ٱلظَّهِيرَةِ وَمِنۢ بَعۡدِ صَلَوٰةِ ٱلۡعِشَآءِۚ ثَلَٰثُ عَوۡرَٰتٖ لَّكُمۡۚ لَيۡسَ عَلَيۡكُمۡ
وَلَا عَلَيۡهِمۡ جُنَاحُۢ بَعۡدَهُنَّۚ طَوَّٰفُونَ عَلَيۡكُم بَعۡضُكُمۡ عَلَىٰ بَعۡضٖۚ
كَذَٰلِكَ يُبَيِّنُ ٱللَّهُ لَكُمُ ٱلۡأٓيَٰتِۗ وَٱللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٞ ﴿٥٨﴾

﴿٥٤﴾ [هەی موحەمەد] بێژە [وان]: گوهدارییا خودێ و پێغەمبەری بکەن، و ئەگەر وان [گوهداری نەکر و] روویێ خۆ وەرگێڕا، ڤێجا بزانن پێغەمبەری یا ل سەر خۆ [کو ڕاگەهاندنە] ڕاکر، و یا هەوە ل سەر هەوەیە [کو هوین گوهدارییا وی بکەن، و بەر ئەمرێ وی بن]، و ئەگەر هوین گوهدارییا وی [پێغەمبەری] بکەن، دێ ڕاستەڕێ بن، و ژ بلی گەهاندنا ڕۆنکەر و ئاشکەرا، چو یێ دی ل سەر پێغەمبەری نینە. ﴿٥٥﴾ ژ هەوە ئەوێت باوەری ئینایین و کار و کریارێت قەنج کرین، خودێ پەیمانا دایییە وان، ل جهێ هندەکێت دیتر ئاکنجی بکەت، هەروەکی یێت بەری وان [ئسرائیل] ل جهێ هندەکێت دیتر ئاکنجی کرین، و دینێ وان ئەوێ خودێ بۆ وان هەلبژارتی دێ سەرفەراز و بنەجهـ کەت، و ترسا وان دێ گوهۆریت و کەتە تەناهی و ئێمناهی، [چونکی] پەرستنا من دکەن و چو هەڤپشکان بۆ من چێ ناکەن، و هەر کەسێ پشتی ڤێ گاوور بیت، ئەو ژ ڕێکا ڕاست ڤەدەر و دەرکەڤتینە. ﴿٥٦﴾ [گەلی خودان باوەران] نڤێژان بەردەوام و ب ڕەنگێ پێدڤی بکەن، و زەکاتێ بدەن و گوهدارییا پێغەمبەری بکەن، دا دلۆڤانی ب هەوە بێتە برن. ﴿٥٧﴾ و هزر نەکە ئەوێت گاوربووین، دشێن خودێ نەچار بکەن، کو وان د ئەردیدا ئیزا نەدەت [یان ئەو ژ ئیزایا خودێ بڕەڤن، و ژ وان نەگریت] و جهێ وان ئاگرە، و ئاگر چ پیسە جهـ و پیسە دویماهیکە.
﴿٥٨﴾ گەلی خودان باوەران، بلا کۆلەیێت هەوە و دیسا بچویکێت هەوە ژی [کچ و کوڕ]، ئەوێت هێژ بالق نەبووین، سێ وەختان دەستویرییێ ژ هەوە بخوازن [بەری بێنە وێ مەزەلا هوین تێڤە] بەری نڤێژا سپێدێ، و وەختێ هوین پشتی نڤێژا نیڤرۆ خۆ دشەلینن [جلکێت خۆ دئێخن]، و پشتی نڤێژا عەیشا، ئەڤە سێ وەختن، جلکێ هەوە ب دورستی ل سەر هەوە نامینیت، ژ بلی ڤان هەر سێ وەختان، نە گونەهـ ل سەر هەوەیە و نە ل سەر وانە [بێ دەستویری بێنە دەڤ هەوە] ئەو دئێنە دەڤ هەوە و دچن، هندەک ژ هەوە ژی دئێن و دچنە دەڤ ئێکدو، و هۆسا خودێ ئەحکام و ئایەتان بۆ هەوە دیار دکەت، و خودێ ب خۆ یێ زانا و کاربنەجهە.

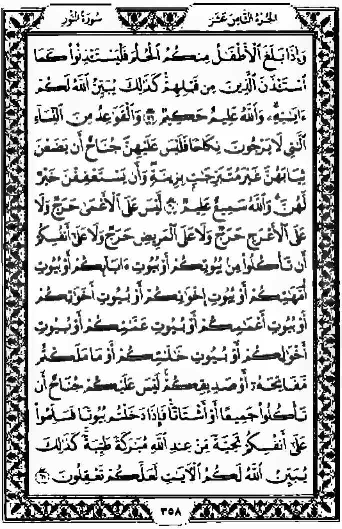

الجزء الثامن عشر سورة النور

وَإِذَا بَلَغَ ٱلۡأَطۡفَٰلُ مِنكُمُ ٱلۡحُلُمَ فَلۡيَسۡتَـٔۡذِنُواْ كَمَا
ٱسۡتَـٔۡذَنَ ٱلَّذِينَ مِن قَبۡلِهِمۡۚ كَذَٰلِكَ يُبَيِّنُ ٱللَّهُ لَكُمۡ
ءَايَٰتِهِۦۗ وَٱللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٞ ﴿٥٩﴾ وَٱلۡقَوَٰعِدُ مِنَ ٱلنِّسَآءِ
ٱلَّٰتِي لَا يَرۡجُونَ نِكَاحٗا فَلَيۡسَ عَلَيۡهِنَّ جُنَاحٌ أَن يَضَعۡنَ
ثِيَابَهُنَّ غَيۡرَ مُتَبَرِّجَٰتِۭ بِزِينَةٖۖ وَأَن يَسۡتَعۡفِفۡنَ خَيۡرٞ
لَّهُنَّۗ وَٱللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٞ ﴿٦٠﴾ لَّيۡسَ عَلَى ٱلۡأَعۡمَىٰ حَرَجٞ وَلَا
عَلَى ٱلۡأَعۡرَجِ حَرَجٞ وَلَا عَلَى ٱلۡمَرِيضِ حَرَجٞ وَلَا عَلَىٰٓ أَنفُسِكُمۡ
أَن تَأۡكُلُواْ مِنۢ بُيُوتِكُمۡ أَوۡ بُيُوتِ ءَابَآئِكُمۡ أَوۡ بُيُوتِ
أُمَّهَٰتِكُمۡ أَوۡ بُيُوتِ إِخۡوَٰنِكُمۡ أَوۡ بُيُوتِ أَخَوَٰتِكُمۡ
أَوۡ بُيُوتِ أَعۡمَٰمِكُمۡ أَوۡ بُيُوتِ عَمَّٰتِكُمۡ أَوۡ بُيُوتِ
أَخۡوَٰلِكُمۡ أَوۡ بُيُوتِ خَٰلَٰتِكُمۡ أَوۡ مَا مَلَكۡتُم
مَّفَاتِحَهُۥٓ أَوۡ صَدِيقِكُمۡۚ لَيۡسَ عَلَيۡكُمۡ جُنَاحٌ أَن
تَأۡكُلُواْ جَمِيعًا أَوۡ أَشۡتَاتٗاۚ فَإِذَا دَخَلۡتُم بُيُوتٗا فَسَلِّمُواْ
عَلَىٰٓ أَنفُسِكُمۡ تَحِيَّةٗ مِّنۡ عِندِ ٱللَّهِ مُبَٰرَكَةٗ طَيِّبَةٗۚ كَذَٰلِكَ
يُبَيِّنُ ٱللَّهُ لَكُمُ ٱلۡأٓيَٰتِ لَعَلَّكُمۡ تَعۡقِلُونَ ﴿٦١﴾

٣٥٨

﴿٥٩﴾ و گاڤا بچویکێت هەوە بالق بوون، بلا ئەو ژی دەستویریێ بخوازن [بەری بێنە دەڤ هەوە] هەروەکی ئەوێت بەری وان [ژ ئەوێت بەری وان مەزن بووین و بالق بووین، هەمی وەختان نەبەس ڤان سێ وەختان] دەستویریێ دخوازن، هۆسا خودێ بڕیار و ئەحکامێت خۆ بۆ هەوە دیار دکەت، و خودێ زێدەزانا و کاربنەجهە. ﴿٦٠﴾ و ژنێت ژ بچویکان و ژ عوززان بووین، و دل [ژ بەر پیراتیێ] ل سەر شویکرنێ نەمایی، گونەهـ ل سەر وان نینە ئەو هندەک جلکێت خۆ نەکەنە بەر خۆ [وەکی دەرسۆکێ]، ئەگەر نیەتا وان ئەو نەبیت لەشێ خۆ نیشا کەسێ بدەن، و ئەگەر ئەو جلکێت خۆ هەمیان بکەنە بەر خۆ، بۆ وان چێترە، و خودێ گوهدێر و زێدەزانایە. ﴿٦١﴾ چو گونەهـ ل سەر کۆرە و سەقەت و نەخۆشان نینە [دگەل هەوە خوارنێ بخۆن، یان ژ جیهادێ ئەمینن]، و ل سەر هەوە ژی گونەهـ نینە هوین ل مالێت خۆ [ل مالا کوڕ و کچێت خۆ، یان مالا هەڤەرا خۆ بێی دەستویرەکا تایبەت] بخۆن، و دیا گونەهـ ل سەر هەوە نینە، هوین ل مالێت بابێت خۆ، یان ل مالێت دەیکێت خۆ، یان ل مالێت برایێت خۆ یان ل مالێت خویشکێت خۆ، یان ل مالێت مامێت خۆ، یان ل مالێت مەتێت خۆ، یان ل مالێت خالێت خۆ، یان ل مالێت خالەتێت خۆ، یان ل وان مالێت کلیلێت وان د دەست هەوەدا [ئەوێت هەوە هەقێ دەستکاریێ تێدا هەی]، یان ل مالێت هەڤالێت خۆ، بێ دەستویری بخۆن، و چو گونەهـ ل سەر هەوە نینە، هوین پێکڤە بخۆن یان جودا جودا.. ڤێجا ئەگەر هوین چۆنە د هندەک مالانڤە، سلاڤکەنە ئێکدو ب سلاڤا خودێ یا دلڤەکەر، و هۆسا خودێ بڕیار و ئەحکامان بۆ هەوە دیار دکەت، دا هوین تێ بگەهن.

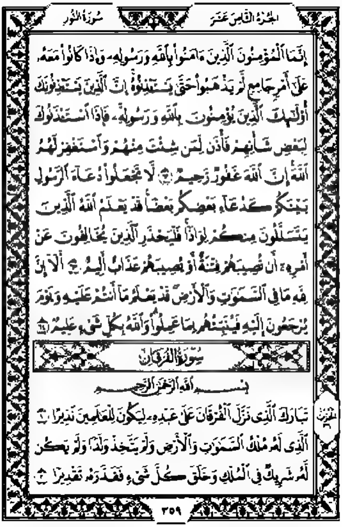

الجزء الثامن عشر سورة النور

إِنَّمَا ٱلْمُؤْمِنُونَ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ بِٱللَّهِ وَرَسُولِهِۦ وَإِذَا كَانُوا۟ مَعَهُۥ
عَلَىٰٓ أَمْرٍ جَامِعٍ لَّمْ يَذْهَبُوا۟ حَتَّىٰ يَسْتَـْٔذِنُوهُ ۚ إِنَّ ٱلَّذِينَ يَسْتَـْٔذِنُونَكَ
أُو۟لَـٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِٱللَّهِ وَرَسُولِهِۦ ۚ فَإِذَا ٱسْتَـْٔذَنُوكَ
لِبَعْضِ شَأْنِهِمْ فَأْذَن لِّمَن شِئْتَ مِنْهُمْ وَٱسْتَغْفِرْ لَهُمُ
ٱللَّهَ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٦٢﴾ لَّا تَجْعَلُوا۟ دُعَآءَ ٱلرَّسُولِ
بَيْنَكُمْ كَدُعَآءِ بَعْضِكُم بَعْضًا ۚ قَدْ يَعْلَمُ ٱللَّهُ ٱلَّذِينَ
يَتَسَلَّلُونَ مِنكُمْ لِوَاذًا ۚ فَلْيَحْذَرِ ٱلَّذِينَ يُخَالِفُونَ عَنْ
أَمْرِهِۦٓ أَن تُصِيبَهُمْ فِتْنَةٌ أَوْ يُصِيبَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٦٣﴾ أَلَآ إِنَّ
لِلَّهِ مَا فِى ٱلسَّمَـٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ ۖ قَدْ يَعْلَمُ مَآ أَنتُمْ عَلَيْهِ وَيَوْمَ
يُرْجَعُونَ إِلَيْهِ فَيُنَبِّئُهُم بِمَا عَمِلُوا۟ ۗ وَٱللَّهُ بِكُلِّ شَىْءٍ عَلِيمٌۢ ﴿٦٤﴾

سُورَةُ الفُرْقَانِ

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَـٰنِ ٱلرَّحِيمِ

تَبَارَكَ ٱلَّذِى نَزَّلَ ٱلْفُرْقَانَ عَلَىٰ عَبْدِهِۦ لِيَكُونَ لِلْعَـٰلَمِينَ نَذِيرًا ﴿١﴾
ٱلَّذِى لَهُۥ مُلْكُ ٱلسَّمَـٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ وَلَمْ يَتَّخِذْ وَلَدًا وَلَمْ يَكُن
لَّهُۥ شَرِيكٌ فِى ٱلْمُلْكِ وَخَلَقَ كُلَّ شَىْءٍ فَقَدَّرَهُۥ تَقْدِيرًا ﴿٢﴾

٣٥٩

﴿٦٢﴾ خودان باوەرێت ڕاست و دورست، ئەون ئەوێت باوەری ب خودێ و پێغەمبەرێ وی ئینایین، و هەر وەختێ ئەو د گەل پێغەمبەری د کارەکێ گرنگدا بن [ئانکو بۆ پەرستن و تاعەتەکێ کۆم بن، وەکی خوتبە و جیهادێ، یان ژی نڤێژا جەژنێ]، پێغەمبەری ناهێلن و بچن، هەتا دەستویرییێ ژێ نەخوازن، ب ڕاستی ئەوێت دەستویرییێ ژ تە دخوازن، ئەو ئەون ئەوێت ب دورستی باوەری ب خودێ و پێغەمبەرێ وی ئینایین، ڤێجا ئەگەر وان بۆ هندەك کاروبارێت خۆ دەستویری ژ تە خواست، ڤێجا یێ تە ڤیا، دەستویرییێ بدەیێ، و داخوازا گونەهـ ژێبرنێ بۆ بکە، ب ڕاستی خودێ گونەهـ ژێبەر و دلۆڤانە. ﴿٦٣﴾ [گەلی خودان باوەران] هوین گازیکرنا پێغەمبەری بۆ خۆ [ئانکو دەمێ گازی هەوە دکەت]، وەکی گازیکرنا خۆ بۆ ئێکدو لێ نەکەن [یان ژی گازی پێغەمبەری نەکەن، وەکی هوین گازی ئێکدو دکەن، کو بێژن: هەی موحەممەد، یان بابێ قاسمی، بەلکو ب ڕێز و تەقدیر گازیکەنێ، و ب دەنگەکێ نزم، بێژنێ: هەی پێغەمبەرێ خودێ]، ب سویند خودێ ئاگەهـ ژ وان هەیە، ئەوێت ژ هەوە خۆ ڤەددزن و خۆ ددەنە بەرێك، و ئێك ئێکە دەردکەڤن، ڤێجا بلا ئەوێت ب گۆتنا پێغەمبەری نەکەن هشیار بن، و ژ خۆ بترسن ئاتافەك [چ کوشتن و هەر تشتەکێ دی د دنیایێدا] ب سەرێ وان بێت، یان ژی ئیزایەکا ب ژان و دژوار [ل ئاخرەتێ] وان هنگێڤیت و بگریت. ﴿٦٤﴾ بزانن [و هشیار بن، ب گۆتنا وی بکەن] ب ڕاستی هندی د ئەرد و ئەسماناندا هەی، یێ خودێیە، ب سویند هوین ل سەر چ بن [چ ئارمانج و نیەتا هەوە ل بەر بیت]، خودێ پێ ئاگەهە و دزانیت، و ڕۆژا ئەو ب بالڤە دزڤڕن، هندی وان کری دێ وان پێ ئاگەهدارکەت، و خودێ زێدە زانایە ب هەر تشتەکێ هەی.

سۆرەتا فورقان

ل مەکەهێ هاتییە خوارێ (٧٧) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ پاك و بلند بوو، و پڕ خێر و بەرەکەت بوو، ئەو خودایێ، فورقان [ئانکو قورئان، ئەوا ڤاڤێرێ دئێخیتە ڕاستییێ و پویچییێ، و حەلالییێ و حەرامییێ] بۆ بەندەیێ خۆ هنارتی، دا بۆ خەلکی ببیتە پێغەمبەر و ئاگەهدارکەر. ﴿٢﴾ ئەوێ خودانیا ئەرد و ئەسمانان یا وی، و چو کوڕ و کچ بۆ خۆ نەدانایین و نەگرتین، و چو هەڤال و هەڤپشك د خودانییێ و ملکیدا بۆ نەبی، و یێ هەمی تشت دایین و چێکرین، ڤێجا کا چ ب کێر وان دئێت، بێ کێماسی بۆ وان پەیداکرن.

وَٱتَّخَذُواْ مِن دُونِهِۦٓ ءَالِهَةٗ لَّا يَخۡلُقُونَ شَيۡـٔٗا وَهُمۡ يُخۡلَقُونَ
وَلَا يَمۡلِكُونَ لِأَنفُسِهِمۡ ضَرّٗا وَلَا نَفۡعٗا وَلَا يَمۡلِكُونَ مَوۡتٗا
وَلَا حَيَوٰةٗ وَلَا نُشُورٗا ﴿٣﴾ وَقَالَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوٓاْ إِنۡ هَٰذَآ إِلَّآ
إِفۡكٌ ٱفۡتَرَىٰهُ وَأَعَانَهُۥ عَلَيۡهِ قَوۡمٌ ءَاخَرُونَۖ فَقَدۡ جَآءُو ظُلۡمٗا
وَزُورٗا ﴿٤﴾ وَقَالُوٓاْ أَسَٰطِيرُ ٱلۡأَوَّلِينَ ٱكۡتَتَبَهَا فَهِيَ تُمۡلَىٰ
عَلَيۡهِ بُكۡرَةٗ وَأَصِيلٗا ﴿٥﴾ قُلۡ أَنزَلَهُ ٱلَّذِي يَعۡلَمُ ٱلسِّرَّ
فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِۚ إِنَّهُۥ كَانَ غَفُورٗا رَّحِيمٗا ﴿٦﴾
وَقَالُواْ مَالِ هَٰذَا ٱلرَّسُولِ يَأۡكُلُ ٱلطَّعَامَ وَيَمۡشِي فِي
ٱلۡأَسۡوَاقِ لَوۡلَآ أُنزِلَ إِلَيۡهِ مَلَكٞ فَيَكُونَ مَعَهُۥ نَذِيرًا ﴿٧﴾
أَوۡ يُلۡقَىٰٓ إِلَيۡهِ كَنزٌ أَوۡ تَكُونُ لَهُۥ جَنَّةٞ يَأۡكُلُ مِنۡهَاۚ وَقَالَ
ٱلظَّٰلِمُونَ إِن تَتَّبِعُونَ إِلَّا رَجُلٗا مَّسۡحُورًا ﴿٨﴾ ٱنظُرۡ
كَيۡفَ ضَرَبُواْ لَكَ ٱلۡأَمۡثَٰلَ فَضَلُّواْ فَلَا يَسۡتَطِيعُونَ
سَبِيلٗا ﴿٩﴾ تَبَارَكَ ٱلَّذِيٓ إِن شَآءَ جَعَلَ لَكَ خَيۡرٗا مِّن ذَٰلِكَ
جَنَّٰتٖ تَجۡرِي مِن تَحۡتِهَا ٱلۡأَنۡهَٰرُ وَيَجۡعَل لَّكَ قُصُورَۢا ﴿١٠﴾ بَلۡ
كَذَّبُواْ بِٱلسَّاعَةِۖ وَأَعۡتَدۡنَا لِمَن كَذَّبَ بِٱلسَّاعَةِ سَعِيرًا ﴿١١﴾

﴿٣﴾ و وان هندەك پەرستی شوینا خودێ پەرستن، چو نادەن و چو چێ ناكەن، و ئەو ب خۆ [ژ لایێ مرۆڤانڤە] بیێت هاتینە چێكرن، و نەشێن زیانەكێ یان مفایەكی بگەهیننە خۆ ب خۆ [ڤێجا چاوا دێ گەهیننە هەوە]، و نە ژیان وان پێ چێ دبیت، و نە مرن، و نە ساخكرنا پشتی مرنێ.. ﴿٤﴾ و ئەوێت گاور بووین، گۆتن: ئەڤ [قورئانە] درەوە ژ دەڤ خۆ یا چێكری و ئینایی، و هندەكان [ژ جوهی و فەلەیان] هاریكاریا وی ل سەر چێكرنا ڤێ درەوێ یا كری، و ب سویند وان گاوران [ب ڤێ گۆتنا خۆ، كو پێغەمبەرێ عەرەب، ئەڤ قورئانا موعجیزە، ژ هندەكێت نەعەرەب، یا وەرگرتی] ستەم و بێ بەختیەكا مەزن كریە. ﴿٥﴾ و گۆتن: [ئەڤ قورئانە] ئەفسانە و چیرۆك و چیڤانۆكێت پێشیانە، ئەوی [موحەممەدی] بیێت دایە نڤیسین، ڤێجا ئەو [یێت بۆ نڤیسی] سپێدە و ئێڤاران بۆ دخوینن [دا ژ بەر بكەت]. ﴿٦﴾ [هەی موحەممەد] بێژە: ئەوێ نهێنی و ڤەشارتییێت ئەرد و ئەسمانان دزانیت، ئەڤ قورئانە یا ئینایییە خوارێ، ب ڕاستی خودێ گونەهـ ژێبەر و دلۆڤانە [لەو لەزێ ل ئیزادانا هەوە ناكەت، ل سەر درەو و بێ بەختیا، هوین دكەن]. ﴿٧﴾ و گۆتن: ئەڤە چ پێغەمبەرە؟ [ئانكو چاوا ئەڤە دێ بیتە پێغەمبەر، و ئەو وەكی مە] خوارنێ دخوت، و ل سویكان دگەڕیێت [بۆ خزمەتان، هەروەكی ئەم دچین]، بلا ملیاكەتەك دگەل هاتبایە خوارێ، و بۆ بیایە شاهد [دا مە باوەری پێ ئینابایە]. ﴿٨﴾ یان ژێ گەنجخانەیەك [ژ ئەسمانان] بۆ وی هاتبایە [دا پاكی ب كەسێ نەمابایە، و هەوجەی بازارێ نەبایە]، یان ژێ جنێكەك هەبایە ژێ خواربایە [دیسا هەوجەی كەسێ نەبایە]، و ئەوێت ستەمكار گۆتن: هوین ل دویڤ مرۆڤەكێ سحرلێكری پێڤەتر ناچن [ئەڤێ هوین ل دویڤ دچن ژ مرۆڤەكی سحرلێكری پێڤەتر نینە]. ﴿٩﴾ بەرێ خۆ بدەیێ كا چاوا نموونەیان بۆ تە دئینن، ڤێجا گومڕا و بەرزەبوون، و ب سەر چو ڕێكان هەلنابن [ڤەگەڕنەڤە هەقییێ و ڕێكا ڕاست]. ﴿١٠﴾ پاك و بلندبوو و پڕ خێر و بەرەكەت بوو [ئەو خودایێ] ئەگەر ڤیا دێ ژ گەنجخانە و جنێكان چێتر دەتە تە، جنێكێت ڕویبار د ناڤڕا دئێن و دچن، و دێ قەسران ژێ [دگەل وان جنێكان] دەتە تە. ﴿١١﴾ [باوەری نەئینانا وان ب تە، نە ژ بەر زادخوارن، و چۆنا تە بۆ سویكانە، وەكی ئەو دبێژن] بەلێ وان ڕۆژا قیامەتێ ب خۆ، درەو دانا و باوەری پێ نەئینا، و مە بۆ وان ئەوێت قیامەتێ درەو ددانن، ئاگرەكێ دژوار یێ بەرهەڤكری.

إِذَا رَأَتْهُم مِّن مَّكَانٍ بَعِيدٍ سَمِعُوا لَهَا تَغَيُّظًا وَزَفِيرًا ﴿١٢﴾
وَإِذَا أُلْقُوا مِنْهَا مَكَانًا ضَيِّقًا مُّقَرَّنِينَ دَعَوْا هُنَالِكَ ثُبُورًا ﴿١٣﴾
لَّا تَدْعُوا الْيَوْمَ ثُبُورًا وَاحِدًا وَادْعُوا ثُبُورًا كَثِيرًا ﴿١٤﴾
قُلْ أَذَٰلِكَ خَيْرٌ أَمْ جَنَّةُ الْخُلْدِ الَّتِي وُعِدَ الْمُتَّقُونَ ۚ كَانَتْ
لَهُمْ جَزَاءً وَمَصِيرًا ﴿١٥﴾ لَّهُمْ فِيهَا مَا يَشَاءُونَ خَالِدِينَ ۚ
كَانَ عَلَىٰ رَبِّكَ وَعْدًا مَّسْئُولًا ﴿١٦﴾ وَيَوْمَ يَحْشُرُهُمْ وَمَا
يَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ فَيَقُولُ أَأَنتُمْ أَضْلَلْتُمْ عِبَادِي
هَٰؤُلَاءِ أَمْ هُمْ ضَلُّوا السَّبِيلَ ﴿١٧﴾ قَالُوا سُبْحَانَكَ مَا كَانَ
يَنبَغِي لَنَا أَن نَّتَّخِذَ مِن دُونِكَ مِنْ أَوْلِيَاءَ وَلَٰكِن مَّتَّعْتَهُمْ
وَآبَاءَهُمْ حَتَّىٰ نَسُوا الذِّكْرَ وَكَانُوا قَوْمًا بُورًا ﴿١٨﴾
فَقَدْ كَذَّبُوكُم بِمَا تَقُولُونَ فَمَا تَسْتَطِيعُونَ صَرْفًا
وَلَا نَصْرًا ۚ وَمَن يَظْلِم مِّنكُمْ نُذِقْهُ عَذَابًا كَبِيرًا ﴿١٩﴾
وَمَا أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ مِنَ الْمُرْسَلِينَ إِلَّا إِنَّهُمْ لَيَأْكُلُونَ
الطَّعَامَ وَيَمْشُونَ فِي الْأَسْوَاقِ ۗ وَجَعَلْنَا بَعْضَكُمْ
لِبَعْضٍ فِتْنَةً أَتَصْبِرُونَ ۗ وَكَانَ رَبُّكَ بَصِيرًا ﴿٢٠﴾

﴿١٢﴾ وەختێ ئەو ئاگر ژ جهەكێ دویر وان دبینیت، گوڕگوڕ و گورەگوریا وی، ژ دویر دبهیسن [و دگەهیتە وان]. ﴿١٣﴾ و وەختێ ئەو گریدایی، و د جهەكێ تەنگڕا بۆ ناڤ دۆژەهێ دئێنە ئاڤێتن، هنگی دێ نفرینان ل خۆ كەن، و داخوازا نەمانا خۆ كەن. ﴿١٤﴾ ئەڤرۆ جارەكێ ب تنێ داخوازا نەمانا خۆ نەكەن، بەلێ گەلەك جاران داخوازا نەمانێ بكەن [ئەڤرۆ ئیزایا ل سەر هەوە گەلەكە، و یا بێ ڤەبڕە، و ژ هندێ پێڤە هویین جارەكێ ب تنێ داخوازا نەمانێ بكەن، و ل گەل هندێ ژی بێ هیڤی بن ژ نەمانێ]. ﴿١٥﴾ [هەی موحەممەد] بێژە [وان]: ئەرێ ئەڤە [ئاگرێ هۆسا یێ دژوار] بۆ هەوە چێترە، یان ژی بەحەشتا هەروهەر هەی، ئەوا پەیمان بۆ پارێزكاران پێ هاتیە دان، كو دێ بیتە خەلاتێ وان و دریماهیا وان. ﴿١٦﴾ وان چ بڤێت یێ تێدا هەی، و هەروهەر دێ تێدا مینن، و ئەڤە پەیمانەكە ژ خودایێ تە، هێژایە ژێ بێتە خواستن. ﴿١٧﴾ و ڕۆژا خودێ وان و ئەوێت وان شوینا خودێ دپەرستن كۆم دكەت، و دێ بێژیتە وان [پەرستیان]: ئەرێ هەوە بەندەیێت من ئەڤە، د سەردابرینە و بەرزەكرینە، یان وان ب خۆ ڕێ بەرزەكر و د سەرداچۆن؟ ﴿١٨﴾ ئەو دێ بێژن: ئەم تە ژ هەمی كێماسیان پاقژ دكەین، بۆ مە دورست نەبوو، ئەم چو پشتەڤانان ژ بلی تە، بۆ خۆ بگرین [هەتا كو ئەم بێژینە وان مە پەرێسن]، بەلێ تە خۆشی دانە وان و باب و باپیرێت وان، هەتا بیرئینانا تە ژ بیركرین، و سوپاسیا نیعمەتێت تە نەكرین، و ئەو ب خۆ ملەتەكێ چۆیی بوون. ﴿١٩﴾ [خودێ دێ بێژیتە وان] ڤێجا [ئەڤە ئەون یێت هەوە دپەرستن] وان هویین ب وێ ئاخفتنا هەوە دكر، هویین درەوین دەرئێخستن، ڤێجا هوین [وێ وەختی، گەلی گاوران] نەشێن ئیزا و عەزابێ ژ خۆ بدەنە پاش، و نەشێن هاریكاریا خۆ [یان یا ئێكدو] ژی بكەن، و كی ژ هەوە ستەمێ بكەت [ئانكو هەڤپشكان بۆ خودێ چێ بكەت]، ب ڕاستی ئەم دێ ئیزایەكا مەزن دەینێ. ﴿٢٠﴾ و مە چو پێغەمبەر بەری تە نەهنارتینە، ئەگەر وان ب ڕاستی زاد نەخواربیت و ل سویكان نەگەڕیابن، و مە هندەك ژ هەوە بۆ هندەكێت دی یێت كرینە جهێ جەڕباندنێ [هەژاران ب زەنگینان دجەڕبینین كا دێ سەبری كێشن، و زەنگینان ب هەژاران دجەڕبینین كا دێ سوپاسیا خودێ كەن، و هندەك ژ هەژاران دێ بەری زەنگینان موسلمان بن، كا گرگرە دێ چ كەن] كا دێ سەبرێ [بەرانبەر ئێكدو] كێشن؟ و خودایێ تە ئاگەهـ ژ وان هەیە [كا كی دێ سەبرا خۆ كێشیت، و كی خۆ ل بەر ناگریت].

۞ وَقَالَ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا لَوْلَا أُنزِلَ عَلَيْنَا الْمَلَائِكَةُ
أَوْ نَرَىٰ رَبَّنَا ۗ لَقَدِ اسْتَكْبَرُوا فِي أَنفُسِهِمْ وَعَتَوْ عُتُوًّا كَبِيرًا ﴿٢١﴾
يَوْمَ يَرَوْنَ الْمَلَائِكَةَ لَا بُشْرَىٰ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُجْرِمِينَ وَيَقُولُونَ
حِجْرًا مَّحْجُورًا ﴿٢٢﴾ وَقَدِمْنَا إِلَىٰ مَا عَمِلُوا مِنْ عَمَلٍ فَجَعَلْنَاهُ
هَبَاءً مَّنثُورًا ﴿٢٣﴾ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ يَوْمَئِذٍ خَيْرٌ مُّسْتَقَرًّا
وَأَحْسَنُ مَقِيلًا ﴿٢٤﴾ وَيَوْمَ تَشَقَّقُ السَّمَاءُ بِالْغَمَامِ وَنُزِّلَ الْمَلَائِكَةُ
تَنزِيلًا ﴿٢٥﴾ الْمُلْكُ يَوْمَئِذٍ الْحَقُّ لِلرَّحْمَٰنِ ۚ وَكَانَ يَوْمًا عَلَى
الْكَافِرِينَ عَسِيرًا ﴿٢٦﴾ وَيَوْمَ يَعَضُّ الظَّالِمُ عَلَىٰ يَدَيْهِ يَقُولُ
يَا لَيْتَنِي اتَّخَذْتُ مَعَ الرَّسُولِ سَبِيلًا ﴿٢٧﴾ يَا وَيْلَتَىٰ لَيْتَنِي لَمْ
أَتَّخِذْ فُلَانًا خَلِيلًا ﴿٢٨﴾ لَّقَدْ أَضَلَّنِي عَنِ الذِّكْرِ بَعْدَ إِذْ جَاءَنِي ۗ
وَكَانَ الشَّيْطَانُ لِلْإِنسَانِ خَذُولًا ﴿٢٩﴾ وَقَالَ الرَّسُولُ يَا رَبِّ
إِنَّ قَوْمِي اتَّخَذُوا هَٰذَا الْقُرْآنَ مَهْجُورًا ﴿٣٠﴾ وَكَذَٰلِكَ
جَعَلْنَا لِكُلِّ نَبِيٍّ عَدُوًّا مِّنَ الْمُجْرِمِينَ ۗ وَكَفَىٰ بِرَبِّكَ هَادِيًا
وَنَصِيرًا ﴿٣١﴾ وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ الْقُرْآنُ جُمْلَةً
وَاحِدَةً ۚ كَذَٰلِكَ لِنُثَبِّتَ بِهِ فُؤَادَكَ ۖ وَرَتَّلْنَاهُ تَرْتِيلًا ﴿٣٢﴾

﴿٢١﴾ و ئەوێت باوەری ب ڕۆژا قیامەتێ نەی [و نە ل وێ هیڤیێ، ل بەر دەستێ خودێ ڕاوەستن] گۆتن: بلا ملیاکەت ب سەر مەدا هاتبانە خوارێ، یان مە خودایێ خۆ دیتبایە [دا مە باوەری ئینابایە]، ب سویند خۆ مەزن دیتن و خۆ مەزن کرن، و مەزنانی یا ژ قامێ دەرئێخستین. ﴿٢٢﴾ ڕۆژا ئەو ملیاکەتان دبینن، وێ ڕۆژێ نەخۆزییا گونەهکاران، و ملیاکەت دێ بێژنە وان: مزگینی ل هەوە یا حەرام و حەرامکرییە. ﴿٢٣﴾ و دێ کار و کریارێت وان کرین [ئەوێت وان هزر دکر کو باشینە، و دێ فایدەی گەهینە وان] ئینین، و دێ وەکی تۆزا بەربا لێ کەین. ﴿٢٤﴾ و بەحەشتییان وێ ڕۆژێ، جهێ وان خۆشتر و چێترە، و وان چێترین جە بۆ بێنڤەدانا نیڤرۆ یێ هەی. ﴿٢٥﴾ ڕۆژا ئەسمان ب عەورێ سپی پرت پرت دبیت، و ملیاکەت ل دویڤ ملیاکەتی دئێنە خوارێ. ﴿٢٦﴾ وێ ڕۆژێ خودانی و ملك، ب دورستی یێ خودایێ دلۆڤانە، و ئەو ڕۆژ ل سەر گاوران ڕۆژەکا زێدە گران و ب زەحمەتە. ﴿٢٧﴾ و ڕۆژا ستەمکار هەردو دەستێت خۆ دکرینیت و دگەزیت و لەق ددەت، و دبێژیت: خوزی من ڕێکا سەرفەرازییێ د گەل پێغەمبەری گرتبایە. ﴿٢٨﴾ وەی هەوار، خوزی من فلان [ئەڤێ ئەز ژ ڕێکا ڕاست دەرئێخستیم، و ئەز د سەردا بریم، من بۆ خۆ] نەکربایە هەڤال، و من هەڤالینیا وی نەکربایە. ﴿٢٩﴾ ب سویند وی بەرێ من ژ ڕێکا ڕاست وەرگێڕا، پشتی ئەز ڕاستەڕێ بوویم و من باوەری ئینایی، نێ شەیتان زێدە یێ هڤال هێلە [پشتی مرۆڤان سەردا دبەت، و ژ ڕێکا ڕاست دەردئێخیت، وان ب تنێ دهێلیت]. ﴿٣٠﴾ و پێغەمبەری گۆت: خودێوۆ، ب ڕاستی ملەتێ من ژ ڤێ قورئانێ یێت دویر کەفتین، و دەست یێت ژێ بەردایین. ﴿٣١﴾ و [کا چاوا ملەتێ تە دژمنییا تە دکەت] وەسا مە بۆ هەر پێغەمبەرەکی، دژمن ژ گونەهکاران یێت دانایین، و بەسی تەیە خودایێ تە ڕاستەڕێکەر و هاریکارێ تە بیت. ﴿٣٢﴾ و ئەوێت گاوربوویین گۆتن: بلا قورئان ب جارەکێ و پێکڤە بۆ هاتبایە خوارێ [وەکی هەمی کتێبێت دی یێت ئەسمانی]. پیچ پیچە و جودا جودا ئەم قورئانێ بۆ تە دئینینە خوارێ، دا دلێ تە پێ موکوم بکەین و ب هێز بێخین [و تو دلێت موسلمانان پێ ب هێز بێخی، دا ب ساناهی ژ بەر بکەن و تێ بگەهن، و دا بەردەوام بەرسڤا گاوران بدەی، ل سەر وان تشتێت وان دڤێن تە تێدا ئاسێ بکەن]، و مە قورئان ئایەت ئایەت [ئانکو پیچ پیچە] ب تە [ب ڕێکا جبریل] دا خواندنێ.

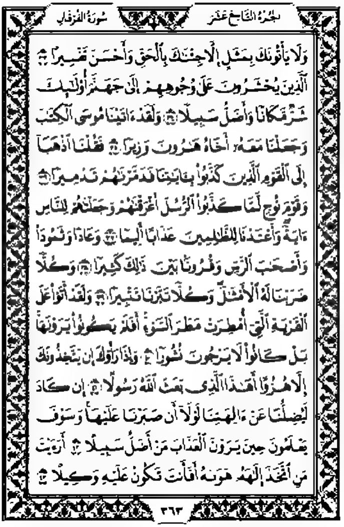

الجُزْءُ التَّاسِعَ عَشَر سُورَةُ الفُرْقَانِ

وَلَا يَأْتُونَكَ بِمَثَلٍ إِلَّا جِئْنَٰكَ بِٱلْحَقِّ وَأَحْسَنَ تَفْسِيرًا ﴿٣٣﴾
ٱلَّذِينَ يُحْشَرُونَ عَلَىٰ وُجُوهِهِمْ إِلَىٰ جَهَنَّمَ أُوْلَٰٓئِكَ
شَرٌّ مَّكَانًا وَأَضَلُّ سَبِيلًا ﴿٣٤﴾ وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا مُوسَى ٱلْكِتَٰبَ
وَجَعَلْنَا مَعَهُۥٓ أَخَاهُ هَٰرُونَ وَزِيرًا ﴿٣٥﴾ فَقُلْنَا ٱذْهَبَآ
إِلَى ٱلْقَوْمِ ٱلَّذِينَ كَذَّبُواْ بِـَٔايَٰتِنَا فَدَمَّرْنَٰهُمْ تَدْمِيرًا ﴿٣٦﴾
وَقَوْمَ نُوحٍ لَّمَّا كَذَّبُواْ ٱلرُّسُلَ أَغْرَقْنَٰهُمْ وَجَعَلْنَٰهُمْ لِلنَّاسِ
ءَايَةً وَأَعْتَدْنَا لِلظَّٰلِمِينَ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿٣٧﴾ وَعَادًا وَثَمُودَاْ
وَأَصْحَٰبَ ٱلرَّسِّ وَقُرُونًا بَيْنَ ذَٰلِكَ كَثِيرًا ﴿٣٨﴾ وَكُلًّا
ضَرَبْنَا لَهُ ٱلْأَمْثَٰلَ وَكُلًّا تَبَّرْنَا تَتْبِيرًا ﴿٣٩﴾ وَلَقَدْ أَتَوْاْ عَلَى
ٱلْقَرْيَةِ ٱلَّتِيٓ أُمْطِرَتْ مَطَرَ ٱلسَّوْءِ أَفَلَمْ يَكُونُواْ يَرَوْنَهَا
بَلْ كَانُواْ لَا يَرْجُونَ نُشُورًا ﴿٤٠﴾ وَإِذَا رَأَوْكَ إِن يَتَّخِذُونَكَ
إِلَّا هُزُوًا أَهَٰذَا ٱلَّذِي بَعَثَ ٱللَّهُ رَسُولًا ﴿٤١﴾ إِن كَادَ
لَيُضِلُّنَا عَنْ ءَالِهَتِنَا لَوْلَآ أَن صَبَرْنَا عَلَيْهَا وَسَوْفَ
يَعْلَمُونَ حِينَ يَرَوْنَ ٱلْعَذَابَ مَنْ أَضَلُّ سَبِيلًا ﴿٤٢﴾ أَرَءَيْتَ
مَنِ ٱتَّخَذَ إِلَٰهَهُۥ هَوَىٰهُ أَفَأَنتَ تَكُونُ عَلَيْهِ وَكِيلًا ﴿٤٣﴾

٣٦٣

﴿٣٣﴾ [هەی موحەممەد] و ئەو [مەخسەد پێ موشرك] چو پسيار و پێشنيارێت عنتيكە بێت وەسا [ژ بۆ شكاندنا تە] بۆ تە نائينن، ئەگەر ئەم بۆ تە بەرسڤا وان دورست، و هێژ ژ پسيارا وان ڕۆنتر و ب ڕامانتر نەئينين. ﴿٣٤﴾ ئەوێت ل سەر سەروچاڤان بەر ب دۆژەهێ دئێنە كۆمكرن و ڕاكێشان، ئەڤان جهێ وان هێژ خرابترە، و ڕێبەرزەترن ژی. ﴿٣٥﴾ ب سويند مە تەورات دا مووسايی، و مە برايێ وی هاروون ژی دا دگەل، و بۆ كرە هاريكار و پشتەڤان. ﴿٣٦﴾ ڤێجا مە گۆتە وان [مەخسەد پێ مووسا و هاروونن]: هوين هەردو هەڕنە دەڤ وی ملەتی، ئەوێ نيشان و موعجيزەيێت مە درەو دانايين [بەلێ ملەتێ ژێگۆتی گوهێ خۆ نەدا وان، و ب گۆتنا وان نەكر]، ڤێجا مە ژی ژ بەر هندێ ب دژواری د هيلاك برن. ﴿٣٧﴾ و ملەتێ نووحی ژی [مە ڤەبراندن] وەختێ وان پێغەمبەر درەوين دانايين [و يێ پێغەمبەرەكی درەوين دانيت و باوەريێ پێ نەئينيت، ئەو هەمی پێغەمبەران درەوين ددانيت و باوەريێ پێ نائينيت]، مە ئەو [د ئاڤێدا] خەندقاندن، و بۆ خەلكی كرنە چامە، و مە ئيزايەكا ب ژان و دژوار بۆ ستەمكاران بەرهەڤكريە. ﴿٣٨﴾ و مە عاد و (سەموود) [ملەتێ هوود پێغەمبەر و ملەتێ (صالح) پێغەمبەر] و خودانێت بيرێ [ملەتێ شوعەيب پێغەمبەر، و هاتيە گۆتن خەلكێ بيرێ: ژ گونديت سەموودە و هاتيە گۆتن: خەلكێ گوندێ انتاكيانە ئەوێت چيرۆكا وان دسۆرەتا ياسيندا هاتی و هاتيە گۆتن: ملەتەكە ل دۆر بيرێ كۆم بوو بوون و ژ بەر نەباوەری پێ ئينانا وان خودێ ئێخستنە د بيرێدا و هەمی هيلاك برن، و هاتيە گۆتن: ملەتەكێ گونەهكارە پێغەمبەرێ خۆ كرنە دبيرێدا و ل سەر سەردەركر]، و گەلەك ملەتێت دی ژی، د ناڤبەرا واندا مە ڤەبراندن. ﴿٣٩﴾ و مە بۆ هەمييان بەلگە و نيشان [و سەرهاتی و سەربۆرێت ملەتێت بۆری] ئينان، ڤێجا وەختێ وان ئەڤ بەلگە و نيشانە ب پشت گوهێ خۆڤە هاڤێتين [و چو بۆ خۆ ژێ وەرنەگرتين]، مە هەمی ڤەبراندن و ڤڕكرن. ﴿٤٠﴾ و ب سويند [قورەيشی] يێت هاتينە وی گوندی و يێت تێڕا چۆيين، ئەوێ مە بارانا بەران ب سەردا باراندی [گوندێ سەدووم كو ژ مەزنترين گونديت (لووط)يە]، ئەرێ ما وان بەرێ خۆ نەددايێ كا چ ب سەرێ وان هاتيە؟ بەلێ ئەو باوەری ب ڕابوونا پشتی مرنێ نائينن [لەو بۆ خۆ چو چامە و عيبرەتان ژێ ناگرن]. ﴿٤١﴾ و هەر وەختێ ئەو تە ببينن، تڕانەيان بۆ خۆ ب تە دكەن، و دبێژن: ئەڤەيە، يێ خودێ كريە پێغەمبەر؟!. ﴿٤٢﴾ و [دێ بێژن] ئەگەر ژ بەر وێ سەبرێ نەبايە ئەوا مە ل سەر پەرستنێت خۆ كێشايی، نێزيك بوو ئەو [مەخسەد موحەممەد] بەرێ مە ژ وان وەرگێڕيت، و ئەم پەرستنا وان بهێلين، و وەختێ ئەو ئيزا و عەزابێ [يا خودێ] دبينن، هنگی دێ زانن، كا كی يێ گومڕا و ڕێ بەرزەيە [ئەو يان موسلمان]. ﴿٤٣﴾ كا بێژە من: ئەوێ دلخوازيا خۆ كريە پەرستيێ خۆ [و ب دلخوازيا خۆ كری، و گوهێ خۆ دايیە دلێ خۆ]، ڤێجا ما تو دێ وی پارێزی [كو ئەو ب دويڤ دلخوازيا خۆ نەكەڤيت]؟.

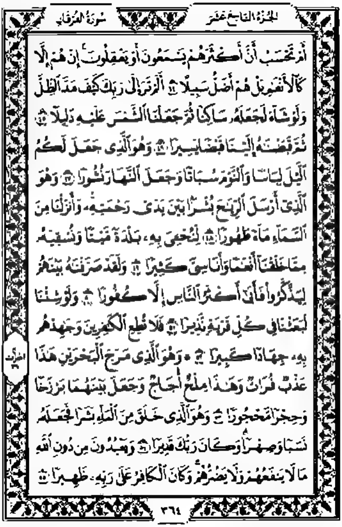

الجزء التاسع عشر سورة الفرقان

أَمْ تَحْسَبُ أَنَّ أَكْثَرَهُمْ يَسْمَعُونَ أَوْ يَعْقِلُونَ إِنْ هُمْ إِلَّا
كَالْأَنْعَٰمِ بَلْ هُمْ أَضَلُّ سَبِيلًا ﴿٤٤﴾ أَلَمْ تَرَ إِلَىٰ رَبِّكَ كَيْفَ مَدَّ ٱلظِّلَّ
وَلَوْ شَآءَ لَجَعَلَهُۥ سَاكِنًا ثُمَّ جَعَلْنَا ٱلشَّمْسَ عَلَيْهِ دَلِيلًا ﴿٤٥﴾
ثُمَّ قَبَضْنَٰهُ إِلَيْنَا قَبْضًا يَسِيرًا ﴿٤٦﴾ وَهُوَ ٱلَّذِى جَعَلَ لَكُمُ
ٱلَّيْلَ لِبَاسًا وَٱلنَّوْمَ سُبَاتًا وَجَعَلَ ٱلنَّهَارَ نُشُورًا ﴿٤٧﴾ وَهُوَ
ٱلَّذِىٓ أَرْسَلَ ٱلرِّيَٰحَ بُشْرًۢا بَيْنَ يَدَىْ رَحْمَتِهِۦ وَأَنزَلْنَا مِنَ
ٱلسَّمَآءِ مَآءً طَهُورًا ﴿٤٨﴾ لِّنُحْـِۧىَ بِهِۦ بَلْدَةً مَّيْتًا وَنُسْقِيَهُۥ
مِمَّا خَلَقْنَآ أَنْعَٰمًا وَأَنَاسِىَّ كَثِيرًا ﴿٤٩﴾ وَلَقَدْ صَرَّفْنَٰهُ بَيْنَهُمْ
لِيَذَّكَّرُوا۟ فَأَبَىٰٓ أَكْثَرُ ٱلنَّاسِ إِلَّا كُفُورًا ﴿٥٠﴾ وَلَوْ شِئْنَا
لَبَعَثْنَا فِى كُلِّ قَرْيَةٍ نَّذِيرًا ﴿٥١﴾ فَلَا تُطِعِ ٱلْكَٰفِرِينَ وَجَٰهِدْهُم
بِهِۦ جِهَادًا كَبِيرًا ﴿٥٢﴾ ۞ وَهُوَ ٱلَّذِى مَرَجَ ٱلْبَحْرَيْنِ هَٰذَا
عَذْبٌ فُرَاتٌ وَهَٰذَا مِلْحٌ أُجَاجٌ وَجَعَلَ بَيْنَهُمَا بَرْزَخًا
وَحِجْرًا مَّحْجُورًا ﴿٥٣﴾ وَهُوَ ٱلَّذِى خَلَقَ مِنَ ٱلْمَآءِ بَشَرًا فَجَعَلَهُۥ
نَسَبًا وَصِهْرًا ۗ وَكَانَ رَبُّكَ قَدِيرًا ﴿٥٤﴾ وَيَعْبُدُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ
مَا لَا يَنفَعُهُمْ وَلَا يَضُرُّهُمْ ۗ وَكَانَ ٱلْكَافِرُ عَلَىٰ رَبِّهِۦ ظَهِيرًا ﴿٥٥﴾

٣٦٤

﴿٤٤﴾ یان ژی تو ل وێ هزرێی کو باراپتر ژ وان [شیرەتان] گولێ دبن یان تێ دگەهن، ب ڕاستی ئەو [د گولێبوون و تێگەهشتنا خۆدا] وەکی جانەوەرانە، بەلکی خرابتر و ڕێبەرزەترن ژی. ﴿٤٥﴾ ما تو بەرێ خۆ نادەیە [هێز و شیان و دورستکرنا] خودایێ خۆ، کا خودایێ تە چاوا سیبەر درێژ کرییە [ژ دمرکەڤتنا ڕۆژێ هەتا ئاڤابوونا وێ]، و ئەگەر ڤیابایە دا ڕاوەستینیت [ژ جهەکی نەدچۆ جهەکی]، پاشی مە ڕۆژ بۆ کرە سەبەب و نیشان. ﴿٤٦﴾ پاشی هێدی هێدی، پێچ پێچە مە ئەو سیبەر هەلچنی (مە نەهێلا). ﴿٤٧﴾ و ئەو [خودا] ئەوە، یێ شەڤ بۆ هەوە کرییە پەردە و کراس [چونکی شەڤ ب تاریا خۆ، لەشان ژ دیتنێ ڤەدشێریت، هەروەکی جلك لەشێ مرۆڤی ڤەدشێرن]، و مە نڤستن بۆ هەوە یا کرییە ڤەهەسیان [بۆ نەهێلانا وێ وەستیانا هوین د بزاڤا خۆ یا ڕۆژانەدا دبینن، و جارەکا دی دزڤرنەڤە سەر بزاڤا خۆ]، و مە ڕۆژ یا کرییە وەختێ ڕابوون و بەلاڤبوونا هەوە. ﴿٤٨﴾ و هەر ئەوە بای بەری دلۆڤانیا خۆ (بارانێ) ب مزگینی دهنێریت، و مە ئاڤەکا پاقژ ژ عەوران دارێت. ﴿٤٩﴾ دا ئەم پێ (ب وێ ئاڤێ) ئەردەکێ مری و هشك و بێ شینکاتی ساخکەین و شین بکەین، و دا گەلەك ژ ئەوێت مە [ژ ئاڤێ] دایین و چێکرین، ژ جانەوەران و تەرش و تەوالان یان خەلکێ دەشتێ و گەلەك مرۆڤان [خەلکێ باژێران]، ئاڤ بدەین. ﴿٥٠﴾ و ب سویند مە ئەو باران ب گەلەك ڕەنگان ب سەر واندا باراندییە [ل هندەك جهان دباریتین و ل هندەکان نە، ل هندەکان گەلەکێ دبارینین و ل هندەکان کێم دبارینین، و ل هندە جهێت ب ڕەختێکڤە ل ڕەخەکی دبارینین، و ل ڕەخێ دی نە]، دا مرۆڤ هزرا خۆ بکەن و بزانن [ئەوێ ئەرد ساخکری، دشێت مریان ژی ژ گۆڕان ڕاکەتەڤە و ساخ بکەت]، بەلێ باراپتر ژ مرۆڤان بەرانبەری نیعمەتا باران هاتنێ نە دسوپاسدارن. ﴿٥١﴾ و ئەگەر مە ڤیابایە، دا بۆ هەر گوندەکی پێغەمبەرەکی هنێرین [وان ژ ئیزایا ڕۆژا قیامەتێ بترسینیت]، [بەلێ ژ بۆ قەدر و ڕێزگرتنا تە، مە تو کرییە پێغەمبەرێ هەمییان]. ﴿٥٢﴾ ڤێجا [هەی موحەممەد] گوهێ خۆ نەدە گاوران، و جیهادەکا مەزن ب قورئانێ د گەل وان بکە. ﴿٥٣﴾ و ئەوە یێ هێلایی هەردو دەریا بگەهنە ئێك و بکەڤنە ڕەخێك، ئەڤە یا شرین و خۆشە، و ئەڤە زێدە یا سویرە (شۆرە) [نائێتە ڤەخوارن] و ناڤبڕەك یا ئێخستییە د ناڤبەرا واندا [دا تێکەل نەبن]، و تێکا ل تێکێ حەرامکری تێکەل ئێك بن [نەیا شرین سویر (شۆر) دبیت، و نەیا سویر شرین دبیت، و هەر ئێك وەکی خۆ دمینیت]. ﴿٥٤﴾ و ئەوە یێ مرۆڤ ژ ئاڤێ چێکری، و کرییە مێر [کو مرۆڤانیا خوینێ پێ چێ دبیت] و ژن [کو خزمانی پێ چێ دبیت]، و خودایێ تە یێ پێڤەهاتییە. ﴿٥٥﴾ [دگەل ڤێ ژی ئەو] وان شوینا خودێ دپەرێسن ئەوێت نە فایدەیێ دگەهیننە وان، نە ژی زیانێ.. و گاور هاریکار و پشتەڤانێت تێکدونە ل سەر نەگوهداری و نەیارەتیا خودایێ خۆ.

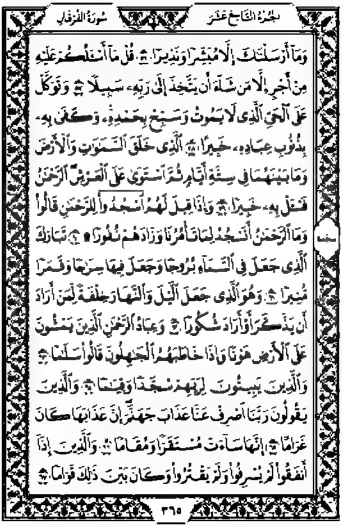

الجُزْءُ التَّاسِعَ عَشَرَ سُورَةُ الفُرْقَانِ

وَمَآ أَرۡسَلۡنَٰكَ إِلَّا مُبَشِّرٗا وَنَذِيرٗا ﴿٥٦﴾ قُلۡ مَآ أَسۡـَٔلُكُمۡ عَلَيۡهِ
مِنۡ أَجۡرٍ إِلَّا مَن شَآءَ أَن يَتَّخِذَ إِلَىٰ رَبِّهِۦ سَبِيلٗا ﴿٥٧﴾ وَتَوَكَّلۡ
عَلَى ٱلۡحَيِّ ٱلَّذِي لَا يَمُوتُ وَسَبِّحۡ بِحَمۡدِهِۦۚ وَكَفَىٰ بِهِۦ
بِذُنُوبِ عِبَادِهِۦ خَبِيرًا ﴿٥٨﴾ ٱلَّذِي خَلَقَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضَ
وَمَا بَيۡنَهُمَا فِي سِتَّةِ أَيَّامٖ ثُمَّ ٱسۡتَوَىٰ عَلَى ٱلۡعَرۡشِۛ ٱلرَّحۡمَٰنُ
فَسۡـَٔلۡ بِهِۦ خَبِيرٗا ﴿٥٩﴾ وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ ٱسۡجُدُواْۤ لِلرَّحۡمَٰنِ قَالُواْ
وَمَا ٱلرَّحۡمَٰنُ أَنَسۡجُدُ لِمَا تَأۡمُرُنَا وَزَادَهُمۡ نُفُورٗا۩ ﴿٦٠﴾ تَبَارَكَ
ٱلَّذِي جَعَلَ فِي ٱلسَّمَآءِ بُرُوجٗا وَجَعَلَ فِيهَا سِرَٰجٗا وَقَمَرٗا
مُّنِيرٗا ﴿٦١﴾ وَهُوَ ٱلَّذِي جَعَلَ ٱلَّيۡلَ وَٱلنَّهَارَ خِلۡفَةٗ لِّمَنۡ أَرَادَ
أَن يَذَّكَّرَ أَوۡ أَرَادَ شُكُورٗا ﴿٦٢﴾ وَعِبَادُ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلَّذِينَ يَمۡشُونَ
عَلَى ٱلۡأَرۡضِ هَوۡنٗا وَإِذَا خَاطَبَهُمُ ٱلۡجَٰهِلُونَ قَالُواْ سَلَٰمٗا ﴿٦٣﴾
وَٱلَّذِينَ يَبِيتُونَ لِرَبِّهِمۡ سُجَّدٗا وَقِيَٰمٗا ﴿٦٤﴾ وَٱلَّذِينَ
يَقُولُونَ رَبَّنَا ٱصۡرِفۡ عَنَّا عَذَابَ جَهَنَّمَۖ إِنَّ عَذَابَهَا كَانَ
غَرَامًا ﴿٦٥﴾ إِنَّهَا سَآءَتۡ مُسۡتَقَرّٗا وَمُقَامٗا ﴿٦٦﴾ وَٱلَّذِينَ إِذَآ
أَنفَقُواْ لَمۡ يُسۡرِفُواْ وَلَمۡ يَقۡتُرُواْ وَكَانَ بَيۡنَ ذَٰلِكَ قَوَامٗا ﴿٦٧﴾

٣٦٥

﴿٥٦﴾ [هەی موحەمەد] مە تو نە هنارتییە، بو هندێ ب تنێ نەبیت ببییە مزگینتین و ئاگەهدارکەر. ﴿٥٧﴾ [هەی موحەمەد] بێژە: ئەز چو کرێیان بەرانبەری گەهاندنا ڤێ پەیامێ ژ هەوە ناخوازم، بەلێ یێ بڤێت رێیەکێ بو خودایێ خو بگریت، بلا بگریت [ئانکو ئەز چو مالی ژ هەوە ناخوازم، تشتێ ئەز دخوازم ئەوە، کو هوین رێکا خودێ بگرن، و کرێیا من خودێ دێ دەتە من]. ﴿٥٨﴾ و پشتا خو ب خودایێ هەر ساخ، ئەوێ مرن بو نەیی، گەرم بکە، و تەسبیح و پەسنا وی بکە، و ژ کێم و کاسیان پاقژ بکە، و بەسی وییە ئەو ب گونەهێت بەندەیێت خو یێ ئاگەهدار و شارەزا بیت. ﴿٥٩﴾ ئەوێ ئەرد و ئەسمان و هندی د ناڤبەرا واندا هەی، د شەش رۆژاندا داین، پاشی بلندبوویە سەر عەرشی [بلندبوونەکا هێژایی وی، و بێ چاوایی]، ئەو خودایێ دلوڤانە، ڤێجا ژ وی بخوازە، ئەو یێ شارەزایە [یان پسیارا خو د راستا خودێدا، ژ شارەزایان بکە]. ﴿٦٠﴾ و وەختێ پێغەمبەر دبێژیتە [وان موشرکان]: بو خودایێ دلوڤان هەرنە سوجدەیێ، دێ بێژن: [خودایێ] دلوڤان کییە؟ ئەرێ ئەم سوجدەیێ بو وی بەین یێ تو دبێژییە مە [و یێ ئەم نەنیاسین]؟! و ڤێ گۆتنێ ئەو پتر ژ دینی دویر ئێخستن. ﴿٦١﴾ پاک و بلندبوو، و پڕ خێر و بەرەکەت بوو ئەو خودایێ ئەسمان بو ستێران کرییە جه و فویناخ، و رۆژا گەش و هەیڤا رۆنکەر کرینە تێدا. ﴿٦٢﴾ و ئەو خودایێ شەڤ و رۆژ ئێخستینە دویڤ ئێک، کو ئێک جهێ ئێکێ بگریت، بو یێ بڤێت [کەرەم و نیعمەتێت] خودێ بینیتە بیرا خو یان سوپاسیا وی بکەت. ﴿٦٣﴾ و بەندەیێت خودایێ دلوڤان [یێت دورست] ئەون، ئەوێت ب ئەدەب و بێ مەزنایی، ل سەر ئەردی ب رێڤە دچن، و ئەگەر نەزانان [ب رەقی] ئاخاڤتن، ئاخڤتنەکا وەسا دبێژن ژ گونەهێ ب سلامەت بن، و وەکی وان ب رەقی وان نائاخێڤن. ﴿٦٤﴾ و ئەون ئەوێت بو خودایێ خو، شەڤان ب سوجدە و راببوونا ڤە دبورینن [ئانکو شەڤنڤێژان دکەن]. ﴿٦٥﴾ و ئەون ئەوێت دبێژن: خودێوۆ، عەزابا دۆژەهێ ژ مە بدە پاش، ب راستی عەزابا وێ یا بەردەوامە [ئەگەر مرۆڤێ گاور گرت، ژێڤە نابیت]. ﴿٦٦﴾ ب راستی دۆژەه پیسە بنەجهە و پیسە وارگەهە. ﴿٦٧﴾ و ئەون ئەوێت وەختێ مالی دمەزێخن، نە دەرێژییێ دکەن و نە چڕووکییێ دکەن، و ئەو د ناڤبەرا ڤان هەردو سالۆخەتاندا ناڤنجینە.

وَٱلَّذِينَ لَا يَدۡعُونَ مَعَ ٱللَّهِ إِلَٰهًا ءَاخَرَ وَلَا يَقۡتُلُونَ ٱلنَّفۡسَ ٱلَّتِي حَرَّمَ ٱللَّهُ إِلَّا بِٱلۡحَقِّ وَلَا يَزۡنُونَۚ وَمَن يَفۡعَلۡ ذَٰلِكَ يَلۡقَ أَثَامٗا ﴿٦٨﴾ يُضَٰعَفۡ لَهُ ٱلۡعَذَابُ يَوۡمَ ٱلۡقِيَٰمَةِ وَيَخۡلُدۡ فِيهِۦ مُهَانًا ﴿٦٩﴾ إِلَّا مَن تَابَ وَءَامَنَ وَعَمِلَ عَمَلٗا صَٰلِحٗا فَأُوْلَٰٓئِكَ يُبَدِّلُ ٱللَّهُ سَيِّـَٔاتِهِمۡ حَسَنَٰتٖۗ وَكَانَ ٱللَّهُ غَفُورٗا رَّحِيمٗا ﴿٧٠﴾ وَمَن تَابَ وَعَمِلَ صَٰلِحٗا فَإِنَّهُۥ يَتُوبُ إِلَى ٱللَّهِ مَتَابٗا ﴿٧١﴾ وَٱلَّذِينَ لَا يَشۡهَدُونَ ٱلزُّورَ وَإِذَا مَرُّواْ بِٱللَّغۡوِ مَرُّواْ كِرَامٗا ﴿٧٢﴾ وَٱلَّذِينَ إِذَا ذُكِّرُواْ بِـَٔايَٰتِ رَبِّهِمۡ لَمۡ يَخِرُّواْ عَلَيۡهَا صُمّٗا وَعُمۡيَانٗا ﴿٧٣﴾ وَٱلَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا هَبۡ لَنَا مِنۡ أَزۡوَٰجِنَا وَذُرِّيَّٰتِنَا قُرَّةَ أَعۡيُنٖ وَٱجۡعَلۡنَا لِلۡمُتَّقِينَ إِمَامًا ﴿٧٤﴾ أُوْلَٰٓئِكَ يُجۡزَوۡنَ ٱلۡغُرۡفَةَ بِمَا صَبَرُواْ وَيُلَقَّوۡنَ فِيهَا تَحِيَّةٗ وَسَلَٰمًا ﴿٧٥﴾ خَٰلِدِينَ فِيهَاۚ حَسُنَتۡ مُسۡتَقَرّٗا وَمُقَامٗا ﴿٧٦﴾ قُلۡ مَا يَعۡبَؤُاْ بِكُمۡ رَبِّي لَوۡلَا دُعَآؤُكُمۡۖ فَقَدۡ كَذَّبۡتُمۡ فَسَوۡفَ يَكُونُ لِزَامَۢا ﴿٧٧﴾

﴿٦٨﴾ و ئەون ئەوێت ژ بلی خودێ، دوعایان ژ کەسێ دی نەکەن [ژ بلی خودێ کەسێ نەپەرێسن] و ئەو، ئەو مرۆڤێ خودێ کوشتنا وی دورست نەکری، و ب هەقی نەبیت [کو بەرانبەر ئێکێ دی بیتە کوشتن] ناکوژن، و زنایێ و دەهمەن پیسیێ ناکەن، و هەرکەسێ ڤان بکەت، دێ گونەهـ ل سەر ستویێ بن، و دێ پێ ئێتە جزاکرن. ﴿٦٩﴾ ڕۆژا قیامەتێ ئیزا دێ ل سەر بێتە دوقات، و هەروهەر دێ ڕەزیل و شەرمزار تێدا مینیت [چونکی گونەهـ ژی دا دگەل گاوریێ].

﴿٧٠﴾ ژ بلی وی یێ تۆبەکری و باوەری ئینای و کار و کریارێت ڕاست و قەنج کرین، ئەڤێت هوسا، خودێ دێ گونەهێت وان کەتە خێر [ئانکو دێ گونەهێت وان ژێبەت، و خێران دێ ل جهێ وان دانیت]، و خودێ ب خۆ گونەهـ ژێبەر و دلۆڤانە. ﴿٧١﴾ و ئەوێ تۆبە بکەت و [پاشی] کارەکێ ڕاست و باش بکەت، ب ڕاستی ئەو زڤڕینەکا دورست ب بال خودێڤە زڤڕی.

﴿٧٢﴾ و ئەون ئەوێت بەرهەڤ نەبن خرابیێ و پویچیێ بکەن [چ شرك چ درەو چ شەهدەزوری چ ژی هەر تشتەکێ پویچێ دی]، و ئەوێت گاڤا د بەر تشتێ بێ فایدەرا [چ گۆتن چ کریار] دبۆرن، ڕوییێ خۆ ژێ وەردگێرن، بێ خۆشکاندن [نە پشکداریێ وان دکەن، نە ژی ژ وان ڕازی دبن]. ﴿٧٣﴾ و ئەون ئەوێت گاڤا ب ئایەتێت قورئانێ هاتنە شیرەتکرن یان بۆ هاتنە خواندن، خۆ لێ کەڕ و کۆرە ناکەن [گوهـ و چاڤێت خۆ بۆ ڤەدکەن]. ﴿٧٤﴾ و ئەون ئەوێت دبێژن: خودێوۆ، تو وان هەڤسەر و وێ دویندەهێ بدە مە، ئەوێت چاڤ پێ ڕۆن و خۆش دبن [و دل پێ ڤەهەسن]، و تو مە بۆ پارێزکاران، بکە پێشی و جهێ چاڤلێکرنێ د باشیێدا.

﴿٧٥﴾ ئەڤە [خودانێت ڤان سالۆخەتان] دێ ب بلندترین جهێت بەحەشتێ ئێتە خەلاتکرن، ژ بەر وێ سەبرا وان ل سەر پەرستنێ و گوهداریا خودێ کێشایی، و ب خێرهاتن و ب سلاڤ، ملیاکەت دێ ب بەرڤە ئێن.

﴿٧٦﴾ هەروهەر دێ تێدا بن، چ خۆش جە و چ خۆش وارگەهە. ﴿٧٧﴾ ما خودێ دێ چ ل هەوە کەت، و چ ژ هەوە دێ گەهیتێ [ئانکو دەولەمەندە، و چو پاکی ب هەوە نینە، و هوین نەداینە دا هوین مفایەکێ بگەهیننێ] ژ بلی پەرستنا هەوە بۆ وی [ئانکو هوین بەس بۆ پەرستنا خۆ، یێت داین]، ب سویند [گەلی گاورێت خەلکێ مەکەهێ] هەوە پێغەمبەر و قورئان درەو دانان، ڤێجا هوین دێ ب بەر ئیزایێ کەڤن و ئیزا ژ هەوە ڤەنابیت.

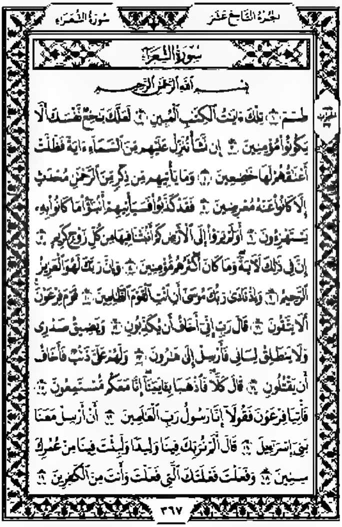

الجزء التاسع عشر — سورة الشعراء

سُورَةُ الشُّعَرَاءِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

طسٓمٓ ﴿١﴾ تِلْكَ ءَايَٰتُ ٱلْكِتَٰبِ ٱلْمُبِينِ ﴿٢﴾ لَعَلَّكَ بَٰخِعٌ نَّفْسَكَ أَلَّا يَكُونُوا۟ مُؤْمِنِينَ ﴿٣﴾ إِن نَّشَأْ نُنَزِّلْ عَلَيْهِم مِّنَ ٱلسَّمَآءِ ءَايَةً فَظَلَّتْ أَعْنَٰقُهُمْ لَهَا خَٰضِعِينَ ﴿٤﴾ وَمَا يَأْتِيهِم مِّن ذِكْرٍ مِّنَ ٱلرَّحْمَٰنِ مُحْدَثٍ إِلَّا كَانُوا۟ عَنْهُ مُعْرِضِينَ ﴿٥﴾ فَقَدْ كَذَّبُوا۟ فَسَيَأْتِيهِمْ أَنۢبَٰٓؤُا۟ مَا كَانُوا۟ بِهِۦ يَسْتَهْزِءُونَ ﴿٦﴾ أَوَلَمْ يَرَوْا۟ إِلَى ٱلْأَرْضِ كَمْ أَنۢبَتْنَا فِيهَا مِن كُلِّ زَوْجٍ كَرِيمٍ ﴿٧﴾ إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَءَايَةً ۖ وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُم مُّؤْمِنِينَ ﴿٨﴾ وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ ٱلْعَزِيزُ ٱلرَّحِيمُ ﴿٩﴾ وَإِذْ نَادَىٰ رَبُّكَ مُوسَىٰٓ أَنِ ٱئْتِ ٱلْقَوْمَ ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿١٠﴾ قَوْمَ فِرْعَوْنَ ۚ أَلَا يَتَّقُونَ ﴿١١﴾ قَالَ رَبِّ إِنِّىٓ أَخَافُ أَن يُكَذِّبُونِ ﴿١٢﴾ وَيَضِيقُ صَدْرِى وَلَا يَنطَلِقُ لِسَانِى فَأَرْسِلْ إِلَىٰ هَٰرُونَ ﴿١٣﴾ وَلَهُمْ عَلَىَّ ذَنۢبٌ فَأَخَافُ أَن يَقْتُلُونِ ﴿١٤﴾ قَالَ كَلَّا ۖ فَٱذْهَبَا بِـَٔايَٰتِنَآ ۖ إِنَّا مَعَكُم مُّسْتَمِعُونَ ﴿١٥﴾ فَأْتِيَا فِرْعَوْنَ فَقُولَآ إِنَّا رَسُولُ رَبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿١٦﴾ أَنْ أَرْسِلْ مَعَنَا بَنِىٓ إِسْرَٰٓءِيلَ ﴿١٧﴾ قَالَ أَلَمْ نُرَبِّكَ فِينَا وَلِيدًا وَلَبِثْتَ فِينَا مِنْ عُمُرِكَ سِنِينَ ﴿١٨﴾ وَفَعَلْتَ فَعْلَتَكَ ٱلَّتِى فَعَلْتَ وَأَنتَ مِنَ ٱلْكَٰفِرِينَ ﴿١٩﴾

٣٦٧

سۆرەتا شوعەراء

ل مەككەهێ هاتیە خوارێ (٢٢٧) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحیم

﴿١﴾ [هۆسا دئێتە خواندن (طا، سین، میم) و ئەڤە و هەمی تیپێت دەستپێكا سۆرەتان، نیشانن ل سەر ئیعجازا قورئانی]. ﴿٢﴾ ئەڤە ئایەتێت كتێبا رۆنكەرن. ﴿٣﴾ نێزیكە تو ژ خەمان خۆ بكوژی و د هیلاك بەی، چونكی ئەو باوەرییێ نائینن. ﴿٤﴾ و ئەگەر مە حەزكربایە، ئەم دا موعجیزەیەكێ ژ ئەسمانی بۆ وان هنێرین، دا ستۆیێت وان هەر چەمیایی بۆ مینن [ڤیابانە نەڤیابانە دا باوەرییێ بینن، بەلێ مە ئەڤ باوەریە ژ وان نەڤێت و ئەم وەناكەین، مە دڤێت ئەو، ب دلێ خۆ و بێ كۆتەكی، باوەرییێ بینن].

﴿٥﴾ و چو ئایەتێت نوی ژ قورئانی، ژ دەڤ خودایێ دلۆڤان [بۆ گاور و موشركان] نەدهاتن، ئەگەر وان رویێ خۆ ژێ وەرنەگێڕابایە [و ب درەو نەدانابایە]. ﴿٦﴾ ب سویند وان [ئەو هەقیا بۆ وان هاتی] درەو دانا [و باوەری پێ نەئینا]، ڤێجا نێزیك دێ زانن كا دێ چ ب سەرێ وان ئێت [و جزایێ وێ، ئەوا وان ترانە پێ دكرن، دێ هەر ئێت].

﴿٧﴾ ما وان بەرێ خۆ نەددا ئەردی، كا چاوا مە ب هەمی رەنگێت پڕ مفا، شینكرییە [ئەوێت كەسێ شیانا وان نەی، ژ بلی خودێ]. ﴿٨﴾ ب راستی ئەڤە بەلگە و نیشانەكە [رۆن و ئاشكەرایە ل سەر ئێكتاییا خودێ، و ل سەر شیانا وی كو جارەكا دی مریان پشتی مرنێ ساخكەتەڤە]، بەلێ باراپتر ژ وان باوەرییێ نائینن. ﴿٩﴾ و ب راستی خودایێ تە یێ سەردەست و زال [زالە ل سەر وان كو وان ئیزا بدەت، و دشێت تۆلێ ل وان ڤەكەت] و دلۆڤانە [وەختێ مۆلەت دایە بەندەیێت خۆ، و لەز ل ئیزادانا وان نەكری]. ﴿١٠﴾ و بیژە وان وەختێ خودایێ تە گازی مووسایی كری و گۆتیێ، هەرە دەڤ ملەتێ ستەمكار. ﴿١١﴾ ملەتێ فیرعەونی، ما ئەو ژ ئیزادانا خودێ ناترسن. ﴿١٢﴾ [مووسایی] گۆت: خودێوۆ، ب راستی ئەز دترسم ئەو من درەوین دانن، و باوەر ژ من نەكەن. ﴿١٣﴾ و سینگێ من [ژ بەر درەو دانانا وان بۆ من] تەنگ ببیت، و ئەزمانێ من نەگەڕیت، ڤێجا [جبرائیل ب وەحیێ] بهنێرە بۆ هاروونی [دا د گەل من ببیتە پێغەمبەر، و بۆ من ببیتە هاریكار]. ﴿١٤﴾ و وان تۆلەكا ل سەر من، ڤێجا ئەز دترسم [بەری پەیاما تە بگەهینمە وان، تۆلا خۆ ل من ڤەكەن و] من بكوژن. ﴿١٥﴾ [خودێ] گۆت، نەخێر [ئەو نەشێن تە بكوژن]، ڤێجا تو و هاروون ب نیشان و موعجیزەیێت مە ڤە هەرن، ب راستی ئەز یێ د گەل هەوە [ب پارستن و چاڤدێریا خۆ ڤە]، و من های ژێ هەیە [كا دێ چ بێژن، و دێ چ بێژنە هەوە]. ﴿١٦﴾ هوین هەردو هەرنە دەڤ فیرعەونی، و بێژنێ، ب راستی ئەم هەردو هنارتیێت خودانێ هەمی جیهانانین. ﴿١٧﴾ ڤێجا ئسرائیلیان د گەل مە بهنێرە [و بەس وان ئەزیەت بدە].

﴿١٨﴾ [ڤێجا وەختێ فیرعەونی مووسا دیتی، و ئاخفتنێت وی بهیستین] گۆت: ما مە تو ب بچویكاتی د ناڤ خۆدا خودان نەكربووی؟ و تو ب سالان د ناڤ مەدا نەمابووی؟ [ڤێجا كەنگی و د كیژێڕا تو بوویە پێغەمبەر].

﴿١٩﴾ [و بەرانبەری قەنجیێت مە د گەل تە كرین] تە ئەو كریار ژێ كر یا تە كری [ئانكو تە ئێك ژ مە كوشت]، و دیارە تو ژ چاڤنێ و بێ نان و خوێیانی [وەختێ تە قەنجیێت مە ژ بیر كرین، و ئێك ژ مە كوشتی].

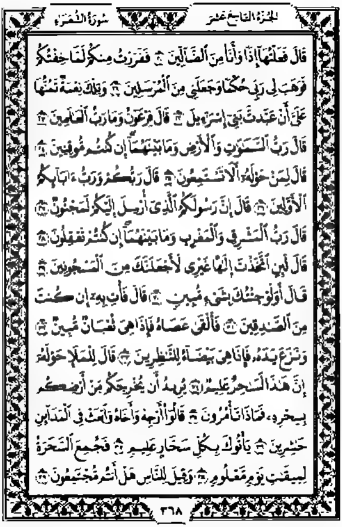

الجزء التاسع عشر سورة الشعراء

قَالَ فَعَلۡتُهَآ إِذٗا وَأَنَا۠ مِنَ ٱلضَّآلِّينَ ٢٠ فَفَرَرۡتُ مِنكُمۡ لَمَّا خِفۡتُكُمۡ
فَوَهَبَ لِي رَبِّي حُكۡمٗا وَجَعَلَنِي مِنَ ٱلۡمُرۡسَلِينَ ٢١ وَتِلۡكَ نِعۡمَةٞ تَمُنُّهَا
عَلَيَّ أَنۡ عَبَّدتَّ بَنِيٓ إِسۡرَٰٓءِيلَ ٢٢ قَالَ فِرۡعَوۡنُ وَمَا رَبُّ ٱلۡعَٰلَمِينَ ٢٣
قَالَ رَبُّ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِ وَمَا بَيۡنَهُمَآۖ إِن كُنتُم مُّوقِنِينَ ٢٤
قَالَ لِمَنۡ حَوۡلَهُۥٓ أَلَا تَسۡتَمِعُونَ ٢٥ قَالَ رَبُّكُمۡ وَرَبُّ ءَابَآئِكُمُ
ٱلۡأَوَّلِينَ ٢٦ قَالَ إِنَّ رَسُولَكُمُ ٱلَّذِيٓ أُرۡسِلَ إِلَيۡكُمۡ لَمَجۡنُونٞ ٢٧
قَالَ رَبُّ ٱلۡمَشۡرِقِ وَٱلۡمَغۡرِبِ وَمَا بَيۡنَهُمَآۖ إِن كُنتُمۡ تَعۡقِلُونَ ٢٨
قَالَ لَئِنِ ٱتَّخَذۡتَ إِلَٰهًا غَيۡرِي لَأَجۡعَلَنَّكَ مِنَ ٱلۡمَسۡجُونِينَ ٢٩
قَالَ أَوَلَوۡ جِئۡتُكَ بِشَيۡءٖ مُّبِينٖ ٣٠ قَالَ فَأۡتِ بِهِۦٓ إِن كُنتَ
مِنَ ٱلصَّٰدِقِينَ ٣١ فَأَلۡقَىٰ عَصَاهُ فَإِذَا هِيَ ثُعۡبَانٞ مُّبِينٞ ٣٢
وَنَزَعَ يَدَهُۥ فَإِذَا هِيَ بَيۡضَآءُ لِلنَّٰظِرِينَ ٣٣ قَالَ لِلۡمَلَإِ حَوۡلَهُۥٓ
إِنَّ هَٰذَا لَسَٰحِرٌ عَلِيمٞ ٣٤ يُرِيدُ أَن يُخۡرِجَكُم مِّنۡ أَرۡضِكُم
بِسِحۡرِهِۦ فَمَاذَا تَأۡمُرُونَ ٣٥ قَالُوٓاْ أَرۡجِهۡ وَأَخَاهُ وَٱبۡعَثۡ فِي ٱلۡمَدَآئِنِ
حَٰشِرِينَ ٣٦ يَأۡتُوكَ بِكُلِّ سَحَّارٍ عَلِيمٖ ٣٧ فَجُمِعَ ٱلسَّحَرَةُ
لِمِيقَٰتِ يَوۡمٖ مَّعۡلُومٖ ٣٨ وَقِيلَ لِلنَّاسِ هَلۡ أَنتُم مُّجۡتَمِعُونَ ٣٩

٣٦٨

﴿٢٠﴾ [مووسایی] گۆت: من ئەو کریارە کر، و من نەزانی دێ ئێتە کوشتن [مەخسەدا من کوشتنا وی نەبوو، دەمێ من کری]. ﴿٢١﴾ ڤێجا وەختێ ئەز ژ هەوە ترسیایم، ئەز ژ هەوە ڕەڤیم [ژ ترسا هندێ هوین من بکوژن]، ڤێجا خودایێ من پێغەمبەراتی و زانین دا من، و ئەز کرمە ژ پێغەمبەران. ﴿٢٢﴾ و تو ڤێ ل سەر من دکەیە منەت کو تە ئەز خودان کریمە، و تە ئسرائیل بۆ خۆ کرینە کۆلە و سەیان [تە کورێت وان دکوشتن، و کچێت وان بۆ خۆ دکرنە خدام، هەر ژ بەر هندێ دەیکا من ژ ترساندا، ئەز ب ئاڤێدا بەردام، و تە ئەز ژ ئاڤێ ئینامە دەر و خودانکرم، و ل بەر چاڤێت تە ئەز مەزن بووم]. ﴿٢٣﴾ فیرعەونی گۆت: خودانێ هەمی جیهانان کیە؟ ﴿٢٤﴾ [مووسایی] گۆت: [خودانێ هەمی جیهانان] خودانێ ئەرد و ئەسمانان و هندی د ناڤبەرا واندایە، ئەگەر هەوە تێڤین ب تشتەکی هەبیت، ئەڤە ژ هەمی تشتان هێژاترە هەوە تێڤین پێ هەبیت، چونکی پێ ئاشکەرایە. ﴿٢٥﴾ [فیرعەونی] گۆتە یێت دەوروبەرێت خۆ، هەوە گولێ هەیە [کا مووسا چ دبێژیت]!؟. ﴿٢٦﴾ [مووسایی] گۆت: [بەلێ] ئەو خودایێ هەوەیە، و خودایێ باب و باپیرێت هەوەیێت کەڤنە ژی. ﴿٢٧﴾ [فیرعەونی] گۆت: ب ڕاستی ئەڤ پێغەمبەرێ هەوە، ئەڤێ بۆ هەوە هاتیە هنارتن، یێ دینە. ﴿٢٨﴾ [مووسایی] گۆت: ئەو خودایێ ڕۆژهەلاتێ و ڕۆژئاڤاییە و هندی د ناڤبەرا واندا، ئەگەر هەوە عەقل هەبیت [چونکی هەر ئەوە یێ هەڕۆ، ڕۆژێ ژ ملێ ڕۆژهەلاتێ دەردئێخیت، و ل ملێ ڕۆژئاڤایێ ئاڤا دکەت، و هوین ڤێ چەندێ ب چاڤێ سەرێ خۆ دبینن، ما ئەڤە عەقلەکی نادەتە هەوە]. ﴿٢٩﴾ [فیرعەونی] گۆت: ئەگەر تە خودایەکێ دی ژ بلی من گرت، ب سویند ئەز دێ تە کەمە د زیندانێدا [و ئەڤە ڕێکەکا کەڤنەنوییە، هەر گاڤەکا دژمنێت پەیاما خودێ پێ هیڤی بوون، ڕێکا پەیاما خودێ ب دان و ستاندنێ بگرن، دەست ب گەف و ئێشاندن و زیندانکرنێ دکەن]. ﴿٣٠﴾ [مووسایی] گۆت: خۆ ئەگەر ئەز بەلگە و نیشانەکا ئاشکەرا ژی بۆ تە بینم [تو دێ هەر من کەیە د زینداێدا؟]. ﴿٣١﴾ [فیرعەونی] گۆت: کا وێ بەلگە و نیشانێ بینە، ئەگەر تو ژ ڕاستگۆیان بی [دا سەحکەینێ، کا وەسایە وەکی تو دبێژی]. ﴿٣٢﴾ ڤێجا [مووسایی] دارێ خۆ هاڤێت، و بوو مارەکێ دورست و ئاشکەرا. ﴿٣٣﴾ و دەستێ خۆ [ژ باخلا خۆ] دەرئێخست، سپی بۆ تماشەکەران دەرکەڤت. ﴿٣٤﴾ [فیرعەونی] گۆتە سەرۆک و گرەگرێت دۆرماندۆری خۆ: ب ڕاستی ئەڤە سێرەبەندەکێ زێدە زانایە. ﴿٣٥﴾ دڤێت هەوە ب سێرەبەندییا خۆ ژ ئەردێ هەوە [کو مسرە] دەربێخیت، ڤێجا کا هوین چ دبێژن [ئەم چ لێ بکەین]، و چ فەرمانێ ددەن [د ڕاستا ویدا]. ﴿٣٦﴾ گۆتن: وی و برایێ وی گیرۆکە، و کۆمکەران بهنێرە باژێران. ﴿٣٧﴾ بلا هەمی سێرەبەندێت زێدەزانا بۆ تە بینن. ﴿٣٨﴾ ڤێجا سێرەبەند هەمی ل وەختێ دیارکری، هاتنە کۆمکرن. ﴿٣٩﴾ [وێ ڕۆژێ فیرعەونی] گۆتە خەلکی: لەزێ بکەن کۆم بن.

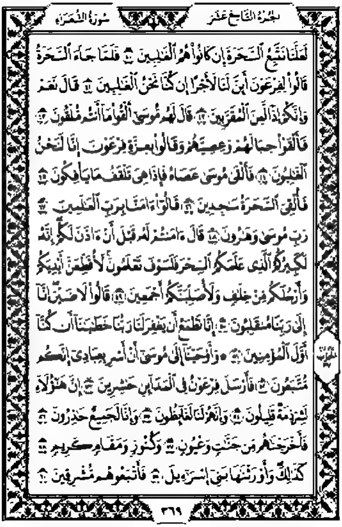

الجزء التاسع عشر سورة الشعراء

لَعَلَّنَا نَتَّبِعُ ٱلسَّحَرَةَ إِن كَانُوا۟ هُمُ ٱلْغَٰلِبِينَ ۝٤٠ فَلَمَّا جَآءَ ٱلسَّحَرَةُ
قَالُوا۟ لِفِرْعَوْنَ أَئِنَّ لَنَا لَأَجْرًا إِن كُنَّا نَحْنُ ٱلْغَٰلِبِينَ ۝٤١ قَالَ نَعَمْ
وَإِنَّكُمْ إِذًا لَّمِنَ ٱلْمُقَرَّبِينَ ۝٤٢ قَالَ لَهُم مُّوسَىٰٓ أَلْقُوا۟ مَآ أَنتُم مُّلْقُونَ ۝٤٣
فَأَلْقَوْا۟ حِبَالَهُمْ وَعِصِيَّهُمْ وَقَالُوا۟ بِعِزَّةِ فِرْعَوْنَ إِنَّا لَنَحْنُ
ٱلْغَٰلِبُونَ ۝٤٤ فَأَلْقَىٰ مُوسَىٰ عَصَاهُ فَإِذَا هِىَ تَلْقَفُ مَا يَأْفِكُونَ ۝٤٥
فَأُلْقِىَ ٱلسَّحَرَةُ سَٰجِدِينَ ۝٤٦ قَالُوٓا۟ ءَامَنَّا بِرَبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ ۝٤٧
رَبِّ مُوسَىٰ وَهَٰرُونَ ۝٤٨ قَالَ ءَامَنتُمْ لَهُۥ قَبْلَ أَنْ ءَاذَنَ لَكُمْ إِنَّهُۥ
لَكَبِيرُكُمُ ٱلَّذِى عَلَّمَكُمُ ٱلسِّحْرَ فَلَسَوْفَ تَعْلَمُونَ لَأُقَطِّعَنَّ أَيْدِيَكُمْ
وَأَرْجُلَكُم مِّنْ خِلَٰفٍ وَلَأُصَلِّبَنَّكُمْ أَجْمَعِينَ ۝٤٩ قَالُوا۟ لَا ضَيْرَ إِنَّآ
إِلَىٰ رَبِّنَا مُنقَلِبُونَ ۝٥٠ إِنَّا نَطْمَعُ أَن يَغْفِرَ لَنَا رَبُّنَا خَطَٰيَٰنَآ أَن كُنَّآ
أَوَّلَ ٱلْمُؤْمِنِينَ ۝٥١ ۞ وَأَوْحَيْنَآ إِلَىٰ مُوسَىٰٓ أَنْ أَسْرِ بِعِبَادِىٓ إِنَّكُم
مُّتَّبَعُونَ ۝٥٢ فَأَرْسَلَ فِرْعَوْنُ فِى ٱلْمَدَآئِنِ حَٰشِرِينَ ۝٥٣ إِنَّ هَٰٓؤُلَآءِ
لَشِرْذِمَةٌ قَلِيلُونَ ۝٥٤ وَإِنَّهُمْ لَنَا لَغَآئِظُونَ ۝٥٥ وَإِنَّا لَجَمِيعٌ حَٰذِرُونَ ۝٥٦
فَأَخْرَجْنَٰهُم مِّن جَنَّٰتٍ وَعُيُونٍ ۝٥٧ وَكُنُوزٍ وَمَقَامٍ كَرِيمٍ ۝٥٨
كَذَٰلِكَ وَأَوْرَثْنَٰهَا بَنِىٓ إِسْرَٰٓءِيلَ ۝٥٩ فَأَتْبَعُوهُم مُّشْرِقِينَ ۝٦٠

٣٦٩

﴿٤٠﴾ بەلكی ئەم ب دویڤ سێرەبەندان بکەڤین، ئەگەر ئەو سەرکەڤتن [وەسا خۆ دیارکرن هەروەکی ئەو د گەل کەسێ نە، و نە وان سێرەبەند کۆمکرینە]. ﴿٤١﴾ ڤێجا وەختێ سێرەبەند [ئەوێت هاتینە کۆمکرن] هاتینە دەڤ فیرعەونی، گۆتنێ: ئەرێ خەلاتەك بۆ مە هەیە، ئەگەر ئەم سەرکەڤتین. ﴿٤٢﴾ [فیرعەونی] گۆت: بەلێ.. [هەوە خەلاتێ خۆ یێ هەی] و دێ ژ وان ژی بن، یێت نێزیکی من. ﴿٤٣﴾ مووسایی گۆتە وان [گەل سێرەبەندان]: کا دێ چ هاڤێژن، باڤێژن. ﴿٤٤﴾ ڤێجا [سێرەبەندان] وەریس و دارێت خۆ هاڤێتن، و گۆتن: ب مەزناتی و هێزا فیرعەونی، ئەم دێ سەرکەڤین. ﴿٤٥﴾ ڤێجا [پاشی] مووسایی دارێ خۆ هاڤێت [و وەختێ دارێ خۆ هاڤێتی]، وی [دارێ مووسایی] وەریس و دارێت وان [سێرەبەندان] ب جارەکێ داعویران [و ئەو چاڤ سحراندن، و خاپاندنا وان کری، هەمی پویچ کر]. ﴿٤٦﴾ ڤێجا [وەختێ سێرەبەندان ئەڤ ڕاستیە دیتی، و هەڤی ئاشکەرا بووی و سێرەبەندیا وان پویچ بووی] سێرەبەندان خۆ بەردا ئەردی، و چۆنە سوجدەیێ. ﴿٤٧﴾ گۆتن: مە باوەری ب خودایێ، هەمی خەلکی، ئینا. ﴿٤٨﴾ خودایێ مووسایی و هاروونی. ﴿٤٩﴾ [فیرعەونی] گۆتە [سێرەبەندان]: ئەرێ هەوە باوەری پێ ئینا، بەری ئەز دەستویریێ هەوە بدەم، دیارە ئەو مەزن و مامۆستا و سەیدایێ هەوەیە، یێ سێرەبەندی نیشا هەوە دایی، ڤێجا هوین دێ زانن [کا ئەز دێ چ ب سەرێ هەوە ئینم]، ب ڕاستی ئەز دێ دەست و پێیێت هەوە چەپ و ڕاست ژێڤەکەم، پاشی دێ هەوە هەمییان ب دارانڤە هەلاویسم، هەتا هوین دمرن.

﴿٥٠﴾ [سێرەبەندان] گۆتن: خەم ناکەت [هەر تشتێ بێتە سەرێ مە، ژ بەر باوەرئینانا مە ژ ئیزایا دنیایێ، چو زیانێ ناگەهینتە مە]، ب ڕاستی ئەم دێ ب بال خودایێ خۆڤە زڤڕین. ﴿٥١﴾ چونکی مە بەری هەمییان باوەری پێ ئینا، ئەم تەمایێ هندێ دکەین، خودایێ مە ل مە نەگریت، و گونەهێت مە ژێ ببەت.

﴿٥٢﴾ و مە وەحی بۆ مووسایی هنارت، کو ب شەڤ بەندەیێت من [ئەوێت باوەری پێ ئینایین، ژ ئسرائیلیان] دەربێخیت [ژ مسرێ بۆ سەر دەریایا سۆر]، ب ڕاستی ئەو دێ ب دویڤ هەوە کەڤن.

﴿٥٣﴾ ڤێجا [دەمێ] فیرعەون [ب دەرکەڤتنا وان حەسیایی] هنارتە هەمی باژێران، و لەشکەر کۆمکر.

﴿٥٤﴾ [و فیرعەونی] گۆت: ب ڕاستی ئەڤە دەستەکەکا کێمن [و بێ مرۆڤن]. ﴿٥٥﴾ و ب ڕاستی وان کەرێت مە پێت ڤەکرین. ﴿٥٦﴾ و ئەم هەمی یێت کارکری و هشیارین [هەچیێ دژی مە ڕاوەستیت، و ژ بەر ئەمرێ مە دەرکەڤیت، ئەم ناهێلین]. ﴿٥٧﴾ ڤێجا مە ئەو هەمی [فیرعەون و لەشکەرێ وی] ژ جنێك و باخچە و کانیان دەرئێخستن. ﴿٥٨﴾ و مە ئەو ژ گەنجخانە و شوینوارێت وان، یێت خۆش و بەرفرەهـ دەرئێخستن.

﴿٥٩﴾ و هۆسا مە ئەو دەرئێخستن، و ئسرائیلی کرنە وێرس و میراتخۆرێت وان. ﴿٦٠﴾ و د گەل ڕۆژهەلاتێ [فیرعەون و لەشکەرێ خۆ] ب دویڤ وان کەڤتن.

فَلَمَّا تَرَٰٓءَا ٱلۡجَمۡعَانِ قَالَ أَصۡحَٰبُ مُوسَىٰٓ إِنَّا لَمُدۡرَكُونَ ﴿٦١﴾
قَالَ كَلَّآۖ إِنَّ مَعِيَ رَبِّي سَيَهۡدِينِ ﴿٦٢﴾ فَأَوۡحَيۡنَآ إِلَىٰ مُوسَىٰٓ أَنِ
ٱضۡرِب بِّعَصَاكَ ٱلۡبَحۡرَۖ فَٱنفَلَقَ فَكَانَ كُلُّ فِرۡقٖ كَٱلطَّوۡدِ ٱلۡعَظِيمِ ﴿٦٣﴾
وَأَزۡلَفۡنَا ثَمَّ ٱلۡأٓخَرِينَ ﴿٦٤﴾ وَأَنجَيۡنَا مُوسَىٰ وَمَن مَّعَهُۥٓ أَجۡمَعِينَ ﴿٦٥﴾
ثُمَّ أَغۡرَقۡنَا ٱلۡأٓخَرِينَ ﴿٦٦﴾ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَأٓيَةٗۖ وَمَا كَانَ
أَكۡثَرُهُم مُّؤۡمِنِينَ ﴿٦٧﴾ وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ ٱلۡعَزِيزُ ٱلرَّحِيمُ ﴿٦٨﴾
وَٱتۡلُ عَلَيۡهِمۡ نَبَأَ إِبۡرَٰهِيمَ ﴿٦٩﴾ إِذۡ قَالَ لِأَبِيهِ وَقَوۡمِهِۦ مَا تَعۡبُدُونَ ﴿٧٠﴾
قَالُواْ نَعۡبُدُ أَصۡنَامٗا فَنَظَلُّ لَهَا عَٰكِفِينَ ﴿٧١﴾ قَالَ هَلۡ
يَسۡمَعُونَكُمۡ إِذۡ تَدۡعُونَ ﴿٧٢﴾ أَوۡ يَنفَعُونَكُمۡ أَوۡ يَضُرُّونَ ﴿٧٣﴾ قَالُواْ
بَلۡ وَجَدۡنَآ ءَابَآءَنَا كَذَٰلِكَ يَفۡعَلُونَ ﴿٧٤﴾ قَالَ أَفَرَءَيۡتُم مَّا كُنتُمۡ
تَعۡبُدُونَ ﴿٧٥﴾ أَنتُمۡ وَءَابَآؤُكُمُ ٱلۡأَقۡدَمُونَ ﴿٧٦﴾ فَإِنَّهُمۡ عَدُوّٞ لِّيٓ
إِلَّا رَبَّ ٱلۡعَٰلَمِينَ ﴿٧٧﴾ ٱلَّذِي خَلَقَنِي فَهُوَ يَهۡدِينِ ﴿٧٨﴾ وَٱلَّذِي هُوَ
يُطۡعِمُنِي وَيَسۡقِينِ ﴿٧٩﴾ وَإِذَا مَرِضۡتُ فَهُوَ يَشۡفِينِ ﴿٨٠﴾ وَٱلَّذِي
يُمِيتُنِي ثُمَّ يُحۡيِينِ ﴿٨١﴾ وَٱلَّذِيٓ أَطۡمَعُ أَن يَغۡفِرَ لِي خَطِيٓـَٔتِي
يَوۡمَ ٱلدِّينِ ﴿٨٢﴾ رَبِّ هَبۡ لِي حُكۡمٗا وَأَلۡحِقۡنِي بِٱلصَّٰلِحِينَ ﴿٨٣﴾

﴿٦١﴾ ڤێجا وەختێ هەردو کۆم بۆ ئێك ئاشکەرا بوویین، و تێکدو دیتین، هەڤالێت مووسایی گۆتن: بێ گۆمان ئەڤە گەهشتنە مە. ﴿٦٢﴾ [مووسایی] گۆت: نەخێر.. ئەو ناگەهنە مە [نەترسن]، ب ڕاستی خودایێ من یێ د گەل من [ب ڕاستەڕێییێ و هاریکاریا خۆڤە]، دێ ڕێکەکێ بۆ مە ڤەکەت و نیشا مە دەت. ﴿٦٣﴾ ڤێجا مە وەحی بۆ مووسایی هنارت، مە گۆتێ: دارێ خۆ ل دەریایێ بدە [دارێ خۆ لێدا]، ڤێجا دەریا ژێکڤەبوو، بوو دو فلق و هەر فلقەکا ئاڤێ وەکی چیایەکێ مەزن بوو [ئبن عەباس دبێژیت: دوازدە ڕێکێت هشك ل دویڤ هەژمارا ئویجاخێت ئسرائیلیان لێ ڤەبوون]. ﴿٦٤﴾ و هنگی (وی دەمی) مە ئەوێت دی [فیرعەون و لەشکەرێ وی] نێزیکی وان کرن [هەتا هەمی گەهشتینە دەریایێ، و داینە دویڤ وان]. ﴿٦٥﴾ و مە مووسا و ئەوێت دگەل، هەمی ڕزگار کرن. ﴿٦٦﴾ پاشی ئەوێت دی [ئانکو فیرعەون و ئەوێت د گەل وی، ئەوێت داینە دویڤ وان، و دڤیان مووسایی و ئسرائیلیان ڤەگرن] هەمی مە خەندقاندن [و مە دەریا لێ ئینا ئێك]. ﴿٦٧﴾ ب ڕاستی ئەڤە [د چیرۆکا مووسایدا، هەر ژ دەسپێکێ هەتا فیرعەون و لەشکەرێ وی د ئاڤێدا خەندقین] نیشان و بەلگەیەکا ئاشکەرا و گۆمانبڕە [ل سەر دەستهەلاتداریا خودێ، و ل سەر هندێ کو خودێ دێ خودان باوەران هەر سەرئێخیت و ڕزگار کەت، و دێ دژمنێت وان بەرئاتاف کەت، چەند ب هێز بن]، و پترییا وان [ملەتێ مووسایی] نە ژ خودان باوەران بوون. ﴿٦٨﴾ و ب ڕاستی خودایێ تە، تۆلێ ژ دژمنێت خۆ ڤەدکەت، و دلۆڤانییێ ب وەلییێت خۆ دبەت. ﴿٦٩﴾ و بەحسێ ئیبراهیمی بۆ وان بکە. ﴿٧٠﴾ دەمێ گۆتییە بابێ خۆ و ملەتێ خۆ، ئەرێ هوین چ دپەرێسن؟. ﴿٧١﴾ گۆتن: ئەم هندەك بوتان دپەرێسین، و ئەم بەردەوامین ل سەر پەرستنا وان. ﴿٧٢﴾ [ئیبراهیمی] گۆت: [ئەرێ ئەڤێت هوین دپەرێسن] وان های ژ هەوە هەیە، وەختێ هوین گازی وان دکەن؟. ﴿٧٣﴾ یان ژی ئەو مفا و زیانەکێ دگەهیننە هەوە؟. ﴿٧٤﴾ [چو بەرسڤ بۆ نەدیتن ئینا] گۆتن: نە [نە های ژ مە هەنە، و نە چو مفایی دگەهیننە مە، و نە ژی چو زیانێ..] بەلێ مە دیت باب و باپیرێت مە ژی، هەر ئەڤە دکرن [بوت دپەرستن، ڤێجا ئەم ژی چاڤ ل وان دکەین]. ﴿٧٥﴾ [ئیبراهیمی] گۆت: ئەرێ هەوە هزرا خۆ کرییە، کا هوین چ دپەرێسن؟. ﴿٧٦﴾ هوین و باب و باپیرێت خۆ یێت کەڤن [دزانن هوین چ دپەرێسن؟]. ﴿٧٧﴾ ب ڕاستی ئەو هەمی دژمنێت منن، ژ بلی خودانێ هەمی جیهانان کو خودێیە. ﴿٧٨﴾ ئەوێ ئەز داییم [ئەوە خودانێ هەمی جیهانان]، و ئەو دێ بەرێ من دەتە ڕێکا ڕاست [نە بوتێت هوین دپەرێسن]. ﴿٧٩﴾ و ئەوێ خوارن و ڤەخوارنێ ددەتە من [ئانکو من ب خوران و ڤەخوارنا خۆ ساخ دهێلیت]. ﴿٨٠﴾ و ئەوێ گاڤا ئەز نەساخ بووم، ئەو ساخی و سلامەتییێ ددەتە من، و من ساخ دکەت. ﴿٨١﴾ و ئەوێ من دمرینیت، و پاشی پشتی مرنێ من ساخ دکەتەڤە. ﴿٨٢﴾ و ئەوێ ئەز ژێ ب هیڤی، کو گونەهێت من ڕۆژا قیامەتێ و جزادانێ ژێ ببەت. ﴿٨٣﴾ خودێوۆ تو زانین و تێگەهشتن و پێغەمبەراتییێ بدە من، و تو من [د دنیایێ و ئاخرەتێدا] بگەهینە مرۆڤێت باش و ڕاستکار.

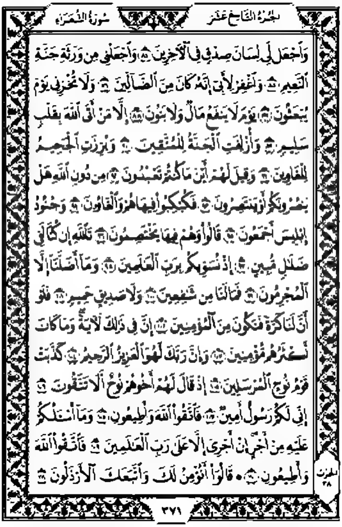

الجزء التاسع عشر سورة الشعراء

وَاجْعَل لِّي لِسَانَ صِدْقٍ فِي الْآخِرِينَ ٨٤ وَاجْعَلْنِي مِن وَرَثَةِ جَنَّةِ
النَّعِيمِ ٨٥ وَاغْفِرْ لِأَبِي إِنَّهُ كَانَ مِنَ الضَّالِّينَ ٨٦ وَلَا تُخْزِنِي يَوْمَ
يُبْعَثُونَ ٨٧ يَوْمَ لَا يَنفَعُ مَالٌ وَلَا بَنُونَ ٨٨ إِلَّا مَنْ أَتَى اللَّهَ بِقَلْبٍ
سَلِيمٍ ٨٩ وَأُزْلِفَتِ الْجَنَّةُ لِلْمُتَّقِينَ ٩٠ وَبُرِّزَتِ الْجَحِيمُ
لِلْغَاوِينَ ٩١ وَقِيلَ لَهُمْ أَيْنَ مَا كُنتُمْ تَعْبُدُونَ ٩٢ مِن دُونِ اللَّهِ هَلْ
يَنصُرُونَكُمْ أَوْ يَنتَصِرُونَ ٩٣ فَكُبْكِبُوا فِيهَا هُمْ وَالْغَاوُونَ ٩٤ وَجُنُودُ
إِبْلِيسَ أَجْمَعُونَ ٩٥ قَالُوا وَهُمْ فِيهَا يَخْتَصِمُونَ ٩٦ تَاللَّهِ إِن كُنَّا لَفِي
ضَلَالٍ مُّبِينٍ ٩٧ إِذْ نُسَوِّيكُم بِرَبِّ الْعَالَمِينَ ٩٨ وَمَا أَضَلَّنَا إِلَّا
الْمُجْرِمُونَ ٩٩ فَمَا لَنَا مِن شَافِعِينَ ١٠٠ وَلَا صَدِيقٍ حَمِيمٍ ١٠١ فَلَوْ
أَنَّ لَنَا كَرَّةً فَنَكُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ١٠٢ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ
أَكْثَرُهُم مُّؤْمِنِينَ ١٠٣ وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ١٠٤ كَذَّبَتْ
قَوْمُ نُوحٍ الْمُرْسَلِينَ ١٠٥ إِذْ قَالَ لَهُمْ أَخُوهُمْ نُوحٌ أَلَا تَتَّقُونَ ١٠٦
إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ١٠٧ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُونِ ١٠٨ وَمَا أَسْأَلُكُمْ
عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَىٰ رَبِّ الْعَالَمِينَ ١٠٩ فَاتَّقُوا اللَّهَ
وَأَطِيعُونِ ١١٠ ۞ قَالُوا أَنُؤْمِنُ لَكَ وَاتَّبَعَكَ الْأَرْذَلُونَ ١١١

الحزب ٣٨

٣٧١

﴿٨٤﴾ و تو ناڤێ من ب قەنجی و باشی بهێله د ناڤ واندا، یێت د دویڤ منڕا دئێن [کو ب باشی بەحسێ من بکەن هەتا ڕۆژا قیامەتێ، ئەڤە د دنیایێدا]. ﴿٨٥﴾ و تو من [ڕۆژا قیامەتێ] بکە ژ وێرسێت بەحەشتا پڕ خێر و بەرەکەت. ﴿٨٦﴾ و گونەهێت بابێ من ژێ ببە، ب ڕاستی ئەو ژ ڕێبەرزە و گۆمڕایانە. [هەلبەت ئەڤ دوعایە ژ ڤانەکێ بوو و بەری بزانیت بابێ وی باوەرییێ نائینیت و دێ ل سەر گاورییێ چیت]. ﴿٨٧﴾ و تو من ڕسوا و شەرمزار نەکە، وێ ڕۆژا هەمی خودان ڕوح تێدا زێندی دبن، و کۆم دبن. ﴿٨٨﴾ ڕۆژا کوڕ و کچ و چو تشتێ دی فایدەی نەگەهینتە مرۆڤی. ﴿٨٩﴾ ژ بلی کو مرۆڤ ب دلەکێ ساخلەم و دورست و ب باوەر بچیتە دەڤ خودێ. ﴿٩٠﴾ و بەحەشت بۆ خودێناس و پارێزکاران بەرهەڤ بوو، و هاتە نێزیککرن. ﴿٩١﴾ و دۆژەه بۆ سەرداچۆیی و گونەهکاران پێشچاڤ بوو. ﴿٩٢﴾ و دێ بێژنە وان: کانێ ئەوێت هەوە پەرستین؟. ﴿٩٣﴾ ئەرێ ئەوێت هەوە شوینا خودێ پەرستین هاری هەوە دکەن [ئانکو هەوە ژ ئیزایا خودێ ڕزگار دکەن]، یان ژێ دشێن هاری خۆ بکەن [و ئیزایێ ژ خۆ بدەنە پاش]. ﴿٩٤﴾ ڤێجا ئەو و پەرستییێت وان، تێك ل دویڤ تێکی سەروسەر هاڤێتنە تێدا [د جەهنەمێدا]. ﴿٩٥﴾ و هەمی لەشکەرێ شەیتانی ژی سەروسەر هاڤێتنە د جەهنەمێدا. ﴿٩٦﴾ گۆتنە پەرستییێت خۆ، و جڕەبڕا وان بوو د دۆژەهێدا. ﴿٩٧﴾ سویند ب خودێ ئەم د خەلەتی و گومڕاییەکا ئاشکەرادا بووین. ﴿٩٨﴾ وەختێ مە هوین ئینایینە ڕێزا خودێ [و مە هوین پەرستین]. ﴿٩٩﴾ ژ گونەهکاران [سەرگاور و کەنکەنەیان، ژ شەیتانێت جناومر و مرۆڤان] پێڤەتر، کەسێ ئەم د سەردا نەبرین. ﴿١٠٠﴾ ڤێجا نەفرۆ مە چو مەهدەرچی نینن [وەکی خودان باوەران هەبن، ژ پێغەمبەر و ملیاکەتان]. ﴿١٠١﴾ و چو هەڤالێت نێزیك و خۆشڤی ژی نینن [کو هاریکاریا مە بکەن، و مە ژ ئیزایا خودێ ڕزگار بکەن، یان هەڤالینیا وان بکەین، چونکی قیامەتێ بەس موسلمان هەڤالینیا تێکدو دکەن، و یێت دی چەند خۆشڤییێت ئێك بوون د دنیایێدا، ڕۆژا قیامەتێ هند دبنە نەیارێت ئێك]. ﴿١٠٢﴾ و ئەگەر زڤڕینەکا دی، مە هەبایە بۆ دنیایێ، ئەم دا بینە خودان باوەر. ﴿١٠٣﴾ ب ڕاستی ئەڤە [بەحسکرنا پێغەمبەران و دویماهیکا گاوران ڕۆژا قیامەتێ] نیشان و بەلگەیە، بەلێ باراپتر ژ وان [ژ قورەیشیان] باوەری نەئینان. ﴿١٠٤﴾ و ب ڕاستی خودایێ تە سەردەستێ دژمنێت خۆیە، و دلۆڤانە بۆ خودێناسان. ﴿١٠٥﴾ ملەتێ نووحی ژی، پێغەمبەر درەوین دانان. ﴿١٠٦﴾ وەختێ برایێ وان نووحی، گۆتیە وان: ما هوین ژ خودێ ناترسن؟ [هوین غەیری وی دپەرێسن]. ﴿١٠٧﴾ ب ڕاستی ئەز بۆ هەوە پێغەمبەرەکێ ئەمینم. ﴿١٠٨﴾ ڤێجا ئەقوایا خودێ بکەن [ب گوهدارییا وی خۆ ژ ئیزایێ بدەنە پاش]، و گوهێ خۆ بدەنە من [پەرستنا غەیری خودێ بهێلن]. ﴿١٠٩﴾ [و ل سەر گەهاندنا ڤێ نامەیێ، و ڤان شیرەتان] ئەز چو کرییان ژ هەوە ناخوازم [ئەز چو ژ هەوە ناخوازم، هوین ژبەر، گوهێ خۆ نەدەنە من]، کرییا من ل سەر خودانێ جیهانانە. ﴿١١٠﴾ ڤێجا ژ خودێ بترسن، و گوهێ خۆ بدەنە من. ﴿١١١﴾ گۆتن: ئەم دێ چاوا باوەرییێ ب تە ئینن [و ب دویڤ تە کەڤین]، و ئەوێت باوەری ب تە ئینایین و ل دویڤ تە هاتین، ئەون یێت بێ ڕێز و ڕویمەت.

قَالَ وَمَا عِلۡمِي بِمَا كَانُواْ يَعۡمَلُونَ ﴿١١٢﴾ إِنۡ حِسَابُهُمۡ إِلَّا عَلَىٰ رَبِّيۖ
لَوۡ تَشۡعُرُونَ ﴿١١٣﴾ وَمَآ أَنَا۠ بِطَارِدِ ٱلۡمُؤۡمِنِينَ ﴿١١٤﴾ إِنۡ أَنَا۠ إِلَّا نَذِيرٞ
مُّبِينٞ ﴿١١٥﴾ قَالُواْ لَئِن لَّمۡ تَنتَهِ يَٰنُوحُ لَتَكُونَنَّ مِنَ ٱلۡمَرۡجُومِينَ ﴿١١٦﴾ قَالَ رَبِّ
إِنَّ قَوۡمِي كَذَّبُونِ ﴿١١٧﴾ فَٱفۡتَحۡ بَيۡنِي وَبَيۡنَهُمۡ فَتۡحٗا وَنَجِّنِي وَمَن مَّعِيَ
مِنَ ٱلۡمُؤۡمِنِينَ ﴿١١٨﴾ فَأَنجَيۡنَٰهُ وَمَن مَّعَهُۥ فِي ٱلۡفُلۡكِ ٱلۡمَشۡحُونِ ﴿١١٩﴾
ثُمَّ أَغۡرَقۡنَا بَعۡدُ ٱلۡبَاقِينَ ﴿١٢٠﴾ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَأٓيَةٗۖ وَمَا كَانَ
أَكۡثَرُهُم مُّؤۡمِنِينَ ﴿١٢١﴾ وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ ٱلۡعَزِيزُ ٱلرَّحِيمُ ﴿١٢٢﴾ كَذَّبَتۡ
عَادٌ ٱلۡمُرۡسَلِينَ ﴿١٢٣﴾ إِذۡ قَالَ لَهُمۡ أَخُوهُمۡ هُودٌ أَلَا تَتَّقُونَ ﴿١٢٤﴾ إِنِّي لَكُمۡ
رَسُولٌ أَمِينٞ ﴿١٢٥﴾ فَٱتَّقُواْ ٱللَّهَ وَأَطِيعُونِ ﴿١٢٦﴾ وَمَآ أَسۡـَٔلُكُمۡ عَلَيۡهِ
مِنۡ أَجۡرٍۖ إِنۡ أَجۡرِيَ إِلَّا عَلَىٰ رَبِّ ٱلۡعَٰلَمِينَ ﴿١٢٧﴾ أَتَبۡنُونَ بِكُلِّ رِيعٍ
ءَايَةٗ تَعۡبَثُونَ ﴿١٢٨﴾ وَتَتَّخِذُونَ مَصَانِعَ لَعَلَّكُمۡ تَخۡلُدُونَ ﴿١٢٩﴾
وَإِذَا بَطَشۡتُم بَطَشۡتُمۡ جَبَّارِينَ ﴿١٣٠﴾ فَٱتَّقُواْ ٱللَّهَ وَأَطِيعُونِ ﴿١٣١﴾
وَٱتَّقُواْ ٱلَّذِيٓ أَمَدَّكُم بِمَا تَعۡلَمُونَ ﴿١٣٢﴾ أَمَدَّكُم بِأَنۡعَٰمٖ وَبَنِينَ ﴿١٣٣﴾
وَجَنَّٰتٖ وَعُيُونٍ ﴿١٣٤﴾ إِنِّيٓ أَخَافُ عَلَيۡكُمۡ عَذَابَ يَوۡمٍ عَظِيمٖ ﴿١٣٥﴾
قَالُواْ سَوَآءٌ عَلَيۡنَآ أَوَعَظۡتَ أَمۡ لَمۡ تَكُن مِّنَ ٱلۡوَٰعِظِينَ ﴿١٣٦﴾

﴿١١٢﴾ [نووحی] گۆت: ما ئەز چ دزانم وان چ
دکر؟ [ئانکو یا فەر ل دەڤ من نە شۆلێ وانە، کا چ
دکەن؟ یا فەر ئەوە باوەرییێ بینن]. ﴿١١٣﴾ حسێبا
وان بەس یا ل دەڤ خودێ، ئەگەر هوین بزانن.
﴿١١٤﴾ و ئەز نەئەوم یێ خودان باوەران دەرێخم
[ل سەر خاترا هەوە]. ﴿١١٥﴾ و ئەز بەس پێغەمبەر و
ئاگەهدارکەرەکێ ڕۆنکەرم. ﴿١١٦﴾ گۆتن ئەگەر تو
[عەیبدارکرنا دینێ مە، و وان ئاخفتنێت تو د ڕاستا
بوتێت مەدا دکەی] بەس نەکەی، هەی نووح، ب
ڕاستی دێ ژ وان بی، ئەوێت ب بەران دئێنە کوشتن.
﴿١١٧﴾ [نووحی] گۆت: خودێوۆ ملەتێ من، ئەز
درەوین دانام [و گوهێ خۆ نەدانە من، و عیناد د
درەودانانا مندا کرن]. ﴿١١٨﴾ ڤێجا [خودێوۆ] تو
حوکمی د ناڤبەرا من و واندا بکە، و تو من و خودان
باوەرێت د گەل من، ڕزگار بکە. ﴿١١٩﴾ ڤێجا مە
ئەو و هندی دگەل، د گەمیا بارکریدا، رزگار کرن.
﴿١٢٠﴾ پاشی ئەوێت مایی، مە د ئاڤێدا خەندقاندن.
﴿١٢١﴾ ب ڕاستی ئەڤە [رزگارکرنا نووحی و هندی د
گەل هۆسا، و خەندقاندنا ئەوێت مایی] چامە و نیشانەکە، د گەل هندێ ژی، باراپتر ژ وان باوەری نەئینان.
﴿١٢٢﴾ ب ڕاستی خودایێ تە سەردەستی دژمنێت خۆیە، و دلۆڤانە بۆ خودێناسان. ﴿١٢٣﴾ [و ملەتێ] عاد
ژی، پێغەمبەر درەوین دانان [و باوەری ب وان نەئینا، و یێ باوەرییێ ب پێغەمبەرەکی نەئینیت، هەروەکی
وی باوەری ب چویان نەئینایی]. ﴿١٢٤﴾ وەختێ برایێ وان هوود، گۆتییە وان: ما هوین [ژ ئیزا و تۆلا]
خودێ ناترسن، هوین غەیری وی دپەرێسن. ﴿١٢٥﴾ ب ڕاستی ئەز بۆ هەوە، پێغەمبەرەکێ ئەمینم.
﴿١٢٦﴾ ڤێجا ژ [ئیزایا] خودێ بترسن، و گوهێ خۆ بدەنە من، و ب گۆتنا من بکەن. ﴿١٢٧﴾ [و ل سەر
گەهاندنا ڤێ نامەیێ، و ڤان شیرەتان] ئەز چو کرێیان ژ هەوە ناخوازم [و ئەز چو ژ هەوە ناخوازم، هوین
گوهێ خۆ نەدەنە من]، کرێیا من بەس ل سەر خودانێ هەمی جیهانانە. ﴿١٢٨﴾ ئەڤە چیە بۆ پویچییێ و
خۆمەزنکرنێ، هوین ل سەر هەر جهەکێ بلند، و ل سەرێ هەر ڕێکەکێ ئاڤاهییەکێ بلند [وەکی چیایەکی]،
ئاڤا دکەن؟!. ﴿١٢٩﴾ و هوین ئاڤاهییێت زێدە مرکوم و ئاسێ بۆ خۆ ئاڤا دکەن، ب ئنیەتا هندێ، هوین
هەروهەر دێ مینن و نامرن. ﴿١٣٠﴾ و گاڤا هەوە ئێك گرت و کەڤتە لەپێ هەوە [بۆ تۆلڤەکرن و جزادانێ]،
هەوە ب دوڕندەیی و دژواری ئێشاند و ئیزادا. ﴿١٣١﴾ ڤێجا ژ خودێ بترسن، و گوهێ خۆ بدەنە من.
﴿١٣٢﴾ و ژ وی بترسن و پارێزکارییا وی بکەن، ئەوێ ئەڤ کەرەمە د گەل هەوە کری، یا هوین دزانن.
﴿١٣٣﴾ ئەوێ تەرش و کەوال و زاڕۆك داینە هەوە. ﴿١٣٤﴾ و ئەوێ جنێك و کانی ژی داینە هەوە.
﴿١٣٥﴾ ب ڕاستی ترسا من ل سەر هەوە، ترسا ئیزایا ڕۆژەکا گرانە [ئەگەر هوین د ڤێ گاوری و نەگۆهدارییا
خۆدا بمینن]. ﴿١٣٦﴾ ئەوان [هۆسا بەرسڤا هوود دا]، گۆتن: تو شیرەتان ل مە بکەی یان نەکەی، ل دەڤ
مە ئێکە [ئەم پویتە ب ئاخفتن و شیرەتێت تە ناکەین، و د بنیڕا ئەڤا ئەم ل سەر ئەم ناهێلین، و ب دویڤ تە
ناکەڤین].

إِنْ هَٰذَآ إِلَّا خُلُقُ ٱلْأَوَّلِينَ ﴿١٣٧﴾ وَمَا نَحْنُ بِمُعَذَّبِينَ ﴿١٣٨﴾ فَكَذَّبُوهُ
فَأَهْلَكْنَٰهُمْ ۗ إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَءَايَةً ۖ وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُم مُّؤْمِنِينَ ﴿١٣٩﴾
وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ ٱلْعَزِيزُ ٱلرَّحِيمُ ﴿١٤٠﴾ كَذَّبَتْ ثَمُودُ ٱلْمُرْسَلِينَ ﴿١٤١﴾ إِذْ
قَالَ لَهُمْ أَخُوهُمْ صَٰلِحٌ أَلَا تَتَّقُونَ ﴿١٤٢﴾ إِنِّى لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ﴿١٤٣﴾
فَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ وَأَطِيعُونِ ﴿١٤٤﴾ وَمَآ أَسْـَٔلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ ۖ إِنْ أَجْرِىَ
إِلَّا عَلَىٰ رَبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿١٤٥﴾ أَتُتْرَكُونَ فِى مَا هَٰهُنَآ ءَامِنِينَ ﴿١٤٦﴾
فِى جَنَّٰتٍ وَعُيُونٍ ﴿١٤٧﴾ وَزُرُوعٍ وَنَخْلٍ طَلْعُهَا هَضِيمٌ ﴿١٤٨﴾
وَتَنْحِتُونَ مِنَ ٱلْجِبَالِ بُيُوتًا فَٰرِهِينَ ﴿١٤٩﴾ فَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ وَأَطِيعُونِ ﴿١٥٠﴾
وَلَا تُطِيعُوٓا۟ أَمْرَ ٱلْمُسْرِفِينَ ﴿١٥١﴾ ٱلَّذِينَ يُفْسِدُونَ فِى ٱلْأَرْضِ
وَلَا يُصْلِحُونَ ﴿١٥٢﴾ قَالُوٓا۟ إِنَّمَآ أَنتَ مِنَ ٱلْمُسَحَّرِينَ ﴿١٥٣﴾ مَآ أَنتَ
إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُنَا فَأْتِ بِـَٔايَةٍ إِن كُنتَ مِنَ ٱلصَّٰدِقِينَ ﴿١٥٤﴾ قَالَ
هَٰذِهِۦ نَاقَةٌ لَّهَا شِرْبٌ وَلَكُمْ شِرْبُ يَوْمٍ مَّعْلُومٍ ﴿١٥٥﴾ وَلَا تَمَسُّوهَا
بِسُوٓءٍ فَيَأْخُذَكُمْ عَذَابُ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿١٥٦﴾ فَعَقَرُوهَا فَأَصْبَحُوا۟
نَٰدِمِينَ ﴿١٥٧﴾ فَأَخَذَهُمُ ٱلْعَذَابُ ۗ إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَءَايَةً ۖ وَمَا كَانَ
أَكْثَرُهُم مُّؤْمِنِينَ ﴿١٥٨﴾ وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ ٱلْعَزِيزُ ٱلرَّحِيمُ ﴿١٥٩﴾

﴿١٣٧﴾ و ئەڤا ئەم ل سەر، دینێ باب و باپیرێت مەیە. ﴿١٣٨﴾ و ئەم ناتێینە ئیزادان [ئانكو قیامەت نینە]. ﴿١٣٩﴾ و وان [هوود] درەوین دانا [و باوەری پێ نەئینا]، ئینا مە ژی ئەو ڤەبراندن، ب ڕاستی ئەڤە [ڤەبراندن و هیلاكبرنا وان] چامە و نیشانەكە، د گەل هندێ ژی، باراپتر ژ وان باوەری نەئینان. ﴿١٤٠﴾ ب ڕاستی خودایێ تە، سەردەستی دژمنێت خۆیە، و دلۆڤانە بۆ خودێناسان. ﴿١٤١﴾ ملەتێ (سەموود) ژی، پێغەمبەر درەوین دانان. ﴿١٤٢﴾ وەختێ برایێ وان (صالح) پێغەمبەر، گۆتییە وان: ما هوین ژ خودێ ناترسن [هوین غەیری وی دپەرێسن]؟. ﴿١٤٣﴾ ب ڕاستی ئەز بۆ هەوە پێغەمبەرەكێ ئەمینم. ﴿١٤٤﴾ ڤێجا ژ خودێ بترسن، و گوهێ خۆ بدەنە من. ﴿١٤٥﴾ و ئەز [ل سەر گەهاندنا فەرمانێت خودێ و ڤان شیرەتان] چو كرێیان ژ هەوە ناخوازم [گوهداریا من ل هەوە یا گران بیت، و ژ بەر هندێ، هوین گوهێ خۆ نەدەنە من]، كرێیا من بەس یا ل سەر خودانێ هەمی جیهانان. ﴿١٤٦﴾ ئەرێ هوین ل وێ هزرێنە، هۆسا تێمن بمینە د ڤان خێر و خۆشیاندا [و خودێ هەوە ئیزا نەدەت، ل سەر گاورییا هوین دكەن]؟!. ﴿١٤٧﴾ [بمینە] د ناڤ ڤان جنێك و كانیاندا؟. ﴿١٤٨﴾ و [بمینە] د ناڤ چاندنی و دارقەسپێت ڤێقی گەهشتیدا؟. ﴿١٤٩﴾ و هوین [ب هۆستایی] خانییێت بەرفرەهـ د چیایاندا دكۆلن. ﴿١٥٠﴾ ڤێجا ژ خودێ بترسن، و گوهێ خۆ بدەنە من. ﴿١٥١﴾ و گوهێ خۆ نەدەنە زێدە خراب و موشرك و كەنكەنەیان. ﴿١٥٢﴾ ئەوێت خرابیێ د ئەردیدا دكەن، و باشیێ ناكەن [مەخسەد پێ ئەو نەهـ كەسە بوون یێت خۆ كرینە ڤولپەك، و ب كوشتنا حێشترێ ڕابوویین]. ﴿١٥٣﴾ گۆتن: ب ڕاستی تو ژ وانی یێت زێدە سحر لێ هاتییە كرن [و سحرێ چو ئەقل بۆ نەهێلایی، ڤێجا تو هزر دكەی، پویچی هەقییە، و هەقیا ئەم ل سەر پویچییە]. ﴿١٥٤﴾ و تو ژی مرۆڤەكی وەكی مە.. و ئەگەر ڕاستە تو پێغەمبەری كا بەلگە و نیشانەكی بۆ مە بینە. ﴿١٥٥﴾ [صالح پێغەمبەر] گۆتە [وان]: ئەڤە حێشترەكە [بەلگە و نیشانە بۆ هەوە، هەروەكی هەوە خواستی]، ڕۆژەكێ ئاڤ بۆ هەوەیە، و ڕۆژەكێ ژی بۆ حێشترێیە. ﴿١٥٦﴾ و [هشیار بن] دەستێ خۆ ب خرابی نەكەنێ، ئەگەر دێ ئیزایەكا مەزن هەوە گریت. ﴿١٥٧﴾ ڤێجا وان حێشتر كوشت و [وەختێ نیشان و دەستپێكێت ئیزایا خودێ دیتین] پەشێمان بوون. ﴿١٥٨﴾ ڤێجا ئیزایێ ئەو هنگاڤتن [بزڤڕە ئایەتێت (٦٤ـ٦٨) ژ سوورەتا هوود]، و ب ڕاستی ئەڤە [حێشترا صالح پێغەمبەر و ئیزادانا ملەتێ وی] چامە و نیشانەكە، د گەل هندێ ژی باراپتر ژ وان باوەری نەئینان. ﴿١٥٩﴾ و ب ڕاستی خودایێ تە، سەردەستی دژمنێت خۆیە، و دلۆڤانە بۆ خودێناسان.

كَذَّبَتْ قَوْمُ لُوطٍ ٱلْمُرْسَلِينَ ﴿١٦٠﴾ إِذْ قَالَ لَهُمْ أَخُوهُمْ لُوطٌ أَلَا
تَتَّقُونَ ﴿١٦١﴾ إِنِّى لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ﴿١٦٢﴾ فَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ وَأَطِيعُونِ ﴿١٦٣﴾ وَمَآ
أَسْـَٔلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَجْرِىَ إِلَّا عَلَىٰ رَبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿١٦٤﴾
أَتَأْتُونَ ٱلذُّكْرَانَ مِنَ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿١٦٥﴾ وَتَذَرُونَ مَا خَلَقَ لَكُمْ رَبُّكُم
مِّنْ أَزْوَٰجِكُم بَلْ أَنتُمْ قَوْمٌ عَادُونَ ﴿١٦٦﴾ قَالُوا۟ لَئِن لَّمْ تَنتَهِ يَٰلُوطُ
لَتَكُونَنَّ مِنَ ٱلْمُخْرَجِينَ ﴿١٦٧﴾ قَالَ إِنِّى لِعَمَلِكُم مِّنَ ٱلْقَالِينَ ﴿١٦٨﴾
رَبِّ نَجِّنِى وَأَهْلِى مِمَّا يَعْمَلُونَ ﴿١٦٩﴾ فَنَجَّيْنَٰهُ وَأَهْلَهُۥٓ أَجْمَعِينَ ﴿١٧٠﴾
إِلَّا عَجُوزًا فِى ٱلْغَٰبِرِينَ ﴿١٧١﴾ ثُمَّ دَمَّرْنَا ٱلْءَاخَرِينَ ﴿١٧٢﴾ وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِم
مَّطَرًا فَسَآءَ مَطَرُ ٱلْمُنذَرِينَ ﴿١٧٣﴾ إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَءَايَةً وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُم
مُّؤْمِنِينَ ﴿١٧٤﴾ وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ ٱلْعَزِيزُ ٱلرَّحِيمُ ﴿١٧٥﴾ كَذَّبَ أَصْحَٰبُ
لْـَٔيْكَةِ ٱلْمُرْسَلِينَ ﴿١٧٦﴾ إِذْ قَالَ لَهُمْ شُعَيْبٌ أَلَا تَتَّقُونَ ﴿١٧٧﴾ إِنِّى لَكُمْ
رَسُولٌ أَمِينٌ ﴿١٧٨﴾ فَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ وَأَطِيعُونِ ﴿١٧٩﴾ وَمَآ أَسْـَٔلُكُمْ عَلَيْهِ
مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَجْرِىَ إِلَّا عَلَىٰ رَبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿١٨٠﴾ ۞ أَوْفُوا۟ ٱلْكَيْلَ وَلَا
تَكُونُوا۟ مِنَ ٱلْمُخْسِرِينَ ﴿١٨١﴾ وَزِنُوا۟ بِٱلْقِسْطَاسِ ٱلْمُسْتَقِيمِ ﴿١٨٢﴾
وَلَا تَبْخَسُوا۟ ٱلنَّاسَ أَشْيَآءَهُمْ وَلَا تَعْثَوْا۟ فِى ٱلْأَرْضِ مُفْسِدِينَ ﴿١٨٣﴾

﴿١٦٠﴾ ملەتێ (لووط) پێغەمبەر ژی، پێغەمبەر درەوین دانان [و ئەوێ پێغەمبەرەکی درەوین دانیت، یێ وەبەهەچکو هەمی درەوین دانابین]. ﴿١٦١﴾ وەختێ برایێ وان (لووط) پێغەمبەر، گۆتییە وان: ما هوین ژ [ئیزایا] خودێ ناترسن؟. ﴿١٦٢﴾ ب ڕاستی ئەز بۆ هەوە پێغەمبەرەکێ ئەمینم. ﴿١٦٣﴾ ڤێجا ژ خودێ بترسن، و گوهێ خۆ بدەنە من، و ب گۆتنا من بکەن. ﴿١٦٤﴾ و ئەز چو کرێیان [بەرانبەر گەهاندنا ئەمرێت خودێ و باوەری ئینانا هەوە] ژ هەوە ناخوازم [دا هوین باوەرییێ نەئینن و ل هەوە یا گران بیت]، کرێیا من بەس یا ل سەر خودانێ هەمی جیهانان. ﴿١٦٥﴾ ئەرێ چاوا ژ خەلکی هەمییێ، هوین تالۆڤی زەلامان دبن؟!. ﴿١٦٦﴾ و هەڤسەرێت خودێ بۆ هەوە دورستکرین، و ژ بەر هەوە دایین دهێلن، ب ڕاستی هوین ملەتەکێ زێدە سەرداچوییە. ﴿١٦٧﴾ گۆتن: هەی (لووط)، ئەگەر تو ڤێ نەهێلی و زڤڤە نەبی، ئەم دێ تە ژ ناڤ خۆ دەرێخین. ﴿١٦٨﴾ [(لووط) پێغەمبەر] گۆت: ب ڕاستی کەربێت من گەلەک ژ کارێ هەوە یێ کرێت ڤەدبن. ﴿١٦٩﴾ خودێوۆ، تو من و مالا من، ژ کارێ ئەو دکەن، ڕزگار بکە [مە د ئاگرێ واندا نەسۆژە]. ﴿١٧٠﴾ ڤێجا [وەختێ هاتنا ئیزایا مە هاتی] مە ئەو و مالا وی، هەمی ڕزگار کرن. ﴿١٧١﴾ پیرەژنەک تێ نەبیت [کو ژنا (لووط) پێغەمبەر ب خۆ بوو] ژ وان بوو، ئەوێت مایینە د ناڤ ئیزایێدا. ﴿١٧٢﴾ و پشکا مایی ژی، مە د هیلاک برن. ﴿١٧٣﴾ و مە بارانەک ب سەر واندا ئینا [بارانەکا نتیکە، بەرێت سۆتی و هشک ب سەر واندا باراندن]، ڤێجا پیسە باران بوو، بارانا وی ملەتێ ژ لایێ پێغەمبەرێ وانڤە، هاتییە ترساندن و هشیارکرن [بەلێ د گەل هندێ ژی، ل خۆ نەزڤڕین]. ﴿١٧٤﴾ ب ڕاستی ئەڤە [چیرۆکا (لووط) پێغەمبەر، و ڕزگارکرنا وی و ئیزادانا ملەتێ وی] چامە و نیشانەکە، د گەل هندێ ژی باراپتر ژ وان باوەری نەئینان. ﴿١٧٥﴾ و ب ڕاستی خودایێ تە سەردەستێ دژمنێت خۆیە، و دلۆڤانە بۆ بەندەیێت خۆ. ﴿١٧٦﴾ ب ڕاستی خەلکێ جهێ تیر دار، و دار لێ تێکڕا [مەخسەد پێ خەلکێ مەدیەنێیە، ملەتێ شوعەیب پێغەمبەر]، پێغەمبەر درەوین دانان. ﴿١٧٧﴾ وەختێ شوعەیبی گۆتییە وان: ما هوین ژ [ئیزایا] خودێ ناترسن؟. ﴿١٧٨﴾ ب ڕاستی ئەز بۆ هەوە پێغەمبەرەکێ ئەمینم. ﴿١٧٩﴾ ڤێجا ژ خودێ بترسن، و گوهێ خۆ بدەنە من، و ب گۆتنا من بکەن. ﴿١٨٠﴾ و ئەز چو کرێیان [بەرانبەر گەهاندنا فەرمانێت خودێ، و موسلمانبوونا هەوە] ژ هەوە ناخوازم [دا گوهدارییا من ل هەوە یا گران بیت، و هوین گوهێ خۆ نەدەنە من]، کرێیا من بەس یا ل سەر خودانێ هەمی جیهانان. ﴿١٨١﴾ ب دورستی پیڤانێ بکەن، و نەبنە ژ وان یێت پیڤانێ کێم دکەن [دزییێ د پیڤانێدا نەکەن]. ﴿١٨٢﴾ و ب تەرازوییا ڕاست و دورست بکێشن. ﴿١٨٣﴾ و تشتێت خەلکی [د کێشان و پیڤانێدا] کێم نەکەن، و خرابییێ د ئەردیدا نەکەن و بەردوام و ل سەر پێت بەردەوام بن.

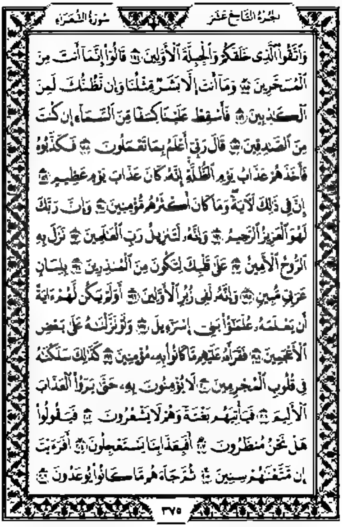

وَٱتَّقُواْ ٱلَّذِي خَلَقَكُمۡ وَٱلۡجِبِلَّةَ ٱلۡأَوَّلِينَ ﴿١٨٤﴾ قَالُوٓاْ إِنَّمَآ أَنتَ مِنَ
ٱلۡمُسَحَّرِينَ ﴿١٨٥﴾ وَمَآ أَنتَ إِلَّا بَشَرٞ مِّثۡلُنَا وَإِن نَّظُنُّكَ لَمِنَ
ٱلۡكَٰذِبِينَ ﴿١٨٦﴾ فَأَسۡقِطۡ عَلَيۡنَا كِسَفٗا مِّنَ ٱلسَّمَآءِ إِن كُنتَ
مِنَ ٱلصَّٰدِقِينَ ﴿١٨٧﴾ قَالَ رَبِّيٓ أَعۡلَمُ بِمَا تَعۡمَلُونَ ﴿١٨٨﴾ فَكَذَّبُوهُ
فَأَخَذَهُمۡ عَذَابُ يَوۡمِ ٱلظُّلَّةِۚ إِنَّهُۥ كَانَ عَذَابَ يَوۡمٍ عَظِيمٍ ﴿١٨٩﴾
إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَأٓيَةٗۖ وَمَا كَانَ أَكۡثَرُهُم مُّؤۡمِنِينَ ﴿١٩٠﴾ وَإِنَّ رَبَّكَ
لَهُوَ ٱلۡعَزِيزُ ٱلرَّحِيمُ ﴿١٩١﴾ وَإِنَّهُۥ لَتَنزِيلُ رَبِّ ٱلۡعَٰلَمِينَ ﴿١٩٢﴾ نَزَلَ بِهِ
ٱلرُّوحُ ٱلۡأَمِينُ ﴿١٩٣﴾ عَلَىٰ قَلۡبِكَ لِتَكُونَ مِنَ ٱلۡمُنذِرِينَ ﴿١٩٤﴾ بِلِسَانٍ
عَرَبِيّٖ مُّبِينٖ ﴿١٩٥﴾ وَإِنَّهُۥ لَفِي زُبُرِ ٱلۡأَوَّلِينَ ﴿١٩٦﴾ أَوَلَمۡ يَكُن لَّهُمۡ ءَايَةً
أَن يَعۡلَمَهُۥ عُلَمَٰٓؤُاْ بَنِيٓ إِسۡرَٰٓءِيلَ ﴿١٩٧﴾ وَلَوۡ نَزَّلۡنَٰهُ عَلَىٰ بَعۡضِ
ٱلۡأَعۡجَمِينَ ﴿١٩٨﴾ فَقَرَأَهُۥ عَلَيۡهِم مَّا كَانُواْ بِهِۦ مُؤۡمِنِينَ ﴿١٩٩﴾ كَذَٰلِكَ سَلَكۡنَٰهُ
فِي قُلُوبِ ٱلۡمُجۡرِمِينَ ﴿٢٠٠﴾ لَا يُؤۡمِنُونَ بِهِۦ حَتَّىٰ يَرَوُاْ ٱلۡعَذَابَ
ٱلۡأَلِيمَ ﴿٢٠١﴾ فَيَأۡتِيَهُم بَغۡتَةٗ وَهُمۡ لَا يَشۡعُرُونَ ﴿٢٠٢﴾ فَيَقُولُواْ
هَلۡ نَحۡنُ مُنظَرُونَ ﴿٢٠٣﴾ أَفَبِعَذَابِنَا يَسۡتَعۡجِلُونَ ﴿٢٠٤﴾ أَفَرَءَيۡتَ
إِن مَّتَّعۡنَٰهُمۡ سِنِينَ ﴿٢٠٥﴾ ثُمَّ جَآءَهُم مَّا كَانُواْ يُوعَدُونَ ﴿٢٠٦﴾

﴿١٨٤﴾ و هوین [گەلی ملەتێ من] ژ وی بترسن، ئەوێ هوین و ملەتێت بەرێ، دایین. ﴿١٨٥﴾ گۆتن: ب ڕاستی تو ژ وانی یێ زندە سحر لێ هاتییە کرن [و چو ئاقل ل دەڤ نەمایی]. ﴿١٨٦﴾ تو ژی هەر مرۆڤەکێ وەکی مەیی [و تو نەپێغەمبەری، چونکی تو مرۆڤی]، [ب هزرا وان مرۆڤ نابنە پێغەمبەر، و پێغەمبەر دڤێت ژ ملیاکەتان بن]، و ژ هزرا درەوینان پێڤەتر، ئەم ژ تە ناکەین. ﴿١٨٧﴾ ڤێجا کا چەند کەر و پرتەکان ژ ئەسمانی ب سەر مەدا بینە، ئەگەر تو ڕاست دبێژی [کو تو پێغەمبەری]. ﴿١٨٨﴾ [شوعەیب پێغەمبەر] گۆت: خودایێ من چێتر ئاگەهداری کار و کریارێت هەوەیە [ئەگەر هوین هێژایی وێ ئیزایێ بن یا هەوە خواستی، دێ هەوە پێ ئیزادەت، و ئەگەر هوین هێژایی ئیزایەکا دی بن، ئەو یا ل دەڤ خودێ، وی چاوا بڤێت دێ وەسا هەوە ئیزادەت]. ﴿١٨٩﴾ ڤێجا وان شوعەیب درەوین دانا، ئینا ئیزایا ڕۆژا عەوری ئەو هنگاڤتن [چەند ڕۆژەکان خودێ گەرم ب سەر واندا ئینا، ژ مالێت خۆ دەرکەڤتن و بەرێ خۆ دانە دەشتێ، خودێ عەورەک ب سەر واندا هنارت، سیبەر ل وان کر، ڤێجا هەمیان خۆ دا بن، ئینا خودێ ئاگر ب سەر واندا باراند، و هەمی سۆتن]، ب ڕاستی ئەو ئیزایە، ئیزایا ڕۆژەکا گران بوو. ﴿١٩٠﴾ ب ڕاستی ئەڤە [ئیزادانا ملەتێ شوعەیب پێغەمبەر ب ڤی ئاوایی] چامە و نیشانەکە، د گەل هندێ ژی باراپتر ژ وان باوەری نەئینان. ﴿١٩١﴾ و ب ڕاستی خودایێ تە سەردەستی دژمنێت خۆیە، و دلۆڤانە بۆ خودێناسان. ﴿١٩٢﴾ ب ڕاستی ئەڤ قورئانە، خودانێ هەمی جیهانان، یا ئینایییە خوارێ. ﴿١٩٣﴾ جبریل یا ئینایییە خوارێ. ﴿١٩٤﴾ ئینا سەر دلێ تە، دا ببییە پێغەمبەر [وەکی پێغەمبەرێت بەرێ خۆ]، و ژ ئاگەهدارکەران بی. ﴿١٩٥﴾ ب زمانێ عەرەبی، یێ ڕۆن و ئاشکەرا [مە ئینا خوارێ]. ﴿١٩٦﴾ و ب ڕاستی مزگینی و سالۆخەتێت ڤێ قورئانێ، یێت د کتێبێت دی یێت ئەسمانیدا هاتین [کو یا ڕاستە، و ژ دەڤ خودێیە، و بۆ موحەمەدی دێ ئێتە خوارێ]. ﴿١٩٧﴾ ئەرێ ما ئەڤە نە نیشان و بەلگەیە، بۆ وان (بۆ خەلکێ مەکەهێ) زانایێت ئسرائیلیان [یێت جوهییان، وەکی عەبدوللایێ کوڕێ سەلامی]، شادەییێ بۆ قورئانێ بدەن [کو یا ژ دەڤ خودێ هاتی]. ﴿١٩٨﴾ و ئەگەر ئەڤ قورئانە مە ل سەر هندەک بیانییان [نەعەرەبان] ئینابایە خوارێ. ﴿١٩٩﴾ و [ب دورستی و ڕەوانبێژییا قورئانێڤە] ڤان بیانییان ئەڤ قورئانە بۆ وان خواندبایە، وان هەر باوەری پێ نەدئینا. ﴿٢٠٠﴾ هۆسا مە [باوەری نەئینان ب قورئانێ، یان شیرک و گاوری] یا کربییە د دلێت گونەهکاراندا. ﴿٢٠١﴾ ئەو [گاور] هەتا ئیزایا ب ژان و دژوار نەبینن، باوەرییێ پێ (ب قورئانێ) نائینن [بەلێ وێ ڕۆژێ باوەری فایدەی وان ناکەت]. ﴿٢٠٢﴾ و ئەو ئیزا ژ نشکەکێڤە، دێ بۆ وان ئێت، و وان های ژ خۆ نە. ﴿٢٠٣﴾ [ڤێجا وەختێ ئیزایێ ب چاڤێت خۆ دبینن] دێ بێژن: ئەرێ ئەم نائێنە گیرۆکرن، و دەرفەت بۆ مە نائێتە دان [دا ئەم باوەرییێ بینین]؟! ﴿٢٠٤﴾ ئەرێ ئەو چاوا لەزێ ل هاتنا ئیزایا مە دکەن؟! ﴿٢٠٥﴾ کا بێژە من ئەگەر مە ئەو ـ ب سالان ـ ب خۆشی ئێخستن. ﴿٢٠٦﴾ پاشی ئەو ئیزایا بەیان پێ هاتییەدان، ب سەرێ وان هات.

مَآ أَغۡنَىٰ عَنۡهُم مَّا كَانُواْ يُمَتَّعُونَ ﴿٢٠٧﴾ وَمَآ أَهۡلَكۡنَا
مِن قَرۡيَةٍ إِلَّا لَهَا مُنذِرُونَ ﴿٢٠٨﴾ ذِكۡرَىٰ وَمَا كُنَّا
ظَٰلِمِينَ ﴿٢٠٩﴾ وَمَا تَنَزَّلَتۡ بِهِ ٱلشَّيَٰطِينُ ﴿٢١٠﴾ وَمَا يَنۢبَغِي لَهُمۡ
وَمَا يَسۡتَطِيعُونَ ﴿٢١١﴾ إِنَّهُمۡ عَنِ ٱلسَّمۡعِ لَمَعۡزُولُونَ ﴿٢١٢﴾
فَلَا تَدۡعُ مَعَ ٱللَّهِ إِلَٰهًا ءَاخَرَ فَتَكُونَ مِنَ ٱلۡمُعَذَّبِينَ ﴿٢١٣﴾
وَأَنذِرۡ عَشِيرَتَكَ ٱلۡأَقۡرَبِينَ ﴿٢١٤﴾ وَٱخۡفِضۡ جَنَاحَكَ لِمَنِ ٱتَّبَعَكَ
مِنَ ٱلۡمُؤۡمِنِينَ ﴿٢١٥﴾ فَإِنۡ عَصَوۡكَ فَقُلۡ إِنِّي بَرِيٓءٞ مِّمَّا تَعۡمَلُونَ ﴿٢١٦﴾
وَتَوَكَّلۡ عَلَى ٱلۡعَزِيزِ ٱلرَّحِيمِ ﴿٢١٧﴾ ٱلَّذِي يَرَىٰكَ حِينَ تَقُومُ ﴿٢١٨﴾
وَتَقَلُّبَكَ فِي ٱلسَّٰجِدِينَ ﴿٢١٩﴾ إِنَّهُۥ هُوَ ٱلسَّمِيعُ ٱلۡعَلِيمُ ﴿٢٢٠﴾
هَلۡ أُنَبِّئُكُمۡ عَلَىٰ مَن تَنَزَّلُ ٱلشَّيَٰطِينُ ﴿٢٢١﴾ تَنَزَّلُ عَلَىٰ كُلِّ
أَفَّاكٍ أَثِيمٖ ﴿٢٢٢﴾ يُلۡقُونَ ٱلسَّمۡعَ وَأَكۡثَرُهُمۡ كَٰذِبُونَ ﴿٢٢٣﴾
وَٱلشُّعَرَآءُ يَتَّبِعُهُمُ ٱلۡغَاوُۥنَ ﴿٢٢٤﴾ أَلَمۡ تَرَ أَنَّهُمۡ فِي كُلِّ وَادٖ
يَهِيمُونَ ﴿٢٢٥﴾ وَأَنَّهُمۡ يَقُولُونَ مَا لَا يَفۡعَلُونَ ﴿٢٢٦﴾ إِلَّا ٱلَّذِينَ
ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّٰلِحَٰتِ وَذَكَرُواْ ٱللَّهَ كَثِيرٗا وَٱنتَصَرُواْ مِنۢ
بَعۡدِ مَا ظُلِمُواْۗ وَسَيَعۡلَمُ ٱلَّذِينَ ظَلَمُوٓاْ أَيَّ مُنقَلَبٖ يَنقَلِبُونَ ﴿٢٢٧﴾

﴿٢٠٧﴾ هنگی دێ چ فایدەی وان کەن، ئەو خۆشییێت وان [ب سالان] برین؟ ﴿٢٠٨﴾ و مە چو گوند د هیلاك نەبرینە، ئەگەر [بەری هنگی] مە ئەو ئاگەهدار نەکرین [و پێغەمبەر بۆ وان نەهنارتبن، و ژ ڤێ رۆژێ نەترساندبن]. ﴿٢٠٩﴾ دا [هیلاکرنا وان] ببیتە چامە و دەرس [دا کەسێ دی چاڤ ل وان نەکەت]، و ئەم [د ئیزادانا واندا] نە یێت ستەمکار بووین. ﴿٢١٠﴾ شەیتانان ئەڤ قورئانە نەئینایییە خوارێ [وەکی گاور دبێژن، ئەڤ قورئانە وەکی وان ئاخفتنانە ئەوێت شەیتان بۆ خێڤزانکان دئینن]. ﴿٢١١﴾ و بۆ وان نابیت و نەدورستە، و نەشێن ژی [ڤێ قورئانێ بینن]. ﴿٢١٢﴾ ب راستی ئەو [شەیتان] ژ بهیستنێ [یا قورئانێ یان یا ملیاکەتان] د دویر ئێخستینە [ب رێکا ملیاکەت و ستێران]. ﴿٢١٣﴾ چو پەرستیان د گەل خودێ نەپەرێسە [و بۆ نەکە هەڤپشك]، ئەگەر دێ بییە ژ وان یێت ب بەر ئیزایێ دکەڤن [ئانکو هەی موحەممەد، تو ژ خۆشڤیترین بەندەیێت منی، بەلێ د گەل هندێ ژی، ئەگەر تو پەرستیەکێ دی ژ بلی من پەرێسی، دێ تە ئیزادەم]. ﴿٢١٤﴾ و [ل پێشییێ و ب ئاشکەرایی] مرۆڤ و لێزمێت خۆ یێت نێزیك، ئاگەهدار بکە. ﴿٢١٥﴾ یێ نەرم و فەدرگر بە، بۆ وان خودان باوەرێت ب دویڤ تە هاتین. ﴿٢١٦﴾ و ئەگەر وان گوهێ خۆ نەدا تە، بێژە: ب راستی ئەز یێ بەریمە ژ وێ یا هوین دکەن. ﴿٢١٧﴾ و پشتا خۆ، ب خودایێ خودان هێز و دلۆڤان، گەرم بکە و گرێ بدە. ﴿٢١٨﴾ ئەوێ تە دبینیت، دەمێ تو ب تنێ رادبییە نڤێژێ. ﴿٢١٩﴾ و تە دبینیت، وەختێ تو د گەل نڤێژکەران رادبی و دروینی. ﴿٢٢٠﴾ ب راستی هەر ئەوە یێ گوهدێر و زێدەزانا. ﴿٢٢١﴾ ئەرێ ئەز بێژمە هەوە، کا شەیتان ب سەر کێدا دئێنە خوار. ﴿٢٢٢﴾ ئەو ب سەر هەر زێدە درەوینەکێ زێدە گونەهکاردا [وەکی خێڤزانکان] دئێنە خوار. ﴿٢٢٣﴾ ئەو [مەخسەد شەیتان] گوهەڤچییێ دکەن [گوهێ خۆ ددەنە بانێ بلند، دا تشتێ گولێ دبن بدزن، و بۆ هەڤالێت خۆ یێت خێڤزانك بێژن، و ئەو سەد درەوان تێکەلی وێ دکەن، یا شەیتان بۆ وان دبێژیت] و باراپتر ژ وان درەوین و درەوکەرن. ﴿٢٢٤﴾ و هۆزانڤان [یێت نەموسلمان، و یێت گاور] مرۆڤێت سەرداچۆیی، ب دویڤ وان دکەڤن [و گوهێ خۆ ددەنە وان]. ﴿٢٢٥﴾ ما تو نابینی ئەو د هەمی رێك و هونەرێت درەویندا، ل دویڤ سەرێ خۆ دچن [جار دهاڤێژنە ڤی، و جار یێ دی، جار ڤێ بێ بەختێ، جار یا دی، دکەن]. ﴿٢٢٦﴾ و ب راستی ئەو وێ دبێژن، یا ناکەن. ﴿٢٢٧﴾ ژ بلی وان ئەوێت باوەری ئینایین و کار و کریارێت راست و باش کرین، و گەلەك زکرێ خودێ کرین و خۆ ب سەرئێخستین، پشتی ستەم ل وان هاتییە کرن (ئانکو هاڤێتینە وان گاوران ئەوێت هاڤێتینە موسلمانان)، و ئەوێت ستەم کرین، دێ زانن کا ئەو دێ بۆ چ دویماهیك زڤڕن.

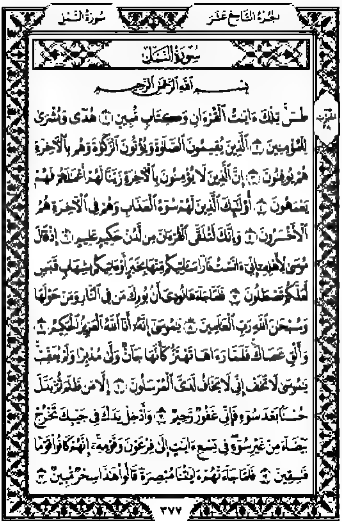

الجُزءُ التاسع عشر سُورَةُ النَّمل

سُورَةُ النَّمْلِ

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

طسٓۚ تِلْكَ ءَايَٰتُ ٱلْقُرْءَانِ وَكِتَابٍ مُّبِينٍ (١) هُدًى وَبُشْرَىٰ
لِلْمُؤْمِنِينَ (٢) ٱلَّذِينَ يُقِيمُونَ ٱلصَّلَوٰةَ وَيُؤْتُونَ ٱلزَّكَوٰةَ وَهُم بِٱلْءَاخِرَةِ
هُمْ يُوقِنُونَ (٣) إِنَّ ٱلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِٱلْءَاخِرَةِ زَيَّنَّا لَهُمْ أَعْمَٰلَهُمْ فَهُمْ
يَعْمَهُونَ (٤) أُوْلَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ لَهُمْ سُوٓءُ ٱلْعَذَابِ وَهُمْ فِي ٱلْءَاخِرَةِ هُمُ
ٱلْأَخْسَرُونَ (٥) وَإِنَّكَ لَتُلَقَّى ٱلْقُرْءَانَ مِن لَّدُنْ حَكِيمٍ عَلِيمٍ (٦) إِذْ قَالَ
مُوسَىٰ لِأَهْلِهِۦٓ إِنِّيٓ ءَانَسْتُ نَارًا سَـَٔاتِيكُم مِّنْهَا بِخَبَرٍ أَوْ ءَاتِيكُم بِشِهَابٍ قَبَسٍ
لَّعَلَّكُمْ تَصْطَلُونَ (٧) فَلَمَّا جَآءَهَا نُودِيَ أَنۢ بُورِكَ مَن فِي ٱلنَّارِ وَمَنْ حَوْلَهَا
وَسُبْحَٰنَ ٱللَّهِ رَبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ (٨) يَٰمُوسَىٰٓ إِنَّهُۥٓ أَنَا ٱللَّهُ ٱلْعَزِيزُ ٱلْحَكِيمُ (٩)
وَأَلْقِ عَصَاكَۚ فَلَمَّا رَءَاهَا تَهْتَزُّ كَأَنَّهَا جَآنٌّ وَلَّىٰ مُدْبِرًا وَلَمْ يُعَقِّبْۚ
يَٰمُوسَىٰ لَا تَخَفْ إِنِّي لَا يَخَافُ لَدَيَّ ٱلْمُرْسَلُونَ (١٠) إِلَّا مَن ظَلَمَ ثُمَّ بَدَّلَ
حُسْنًۢا بَعْدَ سُوٓءٍ فَإِنِّي غَفُورٌ رَّحِيمٌ (١١) وَأَدْخِلْ يَدَكَ فِي جَيْبِكَ تَخْرُجْ
بَيْضَآءَ مِنْ غَيْرِ سُوٓءٍۖ فِي تِسْعِ ءَايَٰتٍ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَقَوْمِهِۦٓۚ إِنَّهُمْ كَانُواْ قَوْمًا
فَٰسِقِينَ (١٢) فَلَمَّا جَآءَتْهُمْ ءَايَٰتُنَا مُبْصِرَةً قَالُواْ هَٰذَا سِحْرٌ مُّبِينٌ (١٣)

٣٧٧

سۆرەتا نەمل

ل مەکەهێ هاتیە خوارێ (٩٣) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ هۆسا دێتە خواندن: (طا، سین)، و ئەڤ ڕەنگە تیپە نیشانن ل سەر ئیعجازا قورئانێ. ئەڤە ئایەتێت قورئانێ و کتێبا ڕۆنکەرن. ﴿٢﴾ ڕاستەڕێی و مزگینیە بۆ خودان باوەران. ﴿٣﴾ ئەوێت بەردەوام و ب ڕەنگێ پێدڤی نڤێژان دکەن، و زەکاتێ ددەن، و باوەریەکا بێ گۆمان، باوەریێ ب ئاخرەتێ دئینن. ﴿٤﴾ ب ڕاستی ئەڤێت باوەریێ ب ئاخرەتێ نەئینن، مە کار و کریارێت وان یێت ل بەر وان شرینکرین، و د چاڤێت واندا یێت جوانکرین، و هەر دێ د خرابیا خۆدا زڤڕن [ئانکو چوجا ژێ دەرناکەڤن]. ﴿٥﴾ ئەڤە ئەون ئەوێت بۆ وان [د دنیایێ و ئاخرەتێدا]، دژوارترین ئیزا هەی، و ئەو د ئاخرەتێدا ژ هەمیان خوسارەترن. ﴿٦﴾ و ب سویند تو قورئانێ، ژ دەڤ خودایێ کاربنەجهـ و زندەزانا، وەردگری. ﴿٧﴾ [بێژە وان] وەختێ مووسایی گۆتیە هەڤەرا خۆ، ئەزێ ژ دویر ڤە ئاگرەکی دبینم، [خۆ ل ڤێرێ بگرن] ئەز دێ بۆ هەوە ئاخڤتنەکێ [ل سەر ڕێکێ ئینم، کو ئەم ب ڕێکا خۆ بکەڤین]، یان ژێ دێ بۆ هەوە بزوتەکی ژێ ئینم، دا [ئاگرەکی بۆ خۆ هەلکەین] هوین خۆ پێ گەرم بکەن. ﴿٨﴾ ڤێجا وەختێ مووسا گەهشتیە دەڤ ئاگری، هاتە گازیکرن: ئەڤێ ل دەڤ ئاگری [کو مووسایە] و یێت ل دۆر ئاگری [کو ملیاکەتن] پیرۆزبوون [پڕ خێر و بەرەکەت بوون]، و پاك و پاقژی ژ هەمی کێماسیان، بۆ خودانێ هەمی جیهانان بیت. ﴿٩﴾ هەی مووسا ب ڕاستی [ئەوێ گازی تە دکەت، و د گەل تە دئاخڤیت] ئەزم، خودایێ سەردەست و کاربنەجهـ. ﴿١٠﴾ و دارێ خۆ باڤێژە، ڤێجا وەختێ مووسایی دارێ خۆ دیتی، ب لەز وەکی تیرەمارەکی خۆ دهاڤێژیت و دچیت [ژ ترساندا]، ڕەڤی و ل پشت خۆ نەزڤڕی، [مە گۆتێ] هەی مووسا، نەترسە، ب ڕاستی پێغەمبەر ل دەڤ من ناترسن. ﴿١١﴾ بەلێ ئەوێ ستەم کری [ژ مرۆڤان، ئەوێت نەپێغەمبەر] ئەو [ژ بەر گونەهێت خۆ دترسیت] پاشی تۆبە بکەت، شوینا خرابیێ قەنجیێ بکەت، ب ڕاستی ئەز گونەهـ ژێبەر و دلۆڤانم [ئەڤە مزگینیە بۆ مرۆڤان، هەر کەسێ پشتی گونەهێ تۆبە بکەت، خودێ دێ تۆبەیا وی وەرگریت]. ﴿١٢﴾ و دەستێ خۆ بکە د پاخلا خۆدا، دەستێ تە بێ ئێش و برسقی دێ دەرکەڤیت، و ب ڤان نەهـ موعجیزەیان هەڕە دەڤ فیرعەونی و ملەتێ وی، ب ڕاستی ئەو ملەتەکێ ژ ڕێکا ڕاست دەرکەڤتینە. ﴿١٣﴾ ڤێجا پشتی مووسا ب موعجیزەیێت مە، یێت ڕۆن و ئاشکەراڤە، هاتیە دەڤ وان، گۆتن: ئەڤە سێرەبەندیەکا ئاشکەرایە.

وَجَحَدُوا۟ بِهَا وَٱسْتَيْقَنَتْهَآ أَنفُسُهُمْ ظُلْمًا وَعُلُوًّا ۚ فَٱنظُرْ كَيْفَ
كَانَ عَٰقِبَةُ ٱلْمُفْسِدِينَ ﴿١٤﴾ وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا دَاوُۥدَ وَسُلَيْمَٰنَ عِلْمًا ۖ
وَقَالَا ٱلْحَمْدُ لِلَّهِ ٱلَّذِى فَضَّلَنَا عَلَىٰ كَثِيرٍ مِّنْ عِبَادِهِ ٱلْمُؤْمِنِينَ ﴿١٥﴾
وَوَرِثَ سُلَيْمَٰنُ دَاوُۥدَ ۖ وَقَالَ يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ عُلِّمْنَا مَنطِقَ
ٱلطَّيْرِ وَأُوتِينَا مِن كُلِّ شَىْءٍ ۖ إِنَّ هَٰذَا لَهُوَ ٱلْفَضْلُ ٱلْمُبِينُ ﴿١٦﴾
وَحُشِرَ لِسُلَيْمَٰنَ جُنُودُهُۥ مِنَ ٱلْجِنِّ وَٱلْإِنسِ وَٱلطَّيْرِ فَهُمْ
يُوزَعُونَ ﴿١٧﴾ حَتَّىٰٓ إِذَآ أَتَوْا۟ عَلَىٰ وَادِ ٱلنَّمْلِ قَالَتْ نَمْلَةٌ يَٰٓأَيُّهَا
ٱلنَّمْلُ ٱدْخُلُوا۟ مَسَٰكِنَكُمْ لَا يَحْطِمَنَّكُمْ سُلَيْمَٰنُ وَجُنُودُهُۥ وَهُمْ
لَا يَشْعُرُونَ ﴿١٨﴾ فَتَبَسَّمَ ضَاحِكًا مِّن قَوْلِهَا وَقَالَ رَبِّ أَوْزِعْنِىٓ
أَنْ أَشْكُرَ نِعْمَتَكَ ٱلَّتِىٓ أَنْعَمْتَ عَلَىَّ وَعَلَىٰ وَٰلِدَىَّ وَأَنْ أَعْمَلَ
صَٰلِحًا تَرْضَىٰهُ وَأَدْخِلْنِى بِرَحْمَتِكَ فِى عِبَادِكَ ٱلصَّٰلِحِينَ ﴿١٩﴾
وَتَفَقَّدَ ٱلطَّيْرَ فَقَالَ مَا لِىَ لَآ أَرَى ٱلْهُدْهُدَ أَمْ كَانَ
مِنَ ٱلْغَآئِبِينَ ﴿٢٠﴾ لَأُعَذِّبَنَّهُۥ عَذَابًا شَدِيدًا أَوْ لَأَا۟ذْبَحَنَّهُۥٓ
أَوْ لَيَأْتِيَنِّى بِسُلْطَٰنٍ مُّبِينٍ ﴿٢١﴾ فَمَكَثَ غَيْرَ بَعِيدٍ فَقَالَ
أَحَطتُ بِمَا لَمْ تُحِطْ بِهِۦ وَجِئْتُكَ مِن سَبَإٍۭ بِنَبَإٍ يَقِينٍ ﴿٢٢﴾

﴿١٤﴾ و هەر چەندە ژ دل دزانین [ئەڤە موعجیزەنە ژ دەڤ خودێ، و نەسحرە]، بەلێ ژ ستەم و مەزناتی درەو دانان و باوەری پێ نەئینان، ڤێجا برێنێ، کا دویماهیا خرابکاران یا چاوایە. ﴿١٥﴾ ب سویند مە زانینەک دابوو داوود و سولەیمانی [ئەو ژی زانینا زمانێ باڵەفڕ و تەوالان بوو]، و هەردووکان گۆت: هەمی پەسن و سوپاسی بۆ خودێ بن، ئەوێ قەدرێ مە هەردوویان ب سەر قەدرێ گەلەک ژ بەندەیێت خۆ یێت خودان باوەر ئێخستی. ﴿١٦﴾ و سولەیمان بوو وێرسێ داوودی [د پێغەمبەراتیێدا]، و گۆت: گەلی مرۆڤان، ب ڕاستی خودێ زمانێ باڵەفڕان پێ نیشا مە دایی، و هەمی تشت یێت دابنە مە [ئانکو کەرەمێت مەزن، د گەل مە یێت هاتینەکرن]، ب ڕاستی ئەڤە کەرەمەکا ئاشکەرایە. ﴿١٧﴾ و بۆ سولەیمانی، لەشکەرێ وی ژ ئەجنە و مرۆڤ و تەیران هاتنە کۆمکرن، [هندی هند گەلەک بوون، و دا ژێک ڤەنەقەتن] ڕیزێت پێشیێ دهاتنە ڕاوەستاندن، دا یێت دویماهیێ بگەهنێ. ﴿١٨﴾ هەتا لەشکەرێ وی گەهشتیە نهالا مێریان [نهالەکە ل شامێ، گەلەک یا ب مێریە]، مێریەکێ گۆت: گەلی مێریان هەرنە د جهێت خۆ ڤە، سولەیمان و لەشکەرێ خۆ هەوە نەهەرشینن، بێی کو هەست پێ بکەن و پێ بحەسن. ﴿١٩﴾ ڤێجا سولەیمان ب ئاخفتنا وێ، گرنژی و کەنی، و گۆت: خودێوۆ، دەستێ من بگرە ئەز سوپاسیا تە بکەم، ل سەر وان کەرەمێت تە د گەل من و دەیبابێت من کرین، و ئەز وان کار و کریارێت قەنج بکەم ئەوێت تو ژێ ڕازی، و ب دلۆڤانیا خۆ من ژ بەندەیێت خۆ یێت باش، حسێب بکە [یان من بێخە د گەل وان، و ناڤێ من د گەل ناڤێ وان دانە، و من د گەل وان د بەحەشتا خۆدا کۆم بکە]. ﴿٢٠﴾ و سولەیمانی چاڤێ خۆ ل باڵەفڕان گێڕا، و گۆت: بۆچی ئەز هودهودی نابینم، یان ژی ئەو نەیێ حازرە. ﴿٢١﴾ یان ئەز دێ ئیزایەکا مەزن دەمە بەر وی، یان دێ ڤەکوژم، یان ژی ئەو [ژ بەر نەهاتنا خۆ] دێ نیشانەکا ڕۆن و ب هێز بۆ من ئینیت. ﴿٢٢﴾ و گەلەک پێڤە نەچۆ [هودهود هات] گۆت: ئەز ب سەر وێ هەلبووم یا تو ب سەر هەلنەبووی، و من سالۆخەکێ ڕاست و بێ گۆمان ژ سەبەئێ، یێ بۆ تە ئینایی.

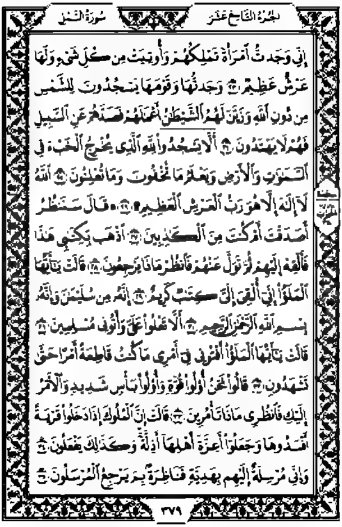

إِنِّي وَجَدتُّ ٱمۡرَأَةٗ تَمۡلِكُهُمۡ وَأُوتِيَتۡ مِن كُلِّ شَيۡءٖ وَلَهَا
عَرۡشٌ عَظِيمٞ ﴿٢٣﴾ وَجَدتُّهَا وَقَوۡمَهَا يَسۡجُدُونَ لِلشَّمۡسِ
مِن دُونِ ٱللَّهِ وَزَيَّنَ لَهُمُ ٱلشَّيۡطَٰنُ أَعۡمَٰلَهُمۡ فَصَدَّهُمۡ عَنِ ٱلسَّبِيلِ
فَهُمۡ لَا يَهۡتَدُونَ ﴿٢٤﴾ أَلَّا يَسۡجُدُواْۤ لِلَّهِ ٱلَّذِي يُخۡرِجُ ٱلۡخَبۡءَ فِي
ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِ وَيَعۡلَمُ مَا تُخۡفُونَ وَمَا تُعۡلِنُونَ ﴿٢٥﴾ ٱللَّهُ
لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ رَبُّ ٱلۡعَرۡشِ ٱلۡعَظِيمِ۩ ﴿٢٦﴾ ۞ قَالَ سَنَنظُرُ
أَصَدَقۡتَ أَمۡ كُنتَ مِنَ ٱلۡكَٰذِبِينَ ﴿٢٧﴾ ٱذۡهَب بِّكِتَٰبِي هَٰذَا
فَأَلۡقِهۡ إِلَيۡهِمۡ ثُمَّ تَوَلَّ عَنۡهُمۡ فَٱنظُرۡ مَاذَا يَرۡجِعُونَ ﴿٢٨﴾ قَالَتۡ يَٰٓأَيُّهَا
ٱلۡمَلَؤُاْ إِنِّيٓ أُلۡقِيَ إِلَيَّ كِتَٰبٞ كَرِيمٌ ﴿٢٩﴾ إِنَّهُۥ مِن سُلَيۡمَٰنَ وَإِنَّهُۥ
بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ ﴿٣٠﴾ أَلَّا تَعۡلُواْ عَلَيَّ وَأۡتُونِي مُسۡلِمِينَ ﴿٣١﴾
قَالَتۡ يَٰٓأَيُّهَا ٱلۡمَلَؤُاْ أَفۡتُونِي فِيٓ أَمۡرِي مَا كُنتُ قَاطِعَةً أَمۡرًا حَتَّىٰ
تَشۡهَدُونِ ﴿٣٢﴾ قَالُواْ نَحۡنُ أُوْلُواْ قُوَّةٖ وَأُوْلُواْ بَأۡسٖ شَدِيدٖ وَٱلۡأَمۡرُ
إِلَيۡكِ فَٱنظُرِي مَاذَا تَأۡمُرِينَ ﴿٣٣﴾ قَالَتۡ إِنَّ ٱلۡمُلُوكَ إِذَا دَخَلُواْ قَرۡيَةً
أَفۡسَدُوهَا وَجَعَلُوٓاْ أَعِزَّةَ أَهۡلِهَآ أَذِلَّةٗۚ وَكَذَٰلِكَ يَفۡعَلُونَ ﴿٣٤﴾
وَإِنِّي مُرۡسِلَةٌ إِلَيۡهِم بِهَدِيَّةٖ فَنَاظِرَةُۢ بِمَ يَرۡجِعُ ٱلۡمُرۡسَلُونَ ﴿٣٥﴾

﴿٢٣﴾ ب ڕاستی [ل ویرێ] من دیت ژنەکێ سەرۆکاتی
ل وان دکر، و چو نینە خودێ ژێ نەدایتێ، وێ
تەختەکێ مەزن [یێ سەرۆکاتی و میراتی] یێ هەی.
﴿٢٤﴾ من دیت وێ و ملەتێ وێ، شوینا بۆ خودێ
سوجدەیێ ببەن، بۆ ڕۆژێ سوجدە دبرن، و شەیتانی
ئەڤ کارێ وان، بۆ وان یێ خەملاندی، ڤێجا [شەیتانی
ب ڤی کارێ خۆ] ئەو ژ ڕێکا ڕاست بێت داینە پاش،
و ئەو ڕاستەڕێ نابن. ﴿٢٥﴾ [و شەیتانی کارێ وان بۆ
جوانکر] دا سوجدەیێ بۆ خودێ نەبەن، ئەو خودایێ
تشتێ ڤەشارتی [وەکی بارانێ و شینکاتی و نهێنیێت
گەردوونی] د ئەرد و ئەسماناندا ئاشکەرا دکەت، و
تشتێ هوین ب ڤەشارتن و ئاشکەرایی دکەن، دزانیت.
﴿٢٦﴾ خودێ ئەوە یێ چو پەرستییێت ڕاست و
دورست ژ وی پێڤەتر نەی، ئەو خودانێ عەرشێ
مەزنە. ﴿٢٧﴾ [سولەیمانی] گۆت: دێ بەرێ خۆ
دەینێ کا تو ڕاست دبێژی، یان ژی تو درەوان دکەی.
﴿٢٨﴾ تو ئەڤێ نامەیا من ببە، باڤێژە بەر وان، پاشی
خۆ ژ وان بدە پاش، و برێنێ کا دێ چ بەرسڤێ دەن؟.
﴿٢٩﴾ [ڤێجا وەختێ هودهودی، نامە هاڤێتییە بەر وان و خوندکارا وان] گۆت: گەلی ڕویسپیان، نامەیەکا
ب قەدر یا بۆ من هاتی. ﴿٣٠﴾ ئەو ژی ژ دەڤ سولەیمانییە، و یا تێدا هاتی: (بسم الله الرحمن الرحيم). ب
ناڤێ خودایێ دلۆڤان و پڕ دلۆڤین. ﴿٣١﴾ و خۆ ل سەر سەرێ من مەزن نەکەن، و موسلمان وەرنە دەڤ
من [ئانکو موسلمان بن]. ﴿٣٢﴾ گۆت: گەلی ڕویسپیان د ڕاستا ڤی کاریدا بێژن، کا ئەز چ بکەم و ئەز بێی
هەوە چو بڕیاران نادەم، هوین تێدا پشکدار و حازر نەبن. ﴿٣٣﴾ گۆتن: ئەم خودان هێز و دەستهەلاتین، و
د شەڕاندا مێرخاسین، و فەرمان فەرمانا تەیە، برێنێ کا دێ چ فەرمان دەی [ئەم دێ فەرمانا تە ب جهـ ئینین].
﴿٣٤﴾ گۆت: ب ڕاستی گاڤا خوندکار [ب خورتی] چۆنە د گوندەکیدا، گوندی کاڤل و وێران دکەن، و
ڕویسپی و ماقویلێت وان دشکێنن و ڕەزیل دکەن، و کارێ وان هەر ئەڤەیە. ﴿٣٥﴾ و ئەز دێ دیارییەکێ بۆ
وان هنێرم، و دێ بەرێ خۆ دەمێ، کا ئەوێت من هنارتین دێ ب چ سەر، زڤڕن [ژ نوی ئەم دێ بڕیارێ دەین،
کا ئەم دێ چ کەین]؟.

فَلَمَّا جَآءَ سُلَيۡمَٰنَ قَالَ أَتُمِدُّونَنِ بِمَالٖ فَمَآ ءَاتَىٰنِۦَ ٱللَّهُ خَيۡرٞ مِّمَّآ
ءَاتَىٰكُمۚ بَلۡ أَنتُم بِهَدِيَّتِكُمۡ تَفۡرَحُونَ ٣٦ ٱرۡجِعۡ إِلَيۡهِمۡ فَلَنَأۡتِيَنَّهُم
بِجُنُودٖ لَّا قِبَلَ لَهُم بِهَا وَلَنُخۡرِجَنَّهُم مِّنۡهَآ أَذِلَّةٗ وَهُمۡ صَٰغِرُونَ ٣٧
قَالَ يَٰٓأَيُّهَا ٱلۡمَلَؤُاْ أَيُّكُمۡ يَأۡتِينِي بِعَرۡشِهَا قَبۡلَ أَن يَأۡتُونِي مُسۡلِمِينَ ٣٨
قَالَ عِفۡرِيتٞ مِّنَ ٱلۡجِنِّ أَنَا۠ ءَاتِيكَ بِهِۦ قَبۡلَ أَن تَقُومَ مِن مَّقَامِكَۖ
وَإِنِّي عَلَيۡهِ لَقَوِيٌّ أَمِينٞ ٣٩ قَالَ ٱلَّذِي عِندَهُۥ عِلۡمٞ مِّنَ ٱلۡكِتَٰبِ أَنَا۠
ءَاتِيكَ بِهِۦ قَبۡلَ أَن يَرۡتَدَّ إِلَيۡكَ طَرۡفُكَۚ فَلَمَّا رَءَاهُ مُسۡتَقِرًّا عِندَهُۥ
قَالَ هَٰذَا مِن فَضۡلِ رَبِّي لِيَبۡلُوَنِيٓ ءَأَشۡكُرُ أَمۡ أَكۡفُرُۖ وَمَن شَكَرَ فَإِنَّمَا
يَشۡكُرُ لِنَفۡسِهِۦۖ وَمَن كَفَرَ فَإِنَّ رَبِّي غَنِيّٞ كَرِيمٞ ٤٠ قَالَ نَكِّرُواْ لَهَا
عَرۡشَهَا نَنظُرۡ أَتَهۡتَدِيٓ أَمۡ تَكُونُ مِنَ ٱلَّذِينَ لَا يَهۡتَدُونَ ٤١ فَلَمَّا
جَآءَتۡ قِيلَ أَهَٰكَذَا عَرۡشُكِۖ قَالَتۡ كَأَنَّهُۥ هُوَۚ وَأُوتِينَا ٱلۡعِلۡمَ مِن قَبۡلِهَا
وَكُنَّا مُسۡلِمِينَ ٤٢ وَصَدَّهَا مَا كَانَت تَّعۡبُدُ مِن دُونِ ٱللَّهِۖ إِنَّهَا كَانَتۡ مِن
قَوۡمٖ كَٰفِرِينَ ٤٣ قِيلَ لَهَا ٱدۡخُلِي ٱلصَّرۡحَۖ فَلَمَّا رَأَتۡهُ حَسِبَتۡهُ لُجَّةٗ
وَكَشَفَتۡ عَن سَاقَيۡهَاۚ قَالَ إِنَّهُۥ صَرۡحٞ مُّمَرَّدٞ مِّن قَوَارِيرَۗ قَالَتۡ رَبِّ
إِنِّي ظَلَمۡتُ نَفۡسِي وَأَسۡلَمۡتُ مَعَ سُلَيۡمَٰنَ لِلَّهِ رَبِّ ٱلۡعَٰلَمِينَ ٤٤

﴿٣٦﴾ ڤێجا وەختێ [هنارتی] هاتینە دەڤ سولەیمانی، [سولەیمان پێغەمبەر] گۆت: هوین مالی ددەنە من [هوین ب مالی، من رازی دکەن، دا هەوە بهێلم، و دەینەکەمە هەوە چو نەبێژمە هەوە]، و تشتێ خودێ دایە من [ژ پێغەمبەراتی و خوندکاری و کەرەمان]، چێترە ژ وی تشتی یێ دایە هەوە، ئەز نەئەوم یێ کەیف ب دیاریان دئێت، بەلێ هوینن کەیفا هەوە ب دیاریان دئێت. ﴿٣٧﴾ بزڤڕە دەڤ وان، و بێژە وان: ئەم دێ لەشکەرەکێ وەسا بەینە سەر وان، نەشێن بەرسینگێ وان بگرن، و ئەم دێ وان رەزیل و شکەستی ژ وێرێ [ژ سەبەئێ] دەرئێخین. ﴿٣٨﴾ [سولەیمانی] گۆت: گەلی رویسپیان، کی ژ هەوە دێ تەختێ خوندکاریا سەبەئێ، بۆ من ئینیت، بەری ئەو موسلمان بێنە دەڤ من. ﴿٣٩﴾ عفریتەکی ژ ئەجنەیان گۆت: ئەز دێ بۆ تە ئینم، هێژ تو ژ دیوانا خۆ نەرابوویی، و ب راستی ئەز بۆ ئینانا تەختێ خوندکاریێ، خودان شیان و ئەمینم. ﴿٤٠﴾ و ئەوێ زانینەک ژ کتێبێ هەی [کو ناڤێ خودێ، یێ مەزن دزانی] گۆت: ئەز دێ بۆ تە ئینم، بەری چاڤێت تە ژ بەرتەخودانا دویر بێنە وەرگێران، ڤێجا وەختێ ل دەڤ خۆ دیتی یێ دانایە، گۆت: ئەڤە ژ کەرەما خودایێ منە، دا من بجەرببینیت، کا ئەز دێ سوپاسیا وی کەم، یان ژی دێ چاڤنقییێ کەم [و کەرەمێت وی نائینمە بەرچاڤێت خۆ]، و ئەوێ سوپاسییێ دکەت نێ بۆ خۆ دکەت [ئانکو مفایێ سوپاسییێ هەر بۆ ویە]، و ئەوێ چاڤنقییێ دکەت و سوپاسییێ نەکەت [بلا بزانیت]، ب راستی خودێ پاکی ب سوپاسیا وی نینە، و یێ بێ منەت و خودان کەرەمە. ﴿٤١﴾ [سولەیمانی] گۆت: تەختێ وێ، یێ خوندکاریێ، بگوهۆڕن [گوهۆڕینەکا وەسا بێخنە تێدا، کو نەنیاسیت]، دا بزانین کا دێ پێ حەسیت، و تەختێ خۆ نیاسیت یان نە.. ﴿٤٢﴾ ڤێجا وەختێ [بەلقیس] هاتی، گۆتێ: ئەرێ تەختێ تە یێ هۆسایە؟ گۆت: هەروەکی ئەڤە ئەوە و [سولەیمانی گۆت]: بەری بەلقیسێ خودێ زانین دابوو مە، و ئەم بەری وێ [بەلقیس] بۆ خودێ موسلمان بووین. ﴿٤٣﴾ و ئەو پەرستییێ وێ شوینا خودێ دپەرست، ئەو [ژ موسلمانبوونێ و رێکا راست] دا پاش، ب راستی ئەو ژ وان بوو یێت گاور. ﴿٤٤﴾ [سولەیمانی] گۆتە وێ (گۆتە بەلقیسێ): کەرەمکە هەرە د قەسرێڤە، ڤێجا وەختێ [وێ رێکا قەسرێ] دیتی، هزرکر ئاڤەکا کویرە، دەلنگێت خۆ هەلدان [دا بدەتە ناڤ وێ ئاڤێ]، [سولەیمانی] گۆت: [دەلنگێت خۆ هەلنەدە] ب راستی ئەڤە قەسرەکا حولیکرییە و ژ شویشەبییە، [ڤێجا وەختێ بەلقیسێ ئەڤە زانی] گۆت: خودێوۆ، ب راستی من ستەم یا ل خۆ کری [وەختێ من رۆژ پەرستی]، و ئەز د گەل سولەیمانی بۆ خودێ، خودانێ هەمی جیهانان، موسلمان بووم.

وَلَقَدۡ أَرۡسَلۡنَآ إِلَىٰ ثَمُودَ أَخَاهُمۡ صَٰلِحًا أَنِ ٱعۡبُدُواْ ٱللَّهَ
فَإِذَا هُمۡ فَرِيقَانِ يَخۡتَصِمُونَ ﴿٤٥﴾ قَالَ يَٰقَوۡمِ لِمَ تَسۡتَعۡجِلُونَ
بِٱلسَّيِّئَةِ قَبۡلَ ٱلۡحَسَنَةِۖ لَوۡلَا تَسۡتَغۡفِرُونَ ٱللَّهَ لَعَلَّكُمۡ
تُرۡحَمُونَ ﴿٤٦﴾ قَالُواْ ٱطَّيَّرۡنَا بِكَ وَبِمَن مَّعَكَۚ قَالَ طَٰٓئِرُكُمۡ
عِندَ ٱللَّهِۖ بَلۡ أَنتُمۡ قَوۡمٞ تُفۡتَنُونَ ﴿٤٧﴾ وَكَانَ فِي ٱلۡمَدِينَةِ
تِسۡعَةُ رَهۡطٖ يُفۡسِدُونَ فِي ٱلۡأَرۡضِ وَلَا يُصۡلِحُونَ ﴿٤٨﴾
قَالُواْ تَقَاسَمُواْ بِٱللَّهِ لَنُبَيِّتَنَّهُۥ وَأَهۡلَهُۥ ثُمَّ لَنَقُولَنَّ لِوَلِيِّهِۦ
مَا شَهِدۡنَا مَهۡلِكَ أَهۡلِهِۦ وَإِنَّا لَصَٰدِقُونَ ﴿٤٩﴾ وَمَكَرُواْ
مَكۡرٗا وَمَكَرۡنَا مَكۡرٗا وَهُمۡ لَا يَشۡعُرُونَ ﴿٥٠﴾ فَٱنظُرۡ
كَيۡفَ كَانَ عَٰقِبَةُ مَكۡرِهِمۡ أَنَّا دَمَّرۡنَٰهُمۡ وَقَوۡمَهُمۡ
أَجۡمَعِينَ ﴿٥١﴾ فَتِلۡكَ بُيُوتُهُمۡ خَاوِيَةَۢ بِمَا ظَلَمُوٓاْۚ إِنَّ
فِي ذَٰلِكَ لَأٓيَةٗ لِّقَوۡمٖ يَعۡلَمُونَ ﴿٥٢﴾ وَأَنجَيۡنَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ
وَكَانُواْ يَتَّقُونَ ﴿٥٣﴾ وَلُوطًا إِذۡ قَالَ لِقَوۡمِهِۦٓ أَتَأۡتُونَ
ٱلۡفَٰحِشَةَ وَأَنتُمۡ تُبۡصِرُونَ ﴿٥٤﴾ أَئِنَّكُمۡ لَتَأۡتُونَ ٱلرِّجَالَ
شَهۡوَةٗ مِّن دُونِ ٱلنِّسَآءِۚ بَلۡ أَنتُمۡ قَوۡمٞ تَجۡهَلُونَ ﴿٥٥﴾

﴿٤٥﴾ و ب سویند بۆ (سەموود)، مە برایێ وان (صالح) هنارت، گۆتە وان: خودێ پەرێسن، ڤێجا ئەو بوونە دو جوین، و هەڤركیا ئێك و دو كرن، و مانە پێكڤە [جوینا موسلمانان، و جوینا گاوران].

﴿٤٦﴾ [(صالح)ی] گۆت: ملەتێ من، هوین بۆچی لەزێ ل ئیزایێ دكەن بەری دلۆڤانیێ [ئانكو بۆچی هوین باوەری ئینانێ گیرۆ دكەن، ئەو باوەری ئینانا دلۆڤانیێ بۆ هەوە دئینیت، و هوین گاوریێ ب پێش دئێخن، ئەو گاوریا ئیزایێ بۆ هەوە دئینیت]. بلا هەوە داخوازا لێبۆرینێ ژ خودێ كربایە، دا دلۆڤانی ب هەوە هاتبایە برن [و هوین نەهاتبانە ئیزادان].

﴿٤٧﴾ و گۆتن [هەی (صالح)] ئەم بێ وەغەریا خۆ ژ تە و یێت د گەل تە دبینین [چونكی پشتی تو هاتی، نەخۆشی ل دویڤ ئێك یێت ب سەرێ مە دئێن] [(صالح) پێغەمبەر] گۆت: [بزانن] ب ڕاستی هەر خۆشی و نەخۆشییەكا بگەهیتە هەوە ژ خودێیە [بەلێ بارابتر ژ وان نوزانن كو هەر نەخۆشییەكا ب سەرێ وان بهێت یان هاتیت، ژ گونەهێت وانە و نە ژ (صالح)یە]، بەلێ هوین ملەتەكن، ب ڤێ چەندێ [ب هاتنا خۆشی و نەخۆشییان] دئێنە جەڕباندن.

﴿٤٨﴾ و د باژێریدا [د باژێرێ حیجردا] نەهـ كەس [ژ كوڕێت كەنكەنەیان] هەبوون، خرابی د ئەردیدا دكرن و باشی نەدكرن. ﴿٤٩﴾ بۆ ئێكدو سویند خوارن، و گۆتن: ب شەڤ ئەم دێ ب سەر (صالح)ی و مالا ویدا گرین [و دێ كوژین، و كەسێ های ژێ نە]، پاشی دێ بێژینە سەمیانێ وی [یێ خوینا وی دخوازیت]، مە كوشتنا مرۆڤێ تە نەدیتییە، و مە ئاگەهـ ژێ نینە، و ئەم ڕاست دبێژین [و درەوان ناكەین]. ﴿٥٠﴾ و وان [بۆ كوشتنا (صالح)ی، و یێت دگەل] نەخشە و پیلان گێڕان و خودێ بەرسینگێ وان گرت، بێی وان های ژ خۆ هەبیت. ﴿٥١﴾ ڤێجا بڕێنێ، كا دویماهیكا نەخشەیێ وان بوو چ؟! مە ئەو و ملەتێ وان، هەمی پێكڤە ڤەبراندن. ﴿٥٢﴾ و ئەڤە خانییێت وانن، كاڤل و ڤالانە ژ بەر ستەما وان كری، ب ڕاستی ئەڤە بەلگە و نیشانەكا ئاشكەرایە، بۆ وان ئەوێت دزانن. ﴿٥٣﴾ و ئەوێت باوەری ئینابین و پارێزكاریا خودێ دكرن، مە رزگار كرن. ﴿٥٤﴾ و بێژە وان: وەختێ (لووط) پێغەمبەر ژی گۆتییە ملەتێ خۆ، ئەرێ هوین ڤی كارێ پویچ و زێدەكرێت ل بەر چاڤان دكەن، و هوین دزانن یێ پویچ و كرێتە؟. ﴿٥٥﴾ ئەرێ چاوا هوین ژ حیزاتیا خۆ ئالۆڤەتی زەلامان دبن، شوینا ژنان؟! بەلێ هوین ملەتەكێ ساویلكە و نەفامن [لەو هوین هۆ دكەن].

۞ فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِۦٓ إِلَّآ أَن قَالُوٓاْ أَخْرِجُوٓاْ ءَالَ لُوطٖ مِّن قَرْيَتِكُمْۖ إِنَّهُمْ أُنَاسٞ يَتَطَهَّرُونَ ﴿٥٦﴾ فَأَنجَيْنَٰهُ وَأَهْلَهُۥٓ إِلَّا ٱمْرَأَتَهُۥ قَدَّرْنَٰهَا مِنَ ٱلْغَٰبِرِينَ ﴿٥٧﴾ وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِم مَّطَرٗاۖ فَسَآءَ مَطَرُ ٱلْمُنذَرِينَ ﴿٥٨﴾ قُلِ ٱلْحَمْدُ لِلَّهِ وَسَلَٰمٌ عَلَىٰ عِبَادِهِ ٱلَّذِينَ ٱصْطَفَىٰٓۗ ءَآللَّهُ خَيْرٌ أَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٥٩﴾ أَمَّنْ خَلَقَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ وَأَنزَلَ لَكُم مِّنَ ٱلسَّمَآءِ مَآءٗ فَأَنۢبَتْنَا بِهِۦ حَدَآئِقَ ذَاتَ بَهْجَةٖ مَّا كَانَ لَكُمْ أَن تُنۢبِتُواْ شَجَرَهَآۗ أَءِلَٰهٞ مَّعَ ٱللَّهِۚ بَلْ هُمْ قَوْمٞ يَعْدِلُونَ ﴿٦٠﴾ أَمَّن جَعَلَ ٱلْأَرْضَ قَرَارٗا وَجَعَلَ خِلَٰلَهَآ أَنْهَٰرٗا وَجَعَلَ لَهَا رَوَٰسِيَ وَجَعَلَ بَيْنَ ٱلْبَحْرَيْنِ حَاجِزًاۗ أَءِلَٰهٞ مَّعَ ٱللَّهِۚ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٦١﴾ أَمَّن يُجِيبُ ٱلْمُضْطَرَّ إِذَا دَعَاهُ وَيَكْشِفُ ٱلسُّوٓءَ وَيَجْعَلُكُمْ خُلَفَآءَ ٱلْأَرْضِۗ أَءِلَٰهٞ مَّعَ ٱللَّهِۚ قَلِيلٗا مَّا تَذَكَّرُونَ ﴿٦٢﴾ أَمَّن يَهْدِيكُمْ فِي ظُلُمَٰتِ ٱلْبَرِّ وَٱلْبَحْرِ وَمَن يُرْسِلُ ٱلرِّيَٰحَ بُشْرَۢا بَيْنَ يَدَيْ رَحْمَتِهِۦٓۗ أَءِلَٰهٞ مَّعَ ٱللَّهِۚ تَعَٰلَى ٱللَّهُ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٦٣﴾

﴿٥٦﴾ ڤێجا ملەتێ وی چو بەرسڤ نەبوو، ژ وێ پێڤەتر نەبیت، گۆتن: بنەمالا (لووط)ی ژ گوندێ خۆ دەربێخن، ب ڕاستی ئەو خۆ پاقژ ددانن. ﴿٥٧﴾ ڤێجا مە ئەو و مرۆڤێت وی [ئەوێت باوەری ئینایین] ڕزگار کرن، ژ بلی ژنا وی، مە ئەو دا د گەل وان ئەوێت د ناڤ ئێزایێدا مایین. ﴿٥٨﴾ و مە بارانەك ب سەر واندا باراند [بارانا، بەرێت سۆتی]، ڤێجا بارانا وان، ئەوێت هاتینە ئاگەهدارکرن [و فایدە بۆ خۆ ژێ نەکرین] پیسباران بوو. ﴿٥٩﴾ [هەی موحەممەد] بێژە: حەمد و سوپاسی بۆ خودێ [ل سەر کەرەمێت وی، و نەهێلانا ملەتێت گاور ژ بەرێ ویڤە]، و سلاڤ ل سەر بەندەیێت وی، ئەوێت وی هەلبژارتین [کو پێغەمبەرن]. ئەرێ خودێ و پەرستنا وی چێترە، یان ژی هەڤپشکێت هوین چێ دکەن و پەرستنا وان..؟!. ﴿٦٠﴾ ئەرێ ئەوێت هەوە بۆ خودێ کرینە هەڤپشك چێترن، یان ئەوێ ئەرد و ئەسمان چێکرین و باران بۆ هەوە ژ عەوران باراندی..؟! ڤێجا مە باخچەیێت دلڤەکەر و جوان پێ شینکرن، هەوە نەدشیا دار و بارێ وان شین بکەن [ئەگەر مە بۆ هەوە شین نەکربایە]، ئەرێ پەرستیەکێ دی د گەل خودێیە [هەتا هوین بپەرێسن یان ژی چێکرن و دانێ ب بالڤە لێ بدەن] نەخێر وەسا نینە، بەلێ ئەو ملەتەکن، هەڤبەران بۆ خودێ چێ دکەن، و بەرێ خۆ ژ هەقیێ وەردگێڕن. ﴿٦١﴾ ئەرێ ئەوێت هەوە بۆ خودێ کرینە هەڤپشك چێترن، یان ژی ئەوێ ئەرد بۆ هەوە ل سەر ئاوایێ هێکێ ڕاستکری و بۆ ژینێ خۆشکری، و ڕووبارێت ئاڤێ ئێخستینە تێدا، و چیا بۆ کرینە سنگ، دا نەهەژیت، و ناڤبڕ دانایینە د ناڤبەرا هەردو دەریایاندا [دا ئاڤا شرین و سویر (شۆر) تێکەل ئێك نەبن]؟ ئەرێ پەرستیەکێ دی د گەل خودێ هەیە [هەتا ئەو، وی بپەرێسن، یان ژی خودێ ب تنێ ئەڤە دایینە]؟ [نەخێر.. ئەو بێ هەڤپشکە، و چو پەرستی د گەل نینن]، بەلێ باراپتر ژ وان نوزانن. ﴿٦٢﴾ ئەرێ ئەوێت هەوە بۆ خودێ کرینە هەڤپشك چێترن، یان ژی ئەوێ بەرسڤا تەنگاڤی ددەت، گاڤا هەوارا خۆ دگەهینیێ، یان ژی نەخۆشیێ [ل سەر وان] ڕادکەت و ددەتە ئالەکی، و هەوە دکەتە وێرسێت ئەردی [ب نەهێلانا هندەك ملەتێت بەری هەوە]..؟! ئەرێ پەرستیەکێ دی د گەل خودێ هەیە [کو هوین بپەرێسن، یان ژی خودێ ب تنێیە، ئەڤێ دکەت]؟ و هوین کێم کەرەم و نیعمەتێت خودێ، دئینە بیرا خۆ. ﴿٦٣﴾ ئەرێ ئەوێت هەوە بۆ خودێ کرینە هەڤپشك چێترن، یان ژی ئەوێ هەوە د تاریستانا دەشتێ و دەریایێدا ڕاستەڕێ دکەت، و بەرێ ڕەحمەتا خۆ [ئانکو بارانێ] مزگینی دهنێریت..؟! ئەرێ پەرستیەکێ دی د گەل خودێ هەیە [کو هوین بپەرێسن، یان ژی خودێ ب تنێیە ڤی کاری دکەت]؟ خودێ بلندتر و پاقژترە ژ وێ شرکا، ئەو دکەن.

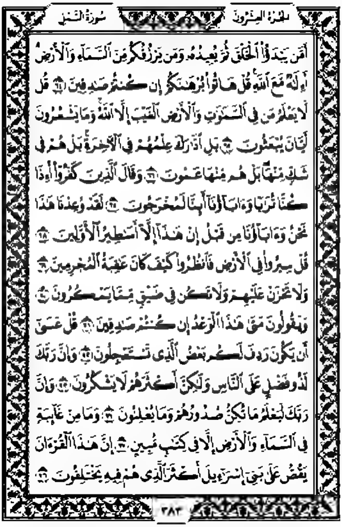

أَمَّن يَبۡدَؤُاْ ٱلۡخَلۡقَ ثُمَّ يُعِيدُهُۥ وَمَن يَرۡزُقُكُم مِّنَ ٱلسَّمَآءِ وَٱلۡأَرۡضِۗ
أَءِلَٰهٞ مَّعَ ٱللَّهِۚ قُلۡ هَاتُواْ بُرۡهَٰنَكُمۡ إِن كُنتُمۡ صَٰدِقِينَ ﴿٦٤﴾ قُل
لَّا يَعۡلَمُ مَن فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِ ٱلۡغَيۡبَ إِلَّا ٱللَّهُۚ وَمَا يَشۡعُرُونَ
أَيَّانَ يُبۡعَثُونَ ﴿٦٥﴾ بَلِ ٱدَّٰرَكَ عِلۡمُهُمۡ فِي ٱلۡأٓخِرَةِۚ بَلۡ هُمۡ فِي
شَكّٖ مِّنۡهَاۖ بَلۡ هُم مِّنۡهَا عَمُونَ ﴿٦٦﴾ وَقَالَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوٓاْ أَءِذَا
كُنَّا تُرَٰبٗا وَءَابَآؤُنَآ أَئِنَّا لَمُخۡرَجُونَ ﴿٦٧﴾ لَقَدۡ وُعِدۡنَا هَٰذَا
نَحۡنُ وَءَابَآؤُنَا مِن قَبۡلُ إِنۡ هَٰذَآ إِلَّآ أَسَٰطِيرُ ٱلۡأَوَّلِينَ ﴿٦٨﴾
قُلۡ سِيرُواْ فِي ٱلۡأَرۡضِ فَٱنظُرُواْ كَيۡفَ كَانَ عَٰقِبَةُ ٱلۡمُجۡرِمِينَ ﴿٦٩﴾
وَلَا تَحۡزَنۡ عَلَيۡهِمۡ وَلَا تَكُن فِي ضَيۡقٖ مِّمَّا يَمۡكُرُونَ ﴿٧٠﴾
وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَٰذَا ٱلۡوَعۡدُ إِن كُنتُمۡ صَٰدِقِينَ ﴿٧١﴾ قُلۡ عَسَىٰٓ
أَن يَكُونَ رَدِفَ لَكُم بَعۡضُ ٱلَّذِي تَسۡتَعۡجِلُونَ ﴿٧٢﴾ وَإِنَّ رَبَّكَ
لَذُو فَضۡلٍ عَلَى ٱلنَّاسِ وَلَٰكِنَّ أَكۡثَرَهُمۡ لَا يَشۡكُرُونَ ﴿٧٣﴾ وَإِنَّ
رَبَّكَ لَيَعۡلَمُ مَا تُكِنُّ صُدُورُهُمۡ وَمَا يُعۡلِنُونَ ﴿٧٤﴾ وَمَا مِنۡ غَآئِبَةٖ
فِي ٱلسَّمَآءِ وَٱلۡأَرۡضِ إِلَّا فِي كِتَٰبٖ مُّبِينٍ ﴿٧٥﴾ إِنَّ هَٰذَا ٱلۡقُرۡءَانَ
يَقُصُّ عَلَىٰ بَنِيٓ إِسۡرَٰٓءِيلَ أَكۡثَرَ ٱلَّذِي هُمۡ فِيهِ يَخۡتَلِفُونَ ﴿٧٦﴾

﴿٦٤﴾ ئەرێ ئەوێت هەوە بۆ خودێ كرینە هەڤپشك چێترن، یان ژی ئەوێ جارا ئێكێ دەست ب چێكرنێ دكەت، پاشی [پشتی مرنێ] ساخ دكەتەڤە، و رزقێ هەوە ژ ئەرد و ئەسمانان ددەت..؟! ئەرێ پەرستیەكێ دی دگەل خودێ هەبە [هەتا هوین پەرێسن، و بۆ خودێ بكەنە هەڤپشك]. [هەی موحەممەد] بێژە: نیشان و بەلگەیا خۆ بینن، ئەگەر هوین ڕاست دبێژن [كو خودێ هەڤپشكەكێ هەی]. ﴿٦٥﴾ بێژە: كەس د ئەرد و ئەسماناندا، ژ بلی خودێ، تشتێ ڤەشارتی و نەدیار نوزانیت، و كەس نوزانیت كەنگی دێ ژ گۆڕان ڕابنەڤە. ﴿٦٦﴾ هەمی ئەگەرێت زانینا وان ب هاتنا قیامەتێ، هەر چەندە هەنە ژی، كەڤتن و نەمان [هند نیشان و بەلگەیێت بەرچاڤ هەنە، پێ بزانن، ب ڕاستی قیامەت هەر دێ ئێت] بەلێ [دگەل هندێ ژی] ئەو ب هاتنا قیامەتێ ب گومانن، بەلكی ئەو ژی (ژ دیتنا نیشان و بەلگەیێت قیامەتێ، و یێت وان بگەهینە هەقیێ) د كۆرەنە. ﴿٦٧﴾ و ئەوێت گاوربووین، گۆتن: ئەرێ ئەگەر [پشتی مرنێ] ئەم و باب و باپیرێت خۆ بووینە ئاخ، ئەرێ جارەكا دی، دێ ژ گۆڕان ڕابینەڤە؟. ﴿٦٨﴾ ب سویند بەری نوكە ژی، سۆز و پەیمان بۆ مە و باب و باپیرێت مە، ب ڤێ چەندێ هاتبوونە دان [ئەگەر وەسا بایە، دا باب و باپیرێت مە، ژ گۆڕان ڕابنەڤە]، ب ڕاستی ئەڤە [ئەڤ پەیمانە] ژ چیرۆك و چیڤانۆكێت بەرێ پێڤەتر نینە.

﴿٦٩﴾ [هەی موحەممەد] بێژە وان: د ئەردیدا بگەڕن، پاشی بڕێننێ، كا دویماهیكا گونەهكاران بوو چ؟.

﴿٧٠﴾ [هەی موحەممەد] ب خەم نەكەڤە ل سەر [نەباوەری ئینانا] وان، و تەنگاڤ نەبە ژ بەر پیلان و تۆڕیێت، ئەو دگێڕن [خودێ دێ تە پارێزیت، و دێ هاریكاریا تە كەت]. ﴿٧١﴾ و دبێژن: ژڤان و پەیمانا هوین مە ب ئیزایا وێ دترسینن، كا كەنگی دێ ئێت، ئەگەر هوین ڕاست دبێژن. ﴿٧٢﴾ بێژە: دبیت هندەك ژ وێ [ئیزایێ] ئەوا هوین لەزێ لێ دكەن، گەلەك یا نێزیكی هەوە بیت [و هەوە بگەهیتێ]. ﴿٧٣﴾ و ب ڕاستی خودایێ تە، خودان كەرەمە ل سەر مرۆڤان، بەلێ باراپتر ژ وان نە د شوكوردارن. ﴿٧٤﴾ و ب ڕاستی خودایێ تە، دزانیت كا چ د سینگێ خۆدا دڤەشێرن، و كا چ ئاشكەرا دكەن. ﴿٧٥﴾ و چو یێ ڤەشارتی و نەدیار د ئەرد و ئەسماناندا نینە، ئەگەر د دەپێ پاراستیدا نەبیت [ژ وان تشتان: ئەو ئیزایا ئەو لەزێ لێ دكەن، یا دەستیشانكریە، ڤێجا چاوا ئەو لەزێ لێ دكەن؟]. ﴿٧٦﴾ ب ڕاستی ئەڤ قورئانە، پرانیا تشتێ ئسرائیل تێدا ژێك جودا، بۆ وان [ئسرائیلیان] ڤەدگێڕیت و ئاشكەرا دكەت، [وەكی جودابوونا وان دكار عیسایدا].

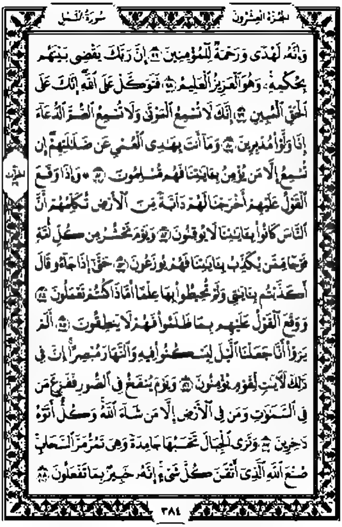

الجزء العشرون
سورة النمل
الحزب
٣٨٤

وَإِنَّهُۥ لَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ ﴿٧٧﴾ إِنَّ رَبَّكَ يَقْضِي بَيْنَهُم
بِحُكْمِهِۦ وَهُوَ ٱلْعَزِيزُ ٱلْعَلِيمُ ﴿٧٨﴾ فَتَوَكَّلْ عَلَى ٱللَّهِ إِنَّكَ عَلَى
ٱلْحَقِّ ٱلْمُبِينِ ﴿٧٩﴾ إِنَّكَ لَا تُسْمِعُ ٱلْمَوْتَىٰ وَلَا تُسْمِعُ ٱلصُّمَّ ٱلدُّعَآءَ
إِذَا وَلَّوْا۟ مُدْبِرِينَ ﴿٨٠﴾ وَمَآ أَنتَ بِهَٰدِى ٱلْعُمْىِ عَن ضَلَٰلَتِهِمْ إِن
تُسْمِعُ إِلَّا مَن يُؤْمِنُ بِـَٔايَٰتِنَا فَهُم مُّسْلِمُونَ ﴿٨١﴾ ۞ وَإِذَا وَقَعَ
ٱلْقَوْلُ عَلَيْهِمْ أَخْرَجْنَا لَهُمْ دَآبَّةً مِّنَ ٱلْأَرْضِ تُكَلِّمُهُمْ أَنَّ
ٱلنَّاسَ كَانُوا۟ بِـَٔايَٰتِنَا لَا يُوقِنُونَ ﴿٨٢﴾ وَيَوْمَ نَحْشُرُ مِن كُلِّ أُمَّةٍ
فَوْجًا مِّمَّن يُكَذِّبُ بِـَٔايَٰتِنَا فَهُمْ يُوزَعُونَ ﴿٨٣﴾ حَتَّىٰٓ إِذَا جَآءُو قَالَ
أَكَذَّبْتُم بِـَٔايَٰتِى وَلَمْ تُحِيطُوا۟ بِهَا عِلْمًا أَمَّاذَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٨٤﴾
وَوَقَعَ ٱلْقَوْلُ عَلَيْهِم بِمَا ظَلَمُوا۟ فَهُمْ لَا يَنطِقُونَ ﴿٨٥﴾ أَلَمْ
يَرَوْا۟ أَنَّا جَعَلْنَا ٱلَّيْلَ لِيَسْكُنُوا۟ فِيهِ وَٱلنَّهَارَ مُبْصِرًا ۚ إِنَّ فِى
ذَٰلِكَ لَـَٔايَٰتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٨٦﴾ وَيَوْمَ يُنفَخُ فِى ٱلصُّورِ فَفَزِعَ مَن
فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَن فِى ٱلْأَرْضِ إِلَّا مَن شَآءَ ٱللَّهُ ۚ وَكُلٌّ أَتَوْهُ
دَٰخِرِينَ ﴿٨٧﴾ وَتَرَى ٱلْجِبَالَ تَحْسَبُهَا جَامِدَةً وَهِىَ تَمُرُّ مَرَّ ٱلسَّحَابِ ۚ
صُنْعَ ٱللَّهِ ٱلَّذِىٓ أَتْقَنَ كُلَّ شَىْءٍ ۚ إِنَّهُۥ خَبِيرٌۢ بِمَا تَفْعَلُونَ ﴿٨٨﴾

﴿٧٧﴾ و ب ڕاستی ئەڤ قورئانە، ڕاستەڕێیی و دلۆڤانییە بۆ خودان باوەران. ﴿٧٨﴾ ب ڕاستی خودایێ تە، دێ ب بڕیارێت خۆ حوكمی د ناڤبەرا واندا كەت [ل سەر تشتێ ئەو تێدا ژێك جودا]، و هەر ئەوە یێ سەردەست و زێدەزانا. ﴿٧٩﴾ ڤێجا تو پشتا خۆ ب خودێ گەرم بكە، ب ڕاستی تو یێ ل سەر هەقیا ئاشكەرا. ﴿٨٠﴾ ب ڕاستی تو مریان [گاورێت دلێ وان ژ هەڤییێ تاری بوویی]، و كەڕان [ئەوێت گوهێت وان ژ بهیستنا هەقییێ گرتی]، نەشێی وەلێ بكەی، گول گازییێ ببن، ئەگەر وان پشتا خۆ دا هەقییێ. ﴿٨١﴾ و تو نەشێی ئەوێت كۆرە، ژ بەرزەبوون و گومڕابوونا تێدا، ڤەگێڕی و ڕاستەڕێ بكەی، ب تنێ ئەو نەبن ئەوێت باوەری ب قورئانا مە ئینایین، تو دشێی وەلێ بكەی گولێ ببن، ئێ هەر ئەون ئەوێت خۆ سپارتینە خودێ. ﴿٨٢﴾ و ئەگەر قیامەت [و ئەڤا ئایەتان ژێ دگۆت، ژ هاتنا قیامەتێ و ترس و سەهما وێ] نێزیكی وان بوو، ئەم دێ بۆ وان گیانەوەرەكی ژ ئەردی دەرئێخین، د گەل وان باخڤیت [و بێژیت]: ب ڕاستی مرۆڤان باوەرییەكا موكوم نەبوو كو ئەم دێ دەركەڤین [وەك نیشانەك ژ نیشانێت مەزناتییا خودێ]. ﴿٨٣﴾ و ڕۆژا ئەم ژ هەر ملەتەكی كۆمەك، ژ وان ئەوێت ئایەت و نیشانێت مە درەو دانایین [و باوەری پێ نەئینایین] كۆم دكەین [كو ڕۆژا قیامەتێیە]، ڤێجا ئەوێت بەراهیكێ دئێنە ڕاوەستاندن، دا یێت دویماهیكێ بگەهنێ، و بێنە ئێك ڕێز. ﴿٨٤﴾ گاڤا دئێنە مەیدانا حەشری [و جهێ حسابێ]، خودێ دێ بێژتە وان: هەوە نیشان و ئایەتێت من درەو دانان، بێی هوین تشتەكی ژێ بزانن، و ئەو چ بوو هەوە دكر [ئەو چ بوو هوین ژ ڤێ ڕۆژێ دایینە پاش، و وەل هەوە كری، هوین درەو بدانن]. ﴿٨٥﴾ و ئیزا ل سەر وان پێدڤی بوو، ژ بەر ستەما وان كری، ڤێجا ئاخڤتن ژ وان نائێت [چونكی وان چو هەجەت نینن، بۆ خۆ بگرن]. ﴿٨٦﴾ ما نابینن مە شەڤ یا دایە وان، دا تێدا بڤەهەسن، و مە ڕۆژ یا ڕۆنكری [دا كاروبارێت خۆ تێدا ب ڕێڤە ببەن]، ب ڕاستی ئەڤە [شەڤ كرنە جهێ ڤەهەسینێ، و ڕۆنكرنا ڕۆژێ] چامە و نیشانن، بۆ وان ئەوێت باوەرییێ دئینن. ﴿٨٧﴾ و ڕۆژا پف ل بۆقێ دئێتەدان، هنگی ئەوێت د ئەرد و ئەسماناندا هەین، هەمی دێ ترسن، ژ بلی وان ئەوێت خودێ نەڤیایی بترسن [ئەو ژی شەهید و پێغەمبەرن]، و هەمی مەلویل و ڕەزیل دێ ئێنە دەڤ خودێ. ﴿٨٨﴾ [وێ ڕۆژێ كو ڕۆژا قیامەتێیە] دێ چیایان بینی، یا ژ تەڤە د ڕاوەستاینە، و ئەو ب خۆ كا چاوا عەور دچن، وەسا دچن، ئەڤە چێكرنا خودێیە، ئەوێ هەمی تشت موكوم و بنەجهـ چێكری، و خودێ ئاگەهـ ژ وێ هەیە یا هوین دكەن.

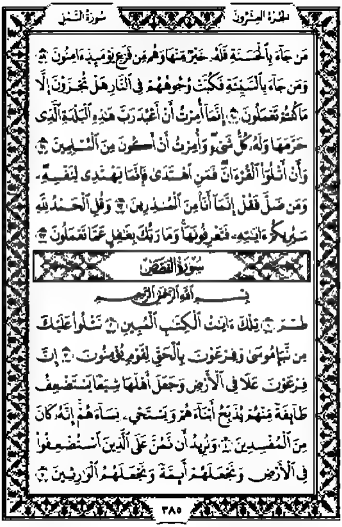

الجزء العشرون سورة النمل

مَن جَآءَ بِٱلۡحَسَنَةِ فَلَهُۥ خَيۡرٞ مِّنۡهَا وَهُم مِّن فَزَعٖ يَوۡمَئِذٍ ءَامِنُونَ ﴿٨٩﴾
وَمَن جَآءَ بِٱلسَّيِّئَةِ فَكُبَّتۡ وُجُوهُهُمۡ فِي ٱلنَّارِ هَلۡ تُجۡزَوۡنَ إِلَّا
مَا كُنتُمۡ تَعۡمَلُونَ ﴿٩٠﴾ إِنَّمَآ أُمِرۡتُ أَنۡ أَعۡبُدَ رَبَّ هَٰذِهِ ٱلۡبَلۡدَةِ ٱلَّذِي
حَرَّمَهَا وَلَهُۥ كُلُّ شَيۡءٖۖ وَأُمِرۡتُ أَنۡ أَكُونَ مِنَ ٱلۡمُسۡلِمِينَ ﴿٩١﴾
وَأَنۡ أَتۡلُوَاْ ٱلۡقُرۡءَانَۖ فَمَنِ ٱهۡتَدَىٰ فَإِنَّمَا يَهۡتَدِي لِنَفۡسِهِۦۖ
وَمَن ضَلَّ فَقُلۡ إِنَّمَآ أَنَا۠ مِنَ ٱلۡمُنذِرِينَ ﴿٩٢﴾ وَقُلِ ٱلۡحَمۡدُ لِلَّهِ
سَيُرِيكُمۡ ءَايَٰتِهِۦ فَتَعۡرِفُونَهَاۚ وَمَا رَبُّكَ بِغَٰفِلٍ عَمَّا تَعۡمَلُونَ ﴿٩٣﴾

سُورَةُ القَصَصِ

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

طسٓمٓ ﴿١﴾ تِلۡكَ ءَايَٰتُ ٱلۡكِتَٰبِ ٱلۡمُبِينِ ﴿٢﴾ نَتۡلُواْ عَلَيۡكَ
مِن نَّبَإِ مُوسَىٰ وَفِرۡعَوۡنَ بِٱلۡحَقِّ لِقَوۡمٖ يُؤۡمِنُونَ ﴿٣﴾ إِنَّ
فِرۡعَوۡنَ عَلَا فِي ٱلۡأَرۡضِ وَجَعَلَ أَهۡلَهَا شِيَعٗا يَسۡتَضۡعِفُ
طَآئِفَةٗ مِّنۡهُمۡ يُذَبِّحُ أَبۡنَآءَهُمۡ وَيَسۡتَحۡيِۦ نِسَآءَهُمۡۚ إِنَّهُۥ كَانَ
مِنَ ٱلۡمُفۡسِدِينَ ﴿٤﴾ وَنُرِيدُ أَن نَّمُنَّ عَلَى ٱلَّذِينَ ٱسۡتُضۡعِفُواْ
فِي ٱلۡأَرۡضِ وَنَجۡعَلَهُمۡ أَئِمَّةٗ وَنَجۡعَلَهُمُ ٱلۡوَٰرِثِينَ ﴿٥﴾

٣٨٥

﴿٨٩﴾ [وێ ڕۆژێ] هەچیێ بێت خێر هەبن، دێ گەهیتە خێرەکا چێتر [خودێ دەهـ قات دێ دەتێ]، و ئەو ژ ترس و سەهما وێ ڕۆژێ تێمنن. ﴿٩٠﴾ و هەر کەسێ بێت، و کار و کریارێت وی هەمی گونەهـ بن، یان هەڤال و هەڤپشک بۆ خودێ چێکربن، دێ سەروسەر کەڤنە د دۆژەهێدا [دەرگەهڤانێت دۆژەهێ دێ بێژنێ]، هوین ناێنە جزاکرن ب وێ نەبیت یا هەوە دکر. ﴿٩١﴾ [هەی موحەمەد بێژە] ب ڕاستی فەرمانا من یا هاتیە کرن، کو ئەز خودایێ ڤی بازێری ب تنێ بپەرێسم، ئەو بازێرێ خودێ ب ڕێز و ڕویمەت تێخستی و تێمنکری، و هەمی تشت [دگەل ڤی بازێری] یێ ویە، و ئەمرێ من یێ هاتیە کرن، ئەز ل بەر ئەمرێ وی ڕاوەستم، و ژ خۆسپارتیان بم. ﴿٩٢﴾ و [ئەمرێ من یێ هاتیە کرن] ئەز قورئانێ [بۆ هەوە] بخوینم [دا هەوە پێ بترسینم، و داخوازکەمە گوهداریا خودێ]، ڤێجا هەر کەسێ ڕاستەڕێ بیت، ب ڕاستی بۆ خۆ ب تنێ دێ ڕاستەڕێ بیت، و هەر کەسێ گومڕا بیت [زیانێ ل خۆ دکەت]، ڤێجا بێژە: ئەز بەس ژ ئاگەهدارکەرانم [یا ل سەر خۆ من گەهاندە هەوە، و چو یێ دی ژ بلی ڤێ، ل سەر من نینە]. ﴿٩٣﴾ و بێژە: حەمد و سوپاسی هەمی بۆ خودێ، نێزیک دێ ئایەت و نیشانێت [ل سەر دەستهەلاتداریا] خۆ نیشا هەوە دەت، ڤێجا هوین دێ نیاسن و زانن، و خودایێ تە ژ تشتێ هوین دکەن، نەیێ بێ ئاگەهە.

سوورەتا قەصەص

ل مەکەهێ هاتیە خوارێ (٨٨) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحیم

﴿١﴾ هۆسا دئێتە خواندن (طا، سین، میم)، [بۆ ڕاڤەکرنا ڤان ڕەنگە تیپان بزڤڕە سەرێ سوورەتا بەقەرە]. ﴿٢﴾ ئەڤە ئایەتێت کتێبا (قورئانا) ڕۆنکەرن. ﴿٣﴾ ئەم بۆ وان ئەوێت باوەری ب قورئانێ هەی، سالۆخێ مووسایی و فیرعەونی وەکی چێبووی، ب وەحی بۆ تە دهنێرین. ﴿٤﴾ ب ڕاستی فیرعەونی، ل سەر ئەردێ مسری، زێدە خۆ مەزنکر، و زۆرداری ژ قامێ دەرێخست، و خەلکێ وێ کرنە دەستەک دەستەک و ژێکڤەکرن، و کۆمەک ژ وان [کو ئسرائیلیە] تەپەسەرکرن، کوڕێت وان دکوشتن، و کچێت وان [بۆ خدامیێیا خۆ] دهێلان، ب ڕاستی ئەو ژ خرابان بوو. ﴿٥﴾ و مە دڤێت کەرەمێ د گەل وان بکەین ئەوێت د مسرێدا هاتینە تەپەسەرکرن، کو ئسرائیلیە [و وان ژ زۆرداریا فیرعەونی ڕزگار بکەین]، و وان بکەینە پێشی و جهێ چاڤلێکرنێ، و وان بکەینە وێرس [ل مسرێ].

وَنُمَكِّنَ لَهُمْ فِي ٱلْأَرْضِ وَنُرِيَ فِرْعَوْنَ وَهَٰمَٰنَ وَجُنُودَهُمَا
مِنْهُم مَّا كَانُوا۟ يَحْذَرُونَ ﴿٦﴾ وَأَوْحَيْنَآ إِلَىٰٓ أُمِّ مُوسَىٰٓ
أَنْ أَرْضِعِيهِ ۖ فَإِذَا خِفْتِ عَلَيْهِ فَأَلْقِيهِ فِي ٱلْيَمِّ وَلَا تَخَافِي
وَلَا تَحْزَنِيٓ ۖ إِنَّا رَآدُّوهُ إِلَيْكِ وَجَاعِلُوهُ مِنَ ٱلْمُرْسَلِينَ ﴿٧﴾
فَٱلْتَقَطَهُۥٓ ءَالُ فِرْعَوْنَ لِيَكُونَ لَهُمْ عَدُوًّا وَحَزَنًا ۗ إِنَّ
فِرْعَوْنَ وَهَٰمَٰنَ وَجُنُودَهُمَا كَانُوا۟ خَٰطِـِٔينَ ﴿٨﴾
وَقَالَتِ ٱمْرَأَتُ فِرْعَوْنَ قُرَّتُ عَيْنٍ لِّي وَلَكَ ۖ لَا تَقْتُلُوهُ
عَسَىٰٓ أَن يَنفَعَنَآ أَوْ نَتَّخِذَهُۥ وَلَدًا وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٩﴾
وَأَصْبَحَ فُؤَادُ أُمِّ مُوسَىٰ فَٰرِغًا ۖ إِن كَادَتْ لَتُبْدِى بِهِۦ لَوْلَآ
أَن رَّبَطْنَا عَلَىٰ قَلْبِهَا لِتَكُونَ مِنَ ٱلْمُؤْمِنِينَ ﴿١٠﴾ وَقَالَتْ
لِأُخْتِهِۦ قُصِّيهِ ۖ فَبَصُرَتْ بِهِۦ عَن جُنُبٍ وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿١١﴾
۞ وَحَرَّمْنَا عَلَيْهِ ٱلْمَرَاضِعَ مِن قَبْلُ فَقَالَتْ هَلْ أَدُلُّكُمْ
عَلَىٰٓ أَهْلِ بَيْتٍ يَكْفُلُونَهُۥ لَكُمْ وَهُمْ لَهُۥ نَٰصِحُونَ ﴿١٢﴾
فَرَدَدْنَٰهُ إِلَىٰٓ أُمِّهِۦ كَىْ تَقَرَّ عَيْنُهَا وَلَا تَحْزَنَ وَلِتَعْلَمَ
أَنَّ وَعْدَ ٱللَّهِ حَقٌّ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٣﴾

﴿٦﴾ و ئەوان د ئەردیدا بەجهـ بکەین [و تێدا دەستهەلاتدار بکەین]، و تشتێ فیرعەون و هامان و لەشکەرێ وان ژێ دترسیان [مەخسەد نەمانا ملك و دەستهەلاتداریا وانە]، نیشا فیرعەون و هامان و لەشکەرێ وان هەردوویان، ژ ئیسرائیلیان، بدەین. ﴿٧﴾ و [وەختێ مووسا بووی] مە ئیلهام بۆ دەیکا مووسایی هنارت کو شیری بدە مووسایی، و ئەگەر تو ژێ ترسیای [بێتە کوشتن هەروەکی هەمی کورێت ئسرائیلیان دئێنە کوشتن]، ڤێجا وی [بکە د سندۆقەکێدا و] باڤێژە د ڕووباریدا (د نیلیدا) و نەترسە [ناخەندقیت] و ب خەم نەکەڤە، ب ڕاستی دێ ئەوی بۆ تە زڤڕینینەڤە، و دێ وی کەینە پێغەمبەر. ﴿٨﴾ ڤێجا مالا فیرعەونی ئەو ژ ئاڤێ ئینادەر، دا [بۆ وان وەکی کوڕەکی لێ بێت، و ببیتە ڕۆناهیا چاڤێت وان، بەلێ دویماهیێ] بۆ وان ببیتە نەیار و کۆڤان، ب ڕاستی فیرعەون و هامان و لەشکەرێ وان، هەمی یێت گونەهکار بوون. ﴿٩﴾ و ژنا فیرعەونی [وەختێ مووسا دیتی، کەتە دلێ وێ] گۆت: [ئەڤ بچویکە دێ بۆ من و تە بیتە جهێ کەیف و دلخۆشیێ، نەکوژن، بەلکی ب کێر مە بێت، یان ژێ بکەینە کوڕێ خۆ، و ئەو نوزانن [هیلاکا وان دێ ل سەر دەستێ وی بیت، و دێ بۆ وان بیتە نەیار و کۆڤان]. ﴿١٠﴾ و چو هزر ل سەر دلێ دەیکا مووسایی نەما [ژ مووسایی پێڤەتر، کا چ ب سەری هات] نێزیك بوو دا ئاشکەرا کەت [کو مووسا کوڕێ وێیە]، ئەگەر مە دلێ وێ موکوم نەکربایە و ب هێز نەئێخستبایە [ب وێ ئیلهاما مە دایێ، کو فیرعەون کوڕێ وێ ناکوژیت، و جارەکا دی دێ کوڕێ وێ بۆ زڤڕینینەڤە]، دا ببیتە ژ وان ئەوێت خودان باوەر [و باوەری ب ژڤانا خودێ هەی]. ﴿١١﴾ و گۆتە خویشکا وی: ل دویف هەڕە [کا دێ چ لێ ئێت]، [خویشکا وی ئەو] ژ دویرڤە دبیت، و وان نەدزانی ئەو خویشکا وییە [ل دویف دئێت]. ﴿١٢﴾ و مە نەهێلا ئەو شیرێ چو دایینان بخوت، بەری ئەم وی بزڤڕینینە دەڤ دەیکا وی، [ئینا خویشکا وی] گۆت: [پشتی زانی ئەو یێ ل دایینەکێ دگەڕن] ئەرێ ئەز مالەکێ نیشا هەوە بدەم، وی بۆ هەوە خودان بکەت و سەرەگوهیێ لێ بکەت، و وان خێرا وی بڤێت و بۆ د دلپێش بن. ﴿١٣﴾ ڤێجا مە ئەو زڤڕاندەڤە دەڤ دەیکا وی، دا چاڤێت وێ پێ ڕۆن ببن، و دا ب خەم نەکەڤیت، و دا بزانیت کو ب ڕاستی فەرمانا خودێ یا ڕاستە و یا ب جهێ خۆیە، بەلێ باراپتر ژ مرۆڤان ڤێ نوزانن.

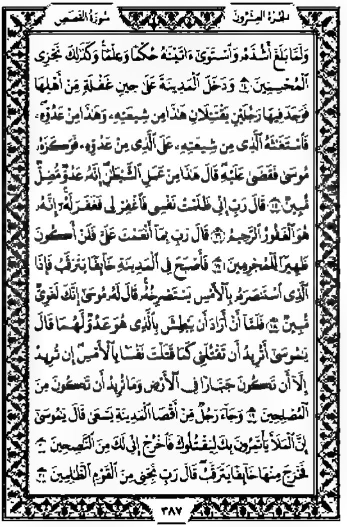

الجزء العشرون سورة القصص

وَلَمَّا بَلَغَ أَشُدَّهُۥ وَٱسْتَوَىٰٓ ءَاتَيْنَٰهُ حُكْمًا وَعِلْمًا ۚ وَكَذَٰلِكَ نَجْزِى
ٱلْمُحْسِنِينَ ﴿١٤﴾ وَدَخَلَ ٱلْمَدِينَةَ عَلَىٰ حِينِ غَفْلَةٍ مِّنْ أَهْلِهَا
فَوَجَدَ فِيهَا رَجُلَيْنِ يَقْتَتِلَانِ هَٰذَا مِن شِيعَتِهِۦ وَهَٰذَا مِنْ عَدُوِّهِۦ ۖ
فَٱسْتَغَٰثَهُ ٱلَّذِى مِن شِيعَتِهِۦ عَلَى ٱلَّذِى مِنْ عَدُوِّهِۦ فَوَكَزَهُۥ
مُوسَىٰ فَقَضَىٰ عَلَيْهِ ۖ قَالَ هَٰذَا مِنْ عَمَلِ ٱلشَّيْطَٰنِ ۖ إِنَّهُۥ عَدُوٌّ مُّضِلٌّ
مُّبِينٌ ﴿١٥﴾ قَالَ رَبِّ إِنِّى ظَلَمْتُ نَفْسِى فَٱغْفِرْ لِى فَغَفَرَ لَهُۥٓ ۚ إِنَّهُۥ
هُوَ ٱلْغَفُورُ ٱلرَّحِيمُ ﴿١٦﴾ قَالَ رَبِّ بِمَآ أَنْعَمْتَ عَلَىَّ فَلَنْ أَكُونَ
ظَهِيرًا لِّلْمُجْرِمِينَ ﴿١٧﴾ فَأَصْبَحَ فِى ٱلْمَدِينَةِ خَآئِفًا يَتَرَقَّبُ فَإِذَا
ٱلَّذِى ٱسْتَنصَرَهُۥ بِٱلْأَمْسِ يَسْتَصْرِخُهُۥ ۚ قَالَ لَهُۥ مُوسَىٰٓ إِنَّكَ لَغَوِىٌّ
مُّبِينٌ ﴿١٨﴾ فَلَمَّآ أَنْ أَرَادَ أَن يَبْطِشَ بِٱلَّذِى هُوَ عَدُوٌّ لَّهُمَا قَالَ
يَٰمُوسَىٰٓ أَتُرِيدُ أَن تَقْتُلَنِى كَمَا قَتَلْتَ نَفْسًۢا بِٱلْأَمْسِ ۖ إِن تُرِيدُ
إِلَّآ أَن تَكُونَ جَبَّارًا فِى ٱلْأَرْضِ وَمَا تُرِيدُ أَن تَكُونَ مِنَ
ٱلْمُصْلِحِينَ ﴿١٩﴾ وَجَآءَ رَجُلٌ مِّنْ أَقْصَا ٱلْمَدِينَةِ يَسْعَىٰ قَالَ يَٰمُوسَىٰٓ
إِنَّ ٱلْمَلَأَ يَأْتَمِرُونَ بِكَ لِيَقْتُلُوكَ فَٱخْرُجْ إِنِّى لَكَ مِنَ ٱلنَّٰصِحِينَ ﴿٢٠﴾
فَخَرَجَ مِنْهَا خَآئِفًا يَتَرَقَّبُ ۖ قَالَ رَبِّ نَجِّنِى مِنَ ٱلْقَوْمِ ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿٢١﴾

٣٨٧

﴿١٤﴾ و وەختێ [مووسا] گەهشتیە کاملانا خۆ [ژ ئەقل و هێزێ]، مە پێغەمبەراتی و زانین دایێ، و هۆسا ئەم قەنجیکاران خەلات دکەین. ﴿١٥﴾ و بێی کو خەلکێ بازێری [مسرێ] پێ بحەسیت، چۆ ناڤ بازێری، ڤێجا دیت دو زەلام تێدا ب شەڕن، ئەڤە ژ ملەتێ ویە و ئەڤێ دی ژ دژمنێ ویە، ڤێجا ئەڤێ ژ ملەتێ وی هەوارا خۆ گەهاندێ، و داخواز ژێ کر هاریکاریا وی بکەت ل سەر دژمنێ وی، ڤێجا مووسایی کولمەک دانایێ کوشت، گۆت: ئەڤە ژ کارێ شەیتانیە [شەیتانی ب من دا کرن]، ب ڕاستی ئەو دژمنەکێ گومڕاکەرێ ئاشکەرایە. ﴿١٦﴾ گۆت: خودێوۆ، ب ڕاستی من ستەم ل خۆ کر [ب کوشتنا ڤی مرۆڤی، و ب ڤێ کریارا شەیتانی ب من دایەکرن]، ڤێجا ل من نەگرە و گونەهێت من ژێ ببە، ڤێجا خودێ گونەهێت وی ژێ برن، و ئەوە گونەهـ ژێبەر و دلۆڤان. ﴿١٧﴾ و گۆت: خودێوۆ، ژ بەر وێ کەرەما تە د گەل من کری [کو تە ئەز یێ ب هێز ئێخستیم]، ئەز چوجا نابمە پشتەڤان و هاریکار بۆ گونەهکاران.

﴿١٨﴾ ڤێجا ب ترس ما د ناڤ بازێریدا، و زێرەڤانی ل خۆ دکر [دترسیا نەخۆشیەک ب سەری بێت ژ بەر کوشتنا وی مرۆڤێ فیرعەونی]، دیت ئەوێ دوهی هاریکاری ژێ خواستی، [جارەکا دی] یێ هەوارا خۆ دگەهینیتێ، مووسایی گۆتێ: ب ڕاستی تو گومڕایەکێ ئاشکەرایی. ﴿١٩﴾ ڤێجا وەختێ مووسایی ڤیایی ئەوێ دژمنێ هەردووکان (ئەوێ قوبتی) ب هێز بگریت، ئەوێ ئسرائیلی [هزرکر مووسا دێ وی گریت و کوژیت، ژ بەر هندێ ترسیا و] گۆت: تە دڤێت تو من ژی بکوژی، هەروەکی دوهی تە ئێک کوشتی، تە دڤێت [ب ڤی کارێ خۆ] ببیە ژ زەبەردەستێت خوینڕێژ د ئەردیدا، و تە نەڤێت تو ژ وان بی یێت قەنجیێ دکەن.

﴿٢٠﴾ زەلامەک [ژ فیرعەونیان ژ حەز ژێکەرێت وی] ژ دویماهیا بازێری ب لەز هاتە دەڤ مووسایی، و گۆت: هەی مووسا، ب ڕاستی مەزنێت بازێری یێت کۆم بووین، و یێ تەگبیرێ دکەن دا تە بکوژن، ڤێجا [ژ بازێری] دەرکەڤە، ب ڕاستی من خێرا تە دڤێت. ﴿٢١﴾ ڤێجا مووسا ب ترس ژ بازێری دەرکەڤت، و زێرەڤانی ل خۆ دکر [نەکو تشتەک ب سەری بێت] گۆت: خودێوۆ، من ژ ملەتێ ستەمکار ڕزگار بکە.

وَلَمَّا تَوَجَّهَ تِلۡقَآءَ مَدۡيَنَ قَالَ عَسَىٰ رَبِّيٓ أَن يَهۡدِيَنِي سَوَآءَ
ٱلسَّبِيلِ ٢٢ وَلَمَّا وَرَدَ مَآءَ مَدۡيَنَ وَجَدَ عَلَيۡهِ أُمَّةٗ مِّنَ
ٱلنَّاسِ يَسۡقُونَ وَوَجَدَ مِن دُونِهِمُ ٱمۡرَأَتَيۡنِ تَذُودَانِۖ قَالَ
مَا خَطۡبُكُمَاۖ قَالَتَا لَا نَسۡقِي حَتَّىٰ يُصۡدِرَ ٱلرِّعَآءُۖ وَأَبُونَا
شَيۡخٞ كَبِيرٞ ٢٣ فَسَقَىٰ لَهُمَا ثُمَّ تَوَلَّىٰٓ إِلَى ٱلظِّلِّ فَقَالَ
رَبِّ إِنِّي لِمَآ أَنزَلۡتَ إِلَيَّ مِنۡ خَيۡرٖ فَقِيرٞ ٢٤ فَجَآءَتۡهُ إِحۡدَىٰهُمَا
تَمۡشِي عَلَى ٱسۡتِحۡيَآءٖ قَالَتۡ إِنَّ أَبِي يَدۡعُوكَ لِيَجۡزِيَكَ
أَجۡرَ مَا سَقَيۡتَ لَنَاۚ فَلَمَّا جَآءَهُۥ وَقَصَّ عَلَيۡهِ ٱلۡقَصَصَ قَالَ
لَا تَخَفۡۖ نَجَوۡتَ مِنَ ٱلۡقَوۡمِ ٱلظَّٰلِمِينَ ٢٥ قَالَتۡ إِحۡدَىٰهُمَا
يَٰٓأَبَتِ ٱسۡتَـٔۡجِرۡهُۖ إِنَّ خَيۡرَ مَنِ ٱسۡتَـٔۡجَرۡتَ ٱلۡقَوِيُّ ٱلۡأَمِينُ ٢٦
قَالَ إِنِّيٓ أُرِيدُ أَنۡ أُنكِحَكَ إِحۡدَى ٱبۡنَتَيَّ هَٰتَيۡنِ عَلَىٰٓ أَن
تَأۡجُرَنِي ثَمَٰنِيَ حِجَجٖۖ فَإِنۡ أَتۡمَمۡتَ عَشۡرٗا فَمِنۡ عِندِكَۖ
وَمَآ أُرِيدُ أَنۡ أَشُقَّ عَلَيۡكَۚ سَتَجِدُنِيٓ إِن شَآءَ ٱللَّهُ مِنَ
ٱلصَّٰلِحِينَ ٢٧ قَالَ ذَٰلِكَ بَيۡنِي وَبَيۡنَكَۖ أَيَّمَا ٱلۡأَجَلَيۡنِ
قَضَيۡتُ فَلَا عُدۡوَٰنَ عَلَيَّۖ وَٱللَّهُ عَلَىٰ مَا نَقُولُ وَكِيلٞ ٢٨

﴿٢٢﴾ ڤێجا وەختێ [مووسایی] بەرێ خۆ دایــیە
ملێ [بازێرێ] مەدیەنێ، گۆت: من هیڤییە خودایێ
من بەرێ من بدەتە رێکا ڕاست [و رێ ل بەر من
بەرزە نەبیت]. ﴿٢٣﴾ ڤێجا وەختێ هاتییە سەر ئاڤا
مەدیەنێ، کۆمەکا مرۆڤان ل سەر ئاڤێ دیتن، پەزێ
خۆ ئاڤ ددان، و ژ وان پێدا [یان د بن واندا] دو ژن
دیتن پەزێ خۆ ددانە پاش و ڤەدگێڕان [دا نەچیتە
ئاڤ بێ خەلکی، ئینا دلێ مووسایی ما ب وانڤە]،
گۆت: هەوە خێرە، بۆچی هوین پەزێ خۆ ددەنە
پاش؟! وان [هەردوویان] گۆت: بابێ مە پیرەمێرەکێ
ب ئاڤ سالڤە چۆییە [و مە ژ وی پێڤەتر کەس نینە
بۆ مە بیتە بەر پەزی، و ژ نەچاری ئەم بێت هاتینە
بەر..] و ئەم پەزێ خۆ ئاڤ نادەین، هەتا شڤان
هەمی بەری مە پەزێ خۆ ئاڤ نەدەن و نەبەن.
﴿٢٤﴾ ئینا [مووسایی] پەزێ وان بۆ وان ئاڤدا، پاشی
پشتا خۆ دا وان، و چۆ بن سیبەرێ، ڤێجا [بۆ خۆ]
گۆت: خودێوۆ، ب ڕاستی هەر کەرەما تو د گەل
من بکەی، ئەز پێ هەوجەمە [و ئەز پێ برسیمە].
﴿٢٥﴾ [پاشی] ئێک ژ وان هەردو ژنان ب شەرمڤە هاتە دەڤ [مووسایی] و گۆتێ: بابێ من داخوازا تە
دکەت، دا هەقێ ئاڤدانا تە بۆ مە کری، بدەتە تە، ڤێجا وەختێ مووسا هاتییە دەڤ، و چیرۆکا خۆ بۆ ڤەگێڕایی
[بابێ وان کچان]، گۆتێ: نەترسە، تو ژ ملەتێ ستەمکار قورتال بووی. ﴿٢٦﴾ ئێکێ ژ وان هەردو کچان،
گۆت: باب ب شڤانی بگرە، ب ڕاستی یێ ژ هەمییان چێتر تو ب شڤانی بگری، ئەوە یێ ب هێز و ئەمین.
﴿٢٧﴾ [بابێ کچان گۆتە مووسایی]: من دڤێت ئێک ژ هەردو کچێت خۆ ل تە مار بکەم، ب شەرتێ تو
هەشت سالان شڤانیا من بکەی، ژ خۆ ئەگەر تو تمامکەی و بکەیە دەهـ ئەڤە قەنجییەکە ژ دەڤ تە، من
نەڤێت ئەز زەحمەتێ بۆ تە چێکەم [کو تو بکەیە دەهـ سال]، و ئەگەر خودێ حەزکەت، دێ من ژ مرۆڤێت
باش بینی. ﴿٢٨﴾ [مووسایی] گۆت: ئەڤە پەیمانە (قەولە) د ناڤبەرا من و تەدا، و کیشک ژ هەردو وەختان من
ب جهـ ئینا، [هەشت سال یان دەهـ سال] زێدە ژ من ناتێتە خواستن و چو ل سەر من نینە، و خودێ شاهدە
ل سەر ئەڤا ئەم دبێژین.

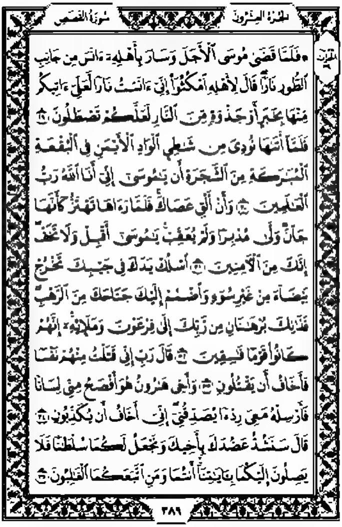

الجزء العشرون سورة القصص

فَلَمَّا قَضَىٰ مُوسَى ٱلۡأَجَلَ وَسَارَ بِأَهۡلِهِۦٓ ءَانَسَ مِن جَانِبِ
ٱلطُّورِ نَارٗاۖ قَالَ لِأَهۡلِهِ ٱمۡكُثُوٓاْ إِنِّيٓ ءَانَسۡتُ نَارٗا لَّعَلِّيٓ ءَاتِيكُم
مِّنۡهَا بِخَبَرٍ أَوۡ جَذۡوَةٖ مِّنَ ٱلنَّارِ لَعَلَّكُمۡ تَصۡطَلُونَ ٢٩
فَلَمَّآ أَتَىٰهَا نُودِيَ مِن شَٰطِيِٕ ٱلۡوَادِ ٱلۡأَيۡمَنِ فِي ٱلۡبُقۡعَةِ
ٱلۡمُبَٰرَكَةِ مِنَ ٱلشَّجَرَةِ أَن يَٰمُوسَىٰٓ إِنِّيٓ أَنَا ٱللَّهُ رَبُّ
ٱلۡعَٰلَمِينَ ٣٠ وَأَنۡ أَلۡقِ عَصَاكَۚ فَلَمَّا رَءَاهَا تَهۡتَزُّ كَأَنَّهَا
جَآنّٞ وَلَّىٰ مُدۡبِرٗا وَلَمۡ يُعَقِّبۡۚ يَٰمُوسَىٰٓ أَقۡبِلۡ وَلَا تَخَفۡۖ
إِنَّكَ مِنَ ٱلۡأٓمِنِينَ ٣١ ٱسۡلُكۡ يَدَكَ فِي جَيۡبِكَ تَخۡرُجۡ
بَيۡضَآءَ مِنۡ غَيۡرِ سُوٓءٖ وَٱضۡمُمۡ إِلَيۡكَ جَنَاحَكَ مِنَ ٱلرَّهۡبِۖ
فَذَٰنِكَ بُرۡهَٰنَانِ مِن رَّبِّكَ إِلَىٰ فِرۡعَوۡنَ وَمَلَإِيْهِۦٓۚ إِنَّهُمۡ
كَانُواْ قَوۡمٗا فَٰسِقِينَ ٣٢ قَالَ رَبِّ إِنِّي قَتَلۡتُ مِنۡهُمۡ نَفۡسٗا
فَأَخَافُ أَن يَقۡتُلُونِ ٣٣ وَأَخِي هَٰرُونُ هُوَ أَفۡصَحُ مِنِّي لِسَانٗا
فَأَرۡسِلۡهُ مَعِيَ رِدۡءٗا يُصَدِّقُنِيٓۖ إِنِّيٓ أَخَافُ أَن يُكَذِّبُونِ ٣٤
قَالَ سَنَشُدُّ عَضُدَكَ بِأَخِيكَ وَنَجۡعَلُ لَكُمَا سُلۡطَٰنٗا فَلَا
يَصِلُونَ إِلَيۡكُمَا بِـَٔايَٰتِنَآۚ أَنتُمَا وَمَنِ ٱتَّبَعَكُمَا ٱلۡغَٰلِبُونَ ٣٥

٣٨٩

﴿٢٩﴾ ڤێجا گاڤا مووسایی وەختێ خۆ ب دویماهی ئینایی و مالا خۆ بری، [ب شەڤ] ئاگرەك ل ڕەخێ [ڕاستێ یێ چیایێ (طوور)] دیت، [ئینا] گۆتە مالا خۆ: ل ڤێرێ ڕاوەستن، ئەزێ ئاگرەكی ژ دویر دبینم [ئەز دێ چم بەرێ خۆ دەمێ]، بەلكی ئەز بۆ هەوە ئاخفتنەكێ [كو ڕێكێ ڤێ بكەڤین] یان بزوتكەكی ئاگری بینم، دا هوین خۆ پێ گەرم بكەن. ﴿٣٠﴾ و وەختێ هاتییە دەڤ [ئاگری]، ژ ڕەخێ ڕاستێ یێ نهالێ، ژ وی جهێ پیرۆز ژ دارێ، هاتە گازیكرن: هەی مووسا، ب ڕاستی ئەز خودێمە، خودانێ هەمی جیهانان. ﴿٣١﴾ و دارێ خۆ باڤێژە، ڤێجا وەختێ دیتی وەكی تیرەماری ب لەز و سڤك دچیت، ژ ترسان ڕەڤی و ل خۆ نەزڤڕی، [خودێ] گۆت: هەی مووسا، بزڤڕە و نەترسە، تو ژ وانی یێت ئێمن. ﴿٣٢﴾ و دەستێ خۆ بكە د باخلا خۆدا، دەستێ تە بێ نەساخی و بێ ئێش، دێ سپی و سپی (برسقی) دەركەڤیت [هەرچەندە دەستێ وی یێ ڕەش نەسمەر بوو] ئەڤە دو نیشان و موعجیزەنە ژ دەڤ خودایێ تە بۆ فیرعەونی و ملەتێ وی [ژ كەنكەنە و مەزن و دویفچوییێت وی]، ب ڕاستی ئەو ملەتەكێ ژ ڕێ دەركەڤتینە. ﴿٣٣﴾ [مووسایی] گۆت: خودێوۆ، ب ڕاستی من ئێكێ ژ وان كوشتی، ڤێجا ئەز دترسم من بكوژن [و تۆلا خۆ ڤەكەن]. ﴿٣٤﴾ و هاروونێ برایێ من ژ من ب ئەزمانترە، ڤێجا د گەل من ڤڕێكە هاریكار و پشتەڤان، كو من ڕاست دەربێخیت، ئەز دترسم ئەو من درەوین دانن. ﴿٣٥﴾ خودێ گۆت: ئەم دێ پشتا تە ب برایێ تە قایم كەین، و هاریكاریا تە كەین، و ئەم دێ ب نیشان و موعجیزەیێت خۆ دەستهەلاتێ دەینە هەوە، ڤێجا ئەو نەشێن نێزیكی هەوە بین ژ بەر وان ئایەت و موعجیزەیێت مە داینە هەوە، هوین و یێت ب دویڤ هەوە دكەڤن، دێ سەركەڤن [نە ئەو].

فَلَمَّا جَآءَهُم مُّوسَىٰ بِـَٔايَٰتِنَا بَيِّنَٰتٍ قَالُواْ مَا هَٰذَآ إِلَّا سِحۡرٞ
مُّفۡتَرٗى وَمَا سَمِعۡنَا بِهَٰذَا فِيٓ ءَابَآئِنَا ٱلۡأَوَّلِينَ ﴿٣٦﴾
وَقَالَ مُوسَىٰ رَبِّيٓ أَعۡلَمُ بِمَن جَآءَ بِٱلۡهُدَىٰ مِنۡ عِندِهِۦ وَمَن
تَكُونُ لَهُۥ عَٰقِبَةُ ٱلدَّارِۚ إِنَّهُۥ لَا يُفۡلِحُ ٱلظَّٰلِمُونَ ﴿٣٧﴾
وَقَالَ فِرۡعَوۡنُ يَٰٓأَيُّهَا ٱلۡمَلَأُ مَا عَلِمۡتُ لَكُم مِّنۡ إِلَٰهٍ
غَيۡرِي فَأَوۡقِدۡ لِي يَٰهَٰمَٰنُ عَلَى ٱلطِّينِ فَٱجۡعَل لِّي صَرۡحٗا لَّعَلِّيٓ
أَطَّلِعُ إِلَىٰٓ إِلَٰهِ مُوسَىٰ وَإِنِّي لَأَظُنُّهُۥ مِنَ ٱلۡكَٰذِبِينَ ﴿٣٨﴾
وَٱسۡتَكۡبَرَ هُوَ وَجُنُودُهُۥ فِي ٱلۡأَرۡضِ بِغَيۡرِ ٱلۡحَقِّ وَظَنُّوٓاْ
أَنَّهُمۡ إِلَيۡنَا لَا يُرۡجَعُونَ ﴿٣٩﴾ فَأَخَذۡنَٰهُ وَجُنُودَهُۥ فَنَبَذۡنَٰهُمۡ
فِي ٱلۡيَمِّۖ فَٱنظُرۡ كَيۡفَ كَانَ عَٰقِبَةُ ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿٤٠﴾
وَجَعَلۡنَٰهُمۡ أَئِمَّةٗ يَدۡعُونَ إِلَى ٱلنَّارِۖ وَيَوۡمَ ٱلۡقِيَٰمَةِ
لَا يُنصَرُونَ ﴿٤١﴾ وَأَتۡبَعۡنَٰهُمۡ فِي هَٰذِهِ ٱلدُّنۡيَا لَعۡنَةٗۖ
وَيَوۡمَ ٱلۡقِيَٰمَةِ هُم مِّنَ ٱلۡمَقۡبُوحِينَ ﴿٤٢﴾ وَلَقَدۡ ءَاتَيۡنَا
مُوسَى ٱلۡكِتَٰبَ مِنۢ بَعۡدِ مَآ أَهۡلَكۡنَا ٱلۡقُرُونَ ٱلۡأُولَىٰ
بَصَآئِرَ لِلنَّاسِ وَهُدٗى وَرَحۡمَةٗ لَّعَلَّهُمۡ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٤٣﴾

﴿٣٦﴾ ڤێجا وەختێ مووسا ب نیشان و ئایەت و موعجیزەیێت مە یێت ئاشکەرا بۆ وان [فیرعەونی و کۆما وی و ملەتێ وی] هاتی، گۆتن: ئەڤە [ئەڤا تو دکەی، داری دکەیە مار، و دەستێ خۆ سپی ژ باخلا خۆ دەردئێخی] ژ سحرەکا چێکری پێڤەتر نینە، و مە ئەڤە ژ باب و باپیرێت خۆ یێت بەرێ، نەبهیستیە.

﴿٣٧﴾ مووسایی گۆت: ب ڕاستی خودایێ من چێتر دزانیت کا کی ب ڕاستەڕێیێ ژ دەڤ خودێ هاتیە، و کا دویماهیا خێرێ و سەرکەڤتنێ یا کێیە، ب ڕاستی خودێ ستەمکاران سەرفەراز ناکەت.

﴿٣٨﴾ فیرعەونی گۆت: گەلی مەزن و ماقویلان، ژ بلی خۆ، ئەز چو خودایان بۆ هەوە نابینم [ئانکو ژ بلی من، هەوە چو پەرستی نینن]، ڤێجا هامانۆ، تو بۆ من ئاگری بدە بن هەڕیێ [ئانکو تابووکان چێکە]، و قەسرەکا بلند بۆ من ئاڤاکە، ئەز بچمە سەربانێ وێ، بەلکی خودایێ مووسایی ببینم، و ب ڕاستی ل دەڤ من ئەو ژ درەوینانە. ﴿٣٩﴾ و ب نەهەقی وی [فیرعەونی] و لەشکەرێ وی د ئەردێ مسریدا خۆ مەزن کرن، و هزرکرن ئەو ب بال مەڤە نازڤڕن. ﴿٤٠﴾ ڤێجا مە ئەو و لەشکەرێ وی گرتن، و هاڤێتنە د دەریایێدا [و مە هەمی خەندقاندن، و کەس ژێ نەما]، ڤێجا بەرێ خۆ بدێ کا دویماهیا ستەمکاران، یا چاوا بوو؟. ﴿٤١﴾ و مە ئەو [د دنیایێدا] کرنە سەرێت گاوریێ [چاڤ ل وان بێتەکرن]، و [خەلکی] بۆ ئاگری گازی دکەن، و ڕۆژا قیامەتێ هاریکاریا وان نائێتەکرن. ﴿٤٢﴾ و د ڤێ دنیایێدا مە لەعنەت [و دویرکەڤتن ژ دلۆڤانیا خودێ] ب دویڤ وان ئێخست [ژ خودێ و ملیاکەت و باوەریداران]، و ڕۆژا قیامەتێ ژی، ئەو ژ وانن ئەوێت ژ دلۆڤانیا خودێ دویرئێخستی. ﴿٤٣﴾ ب سویند مە کتێب [تەورات] دا مووسایی، پشتی مە ملەتێت چەرخێت بۆری د هیلاک برین [وەکی ملەتێ نووح و عاد و (سەموود) و فیرعەون و ملەتێ وی]، دا [ئەو کتێب] بۆ مرۆڤان ببیتە ڕۆناهیا دلان [کو هەقیێ پێ ببینن] و ڕێکا ڕاستەڕێیی و دلۆڤانیێ، دا بۆ خۆ شیرەتان ژێ وەرگرن.

وَمَا كُنتَ بِجَانِبِ ٱلۡغَرۡبِيِّ إِذۡ قَضَيۡنَآ إِلَىٰ مُوسَى ٱلۡأَمۡرَ وَمَا كُنتَ
مِنَ ٱلشَّٰهِدِينَ ٤٤ وَلَٰكِنَّآ أَنشَأۡنَا قُرُونٗا فَتَطَاوَلَ عَلَيۡهِمُ
ٱلۡعُمُرُۚ وَمَا كُنتَ ثَاوِيٗا فِيٓ أَهۡلِ مَدۡيَنَ تَتۡلُواْ عَلَيۡهِمۡ
ءَايَٰتِنَا وَلَٰكِنَّا كُنَّا مُرۡسِلِينَ ٤٥ وَمَا كُنتَ بِجَانِبِ
ٱلطُّورِ إِذۡ نَادَيۡنَا وَلَٰكِن رَّحۡمَةٗ مِّن رَّبِّكَ لِتُنذِرَ قَوۡمٗا
مَّآ أَتَىٰهُم مِّن نَّذِيرٖ مِّن قَبۡلِكَ لَعَلَّهُمۡ يَتَذَكَّرُونَ ٤٦
وَلَوۡلَآ أَن تُصِيبَهُم مُّصِيبَةُۢ بِمَا قَدَّمَتۡ أَيۡدِيهِمۡ فَيَقُولُواْ
رَبَّنَا لَوۡلَآ أَرۡسَلۡتَ إِلَيۡنَا رَسُولٗا فَنَتَّبِعَ ءَايَٰتِكَ وَنَكُونَ
مِنَ ٱلۡمُؤۡمِنِينَ ٤٧ فَلَمَّا جَآءَهُمُ ٱلۡحَقُّ مِنۡ عِندِنَا قَالُواْ
لَوۡلَآ أُوتِيَ مِثۡلَ مَآ أُوتِيَ مُوسَىٰٓۚ أَوَلَمۡ يَكۡفُرُواْ بِمَآ أُوتِيَ
مُوسَىٰ مِن قَبۡلُۖ قَالُواْ سِحۡرَانِ تَظَٰهَرَا وَقَالُوٓاْ إِنَّا بِكُلّٖ كَٰفِرُونَ ٤٨
قُلۡ فَأۡتُواْ بِكِتَٰبٖ مِّنۡ عِندِ ٱللَّهِ هُوَ أَهۡدَىٰ مِنۡهُمَآ أَتَّبِعۡهُ
إِن كُنتُمۡ صَٰدِقِينَ ٤٩ فَإِن لَّمۡ يَسۡتَجِيبُواْ لَكَ فَٱعۡلَمۡ
أَنَّمَا يَتَّبِعُونَ أَهۡوَآءَهُمۡۚ وَمَنۡ أَضَلُّ مِمَّنِ ٱتَّبَعَ هَوَىٰهُ بِغَيۡرِ
هُدٗى مِّنَ ٱللَّهِۚ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يَهۡدِي ٱلۡقَوۡمَ ٱلظَّٰلِمِينَ ٥٠

﴿٤٤﴾ و [هەی موحەممەد] وەختێ ئەم د گەل مووسایی ئاخفتین [و مە پێغەمبەراتی دایێ، و هنارتییە دەڤ فیرعەونی و ملەتێ وی] تو ل ڕەخێ ڕۆژئاڤایێ چیایێ (طوور) نەبووی، و تو نە یێ حازر بووی [وەختێ مە وەحی بۆ مووسایی ئینایییە خوارێ]. ﴿٤٥﴾ بەلێ مە چەند ملەت و چەند دەست، پشتی مووسایی [هەتا گەهشتییە تە] دان و ئینان، ڤێجا وەخت ب سەر واندا چۆ [و دەرفەت ل سەر وان درێژ بوو، شەریعەت و ئەحکام گوهارتن، و کاروبارێت دینی ژ بیرکرن، و ئەمرێ خودێ هاتە هێلان و پەیمانا وی دانە پشت خۆ، ڤێجا مە تو هنارتی، دا کاروبارێت دینی نوی بکەی]، و تو یێ ئاکنجی ژی نەبووی د ناڤ خەلکێ مەدیەنێدا [دا سەرهاتییا مووسایی و شوعەیبی و هەردو کچێت شوعەیبی بزانی]، دا ئایەتێت مە [د ڕاستا واندا] بۆ خەلکێ مەکەهێ بخوینی، بەلێ مە تو هنارتی پێغەمبەر [و مە ئەڤ سەرهاتییە بۆ تە دیارکرن، و ئەگەر ژ بەر هندێ نەبایە کو تو پێغەمبەری، تە سالۆخێت وان نەدزانین]. ﴿٤٦﴾ و تو ب ڕەخ چیایێ (طوور) ژیڤە نەبووی، وەختێ مە گازی کرییە مووسایی [و مە ئاخافتی] بەلێ خودایێ تە ژ دلۆڤانییا خۆ [وەحی بۆ تە هنارت، و بۆ تە گۆت:] دا ملەتەکی هشیار و ئاگەهدار بکەی [ئانکو دا بۆ وان بییە پێغەمبەر]، کو بەری تە چو پێغەمبەر بۆ وان نەهاتبوون، وان ئاگەهدار بکەن و دا ل خۆ بزڤڕن. ﴿٤٧﴾ و ئەگەر ژ بەر هندێ نەبایە، وەختێ بەلایەک ژ بەر کار و کریارێت وان دهاتە سەرێ وان، بێژن: خودێوۆ، دێ بلا تە پێغەمبەرەک بۆ مە هنارتبایە، دا ئەم ژی ل دویڤ ئیشان و ئایەتێت تە هاتباینە [و ئەڤە نەهاتبایە سەرێ مە]، و ئەم بووباینە ژ خودان باوەران [مە تو پێغەمبەر نەدهنارتی، چونکی ئەگەر مە ئەو بەری هنارتنا تە ئیزادابانە، دا بێژن ئەڤە ژ کەنگی وەرە پێغەمبەر بۆ مە نەهاتینە، بلا خودێ پێغەمبەرەک بۆ مە هنارتبایە، دا مە ژی گوهێ خۆ دابایێ و باوەری پێ ئینابایە، ڤێجا دا وان ئەڤ هەجەتە نەمینیت، مە تو هنارتی پێغەمبەر]. ﴿٤٨﴾ ڤێجا وەختێ هەقی ژ دەڤ مە، بۆ [خەلکێ مەکەهێ] هاتی [کو هاتنا پێغەمبەرییە ب ڤێ قورئانێ]، گۆتن: بلا تشتێ بۆ مووسایی هاتی [ژ موعجیزەیان] بۆ وی ژی هاتبایە، ئەرێ ما وان [ئەویت وەکی وان] بەری نوکە، ئەوا بۆ مووسا پێ هاتی درەو نەدانا، و گۆتن: [تەورات و قورئان] دو سحرن، پشتەڤانییا ئێکدو دکەن [ل سەر درەوێ بۆ ئێکدو دبنە شاهد]، و گۆتن: مە باوەری ب هەردووکان نینە. ﴿٤٩﴾ [هەی موحەممەد] بێژە [وان]: ئەگەر هوین ڕاست دبێژن [کو ئەڤ هەردو کتێبە وەسانن وەکی هوین دبێژن]، کا هوین کتێبەکێ ژ دەڤ خودێ بینن، ژ ڤان هەردو کتێبان [تەورات و قورئانێ] یا ڕاستەڕێتر بیت، دا ئەز بگرم و ل دویڤ بچم. ﴿٥٠﴾ و ئەگەر وان بەرسڤا تە نەدا [و نەشیان کتێبەکا ژ قورئانێ و تەوراتێ ڕاستەڕێتر، ژ دەڤ خودێ بینن، یان ژی ل دویڤ تە نەهاتن و باوەری ب تە و قورئانا بۆ تە هاتی نەئینان]، ڤێجا بزانە ئەو بەس یێت ل دویڤ هەوا و دلخوازییا خۆ دچن [و وان چو بەلگە و ئیشان نینن]، و ما کی ژ وی ڕێبەرزەتر و گۆمڕاترە یێ ب دویڤ دلخوازییا خۆ بکەڤیت، بێی کو وی ڕاستەڕێکرنەک ژ دەڤ خودێ هەبیت، ب ڕاستی خودێ ملەتێ ستەمکار [ئەوێ ب دویڤ هەوایێ سەرێ خۆ دکەڤیت] ڕاستەڕێ ناکەت.

• وَلَقَدْ وَصَّلْنَا لَهُمُ ٱلْقَوْلَ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٥١﴾ ٱلَّذِينَ
ءَاتَيْنَٰهُمُ ٱلْكِتَٰبَ مِن قَبْلِهِۦ هُم بِهِۦ يُؤْمِنُونَ ﴿٥٢﴾ وَإِذَا يُتْلَىٰ
عَلَيْهِمْ قَالُوٓا۟ ءَامَنَّا بِهِۦٓ إِنَّهُ ٱلْحَقُّ مِن رَّبِّنَآ إِنَّا كُنَّا مِن قَبْلِهِۦ
مُسْلِمِينَ ﴿٥٣﴾ أُو۟لَٰٓئِكَ يُؤْتَوْنَ أَجْرَهُم مَّرَّتَيْنِ بِمَا صَبَرُوا۟ وَيَدْرَءُونَ
بِٱلْحَسَنَةِ ٱلسَّيِّئَةَ وَمِمَّا رَزَقْنَٰهُمْ يُنفِقُونَ ﴿٥٤﴾ وَإِذَا سَمِعُوا۟
ٱللَّغْوَ أَعْرَضُوا۟ عَنْهُ وَقَالُوا۟ لَنَآ أَعْمَٰلُنَا وَلَكُمْ أَعْمَٰلُكُمْ سَلَٰمٌ
عَلَيْكُمْ لَا نَبْتَغِى ٱلْجَٰهِلِينَ ﴿٥٥﴾ إِنَّكَ لَا تَهْدِى مَنْ أَحْبَبْتَ
وَلَٰكِنَّ ٱللَّهَ يَهْدِى مَن يَشَآءُ ۚ وَهُوَ أَعْلَمُ بِٱلْمُهْتَدِينَ ﴿٥٦﴾
وَقَالُوٓا۟ إِن نَّتَّبِعِ ٱلْهُدَىٰ مَعَكَ نُتَخَطَّفْ مِنْ أَرْضِنَآ ۚ أَوَلَمْ
نُمَكِّن لَّهُمْ حَرَمًا ءَامِنًا يُجْبَىٰٓ إِلَيْهِ ثَمَرَٰتُ كُلِّ شَىْءٍ رِّزْقًا
مِّن لَّدُنَّا وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٥٧﴾ وَكَمْ أَهْلَكْنَا مِن
قَرْيَةٍۭ بَطِرَتْ مَعِيشَتَهَا ۖ فَتِلْكَ مَسَٰكِنُهُمْ لَمْ تُسْكَن مِّنۢ
بَعْدِهِمْ إِلَّا قَلِيلًا ۖ وَكُنَّا نَحْنُ ٱلْوَٰرِثِينَ ﴿٥٨﴾ وَمَا كَانَ رَبُّكَ
مُهْلِكَ ٱلْقُرَىٰ حَتَّىٰ يَبْعَثَ فِىٓ أُمِّهَا رَسُولًا يَتْلُوا۟ عَلَيْهِمْ
ءَايَٰتِنَا ۚ وَمَا كُنَّا مُهْلِكِى ٱلْقُرَىٰٓ إِلَّا وَأَهْلُهَا ظَٰلِمُونَ ﴿٥٩﴾

﴿٥١﴾ و ب سویند مە ئایەتێت قورئانێ ناڤبەین ناڤبەین و ل دویڤ ئێك، بۆ وان هنارتن [ئانکو مە ئەحکامێت قورئانێ بۆ قورەیشیان ل دویڤ ئێك هنارتن]، دا بۆ خۆ شیرەتان ژێ وەربگرن، و ل خۆ بزڤڕن. ﴿٥٢﴾ ئەوێت بەری ڤێ قورئانێ مە کتێب داینێ [مەخسەد پێ جوهی و فەلە، ئەوێت موسلمان بووین]، ئەو باوەرییێ ب ڤێ قورئانێ دئینن. ﴿٥٣﴾ و وەختێ [ئەڤ قورئانە] بۆ وان دئێتە خواندن، دبێژن مە باوەری پێ ئینا، ب ڕاستی ئەڤە هەقیە ژ نك خودایێ مە، ب ڕاستی بەری وێ ژی [بەری قورئان بێتە خوارێ] ئەم د موسلمان بووین [و مە باوەری هەبوو دێ پێغەمبەرەك ئێت، و قورئان دێ بۆ ئێتە خوارێ]. ﴿٥٤﴾ ئەڤە دوجا دێ خەلاتێ خۆ وەرگرن [ئانکو خێرا وان دوقات دێ ئێتە نڤیسین] ژ بەر سەبرا وان کێشایی، و ژ بەر باشیا ئەو شوینا خرابیێ دکەن، و خرابیا ئەو ب باشی ددەنە پاش، و ژ بەر وان خێر و سەدەقەیێت ژ وی تشتی ددەن، ئەوێ مە داییە وان. ﴿٥٥﴾ و دەمێ وان گول قەسە و گۆتنێت سەقەت و شکەستی دیت [ژ گاوران]، پشتا خۆ ددەنێ و دبێژن: ئەم ل سەر ڕێکا خۆ و هوین ل سەر ڕێکا خۆ، پشت ڕاست بن ئەم بەرسڤا هەوە نادەین و ل هەوە نازڤڕینین، و مە نەڤێت تێکەلیا نەزانان بکەین. ﴿٥٦﴾ و تو نەشێی ئەوێ تە بڤێت ڕاستەڕێ بکەی، بەلێ خودێیە یێ بڤێت ڕاستەڕێ دکەت، و ئەو چێتر دزانیت کا کی دێ باوەرییێ ئینیت، و کا بەرێ کێ ل ڕێکا ڕاستە. ﴿٥٧﴾ و [موشرکێت مەکەهێ] گۆتن: ئەگەر ئەم بێینە سەر دینێ تە [هەی موحەممەد]، ئەم دێ ژ ئەردێ خۆ ئێینە دەرئێخستن [ئانکو عەرەب هەمی دێ نەیارەتیا مە کەن، و ل سەر مە کۆم بن، و مە هێزا بەرسینگگرتنا وان نینە]، ما مە ئەو د حەرەمەکا ئێمندا بنەجهـ نەکربوون [ئەو د گاور، کەسێ زێدەگاڤی ل سەر وان نەدکر، ڤێجا چاوا ئەگەر موسلمان بوون ژ خۆ دترسن، زێدەگاڤی ل سەر وان بێتەکرن]، و ژ کەرەما مە، فێقییێ هەمی جهان و هەمی تشتان دئێتێ، بەلێ باراپتر ژ وان ڤێ نوزانن [کو ئێمنکرن و پەیدابوونا فێقییێ هەمی جهان ل وێرێ، وی جهێ هشك و بێ دار و دەرامەت، کەرەمەکە ژ دەڤ خودێ]. ﴿٥٨﴾ و گەلەك گوند، مە ڤڕکرن ل سەر پێ خۆ چۆبوون و بەتران ببوون، و سوپاسیا خودێ نەدکرن ل سەر کەرەمێت وی، ڤێجا ئەڤە مالێت وانن [کاڤلن]، پشتی وان ئاڤا نەبووینە و کەس لێ خۆجهـ نەبووییە، ب ڕێباری نەبیت [ئەگەر جارەکێ ڕێڤنگ و ڕێبار تێڕا چۆبن، و بێنا خۆ لێ ڤەدابن]، و ئەم بووینە وێرسێت وان [کەس ژ وان و دویندەها وان نەمابوون]. ﴿٥٩﴾ و خودایێ تە چو گوندان د هیلاك نابەت، بەری پێغەمبەرەکی بهنێریتە ناڤ، نیشان و ئایەتێت مە ب سەر واندا بخوینیت [وان هشیار بکەت، و ڕێکا ڕاست بۆ وان دیار بکەت]، و مە چو گوند د هیلاك نەبرینە، ئەگەر خەلکێ وان ب خۆ پێ ستەمکار نەبیت.

وَمَآ أُوتِيتُم مِّن شَيْءٍ فَمَتَٰعُ ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا وَزِينَتُهَاۚ وَمَا عِندَ
ٱللَّهِ خَيْرٌ وَأَبْقَىٰٓۚ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٦٠﴾ أَفَمَن وَعَدْنَٰهُ وَعْدًا حَسَنًا
فَهُوَ لَٰقِيهِ كَمَن مَّتَّعْنَٰهُ مَتَٰعَ ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا ثُمَّ هُوَ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ
مِنَ ٱلْمُحْضَرِينَ ﴿٦١﴾ وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ فَيَقُولُ أَيْنَ شُرَكَآءِيَ
ٱلَّذِينَ كُنتُمْ تَزْعُمُونَ ﴿٦٢﴾ قَالَ ٱلَّذِينَ حَقَّ عَلَيْهِمُ ٱلْقَوْلُ رَبَّنَا
هَٰٓؤُلَآءِ ٱلَّذِينَ أَغْوَيْنَآ أَغْوَيْنَٰهُمْ كَمَا غَوَيْنَاۖ تَبَرَّأْنَآ إِلَيْكَۖ
مَا كَانُوٓا۟ إِيَّانَا يَعْبُدُونَ ﴿٦٣﴾ وَقِيلَ ٱدْعُوا۟ شُرَكَآءَكُمْ فَدَعَوْهُمْ فَلَمْ
يَسْتَجِيبُوا۟ لَهُمْ وَرَأَوُا۟ ٱلْعَذَابَۚ لَوْ أَنَّهُمْ كَانُوا۟ يَهْتَدُونَ ﴿٦٤﴾
وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ فَيَقُولُ مَاذَآ أَجَبْتُمُ ٱلْمُرْسَلِينَ ﴿٦٥﴾ فَعَمِيَتْ
عَلَيْهِمُ ٱلْأَنۢبَآءُ يَوْمَئِذٍ فَهُمْ لَا يَتَسَآءَلُونَ ﴿٦٦﴾ فَأَمَّا مَن تَابَ
وَءَامَنَ وَعَمِلَ صَٰلِحًا فَعَسَىٰٓ أَن يَكُونَ مِنَ ٱلْمُفْلِحِينَ ﴿٦٧﴾
وَرَبُّكَ يَخْلُقُ مَا يَشَآءُ وَيَخْتَارُۗ مَا كَانَ لَهُمُ ٱلْخِيَرَةُۚ سُبْحَٰنَ
ٱللَّهِ وَتَعَٰلَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٦٨﴾ وَرَبُّكَ يَعْلَمُ مَا تُكِنُّ
صُدُورُهُمْ وَمَا يُعْلِنُونَ ﴿٦٩﴾ وَهُوَ ٱللَّهُ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَۖ لَهُ
ٱلْحَمْدُ فِى ٱلْأُولَىٰ وَٱلْءَاخِرَةِۖ وَلَهُ ٱلْحُكْمُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٧٠﴾

﴿٦٠﴾ و هەر تشتەكێ خودێ دايە هەوە، خەمل و متايێ دنيايێيە، و يێ ل دەڤ خودێ چێترە و پتر دمينيت، ما هوين تێناگەهن [يێ مايى چێترە، ژ يێ بويچ ديت]؟ ﴿٦١﴾ ئەرێ ئەوێ مە ژ دەڤ خۆ، پەيمان ب بەحەشتێ دايێ كو هەر دێ گەهيتێ، وەكى وى يێ مە ب متايێ ژيانا دنيايێ كەيفخوش كرى [ئەوێ ب كول و كۆڤان و زوى دچيت، و نەمينيت]، پاشى رۆژا قيامەتێ ئەو دێ ژ وان بيت، ئەوێت د دۆژەهێدا دئێنە بەرهەڤكرن؟ ﴿٦٢﴾ و رۆژا خودێ گازى وان دكەت، و دبێژيت: كا هەڤپشكێت هەوە ژ درەو بۆ من چێ دكرن ل كيڤەنە [هاريكاريا هەوە بكەن]؟ ﴿٦٣﴾ و ئەوێت هێژايى گەف و ئيزايا مە بوويين، گۆتن: خودێوۆ ئەوێت مە د سەردابرين ئەڤەنە، كا ئەم چاوا د سەردا چۆبوويين، مە ئەو ژى وەسا د سەردابرن [ب دلێ وان، نە ب كۆتەكى]، ڤێجا ئەم ژ وان يێت بەرينە، وان ئەم نەدپەرستين [ئەو ب دويڤ دلخوازيا خۆ كەڤتبوون]. ﴿٦٤﴾ و رۆژا [خودێ] دبێژيت: كا گازى وان هەڤپشكان بكەن، يێت هەوە بۆ خودێ چێكرين [كا دێ فايدەى هەوە كەن، و بەرەڤانيێ ژ هەوە كەن]، ڤێجا گازى وان دكەن بەلێ بەرسڤا وان نادەن، ڤێجا وەختێ هەمى ئيزايێ و دۆژەهێ دبينن [هنگى ژ دل، پەشێمان دبن و دبێژن:] خۆزى ئەم د دنيايێدا ژ راستەرێ و خودان باوەران باينە. ﴿٦٥﴾ و رۆژا [خودێ] گازى وان دكەت، و دبێژيت: هەوە چاوا بەرسڤا پێغەمبەران دا؟. ﴿٦٦﴾ وێ رۆژێ هەجەت و بەرسڤ ل بەر وان بەرزە دبن [و نوزانن دێ چ بێژن]، و پسيارا ئێكدو ژى ناكەن [ئێك تشتەكى ژ ئێكى بگريت، يان تشتەكى بۆ بێژيت، چونكى كەسێ چو هەجەت نينن]. ﴿٦٧﴾ بەلێ هەچيێ تۆبە بكەت و باوەريێ بينيت، و كار و كريارێت باش بكەت، ئەڤە دێ د سەرفەراز بن. ﴿٦٨﴾ و خودايێ تە، چ بڤێت وى چێ دكەت، و وى دهەلبژێريت، هەلبژارتن شۆلێ ويە، نەيێ وانە [ئەڤ ئايەتە د راستا وێ چەندێدا هاتە خوار، وەختێ قورەيشيان گۆتى: بلا ئەڤ قورئانە بۆ ئێك ژ هەردو ماقويلێت مەكەهێ و تائيفێ هاتبايە خوار، يان وەختێ جوهيان گۆتى: بەس ئەگەر جبرائيل نەبايە يێ وەحييێ بۆ موحەمەدى دئينيت، ئەم دا باوەريێ پێ ئينين]، و ب راستى خودێ يێ پاك و پاقژە ژ وێ شركا ئەو دكەن. ﴿٦٩﴾ و كا ئەو چ د دلێ خۆدا ڤەدشێرن، يان ژى ئاشكەرا دكەن، خودايێ تە پێ دزانيت.

﴿٧٠﴾ و ئەوە خودايێ تاك و تەنيا، چو پەرستيێت راست و دورست ژ وى پێڤەتر نينن، و حەمد و سوپاسى د دنيايێ و ئاخرەتێدا هەر بۆ ويە، و حوكم د ناڤبەرا بەندەياندا هەر يێ ويە، و زڤرينا هەوە هەر ب بال ويڤە يە.

قُلْ أَرَءَيْتُمْ إِن جَعَلَ ٱللَّهُ عَلَيْكُمُ ٱلَّيْلَ سَرْمَدًا إِلَىٰ يَوْمِ
ٱلْقِيَٰمَةِ مَنْ إِلَٰهٌ غَيْرُ ٱللَّهِ يَأْتِيكُم بِضِيَآءٍ ۖ أَفَلَا تَسْمَعُونَ ﴿٧١﴾
قُلْ أَرَءَيْتُمْ إِن جَعَلَ ٱللَّهُ عَلَيْكُمُ ٱلنَّهَارَ سَرْمَدًا إِلَىٰ
يَوْمِ ٱلْقِيَٰمَةِ مَنْ إِلَٰهٌ غَيْرُ ٱللَّهِ يَأْتِيكُم بِلَيْلٍ تَسْكُنُونَ
فِيهِ ۖ أَفَلَا تُبْصِرُونَ ﴿٧٢﴾ وَمِن رَّحْمَتِهِۦ جَعَلَ لَكُمُ ٱلَّيْلَ
وَٱلنَّهَارَ لِتَسْكُنُوا۟ فِيهِ وَلِتَبْتَغُوا۟ مِن فَضْلِهِۦ وَلَعَلَّكُمْ
تَشْكُرُونَ ﴿٧٣﴾ وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ فَيَقُولُ أَيْنَ شُرَكَآءِىَ ٱلَّذِينَ
كُنتُمْ تَزْعُمُونَ ﴿٧٤﴾ وَنَزَعْنَا مِن كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا فَقُلْنَا
هَاتُوا۟ بُرْهَٰنَكُمْ فَعَلِمُوٓا۟ أَنَّ ٱلْحَقَّ لِلَّهِ وَضَلَّ عَنْهُم
مَّا كَانُوا۟ يَفْتَرُونَ ﴿٧٥﴾ ۞ إِنَّ قَٰرُونَ كَانَ مِن قَوْمِ مُوسَىٰ
فَبَغَىٰ عَلَيْهِمْ ۖ وَءَاتَيْنَٰهُ مِنَ ٱلْكُنُوزِ مَآ إِنَّ مَفَاتِحَهُۥ لَتَنُوٓأُ
بِٱلْعُصْبَةِ أُو۟لِى ٱلْقُوَّةِ إِذْ قَالَ لَهُۥ قَوْمُهُۥ لَا تَفْرَحْ ۖ إِنَّ ٱللَّهَ
لَا يُحِبُّ ٱلْفَرِحِينَ ﴿٧٦﴾ وَٱبْتَغِ فِيمَآ ءَاتَىٰكَ ٱللَّهُ ٱلدَّارَ ٱلْءَاخِرَةَ ۖ
وَلَا تَنسَ نَصِيبَكَ مِنَ ٱلدُّنْيَا ۖ وَأَحْسِن كَمَآ أَحْسَنَ ٱللَّهُ إِلَيْكَ ۖ
وَلَا تَبْغِ ٱلْفَسَادَ فِى ٱلْأَرْضِ ۖ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يُحِبُّ ٱلْمُفْسِدِينَ ﴿٧٧﴾

﴿٧١﴾ [هەی موحەمەد] بێژە [وان]: کا بێژنە من ئەگەر خودێ هەتا ڕۆژا قیامەتێ، بەردەوام ل هەوە بکەتە شەڤ [و بێ ڤەبڕین درێژ بکەت] کیژ پەرستی [ژ ئەوێت هوین دپەرێسن] هەیە ژ بلی خودێ بشێت، بۆ هەوە ڕۆناهیەکێ بینیت؟! ڤێجا ما هوین گوهێت خۆ ڤەناکەن، تێ بگەهن. ﴿٧٢﴾ بێژە: کا بێژنە من ئەگەر خودێ هەتا ڕۆژا قیامەتێ، بەردەوام ل هەوە بکەتە ڕۆژ، کیژ پەرستی ژ بلی خودێ هەیە، بشێت بۆ هەوە شەڤەکێ بینیت، هوین تێدا ڤەهەسن؟! ڤێجا ما هوین د بێ چاڤن، نابینن. ﴿٧٣﴾ و ژ دلۆڤانیا خۆ شەڤ و ڕۆژ یێت بۆ هەوە داین، دا د شەڤێدا ڤەهەسن، و دا د ڕۆژێدا ژ ڕزقێ وی بخوازن [تێدا شۆل بکەن]، و دا هوین سوپاسیا خودایێ خۆ بکەن. ﴿٧٤﴾ و ڕۆژا [خودێ] گازی وان دکەت، و دبێژیت: کا هەڤپشکێت هەوە ژ درەو بۆ من چێ دکرن، ل کیڤەنە [بلا هاریکاریا هەوە بکەن]. ﴿٧٥﴾ و ڕۆژا ئەم ژ ناڤ هەر ملەتەکی شاهدەکی دەردئێخین [دا شادەییێ ل سەر کریارێت وان بدەت، ئەو ژی پێغەمبەرێ وان ب خۆیە] و دبێژنە وان (موشرکان): کا بەلگە و نیشانێت خۆ بینن [کو هەڤپشک من یێت هەین]، هنگی دێ زانن خودێ ئێکە، و بێ بێ هەڤال و هەڤپشکە، و ئەو هزر و تەخمینا وان دکر [ئانکو مەهدەر و بەرەڤانیا بوتان]، ل وان بەرزەبوو [و نەما]. ﴿٧٦﴾ ب ڕاستی قاروون ژ ملەتێ مووسایی بوو، ڤێجا خۆ مەزن کر ل سەر سەرێ ملەتێ خۆ، و ستەم ل وان کر، و مە هند گەنجخانە دابوونێ، هەتا ڕاکرنا کلیلێت وان ژی، بۆ دەستەکەکا ب هێزا زەلامان یا گران بوو، وەختێ ملەتێ وی [ئەوێت باوەری ئینایین] گۆتیێ: د سەردا نەچە و بەتران نەبە، ب ڕاستی خودێ حەژ بەترانان ناکەت. ﴿٧٧﴾ و ب وی تشتێ خودێ دایە تە، ئاخرەتێ بخوازە، و بارا خۆ ژ دنیایێ ژی ژ بیر نەکە، و کا چاوا خودێ قەنجی د گەل تە کریە، تو ژی وەسا قەنجیێ [دگەل بەندەیێت وی] بکە، و د ئەردیدا ل دویڤ خرابیێ نەگەڕە، ب ڕاستی خودێ حەژ خرابکەران ناکەت.

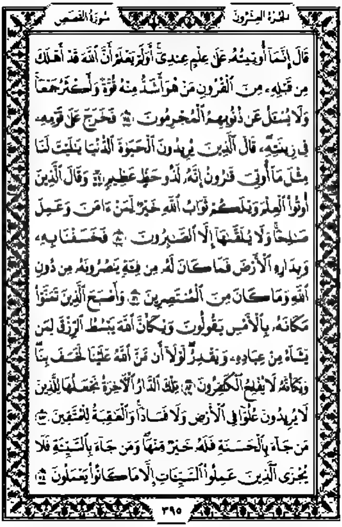

الجزء العشرون سورة القصص

قَالَ إِنَّمَآ أُوتِيتُهُۥ عَلَىٰ عِلۡمٍ عِندِيٓۚ أَوَلَمۡ يَعۡلَمۡ أَنَّ ٱللَّهَ قَدۡ أَهۡلَكَ
مِن قَبۡلِهِۦ مِنَ ٱلۡقُرُونِ مَنۡ هُوَ أَشَدُّ مِنۡهُ قُوَّةٗ وَأَكۡثَرُ جَمۡعٗاۚ
وَلَا يُسۡـَٔلُ عَن ذُنُوبِهِمُ ٱلۡمُجۡرِمُونَ ﴿٧٨﴾ فَخَرَجَ عَلَىٰ قَوۡمِهِۦ
فِي زِينَتِهِۦۖ قَالَ ٱلَّذِينَ يُرِيدُونَ ٱلۡحَيَوٰةَ ٱلدُّنۡيَا يَٰلَيۡتَ لَنَا
مِثۡلَ مَآ أُوتِيَ قَٰرُونُ إِنَّهُۥ لَذُو حَظٍّ عَظِيمٖ ﴿٧٩﴾ وَقَالَ ٱلَّذِينَ
أُوتُواْ ٱلۡعِلۡمَ وَيۡلَكُمۡ ثَوَابُ ٱللَّهِ خَيۡرٞ لِّمَنۡ ءَامَنَ وَعَمِلَ
صَٰلِحٗاۚ وَلَا يُلَقَّىٰهَآ إِلَّا ٱلصَّٰبِرُونَ ﴿٨٠﴾ فَخَسَفۡنَا بِهِۦ
وَبِدَارِهِ ٱلۡأَرۡضَ فَمَا كَانَ لَهُۥ مِن فِئَةٖ يَنصُرُونَهُۥ مِن دُونِ
ٱللَّهِ وَمَا كَانَ مِنَ ٱلۡمُنتَصِرِينَ ﴿٨١﴾ وَأَصۡبَحَ ٱلَّذِينَ تَمَنَّوۡاْ
مَكَانَهُۥ بِٱلۡأَمۡسِ يَقُولُونَ وَيۡكَأَنَّ ٱللَّهَ يَبۡسُطُ ٱلرِّزۡقَ لِمَن
يَشَآءُ مِنۡ عِبَادِهِۦ وَيَقۡدِرُۖ لَوۡلَآ أَن مَّنَّ ٱللَّهُ عَلَيۡنَا لَخَسَفَ بِنَاۖ
وَيۡكَأَنَّهُۥ لَا يُفۡلِحُ ٱلۡكَٰفِرُونَ ﴿٨٢﴾ تِلۡكَ ٱلدَّارُ ٱلۡأٓخِرَةُ نَجۡعَلُهَا لِلَّذِينَ
لَا يُرِيدُونَ عُلُوّٗا فِي ٱلۡأَرۡضِ وَلَا فَسَادٗاۚ وَٱلۡعَٰقِبَةُ لِلۡمُتَّقِينَ ﴿٨٣﴾
مَن جَآءَ بِٱلۡحَسَنَةِ فَلَهُۥ خَيۡرٞ مِّنۡهَاۖ وَمَن جَآءَ بِٱلسَّيِّئَةِ فَلَا
يُجۡزَى ٱلَّذِينَ عَمِلُواْ ٱلسَّيِّـَٔاتِ إِلَّا مَا كَانُواْ يَعۡمَلُونَ ﴿٨٤﴾

٣٩٥

﴿٧٨﴾ قاروونی گۆت: ب ڕاستی [ئەڤ زەنگینییە، و ئەڤ مالە] من ب زانینا خۆ یێ پەیداکری، ما وی نەدزانی کو ب ڕاستی خودێ بەری وی، گەلەك ملەتێت ژ وی ب هێزتر و تێرمالتر، یێت د هیلاك برین؟! و پسیارا گونەهکاران ژ گونەهێت وان نائێتەکرن [هەجەتەکێ بۆ خۆ بگرن، بۆ هەجەتێ پسیار ژ وان نائێتە کرن، هەکە وەکێ دی پسیار ب خۆ هەر یا هەی، خودێ دبێژیت: ﴿ فَوَرَبِّكَ لَنَسۡـَٔلَنَّهُمۡ أَجۡمَعِينَ ﴾]. ﴿٧٩﴾ ڤێجا [جارەکێ] قاروون ب خەمل و کەشخەییا خۆڤە، دەرکەڤتە ناڤ ملەتێ خۆ، ئەوێت گەلەك حەژ ژیانا دنیایێ دکەن، گۆتن: خۆزی ئەو تشتێ خودێ دایییە قاروونی، دابایە مە ژی [ئانکو خۆزی ئەم ژی وەکی وی زەنگین بباینە]، ب ڕاستی ئەو خودان شەنسەکێ مەزنە. ﴿٨٠﴾ و ئەوێت تێگەهشتی گۆتن: وەی بۆ هەوە، خەلاتێ خودێ بۆ وان ئەوێت باوەری ئینایین و کار و کریارێت باش کرین چێترە [ژ دنیایێ هەمییێ، نەبەس ژ ئەڤا خودێ دایییە قاروونی]، و کەس ناگەهیتە ڤی خەلاتی [یان بۆ کەسێ هەلناکەڤیت بگەهیتێ]، ئەو نەبن یێت سەبرکێش [ل سەر عیادەتان، و هێلانا دلخوازییان].

﴿٨١﴾ ڤێجا مە ئەو [مەخسەد قاروون] ب مال و خانیڤە، د ئەردیدا برە خوار، و وی چو دەستەك نەبوون، غەیری خودێ، هاریکارییا وی بکەن، و ئەو ب خۆ ژی نەدشیا هاریکارییا خۆ بکەت. ﴿٨٢﴾ و ئەوێت دوهی خۆزی دخواست، شوینا قاروونی بانە [ئەڤرۆ] یێ دبێژن: ئاخ! [ئەو چ خۆزی بوو، مە خواستی] هۆسانە خودێ بۆ هەر بەندەیێ بڤێت ژ بەندەیێت خۆ، ڕزقێ وی بەرفرەه و کێم دکەت [ئانکو دان و نەدانا ڕزقی، ب قەدریڤە نە یاگرێدایییە]، و ئەگەر خودێ کەرەم د گەل مە نەکربایە، دا مە ژی د ئەردیدا بەت، [ڤێجا پەشێمان بوون، و گۆتن:] هەچکو گاور سەرفەراز نابن. ﴿٨٣﴾ ئەڤا تە بهیسی، و سالۆخا وێ بۆ تە هاتی ژیانا ئاخرەتێیە، ئەم دێ دەینە وان ئەوێت نە مەزناتی و نە ستەم د ئەردیدا دڤێت، نە ژی خرابی، و دویماهیکا باش هەر یا پارێزکارانە. ﴿٨٤﴾ هەر کەسێ بێت و خێرەك هەبیت، ژ وێ خێرێ چێتر دێ بۆ هەبیت، و هەر کەسێ بێت و گونەهەك هەبیت، ئەوێت گونەه کرین ب وان گونەهێت وان کرین پێڤەتر نائێتە جزاکرن.

﴿٨٥﴾ ئەوێ قورئان بۆ تە ئینایــە خوار، و ل سەر تە واجب کری [بخوینی و کار پێ بکەی، و بگەهینی] جارەکا دی دێ تە زڤڕینیتەڤە مەکەهێ [یان پشتی مرنێ جارەکا دی دێ تە ساخکەت بۆ قیامەتێ، دا پسیارا تە ل سەر قورئانێ بێتەکرن] بێژە: خودایێ من [ژمن و هەوە] چێتر ڕاستەڕێکریان دنیاسیت [و دزانیت کی پتر هێژایی خەلاتییە]، و کا کی د گومڕاییەکا ئاشکەرادایە [ئەز یان هوین]؟ ﴿٨٦﴾ و تو نە ل هیڤییێ بووی، ئەڤ قورئانە ب وەحی بۆ تە بێتە خوار، بەلێ دلۆڤانییەك بوو ژ خودایێ تە، ڤێجا بۆ گاوران نەبە پشتەڤان [ئانکو دەڤەرمیێ بۆ وان نەکە]. ﴿٨٧﴾ بلا ئەو [گاور و موشرك] تە ژ جهێنان و کارپێکرنا قورئانێ نەدەنە پاش، پشتی بۆ تە هاتییە خوارێ، و بۆ ڕێکا خودایێ خۆ گازی خەلکی بکە، و نەبە ژ وان یێت هەڤال و هەڤپشکان بۆ چێ دکەن. ﴿٨٨﴾ و چو پەرستییان د گەل خودێ نەپەرێسە، چو پەرستییێت ڕاست و دورست نینن، ئەو نەبیت، و هەمی تشت دێ چن و نامینن، ئەو نەبیت، ژێکڤەکرن و حوکم د ناڤبەرا بەندەیێت ویدا یێ ویە، و هوین هەر دێ ب بال ویڤە زڤڕن.

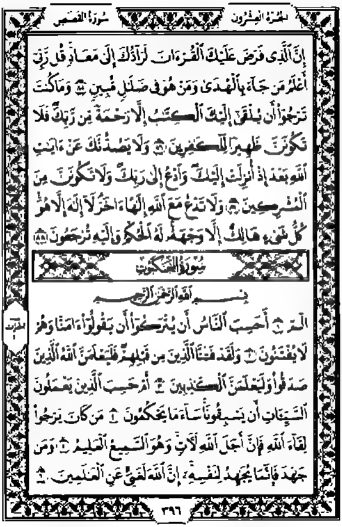

الجزء العشرون سورة القصص

إِنَّ ٱلَّذِي فَرَضَ عَلَيۡكَ ٱلۡقُرۡءَانَ لَرَآدُّكَ إِلَىٰ مَعَادٖۚ قُل رَّبِّيٓ
أَعۡلَمُ مَن جَآءَ بِٱلۡهُدَىٰ وَمَنۡ هُوَ فِي ضَلَٰلٖ مُّبِينٖ ﴿٨٥﴾ وَمَا كُنتَ
تَرۡجُوٓاْ أَن يُلۡقَىٰٓ إِلَيۡكَ ٱلۡكِتَٰبُ إِلَّا رَحۡمَةٗ مِّن رَّبِّكَۖ فَلَا
تَكُونَنَّ ظَهِيرٗا لِّلۡكَٰفِرِينَ ﴿٨٦﴾ وَلَا يَصُدُّنَّكَ عَنۡ ءَايَٰتِ
ٱللَّهِ بَعۡدَ إِذۡ أُنزِلَتۡ إِلَيۡكَۖ وَٱدۡعُ إِلَىٰ رَبِّكَۖ وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ
ٱلۡمُشۡرِكِينَ ﴿٨٧﴾ وَلَا تَدۡعُ مَعَ ٱللَّهِ إِلَٰهًا ءَاخَرَۘ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَۚ
كُلُّ شَيۡءٍ هَالِكٌ إِلَّا وَجۡهَهُۥۚ لَهُ ٱلۡحُكۡمُ وَإِلَيۡهِ تُرۡجَعُونَ ﴿٨٨﴾

سُورَةُ ٱلۡعَنكَبُوتِ

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

مكية

الٓمٓ ﴿١﴾ أَحَسِبَ ٱلنَّاسُ أَن يُتۡرَكُوٓاْ أَن يَقُولُوٓاْ ءَامَنَّا وَهُمۡ
لَا يُفۡتَنُونَ ﴿٢﴾ وَلَقَدۡ فَتَنَّا ٱلَّذِينَ مِن قَبۡلِهِمۡۖ فَلَيَعۡلَمَنَّ ٱللَّهُ ٱلَّذِينَ
صَدَقُواْ وَلَيَعۡلَمَنَّ ٱلۡكَٰذِبِينَ ﴿٣﴾ أَمۡ حَسِبَ ٱلَّذِينَ يَعۡمَلُونَ
ٱلسَّيِّـَٔاتِ أَن يَسۡبِقُونَاۚ سَآءَ مَا يَحۡكُمُونَ ﴿٤﴾ مَن كَانَ يَرۡجُواْ
لِقَآءَ ٱللَّهِ فَإِنَّ أَجَلَ ٱللَّهِ لَأٓتٖۚ وَهُوَ ٱلسَّمِيعُ ٱلۡعَلِيمُ ﴿٥﴾ وَمَن
جَٰهَدَ فَإِنَّمَا يُجَٰهِدُ لِنَفۡسِهِۦٓۚ إِنَّ ٱللَّهَ لَغَنِيٌّ عَنِ ٱلۡعَٰلَمِينَ ﴿٦﴾

٣٩٦

سۆرەتا عەنکەبووت

ل مەکەهێ هاتییە خوارێ (٦٩) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحیم

﴿١﴾ هۆسا دێتە خواندن (ئەلف، لام، میم) ل دۆر ڕاڤەکرنا ڤان تیپان، بزڤڕە دەستپێکا سۆرەتا بەقەرە. ﴿٢﴾ ئەرێ ما مرۆڤ ل وێ هزرێنە، گاڤا گۆتن: مە باوەری [ب خودێ] ئینا [دێ ئێنە هێلان، و ئەزیەت ناگەهیتە وان]، و نائێنە جەرباندن و ئمتیحانکرن [ب گەلەك ڕەنگێت جەرباندن و ئمتیحانان]. ﴿٣﴾ و ب سویند ئەوێت بەری وان [ژ ئاگرێت پێغەمبەران]، مە [ب هەمی ڕەنگێت نەخۆشییان] جەرباندن [و ڤان ژی، مادەم ئەو دبێژن مە باوەری ئینا، و خۆ ژ خودان باوەران ددانن، دێ وان ب نەخۆشییان جەرببینن]، دا خودێ ئەوێت ڕاست [د گۆتنا خۆ یا بۆریدا: (مە باوەری ئینا)] ژ ئەوێت درەوین، ئاشکەرا بکەت [و دیار بکەت کا کی یێ ڕاستە، وەختێ دبێژیت مە باوەری ئینا، و کا کی درەوان دکەت؟].

﴿٤﴾ یان ژی ئەوێت کریارێت خراب کرین [ئەوێت چو پویتەی نەدەنە گونەهێ، و گونەهـ ل دەڤ وان چو نە]، وێ هزرێ دکەن ئەم نەشێین وان ئێزا بدەین، و ئەو دێ ژ ئێزایا مە ڕەڤن، پیسە هزرە ئەو دکەن [وەختێ ئەو وێ هزرێ دکەن، کو ئەو دێ ژ ئێزایا خودێ قورتال بن]. ﴿٥﴾ و هەر کەسێ هیڤییا خەلاتێ خودێ هەی [یان ژی ژ حسابا وی بترسیت، یان ژی ژ دیتنا وی بترسیت]، [بلا کارەکێ باش بکەت و چو هەڤپشکان بۆ خودێ چێ نەکەت]، ب ڕاستی وەختێ خودێ بۆ قیامەتێ و حسابێ دەستنیشانکری، هەر دێ ئێت [ڤێجا بلا بۆ وێ ڕۆژێ بکەن]، و خودێ ب خۆ گوهدێرە [بۆ هەر تشتەکێ بەندەیێت وی دبێژن]، و زیندە زانایە [بۆ هەر تشتەکی]. ﴿٦﴾ و هەر کەسێ جیهادێ [دگەل خۆ، یان د گەل شەیتانی، یان د گەل گاوران] بکەت، ب ڕاستی ئەو بۆ خۆ جیهادێ دکەت [چونکی مفا و فێقییێ وێ جیهادێ، هەر ل وی دزڤڕیت، و خودێ پاکی ب جیهادا کەسێ نینە، چ د گەل خۆ و نەفسا خۆ، چ ژی د گەل ئێکێ دی]، ب ڕاستی خودێ پاکی ب کەسێ نینە [نە هەوجەیی ب پەرستنا وان هەیە، نە ژی گونەهـ و نەگوهدارییا وان زیانێ دگەهینێ].

وَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّٰلِحَٰتِ لَنُكَفِّرَنَّ عَنۡهُمۡ سَيِّـَٔاتِهِمۡ
وَلَنَجۡزِيَنَّهُمۡ أَحۡسَنَ ٱلَّذِي كَانُواْ يَعۡمَلُونَ ٧ وَوَصَّيۡنَا ٱلۡإِنسَٰنَ
بِوَٰلِدَيۡهِ حُسۡنٗاۖ وَإِن جَٰهَدَاكَ لِتُشۡرِكَ بِي مَا لَيۡسَ لَكَ بِهِۦ عِلۡمٞ
فَلَا تُطِعۡهُمَآۚ إِلَيَّ مَرۡجِعُكُمۡ فَأُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمۡ تَعۡمَلُونَ ٨
وَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّٰلِحَٰتِ لَنُدۡخِلَنَّهُمۡ فِي ٱلصَّٰلِحِينَ ٩
وَمِنَ ٱلنَّاسِ مَن يَقُولُ ءَامَنَّا بِٱللَّهِ فَإِذَآ أُوذِيَ فِي ٱللَّهِ جَعَلَ
فِتۡنَةَ ٱلنَّاسِ كَعَذَابِ ٱللَّهِۖ وَلَئِن جَآءَ نَصۡرٞ مِّن رَّبِّكَ لَيَقُولُنَّ
إِنَّا كُنَّا مَعَكُمۡۚ أَوَلَيۡسَ ٱللَّهُ بِأَعۡلَمَ بِمَا فِي صُدُورِ ٱلۡعَٰلَمِينَ ١٠
وَلَيَعۡلَمَنَّ ٱللَّهُ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَلَيَعۡلَمَنَّ ٱلۡمُنَٰفِقِينَ ١١
وَقَالَ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ لِلَّذِينَ ءَامَنُواْ ٱتَّبِعُواْ سَبِيلَنَا
وَلۡنَحۡمِلۡ خَطَٰيَٰكُمۡ وَمَا هُم بِحَٰمِلِينَ مِنۡ خَطَٰيَٰهُم مِّن
شَيۡءٍۖ إِنَّهُمۡ لَكَٰذِبُونَ ١٢ وَلَيَحۡمِلُنَّ أَثۡقَالَهُمۡ وَأَثۡقَالٗا مَّعَ
أَثۡقَالِهِمۡۖ وَلَيُسۡـَٔلُنَّ يَوۡمَ ٱلۡقِيَٰمَةِ عَمَّا كَانُواْ يَفۡتَرُونَ ١٣
وَلَقَدۡ أَرۡسَلۡنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوۡمِهِۦ فَلَبِثَ فِيهِمۡ أَلۡفَ سَنَةٍ
إِلَّا خَمۡسِينَ عَامٗا فَأَخَذَهُمُ ٱلطُّوفَانُ وَهُمۡ ظَٰلِمُونَ ١٤

﴿٧﴾ و ئەوێت باوەری ئینایین و کار و کریارێت باش کرین، ب ڕاستی ئەم دێ گونەهێت وان ڕاکەین و ژێبەین، [و ڕۆژا قیامەتێ] و ئەم دێ ب چێترین کریارێت وان، وان خەلاتکەین. ﴿٨﴾ و مە ئەمرێ مرۆڤان بێ کری، قەنجی و باشیێ د گەل دەیبابێت خۆ بکەن، و ئەگەر ئەو ژ تە بخوازن و خۆ ب ئەڤە بوەستینن، دا تو وی تشتێ تە زانین پێ نەی، بۆ مە بکەیە هەڤال و هەڤپشک، ڤێجا تو گوهێ خۆ نەدە وان [بۆ گونەهێ، چ شرک چ هەر گونەهەکا دی] و زڤرینا هەوە ب بال من ڤەیە، ڤێجا هەر ئێکی ل دویڤ کارێ ئەو دکەت دێ جزاکەین [ئەڤە مزگینیەکا خۆشە، بۆ وی یێ باش د گەل دەیبابێت خۆ و ڕێکا ڕاست گرتی، و گەفە بۆ وی یێ د گەل دەیبابێت خۆ خراب و ڕێکا خراب گرتی]. ﴿٩﴾ و ئەوێت باوەری ئینایین و کار و کریارێت باش کرین، ب ڕاستی ئەم [د بەحەشتێدا] دێ وان دەینە د گەل خۆش مرۆڤان. ﴿١٠﴾ و ژ مرۆڤان یێ هەی دبێژیت من باوەری ب خودێ ئینا، و گاڤا ئەو [ژ بەر باوەری ئینانا خۆ و] بۆ خودێ [و د ڕێکا خودێدا] هاتە ئەزیەتدان [و نەخۆشی و زیان گەهشتێ]، ئەزیەت و زیانا مرۆڤان وەکی ئیزایا خودێ ددانیت [دا بۆ خۆ بکەتە هەجەت، باوەرییێ بهێلیت و سەبری نەکێشیت، و گوهدارییا وان مرۆڤان بکەت ل سەر تشتێ ئەو ژێ دخوازن، هەلبەت ژ ترسا ئیزایا وان، کا چاوا مرۆڤێ موسلمان ژ ترسا ئیزایا خودێ گاورییێ دهێلیت، و گوهدارییا خودێ دکەت و تشتێ ئەمرێ وی پێ هاتیە کرن ب جهـ دئینیت]، و ئەگەر سەرکەفتنەک ژ خودایێ تە بێت، دێ بێژن: نێ ئەم ژی د گەل هەوە بووین [مە ژی د دەستکەفتیاندا پشکدار بکەن]، ئەرێ ما خودێ ئەوا د دلێ خەلکیدا، چێتر نوزانیت [ئانکو ئەو ژ وان چێتر دزانیت، کا چ د دلێت وان ب خۆدا هەیە]. ﴿١١﴾ ب ڕاستی خودێ ئەوێت باوەری ئینایین [و دلسۆژ د باوەرییا خۆدا] و دوورویان، دێ ژێک ئاشکەراکەت. ﴿١٢﴾ و ئەوێت گاور بووین [ئانکو گاوران] گۆتنە ئەوێت باوەری ئینایین [ئانکو موسلمانان]: ل دویڤ مە وەرن و وەرنە سەر ڕێکا مە، ئەم دێ گونەهێت هەوە ب ستۆیێ خۆڤە گرین، و ئەو چو ژ گونەهێت وان هەلناگرن [ئەوێت وان ب ستۆیێ خۆڤە گرتین]، ب ڕاستی ئەو درەوان دکەن. ﴿١٣﴾ [بەلێ] ب ڕاستی ئەو [گاور و خودانێت ئاخفتنا: (ئەگەر گونەهـ بیت، ئەم دێ گونەهێت هەوە هەلگرین)] دێ گونەهێت خۆ، و هندەک گونەهێت دی ژی د گەل گونەهێت خۆ هەلگرن [گونەهێت خۆ و گونەهێت وان ئەوێت وان د سەردابرین و ژ ڕێکا ڕاست دەرئێخستین]، و بێ شک ڕۆژا قیامەتێ، دێ پسیارا وێ درەوا وان دکر [کو دێ گونەها غەیری خۆ هەلگرن] ژ وان ئێتەکرن. ﴿١٤﴾ و ب سویند مە نووح، پێغەمبەر هنارتە دەڤ ملەتێ وی، ڤێجا هزار کێم پێنجی سالان، ما د ناڤ واندا [بەردەوام گازی وان دکر، د گەل هندێ ژی ژ بلی کێمەکێ، کەسێ دی باوەری پێ نەئینا و بەردەوام ئەزیەتا وی دهاتەکرن و وی سەبر دکێشا، ڤێجا دڤێت، هەی موحەمەد، تو پتر بێنا خۆ فرەهـ بکەی، چونکی ئەڤە چەندەکا کێمە تو د ناڤ ملەتێ خۆدا، د گەل هندێ ژی هەژمارا ئەوێت باوەری ب تە ئینایی، گەلەکن]، ڤێجا ئەو ب بەر تۆفانێ [ئاڤا بۆش و گەلەک] کەفتن، و ئەو یێت ستەمکار بوون.

فَأَنجَيۡنَٰهُ وَأَصۡحَٰبَ ٱلسَّفِينَةِ وَجَعَلۡنَٰهَآ ءَايَةٗ لِّلۡعَٰلَمِينَ ﴿١٥﴾
وَإِبۡرَٰهِيمَ إِذۡ قَالَ لِقَوۡمِهِ ٱعۡبُدُواْ ٱللَّهَ وَٱتَّقُوهُۖ ذَٰلِكُمۡ
خَيۡرٞ لَّكُمۡ إِن كُنتُمۡ تَعۡلَمُونَ ﴿١٦﴾ إِنَّمَا تَعۡبُدُونَ مِن
دُونِ ٱللَّهِ أَوۡثَٰنٗا وَتَخۡلُقُونَ إِفۡكًاۚ إِنَّ ٱلَّذِينَ تَعۡبُدُونَ مِن
دُونِ ٱللَّهِ لَا يَمۡلِكُونَ لَكُمۡ رِزۡقٗا فَٱبۡتَغُواْ عِندَ ٱللَّهِ ٱلرِّزۡقَ
وَٱعۡبُدُوهُ وَٱشۡكُرُواْ لَهُۥٓۖ إِلَيۡهِ تُرۡجَعُونَ ﴿١٧﴾ وَإِن تُكَذِّبُواْ
فَقَدۡ كَذَّبَ أُمَمٞ مِّن قَبۡلِكُمۡۖ وَمَا عَلَى ٱلرَّسُولِ إِلَّا ٱلۡبَلَٰغُ
ٱلۡمُبِينُ ﴿١٨﴾ أَوَلَمۡ يَرَوۡاْ كَيۡفَ يُبۡدِئُ ٱللَّهُ ٱلۡخَلۡقَ ثُمَّ
يُعِيدُهُۥٓۚ إِنَّ ذَٰلِكَ عَلَى ٱللَّهِ يَسِيرٞ ﴿١٩﴾ قُلۡ سِيرُواْ فِي ٱلۡأَرۡضِ
فَٱنظُرُواْ كَيۡفَ بَدَأَ ٱلۡخَلۡقَۚ ثُمَّ ٱللَّهُ يُنشِئُ ٱلنَّشۡأَةَ ٱلۡأٓخِرَةَۚ
إِنَّ ٱللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيۡءٖ قَدِيرٞ ﴿٢٠﴾ يُعَذِّبُ مَن يَشَآءُ وَيَرۡحَمُ
مَن يَشَآءُۖ وَإِلَيۡهِ تُقۡلَبُونَ ﴿٢١﴾ وَمَآ أَنتُم بِمُعۡجِزِينَ فِي
ٱلۡأَرۡضِ وَلَا فِي ٱلسَّمَآءِۖ وَمَا لَكُم مِّن دُونِ ٱللَّهِ مِن
وَلِيّٖ وَلَا نَصِيرٖ ﴿٢٢﴾ وَٱلَّذِينَ كَفَرُواْ بِـَٔايَٰتِ ٱللَّهِ وَلِقَآئِهِۦٓ
أُوْلَٰٓئِكَ يَئِسُواْ مِن رَّحۡمَتِي وَأُوْلَٰٓئِكَ لَهُمۡ عَذَابٌ أَلِيمٞ ﴿٢٣﴾

﴿١٥﴾ ڤێجا مە ئەو و هندی د گەل د گەمیێدا رزگار کرن، و مە ئەو [گەمی، یان ئەو ڕویدان، یان ڕزگاربوون، یان جزاکرنا گاوران ب خەندقاندنێ] کرە چامە و نیشان بۆ خەلکی. ﴿١٦﴾ و ئیبراهیم ژی، مە پێغەمبەراتی دایێ، و مە بۆ ملەتێ وی هنارت، وەختێ گۆتیە ملەتێ خۆ خودێ ب تنێ بپەرێسن و ژ وی ب تنێ بترسن، ئەڤە [پەرستنا وی ب تنێ، و ترس ژ وی ب تنێ] بۆ هەوە [ژ شرکێ و پەرستنا بوتان] چێترە، ئەگەر هوین بزانن [کا چ بۆ هەوە باشە، و چ بۆ هەوە خرابە]. ﴿١٧﴾ ب ڕاستی ئەوێت هوین شوینا خودێ دپەرێسن، بەس بوت و پەیکەرن، و هوین درەوان دکەن [وەختێ هوین وان پەرستیان دپەرێسن، و دکەنە هەڤپشکێت خودێ، و دبێژن دێ بۆ مە بنە مەهدەرچی ل دەڤ خودێ]، ب ڕاستی ئەوێت هوین شوینا خودێ دپەرێسن، چو ڕزقی نادەنە هەوە، ڤێجا ڕزقی بۆ خۆ ژ خودێ ب تنێ بخوازن، و وی ب تنێ بپەرێسن، و شوکور و سوپاسیا وی ب تنێ بکەن، و هوین دێ هەر ب بال وی ب تنێڤە زڤڕن.

﴿١٨﴾ و ئەگەر هوین [پێغەمبەرێ خۆ] درەوین دانن، ب سویند هندەك ملەتێت دی ژی، بەری هەوە پێغەمبەرێت خۆ درەوین دانان [ڤێجا بۆ هەوە دیاربوو، کا چ ب سەرێ وان هات ژ بەر درەوین دانانا وان بۆ پێغەمبەرێت خۆ، ڤێجا ژ خۆ بترسن و ڤێ دوبپاهیکێ]، و ژ ڕاگەهاندنا ئاشکەرا پێڤەتر، چو یا دی ل سەر پێغەمبەری نینە. ﴿١٩﴾ ما ئەو [ئەوێت باوەری ب ڕوژا قیامەتێ نەی] نابینن، و نوزانن کا چاوا خودێ جارا ئێکێ ئەو داینە و چێکرینە [ئەو ژ نەبیێ پێت داین، و وان ژ چپکەکا ئاڤێ پشتی د چەند قوناخەکانرا دبەت، دمرددتیخیتە سەر دنیایێ، بلا بزانن ئەوێ ئەو هۆسا داین، دێ وان ساخکەتەڤە ژی]، پاشی دێ وان پشتی مرنێ ساخکەتەڤە ژی، ب ڕاستی ئەڤە [دان و مراندن و زڤڕاندن] ل بەر خودێ یا ب ساناهیە. ﴿٢٠﴾ بێژە [وان ئەوێت باوەری ب ڕوژا قیامەتێ نەی]: د ئەردیدا هەڕن و بەرێ خۆ بدەنێ، کا چاوا بۆ جارا ئێکێ خودێ چێکریان [دگەل گەلەکیا وان، و جودایا سروشت و زمان و ڕەنگێ وان] چێ دکەت [دا هوین عەجێبیا چێکرینێت خودێ ب چاڤ ببینن، و بزانن یێ جارا ئێکێ ددەت، جارا دویێ ب ساناهیتر دشێت ساخکەتەڤە]، پاشی خودێ [پشتی مرنێ] دێ وان بۆ قیامەتێ ڕاکەتەڤە، ب ڕاستی خودێ ل سەر هەمی تشتان یێ خودان شیانە. ﴿٢١﴾ هەر کەسێ بڤێت [و هێژایی هندێ بیت] دێ ئیزا دەت، و هەر کەسێ بڤێت دێ دلۆڤانییێ پێ بەت، و هوین دێ ب بال ویڤە زڤڕن [ئانکو جزادان و حەلانکرن د دەستێ وی ب تنێ دایە]. ﴿٢٢﴾ [گەلی مرۆڤان] هوین نەشێن خودێ نەچار بکەن کو هوین ژ ئیزایێ قورتال بن، نە ل ئەردی و نە ل ئەسمانی، و ژ خودێ پێڤەتر هەوە چو هاریکار و پشتەڤان نینن. ﴿٢٣﴾ و ئەوێت باوەری ب قورئانێ و ڕوژا قیامەتێ نەئینایین، ئەو یێت ژ دلۆڤانیا من بێ هیڤی بوویین، و بۆ ڤان ئیزایەکا ب ژان و دژوار یا هەی.

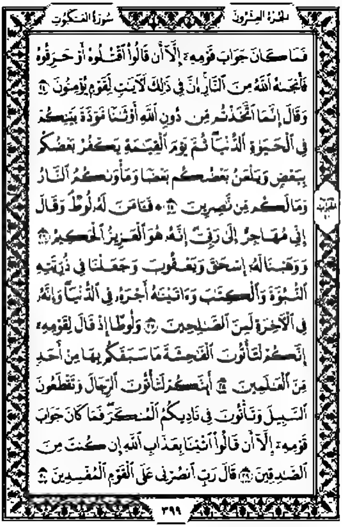

الجزء العشرون سورة العنكبوت

فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِۦٓ إِلَّآ أَن قَالُوا۟ ٱقْتُلُوهُ أَوْ حَرِّقُوهُ فَأَنجَىٰهُ ٱللَّهُ مِنَ ٱلنَّارِ ۚ إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَءَايَٰتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٢٤﴾ وَقَالَ إِنَّمَا ٱتَّخَذْتُم مِّن دُونِ ٱللَّهِ أَوْثَٰنًا مَّوَدَّةَ بَيْنِكُمْ فِى ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا ۖ ثُمَّ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ يَكْفُرُ بَعْضُكُم بِبَعْضٍ وَيَلْعَنُ بَعْضُكُم بَعْضًا وَمَأْوَىٰكُمُ ٱلنَّارُ وَمَا لَكُم مِّن نَّٰصِرِينَ ﴿٢٥﴾ ۞ فَـَٔامَنَ لَهُۥ لُوطٌ ۘ وَقَالَ إِنِّى مُهَاجِرٌ إِلَىٰ رَبِّىٓ ۖ إِنَّهُۥ هُوَ ٱلْعَزِيزُ ٱلْحَكِيمُ ﴿٢٦﴾ وَوَهَبْنَا لَهُۥٓ إِسْحَٰقَ وَيَعْقُوبَ وَجَعَلْنَا فِى ذُرِّيَّتِهِ ٱلنُّبُوَّةَ وَٱلْكِتَٰبَ وَءَاتَيْنَٰهُ أَجْرَهُۥ فِى ٱلدُّنْيَا ۖ وَإِنَّهُۥ فِى ٱلْءَاخِرَةِ لَمِنَ ٱلصَّٰلِحِينَ ﴿٢٧﴾ وَلُوطًا إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِۦٓ إِنَّكُمْ لَتَأْتُونَ ٱلْفَٰحِشَةَ مَا سَبَقَكُم بِهَا مِنْ أَحَدٍ مِّنَ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿٢٨﴾ أَئِنَّكُمْ لَتَأْتُونَ ٱلرِّجَالَ وَتَقْطَعُونَ ٱلسَّبِيلَ وَتَأْتُونَ فِى نَادِيكُمُ ٱلْمُنكَرَ ۖ فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِۦٓ إِلَّآ أَن قَالُوا۟ ٱئْتِنَا بِعَذَابِ ٱللَّهِ إِن كُنتَ مِنَ ٱلصَّٰدِقِينَ ﴿٢٩﴾ قَالَ رَبِّ ٱنصُرْنِى عَلَى ٱلْقَوْمِ ٱلْمُفْسِدِينَ ﴿٣٠﴾

٣٩٩

﴿٢٤﴾ ڤێجا بەرسڤا ملەتێ ئیبراهیمی ژ ڤێ پێڤەتر نەبوو، گۆتن: [هوین ئیبراهیمی] بکوژن یان بسۆژن، و [پشتی وان نەخشەیێ سۆتنێ بۆ کێشایی، و هاڤێتیە د ناڤ ئاگریدا] خودێ ئەو ژ ئاگری رزگارکر، ب راستی ئەڤە [رزگارکرنا ئیبراهیمی ژ ئاگرێ شاریایی] چامە و نیشانن، بۆ وان ئەوێت باوەرییێ دئینن. ﴿٢٥﴾ [و ئیبراهیمی] گۆت: ب راستی هوین ژ بلی خودێ پەیکەر و بوتان دپەرێسن، دا ڤیان و حەژێکرن د ژیانا دنیایێدا د ناڤبەرا هەوەدا هەبیت [و ل سەر کۆم ببن]، پاشی رۆژا قیامەتێ [ئەو حەژێکرنا ل سەر پویچییێ هاتی، نامینیت]، هوین دێ بەرائەتا خۆ ژ ئێکدو کەن، و دێ لەعنەتان ل ئێکدو کەن، و جهێ هەوە ئاگرە، و چو هاریکار ژی بۆ هەوە نابن. ﴿٢٦﴾ ڤێجا (لووط)ی باوەری پێ ئینا [برازایێ وی بوو، و کەسێ ئێکێ بوو باوەری پێ ئینایی]، و ئیبراهیمی گۆت: ب راستی ئەز دێ ژ بۆ خودایێ خۆ مشەخت بم [ئانکو ئەز دێ ژ ناڤ ملەتێ خۆ دەرکەڤمە وی جهێ خودێ بۆ من حەزکری]، ب راستی خودێ یێ دەستهەلاتدار و کاربنەجهە. ﴿٢٧﴾ و مە ئیسحاق و [کورێ ئیسحاقی] یەعقووب دانێ، و مە پێغەمبەراتی و دانا کتێبان ئێخستە د ناڤ دویندەها ویدا، و هێژ د دنیایێدا مە خەلاتێ وی دایێ [ژنەکا باش و عەیالەکێ ڤەنج، کو پێغەمبەراتی هەر د ناڤ واندا یا بەردەوام بیت]، و ئەو د ئاخرەتێدا ژی ژ کێژهاتی و سەرراستانە. ﴿٢٨﴾ بێژە وان ومختێ مە (لووط)، پێغەمبەر ژی بۆ ملەتێ وی هنارتی، و گۆتیە ملەتێ خۆ: ب راستی هوینێ پویچاتییەکێ دکەن کەسێ ژ خەلکی بەری هەوە نەکرییە. ﴿٢٩﴾ ئەرێ چاوا [هوین ژنان دهێلن و] دچنە دەڤ زەلامان، و رێکان دگرن [کوشتنێ دکەن، و مالێ تالان دکەن، یان ژی رێکێ ل رێڤنگان دگرن، دا پویچییێ د گەل وان بکەن]، و هوین کارێ کرێت [و یێ خودێ پێ نەخۆش، ب ئاشکەرایی] د دیوانێت خۆدا دکەن؟ ڤێجا بەرسڤا ملەتێ وی ژ هندێ پێڤەتر نەبوو، گۆتن: ئەگەر تو راست دبێژی، ئیزایا خودێ [ئەوا تو مە پێ دترسینی] بۆ مە بینە. ﴿٣٠﴾ گۆت: خودێوۆ، هاریکاریا من ل سەر ملەتێ خرابکار بکە.

وَلَمَّا جَآءَتۡ رُسُلُنَآ إِبۡرَٰهِيمَ بِٱلۡبُشۡرَىٰ قَالُوٓاْ إِنَّا مُهۡلِكُوٓاْ
أَهۡلِ هَٰذِهِ ٱلۡقَرۡيَةِۖ إِنَّ أَهۡلَهَا كَانُواْ ظَٰلِمِينَ ﴿٣١﴾
قَالَ إِنَّ فِيهَا لُوطٗاۚ قَالُواْ نَحۡنُ أَعۡلَمُ بِمَن فِيهَاۖ لَنُنَجِّيَنَّهُۥ
وَأَهۡلَهُۥٓ إِلَّا ٱمۡرَأَتَهُۥ كَانَتۡ مِنَ ٱلۡغَٰبِرِينَ ﴿٣٢﴾ وَلَمَّآ
أَن جَآءَتۡ رُسُلُنَا لُوطٗا سِيٓءَ بِهِمۡ وَضَاقَ بِهِمۡ ذَرۡعٗاۖ
وَقَالُواْ لَا تَخَفۡ وَلَا تَحۡزَنۡ إِنَّا مُنَجُّوكَ وَأَهۡلَكَ إِلَّا
ٱمۡرَأَتَكَ كَانَتۡ مِنَ ٱلۡغَٰبِرِينَ ﴿٣٣﴾ إِنَّا مُنزِلُونَ عَلَىٰٓ أَهۡلِ
هَٰذِهِ ٱلۡقَرۡيَةِ رِجۡزٗا مِّنَ ٱلسَّمَآءِ بِمَا كَانُواْ يَفۡسُقُونَ ﴿٣٤﴾
وَلَقَد تَّرَكۡنَا مِنۡهَآ ءَايَةَۢ بَيِّنَةٗ لِّقَوۡمٖ يَعۡقِلُونَ ﴿٣٥﴾
وَإِلَىٰ مَدۡيَنَ أَخَاهُمۡ شُعَيۡبٗا فَقَالَ يَٰقَوۡمِ ٱعۡبُدُواْ ٱللَّهَ
وَٱرۡجُواْ ٱلۡيَوۡمَ ٱلۡأٓخِرَ وَلَا تَعۡثَوۡاْ فِي ٱلۡأَرۡضِ مُفۡسِدِينَ ﴿٣٦﴾
فَكَذَّبُوهُ فَأَخَذَتۡهُمُ ٱلرَّجۡفَةُ فَأَصۡبَحُواْ فِي دَارِهِمۡ
جَٰثِمِينَ ﴿٣٧﴾ وَعَادٗا وَثَمُودَاْ وَقَد تَّبَيَّنَ لَكُم
مِّن مَّسَٰكِنِهِمۡۖ وَزَيَّنَ لَهُمُ ٱلشَّيۡطَٰنُ أَعۡمَٰلَهُمۡ
فَصَدَّهُمۡ عَنِ ٱلسَّبِيلِ وَكَانُواْ مُسۡتَبۡصِرِينَ ﴿٣٨﴾

﴿٣١﴾ و وەختێ هنارتییێت مە [کو ملیاکەتن] ب مزگینیڤە هاتینە دەف ئیبراهیمی، گۆتن: ب ڕاستی ئەم بێت هاتین، دا خەلکێ ڤی گوندی [گوندێ (لووط)ی سەدووم] د هیلاك بەین، ب ڕاستی خەلکێ وی گوندی بێت ستەمکار بوون. ﴿٣٢﴾ ئیبراهیمی گۆت: نێ (لووط) یێ تێدا [هوین دێ چاوا د هیلاك بەن] گۆتن: ئەم چێتر دزانین کا کی تێدایە، ب ڕاستی ئەم دێ وی و مرۆڤێت وی [ئەوێت باوەری پێ ئینایین ڕزگارکەین]، ژنا وی تێ نەبیت، دێ ژ وان بیت ئەوێت د ناڤ ئیزایێدا دمینن. ﴿٣٣﴾ ڤێجا وەختێ هنارتییێت مە [ل سەر ڕەنگێ مێڤانان] هاتینە دەف (لووط)ی، هاتنا وان پێ نەخۆش بوو، و ب هاتنا وان تەنگاڤ بوو [ترسیا دەستدرێژی ل سەر وان بێتەکرن]، و گۆتن: نەترسە [ل سەر مە ژ ملەتێ خۆ] و ب خەم نەکەڤە، ئەم دێ تە و مالا تە [ئەوێت باوەری ب تە ئینایین] ڕزگارکەین، ژنا تە تێ نەبیت، ئەو دێ ژ وان بیت ئەوێت د ناڤ ئیزایێدا دمینن. ﴿٣٤﴾ ب ڕاستی ژ بەر دەرکەفتنا وان ژ گوهداریا خودێ و پێغەمبەری، ئەم دێ ئیزایەکێ ژ ئەسمانی ب سەر خەلکێ ڤی گوندیدا ئینین. ﴿٣٥﴾ ب سویند مە نیشانەکا ئاشکەرا ژ گوندی هێلا [ئەو ژی کاڤلن]، بۆ وان یێت ئەقلێ خۆ ددەنە شۆلی و تێ دگەهن. ﴿٣٦﴾ و مە بۆ مەدیەن، برایێ وان شوعەیب هنارت، گۆت: ملەتێ من، خودێ بپەرێسن و ژ ڕۆژا قیامەتێ بترسن، و خرابیێ د ئەردیدا نەکەن. ﴿٣٧﴾ ڤێجا وان شوعەیب درەوین دانا، و ژ بەر هندێ بیڤەلەرزا ب هێز ئەو هنگاڤتن، و ئەو ل سەر چۆکان د خانییێت خۆڤە مرن و بێ بزاڤ مان. ﴿٣٨﴾ و مە عاد و (سەموود) ژی د هیلاك برن، و ب سویند [گەلی خەلکێ مەکەهێ] هیلاکا وان ژ کاڤلێت وان بۆ هەوە یا ئاشکەرایە، و شەیتانی کار و کریارێت وان بۆ وان جوانکرن [ڤێجا هزرکرن ئەو گاوری و نەگوهداریا ئەو دکەن، یا دورستە و ژ وێ چێترە یا پێغەمبەر دبێژن]، و ڕێکا باوەری ئینانێ ب خودێ و پێغەمبەری ل وان گرت، و ئەو ب خۆ یێت تێگەهشتی بوون [ئەگەر هزرا خۆ کربانە، دشیان هەقی و نەهەقییێ ژێك ڤاڤێرن، بەلێ ئاقلێ خۆ نەدانە شۆلی و هزرا خۆ نەکرن].

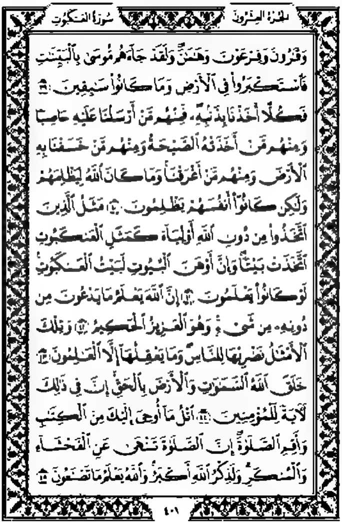

وَقَٰرُونَ وَفِرۡعَوۡنَ وَهَٰمَٰنَۖ وَلَقَدۡ جَآءَهُم مُّوسَىٰ بِٱلۡبَيِّنَٰتِ
فَٱسۡتَكۡبَرُواْ فِي ٱلۡأَرۡضِ وَمَا كَانُواْ سَٰبِقِينَ ٣٩
فَكُلًّا أَخَذۡنَا بِذَنۢبِهِۦۖ فَمِنۡهُم مَّنۡ أَرۡسَلۡنَا عَلَيۡهِ حَاصِبٗا
وَمِنۡهُم مَّنۡ أَخَذَتۡهُ ٱلصَّيۡحَةُ وَمِنۡهُم مَّنۡ خَسَفۡنَا بِهِ
ٱلۡأَرۡضَ وَمِنۡهُم مَّنۡ أَغۡرَقۡنَاۚ وَمَا كَانَ ٱللَّهُ لِيَظۡلِمَهُمۡ
وَلَٰكِن كَانُوٓاْ أَنفُسَهُمۡ يَظۡلِمُونَ ٤٠ مَثَلُ ٱلَّذِينَ
ٱتَّخَذُواْ مِن دُونِ ٱللَّهِ أَوۡلِيَآءَ كَمَثَلِ ٱلۡعَنكَبُوتِ
ٱتَّخَذَتۡ بَيۡتٗاۖ وَإِنَّ أَوۡهَنَ ٱلۡبُيُوتِ لَبَيۡتُ ٱلۡعَنكَبُوتِۚ
لَوۡ كَانُواْ يَعۡلَمُونَ ٤١ إِنَّ ٱللَّهَ يَعۡلَمُ مَا يَدۡعُونَ مِن
دُونِهِۦ مِن شَيۡءٖۚ وَهُوَ ٱلۡعَزِيزُ ٱلۡحَكِيمُ ٤٢ وَتِلۡكَ
ٱلۡأَمۡثَٰلُ نَضۡرِبُهَا لِلنَّاسِۖ وَمَا يَعۡقِلُهَآ إِلَّا ٱلۡعَٰلِمُونَ ٤٣
خَلَقَ ٱللَّهُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضَ بِٱلۡحَقِّۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ
لَأٓيَةٗ لِّلۡمُؤۡمِنِينَ ٤٤ ٱتۡلُ مَآ أُوحِيَ إِلَيۡكَ مِنَ ٱلۡكِتَٰبِ
وَأَقِمِ ٱلصَّلَوٰةَۖ إِنَّ ٱلصَّلَوٰةَ تَنۡهَىٰ عَنِ ٱلۡفَحۡشَآءِ
وَٱلۡمُنكَرِۗ وَلَذِكۡرُ ٱللَّهِ أَكۡبَرُۗ وَٱللَّهُ يَعۡلَمُ مَا تَصۡنَعُونَ ٤٥

﴿٣٩﴾ و قاروون و فیرعەون و هامان ژی، مە تەهیلان (د هیلاك برن)، و بێ شك مووسا بۆ وان ب موعجیزە و نیشانێت ئاشكەرا ڤە هات، بەلێ وان د ئەردیدا خۆ [ل سەر پەرستنا خودێ] مەزن دیتن، و ئەو نە ئەو بوون ژ ئیزایا مە قورتال بین. ﴿٤٠﴾ و مە هەر ئێك ب گونەها وی هنگافت، و مە هورەبایەكێ ب بەرەشێك ب سەر هندەكاندا هنارت، و هشكەقیژییەكا ب هێز هندەكێت دی هنگافتن، و هندەك ژ وان مە د ئەردیدا برنە خوارێ، و هندەكێت دی مە د ئاڤێدا خەندقاندن، و خودێ ستەم و نەهەقی ل وان نەكر، بەلێ وان ب خۆ ستەم و نەهەقی ل خۆ كر. ﴿٤١﴾ مەتەلا وان كەسان ئەوێت غەیری خودێ بۆ خۆ كرینە سەمیان و پشتەڤان [یان ژی ئەوێت بوت كرینە هەڤال و هەڤپشك بۆ خودێ]، وەكی مەتەلا تەڤنپیركێیە خانیەك بۆ خۆ چێ كریت [چونكی خانیێ تەڤنپیركێ چو مفایی ناگەهینیتێ، نە ژ گەرمێ و نە ژ سەرمایێ، و نە ژ بارانێ و نە ژ دژمنی دپارێزیت، هۆسا ئەوێت غەیری خودێ بۆ خۆ بكەنە پشتەڤان، ب چو رەنگان فایدەی ل وان ناكەن، و چو ژ وان نادەنە پاش]، و ب راستی لاوازترین و سستترین خانی، خانیێ تەڤنپیركێیە، ئەگەر ئەو بزانن. ﴿٤٢﴾ ب راستی خودێ دزانیت، ئەوێت ئەو ژ بلی وی دپەرێسن چو نینن [نە دشێن زیانێ بكەن، و نە مفایی دگەهینن]، و ئەو یێ سەردەست و كاربنەجهە. ﴿٤٣﴾ و ڤان نموونەیان ئەم بۆ مرۆڤان دیار دكەین، و كەس تێ ناگەهیت، زانا نەبن. ﴿٤٤﴾ و خودێ ئەرد و ئەسمان، ژ خۆ نەدایینە [بۆ حیكمەتەكێ یێت داین]، ب راستی ئەڤە [دانا ئەرد و ئەسمانان] چامە و نیشانەكە بۆ خودان باوەران. ﴿٤٥﴾ [هەی موحەممەد] هەر وەحییەكا بۆ تە ژ ڤێ قورئانێ هاتی، بخوینە [بخوینە و باوەر پێ بكە، و بكە كار]، و [وەسا] نڤێژێ بكە [وەكی فەرمانا تە پێ هاتییە كرن]، ب راستی نڤێژ بەرێ مرۆڤی ژ هەمی گونەهێت زێدەپێس، و كریارێت نە د گەل سروشتێ مرۆڤان، و كریارێت كرێت و نەشرین [ئەوێت شەریعەتێ دورست نەكرین] وەردگێریت، و نڤێژ ژ هەمی پەرستنێت دی مەزنترە، و خودێ دزانیت كا هوین چ دكەن.

۞ وَلَا تُجَٰدِلُوٓاْ أَهۡلَ ٱلۡكِتَٰبِ إِلَّا بِٱلَّتِي هِيَ أَحۡسَنُ إِلَّا
ٱلَّذِينَ ظَلَمُواْ مِنۡهُمۡۖ وَقُولُوٓاْ ءَامَنَّا بِٱلَّذِيٓ أُنزِلَ إِلَيۡنَا وَأُنزِلَ
إِلَيۡكُمۡ وَإِلَٰهُنَا وَإِلَٰهُكُمۡ وَٰحِدٞ وَنَحۡنُ لَهُۥ مُسۡلِمُونَ ﴿٤٦﴾
وَكَذَٰلِكَ أَنزَلۡنَآ إِلَيۡكَ ٱلۡكِتَٰبَۚ فَٱلَّذِينَ ءَاتَيۡنَٰهُمُ
ٱلۡكِتَٰبَ يُؤۡمِنُونَ بِهِۦۖ وَمِنۡ هَٰٓؤُلَآءِ مَن يُؤۡمِنُ بِهِۦۚ وَمَا
يَجۡحَدُ بِـَٔايَٰتِنَآ إِلَّا ٱلۡكَٰفِرُونَ ﴿٤٧﴾ وَمَا كُنتَ تَتۡلُواْ مِن
قَبۡلِهِۦ مِن كِتَٰبٖ وَلَا تَخُطُّهُۥ بِيَمِينِكَۖ إِذٗا لَّٱرۡتَابَ
ٱلۡمُبۡطِلُونَ ﴿٤٨﴾ بَلۡ هُوَ ءَايَٰتُۢ بَيِّنَٰتٞ فِي صُدُورِ ٱلَّذِينَ
أُوتُواْ ٱلۡعِلۡمَۚ وَمَا يَجۡحَدُ بِـَٔايَٰتِنَآ إِلَّا ٱلظَّٰلِمُونَ ﴿٤٩﴾ وَقَالُواْ
لَوۡلَآ أُنزِلَ عَلَيۡهِ ءَايَٰتٞ مِّن رَّبِّهِۦۖ قُلۡ إِنَّمَا ٱلۡأٓيَٰتُ عِندَ ٱللَّهِ
وَإِنَّمَآ أَنَا۠ نَذِيرٞ مُّبِينٌ ﴿٥٠﴾ أَوَلَمۡ يَكۡفِهِمۡ أَنَّآ أَنزَلۡنَا عَلَيۡكَ
ٱلۡكِتَٰبَ يُتۡلَىٰ عَلَيۡهِمۡۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَرَحۡمَةٗ وَذِكۡرَىٰ
لِقَوۡمٖ يُؤۡمِنُونَ ﴿٥١﴾ قُلۡ كَفَىٰ بِٱللَّهِ بَيۡنِي وَبَيۡنَكُمۡ
شَهِيدٗاۖ يَعۡلَمُ مَا فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِۗ وَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ
بِٱلۡبَٰطِلِ وَكَفَرُواْ بِٱللَّهِ أُوْلَٰٓئِكَ هُمُ ٱلۡخَٰسِرُونَ ﴿٥٢﴾

﴿٤٦﴾ د گەل خودانێت کتێبان [جوهی و فەلەیان] مەدەرکانێ نەکەن، ب باشترین ڕێك نەبیت [ب نەرمی و جوان وان باخێڤن، و ئەگەر وان خۆ نەزانکر و ڕەق د گەل هەوە ئاخفتن، وەکی وان نەکەن]، ئەڤە ژ بلی وان ئەوێت زێدە ستەم کرین و زێدە دژمن ژوان [یێت ڕێکا نەرم نە وەرگرین و بەردەوام دژمنکاریێ دکەن و دەست ژ نەیاریێ و بەرگەریانا نەیاریێ بەرنەدەن]. و [گەلی موسلمانان] بێژن: مە باوەری ب وێ ئینا یا بۆ مە هاتیە خواری [کو قورئانە]، و یا بۆ هەوە ژی هاتیە خواری [کو تەورات و ئنجیلن، ئانکو مە باوەری ئینا کو هەردو یێت ژ دەڤ خودێ هاتین، و هەردو شەریعەتێت خودێ بوون، هەتا قورئان و پێغەمبەر هاتی]، و خودایێ مە و خودایێ هەوە ئێکە، و ئەم [بەس] ل بەر فەرمانا وی ب تنێ د ڕاوەستاینە. ﴿٤٧﴾ و کا چاوا مە بۆ یێت بەری تە کتێب هنارتن، وەسا مە بۆ تە ژی ئەڤ قورئانە ئینا خواری [و هنارت]، ڤێجا ئەوێت کتێب بۆ هاتین [مەخسەد پێ خودان باوەرێت وانن، وەکی عەبدوللایێ کوڕێ سەلامی] باوەریێ پێ دئینن، و ژ ڤان ژی [ئانکو ئەوێت موسلمان بوویین ژ خەلکێ مەکەهی] یێت هەین باوەریێ پێ دئینن، و ژ بلی گاوران [ئەوێت سەرڕەق ل سەر گاوریێ]، کەس نینە باوەریێ ب قورئانێ نەئینیت. ﴿٤٨﴾ و بەری قورئان بۆ تە بێتە خواری، تە خواندن نەدزانی، و تە چو کتێب نەخواندینە، و تە نڤێسین نەدزانی و چو کتێب ب دەست نەنڤێسینە، و ئەگەر تە بەری نوکە خواندن و نڤێسین زانیبایە، هنگی دا گاور [ل قورئانێ] ب شك کەڤن. ﴿٤٩﴾ نەخێر وەسا نینە وەکی ئەو هزر دکەن، ئەڤ قورئانە نیشان و بەلگەیێت ئاشکەرا یێت پارستینە د سینگێ زانایاندا، و بەس ئەو باوەریێ ب قورئانێ نائینن، یێت زێدە ستەمکار. ﴿٥٠﴾ و دبێژن: دێ بلا موعجیزە و نیشان ژ خودایێ وی بۆ هاتبانە [دا مە ژی باوەری پێ ئینابایە]، بێژە: ب ڕاستی موعجیزە یێت ل دەڤ خودێ [کەنگی ئەو موعجیزە بڤێن و بۆ کێ بڤێن دێ ئینیت، و نە د دەست مندانە]، و هندی ئەزم، ئەز بەس ئاگەهدارکەرەکێ ئاشکەراکەرم. ﴿٥١﴾ ئەرێ ما نە بەسی وانە، ئەڤ کتێبە [کو قورئانە] مە بۆ تە هنارتی، و بۆ وان دئێتە خواندن، ب ڕاستی ئەڤ قورئانە دلۆڤانی و شیرەت و بیرئینانە، بۆ وان ئەوێت باوەریێ دئینن. ﴿٥٢﴾ هەی موحەمەد، بێژە وان: د ناڤبەرا من و هەوەدا خودێ شادەییێ بدەت بەسە، هندی د ئەرد و ئەسماناندا هەی ئەو ژێ ب ئاگەهە، و ئەوێت باوەری ب بوتان ئینایین و باوەری ب خودێ نەئینایین ئەو د خوسارەتن.

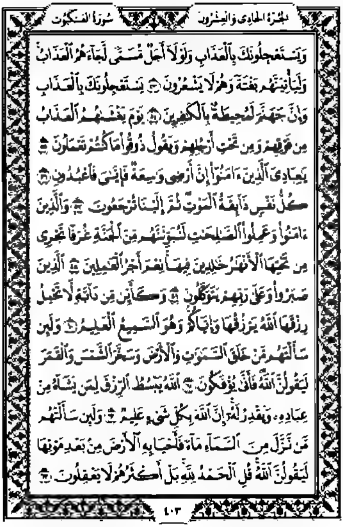
الجزء الحادي والعشرون
سورة العنكبوت

وَيَسۡتَعۡجِلُونَكَ بِٱلۡعَذَابِ وَلَوۡلَآ أَجَلٞ مُّسَمّٗى لَّجَآءَهُمُ ٱلۡعَذَابُ
وَلَيَأۡتِيَنَّهُم بَغۡتَةٗ وَهُمۡ لَا يَشۡعُرُونَ ﴿٥٣﴾ يَسۡتَعۡجِلُونَكَ بِٱلۡعَذَابِ
وَإِنَّ جَهَنَّمَ لَمُحِيطَةُۢ بِٱلۡكَٰفِرِينَ ﴿٥٤﴾ يَوۡمَ يَغۡشَىٰهُمُ ٱلۡعَذَابُ
مِن فَوۡقِهِمۡ وَمِن تَحۡتِ أَرۡجُلِهِمۡ وَيَقُولُ ذُوقُواْ مَا كُنتُمۡ تَعۡمَلُونَ ﴿٥٥﴾
يَٰعِبَادِيَ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ إِنَّ أَرۡضِي وَٰسِعَةٞ فَإِيَّٰيَ فَٱعۡبُدُونِ ﴿٥٦﴾
كُلُّ نَفۡسٖ ذَآئِقَةُ ٱلۡمَوۡتِۖ ثُمَّ إِلَيۡنَا تُرۡجَعُونَ ﴿٥٧﴾ وَٱلَّذِينَ
ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّٰلِحَٰتِ لَنُبَوِّئَنَّهُم مِّنَ ٱلۡجَنَّةِ غُرَفٗا تَجۡرِي
مِن تَحۡتِهَا ٱلۡأَنۡهَٰرُ خَٰلِدِينَ فِيهَاۚ نِعۡمَ أَجۡرُ ٱلۡعَٰمِلِينَ ﴿٥٨﴾ ٱلَّذِينَ
صَبَرُواْ وَعَلَىٰ رَبِّهِمۡ يَتَوَكَّلُونَ ﴿٥٩﴾ وَكَأَيِّن مِّن دَآبَّةٖ لَّا تَحۡمِلُ
رِزۡقَهَا ٱللَّهُ يَرۡزُقُهَا وَإِيَّاكُمۡۚ وَهُوَ ٱلسَّمِيعُ ٱلۡعَلِيمُ ﴿٦٠﴾ وَلَئِن
سَأَلۡتَهُم مَّنۡ خَلَقَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضَ وَسَخَّرَ ٱلشَّمۡسَ وَٱلۡقَمَرَ
لَيَقُولُنَّ ٱللَّهُۖ فَأَنَّىٰ يُؤۡفَكُونَ ﴿٦١﴾ ٱللَّهُ يَبۡسُطُ ٱلرِّزۡقَ لِمَن يَشَآءُ مِنۡ
عِبَادِهِۦ وَيَقۡدِرُ لَهُۥٓۚ إِنَّ ٱللَّهَ بِكُلِّ شَيۡءٍ عَلِيمٞ ﴿٦٢﴾ وَلَئِن سَأَلۡتَهُم
مَّن نَّزَّلَ مِنَ ٱلسَّمَآءِ مَآءٗ فَأَحۡيَا بِهِ ٱلۡأَرۡضَ مِنۢ بَعۡدِ مَوۡتِهَا
لَيَقُولُنَّ ٱللَّهُۚ قُلِ ٱلۡحَمۡدُ لِلَّهِۚ بَلۡ أَكۡثَرُهُمۡ لَا يَعۡقِلُونَ ﴿٦٣﴾

٤٠٣

﴿٥٣﴾ و ئەو لەزا ئیزایێ ل تە دکەن، و ئەگەر وەختێ ئیزایا وان نەهاتبایە دانان [کو ڕۆژا قیامەتێیە]، دا ئیزا بۆ وان ئێت، و ب سویند ژ نشکەکێڤە ئیزا دێ بۆ وان ئێت، و وان های ژ خۆ نە. ﴿٥٤﴾ و ئەو لەزا هاتنا ئیزایێ ل تە دکەن، و وێ ڕۆژێ دۆژەهـ دێ دۆرماندۆرێت گاوران گریت. ﴿٥٥﴾ ڕۆژا ئیزا، د سەر وانرا و د بن وانرا، وان دگریت، و خودێ دێ بێژیتە وان: تامکەنە وێ یا هەوە دکر. ﴿٥٦﴾ گەلی بەندەیێت من، ئەوێت هەوە باوەری ب من ئینایین [ئەگەر هوین نەشێن د جهێ خۆدا، ب دورستی من پەرێسن]، ڤێجا ب ڕاستی ئەردێ من یێ فرەهە، ڤێجا من ب تنێ بپەرێسن. ﴿٥٧﴾ هەمی کەس دێ تامکەتە مرنێ [کەس ژێ قورتال نابیت]، پاشی هوین دێ ب بال مەڤە زڤڕن. ﴿٥٨﴾ و ئەوێت باوەری ئینایین و کار و کریارێت ڕاست و دورست کرین، ئەم دێ وان د ژۆرێت بلندێت بەحەشتێدا، بەحەشتا ڕووبار دبنڕا دچن ئاکنجی کەین، و هەر دێ تێدا مینن، و چ خۆش خەلاتە خەلاتێ وان ئەوێت کار و کریارێت ڕاست و دورست دکەن. ﴿٥٩﴾ ئەوێت بێنا خۆ فرەهـ کرین [ل سەر پەرستنا خودێ و ئەزیەتا گاوران، و نەخۆشیێت ڕێکێ]، و پشتا خۆ ب خودێ گەرم کرین. ﴿٦٠﴾ و چەند جانەوەر یێت هەین [ژ لاوازیا خۆ] نەشێن ل دویڤ ڕزقێ خۆ بگەڕن و بەرهەڤ بکەن، خودێ ڕزقێ وان و یێ هەوە ددەت، و ئەو (خودێ) گوهدێر و زێدە زانایە [بەلێ ئەڤ جانەوەرێت لاواز هەرچەندە ب خۆ نەشێن ڕزقێ خۆ بەرهەڤ بکەن، د گەل هندێ ژی ژ ڕزقێ خۆ ناترسن، ڤێجا بۆچی هوین وەکی وان نینن، و نە د لاوازن ژی]. ﴿٦١﴾ و ئەگەر تو پسیارا وان بکەی، کێ ئەرد و ئەسمان چێ کرینە، و کێ ڕۆژ و هەیڤ سەرنەرم کرینە؟ [کو ل دویڤ بەرژەوەندییێت بەندەیان، و ب ئاوایەکێ موکوم و بنەجهـ بێن و بچن] دێ بێژن: خودێ.. ڤێجا پا چاوا بەرێ وان ژ هەقی و ڕاستییێ دئێتە وەرگێڕان؟. ﴿٦٢﴾ و خودێ بۆ هەر کەسێ بڤێت ژ بەندەیێت خۆ، ڕزقی بەرفرەهـ و بەرتەنگ دکەت، ب ڕاستی خودێ ئاگەهـ ژ هەمی تشتان هەیە. ﴿٦٣﴾ و ئەگەر تو پسیارا وان بکەی، کێ باران ژ عەوران ئینایییە خوارێ، و پشتی مرنا ئەردی و هشکبوونا وی، ئەرد شینکربیە؟ دێ بێژن: خودێ.. بێژە هەمی پەسن و سوپاسی بۆ خودێ، بەلێ باراپتر ژ وان تێ ناگەهن، و ئەقلێ خۆ نادەنە شۆلی.

وَمَا هَٰذِهِ ٱلۡحَيَوٰةُ ٱلدُّنۡيَآ إِلَّا لَهۡوٞ وَلَعِبٞۚ وَإِنَّ ٱلدَّارَ ٱلۡأٓخِرَةَ لَهِيَ ٱلۡحَيَوَانُۚ لَوۡ كَانُواْ يَعۡلَمُونَ ٦٤ فَإِذَا رَكِبُواْ فِي ٱلۡفُلۡكِ دَعَوُاْ ٱللَّهَ مُخۡلِصِينَ لَهُ ٱلدِّينَ فَلَمَّا نَجَّىٰهُمۡ إِلَى ٱلۡبَرِّ إِذَا هُمۡ يُشۡرِكُونَ ٦٥ لِيَكۡفُرُواْ بِمَآ ءَاتَيۡنَٰهُمۡ وَلِيَتَمَتَّعُواْۚ فَسَوۡفَ يَعۡلَمُونَ ٦٦ أَوَلَمۡ يَرَوۡاْ أَنَّا جَعَلۡنَا حَرَمًا ءَامِنٗا وَيُتَخَطَّفُ ٱلنَّاسُ مِنۡ حَوۡلِهِمۡۚ أَفَبِٱلۡبَٰطِلِ يُؤۡمِنُونَ وَبِنِعۡمَةِ ٱللَّهِ يَكۡفُرُونَ ٦٧ وَمَنۡ أَظۡلَمُ مِمَّنِ ٱفۡتَرَىٰ عَلَى ٱللَّهِ كَذِبًا أَوۡ كَذَّبَ بِٱلۡحَقِّ لَمَّا جَآءَهُۥٓۚ أَلَيۡسَ فِي جَهَنَّمَ مَثۡوٗى لِّلۡكَٰفِرِينَ ٦٨ وَٱلَّذِينَ جَٰهَدُواْ فِينَا لَنَهۡدِيَنَّهُمۡ سُبُلَنَاۚ وَإِنَّ ٱللَّهَ لَمَعَ ٱلۡمُحۡسِنِينَ ٦٩

سُورَةُ الرُّومِ

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

الحزب ٤١

الٓمٓ ١ غُلِبَتِ ٱلرُّومُ ٢ فِيٓ أَدۡنَى ٱلۡأَرۡضِ وَهُم مِّنۢ بَعۡدِ غَلَبِهِمۡ سَيَغۡلِبُونَ ٣ فِي بِضۡعِ سِنِينَۗ لِلَّهِ ٱلۡأَمۡرُ مِن قَبۡلُ وَمِنۢ بَعۡدُۚ وَيَوۡمَئِذٖ يَفۡرَحُ ٱلۡمُؤۡمِنُونَ ٤ بِنَصۡرِ ٱللَّهِۚ يَنصُرُ مَن يَشَآءُۖ وَهُوَ ٱلۡعَزِيزُ ٱلرَّحِيمُ ٥

﴿٦٤﴾ ئەڤ ژیانا دنیایێ ژ مژویلی و ترانەیان پێڤەتر نینە، و ژیانا ڕاست ژیانا ئاخرەتێیە [چونکی نە مرن تێدایە، و نە نەساخی و نە خەم و نە وەستیان..] ئەگەر بزانن. ﴿٦٥﴾ و وەختێ ئەو ل گەمیێ سویار دبن [و بێ هیڤی دبن کو تێك وان ڕزگار بکەت، و پێل ژ هەمی ڕەخانڤە ب سەر واندا دئێن، ژ ترسان]، بەس دێ گازی خودێ ب تنێ کەن [و بوتێت وان دێ ژ بیرا وان چن]، ڤێجا گاڤا خودێ ئەو ڕزگارکرنە دیمی، دیسا دزڤڕنەڤە سەر شرکێ. ﴿٦٦﴾ بلا شوکور و سوپاسیا کەرەمێت مە د گەل وان کرین نەکەن، و بلا خۆشیان پێ ببەن، دێ [ئەو] دویماهیکا خۆ زانن [کا دێ چ ب سەرێ وان ئێت؟]. ﴿٦٧﴾ ما ئەو [مەخسەد خەلکێ مەکەهێ] نابینن، کا چاوا مە جهێ وان [مەکەهـ] کرییە جهەکێ ب ڕێز و ڕویمەت و پیرۆز و پارستی و ئێمن، و خەلك دۆرماندۆری وان دئێنە قەپەچەکرن [دئێنە کوشتن، یان دکەنە کۆلە بۆ خۆ]، ڤێجا چاوا ئەو باوەریێ ب پویچییێ و بوتان دئینن، و کەرەم و نیعمەتێت خودێ نائینە بەر چاڤێت خۆ. ﴿٦٨﴾ ئەرێ ما کی ژ وی ستەمکارترە، ئەوێ ژ درەو ژ کیسێ خودێ باخڤیت، یان ژی کتێبا خودێ و پێغەمبەرێ وی پشتی بۆ هاتی، درەو بدانیت، ئەرێ ما بۆ گاور و خودێ نەناسان جهـ د دۆژەهێدا نینە؟.

﴿٦٩﴾ و ئەوێت ژ دل جیهاد [دگەل نەفسا خۆ، و شەیتانی و نەیارێت دینی] ژ بۆ مە کری، ئەم دێ بەرێ وان دەینە ڕێکێت خۆ یێت خێرێ، ئەو ڕێکێت وان دگەهینە ڕازیبوونا مە، و ب ڕاستی خودێ [ب پشتەڤانی و سەرکەفتن و هاریکاریا خۆ] یێ د گەل قەنجیکاران.

سۆرەتا ڕووم

ل مەکەهێ هاتییە خوارێ (٦٠) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ هۆسا دئێتە خواندن: (ئەلف، لام، میم) و ئەڤ ڕەنگە تیپە نیشانن ل سەر ئیعجازا قورئانێ.

﴿٢﴾ ڕۆم هاتنە شکاندن [ب دەستێ فورسێ]. ﴿٣﴾ د نێزیکترین ئەردا [ژ مەکەهێ یان ژ فورسێ]، و ئەو پشتی شکەستنا خۆ دێ ب سەرکەڤن. ﴿٤﴾ د چەند سالێت پێندا [ژ سێیان هەتا دەهان] و ئەمر و فەرمان هەر یێ خودێیە، بەری سەرکەفتنێ و پشتی سەرکەفتنێ ژی [چو تشت بێی خودێ چێ نابیت]. ﴿٥﴾ وێ ڕۆژێ [ڕۆژا سەرکەفتنا ڕۆمێ ل سەر فورسێ] دێ کەیفا خودان باوەران ئێت ب سەرکەفتن و هاریکاریا خودێ [چونکی سەرکەفتنا خودان کتێبان ل سەر ئاگرپەرێسان و سەرکەفتنا موسلمانان ل سەر قورەیشیان د بەدرێدا کەفتنە د ڕۆژەکێدا]، یێ خودێ بڤێت دێ هاریکاریا وی کەت و ب سەر ئێخیت، و هەر ئەوە یێ سەردەست و دلۆڤان.

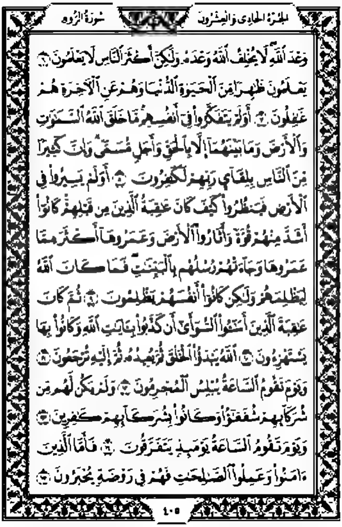

وَعْدَ ٱللَّهِ لَا يُخْلِفُ ٱللَّهُ وَعْدَهُۥ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ ٱلنَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٦﴾
يَعْلَمُونَ ظَٰهِرًا مِّنَ ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا وَهُمْ عَنِ ٱلْـَٔاخِرَةِ هُمْ
غَٰفِلُونَ ﴿٧﴾ أَوَلَمْ يَتَفَكَّرُوا۟ فِىٓ أَنفُسِهِم ۗ مَّا خَلَقَ ٱللَّهُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ
وَٱلْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَآ إِلَّا بِٱلْحَقِّ وَأَجَلٍ مُّسَمًّى ۗ وَإِنَّ كَثِيرًا
مِّنَ ٱلنَّاسِ بِلِقَآئِ رَبِّهِمْ لَكَٰفِرُونَ ﴿٨﴾ أَوَلَمْ يَسِيرُوا۟ فِى
ٱلْأَرْضِ فَيَنظُرُوا۟ كَيْفَ كَانَ عَٰقِبَةُ ٱلَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ ۚ كَانُوٓا۟
أَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَأَثَارُوا۟ ٱلْأَرْضَ وَعَمَرُوهَآ أَكْثَرَ مِمَّا
عَمَرُوهَا وَجَآءَتْهُمْ رُسُلُهُم بِٱلْبَيِّنَٰتِ ۖ فَمَا كَانَ ٱللَّهُ
لِيَظْلِمَهُمْ وَلَٰكِن كَانُوٓا۟ أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿٩﴾ ثُمَّ كَانَ
عَٰقِبَةَ ٱلَّذِينَ أَسَٰٓـُٔوا۟ ٱلسُّوٓأَىٰٓ أَن كَذَّبُوا۟ بِـَٔايَٰتِ ٱللَّهِ وَكَانُوا۟ بِهَا
يَسْتَهْزِءُونَ ﴿١٠﴾ ٱللَّهُ يَبْدَؤُا۟ ٱلْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُۥ ثُمَّ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿١١﴾
وَيَوْمَ تَقُومُ ٱلسَّاعَةُ يُبْلِسُ ٱلْمُجْرِمُونَ ﴿١٢﴾ وَلَمْ يَكُن لَّهُم مِّن
شُرَكَآئِهِمْ شُفَعَٰٓؤُا۟ وَكَانُوا۟ بِشُرَكَآئِهِمْ كَٰفِرِينَ ﴿١٣﴾
وَيَوْمَ تَقُومُ ٱلسَّاعَةُ يَوْمَئِذٍ يَتَفَرَّقُونَ ﴿١٤﴾ فَأَمَّا ٱلَّذِينَ
ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ فَهُمْ فِى رَوْضَةٍ يُحْبَرُونَ ﴿١٥﴾

﴿٦﴾ [سەرکەفتنا رۆمێ ل سەر فورسێ پشتی شکەستن ل سەر دەستێ فورسێ دیتی] سۆز و پەیمانا خودێیە، و خودێ ژ سۆز و پەیمانا خۆ لێڤەنابیت، بەلێ باراپتر ژ مرۆڤان ڤێ نوزانن. ﴿٧﴾ ئەو تشتێ سەرڤەسەرڤە و پێشچاڤ ژ ژیانا دنیایێ دزانن [ب تنێ ئێرا هەرچەییا خۆ ژ دنیایێ دزانن]، و ئەو ژ ژیانا ئاخرەتێ [و خۆشییێت وێ] د بێ ئاگەهن [ژ بەر هندێ کارێ خۆ بۆ ئاخرەتێ ناکەن]. ﴿٨﴾ ئەرێ ما وان هزرا خۆ د خۆدا نەکرییە، بزانن خودێ ئەرد و ئەسمان و هندێ د ناڤبەرا واندا، نەدایینە ئەگەر بۆ حیکمەتەکێ و وەختەکێ دیارکری [کو رۆژا قیامەتێیە] نەبیت، و گەلەك مرۆڤ باوەرییێ ب رۆژا قیامەتێ نائینن. ﴿٩﴾ ئەرێ ما ئەو د ئەردیدا نەگەرِیاینە، بەرێ خۆ بدەنێ کا دویماهیا ئەوێت بەری وان یا چاوا بوو؟ ئەو ژ وان ب هێزتربوون و وان ئەرد پتر ڤەکۆلابوو و پتر ئاڤاکربوو، و پێغەمبەرێت وان ب نیشان و موعجیزەڤە بۆ وان هاتن [دگەل هندێ ژی باوەری پێ نەئینان، ئینا خودێ ڤەبراندن]، و خودێ نە ئەو بوو یێ نەهەقی و ستەمێ ل وان بکەت، بەلێ وان ب خۆ نەهەقی و ستەم ل خۆ دکر. ﴿١٠﴾ پاشی دویماهیکا وان ئەوێت خرابی کرین پیسترین دویماهیك بوو، چونکی وان نیشان و ئایەتێت خودێ [ئەوێت بۆ پێغەمبەران هاتین] درەو دانان و ترانە بۆ خۆ پێ دکرن. ﴿١١﴾ خودێیە جارا ئێکێ مرۆڤ چێکری، پاشی جارەکا دی پشتی مرنێ دێ ساخ کەتەڤە، پاشی دێ هەر ب بال ویڤە زڤرِن. ﴿١٢﴾ و رۆژا قیامەت رادبیت، گونەهکار بێ دەنگ و بێ هیڤی دبن. ﴿١٣﴾ و وان [وێ رۆژێ] چو مەهدەر و بەرەڤانی ژ وان ئەوێت وان بۆ خودێ کرینە هەڤپشك نینە، و ئەو [پشتی زانین، چو مفا ناگەهینە وان] حاشایێ ل وان هەڤپشکان دکەن. ﴿١٤﴾ و رۆژا قیامەت رادبیت، وێ رۆژێ [خودان باوەر و گاور] ژێك جودا دبن [خودان باوەر دچنە بەحەشتێ، و گاور دچنە جەهنەمێ]. ﴿١٥﴾ و هندی ئەون ئەوێت باوەری ئینایین و کار و کریارێت راست و دورست کرین، ئەو د مێرگا بەحەشتێدا کەیف خۆش دبن.

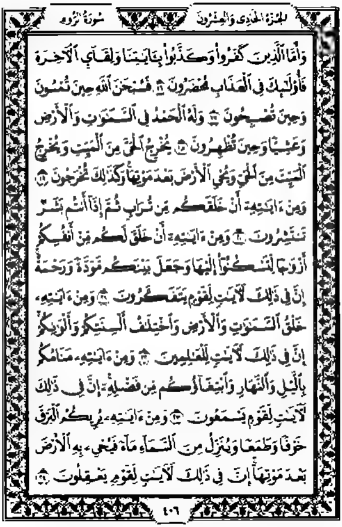

الجزء الحادي والعشرون سورة الروم

وَأَمَّا ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ وَكَذَّبُوا۟ بِـَٔايَٰتِنَا وَلِقَآئِ ٱلْـَٔاخِرَةِ
فَأُو۟لَٰٓئِكَ فِى ٱلْعَذَابِ مُحْضَرُونَ ﴿١٦﴾ فَسُبْحَٰنَ ٱللَّهِ حِينَ تُمْسُونَ
وَحِينَ تُصْبِحُونَ ﴿١٧﴾ وَلَهُ ٱلْحَمْدُ فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ
وَعَشِيًّا وَحِينَ تُظْهِرُونَ ﴿١٨﴾ يُخْرِجُ ٱلْحَىَّ مِنَ ٱلْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ
ٱلْمَيِّتَ مِنَ ٱلْحَىِّ وَيُحْىِ ٱلْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا ۚ وَكَذَٰلِكَ تُخْرَجُونَ ﴿١٩﴾
وَمِنْ ءَايَٰتِهِۦٓ أَنْ خَلَقَكُم مِّن تُرَابٍ ثُمَّ إِذَآ أَنتُم بَشَرٌ
تَنتَشِرُونَ ﴿٢٠﴾ وَمِنْ ءَايَٰتِهِۦٓ أَنْ خَلَقَ لَكُم مِّنْ أَنفُسِكُمْ
أَزْوَٰجًا لِّتَسْكُنُوٓا۟ إِلَيْهَا وَجَعَلَ بَيْنَكُم مَّوَدَّةً وَرَحْمَةً ۚ
إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَـَٔايَٰتٍ لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ﴿٢١﴾ وَمِنْ ءَايَٰتِهِۦ
خَلْقُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ وَٱخْتِلَٰفُ أَلْسِنَتِكُمْ وَأَلْوَٰنِكُمْ ۚ
إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَـَٔايَٰتٍ لِّلْعَٰلِمِينَ ﴿٢٢﴾ وَمِنْ ءَايَٰتِهِۦ مَنَامُكُم
بِٱلَّيْلِ وَٱلنَّهَارِ وَٱبْتِغَآؤُكُم مِّن فَضْلِهِۦٓ ۚ إِنَّ فِى ذَٰلِكَ
لَـَٔايَٰتٍ لِّقَوْمٍ يَسْمَعُونَ ﴿٢٣﴾ وَمِنْ ءَايَٰتِهِۦ يُرِيكُمُ ٱلْبَرْقَ
خَوْفًا وَطَمَعًا وَيُنَزِّلُ مِنَ ٱلسَّمَآءِ مَآءً فَيُحْىِۦ بِهِ ٱلْأَرْضَ
بَعْدَ مَوْتِهَآ ۚ إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَـَٔايَٰتٍ لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿٢٤﴾

٤٠٦

﴿١٦﴾ و هندی ئەون ئەوێت گاور بوویین، و نیشان و ئایەتێت مە [ئانكو قورئان] و ڕۆژا قیامەتێ درەو دانایین، ئەڤە د ئیزاییدا دێ ئێنە كۆمكرن [و ژێ دەرناكەڤن]. ﴿١٧﴾ و هەر دەمێ ل هەوە دبتە سپێدە و ئێڤار، خودێ [ژ هەمی كێماسییان] پاقژ بكەن. ﴿١٨﴾ د ئەرد و ئەسماناندا و هەمی ئێڤاران، و هەر دەمەكێ ل هەوە دبیتە نیڤرۆ، پەسن و شوكور هەر بێت خودێنە. ﴿١٩﴾ خودێیە زیندی ژ مری ددەت و مری ژ زیندی ددەت، و ئەردی پشتی هشكبوونا وی ساخ دكەت، و هوین ژی هۆسا دێ [ژ گۆڕێت خۆ] ڕابنەڤە. ﴿٢٠﴾ و ژ نیشانێت مەزناتی و دەستهەلاتداریا وی، ئەوە وی هوین ژ ئاخێ چێكرن [ئانكو بابێ هەوە ئادەم ژ ئاخێ چێكر]، پاشی هوین بوونە گەلەك مرۆڤ [و ل سەر ئەردی] بەلاڤبوون. ﴿٢١﴾ و ژ نیشانێت مەزناتی و دەستهەلاتداریا وی، ئەوە وی هەر ژ هەوە [ژ گیانێ هەوە] بۆ هەوە هەڤەر چێكرن، دا سەبر و هەدارا هەوە پێ بێت، و ل دەڤ ڤەهەسن و ڤیان و دلۆڤانی ئێخستە د ناڤبەرا هەوەدا، ب ڕاستی ئەڤە [دان و چێكرنا هەڤەران هۆسا] نیشانێت ئاشكەرانە [ل سەر مەزناتی و دەستهەلاتداریا خودێ] بۆ وان ئەوێت هزرا خۆ [تێدا] دكەن. ﴿٢٢﴾ و ژ نیشانێت مەزناتی و دەستهەلاتداریا وی، چێكرنا ئەرد و ئەسمانان و جودایی و ئەوەكهەڤیا زمان و ڕەنگێت هەوەیە، ب ڕاستی ئەڤە نیشانێت ئاشكەرانە [ل سەر مەزناتی و دەستهەلاتداریا خودێ] بۆ مرۆڤێت زانا و تێگەهشتی. ﴿٢٣﴾ و ژ نیشانێت مەزناتی و دەستهەلاتداریا وی، نڤستنا هەوەیە د شەڤ و ڕۆژاندا و بەرگەڕیان و داخوازكرنا هەوەیە بۆ ڕزقێ خودێ ب شەڤ و ڕۆژ، ب ڕاستی ئەڤە نیشان و بەلگەیێت ئاشكەرانە [ل سەر مەزناتی و دەستهەلاتداریا خودێ] بۆ وان ئەوێت گوهدارییێ دكەن، دا تێ بگەهن. ﴿٢٤﴾ و ژ نیشانێت مەزناتی و دەستهەلاتداریا وی، ئەوە برویسیان بۆ ترسێ و ئەمابیا بارانێ نیشا هەوە ددەت و بارانێ ژ ئەوران دبارینیت، ڤێجا ئەردی پشتی هشكبوونا وی پێ ساخ دكەت و [شین دكەت] ب ڕاستی ئەڤە نیشانێت ئاشكەرانە [ل سەر مەزناتی و دەستهەلاتداریا خودێ] بۆ وان ئەوێت ئەقلێ خۆ ددەنە شۆلی و تێ دگەهن.

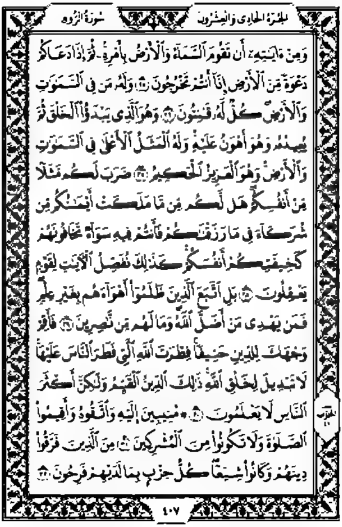

وَمِنْ ءَايَٰتِهِۦٓ أَن تَقُومَ ٱلسَّمَآءُ وَٱلْأَرْضُ بِأَمْرِهِۦ ۚ ثُمَّ إِذَا دَعَاكُمْ
دَعْوَةً مِّنَ ٱلْأَرْضِ إِذَآ أَنتُمْ تَخْرُجُونَ ﴿٢٥﴾ وَلَهُۥ مَن فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ
وَٱلْأَرْضِ ۖ كُلٌّ لَّهُۥ قَٰنِتُونَ ﴿٢٦﴾ وَهُوَ ٱلَّذِى يَبْدَؤُا۟ ٱلْخَلْقَ ثُمَّ
يُعِيدُهُۥ وَهُوَ أَهْوَنُ عَلَيْهِ ۚ وَلَهُ ٱلْمَثَلُ ٱلْأَعْلَىٰ فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ
وَٱلْأَرْضِ ۚ وَهُوَ ٱلْعَزِيزُ ٱلْحَكِيمُ ﴿٢٧﴾ ضَرَبَ لَكُم مَّثَلًا
مِّنْ أَنفُسِكُمْ ۖ هَل لَّكُم مِّن مَّا مَلَكَتْ أَيْمَٰنُكُم مِّن
شُرَكَآءَ فِى مَا رَزَقْنَٰكُمْ فَأَنتُمْ فِيهِ سَوَآءٌ تَخَافُونَهُمْ
كَخِيفَتِكُمْ أَنفُسَكُمْ ۚ كَذَٰلِكَ نُفَصِّلُ ٱلْءَايَٰتِ لِقَوْمٍ
يَعْقِلُونَ ﴿٢٨﴾ بَلِ ٱتَّبَعَ ٱلَّذِينَ ظَلَمُوٓا۟ أَهْوَآءَهُم بِغَيْرِ عِلْمٍ ۖ
فَمَن يَهْدِى مَنْ أَضَلَّ ٱللَّهُ ۖ وَمَا لَهُم مِّن نَّٰصِرِينَ ﴿٢٩﴾ فَأَقِمْ
وَجْهَكَ لِلدِّينِ حَنِيفًا ۚ فِطْرَتَ ٱللَّهِ ٱلَّتِى فَطَرَ ٱلنَّاسَ عَلَيْهَا ۚ
لَا تَبْدِيلَ لِخَلْقِ ٱللَّهِ ۚ ذَٰلِكَ ٱلدِّينُ ٱلْقَيِّمُ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ
ٱلنَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٠﴾ ۞ مُنِيبِينَ إِلَيْهِ وَٱتَّقُوهُ وَأَقِيمُوا۟ حزب
ٱلصَّلَوٰةَ وَلَا تَكُونُوا۟ مِنَ ٱلْمُشْرِكِينَ ﴿٣١﴾ مِنَ ٱلَّذِينَ فَرَّقُوا۟
دِينَهُمْ وَكَانُوا۟ شِيَعًا ۖ كُلُّ حِزْبٍۭ بِمَا لَدَيْهِمْ فَرِحُونَ ﴿٣٢﴾

﴿٢٥﴾ و ژ نیشانێت مەزناتی و دەستهەلاتداریا وی، ئەوە ئەرد و ئەسمان [بێ ستوین] ب ئەمرێ وی راوەستاینە، پاشی ئەگەر [رۆژا قیامەتێ] جارەکێ ب تنێ گازی هەوە بکەت [کو ژ گۆڕان رابن]، ئێکسەر هوین هەمی دێ ژ گۆڕان رابن. ﴿٢٦﴾ و هندی د ئەرد و ئەسماناندا هەین [ژ ملیاکەت و مرۆڤ و ئەجنەیان] یێت خودێنە، و هەمی ل بەر فەرمانا وینە. ﴿٢٧﴾ و خودێ ئەوە یێ جارا ئێکێ مرۆڤ چێکری و دایی، پاشی دێ وان [پشتی مرنا وان] ساخکەتەڤە، و ئەڤە [زڤڕاندن و ساخکرنا وی پشتێ مرنێ] یا ب ساناهیترە [ژ چێکرنا جارا ئێکێ] و بەسن و سالۆخەتا ژ هەمیان بلندتر د ئەرد و ئەسماناندا یا وییە، و ئەوە سەردەست و کاربنەجهە. ﴿٢٨﴾ هەر ژ هەوە ب خۆ، خودێ نموونەیەک بۆ هەوە دیارکر، ئەرێ کی ژ هەوە هەیە رازی بیت کۆلەیێ وی [کو ئەو ژی وەکی هەوە مرۆڤە، و هەوە ئەو نەدایییە] بیتە هەڤپشکێ وی د وی رزقیدا یێ من داییە هەوە، ڤێجا هوین هەردو [د وی رزقیدا] وەکی ئێک بن، و ئەڤە بیتە ئەگەرا هندێ هوین وەسا ژ وان بترسن کا چاوا هوین ژ هەڤپشکێت خۆ یێت ئازاد دترسن [ڤێجا ئەگەر هوین قەبویل نەکەن کۆلەیێت هەوە ئەوێت وەکی هەوە مرۆڤ و هەوە نەدایین ببنە هەڤپشکێت هەوە، پا چاوا هوین چێکری و بەندەیێت خودێ بۆ خودێ دکەنە هەڤپشک]، و هۆسا ئەم نیشان و ئایەتێت خۆ رۆن و ئاشکەرا دکەین، بۆ وان ئەوێت ئەقلێ خۆ ددەنە شۆلی و تێ دگەهن. ﴿٢٩﴾ [نەخێر.. وان چو هەجەت و نیشان نینن، هەڤپشکان بۆ خودێ چێ بکەن] بەلێ ئەوێت ستەم کرین، ژ نەزانین ب دویڤ دلخوازیا خۆ کەفتن، ڤێجا کی دێ وی راستەرێ کەت ئەوێ خودێ گومڕاکری [و رێ ل بەر بەرزەکری]، و چو هاریکار ژی وان نابن [وان ژ ئیزایا خودێ بپارێزن]. ﴿٣٠﴾ [هەی موحەممەد] ڤێجا تو ب دورستی بەرێ خۆ بدە دینێ راست و دورست، و رویێ خۆ ژ هەمی هزروبیرێت نەدورست وەرگێرە، و بەرێ خۆ بدە ئیسلامێ، دینێ خودییە، ئەوێ خودێ مرۆڤ ل سەر دایین. دایی و چێکرییێ خودێ گوهۆڕین بۆ نینە، ئەڤە دینێ راست و دورست، بەلێ باراپتر ژ مرۆڤان ڤێ [راستییێ] نوزانن. ﴿٣١﴾ و هوین هەمی بەرێ خۆ بدەنە دینێ راست و دورست کو ئیسلامە، و ل خودێ بزڤڕن و ژ وی بترسن، و نڤێژان ب رەنگێ پێدڤی بکەن، و ژ وان نەبن ئەوێت هەڤال و هەڤپشکان بۆ خودێ چێ دکەن. ﴿٣٢﴾ ژ وان [نەبن] ئەوێت دینێ خۆ پارچە پارچە کرین و ژێکڤەکرین و بووینە جوین جوین، و هەر جوینەک ب وێ شاییە ئەوا وان هەی.

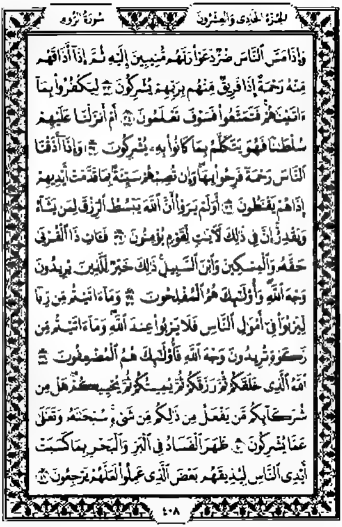

الجُزْءُ الحَادِي وَالعِشْرُونَ
سُورَةُ الرُّومِ

وَإِذَا مَسَّ ٱلنَّاسَ ضُرّٞ دَعَوۡاْ رَبَّهُم مُّنِيبِينَ إِلَيۡهِ ثُمَّ إِذَآ أَذَاقَهُم
مِّنۡهُ رَحۡمَةً إِذَا فَرِيقٞ مِّنۡهُم بِرَبِّهِمۡ يُشۡرِكُونَ ٣٣ لِيَكۡفُرُواْ بِمَآ
ءَاتَيۡنَٰهُمۡۚ فَتَمَتَّعُواْ فَسَوۡفَ تَعۡلَمُونَ ٣٤ أَمۡ أَنزَلۡنَا عَلَيۡهِمۡ
سُلۡطَٰنٗا فَهُوَ يَتَكَلَّمُ بِمَا كَانُواْ بِهِۦ يُشۡرِكُونَ ٣٥ وَإِذَآ أَذَقۡنَا
ٱلنَّاسَ رَحۡمَةٗ فَرِحُواْ بِهَاۖ وَإِن تُصِبۡهُمۡ سَيِّئَةُۢ بِمَا قَدَّمَتۡ أَيۡدِيهِمۡ
إِذَا هُمۡ يَقۡنَطُونَ ٣٦ أَوَلَمۡ يَرَوۡاْ أَنَّ ٱللَّهَ يَبۡسُطُ ٱلرِّزۡقَ لِمَن يَشَآءُ
وَيَقۡدِرُۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَأٓيَٰتٖ لِّقَوۡمٖ يُؤۡمِنُونَ ٣٧ فَـَٔاتِ ذَا ٱلۡقُرۡبَىٰ
حَقَّهُۥ وَٱلۡمِسۡكِينَ وَٱبۡنَ ٱلسَّبِيلِۚ ذَٰلِكَ خَيۡرٞ لِّلَّذِينَ يُرِيدُونَ
وَجۡهَ ٱللَّهِۖ وَأُوْلَٰٓئِكَ هُمُ ٱلۡمُفۡلِحُونَ ٣٨ وَمَآ ءَاتَيۡتُم مِّن رِّبٗا
لِّيَرۡبُوَاْ فِيٓ أَمۡوَٰلِ ٱلنَّاسِ فَلَا يَرۡبُواْ عِندَ ٱللَّهِۖ وَمَآ ءَاتَيۡتُم مِّن
زَكَوٰةٖ تُرِيدُونَ وَجۡهَ ٱللَّهِ فَأُوْلَٰٓئِكَ هُمُ ٱلۡمُضۡعِفُونَ ٣٩
ٱللَّهُ ٱلَّذِي خَلَقَكُمۡ ثُمَّ رَزَقَكُمۡ ثُمَّ يُمِيتُكُمۡ ثُمَّ يُحۡيِيكُمۡۖ هَلۡ مِن
شُرَكَآئِكُم مَّن يَفۡعَلُ مِن ذَٰلِكُم مِّن شَيۡءٖۚ سُبۡحَٰنَهُۥ وَتَعَٰلَىٰ
عَمَّا يُشۡرِكُونَ ٤٠ ظَهَرَ ٱلۡفَسَادُ فِي ٱلۡبَرِّ وَٱلۡبَحۡرِ بِمَا كَسَبَتۡ
أَيۡدِي ٱلنَّاسِ لِيُذِيقَهُم بَعۡضَ ٱلَّذِي عَمِلُواْ لَعَلَّهُمۡ يَرۡجِعُونَ ٤١

٤٠٨

﴿٣٣﴾ و هەر وەختێ نەخۆشییەك بگەهیتە مرۆڤان، دوعا ژ خودایێ خۆ دكەن و ل وی دزڤڕن [و تۆبە دكەن]، پاشی ئەگەر خودێ ژ نك خۆ دلۆڤانییەك دا وان [دوعایا وان قەبویل كر و ئەو ژ وێ نەخۆشییێ دەرئێخستن] دێ بینی دەستەكەك ژ وان پشتی ڤێ ژی هەڤپشكان بۆ خودایێ خۆ چێ دكەن. ﴿٣٤﴾ ڤێجا بلا ئەو كەرەمێت مە د گەل وان كرین ژ بیرا خۆ بەن و سوپاسییا نیعمەتێت مە نەكەن و بلا خۆشییێ بەن، نێ نێزیك ئەو دێ زانن [كا چ ئیزا ل دویڤ وان خۆشییێت بەروەخت دێ ئێت]. ﴿٣٥﴾ یان ژی مە نیشانەكا ب هێز [یان كتێبەك] بۆ وان هنارتییە، شادەییێ ل سەر وێ شركێ ددەت یا ئەو دكەن. ﴿٣٦﴾ و گاڤا مە كەرەمەك د گەل مرۆڤان كر پێ بەتران دبن، و كەیفخۆش دبن [كەیفخۆشییا سەرداچۆنێ نەیا سوپاسدارییێ]، و گاڤا نەخۆشییەكێ هەر ژ بەر وێ ئەوا وان كری، ئەو هنگاڤتن، وێ گاڤێ دێ بینی [ژ دلۆڤانییا خودێ] بێ هیڤی دبن. ﴿٣٧﴾ ما نابینن كو ب ڕاستی خودێیە، یێ ڕزقی زێدە و كێم دكەت بۆ وی یێ بڤێت [ئانكو ئەوە ددەت و دبەت، ڤێجا گاڤا دایێ بلا د سەردا نەچیت، و هەر گاڤا ژێ ستاند بلا بێ هیڤی نەبیت]، ب ڕاستی ئەڤە چامە و نیشانن بۆ وان ئەوێت خودان باوەر. ﴿٣٨﴾ ڤێجا هەقێ مرۆڤێت خۆ و بەلەنگاز و ڕێڤنگان [ژ خێرێ و مرۆڤینییێ] بدەیێ، ئەڤە [دانا هەقییێ] بۆ وان ئەوێت ڕازیبوونا خودێ دڤێن چێترە، و هەر ئەڤەنە یێت سەرفەراز. ﴿٣٩﴾ و ئەو مالێ هوین ب سەلەف ددەنە خەلكی، دا د مالێ خەلكیدا زێدەیی بچیتە سەر [و ب سەر بكەڤیت] خودێ بەرەكەتێ ناێخیتێ، و ئەو مالێ هوین ب نیەتا پاقژكرنا گونەهان ددەن، و نیەتا هەوە ژ دانا وی ڕازیبوونا خودێ بیت. ئەڤێت هۆسا مالی ددەن، ئەون ئەوێت خودێ خەلاتێ وان چەند قات ددەتێ. ﴿٤٠﴾ خودێیە یێ هوین دایین، پاشی ڕزقێ هەوە دا، پاشی دێ هەوە مرینیت، پاشی دێ هەوە ساخكەتەڤە، ئەرێ تێك ژ بوتێت هەوە [ئەوێت هەوە كرینە هەڤپشك بۆ خودێ] هەیە تشتەكی ژ ڤان بكەت؟! خودێ یێ پاك و پاقژە ژ وێ شركا ئەو دكەن. ﴿٤١﴾ خرابی و نەخۆشی و تەنگاڤی ل گوند و باژێرێت سەر ئاڤێ و ل یێت نە ل سەر ئاڤێ، ئاشكرابوو ژ بەر گونەهێت مرۆڤان، دا تاما جزایێ هندەك ژ وان گونەهان نیشا وان بدەت، بەلكی تۆبە بكەن و ل خۆ بزڤڕن.

قُلْ سِيرُوا۟ فِى ٱلْأَرْضِ فَٱنظُرُوا۟ كَيْفَ كَانَ عَٰقِبَةُ ٱلَّذِينَ مِن قَبْلُ
كَانَ أَكْثَرُهُم مُّشْرِكِينَ ﴿٤٢﴾ فَأَقِمْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ ٱلْقَيِّمِ مِن
قَبْلِ أَن يَأْتِىَ يَوْمٌ لَّا مَرَدَّ لَهُۥ مِنَ ٱللَّهِ يَوْمَئِذٍ يَصَّدَّعُونَ ﴿٤٣﴾ مَن
كَفَرَ فَعَلَيْهِ كُفْرُهُۥ وَمَنْ عَمِلَ صَٰلِحًا فَلِأَنفُسِهِمْ يَمْهَدُونَ ﴿٤٤﴾
لِيَجْزِىَ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ مِن فَضْلِهِۦٓ إِنَّهُۥ لَا يُحِبُّ
ٱلْكَٰفِرِينَ ﴿٤٥﴾ وَمِنْ ءَايَٰتِهِۦٓ أَن يُرْسِلَ ٱلرِّيَاحَ مُبَشِّرَٰتٍ وَلِيُذِيقَكُم
مِّن رَّحْمَتِهِۦ وَلِتَجْرِىَ ٱلْفُلْكُ بِأَمْرِهِۦ وَلِتَبْتَغُوا۟ مِن فَضْلِهِۦ وَلَعَلَّكُمْ
تَشْكُرُونَ ﴿٤٦﴾ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مِن قَبْلِكَ رُسُلًا إِلَىٰ قَوْمِهِمْ فَجَآءُوهُم
بِٱلْبَيِّنَٰتِ فَٱنتَقَمْنَا مِنَ ٱلَّذِينَ أَجْرَمُوا۟ ۖ وَكَانَ حَقًّا عَلَيْنَا نَصْرُ
ٱلْمُؤْمِنِينَ ﴿٤٧﴾ ٱللَّهُ ٱلَّذِى يُرْسِلُ ٱلرِّيَٰحَ فَتُثِيرُ سَحَابًا فَيَبْسُطُهُۥ
فِى ٱلسَّمَآءِ كَيْفَ يَشَآءُ وَيَجْعَلُهُۥ كِسَفًا فَتَرَى ٱلْوَدْقَ يَخْرُجُ مِنْ
خِلَٰلِهِۦ ۖ فَإِذَآ أَصَابَ بِهِۦ مَن يَشَآءُ مِنْ عِبَادِهِۦٓ إِذَا هُمْ يَسْتَبْشِرُونَ ﴿٤٨﴾
وَإِن كَانُوا۟ مِن قَبْلِ أَن يُنَزَّلَ عَلَيْهِم مِّن قَبْلِهِۦ لَمُبْلِسِينَ ﴿٤٩﴾
فَٱنظُرْ إِلَىٰٓ ءَاثَٰرِ رَحْمَتِ ٱللَّهِ كَيْفَ يُحْىِ ٱلْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَآ ۚ
إِنَّ ذَٰلِكَ لَمُحْىِ ٱلْمَوْتَىٰ ۖ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ قَدِيرٌ ﴿٥٠﴾

﴿٤٢﴾ [هەی موحەممەد] بێژە [گەلی خەلكێ مەكەهێ]: د ئەردیدا هەرن [و بگەرن] برێنن كا دویماهیا ئەوێت بەری هەوە هاتین یا چاوا بوو، باراپتر ژ وان هەڤپشك چێكەربوون. ﴿٤٣﴾ ڤێجا بەرێ خۆ بدە دینێ راست و دورست [كو ئیسلامە] بەری رۆژەك بێت، دانەپاش بۆ نینە، وێ رۆژێ هەمی مرۆڤ دێ ژێكڤەبن [هندەك دێ چنە بەحەشتێ، و هندەك دێ چنە دۆژەهێ]. ﴿٤٤﴾ هەر كەسێ باوەریێ نەئینیت ئەو زیانێ ل خۆ دكەت، و هەر كەسێ كارەكێ باش بكەت رێكێ بۆ خۆ خۆش دكەت. ﴿٤٥﴾ [وێ رۆژێ خودێ مرۆڤان ژێكڤە دكەت] دا ئەوێت باوەری ئینایین و كار و كریارێت قەنج كرین ژ كەرەما خۆ وان خەلات بكەت، و ب راستی خودێ حەژ گاوران ناكەت. ﴿٤٦﴾ و ژ نیشانێت مەزناتی و دەستهەلاتداریا وی، ئەوە بایی ب مزگینی دهنێریت، دا ژ دلۆڤانیا خۆ بارانێ بدەتە هەوە، و دا گەمی ب قودرەت و فەرمانا وی ل سەر ئاڤێ بێن و بچن، و دا هوین بازرگانیێ ب رێكا ئاڤێ بكەن، و دا هوین شوكور و سوپاسیا خودێ بكەن. ﴿٤٧﴾ ب سویند [هەی موحەممەد] مە بەری تە پێغەمبەر یێت بۆ ملەتێت وان هنارتین، ڤێجا ئەو ب موعجیزە و نیشانێت ئاشكەراڤە [ل سەر راست پێغەمبەراتیا خۆ] بۆ وان هاتن، [بەلێ وان باوەری ب پێغەمبەرێت خۆ نەئینان و نەیارەتیا وان كرن]، ڤێجا مە تۆل ل گونەهكاران ڤەكر، و ب سەرئێخستن و هاریكاریا خودان باوەران هەقە ل سەر مە. ﴿٤٨﴾ خودێیە ئەوێ بای دهنێریت [ڤێجا ئەو با] ئەوران رادكەت و دبەت، چاوا بڤێت وەسا ل ئەسمانان بەلاڤ دكەت و دكەتە پرتی پرتی، ڤێجا تو دێ بینی باران ژ وان ئەوران دەردكەڤیت، و گاڤا خودێ ئەو باران ب سەر هندەك بەندەیێت خۆ یێت وی بڤێن باراند، پێ كەیف خۆش دبن و دبشكورن. ﴿٤٩﴾ هەر چەندە ئەو [بەندە] بەری هاتنا وێ بارانێ، ژ هاتنا وێ د بێ هیڤی بوون. ﴿٥٠﴾ ڤێجا [هەی موحەممەد] بەرێ خۆ بدە نیشانێت دلۆڤانیا خودێ [ئەوێت ب هاتنا بارانێڤە گرێدایی، وەكی شینبوونا گل و گیایی و داروباری و هەمی رەنگێت فێقی، و ساخكرنا ئەردێ هشك و مری] كا چاوا خودێ ئەردی پشتی هشك بوویی ساخ دكەت، ب راستی ئەوێ ئەردی پشتی هشكبوون و مرنا وی ساخ دكەت، ئەو دێ مریان ساخكەتەڤە، و ئەو ل سەر هەمی تشتان خودان شیانە.

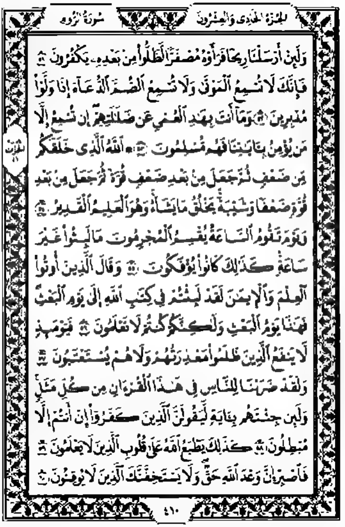

الجزء الحادي والعشرون سورة الروم

وَلَئِنْ أَرْسَلْنَا رِيحًا فَرَأَوْهُ مُصْفَرًّا لَّظَلُّوا۟ مِنۢ بَعْدِهِۦ يَكْفُرُونَ ٥١
فَإِنَّكَ لَا تُسْمِعُ ٱلْمَوْتَىٰ وَلَا تُسْمِعُ ٱلصُّمَّ ٱلدُّعَآءَ إِذَا وَلَّوْا۟
مُدْبِرِينَ ٥٢ وَمَآ أَنتَ بِهَٰدِ ٱلْعُمْىِ عَن ضَلَٰلَتِهِمْ ۖ إِن تُسْمِعُ إِلَّا
مَن يُؤْمِنُ بِـَٔايَٰتِنَا فَهُم مُّسْلِمُونَ ٥٣ ۞ ٱللَّهُ ٱلَّذِى خَلَقَكُم
مِّن ضَعْفٍ ثُمَّ جَعَلَ مِنۢ بَعْدِ ضَعْفٍ قُوَّةً ثُمَّ جَعَلَ مِنۢ بَعْدِ
قُوَّةٍ ضَعْفًا وَشَيْبَةً ۚ يَخْلُقُ مَا يَشَآءُ ۖ وَهُوَ ٱلْعَلِيمُ ٱلْقَدِيرُ ٥٤
وَيَوْمَ تَقُومُ ٱلسَّاعَةُ يُقْسِمُ ٱلْمُجْرِمُونَ مَا لَبِثُوا۟ غَيْرَ
سَاعَةٍ ۚ كَذَٰلِكَ كَانُوا۟ يُؤْفَكُونَ ٥٥ وَقَالَ ٱلَّذِينَ أُوتُوا۟
ٱلْعِلْمَ وَٱلْإِيمَٰنَ لَقَدْ لَبِثْتُمْ فِى كِتَٰبِ ٱللَّهِ إِلَىٰ يَوْمِ ٱلْبَعْثِ ۖ
فَهَٰذَا يَوْمُ ٱلْبَعْثِ وَلَٰكِنَّكُمْ كُنتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ٥٦ فَيَوْمَئِذٍ
لَّا يَنفَعُ ٱلَّذِينَ ظَلَمُوا۟ مَعْذِرَتُهُمْ وَلَا هُمْ يُسْتَعْتَبُونَ ٥٧
وَلَقَدْ ضَرَبْنَا لِلنَّاسِ فِى هَٰذَا ٱلْقُرْءَانِ مِن كُلِّ مَثَلٍ ۚ
وَلَئِن جِئْتَهُم بِـَٔايَةٍ لَّيَقُولَنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُوٓا۟ إِنْ أَنتُمْ إِلَّا
مُبْطِلُونَ ٥٨ كَذَٰلِكَ يَطْبَعُ ٱللَّهُ عَلَىٰ قُلُوبِ ٱلَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ ٥٩
فَٱصْبِرْ إِنَّ وَعْدَ ٱللَّهِ حَقٌّ ۖ وَلَا يَسْتَخِفَّنَّكَ ٱلَّذِينَ لَا يُوقِنُونَ ٦٠

٤١٠

﴿٥١﴾ ب سویند ئەگەر ئەم بایەکی [ب سەر چاندنا واندا] بهنێرین، ڤێجا [ئەو با تێشەکێ بەرهنگاری چاندنا وان بکەت پشتی کەسك بوونێ، و زەر بکەت] و ئەو چاندنا خۆ زەر ببینن، دێ بینی پشتی ڤێ [زەربوونا چاندنا وان] دەڤ ب گازندەنە و شوکور و سوپاسیا نیعمەتا خودێ ناکەن و دێ کەرەمێت خودێ ژ بیر کەن، هەروەکی خودێ چوجا کەرەم و نیعمەت د گەل وان نەکرین]. ﴿٥٢﴾ ڤێجا ب راستی تو نەشێی وە ل مریان بکەی گول تە ببن [ئەڤ گاورەژی ل ڕێزا مریانە، چونکی چو فام ناکەن]، و تو نەشێی گازیا خۆ ژی بگەهینیە کەران، ئەگەر چۆن و پشتا خۆ دانە تە. ﴿٥٣﴾ یێ خودێ کۆرە و گومڕاکری تو نەشێی ڕاستەڕێ بکەی، تو نەشێی گازیا خۆ ب گوهێ کەسێ بێخی کو تێ بگەهن، ئەو نەبن یێت باوەریێ ب نیشان و ئایەتێت مە دئینن، و ئەڤەنە خۆ سپارتینە خودێ و ل بەر فەرمانا وی ڕاوەستیایی. ﴿٥٤﴾ خودێ ئەوە یێ هوین ژ لاوازیێ [ئانکو ژ چپکەکا ئاڤێ] چێ کرین، و پشتی وێ لاوازیێ هوین ب هێز ئێخستن [مەخسەد هێزا تولازییێ]، و پشتی ب هێزئێخستنا هەوە هوین لاواز و پیر کرن، ئەوی چ بڤێت چێ دکەت و ئەو یێ زانا و خودان شیانە. ﴿٥٥﴾ و ڕۆژا قیامەت ڕادبیت گونەهکار دێ سویند خۆن، ئەو [د دنیایێدا] ژ بێستەکێ پێڤەتر نەماینە، [د دنیایێدا ژی] وەسا بەرێ خۆ ژ هەقیێ وەردگێڕان [و دگۆتن: هەما هەر ژیانا دنیاییە، و چو ژیان پشتی مرنێ نینن]. ﴿٥٦﴾ و ئەوێت خودێ زانین و باوەری ب ڕزقێ وان کری، گۆتن: ب سویند هوین هند یێت ماین هندی خودێ بۆ هەوە نڤیسی هەتا ڕۆژا قیامەتێ، نەها ئەڤەیە ڕۆژا قیامەتێ بەلێ هەوە نەدزانی [ئەو ڕۆژ هەر دێ ئێت]. ﴿٥٧﴾ ڤێجا وێ ڕۆژێ هەجەتگرتنا ستەمکاران فایدەی وان ناکەت، و نائێنە دەستویردان ژی هەجەتان بگرن، و داخواز ژی ژ وان نائێتەکرن خودایێ خۆ ژ نوی ب گۆتنەکێ یان کریارەکێ ڕازی بکەن. ﴿٥٨﴾ ب سویند د ڤێ قورئانێدا مە ژ هەمی نموونەیان [ئەوێت دبنە نیشان ل سەر ئێکتاییا خودێ، و ڕاست پێغەمبەرانیا پێغەمبەرێ وی] بۆ مرۆڤان یێت دیارکرین و ئینایین، و ئەگەر تو موعجیزەیەکێ بۆ وان بینی [هەروەکی ئەو ژ تە دخوازن]، ئەوێت بێ باوەر دێ بێژن: ئەڤا هوین دبێژن ژ درەوێ پێڤەتر نینە. ﴿٥٩﴾ هۆسا خودێ دلێ چونەزانان تاری دکەت. ﴿٦٠﴾ ڤێجا سەبرا خۆ [ل سەر ئەزیەت و نەخۆشیا وان] بکێشە، ب ڕاستی پەیمانا خودێ یا ڕاستە [دێ تە ب سەرئێخیت، و دێ دینێ تە ب سەر هەمی دینان ئێخیت]، و بلا ئەوێت باوەری نەی تە سار نەکەن، ژ خۆڕاگرتن و سەبرکێشانێ.

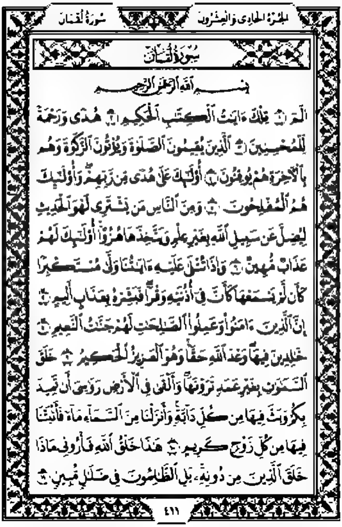

الجزء الحادي والعشرون سورة لقمان

سُورَةُ لُقۡمَانَ

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

الٓمٓ ١ تِلۡكَ ءَايَٰتُ ٱلۡكِتَٰبِ ٱلۡحَكِيمِ ٢ هُدٗى وَرَحۡمَةٗ
لِّلۡمُحۡسِنِينَ ٣ ٱلَّذِينَ يُقِيمُونَ ٱلصَّلَوٰةَ وَيُؤۡتُونَ ٱلزَّكَوٰةَ وَهُم
بِٱلۡأٓخِرَةِ هُمۡ يُوقِنُونَ ٤ أُوْلَٰٓئِكَ عَلَىٰ هُدٗى مِّن رَّبِّهِمۡۖ وَأُوْلَٰٓئِكَ
هُمُ ٱلۡمُفۡلِحُونَ ٥ وَمِنَ ٱلنَّاسِ مَن يَشۡتَرِي لَهۡوَ ٱلۡحَدِيثِ
لِيُضِلَّ عَن سَبِيلِ ٱللَّهِ بِغَيۡرِ عِلۡمٖ وَيَتَّخِذَهَا هُزُوًاۚ أُوْلَٰٓئِكَ لَهُمۡ
عَذَابٞ مُّهِينٞ ٦ وَإِذَا تُتۡلَىٰ عَلَيۡهِ ءَايَٰتُنَا وَلَّىٰ مُسۡتَكۡبِرٗا
كَأَن لَّمۡ يَسۡمَعۡهَا كَأَنَّ فِيٓ أُذُنَيۡهِ وَقۡرٗاۖ فَبَشِّرۡهُ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ٧
إِنَّ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّٰلِحَٰتِ لَهُمۡ جَنَّٰتُ ٱلنَّعِيمِ ٨
خَٰلِدِينَ فِيهَاۖ وَعۡدَ ٱللَّهِ حَقّٗاۚ وَهُوَ ٱلۡعَزِيزُ ٱلۡحَكِيمُ ٩ خَلَقَ
ٱلسَّمَٰوَٰتِ بِغَيۡرِ عَمَدٖ تَرَوۡنَهَاۖ وَأَلۡقَىٰ فِي ٱلۡأَرۡضِ رَوَٰسِيَ أَن تَمِيدَ
بِكُمۡ وَبَثَّ فِيهَا مِن كُلِّ دَآبَّةٖۚ وَأَنزَلۡنَا مِنَ ٱلسَّمَآءِ مَآءٗ فَأَنۢبَتۡنَا
فِيهَا مِن كُلِّ زَوۡجٖ كَرِيمٍ ١٠ هَٰذَا خَلۡقُ ٱللَّهِ فَأَرُونِي مَاذَا
خَلَقَ ٱلَّذِينَ مِن دُونِهِۦۚ بَلِ ٱلظَّٰلِمُونَ فِي ضَلَٰلٖ مُّبِينٖ ١١

٤١١

سۆرەتا لوقمان

ل مەكەهێ هاتیە خوارێ (٣٤) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحیم

﴿١﴾ هژمسا دئێتە خواندن (ئەلف، لام، میم) و ل دۆر ڕاڤەكرنا ڤان تیپان بزڤڕە دەستپێكا سۆرەتا بەقەرە. ﴿٢﴾ ئەڤە ئایەتێت كتێبەكا ڕێك و پێك و موكومە. ﴿٣﴾ ڕێكا ڕاستەڕێیی و دلۆڤانییە بۆ قەنجیكاران [ئەوێت خودێ دپەرێسن هەروەكی دبینن، و ل وێ هزرێنە ئەگەر ئەو خودێ نەبینن خودێ وان هەر دبینیت]. ﴿٤﴾ [قەنجیكار] ئەون ئەوێت بەردەوام و ب ڕەنگێ پێدڤی نڤێژان دكەن، و زەكاتێ ددەن و ژ ئاخرەتێ بێ گۆمانن. ﴿٥﴾ ئەڤەنە ل سەر ڕاستەڕێییا خودایێ خۆ، و هەر ئەڤەنە یێت سەرفەراز. ﴿٦﴾ و هندەك مرۆڤ یێت هەین [مەخسەد پێ (نضرێ كوڕێ حارثی)یە] ئاخفتنێت پڕپیچ و بێ تام دكڕن، دا ژ نەزانین ڕێكا خودێ ل بەر خەلكی بەرزەكەن [و وان ژ ئیسلامێ بدەنە پاش]، و دا بۆ خۆ ترانەیان ب ئایەتێت خودێ بكەن، و بۆ ئەڤێت هە ئیزایەكا هەتكبەر یا هەی. ﴿٧﴾ و ئەڤێ ژ ڤان مرۆڤان، گاڤا ئایەتێت مە بۆ دهاتنە خواندن ژ مەزناتی پشتا خۆ ددایێ و دچۆ هەچكو نەبهیستین، هەروەكی ژ هەردو گوهێت خۆ یێ كەڕ و گران، ڤێجا مزگینیا ئیزایەكا ب ژان و دژوار بدە وی. ﴿٨﴾ ب ڕاستی ئەوێت باوەری ئینایین و كار و كریارێت ڕاست و دورست كرین، بەحەشتێت تێر خێر و بێر بۆ وانە. ﴿٩﴾ و هەروهەر دێ تێدا مینن، و ئەڤە پەیمانەكا هەقە ژ دەڤ خودێ، و ئەوە یێ سەردەست و كاربنەجهـ. ﴿١٠﴾ وەكی هوین دبینن ئەسمان بێ ستوین یێت چێ كرین، و چیایێت مەزن و بنەجهـ یێت تێخستینە د ئەردیدا دا ئەرد هەوە نەهەژینیت، و ژ هەمی ڕەنگان جانەوەر تێدا بەلاڤكرن، و مە ئاڤەك (بارانەك) ژ ئەسمانی (ژ ئەوران) دارێت، مە پێ ژ هەمی ڕەنگێت جوان و پڕ مفا شینكاتی د ئەردیدا دا و شینكر. ﴿١١﴾ ئەڤەیە دان و چێكرنا خودێ، ڤێجا كا بێژنە من ئەڤێت هوین شوینا خودێ دپەرێسن، چ دایە و چ چێ كریە؟ [نەخێر وان چو نەدایە و چو چێ نەكریە] بەلێ ستەمكار یێت د گومڕاییەكا ئاشكەرادا.

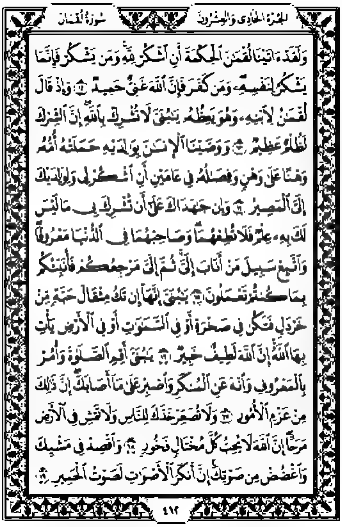

الجزء الحادي والعشرون سورة لقمان

وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا لُقْمَـٰنَ ٱلْحِكْمَةَ أَنِ ٱشْكُرْ لِلَّهِ ۚ وَمَن يَشْكُرْ فَإِنَّمَا
يَشْكُرُ لِنَفْسِهِۦ ۖ وَمَن كَفَرَ فَإِنَّ ٱللَّهَ غَنِىٌّ حَمِيدٌ ﴿١٢﴾ وَإِذْ قَالَ
لُقْمَـٰنُ لِٱبْنِهِۦ وَهُوَ يَعِظُهُۥ يَـٰبُنَىَّ لَا تُشْرِكْ بِٱللَّهِ ۖ إِنَّ ٱلشِّرْكَ
لَظُلْمٌ عَظِيمٌ ﴿١٣﴾ وَوَصَّيْنَا ٱلْإِنسَـٰنَ بِوَٰلِدَيْهِ حَمَلَتْهُ أُمُّهُۥ
وَهْنًا عَلَىٰ وَهْنٍ وَفِصَـٰلُهُۥ فِى عَامَيْنِ أَنِ ٱشْكُرْ لِى وَلِوَٰلِدَيْكَ
إِلَىَّ ٱلْمَصِيرُ ﴿١٤﴾ وَإِن جَـٰهَدَاكَ عَلَىٰٓ أَن تُشْرِكَ بِى مَا لَيْسَ
لَكَ بِهِۦ عِلْمٌ فَلَا تُطِعْهُمَا ۖ وَصَاحِبْهُمَا فِى ٱلدُّنْيَا مَعْرُوفًا ۖ
وَٱتَّبِعْ سَبِيلَ مَنْ أَنَابَ إِلَىَّ ۚ ثُمَّ إِلَىَّ مَرْجِعُكُمْ فَأُنَبِّئُكُم
بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٥﴾ يَـٰبُنَىَّ إِنَّهَآ إِن تَكُ مِثْقَالَ حَبَّةٍ مِّنْ
خَرْدَلٍ فَتَكُن فِى صَخْرَةٍ أَوْ فِى ٱلسَّمَـٰوَٰتِ أَوْ فِى ٱلْأَرْضِ يَأْتِ
بِهَا ٱللَّهُ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ لَطِيفٌ خَبِيرٌ ﴿١٦﴾ يَـٰبُنَىَّ أَقِمِ ٱلصَّلَوٰةَ وَأْمُرْ
بِٱلْمَعْرُوفِ وَٱنْهَ عَنِ ٱلْمُنكَرِ وَٱصْبِرْ عَلَىٰ مَآ أَصَابَكَ ۖ إِنَّ ذَٰلِكَ
مِنْ عَزْمِ ٱلْأُمُورِ ﴿١٧﴾ وَلَا تُصَعِّرْ خَدَّكَ لِلنَّاسِ وَلَا تَمْشِ فِى ٱلْأَرْضِ
مَرَحًا ۖ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخْتَالٍ فَخُورٍ ﴿١٨﴾ وَٱقْصِدْ فِى مَشْيِكَ
وَٱغْضُضْ مِن صَوْتِكَ ۚ إِنَّ أَنكَرَ ٱلْأَصْوَٰتِ لَصَوْتُ ٱلْحَمِيرِ ﴿١٩﴾

٤١٢

﴿١٢﴾ و ب سویند مە ئەقل و تێگەهشتن و زانین و حیكمەت دابوو لوقمانی [و مە گۆتێ] شوكور و سوپاسیا خودێ بكە، و هەر كەسێ سوپاسیا خودێ بكەت، ب ڕاستی ئەو بەس یێ بۆ خۆ [شوكورا خودێ] دكەت، و هەر كەسێ سوپاسیا نیعمەتێت وی نەكەت [خودێ منەت ب سوپاسیا وی نینە]، و خودێ یێ دەولەمەندە و هێژایی پەسن و سوپاسییە. ﴿١٣﴾ و چیڕۆكا لوقمانی بۆ وان بێژە: وەختێ كوڕێ خۆ شیرەت كری و گۆتیێ: كوڕێ من چو هەڤپشكان بۆ خودێ چێ نەكە، ب ڕاستی هەڤپشك پەرێسی [شرك] ستەمەكا مەزنە. ﴿١٤﴾ و مە ئەمرێ مرۆڤان كر د گەل دەیبابێت خۆ د باش بن ئەخاسمە [دگەل] دەیكێ، نەخۆشی و بێ تاقەتی ل دویڤ نەخۆشی و بێ تاقەتیێ پێ بڕن دەمێ د زكیدا، و دو سالان ل سەرێك شیر دایێ ژ نوی ژ شیرڤەكر، و مە گۆتێ: سوپاسیا من بكە من تو دایی، و شوكور و سوپاسیا دەیبابێت خۆ بكە تو خودانكری، و هوین هەر دێ ب بال منڤە زڤڕن. ﴿١٥﴾ و ئەگەر دەیبابێت تە مانە ب تەڤە، تە د بەر هندێرا بكەن تو تشتەكی بۆ من بكەیە هەڤپشك تو چو ژێ نەزانی، گوهێ خۆ نەدە وان، و د دنیایێدا ب قەنجی و باشی د گەل وان ببۆرینە [خۆ ژ وان دویر نەئێخە، و یێ باش بە د گەل وان، بەس گوهدارییا وان د شركێدا نەكە]، و [و د دینێ خودا هەكە نە یێت موسلمان بن، د دنیایێدا د گەل یێ باش بە بەلێ ڕێكا وان و دینێ وان نە گرە و] ڕێكا وی (دینێ وی) بگرە یێ بەرێ خۆ دابیە من [بۆ تۆبەكرن و دلێشیێ]، پاشی دێ هەر ب بال منڤە زڤڕن، [تۆ و دەیبابێت تە و ئەو] ڤێجا [هنگی] یا هەوە كری دێ بۆ هەوە بێژم [و هەوە پێ ئاگەهداركەم]. ﴿١٦﴾ كوڕێ من گونەه و خرابی ئەگەر [چەندا بچویك بیت] تەمەتی دندكا تۆڤێ خەندەلكێ بیت، و د ناڤ كەڤرەكیدا بیت، یان ژی ل هەر جهەكێ بیت ژ ئەرد و ئەسمانان، خودێ دێ هەر ئینیت، ب ڕاستی خودێ یێ هویربین و شارەزایە. ﴿١٧﴾ كوڕێ من نڤێژان ب ڕەنگێ پێدڤی بكە، و داخوازا كرنا باشیێ بكە و داخوازا دانەپاشا خرابیێ و گرنەهێ بكە، و سەبری ل سەر نەخۆشیا دگەهیتە تە بكێشە، ب ڕاستی ئەڤە [پاراستنا نڤێژێ، و داخوازكرنا باشیێ، و دانەپاشا خرابیێ، و سەبركێشان ل سەر نەخۆشیان] ژ وان كارانە ئەوێت دڤێت مرۆڤ ل سەر یێ هشیار و ڕژد بیت. ﴿١٨﴾ [كوڕێ من] ژ مەزناتی ڕوییێ خۆ ژ خەلكی وەرنەگێڕە، و قەبە و دفن بلند ب ڕێڤە نەچە، ب ڕاستی خودێ حەژ وان ناكەت ئەوێت قەبە و دفن بلند و زێدە ب خۆ شاهی. ﴿١٩﴾ [كوڕێ من] د ڕێڤەچۆنا خۆدا یێ ئالنجی بە [نە هێدی هێدی و نە حێل، و نە ب مەزناتی و نە مریچۆك] و دەنگێ خۆ نزم بكە و زڕ نەكە، ب ڕاستی دەنگێ ژ هەمییان نەخۆشتر زڕیتا كەرانە [ئەگەر دەنگ بلندی جوانی بایە چو دەنگ ژ یێ كەری د بلندتر نینن].

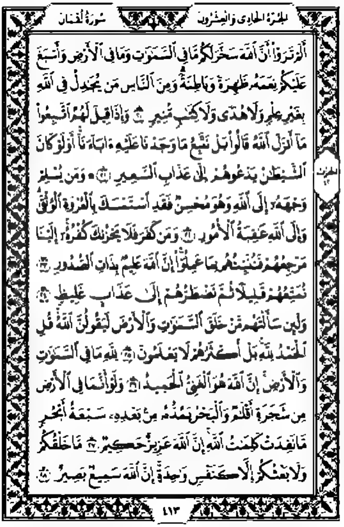

الجزء الحادي والعشرون سورة لقمان

أَلَمْ تَرَوْا أَنَّ ٱللَّهَ سَخَّرَ لَكُم مَّا فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِى ٱلْأَرْضِ وَأَسْبَغَ
عَلَيْكُمْ نِعَمَهُۥ ظَٰهِرَةً وَبَاطِنَةً ۗ وَمِنَ ٱلنَّاسِ مَن يُجَٰدِلُ فِى ٱللَّهِ
بِغَيْرِ عِلْمٍ وَلَا هُدًى وَلَا كِتَٰبٍ مُّنِيرٍ ﴿٢٠﴾ وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ ٱتَّبِعُوا۟
مَآ أَنزَلَ ٱللَّهُ قَالُوا۟ بَلْ نَتَّبِعُ مَا وَجَدْنَا عَلَيْهِ ءَابَآءَنَآ ۚ أَوَلَوْ كَانَ
ٱلشَّيْطَٰنُ يَدْعُوهُمْ إِلَىٰ عَذَابِ ٱلسَّعِيرِ ﴿٢١﴾ ۞ وَمَن يُسْلِمْ
وَجْهَهُۥٓ إِلَى ٱللَّهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ فَقَدِ ٱسْتَمْسَكَ بِٱلْعُرْوَةِ ٱلْوُثْقَىٰ ۗ
وَإِلَى ٱللَّهِ عَٰقِبَةُ ٱلْأُمُورِ ﴿٢٢﴾ وَمَن كَفَرَ فَلَا يَحْزُنكَ كُفْرُهُۥٓ ۚ إِلَيْنَا
مَرْجِعُهُمْ فَنُنَبِّئُهُم بِمَا عَمِلُوٓا۟ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ عَلِيمٌۢ بِذَاتِ ٱلصُّدُورِ ﴿٢٣﴾
نُمَتِّعُهُمْ قَلِيلًا ثُمَّ نَضْطَرُّهُمْ إِلَىٰ عَذَابٍ غَلِيظٍ ﴿٢٤﴾
وَلَئِن سَأَلْتَهُم مَّنْ خَلَقَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ لَيَقُولُنَّ ٱللَّهُ ۚ قُلِ
ٱلْحَمْدُ لِلَّهِ ۚ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٢٥﴾ لِلَّهِ مَا فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ
وَٱلْأَرْضِ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ هُوَ ٱلْغَنِىُّ ٱلْحَمِيدُ ﴿٢٦﴾ وَلَوْ أَنَّمَا فِى ٱلْأَرْضِ
مِن شَجَرَةٍ أَقْلَٰمٌ وَٱلْبَحْرُ يَمُدُّهُۥ مِنۢ بَعْدِهِۦ سَبْعَةُ أَبْحُرٍ
مَّا نَفِدَتْ كَلِمَٰتُ ٱللَّهِ ۗ إِنَّ ٱللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٢٧﴾ مَّا خَلْقُكُمْ
وَلَا بَعْثُكُمْ إِلَّا كَنَفْسٍ وَٰحِدَةٍ ۗ إِنَّ ٱللَّهَ سَمِيعٌۢ بَصِيرٌ ﴿٢٨﴾

٤١٣

﴿٢٠﴾ ما هوین نابینن خودێ هندی د ئەرد و ئەسمانان‌دا یێ بۆ هەوە سەرنەرم و بەردەست کری، و کەرەمێت خۆ یێت ئاشکەرا [وەکی ئیسلامەتیێ... هتد] و نەئاشکەرا [وەکی ئەقل و زانین و تێگەهشتنێ... و هتد] ل سەر هەوە یێت بەرفرەهـ کرین، و د گەل هندێ ژی هندەك مرۆڤ یێت هەین بێ زانین و بێ راستەرێیەك و بێ کتێبەکا رۆنکەر، جڕەبڕێ د دەرهەقێ خودێدا دکەن. ﴿٢١﴾ و گاڤا موسلمانان دگۆتە وان: ل دویڤ وێ بکەڤن یا خودێ ئینایییە خوارێ دگۆتن: نەخێر ئەم دێ ب دویڤ وێ کەڤین ئەوا مە باب و باپیرێت خۆ ل سەر دیتی. [ئەرێ ئەو هەر دێ ل دویڤ وان چن خۆ ئەگەر د خەلەت ژی بن] و شەیتان بەرێ وان بدەتە ئاگرێ دۆژەهێ ژی؟! ﴿٢٢﴾ و هەر کەسێ خۆ بسپێریتە خودێ و ل بەر فەرمانا وی یێ راوەستیای بیت [ئسلام بنەجهـ بیت]، و ئەو ب خۆ ژی یێ قەنجیکار بیت، ئەڤە وی خۆ ب چیلێ (قولپا) ژ هەمییان موکومترڤە گرت [ئانکو رێکا سەرفرازییێ، و ترس ب دویڤڤە نینە]، و دویماهیکا هەمی کاروباران هەر ب بال خودێڤەیە. ﴿٢٣﴾ و هەر کەسێ گاور بیت ڤێجا بلا گاوریا وی تە ب خەم نەئێخیت [چونکی تە ئەوا ل سەر خۆ راکر، تە گازیا خۆ گەهاندە وان]، زڤڕینا وان هەمییان ب بال مەڤەیە، ڤێجا تشتێ وان کری ئەم دێ بۆ وان بێژین [پێ جزا و خەلات کەین]، ب راستی خودێ دزانیت کا چ د دلاندایە و پێ ئاگەهە. ﴿٢٤﴾ [د دنیایێدا] ئەم دێ وان هێلین پیچەکێ خۆشییێ بەن، پاشی [رۆژا قیامەتێ] دێ وان نەچارکەین بکەڤنە د ئیزایەکا دژوار و گراندا. ﴿٢٥﴾ و ئەگەر تو پسیارا وان بکەی کێ ئەرد و ئەسمان دایینە؟ دێ بێژن: خودێ.. بێژە هەمی پەسن و شوکور بۆ خودێ [ل سەر ڤێ هەقاندنا هەوە د راستا خودێدا، و پەسەندکرنا هەوە خودایێ ئەرد و عەسمانان خودێیە و ل سەر ئاشکراکرنا هەوە ئەو هێژایی پەرستنێیە و یا هوین ل سەر یا خەلەتە و نە یا دورستە یا چاوا هوین تێکێ دی ژ بلی وی دپەرێسن و دکەنە شریك]، بەلێ باراپتر ژ وان نوزانن [کا مەخسەدا ڤێ هەقاندنێ چیە؟]. ﴿٢٦﴾ هندی د ئەرد و ئەسمانان‌دا هەی یێ خودێیە، ب راستی خودێ یێ دەولەمەندە و هێژایی شوکوراندنێیە. ﴿٢٧﴾ و ئەگەر هەر دارەکا د ئەردیدا هەی قەلەم و خامە بن، و دەریایێت هەین حەفت دەریایێت دی ژی بێنە سەر و هەمی حوبر بن [و ب وان قەلەم و خامەیان و ب وی حوبری ئاخفتن و پەیڤێت خودێ بێنە نڤیسین] هەر زانین و ئاخفتن و پەیڤێت خودێ ب دویماهی نائێن، ب راستی خودێ یێ سەردەست و کاربنەجهە. ﴿٢٨﴾ چێکرنا هەوە [ل دەستپێکێ] و ساخکرنا هەوە ژ گۆڕان [پشتی مرنێ] وەکی [دان و چێکرنا] مرۆڤەکی ب تنێیە، ب راستی خودێ یێ گوهدێر و بینەرە.

أَلَمْ تَرَ أَنَّ ٱللَّهَ يُولِجُ ٱلَّيْلَ فِى ٱلنَّهَارِ وَيُولِجُ ٱلنَّهَارَ
فِى ٱلَّيْلِ وَسَخَّرَ ٱلشَّمْسَ وَٱلْقَمَرَ كُلٌّ يَجْرِىٓ إِلَىٰٓ
أَجَلٍ مُّسَمًّى وَأَنَّ ٱللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿٢٩﴾
ذَٰلِكَ بِأَنَّ ٱللَّهَ هُوَ ٱلْحَقُّ وَأَنَّ مَا يَدْعُونَ مِن دُونِهِ
ٱلْبَٰطِلُ وَأَنَّ ٱللَّهَ هُوَ ٱلْعَلِىُّ ٱلْكَبِيرُ ﴿٣٠﴾ أَلَمْ تَرَ أَنَّ ٱلْفُلْكَ
تَجْرِى فِى ٱلْبَحْرِ بِنِعْمَتِ ٱللَّهِ لِيُرِيَكُم مِّنْ ءَايَٰتِهِۦٓ إِنَّ
فِى ذَٰلِكَ لَءَايَٰتٍ لِّكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ ﴿٣١﴾ وَإِذَا غَشِيَهُم مَّوْجٌ
كَٱلظُّلَلِ دَعَوُا۟ ٱللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ ٱلدِّينَ فَلَمَّا نَجَّىٰهُمْ إِلَى ٱلْبَرِّ
فَمِنْهُم مُّقْتَصِدٌ وَمَا يَجْحَدُ بِـَٔايَٰتِنَآ إِلَّا كُلُّ خَتَّارٍ كَفُورٍ ﴿٣٢﴾
يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ ٱتَّقُوا۟ رَبَّكُمْ وَٱخْشَوْا۟ يَوْمًا لَّا يَجْزِى وَالِدٌ
عَن وَلَدِهِۦ وَلَا مَوْلُودٌ هُوَ جَازٍ عَن وَالِدِهِۦ شَيْـًٔا إِنَّ وَعْدَ ٱللَّهِ
حَقٌّ فَلَا تَغُرَّنَّكُمُ ٱلْحَيَوٰةُ ٱلدُّنْيَا وَلَا يَغُرَّنَّكُم بِٱللَّهِ
ٱلْغَرُورُ ﴿٣٣﴾ إِنَّ ٱللَّهَ عِندَهُۥ عِلْمُ ٱلسَّاعَةِ وَيُنَزِّلُ ٱلْغَيْثَ
وَيَعْلَمُ مَا فِى ٱلْأَرْحَامِ وَمَا تَدْرِى نَفْسٌ مَّاذَا تَكْسِبُ غَدًا
وَمَا تَدْرِى نَفْسٌۢ بِأَىِّ أَرْضٍ تَمُوتُ إِنَّ ٱللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌۢ ﴿٣٤﴾

﴿٢٩﴾ ما تو نابینی خودێ شەڤێ دکەتە د ناڤ ڕۆژێدا، و ڕۆژێ دکەتە د ناڤ شەڤێدا [هەردووکان ب ڤێ چەندێ کورت و درێژ دکەت]، و ڕۆژ و هەیڤ یێت بۆ هەوە خزمەت خۆش کرین [یێت تێخستینە د خزمەتا هەوەدا] هەر ئێك هەتا وەختەکێ دیارکری دێ ئێت و چیت، و تشتێ هوین دکەن خودێ ژێ ب ئاگەهە. ﴿٣٠﴾ خودێ ڤێ دکەت دا هوین بزانن خودێ یێ هەقە و ئەوێت شوینا وی دئینە پەرستن د پویچ و بەتالن، و خودێیە یێ بلند و مەزن. ﴿٣١﴾ ما تو نابینی گەمی ژ کەرەم و دلۆڤانیا خودێ د دەریایێدا دئێت و دچیت، دا خودێ نیشانێت دەستهەلاتداریا خۆ نیشا هەوە بدەت، ب ڕاستی ئەڤە چامە و نیشانن بۆ وان ئەوێت زێدە بێنفرەهـ و زێدە شوکوردار. ﴿٣٢﴾ گاڤا پێلەکا ئاڤا دەریایێ وەکی ئەوران یان وەکی چیایان ب سەر واندا گرت، ژ دل بەس دێ دوعایێ ژ خودێ ب تنێ کەن، ڤێجا گاڤا خودێ قورتالکرن و گەهاندنە ئەردێ دێم، دێ بینی هندەك ژ وان نیڤ نیڤەنە [هندەك ب دورستی سوپاسیا خودێ ناکەن، و هندەك د بنبڕا سوپاسیا خودێ ناکەن و نیعمەتێت خودێ نائینە بەرچاڤێت خۆ] کەس نیشانێت مە درەو نادانیت و ئینکار ناکەت زێدە پەیمان شکێن و زێدە گاور نەبن. ﴿٣٣﴾ گەلی مرۆڤان پارێزکاریا خودێ بکەن، و ژ ڕۆژەکێ بترسن [کو ڕۆژا قیامەتێیە] نە باب شوینا عەیالی و نە عەیال شوینا بابێ دئێتە جزاکرن [باب و زارۆك چو مفایی ناگەهیننە ئێك]، ب ڕاستی پەیمانا خودێ دایی یا ڕاستە [و دێ هەر وەسا ئێت]، ڤێجا بلا ژیانا دنیایێ هەوە نەخاپینیت، و هەوە د سەردا نەبەت، و بلا شەیتان ژی هەوە ب کەرەما خودێ نەخاپینیت [کو هوین گونەهان بکەن و بێژن کەرەما خودێ یا مەزنە و تۆبە نەکەن]. ﴿٣٤﴾ ب ڕاستی خودێ دزانیت کا قیامەت کەنگی دێ ئێت، و ئەوە بارانێ دبارینیت، و دزانیت کا چ د مالبچویکاندایە [بەری بیتە مرۆڤ]، و کەس نوزانیت کا سوبەهی چ دێ ئێتە سەری، و کەس نوزانیت کا ل کیرێ و ل کیڤە دێ مریت، ب ڕاستی خودێ زانا و شارەزایە.

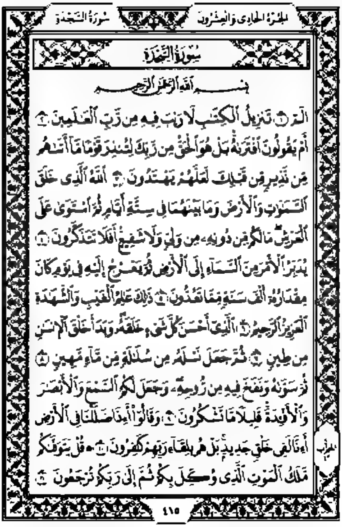

سُورَةُ السَّجۡدَةِ الجُزۡءُ الحَادِي وَالعِشۡرُونَ

سُورَةُ السَّجۡدَةِ

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

الٓمٓ ① تَنزِيلُ ٱلۡكِتَٰبِ لَا رَيۡبَ فِيهِ مِن رَّبِّ ٱلۡعَٰلَمِينَ ②
أَمۡ يَقُولُونَ ٱفۡتَرَىٰهُۚ بَلۡ هُوَ ٱلۡحَقُّ مِن رَّبِّكَ لِتُنذِرَ قَوۡمٗا مَّآ أَتَىٰهُم
مِّن نَّذِيرٖ مِّن قَبۡلِكَ لَعَلَّهُمۡ يَهۡتَدُونَ ③ ٱللَّهُ ٱلَّذِي خَلَقَ
ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضَ وَمَا بَيۡنَهُمَا فِي سِتَّةِ أَيَّامٖ ثُمَّ ٱسۡتَوَىٰ عَلَى
ٱلۡعَرۡشِۖ مَا لَكُم مِّن دُونِهِۦ مِن وَلِيّٖ وَلَا شَفِيعٍۚ أَفَلَا تَتَذَكَّرُونَ ④
يُدَبِّرُ ٱلۡأَمۡرَ مِنَ ٱلسَّمَآءِ إِلَى ٱلۡأَرۡضِ ثُمَّ يَعۡرُجُ إِلَيۡهِ فِي يَوۡمٖ كَانَ
مِقۡدَارُهُۥٓ أَلۡفَ سَنَةٖ مِّمَّا تَعُدُّونَ ⑤ ذَٰلِكَ عَٰلِمُ ٱلۡغَيۡبِ وَٱلشَّهَٰدَةِ
ٱلۡعَزِيزُ ٱلرَّحِيمُ ⑥ ٱلَّذِيٓ أَحۡسَنَ كُلَّ شَيۡءٍ خَلَقَهُۥۖ وَبَدَأَ خَلۡقَ ٱلۡإِنسَٰنِ
مِن طِينٖ ⑦ ثُمَّ جَعَلَ نَسۡلَهُۥ مِن سُلَٰلَةٖ مِّن مَّآءٖ مَّهِينٖ ⑧
ثُمَّ سَوَّىٰهُ وَنَفَخَ فِيهِ مِن رُّوحِهِۦۖ وَجَعَلَ لَكُمُ ٱلسَّمۡعَ وَٱلۡأَبۡصَٰرَ
وَٱلۡأَفۡـِٔدَةَۚ قَلِيلٗا مَّا تَشۡكُرُونَ ⑨ وَقَالُوٓاْ أَءِذَا ضَلَلۡنَا فِي ٱلۡأَرۡضِ
أَءِنَّا لَفِي خَلۡقٖ جَدِيدِۭۚ بَلۡ هُم بِلِقَآءِ رَبِّهِمۡ كَٰفِرُونَ ⑩ ۞ قُلۡ يَتَوَفَّىٰكُم
مَّلَكُ ٱلۡمَوۡتِ ٱلَّذِي وُكِّلَ بِكُمۡ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُمۡ تُرۡجَعُونَ ⑪

حزب

٤١٥

سۆرەتا سەجدە

ل مەککەهێ هاتیە خوارێ (٣٠) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ هۆسا دئێتە خواندن (ئەلف، لام، میم)، ل دۆر ڕاڤەکرنا ڤان ڕەنگە تیپان بزڤڕە دەستپێکا سۆرەتا بەقەرە. ﴿٢﴾ هنارتن و ئینانەخوارا ڤێ قورئانێ گۆمان تێدا نینە ژ دەڤ خودانێ هەمی جیهانانە. ﴿٣﴾ یان ژی دبێژن [موحەممەد]: ئەڤ قورئانە ژ نک خۆ چێ کریە [وی یا دانایی، و ب بال خودێڤە لێ ددەت]، نەخێر وەسا نینە وەکی ئەو دبێژن، بەلێ ئەو ڕاستیە ژ نک خودایێ تە، دا تو ملەتەکی پێ هشیار بکەی و بترسینی، کو بەری تە چو پێغەمبەر بۆ نەهاتینە دا ڕاستەڕێ ببن. ﴿٤﴾ خودێیە، ئەوی ئەرد و ئەسمان و هندی د ناڤبەرا واندا د شەش ڕۆژاندا بێت چێ کرین، پاشی بلندبوو سەر عەرشی [بلندبوونەکا بێ چاوایی و هێژایی وی]، و هەوە ژ غەیری خودێ چو هاریکار و بەرەڤان و مەهدەرچی نینن، ڤێجا ما هوین پێڤەناچن و چامان وەرناگرن. ﴿٥﴾ ئەو (خودێ) ژ ئەسمانی کاروبارێ ئەردی [هەتا ڕۆژا قیامەتێ] ب ڕێڤە دبەت. پاشی ئەڤ کاروبارە د ڕۆژەکێدا [کو ڕۆژا قیامەتێیە] دێ بلندبنە دەڤ وی، درێژاهیا وێ ڕۆژێ ب هەژمارا هەوە هزار سالێت هەوەنە. ﴿٦﴾ ئەڤە [ئەوێ ئەرد و ئەسمان و هندی د ناڤبەرا واندا داین، و ئەوێ کاروبارێت دنیایێ بەس د دەست ویدا] زانایێ نهێنی و ئاشکەرایانە، سەردەست و دلۆڤانە. ﴿٧﴾ ئەوە یێ دان و چێکرنا هەمی تشتان موکوم و بنەجهـ و باش چێکری، و ژ ئەڤێ [جارا ئێکێ] دەست ب چێکرنا مرۆڤان [مەخسەد پێ ئادەمە، بابێ مرۆڤان] کر. ﴿٨﴾ پاشی دویندەها وی ژ چیکا ئاڤەکا کێم بها چێ کر. ﴿٩﴾ پاشی دورستکر و ڕوح دایێ، و گوهـ و چاڤ و ئەقل دانە هەوە، و کێم ژ هەوە هەنە سوپاسی و شوکورا خودێ بکەن، یان ژی هوین کێم شوکور و سوپاسیا خودێ دکەن. ﴿١٠﴾ و [ئەوێت باوەری ب ڕۆژا قیامەتێ نەیی] گۆتن: ئەرێ ئەگەر ئەم د ئەردیدا بەرزە بووین [و بووینە ئاخ]، ئەرێ جارەکا دی سەر ژ نوی ئەم دێ ئێینە چێکرن و ساخکرن؟! بەلێ ئەو باوەریێ ب ڕۆژا قیامەتێ نائینن [لەو ڤێ دبێژن]. ﴿١١﴾ [هەی موحەممەد] بێژە بەلێ ئەو ملیاکەتێ بۆ ستاندنا ڕوحا هەوە هاتیە دانان دێ ڕوحا هەوە ستینیت، پاشی هوین دێ ب بال خودایێ خۆڤە زڤڕن.

وَلَوْ تَرَىٰٓ إِذِ ٱلْمُجْرِمُونَ نَاكِسُوا۟ رُءُوسِهِمْ عِندَ رَبِّهِمْ
رَبَّنَآ أَبْصَرْنَا وَسَمِعْنَا فَٱرْجِعْنَا نَعْمَلْ صَٰلِحًا إِنَّا مُوقِنُونَ ﴿١٢﴾
وَلَوْ شِئْنَا لَءَاتَيْنَا كُلَّ نَفْسٍ هُدَىٰهَا وَلَٰكِنْ حَقَّ
ٱلْقَوْلُ مِنِّى لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنَ ٱلْجِنَّةِ وَٱلنَّاسِ أَجْمَعِينَ ﴿١٣﴾
فَذُوقُوا۟ بِمَا نَسِيتُمْ لِقَآءَ يَوْمِكُمْ هَٰذَآ إِنَّا نَسِينَٰكُمْ
وَذُوقُوا۟ عَذَابَ ٱلْخُلْدِ بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٤﴾ إِنَّمَا يُؤْمِنُ
بِـَٔايَٰتِنَا ٱلَّذِينَ إِذَا ذُكِّرُوا۟ بِهَا خَرُّوا۟ سُجَّدًا وَسَبَّحُوا۟ بِحَمْدِ
رَبِّهِمْ وَهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ ۩ ﴿١٥﴾ تَتَجَافَىٰ جُنُوبُهُمْ سجدة
عَنِ ٱلْمَضَاجِعِ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ خَوْفًا وَطَمَعًا وَمِمَّا رَزَقْنَٰهُمْ
يُنفِقُونَ ﴿١٦﴾ فَلَا تَعْلَمُ نَفْسٌ مَّآ أُخْفِىَ لَهُم مِّن قُرَّةِ أَعْيُنٍ
جَزَآءًۢ بِمَا كَانُوا۟ يَعْمَلُونَ ﴿١٧﴾ أَفَمَن كَانَ مُؤْمِنًا كَمَن كَانَ فَاسِقًا
لَّا يَسْتَوُۥنَ ﴿١٨﴾ أَمَّا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ فَلَهُمْ
جَنَّٰتُ ٱلْمَأْوَىٰ نُزُلًۢا بِمَا كَانُوا۟ يَعْمَلُونَ ﴿١٩﴾ وَأَمَّا ٱلَّذِينَ فَسَقُوا۟
فَمَأْوَىٰهُمُ ٱلنَّارُ كُلَّمَآ أَرَادُوٓا۟ أَن يَخْرُجُوا۟ مِنْهَآ أُعِيدُوا۟ فِيهَا
وَقِيلَ لَهُمْ ذُوقُوا۟ عَذَابَ ٱلنَّارِ ٱلَّذِى كُنتُم بِهِۦ تُكَذِّبُونَ ﴿٢٠﴾

﴿١٢﴾ [هەی موحەمەد] ئەگەر تە گونەهکار وەختێ سەرێ وان ییێ شۆڕ و چەمیایی، ل دەڤ خودایێ وان دیتبانە [دا عەجێبیان بینی]، [دبێژن]: خودێوۆ مە دیت و مە گولێ بوو [ژڤانێ تە دایی مە دیت و ڕاستیا پێغەمبەرێ تە مە گولێبوو]، ڤێجا تو مە بزڤڕینەڤە [دنیایێ] ئەم دێ کار و کریارێت باش کەین [هەروەکی تە ئەمرێ مە پێ کری]، ب ڕاستی ئەم پشتڕاست بووین و گومان ل دەڤ مە نەما [کو موحەمەد ڕاست پێغەمبەرە، و قیامەت ژی یا ڕاستە]. ﴿١٣﴾ و ئەگەر مە ڤیابایە، دا [ب خورتی] هەمی مرۆڤان ڕاستەڕێ کەین [بەلێ مە دڤێت ئەو ب کەیفا خۆ ڕێکا ڕاست بگرن]، بەلێ سۆز و پەیمانا من دایی ب جهێ خۆیە، دێ جەهنەمێ ژ ئەجنە و مرۆڤان تژی کەم. ﴿١٤﴾ دێ تامکەنە [ئیزایا جەهنەمێ] ژ بەر ژ بیرکرنا هەوە بۆ دیتنا ڤێ ڕۆژێ، ئەم ژی ب ڕاستی دێ هەوە هێلینە د ڤێ ئیزایێدا، دێ ڤێجا تامکەنە ئیزایا بەردەوام ژ بەر وان کار و کریارێت هەوە [د دنیایێدا] دکرن. ﴿١٥﴾ ب ڕاستی، ئەو باوەریێ ب ئایەتێت مە دئینن و بۆ خۆ مفایی ژێ وەردگرن، ئەوێت ئەگەر پێ دئێنە شیرەتکرن دکەڤن (دادچەمیێن)، و ب گریڤە دچنە سوجدەیێ، و خودێ ژ هەمی کێماسیان پاك و پاقژ دکەن و حەمد و سوپاسیا وی دکەن، و خۆ [ل سەر پەرستنا وی] مەزن ناکەن. ﴿١٦﴾ ڤەوی تەنشتێت وان ناکەڤنە سەر نڤینان [ئانکو کێم دنڤن، و ڕادبن شەڤنڤێژان دکەن]، و ب ترس و هیڤیە دوعایان ژ خودێ دکەن، و ژ ڕزقێ مە دایییە وان خێر و سەدەقەیان ژێ ددەن. ﴿١٧﴾ کەس نوزانیت چ خەلات ییێ بۆ وان هاتیە ڤەشارتن، چاڤێت وان پێ ڕۆن بن و ب دیتنا وی شاد بن، ژ بەر وان کار و کریارێت وان دکرن. ﴿١٨﴾ ڤێجا ئەرێ ئەوێ خودان باوەر بیت، وەکی وییە ئەوێ ژ ڕێکا ڕاست دەرکەڤتی..؟ نەخێر، نەوەکی ئێکن. ﴿١٩﴾ هندی ئەون ئەوێت باوەری ئینایێن و کار و کریارێت ڕاست و دورست کرین، جهێ وان بەحەشتێت خۆجهیێنە، ئەڤە قەدرگرتنە بۆ وان ژ بەر وان کار و کریارێت ئەوان [د دنیایێدا] دکرن. ﴿٢٠﴾ و هندی ئەون ئەوێت ژ ڕێکا ڕاست دەرکەفتین جهێ وان ئاگرە، هەر گاڤا ڤیان ژ ئاگری دەرکەڤن [وەختێ گوڕییا ئاگری وان بلند دکەت و ب سەردئێخیت، جارەکا دی ئاگر ب خۆ وان ب بن خۆ دئێخیتەڤە]، جارەکا دی بۆ ناڤ ئاگری دێ ئێنە زڤڕاندن [ڤێجا دەرگەهڤانێت جەهنەمێ] دێ بێژنێ: دێ تامکەنە ئیزایا ئاگرێ هەوە درەو ددانا.

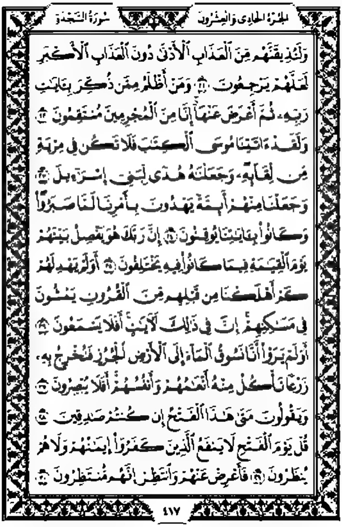

الجزء الحادي والعشرون سورة السجدة

وَلَنُذِيقَنَّهُم مِّنَ ٱلۡعَذَابِ ٱلۡأَدۡنَىٰ دُونَ ٱلۡعَذَابِ ٱلۡأَكۡبَرِ
لَعَلَّهُمۡ يَرۡجِعُونَ ﴿٢١﴾ وَمَنۡ أَظۡلَمُ مِمَّن ذُكِّرَ بِـَٔايَٰتِ
رَبِّهِۦ ثُمَّ أَعۡرَضَ عَنۡهَآۚ إِنَّا مِنَ ٱلۡمُجۡرِمِينَ مُنتَقِمُونَ ﴿٢٢﴾
وَلَقَدۡ ءَاتَيۡنَا مُوسَى ٱلۡكِتَٰبَ فَلَا تَكُن فِي مِرۡيَةٖ
مِّن لِّقَآئِهِۦۖ وَجَعَلۡنَٰهُ هُدٗى لِّبَنِيٓ إِسۡرَٰٓءِيلَ ﴿٢٣﴾
وَجَعَلۡنَا مِنۡهُمۡ أَئِمَّةٗ يَهۡدُونَ بِأَمۡرِنَا لَمَّا صَبَرُواْۖ
وَكَانُواْ بِـَٔايَٰتِنَا يُوقِنُونَ ﴿٢٤﴾ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ يَفۡصِلُ بَيۡنَهُمۡ
يَوۡمَ ٱلۡقِيَٰمَةِ فِيمَا كَانُواْ فِيهِ يَخۡتَلِفُونَ ﴿٢٥﴾ أَوَلَمۡ يَهۡدِ لَهُمۡ
كَمۡ أَهۡلَكۡنَا مِن قَبۡلِهِم مِّنَ ٱلۡقُرُونِ يَمۡشُونَ
فِي مَسَٰكِنِهِمۡۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَأٓيَٰتٍۚ أَفَلَا يَسۡمَعُونَ ﴿٢٦﴾
أَوَلَمۡ يَرَوۡاْ أَنَّا نَسُوقُ ٱلۡمَآءَ إِلَى ٱلۡأَرۡضِ ٱلۡجُرُزِ فَنُخۡرِجُ بِهِۦ
زَرۡعٗا تَأۡكُلُ مِنۡهُ أَنۡعَٰمُهُمۡ وَأَنفُسُهُمۡۚ أَفَلَا يُبۡصِرُونَ ﴿٢٧﴾
وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَٰذَا ٱلۡفَتۡحُ إِن كُنتُمۡ صَٰدِقِينَ ﴿٢٨﴾
قُلۡ يَوۡمَ ٱلۡفَتۡحِ لَا يَنفَعُ ٱلَّذِينَ كَفَرُوٓاْ إِيمَٰنُهُمۡ وَلَا هُمۡ
يُنظَرُونَ ﴿٢٩﴾ فَأَعۡرِضۡ عَنۡهُمۡ وَٱنتَظِرۡ إِنَّهُم مُّنتَظِرُونَ ﴿٣٠﴾

٤١٧

﴿٢١﴾ بێ گۆمـان ئەم ئیزایـا دنیایـێ بەری ئیزایـا مەزنتر [یـا قیامەتێ] دێ دەینـە بـەر وان، دا ئـەو ل خـۆ بزڤڕن. ﴿٢٢﴾ و مـا كـی ژ وی سـتەمكارترە ئـەوێ ب ئایەتێت خودایـێ خۆ بێتە شـیرەتكرن، پاشـی پشـتا خـۆ بدەتێ، بـێ گۆمـان ئـەم دێ تۆلـێ ژ گونەهـكاران ڤەكەیـن. ﴿٢٣﴾ ب سـویند مـە تـەورات دا مووسـایی، ڤێجـا تـو [هـەی موحەمـمەد] د ڕاسـتا وێـدا دودل نەبـە كـو مـە یـا دایـێ، و مـە یـا كریـیە ڕاستەڕێی بـۆ ئـسرائیلیـیان. ﴿٢٤﴾ و مـە هنـدەك ژ وان كرنـە پێشـی و جهـێ چاڤلێكرنـێ، ب ئەمرێ مـە ڕاسـتەڕێكرن دكـر، وەختێ وان سـەبر كێشـایی [ل سـەر پەرسـتنێ و ل سـەر ئەزیەتێت د ڕێـكا خودێـدا گەهشـتینێ]، و ژ دل باوەری ب ئایەتێـت مـە ئینایی. ﴿٢٥﴾ ب ڕاسـتی خودایـێ تـە ڕۆژا قیامەتـێ، دێ حوكمـی د ناڤبـەرا وانـدا كـەت [ئانكـو د ناڤبەرا موسلمـان و گاوراندا، یـان پێغەمبەران و ملەتێـت وانـدا] ل سـەر وی تشـتی، یـێ ئـەو تێـدا نـە تێك و ژێـك جـودا. ﴿٢٦﴾ ئەرێ مـا ڤڕكـرن و ڤەبراندنا خەلكـێ چەرخێـت بـەری وان [وەكی عاد و (سـەموود) و ..هتـد] ئەوێـت د مالێـت خـۆدا [ب كەیف و شـاهی] دهاتن و دچۆن، بۆ وان ڕاسـتی دیار نەكـر؟ ئەڤە [ڤڕكرن و ڤەبراندنا وان هەمیـیان] نیشـانن ل سـەر سەردەسـتی و دەستهەلاتداریـیا مە، ڤێجا ما گوهێت خۆ ڤەناكەن؟!. ﴿٢٧﴾ ئـەرێ مـا ئـەو نابینـن ئـەم بـەرێ بارانێ ددەینـە ئەردێ هشـك و بـێ شـینكاتی، و چاندنێ بـێ دەردتێخین، ئەرشـێت وان و ئـەو ب خـۆ ژی ژێ دخـۆن، ڤێجـا مـا نابینـن [و بزانن ئەوێ ئەردێ هشـك سـاخكری، دشـێت وان ژی پشـتی مرنـێ سـاخكەتەڤە]. ﴿٢٨﴾ و دبێـژن كا كەنگـی ئـەو حوكـوم د ناڤبەرا مـە و هـەوەدا دێ ئێتەكرن [ئانكـو كەنگـی دێ ڕۆژا قیامەتـێ ئێـت]، ئەگەر هوین ڕاسـت دبێژن. ﴿٢٩﴾ بێـژە: ڕۆژا قیامەتـێ فایدەی گاوران ناكـەت ژ نـوی باوەریـێ بینـن و دەرفەت ژی بـۆ وان نائێتـە دان، ژ نوی تۆبە بكـەن و ل خۆ بزڤـڕن. ﴿٣٠﴾ ڤێجا ژ وان بگـەڕە و خـۆ بگـرە [كا دێ چ ئیـزا ئێتـە سـەرێ وان]، و ب ڕاسـتی ئـەو ژی یـێ خۆ دگـرن [كا دێ چ ب سـەرێ هـەوە ئێت].

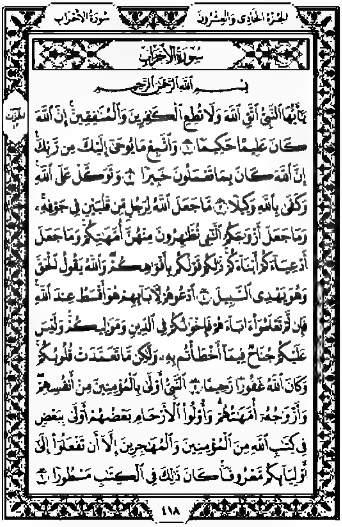

الجزء الحادي والعشرون سورة الأحزاب

سُورَةُ الأَحۡزَابِ

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّبِيُّ ٱتَّقِ ٱللَّهَ وَلَا تُطِعِ ٱلۡكَٰفِرِينَ وَٱلۡمُنَٰفِقِينَۚ إِنَّ ٱللَّهَ
كَانَ عَلِيمًا حَكِيمٗا ١ وَٱتَّبِعۡ مَا يُوحَىٰٓ إِلَيۡكَ مِن رَّبِّكَۚ
إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ بِمَا تَعۡمَلُونَ خَبِيرٗا ٢ وَتَوَكَّلۡ عَلَى ٱللَّهِۚ
وَكَفَىٰ بِٱللَّهِ وَكِيلٗا ٣ مَّا جَعَلَ ٱللَّهُ لِرَجُلٖ مِّن قَلۡبَيۡنِ فِي جَوۡفِهِۦۚ
وَمَا جَعَلَ أَزۡوَٰجَكُمُ ٱلَّٰٓـِٔي تُظَٰهِرُونَ مِنۡهُنَّ أُمَّهَٰتِكُمۡۚ وَمَا جَعَلَ
أَدۡعِيَآءَكُمۡ أَبۡنَآءَكُمۡۚ ذَٰلِكُمۡ قَوۡلُكُم بِأَفۡوَٰهِكُمۡۖ وَٱللَّهُ يَقُولُ ٱلۡحَقَّ
وَهُوَ يَهۡدِي ٱلسَّبِيلَ ٤ ٱدۡعُوهُمۡ لِأٓبَآئِهِمۡ هُوَ أَقۡسَطُ عِندَ ٱللَّهِۚ
فَإِن لَّمۡ تَعۡلَمُوٓاْ ءَابَآءَهُمۡ فَإِخۡوَٰنُكُمۡ فِي ٱلدِّينِ وَمَوَٰلِيكُمۡۚ وَلَيۡسَ
عَلَيۡكُمۡ جُنَاحٞ فِيمَآ أَخۡطَأۡتُم بِهِۦ وَلَٰكِن مَّا تَعَمَّدَتۡ قُلُوبُكُمۡۚ
وَكَانَ ٱللَّهُ غَفُورٗا رَّحِيمًا ٥ ٱلنَّبِيُّ أَوۡلَىٰ بِٱلۡمُؤۡمِنِينَ مِنۡ أَنفُسِهِمۡۖ
وَأَزۡوَٰجُهُۥٓ أُمَّهَٰتُهُمۡۗ وَأُوْلُواْ ٱلۡأَرۡحَامِ بَعۡضُهُمۡ أَوۡلَىٰ بِبَعۡضٖ
فِي كِتَٰبِ ٱللَّهِ مِنَ ٱلۡمُؤۡمِنِينَ وَٱلۡمُهَٰجِرِينَ إِلَّآ أَن تَفۡعَلُوٓاْ إِلَىٰٓ
أَوۡلِيَآئِكُم مَّعۡرُوفٗاۚ كَانَ ذَٰلِكَ فِي ٱلۡكِتَٰبِ مَسۡطُورٗا ٦

٤١٨

سورەتا ئەحزاب

ل مەدینەیێ هاتیە خوارێ (٧٣) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحیم

﴿١﴾ هەی پێغەمبەر ل سەر پارێزگاریا خودێ بمینە و زێدەتر لێ بکە، و بەردەوامبە ل سەر نە گوهدانا گاور و دوڕوویان [گوهێ خۆ چوجا نەدە وان]، ب ڕاستی خودێ یێ زانا و کاربنەجهە. ﴿٢﴾ و هەر وەحیێ کا ژ خودایێ تە بۆ تە دئێت ل دویڤ هەڕە، ب ڕاستی خودێ یێ ئاگەهدارە ب وێ ئەوا هوین دکەن. ﴿٣﴾ و پشتا خۆ ب خودێ گەرم بکە، و بەسی تەیە خودێ پشتەڤانێ تە بیت. ﴿٤﴾ خودێ دو دل نەکرینە د سینگێ چو زەلامانـدا [دلەکێ گاوری تێدا بیت، و ئێکێ ئیسلام]، و ژنێت هەوە ئەوێت هوین دبێژنێ هوین وەکی دەیکا مەنە [ئانکو هوین وەکی دەیکا مە ل مە حەرام بن]، خودێ نەکرینە دەیکێت هەوە، و زڕکوڕێت هەوە [ئەوێت هوین ب کوڕینی خودان دکەن، و نە کوڕێت هەوە]، خودێ نەکرینە کوڕێت هەوە. ئەڤە [گۆتنا هەوە بۆ ژنێت هەوە: هوین وەکی دەیکێت مەنە ل مە، و دانانا زڕکوڕان ل جهێ کوڕان] ئاخفتنەکە هوین بۆ خۆ دبێژن [چو بڕیار و حوکم ل سەر ئاڤێنە دانان، نە ژنێت هەوە پێ دبنە دەیکێت هەوە، و نە زڕکوڕێت هەوە پێ دبنە کوڕێت هەوە]، و خودێ ڕاستیێ دبێژیت: [نە ژن دەیکێت هەوەنە و نە زڕکوڕ کوڕێت هەوە یێت دورستن]، و هەر ئەوە ڕێکا ڕاست دیار دکەت. ﴿٥﴾ هوین ب ناڤێ بابێت وان گازی وان بکەن، ئەڤە [گازیکرنا وان ب ناڤێ بابێت وان] ل دەڤ خودێ دورستترە، ڤێجا ئەگەر هوین نەزانن بابێت وان کینە ئەو برایێت هەوە یێت دینینە و هەڤالێت هەوەنە، و گونەهـ ل سەر هەوە نینە ئەگەر هوین ب خەلەتیڤە [ب ناڤێ کوڕینیێ] گازی وان بکەن، بەلێ بۆ هەوە گونەهە ئەگەر هوین ب مەخسەد و ژ دل بێژن، و خودێ یێ گونەهـ ژێبەر و دلۆڤانە. ﴿٦﴾ پێغەمبەر ژ خودان باوەران هێژاتر و فەرترە بۆ وان، ئەو گوهێ خۆ بدەنێ [د هەمی کاروبارێت ژیانا خۆدا، و ئەگەر پێغەمبەر فەرمانەکێ ل وان بکەت و دلێ وان تشتەکێ دی بێژیت، دڤێت گوهێ خۆ بدەنە پێغەمبەری، نەدەنە دلێ خۆ چونکی پێغەمبەر ژ وان ب خۆ دلۆڤانترە بۆ وان]، و ژنێت پێغەمبەری دەیکێت وانن، و لێزم و نێزیکێت مرۆڤی هندەک ژ وان هێژاتر و هەقترن د میراتخۆریێدا ژ هندەکێت دی ژ خودان باوەر و مشەختیان، ژ بلی هندێ هوین قەنجیەکێ د گەل برایێت خۆ یێت خودان باوەر و مشەخت د ژیانا خۆدا بکەن، یان ب وەسیەت بۆ وان ڤەبڕن ئەڤە دورستە، و ئەڤ حوکمە [میراتخۆریا مرۆڤێت ئێک بۆ ئێکدو] د کتێبا خودێدا [ئانکو د دەپێ پارستیدا] یا نڤیسی بوو.

وَإِذۡ أَخَذۡنَا مِنَ ٱلنَّبِيِّـۧنَ مِيثَٰقَهُمۡ وَمِنكَ وَمِن نُّوحٖ وَإِبۡرَٰهِيمَ
وَمُوسَىٰ وَعِيسَى ٱبۡنِ مَرۡيَمَۖ وَأَخَذۡنَا مِنۡهُم مِّيثَٰقًا غَلِيظٗا ٧
لِّيَسۡـَٔلَ ٱلصَّٰدِقِينَ عَن صِدۡقِهِمۡۚ وَأَعَدَّ لِلۡكَٰفِرِينَ عَذَابًا أَلِيمٗا ٨
يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ ٱذۡكُرُواْ نِعۡمَةَ ٱللَّهِ عَلَيۡكُمۡ إِذۡ جَآءَتۡكُمۡ
جُنُودٞ فَأَرۡسَلۡنَا عَلَيۡهِمۡ رِيحٗا وَجُنُودٗا لَّمۡ تَرَوۡهَاۚ وَكَانَ ٱللَّهُ
بِمَا تَعۡمَلُونَ بَصِيرًا ٩ إِذۡ جَآءُوكُم مِّن فَوۡقِكُمۡ وَمِنۡ أَسۡفَلَ
مِنكُمۡ وَإِذۡ زَاغَتِ ٱلۡأَبۡصَٰرُ وَبَلَغَتِ ٱلۡقُلُوبُ ٱلۡحَنَاجِرَ
وَتَظُنُّونَ بِٱللَّهِ ٱلظُّنُونَا۠ ١٠ هُنَالِكَ ٱبۡتُلِيَ ٱلۡمُؤۡمِنُونَ وَزُلۡزِلُواْ
زِلۡزَالٗا شَدِيدٗا ١١ وَإِذۡ يَقُولُ ٱلۡمُنَٰفِقُونَ وَٱلَّذِينَ فِي قُلُوبِهِم
مَّرَضٞ مَّا وَعَدَنَا ٱللَّهُ وَرَسُولُهُۥٓ إِلَّا غُرُورٗا ١٢ وَإِذۡ قَالَت طَّآئِفَةٞ
مِّنۡهُمۡ يَٰٓأَهۡلَ يَثۡرِبَ لَا مُقَامَ لَكُمۡ فَٱرۡجِعُواْۚ وَيَسۡتَـٔۡذِنُ فَرِيقٞ
مِّنۡهُمُ ٱلنَّبِيَّ يَقُولُونَ إِنَّ بُيُوتَنَا عَوۡرَةٞ وَمَا هِيَ بِعَوۡرَةٍۖ إِن يُرِيدُونَ
إِلَّا فِرَارٗا ١٣ وَلَوۡ دُخِلَتۡ عَلَيۡهِم مِّنۡ أَقۡطَارِهَا ثُمَّ سُئِلُواْ ٱلۡفِتۡنَةَ
لَأٓتَوۡهَا وَمَا تَلَبَّثُواْ بِهَآ إِلَّا يَسِيرٗا ١٤ وَلَقَدۡ كَانُواْ عَٰهَدُواْ
ٱللَّهَ مِن قَبۡلُ لَا يُوَلُّونَ ٱلۡأَدۡبَٰرَۚ وَكَانَ عَهۡدُ ٱللَّهِ مَسۡـُٔولٗا ١٥

﴿٧﴾ بۆ وان بێژە وەختێ مە پەیمان ژ پێغەمبەران وەرگرتی [من ب تنێ بپەرێسن و داخوازا پەرستنا من ب تنێ بکەن، و باوەریێ ب ئێکدو بینن و ب دلێشی شیرەتان ل ملەتێت خۆ بکەن و پەیمانا خودێ بگەهینن] و مە پەیمان ژ تە ژی وەرگرت و ژ نووحی ژی و ژ ئیبراهیمی ژی و ژ مووسایی ژی و ژ عیسایێ کورێ مەریەمێ ژی.. و مە پەیمانەکا موکوم ژ وان وەرگرت [کو ئەو پەیمانا خۆ ب جهـ بینن].
﴿٨﴾ [مە ئەڤ پەیمانە ژ وان وەرگرت] دا خودێ پسیارا ڕاستگۆیان ژ ڕاستگۆتنا وان بکەت [دا ڕۆژا قیامەتێ پسیارا پێغەمبەران ل سەر ڕاستیا وان، و ئەو پەیاما ئەو پێ هاتینە هنارتن بکەت کا دورست ب جهـ ئینان]، و مە بۆ گاوران ئیزایەکا ب ژان و دژوار یا بەرهەڤکری. ﴿٩﴾ گەلی خودان باوەران نیعمەتێت خودێ بینە بیرا خۆ، دەمێ لەشکەرەکێ [مەزن] ب سەر هەوەدا گرتی [ئەو ژی قورەیشی بوون، و بەنی ئەسەد و بەنی (غەطفان) و بەنی عامر و بەنی سولەیم و بەنی (قورەیظە) و بەنی (نەضیر) بوون، نێزیکی دوازدە هزاران]، ڤێجا مە هورەبایەك و لەشکەرەك [مەخسەد ملیاکەتن] هنارتنە سەر وان، هەوە نەددیتن و ئەوا هوین دکەن خودێ دبینیت. ﴿١٠﴾ وەختێ ئەو ژ [ڕەخێ] سلال و خوارێڤە هاتینە هەوە، و وەختێ چاڤ، زیق مایینە ل دژمنان، و وەختێ دلان ژ ترساندا خۆ ل گەوریان دایی [قوتێنەکا زێدە کەتییێ ژ ترساندا]، و وەختێ هەر تێك ژ هەوە هزرەك ژ خودێ دکر. ﴿١١﴾ ل وێرێ خودان باوەر [ب ترسێ و سەبرکێشانێ] هاتنە جەرباندن، و زێدە شەپرزەبوون. ﴿١٢﴾ و وەختێ دووڕوییان و ئەوێت نەساخی د دلێ واندا هەی [ئەو ژی هەر دووڕوینە، و نەساخی سالۆخەتە بۆ وان] گۆتین: ئەو پەیمانا خودێ و پێغەمبەرێ وی دایییە مە [کو ئەم دێ ب سەرکەڤین]، ژ خاپاندنێ پێڤەتر نەبوو. ﴿١٣﴾ و وەختێ دەستەکێ ژ وان [دووڕوییان] گۆتی: گەلی خەلکێ (یەثریب)ێ (خەلکێ مەدینەیێ) جهێ هەوە ل ڤێرێ نەما [هەر بمینە ل سەر ڤی دینی]، ڤێجا بزڤڕنە مالێت خۆ [و دینێ خۆ پێ بەرێ] و دەستەکەك ژ وان دەستویرییێ ژ پێغەمبەری دخوازن [دا بزڤڕنە مالێت خۆ]، دبێژن: مالێت مە د بەردانە، و ئەو ب خۆ مالێت وان نە د بەردانە، و وان ژ ڕەڤینێ پێڤەتر چو پێ دی نەڤێت. ﴿١٤﴾ و ئەگەر ئەو دژمن ژ هەمی ڕەخانڤە بێنە وان و ب سەر واندا بگرن، پاشی ژ وان بخوازن گاور ببن و شەڕێ موسلمانان بکەن، دێ گوهێ خۆ دەنە وان و هندەك خۆ بۆ وان گیرۆ ناکەن دەمەکێ کێم نەبیت. ﴿١٥﴾ و ب سویند وان بەری نوکە پەیمان دابوو خودێ کو ئەو نەڕەڤن، و پشتا خۆ نەدەنە دژمنی، و پەیمانا وان دایییە خودێ دڤێت ب جهـ بینن.

قُل لَّن يَنفَعَكُمُ ٱلۡفِرَارُ إِن فَرَرۡتُم مِّنَ ٱلۡمَوۡتِ أَوِ ٱلۡقَتۡلِ وَإِذٗا
لَّا تُمَتَّعُونَ إِلَّا قَلِيلٗا ١٦ قُلۡ مَن ذَا ٱلَّذِي يَعۡصِمُكُم مِّنَ ٱللَّهِ
إِنۡ أَرَادَ بِكُمۡ سُوٓءًا أَوۡ أَرَادَ بِكُمۡ رَحۡمَةٗۚ وَلَا يَجِدُونَ لَهُم مِّن دُونِ
ٱللَّهِ وَلِيّٗا وَلَا نَصِيرٗا ١٧ ۞ قَدۡ يَعۡلَمُ ٱللَّهُ ٱلۡمُعَوِّقِينَ مِنكُمۡ وَٱلۡقَآئِلِينَ الحزب ٤٢
لِإِخۡوَٰنِهِمۡ هَلُمَّ إِلَيۡنَاۖ وَلَا يَأۡتُونَ ٱلۡبَأۡسَ إِلَّا قَلِيلًا ١٨ أَشِحَّةً
عَلَيۡكُمۡۖ فَإِذَا جَآءَ ٱلۡخَوۡفُ رَأَيۡتَهُمۡ يَنظُرُونَ إِلَيۡكَ تَدُورُ أَعۡيُنُهُمۡ
كَٱلَّذِي يُغۡشَىٰ عَلَيۡهِ مِنَ ٱلۡمَوۡتِۖ فَإِذَا ذَهَبَ ٱلۡخَوۡفُ سَلَقُوكُم
بِأَلۡسِنَةٍ حِدَادٍ أَشِحَّةً عَلَى ٱلۡخَيۡرِۚ أُوْلَٰٓئِكَ لَمۡ يُؤۡمِنُواْ فَأَحۡبَطَ
ٱللَّهُ أَعۡمَٰلَهُمۡۚ وَكَانَ ذَٰلِكَ عَلَى ٱللَّهِ يَسِيرٗا ١٩ يَحۡسَبُونَ
ٱلۡأَحۡزَابَ لَمۡ يَذۡهَبُواْۖ وَإِن يَأۡتِ ٱلۡأَحۡزَابُ يَوَدُّواْ لَوۡ أَنَّهُم
بَادُونَ فِي ٱلۡأَعۡرَابِ يَسۡـَٔلُونَ عَنۡ أَنۢبَآئِكُمۡۖ وَلَوۡ كَانُواْ فِيكُم
مَّا قَٰتَلُوٓاْ إِلَّا قَلِيلٗا ٢٠ لَّقَدۡ كَانَ لَكُمۡ فِي رَسُولِ ٱللَّهِ أُسۡوَةٌ حَسَنَةٞ
لِّمَن كَانَ يَرۡجُواْ ٱللَّهَ وَٱلۡيَوۡمَ ٱلۡأٓخِرَ وَذَكَرَ ٱللَّهَ كَثِيرٗا ٢١
وَلَمَّا رَءَا ٱلۡمُؤۡمِنُونَ ٱلۡأَحۡزَابَ قَالُواْ هَٰذَا مَا وَعَدَنَا ٱللَّهُ وَرَسُولُهُۥ
وَصَدَقَ ٱللَّهُ وَرَسُولُهُۥۚ وَمَا زَادَهُمۡ إِلَّآ إِيمَٰنٗا وَتَسۡلِيمٗا ٢٢

﴿١٦﴾ [هەی موحەممەد] بێژە: ڕەڤین فایدەی هەوە ناکەت ئەگەر هوین ژ مرنێ یان ژ کوشتنێ بڕەڤن، و ئەگەر هوین بڕەڤن ژی ژ دەمەکێ کێم پێڤەتر هوین خۆشییێ نابەن [چونکی ئەوێ ب شیری نەمریت دێ ب تشتەکێ دی مریت، و ژ مرنێ قورتال نابیت]. ﴿١٧﴾ بێژە: ئەو کییە هەوە ژ خودێ بپارێزیت، ئەگەر نەخۆشییەك بۆ هەوە ڤیا یان ژی دلۆڤانییەك بۆ هەوە ڤیا؟ و چو هاریکار و پشتەڤانان ژ بلی خودێ بۆ خۆ نابینن. ﴿١٨﴾ ب سویند خودێ ئاگەهـ ژ وان هەیە، و وان [ژ هەوە] دنیاسیت ئەوێت هەڤالێت خۆ سست دکرن و ئاستەنگ دئێخستنە د پێشیا واندا، و ئەوێت دگۆتنە هەڤالێت خۆ، خۆ بدەنە د گەل مە [ئەم دترسین هوین بێنە کوشتن]، ژ کێمەکێ پێڤەتر ژ وان نائێنە شەڕی [ئەو ژی هەر ژ نەچاری یان ژی بۆ ڕویمەتی]. ﴿١٩﴾ دلڕەشن د گەل هەوە [و ژ دلڕەشی هاریکاریا هەوە ناکەن و د گەل هەوە خەندەکێ ناکۆلن و وان باشی بۆ هەوە نەڤێت]، ڤێجا ئەگەر بوو شەڕ، و ترس بۆ وان چێ بوو، دێ بینی بەرێ خۆ ددەنە تە و چاڤێت وان وەکی وی دزڤڕن ئەوێ ل بەر مرنێ، ڤێجا ئەگەر شەڕ و ترس نەما ب ئەزمانێت تیژ و دژوار تانان د هەوە دقوتن [و ئەزیەتا هەوە دکەن و پشك و باران ژ دەستکەڤتیان دخوازن]، ئەو ب خۆ ل سەر دەستکەڤتیان د هشیارن، ئەڤان باوەری نەئینایە، ڤێجا خودێ کار و کریارێت وان هویچ کرن، و ئەڤە ل دەڤ خودێ یا ب ساناهییە. ﴿٢٠﴾ وێ هزرێ دکەن [لەشکەرێ] کۆمێت هەڤالبەند ژ دۆر مەدینەیێ نەچۆینە، و ئەگەر جارەکا دی ئەو کۆمێت هەڤالبەند [قورەیشی و قولپا وان] بێنەڤە، ئەو دوڕوی دێ خۆزیا خوازن ئەو ل دەشتێ بانە ل ناڤ کۆچەران [نەکو ئەڤرۆ ل مەدینەیێ بانە]، ل وێرێ پسیارا حالێ هەوە کربانە، و ئەگەر ئەو د ناڤ هەوە ژیدا بانە [وەختێ شەڕی] ژ شەڕەکێ کێم (پێخێر) پێڤەتر نەدکرن [وێ کێما شەڕی ژی بۆ ڕویمەتییێ دکەن]. ﴿٢١﴾ ب سویند پێغەمبەرێ خودێ بۆ هەوە باشترین نموونە بوو چاڤ لێ بێتەکرن [د باوەرمرکومییێدا و د خۆڕاگرتن و سەبرکێشانێدا، وەختێ تەنگاڤی و نەخۆشییان] بۆ وی یێ ژ خودێ و ڕۆژا قیامەتێ بترسیت و گەلەك زکرێ خودێ بکەت [و خودێ هەر ل بیرێ بیت]. ﴿٢٢﴾ و وەختێ موسلمانان (خودان باوەران) کۆمێت هەڤالبەند دیتین [قورەیشی و قولپا وان] گۆتن: ئەڤە ئەو پەیمانە ئەوا خودێ و پێغەمبەرێ وی دایە مە، و خودێ و پێغەمبەرێ وی ڕاست دبێژن و وان کۆمێت هەڤالبەند ژ باوەری و ڕاوەستیانا ل بەر ئەمرێ خودێ پێڤەتر ل خودان باوەران زێدەنەکر.

مِّنَ ٱلْمُؤْمِنِينَ رِجَالٌ صَدَقُوا۟ مَا عَـٰهَدُوا۟ ٱللَّهَ عَلَيْهِ ۖ فَمِنْهُم مَّن
قَضَىٰ نَحْبَهُۥ وَمِنْهُم مَّن يَنتَظِرُ ۖ وَمَا بَدَّلُوا۟ تَبْدِيلًا ﴿٢٣﴾ لِّيَجْزِىَ
ٱللَّهُ ٱلصَّـٰدِقِينَ بِصِدْقِهِمْ وَيُعَذِّبَ ٱلْمُنَـٰفِقِينَ إِن شَآءَ أَوْ
يَتُوبَ عَلَيْهِمْ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ غَفُورًا رَّحِيمًا ﴿٢٤﴾ وَرَدَّ ٱللَّهُ ٱلَّذِينَ
كَفَرُوا۟ بِغَيْظِهِمْ لَمْ يَنَالُوا۟ خَيْرًا ۚ وَكَفَى ٱللَّهُ ٱلْمُؤْمِنِينَ
ٱلْقِتَالَ ۚ وَكَانَ ٱللَّهُ قَوِيًّا عَزِيزًا ﴿٢٥﴾ وَأَنزَلَ ٱلَّذِينَ ظَـٰهَرُوهُم مِّنْ
أَهْلِ ٱلْكِتَـٰبِ مِن صَيَاصِيهِمْ وَقَذَفَ فِى قُلُوبِهِمُ ٱلرُّعْبَ
فَرِيقًا تَقْتُلُونَ وَتَأْسِرُونَ فَرِيقًا ﴿٢٦﴾ وَأَوْرَثَكُمْ أَرْضَهُمْ
وَدِيَـٰرَهُمْ وَأَمْوَٰلَهُمْ وَأَرْضًا لَّمْ تَطَـُٔوهَا ۚ وَكَانَ ٱللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ
شَىْءٍ قَدِيرًا ﴿٢٧﴾ يَـٰٓأَيُّهَا ٱلنَّبِىُّ قُل لِّأَزْوَٰجِكَ إِن كُنتُنَّ تُرِدْنَ
ٱلْحَيَوٰةَ ٱلدُّنْيَا وَزِينَتَهَا فَتَعَالَيْنَ أُمَتِّعْكُنَّ وَأُسَرِّحْكُنَّ
سَرَاحًا جَمِيلًا ﴿٢٨﴾ وَإِن كُنتُنَّ تُرِدْنَ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥ وَٱلدَّارَ
ٱلْـَٔاخِرَةَ فَإِنَّ ٱللَّهَ أَعَدَّ لِلْمُحْسِنَـٰتِ مِنكُنَّ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿٢٩﴾
يَـٰنِسَآءَ ٱلنَّبِىِّ مَن يَأْتِ مِنكُنَّ بِفَـٰحِشَةٍ مُّبَيِّنَةٍ يُضَـٰعَفْ
لَهَا ٱلْعَذَابُ ضِعْفَيْنِ ۚ وَكَانَ ذَٰلِكَ عَلَى ٱللَّهِ يَسِيرًا ﴿٣٠﴾

﴿٢٣﴾ د ناڤ خودان باوەراندا هندەك زەلام یێت هەین ئەو پەیمانا وان د گەل خودێ دایی، ب جهـ ئینا، ڤێجا هندەك ژ وان شەهید بوون و مرن و هندەك ژ وان یێ ل هیڤییێ شەهید بن، و پەیمانا خۆ د بنیڕا نەگوهۆڕینە [و لێڤە نەبوویینە]. ﴿٢٤﴾ دا خودێ ڕاستگۆیان ب ڕاستیا وان خەلات بکەت [ژ بەر مانا وان ل سەر پەیمانا دایین]، و دوڕوییان ژی ئیزا بدەت ئەگەر بڤێت، یان ژی ڕێ ل بەر وان خۆش بکەت تۆبە بکەن، ب ڕاستی خودێ یێ گونەهـ ژێبەر و دلۆڤانە. ﴿٢٥﴾ و خودێ ئەوێت گاور بوویین [قورەیشی و هەڤالبەندێت وان] ب کەرب و کینا وانڤە زڤڕاندنەڤە، بێی کو سەرکەڤتنەکێ ب دەست خۆڤە بینن و بگەهنە باشییەکێ [بەلێ شکەستی و خوسارەت و وەستیایی زڤڕین]، و خودێ [ب ملیاکەتان و ب وی هوڕەبایێ هنارتی] بەلا شەڕی ژ موسلمانان ڤەکر، و خودێ یێ ب هێز و دەستهەلاتدارە. ﴿٢٦﴾ خودێ ئەوێت هاریکاریا کۆمێت هەڤالبەند کرین ژ جوهیان [مەخسەد جوهیێت (قورەیظیە) ئەوێت هاریکاریا قورەیشیان کرین ل سەر موسلمانان، و ئەو پەیمانا د ناڤبەرا خۆ و پێغەمبەریدا شکاندین]، ژ کەلهێت وان ئینانە خوارێ، و ترس و لەرز ئێخستە دل و هناڤێت وان، دەستەکەك هەوە کوشتن و دەستەکەك هەوە ئێخسیر کرن. ﴿٢٧﴾ و خودێ ئەردێ وان و خانیێت وان و مالێ وان بۆ هەوە هێلان، و ئەردەکێ دی ژی هێشتا هوین نەچۆیینێ [مەخسەد پێ ئەردێ خەیبەرێیە، خودێ مزگینی پێ دا موسولمانان، هێژ نەهاتییە ڤەکرن]، و ب ڕاستی خودێ ل سەر هەمی تشتان خودان شیانە. ﴿٢٨﴾ هەی پێغەمبەر بێژە ژنێت خۆ: ئەگەر هوین حەژ ژیانا دنیایێ و جوانیا وێ دکەن [پتر ژ ڤیانا خودێ و پێغەمبەری]، ڤێجا وەرن دا هەقێ هەوە بدەمە هەوە، و ئەز هەوە ب دلخۆشی بەردەم. ﴿٢٩﴾ و ئەگەر هەوە خودێ و پێغەمبەرێ وی و خۆشیا ئاخرەتێ و قیامەتێ بڤێن، ب ڕاستی خودێ بۆ یێت قەنجیکار ژ هەوە، خەلاتەکێ مەزن یێ بەرهەڤکری. ﴿٣٠﴾ گەلی ژنێت پێغەمبەری هەچیا ژ هەوە گونەهەکا کرێتا ئاشکەرا بکەت، دوقات دێ ئێتە جزاکرن، و ئەڤە ل دەڤ خودێ یا ب ساناهییە.

۞ وَمَن يَقْنُتْ مِنكُنَّ لِلَّهِ وَرَسُولِهِۦ وَتَعْمَلْ صَٰلِحًا نُّؤْتِهَآ
أَجْرَهَا مَرَّتَيْنِ وَأَعْتَدْنَا لَهَا رِزْقًا كَرِيمًا ﴿٣١﴾ يَٰنِسَآءَ ٱلنَّبِىِّ
لَسْتُنَّ كَأَحَدٍ مِّنَ ٱلنِّسَآءِ ۚ إِنِ ٱتَّقَيْتُنَّ فَلَا تَخْضَعْنَ بِٱلْقَوْلِ
فَيَطْمَعَ ٱلَّذِى فِى قَلْبِهِۦ مَرَضٌ وَقُلْنَ قَوْلًا مَّعْرُوفًا ﴿٣٢﴾ وَقَرْنَ
فِى بُيُوتِكُنَّ وَلَا تَبَرَّجْنَ تَبَرُّجَ ٱلْجَٰهِلِيَّةِ ٱلْأُولَىٰ ۖ وَأَقِمْنَ
ٱلصَّلَوٰةَ وَءَاتِينَ ٱلزَّكَوٰةَ وَأَطِعْنَ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥٓ ۚ إِنَّمَا
يُرِيدُ ٱللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنكُمُ ٱلرِّجْسَ أَهْلَ ٱلْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ
تَطْهِيرًا ﴿٣٣﴾ وَٱذْكُرْنَ مَا يُتْلَىٰ فِى بُيُوتِكُنَّ مِنْ
ءَايَٰتِ ٱللَّهِ وَٱلْحِكْمَةِ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ لَطِيفًا خَبِيرًا ﴿٣٤﴾
إِنَّ ٱلْمُسْلِمِينَ وَٱلْمُسْلِمَٰتِ وَٱلْمُؤْمِنِينَ وَٱلْمُؤْمِنَٰتِ
وَٱلْقَٰنِتِينَ وَٱلْقَٰنِتَٰتِ وَٱلصَّٰدِقِينَ وَٱلصَّٰدِقَٰتِ وَٱلصَّٰبِرِينَ
وَٱلصَّٰبِرَٰتِ وَٱلْخَٰشِعِينَ وَٱلْخَٰشِعَٰتِ وَٱلْمُتَصَدِّقِينَ
وَٱلْمُتَصَدِّقَٰتِ وَٱلصَّٰٓئِمِينَ وَٱلصَّٰٓئِمَٰتِ وَٱلْحَٰفِظِينَ
فُرُوجَهُمْ وَٱلْحَٰفِظَٰتِ وَٱلذَّٰكِرِينَ ٱللَّهَ كَثِيرًا
وَٱلذَّٰكِرَٰتِ أَعَدَّ ٱللَّهُ لَهُم مَّغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًا ﴿٣٥﴾

﴿٣١﴾ و كی ژ هەوە [مەخسەد پێ ژنێت پێغەمبەرینە] گوهداریـا خـودێ و پێغەمبەرێ وی بکەت و ل بەر ئەمرێ وان بـا ڕاوەستیایی بیت و کارەکێ ڕاست و دورست بکەت، دوجارکی دێ خەلاتێ وێ دەینێ، و مە ڕزقەکێ باش [کو بەحەشتە] بـێ بۆ بەرهەڤکری. ﴿٣٢﴾ گەلی ژنێت پێغەمبەری هوین نەوەکی چو ژنێت دینە، ئەگەر هوین تەقوایا خودێ بکەن، ڤێجا ئاخفتنا خۆ ب نازکی نەکەن [وەختێ هوین د گەل زەلامان دئاخڤن]، دا ئەوێ نەساخی و خرابی د دلیدا هەی تەمایی نەکەڤتە دلی، و ئاخفتنەکا عەدەتی بئاخڤن. ﴿٣٣﴾ و د مالێت خۆدا بن [بێ هەوجەیی دەرنەکەڤن]، و جوانیا خۆ ئاشکەرا نەکەن وەکی ئاشکەراکرنا سەروەختێ نەزانینا بەرێ، و نڤێژان ب ڕەنگێ پێدڤی و بەردەوام بکەن و زەکاتێ بدەن و گوهداریـا خودێ و پێغەمبەرێ وی بکەن، گەلی خەلکێ ڤێ مالێ ب ڕاستی خودێ دڤێت هەوە ژ قرێژا گونەهان بشۆت، و پاقژییەکا پاقژ هەوە پاقژ بکەت. ﴿٣٤﴾ و بینە بیرا خۆ [ئانکو بخوینن و تێ بگەهن و کار پێ بکەن] ئەو ئایەتێت خودێ [ئانکو قورئانێ]، و ئەو ئاخفتنێت پێغەمبەری ئەوێت د مالێت هەوەدا دئێنە خواندن و گۆتن، ب ڕاستی خودێ پێ هویربین و شارەزایە. ﴿٣٥﴾ زەلامێت موسلمان و ژنێت موسلمان، و زەلامێت خودان باوەر و ژنێت خودان باوەر، و زەلامێت بەر ئەمری خودێ و ژنێت بەر ئەمری خودێ، و زەلامێت ڕاستگۆ و ژنێت ڕاستگۆ، و زەلامێت سەبرکێش و ژنێت سەبرکێش، و زەلامێت ژ خودێ ترس و ژنێت ژ خودێ ترس، و زەلامێت خێرکەر و ژنێت خێرکەر، و زەلامێت ڕۆژیگر و ژنێت ڕۆژیگر، و زەلامێت ناموسا خۆ دپارێزن و ژنێت ناموسا خۆ دپارێزن، و زەلامێت گەلەک خودێ ل بیرا وان و گەلەک زکری دکەن و ژنێت خودێ گەلەک ل بیرا وان و گەلەک زکری دکەن، ب ڕاستی خودێ بۆ ڤان [هەمییان] گونەهژێبرن و خەلاتەکێ مەزن یێ بەرهەڤکری.

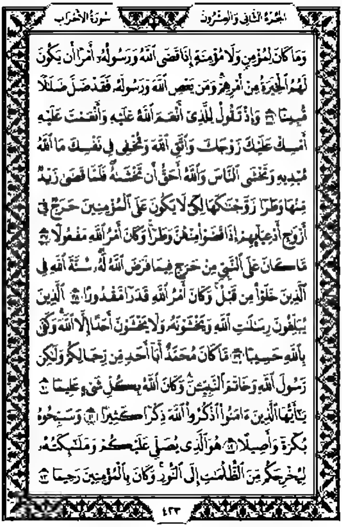

وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ وَلَا مُؤْمِنَةٍ إِذَا قَضَى ٱللَّهُ وَرَسُولُهُۥٓ أَمْرًا أَن يَكُونَ
لَهُمُ ٱلْخِيَرَةُ مِنْ أَمْرِهِمْ ۗ وَمَن يَعْصِ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَٰلًا
مُّبِينًا ﴿٣٦﴾ وَإِذْ تَقُولُ لِلَّذِىٓ أَنْعَمَ ٱللَّهُ عَلَيْهِ وَأَنْعَمْتَ عَلَيْهِ
أَمْسِكْ عَلَيْكَ زَوْجَكَ وَٱتَّقِ ٱللَّهَ وَتُخْفِى فِى نَفْسِكَ مَا ٱللَّهُ
مُبْدِيهِ وَتَخْشَى ٱلنَّاسَ وَٱللَّهُ أَحَقُّ أَن تَخْشَىٰهُ ۖ فَلَمَّا قَضَىٰ زَيْدٌ
مِّنْهَا وَطَرًا زَوَّجْنَٰكَهَا لِكَىْ لَا يَكُونَ عَلَى ٱلْمُؤْمِنِينَ حَرَجٌ فِىٓ
أَزْوَٰجِ أَدْعِيَآئِهِمْ إِذَا قَضَوْا۟ مِنْهُنَّ وَطَرًا ۚ وَكَانَ أَمْرُ ٱللَّهِ مَفْعُولًا ﴿٣٧﴾
مَّا كَانَ عَلَى ٱلنَّبِىِّ مِنْ حَرَجٍ فِيمَا فَرَضَ ٱللَّهُ لَهُۥ ۖ سُنَّةَ ٱللَّهِ فِى
ٱلَّذِينَ خَلَوْا۟ مِن قَبْلُ ۚ وَكَانَ أَمْرُ ٱللَّهِ قَدَرًا مَّقْدُورًا ﴿٣٨﴾ ٱلَّذِينَ
يُبَلِّغُونَ رِسَٰلَٰتِ ٱللَّهِ وَيَخْشَوْنَهُۥ وَلَا يَخْشَوْنَ أَحَدًا إِلَّا ٱللَّهَ ۗ وَكَفَىٰ
بِٱللَّهِ حَسِيبًا ﴿٣٩﴾ مَّا كَانَ مُحَمَّدٌ أَبَآ أَحَدٍ مِّن رِّجَالِكُمْ وَلَٰكِن
رَّسُولَ ٱللَّهِ وَخَاتَمَ ٱلنَّبِيِّۦنَ ۗ وَكَانَ ٱللَّهُ بِكُلِّ شَىْءٍ عَلِيمًا ﴿٤٠﴾
يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ ٱذْكُرُوا۟ ٱللَّهَ ذِكْرًا كَثِيرًا ﴿٤١﴾ وَسَبِّحُوهُ
بُكْرَةً وَأَصِيلًا ﴿٤٢﴾ هُوَ ٱلَّذِى يُصَلِّى عَلَيْكُمْ وَمَلَٰٓئِكَتُهُۥ
لِيُخْرِجَكُم مِّنَ ٱلظُّلُمَٰتِ إِلَى ٱلنُّورِ ۚ وَكَانَ بِٱلْمُؤْمِنِينَ رَحِيمًا ﴿٤٣﴾

﴿٣٦﴾ بۆ چو زەلامێت خودان باوەر و بۆ چو ژنێت خودان باوەر دورست نینە، ئەگەر خودێ و پێغەمبەرێ خۆ فەرمانەك دان، ئەو ب کەیفا خۆ بن ب جهـ بینن یان نەئینن، و هەرکەسێ بێ ئەمریا خودێ و پێغەمبەرێ وی بکەت ب ڕاستی ئەو گومڕا بوو، گومڕابوونەکا ئاشکەرا. ﴿٣٧﴾ بینە بیرا خۆ وەختێ تە دگۆتە ئەوێ خودێ ب ڕاستەڕێکرنا خۆ کەرەم د گەل کری، و تە ژی ب ئازادکرنا وی کەرەم د گەل کری: ژنا خۆ بەرنەدە و ژ خودێ بترسە (لەزێ د بەردانا ویدا نەکە)، و تو وێ د دلێ خۆدا ڤەدشێری [مارکرنا وێ پشتی ئەو بەردەت] یا کو خودێ دڤێت ئاشکەرا بکەت، و تو ژ لۆمەییا خەلکی دترسی و خودێ هێژاترە تو ژێ بترسی و شەرمێ ژێ بکەی، ڤێجا وەختێ زەیدی هەوجەیی پێ [ب زەینەبا کچا جەحشی] نەمای و بەردای، مە ل تە مارکر، دا چو تەنگاڤی ل سەر خودان باوەران نەمینیت د مارکرنا ژنێت زڕکوڕێت خۆدا ئەگەر زڕکوڕان بەردان، و ب ڕاستی ئەمرێ خودێ هاتە دان [یێ لێڤەبوون]. ﴿٣٨﴾ چو لێگرتن و ڕەخنە و عەیبداری ل سەر پێغەمبەری نینە، د وی تشتیدا یێ خودێ بۆ تێخستی و بۆ دورستکری [وەکی مارکرنا زەینەبێ یان مارکرنا گەلەك ژنان]، ڕێکا خودێ بۆ پێغەمبەرێت بۆرین ژی هەر ئەڤە بوو [تشتێ خودێ ئەمر کری بێ ترس بکەن]، و ئەمرێ خودێ یێ ڤەبڕییە. ﴿٣٩﴾ و پێغەمبەرێت بەری توکە بۆرین ئەون ئەوێت پەیاما خودێ دگەهینن و ژ خودێ دترسن، و ژ بلی خودێ ژ کەسێ دی ناترسن، و بەسە خودێ [بۆ هەوە] زێرەڤان و حسابدار بیت. ﴿٤٠﴾ موحەممەد نە بابێ کەس ژ زەلامێت هەوەیە، بەلێ پێغەمبەرێ خودێیە و پێغەمبەرێ دوماهیێیە، و ب ڕاستی خودێ هەمی تشتان دزانیت و پێ ئاگەهە. ﴿٤١﴾ گەلی خودان باوەران، خودێ گەلەك بینە بیرا خۆ و گەلە زکرێ وی بکەن. ﴿٤٢﴾ و سپێدە و ئێڤاران خودێ ژ کێماسیان پاقژ بکەن. ﴿٤٣﴾ ئەوە دلۆڤانیێ ب هەوە دبەت، و ملیاکەت دوعایا گونەهـ ژێبرنێ بۆ هەوە دکەن، دا خودێ هەوە ژ تاریستانا گونەهان دەربێخیت و بەتە ڕۆناهییا باوەریێ، و ب ڕاستی خودێ بۆ خودان باوەران یێ دلۆڤانە.

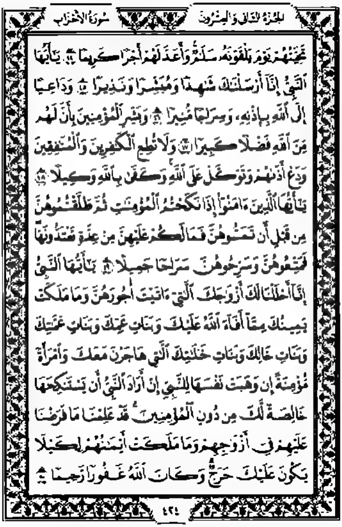
الجزء الثاني والعشرون
سورة الأحزاب
٤٢٤

تَحِيَّتُهُمْ يَوْمَ يَلْقَوْنَهُۥ سَلَٰمٌ ۚ وَأَعَدَّ لَهُمْ أَجْرًا كَرِيمًا ﴿٤٤﴾ يَٰٓأَيُّهَا
ٱلنَّبِىُّ إِنَّآ أَرْسَلْنَٰكَ شَٰهِدًا وَمُبَشِّرًا وَنَذِيرًا ﴿٤٥﴾ وَدَاعِيًا
إِلَى ٱللَّهِ بِإِذْنِهِۦ وَسِرَاجًا مُّنِيرًا ﴿٤٦﴾ وَبَشِّرِ ٱلْمُؤْمِنِينَ بِأَنَّ لَهُم
مِّنَ ٱللَّهِ فَضْلًا كَبِيرًا ﴿٤٧﴾ وَلَا تُطِعِ ٱلْكَٰفِرِينَ وَٱلْمُنَٰفِقِينَ
وَدَعْ أَذَىٰهُمْ وَتَوَكَّلْ عَلَى ٱللَّهِ ۚ وَكَفَىٰ بِٱللَّهِ وَكِيلًا ﴿٤٨﴾
يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓا۟ إِذَا نَكَحْتُمُ ٱلْمُؤْمِنَٰتِ ثُمَّ طَلَّقْتُمُوهُنَّ
مِن قَبْلِ أَن تَمَسُّوهُنَّ فَمَا لَكُمْ عَلَيْهِنَّ مِنْ عِدَّةٍ تَعْتَدُّونَهَا ۖ
فَمَتِّعُوهُنَّ وَسَرِّحُوهُنَّ سَرَاحًا جَمِيلًا ﴿٤٩﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّبِىُّ
إِنَّآ أَحْلَلْنَا لَكَ أَزْوَٰجَكَ ٱلَّٰتِىٓ ءَاتَيْتَ أُجُورَهُنَّ وَمَا مَلَكَتْ
يَمِينُكَ مِمَّآ أَفَآءَ ٱللَّهُ عَلَيْكَ وَبَنَاتِ عَمِّكَ وَبَنَاتِ عَمَّٰتِكَ
وَبَنَاتِ خَالِكَ وَبَنَاتِ خَٰلَٰتِكَ ٱلَّٰتِى هَاجَرْنَ مَعَكَ وَٱمْرَأَةً
مُّؤْمِنَةً إِن وَهَبَتْ نَفْسَهَا لِلنَّبِىِّ إِنْ أَرَادَ ٱلنَّبِىُّ أَن يَسْتَنكِحَهَا
خَالِصَةً لَّكَ مِن دُونِ ٱلْمُؤْمِنِينَ ۗ قَدْ عَلِمْنَا مَا فَرَضْنَا
عَلَيْهِمْ فِىٓ أَزْوَٰجِهِمْ وَمَا مَلَكَتْ أَيْمَٰنُهُمْ لِكَيْلَا
يَكُونَ عَلَيْكَ حَرَجٌ ۗ وَكَانَ ٱللَّهُ غَفُورًا رَّحِيمًا ﴿٥٠﴾

﴿٤٤﴾ و سلاڤا وان [ئەوا ل خودان باوەران دئێتە کرن] رۆژا دگەهنە خودێ [وەختێ مرنێ یان وەختێ ژ گۆڕان رادبن، یان وەختێ دچنە د بەحەشتێدا] تەنایی و ئێمنییە، و خودێ خەلاتەکێ باش و بەرفرەهـ یێ بۆ وان بەرهەڤکری. ﴿٤٥﴾ هەی پێغەمبەر مە تو یێ هنارتی، دا بییە شاهد و مزگینیێن و ئاگەهدارکەر. ﴿٤٦﴾ و دا ب دەستویریا خودێ داخوازا رێکا خودێ بکەی، و دا بییە چرایەکێ رۆنکەر و گەش. ﴿٤٧﴾ و مزگینیێ بدە خودان باوەران، کو ب راستی وان ل دەڤ خودێ کەرەمەکا مەزن یا هەی. ﴿٤٨﴾ گوهێ خۆ نەدە گاور و دوڕوییان و بوینە ب ئەزیەتا وان نەکە، و پشتا خۆ ب خودێ گەرم بکە، و بەسی تەیە خودێ پشتەڤانێ تە بیت. ﴿٤٩﴾ گەلی خودان باوەران ئەگەر هەوە ژنێت خودان باوەر مارکرن، پاشی هەوە بەردان بەری هوین بچنە نڤینا وان، هەوە چو مۆلەت (ژڤان) ل سەر وان نینن وان بهێلنە تێدا [شوی نەکەن هەتا ئەو مۆلەتا دەستنیشانکری ب دویماهی دئێت]، ڤێجا هەقێ وان [خەلاتەکێ قەنج و هاریکارییەکێ] بدەنە وان، و ب تازەیی و بێ ئەزیەت دەست ژ وان بەردەن. ﴿٥٠﴾ هەی پێغەمبەر ب راستی هەڤسەرێت تە ئەوێت تە مەهرێت وان داین، مە بۆ تە یێت حەلالکرین، هەروەسا جاریێت تە و دۆتمامێت تە و کچ مەتێت تە و کچ خالێت تە و کچ خالەتێت تە ئەوێت د گەل تە مشەخت بووین، و هەر ژنەکا خودان باوەر ـ ب شەرتەکی خۆ پێشکێشی پێغەمبەری بکەت و پێغەمبەری بڤێت مار بکەت ـ ئەڤە ژی بۆ تە ب تنێ دورستە ژ بلی خودان باوەر و موسلمانان [ئەڤە هەمی خودێ بۆ تە یێت دورست کرین تو مار بکەی]، ب سویند ئەم دزانین مە چ ل سەر موسلمانان د راستا هەڤسەرێت وان و جاریێت واندا فەرزکرییە [ژ خودانکرنێ و دانا مەهرێ و گرتنا شاهدان و هەژمارا هەڤسەران کو ژ چاران دەرباز نەبن]، مە ئەڤە بۆ تە تایبەت کر دا تەنگاڤی ل تە نەبیت، و خودێ یێ گونەهـژێبەر و دلۆڤانە.

۞ تُرْجِي مَن تَشَآءُ مِنْهُنَّ وَتُـْٔوِيٓ إِلَيْكَ مَن تَشَآءُ ۖ وَمَنِ ٱبْتَغَيْتَ
مِمَّنْ عَزَلْتَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكَ ۚ ذَٰلِكَ أَدْنَىٰٓ أَن تَقَرَّ أَعْيُنُهُنَّ
وَلَا يَحْزَنَّ وَيَرْضَيْنَ بِمَآ ءَاتَيْتَهُنَّ كُلُّهُنَّ ۚ وَٱللَّهُ يَعْلَمُ
مَا فِي قُلُوبِكُمْ ۚ وَكَانَ ٱللَّهُ عَلِيمًا حَلِيمًا ﴿٥١﴾ لَّا يَحِلُّ لَكَ
ٱلنِّسَآءُ مِنۢ بَعْدُ وَلَآ أَن تَبَدَّلَ بِهِنَّ مِنْ أَزْوَٰجٍ وَلَوْ أَعْجَبَكَ
حُسْنُهُنَّ إِلَّا مَا مَلَكَتْ يَمِينُكَ ۗ وَكَانَ ٱللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ
شَيْءٍ رَّقِيبًا ﴿٥٢﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ لَا تَدْخُلُوا۟ بُيُوتَ ٱلنَّبِيِّ
إِلَّآ أَن يُؤْذَنَ لَكُمْ إِلَىٰ طَعَامٍ غَيْرَ نَٰظِرِينَ إِنَىٰهُ وَلَٰكِنْ
إِذَا دُعِيتُمْ فَٱدْخُلُوا۟ فَإِذَا طَعِمْتُمْ فَٱنتَشِرُوا۟ وَلَا مُسْتَـْٔنِسِينَ
لِحَدِيثٍ ۚ إِنَّ ذَٰلِكُمْ كَانَ يُؤْذِي ٱلنَّبِيَّ فَيَسْتَحْىِۦ مِنكُمْ ۖ
وَٱللَّهُ لَا يَسْتَحْىِۦ مِنَ ٱلْحَقِّ ۚ وَإِذَا سَأَلْتُمُوهُنَّ مَتَٰعًا فَسْـَٔلُوهُنَّ
مِن وَرَآءِ حِجَابٍ ۚ ذَٰلِكُمْ أَطْهَرُ لِقُلُوبِكُمْ وَقُلُوبِهِنَّ ۚ
وَمَا كَانَ لَكُمْ أَن تُؤْذُوا۟ رَسُولَ ٱللَّهِ وَلَآ أَن تَنكِحُوٓا۟ أَزْوَٰجَهُۥ
مِنۢ بَعْدِهِۦٓ أَبَدًا ۚ إِنَّ ذَٰلِكُمْ كَانَ عِندَ ٱللَّهِ عَظِيمًا ﴿٥٣﴾
إِن تُبْدُوا۟ شَيْـًٔا أَوْ تُخْفُوهُ فَإِنَّ ٱللَّهَ كَانَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا ﴿٥٤﴾

﴿٥١﴾ یا تە بڤێت [ژ هەڤسەرێت خۆ] شەڤا وێ گیرۆکەی گیرۆکە، و یا تە بڤێت شەڤا وێ بینیە پێش بینە پێش، و یا تە بڤێت و نە شەڤا وێ، چو ل سەر تە نینە تو بچییە دەڤ، ئەڤ حوکمە [کو تو یێ ب کەیفا خۆیی، شەڤا خۆ بدەیە کێ دێ دەیە وێ، حوکمێ خودێیە] باشتر و چێتر دێ وان ڕازی کەت، کو چو نەچیتە د دلێت واندا و ب خەم نەکەڤن، و خودێ دزانیت کا چ د دلێت هەوەدایە، و خودێ یێ زانا و بێنفرەهە ل سەر جزاکرنێ. ﴿٥٢﴾ پشتی ڤان هەڤسەرێت تە هەین، چو ژن بۆ تە دورست نینن [تو ل خۆ مار بکەی]، و بۆ تە نەدورستە هندەکێت دی شوینا وان بینی [ئێکێ بەردەی ئێکا دی شوینێ بینی، یان ئێک بمریت ئێکا دی شوینێ بینی]، خۆ ئەگەر جوانیا وان بکەڤتە دلێ تە ژی ژ بلی جاریێت تە، ب ڕاستی خودێ ل سەر هەمی تشتان زێرەڤانە. ﴿٥٣﴾ گەلی خودان باوەران نەچنە د خانیێت پێغەمبەریڤە، ژ بلی هندێ ئەو دەستویریێ هەوە بدەت بۆ خوارنەکێ، بەلێ وەختەکێ وەسا نەبیت خوارن نەیا حازربیت و هوین خۆ ل هیڤیێ بگرن [هەتا چێدبیت]، بەلێ ئەگەر هوین هاتنە داخوازکرن بۆ خوارنێ هەرن، و ئەگەر هەوە خوارن خوار ڤەرەڤن (بەلاڤ بن) و نەمیننە ڕوینشتی، بمینە ب ئاخڤتنێڤە، ب ڕاستی کارێ هەوە ئەڤە [چونا مالا پێغەمبەری بێ دەستویری یان ژی مانە ل هیڤیا خوارنێ ل وێرێ هەتا چێدبیت یان ژی مانا ب ئاخڤتنێڤە] ئەزیەتێ بۆ پێغەمبەری چێ دکەت، ڤێجا ئەو شەرم ژ هەوە دکەت [ڤێ بۆ هەوە بێژیت]، بەلێ خودێ شەرم ژ دیارکرنا هەقیێ ناکەت، و هەر وەختێ هەوە هەوجەییەک ژ ژنێت پێغەمبەری خواست یان هەوە ڤیا وان باخێڤن، ڤێجا ل پشت پەردەیێ ژێ بخوازن یان باخێڤن، ئەڤە بۆ دلێ هەوە و دلێ وان ژی چێترە، و د بنیڕا بۆ هەوە نەدورستە هوین ئەزیەتێ بۆ پێغەمبەرێ خودێ چێکەن، و بۆ هەوە نەدورستە ژی هوین پشتی وی ژنێت وی مار بکەن، ب ڕاستی ئەڤە [مارکرنا ژنێت پێغەمبەری پشتی وی] ل دەڤ خودێ گونەهەکا مەزنە. ﴿٥٤﴾ ئەگەر هوین تشتی ئاشکەرا بکەن یان ژی [د دلێت خۆدا] ڤەشێرن [ل دەڤ خودێ ئێکە]، و خودێ ژ هەمی تشتان ب ئاگەهە.

لَّا جُنَاحَ عَلَيْهِنَّ فِيٓ ءَابَآئِهِنَّ وَلَآ أَبْنَآئِهِنَّ وَلَآ إِخْوَٰنِهِنَّ وَلَآ
أَبْنَآءِ إِخْوَٰنِهِنَّ وَلَآ أَبْنَآءِ أَخَوَٰتِهِنَّ وَلَا نِسَآئِهِنَّ وَلَا مَا مَلَكَتْ
أَيْمَٰنُهُنَّۗ وَٱتَّقِينَ ٱللَّهَۚ إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٖ شَهِيدًا ٥٥
إِنَّ ٱللَّهَ وَمَلَٰٓئِكَتَهُۥ يُصَلُّونَ عَلَى ٱلنَّبِيِّۚ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ
ءَامَنُواْ صَلُّواْ عَلَيْهِ وَسَلِّمُواْ تَسْلِيمًا ٥٦ إِنَّ ٱلَّذِينَ يُؤْذُونَ
ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥ لَعَنَهُمُ ٱللَّهُ فِي ٱلدُّنْيَا وَٱلْأٓخِرَةِ وَأَعَدَّ لَهُمْ عَذَابٗا
مُّهِينٗا ٥٧ وَٱلَّذِينَ يُؤْذُونَ ٱلْمُؤْمِنِينَ وَٱلْمُؤْمِنَٰتِ بِغَيْرِ
مَا ٱكْتَسَبُواْ فَقَدِ ٱحْتَمَلُواْ بُهْتَٰنٗا وَإِثْمٗا مُّبِينٗا ٥٨
يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّبِيُّ قُل لِّأَزْوَٰجِكَ وَبَنَاتِكَ وَنِسَآءِ ٱلْمُؤْمِنِينَ
يُدْنِينَ عَلَيْهِنَّ مِن جَلَٰبِيبِهِنَّۚ ذَٰلِكَ أَدْنَىٰٓ أَن يُعْرَفْنَ فَلَا
يُؤْذَيْنَۗ وَكَانَ ٱللَّهُ غَفُورٗا رَّحِيمٗا ٥٩ ۞لَّئِن لَّمْ يَنتَهِ ٱلْمُنَٰفِقُونَ
وَٱلَّذِينَ فِي قُلُوبِهِم مَّرَضٞ وَٱلْمُرْجِفُونَ فِي ٱلْمَدِينَةِ
لَنُغْرِيَنَّكَ بِهِمْ ثُمَّ لَا يُجَاوِرُونَكَ فِيهَآ إِلَّا قَلِيلٗا ٦٠ مَّلْعُونِينَۖ
أَيْنَمَا ثُقِفُوٓاْ أُخِذُواْ وَقُتِّلُواْ تَقْتِيلٗا ٦١ سُنَّةَ ٱللَّهِ فِي
ٱلَّذِينَ خَلَوْاْ مِن قَبْلُۖ وَلَن تَجِدَ لِسُنَّةِ ٱللَّهِ تَبْدِيلٗا ٦٢

﴿٥٥﴾ چو گونەهـ ل سەر وان نینە [مەخسەد ژنێت پێغەمبەری]، ئەو ل دەڤ بابێت خۆ و کوڕێت خۆ و برایێت خۆ و برازایێت خۆ و خوارزایێت خۆ و ژنێت موسلمان و کۆلەیێت خۆ نە د پەردەپۆش بن، و ژ خودێ بترسن ب ڕاستی خودێ ل سەر هەمی تشتان یێ حازرە و دبینیت. ﴿٥٦﴾ ب ڕاستی خودێ و ملیاکەتێت وی سەلەواتان ددەنە سەر پێغەمبەری [و سەلەوات ژ خودێ، دلۆڤانییە، و ژ ملیاکەتان، دوعانە]. گەلی خودان باوەران هوین ژی سەلەوات و سلاڤان بدەنە سەر [و بێژن: (السلام علیك أیها النبی)] و ب دورستی ل بەر ئەمرێ پێغەمبەری ڕاوەستن. ﴿٥٧﴾ ب ڕاستی ئەوێت وان کاران دکەن یێت خودێ پێ نەخۆش، و ئەزیەتا پێغەمبەرێ وی دکەن، خودێ د دنیایێ و ئاخرەتێدا لەعنەت یا ل وان کری و ئیزایەکا هەتکبەر بۆ وان یا بەرهەڤکری. ﴿٥٨﴾ وب ڕاستی ئەوێت ژ نەهەقی ئەزیەتا زەلامێت خودان باوەر و ژنێت خودان باوەر دکەن [ب هەر ڕەنگەکێ هەبیت ب ئەزمانێ خۆ یان ب دەستێ خۆ] و پێی وان تشتەك کریت، ب سویند وان ستەم و بێ بەختیەکا مەزن و گونەهەکا زێدە ئاشکەرا کر. ﴿٥٩﴾ هەی پێغەمبەر بێژە هەڤژینێت خۆ و کچێت خۆ و ژنێت موسلمانان بلا جلبابێت (کراسێ ئێك پارچە یێ هەمی لەشی دگریت) خۆ ب سەر خۆدا بەردەنە خوارێ، ئەڤە باشترە پێ بێنە نیاسین [کو ژنێت ئازادنە، نە جێرینە] و ئەزیەت بۆ وان چێ نەبیت، و خودێ یێ گونەهـژێبەر و دلۆڤانە [ل وان ناگریت ئەگەر هەتا نوکە جلبابێت خۆ ب سەر خۆدا نەبەردابنە خوارێ]. ﴿٦٠﴾ ب سویند ئەگەر دوڕوی و ئەوێت نەساخی د دلێ واندا هەی [هەر دوڕوینە] و ئەوێت بەلبەلەیێ ب درەوان و گۆتگۆتکان د مەدینەیێدا بەلاڤ دکەن، ئەوا ئەو ل سەر [ژ دوڕوییاتییێ و خرابیێ و بەلبەلەیێ] نەهێلن، ئەم دێ تە سەردەستی وان کەین [دێ ئەمرێ تە کەین تو وان ئیزا بدەی]، پاشی [تو وەل وان بکەی] ژ جیرانەتییا تە د مەدینەیێدا وەختەکێ کێم نەبیت یان جیرانییەکا کێم نەبیت بچن. [و نێزکی هەوە نەمینن]. ﴿٦١﴾ [دوری دەمێ کێم] لەعنەت لێ بن، هەر جهێ لێ بن و لێ بێنە دیتن حکمێ وان [ئەگەر ل سەر دوڕوییاتییا خۆ بمینن] لێ بێنە گرتن و لێ بێنە کوشتن. ﴿٦٢﴾ ئەڤە ڕێکا خودێیە د وان دوڕوییاندا ئەوێت بەری هەوە بۆرین [ئەم لەعنەتان ل وان دکەین، و وان چو ئەمانەت نینە ئەوێت ئاشکەرا دوڕوییاتییێ د گەل پێغەمبەران دکەن]، و تو چو گوهۆڕینێ بۆ ڕێکا خودێ نابینی.

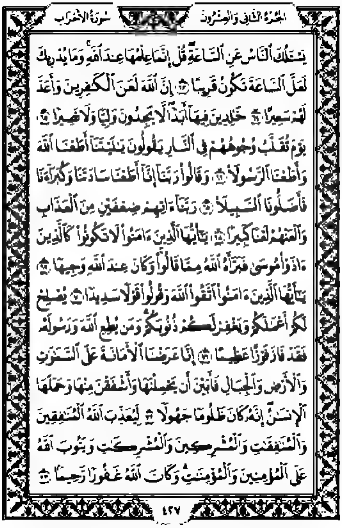
سُورَةُ الأَحۡزَاب
الجُزۡءُ الثَّانِي وَالعِشۡرُونَ
٤٢٧

يَسۡـَٔلُكَ ٱلنَّاسُ عَنِ ٱلسَّاعَةِۖ قُلۡ إِنَّمَا عِلۡمُهَا عِندَ ٱللَّهِۚ وَمَا يُدۡرِيكَ
لَعَلَّ ٱلسَّاعَةَ تَكُونُ قَرِيبًا ﴿٦٣﴾ إِنَّ ٱللَّهَ لَعَنَ ٱلۡكَٰفِرِينَ وَأَعَدَّ
لَهُمۡ سَعِيرًا ﴿٦٤﴾ خَٰلِدِينَ فِيهَآ أَبَدٗاۖ لَّا يَجِدُونَ وَلِيّٗا وَلَا نَصِيرٗا ﴿٦٥﴾
يَوۡمَ تُقَلَّبُ وُجُوهُهُمۡ فِي ٱلنَّارِ يَقُولُونَ يَٰلَيۡتَنَآ أَطَعۡنَا ٱللَّهَ
وَأَطَعۡنَا ٱلرَّسُولَا۠ ﴿٦٦﴾ وَقَالُواْ رَبَّنَآ إِنَّآ أَطَعۡنَا سَادَتَنَا وَكُبَرَآءَنَا
فَأَضَلُّونَا ٱلسَّبِيلَا۠ ﴿٦٧﴾ رَبَّنَآ ءَاتِهِمۡ ضِعۡفَيۡنِ مِنَ ٱلۡعَذَابِ
وَٱلۡعَنۡهُمۡ لَعۡنٗا كَبِيرٗا ﴿٦٨﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ لَا تَكُونُواْ كَٱلَّذِينَ
ءَاذَوۡاْ مُوسَىٰ فَبَرَّأَهُ ٱللَّهُ مِمَّا قَالُواْۚ وَكَانَ عِندَ ٱللَّهِ وَجِيهٗا ﴿٦٩﴾
يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ ٱتَّقُواْ ٱللَّهَ وَقُولُواْ قَوۡلٗا سَدِيدٗا ﴿٧٠﴾ يُصۡلِحۡ
لَكُمۡ أَعۡمَٰلَكُمۡ وَيَغۡفِرۡ لَكُمۡ ذُنُوبَكُمۡۗ وَمَن يُطِعِ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥ
فَقَدۡ فَازَ فَوۡزًا عَظِيمًا ﴿٧١﴾ إِنَّا عَرَضۡنَا ٱلۡأَمَانَةَ عَلَى ٱلسَّمَٰوَٰتِ
وَٱلۡأَرۡضِ وَٱلۡجِبَالِ فَأَبَيۡنَ أَن يَحۡمِلۡنَهَا وَأَشۡفَقۡنَ مِنۡهَا وَحَمَلَهَا
ٱلۡإِنسَٰنُۖ إِنَّهُۥ كَانَ ظَلُومٗا جَهُولٗا ﴿٧٢﴾ لِّيُعَذِّبَ ٱللَّهُ ٱلۡمُنَٰفِقِينَ
وَٱلۡمُنَٰفِقَٰتِ وَٱلۡمُشۡرِكِينَ وَٱلۡمُشۡرِكَٰتِ وَيَتُوبَ ٱللَّهُ
عَلَى ٱلۡمُؤۡمِنِينَ وَٱلۡمُؤۡمِنَٰتِۗ وَكَانَ ٱللَّهُ غَفُورٗا رَّحِيمَۢا ﴿٧٣﴾

﴿٦٣﴾ خەلك پسيارا قيامەتێ ژ تە دكەن [پسيارا وەختێ وێ ژ تە دكەن، كا كەنگی دێ ئێت] بێژە: ب راستی بەس خودێ دزانيت، و ما تو چ دزانی، تێ هەیە قيامەت يا نێزيك بيت؟. ﴿٦٤﴾ ب راستی خودێ لەعنەتا ل گاوران كری، و ژ دلۆڤانيا خۆ بيت دويرێخستين، و ئاگرەكێ سنجری و شارياى بێ بۆ وان بەرهەڤكری. ﴿٦٥﴾ هەروهەر دێ تێدا بن، و چو هاريكار و پشتەڤانان بۆ خۆ نابينن. ﴿٦٦﴾ و رۆژا سەروچاڤێت وان د ئاگرێ جەهنەمێدا دئێنە وەرگێڕان، دێ بێژن: خۆزی مە گوهێ خۆ دابايە خودێ و مە گوهێ خۆ دابايە پێغەمبەری [ئانكو خۆزی مە باوەری ب خودێ و پێغەمبەری ئينابايە، دا ئەم نەڤرۆ نەكەڤتباينە د ڤی حاليدا]. ﴿٦٧﴾ و گۆتن: خودێوۆ، ب راستی مە گوهێ خۆ دا سەرۆك و مەزنێت خۆ، و وان رێكا راست ل بەر مە بەرزەكر. ﴿٦٨﴾ خودێوۆ وان دوقات ئيزا بدە [ئيزايا گاوريا وان، و ئيزايا ژ رێ دەرێخستنا مە]، و لەعنەتا ژ هەميان مەزنتر (يان گەلەك و زێدە لەعنەتان) ل وان بكە. ﴿٦٩﴾ گەلی خودان باوەران [پێغەمبەرێ خۆ نەئێشينن] وەكی وان نەبن ئەوێت مووسا ئەزيەت دايين [و تشت ب دويڤڤە نايين]، ڤێجا خودێ دياركر ئەوێ باقژە ژ گۆتنێت وان، و ئەو ب خۆ ل دەڤ خودێ يێ ب رێز و رويمەت بوو. ﴿٧٠﴾ گەلی خودان باوەران ژ خودێ بترسن [د هەمی كاروبارێت خۆدا]، و ئاخڤتنا راست بێژن [ديسا د هەمی كاروبارێت خۆدا]. ﴿٧١﴾ دێ پەرستنا هەوە قەبويلكەت، و بەرێ هەوە دەتە كار و كريارێت راست و دورست، و دێ گونەهێت هەوە ژێبەت، و هەر كەسێ گوهێ خۆ بدەتە خودێ و پێغەمبەرێ وی، ب راستی ئەڤە ئەو ب سەرفەرازييەكا مەزن سەرفەراز بوو. ﴿٧٢﴾ [گەلی مرۆڤان] ب راستی مە ئەمانەت [ئەڤ دينە و فەرمانێت تێدا] دانا بەر ئەرد و ئەسمان و چيايان [ب كەيفا خۆ بۆ خۆ هەلبژێرن، ئەگەر بڤێن راكەن و ئەگەر نەڤێن نە] نەڤيان راكەن و ژێ ترسيان، و مرۆڤی هەلگرت، ب راستی ئەو [بۆ خۆ] يێ ستەمكار بوو و يێ نەزان بوو [دويماهييا خۆ نەدزانی]. ﴿٧٣﴾ [و خودێ ئەڤ ئەمانەتە دا مرۆڤان] دا زەلام و ژنێت دورووی و زەلام و ژنێت موشرك ئيزا بدەت، و دا خودێ تۆبەيێ بدەتە سەر زەلام و ژنێت خودان باوەر، و خودێ يێ گونەهـ ژێبەر و دلۆڤانە.

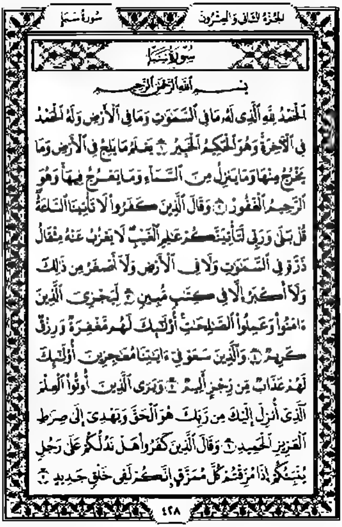

الجزء الثاني والعشرون سورة سبأ

سورة سبأ

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

ٱلْحَمْدُ لِلَّهِ ٱلَّذِى لَهُۥ مَا فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِى ٱلْأَرْضِ وَلَهُ ٱلْحَمْدُ
فِى ٱلْءَاخِرَةِ ۚ وَهُوَ ٱلْحَكِيمُ ٱلْخَبِيرُ ﴿١﴾ يَعْلَمُ مَا يَلِجُ فِى ٱلْأَرْضِ وَمَا
يَخْرُجُ مِنْهَا وَمَا يَنزِلُ مِنَ ٱلسَّمَآءِ وَمَا يَعْرُجُ فِيهَا ۚ وَهُوَ
ٱلرَّحِيمُ ٱلْغَفُورُ ﴿٢﴾ وَقَالَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ لَا تَأْتِينَا ٱلسَّاعَةُ ۖ
قُلْ بَلَىٰ وَرَبِّى لَتَأْتِيَنَّكُمْ عَٰلِمِ ٱلْغَيْبِ ۖ لَا يَعْزُبُ عَنْهُ مِثْقَالُ
ذَرَّةٍ فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَلَا فِى ٱلْأَرْضِ وَلَآ أَصْغَرُ مِن ذَٰلِكَ
وَلَآ أَكْبَرُ إِلَّا فِى كِتَٰبٍ مُّبِينٍ ﴿٣﴾ لِّيَجْزِىَ ٱلَّذِينَ
ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ ۚ أُو۟لَٰٓئِكَ لَهُم مَّغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ
كَرِيمٌ ﴿٤﴾ وَٱلَّذِينَ سَعَوْ فِىٓ ءَايَٰتِنَا مُعَٰجِزِينَ أُو۟لَٰٓئِكَ
لَهُمْ عَذَابٌ مِّن رِّجْزٍ أَلِيمٌ ﴿٥﴾ وَيَرَى ٱلَّذِينَ أُوتُوا۟ ٱلْعِلْمَ
ٱلَّذِىٓ أُنزِلَ إِلَيْكَ مِن رَّبِّكَ هُوَ ٱلْحَقَّ وَيَهْدِىٓ إِلَىٰ صِرَٰطِ
ٱلْعَزِيزِ ٱلْحَمِيدِ ﴿٦﴾ وَقَالَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ هَلْ نَدُلُّكُمْ عَلَىٰ رَجُلٍ
يُنَبِّئُكُمْ إِذَا مُزِّقْتُمْ كُلَّ مُمَزَّقٍ إِنَّكُمْ لَفِى خَلْقٍ جَدِيدٍ ﴿٧﴾

٤٢٨

سۆرەتا سەبەء

ل مەکەهێ هاتیە خوارێ (٥٤) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحیم

﴿١﴾ هەمی شوکور و سوپاسی بۆ وی خودایی، ئەوێ هندی د ئەرد و ئەسماناندا هەی یێ وی، و حەمد و شوکور د ئاخرەتێدا ژی بۆ وینە [بەندەیێت وی ئەوێت دچنە بەحەشتێ دبێژن: (سوپاسی بۆ وی خودایی ئەوێ سۆز و پەیمانا خۆ بۆ مە ب جهـ کری)]، و ئەوە یێ کاربنەجهـ و شارەزا. ﴿٢﴾ دزانیت کا چ د ئەردیدا دچیت [کا چ د ناڤدا دچیت، ژ ئاڤێ و خزینەیان و هەر تشتەکێ دی]، و کا چ ژێ دەردکەڤیت [ژ شینکاتی و کانی و بیران و مەعدەنان... هتد]، و کا چ ژ ئەسمانی دئێتە خوارێ [ژ بارانێ و گژلۆکێ و بەفرێ و برویسیان و ملیاکەتان و کتێبان و... هتد.]، و کا چ بلند دبیتە ئەسمانی [ژ کریارێت باش و دوعایێ و روحان و ملیاکەتان و تەیر و تەوالان و هەلمێ و... هتد.]، و ئەو دلۆڤان و گونەهـ ژێبەرە. ﴿٣﴾ و ئەوێت گاوربوویین گۆتن: قیامەت ل مە نا ڕابیت و نائێت، بێژە: [نەخێر ومنیە وەکی هوین دبێژن] بەلێ ب خودێ زانایێ نهێنیان، دێ ل هەوە ڕابیت، و تەمەتێ دندکا تۆزکێ نە د ئەسماناندا نە ژی د ئەردیدا ل بەر بەرزە نابیت، و نە بچویکتر و نە مەزنتر ژی نینە ئەگەر ئاگەهـ ژێ نەبیت، و د دەپێ پارستیدا نەبیێ نڤیسی بیت. ﴿٤﴾ [قیامەت هەر دێ ئێت و هەمی کار و کریارێت وان ل سەر وان دێ ئێنە نڤیسین] دا خودێ ئەوێت باوەری ئینایین و کار و کریارێت ڕاست و دورست کرین خەلات بکەت، ئەڤان گونەهـ ژێبرن و ڕزقەکێ باش [کو بەحەشتە و خۆشییێت بەحەشتێنە] بۆ وان یێ هەی. ﴿٥﴾ و ئەوێت بزاڤێ دکەن گۆمانێ بێخنە د قورئانا مەدا، و باوەری پێ نەئێنە ئینان، و هزر دکەن پێغەمبەری ئاسێ دکەن ب هلێخستنا گۆمانێت خۆ، ئەڤان ئیزایەکا ب ژان و دژوار بۆ وان یا هەی. ﴿٦﴾ و ئەوێت خودێ زانین ب ڕزقێ وان کری، دزانن ئەڤا بۆ تە ژ نک خودایێ تە هاتیە خوارێ [کو قورئانە] ڕاستە، و بەرێ مرۆڤی ددەتە خودایێ سەردەست و هێژایی سوپاسی و شوکورێ. ﴿٧﴾ و ئەوێت گاوربوویین گۆتن: ئەرێ هەوە دڤێت ئەم زەلامەکی نیشا هەوە بدەین بۆ هەوە تشتەکی [ئتیکە] بێژیت: ئەگەر هوین ژێك پەرتین و بوونە ئاخ، جارەکا دی سەر ژ نوی دێ ساخ بنەڤە.

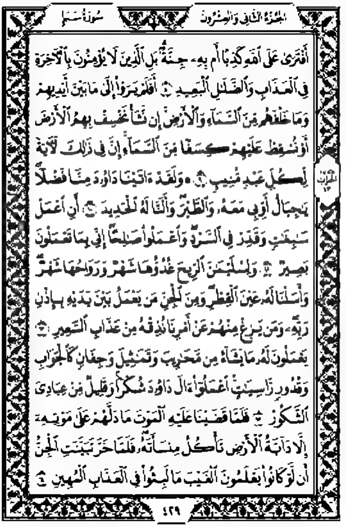

الجزء الثاني والعشرون سورة سبإ

أَفْتَرَىٰ عَلَى ٱللَّهِ كَذِبًا أَم بِهِۦ جِنَّةُۢ بَلِ ٱلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِٱلْـَٔاخِرَةِ
فِى ٱلْعَذَابِ وَٱلضَّلَـٰلِ ٱلْبَعِيدِ ٨ أَفَلَمْ يَرَوْا۟ إِلَىٰ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ
وَمَا خَلْفَهُم مِّنَ ٱلسَّمَآءِ وَٱلْأَرْضِ إِن نَّشَأْ نَخْسِفْ بِهِمُ ٱلْأَرْضَ
أَوْ نُسْقِطْ عَلَيْهِمْ كِسَفًا مِّنَ ٱلسَّمَآءِ إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَـَٔايَةً
لِّكُلِّ عَبْدٍ مُّنِيبٍ ٩ ۞ وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا دَاوُۥدَ مِنَّا فَضْلًا
يَـٰجِبَالُ أَوِّبِى مَعَهُۥ وَٱلطَّيْرَ وَأَلَنَّا لَهُ ٱلْحَدِيدَ ١٠ أَنِ ٱعْمَلْ
سَـٰبِغَـٰتٍ وَقَدِّرْ فِى ٱلسَّرْدِ وَٱعْمَلُوا۟ صَـٰلِحًا إِنِّى بِمَا تَعْمَلُونَ
بَصِيرٌ ١١ وَلِسُلَيْمَـٰنَ ٱلرِّيحَ غُدُوُّهَا شَهْرٌ وَرَوَاحُهَا شَهْرٌ
وَأَسَلْنَا لَهُۥ عَيْنَ ٱلْقِطْرِ وَمِنَ ٱلْجِنِّ مَن يَعْمَلُ بَيْنَ يَدَيْهِ بِإِذْنِ
رَبِّهِۦ وَمَن يَزِغْ مِنْهُمْ عَنْ أَمْرِنَا نُذِقْهُ مِنْ عَذَابِ ٱلسَّعِيرِ ١٢
يَعْمَلُونَ لَهُۥ مَا يَشَآءُ مِن مَّحَـٰرِيبَ وَتَمَـٰثِيلَ وَجِفَانٍ كَٱلْجَوَابِ
وَقُدُورٍ رَّاسِيَـٰتٍ ٱعْمَلُوٓا۟ ءَالَ دَاوُۥدَ شُكْرًا وَقَلِيلٌ مِّنْ عِبَادِىَ
ٱلشَّكُورُ ١٣ فَلَمَّا قَضَيْنَا عَلَيْهِ ٱلْمَوْتَ مَا دَلَّهُمْ عَلَىٰ مَوْتِهِۦٓ
إِلَّا دَآبَّةُ ٱلْأَرْضِ تَأْكُلُ مِنسَأَتَهُۥ فَلَمَّا خَرَّ تَبَيَّنَتِ ٱلْجِنُّ
أَن لَّوْ كَانُوا۟ يَعْلَمُونَ ٱلْغَيْبَ مَا لَبِثُوا۟ فِى ٱلْعَذَابِ ٱلْمُهِينِ ١٤

٤٢٩

﴿٨﴾ ئەرێ ئەو درەوان ژ كیسێ خودێ دكەت یان ژی یێ دینە [ڤێ ئاخفتنێ دكەت]؟ [و وان دزانی یێ راستگۆیە و ئەو ژ هەمیان یێ ب ئاقلترە]، نەخێر وەسا نینە وەكی ئەو دبێژن، بەلێ ئەوێت باوەریێ ب قیامەتێ نەئینن، یێت د ئیزابێ و بەرزەبوونەكا كویردا. ﴿٩﴾ ئەرێ ما ئەو تشتێ ل پێشیا خۆ و ل پشت [دۆرماندۆری] خۆ ژ ئەردی و ئەسمانی نابینن؟ [و هەر جهێ بچنێ و هەر ڕەخێ بەرێ خۆ بدەنێ دێ ئەرد و ئەسمانان بینن، ما ئەڤە بەسی وان نینە بێ بزانن خودێ ئێكە، و یێ بزانن ئەوێ ئەڤ ئەرد و ئەسمانە داین دشێت وان پشتی مرنێ ساخكەتەڤە] ئەگەر مە بڤێت دێ وان د ئەردیدا بەینە خوارێ [هەروەكی مە ب سەرێ قاروونی ئینایی] یان ئەسمانی پارچە پارچە ب سەر واندا بینینە خوارێ [هەروەكی مە ب سەرێ ملەتێ شوعەیبی ئینایی]، ئەڤە چامە و نیشانن بۆ هەر بەندەیەكێ ل خودێ بزڤڕیت و تۆبە بكەت. ﴿١٠﴾ ب سویند مە ژ دەڤ خۆ كەرەم [پێغەمبەراتی، زەبوور، نەرمكرنا چیایی، نەرمكرنا ئاسنی و ئیشادانا چێكرنا زری و كومزریان... هتد] د گەل داوودی كربوو، [و مە گۆت:] گەلی چیایان و گەلی بالەفر و تەوالان تەسبیحێ لێ ڤەگێڕن، و مە ئاسن ژی بۆ نەرم و بەردەست كربوو [چاوا بڤێت وەلێ بكەت]. ﴿١١﴾ و مە گۆتێ: زری و كومزریێت شۆڕ چێكە، و موكوم و ل قایدە [ب كێرهاتی، نە مەزن و نە بچویك] چێكە، و كار و كریارێت ڕاست و دورست بكەن، ب ڕاستی هەر تشتەكێ هوین دكەن ئەز دبینم. ﴿١٢﴾ و مە با (هەوا) بۆ سولەیمانی سەرنەرم بن دەست كربوو [ب ئەمرێ وی دچۆ و دهات]، سپێدەیان قویناخا هەیڤەكێ دچۆ و ئێڤاران قویناخا هەیڤەكێ دچۆ، و مە سفر بۆ حەلاند وەكی كانیێ دچۆ، و ژ ئەجنەیان دەستەكەك ب دەستویریا خودێ ل بەر دەستێت وی شۆل دكرن، و هەچیێ ژ وان ژ ئەمرێ مە دەركەڤیت، ئەم دێ ئیزابا ئاگرێ دژوار دەینە بەر وان. ﴿١٣﴾ تشتێ سولەیمانی بڤێت [ئەجنە] بۆ چێ دكەن، ژ ئاڤاهی و مزگەفت و پەیكەران، و لەگەنێت مەزن یێت وەكی جابیان (بركێت مەزن)، و قازانێت ل سەر كوچكان ڕاوەستایی [هندی هند د مەزن بوون نەدهاتنە ڕاكرن]، [و مە گۆتە وان:] مالا داوودی سوپاسی و شوكورا خودێ بكەن، و كێمەك ژ بەندەیێت من سوپاسدارن. ﴿١٤﴾ ڤێجا وەختێ مە بڕیارا مرنا وی دایی [سەرێ خۆ دانا سەر دارێ خۆ و مر ئەجنە ب مرنا وی نەدحەسیان، ژ ترساندا بەردەوام شۆل دكرن]، چو تشتی ئەجنە ب مرنا وی ئاگەهدار نەكرن، خۆرێك نەبیت، دارێ وی دخوار، ڤێجا وەختێ كەتی [پشتی دارێ وی، خۆ ل سەر گرتی، شكەستی و كەڤتی] بۆ ئەجنەیان ئاشكەرابوو و زانی، ئەگەر وان نهێنی و غەیب زانیایە، ئەو هند نەدمانە ب كارێت گرانڤە.

لَقَدْ كَانَ لِسَبَإٍ فِي مَسْكَنِهِمْ آيَةٌ جَنَّتَانِ عَنْ يَمِينٍ وَشِمَالٍ
كُلُوا مِنْ رِزْقِ رَبِّكُمْ وَاشْكُرُوا لَهُ بَلْدَةٌ طَيِّبَةٌ وَرَبٌّ غَفُورٌ ﴿١٥﴾
فَأَعْرَضُوا فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ سَيْلَ الْعَرِمِ وَبَدَّلْنَاهُمْ بِجَنَّتَيْهِمْ
جَنَّتَيْنِ ذَوَاتَيْ أُكُلٍ خَمْطٍ وَأَثْلٍ وَشَيْءٍ مِنْ سِدْرٍ قَلِيلٍ ﴿١٦﴾
ذَٰلِكَ جَزَيْنَاهُمْ بِمَا كَفَرُوا وَهَلْ نُجَازِي إِلَّا الْكَفُورَ ﴿١٧﴾
وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمْ وَبَيْنَ الْقُرَى الَّتِي بَارَكْنَا فِيهَا قُرًى ظَاهِرَةً
وَقَدَّرْنَا فِيهَا السَّيْرَ سِيرُوا فِيهَا لَيَالِيَ وَأَيَّامًا آمِنِينَ ﴿١٨﴾
فَقَالُوا رَبَّنَا بَاعِدْ بَيْنَ أَسْفَارِنَا وَظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ فَجَعَلْنَاهُمْ
أَحَادِيثَ وَمَزَّقْنَاهُمْ كُلَّ مُمَزَّقٍ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِكُلِّ صَبَّارٍ
شَكُورٍ ﴿١٩﴾ وَلَقَدْ صَدَّقَ عَلَيْهِمْ إِبْلِيسُ ظَنَّهُ فَاتَّبَعُوهُ إِلَّا
فَرِيقًا مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٢٠﴾ وَمَا كَانَ لَهُ عَلَيْهِمْ مِنْ سُلْطَانٍ
إِلَّا لِنَعْلَمَ مَنْ يُؤْمِنُ بِالْآخِرَةِ مِمَّنْ هُوَ مِنْهَا فِي شَكٍّ
وَرَبُّكَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ حَفِيظٌ ﴿٢١﴾ قُلِ ادْعُوا الَّذِينَ زَعَمْتُمْ مِنْ
دُونِ اللَّهِ لَا يَمْلِكُونَ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ فِي السَّمَاوَاتِ وَلَا فِي
الْأَرْضِ وَمَا لَهُمْ فِيهِمَا مِنْ شِرْكٍ وَمَا لَهُ مِنْهُمْ مِنْ ظَهِيرٍ ﴿٢٢﴾

﴿١٥﴾ ب سویند بۆ خەلكێ سەبەئێ د جهێ واندا [مەئربێ] نیشانەك [ل سەر دەستهەلاتداریا خودێ و قەنجیێت وی و پێدڤیا سوپاسیا وی] هەبوو، دو جنێكێت مەزن هەبوون، ئێك ل ڕەخێ ڕاستێ و ئێك ل ڕەخێ چەپێ [و مە گۆتە وان:] ژ ڕزقێ خودایێ خۆ [ئانكو فێقیێ ڤان جنێكان] بخۆن و سوپاسی و شوكورا وی بكەن، باژێرەكێ ب خێر و بێر و پاقژە [باژێرێ هەوە]، و خودایێ هەوە یێ گونەهـ ژێبەرە.

﴿١٦﴾ ڤێجا وان ڕوییێ خۆ وەرگێڕا [سوپاسیا خودێ نەكرن و گاوربوون]، مە ژی لێمشتەكا چو خۆ ل بەر نەگریت، ب سەر واندا هنارت، و مە هەردو جنێكێت وان [یێت ب خێر و بەرەكەت] كرنە دوو جنێكێت فێقی، یێ زێدە تەحل و ب گەز، و كێمەكا كنێران د ناڤدا. ﴿١٧﴾ ژ بەر گاوری و نەشوكورداریا وان، مە ئەو هۆسا ئیزادان، و ما ئەم ژ زێدە نەشوكورداران پێڤەتر، ئیزا ددەین؟!. ﴿١٨﴾ و مە د ناڤبەرا وان [خەلكێ سەبەئێ] و وان گوندانێدا ئەوێت مە ب بەرەكەت ئێخستین [كو گوندێت شامێ بوون] ڕێزە گوندێت بەرچاڤ دانابوون [ژ یەمەنێ بۆ شامێ گوند ب گوند دهاتن، و هەوجە نەدبوون خوارنێ د گەل خۆ بینن]، و مە تەمەتی ئێك ژ ئێكدو دویرئێخستبوون [و مە گۆتە وان] ب شەڤ و ڕۆژ و ئێمن [و بێ ترس] هەڕن و وەرن. ﴿١٩﴾ [ڤێجا شوینا ئەو سوپاسیا خودێ بكەن كو هۆسا خودێ گوندێت وان ڕێزكرین، بێ زەحمەت و بێ ترس ژ ڤی گوندی بچنە یێ دی، د سەر بێ خۆدا چۆن] و گۆتن: خودێوۆ گوندێت مە ژێك دویربێخە، و وان [ب ڤێ داخوازێ] ستەم ل خۆ كر، ڤێجا مە ئەو كرنە چیرۆك و ئێخستنە سەر ئەزمانێ خەلكی و مە ئەو تەرابەراكرن، ب ڕاستی ئەڤە نیشان و دەرسن بۆ هەر زێدە بێنفرەهەكێ زێدە سوپاسدار.

﴿٢٠﴾ ب سویند شەیتانی هزرا خۆ د ڕاستا واندا [كو ئەگەر ئەو وان د سەردا ببەت، دێ د سەردا چن] دورست دەرئێخست، ڤێجا دەستەكەك ژ خودان باوەران تێ نەبیت، ئەڤێت دی هەمی ب دویڤ وی كەڤتن.

﴿٢١﴾ و شەیتانی چو هێز و دەستهەلات ل سەر وان نەبوو [ب خورتی وان د بەر گاورییێرا بكەت]، بەلێ [مە ڕێك دا شەیتانی ب وەسواسا خۆ، مرۆڤان د سەردا ببەت] دا ئەم ئەوێت باوەری ب ئاخرەتێ هەی ژ وان ئەوێت باوەری ب ئاخرەتێ نەی و ژێ ب گومان، ژێك بناسین و ژێك جودا بكەین، و خودایێ تە زێرەڤانە ل سەر هەمی تشتان. ﴿٢٢﴾ بێژە: [گەلی موشركان] كا گازی وان بكەن ئەوێت هەوە هزر دكرن، كو ئەو پەرستیێت ڕاست و دورستن شوینا خودێ [بلا هاریكاریا هەوە بكەن]، هندی دنكا توزكێ [ژ خرابی و باشیێ] د دەست واندا نینە، نە ل ئەردی و نە ل ئەسمانان، و وان چو هەڤپشكی د [چێكرن و خودانی و ڕێڤەبرنا] ئەرد و ئەسماناندا نینە، و چو پشتەڤانی و هاریكاری [بۆ ڕێڤەبرنا ئەرد و ئەسمانان] ژ وان ناگەهیتە خودێ.

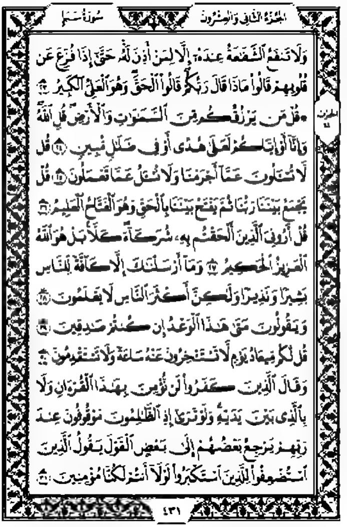

وَلَا تَنفَعُ ٱلشَّفَٰعَةُ عِندَهُۥٓ إِلَّا لِمَنْ أَذِنَ لَهُۥ ۚ حَتَّىٰٓ إِذَا فُزِّعَ عَن
قُلُوبِهِمْ قَالُوا۟ مَاذَا قَالَ رَبُّكُمْ ۖ قَالُوا۟ ٱلْحَقَّ ۖ وَهُوَ ٱلْعَلِىُّ ٱلْكَبِيرُ ﴿٢٣﴾
۞ قُلْ مَن يَرْزُقُكُم مِّنَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ ۖ قُلِ ٱللَّهُ ۖ
وَإِنَّآ أَوْ إِيَّاكُمْ لَعَلَىٰ هُدًى أَوْ فِى ضَلَٰلٍ مُّبِينٍ ﴿٢٤﴾ قُل
لَّا تُسْـَٔلُونَ عَمَّآ أَجْرَمْنَا وَلَا نُسْـَٔلُ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٢٥﴾ قُلْ
يَجْمَعُ بَيْنَنَا رَبُّنَا ثُمَّ يَفْتَحُ بَيْنَنَا بِٱلْحَقِّ وَهُوَ ٱلْفَتَّاحُ ٱلْعَلِيمُ ﴿٢٦﴾
قُلْ أَرُونِىَ ٱلَّذِينَ أَلْحَقْتُم بِهِۦ شُرَكَآءَ ۖ كَلَّا ۚ بَلْ هُوَ ٱللَّهُ
ٱلْعَزِيزُ ٱلْحَكِيمُ ﴿٢٧﴾ وَمَآ أَرْسَلْنَٰكَ إِلَّا كَآفَّةً لِّلنَّاسِ
بَشِيرًا وَنَذِيرًا وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ ٱلنَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٢٨﴾
وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَٰذَا ٱلْوَعْدُ إِن كُنتُمْ صَٰدِقِينَ ﴿٢٩﴾
قُل لَّكُم مِّيعَادُ يَوْمٍ لَّا تَسْتَـْٔخِرُونَ عَنْهُ سَاعَةً وَلَا تَسْتَقْدِمُونَ ﴿٣٠﴾
وَقَالَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ لَن نُّؤْمِنَ بِهَٰذَا ٱلْقُرْءَانِ وَلَا
بِٱلَّذِى بَيْنَ يَدَيْهِ ۗ وَلَوْ تَرَىٰٓ إِذِ ٱلظَّٰلِمُونَ مَوْقُوفُونَ عِندَ
رَبِّهِمْ يَرْجِعُ بَعْضُهُمْ إِلَىٰ بَعْضٍ ٱلْقَوْلَ يَقُولُ ٱلَّذِينَ
ٱسْتُضْعِفُوا۟ لِلَّذِينَ ٱسْتَكْبَرُوا۟ لَوْلَآ أَنتُمْ لَكُنَّا مُؤْمِنِينَ ﴿٣١﴾

﴿٢٣﴾ و مەهدەرا کەسێ ل دەف خودێ فایدە ناکەت، یا وی نەبیت یێ خودێ دەستویریا وی بدەت [ژ ملیاکەت و پێغەمبەران، و یێ خودێ وێ رۆژێ کەرەمێ دگەل بکەت]، گاڤا ترس ل سەر دلێ وان [مەخسەد یێ مەهدەرچیان] نەما، دێ بێژنە ئێکدو: خودایێ هەوە چ گۆت [د دەرهەقێ مەهدەریدا]، دێ بێژن: هەقی گۆت [ئەو ژی دەستویردانە ب مەهدەرێ بۆ وی یێ بڤێت] و ئەوە یێ بلند و مەزن. ﴿٢٤﴾ بێژە: کیە رزقێ هەوە ژ ئەرد و ئەسمانان ددەت؟ بێژە: خودێیە، و [بێژە] ب راستی ئەم یان هوین، [ئێك ژ مە ڤان هەردو جوینان] یان یێت ل سەر رێکا راست یان یێت د بەرزەبوونەکا ئاشکەرادا. ﴿٢٥﴾ تو [هەی موحەمەد] بێژە [وان]: پسیارا هەوە نائێتەکرن ژ وێ یا مە کری، و پسیارا مە ژی نائێتەکرن ژ وێ یا هوین دکەن. ﴿٢٦﴾ بێژە: خودایێ مە، دێ مە و هەوە پێکڤە کۆمکەت، پاشی ب دورستی دێ حوکمی د نافبەرا مە و هەوەدا کەت، و ئەوە حاکمێ زانا. ﴿٢٧﴾ بێژە [گەلی موشرکان]: کا وان ئەوێت هەوە هەڤپشك بۆ خودێ دانایین نیشا من بدەن [دا بینم و بزانم کا وان چ یێ چێ دبیت]، نە بلا هەڤپشکان بۆ خودێ چێ نەکەن، ب راستی خودێ یێ سەردەست و کاربنەجهە. ﴿٢٨﴾ [هەی موحەمەد] مە تو نەهنارتیە بۆ هندێ نەبیت، تو بۆ هەمی مرۆڤان بییە مزگینکار و هشیارکەر، بەلێ باراپتر ژ مرۆڤان ڤێ نوزانن. ﴿٢٩﴾ و دبێژن: کەنگی ئەو ژڤان و پەیمان [ئەوا هوین مە ب ئیزایا وێ دترسینن] دێ ئێت، ئەگەر هوین راست دبێژن. ﴿٣٠﴾ [هەی موحەمەد] بێژە: بۆ هەوە رۆژەکا هەی، هوین نە بیستەکێ ژێ پاش دکەڤن، و نە بیستەکێ ژێ پێش دکەڤن. ﴿٣١﴾ و ئەوێت گاوربوویین گۆتن: ئەم د بنیرا نە باوەرییێ ب ڤێ قورئانێ، و نە ب کتێبێت بەری وێ [هاتین] دئینین، و ئەگەر تو بینی وەختێ ستەمکار راوەستایی بەرانبەر خودایێ خۆ، هندەك ژ وان ئاخفتنێ [ب جرەبڕ و گازندە] ل هندەکان دزڤڕینن [دا ئشتەکێ ب سەهم بینی]، ئەوێت هاتینە تەپەسەرکرن دبێژنە ئەوێت خۆ ل سەر سەرێ وان مەزن کرین، ئەگەر هوین نەبانە ئەم دا ژ خودان باوەران بین.

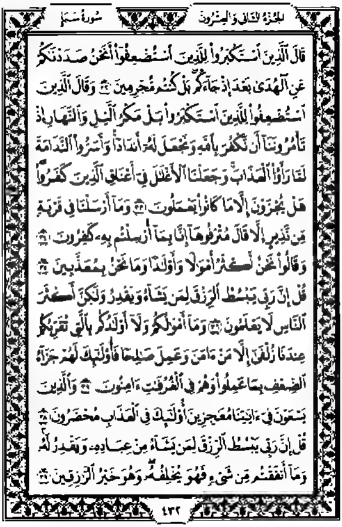

الجزء الثاني والعشرون
سورة سبأ

قَالَ ٱلَّذِينَ ٱسْتَكْبَرُوا۟ لِلَّذِينَ ٱسْتُضْعِفُوٓا۟ أَنَحْنُ صَدَدْنَٰكُمْ
عَنِ ٱلْهُدَىٰ بَعْدَ إِذْ جَآءَكُم ۖ بَلْ كُنتُم مُّجْرِمِينَ ﴿٣٢﴾ وَقَالَ ٱلَّذِينَ
ٱسْتُضْعِفُوا۟ لِلَّذِينَ ٱسْتَكْبَرُوا۟ بَلْ مَكْرُ ٱلَّيْلِ وَٱلنَّهَارِ إِذْ
تَأْمُرُونَنَآ أَن نَّكْفُرَ بِٱللَّهِ وَنَجْعَلَ لَهُۥٓ أَندَادًا ۚ وَأَسَرُّوا۟ ٱلنَّدَامَةَ
لَمَّا رَأَوُا۟ ٱلْعَذَابَ ۚ وَجَعَلْنَا ٱلْأَغْلَٰلَ فِىٓ أَعْنَاقِ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ ۚ
هَلْ يُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كَانُوا۟ يَعْمَلُونَ ﴿٣٣﴾ وَمَآ أَرْسَلْنَا فِى قَرْيَةٍ
مِّن نَّذِيرٍ إِلَّا قَالَ مُتْرَفُوهَآ إِنَّا بِمَآ أُرْسِلْتُم بِهِۦ كَٰفِرُونَ ﴿٣٤﴾
وَقَالُوا۟ نَحْنُ أَكْثَرُ أَمْوَٰلًا وَأَوْلَٰدًا وَمَا نَحْنُ بِمُعَذَّبِينَ ﴿٣٥﴾
قُلْ إِنَّ رَبِّى يَبْسُطُ ٱلرِّزْقَ لِمَن يَشَآءُ وَيَقْدِرُ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ
ٱلنَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٦﴾ وَمَآ أَمْوَٰلُكُمْ وَلَآ أَوْلَٰدُكُم بِٱلَّتِى تُقَرِّبُكُمْ
عِندَنَا زُلْفَىٰٓ إِلَّا مَنْ ءَامَنَ وَعَمِلَ صَٰلِحًا فَأُو۟لَٰٓئِكَ لَهُمْ جَزَآءُ
ٱلضِّعْفِ بِمَا عَمِلُوا۟ وَهُمْ فِى ٱلْغُرُفَٰتِ ءَامِنُونَ ﴿٣٧﴾ وَٱلَّذِينَ
يَسْعَوْنَ فِىٓ ءَايَٰتِنَا مُعَٰجِزِينَ أُو۟لَٰٓئِكَ فِى ٱلْعَذَابِ مُحْضَرُونَ ﴿٣٨﴾
قُلْ إِنَّ رَبِّى يَبْسُطُ ٱلرِّزْقَ لِمَن يَشَآءُ مِنْ عِبَادِهِۦ وَيَقْدِرُ لَهُۥ ۚ
وَمَآ أَنفَقْتُم مِّن شَىْءٍ فَهُوَ يُخْلِفُهُۥ ۖ وَهُوَ خَيْرُ ٱلرَّٰزِقِينَ ﴿٣٩﴾

٤٣٢

﴿٣٢﴾ و ئەوێت خۆ مەزن كرین [كو گرەگرە و سەرۆكن] گۆتنە ئەبەسەركریان [كو دویڤەلانك و دویڤچۆیینە]: ئەرێ ما مە هوین ژ رێكا ڕاست و باوەرییێ دانەپاش پشتی بۆ هەوە هاتی؟! نەخێر وەسا نینە، بەلێ هوین ب خۆ د گونەهكار بوون. ﴿٣٣﴾ و ئەوێت هاتینە ئەبەسەركرن گۆتنە وان ئەوێت خۆ ل سەر سەرێ وان مەزن كرین: نەخێر وەسا نینە وەكی هوین دبێژن، بەلێ پیلان و تۆرییێت هەوە ب شەڤ و ڕۆژ، وەل مە كر ئەم نە ژ خودان باوەران بین دەمێ هەوە ئەمرێ مە دكر ئەم باوەرییێ ب خودێ نەئینین، و هەڤبەران بۆ چێكەین و هەردو جوینان [سەرۆكان و دویكەفتییێت وان] پەشێمانیا خۆ ڤەشارتن [كو باوەری نەئینایینە] دەمێ ئیزا دیتین، و قەید و زنجیر مە كرنە ستۆییێت وان ئەوێت گاوربووییین، و ئەو ل سەر كار و كریارێت وان دكرن، پێڤەتر ناێنە جزاكرن. ﴿٣٤﴾ و مە بۆ خەلكێ چو گوندان پێغەمبەر نەهنارتینە، دەولەمەند و گرەگرە و سەركردەییێت وان نەگۆتبن: ب ڕاستی تشتێ هوین پێ هاتین مە باوەری پێ نینە. ﴿٣٥﴾ و گۆتن: ئەم ژ هەوە دتێر مال و عەیالترین [و ئەڤە نیشانا هندێیە خودێ ژ مە ڕازییە، لەوا ئەڤ بەرفرەهییە د مال و عەیالیدا یا دایییە مە]، و ئەم [ڕۆژا قیامەتێ ژی] ناێینە ئیزادان. ﴿٣٦﴾ بێژە: ب ڕاستی خودایێ من بۆ یێ بڤێت ڕزقی بەرفرەه و بەرتەنگ دكەت، بەلێ باراپتر ژ مرۆڤان ڤێ نوزانن. ﴿٣٧﴾ و نە مالێ هەوە و نە عەیالێ هەوە، ئەوە یێ هەوە نێزیكی مە بكەت، نابێژم خودانێت وان باوەرییێ بینن و كارەكێ ڕاست و دورست بكەن، ئەڤان دوقات خەلات یێ بۆ هەی، ژ بەر وان كار و كریارێت وان كرین، و ئەو ب خۆ د بلندەجهێت بەحەشتێدا د تێمنن. ﴿٣٨﴾ و ئەوێت بزاڤێ دكەن گۆمانێ بێخنە د قورئانا مەدا و باوەری پێ نەئێتە ئینان، و هزردكەن پێغەمبەری ئاسێ دكەن ب هلێتخستنا گۆمانێت خۆ، ئەڤە دێ كەڤنە د ئیزایێدا. ﴿٣٩﴾ بێژە: ب ڕاستی خودایێ من بۆ بەندەیێ خۆ یێ بڤێت، ڕزقی بەرفرەه و بەرتەنگ دكەت، و هەر تشتەكێ هوین د خێرێدا بمەزێخن [بكەنە خێر]، ئەو خەلاتەكی ل شوینێ ددانیت [چ ل دنیایێ و چ ل ئاخرەتێ]، و ئەو ب خۆ ژی چێترین ڕازقە (ڕزقدەهە).

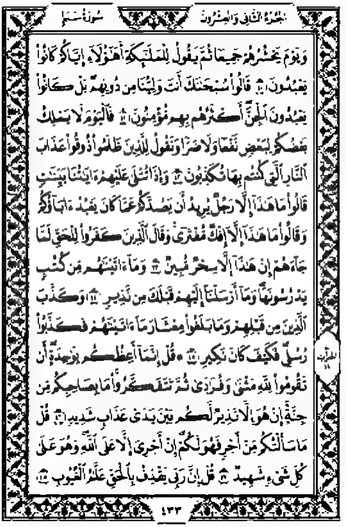
الجزء الثاني والعشرون
سورة سبإ
الربع
٤٣٣

وَيَوْمَ يَحْشُرُهُمْ جَمِيعًا ثُمَّ يَقُولُ لِلْمَلَٰٓئِكَةِ أَهَٰٓؤُلَآءِ إِيَّاكُمْ كَانُوا۟
يَعْبُدُونَ ﴿٤٠﴾ قَالُوا۟ سُبْحَٰنَكَ أَنتَ وَلِيُّنَا مِن دُونِهِم ۖ بَلْ كَانُوا۟
يَعْبُدُونَ ٱلْجِنَّ ۖ أَكْثَرُهُم بِهِم مُّؤْمِنُونَ ﴿٤١﴾ فَٱلْيَوْمَ لَا يَمْلِكُ
بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ نَّفْعًا وَلَا ضَرًّا وَنَقُولُ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا۟ ذُوقُوا۟ عَذَابَ
ٱلنَّارِ ٱلَّتِى كُنتُم بِهَا تُكَذِّبُونَ ﴿٤٢﴾ وَإِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ ءَايَٰتُنَا بَيِّنَٰتٍ
قَالُوا۟ مَا هَٰذَآ إِلَّا رَجُلٌ يُرِيدُ أَن يَصُدَّكُمْ عَمَّا كَانَ يَعْبُدُ ءَابَآؤُكُمْ
وَقَالُوا۟ مَا هَٰذَآ إِلَّآ إِفْكٌ مُّفْتَرًى ۚ وَقَالَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ لِلْحَقِّ لَمَّا
جَآءَهُمْ إِنْ هَٰذَآ إِلَّا سِحْرٌ مُّبِينٌ ﴿٤٣﴾ وَمَآ ءَاتَيْنَٰهُم مِّن كُتُبٍ
يَدْرُسُونَهَا ۖ وَمَآ أَرْسَلْنَآ إِلَيْهِمْ قَبْلَكَ مِن نَّذِيرٍ ﴿٤٤﴾ وَكَذَّبَ
ٱلَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ وَمَا بَلَغُوا۟ مِعْشَارَ مَآ ءَاتَيْنَٰهُمْ فَكَذَّبُوا۟
رُسُلِى ۖ فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ ﴿٤٥﴾ ۞ قُلْ إِنَّمَآ أَعِظُكُم بِوَٰحِدَةٍ ۖ أَن
تَقُومُوا۟ لِلَّهِ مَثْنَىٰ وَفُرَٰدَىٰ ثُمَّ تَتَفَكَّرُوا۟ ۚ مَا بِصَاحِبِكُم مِّن
جِنَّةٍ ۚ إِنْ هُوَ إِلَّا نَذِيرٌ لَّكُم بَيْنَ يَدَىْ عَذَابٍ شَدِيدٍ ﴿٤٦﴾ قُلْ
مَا سَأَلْتُكُم مِّنْ أَجْرٍ فَهُوَ لَكُمْ ۖ إِنْ أَجْرِىَ إِلَّا عَلَى ٱللَّهِ ۖ وَهُوَ عَلَىٰ
كُلِّ شَىْءٍ شَهِيدٌ ﴿٤٧﴾ قُلْ إِنَّ رَبِّى يَقْذِفُ بِٱلْحَقِّ عَلَّٰمُ ٱلْغُيُوبِ ﴿٤٨﴾

﴿٤٠﴾ و رۆژا خودێ وان هەمیان کۆم دکەت [مەزن و دویکەفتیێت وان]، پاشی دێ بێژتە ملیاکەتان: ئەرێ ئەڤان هوین دپەرستن؟ ﴿٤١﴾ [ملیاکەتان] گۆتن: ئەم تە ژ هەمی کێماسیان پاقژ دکەین [کو هەڤپشکەك تە هەبیت] تویی سەمیان و هاریکارێ مە، نە ئەو، بەلێ وان ئەجنە دپەرستن [ئانکو شەیتان و لەشکەرێ وی] باراپتر ژ وان باوەری یا ب وان هەی. ﴿٤٢﴾ ڤێجا ئەڤرۆ کەس ژ هەوە نە فایدەی نە ژی زیانێ ناگەهینتە کەسێ [ئانکو نە پەرستیان و نە ژی پەرستکاران تشتەك ژ مفا و زیانێ د دەستێدانە] و دێ بێژینە ئەوێت ستەم کرین: تامکەنە ئیزایا وی ئاگری ئەوێ هەوە درەو ددانا و باوەری پێ نەدئینا. ﴿٤٣﴾ و وەختێ ئایەتێت مە یێت ئاشکەراکەر بۆ وان دئێنە خواندن، دبێژن: ئەڤە [ئانکو موحەممەد] نە پێغەمبەرە، تنێ زەلامەکە دڤێت هەوە ژ وان پەرستیان بدەتە پاش ئەوێت باب و باپیرێت هەوە دپەرستن. و گۆتن: ئەڤ قورئانە ژ درەوێ پێڤەتر نینە، [موحەممەدی یا ژ دەڤ خۆ ئینای] و ئەوێت گاوربوویین د دەرهەقێ قورئانێدا پشتی بۆ وان هاتی گۆتن: ئەڤە ژ سحرەکا ئاشکەرا پێڤەتر نینە. ﴿٤٤﴾ و مە بەری ڤێ قورئانێ چو کتێب بۆ [خەلکێ مەکەهێ] نەهنارتبوون ئەو بخوینن [و بۆ وان ببیتە بەلگە ل سەر شرکا وان]، و مە بەری تە ژی چو پێغەمبەر بۆ وان نەهنارتبوون [کو داخوازا وان بۆ شرکێ بکەن، یان وان ژێ بترسینن، ڤێجا ئەو چاوا تە درەوین ددانن]. ﴿٤٥﴾ و ئەوێت بەری وان ژی پێغەمبەرێت خۆ درەوین دانان، و ئەڤە [ئانکو قورەیشی] ناگەهنە دەهێکا وێ یا مە دایییە وان [ژ مال و هێزێ]، د گەل هندێ ژی پێغەمبەرێت من درەوین دانان، ڤێجا بەرێ خۆ بدەیێ کا نەرازیبوونا من و گوهۆرینا من ل سەر وان یا چاوا بوو [و ئەز چاوا ل وان قولیم]. ﴿٤٦﴾ [هەی موحەممەد] بێژە [وان]: ئەز بەس ئێك شیرەتێ ل هەوە دکەم، ئەو ژی ئەڤەیە: هوین ئێك ئێکە و دو دویە بۆ خودێ رابن [ئانکو بۆ دیارکرنا راستییێ ب تنێ]، پاشی هزرا خۆ [د موحەممەدی و پەیاما ویدا] بکەن، [هنگی دێ بۆ هەوە ئاشکەرا بیت] چو دیناتی ل دەڤ هەڤالێ هەوە نینە [و ئەو پێغەمبەرە و نە یێ دینە، و نە ساحرە وەکی هوین دبێژن]، و ئەو تنێ پێغەمبەر و ئاگەهدارکەرە، هەوە ژ ئیزایا رۆژەکا ب ترس و دژوار دترسینیت. ﴿٤٧﴾ بێژە: ئەگەر من [بەرانبەر گەهاندنا پەیاما خودێ] مالەك ژ هەوە خواستبیت، بلا بۆ هەوە بیت [ئانکو من چو مال بەرانبەری ڤێ پەیامێ ژ هەوە نەخواستییە و ناخوازم ژی]، خەلاتێ من ل سەر خودێیە، و ئەو زێرەڤان و شاهدە ل سەر هەمی تشتان. ﴿٤٨﴾ بێژە: ب راستی خودایێ من وەحییێ بۆ پێغەمبەرێت خۆ دهنێریت [یان ژی خودایێ من هەقییێ دئینیت، پویچییێ پێ ناهێلیت]، و ئەو زانایێ نهێنیانە.

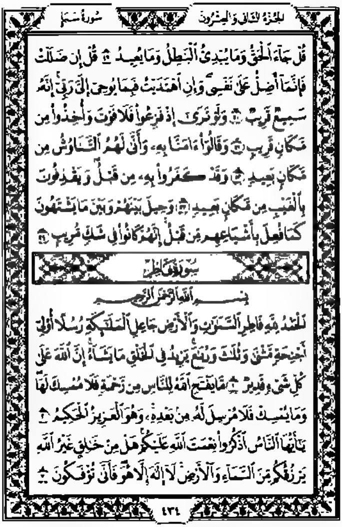

الجزء الثاني والعشرون سورة سبإ

قُلْ جَآءَ ٱلْحَقُّ وَمَا يُبْدِئُ ٱلْبَٰطِلُ وَمَا يُعِيدُ ﴿٤٩﴾ قُلْ إِن ضَلَلْتُ فَإِنَّمَآ أَضِلُّ عَلَىٰ نَفْسِى ۖ وَإِنِ ٱهْتَدَيْتُ فَبِمَا يُوحِىٓ إِلَىَّ رَبِّىٓ ۚ إِنَّهُۥ سَمِيعٌ قَرِيبٌ ﴿٥٠﴾ وَلَوْ تَرَىٰٓ إِذْ فَزِعُوا۟ فَلَا فَوْتَ وَأُخِذُوا۟ مِن مَّكَانٍ قَرِيبٍ ﴿٥١﴾ وَقَالُوٓا۟ ءَامَنَّا بِهِۦ وَأَنَّىٰ لَهُمُ ٱلتَّنَاوُشُ مِن مَّكَانٍۭ بَعِيدٍ ﴿٥٢﴾ وَقَدْ كَفَرُوا۟ بِهِۦ مِن قَبْلُ ۖ وَيَقْذِفُونَ بِٱلْغَيْبِ مِن مَّكَانٍۭ بَعِيدٍ ﴿٥٣﴾ وَحِيلَ بَيْنَهُمْ وَبَيْنَ مَا يَشْتَهُونَ كَمَا فُعِلَ بِأَشْيَاعِهِم مِّن قَبْلُ ۚ إِنَّهُمْ كَانُوا۟ فِى شَكٍّ مُّرِيبٍۭ ﴿٥٤﴾

سورة فاطر

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

ٱلْحَمْدُ لِلَّهِ فَاطِرِ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ جَاعِلِ ٱلْمَلَٰٓئِكَةِ رُسُلًا أُو۟لِىٓ أَجْنِحَةٍ مَّثْنَىٰ وَثُلَٰثَ وَرُبَٰعَ ۚ يَزِيدُ فِى ٱلْخَلْقِ مَا يَشَآءُ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ قَدِيرٌ ﴿١﴾ مَّا يَفْتَحِ ٱللَّهُ لِلنَّاسِ مِن رَّحْمَةٍ فَلَا مُمْسِكَ لَهَا ۖ وَمَا يُمْسِكْ فَلَا مُرْسِلَ لَهُۥ مِنۢ بَعْدِهِۦ ۚ وَهُوَ ٱلْعَزِيزُ ٱلْحَكِيمُ ﴿٢﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ ٱذْكُرُوا۟ نِعْمَتَ ٱللَّهِ عَلَيْكُمْ ۚ هَلْ مِنْ خَٰلِقٍ غَيْرُ ٱللَّهِ يَرْزُقُكُم مِّنَ ٱلسَّمَآءِ وَٱلْأَرْضِ ۚ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ ۖ فَأَنَّىٰ تُؤْفَكُونَ ﴿٣﴾

٤٣٤

﴿٤٩﴾ بێژە: ڕاستی هات [كو تێكینیا خودێیە و ئیسلام و قورئانە]، و بویچی نەما، ژ نوی پێڤە نازڤڕیتەڤە. ﴿٥٠﴾ بێژە: ئەگەر ئەز هاتبمە خاپاندن و بەرزەبووبم، ب ڕاستی ئەز بۆ خۆ یێ بەزەبوویم [ئانكو زیانا من بەس بۆ منە]، و ئەگەر ئەز ڕاستەڕێ بوویم، ئەڤە ژ بەر وێ وەحیێیە ئەوا خودایێ من بۆ من هنارتی، ب ڕاستی خودایێ من یێ گوهدێر و نێزیكە. ﴿٥١﴾ و ئەگەر تو وان ببینی دەمێ ڤەدجڤن [دەمێ دمرن یان ژ گۆڕان ڕادبن یان ئیزایا دۆژەهێ دبینن]، [دێ تشتەكێ حێبەتی و عەجێب بینی] نێ ڕەڤین و قورتالبوون [ژ ئیزایا خودێ] نینە، و ئەو ژ جهەكێ نێزیك [مەیدانا حەشرێ] هاتنە گرتن. ﴿٥٢﴾ و گۆتن: مە باوەری ب موحەممەدی ئینا، و ئەو چاوا ژ جهەكێ دویر دێ گەهنە ئیمان و باوەریێ [وان دشیان نێزیك د دنیایێدا باوەریێ پێ بینن، و جهێ باوەریێ دنیا بوو نە ئاخرەت، ئەڤرۆ ژ ڤێ دویراتیێ كو ئاخرەتە ئەو ناگەهنە باوەریێ]. ﴿٥٣﴾ ب سویند [ئەوا وان نوكە باوەری پێ ئینایی] وان بەری نوكە [د دنیایێدا] باوەری پێ نەبوو، و ئەو دویر ژ ڕاستیێ د دەرهەقێ غەیبێدا دئاخڤتن [دگۆتن: قیامەت و جەهنەم و بەحەشت نینن]. ﴿٥٤﴾ و ناڤبەرا وان و یا وان دڤیا و دلێ وان دچۆیێ [ژ تۆبە و باوەری ئینانێ و قورتالبوونێ و زڤڕینا دنیایێ] هاتە ناڤبڕكرن، هەروەكی ب سەرێ هەڤالێت وان یێت بەری وان هاتی، ب ڕاستی ئەو [د دەرهەقێ دینی و پێغەمبەری و قیامەتێدا] د گۆمانگەهەكا (جهێ) گۆمانێدا بوون.

سۆرەتا فاطر

ل مەكەهێ هاتیە خوارێ (٤٥) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحیم

﴿١﴾ هەمی شوكور و پەسن بۆ خودێ، چێكەرێ ئەرد و ئەسمانان، ئەوێ ملیاكەتێت خودان چەنگ، دوو چەنگ و سێ چەنگ و چارچەنگ كرینە قاسد، و تشتێ خودێ بڤێت ل چێكریان زێدە دكەت، ب ڕاستی خودێ ل سەر هەمی تشتان یێ دەستهەلاتدارە. ﴿٢﴾ هەر تشتێ خودێ ژ دلۆڤانیا خۆ بدەتە مرۆڤان [ژ خزینەیێت كەرەما خۆ و ژ نیعمەتا بارانان و ژ ئەنابیێ و ژ زانین و تێگەهشتنێ... هتد]، كەس نینە ڤەگریت، و چیێ وی ڤەگرت ژی كەس نینە پشتی ڤەگرتنا وی بینیت، و ئەو ب خۆ یێ سەردەست و كاربنەجهە. ﴿٣﴾ گەلی مرۆڤان قەنجیا خودێ د گەل هەوە كری بینە بیرا خۆ، ئەرێ چێكەرەكێ دی غەیری خودێ د ئەرد و ئەسمانیدا هەیە ڕزقێ هەوە بدەت؟ [نەخێر نینن، یێ ڕزقی ددەت بەس خودێیە]، چو پەرستییێت ڕاست و دورست ژ بلی وی نینن، ڤێجا چاوا هوین ژ هەقیێ و تێكینیا خودێ وەردگێڕن.

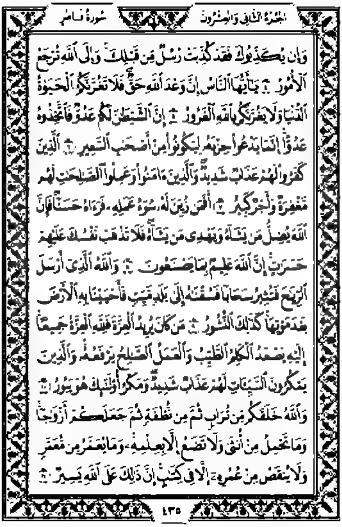

الجزء الثاني والعشرون
سورة فاطر

وَإِن يُكَذِّبُوكَ فَقَدْ كُذِّبَتْ رُسُلٌ مِّن قَبْلِكَ وَإِلَى ٱللَّهِ تُرْجَعُ
ٱلْأُمُورُ ﴿٤﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ إِنَّ وَعْدَ ٱللَّهِ حَقٌّ فَلَا تَغُرَّنَّكُمُ ٱلْحَيَوٰةُ
ٱلدُّنْيَا وَلَا يَغُرَّنَّكُم بِٱللَّهِ ٱلْغَرُورُ ﴿٥﴾ إِنَّ ٱلشَّيْطَٰنَ لَكُمْ عَدُوٌّ فَٱتَّخِذُوهُ
عَدُوًّا إِنَّمَا يَدْعُوا۟ حِزْبَهُۥ لِيَكُونُوا۟ مِنْ أَصْحَٰبِ ٱلسَّعِيرِ ﴿٦﴾ ٱلَّذِينَ
كَفَرُوا۟ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ وَٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ لَهُم
مَّغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ كَبِيرٌ ﴿٧﴾ أَفَمَن زُيِّنَ لَهُۥ سُوٓءُ عَمَلِهِۦ فَرَءَاهُ حَسَنًا فَإِنَّ
ٱللَّهَ يُضِلُّ مَن يَشَآءُ وَيَهْدِى مَن يَشَآءُ فَلَا تَذْهَبْ نَفْسُكَ عَلَيْهِمْ
حَسَرَٰتٍ إِنَّ ٱللَّهَ عَلِيمٌۢ بِمَا يَصْنَعُونَ ﴿٨﴾ وَٱللَّهُ ٱلَّذِىٓ أَرْسَلَ
ٱلرِّيَٰحَ فَتُثِيرُ سَحَابًا فَسُقْنَٰهُ إِلَىٰ بَلَدٍ مَّيِّتٍ فَأَحْيَيْنَا بِهِ ٱلْأَرْضَ
بَعْدَ مَوْتِهَا كَذَٰلِكَ ٱلنُّشُورُ ﴿٩﴾ مَن كَانَ يُرِيدُ ٱلْعِزَّةَ فَلِلَّهِ ٱلْعِزَّةُ جَمِيعًا
إِلَيْهِ يَصْعَدُ ٱلْكَلِمُ ٱلطَّيِّبُ وَٱلْعَمَلُ ٱلصَّٰلِحُ يَرْفَعُهُۥ وَٱلَّذِينَ
يَمْكُرُونَ ٱلسَّيِّـَٔاتِ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ وَمَكْرُ أُو۟لَٰٓئِكَ هُوَ يَبُورُ ﴿١٠﴾
وَٱللَّهُ خَلَقَكُم مِّن تُرَابٍ ثُمَّ مِن نُّطْفَةٍ ثُمَّ جَعَلَكُمْ أَزْوَٰجًا
وَمَا تَحْمِلُ مِنْ أُنثَىٰ وَلَا تَضَعُ إِلَّا بِعِلْمِهِۦ وَمَا يُعَمَّرُ مِن مُّعَمَّرٍ
وَلَا يُنقَصُ مِنْ عُمُرِهِۦٓ إِلَّا فِى كِتَٰبٍ إِنَّ ذَٰلِكَ عَلَى ٱللَّهِ يَسِيرٌ ﴿١١﴾

٤٣٥

﴿٤﴾ و [هەی موحەممەد] ئەگەر [ملەتێ تە، قورەیشی] تە درەوین دانن [ئەڤە نەتشتەکێ نوییە]، ب ڕاستی پێغەمبەرێت بەری تە ژی درەوین بێت هاتینە دانان، و هەمی کاروبار دێ ب بال خودێڤە زڤڕن. ﴿٥﴾ گەلی مرۆڤان ب ڕاستی پەیمانا خودێ [د ڕاستا قیامەتێ و حسابێ و بەحەشتێ و دۆژەهێدا] یا ڕاستە، ڤێجا بلا ژیانا دنیایێ هەوە د سەردا نەبەت و هەوە نەخاپینیت، و بلا [شەیتان] هەوە ب [بەرفرەهیا دلۆڤانی] یا خودێ نەخڕینیت. ﴿٦﴾ ب ڕاستی شەیتان دژمنێ هەوەیە، ڤێجا هوین ژی وی ب دژمن بناسن، ب ڕاستی ئەو دەستەکا خۆ بۆ هندێ گازی دکەت دا د گەل بچنە دۆژەهێ [و دا د جەهنەمێدا ب هەڤال بکەڤیت]. ﴿٧﴾ ئەوێت گاوربوویین بۆ وان ئیزایەکا دژوار و گران یا هەی، و ئەوێت باوەری ئینایین و کار و کریارێت ڕاست و دورست کرین، گونەهـ ژێبرن و خەلاتەکێ مەزن بۆ وان یێ هەی. ﴿٨﴾ ڤێجا ئەوێ ئەوێ کارێ وی یێ خراب بۆ هاتییە خەملاندن، ڤێجا ببینیت یێ باشە [وەکی ویـە یێ کارێ باش و خراب ژێک دنیاسیت، و نەفسا وی و شەیتان نەشێن وی د سەردا بەن، و کارێ خراب د چاڤێ ویدا باش بکەن؟ نەخێر.. نەوەکی ئێکن]، ڤێجا ب ڕاستی یێ خودێ بڤێت گومڕا دکەت و یێ بڤێت ڕاستەڕێ دکەت، ڤێجا ژ خەمێت واندا خۆ د هیلاك نەبە، ب ڕاستی خودێ ئاگەهـ ژ وێ هەیە یا ئەو دکەن. ﴿٩﴾ و خودێیە ئەوێ بای دهنێریت و ئەوران پێ ب بزاڤ دئێخیت و بەلاڤ دکەت، ڤێجا ئەم بەرێ وی ددەینە جهەکێ مری (هشك و تێنی)، و ئەم ئەردی پشتی مرنا وی پێ ساخ دکەین، ڕابوونا مریان ژی [پشتی مرنا وان] یا هۆسایە. ﴿١٠﴾ هەر کەسێ هێز و پشتەڤانی بڤێت، ب ڕاستی هێز و پێڤەهاتن هەمی یا خودێیە [یان ژی هەر کەسێ ڕێز و ڕویمەت و سەرفەرازی بڤێت بلا پەرستن و گوهداریا خودێ ب تنێ بکەت، خودێ دێ وی سەرفەرازکەت]، ئاخڤتنا خێرێ [هەمی چ زکر چ داخوازکرنا باشییێ و دانەپاشا خرابییێ، چ خواندنا قورئانێ، چ ژی هەر تشتەکێ دی یێ پاقژ و باش] بلند دبیتە دەڤ خودێ، و کارێ ڕاست و دورست خودێ قەبویل دکەت [یان کارێ ڕاست و دورست ئاخڤتنا خێرێ بلند دکەت، چونکی ئەگەر ئاخڤتن نەبوو کریار، خودێ وەرناگریت و بلند ناکەت، یان ژی کارێ ڕاست و دورست خودانێ خۆ بلند دکەت]، و ئەوێت فند و فێلان بۆ خرابییێ دکەن بۆ وان ئیزایەکا دژوار و گران یا هەی، و فند و فێلێت وان دێ پویچ بن و نامینن [ئەڤ ئایەتە ئیشارەتە بۆ وێ پیلانا قورەیشیان دانایی دەمێ پێکڤە کۆمبوویین، و تەکبیرا کوشتنا پێغەمبەری یان گرتنا وی یان زیندانکرن و حەبسکرنا وی یان سەرگومکرنا وی کرین]. ﴿١١﴾ و خودێ هوین ژ ئاخێ چێکرن، پاشی ژ چێکەکا ئاڤێ، پاشی هوین کرنە ژن و مێر [ئانکو نێر و مێ]، و چو ناکەڤە زکێ چو مێیان و چو مێ بارێ د زکێ خۆدا نادانن، ئەگەر ب زانینێ و تەقدیرا وی نەبیت، و ژییێ چو ژی درێژان ژی درێژ نابیت و ژییێ کەسێ کێم نابیت، ئەگەر خودێ ئاگەهـ ژێ نەبیت و د دەپێ پاراستیدا نە یێ نڤیسی بیت، و ب ڕاستی ئەڤە ل بەر خودێ یا ب ساناهییە.

وَمَا يَسۡتَوِي ٱلۡبَحۡرَانِ هَٰذَا عَذۡبٞ فُرَاتٞ سَآئِغٞ شَرَابُهُۥ وَهَٰذَا
مِلۡحٌ أُجَاجٞۖ وَمِن كُلّٖ تَأۡكُلُونَ لَحۡمٗا طَرِيّٗا وَتَسۡتَخۡرِجُونَ
حِلۡيَةٗ تَلۡبَسُونَهَاۖ وَتَرَى ٱلۡفُلۡكَ فِيهِ مَوَاخِرَ لِتَبۡتَغُواْ مِن فَضۡلِهِۦ
وَلَعَلَّكُمۡ تَشۡكُرُونَ ﴿١٢﴾ يُولِجُ ٱلَّيۡلَ فِي ٱلنَّهَارِ وَيُولِجُ
ٱلنَّهَارَ فِي ٱلَّيۡلِ وَسَخَّرَ ٱلشَّمۡسَ وَٱلۡقَمَرَۖ كُلّٞ يَجۡرِي
لِأَجَلٖ مُّسَمّٗىۚ ذَٰلِكُمُ ٱللَّهُ رَبُّكُمۡ لَهُ ٱلۡمُلۡكُۚ وَٱلَّذِينَ
تَدۡعُونَ مِن دُونِهِۦ مَا يَمۡلِكُونَ مِن قِطۡمِيرٍ ﴿١٣﴾ إِن
تَدۡعُوهُمۡ لَا يَسۡمَعُواْ دُعَآءَكُمۡ وَلَوۡ سَمِعُواْ مَا ٱسۡتَجَابُواْ لَكُمۡۖ
وَيَوۡمَ ٱلۡقِيَٰمَةِ يَكۡفُرُونَ بِشِرۡكِكُمۡۚ وَلَا يُنَبِّئُكَ مِثۡلُ خَبِيرٖ ﴿١٤﴾
۞ يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ أَنتُمُ ٱلۡفُقَرَآءُ إِلَى ٱللَّهِۖ وَٱللَّهُ هُوَ ٱلۡغَنِيُّ
ٱلۡحَمِيدُ ﴿١٥﴾ إِن يَشَأۡ يُذۡهِبۡكُمۡ وَيَأۡتِ بِخَلۡقٖ جَدِيدٖ ﴿١٦﴾
وَمَا ذَٰلِكَ عَلَى ٱللَّهِ بِعَزِيزٖ ﴿١٧﴾ وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٞ وِزۡرَ أُخۡرَىٰۚ وَإِن
تَدۡعُ مُثۡقَلَةٌ إِلَىٰ حِمۡلِهَا لَا يُحۡمَلۡ مِنۡهُ شَيۡءٞ وَلَوۡ كَانَ ذَا قُرۡبَىٰٓۗ
إِنَّمَا تُنذِرُ ٱلَّذِينَ يَخۡشَوۡنَ رَبَّهُم بِٱلۡغَيۡبِ وَأَقَامُواْ ٱلصَّلَوٰةَۚ
وَمَن تَزَكَّىٰ فَإِنَّمَا يَتَزَكَّىٰ لِنَفۡسِهِۦۚ وَإِلَى ٱللَّهِ ٱلۡمَصِيرُ ﴿١٨﴾

﴿١٢﴾ ئەڤ هەردو دەریایە وەکی ئێک نابن، ئەڤە یا خۆش و شرینە و ئەڤە یا زێدە سویرە (شۆرە) [و نائێتە ڤەخوارن]، و ژ هەردووکان ژی هوین گۆشتەکی تەڕ دخۆن و هوین لۆلۆ و مەرجانان ژێ دەردئێخن، و دکەنە خەملا بەژنا خۆ و [تو] گەمیێت مەزن تێدا دبینی ئاڤێ شەق دکەن و دئێن و دچن، دا هوین ژ کەرەما خودێ ڕزقی بۆ خۆ پەیدا بکەن و بازرگانیێ پێ بکەن، و دا هوین شوکرێ و سوپاسیا وی بکەن. ﴿١٣﴾ شەڤێ دئێخیتە د ناڤ ڕۆژێدا، و ڕۆژێ دئێخیتە د ناڤ شەڤێدا [هەردووکان هۆسا کورت و درێژ دکەت]، و ڕۆژ و هەیڤ یێت بەر ئەمری خۆ کرین، هەر ئێک هەتا دەمەکێ دەستنیشانکری دگەڕیت، ئەوێ ڤان کاران دکەت خودێیە، خودایێ هەوە، ملک هەمی یێ وییە، و ئەوێت هوین شوینا خودێ دپەرێسن، وان تێڤلێ بەرکێ قەسپێ ژی نینە. ﴿١٤﴾ ئەگەر هوین گازی وان [بوتان] بکەن، گازیا هەوە گولێ نابن [چونکی بەرن]، و ئەگەر خۆ گولێ بن ژی بەرسڤا هەوە نادەن، و ڕۆژا ئاخرەتێ ژی [پشتی خودێ وان ب ئەزمان دئێخیت]، دێ خۆ ژ شرکا هەوە بەری کەن، و کەس وەکی منێ شارەزا، تە ئاگەهدار ناکەت. [و چ شارەزا تە ئاگەهدار ناکەن وەکی ڤی شارەزایێ ئەڤە بۆ تە گۆتی کو خودێیە]. ﴿١٥﴾ گەلی مرۆڤان هوین هەوجەیی خودێنە، و خودێ ب خۆ یێ دەولەمەندە، و منەت ب کەسێ نینە و هێژایی سوپاسیێیە. ﴿١٦﴾ و ئەگەر بڤێت دێ هەوە بەت [و نائێلیت] و خەلکەکێ نوی دێ [شوینا هەوە] ئینیت. ﴿١٧﴾ و ئەڤە [نەهێلانا هەوە و ئینانا هندەک مرۆڤێت دی شوینا هەوە] ل دەڤ خودێ نەیا ب زەحمەتە. ﴿١٨﴾ [و کەس گونەهێ ناکەت ئەگەر ل سەر نەئێتە جزاکرن] و کەس بارێ گونەها کەسێ ڕاناکەت، و ئەگەر ئێکێ بارگران [ژ گونەهان] ژ ئێکێ دی بخوازیت هندەک ژ بارێ وی ڕاکەت، ڕاناکەت، بلا خۆ مرۆڤێ وی ژی بیت. و بەس تو وان دترسینی [بەس ئەو بۆ خۆ فایدەیێ ژ ئاگەهدارکرنا تە دبینن]، ئەوێت دەمێ ئەو ب تنێ [و کەس وان نەبینیت ژی] ژ خودایێ خۆ دترسن، و بەردەوام و ب ڕەنگێ پێدڤی نڤێژان دکەن، و هەر کەسێ [ب تۆبەیێ و کار و کریارێت باش و ب باوەرییێ] خۆ [ژ پیساتییا گاورییێ و گونەهان] پاقژ بکەت، ب ڕاستی ئەو بۆ خۆ، خۆ پاقژ دکەت [خێر و خەلات هەر بۆ وی دزڤڕن، و خودێ چو پاکی پێ نینە]، و دویماهیک ژی هەر ب بال خودێڤەیە.

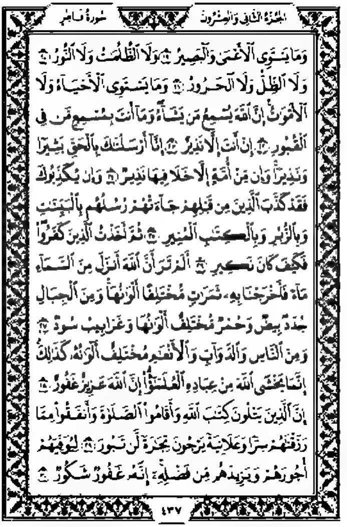
الجزء الثاني والعشرون
سورة فاطر
٤٣٧

وَمَا يَسۡتَوِي ٱلۡأَعۡمَىٰ وَٱلۡبَصِيرُ ﴿١٩﴾ وَلَا ٱلظُّلُمَٰتُ وَلَا ٱلنُّورُ ﴿٢٠﴾
وَلَا ٱلظِّلُّ وَلَا ٱلۡحَرُورُ ﴿٢١﴾ وَمَا يَسۡتَوِي ٱلۡأَحۡيَآءُ وَلَا
ٱلۡأَمۡوَٰتُۚ إِنَّ ٱللَّهَ يُسۡمِعُ مَن يَشَآءُۖ وَمَآ أَنتَ بِمُسۡمِعٖ مَّن فِي
ٱلۡقُبُورِ ﴿٢٢﴾ إِنۡ أَنتَ إِلَّا نَذِيرٌ ﴿٢٣﴾ إِنَّآ أَرۡسَلۡنَٰكَ بِٱلۡحَقِّ بَشِيرٗا
وَنَذِيرٗاۚ وَإِن مِّنۡ أُمَّةٍ إِلَّا خَلَا فِيهَا نَذِيرٞ ﴿٢٤﴾ وَإِن يُكَذِّبُوكَ
فَقَدۡ كَذَّبَ ٱلَّذِينَ مِن قَبۡلِهِمۡ جَآءَتۡهُمۡ رُسُلُهُم بِٱلۡبَيِّنَٰتِ
وَبِٱلزُّبُرِ وَبِٱلۡكِتَٰبِ ٱلۡمُنِيرِ ﴿٢٥﴾ ثُمَّ أَخَذۡتُ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْۖ
فَكَيۡفَ كَانَ نَكِيرِ ﴿٢٦﴾ أَلَمۡ تَرَ أَنَّ ٱللَّهَ أَنزَلَ مِنَ ٱلسَّمَآءِ
مَآءٗ فَأَخۡرَجۡنَا بِهِۦ ثَمَرَٰتٖ مُّخۡتَلِفًا أَلۡوَٰنُهَاۚ وَمِنَ ٱلۡجِبَالِ
جُدَدُۢ بِيضٞ وَحُمۡرٞ مُّخۡتَلِفٌ أَلۡوَٰنُهَا وَغَرَابِيبُ سُودٞ ﴿٢٧﴾
وَمِنَ ٱلنَّاسِ وَٱلدَّوَآبِّ وَٱلۡأَنۡعَٰمِ مُخۡتَلِفٌ أَلۡوَٰنُهُۥ كَذَٰلِكَۗ
إِنَّمَا يَخۡشَى ٱللَّهَ مِنۡ عِبَادِهِ ٱلۡعُلَمَٰٓؤُاْۗ إِنَّ ٱللَّهَ عَزِيزٌ غَفُورٌ ﴿٢٨﴾
إِنَّ ٱلَّذِينَ يَتۡلُونَ كِتَٰبَ ٱللَّهِ وَأَقَامُواْ ٱلصَّلَوٰةَ وَأَنفَقُواْ مِمَّا
رَزَقۡنَٰهُمۡ سِرّٗا وَعَلَانِيَةٗ يَرۡجُونَ تِجَٰرَةٗ لَّن تَبُورَ ﴿٢٩﴾ لِيُوَفِّيَهُمۡ
أُجُورَهُمۡ وَيَزِيدَهُم مِّن فَضۡلِهِۦٓۚ إِنَّهُۥ غَفُورٞ شَكُورٞ ﴿٣٠﴾

﴿١٩﴾ و يێ كۆرە و يێ ب چاڤ وەكی ئێك نینن [ئانكو خودان باوەر و گاور وەكی ئێك نینن]. ﴿٢٠﴾ و تاریاتی و ڕۆناهی ژی (پویچی و هەقی) وەكی ئێك نینن. ﴿٢١﴾ و سیەر و هەتاڤ ژی (بەحەشت و جەهنەم) وەكی ئێك نینن. ﴿٢٢﴾ ساخ و مری ژی وەكی ئێك نینن [ئانكو یێ ساخ ب ئیمانێ، و یێ مری ب گاوریێ]. ب ڕاستی خودێ یێ بڤێت گازیا ڕاستیێ ب گوهی دئێخیت [و ڕاستەڕێ دكەت]، بەلێ تو نەشێی مریێت د گۆڕاندا وەلێ بكەی گول تە ببن. ﴿٢٣﴾ تو بەس پێغەمبەر و ئاگەهداركەری. ﴿٢٤﴾ ب ڕاستی [هەی موحەممەد] مە تو ب هەقیێ یێ هنارتی، دا ببیە مزگینكار و ئاگەهداركەر، و چو ملەت نەبوینە ئەگەر پێغەمبەرەك بۆ وان نەهاتیت. ﴿٢٥﴾ و ئەگەر ئەو تە درەوین دانن [و باوەر ژ تە نەكەن، خەمێ نەخۆ]، ب ڕاستی ئەوێت بەری وان ژی پێغەمبەرێت خۆ درەوین دانان، پێغەمبەرێت وان ب نیشانێت ئاشكەرا و ب كتێبێت ئەسمانی و ب كتێبا ڕۆنكەرڤە [وەكی تەوراتێ و ئنجیلێ] بۆ وان هاتبوون [دگەل هندێ ژی پێغەمبەرێت خۆ درەوین دانان]. ﴿٢٦﴾ پاشی مە ئەوێت گاوربوویین ئێزادان، ڤێجا بەرێ خۆ بدەیێ كا نەڕازیبوونا من و ئێزایا من ل سەر وان یا چاوا بوو؟. ﴿٢٧﴾ ما تو نابینی كو ب ڕاستی خودێ باران ژ ئەسمانی دارێت، و مە گەلە فێقیێ ڕەنگ ڕەنگ پێ دەرئێخست [هەر چەندە ئێك ئاڤە، بەلێ فێقی نەوەكی ئێكە]، و مە چیا ژی ب ڕێك و ڕێزێت سپی و سۆر و زێدە ڕەشێت، ڕەنگ نەوەكی ئێك یێت چێكرین [ئانكو ژ بلی فێقی مە جودایی یا ئێخستیە د چیایان ژیدا]. ﴿٢٨﴾ و مە مرۆڤ و جانەوەر و كەوال و پێزە ژی هۆسا نەوەكهەڤ یێت چێكرین، ب ڕاستی ژ بەندەیێت وی بەس زانا ب دورستی ژ خودێ دترسن، ب ڕاستی خودێ یێ سەردەست و گونەهـ ژێبەرە. ﴿٢٩﴾ ب ڕاستی ئەوێت بەردەوام كتێبا خودێ [كو قورئانە] دخوینن، و بەردەوام و ب ڕەنگێ پێدڤی نڤێژان دكەن، و ژ ڕزقێ مە دایە وان ب ئاشكەرایی و ب بەرزەیڤە ددەن، ئەڤە بازرگانیەكا بێ زیان كو نەشكێت، دخوازن. ﴿٣٠﴾ [ئەو ڤێ دكەن] دا خودێ خەلاتێ وان ب دورستی بدەتە وان، و ژ كەرەما خۆ پتر ژی بدەتە وان، ب ڕاستی ئەو گونەهـ ژێبەر و زێدە شوكوردارە [ئانكو بەرانبەری تشتێ كێم گەلەكێ ددەت].

وَٱلَّذِيٓ أَوۡحَيۡنَآ إِلَيۡكَ مِنَ ٱلۡكِتَٰبِ هُوَ ٱلۡحَقُّ مُصَدِّقٗا لِّمَا بَيۡنَ
يَدَيۡهِۗ إِنَّ ٱللَّهَ بِعِبَادِهِۦ لَخَبِيرُۢ بَصِيرٞ ٣١ ثُمَّ أَوۡرَثۡنَا ٱلۡكِتَٰبَ
ٱلَّذِينَ ٱصۡطَفَيۡنَا مِنۡ عِبَادِنَاۖ فَمِنۡهُمۡ ظَالِمٞ لِّنَفۡسِهِۦ وَمِنۡهُم
مُّقۡتَصِدٞ وَمِنۡهُمۡ سَابِقُۢ بِٱلۡخَيۡرَٰتِ بِإِذۡنِ ٱللَّهِۚ ذَٰلِكَ هُوَ
ٱلۡفَضۡلُ ٱلۡكَبِيرُ ٣٢ جَنَّٰتُ عَدۡنٖ يَدۡخُلُونَهَا يُحَلَّوۡنَ
فِيهَا مِنۡ أَسَاوِرَ مِن ذَهَبٖ وَلُؤۡلُؤٗاۖ وَلِبَاسُهُمۡ فِيهَا حَرِيرٞ ٣٣
وَقَالُواْ ٱلۡحَمۡدُ لِلَّهِ ٱلَّذِيٓ أَذۡهَبَ عَنَّا ٱلۡحَزَنَۖ إِنَّ رَبَّنَا لَغَفُورٞ
شَكُورٌ ٣٤ ٱلَّذِيٓ أَحَلَّنَا دَارَ ٱلۡمُقَامَةِ مِن فَضۡلِهِۦ لَا يَمَسُّنَا
فِيهَا نَصَبٞ وَلَا يَمَسُّنَا فِيهَا لُغُوبٞ ٣٥ وَٱلَّذِينَ كَفَرُواْ لَهُمۡ
نَارُ جَهَنَّمَ لَا يُقۡضَىٰ عَلَيۡهِمۡ فَيَمُوتُواْ وَلَا يُخَفَّفُ عَنۡهُم مِّنۡ
عَذَابِهَاۚ كَذَٰلِكَ نَجۡزِي كُلَّ كَفُورٖ ٣٦ وَهُمۡ يَصۡطَرِخُونَ
فِيهَا رَبَّنَآ أَخۡرِجۡنَا نَعۡمَلۡ صَٰلِحًا غَيۡرَ ٱلَّذِي كُنَّا نَعۡمَلُۚ
أَوَلَمۡ نُعَمِّرۡكُم مَّا يَتَذَكَّرُ فِيهِ مَن تَذَكَّرَ وَجَآءَكُمُ ٱلنَّذِيرُۖ
فَذُوقُواْ فَمَا لِلظَّٰلِمِينَ مِن نَّصِيرٍ ٣٧ إِنَّ ٱللَّهَ عَٰلِمُ
غَيۡبِ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِۚ إِنَّهُۥ عَلِيمُۢ بِذَاتِ ٱلصُّدُورِ ٣٨

﴿٣١﴾ و ئەوا مە ژ ڤێ كتێبێ [كو قورئانە] بۆ تە ب وەحی هنارتی، ب ڕاستی هەر ئەوە هەقی [و گۆمان تێدا نینە] و ڕاستدەرئێخا كتێبێت بەری خۆیە [كو ئنجیل و تەوراتن]، ب ڕاستی خودێ شارەزا و بینەرێ بەندەیێت خۆیە. ﴿٣٢﴾ پاشی مە ئەڤ قورئانە دا ملەتێ تە و مە دا وان ئەوێت مە ژ ناڤ بەندەیێت خۆ هەلبژارتین، ڤێجا هندەك ژ وان ستەمكارن بۆ خۆ [ئەون ئەوێت خوداێت گونەهێت مەزن]، و هندەك ژ وان نافنجینە [د كاروبارێت دینیدا]، و هندەك ژ وان ب دەستویریا خودێ لەزێ ل قەنجیان دكەن و بەردەوام دبن ل سەر، و ئەڤە (دانا قورئانێیە) كەرەما مەزن. ﴿٣٣﴾ [خەلاتێ وان] بەحەشتێت ئاكنجیبوونێنە دێ چنە تێدا، و خەملا وان د وێ بەحەشتێدا: بازنێت زێری و لۆلۆنە، و جلكێ وان تێدا ئارمویشە. ﴿٣٤﴾ و ئەو دێ بێژن: هەمی شوكور و پەسن بۆ خودێ، ئەوێ هەمی خەمێت مە ڤەرەڤاندین و نەهێلایین، ب ڕاستی خودایێ مە گونەهـ ژێبەر و خەلاتبەخشە (خەلاتدەهە). ﴿٣٥﴾ [ئەو خودایێ] ژ كەرەما خۆ ئەم كرینە د بەحەشتا ئیورێیدا، نە وەستیان تێدا دگەهیتە مە و نە كەرخین. ﴿٣٦﴾ و ئەوێت گاوربوویین ئاگرێ دۆژەهێ بۆ وانە، نە وان تمام دكەت دا بمرن [و بێ ڕەحەت بن]، و نە ئیزایا وێ ل سەر وان سڤك دبیت، هۆسا ئەم هەمی زێدە گاوران ئیزا ددەین. ﴿٣٧﴾ و تێدا دێ هەوار هەوارا وان [و دبێژن]: خودێوۆ مە دەربێخە، دا ئەم كارێ ڕاست و دورست بكەین، نە ئەوێ بەری نوكە مە دكر، [خودێ دێ بێژیتە وان] ما مە هند دەرفەت و ژی [د دنیایێدا] نەدا هەوە، كو یێ بڤێت تێدا ل خۆ بزڤریت، ل خۆ بزڤریت و پێغەمبەر ژی بۆ هەوە هاتبوون [كو هەوە ژ ڤی جهی بترسینن]، دێ ڤێجا بخۆن و تامكەنێ، ب ڕاستی چو هاریكار و پشتەڤان بۆ ستەمكاران نینن. ﴿٣٨﴾ ب ڕاستی خودێ زانایێ غەیبا ئەرد و ئەسمانانە، و ئاگەهداری وێیە یا د سینگاندا ڤەشارتی.

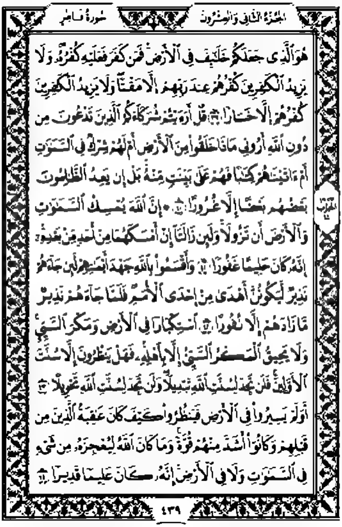

الجُزْءُ الثَّانِي وَالعِشْرُونَ
سُورَةُ فَاطِر
الحِزْب

هُوَ الَّذِي جَعَلَكُمْ خَلَائِفَ فِي الْأَرْضِ فَمَنْ كَفَرَ فَعَلَيْهِ كُفْرُهُ وَلَا يَزِيدُ الْكَافِرِينَ كُفْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ إِلَّا مَقْتًا وَلَا يَزِيدُ الْكَافِرِينَ كُفْرُهُمْ إِلَّا خَسَارًا ﴿٣٩﴾ قُلْ أَرَأَيْتُمْ شُرَكَاءَكُمُ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَرُونِي مَاذَا خَلَقُوا مِنَ الْأَرْضِ أَمْ لَهُمْ شِرْكٌ فِي السَّمَاوَاتِ أَمْ آتَيْنَاهُمْ كِتَابًا فَهُمْ عَلَىٰ بَيِّنَتٍ مِنْهُ بَلْ إِنْ يَعِدُ الظَّالِمُونَ بَعْضُهُمْ بَعْضًا إِلَّا غُرُورًا ﴿٤٠﴾ إِنَّ اللَّهَ يُمْسِكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ أَنْ تَزُولَا وَلَئِنْ زَالَتَا إِنْ أَمْسَكَهُمَا مِنْ أَحَدٍ مِنْ بَعْدِهِ إِنَّهُ كَانَ حَلِيمًا غَفُورًا ﴿٤١﴾ وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ لَئِنْ جَاءَهُمْ نَذِيرٌ لَيَكُونُنَّ أَهْدَىٰ مِنْ إِحْدَى الْأُمَمِ فَلَمَّا جَاءَهُمْ نَذِيرٌ مَا زَادَهُمْ إِلَّا نُفُورًا ﴿٤٢﴾ اسْتِكْبَارًا فِي الْأَرْضِ وَمَكْرَ السَّيِّئِ وَلَا يَحِيقُ الْمَكْرُ السَّيِّئُ إِلَّا بِأَهْلِهِ فَهَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا سُنَّتَ الْأَوَّلِينَ فَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّتِ اللَّهِ تَبْدِيلًا وَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّتِ اللَّهِ تَحْوِيلًا ﴿٤٣﴾ أَوَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَكَانُوا أَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُعْجِزَهُ مِنْ شَيْءٍ فِي السَّمَاوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ إِنَّهُ كَانَ عَلِيمًا قَدِيرًا ﴿٤٤﴾

﴿۳۹﴾ و ئەوە یێ هوین د ئەردیدا کرینە وێرسێت ملەتێت بۆری، ڤێجا ئەوێ گاور بیت زیانا گاوریا وی بۆ ویە، و گاوریا گاوران ل دەڤ خودێ ژ بلی کەرب و نەڤیانێ چو ل وان زێدە ناکەت، و گاوریا گاوران ژ خوسارەتی و زیانێ پێڤەتر چو یێ دی ل وان زێدە ناکەت. ﴿٤٠﴾ [هەی موحەممەد] بێژە: [گەلی موشرکان] بێژنە من هەڤشکێت هەوە ئەوێت هوین شوینا خودێ دپەرێسن، کا وان چ ژ ئەردی دایە؟! یان ژی وان پشکداریەك د ئەسماناندا هەیە [د چێکرن و خودانیا واندا]، یان ژی مە کتێبەك بۆ وان ئینایە، و ئەو بێ [ل سەر شرکا خۆ] خودان بەلگە و نیشانن؟! نەخێر [چو تشتێ وەسا نینە دا ئەو وان بۆ خودێ بکەنە هەڤشك] بەلێ ستەمکار ژ پەیمانێت درەو یێت خاپاندنێ پێڤەتر نادەنە ئێکدو. ﴿٤١﴾ ب ڕاستی خودێیە ئەرد و ئەسمانان ڕادگریت کو نەکەڤن، و ئەگەر بکەڤن ژی کەس نینە ژ بلی وی وان [هەردووکان] ڕابگریت، ب ڕاستی خودێ یێ پێنفرەهە لەزێ ل جزاکرنێ ناکەت و یێ گونەهـ ژێبەرە. ﴿٤٢﴾ و [قورەیشیان بەری هاتنا پێغەمبەری] ژ کەل سویند خوارن [پشتی زانین جوهی و فەلەیان پێغەمبەرێت خۆ درەوین یێت دانایین] کو ئەگەر پێغەمبەرەك بۆ وان هاتبایە، ئەو دا ژ جوهی و فەلەیان ڕاستەڕێتر بن [یان دا ژوی ڕاستەڕێ بن و باوەریێ ب پێغەمبەرێ خۆ بینن]، ڤێجا وەختێ پێغەمبەر بۆ وان هاتی چو ل وان زێدەنەکر ژ هندێ پێڤەتر، کو پتر ژ هەقیێ دویرکەڤتن. ﴿٤٣﴾ [دویرکەڤتنا وان ژ پێغەمبەری، و باوەری نەئینا وان ب پەیاما وی، نە ژ بەر هندێ بوو کو وان پێغەمبەر حاشا درەوین ددانابوو، بەلێ] ژ بەر خۆمەزنکرنێ د ئەردیدا و ژ بەر خرابی گێڕانێ [د دەرهەقێ پێغەمبەری و موسلماناندا] باوەری نەئینان، و ژ هەقیێ دویرکەڤتن، و پیلانگێڕانا خراب ژ خودانێ خۆ پێڤەتر کەسێ ناهنگێڤیت، ئەرێ ئەو ل هیڤیا هندێنە دویماهیکا یێت بۆرین ب سەرێ وان بێت، ڤێجا تو چ گوهۆڕینێ بۆ ڕێکا خودێ نابینی [ئەو وی ملەتی د هیلاك دبەت ئەوێ د ڕێکا پێغەمبەرێ خۆدا ڕادوەستیت] و تو نابینی ئیزایا خودێ ژ هندەکان [کو هێژای ئیزایێ بن] بۆ هندەکێت دی بێتە ڤەگوهاستن. ﴿٤٤﴾ ئەرێ ما ئەو د ئەردیدا ناگەڕن (نائێن، ناچن)، دا ببینن کا دویماهیا یێت بەری وان یا چاوا بوو؟ و ئەو ژ وان ب هێزتر بوون، و تشتەك نینە د ئەرد و ئەسماناندا بشێت خودێ نەچار بکەت وان ئیزا نەدەت، ب ڕاستی خودێ یێ زانا و پێڤەهاتیە.

وَلَوۡ يُؤَاخِذُ ٱللَّهُ ٱلنَّاسَ بِمَا كَسَبُواْ مَا تَرَكَ عَلَىٰ ظَهۡرِهَا
مِن دَآبَّةٖ وَلَٰكِن يُؤَخِّرُهُمۡ إِلَىٰٓ أَجَلٖ مُّسَمّٗىۖ فَإِذَا
جَآءَ أَجَلُهُمۡ فَإِنَّ ٱللَّهَ كَانَ بِعِبَادِهِۦ بَصِيرَۢا ﴿٤٥﴾

سُورَةُ يسٓ

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

يسٓ ﴿١﴾ وَٱلۡقُرۡءَانِ ٱلۡحَكِيمِ ﴿٢﴾ إِنَّكَ لَمِنَ ٱلۡمُرۡسَلِينَ ﴿٣﴾ عَلَىٰ
صِرَٰطٖ مُّسۡتَقِيمٖ ﴿٤﴾ تَنزِيلَ ٱلۡعَزِيزِ ٱلرَّحِيمِ ﴿٥﴾ لِتُنذِرَ قَوۡمٗا
مَّآ أُنذِرَ ءَابَآؤُهُمۡ فَهُمۡ غَٰفِلُونَ ﴿٦﴾ لَقَدۡ حَقَّ ٱلۡقَوۡلُ عَلَىٰٓ أَكۡثَرِهِمۡ
فَهُمۡ لَا يُؤۡمِنُونَ ﴿٧﴾ إِنَّا جَعَلۡنَا فِيٓ أَعۡنَٰقِهِمۡ أَغۡلَٰلٗا فَهِيَ إِلَى
ٱلۡأَذۡقَانِ فَهُم مُّقۡمَحُونَ ﴿٨﴾ وَجَعَلۡنَا مِنۢ بَيۡنِ أَيۡدِيهِمۡ سَدّٗا
وَمِنۡ خَلۡفِهِمۡ سَدّٗا فَأَغۡشَيۡنَٰهُمۡ فَهُمۡ لَا يُبۡصِرُونَ ﴿٩﴾ وَسَوَآءٌ
عَلَيۡهِمۡ ءَأَنذَرۡتَهُمۡ أَمۡ لَمۡ تُنذِرۡهُمۡ لَا يُؤۡمِنُونَ ﴿١٠﴾ إِنَّمَا تُنذِرُ
مَنِ ٱتَّبَعَ ٱلذِّكۡرَ وَخَشِيَ ٱلرَّحۡمَٰنَ بِٱلۡغَيۡبِۖ فَبَشِّرۡهُ بِمَغۡفِرَةٖ
وَأَجۡرٖ كَرِيمٍ ﴿١١﴾ إِنَّا نَحۡنُ نُحۡيِ ٱلۡمَوۡتَىٰ وَنَكۡتُبُ مَا قَدَّمُواْ
وَءَاثَٰرَهُمۡۚ وَكُلَّ شَيۡءٍ أَحۡصَيۡنَٰهُ فِيٓ إِمَامٖ مُّبِينٖ ﴿١٢﴾

﴿٤٥﴾ ئەگەر خودێ مرۆڤان ژ بەر کار و کریارێت وان کرین [ژ گونەهـ و خرابییان] ئیزا دابانە، چو خودان ڕوح ل سەر ڕوییێ ئەردی نەدهێلان، بەلێ وان بۆ وەختەکێ ڤەبڕی گیرۆ دکەت [کو ڕۆژا قیامەتێیە]، ڤێجا ئەگەر وەختێ وان هات [هەر ئێک ل دویڤ کارێ خۆ دێ ئێتە جزاکرن]، و خودێ ئاگەهـ ژ بەندەیێت خۆ هەیە [و دزانیت هەر ئێک هێژایی چیە].

سۆرەتا یاسین

ل مەکەهێ هاتیە خوارێ (٨٣) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحیم

﴿١﴾ هۆسا دئێتە خواندن (یاسین)، و ل دۆر ڕاڤەکرنا ڤان ڕەنگەتیان ل دەستپێکا سۆرەتا بەقەرە بزڤڕە.

﴿٢﴾ سویند ب قورئانا ئایەتێت وێ ڕامان موکوم و ب ڕێک و پێک. ﴿٣﴾ ب ڕاستی [هەی موحەمەد] تو ژ پێغەمبەرانی. ﴿٤﴾ تو یێ ل سەر ڕێکا ڕاست. ﴿٥﴾ ڕێکا خودایێ سەردەست و دلۆڤان هنارتی. ﴿٦﴾ [مە تو هنارتی و مە وەحی بۆ تە فڕێکر، و قورئان بۆ تە ئینا خوارێ] دا ملەتەکی [کو قورەیشییێت سەردەمێ پێغەمبەری بوون] ئاگەهدار بکەی، [و دا بۆ وان ببیە پێغەمبەر] بەری تە، چو پێغەمبەر بۆ باب و باپیرێت وان نەهاتبوون ژ بەر هندێ دبێ ئاگەهن [ژ باوەرییێ و ڕێکا ڕاست]. ﴿٧﴾ ب سویند باراپتر ژ وان هێژای ئیزایێ بوون، ژ بەر ڕژدیا وان ل سەر بێ باوەرییێ. ﴿٨﴾ ب ڕاستی مە ستۆیێت وان یێت ئێخستینە د قەید و زنجیراندا، ئەو قەید و زنجیر هەتا ئەرزنکێنە، ڤێجا ستۆیێت وان بلندن و نەشێن بچەمینن، [ژ بەر قەید و زنجیران]. ﴿٩﴾ و مە ل پێشیا وان ئاڤبڕەک دانا، و مە ل پشت وان ئاڤبڕەک دانا، و مە پەردەیەک ئێخستە بەر چاڤێت وان، ڤێجا ئەو [هەقییێ] نابینن. ﴿١٠﴾ [ژ بەر گاورییا وان] ل دەڤ وان ئێکە تو وان بترسینی یان نەترسینی هەر باوەرییێ نائینن. ﴿١١﴾ تو ب تنێ وی دترسینی و ئاگەهدار دکەی [ئانکو ب تنێ ئەو بۆ خۆ مفایی ژ ترساندنا تە وەردگریت] ئەوێ ل دویڤ قورئانێ دچیت، و وەختێ ئەو ب تنێ و ب نهێنی ژ خودایێ دلۆڤان دترسیت، ڤێجا ئەوی هۆسا مزگینیا گونەهـ ژێبرنێ و خەلاتەکێ ب ڕێز و ڕویمەت بدە وی. ﴿١٢﴾ ب ڕاستی ئەمین مریان ساخ دکەین، و کریارێت وان [د ژیانا خۆدا کرین] و یێت [پشتی مرنا خۆ] ب پاش خۆڤە هێلایین، ئەم هەمییان دنڤیسین و هەمی تشت [ژ کار و کریارێت بەندەیان] مە یێت د کتێبەکا دیارکەردا [مەخسەد پێ دەپێ پارستییە] هەژمارتین و دیارکرین [ئانکو ب هەژمار مە یێت نڤیسین].

وَٱضۡرِبۡ لَهُم مَّثَلًا أَصۡحَٰبَ ٱلۡقَرۡيَةِ إِذۡ جَآءَهَا ٱلۡمُرۡسَلُونَ ﴿١٣﴾
إِذۡ أَرۡسَلۡنَآ إِلَيۡهِمُ ٱثۡنَيۡنِ فَكَذَّبُوهُمَا فَعَزَّزۡنَا بِثَالِثٖ فَقَالُوٓاْ
إِنَّآ إِلَيۡكُم مُّرۡسَلُونَ ﴿١٤﴾ قَالُواْ مَآ أَنتُمۡ إِلَّا بَشَرٞ مِّثۡلُنَا
وَمَآ أَنزَلَ ٱلرَّحۡمَٰنُ مِن شَيۡءٍ إِنۡ أَنتُمۡ إِلَّا تَكۡذِبُونَ ﴿١٥﴾ قَالُواْ
رَبُّنَا يَعۡلَمُ إِنَّآ إِلَيۡكُمۡ لَمُرۡسَلُونَ ﴿١٦﴾ وَمَا عَلَيۡنَآ إِلَّا ٱلۡبَلَٰغُ
ٱلۡمُبِينُ ﴿١٧﴾ قَالُوٓاْ إِنَّا تَطَيَّرۡنَا بِكُمۡۖ لَئِن لَّمۡ تَنتَهُواْ لَنَرۡجُمَنَّكُمۡ
وَلَيَمَسَّنَّكُم مِّنَّا عَذَابٌ أَلِيمٞ ﴿١٨﴾ قَالُواْ طَٰٓئِرُكُم مَّعَكُمۡ أَئِن
ذُكِّرۡتُمۚ بَلۡ أَنتُمۡ قَوۡمٞ مُّسۡرِفُونَ ﴿١٩﴾ وَجَآءَ مِنۡ أَقۡصَا ٱلۡمَدِينَةِ
رَجُلٞ يَسۡعَىٰ قَالَ يَٰقَوۡمِ ٱتَّبِعُواْ ٱلۡمُرۡسَلِينَ ﴿٢٠﴾ ٱتَّبِعُواْ
مَن لَّا يَسۡـَٔلُكُمۡ أَجۡرٗا وَهُم مُّهۡتَدُونَ ﴿٢١﴾ وَمَا لِيَ لَآ أَعۡبُدُ
ٱلَّذِي فَطَرَنِي وَإِلَيۡهِ تُرۡجَعُونَ ﴿٢٢﴾ ءَأَتَّخِذُ مِن دُونِهِۦٓ ءَالِهَةً
إِن يُرِدۡنِ ٱلرَّحۡمَٰنُ بِضُرّٖ لَّا تُغۡنِ عَنِّي شَفَٰعَتُهُمۡ شَيۡـٔٗا
وَلَا يُنقِذُونِ ﴿٢٣﴾ إِنِّيٓ إِذٗا لَّفِي ضَلَٰلٖ مُّبِينٍ ﴿٢٤﴾ إِنِّيٓ ءَامَنتُ
بِرَبِّكُمۡ فَٱسۡمَعُونِ ﴿٢٥﴾ قِيلَ ٱدۡخُلِ ٱلۡجَنَّةَۖ قَالَ يَٰلَيۡتَ قَوۡمِي
يَعۡلَمُونَ ﴿٢٦﴾ بِمَا غَفَرَ لِي رَبِّي وَجَعَلَنِي مِنَ ٱلۡمُكۡرَمِينَ ﴿٢٧﴾

﴿١٣﴾ [هەی موحەممەد] بۆ قورەیشیان سەرهاتیا خەلكێ وی گوندی [گوندێ ئەنتاكیا، ئەوێ نوكە دكەڤیتە توركیا] ڤەگێرە، وەختێ پێغەمبەر بۆ هاتین. ﴿١٤﴾ وەختێ مە دو [پێغەمبەر] بۆ وان هنارتین، و وان هەردو درەوین دانابین، مە یێ سێیێ بۆ پشتەڤانیا وان هنارت، و گۆتن: ب ڕاستی ئەم بۆ هەوە یێت هاتینە هنارتن. ﴿١٥﴾ [خەلكێ ئەنتاكیا] گۆتن: ب ڕاستی هوین ژی مرۆڤن وەكی مە، و خودایێ دلۆڤان چو تشتێ وەسا نەهنارتییە [هوین پێ ژ مە چێتر بن]، و هوین ژ درەوێ پێڤەتر نابێژن. ﴿١٦﴾ گۆتن: خودایێ مە دزانیت ئەم بۆ هەوە یێت هاتینە هنارتن [ئەگەر ئەم درەوین باینە خودێ بۆ مە نەدهێلا]. ﴿١٧﴾ و ژ گەهاندنا ڤێ پەیاما ئاشكەراكەر پێڤەتر، تشتەكێ دی ل سەر مە نینە [و ئەڤە مە گەهاند]. ﴿١٨﴾ و گۆتن: [گەلی هنارتییان] ب ڕاستی ئەم پێ وەغەریا (پێ تێفالیا) خۆ ژ هەوە دبینین، و ئەگەر هوین ڤێ نەهێلن ئەڤا هوین دبێژن هوین بەس نەكەن، ب ڕاستی دێ هەوە بەرباران كەین، و دێ ئیزایەكا مەزن ژ مە گەهیتە هەوە. ﴿١٩﴾ پێغەمبەران گۆت: بێ وەغەریا هەوە یا د گەل هەوە [ئەو ژی گاوریا هەوەیە، و هوین ب خۆنە] ئەرێ هەر گاڤەكا هوین هاتنە شیرەتكرن [و هوین ژ دویماهیكا كرێت هاتنە ترساندن] دێ بێ وەغەریا خۆ ژ مە بینن، و گەفان ل مە كەن، وەسا نینە وەكی هوین دبێژن و هزر دكەن، بەلێ هوین ب خۆ ملەتەكێ زێدە سەرداچوینە. ﴿٢٠﴾ زەلامەك ژ دویماهیا باژێری ب لەز دهات، گۆت: گەلی ملەتێ من گوهێ خۆ بدەنە ڤان هنارتییان (پێغەمبەران). ﴿٢١﴾ گوهێ خۆ بدەنە وان ئەوێت چو كرێیان [بەرانبەری خێرا بۆ هەوە دڤێن و دبێژن] ژ هەوە نەخوازن، و ل سەر ڕێكا ڕاستن. ﴿٢٢﴾ و ما بۆچ ئەز وی نابەرێسم یێ ئەز چێكریم و دایم، و هوین هەمی هەر دێ ب بال ویڤە زڤڕن [بۆچ هوین وی نابەرێسن ئەوێ هوین داین، و هەر دێ پشتی مرنێ ب بال ویڤە زڤڕن]. ﴿٢٣﴾ ئەرێ ئەز هندەك پەرستیێت دی شوینا وی بپەرێسم؟! [نەخێر ئەز وەناكەم] ئەگەر خودایێ دلۆڤان نەخۆشییەك بۆ من بڤێت، بەرەڤانیا وان قەت فایدەی من ناكەت و چو ژ من نادەتە پاش، و ئەو نەشێن من قورتال ژی كەن. ﴿٢٤﴾ [ئەگەر ئەز غەیری وی بپەرێسم] ب ڕاستی هنگی ئەز یێ د گومڕاییەكا ئاشكەرادا. ﴿٢٥﴾ ب ڕاستی من باوەری ب خودایێ هەوە ئینا، ڤێجا هەوە گول من هەبیت [دا هوین ڕۆژا قیامەتێ بۆ من ببنە شاهد]. ﴿٢٦﴾ [ملەتێ وی پشتی ئەڤ ئاخفتنە ژێ گولێ بوری كوشت، ڤێجا پشتی هاتییە كوشتن] خودێ گۆتێ هەڕە د بەحەشتێدا [ڤێجا وەختێ چوویە د بەحەشتێدا] گۆت: خۆزی ملەتێ من زانیبایە. ﴿٢٧﴾ كا چاوا خودایێ من گونەهێت من ژێ برن، و كا چ قەدر دا من [وەختێ ئەڤ كەرەمە د گەل من كری].

۞وَمَآ أَنزَلۡنَا عَلَىٰ قَوۡمِهِۦ مِنۢ بَعۡدِهِۦ مِن جُندٖ مِّنَ ٱلسَّمَآءِ وَمَا كُنَّا
مُنزِلِينَ ﴿٢٨﴾ إِن كَانَتۡ إِلَّا صَيۡحَةٗ وَٰحِدَةٗ فَإِذَا هُمۡ خَٰمِدُونَ ﴿٢٩﴾
يَٰحَسۡرَةً عَلَى ٱلۡعِبَادِۚ مَا يَأۡتِيهِم مِّن رَّسُولٍ إِلَّا كَانُواْ بِهِۦ
يَسۡتَهۡزِءُونَ ﴿٣٠﴾ أَلَمۡ يَرَوۡاْ كَمۡ أَهۡلَكۡنَا قَبۡلَهُم مِّنَ ٱلۡقُرُونِ
أَنَّهُمۡ إِلَيۡهِمۡ لَا يَرۡجِعُونَ ﴿٣١﴾ وَإِن كُلّٞ لَّمَّا جَمِيعٞ لَّدَيۡنَا مُحۡضَرُونَ ﴿٣٢﴾
وَءَايَةٞ لَّهُمُ ٱلۡأَرۡضُ ٱلۡمَيۡتَةُ أَحۡيَيۡنَٰهَا وَأَخۡرَجۡنَا مِنۡهَا حَبّٗا
فَمِنۡهُ يَأۡكُلُونَ ﴿٣٣﴾ وَجَعَلۡنَا فِيهَا جَنَّٰتٖ مِّن نَّخِيلٖ
وَأَعۡنَٰبٖ وَفَجَّرۡنَا فِيهَا مِنَ ٱلۡعُيُونِ ﴿٣٤﴾ لِيَأۡكُلُواْ مِن ثَمَرِهِۦ
وَمَا عَمِلَتۡهُ أَيۡدِيهِمۡۚ أَفَلَا يَشۡكُرُونَ ﴿٣٥﴾ سُبۡحَٰنَ ٱلَّذِي
خَلَقَ ٱلۡأَزۡوَٰجَ كُلَّهَا مِمَّا تُنۢبِتُ ٱلۡأَرۡضُ وَمِنۡ أَنفُسِهِمۡ
وَمِمَّا لَا يَعۡلَمُونَ ﴿٣٦﴾ وَءَايَةٞ لَّهُمُ ٱلَّيۡلُ نَسۡلَخُ مِنۡهُ ٱلنَّهَارَ
فَإِذَا هُم مُّظۡلِمُونَ ﴿٣٧﴾ وَٱلشَّمۡسُ تَجۡرِي لِمُسۡتَقَرّٖ لَّهَاۚ
ذَٰلِكَ تَقۡدِيرُ ٱلۡعَزِيزِ ٱلۡعَلِيمِ ﴿٣٨﴾ وَٱلۡقَمَرَ قَدَّرۡنَٰهُ مَنَازِلَ حَتَّىٰ
عَادَ كَٱلۡعُرۡجُونِ ٱلۡقَدِيمِ ﴿٣٩﴾ لَا ٱلشَّمۡسُ يَنۢبَغِي لَهَآ أَن تُدۡرِكَ
ٱلۡقَمَرَ وَلَا ٱلَّيۡلُ سَابِقُ ٱلنَّهَارِۚ وَكُلّٞ فِي فَلَكٖ يَسۡبَحُونَ ﴿٤٠﴾

﴿٢٨﴾ و پشتی کوشتنا وی مە چو لەشکەر ژ ئەسمانی [بۆ نەهێلانا وان] ب سەر ملەتێ ویدا نەئینا خوار و مە نەدئینا خوار ژی [چونکی ئەو ژ هندێ کێمترن]. ﴿٢٩﴾ هەما هندبوو تنێ هشکەقیرییەکێ ئەو هنگافتن، ڤێجا تێکەر تەمرین [ئانکو مرن و بێ دەنگ بوون، وەکی ئاگری وەختێ ڤەدمریت]. ﴿٣٠﴾ مخابن بۆ وان بەندەیان، چو پێغەمبەر بۆ وان نەدهاتن وان تڕانە بۆ خۆ پێ نەکربان. ﴿٣١﴾ ما وان نەددیت کا مە چەند ملەت بەری وان د هیلاك بربوون، و ئەو جارەکا دی نازڤڕنە دنیایێڤە. ﴿٣٢﴾ و ب ڕاستی ئەو هەمی ل دەڤ مە دێ بەرهەڤ بن. ﴿٣٣﴾ و ئەردێ هشك و مری بۆ وان نیشان و بەلگەیەکە [کو خودێ دێ مریان ژ گۆڕان ڕاکەتەڤە]، ئەم وی ئەردی [پشتی مرنا وی، ب بارانێ] ساخ دکەین و شین دکەینەڤە، ڤێجا مە دان و دەرامەت بۆ وان ژ ئەردی دەرێخست، و ئەو ژێ دخۆن و پێ دژین. ﴿٣٤﴾ و مە جنێکێت دارقەسپان و ییێت تری کرنە تێدا، و مە گەلە کانی ژێ دەرێخستن. ﴿٣٥﴾ دا ژ ڤێقیێ وان جنێکان و تشتێ وان ژێ چێکری [وەکی خۆشاڤێ و دۆشاڤێ] بخۆن، ئەرێ ڤێجا ما سوپاسیا خودێ ناکەن؟! ﴿٣٦﴾ پاك و پاقژی [ژ هەمی کێماسیان و ژ تشتێ نەهێژا] بۆ وی خودایی ئەوێ هەمی تشت جۆت [نێر و مێ] داین، چ ژ وی یێ ئەرد شین دکەت، و چ ژ وان ب خۆ [کو کرینە ژن و مێر]، و چ ژ وی یێ ئەو نەزانن. ﴿٣٧﴾ و شەڤ ژی بۆ وان بەلگە و نیشانەکا دییە [ل سەر شیان و دەستهەلاتداریا خودێ]، ئەم ڕۆژێ ژێ دەردئێخین، ڤێجا ئەو دمینن د تاریێدا. ﴿٣٨﴾ [و نیشانەکا دی ژی بۆ وان] ڕۆژ ژی بەر ب بنەجهیا خۆ دچیت [ئەوا خودێ بۆ دانایی و ژێ دەرناکەڤیت]، ئەڤە ژ دانانا خودایێ سەردەست و زانایە. ﴿٣٩﴾ و هەیڤ ژی مە چۆنا وێ یا کرییە قوناخ قوناخ [هەر شەڤەکێ یا ل جهەکی، د شەڤا دویماهیێدا جارەکا دی وەکی دەستپێکێ لێ دئێتەڤە]، و هۆسا قوناخ قوناخ دچیت هەتا جارەکا دی وەکی بستیکا ئویشییێ قەسپێ یێ کەڤن لێ دئێت. ﴿٤٠﴾ نە بۆ ڕۆژێ دبیت، بگەهیتە هەیڤێ، و نە بۆ شەڤێ ژی دبیت، بەری ڕۆژێ بێت، و هەر ئێك د چەرخا خۆدا دزڤڕیت.

وَءَايَةٌ لَّهُمْ أَنَّا حَمَلْنَا ذُرِّيَّتَهُمْ فِي ٱلْفُلْكِ ٱلْمَشْحُونِ ﴿٤١﴾ وَخَلَقْنَا
لَهُم مِّن مِّثْلِهِۦ مَا يَرْكَبُونَ ﴿٤٢﴾ وَإِن نَّشَأْ نُغْرِقْهُمْ فَلَا صَرِيخَ لَهُمْ
وَلَا هُمْ يُنقَذُونَ ﴿٤٣﴾ إِلَّا رَحْمَةً مِّنَّا وَمَتَٰعًا إِلَىٰ حِينٍ ﴿٤٤﴾ وَإِذَا
قِيلَ لَهُمُ ٱتَّقُوا۟ مَا بَيْنَ أَيْدِيكُمْ وَمَا خَلْفَكُمْ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿٤٥﴾
وَمَا تَأْتِيهِم مِّنْ ءَايَةٍ مِّنْ ءَايَٰتِ رَبِّهِمْ إِلَّا كَانُوا۟ عَنْهَا
مُعْرِضِينَ ﴿٤٦﴾ وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ أَنفِقُوا۟ مِمَّا رَزَقَكُمُ ٱللَّهُ قَالَ ٱلَّذِينَ
كَفَرُوا۟ لِلَّذِينَ ءَامَنُوٓا۟ أَنُطْعِمُ مَن لَّوْ يَشَآءُ ٱللَّهُ أَطْعَمَهُۥٓ إِنْ
أَنتُمْ إِلَّا فِي ضَلَٰلٍ مُّبِينٍ ﴿٤٧﴾ وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَٰذَا ٱلْوَعْدُ إِن كُنتُمْ
صَٰدِقِينَ ﴿٤٨﴾ مَا يَنظُرُونَ إِلَّا صَيْحَةً وَٰحِدَةً تَأْخُذُهُمْ وَهُمْ
يَخِصِّمُونَ ﴿٤٩﴾ فَلَا يَسْتَطِيعُونَ تَوْصِيَةً وَلَآ إِلَىٰٓ أَهْلِهِمْ
يَرْجِعُونَ ﴿٥٠﴾ وَنُفِخَ فِي ٱلصُّورِ فَإِذَا هُم مِّنَ ٱلْأَجْدَاثِ إِلَىٰ رَبِّهِمْ
يَنسِلُونَ ﴿٥١﴾ قَالُوا۟ يَٰوَيْلَنَا مَنۢ بَعَثَنَا مِن مَّرْقَدِنَا ۜ هَٰذَا مَا وَعَدَ
ٱلرَّحْمَٰنُ وَصَدَقَ ٱلْمُرْسَلُونَ ﴿٥٢﴾ إِن كَانَتْ إِلَّا صَيْحَةً
وَٰحِدَةً فَإِذَا هُمْ جَمِيعٌ لَّدَيْنَا مُحْضَرُونَ ﴿٥٣﴾ فَٱلْيَوْمَ لَا تُظْلَمُ
نَفْسٌ شَيْـًٔا وَلَا تُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٥٤﴾

﴿٤١﴾ و نیشانەکا دی بۆ وان، مە دویندەها وان د گەمیا بارکریدا هەلگرتن [یان مە بابێت وان د گەل نووحی د گەمیا تژیدا قورتالکرن]. ﴿٤٢﴾ و مە بۆ وان تشتێ وەکی گەمیێ یێ ئەو لێ سوار دبن دان و چێکرن. ﴿٤٣﴾ و ئەگەر مە بڤێت ئەم دێ وان [د ئاڤێدا] خەندقینین، کو کەس نەبیت د هەوارا وان بێت، و نە ئەو دێینە قورتالکرن. ﴿٤٤﴾ [ئانکو نائێنە رزگارکرن] ژ بلی هندێ ئەم دلۆڤانیەکێ ژ دەڤ خۆ ب وان ببەین، و دا خۆشییێ ب ژیانێ ببەن هەتا وەختەکێ ڤەبڕی [کو وەختێ مرنا وانە]. ﴿٤٥﴾ و هەر وەختەکێ پێغەمبەری دگۆتە وان: خۆ ژ ئیزایا دنیایێ و یا ئاخرەتێ بپارێزن [بترسن و وی تشتی نەکەن یێ هوین پێ هێژایی تێک ژ هەردو ئیزایان ببن]، دا دلۆڤانی ب هەوە بێتە برن [بەلێ هەوە گوهداری نەدکر و بەرێ خۆ وەردگێڕا]. ﴿٤٦﴾ و چو بەلگە و نیشان ژ نیشانێت خودایێ وان بۆ وان نەدهاتن، ئەگەر وان رویێ خۆ ژێ وەرنەگێڕابایە. ﴿٤٧﴾ و ئەگەر بێژنە وان: ژ رزقێ خودێ دایە هەوە د رێکا خێرێدا بمەزێخن ئەوێت گاوربوویین دێ بێژنە ئەوێت باوەری ئینایین: ئەم چاوا خوارنێ بدەینە وی ئەوێ ئەگەر خودێ بڤێت دێ دەتێ [ئانکو مادەم خودێ نەدایێ ئەم ژی نادەینێ و خودێ یێ ڤیایی یێ برسی بیت، ڤێجا چاوا ئەم دێ دژی حەزکرنا خودێ رابین]، ب راستی هوین [گەلی خودان باوەران ب ڤێ داخوازا هوین ژ مە دخوازن] یێ د خەلەتی و گومڕاییەکا ئاشکەرادا. ﴿٤٨﴾ و دبێژن: کا کەنگی ئەو ژڤان و پەیمان [ئانکو رۆژا قیامەتێ] دێ ئێت ئەگەر هوین ژ راستگۆیانن. ﴿٤٩﴾ ئەو بەس یێ ل هیڤیا هشکەڤیرییەکێ ب تنێ [پفا ئێکێ ل بۆقێ] وان بگریت، و ئەو ب جڕەبڕێڤە [و ئەو ژ ئاخرەتێ د بێ ئاگەهـ]. ﴿٥٠﴾ ڤێجا [دەمێ ئەو رۆژ دهێت] ئەو نەشێن ڤەریاتییەکێ بکەن [ئانکو وەسیەتەکێ ل کەس و کارێت خۆ بکەن کا چ وان هەیە و چ ل سەر وان هەیە]، و نەشێن بزڤڕنە مالا خۆ ژی [دەڤ کەس و کارێت خۆ هندی هاتنا رۆژا قیامەتێ یا ب لەزە]. ﴿٥١﴾ وەختێ پف ل بۆقێ هاتەدان [پفکرنا رابوونێ ژ گۆڕان]، وێ گاڤێ هەمی ب لەز دێ ژ گۆڕان دەرکەڤن، و قەستا خودایێ خۆ کەن. ﴿٥٢﴾ دێ بێژن: وەی خۆلی ب مە وەربیت، کێ ئەم ژ گۆڕێت مە راکرین؟ [دێ بەرسڤا وان هێتە دان] ئەڤە ئەوە یا خودایێ دلۆڤان پەیمان پێ دایی، و پێغەمبەران راست دگۆت. ﴿٥٣﴾ [رابوونا ژ گۆڕان] ژ پفەکێ ب تنێ پێڤەتر نەبوو، و هنگی ئەو هەمی ل دەڤ مە دێ ئێنە حازرکرن. ﴿٥٤﴾ و ئەڤرۆ [ئانکو د رۆژا قیامەتێدا] چو ستەم ل کەسێ نائێتەکرن، و هوین نائێنە خەلاتکرن و جزاکرن، ب وان کار و کریاران نەبیت یێت هەوە کرین.

إِنَّ أَصۡحَٰبَ ٱلۡجَنَّةِ ٱلۡيَوۡمَ فِي شُغُلٖ فَٰكِهُونَ ﴿٥٥﴾ هُمۡ وَأَزۡوَٰجُهُمۡ
فِي ظِلَٰلٍ عَلَى ٱلۡأَرَآئِكِ مُتَّكِـُٔونَ ﴿٥٦﴾ لَهُمۡ فِيهَا فَٰكِهَةٞ
وَلَهُم مَّا يَدَّعُونَ ﴿٥٧﴾ سَلَٰمٞ قَوۡلٗا مِّن رَّبّٖ رَّحِيمٖ ﴿٥٨﴾ وَٱمۡتَٰزُواْ
ٱلۡيَوۡمَ أَيُّهَا ٱلۡمُجۡرِمُونَ ﴿٥٩﴾ ۞أَلَمۡ أَعۡهَدۡ إِلَيۡكُمۡ يَٰبَنِيٓ ءَادَمَ
أَن لَّا تَعۡبُدُواْ ٱلشَّيۡطَٰنَۖ إِنَّهُۥ لَكُمۡ عَدُوّٞ مُّبِينٞ ﴿٦٠﴾ وَأَنِ
ٱعۡبُدُونِيۚ هَٰذَا صِرَٰطٞ مُّسۡتَقِيمٞ ﴿٦١﴾ وَلَقَدۡ أَضَلَّ مِنكُمۡ
جِبِلّٗا كَثِيرًاۖ أَفَلَمۡ تَكُونُواْ تَعۡقِلُونَ ﴿٦٢﴾ هَٰذِهِۦ جَهَنَّمُ ٱلَّتِي
كُنتُمۡ تُوعَدُونَ ﴿٦٣﴾ ٱصۡلَوۡهَا ٱلۡيَوۡمَ بِمَا كُنتُمۡ تَكۡفُرُونَ ﴿٦٤﴾
ٱلۡيَوۡمَ نَخۡتِمُ عَلَىٰٓ أَفۡوَٰهِهِمۡ وَتُكَلِّمُنَآ أَيۡدِيهِمۡ وَتَشۡهَدُ أَرۡجُلُهُم
بِمَا كَانُواْ يَكۡسِبُونَ ﴿٦٥﴾ وَلَوۡ نَشَآءُ لَطَمَسۡنَا عَلَىٰٓ أَعۡيُنِهِمۡ
فَٱسۡتَبَقُواْ ٱلصِّرَٰطَ فَأَنَّىٰ يُبۡصِرُونَ ﴿٦٦﴾ وَلَوۡ نَشَآءُ لَمَسَخۡنَٰهُمۡ
عَلَىٰ مَكَانَتِهِمۡ فَمَا ٱسۡتَطَٰعُواْ مُضِيّٗا وَلَا يَرۡجِعُونَ ﴿٦٧﴾
وَمَن نُّعَمِّرۡهُ نُنَكِّسۡهُ فِي ٱلۡخَلۡقِۚ أَفَلَا يَعۡقِلُونَ ﴿٦٨﴾ وَمَا
عَلَّمۡنَٰهُ ٱلشِّعۡرَ وَمَا يَنۢبَغِي لَهُۥٓۚ إِنۡ هُوَ إِلَّا ذِكۡرٞ وَقُرۡءَانٞ مُّبِينٞ ﴿٦٩﴾
لِّيُنذِرَ مَن كَانَ حَيّٗا وَيَحِقَّ ٱلۡقَوۡلُ عَلَى ٱلۡكَٰفِرِينَ ﴿٧٠﴾

الحزب ٤٥

﴿٥٥﴾ و بەحەشتی ئەڤرۆ ب خۆشیانڤە یێت مژویلن. ﴿٥٦﴾ ئەو و هەڤـژینێت خۆ ل بەر سیبەران و ل سەر تەختان یێت پالدایینە. ﴿٥٧﴾ وان د بەحەشتێدا هەمی رەنگێت فێقی یێت هەین، و هەر تشتێ ئەو بخوازن. ﴿٥٨﴾ و سلاڤ، ب گۆتن ژ دەڤ خودایێ دلۆڤان، ل وان دئێتەکرن. ﴿٥٩﴾ گەلی گونەهکاران ئەڤرۆکە خۆ بدەنە رەخەکی [و ژ خودان باوەران جودا بن]. ﴿٦٠﴾ گەلی دویندەها ئادەمی ما من فەرمانا هەوە نەکربوو هوین شەیتانی نەپەرێسن، و گوهێ خۆ نەدەنێ، بێ گۆمان ئەو بۆ هەوە دژمنەکێ ئاشکەرایە. ﴿٦١﴾ و هوین من بپەرێسن، ئەڤە رێکا راست. ﴿٦٢﴾ ب سویند [شەیتانی] گەلەك مرۆڤ ژ هەوە یێت د سەردابرین و گومراکرین، ما هەوە عەقل نەبوو بزانن دژمنە؟! ﴿٦٣﴾ ئەڤە ئەو جەهنەمە ئەوا [هوین د دنیایێدا و ل سەر ئەزمانێ پێغەمبەران] سۆز و پەیمان بۆ هەوە پێ دهاتە دان. ﴿٦٤﴾ دێ ئەڤرۆ هەرنە تێدا و تامکەنە گەرما وێ، ژ بەر وێ گاورییێ ئەوا هەوە دکر. ﴿٦٥﴾ ئەڤرۆ ئەم دێ دەڤێت وان مۆرکەین [کو دەڤێت وان بێنە گرتن و نەشێن باخڤن]، ڤێجا دەستێت وان دێ د گەل مە ئاخڤن، و پێیێت وان دێ شادەییێ دەن کا وان چ دکر. ﴿٦٦﴾ و ئەگەر مە ڤیابایە دا چاڤێت وان [قورەیشییان] کۆرەکەین، ب وێ کۆرەیێڤە بکەڤنە سەر رێکێ [دا وەکی هەر جار بچن]، ما چاوا دێ [رێکێ] بینن [و چاڤێت وان یێت هاتینە کۆرەکرن]، [ئانکو ئەگەر مە ڤیابایە دا وان کۆرەکەین ژ راستەرێیێ، کربانە و نەکربانە راستەرێ نەبوویانە]. ﴿٦٧﴾ و ئەگەر مە ڤیابایە دا وان د جهێ کرنا گونەهێدا گوهۆرین و کەینە تشتەکێ دی، کو وان نەشیابایە نە بچن، نە بزڤرنەڤە. ﴿٦٨﴾ و هەر کەسێ ئەم ژی درێژ ژی بکەین، دێ سەر و دیم و خولکێ وی گوهۆرین [کو هێدی هێدی بێ هێز بیت، و بگەهیتە ژیێ ژبەرخۆ ئاخڤتنێ و خەرفینێ]، ما ئەو تێ ناگەهن. ﴿٦٩﴾ و مە موحەممەد فێری هوزانێ نەکرییە و بۆ نەدورستە ژی فێرببیتێ ، و ئەڤە [ئانکو کتێبا موحەممەد پێ هاتی] بەس زکر و بیرئینان و قورئانەکا ئاشکەرایە. ﴿٧٠﴾ مە ئەڤ قورئانە بۆ موحەممەدی یا هنارتی، دا زێندیان ئاگەهدار بکەت [ئانکو دا ئاقلدار و خودان باوەران ئاگەهدار بکەت، چونکی ئەو ب تنێ مفایی بۆ خۆ ژ ئاگەهدارکرنێ دبینن]، و دا گەڤا مە د راستا گاورانـدا [کو ئەم دێ وان ئیزا دەین] راست دەربێخیت.

أَوَلَمْ يَرَوْا۟ أَنَّا خَلَقْنَا لَهُم مِّمَّا عَمِلَتْ أَيْدِينَآ أَنْعَـٰمًا
فَهُمْ لَهَا مَـٰلِكُونَ ﴿٧١﴾ وَذَلَّلْنَـٰهَا لَهُمْ فَمِنْهَا رَكُوبُهُمْ
وَمِنْهَا يَأْكُلُونَ ﴿٧٢﴾ وَلَهُمْ فِيهَا مَنَـٰفِعُ وَمَشَارِبُ
أَفَلَا يَشْكُرُونَ ﴿٧٣﴾ وَٱتَّخَذُوا۟ مِن دُونِ ٱللَّهِ ءَالِهَةً
لَّعَلَّهُمْ يُنصَرُونَ ﴿٧٤﴾ لَا يَسْتَطِيعُونَ نَصْرَهُمْ وَهُمْ
لَهُمْ جُندٌ مُّحْضَرُونَ ﴿٧٥﴾ فَلَا يَحْزُنكَ قَوْلُهُمْ إِنَّا نَعْلَمُ
مَا يُسِرُّونَ وَمَا يُعْلِنُونَ ﴿٧٦﴾ أَوَلَمْ يَرَ ٱلْإِنسَـٰنُ أَنَّا خَلَقْنَـٰهُ
مِن نُّطْفَةٍ فَإِذَا هُوَ خَصِيمٌ مُّبِينٌ ﴿٧٧﴾ وَضَرَبَ لَنَا
مَثَلًا وَنَسِىَ خَلْقَهُۥ قَالَ مَن يُحْىِ ٱلْعِظَـٰمَ وَهِىَ رَمِيمٌ ﴿٧٨﴾
قُلْ يُحْيِيهَا ٱلَّذِىٓ أَنشَأَهَآ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَهُوَ بِكُلِّ خَلْقٍ عَلِيمٌ ﴿٧٩﴾
ٱلَّذِى جَعَلَ لَكُم مِّنَ ٱلشَّجَرِ ٱلْأَخْضَرِ نَارًا فَإِذَآ أَنتُم
مِّنْهُ تُوقِدُونَ ﴿٨٠﴾ أَوَلَيْسَ ٱلَّذِى خَلَقَ ٱلسَّمَـٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ
بِقَـٰدِرٍ عَلَىٰٓ أَن يَخْلُقَ مِثْلَهُم بَلَىٰ وَهُوَ ٱلْخَلَّـٰقُ ٱلْعَلِيمُ ﴿٨١﴾
إِنَّمَآ أَمْرُهُۥٓ إِذَآ أَرَادَ شَيْـًٔا أَن يَقُولَ لَهُۥ كُن فَيَكُونُ ﴿٨٢﴾
فَسُبْحَـٰنَ ٱلَّذِى بِيَدِهِۦ مَلَكُوتُ كُلِّ شَىْءٍ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٨٣﴾

﴿٧١﴾ ما ئەو نابینن مە كەوال و پێرە ژ چێكرنا خۆ بێت بۆ وان چێكرین، و ئەو خودانێت وانە؟ [و ب كەیفا خۆ مالكیێ تێدا دكەن]. ﴿٧٢﴾ و مە یێت بۆ وان سەرنەرم كرین و ئێخستینە د خزمەتا واندا، ڤێجا ئەو ل هندەكان سوار دبن و هندەكان دخۆن. ﴿٧٣﴾ گەلەك مفایێت دی و گەلەك ڤەخوارنێت دی ژی، بۆ وان یێت تێدا هەین، ڤێجا ما شوكور و سوپاسیا خودێ ناكەن. ﴿٧٤﴾ و وان شوینا خودێ بوت پەرستن، بەلكی هاریكاریا وان بێتەكرن. ﴿٧٥﴾ و [ئەو بوت] نەشێن هاریكاریا وان بكەن، و ئەو ب خۆ [د دنیایێدا] بۆ وان بوتان لەشكەر بوون، و ل بەر خزمەتا وان یێت ڕاوەستیایی بوون [بەلێ ئەو نەشێن ئەڤرۆ هاریكاریا وان بكەن]. ﴿٧٦﴾ ڤێجا بلا ئاخڤتنێت وان [د دەرهەقێ تەدا و د دەرهەقێ وان بوتاندا یێت ئەو دپەرێسن] تە ب كۆڤان نەئێخن، ب ڕاستی یا ئەو ئاشكەرا دكەن و ڤەدشێرن، مە ئاگەهـ ژێ هەیە [و دێ وان ل سەر ئێزادەین]. ﴿٧٧﴾ ئەرێ ما مرۆڤ نابینیت و نوزانیت مە ئەو یێ ژ چكەكێ چێكری، و ئەو ڤێ گاڤێ ڤێ زێدە جرەبڕێ دكەت و دژمنەكێ ئاشكەرایە [ئەڤ ئایەتە د دەرهەقێ (ئەبو جەهل)دا هاتیە خوارێ]. ﴿٧٨﴾ [ئەڤ مرۆڤێ ڤێ جرەبڕێ د دەرهەقێ ڕۆژا قیامەتێدا دكەت] خۆ و چێكرنا خۆ ژ بیركر و نموونەیەك بۆ مە ئینا، و گۆت: كی دێ ڤان هەستیێت ڕزی و پێتی ساخكەتەڤە؟!.

﴿٧٩﴾ بێژە: ئەوێ جارا ئێكێ داین ئەو دێ [وان هەستیان] ساخكەتەڤە، و ئەو ل سەر چێكرنا هەر تشتەكی زانا و خودان شیانە. ﴿٨٠﴾ ئەوێ بۆ هەوە ژ دارا شین ئاگر دایی، ڤێجا هوین ئاگری پێ هەلدكەن.

﴿٨١﴾ ئەرێ ما ئەوێ ئەرد و ئەسمان داین و چێكرین [دگەل مەزناتیا پێ چێكرین]، نەشێت یێت وەكی وان چێ بكەت و بدەت؟ بەلێ ئەو دشێت و ئەوە چێكەر و زێدە زانا. ﴿٨٢﴾ ب ڕاستی كار و فەرمانا وی ئەوە: گاڤا تشتەك ڤیا دێ بێژتێ هەبە دێ بیت. ﴿٨٣﴾ ڤێجا پاك و پاقژی ژ هەمی كێماسیان بۆ وی خودایی، ئەوێ ملكینی و خودانیا هەمی تشتان د دەستدا، و هوین هەر دێ ب بال ویڤە زڤڕن.

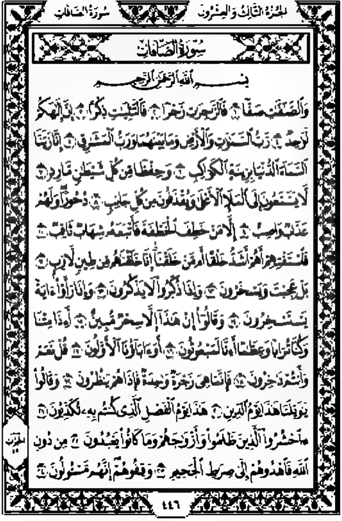

الجزء الثالث والعشرون سورة الصافات

سُورَةُ الصَّافَّاتِ

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

وَٱلصَّٰٓفَّٰتِ صَفّٗا ١ فَٱلزَّٰجِرَٰتِ زَجۡرٗا ٢ فَٱلتَّٰلِيَٰتِ ذِكۡرًا ٣ إِنَّ إِلَٰهَكُمۡ
لَوَٰحِدٞ ٤ رَّبُّ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِ وَمَا بَيۡنَهُمَا وَرَبُّ ٱلۡمَشَٰرِقِ ٥ إِنَّا زَيَّنَّا
ٱلسَّمَآءَ ٱلدُّنۡيَا بِزِينَةٍ ٱلۡكَوَاكِبِ ٦ وَحِفۡظٗا مِّن كُلِّ شَيۡطَٰنٖ مَّارِدٖ ٧
لَّا يَسَّمَّعُونَ إِلَى ٱلۡمَلَإِ ٱلۡأَعۡلَىٰ وَيُقۡذَفُونَ مِن كُلِّ جَانِبٖ ٨ دُحُورٗاۖ وَلَهُمۡ
عَذَابٞ وَاصِبٌ ٩ إِلَّا مَنۡ خَطِفَ ٱلۡخَطۡفَةَ فَأَتۡبَعَهُۥ شِهَابٞ ثَاقِبٞ ١٠
فَٱسۡتَفۡتِهِمۡ أَهُمۡ أَشَدُّ خَلۡقًا أَم مَّنۡ خَلَقۡنَآۚ إِنَّا خَلَقۡنَٰهُم مِّن طِينٖ لَّازِبِۭ ١١
بَلۡ عَجِبۡتَ وَيَسۡخَرُونَ ١٢ وَإِذَا ذُكِّرُواْ لَا يَذۡكُرُونَ ١٣ وَإِذَا رَأَوۡاْ ءَايَةٗ
يَسۡتَسۡخِرُونَ ١٤ وَقَالُوٓاْ إِنۡ هَٰذَآ إِلَّا سِحۡرٞ مُّبِينٌ ١٥ أَءِذَا مِتۡنَا
وَكُنَّا تُرَابٗا وَعِظَٰمًا أَءِنَّا لَمَبۡعُوثُونَ ١٦ أَوَءَابَآؤُنَا ٱلۡأَوَّلُونَ ١٧ قُلۡ نَعَمۡ
وَأَنتُمۡ دَٰخِرُونَ ١٨ فَإِنَّمَا هِيَ زَجۡرَةٞ وَٰحِدَةٞ فَإِذَا هُمۡ يَنظُرُونَ ١٩ وَقَالُواْ
يَٰوَيۡلَنَا هَٰذَا يَوۡمُ ٱلدِّينِ ٢٠ هَٰذَا يَوۡمُ ٱلۡفَصۡلِ ٱلَّذِي كُنتُم بِهِۦ تُكَذِّبُونَ ٢١
۞ٱحۡشُرُواْ ٱلَّذِينَ ظَلَمُواْ وَأَزۡوَٰجَهُمۡ وَمَا كَانُواْ يَعۡبُدُونَ ٢٢ مِن دُونِ الحزب
ٱللَّهِ فَٱهۡدُوهُمۡ إِلَىٰ صِرَٰطِ ٱلۡجَحِيمِ ٢٣ وَقِفُوهُمۡۖ إِنَّهُم مَّسۡـُٔولُونَ ٢٤

٤٤٦

سۆرەتا صافات

ل مەکەهێ هاتیە خوارێ (١٨٢) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحیم

﴿١﴾ سویند ب ملیاکەتێت ب ڕێز ڕاوەستیایین. ﴿٢﴾ سویند ب ملیاکەتێت ل عەوران دخوڕن و دهاژۆن. ﴿٣﴾ سویند ب ملیاکەتێت قورئان خوین. ﴿٤﴾ ب ڕاستی خودایێ هەوە هەر ئێکە. ﴿٥﴾ خودانێ ئەرد و ئەسمانانە و هندی د ناڤبەرا واندا، و خودانێ ڕۆژهەلاتانە. ﴿٦﴾ ب ڕاستی مە ئەسمانێ دنیایێ یێ ب خەملا ستێران جوانکری. ﴿٧﴾ و مە ئەسمان یێ ژ هەمی شەیتانێت خڕپایی و سەرداچۆیی پارستی. ﴿٨﴾ دا گوول ئاخفتنا ڕوینشتیێت جیهانا بلند نەبن [و ئەگەر بێکۆلێ بکەن گوهداریێ بکەن]، ژ هەمی ڕەخانڤە ستێر دچنێ. ﴿٩﴾ دا دویر بکەڤن [و گوهڤەچنینێ نەکەن]، و ئیزایەکا بەردەوام و بێ ڤەبڕین بۆ وانە. ﴿١٠﴾ [و شەیتان ئاخفتنا ملیاکەتان گولێ نابن] ژ بلی وی یێ ب دزیڤە ئاخفتنەکێ بڕەڤینیت [ئەو ئاخفتن ژی وەحی نەبیت، چونکی وەحی یا ژ وان پارستییە، بەلێ هەر ئەو ئاخفتنا ملیاکەت د ناڤبەرا خۆدا دکەن]، و ئەوی ژی گوڕیەکا ئاگری یا کونکەر ب دویڤ دکەڤیت. ﴿١١﴾ پسیارا وان [گاور و موشرکان، ئەوێت باوەری ب ڕۆژا قیامەتێ نەی] بکە، کا چێکرنا وان مەزنترە یان یا ئەوێت مە چێکرین [ژ ئەرد و ئەسمان و ملیاکەتان]، ب ڕاستی مە مرۆڤ یێ ژ هەڕییەکا نویسەك چێکری [ڤێجا چاوا ئەو ساخکرنا پشتی مرنێ دویر ددانن]. ﴿١٢﴾ بەلێ تو [ژ چێکرنا خودێ] حێبەتی دبی، و ئەو ترانەیان ب تە دکەن [ژ بەر حێبەتیوونا تە، و ئەنکیدکرنا تە ل سەر هاتنا ڕۆژا قیامەتێ]. ﴿١٣﴾ و هەر وەختێ ئەو بینە شیرەتکرن، پێڤە ناچن و ل خۆ نازڤڕن. ﴿١٤﴾ و هەر وەختێ ئەو موعجیزەیەکێ [ژ موعجیزەیێت پێغەمبەری] بینن، زێدە ترانەیان پێ دکەن، و غەیری خۆ دبەر هندێرا دکەن ترانەیان پێ بکەن. ﴿١٥﴾ و دبێژن: ئەڤە ژ سێرەبەندییەکا ئاشکەرا پێڤەتر نینە. ﴿١٦﴾ ئەرێ ئەگەر ئەم مرین و بووینە ئاخ و هەستی، ئەرێ جارەکا دی ئەم دێ ساخبینەڤە. ﴿١٧﴾ و باب و باپیرێت مە یێت پێشیێ ژی [دێ ڕابنەڤە]؟ ﴿١٨﴾ [هەی موحەمەد] بێژە: بەلێ هوین و باب و باپیرێت خۆ دێ ساخبنەڤە، و هوین د ڕسوا و ڕەزیل. ﴿١٩﴾ [دویر نەبینن] ب بڤا دورێ هوین دێ ساخ بن، ڤێجا هوین دێ بینن [کا خودێ دێ چ ئیزایێ دەتە بەر هەوە]. ﴿٢٠﴾ [و پشتی ئەو ڕۆژا قیامەتێ دبینن] دێ بێژن: وەی خۆلی ب سەرێ مە، ئەڤەیە ڕۆژا جزادانێ. ﴿٢١﴾ ئەڤە ڕۆژا ژێکجوداکرنا قەنجی و خرابییە، ڕۆژا کۆمبوون و ژێکڤاڤارتنێیە ئەوا هەوە درەو ددانا. ﴿٢٢﴾ ئەوێت ستەم کرین و هەڤالێت وان [یێت وەکی وان] و ئەوێت وان شوینا خودێ دپەرستن کۆم بکەن. ﴿٢٣﴾ و [ستەمکاران و هەڤالێت وان وپەرستییێت وان] بەرێ وان بدەنە ڕێکا دۆژەهێ. ﴿٢٤﴾ و وان [ستەمکاران] ڕاوەستینن، ب ڕاستی ئەو یێت بەرپرسن، دڤێت پسیار ژ وان بێتە کرن.

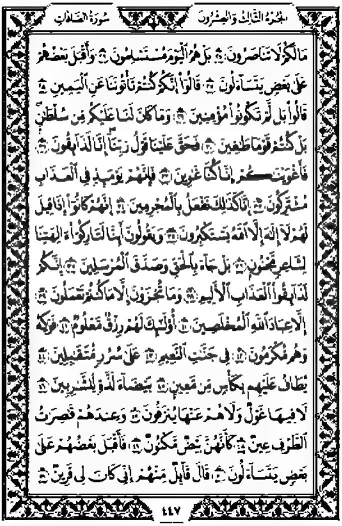

الجزء الثالث والعشرون سورة الصافات

مَا لَكُمْ لَا تَنَاصَرُونَ ﴿٢٥﴾ بَلْ هُمُ ٱلْيَوْمَ مُسْتَسْلِمُونَ ﴿٢٦﴾ وَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ
عَلَىٰ بَعْضٍ يَتَسَآءَلُونَ ﴿٢٧﴾ قَالُوٓاْ إِنَّكُمْ كُنتُمْ تَأْتُونَنَا عَنِ ٱلْيَمِينِ ﴿٢٨﴾
قَالُواْ بَل لَّمْ تَكُونُواْ مُؤْمِنِينَ ﴿٢٩﴾ وَمَا كَانَ لَنَا عَلَيْكُم مِّن سُلْطَٰنٍۭ
بَلْ كُنتُمْ قَوْمًا طَٰغِينَ ﴿٣٠﴾ فَحَقَّ عَلَيْنَا قَوْلُ رَبِّنَآ إِنَّا لَذَآئِقُونَ ﴿٣١﴾
فَأَغْوَيْنَٰكُمْ إِنَّا كُنَّا غَٰوِينَ ﴿٣٢﴾ فَإِنَّهُمْ يَوْمَئِذٍ فِى ٱلْعَذَابِ
مُشْتَرِكُونَ ﴿٣٣﴾ إِنَّا كَذَٰلِكَ نَفْعَلُ بِٱلْمُجْرِمِينَ ﴿٣٤﴾ إِنَّهُمْ كَانُوٓاْ إِذَا قِيلَ
لَهُمْ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا ٱللَّهُ يَسْتَكْبِرُونَ ﴿٣٥﴾ وَيَقُولُونَ أَئِنَّا لَتَارِكُوٓاْ ءَالِهَتِنَا
لِشَاعِرٍ مَّجْنُونٍۭ ﴿٣٦﴾ بَلْ جَآءَ بِٱلْحَقِّ وَصَدَّقَ ٱلْمُرْسَلِينَ ﴿٣٧﴾ إِنَّكُمْ
لَذَآئِقُواْ ٱلْعَذَابِ ٱلْأَلِيمِ ﴿٣٨﴾ وَمَا تُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٣٩﴾
إِلَّا عِبَادَ ٱللَّهِ ٱلْمُخْلَصِينَ ﴿٤٠﴾ أُوْلَٰٓئِكَ لَهُمْ رِزْقٌ مَّعْلُومٌ ﴿٤١﴾ فَوَٰكِهُ
وَهُم مُّكْرَمُونَ ﴿٤٢﴾ فِى جَنَّٰتِ ٱلنَّعِيمِ ﴿٤٣﴾ عَلَىٰ سُرُرٍ مُّتَقَٰبِلِينَ ﴿٤٤﴾
يُطَافُ عَلَيْهِم بِكَأْسٍ مِّن مَّعِينٍۭ ﴿٤٥﴾ بَيْضَآءَ لَذَّةٍ لِّلشَّٰرِبِينَ ﴿٤٦﴾
لَا فِيهَا غَوْلٌ وَلَا هُمْ عَنْهَا يُنزَفُونَ ﴿٤٧﴾ وَعِندَهُمْ قَٰصِرَٰتُ
ٱلطَّرْفِ عِينٌ ﴿٤٨﴾ كَأَنَّهُنَّ بَيْضٌ مَّكْنُونٌ ﴿٤٩﴾ فَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَىٰ
بَعْضٍ يَتَسَآءَلُونَ ﴿٥٠﴾ قَالَ قَآئِلٌ مِّنْهُمْ إِنِّى كَانَ لِى قَرِينٌ ﴿٥١﴾

٤٤٧

﴿٢٥﴾ هەوە چیە هوین هاریكاریا ئێكدو ناكەن. ﴿٢٦﴾ نەخێر [هاریكاریا ئێكدو ناكەن]، بەلێ ئەڤرۆ چو ژ كەسێ نائێت. ﴿٢٧﴾ و ئەو [گرەگر و خزمەتكار] ل ئێك و دو زڤڕین، و گازندە ژ ئێك كرن. ﴿٢٨﴾ [ئەوێت خزمەتكار گۆتنە سەرۆكێت خۆ] ب ڕاستی هوین ژ بەرێ خێرێڤە دهاتنە مە كو دینە، و هەوە ل بەر مە سار دكر [ئانكو هەوە دینێ مە ژ دەستێ مە دكر]. ﴿٢٩﴾ ئینا كەنكەنەیان گۆتن: وەسا نینە، نە ژ بەر هندێ هوین موسلمان نەبوون، بەلێ هوین ب خۆ د بێ باوەر بوون. ﴿٣٠﴾ و مە چو خورتی ل هەوە نەدكر، بەلێ هوین ب خۆ ملەتەكێ زێدە سەرداچویی بوون. ﴿٣١﴾ ڤێجا ئیزایا خودێ ل سەر مە و هەوە فەربوو [مەخسەدا وان ئەڤە ﴿لَأَمۡلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنكَ وَمِمَّن تَبِعَكَ مِنۡهُمۡ أَجۡمَعِينَ﴾ ئانكو: دێ جەهنەمێ ژ تە و دویكەفتییت تە هەمییان تژی كەین]. ب ڕاستی و ئەم هەمی هەر دێ تامكەینە وێ ئیزایێ. ﴿٣٢﴾ و مە هوین د سەردابرن، و ئەم ب خۆ ژی یێت سەرداچویی بوویین [نە ب خورتی مە هوین د سەردابرن، بەلێ ئەم یێت سەرداچویی بوویین، هوین ژی ل دویڤ مە هاتن]. ﴿٣٣﴾ ڤێجا ب ڕاستی ئەڤرۆ ئەو هەمی [سەرۆك و خزمەتكار] د ئیزایێدا د هەڤپشكن. ﴿٣٤﴾ ب ڕاستی ئەم ڤێ ب سەرێ گونەهكاران دئینین. ﴿٣٥﴾ و هەر وەختێ دگۆتە وان: ژ بلی خودێ چو پەرستی نینن هێژایی پەرستنێ بن، وان خۆ مەزن دكر [و باوەری نەدئینان]. ﴿٣٦﴾ و دگۆتن: ئەرێ ما ئەم دێ پەرستییت خۆ ژ بەر هەلبەستڤانەكێ دین هێلین. ﴿٣٧﴾ نەخێر [وەنینە ئەو نەیێ دینە، و نە هەلبەستڤانە] و هەر تشتەكێ پێ هاتی ڕاستە، و ڕاستدەرئێخێ هەمی پێغەمبەرانە. ﴿٣٨﴾ ب ڕاستی هوین دێ تامكەنە ئیزایا تێر ژان و دژوار. ﴿٣٩﴾ و هوین نائێنە ئیزادان ب وان كار و كریاران نەبیت، ئەوێت هەوە دكرن. ﴿٤٠﴾ بەلێ بەندەیێت خودێ یێت ژێگرتی. ﴿٤١﴾ ئەڤان ڕزقێ خۆ یێ ئاشكەرا و ڤەبڕی یێ هەی. ﴿٤٢﴾ ژ هەمی ڕەنگێت فێقی، و د قەدرگرتینە. ﴿٤٣﴾ و د قەدرگرتینە د وان بەحەشتاندا ئەوێت تێر خۆشی. ﴿٤٤﴾ ل سەر تەختان بەرانبەری ئێكن. ﴿٤٥﴾ و مەی ژ ڕوبارێت بەحەشتێ ل سەر وان دئێتە گێڕان. ﴿٤٦﴾ ئەو مەی یا سپیە و گەلەكا خۆشە بۆ وان یێت ڤەدخۆن. ﴿٤٧﴾ نە سەرێ وان پێ دئێشیت و نە گێژ دبن، و نە پێ سەرخۆش دبن [ئانكو نە سەرگێژی تێدایە و نە سەرخۆشی]. ﴿٤٨﴾ و وان پەریێت چاڤێت وان بەس ل زەلامێت وان [و ژ بیانیان گرتی]، و چاڤ گر و چاڤ مەزن یێت هەین. ﴿٤٩﴾ دێ بێژی لۆلۆیا دەست تێڤە نەدایییە [هندی هند ئەو بەری د جوان و زەلالن]. ﴿٥٠﴾ خەلكێ بەحەشتێ د بەحەشتێدا دێ بەرێ خۆ دەنە ئێك، و پسیاران ژ ئێك و دو كەن [كا چ د دنیایێدا ب سەرێ وان دهات]. ﴿٥١﴾ ئێك ژ وان دێ بێژیت: من [د دنیایێدا] هەڤالەك هەبوو [باوەری ب قیامەتێ نەبوو].

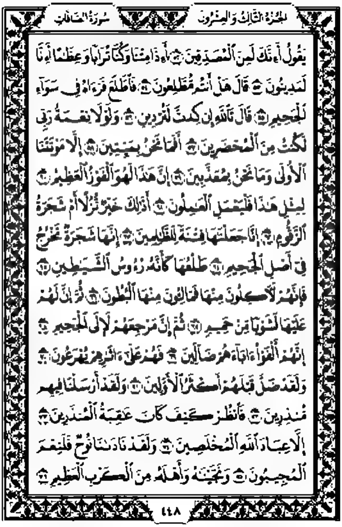

يَقُولُ أَءِنَّكَ لَمِنَ ٱلْمُصَدِّقِينَ ﴿٥٢﴾ أَءِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا وَعِظَٰمًا أَءِنَّا
لَمَدِينُونَ ﴿٥٣﴾ قَالَ هَلْ أَنتُم مُّطَّلِعُونَ ﴿٥٤﴾ فَٱطَّلَعَ فَرَءَاهُ فِى سَوَآءِ
ٱلْجَحِيمِ ﴿٥٥﴾ قَالَ تَٱللَّهِ إِن كِدتَّ لَتُرْدِينِ ﴿٥٦﴾ وَلَوْلَا نِعْمَةُ رَبِّى
لَكُنتُ مِنَ ٱلْمُحْضَرِينَ ﴿٥٧﴾ أَفَمَا نَحْنُ بِمَيِّتِينَ ﴿٥٨﴾ إِلَّا مَوْتَتَنَا
ٱلْأُولَىٰ وَمَا نَحْنُ بِمُعَذَّبِينَ ﴿٥٩﴾ إِنَّ هَٰذَا لَهُوَ ٱلْفَوْزُ ٱلْعَظِيمُ ﴿٦٠﴾
لِمِثْلِ هَٰذَا فَلْيَعْمَلِ ٱلْعَٰمِلُونَ ﴿٦١﴾ أَذَٰلِكَ خَيْرٌ نُّزُلًا أَمْ شَجَرَةُ
ٱلزَّقُّومِ ﴿٦٢﴾ إِنَّا جَعَلْنَٰهَا فِتْنَةً لِّلظَّٰلِمِينَ ﴿٦٣﴾ إِنَّهَا شَجَرَةٌ تَخْرُجُ
فِىٓ أَصْلِ ٱلْجَحِيمِ ﴿٦٤﴾ طَلْعُهَا كَأَنَّهُۥ رُءُوسُ ٱلشَّيَٰطِينِ ﴿٦٥﴾
فَإِنَّهُمْ لَءَاكِلُونَ مِنْهَا فَمَالِـُٔونَ مِنْهَا ٱلْبُطُونَ ﴿٦٦﴾ ثُمَّ إِنَّ لَهُمْ
عَلَيْهَا لَشَوْبًا مِّنْ حَمِيمٍ ﴿٦٧﴾ ثُمَّ إِنَّ مَرْجِعَهُمْ لَإِلَى ٱلْجَحِيمِ ﴿٦٨﴾
إِنَّهُمْ أَلْفَوْا۟ ءَابَآءَهُمْ ضَآلِّينَ ﴿٦٩﴾ فَهُمْ عَلَىٰٓ ءَاثَٰرِهِمْ يُهْرَعُونَ ﴿٧٠﴾
وَلَقَدْ ضَلَّ قَبْلَهُمْ أَكْثَرُ ٱلْأَوَّلِينَ ﴿٧١﴾ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا فِيهِم
مُّنذِرِينَ ﴿٧٢﴾ فَٱنظُرْ كَيْفَ كَانَ عَٰقِبَةُ ٱلْمُنذَرِينَ ﴿٧٣﴾
إِلَّا عِبَادَ ٱللَّهِ ٱلْمُخْلَصِينَ ﴿٧٤﴾ وَلَقَدْ نَادَىٰنَا نُوحٌ فَلَنِعْمَ
ٱلْمُجِيبُونَ ﴿٧٥﴾ وَنَجَّيْنَٰهُ وَأَهْلَهُۥ مِنَ ٱلْكَرْبِ ٱلْعَظِيمِ ﴿٧٦﴾

﴿٥٢﴾ دگۆت: ئەرێ تو ژ وانی ئەوێت باوەر دکەن کو قیامەت دێ ڕابیت. ﴿٥٣﴾ ئەرێ گاڤا ئەم مرین و بووینە ئاخ و هەستی، ئەم دێ ئێینە جزاکرن و حساب د گەل مە دێ ئێتەکرن؟! [ئەڤە تشتەکێ دویرە، تو چاوا باوەر دکەی]. ﴿٥٤﴾ ئەوێ دناخڤت گۆتە بەحەشتیان: کا د گەل من چاڤێت خۆ ل دۆژەهێ بگێڕن، کا حالێ وی هەڤالێ من چییە د دۆژەهێدا؟!. ﴿٥٥﴾ ڤێجا وی چاڤێ خۆ ل دۆژەهێ گێڕا، ئەو [هەڤالێ خۆ] د نیڤا دۆژەهێدا دیت. ﴿٥٦﴾ گازی کرێ و گۆت: ب خودێ کەم تێزیك بوو تو من ژی تێ بەی. ﴿٥٧﴾ و ئەگەر دلۆڤانییا خودایێ من نەبایە، ئەز ژی دا د گەل تە د دۆژەهێدا بم. ﴿٥٨﴾ [ئێجا ئەو ل هەڤالێت خۆ یێت بەحەشتی زڤڕی، و گۆت:] ئەرێ هندە ئێدی ئەم نامرین؟. ﴿٥٩﴾ هەما مرن بەس مرنا ئێکێ بوو، خلاس ئەم نائێینە ئیزادان. ﴿٦٠﴾ ئەها ئەڤەیە سەرفەرازییا مەزن. ﴿٦١﴾ بلا بۆ سەرفەرازییا ژڤی ڕەنگی، کارکەر کاربکەن. ﴿٦٢﴾ ئەڤە سەرفەرازتر و ب قەدرترە، یان دارا زەقوومێ. ﴿٦٣﴾ مە ئەو دار یا کرییە بەلا و نەخۆشی بۆ گاوران. ﴿٦٤﴾ ب ڕاستی ئەو دارەکە، ژ بنێ دۆژەهێ دەردکەڤیت. ﴿٦٥﴾ ڤێقییێ وێ، دێ بێژی سەرێت شەیتانانە. ﴿٦٦﴾ ب ڕاستی ئەو [گاور] دێ ژێ خۆن، و دێ زکێ خۆ پێ تژی کەن. ﴿٦٧﴾ پاشی دێ ڤەخوارنەکا تێکەل [ژ کێم و زوخ و ئاداڤێ] و زێدە کەل ب سەردا کەن. ﴿٦٨﴾ پاشێ دێ چنە دۆژەهێ. ﴿٦٩﴾ ب ڕاستی وان باب و باپیرێت خۆ یێت دیتین گومڕا. ﴿٧٠﴾ ڤێجا ئەو ل دەوسا وان دبەزن. ﴿٧١﴾ ب سویند بەری ملەتێ تە، باراپتر ژ ملەتێت بۆری د گومڕابوون. ﴿٧٢﴾ و ب سویند مە پێغەمبەر بۆ وان هنارتبوون، کو وان ئاگەهدار بکەن. ﴿٧٣﴾ ڤێجا بڕێنێ، کا دویماهیکا وان ئەوێت هاتینە ئاگەهدارکرن، یا چاوا بوو؟. ﴿٧٤﴾ ژ بلی بەندەیێت خودێ، یێت ژێگرتی ژ وان [ئەوێت باوەری ئینایین]. ﴿٧٥﴾ ب سویند نووح پێغەمبەر هەوارا خۆ گەهاندە مە، و ئەم چ خۆش بەرسڤدەهین [بەرسڤا وی، مە لاو دا]. ﴿٧٦﴾ و مە ئەو و مالا وی [ئانکو ئەوێت ل سەر دینێ وی]، ژ تەنگاڤییا مەزن [خەندقینێ] ڤورتالکرن.

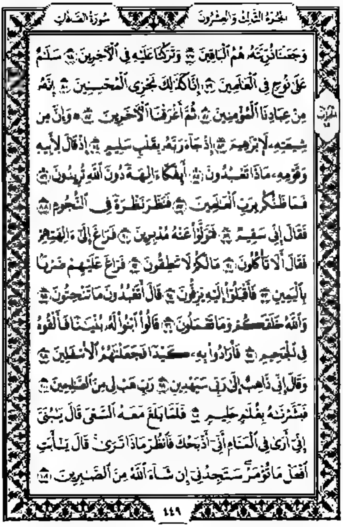

وَجَعَلۡنَا ذُرِّيَّتَهُۥ هُمُ ٱلۡبَاقِينَ ﴿٧٧﴾ وَتَرَكۡنَا عَلَيۡهِ فِي ٱلۡأٓخِرِينَ ﴿٧٨﴾ سَلَٰمٌ عَلَىٰ نُوحٖ فِي ٱلۡعَٰلَمِينَ ﴿٧٩﴾ إِنَّا كَذَٰلِكَ نَجۡزِي ٱلۡمُحۡسِنِينَ ﴿٨٠﴾ إِنَّهُۥ مِنۡ عِبَادِنَا ٱلۡمُؤۡمِنِينَ ﴿٨١﴾ ثُمَّ أَغۡرَقۡنَا ٱلۡأٓخَرِينَ ﴿٨٢﴾ ۞وَإِنَّ مِن شِيعَتِهِۦ لَإِبۡرَٰهِيمَ ﴿٨٣﴾ إِذۡ جَآءَ رَبَّهُۥ بِقَلۡبٖ سَلِيمٍ ﴿٨٤﴾ إِذۡ قَالَ لِأَبِيهِ وَقَوۡمِهِۦ مَاذَا تَعۡبُدُونَ ﴿٨٥﴾ أَئِفۡكًا ءَالِهَةً دُونَ ٱللَّهِ تُرِيدُونَ ﴿٨٦﴾ فَمَا ظَنُّكُم بِرَبِّ ٱلۡعَٰلَمِينَ ﴿٨٧﴾ فَنَظَرَ نَظۡرَةٗ فِي ٱلنُّجُومِ ﴿٨٨﴾ فَقَالَ إِنِّي سَقِيمٞ ﴿٨٩﴾ فَتَوَلَّوۡاْ عَنۡهُ مُدۡبِرِينَ ﴿٩٠﴾ فَرَاغَ إِلَىٰٓ ءَالِهَتِهِمۡ فَقَالَ أَلَا تَأۡكُلُونَ ﴿٩١﴾ مَا لَكُمۡ لَا تَنطِقُونَ ﴿٩٢﴾ فَرَاغَ عَلَيۡهِمۡ ضَرۡبَۢا بِٱلۡيَمِينِ ﴿٩٣﴾ فَأَقۡبَلُوٓاْ إِلَيۡهِ يَزِفُّونَ ﴿٩٤﴾ قَالَ أَتَعۡبُدُونَ مَا تَنۡحِتُونَ ﴿٩٥﴾ وَٱللَّهُ خَلَقَكُمۡ وَمَا تَعۡمَلُونَ ﴿٩٦﴾ قَالُواْ ٱبۡنُواْ لَهُۥ بُنۡيَٰنٗا فَأَلۡقُوهُ فِي ٱلۡجَحِيمِ ﴿٩٧﴾ فَأَرَادُواْ بِهِۦ كَيۡدٗا فَجَعَلۡنَٰهُمُ ٱلۡأَسۡفَلِينَ ﴿٩٨﴾ وَقَالَ إِنِّي ذَاهِبٌ إِلَىٰ رَبِّي سَيَهۡدِينِ ﴿٩٩﴾ رَبِّ هَبۡ لِي مِنَ ٱلصَّٰلِحِينَ ﴿١٠٠﴾ فَبَشَّرۡنَٰهُ بِغُلَٰمٍ حَلِيمٖ ﴿١٠١﴾ فَلَمَّا بَلَغَ مَعَهُ ٱلسَّعۡيَ قَالَ يَٰبُنَيَّ إِنِّيٓ أَرَىٰ فِي ٱلۡمَنَامِ أَنِّيٓ أَذۡبَحُكَ فَٱنظُرۡ مَاذَا تَرَىٰۚ قَالَ يَٰٓأَبَتِ ٱفۡعَلۡ مَا تُؤۡمَرُۖ سَتَجِدُنِيٓ إِن شَآءَ ٱللَّهُ مِنَ ٱلصَّٰبِرِينَ ﴿١٠٢﴾

﴿٧٧﴾ و مە دویندەھا وی ب تنێ ل سەر ئەردی هێلا [ئانكو ئەڤێت پشتی وان هاتین هەمی ژ دویندەها وانن و ژ وان پێت هاتین]. ﴿٧٨﴾ و مە ناڤێ وی ب قەنجی د ناڤ یێت پشتی ویدا هێلا. ﴿٧٩﴾ سەرانسەری جیهانێ سلاڤ ل نووحی بن [ئانكو سەرانسەری جیهانێ ب قەنجی ناڤێ وی دئینن، و سلاڤان ددەنە سەر]. ﴿٨٠﴾ و هۆسا ئەم قەنجیكاران خەلات دكەین. ﴿٨١﴾ و ئەو ژ وان بەندەیێت مە بوو ئەوێت خودان باوەر. ﴿٨٢﴾ پاشی یێت دی هەمی، مە خەندقاندن. ﴿٨٣﴾ و ب ڕاستی ئیبراهیم ژ وان بوو، ئەوێت ڕێك و ڕێبازا وی گرتین. ﴿٨٤﴾ وەختێ ب دلەكێ پاك و پاقژ [ژ شرك و گومانێ]، بەرێ خۆ دایییە خودێ. ﴿٨٥﴾ وەختێ گۆتییە بابێ خۆ و ملەتێ خۆ، هوین چ دپەرێسن؟ ﴿٨٦﴾ ئەرێ هەوە دڤێت پەرستییەكێ ژ درەو شوینا خودێ بپەرێسن. ﴿٨٧﴾ هوین چ هزر ژ خودانێ هەمی جیهانان دكەن [دێ ڤێ بۆ هەوە هێلیت، هوین وی بهێلن و غەیری وی بپەرێسن]. ﴿٨٨﴾ [ژ بەر وێ ئیەتا د دلێ خۆدا ڤەشارتی، و دا ڕۆژا جەژنێ د گەل ملەتێ خۆ دەرنەكەڤیت] دیتنا ستێران، پشتی بەرێ خۆ داییێ، كرە هەجەت بۆ نەساخیێ. ﴿٨٩﴾ و گۆت: [ئەز نەشێم د گەل هەوە دەركەڤم] ب ڕاستی ئەز یێ نەساخم. ﴿٩٠﴾ و وان ژی پشتا خۆ دانە ئیبراهیمی و چۆن. ﴿٩١﴾ پاشی ب بەرزەییڤە چۆ دەڤ بوتێت وان، و گۆت: ما هوین ناخۆن [هندی خوارن ل بەر وان بوو، هۆ گۆتە وان]. ﴿٩٢﴾ هەوە چیە هوین بۆچی نائاخڤن. ﴿٩٣﴾ پاشی بەر ب وان چۆ، و ب دەستێ ڕاستێ و ب هێز دانا وان [هەمی هویر هویر كرن ژ بلی یێ ژ هەمییان مەزنتر، ئەڤە هێلا دالێ بزڤرن، و د خۆ و بوتێت خۆ بگەهن]. ﴿٩٤﴾ ڤێجا [وەختێ ئەو زڤڕین و بوتێت خۆ ب وی ڕەنگی دیتین، و زانین ئیبراهیمی ئەڤە یا كری] ب لەز بەرف وی چۆن. ﴿٩٥﴾ [ئینا ئیبراهیمی] گۆتە [وان]: ئەرێ هوین وان دپەرێسن ئەوێت هوین ب دەستێت خۆ دادتراشن. ﴿٩٦﴾ و خودێ هوین و بوتێت هوین چێ دكەن، هەردو یێت دایین [ڤێجا چاوا هوین وی ناپەرێسن، و كەس ژ وی پێڤەتر هێژایی پەرستنێ نینە]. ﴿٩٧﴾ گۆتن: ئێتونەكێ بۆ چێكەن، و باڤێژنە د ناڤ ئاگرێ شارییادا. ﴿٩٨﴾ و وان ڤیا ئیبراهیمی ب ئاگری بسۆژن، بەلێ مە ئەو ب بن ئێخستن. ﴿٩٩﴾ [و ئیبراهیمی] گۆت: ئەز دێ بەر ب خودایێ خۆڤە چم [ئەز دێ چمە وی جهێ خودێ گۆتییە من هەرێ]، دێ من سەرراست و ڕاستەڕێ كەت. ﴿١٠٠﴾ ئیبراهیمی گۆت: خودێوۆ كوڕەكێ باش بدە من. ﴿١٠١﴾ ئینا مە مزگینی ب كوڕەكێ نەرم و حەلیم دایێ. ﴿١٠٢﴾ ڤێجا وەختێ كوڕێ وی گەهشتییە ژییێ بزڤڕینێ، كو د گەل بێت و بچیت و شۆل بكەت ئیبراهیمی گۆتێ: كوڕێ من، من د خەونێدا دیت من تو سەرژێ دكری، ڤێجا بەرێ خۆ بدێ كا تو چ دبێژی؟ [ئەڤ پسیارە ژێ كر، دا بزانیت كا چەند سەبر هەیە] ئینا گۆت: بابۆ وێ بكە یا ئەمرێ تە پێ هاتییە كرن، خودێ حەزكەت دێ من ژ بێنفرەهان بینی.

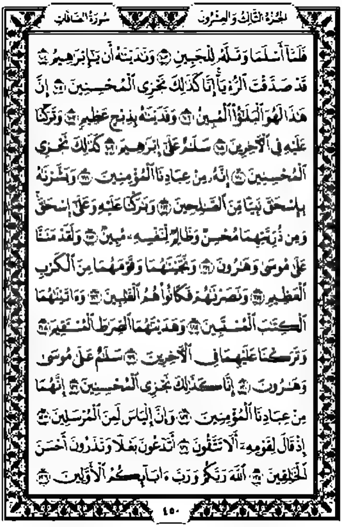

الجُزءُ الثَّالِثُ وَالعِشرُونَ

سُورَةُ الصَّافَّاتِ

فَلَمَّآ أَسۡلَمَا وَتَلَّهُۥ لِلۡجَبِينِ ١٠٣ وَنَٰدَيۡنَٰهُ أَن يَٰٓإِبۡرَٰهِيمُ ١٠٤
قَدۡ صَدَّقۡتَ ٱلرُّءۡيَآۚ إِنَّا كَذَٰلِكَ نَجۡزِي ٱلۡمُحۡسِنِينَ ١٠٥ إِنَّ
هَٰذَا لَهُوَ ٱلۡبَلَٰٓؤُاْ ٱلۡمُبِينُ ١٠٦ وَفَدَيۡنَٰهُ بِذِبۡحٍ عَظِيمٖ ١٠٧ وَتَرَكۡنَا
عَلَيۡهِ فِي ٱلۡأٓخِرِينَ ١٠٨ سَلَٰمٌ عَلَىٰٓ إِبۡرَٰهِيمَ ١٠٩ كَذَٰلِكَ نَجۡزِي
ٱلۡمُحۡسِنِينَ ١١٠ إِنَّهُۥ مِنۡ عِبَادِنَا ٱلۡمُؤۡمِنِينَ ١١١ وَبَشَّرۡنَٰهُ
بِإِسۡحَٰقَ نَبِيّٗا مِّنَ ٱلصَّٰلِحِينَ ١١٢ وَبَٰرَكۡنَا عَلَيۡهِ وَعَلَىٰٓ إِسۡحَٰقَۚ
وَمِن ذُرِّيَّتِهِمَا مُحۡسِنٞ وَظَالِمٞ لِّنَفۡسِهِۦ مُبِينٞ ١١٣ وَلَقَدۡ مَنَنَّا
عَلَىٰ مُوسَىٰ وَهَٰرُونَ ١١٤ وَنَجَّيۡنَٰهُمَا وَقَوۡمَهُمَا مِنَ ٱلۡكَرۡبِ
ٱلۡعَظِيمِ ١١٥ وَنَصَرۡنَٰهُمۡ فَكَانُواْ هُمُ ٱلۡغَٰلِبِينَ ١١٦ وَءَاتَيۡنَٰهُمَا
ٱلۡكِتَٰبَ ٱلۡمُسۡتَبِينَ ١١٧ وَهَدَيۡنَٰهُمَا ٱلصِّرَٰطَ ٱلۡمُسۡتَقِيمَ ١١٨
وَتَرَكۡنَا عَلَيۡهِمَا فِي ٱلۡأٓخِرِينَ ١١٩ سَلَٰمٌ عَلَىٰ مُوسَىٰ
وَهَٰرُونَ ١٢٠ إِنَّا كَذَٰلِكَ نَجۡزِي ٱلۡمُحۡسِنِينَ ١٢١ إِنَّهُمَا
مِنۡ عِبَادِنَا ٱلۡمُؤۡمِنِينَ ١٢٢ وَإِنَّ إِلۡيَاسَ لَمِنَ ٱلۡمُرۡسَلِينَ ١٢٣
إِذۡ قَالَ لِقَوۡمِهِۦٓ أَلَا تَتَّقُونَ ١٢٤ أَتَدۡعُونَ بَعۡلٗا وَتَذَرُونَ أَحۡسَنَ
ٱلۡخَٰلِقِينَ ١٢٥ ٱللَّهَ رَبَّكُمۡ وَرَبَّ ءَابَآئِكُمُ ٱلۡأَوَّلِينَ ١٢٦

٤٥٠

﴿١٠٣﴾ ئێجا وەختێ هەردو ل بەر ئەمرێ خودێ هاتین و گوهداریا وی کرین، و وەختێ ئیبراهیمی کورێ خۆ دەڤ و دەڤ ئێخستییە سەر ئاخێ [و کێر دانایە سەر ستویێ وی]. ﴿١٠٤﴾ مە گازی کرێ: هەی ئیبراهیم. ﴿١٠٥﴾ ب سویند تشتێ مە د خەونێدا ئەمرێ تە پێ کری، تە ب جهـ ئینا [رابوون و ل بەرهاتنا هەوە، مە ژ هەوە قەبویل کر]، و هۆسا ئەم قەنجیکاران خەلات دکەین [و ژ تەنگاڤیان قورتال دکەین]. ﴿١٠٦﴾ ب ڕاستی ئەڤەیە جەڕباندن و ئمتیحانا مەزن. ﴿١٠٧﴾ و مە قوربانەکێ مەزن، ژ پێش کوڕێ ویڤە، هنارت. ﴿١٠٨﴾ و مە ناڤێ وی ب باشی د ناڤ یێت پشتی ویدا هێلا. ﴿١٠٩﴾ سلاڤ ل ئیبراهیمی بن [هەمی کەس سلاڤان ددەنە سەر، ب باشی ناڤێ وی دئینن]. ﴿١١٠﴾ هۆسا ئەم قەنجیکاران خەلات دکەین. ﴿١١١﴾ ب ڕاستی ئەو ژ بەندەیێت مە یێت خودان باوەر بوو. ﴿١١٢﴾ و مە مزگینی [ب کوڕەکێ دی] ب ئیسحاقی دایێ، کو دێ بیتە پێغەمبەر و ژ باشان. ﴿١١٣﴾ و مە بەرەکەت دا وی و دا ئیسحاقی، و ژ دوندەها وان هندەک د باش بوون، و هندەک بۆ خۆ ستەمکارێت ئاشکەرا بوون. ﴿١١٤﴾ و ب سویند مە منەت و کەرەما د گەل مووسایی و هاروونی ژی کری. ﴿١١٥﴾ و مە ئەو هەردو و ملەتێ وان ژی، ژ تەنگاڤی و نەخۆشیا مەزن، قورتالکرن. ﴿١١٦﴾ و مە هاری وان کر و مە ئەو ب سەرئێخستن، و سەرکەفتی، بوونە ئەو. ﴿١١٧﴾ و مە تەوراتا ڕۆن و ئاشکەرا دا وان. ﴿١١٨﴾ و مە هەردو ڕاستەڕێ کرن. ﴿١١٩﴾ و مە ناڤێ وان ب باشی د ناڤ یێت د دویڤ واندا هێلا. ﴿١٢٠﴾ و سلاڤ ل سەر مووسایی و هاروونی بن. ﴿١٢١﴾ و ئەم هۆسا قەنجیکاران خەلات دکەین. ﴿١٢٢﴾ ب ڕاستی ئەو هەردو ژ بەندەیێت مە یێت خودان باوەر بوون. ﴿١٢٣﴾ و ب ڕاستی ئلیاس ژ پێغەمبەرانە. ﴿١٢٤﴾ وەختێ گۆتییە ملەتێ خۆ: ما هوین ژ خودێ ناترسن. ﴿١٢٥﴾ هوین بەعل [ناڤێ بوتەکێ وانە] دپەرێسن، و هوین پەرستنا باشترین چێکەری دهێلن؟. ﴿١٢٦﴾ کو خودێیە، خودانێ هەوە و یێ باب و باپیرێت هەوە.

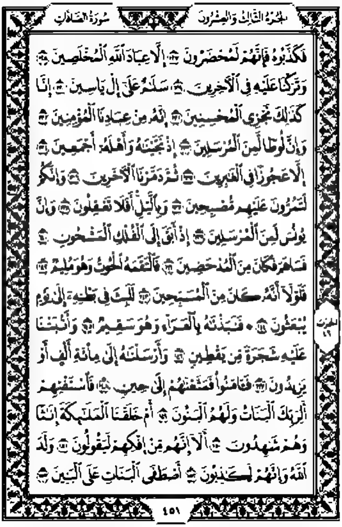

الجزء الثالث والعشرون
سورة الصافات

فَكَذَّبُوهُ فَإِنَّهُمْ لَمُحْضَرُونَ ﴿١٢٧﴾ إِلَّا عِبَادَ ٱللَّهِ ٱلْمُخْلَصِينَ ﴿١٢٨﴾
وَتَرَكْنَا عَلَيْهِ فِي ٱلْآخِرِينَ ﴿١٢٩﴾ سَلَٰمٌ عَلَىٰٓ إِلْ يَاسِينَ ﴿١٣٠﴾ إِنَّا
كَذَٰلِكَ نَجْزِي ٱلْمُحْسِنِينَ ﴿١٣١﴾ إِنَّهُۥ مِنْ عِبَادِنَا ٱلْمُؤْمِنِينَ ﴿١٣٢﴾
وَإِنَّ لُوطًا لَّمِنَ ٱلْمُرْسَلِينَ ﴿١٣٣﴾ إِذْ نَجَّيْنَٰهُ وَأَهْلَهُۥٓ أَجْمَعِينَ ﴿١٣٤﴾
إِلَّا عَجُوزًا فِي ٱلْغَٰبِرِينَ ﴿١٣٥﴾ ثُمَّ دَمَّرْنَا ٱلْآخَرِينَ ﴿١٣٦﴾ وَإِنَّكُمْ
لَتَمُرُّونَ عَلَيْهِم مُّصْبِحِينَ ﴿١٣٧﴾ وَبِٱلَّيْلِ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿١٣٨﴾ وَإِنَّ
يُونُسَ لَمِنَ ٱلْمُرْسَلِينَ ﴿١٣٩﴾ إِذْ أَبَقَ إِلَى ٱلْفُلْكِ ٱلْمَشْحُونِ ﴿١٤٠﴾
فَسَاهَمَ فَكَانَ مِنَ ٱلْمُدْحَضِينَ ﴿١٤١﴾ فَٱلْتَقَمَهُ ٱلْحُوتُ وَهُوَ مُلِيمٌ ﴿١٤٢﴾
فَلَوْلَآ أَنَّهُۥ كَانَ مِنَ ٱلْمُسَبِّحِينَ ﴿١٤٣﴾ لَلَبِثَ فِي بَطْنِهِۦٓ إِلَىٰ يَوْمِ
يُبْعَثُونَ ﴿١٤٤﴾ ۞ فَنَبَذْنَٰهُ بِٱلْعَرَآءِ وَهُوَ سَقِيمٌ ﴿١٤٥﴾ وَأَنۢبَتْنَا
عَلَيْهِ شَجَرَةً مِّن يَقْطِينٍ ﴿١٤٦﴾ وَأَرْسَلْنَٰهُ إِلَىٰ مِاْئَةِ أَلْفٍ أَوْ
يَزِيدُونَ ﴿١٤٧﴾ فَـَٔامَنُوا۟ فَمَتَّعْنَٰهُمْ إِلَىٰ حِينٍ ﴿١٤٨﴾ فَٱسْتَفْتِهِمْ
أَلِرَبِّكَ ٱلْبَنَاتُ وَلَهُمُ ٱلْبَنُونَ ﴿١٤٩﴾ أَمْ خَلَقْنَا ٱلْمَلَٰٓئِكَةَ إِنَٰثًا
وَهُمْ شَٰهِدُونَ ﴿١٥٠﴾ أَلَآ إِنَّهُم مِّنْ إِفْكِهِمْ لَيَقُولُونَ ﴿١٥١﴾ وَلَدَ
ٱللَّهُ وَإِنَّهُمْ لَكَٰذِبُونَ ﴿١٥٢﴾ أَصْطَفَى ٱلْبَنَاتِ عَلَى ٱلْبَنِينَ ﴿١٥٣﴾

الحزب ٤٦

٤٥١

﴿١٢٧﴾ و وان [ئلیاس] درەوین دانا، ب راستی ئەو [د دۆژەهێدا] دێ ئینە بەرهەڤکرن. ﴿١٢٨﴾ ژ بلی بەندەیێت مە یێت ژێگرتی [ژ وان]، بۆ باوەری و گوهداریێ. ﴿١٢٩﴾ و ناڤێ وی ب باشی، مە د ناڤ یێت دویڤ ویدا هێلا. ﴿١٣٠﴾ سلاڤ ل سەر ئلیاسی بن. ﴿١٣١﴾ ئەم هۆسا قەنجیکاران خەلات دکەین. ﴿١٣٢﴾ ب راستی ئەو ژ بەندەیێت مە یێت خودان باوەر بوو. ﴿١٣٣﴾ و ب راستی (لووط) ژی ژ پێغەمبەرانە. ﴿١٣٤﴾ وەختێ مە ئەو و مالا وی هەمی قورتالکرین. ﴿١٣٥﴾ پیرەژنەك تێ نەبیت [ئەو ژی ژنا وی بوو]، ما د گەل وان ئەوێت د ناڤ ئیزایێدا مایین. ﴿١٣٦﴾ پاشی یێت مایی، مە د هیلاك برن. ﴿١٣٧﴾ و هوین سپێدەیان د بەر [كاڤلێت] وانرا دبۆرن. ﴿١٣٨﴾ و ب شەڤێ ژی [د بەررا دبۆرن]، ڤێجا ما هوین بۆ خۆ ئەقلەكی ناگرن. ﴿١٣٩﴾ ب راستی یوونس ژی ژ پێغەمبەرانە. ﴿١٤٠﴾ وەختێ [بێی دەستویریا خودایێ خۆ ژ ملەتێ خۆ] رەڤی، و چۆیە د گەمیا بارکریدا. ﴿١٤١﴾ [پشتی بارێ گەمیێ گران بووی و ڤیاین سڤك بكەن، و گەمی ژ بارگرانی نەچۆیی] پشك د ناڤبەرا ئەوێت د گەمیێدا هاتە ئاڤێتن، ڤێجا ئەو، بوو ژ وان ئەوێت پشك لێ کەڤتی. ﴿١٤٢﴾ [خۆ ئاڤێتە د ئاڤێدا] و نەهنگەكی داعویرا، و ئەو یێ لۆمەدار بوو. ﴿١٤٣﴾ و ئەگەر ئەو ژ وان نەبایە ئەوێت خودێ ژ کێماسیان پاقژ دکەن [ئانکو ئەگەر وی گەلەك زکر نەکربایە، ژ دەرڤە و د زکێ نەهنگی ژیدا]. ﴿١٤٤﴾ دا هەتا رۆژا قیامەتێ، مینتە د زکێ نەهنگیدا. ﴿١٤٥﴾ و مە ئەمرێ نەهنگی کر باڤێژیتە ئەردەکێ رویت و بێ شینکاتی، و ئەو (یوونس) یێ نەساخ. ﴿١٤٦﴾ و مە کوندکەك (کولند زەرەك) ل سەر شینکر [دا سیبەرێ لێ بکەت، و دەمەکی د بنڤە بمینیت، هەتا ب سەر خۆڤە دئێت]. ﴿١٤٧﴾ و مە ئەو بۆ سەد هزاران یان پتر هنارت. ﴿١٤٨﴾ ڤێجا وان هەمیان باوەری [پێ] ئینا، ڤێجا مە ژی هەتا دەمەکێ ئاشکەرا [ئەو ژی دەمێ مرنێیە] خۆشی دانە وان. ﴿١٤٩﴾ ڤێجا [هەی موحەمەد] پسیارا وان (قورەیشیان) بکە: ئەرێ کچ یێت خودایێ تەنە و کور یێت وانن؟! ﴿١٥٠﴾ یان ژی مە ملیاکەت ل بەر چاڤێت وان مێ چێ کرینە؟ ﴿١٥١﴾ هشیار بن و بزانن ژ بێ بەختی ئەو ڤێ دبێژن. ﴿١٥٢﴾ [دبێژن] خودێ زارۆکێ هەی، و ب راستی ئەو درەوان دکەن. ﴿١٥٣﴾ ئەرێ [خودێ] کچ شوینا کوڕان بۆ خۆ ژێ گرتینە.

مَا لَكُمْ كَيْفَ تَحْكُمُونَ ﴿١٥٤﴾ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿١٥٥﴾ أَمْ لَكُمْ سُلْطَانٌ
مُّبِينٌ ﴿١٥٦﴾ فَأْتُوا بِكِتَابِكُمْ إِن كُنتُمْ صَادِقِينَ ﴿١٥٧﴾ وَجَعَلُوا بَيْنَهُ
وَبَيْنَ الْجِنَّةِ نَسَبًا ۚ وَلَقَدْ عَلِمَتِ الْجِنَّةُ إِنَّهُمْ لَمُحْضَرُونَ ﴿١٥٨﴾
سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يَصِفُونَ ﴿١٥٩﴾ إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ ﴿١٦٠﴾
فَإِنَّكُمْ وَمَا تَعْبُدُونَ ﴿١٦١﴾ مَا أَنتُمْ عَلَيْهِ بِفَاتِنِينَ ﴿١٦٢﴾
إِلَّا مَنْ هُوَ صَالِ الْجَحِيمِ ﴿١٦٣﴾ وَمَا مِنَّا إِلَّا لَهُ مَقَامٌ مَّعْلُومٌ ﴿١٦٤﴾
وَإِنَّا لَنَحْنُ الصَّافُّونَ ﴿١٦٥﴾ وَإِنَّا لَنَحْنُ الْمُسَبِّحُونَ ﴿١٦٦﴾
وَإِن كَانُوا لَيَقُولُونَ ﴿١٦٧﴾ لَوْ أَنَّ عِندَنَا ذِكْرًا مِّنَ الْأَوَّلِينَ ﴿١٦٨﴾
لَكُنَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ ﴿١٦٩﴾ فَكَفَرُوا بِهِ ۖ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ﴿١٧٠﴾ وَلَقَدْ
سَبَقَتْ كَلِمَتُنَا لِعِبَادِنَا الْمُرْسَلِينَ ﴿١٧١﴾ إِنَّهُمْ لَهُمُ الْمَنصُورُونَ ﴿١٧٢﴾
وَإِنَّ جُندَنَا لَهُمُ الْغَالِبُونَ ﴿١٧٣﴾ فَتَوَلَّ عَنْهُمْ حَتَّىٰ حِينٍ ﴿١٧٤﴾ وَأَبْصِرْهُمْ
فَسَوْفَ يُبْصِرُونَ ﴿١٧٥﴾ أَفَبِعَذَابِنَا يَسْتَعْجِلُونَ ﴿١٧٦﴾ فَإِذَا نَزَلَ بِسَاحَتِهِمْ
فَسَاءَ صَبَاحُ الْمُنذَرِينَ ﴿١٧٧﴾ وَتَوَلَّ عَنْهُمْ حَتَّىٰ حِينٍ ﴿١٧٨﴾ وَأَبْصِرْ
فَسَوْفَ يُبْصِرُونَ ﴿١٧٩﴾ سُبْحَانَ رَبِّكَ رَبِّ الْعِزَّةِ عَمَّا يَصِفُونَ ﴿١٨٠﴾
وَسَلَامٌ عَلَى الْمُرْسَلِينَ ﴿١٨١﴾ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٨٢﴾

﴿١٥٤﴾ هەوە خێرە [هوین] چاوا حوكمی دكەن؟! [هوین كوران ژ كچان چێتر ددانن، پاشی هوین كچان بۆ خودێ ددانن، و كوران بۆ خۆ]. ﴿١٥٥﴾ ڤێجا ما هوین هزرا خۆ ناكەن؟! [بزانن هوین د خەلەتن]. ﴿١٥٦﴾ یان ژی هەوە بەلگە و نیشانەكا ڕۆن و ئاشكەرا [ل سەر ئەڤا هوین دبێژن] هەیە؟!. ﴿١٥٧﴾ ڤێجا ئەگەر هوین ڕاست دبێژن كتێبا خۆ بینن [ئەوا ڤێ چەندێ دیار دكەت و ل دەڤ خودێ هاتیت]. ﴿١٥٨﴾ و موشركان د ناڤبەرا خودێ و ملیاكەتاندا مرۆڤانی یا دانابی [دبێژن: حاشا خودێ تێكەلیا د گەل ئەجنەیان كری، ملیاكەت یێت ژێ چێ بووین]، و ملیاكەت ب خۆ دزانن ئەوێت ئەڤ گۆتنە كرین، دێ د جەهنەمێدا ئێنە بەرهەڤكرن. ﴿١٥٩﴾ و پاك و پاقژی بۆ خودایی، ژ وی سالۆخەتێ ئەو ب بالڤە لێ ددن. ﴿١٦٠﴾ بەلێ بەندەیێت مە یێت زێگرتی دبەرینە، ژ بالڤەلێدانا ڤی سالۆخەتی ب بال خودێڤە. ﴿١٦١﴾ ڤێجا ب ڕاستی هوین، و د گەل وان ئەوێت هوین دپەرێسن. ﴿١٦٢﴾ هوین نەشێن كەسێ د سەردا ببەن [و ژ ڕێكا خودێ دەربێخن]. ﴿١٦٣﴾ ئەو تەبیت، یێ هێژایی دۆژەهێ. ﴿١٦٤﴾ [ملیاكەت دبێژن]: هەر ئێك ژ مە جهەكێ دیاركری [د زانین و پەرستنێدا] یێ هەی [نەشێت ژێ دەركەڤیت، و بدەتە سەر]. ﴿١٦٥﴾ و ئەم بۆ ب جهكرنا ئەمرێ خودێ، ب ڕیز یێت ڕاوەستاینە. ﴿١٦٦﴾ و ئەم خودێ، ژ كێماسیان و تشتێ نەهێژایی وی، پاقژ دكەین. ﴿١٦٧﴾ هەرچەندە [موشركان بەری هاتنا پێغەمبەری و بەری هاتەخوارا قورئانێ] دگۆتن: ﴿١٦٨﴾ ئەگەر مە كتێبەك ژ كتێبێت پێشییان [وەكی تەوراتێ و ئنجیلێ]، هەبایە [ئانكو بۆ مە هاتبایە]. ﴿١٦٩﴾ ئەم دا بینە بەندەیێت خودێ، یێت خوری و زێگرتی. ﴿١٧٠﴾ ڤێجا [وەختێ كتێب بۆ وان هاتی] باوەری پێ نەئینان، و دێ زانن دوماهیا گاوریا وان دێ بیتە چ. ﴿١٧١﴾ ب سویند پەیمانا مە بۆ بەندەیێت مە، یێت پێغەمبەر، بۆری بوو [هات بوو]. ﴿١٧٢﴾ كو ب ڕاستی ئەو دێ سەركەڤن، و هاریكاریا وان دێ ئێتەكرن. ﴿١٧٣﴾ و لەشكەرێ مە و كۆما مە، هەر ئەو دێ سەركەڤن. ﴿١٧٤﴾ ڤێجا وان بهێلە، و بەرێ خۆ ژ وان وەرگێرە هەتا دەمەكێ دی [هەتا ئەم ئەمرێ تە ب شەڕی دكەین، د گەل وان]. ﴿١٧٥﴾ و [وەختێ ئەو دەم دئێت] بەرێ خۆ بدێ، كا دێ چ ب سەرێ وان ئێت [ژ كوشتن و ئێخسیركرنێ، ڕۆژا بەدرێ] ئەو ب خۆ ژی دێ بینن. ﴿١٧٦﴾ ئەرێ ئەو لەزێ ل هاتنا ئیزایا مە دكەن؟. ﴿١٧٧﴾ ڤێجا ئەگەر ئیزایا مە [ئەوا ئەو لەزێ لێ دكەن] ئەو گرتن، ڤێجا نەخۆشیا سپێدەهیا وان، ئەوێت هاتینە ئاگەهداركرن و پێڤە نەچۆیین. ﴿١٧٨﴾ ڤێجا تو بەرێ خۆ ژ وان وەرگێرە و وان بهێلە هەتا دەمەكێ دی. ﴿١٧٩﴾ و بەرێ خۆ بدێ [كا دێ چ ب سەرێ وان ئێت]، و ئەو ب خۆ ژی دێ بینن. ﴿١٨٠﴾ پاك و پاقژی بۆ خودایێ تە، خودانێ هێز و شیان و دەستهەلاتداریێ، ژ وی سالۆخەتێ ئەو ب بال خودێڤە لێ ددن. ﴿١٨١﴾ و سلاڤ و ئێمنایی ل پێغەمبەران بن. ﴿١٨٢﴾ و هەمی سوپاسی و پەسن بۆ خودایێ جیهانان.

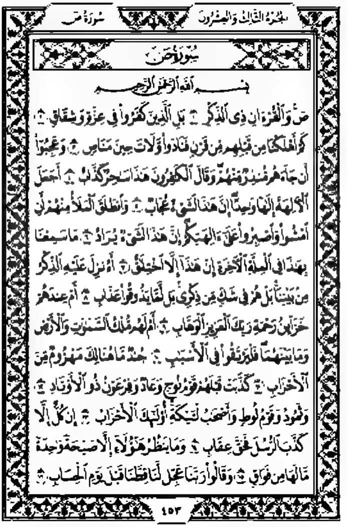
الجزء الثالث والعشرون سورة ص

سُورَةُ صٓ

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

صٓۚ وَٱلۡقُرۡءَانِ ذِي ٱلذِّكۡرِ ١ بَلِ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ فِي عِزَّةٖ وَشِقَاقٖ ٢
كَمۡ أَهۡلَكۡنَا مِن قَبۡلِهِم مِّن قَرۡنٖ فَنَادَواْ وَّلَاتَ حِينَ مَنَاصٖ ٣ وَعَجِبُوٓاْ
أَن جَآءَهُم مُّنذِرٞ مِّنۡهُمۡۖ وَقَالَ ٱلۡكَٰفِرُونَ هَٰذَا سَٰحِرٞ كَذَّابٌ ٤ أَجَعَلَ
ٱلۡأٓلِهَةَ إِلَٰهٗا وَٰحِدًاۖ إِنَّ هَٰذَا لَشَيۡءٌ عُجَابٞ ٥ وَٱنطَلَقَ ٱلۡمَلَأُ مِنۡهُمۡ أَنِ
ٱمۡشُواْ وَٱصۡبِرُواْ عَلَىٰٓ ءَالِهَتِكُمۡۖ إِنَّ هَٰذَا لَشَيۡءٞ يُرَادُ ٦ مَا سَمِعۡنَا
بِهَٰذَا فِي ٱلۡمِلَّةِ ٱلۡأٓخِرَةِ إِنۡ هَٰذَآ إِلَّا ٱخۡتِلَٰقٌ ٧ أَءُنزِلَ عَلَيۡهِ ٱلذِّكۡرُ
مِنۢ بَيۡنِنَاۚ بَلۡ هُمۡ فِي شَكّٖ مِّن ذِكۡرِيۚ بَل لَّمَّا يَذُوقُواْ عَذَابِ ٨ أَمۡ عِندَهُمۡ
خَزَآئِنُ رَحۡمَةِ رَبِّكَ ٱلۡعَزِيزِ ٱلۡوَهَّابِ ٩ أَمۡ لَهُم مُّلۡكُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِ
وَمَا بَيۡنَهُمَاۖ فَلۡيَرۡتَقُواْ فِي ٱلۡأَسۡبَٰبِ ١٠ جُندٞ مَّا هُنَالِكَ مَهۡزُومٞ مِّنَ
ٱلۡأَحۡزَابِ ١١ كَذَّبَتۡ قَبۡلَهُمۡ قَوۡمُ نُوحٖ وَعَادٞ وَفِرۡعَوۡنُ ذُو ٱلۡأَوۡتَادِ ١٢
وَثَمُودُ وَقَوۡمُ لُوطٖ وَأَصۡحَٰبُ لۡـَٔيۡكَةِۚ أُوْلَٰٓئِكَ ٱلۡأَحۡزَابُ ١٣ إِن كُلٌّ إِلَّا
كَذَّبَ ٱلرُّسُلَ فَحَقَّ عِقَابِ ١٤ وَمَا يَنظُرُ هَٰٓؤُلَآءِ إِلَّا صَيۡحَةٗ وَٰحِدَةٗ
مَّا لَهَا مِن فَوَاقٖ ١٥ وَقَالُواْ رَبَّنَا عَجِّل لَّنَا قِطَّنَا قَبۡلَ يَوۡمِ ٱلۡحِسَابِ ١٦

٤٥٣

سۆرەتا صاد

ل مەکەهێ هاتیە خوارێ (٨٨) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحیم

﴿١﴾ هۆسا دئێتە خواندن (صاد) [ل دۆر ڕاڤەکرنا ڤان ڕەنگە تیپان بزڤڕە دەستپێکا سۆرەتا بەقەرە]، و سویند ب قورئانا خودان قەدر و شیرەت، و ئەوا هەمی تشتێت بەندە بۆ هەوجە ژ کاروبارێت دینی، تێدا. ﴿٢﴾ [و گومان ب تێکچاری تێدا نینە، و باوەری نەئینانا موشرکان ب قورئانێ، نە ژ بەر هندێیە کو ئەو تێدا یێت ب شکن] بەلێ ئەوێت گاور بوویین، یێت د خۆمەزنکرن و ژێکڤەبوونێدا.

﴿٣﴾ مە گەلەک ملەت بەری وان یێت د هیلاک برین و ب بەرئیزا ئێخستین [ڤێجا وەختێ ئیزا ب سەر واندا هاتی] کرنە هەوار، بەلێ وەختێ ڕزگاربوونێ نەمابوو.

﴿٤﴾ و حێبەتی بوون دەمێ کو پێغەمبەرەک، ژ وان ب خۆ بۆ وان هاتی، و گاوران گۆت: ئەڤە سێربەندەکێ زێدە درەوکەرە. ﴿٥﴾ ئەرێ هەمی پەرستی کرنە ئێک پەرستی؟ ب ڕاستی ئەڤە تشتەکێ زێدە عەجێبە. ﴿٦﴾ و گرەگر و کەنکەنەیێت وان دەرکەڤتن، و گۆتن: ل سەر یا خۆ بن [و نەچنە د دینێ ویدا]، و خۆ ل سەر پەرستنا پەرستیێت خۆ ڕاگرن، ئەڤە [تشتەکێ مەزنە]، موحەممەدی ژ مە دڤێت.

﴿٧﴾ مە ئەڤە [ئانکو تەوحید] د دینێ دویماهیکێدا [کو مەسیحیەتە] نەبهیستیە، ب ڕاستی ئەڤە تشتەکە وی ژ دەڤ خۆ یێ دەرێخستی. ﴿٨﴾ ئەرێ ژ ناڤ مە هەمیان، قورئان بۆ وی ب تنێ هات؟ [ما ژ بلی وی کەس نەبوو، ژ مە ڤان گرەگر و ماقویلان، قورئان بۆ بێت] نەخێر، نە ژ زانین، باوەریێ ب قورئانێ نائینن بەلێ لێ ب شکن (د دودلن)، ب ڕاستی هێژ وان تام نەکریە ئیزایا من [لەوا وەدبێژن، و باوەریێ پێ نائینن]. ﴿٩﴾ یان ژی گەنجخانەیێت دلۆڤانیا خودایێ تە، یێ سەردەست و کەرەم بەخش، ل دەڤ وانن [دا ئەو ب کەیفا خۆ بدەنە وی یێ وان بڤێت، و ژ وی ڤەگرن یێ وان نەڤێت، و گرەگرێت خۆ هەلبژێرن کو قورئان بۆ وان بێت، و موحەممەدی ب سەرڤە نەبینن].

﴿١٠﴾ یان ژی خودانیا ئەرد و ئەسمانان و هندی د ناڤبەرا واندا، یا وانە؟ [ڤێجا ئەگەر وەسا بیت] بلا ل وان ڕێکان سەربکەڤن ئەوێت وان بگەهیننە ئەسمانان [و وەحیێ بۆ وی بینە خوارێ یێ وان بڤێت]. ﴿١١﴾ ئاخر [خۆدانێت ڤان گۆتنان] ئەو لەشکەرەکە بۆ دژمناییا پێغەمبەری یێ ڤێککەڤتی، و هەر دێ شکێت [و ئەڤ ڕۆژا بەدرێ جهات قورەیشی ڕەڤین و شەکستن]. ﴿١٢﴾ بەری وان ملەتێ نووحی و عاد و فیرعەونێ خودان لەشکەر [لەشکەرێ ب زەند و باسک و ب هێز]، پێغەمبەرێت خۆ درەوین دانان. ﴿١٣﴾ و ملەتێ (سەموود) و ملەتێ (لووط) پێغەمبەر ژی، و خەلکێ جهێت تژی داروبار و داروبار تێکڕا [ملەتێ شوعەیبی]، پێغەمبەرێت خۆ درەوین دانان، و ئەڤە بوون یێت ب هێز [خودێ هەمی د هیلاک برن]. ﴿١٤﴾ کەس ژ وان نەبوو پێغەمبەرێ خۆ درەوین نەدانایی، ڤێجا ئیزایا من ل سەر وان فەر بوو [ئانکو ل سەر وان واجب بوو]. ﴿١٥﴾ ئەڤە [مەخسەد گاورێت مەکەهێ و یێت وەکی وان] ئەڤا خۆ ل چو نەگرتیە ژ بهێکرنەکێ پێڤەتر نەبیت، کو تەمەتی وەختێ د ناڤبەرا دو چڕێت دۆتنا حێشترێ ژی، خۆ ناگریت.

﴿١٦﴾ [ژ لەکەڤە] دگۆتن: خودێوۆ لەزێ بۆ مە ل بارا مە بکە [ژ وێ ئیزایا کو دێ دەیە مە]، بەری ڕۆژا قیامەتێ.

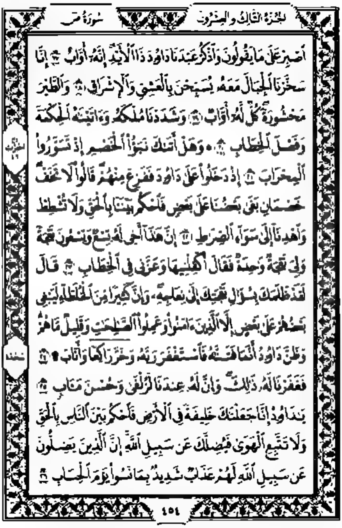

الجزء الثالث والعشرون
سورة ص

اصْبِرْ عَلَىٰ مَا يَقُولُونَ وَاذْكُرْ عَبْدَنَا دَاوُودَ ذَا الْأَيْدِ ۖ إِنَّهُ أَوَّابٌ ﴿١٧﴾ إِنَّا
سَخَّرْنَا الْجِبَالَ مَعَهُ يُسَبِّحْنَ بِالْعَشِيِّ وَالْإِشْرَاقِ ﴿١٨﴾ وَالطَّيْرَ
مَحْشُورَةً ۖ كُلٌّ لَهُ أَوَّابٌ ﴿١٩﴾ وَشَدَدْنَا مُلْكَهُ وَآتَيْنَاهُ الْحِكْمَةَ
وَفَصْلَ الْخِطَابِ ﴿٢٠﴾ ۞ وَهَلْ أَتَاكَ نَبَأُ الْخَصْمِ إِذْ تَسَوَّرُوا
الْمِحْرَابَ ﴿٢١﴾ إِذْ دَخَلُوا عَلَىٰ دَاوُودَ فَفَزِعَ مِنْهُمْ ۖ قَالُوا لَا تَخَفْ ۖ
خَصْمَانِ بَغَىٰ بَعْضُنَا عَلَىٰ بَعْضٍ فَاحْكُمْ بَيْنَنَا بِالْحَقِّ وَلَا تُشْطِطْ
وَاهْدِنَا إِلَىٰ سَوَاءِ الصِّرَاطِ ﴿٢٢﴾ إِنَّ هَٰذَا أَخِي لَهُ تِسْعٌ وَتِسْعُونَ نَعْجَةً
وَلِيَ نَعْجَةٌ وَاحِدَةٌ فَقَالَ أَكْفِلْنِيهَا وَعَزَّنِي فِي الْخِطَابِ ﴿٢٣﴾ قَالَ
لَقَدْ ظَلَمَكَ بِسُؤَالِ نَعْجَتِكَ إِلَىٰ نِعَاجِهِ ۖ وَإِنَّ كَثِيرًا مِنَ الْخُلَطَاءِ لَيَبْغِي
بَعْضُهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَقَلِيلٌ مَا هُمْ ۗ
وَظَنَّ دَاوُودُ أَنَّمَا فَتَنَّاهُ فَاسْتَغْفَرَ رَبَّهُ وَخَرَّ رَاكِعًا وَأَنَابَ ۩ ﴿٢٤﴾
فَغَفَرْنَا لَهُ ذَٰلِكَ ۖ وَإِنَّ لَهُ عِنْدَنَا لَزُلْفَىٰ وَحُسْنَ مَآبٍ ﴿٢٥﴾
يَا دَاوُودُ إِنَّا جَعَلْنَاكَ خَلِيفَةً فِي الْأَرْضِ فَاحْكُمْ بَيْنَ النَّاسِ بِالْحَقِّ
وَلَا تَتَّبِعِ الْهَوَىٰ فَيُضِلَّكَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ ۚ إِنَّ الَّذِينَ يَضِلُّونَ
عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ بِمَا نَسُوا يَوْمَ الْحِسَابِ ﴿٢٦﴾

٤٥٤

﴿١٧﴾ [هەی موحەممەد] سەبرێ خۆ ل سەر گۆتنا ئەو دکەن بکێشە، و بەندەیێ مە داوودێ ب هێز بینە بیرا خۆ، ب ڕاستی ئەو [د هەمی کاروبارێت خۆدا] زێدە ل خودێ دزڤڕی. ﴿١٨﴾ مە چیا بۆ وی سەرنەرم کربوون، د گەل داوودی ئێڤار و سپێدەیان، خودێ ژ کێماسییان پاقژ بکەن. ﴿١٩﴾ و بالەفر ژی مە بۆ سەرنەرم کربوون، کو ژ هەمی ڕەخانڤە کۆم دبوون، هەمییان تەسبیح لێ ڤەدگێڕا. ﴿٢٠﴾ و مە دەستهەلاتداریا وی ب هێز و موکوم کربوو، و مە پێغەمبەراتی و تێگەهشتنا ژێکڤەکرن و پێکئینانا هەڤڕکان، دابوویێ. ﴿٢١﴾ ئەرێ بەحسێ هەردو هەڤڕك و شکیاتکەران، بۆ تە [هەی موحەممەد] نەهاتییە کرن، وەختێ ب سەر دیوارێ میحرابێ کەڤتین و هاتینە دەڤ داوودی. ﴿٢٢﴾ وەختێ هەردو چۆینە دەڤ داوود، ئینا ژ وان ڤەجنقی و ترسیا، گۆتن: ژ مە نەترسە، ئەم دو هەڤڕکین ئێك ژ مە غەدر و نەهەقیا ل یێ دی کری، ڤێجا ب هەقییێ حوکمی د ناڤبەرا مەدا بکە، و ژ هەقییێ دەرنەکەڤە، و بەرێ مە بدە ڕێکا ڕاست و هەقییێ. ﴿٢٣﴾ [ئێك ژ وان گۆت]: ئەڤە برایێ من نوت و نەهـ میە یێت هەین، و من میهەك ب تنێ یا هەی، و دبێژیتە من وێ ژی بدە من، و ب ئاخفتنێ ژی دشێتە من. ﴿٢٤﴾ [داوودی] گۆت: ب سویند وی ب داخوازا خۆ ڤێ، کو میها تە بکەتە د ناڤ میهێت خۆدا، غەدرا ل تە کری، و ب ڕاستی گەلەك هەڤپشك [شریك] غەدرێ ل ئێکدو دکەن، ژ بلی وان یێت باوەری ئینایین و کار و کریارێت قەنج کرین، و ئەڤە ژی دکێمن، و داوودی زانی مە ئەو [ب ڤێ دوزێ] جەرباند، ئینا داخوازا لێبۆرینێ ژ خودایێ خۆ کر، و کەڤت و چۆ سوجدەیێ و ل خۆ زڤڕی و تۆبەکر. ﴿٢٥﴾ ڤێجا مە ژی ئەو [گونەها وی] بۆ ژێبر و ئەم لێ بۆرین، و ب ڕاستی وی جهێ خۆ، و ڤەگەڕیانەکا باش، ل دەڤ مە هەیە [کو بەحەشتە]. ﴿٢٦﴾ هەی داوود مە تو کرییە جهگر د ئەردیدا، ڤێجا حوکمی ب هەقییێ د ناڤبەرا خەلکیدا بکە، و ب دویڤ دلخوازییێ نەکەڤە، ئەو دێ تە ژ ڕێکا خودێ دەرئێخیت، ب ڕاستی ئەوێت ژ ڕێکا خودێ دەردکەڤن، ئیزایەکا ب ژان و دژوار بۆ وان یا هەی، ژ بەر ژ بیرکرنا وان بۆ ڕۆژا قیامەتێ و حسابێ.

وَمَا خَلَقْنَا ٱلسَّمَآءَ وَٱلْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا بَٰطِلًاۚ ذَٰلِكَ ظَنُّ ٱلَّذِينَ
كَفَرُواْۚ فَوَيْلٞ لِّلَّذِينَ كَفَرُواْ مِنَ ٱلنَّارِ ﴿٢٧﴾ أَمْ نَجْعَلُ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ
ٱلصَّٰلِحَٰتِ كَٱلْمُفْسِدِينَ فِي ٱلْأَرْضِ أَمْ نَجْعَلُ ٱلْمُتَّقِينَ كَٱلْفُجَّارِ ﴿٢٨﴾
كِتَٰبٌ أَنزَلْنَٰهُ إِلَيْكَ مُبَٰرَكٞ لِّيَدَّبَّرُوٓاْ ءَايَٰتِهِۦ وَلِيَتَذَكَّرَ أُوْلُواْ
ٱلْأَلْبَٰبِ ﴿٢٩﴾ وَوَهَبْنَا لِدَاوُۥدَ سُلَيْمَٰنَۚ نِعْمَ ٱلْعَبْدُ إِنَّهُۥٓ أَوَّابٌ ﴿٣٠﴾
إِذْ عُرِضَ عَلَيْهِ بِٱلْعَشِيِّ ٱلصَّٰفِنَٰتُ ٱلْجِيَادُ ﴿٣١﴾ فَقَالَ إِنِّيٓ أَحْبَبْتُ
حُبَّ ٱلْخَيْرِ عَن ذِكْرِ رَبِّي حَتَّىٰ تَوَارَتْ بِٱلْحِجَابِ ﴿٣٢﴾ رُدُّوهَا عَلَيَّۖ
فَطَفِقَ مَسْحَۢا بِٱلسُّوقِ وَٱلْأَعْنَاقِ ﴿٣٣﴾ وَلَقَدْ فَتَنَّا سُلَيْمَٰنَ
وَأَلْقَيْنَا عَلَىٰ كُرْسِيِّهِۦ جَسَدٗا ثُمَّ أَنَابَ ﴿٣٤﴾ قَالَ رَبِّ ٱغْفِرْ لِي وَهَبْ
لِي مُلْكٗا لَّا يَنۢبَغِي لِأَحَدٖ مِّنۢ بَعْدِيٓۖ إِنَّكَ أَنتَ ٱلْوَهَّابُ ﴿٣٥﴾
فَسَخَّرْنَا لَهُ ٱلرِّيحَ تَجْرِي بِأَمْرِهِۦ رُخَآءً حَيْثُ أَصَابَ ﴿٣٦﴾ وَٱلشَّيَٰطِينَ
كُلَّ بَنَّآءٖ وَغَوَّاصٖ ﴿٣٧﴾ وَءَاخَرِينَ مُقَرَّنِينَ فِي ٱلْأَصْفَادِ ﴿٣٨﴾ هَٰذَا
عَطَآؤُنَا فَٱمْنُنْ أَوْ أَمْسِكْ بِغَيْرِ حِسَابٖ ﴿٣٩﴾ وَإِنَّ لَهُۥ عِندَنَا لَزُلْفَىٰ وَحُسْنَ
مَـَٔابٖ ﴿٤٠﴾ وَٱذْكُرْ عَبْدَنَآ أَيُّوبَ إِذْ نَادَىٰ رَبَّهُۥٓ أَنِّي مَسَّنِيَ ٱلشَّيْطَٰنُ
بِنُصْبٖ وَعَذَابٍ ﴿٤١﴾ ٱرْكُضْ بِرِجْلِكَۖ هَٰذَا مُغْتَسَلُۢ بَارِدٞ وَشَرَابٞ ﴿٤٢﴾

﴿٢٧﴾ و مە ئەرد و ئەسمان و هندی د ناڤبەرا واندا
ژ قەستا نەدایینە، پێت باوەری نەئینایین ڤێ هزرێ
دکەن [ل وێ هزرێنە ژ قەستا پێت هاتینە چێکرن،
و قیامەت و حساب نینن]، ڤێجا ئیزا و نەخوشیا
ئاگری بو وان بیت ئەوێت باوەری نەئینایین.
﴿٢٨﴾ ئەرێ ما ئەم دێ ئەوێت باوەری ئینایین و
کار و کریارێت ڕاست و دورست کرین، و ئەوێت
خرابیێ د ئەردیدا دکەن، دێ ئینینە ڕیزەکێ، یان ژی
ئەم دێ خودێترس و تەڤواداران و گونەهکاران ئینینە
ڕیزەکێ [ئانکو ئەگەر ڕوژا قیامەتێ و حساب نەبیت،
ئەڤە وەکی ئێك لێهاتن، و ئەڤە نەیا بەرئاقلە]؟.
﴿٢٩﴾ ئەڤە کتێبەکا پیرۆزە [مەخسەد پێ قورئانە]، مە
بو تە ئینایییە خوارێ، دا هزرێت خو د ئایەتێت ویدا
بکەن [و تێ بگەهن و کار پێ بکەن]، و دا خودان
عەقل بو خو پێڤە بچن، و شیرەتان ژێ وەرگرن.
﴿٣٠﴾ و مە سولەیمان دا داوودی و ئەو چ خوش بەندە
بوو، و ئەو زێدە یێ توبەدار بوو. ﴿٣١﴾ وەختێ ئێڤاری
هەسپێت کەحێل نیشادایین. ﴿٣٢﴾ و سولەیمانی گوت:
ب ڕاستی من ڤیانا هەسپان یا ب سەر زکرێ خودێ ئێخستی، [ژ بەر زێدە ڤیانا وی بو جیهادێ] و ئەو
ما ب هەسپانڤە هەتا ڕوژ ئاڤابوویی، و نڤێژا ئێڤاری ژێ چوویی. ﴿٣٣﴾ [پشتی دیتی نڤێژا ئێڤاری ژێ چو ژ
بەر هەسپان] گوت: کا وان هەسپان بو من بزڤڕینەڤە، و دەست ئاڤێتێ ل پێ و ستوییێت وان دا و ڤەکوشتن.
﴿٣٤﴾ و ب سویند مە سولەیمان جەڕباند، و مە لەشەك دانابوو سەر تەختێ وی، پاشی توبەکر و ل خودایێ
خو زڤڕی. ﴿٣٥﴾ گوت: خودێیو گونەهێت من ژێ ببە و ل من نەگرە، و ملك و مالداریەکا وەسا بدە
من بو کەسێ پشتی من چێ نەبیت، ب ڕاستی تو زێدە کەرەمبەخشی. ﴿٣٦﴾ و مە با (هەوا) بن ئەمری
سولەیمانی کربوو، هێدی و ل دویڤ فەرمانا وی، دچو وی جهی یێ وی دڤیا. ﴿٣٧﴾ و مە هەمی ئەجنەییێت
هوستا [وان ئاڤاهیان بو ئاڤا بکەن یێت وی بڤێن]، و خونقوڕکەرێت ئاڤان ژی [کو دوڕ و مەرجانان بو ژ بنێ
دەریایان بینە دەرێ]، بن ئەمری وی کربوون. ﴿٣٨﴾ و هندەکێت دی ژی مە بن ئەمری وی کربوون، د قەید
و زنجیراندا د گرێدایی بوون [ئەو ژی عفریتێت شەیتانان بوون]. ﴿٣٩﴾ ئەڤە خەلات و دانا مەیە، ڤێجا تە
دڤێت ژێ بدە یان ڤەگرە و نەدە، چو ل سەر تە نینە. ﴿٤٠﴾ و ب ڕاستی وی جهەکێ ب قەدر د دنیاییدا یێ
ل دەڤ مە هەی، و زڤڕینەکا باش د ئاخرەتێدا یا ب بال مەڤە هەی. ﴿٤١﴾ و بەحسێ بەندەیێ مە، ئەیووب
پێغەمبەر، بکە، وەختێ گازی خودایێ خو کری: خودایێ من، ب ڕاستی شەیتانی ئەز یێ بەرهنگاری
زەحمەتی و ئێزایێ کریم. ﴿٤٢﴾ [مە گوتێ] پێ خو ل ئەردی بدە [دا کانی بو تە ل ئەردی بزێن]، ئەڤە ئاڤەکا
سارە بو شویشتنێ و ڤەخوارنێیە [خودێ دو کانی بو هەلاڤێتن، ئێکێ خو پێ شویشت لەشێ وی هەمی
ساخلەم بوو، و یا دی ژێ ڤەخوار هناڤێت وی هەمی پێ ساخ بوون].

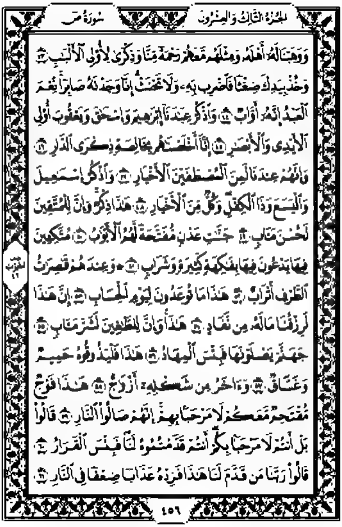

الجزء الثالث والعشرون سورة ص

وَوَهَبْنَا لَهُۥٓ أَهْلَهُۥ وَمِثْلَهُم مَّعَهُمْ رَحْمَةً مِّنَّا وَذِكْرَىٰ لِأُو۟لِى ٱلْأَلْبَٰبِ ﴿٤٣﴾
وَخُذْ بِيَدِكَ ضِغْثًا فَٱضْرِب بِّهِۦ وَلَا تَحْنَثْ ۗ إِنَّا وَجَدْنَٰهُ صَابِرًا ۚ نِّعْمَ
ٱلْعَبْدُ ۖ إِنَّهُۥٓ أَوَّابٌ ﴿٤٤﴾ وَٱذْكُرْ عِبَٰدَنَآ إِبْرَٰهِيمَ وَإِسْحَٰقَ وَيَعْقُوبَ أُو۟لِى
ٱلْأَيْدِى وَٱلْأَبْصَٰرِ ﴿٤٥﴾ إِنَّآ أَخْلَصْنَٰهُم بِخَالِصَةٍ ذِكْرَى ٱلدَّارِ ﴿٤٦﴾
وَإِنَّهُمْ عِندَنَا لَمِنَ ٱلْمُصْطَفَيْنَ ٱلْأَخْيَارِ ﴿٤٧﴾ وَٱذْكُرْ إِسْمَٰعِيلَ
وَٱلْيَسَعَ وَذَا ٱلْكِفْلِ ۖ وَكُلٌّ مِّنَ ٱلْأَخْيَارِ ﴿٤٨﴾ هَٰذَا ذِكْرٌ ۚ وَإِنَّ لِلْمُتَّقِينَ
لَحُسْنَ مَـَٔابٍ ﴿٤٩﴾ جَنَّٰتِ عَدْنٍ مُّفَتَّحَةً لَّهُمُ ٱلْأَبْوَٰبُ ﴿٥٠﴾ مُتَّكِـِٔينَ
فِيهَا يَدْعُونَ فِيهَا بِفَٰكِهَةٍ كَثِيرَةٍ وَشَرَابٍ ﴿٥١﴾ ۞ وَعِندَهُمْ قَٰصِرَٰتُ
ٱلطَّرْفِ أَتْرَابٌ ﴿٥٢﴾ هَٰذَا مَا تُوعَدُونَ لِيَوْمِ ٱلْحِسَابِ ﴿٥٣﴾ إِنَّ هَٰذَا
لَرِزْقُنَا مَا لَهُۥ مِن نَّفَادٍ ﴿٥٤﴾ هَٰذَا ۚ وَإِنَّ لِلطَّٰغِينَ لَشَرَّ مَـَٔابٍ ﴿٥٥﴾
جَهَنَّمَ يَصْلَوْنَهَا فَبِئْسَ ٱلْمِهَادُ ﴿٥٦﴾ هَٰذَا فَلْيَذُوقُوهُ حَمِيمٌ
وَغَسَّاقٌ ﴿٥٧﴾ وَءَاخَرُ مِن شَكْلِهِۦٓ أَزْوَٰجٌ ﴿٥٨﴾ هَٰذَا فَوْجٌ
مُّقْتَحِمٌ مَّعَكُمْ ۖ لَا مَرْحَبًۢا بِهِمْ ۚ إِنَّهُمْ صَالُوا۟ ٱلنَّارِ ﴿٥٩﴾ قَالُوا۟
بَلْ أَنتُمْ لَا مَرْحَبًۢا بِكُمْ ۖ أَنتُمْ قَدَّمْتُمُوهُ لَنَا ۖ فَبِئْسَ ٱلْقَرَارُ ﴿٦٠﴾
قَالُوا۟ رَبَّنَا مَن قَدَّمَ لَنَا هَٰذَا فَزِدْهُ عَذَابًا ضِعْفًا فِى ٱلنَّارِ ﴿٦١﴾

الحزب ٤٦

٤٥٦

﴿٤٣﴾ و مە ژ دلۆڤانیا خۆ مالا وی زڤڕاند، و هندی دی ژی دگەل.. دا خودان عەقل بۆ خۆ پێڤە بچن [و بزانن ئەوێ سەبرێ ل سەر نەخۆشیێ بکێشیت، خودێ دێ خەلات کەت، چ ل دنیایێ و چ ل ئاخرەتێ]. ﴿٤٤﴾ و [مە گۆتە ئەیووب پێغەمبەر] ئەفتەکا دارکان د دەستێ خۆ بگرە، و ل ژنا خۆ بدە، و سویندا خۆ ب جهـ بینە و نەشکێنە [ژ بەر ئەگەرەکێ سویند خواربوو، ئەگەر ب سەر خۆڤە هات ئەو سەد قامچیان ل ژنا خۆ بدەت، ئینا خودێ ب ڤی ڕەنگی سویندا وی بۆ ب جهـ ئینا]، ب ڕاستی مە دیت ئەو [ل سەر وێ بەلایا مە دایێ] یێ سەبرکێش و پێفرەهە، چ خۆش بەندەیە، ب ڕاستی ئەو ب ڕێکا تۆبەیێ زێدە ل خودێ دزڤڕی. ﴿٤٥﴾ و بەحسێ بەندەیێت مە ئیبراهیم و ئیسحاق و یەعقووبی بکە، ئەوێت ب هێز د پەرستنێدا، و شارەزا د دینیدا. ﴿٤٦﴾ ب ڕاستی مە ئەو بۆ خۆ یێت ژێگرتین، ژ بەر سالۆخەتەکی کو بەردەوام د هزرا ئاخرەتێدا بوون. ﴿٤٧﴾ و ب ڕاستی ئەو ل دەڤ مە ژ هەلبژارتییێت باشانن. ﴿٤٨﴾ و بەحسێ ئیسماعیل و ئەلیەسەع و (ژا الكفل) بکە، ئەو هەمی ژ باشان بوون. ﴿٤٩﴾ ئەڤە [ڤەگێڕانا سەرجەتا پێغەمبەرێت بۆری] سەربلندییە بۆ وان، و پارێزکاران دویماهیکەکا باش، یا هەی. ﴿٥٠﴾ کو بەحەشتێت ئاکنجیبوونێنە، و دەرگەهـ بۆ وان ل ئاڤن [ئانکو باش دڤەکرینە]. ﴿٥١﴾ ئەو یێت پالدایینە تێدا، گەلەك فێقی و گەلەك ڤەخوارنێ تێدا دخوازن. ﴿٥٢﴾ و پەری یێت چاڤێت وان بەس ل زەلامێت وان ب تنێ، و یێت تێك دەست و تێك ژی (عەمر) یێت هەین. ﴿٥٣﴾ ئەڤە ئەو خەلاتە یێ بۆ ڕۆژا حسابێ، پەیمان بۆ هەوە پێ هاتییەدان. ﴿٥٤﴾ ب ڕاستی ئەڤە ئەو ڕزقە، ئەو کەرەمە یا مە د گەل هەوە کری، چو ڤەبڕین و دویماهیك بۆ نینە. ﴿٥٥﴾ خەلاتێ پارێزکاران ئەڤەیە، و ب ڕاستی سەرداچۆییان پیسترین دویماهیك یا هەی. ﴿٥٦﴾ دۆژەهە دێ چنە تێدا و دێ تامکەنە گەرما وێ، و ئەو چ پیسە جهە. ﴿٥٧﴾ ئەڤە جزایێ وانە، ڤێجا بلا تامکەنێ، ئاڤەکا زێدە کەل و ب کێم و ئادافە. ﴿٥٨﴾ و هندەك ئیزایا دی ژی یا گەلەك ڕەنگ و وەکی ڤێ بۆ وان یا هەی. ﴿٥٩﴾ ئەڤە کۆمەکە [ژ خزمەتکارێت هەوە ئەوێت هەوە د دنیایێدا سەردابرین] د گەل هەوە دێ ئێنە د دۆژەهێدا، [سەرۆك و گرەگر دێ بێژن:] ب خێر نەئێن، ب ڕاستی ئەو دێ چنە د دۆژەهێدا، و دێ تامکەنە گەرما وێ. ﴿٦٠﴾ [دویڤکەفتی] دێ بێژن [دێ بێژنە سەرۆك و گرەگرێت خۆ]: هوین ب خێر نەئێن [هوین نەهێت خۆ ب سەر دەهێت مە دئێخن]، هەوە ئەڤە ب سەرێ مە ئینا ئەم ئێخستنە د دۆژەهێدا [هوین د دنیایێدا ل بەر مە دزڤڕین و دهاتن و دچۆن، و هەوە نەدهێلا ئەم ڕێکا ڕاست بگرین، و هەوە ل بەر مە بەرزە دکر]، ڤێجا ئەڤە پیسە بنەجهە [بۆ مە و بۆ هەوە]. ﴿٦١﴾ و گۆتن: خودێوۆ هەر کەسێ ئەڤە ئینایییە سەرێ مە، ڤێجا تو ئیزایا وی یا ئاگری دوقات بکە [ئیزایەك ژ بەر گاوریا وی، و ئیزایا دی ژ بەر سەردابرنا وی بۆ مە].

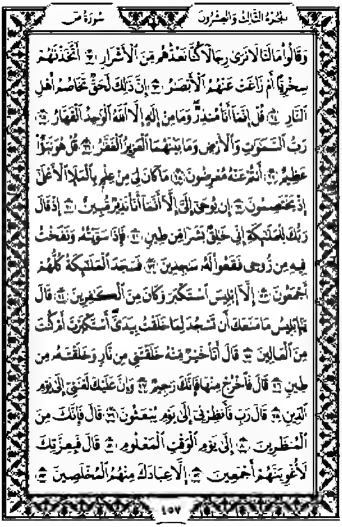

الجُزْءُ الثَّالِثُ وَالعِشْرُونَ
سُورَةُ صٓ

وَقَالُوا۟ مَا لَنَا لَا نَرَىٰ رِجَالًا كُنَّا نَعُدُّهُم مِّنَ ٱلْأَشْرَارِ ٦٢ أَتَّخَذْنَٰهُمْ
سِخْرِيًّا أَمْ زَاغَتْ عَنْهُمُ ٱلْأَبْصَٰرُ ٦٣ إِنَّ ذَٰلِكَ لَحَقٌّ تَخَاصُمُ أَهْلِ
ٱلنَّارِ ٦٤ قُلْ إِنَّمَآ أَنَا۠ مُنذِرٌ وَمَا مِنْ إِلَٰهٍ إِلَّا ٱللَّهُ ٱلْوَٰحِدُ ٱلْقَهَّارُ ٦٥
رَبُّ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا ٱلْعَزِيزُ ٱلْغَفَّٰرُ ٦٦ قُلْ هُوَ نَبَؤٌا۟
عَظِيمٌ ٦٧ أَنتُمْ عَنْهُ مُعْرِضُونَ ٦٨ مَا كَانَ لِىَ مِنْ عِلْمٍۭ بِٱلْمَلَإِ ٱلْأَعْلَىٰٓ
إِذْ يَخْتَصِمُونَ ٦٩ إِن يُوحَىٰٓ إِلَىَّ إِلَّآ أَنَّمَآ أَنَا۠ نَذِيرٌ مُّبِينٌ ٧٠ إِذْ قَالَ
رَبُّكَ لِلْمَلَٰٓئِكَةِ إِنِّى خَٰلِقٌۢ بَشَرًا مِّن طِينٍ ٧١ فَإِذَا سَوَّيْتُهُۥ وَنَفَخْتُ
فِيهِ مِن رُّوحِى فَقَعُوا۟ لَهُۥ سَٰجِدِينَ ٧٢ فَسَجَدَ ٱلْمَلَٰٓئِكَةُ كُلُّهُمْ
أَجْمَعُونَ ٧٣ إِلَّآ إِبْلِيسَ ٱسْتَكْبَرَ وَكَانَ مِنَ ٱلْكَٰفِرِينَ ٧٤ قَالَ
يَٰٓإِبْلِيسُ مَا مَنَعَكَ أَن تَسْجُدَ لِمَا خَلَقْتُ بِيَدَىَّ أَسْتَكْبَرْتَ أَمْ كُنتَ
مِنَ ٱلْعَالِينَ ٧٥ قَالَ أَنَا۠ خَيْرٌ مِّنْهُ خَلَقْتَنِى مِن نَّارٍ وَخَلَقْتَهُۥ مِن
طِينٍ ٧٦ قَالَ فَٱخْرُجْ مِنْهَا فَإِنَّكَ رَجِيمٌ ٧٧ وَإِنَّ عَلَيْكَ لَعْنَتِىٓ إِلَىٰ يَوْمِ
ٱلدِّينِ ٧٨ قَالَ رَبِّ فَأَنظِرْنِىٓ إِلَىٰ يَوْمِ يُبْعَثُونَ ٧٩ قَالَ فَإِنَّكَ مِنَ
ٱلْمُنظَرِينَ ٨٠ إِلَىٰ يَوْمِ ٱلْوَقْتِ ٱلْمَعْلُومِ ٨١ قَالَ فَبِعِزَّتِكَ
لَأُغْوِيَنَّهُمْ أَجْمَعِينَ ٨٢ إِلَّا عِبَادَكَ مِنْهُمُ ٱلْمُخْلَصِينَ ٨٣

﴿٦٢﴾ و [ئەو سەرۆك و کەنکەنە] دێ بێژنە ئێکدو مە خێرە، ئەم وان زەلامان نابینین ئەوێت مە [د دنیایێدا] ژ خرابان دهەژمارتن. ﴿٦٣﴾ ئەرێ ئەم د ترانەپێکرنا خۆدا د خەلەت بووین [و ئەو د بەحەشتێدانە] یان ژی [د دۆژەهێدانە و] ب بەرچاڤێت مە ناکەڤن؟. ﴿٦٤﴾ بێ گۆمان ئەڤە ڕاستیە [ب ڤی ڕەنگی مەزن و دویکەڤتی دێ مینە پێکڤە]، و ئەڤیە جڕەبڕا دۆژەهیان. ﴿٦٥﴾ [هەی موحەمەد] بێژە: ئەز بەس ئاگەهدارکەرم [هەوە ژ جزایێ خودێ، و ئیزایا وی دترسینم]، و چو پەرستییێت ڕاست و دورست، ژ بلی خودایێ تاك و تەنیا و خودان دەستهەلات ل سەر هەمی تشتان، نینن. ﴿٦٦﴾ خودانێ ئەرد و ئەسمانان و هندێ د ناڤبەرا واندا، خودایێ سەردەست و گونەهـ ژێبەر. ﴿٦٧﴾ بێژە ئەڤە [ئەوا من بۆ هەوە گۆتی کو ئەز پێغەمبەرم، و ئەز هەوە ژ ئیزایەکا مەزن دترسینم، و چو خودێ ژ بلی خودایی نینن] سالۆخەکا مەزنە [ڤێجا ب فەر وەرگرن، و ب سڤکی نەگرن]. ﴿٦٨﴾ هوین بەرێ خۆ ژێ وەردگێڕن؟!. ﴿٦٩﴾ من چو ژ ملیاکەتان نەدزانی [بەری وەحی بۆ من بێت] وەختێ وان جڕەبڕ [د ڕاستا حیکمەتا چێکرنا ئادەمیدا] دکر. ﴿٧٠﴾ و وەحی بۆ من نائێت ئەگەر ژ بەر هندێ نەبیت کو ئەز بەس ئاگەهدارکەرەکێ ئاشکەرامە [ژ بەر ئاگەهدارکرنا هەوە وەحی بۆ من دئێت]. ﴿٧١﴾ وەختێ خودایێ تە گۆتییە ملیاکەتان: ئەز دێ مرۆڤەکی ژ هەڕیێ چێ کەم. ﴿٧٢﴾ ڤێجا ئەگەر من دورست کر و من ڕوح و جان دا سەر، هوین هەمی بۆ هەڕنە سوجدەیێ. ﴿٧٣﴾ ڤێجا ملیاکەت هەمی بۆ چۆنە سوجدەیێ. ﴿٧٤﴾ ئبلیس تێ نەبیت خۆ مەزن دیت، و بوو ژ گاوران. ﴿٧٥﴾ [خودایی] گۆت: هەی ئبلیس، ئەو چ بوو نەهێلای تو سوجدەیێ بۆ وی بەی، یێ من ب دەستێت خۆ چێ کری، ئەرێ تە ڤێ گاڤێ خۆ مەزن دیت یان ژی تو ژ وانی یێت هەروهەر خۆ مەزن دانن؟. ﴿٧٦﴾ گۆت: ئەز ژ وی چێترم، تە ئەز یێ ژ ئاگری چێکریم، و تە ئەو یێ ژ هەڕیێ چێکری. ﴿٧٧﴾ [خودێ] گۆت: دێ ژ ناڤ کۆما ملیاکەتان یان ژ بەحەشتێ یان ژ ئەسمانی یان ژ ناڤ کەرەمێت من دەرکەڤە، و ب ڕاستی تو یێ ژڕباری ژ دلۆڤانییا خودێ. ﴿٧٨﴾ و تو یێ ژڕباری ژ دلۆڤانییا من، و لەعنەتێت من ل سەر تە بن هەتا ڕۆژا قیامەتێ. ﴿٧٩﴾ [شەیتانی] گۆت: خودێوۆ هەتا ڕۆژا قیامەتێ دەرفەتێ بدە من [و من نەمرینە]. ﴿٨٠﴾ [خودێ] گۆت: ب ڕاستی تو ژ دەستویرداییانی. ﴿٨١﴾ هەتا ڕۆژا وەختێ دیارکری [وەختێ پفکرنا بۆقا ئێکێ، و مرنا هەمییان]. ﴿٨٢﴾ [شەیتانی] گۆت: خودێوۆ ئەز ب مەزناتییا تە کەم، وان هەمییان [مەخسەد دویندەها ئادەمی] دێ د سەردا بەم. ﴿٨٣﴾ ژ بلی بەندەیێت تە، یێت هەلبژارتی و خۆسەر.

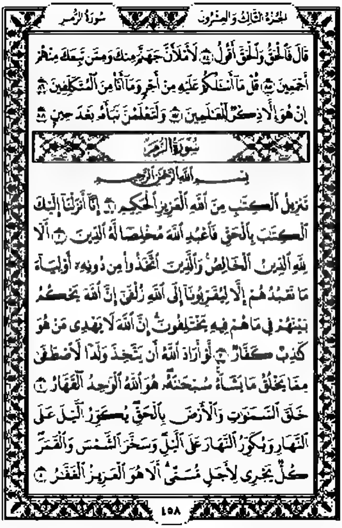

الجزء الثالث والعشرون سورة الزمر

قَالَ فَٱلۡحَقُّ وَٱلۡحَقَّ أَقُولُ ٨٤ لَأَمۡلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنكَ وَمِمَّن تَبِعَكَ مِنۡهُمۡ
أَجۡمَعِينَ ٨٥ قُلۡ مَآ أَسۡـَٔلُكُمۡ عَلَيۡهِ مِنۡ أَجۡرٖ وَمَآ أَنَا۠ مِنَ ٱلۡمُتَكَلِّفِينَ ٨٦
إِنۡ هُوَ إِلَّا ذِكۡرٞ لِّلۡعَٰلَمِينَ ٨٧ وَلَتَعۡلَمُنَّ نَبَأَهُۥ بَعۡدَ حِينِۢ ٨٨

سُورَةُ الزُّمَرِ

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

تَنزِيلُ ٱلۡكِتَٰبِ مِنَ ٱللَّهِ ٱلۡعَزِيزِ ٱلۡحَكِيمِ ١ إِنَّآ أَنزَلۡنَآ إِلَيۡكَ
ٱلۡكِتَٰبَ بِٱلۡحَقِّ فَٱعۡبُدِ ٱللَّهَ مُخۡلِصٗا لَّهُ ٱلدِّينَ ٢ أَلَا
لِلَّهِ ٱلدِّينُ ٱلۡخَالِصُۚ وَٱلَّذِينَ ٱتَّخَذُواْ مِن دُونِهِۦٓ أَوۡلِيَآءَ
مَا نَعۡبُدُهُمۡ إِلَّا لِيُقَرِّبُونَآ إِلَى ٱللَّهِ زُلۡفَىٰٓ إِنَّ ٱللَّهَ يَحۡكُمُ
بَيۡنَهُمۡ فِي مَا هُمۡ فِيهِ يَخۡتَلِفُونَۗ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يَهۡدِي مَنۡ هُوَ
كَٰذِبٞ كَفَّارٞ ٣ لَّوۡ أَرَادَ ٱللَّهُ أَن يَتَّخِذَ وَلَدٗا لَّٱصۡطَفَىٰ
مِمَّا يَخۡلُقُ مَا يَشَآءُۚ سُبۡحَٰنَهُۥۖ هُوَ ٱللَّهُ ٱلۡوَٰحِدُ ٱلۡقَهَّارُ ٤
خَلَقَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضَ بِٱلۡحَقِّۖ يُكَوِّرُ ٱلَّيۡلَ عَلَى
ٱلنَّهَارِ وَيُكَوِّرُ ٱلنَّهَارَ عَلَى ٱلَّيۡلِۖ وَسَخَّرَ ٱلشَّمۡسَ وَٱلۡقَمَرَۖ
كُلّٞ يَجۡرِي لِأَجَلٖ مُّسَمًّىۗ أَلَا هُوَ ٱلۡعَزِيزُ ٱلۡغَفَّٰرُ ٥

٤٥٨

﴿٨٤﴾ [خودێ] گۆت: ڕاستی سویندا منە، و ژ ڕاستیێ پێڤەتر ئەز نابێژم. ﴿٨٥﴾ ب ڕاستی ئەز دێ دۆژەهێ ژ هەوە هەمییان تژی کەم، ژ تە و هندی ب دویڤ تە دکەڤن. ﴿٨٦﴾ [هەی پێغەمبەر] بێژە: [بەرانبەری پێغەمبەراتیا خۆ] ئەز چو کرییان ژ هەوە ناخوازم، و ئەز نە ژ وانم یێت خۆ تشتەك ددانن، و ئەو ب خۆ ئەو نە [و هوین باش دزانن ئەگەر ئەز پێغەمبەر نەبامە، من نەدگۆتە هەوە ئەز پێغەمبەرم]. ﴿٨٧﴾ و ئەڤ قورئانە چامە و دەرس بۆ خەلکێ هەمی جیهانان. ﴿٨٨﴾ و ب ڕاستی پشتی دەمەکێ دی [ئانکو ڕۆژا قیامەتێ]، هوین دێ ڕاستیا سالۆخێ وێ زانن.

سۆرەتا زومەر

ل مەکەهێ هاتییە خوارێ (٧٥) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ ئەڤە، ئینانەخوارا قورئانێ ژ خودایێ سەردەست و کاربنەجهە. ﴿٢﴾ ب ڕاستی مە ئەڤ قورئانە ب هەقییێ بۆ تە ئینا خوارێ، ڤێجا خودێ بپەرێسە، و د پەرستنا ویدا یێ دلپاقژ بە [ئانکو بلا بەس نە مەرەم ژ پەرستنێ، ئەو ب تنێ بیت]. ﴿٣﴾ هشیار بن پەرستن بەس بۆ ویە [ئانکو چو کار نائێنە قەبویلکرن، ئەگەر ژ دل و خۆسەر بۆ وی ب تنێ نەبن]، و ئەوێت غەیری خودێ بۆ خۆ کرینە پەرستی و پشتەڤان، [دبێژن] ئەم وان ناپەرێسین ئەگەر بۆ هندێ نەبیت دا مە نێزیکی خودێ بکەن، ب ڕاستی خودێ دێ حوکمی د ناڤبەرا واندا کەت، ل سەر وی تشتێ ئەو تێدا ژێك جودا بوویین [ژ کاروبارێت دینی]، ب ڕاستی خودێ، یێ درەوین و زێدەگاور، ڕاستەڕێ ناکەت. ﴿٤﴾ و ئەگەر خودێ ڤیابایە بۆ خۆ تێکی بکەتە کوڕ یان کچ، دا ژ ناڤ چێکرییێت خۆ هەچییێ ڤیابایە بۆ خۆ هەلبژێریت، پاك و پاقژە [ژ زاڕۆکان]، و ئەوە خودایێ تاك و سەردەست و دەستهەلاتدار. ﴿٥﴾ ئەوی ئەرد و ئەسمان ب هەقییێ یێت چێ کرین، شەڤێ ل ڕۆژێ دپێچیت و ڕۆژێ ل شەڤێ.. و ڕۆژ و هەیڤ یێت بن ئەمری خۆ کرین [کو د خزمەتا مرۆڤیدا بن]، و هەمی دئێن و دچن هەتا ڕۆژەکا دەستنیشانکری [کو ڕۆژا قیامەتییە]، بزانن ئەوە یێ سەردەست و گونەهـ ژێبەر.

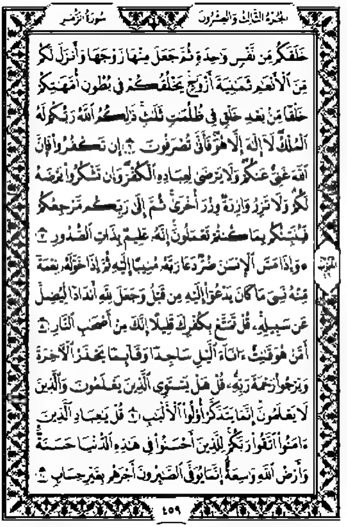

سُورَةُ الزُّمَرِ الجُزْءُ الثَّالِثُ وَالعِشْرُونَ

خَلَقَكُم مِّن نَّفْسٍ وَٰحِدَةٍ ثُمَّ جَعَلَ مِنْهَا زَوْجَهَا وَأَنزَلَ لَكُم
مِّنَ ٱلْأَنْعَٰمِ ثَمَٰنِيَةَ أَزْوَٰجٍ يَخْلُقُكُمْ فِى بُطُونِ أُمَّهَٰتِكُمْ
خَلْقًا مِّنۢ بَعْدِ خَلْقٍ فِى ظُلُمَٰتٍ ثَلَٰثٍ ذَٰلِكُمُ ٱللَّهُ رَبُّكُمْ لَهُ
ٱلْمُلْكُ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ فَأَنَّىٰ تُصْرَفُونَ ٦ إِن تَكْفُرُوا۟ فَإِنَّ
ٱللَّهَ غَنِىٌّ عَنكُمْ وَلَا يَرْضَىٰ لِعِبَادِهِ ٱلْكُفْرَ وَإِن تَشْكُرُوا۟ يَرْضَهُ
لَكُمْ وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُم مَّرْجِعُكُمْ
فَيُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ إِنَّهُۥ عَلِيمٌۢ بِذَاتِ ٱلصُّدُورِ ٧
۞ وَإِذَا مَسَّ ٱلْإِنسَٰنَ ضُرٌّ دَعَا رَبَّهُۥ مُنِيبًا إِلَيْهِ ثُمَّ إِذَا خَوَّلَهُۥ نِعْمَةً
مِّنْهُ نَسِىَ مَا كَانَ يَدْعُوٓا۟ إِلَيْهِ مِن قَبْلُ وَجَعَلَ لِلَّهِ أَندَادًا لِّيُضِلَّ
عَن سَبِيلِهِۦ قُلْ تَمَتَّعْ بِكُفْرِكَ قَلِيلًا إِنَّكَ مِنْ أَصْحَٰبِ ٱلنَّارِ ٨
أَمَّنْ هُوَ قَٰنِتٌ ءَانَآءَ ٱلَّيْلِ سَاجِدًا وَقَآئِمًا يَحْذَرُ ٱلْءَاخِرَةَ
وَيَرْجُوا۟ رَحْمَةَ رَبِّهِۦ قُلْ هَلْ يَسْتَوِى ٱلَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَٱلَّذِينَ
لَا يَعْلَمُونَ إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ أُو۟لُوا۟ ٱلْأَلْبَٰبِ ٩ قُلْ يَٰعِبَادِ ٱلَّذِينَ
ءَامَنُوا۟ ٱتَّقُوا۟ رَبَّكُمْ لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا۟ فِى هَٰذِهِ ٱلدُّنْيَا حَسَنَةٌ
وَأَرْضُ ٱللَّهِ وَٰسِعَةٌ إِنَّمَا يُوَفَّى ٱلصَّٰبِرُونَ أَجْرَهُم بِغَيْرِ حِسَابٍ ١٠

٤٥٩

﴿٦﴾ هوین هەمی ژ گیانەکی ب تنێ یێت چێ کرین، پاشی هەڤسەرا وی ژێ چێکر، و هەشت جۆت ژ تەرش و کەوالان یێت چێ کرین [ژ پەزێ سپی نێر و مێ، و ژ پەزێ ڕەش نێر و مێ، و ژ حێشتران نێر و مێ، و ژ چێلان نێر و مێ]، و هەوە د زکێت دەیکێت هەوەدا، چێکرن ل دویڤ چێکرنێ [چپکا ئاڤیە دبیتە خوینپارە، پاشی گوشتپارە، پاشی هەستی و گوشت]، د سێ تاریستاناندا [تاریستانا زکی و یا مالبچویکی و یا پزدانی] چێ دکەت، ئەوێ ڤێ دکەت، خودێیە، خودانێ هەمیە، سەروەری بۆ ویە، و چو پەرستییێت ڕاست و دورست غەیری وی نینن، ئیجا هوین چاوا ڕویێ خۆ ژ تێکبیا خودێ وەردگێڕنە هەڤپشک چێکرنێ. ﴿٧﴾ ئەگەر هوین گاور بن [گەلی مرۆڤان]، ب ڕاستی خودێ یێ بێ منەتە ژ [پەرستنا] هەوە، و ئەوی گاوری بۆ بەندەیێت خۆ نەڤێت، و ئەمرێ کەسێ ناکەت گاور ببیت، و ئەگەر هوین سوپاسیا وی بکەن هەر ئەڤەیە یا وی ژ هەوە دڤێت، و نینە کەسەک گونەهێ بکەت و ل سەر نەتێتە جزاکرن، و کەس گونەها کەسێ هەلناگریت، و پاشی زڤڕینا هەوە هەر ب بال خودایێ هەوەڤەیە [ئیجا وێ ڕۆژێ کو ڕۆژا قیامەتییە]، دێ هەوە ب وێ تشتێ هەوە دکر ئاگەهدارکەت، ب ڕاستی هەر تشتەکێ د دلاندا هەی ژێ ب ئاگەهە. ﴿٨﴾ و مرۆڤی گاڤا نەخۆشییەک گەهشتێ دێ دوعایان ژ خودایێ خۆ کەت و لێ زڤڕیت، پاشی گاڤا خودێ کەرەمەک ژ دەڤ خۆ د گەل کر، نەخۆشیا بەری نوکە دوعا بۆ دکرن، ژ بیرکر، و هەڤبەر بۆ خودێ چێ کرن، دا خەلکی د سەردا بەت و ژ ڕێکا خودێ دەربێخیت، بێژە: بیچەکێ خۆشییێ ب گاوریا خۆ ببە، ب ڕاستی تو ژ دۆژەهیانی. ﴿٩﴾ ئەرێ ئەڤە [ئەڤێ بەری نوکە ئاخفتن ل سەر] وەکی ویە یێ د وەختێت شەڤێدا ڕادبیت و سوجدەیان دبەت، و ژ ئیزایا ئاخرەتێ دترسیت و ژ دلۆڤانیا خودایێ خۆ یێ ب هیڤییە؟ بێژە: ئەرێ ما ئەوێت [ئەرکێت خۆ] دزانن [و کار پێ دکەن] و ئەوێت نەزانن وەکی ئێکن؟ ب ڕاستی بەس خودان ئەقل بۆ خۆ شیرەتان وەردگرن. ﴿١٠﴾ [هەی موحەمەد] بێژە بەندەیێت من ئەوێت باوەری ئینایین ژ خودێ بترسن [ئەمرێ وی ب جهـ بینن، و خۆ ژ نەهیا وی بدەنە پاش] ئەوێت د ڤێ دنیایێدا قەنجی کرین، بۆ وان قەنجی [د دنیایێ و ئاخرەتێدا] یێت هەین، و ئەردێ خودێ یێ بەرفرەهە [ئەوێ نەشێت د جهێ خۆدا خودێ بپەرێسیت و چاکییێ بکەت، بلا بچیتە وی جهی ئەوێ تێدا بشێت خودێ بپەرێسیت]، ب ڕاستی ب تنێ خۆراگر و سەبرکێشان [ئەوێت سەبرا خۆ، ل سەر مشەختبوونێ و ئەو ئەزیەتا د ڕێکا خودێدا دگەهیتە وان، دکێشن] خەلاتێ وان بێ حسێب دێ ئێتەدان.

قُلْ إِنِّيٓ أُمِرْتُ أَنْ أَعْبُدَ ٱللَّهَ مُخْلِصًا لَّهُ ٱلدِّينَ ﴿١١﴾ وَأُمِرْتُ لِأَنْ أَكُونَ
أَوَّلَ ٱلْمُسْلِمِينَ ﴿١٢﴾ قُلْ إِنِّيٓ أَخَافُ إِنْ عَصَيْتُ رَبِّي عَذَابَ يَوْمٍ
عَظِيمٍ ﴿١٣﴾ قُلِ ٱللَّهَ أَعْبُدُ مُخْلِصًا لَّهُۥ دِينِي ﴿١٤﴾ فَٱعْبُدُوا۟ مَا شِئْتُم مِّن
دُونِهِۦ ۗ قُلْ إِنَّ ٱلْخَٰسِرِينَ ٱلَّذِينَ خَسِرُوٓا۟ أَنفُسَهُمْ وَأَهْلِيهِمْ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ ۗ
أَلَا ذَٰلِكَ هُوَ ٱلْخُسْرَانُ ٱلْمُبِينُ ﴿١٥﴾ لَهُم مِّن فَوْقِهِمْ ظُلَلٌ مِّنَ ٱلنَّارِ
وَمِن تَحْتِهِمْ ظُلَلٌ ۚ ذَٰلِكَ يُخَوِّفُ ٱللَّهُ بِهِۦ عِبَادَهُۥ ۚ يَٰعِبَادِ فَٱتَّقُونِ ﴿١٦﴾
وَٱلَّذِينَ ٱجْتَنَبُوا۟ ٱلطَّٰغُوتَ أَن يَعْبُدُوهَا وَأَنَابُوٓا۟ إِلَى ٱللَّهِ لَهُمُ ٱلْبُشْرَىٰ ۚ
فَبَشِّرْ عِبَادِ ﴿١٧﴾ ٱلَّذِينَ يَسْتَمِعُونَ ٱلْقَوْلَ فَيَتَّبِعُونَ أَحْسَنَهُۥٓ ۚ
أُو۟لَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ هَدَىٰهُمُ ٱللَّهُ ۖ وَأُو۟لَٰٓئِكَ هُمْ أُو۟لُوا۟ ٱلْأَلْبَٰبِ ﴿١٨﴾
أَفَمَنْ حَقَّ عَلَيْهِ كَلِمَةُ ٱلْعَذَابِ أَفَأَنتَ تُنقِذُ مَن فِي ٱلنَّارِ ﴿١٩﴾
لَٰكِنِ ٱلَّذِينَ ٱتَّقَوْا۟ رَبَّهُمْ لَهُمْ غُرَفٌ مِّن فَوْقِهَا غُرَفٌ مَّبْنِيَّةٌ تَجْرِي
مِن تَحْتِهَا ٱلْأَنْهَٰرُ ۖ وَعْدَ ٱللَّهِ ۖ لَا يُخْلِفُ ٱللَّهُ ٱلْمِيعَادَ ﴿٢٠﴾ أَلَمْ تَرَ
أَنَّ ٱللَّهَ أَنزَلَ مِنَ ٱلسَّمَآءِ مَآءً فَسَلَكَهُۥ يَنَٰبِيعَ فِي ٱلْأَرْضِ ثُمَّ
يُخْرِجُ بِهِۦ زَرْعًا مُّخْتَلِفًا أَلْوَٰنُهُۥ ثُمَّ يَهِيجُ فَتَرَىٰهُ مُصْفَرًّا ثُمَّ
يَجْعَلُهُۥ حُطَٰمًا ۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَذِكْرَىٰ لِأُو۟لِي ٱلْأَلْبَٰبِ ﴿٢١﴾

﴿١١﴾ [هەی موحەممەد] بێژە: ب ڕاستی فەرمانا من یا هاتیە كرن، ئەز خودێ ب تنێ و ب دلێشی بپەرێسم، و پەرستنا من خۆسەر بۆ وی بیت. ﴿١٢﴾ و ئەمرێ من پێ هاتیە كرن كو ئەز ببمە موسلمانێ ئێكێ [ژ ڤی ملەتی]. ﴿١٣﴾ بێژە: ب ڕاستی ئەز ژ ئیزایا ڕۆژا مەزن [كو ڕۆژا قیامەتێیە] دترسم، ئەگەر ئەز گوهێ خۆ نەدەمە خودایێ خۆ [و پەرستنێ ژ دل بۆ وی نەكەم]. ﴿١٤﴾ بێژە: ئەز خودێ ب تنێ دپەرێسم، و پەرستنا من خورێ بۆ ویە [و ئەز پەرستنا خۆ ب شركێ و ڕیمەتیێ و چو تشتێ دی تێكەل ناكەم]. ﴿١٥﴾ ڤێجا چ پێ هەوە بڤێت شوینا خودێ بپەرێسن، بپەرێسن، بێژە نێ خوسارەت ئەون ئەوێت ڕۆژا قیامەتێ خۆ و مالێ خۆ خوسارەت كرین، هشیار بن، ئەڤەیە خوسارەتیا ئاشكەرا. ﴿١٦﴾ ئەڤان [د دۆژەهێدا] ل هنداڤی وان ئاگر تەختە تەختەیە، و د بن واندا ژی ئاگر تەختە تەختەیە [ئانكو ئاگری دۆرماندۆرێت وان پێت گرتین]، خودێ بەندەیێت خۆ ب ڤی ئاگری دترسینیت، گەلی بەندەیێت من خۆ ژ [ئیزایا] من بپارێزن. ﴿١٧﴾ و ئەوێت خۆ ژ پەرستنا سەرگاوری [ئەوێ شوینا خودێ دئێتە پەرستن] داینە پاش و ل خودێ زڤڕین، مزگینی [ل سەر زمانێ پێغەمبەران یان وەختێ ل بەر مرنێ یان وەختێ ژ گۆڕان ڕادبنەڤە] ل وان بیت، ڤێجا مزگینیێ بدە بەندەیێت من. ﴿١٨﴾ ئەوێت گول ئاخفتنان دبن و ل دویڤ یا چێتر دچن، ئەڤەنە یێت خودێ ڕاستەرێ كرین، و هەر ئەڤەنە خودان ئەقل. ﴿١٩﴾ ئەرێ ئەوێ ئیزا بۆ واجب بوویی، و د ناڤ ئاگریدا، ما تو دشێی وی ڕاستەرێ بكەی كو فورتال بیت [پێغەمبەر ل سەر باوەرئینانا ملەتێ خۆ گەلەكێ ڕژد بوو، و خەمێت مەزن ژێ دخوارن، ئینا خودێ ئاگەهدار كر كو ئەوێ خودێ ئاگر بۆ ئێخستی، ئەو نەشێت ب خورتی باوەرییێ بكەتە د سەریدا، دا فورتال بیت، ڤێجا ب بەر ناكەڤیت تو خۆ د خەمێت واندا د بەر نەمانێڕا ببەی]. ﴿٢٠﴾ بەلێ ئەوێت تەقوایا خودایێ خۆ كرین، وان جهێت بلند د سەردا جهێت بلندێت ئاڤاكری پێت هەین ڕویبار د بنڕا دچن، ئەڤە پەیمانا خودێیە، و خودێ پەیمانا خۆ ناشكێنیت.

﴿٢١﴾ ما تو نابینی نێ خودێیە ئاڤێ ژ ئەسمانی دئینیتە خوارێ، و وێ ئاڤێ دكەتە كانی د ئەردیدا، پاشی چاندنێت ڕەنگ ڕەنگ پێ دەردئێخیت، پاشی هشك دبن، ڤێجا دێ بینی زەر بوون، پاشی دكەتە پویشەكێ پرت پرت، ب ڕاستی ئەڤە [ئینانەخوارا ئاڤێ بۆ شینكرنا گیای و چاندنێ ب ڤی ڕەنگی] نیشان و چامەیە بۆ خودان ئەقلان.

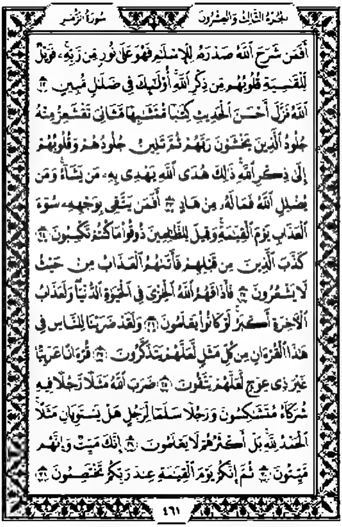

سُورَةُ الزُّمَرِ الجُزْءُ الثَّالِثُ وَالعِشْرُونَ

أَفَمَن شَرَحَ ٱللَّهُ صَدۡرَهُۥ لِلۡإِسۡلَٰمِ فَهُوَ عَلَىٰ نُورٖ مِّن رَّبِّهِۦۚ فَوَيۡلٞ
لِّلۡقَٰسِيَةِ قُلُوبُهُم مِّن ذِكۡرِ ٱللَّهِۚ أُوْلَٰٓئِكَ فِي ضَلَٰلٖ مُّبِينٍ ﴿٢٢﴾
ٱللَّهُ نَزَّلَ أَحۡسَنَ ٱلۡحَدِيثِ كِتَٰبٗا مُّتَشَٰبِهٗا مَّثَانِيَ تَقۡشَعِرُّ مِنۡهُ
جُلُودُ ٱلَّذِينَ يَخۡشَوۡنَ رَبَّهُمۡ ثُمَّ تَلِينُ جُلُودُهُمۡ وَقُلُوبُهُمۡ
إِلَىٰ ذِكۡرِ ٱللَّهِۚ ذَٰلِكَ هُدَى ٱللَّهِ يَهۡدِي بِهِۦ مَن يَشَآءُۚ وَمَن
يُضۡلِلِ ٱللَّهُ فَمَا لَهُۥ مِنۡ هَادٍ ﴿٢٣﴾ أَفَمَن يَتَّقِي بِوَجۡهِهِۦ سُوٓءَ
ٱلۡعَذَابِ يَوۡمَ ٱلۡقِيَٰمَةِۚ وَقِيلَ لِلظَّٰلِمِينَ ذُوقُواْ مَا كُنتُمۡ تَكۡسِبُونَ ﴿٢٤﴾
كَذَّبَ ٱلَّذِينَ مِن قَبۡلِهِمۡ فَأَتَىٰهُمُ ٱلۡعَذَابُ مِنۡ حَيۡثُ
لَا يَشۡعُرُونَ ﴿٢٥﴾ فَأَذَاقَهُمُ ٱللَّهُ ٱلۡخِزۡيَ فِي ٱلۡحَيَوٰةِ ٱلدُّنۡيَاۖ وَلَعَذَابُ
ٱلۡأٓخِرَةِ أَكۡبَرُۚ لَوۡ كَانُواْ يَعۡلَمُونَ ﴿٢٦﴾ وَلَقَدۡ ضَرَبۡنَا لِلنَّاسِ فِي
هَٰذَا ٱلۡقُرۡءَانِ مِن كُلِّ مَثَلٖ لَّعَلَّهُمۡ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٢٧﴾ قُرۡءَانًا عَرَبِيًّا
غَيۡرَ ذِي عِوَجٖ لَّعَلَّهُمۡ يَتَّقُونَ ﴿٢٨﴾ ضَرَبَ ٱللَّهُ مَثَلٗا رَّجُلٗا فِيهِ
شُرَكَآءُ مُتَشَٰكِسُونَ وَرَجُلٗا سَلَمٗا لِّرَجُلٍ هَلۡ يَسۡتَوِيَانِ مَثَلًاۚ
ٱلۡحَمۡدُ لِلَّهِۚ بَلۡ أَكۡثَرُهُمۡ لَا يَعۡلَمُونَ ﴿٢٩﴾ إِنَّكَ مَيِّتٞ وَإِنَّهُم
مَّيِّتُونَ ﴿٣٠﴾ ثُمَّ إِنَّكُمۡ يَوۡمَ ٱلۡقِيَٰمَةِ عِندَ رَبِّكُمۡ تَخۡتَصِمُونَ ﴿٣١﴾

٤٦١

﴿٢٢﴾ ئەرێ ئەوێ خودێ سینگێ وی بۆ ئیسلامێ ڤەکریت [ڤێجا ئیسلام وەرگرتیت، و ڕاستەڕێ بوویت]، ڤێجا ئەو ژ بەر وێ سینگفرەهیێ ل بەر ڕاستەڕێیێ و ڕۆناهیا خودایێ خۆ بیت [وەکی وییە یێ مۆر ل سەر دلێ وی هاتیەدانان و دلێ وی ڕەق بووی] ڤێجا ئیزا و نەخوشی بۆ وان بیت ئەوێت دلێت وان ژ بیرئینان و زکرێ خودێ یێت ڕەق، ئەڤە یێت د ڕێبەرزەبوونەکا ئاشکەرادا. ﴿٢٣﴾ خودێ چێترین کەلام [کو قورئانە] هنارت، کتێبەکە [ئایەتێت وێ د لێکدان و ڕەوانبێژی و دارشتن و ڕامان و ئەحکام و دورستی و ڕاستی و هیدایەت و حیکمەت و ئیعجازا خۆدا] وەکی ئێکە و یا دوبارەیە [د چیرۆك و بەحس و ئەحکام و فەرمان و شیرەتێت خۆدا]، ڤێجا ئەوێت ژ خودێ ترس [دەمێ دخوینن] لەشێ وان [ژ ترساندا] دلەرزیت، پاشی لەش و دلێت وان بۆ زکر و بیرئینانا خودێ نەرم دبن، ئەڤەیە [ئەڤ قورئانەیە] ڕاستەڕێیا خودێ، یێ بڤێت پێ ڕاستەڕێ دکەت، و هەر کەسێ خودێ گومڕا بکەت کەس نینە وی ڕاستەڕێ بکەت. ﴿٢٤﴾ ڤێجا ئەرێ ئەوێ خۆ ب سەروچاڤێت خۆ ژ ئیزایا دژوار و گرانا ڕۆژا قیامەتێ بپارێزیت [وەکی ویە یێ ژێ ئێمن و بشتڕاست] و ملیاکەت دێ بێژنە ستەمکاران دێ بخون و تامکەنە وێ یا هەوە کری و هەوە ب سەرێ خۆ ئینایی. ﴿٢٥﴾ ئەوێت بەری وان ژی [مەخسەد بەری موشرکێت قورەیشیان] پێغەمبەرێت خۆ درەوین دانان، ڤێجا وەسا ئیزا بۆ وان هات، وان های ژێ نە. ﴿٢٦﴾ و خودێ د ژیانا دنیایێدا ڕسوایی و شەرمزاری دا وان و ئیزایا قیامەتێ هێژ مەزنترە ئەگەر [ئەو] بزانن. ﴿٢٧﴾ و ب ڕاستی مە ژ هەمی نموونەیان [گەلەك جاران و ب ڕێکێت جودا جودا] بۆ مرۆڤان، د ڤێ قورئانێدا، یێت ئینایین، دا ل خۆ بزڤڕن و شیرەتان بۆ خۆ ژێ وەرگرن. ﴿٢٨﴾ قورئانەکە ب زمانێ عەرەبییە، و یا بێ کێم و کاسی و بێ خوار و ڤێچییە، دا ئەو خۆ ژ گاورییێ بپارێزن. ﴿٢٩﴾ خودێ دو کۆلەیان دکەتە نموونە: ئێکی چەند مرۆڤێت دژی ئێك تێدا د پشکدار بن [و هەر ئێك بۆ خۆ ڤەکێشیت، و ئەو نەزانیت کێ ڕازی بکەت و کێ ڕازی نەکەت، و گوهێ خۆ بدەتە کێ و نەدەتە کێ] و یێ دی کۆلەیێ زەلامەکی ب تنێ بیت [و ئەڤە ئەوە یێ خودێ ب تنێ دپەرێسیت و بەندەیێ خودێ ب تنێ] ئەرێ ئەڤ هەردووکە وەکی ئێکن؟ هەمی سوپاسی و پەسن بۆ خودێ بن [ئەوێ بەس ئەو هێژایی پەرستنێ]، بەلێ بارا پتر ژ وان ڤێ نوزانن [و هەڤپشکان بۆ خودێ چێ دکەن]. ﴿٣٠﴾ بێ گومان تو دێ مری و ئەو ژی دێ مرن [کەس نینە نەمریت]. ﴿٣١﴾ پاشی، ب ڕاستی هوین ڕۆژا قیامەتێ ل دەڤ خودایێ خۆ دێ د گەلێك ب جڕە چن [تو دێ بەلگە و نیشانان ل سەر وان ئینی، کو تە ئەمرێ خودێ ب دورستی گەهاندە وان، و ئەو دێ ل بەر گەڕن هندەك هەجەتێت لاواز و پویچ بۆ خۆ بگرن].

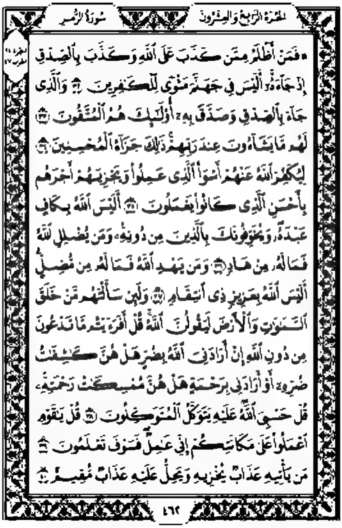
الجزء الرابع والعشرون
سورة الزمر
٤٦٢

۞ فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّن كَذَبَ عَلَى ٱللَّهِ وَكَذَّبَ بِٱلصِّدْقِ
إِذْ جَآءَهُۥٓ ۚ أَلَيْسَ فِى جَهَنَّمَ مَثْوًى لِّلْكَٰفِرِينَ ﴿٣٢﴾ وَٱلَّذِى
جَآءَ بِٱلصِّدْقِ وَصَدَّقَ بِهِۦٓ ۙ أُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْمُتَّقُونَ ﴿٣٣﴾
لَهُم مَّا يَشَآءُونَ عِندَ رَبِّهِمْ ۚ ذَٰلِكَ جَزَآءُ ٱلْمُحْسِنِينَ ﴿٣٤﴾
لِيُكَفِّرَ ٱللَّهُ عَنْهُمْ أَسْوَأَ ٱلَّذِى عَمِلُوا۟ وَيَجْزِيَهُمْ أَجْرَهُم
بِأَحْسَنِ ٱلَّذِى كَانُوا۟ يَعْمَلُونَ ﴿٣٥﴾ أَلَيْسَ ٱللَّهُ بِكَافٍ
عَبْدَهُۥ ۖ وَيُخَوِّفُونَكَ بِٱلَّذِينَ مِن دُونِهِۦ ۚ وَمَن يُضْلِلِ ٱللَّهُ
فَمَا لَهُۥ مِنْ هَادٍ ﴿٣٦﴾ وَمَن يَهْدِ ٱللَّهُ فَمَا لَهُۥ مِن مُّضِلٍّ ۗ
أَلَيْسَ ٱللَّهُ بِعَزِيزٍ ذِى ٱنتِقَامٍ ﴿٣٧﴾ وَلَئِن سَأَلْتَهُم مَّنْ خَلَقَ
ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ لَيَقُولُنَّ ٱللَّهُ ۚ قُلْ أَفَرَءَيْتُم مَّا تَدْعُونَ
مِن دُونِ ٱللَّهِ إِنْ أَرَادَنِىَ ٱللَّهُ بِضُرٍّ هَلْ هُنَّ كَٰشِفَٰتُ
ضُرِّهِۦٓ أَوْ أَرَادَنِى بِرَحْمَةٍ هَلْ هُنَّ مُمْسِكَٰتُ رَحْمَتِهِۦ ۚ
قُلْ حَسْبِىَ ٱللَّهُ ۖ عَلَيْهِ يَتَوَكَّلُ ٱلْمُتَوَكِّلُونَ ﴿٣٨﴾ قُلْ يَٰقَوْمِ
ٱعْمَلُوا۟ عَلَىٰ مَكَانَتِكُمْ إِنِّى عَٰمِلٌ ۖ فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ ﴿٣٩﴾
مَن يَأْتِيهِ عَذَابٌ يُخْزِيهِ وَيَحِلُّ عَلَيْهِ عَذَابٌ مُّقِيمٌ ﴿٤٠﴾

﴿٣٢﴾ ڤێجا ما کی ژ وی ستەمکارترە یێ ب ناڤێ خودێ درەوان بکەت، و پێغەمبەری درەوین بدانیت پشتی بۆ هاتی، ئەرێ ما جهێ گاوران د دۆژەهێدا نینە؟. ﴿٣٣﴾ و ئەوێ هاتی، و ڕاستی [کو قورئانە و ئەڤ ئیسلامەیە] ئینایی [کو پێغەمبەرە]، و ئەوێت باوەر ژێ کرین [کو موسلمانن]، ئێ ئەڤەنە یێت تەقوادار [یێت خۆ ژ شرکێ پاراستین]. ﴿٣٤﴾ ئەوا وان بڤێت بۆ وان ل دەڤ خودایێ وان هەیە، و ئەڤەیە خەلاتێ قەنجیکاران. ﴿٣٥﴾ [خەلاتێ وان ئەڤەیە] دا خودێ خرابترین کارێ وان کری بۆ ژێ ببەت و بنخێڤیت، و ب چێترین کارێ وان کری، وان خەلات بکەت. ﴿٣٦﴾ ئەرێ ما خودێ نەبەسی بەندەیێ خۆیە [مەحەمەد پێغەمبەرە، کو خودێ بەسی ویە وی ژ خرابیا نەیارێت وی بپاریزیت]، و تە ب غەیری خودێ [مەحەمەد بوتێت وانن] دترسینن [ڤێجا ئەترسە هندەک بەرێت ڕەق و هشکن، نە زیانێ دگەهینن و نە مفایێ]، و هەر کەسێ خودێ گومڕا بکەت، کەس نینە وی ڕاستەڕێ بکەت. ﴿٣٧﴾ و هەر کەسێ خودێ ڕاستەڕێ بکەت، کەس نینە وی د سەردا بیەت و گومڕا بکەت، ما خودێ یێ سەردەست و تۆلڤەکەر نینە؟.

﴿٣٨﴾ و ئەگەر تو پسیارێ ژ وان بکەی: کێ ئەرد و ئەسمان چێ کرینە؟ دێ بێژن: خودێ، بێژە [وان]: کا بۆ من بێژن ئەرێ ئەوێت هوین شوینا خودێ دپەرێسن، ئەگەر خودێ ڤیا نەخۆشیەکێ [چ نەخۆشیا هەبیت] بگەهینیتە من، ئەو دشێن وێ نەخۆشیا وی ڤیایی ل سەر من وەرگێڕن؟ یان ژی ئەگەر خودێ ڤیا دلۆڤانیەکێ [خێرەکێ] ب من بیەت [ئەوێت هوین ل شوینا خودێ دپەرێسن] ئەرێ ئەو دشێن ڕێکێ ل دلۆڤانیا وی بگرن؟ بێژە: خودێ بەسی منە، و ئەوە یێ پشت گەرمیخواز پشتا خۆ پێ گەرم دکەن.

﴿٣٩﴾ بێژە: ملەتێ من، ل سەر وی کاری بن یێ هوین دکەن، ئەز ب خۆ ژی دێ ل سەر کارێ خۆ بم.

﴿٤٠﴾ و هوین دێ زانن کا ئیزا دێ بۆ کێ ئێت کو ڕسوا و شەرمزار بکەت، و کا ئیزایا بەردەوام دێ کێ گریت.

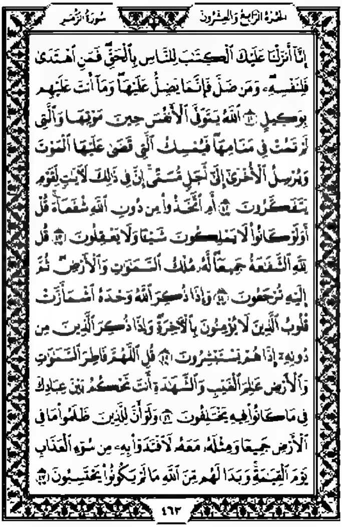

إِنَّآ أَنزَلْنَا عَلَيْكَ ٱلْكِتَٰبَ لِلنَّاسِ بِٱلْحَقِّ ۖ فَمَنِ ٱهْتَدَىٰ
فَلِنَفْسِهِۦ ۖ وَمَن ضَلَّ فَإِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهَا ۖ وَمَآ أَنتَ عَلَيْهِم
بِوَكِيلٍ ﴿٤١﴾ ٱللَّهُ يَتَوَفَّى ٱلْأَنفُسَ حِينَ مَوْتِهَا وَٱلَّتِى
لَمْ تَمُتْ فِى مَنَامِهَا ۖ فَيُمْسِكُ ٱلَّتِى قَضَىٰ عَلَيْهَا ٱلْمَوْتَ
وَيُرْسِلُ ٱلْأُخْرَىٰٓ إِلَىٰٓ أَجَلٍ مُّسَمًّى ۚ إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَءَايَٰتٍ لِّقَوْمٍ
يَتَفَكَّرُونَ ﴿٤٢﴾ أَمِ ٱتَّخَذُوا۟ مِن دُونِ ٱللَّهِ شُفَعَآءَ ۚ قُلْ
أَوَلَوْ كَانُوا۟ لَا يَمْلِكُونَ شَيْـًٔا وَلَا يَعْقِلُونَ ﴿٤٣﴾ قُل
لِّلَّهِ ٱلشَّفَٰعَةُ جَمِيعًا ۖ لَّهُۥ مُلْكُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ ۖ ثُمَّ
إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٤٤﴾ وَإِذَا ذُكِرَ ٱللَّهُ وَحْدَهُ ٱشْمَأَزَّتْ
قُلُوبُ ٱلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِٱلْءَاخِرَةِ ۖ وَإِذَا ذُكِرَ ٱلَّذِينَ مِن
دُونِهِۦٓ إِذَا هُمْ يَسْتَبْشِرُونَ ﴿٤٥﴾ قُلِ ٱللَّهُمَّ فَاطِرَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ
وَٱلْأَرْضِ عَٰلِمَ ٱلْغَيْبِ وَٱلشَّهَٰدَةِ أَنتَ تَحْكُمُ بَيْنَ عِبَادِكَ
فِى مَا كَانُوا۟ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿٤٦﴾ وَلَوْ أَنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا۟ مَا فِى
ٱلْأَرْضِ جَمِيعًا وَمِثْلَهُۥ مَعَهُۥ لَٱفْتَدَوْا۟ بِهِۦ مِن سُوٓءِ ٱلْعَذَابِ
يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ ۚ وَبَدَا لَهُم مِّنَ ٱللَّهِ مَا لَمْ يَكُونُوا۟ يَحْتَسِبُونَ ﴿٤٧﴾

﴿٤١﴾ ب ڕاستی مە کتێب [ئەڤ قورئانە] ب ڕاستیێڤە و ب ڕێکا تە بۆ خەلکی هنارت، ڤێجا هەر کەسێ ڕاستەڕێ بیت بۆ خۆ ڕاستەڕێ دبیت، و هەر کەسێ گومڕا ببیت زیانێ دێ ل خۆ کەت، و تو پارێزەرێ وان نینی [هەتا وان بەر ب باوەری ئیناتێڤە بەی، یان ب کۆتەکی وە ل وان بکەی، باوەریێ بینن]. ﴿٤٢﴾ و خودێ جان و ڕوحان وەختێ مرنێ [کو مرنا مەزنە] و وەختێ نڤستنێ [کو مرنا بچویکە] دستینیت، ڤێجا یا مرن بۆ ئێخستت دگریت و نابەردەت و یا دی هەتا دەمەکێ دیارکری بەردەدەت، و ب ڕاستی ئەڤە نیشان و بەلگەنە بۆ وان ئەوێت هزرا خۆ دکەن. ﴿٤٣﴾ [ئەخێر وان هزرا خۆ نەکر] بەلێ وان غەیری خودێ بۆ خۆ کرنە مەهدەرچی. بێژە: ئەگەر خۆ وان چو نەبیت و چو نەزانن ژی [هەر دێ وان بۆ خۆ کەنە مەهدەرچی]. ﴿٤٤﴾ بێژە: مەهدەری هەمی یا خودێیە [و کەس نینە بێ دەستویریا وی مەهدەرێ بکەت]، و مالداریا ئەرد و ئەسمانان هەر یا ویە، پاشی هەر دێ ب بال ویڤە زڤڕن [ئەو دێ حوکمی د ناڤبەرا هەوەدا کەت]. ﴿٤٥﴾ و ئەگەر ناڤێ خودێ ب تنێ هاتەئینان، دلێت وان ئەوێت باوەری ب ئاخرەتێ نەی تێک دچن، و ئەگەر بەحسێ غەیری خودێ هاتەکرن، وێ گاڤێ ب کەیف دکەڤن. ﴿٤٦﴾ بێژە: خودێوۆ، چێکەرێ ئەرد و ئەسمانان، زانایێ نهێنی و ئاشکەرایان، تو حوکمی د ناڤبەرا بەندەییێت خۆدا دکەی، د وی تشتێ ئەو تێدا ژێک جودا. ﴿٤٧﴾ و ب ڕاستی [ڕۆژا قیامەتێ] ئەگەر هندی د ئەردیدا هەی یێ ستەمکاران بایە، هندی دی ژی د گەل یێ وان بایە، دا [وێ ڕۆژێ] ژ پێش خۆڤە دەن ژ بەر ئیزایا گران یا وێ ڕۆژێ، و ئەو [ئیزا و نەخۆشیا دۆژەهێ] بۆ وان ژ نک خودێ ئاشکەرا بوو، یا هزرا وان بۆ نەدچۆ.

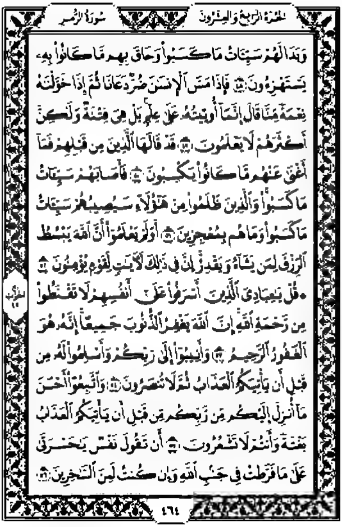

الجزء الرابع والعشرون — سورة الزمر

وَبَدَا لَهُمْ سَيِّئَاتُ مَا كَسَبُوا وَحَاقَ بِهِم مَّا كَانُوا بِهِۦ
يَسْتَهْزِءُونَ ﴿٤٨﴾ فَإِذَا مَسَّ ٱلْإِنسَٰنَ ضُرٌّ دَعَانَا ثُمَّ إِذَا خَوَّلْنَٰهُ
نِعْمَةً مِّنَّا قَالَ إِنَّمَآ أُوتِيتُهُۥ عَلَىٰ عِلْمٍۭ ۚ بَلْ هِىَ فِتْنَةٌ وَلَٰكِنَّ
أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٤٩﴾ قَدْ قَالَهَا ٱلَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ فَمَآ
أَغْنَىٰ عَنْهُم مَّا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿٥٠﴾ فَأَصَابَهُمْ سَيِّئَاتُ
مَا كَسَبُوا ۚ وَٱلَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْ هَٰٓؤُلَآءِ سَيُصِيبُهُمْ سَيِّئَاتُ
مَا كَسَبُوا وَمَا هُم بِمُعْجِزِينَ ﴿٥١﴾ أَوَلَمْ يَعْلَمُوٓا أَنَّ ٱللَّهَ يَبْسُطُ
ٱلرِّزْقَ لِمَن يَشَآءُ وَيَقْدِرُ ۚ إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَءَايَٰتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٥٢﴾
۞ قُلْ يَٰعِبَادِىَ ٱلَّذِينَ أَسْرَفُوا عَلَىٰٓ أَنفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوا
مِن رَّحْمَةِ ٱللَّهِ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ يَغْفِرُ ٱلذُّنُوبَ جَمِيعًا ۚ إِنَّهُۥ هُوَ
ٱلْغَفُورُ ٱلرَّحِيمُ ﴿٥٣﴾ وَأَنِيبُوٓا إِلَىٰ رَبِّكُمْ وَأَسْلِمُوا لَهُۥ مِن
قَبْلِ أَن يَأْتِيَكُمُ ٱلْعَذَابُ ثُمَّ لَا تُنصَرُونَ ﴿٥٤﴾ وَٱتَّبِعُوٓا أَحْسَنَ
مَآ أُنزِلَ إِلَيْكُم مِّن رَّبِّكُم مِّن قَبْلِ أَن يَأْتِيَكُمُ ٱلْعَذَابُ
بَغْتَةً وَأَنتُمْ لَا تَشْعُرُونَ ﴿٥٥﴾ أَن تَقُولَ نَفْسٌ يَٰحَسْرَتَىٰ
عَلَىٰ مَا فَرَّطتُ فِى جَنۢبِ ٱللَّهِ وَإِن كُنتُ لَمِنَ ٱلسَّٰخِرِينَ ﴿٥٦﴾

٤٦٤

﴿٤٨﴾ [وێ رۆژێ كو رۆژا قیامەتێـە] خراپیـا كار و كریارێـت وان كرین بۆ وان دیاربوو، و ئـەو ئیزایا وان ترانـە پێ دكـرن، دۆرماندۆرێت وان گرتـن. ﴿٤٩﴾ ڤێجا هـەر وەختێ نەخۆشیـەك [ج نەسـاخی ج خێزانـی و ژاری و... هتـد] گەهشـتە مرۆڤی، دێ دوعایـان ژ مـە كـەت [ئـەم وێ نەخۆشیـێ ل سـەر راكەیـن]، پاشـی ئەگـەر مە كەرەمـەك ژ دەڤ خـۆ دایـێ، دێ بێژیت ئەڤە یـا شارەزایـیـا منە، نەخێر وەسـا نینـە [نە یا شارەزایـیـا تەیـە] بەلـێ ئەڤـە [كەرەمـا مە دایـی تـە] جەرباندنـە [كا دێ سوپاسیـا خـودێ كـەی یـان دێ سـەرداچی]، بەلـێ باراپـتر ژ مرۆڤـان ئەڤـێ نوزانـن [كـو دانـا مـالی جەرباندنـە و ژ بـەر هنـدێ ژی د سـەر پێ خـۆدا دچن].

﴿٥٠﴾ ب سـویند ئەوێـت بـەری وان ژی ئەڤـە دگـۆت [وەكـی قارورنـی و دەسـتەكا وی]، و ئـەو مـال و ملكێ وان كۆمكـری، ئـەو ژ ئیزایـا خـودێ قورتـال نەكـرن [و فایـدەی وان نەكـر]. ﴿٥١﴾ و جزایـێ كریارێـت وان ئەو هنگاڤـتـن، و ئەوێـت سـتەم كریـن ژ وان دێ جزایـێ كریارێـت وان، وان هنگێڤیـت، و نـە دشـێن ژێ برەڤـن، و نـە دشـێن ژ خـۆ بدەنـە پـاش. ﴿٥٢﴾ مـا وان نەزانیـیـە كـو خودێـیـە رزقـی بـۆ وی یـێ وی بڤێـت بەرفرەهــ و بەرتەنـگ دكـەت، و ب راسـتی ئەڤـە [بەرفرەهكـرن و بەرتەنگكرنـا رزقـی] نیشـان و چامەنـە بـۆ وان ئەوێـت باوەریـێ دئینـن. ﴿٥٣﴾ [هـەی موحەمـەد تـو ب ناڤـێ خودایـێ خۆ] بێژە [وان]: هـەی بەندەیـێت من، هەی ئەوێـت هـەوە زێـدە گونەهــ كرین و هـەوە د كرنـا گونەهاندا، دایـیـە سـەر هەمی تخویـبـان، ژ دلۆڤانیـیـا خودێ بـێ هیڤـی نەبـن، ب راسـتی خـودێ ل هەمی گونەهـان دبۆریـت، و هەمـی گونەهـان ژێ دبـەت، ب راسـتی ئـەوە گونەهــ ژێبـەر و دلۆڤـان. ﴿٥٤﴾ و ل خودایـێ خـۆ بزڤـرن و تۆبە بكـەن و خۆ بسـپێرنە وی [ل بـەر ئەمرێ وی ب تنێ د راوەسـتای بـن]، بـەری ئیزا ب سـەر هـەوەدا بێـت، پاشـی هنگـی هاریكاریـیـا هـەوە نائێتەكرن.

﴿٥٥﴾ و هوبـن [گـەلی بەندەیـێت مـن] ل دویـڤ ڤـێ قورئانـێ هـەرن [ئەحكامێـت وێ ب جهـ بینـن]، بەری ژ نشـكەكێڤە ئیزا ب سـەر هـەوەدا بێـت و هـەوە هـای ژ خـۆ نـە. ﴿٥٦﴾ [كار ب قورئانێ بكـەن] دا كـەس [رۆژا قیامەتێ] نەبێژیـت: حەیـف و مخابـن بـۆ وێ تەخسـیری و سـستیـیا مـن د دگوهدانا خودێدا كـری، و حەیف و مخابـن ئـەز ژ ترانەپێكـەران بووم.

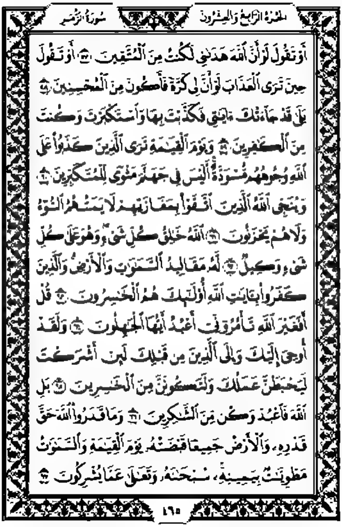
الجزء الرابع والعشرون
سورة الزمر
١٦٥

أَوْ تَقُولَ لَوْ أَنَّ ٱللَّهَ هَدَىٰنِى لَكُنتُ مِنَ ٱلْمُتَّقِينَ ﴿٥٧﴾ أَوْ تَقُولَ
حِينَ تَرَى ٱلْعَذَابَ لَوْ أَنَّ لِى كَرَّةً فَأَكُونَ مِنَ ٱلْمُحْسِنِينَ ﴿٥٨﴾
بَلَىٰ قَدْ جَآءَتْكَ ءَايَٰتِى فَكَذَّبْتَ بِهَا وَٱسْتَكْبَرْتَ وَكُنتَ
مِنَ ٱلْكَٰفِرِينَ ﴿٥٩﴾ وَيَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ تَرَى ٱلَّذِينَ كَذَبُوا۟ عَلَى
ٱللَّهِ وُجُوهُهُم مُّسْوَدَّةٌ ۚ أَلَيْسَ فِى جَهَنَّمَ مَثْوًى لِّلْمُتَكَبِّرِينَ ﴿٦٠﴾
وَيُنَجِّى ٱللَّهُ ٱلَّذِينَ ٱتَّقَوْا۟ بِمَفَازَتِهِمْ لَا يَمَسُّهُمُ ٱلسُّوٓءُ
وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٦١﴾ ٱللَّهُ خَٰلِقُ كُلِّ شَىْءٍ ۖ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ
شَىْءٍ وَكِيلٌ ﴿٦٢﴾ لَّهُۥ مَقَالِيدُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ ۗ وَٱلَّذِينَ
كَفَرُوا۟ بِـَٔايَٰتِ ٱللَّهِ أُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْخَٰسِرُونَ ﴿٦٣﴾ قُلْ
أَفَغَيْرَ ٱللَّهِ تَأْمُرُوٓنِّىٓ أَعْبُدُ أَيُّهَا ٱلْجَٰهِلُونَ ﴿٦٤﴾ وَلَقَدْ
أُوحِىَ إِلَيْكَ وَإِلَى ٱلَّذِينَ مِن قَبْلِكَ لَئِنْ أَشْرَكْتَ
لَيَحْبَطَنَّ عَمَلُكَ وَلَتَكُونَنَّ مِنَ ٱلْخَٰسِرِينَ ﴿٦٥﴾ بَلِ
ٱللَّهَ فَٱعْبُدْ وَكُن مِّنَ ٱلشَّٰكِرِينَ ﴿٦٦﴾ وَمَا قَدَرُوا۟ ٱللَّهَ حَقَّ
قَدْرِهِۦ وَٱلْأَرْضُ جَمِيعًا قَبْضَتُهُۥ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ وَٱلسَّمَٰوَٰتُ
مَطْوِيَّٰتٌۢ بِيَمِينِهِۦ ۚ سُبْحَٰنَهُۥ وَتَعَٰلَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٦٧﴾

﴿٥٧﴾ یان بێژیت ئەگەر خودێ ئەز ڕاستەڕێ کربامە، ئەز دا ژ پارێزکاران بم [ئەڤرۆ]. ﴿٥٨﴾ یان ژی وەختێ ئیزایێ دبینیت بێژیت: خۆزی ئەز جارەکا دی زڤڕیبامە [دنیایێ]، و ئەز ژ قەنجیکاران بامە. ﴿٥٩﴾ بەلێ نیشان و ئایەتێت من [د دنیایێدا] بۆ تە هاتبوون [و تو دشیایی ڕاستەڕێ ببی، ئەگەر تە باوەری پێ ئینابایە]، بەلێ تە درەو دانان، و تە خۆ مەزن کر و تو ژ گاوران بووی [ڤێجا ژ نوی تو دبێژی ئەگەر خودێ ئەز ڕاستەڕێ کربامە و جارەکا دی زڤڕیبامە دنیایێ، و تو ب خۆ بەری نوکە د دنیایێدا بووی، و هەمی ڕێکێت ڕاستەڕێکرنێ ل بەر چاڤێت تە یێت دیاربوون بەلێ تە نەگرتن]. ﴿٦٠﴾ و ڕۆژا قیامەتێ ئەوێت درەو ب ناڤێ خودێ کرین [هەڤپشک بۆ چێ کرین]، دێ بینی ڕوی ڕەشن، ما جه بۆ ئەوێت خۆ مەزن دکەن د دۆژەهێدا نینە؟. ﴿٦١﴾ و ئەوێت تەقوا خودێ کرین [و خۆ ژ شرکێ پاراستین]، خودێ دێ وان قورتالکەت ژ بەر چۆنا وان ل سەر ڕێکا سەرفەرازیێ، نە ئیزا دگەهیتە وان و نە ژی ب خەم دکەڤن. ﴿٦٢﴾ خودێ چێکەرێ هەمی تشتانە، و هەر ئەوە سەخبێرکەر و سەرکارێ هەمی تشتان. ﴿٦٣﴾ کلیلێت ئەرد و ئەسمانان یێت وینە [کارێ ڕێڤەبرنا ئەرد و ئەسمانان بەس یێ ویە]، و ئەوێت باوەری ب نیشان و موعجزەیێت خودێ نەئینایین، ئەون یێت خوسارەت. ﴿٦٤﴾ بێژە: گەلی نەزانان، ئەرێ هوین ئەمرێ من دکەن، ئەز تێکێ دی شوینا خودێ بپەرێسم. ﴿٦٥﴾ ب سویند وەحی بۆ تە و بۆ پێغەمبەرێت بەری تە یا هاتی، ئەگەر تو هەڤپشکان بۆ خودێ چێ کەی دێ کار و کریارێت تە پویچ بن، و دێ بییە ژ وان ئەوێت خوسارەت. ﴿٦٦﴾ [تە وی نەپەرێسە یێ ئەو ئەمرێ تە پێ دکەن] بەلێ خودێ بپەرێسە و ژ شوکورداران بە. ﴿٦٧﴾ وان [ئەوێت هەڤپشکان بۆ خودێ چێ دکەن] ب دورستی و ب ڕەنگێ پێدڤی، ڕێز ل خودێ نەگرتییە [و وەک پێدڤی نەنیاسییە و مەزن نەدانایە]، و ئەرد هەمی ڕۆژا قیامەتێ د دەستێ ویدایە، و ئەسمان ژی د دەستێ وی یێ ڕاستێدا د پێچاینە، و خودێ یێ پاک و بلندە ژ وێ شرکا ئەو دکەن.

وَنُفِخَ فِي ٱلصُّورِ فَصَعِقَ مَن فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَن فِي ٱلۡأَرۡضِ
إِلَّا مَن شَآءَ ٱللَّهُۖ ثُمَّ نُفِخَ فِيهِ أُخۡرَىٰ فَإِذَا هُمۡ قِيَامٞ يَنظُرُونَ ﴿٦٨﴾
وَأَشۡرَقَتِ ٱلۡأَرۡضُ بِنُورِ رَبِّهَا وَوُضِعَ ٱلۡكِتَٰبُ وَجِاْيٓءَ
بِٱلنَّبِيِّـۧنَ وَٱلشُّهَدَآءِ وَقُضِيَ بَيۡنَهُم بِٱلۡحَقِّ وَهُمۡ لَا يُظۡلَمُونَ ﴿٦٩﴾
وَوُفِّيَتۡ كُلُّ نَفۡسٖ مَّا عَمِلَتۡ وَهُوَ أَعۡلَمُ بِمَا يَفۡعَلُونَ ﴿٧٠﴾
وَسِيقَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوٓاْ إِلَىٰ جَهَنَّمَ زُمَرًاۖ حَتَّىٰٓ إِذَا جَآءُوهَا
فُتِحَتۡ أَبۡوَٰبُهَا وَقَالَ لَهُمۡ خَزَنَتُهَآ أَلَمۡ يَأۡتِكُمۡ رُسُلٞ مِّنكُمۡ
يَتۡلُونَ عَلَيۡكُمۡ ءَايَٰتِ رَبِّكُمۡ وَيُنذِرُونَكُمۡ لِقَآءَ يَوۡمِكُمۡ
هَٰذَاۚ قَالُواْ بَلَىٰ وَلَٰكِنۡ حَقَّتۡ كَلِمَةُ ٱلۡعَذَابِ عَلَى ٱلۡكَٰفِرِينَ ﴿٧١﴾
قِيلَ ٱدۡخُلُوٓاْ أَبۡوَٰبَ جَهَنَّمَ خَٰلِدِينَ فِيهَاۖ فَبِئۡسَ مَثۡوَى
ٱلۡمُتَكَبِّرِينَ ﴿٧٢﴾ وَسِيقَ ٱلَّذِينَ ٱتَّقَوۡاْ رَبَّهُمۡ إِلَى ٱلۡجَنَّةِ
زُمَرًاۖ حَتَّىٰٓ إِذَا جَآءُوهَا وَفُتِحَتۡ أَبۡوَٰبُهَا وَقَالَ لَهُمۡ خَزَنَتُهَا
سَلَٰمٌ عَلَيۡكُمۡ طِبۡتُمۡ فَٱدۡخُلُوهَا خَٰلِدِينَ ﴿٧٣﴾ وَقَالُواْ
ٱلۡحَمۡدُ لِلَّهِ ٱلَّذِي صَدَقَنَا وَعۡدَهُۥ وَأَوۡرَثَنَا ٱلۡأَرۡضَ
نَتَبَوَّأُ مِنَ ٱلۡجَنَّةِ حَيۡثُ نَشَآءُۖ فَنِعۡمَ أَجۡرُ ٱلۡعَٰمِلِينَ ﴿٧٤﴾

﴿٦٨﴾ و بۆق [بۆقا ئێكێ] هاتە پفكرن، ڤێجا هندی د ئەرد و ئەسماناندا هەی دكەڤن و دمرن، ژ بلی وی یێ خودێ حەز نەكری بمریت [كو ئسرافیل ب خۆیە، پاشی پشتی هنگی ئەو ژی دمریت]، پاشی جارەكا دی پف ل بۆقێ هاتەدان، هنگی ئەو دێ زێڤە ڕاوەستن و چاڤەڕێ بن [كا دێ چ ب سەرێ وان ئێت]. ﴿٦٩﴾ و ئەردێ مەحشەرێ ب نوورها خودایێ خۆ ڕۆن بوو، و كتێبێت كار و كریاران هاتنە دانان، و پێغەمبەر و شاهد [ئەو ملیاكەتێت كریارێت بەندەیان دنڤیسن] هاتنە حازركرن، و حوكم ب دورستی د ناڤەرا واندا [بەندەیاندا] هاتەكرن، و ستەم ل كەسێ ژ وان ناهێتەكرن [نە خێرێت وان كێم دبن، و نە گونەهێت وان زێدە دبن]. ﴿٧٠﴾ و هەر ئێك دگەهیتە وێ یا وی كری [جزایێ خۆ دستینیت]، و خودێ ب وێ یا ئەو دكەن ژوان ب ئاگەهدارترە، [ژ خێر و گونەهان و چ ژكار و كریاریارێت وان ل بەر بەرزەنابیت]. ﴿٧١﴾ و ئەوێت گاوربووین كۆم كۆم بۆ جەهنەمێ دێ ئێنە ئاژۆتن، گاڤا گەهشتنە دەڤ، دەرگەهێت [جەهنەمێ] دێ [بۆ وان] ڤەبن، دەرگەهڤانێت دۆژەهێ دێ بێژنە وان: ئەرێ ما پێغەمبەر ژ هەوە ب خۆ، بۆ هەوە نەهاتبوون، ئایەتێت خودێ بۆ هەوە بخوینن، و هەوە ژ دیتنا ڤێ ڕۆژێ بترسینن؟ دێ بێژن: بەلێ [پێغەمبەر بۆ مە هاتبوون، و ئەم ژ ڤێ ڕۆژێ ترساندبووین]، بەلێ ئەمرێ خودێ ب ئیزادانێ د ڕاستا مە گاوراندا د جهێ خۆدا بوو [و ئەم هێژایی ڤێ بووین ئەڤا هاتییە سەرێ مە]. ﴿٧٢﴾ دێ بێژنە وان، [ما دەم وەسایە ڤێجا] ڕێكا دەرگەهێت جەهنەمێ بگرن و هەروهەر تێدا بمینن، وەی چ پیسە جهە جهێ خۆمەزنكەران [ئەوێت خۆ ژ پەرستنا خودێ مەزنتر دیتین]. ﴿٧٣﴾ و ئەوێت پارێزكاریا خودێ كرین دەست دەست بۆ بەحەشتێ دێ ئێنە ڕەوانەكرن، ڤێجا گاڤا گەهشتنە دەڤ بەحەشتێ دەرگەهێت وێ بۆ وان ڤەدبن، و دەرگەهڤانێت وێ دێ بێژنە وان: سلاڤ ل هەوە بن، هوین ژ گونەهان هاتنە پاقژكرن، و هەرنە د بەحەشتێدا و هەروهەر تێدا بن. ﴿٧٤﴾ و [بەحەشتی] دێ بێژن: هەمی پەسن و شوكور بۆ وی خودایی ئەوێ پەیمانا خۆ ئەوا دایییە مە ب جهـ كری، و ئەردێ بەحەشتێ گەهاندییە مە هەر جهێ مە بڤێت لێ ئاكنجی بین، و چ خۆش خەلاتە، خەلاتێ وان ئەوێت كار و كریارێت ڤەنج دكەن.

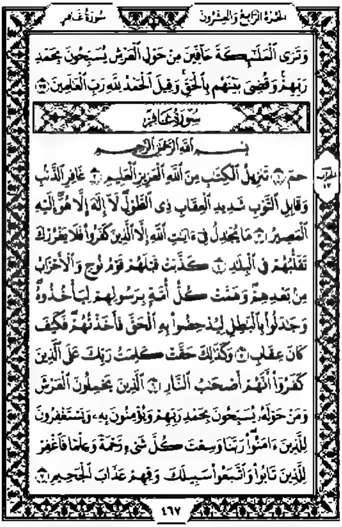

الجزء الرابع والعشرون سورة غافر

وَتَرَى ٱلْمَلَٰٓئِكَةَ حَآفِّينَ مِنْ حَوْلِ ٱلْعَرْشِ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ
رَبِّهِمْ ۖ وَقُضِيَ بَيْنَهُم بِٱلْحَقِّ وَقِيلَ ٱلْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿٧٥﴾

سُورَةُ غَافِرٍ

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

حمٓ ﴿١﴾ تَنزِيلُ ٱلْكِتَٰبِ مِنَ ٱللَّهِ ٱلْعَزِيزِ ٱلْعَلِيمِ ﴿٢﴾ غَافِرِ ٱلذَّنۢبِ
وَقَابِلِ ٱلتَّوْبِ شَدِيدِ ٱلْعِقَابِ ذِى ٱلطَّوْلِ ۖ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ ۖ إِلَيْهِ
ٱلْمَصِيرُ ﴿٣﴾ مَا يُجَٰدِلُ فِىٓ ءَايَٰتِ ٱللَّهِ إِلَّا ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ فَلَا يَغْرُرْكَ
تَقَلُّبُهُمْ فِى ٱلْبِلَٰدِ ﴿٤﴾ كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَٱلْأَحْزَابُ
مِنۢ بَعْدِهِمْ ۖ وَهَمَّتْ كُلُّ أُمَّةٍۭ بِرَسُولِهِمْ لِيَأْخُذُوهُ ۖ
وَجَٰدَلُوا۟ بِٱلْبَٰطِلِ لِيُدْحِضُوا۟ بِهِ ٱلْحَقَّ فَأَخَذْتُهُمْ ۖ فَكَيْفَ
كَانَ عِقَابِ ﴿٥﴾ وَكَذَٰلِكَ حَقَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ عَلَى ٱلَّذِينَ
كَفَرُوٓا۟ أَنَّهُمْ أَصْحَٰبُ ٱلنَّارِ ﴿٦﴾ ٱلَّذِينَ يَحْمِلُونَ ٱلْعَرْشَ
وَمَنْ حَوْلَهُۥ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَيُؤْمِنُونَ بِهِۦ وَيَسْتَغْفِرُونَ
لِلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ رَبَّنَا وَسِعْتَ كُلَّ شَىْءٍ رَّحْمَةً وَعِلْمًا فَٱغْفِرْ
لِلَّذِينَ تَابُوا۟ وَٱتَّبَعُوا۟ سَبِيلَكَ وَقِهِمْ عَذَابَ ٱلْجَحِيمِ ﴿٧﴾

٤٦٧

﴿٧٥﴾ و تو دێ ملیاکەتان بینی ل دۆر عەرشی وەرهاتین، و پەسن و شوکور و تەسبیحا خودێ دکەن، و خودێ ژ هەمی کێماسیان پاقژ دکەن، و ب دادوەری حوکم د نافبەرا واندا [بەحەشتی و دۆژەهیاندا] هاتەکرن، و بەحەشتی دێ بێژن: هەمی پەسن و شوکور بۆ خودایێ هەمی جیهانان.

سۆرەتا غافر

ل مەکەهێ هاتیە خوارێ (٨٥) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ هۆسا دئێتە خواندن (حا، میم)، ل دۆر ڕاڤەکرنا ڤان ڕەنگە تیپان، بزڤڕە سەرێ سۆرەتا (بەقەرە). ﴿٢﴾ ئینانەخوارا ڤێ قورئانێ ژ نك خودایێ سەردەست و زێدە زانایە. ﴿٣﴾ گونەهـ ژێبەر و تۆبەوەرگر و ئیزا گران و خودان کەرەمە، چو پەرستییێت ڕاست و دورست ژ وی پێڤەتر نینن، و دویماهیا هەر تشتەکی ب بال ویڤەیە. ﴿٤﴾ کەس مەدەڕکێیێ د ئایەتێت خودێدا ناکەت گاور نەبن، ڤێجا گەڕیان و هاتن و چۆنا وان [ئانکو بازرگانی و سلامەتیا وان، د گەل گاوریا وان] د وەلاتاندا بلا تە نەخاپینیت [کو تو وێ هزرێ بکەی ئەو نا ئێنە ئیزادان و ناهێنە سزاکرن ل سەر کاروکریارێت خۆ]. ﴿٥﴾ بەری وان، ملەتێ نووحی و دەستەك و کۆمێت پشتی وان ژێ هاتین، پێغەمبەرێت خۆ درەوین دانان، و هەر ملەتەکی کرە دلێ خۆ و ل بەر گەڕیا پێغەمبەرێ خۆ بهنگێڤن [نەخۆشییەکێ بینە سەری]، و ب نەهەقییێ جڕەبڕ کرن [ل دویڤ هزرا وان] هەقییێ بێ هێز بکەن و نەهێلن، ڤێجا من ئەو ئیزا دان، بەرێ خۆ بدێ کا ئیزادانا من یا چاوا بوو؟! ﴿٦﴾ ئەها ب ڤی ڕەنگی فەرمانا [ئیزایا] خودایێ تە بۆ گاوران واجب بوو، کو ئەو دۆژەهینە. ﴿٧﴾ و ئەوێت عەرشی هەلدگرن، و ئەوێت دۆرماندۆر تەسبیح و حەمدا خودایێ خۆ دکەن [ئانکو ب سوپاسیا خودایێ خۆ، خودایێ خۆ ژ هەمی کێماسیان پاقژ دکەن]، و ب دورستی باوەرییێ پێ دئینن، و داخوازا گونەهـ ژێبرنێ بۆ ئەوێت باوەری ئینایین دکەن [و دبێژن]: خودێوۆ دلۆڤانی و زانینا تە، هەمی تشت پێت ڤەگرتین، ڤێجا گونەهێت وان ئەوێت تۆبەکرین و ڕێکا تە گرتین ژێ ببە، و وان ژ ئاگرێ دۆژەهێ بپارێزە.

رَبَّنَا وَأَدْخِلْهُمْ جَنَّٰتِ عَدْنٍ ٱلَّتِي وَعَدتَّهُمْ وَمَن صَلَحَ
مِنْ ءَابَآئِهِمْ وَأَزْوَٰجِهِمْ وَذُرِّيَّٰتِهِمْۚ إِنَّكَ أَنتَ ٱلْعَزِيزُ
ٱلْحَكِيمُ ﴿٨﴾ وَقِهِمُ ٱلسَّيِّـَٔاتِۚ وَمَن تَقِ ٱلسَّيِّـَٔاتِ
يَوْمَئِذٍ فَقَدْ رَحِمْتَهُۥۚ وَذَٰلِكَ هُوَ ٱلْفَوْزُ ٱلْعَظِيمُ ﴿٩﴾ إِنَّ
ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ يُنَادَوْنَ لَمَقْتُ ٱللَّهِ أَكْبَرُ مِن مَّقْتِكُمْ
أَنفُسَكُمْ إِذْ تُدْعَوْنَ إِلَى ٱلْإِيمَٰنِ فَتَكْفُرُونَ ﴿١٠﴾ قَالُوا۟ رَبَّنَآ
أَمَتَّنَا ٱثْنَتَيْنِ وَأَحْيَيْتَنَا ٱثْنَتَيْنِ فَٱعْتَرَفْنَا بِذُنُوبِنَا فَهَلْ
إِلَىٰ خُرُوجٍ مِّن سَبِيلٍ ﴿١١﴾ ذَٰلِكُم بِأَنَّهُۥٓ إِذَا دُعِيَ ٱللَّهُ
وَحْدَهُۥ كَفَرْتُمْۖ وَإِن يُشْرَكْ بِهِۦ تُؤْمِنُوا۟ۚ فَٱلْحُكْمُ لِلَّهِ
ٱلْعَلِيِّ ٱلْكَبِيرِ ﴿١٢﴾ هُوَ ٱلَّذِي يُرِيكُمْ ءَايَٰتِهِۦ وَيُنَزِّلُ لَكُم مِّنَ
ٱلسَّمَآءِ رِزْقًاۚ وَمَا يَتَذَكَّرُ إِلَّا مَن يُنِيبُ ﴿١٣﴾ فَٱدْعُوا۟ ٱللَّهَ
مُخْلِصِينَ لَهُ ٱلدِّينَ وَلَوْ كَرِهَ ٱلْكَٰفِرُونَ ﴿١٤﴾ رَفِيعُ
ٱلدَّرَجَٰتِ ذُو ٱلْعَرْشِ يُلْقِي ٱلرُّوحَ مِنْ أَمْرِهِۦ عَلَىٰ مَن يَشَآءُ
مِنْ عِبَادِهِۦ لِيُنذِرَ يَوْمَ ٱلتَّلَاقِ ﴿١٥﴾ يَوْمَ هُم بَٰرِزُونَۖ لَا يَخْفَىٰ
عَلَى ٱللَّهِ مِنْهُمْ شَيْءٌۚ لِّمَنِ ٱلْمُلْكُ ٱلْيَوْمَۖ لِلَّهِ ٱلْوَٰحِدِ ٱلْقَهَّارِ ﴿١٦﴾

﴿٨﴾ خودێوۆ تو وان [خودان باوەران] و یێت باش ژ باب و باپیر و هەڤـەر و دویندوها وان، بکە د بەحەشتا عەدەن و ئاکنجیبوونێدا، ئەوا تە سۆز و پەیمان پێ دابیە وان، تێ تویی یێ سەردەست و کاربنەجهـ. ﴿٩﴾ و وان ژ ئێزایا خرابیان بپارێزە، و هەر کەسێ وێ ڕۆژێ تو ژ ئێزایا خرابیان بپارێزی، ئەڤە [بێ گومان] تە دلۆڤانی پێ بر، و ئەڤەیە سەرفەرازییا مەزن. ﴿١٠﴾ و ئەوێت گاوربوویین دێ تێنە گازیکرن [ژ بەرێ ملیاکەتانڤە]، ب ڕاستی کەربا [زیندە ئەڤیانا] خودێ ژ کەربا هەوە بۆ هەوە مەزنترە، وەختێ هوین بۆ باوەری ئینانێ دهاتنە گازیکرن، هەوە باوەری نەدئینا. ﴿١١﴾ دێ بێژن: خودێوۆ تە دو جاران ئەم یێت مراندین، و دو جاران ژی تە ئەم یێت ساخکرین [زیندی کرین]، و مە گونەهێت خۆ ل سەر خۆ ئاشکەراکرن، ئەرێ ڕێکەك بۆ دەرکەڤتنێ [ژ جەهنەمێ] هەیە [ئەم ژێ دەرکەڤین و بزڤڕینە سەر دنیایێ]. ﴿١٢﴾ ئەڤ ئێزایا هوین تێدا ب ڕاستی یا هندێیە، هەر وەختێ خودێ ب تنێ دهاتە پەرستن هەوە خۆ نەڕازی دکر، و وەختێ هەڤپشك بۆ دهاتە چێ کرن هەوە باوەری دئینا، و فەرمان بەس یا خودایێ بلند و مەزنە [وی ئەڤ حوکمە ل سەر هەوە یێ دانایی، کو هوین هەروهەر د دۆژەهێدا بن]. ﴿١٣﴾ ئەوە ئیشانێت [شیانا] خۆ نیشا هەوە ددەت، و ڕزقی بۆ هەوە ژ ئەسمانی دئینیتە خوارێ، و ژ بلی وان ئەوێت بەرێ خۆ داینە خودێ، کەسێ دی بۆ خۆ چام و دەرسان ژ ڤان ئیشانان ناگریت. ﴿١٤﴾ ڤێجا خودێ بپەرێسن، و بلا پەرستنا هەوە ژ دل بۆ وی بیت، بلا گاوران پێ نەخۆش ژی بیت. ﴿١٥﴾ [خودێ] پایەبلند و سالۆخەت مەزنە، خودان عەرشە، وەحیێ ب فەرمانا خۆ بۆ هەر کەسێ بڤێت ژ بەندەیێت خۆ دهنێریت، دا مرۆڤان ژ ڕۆژا ڤێککەڤتنێ [کو ڕۆژا قیامەتێیە] بترسینیت و ئاگەهدار بکەت. ﴿١٦﴾ ڕۆژا [هەمی ژ گۆڕان دەردکەڤن و] ئاشکەرا دبن، چو کریارێت وان ل بەر خودێ بەرزە نابن. [هەر خودێ دێ بێژیت:] ئەرێ ئەڤرۆ سەروەری و ملکینی یا کێیە؟ [هەر خودێ دێ بەرسڤێ دەت و بێژیت:] سەروەری و ملکینی یا خودایێ تاك و تەنیا و سەردەستە.

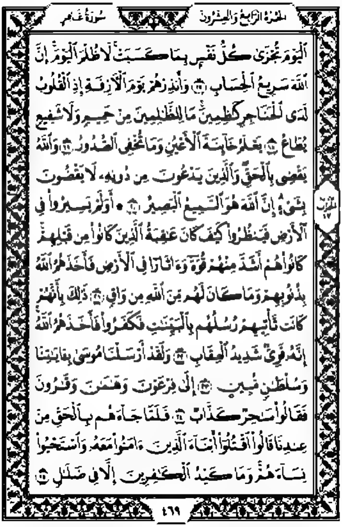

سُورَةُ غَافِر الجُزْءُ الرَّابِعُ وَالعِشْرُونَ

ٱلْيَوْمَ تُجْزَىٰ كُلُّ نَفْسٍۭ بِمَا كَسَبَتْ ۚ لَا ظُلْمَ ٱلْيَوْمَ ۚ إِنَّ
ٱللَّهَ سَرِيعُ ٱلْحِسَابِ ﴿١٧﴾ وَأَنذِرْهُمْ يَوْمَ ٱلْـَٔازِفَةِ إِذِ ٱلْقُلُوبُ
لَدَى ٱلْحَنَاجِرِ كَـٰظِمِينَ ۚ مَا لِلظَّـٰلِمِينَ مِنْ حَمِيمٍ وَلَا شَفِيعٍ
يُطَاعُ ﴿١٨﴾ يَعْلَمُ خَآئِنَةَ ٱلْأَعْيُنِ وَمَا تُخْفِى ٱلصُّدُورُ ﴿١٩﴾ وَٱللَّهُ
يَقْضِى بِٱلْحَقِّ ۖ وَٱلَّذِينَ يَدْعُونَ مِن دُونِهِۦ لَا يَقْضُونَ
بِشَىْءٍ ۗ إِنَّ ٱللَّهَ هُوَ ٱلسَّمِيعُ ٱلْبَصِيرُ ﴿٢٠﴾ ۞ أَوَلَمْ يَسِيرُوا۟ فِى
ٱلْأَرْضِ فَيَنظُرُوا۟ كَيْفَ كَانَ عَـٰقِبَةُ ٱلَّذِينَ كَانُوا۟ مِن قَبْلِهِمْ ۚ
كَانُوا۟ هُمْ أَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَءَاثَارًا فِى ٱلْأَرْضِ فَأَخَذَهُمُ ٱللَّهُ
بِذُنُوبِهِمْ وَمَا كَانَ لَهُم مِّنَ ٱللَّهِ مِن وَاقٍ ﴿٢١﴾ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ
كَانَت تَّأْتِيهِمْ رُسُلُهُم بِٱلْبَيِّنَـٰتِ فَكَفَرُوا۟ فَأَخَذَهُمُ ٱللَّهُ ۚ
إِنَّهُۥ قَوِىٌّ شَدِيدُ ٱلْعِقَابِ ﴿٢٢﴾ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ بِـَٔايَـٰتِنَا
وَسُلْطَـٰنٍ مُّبِينٍ ﴿٢٣﴾ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَهَـٰمَـٰنَ وَقَـٰرُونَ
فَقَالُوا۟ سَـٰحِرٌ كَذَّابٌ ﴿٢٤﴾ فَلَمَّا جَآءَهُم بِٱلْحَقِّ مِنْ
عِندِنَا قَالُوا۟ ٱقْتُلُوٓا۟ أَبْنَآءَ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ مَعَهُۥ وَٱسْتَحْيُوا۟
نِسَآءَهُمْ ۚ وَمَا كَيْدُ ٱلْكَـٰفِرِينَ إِلَّا فِى ضَلَـٰلٍ ﴿٢٥﴾

٤٦٩

﴿١٧﴾ ئەڤرۆ هەر ئێك ل دویڤ كریارێت خۆ دێ ئێتە جزاكرن، ئەڤرۆ ستەمكاری نینە، [نە خێرێت كەسێ كێم دبن، و نە گونەهێت كەسێ پتر لێ دئێن] و خودێ د حسابا خۆدا یێ دەست سڤكە.

﴿١٨﴾ و تو وان ژ رۆژا نێزیك [كو رۆژا قیامەتێیە] بترسینە، رۆژا دل [ژ ترساندا] خۆ ل گەوریێ ددەن، و تژی كول و كۆڤان و دامایی دبن، وێ رۆژێ ستەمكاران چو كەسێت خۆ یێت نێزیك و چو مەهدەرچی نینن، مەهدەرا وان بێتە وەرگرتن.

﴿١٩﴾ خودێ خیانەتا چاڤان [بەرچخۆدانا ب دزی و نهێنیڤە] و ئەوا د دلاندا ڤەشارتی، ژێ ب ئاگەهە.

﴿٢٠﴾ و خودێ ب هەقییێ حوكمی و دادوەرییێ دكەت، و ئەوێت ئەو شوینا خودێ دپەرێسن، وان چو پێ چێ نابیت. و خودێ یێ گوهدێر و بینەرە.

﴿٢١﴾ ئەرێ ما ئەو د ئەردیدا نەگەڕیاینە، ببینن كا دویماهیكا ئەوێت بەری وان بوو چ؟ ئەو ژ وان ب هێزتر بوون و وان پتر شوینوار د ئەردیدا هەبوون، و خودێ ئەو ب گونەهێت وان د هیلاك برن و نەهێلان،
و ئەوان كەس نەبوو وان ژ ئیزایا خودێ بپارێزیت. ﴿٢٢﴾ ئەڤ ئیزایە یا هندێ بوو، پێغەمبەرێت وان، ب
نیشان و موعجزەیێت ئاشكەراڤە بۆ وان دهاتن، و وان باوەری ب وان [پێغەمبەران] نەدئینا، ئینا خودێ ئەو
د هیلاك برن، و خودێ یێ ب هێز و ئیزا دژوارە. ﴿٢٣﴾ ب سویند مە مووسا ب موعجزەیێت خۆڤە، و ب
نیشان و بەلگەیەكا رۆن و ئاشكەراڤە هنارت. ﴿٢٤﴾ بۆ فیرعەونی و هامانی و قاروونی [پشتی موعجزەیێت
مێ ل سەر دەستێ مووسایی دیتین] گۆتن: ئەڤە سێربەندەكێ درەوینە. ﴿٢٥﴾ ڤێجا گاڤا [مووسا] ب هەقییێ
[ب موعجزەیێت دورست و ئاشكەراڤە] ژ لایێ مەڤە بۆ وان چوویی، گۆتن: كورێت وان ئەوێت باوەری پێ
ئینایین بكوژن، و كچێت وان ساخ بهێلن [بۆ خزمەتا مە]، و پیلانگێڕانا گاوران یا پویچە.

وَقَالَ فِرۡعَوۡنُ ذَرُونِيٓ أَقۡتُلۡ مُوسَىٰ وَلۡيَدۡعُ رَبَّهُۥٓۖ إِنِّيٓ أَخَافُ
أَن يُبَدِّلَ دِينَكُمۡ أَوۡ أَن يُظۡهِرَ فِي ٱلۡأَرۡضِ ٱلۡفَسَادَ ﴿٢٦﴾
وَقَالَ مُوسَىٰٓ إِنِّي عُذۡتُ بِرَبِّي وَرَبِّكُم مِّن كُلِّ مُتَكَبِّرٖ لَّا يُؤۡمِنُ
بِيَوۡمِ ٱلۡحِسَابِ ﴿٢٧﴾ وَقَالَ رَجُلٞ مُّؤۡمِنٞ مِّنۡ ءَالِ فِرۡعَوۡنَ
يَكۡتُمُ إِيمَٰنَهُۥٓ أَتَقۡتُلُونَ رَجُلًا أَن يَقُولَ رَبِّيَ ٱللَّهُ وَقَدۡ
جَآءَكُم بِٱلۡبَيِّنَٰتِ مِن رَّبِّكُمۡۖ وَإِن يَكُ كَٰذِبٗا فَعَلَيۡهِ
كَذِبُهُۥۖ وَإِن يَكُ صَادِقٗا يُصِبۡكُم بَعۡضُ ٱلَّذِي يَعِدُكُمۡۖ
إِنَّ ٱللَّهَ لَا يَهۡدِي مَنۡ هُوَ مُسۡرِفٞ كَذَّابٞ ﴿٢٨﴾ يَٰقَوۡمِ لَكُمُ
ٱلۡمُلۡكُ ٱلۡيَوۡمَ ظَٰهِرِينَ فِي ٱلۡأَرۡضِ فَمَن يَنصُرُنَا مِنۢ بَأۡسِ ٱللَّهِ
إِن جَآءَنَاۚ قَالَ فِرۡعَوۡنُ مَآ أُرِيكُمۡ إِلَّا مَآ أَرَىٰ وَمَآ أَهۡدِيكُمۡ
إِلَّا سَبِيلَ ٱلرَّشَادِ ﴿٢٩﴾ وَقَالَ ٱلَّذِيٓ ءَامَنَ يَٰقَوۡمِ إِنِّيٓ أَخَافُ
عَلَيۡكُم مِّثۡلَ يَوۡمِ ٱلۡأَحۡزَابِ ﴿٣٠﴾ مِثۡلَ دَأۡبِ قَوۡمِ نُوحٖ وَعَادٖ
وَثَمُودَ وَٱلَّذِينَ مِنۢ بَعۡدِهِمۡۚ وَمَا ٱللَّهُ يُرِيدُ ظُلۡمٗا لِّلۡعِبَادِ ﴿٣١﴾
وَيَٰقَوۡمِ إِنِّيٓ أَخَافُ عَلَيۡكُمۡ يَوۡمَ ٱلتَّنَادِ ﴿٣٢﴾ يَوۡمَ تُوَلُّونَ مُدۡبِرِينَ
مَا لَكُم مِّنَ ٱللَّهِ مِنۡ عَاصِمٖۗ وَمَن يُضۡلِلِ ٱللَّهُ فَمَا لَهُۥ مِنۡ هَادٖ ﴿٣٣﴾

﴿٢٦﴾ و فیرعەونی گۆت: ژ من بگەڕێن دا ئەز مووسایی بکوژم، و بلا پاشی گازی خودایێ خۆ بکەت [بلا خودایێ وی وی ژ من قورتال بکەت]، ئەز دترسم [ئەگەر ئەز وی نەکوژم] ئەو دینێ هەوە بگوهۆڕیت، یان ژی خرابییێ د ئەردیدا بەلاڤ بکەت. ﴿٢٧﴾ و مووسایی گۆت: ئەز خۆ ب خودایێ خۆ و خودایێ هەوە، ژ هەر خۆمەزنکەرەکێ بێ باوەر ژ ڕۆژا قیامەتێ، دپارێزم. ﴿٢٨﴾ و زەلامەکێ خودان باوەر ژ مالا فیرعەونی بەلێ باوەریا خۆ ڤەدشارت، گۆت: ئەرێ هوین دێ مرۆڤەکی کوژن چونکی دبێژیت: خودانێ من خودێیە، و ب موعجیزەڤە یێ بۆ هەوە ژ دەڤ خودایێ هەوە هاتی، و ئەگەر ئەو یێ درەوین بیت درەوا وی دێ ل وی زڤڕیت، و ئەگەر یێ ڕاستگۆ بیت هندەک ژ وێ ئیزایا هەوە پێ دترسینیت، دێ ژ هەوە گریت [ئەو هندە بەسە، هەوە د هیلاک بیەت]، ب ڕاستی خودێ وی ڕاستەڕێ ناکەت یێ زێدە خراب و درەوین. ﴿٢٩﴾ هەی ملەتێ من، ئەڤرۆ سەروەری یا هەوەیە، و هوین د ئەردیدا [ل سەر ئسرائیلیان] زال و سەردەستن، ڤێجا ئەگەر ئیزایا خودێ ب سەر مەدا هات، کی دێ هاریکاری و پشتەڤانیا مە بکەت و مە ژێ قورتال بکەت؟ فیرعەونی گۆت: ئەز ژ وێ پێڤەتر بۆ هەوە نابێژم یا بەری نوکە من گۆتی [ئەز ژ وێ چێتر نابینم یا ئەز دبینم، کو بێتە کوشتن دا دۆزا وی ب دویماهیک بێت]، و ئەز [ب وێ یا ئەز چێتر دبینم] ژ ڕێکا ڕاست پێڤەتر نیشا هەوە نادەم؟. ﴿٣٠﴾ و ئەوێ خودان باوەر [و ژ بنەمالا فیرعەونی] گۆت: هەی ملەتێ من [ئەگەر هوین باوەرییێ ب مووسایی نەئینن، و هەر بەرگەڕیانا کوشتنا وی بکەن] ئەز دترسم ڕۆژەکا [ب ئیزا] وەکی ڕۆژا کۆم و دەستەکان [کۆمێت ل سەر پێغەمبەرێت خۆ بوویینە دەستەک] ب سەر هەوەدا بێت. ﴿٣١﴾ و ئەز دترسم ئیزایەکا وەکی یا ملەتێ نووح و عاد و (سەموود) و ئەوێت پشتی وان هاتین ب سەرێ هەوە بێت، و ب ڕاستی خودێ ستەم بۆ چو بەندەیان نەڤێت [ئانکو کەسێ بێ گونەه ئیزا نادەت]. ﴿٣٢﴾ و هەی ملەتێ من، ترسا من ل سەر هەوە ترسا ڕۆژا گازیکرنێیە (ڕۆژا قیامەتێ) [گازیکرن تێدا مشە دبیت و خەلکێ بەحەشتێ و جەهنەمێ گازی ئێک دکەن، و گاور ب خۆ ژی د ناڤبەرا خۆدا گازی ئێکدو دکەن، و دبێنە لاڤلاڤا وان و جڕمبڕا وان]. ﴿٣٣﴾ ڕۆژا هوین پشتا خۆ ددەنە ئاگری و دڕەڤن، و هەوە چو پارێزڤان نینن کو هەوە ژ ئیزایا خودێ بپارێزن، و هەر کەسێ خودێ گومڕا و بەرزە بکەت، کەس نینە وی ڕاستەڕێ بکەت.

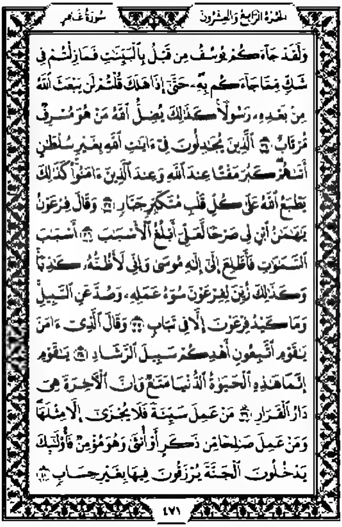

الجزء الرابع والعشرون سورة غافر

وَلَقَدْ جَآءَكُمْ يُوسُفُ مِن قَبْلُ بِٱلْبَيِّنَٰتِ فَمَا زِلْتُمْ فِى
شَكٍّ مِّمَّا جَآءَكُم بِهِۦ حَتَّىٰٓ إِذَا هَلَكَ قُلْتُمْ لَن يَبْعَثَ ٱللَّهُ
مِنۢ بَعْدِهِۦ رَسُولًا كَذَٰلِكَ يُضِلُّ ٱللَّهُ مَنْ هُوَ مُسْرِفٌ
مُّرْتَابٌ ﴿٣٤﴾ ٱلَّذِينَ يُجَٰدِلُونَ فِىٓ ءَايَٰتِ ٱللَّهِ بِغَيْرِ سُلْطَٰنٍ
أَتَىٰهُمْ كَبُرَ مَقْتًا عِندَ ٱللَّهِ وَعِندَ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ كَذَٰلِكَ
يَطْبَعُ ٱللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ قَلْبِ مُتَكَبِّرٍ جَبَّارٍ ﴿٣٥﴾ وَقَالَ فِرْعَوْنُ
يَٰهَٰمَٰنُ ٱبْنِ لِى صَرْحًا لَّعَلِّىٓ أَبْلُغُ ٱلْأَسْبَٰبَ ﴿٣٦﴾ أَسْبَٰبَ
ٱلسَّمَٰوَٰتِ فَأَطَّلِعَ إِلَىٰٓ إِلَٰهِ مُوسَىٰ وَإِنِّى لَأَظُنُّهُۥ كَٰذِبًا
وَكَذَٰلِكَ زُيِّنَ لِفِرْعَوْنَ سُوٓءُ عَمَلِهِۦ وَصُدَّ عَنِ ٱلسَّبِيلِ
وَمَا كَيْدُ فِرْعَوْنَ إِلَّا فِى تَبَابٍ ﴿٣٧﴾ وَقَالَ ٱلَّذِىٓ ءَامَنَ
يَٰقَوْمِ ٱتَّبِعُونِ أَهْدِكُمْ سَبِيلَ ٱلرَّشَادِ ﴿٣٨﴾ يَٰقَوْمِ
إِنَّمَا هَٰذِهِ ٱلْحَيَوٰةُ ٱلدُّنْيَا مَتَٰعٌ وَإِنَّ ٱلْءَاخِرَةَ هِىَ
دَارُ ٱلْقَرَارِ ﴿٣٩﴾ مَنْ عَمِلَ سَيِّئَةً فَلَا يُجْزَىٰٓ إِلَّا مِثْلَهَا
وَمَنْ عَمِلَ صَٰلِحًا مِّن ذَكَرٍ أَوْ أُنثَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَأُو۟لَٰٓئِكَ
يَدْخُلُونَ ٱلْجَنَّةَ يُرْزَقُونَ فِيهَا بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿٤٠﴾

٤٧١

﴿٣٤﴾ و ب سویند بەری [مووسایی] یووسف [ژ دەف خودێ] ب نیشانێت ئاشکەرا و موعجیزەیانڤە بۆ هەوە هاتبوو، و هوین هێژ ژ وان نیشانان د دودلن ئەوێت یووسف بۆ هەوە ئینایین، ڤێجا گاڤا یووسف مری، هەوە گۆت: خلاس، خودێ پشتی یووسف چو پێغەمبەران نائێریت، هۆسا خودێ وی گومڕا دکەت ئەوێ زێدە خراب، و د ئێکینیا خودێدا ب گۆمان. ﴿٣٥﴾ [یێت زێدە خراب و ب شک ئەڤەنە] ئەوێت مەدەڕکێ د نیشان و ئایەتێت خودێدا دکەن بێ بەلگە و نیشانەك وان هەبیت، مەدەڕکیا وان کەربا خودێ و یا خودان باوەران پتر و مەزنتر لێ کر، و هۆسا خودێ دلێ هەر خۆمەزنکەر و زێدە خراب و هەق دژمنەکی مۆر دکەت. ﴿٣٦﴾ و فیرعەونی گۆت: هامانۆ تو بۆ من قەسرەکا بلند ئاڤاکە [بچمە سەر] بەلکی بگەهمە دەرگەهـ و ڕێکان. ﴿٣٧﴾ دەرگەهـ و ڕێکێت ئەسمانان، دا بەرێ خۆ بدەمە خودایێ مووسایی، و ئەز دبینم ئەو ژ درەوینانە، و هۆسا کار و کریارێت وی یێت خراب بۆ هاتنە جوانکرن و ژ ڕێکا ڕاست هاتە ڤەدەرکرن، و پیلانگێڕانا فیرعەونی ژ خوسارەتیێ پێڤەتر نەبوو. ﴿٣٨﴾ و ئەوێ باوەری ئینایی گۆت: هەی ملەتێ من، گوهێ خۆ بدەنە من و ل دویڤ من وەرن، ئەز دێ بەرێ هەوە دەمە ڕێکا ڕاستی و سەرفەرازیێ. ﴿٣٩﴾ هەی ملەتێ من، ژیانا ڤێ دنیایێ ب تنێ خۆشیەکا دۆمکورتە، و ئاخرەتە جهێ ئاکنجیوون و بنەجهیێ. ﴿٤٠﴾ هەر کەسێ [د ڤێ دنیایێدا] گونەهەکێ بکەت، ئەو تەمەتی گونەها خۆ دێ ئێتە جزاکرن، و هەر کەسێ باشیێ بکەت، چ مێر بیت چ ژن، و ئەو یێ خودان باوەر بیت، ئەڤە دێ چنە د بەحەشتێدا و ڕزقێ وان بێ حسێب و هەژمار دێ ئێتە بەر وان.

الحزب ٤٨

۞ وَيَٰقَوۡمِ مَا لِيٓ أَدۡعُوكُمۡ إِلَى ٱلنَّجَوٰةِ وَتَدۡعُونَنِيٓ إِلَى ٱلنَّارِ ﴿٤١﴾
تَدۡعُونَنِي لِأَكۡفُرَ بِٱللَّهِ وَأُشۡرِكَ بِهِۦ مَا لَيۡسَ لِي بِهِۦ
عِلۡمٞ وَأَنَا۠ أَدۡعُوكُمۡ إِلَى ٱلۡعَزِيزِ ٱلۡغَفَّٰرِ ﴿٤٢﴾ لَا جَرَمَ أَنَّمَا
تَدۡعُونَنِيٓ إِلَيۡهِ لَيۡسَ لَهُۥ دَعۡوَةٞ فِي ٱلدُّنۡيَا وَلَا فِي ٱلۡأٓخِرَةِ
وَأَنَّ مَرَدَّنَآ إِلَى ٱللَّهِ وَأَنَّ ٱلۡمُسۡرِفِينَ هُمۡ أَصۡحَٰبُ ٱلنَّارِ ﴿٤٣﴾
فَسَتَذۡكُرُونَ مَآ أَقُولُ لَكُمۡۚ وَأُفَوِّضُ أَمۡرِيٓ إِلَى ٱللَّهِۚ
إِنَّ ٱللَّهَ بَصِيرُۢ بِٱلۡعِبَادِ ﴿٤٤﴾ فَوَقَىٰهُ ٱللَّهُ سَيِّـَٔاتِ مَا مَكَرُواْۖ
وَحَاقَ بِـَٔالِ فِرۡعَوۡنَ سُوٓءُ ٱلۡعَذَابِ ﴿٤٥﴾ ٱلنَّارُ يُعۡرَضُونَ
عَلَيۡهَا غُدُوّٗا وَعَشِيّٗاۚ وَيَوۡمَ تَقُومُ ٱلسَّاعَةُ أَدۡخِلُوٓاْ ءَالَ
فِرۡعَوۡنَ أَشَدَّ ٱلۡعَذَابِ ﴿٤٦﴾ وَإِذۡ يَتَحَآجُّونَ فِي ٱلنَّارِ
فَيَقُولُ ٱلضُّعَفَٰٓؤُاْ لِلَّذِينَ ٱسۡتَكۡبَرُوٓاْ إِنَّا كُنَّا لَكُمۡ
تَبَعٗا فَهَلۡ أَنتُم مُّغۡنُونَ عَنَّا نَصِيبٗا مِّنَ ٱلنَّارِ ﴿٤٧﴾ قَالَ
ٱلَّذِينَ ٱسۡتَكۡبَرُوٓاْ إِنَّا كُلّٞ فِيهَآ إِنَّ ٱللَّهَ قَدۡ حَكَمَ
بَيۡنَ ٱلۡعِبَادِ ﴿٤٨﴾ وَقَالَ ٱلَّذِينَ فِي ٱلنَّارِ لِخَزَنَةِ جَهَنَّمَ
ٱدۡعُواْ رَبَّكُمۡ يُخَفِّفۡ عَنَّا يَوۡمٗا مِّنَ ٱلۡعَذَابِ ﴿٤٩﴾

﴿٤١﴾ و هەی ملەتێ من ئەڤە چیە، ئەز بەرێ هەوە ددەمە بەحەشتێ و هوین بەرێ من ددەنە ئاگری؟. ﴿٤٢﴾ هوین بەرێ من ددەنە هندێ ئەز باوەرییێ ب خودێ نەئینم، و وی بۆ بکەمە هەڤپشك یێ ئەز چو ژێ نەزانم، و ئەز بەرێ هەوە ددەمە خودایێ سەردەست و زێدە گونەهـ ژێبەر. ﴿٤٣﴾ بێ گۆمان ئەوێ هوین بەرێ من ددەنێ نابیت بێتە پەرستن، چونکی بەرسڤا کەسێ نادەت نە ل دنیایێ و نە ل ئاخرەتێ، و زڤرینا مە هەمیان ب بال خودێڤەیە، و ب راستی ئەوێت زێدە گونەهکار ئەون دۆژەهی. ﴿٤٤﴾ ئەڤا ئەز دبێژمە هەوە، نێزیك نەدویر، دێ ئێتە بیرا هەوە، و ئەز دێ کاروبارێ خۆ هێلمە ب هیڤیا خودێڤە، ب راستی خودێ ئاگەهـ ژ هەمی بەندەیان هەیە و دبینیت. ﴿٤٥﴾ ڤێجا خودێ ئەو [خودان باوەرێ شیرەتکەر] ژ خرابیا وێ پیلانا وان گێرایی پاراست، و نیزایەکا خراب ب سەر بنەمالا فیرعەونیدا هات. ﴿٤٦﴾ سپێدە و ئێڤاران [ئانکو بەردەوام هەتا رۆژا قیامەتێ] جانێ وان ب ئاگری دئێتە سۆتن، و رۆژا قیامەت رادبیت خودێ دێ بێژتە ملیاکەتان: فیرعەونیان بێخنە د ناڤ دژوارترین ئیزادا. ﴿٤٧﴾ و وەختێ ئەو د ئاگریدا دبنە پێکڤە و جرەبڕێ دکەن، و ئەوێت نەپەسەر دێ بێژنە وان ئەوێت خۆ مەزن کرین: بێ ئەم دویکەڤتیێت هەوە بوویین، ما هوین پشکەکێ ژ ئاگری ژ مە ڤەناکەن و هەلناگرن؟. ﴿٤٨﴾ و ئەوێت خۆ مەزن کرین دێ بێژن: ئەم هەمی وەکی ئێکین د ناڤ ئاگریدا، خلاس، خودێ حوکم د ناڤبەرا بەندەیاندا کر [و جرەبڕ یا بێ فایدەیە]. ﴿٤٩﴾ و ئەوێت د ئاگریدا دێ بێژنە دەرگەهڤانێت دۆژەهێ: بێژنە خودایێ خۆ بلا رۆژەکێ ب تنێ ئیزایێ ل سەر مە سڤك بکەت.

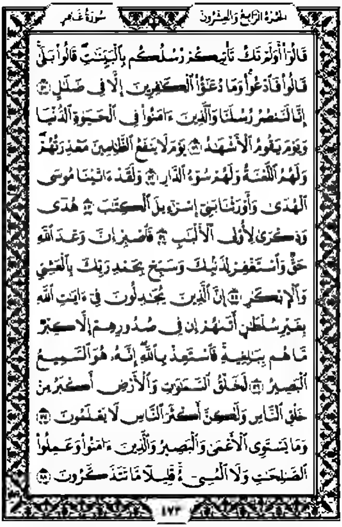

سُورَةُ غَافِر الجُزْءُ الرَّابِعُ وَالعِشْرُونَ

قَالُوٓاْ أَوَلَمۡ تَكُ تَأۡتِيكُمۡ رُسُلُكُم بِٱلۡبَيِّنَٰتِۖ قَالُواْ بَلَىٰۚ
قَالُواْ فَٱدۡعُواْۗ وَمَا دُعَٰٓؤُاْ ٱلۡكَٰفِرِينَ إِلَّا فِي ضَلَٰلٍ ﴿٥٠﴾
إِنَّا لَنَنصُرُ رُسُلَنَا وَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ فِي ٱلۡحَيَوٰةِ ٱلدُّنۡيَا
وَيَوۡمَ يَقُومُ ٱلۡأَشۡهَٰدُ ﴿٥١﴾ يَوۡمَ لَا يَنفَعُ ٱلظَّٰلِمِينَ مَعۡذِرَتُهُمۡۖ
وَلَهُمُ ٱللَّعۡنَةُ وَلَهُمۡ سُوٓءُ ٱلدَّارِ ﴿٥٢﴾ وَلَقَدۡ ءَاتَيۡنَا مُوسَى
ٱلۡهُدَىٰ وَأَوۡرَثۡنَا بَنِيٓ إِسۡرَٰٓءِيلَ ٱلۡكِتَٰبَ ﴿٥٣﴾ هُدٗى
وَذِكۡرَىٰ لِأُوْلِي ٱلۡأَلۡبَٰبِ ﴿٥٤﴾ فَٱصۡبِرۡ إِنَّ وَعۡدَ ٱللَّهِ
حَقّٞ وَٱسۡتَغۡفِرۡ لِذَنۢبِكَ وَسَبِّحۡ بِحَمۡدِ رَبِّكَ بِٱلۡعَشِيِّ
وَٱلۡإِبۡكَٰرِ ﴿٥٥﴾ إِنَّ ٱلَّذِينَ يُجَٰدِلُونَ فِيٓ ءَايَٰتِ ٱللَّهِ
بِغَيۡرِ سُلۡطَٰنٍ أَتَىٰهُمۡ إِن فِي صُدُورِهِمۡ إِلَّا كِبۡرٞ
مَّا هُم بِبَٰلِغِيهِۚ فَٱسۡتَعِذۡ بِٱللَّهِۖ إِنَّهُۥ هُوَ ٱلسَّمِيعُ
ٱلۡبَصِيرُ ﴿٥٦﴾ لَخَلۡقُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِ أَكۡبَرُ مِنۡ
خَلۡقِ ٱلنَّاسِ وَلَٰكِنَّ أَكۡثَرَ ٱلنَّاسِ لَا يَعۡلَمُونَ ﴿٥٧﴾
وَمَا يَسۡتَوِي ٱلۡأَعۡمَىٰ وَٱلۡبَصِيرُ وَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ
ٱلصَّٰلِحَٰتِ وَلَا ٱلۡمُسِيٓءُۚ قَلِيلٗا مَّا تَتَذَكَّرُونَ ﴿٥٨﴾

٤٧٣

﴿٥٠﴾ [ملیاکەت د بەرسڤا واندا] دێ بێژن: ئەرێ ما پێغەمبەرێت هەوە ب بەلگە و نیشان و موعجیزەڤە بۆ هەوە نەهاتبوون؟ دێ بێژن: بەلێ [پێغەمبەرێت مە ب بەلگە و نیشان و موعجیزەڤە بۆ مە هاتبوون، بەلێ مە باوەری ب وان نەئینا] ملیاکەت دێ بێژن: دێ هوین ب خۆ داخوازا سڤککرنا ئیزایێ بۆ خۆ ژ خودێ بکەن، و داخوازا گاوران [وێ ڕۆژێ] ما دێ ب چ چیت؟!. ﴿٥١﴾ بێ شك ئەم هەر دێ هاریکاریا پێغەمبەرێت خۆ و ئەوێت باوەری ئینایین کەین، د ڤێ دنیایێدا و د وێ ڕۆژێ ژیدا یا شاهد تێدا ڕادبن [کو ڕۆژا قیامەتێیە]. ﴿٥٢﴾ ڕۆژا عوزرخواستن و هەجەتا ستەمکاران ب چو نەچیت و مفای وان نەکەت، و لەعنەت ل وان بیت و پیسە جهـ بۆ وان بیت. ﴿٥٣﴾ و ب سویند مە ڕاستەڕێیی [هەر تشتەکێ دیار د دینیدا، چ موعجیزە و چ تەورات و چ تەشریع] دا مووسایی، و مە ئسرائیل کرنە وێرسێت تەوراتێ. ﴿٥٤﴾ کو ڕێکا هیدایەتێیە، و بیرئینانە بۆ خودان ئەقلان. ﴿٥٥﴾ [هەی موحەممەد] ڤێجا سەبرێ [ل سەر ئەزیەتا گاوران وەکی پێغەمبەرێت بەری خۆ] بکێشە، بێ شك پەیمانا خودێ یا ڕاستە، و داخوازا لێبورینێ بۆ گونەهێت خۆ بکە، و سپێدە و ئێڤاران (ئانکو هەمی دەمان) تەسبیح و حەمدا خودایێ خۆ بکە. ﴿٥٦﴾ ب ڕاستی ئەوێت مەدەڕکێی د ئایەتێت خودێدا دکەن، بێ بەلگە و نیشانەك وان هەبیت، ژ خۆمەزنکرنێ پێڤەتر د دلێ واندا نینە، و ئەو [مەزناتی] وان ناگەهینیە وێ یا وان دڤێت [کو ئەو ڕۆناهیا دینی ڤەمرینن]، ڤێجا خۆ ب خودێ [ژ خرابیا وان] بپارێزە، و خۆ ب هێڤیا خودێڤە بهێلە، ب ڕاستی ئەوە یێ گوهدێر و بینەر. ﴿٥٧﴾ ب سویند چێکرنا ئەرد و ئەسمانان ژ چێکرنا مرۆڤان مەزنترە، بەلێ باراپتر ژ مرۆڤان ڤێ نوزانن. ﴿٥٨﴾ و مرۆڤێ کۆرە [گاور] و یێ ب چاڤ [خودان باوەر] وەکی ئێك نابن، و ئەوێت باوەری ئینایین و کار و کریارێت باش کرین، و ئەوێت گونەهکار وەکی ئێك نابن، و کێمن ژ هەوە، هزرا خۆ د ڤان نموونەیاندا دکەن، و چامەیان ژێ وەردگرن.

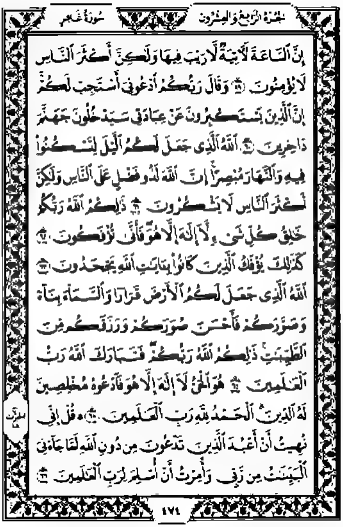

الجزء الرابع والعشرون
سورة غافر

إِنَّ ٱلسَّاعَةَ لَءَاتِيَةٌ لَّا رَيۡبَ فِيهَا وَلَٰكِنَّ أَكۡثَرَ ٱلنَّاسِ
لَا يُؤۡمِنُونَ ﴿٥٩﴾ وَقَالَ رَبُّكُمُ ٱدۡعُونِيٓ أَسۡتَجِبۡ لَكُمۡۚ
إِنَّ ٱلَّذِينَ يَسۡتَكۡبِرُونَ عَنۡ عِبَادَتِي سَيَدۡخُلُونَ جَهَنَّمَ
دَاخِرِينَ ﴿٦٠﴾ ٱللَّهُ ٱلَّذِي جَعَلَ لَكُمُ ٱلَّيۡلَ لِتَسۡكُنُواْ
فِيهِ وَٱلنَّهَارَ مُبۡصِرًاۚ إِنَّ ٱللَّهَ لَذُو فَضۡلٍ عَلَى ٱلنَّاسِ وَلَٰكِنَّ
أَكۡثَرَ ٱلنَّاسِ لَا يَشۡكُرُونَ ﴿٦١﴾ ذَٰلِكُمُ ٱللَّهُ رَبُّكُمۡ
خَٰلِقُ كُلِّ شَيۡءٖ لَّآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَۖ فَأَنَّىٰ تُؤۡفَكُونَ ﴿٦٢﴾
كَذَٰلِكَ يُؤۡفَكُ ٱلَّذِينَ كَانُواْ بِـَٔايَٰتِ ٱللَّهِ يَجۡحَدُونَ ﴿٦٣﴾
ٱللَّهُ ٱلَّذِي جَعَلَ لَكُمُ ٱلۡأَرۡضَ قَرَارٗا وَٱلسَّمَآءَ بِنَآءٗ
وَصَوَّرَكُمۡ فَأَحۡسَنَ صُوَرَكُمۡ وَرَزَقَكُم مِّنَ
ٱلطَّيِّبَٰتِۚ ذَٰلِكُمُ ٱللَّهُ رَبُّكُمۡۖ فَتَبَارَكَ ٱللَّهُ رَبُّ
ٱلۡعَٰلَمِينَ ﴿٦٤﴾ هُوَ ٱلۡحَيُّ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ فَٱدۡعُوهُ مُخۡلِصِينَ
لَهُ ٱلدِّينَۗ ٱلۡحَمۡدُ لِلَّهِ رَبِّ ٱلۡعَٰلَمِينَ ﴿٦٥﴾ ۞ قُلۡ إِنِّي
نُهِيتُ أَنۡ أَعۡبُدَ ٱلَّذِينَ تَدۡعُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ لَمَّا جَآءَنِيَ
ٱلۡبَيِّنَٰتُ مِن رَّبِّي وَأُمِرۡتُ أَنۡ أُسۡلِمَ لِرَبِّ ٱلۡعَٰلَمِينَ ﴿٦٦﴾

﴿٥٩﴾ ب ڕاستی قیامەت هەر دێ ئێت و چو شك تێدا نینە، بەلێ باراپتر ژ خەلکی باوەر ناکەن. ﴿٦٠﴾ و خودایێ هەوە گۆت: دوعایێ ژ من بکەن ئەز دێ بەرسڤا هەوە دەم، ب ڕاستی ئەوێت خۆ ل سەر پەرستنا من و دوعاکرنێ ژ من مەزن دکەن، دێ ڕەزیل و ڕسوا چنە د دۆژەهێدا. ﴿٦١﴾ خودێیە یێ شەڤ بۆ هەوە دایی دا هوین تێدا ڤەهەسن، و ڕوژ ڕۆنکرییە [دا هوین کاروبارێت خۆ تێدا ب ڕێڤەببەن]، ب ڕاستی خودێ خودان کەرەمە ل سەر خەلکی، بەلێ باراپتر ژ خەلکی سوپاسیا خودێ ناکەن. ﴿٦٢﴾ ئەڤەیە خودێ، خودانێ هەوە، چێکەرێ هەمی تشتی، چو پەرستیێت ڕاست و دورست ژ وی پێڤەتر نینن، ڤێجا هوین چاوا بەرێ خۆ ژ پەرستنا وی وەردگێڕن [بۆ پەرستنا تێکێ دی]. ﴿٦٣﴾ هۆسا ئەوێت مەدەرکی د ئایەتێت خودێدا دکرن، بەرێ وان ژ هەقییێ و تێکبیا خودێ دئێتە وەرگێڕان. ﴿٦٤﴾ خودێیە ئەوێ ئەرد بۆ هەوە کرییە جهێ خۆجهی و ئاکنجیبوونێ و بۆ ژینێ خۆشکری، و ئەسمان کرییە بان، و وێنە و شکل دا هەوە و وێنەیێ هەوە جوان کر و ڕزقێ پاك و پاقژ دا هەوە، ئەڤەیە خودێ خودانێ هەوە، ڤێجا پاکی و بلندی بۆ خودێ، خودانێ هەمی خەلکی. ﴿٦٥﴾ ئەوە یێ ساخ و هەروهەر مایی، چو پەرستیێت ڕاست و دورست نینن ژ وی پێڤەتر، ڤێجا هوین پەرستنا وی ب تنێ بکەن و چو هەڤپشکان بۆ چێ نەکەن، و هەمی پەسن و شوکور بۆ خودانێ جیهانان. ﴿٦٦﴾ [هەی موحەمەد] بێژە وان: ب ڕاستی پشتی نیشانێت ئاشکەراکەر ژ خودایێ من، بۆ من هاتین، ڕێك بۆ من نەهاتییە دان ئەز وان پەرێسم ئەوێت هوین شوینا خودێ دپەرێسن [پشت ڕاست بن ئەز پەرستنا وان ناکەم]، و ئەمرێ من یێ هاتییە کرن ئەز خۆ بسپێرمە خودانێ هەمی جیهانان [و بەر ئەمرێ وی ب تنێ بیم].

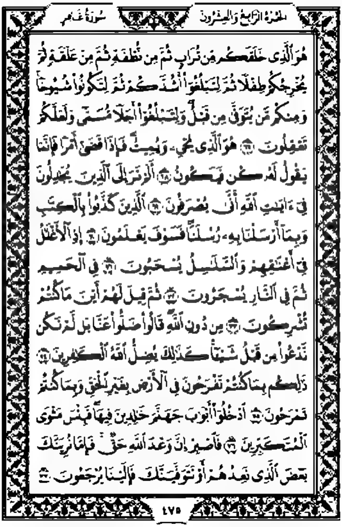
الجزء الرابع والعشرون
سورة غافر
٤٧٥

هُوَ ٱلَّذِي خَلَقَكُم مِّن تُرَابٖ ثُمَّ مِن نُّطۡفَةٖ ثُمَّ مِنۡ عَلَقَةٖ ثُمَّ
يُخۡرِجُكُمۡ طِفۡلٗا ثُمَّ لِتَبۡلُغُوٓاْ أَشُدَّكُمۡ ثُمَّ لِتَكُونُواْ شُيُوخٗاۚ
وَمِنكُم مَّن يُتَوَفَّىٰ مِن قَبۡلُۖ وَلِتَبۡلُغُوٓاْ أَجَلٗا مُّسَمّٗى وَلَعَلَّكُمۡ
تَعۡقِلُونَ ٦٧ هُوَ ٱلَّذِي يُحۡيِۦ وَيُمِيتُۖ فَإِذَا قَضَىٰٓ أَمۡرٗا فَإِنَّمَا
يَقُولُ لَهُۥ كُن فَيَكُونُ ٦٨ أَلَمۡ تَرَ إِلَى ٱلَّذِينَ يُجَٰدِلُونَ
فِيٓ ءَايَٰتِ ٱللَّهِ أَنَّىٰ يُصۡرَفُونَ ٦٩ ٱلَّذِينَ كَذَّبُواْ بِٱلۡكِتَٰبِ
وَبِمَآ أَرۡسَلۡنَا بِهِۦ رُسُلَنَاۖ فَسَوۡفَ يَعۡلَمُونَ ٧٠ إِذِ ٱلۡأَغۡلَٰلُ
فِيٓ أَعۡنَٰقِهِمۡ وَٱلسَّلَٰسِلُ يُسۡحَبُونَ ٧١ فِي ٱلۡحَمِيمِ
ثُمَّ فِي ٱلنَّارِ يُسۡجَرُونَ ٧٢ ثُمَّ قِيلَ لَهُمۡ أَيۡنَ مَا كُنتُمۡ
تُشۡرِكُونَ ٧٣ مِن دُونِ ٱللَّهِۖ قَالُواْ ضَلُّواْ عَنَّا بَل لَّمۡ نَكُن
نَّدۡعُواْ مِن قَبۡلُ شَيۡـٔٗاۚ كَذَٰلِكَ يُضِلُّ ٱللَّهُ ٱلۡكَٰفِرِينَ ٧٤
ذَٰلِكُم بِمَا كُنتُمۡ تَفۡرَحُونَ فِي ٱلۡأَرۡضِ بِغَيۡرِ ٱلۡحَقِّ وَبِمَا كُنتُمۡ
تَمۡرَحُونَ ٧٥ ٱدۡخُلُوٓاْ أَبۡوَٰبَ جَهَنَّمَ خَٰلِدِينَ فِيهَاۖ فَبِئۡسَ مَثۡوَى
ٱلۡمُتَكَبِّرِينَ ٧٦ فَٱصۡبِرۡ إِنَّ وَعۡدَ ٱللَّهِ حَقّٞۚ فَإِمَّا نُرِيَنَّكَ
بَعۡضَ ٱلَّذِي نَعِدُهُمۡ أَوۡ نَتَوَفَّيَنَّكَ فَإِلَيۡنَا يُرۡجَعُونَ ٧٧

﴿٦٧﴾ ئەوە یێ هویێن (ئانكو بابێ هەوە ئادەم) ژ ئاخێ چێكرین، پاشی ژ چپكەكێ، پاشی ژ خوینپارەیەكێ، پاشی هەوە بچویك ددەت [و پیچ پیچە هەوە مەزن دكەت] دا ب دورستی تێ بگەهن و بالق بین، پاشی دا پیر و كال بین، و هندەك ژ هەوە بەری بالق بین و بەری پیر بین دمرن، و دا بگەهنە رۆژەكا دەستنیشانكری، و دا هویێن بۆ خۆ عەقلەكی بگرن. ﴿٦٨﴾ و ئەوە یێ ژینێ و مرنێ ددەت [ئانكو ئەوە ساخ دكەت و دمرینیت]، و ئەگەر كارەك ڤیا، بەس دێ بێژتێ هەبە دێ بیت. ﴿٦٩﴾ ئەرێ ما تو نابینی ئەوێت مەدەركیێ د نیشانێت خودێدا دكەن، چاوا روییێ وان ژ هەقییێ بۆ نەهەقییێ دئێتە وەرگێڕان. ﴿٧٠﴾ ئەوێت قورئان و ئەو تشتێ مە پێغەمبەرێت خۆ پێ هنارتین درەو دانایین، ڤێجا نێزیك دێ زانن [كا دویماهیكا كارێ وان دێ بیتە چ]. ﴿٧١﴾ وەختێ ستۆیێ وان دكەڤیتە قەید و زنجیران و دئێنە ڕاكێشان. ﴿٧٢﴾ د ناڤا شاریاییدا، پاشی د ئاگریدا، دئێنە سۆتن. ﴿٧٣﴾ پاشی دێ [ملیاكەت] بێژنە وان: كا ئەوێت هەوە بۆ خودێ دكرنە هەڤپشك. ﴿٧٤﴾ هەوە شوینا خودێ دپەرستن، گۆتن: ل مە بەرزەبوون، نێ [د دنیایێ ژیدا] ئەو چو نەبوون، مە دپەرستن، ئەها هۆسا خودێ گاوران گومڕا و ڕێبەرزە دكەت. ﴿٧٥﴾ ئەڤ ئیزایە یا وێ كەیفێیە یا هەوە د دنیایێدا ب گونەهان دبر، و یا وێ بەترانی و خۆمەزنكرنێیە یا هەوە ژ نەهەقی دكر. ﴿٧٦﴾ دێ هەرنە دۆژەهێ، د [هەر حەفت] دەرگەهانڕا و هەروهەر تێدا بن، و چ پیسە جهە جهێ خۆ مەزنكەران. ﴿٧٧﴾ ڤێجا [هەی موحەممەد ل سەر گۆتن و كریارێت وان] سەبرا خۆ بكێشە، ب ڕاستی پەیمانا خودێ یا ڕاستە، ڤێجا یان ئەم د ژیانا تەدا دێ هندەك ژ وێ [ئیزا] یا مە پەیمان پێ دایییە وان نیشا تە دەین [دا چاڤێت تە پێ ڕۆن بین، ئەڤە ڕۆژا بەدرێ چێ بوو]، یان ژی [هێژ تە نەدیتی، ئەو ئیزا ب سەرێ وان هاتی] دێ تە مرینین، ژ ڤرینا وان ب بال مە ڤەیە [دێ كیڤە خلاس بن].

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلًا مِّن قَبْلِكَ مِنْهُم مَّن قَصَصْنَا عَلَيْكَ
وَمِنْهُم مَّن لَّمْ نَقْصُصْ عَلَيْكَ ۗ وَمَا كَانَ لِرَسُولٍ أَن يَأْتِيَ
بِـَٔايَةٍ إِلَّا بِإِذْنِ ٱللَّهِ ۚ فَإِذَا جَآءَ أَمْرُ ٱللَّهِ قُضِيَ بِٱلْحَقِّ وَخَسِرَ
هُنَالِكَ ٱلْمُبْطِلُونَ ﴿٧٨﴾ ٱللَّهُ ٱلَّذِي جَعَلَ لَكُمُ ٱلْأَنْعَٰمَ
لِتَرْكَبُوا۟ مِنْهَا وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ ﴿٧٩﴾ وَلَكُمْ فِيهَا مَنَٰفِعُ
وَلِتَبْلُغُوا۟ عَلَيْهَا حَاجَةً فِي صُدُورِكُمْ وَعَلَيْهَا وَعَلَى
ٱلْفُلْكِ تُحْمَلُونَ ﴿٨٠﴾ وَيُرِيكُمْ ءَايَٰتِهِۦ فَأَيَّ ءَايَٰتِ ٱللَّهِ
تُنكِرُونَ ﴿٨١﴾ أَفَلَمْ يَسِيرُوا۟ فِي ٱلْأَرْضِ فَيَنظُرُوا۟ كَيْفَ
كَانَ عَٰقِبَةُ ٱلَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ ۚ كَانُوٓا۟ أَكْثَرَ مِنْهُمْ وَأَشَدَّ
قُوَّةً وَءَاثَارًا فِي ٱلْأَرْضِ فَمَآ أَغْنَىٰ عَنْهُم مَّا كَانُوا۟ يَكْسِبُونَ ﴿٨٢﴾
فَلَمَّا جَآءَتْهُمْ رُسُلُهُم بِٱلْبَيِّنَٰتِ فَرِحُوا۟ بِمَا عِندَهُم مِّنَ
ٱلْعِلْمِ وَحَاقَ بِهِم مَّا كَانُوا۟ بِهِۦ يَسْتَهْزِءُونَ ﴿٨٣﴾ فَلَمَّا رَأَوْا۟
بَأْسَنَا قَالُوٓا۟ ءَامَنَّا بِٱللَّهِ وَحْدَهُۥ وَكَفَرْنَا بِمَا كُنَّا بِهِۦ
مُشْرِكِينَ ﴿٨٤﴾ فَلَمْ يَكُ يَنفَعُهُمْ إِيمَٰنُهُمْ لَمَّا رَأَوْا۟ بَأْسَنَا ۖ سُنَّتَ
ٱللَّهِ ٱلَّتِي قَدْ خَلَتْ فِي عِبَادِهِۦ ۖ وَخَسِرَ هُنَالِكَ ٱلْكَٰفِرُونَ ﴿٨٥﴾

﴿٧٨﴾ و ب سویند مە بەری تە پێغەمبەرێت هنارتین، مە سەرهاتیا هندەك ژ وان یا بۆ تە گۆتی، و مە یا هندەك ژ وان بۆ تە نەگۆتیە، و چو پێغەمبەر نەشێن بێ دەستویریا خودێ چو نیشان و موعجیزەیان بینن، و هەر وەختەكێ فەرمانا خودێ [ب ئیزادانا وان د دنیایێدا یان د قیامەتێدا] هات، كارێ وان ب دویماهی هات، و هنگی ئەوێت ل سەر پویچاتیێ و ب دویڤ پویچیێ دكەڤن خوسارەت بوون. ﴿٧٩﴾ و خودێیە تەرش و كەوال [حێشتر و پەز و چێل] بۆ هەوە دایی، دا سواری هندەكان بین، و ژ هندەكان بخۆن. ﴿٨٠﴾ و هندەك فایدەیێت دی ژی بۆ هەوە یێت تێدا هەین [و مە بۆ هەوە یێت دایین]، دا پێ بگەهنە وێ هەوجەییا د دلێ هەوەدا [كو بارێت هەوە ژ جهەكی بەنە جهەكێ دی]، و هوین ل سەر وان و ل سەر گەمیان دئێنە هەلگرتن. ﴿٨١﴾ و خودێ نیشانێت [دەستهەلاتداریا] خۆ نیشا هەوە ددەت، ڤێجا هوین كیژ نیشانا وی ئینكار دكەن، و باوەریێ پێ نائینن [چو نیشانێت وی نائێنە ئینكاركرن]. ﴿٨٢﴾ ئەرێ ما ئەو د ئەردیدا نەگەڕیانە، دا ببینن كا دویماهیا ئەوێت بەری وان بوو چ؟ ئەو ژ وان پتر بوون و ژ وان ب هێزتر بوون، و ژ وان پتر شوینوار د ئەردیدا هەبوون، ڤێجا ئەوا وان ب دەست خۆڤە ئینایی [ژ هێز و ئاڤاهی، یان مالداریێ] ئەو ژ ئیزایا خودێ ڕزگار نەكرن [و فایدەی وان نەكر]. ﴿٨٣﴾ ڤێجا وەختێ پێغەمبەرێت وان ب موعجیزە و نیشانێت ئاشكەراڤە بۆ وان هاتین، ب وێ زانینێ ئەوا وان هەی د سەردا چۆن [و پویتە نەدانە وێ زانینێ ئەوا پێغەمبەر پێ هاتین، و خەلك لێ ب گومان ئێخستن]، و ئەو ئیزایا وان تڕانە پێ دكر دۆرمانلۆرێت وان ب خۆ گرتن. ﴿٨٤﴾ ڤێجا وەختێ وان ئیزایا مە دیتی، گۆتن: مە باوەری ب خودێ ب تنێ ئینا، و مە باوەری ب وان تشتان نەما ئەوێت مە بۆ خودێ دكرنە هەڤپشك. ﴿٨٥﴾ ڤێجا باوەری ئینانا وان فایدەی وان نەكر پشتی ئیزایا مە دیتین، ئەڤە ڕێكا خودێیە د ڕاستا هەمی بەندەیێت ویدا [پشتی ئیزایێ دیتن ژ نوی باوەریێ بینن، فایدەی وان ناكەت]، و هنگی گاور دێ خوسارەت بن.

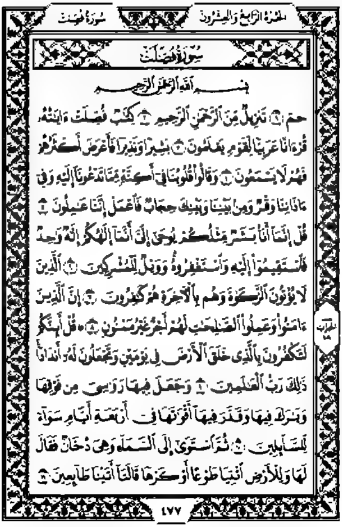

الجزء الرابع والعشرون
سورة فصلت

سورة فصلت

بسم الله الرحمن الرحيم

حمٓ (١) تَنزِيلٌ مِّنَ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ (٢) كِتَٰبٌ فُصِّلَتۡ ءَايَٰتُهُۥ
قُرۡءَانًا عَرَبِيًّا لِّقَوۡمٍ يَعۡلَمُونَ (٣) بَشِيرًا وَنَذِيرًا فَأَعۡرَضَ أَكۡثَرُهُمۡ
فَهُمۡ لَا يَسۡمَعُونَ (٤) وَقَالُواْ قُلُوبُنَا فِيٓ أَكِنَّةٍ مِّمَّا تَدۡعُونَآ إِلَيۡهِ وَفِيٓ
ءَاذَانِنَا وَقۡرٌ وَمِنۢ بَيۡنِنَا وَبَيۡنِكَ حِجَابٌ فَٱعۡمَلۡ إِنَّنَا عَٰمِلُونَ (٥)
قُلۡ إِنَّمَآ أَنَا۠ بَشَرٌ مِّثۡلُكُمۡ يُوحَىٰٓ إِلَيَّ أَنَّمَآ إِلَٰهُكُمۡ إِلَٰهٌ وَٰحِدٌ
فَٱسۡتَقِيمُوٓاْ إِلَيۡهِ وَٱسۡتَغۡفِرُوهُۗ وَوَيۡلٌ لِّلۡمُشۡرِكِينَ (٦) ٱلَّذِينَ
لَا يُؤۡتُونَ ٱلزَّكَوٰةَ وَهُم بِٱلۡأٓخِرَةِ هُمۡ كَٰفِرُونَ (٧) إِنَّ ٱلَّذِينَ
ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّٰلِحَٰتِ لَهُمۡ أَجۡرٌ غَيۡرُ مَمۡنُونٍ (٨) ۞ قُلۡ أَئِنَّكُمۡ
لَتَكۡفُرُونَ بِٱلَّذِي خَلَقَ ٱلۡأَرۡضَ فِي يَوۡمَيۡنِ وَتَجۡعَلُونَ لَهُۥٓ أَندَادًاۚ
ذَٰلِكَ رَبُّ ٱلۡعَٰلَمِينَ (٩) وَجَعَلَ فِيهَا رَوَٰسِيَ مِن فَوۡقِهَا
وَبَٰرَكَ فِيهَا وَقَدَّرَ فِيهَآ أَقۡوَٰتَهَا فِيٓ أَرۡبَعَةِ أَيَّامٖ سَوَآءٗ
لِّلسَّآئِلِينَ (١٠) ثُمَّ ٱسۡتَوَىٰٓ إِلَى ٱلسَّمَآءِ وَهِيَ دُخَانٞ فَقَالَ
لَهَا وَلِلۡأَرۡضِ ٱئۡتِيَا طَوۡعًا أَوۡ كَرۡهٗا قَالَتَآ أَتَيۡنَا طَآئِعِينَ (١١)

١٧٧

سۆرەتا فوصیلەت

ل مەککەهێ هاتیە خوارێ (٥٤) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ هۆسا دئێتە خواندن (حا، میم)، و ل دۆر ڕاڤەکرنا ڤان ڕەنگە تیپان، بزڤڕە دەستپێکا سۆرەتا بەقەرە. ﴿٢﴾ ئەڤ قورئانە ژ دەڤ خودایێ دلۆڤان و خودان ڕەحم هاتیە خوارێ. ﴿٣﴾ کتێبەکە نیشان و ئایەتێت وێ ب درێژی هاتینە ئاشکەراکرن، قورئانەکە ب زمانێ عەرەبییە، ئەوێت دورست تێ دگەهن قەدرێ وێ دزانن.. ﴿٤﴾ مزگینییە [بۆ مرۆڤێت خودێ] و ئاگەهدارکەرە [بۆ دژمنێت خودێ]، بەلێ باراپتر ژ [گاوران] بەرێ خۆ ژێ وەرگێڕان، و گوهێ خۆ نادەنێ. ﴿٥﴾ و گۆتن: پەردە ل سەر دلێت مەنە، و ئەڤا تو بۆ مە دبێژی ئەم تێ ناگەهین، و گوهێت مە دکەڕن مە های ژێ نینە تو چ دبێژی، و پەردەیەکا د ناڤبەرا مە و تەدا هەی، ڤێجا تو ل سەر دینێ خۆ بە، و ئەم یێت ل سەر دینێ خۆ. ﴿٦﴾ [هەی موحەممەد] بێژە: ئەز ژی مرۆڤەکم وەکی هەوە، وەحی بۆ من دئێت کو ب ڕاستی خودایێ هەوە خودایەکێ ب تنێیە، ڤێجا ڕاست ڕێکا وی بگرن و ل سەر بمینن، و داخوازا لێبۆرینێ ژێ بکەن، و نیزا و نەخۆشی بۆ موشرکان بیت. ﴿٧﴾ ئەوێت باوەری ب دانا زەکاتێ نەبی و باوەری ب ڕۆژا قیامەتێ نەبی. ﴿٨﴾ ب ڕاستی ئەوێت باوەری ئینایین و کار و کریارێت ڕاست و دورست کرین، خەلاتەکێ بێ ڤەبڕین بۆ وان یێ هەی. ﴿٩﴾ [هەی موحەممەد] بێژە: ئەرێ هوین باوەرییێ ب وی [خودایی] نائینن ئەوێ ئەرد د دو ڕۆژاندا چێکری، و هوین هەڤبەران بۆ چێ دکەن؟ ئەو چێکەر، خودانێ جیهانانە. ﴿١٠﴾ و چیایێت بەجهـ و بلند یێت تێخستینە د ئەردیدا [دا نەهەژیێت]، و [ب ئاڤ و گول و گیایی و دار و دەرامەت و شینکاتی] یێ ب بەرەکەت تێخستی، و د چار ڕۆژێت تمامدا، ڕزقێ خەلکێ ئەردی ئەوێت هەوجە دیارکر. ﴿١١﴾ پاشی بەرێ خۆ دا ئەسمانی و ئەو دویکێل بوو، و گۆتە ئەردی و ئەسمانی هەوە بڤێت و نەڤێت ل دویڤ ئەمرێ من وەرن [کا من چ د ناڤ هەوەدا بۆ مرۆڤان چێ کرییە، دەربێخن] گۆتن: ئەم ب دلخۆشی و بەر ئەمری تە هاتین.

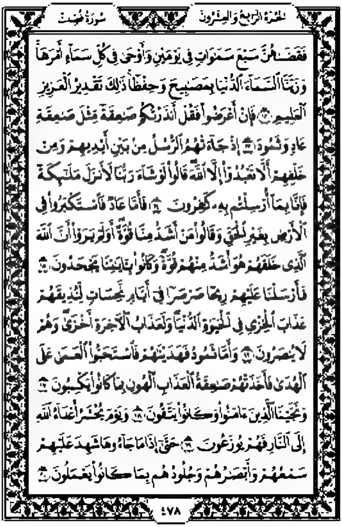

الجزء الرابع والعشرون
سورة فصلت

فَقَضَىٰهُنَّ سَبْعَ سَمَٰوَاتٍ فِي يَوْمَيْنِ وَأَوْحَىٰ فِي كُلِّ سَمَآءٍ أَمْرَهَا
وَزَيَّنَّا ٱلسَّمَآءَ ٱلدُّنْيَا بِمَصَٰبِيحَ وَحِفْظًا ذَٰلِكَ تَقْدِيرُ ٱلْعَزِيزِ
ٱلْعَلِيمِ ﴿١٢﴾ فَإِنْ أَعْرَضُوا۟ فَقُلْ أَنذَرْتُكُمْ صَٰعِقَةً مِّثْلَ صَٰعِقَةِ
عَادٍ وَثَمُودَ ﴿١٣﴾ إِذْ جَآءَتْهُمُ ٱلرُّسُلُ مِنۢ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ وَمِنْ
خَلْفِهِمْ أَلَّا تَعْبُدُوٓا۟ إِلَّا ٱللَّهَ قَالُوا۟ لَوْ شَآءَ رَبُّنَا لَأَنزَلَ مَلَٰٓئِكَةً
فَإِنَّا بِمَآ أُرْسِلْتُم بِهِۦ كَٰفِرُونَ ﴿١٤﴾ فَأَمَّا عَادٌ فَٱسْتَكْبَرُوا۟ فِي
ٱلْأَرْضِ بِغَيْرِ ٱلْحَقِّ وَقَالُوا۟ مَنْ أَشَدُّ مِنَّا قُوَّةً أَوَلَمْ يَرَوْا۟ أَنَّ ٱللَّهَ
ٱلَّذِي خَلَقَهُمْ هُوَ أَشَدُّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَكَانُوا۟ بِـَٔايَٰتِنَا يَجْحَدُونَ ﴿١٥﴾
فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيحًا صَرْصَرًا فِيٓ أَيَّامٍ نَّحِسَاتٍ لِّنُذِيقَهُمْ
عَذَابَ ٱلْخِزْيِ فِي ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا وَلَعَذَابُ ٱلْءَاخِرَةِ أَخْزَىٰ وَهُمْ
لَا يُنصَرُونَ ﴿١٦﴾ وَأَمَّا ثَمُودُ فَهَدَيْنَٰهُمْ فَٱسْتَحَبُّوا۟ ٱلْعَمَىٰ عَلَى
ٱلْهُدَىٰ فَأَخَذَتْهُمْ صَٰعِقَةُ ٱلْعَذَابِ ٱلْهُونِ بِمَا كَانُوا۟ يَكْسِبُونَ ﴿١٧﴾
وَنَجَّيْنَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَكَانُوا۟ يَتَّقُونَ ﴿١٨﴾ وَيَوْمَ يُحْشَرُ أَعْدَآءُ ٱللَّهِ
إِلَى ٱلنَّارِ فَهُمْ يُوزَعُونَ ﴿١٩﴾ حَتَّىٰٓ إِذَا مَا جَآءُوهَا شَهِدَ عَلَيْهِمْ
سَمْعُهُمْ وَأَبْصَٰرُهُمْ وَجُلُودُهُم بِمَا كَانُوا۟ يَعْمَلُونَ ﴿٢٠﴾

٤٧٨

﴿١٢﴾ و خودێ د دو ڕۆژاندا كرنە حەفت ئەسمان، هەر ئەسمانەكی كاروبارێ وی دورست كر، و مە ئەسمانێ دنیایێ ب ستێران خەملاند و پاراست [ژ شەیتانان]، ب ڕاستی ئەڤە تەكبیر و تەقدیرا خودایێ دەستهەلاتدار و زانایە. ﴿١٣﴾ ڤێجا ئەگەر وان بەرێ خۆ [ژ باوەرینان و هزركرنێ د ڤان چێكرباندا] وەرگێڕا، تو بێژە: ئەڤە من هوین ژ هشكەڤێڕیەكێ ترساندن، وەكی وێ هشكەڤێڕیێ ئەوا عاد و (سەموود) هنگاڤتین. ﴿١٤﴾ وەختێ پێغەمبەر ژ هەمی ڕەخانڤە بۆ وان هاتین [گۆتینە وان:] ژ خودێ پێڤەتر نەپەرێسن، گۆتن: ئەگەر خودایێ مە ڤیابایە پێغەمبەران بهنێریت، دا ملیاكەتان هنێریت، و ب ڕاستی ئەڤا هوین پێ هاتینە هنارتن، ئەم باوەریێ پێ نائینین. ﴿١٥﴾ هندی عاد بوون ژ نەهەقی خۆ د ئەردیدا مەزن كرن، و گۆتن: كی ژ مە ب هێزترە؟ ما وان نەددیت، ب ڕاستی ئەو خودایێ ئەو چێ كرین ژ وان ب هێزترە، و وان باوەری ب ئایەت و نیشان و موعجیزەیێت مە نەدئینا. ﴿١٦﴾ ڤێجا مە هوڕەبایەكێ ب سڕوسەقەم د چەند ڕۆژەكێت كوڕە و ڕەشدا، ب سەر واندا هنارت، دا ئیزایا ڕسواكرن و شەرمزاریێ د ژیانا دنیایێدا بدەینە بەر وان، و ئیزایا ئاخرەتێ ڕسواتر و شەرمزارترە، و هاریكاری ژی بۆ وان نائێتەكرن. ﴿١٧﴾ هندی (سەموود) بوون مە ڕاستەڕێكرن، بەلێ وان گۆمڕایی ب سەر ڕاستەڕێیێ ئێخست [ئانكو گاوری گرتن، و پشتا خۆ دانە باوەریێ]، و ژ بەر كار و كریارێت خراب ئەوێت وان دكرن، بروسیا ئاگری و ئیزایا ڕسوابوون و شەرمزاریێ ئەو گرتن. ﴿١٨﴾ و ئەوێت باوەری ئینایین و تەقوا خودێ دكرن [ئانكو ژ خودێ دترسیان، و پارێزكاریا وی دكرن]، مە ڕزگار كرن. ﴿١٩﴾ و ڕۆژا نەیارێت خودێ بۆ دۆژەهێ دئێنە كۆمكرن، و ئەوێت بەراهیكێ [دا ژێك نەڤەڤەتن] دئێنە ڕاوەستاندن، دا پێكڤە بنە ئێك ڕێز و یێت دویاهیێ بگەهنە وان. ﴿٢٠﴾ ڤێجا گاڤا ل دەڤ ئاگری كۆمبوون [و ڤان كار و كریارێت خۆ ئینكار بكەن]، گوهێت وان و چاڤێت وان و چەرمێ وان دێ شادەییێ ل سەر وان كار و كریاران دەن، یێت وان كرین.

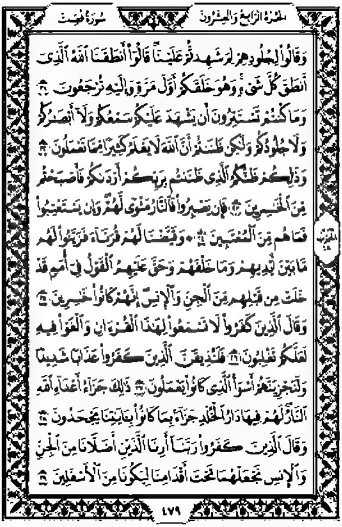

وَقَالُواْ لِجُلُودِهِمْ لِمَ شَهِدتُّمْ عَلَيْنَا قَالُوٓاْ أَنطَقَنَا ٱللَّهُ ٱلَّذِيٓ
أَنطَقَ كُلَّ شَيْءٖ وَهُوَ خَلَقَكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٖ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ٢١
وَمَا كُنتُمْ تَسْتَتِرُونَ أَن يَشْهَدَ عَلَيْكُمْ سَمْعُكُمْ وَلَآ أَبْصَٰرُكُمْ
وَلَا جُلُودُكُمْ وَلَٰكِن ظَنَنتُمْ أَنَّ ٱللَّهَ لَا يَعْلَمُ كَثِيرٗا مِّمَّا تَعْمَلُونَ ٢٢
وَذَٰلِكُمْ ظَنُّكُمُ ٱلَّذِي ظَنَنتُم بِرَبِّكُمْ أَرْدَىٰكُمْ فَأَصْبَحْتُم
مِّنَ ٱلْخَٰسِرِينَ ٢٣ فَإِن يَصْبِرُواْ فَٱلنَّارُ مَثْوٗى لَّهُمْۖ وَإِن يَسْتَعْتِبُواْ
فَمَا هُم مِّنَ ٱلْمُعْتَبِينَ ٢٤ ۞ وَقَيَّضْنَا لَهُمْ قُرَنَآءَ فَزَيَّنُواْ لَهُم
مَّا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَحَقَّ عَلَيْهِمُ ٱلْقَوْلُ فِيٓ أُمَمٖ قَدْ
خَلَتْ مِن قَبْلِهِم مِّنَ ٱلْجِنِّ وَٱلْإِنسِۖ إِنَّهُمْ كَانُواْ خَٰسِرِينَ ٢٥
وَقَالَ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ لَا تَسْمَعُواْ لِهَٰذَا ٱلْقُرْءَانِ وَٱلْغَوْاْ فِيهِ
لَعَلَّكُمْ تَغْلِبُونَ ٢٦ فَلَنُذِيقَنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ عَذَابٗا شَدِيدٗا
وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَسْوَأَ ٱلَّذِي كَانُواْ يَعْمَلُونَ ٢٧ ذَٰلِكَ جَزَآءُ أَعْدَآءِ ٱللَّهِ
ٱلنَّارُۖ لَهُمْ فِيهَا دَارُ ٱلْخُلْدِ جَزَآءَۢ بِمَا كَانُواْ بِـَٔايَٰتِنَا يَجْحَدُونَ ٢٨
وَقَالَ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ رَبَّنَآ أَرِنَا ٱلَّذَيْنِ أَضَلَّانَا مِنَ ٱلْجِنِّ
وَٱلْإِنسِ نَجْعَلْهُمَا تَحْتَ أَقْدَامِنَا لِيَكُونَا مِنَ ٱلْأَسْفَلِينَ ٢٩

الحزب

﴿٢١﴾ و دێ بێژنە چەرمێ لەشێ خۆ: بۆچی هەوە شادەیی ل سەر مە دا؟ [و ئەم بەرەڤانیێ ژ هەوە دکەین] دێ بێژن: [نە ب مەیە] خودێ ئەم ب ئەزمان ئێخستین، ئەو خودایێ [ئەڤرۆ] هەمی تشت ب ئەزمان ئێخستین، و ئەوی جارا ئێکێ هوین دابوون، و هەر دێ ب بال ویڤە زڤڕن. ﴿٢٢﴾ [وەختێ هەوە گونەه دکر] هەوە خۆ ژ گوهـ و چاڤ و چەرمێ خۆ نەدڤەشارت، هوین ل وێ هزرێ بوون شادەییێ ل سەر هەوە نادەن [هەوە بەس خۆ ژ مرۆڤان ڤەدشارت]، و هەوە هزر دکر خودێ گەلەك ژ وان کارێت هەوە دکرن، نوزانیت [ژ بەر هندێ هەوە بستەیی د کرنا گونەهاندا دکر]. ﴿٢٣﴾ و ئەڤەبوو ئەو هزرا هەوە ژ خودایێ خۆ دکر، و ئەڤێ هزرا خەلەت ئەوا هەوە ژ خودێ دکر، هوین د هیلاك برن و هوین بوونە ژ وان ئەوێت خوسارەت. ﴿٢٤﴾ ڤێجا ئەگەر سەبرێ بکێشن ئاگرە جهێ وان، و ئەگەر داخوازا ڕازیبوونێ ژێ بکەن، ئەو نە ژ وانە یێت خودێ ژ وان ڕازی بیت، و ئەگەر بخوازن بزڤڕنە دنیایێ دا ژ نوی خودایێ خۆ ڕازی بکەن، زڤڕین بۆ وان نینە [چونکی ڕۆژا قیامەتێ ڕۆژا جزا و خەلاتانە ل سەر کار و کریارێت دنیایێ]. ﴿٢٥﴾ و مە هەڤالێت خراب [ژ مرۆڤ و ئەجنەیان] بۆ [موشرکێت مەکەهێ] یێت دانایین، ڤێجا کار و کریارێت وان یێت نوکە و یێت پاشەڕۆژێ بۆ وان خەملاندن، ئیزا بۆ وان واجب بوو، ئەو ژی وەکی ملەتێت بەری خۆ ژ ئەجنە و مرۆڤان، هێژایی ئیزایێ بوون، و ب ڕاستی ئەو یێت خوسارەت بوون. ﴿٢٦﴾ و ئەوێت گاور بوویین [ژ خەلکێ مەکەهێ] گۆتن: گوهێ خۆ نەدەنە ڤێ قورئانێ و قەرەبالغێ د بەرڕا بکەن، دا هوین بشێنە وان و وان بێ دەنگ بکەن. ﴿٢٧﴾ و ب ڕاستی ئەم دێ ئیزایەکا گران و دژوار دەینە وان ئەوێت گاوربوویین، و ب ڕاستی ئەم دێ ب جزایێ خرابترین کارێ وان [کو گاوری و شرکە] وان ئیزادەین. ﴿٢٨﴾ ئەڤەیە جزایێ دژمنێت خودێ کو ئاگرە، و هەروهەر دێ تێدا بن، ب ڤێ هاتنە جزاکرن چونکی وان باوەری ب قورئانێ نەدئینا. ﴿٢٩﴾ و ئەوێت گاوربوویین گۆتن: خودێوۆ، کا وان هەردووکان، ئەجنە و مرۆڤان ئەوێت ئەم د سەردابرین و گومڕاکرین نیشا مە بدە، دا ئەم وان بکەینە د بن پێێت خۆڤە، و دا ئەو ب بن بکەڤن [و بکەڤنە د بنێ بنێ ئاگریدا].

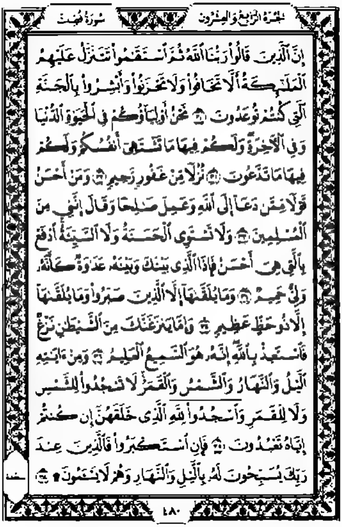
الجُزْءُ الرَّابِعُ وَالعِشْرُونَ سُورَةُ فُصِّلَتْ

إِنَّ ٱلَّذِينَ قَالُوا۟ رَبُّنَا ٱللَّهُ ثُمَّ ٱسْتَقَـٰمُوا۟ تَتَنَزَّلُ عَلَيْهِمُ
ٱلْمَلَـٰٓئِكَةُ أَلَّا تَخَافُوا۟ وَلَا تَحْزَنُوا۟ وَأَبْشِرُوا۟ بِٱلْجَنَّةِ
ٱلَّتِى كُنتُمْ تُوعَدُونَ ﴿٣٠﴾ نَحْنُ أَوْلِيَآؤُكُمْ فِى ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا
وَفِى ٱلْـَٔاخِرَةِ ۖ وَلَكُمْ فِيهَا مَا تَشْتَهِىٓ أَنفُسُكُمْ وَلَكُمْ
فِيهَا مَا تَدَّعُونَ ﴿٣١﴾ نُزُلًا مِّنْ غَفُورٍ رَّحِيمٍ ﴿٣٢﴾ وَمَنْ أَحْسَنُ
قَوْلًا مِّمَّن دَعَآ إِلَى ٱللَّهِ وَعَمِلَ صَـٰلِحًا وَقَالَ إِنَّنِى مِنَ
ٱلْمُسْلِمِينَ ﴿٣٣﴾ وَلَا تَسْتَوِى ٱلْحَسَنَةُ وَلَا ٱلسَّيِّئَةُ ۚ ٱدْفَعْ
بِٱلَّتِى هِىَ أَحْسَنُ فَإِذَا ٱلَّذِى بَيْنَكَ وَبَيْنَهُۥ عَدَٰوَةٌ كَأَنَّهُۥ
وَلِىٌّ حَمِيمٌ ﴿٣٤﴾ وَمَا يُلَقَّىٰهَآ إِلَّا ٱلَّذِينَ صَبَرُوا۟ وَمَا يُلَقَّىٰهَآ
إِلَّا ذُو حَظٍّ عَظِيمٍ ﴿٣٥﴾ وَإِمَّا يَنزَغَنَّكَ مِنَ ٱلشَّيْطَـٰنِ نَزْغٌ
فَٱسْتَعِذْ بِٱللَّهِ ۖ إِنَّهُۥ هُوَ ٱلسَّمِيعُ ٱلْعَلِيمُ ﴿٣٦﴾ وَمِنْ ءَايَـٰتِهِ
ٱلَّيْلُ وَٱلنَّهَارُ وَٱلشَّمْسُ وَٱلْقَمَرُ ۚ لَا تَسْجُدُوا۟ لِلشَّمْسِ
وَلَا لِلْقَمَرِ وَٱسْجُدُوا۟ لِلَّهِ ٱلَّذِى خَلَقَهُنَّ إِن كُنتُمْ
إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ ﴿٣٧﴾ فَإِنِ ٱسْتَكْبَرُوا۟ فَٱلَّذِينَ عِندَ
رَبِّكَ يُسَبِّحُونَ لَهُۥ بِٱلَّيْلِ وَٱلنَّهَارِ وَهُمْ لَا يَسْـَٔمُونَ ۩ ﴿٣٨﴾

٤٨٠

﴿٣٠﴾ ب ڕاستی ئەوێت گۆتین: خودانێ مە خودێیە، پاشی ل سەر ڤێ مایین و خۆ ڕاگرتین، ملیاکەت [وەختێ مرنێ] دئێنە دەڤ وان [و دبێژنە وان:] نەترسن [ژ تشتێ هوین دێ ب بەرڤەچن]، و ب خەم نەکەڤن [ژ تشتێ هەوە د دنیایێدا ب پاش خۆڤە هێلایی]، و مزگینیا وێ بەحەشتێ ل هەوە بیت ئەوا پەیمان بۆ هەوە پێ هاتی دان. ﴿٣١﴾ ئەم د ژیانا دنیایێ و ئاخرەتێدا هاریکار و سەمیانێت هەوەینە، و تشتێ هەوە بڤێت بێ بۆ هەوە تێدا هەی، و چ بخوازن ژی بۆ هەوە یێ تێدا هەی. ﴿٣٢﴾ ئەڤە قەدرگرتنەکە ژ دەڤ خودایێ گونەهـ ژێبەر و دلۆڤان. ﴿٣٣﴾ ما ئاخفتنا کێ ژیا وی چێترە ئەوێ بەرێ خەلکی ددەتە ڕێکا خودێ و بانگهەلدێریا ڕێکا وی دکەت، و کار و کریارێت ڕاست و دورست دکەت، و بێژیت: ب ڕاستی ئەز ژ موسلمانانم؟. ﴿٣٤﴾ باشی و خرابی وەکی ئێک نابن، خرابیێ ب یا چێتر لادە و نەهێلە، ئەگەر تە ئەڤە کر، هنگی دێ بینی ئەوێ دژمنایی د ناڤبەرا تە و ویدا هەی، دێ وەکی هەڤالەکێ نێزیك و خۆشتڤی لێ ئێت. ﴿٣٥﴾ و کەس ناگەهیتە ڤێ پلەیێ [کو شوینا خرابیێ باشیێ بکەت]، ئەو نەبن ئەوێت سەبرکێش، و کەس وەناکەت، خودان خێرەکێ مەزن نەبیت. ﴿٣٦﴾ و هەر وەختێ ئاوازمەك ژ شەیتانی بگەهیتە تە، تو خۆ ب خودێ بپارێزە، ب ڕاستی ئەو یێ گوهدێر و زانایە. ﴿٣٧﴾ ژ نیشانێت مەزناتی و شیانا خودێ شەڤ و ڕۆژ، و ڕۆژ و هەیڤن، سوجدەیێ نە بۆ ڕۆژێ بەن و نە بۆ هەیڤێ، و سوجدەیێ بۆ وی خودایی بەن یێ ئەو داین و ئەو چێکرین، ئەگەر هوین ڕاست وی ب تنێ دپەرێسن. ﴿٣٨﴾ و ئەگەر وان خۆ مەزن کر [و خۆ ب سەر پەرستنا خودێ ئێخستن]، ئەوێت ل دەڤ خودایێ تە [کو ملیاکەتن] شەڤ و ڕۆژ تەسبیحا خودێ دکەن وژ کێماسیان پاقژ دکەن و ناوەستن.

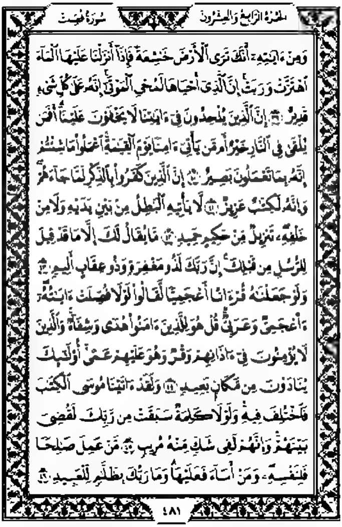

الجزء الرابع والعشرون
سورة فصلت

وَمِنْ ءَايَٰتِهِۦٓ أَنَّكَ تَرَى ٱلْأَرْضَ خَٰشِعَةً فَإِذَآ أَنزَلْنَا عَلَيْهَا ٱلْمَآءَ
ٱهْتَزَّتْ وَرَبَتْ ۚ إِنَّ ٱلَّذِىٓ أَحْيَاهَا لَمُحْىِ ٱلْمَوْتَىٰٓ ۚ إِنَّهُۥ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ
قَدِيرٌ ٣٩ إِنَّ ٱلَّذِينَ يُلْحِدُونَ فِىٓ ءَايَٰتِنَا لَا يَخْفَوْنَ عَلَيْنَآ ۗ أَفَمَن
يُلْقَىٰ فِى ٱلنَّارِ خَيْرٌ أَم مَّن يَأْتِىٓ ءَامِنًا يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ ۚ ٱعْمَلُوا۟ مَا شِئْتُمْ ۖ
إِنَّهُۥ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ٤٠ إِنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ بِٱلذِّكْرِ لَمَّا جَآءَهُمْ ۖ
وَإِنَّهُۥ لَكِتَٰبٌ عَزِيزٌ ٤١ لَّا يَأْتِيهِ ٱلْبَٰطِلُ مِنۢ بَيْنِ يَدَيْهِ وَلَا مِنْ
خَلْفِهِۦ ۖ تَنزِيلٌ مِّنْ حَكِيمٍ حَمِيدٍ ٤٢ مَّا يُقَالُ لَكَ إِلَّا مَا قَدْ قِيلَ
لِلرُّسُلِ مِن قَبْلِكَ ۚ إِنَّ رَبَّكَ لَذُو مَغْفِرَةٍ وَذُو عِقَابٍ أَلِيمٍ ٤٣
وَلَوْ جَعَلْنَٰهُ قُرْءَانًا أَعْجَمِيًّا لَّقَالُوا۟ لَوْلَا فُصِّلَتْ ءَايَٰتُهُۥٓ ۖ
ءَا۬عْجَمِىٌّ وَعَرَبِىٌّ ۗ قُلْ هُوَ لِلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ هُدًى وَشِفَآءٌ ۖ وَٱلَّذِينَ
لَا يُؤْمِنُونَ فِىٓ ءَاذَانِهِمْ وَقْرٌ وَهُوَ عَلَيْهِمْ عَمًى ۚ أُو۟لَٰٓئِكَ
يُنَادَوْنَ مِن مَّكَانٍۭ بَعِيدٍ ٤٤ وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا مُوسَى ٱلْكِتَٰبَ
فَٱخْتُلِفَ فِيهِ ۗ وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِن رَّبِّكَ لَقُضِىَ
بَيْنَهُمْ ۚ وَإِنَّهُمْ لَفِى شَكٍّ مِّنْهُ مُرِيبٍ ٤٥ مَّنْ عَمِلَ صَٰلِحًا
فَلِنَفْسِهِۦ ۖ وَمَنْ أَسَآءَ فَعَلَيْهَا ۗ وَمَا رَبُّكَ بِظَلَّٰمٍ لِّلْعَبِيدِ ٤٦

٤٨١

﴿٣٩﴾ و ژ نیشانێت [زیهاتنا] خودێ [ل سەر ساخكرنا پشتی مرنێ] ئەوە دێ تو ئەردی هشك بینی، گاڤا خودێ باران ل سەر باراند گژ دبیت و دبزڤیت و پف و بلند دبیت، ب ڕاستی ئەوێ ئەردێ مری زیندی كری، هەر ئەو دێ مریان زیندی كەتەڤە، ب ڕاستی ئەو ل سەر كرنا هەمی تشتان یێ دەستهەلاتدارە. ﴿٤٠﴾ ب ڕاستی ئەوێت ئایەتێت مە دگوهۆڕن [و دەستكاریێ تێدا دكەن]، ئەو ل بەر مە بەرزە نابن، ئەرێ ما كیژ چێترە ئەوێ ملیاكەت دهاڤێژنە ناڤ ئاگری، یان ژی ئەوێ ڕۆژا قیامەتێ تێمن دئێت، هەوە چ دڤێت بكەن، ب ڕاستی تشتێ هوین دكەن خودێ پێ ئاگەهە. ﴿٤١﴾ ب ڕاستی ئەوێت باوەری ب قورئانێ نەئینایین دەمێ بۆ وان هاتی [ئەو دێ جزایێ گاوری و باوەری نەئینانا خۆ وەرگرن]، و ب ڕاستی ئەڤ قورئانە كتێبەكا ب ڕێز و بێ وێنە و پارستیە. ﴿٤٢﴾ گوهۆڕین ب چو ڕەنگان ناگەهیتێ، و چو جا پویچ نابیت [و یا پارستیە ژ كێمكرن و زێدەكرنێ، و پشتی وێ ژی چو كتێب نائێن، وێ پویچ بكەن]، چونكی ئەو ژ دەڤ خودایێ كاربنەجه و شایێ گەلەك پەسنێ، یا هاتیە خوارێ. ﴿٤٣﴾ ئەو چو د ڕاستا تەدا نابێژن، ئەگەر د ڕاستا پێغەمبەرێت بەری تە ژی دا نەهاتیە گۆتن [یان دێ بێژن تو یێ دینی، یان دێ بێژن سێربەندی، یان دێ بێژن درەوینی]، ب ڕاستی خودایێ تە خودانێ لێبۆرینێیە [بۆ خودان باوەران]، و خودانێ ئیزایا گران و دژوارە [بۆ گاووران]، [ڤێجا خۆ پێله ب هێڤیا وێڤە]. ﴿٤٤﴾ و ئەگەر مە ئەڤ قورئانە ب ئەزمانەكێ بیانی [ئەعجەمی] ئینابایە خوارێ، دا بێژن بلا ئایەتێت وێ ب ئەزمانەكێ هاتبانە دیاركرن، ئەم تێگەهشتباینە [و دا بێژن] قورئانا بیانی و پێغەمبەرێ عەرەب چاوا دكەڤنە بەرێك؟! بێژە: ئەڤ قورئانە بۆ وان ئەوێت باوەری ئینایین ڕاستەڕێیی و دەرمانە، و ئەوێت باوەریێ پێ نەئینن گوهێت وان بۆ بهیستنا قورئانێ دكەڕن، و قورئان ل سەر وان تاریاتی و كۆرەیییە، ئەڤە [ئەوێت ژ قورئانێ بێ باوەر] د وەسانە هەروەكی ژ جهەكێ دویر دئێنە گازیكرن [نە گازیێ گولێ دبن، و نە تێ دگەهن، ژ بەر هندێ ل دویڤ ناچن]. ﴿٤٥﴾ و مە تەورات بۆ مووسایی ئینا، و ئەو ل سەر ژێك جودابوون [د ناڤبەرا ڕاست دانانا وێ و درەو دانانا وێدا، هەروەكی ملەتێ تە د ڕاستا قورئانێدا كری] و ئەگەر ژ بەر فەرمانا خودێ نەبایە كو وان پێكڤە ئیزا نادەت، دا حوكمی و دادوەریێ د ناڤبەرا واندا كەت [ئانكو دا زوی ئیزایێ بۆ وان ئینیت، ئەوێت قورئانێ درەو ددانن]، و ب ڕاستی ئەو ل قورئانێ ب شك و گۆمانن. ﴿٤٦﴾ ب ڕاستی هەر كەسێ باشیێ بكەت بۆ خۆ دكەت، و هەر كەسێ خرابیێ دكەت ل خۆ دكەت، و خودایێ تە ستەمێ ل بەندەیان ناكەت [كەس بێ گونەه نائێتە ئیزادان].

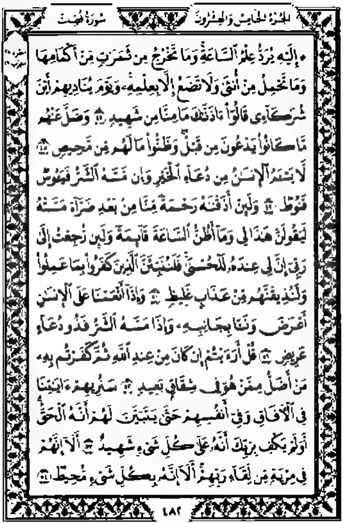

الجزء الخامس والعشرون سورة فصلت

۞ إِلَيۡهِ يُرَدُّ عِلۡمُ ٱلسَّاعَةِۚ وَمَا تَخۡرُجُ مِن ثَمَرَٰتٖ مِّنۡ أَكۡمَامِهَا
وَمَا تَحۡمِلُ مِنۡ أُنثَىٰ وَلَا تَضَعُ إِلَّا بِعِلۡمِهِۦۚ وَيَوۡمَ يُنَادِيهِمۡ أَيۡنَ
شُرَكَآءِي قَالُوٓاْ ءَاذَنَّٰكَ مَا مِنَّا مِن شَهِيدٖ ﴿٤٧﴾ وَضَلَّ عَنۡهُم
مَّا كَانُواْ يَدۡعُونَ مِن قَبۡلُۖ وَظَنُّواْ مَا لَهُم مِّن مَّحِيصٖ ﴿٤٨﴾
لَّا يَسۡـَٔمُ ٱلۡإِنسَٰنُ مِن دُعَآءِ ٱلۡخَيۡرِ وَإِن مَّسَّهُ ٱلشَّرُّ فَيَـُٔوسٞ
قَنُوطٞ ﴿٤٩﴾ وَلَئِنۡ أَذَقۡنَٰهُ رَحۡمَةٗ مِّنَّا مِنۢ بَعۡدِ ضَرَّآءَ مَسَّتۡهُ
لَيَقُولَنَّ هَٰذَا لِي وَمَآ أَظُنُّ ٱلسَّاعَةَ قَآئِمَةٗ وَلَئِن رُّجِعۡتُ إِلَىٰ
رَبِّيٓ إِنَّ لِي عِندَهُۥ لَلۡحُسۡنَىٰۚ فَلَنُنَبِّئَنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ بِمَا عَمِلُواْ
وَلَنُذِيقَنَّهُم مِّنۡ عَذَابٍ غَلِيظٖ ﴿٥٠﴾ وَإِذَآ أَنۡعَمۡنَا عَلَى ٱلۡإِنسَٰنِ
أَعۡرَضَ وَنَـَٔا بِجَانِبِهِۦ وَإِذَا مَسَّهُ ٱلشَّرُّ فَذُو دُعَآءٍ
عَرِيضٖ ﴿٥١﴾ قُلۡ أَرَءَيۡتُمۡ إِن كَانَ مِنۡ عِندِ ٱللَّهِ ثُمَّ كَفَرۡتُم بِهِۦ
مَنۡ أَضَلُّ مِمَّنۡ هُوَ فِي شِقَاقِۭ بَعِيدٖ ﴿٥٢﴾ سَنُرِيهِمۡ ءَايَٰتِنَا
فِي ٱلۡأٓفَاقِ وَفِيٓ أَنفُسِهِمۡ حَتَّىٰ يَتَبَيَّنَ لَهُمۡ أَنَّهُ ٱلۡحَقُّۗ
أَوَلَمۡ يَكۡفِ بِرَبِّكَ أَنَّهُۥ عَلَىٰ كُلِّ شَيۡءٖ شَهِيدٌ ﴿٥٣﴾ أَلَآ إِنَّهُمۡ
فِي مِرۡيَةٖ مِّن لِّقَآءِ رَبِّهِمۡۗ أَلَآ إِنَّهُۥ بِكُلِّ شَيۡءٖ مُّحِيطُۢ ﴿٥٤﴾

٤٨٢

﴿٤٧﴾ زانینا وەختێ هاتنا ڕۆژا قیامەتێ [کا دێ کەنگی ێت] ل دەڤ خودێ ب تنێیە، و نینە فێقی ژ پشکۆژکان دەرکەڤیت، و نینە مێ گرانە بیت و بارێ خۆ دانیت، ئەگەر ب زانین و ئاگەهدارییا خودێ نەبیت. و ڕۆژا [خودێ] گازی وان دکەت: کانێ ئەو هەڤپشکێت هەوە، بۆ من ددانان؟ [بلا بەرەڤانییێ ژ هەوە بکەن، یان ئیزاییێ ژ هەوە بدەنە پاش] دێ بێژن: ئەڤە مە ڕاستی گۆت، ب ڕاستی ئەڤرۆ کەس د ناڤ مەدا نینە، شادەییێ بدەت کو ئەو بۆ تە هەڤپشکن. ﴿٤٨﴾ و ئەوێت وان د دنیایێدا دپەرستن ل وان بەرزەبوون، و تێگەهین و باوەریکا بێ گۆمان بۆ وان چێ بوو ئەڤرۆ وان ڕەڤین ژ ئاگری نینە. ﴿٤٩﴾ مرۆڤ ب دوعایا خێرێڤە ناوەستیت [و نائێلیت، هەر دێ دوعایان ژ خودێ کەت، بەرفرەهییێ بدەتێ و ڕێکێت ژیانێ ل بەر ب سانایی بێخیت]، و ئەگەر نەخۆشی و تەنگاڤی گەهشتێ، دێ ژ خێرێ بێ هیڤی بیت، و دێ ژ دلۆڤانییا خودێ بێ ئومێد بیت. ﴿٥٠﴾ و ئەگەر مە ژ دەڤ خۆ کەرەم و نیعمەتەک دایێ، پشتی نەخۆشی و تەنگاڤی گەهشتییێ، دێ بێژیت: ئەڤە هەقێ منە و ئەز هەژیمە [و دێ ژ بیر کەت ئەڤە جەرباندنە]، و ئەز باوەر ناکەم قیامەت دێ ڕابیت [و ئەگەر ڕابیت ژی] و ئەز ب بال خودێڤە زڤڕیم، ب ڕاستی من خەلاتەکێ باش یێ ل دەڤ هەی [کا چاوا خودێ کەرەم د دنیایێدا د گەل من کرییە، ل ئاخرەتێ ژی ئەگەر هەبیت دێ وەسا د گەل من کەت]، ب سویند ئەم دێ ئەوێت گاوربوویین ب وان کار و کریاران ئاگەهدارکەین ئەوێت وان کرین، و ب سویند ئەم دێ ئیزایەکا مەزن و گران دەینە بەر وان. ﴿٥١﴾ و ئەگەر مە نیعمەت د گەل مرۆڤی کرن، دێ ڕوییێ خۆ [ژ سوپاسییێ] وەرگێڕیت و دێ خۆ مەزن کەت ل سەر ئەمرێ خودێ، و ئەگەر نەخۆشی و تەنگاڤی گەهشتێ، دێ دەست ب دوعایێت درێژ کەت. ﴿٥٢﴾ [هەی موحەمەد] بێژە: کا بێژنە من [دێ حالێ هەوە چ بیت] ئەگەر ئەڤ قورئانە ژ دەڤ خودێ هاتبیت و هوین باوەرییێ پێ نەئینن، کی ژ وی گومڕاتر و ڕێبەرزەترە ئەوێ [هۆسا] د دژمنایی و ڕکانەکا دویردا دژیت. ﴿٥٣﴾ نێزیک، ئەدویر ئەم دێ بەلگە و نیشانێت [تێکبێ و شیانا] خۆ بۆ وان د ئەرد و ئەسماناندا و د وان ب خۆدا ژی ئاشکەرا کەین، دا بۆ وان ئاشکەرا ببیت کو ب ڕاستی ئەڤە (ئەڤ قورئانە و یێ ئینایییە خوارێ، و یێ بۆ هاتی کو پێغەمبەرە) ڕاستە، ئەرێ ما ئەڤە نە بەسی وانە کو خودایێ تە ل سەر هەمی تشتان حازر و شاهدە [ئانکو ما شادەییا خودایێ تە، ب ڕاستییا تە و ڕاستییا قورئانا بۆ تە هاتی، نە بەسی وانە]. ﴿٥٤﴾ هشیار بن، ب ڕاستی ئەو ل ڕۆژا قیامەتێ ب گۆمانن، هشیار بن خودێ هویر و گرێت هەمی تشتان دزانیت، و چو ل بەر بەرزە نابیت.

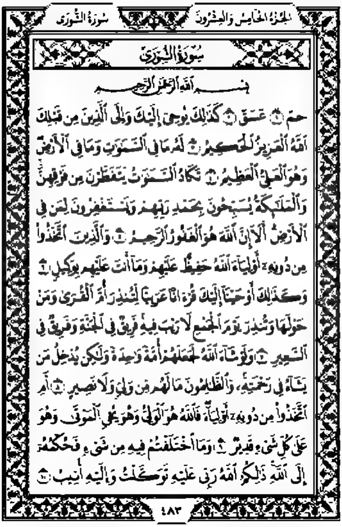

الجزء الخامس والعشرون سورة الشورى

سورة الشورى

بسم الله الرحمن الرحيم

حمٓ ﴿١﴾ عٓسٓقٓ ﴿٢﴾ كَذَٰلِكَ يُوحِيٓ إِلَيۡكَ وَإِلَى ٱلَّذِينَ مِن قَبۡلِكَ
ٱللَّهُ ٱلۡعَزِيزُ ٱلۡحَكِيمُ ﴿٣﴾ لَهُۥ مَا فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِي ٱلۡأَرۡضِۖ
وَهُوَ ٱلۡعَلِيُّ ٱلۡعَظِيمُ ﴿٤﴾ تَكَادُ ٱلسَّمَٰوَٰتُ يَتَفَطَّرۡنَ مِن فَوۡقِهِنَّۚ
وَٱلۡمَلَٰٓئِكَةُ يُسَبِّحُونَ بِحَمۡدِ رَبِّهِمۡ وَيَسۡتَغۡفِرُونَ لِمَن فِي
ٱلۡأَرۡضِۗ أَلَآ إِنَّ ٱللَّهَ هُوَ ٱلۡغَفُورُ ٱلرَّحِيمُ ﴿٥﴾ وَٱلَّذِينَ ٱتَّخَذُواْ
مِن دُونِهِۦٓ أَوۡلِيَآءَ ٱللَّهُ حَفِيظٌ عَلَيۡهِمۡ وَمَآ أَنتَ عَلَيۡهِم بِوَكِيلٖ ﴿٦﴾
وَكَذَٰلِكَ أَوۡحَيۡنَآ إِلَيۡكَ قُرۡءَانًا عَرَبِيّٗا لِّتُنذِرَ أُمَّ ٱلۡقُرَىٰ وَمَنۡ
حَوۡلَهَا وَتُنذِرَ يَوۡمَ ٱلۡجَمۡعِ لَا رَيۡبَ فِيهِۚ فَرِيقٞ فِي ٱلۡجَنَّةِ وَفَرِيقٞ فِي
ٱلسَّعِيرِ ﴿٧﴾ وَلَوۡ شَآءَ ٱللَّهُ لَجَعَلَهُمۡ أُمَّةٗ وَٰحِدَةٗ وَلَٰكِن يُدۡخِلُ مَن
يَشَآءُ فِي رَحۡمَتِهِۦۚ وَٱلظَّٰلِمُونَ مَا لَهُم مِّن وَلِيّٖ وَلَا نَصِيرٍ ﴿٨﴾ أَمِ
ٱتَّخَذُواْ مِن دُونِهِۦٓ أَوۡلِيَآءَۖ فَٱللَّهُ هُوَ ٱلۡوَلِيُّ وَهُوَ يُحۡيِ ٱلۡمَوۡتَىٰ وَهُوَ
عَلَىٰ كُلِّ شَيۡءٖ قَدِيرٞ ﴿٩﴾ وَمَا ٱخۡتَلَفۡتُمۡ فِيهِ مِن شَيۡءٖ فَحُكۡمُهُۥٓ
إِلَى ٱللَّهِۚ ذَٰلِكُمُ ٱللَّهُ رَبِّي عَلَيۡهِ تَوَكَّلۡتُ وَإِلَيۡهِ أُنِيبُ ﴿١٠﴾

٤٨٣

سۆرەتا شوورا

ل مەكەهێ هاتیە خوارێ (٥٣) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١-٢﴾ هۆسا دئێتە خواندن (حا، میم)، (عەین، سین، قاف) و ل دۆر ڕاڤەكرنا ڤان ڕەنگە تیپان، ل دەستپێكا سۆرەتا بەقەرە بزڤڕە. ﴿٣﴾ هۆسا وەكی ڤێ سۆرەتێ خودایێ سەردەست و كاربنەجهـ وەحییێ بۆ تە و پێغەمبەرێت بەری تە دهنێریت. ﴿٤﴾ هندی د ئەرد و ئەسماناندا هەی یێ وییە، و ئەو یێ بلند و مەزنە. ﴿٥﴾ نێزیكە [هەر حەفت] ئەسمان [ژ بەر مەزناتیا خودێ، و ژ بەر كرێتیا ئاخفتنا ئەو د دەرهەقێ خودێدا دكەن] ل سەرێك شەق شەق بن، و ملیاكەت پەسنا خودایێ خۆ دكەن و وی ژ كێماسیان پاقژ دكەن، و داخوازا گونەهـ ژێبرنێ بۆ ئەوێت د ئەردیدا، دكەن، بزانن ب ڕاستی خودێیە گونەهـ ژێبەر و دلۆڤان. ﴿٦﴾ و ئەوێت شوینا خودێ هەڤپشك و بوت گرتین [و دپەرێسن]، خودێ ل سەر كار و كریارێت وان زێرەڤانە، و كار و كریارێت وان نە د دەست تەدانە. ﴿٧﴾ و هۆسا مە قورئان ب ئەزمانێ عەرەبی بۆ تە ئینا خوارێ، دا تو خەلكێ مەكەهێ و دەوروبەرێت وێ پێ ئاگەهدار بكەی و بترسینی، و دا وان ژ ڕۆژا قیامەتێ و كۆمبوونێ، كو چو گومان تێدا نینە، بترسینی [وێ ڕۆژێ خەلك دێ بنە دو جوین]، جوینەك دێ چیتە بەحەشتێ و جوینەك دێ چیتە دۆژەهێ. ﴿٨﴾ و ئەگەر خودێ ڤیابایە، دا وان كەتە ئێك دین، بەلێ یێ وی بڤێت دێ كەتە د ناڤ دلۆڤانیا خۆدا، و ستەمكاران چو دۆست و هاریكار نینن. ﴿٩﴾ ئەو غەیری خودێ بۆ خۆ دكەنە سەمیان و پشتەڤان؟! و سەمیان و پشتەڤان بەس خودێیە و ئەوە مریان زێندی دكەت، و ئەو ل سەر هەمی تشتان یێ دەستهەلاتدارە. ﴿١٠﴾ و هەر تشتەكێ هوین ل سەر ژێك جودا بن [ژ كاروبارێت دینی]، حوكمێ وی یێ ل دەڤ خودێ، ڤێجا بۆ حوكمێ وی ل خودێ بزڤڕن، ئەڤ خودێیە [ئەڤێ حوكمێ هەر تشتەكی ل دەڤ] خودایێ منە، من پشتا خۆ ب وی گرێدا، و د هەمی كاروبارێت خۆدا دێ ل وی زڤڕم.

فَاطِرُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِۚ جَعَلَ لَكُم مِّنۡ أَنفُسِكُمۡ أَزۡوَٰجٗا
وَمِنَ ٱلۡأَنۡعَٰمِ أَزۡوَٰجٗا يَذۡرَؤُكُمۡ فِيهِۚ لَيۡسَ كَمِثۡلِهِۦ شَيۡءٞۖ وَهُوَ
ٱلسَّمِيعُ ٱلۡبَصِيرُ ﴿١١﴾ لَهُۥ مَقَالِيدُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِۖ يَبۡسُطُ
ٱلرِّزۡقَ لِمَن يَشَآءُ وَيَقۡدِرُۚ إِنَّهُۥ بِكُلِّ شَيۡءٍ عَلِيمٞ ﴿١٢﴾ ۞ شَرَعَ
لَكُم مِّنَ ٱلدِّينِ مَا وَصَّىٰ بِهِۦ نُوحٗا وَٱلَّذِيٓ أَوۡحَيۡنَآ إِلَيۡكَ وَمَا
وَصَّيۡنَا بِهِۦٓ إِبۡرَٰهِيمَ وَمُوسَىٰ وَعِيسَىٰٓۖ أَنۡ أَقِيمُواْ ٱلدِّينَ
وَلَا تَتَفَرَّقُواْ فِيهِۚ كَبُرَ عَلَى ٱلۡمُشۡرِكِينَ مَا تَدۡعُوهُمۡ إِلَيۡهِۚ ٱللَّهُ
يَجۡتَبِيٓ إِلَيۡهِ مَن يَشَآءُ وَيَهۡدِيٓ إِلَيۡهِ مَن يُنِيبُ ﴿١٣﴾ وَمَا تَفَرَّقُوٓاْ
إِلَّا مِنۢ بَعۡدِ مَا جَآءَهُمُ ٱلۡعِلۡمُ بَغۡيَۢا بَيۡنَهُمۡۚ وَلَوۡلَا كَلِمَةٞ سَبَقَتۡ
مِن رَّبِّكَ إِلَىٰٓ أَجَلٖ مُّسَمّٗى لَّقُضِيَ بَيۡنَهُمۡۚ وَإِنَّ ٱلَّذِينَ أُورِثُواْ
ٱلۡكِتَٰبَ مِنۢ بَعۡدِهِمۡ لَفِي شَكّٖ مِّنۡهُ مُرِيبٖ ﴿١٤﴾ فَلِذَٰلِكَ
فَٱدۡعُۖ وَٱسۡتَقِمۡ كَمَآ أُمِرۡتَۖ وَلَا تَتَّبِعۡ أَهۡوَآءَهُمۡۖ وَقُلۡ
ءَامَنتُ بِمَآ أَنزَلَ ٱللَّهُ مِن كِتَٰبٖۖ وَأُمِرۡتُ لِأَعۡدِلَ بَيۡنَكُمُۖ
ٱللَّهُ رَبُّنَا وَرَبُّكُمۡۖ لَنَآ أَعۡمَٰلُنَا وَلَكُمۡ أَعۡمَٰلُكُمۡۖ لَا حُجَّةَ
بَيۡنَنَا وَبَيۡنَكُمُۖ ٱللَّهُ يَجۡمَعُ بَيۡنَنَاۖ وَإِلَيۡهِ ٱلۡمَصِيرُ ﴿١٥﴾

﴿١١﴾ ئەو چێکەرێ ئەرد و ئەسمانانە، ژ هەوە ب خۆ، بۆ هەوە هەڤسەر پێت داین، و ژ تەرشان ژی نێر و مێ پێت داین هەوە پێ زێدە دکەت، چو تشت وەکی خودێ [د کاروبار و سالۆخەتاندا] نینە، و ئەو پێ گوهدێر و بینەرە. ﴿١٢﴾ کلیل و خزینەیێت ئەرد و ئەسمانان یێت خودێنە، یێ بڤێت دێ رزقی لێ بەرفرەهـ کەت، و یێ بڤێت دێ لێ بەرتەنگ کەت، ب ڕاستی ئەو هەمی تشتی دزانیت، و تشتەك ل بەر بەرزە نابیت. ﴿١٣﴾ [گەلی موسلمانان] خودێ ئەو دین دا هەوە ئەوێ ئەمرێ نووحی پێ هاتیە کرن، و ئەوێ مە بۆ تە ب وەحی هنارتی و ئەوێ مە ئەمرێ ئیبراهیم و مووسا و عیسایی پێ کری [هەر ئێکە] دینێ تەوحیدێیە و ئێکتاپەرستییە، بگرن و بپارێزن، و ل سەر ژێك جودا نەبن [کو کار ب هندەکێ بکەن، و هندەکێ بهێلن]، و ئەوێ هوین هەڤپشك چێکەران بۆ گازی دکەن [کو دینێ تەوحیدێیە] ل سەر وان یێ گرانە، و هەر کەسێ خودێ بۆ ئێکینیا خۆ بڤێت، لێ دینی بۆ دهەلبژێریت، و هەر کەسێ ب تۆبەیێ ب بال خودێڤە بزڤریت، خودێ وی ڕاستەرێ دکەت. ﴿١٤﴾ و [ملەتێت خودان دینێت بەرێ] هنگێ جودایی و ژێکڤەبوون کەڤتە د ناڤبەرا واندا پشتی زانین و نیشانێت ئاشکەرا ژ پێغەمبەرێت وان بۆ وان هاتین، ئەڤە ژی ژ بەر زکرەشییا وان، و ئەگەر ژ بەر وێ فەرمانا خودێ نەبایە کو ئیزادانا وان دێ ئێتە پاشێخستن هەتا دەمەکێ دەستنیشانکری، خودێ دا وان د هیلاك بەت و ئەو نەدهێلان، و ب ڕاستی ئەوێت پشتی ملەتێت خۆ بووینە وێرسێت کتێبێ [جوهی و فەلە، هەڤچەرخێت پێغەمبەری] د ڕاستا قورئانێدا یان د ڕاستا پێغەمبەریدا یێت د شك و گۆمانێدا. ﴿١٥﴾ ڤێجا ژ بەر ڤێ ژێکڤەبوون و ژێکجوداهییا وان، تو داخوازا ئێکینیا خودێ بکە و خۆ ل سەر بگرە و ل سەر بەردەوام بە وەکی ئەمرێ تە پێ هاتیە کرن، و ب دویف دلخوازیێت وان نەکەڤە، و بێژە: هەر کتێبەکا خودێ ئینابییە خوارێ من باوەری پێ هەی، و ئەمرێ من پێ هاتیە کرن ئەز عەدالەتێ د ناڤبەرا هەوەدا بکەم و غەدرێ نەکەم [ئەگەر هوین حوکمێ خۆ بینە دەڤ من] خودێ خودانێ مەیە و خودانێ هەوەیە ژی، جزایێ کار و کریارێت مە بۆ مەیە و جزایێ کاروبارێت هەوە بۆ هەوەیە، جڕەبڕ د ناڤبەرا مە و هەوەدا نەما [چو نیشان و بەلگە نینن نەهاتینە گۆتن و هەقی ئاشکەرابوو]. خودێ دێ [ڕۆژا قیامەتێ] مە پێکڤە کۆمکەت، دویماهیك و زڤڕینا مە هەر ب بال ویڤەیە [هەر ئێکی ل دویف کارێ وی دێ جزاکەت و خەلات کەت].

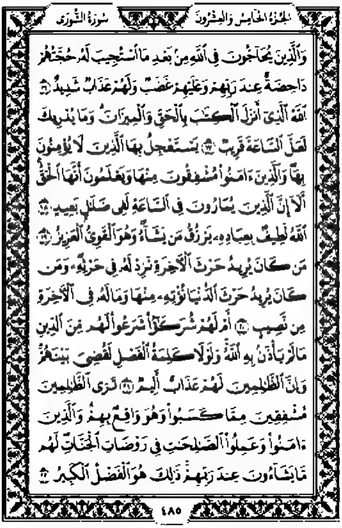

الجزء الخامس والعشرون سورة الشورى

وَٱلَّذِينَ يُحَآجُّونَ فِي ٱللَّهِ مِنۢ بَعۡدِ مَا ٱسۡتُجِيبَ لَهُۥ حُجَّتُهُمۡ
دَاحِضَةٌ عِندَ رَبِّهِمۡ وَعَلَيۡهِمۡ غَضَبٞ وَلَهُمۡ عَذَابٞ شَدِيدٌ ﴿١٦﴾
ٱللَّهُ ٱلَّذِيٓ أَنزَلَ ٱلۡكِتَٰبَ بِٱلۡحَقِّ وَٱلۡمِيزَانَۗ وَمَا يُدۡرِيكَ
لَعَلَّ ٱلسَّاعَةَ قَرِيبٞ ﴿١٧﴾ يَسۡتَعۡجِلُ بِهَا ٱلَّذِينَ لَا يُؤۡمِنُونَ
بِهَاۖ وَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ مُشۡفِقُونَ مِنۡهَا وَيَعۡلَمُونَ أَنَّهَا ٱلۡحَقُّۗ
أَلَآ إِنَّ ٱلَّذِينَ يُمَارُونَ فِي ٱلسَّاعَةِ لَفِي ضَلَٰلِۭ بَعِيدٍ ﴿١٨﴾
ٱللَّهُ لَطِيفُۢ بِعِبَادِهِۦ يَرۡزُقُ مَن يَشَآءُۖ وَهُوَ ٱلۡقَوِيُّ ٱلۡعَزِيزُ ﴿١٩﴾
مَن كَانَ يُرِيدُ حَرۡثَ ٱلۡأٓخِرَةِ نَزِدۡ لَهُۥ فِي حَرۡثِهِۦۖ وَمَن
كَانَ يُرِيدُ حَرۡثَ ٱلدُّنۡيَا نُؤۡتِهِۦ مِنۡهَا وَمَا لَهُۥ فِي ٱلۡأٓخِرَةِ
مِن نَّصِيبٍ ﴿٢٠﴾ أَمۡ لَهُمۡ شُرَكَٰٓؤُاْ شَرَعُواْ لَهُم مِّنَ ٱلدِّينِ
مَا لَمۡ يَأۡذَنۢ بِهِ ٱللَّهُۚ وَلَوۡلَا كَلِمَةُ ٱلۡفَصۡلِ لَقُضِيَ بَيۡنَهُمۡۗ
وَإِنَّ ٱلظَّٰلِمِينَ لَهُمۡ عَذَابٌ أَلِيمٞ ﴿٢١﴾ تَرَى ٱلظَّٰلِمِينَ
مُشۡفِقِينَ مِمَّا كَسَبُواْ وَهُوَ وَاقِعُۢ بِهِمۡۗ وَٱلَّذِينَ
ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّٰلِحَٰتِ فِي رَوۡضَاتِ ٱلۡجَنَّاتِۖ لَهُم
مَّا يَشَآءُونَ عِندَ رَبِّهِمۡۚ ذَٰلِكَ هُوَ ٱلۡفَضۡلُ ٱلۡكَبِيرُ ﴿٢٢﴾

٤٨٥

﴿١٦﴾ و ئەوێت جرەبڕێ د ڕاستا دینێ خودێدا دکەن پشتی خەلك ب بەرفە هاتی و گرتی، هەجەتا (بەلگە و نیشانا) وان ل دەڤ خودایێ وان یا پویچ و چۆیییە، و غەزەب و کەربا خودێ ل سەر وان یێت، و ئیزایەکا دژوار بۆ وان یا هەی. ﴿١٧﴾ خودێ کتێب ییێت هنارتین دا هەڤییێ بنەجهـ بکەن، و ترازی و داد ژی ییێت هنارتین [دا مرۆڤ د هەمی کاروبارێت خۆدا ب دادوەرییێ ڕابن]، و ما تو چ دزانی، بەلکی ڕۆژا قیامەتێ یا نێزیك بیت. ﴿١٨﴾ ئەوێت باوەری ب قیامەتێ نەی لەزێ ل هاتنا وێ دکەن [هەر ژ ترانەپێکرن و باوەری پێ نەئینان]، و ئەوێت باوەری ب ڕۆژا قیامەتێ هەین ژێ دترسن، و دزانن ڕاستە و بێ شکە هەر دێ ئێت، بزانن ب ڕاستی ئەوێت جرەبڕێ ل سەر هاتنا ڕۆژا قیامەتێ دکەن و لێ ب شك دکەڤن، ئەو ییێت د بەرزەبوونەکا کویر و دویردا. ﴿١٩﴾ خودێ زیندە یێ ب ڕەحم و ب کەرەمە د گەل بەندەییێت خۆ [هەر چەندە گونەهکارن ژی]، و هەر کەسێ بڤێت ڕزقێ وی بەرفرەهـ ددەتێ، و ئەوە یێ ب هێز و سەردەست و خودان دەستهەلات. ﴿٢٠﴾ هەر کەسێ ب کار و کریارێت خۆ خێرا ئاخرەتێ و خۆشییێت وێ بڤێن، ئەم دێ خێرا وێ بۆ زێدەکەین [هەر خێرەك ب دەهـ خێران]، و هەر کەسێ ب کار و کریارێت خۆ خۆشیا دنیایێ بڤێت، ئەم دێ [هند] دەینێ [هندی مە بۆ نڤیسی]، و وی ل ئاخرەتێ چو بار و پشك ژ خێرا کار و کریارێت خۆ نابن. ﴿٢١﴾ ئەرێ وان هەڤپشك هەنە، بۆ وان، ئەو دین دانایە، ئەوێ خودێ ئاگەهـ ژێ نەی و دەستویری پێ نەدایی؟ و ئەگەر ژ بەر هندێ نەبایە کو خودێ حوکمێ پاشئێخستنا ئیزایا وان بۆ ڕۆژا قیامەتێ یێ دایی، دا نوکە حوکمی د ناڤبەرا موشرك و موسلماناندا کەت، و دا لەزێ ل ئیزایا وان کەت، و دا ب دوییاهیك ئین، و ب ڕاستی ستەمکاران ئیزایەکا دژوار یا هەی. ﴿٢٢﴾ [ڕۆژا قیامەتێ] دێ ستەمکاران بینی ژ بەر کار و کریارێت خۆ دترسن و دلەرزن، و ئەو [ڕۆژ کو ڕۆژا قیامەتییە] دێ هەر ب سەر واندا ئێت [بترسن یان نەترسن]، و ئەوێت باوەری ئینایین و کار و کریارێت ڕاست و دورست کرین ییێت د ناڤ مێرگێت بەحەشتێدا، و وان چ بڤێت بۆ وان ل دەڤ خودایێ وان پێ هەی، و ئەڤە کەرەما مەزن.

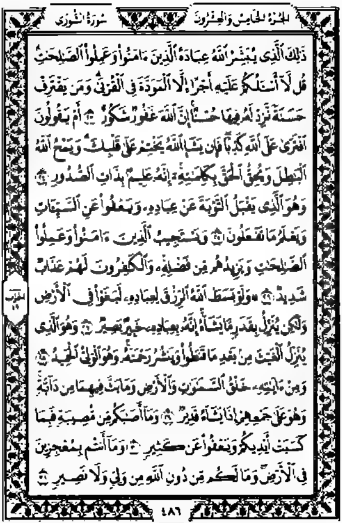

الجزء الخامس والعشرون سورة الشورى

ذَٰلِكَ ٱلَّذِي يُبَشِّرُ ٱللَّهُ عِبَادَهُ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّٰلِحَٰتِۗ
قُل لَّآ أَسۡـَٔلُكُمۡ عَلَيۡهِ أَجۡرًا إِلَّا ٱلۡمَوَدَّةَ فِي ٱلۡقُرۡبَىٰۗ وَمَن يَقۡتَرِفۡ
حَسَنَةٗ نَّزِدۡ لَهُۥ فِيهَا حُسۡنًاۚ إِنَّ ٱللَّهَ غَفُورٞ شَكُورٌ ٢٣ أَمۡ يَقُولُونَ
ٱفۡتَرَىٰ عَلَى ٱللَّهِ كَذِبٗاۖ فَإِن يَشَإِ ٱللَّهُ يَخۡتِمۡ عَلَىٰ قَلۡبِكَۗ وَيَمۡحُ ٱللَّهُ
ٱلۡبَٰطِلَ وَيُحِقُّ ٱلۡحَقَّ بِكَلِمَٰتِهِۦٓۚ إِنَّهُۥ عَلِيمُۢ بِذَاتِ ٱلصُّدُورِ ٢٤
وَهُوَ ٱلَّذِي يَقۡبَلُ ٱلتَّوۡبَةَ عَنۡ عِبَادِهِۦ وَيَعۡفُواْ عَنِ ٱلسَّيِّـَٔاتِ
وَيَعۡلَمُ مَا تَفۡعَلُونَ ٢٥ وَيَسۡتَجِيبُ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ
ٱلصَّٰلِحَٰتِ وَيَزِيدُهُم مِّن فَضۡلِهِۦۚ وَٱلۡكَٰفِرُونَ لَهُمۡ عَذَابٞ
شَدِيدٞ ٢٦ ۞ وَلَوۡ بَسَطَ ٱللَّهُ ٱلرِّزۡقَ لِعِبَادِهِۦ لَبَغَوۡاْ فِي ٱلۡأَرۡضِ
وَلَٰكِن يُنَزِّلُ بِقَدَرٖ مَّا يَشَآءُۚ إِنَّهُۥ بِعِبَادِهِۦ خَبِيرُۢ بَصِيرٞ ٢٧ وَهُوَ ٱلَّذِي
يُنَزِّلُ ٱلۡغَيۡثَ مِنۢ بَعۡدِ مَا قَنَطُواْ وَيَنشُرُ رَحۡمَتَهُۥۚ وَهُوَ ٱلۡوَلِيُّ ٱلۡحَمِيدُ ٢٨
وَمِنۡ ءَايَٰتِهِۦ خَلۡقُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِ وَمَا بَثَّ فِيهِمَا مِن دَآبَّةٖۚ
وَهُوَ عَلَىٰ جَمۡعِهِمۡ إِذَا يَشَآءُ قَدِيرٞ ٢٩ وَمَآ أَصَٰبَكُم مِّن مُّصِيبَةٖ فَبِمَا
كَسَبَتۡ أَيۡدِيكُمۡ وَيَعۡفُواْ عَن كَثِيرٖ ٣٠ وَمَآ أَنتُم بِمُعۡجِزِينَ
فِي ٱلۡأَرۡضِۖ وَمَا لَكُم مِّن دُونِ ٱللَّهِ مِن وَلِيّٖ وَلَا نَصِيرٖ ٣١

٤٨٦

﴿٢٣﴾ ئەڤە ئەوە یا خودێ مزگینییێ پێ ددەتە بەندەیێت خۆ، یێت باوەری ئینایین و کار و کریارێت ڕاست و دورست کرین، و [هەی موحەممەد] بێژە ئەز چو کرێیان بەرانبەری گەهاندنا ڤێ پەیامێ ژ هەوە ناخوازم، حەژێکرنا مرۆڤانییێ نەبیت [تشتێ ئەز ژ هەوە دخوازم ئەوە هوین ئەزیەتا من نەکەن، ژ بەر وێ مرۆڤانییا د ناڤبەرا من و هەوەدا]، و هەر کەسێ باشییەکێ بکەت ئەم دێ باشییا وێ بۆ زێدەکەین، ب ڕاستی خودێ زێدە گونەهـ ژێبەر و شوکور وەرگرە. ﴿٢٤﴾ ئەرێ ئەو (قورەیشی) دبێژن: [موحەممەدی] ئەڤ قورئانە ژ دەڤ خۆ ئینای و ژ درەو ب باڵ خودێڤە لێ ددەت، و ئەگەر تە ل بەر بایە تو تشتەکی ژ درەو ب باڵ خودێڤە لێ بدەی، خودێ دا دلێ تە مۆرکەت ئەگەر ڤیابایە، و چو تشت نەدما ل بیرا تە، و چو تشت ل سەر دلێ تە نەدهێلا، و [خودێ] پویچییێ ڕادکەت و ژێ دبەت، و هەقییێ کو ئیسلامە ب ئاخفتنێت خۆ یێت ب وەحی بۆ پێغەمبەرێ خۆ هنارتین [کو قورئانە] دیار و بەجهـ دکەت. ب ڕاستی خودێ ژ تشتێ د سینگ و دلاندا ڤەشارتی ب ئاگەهە. ﴿٢٥﴾ و ئەوە تۆبەیێ ژ بەندەیێت خۆ وەردگریت، و ل گونەهێت وان دبۆریت و یا هوین دکەن دزانیت. ﴿٢٦﴾ و دوعایێت وان ئەوێت باوەری ئینایین و کار و کریارێت ڕاست و دورست کرین قەبویل دکەت، و ژ کەرەما خۆ ژ داخوازا وان زێدەتر ددەتە وان، و ئیزایەکا دژوار بۆ گاوران یا هەی. ﴿٢٧﴾ و ئەگەر خودێ ڕزقێ هەمی بەندەیێت خۆ بەرفرەهـ کربایە [و هەمی زەنگین و بێ منەت کربانە]، دا هەمی د ئەردیدا د سەرداچن، و دا خۆ مەزن کەن، بەلێ ل قایدەیا (قەدارا) وێ دڤێت ڕزقی دئینیتە خوارێ، ب ڕاستی ئەو ل بەندەیێت خۆ شارەزا و ب ئاگەهە. ﴿٢٨﴾ و ئەوە بارانێ [وەختێ هەوجەییێ] دئینیتە خوارێ، پشتی بەندەیێت وی ژ هاتنا وێ بێ هیڤی بوویین، و دلۆڤانییا خۆ [خێر و بێرێت بارانێ] بەلاڤ دکەت، ب ڕاستی ئەوە سەمیانێ، شایێ پەسن و سوپاسێ. ﴿٢٩﴾ و ژ نیشان و بەلگەیێت [مەزناتییا] وی چێکرنا ئەرد و ئەسمانان و هندی خودان ڕوحێت تێدا بەلاڤ کرین، و ئەو ل سەر کۆمکرنا وان ئەگەر بڤێت یێ پێڤەهاتییە. ﴿٣٠﴾ هەر نەخۆشییەکا بگەهیتە هەوە ژ بەر وان کار و کریارانە یێت هەوە کرین، و ل گەلەک گونەهان ژێ دبۆریت [جزایێ بۆ نادانیت]. ﴿٣١﴾ [گەلی مرۆڤان] هوین نەشێن خودێ نەچار بکەن د ئەردیدا، کو هەوە ئیزانەدەت، و ژ بلی خودێ هەوە چو هاریکار و پشتەڤان نینن.

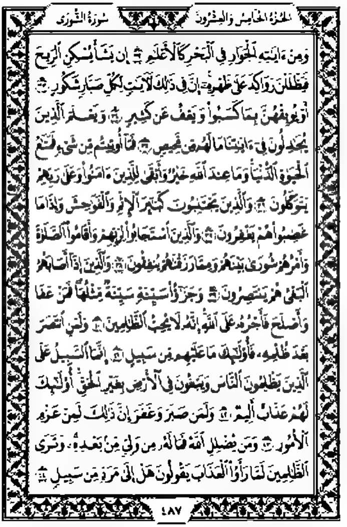

الجزء الخامس والعشرون سورة الشورى

وَمِنْ ءَايَٰتِهِ ٱلْجَوَارِ فِى ٱلْبَحْرِ كَٱلْأَعْلَٰمِ ﴿٣٢﴾ إِن يَشَأْ يُسْكِنِ ٱلرِّيحَ
فَيَظْلَلْنَ رَوَاكِدَ عَلَىٰ ظَهْرِهِۦٓ ۚ إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَءَايَٰتٍ لِّكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ ﴿٣٣﴾
أَوْ يُوبِقْهُنَّ بِمَا كَسَبُوا۟ وَيَعْفُ عَن كَثِيرٍ ﴿٣٤﴾ وَيَعْلَمَ ٱلَّذِينَ
يُجَٰدِلُونَ فِىٓ ءَايَٰتِنَا مَا لَهُم مِّن مَّحِيصٍ ﴿٣٥﴾ فَمَآ أُوتِيتُم مِّن شَىْءٍ فَمَتَٰعُ
ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا ۖ وَمَا عِندَ ٱللَّهِ خَيْرٌ وَأَبْقَىٰ لِلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ
يَتَوَكَّلُونَ ﴿٣٦﴾ وَٱلَّذِينَ يَجْتَنِبُونَ كَبَٰٓئِرَ ٱلْإِثْمِ وَٱلْفَوَٰحِشَ وَإِذَا مَا
غَضِبُوا۟ هُمْ يَغْفِرُونَ ﴿٣٧﴾ وَٱلَّذِينَ ٱسْتَجَابُوا۟ لِرَبِّهِمْ وَأَقَامُوا۟ ٱلصَّلَوٰةَ
وَأَمْرُهُمْ شُورَىٰ بَيْنَهُمْ وَمِمَّا رَزَقْنَٰهُمْ يُنفِقُونَ ﴿٣٨﴾ وَٱلَّذِينَ إِذَآ أَصَابَهُمُ
ٱلْبَغْىُ هُمْ يَنتَصِرُونَ ﴿٣٩﴾ وَجَزَٰٓؤُا۟ سَيِّئَةٍ سَيِّئَةٌ مِّثْلُهَا ۖ فَمَنْ عَفَا
وَأَصْلَحَ فَأَجْرُهُۥ عَلَى ٱللَّهِ ۚ إِنَّهُۥ لَا يُحِبُّ ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿٤٠﴾ وَلَمَنِ ٱنتَصَرَ
بَعْدَ ظُلْمِهِۦ فَأُو۟لَٰٓئِكَ مَا عَلَيْهِم مِّن سَبِيلٍ ﴿٤١﴾ إِنَّمَا ٱلسَّبِيلُ عَلَى
ٱلَّذِينَ يَظْلِمُونَ ٱلنَّاسَ وَيَبْغُونَ فِى ٱلْأَرْضِ بِغَيْرِ ٱلْحَقِّ ۚ أُو۟لَٰٓئِكَ
لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٤٢﴾ وَلَمَن صَبَرَ وَغَفَرَ إِنَّ ذَٰلِكَ لَمِنْ عَزْمِ
ٱلْأُمُورِ ﴿٤٣﴾ وَمَن يُضْلِلِ ٱللَّهُ فَمَا لَهُۥ مِن وَلِىٍّ مِّنۢ بَعْدِهِۦ ۗ وَتَرَى
ٱلظَّٰلِمِينَ لَمَّا رَأَوُا۟ ٱلْعَذَابَ يَقُولُونَ هَلْ إِلَىٰ مَرَدٍّ مِّن سَبِيلٍ ﴿٤٤﴾

٤٨٧

﴿٣٢﴾ و ژ نیشانێت [مەزناتی و دەستهەلاتداریـا] وی، چوون و هاتنا گەمیێت وەکی چیایانە د دەریایێدا. ﴿٣٣﴾ ئەگەر خودێ بڤێت دێ بای ڕاوەستینیت، ڤێجا گەمی دێ د دەریایێدا مینە ڕاوەستیای، ب ڕاستی ئەڤە [ئینان و برنا گەمیان] نیشان و بەلگەنە [ل سەر شیان و دەستهەلاتداریا خودێ] بۆ هەر ئێکێ زێدە سەبرکێش و زێدە شوکوردار. ﴿٣٤﴾ یان ژی [ئەگەر بڤێت دێ هورەبایەکێ دژوار ب سەر واندا ئینیت] ژ بەر کار و کریارێت وان کرین دێ وان د هیلاك بەت، و ل گەلەك گونەهێت وان دبۆریت [و ب گونەهێت وان ل وان ناگریت، و وان ژ گەلەك نەخۆشیان قورتال دکەت]. ﴿٣٥﴾ دا ئەوێت گەنگەشە و جرەبڕێ د ئایەتێت مەدا دکەن، بزانن ئەو ژ ئیزایا مە قورتال نابن. ﴿٣٦﴾ و هەر تشتەکێ خودێ دایییە هەوە ژ بەرتال و خەملا ژیانا دنیایێیە، و تشتێ ل دەڤ خودێ هەی چێتر و ب دۆمترە، بۆ وان ئەوێت باوەری ئینایین و پشتا خۆ ب خودایێ خۆ گەرم کرین. ﴿٣٧﴾ و [ئەوێت باوەری ئینایین ئەون] ئەوێت خۆ ژ گونەهێت مەزن و زێدە کرێت دویر دئێخن، و ئەگەر کەربێت وان ژ ئێکی ڤەبوون لێ دبۆرن. ﴿٣٨﴾ و ئەوێت ل دویڤ ئەمرێ خودایێ خۆ هاتین، و نڤێژ بەردەوام و ب ڕەنگێ پێدڤی کرین، و کاروبارێ وان [دناڤبەرا هەڤدا] مشێورەتکرنە، و ژ ڕزقێ مە دایییە وان [د ڕێکا خودێدا] ددەن. ﴿٣٩﴾ و ئەوێت ئەگەر ستەم لێ هاتەکرن [ژ نەهەقی]، تۆلێت خۆ ل وی ڤەدکەن یێ ستەم ل وان کری، و تەعدایێ ناکەن [دڤێت موسلمان یێ شکەستی و بێچارە نەبیت بەرامبەر زۆرداریێ و ئازاکرنا وی ژ هێزکاریێ بیت]. ﴿٤٠﴾ و جزایێ خرابیێ خرابییەکا وەکی وێیە، و هەر کەسێ ل وی ببۆریت [ئەوێ خرابی د گەل کری] و ناڤبەرا خۆ و وی خۆش بکەت، دێ خودێ خەلاتێ وی دەتێ، ب ڕاستی خودێ حەژ ستەمکاران ناکەت. ﴿٤١﴾ و یێ تۆلا خۆ ڤەکەت [بێ زێدەیی] پشتی ستەم لێ هاتییە کرن، ڤێجا ئەڤان چو ڕێکێت لێگرتن و لۆمەیان ناچنێ. ﴿٤٢﴾ ئەو دێ بەر لۆمە و لۆمەدار بن ئەوێت زۆرداریێ ل خەلکی دکەن، و ژ نەهەقی خۆ د ئەردیدا مەزن دکەن، و خرابی و دەستدرێژیێ تێدا ل سەر جان و مالێ خەلکی دکەن، ئەڤان ئیزایەکا ب ژان و دژوار بۆ وانە [ڕۆژا قیامەتێ]. ﴿٤٣﴾ و یێ سەبرێ [ل سەر زولمێ] بکێشیت، و [ل زۆرداریێ خۆ] ببۆریت، ئەڤە [سەبرکێشان و لێبۆرین] ژ وان کارانە یێت کو دڤێت مرۆڤ ل سەر یێ هشیار و ڕژد بیت. ﴿٤٤﴾ و هەر کەسێ خودێ وی گومڕا و ڕێبەرزە بکەت، نێ وی پشتی خودێ کەس نینە، خۆ لێ بکەتە خودان و وی ڕاستەرێ بکەت، و دێ بینی گاڤا ستەمکار [ڕۆژا قیامەتێ] ئیزایێ دبینن، دێ بێژن: ئەرێ ڕێکەکا زڤڕینێ [بۆ دنیایێ] هەیە.

وَتَرَىٰهُمْ يُعْرَضُونَ عَلَيْهَا خَٰشِعِينَ مِنَ ٱلذُّلِّ يَنظُرُونَ
مِن طَرْفٍ خَفِيٍّ وَقَالَ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓا۟ إِنَّ ٱلْخَٰسِرِينَ ٱلَّذِينَ
خَسِرُوٓا۟ أَنفُسَهُمْ وَأَهْلِيهِمْ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ أَلَآ إِنَّ ٱلظَّٰلِمِينَ
فِى عَذَابٍ مُّقِيمٍ ﴿٤٥﴾ وَمَا كَانَ لَهُم مِّنْ أَوْلِيَآءَ يَنصُرُونَهُم
مِّن دُونِ ٱللَّهِ وَمَن يُضْلِلِ ٱللَّهُ فَمَا لَهُۥ مِن سَبِيلٍ ﴿٤٦﴾ ٱسْتَجِيبُوا۟
لِرَبِّكُم مِّن قَبْلِ أَن يَأْتِىَ يَوْمٌ لَّا مَرَدَّ لَهُۥ مِنَ ٱللَّهِ مَا لَكُم
مِّن مَّلْجَإٍ يَوْمَئِذٍ وَمَا لَكُم مِّن نَّكِيرٍ ﴿٤٧﴾ فَإِنْ أَعْرَضُوا۟
فَمَآ أَرْسَلْنَٰكَ عَلَيْهِمْ حَفِيظًا إِنْ عَلَيْكَ إِلَّا ٱلْبَلَٰغُ وَإِنَّآ إِذَآ
أَذَقْنَا ٱلْإِنسَٰنَ مِنَّا رَحْمَةً فَرِحَ بِهَا وَإِن تُصِبْهُمْ سَيِّئَةٌۢ
بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ فَإِنَّ ٱلْإِنسَٰنَ كَفُورٌ ﴿٤٨﴾ لِّلَّهِ مُلْكُ
ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ يَخْلُقُ مَا يَشَآءُ يَهَبُ لِمَن يَشَآءُ إِنَٰثًا
وَيَهَبُ لِمَن يَشَآءُ ٱلذُّكُورَ ﴿٤٩﴾ أَوْ يُزَوِّجُهُمْ ذُكْرَانًا وَإِنَٰثًا
وَيَجْعَلُ مَن يَشَآءُ عَقِيمًا إِنَّهُۥ عَلِيمٌ قَدِيرٌ ﴿٥٠﴾ ۞ وَمَا كَانَ
لِبَشَرٍ أَن يُكَلِّمَهُ ٱللَّهُ إِلَّا وَحْيًا أَوْ مِن وَرَآئِ حِجَابٍ أَوْ يُرْسِلَ
رَسُولًا فَيُوحِىَ بِإِذْنِهِۦ مَا يَشَآءُ إِنَّهُۥ عَلِىٌّ حَكِيمٌ ﴿٥١﴾

﴿٤٥﴾ و دێ وان بینی بەر ب دۆژەهێڤە دئینە ئاژۆتن، و ب ترس ژ ڕسوایی و شەرمزاری ب ڕەخەکێ چاڤی و بنڤەبنڤە چاڤگێڕینێ دکەن، و ئەوێت باوەری ئینایین [پشتی چۆینە بەحەشتێ و دیتین کا چ ب سەرێ گاوران هات] دبێژن: ب ڕاستی خوسارەت ئەون ئەوێت ڕۆژا قیامەتێ ژ خۆ و کەس و کارێت خۆ بوویین، بزانن ب ڕاستی ستەمکار یێت د ئیزایەکا بەردەوامدا [نە ب دویماهیك دئێت و نە ژێ دەردکەڤن]. ﴿٤٦﴾ و وان ژ بلی خودێ چو هاریکار نەبوون هاریکاریا وان بکەن [و ئیزایا خودێ ژ وان بدەنە پاش]، و هەر کەسێ خودێ وی گومڕا و ڕێبەرزە بکەت، نێ ڕێکا ڕزگاربوونێ بۆ نینە. ﴿٤٧﴾ [گەلی مرۆڤان] بەرسڤا خودایێ خۆ بدەن [ئانکو ب لەز گوهداریا خودایێ خۆ بکەن، و ل بەر ئەمرێ وی ڕاوەستن]، بەری ڕۆژەك بێت کەس نەشێت ڤەگێڕیت، و وەلێ بکەت کو خودێ نەئینیت، د وێ ڕۆژێدا [کو ڕۆژا قیامەتێیە] نە چو پارێزەر [ژ ئیزایا خودێ] هەوە هەنە، و نە تێك هەیە ئینکارا وێ ئیزایێ بکەت [ئەوا ب سەرێ هەوە دئێت، چونکی هوین دێ زانن ب دورستی هوین هێژایی وێ ئیزایێنە]. ﴿٤٨﴾ ڤێجا ئەگەر وان ڕوویێ خۆ وەرگێڕا [و ل دویڤ ئەمرێ خودێ نەهاتن و باوەری نەئینان، خەمێ نەخۆ]، نێ مە تو نەهنارتی تو ل سەر وان پارێزکار بی [ب کۆتەکی بەرێ وان بدەیە باوەریێ] و ژ گەهاندنا پەیاما خودێ پێڤەتر چو یێ دی ل سەر تە نینە، و ئەگەر ئەم ژ بەرێ خۆڤە نیعمەت و کەرەمەکێ بدەینە مرۆڤی پێ کەیفخۆش دبیت [بەتەر دبیت]، و ئەگەر نەخۆشییەك ژ بەر ئەوا وان کری بگەهیتە وان، ڤێجا ڤەنجییێت بەری نوکە مە د گەل مرۆڤی کرین، ژ بیرا خۆ دبەت. ﴿٤٩﴾ خودانی و فەرمانداریا ئەرد و ئەسمانان یا خودێیە، چ بڤێت چێ دکەت، یێ بڤێت دێ کچان دەتێ و یێ بڤێت دێ کوڕان دەتێ. ﴿٥٠﴾ یان ژێ دێ کوڕ و کچان پێکڤە دەتێ، هەچییێ وی بڤێت ژێ دێ خرش کەت [نە کوڕ دبن و نە کچ..]، ب ڕاستی ئەو یێ زێدە زانا و خودان شیانە.

﴿٥١﴾ و نینە مرۆڤەك خودێ د گەل باخڤیت، ب ڕێکا وەحییێ [ئیلهامێ] نەبیت [هەروەکی خودێ ئیلهام دایییە دەیکا مووسایی، و کرییە د دلێ ویدا کوڕێ خۆ بدانیتە د سندۆقەکێدا، و باڤێژیتە د دەریایێدا]، یان ژێ ل پشت پەردەیەکێ [هەروەکی خودێ د گەل مووسایی ئاخفتی و گوول ئاخفتنا خودێ بوویی، بێی خودێ ببینیت] یان ژێ قاسدەکی [ژ ملیاکەتان] بۆ بهنێریت، ڤێجا [ئەو ملیاکەت] ب ئەمرێ خودێ چ یا خودێ بڤێت بۆ وی مرۆڤی ب وەحی بینیت، ب ڕاستی خودێ یێ بلند و کاربنەجهە.

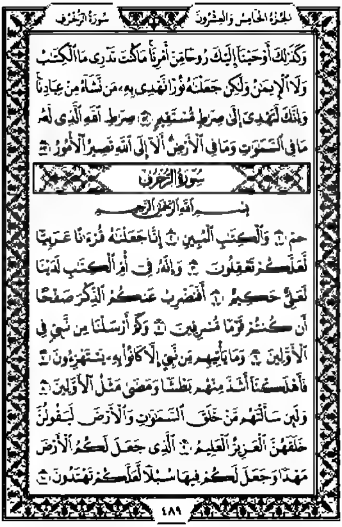

الجزء الخامس والعشرون سُورَةُ الزُّخْرُفِ

وَكَذَٰلِكَ أَوْحَيْنَآ إِلَيْكَ رُوحًا مِّنْ أَمْرِنَا مَا كُنتَ تَدْرِى مَا ٱلْكِتَٰبُ
وَلَا ٱلْإِيمَٰنُ وَلَٰكِن جَعَلْنَٰهُ نُورًا نَّهْدِى بِهِۦ مَن نَّشَآءُ مِنْ عِبَادِنَا
وَإِنَّكَ لَتَهْدِىٓ إِلَىٰ صِرَٰطٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿٥٢﴾ صِرَٰطِ ٱللَّهِ ٱلَّذِى لَهُۥ
مَا فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِى ٱلْأَرْضِ أَلَآ إِلَى ٱللَّهِ تَصِيرُ ٱلْأُمُورُ ﴿٥٣﴾

سُورَةُ الزُّخْرُفِ

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

حمٓ ﴿١﴾ وَٱلْكِتَٰبِ ٱلْمُبِينِ ﴿٢﴾ إِنَّا جَعَلْنَٰهُ قُرْءَٰنًا عَرَبِيًّا
لَّعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿٣﴾ وَإِنَّهُۥ فِىٓ أُمِّ ٱلْكِتَٰبِ لَدَيْنَا
لَعَلِىٌّ حَكِيمٌ ﴿٤﴾ أَفَنَضْرِبُ عَنكُمُ ٱلذِّكْرَ صَفْحًا
أَن كُنتُمْ قَوْمًا مُّسْرِفِينَ ﴿٥﴾ وَكَمْ أَرْسَلْنَا مِن نَّبِىٍّ فِى
ٱلْأَوَّلِينَ ﴿٦﴾ وَمَا يَأْتِيهِم مِّن نَّبِىٍّ إِلَّا كَانُوا۟ بِهِۦ يَسْتَهْزِءُونَ ﴿٧﴾
فَأَهْلَكْنَآ أَشَدَّ مِنْهُم بَطْشًا وَمَضَىٰ مَثَلُ ٱلْأَوَّلِينَ ﴿٨﴾
وَلَئِن سَأَلْتَهُم مَّنْ خَلَقَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ لَيَقُولُنَّ
خَلَقَهُنَّ ٱلْعَزِيزُ ٱلْعَلِيمُ ﴿٩﴾ ٱلَّذِى جَعَلَ لَكُمُ ٱلْأَرْضَ
مَهْدًا وَجَعَلَ لَكُمْ فِيهَا سُبُلًا لَّعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ﴿١٠﴾

٤٨٩

﴿٥٢﴾ و كا چاوا مە وەحی بۆ پێغەمبەرێت دی هنارتییە، وەسا مە ب ئەمرێ خۆ قورئان بۆ تە ب وەحی هنارت، و تە [هەی موحەممەد بەری هاتنا وەحییێ] نەدزانی قورئان چییە و باوەری چییە، بەلێ مە قورئان یا کرییە ڕوناهییەکا وەسا، هەچییێ مە بڤێت ژ بەندەیێت خۆ ئەم ب وێ ڕوناهییێ ڕاستەڕێ دکەین، و ب ڕاستی تو [هەی موحەممەد] خەلکی بۆ ڕێکا ڕاست [و دینێ دورست] ڕاستەڕێ دکەی. ﴿٥٣﴾ ڕێکا خودایێ هندی د ئەرد و ئەسماناندا هەی یێ وی، و بزانن هەمی کاروبار ب بال خودێڤە دزڤڕن.

سۆرەتا زوخروف

ل مەکەهێ هاتییە خوارێ (٨٩) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحیم

﴿١﴾ هۆسا دئێتە خواندن (حا، میم)، و ل دۆر ڕاڤەکرنا ڤان ڕەنگە تیپان، ل دەستپێکا سۆرەتا بەقەرە بزڤڕە.

﴿٢﴾ سویند ب قورئانا ڕۆنکەر. ﴿٣﴾ ب ڕاستی مە ئەڤ قورئانە ب ئەزمانێ عەرەبی یا ئینایە خوارێ، دا هوین تێ بگەهن. ﴿٤﴾ و ب ڕاستی ئەو د دەپێ پاراستیدا ل دەڤ مە، کتێبەکا ب ڕێز و ڕویمەت و حەکیمە [ئانکو ئایەتێت وێ ب ڕێك و پێك و موکوم هاتینە دارێتن]. ﴿٥﴾ ڤێجا ما چونکی هوین ملەتەکێ زێدە خرابن، ئەم دەستا ژ هەوە بەردەین و هەوە ب قورئانێ شیرەت نەکەین؟!. ﴿٦﴾ و مە چەند پێغەمبەر بۆ ملەتێت بەرێ هنارتینە؟ [ئانکو مە گەلەك پێغەمبەر بۆ وان هنارتن]. ﴿٧﴾ و چو پێغەمبەر بۆ وان نەدهاتن، ئەگەر وان ترانە پێ نەکربانە. ﴿٨﴾ ڤێجا ئەوێت ژ وان هەمییان ب هێزتر مە د هیلاك برن، و سەرهاتیا وان گەلەك جاران د قورئانێدا یا هاتی [ئانکو هەوە دەنگ و باسێت وان یێت زانین، ڤێجا هشیاری دویماهیکا وان بن ئەو ب سەرێ هەوە نەئێت یا ب سەرێ وان هاتی]. ﴿٩﴾ و ئەگەر تو پسیارا وان بکەی: کێ ئەرد و ئەسمان چێ کرینە، دێ بێژن: خودایێ سەردەست و زانا یێت چێ کرین. ﴿١٠﴾ ئەوێ ئەرد بۆ هەوە خۆشکری و ڕاتێخستی، و بۆ ژیانا هەوە بەرهەڤکری و ڕێك بۆ هەوە کرینە تێدا، دا هوین [د وەغەرێت خۆدا] ڕاستەڕێ بین [و بگەهنە وێ یا هەوە دڤێت].

وَٱلَّذِي نَزَّلَ مِنَ ٱلسَّمَآءِ مَآءَۢ بِقَدَرٖ فَأَنشَرۡنَا بِهِۦ بَلۡدَةٗ مَّيۡتٗاۚ
كَذَٰلِكَ تُخۡرَجُونَ ﴿١١﴾ وَٱلَّذِي خَلَقَ ٱلۡأَزۡوَٰجَ كُلَّهَا وَجَعَلَ
لَكُم مِّنَ ٱلۡفُلۡكِ وَٱلۡأَنۡعَٰمِ مَا تَرۡكَبُونَ ﴿١٢﴾ لِتَسۡتَوُۥاْ عَلَىٰ ظُهُورِهِۦ
ثُمَّ تَذۡكُرُواْ نِعۡمَةَ رَبِّكُمۡ إِذَا ٱسۡتَوَيۡتُمۡ عَلَيۡهِ وَتَقُولُواْ سُبۡحَٰنَ
ٱلَّذِي سَخَّرَ لَنَا هَٰذَا وَمَا كُنَّا لَهُۥ مُقۡرِنِينَ ﴿١٣﴾ وَإِنَّآ إِلَىٰ رَبِّنَا
لَمُنقَلِبُونَ ﴿١٤﴾ وَجَعَلُواْ لَهُۥ مِنۡ عِبَادِهِۦ جُزۡءًاۚ إِنَّ ٱلۡإِنسَٰنَ
لَكَفُورٞ مُّبِينٌ ﴿١٥﴾ أَمِ ٱتَّخَذَ مِمَّا يَخۡلُقُ بَنَاتٖ وَأَصۡفَىٰكُم
بِٱلۡبَنِينَ ﴿١٦﴾ وَإِذَا بُشِّرَ أَحَدُهُم بِمَا ضَرَبَ لِلرَّحۡمَٰنِ مَثَلٗا
ظَلَّ وَجۡهُهُۥ مُسۡوَدّٗا وَهُوَ كَظِيمٌ ﴿١٧﴾ أَوَمَن يُنَشَّؤُاْ فِي
ٱلۡحِلۡيَةِ وَهُوَ فِي ٱلۡخِصَامِ غَيۡرُ مُبِينٖ ﴿١٨﴾ وَجَعَلُواْ ٱلۡمَلَٰٓئِكَةَ
ٱلَّذِينَ هُمۡ عِبَٰدُ ٱلرَّحۡمَٰنِ إِنَٰثًاۚ أَشَهِدُواْ خَلۡقَهُمۡۚ سَتُكۡتَبُ
شَهَٰدَتُهُمۡ وَيُسۡـَٔلُونَ ﴿١٩﴾ وَقَالُواْ لَوۡ شَآءَ ٱلرَّحۡمَٰنُ مَا عَبَدۡنَٰهُمۗ
مَّا لَهُم بِذَٰلِكَ مِنۡ عِلۡمٍۖ إِنۡ هُمۡ إِلَّا يَخۡرُصُونَ ﴿٢٠﴾ أَمۡ ءَاتَيۡنَٰهُمۡ
كِتَٰبٗا مِّن قَبۡلِهِۦ فَهُم بِهِۦ مُسۡتَمۡسِكُونَ ﴿٢١﴾ بَلۡ قَالُوٓاْ إِنَّا
وَجَدۡنَآ ءَابَآءَنَا عَلَىٰٓ أُمَّةٖ وَإِنَّا عَلَىٰٓ ءَاثَٰرِهِم مُّهۡتَدُونَ ﴿٢٢﴾

﴿١١﴾ و ئەوێ ئاڤ ب پیڤان ژ ئەوران باراندی [ئانكو ل دویڤ هەوجەییێ ددەت، نە هند گەلەك دباریت ئەردی هەمیێ بن ئاڤ بكەت و بغەرقینیت، و نە هند كێم دباریت ئەوێت ل سەر ئەردی تێنی و بێ ئاڤ بمینن، و داروبار نەمینن]، ڤێجا مە ئەردەكێ مری پێ ساخكرەڤە و شینكر، هوین ژی هۆسا دێ [ژ گۆڕان] دەركەڤن. ﴿١٢﴾ و ئەوێ هەمی جۆت [نێر و مێ، سار و گەرم، شرین و تەحل، باش و خراب] چێ كرین، و گەمی و تەرش داینە هەوە، هوین لێ سواربن. ﴿١٣﴾ دا هوین ل پشتا وان سواربن، پاشی دا هوین هەر وەختێ ل پشتا وان سواربوون، نیعمەتێت خودێ بینە بیرا خۆ و بێژن: پاك و پاقژی ژ هەمی كێماسیان بۆ وی خودایی، ئەوێ ئەڤە بۆ مە سەرنەرم كرین، و مە ب خۆ ئەڤ شیانە نەبوون. ﴿١٤﴾ و ئەم هەر دێ ب بال خودایێ خۆڤە زڤڕین. ﴿١٥﴾ و وان [قورەیشیان] هندەك ژ بەندەیێت وی كرنە پشكەك ژ وی (ژ خودێ) [ئانكو ملیاكەت كرنە كچێت خودێ]، ب ڕاستی مرۆڤ چاڤنێ و نەشوكوردارەكێ ئاشكەرایە.

﴿١٦﴾ ئەرێ خودێ ژ چێكریێت خۆ، كچ بۆ خۆ هەلبژارتن، و كوڕ بۆ هەوە ڤەوەژارتن [ب ڕاستی ئەڤە ئاخفتنەكا گەلەك مەزن و زێدە كرێتە، چاوا هوین خۆ ژ خودێ ب قەدرتر دبینن، و كوڕان بۆ خۆ ددانن، و ئەوێت هەوە نەڤێن كو كچن ب بال ویڤە لێ ددەن]. ﴿١٧﴾ و هەر وەختێ مزگینی بۆ ئێكی ب وێ هاتەدان یا وان بۆ خودێ ددانا [كو كچە]، ئاڤچاڤێت وی تێكچۆن و ڕەش و شین بوون، وپری كەرب و كین و خەم بوو و كەربا خۆ داعویرا. ﴿١٨﴾ ئەرێ ئەو وی بۆ خودێ ددانن، یێ د ناڤ زێڕ و زینەتێدا مەزنبوویی، و د هەڤڕكیێدا نەیێ ب ئەزمان. ﴿١٩﴾ و وان ملیاكەت، ئەوێت بەندەیێت خودێ، مێ دانان، ما وان چێكرنا وان دیتیە؟ شادەییا وان دێ ئێتە نڤێسین، و دێ پسیارا وان ل سەر ئێتەكرن. ﴿٢٠﴾ و گۆتن: ئەگەر خودایێ دلۆڤان ڤیابایە مە ئەو نەدپەرستن، و ئەو ڤێ ژ دەڤ خۆ دبێژن و وان چو بەلگە و نیشان پێ نینن، و ئەو ژ درەوان پێڤەتر نابێژن. ﴿٢١﴾ یان ژی بەری قورئانێ مە كتێبەكا دی دابیە وان، ئەو خۆ پێڤە دگرن [كو بۆ خۆ دكەنە نیشان و بەلگە ل سەر بۆچۆنا خۆ، كو حاشا ملیاكەت كچێت خودێنە، یان ژی خودێ ڤیایە ئەو پەرستنا وان بكەن، لەوا ژێ نەداینە پاش]. ﴿٢٢﴾ نەخێر وەسا نینە بەلێ [بەلگەیێ وان ئەڤەیە] دبێژن: مە باب و باپیرێت خۆ ل سەر دین و ڕێكەكێ یێت دیتین، و ئەم ژی ل دویڤ شۆپ و دەوسا وان دچین.

وَكَذَٰلِكَ مَآ أَرۡسَلۡنَا مِن قَبۡلِكَ فِي قَرۡيَةٖ مِّن نَّذِيرٍ إِلَّا قَالَ مُتۡرَفُوهَآ
إِنَّا وَجَدۡنَآ ءَابَآءَنَا عَلَىٰٓ أُمَّةٖ وَإِنَّا عَلَىٰٓ ءَاثَٰرِهِم مُّقۡتَدُونَ ﴿٢٣﴾
۞ قَٰلَ أَوَلَوۡ جِئۡتُكُم بِأَهۡدَىٰ مِمَّا وَجَدتُّمۡ عَلَيۡهِ ءَابَآءَكُمۡۖ قَالُوٓاْ
إِنَّا بِمَآ أُرۡسِلۡتُم بِهِۦ كَٰفِرُونَ ﴿٢٤﴾ فَٱنتَقَمۡنَا مِنۡهُمۡۖ فَٱنظُرۡ كَيۡفَ
كَانَ عَٰقِبَةُ ٱلۡمُكَذِّبِينَ ﴿٢٥﴾ وَإِذۡ قَالَ إِبۡرَٰهِيمُ لِأَبِيهِ وَقَوۡمِهِۦٓ إِنَّنِي
بَرَآءٞ مِّمَّا تَعۡبُدُونَ ﴿٢٦﴾ إِلَّا ٱلَّذِي فَطَرَنِي فَإِنَّهُۥ سَيَهۡدِينِ ﴿٢٧﴾
وَجَعَلَهَا كَلِمَةَۢ بَاقِيَةٗ فِي عَقِبِهِۦ لَعَلَّهُمۡ يَرۡجِعُونَ ﴿٢٨﴾ بَلۡ
مَتَّعۡتُ هَٰٓؤُلَآءِ وَءَابَآءَهُمۡ حَتَّىٰ جَآءَهُمُ ٱلۡحَقُّ وَرَسُولٞ مُّبِينٞ ﴿٢٩﴾
وَلَمَّا جَآءَهُمُ ٱلۡحَقُّ قَالُواْ هَٰذَا سِحۡرٞ وَإِنَّا بِهِۦ كَٰفِرُونَ ﴿٣٠﴾ وَقَالُواْ
لَوۡلَا نُزِّلَ هَٰذَا ٱلۡقُرۡءَانُ عَلَىٰ رَجُلٖ مِّنَ ٱلۡقَرۡيَتَيۡنِ عَظِيمٍ ﴿٣١﴾ أَهُمۡ
يَقۡسِمُونَ رَحۡمَتَ رَبِّكَۚ نَحۡنُ قَسَمۡنَا بَيۡنَهُم مَّعِيشَتَهُمۡ فِي ٱلۡحَيَوٰةِ
ٱلدُّنۡيَاۚ وَرَفَعۡنَا بَعۡضَهُمۡ فَوۡقَ بَعۡضٖ دَرَجَٰتٖ لِّيَتَّخِذَ بَعۡضُهُم
بَعۡضٗا سُخۡرِيّٗاۗ وَرَحۡمَتُ رَبِّكَ خَيۡرٞ مِّمَّا يَجۡمَعُونَ ﴿٣٢﴾ وَلَوۡلَآ
أَن يَكُونَ ٱلنَّاسُ أُمَّةٗ وَٰحِدَةٗ لَّجَعَلۡنَا لِمَن يَكۡفُرُ بِٱلرَّحۡمَٰنِ
لِبُيُوتِهِمۡ سُقُفٗا مِّن فِضَّةٖ وَمَعَارِجَ عَلَيۡهَا يَظۡهَرُونَ ﴿٣٣﴾

﴿٢٣﴾ و هۆسا مە چو پێغەمبەر بەری تە بۆ خەلكێ چو گوندان نەهنارتینە، ئەگەر دەولەمەند و گرەگر و سەركردەیێت وان نەگۆتبیت: ب ڕاستی مە باب و باپیرێت خۆ ل سەر دینی و ڕێكەكێ یێت دیتین، و ئەم ژی ل دویڤ وان دچین. ﴿٢٤﴾ [هەر پێغەمبەرەكێ بۆ وان هاتیت گۆتیە وان]: ئەرێ ئەگەر خۆ ئەز بۆ هەوە تشتەكی بینم ژ وێ چێتر و ڕاستەڕێتر ژی بیت، یا هەوە باب و باپیرێت خۆ ل سەر دیتین [هەر دێ هوین دێ ل شۆپا وان چن] گۆتن: ب ڕاستی ئەم ژ تشتێ هوین پێ هاتینە هنارتن بێ باوەرین. ﴿٢٥﴾ و مە تۆل ل وان ڤەكر، ڤێجا بەرێ خۆ بدێ، كا دویماهیا ئەوێت پێغەمبەرێت خودێ درەوین دانایین، بوو چ؟. ﴿٢٦﴾ سەرهاتیا ئیبراهیم پێغەمبەر بۆ وان بێژە دەمێ گۆتیە بابێ خۆ و ملەتێ خۆ: بێ گۆمان ئەز یێ بەریمە ژ وان یێت هوین دپەرێسن. ﴿٢٧﴾ بەلێ ئەز وی دپەرێسم یێ ئەز دایم، بێ گۆمان ئەو دێ من ڕاستەڕێ كەت. ﴿٢٨﴾ و ئیبراهیمی پەیڤا تێكینیا خودێ د دویڤ خۆدا هێلا، و كرە پەیڤەكا هەروهەر هەی، [دا یێ باوەری بڤێت لێ بزڤڕیت]. ﴿٢٩﴾ بەلێ مە خۆشی دانە ڤان و باب و باپیرێت وان [مەخسەد پێ خەلكێ مەكەهێنە]، هەتا قورئان و پێغەمبەرێ ئاشكەرا بۆ وان هاتی. ﴿٣٠﴾ ڤێجا وەختێ قورئان بۆ وان هاتی [دا وان ژ بێ ئاگەهیا وان هشیار بكەن]، گۆتن: ئەڤە سحرە، و ب ڕاستی ئەم باوەریێ پێ نائینین. ﴿٣١﴾ و گۆتن: بلا ئەڤ قورئانە بۆ ئێك ژ هەردو ماقویلێت ڤان هەردو گوندان هاتبایە خوارێ [ل تائیفێ: بۆ عوروەیێ كوڕێ مەسعودێ (سەقەفی)، و ل مەكەهێ: بۆ وەلیدێ كوڕێ موغیرەی، دورست نەدیتن بۆ موحەممەدێ تێتیم بیت]. ﴿٣٢﴾ ئەرێ ما لێكڤەكرنا دلۆڤانیا خودایێ تە د دەست واندایە؟ [ئانكو ما پێغەمبەراتی د دەست واندایە، دا بێژن ئەڤە یێ هەژیە و ئەوێ هە نە.. یان بلا بۆ ڤی هاتبایە و بۆ ئەوێ هە نەهاتبایە؟] مە ڕزقێ وان د ژیانا دنیایێدا د ناڤبەرا واندا یێ لێكڤەكری، و مە هندەك ژ وان ب سەر هندەكان یێت ئێخستین، دا هندەك ژ وان هندەكان بۆ خۆ بكەنە خزمەتكار [دا كارێ ژیانێ پێ دورست بیت]، [ما ئەو ڤێ نابینن، ڤێجا چاوا ڕازی نینن، خودێ پێغەمبەراتیێ بدەتە وی یێ وی بڤێت] و دلۆڤانیا خودایێ تە [ڕۆژا قیامەتێ] ژ وێ چێترە، یا ئەو كۆم دكەن [ژ مال و سامانێ دنیایێ]. ﴿٣٣﴾ و ئەگەر ژ بەر هندێ نەبایە كو خەلك هەمی بچنە سەر گاوریێ و بمیننە ب دنیایێڤە [و موسلمان نەمینن]، ئەم دا بانێت خانیێت وان ئەوێت باوەری ب خودایێ دلۆڤان نەئینایین كەینە زیڤ، و دا پەیسكێت خانیان ب خۆ ژی كەینە زیڤ، پێ سەركەڤنە بانی.

وَلِبُيُوتِهِمْ أَبْوَٰبًا وَسُرُرًا عَلَيْهَا يَتَّكِـُٔونَ ﴿٣٤﴾ وَزُخْرُفًا وَإِن
كُلُّ ذَٰلِكَ لَمَّا مَتَٰعُ ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا وَٱلْـَٔاخِرَةُ عِندَ رَبِّكَ
لِلْمُتَّقِينَ ﴿٣٥﴾ وَمَن يَعْشُ عَن ذِكْرِ ٱلرَّحْمَٰنِ نُقَيِّضْ لَهُۥ شَيْطَٰنًا
فَهُوَ لَهُۥ قَرِينٌ ﴿٣٦﴾ وَإِنَّهُمْ لَيَصُدُّونَهُمْ عَنِ ٱلسَّبِيلِ وَيَحْسَبُونَ
أَنَّهُم مُّهْتَدُونَ ﴿٣٧﴾ حَتَّىٰٓ إِذَا جَآءَنَا قَالَ يَٰلَيْتَ بَيْنِى وَبَيْنَكَ
بُعْدَ ٱلْمَشْرِقَيْنِ فَبِئْسَ ٱلْقَرِينُ ﴿٣٨﴾ وَلَن يَنفَعَكُمُ ٱلْيَوْمَ
إِذ ظَّلَمْتُمْ أَنَّكُمْ فِى ٱلْعَذَابِ مُشْتَرِكُونَ ﴿٣٩﴾ أَفَأَنتَ تُسْمِعُ
ٱلصُّمَّ أَوْ تَهْدِى ٱلْعُمْىَ وَمَن كَانَ فِى ضَلَٰلٍ مُّبِينٍ ﴿٤٠﴾ فَإِمَّا
نَذْهَبَنَّ بِكَ فَإِنَّا مِنْهُم مُّنتَقِمُونَ ﴿٤١﴾ أَوْ نُرِيَنَّكَ ٱلَّذِى
وَعَدْنَٰهُمْ فَإِنَّا عَلَيْهِم مُّقْتَدِرُونَ ﴿٤٢﴾ فَٱسْتَمْسِكْ بِٱلَّذِىٓ أُوحِىَ
إِلَيْكَ ۖ إِنَّكَ عَلَىٰ صِرَٰطٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿٤٣﴾ وَإِنَّهُۥ لَذِكْرٌ لَّكَ وَلِقَوْمِكَ ۖ
وَسَوْفَ تُسْـَٔلُونَ ﴿٤٤﴾ وَسْـَٔلْ مَنْ أَرْسَلْنَا مِن قَبْلِكَ مِن رُّسُلِنَآ
أَجَعَلْنَا مِن دُونِ ٱلرَّحْمَٰنِ ءَالِهَةً يُعْبَدُونَ ﴿٤٥﴾ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا
مُوسَىٰ بِـَٔايَٰتِنَآ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَإِي۟هِۦ فَقَالَ إِنِّى رَسُولُ رَبِّ
ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿٤٦﴾ فَلَمَّا جَآءَهُم بِـَٔايَٰتِنَآ إِذَا هُم مِّنْهَا يَضْحَكُونَ ﴿٤٧﴾

﴿٣٤﴾ و دا دەرگەهێت خانیێت وان و تەختێت ل سەر پال ددەن کەینە زیڤ. ﴿٣٥﴾ و دا زێر و زینەتێ دەینە وان، و ئەڤە هەمی بەرتالێ ژیانا دنیایێیە، و ئاخرەت ل دەڤ خودایێ تە، بۆ پارێزکار و تەقوادارانە. ﴿٣٦﴾ و هەر کەسێ پشت دەتە بیرئینان و زکرێ خودایێ دلۆڤان و قورئانێ، ئەم دێ شەیتانەکی بۆ کەینە هەڤال، کو هەروهەر د گەل بیت. ﴿٣٧﴾ و ئەو شەیتان، وان ژ ڕێکا خودێ ددەنە پاش، و ئەو هزر دکەن ئەو یێت ل سەر ڕێکا ڕاست. ﴿٣٨﴾ [ئێجا ئەو هۆسا ڕێکا شەیتانی دگریت] هەتا دئێتە دەڤ مە، دێ بێژیت: خۆزی نافبەینا من و تە [مەخسەد پێ شەیتانە] دویراتیا ڕۆژهەلات و ڕۆژئاڤاێ بایە، چ پیسە هەڤال و پیسە تەکی. ﴿٣٩﴾ و د بنیرا فایدەی هەوە ناکەت، ئەڤرۆ هوین هەمی د ئیزایێدا هەڤپشك بن، چونکی هەوە پێکڤە ستەم یا کری [بەروڤاژی دنیایێ، دەمێ بەلا دئێتە تەڤایی، سڤك دبیت]. ﴿٤٠﴾ ئەرێ ما تو دشێی [هەی موحەممەد] یێ کەڕ، وەلێ بکەی گولێ ببیت، یان ئەوێ کۆرە و ئەوێ د بەرزەبوونەکا ئاشکەرادا ڕاستەڕێ بکەی [ئێجا ب خەم نەکەڤە ژ بەر باوەری نەئینانا وان، دکەڕن چونکی گولێ نابن، کۆرمنە چونکی نابینن]. ﴿٤١﴾ و ئەگەر مە تو مراندی، بەری ئەم وان ئیزادەین، [بزانە] ب ڕاستی ئەم دێ هەر تۆلێ ل وان ڤەکەین. ﴿٤٢﴾ یان ژی دێ وێ ئیزایا مە پەیمان پێ دایییە تە نیشا وان دەین، ب ڕاستی ئەم ل سەر وان خودان دەستهەلاتین. ﴿٤٣﴾ و ئەو وەحیا بۆ تە هاتی کو قورئانە باش بگرە، ب ڕاستی تو یێ ل سەر ڕێکا ڕاست. ﴿٤٤﴾ و ب ڕاستی ئەڤ قورئانە بۆ تە و ملەتێ تە سەربلندی و سەرفەرازییە، و ڕۆژا قیامەتێ دێ پسیارا وێ ژ هەوە ئێتەکرن. ﴿٤٥﴾ [هەی موحەممەد] پسیارا وان بکە، ئەوێت مە بەری تە هنارتین ژ پێغەمبەران، کا مە پەرستییەك ژ بلی خودایێ دلۆڤان دانایە، پێتە پەرستن [ئانکو چو پێغەمبەران داخوازا پەرستنا غەیری خودێ نەکرییە]. ﴿٤٦﴾ و ب سویند مە مووسا ب موعجیزەیێت خۆڤە بۆ فیرعەونی و گرەگر و کەنکەنەییێت وی هنارت، و گۆت: ب ڕاستی ئەز پێغەمبەرێ خودانێ هەمی جیهانانم. ﴿٤٧﴾ ڤێجا وەختێ مووسا ب موعجیزەییێت مەڤە بۆ وان هاتی، ب چوڤە وەرنەگرتن و پێ کەنین.

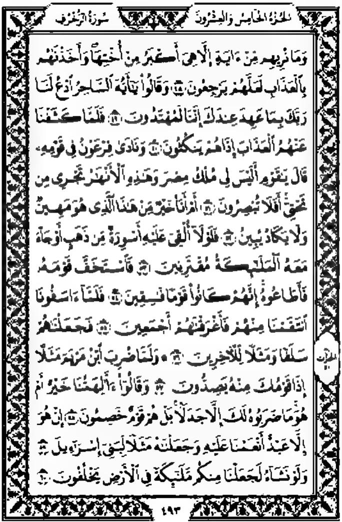

الجُزْءُ الخَامِسُ وَالعِشْرُونَ سُورَةُ الزُّخْرُفِ

وَمَا نُرِيهِم مِّنْ ءَايَةٍ إِلَّا هِيَ أَكْبَرُ مِنْ أُخْتِهَا وَأَخَذْنَٰهُم
بِٱلْعَذَابِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿٤٨﴾ وَقَالُوا۟ يَٰٓأَيُّهَ ٱلسَّاحِرُ ٱدْعُ لَنَا
رَبَّكَ بِمَا عَهِدَ عِندَكَ إِنَّنَا لَمُهْتَدُونَ ﴿٤٩﴾ فَلَمَّا كَشَفْنَا
عَنْهُمُ ٱلْعَذَابَ إِذَا هُمْ يَنكُثُونَ ﴿٥٠﴾ وَنَادَىٰ فِرْعَوْنُ فِى قَوْمِهِۦ
قَالَ يَٰقَوْمِ أَلَيْسَ لِى مُلْكُ مِصْرَ وَهَٰذِهِ ٱلْأَنْهَٰرُ تَجْرِى مِن
تَحْتِىٓ أَفَلَا تُبْصِرُونَ ﴿٥١﴾ أَمْ أَنَا۠ خَيْرٌ مِّنْ هَٰذَا ٱلَّذِى هُوَ مَهِينٌ
وَلَا يَكَادُ يُبِينُ ﴿٥٢﴾ فَلَوْلَآ أُلْقِىَ عَلَيْهِ أَسْوِرَةٌ مِّن ذَهَبٍ أَوْ جَآءَ
مَعَهُ ٱلْمَلَٰٓئِكَةُ مُقْتَرِنِينَ ﴿٥٣﴾ فَٱسْتَخَفَّ قَوْمَهُۥ
فَأَطَاعُوهُ إِنَّهُمْ كَانُوا۟ قَوْمًا فَٰسِقِينَ ﴿٥٤﴾ فَلَمَّآ ءَاسَفُونَا
ٱنتَقَمْنَا مِنْهُمْ فَأَغْرَقْنَٰهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٥٥﴾ فَجَعَلْنَٰهُمْ
سَلَفًا وَمَثَلًا لِّلْءَاخِرِينَ ﴿٥٦﴾ ۞ وَلَمَّا ضُرِبَ ٱبْنُ مَرْيَمَ مَثَلًا
إِذَا قَوْمُكَ مِنْهُ يَصِدُّونَ ﴿٥٧﴾ وَقَالُوٓا۟ ءَأَٰلِهَتُنَا خَيْرٌ أَمْ
هُوَ مَا ضَرَبُوهُ لَكَ إِلَّا جَدَلًۢا بَلْ هُمْ قَوْمٌ خَصِمُونَ ﴿٥٨﴾ إِنْ هُوَ
إِلَّا عَبْدٌ أَنْعَمْنَا عَلَيْهِ وَجَعَلْنَٰهُ مَثَلًا لِّبَنِىٓ إِسْرَٰٓءِيلَ ﴿٥٩﴾
وَلَوْ نَشَآءُ لَجَعَلْنَا مِنكُم مَّلَٰٓئِكَةً فِى ٱلْأَرْضِ يَخْلُفُونَ ﴿٦٠﴾

الربع

٤٩٣

﴿٤٨﴾ و مە چو موعجیزە نیشا وان نەددان، ئەگەر ئەو ژ یا بەری خۆ یا مەزنتر نەبایە، و [پشتی موعجیزەیان فایدەی وان نەکری] مە ئەو ئیزادان، دا ل خۆ بزڤڕن. ﴿٤٩﴾ [ڤێجا وەختێ بەرهنگاری ئیزایێ بووین] گۆتن: سێربەندۆ ژ خودایێ خۆ بخوازە، ئەو پەیمانا دایییە تە [پەیمانا ڕاکرنا ئیزایێ ل سەر وی یێ باوەرییێ بینیت] بۆ مە ب جهـ بکەت، ب ڕاستی ئەم دێ باوەرییێ ب تە ئینین. ﴿٥٠﴾ ڤێجا وەختێ مە ئیزا ل سەر وان ڕاکری، وان پەیمانا خۆ شکاند [و ل سەر گاورییا خۆ مان]. ﴿٥١﴾ و فیرعەونی د ناڤ ملەتێ خۆدا گازی کر و گۆت: گەلی ملەتێ من ما ملکێ مسرێ نە یێ منە؟ و ما ئەڤ ڕویبارە دبن [قەسرێت] منرا ناچن، ما هوین نابینن؟ [و بزانن ئەز چەندێ ب هێزم، و ملکێ من چەندێ مەزنە]. ﴿٥٢﴾ ما ئەز ژ ڤی، ئەڤێ بێخێرزك و ب دورستی نوزانیت باخڤیت، چێتر نینم؟ ﴿٥٣﴾ [ڤێجا ئەگەر ڕاست پێغەمبەرە] پا بلا [خودایێ وی] بازنكێت زێڕی دابانێ [و کربانە زەندكێت خۆ، وەکی مەزنێت وی سەردەمی]، یان ژی دەمێ هاتی ملیاکەت ژی د گەل هاتبانە. ﴿٥٤﴾ ڤێجا فیرعەونی ملەتێ خۆ ب چو حسێب نەکرن و سڤك زانین [قیمەت نەدا وان]، ئینا وان ژی گوهداریا وی کرن، ب ڕاستی ئەو ملەتەکێ ژ ڕێدەرکەڤتی بوون. ﴿٥٥﴾ ڤێجا وەختێ کەرێت مە ڤەکرین مە تۆل ل وان ڤەکر، و مە هەمی د ئاڤێدا خەندقاندن. ﴿٥٦﴾ و مە ئەو [بۆ گاوران] کرنە بەراهیکێش، و مە ئەو کرنە چامە بۆ غەیری وان. ﴿٥٧﴾ و وەختێ نموونە ل سەر کوڕێ مەریەمێ هاتییە دانان [وەختێ ئەڤ ئایەتە هاتییە خوارێ ﴿إِنَّكُمْ وَمَا تَعْبُدُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ حَصَبُ جَهَنَّمَ أَنتُمْ لَهَا وَٰرِدُونَ﴾ ئانکو: ب ڕاستی هوین، و ئەوێت هوین شوینا خودێ دپەرێسن، داردوویێ دۆژەهێنە. قورەیشیان گۆتە پێغەمبەری، ما نە مەسیحی، عیسایی دپەرێسن، و تو دبێژی عیسا پێغەمبەرە، ڤێجا ئەگەر ئەو د ئاگریدا بیت ئەم ژی ڕازینە، ئەم و پەرستییێت خۆ د گەل وی بین، گاورێت قورەیشیان کرنە کەنی، و بوو تیقەلیقا وان]، ملەتێ تە ب وێ [نموونەیێ دلخۆش بوون] و دەنگێت وان ژ کەیفاندا بلند بوون. ﴿٥٨﴾ و گۆتن: ما بوتێت مە چێترن یان عیسا [ئەگەر هەر کەسێ شوینا خودێ بێتە پەرستن د ئاگریدا بیت، ئەم ڕازینە بوتێت مە د گەل عیسایی بن]، و وان ئەڤ نموونەیە بۆ تە نەئینا ئەگەر بۆ جڕەبڕ و گەنگەشەیێ نەبیت، نێ ئەو ملەتەکێ زێدە چێرەدرێژن و جڕکێشن. ﴿٥٩﴾ [عیسایێ کوڕێ مەریەمێ نەخودێیە، و نە وی گۆتییە وان من بپەرێسن] ئەو بەس بەندەیەکە، مە نیعمەتا د گەل کری، و مە یێ کرییە نیشان و بەلگەیەك بۆ ئسرائیلیان [ل سەر شیان و دەستهەلاتداریا خۆ]. ﴿٦٠﴾ و ئەگەر مە ڤیابایە، دا شوینا هەوە ملیاکەتان کەینە د ئەردیدا.

وَإِنَّهُۥ لَعِلْمٌ لِّلسَّاعَةِ فَلَا تَمْتَرُنَّ بِهَا وَٱتَّبِعُونِۚ هَٰذَا صِرَٰطٌ
مُّسْتَقِيمٌ ﴿٦١﴾ وَلَا يَصُدَّنَّكُمُ ٱلشَّيْطَٰنُۖ إِنَّهُۥ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ ﴿٦٢﴾
وَلَمَّا جَآءَ عِيسَىٰ بِٱلْبَيِّنَٰتِ قَالَ قَدْ جِئْتُكُم بِٱلْحِكْمَةِ
وَلِأُبَيِّنَ لَكُم بَعْضَ ٱلَّذِى تَخْتَلِفُونَ فِيهِۖ فَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ وَأَطِيعُونِ ﴿٦٣﴾
إِنَّ ٱللَّهَ هُوَ رَبِّى وَرَبُّكُمْ فَٱعْبُدُوهُۚ هَٰذَا صِرَٰطٌ مُّسْتَقِيمٌ ﴿٦٤﴾
فَٱخْتَلَفَ ٱلْأَحْزَابُ مِنۢ بَيْنِهِمْۖ فَوَيْلٌ لِّلَّذِينَ ظَلَمُوا۟
مِنْ عَذَابِ يَوْمٍ أَلِيمٍ ﴿٦٥﴾ هَلْ يَنظُرُونَ إِلَّا ٱلسَّاعَةَ أَن
تَأْتِيَهُم بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٦٦﴾ ٱلْأَخِلَّآءُ يَوْمَئِذٍۭ
بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ إِلَّا ٱلْمُتَّقِينَ ﴿٦٧﴾ يَٰعِبَادِ لَا خَوْفٌ
عَلَيْكُمُ ٱلْيَوْمَ وَلَآ أَنتُمْ تَحْزَنُونَ ﴿٦٨﴾ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ بِـَٔايَٰتِنَا
وَكَانُوا۟ مُسْلِمِينَ ﴿٦٩﴾ ٱدْخُلُوا۟ ٱلْجَنَّةَ أَنتُمْ وَأَزْوَٰجُكُمْ
تُحْبَرُونَ ﴿٧٠﴾ يُطَافُ عَلَيْهِم بِصِحَافٍ مِّن ذَهَبٍ وَأَكْوَابٍۖ
وَفِيهَا مَا تَشْتَهِيهِ ٱلْأَنفُسُ وَتَلَذُّ ٱلْأَعْيُنُۖ وَأَنتُمْ فِيهَا
خَٰلِدُونَ ﴿٧١﴾ وَتِلْكَ ٱلْجَنَّةُ ٱلَّتِىٓ أُورِثْتُمُوهَا بِمَا كُنتُمْ
تَعْمَلُونَ ﴿٧٢﴾ لَكُمْ فِيهَا فَٰكِهَةٌ كَثِيرَةٌ مِّنْهَا تَأْكُلُونَ ﴿٧٣﴾

﴿٦١﴾ و ب ڕاستی هاتنا وی [یا عیسایێ كوڕێ مەریەمێ] نیشانە بۆ قیامەتێ، ڤێجا هوین د هاتنا وێ ڕۆژێدا ب گومان نەبن، و ل دویڤ من وەرن، ب ڕاستی ئەڤەیە ڕێكا ڕاست. ﴿٦٢﴾ و [هشیار بن] شەیتان هەوە ژ ڕێكا خودێ نەدەتە پاش، ب ڕاستی ئەو بۆ هەوە دژمنەكێ ئاشكەرایە. ﴿٦٣﴾ ڤێجا وەختێ عیسا ب بەلگە و نیشانێت ئاشكەرا ڤە هاتی، گۆت: ئەز پێغەمبەر بۆ هەوە هاتم، دا هندەك ژ تشتێ هوین تێدا ژێك جودا [ژ ئەحكامێت تەوراتێ] بۆ هەوە ئاشكەرا بكەم، ڤێجا تەقوا خودێ [د فەرمانێت ویدا] بكەن، و گوهێ خۆ بدەنە من. ﴿٦٤﴾ ب ڕاستی خودێ خودانێ منە و خودانێ هەوەیە ژی، ڤێجا وی بپەرێسن، ڕێكا ڕاست هەر ئەڤەیە. ﴿٦٥﴾ [بەلێ پشتی عیسایی]، دەستە و كۆمێت [ئسرائیلیان] د دەرهەقێ ویدا ژێك جودا بوون [و هەر ئێكی تشتەك د ڕاستیدا دگۆت، هندەكان كرە خودێ ب خۆ، و هندەكان كرە كوڕێ خودێ، و هندەكان كرە ئێك ژ سێ خودێیان، و هندەكان دەیكا وی ب دەهمەن پیسێ گونەهكار كر]، ڤێجا وەیل و ئیزا و نەخۆشی بۆ وان بیت، ئەوێت ستەم كرین [ب وان ئاخفتنێت د دەرهەقێ عیسایدا كرین]، ژ ئیزایا دژوار. ﴿٦٦﴾ ئەرێ ئەو خۆ ل هندێ دگرن، ڕۆژا قیامەتێ ب خافلەتیڤە ب سەر واندا بێت، و وان های ژ خۆ نە. ﴿٦٧﴾ وێ ڕۆژێ [قیامەتێ] هەڤال [ئەوێت د دنیایێدا خۆشڤیێت ئێك] دژمنێت ئێكن، ئەو نەبن ئەوێت ژ بۆ خودێ گەهشتینە ئێك [هەڤالینی و ڤیانا وان د ئاخرەتێ ژیدا هەر دێ مینیت]. ﴿٦٨﴾ هەی بەندەیێت من [ئەوێت هەوە باوەری ئینایین، و هوین بەرتەمری من]، ئەڤرۆ نە ترس بۆ هەوە هەیە، و نە هوین ب خەم دكەڤن. ﴿٦٩﴾ [ئەو نا ترسن و ب خەم ناكەڤن] ئەوێت باوەری ئینایین و خۆ سپارتینە ئەمرێ خودێ. ﴿٧٠﴾ هەڕنە د بەحەشتێدا هوین و هەڤسەرێت خۆ، دێ خۆشیان تێدا بینن [ب ڕەنگەكێ وەسا كو ئەو خۆشی ل سەروچاڤێت هەوە دیار بیت]. ﴿٧١﴾ و ئامانێت زێری [پێت خوارنێ] و پەرداغێت [ڤەخوارنا پاقژ] ل بەر وان دئێنە گێڕان، و دل چ بخوازیت و چاڤ بچنە چ بۆ وان د بەحەشتێدا یێ هەی، و هوین هەروهەر دێ تێدا مینن. ﴿٧٢﴾ و ئەڤ بەحەشتە [ئەوا ب ڤان سالۆخەتان] ژ بەر كار و كریارێت هەوە د دنیایێدا كرین، گەهشتییە هەوە. ﴿٧٣﴾ بۆ هەوە تێدا [ژ بلی خوارن و ڤەخوارنێ] گەلەك فێقی و ژ هەمی ڕەنگان یێ هەی، و هوین ژێ دخۆن.

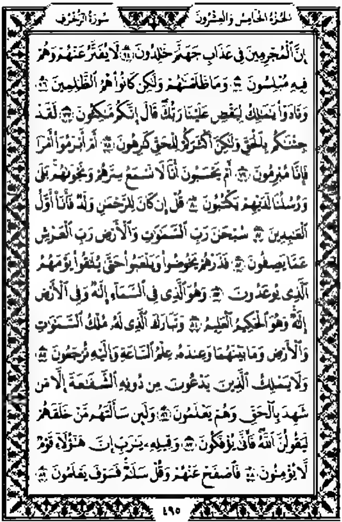

الجزء الخامس والعشرون سورة الزخرف

إِنَّ ٱلْمُجْرِمِينَ فِى عَذَابِ جَهَنَّمَ خَٰلِدُونَ ﴿٧٤﴾ لَا يُفَتَّرُ عَنْهُمْ وَهُمْ
فِيهِ مُبْلِسُونَ ﴿٧٥﴾ وَمَا ظَلَمْنَٰهُمْ وَلَٰكِن كَانُوا۟ هُمُ ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿٧٦﴾
وَنَادَوْا۟ يَٰمَٰلِكُ لِيَقْضِ عَلَيْنَا رَبُّكَ ۖ قَالَ إِنَّكُم مَّٰكِثُونَ ﴿٧٧﴾ لَقَدْ
جِئْنَٰكُم بِٱلْحَقِّ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَكُمْ لِلْحَقِّ كَٰرِهُونَ ﴿٧٨﴾ أَمْ أَبْرَمُوٓا۟ أَمْرًا
فَإِنَّا مُبْرِمُونَ ﴿٧٩﴾ أَمْ يَحْسَبُونَ أَنَّا لَا نَسْمَعُ سِرَّهُمْ وَنَجْوَىٰهُم ۚ بَلَىٰ
وَرُسُلُنَا لَدَيْهِمْ يَكْتُبُونَ ﴿٨٠﴾ قُلْ إِن كَانَ لِلرَّحْمَٰنِ وَلَدٌ فَأَنَا۠ أَوَّلُ
ٱلْعَٰبِدِينَ ﴿٨١﴾ سُبْحَٰنَ رَبِّ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ رَبِّ ٱلْعَرْشِ
عَمَّا يَصِفُونَ ﴿٨٢﴾ فَذَرْهُمْ يَخُوضُوا۟ وَيَلْعَبُوا۟ حَتَّىٰ يُلَٰقُوا۟ يَوْمَهُمُ
ٱلَّذِى يُوعَدُونَ ﴿٨٣﴾ وَهُوَ ٱلَّذِى فِى ٱلسَّمَآءِ إِلَٰهٌ وَفِى ٱلْأَرْضِ
إِلَٰهٌ ۚ وَهُوَ ٱلْحَكِيمُ ٱلْعَلِيمُ ﴿٨٤﴾ وَتَبَارَكَ ٱلَّذِى لَهُۥ مُلْكُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ
وَٱلْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا وَعِندَهُۥ عِلْمُ ٱلسَّاعَةِ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٨٥﴾
وَلَا يَمْلِكُ ٱلَّذِينَ يَدْعُونَ مِن دُونِهِ ٱلشَّفَٰعَةَ إِلَّا مَن
شَهِدَ بِٱلْحَقِّ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿٨٦﴾ وَلَئِن سَأَلْتَهُم مَّنْ خَلَقَهُمْ
لَيَقُولُنَّ ٱللَّهُ ۖ فَأَنَّىٰ يُؤْفَكُونَ ﴿٨٧﴾ وَقِيلِهِۦ يَٰرَبِّ إِنَّ هَٰٓؤُلَآءِ قَوْمٌ
لَّا يُؤْمِنُونَ ﴿٨٨﴾ فَٱصْفَحْ عَنْهُمْ وَقُلْ سَلَٰمٌ ۚ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ﴿٨٩﴾

٤٩٥

﴿٧٤﴾ ب ڕاستی گاور دێ هەروهەر د ئیزایا دۆژەهێدا مینن. ﴿٧٥﴾ ئیزا ل سەر وان سڤك نابیت [پیچەكێ بێنا خۆ بدەن]، و ئەو تێدا بێ هیڤینە [ئیزا ل سەر وان بینەكێ ژی سڤك بیت]. ﴿٧٦﴾ و مە ستەم ل وان نەكربوو، بەلێ وان ب خۆ ستەم ل خۆ كر. ﴿٧٧﴾ [دۆژەهیان] گازی كر: هەی دەرگەهڤانێ دۆژەهێ، بلا خودایێ تە مە بمرینیت [دا بۆ خۆ ڕەحەت بین]، گۆت: ب ڕاستی هوین دێ هەروهەر تێدا مینن [نە دمرن، و نە دمردكەڤن]. ﴿٧٨﴾ ب سویند مە هەقی بۆ هەوە ئینا [مە پێغەمبەر بۆ هەوە هنارتن، و كتێب دانە هەوە، و وان هوین ئاگەهداركرن و داخوازا گوهدارییێ ژ هەوە كرن، بەلێ هەوە گوهێ خۆ نەدا وان، و باوەری ب وان نەئینا]، نێ بارا پتر ژ هەوە هەقی نەدڤیا. ﴿٧٩﴾ یان ژی وان (قورەیشییان) تەكبیرا خۆ كرییە [تشتەكی ب سەرێ پێغەمبەری بینن، و د ناڤ جهاندا بكوژن]، ب ڕاستی مە ژی تەكبیرا خۆ یا كری [تەكبیرا وان ب سەرێ واندا بشكێنین، و گرەگرێت وان هەمییان ڕۆژا بەدرێ بدەینە كوشتن]. ﴿٨٠﴾ یان ژی ئەو هزر دكەن مە گول نهێنی و پستپستا وان نینە [ئەوا ئەو د (دار الندوه)ڤە د دەرهەقێ پێغەمبەریدا دكەن]، بەلێ مە گولێ هەیە، و ملیاكەتێت مە ئەوێت ل دەڤ وان هەمییێ دنڤیسن. ﴿٨١﴾ [هەی موحەممەد] بێژە: ئەگەر خودایێ دلۆڤان كوڕەك یان كچەك هەبایە، ئەز دا بەری هەمییان پەرێسم [بەلێ حاشای خودێ، ئەڤە د ڕاستا ویدا دورست نینە]. ﴿٨٢﴾ پاك و پاقژی ژ هەمی كێماسییان بۆ خودانێ ئەرد و ئەسمانان و خودانێ عەرشی بیت، ژ وان سالۆخەتێت ئەو ب پال خودێڤە لێ ددەن. ﴿٨٣﴾ ڤێجا [هەی موحەممەد] ژ وان بگەڕە، بلا ل سەر پویچی و نەزانینا خۆ بن، و ترانەیان بۆ خۆ بكەن، هەتا دگەهنە وێ ڕۆژا خۆ، ئەوا سۆز و پەیمان بۆ وان پێ دئێتە دان. ﴿٨٤﴾ و پەرستییێ ڕاست و دورست و هێژایی پەرستنێ د ئەسمانیدا ئەوە، و پەرستییێ ڕاست و دورست و هێژایی پەرستنێ د ئەردیدا ژی هەر ئەوە، و ئەوە كاربنەجهـ و زانا. ﴿٨٥﴾ و پاكی و بلندی و خێر و بەرەكەت، هەمی بۆ وی بن ئەوێ ماڵداری و خودانییا ئەرد و ئەسمانان و هندی د ناڤبەرا واندا یا وی، و ئەو ب تنێ وەختێ ڕابوونا قیامەتێ دزانیت، و هەر هوین دێ ب پال ویڤە زڤڕن. ﴿٨٦﴾ و ئەوێت شوینا خودێ دئێنە پەرستن، چو مەهدەر د دەست واندا نینە، ژ بلی وان ئەوێت شادەیییێ ب دورستی ب پەیڤا ئێكینیا خودێ ددەن، و ئەو بزانن [خودێیە خودانێ وان و ئەو بەندەیێت وینە]. ﴿٨٧﴾ و ئەگەر تو پسیارا وان بكەی: كێ هوین چێكرینە؟ دێ بێژن: خودێ.. پا چاوا هوین ژ پەرستنا وی دئێنە دویرئێخستن. ﴿٨٨﴾ [و زانینا ڕۆژا قیامەتێ] و گۆتنا پێغەمبەری [ل دەڤ وییە]، [وەختێ گۆتی:] خودێوۆ، ب ڕاستی ئەڤە ملەتەكن باوەرییێ نائینن. ﴿٨٩﴾ ڤێجا [هەی موحەممەد] ژ وان بگەڕە و چاڤێت خۆ ژ وان بگرە، و بێژە وان: دێ هەڕن، نێزیك دێ هوین دویماهییا گاوری و سەرڕەقییا خۆ زانن.

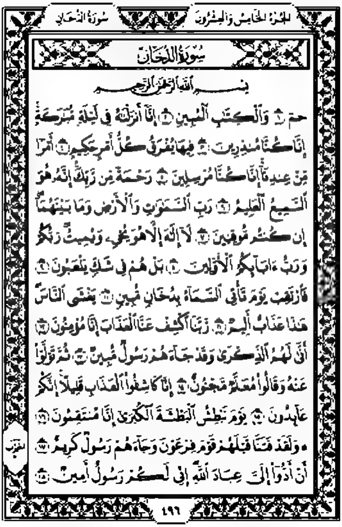

الجزء الخامس والعشرون
سورة الدخان

سُورَةُ الدُّخَانِ

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

حمٓ ﴿١﴾ وَٱلۡكِتَٰبِ ٱلۡمُبِينِ ﴿٢﴾ إِنَّآ أَنزَلۡنَٰهُ فِي لَيۡلَةٖ مُّبَٰرَكَةٍۚ
إِنَّا كُنَّا مُنذِرِينَ ﴿٣﴾ فِيهَا يُفۡرَقُ كُلُّ أَمۡرٍ حَكِيمٍ ﴿٤﴾ أَمۡرٗا
مِّنۡ عِندِنَآۚ إِنَّا كُنَّا مُرۡسِلِينَ ﴿٥﴾ رَحۡمَةٗ مِّن رَّبِّكَۚ إِنَّهُۥ هُوَ
ٱلسَّمِيعُ ٱلۡعَلِيمُ ﴿٦﴾ رَبِّ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِ وَمَا بَيۡنَهُمَآۖ
إِن كُنتُم مُّوقِنِينَ ﴿٧﴾ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ يُحۡيِۦ وَيُمِيتُۖ رَبُّكُمۡ
وَرَبُّ ءَابَآئِكُمُ ٱلۡأَوَّلِينَ ﴿٨﴾ بَلۡ هُمۡ فِي شَكّٖ يَلۡعَبُونَ ﴿٩﴾
فَٱرۡتَقِبۡ يَوۡمَ تَأۡتِي ٱلسَّمَآءُ بِدُخَانٖ مُّبِينٖ ﴿١٠﴾ يَغۡشَى ٱلنَّاسَۖ
هَٰذَا عَذَابٌ أَلِيمٞ ﴿١١﴾ رَّبَّنَا ٱكۡشِفۡ عَنَّا ٱلۡعَذَابَ إِنَّا مُؤۡمِنُونَ ﴿١٢﴾
أَنَّىٰ لَهُمُ ٱلذِّكۡرَىٰ وَقَدۡ جَآءَهُمۡ رَسُولٞ مُّبِينٞ ﴿١٣﴾ ثُمَّ تَوَلَّوۡاْ
عَنۡهُ وَقَالُواْ مُعَلَّمٞ مَّجۡنُونٌ ﴿١٤﴾ إِنَّا كَاشِفُواْ ٱلۡعَذَابِ قَلِيلًاۚ إِنَّكُمۡ
عَآئِدُونَ ﴿١٥﴾ يَوۡمَ نَبۡطِشُ ٱلۡبَطۡشَةَ ٱلۡكُبۡرَىٰٓ إِنَّا مُنتَقِمُونَ ﴿١٦﴾
۞ وَلَقَدۡ فَتَنَّا قَبۡلَهُمۡ قَوۡمَ فِرۡعَوۡنَ وَجَآءَهُمۡ رَسُولٞ كَرِيمٌ ﴿١٧﴾
أَنۡ أَدُّوٓاْ إِلَيَّ عِبَادَ ٱللَّهِۖ إِنِّي لَكُمۡ رَسُولٌ أَمِينٞ ﴿١٨﴾

سۆرەتا دوخان

ل مەكەهێ هاتییە خوارێ (٥٩) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ هۆسا دئێتە خواندن (حا، میم)، ل دۆر ڕاڤەكرنا ڤان ڕەنگە تیپان، ل دەستپێكا سۆرەتا بەقەرە بزڤڕە. ﴿٢﴾ سویند ب كتێبا ڕۆنكەر [كو قورئانە]. ﴿٣﴾ ب ڕاستی مە ئەڤ كتێبە [كو قورئانە] د شەڤەكا پیرۆزدا [كو (ليلة القدر)ە، شەڤا ب ڕێز و ڕویمەتە] ئینا خوارێ، دا خەلكی پێ هشیاركەین و بترسینین. ﴿٤﴾ د وێ شەڤێدا هەمی كاروبار ب حیكمەت و شارەزایی، دئێنە دیاركرن و ژێك جوداكرن. ﴿٥﴾ ب ئەمر و فەرمان و زانینا مە، ئەڤە هەمی دئێنە دیاركرن، ب ڕاستی ئەم، پێغەمبەران دهنێرین. ﴿٦﴾ [هنارتنا پێغەمبەران] دلۆڤانییەكە ژ خودایێ تە، ب ڕاستی خودایێ تەیە یێ گوهدێر و زێدە زانا. ﴿٧﴾ [ئەوێ قورئان ئینایییە خوارێ] خودایێ ئەرد و ئەسمانانە و هندێ د ناڤبەرا واندا، ئەگەر هەوە ئێقین هەبیت [ئەڤە ژ هەمی تشتان هێژاترە، هوین ئێقینێ پێ بینن]. ﴿٨﴾ چو پەرستییێت ڕاست و دورست ژ وی پێڤەتر نینن، و هەر ئەوە ژیانێ و مرنێ ددەت، ئەڤە خودایێ هەوەیە و خودایێ باب و باپیرێت هەوە یێت كەڤنە. ﴿٩﴾ نەخێر وان ئێقین نینە كو خودێیە چێكەرێ ئەرد و ئەسمانان، بەلێ یێت د شك و گۆمانێدا [د ڕاستا قیامەتێدا]، و ترانەیان پێ دكەن. ﴿١٠﴾ ڤێجا [هەی موحەممەد] خۆ بگرە هەتا ئەسمان دویكێلەكا ئاشكەرا دئینیت. ﴿١١﴾ [ئەو دویكێل] ب سەر خەلكیدا دگریت، ئەڤە ئیزایەكا ب ژان و دژوارە. ﴿١٢﴾ [هنگی گاور دێ بێژن:] خودێوۆ، ڤێ ئیزایێ ل سەر مە ڕاكە، ڕاست ئەم دێ باوەرییێ ئینین. ﴿١٣﴾ و چاوا ئەو دێ پێڤە چن و فایدەی ژ ئیزایێ كەن [و ئاخفتنا خۆ ب جهـ ئینن]، ئەگەر ئیزا ل سەر وان ڕابوو ئەو باوەرییێ بینن، و بەری نوكە [پێغەمبەرەكێ پێغەمبەراتییا وی ئاشكەرا بۆ وان چۆبوو]. ﴿١٤﴾ پاشی پشت دانێ، و گۆتن: ئەڤە فێركرییەكێ دینە [ئێك ڤێ بۆ دبێژیت، و ئەڤە نە وەحییە بۆ دئێت]. ﴿١٥﴾ ب ڕاستی ئەم دێ پیچەكێ وێ ئیزایێ ل سەر هەوە گیرۆكەین، بەلێ هوین [دیسا] دێ ل گاورییا خۆ زڤڕن. ﴿١٦﴾ ڕۆژا ب هێز [كو ڕۆژا قیامەتێیە] ئەم دێ وان گرین، و ئەم دێ وێ ڕۆژێ تۆلێ ل وان ڤەكەین. ﴿١٧﴾ و ب سویند مە بەری وان ملەتێ فیرعەونی [ب هنارتنا مووسایی و هاروونی] جەرباندن، و پێغەمبەرەكێ پیرۆز بۆ وان هات. ﴿١٨﴾ [گۆتە وان] بەندەیێت خودێ [ئسرائیلیان] بسپێرنە من [ئانكو ڕادەستی من بكەن]، ب ڕاستی ئەز بۆ هەوە پێغەمبەرەكێ ئەمین و دەستپاكم.

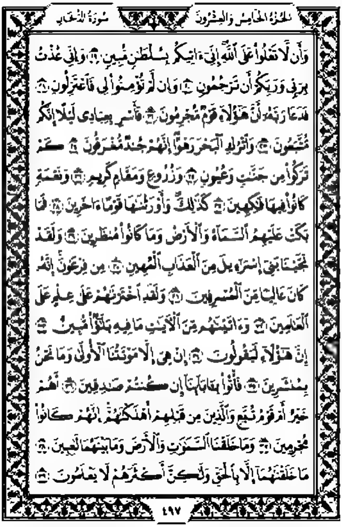

الجزء الخامس والعشرون سورة الدخان

وَأَن لَّا تَعۡلُواْ عَلَى ٱللَّهِۖ إِنِّيٓ ءَاتِيكُم بِسُلۡطَٰنٖ مُّبِينٖ ١٩ وَإِنِّي عُذۡتُ
بِرَبِّي وَرَبِّكُمۡ أَن تَرۡجُمُونِ ٢٠ وَإِن لَّمۡ تُؤۡمِنُواْ لِي فَٱعۡتَزِلُونِ ٢١
فَدَعَا رَبَّهُۥٓ أَنَّ هَٰٓؤُلَآءِ قَوۡمٞ مُّجۡرِمُونَ ٢٢ فَأَسۡرِ بِعِبَادِي لَيۡلًا إِنَّكُم
مُّتَّبَعُونَ ٢٣ وَٱتۡرُكِ ٱلۡبَحۡرَ رَهۡوًاۖ إِنَّهُمۡ جُندٞ مُّغۡرَقُونَ ٢٤ كَمۡ
تَرَكُواْ مِن جَنَّٰتٖ وَعُيُونٖ ٢٥ وَزُرُوعٖ وَمَقَامٖ كَرِيمٖ ٢٦ وَنَعۡمَةٖ
كَانُواْ فِيهَا فَٰكِهِينَ ٢٧ كَذَٰلِكَۖ وَأَوۡرَثۡنَٰهَا قَوۡمًا ءَاخَرِينَ ٢٨ فَمَا
بَكَتۡ عَلَيۡهِمُ ٱلسَّمَآءُ وَٱلۡأَرۡضُ وَمَا كَانُواْ مُنظَرِينَ ٢٩ وَلَقَدۡ
نَجَّيۡنَا بَنِيٓ إِسۡرَٰٓءِيلَ مِنَ ٱلۡعَذَابِ ٱلۡمُهِينِ ٣٠ مِن فِرۡعَوۡنَۚ إِنَّهُۥ
كَانَ عَالِيٗا مِّنَ ٱلۡمُسۡرِفِينَ ٣١ وَلَقَدِ ٱخۡتَرۡنَٰهُمۡ عَلَىٰ عِلۡمٍ عَلَى
ٱلۡعَٰلَمِينَ ٣٢ وَءَاتَيۡنَٰهُم مِّنَ ٱلۡأٓيَٰتِ مَا فِيهِ بَلَٰٓؤٞاْ مُّبِينٌ ٣٣
إِنَّ هَٰٓؤُلَآءِ لَيَقُولُونَ ٣٤ إِنۡ هِيَ إِلَّا مَوۡتَتُنَا ٱلۡأُولَىٰ وَمَا نَحۡنُ
بِمُنشَرِينَ ٣٥ فَأۡتُواْ بِـَٔابَآئِنَآ إِن كُنتُمۡ صَٰدِقِينَ ٣٦ أَهُمۡ
خَيۡرٌ أَمۡ قَوۡمُ تُبَّعٖ وَٱلَّذِينَ مِن قَبۡلِهِمۡۚ أَهۡلَكۡنَٰهُمۡۖ إِنَّهُمۡ كَانُواْ
مُجۡرِمِينَ ٣٧ وَمَا خَلَقۡنَا ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضَ وَمَا بَيۡنَهُمَا لَٰعِبِينَ ٣٨
مَا خَلَقۡنَٰهُمَآ إِلَّا بِٱلۡحَقِّ وَلَٰكِنَّ أَكۡثَرَهُمۡ لَا يَعۡلَمُونَ ٣٩

٤٩٧

﴿١٩﴾ و خۆ ل سەر خودێ مەزن نەکەن [کو هوین ئەمرێ وی ب جهـ نەئینن]، ب ڕاستی من بۆ هەوە بەلگە و نیشانەکا ئاشکەراکەر یا ئینایی. ﴿٢٠﴾ و من خۆ ب خودایێ خۆ و خودایێ هەوە پاراست، کو هوین من بکوژن. ﴿٢١﴾ و ئەگەر هوین باوەر ژ من نەکەن [و باوەریێ ب خودێ نەئینن]، دێ ژ من ڤەبن [و ئەزیەتا من نەکەن، هەتا خودێ حوکمی د ناڤبەرا مە و هەوەدا دکەت]. ﴿٢٢﴾ ئینجا [وەختێ مووسایی دیتی ئەو باوەریێ نائینن، و موعجیزەیێت خودێ درەو ددانن] دوعا ژ خودایێ خۆ [ل وان] کر [و گۆت:] ئەڤە ڕاست ملەتەکێ گونەهکارن. ﴿٢٣﴾ [و مە وەحی بۆ مووسایی هنارت] ب شەڤ بەندەیێت من [ئەوێت باوەری ب تە ئینایین ژ ئسرائیلیان ژ مسری بۆ سەر دەریایا سۆر] دەربێخە، ب ڕاستی ئەو دێ کەڤنە دویڤ هەوە. ﴿٢٤﴾ [گاڤا هەوە دا دەریایێ] بستە ژ دەریایێ دەربازبە، و تە شۆلە ژێ نەبیت بلا [دەریا] وەکی خۆ بمینیت، ب ڕاستی دویڤهیا وی لەشکەری خەندقینە [چو بێ نەڤێت]. ﴿٢٥﴾ چەند جنێك و باخچە و کانی وان هێلان. ﴿٢٦﴾ و چەند زەڤیێت چاندی و شوینوارێت خۆش وان هێلان. ﴿٢٧﴾ و چەند نیعمەت وان هێلان، تێدا خۆشی دبرن. ﴿٢٨﴾ و هۆسا مە ئەو د هیلاك برن، و مە ملەتەکێ دی پشتی وان کرە وێرسێ ملك و مالداریا وان. ﴿٢٩﴾ و ئەرد و ئەسمان بۆ وان نەگرین [پشتی مە د هیلاك برین]، و دەرفەت ژی بۆ وان نەهاتە دان [ل خۆ بزڤرن]. ﴿٣٠﴾ و ب سویند مە ئسرائیلی ژ ئیزایا ڕسواکەر قورتالکرن. ﴿٣١﴾ ژ فیرعەونی، ب ڕاستی وی خۆ گەلەك مەزن کر، و زێدەیێ گونەهکاربوو. ﴿٣٢﴾ ب سویند مە ئەو [ئسرائیل] ب زانینا خۆ ب سەر خەلکێ وی دەمی ئێخستن. ﴿٣٣﴾ و مە ئەو نیشان و موعجیزە دانە وان، ئەوێت جەرباندن و ئمتیحانەکا ئاشکەرا تێدا. ﴿٣٤﴾ و ب ڕاستی ئەڤە (قورەیشی) دبێژن: ﴿٣٥﴾ ژ مرنا مە یا ئێکێ پێڤەتر نینە، و ئەم [پشتی مرنێ] ساخ نابینەڤە. ﴿٣٦﴾ [و گۆتن] پا کا باب و باپیرێت مە بۆ مە بزڤرین [ئەگەر ڕاستە وەکی هوین دبێژن، کو پشتی مرنێ جارەکا دی ئەم دێ ساخ بینەڤە]. ﴿٣٧﴾ ئەرێ ما ئەو ب هێزترن یان ژی ملەتێ توببەع [یێ حیمیەری، کو ئێك ژ میرێت یەمەنێ بوو]، یان ژی ئەوێت بەری وان [وەکی عاد و (سەموود)] مە د هیلاك برن، ب ڕاستی ئەو یێت گونەهکاربوون. ﴿٣٨﴾ و ب ڕاستی مە ئەرد و ئەسمان و تشتێ د ناڤبەرا واندا ژ ڤەستا چێ نەکرینە. ﴿٣٩﴾ و مە ئەرد و ئەسمان بۆ هەقییێ یێت دایین [دا هەقی بێتە ئاشکەراکرن، و مرۆڤێ خراب ب خرابیا خۆ بێتە جزاکرن، و یێ باش ب باشیا خۆ بێتە خەلاتکرن]، بەلێ باراپتر ژ وان ڤێ نوزانن.

إِنَّ يَوْمَ ٱلْفَصْلِ مِيقَـٰتُهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٤٠﴾ يَوْمَ لَا يُغْنِى
مَوْلًى عَن مَّوْلًى شَيْـًٔا وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ ﴿٤١﴾ إِلَّا مَن رَّحِمَ ٱللَّهُ
إِنَّهُۥ هُوَ ٱلْعَزِيزُ ٱلرَّحِيمُ ﴿٤٢﴾ إِنَّ شَجَرَتَ ٱلزَّقُّومِ ﴿٤٣﴾
طَعَامُ ٱلْأَثِيمِ ﴿٤٤﴾ كَٱلْمُهْلِ يَغْلِى فِى ٱلْبُطُونِ ﴿٤٥﴾
كَغَلْىِ ٱلْحَمِيمِ ﴿٤٦﴾ خُذُوهُ فَٱعْتِلُوهُ إِلَىٰ سَوَآءِ
ٱلْجَحِيمِ ﴿٤٧﴾ ثُمَّ صُبُّوا۟ فَوْقَ رَأْسِهِۦ مِنْ عَذَابِ
ٱلْحَمِيمِ ﴿٤٨﴾ ذُقْ إِنَّكَ أَنتَ ٱلْعَزِيزُ ٱلْكَرِيمُ ﴿٤٩﴾
إِنَّ هَـٰذَا مَا كُنتُم بِهِۦ تَمْتَرُونَ ﴿٥٠﴾ إِنَّ ٱلْمُتَّقِينَ
فِى مَقَامٍ أَمِينٍ ﴿٥١﴾ فِى جَنَّـٰتٍ وَعُيُونٍ ﴿٥٢﴾ يَلْبَسُونَ
مِن سُندُسٍ وَإِسْتَبْرَقٍ مُّتَقَـٰبِلِينَ ﴿٥٣﴾ كَذَٰلِكَ
وَزَوَّجْنَـٰهُم بِحُورٍ عِينٍ ﴿٥٤﴾ يَدْعُونَ فِيهَا بِكُلِّ
فَـٰكِهَةٍ ءَامِنِينَ ﴿٥٥﴾ لَا يَذُوقُونَ فِيهَا ٱلْمَوْتَ إِلَّا
ٱلْمَوْتَةَ ٱلْأُولَىٰ ۖ وَوَقَىٰهُمْ عَذَابَ ٱلْجَحِيمِ ﴿٥٦﴾ فَضْلًا مِّن
رَّبِّكَ ۚ ذَٰلِكَ هُوَ ٱلْفَوْزُ ٱلْعَظِيمُ ﴿٥٧﴾ فَإِنَّمَا يَسَّرْنَـٰهُ بِلِسَانِكَ
لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٥٨﴾ فَٱرْتَقِبْ إِنَّهُم مُّرْتَقِبُونَ ﴿٥٩﴾

﴿٤٠﴾ [بێ گومان ئەو رۆژا ئەو تێدا دوەل] رۆژا جوداكرنا قەنجییێ و خرابییێ، رۆژا كۆمبوونا وان هەمییانە. ﴿٤١﴾ رۆژا چو دۆست و كەس و كار نەشێن چو ئیزابێ ژ دۆست و كەس و كارێت خۆ بلەنە پاش، و هاریكاریا وان ژی ناێتەكرن. ﴿٤٢﴾ ئەو نەبیت یێ خودێ دلۆڤانییێ پێ بەت [كو خودان باوەرن، ب دەستویریا خودێ دێ مەهدەرێ بۆ ێك و دو كەن]، ب راستی خودێ سەردەست و دلۆڤانە. ﴿٤٣﴾ ب راستی دارا زەقوومێ. ﴿٤٤﴾ زاد و خوارنا زێدە گونەهكارانە [ئانكو گاوران]. ﴿٤٥﴾ وەكی سفرێ حەلیایی د زكێ واندا دكەلیت. ﴿٤٦﴾ وەكی كەلا ئاڤا شاریایی. ﴿٤٧﴾ [خودێ دێ بێژتە ملیاكەتان:] بگرن و راكێشنە نیڤا دۆژەهێ. ﴿٤٨﴾ پاشی ئاڤا زێدە كەل داڕێژنە سەر سەرێ وی. ﴿٤٩﴾ [ملیاكەت دێ بێژنێ:] دێ تامكێ، تە خۆ دەستهەلاتدار و خودان رێز و رویمەت ددانا. ﴿٥٠﴾ ئەڤە ئەو ئیزایە ئەوا هەوە جرەبڕ ل سەر دكر [و باوەری پێ نەدئینا]. ﴿٥١﴾ ب راستی پارێزكار و مرۆڤێت خودێ بێت د جهەكێ ئێمندا. ﴿٥٢﴾ د ناڤ باغ و كانیاندانە. ﴿٥٣﴾ و جلكێت ئارمویشێ تەنك و یێ ستویر دكەنە بەر خۆ، و بەرانبەری ێك و دونە. ﴿٥٤﴾ ئەها بەحەشتی د هۆسانە، و مە بەریێت چاڤگر یێت كرینە هەڤەرێت وان. ﴿٥٥﴾ بێ ترس [كو تشتەك ل وان بێت] ئەو هەمی رەنگێت فێقیان د بەحەشتێدا دخوازن [و دخۆن]. ﴿٥٦﴾ ژ بلی مرنا خۆ یا ێكێ [كو مرنا دنیایێیە]، مرنێ نابینن و [خودێ] ئەو ژ ئیزایا دۆژەهێ پاراستن. ﴿٥٧﴾ ئەڤە كەرەمەكە ژ خودایێ تە [دایییە وان]، نێ ئەڤەیە سەرفەرازییا مەزن. ﴿٥٨﴾ بێ گومان مە ئەڤ قورئانە ب ئەزمانێ تە بۆ وان ب ساناهی كر، دا پێڤە بچن و ل خۆ بزڤڕن. ﴿٥٩﴾ ڤێجا [هەی موحەممەد] خۆ بگرە [و چاڤێ تە لێ بیت، دێ چ ئێتە سەرێ وان]، ب راستی ئەو ژی یێ ل هیڤیێ [كا دێ چ ئێتە سەرێ تە].

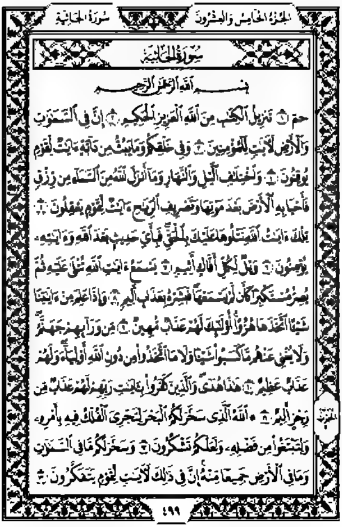

الجزء الخامس والعشرون — سورة الجاثية

سورة الجاثية

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

حمٓ ١ تَنزِيلُ ٱلۡكِتَٰبِ مِنَ ٱللَّهِ ٱلۡعَزِيزِ ٱلۡحَكِيمِ ٢ إِنَّ فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ
وَٱلۡأَرۡضِ لَأٓيَٰتٖ لِّلۡمُؤۡمِنِينَ ٣ وَفِي خَلۡقِكُمۡ وَمَا يَبُثُّ مِن دَآبَّةٍ ءَايَٰتٞ لِّقَوۡمٖ
يُوقِنُونَ ٤ وَٱخۡتِلَٰفِ ٱلَّيۡلِ وَٱلنَّهَارِ وَمَآ أَنزَلَ ٱللَّهُ مِنَ ٱلسَّمَآءِ مِن رِّزۡقٖ
فَأَحۡيَا بِهِ ٱلۡأَرۡضَ بَعۡدَ مَوۡتِهَا وَتَصۡرِيفِ ٱلرِّيَٰحِ ءَايَٰتٞ لِّقَوۡمٖ يَعۡقِلُونَ ٥
تِلۡكَ ءَايَٰتُ ٱللَّهِ نَتۡلُوهَا عَلَيۡكَ بِٱلۡحَقِّۖ فَبِأَيِّ حَدِيثِۭ بَعۡدَ ٱللَّهِ وَءَايَٰتِهِۦ
يُؤۡمِنُونَ ٦ وَيۡلٞ لِّكُلِّ أَفَّاكٍ أَثِيمٖ ٧ يَسۡمَعُ ءَايَٰتِ ٱللَّهِ تُتۡلَىٰ عَلَيۡهِ ثُمَّ
يُصِرُّ مُسۡتَكۡبِرٗا كَأَن لَّمۡ يَسۡمَعۡهَاۖ فَبَشِّرۡهُ بِعَذَابٍ أَلِيمٖ ٨ وَإِذَا عَلِمَ مِنۡ ءَايَٰتِنَا
شَيۡـًٔا ٱتَّخَذَهَا هُزُوًاۚ أُوْلَٰٓئِكَ لَهُمۡ عَذَابٞ مُّهِينٞ ٩ مِّن وَرَآئِهِمۡ جَهَنَّمُۖ
وَلَا يُغۡنِي عَنۡهُم مَّا كَسَبُواْ شَيۡـٔٗا وَلَا مَا ٱتَّخَذُواْ مِن دُونِ ٱللَّهِ أَوۡلِيَآءَۖ وَلَهُمۡ
عَذَابٌ عَظِيمٌ ١٠ هَٰذَا هُدٗىۖ وَٱلَّذِينَ كَفَرُواْ بِـَٔايَٰتِ رَبِّهِمۡ لَهُمۡ عَذَابٞ مِّن
رِّجۡزٍ أَلِيمٌ ١١ ۞ ٱللَّهُ ٱلَّذِي سَخَّرَ لَكُمُ ٱلۡبَحۡرَ لِتَجۡرِيَ ٱلۡفُلۡكُ فِيهِ بِأَمۡرِهِۦ
وَلِتَبۡتَغُواْ مِن فَضۡلِهِۦ وَلَعَلَّكُمۡ تَشۡكُرُونَ ١٢ وَسَخَّرَ لَكُم مَّا فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ
وَمَا فِي ٱلۡأَرۡضِ جَمِيعٗا مِّنۡهُۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَأٓيَٰتٖ لِّقَوۡمٖ يَتَفَكَّرُونَ ١٣

الحزب

٤٩٩

سۆرەتا جاثیە

ل مەکەهێ هاتیە خوارێ (٣٧) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحیم

﴿١﴾ هۆسا دئێتە خواندن (حا، میم)، ل دۆر ڕاڤەکرنا ڤان ڕەنگە تیپان، ل دەستپێکا سۆرەتا بەقەرە بزڤڕە.

﴿٢﴾ ئینانەخوارا قورئانێ ژ خودایێ سەردەست و کاربنەجهە. ﴿٣﴾ ب ڕاستی د ئەرد و ئەسمانانـدا [د وان ب خۆدا، یان د چێکرنا واندا] گەلەك نیشان و بەلگە یێت هەین [ل سەر دەستهەلاتداری و تێکبیا خودێ] بۆ خودان باوەران. ﴿٤﴾ و چێکرنا هەوە و هەمی ڕەنگێت جانەوەرێت د ئەردیدا بەلاڤ، نیشان و بەلگەنە بۆ وان ئەوێت هەقیێ پەسەند دکەن و دگرن.

﴿٥﴾ و هاتن و چۆنا شەڤ و ڕۆژان، و ڕێژی و بارانێت خودێ ژ ئەسمانی دادڕێژیت، و ئەردی پشتی مرنا وی پێ ساخ دکەت، و ئینان و برنا بای، نیشانێ [ل سەر هەبیین و دەستهەلاتداریا خودێ] بۆ وان ئەوێت تێ دگەهن. ﴿٦﴾ ئەڤە نیشان و بەلگەیێت خودێنە ئەم بۆ تە ب ڕێکا وەحییێ دخوینین، ڤێجا ئەگەر ئەو (خەلکێ مەکەهێ) باوەر ژ کەلامێ خودێ نەکەن، و باوەرییێ ب بەلگە و نیشانێت وی نەئینن، ئەرێ پا ئەو دێ باوەرییێ ب کیش ئاخفتنێ ئینن؟ ﴿٧﴾ ئیزا و نەخۆشی بۆ هەر زێدە درەوینەکێ زێدە گونەهکار بیت.

﴿٨﴾ [ئەوێ] گوهێ دبیت ئایەتێت خودێ (ئانکو قورئان) بۆ دئێتە خواندن، پاشی هەر ل سەر گاوریـیا خۆ دمینیت و خۆ ژ باوەری ئینانێ مەزنتر دبینیت، هەچکو نەبهیستین، ڤێجا ئەڤێ هۆسا مزگینیا ئیزایەکا دژوار بدەیێ. ﴿٩﴾ و ئەگەر تشتەك ژ ئایەتێت مە [ئەوێت مە بۆ پێغەمبەری ئینایینە خوارێ] زانی، بۆ خۆ دکەنە پێترانك، ئەڤێت هۆسا ئیزایەکا ڕسواکەر بۆ وان یا هەی. ﴿١٠﴾ دۆژەهـ یا ل پێشیا وان، و نە ئەوا وان ب دەست خۆڤە ئینایی [ژ مال و مالداریێ] فایدەی وان دکەت، و نە ئەوێت وان شوینا خودێ بۆ خۆ کرینە سەمیان و پشتەڤان [ژ بوتان] فایدەی وان دکەن، و ئیزایەکا گران بۆ وان یا هەی. ﴿١١﴾ ئەڤە (ئەڤ قورئانە) ڕاستەڕێیە، و ئەوێت باوەری ب ئایەتێت خودایێ خۆ نەئینایین، ئیزایەکا ژ هەمی ئیزایان دژوارتر بۆ وانە.

﴿١٢﴾ خودێیە دەریا بۆ هەوە سەرنەرم کری، دا گەمی ب دەستوریـیا وی تێدا بچن و بێن، و دا هوین ژ کەرەما وی بازرگانیێ تێدا بکەن، و دا هوین سوپاسیا وی بکەن. ﴿١٣﴾ و هندی د ئەرد و ئەسمانانـدا هەی خودێ ژ نك خۆ بۆ خێرا هەوە یێت دایین، ب ڕاستی ئەڤە [چێکرنا ئەرد و ئەسمانان هۆسا] نیشان و بەلگەنە بۆ وان ئەوێت هزرا خۆ تێدا دکەن.

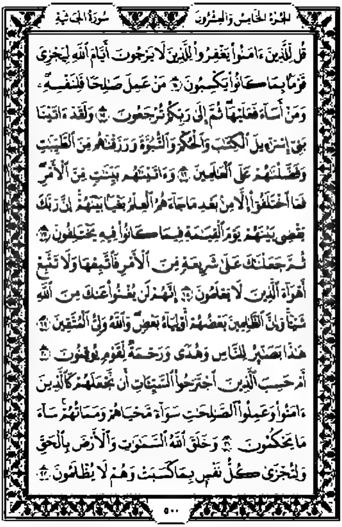
الجزء الخامس والعشرون
سورة الجاثية
٥٠٠

قُل لِّلَّذِينَ ءَامَنُواْ يَغۡفِرُواْ لِلَّذِينَ لَا يَرۡجُونَ أَيَّامَ ٱللَّهِ لِيَجۡزِيَ
قَوۡمَۢا بِمَا كَانُواْ يَكۡسِبُونَ ١٤ مَنۡ عَمِلَ صَٰلِحٗا فَلِنَفۡسِهِۦۖ
وَمَنۡ أَسَآءَ فَعَلَيۡهَاۖ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُمۡ تُرۡجَعُونَ ١٥ وَلَقَدۡ ءَاتَيۡنَا
بَنِيٓ إِسۡرَٰٓءِيلَ ٱلۡكِتَٰبَ وَٱلۡحُكۡمَ وَٱلنُّبُوَّةَ وَرَزَقۡنَٰهُم مِّنَ ٱلطَّيِّبَٰتِ
وَفَضَّلۡنَٰهُمۡ عَلَى ٱلۡعَٰلَمِينَ ١٦ وَءَاتَيۡنَٰهُم بَيِّنَٰتٖ مِّنَ ٱلۡأَمۡرِۖ
فَمَا ٱخۡتَلَفُوٓاْ إِلَّا مِنۢ بَعۡدِ مَا جَآءَهُمُ ٱلۡعِلۡمُ بَغۡيَۢا بَيۡنَهُمۡۚ إِنَّ رَبَّكَ
يَقۡضِي بَيۡنَهُمۡ يَوۡمَ ٱلۡقِيَٰمَةِ فِيمَا كَانُواْ فِيهِ يَخۡتَلِفُونَ ١٧
ثُمَّ جَعَلۡنَٰكَ عَلَىٰ شَرِيعَةٖ مِّنَ ٱلۡأَمۡرِ فَٱتَّبِعۡهَا وَلَا تَتَّبِعۡ
أَهۡوَآءَ ٱلَّذِينَ لَا يَعۡلَمُونَ ١٨ إِنَّهُمۡ لَن يُغۡنُواْ عَنكَ مِنَ ٱللَّهِ
شَيۡـٔٗاۚ وَإِنَّ ٱلظَّٰلِمِينَ بَعۡضُهُمۡ أَوۡلِيَآءُ بَعۡضٖۖ وَٱللَّهُ وَلِيُّ ٱلۡمُتَّقِينَ ١٩
هَٰذَا بَصَٰٓئِرُ لِلنَّاسِ وَهُدٗى وَرَحۡمَةٞ لِّقَوۡمٖ يُوقِنُونَ ٢٠
أَمۡ حَسِبَ ٱلَّذِينَ ٱجۡتَرَحُواْ ٱلسَّيِّـَٔاتِ أَن نَّجۡعَلَهُمۡ كَٱلَّذِينَ
ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّٰلِحَٰتِ سَوَآءٗ مَّحۡيَاهُمۡ وَمَمَاتُهُمۡۚ سَآءَ
مَا يَحۡكُمُونَ ٢١ وَخَلَقَ ٱللَّهُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضَ بِٱلۡحَقِّ
وَلِتُجۡزَىٰ كُلُّ نَفۡسِۭ بِمَا كَسَبَتۡ وَهُمۡ لَا يُظۡلَمُونَ ٢٢

﴿١٤﴾ بێژە وان ئەوێت باوەری ئینایین: بلا ل وان نەگرن ئەوێت نە ل هیڤیا وان ڕۆژێت خودێ ب سەرێ ملەتێت بۆری ئینایین، دا خودێ [ڕۆژا قیامەتێ] خەلاتێ وان [ئەوێت ل گاوران نەگرتین، و پێهنا خۆ ل سەر ئەزیەتا وان فرەهـ کرین] بدەتە وان، ژ بەر وان کار و کریارێت [باش ئەوێت] وان [د دنیایێدا] کرین. ﴿١٥﴾ هەر کەسێ باشییێ بکەت بۆ خۆ دکەت، و هەر کەسێ خرابییێ بکەت ل خۆ دکەت، پاشی دێ هوین هەمی ب بال خودایێ خۆڤە زڤڕن. ﴿١٦﴾ ب سویند مە تەورات و حوکم [تێگەهشتن و شارەزاییا دادوەرییێ] و پێغەمبەراتی دا ئسرائیلیان، و تشتێ پاقژ مە ب ڕزقێ وان کر، و مە ب سەر خەلکێ [وی دەمی] ئێخستن. ﴿١٧﴾ و مە نیشان و بەلگەیێت ڕۆن و ئاشکەرا د دەرهەقێ پێغەمبەراتییێ و دینیدا دانە وان، و هنگی جودایی و ژێکڤەبوون کەڤتە د ناڤبەرا واندا، پشتی زانین و نیشانێت ئاشکەرا ژ پێغەمبەرێت وان بۆ وان هاتین، ئەڤە ژی ژ بەر زکڕەشییا وان. ب ڕاستی خودایێ تە ڕۆژا قیامەتێ دێ حوکمی د ناڤبەرا واندا کەت، ل سەر وی تشتێ ئەو ل سەر نەبوویینە ئێک و ژێک جودا. ﴿١٨﴾ پاشی مە تو ل سەر ڕێک و بەرنامەیەکێ ئاشکەرا دانایی [کو تە بگەهیتە هەقییێ]، ڤێجا وێ ڕێکێ بگرە، و ب دویڤ دلخوازییا نەزانان نەکەڤە. ﴿١٩﴾ ب ڕاستی ئەو [نەزان] قەت چو ئیزابا خودێ ژ تە نادەنە پاش [ئەگەر تو ل دویڤ وان بچی]، و ب ڕاستی ستەمکار دۆست و پشتەڤانێت ئێک و دونە و خودێ هاریکار و سەمیانێ پارێزکارانە. ﴿٢٠﴾ ئەڤ قورئانە بۆ مرۆڤان ڕۆناهییا دلانە [هەقییێ پێ دبینن]، و ڕێکا هیدایەتێیە و دلۆڤانییە بۆ وان ئەوێت خودان ئێقین [د ڕاستا ڕۆژا قیامەتێدا ئانکو باوەرییەکا موکم پێ هەی]. ﴿٢١﴾ ئەرێ ئەوێت گونەهـ و خرابی کرین، هزر دکەن ئەم دێ وان و ئەوێت باوەری ئینایین و کار و کریارێت ڕاست و دورست کرین، وەکی ئێک لێ کەین، مرن و ژینا وان دێ وەکی ئێک بیت؟ چ پیسە حوکمە ئەو دکەن. ﴿٢٢﴾ و خودێ ئەرد و ئەسمان بۆ هەقییێ پێت داین [ژ خۆ نەداینە]، و دا هەر ئێک ل سەر کار و کریارێت خۆ پێتە جزاکرن، و ستەم ل کەسێ نەئێتە کرن.

أَفَرَءَيْتَ مَنِ ٱتَّخَذَ إِلَٰهَهُۥ هَوَىٰهُ وَأَضَلَّهُ ٱللَّهُ عَلَىٰ عِلْمٍ وَخَتَمَ عَلَىٰ سَمْعِهِۦ
وَقَلْبِهِۦ وَجَعَلَ عَلَىٰ بَصَرِهِۦ غِشَٰوَةً فَمَن يَهْدِيهِ مِنۢ بَعْدِ ٱللَّهِ أَفَلَا
تَذَكَّرُونَ ﴿٢٣﴾ وَقَالُوا۟ مَا هِىَ إِلَّا حَيَاتُنَا ٱلدُّنْيَا نَمُوتُ وَنَحْيَا وَمَا يُهْلِكُنَآ
إِلَّا ٱلدَّهْرُ وَمَا لَهُم بِذَٰلِكَ مِنْ عِلْمٍ إِنْ هُمْ إِلَّا يَظُنُّونَ ﴿٢٤﴾ وَإِذَا تُتْلَىٰ
عَلَيْهِمْ ءَايَٰتُنَا بَيِّنَٰتٍ مَّا كَانَ حُجَّتَهُمْ إِلَّآ أَن قَالُوا۟ ٱئْتُوا۟ بِـَٔابَآئِنَآ إِن
كُنتُمْ صَٰدِقِينَ ﴿٢٥﴾ قُلِ ٱللَّهُ يُحْيِيكُمْ ثُمَّ يُمِيتُكُمْ ثُمَّ يَجْمَعُكُمْ إِلَىٰ
يَوْمِ ٱلْقِيَٰمَةِ لَا رَيْبَ فِيهِ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ ٱلنَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٢٦﴾ وَلِلَّهِ مُلْكُ
ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ وَيَوْمَ تَقُومُ ٱلسَّاعَةُ يَوْمَئِذٍ يَخْسَرُ ٱلْمُبْطِلُونَ ﴿٢٧﴾
وَتَرَىٰ كُلَّ أُمَّةٍ جَاثِيَةً كُلُّ أُمَّةٍ تُدْعَىٰٓ إِلَىٰ كِتَٰبِهَا ٱلْيَوْمَ تُجْزَوْنَ مَا كُنتُمْ
تَعْمَلُونَ ﴿٢٨﴾ هَٰذَا كِتَٰبُنَا يَنطِقُ عَلَيْكُم بِٱلْحَقِّ إِنَّا كُنَّا نَسْتَنسِخُ
مَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٢٩﴾ فَأَمَّا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ
فَيُدْخِلُهُمْ رَبُّهُمْ فِى رَحْمَتِهِۦ ذَٰلِكَ هُوَ ٱلْفَوْزُ ٱلْمُبِينُ ﴿٣٠﴾ وَأَمَّا
ٱلَّذِينَ كَفَرُوٓا۟ أَفَلَمْ تَكُنْ ءَايَٰتِى تُتْلَىٰ عَلَيْكُمْ فَٱسْتَكْبَرْتُمْ وَكُنتُمْ قَوْمًا
مُّجْرِمِينَ ﴿٣١﴾ وَإِذَا قِيلَ إِنَّ وَعْدَ ٱللَّهِ حَقٌّ وَٱلسَّاعَةُ لَا رَيْبَ فِيهَا
قُلْتُم مَّا نَدْرِى مَا ٱلسَّاعَةُ إِن نَّظُنُّ إِلَّا ظَنًّا وَمَا نَحْنُ بِمُسْتَيْقِنِينَ ﴿٣٢﴾

﴿٢٣﴾ ئەرێ تە ئەو دیت ئەوێ خۆشی و دلخوازیا خۆ کریە پەرستی بۆ خۆ، و خودێ ژ بەر هندێ گومڕا و ڕێبەرزە کری، هەرچەندە هەقی ژی دزانی [بەلێ ڕێکا هەقیێ نەدگرت، ژ بەر هندێ هێژایی گومڕایی و بەرزەبوونێ بوو، نە هێژایی ڕاستەڕێکرنێ بوو]، و خودێ دل و گوهێت وی مۆرکرن، و پەردە ئێخستنە بەر چاڤێت وی، ئەرێ [ئەگەر خودێ وی ڕاستەڕێ نەکەت] کی هەیە پشتی خودێ وی ڕاستەڕێ بکەت؟ ڤێجا ما هوین چامەیەکێ بۆ خۆ ناگرن. ﴿٢٤﴾ و [موشرکان] گۆتن: ژ ژیانا مە یا دنیایێ پێڤەتر چو ژیانێت دی نینن، هندەك ژ مە دێ مرن و هندەك دێ بن [و چو قیامەت نینن، ژین و مرن ئەوە یا د دنیایێدا]، و چو مە نامرینیت ژ بۆرینا زەمانی پێڤەتر، و وان چو بەلگە و نیشان ب ڤێ چەندێ نینن، هەما ژ نك خۆ دبێژن. ﴿٢٥﴾ و وەختێ ئایەتێت مە یێت ڕۆن و ئاشکەرا [ل سەر قیامەتێ و ڕابوونا پشتی مرنێ] بۆ وان دهاتنە خواندن، وان چو هەجەت و دەلیل نەبوون [هەقیێ پێ بدەنە پاش] ژ وێ چەندێ پێڤەتر کو بێژن: ئەگەر هوین ڕاست دبێژن باب و باپیرێت مە یێت مری بۆ مە ساخ بکەن، دا شادەییێ بۆ هەوە بدەن. ﴿٢٦﴾ بێژە: خودێ هەوە ددەت، پاشی هەوە دمرینیت، پاشی هەوە هەمییان ڕۆژا قیامەتێ کو چو گومان تێدا نینە دێ کۆم کەت، بەلێ باراپتر ژ خەلکی ڤێ نوزانن. ﴿٢٧﴾ خودانی و سەروەریا ئەرد و ئەسمانان یا خودێیە، و ڕۆژا قیامەت ڕادبیت، وێ ڕۆژێ خرابکار و گاور دێ خوسارەت بن. ﴿٢٨﴾ و [وێ ڕۆژێ] دێ بینی هەر ملەتەك [ئانکو خەلکێ هەر دینەکی ژ ترسا حسابێ] یێت کەڤتینە سەر چۆکێت خۆ، و هەر ملەتەك بۆ وەرگرتنا کتێبا کار و کریارێت خۆ دێ ئێتە داخوازکرن، ئەڤرۆ هوین دێ ب وان کار و کریارێت هەوە کرین، ئێنە جزاکرن یان خەلاتکرن. ﴿٢٩﴾ ئەڤە کتێبا مەیە [کتێبا کار و کریارێت هەوەیە] شادەییێ ب ڕاستی ل سەر هەوە ددەت، ب ڕاستی هندی هەوە دکر مە دنڤیسی. ﴿٣٠﴾ و هندی ئەون ئەوێت باوەری ئینایین و کار و کریارێت ڕاست و دورست کرین خودایێ وان دێ وان بەتە د ناڤ دلۆڤانیا خۆدا [ئانکو د بەحەشتێدا] ئێ هەر ئەڤە سەرفەرازیا دیار و ئاشکرا. ﴿٣١﴾ و هندی ئەون ئەوێت گاوربوویین [خودێ دێ بێژیتە وان:] ئەرێ ما ئایەتێت من [ب ڕێکا پێغەمبەران] بۆ هەوە نەدهاتنە خواندن؟ بەلێ هەوە خۆ مەزن کر [و هەوە باوەر ژێ نەکر، و هەوە پشتا خۆ دایێ]، و هوین ملەتەکێ گونەهکاربوون. ﴿٣٢﴾ و هەر وەختێ هاتبایە گۆتن، پەیمانا خودێ [د ڕاستا ساخکرنا پشتی مرنێ و حسابێدا] ڕاستە، و ڕۆژا قیامەتێ هەر دێ ئێت و شك تێدا نینە، هەوە دگۆت: ئەم نوزانین قیامەت چییە؟ بەلێ ل دەڤ مە خیال و خولیانە، و ئەم ژێ د پشتڕاست نینین.

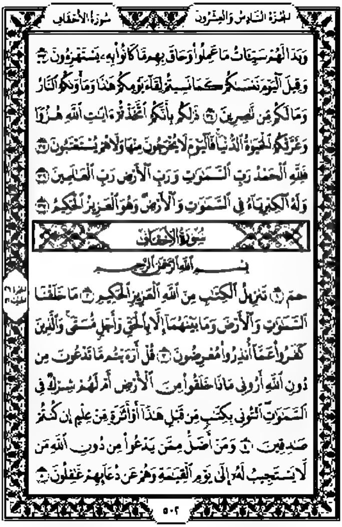

وَبَدَا لَهُمْ سَيِّـَٔاتُ مَا عَمِلُوا۟ وَحَاقَ بِهِم مَّا كَانُوا۟ بِهِۦ يَسْتَهْزِءُونَ ﴿٣٣﴾
وَقِيلَ ٱلْيَوْمَ نَنسَىٰكُمْ كَمَا نَسِيتُمْ لِقَآءَ يَوْمِكُمْ هَـٰذَا وَمَأْوَىٰكُمُ ٱلنَّارُ
وَمَا لَكُم مِّن نَّـٰصِرِينَ ﴿٣٤﴾ ذَٰلِكُم بِأَنَّكُمُ ٱتَّخَذْتُمْ ءَايَـٰتِ ٱللَّهِ هُزُوًا
وَغَرَّتْكُمُ ٱلْحَيَوٰةُ ٱلدُّنْيَا ۚ فَٱلْيَوْمَ لَا يُخْرَجُونَ مِنْهَا وَلَا هُمْ يُسْتَعْتَبُونَ ﴿٣٥﴾
فَلِلَّهِ ٱلْحَمْدُ رَبِّ ٱلسَّمَـٰوَٰتِ وَرَبِّ ٱلْأَرْضِ رَبِّ ٱلْعَـٰلَمِينَ ﴿٣٦﴾
وَلَهُ ٱلْكِبْرِيَآءُ فِى ٱلسَّمَـٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ ۖ وَهُوَ ٱلْعَزِيزُ ٱلْحَكِيمُ ﴿٣٧﴾

سُورَةُ ٱلْأَحْقَافِ

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَـٰنِ ٱلرَّحِيمِ

حمٓ ﴿١﴾ تَنزِيلُ ٱلْكِتَـٰبِ مِنَ ٱللَّهِ ٱلْعَزِيزِ ٱلْحَكِيمِ ﴿٢﴾ مَا خَلَقْنَا
ٱلسَّمَـٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَآ إِلَّا بِٱلْحَقِّ وَأَجَلٍ مُّسَمًّى ۚ وَٱلَّذِينَ
كَفَرُوا۟ عَمَّآ أُنذِرُوا۟ مُعْرِضُونَ ﴿٣﴾ قُلْ أَرَءَيْتُم مَّا تَدْعُونَ مِن
دُونِ ٱللَّهِ أَرُونِى مَاذَا خَلَقُوا۟ مِنَ ٱلْأَرْضِ أَمْ لَهُمْ شِرْكٌ فِى
ٱلسَّمَـٰوَٰتِ ۖ ٱئْتُونِى بِكِتَـٰبٍ مِّن قَبْلِ هَـٰذَآ أَوْ أَثَـٰرَةٍ مِّنْ عِلْمٍ إِن كُنتُمْ
صَـٰدِقِينَ ﴿٤﴾ وَمَنْ أَضَلُّ مِمَّن يَدْعُوا۟ مِن دُونِ ٱللَّهِ مَن
لَّا يَسْتَجِيبُ لَهُۥٓ إِلَىٰ يَوْمِ ٱلْقِيَـٰمَةِ وَهُمْ عَن دُعَآئِهِمْ غَـٰفِلُونَ ﴿٥﴾

﴿٣٣﴾ [وێ رۆژێ، رۆژا قیامەتێ] خرابیا کار و کریارێت وان کرین بۆ وان دیاربوو، و ئەو ئیزایا وان ترانە پێ دکرن، دۆرماندۆرێت وان گرتن. ﴿٣٤﴾ و [وێ رۆژێ] دێ بێژنە وان: ئەڤرۆ ئەم دێ هەوە [برسی و تێنی] هێلینە د ئاگریدا، هەروەکی هەوە کار بۆ ڤێ رۆژێ نەکری و هێلایی، و دیتنا ڤێ رۆژێ ژ بیرا خۆ بری، و جهێ هەوە ئاگرە و چو هاریکار و پشتەڤان ژی هەوە نابن. ﴿٣٥﴾ ئەڤە جزایێ ویە، هەوە ئایەتێت خودێ کربوونە پێترانك، و ژیانا دنیایێ هوین سەردابرن و خاپاندن، و ئەڤرۆ نە ئەو ژێ دەردکەڤن و نە دەستویری بۆ وان دئێتەدان عوزرێ بخوازن، و ژ وان نائێتە خواستن ژی ئەو خرابیا خۆ بهێلن، و ژ نوی خودایێ خۆ ب گۆتنەکێ یان ب کریارەکێ رازی بکەن [چونکی رۆژا قیامەتێ نە رۆژا کاریە، بەلێ رۆژا جزاکرن و خەلاتکرنێیە]. ﴿٣٦﴾ ڤێجا پەسن و شوکور هەمی بۆ خودایێ [هەر حەفت] ئەسمانان و خودانێ ئەردی، خودانێ هەمی جیهانان. ﴿٣٧﴾ و مەزناتی د ئەرد و ئەسماناندا یا ویە، و ئەوە سەردەست و کاربنەجهـ.

سورەتا ئەحقاف

ل مەکەهێ هاتیە خوارێ (٣٥) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحیم

﴿١﴾ هۆسا دئێتە خواندن (حا، میم)، و ل دۆر ڕاڤەکرنا ڤان رەنگە تیپان، ل دەستپێکا سورەتا بەقەرە بزڤرە. ﴿٢﴾ ئینانەخوارا ڤێ کتێبێ ژ دەڤ خودایێ سەردەست و کاربنەجهـ. ﴿٣﴾ و مە ئەرد و ئەسمان و هندی د ناڤبەرا واندا بۆ هەقیێ، و هەتا دەمەکێ دەستنیشانکری، پێت دایین، و ئەوێت گاوربوویین رویێ خۆ ژ وێ وەردگێڕن، ئەوا ژێ هاتینە ترساندن [کو رۆژا قیامەتێیە]. ﴿٤﴾ بێژە: کا بۆ من بێژن ئەوێت هوین شوینا خودێ دپەرێسن کا چ ژ ئەردی دایینە؟ یان ژی وان پشکداریەك د چێکرنا ئەسماناندا هەیە؟ کا کتێبەکێ کو بەری قورئانێ هاتیت، یان پاشمایەکێ ژ زانینا ملەتێت کەڤن بۆ من بینن [شادەیییێ بۆ هەوە بدەن، هوین د پەرستنا ڤان بوتاندا دورستن]، ئەگەر هوین ڕاست دبێژن. ﴿٥﴾ و ما کی ژ وی گومڕاترە، ئەوێ وی پەرستی شوینا خودێ دپەرێسیت، ئەوێ هەتا رۆژا قیامەتێ گول وان نەبیت و بەرسڤا وان نەدەت، و ئەو ب خۆ ژی ژ پەرستن و دوعایێت وان د بێ ئاگەهن.

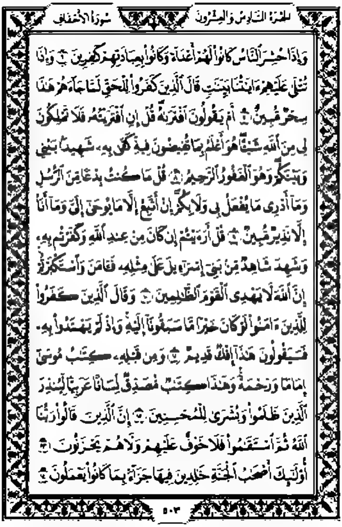

الجزء السادس والعشرون سورة الأحقاف

وَإِذَا حُشِرَ ٱلنَّاسُ كَانُوا۟ لَهُمْ أَعْدَآءً وَكَانُوا۟ بِعِبَادَتِهِمْ كَٰفِرِينَ ﴿٦﴾ وَإِذَا
تُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ ءَايَٰتُنَا بَيِّنَٰتٍ قَالَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ لِلْحَقِّ لَمَّا جَآءَهُمْ هَٰذَا
سِحْرٌ مُّبِينٌ ﴿٧﴾ أَمْ يَقُولُونَ ٱفْتَرَىٰهُ ۖ قُلْ إِنِ ٱفْتَرَيْتُهُۥ فَلَا تَمْلِكُونَ
لِى مِنَ ٱللَّهِ شَيْـًٔا ۖ هُوَ أَعْلَمُ بِمَا تُفِيضُونَ فِيهِ ۖ كَفَىٰ بِهِۦ شَهِيدًۢا بَيْنِى
وَبَيْنَكُمْ ۖ وَهُوَ ٱلْغَفُورُ ٱلرَّحِيمُ ﴿٨﴾ قُلْ مَا كُنتُ بِدْعًا مِّنَ ٱلرُّسُلِ
وَمَآ أَدْرِى مَا يُفْعَلُ بِى وَلَا بِكُمْ ۖ إِنْ أَتَّبِعُ إِلَّا مَا يُوحَىٰٓ إِلَىَّ وَمَآ أَنَا۠
إِلَّا نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿٩﴾ قُلْ أَرَءَيْتُمْ إِن كَانَ مِنْ عِندِ ٱللَّهِ وَكَفَرْتُم بِهِۦ
وَشَهِدَ شَاهِدٌ مِّنۢ بَنِىٓ إِسْرَٰٓءِيلَ عَلَىٰ مِثْلِهِۦ فَـَٔامَنَ وَٱسْتَكْبَرْتُمْ ۖ
إِنَّ ٱللَّهَ لَا يَهْدِى ٱلْقَوْمَ ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿١٠﴾ وَقَالَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟
لِلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ لَوْ كَانَ خَيْرًا مَّا سَبَقُونَآ إِلَيْهِ ۚ وَإِذْ لَمْ يَهْتَدُوا۟ بِهِۦ
فَسَيَقُولُونَ هَٰذَآ إِفْكٌ قَدِيمٌ ﴿١١﴾ وَمِن قَبْلِهِۦ كِتَٰبُ مُوسَىٰٓ
إِمَامًا وَرَحْمَةً ۚ وَهَٰذَا كِتَٰبٌ مُّصَدِّقٌ لِّسَانًا عَرَبِيًّا لِّيُنذِرَ
ٱلَّذِينَ ظَلَمُوا۟ وَبُشْرَىٰ لِلْمُحْسِنِينَ ﴿١٢﴾ إِنَّ ٱلَّذِينَ قَالُوا۟ رَبُّنَا
ٱللَّهُ ثُمَّ ٱسْتَقَٰمُوا۟ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿١٣﴾
أُو۟لَٰٓئِكَ أَصْحَٰبُ ٱلْجَنَّةِ خَٰلِدِينَ فِيهَا جَزَآءًۢ بِمَا كَانُوا۟ يَعْمَلُونَ ﴿١٤﴾

٥٠٣

﴿٦﴾ و وەختێ مرۆڤ [ڕۆژا قیامەتێ] دئێنە کۆمکرن، ئەو (بوتێت وان) دێ بنە دژمنێت وان، و دێ حاشاتیێ ژ پەرستنا وان کەن [و دێ بەرائەتا خۆ ژ وان کەن].

﴿٧﴾ و وەختێ ئایەتێت مە یێت ئاشکەراکەر بۆ وان دهاتنە خواندن، ئەوێت گاوربوویین، د ڕاستا قورئانێدا پشتی بۆ وان هاتی، گۆتن: ئەڤە سحرەکا ئاشکەرایە.

﴿٨﴾ یان ژی دبێژن [موحەممەدی ئەڤ قورئانە] ژ نك خۆ یا چێکری، بێژە: ئەگەر من ژ نك خۆ چێ کریت، هەوە بێ چێنابیت چو ئیزایێ ژ ئیزایا خودێ ژ من بدەنە پاش، و خودێ ئەڤا هوین د دەرهەقێ قورئانێدا دبێژن چێتر دزانیت [بێژە:] خودێ بەسە د ناڤبەرا من و هەوەدا شاهد بیت [ل سەر پێغەمبەراتییا من]، و ئەوە گونەهـ ژێبەر و دلۆڤان. ﴿٩﴾ بێژە: ئەز نەپێغەمبەرێ ئێکێمە هاتیمە هنارتن [و بەری من چو پێغەمبەر نەهاتبنە هنارتن و کتێب بۆ وان نەهاتبن، بەری من گەلەك پێغەمبەرێت هاتین، و خودێ کتێب یێت بۆ وان هنارتین، ڤێجا چاوا کتێبا ئەز پێ هاتیم هوین درەو ددانن؟!]، و ئەز ژ دەڤ خۆ نوزانم کا خودێ دێ چ ل من و چ ل هەوە کەت [ئەگەر وەحی بۆ من نەئێت]، ژ وەحیا بۆ من دئێت پێڤەتر ئەز ل دویڤ چو یێ دی ناچم [و یا ل سەر من ئەوە ئەز هەوە بترسینم]، و ئەز ژ ئاگەهدارکەر و پێغەمبەرەکێ ئاشکرا پێڤەتر نینم. ﴿١٠﴾ کا بێژنە من [حالێ هەوە دێ چ بیت] ئەگەر ئەڤ قورئانە [ئەڤا بۆ من هاتی] ژ دەڤ خودێ بیت، و هوین باوەرییێ پێ نەئینن و شاهدەك [زانا] ژ ئسرائیلیان شادەییێ ل سەر ڕاستییا وێ بدەت و باوەرییێ پێ بینیت، و هوین خۆ مەزن بکەن و باوەرییێ پێ نەئینن، ب ڕاستی خودێ ملەتێ ستەمکار ڕاستەڕێ ناکەت. ﴿١١﴾ و ئەوێت گاوربوویین گۆتنە ئەوێت باوەری ئینایین: ئەگەر [ئەڤ دینێ هەوە بەلنگازان، باوەری پێ ئینایی کو ئیسلامە] باشی بایە [ڤان بەلنگازان] بەری مە باوەری پێ نەدئینا، و پشتی وان باوەری پێ نەئینایی، گۆتن: ئەڤە درەوەکا کەڤنە [موحەممەدی ژ ملەتێت کەڤن یا وەرگرتی و ب بال خودێڤە لێ ددەت]. ﴿١٢﴾ و بەری قورئانێ تەورات پێشی و دلۆڤانی بوو، و ئەڤ قورئانە ڕاستدەرئێخا کتێبێت بەری خۆیە و ب ئەزمانێ عەرەبییە، دا ئەوێت ستەم کرین بترسینیت و ئاگەهدار بکەت، و مزگینیە بۆ قەنجیکاران. ﴿١٣﴾ ب ڕاستی ئەوێت گۆتین خودایێ مە خودێیە، پاشی ل سەر ئێکینییا خودێ و ئیسلامێ مایین، ڤێجا [ڕۆژا قیامەتێ] نە ترس بۆ وان هەیە، و نە ب خەم دکەڤن. ﴿١٤﴾ ئەڤە بەحەشتینە هەروهەر دێ د بەحەشتێدا مینن، ئەڤە خەلاتە بۆ وان ژ بەر کاری وان دکر.

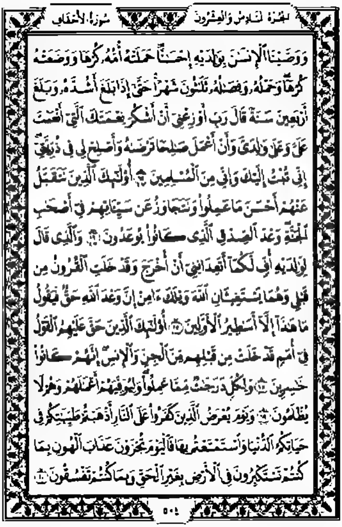

الجزء السادس والعشرون — سورة الأحقاف

وَوَصَّيۡنَا ٱلۡإِنسَٰنَ بِوَٰلِدَيۡهِ إِحۡسَٰنًاۖ حَمَلَتۡهُ أُمُّهُۥ كُرۡهٗا وَوَضَعَتۡهُ
كُرۡهٗاۖ وَحَمۡلُهُۥ وَفِصَٰلُهُۥ ثَلَٰثُونَ شَهۡرًاۚ حَتَّىٰٓ إِذَا بَلَغَ أَشُدَّهُۥ وَبَلَغَ
أَرۡبَعِينَ سَنَةٗ قَالَ رَبِّ أَوۡزِعۡنِيٓ أَنۡ أَشۡكُرَ نِعۡمَتَكَ ٱلَّتِيٓ أَنۡعَمۡتَ
عَلَيَّ وَعَلَىٰ وَٰلِدَيَّ وَأَنۡ أَعۡمَلَ صَٰلِحٗا تَرۡضَىٰهُ وَأَصۡلِحۡ لِي فِي ذُرِّيَّتِيٓۖ
إِنِّي تُبۡتُ إِلَيۡكَ وَإِنِّي مِنَ ٱلۡمُسۡلِمِينَ ﴿١٥﴾ أُوْلَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ نَتَقَبَّلُ
عَنۡهُمۡ أَحۡسَنَ مَا عَمِلُواْ وَنَتَجَاوَزُ عَن سَيِّـَٔاتِهِمۡ فِيٓ أَصۡحَٰبِ
ٱلۡجَنَّةِۖ وَعۡدَ ٱلصِّدۡقِ ٱلَّذِي كَانُواْ يُوعَدُونَ ﴿١٦﴾ وَٱلَّذِي قَالَ
لِوَٰلِدَيۡهِ أُفّٖ لَّكُمَآ أَتَعِدَانِنِيٓ أَنۡ أُخۡرَجَ وَقَدۡ خَلَتِ ٱلۡقُرُونُ مِن
قَبۡلِي وَهُمَا يَسۡتَغِيثَانِ ٱللَّهَ وَيۡلَكَ ءَامِنۡ إِنَّ وَعۡدَ ٱللَّهِ حَقّٞ فَيَقُولُ
مَا هَٰذَآ إِلَّآ أَسَٰطِيرُ ٱلۡأَوَّلِينَ ﴿١٧﴾ أُوْلَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ حَقَّ عَلَيۡهِمُ ٱلۡقَوۡلُ
فِيٓ أُمَمٖ قَدۡ خَلَتۡ مِن قَبۡلِهِم مِّنَ ٱلۡجِنِّ وَٱلۡإِنسِۖ إِنَّهُمۡ كَانُواْ
خَٰسِرِينَ ﴿١٨﴾ وَلِكُلّٖ دَرَجَٰتٞ مِّمَّا عَمِلُواْۖ وَلِيُوَفِّيَهُمۡ أَعۡمَٰلَهُمۡ وَهُمۡ لَا
يُظۡلَمُونَ ﴿١٩﴾ وَيَوۡمَ يُعۡرَضُ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ عَلَى ٱلنَّارِ أَذۡهَبۡتُمۡ طَيِّبَٰتِكُمۡ فِي
حَيَاتِكُمُ ٱلدُّنۡيَا وَٱسۡتَمۡتَعۡتُم بِهَا فَٱلۡيَوۡمَ تُجۡزَوۡنَ عَذَابَ ٱلۡهُونِ بِمَا
كُنتُمۡ تَسۡتَكۡبِرُونَ فِي ٱلۡأَرۡضِ بِغَيۡرِ ٱلۡحَقِّ وَبِمَا كُنتُمۡ تَفۡسُقُونَ ﴿٢٠﴾

٥٠٤

﴿١٥﴾ و مە ئەمرێ مرۆڤی پێ کری، قەنجی و باشیێ د گەل دەیبابێت خۆ بکەت، دەیکا وی ئەو ب نەخۆشی و زەحمەت [د زکێ خۆدا] پێ هەلگرتی، و ب زەحمەت و نەخۆشی پێ بووی، و هەلگرتنا وی هەتا شیرڤەکرنا وی سیه هەیڤن [ڤێ وەختی هەمییێ دەیک زەحمەتێ پێڤە دبەت و نەخۆشیان ل سەر دبینیت]، گاڤا دگەهیتە کاملانا خۆ و دیتە چل سالی، دبێژیت: خودێوۆ دەستێ من بگرە و هاریکاریا من بکە ئەز سوپاسیا تە بکەم ل سەر وان کەرەمێت تە د گەل من و دەیبابێت من کرین، و دەستێ من بگرە و هاریکاریا من بکە ئەز وێ باشییێ بکەم یا تو پێ رازی، و دوندەها من بکە دوندەهەکا باش، و من بەرێ خۆ دا تە و ئەز ل بەر ئەمرێ تە یێ راوەستایمە. ﴿١٦﴾ ئەڤەنە، ئەم کار و کریارێت وان یێت باش قەبویل دکەین و ل گونەهێت وان دبۆریین، و ئەڤەنە د گەل خەلکێ بەحەشتێ د بەحەشتێدا، ئەڤە ئەو وەعد و پەیمانا راستە ئەوا د دنیایێدا سۆز بۆ وان پێ دهاتە دان. ﴿١٧﴾ و ئەو کورێ دبێژیتە دەیبابێت خۆ ئۆف بۆ هەوە [ئەز ژ هەوە یێ تێرم]، ئەرێ هوین من ب هندێ دترسینن، ئەز [پشتی مرنێ ژ گۆڕی] دێ ساخ بمەڤە، و بەری من ئەڤە چەند ملەت و چەرخ چۆن [و کەس ژ وان نەزڤڕیڤە]، و ئەو دەیباب هەوارا خۆ دگەهینە خودێ و دبێژنە کورێ خۆ: ئەها بۆ تە! بەرێ تە یێ ل هیلاکێ، باوەرییێ بینە، ب راستی پەیمانا خودێ یا راستە [و هەر دێ ئێت]، ڤێجا [کورێ وان] دێ بێژیت: ئەڤە [رابوونا پشتی مرنێ] ژ چیرۆك و چیڤانۆکێت پێشییان پێڤەتر نینە [هوین من پێ دترسینن]. ﴿١٨﴾ ئەڤە ژی [خودانێت ڤان سالۆخەتان و کورێت هۆسا و خودانێت ڤان ئاخفتنان] وەکی ملەتێت بەری خۆ ژ ئەجنە و مرۆڤان، هێژایی ئیزایا خودێ بوون و یێت خوسارەت هەر ئەو بوون. ﴿١٩﴾ و هەر ئێك ژ ڤان [چ خودان باوەر، چ گاور] ل دویڤ کار و کریارێت خۆ پێك و پایە و پەیسکێت خۆ [ژ جزاکرن و خەلاتکرنێ] یێت هەین، دا خودێ ل دویڤ وان پێك و پایە و پەیسکان جزایێ کار و کریارێت وان دورست بدەتە وان، بێی ستەم ل وان بێتەکرن [نە خێرێت وان کێم دبن، و نە گونەهێت وان پتر لێ دئێن]. ﴿٢٠﴾ و رۆژا ئەوێت گاوربوویین پێشبەری ئاگری دئێنە راوەستاندن [و ئاگری ب چاڤێت خۆ دبینن، ملیاکەت دێ بێژنە وان:] هەوە خۆشییێت خۆ هەمی د ژیانا دنیایێدا برن و هەوە کەیف پێ کر، ڤێجا ئەڤرۆ ژ بەر مەزناتییا ژ نەهەقی هەوە د ئەردیدا دکر، و ژ بەر دەرکەڤتنا هەوە ژ رێکا خودێ، هوین دێ [ئەڤرۆ] ب ئیزایا رسوایی و سەرشۆرییێ ئێنە جزاکرن.

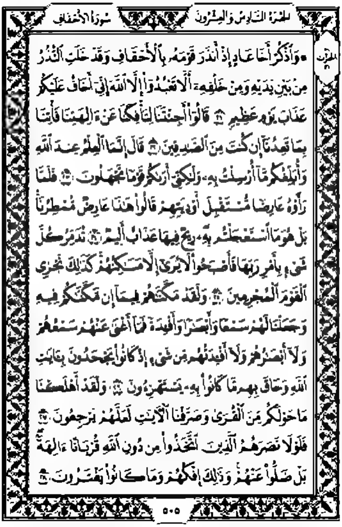
الجُزءُ السَّادِسُ وَالعِشرُونَ سُورَةُ الأَحقَافِ

۞ وَاذْكُرْ أَخَا عَادٍ إِذْ أَنذَرَ قَوْمَهُ بِالْأَحْقَافِ وَقَدْ خَلَتِ النُّذُرُ
مِن بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ
عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿٢١﴾ قَالُوا أَجِئْتَنَا لِتَأْفِكَنَا عَنْ آلِهَتِنَا فَأْتِنَا
بِمَا تَعِدُنَا إِن كُنتَ مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿٢٢﴾ قَالَ إِنَّمَا الْعِلْمُ عِندَ اللَّهِ
وَأُبَلِّغُكُم مَّا أُرْسِلْتُ بِهِ وَلَٰكِنِّي أَرَاكُمْ قَوْمًا تَجْهَلُونَ ﴿٢٣﴾ فَلَمَّا
رَأَوْهُ عَارِضًا مُّسْتَقْبِلَ أَوْدِيَتِهِمْ قَالُوا هَٰذَا عَارِضٌ مُّمْطِرُنَا
بَلْ هُوَ مَا اسْتَعْجَلْتُم بِهِ رِيحٌ فِيهَا عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٢٤﴾ تُدَمِّرُ كُلَّ
شَيْءٍ بِأَمْرِ رَبِّهَا فَأَصْبَحُوا لَا يُرَىٰ إِلَّا مَسَاكِنُهُمْ كَذَٰلِكَ نَجْزِي
الْقَوْمَ الْمُجْرِمِينَ ﴿٢٥﴾ وَلَقَدْ مَكَّنَّاهُمْ فِيمَا إِن مَّكَّنَّاكُمْ فِيهِ
وَجَعَلْنَا لَهُمْ سَمْعًا وَأَبْصَارًا وَأَفْئِدَةً فَمَا أَغْنَىٰ عَنْهُمْ سَمْعُهُمْ
وَلَا أَبْصَارُهُمْ وَلَا أَفْئِدَتُهُم مِّن شَيْءٍ إِذْ كَانُوا يَجْحَدُونَ بِآيَاتِ
اللَّهِ وَحَاقَ بِهِم مَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ ﴿٢٦﴾ وَلَقَدْ أَهْلَكْنَا
مَا حَوْلَكُم مِّنَ الْقُرَىٰ وَصَرَّفْنَا الْآيَاتِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿٢٧﴾
فَلَوْلَا نَصَرَهُمُ الَّذِينَ اتَّخَذُوا مِن دُونِ اللَّهِ قُرْبَانًا آلِهَةً
بَلْ ضَلُّوا عَنْهُمْ وَذَٰلِكَ إِفْكُهُمْ وَمَا كَانُوا يَفْتَرُونَ ﴿٢٨﴾

٥٠٥

﴿٢١﴾ [هەی موحەممەد سەرهاتیا] پێغەمبەرێ عاد [هوود پێغەمبەر] بۆ [ملەتێ خۆ] بێژە وەختێ ملەتێ خۆ ل ئەردێ ئەحقاف ژ ئیزایا خودێ ترساندین، و پێغەمبەرێت بەری هوودی و پشتی وی ژی [هەمیان دگۆتن:] ژ غەیری خودێ کەسێ نەپەرێسن، ب ڕاستی [ئەگەر هوین غەیری وی بپەرێسن] ئەز دترسم ئیزایا ڕۆژەکا مەزن هەوە بگیهیت. ﴿٢٢﴾ گۆتن: ئەرێ تو بۆ مە هاتی دا مە ب درەوان ژ [پەرستنا] پەرستییێت مە بدەیە پاش؟ کا وێ ئیزایا تو مە پێ دترسینی و گەف پێ ل مە دکەی، بۆ مە بینە ئەگەر تو ڕاست دبێژی. ﴿٢٣﴾ گۆت: ب ڕاستی بەس خودێ دزانیت [کا ئەو ئیزا کەنگی دێ ئێت]، و ئەڤە من ئەو گەهاندە هەوە یا ئەز پێ هاتیمە هنارتن، بەلێ ئەز دبینم هوین ملەتەکێ نەزانن. ﴿٢٤﴾ ڤێجا وەختێ عەورەک دیتین پێ بەر ب نهالێت وانڤە دئێت [کەیفا وان هات]، و گۆتن: ئەڤە عەورەکە دێ بارانێ بۆ مە ئینیت [و ئەو دەمەک بوو خودێ باران ژ وان ڤەگرتبوون، ڤێجا وەختێ وان ئەو عەور دیتی هزرکرن عەورێ بارانێیە و کەیفا وان پێ هات، و گۆتنە هوودی ئەڤ عەورە دێ بارانێ بۆ مە ئینیت]، [هوودی گۆتە وان:] نەخێر [ئەڤە نە عەورێ بارانێیە، وەکی هوین هزر دکەن] بەلێ ئەڤە ئەو ئیزایە یا هوین لێ ب لەز، ئەڤە بایەکە، ئیزایەکا ب ژان و دژوار یا تێدا. ﴿٢٥﴾ [ئەو با] هەمی تشتان ب ئەمرێ خودێ وێران دکەت، ڤێجا [وەختێ ئەو با ب سەر واندا هاتی] وەلێ هاتن ژ خانییێت خۆ پێڤەتر نەددیتن، هۆسا ئەم ملەتێ گونەهکار جزا دکەین. ﴿٢٦﴾ ب سویند مە ئەو شیان و هێز دابوو وان یا مە نەدایییە هەوە، و مە گوهـ و چاڤ و دل [هەمی ئالاڤێت تێگەهشتنێ] دابوونە وان، بەلێ [وەختێ ئیزایا خودێ ب سەر واندا هاتی] گوهـ و چاڤ و دلێت وان فایدەی وان نەکرن، و چو ئیزا ژ وان نەدانە پاش، چونکی وان باوەری ب ئایەتێت خودێ نەدئینان، و ئەو ئیزایا وان ترانە پێ دکر و لێ ب لەز دۆرماندۆرێت وان گرتن. ﴿٢٧﴾ و ب سویند مە گوندێت دۆرماندۆرێ هەوە د هیلاک برن، و مە نیشان و بەلگە ژ هەمی ڕەنگان و گەلەک جاران بۆ وان ئینان، دا ل خۆ بزڤڕن. ﴿٢٨﴾ بلا ئەوێت شوینا خودێ، و ب ئیەتا نێزیکبوونێ ژ خودێ، هاتینە پەرستن هاریکاریا وان کربانە، نەخێر شوینا هاریکاریا وان بکەن ل وان بەرزەبوون، ئەڤە [هاریکاری نەکرنا پەرستییێت وان، و بەرزەبوونا وان ژ وان] جزایێ درەوا وانە وەختێ ئەو کرینە هەڤپشک بۆ خودێ.

وَإِذۡ صَرَفۡنَآ إِلَيۡكَ نَفَرٗا مِّنَ ٱلۡجِنِّ يَسۡتَمِعُونَ ٱلۡقُرۡءَانَ
فَلَمَّا حَضَرُوهُ قَالُوٓاْ أَنصِتُواْۖ فَلَمَّا قُضِيَ وَلَّوۡاْ إِلَىٰ قَوۡمِهِم
مُّنذِرِينَ ﴿٢٩﴾ قَالُواْ يَٰقَوۡمَنَآ إِنَّا سَمِعۡنَا كِتَٰبًا أُنزِلَ مِنۢ
بَعۡدِ مُوسَىٰ مُصَدِّقٗا لِّمَا بَيۡنَ يَدَيۡهِ يَهۡدِيٓ إِلَى ٱلۡحَقِّ
وَإِلَىٰ طَرِيقٖ مُّسۡتَقِيمٖ ﴿٣٠﴾ يَٰقَوۡمَنَآ أَجِيبُواْ دَاعِيَ ٱللَّهِ وَءَامِنُواْ
بِهِۦ يَغۡفِرۡ لَكُم مِّن ذُنُوبِكُمۡ وَيُجِرۡكُم مِّنۡ عَذَابٍ أَلِيمٖ ﴿٣١﴾
وَمَن لَّا يُجِبۡ دَاعِيَ ٱللَّهِ فَلَيۡسَ بِمُعۡجِزٖ فِي ٱلۡأَرۡضِ وَلَيۡسَ لَهُۥ
مِن دُونِهِۦٓ أَوۡلِيَآءُۚ أُوْلَٰٓئِكَ فِي ضَلَٰلٖ مُّبِينٍ ﴿٣٢﴾ أَوَلَمۡ يَرَوۡاْ
أَنَّ ٱللَّهَ ٱلَّذِي خَلَقَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضَ وَلَمۡ يَعۡيَ بِخَلۡقِهِنَّ
بِقَٰدِرٍ عَلَىٰٓ أَن يُحۡـِۧيَ ٱلۡمَوۡتَىٰۚ بَلَىٰٓۚ إِنَّهُۥ عَلَىٰ كُلِّ شَيۡءٖ قَدِيرٞ ﴿٣٣﴾
وَيَوۡمَ يُعۡرَضُ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ عَلَى ٱلنَّارِ أَلَيۡسَ هَٰذَا بِٱلۡحَقِّۖ قَالُواْ
بَلَىٰ وَرَبِّنَاۚ قَالَ فَذُوقُواْ ٱلۡعَذَابَ بِمَا كُنتُمۡ تَكۡفُرُونَ ﴿٣٤﴾
فَٱصۡبِرۡ كَمَا صَبَرَ أُوْلُواْ ٱلۡعَزۡمِ مِنَ ٱلرُّسُلِ وَلَا تَسۡتَعۡجِل
لَّهُمۡۚ كَأَنَّهُمۡ يَوۡمَ يَرَوۡنَ مَا يُوعَدُونَ لَمۡ يَلۡبَثُوٓاْ إِلَّا سَاعَةٗ
مِّن نَّهَارِۭۚ بَلَٰغٞۚ فَهَلۡ يُهۡلَكُ إِلَّا ٱلۡقَوۡمُ ٱلۡفَٰسِقُونَ ﴿٣٥﴾

﴿٢٩﴾ و بۆ ملەتێ خۆ بێژە وەختێ مە بەرێ هندەك ئەجنەیان داییە تە دا گول قورئانێ ببن، ڤێجا وەختێ ل سەر خواندنا قورئانێ حازر بوویین، گۆتن: خۆ بێ دەنگ بکەن و گوهێ خۆ بدەنێ، و وەختێ خواندن ب دوویماهیك هاتی، ڤەگەڕیان و ملەتێ خۆ ئاگەهدار کرن. ﴿٣٠﴾ گۆتن گەلی ملەتێ مە، مە گول کتێبەکێ بوو، پشتی مووسایی یا هاتییە خوارێ، ڕاستدەرێخا کتێبێت بەری خۆیە، بەرێ خۆدانێ خۆ ددەتە دینێ ڕاست و ڕێکا ڕاست. ﴿٣١﴾ گەلی ملەتێ مە، بەرسڤا پێغەمبەرێ خودێ بدەن [کو موحەممەدە] و باوەرییێ پێ بینن، [خودێ] دێ ل گونەهێت هەوە بۆریت، و دێ هەوە ژ ئیزایەکا ب ژان و دژوار قورتال کەت. ﴿٣٢﴾ و هەر کەسێ بەرسڤا پێغەمبەرێ خودێ نەدەت [ئانکو هەر کەسێ باوەرییێ پێ نەئینیت] نەشێت خودێ نەچار بکەت، کو وی ل سەر ئەردی ئیزا نەدەت، و وی ژ بلی خودێ چو هاریکار و پشتەڤان نینن [وی ژ ئیزایا خودێ بپارێزن]، ئەڤە [ئەڤێت بێ باوەر ژ پێغەمبەرێ خودێ] یێت د ڕێبەرزەبوونەکا ئاشکەرادا. ﴿٣٣﴾ ئەرێ ما نزانن [هزرا خۆ ناکەن] ئەو خودایێ ئەرد و ئەسمان چێ کرین، و ب چێکرنا وانڤە نەوەستیایی و بێ هێز نەبووی، دشێت مریان ژی ساخ بکەتەڤە، بەلێ ئەو دشێت مریان ساخ بکەتەڤە، ب ڕاستی ئەو ل سەر هەر تشتەکی خودان دەستهەلات و شیانە. ﴿٣٤﴾ و ئەوێت گاوربوویین ڕۆژا پێشبەری ئاگری دئێنە ڕاوەستاندن [ب چاڤێت خۆ ئاگری دبینن، و بێ هیڤی دبن کو ژێ قورتال ببن]، [ملیاکەت دێ بێژنە وان:] ئەرێ ئەڤ ئیزایە نەڕاستە [هەوە دگۆت ئەم نائێینە ئیزادان، و چو دۆژەهـ نینن]، دێ بێژن: بەلێ ب خودێ ڕاستە [ملیاکەت دێ بێژنە وان:] دێ ڤێجا ژ بەر گاوریا خۆ تامکەنە ئیزای. ﴿٣٥﴾ ڤێجا [هەی موحەممەد] بێنا خۆ [ل سەر کرن و گۆتن و ئەزیەتا گاوران] فرەهـ بکە، هەروەکی پێغەمبەرێت ناڤدێر و ڕژد و بجد ل سەر فەرمانێت خودێ بێنا خۆ فرەهـ کری (پێغەمبەرێت ژێگۆتی ئەڤەنە: (نووح، ئیبراهیم، مووسا، عیسا و موحەممەد)، و ل ئیزادانا وان ب لەز نەبە، وەختێ ئەو وێ ئیزایێ دبینن یا پەیمان بۆ وان پێ هاتییە دان، دێ وەسانە هەچکو ژ بێستەکێ پێڤەتر ژ ڕۆژێ [د دنیایێدا] نەماینە، ئەڤ قورئانە ڕاگەهاندنەکە [پێغەمبەر دگەهینیتە هەوە] ئەرێ ما کەس هەیە د هیلاك بچیت، ژ بلی ملەتێ ژ ڕێدەرکەڤتی و ڤارێ؟! [بەس ئەو دێ د هیلاك چن].

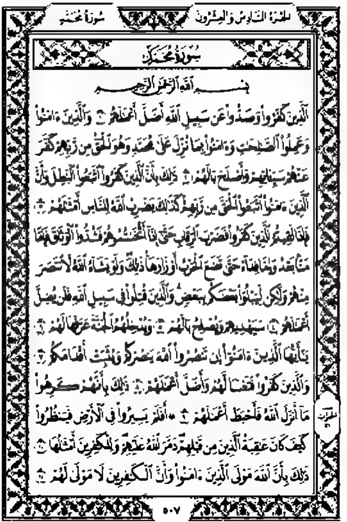

الجزء السادس والعشرون سورة محمد

سُورَةُ مُحَمَّد

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ وَصَدُّواْ عَن سَبِيلِ ٱللَّهِ أَضَلَّ أَعۡمَٰلَهُمۡ ١ وَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ
وَعَمِلُواْ ٱلصَّٰلِحَٰتِ وَءَامَنُواْ بِمَا نُزِّلَ عَلَىٰ مُحَمَّدٖ وَهُوَ ٱلۡحَقُّ مِن رَّبِّهِمۡ كَفَّرَ
عَنۡهُمۡ سَيِّـَٔاتِهِمۡ وَأَصۡلَحَ بَالَهُمۡ ٢ ذَٰلِكَ بِأَنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ ٱتَّبَعُواْ ٱلۡبَٰطِلَ وَأَنَّ
ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ ٱتَّبَعُواْ ٱلۡحَقَّ مِن رَّبِّهِمۡۚ كَذَٰلِكَ يَضۡرِبُ ٱللَّهُ لِلنَّاسِ أَمۡثَٰلَهُمۡ ٣
فَإِذَا لَقِيتُمُ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ فَضَرۡبَ ٱلرِّقَابِ حَتَّىٰٓ إِذَآ أَثۡخَنتُمُوهُمۡ فَشُدُّواْ ٱلۡوَثَاقَ فَإِمَّا
مَنَّۢا بَعۡدُ وَإِمَّا فِدَآءً حَتَّىٰ تَضَعَ ٱلۡحَرۡبُ أَوۡزَارَهَاۚ ذَٰلِكَۖ وَلَوۡ يَشَآءُ ٱللَّهُ لَٱنتَصَرَ
مِنۡهُمۡ وَلَٰكِن لِّيَبۡلُوَاْ بَعۡضَكُم بِبَعۡضٖۗ وَٱلَّذِينَ قُتِلُواْ فِي سَبِيلِ ٱللَّهِ فَلَن يُضِلَّ
أَعۡمَٰلَهُمۡ ٤ سَيَهۡدِيهِمۡ وَيُصۡلِحُ بَالَهُمۡ ٥ وَيُدۡخِلُهُمُ ٱلۡجَنَّةَ عَرَّفَهَا لَهُمۡ ٦
يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ إِن تَنصُرُواْ ٱللَّهَ يَنصُرۡكُمۡ وَيُثَبِّتۡ أَقۡدَامَكُمۡ ٧
وَٱلَّذِينَ كَفَرُواْ فَتَعۡسٗا لَّهُمۡ وَأَضَلَّ أَعۡمَٰلَهُمۡ ٨ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمۡ كَرِهُواْ
مَآ أَنزَلَ ٱللَّهُ فَأَحۡبَطَ أَعۡمَٰلَهُمۡ ٩ ۞أَفَلَمۡ يَسِيرُواْ فِي ٱلۡأَرۡضِ فَيَنظُرُواْ
كَيۡفَ كَانَ عَٰقِبَةُ ٱلَّذِينَ مِن قَبۡلِهِمۡۖ دَمَّرَ ٱللَّهُ عَلَيۡهِمۡۖ وَلِلۡكَٰفِرِينَ أَمۡثَٰلُهَا ١٠
ذَٰلِكَ بِأَنَّ ٱللَّهَ مَوۡلَى ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَأَنَّ ٱلۡكَٰفِرِينَ لَا مَوۡلَىٰ لَهُمۡ ١١

٥٠٧

سۆرەتا موحەممەد

ل مەدینەیێ هاتیە خوارێ (٣٨) ئایەتە

دبێژنێ سۆرەتا قیتال ژی

بسم الله الرحمن الرحیم

﴿١﴾ ئەوێت گاوربوویین و رێکا خودێ ل خەلکی گرتین، [خودێ] کارێ وان پویچ و بەرزەکر [و ئەو کارێ وان ڤیایی د دەرهەقێ پێغەمبەریدا بکەن، د سەرێ وانرا شکاند و پویچ کر]. ﴿٢﴾ و ئەوێت باوەری ئینایین و کار و کریارێت راست و دورست کرین، و باوەری ب وێ کتێبێ ئینایین ئەوا بۆ موحەممەدی هاتی [کو قورئانە] و ئەو راستیە ژ خودایێ وان، باوەریێکا راست و دورست و بێ گۆمان، خودێ گونەهێت وان دێ ژێبەت و کاروبارێت وان دێ دورست کەت. ﴿٣﴾ ئەڤە چونکی ئەوێت گاوربوویین ب دویڤ پویچییێ کەفتن، و ئەوێت باوەری ئینایین ب دویڤ وێ هەقییێ کەفتن ئەوا بۆ وان ژ دەڤ خودایێ وان هاتی، و خودێ هۆسا نموونەییان ب هەمی رەنگان بۆ خەلکی دئینیت و دیار دکەت [دا ل خۆ بزڤرن]. ﴿٤﴾ [گەلی موسلمانان] ڤێجا ئەگەر هوین [د شەڕیدا] بەرانبەری گاوران بوون، ڤێجا ل ستوییێ وان بدەن [و بکوژن] هەتا هوین زێدە ژێ دکوژن، پاشی ئێخسیر بکەن و باش گرێدەن، و پاشی یان ل سەر وان بکەنە منەت و بەردەن [بێ بەرانبەر]، یان ژێ ب بەدەل و بەرانبەر بەردەن دا شەڕ نەمینیت، ئەڤە حوکمێ خودێیە، و ئەگەر خودێ ڤیابایە دا ئەو ب خۆ وان د هیلاك بەت و تۆلێ ل وان ڤەکەت، بەلێ [ئەمرێ هەوە کر هوین جیهادێ د گەل وان بکەن] دا هەوە ب ئێك و دو بجەرببینیت و ئەوێت د رێکا خودێدا هاتینە کوشتن، خودێ کار و کریارێت وان بەرزە ناکەت. ﴿٥﴾ زوی دێ وان راستەرێ کەت، و دێ کاروبارێت وان دورست کەت. ﴿٦﴾ و دێ وان بەنە د وێ بەحەشتێدا ئەوا بۆ وان [د دنیایێدا] سالۆخەتێت وێ گۆتین دا بنیاسن. ﴿٧﴾ گەلی خودان باوەران، هەکە هوین هاریکاریا دینێ خودێ بکەن و ب سەربێخن، خودێ ژی دێ هاریکاریا هەوە کەت، و هەوە ب سەر گاوران ئێخیت، و دێ هەوە [د شەڕاندا] موکوم کەت. ﴿٨﴾ و ئەوێت گاوربوویین، بەرئاتاڤبوون و شکەستن بۆ وان بیت، و خودێ دێ کارێ وان پویچ کەت و راست نائێخیت. ﴿٩﴾ ئەڤە چونکی ئەوان تشتێ خودێ ئینایە خوارێ [کو قورئانە]، نەڤیا، ڤێجا خودێ کار و کریارێت وان پویچکرن. ﴿١٠﴾ ئەرێ ما ئەو د ئەردیدا نەگەریایینە، دا ببینن کا دویماهیا ئەوێت بەری وان چوویین یا چاوا بوو؟ خودێ د هیلاك برن، و گاوران ژی تێکا وەکی ڤێ یا هەی. ﴿١١﴾ ئەڤە [هاریکرن و ب سەرئێخستنا خودان باوەران، و پیسە دویماهیکا گاوران] ژ بەر هندێیە چونکی خودێ پشتەڤان و هاریکار و سەرکارێ وانە ئەوێت باوەری ئینایین، و ب راستی گاوران چو هاریکار و پشتەڤان نینن.

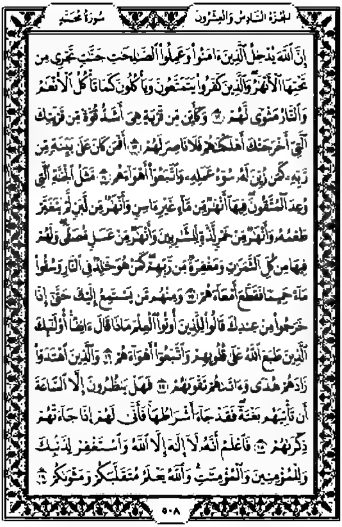

الجزء السادس والعشرون سورة محمد

إِنَّ ٱللَّهَ يُدۡخِلُ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّٰلِحَٰتِ جَنَّٰتٖ تَجۡرِي مِن
تَحۡتِهَا ٱلۡأَنۡهَٰرُۖ وَٱلَّذِينَ كَفَرُواْ يَتَمَتَّعُونَ وَيَأۡكُلُونَ كَمَا تَأۡكُلُ ٱلۡأَنۡعَٰمُ
وَٱلنَّارُ مَثۡوٗى لَّهُمۡ ﴿١٢﴾ وَكَأَيِّن مِّن قَرۡيَةٍ هِيَ أَشَدُّ قُوَّةٗ مِّن قَرۡيَتِكَ
ٱلَّتِيٓ أَخۡرَجَتۡكَ أَهۡلَكۡنَٰهُمۡ فَلَا نَاصِرَ لَهُمۡ ﴿١٣﴾ أَفَمَن كَانَ عَلَىٰ بَيِّنَةٖ مِّن
رَّبِّهِۦ كَمَن زُيِّنَ لَهُۥ سُوٓءُ عَمَلِهِۦ وَٱتَّبَعُوٓاْ أَهۡوَآءَهُم ﴿١٤﴾ مَّثَلُ ٱلۡجَنَّةِ ٱلَّتِي
وُعِدَ ٱلۡمُتَّقُونَۖ فِيهَآ أَنۡهَٰرٞ مِّن مَّآءٍ غَيۡرِ ءَاسِنٖ وَأَنۡهَٰرٞ مِّن لَّبَنٖ لَّمۡ يَتَغَيَّرۡ
طَعۡمُهُۥ وَأَنۡهَٰرٞ مِّنۡ خَمۡرٖ لَّذَّةٖ لِّلشَّٰرِبِينَ وَأَنۡهَٰرٞ مِّنۡ عَسَلٖ مُّصَفّٗىۖ وَلَهُمۡ
فِيهَا مِن كُلِّ ٱلثَّمَرَٰتِ وَمَغۡفِرَةٞ مِّن رَّبِّهِمۡۖ كَمَنۡ هُوَ خَٰلِدٞ فِي ٱلنَّارِ وَسُقُواْ
مَآءً حَمِيمٗا فَقَطَّعَ أَمۡعَآءَهُمۡ ﴿١٥﴾ وَمِنۡهُم مَّن يَسۡتَمِعُ إِلَيۡكَ حَتَّىٰٓ إِذَا
خَرَجُواْ مِنۡ عِندِكَ قَالُواْ لِلَّذِينَ أُوتُواْ ٱلۡعِلۡمَ مَاذَا قَالَ ءَانِفًاۚ أُوْلَٰٓئِكَ
ٱلَّذِينَ طَبَعَ ٱللَّهُ عَلَىٰ قُلُوبِهِمۡ وَٱتَّبَعُوٓاْ أَهۡوَآءَهُمۡ ﴿١٦﴾ وَٱلَّذِينَ ٱهۡتَدَوۡاْ
زَادَهُمۡ هُدٗى وَءَاتَىٰهُمۡ تَقۡوَىٰهُمۡ ﴿١٧﴾ فَهَلۡ يَنظُرُونَ إِلَّا ٱلسَّاعَةَ
أَن تَأۡتِيَهُم بَغۡتَةٗۖ فَقَدۡ جَآءَ أَشۡرَاطُهَاۚ فَأَنَّىٰ لَهُمۡ إِذَا جَآءَتۡهُمۡ
ذِكۡرَىٰهُمۡ ﴿١٨﴾ فَٱعۡلَمۡ أَنَّهُۥ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا ٱللَّهُ وَٱسۡتَغۡفِرۡ لِذَنۢبِكَ
وَلِلۡمُؤۡمِنِينَ وَٱلۡمُؤۡمِنَٰتِۗ وَٱللَّهُ يَعۡلَمُ مُتَقَلَّبَكُمۡ وَمَثۡوَىٰكُمۡ ﴿١٩﴾

٥٠٨

﴿١٢﴾ ب ڕاستی ئەوێت باوەری ئینایین و کار و کریارێت ڕاست و دورست کرین، خودێ دێ وان کەتە د وان بەحەشتاندا ئەوێت ڕوبار د بنڕا دئێن و دچن، و ئەوێت گاوربوویین [د دنیایێدا] خۆشیێ [ب بەرتالێ دنیایێ] دبەن [و د بێ ئاگەهن، و هزرا خۆ د دویماهیکێدا ناکەن]، و کا چاوا تەرش دخۆن ئەو ژی وەسا دخۆن، و جهێ وان [دویماهیا وان] هەر ئاگرە. ﴿١٣﴾ و گەلەك گوند هەبوون، ژ گوندێ تە، ئەوێ تو دەرئێخستی، ب هێزتر بوون، مە د هیلاك برن و چو هاریکار و پشتەڤان ژی وان نەبوون، بۆ وان بەرەڤانیێ بکەن. ﴿١٤﴾ ئەرێ ئەوێ نیشان و بەلگەیەکا ئاشکەرا ژ نك خودایێ خۆ هەبیت، وەکی وییە ئەوێ کار و کریارێت وی یێت خراب بۆ هاتبنە خەملاندن، و ب دویڤ دلخوازیێت خۆ کەڤتین. ﴿١٥﴾ بەحسێ و ڕەوشا وێ بەحەشتێ ئەوا پەیمان بۆ پارێزکاران پێ هاتییە دان ب ڤی ڕەنگییە، ڕوبارێت ڕەنگ و تاما ئاڤا وان نەگوهۆڕی یێت تێدا، و ڕوبارێت شیرێ تاما خۆ نەگوهۆڕی ژی.. و ڕوبارێت مەیا خۆش و ب تام، بۆ وان یێت ڤەدخۆن ژێ، و ڕوبارێت هنگڤینێ دژبە ژی، و ژ هەمی ڕەنگێت فێقی ژی بۆ وان یێت تێدا هەین، و خودێ دێ ل گونەهێت وان ژی بۆریت [ئەرێ ئەوێ د ناڤ ڤان خۆشیاندا بژیت] وەکی وییە ئەوێ هەروهەر د ئاگریدا، و ژ ئاڤەکا زێدە شاریایی ڤەدخوت، ڤێجا ڕویڤیکێت وان پرت پرت بین.

﴿١٦﴾ و هندەك ژ وان [ئەوێت وەکی تەرشی دخۆن و ڤەدخۆن، کو دوروینە] گوهداریا تە دکەن، گاڤا ژ دەڤ تە دەرکەڤتن [ژ لەکەڤە] دبێژنە ئەوێت خودێ زانین دایییە وان [ژ هەڤالێت تە]، ئەڤە ڤی ڤێ گاڤێ چ دگۆت؟ ئەڤە ئەون یێت خودێ دلێ وان مۆرکری و ب دویڤ دلخوازیێت خۆ کەڤتین. ﴿١٧﴾ و ئەوێت ڕاستەڕێ بوویین خودێ پتر ڕاستەڕێ کرن، و بەرێ وان دا پارێزکاری و ترسا خۆ. ﴿١٨﴾ ئەرێ ئەو ل هیڤیا هندێنە قیامەت ژ نشکەکێڤە ب سەر واندا بێت ب سویند نیشانێت وێ قیامەتێ یێت هاتین، ڤێجا چاوا دێ تۆبەکەن ئەگەر قیامەت هات. ﴿١٩﴾ ڤێجا بزانە ژ خودێ پێڤەتر چو پەرستییێت ڕاست و دورست نینن، و داخوازا لێبورینێ بۆ گونەهێت خۆ و بۆ گونەهێت هەمی خودان باوەران، چ زەلام چ ژن بکە، و خودێ ئاگەهـ ژ ڕابوون و ڕوینشتن و بنەجها هەوە هەیە [ئانکو چو یێ هەوە لێ بەرزە نابیت].

وَيَقُولُ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ لَوۡلَا نُزِّلَتۡ سُورَةٞۖ فَإِذَآ أُنزِلَتۡ سُورَةٞ
مُّحۡكَمَةٞ وَذُكِرَ فِيهَا ٱلۡقِتَالُ رَأَيۡتَ ٱلَّذِينَ فِي قُلُوبِهِم مَّرَضٞ
يَنظُرُونَ إِلَيۡكَ نَظَرَ ٱلۡمَغۡشِيِّ عَلَيۡهِ مِنَ ٱلۡمَوۡتِۖ فَأَوۡلَىٰ لَهُمۡ ﴿٢٠﴾
طَاعَةٞ وَقَوۡلٞ مَّعۡرُوفٞۚ فَإِذَا عَزَمَ ٱلۡأَمۡرُ فَلَوۡ صَدَقُواْ ٱللَّهَ
لَكَانَ خَيۡرٗا لَّهُمۡ ﴿٢١﴾ فَهَلۡ عَسَيۡتُمۡ إِن تَوَلَّيۡتُمۡ أَن تُفۡسِدُواْ
فِي ٱلۡأَرۡضِ وَتُقَطِّعُوٓاْ أَرۡحَامَكُمۡ ﴿٢٢﴾ أُوْلَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ لَعَنَهُمُ
ٱللَّهُ فَأَصَمَّهُمۡ وَأَعۡمَىٰٓ أَبۡصَٰرَهُمۡ ﴿٢٣﴾ أَفَلَا يَتَدَبَّرُونَ ٱلۡقُرۡءَانَ
أَمۡ عَلَىٰ قُلُوبٍ أَقۡفَالُهَآ ﴿٢٤﴾ إِنَّ ٱلَّذِينَ ٱرۡتَدُّواْ عَلَىٰٓ أَدۡبَٰرِهِم
مِّنۢ بَعۡدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمُ ٱلۡهُدَى ٱلشَّيۡطَٰنُ سَوَّلَ لَهُمۡ وَأَمۡلَىٰ
لَهُمۡ ﴿٢٥﴾ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمۡ قَالُواْ لِلَّذِينَ كَرِهُواْ مَا نَزَّلَ ٱللَّهُ
سَنُطِيعُكُمۡ فِي بَعۡضِ ٱلۡأَمۡرِۖ وَٱللَّهُ يَعۡلَمُ إِسۡرَارَهُمۡ ﴿٢٦﴾
فَكَيۡفَ إِذَا تَوَفَّتۡهُمُ ٱلۡمَلَٰٓئِكَةُ يَضۡرِبُونَ وُجُوهَهُمۡ
وَأَدۡبَٰرَهُمۡ ﴿٢٧﴾ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمُ ٱتَّبَعُواْ مَآ أَسۡخَطَ ٱللَّهَ
وَكَرِهُواْ رِضۡوَٰنَهُۥ فَأَحۡبَطَ أَعۡمَٰلَهُمۡ ﴿٢٨﴾ أَمۡ حَسِبَ
ٱلَّذِينَ فِي قُلُوبِهِم مَّرَضٌ أَن لَّن يُخۡرِجَ ٱللَّهُ أَضۡغَٰنَهُمۡ ﴿٢٩﴾

﴿٢٠﴾ و ئەوێت باوەری ئینایین، [ژ ڤیانا جیهادێ] دگۆتن: بلا سۆرەتەك هاتبایە خوارێ [ئەمرێ جیهادێ تێدا بایە]، و ئەگەر سۆرەتەکا ئاشکەراکەر [ئەمرێ جیهادێ تێدا ئاشکەرا] هاتەخوار و جیهاد تێدا هاتە فەرزکرن، ئەوێت نەساخی د دلێت واندا هەی، دێ بینی [ژ ترساندا] وەسا بەرێ خۆ ددەنە تە، وەکی بەرێخۆدانا وی یێ ل بەر مرنێ، و یا باشتر ئەو بوو... ﴿٢١﴾ گوهداریا پێغەمبەری کربانە و ئاخفتنا خێرێ گۆتبانە، ڤێجا ئەگەر فەرمانا جیهادێ هاتە دان، بۆ وان چێتر بوو وان ئنیەتا خۆ د گەل خودێ ڕاست کربانە. ﴿٢٢﴾ و دبیت ئەگەر هوین پشتا خۆ بدەنە ئیسلامێ، خرابییێ د ئەردیدا بکەن و بەنکێ مرۆڤاتییێ بڕن. ﴿٢٣﴾ ئەڤە [ئەوێت پشتا خۆ ددەنە ئیسلامێ و خرابییێ د ئەردیدا دکەن] ئەون یێت خودێ لەعنەت لێ کرین [و ژ دلۆڤانییا خۆ دویر ئێخستین] و کەڕ و کۆرە کرین [نە هەقییێ گولێ دبن، و نە دبینن]. ﴿٢٤﴾ ڤێجا ما ئەو هزرا خۆ د قورئانێدا ناکەن؟ نەخێر.. دلێت وان د گرتینە [تێ ناگەهن].

﴿٢٥﴾ ب ڕاستی ئەوێت پشتی ڕێکا ڕاست بۆ وان دیاربووی، و ڤەگەڕیاینە سەر گاوری و گومڕاییا خۆ یا بەرێ، شەیتانی ڤەگەڕیانا وان بۆ گاورییێ ل بەر وان شرین کر، و ب هیڤی و ئومێدان د سەردا برن.

﴿٢٦﴾ ئەڤە چونکی وان دگۆتە ئەوێت قورئان نەڤیایین [کو جوهی و موشرکن]: ئەم دێ گوهێ خۆ د هندەکێدا دەینە هەوە [ئەم ژ دل باوەرییێ پێ نائینین، و دێ هەر دژمنییا وی کەین]، و خودێ یا ئەو د دلێ خۆدا ڤەدشێرن دزانیت. ﴿٢٧﴾ ڤێجا دێ چ کەن و حالێ وان دێ چ بیت، وەختێ ملیاکەت ل بەر و پشتێت وان ددەن و ڕوحا وان دستینن. ﴿٢٨﴾ ئەڤە [لێدانا بەر و پشتێت وان د گەل ڕوح ستاندنێ] ژ بەر هندێیە، چونکی ئەو یێت ب دویڤ وی تشتی کەفتین یێ خودێ پێ نەخۆش [کو هاریکرنا گاورانە]، و تشتێ خودێ پێ خۆش و ژێ ڕازی وان نەڤیا، ڤێجا خودێ کار و کریارێت وان پویچکرن. ﴿٢٩﴾ یان ژی ئەوێت دووڕوویاتی د دلێت واندا هەی، هزر دکەن خودێ کەرب و کینا وان دەرنائێخیت و ئاشکەرا ناکەت؟!

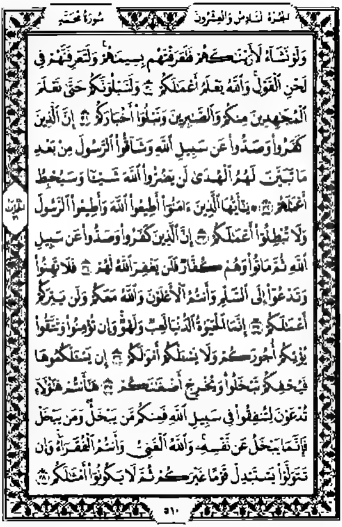

الجزء السادس والعشرون سورة محمد

وَلَوۡ نَشَآءُ لَأَرَيۡنَٰكَهُمۡ فَلَعَرَفۡتَهُم بِسِيمَٰهُمۡۚ وَلَتَعۡرِفَنَّهُمۡ فِي
لَحۡنِ ٱلۡقَوۡلِۚ وَٱللَّهُ يَعۡلَمُ أَعۡمَٰلَكُمۡ ﴿٣٠﴾ وَلَنَبۡلُوَنَّكُمۡ حَتَّىٰ نَعۡلَمَ
ٱلۡمُجَٰهِدِينَ مِنكُمۡ وَٱلصَّٰبِرِينَ وَنَبۡلُوَاْ أَخۡبَارَكُمۡ ﴿٣١﴾ إِنَّ ٱلَّذِينَ
كَفَرُواْ وَصَدُّواْ عَن سَبِيلِ ٱللَّهِ وَشَآقُّواْ ٱلرَّسُولَ مِنۢ بَعۡدِ
مَا تَبَيَّنَ لَهُمُ ٱلۡهُدَىٰ لَن يَضُرُّواْ ٱللَّهَ شَيۡـٔٗا وَسَيُحۡبِطُ
أَعۡمَٰلَهُمۡ ﴿٣٢﴾ ۞ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ أَطِيعُواْ ٱللَّهَ وَأَطِيعُواْ ٱلرَّسُولَ
وَلَا تُبۡطِلُوٓاْ أَعۡمَٰلَكُمۡ ﴿٣٣﴾ إِنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ وَصَدُّواْ عَن سَبِيلِ
ٱللَّهِ ثُمَّ مَاتُواْ وَهُمۡ كُفَّارٞ فَلَن يَغۡفِرَ ٱللَّهُ لَهُمۡ ﴿٣٤﴾ فَلَا تَهِنُواْ
وَتَدۡعُوٓاْ إِلَى ٱلسَّلۡمِ وَأَنتُمُ ٱلۡأَعۡلَوۡنَ وَٱللَّهُ مَعَكُمۡ وَلَن يَتِرَكُمۡ
أَعۡمَٰلَكُمۡ ﴿٣٥﴾ إِنَّمَا ٱلۡحَيَوٰةُ ٱلدُّنۡيَا لَعِبٞ وَلَهۡوٞۚ وَإِن تُؤۡمِنُواْ وَتَتَّقُواْ
يُؤۡتِكُمۡ أُجُورَكُمۡ وَلَا يَسۡـَٔلۡكُمۡ أَمۡوَٰلَكُمۡ ﴿٣٦﴾ إِن يَسۡـَٔلۡكُمُوهَا
فَيُحۡفِكُمۡ تَبۡخَلُواْ وَيُخۡرِجۡ أَضۡغَٰنَكُمۡ ﴿٣٧﴾ هَٰٓأَنتُمۡ هَٰٓؤُلَآءِ
تُدۡعَوۡنَ لِتُنفِقُواْ فِي سَبِيلِ ٱللَّهِ فَمِنكُم مَّن يَبۡخَلُۖ وَمَن يَبۡخَلۡ
فَإِنَّمَا يَبۡخَلُ عَن نَّفۡسِهِۦۚ وَٱللَّهُ ٱلۡغَنِيُّ وَأَنتُمُ ٱلۡفُقَرَآءُۚ وَإِن
تَتَوَلَّوۡاْ يَسۡتَبۡدِلۡ قَوۡمًا غَيۡرَكُمۡ ثُمَّ لَا يَكُونُوٓاْ أَمۡثَٰلَكُم ﴿٣٨﴾

٥١٠

﴿٣٠﴾ و ئەگەر مە حەزکربایە دا وان نیشا تە دەین، و دا وان ژ سەروسیما و نیشانێت وان نیاسی، و دێ وان ب ئەزمانێ وان نیاسی، و خودێ ئاگەهـ ژ کار و کریارێت هەوە هەیە. ﴿٣١﴾ و ب سویند ئەم دێ هەوە جەربینین، دا ئەم جیهادکەر و سەبرکێشان بۆ خەلکی ئاشکەرا بکەین، و دا ئەم سالۆخێت هەوە ئاشکەرا بکەین [دا بۆ خەلکی دیار ببیت، کێ گوهداریا خودێ کریە و کێ نەکریە]. ﴿٣٢﴾ ب راستی ئەوێت گاوربووین و رێکا خودێ ل خەلکی گرتین، و نەیارەتی و نەگوهداریا پێغەمبەری کرین، پشتی رێکا راست بۆ وان ئاشکەرا بووی، ئەڤە چو زیانێ ناگەهیننە خودێ، و دێ تەکبیرا وان پویچ و پەلاچ کەت [و دێ د سەرێ وانرا شکێنیت]. ﴿٣٣﴾ گەلی خودان باوەران گوهداریا خودێ بکەن و گوهداریا پێغەمبەری بکەن، و کار و کریارێت خۆ [ب گونەهان، یان ب رویمەتیێ، یان ب دوورویاتیێ، یان ب منەتێ] پویچ نەکەن. ﴿٣٤﴾ ب راستی ئەوێت گاوربووین و خەلک ژ رێکا خودێ داینە پاش، پاشی مرین و ئەو گاور [و بۆ خۆ توبە نەکرین]، ئەڤان خودێ گونەهێت وان تێکجار ژێ نابەت. ﴿٣٥﴾ ڤێجا [گەلی خودان باوەران] [بەرانبەر دژمنی] سست و خاڤ نەبن، و داخوازا پێکهاتن و ئاشتیێ نەکەن و هوین د سەرکەفتی، و خودێ [ب هاریکاریا خۆ] یێ د گەل هەوە، و خێرا کریارێت هەوە کێم ناکەت [هەلبەت ئەڤە ئەگەر یا ئاشکرابت ئاشتنی و پێکهاتن فایدەی ناکەت]. ﴿٣٦﴾ ب راستی ژیانا دنیایێ هەمی ترانە و مژویلاهینە [و زووی دێ چیت]، و ئەگەر هوین باوەرییێ بینن و خۆ بپارێزن، دێ خەلاتێ هەوە ب دورستی [ل سەر باوەری و پارێزکاریا هەوە] دەتە هەوە، و چو ژ مالێ هەوە ژی ژ هەوە ناخوازیت [پشکەکا کێم نەبیت، ئەو ژی هەر بۆ ژار و دەست تەنگێت هەوەیە]. ﴿٣٧﴾ و ئەگەر خودێ مالێ هەوە هەمییێ ژ هەوە بخوازیت و ل سەر یێ رژد بیت [و بمینیتە ب هەوەڤە کو هوین هەمییێ د رێکا خودێدا بمەزێخن]، هوین دێ چرویکیێ کەن و دێ کەرب و کینا هەوە دەرئێخیت و ئاشکەرا کەت. ﴿٣٨﴾ ئەها هوین ئەڤەنە، دئێنە داخوازکرن دا هوین [مالێ خۆ] د رێکا خودێدا [د جیهادێ و رێکا خێرێدا] بمەزێخن، ڤێجا هندەک ژ هەوە چرویکیێ دکەن و هەر کەسێ بەخیلیێ [و چرویکیێ] بکەت، ب راستی ئەو چرویکیێ د گەل خۆ دکەت (زیانێ ل خۆ دکەت) و خودێ دەولەمەند و بێ منەتە [هەوجەیی ب هەوە نینە]، و هوین هەژارن [و هەوجەی خودێنە]، و ئەگەر هوین [گەلی مرۆڤان] پشتا خۆ بدەنە گوهداریا خودێ و گوهداریا پێغەمبەری وی، و ئەگەر مالی د رێکا خودێدا نەمەزێخن، خودێ دێ هەوە ب ملەتەکێ دی گوهۆڕیت، پاشی ئەو وەکی هەوە نابن.

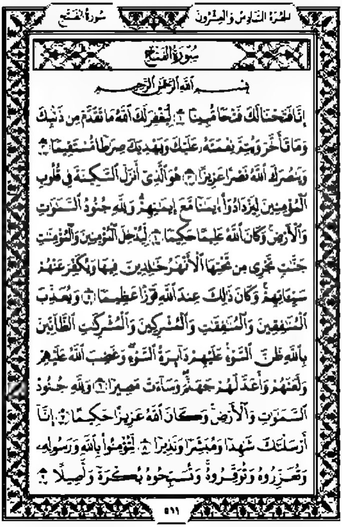

الجزء السادس والعشرون سُورَةُ الفَتْح

سُورَةُ الفَتْح

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

إِنَّا فَتَحْنَا لَكَ فَتْحًا مُّبِينًا ١ لِّيَغْفِرَ لَكَ ٱللَّهُ مَا تَقَدَّمَ مِن ذَنۢبِكَ
وَمَا تَأَخَّرَ وَيُتِمَّ نِعْمَتَهُۥ عَلَيْكَ وَيَهْدِيَكَ صِرَٰطًا مُّسْتَقِيمًا ٢
وَيَنصُرَكَ ٱللَّهُ نَصْرًا عَزِيزًا ٣ هُوَ ٱلَّذِىٓ أَنزَلَ ٱلسَّكِينَةَ فِى قُلُوبِ
ٱلْمُؤْمِنِينَ لِيَزْدَادُوٓا۟ إِيمَٰنًا مَّعَ إِيمَٰنِهِمْ ۗ وَلِلَّهِ جُنُودُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ
وَٱلْأَرْضِ ۚ وَكَانَ ٱللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ٤ لِّيُدْخِلَ ٱلْمُؤْمِنِينَ وَٱلْمُؤْمِنَٰتِ
جَنَّٰتٍ تَجْرِى مِن تَحْتِهَا ٱلْأَنْهَٰرُ خَٰلِدِينَ فِيهَا وَيُكَفِّرَ عَنْهُمْ
سَيِّـَٔاتِهِمْ ۚ وَكَانَ ذَٰلِكَ عِندَ ٱللَّهِ فَوْزًا عَظِيمًا ٥ وَيُعَذِّبَ
ٱلْمُنَٰفِقِينَ وَٱلْمُنَٰفِقَٰتِ وَٱلْمُشْرِكِينَ وَٱلْمُشْرِكَٰتِ ٱلظَّآنِّينَ
بِٱللَّهِ ظَنَّ ٱلسَّوْءِ ۚ عَلَيْهِمْ دَآئِرَةُ ٱلسَّوْءِ ۖ وَغَضِبَ ٱللَّهُ عَلَيْهِمْ
وَلَعَنَهُمْ وَأَعَدَّ لَهُمْ جَهَنَّمَ ۖ وَسَآءَتْ مَصِيرًا ٦ وَلِلَّهِ جُنُودُ
ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ ۚ وَكَانَ ٱللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا ٧ إِنَّآ
أَرْسَلْنَٰكَ شَٰهِدًا وَمُبَشِّرًا وَنَذِيرًا ٨ لِّتُؤْمِنُوا۟ بِٱللَّهِ وَرَسُولِهِۦ
وَتُعَزِّرُوهُ وَتُوَقِّرُوهُ وَتُسَبِّحُوهُ بُكْرَةً وَأَصِيلًا ٩

٥١١

سۆرەتا فەتح

ل مەدینەیێ هاتییە خوارێ (٢٩) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ ب ڕاستی مە سەرکەڤتنەکا ئاشکەرا و مەزن [کو پێکهاتنا حودەیبییەیە] دا تە. ﴿٢﴾ دا خودێ ل گونەهێت تە یێت پێش و پاش ببۆریت، و کەرەم و نیعمەتا خۆ [ب سەرێخستنا دینێ تە، و ب ڤەکرنا مەکەهێ] ل سەر تە تمام بکەت، و دا تە ل سەر ڕێکا ڕاست ڕاگریت و موکوم بکەت. ﴿٣﴾ و دا تە ب سەرکەڤتنەکا موکوم ب سەربێخیت، شکەستن تێدا نەبیت. ﴿٤﴾ خودێیە دل ڕەحەتی و تەنایی دارێتییە دلێت خودان باوەران، دا د سەر باوەریا وانڕا باوەریا وان پتر لێ بێت، و لەشکەرێ ئەرد و ئەسمانان یێ خودێیە و خودێ یێ زانا و کاربنەجهە. ﴿٥﴾ [و خودێ ئەو سەرکەڤتن و دل ڕەحەتییە دا] دا زەلام و ژنێت خودان باوەر ببەتە د وان بەحەشتاندا ئەوێت ڕوبار د بنڕا دچن، هەروهەر دێ تێدا مینن، و گونەهێت وان دێ ڕاکەت و ناهێلیت، و ئەڤە ل دەڤ خودێ سەرفەرازییەکا مەزنە. ﴿٦﴾ و دا زەلام و ژنێت دوڕوی و زەلام و ژنێت موشرک ئەوێت هزرێت خەلەت ژ خودێ دکەن [هزر دکەن خودێ هاریکاریا پێغەمبەرێ خۆ و موسلمانان ناکەت، و ئەو جارەکا دی نازڤڕنەڤە مەدینەیێ]، ئیزا بدەت [و ئەو بەلا و ئاتافێت ئەو ل هیڤیێ ب سەرێ موسلمانان بێن]، بەلا و ئاتاف ب سەرێ وان بێن، و خودێ غەزەبێ ل وان بکەت و ژ دلۆڤانییا خۆ دویر بێخیت، و دۆژەهێ بۆ وان بەرهەڤکری، و ئەو چ پیسە دویماهیکەکا ڕەشە. ﴿٧﴾ و لەشکەرێ ئەرد و ئەسمانان یێ خودێیە، و خودێ یێ سەردەست و کاربنەجهە. ﴿٨﴾ ب ڕاستی مە تو یێ هنارتی، بییە شاهد و مزگینیێ و ئاگەهدارکەر. ﴿٩﴾ دا هوین [گەلی مرۆڤان] باوەرییێ ب خودێ و پێغەمبەرێ وی بینن، و دا هوین هاریکاریا پێغەمبەرێ وی بکەن و دا ب ڕێز و ڕویمەت بەرێ خۆ بدەنێ، و دا سپێدە و ئێڤاران [ئانکو هەمی دەمان ب پەرستنا خۆ] خودێ ژ کێماسیان پاقژ بکەن.

إِنَّ ٱلَّذِينَ يُبَايِعُونَكَ إِنَّمَا يُبَايِعُونَ ٱللَّهَ يَدُ ٱللَّهِ فَوۡقَ
أَيۡدِيهِمۡۚ فَمَن نَّكَثَ فَإِنَّمَا يَنكُثُ عَلَىٰ نَفۡسِهِۦۖ وَمَنۡ أَوۡفَىٰ
بِمَا عَٰهَدَ عَلَيۡهُ ٱللَّهَ فَسَيُؤۡتِيهِ أَجۡرًا عَظِيمٗا ﴿١٠﴾ سَيَقُولُ
لَكَ ٱلۡمُخَلَّفُونَ مِنَ ٱلۡأَعۡرَابِ شَغَلَتۡنَآ أَمۡوَٰلُنَا وَأَهۡلُونَا
فَٱسۡتَغۡفِرۡ لَنَاۚ يَقُولُونَ بِأَلۡسِنَتِهِم مَّا لَيۡسَ فِي قُلُوبِهِمۡۚ قُلۡ
فَمَن يَمۡلِكُ لَكُم مِّنَ ٱللَّهِ شَيۡـًٔا إِنۡ أَرَادَ بِكُمۡ ضَرًّا أَوۡ أَرَادَ بِكُمۡ
نَفۡعَۢاۚ بَلۡ كَانَ ٱللَّهُ بِمَا تَعۡمَلُونَ خَبِيرَۢا ﴿١١﴾ بَلۡ ظَنَنتُمۡ أَن لَّن
يَنقَلِبَ ٱلرَّسُولُ وَٱلۡمُؤۡمِنُونَ إِلَىٰٓ أَهۡلِيهِمۡ أَبَدٗا وَزُيِّنَ ذَٰلِكَ فِي
قُلُوبِكُمۡ وَظَنَنتُمۡ ظَنَّ ٱلسَّوۡءِ وَكُنتُمۡ قَوۡمَۢا بُورٗا ﴿١٢﴾ وَمَن لَّمۡ يُؤۡمِنۢ
بِٱللَّهِ وَرَسُولِهِۦ فَإِنَّآ أَعۡتَدۡنَا لِلۡكَٰفِرِينَ سَعِيرٗا ﴿١٣﴾ وَلِلَّهِ مُلۡكُ
ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِۚ يَغۡفِرُ لِمَن يَشَآءُ وَيُعَذِّبُ مَن يَشَآءُۚ
وَكَانَ ٱللَّهُ غَفُورٗا رَّحِيمٗا ﴿١٤﴾ سَيَقُولُ ٱلۡمُخَلَّفُونَ إِذَا
ٱنطَلَقۡتُمۡ إِلَىٰ مَغَانِمَ لِتَأۡخُذُوهَا ذَرُونَا نَتَّبِعۡكُمۡۖ يُرِيدُونَ
أَن يُبَدِّلُواْ كَلَٰمَ ٱللَّهِۚ قُل لَّن تَتَّبِعُونَا كَذَٰلِكُمۡ قَالَ ٱللَّهُ مِن قَبۡلُۖ
فَسَيَقُولُونَ بَلۡ تَحۡسُدُونَنَاۚ بَلۡ كَانُواْ لَا يَفۡقَهُونَ إِلَّا قَلِيلٗا ﴿١٥﴾

﴿١٠﴾ ب ڕاستی ئەوێت بەیعا تە دکەن و پەیمانێ [ل سەر مرنێ] ددەنە تە، ب ڕاستی ئەو پەیمانێ ددەنە خودێ، دەستێ خودێ د گەل دەستێ وانە، ڤێجا هەر کەسێ پەیمانا خۆ بشکێنیت، ب ڕاستی ئەو ب وێ شکاندنێ بەس زیانێ ل خۆ دکەت، و هەر کەسێ ئەو پەیمانا دایییە خودێ ب جه بکەت، خودێ زوی دێ خەلاتەکێ مەزن دەتێ. ﴿١١﴾ ئەوێت ڤەمایین ژ کۆچەرێت عەرەبان [ئەوێت ژ دەرڤەی باژێران دژیان]، دێ بێژن مال و عەیالێ مە ئەم مژویل کرین [و مە نەشیا د گەل تە بێینە حودەیبییێ، و نە ب مە بوو]، ڤێجا داخوازا گونەهـ ژێبرنێ بۆ مە ژ خودێ بکە، و ئەو وێ ب ئەزمانێ خۆ دبێژن ئەوا نە د دلێ واندا، بێژە: ئەرێ ئەگەر خودێ زیانەك یان مفایەك بۆ هەوە بڤێت، کی دشێت ڕاوەستینیت و خۆ بدەتە بەر بڕیارا خودێ، نەخێر نەوەسایە [نەهاتنا هەوە نە ژ بەر مال و کەس و کارێت هەوە بوو]، و ب ڕاستی تشتێ هوین دکەن خودێ پێ ئاگەهە. ﴿١٢﴾ بەلێ هەوە [گەلی دووڕوییان] هزر دکر پێغەمبەر و خودان باوەر ئێدی نازڤڕنە ناڤ کەس و کارێت خۆ [و هەمی دێ ئێنە کوشتن، ژ بەر هندێ هوین ترسیان و هەوە ڤەمان هەلبژارت]، و ئەڤ کارێ هەوە د دلێ هەوەدا هاتبوو جوانکرن [لەوا هوین ب ڤەمانا خۆ پێت شایی بوون]، و هەوە هزرێت خراب دکرن و هوین [ل دەڤ خودێ] ملەتەکێ د هیلاك چوویی بوون. ﴿١٣﴾ و هەر کەسێ [ڕاست و دورست] باوەرییێ ب خودێ و پێغەمبەرێ وی نەئینیت، ب ڕاستی مە ئاگرێ دۆژەهێ بۆ گاوران پێ بەرهەڤکری. ﴿١٤﴾ مالداری و خودانییا ئەرد و ئەسمانان یا خودێیە، یێ بڤێت لێ ناگریت و گونەهێت وی دێ ژێبەت، و یێ بڤێت دێ ئیزادەت، و خودێ گونەهـ ژێبەر و دلۆڤانە. ﴿١٥﴾ ئەوێت ڤەماین [ژ دووڕوییان ئەوێت نەچوویینە حودەیبییێ] دێ بێژن: ئەگەر هوین دەرکەڤتنە خەیبەرێ دا دەستکەڤتیان بینن بهێلن، ئەم ژی د گەل هەوە بێین، دڤێن پەیمانا خودێ [ئەوا دایییە وان ئەوێت چوویینە حودەیبییە کو دێ دەستکەڤتیێت خەیبەرێ دەتە وان] بگوهۆڕن، بێژە وان: قەت هوین د گەل مە نائێن، خودێ بەری نوکە یا گۆتی [دەستکەڤتیێت خەیبەرێ بەس بۆ وینە ئەوێ چوویییە حودەیبییێ]، ڤێجا دێ بێژن نەخێر خودایێ هەوە نەگۆتییە، بەلێ هوین ژ زکڕەشی ناهێلن، نەخێر وەنییە، ئەو کێم تێ دگەهن [و هزرا وان بەس ل سەر دەستکەڤتیانە].

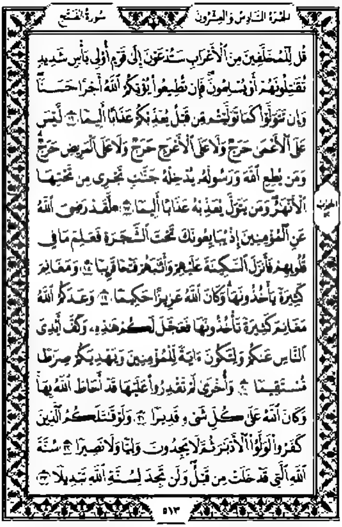

الجُزْءُ السَّادِسُ وَالعِشْرُونَ سُورَةُ الفَتْح

قُل لِّلْمُخَلَّفِينَ مِنَ ٱلْأَعْرَابِ سَتُدْعَوْنَ إِلَىٰ قَوْمٍ أُوْلِي بَأْسٍ شَدِيدٍ
تُقَٰتِلُونَهُمْ أَوْ يُسْلِمُونَ ۖ فَإِن تُطِيعُوا۟ يُؤْتِكُمُ ٱللَّهُ أَجْرًا حَسَنًا ۖ
وَإِن تَتَوَلَّوْا۟ كَمَا تَوَلَّيْتُم مِّن قَبْلُ يُعَذِّبْكُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿١٦﴾ لَّيْسَ
عَلَى ٱلْأَعْمَىٰ حَرَجٌ وَلَا عَلَى ٱلْأَعْرَجِ حَرَجٌ وَلَا عَلَى ٱلْمَرِيضِ حَرَجٌ ۗ
وَمَن يُطِعِ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥ يُدْخِلْهُ جَنَّٰتٍ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا
ٱلْأَنْهَٰرُ ۖ وَمَن يَتَوَلَّ يُعَذِّبْهُ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿١٧﴾ ۞ لَّقَدْ رَضِيَ ٱللَّهُ
عَنِ ٱلْمُؤْمِنِينَ إِذْ يُبَايِعُونَكَ تَحْتَ ٱلشَّجَرَةِ فَعَلِمَ مَا فِي
قُلُوبِهِمْ فَأَنزَلَ ٱلسَّكِينَةَ عَلَيْهِمْ وَأَثَٰبَهُمْ فَتْحًا قَرِيبًا ﴿١٨﴾ وَمَغَانِمَ
كَثِيرَةً يَأْخُذُونَهَا ۗ وَكَانَ ٱللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا ﴿١٩﴾ وَعَدَكُمُ ٱللَّهُ
مَغَانِمَ كَثِيرَةً تَأْخُذُونَهَا فَعَجَّلَ لَكُمْ هَٰذِهِۦ وَكَفَّ أَيْدِيَ
ٱلنَّاسِ عَنكُمْ وَلِتَكُونَ ءَايَةً لِّلْمُؤْمِنِينَ وَيَهْدِيَكُمْ صِرَٰطًا
مُّسْتَقِيمًا ﴿٢٠﴾ وَأُخْرَىٰ لَمْ تَقْدِرُوا۟ عَلَيْهَا قَدْ أَحَاطَ ٱللَّهُ بِهَا ۚ
وَكَانَ ٱللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرًا ﴿٢١﴾ وَلَوْ قَٰتَلَكُمُ ٱلَّذِينَ
كَفَرُوا۟ لَوَلَّوُا۟ ٱلْأَدْبَٰرَ ثُمَّ لَا يَجِدُونَ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا ﴿٢٢﴾ سُنَّةَ
ٱللَّهِ ٱلَّتِي قَدْ خَلَتْ مِن قَبْلُ ۖ وَلَن تَجِدَ لِسُنَّةِ ٱللَّهِ تَبْدِيلًا ﴿٢٣﴾

الحزب

٥١٣

﴿١٦﴾ بێژە ئەوێت فەمایـین [ژ حودەیبیێ] ژ کۆچەرێت عەرەبان [ئەوێت ژ دەرفەی باژێران ناکنجی]، نێزیك هویـن دێ بـۆ [شـەڕێ] ملەتەکێ ب هێز و شـەڕکەر تێـنە داخوازکـرن، یـان هویـن دێ شـەڕی د گـەل وان کـەن یـان دێ بێ شـەڕ موسلمان بـن، ڤێجا ئەگـەر هوین گوهداریـیێ بکـەن [و دەرکەڤن بـۆ شـەڕی] خـودێ دێ خەلاتەکێ بـاش دەتـە هـەوە، و ئەگـەر هویـن پشتا خـۆ بدەنێ و ڤەمیـنن هەروەکی هویـن بـەری نوکـە [ژ حودەیبیێ] ڤەمایـین، خودێ دێ هـەوە ب ئیزایەکا دژوار و ب ژان ئیزادەت. ﴿١٧﴾ چـو گونەهـ ل سـەر کۆرە و سـەقەت و نەخۆشان نینە [پشکداریـیێ د شەڕیدا نەکـەن]، و هـەر کەسێ گوهێ خـۆ بدەتـە خـودێ و پێغەمبـەرێ وی، خودێ دێ وی بەتە بەحەشتێت ڕویبار د بنڕا دچـن، و هـەر کەسێ بـەرێ خـۆ [ژ گوهداریـیا خـودێ] وەرگێڕیت و پشتا خۆ بدەتێ، خـودێ دێ وی ب ئیزایـەکا دژوار و ب ژان ئیزادەت. ﴿١٨﴾ ب سـویند خـودێ ژ خودان بـاوەران ڕازی بوو وەختێ ل بن دارێ سـۆز و پەیـمان ددانـە تـە [ل حودەیبیێ]، ڤێجـا خودێ ئـەوا د دلێت وانـدا هەی [ژ دلێشی و ڕاستیێ] زانی، ئیـنا دلرەحەتی و تەناهی ب سـەر واندا دارێت، و پەیمان ب سـەرکەڤتنەکا نێزیـك [کـو ڤەکرنا خەیـبەرێ بـوو] دا وان. ﴿١٩﴾ و گەلـەك دەستکەڤتـیێت دی ژی دێ گەهنە وان، و خـودێ یـێ سەردەسـت و کاربنەجهـە. ﴿٢٠﴾ خـودێ پەیـمان ب گەلەك دەستکەڤتیان یا دایـیە هەوە، هویـن دێ گەهنێ و دێ ب دەسـت خۆڤە ئینن، و بۆ هەوە لـەز ل ڤێ کر [کو دەستکەڤتیێت خەیـبەرێ بوون]، و نەهێـلا دەسـتێ خەلکی [خەلکێ خەیـبەرێ و هەڤپەیمانێـت وان: ژ ئەسـەدیان و غەتەفان] بگەهتە هـەوە، و دا ئەڤـە بـۆ خـودان باوەران ببیتە نیشـانەك [ل سـەر ڕاستیا پێغەمبـەری د هەر تشـتەکیدا کـو پەیمان و ژڤان پـێ دایی، و دا بزانـن هـەر کەسێ ڕێـکا خـودێ بگریـت، خـودێ دێ وی خـەلات و سـەرفەرازکەت]، و دا بـەرێ هـەوە بدەتـە ڕێـکا ڕاسـت [و هەوە ل سـەر موکوم بکـەت]. ﴿٢١﴾ و هندەك غەنیمـە و دەستکەڤتـیێت دی ژی [خودێ بـۆ هـەوە لـەز لێ کـر کـو غەنیمەیێت (هـەوەزان) بـوون] هـەوە نەدشـیا ب دەسـت خۆڤە بینـن، بەلێ خودێ ب دەسـت هەوەڤە ئینان و بـۆ هـەوە ب سـاناهی ئێخسـتن، و خودێ ل سـەر هەر تشـتەکی یـێ خودان شیانە.

﴿٢٢﴾ و ئەگـەر ئەوێـت گاوربوویـین [خەلکێ مەکەهێ ل حودەیبیێ] شـەڕێ هـەوە کربانە [و سـولح د گەل هـەوە نەکربانـە] دا شـکێن و ڕەڤـن، پاشـی وان چـو دۆسـت و هاریـکار و پشـتەڤان نەددیـتن. ﴿٢٣﴾ ئەڤـە ڕێـکا خودێیـە د ڕاسـتا وانـدا ئەوێت بەری نوکە چۆیـین [ئـەو دێ پێغەمبـەران هەر ب سـەر ئێخیت، و هۆسـا پەیمان یا دایـی (﴿ كَتَبَ ٱللَّهُ لَأَغْلِبَنَّ أَنَا۠ وَرُسُلِيٓ ﴾ - خـودێ سـۆزا دایی سـەرکەڤتن بۆ مـن و پێغەمبەرێت مـنـە))]، و تو چو گوهۆڕینێ بـۆ ڕێکا خـودێ نابینی.

وَهُوَ ٱلَّذِى كَفَّ أَيْدِيَهُمْ عَنكُمْ وَأَيْدِيَكُمْ عَنْهُم بِبَطْنِ مَكَّةَ مِنۢ
بَعْدِ أَنْ أَظْفَرَكُمْ عَلَيْهِمْ ۚ وَكَانَ ٱللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرًا ﴿٢٤﴾
هُمُ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ وَصَدُّوكُمْ عَنِ ٱلْمَسْجِدِ ٱلْحَرَامِ
وَٱلْهَدْىَ مَعْكُوفًا أَن يَبْلُغَ مَحِلَّهُۥ ۚ وَلَوْلَا رِجَالٌ مُّؤْمِنُونَ وَنِسَآءٌ
مُّؤْمِنَٰتٌ لَّمْ تَعْلَمُوهُمْ أَن تَطَـُٔوهُمْ فَتُصِيبَكُم مِّنْهُم مَّعَرَّةٌۢ
بِغَيْرِ عِلْمٍ ۖ لِّيُدْخِلَ ٱللَّهُ فِى رَحْمَتِهِۦ مَن يَشَآءُ ۚ لَوْ تَزَيَّلُوا۟ لَعَذَّبْنَا
ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ مِنْهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿٢٥﴾ إِذْ جَعَلَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟
فِى قُلُوبِهِمُ ٱلْحَمِيَّةَ حَمِيَّةَ ٱلْجَٰهِلِيَّةِ فَأَنزَلَ ٱللَّهُ سَكِينَتَهُۥ
عَلَىٰ رَسُولِهِۦ وَعَلَى ٱلْمُؤْمِنِينَ وَأَلْزَمَهُمْ كَلِمَةَ ٱلتَّقْوَىٰ
وَكَانُوٓا۟ أَحَقَّ بِهَا وَأَهْلَهَا ۚ وَكَانَ ٱللَّهُ بِكُلِّ شَىْءٍ عَلِيمًا ﴿٢٦﴾
لَّقَدْ صَدَقَ ٱللَّهُ رَسُولَهُ ٱلرُّءْيَا بِٱلْحَقِّ ۖ لَتَدْخُلُنَّ ٱلْمَسْجِدَ
ٱلْحَرَامَ إِن شَآءَ ٱللَّهُ ءَامِنِينَ مُحَلِّقِينَ رُءُوسَكُمْ وَمُقَصِّرِينَ
لَا تَخَافُونَ ۖ فَعَلِمَ مَا لَمْ تَعْلَمُوا۟ فَجَعَلَ مِن دُونِ ذَٰلِكَ
فَتْحًا قَرِيبًا ﴿٢٧﴾ هُوَ ٱلَّذِىٓ أَرْسَلَ رَسُولَهُۥ بِٱلْهُدَىٰ وَدِينِ
ٱلْحَقِّ لِيُظْهِرَهُۥ عَلَى ٱلدِّينِ كُلِّهِۦ ۚ وَكَفَىٰ بِٱللَّهِ شَهِيدًا ﴿٢٨﴾

﴿٢٤﴾ و خودێ نەهێلا دەستێت وان بگەهنە هەوە و دەستێت هەوە بگەهنە وان ل حودەیبییێ، پشتی هوین ب سەر وان ئێخستین [و هەوە هەژمارەك ژ وان ئێخسیر كری، ئەوێت ل بەر گەڕیاین ب سەر هەوەدا بگرن]، و خودێ ئاگەهـ ژ وێ هەیە یا هوین دكەن. ﴿٢٥﴾ ئەون گاور بووین و ڕێكا كەعبەیێ ل هەوە گرتین، و نەهێلاین قوربانێت بەرهەڤكری [ئانكو ئەڕشێت هاتینە گرتن بۆ قوربانییێ] بگەهنە جهێ خۆ یێ ڤەكوشتنێ، و ئەگەر ژ بەر هندەك زەلامێت خودان باوەر و ژنێت خودان باوەر [ئەوێت د ناڤ مەكەهێدا، و باوەرییا خۆ دیار نەكرین] نەبایە ـ كو هوین وان نانیاسن ـ دەمێ هوین ب سەر واندا بگرن بكەڤنە بەر پێیێت هەوە، ڤێجا بێی كو هوین بزانن هوین عەیبدار ببن و زیان بگەهیتە هەوە، و خوین بكەڤیتە سەر هەوە [خودێ دەستێ هەوە ل سەر وان ڕانەدكر، و دا هەوە سەردەستی وان كەت، و خودێ ئەڤە كر و هۆسا هوین ژێكڤەكرن] دا ئەوێ خودێ بڤێت ب بەر دلۆڤانییا خۆ بێخیت، و ئەگەر ئەو [گاور و خودان باوەرێت د مەكەهێدا] ژێكڤە بانە [و ژێك هاتبانە نیاسین]، ئەم دا ئەوێت گاور بووین ژ وان، ب ئیزادانەكا دژوار و ب ژان، ئیزا دەین. ﴿٢٦﴾ وەختێ ئەوێت گاوربووین ڕكا نەزانینێ كرینە د دلێ خۆدا [ڕێكا سەرەدانا كەعبەیێ ل هەوە گرتین]، ئینا خودێ دلرەحەتییا خۆ ب سەر پێغەمبەری و ب سەر خودان باوەراندا دارێت، و پەیڤا پارێزكارییێ (لا إله إلا الله محمد رسول الله) بۆ وان هەلبژارت، و ئەو بۆ ڤێ پەیڤێ هێژاتر بوون و خودانێت وێ بوون، و خودێ ئاگەهـ ژ هەر تشتەكی هەیە. ﴿٢٧﴾ ب سویند خودێ خەونا پێغەمبەرێ خۆ ڕاست دەرئێخست، خودێ حەزكەت هوین بێ ترس و ب ئێمن و سەرتراشی و سەركورتكری دێ چنە د مزگەفتا حەرامدا [كو كەعبەیە]، ڤێجا خودێ ئەو [ژ پێكهاتنێ و فایدەیێ وێ] دزانی یا هەوە نەدزانی، ڤێجا بەری وێ سەركەفتنەكا نێزیك دا هەوە [ئەو ژی ڤەكرنا خەیبەرێ بوو]. ﴿٢٨﴾ ئەوی [خودێ] پێغەمبەرێ خۆ ب ڕاستەرێییێ [كو قورئانە] و ب دینێ ڕاستڤە هنارت، دا دینێ ڕاست (كو ئیسلامە) بكەتە سەرێشكا هەمی دینان، و ب سەر هەمی دینان بێخیت، و بەسە خودێ شاهدێ ڤێ بیت.

﴿٢٩﴾ موحەممەد پێغەمبەرێ خودێیە، و ئەوێت د گەل د ڕاستا گاوراندا یێت دژوارن، و د ناڤبەرا خۆ ب خۆدا دلۆڤانن، هندی تو دبینی هەر یێ د ڕکووع و سوجدەییێدا، کەرەم و ڕازیبوونا خودێ دخوازن، نیشانا وان یا ل سەروچاڤێت وان ژ بەر سوجدەبرنێ، د تەورات و ئنجیلێدا ژی ئەڤەیە پەسن و سالۆخەتا وان، وەکی شینکاتییەکێنە زیلک دایت و ب هێز کەڤیت و ستویر بوویت، ڤێجا ل سەر بنێ خۆ ڕاست ڕابوویت، و جۆتیار ژێ عەجێبگرتی ببیت [ئەڤە نموونەیەکە خودێ ل سەر هەڤالێت پێغەمبەری ددانیت، دەستپێکێ یێت کێمن، پاشی دێ زێدەبن و پتر لێ ئێن و ب هێز کەڤن، وەکی بنا شینکاتی دەستپێکێ یا لاوازە و ڕۆژ بۆ ڕۆژێ ستویر دبیت]، [و هۆسا موسلمانان زێدە دکەت]، دا کەربێت گاوران پێ ڤەکەت، و ئەوێت ژ وان باوەری ئینایین و کار و کریارێت ڕاست و دورست کرین، خودێ پەیمان ب لێبۆرینێ و خەلاتەکێ مەزن یا داییە وان.

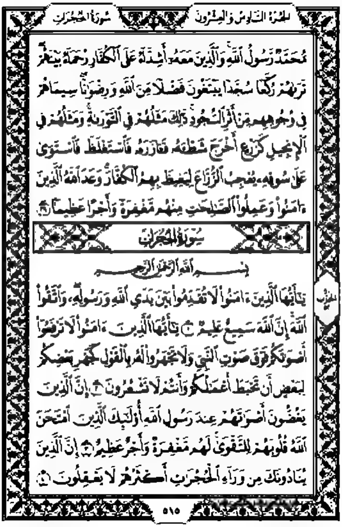
الجزء السادس والعشرون
سورة الحجرات
حزب
٥١٥

مُّحَمَّدٌ رَّسُولُ ٱللَّهِۚ وَٱلَّذِينَ مَعَهُۥٓ أَشِدَّآءُ عَلَى ٱلْكُفَّارِ رُحَمَآءُ بَيْنَهُمْۖ
تَرَىٰهُمْ رُكَّعًا سُجَّدًا يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِّنَ ٱللَّهِ وَرِضْوَٰنًاۖ سِيمَاهُمْ
فِى وُجُوهِهِم مِّنْ أَثَرِ ٱلسُّجُودِۚ ذَٰلِكَ مَثَلُهُمْ فِى ٱلتَّوْرَىٰةِۚ وَمَثَلُهُمْ فِى
ٱلْإِنجِيلِ كَزَرْعٍ أَخْرَجَ شَطْـَٔهُۥ فَـَٔازَرَهُۥ فَٱسْتَغْلَظَ فَٱسْتَوَىٰ
عَلَىٰ سُوقِهِۦ يُعْجِبُ ٱلزُّرَّاعَ لِيَغِيظَ بِهِمُ ٱلْكُفَّارَۗ وَعَدَ ٱللَّهُ ٱلَّذِينَ
ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ مِنْهُم مَّغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًۢا ﴿٢٩﴾

سُورَةُ الحُجُرَاتِ

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ لَا تُقَدِّمُوا۟ بَيْنَ يَدَىِ ٱللَّهِ وَرَسُولِهِۦۖ وَٱتَّقُوا۟
ٱللَّهَۚ إِنَّ ٱللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿١﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ لَا تَرْفَعُوٓا۟
أَصْوَٰتَكُمْ فَوْقَ صَوْتِ ٱلنَّبِىِّ وَلَا تَجْهَرُوا۟ لَهُۥ بِٱلْقَوْلِ كَجَهْرِ بَعْضِكُمْ
لِبَعْضٍ أَن تَحْبَطَ أَعْمَٰلُكُمْ وَأَنتُمْ لَا تَشْعُرُونَ ﴿٢﴾ إِنَّ ٱلَّذِينَ
يَغُضُّونَ أَصْوَٰتَهُمْ عِندَ رَسُولِ ٱللَّهِ أُو۟لَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ ٱمْتَحَنَ
ٱللَّهُ قُلُوبَهُمْ لِلتَّقْوَىٰۚ لَهُم مَّغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿٣﴾ إِنَّ ٱلَّذِينَ
يُنَادُونَكَ مِن وَرَآءِ ٱلْحُجُرَٰتِ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ ﴿٤﴾

سۆرەتا حوجورات

ل مەدینەیێ هاتییە خوارێ (١٨) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ گەلی ئەوێت هەوە باوەری ئینایین، ب پێشیا خودێ و پێغەمبەرێ وی نەکەڤن [ئانکو چو کاروباران نەکەن، ئەگەر هوین حوکمێ خودێ و پێغەمبەرێ وی ل دوور نەزانن]، و تەقوا خودێ [د هەمی کاروبارێت خۆدا] بکەن، ب ڕاستی خودێ یێ گوهدێر و زێدە زانایە. ﴿٢﴾ گەلی ئەوێت هەوە باوەری ئینایی، دەنگێ خۆ ب سەر دەنگێ پێغەمبەری نەئێخن، و ب دەنگێ بلند پێغەمبەری نەئاخێڤن وەکی هوین ئێک و دو دئاخێڤن، نەکو کار و کریارێت هەوە پویچ ببن بێی هوین پێ بحەسن. ﴿٣﴾ ب ڕاستی ئەوێت دەنگێ خۆ ل دەڤ پێغەمبەرێ خودێ نزم دکەن، ئەڤە ئەون ئەوێت خودێ دلێت وان بۆ تەقوایێ تەرخانکرین، گونەهـ ژێبرن و خەلاتەکێ مەزن بۆ وانە. ﴿٤﴾ ب ڕاستی ئەوێت ژ پشتا خانییان گازی تە دکەن، باراپتر ژ وان نەزانن.

وَلَوۡ أَنَّهُمۡ صَبَرُواْ حَتَّىٰ تَخۡرُجَ إِلَيۡهِمۡ لَكَانَ خَيۡرٗا لَّهُمۡۚ وَٱللَّهُ غَفُورٞ
رَّحِيمٞ ٥ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ إِن جَآءَكُمۡ فَاسِقُۢ بِنَبَإٖ فَتَبَيَّنُوٓاْ أَن
تُصِيبُواْ قَوۡمَۢا بِجَهَٰلَةٖ فَتُصۡبِحُواْ عَلَىٰ مَا فَعَلۡتُمۡ نَٰدِمِينَ ٦
وَٱعۡلَمُوٓاْ أَنَّ فِيكُمۡ رَسُولَ ٱللَّهِۚ لَوۡ يُطِيعُكُمۡ فِي كَثِيرٖ مِّنَ ٱلۡأَمۡرِ لَعَنِتُّمۡ
وَلَٰكِنَّ ٱللَّهَ حَبَّبَ إِلَيۡكُمُ ٱلۡإِيمَٰنَ وَزَيَّنَهُۥ فِي قُلُوبِكُمۡ وَكَرَّهَ
إِلَيۡكُمُ ٱلۡكُفۡرَ وَٱلۡفُسُوقَ وَٱلۡعِصۡيَانَۚ أُوْلَٰٓئِكَ هُمُ ٱلرَّٰشِدُونَ ٧
فَضۡلٗا مِّنَ ٱللَّهِ وَنِعۡمَةٗۚ وَٱللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٞ ٨ وَإِن طَآئِفَتَانِ
مِنَ ٱلۡمُؤۡمِنِينَ ٱقۡتَتَلُواْ فَأَصۡلِحُواْ بَيۡنَهُمَاۖ فَإِنۢ بَغَتۡ إِحۡدَىٰهُمَا
عَلَى ٱلۡأُخۡرَىٰ فَقَٰتِلُواْ ٱلَّتِي تَبۡغِي حَتَّىٰ تَفِيٓءَ إِلَىٰٓ أَمۡرِ ٱللَّهِۚ فَإِن فَآءَتۡ
فَأَصۡلِحُواْ بَيۡنَهُمَا بِٱلۡعَدۡلِ وَأَقۡسِطُوٓاْۖ إِنَّ ٱللَّهَ يُحِبُّ ٱلۡمُقۡسِطِينَ ٩
إِنَّمَا ٱلۡمُؤۡمِنُونَ إِخۡوَةٞ فَأَصۡلِحُواْ بَيۡنَ أَخَوَيۡكُمۡۚ وَٱتَّقُواْ ٱللَّهَ
لَعَلَّكُمۡ تُرۡحَمُونَ ١٠ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ لَا يَسۡخَرۡ قَوۡمٞ مِّن قَوۡمٍ
عَسَىٰٓ أَن يَكُونُواْ خَيۡرٗا مِّنۡهُمۡ وَلَا نِسَآءٞ مِّن نِّسَآءٍ عَسَىٰٓ أَن يَكُنَّ خَيۡرٗا
مِّنۡهُنَّۖ وَلَا تَلۡمِزُوٓاْ أَنفُسَكُمۡ وَلَا تَنَابَزُواْ بِٱلۡأَلۡقَٰبِۖ بِئۡسَ ٱلِٱسۡمُ
ٱلۡفُسُوقُ بَعۡدَ ٱلۡإِيمَٰنِۚ وَمَن لَّمۡ يَتُبۡ فَأُوْلَٰٓئِكَ هُمُ ٱلظَّٰلِمُونَ ١١

﴿٥﴾ و ئەگەر وان [ئەوێت ب دەنگێ بلند گازی تە کرین] بێنا خۆ فرەهکربایە، هەتا تو ل وان دەرکەفتبای بۆ وان چێتر بوو، و خودێ گونەهـ ژێبەر و دلۆڤانە.

﴿٦﴾ گەلی ئەوێت هەوە باوەری ئینایین، ئەگەر تێکێ فارێ [ژ وان ئەوێت درەو ل دەڤ چونە] سالۆخەك بۆ هەوە ئینا، ل دویڤ هەرن [و ڤەکۆلن کا ئەو سالۆخ راستە یان نە، و تێکسەر ژێ وەرنەگرن، هەتا هوین ژێ پشت راست نەبن]، دا هوین ژ نەزانین زیانێ نەگەهیننە کەسێ، پاشی بەشێمان ببن. ﴿٧﴾ و بزانن کو ب راستی پێغەمبەرێ خودێ یێ د ناڤ هەوەدا [ڤێجا لەزێ ل تشتی نەکەن، و بێ دویڤچوون سالۆخان وەرنەگرن]، ئەگەر گوهێ خۆ د گەلەك تشتاندا دابایە هەوە و ب ئاخفتنا هەوە کربایە، هوین دا کەڤنە د تەنگاڤیێدا، و دا زەحمەت بۆ هەوە چێ بیت، بەلێ خودێ باوەری ل بەر دلێ هەوە شرینکر و د دلێ هەوەدا خەملاند، و گاوری و فارێبوون [ب رێکا کرنا گونەهێت مەزن] و هەمی گونەهـ ل بەر هەوە رەش کرن، ئەڤەنە سەرراست و تێگەهشتی و چەسپان. ﴿٨﴾ [ئەڤە] قەنجی و کەرەم و نیعمەتەکە ژ خودێ، و خودێ زێدەزانا و کاربنەجهە. ﴿٩﴾ [گەلی خودان باوەران] ئەگەر دو دەستەك ژ خودان باوەران ب شەرکەفتن وان پێك بینن، و ئەگەر تێکێ ژ وان دەستدرێژی و ستەم ل یا دی کر، هوین شەرێ وێ بکەن ئەوا دەستدرێژی و ستەمێ دکەت، دا بزڤریتە ئەمرێ خودێ [ئانکو حوکمێ خودێ و شەرعێ وی]، ڤێجا ئەگەر زڤری [و دەست ژ شەری و دەستدرێژیێ بەردا]، ڤێجا ب دادوەری [هەردو دەستەکان] پێك بینن و عەدالەتێ بکەن، ب راستی خودێ حەژ عادلان دکەت.

﴿١٠﴾ هندی خودان باوەرن برایێت تێکن، ڤێجا ناڤبەرا برایێت خۆ خۆش بکەن و پێك بینن، و تەقوا خودێ بکەن، دا دلۆڤانی ب هەوە بێتە برن. ﴿١١﴾ گەلی خودان باوەران بلا چو زەلام ترانەیان ب چو زەلامان نەکەن، دبیت ئەوێت ترانە پێ دئێنەکرن چێتر بن ژ وان ئەوێت ترانەیان پێ دکەن، و بلا چو ژن ژی ترانەیان ب چو ژنان نەکەن، دبیت ئەوێت ترانە پێ دئێنەکرن چێتر بن ژ وان ئەوێت ترانەیان پێ دکەن، و تانان د تێك و دو نەقوتن و ئێك و دو لەکەدار نەکەن، و ب ناڤ و ناساڤێت کرێت گازی ئێك و دو نەکەن، و چ پیسە تشتە مرۆڤ ب ناڤێ فسقێ بێتە ناڤکرن پشتی باوەری ئینانێ، و هەر کەسێ [ژ تانقوتان و لەکەدارکرنێ و ب ناڤکرنا خەلکی ب ناڤێت پیس] تۆبە نەکەت، ڤێجا ئەڤەنە ئەوێت ستەمکار.

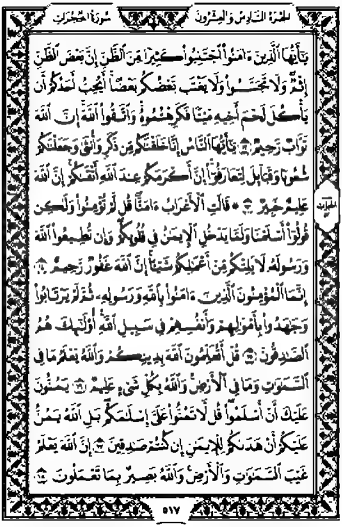

الجُزْءُ السَّادِسُ وَالعِشْرُونَ سُورَةُ الحُجُرَاتِ

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ ٱجْتَنِبُواْ كَثِيرًا مِّنَ ٱلظَّنِّ إِنَّ بَعْضَ ٱلظَّنِّ
إِثْمٌ وَلَا تَجَسَّسُواْ وَلَا يَغْتَب بَّعْضُكُم بَعْضًا أَيُحِبُّ أَحَدُكُمْ أَن
يَأْكُلَ لَحْمَ أَخِيهِ مَيْتًا فَكَرِهْتُمُوهُ وَٱتَّقُواْ ٱللَّهَ إِنَّ ٱللَّهَ
تَوَّابٌ رَّحِيمٌ ﴿١٢﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ إِنَّا خَلَقْنَٰكُم مِّن ذَكَرٍ وَأُنثَىٰ وَجَعَلْنَٰكُمْ
شُعُوبًا وَقَبَآئِلَ لِتَعَارَفُوٓاْ إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِندَ ٱللَّهِ أَتْقَىٰكُمْ إِنَّ ٱللَّهَ
عَلِيمٌ خَبِيرٌ ﴿١٣﴾ ۞ قَالَتِ ٱلْأَعْرَابُ ءَامَنَّا قُل لَّمْ تُؤْمِنُواْ وَلَٰكِن
قُولُوٓاْ أَسْلَمْنَا وَلَمَّا يَدْخُلِ ٱلْإِيمَٰنُ فِي قُلُوبِكُمْ وَإِن تُطِيعُواْ ٱللَّهَ
وَرَسُولَهُۥ لَا يَلِتْكُم مِّنْ أَعْمَٰلِكُمْ شَيْـًٔا إِنَّ ٱللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٤﴾
إِنَّمَا ٱلْمُؤْمِنُونَ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ بِٱللَّهِ وَرَسُولِهِۦ ثُمَّ لَمْ يَرْتَابُواْ
وَجَٰهَدُواْ بِأَمْوَٰلِهِمْ وَأَنفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ ٱللَّهِ أُوْلَٰٓئِكَ هُمُ
ٱلصَّٰدِقُونَ ﴿١٥﴾ قُلْ أَتُعَلِّمُونَ ٱللَّهَ بِدِينِكُمْ وَٱللَّهُ يَعْلَمُ مَا فِي
ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِي ٱلْأَرْضِ وَٱللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿١٦﴾ يَمُنُّونَ
عَلَيْكَ أَنْ أَسْلَمُواْ قُل لَّا تَمُنُّواْ عَلَيَّ إِسْلَٰمَكُم بَلِ ٱللَّهُ يَمُنُّ
عَلَيْكُمْ أَنْ هَدَىٰكُمْ لِلْإِيمَٰنِ إِن كُنتُمْ صَٰدِقِينَ ﴿١٧﴾ إِنَّ ٱللَّهَ يَعْلَمُ
غَيْبَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ وَٱللَّهُ بَصِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١٨﴾

٥١٧

﴿١٢﴾ گەلی خودان باوەران خۆ ژ گەلەك گومانێ (هزرا خەلەت) بپارێزن، ب ڕاستی هندەك گومان گونەهن [ئەگەر لێ هاتە خەبەردان یان كارڤەدان ل سەر هاتەكرن] و جاسوسیێ ل سەر ئێك و دو نەكەن، و نەكامیا ئێك و دو نەكەن، ئەرێ ما ئێك ژ هەوە هەیە بڤێت گۆشتێ برایێ خۆ یێ مری بخۆت؟ و هەوە ئەڤە نەڤێت [كا چاوا هەوە ئەڤە نەڤێت، دڤێت وەسا هەوە نەكامیا وی ژی د پشت ویڕا نەڤێت]، و تەقوا خودێ بكەن [ب هێلانا تشتێ ئەمرێ هەوە پێ هاتیەكرن]، ب ڕاستی خودێ تۆبەوەرگر و دلۆڤانە. ﴿١٣﴾ گەلی مرۆڤان، ب ڕاستی مە هوین ژ نێر و مێیەكێ [ئانكو زەلام و ژنەكێ كو ئادەم و حەوانە] یێت داین، و مە هوین یێت كرینە ملەت و عەشیر عەشیر دا ئێك و دو بنیاسن، ب ڕاستی یێ ژ هەوە هەمیان پتر ب ڕێز و ڕویمەت ل دەڤ خودێ، ئەوە یێ ژ هەوە هەمیان تەقواتر [ئانكو یێ ژ هەوە هەمیان پتر ژ خودێ دترسیت]، و خودێ زیندە زانا و شارەزایە. ﴿١٤﴾ عەرەبێت ژ دەرڤەی باژێران گۆتن: مە باوەری ئینا [خێران د گەل مە بكە] بێژە: هەوە باوەری نەئینایە، بەلێ بێژن ئەم [ژ ترسا كوشتن و تێخسیركرنێ] یێت تەسلیم بووین [یان ژی سەرڤە یێت موسلمان بووین]، و باوەری هێژ نەچۆیە د دلێت هەوەدا، و ئەگەر هوین گوهداریا خودێ و پێغەمبەرێ وی بكەن، خودێ چو ژ خێرا كار و كریارێت هەوە كێم ناكەت، و خودێ گونەهـ ژێبەر و دلۆڤانە. ﴿١٥﴾ خودان باوەرێت دورست ئەون، ئەوێت باوەری ب خودێ و پێغەمبەرێ وی ئینایین، و پاشی ب گومان و شك نەكەفتین، و جیهاد ب مالێ خۆ و نەفسا خۆ د ڕێكا خودێدا كرین، ئەڤەنە یێت ڕاست [د باوەریا خۆدا]. ﴿١٦﴾ ئەرێ هوین دێ ئەوا د دلێ هەوەدا خودێ پێ ئاگەهداركەن؟ [هوین دێ خودێ ئاگەهداری دینێ خۆ كەن، هوین دبێژن مە باوەری یا ئینایی] و خودێ ب خۆ دزانیت كا چ د ئەرد و ئەسماناندا هەیە، و ژ هەر تشتەكی ب ئاگەهە. ﴿١٧﴾ [كۆچەرێت عەرەب] ل سەر تە دكەنە منەت كو ئەو موسلمان بوون، بێژە: [گەلی كۆچەرێت عەرەب] موسلمانبوونا خۆ ل سەر من نەكەنە منەت، بەلێ خودێ منەتا ل هەوە كری دەمێ بەرێ هەوە دایە باوەریێ، ئەگەر هوین [د باوەری ئینانا خۆدا] د ڕاست بن. ﴿١٨﴾ ب ڕاستی خودێ نهێنیا (غەیبا) ئەرد و ئەسمانان دزانیت، و خودێ دبینیت كا هوین چ دكەن [و پێ ئاگەهە].

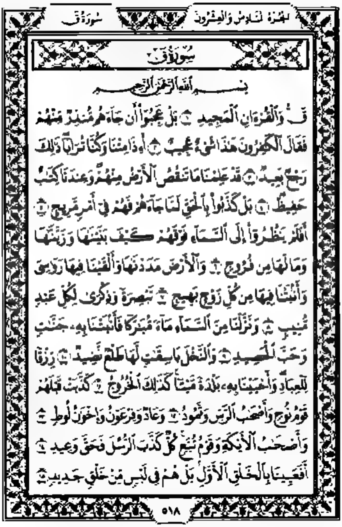

الجزء السادس والعشرون سورة ق

سورة ق

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

قٓ وَٱلۡقُرۡءَانِ ٱلۡمَجِيدِ ١ بَلۡ عَجِبُوٓاْ أَن جَآءَهُم مُّنذِرٞ مِّنۡهُمۡ
فَقَالَ ٱلۡكَٰفِرُونَ هَٰذَا شَيۡءٌ عَجِيبٌ ٢ أَءِذَا مِتۡنَا وَكُنَّا تُرَابٗاۖ ذَٰلِكَ
رَجۡعُۢ بَعِيدٞ ٣ قَدۡ عَلِمۡنَا مَا تَنقُصُ ٱلۡأَرۡضُ مِنۡهُمۡۖ وَعِندَنَا كِتَٰبٌ
حَفِيظُۢ ٤ بَلۡ كَذَّبُواْ بِٱلۡحَقِّ لَمَّا جَآءَهُمۡ فَهُمۡ فِيٓ أَمۡرٖ مَّرِيجٍ ٥
أَفَلَمۡ يَنظُرُوٓاْ إِلَى ٱلسَّمَآءِ فَوۡقَهُمۡ كَيۡفَ بَنَيۡنَٰهَا وَزَيَّنَّٰهَا
وَمَا لَهَا مِن فُرُوجٖ ٦ وَٱلۡأَرۡضَ مَدَدۡنَٰهَا وَأَلۡقَيۡنَا فِيهَا رَوَٰسِيَ
وَأَنۢبَتۡنَا فِيهَا مِن كُلِّ زَوۡجِۭ بَهِيجٖ ٧ تَبۡصِرَةٗ وَذِكۡرَىٰ لِكُلِّ عَبۡدٖ
مُّنِيبٖ ٨ وَنَزَّلۡنَا مِنَ ٱلسَّمَآءِ مَآءٗ مُّبَٰرَكٗا فَأَنۢبَتۡنَا بِهِۦ جَنَّٰتٖ
وَحَبَّ ٱلۡحَصِيدِ ٩ وَٱلنَّخۡلَ بَاسِقَٰتٖ لَّهَا طَلۡعٞ نَّضِيدٞ ١٠ رِّزۡقٗا
لِّلۡعِبَادِۖ وَأَحۡيَيۡنَا بِهِۦ بَلۡدَةٗ مَّيۡتٗاۚ كَذَٰلِكَ ٱلۡخُرُوجُ ١١ كَذَّبَتۡ قَبۡلَهُمۡ
قَوۡمُ نُوحٖ وَأَصۡحَٰبُ ٱلرَّسِّ وَثَمُودُ ١٢ وَعَادٞ وَفِرۡعَوۡنُ وَإِخۡوَٰنُ لُوطٖ ١٣
وَأَصۡحَٰبُ ٱلۡأَيۡكَةِ وَقَوۡمُ تُبَّعٖۚ كُلّٞ كَذَّبَ ٱلرُّسُلَ فَحَقَّ وَعِيدِ ١٤
أَفَعَيِينَا بِٱلۡخَلۡقِ ٱلۡأَوَّلِۚ بَلۡ هُمۡ فِي لَبۡسٖ مِّنۡ خَلۡقٖ جَدِيدٖ ١٥

٥١٨

سـۆرەتا قاف

ل مەکەهێ هاتیـە خوارێ (٤٥) ئایەتە

بسـم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ هۆسـا دتێـە خوانـدن (قـاف)، ل دۆر ڕاڤەکرنا ڤان ڕەنگـە تیپان، بزڤڕە دەسـتپێکا سـۆرەتا (بەقەرە). سـویند ب قورئانـا ب ڕویمـەت و پایـە بلنـد [تـو پێغەمبـەرێ و ڕۆژا قیامەتـێ ڕاسـتە]. ﴿٢﴾ [خەلکـێ مەکەهـێ نـە بـەس بـاوەری نەئینـان] بەلـێ عەجێگرتـی بـوون دەمـێ پێغەمبـەرەك هـەر ژ وان بـۆ وان هاتـی، و گـاوران گـۆت: ب ڕاسـتی ئەڤـە تشـتەکێ عەجێبـە و جهێ حێبەتیبوونێـە. ﴿٣﴾ ئـەرێ ئەگـەر ئـەم مریـن و بووینـە ئـاخ [جـارەکا دی دێ زینـدی بینەڤـە؟]، ب ڕاسـتی ئـەڤ زڤڕیـن و ڤەگەڕیانـە تشـتەکی نەبەرئاقلە و دویـرە]. ﴿٤﴾ ب سـویند ئـەم دزانـین کا ئـەرد چەنـدێ ژ لەشـێ وان دخـۆت و چەنـد کێـم دکـەت، و [ژ بـل ڤـێ ژی] مـە کتێبـەکا پارێـزەر یـا هـەی، هەمـی تشـت تێـدا دنڤێسـینە. ﴿٥﴾ بەلـێ گاڤـا قورئـان بـۆ وان هاتـی ئـەوان درەو دانـا، و ئـەو یـێت د کاروبارەکـێ شـەپلیدا [جـار دبێـژن سـێربەندە، و جـار دبێـژن نابیـت پێغەمبـەر مرۆڤ بیـت، و جار دبێـژن دڤێت یـێ زەنگـین بیت... هتـد]. ﴿٦﴾ مـا ئـەو بـەرێ خـۆ نادەنـە ئەسـمـانێ د سـەر خـۆڕا، کا مـە چـاوا ئاڤاکریـیـە و خەملاندیـیـە؟ و چـو کـون و دەرز لـێ نینـن. ﴿٧﴾ و کا مـە ئـەرد ژی [چـاوا] دەشـت کریـیـە، و مـە چیایـێت بنەجهـ تێخسـتینە تێـدا [دا بـۆ بینـە سـنگ و نەلڤلڤیـت]، و کا مـە چـاوا هەمـی ڕەنگێـت شـینکاتیـێ جـوان د ئەردیـدا شـینکرینە. ﴿٨﴾ [ئـەڤ کارە، ئاڤاکرنـا ئەسـمـانی و دانانـا ئەردی هۆسـا] خودێ کر دا دلان ل سـەر هەقیـێ ڕۆن بکـەت، و بینـە بیرئینـان بـۆ هـەر بەندەیەکێ ل خـودێ بزڤڕیـت [و هزرا خۆ د چێکریـێت ویـدا بکـەت]. ﴿٩﴾ و مـە ئاڤەکا پـڕ خێـر و بەرەکـەت ژ ئەسـمـانی باراند، و مـە بیسـتان و باخچـە، و دندکێـت دبنـە دان و دکاك، پـێ شـینکرن. ﴿١٠﴾ و مـە دارقەسـپێت بلند، یـێت ڤێقیـێ وان ئویشـی و ل سـەرێك، پـێ شـینکرن. ﴿١١﴾ دا بینـە ڕزقێ بەندەیان، و مـە ب وێ ئاڤـێ ئەردەکـێ هشـك و مـری زینـدی کـر، و زێندیکرنـا مریـیـان ژی هـەر هۆسـایە. ﴿١٢﴾ [هەی موحەمـەد ئەگەر ملەتێ تە یـێ قورەیشـی تە درەوین دانن، ب ڕاسـتی ئەڤە نە تشـتەکێ نوییـە] بـەرێ وان ملەتـێ نووحـی و خودانێـت بـیرێ [ملەتـێ شـوعەیبی ل دۆر بـیرێ کـۆم بـوون، ڤێجا خـودێ هەمـی تێخسـتنە تێدا]، و (سـەموود) ژی پێغەمبەرێـت خـۆ درەوین دانـان. ﴿١٣﴾ و ملەتێ عـاد و فیرعەون و ملەتێ (لـووط) پێغەمبەر ژی. ﴿١٤﴾ و خەلکـێ جهـێ تێردار و دارتێکڕا [مەخسـەد پێ خەلکـێ مەدیەنێـە و ملەتێ شـوعەیبی] و ملەتێ توببەعی ژی، هەمیـیـان پێغەمبەرێـت خـۆ درەویـن دانـان، و هێـژای ئیزایا من بـوون. ﴿١٥﴾ ڤێجـا مـا ئـەم ب چێکرنا جارا ئێکێـڤـە وەستایـیـنە؟ [هەتـا یـا بێـت بـۆ مـە یا ب زەحمـەت بیـت؟] نەخێر [بێـزار نەبوویە و پێڤـە نەوەسـتایە، و زڤڕینـا وان پشـتی بووینـە خـۆل، یـا دویـر نینـە وەکـی ئەو دبێـژن] بەلـێ ئـەو د چێکرنـەکا نویدا ب شـکن [هەر چەنـدە ئـەو دزانن جـارا ئێکێ مە ئـەو یـێت چێکرین].

وَلَقَدْ خَلَقْنَا ٱلْإِنسَٰنَ وَنَعْلَمُ مَا تُوَسْوِسُ بِهِۦ نَفْسُهُۥ ۖ وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ
مِنْ حَبْلِ ٱلْوَرِيدِ ﴿١٦﴾ إِذْ يَتَلَقَّى ٱلْمُتَلَقِّيَانِ عَنِ ٱلْيَمِينِ وَعَنِ ٱلشِّمَالِ
قَعِيدٌ ﴿١٧﴾ مَّا يَلْفِظُ مِن قَوْلٍ إِلَّا لَدَيْهِ رَقِيبٌ عَتِيدٌ ﴿١٨﴾ وَجَآءَتْ سَكْرَةُ
ٱلْمَوْتِ بِٱلْحَقِّ ۖ ذَٰلِكَ مَا كُنتَ مِنْهُ تَحِيدُ ﴿١٩﴾ وَنُفِخَ فِى ٱلصُّورِ ۚ ذَٰلِكَ يَوْمُ
ٱلْوَعِيدِ ﴿٢٠﴾ وَجَآءَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَّعَهَا سَآئِقٌ وَشَهِيدٌ ﴿٢١﴾ لَّقَدْ كُنتَ
فِى غَفْلَةٍ مِّنْ هَٰذَا فَكَشَفْنَا عَنكَ غِطَآءَكَ فَبَصَرُكَ ٱلْيَوْمَ حَدِيدٌ ﴿٢٢﴾
وَقَالَ قَرِينُهُۥ هَٰذَا مَا لَدَىَّ عَتِيدٌ ﴿٢٣﴾ أَلْقِيَا فِى جَهَنَّمَ كُلَّ كَفَّارٍ عَنِيدٍ ﴿٢٤﴾
مَّنَّاعٍ لِّلْخَيْرِ مُعْتَدٍ مُّرِيبٍ ﴿٢٥﴾ ٱلَّذِى جَعَلَ مَعَ ٱللَّهِ إِلَٰهًا ءَاخَرَ
فَأَلْقِيَاهُ فِى ٱلْعَذَابِ ٱلشَّدِيدِ ﴿٢٦﴾ ۞ قَالَ قَرِينُهُۥ رَبَّنَا مَآ أَطْغَيْتُهُۥ وَلَٰكِن حزب
كَانَ فِى ضَلَٰلٍۭ بَعِيدٍ ﴿٢٧﴾ قَالَ لَا تَخْتَصِمُوا۟ لَدَىَّ وَقَدْ قَدَّمْتُ إِلَيْكُم
بِٱلْوَعِيدِ ﴿٢٨﴾ مَا يُبَدَّلُ ٱلْقَوْلُ لَدَىَّ وَمَآ أَنَا۠ بِظَلَّٰمٍ لِّلْعَبِيدِ ﴿٢٩﴾ يَوْمَ
نَقُولُ لِجَهَنَّمَ هَلِ ٱمْتَلَأْتِ وَتَقُولُ هَلْ مِن مَّزِيدٍ ﴿٣٠﴾ وَأُزْلِفَتِ ٱلْجَنَّةُ
لِلْمُتَّقِينَ غَيْرَ بَعِيدٍ ﴿٣١﴾ هَٰذَا مَا تُوعَدُونَ لِكُلِّ أَوَّابٍ حَفِيظٍ ﴿٣٢﴾
مَّنْ خَشِىَ ٱلرَّحْمَٰنَ بِٱلْغَيْبِ وَجَآءَ بِقَلْبٍ مُّنِيبٍ ﴿٣٣﴾ ٱدْخُلُوهَا
بِسَلَٰمٍ ۖ ذَٰلِكَ يَوْمُ ٱلْخُلُودِ ﴿٣٤﴾ لَهُم مَّا يَشَآءُونَ فِيهَا وَلَدَيْنَا مَزِيدٌ ﴿٣٥﴾

﴿١٦﴾ ب سویند مە مرۆڤ بێ چێکری، و ئەم دزانین کا دلێ وی بۆ چ دبێژیت و کا چ دکەڤیتە سەر دلێ وی، و ئەم ژ رِها ستویێ وی نێزیکتری وینە. ﴿١٧﴾ ئەم ژ وان هەردو ملیاکەتێت، ل سەر ملێ وی یێ راستێ و ملێ وی یێ چەپێ و کاروکریارێت وی دنڤیسن، پتر ئاگەهداری وینە. ﴿١٨﴾ و مرۆڤ چو ئاخفتنان ناکەت [چ باش چ خراب]، ئەگەر ملیاکەتەکێ کارکری و زیرەڤانێ دگەل، نەنڤیسیت. ﴿١٩﴾ و سەکەراتا مرنێ د گەل هەقیێ هات، ئەڤە ئەو بوو یا تو ژێ درەڤی. ﴿٢٠﴾ و پف ل بۆقێ هاتە دان، ئەڤە ئەو رۆژە یا پەیمان پێ هاتیەدان. ﴿٢١﴾ و هەر ئێك دێ ئێت [چ باش چ خراب] دو ملیاکەت پێت دگەل، ئێك دئینیە مەیدانا حەشرێ، و یێ دی شادەییێ ل سەر ددەت. ﴿٢٢﴾ ب سویند تو [د دنیایێدا] ژ ڤێ یێ بێ ئاگەهـ بووی، و مە پەردە ل سەر تە راکر، و تو ئەڤرۆ یێ چاڤ تیژ و دژواری [بۆ دبینی]. ﴿٢٣﴾ و ملیاکەتێ بەرپرس ژێ دێ بێژیت: ئەڤە ئەو کتێبا کار و کریارێت وی ژی، ل دەڤ من یا حازرە. ﴿٢٤﴾ [خودێ دێ بێژیتە وان هەردو ملیاکەتێت د گەل دئێن] هەر زێدەگاورەکێ زێدەرکێی باڤێژنە د دۆژەهێدا. ﴿٢٥﴾ ئەوێ زێدە خێرنەکەر و زێدە ستەمکار و ب شك [د دینیدا]. ﴿٢٦﴾ ئەوێ پەرستیەکێ دی بۆ خودێ دکەتە هەڤپشك، ڤێجا هوین هەردو [مەخسەد پێ هەردو ملیاکەتێت د گەل دئێن]، دێ باڤێژنە د ئیزایا دژوار و گراندا. ﴿٢٧﴾ تەکێ وی یێ شەیتان دێ بێژیت: خودایێ مە، ب راستی تە من ئەو د بەر سەرداچۆنێرا کربوو، ئەو ب خۆ د سەرداچۆنەکا کویر و دویردا بوو. ﴿٢٨﴾ خودێ دێ بێژیت: هوین هەردو [مرۆڤ و شەیتانێ وی] ل دەڤ من جرەبرێ نەکەن، و من [د دنیایێدا و ل سەر ئەزمانێ پێغەمبەرێت خۆ، و ب هنارتنا کتێبان] هوین ژ ڤێ رۆژێ ترساندبوون. ﴿٢٩﴾ و ئاخفتن (پەیمان) ل دەڤ من نائێتە گوهۆرین، و ئەز ستەمێ ل بەندەیان ناکەم. ﴿٣٠﴾ رۆژا ئەم دبێژینە دۆژەهێ تو تژی بووی؟ دبێژیت: ما [ژ ڤان] هێژ هەنە؟ ﴿٣١﴾ و بەحەشت بۆ تەقوادارات نێزیك دبیت، و یا دویر نینە. ﴿٣٢﴾ ئەڤە ئەوە یا پەیمان پێ هاتیەدان، بۆ هەر تۆبەدارەکێ پارێزڤان [بۆ تخوبێت خودێ] ژ هەوە. ﴿٣٣﴾ ئەوێ دمێ ب تنێ و کەس نە ل دەڤ، ژ خودایێ دلۆڤان بترسیت، و ب دلەکێ ل خودێ زڤری، بێتە دەڤ خودێ. ﴿٣٤﴾ ب سلامەتی [ژ ئیزا و کول و کۆڤانان] هەرنە د بەحەشتێدا، و رۆژا ژیانا بێ دویماهیك ئەڤەیە. ﴿٣٥﴾ تشتێ وان بڤێت د بەحەشتێدا یێ هەی، و زێدەتر ژی بۆ وان یێ هەی [ئەو ژی دیتنا خودایێ مەزنە].

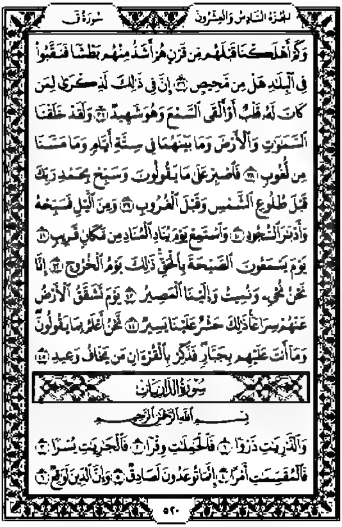

الجزء السادس والعشرون
سورة ق

وَكَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُم مِّن قَرْنٍ هُمْ أَشَدُّ مِنْهُم بَطْشًا فَنَقَّبُوا
فِي الْبِلَادِ هَلْ مِن مَّحِيصٍ ﴿٣٦﴾ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَذِكْرَىٰ لِمَن
كَانَ لَهُ قَلْبٌ أَوْ أَلْقَى السَّمْعَ وَهُوَ شَهِيدٌ ﴿٣٧﴾ وَلَقَدْ خَلَقْنَا
السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ وَمَا مَسَّنَا
مِن لُّغُوبٍ ﴿٣٨﴾ فَاصْبِرْ عَلَىٰ مَا يَقُولُونَ وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ
قَبْلَ طُلُوعِ الشَّمْسِ وَقَبْلَ الْغُرُوبِ ﴿٣٩﴾ وَمِنَ اللَّيْلِ فَسَبِّحْهُ
وَأَدْبَارَ السُّجُودِ ﴿٤٠﴾ وَاسْتَمِعْ يَوْمَ يُنَادِ الْمُنَادِ مِن مَّكَانٍ قَرِيبٍ ﴿٤١﴾
يَوْمَ يَسْمَعُونَ الصَّيْحَةَ بِالْحَقِّ ذَٰلِكَ يَوْمُ الْخُرُوجِ ﴿٤٢﴾ إِنَّا
نَحْنُ نُحْيِي وَنُمِيتُ وَإِلَيْنَا الْمَصِيرُ ﴿٤٣﴾ يَوْمَ تَشَقَّقُ الْأَرْضُ
عَنْهُمْ سِرَاعًا ذَٰلِكَ حَشْرٌ عَلَيْنَا يَسِيرٌ ﴿٤٤﴾ نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَا يَقُولُونَ
وَمَا أَنتَ عَلَيْهِم بِجَبَّارٍ فَذَكِّرْ بِالْقُرْآنِ مَن يَخَافُ وَعِيدِ ﴿٤٥﴾

سُورَةُ الذَّارِيَاتِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

وَالذَّارِيَاتِ ذَرْوًا ﴿١﴾ فَالْحَامِلَاتِ وِقْرًا ﴿٢﴾ فَالْجَارِيَاتِ يُسْرًا ﴿٣﴾
فَالْمُقَسِّمَاتِ أَمْرًا ﴿٤﴾ إِنَّمَا تُوعَدُونَ لَصَادِقٌ ﴿٥﴾ وَإِنَّ الدِّينَ لَوَاقِعٌ ﴿٦﴾

٥٢٠

﴿٣٦﴾ و مە چەند ملەتێت ژ وان زەبەردەستتر و ب هێزتر، بەری وان د هیلاك برن، گەلە وەلات تێکڤەدابوون، ئەری رەڤینەك [ژ مرنێ یان ژ ئیزایا خودێ] وان هەبوو؟. ﴿٣٧﴾ ب راستی ئەڤە [د هیلاکبرنا گوندێت ستەمکار] چامە و دەرسن، بۆ وی یێ خودان عەقل، یان بۆ وی یێ گوهدارییێ دکەت و هشێت وی د سەرێ وی. ﴿٣٨﴾ ب سویند مە ئەرد و ئەسمان و هندی د ناڤبەرا واندا، د شەش رۆژاندا چێکرن، و چو وەستیان ژی نەگەهشتە مە. ﴿٣٩﴾ ئێجا [هەی موحەمەد] سەبرا خۆ ل سەر یا ئەو دبێژن بکێشە، و بەری رۆژهەلات و رۆژئاڤابوونێ، خودایێ خۆ ژ کێماسیان پاقژ بکە، و پەسن و سوپاسیا وی بکە. ﴿٤٠﴾ و چەندەکێ ژ شەڤێ ژی تەسبیحا وی بکە، و پشتی نڤێژان ژی.. ﴿٤١﴾ گوهێ خۆ بدێ، رۆژا گازیکەر (ئسرافیل) ژ جهەکێ نێزیك گازی دکەت [و دەنگ دگەهیتە هەر کەسەکی]. ﴿٤٢﴾ رۆژا [هەمی مرۆڤ] وی دەنگێ هەقییێ گولێ دبن، ئەو [رۆژ] رۆژا دەرکەڤتنێیە [ژ گۆڕان]. ﴿٤٣﴾ ب راستی ئەم ب تنێ، ژیانێ و مرنێ ددەین، و زڤڕین هەر ب بال مەڤەیە. ﴿٤٤﴾ رۆژا ئەرد دکەلشیت، و ئەو ب لەز ژ گۆڕان بەر ب مەیدانا حەشرێ دچن، ئەو کۆمکرنەکا ب ساناهییە ل بەر مە. ﴿٤٥﴾ ئەم چێتر دزانین ئەو چ دبێژن [د دەرهەقێ تە و رۆژا قیامەتێدا]، و تو ل سەر وان نە یێ زۆردەستی [دا ب خورتی وان بکەیە موسلمان]، و ئەوێت ژ ئیزایا مە دترسن، وان ب قورئانێ شیرەت بکە.

سۆرەتا ذاریات

ل مەککەهێ هاتییە خوارێ (٦٠) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحیم

﴿١﴾ سویند ب بایێت بەلاڤکەر. ﴿٢﴾ و ب ئەورێت باران هەلگر. ﴿٣﴾ ب گەمیێت ب ساناهی دئێن و دچن. ﴿٤﴾ ب ملیاکەتێت کاروباران لێکڤە دکەن. ﴿٥﴾ [سویند ب ڤان هەمییان] تشتێ پەیمان بۆ هەوە پێ هاتییەدان [ژ مرنێ و قیامەتێ]، راستە. ﴿٦﴾ و رۆژا قیامەتێ و جزادانێ، دێ هەر ئێت.

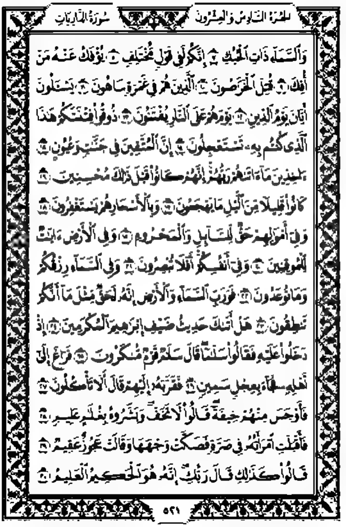

سُورَةُ الذَّارِيَاتِ الحِزْبُ الثَّانِي وَالخَمْسُونَ

وَٱلسَّمَآءِ ذَاتِ ٱلۡحُبُكِ ٧ إِنَّكُمۡ لَفِي قَوۡلٖ مُّخۡتَلِفٖ ٨ يُؤۡفَكُ عَنۡهُ مَنۡ
أُفِكَ ٩ قُتِلَ ٱلۡخَرَّٰصُونَ ١٠ ٱلَّذِينَ هُمۡ فِي غَمۡرَةٖ سَاهُونَ ١١ يَسۡـَٔلُونَ
أَيَّانَ يَوۡمُ ٱلدِّينِ ١٢ يَوۡمَ هُمۡ عَلَى ٱلنَّارِ يُفۡتَنُونَ ١٣ ذُوقُواْ فِتۡنَتَكُمۡ هَٰذَا
ٱلَّذِي كُنتُم بِهِۦ تَسۡتَعۡجِلُونَ ١٤ إِنَّ ٱلۡمُتَّقِينَ فِي جَنَّٰتٖ وَعُيُونٍ ١٥
ءَاخِذِينَ مَآ ءَاتَىٰهُمۡ رَبُّهُمۡۚ إِنَّهُمۡ كَانُواْ قَبۡلَ ذَٰلِكَ مُحۡسِنِينَ ١٦
كَانُواْ قَلِيلٗا مِّنَ ٱلَّيۡلِ مَا يَهۡجَعُونَ ١٧ وَبِٱلۡأَسۡحَارِ هُمۡ يَسۡتَغۡفِرُونَ ١٨
وَفِيٓ أَمۡوَٰلِهِمۡ حَقّٞ لِّلسَّآئِلِ وَٱلۡمَحۡرُومِ ١٩ وَفِي ٱلۡأَرۡضِ ءَايَٰتٞ
لِّلۡمُوقِنِينَ ٢٠ وَفِيٓ أَنفُسِكُمۡۚ أَفَلَا تُبۡصِرُونَ ٢١ وَفِي ٱلسَّمَآءِ رِزۡقُكُمۡ
وَمَا تُوعَدُونَ ٢٢ فَوَرَبِّ ٱلسَّمَآءِ وَٱلۡأَرۡضِ إِنَّهُۥ لَحَقّٞ مِّثۡلَ مَآ أَنَّكُمۡ
تَنطِقُونَ ٢٣ هَلۡ أَتَىٰكَ حَدِيثُ ضَيۡفِ إِبۡرَٰهِيمَ ٱلۡمُكۡرَمِينَ ٢٤ إِذۡ
دَخَلُواْ عَلَيۡهِ فَقَالُواْ سَلَٰمٗاۖ قَالَ سَلَٰمٞ قَوۡمٞ مُّنكَرُونَ ٢٥ فَرَاغَ إِلَىٰٓ
أَهۡلِهِۦ فَجَآءَ بِعِجۡلٖ سَمِينٖ ٢٦ فَقَرَّبَهُۥٓ إِلَيۡهِمۡ قَالَ أَلَا تَأۡكُلُونَ ٢٧
فَأَوۡجَسَ مِنۡهُمۡ خِيفَةٗۖ قَالُواْ لَا تَخَفۡۖ وَبَشَّرُوهُ بِغُلَٰمٍ عَلِيمٖ ٢٨
فَأَقۡبَلَتِ ٱمۡرَأَتُهُۥ فِي صَرَّةٖ فَصَكَّتۡ وَجۡهَهَا وَقَالَتۡ عَجُوزٌ عَقِيمٞ ٢٩
قَالُواْ كَذَٰلِكِ قَالَ رَبُّكِ إِنَّهُۥ هُوَ ٱلۡحَكِيمُ ٱلۡعَلِيمُ ٣٠

٥٢١

﴿٧﴾ و سویند ب ئەسمانێ جوان و خودان رێکێت موکوم [رێکێت ستێران]. ﴿٨﴾ ب راستی هوین [د دەرهەقێ موحەممەدیدا] هەر جارێ ئاخفتنەکێ دکەن [جار دبێژن سێربەندە، و جار دبێژن یێ دینە، و جار ژی دبێژن هەلبەستڤانە]. ﴿٩﴾ ئەو دێ ژ باوەری ئینانێ [ب قورئانێ و موحەممەدی] ئێتە دویرئێخستن، ئەوێت [ژ راستەرێییێ] هاتینە دویرئێخستن. ﴿١٠﴾ لەعنەت ل درەوینان بن [ئەوێت هەر جارەکێ تشتەکی د دەرهەقێ پێغەمبەریدا دبێژن]. ﴿١١﴾ ئەوێت د نەزانینێدا، بێ ئاگەهـ. ﴿١٢﴾ [بۆ ترانە] پسیار دکەن، یا کەنگییە رۆژا جزادانێ (رۆژا قیامەتێ)؟ ﴿١٣﴾ ئەو رۆژە ئەوا ئەو ل سەر ئاگری دئێنە سۆتن. ﴿١٤﴾ [وێ رۆژێ ملیاکەت دێ بێژنە وان] دێ ئیزایا خۆ بخۆن و تامکەنێ، ئەڤە بوو یا هوین [د دنیایێدا و ژ لەکەڤە] ل هاتنا وێ ب لەز. ﴿١٥﴾ ب راستی پارێزکار یێت د ناڤ جنێک و کانیاندا. ﴿١٦﴾ تشتێ خودایێ وان دایییە وان وەردگرن و رازینە، ب راستی ئەو بەری نوکە [د دنیایێدا] ژ قەنجیکاران بوون. ﴿١٧﴾ ئەو پیچەک ژ شەڤێ دنڤستن. ﴿١٨﴾ و ئەو بەرێ سپێدەیان [خودێ دپەرستن و] و داخوازا ژێبرنا گونەهان ژ خودێ دکرن. ﴿١٩﴾ و خێزان و ژارێت خواستەک و رویت، خودان بار بوون د مالێ واندا. ﴿٢٠﴾ و د ئەردیدا نیشان و بەلگە گەلەکن، بۆ وان ئەوێت هەقیێ پەسەند دکەن و پشتەڤانیا وێ دکەن. ﴿٢١﴾ و د هەوە ب خۆدا ژی [نیشان و بەلگە گەلەکن]، ما هوین نابینن؟. ﴿٢٢﴾ و رزقێ هەوە و هەر تشتێ پەیمان بۆ هەوە بێ دئێتەدان یێ ل ئەسمانی. ﴿٢٣﴾ سویند ب خودایێ ئەرد و ئەسمانی، ئەو تشتێ پەیمان بۆ هەوە پێ هاتییە دان راستە و بێ گومانە، هەروەکی ئاخفتنا هەوە نوکە یا بێ گومان ل دەڤ هەوە. ﴿٢٤﴾ ئەرێ بەحسێ مێڤانێت ئیبراهیمی ئەوێت قەدرگران، گەهشتییە تە. ﴿٢٥﴾ وەختێ چوینە دەڤ، و سلاڤ کرینێ، سلاڤ ل وان ڤەگێرا و گۆت: هوین د نەنیاسن [ئەز هەوە نانیاسم]. ﴿٢٦﴾ ڤێجا ب لەز و بێ مێڤان پێ بحەسن، چۆ ملێ مالێ و گۆلکەکێ قەلەو [براشتی] ئینا. ﴿٢٧﴾ و نێزیکی وان کر، و گۆت: ما هوین ناخۆن؟. ﴿٢٨﴾ ڤێجا [وەختێ ئیبراهیمی دیتی ئەو ناخۆن] د دلێ خۆدا ژ وان ترسیا، گۆتن: نەترسە، و مزگینیا کورەکێ زانا دانێ. ﴿٢٩﴾ ژنا وی ب دەنگەکێ بلند پێشڤە هات و تەپەک ل سەروچاڤێت خۆ دا، و گۆت: [وەیلێ ئەزێ چاوا دێ من بچویک بن] و ئەز پیرەژنم و یا خرشم. ﴿٣٠﴾ ملیاکەتان گۆت: [ئەم چاوا دبێژین، وەسایە] خودایێ تە هۆسا ئەمرێ دایی، و هەر ئەوە کاربنەجهـ و زانا.

قَالَ فَمَا خَطْبُكُمْ أَيُّهَا الْمُرْسَلُونَ ﴿٣١﴾ قَالُوا إِنَّا أُرْسِلْنَا إِلَىٰ قَوْمٍ
مُّجْرِمِينَ ﴿٣٢﴾ لِنُرْسِلَ عَلَيْهِمْ حِجَارَةً مِّن طِينٍ ﴿٣٣﴾ مُّسَوَّمَةً عِندَ رَبِّكَ
لِلْمُسْرِفِينَ ﴿٣٤﴾ فَأَخْرَجْنَا مَن كَانَ فِيهَا مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٣٥﴾ فَمَا وَجَدْنَا
فِيهَا غَيْرَ بَيْتٍ مِّنَ الْمُسْلِمِينَ ﴿٣٦﴾ وَتَرَكْنَا فِيهَا آيَةً لِّلَّذِينَ يَخَافُونَ
الْعَذَابَ الْأَلِيمَ ﴿٣٧﴾ وَفِي مُوسَىٰ إِذْ أَرْسَلْنَاهُ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ بِسُلْطَانٍ
مُّبِينٍ ﴿٣٨﴾ فَتَوَلَّىٰ بِرُكْنِهِ وَقَالَ سَاحِرٌ أَوْ مَجْنُونٌ ﴿٣٩﴾ فَأَخَذْنَاهُ وَجُنُودَهُ
فَنَبَذْنَاهُمْ فِي الْيَمِّ وَهُوَ مُلِيمٌ ﴿٤٠﴾ وَفِي عَادٍ إِذْ أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمُ الرِّيحَ
الْعَقِيمَ ﴿٤١﴾ مَا تَذَرُ مِن شَيْءٍ أَتَتْ عَلَيْهِ إِلَّا جَعَلَتْهُ كَالرَّمِيمِ ﴿٤٢﴾
وَفِي ثَمُودَ إِذْ قِيلَ لَهُمْ تَمَتَّعُوا حَتَّىٰ حِينٍ ﴿٤٣﴾ فَعَتَوْا عَنْ أَمْرِ رَبِّهِمْ
فَأَخَذَتْهُمُ الصَّاعِقَةُ وَهُمْ يَنظُرُونَ ﴿٤٤﴾ فَمَا اسْتَطَاعُوا مِن قِيَامٍ
وَمَا كَانُوا مُنتَصِرِينَ ﴿٤٥﴾ وَقَوْمَ نُوحٍ مِّن قَبْلُ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا
فَاسِقِينَ ﴿٤٦﴾ وَالسَّمَاءَ بَنَيْنَاهَا بِأَيْدٍ وَإِنَّا لَمُوسِعُونَ ﴿٤٧﴾ وَالْأَرْضَ
فَرَشْنَاهَا فَنِعْمَ الْمَاهِدُونَ ﴿٤٨﴾ وَمِن كُلِّ شَيْءٍ خَلَقْنَا زَوْجَيْنِ
لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿٤٩﴾ فَفِرُّوا إِلَى اللَّهِ إِنِّي لَكُم مِّنْهُ نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿٥٠﴾
وَلَا تَجْعَلُوا مَعَ اللَّهِ إِلَٰهًا آخَرَ إِنِّي لَكُم مِّنْهُ نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿٥١﴾

﴿٣١﴾ [پشتی ئیبراهیمی زانی ملیاکەتن] گۆت: گەلی هنارتیان هەوە خێرە، هوین بۆ چ هاتینە هنارتن. ﴿٣٢﴾ گۆتن: ب ڕاستی ئەم بۆ ملەتەکێ گونەهکار یێت هاتینە هنارتن [کو ملەتێ (لووط) پێغەمبەرە]. ﴿٣٣﴾ دا بەرێت هەڕییێ ب سەردا بارینین. ﴿٣٤﴾ ئەو بەرێت ل نك خودێ د نیشانکری بۆ زێدە گونەهکاران. ﴿٣٥﴾ و مە ئەوێت باوەریدار هەمی ژ گوندی دەرئێخستن. ﴿٣٦﴾ و مە ژ مالەکا موسلمان پێڤەتر، د وی گوندیدا، نەدیت. ﴿٣٧﴾ و مە نیشانەك (شوینوار و کاڤلێت وان)، بۆ ئەوێت ژ ئیزایا دژوار دترسن، تێدا هێلا. ﴿٣٨﴾ دیسا مە د چیرۆکا مووسایدا ژی نیشانەك هێلا، وەختێ مە ب نیشان و بەلگەیێت ڕۆن و ئاشکراڤە، هنارتییە دەڤ فیرعەونی. ﴿٣٩﴾ ڤێجا ب هێز و کۆما خۆڤە پشتا خۆ دا مووسایی، و گۆت: یان [مووسا] سێربەندە یان ژی یێ دینە. ﴿٤٠﴾ و مە ئەو و لەشکەرێ وی گرتن، و ئاڤێتنە د دەریایێدا [و مە هەمی خەندقاندن، و کەس ژێ نەما] و ئەو یێ لۆمەکار بوو. ﴿٤١﴾ و دیسا د چیرۆکا عادێدا ژی [ملەتێ هوود پێغەمبەر]، مە نیشانەك هێلا، وەختێ مە ڕەشەبایەکێ هشك ب سەر واندا هنارتی. ﴿٤٢﴾ هەر تشتێ د سەرڕا دبۆری، پتی و پرت پرت دکر. ﴿٤٣﴾ دیسا د چیرۆکا (سەموود)دا ژی [ملەتێ صالح پێغەمبەر]، مە نیشانەك هێلا، وەختێ مە گۆتییە وان هەتا دەمەکێ ئاشکەرا بژین و خۆشیان ببەن. ﴿٤٤﴾ و وان خۆ ل سەر گوهداری و پەرستنا خودێ مەزن کر [و ژ ئەمرێ خودێ دەرکەفتن]، ڤێجا برویسیێ هنگاڤتن و بەرێ وان لێ بوون. ﴿٤٥﴾ نە وان ڕابوون پێ چێ بوو، و نە هاریکاریا وان هاتەکرن. ﴿٤٦﴾ و دیسا مە ملەتێ نووح پێغەمبەر ژی بەری وان د هیلاك برن، ب ڕاستی ئەو ملەتەکێ ژ ڕێدەرکەفتی بوو. ﴿٤٧﴾ و مە ئەسمان ب هێز یێ چێ کری، و ئەم خودان شیانین. ﴿٤٨﴾ و ئەرد مە یێ ڕائێخستی و دەشتکری [کو ب کێر ژیانێ بێت]، وەی ئەم چ خۆش ئەرد ڕائێخین. ﴿٤٩﴾ و ژ هەر تشتەکی مە جۆتەك دا، دا هوین هزرا خۆ تێدا بکەن. ﴿٥٠﴾ ڤێجا ب بال خودێڤە بزڤڕن، و ئەز ژ دەڤ وی بۆ هەوە ئاگەهدارکەرەکێ ئاشکرامە. ﴿٥١﴾ و هوین [گەلی مرۆڤان] چو هەڤپشکان بۆ خودێ چێ نەکەن، ئەز ژ دەڤ خودێ بۆ هەوە ئاگەهدارکەرەکێ ئاشکرامە.

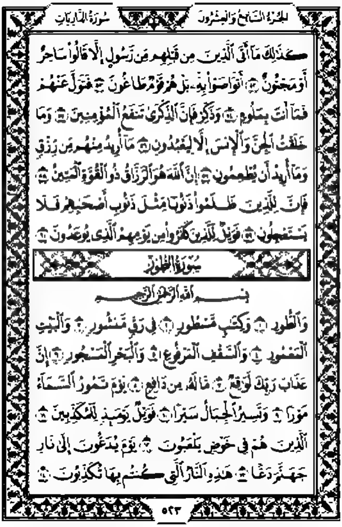

الجُزْءُ السَّابِعُ وَالعِشْرُونَ سُورَةُ الذَّارِيَاتِ

كَذَٰلِكَ مَآ أَتَى ٱلَّذِينَ مِن قَبْلِهِم مِّن رَّسُولٍ إِلَّا قَالُواْ سَاحِرٌ
أَوْ مَجْنُونٌ ﴿٥٢﴾ أَتَوَاصَوْاْ بِهِۦۚ بَلْ هُمْ قَوْمٌ طَاغُونَ ﴿٥٣﴾ فَتَوَلَّ عَنْهُمْ
فَمَآ أَنتَ بِمَلُومٍ ﴿٥٤﴾ وَذَكِّرْ فَإِنَّ ٱلذِّكْرَىٰ تَنفَعُ ٱلْمُؤْمِنِينَ ﴿٥٥﴾ وَمَا
خَلَقْتُ ٱلْجِنَّ وَٱلْإِنسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ ﴿٥٦﴾ مَآ أُرِيدُ مِنْهُم مِّن رِّزْقٍ
وَمَآ أُرِيدُ أَن يُطْعِمُونِ ﴿٥٧﴾ إِنَّ ٱللَّهَ هُوَ ٱلرَّزَّاقُ ذُو ٱلْقُوَّةِ ٱلْمَتِينُ ﴿٥٨﴾
فَإِنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُواْ ذَنُوبًا مِّثْلَ ذَنُوبِ أَصْحَٰبِهِمْ فَلَا
يَسْتَعْجِلُونِ ﴿٥٩﴾ فَوَيْلٌ لِّلَّذِينَ كَفَرُواْ مِن يَوْمِهِمُ ٱلَّذِي يُوعَدُونَ ﴿٦٠﴾

سُورَةُ الطُّورِ

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

وَٱلطُّورِ ﴿١﴾ وَكِتَٰبٍ مَّسْطُورٍ ﴿٢﴾ فِي رَقٍّ مَّنشُورٍ ﴿٣﴾ وَٱلْبَيْتِ
ٱلْمَعْمُورِ ﴿٤﴾ وَٱلسَّقْفِ ٱلْمَرْفُوعِ ﴿٥﴾ وَٱلْبَحْرِ ٱلْمَسْجُورِ ﴿٦﴾ إِنَّ
عَذَابَ رَبِّكَ لَوَٰقِعٌ ﴿٧﴾ مَّا لَهُۥ مِن دَافِعٍ ﴿٨﴾ يَوْمَ تَمُورُ ٱلسَّمَآءُ
مَوْرًا ﴿٩﴾ وَتَسِيرُ ٱلْجِبَالُ سَيْرًا ﴿١٠﴾ فَوَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ ﴿١١﴾
ٱلَّذِينَ هُمْ فِي خَوْضٍ يَلْعَبُونَ ﴿١٢﴾ يَوْمَ يُدَعُّونَ إِلَىٰ نَارِ
جَهَنَّمَ دَعًّا ﴿١٣﴾ هَٰذِهِ ٱلنَّارُ ٱلَّتِي كُنتُم بِهَا تُكَذِّبُونَ ﴿١٤﴾

٥٢٣

﴿٥٢﴾ هۆسا چو پێغەمبەر بۆ ئەڤێت بەری ڤان ژی نەهاتینە هنارتن، و وان نەگۆتبیت [ئەو پێغەمبەر] یان سێربەندە یان یێ دینە [ڤێجا ب خەم نەکەڤە، ژ بەر وێ یا ئەو د دەرهەقێ تەدا دکەن و دبێژن]. ﴿٥٣﴾ ئەرێ وان شیرەت و وەسیەت ل ئێك و دو كرینە [دا هەمی هۆسا ل سەر ئێك ئاخفتنێ كۆم ببن]، نەخێر بەلێ ئەو زێدە د سەرداچوینە. ﴿٥٤﴾ ڤێجا ژ وان بگەڕە و بەرێ خۆ ژ وان وەرگێڕە، تو نەیێ لۆمەكاری [یا تە بەس گەهاندنە]. ﴿٥٥﴾ و [ب قورئانێ] بەردەوام شیرەتان بكە، ب ڕاستی بەس خودان باوەر فایدەی ژ شیرەتان دكەن. ﴿٥٦﴾ و من ئەجنە و مرۆڤ بەس بۆ هندێ یێت دایین، من بپەرێسن. ﴿٥٧﴾ من چو ڕزق ژ وان نەڤێت [بدەنە من یان بدەنە خۆ یان بدەنە غەیری خۆ، ئەزم یێ ڕزقی ددەم]، و من نەڤێت ئەو خوارنێ بدەنە من [نە بۆ من، نە بۆ بەندەیێت من]. ﴿٥٨﴾ ب ڕاستی خودێیە ڕازق و خودان هێز و هێز موكوم. ﴿٥٩﴾ ڤێجا ب ڕاستی ئەوێت ستەم كرین [ژ ملەتێ تە و ئەوێت گاوربووین]، پشك و بارەك ژ ئیزایێ یا هەی، وەكی پشك و بارا هەڤالێت وانە [ئەوێت مە د هیلاك برین ژ ملەتێ نووح و عاد و (سەموود)]، ڤێجا بلا لەزێ نەكەن. ﴿٦٠﴾ و ئیزا و نەخۆشی بۆ وان بن ئەوێت گاوربووین، وێ ڕۆژێ ئەوا بەیمان بۆ وان پێ هاتییە دان [و ئەو ڕۆژ، یان ڕۆژا بەدرێیە یان یا قیامەتێیە].

سورەتا طوور

ل مەكەهێ هاتییە خوارێ (٤٩) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحیم

﴿١﴾ سویند ب [چیایێ] (طوور)ێ [ئەوێ خودێ ل سەر، د گەل موسایی ئاخفتی]. ﴿٢﴾ و سویند ب وێ كتێبا ڕێز ڕێز نڤیسی [كو قورئانە]. ﴿٣﴾ [و ئەو قورئان] د پێستەكێ ڤەكریدا [ئانكو ئەڤ قورئانە یا بەردەستە بۆ هەوە هەمییان و یا ڤەكرییە و گرتینینە ل دەڤ پێغەمبەری تێ كو هوین چ لێ نەزانن]. ﴿٤﴾ و سویند ب ئاڤاهیێ ئاڤا [ئەوێ دكەڤیتە ئەسمانێ حەفتێ، ملیاكەت تێدا خودێ دپەرێسن و تەسبیحا وی دكەن]. ﴿٥﴾ و سویند ب بانێ بلندكری [كو ئەسمانە]. ﴿٦﴾ و سویند ب دەریایا تژی ئاڤ [یان یا ڕۆژا قیامەتێ دبیتە ئاگر]. ﴿٧﴾ ب ڕاستی ئیزایا خودێ یا هاتییە [و هەر دێ ئێت]. ﴿٨﴾ چو ئاستەنگ پاشڤەبر د ڕێكا ویدا [ئیزایێ] نینە [نەهێلیت بێت]. ﴿٩﴾ ڕۆژا ئەسمان دئێن و دچن، و دزڤڕن و ب ئاتێك دكەڤن. ﴿١٠﴾ و ڕۆژا چیا ژی ژ جهێ خۆ دچن [و وەكی ئەوران دچن و بەربا دبن]. ﴿١١﴾ ڤێجا وەی ئیزا و نەخۆشی وێ ڕۆژێ بۆ وان، ئەوێت بێ باوەر و ڕۆژا قیامەتێ درەو ددانان. ﴿١٢﴾ ئەوێت ب گەرمی ب ئاڤ پوپچاتییێدا دچۆن، و ئاگەهـ ژ خۆ نەی. ﴿١٣﴾ ڕۆژا بۆ دۆزەهێ دئێنە پالدان پالدانەكا حێل. ﴿١٤﴾ [دەرگەهڤانێت دۆزەهێ دێ بێژنە وان:] ئەڤە ئەو ئاگرە یێ هەوە درەو ددانا.

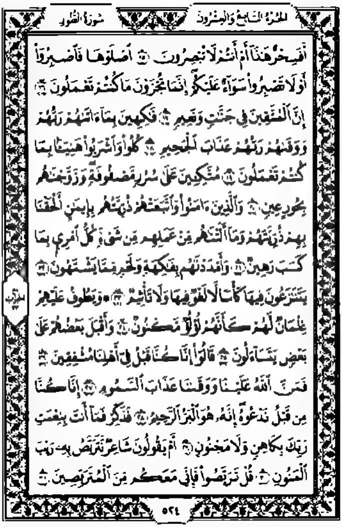
الجزء السابع والعشرون
سورة الطور
حزب
٥٢٤

أَفَسِحْرٌ هَٰذَآ أَمْ أَنتُمْ لَا تُبْصِرُونَ ﴿١٥﴾ ٱصْلَوْهَا فَٱصْبِرُوٓا۟
أَوْ لَا تَصْبِرُوا۟ سَوَآءٌ عَلَيْكُمْ ۖ إِنَّمَا تُجْزَوْنَ مَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٦﴾
إِنَّ ٱلْمُتَّقِينَ فِى جَنَّٰتٍ وَنَعِيمٍ ﴿١٧﴾ فَٰكِهِينَ بِمَآ ءَاتَىٰهُمْ رَبُّهُمْ
وَوَقَىٰهُمْ رَبُّهُمْ عَذَابَ ٱلْجَحِيمِ ﴿١٨﴾ كُلُوا۟ وَٱشْرَبُوا۟ هَنِيٓـًٔا بِمَا
كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٩﴾ مُتَّكِـِٔينَ عَلَىٰ سُرُرٍ مَّصْفُوفَةٍ ۖ وَزَوَّجْنَٰهُم
بِحُورٍ عِينٍ ﴿٢٠﴾ وَٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَٱتَّبَعَتْهُمْ ذُرِّيَّتُهُم بِإِيمَٰنٍ أَلْحَقْنَا
بِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ وَمَآ أَلَتْنَٰهُم مِّنْ عَمَلِهِم مِّن شَىْءٍ ۚ كُلُّ ٱمْرِئٍۭ بِمَا
كَسَبَ رَهِينٌ ﴿٢١﴾ وَأَمْدَدْنَٰهُم بِفَٰكِهَةٍ وَلَحْمٍ مِّمَّا يَشْتَهُونَ ﴿٢٢﴾
يَتَنَٰزَعُونَ فِيهَا كَأْسًا لَّا لَغْوٌ فِيهَا وَلَا تَأْثِيمٌ ﴿٢٣﴾ ۞ وَيَطُوفُ عَلَيْهِمْ
غِلْمَانٌ لَّهُمْ كَأَنَّهُمْ لُؤْلُؤٌ مَّكْنُونٌ ﴿٢٤﴾ وَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَىٰ
بَعْضٍ يَتَسَآءَلُونَ ﴿٢٥﴾ قَالُوٓا۟ إِنَّا كُنَّا قَبْلُ فِىٓ أَهْلِنَا مُشْفِقِينَ ﴿٢٦﴾
فَمَنَّ ٱللَّهُ عَلَيْنَا وَوَقَىٰنَا عَذَابَ ٱلسَّمُومِ ﴿٢٧﴾ إِنَّا كُنَّا
مِن قَبْلُ نَدْعُوهُ ۖ إِنَّهُۥ هُوَ ٱلْبَرُّ ٱلرَّحِيمُ ﴿٢٨﴾ فَذَكِّرْ فَمَآ أَنتَ بِنِعْمَتِ
رَبِّكَ بِكَاهِنٍ وَلَا مَجْنُونٍ ﴿٢٩﴾ أَمْ يَقُولُونَ شَاعِرٌ نَّتَرَبَّصُ بِهِۦ رَيْبَ
ٱلْمَنُونِ ﴿٣٠﴾ قُلْ تَرَبَّصُوا۟ فَإِنِّى مَعَكُم مِّنَ ٱلْمُتَرَبِّصِينَ ﴿٣١﴾

﴿١٥﴾ ئەرێ ئەڤە [ئەڤ ئاگرە] سحرە؟ یان ژی هوین نابینن؟. ﴿١٦﴾ هەرنە تێدا و تامکەنێ، ڤێجا هوین سەبرا خۆ بکێشن یان نەکێشن ئێکە، هوین وێ دخۆن یا هەوە کری. ﴿١٧﴾ ب ڕاستی پارێزکار و تەقوادار یێت د بەحەشت و خۆشیاندا. ﴿١٨﴾ دلخۆشن ب تشتێ خودایێ وان دایییە وان، و خودایێ وان ئەو ژ ئیزایا دۆژەهێ پاراستن. ﴿١٩﴾ بخۆن و ڤەخۆن، هەوە نۆشی جان بیت، ژ بەر وان کار و کریارێت هەوە دکرن. ﴿٢٠﴾ یێت پالدایینە ل سەر تەختێت ڕیزکری، و مە پەرییێت چاڤگر یێت کرینە هەڤسەرێت وان. ﴿٢١﴾ و ئەوێت باوەری ئینایین و دوندەها وان ژی ل سەر باوەرییێ ڕێکا وان گرتی، مە دوندەها وان گەهاندە وان [د بەحەشتێدا، دا چاڤێت وان ب دوندەها وان ڕۆن بن و کەیفا وان بێت]، و مە چو ژ کار و کریارێت وان کێم نەکر، هەر ئێک ب کار و کریارێت خۆڤە یێ گرێدایییە. ﴿٢٢﴾ و هەر فێقی و گۆشتەکێ دلێ وان دچیتێ، ئەم ددەینە وان. ﴿٢٣﴾ و ئەو د بەحەشتێدا پەرداغێت مەیێ ژ ئێک و دو وەردگرن، نە ئاخفتنێت بەروڤاژی [ئانکو بێ مفا] نە ژی یێت ب گونەه تێدا دبێژن. ﴿٢٤﴾ کورەلاو بۆ خزمەتێ ل سەر وان دگەڕن، دێ بێژی لۆلۆیێت دەست لێ نەدایینە [هندی هند زەلال و جوانن]. ﴿٢٥﴾ و [بەحەشتی] بەرێ خۆ ددەنە ئێک و دو، و پسیارا کاروبارێت دنیایێ ژ ئێک و دو دکەن. ﴿٢٦﴾ دێ بێژن: ب ڕاستی ئەم د دنیایێدا [ژ ئیزایا خودێ] یێت د ترسیایی بووین. ﴿٢٧﴾ ڤێجا خودێ کەرەم د گەل مە کر، و ئەم ژ ئاگرێ لەشسوم پاراستین. ﴿٢٨﴾ ب ڕاستی د دنیایێدا، مە ئەو دپەرست و مە دوعا ژ وی دکرن [کو ئەو مە ئازا بکەت، و گونەهێت مە ژێ ببەت]، ب ڕاستی ئەوە قەنجیبەخش و خودان کەرەم و دلۆڤان. ﴿٢٩﴾ ڤێجا [هەی موحەممەد] بەردەوام شیرەتان ل وان بکە، و تو ب کەرەما خودایێ خۆ [ئانکو ب پێغەمبەراتییێ]، نە خێڤزانکی و نە یێ دینی [هەروەکی ئەو دبێژن]. ﴿٣٠﴾ یان ژی دبێژن ئەو هەلبەستڤان و شاعرەکە، و ئەم یێ ل هیڤییێ بەلایەکا دنیایێ بێتە سەری و پێ بچیت [و ئەم ژێ ڕەحەت ببین]. ﴿٣١﴾ [هەی موحەممەد] بێژە: چاڤەڕێی مرنا من بن، ب ڕاستی ئەز ژی د گەل هەوە دێ ژ چاڤەڕییان بم [و دێ بەرێ خۆ دەینێ، کا خودێ دێ کێ بەرئاتاف کەت].

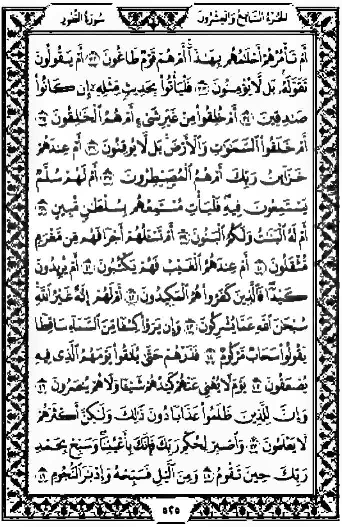

الجُزءُ السّابِعُ وَالعِشرونَ سُورَةُ الطُّور

أَمْ تَأْمُرُهُمْ أَحْلَٰمُهُم بِهَٰذَآ ۚ أَمْ هُمْ قَوْمٌ طَاغُونَ ﴿٣٢﴾ أَمْ يَقُولُونَ
تَقَوَّلَهُۥ ۚ بَل لَّا يُؤْمِنُونَ ﴿٣٣﴾ فَلْيَأْتُوا۟ بِحَدِيثٍ مِّثْلِهِۦٓ إِن كَانُوا۟
صَٰدِقِينَ ﴿٣٤﴾ أَمْ خُلِقُوا۟ مِنْ غَيْرِ شَىْءٍ أَمْ هُمُ ٱلْخَٰلِقُونَ ﴿٣٥﴾
أَمْ خَلَقُوا۟ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ ۚ بَل لَّا يُوقِنُونَ ﴿٣٦﴾ أَمْ عِندَهُمْ
خَزَآئِنُ رَبِّكَ أَمْ هُمُ ٱلْمُصَۣيْطِرُونَ ﴿٣٧﴾ أَمْ لَهُمْ سُلَّمٌ
يَسْتَمِعُونَ فِيهِ ۖ فَلْيَأْتِ مُسْتَمِعُهُم بِسُلْطَٰنٍ مُّبِينٍ ﴿٣٨﴾
أَمْ لَهُ ٱلْبَنَٰتُ وَلَكُمُ ٱلْبَنُونَ ﴿٣٩﴾ أَمْ تَسْـَٔلُهُمْ أَجْرًا فَهُم مِّن مَّغْرَمٍ
مُّثْقَلُونَ ﴿٤٠﴾ أَمْ عِندَهُمُ ٱلْغَيْبُ فَهُمْ يَكْتُبُونَ ﴿٤١﴾ أَمْ يُرِيدُونَ
كَيْدًا ۖ فَٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ هُمُ ٱلْمَكِيدُونَ ﴿٤٢﴾ أَمْ لَهُمْ إِلَٰهٌ غَيْرُ ٱللَّهِ ۚ
سُبْحَٰنَ ٱللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٤٣﴾ وَإِن يَرَوْا۟ كِسْفًا مِّنَ ٱلسَّمَآءِ سَاقِطًا
يَقُولُوا۟ سَحَابٌ مَّرْكُومٌ ﴿٤٤﴾ فَذَرْهُمْ حَتَّىٰ يُلَٰقُوا۟ يَوْمَهُمُ ٱلَّذِى فِيهِ
يُصْعَقُونَ ﴿٤٥﴾ يَوْمَ لَا يُغْنِى عَنْهُمْ كَيْدُهُمْ شَيْـًٔا وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ ﴿٤٦﴾
وَإِنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا۟ عَذَابًا دُونَ ذَٰلِكَ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ
لَا يَعْلَمُونَ ﴿٤٧﴾ وَٱصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ فَإِنَّكَ بِأَعْيُنِنَا ۖ وَسَبِّحْ بِحَمْدِ
رَبِّكَ حِينَ تَقُومُ ﴿٤٨﴾ وَمِنَ ٱلَّيْلِ فَسَبِّحْهُ وَإِدْبَٰرَ ٱلنُّجُومِ ﴿٤٩﴾

٥٢٥

﴿٣٢﴾ ئەرێ ئەقلێ وان، فەرمانا وان ب ڤێ ئاخفتنێ دکەت [جار دبێژن قورئان سحرە، یان ژی شێتی خێڤزانکانە یان شعرە]، نەخێر وەنینە بەلێ ئەو ملەتەکێ زێدە سەرداچوییینە [ژ کەرب و عینادێ ڤێ ئاخفتنێ دبێژن]. ﴿٣٣﴾ یان ژی دبێژن: [موحەمەدی ئەڤ قورئانە] یا ژ دەڤ خۆ چێکری؟ نەخێر وەسا نینە بەلێ ئەو باوەرییێ نائینن. ﴿٣٤﴾ بلا ئاخفتنەکا وەکی قورئانێ بینن، ئەگەر ڕاست دبێژن [کو ئەڤ قورئانە نە ژ دەڤ خودێیە، و موحەمەدی ژ نک خۆ یا چێکری]. ﴿٣٥﴾ ئەرێ ئەو بێ چێکەر هاتینە چێ کرن، یان ژی وان ب خۆ، خۆ دایە؟. ﴿٣٦﴾ یان ژی وان ئەرد و ئەسمان چێ کرینە؟ نەخێر وان چو ژ ڤان چێ نەکرینە بەلێ ئەو ئێقینێ نائینن [کو خودێیە چێکەرێ وان و یێ ئەرد و ئەسمانان]. ﴿٣٧﴾ یان ژی گەنجخانە و خزینەیێت خودایێ تە د دەست واندانە؟ یان ژی ئەون سەردەست و خودان دەستهەلات [ل سەر هەمی تشتان، چ یا بڤێن دکەن]. ﴿٣٨﴾ یان ژی وان پێترک هەنە [پێ دچنە ئەسمانان]، و گول [ئاخفتنا ملیاکەتان] دبن [و ب ڤێ ڕێکێ ب سەر غەیبێ هلدبن، و پێ دزانن ئەو یێت ل سەر هەقییێ، ژ بەر هندێ ڕێکا خۆ نائێلن]، بلا گوهدێرێ وان، نیشان و بەلگەیەکا ڕۆن و ئاشکەرا بینیت. ﴿٣٩﴾ ئەرێ کچ یێت وینە، و کوڕ یێت هەوەنە؟ ﴿٤٠﴾ یان ژی تو کرێ [ل سەر ڕاگەهاندنا ڤێ پەیامێ] ژ وان دخوازی، ڤێجا ژ بەر هندێ بارێ وان یێ گرانە [و موسلمان نابن و باوەرییێ ب تە نائینن]. ﴿٤١﴾ یان ژی غەیب ل دەڤ وانە، و ئەو دنڤیسن. ﴿٤٢﴾ یان ژی ئەو ل بەر پیلانەکێ دگەڕن؟ نێ ئەو پیلان دێ ب سەرێ واندا شکێت ئەوێت گاوربوویین. ﴿٤٣﴾ یان ژی وان پەرستییەک غەیری خودێ هەیە؟ ب ڕاستی خودێ ژ وێ شرکا ئەو ب بال ویڤە لێ ددەن، یێ پاقژە. ﴿٤٤﴾ و ئەگەر ئەو گاور بینن پارچەیەک یا ژ ئەسمانی دادکەڤیت [هەر باوەرییێ نائینن]، و دێ بێژن عەورە یێ کەڤیە سەرێک. ﴿٤٥﴾ ڤێجا ژ وان بگەڕە، هەتا دگەهنە ڕۆژا خۆ، ئەوا ئەو تێدا د هیلاک دچن (ڕۆژا بەدرییە، یان یا مرنێ، یان ڕۆژا قیامەتێیە). ﴿٤٦﴾ ڕۆژا نەخشە و پیلانێت وان چو ئیزایا خودێ ژ وان نەدەتە پاش، و هاریکارییا وان ژی نەئێتەکرن [و ئیزا ژ وان نەئێتە ڤەگرتن]. ﴿٤٧﴾ و ب ڕاستی ئیزایەکا دی ژی ژ بلی ئیزایا ئاخرەتێ [کو ئیزایا گۆڕییە]، بۆ ئەوێت ستەم کرین یا هەی، بەلێ باراپتر ژ وان ڤێ نوزانن. ﴿٤٨﴾ ڤێجا سەبری ل سەر حوکمێ خودایێ خۆ بکێشە [و پێنا خۆ ل وان فرەهـ بکە، هەتا ئیزایا مە گۆتی ب سەرێ وان بێت]، و ب ڕاستی تو یێ ل بەر چاڤێت مە و د بن چاڤدێری و پاراستنا مەڤە [ڤێجا پویتە ب وان نەکە، و خەما وان ڕانەکە]، و گاڤا تو [ژ ڕوینشتنا خۆ] ڕادبی، خودایێ خۆ ژ کێماسییان پاقژ بکە، و پەسنا وی بکە [بێژە (سبحان الله وبحمده)]. ﴿٤٩﴾ و ب شەڤێ و پشتی ستێر ئاڤا دبن، خودایێ خۆ ژ کێماسییان پاقژ بکە [یان ب شەڤێ ڤان نڤێژان (مەغرەب، عەیشا و شەڤنڤێژان، و دو ڕوکعەتێت بەری سپێدێ) بکە].

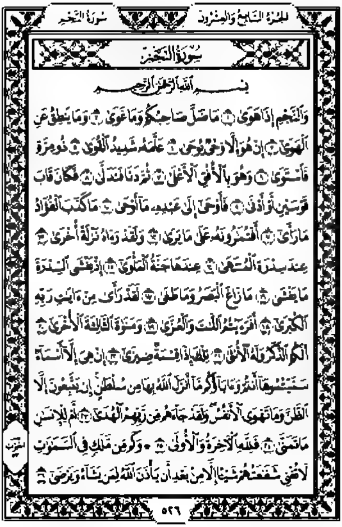

سُورَةُ النَّجۡمِ

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

وَٱلنَّجۡمِ إِذَا هَوَىٰ ١ مَا ضَلَّ صَاحِبُكُمۡ وَمَا غَوَىٰ ٢ وَمَا يَنطِقُ عَنِ
ٱلۡهَوَىٰٓ ٣ إِنۡ هُوَ إِلَّا وَحۡيٞ يُوحَىٰ ٤ عَلَّمَهُۥ شَدِيدُ ٱلۡقُوَىٰ ٥ ذُو مِرَّةٖ
فَٱسۡتَوَىٰ ٦ وَهُوَ بِٱلۡأُفُقِ ٱلۡأَعۡلَىٰ ٧ ثُمَّ دَنَا فَتَدَلَّىٰ ٨ فَكَانَ قَابَ
قَوۡسَيۡنِ أَوۡ أَدۡنَىٰ ٩ فَأَوۡحَىٰٓ إِلَىٰ عَبۡدِهِۦ مَآ أَوۡحَىٰ ١٠ مَا كَذَبَ ٱلۡفُؤَادُ
مَا رَأَىٰٓ ١١ أَفَتُمَٰرُونَهُۥ عَلَىٰ مَا يَرَىٰ ١٢ وَلَقَدۡ رَءَاهُ نَزۡلَةً أُخۡرَىٰ ١٣
عِندَ سِدۡرَةِ ٱلۡمُنتَهَىٰ ١٤ عِندَهَا جَنَّةُ ٱلۡمَأۡوَىٰٓ ١٥ إِذۡ يَغۡشَى ٱلسِّدۡرَةَ
مَا يَغۡشَىٰ ١٦ مَا زَاغَ ٱلۡبَصَرُ وَمَا طَغَىٰ ١٧ لَقَدۡ رَأَىٰ مِنۡ ءَايَٰتِ رَبِّهِ
ٱلۡكُبۡرَىٰٓ ١٨ أَفَرَءَيۡتُمُ ٱللَّٰتَ وَٱلۡعُزَّىٰ ١٩ وَمَنَوٰةَ ٱلثَّالِثَةَ ٱلۡأُخۡرَىٰٓ ٢٠
أَلَكُمُ ٱلذَّكَرُ وَلَهُ ٱلۡأُنثَىٰ ٢١ تِلۡكَ إِذٗا قِسۡمَةٞ ضِيزَىٰٓ ٢٢ إِنۡ هِيَ إِلَّآ أَسۡمَآءٞ
سَمَّيۡتُمُوهَآ أَنتُمۡ وَءَابَآؤُكُم مَّآ أَنزَلَ ٱللَّهُ بِهَا مِن سُلۡطَٰنٍۚ إِن يَتَّبِعُونَ إِلَّا
ٱلظَّنَّ وَمَا تَهۡوَى ٱلۡأَنفُسُۖ وَلَقَدۡ جَآءَهُم مِّن رَّبِّهِمُ ٱلۡهُدَىٰٓ ٢٣ أَمۡ لِلۡإِنسَٰنِ
مَا تَمَنَّىٰ ٢٤ فَلِلَّهِ ٱلۡأٓخِرَةُ وَٱلۡأُولَىٰ ٢٥ ۞ وَكَم مِّن مَّلَكٖ فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ
لَا تُغۡنِي شَفَٰعَتُهُمۡ شَيۡـًٔا إِلَّا مِنۢ بَعۡدِ أَن يَأۡذَنَ ٱللَّهُ لِمَن يَشَآءُ وَيَرۡضَىٰٓ ٢٦

سۆرەتا نەجم

ل مەکەهێ هاتیە خوارێ (٦٢) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ سویند ب ستێرێ وەختێ ئاڤا دبیت. ﴿٢﴾ هەڤالێ هەوە [مەحمەد پێغەمبەرە] گومڕا نەبوویە، و چو جارا پویچ نەئاخفتیە. ﴿٣﴾ و ئەو ژ دەڤ خۆ و ژ دلخوازیا خۆ نائاخڤیت. ﴿٤﴾ و نائاخڤیت ئەگەر ژ وەحییێ نەبیت [ئانكو قورئان ژ وەحییێ پێڤەتر نینە]. ﴿٥﴾ خودانێ هێزا مەزن، ئەڤ وەحیە یا بۆ ئینایی و نیشادایی. ﴿٦﴾ ئەو [یێ وەحی بۆ ئینایی، كو جبریلە] خودان هێز و تێگەهشتن و خودان قەدرە، و ل سەر ڕەنگێ خۆ یێ دورست (د كراسێ ملیاكەتیێدا) ڕاوەستیا [و خۆ نیشا پێغەمبەری دا]. ﴿٧﴾ و ئەو ل بەرێ ئەسمانی بوو، ملێ ڕۆژئاڤایێ. ﴿٨﴾ پاشی [ئانكو پشتی ل سەر وێنەیێ خۆ یێ دورست، ل بەرێ ئەسمانی دیار بووی] نێزیكی پێغەمبەری بوو، و پتر نێزیك بوو. ﴿٩﴾ و قەدەرا دو كڤانان یان كێمتر [نێزیك] بوو. ﴿١٠﴾ ڤێجا [جبریل ب ئەمرێ خودێ] ئەو وەحی بۆ بەندەیێ خودێ ئینا ئەوا خودێ بۆ هنارتی. ﴿١١﴾ دلێ پێغەمبەری، ئەوا پێغەمبەری ب چاڤێ خۆ دیتی، درەو نەدانا [كو دیتنا جبریلیە ل سەر وێنەیێ وی یێ دورست]. ﴿١٢﴾ ئەرێ هوین جڕەبڕێ د گەل وی دكەن ل سەر تشتێ وی دیتی؟ ﴿١٣﴾ ب سویند د هاتنەخوارەكا جبریل یا دی ژیدا پێغەمبەری ئەو (جبریل) ل سەر ڕەنگێ وی یێ دورست دیتبوو. ﴿١٤﴾ [شەڤا چۆنا ئەسمانان] ل دەڤ داركنێرا خلاسیێ [كو دكەڤیتە ئەسمانێ حەفتێ، ل ویرێ زانینا ملیاكەتان ب دویماهی دئێت، و ژ ویرێ ویڤە ژ خودێ پێڤەتر، كەسێ دی نوزانیت كا چ هەیە]. ﴿١٥﴾ بەحەشتا ئێور گەهێ یا ل دەڤ. ﴿١٦﴾ و دار دیت وەختێ یا نخافتی، ب وی تشتێ پێ نخافتی [كو كەسەك نەشێت ژ بلی خودێ، سالۆخەتێت وێ بێژیت]. ﴿١٧﴾ چاڤێ وی ب چو ڕەخێت دیدا نەهاتە گێڕان، و ژ تخویبێ بۆ هاتیە دانان نەبۆری. ﴿١٨﴾ ب سویند ئەوی [مەحمەد پێغەمبەرە، شەڤا چۆنا ئەسمانان] هندەك نیشانێت مەزن یێت خودایێ خۆ دیتن. ﴿١٩﴾ كا بێژنە من [گەلی قورەیشیان ئەو بوتێت هوین دپەرێسن] لات و عوززا. ﴿٢٠﴾ و یێ سێیێ مەنات، كا وان تشتەك ژ وێ شیان و مەزناتیێ هەیە یا خودێ هەی، دا هوین وان بپەرێسن. ﴿٢١﴾ ئەرێ كوڕ بۆ هەوەنە و كچ بۆ خودێ [حاشا وان ملیاكەت دكرنە كچێت خودێ، و وان ب خۆ كچ نەدڤیان]. ﴿٢٢﴾ ئەڤە لێكڤەكرنەكا نەدورستە. ﴿٢٣﴾ ئەڤە [مەحمەد ئەو پەرستیێت ژ بلی خودێ دپەرێسن] ژ هندەك ناڤان پێڤەتر نینن، هەوە و باب و باپیرێت خۆ ناڤێت دانایە سەر، و خودێ چو نیشان و بەلگە پێ نەهنارتینە، و ب ڕاستی ئەو بەس ب دویڤ خیال و خولیان و دلخوازیا خۆ دكەڤن، و ب سویند ڕێكا ڕاستەڕێیێ [كو ئەڤ قورئانەیە] ژ دەڤ خودایێ وان بۆ وان هات [پێ بزانن ئەو بوتن]. ﴿٢٤﴾ ئەرێ مامرۆڤی چ بڤێت، دێ بۆ ئێتە جهـ؟ ﴿٢٥﴾ دنیا و ئاخرەت یێت خودێنە [یێ بڤێت دێ ژ دنیایێ و ئاخرەتێ دەتێ، و یێ نەڤێت دێ ژێ ڤەگریت، و نە ب كەیفا مرۆڤینە]. ﴿٢٦﴾ و گەلەك ملیاكەت ل ئەسمانان یێت هەین [هەرچەندە ب شەڤ و ڕۆژ پەرستنا خودێ دكەن]، د گەل هندێ ژی مەهدەرا وان ب چو ناچیت یا وی نەبیت یێ خودێ دەستویریا وی بدەت و بڤێت [ڤێجا بوت و ب ڤێ بێ بهایا خۆڤە، دێ چاوا مەهدەرێ كەن].

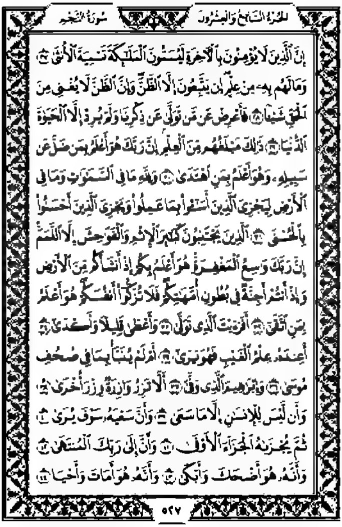

الجُزْءُ السَّابِعُ وَالعِشْرُونَ — سُورَةُ النَّجْمِ

إِنَّ ٱلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِٱلْءَاخِرَةِ لَيُسَمُّونَ ٱلْمَلَٰٓئِكَةَ تَسْمِيَةَ ٱلْأُنثَىٰ ٢٧
وَمَا لَهُم بِهِۦ مِنْ عِلْمٍ ۖ إِن يَتَّبِعُونَ إِلَّا ٱلظَّنَّ ۖ وَإِنَّ ٱلظَّنَّ لَا يُغْنِى مِنَ
ٱلْحَقِّ شَيْـًٔا ٢٨ فَأَعْرِضْ عَن مَّن تَوَلَّىٰ عَن ذِكْرِنَا وَلَمْ يُرِدْ إِلَّا ٱلْحَيَوٰةَ
ٱلدُّنْيَا ٢٩ ذَٰلِكَ مَبْلَغُهُم مِّنَ ٱلْعِلْمِ ۚ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَن ضَلَّ عَن
سَبِيلِهِۦ وَهُوَ أَعْلَمُ بِمَنِ ٱهْتَدَىٰ ٣٠ وَلِلَّهِ مَا فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِى
ٱلْأَرْضِ لِيَجْزِىَ ٱلَّذِينَ أَسَٰٓـُٔوا۟ بِمَا عَمِلُوا۟ وَيَجْزِىَ ٱلَّذِينَ أَحْسَنُوا۟
بِٱلْحُسْنَى ٣١ ٱلَّذِينَ يَجْتَنِبُونَ كَبَٰٓئِرَ ٱلْإِثْمِ وَٱلْفَوَٰحِشَ إِلَّا ٱللَّمَمَ ۚ
إِنَّ رَبَّكَ وَٰسِعُ ٱلْمَغْفِرَةِ ۚ هُوَ أَعْلَمُ بِكُمْ إِذْ أَنشَأَكُم مِّنَ ٱلْأَرْضِ
وَإِذْ أَنتُمْ أَجِنَّةٌ فِى بُطُونِ أُمَّهَٰتِكُمْ ۖ فَلَا تُزَكُّوٓا۟ أَنفُسَكُمْ ۖ هُوَ أَعْلَمُ
بِمَنِ ٱتَّقَىٰٓ ٣٢ أَفَرَءَيْتَ ٱلَّذِى تَوَلَّىٰ ٣٣ وَأَعْطَىٰ قَلِيلًا وَأَكْدَىٰٓ ٣٤
أَعِندَهُۥ عِلْمُ ٱلْغَيْبِ فَهُوَ يَرَىٰٓ ٣٥ أَمْ لَمْ يُنَبَّأْ بِمَا فِى صُحُفِ
مُوسَىٰ ٣٦ وَإِبْرَٰهِيمَ ٱلَّذِى وَفَّىٰٓ ٣٧ أَلَّا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ ٣٨
وَأَن لَّيْسَ لِلْإِنسَٰنِ إِلَّا مَا سَعَىٰ ٣٩ وَأَنَّ سَعْيَهُۥ سَوْفَ يُرَىٰ ٤٠
ثُمَّ يُجْزَىٰهُ ٱلْجَزَآءَ ٱلْأَوْفَىٰ ٤١ وَأَنَّ إِلَىٰ رَبِّكَ ٱلْمُنتَهَىٰ ٤٢
وَأَنَّهُۥ هُوَ أَضْحَكَ وَأَبْكَىٰ ٤٣ وَأَنَّهُۥ هُوَ أَمَاتَ وَأَحْيَا ٤٤

٥٢٧

﴿٢٧﴾ ب ڕاستی ئەوێت ژ ئاخرەتێ بێ باوەر، ملیاکەتان دکەنە کچ. ﴿٢٨﴾ و وان چو بەلگە و نیشان ب ڤێ چەندێ نینن [کو ملیاکەت یێت مێنە، و حاشا کچێت خودێنە]، بەس ب دویڤ خیال و خولیانان دکەڤن، و خیال چوجا جهێ هەقیێ ناگریت. ﴿٢٩﴾ ڤێجا [هەی موحەممەد] بەرێ خۆ ژ وی وەرگێڕە ئەوێ پشتا خۆ دایییە قورئانێ، و باوەری بێ نەئینایی و ژ ژیانا دنیایێ پێڤەتر نەڤیایی. ﴿٣٠﴾ ئەڤە ژ ڤێ پێڤەتر نوزانن و زێدەتر ژێ چێ ناکەن، ب ڕاستی خودایێ تە چێتر دزانیت کا کی ژ ڕێکا وی دەرکەفتییە، و ئەو چێتر دزانیت کا کی ل سەر ڕێکا وییە. ﴿٣١﴾ و هندی د ئەرد و ئەسماناندا هەی یێ خودێیە [و خودێ یێت چێ کرین] دا ئەوێت خرابی کرین ب خرابیا وان جزا بکەت، و دا ئەوێت قەنجی کرین ب قەنجیان خەلات بکەت. ﴿٣٢﴾ ئەوێت (قەنجیکارێت) ژ بلی گونەهێت بچویك، خۆ ژ هەمی گونەهێت مەزن و تەرێف [وەکی زنایێ] دپارێزن، ب ڕاستی لێبۆرینا خودایێ تە یا بەرفرەهە، خودێ هەوە ژ هەوە ب خۆ چێتر دناسیت، بەری هەوە بدەت [وەختێ بابێ هەوە ئادەم] ژ ئاخێ چێ کری، و وەختێ هێژ هوین د زکێ دەیکێت خۆدا [دزانی هوین گونەهێت بچویك هەر دێ کەن]، ڤێجا خۆ پاقژ نەدانن و مەدحێت خۆ نەکەن، ئەو چێتر دزانیت کی یێ ب تەقوایە. ﴿٣٣﴾ بێژە من ئەوێ بەرێ خۆ ژ ئیمانێ وەرگێڕایی [مەخسەد پێ وەلیدێ کوڕێ موغیرەیە]. ﴿٣٤﴾ ئەوێ پیچەك ژ مالێ خۆ دایی و قەلسی کری. ﴿٣٥﴾ ئەرێ ئەوی زانینا غەیبێ ل دەڤە ئەو دبینیت [هەڤالێ وی دێ د پێش ویڤە ئیزایێ خۆت]. ﴿٣٦﴾ ئەرێ ئەو ب وێ نەهاتییە ئاگەهدارکرن، ئەوا بۆ مووسایی د تەوراتێدا هاتی. ﴿٣٧﴾ یان ژی ئەوا بۆ ئیبراهیمی هاتی، ئەو ئیبراهیمێ ئەمرێ خودێ دورست ب جهـ کری. ﴿٣٨﴾ [بۆ ئیبراهیمی و مووسایی هاتبوو کو] کەس [بارێ] گونەها کەسێ نا ڕاکەت. ﴿٣٩﴾ و ژ وێ پێڤەتر ناگەهیتە مرۆڤی، یا مرۆڤی کری. ﴿٤٠﴾ و ب ڕاستی [ڕۆژا قیامەتێ] مرۆڤ دێ کار و کریارێت خۆ بینیت. ﴿٤١﴾ پاشی خودێ دێ جزایێ وی [بەرانبەری کار و کریارێت وی] ب دورستی [بێ کێماسی] دەتێ. ﴿٤٢﴾ و ب ڕاستی دویماهییا هەر تشتەکی یا ل دەڤ خودایێ تە. ﴿٤٣﴾ و ب ڕاستی وی، گری و کەنی، یێت دایین. ﴿٤٤﴾ و ب ڕاستی وی، ژین و مرن، یێت دایین.

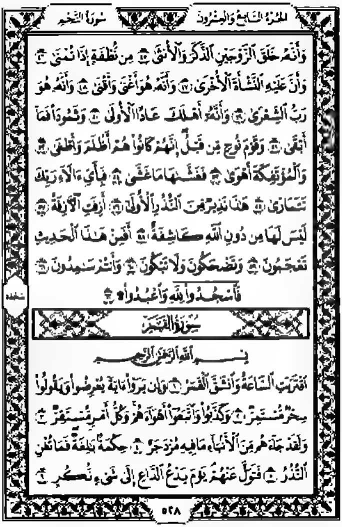

الجزء السابع والعشرون سورة النجم

وَأَنَّهُۥ خَلَقَ ٱلزَّوۡجَيۡنِ ٱلذَّكَرَ وَٱلۡأُنثَىٰ ﴿٤٥﴾ مِن نُّطۡفَةٍ إِذَا تُمۡنَىٰ ﴿٤٦﴾
وَأَنَّ عَلَيۡهِ ٱلنَّشۡأَةَ ٱلۡأُخۡرَىٰ ﴿٤٧﴾ وَأَنَّهُۥ هُوَ أَغۡنَىٰ وَأَقۡنَىٰ ﴿٤٨﴾ وَأَنَّهُۥ هُوَ
رَبُّ ٱلشِّعۡرَىٰ ﴿٤٩﴾ وَأَنَّهُۥٓ أَهۡلَكَ عَادًا ٱلۡأُولَىٰ ﴿٥٠﴾ وَثَمُودَاْ فَمَآ
أَبۡقَىٰ ﴿٥١﴾ وَقَوۡمَ نُوحٍ مِّن قَبۡلُۖ إِنَّهُمۡ كَانُواْ هُمۡ أَظۡلَمَ وَأَطۡغَىٰ ﴿٥٢﴾
وَٱلۡمُؤۡتَفِكَةَ أَهۡوَىٰ ﴿٥٣﴾ فَغَشَّىٰهَا مَا غَشَّىٰ ﴿٥٤﴾ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكَ
تَتَمَارَىٰ ﴿٥٥﴾ هَٰذَا نَذِيرٌ مِّنَ ٱلنُّذُرِ ٱلۡأُولَىٰٓ ﴿٥٦﴾ أَزِفَتِ ٱلۡأٓزِفَةُ ﴿٥٧﴾
لَيۡسَ لَهَا مِن دُونِ ٱللَّهِ كَاشِفَةٌ ﴿٥٨﴾ أَفَمِنۡ هَٰذَا ٱلۡحَدِيثِ
تَعۡجَبُونَ ﴿٥٩﴾ وَتَضۡحَكُونَ وَلَا تَبۡكُونَ ﴿٦٠﴾ وَأَنتُمۡ سَٰمِدُونَ ﴿٦١﴾
فَٱسۡجُدُواْۤ لِلَّهِۤ وَٱعۡبُدُواْ۩ ﴿٦٢﴾

سجدة

سُورَةُ القَمَرِ

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

ٱقۡتَرَبَتِ ٱلسَّاعَةُ وَٱنشَقَّ ٱلۡقَمَرُ ﴿١﴾ وَإِن يَرَوۡاْ ءَايَةً يُعۡرِضُواْ وَيَقُولُواْ
سِحۡرٌ مُّسۡتَمِرٌّ ﴿٢﴾ وَكَذَّبُواْ وَٱتَّبَعُوٓاْ أَهۡوَآءَهُمۡۚ وَكُلُّ أَمۡرٍ مُّسۡتَقِرٌّ ﴿٣﴾
وَلَقَدۡ جَآءَهُم مِّنَ ٱلۡأَنۢبَآءِ مَا فِيهِ مُزۡدَجَرٌ ﴿٤﴾ حِكۡمَةُۢ بَٰلِغَةٌۖ فَمَا تُغۡنِ
ٱلنُّذُرُ ﴿٥﴾ فَتَوَلَّ عَنۡهُمۡۘ يَوۡمَ يَدۡعُ ٱلدَّاعِ إِلَىٰ شَيۡءٍ نُّكُرٍ ﴿٦﴾

٥٢٨

﴿٤٥﴾ و ب ڕاستی وی، جۆتێ نێر و مێیان، پێ دایی.
﴿٤٦﴾ ژ چپکەکا ئاڤێ، وەختێ دچیتە د مالبچویکیدا.
﴿٤٧﴾ و ب ڕاستی ساخکرنا پشتی مرنێ ژی، هەر ل سەر ویە. ﴿٤٨﴾ و ب ڕاستی ئەوە زەنگینیێ و قەناعەتێ ددەت. ﴿٤٩﴾ و ب ڕاستی ئەوە خودانێ ستێرا گلاڤێژێ [ئەو خودایێ هەمی ستێرانە، و ناڤێ گلاڤێژێ ب تنێ ئینا، چونکی هندەك عەرەبان دپەرست]. ﴿٥٠﴾ و ب ڕاستی ئەوی عاد [ملەتێ هوود پێغەمبەر] د هیلاك برن. ﴿٥١﴾ و ئەوی (سەموود) ژی [ملەتێ (صالح) پێغەمبەر] د هیلاك برن، و کەس ژێ نەهێلا. ﴿٥٢﴾ و بەری وان ملەتێ نووح پێغەمبەر ژی د هیلاك بربوون، و ئەو ستەمکارتر و سەرداچۆیتر بوون. ﴿٥٣﴾ و گوندێت (لووط) پێغەمبەر ژی سەروبن کرن. ﴿٥٤﴾ و ئەو ئینا ب سەر واندا ئینا، یا ب سەر واندا ئینایی [گوندێت وان سەروبن کرن، و کەڤرێت ئاگری ب سەر واندا باراندن]. ﴿٥٥﴾ ڤێجا تو هەی مرۆڤ، د کیژ نیعمەتا خودایێ خۆدا ب گومانی [کو ئەو نیعمەت نە نیشانە ل سەر تێکینیا خودێ]. ﴿٥٦﴾ ئەڤە [ئانکو موحەممەد] پێغەمبەرەکە ژ پێغەمبەران. ﴿٥٧﴾ قیامەت نێزیك بوو. ﴿٥٨﴾ ژ بلی خودێ، کەس نەشێت بدەتە پاش و ڕابگریت. ﴿٥٩﴾ ئەری هوین ژ ڤێ قورئانێ عەجێگرتی دبن؟ ﴿٦٠﴾ و پێ دکەنن [و ژ ترساندا] ناگرین [ناکەنە گری]. ﴿٦١﴾ و بەردەوام هوین پێت د بێ ئاگەهی و سەرگەرمیێدا.
﴿٦٢﴾ ڤێجا سوجدەیێ بۆ خودێ ببەن، و وی بپەرێسن.

سۆرەتا قەمەر

ل مەکەهێ هاتیە خوارێ (٥٥) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحیم

﴿١﴾ قیامەت نێزیك بوو، و هەیڤ بوو دو کەر [ئەڤە موعجیزەیەك بوو ژ موعجیزەیێت پێغەمبەری].
﴿٢﴾ و هەر موعجیزەیەکا ئەو [ئانکو خەلکێ مەکەهێ] ببینن، ڕوییێ خۆ ژێ وەردگێڕن و باوەرییێ پێ نائینن، و دبێژن: ئەڤە سێرەبەندیەکا ب هێز و موکومە. ﴿٣﴾ و ئەوان [ئەو نیشان و موعجیزە] درەو دانان و ب دویڤ دلخوازیا خۆ کەفتن، و هەر کاروبارەك دێ گەهیتە دویماهیکا خۆ و جهێ خۆ [خێر دێ گەهیتە جهێ خێرێ، و خرابی دێ گەهیتە جهێ خرابیێ]. ﴿٤﴾ ب سویند [بۆ خەلکێ مەکەهێ] هند بەحسێ ملەتێت بەرێ، ئەوێت پێغەمبەرێت خۆ درەوین دانایین د قورئانێدا هاتیە کرن، کو بەسی وان بیت پێ ب پاشڤەبچن [و یا وان کری، ئەو نەکەن]. ﴿٥﴾ ئەڤ قورئانە حیکمەتەکا تمامە [و یا بێ کێم و کاسیە]، و ئاگەهدارکرن چو فایدەی وان [سەررەقان ژ قوریشیان] ناکەت. ﴿٦﴾ ڤێجا ژ وان بگەڕە [و خۆ ب وانڤە نەوەستینە] و وان بهێلە بۆ وێ ڕۆژێ، ئەوا ئسرافیل تێدا، وان گازی دکەتە تشتەکێ نەخۆش [و وان باوەری پێ نەبی].

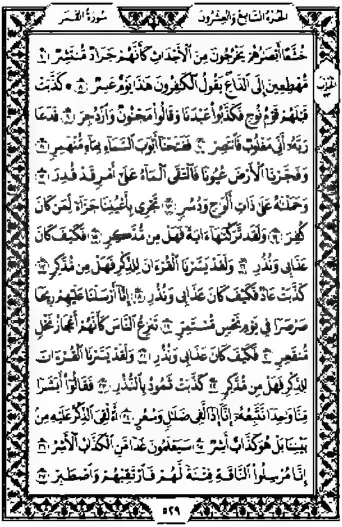

سُورَةُ القَمَرِ
الجُزْءُ السَّابِعُ وَالعِشْرُونَ

خُشَّعًا أَبْصَٰرُهُمْ يَخْرُجُونَ مِنَ ٱلْأَجْدَاثِ كَأَنَّهُمْ جَرَادٌ مُّنتَشِرٌ ﴿٧﴾
مُّهْطِعِينَ إِلَى ٱلدَّاعِ يَقُولُ ٱلْكَٰفِرُونَ هَٰذَا يَوْمٌ عَسِرٌ ﴿٨﴾ ۞ كَذَّبَتْ
قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ فَكَذَّبُوا۟ عَبْدَنَا وَقَالُوا۟ مَجْنُونٌ وَٱزْدُجِرَ ﴿٩﴾ فَدَعَا
رَبَّهُۥٓ أَنِّى مَغْلُوبٌ فَٱنتَصِرْ ﴿١٠﴾ فَفَتَحْنَآ أَبْوَٰبَ ٱلسَّمَآءِ بِمَآءٍ مُّنْهَمِرٍ ﴿١١﴾
وَفَجَّرْنَا ٱلْأَرْضَ عُيُونًا فَٱلْتَقَى ٱلْمَآءُ عَلَىٰٓ أَمْرٍ قَدْ قُدِرَ ﴿١٢﴾
وَحَمَلْنَٰهُ عَلَىٰ ذَاتِ أَلْوَٰحٍ وَدُسُرٍ ﴿١٣﴾ تَجْرِى بِأَعْيُنِنَا جَزَآءً لِّمَن كَانَ
كُفِرَ ﴿١٤﴾ وَلَقَد تَّرَكْنَٰهَآ ءَايَةً فَهَلْ مِن مُّدَّكِرٍ ﴿١٥﴾ فَكَيْفَ كَانَ
عَذَابِى وَنُذُرِ ﴿١٦﴾ وَلَقَدْ يَسَّرْنَا ٱلْقُرْءَانَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِن مُّدَّكِرٍ ﴿١٧﴾
كَذَّبَتْ عَادٌ فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِى وَنُذُرِ ﴿١٨﴾ إِنَّآ أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيحًا
صَرْصَرًا فِى يَوْمِ نَحْسٍ مُّسْتَمِرٍّ ﴿١٩﴾ تَنزِعُ ٱلنَّاسَ كَأَنَّهُمْ أَعْجَازُ نَخْلٍ
مُّنقَعِرٍ ﴿٢٠﴾ فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِى وَنُذُرِ ﴿٢١﴾ وَلَقَدْ يَسَّرْنَا ٱلْقُرْءَانَ
لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِن مُّدَّكِرٍ ﴿٢٢﴾ كَذَّبَتْ ثَمُودُ بِٱلنُّذُرِ ﴿٢٣﴾ فَقَالُوٓا۟ أَبَشَرًا
مِّنَّا وَٰحِدًا نَّتَّبِعُهُۥٓ إِنَّآ إِذًا لَّفِى ضَلَٰلٍ وَسُعُرٍ ﴿٢٤﴾ أَءُلْقِىَ ٱلذِّكْرُ عَلَيْهِ مِنۢ
بَيْنِنَا بَلْ هُوَ كَذَّابٌ أَشِرٌ ﴿٢٥﴾ سَيَعْلَمُونَ غَدًا مَّنِ ٱلْكَذَّابُ ٱلْأَشِرُ ﴿٢٦﴾
إِنَّا مُرْسِلُوا۟ ٱلنَّاقَةِ فِتْنَةً لَّهُمْ فَٱرْتَقِبْهُمْ وَٱصْطَبِرْ ﴿٢٧﴾

٥٢٩

﴿٧﴾ چاڤشۆڕ و چاڤشکەستی ژ گۆڕان دەردکەڤن، دێ بێژی کولینە بەلاڤبوویین. ﴿٨﴾ [وێ ڕۆژێ] یێت ب لەزن [و ل کەسێ نازڤڕن] بەر ب گازیکەری [کو ئسرافیلە] دچن، و ئەوێت گاوربوویین دێ بێژن: ئەڤە ڕۆژەکا زێدە گرانە. ﴿٩﴾ بەری وان (بەری خەلکێ مەکەهێ) ملەتێ نووحی باوەری نەئینا، و بەندەیێ مە درەوین دانا، و گۆتن یێ دینە و ب باشڤەبرن [و نەهێلان پەیاما خودایێ خۆ بگەهینیت]. ﴿١٠﴾ ئینا [نووحی] گازی خودایێ خۆ کر: [خودێوۆ] ب ڕاستی [تو دزانی] ئەز یێ بن دەست و بێ هێزم، ڤێجا هاریکاریا من بکە و تۆلێت من ل وان ڤەکە. ﴿١١﴾ ڤێجا مە دەرگەهێت ئەسمانی بۆ ئاڤەکا بۆش ڤەکرن. ﴿١٢﴾ و مە کانی ل ئەردی دەرکرن، و هەردو ئاڤ [ئاڤا بارانێ و یا کانیان] ل سەر کارەکێ خودێ نڤیسی ڤێک کەڤتن [ئەو ژی د هیلاکبرنا ملەتێ نووحییە ب تۆفانێ]. ﴿١٣﴾ و مە ئەو ل سەر وێ گەمیێ هەلگرت، ئەوا ب دەپ و بزماران هاتیبە چێکرن. ﴿١٤﴾ د بن چاڤدێری و پاراستنا مەڤە [ئەو گەمی] دچۆ، [و یێت مایین مە د ئاڤێدا خەندقاندن] ئەڤە جزایێ وانە ئەوێت گاوربوویین. ﴿١٥﴾ و ب سویند کارێ مە کری [و مە ب سەرێ وان ئینایی] مە کرە نیشان و بەلگەیەك [بۆ ئەوێ پێڤە بچیت]، ڤێجا ئێك هەیە پێڤە بچیت و بۆ بیتە چامە؟. ﴿١٦﴾ و ئیزا و ئاگەهدارکرنا من یا چاوا بوو [بۆ ئەوێت چو چامە بۆ خۆ ژ نیشان و بەلگەیێت من وەرنەگرتین]. ﴿١٧﴾ و ب سویند مە قورئان بۆ تێگەهشتن و ژبەرکرن و شیرەت وەرگرتنێ یا ب ساناهی ئێخستی، ئەرێ ئێك هەیە شیرەت و چامەیان ژێ وەرگریت؟.
﴿١٨﴾ ملەتێ عاد ژی [پێغەمبەرێ خۆ، هوود] درەوین دانا، ڤێجا [بەرێ خۆ بدەنێ] کا ئیزا و ئاگەهداکرنا من یا چاوا بوو. ﴿١٩﴾ ب ڕاستی مە بایەکێ زێدە سار و ب ڤیزەڤیز، د ڕۆژەکا ڕەش و بەردەوامدا، ب سەر واندا هنارت. ﴿٢٠﴾ [ئەو با] مرۆڤان وەسا ژ جهێت وان ڕادکەت، دێ بێژی قورمێ دارقەسپا هەلکێشایینە.
﴿٢١﴾ ڤێجا ئیزا و ئاگەهدارکرنا من یا چاوا بوو؟. ﴿٢٢﴾ و ب سویند مە قورئان بۆ تێگەهشتن و ژبەرکرن و شیرەت وەرگرتنێ یا ب ساناهی ئێخستی، ئەرێ ئێك هەیە شیرەت و چامەیان ژێ وەرگریت؟.
﴿٢٣﴾ ملەتێ (سەموود) ژی باوەری ب پێغەمبەران نەئینا [و درەوین دانان]. ﴿٢٤﴾ و گۆتن: ئەرێ ئەم دێ چاوا ب دویڤ مرۆڤەکی کەڤین، ژ مە ب خۆ بیت و یێ ب تنێ ژی بیت؟ ب ڕاستی [ئەگەر ئەم وەبکەین] ئەم یێت د گومڕاهییەکا دویری هەقییێدا، و ئەم یێت دینین. ﴿٢٥﴾ ئەرێ ژ ناڤ مە هەمییان وەحی بەس بۆ وی هات؟ نەخێر وەنینە وەکی ئەو دبێژیت، چو وەحی بۆ وی نەهاتیە بەلێ ئەو درەوینەکێ بەترانە [دڤێت ب درەوا پێغەمبەراتیێ خۆ ل سەر سەرێ مە مەزن بکەت]. ﴿٢٦﴾ سوبەهی [مەخسەد پێ، وەختێ ئیزا ب سەر واندا دئێتە خوارێ] دێ زانن کا کی درەوکەرێ بەترانە؟!! ﴿٢٧﴾ [و مە گۆتە (صالح) پێغەمبەری] ئەم دێ حێشترێ بۆ جەڕباندنا وان هنێرین، ڤێجا بەرێ خۆ بدێ کا دێ چ ب سەرێ وان ئێت، و بێنا خۆ ل سەر وان فرەهـ بکە.

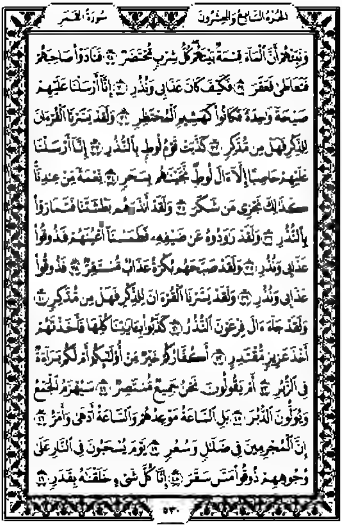

وَنَبِّئۡهُمۡ أَنَّ ٱلۡمَآءَ قِسۡمَةُۢ بَيۡنَهُمۡۖ كُلُّ شِرۡبٖ مُّحۡتَضَرٞ ٢٨ فَنَادَوۡاْ صَاحِبَهُمۡ
فَتَعَاطَىٰ فَعَقَرَ ٢٩ فَكَيۡفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذُرِ ٣٠ إِنَّآ أَرۡسَلۡنَا عَلَيۡهِمۡ
صَيۡحَةٗ وَٰحِدَةٗ فَكَانُواْ كَهَشِيمِ ٱلۡمُحۡتَظِرِ ٣١ وَلَقَدۡ يَسَّرۡنَا ٱلۡقُرۡءَانَ
لِلذِّكۡرِ فَهَلۡ مِن مُّدَّكِرٖ ٣٢ كَذَّبَتۡ قَوۡمُ لُوطِۭ بِٱلنُّذُرِ ٣٣ إِنَّآ أَرۡسَلۡنَا
عَلَيۡهِمۡ حَاصِبًا إِلَّآ ءَالَ لُوطٖۖ نَّجَّيۡنَٰهُم بِسَحَرٖ ٣٤ نِّعۡمَةٗ مِّنۡ عِندِنَاۚ
كَذَٰلِكَ نَجۡزِي مَن شَكَرَ ٣٥ وَلَقَدۡ أَنذَرَهُم بَطۡشَتَنَا فَتَمَارَوۡاْ
بِٱلنُّذُرِ ٣٦ وَلَقَدۡ رَٰوَدُوهُ عَن ضَيۡفِهِۦ فَطَمَسۡنَآ أَعۡيُنَهُمۡ فَذُوقُواْ
عَذَابِي وَنُذُرِ ٣٧ وَلَقَدۡ صَبَّحَهُم بُكۡرَةً عَذَابٞ مُّسۡتَقِرّٞ ٣٨ فَذُوقُواْ
عَذَابِي وَنُذُرِ ٣٩ وَلَقَدۡ يَسَّرۡنَا ٱلۡقُرۡءَانَ لِلذِّكۡرِ فَهَلۡ مِن مُّدَّكِرٖ ٤٠
وَلَقَدۡ جَآءَ ءَالَ فِرۡعَوۡنَ ٱلنُّذُرُ ٤١ كَذَّبُواْ بِـَٔايَٰتِنَا كُلِّهَا فَأَخَذۡنَٰهُمۡ
أَخۡذَ عَزِيزٖ مُّقۡتَدِرٍ ٤٢ أَكُفَّارُكُمۡ خَيۡرٞ مِّنۡ أُوْلَٰٓئِكُمۡ أَمۡ لَكُم بَرَآءَةٞ
فِي ٱلزُّبُرِ ٤٣ أَمۡ يَقُولُونَ نَحۡنُ جَمِيعٞ مُّنتَصِرٞ ٤٤ سَيُهۡزَمُ ٱلۡجَمۡعُ
وَيُوَلُّونَ ٱلدُّبُرَ ٤٥ بَلِ ٱلسَّاعَةُ مَوۡعِدُهُمۡ وَٱلسَّاعَةُ أَدۡهَىٰ وَأَمَرُّ ٤٦
إِنَّ ٱلۡمُجۡرِمِينَ فِي ضَلَٰلٖ وَسُعُرٖ ٤٧ يَوۡمَ يُسۡحَبُونَ فِي ٱلنَّارِ عَلَىٰ
وُجُوهِهِمۡ ذُوقُواْ مَسَّ سَقَرَ ٤٨ إِنَّا كُلَّ شَيۡءٍ خَلَقۡنَٰهُ بِقَدَرٖ ٤٩

﴿٢٨﴾ وان ئاگەهدار بکە کو ب ڕاستی ئاڤ د ناڤبەرا وان و حێشترێدا یا هاتیە لێکڤەکرن، و هەر ئێکی ڕوژا خۆ یا هەی. ﴿٢٩﴾ و وان گازی هەڤالێ خۆ کر [خرابێ وان]، و دا سەر ڤی ئەمری و گۆتنا وان ب جهـ کر و [حێشتر] کوشت. ﴿٣٠﴾ ئێجا ئیزا و ئاگەهدارکرنا من یا چاوا بوو؟! ﴿٣١﴾ ب ڕاستی مە هشکەقیژیەك ب سەر واندا هنارت، وەکی هویش و پەلەخێ پرت پرت لێ هاتن. ﴿٣٢﴾ و ب سویند مە قورئان بۆ تێگەهشتن و ژبەرکرن و شیرەت وەرگرتنێ یا ب ساناهی ئێخستی، ئەرێ ئێك هەیە شیرەت و چامەیان ژێ وەرگریت؟ ﴿٣٣﴾ ملەتێ (لووط) پێغەمبەر ژی پێغەمبەر درەوین دانان [و ئەوێ پێغەمبەرەکی درەوین دانیت، هەچکو هەمی درەوین دانایین]. ﴿٣٤﴾ ب ڕاستی مە بارۆڤەیەکا بەرەشیکان ب سەر واندا هنارت [مە هەمی د هیلاك برن]، مالا (لووط) پێغەمبەر تێ نەبیت، مە ئەو بەرسپێدەیێ قورتالکرن. ﴿٣٥﴾ [قورتالکرنا وان] نیعمەت و قەنجیەك بوو ژ دەڤ مە، و هۆسا ئەم شوکورداران خەلات دکەین. ﴿٣٦﴾ ب سویند [(لووط) پێغەمبەر] ئەو ژ ئیزایا مە ترساندبوون، بەلێ ئەو ل ڤێ ترساندنێ ب شك بوون [و درەو دانان]. ﴿٣٧﴾ و ب سویند [ملەتێ (لووط) پێغەمبەر] دڤیا (لووط) مێڤانێت خۆ ب دەست وانڤە بەردەت، ئینا مە چاڤێت وان کۆرەکرن، دێ تامکەنە ئیزا و گەفا مە [ئەوا (لووط)ی هوین پێ ئاگەهدارکرین]. ﴿٣٨﴾ و ب سویند سپێدەیێ زوی، ئیزایەکا بەردەوام ئەو گرتن. ﴿٣٩﴾ دێ تامکەنە ئیزا و گەفا مە [یا هوین پێ هاتینە ئاگەهدارکرن]. ﴿٤٠﴾ و ب سویند مە قورئان بۆ تێگەهشتن و ژبەرکرن و شیرەت وەرگرتنێ یا ب ساناهی ئێخستی، ئەرێ ئێك هەیە شیرەت و چامەیان ژێ وەرگریت؟ ﴿٤١﴾ و ب سویند پێغەمبەر بۆ فیرعەونیان ژی هاتن. ﴿٤٢﴾ هەمی موعجیزە و نیشانێت مە درەو دانان، ئینا مە ژی ئەو هنگاڤتن، هنگاڤتنەکا سەردەستەکێ خودان شیان [کو خودێیە]. ﴿٤٣﴾ ئەرێ گاورێت هەوە [گەلی قورەیشیان] ژ وان ئەوێت بەری هەوە چۆیین [وەکی ملەتێ نووحی و عاد و (سەموود) و... هتد] چێترن [دا د هیلاك نەچن و نەئێنە ئیزادان] یان ژی ئێمناهی و پشتڕاستیەك بۆ هەوە د کتێبێت ئەسمانیدا هاتیە [کو هوین ل سەر گاوریێ نائێنە ئیزادان ژ بەر هندێ هوین ناترسن]. ﴿٤٤﴾ یان ژی دبێژن: ئەم کۆمەکا [گەلەکین و بەرسینگێ مە نائێتە گرتن و] سەرکەڤتینە. ﴿٤٥﴾ نێزیك نەدویرە، ئەو کۆم دێ شکێت و دێ ڕەڤیت [و ئەڤە ڕوژا بەدرێ چێبوو]. ﴿٤٦﴾ و ژڤانێ ئیزادانا وان [پشتی بەدرێ] ڕوژا قیامەتێیە، و ڕوژا قیامەتێ هێژ مەزنتر و تەحلترە [ژ ئیزایا دنیایێ]. ﴿٤٧﴾ ب ڕاستی گونەهکار [د دنیایێدا] یێت د گومڕاییێ و دیناتیێدا. ﴿٤٨﴾ و ڕوژا ئەو ل سەر دەڤێ د ئاگریدا دئێنە ڕاکێشان [دێ بێژنە وان:] تامکەنە گەرم و گرانیا ئیزایا دۆژەهێ. ﴿٤٩﴾ هەمی تشت مە ب پیڤان و ئەندازە یێت داین.

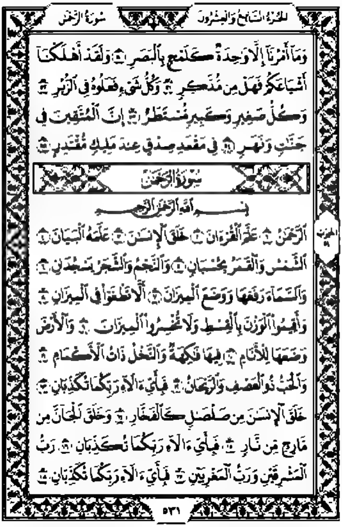

الجزء السابع والعشرون سورة الرحمن

وَمَآ أَمْرُنَآ إِلَّا وَٰحِدَةٌ كَلَمْحٍۭ بِٱلْبَصَرِ ﴿٥٠﴾ وَلَقَدْ أَهْلَكْنَآ أَشْيَاعَكُمْ فَهَلْ مِن مُّدَّكِرٍ ﴿٥١﴾ وَكُلُّ شَىْءٍ فَعَلُوهُ فِى ٱلزُّبُرِ ﴿٥٢﴾ وَكُلُّ صَغِيرٍ وَكَبِيرٍ مُّسْتَطَرٌ ﴿٥٣﴾ إِنَّ ٱلْمُتَّقِينَ فِى جَنَّٰتٍ وَنَهَرٍ ﴿٥٤﴾ فِى مَقْعَدِ صِدْقٍ عِندَ مَلِيكٍ مُّقْتَدِرٍۭ ﴿٥٥﴾

سورة الرحمن

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

ٱلرَّحْمَٰنُ ﴿١﴾ عَلَّمَ ٱلْقُرْءَانَ ﴿٢﴾ خَلَقَ ٱلْإِنسَٰنَ ﴿٣﴾ عَلَّمَهُ ٱلْبَيَانَ ﴿٤﴾ ٱلشَّمْسُ وَٱلْقَمَرُ بِحُسْبَانٍ ﴿٥﴾ وَٱلنَّجْمُ وَٱلشَّجَرُ يَسْجُدَانِ ﴿٦﴾ وَٱلسَّمَآءَ رَفَعَهَا وَوَضَعَ ٱلْمِيزَانَ ﴿٧﴾ أَلَّا تَطْغَوْا۟ فِى ٱلْمِيزَانِ ﴿٨﴾ وَأَقِيمُوا۟ ٱلْوَزْنَ بِٱلْقِسْطِ وَلَا تُخْسِرُوا۟ ٱلْمِيزَانَ ﴿٩﴾ وَٱلْأَرْضَ وَضَعَهَا لِلْأَنَامِ ﴿١٠﴾ فِيهَا فَٰكِهَةٌ وَٱلنَّخْلُ ذَاتُ ٱلْأَكْمَامِ ﴿١١﴾ وَٱلْحَبُّ ذُو ٱلْعَصْفِ وَٱلرَّيْحَانُ ﴿١٢﴾ فَبِأَىِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿١٣﴾ خَلَقَ ٱلْإِنسَٰنَ مِن صَلْصَٰلٍ كَٱلْفَخَّارِ ﴿١٤﴾ وَخَلَقَ ٱلْجَآنَّ مِن مَّارِجٍ مِّن نَّارٍ ﴿١٥﴾ فَبِأَىِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿١٦﴾ رَبُّ ٱلْمَشْرِقَيْنِ وَرَبُّ ٱلْمَغْرِبَيْنِ ﴿١٧﴾ فَبِأَىِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿١٨﴾

الحزب

٥٣١

﴿٥٠﴾ و ئەمرکرنا مە بۆ دان و چێکرنا هەر تشتەکی جارەکە، و د ناڤبەرا چاڤ و برویاندا دئێتە جهـ. ﴿٥١﴾ و ب سویند مە گەلە گاورێت وەکی هەوە یێت د هیلاك برین، ئەری کەس هەیە پێڤە بچیت. ﴿٥٢﴾ و هەر تشتەکێ وان کری، هەمی د تۆماراندا یێ نڤیسیە. ﴿٥٣﴾ و هەمی [کار و کریار] مەزن و بچویك دنڤیسینە. ﴿٥٤﴾ ب ڕاستی خودێناس و خودێ ترس یێت د ناڤ بەحەشت و ڕوباراندا. ﴿٥٥﴾ ل وی جهێ وان یێ خۆش، و ل دەڤ خودایێ خودان شیان و دەستهەلات.

سۆرەتا ڕەحمان

ل مەدینەیێ هاتیە خوارێ (٧٨) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحیم

﴿١﴾ خودایێ دلۆڤان. ﴿٢﴾ قورئان نیشا پێغەمبەری و ملەتێ وی دا. ﴿٣﴾ [و ئەوی] مرۆڤ چێ کر. ﴿٤﴾ [و ئەوی] ئەزمان و ئاخفتن نیشادا [کو بشێت تشتێ بڤێت پێ دیار بکەت]. ﴿٥﴾ ڕۆژ و هەیڤ ل دویڤ حسێبەکێ [یا ب ڕێك و پێك] دگەڕن [و ب ڤێ گەڕیانێ ئەم هەژمارا هەیڤ و سالوەخت و سالان دزانین]. ﴿٦﴾ گل و گیا [یێ بێ بن] و دار [بۆ خودێ] سوجدەیێ دبەن [ئانکو ل بەر فەرمانا وینە]. ﴿٧﴾ و [ئەوی] ئەسمانێ بلندکری و ترازیا عەدالەتێ یا دانایی [و ئەمرێ پێ کری]. ﴿٨﴾ دا هوین نەدەنە سەر عەدالەتێ [و د کێشان و پیڤانێدا ستەمێ نەکەن]. ﴿٩﴾ [گەلی مرۆڤان] کێشانێ ب عەدالەت بکەن، و د کێشان و پیڤانێدا ترازیێ کێم نەکەن. ﴿١٠﴾ و [ئەوی] ئەرد بۆ هەمی جانەوەر و خودان ڕوحان یێ چێکری. ﴿١١﴾ هەمی ڕەنگێت فێقی و قەسپێت خودان قەلپك، پشکۆژ یێت تێدا داین. ﴿١٢﴾ و هەمی دەخل و دان و گل و گیایێت بێن خۆش، تێدا یێت داین. ﴿١٣﴾ ڤێجا [گەلی مرۆڤ و ئەجنەیان] هوین کیژ نیعمەتا خودایێ خۆ درەو ددانن و پەسەند ناکەن. ﴿١٤﴾ خودێ مرۆڤ ژ ئاخەکا هشك، وەکی یا ئامانێ ئاخێ، یێ چێ کری. ﴿١٥﴾ و ئەجنە ژ گوڕیەکا بێ دویکێلا ئاگری یێت چێ کرین. ﴿١٦﴾ ڤێجا [گەلی مرۆڤ و ئەجنەیان] هوین کیژ نیعمەتا خودایێ خۆ درەو ددانن و پەسەند ناکەن. ﴿١٧﴾ [ئەو دلۆڤان] خودایێ هەردو ڕۆژهەلاتان [یا هاڤینێ و یا زڤستانێ]، و خودایێ هەردو ڕۆژئاڤایان [یا هاڤینێ و یا زڤستانێ]. ﴿١٨﴾ ڤێجا هوین کیژ نیعمەتا خودایێ خۆ درەو ددانن و پەسەند ناکەن.

مَرَجَ ٱلۡبَحۡرَيۡنِ يَلۡتَقِيَانِ ١٩ بَيۡنَهُمَا بَرۡزَخٞ لَّا يَبۡغِيَانِ ٢٠ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ
رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ٢١ يَخۡرُجُ مِنۡهُمَا ٱللُّؤۡلُؤُ وَٱلۡمَرۡجَانُ ٢٢ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ
رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ٢٣ وَلَهُ ٱلۡجَوَارِ ٱلۡمُنشَـَٔاتُ فِي ٱلۡبَحۡرِ كَٱلۡأَعۡلَٰمِ ٢٤
فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ٢٥ كُلُّ مَنۡ عَلَيۡهَا فَانٖ ٢٦ وَيَبۡقَىٰ وَجۡهُ
رَبِّكَ ذُو ٱلۡجَلَٰلِ وَٱلۡإِكۡرَامِ ٢٧ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ٢٨
يَسۡـَٔلُهُۥ مَن فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِۚ كُلَّ يَوۡمٍ هُوَ فِي شَأۡنٖ ٢٩ فَبِأَيِّ
ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ٣٠ سَنَفۡرُغُ لَكُمۡ أَيُّهَ ٱلثَّقَلَانِ ٣١ فَبِأَيِّ
ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ٣٢ يَٰمَعۡشَرَ ٱلۡجِنِّ وَٱلۡإِنسِ إِنِ ٱسۡتَطَعۡتُمۡ
أَن تَنفُذُواْ مِنۡ أَقۡطَارِ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِ فَٱنفُذُواْۚ لَا تَنفُذُونَ
إِلَّا بِسُلۡطَٰنٖ ٣٣ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ٣٤ يُرۡسَلُ عَلَيۡكُمَا
شُوَاظٞ مِّن نَّارٖ وَنُحَاسٞ فَلَا تَنتَصِرَانِ ٣٥ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا
تُكَذِّبَانِ ٣٦ فَإِذَا ٱنشَقَّتِ ٱلسَّمَآءُ فَكَانَتۡ وَرۡدَةٗ كَٱلدِّهَانِ ٣٧
فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ٣٨ فَيَوۡمَئِذٖ لَّا يُسۡـَٔلُ عَن
ذَنۢبِهِۦٓ إِنسٞ وَلَا جَآنّٞ ٣٩ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ٤٠
يُعۡرَفُ ٱلۡمُجۡرِمُونَ بِسِيمَٰهُمۡ فَيُؤۡخَذُ بِٱلنَّوَٰصِي وَٱلۡأَقۡدَامِ ٤١

﴿١٩﴾ خودێ هەردو دەریایان [یا شرین و یا سوێر (شۆرە)]، دگەهینیتە ئێك و تێكەل ئێك نابن. ﴿٢٠﴾ ناڤبڕەك یا د ناڤبەرا هەردوویاندا، تێكەل ئێك نابن. ﴿٢١﴾ ڤێجا هوین کیژ نیعمەتا خودایێ خۆ درەو ددانن و پەسەند ناکەن. ﴿٢٢﴾ ژ هەردو دەریایان [ل ڤێرێ مەخسەد دەریایا سوێر (شۆر) ب تنێیە، و ناڤێ هەردو دەریایان هاتییە چونکی یێت پێکڤە]، لۆلۆ و مەرجان دەردکەڤن. ﴿٢٣﴾ ڤێجا هوین کیژ نیعمەتا خودایێ خۆ درەو ددانن و پەسەند ناکەن. ﴿٢٤﴾ و گەمییێت وەکی چیایان بلند، ئەوێت د دەریاییێدا دئێن و دچن یێت وێنە [ئانکو خودێیە ڤان گەمیان د گەل مەزناتیا وان، ل سەر ئاڤێ ڕادگریت]. ﴿٢٥﴾ ڤێجا هوین کیژ نیعمەتا خودایێ خۆ درەو ددانن و پەسەند ناکەن. ﴿٢٦﴾ هەر کەسێ ل سەر ئەردی هەی، دێ چیت و نامینیت [ئانکو دێ مریت و پویچ بیت]. ﴿٢٧﴾ و خودایێ تە ب تنێ دێ مینیت ئەوێ خودان مەزناتی و خودان کەرەم. ﴿٢٨﴾ ڤێجا هوین کیژ نیعمەتا خودایێ خۆ درەو ددانن و پەسەند ناکەن. ﴿٢٩﴾ ئەوێت د ئەرد و ئەسماناندا هەین، هەمی داخوازان ژ وی دکەن، و ئەو هەر وەختەکی کارەکی دکەت. ﴿٣٠﴾ ڤێجا هوین کیژ نیعمەتا خودایێ خۆ درەو ددانن و پەسەند ناکەن. ﴿٣١﴾ [ڕۆژا قیامەتێ] دێ دەستێ مە ب هەوەڕا گەهیت، گەلی مرۆڤ و ئەجنەیان. ﴿٣٢﴾ ڤێجا هوین کیژ نیعمەتا خودایێ خۆ درەو ددانن و پەسەند ناکەن. ﴿٣٣﴾ گەلی ئەجنە و مرۆڤان، ئەگەر هوین بشێن ژ ڕەخ و ڕوییێت ئەرد و ئەسمانان [ژ قەزا و قەدەرا خودێ] دەرکەڤن دەرکەڤن، و هوین نەشێن دەرکەڤن ب ڕێکا دەستهەلاتەکێ نەبیت [ئەو ژی یا خودێیە]. ﴿٣٤﴾ ڤێجا هوین کیژ نیعمەتا خودایێ خۆ درەو ددانن و پەسەند ناکەن. ﴿٣٥﴾ [ڕۆژا قیامەتێ] گوریا ئاگرێ بێ دویکێل و سفرێ حەلیایی دێ ب سەر هەوەدا ئێتە داڕێتن، و هاریکاریا هەوە ژی نائێتەکرن [و هوین ب خۆ ژی نەشێن هاریکاریا ئێك و دو بکەن]. ﴿٣٦﴾ ڤێجا هوین کیژ نیعمەتا خودایێ خۆ درەو ددانن و پەسەند ناکەن. ﴿٣٧﴾ ڤێجا وەختێ ئەسمان دکەلشیت و وەکی گولەکا سۆر، و ڕوینێ داخکری لێ دئێت. ﴿٣٨﴾ ڤێجا هوین کیژ نیعمەتا خودایێ خۆ درەو ددانن و پەسەند ناکەن. ﴿٣٩﴾ و وێ ڕۆژێ پسیارا گونەهێ ژ کەسێ نائێتەکرن، نە ژ مرۆڤان نە ژ ئەجنەیان [چونکی ئەو ب سەر و سیمایێ دئێنە ناسین]. ﴿٤٠﴾ ڤێجا هوین کیژ نیعمەتا خودایێ خۆ درەو ددانن و پەسەند ناکەن. ﴿٤١﴾ گونەهکار ب سەر و سیمایێ وان دئێنە ناسین، و ملیاکەت دێ وان د پەرچەم و پێلۆکێت وانڕا گرن [و ئاڤێژنە د ئاگریدا].

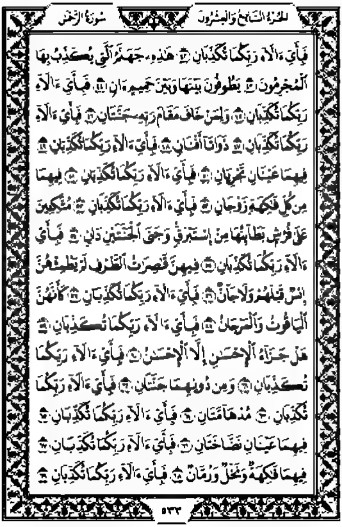

الجزء السابع والعشرون سورة الرحمن

فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٤٢﴾ هَٰذِهِۦ جَهَنَّمُ ٱلَّتِي يُكَذِّبُ بِهَا
ٱلۡمُجۡرِمُونَ ﴿٤٣﴾ يَطُوفُونَ بَيۡنَهَا وَبَيۡنَ حَمِيمٍ ءَانٖ ﴿٤٤﴾ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ
رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٤٥﴾ وَلِمَنۡ خَافَ مَقَامَ رَبِّهِۦ جَنَّتَانِ ﴿٤٦﴾ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ
رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٤٧﴾ ذَوَاتَآ أَفۡنَانٖ ﴿٤٨﴾ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٤٩﴾
فِيهِمَا عَيۡنَانِ تَجۡرِيَانِ ﴿٥٠﴾ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٥١﴾ فِيهِمَا
مِن كُلِّ فَٰكِهَةٖ زَوۡجَانِ ﴿٥٢﴾ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٥٣﴾ مُتَّكِـِٔينَ
عَلَىٰ فُرُشِۭ بَطَآئِنُهَا مِنۡ إِسۡتَبۡرَقٖۚ وَجَنَى ٱلۡجَنَّتَيۡنِ دَانٖ ﴿٥٤﴾ فَبِأَيِّ
ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٥٥﴾ فِيهِنَّ قَٰصِرَٰتُ ٱلطَّرۡفِ لَمۡ يَطۡمِثۡهُنَّ
إِنسٞ قَبۡلَهُمۡ وَلَا جَآنّٞ ﴿٥٦﴾ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٥٧﴾ كَأَنَّهُنَّ
ٱلۡيَاقُوتُ وَٱلۡمَرۡجَانُ ﴿٥٨﴾ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٥٩﴾
هَلۡ جَزَآءُ ٱلۡإِحۡسَٰنِ إِلَّا ٱلۡإِحۡسَٰنُ ﴿٦٠﴾ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا
تُكَذِّبَانِ ﴿٦١﴾ وَمِن دُونِهِمَا جَنَّتَانِ ﴿٦٢﴾ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا
تُكَذِّبَانِ ﴿٦٣﴾ مُدۡهَآمَّتَانِ ﴿٦٤﴾ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٦٥﴾
فِيهِمَا عَيۡنَانِ نَضَّاخَتَانِ ﴿٦٦﴾ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٦٧﴾
فِيهِمَا فَٰكِهَةٞ وَنَخۡلٞ وَرُمَّانٞ ﴿٦٨﴾ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٦٩﴾

٥٣٢

﴿٤٢﴾ ڤێجا هوین کیژ نیعمەتا خودایێ خۆ درەو ددانن و پەسەند ناکەن. ﴿٤٣﴾ ئەڤە ئەو دۆژەهە ئەوا گونەهکاران درەو ددانا. ﴿٤٤﴾ ئەو [ئەوێت دۆژەهێ درەو ددانا] د ناڤبەرا ئاگرێ دۆژەهێ و ئاڤا زێدە شارباییدا دئێن و دچن. ﴿٤٥﴾ ڤێجا هوین کیژ نیعمەتا خودایێ خۆ درەو ددانن و پەسەند ناکەن. ﴿٤٦﴾ و ئەوێ ترسا ڕاوەستیانێ بەرانبەری خودایێ خۆ د دلیدا، دو بەحەشت یێت بۆ هەین. ﴿٤٧﴾ ڤێجا هوین کیژ نیعمەتا خودایێ خۆ درەو ددانن و پەسەند ناکەن. ﴿٤٨﴾ هەردو بەحەشتان، دارێت وان ب چەق و ڤنێقینە. ﴿٤٩﴾ ڤێجا هوین کیژ نیعمەتا خودایێ خۆ درەو ددانن و پەسەند ناکەن. ﴿٥٠﴾ دو کانی د ناڤڕا دچن. ﴿٥١﴾ ڤێجا هوین کیژ نیعمەتا خودایێ خۆ درەو ددانن و پەسەند ناکەن. ﴿٥٢﴾ و ژ هەر فێقیەکی، دو جوین یێت تێدا هەین. ﴿٥٣﴾ ڤێجا هوین کیژ نیعمەتا خودایێ خۆ درەو ددانن و پەسەند ناکەن. ﴿٥٤﴾ ل سەر هندەك نڤینان یێت درێژکرینە، بەتەنێ وان ژ ئارمویشێ ستویرە، و فێقیێ هەردو بەحەشتان ژی یێ بەردەستە. ﴿٥٥﴾ ڤێجا هوین کیژ نیعمەتا خودایێ خۆ درەو ددانن و پەسەند ناکەن. ﴿٥٦﴾ ژنێت چاڤێت وان بەس ل زەلامێت وان، یێت تێدا، و بەری زەلامێت وان، دەستێ کەسێ نەگەهشتیە وان، نە ژ ئەجنە و نە ژ مرۆڤان. ﴿٥٧﴾ ڤێجا هوین کیژ نیعمەتا خودایێ خۆ درەو ددانن و پەسەند ناکەن. ﴿٥٨﴾ دێ بێژی (ئەو ژنێت ژێکۆتی) یاقووت و مەرجانن. ﴿٥٩﴾ ڤێجا هوین کیژ نیعمەتا خودایێ خۆ درەو ددانن و پەسەند ناکەن. ﴿٦٠﴾ و قەنجییێ، چو خەلات ژ قەنجییێ پێڤەتر نینن. ﴿٦١﴾ ڤێجا هوین کیژ نیعمەتا خودایێ خۆ درەو ددانن و پەسەند ناکەن. ﴿٦٢﴾ و ژ بلی وان هەردو باخچەیان، دو باخچەیێت دی ژی یێت هەین. ﴿٦٣﴾ ڤێجا هوین کیژ نیعمەتا خودایێ خۆ درەو ددانن و پەسەند ناکەن. ﴿٦٤﴾ و هەردو ژی کەسکەکێ تارینە. ﴿٦٥﴾ ڤێجا هوین کیژ نیعمەتا خودایێ خۆ درەو ددانن و پەسەند ناکەن. ﴿٦٦﴾ و د وان هەردو باخچەیاندا، دو کانی یێت هەین بەردەوام دزێن، و ئاڤ ژ بەر وان دچیت. ﴿٦٧﴾ ڤێجا هوین کیژ نیعمەتا خودایێ خۆ درەو ددانن و پەسەند ناکەن. ﴿٦٨﴾ هەمی ڕەنگێت فێقی و دارقەسپ و هنار یێت تێدا. ﴿٦٩﴾ ڤێجا هوین کیژ نیعمەتا خودایێ خۆ درەو ددانن و پەسەند ناکەن.

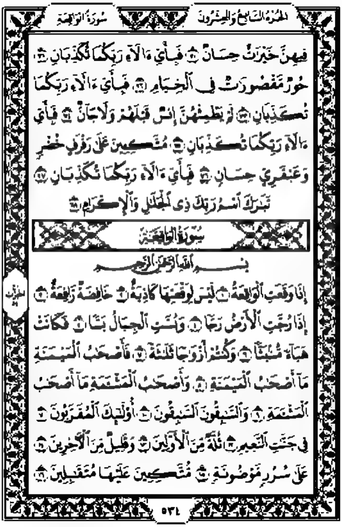

الجُزءُ السَّابِعُ وَالعِشرُونَ سُورَةُ الوَاقِعَةِ

فِيهِنَّ خَيۡرَٰتٌ حِسَانٞ ﴿٧٠﴾ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٧١﴾
حُورٞ مَّقۡصُورَٰتٞ فِي ٱلۡخِيَامِ ﴿٧٢﴾ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا
تُكَذِّبَانِ ﴿٧٣﴾ لَمۡ يَطۡمِثۡهُنَّ إِنسٞ قَبۡلَهُمۡ وَلَا جَآنّٞ ﴿٧٤﴾ فَبِأَيِّ
ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٧٥﴾ مُتَّكِـِٔينَ عَلَىٰ رَفۡرَفٍ خُضۡرٖ
وَعَبۡقَرِيٍّ حِسَانٖ ﴿٧٦﴾ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٧٧﴾
تَبَٰرَكَ ٱسۡمُ رَبِّكَ ذِي ٱلۡجَلَٰلِ وَٱلۡإِكۡرَامِ ﴿٧٨﴾

سُورَةُ الوَاقِعَةِ

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

إِذَا وَقَعَتِ ٱلۡوَاقِعَةُ ﴿١﴾ لَيۡسَ لِوَقۡعَتِهَا كَاذِبَةٌ ﴿٢﴾ خَافِضَةٞ رَّافِعَةٌ ﴿٣﴾
إِذَا رُجَّتِ ٱلۡأَرۡضُ رَجّٗا ﴿٤﴾ وَبُسَّتِ ٱلۡجِبَالُ بَسّٗا ﴿٥﴾ فَكَانَتۡ
هَبَآءٗ مُّنۢبَثّٗا ﴿٦﴾ وَكُنتُمۡ أَزۡوَٰجٗا ثَلَٰثَةٗ ﴿٧﴾ فَأَصۡحَٰبُ ٱلۡمَيۡمَنَةِ
مَآ أَصۡحَٰبُ ٱلۡمَيۡمَنَةِ ﴿٨﴾ وَأَصۡحَٰبُ ٱلۡمَشۡـَٔمَةِ مَآ أَصۡحَٰبُ
ٱلۡمَشۡـَٔمَةِ ﴿٩﴾ وَٱلسَّٰبِقُونَ ٱلسَّٰبِقُونَ ﴿١٠﴾ أُوْلَٰٓئِكَ ٱلۡمُقَرَّبُونَ ﴿١١﴾
فِي جَنَّٰتِ ٱلنَّعِيمِ ﴿١٢﴾ ثُلَّةٞ مِّنَ ٱلۡأَوَّلِينَ ﴿١٣﴾ وَقَلِيلٞ مِّنَ ٱلۡأٓخِرِينَ ﴿١٤﴾
عَلَىٰ سُرُرٖ مَّوۡضُونَةٖ ﴿١٥﴾ مُّتَّكِـِٔينَ عَلَيۡهَا مُتَقَٰبِلِينَ ﴿١٦﴾

٥٣٤

﴿٧٠﴾ و ژنێت ڕەوشت پاك و جوان یێت تێدا. ﴿٧١﴾ ڤێجا هوین کیژ نیعمەتا خودایێ خۆ درەو ددانن و پەسەند ناکەن. ﴿٧٢﴾ ئەو پەری چاڤگر و چاڤڕەشن، و د چادرێت خۆدانە. ﴿٧٣﴾ ڤێجا هوین کیژ نیعمەتا خودایێ خۆ درەو ددانن و پەسەند ناکەن. ﴿٧٤﴾ و بەری زەلامێت وان، دەستێ کەسەکێ نەگەهشتیە وان، نە ژ ئەجنە و نە ژ مرۆڤان. ﴿٧٥﴾ ڤێجا هوین کیژ نیعمەتا خودایێ خۆ درەو ددانن و پەسەند ناکەن. ﴿٧٦﴾ پالا وان [بەحەشتیان] یا ل بالیفکێت کەسك، و مەحفویرێت جوان و ب ڕیشی. ﴿٧٧﴾ ڤێجا هوین کیژ نیعمەتا خودایێ خۆ درەو ددانن و پەسەند ناکەن. ﴿٧٨﴾ پیرۆزە ناڤێ خودایێ تە، یێ خودان مەزناتی و خودان کەرەم.

سۆرەتا واقیعە

ل مەکەهێ هاتیە خوارێ (٩٦) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحیم

﴿١﴾ [بێژە وان] گاڤا قیامەت ڕابوو. ﴿٢﴾ کەس نەشێت ڕابوونا وێ درەو بدانیت [خۆ ئەوێت د دنیایێدا درەو ددانان، دەمێ ڕابوونا وێ نەشێن درەو بدانن]. ﴿٣﴾ [ئەو ڕۆژ کو ڕۆژا قیامەتێیە] هندەکان نزم دکەت [دبنە دۆژەهی]، و هندەکان بلند دکەت [و دبنە بەحەشتی]. ﴿٤﴾ گاڤا ئەرد هەژیانەکا مەزن و ب هێز هەژیا. ﴿٥﴾ و چیا پرت پرت بوون. ﴿٦﴾ و بوونە تۆزەکا بەرەبا. ﴿٧﴾ و هنگی هوین دێ بنە سێ جوین. ﴿٨﴾ ڤێجا خودانێت ملێ ڕاستێ [ئەوێت ژ ملێ ڕاستێڤە بۆ بەحەشتێ دئێنە برن]، [یان ژی] خودانێت دەستێ ڕاستێ [ئەوێت کتێبێت کار و کریارێت خۆ ب دەستێ ڕاستێ وەردگرن]، و خودانێت ملێ ڕاستێ [د کاروبار و سالۆخەتێت خۆدا] د چاوانن؟. ﴿٩﴾ و خودانێت ملێ چەپێ [ئەوێت ژ ملێ چەپێڤە بۆ دۆژەهێ دئێنە ئاژۆتن]، یان ژی خودانێت دەستێ چەپێ [ئەوێت کتێبا کار و کریارێت خۆ ب دەستێ چەپێ وەردگرن]، و خودانێت ملێ چەپێ د د چاوانن؟. ﴿١٠﴾ و [جوینێ سێیێ] ئەوێت بەری هەمییان خێرێ دکەن، و بەری هەمییان خۆ دئاڤێژنێ، ئەوێت ل پێشیا هەمییانە [بۆ بەحەشتێ]. ﴿١١﴾ ئەڤەنە نێزیکی خودێ. ﴿١٢﴾ یێت د بەحەشتێت پڕ خێر و بێردا. ﴿١٣﴾ [ئەو بەحەشتی، ئەوێت نێزیکی خودێ] گەلەك ژ پێشیانە. ﴿١٤﴾ و کێمەك ژ پاشیانە [ئانکو ژ ملەتێ پێغەمبەری]. ﴿١٥﴾ ل سەر تەختێت زێرکری و ڕێزکری. ﴿١٦﴾ بەرانبەری ئێك د پالدانە.

يَطُوفُ عَلَيۡهِمۡ وِلۡدَٰنٞ مُّخَلَّدُونَ ﴿١٧﴾ بِأَكۡوَابٖ وَأَبَارِيقَ وَكَأۡسٖ
مِّن مَّعِينٖ ﴿١٨﴾ لَّا يُصَدَّعُونَ عَنۡهَا وَلَا يُنزِفُونَ ﴿١٩﴾ وَفَٰكِهَةٖ مِّمَّا
يَتَخَيَّرُونَ ﴿٢٠﴾ وَلَحۡمِ طَيۡرٖ مِّمَّا يَشۡتَهُونَ ﴿٢١﴾ وَحُورٌ عِينٞ ﴿٢٢﴾ كَأَمۡثَٰلِ
ٱللُّؤۡلُوِٕ ٱلۡمَكۡنُونِ ﴿٢٣﴾ جَزَآءَۢ بِمَا كَانُواْ يَعۡمَلُونَ ﴿٢٤﴾ لَا يَسۡمَعُونَ
فِيهَا لَغۡوٗا وَلَا تَأۡثِيمًا ﴿٢٥﴾ إِلَّا قِيلٗا سَلَٰمٗا سَلَٰمٗا ﴿٢٦﴾ وَأَصۡحَٰبُ ٱلۡيَمِينِ مَآ
أَصۡحَٰبُ ٱلۡيَمِينِ ﴿٢٧﴾ فِي سِدۡرٖ مَّخۡضُودٖ ﴿٢٨﴾ وَطَلۡحٖ مَّنضُودٖ ﴿٢٩﴾ وَظِلّٖ
مَّمۡدُودٖ ﴿٣٠﴾ وَمَآءٖ مَّسۡكُوبٖ ﴿٣١﴾ وَفَٰكِهَةٖ كَثِيرَةٖ ﴿٣٢﴾ لَّا مَقۡطُوعَةٖ
وَلَا مَمۡنُوعَةٖ ﴿٣٣﴾ وَفُرُشٖ مَّرۡفُوعَةٍ ﴿٣٤﴾ إِنَّآ أَنشَأۡنَٰهُنَّ إِنشَآءٗ ﴿٣٥﴾
فَجَعَلۡنَٰهُنَّ أَبۡكَارًا ﴿٣٦﴾ عُرُبًا أَتۡرَابٗا ﴿٣٧﴾ لِّأَصۡحَٰبِ ٱلۡيَمِينِ ﴿٣٨﴾ ثُلَّةٞ
مِّنَ ٱلۡأَوَّلِينَ ﴿٣٩﴾ وَثُلَّةٞ مِّنَ ٱلۡأٓخِرِينَ ﴿٤٠﴾ وَأَصۡحَٰبُ ٱلشِّمَالِ مَآ
أَصۡحَٰبُ ٱلشِّمَالِ ﴿٤١﴾ فِي سَمُومٖ وَحَمِيمٖ ﴿٤٢﴾ وَظِلّٖ مِّن يَحۡمُومٖ ﴿٤٣﴾
لَّا بَارِدٖ وَلَا كَرِيمٍ ﴿٤٤﴾ إِنَّهُمۡ كَانُواْ قَبۡلَ ذَٰلِكَ مُتۡرَفِينَ ﴿٤٥﴾ وَكَانُواْ
يُصِرُّونَ عَلَى ٱلۡحِنثِ ٱلۡعَظِيمِ ﴿٤٦﴾ وَكَانُواْ يَقُولُونَ أَئِذَا مِتۡنَا وَكُنَّا
تُرَابٗا وَعِظَٰمًا أَءِنَّا لَمَبۡعُوثُونَ ﴿٤٧﴾ أَوَءَابَآؤُنَا ٱلۡأَوَّلُونَ ﴿٤٨﴾ قُلۡ إِنَّ
ٱلۡأَوَّلِينَ وَٱلۡأٓخِرِينَ ﴿٤٩﴾ لَمَجۡمُوعُونَ إِلَىٰ مِيقَٰتِ يَوۡمٖ مَّعۡلُومٖ ﴿٥٠﴾

﴿١٧﴾ کوڕەلاوێت کوڕین (هەروهەر د ژییەکیدا) ل سەر وان دگەڕن [و خزمەتا وان دکەن]. ﴿١٨﴾ و پەرداغان [یێت بێ چنبل] و ئامانێت ب لیلیك و چنبل و پەرداغێت مەیا کانیان [ل سەر وان دگێڕن]. ﴿١٩﴾ نە سەرێ وان پێ دئێشیت، و نە پێ گێژ و سەرخۆش دبن [ئانکو نە سەرگێژی تێدایە، و نە سەرخۆشی]. ﴿٢٠﴾ و فێقیێن وان دڤێت [ل سەر وان دگێڕن]. ﴿٢١﴾ و گۆشتێ باڵەفرێ دلێ وان بچیتێ [ل سەر وان دگێڕن]. ﴿٢٢﴾ و پەریێت چاڤگر و چاڤڕەش، بۆ وان یێت هەین. ﴿٢٣﴾ دێ بێژی لۆلۆ و مراریێت دەست لێ نەدایینە [هند زەلال و جوانن]. ﴿٢٤﴾ ئەڤە خەلاتێ کار و کریارێت وانە. ﴿٢٥﴾ د بەحەشتێدا نە گول ئاخفتنا بێ وەج دبن، و نە یا ب گونەهـ ﴿٢٦﴾ ژ سلاڤێ پێڤەتر گولێ نابن. ﴿٢٧﴾ و خودانێت ملێ ڕاستێ، و خودانێت ملێ ڕاستێ د چاوانن؟. ﴿٢٨﴾ ئەوێت د ناڤ دارنەبکێت بێ سترى [دارەکە وەکی گوهێشکێ ل جهێت گەرم شین دبیت] و تێر فێقیدانە. ﴿٢٩﴾ و یێت د ناڤ دارمۆزێت، مۆزێت وان ل سەریێك. ﴿٣٠﴾ و یێت ل بەر سیەرا بەردەوام. ﴿٣١﴾ و یێت د ناڤ ئاڤەکا د چێدا. ﴿٣٢﴾ و یێت د ناڤ فێقیەکێ مشە و بەرفرەهدا. ﴿٣٣﴾ نە نەو فێقی، ب دویماهیك دئێت، و نە نەو، ژێ دئێنە ڤەگرتن. ﴿٣٤﴾ و یێت ل سەر نڤینێت بلند و نەرم. ﴿٣٥﴾ ب ڕاستی مە ژنێت بەحەشتێ، سەر ژ نوی دان [ئانکو پشتی پیربوویین و کرێت بوویین، مە جوان کرنەڤە]. ﴿٣٦﴾ و مە کرنە کچ. ﴿٣٧﴾ نەڤیندارێت زەلامێت خۆنە، و تێك دەست و تێك ژینە (تێك عەمرن). ﴿٣٨﴾ ئەڤە مە بۆ خودانێت ملێ ڕاستێ یێت چێ کرین. ﴿٣٩﴾ [خودانێت ملێ ڕاستێ] گەلەك ژ پێشیانە. ﴿٤٠﴾ و گەلەك ژی ژ پاشیانە [ژ ملەتێ پێغەمبەری]. ﴿٤١﴾ و خودانێت ملێ چەپێ، و خودانێت ملێ چەپێ یێت چاوانن؟. ﴿٤٢﴾ ئەو یێت د ناڤ هەلما ئاگری و ئاڤا شاریایدا. ﴿٤٣﴾ و یێت د بن سیەرا دویکێلا تاری تاریدا. ﴿٤٤﴾ نە سیەرەکا هێن و سارە، و نەیا هندێیە کەس ل بەر ڤەحەسیت. ﴿٤٥﴾ ئەو بەری نوکە [د دنیایێدا] د خۆشیاندا بوون. ﴿٤٦﴾ و ئەو ل سەر گونەها مەزن [کو شرکە] د بەردەوام بوون. ﴿٤٧﴾ و دگۆتن: ئەگەر ئەم مرین و بووینە ئاخ و هەستی، ئەرێ جارەکا دی ئەم دێ ساخ بینەڤە؟!. ﴿٤٨﴾ ئەرێ باب و باپیرێت مە یێت پێشیێ ژی دێ ڕابنەڤە؟!. ﴿٤٩﴾ بێژە: ب ڕاستی یێت پێشیێ و یێت پاشیێ هەمی. ﴿٥٠﴾ بێ گومان هەمی دێ بۆ وەختێ ڕۆژا دەستنیشانکری [کو ڕۆژا قیامەتێیە] ئێنە کۆمکرن.

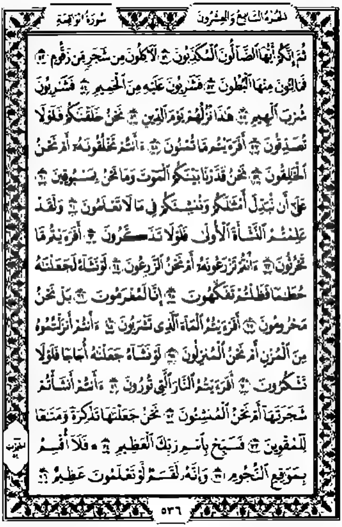

الجُزْءُ السَّابِعُ وَالعِشْرُونَ
سُورَةُ الوَاقِعَةِ
الحزب ٥٤

ثُمَّ إِنَّكُمۡ أَيُّهَا ٱلضَّآلُّونَ ٱلۡمُكَذِّبُونَ ٥١ لَأٓكِلُونَ مِن شَجَرٖ مِّن زَقُّومٖ ٥٢
فَمَالِـُٔونَ مِنۡهَا ٱلۡبُطُونَ ٥٣ فَشَٰرِبُونَ عَلَيۡهِ مِنَ ٱلۡحَمِيمِ ٥٤ فَشَٰرِبُونَ
شُرۡبَ ٱلۡهِيمِ ٥٥ هَٰذَا نُزُلُهُمۡ يَوۡمَ ٱلدِّينِ ٥٦ نَحۡنُ خَلَقۡنَٰكُمۡ فَلَوۡلَا
تُصَدِّقُونَ ٥٧ أَفَرَءَيۡتُم مَّا تُمۡنُونَ ٥٨ ءَأَنتُمۡ تَخۡلُقُونَهُۥٓ أَمۡ نَحۡنُ
ٱلۡخَٰلِقُونَ ٥٩ نَحۡنُ قَدَّرۡنَا بَيۡنَكُمُ ٱلۡمَوۡتَ وَمَا نَحۡنُ بِمَسۡبُوقِينَ ٦٠
عَلَىٰٓ أَن نُّبَدِّلَ أَمۡثَٰلَكُمۡ وَنُنشِئَكُمۡ فِي مَا لَا تَعۡلَمُونَ ٦١ وَلَقَدۡ
عَلِمۡتُمُ ٱلنَّشۡأَةَ ٱلۡأُولَىٰ فَلَوۡلَا تَذَكَّرُونَ ٦٢ أَفَرَءَيۡتُم مَّا
تَحۡرُثُونَ ٦٣ ءَأَنتُمۡ تَزۡرَعُونَهُۥٓ أَمۡ نَحۡنُ ٱلزَّٰرِعُونَ ٦٤ لَوۡ نَشَآءُ لَجَعَلۡنَٰهُ
حُطَٰمٗا فَظَلۡتُمۡ تَفَكَّهُونَ ٦٥ إِنَّا لَمُغۡرَمُونَ ٦٦ بَلۡ نَحۡنُ
مَحۡرُومُونَ ٦٧ أَفَرَءَيۡتُمُ ٱلۡمَآءَ ٱلَّذِي تَشۡرَبُونَ ٦٨ ءَأَنتُمۡ أَنزَلۡتُمُوهُ
مِنَ ٱلۡمُزۡنِ أَمۡ نَحۡنُ ٱلۡمُنزِلُونَ ٦٩ لَوۡ نَشَآءُ جَعَلۡنَٰهُ أُجَاجٗا فَلَوۡلَا
تَشۡكُرُونَ ٧٠ أَفَرَءَيۡتُمُ ٱلنَّارَ ٱلَّتِي تُورُونَ ٧١ ءَأَنتُمۡ أَنشَأۡتُمۡ
شَجَرَتَهَآ أَمۡ نَحۡنُ ٱلۡمُنشِـُٔونَ ٧٢ نَحۡنُ جَعَلۡنَٰهَا تَذۡكِرَةٗ وَمَتَٰعٗا
لِّلۡمُقۡوِينَ ٧٣ فَسَبِّحۡ بِٱسۡمِ رَبِّكَ ٱلۡعَظِيمِ ٧٤ ۞ فَلَآ أُقۡسِمُ
بِمَوَٰقِعِ ٱلنُّجُومِ ٧٥ وَإِنَّهُۥ لَقَسَمٞ لَّوۡ تَعۡلَمُونَ عَظِيمٌ ٧٦

٥٣٦

﴿٥١﴾ پاشی هوین، گەلی گومڕاییت، قیامەتێ درەو ددانن. ﴿٥٢﴾ ب ڕاستی هوین دێ ژ دارەکێ خۆن، دارا زەقوومێیە. ﴿٥٣﴾ و هوین دێ زکان پێ تژی کەن. ﴿٥٤﴾ و ئاڤا کەل و شاریایی، هوین دێ ب سەرداکەن. ﴿٥٥﴾ و هوین دێ وەسا ڤەخۆن، وەکی ڤەخوارنا حێشترا تێنی. ﴿٥٦﴾ ئەڤە، ڕۆژا قیامەتێ دێ بۆ وان ئێتە پێشکێشکرن، و دێ ل سەر بنە مێڤان. ﴿٥٧﴾ ب ڕاستی مە هوین یێت چێ کرین، ڤێجا بلا هەوە باوەری هەبیت ئەم دێ هەوە ساخکەینەڤە، [هەروەکی هەوە باوەری هەی مە هوین یێت چێ کرین]. ﴿٥٨﴾ کا بێژنە من، ئەو ئاڤا هوین دئاڤێژنە د مالبچویکا ژنێدا. ﴿٥٩﴾ ئەرێ هوین وێ ئاڤێ ددەن یان ئەم؟. ﴿٦٠﴾ ب ڕاستی مە مرن یا د ناڤبەرا هەوەدا دانایی، و وەختێ وێ یێ دیارکرییە [و هندەك ژ هەوە بچویکاتی دمرن و هندەك ب پیری دمرن، و کەس نینە نەمریت]، و نەکو ئەم نەشێین. ﴿٦١﴾ هەوە ب هندەکێت دی یێت وەکی هەوە بگوهۆڕین، و هەوە ب ڕەنگەکێ دی چێ کەین، هوین پێ نەزانن. ﴿٦٢﴾ و ب سویند هەوە چێکرنا خۆ یا جارا ئێکێ یا زانی [خودێ هوین ژ نەیێ دان، ل بەراهیێ هوین چێکەك بوون، پاشی بوونە خوینپارە، پاشی بوونە گۆشتپارە، پاشی بوونە هەستی، و خودێ هەستی ب گۆشتی کراسکر، و ڕێکا بوونێ بۆ هەوە ب ساناهی ئێخست] و دەرس و چامەیان بۆ خۆ [ژ چێکرنا ئێکێ] وەرگرن [ئەوێ هوین جارا ئێکێ دایین، دشێت جارەکا دی ژی هەوە بدەتەڤە]. ﴿٦٣﴾ ئەرێ ما هوین نابینن تشتێ هوین دچینن؟!. ﴿٦٤﴾ ئەرێ هوین شین دکەن، یان ئەمین شین دکەین؟. ﴿٦٥﴾ و ئەگەر مە ڤیابایە دا کەینە پویش و پەلەخ، و هوین دا عەجێبگرتی مینن [چاوا شینکاتیێ هۆسا یێ کەسك هشك بوو]. ﴿٦٦﴾ [و دابێژن:] ب ڕاستی زەحمەتا مە، هەروە و بێ بەرانبەر چۆ، و ئەم خوسارەت بووین. ﴿٦٧﴾ بەلکی ئەم زڕبار بووین. ﴿٦٨﴾ ئەرێ ما هوین وێ ئاڤێ نابینن، یا هوین ڤەدخۆن؟!. ﴿٦٩﴾ ئەرێ هوین ژ ئەوران دئینینە خوارێ یان ئەم؟.. ﴿٧٠﴾ و ئەگەر مە ڤیابایە دا وێ ئاڤێ تەحل و سویر (شۆر) کەین، ڤێجا بۆچی هوین سوپاسی و شوکورا خودێ ناکەن. ﴿٧١﴾ ئەرێ ما ئاگرێ هوین هەل دکەن، هوین نابینن؟!. ﴿٧٢﴾ ئەرێ هەوە دارا وێ ئاگری داییە، یان مە داییە؟. ﴿٧٣﴾ مە ئەڤ ئاگرە (یێ دنیایێ) یێ کرییە بیرئینان بۆ ئاگرێ ئاخرەتێ [ڤێجا وەختێ وێ ئاگری و کارلێکرنا وێ دبینیت، دێ ئاگرێ جەهنەمێ ئێتە بیرا وی، و دێ ژ خودێ و ئیزایا وی ترسیت]، و مە یێ کرییە فایدە بۆ ڕێڤنگان. ﴿٧٤﴾ ڤێجا ناڤێ خودایێ خۆ یێ مەزن، ژ هەمی کێماسییان پاك و پاقژ بکە. ﴿٧٥﴾ ڤێجا ب ڕاستی ئەز ب جهێ ستێران سویند دخۆم. ﴿٧٦﴾ و ب ڕاستی ئەڤە سویندەکا مەزنە، ئەگەر هوین بزانن.

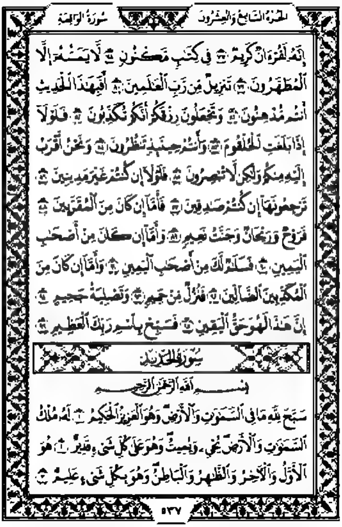

الجزء السابع والعشرون سورة الواقعة

إِنَّهُۥ لَقُرْءَانٌ كَرِيمٌ ﴿٧٧﴾ فِى كِتَٰبٍ مَّكْنُونٍ ﴿٧٨﴾ لَّا يَمَسُّهُۥٓ إِلَّا
ٱلْمُطَهَّرُونَ ﴿٧٩﴾ تَنزِيلٌ مِّن رَّبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿٨٠﴾ أَفَبِهَٰذَا ٱلْحَدِيثِ
أَنتُم مُّدْهِنُونَ ﴿٨١﴾ وَتَجْعَلُونَ رِزْقَكُمْ أَنَّكُمْ تُكَذِّبُونَ ﴿٨٢﴾ فَلَوْلَآ
إِذَا بَلَغَتِ ٱلْحُلْقُومَ ﴿٨٣﴾ وَأَنتُمْ حِينَئِذٍ تَنظُرُونَ ﴿٨٤﴾ وَنَحْنُ أَقْرَبُ
إِلَيْهِ مِنكُمْ وَلَٰكِن لَّا تُبْصِرُونَ ﴿٨٥﴾ فَلَوْلَآ إِن كُنتُمْ غَيْرَ مَدِينِينَ ﴿٨٦﴾
تَرْجِعُونَهَآ إِن كُنتُمْ صَٰدِقِينَ ﴿٨٧﴾ فَأَمَّآ إِن كَانَ مِنَ ٱلْمُقَرَّبِينَ ﴿٨٨﴾
فَرَوْحٌ وَرَيْحَانٌ وَجَنَّتُ نَعِيمٍ ﴿٨٩﴾ وَأَمَّآ إِن كَانَ مِنْ أَصْحَٰبِ
ٱلْيَمِينِ ﴿٩٠﴾ فَسَلَٰمٌ لَّكَ مِنْ أَصْحَٰبِ ٱلْيَمِينِ ﴿٩١﴾ وَأَمَّآ إِن كَانَ مِنَ
ٱلْمُكَذِّبِينَ ٱلضَّآلِّينَ ﴿٩٢﴾ فَنُزُلٌ مِّنْ حَمِيمٍ ﴿٩٣﴾ وَتَصْلِيَةُ جَحِيمٍ ﴿٩٤﴾
إِنَّ هَٰذَا لَهُوَ حَقُّ ٱلْيَقِينِ ﴿٩٥﴾ فَسَبِّحْ بِٱسْمِ رَبِّكَ ٱلْعَظِيمِ ﴿٩٦﴾

سُورَةُ الحَدِيد

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ ۖ وَهُوَ ٱلْعَزِيزُ ٱلْحَكِيمُ ﴿١﴾ لَهُۥ مُلْكُ
ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ ۖ يُحْىِۦ وَيُمِيتُ ۖ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢﴾ هُوَ
ٱلْأَوَّلُ وَٱلْءَاخِرُ وَٱلظَّٰهِرُ وَٱلْبَاطِنُ ۖ وَهُوَ بِكُلِّ شَىْءٍ عَلِيمٌ ﴿٣﴾

٥٣٧

﴿٧٧﴾ و ب ڕاستی ئەڤە قورئانەکا پیرۆز و پڕ خێر و بەرەکەتە. ﴿٧٨﴾ یا د کتێبەکا پاراستیدا [کو دەپێ پاراستیە]. ﴿٧٩﴾ ژ بلی پاك و پاقژان [کو ملیاکەتێت خودان ڕێز و ڕویمەتن]، دەستێ کەسێ ناگەهیتێ. ﴿٨٠﴾ هنارتنا خودایێ هەمی جیهانانە. ﴿٨١﴾ ئەرێ هوین سستیێ د ڤێ قورئانێدا دکەن [درەو ددانن و باوەریێ پێ نائینن]؟!. ﴿٨٢﴾ و هوین شوینا سوپاسی و شوکورا ڕزقێ خۆ بکەن درەوان دکەن [خودێ بارانێ و ڕزقی ددەتە هەوە، شوینا هوین سوپاسیا وی بکەن هوین درەوان دکەن، و دبێژن ب ئاخفتنا وی هە یان ب ڤێ ستێرێ باران بۆ مە هات]. ﴿٨٣﴾ ڤێجا بلا وەختێ [ڕوح] دگەهیتە گەورییێ. ﴿٨٤﴾ و هوین وی وەختی بەرێ خۆ ددەنێ [و چو ژ هەوە نائێت و نەشێن ڕوحا وی بزڤڕیننەڤە]. ﴿٨٥﴾ و ئەم [ب زانین و شیان و دیتنێ] نێزیکتری وینە ژ هەوە، بەلێ هوین نابینن. ﴿٨٦﴾ ڤێجا ئەگەر هوین ب کار و کریارێت خۆ نەئێنە جزاکرن، و حساب نەبیت. ﴿٨٧﴾ وێ [ڕوحێ ئەوا گەهشتیە گەورییێ] بزڤڕیننەڤە، ئەگەر هوین ڕاست دبێژن. ﴿٨٨﴾ و ئەگەر ئەو [یێ مری] ژ نێزیکێت خودێ بیت. ﴿٨٩﴾ ڤێجا دلڤانی و دلشادی و بێهنڤەدان و ڤەهەسیان و بێن خۆشی و بەحەشتا ب خێر و بەرەکەت، یێت وینە. ﴿٩٠﴾ و ئەگەر ئەو مری ژ خودانێت ملێ ڕاستێ بیت. ﴿٩١﴾ ڤێجا سلاڤ ژ خودانێت ملێ ڕاستێ ل تە بن، هەی خودانێ ملێ ڕاستێ [ئەڤە دێ بۆ وی ئێتە گۆتن، چونکی دێ چیتە ناڤ وان، و ئەو دێ پێشوازیا وی کەن و دێ سلاڤکەنێ]. ﴿٩٢﴾ و ئەگەر ئەو مری ژ وان بیت، ئەوێت ڕۆژا قیامەتێ درەو ددانان، و ژ گومڕایان بیت. ﴿٩٣﴾ دێ ئاڤەکا زێدە شارپایی، بۆ ئێتە پێشکێشکرن. ﴿٩٤﴾ و دێ چیتە د دۆژەهێدا ژی. ﴿٩٥﴾ ب ڕاستی ئەڤە [ئەڤا بۆ تە هاتیە گۆتن د دەرهەقێ خەلاتکرن و جزاکرنا باش و خراباندا] ڕاستە، و چو گومان تێدا نینە. ﴿٩٦﴾ ڤێجا ناڤێ خودایێ خۆ یێ مەزن، ژ هەمی کێماسییان پاك و پاقژ بکە.

سۆرەتا حەدید

ل مەدینەیێ هاتیە خوارێ (٢٩) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحیم

﴿١﴾ هندی د ئەرد و ئەسماناندا هەبین، خودێ ژ کێماسییان پاقژ دکەن و تەسبیحا وی دکەن، و ئەو سەردەست و کاربنەجهە. ﴿٢﴾ ملك و خودانیا ئەرد و ئەسمانان یا خودێیە، ئەوە ژیانێ و مرنێ ددەت، و ئەو ل سەر کرنا هەمی تشتان یێ خودان شیانە. ﴿٣﴾ ئەوە یێ ئێکێ [بەری هەر تشتەکی]، و ئەوە یێ دویماهیێ [ئانکو یێ هەروهەر مایی]، و ئەوە بلند و سەردەست [هەبوونا وی ب نیشان و بەلگەیان خۆیا و ئاشکەرایە]، و ئەوە زانایێ تشتێ ڤەشارتی [یان یێ نەبەرچاڤ]، و ئەو ئاگەهداری هەمی تشتانە.

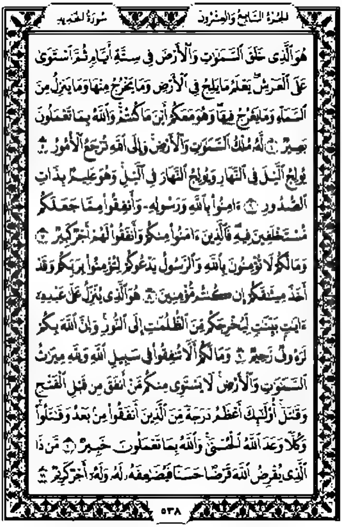

هُوَ ٱلَّذِى خَلَقَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ فِى سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ ٱسْتَوَىٰ
عَلَى ٱلْعَرْشِ ۚ يَعْلَمُ مَا يَلِجُ فِى ٱلْأَرْضِ وَمَا يَخْرُجُ مِنْهَا وَمَا يَنزِلُ مِنَ
ٱلسَّمَآءِ وَمَا يَعْرُجُ فِيهَا ۖ وَهُوَ مَعَكُمْ أَيْنَ مَا كُنتُمْ ۚ وَٱللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ
بَصِيرٌ ﴿٤﴾ لَّهُۥ مُلْكُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ ۚ وَإِلَى ٱللَّهِ تُرْجَعُ ٱلْأُمُورُ ﴿٥﴾
يُولِجُ ٱلَّيْلَ فِى ٱلنَّهَارِ وَيُولِجُ ٱلنَّهَارَ فِى ٱلَّيْلِ ۚ وَهُوَ عَلِيمٌۢ بِذَاتِ
ٱلصُّدُورِ ﴿٦﴾ ءَامِنُوا۟ بِٱللَّهِ وَرَسُولِهِۦ وَأَنفِقُوا۟ مِمَّا جَعَلَكُم
مُّسْتَخْلَفِينَ فِيهِ ۖ فَٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ مِنكُمْ وَأَنفَقُوا۟ لَهُمْ أَجْرٌ كَبِيرٌ ﴿٧﴾
وَمَا لَكُمْ لَا تُؤْمِنُونَ بِٱللَّهِ ۙ وَٱلرَّسُولُ يَدْعُوكُمْ لِتُؤْمِنُوا۟ بِرَبِّكُمْ وَقَدْ
أَخَذَ مِيثَٰقَكُمْ إِن كُنتُم مُّؤْمِنِينَ ﴿٨﴾ هُوَ ٱلَّذِى يُنَزِّلُ عَلَىٰ عَبْدِهِۦٓ
ءَايَٰتٍۭ بَيِّنَٰتٍ لِّيُخْرِجَكُم مِّنَ ٱلظُّلُمَٰتِ إِلَى ٱلنُّورِ ۚ وَإِنَّ ٱللَّهَ بِكُمْ
لَرَءُوفٌ رَّحِيمٌ ﴿٩﴾ وَمَا لَكُمْ أَلَّا تُنفِقُوا۟ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ وَلِلَّهِ مِيرَٰثُ
ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ ۚ لَا يَسْتَوِى مِنكُم مَّنْ أَنفَقَ مِن قَبْلِ ٱلْفَتْحِ
وَقَٰتَلَ ۚ أُو۟لَٰٓئِكَ أَعْظَمُ دَرَجَةً مِّنَ ٱلَّذِينَ أَنفَقُوا۟ مِنۢ بَعْدُ وَقَٰتَلُوا۟ ۚ
وَكُلًّا وَعَدَ ٱللَّهُ ٱلْحُسْنَىٰ ۚ وَٱللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿١٠﴾ مَّن ذَا
ٱلَّذِى يُقْرِضُ ٱللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا فَيُضَٰعِفَهُۥ لَهُۥ وَلَهُۥٓ أَجْرٌ كَرِيمٌ ﴿١١﴾

﴿٤﴾ و ئەوە یێ ئەرد و ئەسمان د شەش ڕۆژاندا چێ کرین، پاشی ب سەر عەرشێ خۆ کەفت [بلندبوونەکا هێژایی وی و بێ چاوایی]، و هەر تشتەکێ د ئەردیدا دچیت [ژ ناڤ و خزینەیان و هەر تشتەکێ د بنڤە] و ژێ دەردکەڤیت [ژ چاندن و کانی و بیران... هتد]، و هەر تشتەکێ ژ ئەسمانی دئێتە خوارێ [ژ باران و گژلۆك و بەفر و برویسی و ملیاکەت و کتێبان]، و هەر تشتەکێ بەر ب بێ بلند دبیت [ژ کریارێت باش و دوعا و جان و ملیاکەت و تەیر و تەوال و هەلمێ و ... هتد] ژێ ب ئاگەهە، و ئەو [ب زانین و شیانا خۆ] هەر جهەکێ هوین لێ بن یێ د گەل هەوە، و خودێ هەر کار و کریارەکا هوین دکەن، ژێ ب ئاگەهە و دبینیت. ﴿٥﴾ سەر و سامانێ ئەرد و ئەسمانان هەر یێ خودێیە، و هەمی کاروبار هەر ب بال خودێڤە دزڤڕن. ﴿٦﴾ شەڤێ دکەتە د ناڤ ڕۆژێڕا، و ڕۆژێ دکەتە د ناڤ شەڤێڕا [و هەردووکان هۆسا کورت و درێژ دکەت]، و خودێ ژ هەر تشتەکێ د دلاندا ڤەشارتی ب ئاگەهە. ﴿٧﴾ [گەلی مرۆڤان] باوەرییێ ب خودێ و پێغەمبەرێ وی بینن، و مالێ خودێ هوین ل سەر کرینە وەکیل ژێ [ب خێر] بدەن، و ژ هەوە ئەوێت باوەری ئینایین و مالێ خۆ د ڕێکا خودێدا مەزاختین، خەلاتەکێ مەزن بۆ وان یێ هەی. ﴿٨﴾ و هەوە خێرە هوین باوەرییێ ب خودێ نائینن؟ و پێغەمبەر یێ داخوازێ ژ هەوە دکەت هوین باوەرییێ ب خودایێ خۆ بینن، و خودێ پەیمان ب باوەری ئینانێ یا ژ هەوە ستاندی [وەختێ هوین ژ پشتا باب ئادەمی دەرئێخستین]، ئەگەر هوین باوەر بکەن. ﴿٩﴾ ئەوە یێ ئایەتێت ئاشکەرا [کو ئایەتێت قورئانێنە] بۆ بەندەیێ خۆ دهنێریت، دا هەوە ژ تاریستانێ دەربێخیتە ناڤ ڕۆناهییێ، و ب ڕاستی خودێ بۆ هەوە گەلەك یێ دلۆڤانە. ﴿١٠﴾ هەوە خێرە هوین مالێ خۆ د ڕێکا خودێدا نامەزێخن، و میراتێ ئەرد و ئەسمانان هەر یێ خودێیە، ئەوێت بەری ڤەکرنا مەکەهێ مالێ خۆ د ڕێکا خودێدا مەزاختین و جیهاد کرین، پایە و پەیسکێت وان ژ یێت وان ئەوێت پشتی ڤەکرنا مەکەهێ مال مەزاختین و جیهاد کرین مەزنترن، ئەڤ هەردوکە وەکی ئێك نینن، د گەل هندێ ژی خودێ پەیمانا خەلاتێ باش [کو بەحەشتە] یا دایییە هەردو جوینان، و خودێ ئاگەهـ ژ وێ هەیە یا هوین دکەن. ﴿١١﴾ هەر کەسێ مالێ خۆ د ڕێکا خودێدا بدەت، خودێ دێ بۆ چەند قاتەکان زێدەکەت [هەر خێرەك ب دەهـ خێرانە، هەتا دگەهیتە حەفت سەدان] و وی خەلاتەکێ هێژاتر ژی [کو بەحەشتە] یێ هەی.

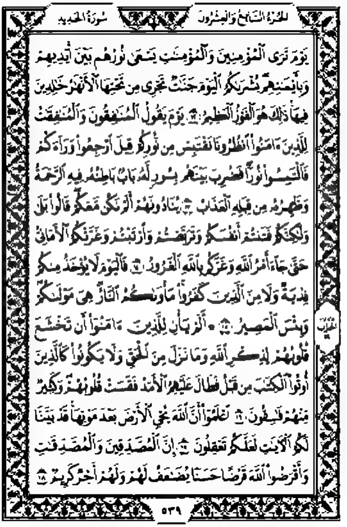

الجزء السابع والعشرون سورة الحديد

يَوۡمَ تَرَى ٱلۡمُؤۡمِنِينَ وَٱلۡمُؤۡمِنَٰتِ يَسۡعَىٰ نُورُهُم بَيۡنَ أَيۡدِيهِمۡ
وَبِأَيۡمَٰنِهِم بُشۡرَىٰكُمُ ٱلۡيَوۡمَ جَنَّٰتٞ تَجۡرِي مِن تَحۡتِهَا ٱلۡأَنۡهَٰرُ خَٰلِدِينَ
فِيهَاۚ ذَٰلِكَ هُوَ ٱلۡفَوۡزُ ٱلۡعَظِيمُ ﴿١٢﴾ يَوۡمَ يَقُولُ ٱلۡمُنَٰفِقُونَ وَٱلۡمُنَٰفِقَٰتُ
لِلَّذِينَ ءَامَنُواْ ٱنظُرُونَا نَقۡتَبِسۡ مِن نُّورِكُمۡ قِيلَ ٱرۡجِعُواْ وَرَآءَكُمۡ
فَٱلۡتَمِسُواْ نُورٗا فَضُرِبَ بَيۡنَهُم بِسُورٖ لَّهُۥ بَابُۢ بَاطِنُهُۥ فِيهِ ٱلرَّحۡمَةُ
وَظَٰهِرُهُۥ مِن قِبَلِهِ ٱلۡعَذَابُ ﴿١٣﴾ يُنَادُونَهُمۡ أَلَمۡ نَكُن مَّعَكُمۡۖ قَالُواْ بَلَىٰ
وَلَٰكِنَّكُمۡ فَتَنتُمۡ أَنفُسَكُمۡ وَتَرَبَّصۡتُمۡ وَٱرۡتَبۡتُمۡ وَغَرَّتۡكُمُ ٱلۡأَمَانِيُّ
حَتَّىٰ جَآءَ أَمۡرُ ٱللَّهِ وَغَرَّكُم بِٱللَّهِ ٱلۡغَرُورُ ﴿١٤﴾ فَٱلۡيَوۡمَ لَا يُؤۡخَذُ مِنكُمۡ
فِدۡيَةٞ وَلَا مِنَ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْۚ مَأۡوَىٰكُمُ ٱلنَّارُۖ هِيَ مَوۡلَىٰكُمۡۖ
وَبِئۡسَ ٱلۡمَصِيرُ ﴿١٥﴾ ۞ أَلَمۡ يَأۡنِ لِلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ أَن تَخۡشَعَ الحزب
قُلُوبُهُمۡ لِذِكۡرِ ٱللَّهِ وَمَا نَزَلَ مِنَ ٱلۡحَقِّ وَلَا يَكُونُواْ كَٱلَّذِينَ
أُوتُواْ ٱلۡكِتَٰبَ مِن قَبۡلُ فَطَالَ عَلَيۡهِمُ ٱلۡأَمَدُ فَقَسَتۡ قُلُوبُهُمۡۖ وَكَثِيرٞ
مِّنۡهُمۡ فَٰسِقُونَ ﴿١٦﴾ ٱعۡلَمُوٓاْ أَنَّ ٱللَّهَ يُحۡيِ ٱلۡأَرۡضَ بَعۡدَ مَوۡتِهَاۚ قَدۡ بَيَّنَّا
لَكُمُ ٱلۡأٓيَٰتِ لَعَلَّكُمۡ تَعۡقِلُونَ ﴿١٧﴾ إِنَّ ٱلۡمُصَّدِّقِينَ وَٱلۡمُصَّدِّقَٰتِ
وَأَقۡرَضُواْ ٱللَّهَ قَرۡضًا حَسَنٗا يُضَٰعَفُ لَهُمۡ وَلَهُمۡ أَجۡرٞ كَرِيمٞ ﴿١٨﴾

٥٣٩

﴿١٢﴾ ڕۆژا تو زەلام و ژنێت خودان باوەر دبینی و ڕۆناهیا وان ل پێشیا وان، و ل ملێ وان یێ ڕاستێ ب بەر وان دکەڤیت [و ملیاکەت دبێژنە وان:] ئەڤرۆ مزگینیا بەحەشتێت ڕویبار دبنڕا دچن، و هوین هەروهەر دێ تێدا مینن، ل هەوە بیت، و ئەڤەیە سەرفەرازیا مەزن. ﴿١٣﴾ ڕۆژا زەلام و ژنێت دوڕوی دبێژنە وان ئەوێت باوەری ئینایین: خۆ ل مە بگرن دا ڕێکا خۆ ل بەر ڕۆناهیا هەوە ببینین [ئەڤە وەختێ د سەر پرا سیراتێڕا دەرباز دبن]، ئەو دێ بێژنە وان: [گەلی دوڕوییان] ب پاش خۆڤە بزڤڕن [ئانکو بزڤڕنە دنیایێ]، ل دنیایێ بۆ خۆ ل ڕۆناهیێ بگەڕن، و دیوارەك د ناڤبەرا هەردو جویناندا دێ تێنە دانان، دەرگەهەکێ هەی، ژ ناڤدا دلۆڤانیە و ژ دەرڤە ژی ئیزایە. ﴿١٤﴾ ئەو [دوڕوی] گازی [خودان باوەران] دکەن و دبێژن: ما ئەم د گەل هەوە نەبوویین [بۆچی هەوە ئەم هێلاین]، دێ بێژن: بەلێ هوین [سەرڤە سەرڤە] د گەل مە بوون، بەلێ هەوە خۆ ب دوڕوییاتیێ د هیلاك بر، و چاڤێ هەوە ل نەخۆشیا خودان باوەران بوو، و هوین ل دینی ب شك کەفتن، و هیڤی و ئومێدێت ڤالا هوین د سەردابرن، هەتا قیامەت ب سەر هەوەدا هاتی، و شەیتانی هوین ب کەرەما خودێ [و بەرفرەهیا ڕەحما وی] خاپاندن. ﴿١٥﴾ و ئەڤرۆ چو بەدەل، نە ژ هەوە [دوڕوییان]، و نە ژی ژ ئەوێت گاوربوویین ناێتە وەرگرتن، جهێ هەوە ئاگرە، ئاگر هێژایی هەوەیە، و چ پیسە دویماهیکە. ﴿١٦﴾ ئەرێ ما وەخت نەهاتیە دلێ خودان باوەران ب بیرئینانا خودێ و قورئانێ بترسیت، و ئەو وەکی وان نەبن ئەوێت بەری نوکە [ئانکو بەری هاتنەخوارا قورئانێ] کتێب بۆ هاتین، و پشتی سال و زەمان ب سەر وانڤە چۆیین، دلێت وان ڕەقبوون و باراپتر ژ وان ژ ڕێکا ڕاست دەرکەفتن. ﴿١٧﴾ [گەلی مرۆڤان] بزانن خودێیە ئەردی شین دکەت پشتی مرنا وی، ب سویند مە بۆ هەوە نیشان و بەلگە پێت ئاشکەرا ڕۆنکرین، دا هوین تێ بگەهن و ئەقلێ خۆ بدەنە شۆلی.

﴿١٨﴾ ب ڕاستی زەلام و ژنێت مالێ خۆ د ڕێکا خودێدا داین، و مالێ خۆ ژ دل بۆ ڕازیبوونا خودێ مەزاختین، خێرا وان چەند قاتەکان دێ تێتە دان، و وان خەلاتەکێ ب ڕێز و ڕویمەت [کو بەحەشتە] بێ هەی.

وَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ بِٱللَّهِ وَرُسُلِهِۦٓ أُوْلَٰٓئِكَ هُمُ ٱلصِّدِّيقُونَۖ وَٱلشُّهَدَآءُ
عِندَ رَبِّهِمۡ لَهُمۡ أَجۡرُهُمۡ وَنُورُهُمۡۖ وَٱلَّذِينَ كَفَرُواْ وَكَذَّبُواْ
بِـَٔايَٰتِنَآ أُوْلَٰٓئِكَ أَصۡحَٰبُ ٱلۡجَحِيمِ ﴿١٩﴾ ٱعۡلَمُوٓاْ أَنَّمَا ٱلۡحَيَوٰةُ
ٱلدُّنۡيَا لَعِبٞ وَلَهۡوٞ وَزِينَةٞ وَتَفَاخُرُۢ بَيۡنَكُمۡ وَتَكَاثُرٞ فِي ٱلۡأَمۡوَٰلِ
وَٱلۡأَوۡلَٰدِۖ كَمَثَلِ غَيۡثٍ أَعۡجَبَ ٱلۡكُفَّارَ نَبَاتُهُۥ ثُمَّ يَهِيجُ فَتَرَىٰهُ
مُصۡفَرّٗا ثُمَّ يَكُونُ حُطَٰمٗاۖ وَفِي ٱلۡأٓخِرَةِ عَذَابٞ شَدِيدٞ وَمَغۡفِرَةٞ
مِّنَ ٱللَّهِ وَرِضۡوَٰنٞۚ وَمَا ٱلۡحَيَوٰةُ ٱلدُّنۡيَآ إِلَّا مَتَٰعُ ٱلۡغُرُورِ ﴿٢٠﴾
سَابِقُوٓاْ إِلَىٰ مَغۡفِرَةٖ مِّن رَّبِّكُمۡ وَجَنَّةٍ عَرۡضُهَا كَعَرۡضِ ٱلسَّمَآءِ
وَٱلۡأَرۡضِ أُعِدَّتۡ لِلَّذِينَ ءَامَنُواْ بِٱللَّهِ وَرُسُلِهِۦۚ ذَٰلِكَ فَضۡلُ
ٱللَّهِ يُؤۡتِيهِ مَن يَشَآءُۚ وَٱللَّهُ ذُو ٱلۡفَضۡلِ ٱلۡعَظِيمِ ﴿٢١﴾ مَآ أَصَابَ
مِن مُّصِيبَةٖ فِي ٱلۡأَرۡضِ وَلَا فِيٓ أَنفُسِكُمۡ إِلَّا فِي كِتَٰبٖ مِّن
قَبۡلِ أَن نَّبۡرَأَهَآۚ إِنَّ ذَٰلِكَ عَلَى ٱللَّهِ يَسِيرٞ ﴿٢٢﴾ لِّكَيۡلَا
تَأۡسَوۡاْ عَلَىٰ مَا فَاتَكُمۡ وَلَا تَفۡرَحُواْ بِمَآ ءَاتَىٰكُمۡۗ وَٱللَّهُ
لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخۡتَالٖ فَخُورٍ ﴿٢٣﴾ ٱلَّذِينَ يَبۡخَلُونَ وَيَأۡمُرُونَ
ٱلنَّاسَ بِٱلۡبُخۡلِۗ وَمَن يَتَوَلَّ فَإِنَّ ٱللَّهَ هُوَ ٱلۡغَنِيُّ ٱلۡحَمِيدُ ﴿٢٤﴾

﴿١٩﴾ و ئەوێت ب دورستی باوەری ب خودێ و پێغەمبەرێ وی ئینایین، ئەون ڕاستگۆ، و شەهیدان ل دەڤ خودایێ خۆ ڕۆناهی و خەلاتێ خۆ یێ هەی، و ئەوێت گاوربوویین و ئایەتێت مە درەو دانایین ئەو دۆژەهینە. ﴿٢٠﴾ [گەلی مرۆڤان] بزانن هندی ژیانا دنیایێیە، ترانە و مژویل و کەشخەیی و جوانی و خۆمەزنکرنە د ناڤبەرا هەوەدا ب ژێدەیا مال و عەیالی، و دنیا وەکی بارانەکێیە شینکاتیا وێ جۆتیاری کەیفخۆش بکەت، پاشی ئەو شینکاتی هشك ببیت و دێ بینی زەریوو، پاشی ببوو پویش و پەلەخ، و ئاخرەت ژی یان ئیزایەکا دژوار و گرانە، یان ژی لێبۆرین و ڕازیبوونا خودێیە، و ژیانا دنیایێ ژ بەرتالێ خاپاندنێ پێڤەتر نینە. ﴿٢١﴾ [گەلی خودان باوەران] لەزێ ل ژێبرنا گونەهان ژ بەرێ خودایێ خۆ ڤە بکەن، و لەزێ ل وێ بەحەشتێ بکەن ئەوا فرەهیا وێ هندی فرەهیا ئەرد و ئەسمانی، ئەو بەحەشتا بۆ وان هاتییە بەرهەڤکرن ئەوێت باوەری ب خودێ و پێغەمبەرێت وی ئینایین، ئەڤە کەرەما خودێیە ددەتە وی یێ وی بڤێت، و خودێ خودانێ کەرەما مەزنە. ﴿٢٢﴾ نینە تشتەك د ئەردیدا بقەومیت یان بێتە سەرێ هەوە، و د دەپێ پاراستیدا یێ نڤیسی نەبیت - بەری ئەم بدەین - و ب ڕاستی ئەڤە ل بەر خودێ یا ب ساناهییە. ﴿٢٣﴾ دا ب خەم نەکەڤن بۆ یا ژ دەستێ هەوە چوویی، و دا بەتران نەبن ب یا خودێ دایییە هەوە، و خودێ حەژ چو خۆمەزنکەرێت قەبە ناکەت. ﴿٢٤﴾ ئەوێت چڕویکیێ دکەن [د ڕاستا فەرمانا خودێدا، و د ڕاستا دەیاب و کەس و کارێت خۆدا و... هتد، و دڤێن خەلك ژی وەکی وان بن]، و فەرمانا خەلکی ژی ب چڕویکیێ دکەن، و هەر کەسێ ڕوییێ خۆ ژ مەزاختنا مالی د ڕێکا خودێدا وەرگێڕیت، ب ڕاستی خودێ منەت پێ نینە، و یێ دەولەمەند و هێژایی شوکور و پەسنێیە.

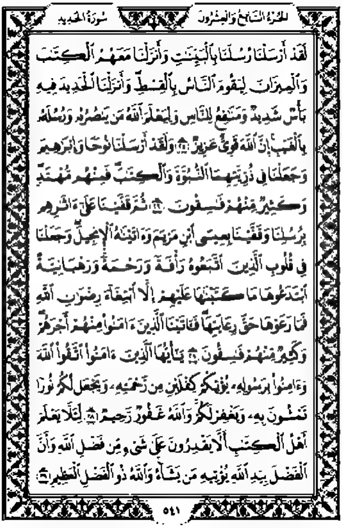

الجزء السابع والعشرون سورة الحديد

لَقَدۡ أَرۡسَلۡنَا رُسُلَنَا بِٱلۡبَيِّنَٰتِ وَأَنزَلۡنَا مَعَهُمُ ٱلۡكِتَٰبَ
وَٱلۡمِيزَانَ لِيَقُومَ ٱلنَّاسُ بِٱلۡقِسۡطِۖ وَأَنزَلۡنَا ٱلۡحَدِيدَ فِيهِ
بَأۡسٞ شَدِيدٞ وَمَنَٰفِعُ لِلنَّاسِ وَلِيَعۡلَمَ ٱللَّهُ مَن يَنصُرُهُۥ وَرُسُلَهُۥ
بِٱلۡغَيۡبِۚ إِنَّ ٱللَّهَ قَوِيٌّ عَزِيزٞ ﴿٢٥﴾ وَلَقَدۡ أَرۡسَلۡنَا نُوحٗا وَإِبۡرَٰهِيمَ
وَجَعَلۡنَا فِي ذُرِّيَّتِهِمَا ٱلنُّبُوَّةَ وَٱلۡكِتَٰبَۖ فَمِنۡهُم مُّهۡتَدٖۖ
وَكَثِيرٞ مِّنۡهُمۡ فَٰسِقُونَ ﴿٢٦﴾ ثُمَّ قَفَّيۡنَا عَلَىٰٓ ءَاثَٰرِهِم
بِرُسُلِنَا وَقَفَّيۡنَا بِعِيسَى ٱبۡنِ مَرۡيَمَ وَءَاتَيۡنَٰهُ ٱلۡإِنجِيلَۖ وَجَعَلۡنَا
فِي قُلُوبِ ٱلَّذِينَ ٱتَّبَعُوهُ رَأۡفَةٗ وَرَحۡمَةٗۚ وَرَهۡبَانِيَّةً
ٱبۡتَدَعُوهَا مَا كَتَبۡنَٰهَا عَلَيۡهِمۡ إِلَّا ٱبۡتِغَآءَ رِضۡوَٰنِ ٱللَّهِ
فَمَا رَعَوۡهَا حَقَّ رِعَايَتِهَاۖ فَـَٔاتَيۡنَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ مِنۡهُمۡ أَجۡرَهُمۡۖ
وَكَثِيرٞ مِّنۡهُمۡ فَٰسِقُونَ ﴿٢٧﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ ٱتَّقُواْ ٱللَّهَ
وَءَامِنُواْ بِرَسُولِهِۦ يُؤۡتِكُمۡ كِفۡلَيۡنِ مِن رَّحۡمَتِهِۦ وَيَجۡعَل لَّكُمۡ نُورٗا
تَمۡشُونَ بِهِۦ وَيَغۡفِرۡ لَكُمۡۚ وَٱللَّهُ غَفُورٞ رَّحِيمٞ ﴿٢٨﴾ لِّئَلَّا يَعۡلَمَ
أَهۡلُ ٱلۡكِتَٰبِ أَلَّا يَقۡدِرُونَ عَلَىٰ شَيۡءٖ مِّن فَضۡلِ ٱللَّهِ وَأَنَّ
ٱلۡفَضۡلَ بِيَدِ ٱللَّهِ يُؤۡتِيهِ مَن يَشَآءُۚ وَٱللَّهُ ذُو ٱلۡفَضۡلِ ٱلۡعَظِيمِ ﴿٢٩﴾

٥٤١

﴿٢٥﴾ ب سویند مە پێغەمبەرێت خۆ ب بەلگە و موعجیزەیێت ئاشکەراڤە هنارتن، و مە کتێب و ترازی و عەدل د گەل وان هنارت دا مرۆڤ [ب ڤان] عەدالەتێ بکەن د هەمی کاروبارێت خۆدا، و مە ئاسن یێ دایی و چێکری، هێز و قەوەتەکا دژوار یا تێدا، و مفا و قازانج ژی بۆ مرۆڤان یێ تێدا، و دا خودێ بزانیت [ئانکو بۆ هەوە بەرچاڤ بکەت، چونکی خودێ هەر دزانیت] کا کی دێ باوەرییێ ب غەیبێ ئینیت، و دینێ وی و پێغەمبەرێت وی ب سەر ئێخیت، ب ڕاستی خودێ یێ ب هێز و سەردەستە. ﴿٢٦﴾ ب سویند مە نووح و ئیبراهیم پێغەمبەر هنارتن، و مە پێغەمبەراتی [پشتی وان] ئێخستە د دویندەها واندا، و مە کتێب بۆ وان هنارتن [هەر پێغەمبەرەکێ پشتی وان هاتی ژ دویندەها وان بوو]، ڤێجا هندەك [ژ دویندەها وان] ڕاستەڕێ بوون، و باراپتر ژ وان ژ ڕێ دەرکەڤتن. ﴿٢٧﴾ پاشی مە پێغەمبەرێت خۆ د دویڤ وانڕا هنارتن، و پشتی وان مە عیسایێ کوڕێ مەریەمێ هنارت [و مە کرە پێغەمبەرێ ئسرائیلیان یێ دویماهیێ]، و مە ئنجیل دایێ و مە نەرمی و دلۆڤانی ئێخستە د دلێت واندا، ئەوێت باوەری پێ ئینایین و ب دویڤ کەتین، و ڕەبەناتیا ئەو ل سەر دچن [و دەستێت خۆ ژ دنیایێ دشۆن] مە بۆ وان نەنڤیسیبوو، ئەوان ژ نك خۆ ب نیەتا ڕازیبوونا خودێ چێ کربوو، د گەل هندێ ژی وەك پێدڤی ب جهـ نەئینان، و ژ وان ئەوێت باوەری ئینایین مە خەلاتێ وان دایێ، و گەلەك ژ وان ژ ڕێکا ڕاست دەرکەڤتن و خراب بوون. ﴿٢٨﴾ گەلی خودان باوەران تەقوایا خودێ بکەن و باوەرییێ ب هەمی پێغەمبەرێت وی بینن، دو پشك و باران ژ دلۆڤانییا خۆ دێ دەتە هەوە [ئێك: ژ بەر باوەرییا هەوە ب موحەمەد پێغەمبەری، و یا دی: ژ بەر باوەرییا هەوە ب پێغەمبەرێت بەری وی]، و دێ ڕۆناهییەکێ دەتە هەوە کو هوین ل بەر [د سەر پرا سیراتێڕا] بچن، و دێ ل گونەهێت هەوە بۆریت، و خودێ ب خۆ گونەهـ ژێبەر و دلۆڤانە. ﴿٢٩﴾ [مە هوین ب ڤێ کەرەما بۆری ئاگەهدارکرن] دا خودان کتێب [کو جوهی و فەلەنە] بزانن چو ژ کەرەما خودێ ب دەستێ وان نینە [نە ئەو دگەهنە ڤێ کەرەمێ یا خودێ داییە ملەتێ پێغەمبەری، و نە دشێن ژێ ڤەگرن]، و ب ڕاستی کەرەم [پێغەمبەراتی و ڕاستەڕێی و باوەری] هەمی ب دەستێ خودێیە، ددەتە وی یێ وی بڤێت و خودێیە خودانێ کەرەما مەزن.

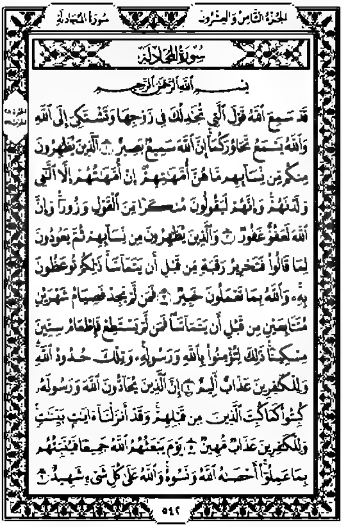

الجزء الثامن والعشرون سورة المجادلة

سورة المجادلة

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

قَدْ سَمِعَ ٱللَّهُ قَوْلَ ٱلَّتِي تُجَٰدِلُكَ فِي زَوْجِهَا وَتَشْتَكِيٓ إِلَى ٱللَّهِ
وَٱللَّهُ يَسْمَعُ تَحَاوُرَكُمَآۚ إِنَّ ٱللَّهَ سَمِيعُۢ بَصِيرٌ ١ ٱلَّذِينَ يُظَٰهِرُونَ
مِنكُم مِّن نِّسَآئِهِم مَّا هُنَّ أُمَّهَٰتِهِمْۖ إِنْ أُمَّهَٰتُهُمْ إِلَّا ٱلَّٰٓـِٔي
وَلَدْنَهُمْۚ وَإِنَّهُمْ لَيَقُولُونَ مُنكَرًا مِّنَ ٱلْقَوْلِ وَزُورًاۚ وَإِنَّ
ٱللَّهَ لَعَفُوٌّ غَفُورٌ ٢ وَٱلَّذِينَ يُظَٰهِرُونَ مِن نِّسَآئِهِمْ ثُمَّ يَعُودُونَ
لِمَا قَالُواْ فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مِّن قَبْلِ أَن يَتَمَآسَّاۚ ذَٰلِكُمْ تُوعَظُونَ
بِهِۦۚ وَٱللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ٣ فَمَن لَّمْ يَجِدْ فَصِيَامُ شَهْرَيْنِ
مُتَتَابِعَيْنِ مِن قَبْلِ أَن يَتَمَآسَّاۖ فَمَن لَّمْ يَسْتَطِعْ فَإِطْعَامُ سِتِّينَ
مِسْكِينًاۚ ذَٰلِكَ لِتُؤْمِنُواْ بِٱللَّهِ وَرَسُولِهِۦۚ وَتِلْكَ حُدُودُ ٱللَّهِۗ
وَلِلْكَٰفِرِينَ عَذَابٌ أَلِيمٌ ٤ إِنَّ ٱلَّذِينَ يُحَآدُّونَ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥ
كُبِتُواْ كَمَا كُبِتَ ٱلَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْۚ وَقَدْ أَنزَلْنَآ ءَايَٰتِۭ بَيِّنَٰتٍۚ
وَلِلْكَٰفِرِينَ عَذَابٌ مُّهِينٌ ٥ يَوْمَ يَبْعَثُهُمُ ٱللَّهُ جَمِيعًا فَيُنَبِّئُهُم
بِمَا عَمِلُوٓاْۚ أَحْصَىٰهُ ٱللَّهُ وَنَسُوهُۚ وَٱللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ ٦

٥٤٢

سۆرەتا موجادەلە

ل مەدینەیێ هاتییە خوارێ (٢٢) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحیم

﴿١﴾ ب سویند خودێ گۆتنا وێ ژنا د راستا خو و زەلامی خۆدا جڕەبڕ د گەل تە دکر، و گازندە و خەما خۆ بۆ خودێ دیار دکر، بهیست و خودێ ئاگەهـ ژ دان و ستاندنا هەوە هەبوو، ب ڕاستی خودێ یێ گوهدێر و بینەرە. ﴿٢﴾ و ژ هەوە ئەوێت دبێژنە ژنێت خۆ تو وەکی دەیکا من ل من حەرام بی، ژنێت وان نابنە دەیکێت وان، دەیکێت وان بەس ئەون ئەوێت ئەو ژێ بووین، و ب ڕاستی ئەو [ب ڤێ ئاخفتنا خۆ] ئاخفتنەکا دویری ڕاستیێ و شەرعی، و ئاخفتنەکا درەو دبێژن، و ب ڕاستی خودێ لێبۆر و گونەهـ ژێبەرە [وەختێ دەرگەهێ ڕزگاربوونێ ب کەفارەتێ بۆ هەوە ڤەکری]. ﴿٣﴾ و ئەوێت دبێژنە ژنێت خۆ تو وەکی دەیکا من ل من حەرام بی و پاشی پەشیمان دبن و لێڤە دبن، ڤێجا بەری ئەو بچنە نڤینا خۆ دڤێت کۆلەیەکی [چ ژن بیت چ مێر] ئازاد بکەن، ئەمرێ هەوە ب ڤێ بڕیارێ دئێتەکرن [دا هوین ڤێ ئاخفتنێ نەکەن] و هوین چ بکەن خودێ پێ ئاگەهدارە [و چو ل بەر بەرزە نابیت]. ﴿٤﴾ و یێ کۆلە نەدیت و ب دەست نەکەڤت، ڤێجا هێژ نەچۆینە نڤینا ئێك و دو، بلا دو هەیڤان ل سەرێك ب ڕۆژی بیت، و یێ نەشیا [دو هەیڤان یێ ب ڕۆژی بیت] بلا زادی بدەتە شێست بەلنگازان، ئەڤە [بڕیارێت زێهارێ مە دیارکرن] بۆ هندێیە دا هوین باوەرییێ ب خودێ و پێغەمبەرێ وی بینن [کار ب بڕیارا وی بکەن، و ل سەر بڕیارێت نەزانینێ نەمینن]، و ئەڤە تخویب و بڕیارێت خودێنە، و گاوران ئیزایەکا ب ژان و دژوار یا هەی. ﴿٥﴾ ب ڕاستی ئەوێت دژاتی و دژمناتیا خودێ و پێغەمبەرێ وی دکەن کا چاوا ئەوێت بەری وان ڕەزیل و ڕسوا بوون، ئەو ژی وەسا دێ ڕەزیل و ڕسوا بن، و ب سویند مە نیشان و بەلگەیێت ڕۆن و ئاشکەرا یێت هنارتین، و گاوران ئیزایەکا ڕسواکەر و شەرمزارکەر یا هەی. ﴿٦﴾ ڕۆژا خودێ وان هەمییان زێندی دکەتەڤە [دێ هەمییان کۆم کەت]، ڤێجا هەر کارەکێ وان کری [هویر یان گر] دێ وان پێ ئاگەهدار کەت، هەمی [کریارێت وان] خودێ یێت نڤیسین و وان ب خۆ یێت ژ بیرکرین، و خودێ ل سەر هەمی تشتان یێ شاهدە.

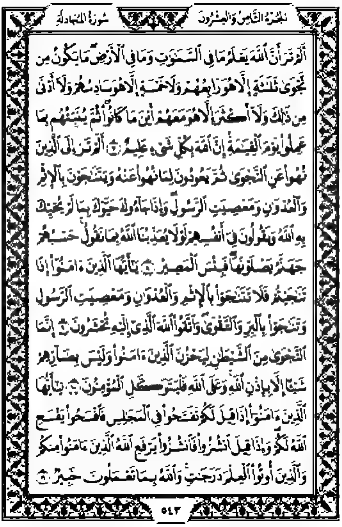

أَلَمْ تَرَ أَنَّ ٱللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِي ٱلْأَرْضِ ۖ مَا يَكُونُ مِن
نَّجْوَىٰ ثَلَٰثَةٍ إِلَّا هُوَ رَابِعُهُمْ وَلَا خَمْسَةٍ إِلَّا هُوَ سَادِسُهُمْ وَلَآ أَدْنَىٰ
مِن ذَٰلِكَ وَلَآ أَكْثَرَ إِلَّا هُوَ مَعَهُمْ أَيْنَ مَا كَانُوا۟ ۖ ثُمَّ يُنَبِّئُهُم بِمَا
عَمِلُوا۟ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ٧ أَلَمْ تَرَ إِلَى ٱلَّذِينَ
نُهُوا۟ عَنِ ٱلنَّجْوَىٰ ثُمَّ يَعُودُونَ لِمَا نُهُوا۟ عَنْهُ وَيَتَنَٰجَوْنَ بِٱلْإِثْمِ
وَٱلْعُدْوَٰنِ وَمَعْصِيَتِ ٱلرَّسُولِ وَإِذَا جَآءُوكَ حَيَّوْكَ بِمَا لَمْ يُحَيِّكَ
بِهِ ٱللَّهُ وَيَقُولُونَ فِيٓ أَنفُسِهِمْ لَوْلَا يُعَذِّبُنَا ٱللَّهُ بِمَا نَقُولُ ۚ حَسْبُهُمْ
جَهَنَّمُ يَصْلَوْنَهَا ۖ فَبِئْسَ ٱلْمَصِيرُ ٨ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓا۟ إِذَا
تَنَٰجَيْتُمْ فَلَا تَتَنَٰجَوْا۟ بِٱلْإِثْمِ وَٱلْعُدْوَٰنِ وَمَعْصِيَتِ ٱلرَّسُولِ
وَتَنَٰجَوْا۟ بِٱلْبِرِّ وَٱلتَّقْوَىٰ ۖ وَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ ٱلَّذِيٓ إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ٩ إِنَّمَا
ٱلنَّجْوَىٰ مِنَ ٱلشَّيْطَٰنِ لِيَحْزُنَ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَلَيْسَ بِضَآرِّهِمْ
شَيْـًٔا إِلَّا بِإِذْنِ ٱللَّهِ ۚ وَعَلَى ٱللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ ٱلْمُؤْمِنُونَ ١٠ يَٰٓأَيُّهَا
ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓا۟ إِذَا قِيلَ لَكُمْ تَفَسَّحُوا۟ فِي ٱلْمَجَٰلِسِ فَٱفْسَحُوا۟ يَفْسَحِ
ٱللَّهُ لَكُمْ ۖ وَإِذَا قِيلَ ٱنشُزُوا۟ فَٱنشُزُوا۟ يَرْفَعِ ٱللَّهُ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ مِنكُمْ
وَٱلَّذِينَ أُوتُوا۟ ٱلْعِلْمَ دَرَجَٰتٍ ۚ وَٱللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ١١

﴿٧﴾ ئەرێ ما تە نەزانییە کا چ د ئەرد و ئەسمانان‌دا هەیە خودێ دزانیت، نینە سێ کەس پتەپتێ د گەلێک بکەن [و یان ب دزیڤە د گەلێک باخڤن] ئەگەر خودێ یێ چارێ نەبیت [ئانکو ئاگەهـ ژێ نەبیت و نەزانیت]، و نینە پێنج کەس پتەپتێ د گەلێک بکەن ئەگەر ئەو یێ شەشێ نەبیت، و نە کێمتر و نە زێدەتر، نینە خودێ [ب زانینا خۆ] د گەل وان نەبیت هەر جهێ لێ بن، پاشی دێ ڕۆژا قیامەتێ وان ب کار و کریارێت وان کرین ئاگەهدار کەت. ب ڕاستی خودێ ژ هەر تشتەکی ب ئاگەهە. ﴿٨﴾ ئەرێ ما تە ئەو نەدیتینە ئەوێت نەهیا وان ژ پتەپتێ هاتیە کرن [مەخسەد پێ جوهی و دوڕوینە]، پاشی دزڤڕنە وێ ئەوا نەهیا وان ژێ هاتیە کرن و پتەپتێ ب گونەهکاریێ و نەیارەتیێ و نەگوهداریا پێغەمبەری دکەن، و هەر وەختەکێ دئێنە دەڤ تە وێ سلاڤێ ل تە دکەن ئەوا خودێ ل تە نەکری، و د دلێ خۆدا دبێژن: پا بلا خودێ ب ڤێ ئاخڤتنا ئەم دبێژین مە ئیزا بدەت [ئەگەر ڕاستە موحەمەد پێغەمبەرە]، دۆژەهـ بەسی وانە تامکەنێ، و دۆژەهـ چ پیسە جهـ و پیسە دویماهیکە. ﴿٩﴾ گەلی خودان باوەران، ئەگەر هەوە پتەپت کر، ڤێجا پتەپتێ ب گونەهێ و دژمنیێ و بێ ئەمریا پێغەمبەری نەکەن، و پتەپتێ ب باشیێ و تەقوایێ بکەن، و ژ وی خودایی بترسن ئەوێ هوین هەمی دێ ب بالڤە ئێنە کۆمکرن. ﴿١٠﴾ ب ڕاستی پتەپت ژ شەیتانییە، دا خودان باوەران پێ ب خەم بێخیت و ئەو ب خۆ (شەیتان) چو زیانێ ناگەهینتە وان ب دەستویریا خودێ نەبیت، و دڤێت خودان باوەر پشتا خۆ ب خودێ گرێ بدەن. ﴿١١﴾ گەلی خودان باوەران هەر وەختێ ژ هەوە هاتە داخوازکرن د جڤات و دیوانان‌دا جهی بکەن، جهی بکەن، خودێ ژی دێ ل سەر هەوە فرەهـ کەت، و هەر وەختێ ژ هەوە هاتە داخوازکرن هوین ڕابن [دا جهێ هندەکێت دی پێ بکەن] ڕابن، خودێ، ئەوێت ژ هەوە باوەری ئینایین، و زانین ب ڕزقێ وان کری، دێ وان پایە بلند کەت، و کار و کریارێت هوین دکەن خودێ پێ ئاگەهە.

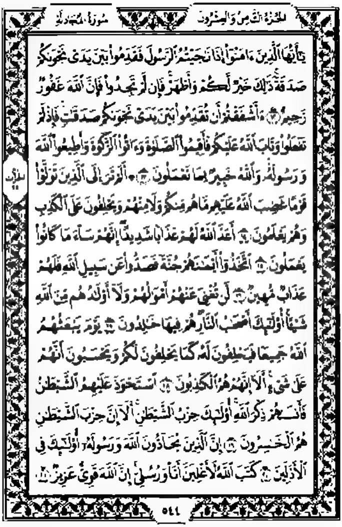
الجزء الثامن والعشرون
سورة المجادلة
حزب ٥٥
٥٤٤

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ إِذَا نَٰجَيۡتُمُ ٱلرَّسُولَ فَقَدِّمُواْ بَيۡنَ يَدَيۡ نَجۡوَىٰكُمۡ
صَدَقَةٗۚ ذَٰلِكَ خَيۡرٞ لَّكُمۡ وَأَطۡهَرُۚ فَإِن لَّمۡ تَجِدُواْ فَإِنَّ ٱللَّهَ غَفُورٞ
رَّحِيمٌ ﴿١٢﴾ ءَأَشۡفَقۡتُمۡ أَن تُقَدِّمُواْ بَيۡنَ يَدَيۡ نَجۡوَىٰكُمۡ صَدَقَٰتٖۚ فَإِذۡ لَمۡ
تَفۡعَلُواْ وَتَابَ ٱللَّهُ عَلَيۡكُمۡ فَأَقِيمُواْ ٱلصَّلَوٰةَ وَءَاتُواْ ٱلزَّكَوٰةَ وَأَطِيعُواْ ٱللَّهَ
وَرَسُولَهُۥۚ وَٱللَّهُ خَبِيرُۢ بِمَا تَعۡمَلُونَ ﴿١٣﴾ ۞ أَلَمۡ تَرَ إِلَى ٱلَّذِينَ تَوَلَّوۡاْ
قَوۡمًا غَضِبَ ٱللَّهُ عَلَيۡهِم مَّا هُم مِّنكُمۡ وَلَا مِنۡهُمۡ وَيَحۡلِفُونَ عَلَى ٱلۡكَذِبِ
وَهُمۡ يَعۡلَمُونَ ﴿١٤﴾ أَعَدَّ ٱللَّهُ لَهُمۡ عَذَابٗا شَدِيدًاۖ إِنَّهُمۡ سَآءَ مَا كَانُواْ
يَعۡمَلُونَ ﴿١٥﴾ ٱتَّخَذُوٓاْ أَيۡمَٰنَهُمۡ جُنَّةٗ فَصَدُّواْ عَن سَبِيلِ ٱللَّهِ فَلَهُمۡ
عَذَابٞ مُّهِينٞ ﴿١٦﴾ لَّن تُغۡنِيَ عَنۡهُمۡ أَمۡوَٰلُهُمۡ وَلَآ أَوۡلَٰدُهُم مِّنَ ٱللَّهِ
شَيۡـًٔاۚ أُوْلَٰٓئِكَ أَصۡحَٰبُ ٱلنَّارِۖ هُمۡ فِيهَا خَٰلِدُونَ ﴿١٧﴾ يَوۡمَ يَبۡعَثُهُمُ
ٱللَّهُ جَمِيعٗا فَيَحۡلِفُونَ لَهُۥ كَمَا يَحۡلِفُونَ لَكُمۡ وَيَحۡسَبُونَ أَنَّهُمۡ
عَلَىٰ شَيۡءٍۚ أَلَآ إِنَّهُمۡ هُمُ ٱلۡكَٰذِبُونَ ﴿١٨﴾ ٱسۡتَحۡوَذَ عَلَيۡهِمُ ٱلشَّيۡطَٰنُ
فَأَنسَىٰهُمۡ ذِكۡرَ ٱللَّهِۚ أُوْلَٰٓئِكَ حِزۡبُ ٱلشَّيۡطَٰنِۚ أَلَآ إِنَّ حِزۡبَ ٱلشَّيۡطَٰنِ
هُمُ ٱلۡخَٰسِرُونَ ﴿١٩﴾ إِنَّ ٱلَّذِينَ يُحَآدُّونَ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥٓ أُوْلَٰٓئِكَ فِي
ٱلۡأَذَلِّينَ ﴿٢٠﴾ كَتَبَ ٱللَّهُ لَأَغۡلِبَنَّ أَنَا۠ وَرُسُلِيٓۚ إِنَّ ٱللَّهَ قَوِيٌّ عَزِيزٞ ﴿٢١﴾

﴿١٢﴾ گەلی خودان باوەران ئەگەر هەوە بڤێت ب تنێ د گەل پێغەمبەری باخڤن بەری ئاخڤتنا خۆ یا ب تنێ خێرەکێ [ئانکو سەدەقەیەکێ] بدەن، ئەڤە [دانا سەدەقەیێ بەری ئاخڤتنا هەوە یا ب تنێ د گەل پێغەمبەری] بۆ هەوە باشتر و پاقژترە، ڤێجا ئەگەر هەوە چو نەبوو بدەن، ب ڕاستی خودێ یێ گونەهـ ژێبەر و دلۆڤانە. ﴿١٣﴾ ئەرێ هوین ترسیان خیزان و ژار بین ئەگەر بەری ئاخڤتنا خۆ یا ب تنێ د گەل پێغەمبەری سەدەقەیان بدەن؟ ڤێجا ئەگەر هوین وێ نەکەن [یا ئەمرێ هەوە پێ هاتیە کرن و ل سەر هەوە یا گران بیت]، خودێ ل سەر هەوە سڤك كر [و ل هەوە ناگریت هوین سەدەقەیان بەری ئاخڤتنا خۆ یا ب تنێ د گەل پێغەمبەری نەدەن]، ڤێجا بەردەوام و ب ڕەنگێ پێدڤی نڤێژان بکەن و زەکاتێ بدەن، و گوهدارییا خودێ و پێغەمبەرێ وی بکەن، و خودێ ب خۆ ئاگەهداری وێیە یا هوین دکەن. ﴿١٤﴾ ئەرێ ما تە ئەو نەدیتن ئەوێت بوویینە دۆست و پشتەڤانێت وان ئەوێت خودێ غەزەب لێ کری [کو جوهینە]، ئەو [دوڕوی] نە ژ هەوەنە [گەلی موسلمانان] و نە ژی ژ وانن، و ل سەر درەوێ سویند دخۆن [ژ درەو سویند دخۆن کو ئەم موسلمانین، و نە دۆست و هاریکارێت جوهییانین]، و ئەو دزانن ئەو ژ درەو سویند دخۆن. ﴿١٥﴾ خودێ ئیزایەکا دژوار بۆ وان یا بەرهەڤکری، و چ پیسەکار بوو وان کری. ﴿١٦﴾ وان سویندێت خۆ [یێت ژ درەو] بۆ خۆ یێت کرینە مەتال [دا خۆ و مالێ خۆ پێ بپارێزن]، و ڕێکا خودێ ل خەلکی گرتن، وان ئیزایەکا ڕسواکەر و هەتکبەر یا هەی. ﴿١٧﴾ نە مال و نە عەیالێ وان فایدەیێ وان دکەت و نە وان ژ ئیزایا خودێ دپارێزیت، [و بزانن] ئەڤە دۆژەهینە و هەروهەر دێ تێدا مینن. ﴿١٨﴾ ڕۆژا خودێ وان هەمییان زێندی دکەت و بۆ حەق و حسابێ کۆم دکەت، وێ ڕۆژێ کا چاوا ئەڤرۆ بۆ هەوە ژ درەو سویند دخۆن وەسا دێ بۆ خودێ ژی سویند خۆن، و هزر دکەن سویندێت وان وێ ڕۆژێ دێ ب تشتەکی چن [و دێ فایدەی وان کەن هەروەکی سویندا دنیایێ فایدەی وان دکر]، باش بزانە ئەڤە درەوینن. ﴿١٩﴾ شەیتانی سەرێ ژ وان ستاندی [ب وەسواس و خەملاندنا خۆ یێت سەردابرین و هەڤسارێ خۆ یێ کرییە سەرێ وان]، خودایێ وان یێ ژ بیرا وان بری، ئەڤە قولپ و دەستەکا شەیتانینە، باش بزانن خوسارەتی بارا قولپ و دەستەکا شەیتانییە. ﴿٢٠﴾ ب ڕاستی ئەوێت نەیارەتی و دژمناتیا خودێ و پێغەمبەرێ وی دکەن، ئەو ڕسواترین و ڕەزیلترین مرۆڤن. ﴿٢١﴾ خودێ ب خۆ بڕیار یا دایی: بێ گۆمان ئەز و پێغەمبەرێت خۆ، دێ ب سەرکەڤین، ب ڕاستی خودێ خودان هێز و سەردەستە.

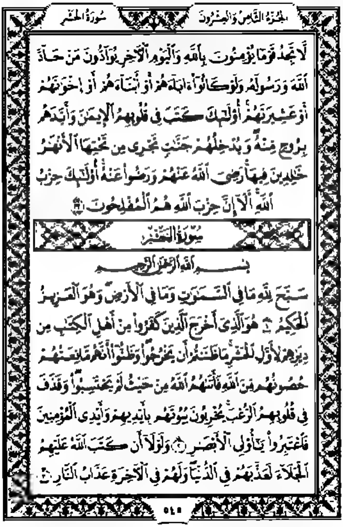

الجُزْءُ الثَّامِنُ وَالعِشْرُونَ

سُورَةُ الحَشْر

لَا تَجِدُ قَوْمًا يُؤْمِنُونَ بِٱللَّهِ وَٱلْيَوْمِ ٱلْـَٔاخِرِ يُوَآدُّونَ مَنْ حَآدَّ
ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥ وَلَوْ كَانُوٓا۟ ءَابَآءَهُمْ أَوْ أَبْنَآءَهُمْ أَوْ إِخْوَٰنَهُمْ
أَوْ عَشِيرَتَهُمْ ۚ أُو۟لَـٰٓئِكَ كَتَبَ فِى قُلُوبِهِمُ ٱلْإِيمَـٰنَ وَأَيَّدَهُم
بِرُوحٍ مِّنْهُ ۖ وَيُدْخِلُهُمْ جَنَّـٰتٍ تَجْرِى مِن تَحْتِهَا ٱلْأَنْهَـٰرُ
خَـٰلِدِينَ فِيهَا ۚ رَضِىَ ٱللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا۟ عَنْهُ ۚ أُو۟لَـٰٓئِكَ حِزْبُ
ٱللَّهِ ۚ أَلَآ إِنَّ حِزْبَ ٱللَّهِ هُمُ ٱلْمُفْلِحُونَ ﴿٢٢﴾

سُورَةُ الحَشْرِ

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَـٰنِ ٱلرَّحِيمِ

سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِى ٱلسَّمَـٰوَٰتِ وَمَا فِى ٱلْأَرْضِ ۖ وَهُوَ ٱلْعَزِيزُ
ٱلْحَكِيمُ ﴿١﴾ هُوَ ٱلَّذِىٓ أَخْرَجَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ مِنْ أَهْلِ ٱلْكِتَـٰبِ مِن
دِيَـٰرِهِمْ لِأَوَّلِ ٱلْحَشْرِ ۚ مَا ظَنَنتُمْ أَن يَخْرُجُوا۟ ۖ وَظَنُّوٓا۟ أَنَّهُم مَّانِعَتُهُمْ
حُصُونُهُم مِّنَ ٱللَّهِ فَأَتَىٰهُمُ ٱللَّهُ مِنْ حَيْثُ لَمْ يَحْتَسِبُوا۟ ۖ وَقَذَفَ
فِى قُلُوبِهِمُ ٱلرُّعْبَ ۚ يُخْرِبُونَ بُيُوتَهُم بِأَيْدِيهِمْ وَأَيْدِى ٱلْمُؤْمِنِينَ
فَٱعْتَبِرُوا۟ يَـٰٓأُو۟لِى ٱلْأَبْصَـٰرِ ﴿٢﴾ وَلَوْلَآ أَن كَتَبَ ٱللَّهُ عَلَيْهِمُ
ٱلْجَلَآءَ لَعَذَّبَهُمْ فِى ٱلدُّنْيَا ۖ وَلَهُمْ فِى ٱلْـَٔاخِرَةِ عَذَابُ ٱلنَّارِ ﴿٣﴾

٥٤٥

﴿٢٢﴾ نینە هندەك باوەرییێ ب خودێ و ڕۆژا قیامەتێ بینن، و حەژ وان بكەن ئەوێت نەیارەتیێ و دژمناتیا خودێ و پێغەمبەرێ وی دكەن، خۆ ئەگەر ئەو باب و باپیرێت وان بن، یان زاروكێت وان بن، یان برایێت وان بن، یان عەشیرەتا وان بیت، ئەڤان خودێ باوەریا د دلێت واندا نڤیسی و بنەجهكری، و ب هاریكاری و پشتەڤانی و ب سەركەفتنا خۆ ئەو یێت ب هێز ئێخستین، و دێ وان بەتە بەحەشتێت ڕوبار د بنڕا دچن و هەروهەر دێ تێدا بن، خودێ ژ وان ڕازی بوو و ئەو ژی ژ خەلاتێ خودایێ خۆ ڕازی بوون، و ئەڤە كۆما خودێنە و باش بزانن یێت سەرفەراز هەر كۆما خودێنە.

سۆرەتا حەشر

ل مەدینەیێ هاتیە خوارێ (٢٤) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ هەر تشتەكێ د ئەرد و ئەسماناندا هەی، خودێ ژ هەمی كێماسیان پاقژ دكەت و تەسبیحا وی دكەت، و ئەوە یێ سەردەست و كاربنەجهە. ﴿٢﴾ ئەوە (ئانكو خودێیە) یێ ئەوێت گاوربوویین ژ خودان كتێبان [مەخسەد پێ (بەنی نەظیر)ـن] دەرئێخستنا ئێكێ ژ مالێت وان دەرئێخستن، هەوە هزر نەدكر ئەو دێ دەركەڤن و وان ژی هزر دكر كەلەهێت وان دێ وان ل بەر خودێ ناسێ كەن، ڤێجا خودێ ب ڕێكەكا وەسا هاتە وان هزرا وان بۆ نەدچۆ، و وەسا ترس ئێخستە دلێ وان، خانییێت خۆ ب دەستێت خۆ و ب دەستێت خودان باوەران دهەڕافتن، ڤێجا گەلی خودان ئەقلان دەرس و چامەیان بۆ خۆ ژ وان وەرگرن [وێ نەكەن یا وان دكر، دا ئەو ب سەرێ هەوە نەئێت یا ب سەرێ وان هاتی]. ﴿٣﴾ و ئەگەر خودێ، دەركەفتن [ب وی ڕەنگێ پێ دەركەفتین] ل سەر وان نەنڤیسیبایە، دا د دنیایێدا وان ئیزادەت [ب كوشتن و ئێخسیركرنێ هەروەكی ب سەرێ (بەنی قورەیظە) ئینایی] و ل ئاخرەتێ ژی ئیزایا ئاگری بۆ وانە.

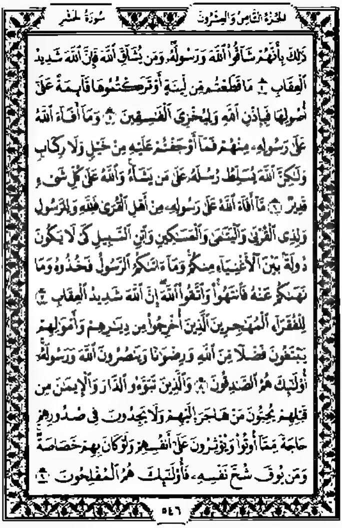

الجزء الثامن والعشرون سورة الحشر

ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ شَآقُّوا۟ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥ ۖ وَمَن يُشَآقِّ ٱللَّهَ فَإِنَّ ٱللَّهَ شَدِيدُ
ٱلْعِقَابِ ﴿٤﴾ مَا قَطَعْتُم مِّن لِّينَةٍ أَوْ تَرَكْتُمُوهَا قَآئِمَةً عَلَىٰٓ
أُصُولِهَا فَبِإِذْنِ ٱللَّهِ وَلِيُخْزِىَ ٱلْفَٰسِقِينَ ﴿٥﴾ وَمَآ أَفَآءَ ٱللَّهُ
عَلَىٰ رَسُولِهِۦ مِنْهُمْ فَمَآ أَوْجَفْتُمْ عَلَيْهِ مِنْ خَيْلٍ وَلَا رِكَابٍ
وَلَٰكِنَّ ٱللَّهَ يُسَلِّطُ رُسُلَهُۥ عَلَىٰ مَن يَشَآءُ ۚ وَٱللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ
قَدِيرٌ ﴿٦﴾ مَّآ أَفَآءَ ٱللَّهُ عَلَىٰ رَسُولِهِۦ مِنْ أَهْلِ ٱلْقُرَىٰ فَلِلَّهِ وَلِلرَّسُولِ
وَلِذِى ٱلْقُرْبَىٰ وَٱلْيَتَٰمَىٰ وَٱلْمَسَٰكِينِ وَٱبْنِ ٱلسَّبِيلِ كَىْ لَا يَكُونَ
دُولَةًۢ بَيْنَ ٱلْأَغْنِيَآءِ مِنكُمْ ۚ وَمَآ ءَاتَىٰكُمُ ٱلرَّسُولُ فَخُذُوهُ وَمَا
نَهَىٰكُمْ عَنْهُ فَٱنتَهُوا۟ ۚ وَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ ۖ إِنَّ ٱللَّهَ شَدِيدُ ٱلْعِقَابِ ﴿٧﴾
لِلْفُقَرَآءِ ٱلْمُهَٰجِرِينَ ٱلَّذِينَ أُخْرِجُوا۟ مِن دِيَٰرِهِمْ وَأَمْوَٰلِهِمْ
يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِّنَ ٱللَّهِ وَرِضْوَٰنًا وَيَنصُرُونَ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥٓ ۚ
أُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلصَّٰدِقُونَ ﴿٨﴾ وَٱلَّذِينَ تَبَوَّءُو ٱلدَّارَ وَٱلْإِيمَٰنَ مِن
قَبْلِهِمْ يُحِبُّونَ مَنْ هَاجَرَ إِلَيْهِمْ وَلَا يَجِدُونَ فِى صُدُورِهِمْ
حَاجَةً مِّمَّآ أُوتُوا۟ وَيُؤْثِرُونَ عَلَىٰٓ أَنفُسِهِمْ وَلَوْ كَانَ بِهِمْ خَصَاصَةٌ ۚ
وَمَن يُوقَ شُحَّ نَفْسِهِۦ فَأُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْمُفْلِحُونَ ﴿٩﴾

٥٤٦

﴿٤﴾ و ئەڤە [ئەڤ نیزابە] مە ب سەرێ وان ئینا چونكی وان دژمناتیا خودێ و پێغەمبەرێ وی دكر، و هەر كەسێ دژمناتیا خودێ بكەت، ب ڕاستی جزایێ خودێ [د ڕاستا ویدا] جزایەكێ دژوارە. ﴿٥﴾ هەر دارقەسپەكا هەوە بڕی یان هەوە ل سەر بنێ وێ هێلایی، ب دەستویریا خودێ بوو، و دا خودێ ڕێدەركەڤتیان [كو جوهیێت (بەنی نەضیر)ن] بشكێنیت و ڕەزیل بكەت. ﴿٦﴾ و ئەو مالێ خودێ ژ وان ستاندی و دایییە پێغەمبەری، هەوە چو هەسپ و حێشتر د دویڤڕا نەدایینە بەزێ [و هەوە زەحمەت پێڤە نەبرییە]، بەلێ خودێ پێغەمبەرێ خۆ ل سەر هەر كەسێ حەز بكەت سەردەست دكەت، خودێ ل سەر هەر تشتەكی خودان دەستهەلاتە. ﴿٧﴾ و ئەو مالێ بێ شەڕ خودێ كرییە دەستكەفتی بۆ پێغەمبەرێ خۆ، ئەوێ ژ خەلكێ گوندان [گوندێت بەنی (قورەیظە) و (بەنی نەضیر) و گوندێ فەدەك و گوندێ خەیبەر] هاتییە ستاندن، بۆ خودێ و پێغەمبەرێ وی و مرۆڤێت پێغەمبەری [ژ بابكێ هاشم و (موتەلب) ی] و سێوی و بەلەنگاز و ڕێڤنگانە، دا هەر نەمینە د دەستێ زەنگینێت هەوەدا، و چ ئەمرێ پێغەمبەری ل هەوە كر بكەن، و نەهیا هەوە ژ چ كر خۆ ژێ بدەنە پاش، و ژ خودێ بترسن [ستیێ د ئەمرێ ویدا نەكەن]، ب ڕاستی جزایێ خودێ جزایەكێ دژوارە. ﴿٨﴾ ئەو مال بۆ وان فەقیر و ژاریێت مشەختن ئەوێت ژ ناڤ مال و جهـ و وارێت خۆ هاتینە دەرئێخستن، داخوازا كەرەم و ڕازیبوونا خودایێ خۆ دكەن [ئانكو دا بگەهنە كەرەم و ڕازیبوونا خودایێ خۆ، مشەخت بوون]، و دینێ خودێ ب سەردئێخن و هاریكاریا پێغەمبەرێ وی دكەن، و ئەڤەنە د باوەریا خۆدا ڕاست و دورست. ﴿٩﴾ و ئەوێت بەرێ ل مەدینەیێ ئاكنجی، و باوەری ئینایین بەری مشەخت بچنە مەدینەیێ، ئەو حەژ وان مشەختان دكەن ئەوێت قەستا وان كرین، و چو كەرب و دلڕەشیێ د دلێت خۆدا نابینن بەرانبەری مشەختان، ژ بەر مالێ پێغەمبەری دایییە وان مشەختان، و ئەو وان ب پێش خۆ دئێخن و وان ژ خۆ فەرتر ددانن، خۆ چەند د هەوجە و دەست تەنگ ژێ بن، و ئەوێت خۆ ژ چڕوكیا نەفسا خۆ دپارێزن، ئەون سەرفەراز.

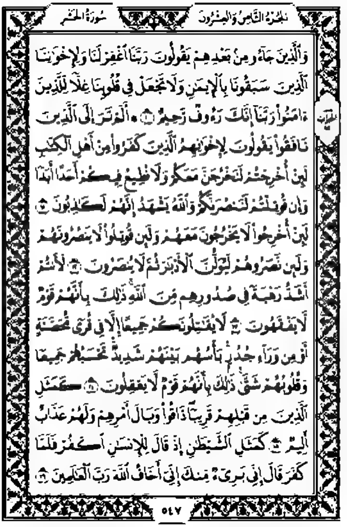

الجزء الثامن والعشرون سورة الحشر

وَٱلَّذِينَ جَآءُو مِنۢ بَعۡدِهِمۡ يَقُولُونَ رَبَّنَا ٱغۡفِرۡ لَنَا وَلِإِخۡوَٰنِنَا
ٱلَّذِينَ سَبَقُونَا بِٱلۡإِيمَٰنِ وَلَا تَجۡعَلۡ فِي قُلُوبِنَا غِلّٗا لِّلَّذِينَ
ءَامَنُواْ رَبَّنَآ إِنَّكَ رَءُوفٞ رَّحِيمٌ ١٠ ۞ أَلَمۡ تَرَ إِلَى ٱلَّذِينَ
نَافَقُواْ يَقُولُونَ لِإِخۡوَٰنِهِمُ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ مِنۡ أَهۡلِ ٱلۡكِتَٰبِ
لَئِنۡ أُخۡرِجۡتُمۡ لَنَخۡرُجَنَّ مَعَكُمۡ وَلَا نُطِيعُ فِيكُمۡ أَحَدًا أَبَدٗا
وَإِن قُوتِلۡتُمۡ لَنَنصُرَنَّكُمۡ وَٱللَّهُ يَشۡهَدُ إِنَّهُمۡ لَكَٰذِبُونَ ١١
لَئِنۡ أُخۡرِجُواْ لَا يَخۡرُجُونَ مَعَهُمۡ وَلَئِن قُوتِلُواْ لَا يَنصُرُونَهُمۡ
وَلَئِن نَّصَرُوهُمۡ لَيُوَلُّنَّ ٱلۡأَدۡبَٰرَ ثُمَّ لَا يُنصَرُونَ ١٢ لَأَنتُمۡ
أَشَدُّ رَهۡبَةٗ فِي صُدُورِهِم مِّنَ ٱللَّهِۚ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمۡ قَوۡمٞ
لَّا يَفۡقَهُونَ ١٣ لَا يُقَٰتِلُونَكُمۡ جَمِيعًا إِلَّا فِي قُرٗى مُّحَصَّنَةٍ
أَوۡ مِن وَرَآءِ جُدُرِۭۚ بَأۡسُهُم بَيۡنَهُمۡ شَدِيدٞۚ تَحۡسَبُهُمۡ جَمِيعٗا
وَقُلُوبُهُمۡ شَتَّىٰۚ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمۡ قَوۡمٞ لَّا يَعۡقِلُونَ ١٤ كَمَثَلِ
ٱلَّذِينَ مِن قَبۡلِهِمۡ قَرِيبٗاۖ ذَاقُواْ وَبَالَ أَمۡرِهِمۡ وَلَهُمۡ عَذَابٌ
أَلِيمٞ ١٥ كَمَثَلِ ٱلشَّيۡطَٰنِ إِذۡ قَالَ لِلۡإِنسَٰنِ ٱكۡفُرۡ فَلَمَّا
كَفَرَ قَالَ إِنِّي بَرِيٓءٞ مِّنكَ إِنِّيٓ أَخَافُ ٱللَّهَ رَبَّ ٱلۡعَٰلَمِينَ ١٦

٥٤٧

﴿١٠﴾ و ئەوێت د دویڤ وانڕا هاتین دبێژن: خودێوو گونەهێت مە و یێت برایێت مە بێت بەری مە باوەری ئینایین ژێ ببە، و نەڤیانا وان ئەوێت باوەری ئینایین نەئێخە د دلێت مەدا، و مە د ڕاستا واندا ژکرەش نەکە، خودێوو تو میهرەبان و دلۆڤانی. ﴿١١﴾ ئەرێ ما تە ئەو نەدیتین ئەوێت دوڕوویاتی کرین، گۆتنە برایێت خۆ ئەوێت گاوربووین ژ خودانێت کتێبان [مەخسەد پێ جوهیێت (بەنی نەضیر)ـن]: ب سویند ئەگەر هوین هاتنە دەرئێخستن ئەم ژی د گەل هەوە دێ دەرکەڤین، و ئەم د ڕاستا هەوەدا گوهداریا کەسێ ناکەین، و ئەگەر شەڕێ هەوە هاتەکرن ئەم دێ هاریکاریا هەوە کەین، و خودێ شادەییێ ددەت کو ئەو درەوینن. ﴿١٢﴾ ئەگەر ئەو [ئانکو (بەنی نەضیر)] بێنە دەرئێخستن د گەل وان دەرناکەڤن و ئەگەر شەڕ ژی د گەل وان بێتەکرن هاریکاریا وان ناکەن، و ئەگەر ئەو هاریکاریا وان بکەن ژی [دێ شکێن و خۆ ناگرن] دێ ڕەڤن، پاشی هاریکاریا وان ژی نائێتەکرن. ﴿١٣﴾ ب ڕاستی [گەلی خودان باوەران] سەهما هەوە د دلێت واندا ژ سەهما خودێ پترە، چونکی ئەو ملەتەکێ تێنەگەهشتینە. ﴿١٤﴾ ئەو هەمی پێکڤە [دوڕوی و جوهیێت (بەنی نەضیر)] چو جا نەشێن شەڕێ هەوە بکەن، ئەگەر نە د ناڤ هندەك گوندێت ئاسێدا بن یان ل پشت دیواران بن [دا خۆ ل پشت ڤەشێرن، هندی هند ترسنۆکن] نەلێکی و دژمنایییەکا دژوار یا د ناڤبەرا واندا هەی [یان زیرەکی و دژواریا وان بۆ ئێك و دریە] یا ژ تەڤە هەمی تێکن، بەس دلێت وان نەدگەلێکن، ئەڤە چونکی ئەو ملەتەکێ نەفام و تێنەگەهشتینە. ﴿١٥﴾ ئەو ژی وەکی ئەوێت بەری خۆنە [جوهیێت قەینوقاع بەری وان، نێزیک نەدویر، پێغەمبەری دەرئێخستبوون] ئەوێت تامکرینە جزایێ کارێ خۆ، و ئیزایەکا دژوار ژی بۆ وان یا هەی. ﴿١٦﴾ مەتەلا وان [دوڕوییان و سەردابرنا وان بۆ جوهییان] وەکی مەتەلا شەیتانییە، وەختێ دبێژتە مرۆڤی ببە گاور و گاڤا گاور بوو دێ بێژیتێ: ئەز ژ تە بەریمە [و من شۆلە ب تە نینە]، ب ڕاستی ئەز [ژ ئیزایا] خودانێ هەمی جیهانان دترسم.

فَكَانَ عَٰقِبَتَهُمَآ أَنَّهُمَا فِي ٱلنَّارِ خَٰلِدَيۡنِ فِيهَاۚ
وَذَٰلِكَ جَزَٰٓؤُاْ ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿١٧﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ
ٱتَّقُواْ ٱللَّهَ وَلۡتَنظُرۡ نَفۡسٞ مَّا قَدَّمَتۡ لِغَدٖۖ وَٱتَّقُواْ ٱللَّهَۚ إِنَّ
ٱللَّهَ خَبِيرُۢ بِمَا تَعۡمَلُونَ ﴿١٨﴾ وَلَا تَكُونُواْ كَٱلَّذِينَ
نَسُواْ ٱللَّهَ فَأَنسَىٰهُمۡ أَنفُسَهُمۡۚ أُوْلَٰٓئِكَ هُمُ ٱلۡفَٰسِقُونَ ﴿١٩﴾
لَا يَسۡتَوِيٓ أَصۡحَٰبُ ٱلنَّارِ وَأَصۡحَٰبُ ٱلۡجَنَّةِۚ أَصۡحَٰبُ
ٱلۡجَنَّةِ هُمُ ٱلۡفَآئِزُونَ ﴿٢٠﴾ لَوۡ أَنزَلۡنَا هَٰذَا ٱلۡقُرۡءَانَ
عَلَىٰ جَبَلٖ لَّرَأَيۡتَهُۥ خَٰشِعٗا مُّتَصَدِّعٗا مِّنۡ خَشۡيَةِ ٱللَّهِۚ
وَتِلۡكَ ٱلۡأَمۡثَٰلُ نَضۡرِبُهَا لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمۡ يَتَفَكَّرُونَ ﴿٢١﴾
هُوَ ٱللَّهُ ٱلَّذِي لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَۖ عَٰلِمُ ٱلۡغَيۡبِ وَٱلشَّهَٰدَةِۖ
هُوَ ٱلرَّحۡمَٰنُ ٱلرَّحِيمُ ﴿٢٢﴾ هُوَ ٱللَّهُ ٱلَّذِي لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ ٱلۡمَلِكُ
ٱلۡقُدُّوسُ ٱلسَّلَٰمُ ٱلۡمُؤۡمِنُ ٱلۡمُهَيۡمِنُ ٱلۡعَزِيزُ ٱلۡجَبَّارُ
ٱلۡمُتَكَبِّرُۚ سُبۡحَٰنَ ٱللَّهِ عَمَّا يُشۡرِكُونَ ﴿٢٣﴾ هُوَ ٱللَّهُ
ٱلۡخَٰلِقُ ٱلۡبَارِئُ ٱلۡمُصَوِّرُۖ لَهُ ٱلۡأَسۡمَآءُ ٱلۡحُسۡنَىٰۚ يُسَبِّحُ
لَهُۥ مَا فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِۖ وَهُوَ ٱلۡعَزِيزُ ٱلۡحَكِيمُ ﴿٢٤﴾

﴿١٧﴾ ڤێجا دویماهیا هەردووکان ئەڤەیە: هەردو هەتا هەتا دێ د ئاگریدا بن، و ئەڤەیە جزایێ ستەمکاران. ﴿١٨﴾ گەلی خودان باوەران ژ خودێ بترسن، و هەر ئێك بلا بەرێ خۆ بدەتێ کا چ کار و کریار بۆ سوبەهی کرینە، و چ ل پێشیا خۆ هنارتییە، و ژ خودێ بترسن، ب ڕاستی هەر تشتەکێ هوین دکەن خودێ ژێ ب ئاگەهە. ﴿١٩﴾ و هوین وەکی وان نەبن ئەوێت خودێ (ئەمرێ خودێ) ژ بیرکرین، و ترسا وی نەکرینە د دلێ خۆدا [یان خودێ و زکرێ وی ژ بیرکرین]، ڤێجا خودێ وەل وان کر خۆ ژ بیر بکەن [ئەو نەکرن یا فایدەیێ وان بکەت، هەچکو خۆ ژ بیرکرین]، و ئەڤەنە ژ ڕێکا ڕاست دەرکەفتی. ﴿٢٠﴾ بەحەشتی و دۆژەهی وەکی ئێك نابن، بەحەشتینە سەرفەراز. ﴿٢١﴾ ئەگەر مە ئەڤ قورئانە بۆ چیایەکی هنارتبایە، تو دا [چیای] بینی ژ ترسێت خودێدا ترسکرتی و بەق بەقە، و ئەم ڤان نموونەیان بۆ مرۆڤان دیار دکەین دا هزرا خۆ تێدا بکەن. ﴿٢٢﴾ ئەو، ئەو خودێیە یێ چو پەرستییێت ڕاست و دورست ژ بلی وی نەی، و ئەوە زانایێ نهێنی و ئاشکرایان، و ئەوە خودان ڕەحمێ زێدە دلۆڤان. ﴿٢٣﴾ ئەو، ئەو خودێیە یێ چو پەرستییێت دورست ژ بلی وی نەی، خودان و خوندکارێ هەمی چێکریانە، و یێ پاقژە [ژ هەمی کێماسییان] و سەرەکانیا تەنایی و سلامەتییێ، و دل تەناکەرە [بۆ بەندەیێت خۆ ژ ئیزایا خۆ] و پاریزەر و زێرەڤانە [ل سەر هەمی تشتان]، و سەردەست و دەست بلند و نەچارکەرە، و خودان مەزناتییە، و خودێ ژ وان هەڤپشکێت موشرك بۆ ددانن یێ پاقژە. ﴿٢٤﴾ ئەوە خودایێ چێکەر و پەیداکەر و وێنە و ڕەنگ چێکەر، باشناڤ هەمی یێت وینە، هندی د ئەرد و ئەسماناندا هەین هەمی وی ژ کێماسییان پاقژ دکەن، و هەر ئەوە یێ سەردەست و کاربنەجهـ.

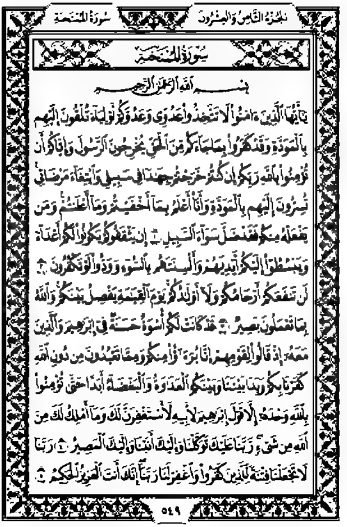

سُورَةُ المُمتَحنَة

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ لَا تَتَّخِذُواْ عَدُوِّي وَعَدُوَّكُمۡ أَوۡلِيَآءَ تُلۡقُونَ إِلَيۡهِم
بِٱلۡمَوَدَّةِ وَقَدۡ كَفَرُواْ بِمَا جَآءَكُم مِّنَ ٱلۡحَقِّ يُخۡرِجُونَ ٱلرَّسُولَ وَإِيَّاكُمۡ أَن
تُؤۡمِنُواْ بِٱللَّهِ رَبِّكُمۡ إِن كُنتُمۡ خَرَجۡتُمۡ جِهَٰدٗا فِي سَبِيلِي وَٱبۡتِغَآءَ مَرۡضَاتِيۚ
تُسِرُّونَ إِلَيۡهِم بِٱلۡمَوَدَّةِ وَأَنَا۠ أَعۡلَمُ بِمَآ أَخۡفَيۡتُمۡ وَمَآ أَعۡلَنتُمۡۚ وَمَن
يَفۡعَلۡهُ مِنكُمۡ فَقَدۡ ضَلَّ سَوَآءَ ٱلسَّبِيلِ ١ إِن يَثۡقَفُوكُمۡ يَكُونُواْ لَكُمۡ أَعۡدَآءٗ
وَيَبۡسُطُوٓاْ إِلَيۡكُمۡ أَيۡدِيَهُمۡ وَأَلۡسِنَتَهُم بِٱلسُّوٓءِ وَوَدُّواْ لَوۡ تَكۡفُرُونَ ٢
لَن تَنفَعَكُمۡ أَرۡحَامُكُمۡ وَلَآ أَوۡلَٰدُكُمۡۚ يَوۡمَ ٱلۡقِيَٰمَةِ يَفۡصِلُ بَيۡنَكُمۡۚ وَٱللَّهُ
بِمَا تَعۡمَلُونَ بَصِيرٞ ٣ قَدۡ كَانَتۡ لَكُمۡ أُسۡوَةٌ حَسَنَةٞ فِيٓ إِبۡرَٰهِيمَ وَٱلَّذِينَ
مَعَهُۥٓ إِذۡ قَالُواْ لِقَوۡمِهِمۡ إِنَّا بُرَءَٰٓؤُاْ مِنكُمۡ وَمِمَّا تَعۡبُدُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ
كَفَرۡنَا بِكُمۡ وَبَدَا بَيۡنَنَا وَبَيۡنَكُمُ ٱلۡعَدَٰوَةُ وَٱلۡبَغۡضَآءُ أَبَدًا حَتَّىٰ تُؤۡمِنُواْ
بِٱللَّهِ وَحۡدَهُۥٓ إِلَّا قَوۡلَ إِبۡرَٰهِيمَ لِأَبِيهِ لَأَسۡتَغۡفِرَنَّ لَكَ وَمَآ أَمۡلِكُ لَكَ مِنَ
ٱللَّهِ مِن شَيۡءٖۖ رَّبَّنَا عَلَيۡكَ تَوَكَّلۡنَا وَإِلَيۡكَ أَنَبۡنَا وَإِلَيۡكَ ٱلۡمَصِيرُ ٤ رَبَّنَا
لَا تَجۡعَلۡنَا فِتۡنَةٗ لِّلَّذِينَ كَفَرُواْ وَٱغۡفِرۡ لَنَا رَبَّنَآۖ إِنَّكَ أَنتَ ٱلۡعَزِيزُ ٱلۡحَكِيمُ ٥

سۆرەتا مومتەحینە

ل مەدینەیێ هاتییە خوارێ (١٣) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ گەلی خودان باوەران، نەیارێ من و نەیارێ خۆ نەكەنە دۆست و هەڤال، هوین لەزێ ل حەژێكرنا وان دكەن و ئەو ب خۆ باوەرییێ ب دینی و قورئانا بۆ هەوە هاتی نائینن، و پشتا خۆ ددەنێ چونكی هەوە باوەری ب خودایێ خۆ ئینابوو، هوین و پێغەمبەر [ژ مەكەهێ] دەردئێخستن، ژ بەر وێ باوەرییا هەوە ب خودێ ئینایی خودایێ خۆ [ڤێجا چاوا هوین حەژ وان دكەن؟] و ئەگەر هوین بۆ جیهادێ و ڕازیبوونا من دەركەڤتین [دۆستینی و حەژێكرنا وان نەكەن] هوین ب دزیڤە ژ بەر وێ حەژێكرنێ، دەنگ و بەحسان دگەهیننە وان، و ئەز چێتر دزانم هوین چ ڤەدشێرن و چ ئاشكەرا دكەن، و هەر كەسێ ژ هەوە هەڤالینیا وان بكەت [نهێنیێت موسلمانان بۆ وان ئاشكەرا بكەت]، ب سویند وی ڕێكا ڕاست بەرزەكر. ﴿٢﴾ ئەگەر هوین ب دەست وان بكەڤن و بشێنە هەوە دژمنیا خۆ دێ بۆ هەوە دیاركەن، و دەست و ئەزمانێت خۆ ب خرابی دێ ل هەوە درێژكەن، و حەز دكەن هوین ژی [وەكی وان] گاور ببن. ﴿٣﴾ د بنیڕا كەس و كار و زارۆكێت هەوە فایدەی هەوە ناكەن، خودێ ڕۆژا قیامەتێ دێ هەوە هەمییان ژێكڤەكەت، و تشتێ هوین دكەن خودێ ژێ ب ئاگەهە. ﴿٤﴾ ب سویند ئیبراهیم پێغەمبەر و ئەوێت باوەری پێ ئینایین، بۆ هەوە نموونەیەكا باش بوون وەختێ گۆتینە ملەتێ خۆ [ئەوێت گاور]، ب ڕاستی ئەم ژ هەوە و ژ وان ئەوێت هوین شوینا خودێ دپەرێسن یێت بەرینە، ئەم باوەرییێ ب دینێ هەوە نائینین، [هەوە گاور دبینین، و باوەرییێ ب كار و كریار و دینێ هەوە نائینین]، و ئەڤە نەڤیان و دژمنایی كەڤتە د ناڤبەرا مە و هەوەدا و ناڕابیت، هەتا هوین باوەرییێ ب خودێ ب تنێ نەئینن [و د هەمی تشتاندا چاڤ ل ئیبراهیمی بكەن ئاخفتنا] د گەل بابێ خۆ گۆتی تێ نەبیت [دەمێ گۆتیێ]: ئەز دێ داخوازا گونەهـ ژێبرنێ بۆ تە كەم، و ئەز نەشێم تە ژ ئیزایا خودێ بپارێزم ژی، خودێوۆ، مە خۆ هێلا ب هیڤیا تەڤە و مە خۆ هەلپەسارتە تە، و ئەم ب بال تەڤە زڤڕین، و زڤڕین و دویماهیك هەر ب بال تەڤەیە. ﴿٥﴾ خودێوۆ، مە نەئێخە بەر ئیزایا گاوران و وان ل سەر مە سەردەست نەكە، كو مە ب ئیزایەكا ژ تاقەتا مە زێدە بجەڕبینی [و ئەو بێژن: ئەگەر ئەو یێت هەق بانە، ئەڤە ب سەرێ وان نەدهات] و گونەهێت مە ژێ ببە، خودێوۆ ب ڕاستی سەردەست و كاربنەجهـ هەر تویی.

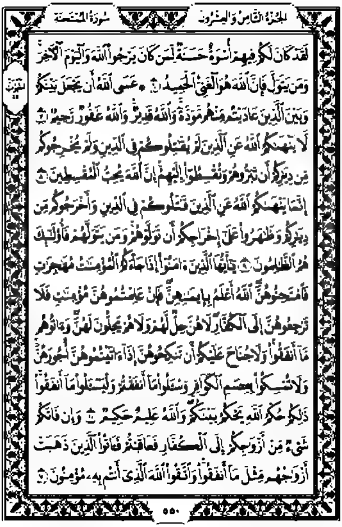

الجزء الثامن والعشرون سورة الممتحنة

لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِيهِمْ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِّمَن كَانَ يَرْجُوا۟ ٱللَّهَ وَٱلْيَوْمَ ٱلْـَٔاخِرَ
وَمَن يَتَوَلَّ فَإِنَّ ٱللَّهَ هُوَ ٱلْغَنِىُّ ٱلْحَمِيدُ ۝٦ ۞ عَسَى ٱللَّهُ أَن يَجْعَلَ بَيْنَكُمْ
وَبَيْنَ ٱلَّذِينَ عَادَيْتُم مِّنْهُم مَّوَدَّةً ۚ وَٱللَّهُ قَدِيرٌ ۚ وَٱللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ۝٧
لَّا يَنْهَىٰكُمُ ٱللَّهُ عَنِ ٱلَّذِينَ لَمْ يُقَـٰتِلُوكُمْ فِى ٱلدِّينِ وَلَمْ يُخْرِجُوكُم
مِّن دِيَـٰرِكُمْ أَن تَبَرُّوهُمْ وَتُقْسِطُوٓا۟ إِلَيْهِمْ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ يُحِبُّ ٱلْمُقْسِطِينَ ۝٨
إِنَّمَا يَنْهَىٰكُمُ ٱللَّهُ عَنِ ٱلَّذِينَ قَـٰتَلُوكُمْ فِى ٱلدِّينِ وَأَخْرَجُوكُم مِّن
دِيَـٰرِكُمْ وَظَـٰهَرُوا۟ عَلَىٰٓ إِخْرَاجِكُمْ أَن تَوَلَّوْهُمْ ۚ وَمَن يَتَوَلَّهُمْ فَأُو۟لَـٰٓئِكَ
هُمُ ٱلظَّـٰلِمُونَ ۝٩ يَـٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓا۟ إِذَا جَآءَكُمُ ٱلْمُؤْمِنَـٰتُ مُهَـٰجِرَٰتٍ
فَٱمْتَحِنُوهُنَّ ۖ ٱللَّهُ أَعْلَمُ بِإِيمَـٰنِهِنَّ ۖ فَإِنْ عَلِمْتُمُوهُنَّ مُؤْمِنَـٰتٍ فَلَا
تَرْجِعُوهُنَّ إِلَى ٱلْكُفَّارِ ۖ لَا هُنَّ حِلٌّ لَّهُمْ وَلَا هُمْ يَحِلُّونَ لَهُنَّ ۖ وَءَاتُوهُم
مَّآ أَنفَقُوا۟ ۚ وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ أَن تَنكِحُوهُنَّ إِذَآ ءَاتَيْتُمُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ ۚ
وَلَا تُمْسِكُوا۟ بِعِصَمِ ٱلْكَوَافِرِ وَسْـَٔلُوا۟ مَآ أَنفَقْتُمْ وَلْيَسْـَٔلُوا۟ مَآ أَنفَقُوا۟ ۚ
ذَٰلِكُمْ حُكْمُ ٱللَّهِ ۖ يَحْكُمُ بَيْنَكُمْ ۚ وَٱللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ۝١٠ وَإِن فَاتَكُمْ
شَىْءٌ مِّنْ أَزْوَٰجِكُمْ إِلَى ٱلْكُفَّارِ فَعَاقَبْتُمْ فَـَٔاتُوا۟ ٱلَّذِينَ ذَهَبَتْ
أَزْوَٰجُهُم مِّثْلَ مَآ أَنفَقُوا۟ ۚ وَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ ٱلَّذِىٓ أَنتُم بِهِۦ مُؤْمِنُونَ ۝١١

٥٥٠

﴿٦﴾ ب سویند ئەو [ئیبراهیم و ئەوێت د گەل] بۆ هەوە نموونە و چاڤلێکری بێت باشن، بۆ وی یێ داخوازا خەلاتێ خودێ بکەت و ژ ئیزایا ڕۆژا قیامەتێ دترسیت، و هەر کەسێ پشتا خۆ بدەتە باوەرییێ [و چاڤ ل پێغەمبەرێت وی نەکەت، ئەو بەس زیانێ ل خۆ دکەت]، ب ڕاستی هەر خودێیە یێ دەولەمەند و پاك و هێژایی شوکور و سوپاسیێ. ﴿٧﴾ [گەلی خودان باوەران دژمنایا گاوران نەهێلن] دبیت خودێ حەژێکرنێ و ڤیانێ بێخیتە د ناڤبەرا هەوە و هندەك ژ واندا، ئەوێت هوین نەیارەتیا وان دکەن،[ب ڕێکا موسلمانبوونا وان] و خودێ خودان شیان و گونەهـ ژێبەر و دلۆڤانە. ﴿٨﴾ خودێ هەوە ژ وان نادەتە پاش [و نەهیا هەوە ژ وان ناکەت] ئەوێت (ئەو گاورێت) شەڕێ هەوە ژ بەر دینێ هەوە نەکرین، و هوین ژ وەلاتێ هەوە دەرنەئێخستین کو هوین باشی و قەنجییێ و عەدالەتێ د گەل وان بکەن، ب ڕاستی خودێ حەژ عەدالەتکەران دکەت. ﴿٩﴾ بەلێ خودێ بەس نەهیا هەوە ژ وان دکەت ئەوێت شەڕ ژ بەر دینێ هەوە د گەل هەوە کرین، و هوین ژ وار و جهێت هەوە دەرئێخستین، و هاریکاری د دەرئێخستنا هەوەدا کرین کو هوین دۆستینیا وان بکەن، و هەر کەسێ دۆستینیا وان بکەت، ئێ ئەون یێت ستەمکار.

﴿١٠﴾ گەلی خودان باوەران، هەر وەختێ ژنێت خودان باوەر مشەخت بوون و هاتنە دەڤ هەوە، بجەڕبینن [کا وان ب دورستی باوەری ئینابییە یان نە]، و خودێ چێتر ئاگەهـ ژ باوەرییا وان هەیە، و ئەگەر هەوە زانی کو وان [ژنان] ب دورستی باوەری یا ئینایی وان ل گاوران نەزڤڕینن، نە ئەو ژن بۆ وان گاوران دورستن و نە ئەو گاور بۆ وان دورستن، و [گەلی خودان باوەران] ئەو مەهرا زەلامێت وان ژنان [ئەوێت گاور] دابییە وان ژنان ل زەلامێت وان بزڤڕینن، و چو گونەهـ ل سەر هەوە نینە هوین وان ژنان مارە بکەن، ئەگەر هوین مارەیا وان بدەنێ، و ژنێت گاور ل سەر زیمەتا خۆ نەهێلن و ئەو مەهرا هەوە دابییە وان [ژنێت گەهشتینە گاوران] ژ وان بستینن، و وان گاوران ژی کا چ مەهر دابییە ژنێت خۆ [ئەوێت موسلمان بووین و گەهشتینە هەوە و شوی ب هەوە کرین]، بلا ژ هەوە بخوازن ئەڤە بڕیار و فەرمانا خودێیە، خودێ ب ڤان بڕیاران حوکمی د ناڤبەرا هەوەدا دکەت، و خودێ یێ زانا و کاربنەجهە. ﴿١١﴾ [گەلی خودان باوەران] ئەگەر ژنەك ژ ژنێت هەوە بخڕیێت و بگەهیتە گاوران، و هوین د شەڕێ خۆدا د گەل گاوران ب سەرکەڤتن و دەستکەڤتی ب دەست هەوە کەڤتن، ڤێجا ئەوێت ژنێت وان چۆیین بووینە گاور کا چ مەهر زەلامێت وان دابییە وان، تەمەتی وێ مەهرێ ژ غەنیمەی بدەنە وان، و ژ وی خودایی بترسن ئەوێ هەوە باوەری پێ هەی.

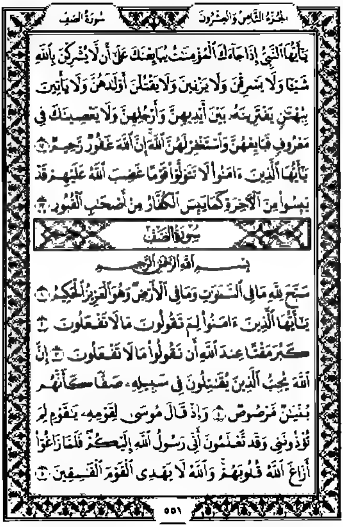

يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّبِيُّ إِذَا جَآءَكَ ٱلۡمُؤۡمِنَٰتُ يُبَايِعۡنَكَ عَلَىٰٓ أَن لَّا يُشۡرِكۡنَ بِٱللَّهِ
شَيۡـٔٗا وَلَا يَسۡرِقۡنَ وَلَا يَزۡنِينَ وَلَا يَقۡتُلۡنَ أَوۡلَٰدَهُنَّ وَلَا يَأۡتِينَ
بِبُهۡتَٰنٖ يَفۡتَرِينَهُۥ بَيۡنَ أَيۡدِيهِنَّ وَأَرۡجُلِهِنَّ وَلَا يَعۡصِينَكَ فِي
مَعۡرُوفٖ فَبَايِعۡهُنَّ وَٱسۡتَغۡفِرۡ لَهُنَّ ٱللَّهَۖ إِنَّ ٱللَّهَ غَفُورٞ رَّحِيمٞ ١٢
يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ لَا تَتَوَلَّوۡاْ قَوۡمًا غَضِبَ ٱللَّهُ عَلَيۡهِمۡ قَدۡ
يَئِسُواْ مِنَ ٱلۡأٓخِرَةِ كَمَا يَئِسَ ٱلۡكُفَّارُ مِنۡ أَصۡحَٰبِ ٱلۡقُبُورِ ١٣

سُورَةُ الصَّفِّ

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِي ٱلۡأَرۡضِۖ وَهُوَ ٱلۡعَزِيزُ ٱلۡحَكِيمُ ١
يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ لِمَ تَقُولُونَ مَا لَا تَفۡعَلُونَ ٢
كَبُرَ مَقۡتًا عِندَ ٱللَّهِ أَن تَقُولُواْ مَا لَا تَفۡعَلُونَ ٣ إِنَّ
ٱللَّهَ يُحِبُّ ٱلَّذِينَ يُقَٰتِلُونَ فِي سَبِيلِهِۦ صَفّٗا كَأَنَّهُم
بُنۡيَٰنٞ مَّرۡصُوصٞ ٤ وَإِذۡ قَالَ مُوسَىٰ لِقَوۡمِهِۦ يَٰقَوۡمِ لِمَ
تُؤۡذُونَنِي وَقَد تَّعۡلَمُونَ أَنِّي رَسُولُ ٱللَّهِ إِلَيۡكُمۡۖ فَلَمَّا زَاغُوٓاْ
أَزَاغَ ٱللَّهُ قُلُوبَهُمۡۚ وَٱللَّهُ لَا يَهۡدِي ٱلۡقَوۡمَ ٱلۡفَٰسِقِينَ ٥

﴿١٢﴾ هەی پێغەمبەر، گاڤا ژنێت خودان باوەر هاتنە دەف تە دا پەیمانێ بدەنە تە کو ئەو چو هەڤپشکان بۆ خودێ چێ نەکەن، و دزیێ نەکەن و دەهەن پیسیێ نەکەن و زارۆکێت خۆ نەکوژن، و چو زارۆکان ژ بێ بەختی ب دویڤ زەلامێت خۆڤە نەنن و ژ ئەمرێ تە دەرنەکەڤن، ڤێجا تو ژی پەیمانێ ژ وان وەربگرە و داخوازا گونەهـ ژێبرنێ بۆ وان ژ خودێ بکە، ب راستی خودێ بێ گونەهـ ژێبەر و دلۆڤانە. ﴿١٣﴾ گەلی خودان باوەران، دۆستینیا وان نەکەن ئەوێت خودێ غەزەب لێ کری، ب سویند ئەو ژ خەلاتێ ئاخرەتێ بێ هیڤینە کا چاوا گاوور [ئەوێت باوەری ب رۆژا قیامەتێ نەی] ژ مریان بێ هیڤینە [جارەکا دی ساخ ببنەڤە].

سۆرەتا صەف

ل مەدینەیێ هاتیە خوارێ (١٤) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ هندی د ئەرد و ئەسماناندا هەی تەسبیحا خودێ دکەن [ژ کێماسیان پاقژ دکەن]، و ئەوە یێ سەردەست و کاربنەجهـ. ﴿٢﴾ گەلی خودان باوەران بۆچی هوین دبێژن و ناکەن؟. ﴿٣﴾ ئاخڤتنا هوین دبێژن و نەکەن، کەربێ ل دەف خودێ پتر لێ دکەت. ﴿٤﴾ ب راستی خودێ حەژ وان دکەت ئەوێت تێك ڕێز شەڕی د ڕێکا خودێدا دکەن، دێ بێژی ئاڤاهیەکێ موکوم و پێکڤە گرێدایە. ﴿٥﴾ و چیرۆکا مووسایی بۆ ملەتێ خۆ بێژە وەختێ گۆتیە ملەتێ خۆ: گەلی ملەتێ من بۆچی هوین من ئێزا ددەن و دئێشینن و هوین دزانن ئەز پێغەمبەرێ خودێمە بۆ هەوە، ڤێجا وەختێ وان هەقی هێلایی و بەرێ خۆ ژێ وەرگێڕایی، خودێ ژی دلێت وان ژێ دانە پاش و ژێ وەرگێڕان، و خودێ ملەتێ ژ ڕێکا ڕاست دەرکەڤتی ڕاستەڕێ ناکەت.

وَإِذْ قَالَ عِيسَى ٱبْنُ مَرْيَمَ يَٰبَنِىٓ إِسْرَٰٓءِيلَ إِنِّى رَسُولُ ٱللَّهِ إِلَيْكُم مُّصَدِّقًا لِّمَا
بَيْنَ يَدَىَّ مِنَ ٱلتَّوْرَىٰةِ وَمُبَشِّرًۢا بِرَسُولٍ يَأْتِى مِنۢ بَعْدِى ٱسْمُهُۥٓ أَحْمَدُ ۖ فَلَمَّا
جَآءَهُم بِٱلْبَيِّنَٰتِ قَالُوا۟ هَٰذَا سِحْرٌ مُّبِينٌ ﴿٦﴾ وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ ٱفْتَرَىٰ عَلَى
ٱللَّهِ ٱلْكَذِبَ وَهُوَ يُدْعَىٰٓ إِلَى ٱلْإِسْلَٰمِ ۚ وَٱللَّهُ لَا يَهْدِى ٱلْقَوْمَ ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿٧﴾
يُرِيدُونَ لِيُطْفِـُٔوا۟ نُورَ ٱللَّهِ بِأَفْوَٰهِهِمْ وَٱللَّهُ مُتِمُّ نُورِهِۦ وَلَوْ كَرِهَ
ٱلْكَٰفِرُونَ ﴿٨﴾ هُوَ ٱلَّذِىٓ أَرْسَلَ رَسُولَهُۥ بِٱلْهُدَىٰ وَدِينِ ٱلْحَقِّ لِيُظْهِرَهُۥ
عَلَى ٱلدِّينِ كُلِّهِۦ وَلَوْ كَرِهَ ٱلْمُشْرِكُونَ ﴿٩﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ هَلْ أَدُلُّكُمْ عَلَىٰ
تِجَٰرَةٍ تُنجِيكُم مِّنْ عَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿١٠﴾ تُؤْمِنُونَ بِٱللَّهِ وَرَسُولِهِۦ وَتُجَٰهِدُونَ
فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ بِأَمْوَٰلِكُمْ وَأَنفُسِكُمْ ۚ ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿١١﴾
يَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَيُدْخِلْكُمْ جَنَّٰتٍ تَجْرِى مِن تَحْتِهَا ٱلْأَنْهَٰرُ وَمَسَٰكِنَ
طَيِّبَةً فِى جَنَّٰتِ عَدْنٍ ۚ ذَٰلِكَ ٱلْفَوْزُ ٱلْعَظِيمُ ﴿١٢﴾ وَأُخْرَىٰ تُحِبُّونَهَا ۖ نَصْرٌ
مِّنَ ٱللَّهِ وَفَتْحٌ قَرِيبٌ ۗ وَبَشِّرِ ٱلْمُؤْمِنِينَ ﴿١٣﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ كُونُوٓا۟
أَنصَارَ ٱللَّهِ كَمَا قَالَ عِيسَى ٱبْنُ مَرْيَمَ لِلْحَوَارِيِّـۧنَ مَنْ أَنصَارِىٓ إِلَى ٱللَّهِ ۖ
قَالَ ٱلْحَوَارِيُّونَ نَحْنُ أَنصَارُ ٱللَّهِ ۖ فَـَٔامَنَت طَّآئِفَةٌ مِّنۢ بَنِىٓ إِسْرَٰٓءِيلَ
وَكَفَرَت طَّآئِفَةٌ ۖ فَأَيَّدْنَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ عَلَىٰ عَدُوِّهِمْ فَأَصْبَحُوا۟ ظَٰهِرِينَ ﴿١٤﴾

﴿٦﴾ و وەختێ عیسایێ کوڕێ مەریەمێ گۆتییە [ئسرائیلییان]: گەلی ئسرائیلییان ئەز پێغەمبەرێ خودێمە بۆ هەوە، و ئەز ڕاستدەرێخێ کتێبا بەری خۆمە کو تەوراتە، و ئەزێ هاتیم مزگینیا پێغەمبەرەکی بدەمە هەوە، پشتی من دێ ئێت ناڤێ وی ئەحمەدە، و وەختێ عیسا ب موعجیزێت ئاشکەراڤە بۆ وان هاتی، گۆتن: ئەڤە سێربەندییەکا ئاشکەرایە. ﴿٧﴾ و ما کی ژ وی ستەمکارترە ئەوێ درەوان ب ناڤێ خودێ بکەت [پێغەمبەرێ وی سێربەند بدانیت، و موعجیزەیێت وی سێربەندی بدانیت]، و داخواز ژ وی ب خۆ دئێتەکرن [ب ڕێکا پێغەمبەرێت خودێ] موسلمان ببیت، و خودێ ملەتێ ستەمکار ڕاستەڕێ ناکەت. ﴿٨﴾ وان [ستەمکار و گاوران] دڤێت [ئانکو ل بەر دگەڕن] ڕۆناهییا خودێ [کو قورئانە] ب دەڤێت خۆ ڤەمرینن، و خودێ ڕۆناهییا خۆ هەر دێ تمام کەت، خۆ ئەگەر گاوران پێ نەخۆش ژی بیت. ﴿٩﴾ ئەوە (خودێیە) پێغەمبەرێ خۆ ب ڕاستەڕێییێ [کو قورئانە] و دینێ ڕاستڤە هنارتی، دا ڤی دینی بکەتە سەرێشکا هەمی دینان و ب سەر هەمی دینان بێخیت، خۆ هەڤپشک چێکەران پێ نەخۆش ژی بیت. ﴿١٠﴾ گەلی خودان باوەران، ئەرێ ئەز بازرگانییەکێ نیشا هەوە بدەم، هەوە ژ ئیزایەکا دژوار و ب ژان ڕزگار بکەت. ﴿١١﴾ باوەرییێ ب خودێ و پێغەمبەرێ وی بینن، و جیهادێ ب نەفسا خۆ و مالێ خۆ د ڕێکا خودێدا بکەن، ئەڤە [باوەری ئینان و جیهاد د ڕێکا خودێدا] بۆ هەوە [ژ هەوە و مالێ هەوە] چێترە، ئەگەر هوین بزانن. ﴿١٢﴾ [ئەگەر هوین ڤێ بکەن، باوەرییێ ب خودێ و پێغەمبەرێ وی بینن، و ب نەفسا خۆ و مالێ خۆ جیهادێ د ڕێکا خودێدا بکەن]، خودێ دێ گونەهێت هەوە ژێ بەت، و دێ هەوە بەتە بەحەشتێت ڕویبار د بنڕا دچن، و دێ هەوە کەتە د ئاڤاهییێت خۆشدا د بەحەشتێت ئاکنجیبوونێدا، و ئەڤەیە سەرفەرازیا مەزن. ﴿١٣﴾ و نیعمەتەکا دیتر [یان سەرفەرازییەکا دیتر] هوین حەژێ دکەن [خودێ دێ دەتە هەوە]، ئەو ژی سەرکەفتن و ڤەکرنەکا نێزیکە ژ خودێ [مەخسەد پێ ڤەکرنا مەکەهێیە]، و مزگینییێ بدە خودان باوەران. ﴿١٤﴾ گەلی خودان باوەران هاریکارێت دینێ خودێ بن [ئانکو دینێ خودێ ب سەربێخن و بلند بکەن]، وەکی عیسایێ کوڕێ مەریەمێ گۆتییە هەڤالێت خۆ یێت بژارە: کی دێ هاریکاریا من کەت بۆ سەرفەرازکرنا دینێ خودێ، هەڤالێت وی یێت بژارە گۆت: ئەم هاریکارێت دینێ خودێینە، ڤێجا دەستەکێ ژ ئسرائیلییان باوەری پێ ئینا و دەستەکێ باوەری پێ نەئینا، ڤێجا مە ژی پشتەڤانیا ئەوێت باوەری ئینایین ل سەر نەیارێت وان کر، و ئەو ب سەرکەفتن.

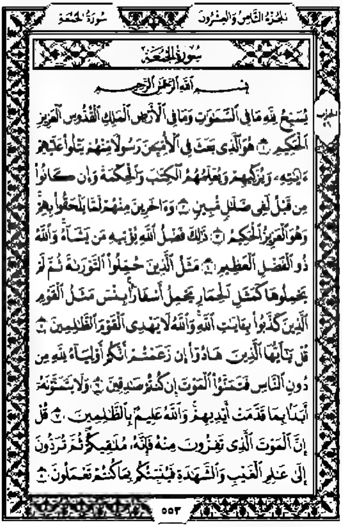

الجزء الثامن والعشرون سورة الجمعة

سورة الجمعة

بسم الله الرحمن الرحيم

الحزب

يُسَبِّحُ لِلَّهِ مَا فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِي ٱلْأَرْضِ ٱلْمَلِكِ ٱلْقُدُّوسِ ٱلْعَزِيزِ
ٱلْحَكِيمِ ﴿١﴾ هُوَ ٱلَّذِي بَعَثَ فِي ٱلْأُمِّيِّـۧنَ رَسُولًا مِّنْهُمْ يَتْلُواْ عَلَيْهِمْ
ءَايَٰتِهِۦ وَيُزَكِّيهِمْ وَيُعَلِّمُهُمُ ٱلْكِتَٰبَ وَٱلْحِكْمَةَ وَإِن كَانُواْ
مِن قَبْلُ لَفِي ضَلَٰلٍ مُّبِينٍ ﴿٢﴾ وَءَاخَرِينَ مِنْهُمْ لَمَّا يَلْحَقُواْ بِهِمْۚ
وَهُوَ ٱلْعَزِيزُ ٱلْحَكِيمُ ﴿٣﴾ ذَٰلِكَ فَضْلُ ٱللَّهِ يُؤْتِيهِ مَن يَشَآءُۚ وَٱللَّهُ
ذُو ٱلْفَضْلِ ٱلْعَظِيمِ ﴿٤﴾ مَثَلُ ٱلَّذِينَ حُمِّلُواْ ٱلتَّوْرَىٰةَ ثُمَّ لَمْ
يَحْمِلُوهَا كَمَثَلِ ٱلْحِمَارِ يَحْمِلُ أَسْفَارَۢاۚ بِئْسَ مَثَلُ ٱلْقَوْمِ
ٱلَّذِينَ كَذَّبُواْ بِـَٔايَٰتِ ٱللَّهِۚ وَٱللَّهُ لَا يَهْدِي ٱلْقَوْمَ ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿٥﴾
قُلْ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ هَادُوٓاْ إِن زَعَمْتُمْ أَنَّكُمْ أَوْلِيَآءُ لِلَّهِ مِن
دُونِ ٱلنَّاسِ فَتَمَنَّوُاْ ٱلْمَوْتَ إِن كُنتُمْ صَٰدِقِينَ ﴿٦﴾ وَلَا يَتَمَنَّوْنَهُۥٓ
أَبَدَۢا بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْۚ وَٱللَّهُ عَلِيمُۢ بِٱلظَّٰلِمِينَ ﴿٧﴾ قُلْ
إِنَّ ٱلْمَوْتَ ٱلَّذِي تَفِرُّونَ مِنْهُ فَإِنَّهُۥ مُلَٰقِيكُمْۖ ثُمَّ تُرَدُّونَ
إِلَىٰ عَٰلِمِ ٱلْغَيْبِ وَٱلشَّهَٰدَةِ فَيُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٨﴾

٥٥٣

سۆرەتا جومعە

ل مەدینەیێ هاتییە خوارێ (١١) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ هندی د ئەرد و ئەسماناندا هەی خودێ ژ هەمی کێماسیان پاقژ دکەن و تەسبیحا وی دکەن، ئەوە خودانێ هەمی تشتان و ژ هەمی کێماسیان پاقژ، و سەردەست و کاربنەجهـ. ﴿٢﴾ ئەوی پێغەمبەرەك بۆ عەرەبان هەر ژ ناڤ وان ب خۆ هنارت، دا ئایەتێت خودێ کو قورئانە بۆ وان بخوینیت، و دا وان [ژ قرێژا شرکێ و گاوریێ و گونەهان] پاقژ بکەت و وان فێری قورئانێ و سونەتا پێغەمبەری بکەت، هەرچەندە بەری ڤێ ئەو د گومڕاییەکا ئاشکەرادا بوون. ﴿٣﴾ و یێ [هاتیە هنارتن] بۆ هندەکێت دی ژی کو هێژ نەگەهشتینە وان [ئانکو ئەو یێ هاتیە هنارتن بۆ موسلمانێت سەردەمێ پێغەمبەری و یێت پشتی وان دئێن هەتا ڕۆژا قیامەتێ، ژ عەرەب و نەعەرەبان]، و ئەوە یێ سەردەست و کاربنەجهـ. ﴿٤﴾ و ئەڤە [ڕێزداری و پێغەمبەراتی] کەرەما خودێیە، خودێ ددەتە وی یێ بڤێت، و خودێ خودانێ کەرەما مەزنە. ﴿٥﴾ مەتەلا وان ئەوێت ل سەر وان هاتییە دانان کار ب تەوراتێ بکەن، پاشی کار پێ نەکرین و ژ فەرمانێت وێ دەرکەفتین، وەکی مەتەلا وی کەریێیە ئەوێ بارەکێ کتێبان ل سەر پشتێ [و نوزانیت چییە ل سەر پشتێ، ئەوان ژی تەورات یا د ناڤ دەستاندا بەلێ چو ژێ نوزانن] مەتەلا وی ملەتێ نیشان و ئایەتێت خودێ درەو دانایین چەندا پیسە، و خودێ ملەتێ ستەمکار ڕاستەڕێ ناکەت. ﴿٦﴾ بێژە: گەلی جوهییان ئەگەر ل دەڤ هەوە وەسایە کو هوین ب تنێ ژ هەمی مرۆڤان، دۆست و خۆشتڤییێت خودێنە، پا کا داخوازا مرنێ بکەن [دا بچنە دەڤ وی و ژ تێش و ئازارێت دنیایێ دەرکەڤن]، ئەگەر هوین ڕاست دبێژن. ﴿٧﴾ و ژ بەر وان کار و کریارێت وان کرین، چوجا ئەو داخوازا مرنێ ناکەن، و خودێ ژ زۆرداران ب ئاگەهە. ﴿٨﴾ [هەی موحەممەد] بێژە: ب ڕاستی ئەو مرنا هوین ژێ دڕەڤن، هەر دێ گەهیتە هەوە، پاشی هوین دێ ب بال زانایێ نهێنی و ئاشکەرایانڤە زڤڕن، و هندی هەوە کری دێ هەوە پێ ئاگەهدار کەت [ئانکو دێ هەوە ل دویڤ کار و کریارێت هەوە ئیزادەت].

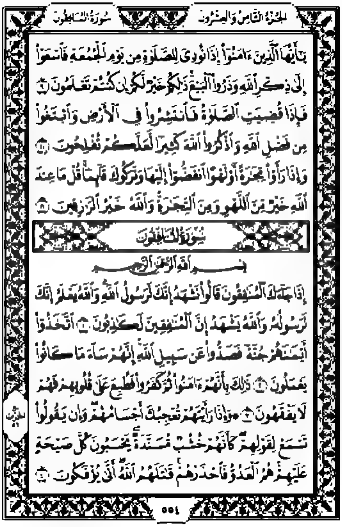

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ إِذَا نُودِيَ لِلصَّلَوٰةِ مِن يَوْمِ ٱلْجُمُعَةِ فَٱسْعَوْاْ إِلَىٰ ذِكْرِ ٱللَّهِ وَذَرُواْ ٱلْبَيْعَ ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٩﴾ فَإِذَا قُضِيَتِ ٱلصَّلَوٰةُ فَٱنتَشِرُواْ فِي ٱلْأَرْضِ وَٱبْتَغُواْ مِن فَضْلِ ٱللَّهِ وَٱذْكُرُواْ ٱللَّهَ كَثِيرًا لَّعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿١٠﴾ وَإِذَا رَأَوْاْ تِجَٰرَةً أَوْ لَهْوًا ٱنفَضُّوٓاْ إِلَيْهَا وَتَرَكُوكَ قَآئِمًا قُلْ مَا عِندَ ٱللَّهِ خَيْرٌ مِّنَ ٱللَّهْوِ وَمِنَ ٱلتِّجَٰرَةِ وَٱللَّهُ خَيْرُ ٱلرَّٰزِقِينَ ﴿١١﴾

سُورَةُ المُنَافِقُونَ

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

إِذَا جَآءَكَ ٱلْمُنَٰفِقُونَ قَالُواْ نَشْهَدُ إِنَّكَ لَرَسُولُ ٱللَّهِ وَٱللَّهُ يَعْلَمُ إِنَّكَ لَرَسُولُهُۥ وَٱللَّهُ يَشْهَدُ إِنَّ ٱلْمُنَٰفِقِينَ لَكَٰذِبُونَ ﴿١﴾ ٱتَّخَذُوٓاْ أَيْمَٰنَهُمْ جُنَّةً فَصَدُّواْ عَن سَبِيلِ ٱللَّهِ إِنَّهُمْ سَآءَ مَا كَانُواْ يَعْمَلُونَ ﴿٢﴾ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ ءَامَنُواْ ثُمَّ كَفَرُواْ فَطُبِعَ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا يَفْقَهُونَ ﴿٣﴾ ۞ وَإِذَا رَأَيْتَهُمْ تُعْجِبُكَ أَجْسَامُهُمْ وَإِن يَقُولُواْ تَسْمَعْ لِقَوْلِهِمْ كَأَنَّهُمْ خُشُبٌ مُّسَنَّدَةٌ يَحْسَبُونَ كُلَّ صَيْحَةٍ عَلَيْهِمْ هُمُ ٱلْعَدُوُّ فَٱحْذَرْهُمْ قَٰتَلَهُمُ ٱللَّهُ أَنَّىٰ يُؤْفَكُونَ ﴿٤﴾

﴿٩﴾ گەلی خودان باوەران گاڤا ڕۆژا ئەینیێ بانگێ نڤێژێ هاتەدان هوین بۆ بیرئینانا خودێ [و گوهدانا وەعزی و نڤێژا ئەینیێ] هەڕن، و کڕین و فرۆتنێ بهێلن، ئەڤە [هێلانا کڕین و فرۆتنێ و گرتنا ڕێکا ڕازیبوونا خودێ] بۆ هەوە چێترە ئەگەر هوین بزانن. ﴿١٠﴾ و ئەگەر نڤێژ هاتەکرن، [ڕابن] و د ئەردیدا بەلاڤ ببن و ژ ڕزقێ خودێ [ب کارێ خۆ] بخوازن، و گەلەک خودێ بینە بیرا خۆ و زکرێ وی بکەن [هەمی وەختان نە بەس وەختێ نڤێژان ب تنێ]، دا هوین سەرفەراز ببن. ﴿١١﴾ و گاڤا وان بازرگانیەک یان کەیف و شاهیەک دیت، ب بەرڤە دچن و تە دهێلنە ژێڤە [ل سەر مینبەرێ]، بێژە: تشتێ ل دەڤ خودێ بۆ هەوە چێترە ژ کەیف و شاهی و کڕین و فرۆتنێ، و خودێ باشترین ڕزقدەهە.

سۆرەتا مونافیقوون

ل مەدینەیێ هاتیە خوارێ (١١) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ گاڤا دوڕوی دئێنە دەڤ تە دبێژن ئەم شادەییێ ددەین کو ب ڕاستی تو پێغەمبەرێ خودێیی، و خودێ دزانیت تو پێغەمبەرێ وی [چونکی وی تو یێ فڕێکری و تو نەهەوجەی شادەییا دوڕوییانی]، و خودێ شادەییێ ددەت کو دوڕوی درەوان دکەن [دەمێ دبێژن ئەم شادەییێ ددەین تو پێغەمبەری، چونکی یا د دلێ واندا نەئەڤەیە، و یێ دل و دەڤێ وی نە ئێک بن، درەوینە]. ﴿٢﴾ سویندێت خۆ [یێت درەو] بۆ خۆ یێت کرینە مەتال، و ڕێکا خودێ ل خەلکی دگرن، ب ڕاستی پیسکارە ئەو دکەن. ﴿٣﴾ ئەڤە چونکی وان [ب سەرڤە سەرڤە] باوەری ئینا، و پاشی [د دلدا] گاوربوون، و ژ بەر هندێ خودێ دلێ وان مۆرکر، و ئەو [ڕاستیا ئیمانێ و خێر و باشیا خۆ] نوزانن. ﴿٤﴾ و ئەگەر تە ئەو [دوڕوی] دیتن، دێ مینیە عەجێبگرتی ژ بەژن و بالا وان، و ئەگەر باخڤن دێ گوهێ تە مینیتە ل ئاخفتنا وان، دێ بێژی دارن پالداینە دیواری [چو خێر د واندا نینە]، هزر دکەن هەر گازیەکا هەبیت ژ وان دگریت [هندی هند د ترسنۆکن]، ئەون دژمن هشیاری وان بن [خۆ ژ وان بپارێزن]، خودێ وان بکوژیت [لەعنەتان ل وان بکەت، و ژ دلۆڤانیا خۆ، وان دویر بێخیت]، چاوا ئەو بەرێ خۆ ژ هەقیێ وەردگێڕن؟!

وَإِذَا قِيلَ لَهُمۡ تَعَالَوۡاْ يَسۡتَغۡفِرۡ لَكُمۡ رَسُولُ ٱللَّهِ لَوَّوۡاْ
رُءُوسَهُمۡ وَرَأَيۡتَهُمۡ يَصُدُّونَ وَهُم مُّسۡتَكۡبِرُونَ ٥
سَوَآءٌ عَلَيۡهِمۡ أَسۡتَغۡفَرۡتَ لَهُمۡ أَمۡ لَمۡ تَسۡتَغۡفِرۡ لَهُمۡ لَن
يَغۡفِرَ ٱللَّهُ لَهُمۡۚ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يَهۡدِي ٱلۡقَوۡمَ ٱلۡفَٰسِقِينَ ٦
هُمُ ٱلَّذِينَ يَقُولُونَ لَا تُنفِقُواْ عَلَىٰ مَنۡ عِندَ رَسُولِ ٱللَّهِ
حَتَّىٰ يَنفَضُّواْۗ وَلِلَّهِ خَزَآئِنُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِ وَلَٰكِنَّ
ٱلۡمُنَٰفِقِينَ لَا يَفۡقَهُونَ ٧ يَقُولُونَ لَئِن رَّجَعۡنَآ إِلَى
ٱلۡمَدِينَةِ لَيُخۡرِجَنَّ ٱلۡأَعَزُّ مِنۡهَا ٱلۡأَذَلَّۚ وَلِلَّهِ ٱلۡعِزَّةُ
وَلِرَسُولِهِۦ وَلِلۡمُؤۡمِنِينَ وَلَٰكِنَّ ٱلۡمُنَٰفِقِينَ لَا يَعۡلَمُونَ ٨
يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ لَا تُلۡهِكُمۡ أَمۡوَٰلُكُمۡ وَلَآ أَوۡلَٰدُكُمۡ
عَن ذِكۡرِ ٱللَّهِۚ وَمَن يَفۡعَلۡ ذَٰلِكَ فَأُوْلَٰٓئِكَ هُمُ
ٱلۡخَٰسِرُونَ ٩ وَأَنفِقُواْ مِن مَّا رَزَقۡنَٰكُم مِّن قَبۡلِ أَن
يَأۡتِيَ أَحَدَكُمُ ٱلۡمَوۡتُ فَيَقُولَ رَبِّ لَوۡلَآ أَخَّرۡتَنِيٓ إِلَىٰٓ أَجَلٖ
قَرِيبٖ فَأَصَّدَّقَ وَأَكُن مِّنَ ٱلصَّٰلِحِينَ ١٠ وَلَن يُؤَخِّرَ
ٱللَّهُ نَفۡسًا إِذَا جَآءَ أَجَلُهَاۚ وَٱللَّهُ خَبِيرُۢ بِمَا تَعۡمَلُونَ ١١

﴿٥﴾ و هەر وەختێ بۆ وان هاتە گۆتن: وەرن دا پێغەمبەرێ خودێ داخوازا گونەهـ ژێبرنێ بۆ هەوە بکەت، دێ سەرێت خۆ بادەن و دێ بینی ژ مەزناتی روییێ خۆ وەردگێڕن. ﴿٦﴾ بۆ وان هەر ئێکە، چ تو داخوازا گونەهـ ژێبرنێ بۆ وان بکەی یان نەکەی، خودێ هەر گونەهێت وان ژێ نابەت، و ب ڕاستی خودێ، ئەوێت ژ ڕێکا ڕاست دەرکەڤتین، ڕاستەڕێ ناکەت. ﴿٧﴾ ئەو ئەون ئەوێت دبێژن: چو نەدەنە وان ئەوێت ل دەڤ پێغەمبەرێ خودێ، دا ڤەڕەڤن و ل دۆر خڕنەبن، و خزینەیێت ئەرد و ئەسمانان یێت خودێنە، بەلێ دوڕوی تێناگەهن [و ڤێ نوزانن]. ﴿٨﴾ [دوڕوی] دبێژن: ئەگەر ئەم زڤڕینەڤە مەدینەیێ و ئەوێت خودان قەدر و ماقویل و دەستهەلاتدار [مەخسەدا وان ئەو ب خۆنە]، دێ بێ قەدر و بێ دەستهەلاتان [مەخسەدا وان پێغەمبەر و مشەختن] دەرئێخن، و قەدر و هێز و دەستهەلات و سەرکەڤتن بۆ خودێ و بۆ پێغەمبەرێ وی و بۆ موسلمانانە، بەلێ دوڕوی نوزانن [و ژ ڤێ بێ ئاگەهن]. ﴿٩﴾ گەلی خودان باوەران بلا مال و زاڕۆکێت هەوە، هەوە مژویل نەکەن و بیرئێنان و پەرستنا خودێ ژ بیرا هەوە نەبەن، و هەر کەسێ ڤێ بکەت ئەو یێ خوسارەتە. ﴿١٠﴾ و ژ رزقێ مە دایییە هەوە بمەزێخن و بدەن، بەری مرنا ئێك ژ هەوە بێت و بێژیت: خودێوۆ بلا تە مرنا من پیچەکێ ب پاش ئێخستبایە، دا من خێر کربانە و ئەز ژ قەنجیکاران بامە. ﴿١١﴾ و چوجا خودێ مرنا کەسێ گیرۆ ناکەت و ب پاش نائێخیت، ئەگەر وەختێ مرنا وی هات، و چ یا هوین بکەن خودێ پێ ئاگەهە.

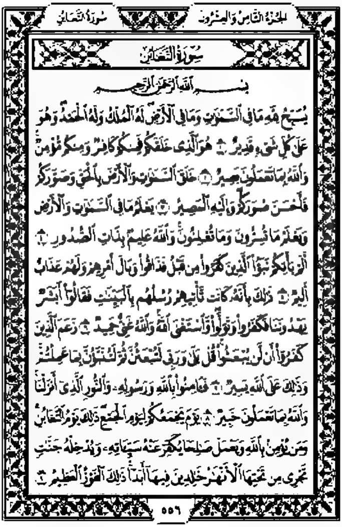

الجزء الثامن والعشرون سورة التغابن

سُورَةُ التَّغَابُنِ

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

يُسَبِّحُ لِلَّهِ مَا فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِي ٱلۡأَرۡضِۖ لَهُ ٱلۡمُلۡكُ وَلَهُ ٱلۡحَمۡدُۖ وَهُوَ
عَلَىٰ كُلِّ شَيۡءٖ قَدِيرٌ ١ هُوَ ٱلَّذِي خَلَقَكُمۡ فَمِنكُمۡ كَافِرٞ وَمِنكُم مُّؤۡمِنٞۚ
وَٱللَّهُ بِمَا تَعۡمَلُونَ بَصِيرٌ ٢ خَلَقَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضَ بِٱلۡحَقِّ وَصَوَّرَكُمۡ
فَأَحۡسَنَ صُوَرَكُمۡۖ وَإِلَيۡهِ ٱلۡمَصِيرُ ٣ يَعۡلَمُ مَا فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِ
وَيَعۡلَمُ مَا تُسِرُّونَ وَمَا تُعۡلِنُونَۚ وَٱللَّهُ عَلِيمُۢ بِذَاتِ ٱلصُّدُورِ ٤
أَلَمۡ يَأۡتِكُمۡ نَبَؤُاْ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ مِن قَبۡلُ فَذَاقُواْ وَبَالَ أَمۡرِهِمۡ وَلَهُمۡ عَذَابٌ
أَلِيمٞ ٥ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُۥ كَانَت تَّأۡتِيهِمۡ رُسُلُهُم بِٱلۡبَيِّنَٰتِ فَقَالُوٓاْ أَبَشَرٞ
يَهۡدُونَنَا فَكَفَرُواْ وَتَوَلَّواْۚ وَّٱسۡتَغۡنَى ٱللَّهُۚ وَٱللَّهُ غَنِيٌّ حَمِيدٞ ٦ زَعَمَ ٱلَّذِينَ
كَفَرُوٓاْ أَن لَّن يُبۡعَثُواْۚ قُلۡ بَلَىٰ وَرَبِّي لَتُبۡعَثُنَّ ثُمَّ لَتُنَبَّؤُنَّ بِمَا عَمِلۡتُمۡۚ
وَذَٰلِكَ عَلَى ٱللَّهِ يَسِيرٞ ٧ فَـَٔامِنُواْ بِٱللَّهِ وَرَسُولِهِۦ وَٱلنُّورِ ٱلَّذِيٓ أَنزَلۡنَاۚ
وَٱللَّهُ بِمَا تَعۡمَلُونَ خَبِيرٞ ٨ يَوۡمَ يَجۡمَعُكُمۡ لِيَوۡمِ ٱلۡجَمۡعِۖ ذَٰلِكَ يَوۡمُ ٱلتَّغَابُنِۗ
وَمَن يُؤۡمِنۢ بِٱللَّهِ وَيَعۡمَلۡ صَٰلِحٗا يُكَفِّرۡ عَنۡهُ سَيِّـَٔاتِهِۦ وَيُدۡخِلۡهُ جَنَّٰتٖ
تَجۡرِي مِن تَحۡتِهَا ٱلۡأَنۡهَٰرُ خَٰلِدِينَ فِيهَآ أَبَدٗاۚ ذَٰلِكَ ٱلۡفَوۡزُ ٱلۡعَظِيمُ ٩

٥٥٦

سورەتا تەغابون

ل مەدینەیێ هاتییە خوارێ (١٨) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحیم

﴿١﴾ هندی د ئەرد و ئەسمانانْدا هەی خودێ ژ کێماسییان پاقژ دکەن و تەسپیحا وی دکەن، مالداری و فەرمانداری و پەسن هەمی یێت وینە، و ئەو ل سەر هەمی تشتان بێ دەستهەلاتدارە. ﴿٢﴾ وی هوین یێت دایین، ڤێجا هندەکان ژ هەوە باوەری پێ نەئینا و هندەکان باوەری پێ ئینا، و چ یا هوین دکەن خودێ پێ ئاگەهە و دبینیت. ﴿٣﴾ ئەرد و ئەسمان بۆ هەقییێ یێت دایین، و وێنە و شکل دا هەوە، و سەر و شکلێ هەوە جوان کر و باش چێکر، و زڤڕینا و دویماهیکا هەوە هەر ب بال ویڤەیە. ﴿٤﴾ هەچیا د ئەرد و ئەسمانانْدا هەی دزانیت، و هەر تشتەکێ هوین دکەن چ ب نهێنی و چ ب ئاشکەرایی دزانیت، و دزانیت کا چ د دلانْدا هەیە. ﴿٥﴾ ئەرێ ما بەحسێ ئەوێت بەری ڤان گاوربوویین نەگەهشتییە هەوە، وان تامکرە جزایێ کارێ خۆ، و وان ئیزایەکا ب ژان و دژوار یا هەی [رۆژا قیامەتێ]. ﴿٦﴾ ئەڤە [ئیزایا وان دیتی] یا هندێ بوو، پێغەمبەرێت وان ب بەلگە و موعجیزەیێت ئاشکەراڤە بۆ وان دهاتن [و ئەوان باوەری ب وان نەدئینا]، و دگۆتن: ئەرێ چاوا مرۆڤەک دێ بیتە پێغەمبەر و دێ مە راستەرێ کەت؟ گاوربوون و رویێ خۆ [ژ باوەری ئینانێ] وەرگێڕان، و خودێ پاکی ب [باوەری ئینانا] وان نەبوو، و خودێ یێ زەنگین و هێژایی پەسن و سوپاسییە. ﴿٧﴾ گاوران [مەخسەد خەلکێ مەکەهێ] هزرکرن ئەو [پشتی مرنێ] ناڕابنەڤە، بێژە: نەخێر، وەسا نینە وەکی هوین هزر دکەن، ئەز ب خودایێ خۆ کەم هوین [پشتی مرنێ] دێ ڕابنەڤە، پاشی هوین دێ ب کار و کریارێت خۆ تێنە ئاگەهدارکرن، و ئەڤە ل بەر خودێ یا ب ساناهییە. ﴿٨﴾ ڤێجا باوەرییێ ب خودێ و پێغەمبەرێ وی و وێ ڕۆناهیا مە ئینایییە خوارێ [کو قورئانە] بینن، و هەر کارێ هوین دکەن خودێ پێ ئاگەهە. ﴿٩﴾ ڕۆژا خودێ هەوە بۆ ڕۆژا کۆمبوونێ کۆم دکەت، ئەو ڕۆژ ئەوە یا خوسارەتیا هەر کەسەکی دیار دبیت، و هەر کەسێ باوەرییێ ب خودێ بینیت و کار و کریارێت ڕاست و دورست بکەت، خودێ دێ گونەهێت وی ژێ بەت و دێ بەتە بەحەشتێت ڕوبار دبنڕا دچن، و هەروهەر دێ تێدا بن و ئەڤەیە سەرفەرازیا مەزن.

وَٱلَّذِينَ كَفَرُواْ وَكَذَّبُواْ بِـَٔايَٰتِنَآ أُوْلَٰٓئِكَ
أَصۡحَٰبُ ٱلنَّارِ خَٰلِدِينَ فِيهَاۖ وَبِئۡسَ ٱلۡمَصِيرُ ١٠
مَآ أَصَابَ مِن مُّصِيبَةٍ إِلَّا بِإِذۡنِ ٱللَّهِۗ وَمَن يُؤۡمِنۢ بِٱللَّهِ
يَهۡدِ قَلۡبَهُۥۚ وَٱللَّهُ بِكُلِّ شَيۡءٍ عَلِيمٞ ١١ وَأَطِيعُواْ ٱللَّهَ
وَأَطِيعُواْ ٱلرَّسُولَۚ فَإِن تَوَلَّيۡتُمۡ فَإِنَّمَا عَلَىٰ رَسُولِنَا ٱلۡبَلَٰغُ
ٱلۡمُبِينُ ١٢ ٱللَّهُ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَۚ وَعَلَى ٱللَّهِ فَلۡيَتَوَكَّلِ
ٱلۡمُؤۡمِنُونَ ١٣ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ إِنَّ مِنۡ أَزۡوَٰجِكُمۡ
وَأَوۡلَٰدِكُمۡ عَدُوّٗا لَّكُمۡ فَٱحۡذَرُوهُمۡۚ وَإِن تَعۡفُواْ
وَتَصۡفَحُواْ وَتَغۡفِرُواْ فَإِنَّ ٱللَّهَ غَفُورٞ رَّحِيمٌ ١٤ إِنَّمَآ
أَمۡوَٰلُكُمۡ وَأَوۡلَٰدُكُمۡ فِتۡنَةٞۚ وَٱللَّهُ عِندَهُۥٓ أَجۡرٌ
عَظِيمٞ ١٥ فَٱتَّقُواْ ٱللَّهَ مَا ٱسۡتَطَعۡتُمۡ وَٱسۡمَعُواْ وَأَطِيعُواْ
وَأَنفِقُواْ خَيۡرٗا لِّأَنفُسِكُمۡۗ وَمَن يُوقَ شُحَّ نَفۡسِهِۦ
فَأُوْلَٰٓئِكَ هُمُ ٱلۡمُفۡلِحُونَ ١٦ إِن تُقۡرِضُواْ ٱللَّهَ قَرۡضًا
حَسَنٗا يُضَٰعِفۡهُ لَكُمۡ وَيَغۡفِرۡ لَكُمۡۚ وَٱللَّهُ شَكُورٌ
حَلِيمٌ ١٧ عَٰلِمُ ٱلۡغَيۡبِ وَٱلشَّهَٰدَةِ ٱلۡعَزِيزُ ٱلۡحَكِيمُ ١٨

﴿١٠﴾ و ئەوێت گاوربوویین و نیشان و بەلگەیێت مە درەو دانایین، ب ڕاستی ئەڤە دۆژەهینە و هەروهەر دێ د دۆژەهێدا بن، و چ پیسە دویماهیکە ئەو. ﴿١١﴾ چو نەخۆشی ب سەرێ کەسێ نائێت ئەگەر ب قەدەر و دەستویریا خودێ نەبیت، و هەر کەسێ باوەریێ ب خودێ بینیت [و بزانیت هەر تشتەکێ ب سەری دئێت قەدەرا خودێیە]، خودێ دێ دلێ وی ڕاستەڕێ کەت [ئەو دێ ڕەفتارا دورست د گەل نەخۆشیێ کەت و خەلەت نائیت]، و هەر تشتێ هەبیت خودێ ژێ ب ئاگەهە. ﴿١٢﴾ [گەلی مرۆڤان] گوهدارییا خودێ بکەن و گوهدارییا پێغەمبەری بکەن، ئەگەر هوین ڕوییێ خۆ [ژ گوهدارییا خودێ و پێغەمبەری] وەرگێڕن، [بزانن] ژ گەهاندنا ئاشکەرا پێڤەتر ل سەر پێغەمبەرێ مە نینە. ﴿١٣﴾ خودێ ئەوە یێ چو پەرستی یێت ڕاست و دورست ژ وی پێڤەتر نەی، و بلا خودان باوەر پشتا خۆ ب خودێ گەرم بکەن. ﴿١٤﴾ گەلی خودان باوەران، ب ڕاستی هندەک ژ ژن و زارۆکێت هەوە دژمنێت هەوەنە، ڤێجا هشیاری وان بن [ئەو کارلێکرنێ ل هەوە نەکەن هوین گونەهێ بکەن یان د ڕێکا خودێدا سست بن]، و ئەگەر هوین ل وان نەگرن و ل وان ببۆرن و لۆمەی وان نەکەن [و کێماسییێت وان ئاشکەرا نەکەن و نەدەنە ڕوییێ وان]، ب ڕاستی خودێ گونەهـ ژێبەر و دلۆڤانە. ﴿١٥﴾ هندی مال و زارۆکێت هەوەنە بۆ هەوە جەرباندنن [دیت بەرێ هەوە بدەتە حەرامیێ، ڤێجا هشیار بن]، و خەلاتەکێ مەزن یێ ل دەف خودێ هەی [ڤێجا بلا مال و زارۆکێت هەوە، هەوە ژ ڤی خەلاتی نەکەن]. ﴿١٦﴾ و هندی هوین بشێن ژ خودێ بترسن، و گوهدارییێ [یا وان شیرەتان ئەوێت ل هەوە دئێنە کرن] بکەن، و گوهدارییا فەرمانێت ل هەوە دئێنە کرن بکەن، و مالی [د ڕێکا خودێدا] بدەن و بمەزێخن، بۆ هەوە باشیە، و هەر کەسێ [خودێ] وی ژ قەلسانیا نەفسا وی بپارێزیت، ب ڕاستی ئەو یێ سەرفەرازە. ﴿١٧﴾ و ئەگەر هوین ژ دل [و بێ بەرانبەر] مالێ خۆ د ڕێکا خودێدا بدەن و بمەزێخن، خودێ دێ خێرا هەوە چەند قاتەکان زێدەکەت و گونەهێت هەوە دێ ژێ بەت، و ب ڕاستی خودێ شوکوردارە [ئانکو بەرانبەری تشتێ کێم، گەلەکێ ددەت و خەلاتدەمە]، و حەلیمە [لەزێ ل جزادانێ ناکەت]. ﴿١٨﴾ زانایێ نهێنی و ئاشکەرایانە، و یێ سەردەست و کاربنەجهە.

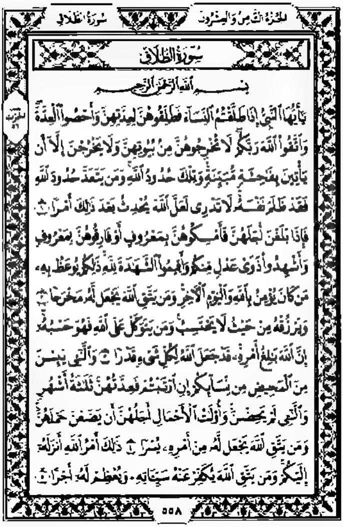

الجزء الثامن والعشرون سورة الطلاق

سُورَةُ الطَّلَاقِ

مدنية

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّبِيُّ إِذَا طَلَّقۡتُمُ ٱلنِّسَآءَ فَطَلِّقُوهُنَّ لِعِدَّتِهِنَّ وَأَحۡصُواْ ٱلۡعِدَّةَۖ
وَٱتَّقُواْ ٱللَّهَ رَبَّكُمۡۖ لَا تُخۡرِجُوهُنَّ مِنۢ بُيُوتِهِنَّ وَلَا يَخۡرُجۡنَ إِلَّآ أَن
يَأۡتِينَ بِفَٰحِشَةٖ مُّبَيِّنَةٖۚ وَتِلۡكَ حُدُودُ ٱللَّهِۚ وَمَن يَتَعَدَّ حُدُودَ ٱللَّهِ
فَقَدۡ ظَلَمَ نَفۡسَهُۥۚ لَا تَدۡرِي لَعَلَّ ٱللَّهَ يُحۡدِثُ بَعۡدَ ذَٰلِكَ أَمۡرٗا ١
فَإِذَا بَلَغۡنَ أَجَلَهُنَّ فَأَمۡسِكُوهُنَّ بِمَعۡرُوفٍ أَوۡ فَارِقُوهُنَّ بِمَعۡرُوفٖ
وَأَشۡهِدُواْ ذَوَيۡ عَدۡلٖ مِّنكُمۡ وَأَقِيمُواْ ٱلشَّهَٰدَةَ لِلَّهِۚ ذَٰلِكُمۡ يُوعَظُ بِهِۦ
مَن كَانَ يُؤۡمِنُ بِٱللَّهِ وَٱلۡيَوۡمِ ٱلۡأٓخِرِۚ وَمَن يَتَّقِ ٱللَّهَ يَجۡعَل لَّهُۥ مَخۡرَجٗا ٢
وَيَرۡزُقۡهُ مِنۡ حَيۡثُ لَا يَحۡتَسِبُۚ وَمَن يَتَوَكَّلۡ عَلَى ٱللَّهِ فَهُوَ حَسۡبُهُۥٓۚ
إِنَّ ٱللَّهَ بَٰلِغُ أَمۡرِهِۦۚ قَدۡ جَعَلَ ٱللَّهُ لِكُلِّ شَيۡءٖ قَدۡرٗا ٣ وَٱلَّٰٓـِٔي يَئِسۡنَ
مِنَ ٱلۡمَحِيضِ مِن نِّسَآئِكُمۡ إِنِ ٱرۡتَبۡتُمۡ فَعِدَّتُهُنَّ ثَلَٰثَةُ أَشۡهُرٖ
وَٱلَّٰٓـِٔي لَمۡ يَحِضۡنَۚ وَأُوْلَٰتُ ٱلۡأَحۡمَالِ أَجَلُهُنَّ أَن يَضَعۡنَ حَمۡلَهُنَّۚ
وَمَن يَتَّقِ ٱللَّهَ يَجۡعَل لَّهُۥ مِنۡ أَمۡرِهِۦ يُسۡرٗا ٤ ذَٰلِكَ أَمۡرُ ٱللَّهِ أَنزَلَهُۥٓ
إِلَيۡكُمۡۚ وَمَن يَتَّقِ ٱللَّهَ يُكَفِّرۡ عَنۡهُ سَيِّـَٔاتِهِۦ وَيُعۡظِمۡ لَهُۥٓ أَجۡرًا ٥

٥٥٨

سۆرەتا طه لاق

ل مەدینەیێ هاتیە خوارێ (١٢) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحیم

﴿١﴾ هەی پێغەمبەر گاڤا هەوە ڤیا ژنان بەردەن، وان د پاقژیا واندا بەردەن [پاقژیا ژ ژڤانا خۆ دەرکەڤتی، و چۆنا نڤینێ د گەل چێنەبوویی] و [پاشی پشتی بەردانێ] ژڤانێت وێ زەبت کەن و بهژمێرن، و ژ خودێ بترسن [ژڤانێت وان نە کێم کەن و نە زێدەکەن] و وان [ژنێت بەردایی] ژ مالێت وان دەرنەئێخن [هندی ئەو د ژڤانێت خۆدا بن]، و بلا ئەو ژی [ژ خانیێت خۆ] دەرنەکەڤن، ئەڤە ژ بلی هندێ ئەو خرابیەکا ئاشکەرا بکەن (گەلەك دبێژن دەهمەن پیسبیە)، و ئەڤە بڕیار و ئەحکامێت خودێنە [بۆ هەوە دانایین بۆ بەردانا ژنان]، و هەر کەسێ بدەتە سەر بڕیار و ئەحکامێت خودێ، ب سویند وی ستەم ل خۆ کر، تو نزانی تێ هەیە خودێ پشتی بەردانا وان ژنان [دەمێ دمینە د مالێت خۆدا و دەرنەکەڤن]، خودێ ناڤبەرا وان خۆش بکەت و پێك بینیت [و جارەکا دی بزڤڕنەڤە ئێك]. ﴿٢﴾ و ئەگەر نێزیکی دویماهیا ژڤانی [ئانکو عیددەیێ] بوون، ڤێجا ب خۆشی [نە ب نیەتا زیان پێ گەهاندنێ] بگرن و بزڤڕینن، یان ژی ب خۆشی [بێ ژ مافێت مارە و کەل و پەلێت بەردانێ بێتە بێ بارکرن] بهێلن، [هەتا ژڤانێت وێ ب دورستی دبۆرن، و ئەمرێ وێ دکەڤینە د دەستێ وێدا و ئازاد دبیت]، و دو کەسێت عادل ژ خۆ [بۆ زڤڕاندنا وان یان بەردانا وان یا دویماهیێ] بکەنە شاهد، [دا ڕێك ل نەخۆشیێ بێتە گرتن] و بۆ خودێ [ئانکو ب دورستی] شادەییێ بدەن، ئەوێ باوەری ب خودێ و ڕۆژا قیامەتێ هەی، ئەڤ بڕیارە شیرەتن بۆ وی، و هەر کەسێ ژ خودێ بترسیت [و بڕیار و ئەحکامێت وی بپارێزیت]، خودێ دێ ڕێکەکێ بۆ ڤەکەت. ﴿٣﴾ و ڕزقێ وی دێ ب ڕەنگەکێ وەسا دەت نە د هزرا ویدا، و هەر کەسێ پشتا خۆ ب خودێ گرێ بدەت خودێ بەسی ویە، ب ڕاستی خودێ فەرمانا خۆ هەر دێ ب جهـ ئینیت، و ب سویند خودێ بۆ هەر کارەکی و هەر تشتەکی وەختەکێ دەستنیشانکری یێ دانایی. ﴿٤﴾ و ژنێت هەوە ئەوێت ژ عوزران خلاس بوویین [ئەوێت دانعەمر]، ئەگەر هوین ل ژڤانێ وان ب شك کەڤتن [یان هەوە نەزانی]، و [بزانن] ژڤانێ وان سێ هەیڤن، و ئەوێت نەکەڤتینە د بێ نڤێژیاندا [ئانکو ئەوێت بچویك و هێژ خوین نەدیتین] ژڤانێ وان ژی سێ هەیڤن، و ژنێت ب حال ژڤانێ (عیددەیا) وان ئەوە بچویك بین، و هەر کەسێ تەقوا خودێ بکەت و ژێ بترسیت، خودێ کارێ وی دێ بۆ ب ساناهی ئێخیت. ﴿٥﴾ ئەڤە بڕیار و فەرمانێت خودێنە بۆ هەوە هنارتین، و هەر کەسێ ژ خودێ بترسیت [و ژ ئەمرێ وی دەرنەکەڤیت]، خودێ گونەهێت وی دێ ژێ بەت و دێ خەلاتێ وی مەزن کەت.

أَسْكِنُوهُنَّ مِنْ حَيْثُ سَكَنتُم مِّن وُجْدِكُمْ وَلَا تُضَآرُّوهُنَّ لِتُضَيِّقُوا۟
عَلَيْهِنَّ ۚ وَإِن كُنَّ أُو۟لَٰتِ حَمْلٍ فَأَنفِقُوا۟ عَلَيْهِنَّ حَتَّىٰ يَضَعْنَ حَمْلَهُنَّ ۚ فَإِنْ
أَرْضَعْنَ لَكُمْ فَـَٔاتُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ ۖ وَأْتَمِرُوا۟ بَيْنَكُم بِمَعْرُوفٍ ۖ وَإِن
تَعَاسَرْتُمْ فَسَتُرْضِعُ لَهُۥٓ أُخْرَىٰ ﴿٦﴾ لِيُنفِقْ ذُو سَعَةٍ مِّن سَعَتِهِۦ ۖ وَمَن
قُدِرَ عَلَيْهِ رِزْقُهُۥ فَلْيُنفِقْ مِمَّآ ءَاتَىٰهُ ٱللَّهُ ۚ لَا يُكَلِّفُ ٱللَّهُ نَفْسًا إِلَّا
مَآ ءَاتَىٰهَا ۚ سَيَجْعَلُ ٱللَّهُ بَعْدَ عُسْرٍ يُسْرًا ﴿٧﴾ وَكَأَيِّن مِّن قَرْيَةٍ عَتَتْ
عَنْ أَمْرِ رَبِّهَا وَرُسُلِهِۦ فَحَاسَبْنَٰهَا حِسَابًا شَدِيدًا وَعَذَّبْنَٰهَا عَذَابًا
نُّكْرًا ﴿٨﴾ فَذَاقَتْ وَبَالَ أَمْرِهَا وَكَانَ عَٰقِبَةُ أَمْرِهَا خُسْرًا ﴿٩﴾ أَعَدَّ ٱللَّهُ
لَهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا ۖ فَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ يَٰٓأُو۟لِى ٱلْأَلْبَٰبِ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ ۚ قَدْ أَنزَلَ
ٱللَّهُ إِلَيْكُمْ ذِكْرًا ﴿١٠﴾ رَّسُولًا يَتْلُوا۟ عَلَيْكُمْ ءَايَٰتِ ٱللَّهِ مُبَيِّنَٰتٍ لِّيُخْرِجَ
ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ مِنَ ٱلظُّلُمَٰتِ إِلَى ٱلنُّورِ ۚ وَمَن يُؤْمِنۢ
بِٱللَّهِ وَيَعْمَلْ صَٰلِحًا يُدْخِلْهُ جَنَّٰتٍ تَجْرِى مِن تَحْتِهَا ٱلْأَنْهَٰرُ خَٰلِدِينَ
فِيهَآ أَبَدًا ۖ قَدْ أَحْسَنَ ٱللَّهُ لَهُۥ رِزْقًا ﴿١١﴾ ٱللَّهُ ٱلَّذِى خَلَقَ سَبْعَ سَمَٰوَٰتٍ
وَمِنَ ٱلْأَرْضِ مِثْلَهُنَّ يَتَنَزَّلُ ٱلْأَمْرُ بَيْنَهُنَّ لِتَعْلَمُوٓا۟ أَنَّ ٱللَّهَ عَلَىٰ
كُلِّ شَىْءٍ قَدِيرٌ وَأَنَّ ٱللَّهَ قَدْ أَحَاطَ بِكُلِّ شَىْءٍ عِلْمًۢا ﴿١٢﴾

﴿٦﴾ [گەلی مرۆڤان] هوین، ئەوان [ژنێت هەوە بەردایین ل دەمێ ژڤانان] د وان خانیانڤە بهێلن ئەوێت هوین تێدا دژین [ئەڤە د ڕاستا وێ بەردانێدا یا زڤڕاندن تێدا]، و زیانێ نەگەهینە وان دا وان تەنگاڤ بکەن [کو ئەو ب خۆ جهێ خۆ بهێلن]، و ئەگەر ئەو یێت گرانە و ب حال بن وان خودان بکەن هەتا بارێ خۆ ددانن، و ئەگەر [پشتی هنگی] وان شیر دا [بچویکێت هەوە] هەقێ وان بدەنێ، و د ناڤ خۆدا ب خۆشی تفاقەکێ بکەن [د ڕاستا دەستویردانا بچویکی بۆ سەرمدانا دەیکێ و دیارکرنا هەقێ شیری]، و ئەگەر هوین پێک نەهاتن [دەیکێ شیر نەدا بچویکێ خۆ، یان بابێ هەقێ دەیکێ نەدایێ]، هنگی بلا ئێکا دی شیری بدەتە بچویکی. ﴿٧﴾ یێ زەنگین بلا ل دویڤ زەنگینیا خۆ بمەزێخیت، و یێ دەست تەنگ بلا ئەو ژی ژ وی ڕزقێ خودێ دایێ بمەزێخیت، و خودێ ژ وی پێڤەتر ژ مرۆڤی ناخوازیت یێ دایە مرۆڤی، و پشتی تەنگاڤیێ خودێ دێ بەرفرەهیێ دەت. ﴿٨﴾ و گەلەک ژ خەلکێت گوندان ژ ئەمرێ خودایێ خۆ و پێغەمبەرێت وی دەرکەڤتبوون، ڤێجا مە ژی حسابەکا دژوار د گەل وان کر و مە، ب ئیزادانەکا کەسێ نەدیتی، ئیزادان. ﴿٩﴾ و وان تامکرە جزایێ کارێ خۆ، و دویماهیکا وان بوو زیان و خوسارەتی. ﴿١٠﴾ خودێ ئیزایەکا دژوار بۆ وان یا بەرهەڤکری، ڤێجا گەلی ئاقلدارێت هەوە باوەری ئینایین ژ خودێ بترسن [و هشیاری ئیزایا وی بن]، نێ خودێ قورئان یا بۆ هەوە هنارتی [هەوە چو عوزر نینن]. ﴿١١﴾ و خودێ پێغەمبەرەک ژی بۆ هەوە [دگەل ڤێ قورئانێ] یێ هنارتی، ئایەتێت قورئانێ یێت [حەلال و حەرام] ئاشکەراکەر بۆ هەوە دخوینیت، دا ئەوێت باوەری ئینایین و کار و کریارێت ڕاست و دورست کرین، ژ تاریستانێ [یا نەزانین و گاوریێ] دەربێخیت و بەتە ڕۆناهیێ [یا باوەری و زانینێ]، و هەر کەسێ باوەریێ ب خودێ بینیت و کارەکێ باش بکەت، خودێ دێ وی بەتە بەحەشتێت ڕویبار د بنڕا دچن، و ئەو هەروهەر دێ تێدا بیت، و ب سویند خودێ ڕزقەکێ باش یێ دایێ. ﴿١٢﴾ خودێیە حەفت ئەسمان داین و ژ ئەردی ژی ئەمەتی وان داین، و ئەمرێ وی د ناڤبەرا واندا دئێت و دچیت، دا هوین بزانن خودێ ل سەر هەمی تشتان یێ خودان شیانە، [و دا هوین بزانن] زانینا خودێ هەمی تشتان دگریت.

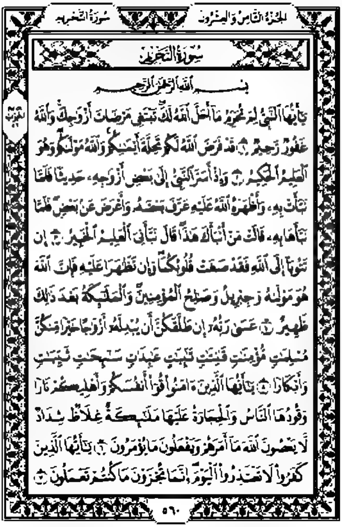

الجزء الثامن والعشرون
سورة التحريم

سُورَةُ التَّحْرِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّبِيُّ لِمَ تُحَرِّمُ مَآ أَحَلَّ ٱللَّهُ لَكَ ۖ تَبْتَغِى مَرْضَاتَ أَزْوَٰجِكَ ۚ وَٱللَّهُ
غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١﴾ قَدْ فَرَضَ ٱللَّهُ لَكُمْ تَحِلَّةَ أَيْمَٰنِكُمْ ۚ وَٱللَّهُ مَوْلَىٰكُمْ ۖ وَهُوَ
ٱلْعَلِيمُ ٱلْحَكِيمُ ﴿٢﴾ وَإِذْ أَسَرَّ ٱلنَّبِىُّ إِلَىٰ بَعْضِ أَزْوَٰجِهِۦ حَدِيثًا فَلَمَّا
نَبَّأَتْ بِهِۦ وَأَظْهَرَهُ ٱللَّهُ عَلَيْهِ عَرَّفَ بَعْضَهُۥ وَأَعْرَضَ عَنۢ بَعْضٍ ۖ فَلَمَّا
نَبَّأَهَا بِهِۦ قَالَتْ مَنْ أَنۢبَأَكَ هَٰذَا ۖ قَالَ نَبَّأَنِىَ ٱلْعَلِيمُ ٱلْخَبِيرُ ﴿٣﴾ إِن
تَتُوبَآ إِلَى ٱللَّهِ فَقَدْ صَغَتْ قُلُوبُكُمَا ۖ وَإِن تَظَٰهَرَا عَلَيْهِ فَإِنَّ ٱللَّهَ
هُوَ مَوْلَىٰهُ وَجِبْرِيلُ وَصَٰلِحُ ٱلْمُؤْمِنِينَ ۖ وَٱلْمَلَٰٓئِكَةُ بَعْدَ ذَٰلِكَ
ظَهِيرٌ ﴿٤﴾ عَسَىٰ رَبُّهُۥٓ إِن طَلَّقَكُنَّ أَن يُبْدِلَهُۥٓ أَزْوَٰجًا خَيْرًا مِّنكُنَّ
مُسْلِمَٰتٍ مُّؤْمِنَٰتٍ قَٰنِتَٰتٍ تَٰٓئِبَٰتٍ عَٰبِدَٰتٍ سَٰٓئِحَٰتٍ ثَيِّبَٰتٍ
وَأَبْكَارًا ﴿٥﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ قُوٓا۟ أَنفُسَكُمْ وَأَهْلِيكُمْ نَارًا
وَقُودُهَا ٱلنَّاسُ وَٱلْحِجَارَةُ عَلَيْهَا مَلَٰٓئِكَةٌ غِلَاظٌ شِدَادٌ
لَّا يَعْصُونَ ٱللَّهَ مَآ أَمَرَهُمْ وَيَفْعَلُونَ مَا يُؤْمَرُونَ ﴿٦﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ
كَفَرُوا۟ لَا تَعْتَذِرُوا۟ ٱلْيَوْمَ ۖ إِنَّمَا تُجْزَوْنَ مَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٧﴾

٥٦٠

سورەتا تەحریم

ل مەدینەیێ هاتیە خوارێ (١٢) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ هەی پێغەمبەر، بۆچی تشتێ خودێ بۆ تە دورستکری، ژ بەر ڕازیکرنا ژنێت خۆ ل سەر خۆ حەرام و نەدورست دکەی؟ [دگەل ڤێ ژی] خودێ یێ گونەهـ ژێبەر و دلۆڤانە. ﴿٢﴾ ب سویند خودێ بۆ هەوە دورست کر [ب کەفارەتێ] ژ سویندا خۆ دەرکەڤن، و خودێ سەمیان و هاریکارێ هەوەیە، و ئەوە یێ زانا و کاربنەجهـ. ﴿٣﴾ وەختێ پێغەمبەری ئاخفتنەکا نەهێنی دگەل ئێك ژ ژنێت خۆ کری [کو حەفصە بوو]، ڤێجا وەختێ وێ ئەو ئاخفتن [بۆ عائیشایێ] ئاشکەراکری، و خودێ [پێغەمبەرێ خۆ] پێ حەساندی و پێغەمبەری هندەك [ژ وێ ئاخفتنا نەهێنی ئەوا حەفصایێ بۆ عائیشایێ ئاشکەراکری] دیارکر و هندەك هێلا، و وەختێ پێغەمبەری ئەو ئاخفتنا وێ (حەفصایێ) ئاشکەراکری پێ حەساندی، وێ گۆت: ئەڤە کێ تو پێ حەساندی؟ پێغەمبەری گۆت: خودایێ زانا و ئاگەهدار و شارەزا بۆ من گۆت. ﴿٤﴾ [ڤێجا] ئەگەر هوین هەردو [مەخسەد عائیشا و حەفصایە] تۆبە بکەن [بۆ هەوە چێترە]، ئەڤە دلێ هەوە د گەل پێغەمبەری ڕاست بوو، و ئەگەر هوین هەردو بنە پشتەڤان و هاریکارێت ئێك ل سەر پێغەمبەری، [بزانن] خودێ و جبریل و باشێت خودان باوەر پشتەڤان و هاریکارێت پێغەمبەرینە، و پشتی ڤێ، ملیاکەت هەمی ژی پشتەڤانێت وینە. ﴿٥﴾ ئەگەر پێغەمبەر هەوە بەردەت، خودایێ وی هندەك ژنێت ژ هەوە چێتر و باشتر دێ دەتێ، شوینا هەوە، ئەو ژن یێت موسلمان بن و خودان باوەر بن و بەرئەمرێ خودێ بن و تۆبەدار بن و ژ دل عیبادەتکەر بن و ڕۆژیگر بن و گەریدە بن [د ڕێکا خودێدا] ژ بێژن و کچان. ﴿٦﴾ گەلی خودان باوەران خۆ و مالێت خۆ ژ ئاگرەکی بپارێزن، داردوویێ وی مرۆڤ و بەرن، هندەك ملیاکەتێت دلڕەق و دژوار و ب هێز یێت ل سەر، و ئەو [ملیاکەت] بێ ئەمری و نەگوهدارییا خودێ ناکەن ل سەر وی تشتێ ئەمرێ وان پێ هاتیە کرن، و وێ دکەن یا فەرمانا وان پێ دئێتەکرن. ﴿٧﴾ گەلی بێ باوەران و گاوران، ئەڤرۆ [کو ڕۆژا قیامەتێیە] لێبۆرینێ نەخوازن [چونکی هەوە چو عوزر نینن، و چو عوزر ئەڤرۆ ژ هەوە نائێنە وەرگرتن]، ب ڕاستی هوین بەس ب وان کار و کریاران دێ ئێنە جزاکرن ئەوێت هەوە دکرن.

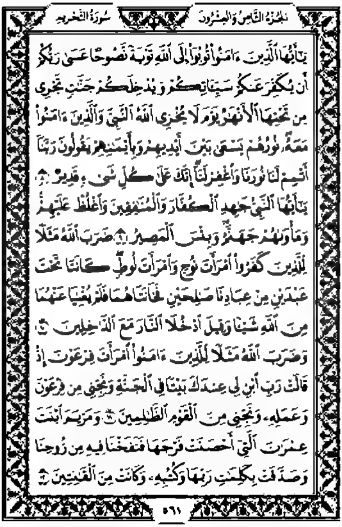

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ تُوبُوٓاْ إِلَى ٱللَّهِ تَوۡبَةٗ نَّصُوحًا عَسَىٰ رَبُّكُمۡ
أَن يُكَفِّرَ عَنكُمۡ سَيِّـَٔاتِكُمۡ وَيُدۡخِلَكُمۡ جَنَّٰتٖ تَجۡرِي
مِن تَحۡتِهَا ٱلۡأَنۡهَٰرُ يَوۡمَ لَا يُخۡزِي ٱللَّهُ ٱلنَّبِيَّ وَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ
مَعَهُۥۖ نُورُهُمۡ يَسۡعَىٰ بَيۡنَ أَيۡدِيهِمۡ وَبِأَيۡمَٰنِهِمۡ يَقُولُونَ رَبَّنَآ
أَتۡمِمۡ لَنَا نُورَنَا وَٱغۡفِرۡ لَنَآۖ إِنَّكَ عَلَىٰ كُلِّ شَيۡءٖ قَدِيرٞ ٨
يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّبِيُّ جَٰهِدِ ٱلۡكُفَّارَ وَٱلۡمُنَٰفِقِينَ وَٱغۡلُظۡ عَلَيۡهِمۡۚ
وَمَأۡوَىٰهُمۡ جَهَنَّمُۖ وَبِئۡسَ ٱلۡمَصِيرُ ٩ ضَرَبَ ٱللَّهُ مَثَلٗا
لِّلَّذِينَ كَفَرُواْ ٱمۡرَأَتَ نُوحٖ وَٱمۡرَأَتَ لُوطٖۖ كَانَتَا تَحۡتَ
عَبۡدَيۡنِ مِنۡ عِبَادِنَا صَٰلِحَيۡنِ فَخَانَتَاهُمَا فَلَمۡ يُغۡنِيَا عَنۡهُمَا
مِنَ ٱللَّهِ شَيۡـٔٗا وَقِيلَ ٱدۡخُلَا ٱلنَّارَ مَعَ ٱلدَّٰخِلِينَ ١٠
وَضَرَبَ ٱللَّهُ مَثَلٗا لِّلَّذِينَ ءَامَنُواْ ٱمۡرَأَتَ فِرۡعَوۡنَ إِذۡ
قَالَتۡ رَبِّ ٱبۡنِ لِي عِندَكَ بَيۡتٗا فِي ٱلۡجَنَّةِ وَنَجِّنِي مِن فِرۡعَوۡنَ
وَعَمَلِهِۦ وَنَجِّنِي مِنَ ٱلۡقَوۡمِ ٱلظَّٰلِمِينَ ١١ وَمَرۡيَمَ ٱبۡنَتَ
عِمۡرَٰنَ ٱلَّتِيٓ أَحۡصَنَتۡ فَرۡجَهَا فَنَفَخۡنَا فِيهِ مِن رُّوحِنَا
وَصَدَّقَتۡ بِكَلِمَٰتِ رَبِّهَا وَكُتُبِهِۦ وَكَانَتۡ مِنَ ٱلۡقَٰنِتِينَ ١٢

﴿٨﴾ گەلی خودان باوەران ب بال خودێڤە بزڤرن، و تۆبەیەکا ژ دل و ڕاست و دورست تۆبە بکەن [ئەگەر هوین د تۆبەیا خۆدا ڕاست و دورست بن]، خودایێ هەوە دێ گونەهێت هەوە ژێ بەت و دێ هەوە بەتە بەحەشتێت ڕوبیار د بنڕا دچن، ڕۆژا خودێ پێغەمبەرێ خۆ و ئەوێت باوەری د گەل ئینایین نەشکێنیت و نەدەتە شەرمێ، ڕۆناهییا وان ل پێشیا وان و ل ملێ وان یێ ڕاستێ دچیت، و دبێژن [وەختێ دبینن ڕۆناهییا دوڕوییان ڤەمری و ل وان بوو تاری]: خودێوو ڕۆناهییا مە بۆ مە تمام بکە و گونەهێت مە ژێ ببە، ب ڕاستی تو ل سەر هەمی تشتان خودان شیانی. ﴿٩﴾ هەی پێغەمبەر جیهادێ [ب چەکی و ب ئەزمانی] د گەل گاور و دوڕوییان بکە، و ل سەر وان یێ دژوار بە، جهێ وان دۆژەهە و چ پیسە جهە. ﴿١٠﴾ خودێ بۆ گاوران ژنا نووحی و ژنا (لووط)ی یێت کرینە نموونە، هەردو ژێت دو بەندەیێت مە یێت باش بوون، [وان هەردو ژنان] خیانەت ل وان کرن [نە خیانەتا نامویسێ، ژنا نووحی دگۆت نووح یێ دینە، و ژنا (لووط)ی مێڤانێت وی ئاشکەرا دکرن]، ڤێجا [هەر چەندە هەردو پێغەمبەر ژی بوون] نەشیان چو ئیزایا خودێ ژ وان بدەنە پاش، و ژ هەردووکانرا (ژنا نووحی و ژنا (لووط)ی) هاتە گۆتن: هوین ژی هەڕنە د ئاگریدا د گەل وان ئەوێت دچنە تێدا. ﴿١١﴾ و خودێ بۆ خودان باوەران، ژنا فیرعەونی نموونە دئینیت، وەختێ گۆتی: خودێوو ل دەڤ خۆ بۆ من خانیەکی د بەحەشتێدا ئاڤا بکە، و تو من ژ فیرعەونی و کار و کریارێت وی قورتال بکە، و من ژ ملەتێ ستەمکار قورتال بکە. ﴿١٢﴾ [و خودێ بۆ خودان باوەران] مەریەما کچا عیمرانی دکەتە نموونە، ئەوا دەهمەنا خۆ پاراستی، ڤێجا جبریل، قاسدێ مە، ب ئەمرێ مە پفکرە بەر حەفکا وێ و وێ باوەری ب شەریعەتێت خودایێ خۆ [ئەوێت بۆ بەندەیێت خۆ هنارتین] و کتێبێت وی ئینا، و ئەو ژ وان بوو ئەوێت بەر ئەمرێ خودێ.

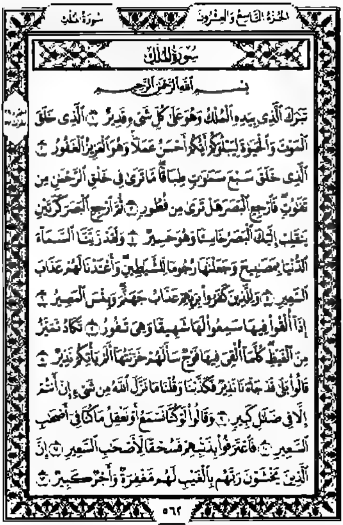
الجزء التاسع والعشرون
سورة الملك

سورة الملك

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

تَبَٰرَكَ ٱلَّذِي بِيَدِهِ ٱلۡمُلۡكُ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيۡءٖ قَدِيرٌ ١ ٱلَّذِي خَلَقَ
ٱلۡمَوۡتَ وَٱلۡحَيَوٰةَ لِيَبۡلُوَكُمۡ أَيُّكُمۡ أَحۡسَنُ عَمَلٗاۚ وَهُوَ ٱلۡعَزِيزُ ٱلۡغَفُورُ ٢
ٱلَّذِي خَلَقَ سَبۡعَ سَمَٰوَٰتٖ طِبَاقٗاۖ مَّا تَرَىٰ فِي خَلۡقِ ٱلرَّحۡمَٰنِ مِن
تَفَٰوُتٖۖ فَٱرۡجِعِ ٱلۡبَصَرَ هَلۡ تَرَىٰ مِن فُطُورٖ ٣ ثُمَّ ٱرۡجِعِ ٱلۡبَصَرَ كَرَّتَيۡنِ
يَنقَلِبۡ إِلَيۡكَ ٱلۡبَصَرُ خَاسِئٗا وَهُوَ حَسِيرٞ ٤ وَلَقَدۡ زَيَّنَّا ٱلسَّمَآءَ
ٱلدُّنۡيَا بِمَصَٰبِيحَ وَجَعَلۡنَٰهَا رُجُومٗا لِّلشَّيَٰطِينِۖ وَأَعۡتَدۡنَا لَهُمۡ عَذَابَ
ٱلسَّعِيرِ ٥ وَلِلَّذِينَ كَفَرُواْ بِرَبِّهِمۡ عَذَابُ جَهَنَّمَۖ وَبِئۡسَ ٱلۡمَصِيرُ ٦
إِذَآ أُلۡقُواْ فِيهَا سَمِعُواْ لَهَا شَهِيقٗا وَهِيَ تَفُورُ ٧ تَكَادُ تَمَيَّزُ
مِنَ ٱلۡغَيۡظِۖ كُلَّمَآ أُلۡقِيَ فِيهَا فَوۡجٞ سَأَلَهُمۡ خَزَنَتُهَآ أَلَمۡ يَأۡتِكُمۡ نَذِيرٞ ٨
قَالُواْ بَلَىٰ قَدۡ جَآءَنَا نَذِيرٞ فَكَذَّبۡنَا وَقُلۡنَا مَا نَزَّلَ ٱللَّهُ مِن شَيۡءٍ إِنۡ أَنتُمۡ
إِلَّا فِي ضَلَٰلٖ كَبِيرٖ ٩ وَقَالُواْ لَوۡ كُنَّا نَسۡمَعُ أَوۡ نَعۡقِلُ مَا كُنَّا فِيٓ أَصۡحَٰبِ
ٱلسَّعِيرِ ١٠ فَٱعۡتَرَفُواْ بِذَنۢبِهِمۡ فَسُحۡقٗا لِّأَصۡحَٰبِ ٱلسَّعِيرِ ١١ إِنَّ
ٱلَّذِينَ يَخۡشَوۡنَ رَبَّهُم بِٱلۡغَيۡبِ لَهُم مَّغۡفِرَةٞ وَأَجۡرٞ كَبِيرٞ ١٢

٥٦٢

سۆرەتا مولك

ل مەكەهێ هاتییە خوارێ (٣٠) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ پاكی و بلندی بۆ خودایێ خودان دەستهەلات و فەرمانداری، ئەو ل سەر هەر تشتەكی دەستهەلاتدارە. ﴿٢﴾ ئەوێ مرن و ژین دایی، دا هەوە تێدا بجەربینیت كا كی ژ هەوە دێ كار و كریاریت باش كەت، و ئەوە سەردەست و گونەهـ ژێبەر. ﴿٣﴾ ئەوە یێ حەفت ئەسمان ل سەرێك دانایین و ڕانایین، و دانان و ڕانان و چێكرنا خودێ یا وەسایە تو چو ڤێكەكەفتنێ تێدا نابینی، چاڤێت خۆ بگێڕە تو چو تیك و دەرزان ل ئەسمانان نابینی. ﴿٤﴾ پاشی جارەكا دی چاڤێت خۆ ل ئەسمانان بگێڕە، دێ چاڤێت تە شەپرزە و وەستیایی ڤەگەڕن. ﴿٥﴾ و ب سویند مە ئەسمانێ دنیایێ ب ستێران یێ خەملاندی، و مە ئەو ستێر یێت كرینە تیوەر بۆ ڕەجاندنا شەیتانان، و مە بۆ وان ئیزا و نەخۆشیا دۆژەها شاریایی یا بەرهەڤكری. ﴿٦﴾ ئیزا و نەخۆشیا دۆژەهێ بۆ وان ئەوێت باوەری ب خودایێ خۆ نەئینایین، و دۆژەهـ چ پیسە دویماهیكە. ﴿٧﴾ دەمێ ڤان گاوران دئاڤێژنە د دۆژەهێدا، دەنگەكێ كرێت ژێ دئێت وەكی زرزرێ و دغەوییت. ﴿٨﴾ نێزیكە ئەو ئاگرە خۆ بخۆت و پەقیت هندی ژ گاوران یا كەربگرتییە، هەر گاڤا ملیاكەتان پێلەك ژ گاوران ئاڤێتنە تێدا، زێرەڤانێت دۆژەهێ ژێ دپرسن: ما چو پێغەمبەر بۆ هەوە نەهاتبوون، هەوە ژ ڤێ ڕۆژێ بترسینن؟ ﴿٩﴾ گۆتن: بەلێ پێغەمبەر بۆ مە هات [مە بترسینیت]، مە ئەو درەوین دانا و باوەری پێ نەئینا و مە گۆت: خودێ چو نەهنارتییە، و هوین یێت د گومڕاییەكا گەلەك مەزندا. ﴿١٠﴾ و گۆتن ئەگەر مە فام هەبایە و ئەم یێت كەڕ (بێ گوهـ) نەبایینە، نوكە ئەم نەدبووینە دۆژەهی. ﴿١١﴾ و گونەهـ ل سەر خۆ ئاشكەراكرن، دۆژەهی نەمینن و دویر بن ژ دلۆڤانییا خودێ. ﴿١٢﴾ ئەو كەسێت، بێ خودایێ خۆ ببینن، [یان ژێ دەمێ ئەو ب تنێ و بەرێ كەسێ ل وان نە] ژێ بترسن، گونەهـ ژێبرن و خەلاتەكێ مەزن بارا وانە.

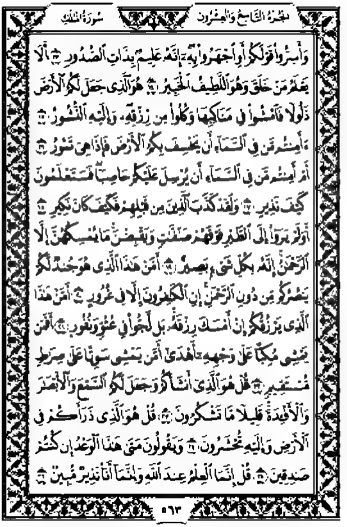

الجزء التاسع والعشرون
سورة الملك

وَأَسِرُّوا۟ قَوْلَكُمْ أَوِ ٱجْهَرُوا۟ بِهِۦٓ ۖ إِنَّهُۥ عَلِيمٌۢ بِذَاتِ ٱلصُّدُورِ ﴿١٣﴾ أَلَا
يَعْلَمُ مَنْ خَلَقَ وَهُوَ ٱللَّطِيفُ ٱلْخَبِيرُ ﴿١٤﴾ هُوَ ٱلَّذِى جَعَلَ لَكُمُ ٱلْأَرْضَ
ذَلُولًا فَٱمْشُوا۟ فِى مَنَاكِبِهَا وَكُلُوا۟ مِن رِّزْقِهِۦ ۖ وَإِلَيْهِ ٱلنُّشُورُ ﴿١٥﴾
ءَأَمِنتُم مَّن فِى ٱلسَّمَآءِ أَن يَخْسِفَ بِكُمُ ٱلْأَرْضَ فَإِذَا هِىَ تَمُورُ ﴿١٦﴾
أَمْ أَمِنتُم مَّن فِى ٱلسَّمَآءِ أَن يُرْسِلَ عَلَيْكُمْ حَاصِبًا ۖ فَسَتَعْلَمُونَ
كَيْفَ نَذِيرِ ﴿١٧﴾ وَلَقَدْ كَذَّبَ ٱلَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ ﴿١٨﴾
أَوَلَمْ يَرَوْا۟ إِلَى ٱلطَّيْرِ فَوْقَهُمْ صَٰٓفَّٰتٍ وَيَقْبِضْنَ ۚ مَا يُمْسِكُهُنَّ إِلَّا
ٱلرَّحْمَٰنُ ۚ إِنَّهُۥ بِكُلِّ شَىْءٍۭ بَصِيرٌ ﴿١٩﴾ أَمَّنْ هَٰذَا ٱلَّذِى هُوَ جُندٌ لَّكُمْ
يَنصُرُكُم مِّن دُونِ ٱلرَّحْمَٰنِ ۚ إِنِ ٱلْكَٰفِرُونَ إِلَّا فِى غُرُورٍ ﴿٢٠﴾ أَمَّنْ هَٰذَا
ٱلَّذِى يَرْزُقُكُمْ إِنْ أَمْسَكَ رِزْقَهُۥ ۚ بَل لَّجُّوا۟ فِى عُتُوٍّ وَنُفُورٍ ﴿٢١﴾ أَفَمَن
يَمْشِى مُكِبًّا عَلَىٰ وَجْهِهِۦٓ أَهْدَىٰٓ أَمَّن يَمْشِى سَوِيًّا عَلَىٰ صِرَٰطٍ
مُّسْتَقِيمٍ ﴿٢٢﴾ قُلْ هُوَ ٱلَّذِىٓ أَنشَأَكُمْ وَجَعَلَ لَكُمُ ٱلسَّمْعَ وَٱلْأَبْصَٰرَ
وَٱلْأَفْـِٔدَةَ ۖ قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ ﴿٢٣﴾ قُلْ هُوَ ٱلَّذِى ذَرَأَكُمْ فِى
ٱلْأَرْضِ وَإِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴿٢٤﴾ وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَٰذَا ٱلْوَعْدُ إِن كُنتُمْ
صَٰدِقِينَ ﴿٢٥﴾ قُلْ إِنَّمَا ٱلْعِلْمُ عِندَ ٱللَّهِ وَإِنَّمَآ أَنَا۠ نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿٢٦﴾

٥٦٣

﴿١٣﴾ هوین چ ئاخفتنا خۆ ڤەشێرن چ ژی دەرمەی (ئاشکەرا) بکەن، خودێ هەر ژێ ب ئاگەهە، هەر تشتێ د دلێ مرۆڤیدا خودێ ژێ ب ئاگەهە. ﴿١٤﴾ ما ئەوێ مرۆڤ چێکری پێ نوزانیت؟ نێ هویربین و شارەزا هەر ئەوە. ﴿١٥﴾ ئەوە یێ ئەرد بۆ هەوە بەردەست و ساناهی کری، د ناڤدا بگەڕن و ژ ڕزقێ وی دایییە هەوە بخۆن، و زڤڕینا هەوە یا دویماهیێ هەر ب بال ویڤەیە. ﴿١٦﴾ ئەرێ ما هوین پشت ڕاست بوینە ژ وی ئەوێ ل ئەسمانی [مەخسەد خودێیە] کو هەوە د ئەردیدا نەبەتە خوارێ، هەروەکی ب سەرێ قاروونی ئینایی و ئەرد بلەرزیت. ﴿١٧﴾ ئان هوین پشت ڕاست بوینە ژ ری ئەوێ ل ئەسمانی [کو خودێیە] کو بەرەبارانەکێ ب سەر هەوەدا نەڕێژیت [هەروەکی ب سەرێ ئەبرەهەی ئینایی]، و هوین دێ زانن کا گەفا من یا چاوایە دەمێ هوین ب چاڤێ خۆ دبینن. ﴿١٨﴾ و ب سویند یێت بەری وان ژی باوەری ب ڤێ چەندێ نەئینان، و من ژی چاوا خەلەتیا وان دا بەر ڕوییێ وان [ب دارێتنا ئیزا و نەخۆشیێ].

﴿١٩﴾ ئەرێ ما وان تەیر و تەوال، چەنگ ڤەکری و چەنگ گرتی و ل هەوا، و د سەر خۆڕا نەددیتن کەس وان ل هەوا ڕاناگریت ژ خودێ پێڤە، ئەوە ژ هەر تشتەکی ب ئاگەهە. ﴿٢٠﴾ ئەرێ غەیری خودێ کییە لەشکەر و هاریکاربیت بۆ هەوە و هەوە ب سەربێخیت؟ ب ڕاستی گاور یێ د سەرداچۆنەکا ئاشکەرادا. ﴿٢١﴾ ئەرێ ئەڤە کییە ڕزقی بدەتە هەوە ئەگەر خودێ ژ هەوە ڤەگریت [ب ڤەگرتنا ئەگەرێت دەرامەتی، ژ بارانێ و بای و نەهێلانا ئاڤا کانی و دەریایان، ئانکو هەوە کەس نینە پشتا خۆ پێ گەرم بکەن و بۆ خۆ بکەنە پشت]، بەلێ د سەر ڤێ ژیرا هەر مانە د ڕکا خۆدا و دویر مان ژ هەقییێ. ﴿٢٢﴾ ئەرێ ما هوین نابینن کا کیژ دورستترە، ئەوێ هەر ل دویڤ سەرێ خۆ دچیت و سەرچەمایی، یان یێ ڕاست و سەربلند ڕێکا خۆ دبینیت و دچیت.

﴿٢٣﴾ بێژە خودێ هوین یێت دایین و گوهـ و چاڤ و عەقل یێت دایینە هەوە، بەلێ [هوین ڤان کەرەم و نیعمەتان کێم ب کار دئینن د باشی و تاعەتاندا] هوین کێم شوکور و سوپاسیا خودێ ل سەر دکەن. ﴿٢٤﴾ بێژە: هەر خودێیە هوین د ئەردیدا دایین و زێدەکرین، و هەر دێ ب بال ویڤە زڤڕن. ﴿٢٥﴾ و دبێژن: کەنگی ئەو ڕۆژ دێ ئێت [ئەوا تو مە پێ دترسینی]، ئەگەر ڕاستە وەکی هوین دبێژن؟!. ﴿٢٦﴾ بێژە: ب ڕاستی.. بەس خودێ وەختێ هاتنا ڕۆژا قیامەتێ دزانیت، و ئەز بەس هەوە پێ ئاگەهدار دکەم.

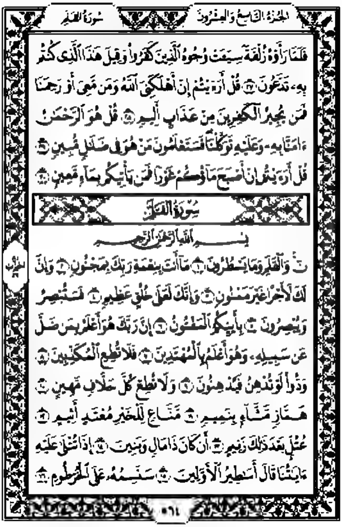

الجزء التاسع والعشرون — سورة الملك

فَلَمَّا رَأَوۡهُ زُلۡفَةٗ سِيٓـَٔتۡ وُجُوهُ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ وَقِيلَ هَٰذَا ٱلَّذِي كُنتُم
بِهِۦ تَدَّعُونَ ﴿٢٧﴾ قُلۡ أَرَءَيۡتُمۡ إِنۡ أَهۡلَكَنِيَ ٱللَّهُ وَمَن مَّعِيَ أَوۡ رَحِمَنَا
فَمَن يُجِيرُ ٱلۡكَٰفِرِينَ مِنۡ عَذَابٍ أَلِيمٖ ﴿٢٨﴾ قُلۡ هُوَ ٱلرَّحۡمَٰنُ
ءَامَنَّا بِهِۦ وَعَلَيۡهِ تَوَكَّلۡنَاۖ فَسَتَعۡلَمُونَ مَنۡ هُوَ فِي ضَلَٰلٖ مُّبِينٖ ﴿٢٩﴾
قُلۡ أَرَءَيۡتُمۡ إِنۡ أَصۡبَحَ مَآؤُكُمۡ غَوۡرٗا فَمَن يَأۡتِيكُم بِمَآءٖ مَّعِينِۭ ﴿٣٠﴾

سُورَةُ القَلَمِ

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

نٓۚ وَٱلۡقَلَمِ وَمَا يَسۡطُرُونَ ﴿١﴾ مَآ أَنتَ بِنِعۡمَةِ رَبِّكَ بِمَجۡنُونٖ ﴿٢﴾ وَإِنَّ
لَكَ لَأَجۡرًا غَيۡرَ مَمۡنُونٖ ﴿٣﴾ وَإِنَّكَ لَعَلَىٰ خُلُقٍ عَظِيمٖ ﴿٤﴾ فَسَتُبۡصِرُ
وَيُبۡصِرُونَ ﴿٥﴾ بِأَييِّكُمُ ٱلۡمَفۡتُونُ ﴿٦﴾ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعۡلَمُ بِمَن ضَلَّ
عَن سَبِيلِهِۦ وَهُوَ أَعۡلَمُ بِٱلۡمُهۡتَدِينَ ﴿٧﴾ فَلَا تُطِعِ ٱلۡمُكَذِّبِينَ ﴿٨﴾
وَدُّواْ لَوۡ تُدۡهِنُ فَيُدۡهِنُونَ ﴿٩﴾ وَلَا تُطِعۡ كُلَّ حَلَّافٖ مَّهِينٍ ﴿١٠﴾
هَمَّازٖ مَّشَّآءِۭ بِنَمِيمٖ ﴿١١﴾ مَّنَّاعٖ لِّلۡخَيۡرِ مُعۡتَدٍ أَثِيمٍ ﴿١٢﴾
عُتُلِّۭ بَعۡدَ ذَٰلِكَ زَنِيمٍ ﴿١٣﴾ أَن كَانَ ذَا مَالٖ وَبَنِينَ ﴿١٤﴾ إِذَا تُتۡلَىٰ عَلَيۡهِ
ءَايَٰتُنَا قَالَ أَسَٰطِيرُ ٱلۡأَوَّلِينَ ﴿١٥﴾ سَنَسِمُهُۥ عَلَى ٱلۡخُرۡطُومِ ﴿١٦﴾

الحزب ٥٧

٥٦٤

﴿٢٧﴾ و وەختێ ئیزا و نەخۆشییێ نێزیکی خۆ دیتن، سەر و چاڤێت گاور و بێ باوەران ئێك دچن و تۆزکی دبن، هنگی ملیاکەت دێ بێژنە وان: ئەڤە ئەو رۆژە ئەوا هەوە لەز لێ دکر. ﴿٢٨﴾ بێژنە من ئەگەر خودێ ل دویڤدا خوازا هەوە، من و ئەڤێت د گەل من نەهێلیت و بمرینیت یان رەحمێ ب مە بەت و ژینێ مە درێژ بکەت، ما ئەڤە دێ چ گەهینیتە هەوە، و چ دێ گاوران ژ ئیزا و نەخۆشییا دژوار قورتالکەت. ﴿٢٩﴾ بێژە: بەس خودایێ دلۆڤانە مرۆڤی ژ ئیزا و نەخۆشییا دژوار قورتال دکەت، مە باوەری پێ ئینا و مە پشتا خۆ پێ گرێدا، و نێزیك هویین دێ زانن کی ژ مە د گومراییەکا ئاشکەرادایە، ئەم یان هویین؟! ﴿٣٠﴾ بێژە [وان]: ئەرێ بێژنە من ئەگەر ئاڤا هەوە د ئەردیدا بەرزەبوو، کی دێ بۆ هەوە ب سەر ئەردی ئێخیت؟

سۆرەتا قەلەم

ل مەکەهێ هاتیە خوارێ (٥٢) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ هۆسا دئێتە خواندن (نوون)، [ل دۆر راڤەکرنا ڤان رەنگە تیپان بزڤرە دەستپێکا سۆرەتا (بەقەرە)]، و سویند ب قەلەمی و سویند ب نڤیسینا پێ دئێتە نڤیسین. ﴿٢﴾ تو نەیێ دینی وەکی هزر دکەن و نابیت تو یێ دین بی، و خودێ ئەڤ خێر و نیعمەتە د گەل تە کری و داییە تە. ﴿٣﴾ و خودێ خێرەکا بەردەواما بێ ڤەبرین دێ دەتە تە [ژ بەر وێ بێنفرەهییا تو ل سەر ڤان نەخۆشییان دکێشی]. ﴿٤﴾ و بێ گومان تو خودانێ رەوشتەکی زێدە پاك و بلندی. ﴿٥﴾ نێزیك تو دێ بینی و ئەو ژی دێ بینن. ﴿٦﴾ کا کی ژ هەوە یێ دینە و یێ دین بوو. ﴿٧﴾ بێ گومان خودایێ تە چێتر دزانیت کا کی یێ خەلەتە و رێکا خودێ بەرزەکریە، و ئەو چێتر دزانیت راستەرێ کینە. ﴿٨﴾ ڤێجا گوهداریا وان نەکە، ئەوێت ژ تە بێ باوەر، و تە درەوین ددانن. ﴿٩﴾ ئەو حەز دکەن تو سستییێ بکەی و ل دویڤ وان بەردەی [و هندەك فەرمانێت خودایێ خۆ بهێلی]، دا ئەو ژی پێچەکێ نەرم ببن و ل دویڤ تە بێن. ﴿١٠﴾ و گوهێ خۆ نەدە وی یێ گەلەک سویندخۆر و پیس. ﴿١١﴾ یێ ئانەڤێژ و عەیب دەرئێخ و ئەوێ کارێ وی ئاخفتن گوهێزی [بۆ هلێخستنا فتنە و نەخۆشییان]. ﴿١٢﴾ ئەوێ قەلس و خێرنەخواز و تەعداکەر و گونەهکار. ﴿١٣﴾ ئەوێ زڤر و ئەزمان رەق، پشتی ڤێ ژی بیژی [نە کورێ بابێ خۆ]، و نافدێر ب خرابیێ. ﴿١٤﴾ چونکی خودان مال و عەیال بوو، لەوا یێ هۆسا بوو. ﴿١٥﴾ وەختێ ئایەتێت مە بۆ دهاتنە خواندن و دبهیستن، دگۆت: ئەڤە چیرۆك و چیڤانۆکێت بەرینە. ﴿١٦﴾ ئەم دێ دفنا وی دروی کەین، [دا بۆ هەمییان ئاشکەرا بیت و بناسن].

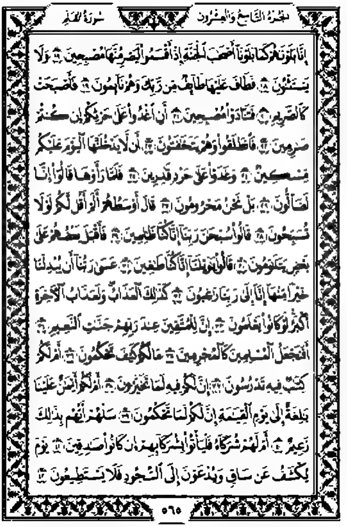

الجُزْءُ التَّاسِعُ وَالعِشْرُونَ سُورَةُ القَلَمِ

إِنَّا بَلَوْنَٰهُمْ كَمَا بَلَوْنَآ أَصْحَٰبَ ٱلْجَنَّةِ إِذْ أَقْسَمُوا۟ لَيَصْرِمُنَّهَا مُصْبِحِينَ ﴿١٧﴾ وَلَا
يَسْتَثْنُونَ ﴿١٨﴾ فَطَافَ عَلَيْهَا طَآئِفٌ مِّن رَّبِّكَ وَهُمْ نَآئِمُونَ ﴿١٩﴾ فَأَصْبَحَتْ
كَٱلصَّرِيمِ ﴿٢٠﴾ فَتَنَادَوْا۟ مُصْبِحِينَ ﴿٢١﴾ أَنِ ٱغْدُوا۟ عَلَىٰ حَرْثِكُمْ إِن كُنتُمْ
صَٰرِمِينَ ﴿٢٢﴾ فَٱنطَلَقُوا۟ وَهُمْ يَتَخَٰفَتُونَ ﴿٢٣﴾ أَن لَّا يَدْخُلَنَّهَا ٱلْيَوْمَ عَلَيْكُم
مِّسْكِينٌ ﴿٢٤﴾ وَغَدَوْا۟ عَلَىٰ حَرْدٍ قَٰدِرِينَ ﴿٢٥﴾ فَلَمَّا رَأَوْهَا قَالُوٓا۟ إِنَّا
لَضَآلُّونَ ﴿٢٦﴾ بَلْ نَحْنُ مَحْرُومُونَ ﴿٢٧﴾ قَالَ أَوْسَطُهُمْ أَلَمْ أَقُل لَّكُمْ لَوْلَا
تُسَبِّحُونَ ﴿٢٨﴾ قَالُوا۟ سُبْحَٰنَ رَبِّنَآ إِنَّا كُنَّا ظَٰلِمِينَ ﴿٢٩﴾ فَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَىٰ
بَعْضٍ يَتَلَٰوَمُونَ ﴿٣٠﴾ قَالُوا۟ يَٰوَيْلَنَآ إِنَّا كُنَّا طَٰغِينَ ﴿٣١﴾ عَسَىٰ رَبُّنَآ أَن يُبْدِلَنَا
خَيْرًا مِّنْهَآ إِنَّآ إِلَىٰ رَبِّنَا رَٰغِبُونَ ﴿٣٢﴾ كَذَٰلِكَ ٱلْعَذَابُ ۖ وَلَعَذَابُ ٱلْءَاخِرَةِ
أَكْبَرُ ۚ لَوْ كَانُوا۟ يَعْلَمُونَ ﴿٣٣﴾ إِنَّ لِلْمُتَّقِينَ عِندَ رَبِّهِمْ جَنَّٰتِ ٱلنَّعِيمِ ﴿٣٤﴾
أَفَنَجْعَلُ ٱلْمُسْلِمِينَ كَٱلْمُجْرِمِينَ ﴿٣٥﴾ مَا لَكُمْ كَيْفَ تَحْكُمُونَ ﴿٣٦﴾ أَمْ لَكُمْ
كِتَٰبٌ فِيهِ تَدْرُسُونَ ﴿٣٧﴾ إِنَّ لَكُمْ فِيهِ لَمَا تَخَيَّرُونَ ﴿٣٨﴾ أَمْ لَكُمْ أَيْمَٰنٌ عَلَيْنَا
بَٰلِغَةٌ إِلَىٰ يَوْمِ ٱلْقِيَٰمَةِ ۙ إِنَّ لَكُمْ لَمَا تَحْكُمُونَ ﴿٣٩﴾ سَلْهُمْ أَيُّهُم بِذَٰلِكَ
زَعِيمٌ ﴿٤٠﴾ أَمْ لَهُمْ شُرَكَآءُ فَلْيَأْتُوا۟ بِشُرَكَآئِهِمْ إِن كَانُوا۟ صَٰدِقِينَ ﴿٤١﴾ يَوْمَ
يُكْشَفُ عَن سَاقٍ وَيُدْعَوْنَ إِلَى ٱلسُّجُودِ فَلَا يَسْتَطِيعُونَ ﴿٤٢﴾

٥٦٥

﴿١٧﴾ ب ڕاستی مە خەلکێ مەکەهێ جەڕباندن هەروەکی مە خودانێت جنێکێ جەڕباندین، دەمێ سویند خوارین سپێدەیێ زوی فێقیێ خۆ بچنن، و چو بۆ فەقیر و ژاران پێڤە نەهێلن. ﴿١٨﴾ و نە گۆتن (ئەگەر خودێ حەز بکەت) کو چو بۆ هەژاران نادانن. ﴿١٩﴾ هێژ ئەو د خەو و ب شەڤ، ئاگرەک کەفتە جنێکا وان. ﴿٢٠﴾ و جنێکا وان سۆت و وەکی شەڤا تاری لێ کر. ﴿٢١﴾ سپێدەیێ زوی گازی ئێک و دو کرن دا بچنە ناڤ جنێکا خۆ وەکی وان ل بەر. ﴿٢٢﴾ [و گۆتن] زوی هەڕنە د ناڤ جنێکا خۆدا، ئەگەر هەوە چنین ل بەرە. ﴿٢٣﴾ ئەو بەر ب جنێکێڤە چۆن و بەرزمیڤە و نەهەنی. ﴿٢٤﴾ ب دەنگێ نزم د ناڤ خۆدا گۆتن: بلا چو فەقیر و ژار ب هەوە نەحەسن، و نەئێنە ناڤ جنێکا هەوە. ﴿٢٥﴾ بۆ ب جهکرنا مەرەما خۆ، زوی دەرکەفتن، یا ژ وانڤە دێ شێن فێقیێ خۆ چنن، و دێ شێن فەقیر و ژاران ژێ بێ بارکەن. ﴿٢٦﴾ وەختێ دیتین جنێکا وان یا سۆتی و شەوتی، باوەرنەکرن جنێک جنێکا وانە، و گۆتن: مە ڕێکا خۆ یا بەرزەکری و ئەڤە نە جنێکا مەیە. ﴿٢٧﴾ پشتی هشێت وان هاتینە سەرێ وان، ژ نوی زانین یێت هاتینە جزادان ل سەر نیەتا خۆ د دەرهەقێ فەقیر و ژاراندا و گۆتن: د دەست مە ژێدا نەما، چونکی مە دڤیا چو نەدەینە فەقیر و ژاران. ﴿٢٨﴾ یێ ژ هەمیان تێگەهشتیتر ژ وان گۆت: ما من نەگۆتە هەوە ئەگەر هوین ناڤێ خودایێ خۆ نەئینن، و ژ کارێ خۆ یێ نەڕەوا لێڤە نەبن، ئەها ئەڤە دێ ئێتە سەرێ هەوە. ﴿٢٩﴾ پشتی ئەڤا ب سەرێ وان هاتی، و پشتی زانین خەلەتیا وانە، ئینا گۆتن: خودێوۆ تو یێ پاقژی ژ هەمی کێماسیان، ب ڕاستی ئەم یێت سەرداچۆیی بووین. ﴿٣٠﴾ بەرێ خۆ دانە ئێک و دو و لۆمەی ئێک و دو کرن، و هەر ئێکی کرە سویچێ یێ دی، کو ئەو بوو خودانێ ڤێ شیرەتێ هەتا ئەڤە هاتیە سەرێ وان. ﴿٣١﴾ گۆتن: وەی نەخۆشی و نەمان بۆ مە بیت، چونکی ب ڕاستی و بێ گۆمان ئەم د خەلەت بووین د کارێ خۆدا، مە دڤیا مافێ فەقیر و ژاران نەدەینە وان و پشک و بارا وان ژ وان ڤەگرین. ﴿٣٢﴾ ئەم هیڤی دکەین خودایێ مە گونەهێت مە ژێ ببەت و ل مە نەگریت و بۆ مە چێتر بەدەل ڤەکەت، مرادا مە لێنەگرتنا خودایێ مەیە. ﴿٣٣﴾ وەکی ڤێ ئیزایا مە دایە بەر خودانێت جنێکێ، دێ دەینە بەر قورەیشیان، و ئەو ئیزا و نەخۆشیا قیامەتێ دگەهیتە وان گەلەک دژوارترە، ئەگەر بزانن و تێ بگەهن. ﴿٣٤﴾ بێ گۆمان پارێزکار و خودێ ترسان، خەلاتێ بەحەشتێ ل دەڤ خودایێ خۆ هەیە. ﴿٣٥﴾ ئەرێ ما ئەم دێ موسلمانان [ڕۆژا قیامەتێ] وەکی گونەهکاران دانین، بێ گۆمان هەردو جوین وەکی ئێک نابن. ﴿٣٦﴾ هەوە خێرە، هوین چاوا وەکی ئێک ددانن؟! ﴿٣٧﴾ یان کتێبەک د ناڤ دەستێت هەوەدا هەیە، هوین لێ دخوینن؟! ﴿٣٨﴾ ئەو تشتێ هەوە دڤێت یێ تێدا. ﴿٣٩﴾ یان [خودێ] سۆز و پەیمان داینە هەوە، هەتا ڕۆژا قیامەتێ ژی، دێ هەر ئەو بیت یا هوین بۆ خۆ ددانن و دبێژن. ﴿٤٠﴾ کا ژ وان بپرسە، کی ژ وان کەفالەتێ دکەت، کو ئەو و موسلمان دێ وەکی ئێک بن، و چو جودایی د ناڤبەرا واندا نابیت. ﴿٤١﴾ یان وان هندەک هەڤال هەنە د ڤێ بیر و بۆچۆنێدا، بلا هەڤالێت خۆ بینن ئەگەر ڕاست دبێژن. ﴿٤٢﴾ ڕۆژا ل وان دبیتە تەنگاڤی و ئیزا کو ڕۆژا قیامەتیە، و داخواز ژ وان دئێتەکرن بچنە سوجدەیێ، بەلێ نەشێن [چونکی د دنیایێدا ئەو نەدچۆنە سوجدەیێ].

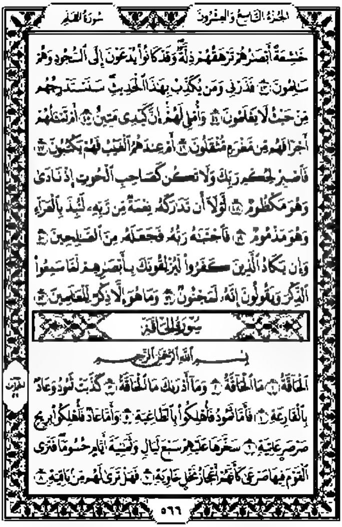

الجزء التاسع والعشرون — سورة القلم

خَٰشِعَةً أَبۡصَٰرُهُمۡ تَرۡهَقُهُمۡ ذِلَّةٞۖ وَقَدۡ كَانُواْ يُدۡعَوۡنَ إِلَى ٱلسُّجُودِ وَهُمۡ سَٰلِمُونَ ﴿٤٣﴾ فَذَرۡنِي وَمَن يُكَذِّبُ بِهَٰذَا ٱلۡحَدِيثِۖ سَنَسۡتَدۡرِجُهُم مِّنۡ حَيۡثُ لَا يَعۡلَمُونَ ﴿٤٤﴾ وَأُمۡلِي لَهُمۡۚ إِنَّ كَيۡدِي مَتِينٌ ﴿٤٥﴾ أَمۡ تَسۡـَٔلُهُمۡ أَجۡرٗا فَهُم مِّن مَّغۡرَمٖ مُّثۡقَلُونَ ﴿٤٦﴾ أَمۡ عِندَهُمُ ٱلۡغَيۡبُ فَهُمۡ يَكۡتُبُونَ ﴿٤٧﴾ فَٱصۡبِرۡ لِحُكۡمِ رَبِّكَ وَلَا تَكُن كَصَاحِبِ ٱلۡحُوتِ إِذۡ نَادَىٰ وَهُوَ مَكۡظُومٞ ﴿٤٨﴾ لَّوۡلَآ أَن تَدَٰرَكَهُۥ نِعۡمَةٞ مِّن رَّبِّهِۦ لَنُبِذَ بِٱلۡعَرَآءِ وَهُوَ مَذۡمُومٞ ﴿٤٩﴾ فَٱجۡتَبَٰهُ رَبُّهُۥ فَجَعَلَهُۥ مِنَ ٱلصَّٰلِحِينَ ﴿٥٠﴾ وَإِن يَكَادُ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ لَيُزۡلِقُونَكَ بِأَبۡصَٰرِهِمۡ لَمَّا سَمِعُواْ ٱلذِّكۡرَ وَيَقُولُونَ إِنَّهُۥ لَمَجۡنُونٞ ﴿٥١﴾ وَمَا هُوَ إِلَّا ذِكۡرٞ لِّلۡعَٰلَمِينَ ﴿٥٢﴾

سُورَةُ الحَاقَّةِ

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

ٱلۡحَآقَّةُ ﴿١﴾ مَا ٱلۡحَآقَّةُ ﴿٢﴾ وَمَآ أَدۡرَىٰكَ مَا ٱلۡحَآقَّةُ ﴿٣﴾ كَذَّبَتۡ ثَمُودُ وَعَادُۢ بِٱلۡقَارِعَةِ ﴿٤﴾ فَأَمَّا ثَمُودُ فَأُهۡلِكُواْ بِٱلطَّاغِيَةِ ﴿٥﴾ وَأَمَّا عَادٞ فَأُهۡلِكُواْ بِرِيحٖ صَرۡصَرٍ عَاتِيَةٖ ﴿٦﴾ سَخَّرَهَا عَلَيۡهِمۡ سَبۡعَ لَيَالٖ وَثَمَٰنِيَةَ أَيَّامٍ حُسُومٗاۖ فَتَرَى ٱلۡقَوۡمَ فِيهَا صَرۡعَىٰ كَأَنَّهُمۡ أَعۡجَازُ نَخۡلٍ خَاوِيَةٖ ﴿٧﴾ فَهَلۡ تَرَىٰ لَهُم مِّنۡ بَاقِيَةٖ ﴿٨﴾

٥٦٦

﴿٤٣﴾ وێ ڕۆژێ سەروچاڤێت وان د شۆڕن و ڕەزیل و ڕسوانە، چونکی د دنیایێدا داخواز ژ وان دهاتەکرن بچنە سوجدەیێ، و ئەو ل سەرخۆ و ساخلەم، و نەدچۆن. ﴿٤٤﴾ ئەو کەسێت باوەرییێ ب قورئانێ نەئینن و تە درەویین ددانن، تو وان بهێلە ب هیڤیا منڤە ئەز دێ تۆلان ل وان ڤەکەم، و دێ وان پێنگاڤ پێنگاڤ ڕاکێشمە د دۆژەهێدا و بێی ب خۆ بحەسن. ﴿٤٥﴾ و ئەز وان گیرۆ دکەم و دەرفەتێ ددەمە وان، بەلێ تۆلڤەکرن و ئیزایا من یا دژوارە. ﴿٤٦﴾ یان تو مالەکی ژ وان دخوازی و ل وان گرانە، لەو باوەرییێ نائینن. ﴿٤٧﴾ یان دەپێ پاراستی ل دەڤ وانە، بۆ خۆ وان نیشان و بەلگەیان ژێ ڤەدگوهێزن، ئەوێت پشتەڤانیا هندێ دکەن کو ئەو د سەر گونەهکاریا خۆڕا ژ موسلمانان چێترن، ژ بەر هندێ ئەو ل سەر ڕکا خۆنە. ﴿٤٨﴾ ڤێجا بێنا خۆ ل سەر ئەزیەتا وان فرەه بکە، و وەکی یونس پێغەمبەری نەبە [بێنا خۆ چیك بکەی و لەزێ بکەی]، دەمێ د زکێ نەهەنگیدا، و ئەو یێ خەمگین گازی خودایێ خۆ کری [دا فورتال بکەت]. ﴿٤٩﴾ ئەگەر دلۆڤانیا خودێ پێڕا نەگەهشتبایە، دا مینیتە ل چۆلی و یێ سویجەلۆ و لۆمەکری و لەکەدارکری. ﴿٥٠﴾ بەلێ خودێ ب بەر دلۆڤانیا خۆ ئێخست، و ئەو هەلبژارت و ژ ڤەنجیکاران دانا. ﴿٥١﴾ وەختە گاور ب کەرب و کین و زکرەشیا خۆ تە چاڤین بکەن و تە بێخن، دەمێ گوول تە دبن تو قورئانێ دخوینی، و ژ کەرباندا دبێژن [موحەممەد] یێ دینە. ﴿٥٢﴾ و [ڤێ ئاخفتنێ د دەرهەقێ قورئانێدا دبێژن] قورئان ب خۆ، ڕێك و ڕێباز و بەرنامەیە بۆ هەمی مرۆڤان.

سۆرەتا ئەلحاقە

ل مەکەهێ هاتیە خوارێ (٥٢) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ (الحاقـة) ناڤە بۆ ڕۆژا قیامەتێ، هاتیە ناڤکرن ب ئەلحاقە چونکی حەقە و ڕاستیە، و هەر دێ ئێت. ﴿٢﴾ ئەلحاقە چیە؟ [ئەڤە تەئکیدە ل سەر هاتنا ڕۆژا قیامەتێ]. ﴿٣﴾ ما تو چ دزانی هەی موحەممەد کا ڕۆژا قیامەتێ، ئەلحاقە یا چاوایە؟ [تو چو ژێ نوزانی] چونکی تە نەدیتیە کا ئەو ڕۆژە چەند ب سەهمە. ﴿٤﴾ (سەموود) (ملەتێ صالح پێغەمبەر) و عاد (ملەتێ هوود پێغەمبەر) باوەری ب ڕۆژا قیامەتێ نەئینان، و گۆتن: درەوە چو ڕۆژ نینن دلقوتك تێدا بێتە دلان. ﴿٥﴾ هندی (سەموود) بوو (ملەتێ صالح پێغەمبەر) ب هشکەقیڕیەکا ب هێز و دژوار د هیلاك چۆن. ﴿٦﴾ و هندی عاد بوو (ملەتێ هوود پێغەمبەر)، ب ڕەشەبایەکێ ب سڕ و سەقەم و ب ڤڕەڤڕ و زێدە سار د هیلاك چۆن. ﴿٧﴾ حەفت شەڤ و هەشت ڕۆژان ل سەرێك ب سەر واندا هنارت، و ئەو د مالێت خۆدا مری و بێ بزاڤ مان، وەکی قورمێت دارقەسپێت خلۆلە لێ هاتن. ﴿٨﴾ ما تو دبینی شوینمایەکا وان مابیت، [بچویك و مەزن کەس ژ وان نەمان، هەمی ڤڕبوون].

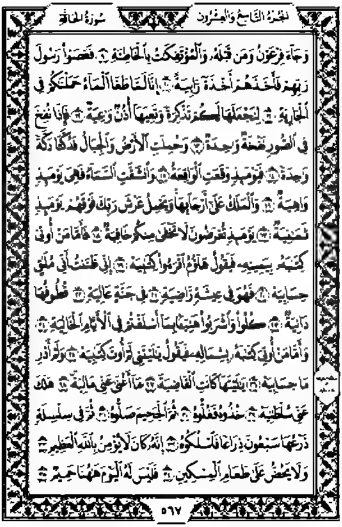

الجزء التاسع والعشرون سورة الحاقة

وَجَآءَ فِرۡعَوۡنُ وَمَن قَبۡلَهُۥ وَٱلۡمُؤۡتَفِكَٰتُ بِٱلۡخَاطِئَةِ ﴿٩﴾ فَعَصَوۡاْ رَسُولَ
رَبِّهِمۡ فَأَخَذَهُمۡ أَخۡذَةٗ رَّابِيَةً ﴿١٠﴾ إِنَّا لَمَّا طَغَا ٱلۡمَآءُ حَمَلۡنَٰكُمۡ فِي
ٱلۡجَارِيَةِ ﴿١١﴾ لِنَجۡعَلَهَا لَكُمۡ تَذۡكِرَةٗ وَتَعِيَهَآ أُذُنٞ وَٰعِيَةٞ ﴿١٢﴾ فَإِذَا نُفِخَ
فِي ٱلصُّورِ نَفۡخَةٞ وَٰحِدَةٞ ﴿١٣﴾ وَحُمِلَتِ ٱلۡأَرۡضُ وَٱلۡجِبَالُ فَدُكَّتَا دَكَّةٗ
وَٰحِدَةٗ ﴿١٤﴾ فَيَوۡمَئِذٖ وَقَعَتِ ٱلۡوَاقِعَةُ ﴿١٥﴾ وَٱنشَقَّتِ ٱلسَّمَآءُ فَهِيَ يَوۡمَئِذٖ
وَاهِيَةٞ ﴿١٦﴾ وَٱلۡمَلَكُ عَلَىٰٓ أَرۡجَآئِهَاۚ وَيَحۡمِلُ عَرۡشَ رَبِّكَ فَوۡقَهُمۡ يَوۡمَئِذٖ
ثَمَٰنِيَةٞ ﴿١٧﴾ يَوۡمَئِذٖ تُعۡرَضُونَ لَا تَخۡفَىٰ مِنكُمۡ خَافِيَةٞ ﴿١٨﴾ فَأَمَّا مَنۡ أُوتِيَ
كِتَٰبَهُۥ بِيَمِينِهِۦ فَيَقُولُ هَآؤُمُ ٱقۡرَءُواْ كِتَٰبِيَهۡ ﴿١٩﴾ إِنِّي ظَنَنتُ أَنِّي مُلَٰقٍ
حِسَابِيَهۡ ﴿٢٠﴾ فَهُوَ فِي عِيشَةٖ رَّاضِيَةٖ ﴿٢١﴾ فِي جَنَّةٍ عَالِيَةٖ ﴿٢٢﴾ قُطُوفُهَا
دَانِيَةٞ ﴿٢٣﴾ كُلُواْ وَٱشۡرَبُواْ هَنِيٓـَٔۢا بِمَآ أَسۡلَفۡتُمۡ فِي ٱلۡأَيَّامِ ٱلۡخَالِيَةِ ﴿٢٤﴾
وَأَمَّا مَنۡ أُوتِيَ كِتَٰبَهُۥ بِشِمَالِهِۦ فَيَقُولُ يَٰلَيۡتَنِي لَمۡ أُوتَ كِتَٰبِيَهۡ ﴿٢٥﴾ وَلَمۡ أَدۡرِ
مَا حِسَابِيَهۡ ﴿٢٦﴾ يَٰلَيۡتَهَا كَانَتِ ٱلۡقَاضِيَةَ ﴿٢٧﴾ مَآ أَغۡنَىٰ عَنِّي مَالِيَهۡۜ ﴿٢٨﴾ هَلَكَ
عَنِّي سُلۡطَٰنِيَهۡ ﴿٢٩﴾ خُذُوهُ فَغُلُّوهُ ﴿٣٠﴾ ثُمَّ ٱلۡجَحِيمَ صَلُّوهُ ﴿٣١﴾ ثُمَّ فِي سِلۡسِلَةٖ
ذَرۡعُهَا سَبۡعُونَ ذِرَاعٗا فَٱسۡلُكُوهُ ﴿٣٢﴾ إِنَّهُۥ كَانَ لَا يُؤۡمِنُ بِٱللَّهِ ٱلۡعَظِيمِ ﴿٣٣﴾
وَلَا يَحُضُّ عَلَىٰ طَعَامِ ٱلۡمِسۡكِينِ ﴿٣٤﴾ فَلَيۡسَ لَهُ ٱلۡيَوۡمَ هَٰهُنَا حَمِيمٞ ﴿٣٥﴾

٥٦٧

﴿٩﴾ و فیرعەون و یێت بەری وی و گوندێت سەرێك و بنێك كرین دەست ب گونەهان كرن. ﴿١٠﴾ گوهداریا پێغەمبەرێ خودێ نەكرن، ئینا خودێ ئەو ئیزادانەكا دژوار ئیزادان. ﴿١١﴾ بێ گومان وەختێ ئاڤ رابووی و هەمی تشت بناڤ بوویین، مە هوین ل سەر پشتا گەمیێ فورتالكرن. ﴿١٢﴾ دا ئەم [فورتالكرنا خودان باوەران و د هیلاكبرنا گاوران] بكەینە چامە و عیبرەت، و دا هەر بمینیتە د گوهێت ڤەكریدا. ﴿١٣﴾ وەختێ پفەك ل بۆریێ دئێتە دان [پفا وێرانكرنا دنیایێ]. ﴿١٤﴾ و دەمێ ئەرد و چیا ژ رەهان دئێنە هلكێشان، و ئێك دكەڤن و هویر و هەرا دبن. ﴿١٥﴾ ئەها هنگی بزانە قیامەت رابوو. ﴿١٦﴾ و ئەسمان كەلشت، و وێ رۆژێ ئەسمان یێ سست و خاڤە. ﴿١٧﴾ و ملیاكەت ل رەخ و دۆرانن (چونكی ئەسمان تێوركەها ملیاكەتانە)، وێ رۆژێ هەشت ملیاكەت عەرشێ خودێ رادكەن. ﴿١٨﴾ وێ رۆژێ هوین دێ پێشبەری خودایێ خۆ بن، كەس ژ هەوە نائێتە ڤەشارتن. ﴿١٩﴾ هندی ئەوە ئەوێ كتێبا كار و كریارێت خۆ ب دەستێ راستێ وەردگریت، ب كەیف دێ بێژیت: كەرەمكەن كتێبا من بخوینن. ﴿٢٠﴾ ئەز یێ پشت راست بووم حسابا رۆژا قیامەتێ یا ل دویڤمن، و خودایێ من دێ حسابەكا سڤك د گەل من كەت. ﴿٢١﴾ و ئەو یێ د ژین و ژیارەكا خۆشدا. ﴿٢٢﴾ د بەحەشتەكا خودان رێز و ڤەدردا. ﴿٢٣﴾ فێقیێ وێ [بەحەشتێ] نزم و بەردەستە. ﴿٢٤﴾ بخۆن و ڤەخۆن، هەوە نۆشی جان بیت ژ بەر وان كار و كریارێت باش ئەوێت هەوە د دنیایێدا كرین. ﴿٢٥﴾ و هندی ئەوە ئەوێ كتێبا خۆ ب دەستێ چەپێ وەردگریت ب كول و خەمڤە دێ بێژیت: خۆزی ژ خێرا خودێرا من ئەڤ كتێبە وەرنەگرتبایە. ﴿٢٦﴾ و من چو ژ هەق و حسێبا خۆ نەزانیبایە. ﴿٢٧﴾ خۆزی ژ خێرا خودێرا مرنا من، مرنا ئێكجاری بایە [و ئەز پشتی مرنێ ساخ نەبامەڤە]. ﴿٢٨﴾ مال و ملكێ من ل سەر دنیایێ كۆمكری، نە مفا گەهاندە من، و نە ئیزا ژ من دا پاش. ﴿٢٩﴾ دەستهەلاتا من (پشت و پشتەڤانی و ناڤ و دەنگ) هەمی ژ دەست من چۆ. ﴿٣٠﴾ [خودایێ مەزن دێ بێژیتە ملیاكەتان: ڤی گونەهكارێ تێر گونەه] ببەن و دەست و پیان لێ ڤەید و زنجیر بكەن. ﴿٣١﴾ و باڤێژنە د ناڤ دۆژەها سنجریدا. ﴿٣٢﴾ پاشی ب زنجیرەكا حەفتێ گەز زنجیرپێچ بكەن. ﴿٣٣﴾ ئەوی باوەری ب خودایێ مەزن نەدئینا. ﴿٣٤﴾ و نە خۆ و نە یێ وێڤەتر د بەر هندێرا نەدكر، برسا فەقیر و ژاران بشكێنیت. ﴿٣٥﴾ ئەوی ئەڤرۆ چو هەڤال و هۆگرێت خۆ ل ڤێرێ نینن.

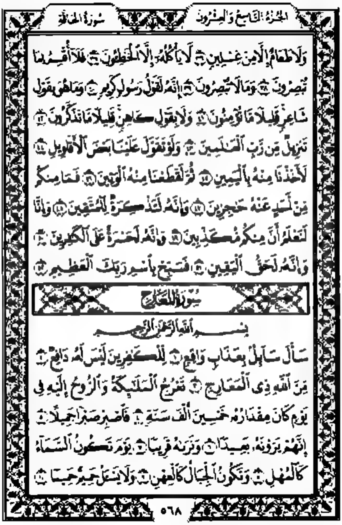

الجُزْءُ التَّاسِعُ وَالعِشْرُونَ سُورَةُ الحَاقَّة

وَلَا طَعَامٌ إِلَّا مِنْ غِسْلِينٍ ﴿٣٦﴾ لَّا يَأْكُلُهُۥٓ إِلَّا ٱلْخَٰطِـُٔونَ ﴿٣٧﴾ فَلَآ أُقْسِمُ بِمَا
تُبْصِرُونَ ﴿٣٨﴾ وَمَا لَا تُبْصِرُونَ ﴿٣٩﴾ إِنَّهُۥ لَقَوْلُ رَسُولٍ كَرِيمٍ ﴿٤٠﴾ وَمَا هُوَ بِقَوْلِ
شَاعِرٍ قَلِيلًا مَّا تُؤْمِنُونَ ﴿٤١﴾ وَلَا بِقَوْلِ كَاهِنٍ قَلِيلًا مَّا تَذَكَّرُونَ ﴿٤٢﴾
تَنزِيلٌ مِّن رَّبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿٤٣﴾ وَلَوْ تَقَوَّلَ عَلَيْنَا بَعْضَ ٱلْأَقَاوِيلِ ﴿٤٤﴾
لَأَخَذْنَا مِنْهُ بِٱلْيَمِينِ ﴿٤٥﴾ ثُمَّ لَقَطَعْنَا مِنْهُ ٱلْوَتِينَ ﴿٤٦﴾ فَمَا مِنكُم
مِّنْ أَحَدٍ عَنْهُ حَٰجِزِينَ ﴿٤٧﴾ وَإِنَّهُۥ لَتَذْكِرَةٌ لِّلْمُتَّقِينَ ﴿٤٨﴾ وَإِنَّا
لَنَعْلَمُ أَنَّ مِنكُم مُّكَذِّبِينَ ﴿٤٩﴾ وَإِنَّهُۥ لَحَسْرَةٌ عَلَى ٱلْكَٰفِرِينَ ﴿٥٠﴾
وَإِنَّهُۥ لَحَقُّ ٱلْيَقِينِ ﴿٥١﴾ فَسَبِّحْ بِٱسْمِ رَبِّكَ ٱلْعَظِيمِ ﴿٥٢﴾

سُورَةُ المَعَارِج

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

سَأَلَ سَآئِلٌۢ بِعَذَابٍ وَاقِعٍ ﴿١﴾ لِّلْكَٰفِرِينَ لَيْسَ لَهُۥ دَافِعٌ ﴿٢﴾
مِّنَ ٱللَّهِ ذِى ٱلْمَعَارِجِ ﴿٣﴾ تَعْرُجُ ٱلْمَلَٰٓئِكَةُ وَٱلرُّوحُ إِلَيْهِ فِى
يَوْمٍ كَانَ مِقْدَارُهُۥ خَمْسِينَ أَلْفَ سَنَةٍ ﴿٤﴾ فَٱصْبِرْ صَبْرًا جَمِيلًا ﴿٥﴾
إِنَّهُمْ يَرَوْنَهُۥ بَعِيدًا ﴿٦﴾ وَنَرَىٰهُ قَرِيبًا ﴿٧﴾ يَوْمَ تَكُونُ ٱلسَّمَآءُ
كَٱلْمُهْلِ ﴿٨﴾ وَتَكُونُ ٱلْجِبَالُ كَٱلْعِهْنِ ﴿٩﴾ وَلَا يَسْـَٔلُ حَمِيمٌ حَمِيمًا ﴿١٠﴾

٥٦٨

﴿٣٦﴾ و چو خوارن ژی وی نینە، کێم و عەداڤا برینێت دۆژەهیان نەبیت. ﴿٣٧﴾ کەس ڤێ خوارنێ ناخۆت، گونەهکار نەبن. ﴿٣٨﴾ سویند ب یێ بەرچاڤ (یێ هوین دبینن). ﴿٣٩﴾ سویند ب یێ نەبەرچاڤ، (یێ هوین نەبینن). ﴿٤٠﴾ بێ گۆمان ئەڤ قورئانا هەنێ ئاخفتنا خودایێ دلۆڤانە، بۆ پێغەمبەری یا هنارتی. ﴿٤١﴾ و [ئەڤ قورئانە] نەئاخفتنا هۆزانڤانانە، هوین ژێ بێ باوەر. ﴿٤٢﴾ و [ئەڤ قورئانە] نەئاخفتنا خێڤزانکانە، بیچەکێ ژی، هوین خۆ تێ ناگەهینن!. ﴿٤٣﴾ ئەڤ قورئانە ژ نك خودایێ هەمی جیهانان یا هاتی. ﴿٤٤﴾ و هەکە ری [مەخسەد موحەمەد پێغەمبەر] هندە ئاخفتن ژ کیسێ مە چێکربانە. ﴿٤٥﴾ ئەم دا ب هێز و شیانا خۆ زوی تۆلێ لێ ڤەکەین. ﴿٤٦﴾ پاشی ئەم، دا رها ب دلێ ویڤە گرێدایی، برین و قەتینین. ﴿٤٧﴾ هنگی ئێك ژ هەوە نەدشیا بەرەڤانیێ ژێ بکەت، دا نەکەڤیتە بەر جزایێ خۆ. ﴿٤٨﴾ و ب راستی ئەڤ قورئانە بیرئینانە بۆ خودان باوەرێت ژ خودێ ترس. ﴿٤٩﴾ و مە ئاگەهـ ژێ هەیە، هندەك ژ هەوە قورئانێ درەو ددانن. ﴿٥٠﴾ و ئەڤە رۆژا قیامەتێ بۆ گاوران دێ بیتە حەزرەت و پەشێمانی. ﴿٥١﴾ و ئەڤ قورئانە راستیەکا راستە، چو گۆمان ناچنێ. ﴿٥٢﴾ ڤێجا تو پاقژییێ بدە پال ناڤێ خودایێ خۆ یێ مەزن، و خودایێ خۆ ژ هەمی کێماسییان پاقژ بکە.

سورەتا مەعارج

ل مەکەهێ هاتییە خوارێ (٤٤) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ ئێك ژ گاورێت مەکەهێ گۆت: کا بلا قیامەت بێت. ﴿٢﴾ گاوران وێ رۆژێ چو مەفەر نینن، و چو جهـ نینن پێڤە بڕەڤن. ﴿٣﴾ ئەو قیامەتا ئەو دخوازن، ب فەرمانا خودێ دێ ب سەر واندا ئێت، ئەو خودایێ خودان پێك و پەیسك، ملیاکەتێت وی پێ دچنە ئەسمانان. ﴿٤﴾ ملیاکەت و جبریل د رۆژەکێدا ژێلەل بەر ب خودێ دچن، درێژاهیا وێ پێنجی هزار سالن. ﴿٥﴾ تو پێنا خۆ ل سەر نەخۆشیێت وان فرەهـ بکە، پێفرەهکرنەکا بێ ترس و بێ خەم. ﴿٦﴾ ئەو دبینن ئەو رۆژ کو رۆژا قیامەتێیە، یا دویرە و چوجا نائێت. ﴿٧﴾ و ئەم دبینین یا نێزیکە و دێ هەر ئێت. ﴿٨﴾ رۆژا ئەسمان وەکی رساسێ حەلیایی لێ دئێت. ﴿٩﴾ و رۆژا چیا وەکی هریا بەرەبا لێ دئێت. ﴿١٠﴾ و وێ رۆژێ خۆشڤی پسیارا خۆشڤیێ خۆ ناکەت و لێ ناپرسیت.

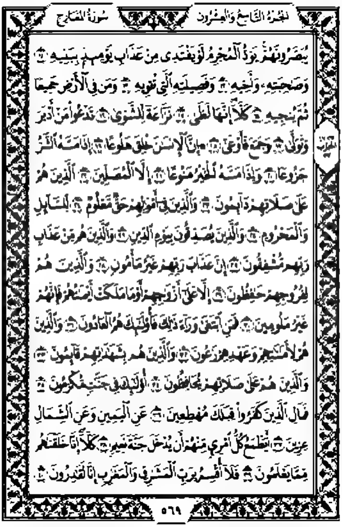

الجزء التاسع والعشرون سورة المعارج

يُبَصَّرُونَهُمْ يَوَدُّ ٱلْمُجْرِمُ لَوْ يَفْتَدِى مِنْ عَذَابِ يَوْمِئِذٍۭ بِبَنِيهِ ﴿١١﴾
وَصَـٰحِبَتِهِۦ وَأَخِيهِ ﴿١٢﴾ وَفَصِيلَتِهِ ٱلَّتِى تُـْٔوِيهِ ﴿١٣﴾ وَمَن فِى ٱلْأَرْضِ جَمِيعًا
ثُمَّ يُنجِيهِ ﴿١٤﴾ كَلَّآ إِنَّهَا لَظَىٰ ﴿١٥﴾ نَزَّاعَةً لِّلشَّوَىٰ ﴿١٦﴾ تَدْعُوا۟ مَنْ أَدْبَرَ
وَتَوَلَّىٰ ﴿١٧﴾ وَجَمَعَ فَأَوْعَىٰٓ ﴿١٨﴾ ۞ إِنَّ ٱلْإِنسَـٰنَ خُلِقَ هَلُوعًا ﴿١٩﴾ إِذَا مَسَّهُ ٱلشَّرُّ
جَزُوعًا ﴿٢٠﴾ وَإِذَا مَسَّهُ ٱلْخَيْرُ مَنُوعًا ﴿٢١﴾ إِلَّا ٱلْمُصَلِّينَ ﴿٢٢﴾ ٱلَّذِينَ هُمْ
عَلَىٰ صَلَاتِهِمْ دَآئِمُونَ ﴿٢٣﴾ وَٱلَّذِينَ فِىٓ أَمْوَٰلِهِمْ حَقٌّ مَّعْلُومٌ ﴿٢٤﴾ لِّلسَّآئِلِ
وَٱلْمَحْرُومِ ﴿٢٥﴾ وَٱلَّذِينَ يُصَدِّقُونَ بِيَوْمِ ٱلدِّينِ ﴿٢٦﴾ وَٱلَّذِينَ هُم مِّنْ عَذَابِ
رَبِّهِم مُّشْفِقُونَ ﴿٢٧﴾ إِنَّ عَذَابَ رَبِّهِمْ غَيْرُ مَأْمُونٍ ﴿٢٨﴾ وَٱلَّذِينَ هُمْ
لِفُرُوجِهِمْ حَـٰفِظُونَ ﴿٢٩﴾ إِلَّا عَلَىٰٓ أَزْوَٰجِهِمْ أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَـٰنُهُمْ فَإِنَّهُمْ
غَيْرُ مَلُومِينَ ﴿٣٠﴾ فَمَنِ ٱبْتَغَىٰ وَرَآءَ ذَٰلِكَ فَأُو۟لَـٰٓئِكَ هُمُ ٱلْعَادُونَ ﴿٣١﴾ وَٱلَّذِينَ
هُمْ لِأَمَـٰنَـٰتِهِمْ وَعَهْدِهِمْ رَٰعُونَ ﴿٣٢﴾ وَٱلَّذِينَ هُم بِشَهَـٰدَٰتِهِمْ قَآئِمُونَ ﴿٣٣﴾
وَٱلَّذِينَ هُمْ عَلَىٰ صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ ﴿٣٤﴾ أُو۟لَـٰٓئِكَ فِى جَنَّـٰتٍ مُّكْرَمُونَ ﴿٣٥﴾
فَمَالِ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ قِبَلَكَ مُهْطِعِينَ ﴿٣٦﴾ عَنِ ٱلْيَمِينِ وَعَنِ ٱلشِّمَالِ
عِزِينَ ﴿٣٧﴾ أَيَطْمَعُ كُلُّ ٱمْرِئٍ مِّنْهُمْ أَن يُدْخَلَ جَنَّةَ نَعِيمٍ ﴿٣٨﴾ كَلَّآ إِنَّا خَلَقْنَـٰهُم
مِّمَّا يَعْلَمُونَ ﴿٣٩﴾ فَلَآ أُقْسِمُ بِرَبِّ ٱلْمَشَـٰرِقِ وَٱلْمَغَـٰرِبِ إِنَّا لَقَـٰدِرُونَ ﴿٤٠﴾

الربع

٥٦٩

﴿١١﴾ ئێك و دو دبینن و ئێك و دو دنیاسن، مرۆڤێ گونەهكار وێ ڕۆژێ حەز دكەت، كوڕ و كچێت خۆ هەمیان گۆری خۆ بكەت. ﴿١٢﴾ و ژنا خۆ و برایێت خۆ هەمیان گۆری خۆ بكەت. ﴿١٣﴾ و ئێل و ئویجاخا خۆ، هەمیان گۆری خۆ بكەت. ﴿١٤﴾ و یێ خۆشە هندی ل سەر ڕویێ ئەردی گۆری خۆ بكەت، بەس قورتال ببیت. ﴿١٥﴾ نەخێر چو وان قورتال ناكەن و بلا ل خودێ بزڤڕن، ئاگر و گوڕی یێ ل پێشیا وان. ﴿١٦﴾ [ئەو ئاگرە] پێستێ سەری و لەشی ڕادكەت و دڕەڤیت. ﴿١٧﴾ گازی وان دكەت ئەوێت پشت دایینە هەقیێ، و خۆ ژێ دایینە پاش. ﴿١٨﴾ گازی وان دكەت ئەوێت مال كۆمكرین و دانایینە سەرێك و ڤەشارتین. ﴿١٩﴾ مرۆڤ چاڤترسایی و بێتەنگ یێ هاتییە چێكرن. ﴿٢٠﴾ ئەگەر نەخۆشی گەهشتێ (چ نەساخی و چ هەژاری و هەر نەخۆشییەكا دی) یێ خەمگین و بێ هیڤی و ب ئاخ و ئۆفە. ﴿٢١﴾ و ئەگەر خودێ قەنجی دگەل كر و دەستێ وی فرەهكر، چو ژ دەستان دەرناكەڤیت. ﴿٢٢﴾ نڤێژكەرێت تێ نەبن. ﴿٢٣﴾ ئەوێت ل سەر كرنا نڤێژان بەردەوام. ﴿٢٤﴾ و ئەو تێ نەبن ئەوێت بارا خودێ دئێخنە د ناڤ مالێ خۆدا. ﴿٢٥﴾ بۆ فەقیر و ژار و خوازخوازۆكان. ﴿٢٦﴾ و ئەو تێ نەبن ئەوێت باوەرییێ ب ڕۆژا جزادانێ دئینن. ﴿٢٧﴾ و ئەو تێ نەبن ئەوێت دلێ وان یێ ب ترس ژ ئیزادانا خودێ. ﴿٢٨﴾ ب ڕاستی عەزابا خودایێ وان نەیا هندێیە ژێ پشت ڕاست ببن. ﴿٢٩﴾ و ئەو تێ نەبن ئەوێت داڤ و دەهمەن پاقژ و شەرمگەها خۆ دپارێزن، ژ هەر كەسەكی. ﴿٣٠﴾ ژ بلی ژن و جێرییێت خۆ، و ئەو بۆ ڤێ نە د لۆمەدارن، و گازندە ژ وان نائێتەكرن. ﴿٣١﴾ و هەر كەسێ ب ڕێكەكا دی شەهوەتا خۆ بشكێنیت ئەو یێ گونەهكارە. ﴿٣٢﴾ و ئەو تێ نەبن ئەوێت سۆز و پەیمان و ئەمانەتێت خۆ دپارێزن. ﴿٣٣﴾ و ئەو تێ نەبن ئەوێت شادەییا خۆ بۆ دویر و نێزیكان نەڤەشێرن. ﴿٣٤﴾ و ئەو تێ نەبن ئەوێت ب دورستی و بەردەوام نڤێژێت خۆ دكەن. ﴿٣٥﴾ ئەڤنە د بەحەشتاندا، خودان قەدر. ﴿٣٦﴾ ئەڤان گاوران خێرە هۆسا ب لەز ژ تە دڕەڤن، و تە درەوین ددانن و باوەرییێ ب تە نائینن؟!!. ﴿٣٧﴾ دەستەك دەستەك ل ڕەخێ تە یێ ڕاستێ و چەپێ، د ڕوینشتی و بەلاڤ و گوهشینە. ﴿٣٨﴾ ئەرێ هەر ئێك ژ وان ل هیڤیا هندێیە بچیتە بەحەشتا تێر خێر و بێر؟. ﴿٣٩﴾ نەخێر نە ب كەیفا وانە، مە ئەو یێ ژ وی تشتی چێكرین یێ ئەو دزانن [ژ چپكەكێ، پاشی ژ پرتەكا خوینێ، پاشی ژ پارچەیەكا گۆشتی]. ﴿٤٠﴾ سویند ب خودایێ ڕۆژهەلات و ڕۆژئاڤایان، ئەم دشێین.

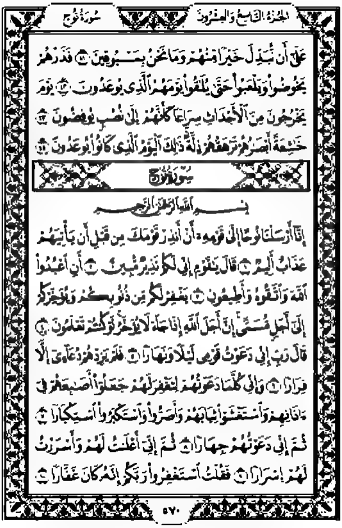

الجزء التاسع والعشرون
سورة نوح

عَلَىٰٓ أَن نُّبَدِّلَ خَيْرًا مِّنْهُمْ وَمَا نَحْنُ بِمَسْبُوقِينَ ﴿٤١﴾ فَذَرْهُمْ
يَخُوضُوا وَيَلْعَبُوا حَتَّىٰ يُلَٰقُوا يَوْمَهُمُ الَّذِي يُوعَدُونَ ﴿٤٢﴾ يَوْمَ
يَخْرُجُونَ مِنَ الْأَجْدَاثِ سِرَاعًا كَأَنَّهُمْ إِلَىٰ نُصُبٍ يُوفِضُونَ ﴿٤٣﴾
خَٰشِعَةً أَبْصَٰرُهُمْ تَرْهَقُهُمْ ذِلَّةٌ ذَٰلِكَ الْيَوْمُ الَّذِي كَانُوا يُوعَدُونَ ﴿٤٤﴾

سُورَةُ نُوحٍ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

إِنَّا أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِۦٓ أَنْ أَنذِرْ قَوْمَكَ مِن قَبْلِ أَن يَأْتِيَهُمْ
عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١﴾ قَالَ يَٰقَوْمِ إِنِّي لَكُمْ نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿٢﴾ أَنِ اعْبُدُوا
اللَّهَ وَاتَّقُوهُ وَأَطِيعُونِ ﴿٣﴾ يَغْفِرْ لَكُم مِّن ذُنُوبِكُمْ وَيُؤَخِّرْكُمْ
إِلَىٰٓ أَجَلٍ مُّسَمًّى إِنَّ أَجَلَ اللَّهِ إِذَا جَآءَ لَا يُؤَخَّرُ لَوْ كُنتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٤﴾
قَالَ رَبِّ إِنِّي دَعَوْتُ قَوْمِي لَيْلًا وَنَهَارًا ﴿٥﴾ فَلَمْ يَزِدْهُمْ دُعَآءِيٓ إِلَّا
فِرَارًا ﴿٦﴾ وَإِنِّي كُلَّمَا دَعَوْتُهُمْ لِتَغْفِرَ لَهُمْ جَعَلُوٓا أَصَٰبِعَهُمْ فِيٓ
ءَاذَانِهِمْ وَاسْتَغْشَوْا ثِيَابَهُمْ وَأَصَرُّوا وَاسْتَكْبَرُوا اسْتِكْبَارًا ﴿٧﴾
ثُمَّ إِنِّي دَعَوْتُهُمْ جِهَارًا ﴿٨﴾ ثُمَّ إِنِّيٓ أَعْلَنتُ لَهُمْ وَأَسْرَرْتُ
لَهُمْ إِسْرَارًا ﴿٩﴾ فَقُلْتُ اسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ إِنَّهُۥ كَانَ غَفَّارًا ﴿١٠﴾

﴿٤١﴾ وان ب هندەکێت ژ وان چێتر بگوهۆڕین، و ئەڤە ل بەر مە نەیا ب زەحمەتە و کەس نەشێت ڕێکێ ل مە بگریت. ﴿٤٢﴾ (هەی موحەمەد) ژ وان بگەڕە، بلا بمینە ب پویچاتیێت خۆڤە، و بلا د دنیایا خۆدا بلەزن، هەتا وێ ڕۆژا ب ترس و سەهم یا تۆبە و پەشێمانی تێدا بێ مفا، دبینن. ﴿٤٣﴾ ڕۆژا ب لەز ژ گۆڕستانان دەردکەڤن، و بەر ب جهێ کۆمبوونێڤە دچن، دێ بێژی پێ قەستا بوتێت خۆ دکەن، ئەوێت وان ب دەستێت خۆ چێکرین. ﴿٤٤﴾ وێ ڕۆژێ، ئەو چاڤ شۆڕ و ڕەزیل و ڕسوانە، ئەها ئەڤەیە ئەو ڕۆژا ئەو ل سەر دنیایێ پێ دهاتنە ترساندن [و وان یاری پێ دکرن و باوەری پێ نەدئینان، ئەڤرۆ دێ جزایێ وێ بێ باوەرییێ ب چاڤێن سەرێ خۆ بینن].

سۆرەتا نووح

ل مەکەهێ هاتیە خوارێ (٢٨) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحیم

﴿١﴾ مە نووح بۆ ملەتێ وی هنارت، و مە گۆتێ ملەتێ خۆ بترسینە ژ ئێزا و عەزابا خودێ، بەری ئەو بەرهنگاری تۆفانێ ببن و د تۆفانێدا بخەندقن. ﴿٢﴾ گۆت: هەی ملەتێ من، ئەز هەوە ب ئاشکەرایی ژ ئێزا و عەزابا خودێ دترسینم. ﴿٣﴾ ئەز فەرمانا هەوە دکەم هوین پەرستن و عەبدینیا خودایێ خۆ ب تنێ بکەن، و پارێزکارییا وی بکەن، و گوهدارییا من بکەن. ﴿٤﴾ دێ گونەهێت هەوە پویچ کەت، و ژیێ هەوە دێ درێژ کەت هەتا وەختەکێ دەستنیشانکری، ئەگەر ئەو وەختێ خودێ دەستنیشانکری هات، نە هوین پێش دکەڤن و نە پاش دکەڤن، ئەگەر هوین بزانن. ﴿٥﴾ گۆت: خودێوۆ من ب شەڤ و ڕۆژ (ئانکو هەمی وەختان) گازی ملەتێ خۆ دکر بۆ ڕێکا تە. ﴿٦﴾ بەلێ من چەند گازی وان دکر ئەو پتر ژ ڕێکا تە دویر دکەڤتن. ﴿٧﴾ و هەر جارا من داخواز ژ وان کربایە باوەرییێ ب تە بینن، دا گونەهێت وان نەهێلی، تلێت خۆ دکرنە د گوهێت خۆڕا، و جلکێت خۆ ب سەرێ خۆدا دئینان، دا من نەبینن و دا گول من نەبن، و هەر مانە ل سەر تێك و دویا خۆ، و ژ مەزناتی و دفنبلندی پشتا خۆ دانە باوەرییێ. ﴿٨﴾ پاشی من ب ئاشکەرایی و بێ ترس، گازی وان کر. ﴿٩﴾ پاشی من ب ئاشکەرایی و نەپەنی، گازی وان کر. ﴿١٠﴾ من گۆتە وان ل خودایێ خۆ بزڤڕن و ژێ بخوازن گونەهێت هەوە نەهێلیت، ب ڕاستی هەر ئەوە تۆبەیێ وەردگریت و گونەهان ژێ دبەت.

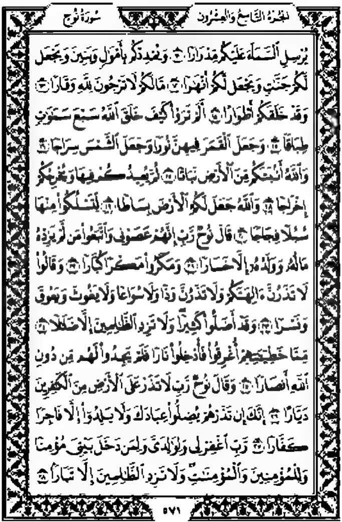

يُرْسِلِ ٱلسَّمَآءَ عَلَيْكُم مِّدْرَارًا ⑪ وَيُمْدِدْكُم بِأَمْوَٰلٍ وَبَنِينَ وَيَجْعَل
لَّكُمْ جَنَّٰتٍ وَيَجْعَل لَّكُمْ أَنْهَٰرًا ⑫ مَّا لَكُمْ لَا تَرْجُونَ لِلَّهِ وَقَارًا ⑬
وَقَدْ خَلَقَكُمْ أَطْوَارًا ⑭ أَلَمْ تَرَوْا۟ كَيْفَ خَلَقَ ٱللَّهُ سَبْعَ سَمَٰوَٰتٍ
طِبَاقًا ⑮ وَجَعَلَ ٱلْقَمَرَ فِيهِنَّ نُورًا وَجَعَلَ ٱلشَّمْسَ سِرَاجًا ⑯
وَٱللَّهُ أَنۢبَتَكُم مِّنَ ٱلْأَرْضِ نَبَاتًا ⑰ ثُمَّ يُعِيدُكُمْ فِيهَا وَيُخْرِجُكُمْ
إِخْرَاجًا ⑱ وَٱللَّهُ جَعَلَ لَكُمُ ٱلْأَرْضَ بِسَاطًا ⑲ لِّتَسْلُكُوا۟ مِنْهَا
سُبُلًا فِجَاجًا ⑳ قَالَ نُوحٌ رَّبِّ إِنَّهُمْ عَصَوْنِى وَٱتَّبَعُوا۟ مَن لَّمْ يَزِدْهُ
مَالُهُۥ وَوَلَدُهُۥٓ إِلَّا خَسَارًا ㉑ وَمَكَرُوا۟ مَكْرًا كُبَّارًا ㉒ وَقَالُوا۟
لَا تَذَرُنَّ ءَالِهَتَكُمْ وَلَا تَذَرُنَّ وَدًّا وَلَا سُوَاعًا وَلَا يَغُوثَ وَيَعُوقَ
وَنَسْرًا ㉓ وَقَدْ أَضَلُّوا۟ كَثِيرًا ۖ وَلَا تَزِدِ ٱلظَّٰلِمِينَ إِلَّا ضَلَٰلًا ㉔
مِّمَّا خَطِيٓـَٰٔتِهِمْ أُغْرِقُوا۟ فَأُدْخِلُوا۟ نَارًا فَلَمْ يَجِدُوا۟ لَهُم مِّن دُونِ
ٱللَّهِ أَنصَارًا ㉕ وَقَالَ نُوحٌ رَّبِّ لَا تَذَرْ عَلَى ٱلْأَرْضِ مِنَ ٱلْكَٰفِرِينَ
دَيَّارًا ㉖ إِنَّكَ إِن تَذَرْهُمْ يُضِلُّوا۟ عِبَادَكَ وَلَا يَلِدُوٓا۟ إِلَّا فَاجِرًا
كَفَّارًا ㉗ رَّبِّ ٱغْفِرْ لِى وَلِوَٰلِدَىَّ وَلِمَن دَخَلَ بَيْتِىَ مُؤْمِنًا
وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَٱلْمُؤْمِنَٰتِ وَلَا تَزِدِ ٱلظَّٰلِمِينَ إِلَّا تَبَارًۢا ㉘

﴿١١﴾ دێ بارانێ ل هەوە زێدەکەت، و دێ بارانێت بۆش و ل دویڤئێك بۆ هەوە بارینیت. ﴿١٢﴾ و دێ مال و زارۆکان ل هەوە زێدە کەت، و دێ هەوە ب چەم و باغ ئێخیت، و دێ ڕوبارێت ئاڤێ دەتە هەوە. ﴿١٣﴾ هەوە خێرە هوین ب دورستی ژ خودایێ خۆ ناترسن، و قەدر و مەزناتیا هێژایی وی بۆ نادانن؟!. ﴿١٤﴾ و وی هوین د چەند قوناخاندا پێت دایین (چپکەکا ئاڤێ، پاشی پرتەکا خوینێ، پاشی پارچەیەکا گۆشتی و هەستی...). ﴿١٥﴾ ما هوین دەستهەلاتداریا خودایێ خۆ د چێکرنا ئەسماناندا نابینن، کا چاوا حەفت قاتێت ئەسمانان ل سەرێك ئێزنانەدینە. ﴿١٦﴾ و کا چاوا هەیڤ د ئەسمانێ دنیایێدا کریە ڕۆناهی بۆ ئەردی، و کا چاوا ڕۆژ بۆ هەوە کریە چرایەکێ گەش. ﴿١٧﴾ و خودێ بابێ هەوە ئادەم ژ ئاخێ چێکر، و هوین ب دویڤئێخستن د ئەردیدا. ﴿١٨﴾ و جارەکا دی دێ هەوە زڤڕینیتەڤە ئەردی، و بێ گۆمان جارەکا دی دێ هەوە ژ ئەردی دەرئێخیتەڤە بۆ مەحشەرێ. ﴿١٩﴾ و خودێیە بۆ هەوە ئەرد دەشتکری و ڕاناپی بۆ ژینێ. ﴿٢٠﴾ دا هوین بشێین بۆ خۆ ڕێکێت بەرفرەهـ بۆ هاتن و چۆنێ و کاروانێت خۆ، د ئەردیدا بینن. ﴿٢١﴾ نوحی گۆت: خودێوۆ وان گوهداریا من نەکر و ب دویڤ زەنگین و گرەگر و کەنکەنەیێت خۆ کەڤتن، ئەوێت مال و زارۆکێت وان ژ سەردابرن و خوسارەتیێ پێڤەتر ل وان زێدە نەکری. ﴿٢٢﴾ و پیلان و ئۆیێت مەزن گێڕان. ﴿٢٣﴾ و گۆتنە دویکەڤتیێت خۆ: پەرستیێت خۆ نەهێلن، و وەدد و سوواع و (یەغووسی) و یەعووق و نەسری نەهێلن (ئەڤە بوتێت وان بوون). ﴿٢٤﴾ و ڤان کەنکەنە و گرەگران گەلەك مرۆڤ بێت د سەردابرین، ژ بەر ڤێ چەندێ [خودێوۆ] تو ژ خوسارەتی و گومرایێ پێڤەتر ل وان زێدە نەکە. ﴿٢٥﴾ ژ بەر خرابکاری و گونەهکاریا وان، مە ئەو د تۆفانێدا خەندقاندن ـ پاشی دێ وان کەینە د ئاگریدا ـ و وان ژ بلی خودێ کەس نەدیت وان ژ تۆفانێ قورتال بکەت. ﴿٢٦﴾ نوحی گۆت: خودێوۆ کەتێ ژ گاوران نەهێلە، ل سەر ڕوییێ ئەردی. ﴿٢٧﴾ ئەگەر تو وان بهێلی دێ بەندەیێت تە د سەردابەن، و یێ ژ وان ژی بیت دێ هەر یێ خرابکار و گاور بیت. ﴿٢٨﴾ خودێوۆ تو گونەهێت من ژێ بە، و یێت دەیابێت من و هەر کەسێ بێتە د مالا مندا ژی ژ خودان باوەران، چ ژن چ مێر.. و ژ زیانێ و هیلاکێ پێڤەتر نەدە بەر زۆردار و گاوران.

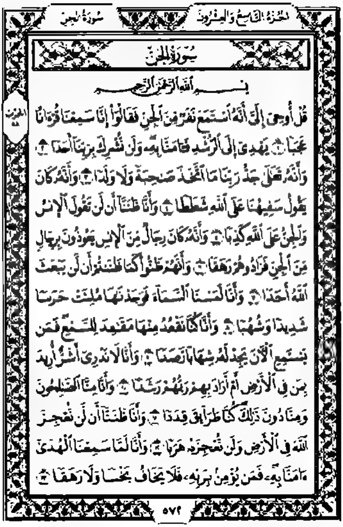

الجزء التاسع والعشرون سورة الجن

سورة الجن

بسم الله الرحمن الرحيم

قُلْ أُوحِيَ إِلَيَّ أَنَّهُ ٱسْتَمَعَ نَفَرٌ مِّنَ ٱلْجِنِّ فَقَالُوٓا۟ إِنَّا سَمِعْنَا قُرْءَانًا
عَجَبًا ﴿١﴾ يَهْدِىٓ إِلَى ٱلرُّشْدِ فَـَٔامَنَّا بِهِۦ ۖ وَلَن نُّشْرِكَ بِرَبِّنَآ أَحَدًا ﴿٢﴾
وَأَنَّهُۥ تَعَٰلَىٰ جَدُّ رَبِّنَا مَا ٱتَّخَذَ صَٰحِبَةً وَلَا وَلَدًا ﴿٣﴾ وَأَنَّهُۥ كَانَ
يَقُولُ سَفِيهُنَا عَلَى ٱللَّهِ شَطَطًا ﴿٤﴾ وَأَنَّا ظَنَنَّآ أَن لَّن تَقُولَ ٱلْإِنسُ
وَٱلْجِنُّ عَلَى ٱللَّهِ كَذِبًا ﴿٥﴾ وَأَنَّهُۥ كَانَ رِجَالٌ مِّنَ ٱلْإِنسِ يَعُوذُونَ بِرِجَالٍ
مِّنَ ٱلْجِنِّ فَزَادُوهُمْ رَهَقًا ﴿٦﴾ وَأَنَّهُمْ ظَنُّوا۟ كَمَا ظَنَنتُمْ أَن لَّن يَبْعَثَ
ٱللَّهُ أَحَدًا ﴿٧﴾ وَأَنَّا لَمَسْنَا ٱلسَّمَآءَ فَوَجَدْنَٰهَا مُلِئَتْ حَرَسًا
شَدِيدًا وَشُهُبًا ﴿٨﴾ وَأَنَّا كُنَّا نَقْعُدُ مِنْهَا مَقَٰعِدَ لِلسَّمْعِ ۖ فَمَن
يَسْتَمِعِ ٱلْءَانَ يَجِدْ لَهُۥ شِهَابًا رَّصَدًا ﴿٩﴾ وَأَنَّا لَا نَدْرِىٓ أَشَرٌّ أُرِيدَ
بِمَن فِى ٱلْأَرْضِ أَمْ أَرَادَ بِهِمْ رَبُّهُمْ رَشَدًا ﴿١٠﴾ وَأَنَّا مِنَّا ٱلصَّٰلِحُونَ
وَمِنَّا دُونَ ذَٰلِكَ ۖ كُنَّا طَرَآئِقَ قِدَدًا ﴿١١﴾ وَأَنَّا ظَنَنَّآ أَن لَّن نُّعْجِزَ
ٱللَّهَ فِى ٱلْأَرْضِ وَلَن نُّعْجِزَهُۥ هَرَبًا ﴿١٢﴾ وَأَنَّا لَمَّا سَمِعْنَا ٱلْهُدَىٰٓ
ءَامَنَّا بِهِۦ ۖ فَمَن يُؤْمِنۢ بِرَبِّهِۦ فَلَا يَخَافُ بَخْسًا وَلَا رَهَقًا ﴿١٣﴾

٥٧٢

سۆرەتا جن

ل مەکەهێ هاتیە خوارێ (٢٨) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ بێژە ملەتێ خۆ خودێ تەعالا وەحی بۆ من هنارت کو کۆمەکا ئەجنەیان گوهداریا قورئانێ کرن و باوەری پێ ئینان و موسلمان بوون، و پشتی زڤڕینە ناڤ ملەتێ خۆ گۆتنە وان: مە گول قورئانەکا نەدیتی [ئانکو وەکی وێ نەهاتیە گولێ بوون و نەهاتیە دیتن] و کارلێکەر بوو. ﴿٢﴾ بەرێ مرۆڤی ددەتە ڕاستیێ و ڕۆناهیێ، مە باوەری پێ ئینا کو کتێبا خودێیە، و ئەم ژ ئەڤرۆ پێڤە چو هەڤپشکان بۆ خودێ چێ ناکەین. ﴿٣﴾ پێ گۆمان خودێ یێ پاك و بلند و مەزنە، و چو ژن و زارۆك بۆ خۆ نەگرتینە. ﴿٤﴾ بێ فامێ مە (کو شەیتانە) تشتێ نەلایق و نەهەژی [و دویری ڕاستیێ] د دەرهەقێ خودێدا دگۆت. ﴿٥﴾ و مە هزر دکر ئەجنە و مرۆڤ چو درەوان د ڕاستا خودێدا ناکەن. ﴿٦﴾ و هندەك مرۆڤ هەبوون، پارستن ژ ئەجنەیان دخواستن، و ئەجنەیان ئەو پتر سەردابرن و پتر وەستاندن. ﴿٧﴾ و وان مرۆڤان ژی وەکی هەوە ئەو هزرە دکر، خودێ کەسێ پشتی مرنێ ساخ ناکەت. ﴿٨﴾ ئەم چۆین دا بگەهینە ئەسمانی و گوهێ خۆ بدەینە ملیاکەتان، مە دیت ئەسمان یێ تژی زێرەڤان و نۆبەدارە [ژ ملیاکەتان]، و تژی ستێرە [ملیاکەت د وان وەردکەن یێ گوهداریا وان بکەت]. ﴿٩﴾ بەری نوکە مە ل ئەسمانان جهـ هەبوون بۆ گوهداریێ، و هەر ئێکێ نۆ گاڤێ گوهداریێ بکەت، دێ بینیت ستێرێت د ڕێکێدا و ل بەر د ڕاوەستاینە. ﴿١٠﴾ و ئەم ئەجنە نوزانین کا بۆچی خودێ هندە زێرەڤان و نۆبەدار دانایـنە د ئەسماناندا، ئەرێ خودێ دڤێت خەلکێ ئەردی بێشینیت یان بۆ خێرا وانە. ﴿١١﴾ و ژ مە یێت هەین موسلمان و نەموسلمان، و ئەم گەلەك ڕێك و ڕێبازین. ﴿١٢﴾ و مە دزانی خودایێ مە ل سەر مە یێ دەستهەلاتدارە، هەر جهێ ئەم لێ بین ئەم نەشێین ژ ئیزایا وی قورتال ببین. ﴿١٣﴾ وەختێ مە قورئان گولێ بوویی ئێکسەر مە باوەری پێ ئینا و ئەم موسلمان بووین، و هەر کەسێ باوەریێ بینیت بلا پشت ڕاست بیت، نە خێرێت وی کێم دبن و نە گونەهێت وی پتر لێ دئێن.

وَأَنَّا مِنَّا ٱلْمُسْلِمُونَ وَمِنَّا ٱلْقَـٰسِطُونَ ۖ فَمَنْ أَسْلَمَ فَأُو۟لَـٰٓئِكَ
تَحَرَّوْا۟ رَشَدًا ﴿١٤﴾ وَأَمَّا ٱلْقَـٰسِطُونَ فَكَانُوا۟ لِجَهَنَّمَ حَطَبًا ﴿١٥﴾
وَأَلَّوِ ٱسْتَقَـٰمُوا۟ عَلَى ٱلطَّرِيقَةِ لَأَسْقَيْنَـٰهُم مَّآءً غَدَقًا ﴿١٦﴾ لِّنَفْتِنَهُمْ
فِيهِ ۚ وَمَن يُعْرِضْ عَن ذِكْرِ رَبِّهِۦ يَسْلُكْهُ عَذَابًا صَعَدًا ﴿١٧﴾ وَأَنَّ
ٱلْمَسَـٰجِدَ لِلَّهِ فَلَا تَدْعُوا۟ مَعَ ٱللَّهِ أَحَدًا ﴿١٨﴾ وَأَنَّهُۥ لَمَّا قَامَ عَبْدُ ٱللَّهِ
يَدْعُوهُ كَادُوا۟ يَكُونُونَ عَلَيْهِ لِبَدًا ﴿١٩﴾ قُلْ إِنَّمَآ أَدْعُوا۟ رَبِّى وَلَآ أُشْرِكُ
بِهِۦٓ أَحَدًا ﴿٢٠﴾ قُلْ إِنِّى لَآ أَمْلِكُ لَكُمْ ضَرًّا وَلَا رَشَدًا ﴿٢١﴾ قُلْ إِنِّى
لَن يُجِيرَنِى مِنَ ٱللَّهِ أَحَدٌ وَلَنْ أَجِدَ مِن دُونِهِۦ مُلْتَحَدًا ﴿٢٢﴾ إِلَّا بَلَـٰغًا
مِّنَ ٱللَّهِ وَرِسَـٰلَـٰتِهِۦ ۚ وَمَن يَعْصِ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥ فَإِنَّ لَهُۥ نَارَ جَهَنَّمَ
خَـٰلِدِينَ فِيهَآ أَبَدًا ﴿٢٣﴾ حَتَّىٰٓ إِذَا رَأَوْا۟ مَا يُوعَدُونَ فَسَيَعْلَمُونَ
مَنْ أَضْعَفُ نَاصِرًا وَأَقَلُّ عَدَدًا ﴿٢٤﴾ قُلْ إِنْ أَدْرِىٓ أَقَرِيبٌ مَّا تُوعَدُونَ
أَمْ يَجْعَلُ لَهُۥ رَبِّىٓ أَمَدًا ﴿٢٥﴾ عَـٰلِمُ ٱلْغَيْبِ فَلَا يُظْهِرُ عَلَىٰ غَيْبِهِۦٓ
أَحَدًا ﴿٢٦﴾ إِلَّا مَنِ ٱرْتَضَىٰ مِن رَّسُولٍ فَإِنَّهُۥ يَسْلُكُ مِنۢ بَيْنِ
يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِۦ رَصَدًا ﴿٢٧﴾ لِّيَعْلَمَ أَن قَدْ أَبْلَغُوا۟ رِسَـٰلَـٰتِ
رَبِّهِمْ وَأَحَاطَ بِمَا لَدَيْهِمْ وَأَحْصَىٰ كُلَّ شَىْءٍ عَدَدًا ﴿٢٨﴾

﴿١٤﴾ پشتی مە قورئان گولێ بوویی هندەك ژ مە موسلمان بوون و باوەری ب پێغەمبەری ئینان، و هندەك ڤەدەربوون و باوەری نەئینان، و ئەوێت باوەری ئینایین ئەو ب سەر ڕێكا ڕاست هەلبوون. ﴿١٥﴾ و ئەوێت باوەری نەئینایین دێ بنە داردوویێ دۆژەهێ. ﴿١٦﴾ و ئەگەر ئەوێت گاوربوویین ڕێكا حەقیێ گرتبانە و موسلمان بووبانە، ئەم دا ڕزقێ وان بەرفرەهـ كەین. ﴿١٧﴾ دا وان پێ بجەربینن و هەچیێ گوهداریا خودایێ خۆ نەكەت، خودێ دێ وی تێخیتە دئیزایەكا بێ ڤەبڕین و بێ ڤەهەسیاندا. ﴿١٨﴾ و بێ گومان مزگەفت بەس جهێ هندێنە خودایێ مەزن ب تنێ تێدا بێتە پەرستن و كەسێ دی تێدا نەپەرێسن. ﴿١٩﴾ وەختێ بەندەیێ خودێ (موحەممەد) ڕابوویی و بانگ بۆ پەیاما خودێ هلدێرایی، ئەجنە لێ كۆمبوون و نێزیك بوو بچنە سەر ملێت ئێك، هندی هند لێ كۆم بوون، دا گوهێ خۆ بدەنە قورئانێ. ﴿٢٠﴾ [هەی موحەممەد] بێژە [وان گاورێت ژ تە دخوازن تو دینێ خۆ بهێلی، یان دبێژن ئەڤە موحەممەد چ دكەت]: ئەز بەس خودایێ خۆ دپەرێسم و ئەز چو هەڤپشكان بۆ خودایێ خۆ چێ ناكەم. ﴿٢١﴾ بێژە: [بەس من خێرا هەوە دڤیا بەلێ هوین نوزانن] ڤێجا ئەو خێرا من بۆ هەوە دڤێت ئەز نەشێم بگەهینمە هەوە، و ئیزایا هوین هەژی ئەز نەشێم بینمە سەرێ هەوە. ﴿٢٢﴾ بێژە: ژ بلی خودێ من چو مەفەر نینن، و من چو كەس نینە ژ بلی خودێ ئەز هەوارا خۆ بگەهینمێ و من بحەوینیت [ئەگەر ئەز پەیاما خودێ نەگەهینم یان نەگوهداریا وی بكەم]. ﴿٢٣﴾ چو جهـ من ناحەوینن ئەگەر ئەز پەیاما خودێ ب دورستی و بێ كێماسی نەگەهینمە هەوە، و هەر كەسێ نەگوهداریا خودێ و پێغەمبەرێ وی بكەت جزایێ وی ئاگرێ دۆژەهێیە، دێ هەروهەر تێدا بیت. ﴿٢٤﴾ ڤێجا گاڤا ڕۆژا پێ دتێنە ترساندن دبینن كو ڕۆژا قیامەتێیە، ئەها هنگی دێ زانن كا كی ژ وان كێم پشت و كێم هەژمارە [ئەو یان موسلمان]. ﴿٢٥﴾ بێژە: ئەز نوزانم كا ڕۆژا قیامەتێ، ئەوا هوین پێ دتێنە ترساندن یا نێزیكە یان نە [بەلێ دێ هەر ئێت]. ﴿٢٦﴾ خودێیە زانایێ تشتێ نەبەرچاڤ، و غەیبا خۆ بۆ كەسێ ئاشكەرا ناكەت. ﴿٢٧﴾ بۆ وی نەبیت یێ ئەو بۆ پەیاما پێغەمبەراتیێ هەلبژێریت، خودێ ملیاكەتان دهنێریت، دا ملیاكەت زێرەڤانیێ ل بەر سینگێ وی و ل پشت وی بكەن، و ژ ئەجنەیان بپارێزن. ﴿٢٨﴾ [خودێ تەعالا پێغەمبەرێت خۆ، ب ملیاكەتێت خۆ، ژ ئەجنەیان دپارێزیت] دا بشێن پەیاما خودایێ خۆ بگەهینن، و خودێ دزانیت كا چ ل نك وان هەیە، و ئاگەهـ ژ هویر و گران هەیە، و چو ل بەر بەرزە نابیت.

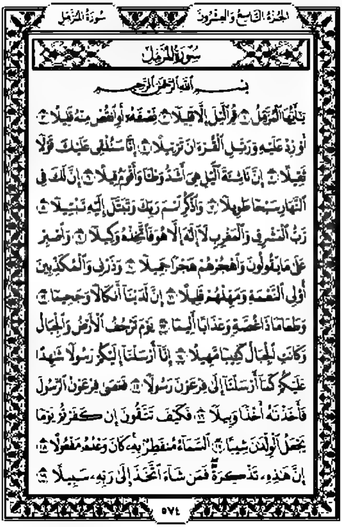

سُورَةُ المُزَّمِّلِ

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

يَٰٓأَيُّهَا ٱلۡمُزَّمِّلُ ﴿١﴾ قُمِ ٱلَّيۡلَ إِلَّا قَلِيلٗا ﴿٢﴾ نِّصۡفَهُۥٓ أَوِ ٱنقُصۡ مِنۡهُ قَلِيلًا ﴿٣﴾
أَوۡ زِدۡ عَلَيۡهِ وَرَتِّلِ ٱلۡقُرۡءَانَ تَرۡتِيلًا ﴿٤﴾ إِنَّا سَنُلۡقِي عَلَيۡكَ قَوۡلٗا
ثَقِيلًا ﴿٥﴾ إِنَّ نَاشِئَةَ ٱلَّيۡلِ هِيَ أَشَدُّ وَطۡـٔٗا وَأَقۡوَمُ قِيلًا ﴿٦﴾ إِنَّ لَكَ فِي
ٱلنَّهَارِ سَبۡحٗا طَوِيلٗا ﴿٧﴾ وَٱذۡكُرِ ٱسۡمَ رَبِّكَ وَتَبَتَّلۡ إِلَيۡهِ تَبۡتِيلٗا ﴿٨﴾
رَّبُّ ٱلۡمَشۡرِقِ وَٱلۡمَغۡرِبِ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ فَٱتَّخِذۡهُ وَكِيلٗا ﴿٩﴾ وَٱصۡبِرۡ
عَلَىٰ مَا يَقُولُونَ وَٱهۡجُرۡهُمۡ هَجۡرٗا جَمِيلٗا ﴿١٠﴾ وَذَرۡنِي وَٱلۡمُكَذِّبِينَ
أُوْلِي ٱلنَّعۡمَةِ وَمَهِّلۡهُمۡ قَلِيلًا ﴿١١﴾ إِنَّ لَدَيۡنَآ أَنكَالٗا وَجَحِيمٗا ﴿١٢﴾
وَطَعَامٗا ذَا غُصَّةٖ وَعَذَابًا أَلِيمٗا ﴿١٣﴾ يَوۡمَ تَرۡجُفُ ٱلۡأَرۡضُ وَٱلۡجِبَالُ
وَكَانَتِ ٱلۡجِبَالُ كَثِيبٗا مَّهِيلًا ﴿١٤﴾ إِنَّآ أَرۡسَلۡنَآ إِلَيۡكُمۡ رَسُولٗا شَٰهِدًا
عَلَيۡكُمۡ كَمَآ أَرۡسَلۡنَآ إِلَىٰ فِرۡعَوۡنَ رَسُولٗا ﴿١٥﴾ فَعَصَىٰ فِرۡعَوۡنُ ٱلرَّسُولَ
فَأَخَذۡنَٰهُ أَخۡذٗا وَبِيلٗا ﴿١٦﴾ فَكَيۡفَ تَتَّقُونَ إِن كَفَرۡتُمۡ يَوۡمٗا
يَجۡعَلُ ٱلۡوِلۡدَٰنَ شِيبًا ﴿١٧﴾ ٱلسَّمَآءُ مُنفَطِرُۢ بِهِۦۚ كَانَ وَعۡدُهُۥ مَفۡعُولًا ﴿١٨﴾
إِنَّ هَٰذِهِۦ تَذۡكِرَةٞۖ فَمَن شَآءَ ٱتَّخَذَ إِلَىٰ رَبِّهِۦ سَبِيلًا ﴿١٩﴾

سورەتا موزەمیل

ل مەكەهێ هاتیە خوارێ (٢٠) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحیم

﴿١﴾ هەی ئەو كەسێ جلكێت خۆ د خۆ وەركرین. ﴿٢﴾ شەڤێ هەمییێ ڕابە نڤێژان بكە، كێمەك تێ نەبیت. ﴿٣﴾ نیڤەكا شەڤێ یان كێمتر ژێ. ﴿٤﴾ یان ژ نیڤێ زێدەتر، و قورئانێ هێدی (ل سەر خۆ) بخوینە. ﴿٥﴾ ئەم دێ ئاخفتنەكا گران ب سەر تەدا ئینین و داڕێژین. ﴿٦﴾ ڕابوونا شەڤێ چێتر دل و دەڤان دكەتە ئێك، و گۆتنێ سەرڕاست و دورستتر لێ دكەت. ﴿٧﴾ و د ڕۆژێدا تە دەلیڤەیەكا درێژ یا هەی بۆ ب جهئینانا كاروباران. ﴿٨﴾ ب شەڤ و ڕۆژ ناڤێ خودایێ خۆ بینە، و خۆ بۆ پەرستنا وی ڤالا بكە. ﴿٩﴾ خودایێ ڕۆژهەلات و ڕۆژئاڤایێ، چو پەرستی یێت ڕاست و دورست ژ وی پێڤەتر نینن، ئەوی بۆ خۆ بكە پشت. ﴿١٠﴾ بێنا خۆ فرەهـ بكە ل سەر وی تشتێ دبێژن، و ب جوامێری پشتا خۆ بدە وان. ﴿١١﴾ تو ڤان بێ باوەرێت قیامەتێ درەو ددانن و حالخۆش بهێلە ب هێڤیا منڤە، ئەز دێ جزایێ وان دەمێ، پیچەكێ بێنا خۆ ل وان فرەهـ بكە. ﴿١٢﴾ مە قەید و زنجیر و دۆژەهەكا سنجری یا هەی. ﴿١٣﴾ و مە خوارنەك یا هەی، د گەوریا كەسێدا ناچیت، و مە ئیزایەكا ب ژان و دژوار یا هەی. ﴿١٤﴾ ڕۆژا ئەرد و چیا دلەرزن، و چیا دبنە گركێت خیزی. ﴿١٥﴾ مە پێغەمبەرەك بێ بۆ هەوە هنارتی كو ڕۆژا قیامەتێ شادەییێ ل سەر هەوە بدەت، هەروەكی مە پێغەمبەرەك بۆ فیرعەونی ژی هنارتی. ﴿١٦﴾ و فیرعەونی گوهدارییا پێغەمبەری نەكر، و باوەری پێ نەئینا، مە هنگاڤتەكا دژوار.
﴿١٧﴾ ئەگەر هوین باوەرییێ نەئینن، دێ چاوا خۆ ژ ئیزا و نەخۆشییا ڕۆژەكێ پارێزن، بچویكان پیر دكەت.
﴿١٨﴾ ژ سەهما وێ ڕۆژێ، ئێك و دەرز دكەڤنە ئەسمانی، و ژڤانێ خودێ ب هاتنا وێ ڕۆژێ هەر دێ ئێت.
﴿١٩﴾ ئەڤە هەمی بیرئینانەكە، یێ بڤێت ژ بێ ئاگەهـ و نەگوهداران ل خۆ بزڤریت، بلا ڕێكەكێ ببینیت خۆ پێ بگەهینتە خودێ (ئەو ژی ڕێكا باوەرییە).

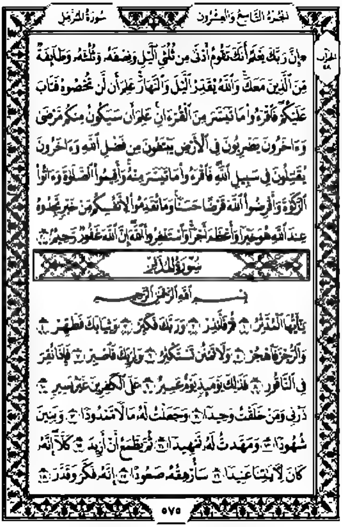

الجُزءُ التَّاسِعُ وَالعِشرُونَ سُورَةُ المُزَّمِّل

الحزب

۞إِنَّ رَبَّكَ يَعۡلَمُ أَنَّكَ تَقُومُ أَدۡنَىٰ مِن ثُلُثَيِ ٱلَّيۡلِ وَنِصۡفَهُۥ وَثُلُثَهُۥ وَطَآئِفَةٞ
مِّنَ ٱلَّذِينَ مَعَكَۚ وَٱللَّهُ يُقَدِّرُ ٱلَّيۡلَ وَٱلنَّهَارَۚ عَلِمَ أَن لَّن تُحۡصُوهُ فَتَابَ
عَلَيۡكُمۡۖ فَٱقۡرَءُواْ مَا تَيَسَّرَ مِنَ ٱلۡقُرۡءَانِۚ عَلِمَ أَن سَيَكُونُ مِنكُم مَّرۡضَىٰ
وَءَاخَرُونَ يَضۡرِبُونَ فِي ٱلۡأَرۡضِ يَبۡتَغُونَ مِن فَضۡلِ ٱللَّهِ وَءَاخَرُونَ
يُقَٰتِلُونَ فِي سَبِيلِ ٱللَّهِۖ فَٱقۡرَءُواْ مَا تَيَسَّرَ مِنۡهُۚ وَأَقِيمُواْ ٱلصَّلَوٰةَ وَءَاتُواْ
ٱلزَّكَوٰةَ وَأَقۡرِضُواْ ٱللَّهَ قَرۡضًا حَسَنٗاۚ وَمَا تُقَدِّمُواْ لِأَنفُسِكُم مِّنۡ خَيۡرٖ تَجِدُوهُ
عِندَ ٱللَّهِ هُوَ خَيۡرٗا وَأَعۡظَمَ أَجۡرٗاۚ وَٱسۡتَغۡفِرُواْ ٱللَّهَۖ إِنَّ ٱللَّهَ غَفُورٞ رَّحِيمُۢ ٢٠

سُورَةُ المُدَّثِّر

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

يَٰٓأَيُّهَا ٱلۡمُدَّثِّرُ ١ قُمۡ فَأَنذِرۡ ٢ وَرَبَّكَ فَكَبِّرۡ ٣ وَثِيَابَكَ فَطَهِّرۡ ٤
وَٱلرُّجۡزَ فَٱهۡجُرۡ ٥ وَلَا تَمۡنُن تَسۡتَكۡثِرُ ٦ وَلِرَبِّكَ فَٱصۡبِرۡ ٧ فَإِذَا نُقِرَ
فِي ٱلنَّاقُورِ ٨ فَذَٰلِكَ يَوۡمَئِذٖ يَوۡمٌ عَسِيرٌ ٩ عَلَى ٱلۡكَٰفِرِينَ غَيۡرُ يَسِيرٖ ١٠
ذَرۡنِي وَمَنۡ خَلَقۡتُ وَحِيدٗا ١١ وَجَعَلۡتُ لَهُۥ مَالٗا مَّمۡدُودٗا ١٢ وَبَنِينَ
شُهُودٗا ١٣ وَمَهَّدتُّ لَهُۥ تَمۡهِيدٗا ١٤ ثُمَّ يَطۡمَعُ أَنۡ أَزِيدَ ١٥ كَلَّآۖ إِنَّهُۥ
كَانَ لِأٓيَٰتِنَا عَنِيدٗا ١٦ سَأُرۡهِقُهُۥ صَعُودًا ١٧ إِنَّهُۥ فَكَّرَ وَقَدَّرَ ١٨

٥٧٥

﴿٢٠﴾ خودایێ تە ئاگەهدارە کو تو و هندەك ژ وان کەسان، ئەوێت د گەل تە [ژ خودان باوەران] نێزیکی دوسێکێت شەڤێ و جارنا نیڤەکا شەڤێ، و هندە جاران سێکەکا شەڤێ بۆ شەڤنڤێژان رادبن، و خودێ درێژاهیا شەڤ و رۆژان ددانیت و دزانیت، دزانیت هوین نەشێن هەمی وەختێت شەڤێ رابن، ژ بەر هندێ ل هەوە ناگریت، و هەر وەختێ هوین رابوون کا هوین چەند دشێن هند بخوینن (هند نڤێژان بکەن)، دزانیت هندەك ژ هەوە دێ نەساخ بن، و هندەك ژ هەوە دێ وەغەران کەن ژ بۆ رزقێ خۆ پەیدا بکەن، و هندەك ژ هەوە د رێکا خودێدا دێ جیهادێ کەن، و قورئانێ هند بخوینن [د نڤێژێدا] هندی هەوە پێ چێ بیت، و نڤێژێت خۆ بکەن و بارا خودێ ژ مالێ خۆ بدەن، و خێرێ د رێکا خودێدا بکەن، هەر خێرەکا هوین بۆ خۆ بکەن هوین دێ ل دەڤ خودایێ خۆ چێتر و ب خێرتر بینن، ژ خودێ بخوازن ل گونەهێت هەوە ببۆریت، بێ گۆمان هەر خودێیە گونەهـ ژێبەر و دلۆڤان.

سۆرەتا مودەثر

ل مەکەهێ هاتیە خوارێ (٥٦) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحیم

﴿١﴾ هەی کەسێ تە جلکێت خۆ ب سەر خۆ دادایین. ﴿٢﴾ رابە و کارێ خۆ بکە و خۆ بەرهەڤ بکە، و خەلکی ئاگەهدار بکە. ﴿٣﴾ و خودایێ خۆ ب تنێ، مەزن بکە [مەزناتییێ ب پال کەسێ دیڤە لێ نەدە، بەس خودێ پێ مەزنە]. ﴿٤﴾ و جلکێت خۆ بژوین بکە ژ پیساتییێ (ئانکو دلێ خۆ پاقژ بکە). ﴿٥﴾ و خۆ ژ بوت پەرێسییێ دویر بێخە. ﴿٦﴾ و قەنجییێ نەکە مەت ل سەر کەسێ، و قەنجییێ ب نیەتا هندێ نەکە زێدەتر بۆ تە بێتە شوینێ. ﴿٧﴾ ژبۆ خودایێ خۆ، پێنا خۆ ل سەر ئیزا و نەخۆشییێ فرەهـ بکە. ﴿٨﴾ و رۆژا پف ل بۆقێ دئێتە دان. ﴿٩﴾ هنگی رۆژەکا گران و نەخۆشە. ﴿١٠﴾ ل سەر گاوران نە یا ب ساناهییە. ﴿١١﴾ ژ من و وی ڤەبە، (وەلیدێ کورێ موغیرەیی) یێ من ئەو دایی و ئەو ب تنێ. ﴿١٢﴾ و پاشی من کریە خودان ملك و مالەکێ بەرفرەهـ. ﴿١٣﴾ و من هند کوڕ دایینێ، ل دۆر خڕ بین و هەردەم د گەل بن. ﴿١٤﴾ و من دنیاداری بۆ سڤك و خۆش کری. ﴿١٥﴾ پشتی ڤێ هەمییێ، چاڤێ وی لێیە ئەز هەر بۆ زێدە بکەم. ﴿١٦﴾ نەخێر ئەز چو یێ دی نادەمێ، نەخێر ئەو بۆ ڤێ قورئانێ گەلەکێ مەژی هشك و سەرڕەق بوو. ﴿١٧﴾ ئەز دێ چاما رەش لێنمە سەرێ وی. ﴿١٨﴾ وی هزرەك بر، ئێك ئینا، ڤیا تشتەکی د دەرهەقێ قورئانێدا بێژیت .

فَقُتِلَ كَيۡفَ قَدَّرَ ﴿١٩﴾ ثُمَّ قُتِلَ كَيۡفَ قَدَّرَ ﴿٢٠﴾ ثُمَّ نَظَرَ ﴿٢١﴾ ثُمَّ عَبَسَ وَبَسَرَ ﴿٢٢﴾
ثُمَّ أَدۡبَرَ وَٱسۡتَكۡبَرَ ﴿٢٣﴾ فَقَالَ إِنۡ هَٰذَآ إِلَّا سِحۡرٞ يُؤۡثَرُ ﴿٢٤﴾ إِنۡ هَٰذَآ
إِلَّا قَوۡلُ ٱلۡبَشَرِ ﴿٢٥﴾ سَأُصۡلِيهِ سَقَرَ ﴿٢٦﴾ وَمَآ أَدۡرَىٰكَ مَا سَقَرُ ﴿٢٧﴾
لَا تُبۡقِي وَلَا تَذَرُ ﴿٢٨﴾ لَوَّاحَةٞ لِّلۡبَشَرِ ﴿٢٩﴾ عَلَيۡهَا تِسۡعَةَ عَشَرَ ﴿٣٠﴾ وَمَا جَعَلۡنَآ
أَصۡحَٰبَ ٱلنَّارِ إِلَّا مَلَٰٓئِكَةٗۖ وَمَا جَعَلۡنَا عِدَّتَهُمۡ إِلَّا فِتۡنَةٗ لِّلَّذِينَ كَفَرُواْ
لِيَسۡتَيۡقِنَ ٱلَّذِينَ أُوتُواْ ٱلۡكِتَٰبَ وَيَزۡدَادَ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ إِيمَٰنٗا وَلَا يَرۡتَابَ
ٱلَّذِينَ أُوتُواْ ٱلۡكِتَٰبَ وَٱلۡمُؤۡمِنُونَ وَلِيَقُولَ ٱلَّذِينَ فِي قُلُوبِهِم مَّرَضٞ
وَٱلۡكَٰفِرُونَ مَاذَآ أَرَادَ ٱللَّهُ بِهَٰذَا مَثَلٗاۚ كَذَٰلِكَ يُضِلُّ ٱللَّهُ مَن يَشَآءُ
وَيَهۡدِي مَن يَشَآءُۚ وَمَا يَعۡلَمُ جُنُودَ رَبِّكَ إِلَّا هُوَۚ وَمَا هِيَ إِلَّا ذِكۡرَىٰ
لِلۡبَشَرِ ﴿٣١﴾ كَلَّا وَٱلۡقَمَرِ ﴿٣٢﴾ وَٱلَّيۡلِ إِذۡ أَدۡبَرَ ﴿٣٣﴾ وَٱلصُّبۡحِ إِذَآ أَسۡفَرَ ﴿٣٤﴾ إِنَّهَا
لَإِحۡدَى ٱلۡكُبَرِ ﴿٣٥﴾ نَذِيرٗا لِّلۡبَشَرِ ﴿٣٦﴾ لِمَن شَآءَ مِنكُمۡ أَن يَتَقَدَّمَ أَوۡ يَتَأَخَّرَ ﴿٣٧﴾
كُلُّ نَفۡسِۭ بِمَا كَسَبَتۡ رَهِينَةٌ ﴿٣٨﴾ إِلَّآ أَصۡحَٰبَ ٱلۡيَمِينِ ﴿٣٩﴾ فِي جَنَّٰتٖ
يَتَسَآءَلُونَ ﴿٤٠﴾ عَنِ ٱلۡمُجۡرِمِينَ ﴿٤١﴾ مَا سَلَكَكُمۡ فِي سَقَرَ ﴿٤٢﴾ قَالُواْ لَمۡ نَكُ
مِنَ ٱلۡمُصَلِّينَ ﴿٤٣﴾ وَلَمۡ نَكُ نُطۡعِمُ ٱلۡمِسۡكِينَ ﴿٤٤﴾ وَكُنَّا نَخُوضُ مَعَ
ٱلۡخَآئِضِينَ ﴿٤٥﴾ وَكُنَّا نُكَذِّبُ بِيَوۡمِ ٱلدِّينِ ﴿٤٦﴾ حَتَّىٰٓ أَتَىٰنَا ٱلۡيَقِينُ ﴿٤٧﴾

﴿١٩﴾ خودێ کوشتی چ گۆت؟. ﴿٢٠﴾ جارەکا دی خودێ کوشتی چ گۆت، و چاوا گۆت؟ ﴿٢١﴾ جارەکا دی دا هزرا خۆ. ﴿٢٢﴾ پاشی ناڤچاڤێت خۆ کرنە گرێ، و خۆ گەلەك تەحل و ترش کر. ﴿٢٣﴾ پاشی پشت دا باوەریێ، و خۆ ژ هەقیێ و ڕاستیێ مەزنتر دیت. ﴿٢٤﴾ گۆت: هەبیت نەبیت ئەڤە سێرمیەکە ژ بەرێ وەرە، دەست بۆ دەست دئێتە ڤەگوهاستن. ﴿٢٥﴾ هەبیت نەبیت ئەڤە گۆتنا مرۆڤانە [نەگۆتنا خودێیە]. ﴿٢٦﴾ دێ وی ئاڤێژنە د ئاگرەکێ سنجریدا. ﴿٢٧﴾ تو دزانی ئەو ئاگرێ سنجری چیە؟ ﴿٢٨﴾ ئاڤاهی د چو ناهێلیت. ﴿٢٩﴾ ژ دویر یا دیارە بۆ مرۆڤان. ﴿٣٠﴾ نوزدە زێرەڤان ل سەر د ڕاوەستاینە. ﴿٣١﴾ و مە زێرەڤانێت ئاگرێ دۆژەهێ ژ ملیاکەتان پێڤەتر چێ نەکرینە، و مە هەژمارا وان ژ بەر هندێ یا کریە هندە دا بێ باوەران بجەڕبینین، و دا خودان کتێب (جوهی و فەلە) پشت ڕاست بن کو ئەڤ قورئانە یا ژ نك خودێ هاتی، و دا باوەریا خودان باوەران پتر لێ بێت، و دا خودان کتێب و خودان باوەر ب گۆمان نەکەڤن (ل هەژمارا وان)، و دا ئەوێت دلێ وان گۆمان و دوڕوویاتی تێدا و گاوڕ بێژن: خودێ چ مەخسەد ب دیارکرنا ڤێ هەژمارێ هەیە، هۆسا یێ خودێ بڤێت گومڕا دکەت و یێ بڤێت ڕاستەڕێ دکەت، و کەس نوزانیت کا خودایێ تە چەند لەشکەر هەیە و کا چنە، و ئەڤ ئاگرە (دۆژەهە) ژ دەرس و چامەیان پێڤەتر نینە بۆ مرۆڤان. ﴿٣٢﴾ نە بلا ل خۆ بزڤڕن، سویند ب هەیڤێ. ﴿٣٣﴾ و سویند ب شەڤێ دەمێ ب تاریا خۆڤە دچیت. ﴿٣٤﴾ و سویند ب سپێدەیێ دەمێ ب ڕۆناهیا خۆڤە دئێت. ﴿٣٥﴾ بێ گۆمان ئەڤ دۆژەهە ئێزا و ئاتافەکا مەزنە، چاوا ژێ ناترسن و ترانەیان پێ دکەن. ﴿٣٦﴾ ئەڤ ئاگرە ئاگەهدارکرنە بۆ مرۆڤان، دا گوهداریا فەرمانێت خودێ بکەن. ﴿٣٧﴾ بۆ یێ بڤێت بێتە پێش ب کرنا خێرێ و باشیێ، یان ڤەمینیت ب کرنا گونەهان. ﴿٣٨﴾ هەر کەسەك د گەروا کارێ خۆدایە و پێڤە گرێدایە [ژێ دەر ناکەڤیت هەتا مافێت ل سەر، ژێ نەئێنە ستاندن]. ﴿٣٩﴾ ئەو تێ نەبن ئەوێت کتێبا خۆ ب دەستێ ڕاستێ وەرگرن. ﴿٤٠﴾ د بەحەشتاندا پسیارا ئێك و دو دکەن. ﴿٤١﴾ ژ حالێ گونەهکاران. ﴿٤٢﴾ [دبێژنە گونەهکاران]: چ هوین کرنە د [ڤێ] دۆژەهێدا. ﴿٤٣﴾ [گونەهکار] دێ بێژن: د دنیایێدا مە نڤێژ بۆ خودایێ خۆ نەدکرن. ﴿٤٤﴾ و مە نان نەددا فەقیر و ژاران. ﴿٤٥﴾ مە ژی وەکی خەلکی خۆ دهاڤێتە هەمی کاران، چ باش چ خراب. ﴿٤٦﴾ و مە د دنیایێدا باوەری ب ڕۆژا جزادانێ نەدئینا. ﴿٤٧﴾ ئەم د هۆسا بوویین ، هەتا مرن ب سەر مەدا هاتی.

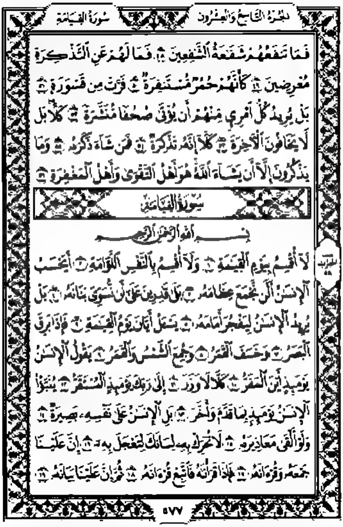

الجُزءُ التَّاسِعُ وَالعِشرُون سُورَةُ القِيَامَةِ

فَمَا تَنفَعُهُمْ شَفَٰعَةُ ٱلشَّٰفِعِينَ ﴿٤٨﴾ فَمَا لَهُمْ عَنِ ٱلتَّذْكِرَةِ
مُعْرِضِينَ ﴿٤٩﴾ كَأَنَّهُمْ حُمُرٌ مُّسْتَنفِرَةٌ ﴿٥٠﴾ فَرَّتْ مِن قَسْوَرَةٍۭ ﴿٥١﴾
بَلْ يُرِيدُ كُلُّ ٱمْرِئٍ مِّنْهُمْ أَن يُؤْتَىٰ صُحُفًا مُّنَشَّرَةً ﴿٥٢﴾ كَلَّا ۖ بَل
لَّا يَخَافُونَ ٱلْءَاخِرَةَ ﴿٥٣﴾ كَلَّآ إِنَّهُۥ تَذْكِرَةٌ ﴿٥٤﴾ فَمَن شَآءَ ذَكَرَهُۥ ﴿٥٥﴾ وَمَا
يَذْكُرُونَ إِلَّآ أَن يَشَآءَ ٱللَّهُ ۚ هُوَ أَهْلُ ٱلتَّقْوَىٰ وَأَهْلُ ٱلْمَغْفِرَةِ ﴿٥٦﴾

سُورَةُ القِيَامَةِ

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

الربع

لَآ أُقْسِمُ بِيَوْمِ ٱلْقِيَٰمَةِ ﴿١﴾ وَلَآ أُقْسِمُ بِٱلنَّفْسِ ٱللَّوَّامَةِ ﴿٢﴾ أَيَحْسَبُ
ٱلْإِنسَٰنُ أَلَّن نَّجْمَعَ عِظَامَهُۥ ﴿٣﴾ بَلَىٰ قَٰدِرِينَ عَلَىٰٓ أَن نُّسَوِّيَ بَنَانَهُۥ ﴿٤﴾ بَلْ
يُرِيدُ ٱلْإِنسَٰنُ لِيَفْجُرَ أَمَامَهُۥ ﴿٥﴾ يَسْـَٔلُ أَيَّانَ يَوْمُ ٱلْقِيَٰمَةِ ﴿٦﴾ فَإِذَا بَرِقَ
ٱلْبَصَرُ ﴿٧﴾ وَخَسَفَ ٱلْقَمَرُ ﴿٨﴾ وَجُمِعَ ٱلشَّمْسُ وَٱلْقَمَرُ ﴿٩﴾ يَقُولُ ٱلْإِنسَٰنُ
يَوْمَئِذٍ أَيْنَ ٱلْمَفَرُّ ﴿١٠﴾ كَلَّا لَا وَزَرَ ﴿١١﴾ إِلَىٰ رَبِّكَ يَوْمَئِذٍ ٱلْمُسْتَقَرُّ ﴿١٢﴾ يُنَبَّؤُا۟
ٱلْإِنسَٰنُ يَوْمَئِذٍۭ بِمَا قَدَّمَ وَأَخَّرَ ﴿١٣﴾ بَلِ ٱلْإِنسَٰنُ عَلَىٰ نَفْسِهِۦ بَصِيرَةٌ ﴿١٤﴾
وَلَوْ أَلْقَىٰ مَعَاذِيرَهُۥ ﴿١٥﴾ لَا تُحَرِّكْ بِهِۦ لِسَانَكَ لِتَعْجَلَ بِهِۦٓ ﴿١٦﴾ إِنَّ عَلَيْنَا
جَمْعَهُۥ وَقُرْءَانَهُۥ ﴿١٧﴾ فَإِذَا قَرَأْنَٰهُ فَٱتَّبِعْ قُرْءَانَهُۥ ﴿١٨﴾ ثُمَّ إِنَّ عَلَيْنَا بَيَانَهُۥ ﴿١٩﴾

٥٧٧

﴿٤٨﴾ مه‌هده‌را مه‌هده‌رچیان، چو مفایی ناگه‌هینیته وان. ﴿٤٩﴾ بۆچی پشتا خۆ دده‌نه قورئانێ و گوهێ خۆ ناده‌نێ. ﴿٥٠﴾ دێ بێژی که‌رێت ڕاته‌قاینه. ﴿٥١﴾ ژ شێره‌کی یێت ره‌ڤین. ﴿٥٢﴾ به‌لێ هه‌ر ئێکی ژ وان، دڤیا بۆ وی ژی کتێبه‌ك هاتبا، هه‌روه‌کی بۆ پێغه‌مبه‌ری هاتی. ﴿٥٣﴾ نه‌خێر بلا ل وێ هیڤیێ نه‌بن، به‌لێ ب ڕاستی وان باوه‌ری ب ڕۆژا قیامه‌تێ نینه و ژێ ناترسن. ﴿٥٤﴾ نه‌خێر وه‌نینه وه‌کی ئه‌و د ڕاستا قورئانێدا دبێژن، قورئان ئاخفتنا خودێیه، و بیرئینان و شیره‌ته. ﴿٥٥﴾ و یێ بڤێت دێ باوه‌ریێ پێ ئینیت، و بۆ خۆ شیره‌تان ژێ وه‌رگریت. ﴿٥٦﴾ و به‌س ئه‌و دێ بۆ خۆ شیره‌تان ژێ وه‌رگریت یێ خودێ بۆ ڤیایی، و هه‌ر خودێیه خودانێ پارێزکاریێ و خودانێ گونه‌هـ ژێبرنێ.

سوره‌تا ئه‌لقیامه

ل مه‌کهێ هاتیه خوارێ (٤٠) ئایه‌ته

بسم الله الرحمن الرحیم

﴿١﴾ سویندێ ب ڕۆژا ڕابوونێ و دویماهیێ دخۆم. ﴿٢﴾ و سویند ب نه‌فسا خێرخواز و زێده لۆمه‌کاری خۆ [لۆمه‌ی خۆ دکه‌ت ل سه‌ر خه‌له‌تیێ، کا بۆچی کر، و ل سه‌ر باشیێ کا بۆچی نه‌کر]. ﴿٣﴾ ئه‌رێ ما مرۆڤ هزر دکه‌ت ئه‌م نه‌شێین جاره‌کا دی هه‌ستیکێت وی لێك بده‌ین. ﴿٤﴾ به‌لێ.. ئه‌م دشێین سه‌رتلێت وی ژی وه‌کی به‌رێ چێ بکه‌ین. ﴿٥﴾ مرۆڤی دڤێت ب ڤێ نینکارکرنێ چو د دلێ خۆدا نه‌هێلیت، و ڕێکا خرابیێ ل به‌ر هه‌ر یا ڤه‌کری بیت. ﴿٦﴾ دپرسیت کا که‌نگی ڕۆژا قیامه‌تێ دێ ئێت. ﴿٧﴾ وه‌ختێ چاڤ زیق دبن، ژ ترساندا نه بێن نه بچن. ﴿٨﴾ و وه‌ختێ هه‌یڤ نه‌ما، غه‌یری و تاری بوو. ﴿٩﴾ و وه‌ختێ ڕۆژ و هه‌یڤ ئێك دکه‌ڤن و دگه‌هنه ئێك. ﴿١٠﴾ ئه‌ڤا هنگی مرۆڤ دێ بێژیت کیڤه بره‌ڤم. ﴿١١﴾ نه‌خێر ری چو ڕێك نینن. ﴿١٢﴾ وێ ڕۆژێ زڤڕین بۆ نك خودێیه، وێ ڕۆژێ هه‌می ل ده‌ڤ خودێ دێ ئێورن. ﴿١٣﴾ وێ ڕۆژێ کار و کریارێت مرۆڤی هه‌می، هویر و گر، دێ بۆ مرۆڤی ئێنه گۆتن، و مرۆڤ دێ بینیت. ﴿١٤﴾ مرۆڤ ب خۆ ل سه‌ر خۆ دێ بیته شاهد. ﴿١٥﴾ ڤێجا چه‌ند هه‌جه‌تان ژی بگریت فایده‌ێ وی ناکه‌ن. ﴿١٦﴾ [هه‌ی پێغه‌مبه‌ر] ئه‌زمانێ خۆ ب له‌ز ل قورئانێ نه‌گه‌ڕینه ژ ترسا ژ بیرکرنێ. ﴿١٧﴾ ب ڕاستی ل سه‌ر مه‌یه ئه‌م ڤێ قورئانێ د سینگێ ته‌دا کۆم بکه‌ین، و بێخینه سه‌ر ئه‌زمانێ ته کو تو بخوینی. ﴿١٨﴾ ڤێجا ئه‌گه‌ر مه بۆ ته خواند، گوهێ خۆ بده خواندنێ [و ژ به‌ر خواندنا وێ ئه‌زمانێ خۆ نه‌لقلقینه و بێ ده‌نگ به، پشتی ئه‌م بۆ ته دخوینین پاشی بخوینه، هه‌روه‌کی بۆ ته هاتیه خواندن ئه‌م دێ ل سه‌ر ته ساناهی و سڤك که‌ین]. ﴿١٩﴾ پاشی ل سه‌ر مه‌یه ئه‌م بۆ ته ئاشکه‌را بکه‌ین، و ڕۆنکرنا وێ نیشا ته بده‌ین.

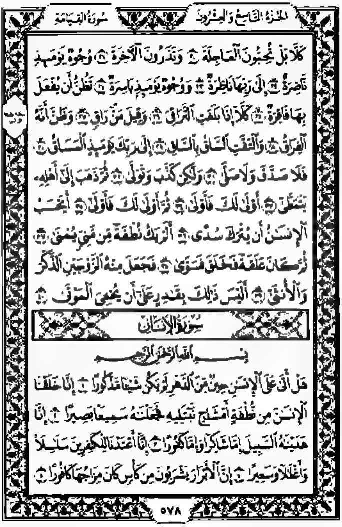

الجزء التاسع والعشرون
سورة القيامة

كَلَّا بَلْ تُحِبُّونَ ٱلْعَاجِلَةَ ﴿٢٠﴾ وَتَذَرُونَ ٱلْـَٔاخِرَةَ ﴿٢١﴾ وُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ
نَّاضِرَةٌ ﴿٢٢﴾ إِلَىٰ رَبِّهَا نَاظِرَةٌ ﴿٢٣﴾ وَوُجُوهٌ يَوْمَئِذٍۭ بَاسِرَةٌ ﴿٢٤﴾ تَظُنُّ أَن يُفْعَلَ
بِهَا فَاقِرَةٌ ﴿٢٥﴾ كَلَّآ إِذَا بَلَغَتِ ٱلتَّرَاقِيَ ﴿٢٦﴾ وَقِيلَ مَنْۜ رَاقٍ ﴿٢٧﴾ وَظَنَّ أَنَّهُ
ٱلْفِرَاقُ ﴿٢٨﴾ وَٱلْتَفَّتِ ٱلسَّاقُ بِٱلسَّاقِ ﴿٢٩﴾ إِلَىٰ رَبِّكَ يَوْمَئِذٍ ٱلْمَسَاقُ ﴿٣٠﴾
فَلَا صَدَّقَ وَلَا صَلَّىٰ ﴿٣١﴾ وَلَٰكِن كَذَّبَ وَتَوَلَّىٰ ﴿٣٢﴾ ثُمَّ ذَهَبَ إِلَىٰٓ أَهْلِهِۦ
يَتَمَطَّىٰٓ ﴿٣٣﴾ أَوْلَىٰ لَكَ فَأَوْلَىٰ ﴿٣٤﴾ ثُمَّ أَوْلَىٰ لَكَ فَأَوْلَىٰٓ ﴿٣٥﴾ أَيَحْسَبُ
ٱلْإِنسَٰنُ أَن يُتْرَكَ سُدًى ﴿٣٦﴾ أَلَمْ يَكُ نُطْفَةً مِّن مَّنِيٍّ يُمْنَىٰ ﴿٣٧﴾
ثُمَّ كَانَ عَلَقَةً فَخَلَقَ فَسَوَّىٰ ﴿٣٨﴾ فَجَعَلَ مِنْهُ ٱلزَّوْجَيْنِ ٱلذَّكَرَ
وَٱلْأُنثَىٰٓ ﴿٣٩﴾ أَلَيْسَ ذَٰلِكَ بِقَٰدِرٍ عَلَىٰٓ أَن يُحْـِۧىَ ٱلْمَوْتَىٰ ﴿٤٠﴾

سُورَةُ ٱلْإِنسَانِ

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

هَلْ أَتَىٰ عَلَى ٱلْإِنسَٰنِ حِينٌ مِّنَ ٱلدَّهْرِ لَمْ يَكُن شَيْـًٔا مَّذْكُورًا ﴿١﴾ إِنَّا خَلَقْنَا
ٱلْإِنسَٰنَ مِن نُّطْفَةٍ أَمْشَاجٍ نَّبْتَلِيهِ فَجَعَلْنَٰهُ سَمِيعًۢا بَصِيرًا ﴿٢﴾ إِنَّا
هَدَيْنَٰهُ ٱلسَّبِيلَ إِمَّا شَاكِرًا وَإِمَّا كَفُورًا ﴿٣﴾ إِنَّآ أَعْتَدْنَا لِلْكَٰفِرِينَ سَلَٰسِلَا۟
وَأَغْلَٰلًا وَسَعِيرًا ﴿٤﴾ إِنَّ ٱلْأَبْرَارَ يَشْرَبُونَ مِن كَأْسٍ كَانَ مِزَاجُهَا كَافُورًا ﴿٥﴾

٥٧٨

﴿٢٠﴾ نەخێر نەکو هوین ل هاتنا ڕۆژا قیامەتێ ب شکن، بەلێ هوین ل دنیایێ ب لەزن [هوین گەلەك حەژێ دکەن]. ﴿٢١﴾ وهوین و پشتا خۆ ددەنە ئاخرەتێ. ﴿٢٢﴾ وێ ڕۆژێ هندەك سەروچاڤ د گەش و خۆشن. ﴿٢٣﴾ بەرێ وان یێ ل خودایێ وان و خودایێ خۆ دبینن. ﴿٢٤﴾ و هندەك سەروچاڤ وێ ڕۆژێ د نەحل و ترشن. ﴿٢٥﴾ دزانن کو ئاتافەکا مەزن دێ ب سەر واندا ئێت، و پشتێ ل وان شکێنیت. ﴿٢٦﴾ نەخێر وەنەکەن و ل خۆ بزڤڕن، چ گاڤا ڕوح گەهشتە قولقولکا ستۆی، و مرۆڤ کەڤتە د سەکەراتێدا. ﴿٢٧﴾ و خەلکێ مالا وی گۆت: کا کی هەیە دەرمانەکی یان چارەیەکێ بۆ بینیت. ﴿٢٨﴾ و پشت ڕاست بوو کو مرنە، و دێ کەس و کارێت خۆ هێلیت. ﴿٢٩﴾ و پیێت وی تێك ئالیان. ﴿٣٠﴾ ئەها هنگی بەر ب خودێڤە دێ ئێنە ئاژۆتن. ﴿٣١﴾ نە [وی] باوەری ب قورئانێ ئینا، و نە [وی] نڤێژ کرن. ﴿٣٢﴾ بەلێ درەو دانان، و پشت دا وان. ﴿٣٣﴾ و [نە بەس ئەڤە وی کر] پاشی قەبە چۆ مالا خۆ. ﴿٣٤﴾ تیزا ل سەر تیزایێ بۆ تە بیت [هەی بێ باوەر]. ﴿٣٥﴾ پاشی ل سەر تیزایێ بۆ تە بیت [هەی بێ باوەر]. ﴿٣٦﴾ ئەرێ مرۆڤ هزر دکەت، هەما دێ هۆسا مینیت، بێ حساب د گەل بێتەکرن. ﴿٣٧﴾ ما نە چپکەکا ئاڤێ بوو، کەڤتیە د مالبچویکێدا؟. ﴿٣٨﴾ پاشی بوو خوینپارە، پاشی خودێ چێکر و دورستکر، دەست و پێ و چاڤ و گوهـ دانێ. ﴿٣٩﴾ و ژن و مێر هەر ژ وی چێکرن [ئانکو کچ و کوڕ ب دویڤ تێخستنن]. ﴿٤٠﴾ ئەرێ ما ئەوێ هوین هۆسا دایین، نەشێت مریان ساخ بکەتەڤە؟.

سۆرەتا ئینسان

ل مەدینەیێ هاتیە خوارێ (٣١) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ ب ڕاستی و بێ گۆمان دەمەکێ درێژ یێ ب سەر مرۆڤیدا بۆری، و ئەو نەبوو، و یێ نەنیاس بوو.
﴿٢﴾ ب ڕاستی مە مرۆڤ ژ چپکەکا ئاڤا ژن و مێران یا تێکەل یێ چێکری، دا بجەڕبینین کا پاشی دێ چ کار و کریاران کەت، و مە ب گوهـ و چاڤ تێخست. ﴿٣﴾ بێ گۆمان مە ڕێك یا بۆ ڕۆنکری، ڤێجا یان دێ یێ شوکوردار بیت و نیعمەت و کەرەمێت خودێ د گەل کرین ژ بیر ناکەت، یان دێ ژ ڕێ دەرکەڤیت و دێ یێ بێ نان و خوێ بیت، و ڕێکا خراپییێ دێ گریت. ﴿٤﴾ مە بۆ گاوور و بێ باوەران زنجیر و قەید و ئاگرێ سنجری یێ بەرهەڤکری. ﴿٥﴾ بێ گۆمان مرۆڤێت قەنج و خودان باوەر، دێ ژ پەرداغەکا تێکەلی کافوورێ ڤەخۆن.

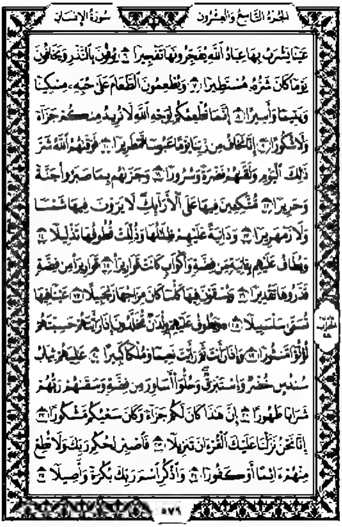

عَيْنًا يَشْرَبُ بِهَا عِبَادُ ٱللَّهِ يُفَجِّرُونَهَا تَفْجِيرًا (٦) يُوفُونَ بِٱلنَّذْرِ وَيَخَافُونَ
يَوْمًا كَانَ شَرُّهُۥ مُسْتَطِيرًا (٧) وَيُطْعِمُونَ ٱلطَّعَامَ عَلَىٰ حُبِّهِۦ مِسْكِينًا
وَيَتِيمًا وَأَسِيرًا (٨) إِنَّمَا نُطْعِمُكُمْ لِوَجْهِ ٱللَّهِ لَا نُرِيدُ مِنكُمْ جَزَآءً
وَلَا شُكُورًا (٩) إِنَّا نَخَافُ مِن رَّبِّنَا يَوْمًا عَبُوسًا قَمْطَرِيرًا (١٠) فَوَقَىٰهُمُ ٱللَّهُ شَرَّ
ذَٰلِكَ ٱلْيَوْمِ وَلَقَّىٰهُمْ نَضْرَةً وَسُرُورًا (١١) وَجَزَىٰهُم بِمَا صَبَرُوا۟ جَنَّةً
وَحَرِيرًا (١٢) مُّتَّكِـِٔينَ فِيهَا عَلَى ٱلْأَرَآئِكِ لَا يَرَوْنَ فِيهَا شَمْسًا
وَلَا زَمْهَرِيرًا (١٣) وَدَانِيَةً عَلَيْهِمْ ظِلَٰلُهَا وَذُلِّلَتْ قُطُوفُهَا تَذْلِيلًا (١٤)
وَيُطَافُ عَلَيْهِم بِـَٔانِيَةٍ مِّن فِضَّةٍ وَأَكْوَابٍ كَانَتْ قَوَارِيرَا۠ (١٥) قَوَارِيرَا۟ مِن فِضَّةٍ
قَدَّرُوهَا تَقْدِيرًا (١٦) وَيُسْقَوْنَ فِيهَا كَأْسًا كَانَ مِزَاجُهَا زَنجَبِيلًا (١٧) عَيْنًا فِيهَا
تُسَمَّىٰ سَلْسَبِيلًا (١٨) ۞ وَيَطُوفُ عَلَيْهِمْ وِلْدَٰنٌ مُّخَلَّدُونَ إِذَا رَأَيْتَهُمْ حَسِبْتَهُمْ
لُؤْلُؤًا مَّنثُورًا (١٩) وَإِذَا رَأَيْتَ ثَمَّ رَأَيْتَ نَعِيمًا وَمُلْكًا كَبِيرًا (٢٠) عَٰلِيَهُمْ ثِيَابُ
سُندُسٍ خُضْرٌ وَإِسْتَبْرَقٌ وَحُلُّوٓا۟ أَسَاوِرَ مِن فِضَّةٍ وَسَقَىٰهُمْ رَبُّهُمْ
شَرَابًا طَهُورًا (٢١) إِنَّ هَٰذَا كَانَ لَكُمْ جَزَآءً وَكَانَ سَعْيُكُم مَّشْكُورًا (٢٢)
إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا عَلَيْكَ ٱلْقُرْءَانَ تَنزِيلًا (٢٣) فَٱصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ وَلَا تُطِعْ
مِنْهُمْ ءَاثِمًا أَوْ كَفُورًا (٢٤) وَٱذْكُرِ ٱسْمَ رَبِّكَ بُكْرَةً وَأَصِيلًا (٢٥)

﴿٦﴾ ئەڤ ئاڤە کانیەکە خودێناس ژێ ڤەدخۆن، مرۆڤ د دویڤ خۆرا ڕادکێشیت کیڤە بچیت دێ د دویڤرا ئێت، و چاوا بڤێت دێ وەسا دەربیت. ﴿٧﴾ ئەڤ خودێناسە ئەون ئەوێت تشتێ تێخستبنە سەر خۆ ب جهـ دکەن، و ژ ڕۆژەکێ دترسن ئەنگاڤی و نەخۆشیا وێ یا بەڤابیە، کەس ژێ ڤەدەر نینە. ﴿٨﴾ و ئەو خوارنا ئەو حەژێ دکەن و هەوجە، ددەنە هەژار و سێوی و دیلان. ﴿٩﴾ دبێژنە وان: ئەم ڤێ خوارنێ د ڕێیا خودێدا ددەینە هەوە، مە چو بەرانبەر ژ هەوە نەڤێت، نە خەلات و نە شوکورداری. ﴿١٠﴾ ئەم ڤێ چەندێ دکەین چونکی ئەم ژ خودایێ خۆ دترسین، دا مە ژ ڕۆژەکا ترش و تەحل و گران بپارێزیت. ﴿١١﴾ ژ بەر باشیا وان، خودێ ئەو ژ نەخۆشیا وێ ڕۆژێ پاراستن، و ڕۆناهی و گەشاتی ئێخستە د سەر و چاڤێت واندا. ﴿١٢﴾ و ژ بەر بێنفرەهیا وان، ب بەحەشتێ و ئارمویشی خەلاتکرن. ﴿١٣﴾ سەر تەختێت نەرم و خۆش و چارچەڤکری د بەحەشتێدا پالداینە، نە گەرمێ دبینن نە سەرمایێ. ﴿١٤﴾ و سیەرا داروبارێ بەحەشتێ نێزیکی وانە، و ڤێقی و بەرێ وان داروباران یێ بەردەستە. ﴿١٥﴾ و خزمەتکار، ئامانێت زیڤی و پەرداغێت تەنک و زەلال، ل بەر وان دگێڕن. ﴿١٦﴾ ئامان ژ زیڤینە و بەس تێرا وان یا تێ هەی نە کێم نە زێدە. ﴿١٧﴾ و ئەڤ خودان باوەرە د بەحەشتێدا ژ پەرداغەکێ ڤەدخۆن، تێکەلی زنجەبیلێیە. ﴿١٨﴾ ژ کانیەکێ ڤەدخۆن دبێژنێ سەلسەبیل [ئانکو خۆش و نەرم و شرین و سڤك]. ﴿١٩﴾ و هندەك خزمەتکارێت بچویك ل بەر خزمەتا وان دگەڕن، هەروهەر تێدانە، و هەروەکی خۆ دمینن، ئەگەر تو ببینی دێ بێژی لولو و مراری یێت بەلاڤن. ﴿٢٠﴾ و ئەگەر تو خۆشیێت بەحەشتێ ببینی، دێ بینی ملکەکێ بەرفرەهە، و بێ حسێب خۆشینە. ﴿٢١﴾ و جلکێت ب خەمل و کەسك ل بەر وانە، ژ ئارمویشێ تەنك و ستویر، و بازنێت زیڤی دکەنە دەستێت خۆ، و خودایێ وان ڤەخوارنەکا زەلال و پاقژ دێ دەتە وان. ﴿٢٢﴾ [خودایێ مەزن دێ بێژتە وان]: ئەها ئەڤە خەلاتێ بزاڤا هەوەیە، مە بزاڤا هەوە قەبویل کر و مە خەلات کر. ﴿٢٣﴾ مە قورئان پیچ پیچە بۆ تە یا هنارتی. ﴿٢٤﴾ ڤێجا بێنا خۆ ل سەر گەهاندنا حوکمێ خودێ فرەهـ بکە، و گوهداریا چو گونەهکار و بێ باوەران ژ وان نەکە. ﴿٢٥﴾ و بەردەوام ناڤێ خودێ بینە، سپێدە و ئێڤاران.

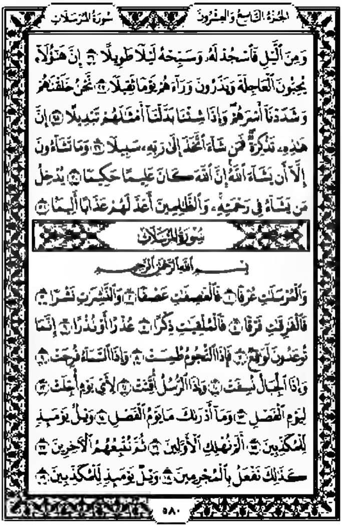

الجزء التاسع والعشرون سورة المرسلات

وَمِنَ ٱلَّيۡلِ فَٱسۡجُدۡ لَهُۥ وَسَبِّحۡهُ لَيۡلٗا طَوِيلًا ﴿٢٦﴾ إِنَّ هَٰٓؤُلَآءِ
يُحِبُّونَ ٱلۡعَاجِلَةَ وَيَذَرُونَ وَرَآءَهُمۡ يَوۡمٗا ثَقِيلٗا ﴿٢٧﴾ نَّحۡنُ خَلَقۡنَٰهُمۡ
وَشَدَدۡنَآ أَسۡرَهُمۡۖ وَإِذَا شِئۡنَا بَدَّلۡنَآ أَمۡثَٰلَهُمۡ تَبۡدِيلًا ﴿٢٨﴾ إِنَّ
هَٰذِهِۦ تَذۡكِرَةٞۖ فَمَن شَآءَ ٱتَّخَذَ إِلَىٰ رَبِّهِۦ سَبِيلٗا ﴿٢٩﴾ وَمَا تَشَآءُونَ
إِلَّآ أَن يَشَآءَ ٱللَّهُۚ إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمٗا ﴿٣٠﴾ يُدۡخِلُ
مَن يَشَآءُ فِي رَحۡمَتِهِۦۚ وَٱلظَّٰلِمِينَ أَعَدَّ لَهُمۡ عَذَابًا أَلِيمَۢا ﴿٣١﴾

سُورَةُ المُرۡسَلَات

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

وَٱلۡمُرۡسَلَٰتِ عُرۡفٗا ﴿١﴾ فَٱلۡعَٰصِفَٰتِ عَصۡفٗا ﴿٢﴾ وَٱلنَّٰشِرَٰتِ نَشۡرٗا ﴿٣﴾
فَٱلۡفَٰرِقَٰتِ فَرۡقٗا ﴿٤﴾ فَٱلۡمُلۡقِيَٰتِ ذِكۡرًا ﴿٥﴾ عُذۡرًا أَوۡ نُذۡرًا ﴿٦﴾ إِنَّمَا
تُوعَدُونَ لَوَٰقِعٞ ﴿٧﴾ فَإِذَا ٱلنُّجُومُ طُمِسَتۡ ﴿٨﴾ وَإِذَا ٱلسَّمَآءُ فُرِجَتۡ ﴿٩﴾
وَإِذَا ٱلۡجِبَالُ نُسِفَتۡ ﴿١٠﴾ وَإِذَا ٱلرُّسُلُ أُقِّتَتۡ ﴿١١﴾ لِأَيِّ يَوۡمٍ أُجِّلَتۡ ﴿١٢﴾
لِيَوۡمِ ٱلۡفَصۡلِ ﴿١٣﴾ وَمَآ أَدۡرَىٰكَ مَا يَوۡمُ ٱلۡفَصۡلِ ﴿١٤﴾ وَيۡلٞ يَوۡمَئِذٖ
لِّلۡمُكَذِّبِينَ ﴿١٥﴾ أَلَمۡ نُهۡلِكِ ٱلۡأَوَّلِينَ ﴿١٦﴾ ثُمَّ نُتۡبِعُهُمُ ٱلۡأٓخِرِينَ ﴿١٧﴾
كَذَٰلِكَ نَفۡعَلُ بِٱلۡمُجۡرِمِينَ ﴿١٨﴾ وَيۡلٞ يَوۡمَئِذٖ لِّلۡمُكَذِّبِينَ ﴿١٩﴾

٥٨٠

﴿٢٦﴾ و ب شەڤ نڤێژان بکە و شەڤا خۆ ب نڤێژان ساخ بکە. ﴿٢٧﴾ ئەڤ گاور و موشرکە گەلەك حەژ دنیایێ دکەن، و پشتا خۆ ددەنە ڕۆژەکا گران [کو ئاخرەتە]. ﴿٢٨﴾ مە ئەو یێت [ژ چونەییێ] چێکرین، و مە ئەندامێت وان یێت موکومکرین، و ئەگەر مە بڤێت دێ وان ب هندەکێت ژ وان چێتر گوهۆڕین. ﴿٢٩﴾ ئەڤە شیرەت و بیرئینانە، و یێ باشیا خۆ بڤێت، بلا ڕێکا خودایێ خۆ بگریت. ﴿٣٠﴾ و هوین نەشێن چو بکەن ئەگەر خودێ حەز نەکەت، ب ڕاستی خودێ یێ زانا و کاربنەجهە. ﴿٣١﴾ یێ وی بڤێت دێ ب بەر دلۆڤانیا خۆ ئێخیت، و بۆ گونەهکاران ئیزا و نەخۆشییەکا دژوار یا بەرهەڤکری.

سۆرەتا مورسەلات

ل مەکەهێ هاتییە خواری (٥٠) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ سویند ب بایێ ل دویڤ ئێك دئێت. ﴿٢﴾ و سویند ب هورەبایێ هور. ﴿٣﴾ و سویند ب وان ملیاکەتێت عەوران بەلاڤ دکەن. ﴿٤﴾ و سویند ب وان ملیاکەتێت فەرمانێت خودێ دئینن، دا ڕاستی و نەڕاستی ژێك بێنە ڤاڤارتن. ﴿٥﴾ و سویند ب وان ملیاکەتێت وەحیا خودێ بۆ پێغەمبەران دئینن. ﴿٦﴾ دا خەلکی هەجەتبڕ بکەن، یان دا خەلکی بترسینن. ﴿٧﴾ ئەو تشتێ سۆز و پەیمان بۆ هەوە پێ دئێتە دان دێ هەر ئێت. ﴿٨﴾ گاڤا ستێر ڕژیان و ڕۆناهی وان نەما. ﴿٩﴾ و گاڤا ئەسمان کەلشت و دەرزی. ﴿١٠﴾ و گاڤا چیا ژ بن دچن و هویرهویر دبن. ﴿١١﴾ و گاڤا وەخت بۆ پێغەمبەران هاتە دەستنیشانکرن بۆ حوکمکرنێ. ﴿١٢﴾ بۆ کیژ ڕۆژێ هاتییە پاشێخستن؟. ﴿١٣﴾ بۆ وێ ڕۆژێ ئەوا حساب تێدا د ناڤبەرا خەلکیدا دئێتەکرن کو ڕۆژا قیامەتێیە. ﴿١٤﴾ ما تو چ دزانی، ئەو چ ڕۆژە. ﴿١٥﴾ وێ ڕۆژێ نەخۆشی و ئیزا بۆ بێ باوەرانە. ﴿١٦﴾ ما مە پێشییێت وان یێت گونەهکار د هیلاك نەبرن. ﴿١٧﴾ پاشی ما مە گونەهکارێت پشتی وان ژی، نەدانە دویڤ. ﴿١٨﴾ ئەها ئەم ڤێ ب سەرێ خرابکاران دئینین. ﴿١٩﴾ وێ ڕۆژێ نەخۆشی و ئیزا بۆ بێ باوەران بیت.

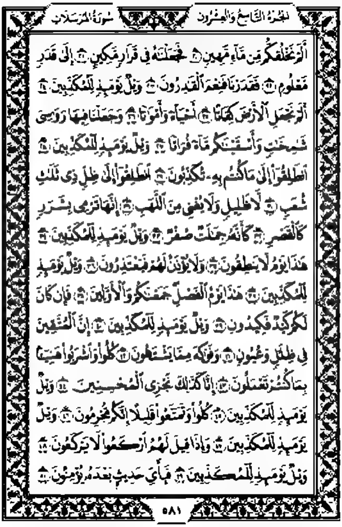

الجزء التاسع والعشرون سورة المرسلات

أَلَمْ نَخْلُقكُّم مِّن مَّآءٍ مَّهِينٍ ٢٠ فَجَعَلْنَٰهُ فِى قَرَارٍ مَّكِينٍ ٢١ إِلَىٰ قَدَرٍ
مَّعْلُومٍ ٢٢ فَقَدَرْنَا فَنِعْمَ ٱلْقَٰدِرُونَ ٢٣ وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ ٢٤
أَلَمْ نَجْعَلِ ٱلْأَرْضَ كِفَاتًا ٢٥ أَحْيَآءً وَأَمْوَٰتًا ٢٦ وَجَعَلْنَا فِيهَا رَوَٰسِىَ
شَٰمِخَٰتٍ وَأَسْقَيْنَٰكُم مَّآءً فُرَاتًا ٢٧ وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ ٢٨
ٱنطَلِقُوٓا۟ إِلَىٰ مَا كُنتُم بِهِۦ تُكَذِّبُونَ ٢٩ ٱنطَلِقُوٓا۟ إِلَىٰ ظِلٍّ ذِى ثَلَٰثِ
شُعَبٍ ٣٠ لَّا ظَلِيلٍ وَلَا يُغْنِى مِنَ ٱللَّهَبِ ٣١ إِنَّهَا تَرْمِى بِشَرَرٍ
كَٱلْقَصْرِ ٣٢ كَأَنَّهُۥ جِمَٰلَتٌ صُفْرٌ ٣٣ وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ ٣٤
هَٰذَا يَوْمُ لَا يَنطِقُونَ ٣٥ وَلَا يُؤْذَنُ لَهُمْ فَيَعْتَذِرُونَ ٣٦ وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ
لِّلْمُكَذِّبِينَ ٣٧ هَٰذَا يَوْمُ ٱلْفَصْلِ جَمَعْنَٰكُمْ وَٱلْأَوَّلِينَ ٣٨ فَإِن كَانَ
لَكُمْ كَيْدٌ فَكِيدُونِ ٣٩ وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ ٤٠ إِنَّ ٱلْمُتَّقِينَ
فِى ظِلَٰلٍ وَعُيُونٍ ٤١ وَفَوَٰكِهَ مِمَّا يَشْتَهُونَ ٤٢ كُلُوا۟ وَٱشْرَبُوا۟ هَنِيٓـًٔۢا
بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ٤٣ إِنَّا كَذَٰلِكَ نَجْزِى ٱلْمُحْسِنِينَ ٤٤ وَيْلٌ
يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ ٤٥ كُلُوا۟ وَتَمَتَّعُوا۟ قَلِيلًا إِنَّكُم مُّجْرِمُونَ ٤٦ وَيْلٌ
يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ ٤٧ وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ ٱرْكَعُوا۟ لَا يَرْكَعُونَ ٤٨
وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ ٤٩ فَبِأَىِّ حَدِيثٍۭ بَعْدَهُۥ يُؤْمِنُونَ ٥٠

٥٨١

﴿٢٠﴾ ما مە هوین ژ ئاڤەکا بێ بها چێ نەکرینە؟. ﴿٢١﴾ و مە ئەڤ ئاڤە کرە د جهەکێ موکومدا [کو مالبچویکە]. ﴿٢٢﴾ هەتا وەختەکێ دیارکری. ﴿٢٣﴾ و مە شیا وی چێ کەین، و ئەم چ خۆش خودان شیانین. ﴿٢٤﴾ وێ ڕۆژێ نەخۆشی و ئیزا بۆ بێ باوەران بیت. ﴿٢٥﴾ ما مە ئەرد بۆ هەوە نەکرییە مرۆڤ هلگر. ﴿٢٦﴾ ساخان ل سەر ڕوییێ خۆ ڕادکەت، و مریان د زکێ خۆدا ڤەدشێریت. ﴿٢٧﴾ و مە چیایێت بلند تێدا یێت چێکرین، و مە ئاڤەکا شرین و خۆش یا دایە هەوە. ﴿٢٨﴾ وێ ڕۆژێ نەخۆشی و ئیزا بۆ بێ باوەران بیت. ﴿٢٩﴾ دێ بەر ب وێڤە هەڕن، یا هەوە باوەری پێ نەدئینا و درەو ددانا. ﴿٣٠﴾ دێ هەڕنە بەر سیەرا دویکێلا سێ چەق. ﴿٣١﴾ ئەو سیەرا نە هەوە ژ گەرمێ دپارێزیت، و نە ژ گوڕیا ئاگرێ دۆژەهێ. ﴿٣٢﴾ وی ئاگری هندە چریسک ژێ دچن، تەمەتی ئاڤاهیێت مەزنن. ﴿٣٣﴾ ئەو چریسک دبنە دویڤەرێزک، دێ بێژی حێشترێت سۆرن کەڤتینە پشت ئێک. ﴿٣٤﴾ وێ ڕۆژێ نەخۆشی و ئیزا بۆ بێ باوەران بیت. ﴿٣٥﴾ ئەڤە ڕۆژەکە کەسێ چو ئاخفتن نینە. ﴿٣٦﴾ و دەستویری ژی بۆ وان نائێتە دان هەجەتان بگرن. ﴿٣٧﴾ وێ ڕۆژێ نەخۆشی و ئیزا بۆ بێ باوەران بیت. ﴿٣٨﴾ ئەڤە ڕۆژا ژێکڤەکرنێیە، مە هوین د گەل یێت بەری هەوە، یێت کۆمکرین. ﴿٣٩﴾ هەکە هەوە فند و فێلەک هەبیت بکەن. ﴿٤٠﴾ وێ ڕۆژێ نەخۆشی و ئیزا بۆ بێ باوەران بیت. ﴿٤١﴾ هندی خودێترسن یێت د بن سیها باغ و بیستانان، و یێت د ناڤ کانیاندا. ﴿٤٢﴾ و یێت د ناڤ وی فێقیدا ئەوێ ل دویڤ دلێ وان. ﴿٤٣﴾ بخۆن و ڤەخۆن، هەوە نۆشی جان بیت، ژ بەر وان کار و کریارێت هەوە کرین. ﴿٤٤﴾ ئەها هۆسا، ئەم قەنجیخواز و قەنجیکەر و خۆشمرۆڤان خەلات دکەین. ﴿٤٥﴾ وێ ڕۆژێ نەخۆشی و ئیزا بۆ بێ باوەران بیت. ﴿٤٦﴾ د دنیاییدا بخۆن و پیچەکێ کەیفێ بکەن، هوین خرابکار و گونەهکارن. ﴿٤٧﴾ وێ ڕۆژێ نەخۆشی و ئیزا بۆ بێ باوەران بیت. ﴿٤٨﴾ و ئەگەر گۆتنە وان نڤێژان بکەن، نڤێژان ناکەن. ﴿٤٩﴾ وێ ڕۆژێ نەخۆشی و ئیزا بۆ بێ باوەران بیت. ﴿٥٠﴾ ئەرێ ئەو پشتی قورئانێ، دێ باوەر ژ چ گۆتنێ کەن؟!.

سُورَةُ النَّبَإِ

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَـٰنِ ٱلرَّحِيمِ

عَمَّ يَتَسَآءَلُونَ ﴿١﴾ عَنِ ٱلنَّبَإِ ٱلْعَظِيمِ ﴿٢﴾ ٱلَّذِى هُمْ فِيهِ مُخْتَلِفُونَ ﴿٣﴾
كَلَّا سَيَعْلَمُونَ ﴿٤﴾ ثُمَّ كَلَّا سَيَعْلَمُونَ ﴿٥﴾ أَلَمْ نَجْعَلِ ٱلْأَرْضَ مِهَـٰدًا ﴿٦﴾
وَٱلْجِبَالَ أَوْتَادًا ﴿٧﴾ وَخَلَقْنَـٰكُمْ أَزْوَٰجًا ﴿٨﴾ وَجَعَلْنَا نَوْمَكُمْ سُبَاتًا ﴿٩﴾
وَجَعَلْنَا ٱلَّيْلَ لِبَاسًا ﴿١٠﴾ وَجَعَلْنَا ٱلنَّهَارَ مَعَاشًا ﴿١١﴾ وَبَنَيْنَا
فَوْقَكُمْ سَبْعًا شِدَادًا ﴿١٢﴾ وَجَعَلْنَا سِرَاجًا وَهَّاجًا ﴿١٣﴾ وَأَنزَلْنَا مِنَ
ٱلْمُعْصِرَٰتِ مَآءً ثَجَّاجًا ﴿١٤﴾ لِّنُخْرِجَ بِهِۦ حَبًّا وَنَبَاتًا ﴿١٥﴾ وَجَنَّـٰتٍ
أَلْفَافًا ﴿١٦﴾ إِنَّ يَوْمَ ٱلْفَصْلِ كَانَ مِيقَـٰتًا ﴿١٧﴾ يَوْمَ يُنفَخُ فِى ٱلصُّورِ
فَتَأْتُونَ أَفْوَاجًا ﴿١٨﴾ وَفُتِحَتِ ٱلسَّمَآءُ فَكَانَتْ أَبْوَٰبًا ﴿١٩﴾ وَسُيِّرَتِ
ٱلْجِبَالُ فَكَانَتْ سَرَابًا ﴿٢٠﴾ إِنَّ جَهَنَّمَ كَانَتْ مِرْصَادًا ﴿٢١﴾ لِّلطَّـٰغِينَ
مَـَٔابًا ﴿٢٢﴾ لَّـٰبِثِينَ فِيهَآ أَحْقَابًا ﴿٢٣﴾ لَّا يَذُوقُونَ فِيهَا بَرْدًا وَلَا
شَرَابًا ﴿٢٤﴾ إِلَّا حَمِيمًا وَغَسَّاقًا ﴿٢٥﴾ جَزَآءً وِفَاقًا ﴿٢٦﴾ إِنَّهُمْ كَانُوا۟
لَا يَرْجُونَ حِسَابًا ﴿٢٧﴾ وَكَذَّبُوا۟ بِـَٔايَـٰتِنَا كِذَّابًا ﴿٢٨﴾ وَكُلَّ شَىْءٍ
أَحْصَيْنَـٰهُ كِتَـٰبًا ﴿٢٩﴾ فَذُوقُوا۟ فَلَن نَّزِيدَكُمْ إِلَّا عَذَابًا ﴿٣٠﴾

سۆرەتا نەبەء

ل مەککەهێ هاتیە خوارێ (٤٠) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ خەلکێ مەکەهێ پسیارا چ ژ ئێک و دو دکەن؟ [پاشی هەر سۆرەتێ بەرسڤ دائە، چونکی پسیار نەبۆ هندێیە دا ئەو بەرسڤێ بدەن، بەلکی بۆ دیارکرنا حێبەتیبوونا حالێ وان بوو، و ئەو گرانیا وان خۆ کریە تێدا]. ﴿٢﴾ پسیارا بەحس و خەبەر و سالۆخێ مەزن کو ڕۆژا قیامەتێیە ژ ئێک و دو دکەن. ﴿٣﴾ ئەو ڕۆژا ئەو تێدا دودل. ﴿٤﴾ نەخێر دێ زانن، بلا دودل نەبن. ﴿٥﴾ دیسا نەخێر دێ زانن، دەمێ ب چاڤێ سەرێ خۆ وێ ڕاستیا ئەو تێدا دودل، دبینن. ﴿٦﴾ [چاوا هوین باوەریێ نائینن کو دێ جارەکا دی ساخ بن و ژ گۆڕان ڕابنەڤە، و ڕەخ و ڕویێت هەوە هەمی نیشان و بەلگەنە] ما مە ئەرد بۆ هەوە و ژینا هەوە و جانەوەرێت هەوە، خۆش نەکریە و ڕانەتێخستیە و بەرهەڤ نەکریە. ﴿٧﴾ و ما مە چیا نەکرینە سنگ [بۆ ڕاگرتنا ئەردی، دا نەهێت و بچیت، دا نەلڤلڤیت، و دا ب چو ڕەخان نەکەڤیت، و هەکە ئەڤ چیایە نەبانە ئەرد نەدڕاوەستیا، و دا هەر یێ هەژهەژۆک بیت]. ﴿٨﴾ و ما مە هوین نەکرینە ژن و مێر. ﴿٩﴾ و ما مە خەو (نڤستن) بۆ هەوە نەکریە ڤەهەسیان [بۆ نەهێلانا وێ وەستیانا هوین د بزاڤا خۆ یا ڕۆژانەدا دبینن، و جارەکا دی دزڤڕنەڤە سەر بزاڤا خۆ]. ﴿١٠﴾ و ما مە شەڤ بۆ هەوە نەکریە پەردە و کراس. ﴿١١﴾ و ما مە ڕۆژ بۆ هەوە نەکریە دەمێ بزاڤا ژینێ. ﴿١٢﴾ و ما مە حەفت ئەسمانێت ب هێز د سەر هەوەدا ئاڤانەکرینە. ﴿١٣﴾ و ما مە چرایەکێ گەش بۆ هەوە چێ نەکریە. ﴿١٤﴾ و ما مە بۆ هەوە ئاڤ و بارانەکا بۆش ژ عەوران دانەڕێتیە [و پاشی خودێ تەعالا سوود و مفاییت بارانێ ئاشکەرا کرن و گۆت:] ﴿١٥﴾ دا ئەم دان و دەرامەت و شینکاتی پێ بدەین. ﴿١٦﴾ و دا باخچەیێت تژی داروبار، پێ بدەین. ﴿١٧﴾ بێ گۆمان ئەو ڕۆژا ئەو تێدا دودل کو ڕۆژا جوداکرنا قەنجی و خرابیێیە، ڕۆژا کۆمبوون و ژڤانێ ڤاڤارتنێ، یا د ڕێ و پێشیا هەمی چێکریاندا و هەر دێ ئێت. ﴿١٨﴾ ڕۆژا پف ل شاخکی دئێتە دان، ڤێجا هوین پێل پێل دئێن. ﴿١٩﴾ و ئەسمان وێ ڕۆژێ ڤەبوون و بوونە دەرگەهـ. ﴿٢٠﴾ و چیا هەژیان و بوونە لەیلان. ﴿٢١﴾ ب ڕاستی [وێ ڕۆژێ] دۆژەهـ ل هیڤیا بێ باوەرانە. ﴿٢٢﴾ جهـ و دویماهیکە بۆ زێدە خرابکاران. ﴿٢٣﴾ کو هەروهەر دێ تێدا مینن. ﴿٢٤﴾ تێدا تام ناکەنە هێنکاتیێ و ڤەخوارنا تەزی. ﴿٢٥﴾ ئاڤا شاریای و کێم و زوخ تێ نەبیت. ﴿٢٦﴾ ئەڤ جزایە ل دویڤ کریاریت وایە. ﴿٢٧﴾ د دنیایێدا وان چو بۆ حسابا ئاخرەتێ نەددانا. ﴿٢٨﴾ و باوەری ب ئایەتێت مە نەدئینان و دگۆتن درەون. ﴿٢٩﴾ هەمی تشت مە ب نڤیسین و هەژمار، سەر کاغەز کریە و نڤیسیە. ﴿٣٠﴾ دێ بخۆن ژ ئیزایێ پێڤەتر ئەم نادەینە بەر هەوە [و ژ ئیزایێ پێڤەتر ل هەوە زێدەنابیت].

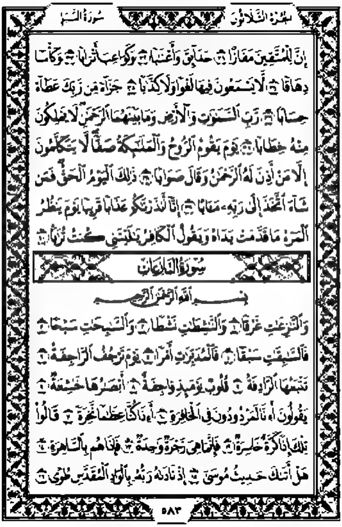

الجزء الثلاثون سورة النبإ

إِنَّ لِلْمُتَّقِينَ مَفَازًا ﴿٣١﴾ حَدَآئِقَ وَأَعْنَٰبًا ﴿٣٢﴾ وَكَوَاعِبَ أَتْرَابًا ﴿٣٣﴾ وَكَأْسًا
دِهَاقًا ﴿٣٤﴾ لَّا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا وَلَا كِذَّٰبًا ﴿٣٥﴾ جَزَآءً مِّن رَّبِّكَ عَطَآءً
حِسَابًا ﴿٣٦﴾ رَّبِّ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا ٱلرَّحْمَٰنِ لَا يَمْلِكُونَ
مِنْهُ خِطَابًا ﴿٣٧﴾ يَوْمَ يَقُومُ ٱلرُّوحُ وَٱلْمَلَٰٓئِكَةُ صَفًّا لَّا يَتَكَلَّمُونَ
إِلَّا مَنْ أَذِنَ لَهُ ٱلرَّحْمَٰنُ وَقَالَ صَوَابًا ﴿٣٨﴾ ذَٰلِكَ ٱلْيَوْمُ ٱلْحَقُّ فَمَن
شَآءَ ٱتَّخَذَ إِلَىٰ رَبِّهِۦ مَـَٔابًا ﴿٣٩﴾ إِنَّآ أَنذَرْنَٰكُمْ عَذَابًا قَرِيبًا يَوْمَ يَنظُرُ
ٱلْمَرْءُ مَا قَدَّمَتْ يَدَاهُ وَيَقُولُ ٱلْكَافِرُ يَٰلَيْتَنِى كُنتُ تُرَٰبًۢا ﴿٤٠﴾

سُورَةُ النَّازِعَاتِ

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

وَٱلنَّٰزِعَٰتِ غَرْقًا ﴿١﴾ وَٱلنَّٰشِطَٰتِ نَشْطًا ﴿٢﴾ وَٱلسَّٰبِحَٰتِ سَبْحًا ﴿٣﴾
فَٱلسَّٰبِقَٰتِ سَبْقًا ﴿٤﴾ فَٱلْمُدَبِّرَٰتِ أَمْرًا ﴿٥﴾ يَوْمَ تَرْجُفُ ٱلرَّاجِفَةُ ﴿٦﴾
تَتْبَعُهَا ٱلرَّادِفَةُ ﴿٧﴾ قُلُوبٌ يَوْمَئِذٍ وَاجِفَةٌ ﴿٨﴾ أَبْصَٰرُهَا خَٰشِعَةٌ ﴿٩﴾
يَقُولُونَ أَءِنَّا لَمَرْدُودُونَ فِى ٱلْحَافِرَةِ ﴿١٠﴾ أَءِذَا كُنَّا عِظَٰمًا نَّخِرَةً ﴿١١﴾ قَالُوا۟
تِلْكَ إِذًا كَرَّةٌ خَاسِرَةٌ ﴿١٢﴾ فَإِنَّمَا هِىَ زَجْرَةٌ وَٰحِدَةٌ ﴿١٣﴾ فَإِذَا هُم بِٱلسَّاهِرَةِ ﴿١٤﴾
هَلْ أَتَىٰكَ حَدِيثُ مُوسَىٰٓ ﴿١٥﴾ إِذْ نَادَىٰهُ رَبُّهُۥ بِٱلْوَادِ ٱلْمُقَدَّسِ طُوًى ﴿١٦﴾

٥٨٣

﴿٣١﴾ بێ گومان جهێ سەرفەرازییێ بۆ پارێزكار و خودێترسانە. ﴿٣٢﴾ ژ باغ و هەمی ڕەنگێت تری. ﴿٣٣﴾ و پەرییێت مەمكهلدای و سینگهلدایی و هەڤڕی و یەكدەست. ﴿٣٤﴾ و پەرداغێت تژی مەی [كو سەرێ وان پێ نەئێشیت]. ﴿٣٥﴾ خەلكێ بەحەشتێ د بەحەشتێدا، ئاخفتنێت پویچ و پەلاچ نابیهن. ﴿٣٦﴾ [ئەڤە] دان و خەلاتەكێ دورست و د جهێ خۆدایە، ژ خودایێ تە. ﴿٣٧﴾ خودانێ ئەرد و ئەسمانان و هندی د ناڤبەرا واندا، خودایێ دلۆڤانە كەس نەشێت د بەرڕا باخڤیت. ﴿٣٨﴾ ڕۆژا كو جبریل و ملیاكەت ب ڕێز ڕادوەستن، و كەس ناناخڤیت مەگەر ئەو نەبیت یێ خودێ ڕێ بدەتێ، و ئاخفتنا دورست و د جهێ خۆدا بكەت. ﴿٣٩﴾ ئەو ڕۆژە یا ڕاست و دورستە، ڤێجا یێ ڤیا بلا ڕێكا ڤەگەڕیانێ ب بال خودایێ خۆڤە خۆش بكەت. ﴿٤٠﴾ ب ڕاستی مە هوین ژ ئیزایەكا نێزیك ترساندن ڕۆژا مرۆڤ كریارێت خۆ دبینیت، و گاور دبێژیت: خۆزی ئەز هەر ئاخ بامە و ساخ نەبوویامەڤە.

سۆرەتا نازیعات

ل مەكەهێ هاتییە خوارێ (٤٦) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ سویند ب وان ملیاكەتێت ب دژواری جانێ گاوران دكێشن. [هەر ل دەستپێكا كێشانا ڕوحێ دێ كەڤنە بەر ئیزا و نەخۆشیان، و ب توند و دژواری و بێ ڕەحم ملیاكەت جانێ وی دكێشن، دا هەمی گمە و بارێت وی بەر ئیزا بن]. ﴿٢﴾ و سویند ب وان ملیاكەتێت ب ڕەحەتی و نەرمی جانێ خودان باوەران دكێشن [دەمێ مرۆڤێ چاك و باوەریدار دكەڤتە د سەكەراتێدا، ملیاكەت ڕەحێ پێ دبەن و نەرم و ڕەحەت جانێ وی دكێشن، دا نەئێشیت، و دا بزانیت كو ئەو یێ ل سەر وەغەرەكا خۆش، و دێ بەر ب ژینەكا خۆشتر چیت]. ﴿٣﴾ و سویند ب وان ملیاكەتێت فەرمانێت خودێ ب لەز دئینە خوارێ. ﴿٤﴾ و سویند ب وان ملیاكەتێت بەرمبەزینكێ ب جانان دكەن، بۆ جهێ وان یێ دویماهیێ. ﴿٥﴾ و سویند ب وان ملیاكەتێت كاروبارێ بوونێ ئانكو وجوودێ، ب فەرمانا خودێ ب سەروبەر دكەن. ﴿٦﴾ [سویند ب ڤان هەمیان] ڕۆژا ئەرد ب بارێ خۆڤە دهەژینت [هەر دێ ئێت، دەمێ پفا ئێكێ ل شاخكی دئینە دان هەمی تشتێ خودان ڕوح پێ دمرن]. ﴿٧﴾ د پشتڕا پفا دی ژی دئێت [كو سەرێ ڕابوونا مرۆڤانە]. ﴿٨﴾ وێ ڕۆژێ هندەك دل د پەریشان و ب ترسن. ﴿٩﴾ د چاڤ شۆڕ و ب ترسن. ﴿١٠﴾ دبێژن ئەرێ پشتی مرنێ ئەم دێ ساخ بینەڤە، و دێ زڤڕینە سەر حالێ خۆ یێ ئێكێ، پشتی مرنێ. ﴿١١﴾ ئەرێ پشتی ئەم دبینە كۆمەكا هەستیێت هەلوەریای. ﴿١٢﴾ [ب ترانەڤە و ژ نەباوەری] دبێژن: ئەگەر وەبیت و ڕاست بیت [كو ئەم جارەكا دی دێ ساخ بینەڤە، پشتی ئەم دمرین] ئەڤە زڤڕینەكا خوسارەتە. ﴿١٣﴾ دویرنەئێخن ب پفا دوویێ هوین دێ ڕابنەڤە [و دێ ل مەیدانا حەشرێ حازربن]. ﴿١٤﴾ پشتی وێ پفێ، جهێ زكێ ئاخێ هوین دێ سەر ئاخ بن. ﴿١٥﴾ ما تە های ژ سوحبەتا مووسایی نەبوویییە؟. ﴿١٦﴾ دەمێ خودێ ل نهالا پیرۆز (طوی) ل چیایێ (سینا) گازی كرییێ.

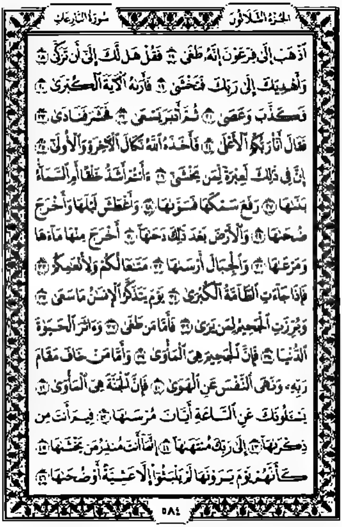

الجزء الثلاثون سورة النازعات

ٱذۡهَبۡ إِلَىٰ فِرۡعَوۡنَ إِنَّهُۥ طَغَىٰ ﴿١٧﴾ فَقُلۡ هَل لَّكَ إِلَىٰٓ أَن تَزَكَّىٰ ﴿١٨﴾
وَأَهۡدِيَكَ إِلَىٰ رَبِّكَ فَتَخۡشَىٰ ﴿١٩﴾ فَأَرَىٰهُ ٱلۡأٓيَةَ ٱلۡكُبۡرَىٰ ﴿٢٠﴾
فَكَذَّبَ وَعَصَىٰ ﴿٢١﴾ ثُمَّ أَدۡبَرَ يَسۡعَىٰ ﴿٢٢﴾ فَحَشَرَ فَنَادَىٰ ﴿٢٣﴾
فَقَالَ أَنَا۠ رَبُّكُمُ ٱلۡأَعۡلَىٰ ﴿٢٤﴾ فَأَخَذَهُ ٱللَّهُ نَكَالَ ٱلۡأٓخِرَةِ وَٱلۡأُولَىٰٓ ﴿٢٥﴾
إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَعِبۡرَةٗ لِّمَن يَخۡشَىٰٓ ﴿٢٦﴾ ءَأَنتُمۡ أَشَدُّ خَلۡقًا أَمِ ٱلسَّمَآءُۚ
بَنَىٰهَا ﴿٢٧﴾ رَفَعَ سَمۡكَهَا فَسَوَّىٰهَا ﴿٢٨﴾ وَأَغۡطَشَ لَيۡلَهَا وَأَخۡرَجَ
ضُحَىٰهَا ﴿٢٩﴾ وَٱلۡأَرۡضَ بَعۡدَ ذَٰلِكَ دَحَىٰهَآ ﴿٣٠﴾ أَخۡرَجَ مِنۡهَا مَآءَهَا
وَمَرۡعَىٰهَا ﴿٣١﴾ وَٱلۡجِبَالَ أَرۡسَىٰهَا ﴿٣٢﴾ مَتَٰعٗا لَّكُمۡ وَلِأَنۡعَٰمِكُمۡ ﴿٣٣﴾
فَإِذَا جَآءَتِ ٱلطَّآمَّةُ ٱلۡكُبۡرَىٰ ﴿٣٤﴾ يَوۡمَ يَتَذَكَّرُ ٱلۡإِنسَٰنُ مَا سَعَىٰ ﴿٣٥﴾
وَبُرِّزَتِ ٱلۡجَحِيمُ لِمَن يَرَىٰ ﴿٣٦﴾ فَأَمَّا مَن طَغَىٰ ﴿٣٧﴾ وَءَاثَرَ ٱلۡحَيَوٰةَ
ٱلدُّنۡيَا ﴿٣٨﴾ فَإِنَّ ٱلۡجَحِيمَ هِيَ ٱلۡمَأۡوَىٰ ﴿٣٩﴾ وَأَمَّا مَنۡ خَافَ مَقَامَ
رَبِّهِۦ وَنَهَى ٱلنَّفۡسَ عَنِ ٱلۡهَوَىٰ ﴿٤٠﴾ فَإِنَّ ٱلۡجَنَّةَ هِيَ ٱلۡمَأۡوَىٰ ﴿٤١﴾
يَسۡـَٔلُونَكَ عَنِ ٱلسَّاعَةِ أَيَّانَ مُرۡسَىٰهَا ﴿٤٢﴾ فِيمَ أَنتَ مِن
ذِكۡرَىٰهَآ ﴿٤٣﴾ إِلَىٰ رَبِّكَ مُنتَهَىٰهَآ ﴿٤٤﴾ إِنَّمَآ أَنتَ مُنذِرُ مَن يَخۡشَىٰهَا ﴿٤٥﴾
كَأَنَّهُمۡ يَوۡمَ يَرَوۡنَهَا لَمۡ يَلۡبَثُوٓاْ إِلَّا عَشِيَّةً أَوۡ ضُحَىٰهَا ﴿٤٦﴾

٥٨٤

﴿١٧﴾ گۆتێ: هەرە دەڤ فیرعەونی، گەلەك یێ د سەر پێ خۆدا چۆی و د ستەمێدا زێدە یێ خراب بووی. ﴿١٨﴾ بێژێ: تە دل تێ هەیە ل خۆ بزڤڕی، و خۆ ژ گونەهان بشۆی. ﴿١٩﴾ [بێژێ:] و ئەز دێ بەرێ تە دەمە خودایێ تە، دا تو بترسی. ﴿٢٠﴾ و مووسایی نەدیتیا (موعجیزەیا) مەزن نیشا دا، کو دار دبوو مار. ﴿٢١﴾ فیرعەونی باوەر ژێ نەکر، و گوهداریا خودێ نەکر. ﴿٢٢﴾ پاشی پشت دا باوەریێ (ئیمانێ)، و لەز ل خرابیا مووسایی و خودان باوەران کر. ﴿٢٣﴾ خەلك ل خۆ کۆمکر و بانگ هلدێرا. ﴿٢٤﴾ گۆت: ئەز خودێ و خودانێ هەوە یێ مەزنم، و هەوە ژ من پێڤەتر چو خودێ نینن. ﴿٢٥﴾ ڤێجا خودێ ل سەر دنیایێ خەندقاند، و ل ئاخرەتێ دۆژەهـ کرە بارا وی [و خودێ ئیزایا دنیایێ و ئاخرەتێ دا بەر]. ﴿٢٦﴾ ب ڕاستی چیرۆکا فیرعەونی چامە و عیبرەتە، بۆ وی یێ ژ خودێ بترسیت. ﴿٢٧﴾ ئەرێ ساخکرنا هەوە پشتی مرنێ ب زەحمەتترە یان چێکرنا ئەسمانی؟. ﴿٢٨﴾ بانێ وی بلند کر و بێ کێماسی دورست کر. ﴿٢٩﴾ شەڤا وی تاریکر و ڕۆژا وی ب ڕۆناهی ئێخست. ﴿٣٠﴾ و ئەرد پشتی هنگی ل سەر ئاوایێ هێکێ ڕاست و خۆشکر بۆ ژیانێ. ﴿٣١﴾ و ئاڤ و چەرە ژێ دەرئێخست. ﴿٣٢﴾ و چیا بۆ کرنە سنگ، دا نەهەژیت. ﴿٣٣﴾ دا هوین هەمی پێکڤە ب جانەوەرێت خۆڤە مفای ژێ وەرگرن. ﴿٣٤﴾ ئەگەر ئەو ڕۆژا ب ترس و سەهم هات [ڕۆژا ژ ترسا وێ، سەرێ بچویکان سپی دبیت]. ﴿٣٥﴾ ڕۆژا کار و کریارێت مرۆڤی دئێنە بیرا مرۆڤی. ﴿٣٦﴾ و ڕۆژا دۆژەهـ ل خودان چاڤان دیار دبیت. ﴿٣٧﴾ ڤێجا ئەو کەسێ گەلەك ستەم و زۆری کرین، د دەرهەقا خودێدا. ﴿٣٨﴾ و ژیانا سەر دنیایێ چێتر ڤیای ژ ژیانا ئاخرەتێ [و ژیانا دنیایێ ب سەر یا ئاخرەتێ ئێخستی]. ﴿٣٩﴾ ئەها دۆژەهـ جهێ وییە. ﴿٤٠﴾ بەلێ ئەو کەسێ ترسا ڕاوەستیانا بەرانبەری خودێ د دلیدا، و بەرێ خۆ ژ دلخوازیێ وەرگێڕای. ﴿٤١﴾ بەهەشت دێ بیتە جهێ وی. ﴿٤٢﴾ پسیارا قیامەتێ ژ تە دکەن [هەی موحەممەد] کا کەنگی دێ ڕابیت؟!. ﴿٤٣﴾ ما تو چ ژێ دزانی هەتا پرسا وێ ژ تە بکەن (ئانکو تو ژی نوزانی کەنگی دێ ڕابیت). ﴿٤٤﴾ بێ گۆمان دویماهیا دنیایێ و هاتنا قیامەتێ، بەس خودایێ تە دزانیت. ﴿٤٥﴾ کارێ تە بەس ترساندن و ئاگەهکرنا وی کەسییە یێ ژێ بترسیت. ﴿٤٦﴾ دەمێ ئەو دبینن، دێ هزرکەن مرنا وان ژ بێنەکا سپێدەیێ یان ئێڤاری پێڤەتر نەکێشایە.

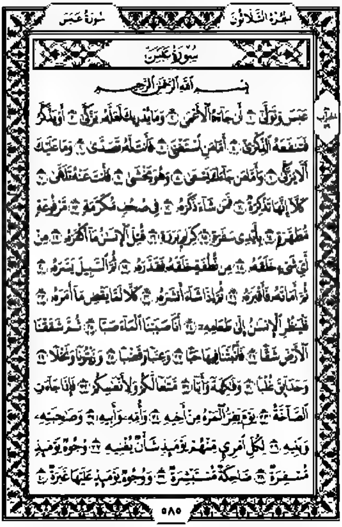

الجزء الثلاثون سورة عبس

سُورَةُ عَبَسَ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

عَبَسَ وَتَوَلَّىٰ ﴿١﴾ أَن جَاءَهُ الْأَعْمَىٰ ﴿٢﴾ وَمَا يُدْرِيكَ لَعَلَّهُ يَزَّكَّىٰ ﴿٣﴾ أَوْ يَذَّكَّرُ
فَتَنفَعَهُ الذِّكْرَىٰ ﴿٤﴾ أَمَّا مَنِ اسْتَغْنَىٰ ﴿٥﴾ فَأَنتَ لَهُ تَصَدَّىٰ ﴿٦﴾ وَمَا عَلَيْكَ
أَلَّا يَزَّكَّىٰ ﴿٧﴾ وَأَمَّا مَن جَاءَكَ يَسْعَىٰ ﴿٨﴾ وَهُوَ يَخْشَىٰ ﴿٩﴾ فَأَنتَ عَنْهُ تَلَهَّىٰ ﴿١٠﴾
كَلَّا إِنَّهَا تَذْكِرَةٌ ﴿١١﴾ فَمَن شَاءَ ذَكَرَهُ ﴿١٢﴾ فِي صُحُفٍ مُّكَرَّمَةٍ ﴿١٣﴾ مَّرْفُوعَةٍ
مُّطَهَّرَةٍ ﴿١٤﴾ بِأَيْدِي سَفَرَةٍ ﴿١٥﴾ كِرَامٍ بَرَرَةٍ ﴿١٦﴾ قُتِلَ الْإِنسَانُ مَا أَكْفَرَهُ ﴿١٧﴾ مِنْ
أَيِّ شَيْءٍ خَلَقَهُ ﴿١٨﴾ مِن نُّطْفَةٍ خَلَقَهُ فَقَدَّرَهُ ﴿١٩﴾ ثُمَّ السَّبِيلَ يَسَّرَهُ ﴿٢٠﴾
ثُمَّ أَمَاتَهُ فَأَقْبَرَهُ ﴿٢١﴾ ثُمَّ إِذَا شَاءَ أَنشَرَهُ ﴿٢٢﴾ كَلَّا لَمَّا يَقْضِ مَا أَمَرَهُ ﴿٢٣﴾
فَلْيَنظُرِ الْإِنسَانُ إِلَىٰ طَعَامِهِ ﴿٢٤﴾ أَنَّا صَبَبْنَا الْمَاءَ صَبًّا ﴿٢٥﴾ ثُمَّ شَقَقْنَا
الْأَرْضَ شَقًّا ﴿٢٦﴾ فَأَنبَتْنَا فِيهَا حَبًّا ﴿٢٧﴾ وَعِنَبًا وَقَضْبًا ﴿٢٨﴾ وَزَيْتُونًا وَنَخْلًا ﴿٢٩﴾
وَحَدَائِقَ غُلْبًا ﴿٣٠﴾ وَفَاكِهَةً وَأَبًّا ﴿٣١﴾ مَّتَاعًا لَّكُمْ وَلِأَنْعَامِكُمْ ﴿٣٢﴾ فَإِذَا جَاءَتِ
الصَّاخَّةُ ﴿٣٣﴾ يَوْمَ يَفِرُّ الْمَرْءُ مِنْ أَخِيهِ ﴿٣٤﴾ وَأُمِّهِ وَأَبِيهِ ﴿٣٥﴾ وَصَاحِبَتِهِ
وَبَنِيهِ ﴿٣٦﴾ لِكُلِّ امْرِئٍ مِّنْهُمْ يَوْمَئِذٍ شَأْنٌ يُغْنِيهِ ﴿٣٧﴾ وُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ
مُّسْفِرَةٌ ﴿٣٨﴾ ضَاحِكَةٌ مُّسْتَبْشِرَةٌ ﴿٣٩﴾ وَوُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ عَلَيْهَا غَبَرَةٌ ﴿٤٠﴾

٥٨٥

سۆرەتا عەبەسە

ل مەکەهێ هاتیە خوارێ (٤٢) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ مڕوچا وی [پێغەمبەری] نەخۆشبوو و بەرێ خۆ ژێ وەرگێڕا [مەحەمەد پێغەمبەر، دەمێ (عبدالله)یێ کوڕێ (أم مکتوم) هاتیە دەڤ و ئەو یێ مژویل بوو ب ڕوی سپێت قورەیشیانڤە، و دل تێ هەبوو باوەرییێ بینن، و دەعوەیا وان دکر و ژ ئاگرێ جەهنەمێ دترساندن، و د وی وەختیدا و ئەو یێ ب ڤان گرەگرانڤە مژویل، (عبدالله) هاتە دەڤ و گۆتێ: ئەو تشتێ خودێ نیشا تە دایی بۆ من ژێ بێژە و نیشا من بدە، پێغەمبەری (سلاڤێت خودێ ل سەر بن) نەدڤیا ئاخڤتنا وی د گەل ڤان گرەگران بێتە ڤەبڕین، ژ بەر هندێ مڕوچا وی نەخۆش بوو]. ﴿٢﴾ دەمێ کۆرە (ابن أم مکتوم) هاتیە دەڤ. ﴿٣﴾ ما تو چ دزانی بەلکو هاتبیت، خۆ ژ گونەهان بشۆت. ﴿٤﴾ یان پێڤەبچیت و مفای ژ شیرەتێت تە وەربگریت. ﴿٥﴾ و هەچیێ پشت دا باوەرییێ، و خۆ بێ منەت کر و پشتا خۆ ب مالێ خۆ گەرم کر. ﴿٦﴾ تو پێڤە دچی و بەرنادەی. ﴿٧﴾ خۆ پێڤە نەئێشینە ئەگەر باوەرییێ ب تە نەئینیت، یا تە ژێ بەس ڕاگەهاندنە. ﴿٨﴾ و هەچیێ ژ ڤیان و ژ دل، هاتە دەڤ تە. ﴿٩﴾ و دلێ وی ژ خودێ ب ترس. ﴿١٠﴾ تو وی ژ بیر دکەی، و دەمێ ب تێکێ دبەی. ﴿١١﴾ نەخێر وەنەکە، ئەڤ قورئانە و ئایەتێت د دەرهەقدا هاتین، بۆ بیرهاتن و پێڤەچوونێنە. ﴿١٢﴾ هەچیێ بڤێت دێ مفای ژێ وەرگریت و ل سەر ڕێڤەچیت. ﴿١٣﴾ و ئەڤ بیرهاتن و پێڤەچوونە، د هندەک کتێباندانە د پیرۆزن. ﴿١٤﴾ [ئەو کتێب یێت] بلند و خودان ڕێز و ڕویمەت و پاقژن. ﴿١٥﴾ د دەستێ هندەک ملیاکەتاندانە، ئێلچیێ د نابەرا پێغەمبەراندا. ﴿١٦﴾ ئەو ملیاکەت یێت خودان ڕێز و ڕویمەتن، و بێ فەرمانیا (بێ ئەمریا) خودێ ناکەن. ﴿١٧﴾ وەی بۆ مرۆڤی، چەندێ بێ نان و خوێیە و چەندێ ژ ڕێ دەرکەفتیە. ﴿١٨﴾ خودێ ژ چ چێکرییە [بیرا وی دئینیتە بەتارێ وی، دا خۆ مەزن نەکەت و ب خۆ نەخڕینیت، و خۆ ل سەر سەرێ بەنیێت خودێ مەزن نەکەت]. ﴿١٩﴾ ژ چپکەکێ، بێ کێماسی و ئەو یێ تەکووز چێکری. ﴿٢٠﴾ پاشی ڕێکا بوونێ بۆ ب ساناهی ئێخستی [و ژیان بۆ ساناهی کر و هەردو ڕێک بۆ ئاشکەراکرن، ڕێکا باشییێ و باوەرییێ و ڕێکا خرابییێ و گاورییێ، کا وی کیژ بڤێت بلا بۆ خۆ وێ بگریت]. ﴿٢١﴾ پاشی مراند و بن ئاخ کر، [دا پێنا وی ب سەر ساخاندا نەئێت، و دەعبە (وحش) نەخۆن بۆ هندێ بێ بها نەبیت]. ﴿٢٢﴾ پاشی دەمێ خودێ ڤیا، دێ زێندی کەتەڤە. ﴿٢٣﴾ نەخێر د سەر ڤێ هەمییڕا، تشتێ خودێ ژێ ڤیایی نەکر. ﴿٢٤﴾ بلا مرۆڤ بەرێ خۆ بدەتە خوارن و ڤەخوارنا خۆ [و هویرک هزرا خۆ تێدا بکەت، کا چاوا دبیتە خوارن و دئێتە بەر دەستێ وی]. ﴿٢٥﴾ مە ئاڤ ژ عەوران دارێت. ﴿٢٦﴾ و مە ئەرد ب گل و گیا و شینکاتیڤە کەلاشت. ﴿٢٧﴾ مە دان و دەرامەت ژێ دەرئێخست [وەکی دەخل و جەهی و برنجی، کو خوارنا سەرەکییە بۆ مرۆڤی]. ﴿٢٨﴾ هەروەسا تری و زەرزەوات ژێ. ﴿٢٩﴾ و زەیتوون و دارقەسپ ژێ. ﴿٣٠﴾ و جنێک و بیستانێت تێکڕا ژێ. ﴿٣١﴾ و فێقی و چەرەژێ. ﴿٣٢﴾ سوود و مفا بۆ هەوە و تەرش و دەوارێت هەوە. ﴿٣٣﴾ ڤێجا ئەگەر ڕۆژا مرۆڤی ژ گوهان دکەت (کو ڕۆژا قیامەتێیە) هات. ﴿٣٤﴾ ڕۆژا مرۆڤ ژ برایێ خۆ دڕەڤیت [و برایێ خۆ یا دەیبابی ژ بیر دکەت، و ژ ترساندا پشتا خۆ ددەتێ]. ﴿٣٥﴾ ڕۆژا مرۆڤ ژ دەیبابێت خۆ دڕەڤیت، و کەس خۆ ل کەسێ نەکەتە خودان. ﴿٣٦﴾ ڕۆژا مرۆڤ ژ ژن و زاڕۆکێت خۆ دڕەڤیت [ئەو ژن و عەیالێ د دنیایێدا هند حەژێ دکر، و سەر خاترا وان، سینگێ خۆ دئێخستە هەمی نەخۆشیان، ئەڤرۆ دێ ژێ ڕەڤیت]. ﴿٣٧﴾ هەر ئێک وێ ڕۆژێ ب خۆڤە یێ مژویلە، و حالێ وی بەسی وییە. ﴿٣٨﴾ وێ ڕۆژێ هندەک سەروچاڤ د گەشن. ﴿٣٩﴾ دەڤ ب کەنی و بەختەوەر و دلخۆشن. ﴿٤٠﴾ و هندەک سەروچاڤ وێ ڕۆژێ د شێزڕ و تۆزەوینە.

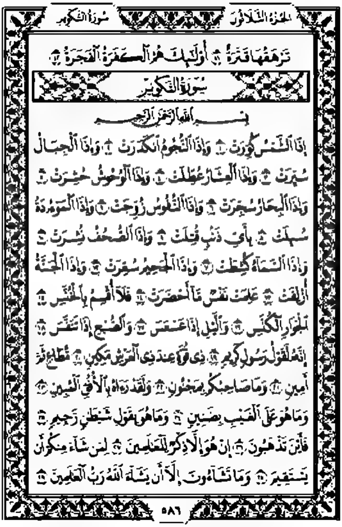

الجزء الثلاثون سورة التكوير

تَرۡهَقُهَا قَتَرَةٌ ﴿٤١﴾ أُوْلَٰٓئِكَ هُمُ ٱلۡكَفَرَةُ ٱلۡفَجَرَةُ ﴿٤٢﴾

سُورَةُ التَّكۡوِيرِ

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

إِذَا ٱلشَّمۡسُ كُوِّرَتۡ ﴿١﴾ وَإِذَا ٱلنُّجُومُ ٱنكَدَرَتۡ ﴿٢﴾ وَإِذَا ٱلۡجِبَالُ
سُيِّرَتۡ ﴿٣﴾ وَإِذَا ٱلۡعِشَارُ عُطِّلَتۡ ﴿٤﴾ وَإِذَا ٱلۡوُحُوشُ حُشِرَتۡ ﴿٥﴾
وَإِذَا ٱلۡبِحَارُ سُجِّرَتۡ ﴿٦﴾ وَإِذَا ٱلنُّفُوسُ زُوِّجَتۡ ﴿٧﴾ وَإِذَا ٱلۡمَوۡءُۥدَةُ
سُئِلَتۡ ﴿٨﴾ بِأَيِّ ذَنۢبٖ قُتِلَتۡ ﴿٩﴾ وَإِذَا ٱلصُّحُفُ نُشِرَتۡ ﴿١٠﴾
وَإِذَا ٱلسَّمَآءُ كُشِطَتۡ ﴿١١﴾ وَإِذَا ٱلۡجَحِيمُ سُعِّرَتۡ ﴿١٢﴾ وَإِذَا ٱلۡجَنَّةُ
أُزۡلِفَتۡ ﴿١٣﴾ عَلِمَتۡ نَفۡسٞ مَّآ أَحۡضَرَتۡ ﴿١٤﴾ فَلَآ أُقۡسِمُ بِٱلۡخُنَّسِ ﴿١٥﴾
ٱلۡجَوَارِ ٱلۡكُنَّسِ ﴿١٦﴾ وَٱلَّيۡلِ إِذَا عَسۡعَسَ ﴿١٧﴾ وَٱلصُّبۡحِ إِذَا تَنَفَّسَ ﴿١٨﴾
إِنَّهُۥ لَقَوۡلُ رَسُولٖ كَرِيمٖ ﴿١٩﴾ ذِي قُوَّةٍ عِندَ ذِي ٱلۡعَرۡشِ مَكِينٖ ﴿٢٠﴾ مُّطَاعٖ ثَمَّ
أَمِينٖ ﴿٢١﴾ وَمَا صَاحِبُكُم بِمَجۡنُونٖ ﴿٢٢﴾ وَلَقَدۡ رَءَاهُ بِٱلۡأُفُقِ ٱلۡمُبِينِ ﴿٢٣﴾
وَمَا هُوَ عَلَى ٱلۡغَيۡبِ بِضَنِينٖ ﴿٢٤﴾ وَمَا هُوَ بِقَوۡلِ شَيۡطَٰنٖ رَّجِيمٖ ﴿٢٥﴾
فَأَيۡنَ تَذۡهَبُونَ ﴿٢٦﴾ إِنۡ هُوَ إِلَّا ذِكۡرٞ لِّلۡعَٰلَمِينَ ﴿٢٧﴾ لِمَن شَآءَ مِنكُمۡ أَن
يَسۡتَقِيمَ ﴿٢٨﴾ وَمَا تَشَآءُونَ إِلَّآ أَن يَشَآءَ ٱللَّهُ رَبُّ ٱلۡعَٰلَمِينَ ﴿٢٩﴾

٥٨٦

﴿٤١﴾ ڕەشاتیێ هلچنیە. ﴿٤٢﴾ ئەها ئەڤنە، گاورێت ژ ڕێ دەرکەفتیێت گونەهکار.

سۆرەتا تەکویر

ل مەکەهێ هاتیە خوارێ (٢٩) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ دەمێ ڕۆژ دئێتە وەرپێچان و تاری دبیت، و ڕۆناهیا وێ نەمینیت [کو ئەڤە دەستپێکا خرابکرنا دنیایێیە]. ﴿٢﴾ و دەمێ ستێر هلدوەرین و پارچە پارچە دبن، و گەشاتیا وان دچیت. ﴿٣﴾ و دەمێ چیا بەربا دبن، و ژ جهێ خۆ دەردکەڤن و پرت پرت دبن. ﴿٤﴾ و دەمێ حێشترێت ئاڤس، ژ ترسێت ڤێ ڕۆژێدا، بێ خودان دمینن [بەس ئەڤە نموونەیە بۆ ڕۆنکرن و دیارکرنا ڕەوشا ڤێ ڕۆژێ، چونکی ڕۆژا قیامەتێ چو حێشتر نینن، بەلێ ژ ترسێت ڤێ ڕۆژێدا مالێ ژ هەمیان عەزیزتر ل دەڤ عەرەبان، دێ هێلن و پاتکا خۆ دەنێ، هەلبەت ژ ترس و لەرزا ڤێ ڕۆژێ]. ﴿٥﴾ و دەمێ جانەوەرێت کویڤی و دوڕندە دئێنە کۆمکرن، ژ ترساندا کۆم دبنە سەرێک. ﴿٦﴾ و دەمێ کارێت دەریایان دپەقن، و دەریا خۆ لێک ددەن. ﴿٧﴾ و دەمێ ڕوح جارەکا دی دزڤڕیتە سەر لەشان. ﴿٨﴾ و دەمێ کچا ب ساخی هاتییە بن ئاخکرن، دپرسیت. ﴿٩﴾ ب کیژ گونەهێ هاتییە بن ئاخکرن و هاتە کوشتن. ﴿١٠﴾ و دەمێ کاغەزێت کار و کریاران دئێنە بەلاڤکرن. ﴿١١﴾ و دەمێ ئەسمان ژ جهـ دچیت و پرت و بەڕاتە دبیت. ﴿١٢﴾ و دەمێ دۆژەهـ دشارییت و دستجریت. ﴿١٣﴾ و دەمێ بەحەشت بەرهەڤ دبیت بۆ خودێناسان. ﴿١٤﴾ هنگی هەر ئێک دێ زانیت، کا چ بۆ خۆ بەرهەڤکرییە. ﴿١٥﴾ ئەز سویند دخۆم، ب هەمی ستێرێت ڕۆژێ بەرزە و شەڤێ دیار. ﴿١٦﴾ ئەوێت د چەرخێت خۆدا دزڤڕن، و ب شەڤ دچرسن. ﴿١٧﴾ ئەز سویند دخۆم، ب شەڤ دەمێ ڕۆناهیێ هلدچنیت. ﴿١٨﴾ ئەز سویند دخۆم ب بەرسپێدێ، دەمێ ب ڕۆناهیا خۆڤە دئێت. ﴿١٩﴾ ب ڕاستی ئەڤ قورئانە ژ ئینانا جبریلێ خودان ڕێز و ڕویمەتە. ﴿٢٠﴾ یێ خودان هێزە، و ل دەڤ خودانێ عەرشی [کو خودێیە] جهێ خۆ هەیە. ﴿٢١﴾ ملیاکەت ژێڕا گوهدارن، و ل دەڤ خودێ یێ دەستپاکە [ل سەر گەهاندنا پەیاما خودێ]. ﴿٢٢﴾ [گەلی خەلکێ مەکەهێ]، هەڤالێ هەوە [ئەوێ هەوە بەری نوکە هەڤالینی دگەل کری، و باش نیاسی کو موحەممەدە] نە یێ دینە. ﴿٢٣﴾ پێغەمبەری (سلاڤێت خودێ ل سەر بن)، جبریل ل سەر ڕەنگێ وی یێ دورست و ب ئاشکەرایی ل بەرێ ئەسمانی دیت. ﴿٢٤﴾ و [موحەممەد] یێ بێ کێماسییە (بێ تەخسیرییە) د گەهاندنا بانگ و پەیاما خودێدا. ﴿٢٥﴾ و قورئان نە ئاخفتنا شەیتانەکێ ڕەجاندییە. ﴿٢٦﴾ هوین دێ کیڤە چن، و چ ڕێکا ژ ڤێ ڕێکێ باشتر دێ گرن؟!. ﴿٢٧﴾ قورئان شیرەت و ڕۆناهییە ژ بۆ هەمی خەلکی. ﴿٢٨﴾ بۆ هەر کەسێ بڤێت سەرڕاست و ڕاستەڕێ بیت. ﴿٢٩﴾ هوین نەشێن وێ ڕێکا ڕاست ژێ بگرن، ب هاریکاریا خودێ خودایێ هەمی جیهانان نەبیت، (ئانکو ئەگەر خودێ حەز نەکەت هوین نەشێن ڕێکا ڕاست بگرن).

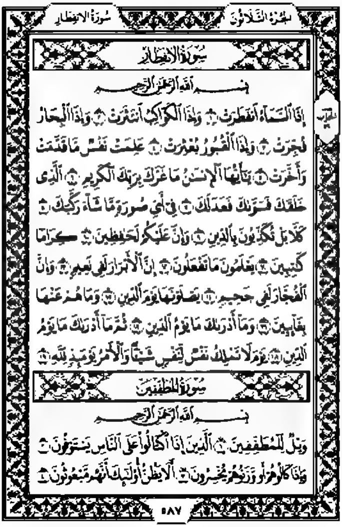

سُورَةُ الانفِطَارِ

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

إِذَا ٱلسَّمَآءُ ٱنفَطَرَتۡ ١ وَإِذَا ٱلۡكَوَاكِبُ ٱنتَثَرَتۡ ٢ وَإِذَا ٱلۡبِحَارُ
فُجِّرَتۡ ٣ وَإِذَا ٱلۡقُبُورُ بُعۡثِرَتۡ ٤ عَلِمَتۡ نَفۡسٞ مَّا قَدَّمَتۡ
وَأَخَّرَتۡ ٥ يَٰٓأَيُّهَا ٱلۡإِنسَٰنُ مَا غَرَّكَ بِرَبِّكَ ٱلۡكَرِيمِ ٦ ٱلَّذِي
خَلَقَكَ فَسَوَّىٰكَ فَعَدَلَكَ ٧ فِيٓ أَيِّ صُورَةٖ مَّا شَآءَ رَكَّبَكَ ٨
كَلَّا بَلۡ تُكَذِّبُونَ بِٱلدِّينِ ٩ وَإِنَّ عَلَيۡكُمۡ لَحَٰفِظِينَ ١٠ كِرَامٗا
كَٰتِبِينَ ١١ يَعۡلَمُونَ مَا تَفۡعَلُونَ ١٢ إِنَّ ٱلۡأَبۡرَارَ لَفِي نَعِيمٖ ١٣ وَإِنَّ
ٱلۡفُجَّارَ لَفِي جَحِيمٖ ١٤ يَصۡلَوۡنَهَا يَوۡمَ ٱلدِّينِ ١٥ وَمَا هُمۡ عَنۡهَا
بِغَآئِبِينَ ١٦ وَمَآ أَدۡرَىٰكَ مَا يَوۡمُ ٱلدِّينِ ١٧ ثُمَّ مَآ أَدۡرَىٰكَ مَا يَوۡمُ
ٱلدِّينِ ١٨ يَوۡمَ لَا تَمۡلِكُ نَفۡسٞ لِّنَفۡسٖ شَيۡـٔٗاۖ وَٱلۡأَمۡرُ يَوۡمَئِذٖ لِّلَّهِ ١٩

سُورَةُ المُطَفِّفِينَ

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

وَيۡلٞ لِّلۡمُطَفِّفِينَ ١ ٱلَّذِينَ إِذَا ٱكۡتَالُواْ عَلَى ٱلنَّاسِ يَسۡتَوۡفُونَ ٢
وَإِذَا كَالُوهُمۡ أَو وَّزَنُوهُمۡ يُخۡسِرُونَ ٣ أَلَا يَظُنُّ أُوْلَٰٓئِكَ أَنَّهُم مَّبۡعُوثُونَ ٤

سۆرەتا ئینفیطار

ل مەکەهێ هاتیە خوارێ (١٩) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ دەمێ ئەسمان دکەلشیت و دکەڤیت. ﴿٢﴾ و دەمێ ستێر دکەڤن و دپەرتکن. ﴿٣﴾ و دەمێ دەریا هەمی دپەڤن، و هەمی دبنە ئێك دەریا. ﴿٤﴾ و دەمێ گۆڕ سەرنك و بنێك دبن، و مرۆڤ ب سەردکەڤن و ژێ دەردکەڤن. ﴿٥﴾ هنگی هەر ئێك دێ زانیت کا چ ل پێشیا خۆ کربیە، و چ ڕێکا باش یان یا خراب ب پاش خۆڤە هێلایە. ﴿٦﴾ هەی مرۆڤۆ چ تو د سەردابری، تو ڕێکا خودێ نەگری. ﴿٧﴾ ئەو خودایێ بێ کێماسی و ڕاست و دورست تو چێکری. ﴿٨﴾ ئەو خودایێ تو د وێنەیەکێ لێکدایدا کو وی ڤیایی، تو چێکری. ﴿٩﴾ نەخێر... هوین پشتا خۆ ددەنە ڕۆژا جزادانێ، و باوەرییێ پێ نائینن و هوین درەو ددانن. ﴿١٠﴾ و ب ڕاستی هندەك ملیاکەت د زێرەڤانن ل سەر نڤیسینا کار و کریارێت هەوە. ﴿١١﴾ ئەو هندە ملیاکەتێت خودان ڕێز و ڕویمەتن، هەر تشتەکێ هوین بکەن دنڤیسن. ﴿١٢﴾ دزانن و دنڤیسن، یا هوین دکەن. ﴿١٣﴾ هندی چاك و خودێناسن، دێ د خۆشیان و د بەهەشتێدا بن. ﴿١٤﴾ و هندی گونەهکار و خرابیخوازن، دێ د ئاگرێ دۆژەهێدا بن. ﴿١٥﴾ ڕۆژا جزادانێ دێ چنە تێدا. ﴿١٦﴾ ب چ ڕێکان ژێ ڕزگار نابن و نەشێن ژێ برەڤن، و هەروهەر دێ تێدا بن. ﴿١٧﴾ تو چ دزانی ڕۆژا جزادانێ یا چاوایە؟. ﴿١٨﴾ دیسا تو چ دزانی ئەو چ ڕۆژە؟. ﴿١٩﴾ ئەو ڕۆژەکە کەس مفای ناگەهینیە کەسێ، و نەشێت بەرەڤانییێ ژێ بکەت، و وێ ڕۆژێ فەرمان فەرمانا خودێیە و بەس.

سۆرەتا موطەففین

ل مەکەهێ هاتیە خوارێ (٣٦) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ وەی ئێزا و نەخۆشی، بۆ ترازی دز و پیڤان دزان. ﴿٢﴾ ئەوێت دەمێ ب پیڤان و کێشان ژ خەلکی دکڕن، ب دورستی هەقێ خۆ دخوازن. ﴿٣﴾ بەلێ ئەگەر ب کێشان و پیڤان فرۆتن، ترازییێ ددزن و ب دورستی نا کێشن. ﴿٤﴾ ما ئەڤێت هەنێ هزرا ڕابوونا پشتی مرنێ ناکەن؟.

لِيَوۡمٍ عَظِيمٖ ﴿٥﴾ يَوۡمَ يَقُومُ ٱلنَّاسُ لِرَبِّ ٱلۡعَٰلَمِينَ ﴿٦﴾ كَلَّآ إِنَّ كِتَٰبَ
ٱلۡفُجَّارِ لَفِي سِجِّينٖ ﴿٧﴾ وَمَآ أَدۡرَىٰكَ مَا سِجِّينٞ ﴿٨﴾ كِتَٰبٞ مَّرۡقُومٞ ﴿٩﴾
وَيۡلٞ يَوۡمَئِذٖ لِّلۡمُكَذِّبِينَ ﴿١٠﴾ ٱلَّذِينَ يُكَذِّبُونَ بِيَوۡمِ ٱلدِّينِ ﴿١١﴾ وَمَا يُكَذِّبُ
بِهِۦٓ إِلَّا كُلُّ مُعۡتَدٍ أَثِيمٍ ﴿١٢﴾ إِذَا تُتۡلَىٰ عَلَيۡهِ ءَايَٰتُنَا قَالَ أَسَٰطِيرُ ٱلۡأَوَّلِينَ ﴿١٣﴾
كَلَّاۖ بَلۡۜ رَانَ عَلَىٰ قُلُوبِهِم مَّا كَانُواْ يَكۡسِبُونَ ﴿١٤﴾ كَلَّآ إِنَّهُمۡ عَن رَّبِّهِمۡ
يَوۡمَئِذٖ لَّمَحۡجُوبُونَ ﴿١٥﴾ ثُمَّ إِنَّهُمۡ لَصَالُواْ ٱلۡجَحِيمِ ﴿١٦﴾ ثُمَّ يُقَالُ هَٰذَا
ٱلَّذِي كُنتُم بِهِۦ تُكَذِّبُونَ ﴿١٧﴾ كَلَّآ إِنَّ كِتَٰبَ ٱلۡأَبۡرَارِ لَفِي عِلِّيِّينَ ﴿١٨﴾
وَمَآ أَدۡرَىٰكَ مَا عِلِّيُّونَ ﴿١٩﴾ كِتَٰبٞ مَّرۡقُومٞ ﴿٢٠﴾ يَشۡهَدُهُ ٱلۡمُقَرَّبُونَ ﴿٢١﴾
إِنَّ ٱلۡأَبۡرَارَ لَفِي نَعِيمٍ ﴿٢٢﴾ عَلَى ٱلۡأَرَآئِكِ يَنظُرُونَ ﴿٢٣﴾ تَعۡرِفُ فِي
وُجُوهِهِمۡ نَضۡرَةَ ٱلنَّعِيمِ ﴿٢٤﴾ يُسۡقَوۡنَ مِن رَّحِيقٖ مَّخۡتُومٍ ﴿٢٥﴾ خِتَٰمُهُۥ
مِسۡكٞۚ وَفِي ذَٰلِكَ فَلۡيَتَنَافَسِ ٱلۡمُتَنَٰفِسُونَ ﴿٢٦﴾ وَمِزَاجُهُۥ مِن
تَسۡنِيمٍ ﴿٢٧﴾ عَيۡنٗا يَشۡرَبُ بِهَا ٱلۡمُقَرَّبُونَ ﴿٢٨﴾ إِنَّ ٱلَّذِينَ أَجۡرَمُواْ كَانُواْ
مِنَ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ يَضۡحَكُونَ ﴿٢٩﴾ وَإِذَا مَرُّواْ بِهِمۡ يَتَغَامَزُونَ ﴿٣٠﴾
وَإِذَا ٱنقَلَبُوٓاْ إِلَىٰٓ أَهۡلِهِمُ ٱنقَلَبُواْ فَكِهِينَ ﴿٣١﴾ وَإِذَا رَأَوۡهُمۡ قَالُوٓاْ
إِنَّ هَٰٓؤُلَآءِ لَضَآلُّونَ ﴿٣٢﴾ وَمَآ أُرۡسِلُواْ عَلَيۡهِمۡ حَٰفِظِينَ ﴿٣٣﴾

﴿٥﴾ بۆ ڕۆژەکا ب ترس و سەهم [کو ڕۆژا دویماهییە]. ﴿٦﴾ ڕۆژا هەمی مرۆڤ ل بەر خودێ و ل بەر فەرمانا وی ڕادوەستن. ﴿٧﴾ نەخێر وەنەکەن، هندی دەفتەرا بەدکارانە (گونەهکارانە) د تۆمارا دۆژەهیاندایە. ﴿٨﴾ تو چ دزانی ئەو تۆمارە چیە؟. ﴿٩﴾ دەفتەرەکا ب ناڤ و نیشانە. ﴿١٠﴾ وەی ئیزا و نەخۆشیا وێ ڕۆژێ بۆ بێ باوەر و خودێ نەناس و گونەهکاران بیت. ﴿١١﴾ ئەوێت بێ باوەر ژ هاتنا ڕۆژا جزادانێ، و درەو ددانن. ﴿١٢﴾ ئەو ب تنێ یێ ژێ بێ باوەرە و درەو ددانیت، ئەوێ ستەمکار و گونەهکار بیت. ﴿١٣﴾ دەمێ قورئان بۆ دئێتە خواندن، دبێژیت: ئەڤە گۆتگۆتک و ئەفسانەیێت پێشیانن. ﴿١٤﴾ نەخێر وەنینە... بەلکو گونەهێت وان دلێ وان گرتییە و کۆرە کرییە. ﴿١٥﴾ نەخێر... ئەو وێ ڕۆژێ [ڕۆژا دویماهییێ] ژ دیتنا خودێ بێ بارن. ﴿١٦﴾ پاشی ئەو دێ چنە د دۆژەهێدا و دێ ئیزای بینن. ﴿١٧﴾ پاشی ملیاکەتێت دەرگەهڤان دێ بێژنە وان: ئەها ئەڤە ئەوە یا هەوە باوەری پێ نەی و درەو ددانا. ﴿١٨﴾ ب ڕاستی دەفتەرا خۆش مرۆڤ و خودێناسان د جهەکێ بەحەشتێ یێ بلند دایە. ﴿١٩﴾ تو چ دزانی، ئەو جهێ بلند یێ چاوایە. ﴿٢٠﴾ دەفتەرەکا ب ناڤ و نیشانە. ﴿٢١﴾ ملیاکەتێت خودان ڕێز و ڕویمەت ل دەڤ خودێ، دێ ڤێ دەفتەرێ ئامادەکەن و ڕۆژا دویماهییێ شادەییێ بۆ دەن. ﴿٢٢﴾ هندی خۆش مرۆڤ و خودێناسن، دێ د بەحەشتێدا بن. ﴿٢٣﴾ دێ ل سەر تەختێت چارچەفکری، بەرێ خۆ دەنە وێ خێرا خودێ بۆ وان بەرهەڤکری. ﴿٢٤﴾ دێ نیشانێت خۆشییێ د ناڤ چاڤێت وانڕا بینی. ﴿٢٥﴾ دێ ژ مەیەکا سەرمۆر ڤەخۆن. ﴿٢٦﴾ دویماهیا وێ ڤەخوارنێ تاما مسکێ ددەت، بلا هەڤرکییێ ئەها بۆ ڤێ بکەن. ﴿٢٧﴾ تێکەلیا وێ ژ کانییەکا زێدە ب قەدرە د بەحەشتێدا. ﴿٢٨﴾ کانییەکە خودێناس و خۆش مرۆڤ ژێ ڤەدخۆن. ﴿٢٩﴾ ئەوێت ژ ڕێ دەرکەفتین د دنیایێدا، بۆ خۆ ب خودان باوەران دکەنین. ﴿٣٠﴾ دەمێ د بەر وانڕا دبۆرین، چاڤێت خۆ ل هەڤدو دنقاندن. ﴿٣١﴾ دەمێ دزڤرینە مال بۆ خۆ دکرنە پێ ترانک، و خۆشی ژێ ددیتن د سوحبەتێت خۆدا. ﴿٣٢﴾ و ئەگەر ددیتن دگۆتن: ئەڤنە یێت گومڕا و ڕێبەرزە. ﴿٣٣﴾ و ئەو ڕێدەرکەفتی نەهاتینە هنارتن کو زێرەڤانییێ ل وان بکەن.

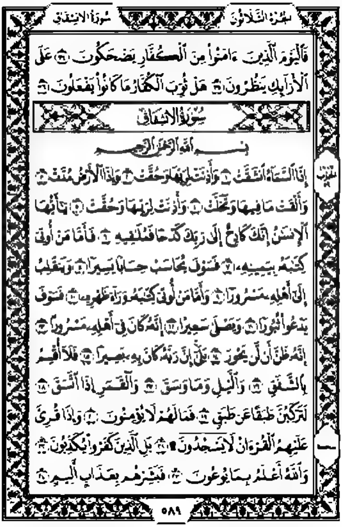

الجُزْءُ الثَّلَاثُونَ
سُورَةُ الانشِقَاقِ

فَالْيَوْمَ الَّذِينَ آمَنُوا مِنَ الْكُفَّارِ يَضْحَكُونَ ﴿٣٤﴾ عَلَى
الْأَرَائِكِ يَنظُرُونَ ﴿٣٥﴾ هَلْ ثُوِّبَ الْكُفَّارُ مَا كَانُوا يَفْعَلُونَ ﴿٣٦﴾

سُورَةُ الانشِقَاقِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

إِذَا السَّمَاءُ انشَقَّتْ ﴿١﴾ وَأَذِنَتْ لِرَبِّهَا وَحُقَّتْ ﴿٢﴾ وَإِذَا الْأَرْضُ مُدَّتْ ﴿٣﴾
وَأَلْقَتْ مَا فِيهَا وَتَخَلَّتْ ﴿٤﴾ وَأَذِنَتْ لِرَبِّهَا وَحُقَّتْ ﴿٥﴾ يَا أَيُّهَا
الْإِنسَانُ إِنَّكَ كَادِحٌ إِلَىٰ رَبِّكَ كَدْحًا فَمُلَاقِيهِ ﴿٦﴾ فَأَمَّا مَنْ أُوتِيَ
كِتَابَهُ بِيَمِينِهِ ﴿٧﴾ فَسَوْفَ يُحَاسَبُ حِسَابًا يَسِيرًا ﴿٨﴾ وَيَنقَلِبُ
إِلَىٰ أَهْلِهِ مَسْرُورًا ﴿٩﴾ وَأَمَّا مَنْ أُوتِيَ كِتَابَهُ وَرَاءَ ظَهْرِهِ ﴿١٠﴾ فَسَوْفَ
يَدْعُو ثُبُورًا ﴿١١﴾ وَيَصْلَىٰ سَعِيرًا ﴿١٢﴾ إِنَّهُ كَانَ فِي أَهْلِهِ مَسْرُورًا ﴿١٣﴾
إِنَّهُ ظَنَّ أَن لَّن يَحُورَ ﴿١٤﴾ بَلَىٰ إِنَّ رَبَّهُ كَانَ بِهِ بَصِيرًا ﴿١٥﴾ فَلَا أُقْسِمُ
بِالشَّفَقِ ﴿١٦﴾ وَاللَّيْلِ وَمَا وَسَقَ ﴿١٧﴾ وَالْقَمَرِ إِذَا اتَّسَقَ ﴿١٨﴾
لَتَرْكَبُنَّ طَبَقًا عَن طَبَقٍ ﴿١٩﴾ فَمَا لَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٢٠﴾ وَإِذَا قُرِئَ
عَلَيْهِمُ الْقُرْآنُ لَا يَسْجُدُونَ ۩ ﴿٢١﴾ بَلِ الَّذِينَ كَفَرُوا يُكَذِّبُونَ ﴿٢٢﴾
وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا يُوعُونَ ﴿٢٣﴾ فَبَشِّرْهُم بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿٢٤﴾

﴿٣٤﴾ ئەڤـا ئەڤـرۆ (رۆژا قیامەتـێ) خودان بـاوەر دێ ب بـێ باوەران کەنن. ﴿٣٥﴾ ل سـەر تەختێـت چارچەفکری دێ تەماشـە کەنـە وان. ﴿٣٦﴾ دا بزانـن کا گـاور ل سـەر گونەهێـت خـۆ هاتـە جـزادان و یا دنیایـێ بـۆ وان ما!.

سۆرەتا ئینشیقاق

ل مەکەهێ هاتیـە خوارێ (٢٥) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ دەمێ ئـەسمـان پرت پرت دبیت. ﴿٢﴾ و [ئەسـمـانی] گوهداریـیا خودایـێ خـۆ کـر، و گوهداریـیا فەرمانـا خـودێ ل سـەر پێدڤـی بـوو. ﴿٣﴾ و دەمێ ئەرد ڕاسـت دبیـت، و چو کەند و کۆر و چیا تێدا نەمینن. ﴿٤﴾ و ناڤ زکێ خـۆ ژ مریـێـت تێدا و هەر تشـتەکێ دی، سـەر ئەرد کـر و چـو د نـاڤ خـۆدا نەهێلا. ﴿٥﴾ و گوهداریـیا خودایـێ خـۆ کـر، و گوهداریـیا فەرمانـا خـودێ ل سـەر پێدڤـی بـوو. ﴿٦﴾ هـەی مرۆڤـۆ، هـەر تـشـتەکێ تو خـۆ پێڤـە دوەسـتینی، و تـو د گـەل کارێ خۆ دێ چـیـە بەرانـبـەری خودایـێ خـۆ. ﴿٧﴾ ڤێجـا هـەر کەسـێ دەفـتـەرا خۆ ب دەسـتێ ڕاسـتێ وەرگریـت [ملیاکەتا دایـێ و ب دەسـتێ ڕاسـتێ وەرگـرت]. ﴿٨﴾ دێ حـسـێـبەکا سـڤـك د گـەل تێـدەکـرن. ﴿٩﴾ و دێ ب دلخۆشـی ب سـەر کـەس و کارێـت خـۆدا زڤڕیـت. ﴿١٠﴾ و ئەو کەسـێ سـتـۆیـێ وی هاتـە ڤڕانـدن، و دەفتـەرکا کار و کریارێت خۆ ژ پشـتـڤـە وەرگـرت [وەختێ ملیاکـەت دەفتەران دئینـن مرۆڤێ چاك یـێ ژ خۆ پشتڕاسـتە و کتێبا خۆ ب دەسـتێ ڕاسـتێ وەردگریت، بەلێ گونەهکار خۆ دنیاسـیت دێ قەدەمێت وی شـکێن و پێـسـترکێ گریت، و پەللا دشـێت ب دەسـتێ چەپێ وەرگریـت]. ﴿١١﴾ هنگـی دێ مرنـا خـۆ خوازیـت و نفرینـان ل خـۆ کـەت. ﴿١٢﴾ و دێ چیتە د دۆژەهێـدا و ئێزایـێ بینیـت. ﴿١٣﴾ ئـەو د نـاڤ کـەس و کارێـت خـۆدا ل سـەر دنیایـێ یـێ دلخـۆش و شـاد بـوو. ﴿١٤﴾ ئـەوی هـزر دکر ناچیتـە بەر دەسـتێ خودێ، و جـارەکا دی سـاخ نابیتەڤە پشـتی مرنـێ. ﴿١٥﴾ نەخێر وەنینـە چونکـی خـودێ ئاگەهـداری هەمـی کار و کریارێت وی بـوو. ﴿١٦﴾ سـویند ب سـۆراتیا ڕۆژئاڤابوونێ. ﴿١٧﴾ سـویند ب شـەڤێ، و ب هـەر تشـتەکێ کـۆم دکـەت و دجڤینیـت. ﴿١٨﴾ سـویند ب هەیڤا چاردە شـەڤی. ﴿١٩﴾ هوین دێ ژ ڕەوش و پەرگالەکێ چنە د ڕەوش و پەرگالـەکا دیدا. ﴿٢٠﴾ ڤێجـا وان خێرە بۆچـی ئـەو باوەریـێ نائینـن؟. ﴿٢١﴾ دەمێ قورئـان بـۆ وان دئێتـە خوانـدن ئـەو گوهداریـیا وێ ناکـەن، و سوجدەیـێ بۆ نابـەن. ﴿٢٢﴾ نەبـەس سوجدەیـێ بـۆ نابـەن بەلکـی ئەڤێت بێ بـاوەر، قورئانـێ و ڕۆژا قیامەتێ درەو ددانـن. ﴿٢٣﴾ و خـودێ دزانیـت کا ئـەو چ د دلـێ خۆدا ڤەدشێرن (و کا چ د دلـێ واندایـە)؟ ﴿٢٤﴾ ڤێجا مزگینیـیا ئێزا و نەخۆشـیـیەکا دژوار بدە وان..

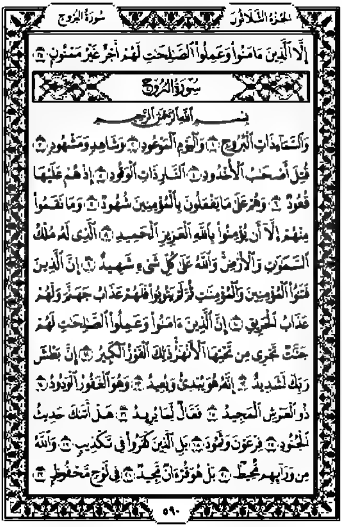

إِلَّا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّٰلِحَٰتِ لَهُمۡ أَجۡرٌ غَيۡرُ مَمۡنُونِۭ ﴿٢٥﴾

سُورَةُ البُرُوجِ

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

وَٱلسَّمَآءِ ذَاتِ ٱلۡبُرُوجِ ﴿١﴾ وَٱلۡيَوۡمِ ٱلۡمَوۡعُودِ ﴿٢﴾ وَشَاهِدٖ وَمَشۡهُودٖ ﴿٣﴾
قُتِلَ أَصۡحَٰبُ ٱلۡأُخۡدُودِ ﴿٤﴾ ٱلنَّارِ ذَاتِ ٱلۡوَقُودِ ﴿٥﴾ إِذۡ هُمۡ عَلَيۡهَا
قُعُودٞ ﴿٦﴾ وَهُمۡ عَلَىٰ مَا يَفۡعَلُونَ بِٱلۡمُؤۡمِنِينَ شُهُودٞ ﴿٧﴾ وَمَا نَقَمُواْ
مِنۡهُمۡ إِلَّآ أَن يُؤۡمِنُواْ بِٱللَّهِ ٱلۡعَزِيزِ ٱلۡحَمِيدِ ﴿٨﴾ ٱلَّذِي لَهُۥ مُلۡكُ
ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِۚ وَٱللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيۡءٖ شَهِيدٌ ﴿٩﴾ إِنَّ ٱلَّذِينَ
فَتَنُواْ ٱلۡمُؤۡمِنِينَ وَٱلۡمُؤۡمِنَٰتِ ثُمَّ لَمۡ يَتُوبُواْ فَلَهُمۡ عَذَابُ جَهَنَّمَ وَلَهُمۡ
عَذَابُ ٱلۡحَرِيقِ ﴿١٠﴾ إِنَّ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّٰلِحَٰتِ لَهُمۡ
جَنَّٰتٞ تَجۡرِي مِن تَحۡتِهَا ٱلۡأَنۡهَٰرُۚ ذَٰلِكَ ٱلۡفَوۡزُ ٱلۡكَبِيرُ ﴿١١﴾ إِنَّ بَطۡشَ
رَبِّكَ لَشَدِيدٌ ﴿١٢﴾ إِنَّهُۥ هُوَ يُبۡدِئُ وَيُعِيدُ ﴿١٣﴾ وَهُوَ ٱلۡغَفُورُ ٱلۡوَدُودُ ﴿١٤﴾
ذُو ٱلۡعَرۡشِ ٱلۡمَجِيدُ ﴿١٥﴾ فَعَّالٞ لِّمَا يُرِيدُ ﴿١٦﴾ هَلۡ أَتَىٰكَ حَدِيثُ
ٱلۡجُنُودِ ﴿١٧﴾ فِرۡعَوۡنَ وَثَمُودَ ﴿١٨﴾ بَلِ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ فِي تَكۡذِيبٖ ﴿١٩﴾ وَٱللَّهُ
مِن وَرَآئِهِم مُّحِيطُۢ ﴿٢٠﴾ بَلۡ هُوَ قُرۡءَانٞ مَّجِيدٞ ﴿٢١﴾ فِي لَوۡحٖ مَّحۡفُوظِۭ ﴿٢٢﴾

﴿٢٥﴾ ز بلی وان ئەوێت باوەری ئینایین و کار و کریارێت قەنج کرین، خەلاتەکێ بێ ڤەبڕین بۆ وان هەیە.

سورەتا برووج

ل مەکەهێ هاتیە خوارێ (٢٢) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحیم

﴿١﴾ سویند ب وی ئەسمانی، یێ ستێر لێ خودان جهـ و ڤویناخ. ﴿٢﴾ و سویند ب وێ ڕۆژا ژڤان پێ هاتیە دان (کو ڕۆژا قیامەتێیە). ﴿٣﴾ و سویند ب وان یێت شادەییێ ددەن، و ب وان یێت شادەیی بۆ وان دتێتە دان. ﴿٤﴾ خودانێت خەندەکێ ژ ڕەحم و دلۆڤانییا خودێ هاتنە دویرئێخستن. ﴿٥﴾ خودانێت ئاگرێ ب داردوی. ﴿٦﴾ دەمێ ئەو ل دۆر ئاگری د ڕوینشتی. ﴿٧﴾ و وان ئێزیەك سەربەرشتیا ڤێ نەخۆشییێ دکر، و ددیتن کا چ ب سەرێ وان باوەرداران دهات و بەرێ خۆ ددانێ. ﴿٨﴾ ئەوان ئەڤ ئێزایە دا بەر وان ب تنێ، ژ بەر هندێ بوو چونکی وان باوەری ب خودایێ دەستهەلاتدار و هێژای سوپاسیێ ئینابوو. ﴿٩﴾ ئەو خودایێ ملك و پاشاتیا ئەرد و ئەسمانان د دەستدا، و ئاگەهدار ب هەر تشتەکی. ﴿١٠﴾ بێ گۆمان ئەو کەسێت خودان باوەر، چ ژن چ مێر، ئێزادایین و سۆتین، و ل خۆ نەزڤڕین، ئێزایا دۆژەهێ و ئێزایا سۆتنێ بارا وانە. ﴿١١﴾ و ئەو کەسێت باوەری ئینایین و کار و کریارێت قەنج کرین بەحەشتا گەلەك جۆ و ئاڤ د بنڕا دچن، دێ بیتە بارا وان، و ئەها ئەڤەیە سەرکەڤتنا مەزن. ﴿١٢﴾ ب ڕاستی ئێزادانا خودایێ تە یا دژوارە. ﴿١٣﴾ ئەها ئەوە یێ مرۆڤی ژ چونەبیێ چێدکەت، و ساخ دکەتەڤە [پشتی دمریت]. ﴿١٤﴾ و ئەوە یێ گونەهان ژێ دبەت و دنخێڤیت، و ئەوە یێ بەندەدۆست. ﴿١٥﴾ خودانێ عەرشی، خودایێ پایە بلند. ﴿١٦﴾ تشتێ بڤێت، دکەت. ﴿١٧﴾ ئەرێ سوحبەت و داپێشا (بەحسێ) لەشکەری گەهشتیە تە. ﴿١٨﴾ فیرعەون و (سەموود). ﴿١٩﴾ بەلێ ئەوێت باوەری نەئینایین ژ قورەیشیان، تە درەوین ددانن. ﴿٢٠﴾ و خودێ ئاگەهـ ژ وان هەیە، و دێ وان ژی وەکی لەشکەرێ فیرعەونی و (سەموود)ی تێ بەت. ﴿٢١﴾ نێ ئەڤە قورئانەکا مەزن و پیرۆز و پایە بلندە. ﴿٢٢﴾ ئەڤ قورئانە د دەپەکێ پاراستیدا نڤیسیە.

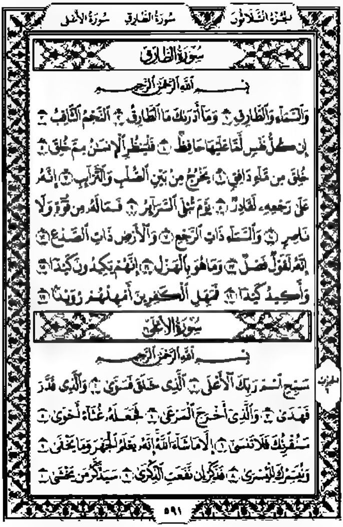

الجزء الثلاثون سورة الطارق سورة الأعلى

سورة الطارق

بسم الله الرحمن الرحيم

وَالسَّمَاءِ وَالطَّارِقِ ﴿١﴾ وَمَا أَدْرَاكَ مَا الطَّارِقُ ﴿٢﴾ النَّجْمُ الثَّاقِبُ ﴿٣﴾
إِن كُلُّ نَفْسٍ لَّمَّا عَلَيْهَا حَافِظٌ ﴿٤﴾ فَلْيَنظُرِ الْإِنسَانُ مِمَّ خُلِقَ ﴿٥﴾
خُلِقَ مِن مَّاءٍ دَافِقٍ ﴿٦﴾ يَخْرُجُ مِن بَيْنِ الصُّلْبِ وَالتَّرَائِبِ ﴿٧﴾ إِنَّهُ
عَلَىٰ رَجْعِهِ لَقَادِرٌ ﴿٨﴾ يَوْمَ تُبْلَى السَّرَائِرُ ﴿٩﴾ فَمَا لَهُ مِن قُوَّةٍ وَلَا
نَاصِرٍ ﴿١٠﴾ وَالسَّمَاءِ ذَاتِ الرَّجْعِ ﴿١١﴾ وَالْأَرْضِ ذَاتِ الصَّدْعِ ﴿١٢﴾
إِنَّهُ لَقَوْلٌ فَصْلٌ ﴿١٣﴾ وَمَا هُوَ بِالْهَزْلِ ﴿١٤﴾ إِنَّهُمْ يَكِيدُونَ كَيْدًا ﴿١٥﴾
وَأَكِيدُ كَيْدًا ﴿١٦﴾ فَمَهِّلِ الْكَافِرِينَ أَمْهِلْهُمْ رُوَيْدًا ﴿١٧﴾

سورة الأعلى

بسم الله الرحمن الرحيم

الحزب

سَبِّحِ اسْمَ رَبِّكَ الْأَعْلَى ﴿١﴾ الَّذِي خَلَقَ فَسَوَّىٰ ﴿٢﴾ وَالَّذِي قَدَّرَ
فَهَدَىٰ ﴿٣﴾ وَالَّذِي أَخْرَجَ الْمَرْعَىٰ ﴿٤﴾ فَجَعَلَهُ غُثَاءً أَحْوَىٰ ﴿٥﴾
سَنُقْرِئُكَ فَلَا تَنسَىٰ ﴿٦﴾ إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ إِنَّهُ يَعْلَمُ الْجَهْرَ وَمَا يَخْفَىٰ ﴿٧﴾
وَنُيَسِّرُكَ لِلْيُسْرَىٰ ﴿٨﴾ فَذَكِّرْ إِن نَّفَعَتِ الذِّكْرَىٰ ﴿٩﴾ سَيَذَّكَّرُ مَن يَخْشَىٰ ﴿١٠﴾

٥٩١

سۆرەتا طارق

ل مەکەهێ هاتیە خوارێ (١٧) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ سویند ب ئەسمانی، و وان ستێرێت ب شەڤ دەردکەڤن. ﴿٢﴾ تو چ دزانی ئەو ستێرێت ب شەڤ دەردکەڤن چنە؟. ﴿٣﴾ ئەو ستێرە یا تاریێ دسمیت و هلدچنیت. ﴿٤﴾ هەر کەسەکی ملیاکەتەك دگەلە، و کار و کریارێت وی دنڤیسیت. ﴿٥﴾ بلا هەر کەسەك برێتێ، کا ژ چ هاتیە چێکرن. ﴿٦﴾ ئێ یێ ژ ئاڤەکا هلپەرژی (بلقە) چێبووی. ﴿٧﴾ ئەڤ ئاڤە ژ مۆرکێت پشتا مێران، و ژ هەستیێ سینگێ ژنان دزێت. ﴿٨﴾ و خودایێ مەزن ل سەر ساخکرنا وی، پشتی مراندنێ، خودان شیانە. ﴿٩﴾ رۆژا هەمی نهێنی ئاشکەرا دبن. ﴿١٠﴾ وێ رۆژێ وی مرۆڤی چو هێز و پشتەڤان نینن. ﴿١١﴾ سویند ب وی ئەسمانێ خودان باران، و باران دارێژ. ﴿١٢﴾ و ب وی ئەردێ خودان کەلش [گل و گیا و شینکاتی دکەلیشن]. ﴿١٣﴾ ئەها ئەڤ قورئانە گۆتنەکا ڤەبرە و جوداکەرە [حەقی و نەحەقیێ ژێك جودا دکەت]. ﴿١٤﴾ و ئەڤ قورئانە راستیە، یاری تێدا نینە. ﴿١٥﴾ ب راستی ئەوێت بێ باوەر بوویین، و باوەری ب ڤێ قورئانێ نەئینایین، فندوفێلان دگێرن. ﴿١٦﴾ و من ئاگەه ژ وان هەیە و ئەز ژی نویسینان بۆ وان ددانم و دێ فندوفێلێت وان ب سەرێ واندا دشکێنم. ﴿١٧﴾ ڤێجا بێهنا خۆ ل گاوران فرەه بکە، و پیچەکا مۆلەتێ بدە وان، دێ بینی کا دێ چ ئێتە سەرێ وان.

سۆرەتا ئەعلا

ل مەکەهێ هاتیە خوارێ (١٩) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ ب پاك و پاقژی ناڤێ خودایێ خۆ یێ بلند بینە. ﴿٢﴾ ئەو خودایێ هەر تشتەك چێکری، و بێ کێماسی لێکدایی و ب سەروبەر کری. ﴿٣﴾ و ئەوێ هەر تشتەك ب کێش و پیڤان کری، و رێ نیشادایی. ﴿٤﴾ و ئەوێ چەرە دایی و شینکری. ﴿٥﴾ پاشی سەواند (هشکر)، و کرە پویشەکێ هشك و رەش. ﴿٦﴾ ئەم دێ تە کەینە قورئانخوین، و تو چو ژێ ژ بیر ناکەی. ﴿٧﴾ ئەو تێ نە، یا خودێ ڤیایی، خودێ تشتێ ئاشکەرا و نەپەنی دزانیت، و ئاگەه ژێ هەیە. ﴿٨﴾ و ئەم دێ تە ب سەر رێکا سانەهی ئێخین [کو ئیسلامە]. ﴿٩﴾ خەلکی ب قورئانێ شیرەت بکە، ئەگەر بۆ خۆ مفایەکی ژ شیرەتێ وەربگرن. ﴿١٠﴾ و ئەو دێ مفایێ ژێ وەرگریت، یێ ژ خودێ بترسیت.

وَيَتَجَنَّبُهَا ٱلۡأَشۡقَى ﴿١١﴾ ٱلَّذِي يَصۡلَى ٱلنَّارَ ٱلۡكُبۡرَىٰ ﴿١٢﴾ ثُمَّ لَا يَمُوتُ
فِيهَا وَلَا يَحۡيَىٰ ﴿١٣﴾ قَدۡ أَفۡلَحَ مَن تَزَكَّىٰ ﴿١٤﴾ وَذَكَرَ ٱسۡمَ رَبِّهِۦ فَصَلَّىٰ ﴿١٥﴾
بَلۡ تُؤۡثِرُونَ ٱلۡحَيَوٰةَ ٱلدُّنۡيَا ﴿١٦﴾ وَٱلۡأٓخِرَةُ خَيۡرٞ وَأَبۡقَىٰٓ ﴿١٧﴾ إِنَّ
هَٰذَا لَفِي ٱلصُّحُفِ ٱلۡأُولَىٰ ﴿١٨﴾ صُحُفِ إِبۡرَٰهِيمَ وَمُوسَىٰ ﴿١٩﴾

سُورَةُ الغَاشِيَة

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

هَلۡ أَتَىٰكَ حَدِيثُ ٱلۡغَٰشِيَةِ ﴿١﴾ وُجُوهٞ يَوۡمَئِذٍ خَٰشِعَةٌ ﴿٢﴾ عَامِلَةٞ
نَّاصِبَةٞ ﴿٣﴾ تَصۡلَىٰ نَارًا حَامِيَةٗ ﴿٤﴾ تُسۡقَىٰ مِنۡ عَيۡنٍ ءَانِيَةٖ ﴿٥﴾ لَّيۡسَ
لَهُمۡ طَعَامٌ إِلَّا مِن ضَرِيعٖ ﴿٦﴾ لَّا يُسۡمِنُ وَلَا يُغۡنِي مِن جُوعٖ ﴿٧﴾ وُجُوهٞ
يَوۡمَئِذٖ نَّاعِمَةٞ ﴿٨﴾ لِّسَعۡيِهَا رَاضِيَةٞ ﴿٩﴾ فِي جَنَّةٍ عَالِيَةٖ ﴿١٠﴾ لَّا تَسۡمَعُ
فِيهَا لَٰغِيَةٗ ﴿١١﴾ فِيهَا عَيۡنٞ جَارِيَةٞ ﴿١٢﴾ فِيهَا سُرُرٞ مَّرۡفُوعَةٞ ﴿١٣﴾ وَأَكۡوَابٞ
مَّوۡضُوعَةٞ ﴿١٤﴾ وَنَمَارِقُ مَصۡفُوفَةٞ ﴿١٥﴾ وَزَرَابِيُّ مَبۡثُوثَةٌ ﴿١٦﴾ أَفَلَا يَنظُرُونَ
إِلَى ٱلۡإِبِلِ كَيۡفَ خُلِقَتۡ ﴿١٧﴾ وَإِلَى ٱلسَّمَآءِ كَيۡفَ رُفِعَتۡ ﴿١٨﴾ وَإِلَى
ٱلۡجِبَالِ كَيۡفَ نُصِبَتۡ ﴿١٩﴾ وَإِلَى ٱلۡأَرۡضِ كَيۡفَ سُطِحَتۡ ﴿٢٠﴾
فَذَكِّرۡ إِنَّمَآ أَنتَ مُذَكِّرٞ ﴿٢١﴾ لَّسۡتَ عَلَيۡهِم بِمُصَيۡطِرٍ ﴿٢٢﴾

﴿١١﴾ و ئەو دێ پشتا خۆ دەتێ و گوهدارییێ لێ ناکەت، یێ ژ دل ل سەر گاورییێ. ﴿١٢﴾ ئەو کەس ژ دل گاور دێ چیتە د ناڤ ئاگرێ مەزندا. ﴿١٣﴾ پاشی نە تێدا دمریت، دا ژێ ڕزگار بیت، و نە ژی خۆشییێ تێدا دبەت. ﴿١٤﴾ ب ڕاستی ئەو کەسێ سەرفەرازە یێ خۆ ژ گونەهان پاقژ بکەت. ﴿١٥﴾ و ناڤێ خودایێ خۆ ژ دل بینیت و نڤێژان بکەت. ﴿١٦﴾ بەلێ هوین خۆشییێت دنیایێ، ب سەر ئاخرەتێ دئێخن و چێتر دبینن. ﴿١٧﴾ و ئاخرەت چێترە و خودان مانە و ب دۆمە. ﴿١٨﴾ بێ گۆمان ئەڤە بۆری، د کتێبێت بەریدا یا هاتی، و یا هەی. ﴿١٩﴾ د کتێبێت ئیبراهیم پێغەمبەر و مووسا پێغەمبەردا.

سۆرەتا غاشیە

ل مەکەهێ هاتیە خوارێ (٢٦) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحیم

﴿١﴾ ئەرێ سالۆخێ ڕۆژا قیامەتێ بۆ تە هات؟ [ئانکو ئەو سالۆخ بۆ تە هاتییە، کو دبێژنە ڕۆژا قیامەتێ (غاشیە) چونکی ترس و لەرزا وێ هەر گیاندارەکی دگریت]. ﴿٢﴾ وێ ڕۆژێ هندەک سەروچاڤ د ڕەزیل و ڕسوانە. ﴿٣﴾ د دنیایێدا کار و کریارێت وەسا کرینە، کو ڕۆژا قیامەتێ بۆ وان بینە ئێزا و نەخۆشی. ﴿٤﴾ وێ ڕۆژێ ئەو دێ چنە د ئاگرەکێ شاریایدا. ﴿٥﴾ دێ ئاڤێ ژ کانییەکا کەل و گەرم، دەنە وان. ﴿٦﴾ وان چو خوارن نینە ژ بلی ستریەکێ گەنی و تەحل نەبیت. ﴿٧﴾ نە مرۆڤی قەلەو دکەت، و نە برسێ دشکێنیت. ﴿٨﴾ وێ ڕۆژێ هندەک سەروچاڤ د گەش و دلخۆشن. ﴿٩﴾ ژ کار و کریار و خەباتا خۆ، پڕ قایلن. ﴿١٠﴾ د بەحەشتەکا بلند دانە. ﴿١١﴾ تو تێدا ئاخفتنا پویچ و بێ مفا نابهیسی. ﴿١٢﴾ کانییێت ئاڤ ژ بەر دچیت تێدانە. ﴿١٣﴾ تەختێت بلند و بەرکەفتی تێدانە. ﴿١٤﴾ هەروەسا پەرداغێت دانایی و ڕێزکری. ﴿١٥﴾ و بالگەهێت ڕێزکری. ﴿١٦﴾ و بەڕکێت (مەحفویرێت) ڕائێخستی تێدانە. ﴿١٧﴾ ما نارێننە حێشترێ، کا چاوا هاتییە چێکرن؟!. ﴿١٨﴾ و ما نارێننە ئەسمانی، کا چاوا بێ ستوین هاتییە بلندکرن؟!. ﴿١٩﴾ و ما نارێننە چیایان، کا چاوا د ئەردیدا هاتینە چکلاندن؟!. ﴿٢٠﴾ و ما نارێننە ئەردی، کا چاوا هاتییە ڕاستکرن؟!. ﴿٢١﴾ بینە بیرا وان، بەس شیرەت و بیرئینان ل سەر تەیە. ﴿٢٢﴾ دەستێ تە نە ل سەر سەرێ وانە، و تو ل سەر وان نەیێ سەردەست و زالی.

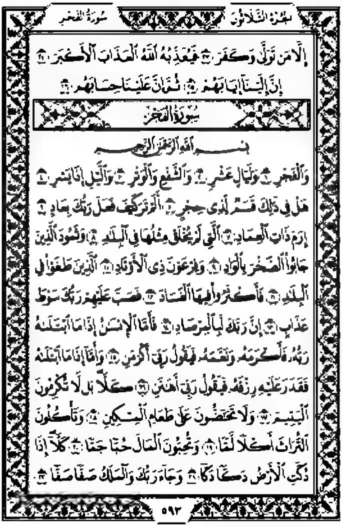

الجُزءُ الثَّلاثُونَ سُورَةُ الفَجر

إِلَّا مَن تَوَلَّىٰ وَكَفَرَ ﴿٢٣﴾ فَيُعَذِّبُهُ اللَّهُ الْعَذَابَ الْأَكْبَرَ ﴿٢٤﴾
إِنَّ إِلَيْنَا إِيَابَهُمْ ﴿٢٥﴾ ثُمَّ إِنَّ عَلَيْنَا حِسَابَهُم ﴿٢٦﴾

سُورَةُ الفَجر

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

وَالْفَجْرِ ﴿١﴾ وَلَيَالٍ عَشْرٍ ﴿٢﴾ وَالشَّفْعِ وَالْوَتْرِ ﴿٣﴾ وَاللَّيْلِ إِذَا يَسْرِ ﴿٤﴾
هَلْ فِي ذَٰلِكَ قَسَمٌ لِّذِي حِجْرٍ ﴿٥﴾ أَلَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِعَادٍ ﴿٦﴾
إِرَمَ ذَاتِ الْعِمَادِ ﴿٧﴾ الَّتِي لَمْ يُخْلَقْ مِثْلُهَا فِي الْبِلَادِ ﴿٨﴾ وَثَمُودَ الَّذِينَ
جَابُوا الصَّخْرَ بِالْوَادِ ﴿٩﴾ وَفِرْعَوْنَ ذِي الْأَوْتَادِ ﴿١٠﴾ الَّذِينَ طَغَوْا فِي
الْبِلَادِ ﴿١١﴾ فَأَكْثَرُوا فِيهَا الْفَسَادَ ﴿١٢﴾ فَصَبَّ عَلَيْهِمْ رَبُّكَ سَوْطَ
عَذَابٍ ﴿١٣﴾ إِنَّ رَبَّكَ لَبِالْمِرْصَادِ ﴿١٤﴾ فَأَمَّا الْإِنسَانُ إِذَا مَا ابْتَلَاهُ
رَبُّهُ فَأَكْرَمَهُ وَنَعَّمَهُ فَيَقُولُ رَبِّي أَكْرَمَنِ ﴿١٥﴾ وَأَمَّا إِذَا مَا ابْتَلَاهُ
فَقَدَرَ عَلَيْهِ رِزْقَهُ فَيَقُولُ رَبِّي أَهَانَنِ ﴿١٦﴾ كَلَّا بَل لَّا تُكْرِمُونَ
الْيَتِيمَ ﴿١٧﴾ وَلَا تَحَاضُّونَ عَلَىٰ طَعَامِ الْمِسْكِينِ ﴿١٨﴾ وَتَأْكُلُونَ
التُّرَاثَ أَكْلًا لَّمًّا ﴿١٩﴾ وَتُحِبُّونَ الْمَالَ حُبًّا جَمًّا ﴿٢٠﴾ كَلَّا إِذَا
دُكَّتِ الْأَرْضُ دَكًّا دَكًّا ﴿٢١﴾ وَجَاءَ رَبُّكَ وَالْمَلَكُ صَفًّا صَفًّا ﴿٢٢﴾

٥٩٣

﴿٢٣﴾ ئەو تێ نەبیت یێ پشت ددەتە باوەرییێ، و گاور دبیت. ﴿٢٤﴾ ڤێجا خودێ دێ ئیزا و نەخۆشیا دۆژەهێ (جەهنەمێ) یا مەزن دەتە بەر ری. ﴿٢٥﴾ بێ گۆمان زڤرینا وان، هەر ب بال مەڤەیە. ﴿٢٦﴾ پاشی جزادانا وان ژی، هەر ل سەر مەیە.

سۆرەتا فەجر

ل مەکەهێ هاتیە خوارێ (٣٠) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحیم

﴿١﴾ سویند ب سپێدەیێ. ﴿٢﴾ و سویند ب دەهکێت جەژنا حاجیان (دەهکێت سەرێ ژی الحجە). ﴿٣﴾ و سویند ب کت و جۆتێ هەر تشتەکی. ﴿٤﴾ و سویند ب شەڤێ دەمێ دچیت. ﴿٥﴾ ئەرێ ئەڤ تشتێت سویند پێ هاتیە خوارن، نە هێژا و لائقی سویند خوارنێنە؟. ﴿٦﴾ تە نەزانی کا خودایێ تە چ ب سەرێ ملەتێ هوود پێغەمبەری ئینا؟. ﴿٧﴾ ئیرەما [ئیرەم ناڤەکە بۆ عاد] خودان ستوین و پایە یان خودان هێز و بەژنوبال. ﴿٨﴾ ئەو ملەتێ وەکی وان، ب قەلافەت و خودان گەود و هێز، د ئەردیدا نەهاتینە چێکرن. ﴿٩﴾ و تە نەزانی کا چ ب سەرێ ملەتێ [(صالح) پێغەمبەر] (سەموود) ئینا، ئەوێت بەر ل (وادی القری) دبڕین، [جهەکە دکەڤیتە د نافبەرا شام و حیجازێدا]؟ ﴿١٠﴾ و کا چ ب سەرێ فیرعەونێ خودان لەشکەر، ئەو لەشکەرێ ب زەند و باسك و هێز، ئینا؟ ﴿١١﴾ ئەوێت گەلەك دەستدرێژی و زێدەگاڤی د گونەهێدا کرین. ﴿١٢﴾ و گەلەك بێخێری و بێ شەرمی تێدا کرین. ﴿١٣﴾ ڤێجا خودایێ تە ئیزا و نەخۆشییەکا دژوار، ب سەرێ واندا داڕێت. ﴿١٤﴾ خودایێ تە ل بەر وان یێ ڕاوەستیایە، و هەمی کار و کریارێت وان ل بەر د ئاشکەرانە [و هەر ئێکی جزایێ وی دێ دەتێ]. ﴿١٥﴾ ڤێجا دەمێ خودێ مرۆڤی ب خێر و کەرەما خۆ دجەڕبینیت، دبێژیت: [ئانکو مرۆڤ دبێژیت] خودێ دا من، و ئەڤە قەدرە بۆ من، و ئەڤ خێر و کەرەمە نائێنە بەرچاڤان و نوزانیت جەڕباندنە. ﴿١٦﴾ و ئەگەر خودێ جەڕباند، ڕێکا ژینێ لێ بەرتەنگ کر، دێ بێژیت: خودێ ئەز ڕەزیل و ڕسوا کرم. ﴿١٧﴾ نەخێر وەنینە [دان و نەدان، ب قەدری و نەقدریڤە، نە یا گرێدایییە]، نێ هوین ب ڕاستی قەنجی و مەردینییێ د ڕاستا سێویدا ناکەن. ﴿١٨﴾ هوین ئێك و دو د بەر هاریکارییا بەلنگازێڕا ناکەن. ﴿١٩﴾ و هوین میراتێ حەلال و حەرام پێکڤە دخۆن [و حەقێ میراتخۆران ب دورستی نادەنێ، نەخاسمە یێ کچان]. ﴿٢٠﴾ و هوین گەلەك حەژ مالدارییێ ژی دکەن. ﴿٢١﴾ هزر نەکەن، دەمێ ئەرد دهەژیت و ڕاست دبیت، و چو ل سەر نەمینیت. ﴿٢٢﴾ و خودێ هات بۆ جوداکرنا هەقییێ ژ نەهەقییێ، و ملیاکەت ڕێز ڕێز هاتن.

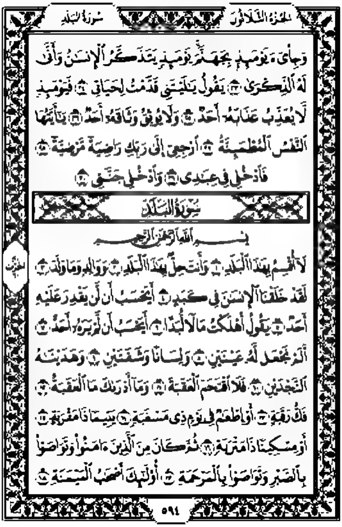

الجزء الثلاثون سورة البلد

وَجِاْيٓءَ يَوْمَئِذٍۭ بِجَهَنَّمَۚ يَوْمَئِذٍ يَتَذَكَّرُ ٱلْإِنسَٰنُ وَأَنَّىٰ
لَهُ ٱلذِّكْرَىٰ ﴿٢٣﴾ يَقُولُ يَٰلَيْتَنِى قَدَّمْتُ لِحَيَاتِى ﴿٢٤﴾ فَيَوْمَئِذٍ
لَّا يُعَذِّبُ عَذَابَهُۥٓ أَحَدٌ ﴿٢٥﴾ وَلَا يُوثِقُ وَثَاقَهُۥٓ أَحَدٌ ﴿٢٦﴾ يَٰٓأَيَّتُهَا
ٱلنَّفْسُ ٱلْمُطْمَئِنَّةُ ﴿٢٧﴾ ٱرْجِعِىٓ إِلَىٰ رَبِّكِ رَاضِيَةً مَّرْضِيَّةً ﴿٢٨﴾
فَٱدْخُلِى فِى عِبَٰدِى ﴿٢٩﴾ وَٱدْخُلِى جَنَّتِى ﴿٣٠﴾

سُورَةُ ٱلْبَلَدِ

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

لَآ أُقْسِمُ بِهَٰذَا ٱلْبَلَدِ ﴿١﴾ وَأَنتَ حِلٌّۢ بِهَٰذَا ٱلْبَلَدِ ﴿٢﴾ وَوَالِدٍ وَمَا وَلَدَ ﴿٣﴾
لَقَدْ خَلَقْنَا ٱلْإِنسَٰنَ فِى كَبَدٍ ﴿٤﴾ أَيَحْسَبُ أَن لَّن يَقْدِرَ عَلَيْهِ
أَحَدٌ ﴿٥﴾ يَقُولُ أَهْلَكْتُ مَالًا لُّبَدًا ﴿٦﴾ أَيَحْسَبُ أَن لَّمْ يَرَهُۥٓ أَحَدٌ ﴿٧﴾
أَلَمْ نَجْعَل لَّهُۥ عَيْنَيْنِ ﴿٨﴾ وَلِسَانًا وَشَفَتَيْنِ ﴿٩﴾ وَهَدَيْنَٰهُ
ٱلنَّجْدَيْنِ ﴿١٠﴾ فَلَا ٱقْتَحَمَ ٱلْعَقَبَةَ ﴿١١﴾ وَمَآ أَدْرَىٰكَ مَا ٱلْعَقَبَةُ ﴿١٢﴾
فَكُّ رَقَبَةٍ ﴿١٣﴾ أَوْ إِطْعَٰمٌ فِى يَوْمٍ ذِى مَسْغَبَةٍ ﴿١٤﴾ يَتِيمًا ذَا مَقْرَبَةٍ ﴿١٥﴾
أَوْ مِسْكِينًا ذَا مَتْرَبَةٍ ﴿١٦﴾ ثُمَّ كَانَ مِنَ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَتَوَاصَوْا۟
بِٱلصَّبْرِ وَتَوَاصَوْا۟ بِٱلْمَرْحَمَةِ ﴿١٧﴾ أُو۟لَٰٓئِكَ أَصْحَٰبُ ٱلْمَيْمَنَةِ ﴿١٨﴾

٥٩٤

﴿٢٣﴾ وێ رۆژێ دۆژەهـ هاتە بەرهەڤکرن، ئەو رۆژا مرۆڤ هەمی کار و کریارێت خۆ ل پێش چاڤێت خۆ دبینیت و دئینیتە بیرا خۆ، بەلێ چو مفای ژێ نابینیت. ﴿٢٤﴾ دبێژیت خوزی من تشتەك بۆ ژینا خۆ کربایە [و ژ نوی دزانیت ژیانا دورست ژیانا ئاخرەتێیە، نەیا دنیایێ ئەوا کورت]. ﴿٢٥﴾ وێ رۆژێ کەس وەکی خودێ ئیزا و نەخۆشیێ نادەتە بەر. ﴿٢٦﴾ و کەس وەکی خودێ وی نائێخیتە قەید و زنجیران. ﴿٢٧﴾ (د وێ رۆژێدا دێ ئێتە گۆتن:) هەی نەفسا ب باوەری و ئێمن و رەحەت و پشت راست. ﴿٢٨﴾ ب بال خودایێ خۆڤە بزڤرە، قایل و رازی ب بارا خۆ، سەرباری رازیبونا خودێ ژ تە. ﴿٢٩﴾ ڤێجا خۆ بدە د گەل بەندەیێت من. ﴿٣٠﴾ و هەرە د بەحەشتا مندا.

سۆرەتا بەلەد

ل مەککەهێ هاتییە خوارێ (٢٠) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ سویند ب ڤی باژێری [کو مەکەهە]. ﴿٢﴾ و تو یێ د ڤی باژێریدا. ﴿٣﴾ و دیسا سویند ب باب و زارۆکێت وی. [ئانکو ب ئادەمی و دویندەها وی] ﴿٤﴾ ب راستی مە مرۆڤێ چێکری ژ کەڤت و رەفت و نەخۆشیێ، [و د دنیایێدا باش و خراب د هەڤپشکن، د دینا نەخۆشی و وەستیانێدا ب کارێ تەنگاڤی و خەمخوارنێ]. ﴿٥﴾ ئەرێ مرۆڤ هزر دکەت کو کەس نەشێتێ. ﴿٦﴾ ب شانازیڤە دبێژیت: من گەلەك مال یێ مەزاختی [و من گەلەك مال یێ هەی]. ﴿٧﴾ ما هزر دکەت کەس وی نابینیت، ئانکو یا ژ ویڤە، خودێ وی نابینیت و پسیارێ ژێ ناکەت [کا ئەو مال ژ کیڤە ئینایە، و د چ دا مەزاختییە؟!]. ﴿٨﴾ ما مە روی و چاڤ نەداینێ. ﴿٩﴾ و ما مە ئەزمانەك و دو لێڤ نەداینێ. ﴿١٠﴾ و ما مە هەردو رێك [یا قەنج و یا خراب] بۆ ئاشکەرا نەکرینە و نیشا نەداینە. ﴿١١﴾ بلا ژ ئاستەنگێ بۆریت [و گەلەك مرۆڤ ژ ئاستەنگان نەبۆرین- ئەو ئاستەنگێت رێکا وان ژ سەرفەرازییێ ددا پاش- و رێکا سەرفەرازییێ نەگرتن]. ﴿١٢﴾ و ما تو چ دزانی کا ئەو ئاستەنگ چییە؟ ﴿١٣﴾ گەردەن ئازادکرنە. ﴿١٤﴾ و ناندانە د رۆژا برسێدا. ﴿١٥﴾ بۆ سێویێ ژ خزم و خوینا مرۆڤی. ﴿١٦﴾ یان بۆ بەلنگازەکێ دەست تەنگ. ﴿١٧﴾ پاشی ژ وان بیت ئەوێت باوەری ئینایین، و هەڤدوو ب بێنفرەهی و دلۆڤانییێ شیرەت دکەن. ﴿١٨﴾ ئەها ئەڤەنە دلخۆش و بەختەوەر [کتێبا خۆ ب دەستێ راستێ وەردگرن].

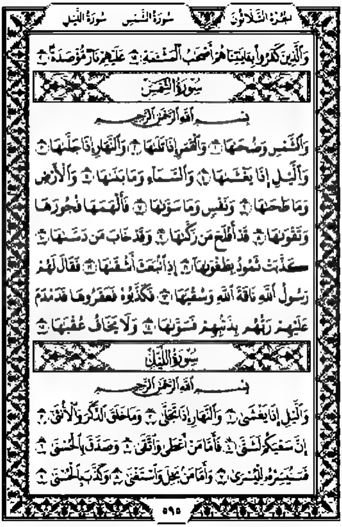

الجزء الثلاثون   سُورَةُ الشَّمْسِ   سُورَةُ اللَّيْلِ

وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِنَا هُمْ أَصْحَابُ الْمَشْأَمَةِ ﴿١٩﴾ عَلَيْهِمْ نَارٌ مُّؤْصَدَةٌ ﴿٢٠﴾

سُورَةُ الشَّمْسِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

وَالشَّمْسِ وَضُحَاهَا ﴿١﴾ وَالْقَمَرِ إِذَا تَلَاهَا ﴿٢﴾ وَالنَّهَارِ إِذَا جَلَّاهَا ﴿٣﴾
وَاللَّيْلِ إِذَا يَغْشَاهَا ﴿٤﴾ وَالسَّمَاءِ وَمَا بَنَاهَا ﴿٥﴾ وَالْأَرْضِ
وَمَا طَحَاهَا ﴿٦﴾ وَنَفْسٍ وَمَا سَوَّاهَا ﴿٧﴾ فَأَلْهَمَهَا فُجُورَهَا
وَتَقْوَاهَا ﴿٨﴾ قَدْ أَفْلَحَ مَن زَكَّاهَا ﴿٩﴾ وَقَدْ خَابَ مَن دَسَّاهَا ﴿١٠﴾
كَذَّبَتْ ثَمُودُ بِطَغْوَاهَا ﴿١١﴾ إِذِ انبَعَثَ أَشْقَاهَا ﴿١٢﴾ فَقَالَ لَهُمْ
رَسُولُ اللَّهِ نَاقَةَ اللَّهِ وَسُقْيَاهَا ﴿١٣﴾ فَكَذَّبُوهُ فَعَقَرُوهَا فَدَمْدَمَ
عَلَيْهِمْ رَبُّهُم بِذَنبِهِمْ فَسَوَّاهَا ﴿١٤﴾ وَلَا يَخَافُ عُقْبَاهَا ﴿١٥﴾

سُورَةُ اللَّيْلِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

وَاللَّيْلِ إِذَا يَغْشَىٰ ﴿١﴾ وَالنَّهَارِ إِذَا تَجَلَّىٰ ﴿٢﴾ وَمَا خَلَقَ الذَّكَرَ وَالْأُنثَىٰ ﴿٣﴾
إِنَّ سَعْيَكُمْ لَشَتَّىٰ ﴿٤﴾ فَأَمَّا مَنْ أَعْطَىٰ وَاتَّقَىٰ ﴿٥﴾ وَصَدَّقَ بِالْحُسْنَىٰ ﴿٦﴾
فَسَنُيَسِّرُهُ لِلْيُسْرَىٰ ﴿٧﴾ وَأَمَّا مَن بَخِلَ وَاسْتَغْنَىٰ ﴿٨﴾ وَكَذَّبَ بِالْحُسْنَىٰ ﴿٩﴾

٥٩٥

﴿١٩﴾ و ئەوێت باوەری ب قورئانێ نەئینایین، ئەون بەخت ڕەش و دل نەخۆش [کتێبا خۆ ب دەستێ چەپێ وەردگرن]. ﴿٢٠﴾ د ناڤ ئاگرەکێ دادایی دانە، و هەمی ڕەخێت ئاگری ل وان یێت داتێخستینە [و ب چو ڕەنگان هێڤی نینە ژێ دەرکەڤن].

سۆرەتا شەمس

ل مەکەهێ هاتییە خوارێ (١٥) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحیم

﴿١﴾ سویند ب ڕۆژێ و ڕۆناهیا وێ. ﴿٢﴾ و سویند ب هەیڤێ دەمێ دکەڤتە دویڤ (ژ بۆ ڕۆنکرنێ). ﴿٣﴾ و سویند ب ڕۆژێ دەمێ ب ڕۆناهیا ڕۆژێ ڕۆن دبیت. ﴿٤﴾ و سویند ب شەڤێ دەمێ ڕۆناهییێ هلدچینیت. ﴿٥﴾ و سویند ب ئەسمانی، و سویند ب یێ ئەسمان دانای و ڕانای. ﴿٦﴾ و سویند ب ئەردی، و یێ ئەرد بەرهەڤکری و دەشتکری بۆ ژینێ. ﴿٧﴾ و سویند ب نەفسێ، و یێ نەفس بێ کێم و کاسی چێکری و دای. ﴿٨﴾ و پاشی قەنجی و خرابی نیشا دای. ﴿٩﴾ [سویند ب ڤان هەمییان] ب ڕاستی هەر کەسێ ئەو نەفس ژ گونەهان پاقژ کر سەرفەرازە [ڕۆژا ئاخرەتێ]. ﴿١٠﴾ و دیسا ب ڕاستی هەر کەسێ نەفسا خۆ ب گونەهان کێمکر و شکاند، زیانکارە [ڕۆژا ئاخرەتێ]. ﴿١١﴾ (سەموود) پێغەمبەرێ خۆ درەوین دانا، ژ بەر دەستدرێژی و زێدەگاڤیا خۆ د گونەهاندا. ﴿١٢﴾ دەمێ یێ ژ هەمییان پیستر [و خرابتر]، ڕابوویە سەر خۆ. ﴿١٣﴾ و پاشی پێغەمبەرێ خودێ گۆتە وان: ژ حێشترا خودێ بگەڕن و مایێ خۆ د ناڤ و ڤەخوارنا وێدا نەکەن. ﴿١٤﴾ باوەری پێ نەئینان و درەوین دانا و حێشتر کوشتن، ڤێجا خودایێ وان ئیزا و نەخۆشی ب سەر واندا دارێت، ژ بەر گونەها وان و هەمی دانە بەر [چونکی هەمی د هەڤپشک و هاریکاربوون د گونەهێدا]. ﴿١٥﴾ خودێ ئەڤە ب سەرێ وان ئینا، و ژ دویماهیکا ڤێ ئیزادانێ ژێ نا ترسیت. [ئانکو چو ترسێ ژ پاشەڕۆژا ڤێ ئیزادانێ ژێ ڕاناکەت].

سۆرەتا لەیل

ل مەکەهێ هاتییە خوارێ (٢١) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحیم

﴿١﴾ سویند ب شەڤێ دەمێ تاریاتیا خۆ ب سەر ئەردی داددەت. ﴿٢﴾ و سویند ب ڕۆژێ دەمێ ڕۆن دبیت. ﴿٣﴾ و سویند ب وی، یێ نێر و مێ چێکرین. ﴿٤﴾ [سویند ب ڤان هەمییان] ب ڕاستی بزاڤ و خەباتا هەوە ژێک جودایە، هندەک بەر ب خرابییێ، و هندەک بەر ب قەنجییێ. ﴿٥﴾ ڤێجا هەر کەسێ مالێ خۆ د ڕێکا خودێدا مەزاخت، و پاشی خۆ پاراست و فەرمانا خودێ ب جهـ ئینا. ﴿٦﴾ و باوەری ب بەحەشتێ ئینا، و کار بۆ کر. ﴿٧﴾ ئەم دێ ڕێکا وی بۆ کار و کریارا باش خۆش کەین [ئەو ڕێکا بەرێ وی بدەتە سەرفەرازیێ]. ﴿٨﴾ و ئەڤە و هەر کەسێ قەلسی و چرووکاتیێ بکەت، و پاکی ب خێر و خەلاتێ خودێ نەبیت. ﴿٩﴾ و باوەری ب بەحەشتێ نەئینا، و کار بۆ نەکر و درەو دانا.

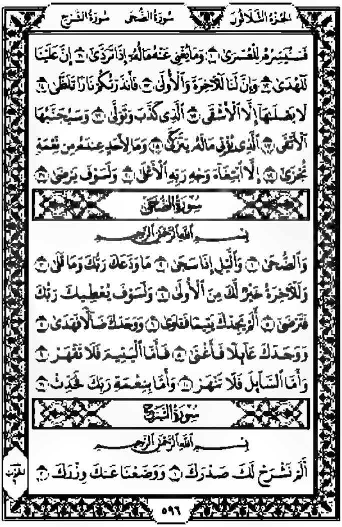

الجزء الثلاثون سورة الضحى سورة الشرح

فَسَنُيَسِّرُهُۥ لِلْعُسْرَىٰ ١٠ وَمَا يُغْنِي عَنْهُ مَالُهُۥٓ إِذَا تَرَدَّىٰٓ ١١ إِنَّ عَلَيْنَا
لَلْهُدَىٰ ١٢ وَإِنَّ لَنَا لَلْءَاخِرَةَ وَٱلْأُولَىٰ ١٣ فَأَنذَرْتُكُمْ نَارًا تَلَظَّىٰ ١٤
لَا يَصْلَىٰهَآ إِلَّا ٱلْأَشْقَى ١٥ ٱلَّذِي كَذَّبَ وَتَوَلَّىٰ ١٦ وَسَيُجَنَّبُهَا
ٱلْأَتْقَى ١٧ ٱلَّذِي يُؤْتِي مَالَهُۥ يَتَزَكَّىٰ ١٨ وَمَا لِأَحَدٍ عِندَهُۥ مِن نِّعْمَةٍ
تُجْزَىٰٓ ١٩ إِلَّا ٱبْتِغَآءَ وَجْهِ رَبِّهِ ٱلْأَعْلَىٰ ٢٠ وَلَسَوْفَ يَرْضَىٰ ٢١

سُورَةُ الضُّحَىٰ

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

وَٱلضُّحَىٰ ١ وَٱلَّيْلِ إِذَا سَجَىٰ ٢ مَا وَدَّعَكَ رَبُّكَ وَمَا قَلَىٰ ٣
وَلَلْءَاخِرَةُ خَيْرٌ لَّكَ مِنَ ٱلْأُولَىٰ ٤ وَلَسَوْفَ يُعْطِيكَ رَبُّكَ
فَتَرْضَىٰٓ ٥ أَلَمْ يَجِدْكَ يَتِيمًا فَـَٔاوَىٰ ٦ وَوَجَدَكَ ضَآلًّا فَهَدَىٰ ٧
وَوَجَدَكَ عَآئِلًا فَأَغْنَىٰ ٨ فَأَمَّا ٱلْيَتِيمَ فَلَا تَقْهَرْ ٩
وَأَمَّا ٱلسَّآئِلَ فَلَا تَنْهَرْ ١٠ وَأَمَّا بِنِعْمَةِ رَبِّكَ فَحَدِّثْ ١١

سُورَةُ الشَّرْحِ

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

أَلَمْ نَشْرَحْ لَكَ صَدْرَكَ ١ وَوَضَعْنَا عَنكَ وِزْرَكَ ٢

٥٩٦

﴿١٠﴾ ڤێجا ئەم دێ ڕێكا وی بۆ كار و كریارا نەباش خۆش كەین [ئەو ڕێكا بەرێ وی بدەتە زیانێ]. ﴿١١﴾ پاشی مالێ وی بەرەڤانیێ ژێ ناكەت و چو پاكیێ لێ ناكەت، دەمێ دمریت. ﴿١٢﴾ ل سەر مەیە ئەم ڕێ نیشا هەوە بدەین (ڕێیا باش دا هوین بگرن، و ڕێیا خراب دا خۆ ژێ بدەنە پاش). ﴿١٣﴾ و هەر تشتەكێ د دنیایێ و ئاخرەتێدا، د بن دەستێ مەڤەیە و یێ مەیە. ﴿١٤﴾ ڤێجا مە هوین ژ ئاگرەكێ شارپای ترساندن. ﴿١٥﴾ ئاگرەكە ژ سەرگوم و ڕێبەرزە و گاوران پێڤەتر كەس ناچینە تێدا. ﴿١٦﴾ ئەو كەسێ باوەری ب هەقیێ نەئینایی، و درەو دانای و پشت دایە باوەریێ. ﴿١٧﴾ و هەر كەسێ خۆ دویری سەرگومی و ڕێبەرزەیی و گاوریێ بگریت، دێ دویری ڤی ئاگری بیت. ﴿١٨﴾ ئەو كەسێ مالێ خۆ د ڕێكا خودێدا دمەزێخیت، و دڤێت ژ گونەهان پاقژ بیت. ﴿١٩﴾ و كەسێ ژێ چو منەت ل سەر نینن، دا بۆ ب بەرێخیت. ﴿٢٠﴾ ژ بۆ ڤیان و ڕازیبوونا خودێ نەبیت، وەناكەت. ﴿٢١﴾ پاشی ئەو مرۆڤ دێ قایل و دلخۆش بیت، ب خەلاتێ خودێ.

سۆرەتا ضوحا

ل مەكەهێ هاتییە خوارێ (١١) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحیم

﴿١﴾ سویند ب تێشتەگەهێ. ﴿٢﴾ و سویند ب شەڤێ، دەمێ هەمی گیاندار تێدا ڤەدەحەسن، و بێنا خۆ ڤەدكەن. ﴿٣﴾ خودێ پشتا خۆ نەدایە تە، و كەرب ژ تە ڕانەكرییە. ﴿٤﴾ دویماهی بۆ تە ژ پێشییێ چێترە [ئەڤە مزگینییە بۆ بەردەواميا پێغەمبەرینیێ]. ﴿٥﴾ ڤێجا خودێ دێ هندێ دەتە تە، هەتا تو پێ قایل دبی. ﴿٦﴾ ما تو سێوی نەدیتی، و تو ڤەحەواندی. ﴿٧﴾ و ما تو شەپرزە نەدیتی، و ڕێ نیشا تە دا. ﴿٨﴾ و ما تو دەستكورت نەدیتی، و تو بێ منەت كری. ﴿٩﴾ ڤێجا تو ژی، سێوی ڕسوا نەكە و نەئێشینە. ﴿١٠﴾ و خواستەكی (و خوازخازوكی) پاشڤە نەبە. ﴿١١﴾ و تو هەر بەحس و داێشا خێر و كەرما خودایێ خۆ بكە، و پێ باخڤە و د جهێ وێ یێ پێدڤیدا ب كاربینە.

سۆرەتا شەرح

ل مەكەهێ هاتییە خوارێ (٨) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحیم

﴿١﴾ ما مە سینگێ تە فرەهـ نەكرییە. ﴿٢﴾ و ما مە بارێ تە سڤك نەكرییە.

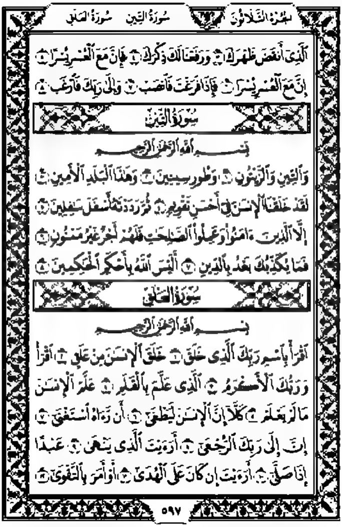

الجُزْءُ الثَّلَاثُونَ
سُورَةُ التِّينِ
سُورَةُ العَلَقِ

ٱلَّذِيٓ أَنقَضَ ظَهۡرَكَ ۝٣ وَرَفَعۡنَا لَكَ ذِكۡرَكَ ۝٤ فَإِنَّ مَعَ ٱلۡعُسۡرِ يُسۡرًا ۝٥
إِنَّ مَعَ ٱلۡعُسۡرِ يُسۡرٗا ۝٦ فَإِذَا فَرَغۡتَ فَٱنصَبۡ ۝٧ وَإِلَىٰ رَبِّكَ فَٱرۡغَب ۝٨

سُورَةُ التِّينِ

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

وَٱلتِّينِ وَٱلزَّيۡتُونِ ۝١ وَطُورِ سِينِينَ ۝٢ وَهَٰذَا ٱلۡبَلَدِ ٱلۡأَمِينِ ۝٣
لَقَدۡ خَلَقۡنَا ٱلۡإِنسَٰنَ فِيٓ أَحۡسَنِ تَقۡوِيمٖ ۝٤ ثُمَّ رَدَدۡنَٰهُ أَسۡفَلَ سَٰفِلِينَ ۝٥
إِلَّا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّٰلِحَٰتِ فَلَهُمۡ أَجۡرٌ غَيۡرُ مَمۡنُونٖ ۝٦
فَمَا يُكَذِّبُكَ بَعۡدُ بِٱلدِّينِ ۝٧ أَلَيۡسَ ٱللَّهُ بِأَحۡكَمِ ٱلۡحَٰكِمِينَ ۝٨

سُورَةُ العَلَقِ

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

ٱقۡرَأۡ بِٱسۡمِ رَبِّكَ ٱلَّذِي خَلَقَ ۝١ خَلَقَ ٱلۡإِنسَٰنَ مِنۡ عَلَقٍ ۝٢ ٱقۡرَأۡ
وَرَبُّكَ ٱلۡأَكۡرَمُ ۝٣ ٱلَّذِي عَلَّمَ بِٱلۡقَلَمِ ۝٤ عَلَّمَ ٱلۡإِنسَٰنَ
مَا لَمۡ يَعۡلَمۡ ۝٥ كَلَّآ إِنَّ ٱلۡإِنسَٰنَ لَيَطۡغَىٰٓ ۝٦ أَن رَّءَاهُ ٱسۡتَغۡنَىٰٓ ۝٧
إِنَّ إِلَىٰ رَبِّكَ ٱلرُّجۡعَىٰٓ ۝٨ أَرَءَيۡتَ ٱلَّذِي يَنۡهَىٰ ۝٩ عَبۡدًا
إِذَا صَلَّىٰٓ ۝١٠ أَرَءَيۡتَ إِن كَانَ عَلَى ٱلۡهُدَىٰٓ ۝١١ أَوۡ أَمَرَ بِٱلتَّقۡوَىٰٓ ۝١٢

٥٩٧

﴿٣﴾ ئەو بارێ پشتا تە تێخستییە بەر تە. ﴿٤﴾ و مە ناڤ و دەنگێ تە بلند نەکرییە. ﴿٥﴾ ب ڕاستی هەر تەنگاڤییەکێ بەرفرەهییەک ل دویڤە. ﴿٦﴾ جارەکا دی، ب ڕاستی هەر تەنگاڤییەکێ بەرفرەهییەک ل دویڤە. ﴿٧﴾ ڤێجا هەر دەمێ تو ژ کارەکی ڤەبووی، ژ دل دەست ب کارەکێ دی بکە. ﴿٨﴾ و بلا هەر خودێ داخوازا تە بیت.

سۆرەتا تین

ل مەکەهێ هاتییە خوارێ (٨) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحیم

﴿١﴾ سویند ب وی جهێ تێر هەژیر، و ب وی جهێ تێر زەیتوون [دو جە بوون ئێک ل شامێ بوو، و ئێک ل قودسێ]. ﴿٢﴾ و سویند ب چیایێ (طوور)ی سینا، ئەوێ خودێ ل سەر، د گەل مووسایی ئاخفتی. ﴿٣﴾ و سویند ب ڤی باژێرێ ئێمن و ئەنا، کو مەکەهە. ﴿٤﴾ [سویند ب ڤان هەمییان] ب ڕاستی مە مرۆڤ ل سەر باشترین ڕەنگ و وێنە دورستکرینە و چێکرینە. ﴿٥﴾ پشتی هنگی مە ئێخستە د پەیسکا ژ هەمییان نزمتردا [نزمترین جهـ]. ﴿٦﴾ ئەو تێ نەبن (ژ بلی وان) یێت باوەری ئینایین و کار و کریارێت باش کرین، ئەوان خەلاتەکێ بێ ڤەبڕین یێ هەی. ﴿٧﴾ ڤێجا [هەی مرۆڤ] ئەو چییە تە ژ ڕۆژا جزادانێ بێ باوەر دکەت، و وەل تە دکەت تو درەو بدانی. ﴿٨﴾ باشە ما خودێ، نە موکومترین فەرمانڕەوا و خوندکارە.

سۆرەتا عەلەق

ل مەکەهێ هاتییە خوارێ (١٩) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحیم

﴿١﴾ بخوینە ب ناڤێ خودایێ خۆ، یێ هەر تشتەک چێکری. ﴿٢﴾ ئەو خودایێ مرۆڤ ژ خوینپارەیی چێکری. ﴿٣﴾ بخوینە خودایێ تە، ژ هەر کەسەکێ بەخشندەتر و کەرەمدارترە. ﴿٤﴾ ئەو خودایێ مرۆڤ ب ڕێکا قەلەمی (خامە و پێنووسی) فێری نڤیسین و زانستێ کری. ﴿٥﴾ مرۆڤ فێری وی تشتی کرییە، یێ مرۆڤ ژێ بێ ئاگەهـ. ﴿٦﴾ نەخێر بلا کەرەمێت خودێ ژ بیر نەکەن، ب ڕاستی مرۆڤ د سەردا دچیت و ژ ڕێ دەردکەڤیت. ﴿٧﴾ دەمێ خۆ دەولەمەند و بێ منەت دبینیت.
﴿٨﴾ بێ گومان زڤڕین هەر بۆ نک خودایێ تەیە. ﴿٩﴾ ئەرێ تە دیت ئەو کەسێ ڤیایی ڕێکێ بگریت ﴿١٠﴾ ژ بەندەیەکێ هەکە بینیت نڤێژێ دکەت. [ئەڤ ئایەتە دراستا ئەبی جەهلدا هات، دەمێ سۆز دایە هەڤالێت خۆ هەکە ئەو پێغەمبەری (سلاڤێت خودێ ل سەر بن) ل کەعبێ ل سەر نڤێژێ ببینیت دێ پاشڤە بەت و پێ خۆ دانیتە سەر ستۆیێ وی و پشتی هاتی نێزیکی پێغەمبەری بووی (سلاڤێت خودێ ل سەر بن) زۆری ترساندا پشت و پشت ڤەگەریا گۆتنێ: ها تە چو گوتبوو و تە چو کر گۆت: ب خودێ خەندەکەکا ئاگری کەفتە دناڤبەرا من و ویدا ئەز ترسیام و پاشڤەزڤڕیم] ﴿١١﴾ بێژە من، ئەگەر ئەو کەسە ل سەر ڕێکا ڕاست بایە. ﴿١٢﴾ یان ژی داخوازا خودێترسی و پارێزکارییێ کربایە [ما ئەڤە بۆ وی چێتر نەبوو].

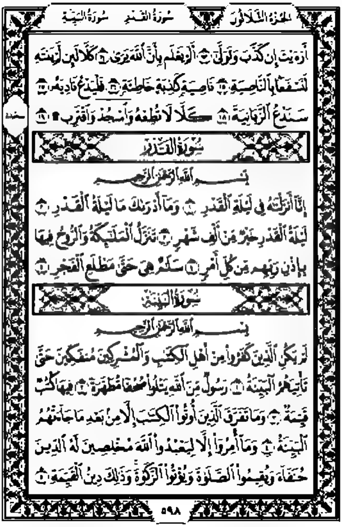

الجزء الثلاثون سورة القدر سورة البينة

أَرَءَيْتَ إِن كَذَّبَ وَتَوَلَّىٰٓ ﴿١٣﴾ أَلَمْ يَعْلَم بِأَنَّ ٱللَّهَ يَرَىٰ ﴿١٤﴾ كَلَّا لَئِن لَّمْ يَنتَهِ
لَنَسْفَعًۢا بِٱلنَّاصِيَةِ ﴿١٥﴾ نَاصِيَةٍ كَٰذِبَةٍ خَاطِئَةٍ ﴿١٦﴾ فَلْيَدْعُ نَادِيَهُۥ ﴿١٧﴾
سَنَدْعُ ٱلزَّبَانِيَةَ ﴿١٨﴾ كَلَّا لَا تُطِعْهُ وَٱسْجُدْ وَٱقْتَرِب ۩ ﴿١٩﴾ سجدة

سُورَةُ القَدرِ

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

إِنَّآ أَنزَلْنَٰهُ فِى لَيْلَةِ ٱلْقَدْرِ ﴿١﴾ وَمَآ أَدْرَىٰكَ مَا لَيْلَةُ ٱلْقَدْرِ ﴿٢﴾
لَيْلَةُ ٱلْقَدْرِ خَيْرٌ مِّنْ أَلْفِ شَهْرٍ ﴿٣﴾ تَنَزَّلُ ٱلْمَلَٰٓئِكَةُ وَٱلرُّوحُ فِيهَا
بِإِذْنِ رَبِّهِم مِّن كُلِّ أَمْرٍ ﴿٤﴾ سَلَٰمٌ هِىَ حَتَّىٰ مَطْلَعِ ٱلْفَجْرِ ﴿٥﴾

سُورَةُ البَيِّنَةِ

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

لَمْ يَكُنِ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ مِنْ أَهْلِ ٱلْكِتَٰبِ وَٱلْمُشْرِكِينَ مُنفَكِّينَ حَتَّىٰ
تَأْتِيَهُمُ ٱلْبَيِّنَةُ ﴿١﴾ رَسُولٌ مِّنَ ٱللَّهِ يَتْلُوا۟ صُحُفًا مُّطَهَّرَةً ﴿٢﴾ فِيهَا كُتُبٌ
قَيِّمَةٌ ﴿٣﴾ وَمَا تَفَرَّقَ ٱلَّذِينَ أُوتُوا۟ ٱلْكِتَٰبَ إِلَّا مِنۢ بَعْدِ مَا جَآءَتْهُمُ
ٱلْبَيِّنَةُ ﴿٤﴾ وَمَآ أُمِرُوٓا۟ إِلَّا لِيَعْبُدُوا۟ ٱللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ ٱلدِّينَ
حُنَفَآءَ وَيُقِيمُوا۟ ٱلصَّلَوٰةَ وَيُؤْتُوا۟ ٱلزَّكَوٰةَ ۚ وَذَٰلِكَ دِينُ ٱلْقَيِّمَةِ ﴿٥﴾

٥٩٨

﴿١٣﴾ بێژە من كەسێ د ڕێكا كرنا نڤێژێدا ڕاوەستیایی، و باوەری نەئینایی و پشتا خۆ دایییە باوەرییێ، ما ژ خۆ ناترسن خودایێ مەزن ئیزابەكێ ب سەر واندا دارێژیت؟. ﴿١٤﴾ ئەرێ ما ئەو نوزانیت و نەزانییە، خودێ وی دبینیت؟. ﴿١٥﴾ نەخێر بلا وەنەكەت، سویند ئەگەر ژ خۆڤە نەبیت [و دەست ژ دژمنكاریا دینی بەرنەدەت]، ئەم دێ وی د پۆرچكا ویڕا گرین، و بەر ب دۆژەهێ ڕاكێشین. ﴿١٦﴾ پۆرچكا درەوینا گونەهكار. ﴿١٧﴾ و پاشی بلا گازی دەستەك و جڤاتا خۆ بكەت. ﴿١٨﴾ ئەم ژی دێ گازی زێرەڤانێت دۆژەهێ كەین. ﴿١٩﴾ نەخێر، گوهێ خۆ نەدێ و نڤێژێت خۆ بكە، و خۆ بۆ خودایێ خۆ داچەمینە، و ب گوهدارییێ خۆ نێزیكی وی بكە.

سۆرەتا قەدر

ل مەكەهێ هاتییە خوارێ (٥) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحیم

﴿١﴾ مە قورئان د شەڤەكا ب ڕێز و ڕویمەتدا ئینا خوارێ. ﴿٢﴾ تو چ دزانی ئەو شەڤا ب ڕێز و ڕویمەت چ شەڤە؟. ﴿٣﴾ ساخكرنا وێ شەڤێ (ئەو شەڤا ب ڕێز و ڕویمەت) ب ڕێكا پەرستنا خودێ، چێترە ژ هزار هەیڤان. ﴿٤﴾ د وێ شەڤێدا ملیاكەت و جبریل ژی، ب هەمی فەرمانێت خودێڤە دئێنە خوارێ. ﴿٥﴾ ئەڤ شەڤە [شەڤا ب ڕێز و ڕویمەت] شەڤا ئاشتی و تەناهییە هەتا بەرسپێدەیێ [ئانكو خودێ بەس تێدا تەقدیرا ئاشتی و تەناهیێ دكەت].

سۆرەتا بەیینە

ل مەدینەیێ هاتییە خوارێ (٨) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحیم

﴿١﴾ ئەوێت كو بێ باوەر، ژ خودان كتێبان (جوهی و فەلە) و بوتپەرێسان، دەستا ژ بێ باوەرییا خۆ بەرنادەن، هەتا بەلگە و نیشانەكا ئاشكەرا بۆ نەئێت. ﴿٢﴾ ئەو ژی پێغەمبەرەكە ژ نك خودێ، كتێبەكا پیرۆز ل سەر وان دخوینیت، (كو قورئانە). ﴿٣﴾ كو چەند فەرمانێت ڕاستگۆ و دورستانە تێدانە. ﴿٤﴾ ل سەر پێغەمبەرینیا موحەممەدی (سلاڤێت خودێ ل سەر بن)، ئەڤێت خودان كتێب ژێك جودا نەبوون، هەتا پشتی پێغەمبەر ب خۆ بۆ وان هاتی. ﴿٥﴾ د گەل ڤێ ژی فەرمانا وان نەهاتییە كرن، ئەگەر ب پەرستنا خودێ نەبیت، ژ دل و دلێشی و دلسۆز بن د دینێ خۆدا، و ڕوییێ خۆ ژ هەر بیروباوەرەكا لەنگ و لۆر و خوار و ڤیچ وەرگێڕن، و بەرێ خۆ بدەنە ڕێكا خودێ و بەردەوام و ب ڕەنگێ پێدڤی نڤێژان بكەن و زەكاتێ ژ مالێ خۆ بدەن، ئەها ئەڤەیە دینێ ڕاست و دورست.

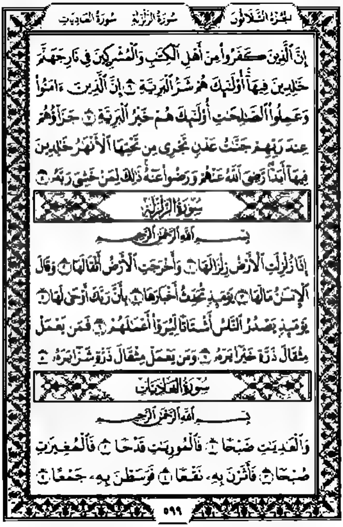

إِنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ مِنۡ أَهۡلِ ٱلۡكِتَٰبِ وَٱلۡمُشۡرِكِينَ فِي نَارِ جَهَنَّمَ
خَٰلِدِينَ فِيهَآۚ أُوْلَٰٓئِكَ هُمۡ شَرُّ ٱلۡبَرِيَّةِ ﴿٦﴾ إِنَّ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ
وَعَمِلُواْ ٱلصَّٰلِحَٰتِ أُوْلَٰٓئِكَ هُمۡ خَيۡرُ ٱلۡبَرِيَّةِ ﴿٧﴾ جَزَآؤُهُمۡ
عِندَ رَبِّهِمۡ جَنَّٰتُ عَدۡنٖ تَجۡرِي مِن تَحۡتِهَا ٱلۡأَنۡهَٰرُ خَٰلِدِينَ
فِيهَآ أَبَدٗاۖ رَّضِيَ ٱللَّهُ عَنۡهُمۡ وَرَضُواْ عَنۡهُۚ ذَٰلِكَ لِمَنۡ خَشِيَ رَبَّهُۥ ﴿٨﴾

سُورَةُ الزَّلۡزَلَةِ

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

إِذَا زُلۡزِلَتِ ٱلۡأَرۡضُ زِلۡزَالَهَا ﴿١﴾ وَأَخۡرَجَتِ ٱلۡأَرۡضُ أَثۡقَالَهَا ﴿٢﴾ وَقَالَ
ٱلۡإِنسَٰنُ مَا لَهَا ﴿٣﴾ يَوۡمَئِذٖ تُحَدِّثُ أَخۡبَارَهَا ﴿٤﴾ بِأَنَّ رَبَّكَ أَوۡحَىٰ لَهَا ﴿٥﴾
يَوۡمَئِذٖ يَصۡدُرُ ٱلنَّاسُ أَشۡتَاتٗا لِّيُرَوۡاْ أَعۡمَٰلَهُمۡ ﴿٦﴾ فَمَن يَعۡمَلۡ
مِثۡقَالَ ذَرَّةٍ خَيۡرٗا يَرَهُۥ ﴿٧﴾ وَمَن يَعۡمَلۡ مِثۡقَالَ ذَرَّةٖ شَرّٗا يَرَهُۥ ﴿٨﴾

سُورَةُ العَادِيَاتِ

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

وَٱلۡعَٰدِيَٰتِ ضَبۡحٗا ﴿١﴾ فَٱلۡمُورِيَٰتِ قَدۡحٗا ﴿٢﴾ فَٱلۡمُغِيرَٰتِ
صُبۡحٗا ﴿٣﴾ فَأَثَرۡنَ بِهِۦ نَقۡعٗا ﴿٤﴾ فَوَسَطۡنَ بِهِۦ جَمۡعًا ﴿٥﴾

﴿٦﴾ بێ گۆمان ئەڤێت بێ باوەر ژ خودان کتێب و بوتپەرێسان دێ چنە د ئاگرێ دۆژەهێدا، و هەروهەر دێ تێدا مینن، و ئەها ئەڤەنە خرابترین چێکری و دورستکریێت خودێ. ﴿٧﴾ بەلێ ئەڤێت باوەری ئینایین و کار و کریارێت قەنج کرین، ئەها ئەون باشترین چێکریێت خودێ. ﴿٨﴾ خەلاتێ وان ل دەڤ خودایێ وان چەند بەحەشتەکن، کو جهێ ئێورین و ڕونشتنێنە، و ڕوبار د بنڕا دئێن و دچن، و هەروهەر دێ د ڤان بەحەشتاندا مینن، خودێ ژ وان قایل بوو و خەلاتکرن، و ئەو ژی قایلبوون ب خەلاتێ خۆ، ئەڤە خەلاتە بۆ هەر کەسەکێ ژ خودێ بترسیت.

سۆرەتا زەلزەلە

ل مەدینەیێ هاتیە خوارێ (٨) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ دەمێ ئەرد ب ڤەلەرزا خۆ ڤەدلەرزیت. ﴿٢﴾ و دەمێ ئەرد هەر تشتێ د زکێ خۆدا، ب سەر ئەردی دئێخیت. ﴿٣﴾ و مرۆڤ وێ ڕۆژێ دبێژیت: ئەڤە ئەردی چییە و بۆچ هۆ لێ هات. ﴿٤﴾ وێ ڕۆژێ ئەرد بەحس و دابێشا خۆ دکەت، و کا چ ل سەر چێ بوویە ڤەدگێڕیت. ﴿٥﴾ کو خودایێ تە، هۆسا فەرمان یا دایێ. ﴿٦﴾ وێ ڕۆژێ مرۆڤ دێ ب تەڕابەڕایی و شەپرزەیی ژ گۆڕان ڕابن، دا کار و کریارێت خۆ ببینن. ﴿٧﴾ ڤێجا هەر کەسێ تەمەت گرانیا پرتا ژ هەمیان بچویکتر قەنجیێ بکەت، دێ خەلاتێ وێ قەنجیێ بینیت. ﴿٨﴾ و هەر کەسێ تەمەت گرانیا پرتا ژ هەمیان بچویکتر خرابیێ ژی بکەت، دێ جزایێ وێ خرابیێ بینیت.

سۆرەتا عادیات

ل مەکەهێ هاتیە خوارێ (١١) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ سویند ب هەسپێت بەزا، دەمێ حلکەحلک دئێتن. ﴿٢﴾ سویند ب سومێت، ئاگر ژ نالان دچیت.
﴿٣﴾ سویند ب هەسپێت سپێدەیان، هەوان ددەنە سەر دژمنێت خودێ. ﴿٤﴾ کو ب هندێ تۆزێ ڕادکەن.
﴿٥﴾ و ب وێ تۆزێڤە خۆ دگەهینە مەیدانا شەڕگەها دژمنان.

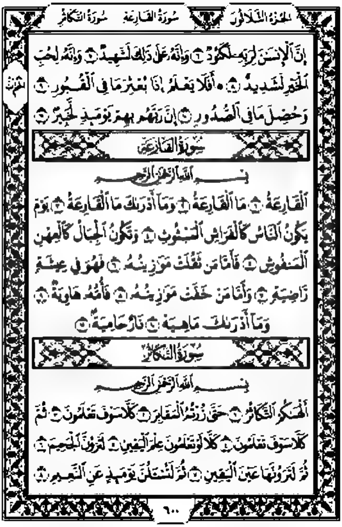

الجُزءُ الثَّلاثُونَ   سُورَةُ القَارِعَةِ   سُورَةُ التَّكَاثُرِ

إِنَّ ٱلْإِنسَٰنَ لِرَبِّهِۦ لَكَنُودٌ (٦) وَإِنَّهُۥ عَلَىٰ ذَٰلِكَ لَشَهِيدٌ (٧) وَإِنَّهُۥ لِحُبِّ
ٱلْخَيْرِ لَشَدِيدٌ (٨) ۞ أَفَلَا يَعْلَمُ إِذَا بُعْثِرَ مَا فِى ٱلْقُبُورِ (٩)
وَحُصِّلَ مَا فِى ٱلصُّدُورِ (١٠) إِنَّ رَبَّهُم بِهِمْ يَوْمَئِذٍ لَّخَبِيرٌۢ (١١)

سُورَةُ القَارِعَةِ

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

ٱلْقَارِعَةُ (١) مَا ٱلْقَارِعَةُ (٢) وَمَآ أَدْرَىٰكَ مَا ٱلْقَارِعَةُ (٣) يَوْمَ
يَكُونُ ٱلنَّاسُ كَٱلْفَرَاشِ ٱلْمَبْثُوثِ (٤) وَتَكُونُ ٱلْجِبَالُ كَٱلْعِهْنِ
ٱلْمَنفُوشِ (٥) فَأَمَّا مَن ثَقُلَتْ مَوَٰزِينُهُۥ (٦) فَهُوَ فِى عِيشَةٍ
رَّاضِيَةٍ (٧) وَأَمَّا مَنْ خَفَّتْ مَوَٰزِينُهُۥ (٨) فَأُمُّهُۥ هَاوِيَةٌ (٩)
وَمَآ أَدْرَىٰكَ مَا هِيَهْ (١٠) نَارٌ حَامِيَةٌۢ (١١)

سُورَةُ التَّكَاثُرِ

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

أَلْهَىٰكُمُ ٱلتَّكَاثُرُ (١) حَتَّىٰ زُرْتُمُ ٱلْمَقَابِرَ (٢) كَلَّا سَوْفَ تَعْلَمُونَ (٣) ثُمَّ
كَلَّا سَوْفَ تَعْلَمُونَ (٤) كَلَّا لَوْ تَعْلَمُونَ عِلْمَ ٱلْيَقِينِ (٥) لَتَرَوُنَّ ٱلْجَحِيمَ (٦)
ثُمَّ لَتَرَوُنَّهَا عَيْنَ ٱلْيَقِينِ (٧) ثُمَّ لَتُسْـَٔلُنَّ يَوْمَئِذٍ عَنِ ٱلنَّعِيمِ (٨)

٦٠٠

﴿٦﴾ [سویند ب ڤان هەمیان] ب ڕاستی مرۆڤ نەیێ شوكورداره بۆ خودایێ خۆ. ﴿٧﴾ و ئەو ب خۆ ژی باشترین بەلگەیە ل سەر ڤێ نەشوكورداریێ، چونكی كریارێت وی یێت نەباش د ڕاستا خودێدا، ڤێ نەشوكورداریێ ئاشكەرا دكەن. ﴿٨﴾ و ئەو ل سەر ڤیانا مالی گەلەكێ ڕژده. ﴿٩﴾ ڤێجا ما نوزانیت دەمێ مرییێت ناڤ گۆڕان ڕادبن و ساخ دبنەڤە. ﴿١٠﴾ و هنگی هەر تشتەكێ د سینگاندا ڤەشارتی، ئاشكەرا دبیت. ﴿١١﴾ بێ گۆمان ئەها وێ ڕۆژێ، خودایێ وان ئاگەهداری هەر كار و كریارەكا وانە.

سۆرەتا قاریعه

ل مەكەهێ هاتییە خوارێ (١١) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحیم

﴿١﴾ (ڕۆژا قیامەتێ) ژ گوهكرنە، چونكی ب ترس و نەخۆشییێت خۆ، مرۆڤی ژ گوهان دكەت. ﴿٢﴾ ئەو ڕۆژ چییە؟. ﴿٣﴾ تو چ دزانی ئەو چ ڕۆژە؟. ﴿٤﴾ ئەو ڕۆژا مرۆڤ تێدا، وەكی بەلاتینكێت شەپرزە و بەلاڤە. ﴿٥﴾ و چیا وەكی هریا ژەنی لێ دئێن. ﴿٦﴾ ڤێجا ئەو كەسێ ترازیا وی ب كار و كریارێت قەنج گران بوو. ﴿٧﴾ ئەو دێ د ژیانەكا خۆشدا بیت. ﴿٨﴾ و ئەڤە و ئەوێ بارێ ترازیا وی ب كار و كریارێت قەنج سڤك بیت. ﴿٩﴾ جهێ وی دۆژەهە و ئاگرە. ﴿١٠﴾ تو چ دزانی ئەو ئاگر چییە؟ ﴿١١﴾ ئاگرەكێ شارییە.

سۆرەتا تەكاثور

ل مەكەهێ هاتییە خوارێ (٨) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحیم

﴿١﴾ مال كۆمكرن و مالداریا دنیایێ، هوین ژ بیرڤەكرن و بێ ئاگەهكرن. ﴿٢﴾ هەتا مرن ب سەر هەوەدا دئێت، هوین دێ د ڤێ ڕەوشێدا بن. ﴿٣﴾ نە.. وەنەكەن ژ نوكە و پێڤە هوین دێ زانن [سەرەنجاما ڤێ ژ بیرڤەكرن و بێ ئاگەهیێ، دێ بیتە نەخۆشی]. ﴿٤﴾ جارەكا دی ژ نوكە و پێڤە هوین دێ زانن سەرەنجاما ڤێ ژ بیرڤەكرن و بێ ئاگەهیێ، دێ بیتە نەخۆشی. ﴿٥﴾ نە.. وەنینە وەكی هوین هزر دكەن، ئەگەر هەوە ب دورستی زانیبایە سەرەنجاما هەوە هەر نەخۆشییە، هەوە وەنەدكر. ﴿٦﴾ بێ گۆمان هوین دێ دۆژەهێ ب چاڤێ سەرێ خۆ بینن. ﴿٧﴾ جارەكا دی هوین دێ ب چاڤێ ڕاست و دورست بینن. ﴿٨﴾ پاشێ وێ ڕۆژێ، پسیارا هەر خێر و خۆشییەكێ دێ ژ هەوە ئێتەكرن.

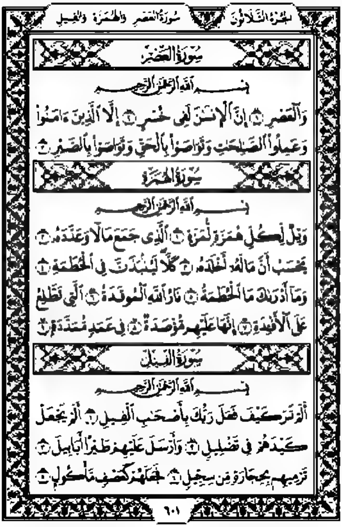

سُورَةُ العَصۡرِ

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

وَٱلۡعَصۡرِ ١ إِنَّ ٱلۡإِنسَٰنَ لَفِي خُسۡرٍ ٢ إِلَّا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ
وَعَمِلُواْ ٱلصَّٰلِحَٰتِ وَتَوَاصَوۡاْ بِٱلۡحَقِّ وَتَوَاصَوۡاْ بِٱلصَّبۡرِ ٣

سُورَةُ الهُمَزَةِ

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

وَيۡلٞ لِّكُلِّ هُمَزَةٖ لُّمَزَةٍ ١ ٱلَّذِي جَمَعَ مَالٗا وَعَدَّدَهُۥ ٢
يَحۡسَبُ أَنَّ مَالَهُۥٓ أَخۡلَدَهُۥ ٣ كَلَّاۖ لَيُنۢبَذَنَّ فِي ٱلۡحُطَمَةِ ٤
وَمَآ أَدۡرَىٰكَ مَا ٱلۡحُطَمَةُ ٥ نَارُ ٱللَّهِ ٱلۡمُوقَدَةُ ٦ ٱلَّتِي تَطَّلِعُ
عَلَى ٱلۡأَفۡـِٔدَةِ ٧ إِنَّهَا عَلَيۡهِم مُّؤۡصَدَةٞ ٨ فِي عَمَدٖ مُّمَدَّدَةِۭ ٩

سُورَةُ الفِيلِ

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

أَلَمۡ تَرَ كَيۡفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِأَصۡحَٰبِ ٱلۡفِيلِ ١ أَلَمۡ يَجۡعَلۡ
كَيۡدَهُمۡ فِي تَضۡلِيلٖ ٢ وَأَرۡسَلَ عَلَيۡهِمۡ طَيۡرًا أَبَابِيلَ ٣
تَرۡمِيهِم بِحِجَارَةٖ مِّن سِجِّيلٖ ٤ فَجَعَلَهُمۡ كَعَصۡفٖ مَّأۡكُولِۭ ٥

سۆرەتا عەصر

ل مەکەهێ هاتییە خوارێ (٣) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ سویند ب دەمی. ﴿٢﴾ ب ڕاستی مرۆڤ هەمی د خوسارەتن (بەر خوسارەتن). ﴿٣﴾ ئەو نەبن ئەوێت باوەری ئینایین، و کار و کریارێت قەنج کرین، و هەڤدوو ل سەر حەقییێ شیرەت کرین، و هەڤدوو ب بێنفرەهییێ شیرەت کرین.

سۆرەتا هومەزە

ل مەکەهێ هاتییە خوارێ (٩) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ نەخۆشی و ئیزا بۆ هەر کەسێ عەیبدەرتێخ و تانهاڤێژ. ﴿٢﴾ ئەوێ هەر مال کۆمکرنێ دکەت، و هەر دهەژمێریت. ﴿٣﴾ هزر دکەت مالێ وی، دێ هەر وی هێلیتە ساخ. ﴿٤﴾ نە.. بلا وێ هزرێ نەکەت، بێ گومان ملیاکەت دێ وی هاڤێژنە د دۆژەهێدا، ئەو دۆژەها هەر تشتەکی پرت و پەڕاتە دکەت. ﴿٥﴾ تو چ دزانی ئەو دۆژەهە چییە؟ ﴿٦﴾ ئاگرێ خودێ یێ شارییە. ﴿٧﴾ ئەو ئاگرێ سەر و دلان دگریت. ﴿٨﴾ بێ گومان ئەڤ ئاگرە ل سەر وان یێ گرتی و دادایە [رزگاربوون ژێ نینە]. ﴿٩﴾ ب ستوینێت ڕاتیختی و درێژکریڤە د گرێداینە.

سۆرەتا فیل

ل مەکەهێ هاتییە خوارێ (٥) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ [هەی موحەممەد] ما تە نەزانی کا خودایێ تە چ ب سەرێ خودانێت فیلان (لەشکەرێ ئەبرەهەیێ حەبەشی) ئینا. ﴿٢﴾ ما مە دژمنکاری و فند و فێلێت وان، پویچ و بەربا نەکرن. ﴿٣﴾ و مە ڕەڤێت پەڕندەیان دەستەسەری وان کرن، و ب سەر واندا هنارتن. ﴿٤﴾ وان پەڕندەیان بەرێت ئاخا سۆتی تێوەردکرن. ﴿٥﴾ وەکی کایا خواری، یا کەتییە بن پێیان لێ کرن.

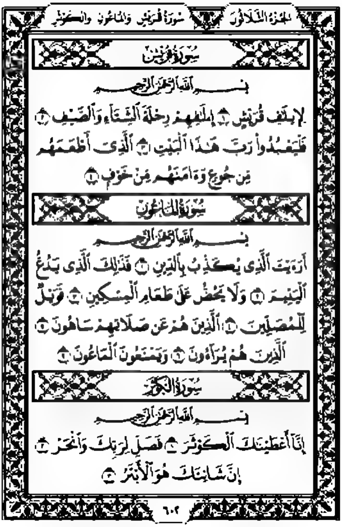

سُورَةُ قُرَيۡشٍ

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

لِإِيلَٰفِ قُرَيۡشٍ ① إِۦلَٰفِهِمۡ رِحۡلَةَ ٱلشِّتَآءِ وَٱلصَّيۡفِ ② فَلۡيَعۡبُدُواْ رَبَّ هَٰذَا ٱلۡبَيۡتِ ③ ٱلَّذِيٓ أَطۡعَمَهُم مِّن جُوعٖ وَءَامَنَهُم مِّنۡ خَوۡفِۭ ④

سُورَةُ المَاعُونِ

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

أَرَءَيۡتَ ٱلَّذِي يُكَذِّبُ بِٱلدِّينِ ① فَذَٰلِكَ ٱلَّذِي يَدُعُّ ٱلۡيَتِيمَ ② وَلَا يَحُضُّ عَلَىٰ طَعَامِ ٱلۡمِسۡكِينِ ③ فَوَيۡلٞ لِّلۡمُصَلِّينَ ④ ٱلَّذِينَ هُمۡ عَن صَلَاتِهِمۡ سَاهُونَ ⑤ ٱلَّذِينَ هُمۡ يُرَآءُونَ ⑥ وَيَمۡنَعُونَ ٱلۡمَاعُونَ ⑦

سُورَةُ الكَوثَرِ

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

إِنَّآ أَعۡطَيۡنَٰكَ ٱلۡكَوۡثَرَ ① فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَٱنۡحَرۡ ② إِنَّ شَانِئَكَ هُوَ ٱلۡأَبۡتَرُ ③

سۆرەتا قورەیش

ل مەکەهێ هاتیە خوارێ (٤) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحیم

﴿١﴾ ژ بەر وێ گورا قورەیشیان دایە کاروانکاریێ. ﴿٢﴾ ژ بەر گورا وەغەرا زڤستانێ (بۆ یەمەنێ)، و یا هاڤینێ (بۆ شامێ)، دبرن. ﴿٣﴾ بلا خودانێ ڤێ مالێ (کو کەعبەیە) بپەرێسن، و بینە بەندەیێت وی. ﴿٤﴾ ئەو خودایێ ژ برسێ تێرکرین، و ژ ترسێ ئێمن و پشت ڕاست کرین.

سۆرەتا ماعوون

ل مەکەهێ هاتیە خوارێ (٧) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحیم

﴿١﴾ بێژە من، تەرێ تە ئەو مرۆڤێ باوەریێ ب ڕۆژا جزادانێ (کو قیامەتە) نەئینیت دیت. ﴿٢﴾ تنها ئەوە یێ پشتا خۆ ددەتە سێوی. ﴿٣﴾ و کەسێ د بەر نانـدان و تێرکرنا بەلنگازیڕا ناکەت. ﴿٤﴾ تێرا و نەخۆشی بۆ وان نڤێژکەران. ﴿٥﴾ ئەوێت ژ نڤێژا خۆ د بێ ئاگەهـ [یان ژێ نەکەن بۆ ڕویمەتی نەبیت]. ﴿٦﴾ ئەوێت ڕویمەتکاریێ دکارێ خۆدا دکەن. ﴿٧﴾ و ڕێکا هەوجەییێت مالێ ژ خەلکی دگرن [یان زەکاتێ نەدەن و ڕێکێ لێ دگرن].

سۆرەتا کەوثەر

ل مەکەهێ هاتیە خوارێ (٣) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحیم

﴿١﴾ [هەی موحەمەد] مە گەلەک کەرەم و خێر و خێرات یێت دایینە تە، ژ وان ڕویبارێ (کەوسەر)ێ.. د بەحەشتێدا. ﴿٢﴾ ڤێجا نڤێژان بۆ خودایێ خۆ بکە، و قوربانان بۆ ڤەکوژە. ﴿٣﴾ بێ گۆمان یێ کەربێ دهاڤێتە تە و حەژ تە نەکەت، ئەوە یێ وارکوژە و ژ خێرێ دادۆتی و بێ سەروشین [و مال میرات].

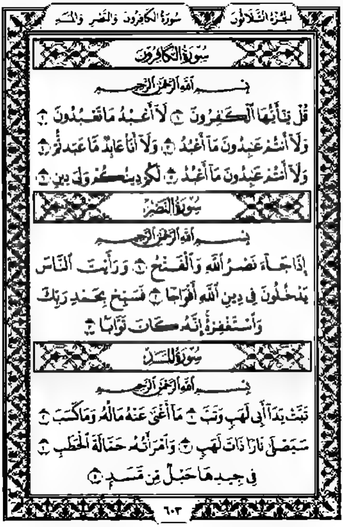

الجزء الثلاثون سورة الكافرون والنصر والمسد

سُورَةُ الكَافِرُونَ

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

قُلْ يَٰٓأَيُّهَا ٱلْكَٰفِرُونَ ﴿١﴾ لَآ أَعْبُدُ مَا تَعْبُدُونَ ﴿٢﴾
وَلَآ أَنتُمْ عَٰبِدُونَ مَآ أَعْبُدُ ﴿٣﴾ وَلَآ أَنَا۠ عَابِدٌ مَّا عَبَدتُّمْ ﴿٤﴾
وَلَآ أَنتُمْ عَٰبِدُونَ مَآ أَعْبُدُ ﴿٥﴾ لَكُمْ دِينُكُمْ وَلِىَ دِينِ ﴿٦﴾

سُورَةُ النَّصْرِ

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

إِذَا جَآءَ نَصْرُ ٱللَّهِ وَٱلْفَتْحُ ﴿١﴾ وَرَأَيْتَ ٱلنَّاسَ
يَدْخُلُونَ فِى دِينِ ٱللَّهِ أَفْوَاجًا ﴿٢﴾ فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ
وَٱسْتَغْفِرْهُ ۚ إِنَّهُۥ كَانَ تَوَّابًۢا ﴿٣﴾

سُورَةُ المَسَدِ

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

تَبَّتْ يَدَآ أَبِى لَهَبٍ وَتَبَّ ﴿١﴾ مَآ أَغْنَىٰ عَنْهُ مَالُهُۥ وَمَا كَسَبَ ﴿٢﴾
سَيَصْلَىٰ نَارًا ذَاتَ لَهَبٍ ﴿٣﴾ وَٱمْرَأَتُهُۥ حَمَّالَةَ ٱلْحَطَبِ ﴿٤﴾
فِى جِيدِهَا حَبْلٌ مِّن مَّسَدٍۭ ﴿٥﴾

٦٠٣

سۆرەتا کافیروون

ل مەکەهێ هاتیە خوارێ (٦) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ [هەی موحەممەد] بێژە شاندێ (وفد)ێ قورەیشییان هەی بێ باوەر و گاورینۆ. ﴿٢﴾ ئەز وی ناپەرێسم یێ هوین دپەرێسن. ﴿٣﴾ و هوین ژی وی ناپەرێسن یێ ئەز دپەرێسم. ﴿٤﴾ من ژی پەرستنا هەوە کری، نەکریە و نە ئەز دکەم. ﴿٥﴾ و هوین ژی وێ پەرستنێ ناکەن یا ئەز دکەم. ﴿٦﴾ دینێ هەوە (کو شرک)ە بۆ هەوە، و دینێ من (کو نیاسینا خودایەکێ ب تنێیە) بۆ من.

سۆرەتا نەصر

ل مەدینەیێ هاتیە خوارێ (٣) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ ئەگەر سەرکەفتنا خودێ و ڤەکرنا مەکەهێ بۆ تە هات، و ب دەست تەڤە هات [ئەڤ سۆرەتە نیشانا نێزیکبوونا وەغەرکرنا پێغەمبەرییە (سلاڤێت خودێ ل سەربن)]. ﴿٢﴾ و تە خەلك دیت، یێ کۆم کۆم دئێنە د دینێ خودێدا. ﴿٣﴾ ڤێجا هنگی خودێ ژ هەمی کێماسییان بشۆ، و سوپاسی و شوکورا خۆ بۆ دیارکە، و داخوازا لێبورینێ ژێ بکە، چونکی بێ گۆمان ئەوە یێ هەر تۆبەوەرگر.

سۆرەتا مەسەد

ل مەکەهێ هاتیە خوارێ (٥) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ بەرزیان و بەرناتاف بین دەست و لەپێت (أبو لهب)، ـ مەخسەد پێ ئەو ب خۆیە ـ و بەرزیان ژی بوون. ﴿٢﴾ مالێ وی و قازانجێ ژێ گەهشتیێ، مفایێ وی نەدا. ﴿٣﴾ دێ چیتە د ئاگرەکێ ب گوڕیدا. ﴿٤﴾ د گەل ژنا خۆ کو پشتیەلگرا دار و ستریان بوو (بۆ هلێتبختنا فتنەیێ). ﴿٥﴾ وەریسەکێ هلچنی د ستۆیێ وێدایە.

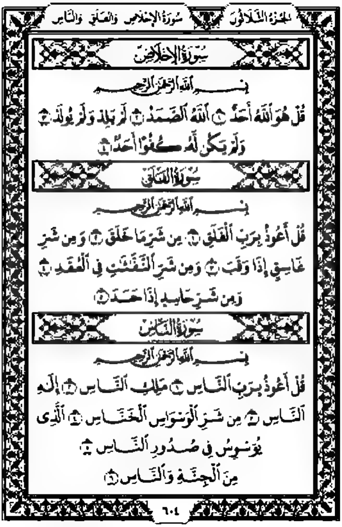
الجزء الثلاثون سُورَةُ الإخلاص والفلق والناس

سُورَةُ الإخلاص

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

قُلْ هُوَ ٱللَّهُ أَحَدٌ ① ٱللَّهُ ٱلصَّمَدُ ② لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ ③ وَلَمْ يَكُن لَّهُۥ كُفُوًا أَحَدٌۢ ④

سُورَةُ الفَلَق

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ ٱلْفَلَقِ ① مِن شَرِّ مَا خَلَقَ ② وَمِن شَرِّ غَاسِقٍ إِذَا وَقَبَ ③ وَمِن شَرِّ ٱلنَّفَّٰثَٰتِ فِى ٱلْعُقَدِ ④ وَمِن شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ ⑤

سُورَةُ النَّاس

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ ٱلنَّاسِ ① مَلِكِ ٱلنَّاسِ ② إِلَٰهِ ٱلنَّاسِ ③ مِن شَرِّ ٱلْوَسْوَاسِ ٱلْخَنَّاسِ ④ ٱلَّذِى يُوَسْوِسُ فِى صُدُورِ ٱلنَّاسِ ⑤ مِنَ ٱلْجِنَّةِ وَٱلنَّاسِ ⑥

٦٠٤

سۆرەتا ئیخلاص

ل مەكەهێ هاتیە خوارێ (٤) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ [هەی موحەممەد بێژە گاوران ئەوێت دڤێن تو خودایێ خۆ بۆ وان بدەیە نیاسین] بێژە خودێ ئێكە و تاك و تەنیایە. ﴿٢﴾ ئەو خودایە یێ هەمی پێدڤی هەوجەیێ وی، و وەجا هەمیان دڤەتێت، و ئەو پێدڤی هەوجەیی كەسێ نینە. ﴿٣﴾ كەس ژێ نەبوویە، و [ئەو] ژ كەسێ نەبوویە. ﴿٤﴾ و چو هەڤكویف ژێ بۆ نینن.

سۆرەتا فەلەق

ل مەكەهێ هاتیە خوارێ (٥) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ بێژە ئەز خۆ ب خودانێ سپێدەیێ دپارێزم. ﴿٢﴾ ژ زیان و خرابیا هەر چێكریەكی [ئانكو ژ خرابیا هەمی تشتان]. ﴿٣﴾ و ژ زیان و خرابیا شەڤێ دەمێ دئێت [و دنیا تاری دبیت، و تێدا خرابی دئێتەكرن]. ﴿٤﴾ و ژ زیان و خرابیا سێربەندان ئەوێت پفان ل گرێیان ددەن [و ل بەر دگەڕن ئاڤەرا مرۆڤان نەخۆش بكەن، ب سێربەندییێ و ب پفكرنا گرێیان]. ﴿٥﴾ و ژ زیان و خرابیا هەر زكرەشەكێ زكرەشییێ بكەت [ئانكو وەختێ زكرەشییێ و حەسویدییێ دكەت].

سۆرەتا ناس

ل مەكەهێ هاتیە خوارێ (٦) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ بێژە ئەز خۆ ب خودایێ مرۆڤان دپارێزم. ﴿٢﴾ سەروەر و خودانێ هەمی مرۆڤان. ﴿٣﴾ و پەرستی و خودایێ هەمی مرۆڤان. ﴿٤﴾ ژ زیانا شەیتانێ خۆ نەپەنی دكەت، دەمێ ناڤێ خودێ دئێتە ئینان. ﴿٥﴾ ئەوێ د گومێ خەلكیدا دخوینیت، و دەنگێ خۆ دگەهینیتە سەر دلێ وان، و خرابییێ ل بەر دلێ وان شرین دكەت، و وەسواسێ دئێخیتە د دلێت واندا. ﴿٦﴾ ژ شەیتانێت ئەجنە و شەیتانێت مرۆڤان.

فهرس بأسماء السور وبيان المكي والمدني منها

ناڤەرۆك بناڤێ دیارکرنا سورەتێت مەکەهێ و مەدینێ

السورة	مەکیە یان مەدەنی	بەرپەر	سۆرەت	ژمارا وێ
سورة الفاتحة	مەکیە	١	سۆرەتا فاتیحە	١
سورة البقرة	مەدەنیە	٢	سۆرەتا بەقەرە	٢
سورة آل عمران	مەدەنیە	٥٠	سۆرەتا ئالیعومران	٣
سورة النساء	مەدەنیە	٧٧	سۆرەتا نیساء	٤
سورة المائدة	مەدەنیە	١٠٦	سۆرەتا مائیدە	٥
سورة الأنعام	مەکیە	١٢٨	سۆرەتا ئەنعام	٦
سورة الأعراف	مەکیە	١٥١	سۆرەتا ئەعراف	٧
سورة الأنفال	مەدەنیە	١٧٧	سۆرەتا ئەنفال	٨
سورة التوبة	مەدەنیە	١٨٧	سۆرەتا تەوبە	٩
سورة يونس	مەکیە	٢٠٨	سۆرەتا یوونس	١٠
سورة هود	مەکیە	٢٢١	سۆرەتا هوود	١١
سورة يوسف	مەکیە	٢٣٥	سۆرەتا یووسف	١٢
سورة الرعد	مەدەنیە	٢٤٩	سۆرەتا رەعەد	١٣
سورة إبراهيم	مەکیە	٢٥٥	سۆرەتا ئیبراهیم	١٤
سورة الحجر	مەکیە	٢٦٢	سۆرەتا حیجر	١٥
سورة النحل	مەکیە	٢٦٧	سۆرەتا نەحل	١٦
سورة الإسراء	مەکیە	٢٨٢	سۆرەتا ئیسراء	١٧
سورة الكهف	مەکیە	٢٩٣	سۆرەتا کەهف	١٨
سورة مريم	مەکیە	٣٠٥	سۆرەتا مەریەم	١٩
سورة طه	مەکیە	٣١٢	سۆرەتا طاها	٢٠
سورة الأنبياء	مەکیە	٣٢٢	سۆرەتا ئەنبیاء	٢١
سورة الحج	مەدەنیە	٣٣٢	سۆرەتا حەج	٢٢
سورة المؤمنون	مەکیە	٣٤٢	سۆرەتا موئمینوون	٢٣
سورة النور	مەدەنیە	٣٥٠	سۆرەتا نوور	٢٤
سورة الفرقان	مەکیە	٣٥٩	سۆرەتا فورقان	٢٥
سورة الشعراء	مەکیە	٣٦٧	سۆرەتا شوعەراء	٢٦

الســورة	مەکیە یان مەدەنی	بەرپەر	سۆرەت	ژماراوی
سورة النمل	مەکیە	٣٧٧	سۆرەتا نەمل	٢٧
سورة القصص	مەکیە	٣٨٥	سۆرەتا قەصەص	٢٨
سورة العنكبوت	مەکیە	٣٩٦	سۆرەتا عەنکەبووت	٢٩
سورة الروم	مەکیە	٤٠٤	سۆرەتا رووم	٣٠
سورة لقمان	مەکیە	٤١١	سۆرەتا لوقمان	٣١
سورة السجدة	مەکیە	٤١٥	سۆرەتا سەجدە	٣٢
سورة الأحزاب	مەدەنیە	٤١٨	سۆرەتا ئەحزاب	٣٣
سورة سبأ	مەکیە	٤٢٨	سۆرەتا سەبەء	٣٤
سورة فاطر	مەکیە	٤٣٤	سۆرەتا فاطر	٣٥
سورة يس	مەکیە	٤٤٠	سۆرەتا یاسین	٣٦
سورة الصافات	مەکیە	٤٤٦	سۆرەتا صافات	٣٧
سورة ص	مەکیە	٤٥٣	سۆرەتا صاد	٣٨
سورة الزمر	مەکیە	٤٥٨	سۆرەت زومەر	٣٩
سورة غافر	مەکیە	٤٦٧	سۆرەتا غافر	٤٠
سورة فصلت	مەکیە	٤٧٧	سۆرەتا فوصیلەت	٤١
سورة الشورى	مەکیە	٤٨٣	سۆرەتا شوورا	٤٢
سورة الزخرف	مەکیە	٤٨٩	سۆرەتا زوخروف	٤٣
سورة الدخان	مەکیە	٤٩٦	سۆرەتا دوخان	٤٤
سورة الجاثية	مەکیە	٤٩٩	سۆرەتا جاثیە	٤٥
سورة الأحقاف	مەکیە	٥٠٢	سۆرەتا ئەحقاف	٤٦
سورة محمد	مەدەنیە	٥٠٧	سۆرەتا موحەمەد	٤٧
سورة الفتح	مەدەنیە	٥١١	سۆرەتا فەتح	٤٨
سورة الحجرات	مەدەنیە	٥١٥	سۆرەتا حوجورات	٤٩
سورة ق	مەکیە	٥١٨	سۆرەتا قاف	٥٠
سورة الذاريات	مەکیە	٥٢٠	سۆرەتا ذاریات	٥١
سورة الطور	مەکیە	٥٢٣	سۆرەتا طوور	٥٢
سورة النجم	مەکیە	٥٢٦	سۆرەتا نەجم	٥٣
سورة القمر	مەکیە	٥٢٨	سۆرەتا قەمەر	٥٤
سورة الرحمن	مەدەنیە	٥٣١	سۆرەتا رەحمان	٥٥
سورة الواقعة	مەکیە	٥٣٤	سۆرەتا واقیعە	٥٦

السورة	مەكیە یان مەدەنی	بەرپەر	سۆرەت	ژماراوی
سورة الحديد	مەدەنیە	٥٣٧	سۆرەتا حەدید	٥٧
سورة المجادلة	مەدەنیە	٥٤٢	سۆرەتا موجادەلە	٥٨
سورة الحشر	مەدەنیە	٥٤٥	سۆرەتا حەشر	٥٩
سورة الممتحنة	مەدەنیە	٥٤٩	سۆرەتا مومتەحینە	٦٠
سورة الصف	مەدەنیە	٥٥١	سۆرەتا صەف	٦١
سورة الجمعة	مەدەنیە	٥٥٣	سۆرەتا جومعە	٦٢
سورة المنافقون	مەدەنیە	٥٥٤	سۆرەتا مونافیقوون	٦٣
سورة التغابن	مەدەنیە	٥٥٦	سۆرەتا تەغابون	٦٤
سورة الطلاق	مەدەنیە	٥٥٨	سۆرەتا طەلاق	٦٥
سورة التحريم	مەدەنیە	٥٦٠	سۆرەتا تەحریم	٦٦
سورة الملك	مەكیە	٥٦٢	سۆرەتا مولك	٦٧
سورة القلم	مەكیە	٥٦٤	سۆرەتا قەلەم	٦٨
سورة الحاقة	مەكیە	٥٦٦	سۆرەتا ئەلحاقە	٦٩
سورة المعارج	مەكیە	٥٦٨	سۆرەتا مەعارج	٧٠
سورة نوح	مەكیە	٥٧٠	سۆرەتا نووح	٧١
سورة الجن	مەكیە	٥٧٢	سۆرەتا جن	٧٢
سورة المزمل	مەكیە	٥٧٤	سۆرەتا موزەمیل	٧٣
سورة المدثر	مەكیە	٥٧٥	سۆرەتا مودەثر	٧٤
سورة القيامة	مەكیە	٥٧٧	سۆرەتا ئەلقیامە	٧٥
سورة الإنسان	مەدەنیە	٥٧٨	سۆرەتا ئینسان	٧٦
سورة المرسلات	مەكیە	٥٨٠	سۆرەتا مورسەلات	٧٧
سورة النبأ	مەكیە	٥٨٢	سۆرەتا نەبەء	٧٨
سورة النازعات	مەكیە	٥٨٣	سۆرەتا نازیعات	٧٩
سورة عبس	مەكیە	٥٨٥	سۆرەتا عەبەسە	٨٠
سورة التكوير	مەكیە	٥٨٦	سۆرەتا تەكویر	٨١
سورة الانفطار	مەكیە	٥٨٧	سۆرەتا ئینفیطار	٨٢
سورة المطففين	مەكیە	٥٨٧	سۆرەتا موطەففین	٨٣
سورة الانشقاق	مەكیە	٥٨٩	سۆرەتا ئینشیقاق	٨٤
سورة البروج	مەكیە	٥٩٠	سۆرەتا برووج	٨٥

السورة	مەکیە یان مەدەنی	بەرپەر	سۆرەت	ژمارا وی
سورة الطارق	مەکیە	٥٩١	سۆرەتا طارق	٨٦
سورة الأعلى	مەکیە	٥٩١	سۆرەتا ئەعلا	٨٧
سورة الغاشية	مەکیە	٥٩٢	سۆرەتا غاشیە	٨٨
سورة الفجر	مەکیە	٥٩٣	سۆرەتا فەجر	٨٩
سورة البلد	مەکیە	٥٩٤	سۆرەتا بەلەد	٩٠
سورة الشمس	مەکیە	٥٩٥	سۆرەتا شەمس	٩١
سورة الليل	مەکیە	٥٩٥	سۆرەتا لەیل	٩٢
سورة الضحى	مەکیە	٥٩٦	سۆرەتا ضوحا	٩٣
سورة الشرح	مەکیە	٥٩٦	سۆرەتا شەرح	٩٤
سورة التين	مەکیە	٥٩٧	سۆرەتا تین	٩٥
سورة العلق	مەکیە	٥٩٧	سۆرەتا عەلەق	٩٦
سورة القدر	مەکیە	٥٩٨	سۆرەتا قەدر	٩٧
سورة البينة	مەدەنیە	٥٩٨	سۆرەتا بەیینە	٩٨
سورة الزلزلة	مەدەنیە	٥٩٩	سۆرەتا زەلزەلە	٩٩
سورة العاديات	مەکیە	٥٩٩	سۆرەتا عادیات	١٠٠
سورة القارعة	مەکیە	٦٠٠	سۆرەتا قاریعە	١٠١
سورة التكاثر	مەکیە	٦٠٠	سۆرەتا تەکاثور	١٠٢
سورة العصر	مەکیە	٦٠١	سۆرەتا عەصر	١٠٣
سورة الهمزة	مەکیە	٦٠١	سۆرەتا هومەزە	١٠٤
سورة الفيل	مەکیە	٦٠١	سۆرەتا فیل	١٠٥
سورة قريش	مەکیە	٦٠٢	سۆرەتا قورەیش	١٠٦
سورة الماعون	مەکیە	٦٠٢	سۆرەتا ماعون	١٠٧
سورة الكوثر	مەکیە	٦٠٢	سۆرەتا کەوثەر	١٠٨
سورة الكافرون	مەکیە	٦٠٣	سۆرەتا کافیروون	١٠٩
سورة النصر	مەدەنیە	٦٠٣	سۆرەتا نەصر	١١٠
سورة المسد	مەکیە	٦٠٣	سۆرەتا مەسەد	١١١
سورة الإخلاص	مەکیە	٦٠٤	سۆرەتا ئیخلاص	١١٢
سورة الفلق	مەکیە	٦٠٤	سۆرەتا فەلەق	١١٣
سورة الناس	مەکیە	٦٠٤	سۆرەتا ناس	١١٤

إن وزارة الشؤون الإسلامية والدعوة والإرشاد

في المملكة العربية السعودية

المشرفة على

مجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف
في المدينة المنورة

إذ يسرها أن يصدر المجمع هذه الطبعة من

ترجمة معاني القرآن الكريم

إلى اللغة الكردية
(اللهجة الكرمانجية)

تسأل الله أن ينفع بها الناس

وأن يجزي

خادم الحرمين الشريفين الملك سلمان بن عبد العزيز آل سعود

أحسن الجزاء على جهوده العظيمة في نشر كتاب الله الكريم

والله ولي التوفيق

وەزارەتا کاروبارێت ئیسلامی و بانگەوازی و ڕابەرییا
ل شاهنشینا عەرەبستانا سعوودی
یا سەرپەرشتیار ل سەر کومەلگەها مەلك فەهەد
یا چاپکرنا قورئانا پیروز ل مەدینەیا مونەووەر
کۆمەلگەهێ پێ خوشە ڤێ چاپا قورئانا پیروز دگەل راڤەکرنا وێ ب
زمانێ کوردی دەربێخیت
داخوازێ ژ خودێ دکەین خەلك مفایی ژێ وەرگرن
و خەلاتێ خێرێ بدەتە (خادم الحرمین الشریفین)
شاه سەلمان کورێ عەبدول عەزیز ئال سعوود
ل سەر زەحمەت و رەنجا مەزن یا ئەو ل سەر بەلاڤکرنا قورئانێ دبەت
و خودێ خودانێ هاریکارییێە

بعون الله وتوفيقه
تم طبع هذه الترجمة لمعاني
القرآن الكريم في مجمع الملك فهد
لطباعة المصحف الشريف بالمدينة المنورة
بإشراف وزارة الشؤون الإسلامية
والدعوة والإرشاد في
المملكة العربية السعودية
عام ١٤٤٢هـ

حقوق الطبع محفوظة
لمجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف

ص.ب ٦٢٦٢ - المدينة المنورة

www.qurancomplex.gov.sa
contact@qurancomplex.gov.sa

ب هاریكاری و
پشتەڤانییا خودێ
ئەڤ قورئانا پیرۆز دگەل ڕاڤەكرنا وێ ل
كۆمەلگەها مەلك فەهد
یا چاپكرنا قورئانا پیرۆز ل مەدینەیا
مونەووەر هاتە چاپكرن ب چاڤدێرییا
وەزارەتا كاروبارێت ئیسلامی و
بانگەوازی و ڕابەرییا ل شاهنشینیا
عەرەبستانا سعوودی
سالا ١٤٤٢ مشەختی

مافێت چاپكرنێ د پاراستینە
بۆ كۆمەلگەها مەلك فەهد یا چاپكرنا قورئانا پیرۆز

ص. ب ٦٢٦٢ ل مەدینەیا مونەووەر
www.qurancomplex.gov.sa
contact@qurancomplex.gov.sa

© مجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف، ١٤٤٢هـ
فهرسة مكتبة الملك فهد الوطنية أثناء النشر

مجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف
ترجمة معاني القرآن الكريم إلى اللغة الكردية (اللهجة الكرمانجية) / مجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف - المدينة المنورة، ١٤٤٢هـ

٦٤٠ ص؛ ١٩،٥ × ٢٨ سم

ردمك: ٩٧٨-٦٠٣-٨٣١١-٢٤-٠

١- القرآن - ترجمة - اللغة الكردية (اللهجة الكرمانجية)   أ. العنوان

ديوي ٢٢١٫٤   ١٤٤٢/٢٨١٩

رقم الإيداع: ١٤٤٢/٢٨١٩
ردمك: ٩٧٨-٦٠٣-٨٣١١-٢٤-٠

9 786038 311240

تصفح الترجمة
تەماشەی وەرگێڕانێ بکە